

مدون في هذه السجدة السابعة والخمسة عشر
اعظم الشكر اكرم الخادمين له في العالمين
السلام على المظفر الفاضل محمد علي
مستوفى العدل والاحسان
اعلم وعلو حرمه العظمى
والمستوفى المأمور
الحرمين
محمد

T. C.
1ST DEGREE
FATH 12 1/2 PLACES
HALL

0617

Süleymaniye U. Kütüphanesi	
Kişisi	Fatih
Yeni Sayı	
Eski Sayı	5285

بسم الله الرحمن الرحيم ولسنتعین

محمد بن حد و شای لا بعد اول منشی دواوین اکوان و مبدع صنایع امکان جل شانه و غم نواله حضرت ناریک
درگاه احدث و بارگاه مبدع حقیق و شایاندر که مخفف جلد چرخ برین کتاب مسطور صنع نامحسوری
شرح طقوز و رقی برد فتر و طباق سبع ارضین کتب قیمه آثار قدر تند بر فهرس هفت برک اکثر اولوب
ایات بینات ملکوت و ترجمه اسرار جبروتی اقلام اشجار ابله صحایف اوراق والواح ازهار اوزن ثبت و تحریر
اولمشدر و جواهر درود متعاقب الورد اول و واقف رموز نسخه وجود و شارح متون اسرار شهود حبیب
حدار رسول کبریا یعنی به حضرت ابی القاسم محمد المصطفی علیه افضل الغایا حضرت ناریک نثار روضه پاک
و حجره تابناکاری اولسون که کتاب کریم وحی و رسالت خاتم نبوت برله مختوم و لسان الغیب سر و حدت نطق
شر یفلر برله معلوم اصحاب فهمدر صلوات الله تعالی علیه و علی اله الاطهار و اصحابه الاخبار متعاقب اللیل
والنهار اما بعد بو کتاب مشکین نقاب و خطاب مستطابک محرم و تسطیر نبی باعث و بادی اولدر که صفحه
طر از ان جبر ابد لخبار و قایع نویسان صحایف انار تباشیر صبح ظهور فانیض النور شعائر شرع محمدی علیه اکل
التحایادن الی یومنا هذا منتظم سلاک سنین و شهور اولان ایام محدث انار و ازمان سعادت شعاری شرفها
الله تعالی بالنفحات القدسیه طور بعد طور عدد و شمار و فصول و ابواب کی طبقه طبقه اعتبارا بدوب هر
کل صد برک ماهه کامله فی برقرن صحیح اولق اوزن پیرایه دست استظهار ایشلدر و وقتاکه صفحات ادوار و صحایف
روز کار اوزن کلک حکمت و حاشیه قدرت ابله سطور عبرت مسطور مائ سنین رسم و تسطیر اولنه رقی
نوبت تحریر قلم سطر دلکش ارقرن ثانی عشره رسیده اولوب بو کل نقش دلپذیر پیرایه جریده ظهور اولدی
جناب نسق ساز کارگاه جهان و شیرازه بنده کتب اسمان جل شانه و غم نواله حضرت ناریک اقتضای حکمت علیه
وسبق عنایت از لیه ابله تجدید قواعد دین مبین و احیای سنن فخر المرسلین ایچون علی وفق العاده اسباب
خیر و صلاحی اماده ابدوب یوسجعه صد دانه قرن سعیدک امامه عنوان و فائحه غره غرامن بر واسطه العقد
سلاک اللال عز و اقبال و شمس القلاده و شاخ الصدر جاه و جلال شهریار جلالت مدار و پادشاه بلند
اقتدارک مطلع خلافت برله مشرف قلم مراد ابلدی طلوع بدرقه مهر توفیق و ظهور نجم هدایت رفیق ابله
اواخر قرن حادی عشرده اول شهنشاه فاک دستکاهک کوب سعید وجود مسعودی اوج شهودده جلوه کر
واوایل قرن ثانی عشرده ذات همایونلری پیرایه بخش سر بر و افسر اولوب اسم سامیلر برله روی دینار و درم
برزب و فروج و اهریینه القاب همایونلر برله رؤس منارده السنه خطبا درج الدرر اولدی یعنی چون
نوبت خلافت روز افزون عثمانی و عطیه کبرای وراثت تحت سلطانی اول خلاصه دودمان خلافت و نقاوه
خاندان سلطنت صاحبقران دور زمان طلسم دحه امن و امان مظهر تائیدات حی و قیوم مولی ملوک العرب
والعجم والروم الا وهو السلطان الاعظم ابن السلطان المعظم ابو الفتوح والمغازی السلطان الغازی احمد خان
ابن الله الملك المنان حضرت ناریک شرفند باب دولتلری اولق مہسر و مقدر اولدی ابتدای جلوس همایون
مہنت ما نوسلرندن یو پیرایه کتابه روز کار اولغه شایان نیجه معالی امور و مصالح جمهور جلوه کر مجلای
طهور اولمشدر که عشر معشاری محاط نطق بیان و کجایش پذیر حوصله امکان دکلدر چون ادوار سنین

هجرت نبویه ناریک یوز قرقر رحندنه رسیده اولوب عهد خلافت علیه لری بکرمی الی سنه یه بالغ اولدی این
دیرین حکمای متقدمین اوزن صحایف کتب و اوراق زبره رسم و طبع اولدان نقش عجیب و رسم غریب مالک
وسبعة عثمانیه ده پیرایه صفحه ظهور اولمه سی محاسن ایامدن معدود اولدی پس یوصفت جلیله نکثیر
کتب و رسائل و احیاء علوم و فضایل و وسیله اولوب علی الخصوص محبت و استقامت اوزن رسم و املاسی
و بهای رخصت ابله بیع و شراسی و سایر محاسن و منافعی عد و احصا و حصوله همت بیهمتار جاسیله حالا
دولت علیه ابد پیوند عثمانیه تشریف سار مقام صدارت عظمی اوزن بخش مسند والای و کالت کبر اولان
وزیر رجس فطنت و مشیر عالی همت صدر اعظم و اقتم داماد شهنشاه معظم دولتلر و عنایتلر ابراهیم پاشا
یسر الله مایروم و مایشاء حضرت ناریک سنه سنه و عتمه علیه لری نه عر محال اولند قده دایما افکار صابیه
واراء ناقبه لری منیع خیر و صلاح اهل عالم و متعین نظام احوال ام اولغه بو صنعت مطبوعه ناریک حصوله
میل و رغبت و طلبه علومه تحصیل و کالاه امداد و اعانت مقتضای علوه همت و مهمه اساطین دولت ابدوی
صور نمای مرآت خیر الهام سیر لری اولوب در حال بو بایده عقلای اولوالابصار و فضیلا ذوی الاستبصار ابله
فتح باب محاور و اجاله اقتراح مشاؤون و یوروب ابتدا بو امر بدیعک اساس و میناسی قواعد ریاضه البینان شرع
مبین ابله تاسیس و تشبید قلمق شرفقرین رأی رزین صوابد بد عالیلری اولغه حالا متعهد امانت کبرا
و مسند نشین صدر فقا اولان حلال مشکلات نام شیخ مشایخ اسلام سلمه السلام کرامتلر دیا نملر
عبدالله افندی حضرت ناریک استغنا اولوب اول ذات کرونی سمات حضرت ناریک دخی رسم مر سوم منافع
حلیله و محاسن جمیله فی محتوی رفن مفید اولدیغین اعلان و ابد اوقلم مجز ر قلمق و جوازنی افتاب و رملر برله
موجب فتوای شریفه برله عل اولق یابنده اصدار خطه ایون شو کتفرون برله عنوان منشور فقر و ابتهاجی و شیخ
و تربین یوردیلر بناء علی ذلک بو طبع مطبوع و رسم مرغوبک اغوزج وجودی و غونه ظهوری اولق ایچون
اقدام مبنای فنون عربیت و عنوان علوم شریعت اولان فن لغت ابله ابتدا مناسب کور بلوب و کتب لغات
میاننده صحاح جوهری ترجمه سی اولان وان قولی نام کاب مستطابک جودت و تدری و طلاب علومک رغبتی
و تحصیلک عسرتی مقرر اولغه کاب مرقومک طبع و رسمینه مبادرت و مباشرت اولمشدری حالا دستیار
عون ربانی و لطف صمد فی ابله اکیال و انعامی مہسر اولوب رسیده حسن ختام اولغه مزایا شناسان اسرار بیان
ورمز شنایان فهم و ازعان اولان ارباب البابدن رجائوز اولتور کر رسم و املا و طبع و اداده واقع اولان هفوات
و عشر اتزنی صفح جمیل ابله عفو یوروب مبادی صنعت طبعه ظهور ابدن قصور و کسوری کمال فضل
و کرم برله ستر بیون لری زربون فن جمیعک شهرت و رواجی نظر استحقاق ارباب کاله موقوف
اولوب و محل اعتذارده بسط معاذیر کرام ناس قتنده مقبول اولغه بو نسخه معبوله
نظر رغبت شایان یوروب بلوب بال طول و العرض صحیفه معبوره
ارضه اعتبار و انشایینه
وسیلله اولدر

موجز علم اولنه

صورت خط همايون
صورت امر شريف

قدوة الاماجد والاعيان مكتوب صدر اعظمي خلفا سندن سعيد ودرگاه معلوم متفرقه كردن ابراهيم زيد
مجد هياتو قيع رفيع همايون واصل اوليحق معلوم اولادك چون روابط دوام قيام قوانين دين ودوات وضوابط
قوان نظام ملك وملت وضبط وريبط توارنج و اخبار و حفظ و حراست معارف و آثار ثبت و تحرير كتب و صحايف
وقيد و تحرير وادوين لطائف الهاميسر و اشاعت انواع علوم و اطارات تارفتون تكثير كتب الهه مقدر ابد وكي
معلم و مقرر اولمغه طلوع شمس دين محمدي و ظهور نباشير صبح ملت احمدى صلى الله تعالى عليه و سنان برو
علماء دين مبين و فضلاء محققين كثرهم الله تعالى الى يوم الدين ضبط و حمايت ايات قرآنيه و حفظ و صبايت
احاديث نبويه و سائر معارف يقينيه همچون تدوين محاييف و تسطير كتب علوم و معارف ايليوب و كذلك لغات
عربيه و فارسيه و معارف آليه و حكيميه و سائر فنون جزئيه و قواعد كلييه ضبط و فاده و تعلم و استفاده سني دني
كتب و تحرير و تدوين و تسطير الهه حصول پذير اولمغه نيل اجور دنيويه و اخرويه و احراز سعادت ابديه همچون
تأليف كتب عليه و تدوين محقق معارف جزئيه دن دني خالي اوليوب لكن مرور ايام و اختلافات ادوار و اعوام
الهه جنكيز فتنه انگيز و هلاك كويي تميز خرو و بطرند و ملكت اندلسه فخره افروغ استيلا سندن و سائر مواقع اولان
جروب و قتال و خريق اثنان زنده اكثر مصنفات عرضه ضياع و تلف اولمغه اليوم ماللك اسلاميه ده قاموس
و جوهري و لسان العرب و وان قوله و كتب توارنج و نسخ علوم آليه دن جلد و حجمي كبير اولان نسخ لازمه
نادر و زمره كتاب و مستنسخينك دني قصور همت و رعا و نلرندن ناشي يازمغه و ثبت ايليوب و يازد قلري
نسخ دني ضبط و خطادن خالي اولمغه ندرت كتب و سقامت نسخ طلبه علوم و ورغبه معارف و فنونك
عسرت و مشقتلر بنه باعث و يادي اولوب و اعمال صنايعه دن بسمه صنعتي و جوه دنانيه سكه حسنه ضرري
وزوي محيغه نيكنن دين طبعي كي برنوع كتابتدن عبارت و فن بسمه ده حصوله كلان كتبك عبارتي عيان
و بر جلد كتاب يازمق زحمته بسمه فنند بجه بيك جلد كتب بسمه حصوله كله جكي غايات اولوب قليل المشقه
و كثير المنفعه بر صنعت مرغوب اولدني مفهومني حاوي بر رساله بليغه تأليف و انشا و منافع كثيره سن تعدبد
و احصا و فن من كورده سزك مهار نكر اولمغه لوازم و مصارف اشتراك كورب ندارك ايتكر الهه ايام سعادت
اقتراغه بو صنعت غريبه نك و راي خفادن منصفه ظهورده جلوه كرا و مسيله عامه اهل اسلامك الى يوم القيام
استجلاب دعوات خيريه لربنه باعث اولمغه چون فقه و تفسير و حديث شريف و كلام كتابلرندن ماعد لغات
و توارنج و طب و فنون حكيميه و هيئت و اكاتب جغرافيا و ممالك و مسالك كتابلري باصليق بابنده اذن و رخصت
پادشاهاني التماس ايلكر الهه رساله مذكور اعلم العالم المتبحرين افضل الفضلاء المتورعين بحر زار علوم شني
و بنوع انهار مسأئل و فتوى و لباس و روع و تقوى خالاشيخ الاسلام و مفتي الانام مولانا عبد الله ادام الله
تعالى فضايله ارساله و بسمه صنعتند مهارت ادعا ابدن زيد لغت و منطق و حكمت و هيئت و بونلرك
امثال علوم آليه ده تأليف اولنان كتابلرك حروف و كلماتك صورلرني بر قالبه نقش ابدوب اوراق و زر بنه

باصفله اول كتابلرك مثالر بني محميد ابدن ديسه زبدك بوجوهه عمل كتابته مباشرنده شرعا رخصت
وارميدن ديو استفتا اولند قد بسمه صنعتند مهارتي اولان كسند بر مصحح كتابك حروف و كلماتي بر قالبه بجه
نقش ابدوب اوراقه بصفله زمان قليله بلا مشقه نسخ كثيره حاصله اولوب كثر كتب رخيص بهايله ملكه
باعث اولور بوجوهه فائده عظيمه في مشتمل اولمغه اول كسند بسمه مساعد اولوب بر قاج عالم كسند لصورتي نقش
اولاجي كتابي صحيح همچون تعيين بيور بلور ايسه غايت مستحسنه اولان امور دن اولور ديو افتا ايلد و كندن
ماعد اطهر رساله قلم حكمت توأمي الهه هذه مجله بيل درو هو في بحر مستغرف في سلكه مفرد و روض زخاري
النبات و بحر و لكن عذب فرات فاض و نهر فتيح من عيون الأرحر يان يكون مسقط الانوار راحة القبول
و موقعا لانواع نقاريض الفحول فله در منشي حيث بين ما بين و احسن البيان و هل جزء الاحسان الا احسان
كلمات دري اللغات بقريرض ايتكله مولانا يشار اليهك فتواي شريفه لري موجب مساعده همايون ارزاني
قانون و صورتي نقش اوله حق لغت و منطق و حكمت و هيئت و بونلرك امثال علوم آليه ده تأليف
اولنان كتابلر دن صورتي نقش اوله حق كتابي صحيح همچون علماء محققين و فضلاء مدققين
علوم شرعيه و فنون آليه ده مهارت كامله لري اولان اقضي قضاة المسلمين سابقا استانبول قاضي
مولانا امحق و سابقا سلايك قاضي مولانا صاحب و سابقا غلظه قاضي مولانا اسعد زبدت
فصا بلهم و مشايخ كرامدن قدوة العلماء المحققين قاسم پاشا مولويخانه سي شيخي مولانا موسي
زبد علمه مأموزو تعيين اولمشلر در اميدي ذكر اولنان كتب لغت و منطق و حكمت و هيئت و بونلرك
امثال علوم آليه ده تأليف اولنان كتابلر دن صورتي نقش اوله حق كتابي مولانا ي مومي اليهه صحيح
ايتدر دكندن صكره وجه مشروح اوزن صنعت مرقومه في معيت الهه عمل و اجرا و بوجوهه كتب مذكور نك

تكميل بنه جدا و في ايليوب و لكن صنعت مرقومه الهه حصوله كلان كتب بجه اولمق اوزن
زياده اهتمام و ضبط و خطاب و نقدن بغايت انقايله سز شوبه به سز علامت

شريفه اعتماد قله سز تحررافي او اسطذ ذى القعدة سنه تسع

و ثلثين و مائه و الف بتمام الحروسه

قسطنطينيه

صورت فتواي شريفه

بسمه صنعتند مهارت ادعا ابدن زيد لغت و منطق و حكمت و هيئت و بونلرك امثال علوم آليه ده تأليف
اولنان كتابلرك حروف و كلماتك صورلرني بر قالبه نقش ابدوب اوراق اوزر بنه بسمه الهه اول كتابلرك
مثالر بني محميد ابدن ديسه زبدك بوجوهه عمل كتابته مباشرنده شرعا رخصت وارميدن بيان بيور به
الجواب
بسمه صنعتند مهارتي اولان كسند بر مصحح كتابك حروف و كلماتي بر قالبه بجه نقش ابدوب اوراقه بصفله زمان
قليله بلا مشقه نسخ كثيره حاصله اولوب كثر كتب رخيص بهايله ملكه باعث اولور بوجوهه فائده عظيمه في
مشتمل اولمغه اول كسند بسمه مساعد اولوب بر قاج عالم كسند لصورتي نقش اولاجي كتابي صحيح همچون تعيين
بيور بلور ايسه غايت مستحسنه اولان امور دن اولور
كتبه عبد الله الفقير عفي عنه

تقرىض على الرسالة السنية بوسيلة الطباعة	
تقرىض حضرت شيخ الاسلام سلمه السلام	
<p>هذه المجلة بل دروه في بحر مستفرد في سلكه مفرد ووضوح زخاري النبات وبحر ولكنه عذب قرات فاض ونهر فتجسس منه عيون الاثر حري بان يكون مسقط الانوار راحة القبول وموقعا لانواع تقارير فض الفحول فلهذا دن منشيه حيث بين ما بين واحسن البيان وهل جزاء الاحسان الا الاحسان حزن الفقير اليه سبحانه وتعالى عبد الله مفتيا بالدولة العلية العثمانية ابقاها الله تعالى بالعناية الربانية</p>	
تقرىض داماد زاده افندي صدر روم سابق	
<p>الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى وبعد فان هذا الشئ عجيب وامر يستعظمه اولو الاباب قبلها من صناعة يستحليها كل ناظر ويستحسنها ذوو البصائر ولقد حق بان يجازي صانعها بالاكرام حيث عت فوا بدها وعظمت منافعها لانها وسيلة الى تكثير الكتب من غير حاجة الى مشقة الكتاب وكلفة الكتابة ولعمري انها حقيق بان يحمداثرها الام وتعد من حسنات ايام سلطاننا الاعظم مالك ملوك العرب والروم والجم الا وهو السلطان بن السلطان ابو الفتوحات والغاوي السلطان احمد خان الغازي خلد الله دولته ولا زال الخير ينوامي خيله معقودا والنصر في بحر عرايس ايامه قلاهد وعقودا حزن الفقير الى كرم مولاه ابو الخير احمد القاضي بعسكر روم ابلي في السابق والشهير بين اترابه داماد زاده غفر الله له ولا سلافه ولا خلافة ولجميع المؤمنين والمؤمنات امين يارب العالمين</p>	
تقرىض ميرزا زاده افندي صدر روم سابق	
<p>الحمد لله حمد ابلق بحلاله والصلوة والسلام على نبيه محمد وآله وصحبه القادرين بروية جماله اما بعد فان الفطن المتبحر لهذه المقالة والماهر المتقن المنعم لقص هذه الرسالة قد ابدع صناعة ابدي فيها البراعة تستغني جليلة حالها من ان تحرر بالبراعة وانها الطبع لطيف يستجيب الطباع ويستجدي به اهل الجداى جدوى وانتفاع اثبت الله تعالى في محاييف اماله رقوم المن والاحسان واجرى في نسخة اعماله اقلام العفو والغفران حررته داعيا للمولانا وسيدنا السلطان الاعظم والحاقان المعظم حفظه الله رحمة على العباد وابقاه وحرس وجوده الشريف ووقاه وازاح بسطوته اهل الكفر والفساد وراح بريح معدته كافة العباد بمنه تعالى وكرمه وانا العبد الفقير</p>	
تقرىض ميرزا زاده شيخ محمد القاضي سابقا بعسكر روم ابلي غفر له ولوالديه ولجميع المؤمنين والمؤمنات	
تقرىض عبد الله افندي صدر روم سابق	
<p>استمد من كرم المتعال في جميع الاحوال لما تشرفت هذه المجلة بانظار العظماء وزينت بانوار راحة هؤلاء العلماء امضيتها مقتفيا على اثار الكبراء وداعيا الى حضرت امامنا الافخم وسلطاننا الاعظم دامت دولته العلية مادام العالم وشملت الطائفة الجليلة على الامم وانا اقر عباد الله عبد الله بن السيد على القاضي بعسكر روم ابلي سابقا عني عنهما</p>	

تقرىض فيض الله افندي صدر روم سابق	
<p>حسبي الله ولا اله سواه لما طفت عنان النظر الى هذه المقالة اطلعت على ما يحويه من عجائب الصناعات فلهذا در جامعا حيث اخترع بافكار العبقرة ما يستحسنه اولو الانظار الانيقة وابدع بكمال الفراسة ونهاية الكياسة ما يستغني به عن مشاق الكلبه بعناية سلطاننا الاعظم وامامنا الافخم مالك رقاب الام باسط ايادي اللطف والكرم لازالت شموس دولته العلية من افاق العزة طالعة وما برحت اثار سلطنته السنية بمنازل السعادة تنازلة فقه الفقير الى فيوضات ربه الخفية فيض الله بن محي القاضى بعسكر روم ابلي سابقا عني عنهما</p>	
تقرىض السيد محمد افندي صدر روم حالا	
<p>لما جلت الطرف في مطارح هذه المجلة واسرحت النظر في مسارحها الجميلة الخلية الفيتا حاوية لغرائب النوادر وشاملة لما يستعظمه اصحاب النظائر والبصائر حيث انتظمت درر فوا بدها في محط دقيق ورتبت غرر فوا بدها على ترتيب انيق يميان سلطاننا الاسعد الاعظم البارع في العدالة والكرم الجامع بين ذلافة السيف وحذاقة القلم وشيخ الله سرير الخلافة بوجوده وافاض على العالمين بحال افضاله وجوده حزن الداعي السيد محمد زين العابدين الحسيني القاضي بعساكر روم ابلي عني عنه</p>	
تقرىض صالح افندي صدر اناطولى سابق	
<p>ثم الاثر هذه المجلة من حذاقة الطبع وغرابة الصنعة ولقد ابدع فيه جامعه مجتهدا ببذل وسعه جزاء الله تعالى بما يليق بصنعه والحمد لمن جعل العلم واهله عز زافي زمان سلطاننا الاعظم ملك ملوك العرب والجم ابد الله دولته وازاد شوكره ولا زالت شموس معدته مشرقة على مفارق الانام مادامت الليالي والايام حزن الفقير صالح القاضي في الماضي بعسكر اناطولى غفر له</p>	
تقرىض دري افندي صدر اناطولى سابق	
<p>لما الفيتها مشتملة على فوا يد الطبع مشنفة بحسن القبول عند العلماء الاعلام عطفت القلم الى اقصى المرام هو الدعاء لامامنا وسلطاننا الاعظم واخا فان الافخم خادما الحرمين الشريفين سلطان البرين والبحرين اسعد الله تعالى في الدارين لا زال اتمام شرايط التصيل للشغلتين يميان دولته ان يصير على طرف التمام ينال بادنى المام وظل جانيته مدودا على مفارق جميع الانام بعناية الله الملك العلام على الدوام فقه الفقير دري محمد القاضي بعسكر اناطولى سابقا غفر له</p>	
تقرىض مصطفى افندي صدر اناطولى حالا	
<p>ما نطق به هذا الرق المرغوب من الصناعات وابداع الاسلوب المشبوك في قالب يميل اليه القلوب فلهذا در صناعه حيث اخترع ببذل وسعه ما يستحسنه هؤلاء العلماء والعظماء الذين اجر واعليه راحة القبول والامضاء فاقتضيت اثرهم حامدا لله تعالى ومصليا لرسوله المحبى وداعيا لطله الطليل وخليفته الجليل سيدنا الاعظم وولى نعمتنا الافخم مولى ملوك العرب والجم حفظه الله سبحانه من كل سوء وكدر والم بانسالة واصهان الاحقاد الكرام مادامت الليالي والايام فقه الفقير الى برره الغنى القدريم مصطفى بن احمد ابو سعيد زاده القاضي بالعساكر المنصورة في ولاية اناطولى المعين غفر الله له ما وعني عنهما</p>	

تقرير رض سالم افندي قاضي استانبول سابقا

باسم سبجانه وتعالى شأنه سبحان من تفرّد في ابداع صنائع ملكه ببدايه واطهر فيها تقوسا بحار العقلاء في عجائب صنائعه واصلى على النبي الامي الاكرم محمد صلى الله عليه وعلى اله وصحبه وسلم وبعد فان من توفيق الصنائع ظهور هذا الامر الذي هو من اعجب الصنائع في عصر السلطان الجليل العارف المحي بعرفانه جميع العوارف والمعارف الا وهو السلطان الاعظم وولي نعمتنا الاجل الاختم ظل الله تعالى في العالم سلطان البرين والبحرين خادم الحرمين الشريفين السلطان ابن السلطان السلطان الغازي احمد خان لازال الدهر مقفرا بوجوده وبارحت العباد متنعين بلطفه وجوده جعل الله وجوده الشريفة دائما في وقته وحفظ اثار ذاته الاجداد مستمرين في عونه وعنايته ووفق صهره الاختم ووزيره الاعظم في تنظيم امور ملكه وتوفير اطاعته بحاجه من ارسل رحمة للانام عليه وعلى اله التحية والسلام تحفه العبد المستمخ من نعم الدولة العلية محمد سالم ابن شيخ الاسلام ميرزا مصطفى القاضي في الماضي بدار السلطنة قسطنطينية الحمية حيث عن الافاة والبليّة عفي عنها وغفر لها

تقرير رض اسحق افندي قاضي استانبول سابقا

ان صنعة الطبع من ابداع الصنائع بليق ان يتفاخر بها الطابع المطبوع له البديع فن جلا بل ما رسلطانا الاعظم ادام الله دولته مادام العالم برون هذا الصنيع المرغوب فلا زال بانسله الفخام ووكلائه الكرام جالبا للقلوب حزن العبد المقتدر الى لطف ربه الخلاق اسحق القاضي في الماضي بدار السلطنة العلية قسطنطينية الحمية حامدا لله على الاله ومصليا على نبيه واله

تقرير رض عبد الرحمن افندي امام شهر ياري حالاً وقاضي استانبول سابقا

باسم سبجانه محمد المن اسعدنا بتعليم البيان واكرم وصلوة على من تشرف بنعمته اللوح والقلم وبعد فان راسم هذه الرسالة الجيية الزاهرة ومروج تلك الصنعة القرية الباهرة لقد ابدى واغرب وابدى طبعاً عاريا عن معرفة وطبع فهذه من اثار محاسن ظل الله في العالم خليفة فخر بن ادم بن الغازي السلطان احمد لازال متنعما باولاده في عشر ارغد نام الانام براحة زمانه ادام الله في جماعته وامانه قاله اقل الوري عبد الرحمن الحار شرف امامته وتعليم بنيه الذين هم زينة حياته القاضي فيما غر بدار الخلافة صانها الله من كل نائبة وافه عفي عنه وعن كافة المؤمنين بالنبي الامين

تقرير رض شيخ زاده محمد افندي قاضي استانبول سابقا

محمدي الله لا اله الا هو وصلى الله على حبيبه ومصطفاه نعت الصنعة المطبوعة غير مربة في ديارنا ومسموعة فوا بدها مجزومة مقطوعة فيها فاكهة كثيرة لا مقطوعة ولا ممنوعة شكر الله سعي صانعها ووفق فيما بعد بامثالها كان الزمان محل بها وخباها في حجلة الاخفاء وكشف عن وجهها حجاب الاستغناء بيمان سلطانتا السلطان الاعظم مالك ملوك العرب والعجم باسط الامن والامان ناشر العدل والاحسان ولذا الواء النصر في الجوانب مد يد وخاب كل جبار عنيد ملك البرين والبحرين خادم الحرمين الشريفين خليفة الله في العالم مناجا بن ادم سلطان ابن السلطان السلطان الغازي احمد خان خلد الله خلافة وابد ظلال وجوده ورافته وحفظه من الالام والاستقام مع قرعة عيوننا اولاده الكرام وبهت وزره الاعظم ووكيله الاختم ودستون الاكرم وكيل نام في ايامه الانام والف مبتدبره بين الدياب والاغنام ما جا الفقراء وناصر الضعفاء مد الله طناب وجوده بفيض فضله وجوده وانا العبد الفقير من جملة دعاة الدولة العلية دامت موبدة بالتأييد الالهية محمد الشهير حسب العادة بشيخ زاده القاضي في الماضي بدار الخلافة العلية صينيت من كل افه وبليّة غفر له ولو الديه وكافة المسلمين والمسلمات

تقرير رض السيد زين العابدين افندي نقيب الاشراف حالا

الحمد لمن اسبغ علينا النعم وعلنا ما لم نعلم والصلوة على النبي الامي الذي ختمت به الرسالة وعلى اله وصحبه اولي الجدة والسالة وبعد فان مامن الله على منشي هذه المحلة الجامعة لهذه القوائد ومطر هذه الحلة المحلات بها تيك الفرايدان وفق للسداد وانتصب لنفع العباد فابدى صناعة نفاعة وقفت دون احصاء فوا بدها ليراعة وقضى له كل ذي لب مجردة الطبع والبراعة ولقد كفي الاقلام حفا الاقدام واشكي اليراع من برى السقام اناله الله مناه وبلغه ما بيننا حررته داعيا السلطان الاعظم وولي نعمتنا الاكرم وظل الله تعالى في العالم مولى ملوك العرب والعجم الا وهو السلطان بن السلطان ابو الفتوحات والمغازي السلطان احمد خان خلد الله خلافة وابد سلطنته ولا زال متنعما بطول البقاء مع بنيه الاكرمين الامجاد وصهره ذي المجد التالد والثناء الخالد وانا العبد المقتدر يعبد بقره السيد زين العابدين بن السيد علي بن السيد محمد الحسيني النقيب على اشراف الممالك العثمانية غفر الله له ولا سلافه ولا خلافة وجميع المؤمنين والمؤمنات

تقرير رض زلالى افندي قاضي استانبول حالا

الحمد لله وصلوة على من لاني بعد وبعد فهذه محلة جليلة جديدة ظهرت في زمن سلطانتا الاعظم والحقان المعظم مولى ملوك العرب والعجم خادم الحرمين الشريفين السلطان بن السلطان السلطان الغازي احمد خان خلد الله خلافة وابد سلطنته حزن الفقير اليه سبجانه زلالى حسن القاضي بقسطنطينية الحمية غفر له

تقرير رض اسحق زاده افندي قاضي استانبول سابقا

حسبي الله ونعم النصير اشكر الله الفيض المتعال في جميع الاحوال على روض هذا الصنيع البديع في زمن امامنا الاختم سلطان البرين والبحرين خادم الحرمين الشريفين خليفة الله في العالم شيد الله دولته مادام العالم اللهم متنعما بطول حياته وانفعنا بدمه وثباته بالقرآن الكريم واياته والنبي وساداته حزن الفقير لمحق زاده نور محمد القاضي بقسطنطينية سابقا غفر لها

واقع بلاد و امصار ده دخی طرف طرف کتب نفیسه علوم شریفه و کتب قنون مرغوبه کثیرا و بلغه نلرده دخی بجه
 ملوک کتب خانه لر پیدا و اولوب اول بلاده ساکن طلبة علوم دخی تحصیل علمه ساعی و بلغه اطراف مالک
 دخی کتب عده ابله معصوم و ایدان اولور فایده نامنه اگر چه دول سائر اسلامیه ده فریضه جهاد احیا
 اولمقدن خالی اولوب مجاهد لر ی ثابت و لکن دولت علیه عثمانیه کی ادم الله الی یوم القیمه طوب صاعقه
 کردار و جیره انشبار و تفنگ رخنه کار و ساز اعمال فنون حریبه ده ماهر افرنج طایفه سی کی خصم کرانبار لر
 اولوب امر جهاده یاد شاهان عثمان ایدهم الله تعالی الی یوم القیمه سرتاج جمله یاد شاهان و مکمل ناموس
 عامه اهل ایمان اولوب جهاد یوزندن شان و شوکت اسلامیان کماله اکر کردگری کی تکثیر کتب ابله قلوب
 عامه اهل اسلامی زنده و احیایورموق دخی مایه الافتخار لر اولمغه سایه سعادت و ایلر نه تکثیر کتب و سبیل اولان
 بسمه طریقه رغبت علیه لر تعلق ایتک دخی شایاندر فایده تاسعه بالجمله ملوک نصاری لسان عرب و فارسی
 و ترکی ابله ندوین اولنان کتب قیملری کران اید و کتب بلوب کتب مرقومه کند و لرنه بصلق خصوصه راغب
 و بو امر دی شانله مباهات و افتخار مشتاق اولوب و کند و لرنه قانون و شفا و تزه المشتاق و اقلیدیس
 و سائر بجه کتب با صلد و حق و الحقیق و السنه ثلثه اوزن ترتیب اولنان سائر کتب بسمه طریقه تحصیل اهناملری
 در کار در لکن خطک حسن و قبحی و رسوم حروفی فهم و ترکیب عبارته املا شناس خبط و خطای تمیز ایدن
 کسسه لر اولوب بد لرنه بولنان کتب اکثری مغرب خطی و تقلید لر دخی اکامشاه اولمغه حسن و زینتدن
 عاری و غلط و خطا اوزن جاری اولمغه میان اسلامیان چندان اعتبار و هنوز رغبت و رواج بولماسدن
 و لکن سعی و اهناملری مقتضایه شاید که اربابی تحصیل ایدوب بومرادلر بیه تمشیت و یرمک صدقند
 اولمهلر بله بلاد اسلامیه ده کتب بیع و شرا سبیل بجه اموال جبر و جمع ایدلر بس اهالی اسلام هر خصوصه اهل
 شرک و کفره سبقت ایدکری کی بو خصوصه دخی ایلر سبقت ایتک لازمه ذمت همت اولمغه بوازی تمامه
 مبادرت و مباشرت امر مستحسن اولد و فی ثاب اولدی فایده عاشره مخصوصه اشبوفن مفید اتمامی
 بوندن اقدام مرو ایدن یا مده میان و کلائی دولت علیه ده بالذفات مذاکره و مکالمه و فکر و ملاحظه اولوب
 یا هر المنفعه بصنعت جیده اید و کتبه جلایه علم و اطلاع و یقین و اطمینان حاصل اولوب حتی فضلادن
 بعضی لر بوازمک اتمامه تعیین و ما مور بیلله حصولی مراد اولنش اگر چه فن مرقوم ذاتیه امر مرغوب و لکن کثیر
 النفا بله دشوار الحصول اولد و غندن ناشی اسبابی ندار کتبه وار بلی تحصیل مساعده بخت در کار اولوب
 حقه سر بهر مرام اوزنه طاق تعویق اولنش ایدی وقتا که اراده علیه رایانه قوه علیه و علیه نک تکمیلنه تعلق
 اید صاحب قران زمان فاتح مالک ایران و طوران شوکتلو کر امتلو عظمتلو یاد شاه عالمیناه اید الله تعالی
 وقواه حضرت لر بیک زمان سعادت نشانلرنه اسلافک فتنده عاجز اولد قلری بجه دجه مشکل بیکند
 سهولت ابله حلنه توفیق ایتکله بوضعت غریبه نک دخی کتم خفادن معرض ظهور کله سنی و بوفن بدیعک
 ایجاد اسبابک ترتیبی دخی ایام سعادت انجام اولای نم حضرت لرنه مرهون و بخت رفیع الشانلر بله عنوان
 مباهات و مفاخره موقوف اید و کی سر لم زلی بو وقت و زمانه ظهور رونما بوی نمایان اولدی مهمه کتب
 مذکور یه مالک محروسه عثمانیه ده موجود افراد اسلامک جمله سی محتاج اولد قلرندن غیری تماماروی زمینده
 واقع اولوب شرفیت اسلام ابله سعادت یاب اولان اجناس مختلفه عالم یعنی عرب و عجمدن اجناس ترک و تاتار
 و ترکمان و اگر ادا و اوز بیک و جغتای هندی سندی فارسی و مغربی یانی و رومی حبشی و سودانی خلاصه بالجمله
 اسلام ابله خیر باب اولان طوایف متنوعه عالم کتبه محتاج اولمهلر بله بولمهلر بوازمک ایداع و ایجاد

لاجرم باعث افزایش شان و شوکت دولت و حسب غلبه ناموس سلطنت دیباجه معالی عنوان مفاخری
 دامان روز قیامت ده السنه عالمه خیر ابله یاد و استعجاب دعای خیر جمله عباد و ذکر بالجمیل ابله زنده و اشاد
 اولمغه وسیله مالا کلام اولمغه فقه و تفسیر و حدیث و کلام کتب لرندن ماعد الفات و تاریخ و طب و فنون
 حکمت و هیئت و اکه تابع جغرافیا و مسالک مالک کتب لرینه دار کتب بصلق بایده اذن همایونی متضمن خط
 همایون شوکت و ناصدارینه همت و صنایت ابله شهر یار عالم آرا یاد شاه دین پناهک همت علو زینتیه
 اسناد ده شایان بلکه لکر نام نامی و اسم سامی لر بله معنون اولق شرفی مستغن عن البرهان اولد و غنه بناء فن
 مرغوب مذکور مباشرت ابله تکثیر و توفیر کتب امر جلیل الشان اذن همایون و رضاه شوکت و نکر فی متضمن
 خط همایون شوکت و نکر بیک شرف یافته صدور و رسمیت و رودی شایاندر تا ک اول خط شرف شوکت مصیرک
 صورتی دیباجه کتابه تحریر و تصویر اولوب بالجمله کتبه موجود و زینت کتبه علت مستقله اولوب
 پسندیده جمله و قبول نام و رغبت خاص و عامه بادی اوله کذلک مفتی انام شیخ مشایخ الاسلام سلفه السلام
 سعادت و نلو سماحتلو افندی حضرت لر ی طرف لرندن دخی بوازم مفید مور محسنه دن وسیع جلیل اشرف مساعیدن
 و منافع خاص و عامه موصل اسباب ظاهره دن اولوب حصوله مباشرت اذن شریف لر متضمن تقریض
 و اشارت علیه لر احسان و صدور علما و سائر فضلادن دخی تقریض اولمق شایسته در تا ک هر حاله شرع مبینه
 مطابق اولوب اولی اشارت و تقاریض دخی صدر کتبه مسطور و وجه مجلدانه موجود اولوب رغبات ناس مزدا فیه
 باعث اوله و کتبه حصوله مباشرت اولد قده کمال محنت و بلا سقط و سقامت وجود پذیر اولق ایچون فضلا
 ولت اشنا کاملیتدن کنند و رضای بله طالب و راغب لر دن اوج و یاد و رت کسسه بجه مامور اولوب
 مامور بتلری بایده صادر اولان امر شریف دخی و ایل کتبه تصویر اولوب منظور خواص و عوام اولد قده

- ❖ بو خصوصه دخی استعجاب دعای خیر جمله ناسه و رغبات افراد عالمه بادی اولور
- ❖ بوجه نک مالی تلخیص اولوب رایی ورق مقداری بر دیباجه بلیغه
- ❖ بسط و تهید اولوب منظور خواص و عوام و کتبه عنوان
- ❖ اعتبار و مایه الافتخار اولق ایچون مصادر کتبه
- ❖ وضع اولنسه شایاندر

خفی اولیه که کتب معتبره ده مسطور اولدوغی اوزن فن لغته تحقیق و انقان و فضل و ابقان ایلده معروف اولوب
 زمان قدیمه فن مزبورده ندوین و تالیف ایلده احرار فضل السبق و تقدم ایدن مشاهیر متقدمیندن جمله نیک
 اقدم و افضل مشایخ قراء سبعه دن ابو عمرو بن العلاء حضرت تکریمه سکنس الی عددن تالیف لری اولوب یوز
 طقسان طقوز تار یخنده عزم حظیره قدس ایلدی رحمه الله علیه اول کواکب اسمان فضل لری دخی ایوزید
 حضرت تکریمه سکنس عددن تالیف حظیره موفق اولوب ایکی یوزاون بشده عازم فضایل ایلدی
 وری دخی ابو عبید معمر بن المثنی الشیبی درکه ایکیوز ایکی عددن تالیف و تصنیف فاضل اولوب ایکیوز طقوزده
 وفات ایلدی وری دخی اصمعیدر که فن ادبیه مصنفات جلیله سی سکنس الی عددن کتبه بالغ اولوب ایکیوز
 اون بشده ترک عالم ناسوت و عزم فضایل لاهوت ایلدی وری دخی محمد بن زیاد العزلی درکه قرق بش عدد
 تالیفه موفق اولوب ایکیوز او توز بر سنه سنه وفات ایلدی وری دخی اصلاح منطق صاحبی یعقوب بن اسحق
 بن سکیث درکه ایکیوز قرق دورت تار یخنده محله خاموشانده پیغوله نشین ازوالدی فاضل مذکور بیک
 بد نجیبی جمهره صاحبی محمد بن حسن بن ذرید درکه مصنفات کثیره ایلده مشهور و مسلم جمهور اولوب ایکیوز بکرمی
 الی تار یخنده خوار حقه واصل اولدی کبار ائمه لغت عربیه و مشاهیر اعلام فنون ادبیه نیک سکرخی استیو ترجمه نیک
 اصل اصیل اولان کتاب مستطاب صاحبک مولی درکه فاضل مرقوم ذکر اولنان ائمه سبعه نیک نقل و روایت
 ابتدا کلامی عربیه یی کندی بسط ابتدایی قواعد مطابق اولدوغی صورته کتبه درج ایدوب اولدوغی
 صورته بلاد مصر و ریعه ده عرب بابه مراجعت و ظفر بولدوغی صورته اخذ و ضبط ایدوب و شواهد
 شعر به شعر ای سابقینی دخی ملاحظه و مطالعه و بولدوغی جواهر کلامی کتبه درج ایلده درج الدرر ایلدی امام
 سیوطینک طبقات النحاة و اللغویین نام کتبه تحریر اولدوغی اوزن فاضل مذکور اسمعیل بن حماد الجوهری
 صاحب الصحاح الامام ابو نصر فارابی یاقوت ربانی اوزن زکا و علم جهتیه اعاجیب دهر دن اولوب بلاد ترکمن
 فاربه منسوب لر در لغت عرب و علم ادبیه امام اولدوغی ماعدن حسن خطی ضرب مثل اولمشدی شوبله که
 ابن مقله خطندن فرق اولنموب وادی کتبه ممتاز و علم کلام و اصول سرفراز ایدی سفری حضره ترجیح ایلده
 دشت و افاق کردان و جانب عراقه سوق عنان ایدوب علی ابی علی الفارسیدن و سیرافیدن نیک ایلدی اندن
 اقطار حجاز به به روان اولوب لغات عربیه یی مشافهه طریقه عربی لار به دن اخذ ایدوب اندن بلاد ریعه
 و مصره دخی روان اولوب خراسانه عودت و دامغانه نهضت ایدوب افراد کتاب واعیان فضل دن ابو الحسن
 بن علیدن فن ادب و صنعت خطی تحصیل ایلده نسیابون عزیمت ایدوب انده اقامت و تدریس و تالیف و تعلیم
 خط ایلده اظهار شغل ایدوب تالیفات عدیده و تصنیفات حمیده یه موفق اولمشدر جمله مصنفاتندن علم عروضه بر
 کتاب و نحو ده بر مقدمه و لغات صحاح که الیوم ایادی ناسه متدا اولوب علمای محققینک معتمد

علیهی و مرقومک احسن تصنیف و احوال تالیفید فاضل مرقومک تاریخ ولادت
 و وفاتی اختلاف اوزن روایت اولنوب بعض کتبه اوجیوز
 طقسان و بعضنک اوجیوز طقسان الی و بعضنک
 در نیموز حد و دنه وفات ایلدی دیو بحر
 اولمش العلم عند الله

ذیل شقایقه کشیده سالک سطور اولدوغی اوزن کتاب مستطاب جواهر نصاب معارف انتساب صاحبک
 مترجمی دولت علیه عثمانیه علماسندن المولی الوافی الوان معارف و کمال ایلده مشهور نام اولوب وان قوی دیکله بنام
 اولان واسطه العقد کرامدر کردن دل و جانی قلا بد العقیان علم و عرفانه مقلد و بنای استعداد و استیفاء الی مبانی
 فنون ایلده ایلده مشید اولوب هنرک طریق سعادت رفیق و دور بحالس درس و تحقیق ایتد کله حامد افندی ملازم
 و بعض مدارس علیه ده افاده یه مداوم اولمغه قرق اچمه مدرسه دن معزول بکن طقوز یوز بنش ذی الحجه سنه
 خواجکی زاده یر بنه محمود پاشا مدرسی اولمشدی بنش ایکی جمادی الاولی سنه فوری افندی یر بنه
 خانقاه مدرسه سنه تحریرک اولندی بنش دورت ربیع الاخر سنه عزل اولنوب مدرسه سی بستان زاده
 مصطفی افندی یه ویرلدی بنش الی ربیع الاخر سنه محمود بیگ یر بنه علی پاشای عتیق مدرسه سی توجیه
 اولندی بنش طقوز ربیع الاول سنه قرق محمود محلولندن ردوس فتواسنه کوندرلدی سکنس بر عمر منده معلم
 سلطان سعد الدین ثانی یر بنه محسن ثانی جلوه کاه ایشدی سکنس ایکی ذی القعدة سنه یر بنه زاده یر بنه
 مغنیه سافقواسی توجیه اولندی سکنس سکر شعبانده راعی حسن افندی یر بنه سلانیک قضاسی احسان
 اولندی سکنس طقوز جمادی الاولی سنه امامیه یه نقل اولنوب قبول ایتمه کله کوناهیه قضاسی کدوس
 الحاقیه مولوت اولوب بونلره ویرلدی طقسان یر ذی الحجه سنه عزل اولنوب منصبی بلاحق افندی عنايت
 اولندی سکنس اچمه و طیفه ایلده متقاعد بکن طقسان بدی محمد عرب زاده افندی یر بنه یکشهر قضاسی
 ویرلده استعفا ایدوب طقسان سکر رمضان سنه سعودی افندی یر بنه مدینه منور قضاسی ایلده تشریف
 اولندی الف کامل رجینه خاک وجود زاهد الدینی اراضی مقدسیه لقا ایتدوکی قرع مسامع افاق ایدوب منصب
 جلیل ایلده صالحی امیر افندی ثانیانجیل اولندی مولانی مرقوم علم و صلاحه موسوم علم فقه و اصوله قوی
 الانتساب کجور جوهر نوادر بحساب مشغول اکتساب دهنیه مفتون اقتناء ثمرات یقینیه استقامتده علم زاهد
 مسلم عالم ایدی نقل اولنور که سلانیک قضاسنک یومیه محمولی سکر یوز اچمه و کوناهیه نیک الی یوز اچمه اولوب
 نصاری و یهود ایتامنک موالدن مسلمینک حقوقی اولی در دیو کوناهیه یی ترجیح ایدر مش اار علیه سندن درر
 غرن حاشیه سی و ترجمه بینات و ترتیب سیاسات مسابله متعلق رساله لری وارد فرایض سید بنه حاشیه سی
 مشهور در صحاح جوهری یی ترجمه ایدوب جامع سلطان محمد به بر نسخه وضع ایشدر

محتاج اولنلر منتفع اولور لرامام غزالینک کیمیاى سعادت نام کتابی ترجمه
 ایشدر ما مولدر که بوقطعه سی سبب مغفری
 و باعث جاز شفاعتی اوله

قطعه

بودر این عربی قومک اولسه سیدی	از اولورم قبری اوزن بنه ازاد اولیه
سن که شاه مرسلین و سید کونین سن	حاش الله قبر که یوز سورن ازاد اولیه

مفتاح مافی الکتاب

حق اولیه که اشبوکاب مستطاب جمع و تالیف لغت فنند احسن نظام واجمل نظام اوزن بسط و تمهید اولنوب
اولا جواهر کلمات اولان حروف اصلیه دن لام الفعله واقع حروف اخیره منظر اولنوب کتاب مزبور حروف
هجا و فقه بکرمی سکر باب اوزن تا سبس اولمشدر بحق غفلت اولنوبه که اواخر نه همزات اصلیه بولند و فی
کلمات باب همزه ده ایراد اولنوب اواخر کلماته واودن و یادن مبدله اولان همزات والقات باب الواو الیاء ده
ایراد اولمشدر و برشی دن منقلبه اولمان الفات لینه دخی افراد بالیمان قلنوب بر بایده درج و بکرمی سکر باب
بونکله تمام اولمشدر تا نیا حروف اصلیه نک فاء الفعلند عبارت اولان حروف اولنه نظریله فصول ترتیب
اولنوب وفق حروف هجایم راعاه رله فصول ابواب دخی لغت عربیه بولند و غنه کون گاه بکرمی سکر فصل
و گاه نقصان کلشدر تا لثا کلماته واقع حروف اصلیه نک حروف ثانیه سنه نظر اولنوب بونکه دخی لغات عربیه ده
بولند و غنه کون ترتیب حروف هجایم رعایت و مترجم فاضلک تعبیه و اشارتی اوزن مشتق منها اولان کلمات کنار
حیاضه خارج مسطوره مشتقات حذاسنده مخبر و اشارت و مطلوب اولان ابواب و فصوله وصول سهل الحصول
اولق ایچون فهرست ترتیب اولنوب ترتیب اولمشدر

فهرست جلد الاول

صفحه	صفحه	صفحه	صفحه
باب الهمزة ۷	فصل الغین ۲۳	فصل الدال ۵۸	باب التاء ۱۳۱
فصل الالف ۷	فصل الفاء ۲۳	فصل الذال ۵۹	فصل الالف ۱۳۱
فصل الباء ۸	فصل القاف ۲۴	فصل الزاء ۶۳	فصل الباء ۱۳۲
فصل التاء ۱۰	فصل الکاف ۲۹	فصل الزاء ۶۸	فصل التاء ۱۳۳
فصل الشاء ۱۰	فصل اللام ۲۸	فصل السین ۷۰	فصل الشاء ۱۳۴
فصل الجیم ۱۰	فصل المیم ۲۹	فصل الشین ۷۳	فصل الجیم ۱۳۴
فصل الحاء ۱۲	فصل النون ۳۰	فصل الصاد ۷۹	فصل الحاء ۱۳۴
فصل الخاء ۱۳	فصل الواو ۳۳	فصل الضاد ۸۲	فصل الخاء ۱۳۵
فصل الدال ۱۴	فصل الهاء ۳۵	فصل الطاء ۸۵	فصل الدال ۱۳۶
فصل الذال ۱۶	فصل الیاء ۳۷	فصل الطاء ۸۷	فصل الذال ۱۳۶
فصل الراء ۱۶	باب الباء ۳۷	فصل العین ۸۸	فصل الراء ۱۳۶
فصل الزاء ۱۷	فصل الالف ۳۷	فصل الغین ۹۹	فصل الزاء ۱۳۶
فصل السین ۱۸	فصل الباء ۳۹	فصل القاف ۱۰۳	فصل السین ۱۳۷
فصل الشین ۱۹	فصل التاء ۳۹	فصل الکاف ۱۱۱	فصل الشین ۱۳۹
فصل الصاد ۲۰	فصل الشاء ۴۰	فصل اللام ۱۱۶	فصل الصاد ۱۴۰
فصل الضاد ۲۱	فصل الجیم ۴۲	فصل النون ۱۲۰	فصل الضاد ۱۴۱
فصل الطاء ۲۲	فصل الخاء ۴۷	فصل الواو ۱۲۶	فصل الطاء ۱۴۲
فصل الظاء ۲۲	فصل الحاء ۵۳	فصل الهاء ۱۲۹	فصل الظاء ۱۴۲
فصل العین ۲۳		فصل الیاء ۱۳۱	فصل العین ۱۴۲

صفحة	مكتبة	صفحة	مكتبة	صفحة	مكتبة	صفحة	مكتبة
٥٥٥	فصل الكاف	٥٠٦	فصل الزاء	٣٤٩	فصل التاء	٣٠٦	فصل الكاف
٥٥٦	فصل اللام	٥٠٧	فصل الزاء	٣٥١	فصل الجيم	٣٠٨	فصل اللام
٥٥٨	فصل الميم	٥٠٧	فصل الشين	٣٥٩	فصل الخاء	٣١٠	فصل الميم
٥٦٠	فصل النون	٥٠٨	فصل الضاد	٣٧١	فصل الخاء	٣١٣	فصل النون
٥٦٣	فصل الواو	٥٠٨	فصل الطاء	٣٧٨	فصل الدال	٣١٦	فصل الواو
٥٦٦	فصل الهاء	٥٠٨	فصل العين	٣٨٣	فصل الدال	٣٢١	فصل الهاء
٥٦٧	فصل الياء	٥١١	فصل الغين	٣٨٦	فصل الزاء	٣٢٣	باب الدال
٥٦٨	باب الشين	٥١٢	فصل الفاء	٣٨٦	فصل الزاء	٣٢٣	فصل الالف
٥٦٨	فصل الف	٥١٢	فصل القاف	٣٩١	فصل السين	٣٢٣	فصل الباء
٥٦٨	فصل الباء	٥١٣	فصل الكاف	٤٠١	فصل الشين	٣٢٣	فصل الجيم
٥٦٩	فصل الجيم	٥١٣	فصل اللام	٤٠٩	فصل الضاد	٣٢٥	فصل الخاء
٥٧٠	فصل الخاء	٥١٥	فصل الميم	٤١٧	فصل الضاد	٣٢٥	فصل الخاء
٥٧٣	فصل الدال	٥١٦	فصل النون	٤١٩	فصل الطاء	٣٢٦	فصل الدال
٥٧٣	فصل الزاء	٥١٨	فصل الواو	٤٢٢	فصل الطاء	٣٢٦	فصل الزاء
٥٧٣	فصل الزاء	٥١٨	فصل الهاء	٤٢٥	فصل العين	٣٢٦	فصل الزاء
٥٧٥	فصل الشين	٥١٩	باب السين	٤٢٣	فصل الغين	٣٢٧	فصل الشين
٥٧٥	فصل الطاء	٥١٩	فصل الالف	٤٥٠	فصل الفاء	٣٢٧	فصل الطاء
٥٧٦	فصل العين	٥٢١	فصل الباء	٤٥٥	فصل القاف	٣٢٧	فصل العين
٥٧٨	فصل الغين	٥٢٣	فصل التاء	٤٦٠	فصل الميم	٣٢٨	فصل الغين
٥٧٨	فصل الفاء	٥٢٣	فصل الجيم	٤٧٦	فصل النون	٣٢٩	فصل الفاء
٥٧٩	فصل القاف	٥٢٥	فصل الخاء	٤٨٦	فصل الواو	٣٢٩	فصل القاف
٥٨٠	فصل الكاف	٥٢٨	فصل الخاء	٤٩٢	فصل الهاء	٣٣٠	فصل الكاف
٥٨١	فصل الميم	٥٣١	فصل الدال	٤٩٦	فصل الياء	٣٣٠	فصل اللام
٥٨٢	فصل النون	٥٣٣	فصل الزاء	٤٩٨	باب الزاء	٣٣٠	فصل الميم
٥٨٣	فصل الواو	٥٣٦	فصل السين	٤٩٨	فصل الالف	٣٣١	فصل الواو
٥٨٥	فصل الهاء	٥٣٨	فصل الشين	٤٩٨	فصل الباء	٣٣٢	فصل الهاء
٥٨٦	باب الضاد	٥٣٩	فصل الضاد	٤٩٩	فصل التاء	٣٣٢	باب الزاء
٥٨٦	فصل الالف	٥٤١	فصل العين	٤٩٩	فصل الجيم	٣٣٢	فصل الالف
٥٨٦	فصل الباء	٥٤٦	فصل الغين	٥٠٢	فصل الخاء	٣٣٨	فصل الباء
٥٨٧	فصل التاء	٥٤٧	فصل الفاء	٥٠٣	فصل الخاء	٣٣٨	فصل التاء
٥٨٧	فصل الجيم	٥٤٩	فصل القاف	٥٠٥	فصل الدال	٣٣٧	

صفحة	مكتبة	صفحة	مكتبة	صفحة	مكتبة	صفحة	مكتبة
٢٢٤	فصل الضاد	٢٠٢	فصل الجيم	١٦٦	باب الجيم	١٢٢	فصل الفاء
٢٢٤	فصل الطاء	٢٠٣	فصل الخاء	١٦٦	فصل الالف	١٢٣	فصل القاف
٢٢٥	فصل الطاء	٢٠٥	فصل الدال	١٦٦	فصل الباء	١٢٣	فصل الكاف
٢٢٥	فصل الفاء	٢٠٥	فصل الدال	١٦٧	فصل التاء	١٢٥	فصل اللام
٢٢٦	فصل القاف	٢٠٦	فصل الزاء	١٦٩	فصل التاء	١٢٦	فصل الميم
٢٢٦	فصل الكاف	٢١٠	فصل الزاء	١٦٩	فصل التاء	١٢٨	فصل النون
٢٢٧	فصل اللام	٢١٠	فصل السين	١٦٩	فصل الجيم	١٢٩	فصل الواو
٢٢٧	فصل الميم	٢١٣	فصل الشين	١٦٩	فصل الخاء	١٢٩	فصل الهاء
٢٢٨	فصل النون	٢١٥	فصل الضاد	١٧٢	فصل الخاء	١٥٠	فصل الياء
٢٢٩	فصل الواو	٢١٩	فصل الضاد	١٧٥	فصل الدال	١٥٠	باب التاء
٢٢٩	فصل الهاء	٢١٩	فصل الطاء	١٧٧	فصل الدال	١٥٠	فصل الالف
٢٣٠	باب الدال	٢٢١	فصل الفاء	١٧٧	فصل الزاء	١٥١	فصل الباء
٢٣٠	فصل الالف	٢٢٣	فصل القاف	١٧٨	فصل الزاء	١٥٢	فصل التاء
٢٣٢	فصل الباء	٢٢٧	فصل الكاف	١٨٠	فصل السين	١٥٢	فصل التاء
٢٣٢	فصل الجيم	٢٢٨	فصل اللام	١٨١	فصل الشين	١٥٣	فصل الجيم
٢٣٣	فصل الخاء	٢٣٠	فصل الميم	١٨٣	فصل الضاد	١٥٣	فصل الخاء
٢٣٣	فصل النون	٢٣٣	فصل النون	١٨٣	فصل الضاد	١٥٣	فصل الخاء
٢٣٧	فصل الواو	٢٣٧	فصل الواو	١٨٣	فصل الطاء	١٥٥	فصل الخاء
٢٣٩	باب الخاء	٢٣٩	باب الخاء	١٨٤	فصل العين	١٥٦	فصل الدال
٢٣٩	فصل الالف	٢٣٩	فصل الباء	١٨٧	فصل الغين	١٥٧	فصل الزاء
٢٣٩	فصل الباء	٢٣٩	فصل التاء	١٨٧	فصل الفاء	١٥٨	فصل الشين
٢٣٩	فصل الزاء	٢٣٩	فصل السين	١٩٠	فصل القاف	١٥٩	فصل الضاد
٢٣٩	فصل الواو	٢٣٩	فصل النون	١٩٠	فصل الكاف	١٥٩	فصل الطاء
٢٣٩	فصل الهاء	٢٣٩	فصل الواو	١٩٠	فصل اللام	١٥٩	فصل العين
٢٣٩	فصل السين	٢٣٩	فصل الشين	١٩٢	فصل الميم	١٦٠	فصل الغين
٢٣٩	فصل الضاد	٢٣٩	فصل الخاء	١٩٣	فصل النون	١٦١	فصل الفاء
٢٣٩	فصل الدال	٢٣٩	فصل الدال	١٩٦	فصل الواو	١٦٢	فصل القاف
٢٣٩	فصل الزاء	٢٣٩	فصل الزاء	١٩٧	فصل الهاء	١٦٣	فصل الكاف
٢٣٩	فصل السين	٢٣٩	فصل السين	٢٠٠	باب الخاء	١٦٣	فصل اللام
٢٣٩	فصل الشين	٢٣٩	فصل الشين	٢٠٠	فصل الالف	١٦٣	فصل الميم
٢٣٩	فصل الضاد	٢٣٩	فصل الضاد	٢٠٠	فصل الباء	١٦٥	فصل النون
٢٣٩	فصل الدال	٢٣٩	فصل الدال	٢٠٢	فصل التاء	١٦٦	فصل الواو
٢٣٩	فصل الزاء	٢٣٩	فصل الزاء				فصل الهاء

صفحة	محتوى	صفحة	محتوى	صفحة	محتوى
٢١٩	فصل الهاء	١٣٥	فصل الفاء	٧٩	فصل الدال
٢٢٠	فصل الياء	١٣٥	فصل القاف	٨٠	فصل الراء
٢٢٠	باب الكاف	١٣٩	فصل لكاف	٨١	فصل الزاء
٢٢٠	فصل الالف	١٣٢	فصل اللام	٨١	فصل السين
٢٢١	فصل الباء	١٣٣	فصل النون	٨٢	فصل الشين
٢٢٣	فصل التاء	١٣٨	فصل الواو	٨٢	فصل الصاد
٢٢٣	فصل الخاء	١٥١	فصل الهاء	٨٣	فصل الضاد
٢٢٧	فصل الدال	١٥٢	باب القاف	٨٣	فصل الفاء
٢٢٩	فصل الراء	١٥٢	فصل الالف	٨٣	فصل اللام
٢٣٠	فصل الزاء	١٥٣	فصل الباء	٨٣	فصل الميم
٢٣١	فصل السين	١٥٤	فصل التاء	٨٥	فصل النون
٢٣٣	فصل الشين	١٥٧	فصل الثاء	٨٦	فصل الواو
٢٣٣	فصل الصاد	١٥٧	فصل الجيم	٨٦	فصل الهاء
٢٣٥	فصل الضاد	١٥٨	فصل الخاء	٨٦	باب الفاء
٢٣٦	فصل العين	١٦٣	فصل الخاء	٨٦	فصل الالف
٢٣٨	فصل الفاء	١٦٧	فصل الدال	٨٩	فصل التاء
٢٣٠	فصل الكاف	١٦٩	فصل الذال	٨٩	فصل الثاء
٢٣٠	فصل اللام	١٧٠	فصل الراء	٩٠	فصل الميم
٢٣١	فصل الميم	١٧٥	فصل الزاء	٩٣	فصل الخاء
٢٣٣	فصل النون	١٧٨	فصل السين	٩٧	فصل الحاء
٢٣٣	فصل الواو	١٨١	فصل الشين	١٠٣	فصل الدال
٢٣٥	فصل الهاء	١٨٣	فصل الصاد	١٠٥	فصل الذال
٢٣٦	باب اللام	١٨٩	فصل الضاد	١٠٥	فصل الراء
٢٣٩	فصل الالف	١٨٩	فصل الطاء	١٠٨	فصل الزاء
٢٥٢	فصل الباء	١٩١	فصل العين	١١٠	فصل السين
٢٥٩	فصل التاء	١٩٩	فصل الغين	١١٥	فصل الشين
٢٦٠	فصل الثاء	٢٠١	فصل الفاء	١١٨	فصل الصاد
٢٦٣	فصل الجيم	٢٠٦	فصل القاف	١٢٢	فصل الضاد
٢٧٠	فصل الخاء	٢٠٧	فصل اللام	١٢٣	فصل الطاء
٢٧٩	فصل الحاء	٢٠٩	فصل الميم	١٢٧	فصل الطاء
٢٨٩	فصل الدال	٢١٢	فصل النون	١٢٧	فصل العين
		٢١٥	فصل الواو	١٣٣	فصل الغين

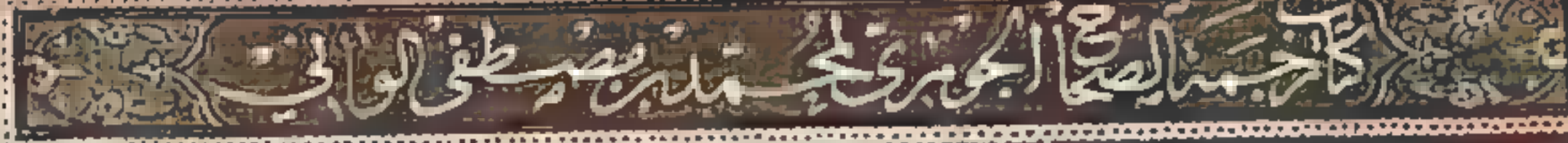
صفحة	محتوى	صفحة	محتوى	صفحة	محتوى
٢٥٩	فصل الواو	٢٣٣	فصل الثاء	٢٠٧	فصل الميم
٢٦٠	فصل الهاء	٢٣٣	فصل الجيم	٢٠٨	فصل الخاء
٢٦١	فصل الياء	٢٣٣	فصل الخاء	٢١٠	فصل النون
٢٦١	باب الطاء	٢٣٥	فصل الخاء	٢١١	فصل الدال
٢٦١	فصل الباء	٢٣٨	فصل الذال	٢١١	فصل الراء
٢٦١	فصل الميم	٢٣٩	فصل الراء	٢١٣	فصل الشين
٢٦١	فصل الحاء	٢٤٠	فصل الزاء	٢١٣	فصل العين
٢٦١	فصل السين	٢٤٠	فصل السين	٢٢٠	فصل الغين
٢٦٢	فصل الدال	٢٤٣	فصل الشين	٢٢١	فصل الفاء
٢٦٢	فصل الراء	٢٤٥	فصل الصاد	٢٢٣	فصل القاف
٢٦٢	فصل الشين	٢٤٥	فصل الضاد	٢٢٦	فصل الكاف
٢٦٢	فصل العين	٢٤٦	فصل الطاء	٢٢٦	فصل اللام
٢٦٣	فصل الغين	٢٤٦	فصل العين	٢٢٩	فصل الميم
٢٦٣	فصل الفاء	٢٤٨	فصل الغين	٢٢٧	فصل النون
٢٦٣	فصل القاف	٢٤٩	فصل الفاء	٢٣٠	فصل الواو
٢٦٣	فصل الكاف	٢٥٠	فصل القاف	٢٣١	فصل الهاء
٢٦٣	فصل اللام	٢٥٣	فصل الكاف	٢٣١	باب الطاء
٢٦٥	فصل الميم	٢٥٣	فصل اللام	٢٣١	فصل الالف
٢٦٥	فصل النون	٢٥٥	فصل الميم	٢٣٢	فصل الباء
٢٦٦	فصل الواو	٢٥٧	فصل النون		
٢٦٦	فصل الياء				
مشتري يسود مند بايع مغبوندر		الديني زوي ريديكي انك در مكنوندر		اغري التونه داني صائلورسه بوكتاب	
				ماقل اولان اختيار ايلرمي بوخسرافكي	

صفحة	مكتبة	صفحة	مكتبة	صفحة	مكتبة	صفحة	مكتبة
٥٨٤	باب الواو والياء	٥٢٩	فصل الطاء	٤٢٣	فصل السين	٢٩٠	فصل الذال
		٥٣٠	فصل العين	٤٢٤	فصل الصاد	٢٩١	فصل الراء
٥٨٥	فصل الالف	٥٣٧	فصل الغين	٤٣٠	فصل الصاد	٢٩٨	فصل الزاء
٥٩٤	فصل الباء	٥٣٩	فصل الفاء	٤٣٢	فصل الطاء	٣٠١	فصل السين
٦٠١	فصل التاء	٥٤١	فصل القاف	٤٣٤	فصل الطاء	٣٠٧	فصل الشين
٦٠٢	فصل الناء	٥٤٥	فصل الكاف	٤٣٥	فصل العين	٣١٢	فصل الصاد
٦٠٦	فصل الميم	٥٤٧	فصل اللام	٤٣٥	فصل الغين	٣١٤	فصل الصاد
٦١٢	فصل الخاء	٥٥١	فصل الميم	٤٤٤	فصل الفاء	٣١٦	فصل الطاء
٦١٣	فصل الحاء	٥٥٧	فصل النون	٤٤٩	فصل القاف	٣١٨	فصل الطاء
٦٦٧	فصل الدال	٥٥٨	فصل الواو	٤٥٧	فصل الكاف	٣١٩	فصل العين
٦٣٣	فصل الذال	٥٦١	فصل الهاء	٤٦١	فصل اللام	٣٣١	فصل الغين
٦٣٥	فصل الزاء	٥٦٢	فصل الياء	٤٦٨	فصل الميم	٣٣٥	فصل الخاء
٦٤٦	فصل الزاء	٥٦٤	باب الهاء	٤٦٨	فصل النون	٣٣٩	فصل القاف
٦٤٩	فصل السين			٤٧٣	فصل الواو	٣٤٦	فصل الكاف
٦٥٨	فصل الشين	٥٦٤	فصل الالف	٤٧٨	فصل الواو	٣٥٠	فصل اللام
٦٦٤	فصل الصاد	٥٦٦	فصل الباء	٤٨٢	فصل الياء	٣٥٠	فصل الميم
٦٦٩	فصل الصاد	٥٦٧	فصل التاء			٣٥٥	فصل النون
٦٧٢	فصل الطاء	٥٦٨	فصل الميم	٤٨٤	باب النون	٣٦٣	فصل الواو
٦٧٥	فصل الطاء	٥٦٩	فصل الدال	٤٨٤	فصل الالف	٣٦٧	فصل الهاء
٦٨٦	فصل العين	٥٦٩	فصل الراء	٤٨٩	فصل الباء	٣٧٢	فصل الياء
٦٩٠	فصل الغين	٥٧٠	فصل السين	٤٩٣	فصل التاء		
٦٩٥	فصل الفاء	٥٧٢	فصل الشين	٤٩٤	فصل التاء	٣٧٢	باب الميم
٦٩٩	فصل القاف	٥٧٣	فصل الصاد	٤٩٦	فصل الميم	٣٧٢	فصل الالف
٧٠٧	فصل الكاف	٥٧٣	فصل العين	٤٩٩	فصل الخاء	٣٧٧	فصل الباء
٧١١	فصل اللام	٥٧٥	فصل الفاء	٥٠٤	فصل الخاء	٣٨١	فصل التاء
٧١٧	فصل الميم	٥٧٧	فصل القاف	٥٠٦	فصل الدال	٣٨٣	فصل التاء
٧٢٢	فصل النون	٥٧٨	فصل الكاف	٥١٠	فصل الذال	٣٨٣	فصل الميم
٧٣١	فصل الواو	٥٧٨	فصل اللام	٥١١	فصل الراء	٣٨٩	فصل الخاء
٧٣٨	فصل الهاء	٥٧٩	فصل الميم	٥١٥	فصل الزاء	٣٩٧	فصل الخاء
٧٤٢	فصل الياء	٥٨٠	فصل النون	٥١٧	فصل السين	٤٠١	فصل الدال
		٥٨٢	فصل الواو	٥٢٢	فصل الشين	٤٠٦	فصل الذال
		٥٨٤	فصل الهاء	٥٢٤	فصل الصاد	٤٠٦	فصل الراء
		٥٨٤	فصل الياء	٥٢٦	فصل الصاد	٤١٤	فصل الزاء
				٥٢٨	فصل الطاء	٤١٧	فصل السين
٧٤٤	باب الالف اللينة						

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيد المرسلين محمد وآله وصحبه اجمعين اما بعد اشبه عبد حقير
كثير التقصير المحتاج الى اللطف الرباني محمد بن مصطفى الوائلي غفر الله له ولوالديه واحسن اليهما واليه وقتكه
مدار تحصيل علوم دينيه واساس تكميل احكام شريعت نبويه معرفت اوضاع اتفاظ عربييه اولوب بيان
لغته احتياج تام مشاهد قلديسه وكتب لغتدن صحاح جوهرى قول علما وجمهور فضلا قنده مقبول
ومسلم اولدوغى متفق عليه اولدبسه ته كم بيورلشدر شعر لبس صحاح الجوهرى الاصحاح الجوهر بل هو بحر
فهب مواجه من درر ولكن عبارت لطيفه سى اسلوب بلغا وطرز عرب عربا وزن اولغين نقلنه متصدى
اولان بعض شراح اكر اخترى واكر صاحب صراح اخذوا داسنده خبط وخطان خالى ولديسه دبلد مكه
بعناية الله تعالى وحسن توفيقه ذكر اولنان كتاب مستطابى لسان تركيه تبدل ايدوب ترجمه قيلم تكه سهل
التعاطى اولوب مبتدى اولنلرك سرعت ذعائنه باعث ومستعد اولنلره نوبلا تعي مورت اوله واسال الله ان
يفهم قديمى من الربع والزلل ويحفظ قلبى عن الخطاء واخطئ انه ولى العصمة والسداد وعليه التوكل والاعتماد
مقدمة الكتابى طالب تحصيل علوم عربييه وراغب تكميل معانى لغويه شوبله معلوم اولاكه اسبو مقدمه
فصلين اوزره ترتيب اولنلشدر فصل اول افعال وافعاله متعلق اولن احوال ياننده درو فصل ثانى اسماء وصفانك
جمعينه وجهله كلورانك ياننده در الفصل الاول فى بحث الافعال معلوم اولاكه كلام عربيه قن بركله نك
فعل ماضيسى مفتوح العين اولسه غالب بودر كه مضارعى مضموم العين اولور يا خود مكسور العين اولور را كسر
مضموم العين اولور سه خالى دكلدر كه يا متعدى ويا خود لازم اوله متعدى اولور سه مصدرى غالب فعل وزنى
اوزن كلور نصر بنصر نصر اكي واكر لازم اولور سه فعول وزنى اوزره كلور دخل بدخل دخولا كى واكر
مضارعى مكسور العين اولور سه اكر متعدى سه مصدرى كير وفعل وزنى اوزره كلور ضرب بضرب ضربا كى
واكر لازم ايسه فعول وزنى اوزره كلور جلس يجلس جلوسا كى واكر ايكسند دخی مفتوح العين اولور سه
متعدى بسند كذلك فعل وزنى اوزن كلور قطع بقطع قطعاً كى لازمند فعول وزنى اوزن كلور خضع بخضع
مخضوعا كى واكر كلمه نك ماضيسى مكسور العين اولور سه مضارعى مفتوح العين اولوب متعدى اولور سه
مصدرى كير وفعل وزنى اوزن كلور فهم يفهم فهما كى واكر لازم اولور سه فعل وزنى اوزن كلور فقتبته طرب
طربا كى وكاه اولور كه سلم سلامة وصدى صدرى وزنى اوزن دخی كلور واكر ماضيسى مضموم ايسه مضارعى
دخی مضموم العين اولوب مصدرى يا فعاله وزنى اوزره كلور فتح فأنله طرف طرفه كى يا خود فعولة وزنى
اوزن كلور ضم فأنله سهل سهولة كى وماضى ومضارع مكسور العين ايلسى زدر اولمعين نك غالبه بنا، كن
بمنزله ترض اولنيوب محلى حوسند كچه اشارت اولنلشدر الفصل الثانى فى بحث الاسماء معلوم اوله كه صاحب

الصالح عليه رحمة الملك الفتحا هر تفسير ابتدا کی اسمک و صفتک جمعی نه وجهه کلدن میان ملتزم اولمابوب
عالم بالقواعد و لنرک شعور بنه بناء اکثر باترک اینمشد رپس هر صیغه نك جمعی اگر صفت و اگر اسماء و اگر مجرد
و اگر مزید فیها در علی سبیل الاجمال اشبو مقدمه ده اشارت و لنسون ناکه مبتدی و لنر ورطه اشتباهدن
بری و له الاسم الثلاثی المجرود و فیه ابواب باب لفعل بفتح الفاء و سکون العین خفی اولیه که بناء مزبور ک جمع
قلنی غالباً الفعل و زنی اوزن کلور همزه نك فتحی و عینک ضمیمه فلسله اقلس کی مکر که اجوف اوله که بودم جمع قلنی
غالباً افعال و زنی اوزن کلور ثوبله اثواب مبتله آیات کی و کاه اولور که اجوفدن غیر نك دخی جمع قلتنده افعال
کلور فرخه افراخ فردله افراد کی لکن بوقلیلدر فرخ فالبه و آء معجمه ابله یاور بدر مرغ محجه معنا سنه جمع کثری
فعله افعال و زنی اوزن کلور اوله فانک ضمی ثانیه کسر بله کعبه کعب کی کعبک جمعنه و کاه اولور که بعض
اسماءه همین بری کلور بطنک بطون و بطنک بقال کلدو کی و مضاعفه دخی حال بو بله در صکله صکاک
کی و ناقصه دخی بواسطه اوزن در دلوه دلی و دلاء کی و ندیه ندی و طبی بله طبای کی اما اجوف اولوب
واوی و لور سه اکثر بود که فعال و زنی اوزن کلور حوضه حیاض کی و اگر یانی لور سه غالب بود که فاعول و زنی
اوزن کلور مبتله سیوت کی سببو به ابتدی بود ذکر اولنن قیاسدر بوندن ماعداسی بلنر الاسماء و کاه اولور که فاعول
ابله فعال و زنی اوزن آرایه اولنور معنای جمعی تا کید ایچون عومه کی و خاله کی و غل بالغ اولان رکک د یککر
کشن معناسنه و معلوم اوله که جمع قات مجرد افاده قات ایچوند رافاده جمعیتدن اصل دکلدر بناء علی ذلک فلان
حسن الثیاب دیرلر حسن الاثواب دیرلر جمع محیی محیی فحینه کلو رتله ثرات کی و اجوفده سکون عینله
کلور جو زله جوزات کی و هذبل فیله سی محیی و اجوفده مفتوح فیلوب ماینلرین فرقی تیزلر الصیغه معلوم
اوله که صفتدن اصل جمع محمله جمعانمکدر فاعله مسابنی اولوب تحتنه ضمیر مستر اولد غنندن او تر و بناء علی ذلک
صفت مشبهه ده جمع مکسر کثیر اولدی اسم فاعله نسبتله صفت مسبهه نك مشابهتی از اولد غیچون پس فعل و زنی
اوزن اولان صفتدن غالب فعال و زنی اوزن جمع اولننقد رصیله صعب کی و اجوف یا تیدن افعال و زنی اوزن
جمع اولننقد رشیکله اسبیخ کی و کاه اولور فعلان و زنی اوزن ده کلور فانک ضمی و عینک سکونیه و فعلان و زنی
اوزن ده کلور فانک کسر بله و فاعول و زنی اوزن ده کلور رصیله و فاعله و زنی اوزن ده کلور فانک کسری و عینک
سکونیه و فعل و زنی اوزن ده کلور فانک ضمی و عینک سکونی و ضمیمه و فاعله و زنی اوزن دخی کلور فانک ضمی
و عینک فتحی و الفک مدله باب الفعل بکسر الفاء و سکون العین معلوما و له که بناء مزبور ک جمع قلنی افعال و زنی
اوزن کلور کرک محیی اولسون کرک اجوفده اولسون حزن بله احزاب کی و دخی حینه احیان کی و حزن حاء
مهمله و زای معجمه ابله بولک معناسنه در جمع کثری فاعول فعال و زنی اوزن کلور فانک اولد ضمی و ثانیه
کسری ابله و لکن فاعول و زنی اوزن کلکی اغلبدر فاعله نسبت اما اجوف یا ئی اولسه فاعول و زنی لازم اولور غیاله
غیول کی همیشه معناسند و اگر اجوف و اوی اولسه فعال و زنی لازم اولور ریحله ریح کی باب الفعل بضم الفاء
و سکون العین معلوم اوله که بو بنانک دخی جمع قلنی محیی و اجوفده افعال و زنی اوزن کلور رکله ارکن و سوله
اسواق کی جمع کثری کذلک فعاله فاعول و زنی اوزن کلور اولد فانک کسری و ثانیه ضمی ابله و لکن فاعول
مضاعفک غیرنده اکثر در برجه بروج کی و مضاعفه فعال کثر در خفه خفاف کی و اجوفک جمع کثری فعلان
و زنی اوزن کلور فقط فانک کسر بله عود له عیدان کی الصیغه اما صفتدن فعل همین افعال و زنی اوزن جمع
اولنور حر مثلاً و احرار و زنی اوزن جمع اولند و غی کی باب الفعل بالفتحین معلوما و له که غالب بود که بو بنانک
دخی محیی و اجوفده جمع قلنی افعال و زنی اوزن کلور جماله اجمال و تاج ابله اتواج کی و یونسدن مر و بدر که

فعل مؤنث یغیر تا اولسه قیاس بود که جمعی افعال وزنی اوزن کله اما سبب به ابتدای فعل صیغه سنک جمعی
افعل کلک شاد در مؤنث دخی و لوز سه بوقند قالد بکه قیاس مطرد اوله و اگر قیاس اولدی ری و ارجاء
وقدم و اقدام دیندی و جمع کثرتی فعاله فاعول کور راجوفک غیرند و فعال کثرت در و کاه اولور که معنای
جمعی تاکید ایچون تادخی زباده قلو رلر حجرله حجرله کبی و ذکرله ذکره کبی اما جوفک جمع کثرتند قیاس بود
که فعالان وزنی اوزن کله تاجله بیجان کبی و کاه اولور که فعل وزنی اوزن دخی کور و خمتبندله دارلد و ورکی بعضیار
فعل وزننک اصلی فاعولدر حرف عله ایچون فعل اولمشدر دیشدر در و مضاعفک جمع قلتند و کثرتند
افعال وزنندن غیری کلمشدر فتنله افغان کبی اغاج بد لغی معنا سنه الصفة اما صفتند افعال وزنی اوزن ده جمع
اولنور بطلاله ابطال کبی و فعال وزنی اوزن ده جمع اولنور فانک کسر بله حسنله حسان کبی و فعالان وزنی اوزن ده
جمع اولنور فانک کسر بله اخوان کبی و فعالان وزنی اوزن ده جمع اولنور فانک خیمله ذکرله ذکران کبی
و فعل وزنی اوزن ده جمع اولنور و خمتبندله نصف کبی اورتیاشلو معنا سنه باب الفعل بفتح الفا و کسر
الغین خفی اولیه که بونانک دخی جمع قلتند و جمع کثرتند اصل افعال وزنی اوزن کلکدر فخذله انخاذ کبی الصفة
اما صفتند افعال وزنی اوزن ده جمع اولنور نکله انکاد کبی ناکس معنا سنه و فعالان وزنی اوزن دخی جمع اولنور فانک
کسر بله و جعله و جاع کبی و فعل وزنی اوزن ده جمع اولنور و خمتبندله و فعلی وزنی اوزن ده جمع اولنور فانک فحی و عینک
سکونی و الفک قصر بله زمانه زمی کبی بو ذکر اولمان صاحب مذهب کلانندن فهم اولنادر اما ظاهر بود که
زمی زمینک جمعی اوله مر یضله مرضی کبی و فعالی وزنی اوزن دخی جمع اولنور فانک فحی و الفک قصر بله و جمع
ایله و جاعی کبی باب الفعل بفتح الفا و ضم الغین بو بناده دخی اصل افعال وزنی اوزن کلکدر عجرله انجاز کبی و کاه
اولور که فعال وزنی اوزن دخی کور فانک کسر بله رجلاه رجال کبی الصفة اما صفتند افعال وزنی اوزن ده جمع
اولنور بقطله ابقاظ کبی او بانیق معنا سنه و نجدله انجاد کبی شجاع معنا سنه و بوا کبی کلدن غیری بو باب ده جمع
مکسر کلمشدر باب الفعل بکسر الفا و فتح الغین بوند دخی اصل قلتند و کثرتند افعال وزنی اوزن کلکدر و عنبله
اعتاب کبی و کاه اولور قلتند افعال و کثرتند فاعول وزنی اوزن کور اضلعله ضلوع کبی ضلعک جمعند ایکو معنا
سنه که ضلع دخی لغتدر لامک سکونیه باب الفعل بکسر الفا و الغین بونک دخی جمع قلتند و کثرتند اصل افعال
وزنی اوزن کلکدر ایل ایله ایل کبی باب الفعل بضم الفا و فتح الغین بو بناده دخی اصل فعالان وزنی اوزن کلکدر
فانک کسری و عینک سکونیه صدرله صدران کبی برجنس قوش معنا سنه که اکا کثرت کن دیرلر و کاه اولور افعال
و فعال وزنی اوزن دخی کور راطبیه رباع کبی رطبک و ربیعک جمعند که ربیع شول دوه یا ورسنه دیرلر که وقت
ربیع طوغه باب الفعل بضم الفا و الغین بونک دخی جمع قلتی و کثرتی افعال وزنی اوزن کور صقله اعناق کبی
الصفة اما صفتند ذکر اولنان و زنک جمعی کذلک افعال وزنی اوزن کور جنبه اجنب کبی بو ذکر اولنادر صیغه
تلائی مجرد مذکر اولدی نقدی چه در اما مؤنث اولسه بود دخی برنبجه باب اوزن در باب الفعل بفتح الفا و سکون
الغین معلوم اوله که فعله و زنک جمع مکسری غالب افعال وزنی اوزن کور فانک کسر بله و عینک غیرند
قصعه ایله قصاع کبی کسه معنا سنه و کاه اولور فعل وزنی اوزن دخی کور فانک کسری و عینک فحیه حلقه
ایله حلق کبی و کاه اولور راجوفند و ناقصند فعل وزنی اوزن کور فانک ضمی و عینک فحیه نوبتله نوب کبی
و دخی قریه ایله قری کبی الصفة اما صفتند معج اوزن کور مذکرند و اونون ایله و مؤنثند الغله و تابله بعض
کله ده فعال وزنی اوزن دخی کلک واقع اولمشدر فانک کسر بله عبله ایله عبال کبی فرموده معنا سنه و کشفه ایله
کاش کبی کوجک به لوناقه معنا سنه باب الفعل بکسر الفا و سکون الغین معلوم اوله که بونانک دخی جمع مکسری

کرک و عینک کرک غیر عینک فعل وزنی اوزن کور فانک کسری و عینک فحیه کسر ایله کسری و سبب به
ابتدای الف و تابله جمع اولتی بو بناده نادر در کرک و عینک کرک غیر عینک زبایه مقوله جمعه عینک فایه نبغی
لازم اولغین ایل صیغه سنه مر اجعت لازم اولور حالا که ایل صیغه سی عز بزد باب الفعل بضم الفا و سکون الغین
بونک دخی جمعی عینک غالب افعال وزنی اوزن کور فانک ضمی و عینک فحیه غره ایله غرق کبی و مضاعفند
اکثر افعال وزنی اوزن کور فانک کسر بله قبه ایله قباب کبی و جوفند فعل وزنه مقصور اولور فانک ضمی و عینک
فحیه سون ایله سور کبی باب الفعل بفتح الفا و الغین بونک دخی جمعی فعال وزنی اوزن کور فانک کسر بله رقبه ایله
رقب کبی قیاس مطرد بود و کاه اولور که فعل وزنی اوزن دخی کور فانک و عینک خیمله اکسه ایله آم کبی
پشته معنا سنه و فعل وزنی اوزن ده کور فانک کسری و عینک فحیه قمتله قیم کبی و فعل وزنی اوزن ده
کور فانک ضمی و عینک سکونیه خشبه ایله خشب و ناقه ایله نوق کبی و عینک ضمی دخی جائدر یا اسکندک
فرعی اولق اوزن یا خوردا اصلی اولق اوزن شه کم قفلند ذکر اولمشدر باب الفعل بفتح الفاء و کسر الغین بونانک
دخی جمعی فعل وزنی اوزن کور فانک کسری و عینک فحیه معده ایله معد کبی و سیراقی ابتدای بو مطرد کلکدر
زیراکلمه نک کلم و خلفه نک خلف کلمز حامله اولان دوه معنا سنه باب الفعل بضم الفا و فتح الغین بونک دخی جمعی
فعل وزنی اوزن کور کذلک فانک ضمی و عینک فحیه تخمه ایله تخم کبی و بو واحد بله جمعی تابله فرق اولنان قبیلند
دکلدر رطبه ایله رطب کبی زرارطب مذکر در و تخم مؤنث در و اگر جمع اولسه مذکر اولدی الاسم المربد فیه
باب ساز یادتده ناله معلوم اوله که فعال وزنی اوزن اولان اسم فانک فحی و کسر بله جمع قلتی افعال وزنی اوزن
کور همزه نک فحی و عینک کسر بله زمان ایله ازمنه کبی جمع کثرتی فعل وزنی اوزن کور و خمتبندله ایله قذال ایله قذل
کبی قفا معنا سنه و آخری حرف علت اولانک جمع قلتند و کثرتند افعال وزنی اوزن کور سما ایله اسمیه و دوایله
ادویه کبی و آخری حرف صحیح اولند افعال کلدی کبی فعل دخی کور فانک ضمی و عینک سکونیه حمار ایله احمره و
جر کبی و مضاعفک جمعی افعال وزنه مخصوص صدر جلال ایله اجله کبی و کاه اولور فعالان وزنی اوزن دخی کور فانک
کسر بله غزاله غزلان کبی و فعال فانک خیمله اولدقد جمعی افعال وزنی اوزن کور غراب ایله اغربه کبی الصفة اما
صفتند فعال وزنی فانک فحیه فعالان وزنی اوزن ده جمع اولنور فانک ضمی و عینک فحیه جباله جبال کبی قور قق
معنا سنه و فعال وزنی اوزن ده کور فانک کسر بله جوادله جیاد کبی بو کرک آت معنا سنه و فعل وزنی اوزن ده
کور و خمتبندله جما دایله جم کبی و فعال و زنک دخی جمعی فانک کسر بله فعل کور و خمتبندله کاز ایله کتر کبی کثیر اللحم
معنا سنه و فعال وزنی اوزن ده کور فانک کسر بله هجان ایله هجان کبی کریم و خالص معنا سنه که لفظی اگر چه
متحد در و لکن ثانی جمع در تقدیر افعال وزنی فانک خیمله فعالان وزنی اوزن ده جمع اولنور فانک ضمی و عینک فحیه
و الفک مدله شجاع ایله شجاع کبی و فعالان و فعالان وزنی اوزن دخی کور فانک اولد فحی و عینک سکونیه و ثانیه
فانک خیمله شجاع ایله شجاع کبی و فعلیل وزنی اوزن اولنک جمع قلتی افعال وزنی اوزن ده کور همزه نک
فحی و عینک کسر بله غیغله ارغفه کبی نان کرده معنا سنه جمع کثرتی فعل وزنی اوزن کور و خمتبندله سر به سر
کبی الصفة اما صفتند فعالان وزنی اوزن ده جمع اولور فانک ضمی و عینک فحیه کریمه کرام کبی و فعالان وزنی اوزن
دخی جمع اولنور فانک کسر بله کریمه کرام کبی و افعال وزنی اوزن ده جمع اولنور و شریفه اشرف کبی و مضاعفند
وزن مزبور دن غیری افعال وزنی اوزن دخی جمع اولنور همزه نک فحی و عینک کسر بله شدد ایله شدد و شدد
کبی و ناقص و اویده و یائیده دخی وزن مزبور اوزن جمع اولنور و شقیله اشتقوا غنی ایله اغنیای کبی و جوف و اویده
و یائیده فعال وزنی اوزن ده جمع اولنور فانک کسر بله طویل ایله طوال کبی و فعلیل کعبی مغول اوله جمعی فعل

کلور فانك فتحي وعينك سكونيله والفك قصر بله جرحله جرحي کي وفعلا وزني اوزن ده کادي اسير له اساري کي وفعيل بمعنى مفعول جمع سالله جمع اولناز جرحي چون وجرحي محات دينر وفعول وزنك فانك فتحي وعينك خميله جمع قلتي كذلك افعله وزني اوزن کلور جمع کثرتي فعل وزني اوزن کلور خميته كذلك عمودا بله اعمده وعمد کي اما ناقص واوبه جمع افعال وزني اوزن کلور عدوله اعدا کي اگر چه بونك حتي واوله نونه جمع اولنق ابدی ولكن کثرت استعمال بله اسما حکمنده اولمغين فعال وزني اوزن جمع اولندي الصبغه اما صبغته غالب بودر که فعل وزني اوزن جمع اولنور خميته صبور له صبر کي وکاه اولور مؤنثه فعائل وزني اوزن اولور عجوز له عجيز کي وودودک وودا وعودنک اعدا اوزن کامسي لعارض اولمشدر اصلي دکدر وفعول جمع سالله جمع اولناز فاعل صيغه سنک جمعي کرک کسر عينه کرک فتح عينه اولسون فواعل وزني اوزن کلور قيا سا وکاه اولور فواعيل دخی ديرلر اشباعه دانقله دوايتي کي وکاه اولور فعلان وزني اوزن دخی کلور فانك خميله وکسر بله ولكن ضم اکثر در فاز سله فرسان کي الصبغه اما صبغته فعل وزني اوزن جمع اولنور فانك خمي وعينك فتحي وشد بديله جاهل ابله جهل کي وفعال وزني اوزن ده جمع اولنور فانك خمي وعينك تشدد بديله کافره کفار وجاهل ابله جهال کي وفعله اوزن دخی جمع اولنور فانك وعينك فتحيله فاسقله فسقه کي وقضاة وزني اوزن ده جمع اولنور فانك خمي وضادک تخفيفيله فاضبنتک جمعند و بومقوله جمع معتل اللامه مخصوصدر وفعال وزني اوزن ده جمع اولنور خميته بازل ابله بزل کي از و سن يارمش دوه معنا سنه وفعلا وزني اوزن ده کلور فانك خمي وعينك فتحيله شاعر ابله شعر ابي وفعلا وزني اوزن ده کلور فانك خمي وعينك سكونيله شايه شايان کي وفعال وزني اوزن ده کلور فانك کسر بله نيله نيام کي وصاحبله صحاب کي وفعول وزني اوزن دخی کلور شاهد له شهود کي ويوستول برده اولور که ميمدري فحول وزني اوزن کله وفعلا وزني اوزن ده جمع اولنور فاعل صيغه سنه نالولسه يالفظا ياخورد نقد برا فاعله ابله قوائم کي وحابض ابله حوائض کي باب الافعل بفتح الهمزة والعين معلوم اوله که افعل وزنده اولان اعمده قياس افاعل وزني اوزن جمع اولنقد راجدل ابله اجادل کي وهمزه مکسور اولدخی وقت دخی حال بوبله در اصبعه اصابع کي الصبغه اما صبغته فعل وزني اوزن جمع اولنور فانك خمي وعينك سکونيله امر له امر کي وصر اکلمه سنک دخی جمعي بومنوال اوزن کلور وفعلا وزني اوزن ده جمع اولنور فانك خمي وعينك سکونيله امر له امر ان کي وبومقوله نونک واوله نونه والفله تابه جمعي جائز کادر افعل تفضيله فرقتن اوترو وافعل که تفضيل چون اوله افاعل وافعلون وزني اوزن جمع اولنور فاضل ابله افضلون کي المؤنث بالالفالف که دوردنجي اوله تچن فعلی افعل وفعلاء افعل اولما سه قياس مطرد بودر که الفله تابه جمع اولنه وجمع مکسر دخی جائزدر ولكن غير مطرددر وجمع مکسري دخی يکي نوع در بری منتهای جموع صيغه سي الفی اصل کلمه دن اعتبار اتمکله دعو ابله دعاوي کي وري دخی فعال وزني در فانك کسر بله عطشي ابله عطاش کي الذي في اخره الالف والنون المزبد تا نذکر اولنا نسانک جمعي منتهای جموع صيغه سي اوزن کلور شيطان ابله شياطين وسلطان ابله سلاطين و سر حان ابله سر احين کي سر حان قوردر ددپکري جانور در ذئب معنا سنه مکر که علم مرتجل اوله عثمان و سلمان کي که بودم جمع مکسر له جمع اولناز اخرندن اولان الف ونونه تغير کامسون ديوال صفة اما صبغته فعال وزني اوزن جمع اولنور فانك کسر بله غضبا بله غضاب کي وفعالی وزني اوزن ده جمع اولنور فانك فتحي والفك قصر بله سکران ابله سکاری کي ودرت کله ده حرف اولک مضموم اولمسي جائز کور لمشدر بری کسالی وبری سکاری وبری عجالی وبری غیاری در غير نيلو معنا سنه الرباعي فاعل وزني اوزن ده اولنارده قياس مطرد بودر که فعال وزني اوزن جمع اولنه لکرک مفتوح الفاواللام اولسون کرک مضموم الفاواللام اولسون کرک مختلفين اولسون جعفر له جعافر ودرهمه درهم کي ومزبورک جمع قلتندم

دخی صیغه مرقومه اختیاراً و نشدند حروف اصولک حذفی لازم کسون دیو الصیغه اما صفتده فعلیل مثالوده
فانک فحی و یانک سکونی و عینک کسر بله افعال وزنی اوزن جمع اولنور میته اموات کی و فعال وزنی اوزن ده جمع
اولنور جیدله جیاد کی و افعلال وزنی اوزن ده جمع اولنور همزه نک فحی و فانک سکونی و عینک کسر بله نیله انبیا
کی و اما فعال وزنی اوزن اولان صفتار فانک فحی و عینک تشدید بله و فعلیل وزنی اوزن اولان صفتار واوله
نونله و الفله تابله جمع اولنور لر جمع مکسر اولنمازلر و اما عوارده عوار پر کلدو کی بحر ای اسمایه جاری ولدو و غیچوندر
و عوار جیان معنا سنه در اما شولر رباعی که انده حرف مد زاید وارد در فعالیل وزنی اوزن جمع اولنور قرطاسله
قرطابس مصباحله مصابیح کی و شولر رباعی که تعریب اولمشدر یا خود انده حرف نسبت وارد در انک جمعنده
تا الحاق اولنور جور بله جوار به کی و اشعش ابله اشاعه کی لکن تانک الحاقی معریبه غالبادر و منسوبه لر و مادر
الحماسی معلوم اوله که خماسینک جمعی مکسر کلک مستکره در نصغیری مستکره اولدو کی حروف اصولدن
برینک حذفی لازم اولسون دیو الذی بفرق بینده و بین واحد بالتاء ایس جمع یعنی شول کله که انک واحد بله
جمعی بیننده تا ثله قرق اولنور اول حقیقتده جمع دکلدر منذهب اصح اوزن اگر چه ظاهر اختار جوهری جمع اولق
اوزن در نمرله نمره و خنظاله خنظاله کی اسم الجمع هر لفظ مفرد که کثیره متناول و لوب قلیله متناول و ملیه
اکا اسم جمع دیر لر قوم کی و رهط کی و اگر کثیره متناول اولدو کی کی قلیله دخی متناول و لور سه اکاسم
جنس دیر لر مابکی ذهب کی الجموع الی جاءت علی خلاف القیاس معلوم اوله که بعض جمع وارد در که کنند
لفظندن مفردی وارد و لکن علی خلاف القیاس واقع اولمشدر ارهط کی رهطک جمعنده حالا که ارهطک
جمعی اولق کر کیدی و یا طیل کی باطلک جمعنده حال بوکه باطلک جمعی بواطل کلک کر کیدی و احادیث و اراضی
ولیالی و اهالی دخی بو بله در جمع جمع معلوم اوله که جمع جمع قیاس مطرد دکلدر کرک مجتهد اولسون کرک
مکسر نه بلکه سماعه موقوفه مثلاً بیوتات جائز اولدو کی کی افلسات جائز دکلدر اسم جنسده و مضیدده
سماعه موقوف اولدو کی کی که ضربک جمعنده ضروب جائز در ضمیرک جمعنده تصور جائز دکلدر رتبب معلوم
اوله که صاحب الصحاح علیه رحمة الملك الفتحاثنای تحریرده اجناسه نظر اتمکین بعض کلماتی مکرر ذکر
اند کچون مباحث مفصله ده مراد اولنان کلمه نک بولنما سنده عسرت اولمشدر بناء علی ذلک بو عبد فقیر
الفاظله نظر قلوب هراصل مشتق منه اولنی حاشیه کتابه قید ایدوب فروع مشتقه به علی حده اثنای
سطورده سرخله اشارت اولمشدر تا که بادی نظرده مراد اولنان کلمه به وصول سهیل الحصول اوله و شوبله
معلوم اوله که هر فرع مشتقک تفسیری فرع اخر قتنده نهایت بولور مکرکه فرع لاحق فرع سابقک
متعلقانندن اوله مثلاً لاحق سابقک مؤنثی یا خود جمعی و یا مراد فی اوله که بودم فرع سابقک تفسیری که
اولور مذکور لر دن صکره دخی ایراد اولنور غفلت و انیه و معلوم اوله که اسمانک اوزنی اکثر اوقانده حرکات
و سکنا ته تعرضله اولمشدر و احیاناً اوزن مشهور ایراد بله دخی تعرض اولمشدر و مطمح نظر صیغه بی بیان
اولغین حروف اصوله حروف زوایدک و زنه موزن بیننده مطابقتنه چندان التفات اولنما مشدر و امور
ظاهره به تعرض اولندو کی امیندر که معذور بیور بله که طبایع متعلین مختلفه و طبقات
مبتدئین غیر محصور در والله الموفق للصواب و الیه المرجع و المآب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِشَيْءٍ

باب الهمزة من كتاب ترجمه صحاح الجوهرى فصل الالف

الآباء همزة نك فتيحة و امش قصب معنائه بعضارقوغه ديد كلى اولك ميشه سنه اطلاق

أبَا
أَتَا
أُتَا
أَحَا
الْأ
يَا بَا
يَا تَا
يَا نَا
يَدَا

اولنو و ديد بزرگه الخلفه معنا سنه الابهة واحدة انا على وزن حمزة بر وزنك اسيد ر الابهة همزة نك كسر به
كتابت وزني اوزن اتحق رمي معنا سنه يقال انا بهم اي رمية به الابهة لفتح تين على وزن فعل اي طاعك بر ينك
عليه راول برينه سلمى دير لر ونسبتنه اجنيون دينور على وزن اجعيون الابهة همزة نك مد به على وزن عام بر نوع
اذا جدر الابهة واحدة وصوت معنا سنه دخي كلور فضل الابهة الابهة على وزن فعله بايام انا م سكافدا اولسون
ديك يقال انا بالصبى اذا قلت له بابي واي البو ثوباء اولي وثانية نك خمي وهمزة نك سكوبيله اصل معنا سنه
بعضيه لر عالم معنا سنه ديد بار سر سور ككي يقال فلان في بو بوا الكرم وبعضيه لر سيد معنا سنه وكوز
بكي معنا سنه كلور ديد بلر البتوء على وزن الدخول طور من اقامت معنا سنه يقال بتا بالمكان اي اقام به اما فصحي
بتودر علو وزني وزن نه كم معتل اللام يابند ككسه كر كدر ان شاء الله تعالى كذا في بعض نسخ الصحاح البنا نك فتحي
وباء مثله نك سكوبيله دوزر و بعضيه لر موضعك اسيد ديد بار كذا في بعض نسخ الصحاح ايضا البدء نك فتحي
ودال مهملة نك سكوبيله بر نسيه ابتدا التثك يقال بدات بالشيء بداء بر نسيه في مقدم اشملكه دخي دير لر نقول
بداء ته اذا فعلته ابتدا ونقول فعل ذلك عودا و بداء وفي عودته و بداء ته و يارتق معنا سنه ده
كلور خلق ككي يقال بداء الله الخلق اذا خلقه و بداء ابتدا سيد اولان كه سنه يه ده دير لر ته كم اي كني سيد اولانه
ثنيان دير لر نك خميله و بداء بر نسيه نك اولنه دخي دير لر يقال رجع عوده على بدئه اذا رجع في الطريق الذي جاء
منه و حچك و حصبه جقر مغه دخي دير لر المبدؤ ميم فتحي وذلك خميله حچك و حصبه جقر مش كه سنه يقال بدى
الرجل يبداء على ما لم يسم فاعاله البداء فانك فتحي وذلك سكوبيله قارده دوشن پاي الاندء جمعي و بداء بر نسيه نك
اشكسند غير بلر دن و كوردى بخلق يقال لك البداء في الرمي اي ان رمي قبل غيرك يادى بدء الكاكو ردي معنا سنه
يقال افعله يادى بدء اي اول ككل شئ و يادى نك ياسى موضع نصبة ساكن اولو و هر زمان استعمال عرب
بونك اوز زينه جارى اولمشدر و كاه اولو كه كثر استعمال چون همزه سنى ترك ايد رلر ته كم باب مع تله كلور
ان شاء الله تعالى و يقال افعله بداء ذى بدء و بداء ذى بدء الى غير ذلك اي اول اول البداء فانك خميله و رابشه
غير بدن اول بخلق البداء فانك خمي و الفك مد به معناها يقال لك البداء و البداء فانك ان بداء قبل غيرك في الرمي
و غيره البدى على وزن العجيب امر بديع معنا سنه يقال جاء فلان بامر بدى اي بديع و اهل اسلام فازدوخى قيويه
دخي دير لر في الحديث حريم البئر البدى خمس وعشرون ذراعا و بدى بر نسيه نك ابتدا سنه دخي دير لر يقال افعله
يادى بدى كما يقال يادى بدء على ما مر الابد همزة نك كسر به سوزة بخلق يقال فلان ما يدى ولا بعيد اي ما
يتكلم يادى ولا عائدة بمعنى نه فتح كلام ابد و نه رد جواب ابد و ابدء امر عجيب كتور مكه ده دير لر يقال بداء فلان
اي انى بامر بديع البدء فانك فتحي و ذال مجمه نك سكوبيله بر نسيه في كريبو رمك يقال بذات المجل نذا و عدم قبول
معنا سنه ده كلور يقال بذات عيني نذا اذالم تقبله ولم يحجبك مرآته والكل من الباب الثالث البدئية فانك فتحي
و ذالك كسر به شول يه در لر كه انك مر عاسى مقبول اوليه البراءة على وزن السلامة برى اولمق يقال برئت منك
ومن الدين والعيوب من الباب الرابع البرئ فانك خمي و رانك سكوبيله خسته ابو اولمق يقال برئت من المرض برئا
البراءة بفتح الباء وسكون الراء كذلك ابو اولمق اهل حجاز لغى اوزن يقولون برأ من المرض برأ مثل قطع قطعا و
يرتق معنا سنه ده كلور يقال برأ الله الخلق برأ البرية فانك فتحي و رانك كسرى و يانك تشدد بد به خلق معنا سنه
عربلر بونى همزه ايله استعمال اتمشد را كچه اصلى همزه ايله در البارى يارادى و مر ضدن سالم اولان كه سنه
يقال اصبح فلان بارأنا من مرضه اي سالما الا برء همزة نك كسر به خسته في بوفلق يقال برأ الله من المرض و مد بدى
دينندن برى قلمق يقال برأته على التبرئة فانك فتحي و رانك كسر به كذا في قلمق معنا سنه يقال برأته تبرئة

البراة

البراءة بانك ضمی و رانك سكونيله صيادك مسكن ولدوغني وصيد حينه البراء بانك ضمی و رانك فحيله برانك جمعی
 صياد اولري معنا سنه مثل صبرة و صبر و صبرة مثل صيت در كه انك ايچنه خر ماوسا نسنه قور لر التبري فحيله
 و رانك كسري و تشدد به يري اولق يقال ثرات من كذا البراء بانك و رانك فحيله يري اولان كسنه يقال نابرا منه
 و خلاصه منه لا يثني ولا يجمع لانه مصدر مثل سمع سمعا و براء بانك اول كيه سنه دخی در لر سميت بذ لك لتبر و الشمس
 من القمر البري بانك فحی و رانك كسر به بمعناه فاقلت نابري منه و خلی منه نيت و جمعت البراء كالفقها بريك
 جمعی البراء بانك كسري و الفك مد به كذلك بريك جمعی ككرهم و كرام الراء كذلك بريك جمعی در كسر به
 و اشرف الراء مثل ذلك بريك جمعی در كنصيب و انصباء البرية بريك مؤنث البريات و البرايا جمعی كالور
 البراء بانك خيله يري اولان كسنه كجيب و عجب المباراة ممك ضمی و رانك و همزه نك فحيله ابكي شريك
 يري برندن يرق يقال باوات شريك اي فارقت و اوعور تمدن ايرلغه دخی در لر الاستبراه همزه نك كسر به
 جار ينك رجمی اري اولد و غني بلك و مطلقا بلك معنا سنه ده كلور يقال استبرأت بخارية و استبرأت ما عندك
 و الطاهر انه فرع الاول البسأ و البسوبا نك و سينك اولده فحی و ثانی ضمی ايله انس طو تقي يقال بسأت بالرجل
 بسأ و بسئت بسأ و بسوء من الباب الثالث و الرابع البسوء بانك فحيله مثل ناقة در كه صاغله دن متع اجر الالباء
 همزه نك كسر به يري كسنه يري نسنه يرام بلك يقال بسأت فلان فبست به البسوء بانك خيله اكلنك سرعتك
 نقيضی يقال بطو مجيئك من الباب الخامس الابطاء همزه نك كسر به كيم كلمك تقول ابطأت ففت بطي و لا تقل
 ابطيت و تقول ما ابطأتك و ما ابطأتك يعني تمدن كيم كلك ديك محله بو به در لر الاستبطاء كيم عد ابطأتك بطن
 بانك خيله به ركله در كه بطو ده نجيب ايچون استعمال اولور يقال بطن ذاخر و جاني انك خروجه عجب كيم اولدي
 البكا بانك فحی و كافك سكونيله ناقه نك سودي زاولق يقال بكأت الناقه بكأ من الباب الثالث فاذا ضمت الفعل
 قلت بكوت بكوء من الباب الخامس البكيئة بانك فحی و كافك كسر به سودي زاولان ناقه البكا بانك كسر به جمعی
 البكي كذلك بانك فحی و كافك كسر به بكيمه معنا سنه يقال هي بكيمه و بكی البو بانك فحی و و او ك سكونيله
 رجوع بلك قال الله تعالى و باؤا بعصب من الله اي رجعوا اي صار عليهم و كذا باء بانه سوء بوأ من الباب الاول و افر
 معنا سنه كلور يقال باء بحقه اي افر و بوءا عليه ده ذكر اولنو وله اولناز و ذهاب معنا سنه ده كلور يقال
 في ارض كذا فلا تني الى فلا تاي نذهب و فلا تانك فحيله اسر محرايه در لر و جوهر نك نبي الى فلا ت قولندن
 فهم اولنان بو در كه باء باب ثايندن دخی كلك جائز اوله و فيه تأمل لانه واوی و في جي الواوی من الباب الثاني
 تأمل لا يحنى المباءة ميمك و بانك فحی و الفك مد به منزل قومه در لر و يقر و حش منزلته و دوه يتد و غي ره دخی
 در لر التبوء بانك فحی و و او ك ضمی و تشدد به يري يورت طو تقي يقال سوات منزل التبوء بانك فحی و و او ك
 كسر به يورت حاضر لق يقال بوأت ملر جل منزل او و بوأت به منزل اي هيا ته و مكنته فيه و ركسنه نك لوزيه
 كوند رطو غر ثغه دخی در لر يقال بوأت الرمح نحو اي سدد به نحوه و نسد به سين مهملة ايله بر نسنه يري
 طو غر ثغه در لر الاستياء قهز نك كسر به منزل طو تقي يقال استياء اي اتخذه مباءة و مباءة منزل معنا سنه در
 نكم الان مرور ايتدي البية بانك كسر به على وزن البيعة حال معنا سنه در يقال هو بيته سوء اي بحالة سوء و لانه
 الحسن البية الاءاه همزه نك كسري و الفك مد به منزل كوند ريك يقال باات الابل اي رد دنها الى منزلها و باات
 على فلان ماله اذا راحت به او غمه و راحت يتاغع كتور ملك در وقضا صائمك معنا سنه ده كلور يقال باات
 القتال القليل اذا قتلت به الباء على وزن الباعة منزل در مباءة كي بوسيب في نكاحه باء و باات در لر و لر جل
 اهليه سكون بولور سه كم منزله سكون بولور و كاه اولور كه باء در لر هاله نكاح معنا سنه البواء فحيله
 و لك موهله سوء كي در لفظا و معنی يقال دم فلان بواء لدم فلان اذا كنت كغو الوفي الحدیث امرهم ان يلباوا

پہلے

۱۰

六

یوں

مذا

五

حبا
حبا

حبا

حبا

حبا

حبا

حبا

حبا

حبا

في الطعام والشراب بعضه يراعى بولس على بلر كجاءت بالابل وهايات بها قولن ما خودر اذ دعوتها
 في الاول للسرب وفي الثاني للعلف فيصل الحاء الحبا بالفتحة ياد ساهك همنشني ومصاحي اولان كسنة الاحياء جعي
 مثل سبب وسباب الحبا كلمك مجاغن بوكمك نقول حبات الكساء حبا من الباب الثالث بهمز ولا بهمز اذ لفتات
 هديه وكففت ماز قاته يعني مجاغن بوكوب ياشمش يرلر ين اصلاح انسك بو بهم ديسن وهديب هانك ضيميله
 مجاغنه ديرلر الاحتاء همز نك كسر بهم يعني الحبا نقول احتات الثوب اذا فتلته فتل الاكسية فتل بوكمكه ديرلر
 واكسية كسانك جعيدر وكساد بوكينه ديرلر الجوه وشاد اولق يقال حجات بالامر من الباب الثالث اذ افر حتمه واذا
 كان من الباب الرابع يكون يعني الولوع يعني حرص معنائه يقال حجت حجا اذا كنت مولعله حنينيا بهمز ولا بهمز
 النجو ففتنتله وحيمك ضمي تشد بديله معناه يقال حجات به لداة بفتح الحاء والدال شول وازمه كداكي اغزي اوله
 جعي حدا كور مثل قصبه وقصب الماء بفتح الحاء وفتح الدال جيلق ديدكاري قوش موش كير معنائه جعي
 حدا كور مثل عنبه وعنب ومنه قولهم حدا حدا وراك سذقه ابن السكيت ايندي حدا بمقامه حدا اندن رخييم
 اولنيدر يعني حرف نذ الحذوف اولوب يا حدا حذابت ديك ولور وعامه حدا حدا ديرلر حانك فقييله وشرفي
 ايندي حدا برقبيله نك ويندقه برقبيله نك اسميدر لدا اينده برقبيله نك اسمي لدا حانك فقيي ودالك سكوبيله
 صرف اينك نقول حبات الشئ حدا من الباب الثالث اذ لصر فته لدا بالفتحة ياشمش نقول حبات بالمكان
 من الباب الرابع اذ لقت به وصغني معنائه وشفتت ونصرت معنائه ده كور وتعديت الاول بالي والثاني بعلي
 اوالى يقال حبات اليه اي حبات اليه وحدت عليه واليه رجعت عليه ونصرت له الحرا بالفتحة سرب برنسني وفتح
 اينك يعني مرتفع كوسترمك كه معراده صوكي كوزن نسنه ده ظاهر اولور يقال حرا السرب لشخص يحرا من
 الباب الثالث اذ افر وهو لغة في حرا يحرو بهلا همز الحرا بسكون الزاي دودي جمع ابدوب سورمك نقول حرات الابل
 اي جمعها وسقمتها الحرا كسنة نك قارنه اوقله اورمق يقال حشأت الزجل بالهم حشام من الباب الثالث اذ صبت
 به جوفه ومجاعت معنائه ده كور نقول حشأت المرأة اذ باضعتها وكل منها من الباب الثالث الحشا بكسر الليم
 قالن كلم جعي الحشا كور الحشا صوبه فافق نقول حشأت من الماء اذ لرو بت ولوغلا نك قاري يا خودر وسني
 سودله طولق يقال حشا الصبي من اللبن اذ المتلا بطفه وهما من الباب الثالث وبالنك معنائه ده كور وخروج
 الرمح من الدركي يقال حشا بها اذ حبق الاحصاء همز نك كسر بهم صوبه قاندمق يقال حشأت غيري اي رويته
 الحشا اودي الكلدنمق يقال حشأت النار اي سمرها بهمز ولا بهمز الحشا بكسر الليم على وزن مفعول شول النجدن
 كه اذ كله اودا واوله درلر حن همز كتور لمسه غصاء دبنور مد له مفعول وزني وورن لخطا دوشترمك سقاطا معنائه
 يقال حطأت به الارض اي صرعتة وقوش صاغفق يقال حطأ بسلاحه اي رمي به وسلم سين مهمله نك فقييله وحاء
 مهمله ليله نجاست وحطأ بالنك خروج الرمح من الدبر معنائه يقال حطأ اذ حبق وجام اينك يقال حطأها اي
 باضمها واليه سيده ركسنة نك رقه سنه اورمق قال ابن عباس رض اخذ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بقفاي
 فخطا في حطاة وقال اذهب فادع لي فلانا وجولك كفي اتفق يقال حطأت القدر يزبدها اي رمتها والكل من الباب
 الثالث الخطي على وزن فعييل تكبي اولان كسنة يقال حطى بطي والباع له اي رذل الخطي بضم الحاء وفتح الطاء
 فقييله بولوقبي كسنة ركسنة دي الخطي بضم الحاء وفتح اللنون وكسر الطاء مثل عامطة يقال عثرة حنطة
 اي عثرة خضرة وعثر عينك فقي ونونك سكوبيله وزاي معجه ايله كي معنائه در الجنبط حانك وبانك فقييله
 واخر نك همز ايله الجنبط اقمته والجنبط كذلك حانك وبانك فقييله بلا همز قصه بولور وسمر وقاري بيوك
 كسنة الجنبط على ميم ضمي ومانك سكوبيله معناه بهمز ولا بهمز بعضه ايندي محبطين كين ايله طلوا اولان كسنة در

حفا
حكا
حلا

حفا

حفا

حفا

حفا

حفا

حفا

حفا

حفا

الاجنبط همز نك وبانك كسر بهم قارن ششمك يقال اجنبط الرجل اذا تشفع جوفه الحفا ففتنتله يردى ددكاري
 دكك كوكيدر كه نازه وياض اولور وبعض ديارده اي بلر الاحاء همز نك كسر بهم يحكم اينك يقال حكاك العقدة
 واخيتما اي شددتها الخلو حانك فقي ولا ملك ضيميله على زن فقول برطاشي برطاش سورب ما بيندن حاصل
 اولان توزيله آينه نك پاسن اصق نقول حلات له حلو اذ اناكت له حجر اعلى حجر ثم جعلت الحكا كه على كفك
 وصدأت به المرأة وحكا كه حاء مهمله نك ضيميله حاصل لان توز ونصبت به پاس كيدر مكم معنائه در الخلاة
 بضم الحاء والمد يعني الخلو على مامرنا فوشول دياغلر در بدن صوب دقاري تان سنه دخي حلاء هديرلر
 وفي المثل حلات حائلة عن كوعها لان المرأة الصنيع رجا استعجلت فقشرت كوعها اي ساقها يعني يزدست ولوب
 چايك اولان عورت كاه اولور ليتدا كندي ياغن حجره ابدرو صناع صادق فقي ونونك تخفيفيله يزدست اولان
 عورت الخجلي نانك كسري حانك سكوبيله ولا ملك كسري ومد بيله شول دري كه صوبار كن اكاجاق ضرر ابدرو منه
 يقال حلى الاديم مثل علم الحلا ففتنتله دري مجاق ضرر اينك وحلاء شول وحق يان لره ديرلر كه محوم اولان كسنة نك
 طوطاغنده ظاهر اولور يقال حلت شفتي اذا بثر الحلا حانك فقي ولا ملك سكوبيله قايجي ايله ياغري ايله اورمق
 نقول حلا به بالسوط وحلا به بالسيف اذ صرته به واعطا معنائه ده كور نقول حلا به مائة درهم اذا اعطيته
 القلعة والعلی على وزن التكملة والتكميل دوه في صودن منع اينك نقول حلات الابل عن الماء اذ اطردها ومنعها
 ان يده واما حلات السورق ديدكاري اصله مهموز دكدر زير طلوان ما خودر پس همزه سي عارضی در الحما
 ففتنتله قان بالحق قال الله تعالى من حما مسنون وقبونك بالحق جو غلق يقال حمت البئر بالكسر اذا كثر حماؤها
 وغضب اينك يقال حمت عليه اي غضبت عليه من الباب الرابع الحما بالنسكين معناه الحما بالنسكين ايضا قيونك
 بالحقن ياك اينك نقول حمت البئر اذا زعت حماها من الباب الثالث الحما شول كسنة در كزه ج جانبندن خصم اوله
 زه جاك باسي وزوجك فرنداشي كي بوند درت لغت ولور درج بهلهمز وحما مثل قفاو حمو مثل ابو حمو مثل اب جعي
 الاحماء كلور الحما بكسر الحاء والمد والتشد بده فنه كه نسا طائفة سي استعمال بديرا كثر يا القنشة والقني على وزن
 التكملة والتكميل حنا به يويق يقال حنات حنية تحنئة تحنيا اذ خضبت به فصول الحما حانك فقي وبانك
 سكوبيله كير ملك ستر معنائه يقال حنات الشئ اي سترتها من الباب الثالث الحنا كير حبا معنائه الان العرب
 ترك همزها الحن شول نسنه در كه كيزه اوه الخني على فعييل معناه وخب العموات القطر وخب الارض النبات لا ختباء
 الاستار يقال ختباء اي استمرت الخبابة كيزلنمش يقال جارية خبابة اي مسترة الخبابة مثل الهمزة شول عورنيدر
 كه كاه كورنوب كاه كيزلنه قبل ان ابغض كنالي الى الخبابة الطلعة الكنات ففتح الكاف جمع الكنة بفتح الكاف وتشدد اللنون
 زوجه لابن والاخ الاختاء همز نك وبانك كسر بهم كيزلنمش يقال اختنات من فلان اي اختنات منه واستمرت
 خرفا وخياء ابوعه ايندي اختنات الدمق معنائه كور نقول اختنات له اختنات اذ اختلته الحما حانك فقي وجيمك
 سكوبيله نكاح اينك نقول خجات لمر اذ انكحها نخاة على وزن الهمزة كثير النكاح ويقال خل نخاء يعني كثير الضراب
 وضرب عادك كسر بهم جماع معنائه در نخاة شول كسنة يه دخي اطلاق اولنور كه كثير اللجم اولوب ثقیل اوله
 الخاجو بورعك بطي املق الخذ والخذو خانك فقي وذاك سكوبيله اوله وفقييله ثايندو خانك وذلك
 ضيميله ثالثه خضرم اينك يقال حذت له مخذات بالكسر والفتح اي من الباب الثالث والرابع خذا وخذا وخذا
 الاستخاء بمعناه ايضا يقال استخذت له الاخذ دليل اينك يقال اخذ فلان اي ذله الخربا لضم وسكون الراء
 نجاست عنده معنائه جعي الخروء كور ضيميله مثل جندو جنود الخروءة مثل الكراهة غايط كتورمك
 يقال خري خروءة نحو كره كراهه الخرب بفتح الحاء وسكون الراء نحو كره كراهه الخرب بفتح الحاء وسكون الراء

الباب الرابع والخمسون في بيان ما كان في روائك من غيباء المخزاة ميمك ورائك ففعله خرج ادب خاله معنائه
وصاحب رجة مختار واخترى مخرج خرة دبر معنائه در ديشلدر غلط درنته كم صاحب كشاف وصاحب
مهنيا سمارت انتمشدر در الحس منع انك يقال حسات لك من الباب الثالث طرقة ومنع اولمغه دخی در لر
يشعدي ولا يتعدى الا تحسنا ممنوع اولمق الحسوء ضمتنه كوز تقشيق معنائه يقال حسا بصره حسا وحسوء
اي سدر ومنه قوله تعالى في قلبك اليك البصر حسا حساسا لئلا تخاف فيحسبك ضيمه انشيق يقال تحسنا القوم
بالجارة اي راموا بها الحساسة ميمك ضمي وسينك ففعله بمعناه يقال كانت بينهم محاساة الخطا ففعله صوابك
نقيضه در وكاه اولو رمدله دخی لفظ اولنور وقرى دې ما قوله تعالى ومن يقتل مؤمنا خطا الا خطاه هزمه نك
كسر بله خطا انك ولا تقل الخطي بالياء وبعضهم يقول الخطا خا نك كسري وطانك سكوني به كناه ومنه قوله تعالى
ان قتله كن خطا كبيرا اي اثما وكناه انك يقال خطي يخطا خطا وخطاة على وزن فعلة الخطيئة على وزن
فعيله اسم بمعنى الخطاء ولك ان تشدد الياء لان كل باء ساكنة قبلها كسرة او واو ساكنة قبلها ضمة وهما زائدان لان
لا للاطلاق ولا هما من نفس الكلمة فانك نقبل الهمزة بعد الواو او بعد الياء وندغم فتقول في مقروء مقروء في خي
شبي تشدد الواو والياء وقولهم ما الخطاه فعل فحجب من خطي لا من لخطا ابو عبيد ايندي خطي وخطا بمعنى
واحد وفي المثل مع الخواطي سهم صائب يضرب للذي يكثر الخطا ويا في الاحيان بالصواب قال الاموي الخطي من
اراد الصواب فصار الى غيره لخطا من لا تعد لما لا ينبغي الخطئة والخطي مثل التفعلة والتفعيل بكسنة به
خطا ايندي كديكدر بقول خطا تخطئة وتخطيا اذا قلت له اخطأت ويقال ان اخطأت فخطئي الخطا ففعله وطانك
ضمي وتشدد به خطا اطهارا انك حالا كخطا وليه يقال تخطأت له في المسئلة اي اخطأت وخطا انك معنائه
متعدى دخی كلور كما قال تخطأت للنبل احشاءه ونبل قرن واحشا بوش بوك الخطا وتانك ففعله وطانك ضيمه بمعنى
الخطو ويحي ايضا مد يابا يقال تخطاه اي اخطاه يعني اخطا اطهارا اي اخطا يجمع الخطيئة وكان الاصل خطا في
على وزن فعال فلما اجتمعت الهمزة ان قلبت الثانية لان قبلها كسرة ثم استثقت والجمع ثقيل وهو معتل مع ذلك
فقلبت الياء الفاء قلبت الهمزة الاولى يا خفاها بين الالفين الخفاء برقوق صرع معنائه يقال خفا الرجل خفا اي
صرعه ونفوه بعض معنائه ده كلور يقال خفا فلان بنبه اي فوضه من الباب الثالث كذا في بعض نسخ الصحاح الخلاء بفتح
الخاء والسكون والخلاء بالكسر والمند حرون ولحق وعنادا انك يقال خلا لثناقه اي حرت وركت من غير عله كما
يقال في الجمل الحوفي الفرس حرن وفي الحديث ما خلا ل ولا حرت ولكن حبسها حبس الفيل فصل الدال الدباء
دالك كسر بله والفك مد به دوه نك غابت سكر تسمى الداة على وزن الزلزلة بمعناه يقال داء داء داء وديباء
الداء دخی على وزن المساجد شول اوج كچه در كه انك اخرن اولو وحق كچه لر نند اول وحق كچه اري شول ابي
كچه در كه شهر ك اخرن اندي اي كور غر بعضيلر الدباء دالك كسر بله كذلك والداء دالك ففعله انك اخر بدر
دیدی الدر دفع انك وفي الحديث ادر والحدود ما استطعت يقال در ادر من الباب الثالث ودر اكر بلك
معنائه ده كلور على ما سيجي الدر وضمته نك اكسرن جقيق يقال در ادر فلان در ادر اي طامع مفاجاة ودوه
برجقارمق يقال در البعير در ادر اي اغدو كن مع الغدة ورمق ظهره ودروه بلدر بلدر مغه ده در لر على ما سيجي
الداری برجقارن دوه يقال ناقة دارى ايضا الادراء من باب الافعال دوه نك طوغور مسی قریب اولد قدر
سود انك يقال ادرات لناقة بضرعها فهی درى الدر على فعل زيا ده بلدر ينسنه ومنه كوكب درى وقد
در الكواكب دروه اي لا والكل من الباب الثالث بعضيلر ايندي دل مضموم اولد قدره من منسوب اولوب درى
دينور على وزن فعلی بوقدر به مهموزا لما زيرا كلامه عر به فعل بوقدر قرادن شول كمسنه كه هزمه ايله قرأت

حسا

خطا

خفا

خلا

دا

درا

ايندي

ايندي ففعله رزن ديلدى سبوح كى ولكن ضمة ثقيل اولمغن كسره بيردا ولندي وحكى عن بعضهم درى من دراة
مهموزة على ففعله ومفتوحة الاول لانه من الدروء بمعنى التلاؤل على ما مر الدرارى شول اولو بلدر در كعرب
قتند اسملى معلوم اوليه التدر وفتحتنه ورائك ضمي وتشدد به سر كشاك انك يقال ندر اعلينا فلان
اي نطاول التدراء بضم التاء وسكون الدال ومد الالف قدرة وقوة يقال السلطان ذوندر اي ذوقرة على دفع اعادته
عن نفسه اصلي در دندر دفع معنائه اولند اولان ناز ياده در تربند وتنضيد ز ياده اولد غي كى وترتب ثابت
ديكدر نك تنضب برعاجك اسميدر التدر او تانك ففعله ورائك ضيمه لاختلاف يقال ندر انم اي اختلفتم وقد افغتم
الادراء بمعناه يقال دار انم لصله ندر انم فاد غمت لتا في الدال واجتلبت الالف يسح الكلام بالابتداء بها المدلر انم غالفت
ومد لغت معنائه يقال فلان لا يدرى ولا يارى يعني نه مخالفت رنه خود منازعت ابد راماد ارات كه حسن
خلقه استعمال اولنور ندي ابي روايت واردر برى مهموزا ولقد دارا ته دن ما خود اولمغه دفعته معنائه بغير
ادفع الي هي احسن معنائه برى ده غير مهموزا ولقد دارا ته دن ما خود اولمغه انقيته ولا يتبه معنائه الدر
بضم الدال وسكون الراء ارق معنائه كذا في الترجمان يقال جاء السيل در اي من بعيد الدرر بانفج اكر بك معنائه
دخی كلور اوجاج كى يقال اقت در فلان اي عوجاجه وشعبه اي جداله ومنه قولهم بتر ذات در وهو الحيداي
الميل والا عوجاج الانتقاض يعني بقلعه ميل انفسه وقولهم طربق ذودروه على وزن فعول اي ذوكسور وعوجاج
الدر بشة شول طوار در كه اني برده ابدوب صيده اوق تار لر در دن ما خود در صيد جانينه حجاب واقع اولد وغيجون
وشول حلقه به دير لركه جند بلر اني كوند رله قير لر الادراء من باب الافتعال صيد جانينه در بشة اخذوا فحق يعني صيد
اور كمسون ديور برده ادغك الدف دالك كسري وفانك سكوني به دوه دن حاصل اولان منافع كرك اولادى وكر كرك
الباني كرك سا رفوا بدي اولسون قال الله تعالى فيها دفوف الحديث لنا من دفقهم ماسلوا بالمشاق وايسيلك
معنائه ده كلور حرارت كى ومنه يقال دفي الرجل دفاة مثل كره كراهة كذلك دفي دفاة مثل طمع طماء من الباب
الرابع وايلى بدن نسبه يد دخی دف در لر جمع الادفاء كلور نقول ما عليه دف لانه اسم ولا نقول ما عليه دفا لانه
مصدر يقال قد دفي دف هذا الحائط اي في كنهه يعني ديور قوب نسند قعود ايله الدفي دالك ففعله وفانك كسر بله على
وزن فعل شول كمسنه در كه دف كيه الدفان على وزن عطشان بمعناه للمذكر الدف اي على وزن عطشي للمؤنث
الادفا هزمه نك كسر بله ايسمق يقال ادفا الثوب التدفو ففعله وفانك ضمي وتشدد به ايسمق يقال تدفا
بالثوب الاستدفا بمعناه ايضا يقال استدفا به الادفا كسر نينه ودالك تشدد به كذلك يقال ادفا به من افعل
اي لبس ما بدفته الدفاة دالك ففعله ايسمق يقال دفوت ليلتنا الدفي على وزن ففعله ايسمق اولان نسبه
يقال يوم دفي وليلة دفيته وكذلك الثوب والبيت المدفاة ميمك ضيمه وفانك ففعله شول دوه لركه بوكى وياغى
جوق اوله المدفيته ميمك ضمي وفانك كسر بله جوق دوه لان بعضها يد في بعضها بانفاسها الدفتي مثل العجمي شول
بمورد در كه بهار فصل نند صكره وياي فصل نند اول اوله ومنه قسم نند بر يوزنه نسبه قلوب كندوكي حينه
يغه بعضيلر ايندي دفي ودفي بالشاء المثلثة نيا نند شول ينو ونسبه لر در كه قبل الصيف اني دبروب
رلر ودفيك اولي وقوع جبهه واخرى وقوع صرفه دوكه منازل قمر دن ابي منزل اسيدر
المدكا ميمك ضيمه مزاجه ويرمك نقول داكات القوم مدكا اذا اجتمعهم ويورج جمع اولمغه دير لر
يقال داكات عليه الديون التداكو وفتحتنه وكافك ضيمه از دحام انك يقال نديا كات القوم اي از دجمو الدني
على وزن ففعله شول كمسنه در كه خسب ودر بل اوله يقال نديا الرجل بدنا من الباب الثالث اذ صار دني لا خيره فيه
الادني خبث كمسنه الدنوة دالك ضيمه والدناقة دالك ففعله وفانك يقال دنا الرجل من الباب الاول ودنو من

دكا

دنا

دوا

ذرا

ذما

رأ

ربا

وتا

وتا

رجا

الباب الخامس اى سفل في فعله وجن الدنيته عيب ونقيصه الدنيا فحتمه بركى ولحق حذب معنائه الادناء
 بركى كسسته احدب معنائه الداء مرض جميع الادواء كلور يقال داء الرجل بداء اذا مرض من الباب الرابع كخاف
 بخاف الداءى مرض يقال داء فلان فهو داء وقد يقال دثت يارجل اى مرضت لاداء قمرض صاحبي ولحق يقال ادات
 فانت مدى المدى يملك ضمي وذلك كسر به مرض اولان كسسته ويقال داه انا اى اصبته بداء بتعدى ولا يتعدى
 الادواء والاداء نهى بئلك يقال ادات داءه وادوات دواءه اذ انهمته وقولهم به داء طعي معناه ليس له داء كالاداء
 بالطبي فصل الذال الذر ذالك فتي ورائك سكونيله خلق بئلك يقال ذرا الله لخلق اى خلقهم من الباب الثالث ويرى
 ذراعتا بئلك معنائه كلور تقول ذرات الارض اذ ايدزها الذر بئلك ضمي وبائك تشديد به نسل معنائه
 انس وجنك نسله اطلاق اولتور وعرب ذريتك همزة سن ترك ايشلر در بغي همزة ايله استعمال اتمشادر
 الذر اى جميع الذر ذالك كسرى ورائك سكونيله المخلوق في الحديث ذرة النار اى اثم خلقوا الها ومن قل ذر والنار
 بغير همزة اولانهم بذروناى بتركون في النار الذر فحتمه قوجيوب مقدم رسد اولان صاج اغار مق وغضب
 معنائه كلور على ماسيى الاذراء صاجي غارن كشي يقال رجل اذراء على وزن الجرء مؤنث اذراء يقال
 ذرى شغره وذرا الغتان من الباب الرابع والثالث كذا بقمهم من المصادر الذر ذالك ضمي ورائك سكونيله الاسم
 فيه الاذراء همزة نك فتي وذلك سكونيله شولا وغلا قدر كقولنا قلى الاجه وكندى سياه اوله الذر اى ذالك
 فتي ورائك سكونى وفقيه كلفتم شولا توز در كه غابت ايض اوله وذراء غضب معنائه كلور يقال ذرى
 الرجل اى غضب الاذراء همزة نك كسر به غضبه كتورمك يقال اذراء ته انا اى غضبته ويرحق معنائه
 دخي كلور حكي بعضهم طعنه فاذراءه عن السرج اى القاه الذرى على وزن فعل كمش بر يقال ذرع ذرى على وزن
فعل الذماء مشقت يقال ذما عليه اى شق عليه كذا في بعض نسخ الصحاح التذنية على وزن الجربة اى زياده
 بشرمك التذيق زياده بئلك يقال ذيات اللحم فتذبا اذا انضجته حتى يسقط من عظمه وياناز وب ضايح اولق
 يقال ذيات القرحة اذا فسدت وتقطعت فصل الراء رأ على وزن الزلزلة بلمر يقال رأها الصاحبى لمع
 وزرات المرأة بعينها برقت وكوز دور بئلك معنائه كلور يقال رأات عيناه اذا كان يديها الرأراء والرك
 فحمله ومدله وقصر به كوزى دور رابدن كسسته يقال هور رأاء العين على فعل او فعلال المرأة ميمك فحمله
 كوزه دجك يرمقه معنائه المربا ميمك فحمله بعناه المربا ميمك خيمه وتانك فحمله كذلك ومنه قيل لمكان
 الباذى الذى يحق عليه مراء الرباء رانك فتي وبائك سكونيله كوزنك يقال ربأت القوم اى رقيتهم الارتباء
 بعناه يقال ربأتهم ونظر بئلك معنائه كلور يقال ربأ لنا فلان واربأ اذا اعتان والرباء والارتباء يوقرو
 جقمق معنائه كلور يقال ربأت المرأة واربأ انها اذا علوها واعتبار معنائه كلور يقال مراءت رباء
 فلان اى ما علمت به ولم اكرث له اى لم ابال به الربى على وزن فعل والربية قراول كه عسكره دشمن جانبته قورلر
 جميع الربايا كلور وقولهم انى لاربائك عن هذا الامر اى افعلك عنه المراءة على وزن المفاعلة صقمق حذر بئلك
 معنائه تقول ربأت الشئ مراءة اذا حذرته وانقيته الرأ رانك فتي وتانك سكونيله بقلق يقال ربأت لعقد ربأ
 اى شددتها الرأ رانك فتي وتانك سكونيله كشي سود اوزن تازه سود صاغق قوي اولسون ايجون يقال ربأت
 اللبن اذا حلبته على حامض فخر الرثية رانك فتي وتانك كسرى ومدله اسم منه يقال الرثية نفثا الغضب اى
 تسكنه وزاى فلو شقم معنائه كلور يقال هم يرثون رأهم اى يخلطون ومربس بئلك معنائه كلور فوات
 امرأته من العرب ربأت زوجي ايات وهمزت واصله غير مهموز لانه من الرثية لارثا سود قوئى ولحق يقال ربأتا اللبن
 اى غشوا فاشقم معنائه كلور يقال ارثا عليهم امرهم اى اختلط الارعاء همزة نك كسر به ناخير ائلك تقول

ارجات الامر

الامر اذا خبرته وقرئ واخرون مرجون لامر الله اى مؤخرون خنى يتنزل الله فيهم ما بر بد وناقته نك طو ذور مى
 قريب اولق معنائه كلور يقال رجأت الناقه اذا دانها جها المرجئة بضم الميم وكسر الجيم شول طاقفه دركه
 ايمانله معصيت ضرر ائز كفر له طاعت فائده ائند وكى كى درلر يقال مريئ مثل مرجع والنسبه اليه مرجيئ مثل مرجي
 هذا اذهمرت واذالم نهز قلت رجل مرج على مثال معط وهم المرجية بالشديد لان بعض العرب تقول ارجيت
 ولخطيت وتوضيت فلان نهز الرداءة على وزن القباحة فاسد اولق يقال ردوا الشئ ردوا داءه فهو ردى
 من الباب الخامس الارداء همزة نك كسر به فاسد قلمق يقال ردأته اى افسدته ومعانوت ائلك معنائه كلور
 كلور يقال ردأته بغي اعنته الردء بكسر الراء وسكون الدال بار ومعين اولان كسسته قال الله تعالى فارسله معي
 ردأه اصدقى الرزء بضم الراء وسكون الزاء مصببت جميع الارزاء كلور وخيره بئلك معنائه كلور يقال
 رزأت الرجل رزؤه رز اذا اصبته منه خيرا ما ونقص معنائه كلور يقال مارزأته ماله ومارزأته ماله
 اى ما نقصته من الباب الثالث والرابع المربة بفتح الميم مصدر بغي الرزء ومصببت معنائه كلور الرزبة
 على وزن الصيغة كذلك مصببت معنائه جميع الرزايا كلور يقال رزأته رزبته اى اصابته مصببة الارزاء
 الانتقاص يقال رزأته الشئ اى انتقص الرزاء ضمي وزانك فتي وتشديد به كرم اولان كسسته يقال فلان
 مرزأ اى كرم بصيب الناس غيره الرشا فحتمه على وزن حسن شول كيك يا ورسى در كه نوز بور بكمه
 بشليه الرطا فحتمه حاقا الرطى على وزن فعل احق كسسته الراف رانك فتي وفنك سكونيله قفتانك
 يان لنش برين دكوب اصلاح ائلك نقل رفات الثوب رفوه رفا اذا اصبحت ماوهى منه ورجا لم بهز يقال من
 اغتاب حرق ومن استغفر رفا من الباب الثالث لرفاء با لكسر والمدموا فقت واليتام يقال للمتر وج بالرفاء
 والبنين الترفئة على وزن التجربة بركسسته به نهيت ايجون بالرفاء والبنين ديك الرقى على وزن التكرم بغي
 الترفئة بعضيلر ابتد رفاك معناسى سكون وطماننت در بو تقدير جه اصلى غير مهموز اولور تقول رفوت
 الرجل اذا سكنته الارفاء كسبي كنان بيقين كورمك تقول رفات لسفينة اذا قربتها من الشط وصغى معنائه كلور
 كلور يقال رفات اليه اى بلات الرفاء ميمك ضمي ورائك سكونيله شول بر در كه كسى بي ائله كنان قريب
 ايدرلر الرفاء يبعده حرمتا بئلك محايات معنائه يقال رفاتا نه فى البيع اى حايته الترافو على وزن التعاظم
 ياردم لشوق يقال رافوا الى توافقوا وتظاهروا لرفا رانك فتي وقافك سكونيله كوز باشى دو كمش يقال رفا الدمع
 رفاء ورفوء اذا سكن من الباب الثالث وفان دو كمش دخي ديرلر ورفاء رفق ومرحمت ائلك دخي ديرلر يقال رفا
 على طلعلك لغفه فى قولك ارق على طلعلك اى ارفق بنفسك بغي مرحمت ابد وب نفسكه قدر نندز زياده نسسه
 تحمىل ائغو طالع طاء مجحه وعين مهمله ايله نفس معنائه در الارفاء ساكن قلمق يقال رفا الله دمعاه اى سكنه
 الرقوء بفتح الراء على وزن فعول شول نسسه كذا فى قلن اوزن قود قلر نك فاني ساكن ايدر وفي الحديث لا تسبوا الابل
 قل فيها رقوء الدم اى انها تعطى فى الديات فخصن بها الدماء الرما رانك فتي وميمك سكونيله بر رده طور مق
 يقال رما ت الابل بالمكنا رما اذا قامت فيه من الباب الثالث الرموء ضمته بعناه يقال رما ت رموء الرهيا بفتح الراء
 وسكون الهاء اى ضعيف قولنق يقال رها ت زأى رهيا اذالم تحكم الرهيا قوالترهيو على وزن الد حرجه
 والتد حرج بلوت بغمون متهى اولق وعورت بور كن صاللق خر ما فدانى صالندى كى بعضيلر ابتد رهيؤ
 بركسسته زابشه مباشرت تشكن الچكمك در حاله ككبر واشلكه مبللى اوله الراء براعندر واحدى راءة در التروئه
 والتروى على وزن التجربة والتجربة برنسسه فكر ابدوب فكرده استعمال ائلك الرويه رانك فتي وواوك كسرى
 وبائك تشديدله فكر كلام عربى بلا همز استعمال اول تشدد وفصل لراى الترازو على وزن التزلزل خوف

ردا

رزا

رشا
رطا
رفا

رقا

رما

رها

روا

رزا

ابنك تقول زنا زنا من الرجل زنا زنا واستبد بها اذ فرقت منه اي خفت الركاة مثل همزة غنى وكثير الدراهم اولان
كسسته كدراهمي نقد اوله يقال هو على زكا الزكا زانك فتي وكافك سكونيله بحيل نقد ورمك يقال زكا نه
زكا من الباب الثالث اذ عجلته نقده وناقه يا وريسن اي اياغي قنته برقوق يقال زكات الناقة بولدها تركا زكا
رمت به عند جليها من الباب الرابع الزنا زنا زانك فتي ونونك سكونيله والزنا زنته بوقر وحق يقال
زنا في الجبل من الباب الثالث وقرب الملق ومعنائه يقال زنا زنا زنا اي لحات اليه وركمسته بولن
معنائه يقال زنا زنا زنا اي قصر وصغيق معنائه يقال زنا زنا زنا اي لحات اليه وركمسته بولن
حبس اي بك يقال زنا زنا زنا اي احقت والكل من الباب المذكور الزنا بالفتح والمند حبس بول اي دن كسسته في
الحديث نه ان يصلي الرجل وهو زنا وقصيرا ولان نسبه يقال رجل زنا وظل زنا وظار به دعي دبر الترثه
على وزن الجربة تصديق ابنك يقال زنا عليه ترثه اي ضيق فصل السين الساساة على وزن الزلزلة اشكى
صويده عوت ابنك تقول ساسات بالجار اذ عوته لبشر بوقلت له ساسا وفي المثل قرب الجار من الردهة ولا تقل
له ساسا وردهه قوي يانته قود قلري مصلق السبا سبنك فتي وبانك سكونيله والمسبا سبك فتي وسبنك
سكونيله جري اي يحبك ايحون صتون الملق ورشهر دن برشهر التكم ايحون السه لرجري سببت دبر لر بلاهمز
وبلان يره اندا يحمن يروا ابنك يقال سبا فلان على بين كاذبة اذ امر عليها غير مكثرت بها ودوك معنائه
يقال سبا ت الرجل جلده واوده بقمق معنائه تقول سبا ته بالنار اذ احرقت والكل من الباب الثالث السبا
بالكسر والمدسم منه صتون النش خر معنائه السبيته على وزن الفعيلة حمر السبا سبنك فتي وبانك تشد بدله
تجار سبا بركمسته نك سبيد ركة عامة قبائل بين لك نسليد ركة سبا بن شجب بن يعرب بن قحطان دبر لر بصرف
ولا بصرف جدد ولا بعد الانساب دري بوزلوب جقيم يقال نسبنا الجلد اذ انسلح المسبا سبك فتي فتيه طاغ يولي
والسبا سبنك فتي وبانك تخفيق وبانك تشد بدله غلاة خوار جدين بطا بغه دركه عبد الله بن سبا
منسوب بدر السرا سبنك فتي ورانك سكونيله جكره يوم دلمسي يقال سرات الحراة نسرا سراسا باضت
الاسراء همزة نك كسر به يوم دلفه قرب اولان يقال سرات اذا حان ذلك منها السراة بالكسر وسكون الراء
جكره يوم طه سي السرة بعناها واصلاها المهور السرة ميمك فتي ورانك سميله جكره سي جوق بالسلا
بفتح السين وسكون اللام ياغي بشور وباصلاح اي بك يقال سلا السين وخرماتك دكنن كيدر وباصلاح
ابنك يقال سلات النخل اي زعت شوكتها ونقد ورمك معنائه ده كلور يقال سلاه مائه سوط وسلاه
مائه درهم اي نقده كله من الباب الثالث السلا بالكسر والمد اصلاها اولش ياغي الاستلاء بعني السلاء يقال
استلته اي صاحته السلاء بالضم وتشد يد اللام على وزن القراء اخر ماد كني شوك الخلة معنائه واحدي
سلاة در السوء والمساءة والمسائية بفتح الفاء في كلها غصه لندرمق السوء بالضم غصه معنائه وقرئ
قوله تعالى دائرة السوء بالضم بعني الهزيمة والشرو من فتح فهو من المساءة ونقول هذا رجل سوء بالاضافة ثم
ندخل الالف واللام فتقول هذا رجل السوء قال الاخفش لا يقال الرجل السوء ويقال الحق اليقين وحق اليقين
جميعا لان السوء ليس بالرجل واليقين هو الحق وسوء برص معنائه وفور معنائه ده كلور السوا اي
سبنك فتي والفك قصر به حسنانك تقيضي در وفي القران ثم كان عاقبة الذين اسوا السوا اي يعني النار
السبته سبنك فتي وبانك كسري وتشد بدله يرمز ليق اصلها سوبته فقلبت الواو باء وادغت ويقال فلان
سبي الاختيار وقد تخفف مثل عين وهين السوء سبنك فتيه والفك مدله محراء وزني وزن قبيله
صورت ويقال له عندي مساء وناه وياسوء وبنوء ويقال سوت به طنا واسات به الطن وقولهم ما انكر ك

من سو اي لم يكن انكاري بانك من سو رابته بك انما هو لقله المعرفة بك وقيل في قوله تعالى تخرج بضياء من غير سو
من غير برص والسوء سبنك فتي وواو سكونيله يرمز نسبه رسوا اي معنائه ويقمه سجرام اولان عضو السوء
بالمد والفتح يرمز خوي النسوة على وزن التكنيله والنسوي على وزن التكميل قنه مق تعيب معنائه يقال سوات
عليه ما صنع تسوية وتسويها اذا عتبه عليه وقلت له اسأت ويقال ان اسأت فسوي على السوائية على وزن
الكرامية والمسائية ميمك فتي وهمزة نك كسر به يعضو رانك فتي ورمز يدي يقال سوات الرجل سوائية
ومسائية اي ساء ما رآه مني قال سبويه سالتني الخليل عن سوية سوائية قال هي فعالية بمنزلة علامية والذين
قالوا سوا به حذفوا الهمزة واصلا الهمز قال سالتني عن مسائية فقال هي مقبولة واصلا مساوية فكم هو الواو
مع الهمزة والذين قالوا مساية حذفوا الهمزة تخفيفا وقولهم الخيل تجري على مساويها اي نهاون كانت بها واصاب
وعيوب فان كرمها وجودها يحملها على الجري الاستياء همزة نك كسر به يرمز اولق يقال اسأت الرجل وهو من السو
كاغم من الغم السبي بالفتح وسكون اليا سول سود دركه ميمك فتي ووجهه كله يعضلر ايدي سودك زولي در صغيق
محلته التسيو فتيه نيله وبانك فتي وتشد بدله ناقة سودي صاليو يرمك يقال نسيات الناقة اذ رسلت ليتها
من غير حلب الانسياء همزة نك وسبنك كسر به سود اي بك يقال نسيات اللبن فصل السين الساساة على وزن
الزلزلة اشكى دعوت بدر كن تسو تسو ديك بعضيلر ايدي تسات تساد ديك در فتح سين ابه الشط سبنك
فتي وطانك سكونيله اكك وبانك اول جقن بيراني وشط قبي صره يور بيه دعي دبر لر جني الاسطاء كلور
وناقة نك ارقه سنه هاوت اورمق يقال شطات الناقة شطا اي شددت عليها الرجل من الباب الثالث الاسطاء
همزة نك وبانك كسر به اكك بيراني ظهورا اي بك اسطاء الزرع اي خرج شطوه قال الاخفش في قوله تعالى اخرج
شطاه اي طرفه الشاطي جانب يقال شاطي الوادي وشاطي الادوية ولا يجمع المساطاة دن صره يور بيه
نقول شاطات الرجل اذا مشيت على شاطي ومشي هو على شاطي اخر الشطوة فتيه نيله قبي صره يور بيه شط
معنائه يقال شطات في الوادي اي مشيت لسقا سبنك فتي وكافك سكونيله والسقوة فتيه نيله
دوه نك ازوسني طاهر اولق يقال شقا ناب لبعير اذ طلع وصاحي طره مق يقال شقا شقا شعرة بالمسط شقا اي
فرقه وركمسته ديه سنه عصا ابه اورمق يقال شقا به بالعصا شقا اي اصب مشقا اي مفرقه المسقا بفتح
الميم باشك ديه سي مفرق معنائه المسقا بالكسر طرق الشكا شينك فتي ابه وكافك سكونيله وايق بارلق
تسفق معنائه يقال شكات الاطفا رشكا اذا تسفقت كذا في بعض نسخ الصحاح الشناعة على وزن الشناعة
بغض وعداوت الشناء بالكسر والشناء بالضم والمسنأ بفتح الميم والقصر والسنان بالفتح والمند وسكون النون
وتحريكه وقرئ بهما قوله تعالى شان قوم وهما شاذلن والقربك شاذ في المعنى لان فعلا لانا هو من بناء ما كان
معناه الحركة والاضطراب كالضربان والخفقان ولا حركة في السنان الذي بعني البغض والتسكين شاذ في اللفظ
لانه لم يحمي شئ من المصادر عليه وافر معنائه ده كلور يقال شئ به اي اقربه المشنو بفتح الميم وضم النون بغض
اولنان كسسته هره ده كلور جميل اسه ده يقال شئ الرجل فهو مشنوء اي مبغض المشنأ بفتح الميم على وزن
مفعول قبيح منظر اولان كسسته للشنأ بكسر الميم على وزن مفعول بعناه الشانوا تانك فتي ونونك ضياله بغض
ابد شمك يقال شانوا اي تباعضوا الشانوا بغض اي دن كسسته ومنه قولهم لا ب لسانك اي لم يفضلك قال
ابن السكيت هو كناية عن قولهم لا لالك الشنوء بفتح السين وضم النون على وزن فعلة نلوث دن لجنبك يقال
رجل فيه شنوءة ويونن ما خود رازد شنوءة كنه يقيه نك اسيد ركه بونك نسبته شتائي دزر كاه
اولر ركه ازد شنوءة دبر لر تشد بدله الواو بلاهمز ونسبته شنوي دبر لر الشنواي بشول مالدر كاه كاجل وانمية

وبالتسك معنائه ده كلور خرو ج الریح من الدبر كي يقال فطاً بها اذا حبق واجي بوش نسبه في فمغه
 دخي ديرلر تقول فطاً الشئ اذا شد خته اي كسرة الفطاة فالك وطانك فطه بورون كمي الحق اولق
 الا فطاً على وزن الاكرم افطس يعني شول كسبه كه بورني كي الحق اوله وارقه كي الحق اولغه دخي ديرلر
 يقال فطى البعير بالكسر اذا اطمان ظهره خلقه التفقو فحتمله وقافك ضمي وتشديد بله يارلق يقال
 نفقات السحابة عن ماها اي تسققت ونفقات البهي اذا تشققت لفاها عن ثرهاو بهي برنوع ديكولو
 انجدورولفائف طرف ثرد رنفقا الدم والفرح دخي ديرلر جبان دشلدی معنائه الفقا فانك فقي وقافك
 سكونيله كوز جرمق نقول فقات عينه فقا اذا جحقتها يعني قن كور ايسك وبخج باء موحد وحاء معجمه
 ابله وقافله كور ايتك معنائه درالتفقه على وزن التجربة بمعناه يقال فقاها نفقته وفاقا فتح فاقله
 مهذبده نصریح اولندغی وزن وضم فاقله قاموسدن فهم اولنان اوزن والاول اقرب على ما شهد به
 النسخ المسح من الصحاح شول دري ديرلر كه طوغن اوغلانله بيله جقر سايبا معنائه ويقال نفقات شها
 لنصبه على التميز الي فالك فقي ويانك سكونيله رجوع يقال فاه بفي فيا اذا رجع ويقال فلان سريع الفی
 من غضبه وخراج وغيت معنائه ده كلور وما بعد زواله اولان طله دخي ديرلر ظل مزبور في
 دبر كری بر جانشن بر جابه رجوع ايتك كدن اوتري بعضيلا ايتدي ظل اولدر كه شمس اني نسخ ابد في اولدر كه
 اول شمس نعم ابدو بعضيلا ايتدي هر نسبه كه انك مكانده شمس اولوب زائل اوله اكافي ديرلر لو ظل ديرلر
 وهر نسبه كه انوك مكانده شمس اوليه كا ظل ديرلر في ديرلر وفيثك جعي الاقياء والقيوء كلور همزه نك
 فحقيله اوله وفانك ضميله ثابته القية بالكسر والمد على مثال القية رجوع معنائه كلور يقال فلان سريع
 الفی من غضبه وانه طسن القية اي حسن الرجوع يعني غضب دن رجوعی مثلاً حسن درو فية فانك كسری
 ومدله وعين مهمله ابله اول معنائه در يقال فيعة الامراي اوله الفية بكسر الفاء بلامد طائفه معنائه
 واخرن اولان هاشوليان عوضه كوسط كله دن نقص اولنشدركه اصلي في ابدی على وزن فعي وجمي
 الفتون والفتات كلور على وزن شيات ولدات وشيات شين مثلثة نك كسر بله نشانار ديك اولور
 ولدات لامك كسر بله يشداش ديك اولور همزه معنائه الافاء همزه نك كسر بله اجازت وزني اوزن
 راجع قلبي يقال افاه غيره اذا رجعه وغيت قلغه دخي ديرلر يقال افاه الله على المسلمين مال الكفار بفي
 افاء الاستفائة مالى في طر بقيه الملق يقال استفات المال اي اخذته فيا التقيمة على وزن القرية
 كوكله صالمق يقال فيات الشجرة نفية التغير فحتمله ويانك ضمي وتشديد بله كوكله نك يقال نفیات
 انافي فيتها ومنقلب اولق معنائه ده كلور يقال نفیات الظلال اي نقلت المقيوءة والمقنوءة بالقاف
 والنون اسماء در شول موضع ايچون كه انوك اوزر نه كون طوغيه فصل القاف القبايك وايچك قاب
 معنائه قاب لغت در يقال قبا قبا اذا اكل وشرب كذا في بعض نسخ الصحاح القاء بكسر القاف وتشديد الشاء
 ويضم القاف ايضاً خيار واحد ققاء كلور المقنوءة ميمك وثانك فحقيله والمقنوءة ميمك فقي وثانك ضميله
 خيار بشير الاقاء همزه نك كسر بله خيار جوق اولق يقال اقن القوم اذا كثر تصد هم القاء بعضيلا
 ايتدي اقنات الارض ديرلر قن بريرك خياری جوق اولسه القاء بالفتح وسكون الراء حيض جعي
 الاقراء والقرو كلور على وزن افعال في الاول وفعل في الثاني والاقرود دخي كلور جعي قلند همزه نك
 فقي ووانك ضميله وفي الحديث دخي صلونك ايام اقرانك وقرء طهر معنائه ده كلور اضداد دن در وقرء
 حيضك منقضي اولسبه دخي ديرلر وايكي حيضك مايسنه دخي ديرلر بعضيلا ايتدي قرء مطلقا وقت در

قفا

قيا

قبا

قنا

قرا

حيضك

حيضك وقتنه وطهره وقتنه صالح در وقرء الثريا فرطنه به ديرلر الاقراء بكسر الهزة حيض وطهر صا جعي
 اولق يقال اقرا تالمرا اي حاضت ويقال ايضاً اقرا تاي طورت بعضيلا ايتدي اقرا تالمرا ديرلر قن حيض
 صا جعي اولسه يعني مرتبة حيضه ايرشدي معنائه ويغن حيض كورسه قرا تديرلر بلا الف واستبرادن وترو
 حيض كور مكبون جارية امساك ايتكه دخي ديرلر يقال دفع فلان الى فلانة جارية تقر بها اي تمسكها عندها
 حتى تحيض للاستبراء وحاجت قرب اولغه دخي ديرلر يقال اقرا ت حاجتك وبل اسك قرب اولغه دخي ديرلر
 يقال اقرا ت الریح اذا دخلت في وقتها واقومغه دخي ديرلر يقال فلان اقرا ت السلام واقومق معنائه ده كلور يقال
 اقرا ت القران فهو المقرئ ميمك ضميله او قديجي ونجومك فرطنه سنده اولان يغمور اكله كمي دخي ديرلر يقال
 اقرا ت الجوم اذا تخرمطها القاري انك كسر بله واقبي معنائه در جعي القراء كلور قافك ووانك همزه نك
 فحقيله كافر له كفرة كي الاستقراء اركك دوه ديشهسن رك ايتك تاكيو كلى اولدغن اولدوغن بله القران فانك
 ضمي ووانك سكونيله فعلا ن وزني اوزن جمع ايتك يقال قرا ت الشئ قرا ت اذا جمعت وضمت بعضه الى بعض ومنه
 قولهم ما قرا ت هذه الناقة سلاقط وما قرا ت جنينا اي ام نضم رجها على واحد وسلا بفتح السين شولدر بدر
 كدر حزن ولد ابله بله جقر پس ما قرا ت هذه الناقة سلاقط ديد كری قوللر نين مراد ما حلت ولد اقط ديكدر
 القراء بمعناه يقال قرا ت لكاب قراء وقرانا ومنه سمي القران قال بعضهم لانه يجمع السور فيضمها وقوله تعالى
 ان علينا جمعه وقرآنه اي جمعه وقرآنه فاذا قرآنه فائبع قرا تاي قرا تيه قال ابن عباس فاذا بيناه لك بالقراءة فاعمل
 بما بيناه لك القراء بضم القاف وتشديد الراء عابدا ولان كسبه القراءون جمع قرا تهم اولور قرا تك دخي جعي كلور
 التقرؤ فحتمله ووانك ضمي وتشديد بله عابدا ولق يقال نقرأ اي نلنك القراءه بالكسر على وزن القرعة
 طاعون ديد كری مرض قال الاصمعي اذا قدمت بلادا فاقتمت خمس عشرة فقد ذهبت عنك قرعة البلا دواهل
 الجاز يقولون قرعة بغير همز ومعناه انه اذا مرض بعد ذلك فلبس من وباء البلد اي البلد الذي خرج منه
 القضاء قافك فقي وضادك سكونيله يكل اكل معنائه يقال قضات الشئ اقضوه قضاء اي اكته الاقضاء
 بدور مك طعام معنائه يقال قضات الرجل طعمته القضاء بالفتحين والقصر متعفن اولوب بدر احمه اولق
 يقال هي قرية قضية وزقمنك دخي جوق زمان ياش اولوب دورلي طور مغله فاسد ولمسبه ده ديرلر القضاء
 بضم القاف وسكون الضاد على وزن قضعة عيب وعار معنائه يقال ما عليك في هذا الامر قضية وتك
 فلان في قضية وفي عينيه قضية اي فساد في حسبه قضية اي عيب وقضعة قافله وضاد معجمه ابله وعين
 مهمله ابله وجمع بطن معنائه القموء والقموءة قافك وميمك ضميله طوار سز اولق يقال قات الماشية نقماً قوا
 وقوءة من الباب الثالث اذا سميت لقماً فحتمله والقواءة على وزن القباحة خور حقير اولق يقال قوا الرجل
 بالضم قاء وقاءة من الباب الخامس اذا صار ذليلاً القمي على وزن الحقيير ذليل اولان كسبه الاقاء همزه نك
 كسر بله ذليل ايتك نقول افان اذا صغرتة وذلكته وطوار صا جيلر نك طواري سز اولق يقال اقن القوم اي
 سميت بلهم وعجه كتر مك معنائه ده كلور يقال قما تاي الشئ اي اجبني التقموء فحتمله وميمك ضمي وتشديد بله
 برنسبه از اندر مجله جمع ايتك يقال نقمات الشئ اذا جمعت شيئاً بعد شئ القمية على وزن فعية برر جلك
 اسمير القموءة قافك ونونك ضميله زاده قرمري اولق يقال قنات الحية نقماً قنوا اذا استندت جمرها بالخصاب
 التقنية على وزن القرية قرمري ويامق يقال قنا الرجل لحيته بالخصاب تقنيه القاني زيادة قرمري ولان نسبه
 محل تاكيد ده كتور لور يقال شئ لمر قاني المقنوءة والمقنوءة ميمك فقي وقافك سكونيله ونونك اولد فقي وثابته
 ضمي ابله شول مكاندركه انك اوزر نه كون طوغيه وهمزه سرده استعمال اولنور التي قافك فقي ويا نك سكونيله

قضا

قنا

قنا

قبا

قوا

يقال قاء يقي قيا وفي الحديث الرأب في هبته كالأرجع في قيسه الاستقاء هم ذلك كسر بله والتقيو ففتحته و يانك
 ضمي وتشديد بله كوجه قومه و بذلك التقيته على وزن التجر به والاقاءة على وزن الاقامة قوصدمق يقال قيا ته
 واما تبعني ويقال هذا ثوب يقي الصبح اذا كان مشبعاني في كذبو ياي طويسه القيوب بالفتح وضم الياء على فعول
 شول وادرك قوصد رسونديو ايجر القياء بالضم والتخفيف والمدحوق قوصو ايجر ابدن حالات يقال بقاء
 اذا جعل بكرا الى فصل الكاف التكا كوا على وزن التزاول والتكعك خوف ابدن كبير دوتك لندا كاي جن
 ونكص ونكوص نونله وصاد مهملة ابله رجوع معنائه درته كم تكعك مهملة ابله احتباس معنائه در واجتماع
 معنائه دخی كور حكايت و لنور كد عيسى بن عمر سماندن دوشد كد خلق كندونك او زرينه جمر او المثنى
 كور بجك ابدی مالكم نكا كأم على نكا كورم على ذی جنه افر تقواعنی وافر تقاع نقرق معنائه در المثنى مراك
 ضميلة وكاف ثابته نك كسر بله فقه بولوا لان كسنة النكا كافك فتي . فانك سكونيله سود صوبك يوزينه
 كلوب صوسودك انتد صافي او لمق يقال كذا اللبن بكذا كأم من الباب الثالث اذا ارتفع فوق الماء وصفا الماء تحت
 اللبن . جومك كف كور مك يقال كات القدر كذا اذا زدت الغلى يقال خذ كاه قدر كوهه مار نفع منها بعد
 مانعلى ورنسنة بيمكه ده درلر يقال كشت او بارالابل كذا اذا بنتت يعنى دونه ك توى تسه انتدنت بعناه يقال
 كذا اللبن والورنتدنته اذا زبد الاول ونبت الثانی الكشاءة بيان معدنوسى جرجيم برى معنائه كذا فى بعض نسخ
 الصحاح الكشاءة سقى جوق اولان كسنة وافر الحية معنائه كذا فى بعض نسخ الصحاح التدو ثبات فى صوغوق ورمق
 بر حيشته كه يره بر اربليه يقال كذا النبت بكذا من الباب الثالث اذا اصاب البر دفلبد فى الارض خو دنبا ت
 صوسوز او لمغيس كيم نيك درونليد يره ياتورمغه درلر التكدنة على وزن النجر به صوغوق كنى اورب كيم نيك ريك
 الكادنة دالك كسر بله كيم نيو رخی يقال ارض كادنه اى بطيئة الانبات الكرفى كافك كسرى . ريك سكونيله برى برى
 اوزرند اولان يوكسك بلونلر النرفقه كافك . فانك كسر بله اول بلونلر كيان سى . كرفى نوم طه نك اوست
 قابنه دخی درلر و فحماذن برى بر اوجه كاغه نطر ابدى دخی ابدى غرق تحت كرفى يعنى بو ستول يوم طه نك اوجه
 قابى دركه اوست فانك التندة درو بولكله نك هم سى زبده در الدفاهة على وزن الدحرجة جومك تايينوب
 كف كقور ومك الدسا كافك فتي . سبك سكونيله تابع او لمق يقال كساته اى سمعته و يقال فلان يكسو هم
 ويكسهم اى يتبعهم الاكساء همزة نك كسر بله كيرودن كلك تبار معنائه النكا كافك فتي . سبك سكونيله
 زياده بشور مك يقال كسات اللحم كسا حتى ينس من الباب الثالث وخيار يك يقال كسات الفشاء ونحوه
 وكسات الطعام اذا كلكه كاتاكل القشاء الاكساء بعناه نقول اكساته اذا مشوبته الكشى كافك فتي . وسبك كسرى
 ومد بله بشن ت كه بشمك قور عيش اوله التكدنو ففتحته و سبك ضمي وتشديد بله ذكر اولن وجها وزن
 بشن اى اكل التكمك وخشيان صوبلق معنائه ده كلور يقال نكشا الاديم اذا قشر الدها كير . دوندرك نقول
 كفات القوم كف اذا اذالوا ووجه قصير فتم الى غيره و جناخى باشى استقه قومق يقال كفات لانه اى كينه وقلبته
 المكفوء باشى استاشه قون جناق الاكفاء بكسر الهمزة لغيره على قول بعض يقال اكفاء ته اى كفاة الانكفاء رجوع
 اليك يقال كفات لاله وم فانك كواى رجوعوا وكفاء كذا فى قلاق معنالى بونوك عقينده ذكر اولنور التكدنو بونوك
 صالونوب ناز وشيرة كه ستم مك يقال كفات المرأة فى مشيهاى وحركت كاترك التحلة العبداء وديله اخر ما فتنه
 درلر كه اوزامش اوله الكفاء بالكسر والمدبر قاج اوره زدر كه برى برينه ديكردنى خيمه نك زرينه جكر لرا الاكفاء
 خيمه نك زرينه كفا ديكردى برى جكمك يقال كفات البيت كفاء وكفا مشرك حرنه اولان قافيه لرى كاهم وكاه
 نون وكاه قاف وكاه طاكلك درو بعضيلر حرف رو نك حرف كى مختلف ولقد رد ديدلر كسانى ابدى كفات درلر

كنا

كنا

كنا

كنا

كنا

كنا

كنا

كنا

جناخى

جناخى باشى استاشه قافيه لروا كفات درلر بر جانيه اكوب ميل ايتدرسه لرو سببدن اوتورى دزك اكفات
 القوس درلر قن اوق انا كن يابك باشن بر جانيه اكوب ميل ايتدرسه لرو دونه ك تايجن ومنافع المقي يقال
 اكفات ابلى كفاين قنكه سيلك رسنده دوه سور رسنك نصفن دوله قوب اول برل نصف اخرن قوسلر
 نه كم يرزاعت ايمده بوبله ايدرلر بريل تخمى كركلر بريل اكرلر ودونه نك بر كسنة يه منافعن ويرمكه دخی
 اكفا درلر الكفى كافك فتي . فانك كسرى ومد بله نظير مثل معنائه الكفا فتح كاهله فتح قابله اسيدر
 كير ونظير معنائه در كذا فى بعض نسخ الصحاح الكف كسر كاهله دن وادى معنائه الكف بضم الكاف
 وسكون الفاء نظير الكفو بالضمين على وزن فعل وفعول مثله الكفاءة بالفتح والمد مصدر در مائلت
 معنائه الكفا بالكسر نظير معنائه يقال لا كفا له بالكسراى لانظيره معنائه اصلنده مصدر در
 وكفا مجازاة معنائه ده كلور على ما سيجى المكافى ميمك ضمي . فانك كسر بله مائل وفى حديث
 العقيقة ستان مكا فتان اى منسا ونيان والحدوثون يقولون مكا فانا وكل شى تشابه شيئا حتى ساواه
 يعنى ايكى شى بر ابر اولسه مائلمده هو مكا فى الدرلر بعضيلر حديث شريفك تفسيرند ستانلرى برى برينه مقابل
 ذبح ايكلكه تعبير ايتدلر للكفاة والكفاء مجازاة معنائه يقال كفا ته على ما كن مكفاة وكفاء اى
 جازته و يقال مالى به قيل ولا كفاء يعنى بنم اكامكفات ايمكه طاقم يوقدر كذا فى بعض نسخ الصحاح
 انتكافو تانك فتي وكافك خيمله بر ابر اولمق استوامعنا سنه يقال المسلمون تنكفا دماؤهم الاكفاء
 جناخى قيامق يقال كفات لانه مثل كفا ته اى قلبته الاستكفاء دوه صاحبندن برل دونه نك منافعن
 وتايجن طلب ايمك يقال استكفا ت فلان ابله اى سألته تاج ابله سنه فاكفا ينها اى اعطى لبنها وورها
 واولادها سنه الكفاءة والكفاة اسم يضم وفتح نقول اعطى كفاة ناقك وكفاة ناقك الكلاء
 كافك فتي ولا مك قصير بله جبل وزنى وزن كلور اوت عشب معنائه وكلاء اولنوا ولمق معنائه
 ده كلور يقال كلات الارض من الباب الرابع ففى ارض كلة اى ذات كلاء الاكلاء همزة نك كسر بله بعناه يقال
 اكلاء الارض اذا كانت ذات كلاء وكلاء سلف ويرمكه دخی درلر نقول كلات فى الطعام اكلاء اذا اسلفت
 فيه وكلاء كير وبقمغه دخی درلر نقول كلات بصرى فى الشى اذا رددته فيه المكلاء اولنوا ولان يركرك
 رطب ولسون اولرك اوقى كرك يابس ولسون وكلاء اوت اولنق معنائه ده كلور يقال اكلاء الناقة
 اى كلت الكلاء الكلاء كافك فتي ولا مك سكونيله اوت اولنق يقال كلات الناقة اى كلت الكلاء ودين
 اكانكه دخی درلر يقال كلاء الدين اى تاخر الكلاء كافك كسر بله ولا مك فتحيله واللفك مدبله حفظ
 ايمك يقال كلاء مائه كلاء اى حفظه وحرسه و يقال اذهب فى كلاءه الله الاكلاء همزة نك و تانك كسر بله
 صافنق نقول اكلاء عيني اذالم ثم وسهرت وحذرت يعنى برنسنة دن حذر التكين كوزه او ينجو كاهمه
 بوبله درلر المكلاء ميمك ضمي ولا مك تشديد بله دره كنارى وكيلر حكيمك يرك اسكله لرده اولوز مرفاء
 السفن معنائه يقال كلاء القوم سفينتهم تكليا اى حبسوها الكلاء مشددة مدودة بصره ده برى كاديدر
 كه انده كيلارى حبس ايدوب صقلر لرد كرو مئوت استعمال اولنور وقال سيبويه هو فعال مثل جبار
 بالتشديد والمعنى ان الموضع يدفع الرمح عن السفن ويحفظها وهو على هذا مذكور مصروف وقال الاصمعي
 الكلاء والمكلاء موضع رفا فيه السفن وهو ساحل كل نهر التكلية روز كردن برره قويتونلق يقال
 كلات نكلية اذا انتت مكانا مستقر من الرمح المكلاء ميمك ضمي وكافك فتي وتشديد بله والكلاء كافك
 فتي ولا مك تشديد بله اسم مكان منه الاكلاء همزة نك فقهله اخر معنائه يقال بلغ الله بك اكلاء العمر

كنا

كسنة المشاء شول زنبيلدركه انكله طيراق جقرو رلر الملا بفتح الميم وسكون اللام مصدر در طولدر مرق معناسنه
يقال ملات الاناء الملا ففتحته جماعت معناسنه دخی كلو وقال الله تعالى لا يسمعون الى الملا الاعلى وخلق
معناسنه ده كلور يقال ما احسن ملا بني فلان اي عشرتهم واخلاقهم الاملاء جمعي كلور وفي الحديث انه صلى الله
عليه وسلم قال لا صحابه حين ضربوا امر الانبياء احسنوا املاءكم واملاء مل كله سنك جمعي دخی كلور على ما سيجي
الملاي ميمك ففتح والفك قصر به ملا ن كله سنك موثني يقال دلوملاي على وزن فعلي الملا ن ميمك ففتح
ولامك سكوفى وهمز نك ففتح ومد يله طول معناسنه يقال كوز ملا ن ماء والعامه تقول ملا ن ماء المل بال كسر شول
مقدار دركه جنق انوكله طول يقال اعطى ملا هوملا به وثلاثه املاءه الاملاء همز نك و نك كسر به و التلى
فتحته ولا مك كسرى و تشديد به طول يقال امتلا الشئ وتملا من الطعام والشراب وتملا فلان غيظا
لحق خشله طولسه و املاء برنسنة حن بيرون ايمكه دخی ديرلر تقول املا ن النزاع في القوس اذا شدت
النزاع فيها الملا بالضم والسكون على وزن المتعة دماغى اولمق زكام معناسنه الملو زكام اولمش كسنة و طولو
معناسنه ده كلور يقال مل الرجل و املاء الله اي ازكه فهو ملو على غير قياس زيرا قياس ملا ديك ايدى
لكن مل اوزر بنا ايدوب ملو ديد بملر الملى ميمك ففتح ولا مك كسرى ومد يله ناي كسنة غنى معناسنه يقال
ملو الرجل اذا صار مليئا ناي نقه فهو غنى مل بين الملا من الباب الخامس الملا والملاء قبل المد بعد فتح الميم فيهما
مصدر الملا بالضم والمد جاركه اكثر يا نسا طائفه سى اورنور ر بطه معناسنه جمعي ملاه كلو والملاء على
وزن للفاعلة معاونت ومساعدته ايمك يقال مالا نة على امر مالا نة اي ساعدته عليه و شايسته التالى و نك ففتح
ولامك ضيله جم اولمق يقال تالو و اعلى الام اذا اجتمعوا عليه المشه شول در بدركه ابتداد باخت اولنه اندن
صكره افين اندن صكره اديم ديرلر تقول منات لا هاب منا اذا انقعه في الدباغ يعنى دبغت بمجون اصلتسك
بعضلر ابتداي مشه دبغت اولمق رره ديار مدبه معناسنه و اما المنيد النى بمى الموت فن راب المعقل فصل النون
النات على وزن الزلزله فارشد مرق تقول نات في الراى اذا خلطت فيه ولم يرمه اى لم تحكه وضعف معناسنه
ده كلور وفي الحديث طوبى لمن مات في الناة اي في اول الاسلام قبل ان يقوى و يقال نات في الامر اى ضعف ومنع
ايمك معناسنه دخی كلور يقال ناتا نة اي كفته الناة نونك ففتح وهمز نك سكوفيله ضعيف اولان كسنة
يقال رجل ناتا نة اى ضعيف التنا نة على وزن التزلزل نرم او لوب ضعيف اولمق يقال ناتا نة اى ضعف واسترخى
النبا نونك ففتح و نك سكوفيله صوت خفى الانباء همز نك كسر به اهسته طو توب صافق يقال روى
ناتبا اى لم يشرم ولم يحدش يعنى ضرر بتورمدى النباي اخر بدن كلن يقال سيل نبي اى جاء من بلد اخر و رجل
نبي النبا والنبوء اوله نونك ففتح وبانك سكوفيله و ثابته نونك وبانك ضيله جقه كلكمك يقال نبات على
القوم نباتا و نبوء اذا طلعت عليهم و انتقال معناسنه ده كلور يقال نبات من لرض الى لرض اذا خرجت
منها الى اخرى و يومعناي ديلدى شول لرض كديانى الله ديدى وهمز ايله كتور دكه انكار اولند بكم مرادى
مكه دن مدبه خرواج ايدن ديك لور و جوه نيك نيا نعيمه فصاحت عرب غير ميموزى كه او ورمه موز
ايمكى اقتضا ايدرد و كى قاعد اوزر مراد ارضى الله اولمق احتمالى ده واردر و كورمك معناسنه ده كلور يقال
نباتيه الاض اى جاءت النبا بفتح النون والباء خيرا التنبؤ والتنبى والانباء على وزن التكملة والتكميل والاكمل
خبر ورمك يقال نبا و نبا اى اخبر و نبى بوندن مشتق دوزى راخ اى تعالى دن خبر و رررس نى ففعل در
فاعل معناسنه سيمو يلىدى عرب دن راخ ديقدر الانبياء سبيله درهمز ايله لا بوقدر وركه طائفة عربى
لفظنه همزه في ترك ايدن بارته كذرتك و برتد و خايسده ترك ايدن باره اهل مكه هذه الالف على همزه ايله

من
نات
نابا

الاستعمال ايدوب بو خصوصه عرب طائفه سنه مخالفت ابتدايلى نونك ضمى وبانك ففتحته نينيك
انصغير بدر على وزن نينيك نونك انصغير بدر على وزن نينيك عرب طائفه سى ايدر لركه كانت نينيه مسيلة
نينيه سوه و نينيك جمعي النبا كلور على وزن العلماء الانبياء دخی كلور ز را همزه وقتا كه ابدال اولنوب ابدال الى لازم
قلند يسه اصلنه اخرى حرف علت اولان كى جمع اولندى عيدك جمعند اعياد ديد كرى كى اصلنه او ي
ايكن ننه كى باب معنك لخرند ذكر اولونسه كى كدران شاء الله تعالى التنا نونك ففتح وبانك سكوفيله والننوه
ضمته مر نفع اولمق يقال تنان من الباب الثالث في المثل تحقره و يننا اى يرفع و تنان برنسنة نك موضعندن خروجه
دخی ديرلر اول موضعندن ايرلقسرن وششك معناسنه ده كلور يقال تنان لقرحه اذا ورمت و برنسنة اوزر ننه
جقه كلكمك دخی ديرلر نيا معناسنه يقال تنان على القوم اى طلعت عليهم يا الواهل ب مر نفع اولمق ديرلر يقال
تنان الحار ية اذا بلغت و انقعت الناي هر شى دركه مر نفع ايله نيا نونك ففتح وبانك سكوفيله و نونك
نسنة ي كوز دكورمه طر بقره نظر ايمك تقول نجاة نجاة اذا اصبته بعين النجوة معناه يقال نجاة اى تعينه وتعين
كوز دكورمك معناسنه در النجوة نونك ففتح و جيمك ضمى ومد يله كوزى دكى كسنة يقال رجل نجوة العين اى
خبث العين النجى بفتح النون وكسر الجيم والمد بجمعه على وزن فاعول ففعل النجوة بفتح النون وضم الجيم وقصره
والنجى بفتح النون وكسر الجيم وقصره على وزن فعل وفعل بجمعه كذلك النجاة نونك ففتح و جيمك سكوفيله
برنسنة ي كوز دكورمق وفي الحديث ردوا نجاة السائل باللقمة اى ردوا شدة نظره الى طعامكم بلقمة
ندفعونها اليه النداء جورى يسسون ديوكوله كوكمك يقال ندات القرص فى اثار اذا دفتته فى الملة لينفخ وكذلك
الهم اذا مالته فى البحر الندى نونك ففتح و دالك كسرى ومد يله اسم در نضيم كى وكريه كوكمك معناسنه ده كلور
يقال ندات الشئ اى كرهته النداء والنداء نونك ففتح و دالك سكوفيله اوله و نونك ضمى و دالك
سكوفيله ثابته مال كثر اولمق مثل الندهة والند هة وقوس فرح كه انكم صغره ديرلر الندوه كذا
في بعض نسخ الصحاح نقل معناسنه دخی كلور والنز نونك ففتح وبانك سكوفيله النزوه ضمته افساد ايمك
تقول زأت بين القوم زأوزة اذا افسدت بينهم وزا الشيطان بينهم اى الى السر والاغراء وحمله ايمك
معناسنه دخی كلور يقال زأت عليه زأ اى حملت عليه و يقال مازاك على هذا اى ما حاكك عليه
المنزوه ميمك ففتح وبانك ضمى ومد يله حرص يقال رجل منزوه بكذا اى مولع و يقال نك لاندري علام ينزهه رمك
ولاندري م يولع رمك اى نفسك وعقلك النساء نونك ففتح وسينك سكوفيله سورمك تقول نسات البعير نسا
اذا زجرته وسقته من الباب الثالث مدوه نك صوسر لنن زيادة فلق يقال نسات فى نظم الابل اذا زدها فى نظمها
يوما او يومين او اكثره صودن فى منع ايمك و تاخير ايمك تقول نسات الابل نسا عن الماء اذا اخرها عنه
وعورنك يوكلى ايملى رجالتقى حيسى تاخير او تمعه يقال نسات المرأة نسا على مالم يسم فاعله اذا كان عند اول
حبها وذلك حين تاخير حوضها عن وقت فرجها حبل ونسا تاخير معناسنه كلور على ما سيجي ونسا سودله
صوى فارشد مرقه دخی ديرلر يقال نسات اللبن اى خلطه بالماء و فارشمس سوده دخی اطلاق اولنور النسى
نونك ففتح وسينك كسرى ومد يله طول رمر ب توى نيكمك يقال جرى النسى فى الدواب ونمى محرم ايند اولان
حرمة شهرى تاخير ايمكه دخی ديرلر منه قوله تعالى فى النسى زيادة فى الكفر هو ففعل يعنى مفعول من قولك نسات
الشئ فهو منسوه اذا اخرته الناسى نى ايدن كسنة يعنى حرمة شهرى تاخير ايدن كسنة النساء ففتحته جمعي
يقال رجل ناسى وقوم نساءة مثل فاسق وفسقة بونك وجمعي بودر كه زمان سابقه فتنكه منى دن دونه ل
كانه دن بر كسنة اياغ اوزر طور بنا الذى لاردلى قضاء ديد كه حار اولان قوم انستنا شهر ايدر لركه بزدن

ننا
نجا

ندا
نزا

نساء

نساء

نساء

نساء

نساء

محرم حرمتن تا خير الله صغريه ديك اولور و بولكلامي اوج اي غارت بيمك متواليانلر ندره كره اولوب معاشاري
 جميعا غارتله اولدغچون سويلر لردى التنسنة على وزن النج به تاخير معناسنه بقال نساء تنسنة النساء على وزن
 المكتسة دكنك عصامعناسنه همز ولا همز النساء والانساء تاخير ايمك بقال نساء الشئ نساء اي اخره فعلتها
 وافعلت بمعنى وانسا بعيد ايمك معناسنه دخی كور نقول نساءت سربى اي بعدت مذهبى الاستنساء تاخير طلب
 ايمك بقال استنساء الدين فائسنى بعضيار ايتدى انسا عن اجله ونساء في اجله ديرلر ايكسى رمعنايه النساء بالضم
 ونسكون السين تاخير ايمك مثل الكلاة النسبة على وزن فعيلة بمعناه ايضا بقال نساءت البيع وانساءت بيعته
 بنساء وبعته بكلاة وبعته بنسبة اي تاخير قال الاخفش بقال نساءت الدين اذا جعلته له مؤخر اكانك جعلته
 له مؤخره النساء بفتح النون والمد تاخير ايمك بقال نساءت عند دينه اذا خيرة نساء بالمد وكذا النساء في العمر
 مدود ومنه قولهم من سره النساء لا نساء فليخفف الرداء وليباكر الغداء وليؤخر العشاء واية لغشيان النساء يعني
 طول عمرها تاخير اجل طلب بدن كسنة لباسك خفيف كنسون وصباح طعامه لخشام طعامك بنس تاخير
 انسون وجامدن رهنر اتسون كذا في بعض النسخ الانساء متأخر اولق بقال نساءت عنه اي تخرت وكذا ذلك
 الابل اذا تابعت في المرحى المنساء ميمك ضمي ايله وسعت معناسند كور بقال ان لي عنك لمنساء اي متنا وسعة
 الانساء خلق ايمك بقال انشاء الله خلقه ومنفع خلق معناسند ده كور بقال انشاء الله اي جعل الحجاب مرفعة
 وابتداء معناسنه كور بقال انشاء بفعل كذا اي ابتداء وفلان بنشئ الاحاديث اي بصنعها يعني كند وذن پيدا
 ايدر الناسي شول تاز كسنة دركه حد صغري كمش اوله مؤثنه دخی ناشي ديرلر النشاء فختينله والنش ففتح نون
 وسكون شينله جمعي كور طابله طلب صاحب له حب ونشأ اول پيدا اولان نسنيه ديرلر بلوندن وغير بدن
 وورده يوب كاله ارمكه دخی ديرلر نقول نساءت في بني فلان نشأ ونشوء اذا شئت فيهم وارنفاع معناسنه ده
 كور بقال نساءت الحجاب اي ارتفعت الناشئة ابتداء ليله ديرلر بعضيار ايتدى كچه ايجنده اولان طاعته ديرلر
 النشبة نونك فتي وشينك كسرى ومدله اول ايشلن حوضه ديرلر بقال هو يادى النشبة اذا جف عنه الماء
 وظهرت ارضه بعضيار ايتدى نشبة شول طامسه ديرلر كه حوضك دبنه قورلر المنشآت ميمك ضمي وشينك
 فختيله مكر مات وزي اوزن شول كيار دركه بلكن ايجش قن بلكن ايجيه منشآت دبنر الاستنساء همزه نك
 وتانك كسرى بفتح النون اسنشاء معناسنه بقال الدب ينشئ الرمح الهمز والها همون نشيت الرمح غير مهمون
 اي شمتها النشاء نونك فتي وصادك سكونيله برنسنة قالدر مق بقال نساءت الشئ بالهمزة اي رفعتهم پس بو
 نصبت معناسنه ده لعت اولور وزجر ومنع معناسنه ده كور بقال نساءت النافاة اي زجرها النفاء بضم النون
 وفتح الفاء والقصر شول اوت قطعه لدر كه متفرق اولور بتن اونك كثر نندن النفاة واحدى على وزن صيرة
 وصبر النكا نونك فتي وكافك سكونيله برنسنة نك قان صويق بقال نكا كات القرحة انك هانكا اذا قشرتها
 وبقال في الدعاء هنت ولا نكا يعني واصل اولدغك نسنة في خدای تعالى سكم نهضم قلوب وجع وزجندن
 برى قلسون وكاه اولور كه هنت ولا نكا دخی ديرلر همزه في هاي قلب ايمك لاراق وهراق ده قلب اولندغى كى
 النها نونك فتي وهاك سكونيله والنها فختينله والنهوه فختينله ات بشمك بقال هي اللحم نهانها ونهوه
 من الباب الرابع اذالم ينضج وبقال في المثل ما بالي مانعي من ضحك يعني سنك ضحك سمد كندن ثم حكيم كه
 ضب كمر معناسنه در وبقال نهو اللحم من الباب الخامس النبي على فعل بشين ات الانها همزه نك كسرى به
 بشور بقال انها اللحم اذالم تنضج المنهاء ميمك ضمي وهاك فختيله بشمك ات بقال انها انهاء
 النور حمت ومسقة له طور مق ودوشمك معناسنه ده كور اضا ددن در بقال ناء الجمل اذ انضج به مثقلا يعني

يوكى

نوا

نوا

نوا

نوا

نوا

يوكى اغرقله قالدرسه وبقال ايضا ناء الجمل اذا اقله يعني يوك اغرقله وبقال المرأة نوء بها عجزها اي ثقلها
 وهي نوء بعجزها اي نهض بها ثقله الاناء همزه نك كسرى والفك مدله لفر كيمك بقال ناء الجمل مثل اناعه
 اي ثقله واماله كيمك بقال ذهب يواذهبه يعني وقوله تعالى ما ان مفاخه لنوء قال القراء اي لثني العصبة اي ثقلها
 وعصبة عينك فميدله جال طائفه سيد راون دن قرقه وارنجيه واناة اتي بشور كده دخی ديرلر على ماسي النوا
 نونك فتي وواوك سكونيله بضاسقوط نجم من المنازل في المغرب مع الفجر وطلوع رقيب من المشرق بقاله
 من ساعته في كل ليلة الى ثلاثة عشر يوما وهكذا كل نجم منها الى انقضاء السنة ما خلا الجهة فان لها اربعة عشر
 يوما بعضيار ايتدى نوسقوط معناسنه اسنشاء اولنا مشدرا ابو محله وعرب طائفه سى يغمورى وببلى واسي
 وصغوى بودوشن بلدن اضاقت ايدرلر اجمعي ايتدى طوغن بلدن اضاقت اولنور كه حكم انوكدر بقال مطرنا
 بنوء كذا جمعي الانواء كور همزه نك فختيله والنواء دخی كور ومثل عبد وعبدان ووطن ووطنان المناواة والنواء
 على وزن المقابلة والقتال عدوت ايمك بقال ناوت الرجل مناواة ونواء اذا عادت به وبقال اذا ناوت الرجال
 فاصبر ورجال بهمز واصله الهمز لانه من ناء اليك ونوت اليه اي نهض اليك ونهضت اليه ابن السكيت ايتدى له عندي
 ماساء وناء ديرلر ثقله معناسنه ومايسوءه وبنوءه دخی ديرلر بعضيار ايتدى بن سكيك مرادى ساءه واناة
 ديكدر ناء كلمه سى متعدى دكلن متعدى استعمال اولندغى ساءه كله سنه از دواج ايجوندر نته كنى لا نيه
 بالغدايا والعشاي ايدرلر حالا كه غداة غدايا ووزن جمع اولناز وغدايا صباح بنس طعامه ديرلر نته كعشايا الخسام
 بنس طعامه ديرلر الاناء همزه نك كسرى والفك مدله ايضا اتي بشور بقال ناء اللحم بنسنة ناء اذالم ينضج والنبي
 نونك فتي ويانك سكونيله ات بقال اولق بقال ناء اللحم بنس تاخير ايمك بقال نساءت معناسنه ده كور على ماسي النبي
 بالكسر والمثل النعز ياده بشمك ات بين النبيه معناسنه النبي ايضا بعد معناسنه ده كور بقال ناء الرجل
 مثل ناع لغة في ناء اذا بعد فصل الواو الواو بالمد والقصر شول مرضد كه عام در مقصور كجمي الاوباء كور
 ممدودك جمعي الاوباء همزه نك فتي وواوك سكونيله الواو بفتح الواو فتي والفك مدله رطاعونى اولق بقال
 وبث الارض توباء وباءة مثل تهاهه من الباب الرابع وتهاهه طعام فاسد اولنه ديرلر واساوت معناسنه ده
 كور نقول وبات اليه بالفتح اذا شرب اليه فعي لغة في ومات اليه الويئة واوك فتي ويانك كسرى به والويئة
 واوك فتي ويانك كسرى ويانك سكونيله على فعله وفعله شول ركوب ايله متصيف اوله ارض وبائية معناسنه
 ويونده لغة ناء واردر كه اول مويشه در معنای مذكور اوزن على ماسي الايباء والاستنباء برى وبالوبولق
 بقال اوباءت الارض فعي مويشة واسنويات الارض اي وجدتها وبئته واساوت ايمك معناسنه دخی كور
 نقول اوباءت اليه اذا شرب اليه فعي لغة في اومأت الواو واوك ويانك فختيله بد نزع اربوب عيلا اولق ككن
 فتمسرن بقال وبثت بد فعي مويشة ووثانها انا واصا بهاوث وعامة نجر بفا بدوب وقي ديرلر الوجيئة على وزن
 فعيلة شول طعام دركه چكر كه في صق ابدوب ياغله فار شرب يرلر بعضيار ايتدى چكر مانك چكر دكن چقر
 سود ايله يا خود ياغله اصل ديرلر رحيثته ككه تمام اختلاط يولور اندن صكره يرلر الواو واوك فتي وجميك
 سكونيله ياغله اور مق بقال وجانة بالسكين اذا ضرب به بوق بقال وجى فهو موجوء من الباب الثالث الواو واوك
 كسرى به والفك مدله بضمه نك طمر لن دو ككدر حتى صنوب اناش كى اوله وجد بئ شرب بغيره بيور بشدركه
 عليكم بالباءة فن لم يستطع فغليه بالصوم فانه وجاء يعني جوت حلالين جماعة قادر اولين صائم اولسون كه
 صوم اكانك معناسنه لاده ايدر وونين ما خود در شول قوللر كه وجات الكيش ديرلر وجد بئ لخرده
 ولر اولشدر كه انضج بكيشين موجوئين يعني رسول الله صلى الله عليه وسلم اى اناش قيون قريان ايتدى الواو

من غزل للمجدوب منه مرة يعني ان من ركز كل ثلث جذبه دبر لالحاذبه بميك فني وذلك فتيحه بر كسنة ابله
 بر نسته في كشد رملك تقول جاذبه الشيء اذا نازعته اياه الحاذب تانك فتي وذلك فتيحه بر كسنة ابله
 معناسنه الانجذاب همزه نك وحيك كسر بله سرعه سيرايمك الخذب فختينله خرما انما جنتك كوبي
 نهم نخل معناسنه واخذى الخذبه كلور الخرب فختينله او يوزد بد كرى مرض كه انسانه ودوايه عارض او لور
 يقال جرب الرجل من الباب الرابع الاجرب همزه نك و رانك فتيحه صفة منه يقال حل اجرب الخرب
 ضم جيله وسكون رائله جمع الاجرب يقال هم قوم جرب الخراب كسر جيله جمع الخرب الاجراب همزه نك كسر بله
 بر كسنة نك دوه سى او يوزا لوق يقال اجرب الرجل اذا جرب ابله الخرباء جيك فتي و رانك سكوتيله والفلك
 مد بله كوك سمانه معناسنه وكوكه جريا ديدك ينك وجهي بودر كه بلذر لرى جربه تشبيه او لنشدر
 وقط اولان يره دخی أرض جرباء در لرب الخراب جيك كسر بله دغرجق ديدك كرى نسته در كه در بدن دوزوب
 ايجه نسته قورار وقيونك ايجه دخی اعلا سندن اسفلنه وارنجه جراب ديرلر داخل بئر معناسنه
 الخرب جيك فتي و رانك كسر بله تركه دن و يردن مقدار معينه ديرلر كه الشمس ارشون اني والشمس ارشون
 اوزونى اوله كه اكدوم ديرلر جمعى اجر به وجر بان كلور همزه نك فتي وحيك سكوتى و رانك كسر بله اوله
 وحيك فني و رانك سكوتيله نايه الخرب بميك فني و رانك فتي وتشديد بله جرس ومضرس وزنى اوزن
 شول نسته در كدى امور تجربه ابدوب محكم قلمش اوله واكرانى مكسور قيلو رسك اسم فاعل او او ركن عرب
 رانك فتي اياه استعمال ايتشدر الخربه كسر جيله زراعت اولان ير الخرباء كسر جيله ومد الفلده ليا و زنى
 اوزن نكباده كرى روى زكار كه شماله دبور سينده اسر واسد كجه بلودى طاغيدر جراب ضم جيله
 برصوبك ادبدر مكه ده در شر فها الله تعالى الخربه جيك و رانك فتي ويا نك تشدد بدبله بيان اشكى
 سور سى ه ناسدن قوى اولان كسنة لره دخی اطلاق اوله و رجن برار اولسه ارقونه بعضى صغير وبعض
 كبر اولسه الخرب بان جيك فني و رانك فني تشديد بله قيلك فني نيام شير معناسنه وكوك كلك بقاسى
 جيب القيمص معناسنه وكوك كلك حشكنه دخی ديرلر لفظ فارسيد رعر بدر الاخر بان همزه نك و رانك
 فتيحه بنوعه ه ديان كه ابي معره ف قيله دن عبارندر الخرب على و زن جعفر جوب ديدك كرى
 نسته كه قلدن اوروب اياغه كير لرجعي الخواربة در فلاسغه وزنى اوزن هانجه ايجوندر لفظ جوب معرب
 اولد غيجون وجوارب دخی ديرلر ته كبلجك جعنده كياح ديرلر كبلجك معناسنه در الجوربه على وزن
 الدحرجه جوب كيدر ملك الخرب فختينله و رانك ضميه جوب كيمك قال حوربه فقجورب اى البسته
 الخرب قلبه ه الخرب على وزن المساجد ايرى وجته لاولان دوه لم الخرب دبن جيك فتي و رانك سكوتى
 ودال غير معجمه ابله فارسيد رعر بدر اصلى كرده نان در تخيل و انك صقجي معناسنه وكرده نان شول كسنة
 در كه صول الن صوفره ده اولان طعام اوزر نه قويه كسنة تاول ايتسون ديوب الخربه على وزن الدحرجه والخر دم
 مصدران منه يعنى طعامده نجل ايمك معناسنه يقال جرب وجر دم فى الطعام الخربيه والخرشمه
 على وزن الدحرجه خسته لكدن ايو اولق اند مال معناسنه يقال جرب الخرب وجر ستم اذ اند مل بعد الم ضرب
 والهزال الخرب جيك و رانك فتيحه اوزن طوبيل معناسنه الخشب جيك فتي وشبك كسر بله والجشوب
 بميك فتي وشبك ضميه طعام غليظ يقال هذا طعام جشيب وجشوب اى غليظ خشن بعضه ايتدى شول
 طعامدر كه انوك قاتنى اوليه قال صاحب الصحاح لو قالوا الجشوب شوا كما قالوا الخشوب شوا لاء لم بعد الا لى لم
 اسمعه الخيم وجشيب قال كاسى معناسنه ده كلور ثياب غليظه معناسنه الخشب كسر ميله غليظ معناسنه

جرب

جورب

جرجب

جردب

جربش

جسرب

جشب

الجشب

الجشب جيك فتيحه وعينك سكوتيله بر تق يقال جشبه من الباب الثالث اى صرعه مثل جعفته العين المهملة
 والفاء الجعابه جيك كسر بله والفلك مد بله بمعناه ويراكه اولو ركه بان ياده قلوب جعيبته جعابه قعبي ديرلر
 نته كسلفيته ديرلر سلقه اوزر يته بان ياده ابدوب الجعبه جيك فتيحه وعينك سكوتيله اوق قوبه جوق
 نسته قنور كى مثلاً جى الجعاب كلور كسر جيله الجعوب جيك و رانك ضميه قصير القامة اولوب مذموم
 اولان كسنة الجلب والجلب يسكون اللام وفقها جيك يقال جلب الشىء يجلبه جلبا وجلبا وجلب الشىء الى
 نفسى من الباب الثانى ورت ياده سكر تسون ديور دغج حيقه معده دخی جلب ديرلر يقال جلب على فرسه جلب
 جلبا من الباب الاول اذا صاح من علفه واستقته للسبق الاجلاب بمعناه وان ياده سكر نيكجون حيقه معده
 دخی ديرلر يقال جلب عليه ودوه بالانته درى فافلعه دخی ديرلر يقال جلب قننه غشاه بالجلبه وركسنة نك
 ذوه سى اركك طوغور معده دخی ديرلر زرا اركك ولوى جلب ابدوب صنفه البلد ولر نته كديشى طوغور دق
 احلب الرجل ديرلر بالحاء المهملة واعانت ايمكه دخی ديرلر يقال احلبه اى اعانه واجتماعه ده ديرلر يقال
 احلبوا عليه اذا اجتمعوا وتالوا مثل احلبوا بالحاء المهملة واجلاب بان اوزر يته درى نيمكه دخی ديرلر
 او كلق زمانته يقال احلب الخرج الخلو به جيك فتي ولامك ضميه شول نسته در كه صائق ايجون
 ابلر وكتور رلر الخلب جيك فتي ولامك كسر بله شول نسته كه ريشدر دن ريشدر كتور رلر الخلبه ضم
 جيله وسكون لامه شول در يدر كه بان اوزر يته بتر وكلق زمانته نقول منه جلبا لخرج جلب
 من الباب الاول والثانى و زمانك شتى يقال اصابتنا جلبه الزمان وكلمه الزمان وشول درى كه دوه
 حطبته جكر لرا كاده جلبه ديرلر الجلب والجلب جيك كسرى وضميه ولامك سكوتيله شول بفقعه بلوده
 ديرلر كه انده بغور اوليه ودوه هاودنك انجلر بنه دخی جلب ديرلر كسر بله وضميله الجلباب جيك كسر بله
 ولامك سكوتيله جار شب ملحفه معناسنه الخلبه جيك فتيحه مصدر جلباب معناسنه با دغام اولندى
 زراد حره صيفه سنه ملحق در الجلب والجلبه فختينله اواز لرا صوت معناسنه نقول منه جلبوا بالتشديد
 لوشول جلب كداندن نهي او نشدر اول بودر كه زكات جمع ابدن كسنة سور نك اوزر يته وار ميوب كندو
 لموردغى مكله كوردب زكات له بعضه ايتدى نهي ابلان جلب اولدر كه ركسنة او كدل ميدانده انده ركسنة
 بندر وب ميدان باشنه كلكه ارد نهجات براغوب حيقه تا كدجه سن كچك باب جيله دن بور نوع اولد و غيرون
 نهي اولندى الجلب والا جلاب شول كسنة لره در كه دوه وقوفى بيع ايمك ايجون جكوب كتون لرا جلبان
 جيك ضميه ولامك سكوتيله جبو بان قسندن بر نسته در ماشه بكر را جلبيله جيك فني وكسر بله شول
 نقه در كسفر ايمكه قوى اوله بعضه ايتدى انك سمرنه وعورنك سمرنه جلبانه ديرلر كذا فى بعض النسخ من
 الصحاح الجعاب جيك كسرى ولامك سكوتيله ز ياده بيرا اولان كسنة يقال شيخ جلعاب و جلعابه اى كيرهم
 وهم كسر هابله ز يادير اولنه ديرلر الا جلعاب همزه نك ولامك كسر بله اواز نوب يلقى وسيرده جد وجهد
 ايمك يقال اجلب فى السرا دامضى وجد الجلب بميك فني وعينك كسر بله كير معناسنه يقال سيل مجلب
 اى كير الجلبى فختينله وعينك سكوتيله واللف مقصود ابله على وزن القربى نيز كو و نكوز يقال رجل
 جلبى العين اى شدد البصر الجلباء فختينله شول ديشى دوه كه قوى اوله جلب على وزن جعفر
 بروضك اسيدر الجنب جيك فتي ونونك سكوتيله بان نقول قعدت الى جنب فلان والى جانبه يعنى
 وركسنة نك بهلوسن يعنى بان فتمه دخی ديرلر يقال ضرب فجنبه اى كسر جنبه وطواري كندى جانبكه
 چكه ده ديرلر نقول جنب الدابة اذا قدن الى جنبك كله من الباب الاول وكذا لك جنب الاسير جنب لقر بك

جيب

جلب

جلبب

جلبب

جنب

و برسته اوانك بقال جنبه الشى الى جنبه قال الله تعالى واجتنبوا ربى ان تعبدوا الاصنام و يمتدحون بقبيله نك
 اسيدرو ناحيه معنائه دخی کور کابل الناس جنب الامير جنب الصباح بالجنب سحر يولد اشي الجانب
 طرف ناحيه معنائه الجنبه فحتمله بمعناه بقال فلان لا بطور مجتنبى لا يقرب مجتنباً الجنبه ميمك ضمی
 ونونك فحتمله والجنب فحتمله ونونك ضمی وتشديد به والاجتناب همزه نك وانك كسر به والاجانب تانك فتحی
 ونونك ضمیله جمله بر معنای در تخمق ديك اولور الاجنبى والاجنب فتح همزه ايله والجنب ضمتيله والجنب
 جمله سى بر معنای در اراق كسند ديك اولور بقال رجل اجنبى واجنب واجنب و جانب و غر بى اولن كسند بر دخی
 جانب در لر جمعى جنب كور بقال هم لجان الحانه اى لجان العربى يعنى غريب نواز لقامه مدح در الجان الجانب
 ضمتيله اخر طائفه دن اولان قور كسند القريب على وزن التكریم اراغ اليك بقال جنبه الشى يعنى جنبته
 بالتخفيف على ماوردوه نك سودى اراولق بقال جنب القوم اذا قلت البان ابلهم و انك يا غنده اولان شول
 اكر يلك در كه كرش كى هموار اولد قده مستحسن عد لولنو الجانب فتح جمله او او كنده اولان مكن فناء دار
 معنائه وحمله قريبا اولان ره دخی در لر جمعى الاجنبه كور همزه نك فتحی ونونك كسر به بقال اخصبه
 جنب القوم و فلان خصيب الجانب و جذب الجانب يعنى فلان قومك طرفى او جوز لى فلانك قتلوق در لر كه
 خصيب خاء معجمه و صادمه ايله او جوز لغو جذب جمله و دال مهمله ايله قتلوقه دلاله ايدر الجانب كسر جمله
 يلكه كلك بقال فرس طوع الجانب اى سلبس القياذ يعنى بدله سى اسانو بقال اضاح فلان فى جنب قبيح
 اذ احق بجانب اهل الجنبه حيمك فتحی ونونك كسرى و مدله شول طول در كه مطيع اولوب بدك كه هوهر مطيع
 و متقاد اولنه جنب در لر و شول نك در كه انى بولد لشركه قوشه سن سكافى الجمه لزو كور مكيجون الاجنب
 همزه نك ونونك فحتمله مطيع اوليان الجانب غر بى اولان كسند بقال جنب فلان فى نى فلان مجنب من الباب
 الخامس اذ ازل فيهم غر بما الجنبه حيمك فتحی ونونك سكويه دوه نك ايكور سنده اولان درسى بقال اعطى جنبه
 اتخذ عليه يعنى دوه نك بهلوسى در بسند و روتا كه سودقو باجن التبدن و ناحيه معنائه دخی كور بقال
 زل فلان جنبه اى ناحيه واعتزل الناس يعنى رحابى اختيار ابدوب خلقت عز التبتدى الجنبه فحتمله شول
 اولنرك اسمى در كه صيف زمينه تازه لنوب پير قلنور بقال مطر مطر اكثر تمته الجنبه فحتمله شول
 كسند در كه جنبه متصف اوله واحد و جمعى وموشى رار اولور كه بونك جعنه الاجنب همزه نك
 فحتمله والجنبون در لر بقال جنب الرجل من الباب الخامس الاجنب همزه نك كسر به جنب اولق بقال
 الجانب الرجل الجنوب حيمك فتحی ايله ونونك ضمیله شول بلدر كه شمله مقابل اوله بقال جنبه الر مح اذا
 تحولت جنوبا و جنوب بلنه داخل اولغه ده اجناب در لر بقال اجنب القوم اذا دخلوا لرح الجنوب الجنوبه
 ميمك فتحی ونونك ضمیله شول بلوت حر كه جنوب على ايله ظاهر اولور الجنوب شول كسند كه ذات الجانب
 مرضنه مبتلا اوله وذات الجانب برقر حدر كه انسانك داخل جنبته واقع اولور و جنوب شول كسند در كه
 جنوب بلنه ملاق اوله بقال جنب القوم اذا اصابهم الجنوب فهم جنوبون وكذلك القول فى الصبا والديور
 والشمال جنب بكر الميم و فتح لنون و نك ان جنبه معنائه و اراضى عجمك القصاصى در اراضى عجمه و اراضى
 هر يك اراضى عجمه لولا فى در الجنوب ميمك ونونك فتحی ايله جوق نسنه كثر معنائه بقال ان عتدنا
 نك الجنبه و شر الجنبه اى كثر الجانب حيمك ونونك فحتمله او كدل ميد لنده بر كسند يارش فلرندن
 و يند بناسوب سبقت ايله دن القوم مقدر و بوندن نك اولنشد و مصدر د راقمى معنائه بقال جنب
 البعير من الباب الرابع و بعضل ايتدى دوه نك لويكى بوكر نك يا بشقدر زاده صوسر لقدم بعضل ايتدى

ياقلى طول شقدر زاده صوسر لقدم الجواب حيمك فحتمله بر كسند سوز دوندرك لا جابه همزه نك
 كسر به جواب و برمك بقال اجاب و اجاب عن سؤاله الجابه اسم در ينزله الطاعة والطاقة و يقال اسماء سبعا
 فاساء جابه يعنى سوزى رمز استدى و يره مز جواب و ردى الاستجابه يعنى الاجابه بقال استجاب الله دعاه
 الجاويه ميمك ضمی و واوك فحتمله والجواب تانك فتحی و واوك ضمیله سوبلشك عاون معنائه الجنبه
 كسر جمله جواب معنائه بقال انه حسن الجيبه اى الجواب الجيب حيمك فتحی و يانك سكويه بقال بقر بيان
 معنائه نقول جنب القميص اجو بر واجيبه من الباب الاول والثنى اذ اقرت جيبه يعنى بقره سن او يسك
 الجوب كسر ميمله و فتح و اوله شول الت در كه دموردن اتخاذ ايدر لر بر نسنه كسلك ايجون الجوب
 حيمك فتحی و واوك سكويه يرق خرق معنائه و كيمك قال الله تعالى وتود الذين جابوا الصخر بالواد و قطع
 مسافه معنائه كور بقال جنب البلاد اجوبها واجيبها و قلن ان جنبه معنائه و بكسر كوكلك
 جواب حيمك فتحی و واوك تشديد به بنى كلاب قبيله سندن بر كسند نك اسيدركه هجر رقيونى قزمردى
 و هجر رقيونى كسردى الا انك صوبين حقر ردى الاجنب همزه نك و تانك كسر به قطع مسافه نقول اجنب
 البلاد اذا قطعها واجتنب كوكلك كيمك دخی در لر بقال اجنب القميص اذا لبسته الجانبه شول خبر كه
 بر ولا بتدن بر ولا يته كور بقال هل جاءكم جائبه خبر اى خبر يعوب الارض من بلد الى بلد الجيب على وزن
 التكریم كوكلك بقا من او حق نقول جيت القميص اذا جعلته جيبا الجويه حيمك فتحی و واوك سكويه
 بلونر دوطا غلر ده اولان ارا الق فرجه معنائه و زياده اسيدن يار ان رحى الجوب كور حيمك ضمی ايله
 الانجياب اچلق بقال انجيات السحابه اى انكشفت تجوب تانك فتحی و حيمك ضمیله رقبيله نك ايدر كه ابن
 ملجم انلر دن در نجيب تانك فتحی و حيمك كسر به بر حامتو كنده قبيله سندن كه تجيب ثورا غلى در و ثور
 كنده اه غلى در فصل الحاء الجنبه حانك فحتمله بغداى و بغداى بكر نسنه لر كه دانه سى جمعى جوب كور
 حبه القلب يورك اور سى ميان دل و بعضل حبه القلبى ثمر قاله لفسير ايشلر در يود دخی اول معنای در
 الحبه السوداء جورك اوقى الحبه الخضراء شول ياشل داخل در بطى ثلثين ايلر و بر نسنه قطع معنائه دخی حبه
 در لر ننه كم طولويه حبه الغمام و حبه المز و حبه در لر كه غامو مز ميمك ضمیله و زانك سكويه بله د
 معنائه و قره نك ضمیله صغرى معنائه در جابر بن حبه اتمك خبر معنائه و يوم معرفه در الحبه
 حانك كسر به سحر لاه بنى تخمدر در كه قوت اولور و قسمى دكلر دوه فى الحديث فيبتون كفتت الحبه فى حيل
 لصيل يعنى سيل كتور دكى طير اقد بنى ديكى در و حيل حاء مهمله ايله كوترلش معنائه در جمعى الجب
 كور حانك كسرى و يانك فحتمله الحبه حانك ضمیله حبت معنائه بقال نعم و حبه و كرامه الجب
 حانك ضمیله كوب خايه معنائه قور سيدر معر بدر جمعى الجانب والجيبه كور حانك كسرى و نك فحتمله
 و حبت معنائه ده كور الجب كسر حانك كذاك حبت معنائه و حبيب معنائه دخی كور مثل خدن
 و خدن كه خدن و خدين دخی حبيب معنائه در الاجباب همزه نك كسر به حبت ايشك بقال الحبه فهو
 محب و حبه محبه ياكسر من الباب الثانى و بوشاذ در زراعتى اولان مضاعفه بفعل كز كسر له لا بفعل
 اكسر بك اولور ضمیله و اجباب دوه و كور يور مكدن امتناع ليكه دخی در لر بعضل ايتدى دوه دما حباب
 فرسك حريف كى در بعضل ايتدى يعر محب در لر واجب البعير احبابا در لر فحتمله اكبر مرض اير شوب
 يا خور بر رى صنوب يندن طور عسه تا صاع او لعيه دك يا خور اولو نجيه دك و اكن دانطوق معنائه ده
 كور بقال احب الزرع و اب اذ دخل فيه لا كل و ينشأ فيه الحب و البواكل ضم همزه ايله بنور نسنه و تقول

حب

وحتی فلان اذا تالك بالخطب الاحتطاب كذا لك خطب جمع ايتك نقول احتطبت اذا جئت الخطب حاطب
 لیل شول کسینه در که رطب و یابس سو بلیه کجه اودون جمع ایدن کی کنه جمع ایتدوکن باز الخطایه حانک
 فقی و طانک تشدید به شول کسینه لر در که اودون جمع ایدار الاحتطاب هیزنک کسر به اودن کسمکه قریب
 و لمق بقال احطب الکرم اذا حان ان تقطع منه الخطب و کرم کافک فقی و رنک سکونیه باغ جیوخی الحاطب
 میمک ضمی و طانک کسر به شول دوه در که قوری دپکن اولیه الخطیب حانک فقی و طانک کسر به شول ردر
 کد اودونی جوق اوله الخطب حانک فقی و طانک کسر به شول کسینه که قاتی ارق اوله سخت لاغر معناسنه الاحتطاب
 مثله الخطوب حانک و طانک ضمیمه سمر ملک بقال خطب خطوبان من الباب الثانی ای من بقال علل تحطب یعنی شرب
 بت مرة بعد مرة تا که سزاو لاسن الخطب حانک ضمی و طانک ضمی و فقیله چکر که نک از کنه دیر لر بعضا
 ایتدی حنطب و حنطب اطکور زن قور دبد ر جمی الخطب کاور و خنافس کی که خنافس دخی ذکر اولنان
 معنایه در الخطوبه بالضم شول عورت که عظیمه الجسم قلیله الخیر اوله کذا فی بعض النسخ الخطوبه حانک
 فقیله و طانک سکونیه یا بک کریشن محکم قلیق بقال خطرب الرجل قوسه اذا سدت توبیرها الخطرب میمک
 ضمی و حانک و رانک فقیله قاتی بوکن ایب تشدید الفتل معناسنه و قوی الخلق معناسنه ده کلور بقال رحل
 خطرب اذا کان تشدید الخلق یعنی فرموده اولسه الخطب حانک و قافک ضمیمه سکسان سیه دیر لر بعضا ایتدی
 سکسان سیلدن زیاده در جمی احقاب کلور و دهر معناسنه ده کلور و منه قوله تعالی او امضی حقیبا
 الحقیبه کسر حایله بالرد میگرد جمی الخطب کلور الخطب فقیله شول ایب در که دوه نک یا لاتنه بغلنور دوه نک
 قرینن طولانی دوه نک سینه قریب رده تا که دوه نک سینه بندی بالان ایلر و چکیه و ثیل ثاء مثله نک
 کسر به دوه ذکر نک غلافنه دیر لر و مصدر دخی کلور ذکر اولنان ایب دوه نک ذکرن بصوب بتول ایتسینه
 مانع اولمق معناسنه بقال حقب البعیر من الباب الرابع اذا اصاب حقبه ثیله فاحتبس بولته و بیل یغمر سر
 اولغه دخی دیر لر بقال حقب العام اذا احتبس مطرا لا احقاب هیزنک کسر به دوه نک حقبین بقلق
 و حقبک نفسیری مروا ایتدی الاحقب هیزنک و قافک فقیله حیار و حشی مز بور بونکله نسیمه اولندی
 بوکر لری بیاض اولد غنندن اوتری کویا که قرنی التنه حقب چکلمشدر الحقباء حانک فقی و الفک مد به مؤث
 احقب و بقال القارة الطويلة فی السماء حقباء یعنی کوک یوزنم چکن خط سیاهه دخی حقباء دیر لر الحقب
 حانک کسر به رمزین نسنه در که نسا طائفه سی فی بالرینه بغلر و معروف طاغک دخی امیدر الحقیبه
 حانک فقی و قافک کسر به جامه دان که اکا هیکه دیر لر جمی احقاب کلور علی وزن الحرام الاحتقاب و
 الاستحباب بکسر الهمزة و التاء فیها هیکه کتور ملک بقال احتقبه و استقبه ای احمله و منه قیل احتقب فلان
 الا ثم یعنی فلان کسینه کنایه احتقاب ایتدی دیر لر جمع ایدوب هیکه کی بو بننه الدغندن اوتری الحقب میمک
 ضمی و قافک فقیله طوان بنه نک اردنه اردلشن کسینه مردف معناسنه الخطب حانک و لامک فقیله سود
 معناسنه کلور شه کم سودی صغیق معناسنه ده کلور بقال حلب الناقة یحلبها حلبان الباب الاول و بقال
 ایضا حلبت لرجل ای حلبت له و منه قولهم احلبنی ای کفنی الخطب واجتماع معناسنه ده کلور بقال هم
 یحلبون علیک ای یجتمعون و یتالبون من کل اوب و اوب جانب معناسنه در الاحتلاب هیزنک و تانک
 کسر به بمعناه الحلب لامک کسر به سود صغیق کسینه جمی الحلبه کلور فقیله و فی المثل مثنی تووب الحلبه
 و لا تقل الحلبه ذرا فیکنه ناقة لر صغیقون جمع اولسر هر ری کندی ناقه سن صغیق مشغول اولر قیده
 اولسر و عابدن اول فارغ اولر ردی ترتیب اوزن پس مثنی تووب الحلبه منک معنی سی سود صغیق متفرق

خطب

خطرب

حقب

حلب

عودت ایدر دیک اولور الحلوب و الحلوبه حانک فقیله صاغین دوه ها کله سی تکثیر فعل ایچون دکلد
 یعنی هامبالغه ایچون اولوب برنا قه نک جوق صاغین استعار ایچون دکلدر بلکه مراد لا علی التعین صاغیق
 ایچون طونلان طواردر الاستحلاب سودی چکوب صاغیق بقال استحلب اللبن ای استدن الحلب حانک
 فقیله و لامک کسر به صاغین سود الاحتلاب سود صاغقه یاردم ایتک بقال احلبنی ای غنی علی الحلب و صاغین
 طوارن رکسینه به تعیین ایتکه دخی دیر لر نقول احلبت الرجل اذا جعلت له ما یحلبه و رکسینه نک ناقة لر دشی
 طوغر معنه دخی دیر لر و احلب دیر لر جمیه فیکنه ارکک طوغر سه لر زمر کدانرک ارکک اولان ولادی سیم اولغه
 ایلد ولر اکابنا جلب دینور الاحتلابه هیزنک کسری و حانک سکونیه رکسینه مرعاده سود صاغوب اهله
 کوندر مکه دیر لر بقال احلبت اهلی الحلب میمک ضمی و لامک کسر به یاردم ایدن کسینه ناصر معناسنه الحالبه
 میمک ضمی و لامک کسر به یاردم ایدن کسینه ناصر معناسنه الحالبه یاردم ایتک نقول خالبت لرجل اذا نصرته
 و عاونته الحلب میمک کسر به شول چناقدر که اکا سود صغار لر حب الحلب میمک فقیله شول دوا در که افویه دن
 عد اولنور و افویه فایله افواهک جمی و افواه فوهک جمی در مثل سوق و اسواق فوه کوزل فحوله قاتلن
 نسنه در الحلبه میمک فقی ایله حلب بتدی بر الحلبانه حانک فقیله سود لودوه بقال قه حلبانه ای ذات لبن
 الحالبان ایکی طمر در که کوی بکک ایکی طرفنده در الحلب و الاحتلاب افق سیلان معناسنه بقال حلب العرق
 و الحلب ای سال عنزه الحلبه شول چکیدر که نک به مقارن اولماز دن اول سود کتون بقال می عنز الحلبه و عنز
 عین مهمله ایله کجه اطلاق اولنور بعضا ایتدی عناء تحلبه و تحلبه و تحلبه تا و لاند حركات مختلفه ایله
 شول کجه دیر لر که یوکلر اولماز دن اول سود و بره الحلبه حانک فقی و لامک سکونیه شول انلر در که هر طرفدن
 قوشی ایچون جمع اولنوب اصطل و ایدر دن اولیه شه کم قوم نصر ت ایچون هر جا نیدن کلسر قدا حلبوا دیر لر
 حلب و لایب شامده یشتک ایدر که معروف در وجبات قسندن حلب دیو اکا دیر لر کم وظیفه
 معلومه سی ایلمیه حلاب لامک تشدید به بر فرسک اسدر الحلبه ضم حایله بر معروف دانه نک اسدر که اکابوی
 تخمی دیر لر الحلب حانک ضمی و لامک فقی و تشدید به رایت در که لکی کثر یا آهولر اولر بقال پس
 حلب و پس ذو حلب که پسدن مراد اهونک ارکی در بعضا ایتدی حلب برصق بیر قلاوت در که بر غی
 غایت قوی بیل اولوب ریوزینه دوستور و فیکنه برین قور پسک سودی چقر الحلبی کذلک حانک ضمی
 و لامک فقی و تشدید به شول مشک در که دول حلب ایله دیاغت اولنمشدر الحلبلاب حانک و لامک کسر به
 بر اوت در که کاعامه بحر یفایدوب لبلا دیر لر صر مشق اوتی دیک اولور بعضا حلب دبد کیری اوت در
 کد کثر یا لیه اولر اولر ددی الحلبوب حانک و یانک ضمیمه زیاده سیاه اولان نسنه بقال اسود حلبوب
 ای حالک و حالک حاه مهمله ایله زیاده سیاه اولان نسنه به دیر لر الحلب علی وزن التکریم انک ارقه سنده
 و لرنن فی الجملة اگر بلیک و هموارلق اولمق بود کرا و لنان صفت ادمه اولسه تجنب دیر لر حیل الحلب
 شول ان در که ادمینک سی کاک اوله بر وجهله که اسلور دن غارج اولیه ب انک اوصاف حمید سندن در
 الحلب کلوب یای کبی اولمق بقال تجنب فلان ای نفوس و انحنی الحوب ضم حایله کنایه اثم معناسنه
 الحلب بمعناه الحوب فتح حائله مصدر در کما ایتک معناسنه الحوبه بفتح الحاء و الحلبه بکسر
 الحاء مصدر ان کذلک بقال حبت بکذا من الباب الاول ای ائت تحوب حوبا و حوبه و حیا به و حوبه
 کذلک اهل و عیال معناسنه ده کلور بقال ان لی حوبه اعولها ای ضعفه و عیالا و عول زحمت چکمه ده
 دیر لر بعضا ایتدی حوبه هر حرمت در که انی سن ضایع قیلر سن والده یا همتیه یا خود غیری ذات

حلب

حوب

رحم محرم قیلندن و حوت حاجت معنا سنه ده کلور ده نلدی بقال الحق الله به الحوبه ای المسکنة والحاجة
 وخیر و ستره قادر اولمق معنا سنه ده کلور بقال لافلان حوبه ای ایس عنده خیر ولاشر ورجل ضعیف
 معنا سنه ده کلور کجی الحوب در حانک نمی و واولک فقیله الاحوب همزه نك و واولک فقیله کناه کاراولان
 کسنه بقال فلان اعق و احوب یعنی فلان تاسن وانا سن انجدی کنا هکار در الحوباء حانک فقی و واولک
 سکونیه و الفک مدبله نفس معنا سنه در جی الحوب ووات کلور حوب برکله در ککه بونکله دوه زجر
 اولور بونن اوج لغت و اردری حوب وری حوب وری حوب در بانک فقی و خنی و کسر بله القویب
 علی وزن التکریم دوه بی زجر ایملک بقال حوبت بالابل القوب فقیته و واولک خنی و تشد بد بله
 کناه کاراولمق بقال فلان بقوب من کذا الی یثائم وایوب محزون اولمغه دخی دیرلر و بقال اولودقه
 هو بقوب دیرلر زراچقالک اوزی بلایه کفتار اولمش کسنه اوزی کبی در الحوب حانک و همزه نك
 فقیله معفروزی اوزن و لایست عربی اولن صولر دن برینک ادی در ککه بصره بولی اوزن در فصل اخاء
 الخب بالکسر شول کسنه در ککه حیل و خدعه صاحب اوله و خب کذلک حیل و خدعه قلیق بقال خبیث
 یارجل تخب خبامثل علمت نعلم علما الخبیث الدمق بقال قد خب غلامی فلان ای خدعه اخیه حانک فقی
 و کسری و خنی ایله شول بول بول نسته در ککه قوم و بلون و یاسه بقلن نسته ده ظاهر اولور الحیبه
 حانک فقی و بانک کسر بله بمعناها بقال ثوب خبایب ای متقطع نته کم ثوب هبایب دخی دیرلر و خبیبه اوج
 یاشنده اولن طوارک یوکی در بقال اخیه افضل من العقیقه و عقیقه ایکی یاشنده اولن طوارک یوکی در
 زیر اخیه جوق اولور هم جوق طور و ستر حه اولمش نه دخی خبیبه دیرلر الاختاب ثوبه بوم کوم ستر مک
 بقال اختب من ثوبه خبه ای اخرج الخب فقیته و الخب حانک فقیله و الخب حانک فقی و بانک کسری
 و مدبله بر نوع بک در بقال خب الفرس مخب من الباب الاول خبا و خبیا و خبیبا اذ اروح بین بدیه و رجلیه یعنی
 کاه الی و کاه ایاضیه قوسه کد نقالمق معناسی در و اوت او زلفی و در یاقوج ایملک معنا سنه ده کلور بقال
 اصابعهم خب اذ اخب بهم العری یعنی فحن فرطنه چکسه لر الاخباب نقلمق بقال اخب الفرس صاحبه و بقال
 جا و مخبین یعنی ائرن نقالدرق کلد بلر اخاب علی وزن الدال قرات و مصاهرت جی اخواب
 کلور بقال لی من فلان خواب ای قرات و مصاهرات الخبیه حانک فقی ایله صوغنق اراد
 معنا سنه بقال تخبوا عنکم من الطهره یعنی حرارت طهری یاردلیدک و بواصلند خبیا الیدی علی وزن فعلالوا
 وسطه اولان بلی خایه تبدیل لید بلر تاکه تفعلیل یاشندن فعاله بابی امتیاز بوله و سائر حروف ینشدن دایی اختیار
 ایتد بلر کله ده خا اولد غیچون و بونقر ردن بو وزن اوزن اولان سائر کلمات دخی حالی معلوم اولور و خبیبه
 بر نسته نك یو مشیوب در غسنه دخی دیرلر خیب حانک خیمه تصغیر و زنی اوزن بر کسنه نك ادبدر الخبیبان
 عبد الله بن زبیر ایله اوغلی در بعضی ایتدی عبد الله بن زبیر ایله قرداشی مصعب در الخبیه حانک کسری
 و ثانک سکونی و عینک فقیله شول ناقه در ککه سودی جوق اوله الخدب حانک فقی و دالک سکونیه او رمق
 بقال خدبه بالسیف ای ضربه واتی و در یی یارمغه و بلان صوقفه دخی دیرلر و ائبل من الباب الثاني الخدب
 فقیته بله دل اوزن اولمق و بلان سوبلک و بهادر لقی ابلک بقال فی نساء خدب ای طول و قد خدب ای کذب
 و خدب ضرر یاد لغه ده دیرلر بقال کان نعلمه خدب و هو اسم رجل الا خدب همزه نك و دالک فقیله الخدب
 میملک خنی و دالک کسری و تشد بدبله خور یاد اولان کسنه الخدباء خدبک مؤنثی بقال طعنه خدباء اذ اجهت
 علی الجوف یعنی یان که لیر و تانیر ائسه طعنه خدباء دیرلر و ملازم اولان زر همدخی خدباء دیرلر الخدیه حانک

خب

خب

خدب

فقی و بانک سکونی و دالک فقیله امر سابق بقال اقبل علی خدبک ای علی امرک الاول الخدب حانک و دالک
 فقیله طریق واضح الخدب حانک کسری و دالک فقی و بانک تشدید بله قوی و فرموده اولان کسنه بقال
 رجل خدب مثل محض و جاریه خدبه و محض دخی غلیظ اولنه دیرلر الخدیه حانک فقی و دالک سکونیه
 کسبک بقال ضربه بالسیف فقیله ای قطع الخدیه حانک فقی و دالک سکونیه شول یورو مکدر که
 انه ضعف اوله الخدب حانک خنی و زانک سکونیه قوم یغننک طرفی و نهایی و اوجا سکونک دلیکی ثقب
 الورك معنا سنه خدبه کذلک حانک خنی و زانک سکونیه بمعنله و آرق قویه حقی طرفک قلیقه دخی خدبه
 دیرلر و بالجه هر دالک کمد و واوله خدبه دیرلر الخدیه حانک کذلک حانک خیمه بمعناه و کاه اولور که رای مشدد
 قیلور لر الخدب یارلمش نسته الا خدب همزه نك فقیله قولای یارلمش کسنه و قولای دلتشه دخی دیرلر
 و چونکه دلدن کدن صکره رله اخرم دیرلر الخدب حانک فقیله عارنک ضد بد بقال خرب الموضع خرابا
 من الباب الرابع الخرب و الخربه بفتح الراء و کسر الخاء فیها خراب اولان نسته بقال موضع خرب و دار خربه
 الا خراب همزه نك کسری بله خراب قلیق بقال اخر بها صا حبها الخرب علی وزن التکریم کذلک خراب قلیق
 بقال خر تو اسونهم تشدید اولندی یا فعلک شیوعندن اوترو یا خود معالنه دن اوترو و الخراب اوغری له
 معنا سنه بعضی ایتدی خارب دوه لوغیر یسنه مخصوصه جی الخراب کلور حانک خنی و زانک تشدید بله
 الخربه حانک کسری بله دوه اوغرمق بقال منه خرب فلان ابل فلان من الباب الاول خربه مثل کتب کتابة
 الخرب حانک و زانک فقه سیله طوی دبد کری قوشک لورکی جی الخربان کلور حانک کسری و زانک
 سکونیه و اخر بک مصدری دخی کلور و اخر بک اول نسته در ککه نك یاشتی یا خود مدور دلیکی اوله علی مامر
 الخرب حانک فقی و زانک خنی و تشدید بله یکی بونیوزی دبد کری معروف نسته کما کولاندنر الخرب
 بضم الخاء والنون لغة فیه و لا نقل خرنوب بفتح الخاء الخربیه کذلک حانک خیمه و زانک سکونیه شول
 جاریه در که کلکری ایجه اوله دقیقه العظام معنا سنه بقال جاریه خربیه الخربیه حانک فقی و زانک
 سکونیه بمعناها و خرب شول اغاج بوداغنه دخی دیرلر کهر جافنه اکل و سترک کولک اندام لودوه به
 دخی اطلاق اولور بقال جمل خرب ای طویل فی حسن خلق الخرب حانک و زانک فقیله دیشی دومنک
 همسی مشوب دالک ی کویوک اولمق قیوننه دخی حال بوبله در بقال خرب الناقه تخرب من الباب الرابع
 خرباذا ورم ضرعها الخرب حانک فقی و زانک کسری بله شول کسری و واوله بقال لم خرباذا کمن خصا الخربه
 مؤنثی الخراب میملک کسری بله و حانک سکونیه شول دوه در که ستر نکدن شمش کبی کور و نه الخربه قطع
 سر یعد دیرلر کد فی بعض نسخ الصحاح الخشب اغاج جی خشب کلور حانک و شینک فقیله و خشب حانک خنی
 و شینک سکونیه و خشب معتمبله و خشبان حانک خنی و شینک سکونیه الخشب حانک فقی و شینک سکونیه
 بر نسنه بر نسته یقردن در مق بقال خشب الشی بالشی ای خلطه یو قلیق اچغه دخی خشب دیرلر ر حیشته که
 قلیک لوزر نه سکودن قیوب سور سن تاکه اری رلرنا لوب امس و محلا اوله و شعری کلد وکی اوزن
 دیوب تا مل ایتمکه دخی دیرلر نقول خشب الشیراذا قلته کما عی و لم تنوق فیه ای تامل و لکل من الباب الثاني
 الخشب حانک فقی و شینک کسری بله شول قلیق در که انوک طبعی ظاهر اوله یعنی یاسی ظاهر اوله و جلا و برلمش
 قلیقه دخی خشب دیرلر یس ائددادن اولور و شول و قدر که کالیله بر داخت اولیه و فرموده دوه دخی خشب
 دیرلر الا خشب همزه نك فقیله اری و عظیم طاغ و هر اری و غلیظ نسته یه دخی دیرلر الخشب حانک فقی
 و شینک کسری بله هر نسته ککه غلیظ اوله الا خشبان ایکی طاغ دیرلر مکه مشرفه ده و فی الحديث

خدب

خدب

خرب

خرب

خرب

خشب

خشب

لا تزول مكة حتى يزول اخشابها الحشباء خاتك فتي وشبكك سكونيله صكر يه ويا بس اولان نسنه
 يقال جبهه خشبها اي صكر بهه يا بسه واكته خشبها يعني خشن ويا بس اولان ديه الاخشبشاب
 غليظ وخشن اولق يقال خشوشب الشئ اي صار خشبا وهو الخشن وفي حديث عمر رضي الله عنه اخشوشبوا
 قال وهو الغلط وانتدال النفس في العمل والاختفاء في المشي لغلط الخسد يعني تحصيل اعماله نفس
 مبتدل طوب بالان اياق نور ومكله بد نكر ابري قياك ديك اولور الخشب تانك خاتك فتي وشبكك
 شبي وشبكك كسر به وورق اوت اولق يقال خشبت الابل اذا اكلت اليسر من المربي القشب الخشب قالك
 فتي وشبكك كسر به وكذلك الخشب منقعه رامين كسندر جل قشب خشب اذا قل لاخير فيه ولفظ خشب
 قسبه اتباع ايجون كشد ر الخشاب خاتك كسر به زاهن مالك بن خطله اغلار ينك اسمي دركه انكره
 خشاب دير ل الخشب كسر غايه جد بك تقضي دركه جذب قتلعه دير ل الاختصاب همزه نك فتيه جني يقال
 بلد خشب وبلد الخشب كمالو بلد سيب سيب بلد سيب سيبين مهلتينه كدر كا اولان يره دير ل
 الاختصاب همزه نك كسر به راجوز ل اولوب بولاق املق ولاق بوللعه داخل اولق يقال الخصب الارض
 والخصب القوم اذا صاروا الى الخصب والخصب جناب القوم يعني قومك طر افي او جوز ل اولدي الخصب
 ميك شبي وصادك كسري والخصب خاتك فتي وصادك كسر به او جوز ل ر يقال مكان فخصب
 وخصب الخصاب خاتك كسر به وصادك همزه ابله شول خر ما اغا چلري در كه جني چوقا وله
 الخصبه خاتك فتيه واحد ها الخصاب خاتك كسر به شول نسنه در كه انوكه بر شي بو يا نور
 الخصب خاتك فتي وصادك سكونيله بو يا مق يقال خصب الشئ اخصبه خشبا وخر ما اناجي بشر ميك
 يقال خصب الخل اي اخضر الكل من الباب الثام الاختصاب همزه نك وتانك كسر به بو يا مق
 يقال اختصب الحناء ونحوه الخصب خاتك فتيه وصادك كسري ومديله بو يا لونسنه يقال
 كك خصب الكف الخصب ير بلد زك اسميدر الخصبه خاتك شبي وصادك فتيه على وزن همزة
 شول عور ندر كه كثيرة الخصاب اوله الخصب ميك شبي وصادك فتيه تشديد به بو يا لونسنه يقال بنان
 فخصب تشد بدى مبالغه ايجو ندر وبنان به مو حله نك فتيه بو يا جى در الخصب ميك كسر به شول
 تغار كه ايجنه رنك قور ل الخصاب شول دوه قوشى در كه وقت ر بعد اولنلا مقدر انجكرى قيه يا خود
 صرن الخطب ر نسنه نك سبى نقول ما خطبك الخطابة والخطاب ميك شبي وطانك فتيه اوله وخاتك
 كسر به تانيد جعق واحد يعني ر حاضر كسره يه سوزو بلك الخطابة والخطاب والخطبة خاتك كسر به
 اوللرده شبيه ثالثه منبر اوزن جقوب خطبه او قومق يقال خطبت على المنبر خطبة لضم من الباب الاول
 الخطبة كسر خاتله عورق تروجه دعوت ايمكه دير ل الاختطاب خطيبك ايمكه وتروجه دعوت ايمكه دير ل
 وبارى تروجه دعوت دى دير ل يقال اختطب القوم فلانا اذا دعوه الى تروجه صاحبهم الخطيب خاطب
 يعني عور ت خطب قلن كسره الخطابة فتح خابله خطيب اولق يقال خطب خطابه من الباب الخامس او صار
 خطيبا الخطيب خاتك كسري وطانك كسري وتشديد به دلبلى وزنى اوزن عورق تروجه دعوت ايمك خطب
 خاتك كسر به وطانك سكونيله شول ار در كه عورق تروجه دعوت ايمك عور ت دى اطلاق اولنوره زمان
 جاهليتة بر عور تة نكاح ايتلو اولسه ل ار جانبندن خطب دير ل دى وعور ت جانبندن نك وخطب دير ل دى
 وقتاكة ار جانبندن نك دبسلر نكاحلري منعقد اولور دى الخطبة خاتك كسر به شول عور ندر كه نكاحه دعوت
 اولنه الاخطب شقرو ل ديد كارى قوش كه اكاخيل دى دير ل بعضا ر ايتدى صرد ديد كارى قوش در كه لسان

نقص

خطب

تركبه كر كن دير ل رقر مري قوشدر بلبلدن يو جك وشول حان دى دير ل ك لوقى خضر ته مائل اوله
 بعضا ر ايتدى وشول حان در كصرت تدر قره الي اوله خطباء خاتك فتيه وطانك سكونيله مونش و يقال ناقه خطباء
 الاخطاب صيد قريب اولوب ويا ونسي مكن اولق يقال اخطبك الصيد اي امكنك ودانمك وحنظل كه اكا بو
 جهل قافى دير ل انك خطارى ظاهر اولعه دى دير ل يقال اخطب الحنظل اي صار خطيبا الخطبان بضم الخاء
 وسكون الطاء هون يصفرو بصير فيه خطوط خضر الخطابية خاتك فتيه وطانك وياتك تشديد به
 رافضى ل ر دن رطائفه در كه ابو خطابه نسبت اولنور ل ر ابو خطابك شاق بو ايتدى كه اصحابه امر ايدر دى
 هر ك كند ولره مخالفت ايدر سه اوزر ينه زور له شهادت ايدر ل ر خطابه خاتك كسر به ولا ملك تخفيفه ديهاله
 بر كسره دى الدمق يقال خلبه يخلبه من الباب الاول الاختلاب بمعناه وفي المثل اذالم تعلق فاخلب اي فاخلع
 الخلية خاتك فتي ولا ملك كسر به بساطا بيه سينن حيله وخدعه اهلى اولان كسره اختلاب خاتك فتي
 ولا ملك تشديد به خداع وكذاب اولان كسره الخلبوت على وزن الجبروت بمعناه البرق الخلب خاتك شبي
 ولا ملك فتي وتشديد به شول برق در كه يغمور يغمور مسنه كويا كه خدعه ايدر بو سيبندن وعده سنه وفا
 بيمين كسره ايات كبرق خلب دير ل وشول بلوده دى خلب دير ل ك يغمور يا غدر ميهو برق خلب دى دير ل
 اضافته الخلب ميك شبي ولا ملك فتي تشديد به شول لباسه دير ل ك ر نكي چوقا وله الخلب خاتك كسري ولا ملك
 سكونيله شول پرده در كه قلبه سواد بطن بيننده اولور پرده دل معناسنه وخطب دى وشول كسره يه دير ل ك
 نساطا بيه سى كاحيت ايدر اوله يقال انه خلب نساء الاختلاب صوبا لچقلى اولق يقال ماء خلب واخلب الماء
 الخلب خاتك ولا ملك شيله شول قان اچقدر كه صوبك دبند اولور هليف دبلكرى نسنه كداندن ابي بو كر ل
 ويجوز الخلب باللسكين ويقال ايفه خلية وخلية بالقر بك والتسكين الخلب ميك كسري وخاتك
 سكونيله شول نسنه در كه فوشلرده وسار ر نجي جانور ارده انسانك طر نفي مثبه سنه در وشول اوراق كه
 ديشى اوليه دلس فى دندانه معناسنه الخلب خاتك فتي ولا ملك سكونيله اوت بچمك يقال خلبت النبات اخاميه
 خلبانم الباب لاول اذا قطعته الاستحلاب همزه نك وتانك كسر به بمعناه فى الحديث تستحلب الخبير اي يقطع
 النبات وتكلمه فن الخبير الخاء المعجمة والباء الموحدة مجي بمعنى النبات اخبس بفتح الخاء والباء وسكون اللام
 بينهما شول عور ت كه ابله اوله نون الحاق ايجون كشد ر ابن السكيت ايتدى خلبن خلايه دن ما خودد كدر
 الخب فتيه ايق ضعيفا ولما يقال خبنت رجله من الباب الرابع اي وهنت لا ختاب همزه نك كسر به يه دى
 ضعيف ايمك يقال اخبنتها انا الختاب شول كنى در كه طوبل لقابه اوله وختاب شاذ اولان كله ل ر دندر
 زير افعال وزنى اوزن اولق اسماده اصل بودر كه ابي حرف تضعيفك رى يايه منقلب اوله دينار وقيراط كى
 مصدن ملتبس اولسون ديو مكر كه اخرنه هله تبت لاحق اوله كه بودم قلب اولنار التباس مندفع
 اولد عيجون دنباه وصنان كى كه دنباه قصير معناسنه وصنان مهلتينه قناتك يا شجوق رى الخناسان
 خاتك كسري ونونك تشديد به ر نك ابي جابندن اولن قناتلري كا ور ته سنه اولنه دير ل ر وختابه
 دى دير ل همزه ابله الخوبة خاتك فتي وواوك سكونيله شول ردر كا پكي يغمور ياغن ير ل ك بيننده اوله
 يغمور ديكه يقال نزلنا بخوبة من الارض اي بوضع سوء لارى بها بعضا ر ايتدى فحن اصابتنا خوبة
 ديسك خاء معجمه به اخلق معنا سى مراد اولور مجاعت كى فحن كه حوبه ديسك خاء مهمله ابله حاجت
 معناسى مراد اولور الخيبة خاتك فتي وياتك سكونيله نوميد اولق يقال خاب الرجل خيبة من الباب الثاني
 اذالم نيل ما طلب الخيب على وزن التكرم نوميد قلن يقال خيبته لا تخيبا وفي المثل الهية خيبة

خطب

خطب

خوب

خطب

وام اوله الذوابه ذالك ضمي وهمزه نك فخياله اوموزنه اينن صاچ كيسو معناسته جمعي ذواب كاور واوله
 اصلي ذائب ابدى همزه ايله رساله ايله رسائل كي لكن الف جمع همز نين بيننده واقع اولمسي كيه كوروب
 همزه اولي ي واوله قلب ايندبلر و ذواب شول دريه دير لركه دوه يالانك ارقاشته اصالر التذيب على وزن
 التكر م ذوابه اصمق يقال غبيط مذاب ك غبيط غبن معجه وباء موحد ايله على وزن فعيل دوه يالاندر و يقال
 ايضا غلام مذاب كيسو انمش معناسته ادب ذالك فخي ايله منع ودفع ايمك يقال ذبت عنه ذبا و بيان
 صغره دخي ذب دير لرو ذب الر ياد دخي دير لرو ق كدوب كادو كندن او تركي ر ياد و ددن در كدوب كلك
 معناسته دودق تبسرمك يقال ذبت شفته اي ذبلت من العطش وار قلتي يقال ذب جسمه اي هزل واوت
 صولق يقال ذب النبت اي ذوي وانكل من الباب الاول التذيب على وزن التكر م خوق منع ايمك يقال ذب
 اي اكثر الذب يقال طعان غير نذيب قنكه منع مبالغه اولونسه بوبله دير لرو تعب چكمك معناسته ده
 كور يقال ذبة تاليلتنا اي اتعبنا في السير وسرعت معناسته دخي استعمال اولنور و طول و امتداد معناسته
 دخي استعمال اولنور يقال ظم مذيب اي طويل يسار الى الماء من بعد فبعجل بالسيره كوندن جزئي نسبه
 باقي قالمق معناسته دخي استعمال اولنور يقال ذب النهار اذا لم يبق منه الا بقية الذباب ذالك ضياله قره
 سنك الواحدة الذبابه بالضم ولا نقل ذبابه اي بكسر الذال واما ما وقع في مختار الصحاح من ان الذبابه بالضم
 وتشديد الباء ونون قبل الهاء واحدة الذباب ولا نقل ذبابه بالكسر فلم يوجد وجه محتم في الكتب فتأمل
 ثم نسخ الصحاح ههنا مختلفه في بعضها ولا نقل ذبابه بكسر الذال وبالباين في بعضها ولا نقل ذبانه بكسر الذال
 والنون بعد الباء كذا بالنظر الى محي جمعه ذبان هذاعلى تقدير صحة النسخه لا يستلزم صحة محي واحده ذبانه بالضم
 فتدبرو ذبابه ديندن وغيره ذبا بق قلنه دخي دير لرو جمع القله الا ذبه بفتح الهمزة وكسر الذال والتثنيه الذبان
 بكسر الذال مثل غيب وغريبان واغربه المذبة ميمك وذلك فخياله ذبابي جوق اولان ير يقال ارض مذبه اي
 ذات ذباب ملدوب شول دوه در كهاني سنك اصرمش اوله يقال بعير مذبوب اذا صابه الذباب و بوا مض ايلده
 ذكر اولنور و يقال ايضا ارض مذبوبة كما يقال موحوشه من الوجش واحش كشيده دخي مذبوب دير ل المذبة
 ميمك كسر به سنك سور حكالت مكس ران معناسته الذباب ذالك ضياله ديندن باقي فاني نسبه وديندن
 غير دين باقي قالته دخي دير لرو دوه دشتينك كسكين رينه ذباب اسنان الابل دير لرو قبيك كسكين رينه ذباب
 السيف دير لرو كوز نابا كنه ذباب العين دير لرو التذ بذب حر كت ايمك الذب ذبه ذالك فخي و يانك سكونيله
 هواده اصلو نسبه نك حر كتي الذب ذب فتح ذاليله ذكر معناسته وفي الحديث من وقى شر ذبذبه يعني اول
 كسته كه هو اي تفسدن حفظ اولنسه الذباب ذب ذبك جمعي وشول نسبه لركه محفه ده اصرا المذذب
 ميمك ضياله و ذال اولك و يانينك فخياله ابي امرك بيننده متر دواولان كشي قال الله مذذب بين ذك الذرب
 فتح ذال وكسر زاياله هر نسبه نك كسكنه دير لرو يقال لسان ذرب فيه ذرايه اي حدة وسيف ذرب وامرأة
 ذربه اي مغايه يعني بلند او از لوجورت كه مغايه صاد مهمله و جاء مشدده معجه ايله اوازي بو كسك اولان
 عورته دير لرو ذرب ذالك و رانك فخياله معده نك فاسد اولسي يقال ذرب معده نك ذرب ذراين الباب الرابع
 اي فسدت وغش سويلك يقال في لسانه ذرب اي غش جمعي الا ذراب كاور و ياناز وب دوا قبول ايمكه
 دخي دير لرو يقال ذرب الخرح اذا لم يقبل الدواء الذر يافحاه سله و يافحاه سله و تشديد ببه والفك قصر ببه قاتيلق
 بلا و محتم معناسته التذرب كسكين ايمك يقال سنن مذرب المذروب ميمك فخياله و رانك ضياله والمذرب
 ايمك ضياله و راء مشد نك فخياله يعني الذعبل والذعبله كسر ذاله و فتح لامه شول ناقه در كسر يع اوله

ذيب

ذرب

ذعبل

التذعبل

التذعبل تا نك فخي ولامك ضياله كيزلو كيمك الا ذعبلاب همزه نك ولامك كسر به سر عتله
 كيمك الذعبلاب ذالك فخي ولامك كسري ومد ببه ذعبلابك جمعي در بيان اري قطع ثوب معناسته
 الذنب ذالك فخي ونونك سكونيله كناه اثم معناسته جمعي الذنوب كلور خمتينله و صوج ايشلمك
 معناسته ده كلور جرم كي الا ذناب همزه نك كسر به كذالك كناه اشمك يقال اذنب الرجل الذنب
 فختينله قورق جمعي الا ذناب كلور همزه نك فخياله الذنابي ضم ذاله و فتح ايله وقصرا ليله قورق ذنب
 معناسته لكن ذنابي ذنبدن اكثر استعمال اولنور طائر ده شكم ذنب الله و دوه ده اكثر استعمال اولنور
 و طائر كقنادله دورت ذنابي واردر خوافي دن صكره و اتباع معناسته ده كلور اراذل كي بعضرا ايندي
 ذنابي سبوك كي بر نسبه در كه دوه نك بورشدن دوشر الذناب ذالك كسر به هر نسبه نك عقي در و ذالك
 فخي وكسر به صوبولنه دخي اطلاق اولنور مجري الماء معناسته كذا في بعض النسخ ذنابه الوادي ذالك كذالك
 كسر به شول رده دير لرو كدن نك سبلي الله نهايت بولور و اكا كذالك ذنب الوادي دخي دير لرو لكن ذنابه الوادي
 اكثر ذنب الوادي دن المذنب ميمك كسر به حجه كه انكله ايش قورق مرغه معناسته و حقور رده اولان
 صواقند يسنه دخي دير لرو نك نك فخي ولامك سكوي وعين معمله ايله بو كسك رده اولان صو
 يولونه دير لرو الذناب تابع معناسته در يقال جاء بذنبه اي بئبعه المستذنب ميمك ضمي ونونك كسر به
 شول كسبه در كه دوه نك قورغي يانده يور ريعي دوه نك اوردن كسك اولماز الذناب ذالك فخياله
 بر موضعك اسيدر التذنب تا نك فخي و ذالك سكوي ونونك ضياله شول خرما قوروي در كه استغه
 جاتيندن اولغه بشليه التذنب على وزن التكر م خرما قور غنك اولغه باشلمه سي يقال ذنب البسرة
 المذنبه ميمك ضمي ونونك كسري وتشديد ببه اولغه باشلش خرما قوروي التذنب تا نك فخي ونونك
 ضمي وتشديد ببه دوليند صاحبي دوليند ببه طيلسان قومق دوليندن بر مقدار فضله قوب ذنب
 صار قنغله يقال نذنب المغم اي ذنب عامته الذنوب ذالك فخياله شول آت در كه اوزون قورق اوله و ذنوب
 نصيبه دخي دير لرو قنغله نك استغه سنه اولان كوشت زير پشت معناسته وشول قوغه كه صوبله طلواوله
 بعضرا ايندي طولغه قرب اولان قوغه در مذكر ومثث اولور وقوغه يامادامكه بوش اوله ذنوب دخي
 جمع قلني الا ذنبه و جمع كرتي الذناب كلور الذناب ذالك ونونك فخي ايله براونك اسيدر الذنوب
 ذالك فخي و واوك سكونيله والذوبان فختينله اريك يقال ذاب الشئ يذوب ذوبا و ذوبانا وكشك
 حراري مشد اولغه دخي دير لرو يقال ذاب الشمس اذا اشتد حرها و بال كوه جنده اري اولر نه باقي
 قالن ياله دخي ذوب دير لرو الا ذابه همزه نك كسر به ايمك يقال اذاب غيره التذوب بمعناه و اذاب
 لفظي غارت ايمك معنا سنده ده كلور يقال اذاب علينا بنو فلان اي اغاروا واهلاك معناسته دخي
 استعمال اولنور الا ذواب والاذوابه همزه نك كسر به شول فيقدر كه چولمك قويل اربدوب باغ انمكيون
 و بولكه لر اصل اوزر ببه كشمدر بناء على ذلك واولري اعلال اولنور مشد الذناب عيب مثل الزام
 والذيم والذان كه بونلرك اوچي دخي عيب معناسته در الذه فختينله التون وكاه اولور كه
 تايشن جاز كورر لر و اهل غن ايجون بر معروف كيله نك اسمي در التون معناسته اولنك جمعي الا ذهاب
 والذهوب كلور و ميكال معناسته اولنك جمعي كذالك اذهاب و جمعك جمعي الا ذهاب كلور
 و ذهب كانه زياده التون كوروب كوز مختار اولغه دخي دير لرو يقال ذهب الرجل من الباب الرابع اذا راي
 ذهبني المعدن فبرق بصره من عظمه في عينه الذهبه فختينله التون يانسي المذاهب فختينله شول

ذنب

ذوب

ذهب

ای معظم و بوندن مأخوذ در ترجیب العتیرة فحینه که رجایند قربان بنسبه لر ترجیب العتیرة دیر لر و عتیره عین
 مهمله و تاء فوقایله قربان دیر لر و بقال هذه ایام ترجیب و تعان و تعان عتیره دندر قربان ایتمک معناسنه
 و ترجیب میوه سی جوق اولان بداعه اغاج طیارمغه دیر لر فاعسون دیر لر طیار بن المندر انا غدا بقها لر رج
 و عذیق عذقک تصغیری در یعنی بن آنک میوه دار اولان خر ماطالم و که اولور که میوه دار اولان بداعه اغاک التمه
 دیوار بیلار اگلیانسون دیو میوه سی جوق اولوب کندی ضعیف اولدوغندن او روالر رجینه رانک ضعی
 و حیمک سکونیل و یای مثنا نک تشدید بله شول خر مادر که کثر شدن بوداغنه طیارق او رولش اوله
 الرجیه رانک ضعی و حیمک سکونیل طیارق که برسنه و دشمنون دیو طیار لر الرج رانک ضعی و حیمک
 فحینه لر رجیه نک جمعی طیارمغه معناسنه و رجیه دیو شول بشایه دیر لر که آنکه قورد و قوردن غیر جافور
 اولر لر ط یقی بود که بریان فی ایبه بغلیوب اول بناده قور لر قن اول اتی جانور چکد که اول بنا بقلوب التمه
 قالور الرجیه یزمنق او جلر نه قرب اولان اک در جمعی الرواجب کلور اندن صکره اولنه بر اجم دیر لر راج
 مهمله ایله و حیم ایله اندن صکره اولوب آیه یه قرب اولنه استاجع دیر لر شین معجه ایله و حیم ایله
 الارحاب همزه نک فحینه بغر سقلر اعماع معناسنه اسمی آیتدی بو رجیع در که واحدی کله مشدر الرحب رانک
 ضعی و حانک سکونیل و سفت معناسنه و بوندن در فلان رحب الصدرد دیر لر حیر رانک فحی ایله واسع
 دیمک رنقول بلد رحب و ارض رحبه الرحبه رانک ضعی و حانک سکونیل و الارحابه رانک و حانک
 فحینه طرافت وزنی اوزن واسع اولمق بقال رحت ترجیب رحب و رحابه من الباب الخامس و قولهم مر حبا
 واهلای انت سعة هانت اهلا فاستانس ولا تستوحش الترجیب مر حبا دیمک در بقال رحب به ترجیب
 اذ قال له مر حبا الرحب رانک ضعی ایله واسع معناسنه در بقال قدر رحاب ای واسعه الرحبی کذلک رانک
 ضعی و بانک فحی ایله ایکنونک غایت بصی اولان شه دیر لر اعراض الاضلاع معناسنه بقال انما یكون الناحز فی الرحبین
 یعنی ناحز دیر لر کمری مرض که ذوله و حاء مهمله ایله و زاء معجه ایله در رحبان ده اولور یعنی دوه در سکرلی
 دکنه کی رده اولور که ایکنو ککل ینک بصیمی انده اولور کذلک رحبی دوه نک یاند اولان علامت داغنه
 دیر لر الرحب رانک فحی و حانک کسر بله زیاده یعنی اکول معناسنه و واسع معناسنه ده کلور بقال فلان
 رحب الصد رای واسع الصد و رحاب الخوم اقطار ارض واسع اولمق الارحاب همزه نک کسر بله یعنی
 الرحابه بقال رحت الدارای اتسعت بعضی لیتدی رحبکم الدخول فی طاعة الکرمانی قولی شاذ در یعنی رحب
 متعدی استعمال اولمق قیاسه مخالفه در زیر الفعال محببه دن فعل ضم عین ایله متعدی کلامشدر الامر بور
 و ارحاب واسع قلمق بقال ارحب الشی ای وسعته قال الحجاج حین قتل ابن القرية ارحب یا غلام جرحه و زجر
 معناسنه دخی استعمال اولنور نه کم اتی زجر آیتد کزنه ارحب و ارحبی دیر لر ای توسعی و تباعدی الرحبه
 بالفحین ساحه و فضا معناسنه در بقال هذه رحبه المسجد ای ساحته یعنی مسجدک او کی جمعی الرحب
 و الرحبات و الرحاب کلور اولینده فحینه و ثالثه و آنک کسر بله بنو رحب بالفحین بر جاعتدر همد انده
 ارحب فتح همزه ایله بر قبیله در همد اندن الارذب کسر همزه و فتح داله و تشدید بده ایله بر بیوک کله در که اهل
 مصر استعمال ایدر لر الارذبه کسر همزه ایله کذلک بر جنس بیوک کرمدر المرزاب کسر میله لغتدر
 میزاب معناسنه که میزاب اولوغه دیر لر و لکن مر زاب لغت فصیحه کدر بعضی لیتدی مر زاب اوزون
 کیلره دیر لر که جمعی المرازبه کلور الارذب همزه نک کسری و زانک فحی و بانک تشدید بله قصه دیکدر
 قصیر معناسنه و بوجرد حله ملحقدر صیغه جهندن که جرد حل بیوک دوه یه دیر لر و ركب ارب دیر لر

رحب

ردب

رذب

رانک و کافک فحینه قرموده قاسق معناسنه الارذبه همزه نک کسری بله و بانک تشدید بله شول نسبه در که
 آنکه کریم او فادر لر و اگر المرازبه دیر سیک میله بالی مخفف قیلر سن المرازبه مر زانک جمعی در رانک ضعی سیه
 فار سیندن معریدر و مر زانک دیکدر مر زانک دیر لر سرحد بکلیهی دیمک اولور و منه قولهم للاسد
 مر زان الزارة و زان زاء معجه نک فحی و همزه نک سکونیل برك دیکدر اجمه معناسنه المرازبه علی وزن
 المیمه مر زانلق معناسنه در دهقنه دهقانلق معناسنه اولدخی کی که دهقان کوی صاخی دیمک اولور
 ده خان معناسنه بقال فلان علی مر زبه کذا اوله مر زبه کذا بقال دهقنه کذا الرسوب ضم رائله صویه
 بنق بقال رسب الشی فی الماء رسب رسوبامن الباب الاول سفلی فینه و رسب عیناه غار ثا یعنی کوز لر
 جقون بتدی الرسوب فتح رائله کسیمی معناسنه بقال سیف رسوب ای ماض فی الضریفه و ضمیه و اورولش
 کسنه دن عبارندن تاداخل اولمشدر عداد اسمادن اولد غیچون نطیحه کی نور اسب عریدن برقیه له نک اسمی در
 الرضاب رانک ضعیله اغزیاری الرضاب مدر اغاجندن بر نو عیدر و دفعة دو کون یغور و اخترینک
 راضب مطر ضعیف در ددی سهودر الرطب فتح رائله یابسک مقابلیدر که یاش دیمک اولور بقال
 رطب الشی رطوبة من الباب الخامس فهو رطب رانک فحی و طانک سکونیل و رطبیه و رطبیه و رطبیه و رطبیه
 بقال رطبت الفرس رطبامن الباب الاول الرطب رانک فحی و طانک کسری و مد بله بمعناه و تاره معناسنه
 دخی کلور بقال غصن رطب و ریش رطب یعنی تازه بلك كه هنوز ییش اوله الترطب یاش قلمق بقال رطبیه
 رطبیا و خر مایدر ملک معناسنه ده کلور بقال رطبت القوم رطبیا ای اطعمتهم الرطب المرطوب یاش
 اولش کسنه الرطب رانک ضعی و طانک سکونیل تازه اوت کلا معناسنه الرطب یا الضمین بمعناه فیکون
 مثل عسر الرطبة رانک فحی و طانک سکونیل یونجه قضیب معناسنه مادامکه تازه اوله رطبه
 دیر لر الرطوب خمتنه معندر در دخول کی آیه یونجه و یرمک معناسنه بقال رطبت الفرس رطوبیا
 من الباب الاول علی ما مر الرطب رانک ضعی و طانک فحینه تازه خر ما واحدی الرطبه و رطبیک جمعی الارطاب
 و الرطاب کلور رانک کسر بله و رطبه نک جمعی الرطبات و الرطب کلور الارطاب همزه نک کسری بله خر مارطب
 اولوب لذیذ اولمق بقال الرطب البسری صار رطبیا و خر ما اغاجنک عیشی کالن بولوب لذیذ اولمق بقال رطب
 الخ ای صار ما علیه رطبیا المرطبة میمک ضعی و طانک کسری بله شول پردر که اوقی جوق اوله کثیره اکلام معناسنه
 الرعب رانک ضعی و عینک سکونیل قور خورق معناسنه بقال رعبتد فهو مرعوب من الباب الثالث ذا فرعت
 و لا بقال رعبته و طولدر مق معناسنه ده کلور نقول رعبت الخوض من الباب الثالث ایضا اذاملا ته الترعبه
 تانک کسر بله قور خورق کسنه فروق معناسنه السنام المرعب کسایش دوه اور کی که سنام سبنک فحینه
 دوه اور کجینه دیر لر کوهان اشتر معناسنه السنام المرعب یاغی طملین دوه اور کی الترعبه تانک و عینک
 کسر بله اورج یان سی الرعب عینک کسر بله طولدر رجبی بقال هذا سیل رعب ای یلاء الوادی الرعب رانک
 فحی و عینک کسری و مد بله طولش ملوم معناسنه بقال هذا سنام رعب ای عتلی سبین الرعبوب ضم رائله
 علی وزن الزر زور ضعیف و قور خورق کسنه الرعبوبه و عوبک مؤشی و اوزون بو بلو بیاض اولان عورت دخی
 رعبوبه دیر لر الشطبة البیضا معناسنه شطبه شین معجه ایله و طاء مهمله و باء موحد ایله بالیند اولان
 عورته دیر لر الراعی عین مهمله نک کسری بله و بانک تشدید بله بر جنس کو کر جین در الراعیه مؤشی الرعبه
 رانک فحی و عینک سکونیل و الرغب فحینه بر سنه یرغب آیمک نقول رغب فی الشی الرغب من الباب الرابع
 اذ اردت الارتقاب بمعناه بقال ارتقب فیه و عن کله سی ایله استعمال اولوغه عدم رغب معناسی مراد اولور

رسب

رضب

رطب

رعب

رغب

نصاری اولان کسنه الرهبان رانک ضمیمه جمع در الهیة والرهبانية بفتح الراء وسكون الهاء فیهما
 مصدر لر در راهب معنایه الترهیب تا نك فتي و هانك ضمی و تشدید به تعبیر معنایه در الهی
 رانک فتي و هانك سکونیه یوفقه ترن که اوقه ایدر لر الهیة علی وزن السجابه کو کسه بر کدر که دل کی
 قارن اوزر بنه مشرف اولوزالر ربه رانک ضمیمه شول مایه در که انی سوده براغور لر او بنسون دیو فی المثل
 شب شوبالک رویته یعنی سودی قار شدر مایه سی سنک ولسون نته که احلب حلبالک شطره دیر لر یعنی سودی
 صاغر بمقداری سنوک اولسون و کجه نك بمقدار دخی ربه اللیل دیر لر و انک اخورنده اولان صوبنه ده
 اطلاق اولنور بقال اعر فی ربه فرسک ای مائه و ربه حاجته دخی دیر لر بقول فلان لا تقوم ربه اهله
 ای یا اسندوا الیه من حواجهم و بعضی ایتدی ربه الرجل رجلك عقلنه دیر لر بقال و انا ذاك غلام
 لیست لی ربه الروب رانک و همزه نك ضمیمه یوغرت او یومق بقال راب اللین رووب و و یا من الیاب
 الاول ای خنور و ووب دیو اختلاط عقلنه دخی دیر لر بقال راب الرجل و و یا اذا اختلط عقله و و یا و رایت
 فلا نارائبا ای مختلطاً آثار الروبی رانک فتي و و اوک سکونیه و الفک قصر به شول قومند که نفسلری
 طوکش و عقلازی مختلط اولمش اوله و انلر شول کسنه لر در که کثرت سیرانلری زیون اینش اهله و بعضی ایتدی
 انلر شول کسنه لر در که راب ایچمه دن مست اولمش اوله پس رووب و و یا نك جمع در عطشان ابله عطشی
 کی بصلر ایتدی رانک جمع در هالك ابله هلكی کی الراب او یونق یوغرت یوغر ده راب دیر لر کرک اکشی
 اولسون کرک اولسون ابو عبید ایتدی چنکه یوغرت او یوسه اولر رانک رانک اسمی زائل اولماز حتی یاغی
 و قیقی التسه دخی رانک اسمی اندن زائل اولماز عسرا کی که حامله دوه یا اطلاق اولنور وضع حل ایتدکن
 صکره بنه اولاسم اوزر باقی قلو و الترویب علی وزن التکریم یوغرت او نك و فی المثل اهن مظلوم سقاء مروب
 بونک اصلی بودر که سقانی یعن مشکي بر زله صر لر ایچمه سودا کشسون ایچون المروب میل کسری و رانک
 سکونیه شول قاید که انده یوغرت او یودر لر راب فحقه شک و شول نسنه که سنی شکه بر قش اوله و حاجت
 معناسنه ده کلور و شکه بر قغه دخی راب دیر لر بقول رانی فلان من الباب الثاني اذا رایت منه ما یریک و نکره
 و عر بدن بعضی رانی فلان دیر لر راب محله الریبه بالکسر اسم منه و هی التهمه و الشک الذی هو الحاصل
 بالشکیک یعنی حاصل بالمصدر مراد اولور الارابه همزه نك کسر به شک صاحبی اولمق بقال راب الرجل ای صار
 ذاریبه المرب میل ضمی و رانک کسر به منشک اولان کسنه الارنیاب شک ای نك بقال ارباب فیاه ای
 شک الاستقابه بر کسنه ده بر کریم نسنه کور ووب کانه دوشمک ریب المنون رانک فحقه حوادث دهر فصل
 الزای الزاب کوجه بر نسنه کور ووب سر عقله یور یلک بقال زاب زاب من الباب الثالث الا زدیاب بمعناه
 بقال از داب القریبه ای حمله و اسرع فهو افتعال من الزاب قلب تاؤه و الا و جوق ایچمک معناسنه ده کلور بقال
 از داب الرجل اذا سرب مشرب باعظیما الزب بالضم ذکر معناسنه و زب سقله دخی اطلاق اولنور و حلیه معناسنه
 اهل من لنتنه الزب فحقه بنه طول شعره و کثرت شعره دخی دیر لر و شعر شبنک فتي و عینک سکونیه قیله دیر لر
 الازب همزه نك و زانک فحقه قیلاری جوق اولان و قیلاری جوق اولوب و رکک اولان دوه ییدخی اطلاق اولنور
 بقال بعیر ازب که قیلاری جوق اولان دوه و رکوب یقه دن خالی اولمز ز راقانلری وزن بتن قالری روز کار
 دیرند که و رک و زب دیو اونی جوق اولان طاغه دیر لر الزاب زانک فتي و و یا نك تشدید به و الفک مد به
 جزیره پادشاهی اولان عورت که ملوک طوائفدن عد اولنور الزاب زانک فحقه و یا نك تخفیف به صاغر اولان
 من موش کر معناسنه که بر به انوکله مثل ضرب بد و بسرق من زبیه دیر لر و جاهل کسنه اکاشیمیه ایدر لر

روب

رب

زآب

الزآب

الزآب فتح زآب جمع الازآب کون غروب قریب اولمق بقال زب الشمس ای دنت للغروب الزآب زانک فتي و یا نك
 کسر به قوری و زم الزآبیه و احدی و زبیه دیو بر نوع چنانچه دیر لر که اله حقر الزآبیتان کذلک زانک فتي و یا نك
 کسر به اغزک ایکی جانبده مظاهر اولان کو پوک بقال نکلم فلان حی زب شد قاه ای خرج الزب علیهما ذوالر بیتین
 بر نوع بلانک اسمیدر و ذوالر بیتین دینسنه باعث زهر بنک کثرتن اشعار اولور که زبیتان اغز یارنده دیر لر ننه کم
 الان مرو و ایتدی بعضی ایتدی شول بلان در که ایکی کوزی ووزنده ایکی سیاه نقطه سی اوله التریب
 اوزم قورنق بقال فلان زب عنبه تربیای جعله زبیا الزب زانک فتي و یا نك سکونیه بر جفس کی در
 مد فینه معناسنه الزحرب زانک ضمی و یا نك تشدید به و یا نك تشدید به و یا نك تشدید به اولان نسنه بقال ولد الناقد
 زحرب اذا غلط جسمه و اشتد لجه و بقال بالتخفیف یا نك زب زانک فتي و یا نك سکونیه و الزربیه زانک فتي
 و رانک کسر به صیادک صید ایچون کزلندکی او و شول غل معناسنه ده کلور که انچدن ایدر لر و بعضی
 کسر زآب دخی استعمال ایتدیلر و زب اغل پیمنه دخی دیر لر بقال زربت للغم ازوب زربا من الباب الاول
 بعضی ایتدی زب مطلقا داخل اولمق مکان در و زب غم دخی بوندن مأخوذ فی قیون اغلنه دخی
 مدخل اولد و غچون زوب دبدیلر الزبیه علی وزن الکریمه شول مکانه دیر لر که سبع انده یورت طوتر
 الانز راب صیادک صید او بنه کیر میسی بقال انزب الصیاد اذا دخل فیاه الزآب فحقه و یا نك کسری
 و یا نك تشدید به اولو کللر که اولر یوز بنه دوشلر بعضی کونک دبدیلر نسنه در دبدیلر سایبان
 معناسنه الزبیه زانک فحقه و یا نك کسری و یا نك تشدید به و یا نك تشدید به و یا نك تشدید به
 رایحه ای اوت حر الزبیه زانک فتي و ضمیمه بر مقدار مال دفع ای نك بقال زعبت له من المال زعبه بالفتح و زعبه
 بالضم ای دفعت له قطعة منه و زعب مطلقا دفع معناسنه ده کلور بقال زعبته غنی زعبای دفعته و نذاف
 معناسنه ده کلور بقال جاء ناسیل زعب زعبای بتدافع فی الوادی و اذا قلت زعب بالز لالهه بکون
 یعنی یلاء الوادی الازدعاب همزه نك و ذالک کسر به کورمک بقال از دعت الشی اذا حمله و بقال مره
 فازدعه ای حمله الزعبیه عینک کسری و یا ی مثانک تشدید به کوندر اغلری و بعضی کوندر مره
 سنان زاعی دیر لر دبدی و یوزنده سیاحت ایتد کسنه ییده زاعب دیر لر الازعاب همزه نك
 کسری و زانک سکونیه اخیلر و وزنی ووزن جو غلق و بر به نذافع ای نك بقال زعب السیل ای کثرتن دافع
 بقال سیل مرعاب ای کثیر زیاده اللام فان اصله الزعب الزغب فحقه صروتو بلر در که یاور بنک
 بلکری اوزر اولور الزغب زانک ضمی و عینک سکونیه صار و تو بلر اولان یاور بلر الزغب
 علی وزن التکریم یاور صاری تو بلر اولمق بقال زغب الفرخ ترغیباً الازغاب همزه نك کسر به
 بیر قلمق بقال اوزغ اکرم و ذالک بعد جری الماء فیہ یعنی باغ و بوغنه صوبور یوب یشر دکه بو به دیر لر
 الازغاب همزه نك و لامک کسر به قل نك بقال ازغب الشعر اذا بیت بعد الخلق و ازغب الفرخ طلع و ریشه
 زیاده للام لان اصله الازغاب الزغب علی وزن جعفر ککک و ازی بقال زغب الفحل و زغب السائل
 فی المسئله للناس کذا فی بعض نسخ الصحاح الزغب کذلک علی وزن جعفر جوق صوماء کثیر معناسنه بعضی
 ایتدی زغب بول کثیره دیر لر الزغب زانک فتي و قافک سکونیه ادخال معناسنه الازغاب همزه نك و زانک
 کسر به دخول بقال زغب الحرف فی حجره فاقربای دخلته فدخل و جر ذضم حمله و زاعمه و ذال معجمه بله یان
 فان سی در الزغب فحقه طار نسنه بقال طریق زغب ای ضیق الزغب فحقه عورت و ولادت زباند اوغلان
 اتق بقال زکبت المرأة ولد هارمت بعد الولادة و جنا غی طولد رمق بقال زکبت الاناء ملائم

زحرب

زرب

زرب

زعب

زغب

زغب

زغب

زغب

زغب

وعورق نكا خلق بقال ذك المرأة نكحتها كذا في بعض نسخ الصحاح الزلب ففتحته له اولان انه سنه
 ملازم اولوب ايرلماق بقال زلب الصبي بامه زلب زلبا لرهما ولم بفارقها كذا في بعض نسخ الصحاح
 الازيب افعل ووزني اوزن سرور وشادي معناسنه كلور ووكاه اولور كه موث استعمال اولور بقال
 مرغلان وله ازيب منكرة اذ مر اسر بعامن النشاط واوغول قلنس كسنه يه دخی دير لر دخی معناسنه
 ودمشك ايمك عداوت معناسنه وازيب نكباد بدكر يره زكاره اطلاق اولور كه صبايله جنوب بيننده اسر
 وماء كشر معناسنه وخوف معناسنه ده كلور بقال اخذني من فلان الازيب اي الخوف فصل الصين
 الساب سبنك فتي وهمزه نك سكو نيله بوغض بقال سابت الرجل سابا اذا اخنقته حتى يموت وساب ثلومه
 دخی دير لر زق معناسنه جمي السوب كلور ففتحته له وثلومي كيك نكه دخی دير لر توسيم معناسنه بقال
 سابت السقاء اي وسعته المساب ميمك كسر بله بل ثلومنه دير لر السب سبنك ففتحاه سو كك شتم معناسنه
 بقال سبه سبه من الباب الاول وقطع معناسنه ده كلور بقال سبه اذا قطعه السبه سبنك فتي و بانك
 تشد بد بله زماندين برقطعه وقولهم مارا شه مذسبه اي مذمن من الدهر كقولك منذ سبه ومضت سبه
 من الدهر وسبه اوتو رق زينه دخی دير لر وسب اوتو رق زينه دور نكه دير لر التساب سو كوشمك وكسبه نك
 فقاطع معناسنه المسب ميمك كسر بله چوق سو كوي كسنه كشر السباب معناسنه السبه سبنك ففتحاه
 صار حكيمك نسنه بقال ضار هذا الام سبه عليه اي عاراله سبه وسب سو كان كسنه يه دخی دير لر بقال
 ورجل سبه اي سبه الناس السبه سبنك ففتحاه هم موزني اوزن شول كسنه در كه خلقه سو كك عادت بد نور
 السب سبنك كسر بله چوق سو كوي كسنه وشول كسنه كه بر كسنه نك فراسدن اولوب انكده سو كشنه
 وعورق مفرقه سنه ودمشك دخی سب دير لر وسب ايه دخی دير لر حبل كي بعض لغته وانجه كتان زينه دخی
 سب دير لر السبيه سبنك فتي و بانك كسر بله مثله جمي السبوس والسباب كلور وسب سبنك جمي دخی
 كلور ايلير معناسنه المسبه ميمك صمى و بانك فتي وتشد بد بله او كور نكش دوه لر زرامسته شتم اولمش
 ديكر موزنري كورنلر تحب نكند قاله الله ديد كلر يحون مسبه دينك اي اسبويه همز نك و بانك
 شمي وسبنك سكونيله شول نسنه در كه انكده سب اولنور بقال بينهم اسبويه بتساون بها السب ففتحته له
 ايت حيل معناسنه وهر شئ كه انوكده نسته يا اولمشور اكسب دير لر وف است علاقه سند دخی دروا الاستباب
 كو كك خطر اي بقال اسباب السماء لنواحيها مسب الاسباب اري تعالى در التمسب بونن ما خود در كه تسبب
 مسب شوق التمسك السبب سبنك فتي و بانك كسر بله النده اولان فل شعر ناصيه معناسنه وات الي
 وقو رق قبلي السبب علي وزن العرعر بعيتاه لان مهر ايقال بلد مسب و بلد مساب اذا كان بعيد ايوم
 السباب فضاوانك بير اي كوني السبابه سبنك فتي و بانك تشديد بله شول بر قدر كه داش ومغك ياند در
 حالت سبه انوكده اشارت اولد غيخون سبابه دير لر لسان تركيد شهادت بر ماغي ديد كاري كي السبابه
 سبنك ففتحاه بلوت المساب افتح ايضا والحب بالتمتين والسحاب جمي السب سبنك ففتحاه چكمك
 بقال محبت ذيلي من الالب الثالث المحب وز ياد ميو بيز ياده ايجكه دخی سب دير لر الاسبوس همز نك
 ومانك ففتحاه مبالغه ايله بعي و لحي كسنه الانسحاب همزه نك وسبنك كسر بله چكامك التمسب
 ففتحته له ومانك شمي وتشديد بله ناز ايمك ادلال معناسنه العسبان سبنك ففتحاه ومانك سكونيله
 وائل دن بر كسنه نك السبب در كه فصاحتله معروف در وائل همزه ايله الفدن صكره بر قبيله نك اسمي در
 كذا في التمهيد المساب سبنك كسر بله بر قلاده در كه سكدن وغير بدن تحنا اولنور واند جواهر قمندن

نفسه

نسنه اولان و سڭ ضم سڭنه برنسنه در گه طيب الراجه در اڪثر يا عرب طائفه سى استعمال ايدر لر
 الصڭ سڭنك و خانك خميله جى در السارب ككندى قولانه كيدن كسنه السرب و خمينه اركك
 طوار مرعاه توجه ايمك بقال سرب الفعل يسرب سرب و يا من الباب الاول ومنه قوله تعالى ومن هو مستخف
 بالليل و سارب بالنهار اى ظاهر و السرب سڭنك و رانك فخياله دوه و سائرعى اولنان طوار لر در
 و بوندن مأخوذ در عرب لك قولى اذهب فلانك سربك اى لا اردالك و سائر مولىك نذهب حيث
 شاءت اى لا حاجة لى فيك و زمان جاهليتة عورن لر نه طلاق و برد كرى حينده اذهى فلانك سربك
 دير لر دى و سرب طر بقة دخی دير لر بقال خل له سربيه و ير التند اولان اوه سرب دير لر بقال انسرب الوحشى
 فى سربيه و سربنده اولان دل كويه ده سرب دير لر و قر به دن اتان صويه دخی سرب دير لر بقال سربت المرادة
 يسرب من الباب الرابع اذا سالت السربة سڭنك فخي و رانك كسر بله اقبحى قر به السرب بكسر السين
 و سكون الراء نفس معنا سنه بقال فلان واسع السرب اى رخی البال و بلو كه دخی سرب دير لر بقال مر بي
 سرب من قطا و ظباء و وحش و نساء اى قطع و قطا بغور دل ديد كرى قوش كه فار سيجه اسفر و ددير لر
 و طبا طاء معجمه نك كسر بله طبك جى در اهو معنا سنه السربة سڭنك خمى ابله قطعه معنا سنه در
 بقال مر بي سربة اى قلعة من قطا و خيل و حمر و طباء و سربيه مذهب دخی دير لر بقال فلان بعيد السربة
 اى بعيد المذهب الانسرب عمره نك كسر بله و السرب فختينه و رانك خمى و تشديد بله سربيه داخل اولق
 يعنى ايز به كبر مك التسر ب على وزن التكرم بلوك بلوك ار سال ايمك بقال سرب عليه اخيل
 و هوان بيعت عليه لخل سربة بعد سربة و رقران كسنه صاغنه يا خودصولنه زياده قمر مقدر بقال سرب
 الحافر اى اخذ فى الحفر يمتد او سربة و قر به نك دكش رلى افسون دپو ايچنه صوق بجه دخی تسرب دير لر
 المسربة سيمك فخي و رانك خمى ابله شول قباله دير لر كه كو كسدن كويكه دك بتر المسربة سيمك و رانك فخياله
 مرعى معنا سنه در جى المسارب كلور السارب سڭنك فخياله شول سڭنه در كنه نصف نهاده او زاق صحر الرده
 صوكى كور نيور السرب حوب سڭنك و حانك خميله ره يقين اولوب او زون اولان ات يعنى كرى لول اولان ات
 و بونكله ات توصيف اولنور د كور توصيف اولنار السعابيب سڭنك فخياله شول صافى صولار در كه
 اغردن اقرار بلسك اولدو و عيچون اوزار كه اكاملبيان دير لر السغب فختينه اخلق بقال سغب يسغب سغب
 من الباب الرابع اى جام الساغب و السغبان سڭنك و عيچك فخياله ايج اولان كسنه السغبى كذللك سڭنك فخياله
 و عيچك سكوفى و الف مقصود ابله موشى بقال امرأة سغبى المسغبة سيمك و عيچك فخياله اخلق بقال بيم ذو
 مسغبة اى ذو جماعة السغب فختينه قرب اولق و منه الحديث الجار الحق سقبه اى يقربو بقال قد سقت دان
 بالكسر من الباب الرابع اى قربت الاستقاب قرب و اولق الاسقاب همز نك كسر بله قرب ايمك بقال
 اسقبتها اى قربتها السقب سڭنك فخي و قافك سكوفى له ناكه مذ كر اولان ولدى ولد انشى ايجون
 سقبه د بنز بلكه حائل دينور و سقبه مركب صپاسنك ديشسنه دير لر و هر نسنه كه طوبى و محين اوله بنى
 اوزون و سمر اوله اكاسقب دير لر و سقب سڭنك و سقب صاد مهمله ابله خيمه در كنده دير لر السقمية
 سڭنك فخياله و قافك كسرى و مديله بمعناه المسقاب سيمك كسر بله شول ناكه يه دير لر كه اركك طوغرى
 اوله السكب سڭنك فخياله دو كك يقال سكت من الباب الاول اذا صبت و سكب مسكوب معنا سنه ما به
 صفت اولور بقال ماء سكب اى مسكوب كقولهم ماء صب و ماء غور و سكب برنوع زه دير لر و سكب شول
 يور كن اته دير لر كه ادعى سيرك اوله بقال فرس سكب اى ذريم المسكوب شول صودر كه يوروزنك

مصر

مصر حب

میرزا

مفتی

مفت

کے

جاری اوله ری قاز مقسرن السکوب فتمتله صو کدی دو کلاک بقال سب الماء بنفسه سکو بالاسکاب تانک
 فتمی و سبک سکونیه بمعناه بقال سب الماء سبکاو تسکابا ای نصب السبک فتمتله برنوع انجدر که رایحه
 طینه سی وارد السکبة واحدة منها سبک سبک فتمی و بانک کسری اوزن بناسیه مثل قطام رانک اسیدر
 الاشکوب والاسکاب بضم الفزة فی الاولی وکسر هائی الثانية برغر شق مثالنه سننه در نلومه کچر لر برنلوب
 یا خود دلند کندن اوزو کذا فی بعض نسخ الصحاح السلب سبک فتمی و لامک سکونیه قایم بقال سلبت
 الشی سلبنا من الباب الاول الاستلاب همزه نك و تانک کسر به کذلک قایم اختلاس کی السلاب سبک
 کسر به ماتم لباسیدر السلب فتمتله و لامک ضمی و تشدید به عورت زو جندن ایرلدو غندن و ترو ترک
 زینت ابثک بعضلر ایتدی زو جندن ایرلدو غندن اوزو ترک زینت ابثکه اخداد در لر و تسلب اعم در کاه
 اولور که غیردن اوزوده اولور الانسلا ب غایت سرعتله سکر تمکه در لر بقال انسلبت الناقه اذا سرعت فی
 تدیرها حتی کانتا تخرج من جلد ها السلب بفتح السین و کسر اللام اوزون طویل معنانه الساب فتمتله
 شول انجدر که پیش اولینه و شول انجدر که پیروی اولیه و سلب جمع دخی کلور مفردی السلب در سبک فتمتله
 و سلب ارقه دن صوبلن سلبه دخی در لر الاسلوب ضم همزه ابه فن معنانه در بقال اخذ فلان فی اسالیب
 من القول ای فنون منه السلب فتمتله ارقه دن صوبلن اسباب مسلوب معنانه و سلب در لر شول اغاج
 تانبه که معروف درین و لاینه نندن ایلر ایلر که مقل لیفندن اولان ایلر دن محکم اولور و مقل ضم میله
 و سکون قافله خرماء هندویه در لر و مدینه منوره بر بازاره اردر که سوق السلابین در لر و بوندن
 هأخذ در عر بلرک اسلبت التمام بدکلی قولی و تمام ناء مثلته نك ضمیمه برضعیف اغاجه در لر که پیرا غین
 دوشروب بعض مهمانه صرف ایدر لر الاسلاب سلب اولمغه صاح الولق یعنی اغاجک مثلاً فلی صوبلنمغه
 صاح الولق و ناکه مدتی تمام اولدن ولدن برقی بقال اسلبت الناقه اذا کنت ذلک حالها السلوب فتمتله شول
 ناکه در که تمام اولدق و لاینه اغور السلب سبک فتمی و لامک کسر به بین و سربع دیکدر بقال فرس سلب القوام
 ای الخفیف ثقلها و بقال رجل سلب الیدین بالطن و ثور سلب الطن بالقرن ای سربع الطن السلب میله
 ضمی و خانک کسر به و بانک تشدید به مستقیم بقال طریق مسلح ای تمتد و بقال اسلح اسلحبا
 السلب شولات در که یعنی و کر جلوا ولوب و یوزنه بقیق اولما غین سکر دخی اولور و کاه اولور که صاده دخی
 کلور السلب سبک فتمی و نونک سکونیه بر مقدار زمان بقال مضی سب من لدهر و سنبه ای برهه
 و سنبه اضیاز یاده التاء و الحاقها رابعة و بوالحاق اولنان ناقصیده ثابت اولوب بقال سنبته لقولهم
 فی الجمع سنات السب سبک فتمی و نونک کسری ابه چوق سکر دن ات بقال فرس سنبی کثیر الحری السنوب
 فتمتله جمعی و سنبه الدهر ای رفیه الکبر کذا فی بعض النسخ من الصحاح السهب سحر او سکر نکر ات واسع
 الحری معنانه السهبه درین قیو بر عیده القعر معنانه المسهبه بفتح الهاء بمعناها الاسهاب قیوی
 قزوب قومه ارسب صوبلنمق بقال خفر و السهبوا ای بلغوا الرمل ولم يخرج الماء و اتز یاده سکر تمکه دخی
 اسهاب در لر بقال اسهب الفرس اذا اتسع فی الحری و سبق و کثیر الکلام اولمغه دخی در لر بقال اسهب لرجل اذا
 اکثر من الکلام المسهب بفتح الهاء کثیر الکلام اولان کسنه و لا بقال بکسر الهاء و هونادره بلان صوقه دن عقل
 کتمکه دخی در لر بقال اسهب لرجل علی مالم یعم فاعله اذا ذهب عقله من ادغ الحیه السب سبک فتمی و بانک
 سکونیه عطا و سبب مصدر دخی کلور اتق معنانه بقال سلب الماء من الباب الثاني اذا جرى السیوب فتمتله
 زو زمیندن بولنوب جقار لن مال السب سبک کسر به صواق دخی و جری الماء معنانه الانسحاب و جوع

سحاب

سحاب

سحاب

سحاب

سحاب

بقال

بقال انسحاب فلان محوم ای رجوع و بلان اتقه دخی در لر بقال انسحاب الحیه ای حرت السبب علی وزن
 التکریم صالیو بر مک بقال سببت الدیابه ای ترکها تسبب حیث شات السیاسه شولما قه در که زمان جاهلیته
 نذر دن و نذر مقوله سی سننه دن اوزو پمانه صالیو برلور دی بعضلر ایتدی سایه ام الحیره دوام غیره
 بودر که فتمی باقه اون بطن طوغور سه و هر طوغور دخی انشی اولسه اول تسبب اولنور دی کسه اکابر دی
 و ولدندن غیری کسنه سودن انجدر دی مک که مهران اولان کسنه لر انجیدی و انجیدک بوجال و زدن اولور دی
 یختمه اولسه ای رجال و نسایر لر دی و انوک صکره طوغان قرینک قولا غن بر لر دی یوسپیدن کاجم در لر دی
 بود دخی انه سی کی سایه اولور دی و شول قوله دخی سایه در لر که ازاد اوله و و لاسی مولاسنک اولیه و مانی
 دبلدو کی ره وضع ابلیه و بونک جقندن نهی وارد اولمشدر السبب سبک فتمی و بانک فتمی و تشدید به سائبه نك
 جمعی ناکه ابه نوح کی السیاب سحاب و زنی وزن خرماء قور و فی بلحه معنانه موحه نك و لامک
 فتمتله و حاء مهمله ابه السیابة واحدی و سبایه بر جاک اسمی درو و فتمی و یای مشددا یسک سبب مضموم
 ایدوب السیاب و السیابة در سن السوبان سبک خیمه بر دزه نك اسمی در فضل الشی السوبوب
 سبک و بانک خیمه دفعه اولان سننه بغمور اولسون غیری سننه اولسون الشایب شوب و بک جمعی در
 الشیاب سبک فتمتله شایب جمعی در بکتاک معنانه ده کلور الشایب بکت دیکدر الشیبه شینک فتمی
 و بانک کسر به بکتاک معنانه در سبب کی بقال شب الغلام شب من الباب الثاني سبایا و شیمیه الانسحاب
 بکت قلوق بقال شبه الله و شب الله قرنه یعنی والقرن زیاده فی الکلام یعنی قرن لفظی زاید در کلامه کویا
 که عر بلرک شب قرناه دبد کلری قولرینه مقابله ذکر اولنه در و بر کسنه بکت اوغولر یشدر مک دخی
 انسحاب در لر بقال شب الرجل بنین اذ شب اولاده و انسحاب نقدر انکه دخی در لر بقال شب لی کذا ای
 قدر واتی او سنبوب نشاطه و سرون کتور مک و بیان صفرینک دیشلری نهایت بولوب کالی بولمغه
 دخی در لر بقال شب الثور المشب میله ضمی و سبک کسر به دشاری کالی بولان صغرو کاه اولور که مشب
 در لر کسر میله الشبه و الشایه ابکی می بمعنانه در تزه عورب دیکدر بقال امرأة شیه و شبیه بنوشیابه
 طائفه بر قومک اسیدر شب فعل ماضی مجهولدر نقدر اولتمق معنانه و معنای مصدری دخی مراد اولور
 بقال اعینتی من شب الی دب ای من لدن شبیت الی ان دیت علی العصا یعنی بکتاک جیندن بیا ولوب عصایه
 دو شنجیدک و اعیاجر قلغه در لر و بوانک کی در که نهی النبی عن قیل وقال در لر و من شب الی دب دخی
 در لر تنوینله صیغه فعلی منزله اسمی قلوب اوزرینه حرف جر داخل قلغه اگر چه اصلنده فعلی اسفده
 الشیبه شاعر شعرند محبوبه مدح ابثک بقال هو شبب بقلانه ای یسب بهای یعنی شعرند مدحی اکا
 نسبت ایدر السباب کسر سبک فتمی و بانک ابکی الی دفعه قالدروب دفعه یه قومغه نشاط انشی در الشیبه
 سبک فتمی و بانک کسر به بمعناه بقال شب الفرس شب و شب من الباب الاول والثانی سبایا و شیمیه اذا قص
 ولعب و حزن و لوق معنانه دخی کلور بقال ربت الیک من شبیه و شبیه و غضا ضه و غضا ضه یعنی
 فرسک حرونلقی و اصرمی عینندن برانله بیع ایتدم الشب کسر سبک فتمی و بیان صفرینک مسنی در که دشاری
 کالن بولش اوله الشیوب سبک فتمی و بانک ضمی ابه بمعناه الشیبه فتمتله شایب جمعی در الشیاب سبک
 ضمی ابه بمعناه کراک و رکان الشب و الشوب سبک فتمتله اوله و ضیمه ثانیه اودی یا لکنندر مق بقال
 شببت النار و الحرب اشبهما شایب و شایب اذا و قد نهما و شب بر سننه در که زاجه بکر عامه تحریف ایدوب شایب
 در لر الشیوب سبک فتمتله شول سننه در که انکه اود طوطو تشدر لر بقال هذا شوب لکذا ای یزید فیه

سحاب

سحاب

اصحاب شدت الشهابي شبنك فتي وهزمه نك كسر بله شد اند بقال شصب الامر من الباب الرابع اي استند
 الشاصب شند بقال عيش شاصب اي شند بقال الشصبوب شبنك كذا لك قائلق معنا سنه يعني بواب
 اوله دخی لغت در بقال شصب شصب شصبوب بالاصحاب هزمه نك كسر بله قائلق كوستر ملك بقال شصبوب
 الله عيشه الشصبوب شبنك وصادك فتي وياتك سكونيله جن طائفه سندن برقيه نك اسيدن بوجله
 صاحب صراحتك الشصبوب دو قبيله است از يريان دهنك مخالف اولو و ز را محاجدن فهم اولنك افراد در
 تشيه دكلو الشصبوب شبنك فتي وطانك سكونيله تازه خرمابدي واوزون بولو عورته دخی اطلاق
 اولنو بقال جاريه سبطه اي طوبله الشصبوب شصبوب خرمابدي ياروب قابله خصمير اورمك بقال
 شصبوب المرأة الجربد شصبوب من الباب الثاني الشاطبة خرمابدي يارون عورت بقال ثم تلقيه الشاطبة الى
 المنقيه الشاطبة شبنك فتي وطانك كسر بله دو اوز كجندن ياره ده ديرل كه طولاقطع ابدنرلو و شصبوب
 دخی بواسلوب اوزن قطع اولنانه ديرل واوز و نلغنه يار طن اغاج كه اندن ياي اسلرلر الانشطاب اتق
 سيلان معنا سنه الشاطب كرى بول طريق مائل معنا سنه شصبوب الشصبوب شبنك فتي وطانك فتيه فليجك
 شول يولر بدر كه ارقه سده اولو الشصبوب شبنك فتي وطانك سكونيله شصبوب واحدی مثل صبره و صبر
 الشصبوب شبنك وطانك فتيه شصبوب معنا سنه در المشطب ميمك فتي وطانك فتي و تشدد بده شول
 قلجدر كه بولر اوله بقال سيف مشطب الشصبوب بالفتح بطاغك اسمي در الشعب فتح شبنك وعينك سكونيله
 شول نسنه در كه متفرق اوله قبائل عربن و قبائل عجمن و شصبوب قبه له لردن عبارت اولان زاسك قبائل جمع
 ايشي در وراسدن مراد بر نجه قبيله در كه بر ره ركش اوله وراسك قبائل دور در الشعوب شبنك فتي
 وكوندر ملك معنا سنه بقال شصبوب الامير رسولاي اسله و شصبوب بقره و جمعه اطلاق اولنو و اضداد دندر
 بقال شصبوب الشئ من الباب الثالث اي فرقته و شصبوب اي جمعه و يقول التام شصبوب اذا اجتمعوا بعد التفرق
 و تفرق شصبوب اذا تفرقوا بعد الاجتماع وفي الحديث ما هذه الفتيا التي شصبوب بها الناس اي فرقته و شصبوب
 بطاغك ادى در چنده كه ابكي قله سي وار در كه حسان بن عمر و الحيرى كازول ايتدى و انك اولادى اكا نسبت
 اولند بار كوفه ده اولاناره شصبوب و شاصم اولاناره شصبوب و وچنده اولاناره ال دى شصبوب مصر ده
 و مغر ده اولاناره مشعوب ديد بار و شصبوب بر نسنه يار غته ديرلر و اصلاحه ده شصبوب ديرلر الشعاب شبنك
 فتي وعينك تشدد بده اصلاح ابدى كسبه المشعب ميمك كسرى وعينك فتيه اله اصلاح الشعوبيه شول
 فرقه در كه عربى عجم اوزن تفصيل ايتو شول شعوب كه حديث شربقه واقع اولمشدر كه انرحلامن الشعوب
 اسلم بيور لمشدر مراد من العجم ديكدر الشعب فتح شبنك فتيه عظيمه و بوشول ابو القبائل در كه جمله قبائل اكا
 نسبت اولنو و ريعنى قبائلك جمله سن اول جمع ابدوب ركدر شوبله و ايت اولمشدر كه شعب قبيله دن
 و قبيله فصيله دن و فصيله عمان دن و عمان بطن دن و بطن نخذن اكبر اولو وراسك قبائل دور ندر الشعاب
 شبنك فتي وعينك سكونيله مثلان معنا سنه كور بقال هما شعبان اي مثان الشعب فتح شبنك وعينك
 فتي و تشدد بده تفرق معنا سنه كور بالاصحاب بالكسر بر كسبه ابدى ايرلقدر بقال اشعب الرجل اذامات
 اوفارق فراقا لير جمع الشصبوب شبنك فتي وعينك كسر بله قبه قال ابو عبيد الشصبوب والمزادة والراوية
 والسطحة واحد الا شصبوب هزمه نك فتي و شبنك سكونيله ابكي بونوز نك ان رى غابت بعيد اولان بقال
 ايس اشعب الشعب شبنك فتي وعينك سكونيله اشعبك فتي الشعب شبنك كسر بله طاغك اولان بول
 الشعاب كذا لك شبنك كسر بله فتي وفي المثل شغل شغل جدواى يعنى بنم طرق شتابله انواع مؤنه استعمال

شصبوب

شصبوب

خطا ياه مانع اولدى و شصبوب بنى منقر ك علامته ديرلر المشعب ميمك كسرى و شبنك سكونيله بول طريق
 معنا سنه الانشعاب طاغك بقال انشعب الطريق واصحاب الشجر اي تفرقت الشعبه شبنك فتي وعينك
 فتي ايله بلاق عصن معنا سنه الشعب جمع و شصبوب الفرس فرس دن مرتفع اولان يرلر بدر بونو كى و اموزى
 كى و شصبوب كچرك صرافند يسنه ديرلر مسيل صغير معنا سنه بقال شعبه حافل اي مملته سيللا و حافل جاء
 موهله ايله و فابله طلو ديكدر و شعبه ايرلق معنا سنه ده كور بقال شصبوب المنيه اي فرقته المنيه و منيه دن
 مراد موت در و بوسيدن در كه موته شعوب ديرلر شبنك فتي وعينك فتيه اير بونو ولد غيچون و شعوب اقطى
 معرفه در اكا الف و لام داخل اولماز و شعبه طائفه ده دخی ديرلر و شعبه شول قطع ده ديرلر كه انكله چناغك
 صنغين اصلاح ابدنرلر المشعبه ميمك فتي وعينك فتي و تشدد بده شول چناغك كير اصلاح اولنك اوله
 تشدد نكثيرا چوندر شعبان شهر عر بيه دن بر ينك اسمي در جمعي شعوبات كور اشعب بالفتح بر كسبه نك
 اسيدنر راجالذك طمع له معروفدر وفي المثل اطمع من اشعب شصبوب شبنك فتي وعينك فتيه بر موضعك
 اسيدنر شصبوب دخی شبنك فتي وعينك فتيه بر موضعك اسيدنر الشعب شبنك فتي وعينك سكونيله
 شرى او يلمرك نهج شرم معنا سنه و شصبوب الجند بومعنايه در كه فتنه عسكر ديك اولو و شصبوب ديمز فنج
 فتيه بقال شصبوب عليهم و شصبوب هم و شصبوب كله يعنى و بقال للخص اذا وحت واستصعبت على الجباب
 يعنى فنج خرماده حرنلق ابدوب عمل اوزن صعبوت و مخالفت كوستر سه انها ذات شعب و شصبوب ديرلر يعنى
 عناد و مخالفت صاحبي در ديرلر و غوص نونك فتي و حاء مهمله نك فتي و حاء مهمله ايله شول ديشي
 مر كه ديرلر كه حامله اولميه و و حاء مهمله ايله طوار يو كدر ضاير يكمدر و جاب حبك فتي و همز نك سكونيله
 كسب معنا سنه در و شصبوب عليهم ده ديرلر اب رابعدن و لكن بولعت ضعيفه در شصبوب عينك فتيه
 بر عورنك اسيدنر لا ينصرف در و شصبوب بر موضعك اسيدنر على ماسي المشاعبه نهج شربد شبنك بقال
 شاعبه فهو شعاب الشعاب شبنك فتي وعينك تشدد بده و المشعب ميمك فتي وعينك كسرى و تشدد بده
 و الشعب شبنك فتي وعينك كسر بله و المشعب ميمك كسرى وعينك فتيه جمله سى صفت در بر معنايه در
 اهل فتنه ديك اولو شصبوب بر موضعك اسيدنر مدينه منوره ايله شام شربف بيننده كذا في بعض نسخ الصحاح
 الشغبية شبنك فتي و غبن معجه نك سكونيله و زاء معجه نك فتيه و اخرنك يانك تشدد بده كورش
 طو سار بيننده بر حياه در كه اول ياغنى سنوك ياغكه طولوشدر كه بعض دياده اكا بغدنه ديرلر نقول
 شغب بته شغب بته واخذته بالشغب بيه يعنى بغدنه اوردم الشغب شبنك كسر بله مغان ده و طاغك اولان
 يارق يرلر در جمعي الشغبه والشقاب والشقوب كور الشغب والشقب بكر الشين فتهاشوا دوز بيه
 ديرلر كه فغان اوزرينه چقسه لر چوكر الشقاب شبنك كسر بله ابكي طاغك ان رى الشوق شبنك فتي
 و واك سكونيله اوزون بولو كسبه الشغب شبنك فتيه راغاجك اسيدنر قاف كاه بحر بك و كاه تسكين
 اولنو و الشصبوب فتح شبنك فتيه و حاء مهمله نك سكونيله شول قه جه اطلاق اولنو و كه عظيم بونوز لرى اوله كويكه
 شق حطب دن ماخوذ در اودون يارمه سى ديك اولو والشغب فتح شبنك فتيه اولان كسكناك در حدت
 سن معنا سنه اصمى ايتدى اغرده اولان ططلوق و صفوقلق در عذوبت و برودت فم معنا سنه بعضيلر
 ايتدى شنب سن ديشك حدتى در وحدت سن تازه لكدن كنايتدر زير اياش زياده اولد قه دش
 اشنبوب كسز اولو رواصمى ايتدى شنب سن دشك بره دخی در غيرى دكلدر و شاعرك وفي اللثاق وفي اناياها
 شنب ديدكى امعينك كلا من موبد دوز و اللثاق كسر لامله لشاك فتي در لامله كسرى و لاء مثله نك

شصبوب

شصبوب

شصبوب

تشدیدی ابله و لثه دیش دینه اولان اده دیرلر و دیش ایش کسکنک ابله متصف اولماسنک وجهی بوقدر
امار و دله متصف اولور الشوب شینک حتی و واک سکونیه قر شدر مق خلط معناسنه بقال شینک
الشی امشوبه من الباب الاول ای خلطت بقال ماعدهم شوب ولاروب ای لامرق ولالین و مرق فختینله
وزاء مهمله ابله شور بایه دیرلر نه کم لاین سوده دیرلر الشوب میمک حتی و شینک خیمله قار شمش نسنه
و فی المثل هو شوب و یروب بومثلدر شول کسنه نک حقنه که قولنه خلط کلام یا فعلنه عدم انظام
اوله الشابه شول لفظ مشابه که بعض استعاره واقع اولشدر اول برطاعت اسیدر که مجید و لاینه واقع در
الشابه کبر و لکنه دس معنا سنه در الشواب جمعی در الشبهه شینک حتی و هانک سکونیه شول اقلقدر
که قره لغه غالب اوله بقال شوب الشی شینا من الباب الرابع الاستهاب قیر اولق بقال استهاب الرأس الاستهاب
قیر بقال فرس استهاب یعنی قیر آت و استهاب دیرلر شول کونه کدانه قیر اغی بغه و صغوق بالراسه و استهاب کذلک
شول دموز دیرلر که اکذب سیاهی کیده و بیاض اوله بقال نصل استهاب یعنی بیاض ترن و بیاض ناملی
الاستهاب والاستهیب قیر اولق استهاب معنا سنه بقال استهاب استهیا و استهاب استهیا و استهیا بکن
قور و یوب ارا سنه بریر یا شری قالمقدر بقال استهاب الرزق ای هاج و تی فی خلاله شی اخضر الشوباء
انک التنده اولان بیاض قالدر که اکغیری رنگدن قالدر قار شمش اوله صافی بیاض اولیه بقال فی جهته غره
شهباء ای بیاض مخالفه شی اخر من الالوان و شول کچه به دخی شهباء دیرلر که انده صغوق بالراسوب و قر اغو
یا غوب چقرا یا زاوله و شول لشکره دخی شهباء دیرلر که بیاض دمور دن اق کور و نه لر الشهاب شینک
کسر به بلدرین آتش سوله سی درو بقال ان فلان الشهاب خرب اذ کان ماضیا فیها یعنی خرب کسکن و جری
اولسه بو بله دیرلر الشهب خیمتینله و الشهبان شینک حتی و هانک سکونیه شهابک جمعی کاور مثل حساب
و حسابان الشهاب شینک فختینله شول سوده دیرلر که اکچو ق صو قانش اوله الشوب شینک فختینله
علی وزن جعفر کیری دبد کیری جانو رقتند معنا سنه الشهر به شینک حتی و هانک سکونیه غایت یا شلی
اولان قاری شهره کی الشیب و المشیب شینک فختینله اوله و میمک حتی و شینک کسر به لثیه ابله دخی
بر معنایه در قوجه مق معناسنه بعضیا را یتدی شیب قالدر اغار مقدر و مشیب قوجه مق حده داخل اولق در
و بقال شابه المشیب ای بیضه المشیب یعنی اتی قوجه لقی لغرنی دیکدر اکایاض قار سندی دیکد کادر
و باری تعالینک و استعل الرأس شیبایور دینی قول شریفنه شیبایور در بعضی مفعول مطلق در دبد بلر
زیرا استعل الرأس شاب الرأس منزله سنه در الاستیب همزه نک فختینله باشی اغرن کسنه بیض الرأس
معناسنه الشیبه قوجه مق بقال شاب رأسه شیب و شیهه فهو استیب علی غیر قیاس لان هذا اللفظ انما
یحی من باب فعل يفعل الشیاء مؤنث استیب بقال بانث فلانه بلیله شیباء اذ اقتضت و بانث بلیله حرة
اذالم تقض یعنی یقن یا کره نک بکاری النسه شیبایکجه سنه اخشاملدی دیرلر که شیبادن مراد قار مش
عور ندر و فختینکه بکاری النسه حره کچه سنه اخشاملدی دیرلر یعنی قول النملدی دیکد اولور و اقتضاض
قاف ابله و ضاد معجمه ابله بکارت از الاله و لثه دیرلر الشایب بر صیغه در که قوجه مق معناسن تا کید اچون کاور
بقال شیب شایب کلیل لائل و موت مائت الشیب بکسر الشین جمع الاستیب و شیب شول طاعلره دیرلر
که اوزرینه قار دوشمش اغار مش اوله و شیب شول صونک اسیدر که دوه طوطا غندن ظاهر اولور
صو اچمر کن الشیب علی وزن التکریم اغر مق بقال شیب الحزن رأسه و برأسه و شیهه الحزن الاستابه
همزه نک کسر به بمعناه بقال استاب الحزن رأسه و برأسه و برکسنه نک اولادی قوجه مق معناسنه

شوب

شهب

شهر

شیب

دخی کاور

دخی کاور بقال استاب الرجل ای شاب اولاده شینان شینک فختینله بر قبیله در و شینان دخی ابله در ری
شینان بن ثعلبه وری شینان بن ذهل در شیهه رجالدن برکسنه نک اسمی در که مفتاح کعبه شرفها
الله انک ولدنده ابدی که اول شیهه بن طلحه بن عبدالدار بن قسی در شینان و ملجان ابله اسمی در
که شدت شینانلرده در انکچون شینان دیرلر که قاردن و قیراغیدن بر یوزی اغاروب قوجه شکر
بغل فصل الصبا والصبا به ضم صاد مهمله و فتح همزه ابله بت یور طه سی که سر که دیرلر الصواب
و الصببان جمعی در الصواب صادق و همزه نک فختینله سر که جوق اولق بقال صبب رأسه
صا یا من الباب الرابع ای کثر صببان و صاب صوی جوق اچکه دخی دیرلر بقال صبب الرجل اذا کثر
من شرب الماء المصاب میمک کسری و همزه نک فختینله علی وزن مفعول صوی جوق اچن کسنه الاستباب
صاب کبی در سر که جوق اولق معناسنده بقال اصاب رأسه اذا کثر صببان الصبب دو کک بقال
صببت الماء صبا من الباب الاول الانصباب دو کک بقال صببت الماء فانصب ای سبکته فانسبک
و استغنی انک معناسنه دخی کاور بقال الماء ینصب من الخیل ای یحدر الصبب دو ککش صو بقال ماء صب هو
کقولک ماء سبک و ماء غور و سبک دو کک و غور به معنی معناسنه در الصبابة صادق فختینله شوقک
شدنی و حراری بقال صببت یاربجل من الباب الرابع الصبب زیاده عاشق اولان کسنه بقال رجل صب
ای عاشق مشتاق الصبابة صادق خیمله قاید باقی قلان صوال تصاب بانک و صادق حتی و باء اولک خیمله باقی
قلان صوی اچمک بقال تصابیت الماء اذا شربت صبابته الصبابة صادق خیمله ات سور و سندن یادوه
سور و سندن بر فطعه و صبه باقی قلان صویه دخی دیرلر صبابه کبی و کچه دن بر مقدان دخی دیرلر بقال
مضت صبة من الليل ای طائفة و فی الحدیث لتعودن فیها اسود صبا یضرب بعضکم رقاب بعض زهری
رحمة الله علیه ایتدی حدیث شریفنه اولان صب صبدن ماخوذ در و وجهی بودر که قره بلان برکسنه قن
صوتق دلسه مرتفع اولور دخی زهرن دیرلر پس صبا صبک جمعی اولور اسود اسودک جمعی اولدی کبی
قره بلان معناسنه الصبب صادق حتی و بانک کسر به صوصم بر اغنک صوی در بعضی ایتدی صوصم
بر اغنک و غیر یبائک صوینه دخی صیب دیرلر و بعضی ایتدی حنا بر اغنک صقتندی در صیب
قاله و خالص عصفره دخی دیرلر الصیب فختینله صواقند یسندن حاصل اولان دن الاصباب همزه نک فختینله
جمعی کاور التصبب فختینله محو اولوب کک بقال تصبب الشی ای انحق و ذهب الصبب صادق
حتی و بانک سکونیه قوی و مجد اولان بقال خمس صبباص و خمس خاء معجمه نک کسر به و میمک سکونیه
شول دوه به دیرلر که اوج کون صو اچمیب در دخی کون صوارله کچال خمس بصباص علی القلب
الصبابة صادق خیمله و هانک سکونیه مصابحت ایتک بقال محبه بمعجمه محبة و محبة صاحبک جمعی دخی
کاور فارله فرهه کی الصبابة صادق فختینله بمعناها و محابه اصحاب معناسنده کاور الصاحب هم
صحبت اولان کسنه الصبب جمعی مثل راکب و ركب و الصحاب بکسر الصاد جمع کذلک مثل جامع و جماع
و الصبان بضم الصاد و سکون الحاء جمع ایضا کشاب و شینان الاصحاب جمع محب کفرخ و افراخ
الاصحاب جمع الاصحاب یا صاح که ندا حالنده دیرلر اصلنده یا صاحی ابدی ترخیم اولنوب یا صاح
دینلدی عربدن بو وجه اوزن مرتجا اسماع اولشدر اکچره مضیا فک ترخیمی جائز کادر الاصحاب
بالکسر مصاحب قلن بقال اصحبته الشی ای جعلت له صاحباً و سرکشلکدن صکره مطیع اولغه دخی اصحاب
دیرلر بقال اصحب البعیر اذا انقاد بعد صعوبتها و اصحاب برکسنه نک او علی بالغ اولق معناسنه ده کاور بقال

صاب

صبب

فحب

فحجب الرجل اذا بلغ ابيه واحجاب نلومك اوزر نندن قلن كيدرميوب اليقومغه ديرلر واوزر ننده قلى اولماينه
 حيث ديرلر خاء مهمله نك فحقي وميمك كسرى وتاء مثنائه متين وزنى اوزن وصويك يوزن يوسن
 طوغغه دخي احجاب ديرلر يقال احجب الماء اذا علاه الطحلب وطحلب طاء مهمله نك ضمي ولاملك فحقي وميمله
 صواوزر نده اولان ياستل نسنه كه يوسن ديرلر الاستحباب همزه نك وتانك كسر به طلب محبت يقال
 استجبته الكتاب وغيره اى جعلته مصاحبا له وكل شئ لا ام شيا فقد استجبته يعنى هر نسنه كه
 بر نسنه يه ملايم اوله استجبته ديرلر الا اصطحاب همزه نك وطانك كسر به برى بر به محبت ايمك
 يقال اصطحب القوم اى محب بعضهم بعضا اصلى اصطحب ابدى تاء افتعال طايه قلب اولندي زير انا نك
 طبعنى ملايم اولد غندن اوزر وصاده وطاءيه ودا له وذا له وزايه مقارن اولسه متغير
 اولو رتا كه لسانه ثقيل كليه بواجلدن در كه اصطحب ده اصطحب ديرلر واضرب ده اضطرب
 ديرلر واطتلب ده اطلب ديرلر واطتلم ده اطلم ديرلر وادتي ده ادعي ديرلر واذخر ده اذخر ديرلر وازخر ده
 ازخر ديرلر المصعب ميمك ضمي وحانك فحقيه اوزر نندن قلن كيدرميوكلى تولوم الا صعب
 بالفتح على وزن الاحمر شول جار در كه رنكى قرمز يه مائل اوله الصعب صادق فحقي وخانك سكويه
 چاغرمق وحيقرمق يقال مصعب مصعبان الباب الرابع الصخاب صادق فحقي وخانك تشديد به والصعبان
 صادق فحقي وخانك سكويه چاغرمق معنى الصخاب چاغرمق معنى سانه در باب افتعال دن محب
 الاذى اوزر لوصوديك اولور يقال هذا ماء صعب الاذى اى له صوت واذى همزه نك مدله وذا له معجه دن
 صكره يانك تشديد به در بانك نلاجى مويج عمر معنى سانه الصرب صادق فحقي ورانك سكويه شول سود در
 كه زياده اكشى اوله يقال جاء نابصر به زوى الوجه يعنى بوزى منقبض قيل الصرب فحقيه معنى
 مزبور اوزر ندر وشول قرمزى صغه ديرلر كه اول مغيلان اغاجنك صغى در الصرب به صربك واحدى در
 وكاه اولور كه صرب كدى باشى قدر اولور ايچنده طوقال كى وبتر كى نسنه اولور كه اول صغلك ايچندن
 اول صور لوباكل ولتور المصرب ميمك كسرى ورانك فحقيه شول فابدر كه انده سودا كشد لوراكندر مغله
 نقول صربت اللبن من الباب الثاني فى الوطب اذا جمعت فيه شيا فشيئا وتركته ليحض ووطب وواوك
 فحقي ايله وطاء مهمله نك سكويه شول مشكه ديرلر كه انك ايچنه سود قورلر وصر بولى حيس ايمكه دخي
 ديرلر الصرب صادق فحقي ورانك سكويه والفك قصر به على وزن فعلى بحيره در و بحيره نك شرخى سائيه
 تفسير نه مرور ايتشدر وانكچون بحيره يصرى ديرلر كه بحيره نك سودى قونقدن غيرى ايچون صاغلد وغي
 جهندن ميه سندن سوداز كور واغلان ميمك ايچون حبس حدت ايمكه دخي صرب ديرلر يقال صرب
 الصبي لبسن وهو اذا احتبس ذو بطنه فيمكث يوما لا يحدث وذلك اذا اراد ان يمن الصعب صادق فحقيه
 وعينك سكويه ذلولك مقابلى در كه ذلول ذال معجه نك فحقيه قولتشه ديرلر يقال امر اقصبة
 ونساء صعب لانه صفة المصعب ميمك ضمي وعينك فحقيه ابقر غل معنى سانه بوسيدن رجالدن
 بعضينه مصعب ديور نسيه ايتد بلز الصعوبه ضمتنه بر نسنه مشكل اولوق يقال صعب الامر صعوبه
 من الباب الخامس اذا صار صعبا الاصعاب همزه نك كسر به بر نسنه مشكل بولوق يقال اصعبت الامر
 اى وجدت صعوبا وطواري افعال ايمكه سر كشي قلغه دخي ديرلر يقال اصعبت الحمل فهو مصعب اذا
 تركته فلم تركبه ولم يحسه حمل حتى صار صعبا الاستعصاب همزه نك وتانك كسر به مشكل كلك
 يقال استصعبت عليه الامر اى صعب الصعب صادق وونك فحقي وعينك سكويه باشى كوچوك اولان

الصعبه صادق فحقي وعينك سكويه وونك فحقيه ودرجه وزنى اوزر ندر اور تيرن قالدر وب
 با شلرن مد ورقطع ايمك يقال صعب الشربة اذا رفع وسطها وقورر اسها الصعب صادق وقافك
 فحقيه قريب اولوق يقال صعبت دان من الباب الرابع اى قربت وفي الحديث الحار احق بصعبه الاصعاب
 همزه نك كسر به قريب قلموق يقال اصعبه فصعب اى قريب فقر ب الصعب قافك سكويه
 شول عود در كه او ك اور نسنه اولوب زياده اوزر اولور الصعوب ضمتنه صعبك جمى كاور
 وصعب قورى اولوب ايچى طلو اولان نسنه اور مغه ديرلر يقال صعب من الباب الثاني وصعب ديور
 هر نسنه نك اوزر نده ديرلر كه طلو وفرموده اوله الصاف برطاغك اسيدر الصعوب على وزن جعفر
 طوبل اولان نسنه الصلب صادق ضمي ولاملك سكويه قاتى نسنه وارقه دم اولان او كورغه ككى
 وشول مكانه ديرلر كه دوز اوله وعكم اوله الصلبة جمى كلور مثل قلب وقلبه وصلب بريرك
 ادى در ممانه وممان صادق فحقي وميمك تشديد به رمل عاج يانده بريرك ادى در وحسبه دخي
 صلب ديرلر نته كم عفا فحقي معنى صلاح ونقوايه ازار ديرلر والصلب صادق فحقي ولاملك كسر به
 كذلك قاتى تشديد معنى سانه الصلب صادق ضمي ولاملك تشديد به كير وشديد معنى سانه در
 الصلبة صادق فحقيه يكلك يقال صلب الشئ صلابه التصليب بك ايمك يقال صلبته انا وخرما
 قوريق معنى سانه ده كاور يقال صلب الرطب اذا بلغ اليبس المصلب بضم الميم وكسر اللام قورى
 خرما وچنكه انوك اوزر ننه بزدو كلسه ملايم اولسون دبو اول وقت مصفر ديرلر ميمك ضمي وقاف
 مفتوحه نك تشديد به الصلبة صادق ضمي ولاملك فحقي وتشديد به بلاكى طاشى المصلب ميمك
 ضمي ولاملك فحقيه شول كو ندر كه بلتش اوله اصلى كذلك بلاكتمش اولان كوندر يقال سنان
 مصلب وصلبى اى مسنون الصلب صادق ولاملك فحقيه لوقه ده اولان ككده لغت در صلب معنى سانه
 وصاب ديرلر بك اولان يره دخي الصاب صادق فحقي ولاملك سكويه اصمق يقال صلبه من الباب
 الثاني التصليب بمعناه يقال صلبه نصليا شدد للكثرة قال الله تعالى ولاصليبنكم فى جذوع النخل
 الصليب صادق فحقي ولاملك كسر به خاج كه نصارى اكا طيرلر الصلب صادق ولاملك ضمي ايله
 والصلبان جمى كلور و صليب ككده اولان ايلك والاصطلاب همزه نك وطانك كسر به ككده
 اولان ايلكى چقارمق بر نسنه يا غلق ايچون المصلب ميمك ضمي ولاملك فحقيه شول بزدو كلسه
 صليب نقشى اولور الصاب لامك كسر به اسم نك اسيسى نته كم بونك مقابلنه نافض ديرلر يقال
 صلبت عليه حماه من الباب الثاني اى دامت واشتدت المصلوب عليه شول كمنه در كه اوزر ننه حرارت
 حى غلبه ايله الصلبي صادق ولاملك فحقي وهانك سكويه والف مقصون ايله شول دوه يديرلر كه
 قوى وشديد اوله يالحاق ايچوند رصلهيات مؤنثى در الصناب صادق كسر به بر قاتق در كه خردلدن
 وقور واوزر ندر اتحاد اولور صاحب صناعى رنكه نفسير ايدوب غلط ايتشدر غالبا جوهر نك
 صباغ ينجد ديد كندن صباغى رنك معنى سانه طن ايتشدر رجلا كه صباغ اتمك قاتغه دخي ديرلر نته كم يارى
 تعالى وصباغ للاكلين بيور مشدر الصنابى كذلك كسر صا دله طورى رنكلو اولان ت بعضيلر ايتدى شول
 آل رنكلو اولان ات در كه بر ريباض قالرى اوله صباغ منسوب ديك اولور غالبا صباغك دخي رنكى بوبله در
 الصوب صادق فحقيه يغور ك كو كدن نازل اولمى وصوب اصابت معنى سانه ده كلور يقال دغى وعلى
 خطاى وصوبى يعنى صواب وخطا كند ومكدر وصوب مصدر در زول معنى سانه يقال صاب يصوب من اصاب

صعب

صعب

صعب

صلب

صعب

صرب

صعب

صلب

صنب

صوب

الاول اذا نزل وصاب المطر دخی دیرلر چن یغمون اصلنسه التصوب بمعناه الصبب صادق فتحی ویا نك كسرى
وتشدید یله شول بلوندر که یغور لو اوله ذو صوب معناسنه التصوب ای یار شه قومق سکر نمکیچون
وصواب سو بلدك دیکدر بقال صوب ای قال له اصبت ونصوب باش اککه دخی دیرلر بقال صوب راسه
ای خفضمه الصببیه صادق فتحی ویا نك سكونيله ویا نك ضميلة اوق وارب طوقنوب کما نك بقال صاب السهم
یصوب صوبیه ای قصدو لم یجز الصبب صادق فتحی ویا نك سكونيله اوق نشان ايرمك بقال صاب السهم
القرطاس مصبیه صیبا لغة فی اصابه و فی المثل سهم الحوا طی صائب یعنی جوق خطا ابدن از اولور که
اصابت دخی ابدن الاصابه همزه نك كسری به بولمق بقال اصاب ای وجهه ومصیبت زده اولمغه دخی دیرلر بقال
اصابته مصبیه وصواب سو بلکه ده دیرلر بقال اصاب فی قوله وافی نشانه ایر کر مکه دخی دیرلر بقال اصاب
القرطاس یعنی اوق نشان کاغذنه ایر شدردی المصاب میك ضميلة مصیبت زده اولان کسنه وقصب سکره
یعنی شکر قشنه دخی مصاب دیرلر ومصاب اصابت معناسنه دخی کلور ومصاب شول کسنه یه دخی
دیرلر که عقلنده نوع فتور اوله الصابه علی و زن الطاقه جنون بقال فی عقله صابه ای طرف من الجنون
الصواب صادق فتحیله خطانك مقابلی الاستصابه همزه نك وتانك كسری به صواب اوزن بولمق بقال
استصوب فعله واستصاب فعله یعنی الصوبه صادق ضميلة خرم اجمع اولاجق یخرج معناسنه وغیری نسنه نك
دخی جمعینده استعمال اولنور بقال دخلت علی فلان فاذا الدانیر صوبه بین بدیه ای مهیله یعنی
حسابر دو کشتدی المصبیه میك ضميلة شول غم واندوهدر که انسانه ایر شور المصائب مصیبتك جمی کلور
وطائفه عرب مصائبك همزه سی اوزن متفق اولدیلر و بونك اصلی و اوادی کویا که حرف اصلی حرف
زائده تشبیه ابدوب قلب المشر در ومصاوب وزنی اوزن دخی جمع او انشدر اصل اوزر به المصوبه میك
فتحی وصادك ضميلة مصیبت کبیر الصیاب صادق ضمی ویا نك تشدید به کر به وغنار اولان کسنه ل بقال
قوم صیاب ای خیار الصیابه والصوبیه صادق ضمی ویا نك اوله وواو ک تائیده تشدید به صیم معناسنه در
بقال هو فی صیابه قوم ووضو انهم ای صیمهم وصیاب هر نسنه نك خیارنه دخی اطلاق اولنور الصاب برچی
اغا جك عصان سنه دیرلر الصیب صادق فتحی ویا نك سكونيله اير شم بقال صابت الشدة فی قرارها الصبه
باش قالری اشقر اولمق الصبه صادق و هانك ضميلة بمعناها الاصب همزه نك فتحیله اشقر اولان رجل
الصهباء صادق فتحیله والفك مدبله خمره صهباء دبد کلری لوند صهوت اولدو غیچون درودوه
جنسندن اصهب شول دوه در که انوک بیاضنه حرمت قو بشه یعنی قار بنك او جلری قرمز اولوب ای جلری
بیاض اوله الصهبای صادق ضميلة شول دوه در که اشقر اللون اوله بعضلر ایتدی صهبای شول دوه در که
صهباء منسوب اوله وصهباء برار کک دوه نك اسمیدر یا خود بر موضعك اسمیدر صهب السبال صادق
ضمی و هانك سكونيله اعدا معناسنه در فاتهم بقولون للاعداء صهب السبال وسودالا کبا دوان لم
یکونوا صهب السبال یعنی هزنه دکلو خباللری یعنی بیقلری اشقر دخی اولماز سه ده اعدایه صهب السبال
دیرلر اصلی بودر که عرب طائفه سنك غالباً اعداوقی رومله در و رومك صهر بنی غالب در صهب السبال
رومله استعمال اولنور ککش اکن شایع اولوب هر عدوه استعمال اولندی صهی صادق ضميلة رانك
اسمیدر که غم نام کسنه نك اتی در و غر بر قبيله نك با با سنك ادبدر فصل الضداد الضب صادق فتحیله
اصلیه یه یا بشمقی معناسنه در وحشرات ارضدن بر نك اسمی در که اکا کر دیرلر غالباً اکا دخی یه یقین
اولدو غیچون صب دیشلر در الضباب والاضب جمی کلور مثل کف واکف و فی المثل اعن من صب یعنی صیدن موزرق

صوب

ضیب

دیک محله بوبله دیرلر زرا ضب اکثر یا کندر ویا ورلر یرو قو لهم لافعله حتی یجن الضب فی اثر
الابل الصادرة یعنی حتی کر صودن کلن دوه یصودن کلن کچون منشوق اولمغه دیرلر زرا کر اصلا صوب
ضیب ناقه ضا غن معناسنه ده کلور بقال فلان ضیب ناقه من الباب الاول ای محلیها خمس اصابع
یعنی ناقه نك همسی اوزر بنه باش برماغی قویوب صکره هم نك اوزر بنه باقی برمقلر کتورمک در وضب
حقه وحسه دخی دیرلر وضب بر مرصدر که دوه نك طبانسه عارض اولور وضب بر مرصدر که طوداغه عارض
اولوب قان ایدن و حرض معناسنه ده کلور بقال جاء فلان بضیب ثلاثه من الباب الثاني اذا اشتد حره
علی الشی و لثات دیش دینه اولان انلره دیرلر واغز قانلو اولمق حرض معناسندن ککناپ اولور وضب
خمر مانك اول حقلن یشنه دیرلر طلع معناسنه وضب اوغلانك سمر لکندن قولتو غی یار لمغه دخی دیرلر وضب
رطابك اسمیدر که مسجد خیف انوک دینه در وحیله کمر معناسنه ده کلور بقال رجل خب ضب یعنی
رجلا خدا الضبب صادق فتحی ویا نك کسری و مدبله یرو زرنه صونك وصوامثالنك اقسی در بقال
ضب الماء والد م مضب ضیبا من الباب الثاني ای سال الاضباب همزه نك کسری به اقمق بقال اضیبه انا
واضباب کلر جوق اولمق معناسنه ده کلور بقال ضب الیلدواضب ای کثر ضباب وقلید اولان کینی کیزلمکه
دخی اضباب دیرلر بقال اضب فلان علی غل فی قلبه ای اخره و بعضلر ایتدی سکوت معناسنه ده کلور بقال
اضب علی مافی نفسه اذ اسکت مثل اضباء و بعضلر ایتدی اضباب نکلم معناسنه کلور بقال اضب اذ انکلم زیر
اضباب اخر اخرج معناسنه در بقال ضیبت لثته دما اذ اسالت واضیبتها لکان اضب یعنی اخرج الکلام ولثه
دیش دینه اولان ایتدی دیرلر واضباب جمع اولوب جوق اولمغه دخی دیرلر بقال اضواء علیه اذا کثروا علیه وکون
طمانلو اولمق معناسنه ده کلور بقال اضب یومنا الضبیه صادق فتحی ویا نك کسری به جوق کلر لور بقال
ارض ضبیه ای کثیره الضباب واصل اوزر نکلن کله رک بری بودر که ادا غام اولنماشدر المضیه
میك وضادك فتحیله کلری جوق بر المضاب میك فتحیله مضیه نك جمی کلور بقال وقبنا فی مضاب
منکره یعنی کلری جوق برله واقع اولدق المضیب میك ضمی ویا نك کسری وتشدید به شول کسنه در که
کلرک یواسته صودو کر تا که ضروری طشره یخقمغه اولیه حارش معناسنه حاء همبله و شین معجه ابله
الضیب فتحینده دوه ضب مرضنه مبتلا اولمق بقال ضب البعیر بضب من الباب الرابع الضب فتحینده شول
دوه در که ضب مرضنه مبتلا اولمش اوله الضباء صادق فتحیله والفك مدبله مونشی التضبب فتحینده ویا نك
ضمی وتشدید به اوغلان زیاده سمر مک بقال تضیب الضبی ای سمن وانفتقت ایا طه وقصر عنقه یعنی سمر لکندن
قولتو قلری یار لوب بو بی فصلسه الضباض ضاد اولینك ضميلة شول کسنه در که قصه بویلو اولوب
سمر اوله الضبیه صادق فتحی ویا نك کسری به یاغله وریله اولور بر نسنه در که بر قام قورل دخی احیاناً
صیبیه بد ورلر التضیب علی وزن التکریم صیبیه ضیبه بدورمک بقال ضیبوا الصیبکم ضیه صادق
فتحیله بر کسنه نك اسمی در وضبه بر انلودمور در که قبوله قورل الضبیه صادق فتحیله بر بلوت در که
بر یوزینه انوب بری تو تون کبی قیلر که اکا طومان دیرلر الضیاب کذلک صادق فتحیله ضیاب نك جمی
الضرب صادق فتحی ویا نك سكونيله اوزمق بقال ضرب بر ضرب بر ضرب من الباب الثاني و یرو زرنه سفر
ایمکه دخی دیرلر بقال ضرب فی الارض ضرب یا اذا سافر فی ابتغاء الرزق ومنع الیمك معناسنه دخی کلور بقال ضرب
علی يد فلان اذا حفر علیه واور کوب قاجمق معناسنه ده کلور بقال ضرب البعیر فی جهازه ای نقر یعنی قنکه
وده بالانیله قجوب بالانی اصلو قالوب زیاده اور کسه ضرب فی جهازه دیرلر وضرب نسبت معناسنه ده کلور

ضرب

بقال ضربت فيه فلاته بقرق ذي اسب واشت فحتمله وشين معجه ابله التباس معناسنه در يعني فلاته
او غلا في مشينه ظم نسيله طوغور مستر وضرب خفيف يعنون دخی دیرلر وضرب آتیه یعنی آمده ده دیرلر
خفيف اللحم معناسنه واکن برینه دخی دیرلر ضربه معناسنه و دوغ معناسنه ده کاوره سکه معناسنه ده
استعمال اولنور بقال درهم ضرب مصدركه ضربه منقوبه فیلندند زنه کما غور وسکت دیرلر و بعضی استدی
ضرب سیرده سرعت اینکه دخی دیرلر المضرب بفتح الميم الزاء سفر ابله ضرب معناسنه بقال ان في الف
درهم المضرب بالی سقر او تجارة و وصف ابله معناسنه دخی کلو بقال ضرب الله مثلاً و وصف وین و قولهم
ضرب الدهر ضرب باله کقولهم فقصي من الضياء يعني حوادث دهر تا تیر اندی الضراب ضادک کسر به ارکاک
ویشیه وارمق بقال ضرب الفعل الناقه ضم ابا الضرب بان ضادک و زانک فتحله اثلث بقال ضرب الجرح
ضرب بانا یعنی بان نک جرح اخی اللدی الطیر الضواری شول قوشلر درک زقن طلت ایدر کویا که ضرب
فی الارض دن ما خود در الاضراب همزه نک کسر به اقامت ابله بقال ضرب الرجل فی بته ای اقامه فيه
وسكون معناسنه ده کلو بقال ضرب ای اطرق و اطراق طاء مهمله وراء مهمله ابله سکونه دیرلر
ونقول رأيت حية مضربة ای ساکنه لا تحرك و اعراض معناسنه دخی کلو بقال ضرب عنه ای اعرض
ودوه نک ارکک کن دیشنه چککه دخی دیرلر بقال ضرب الرجل الفعل الناقه فصر بها التضرع
تأانک فتحی وضادک سکونه حث ابدوب قندرمق نهالی دیکوب اصلاح اینکه دخی دیرلر بقال ضرب النجاد
المضربة اذا خاطها مضرب به شول نهالی دیرلر که اوزرنه غار قلنور و نجاد نوله و حمله و دال مهمله ابله نهالی
استلینه دیرلر المضاربة ميمک ضمی و زانک فتحله اوزر شق بقال ضارب اذا جالده یعنی قلجه او ره شسل و بر
گسند مالی رکسته یو رب فائده سنه اورتق اولغه دخی دیرلر التضارب تأانک فتحی و زانک ضمه و الاضرب
یعنی احد بقال اضطرب الموج ای ضرب بعضهم بعضا و اضطراب حرکت معناسنه ده کلو رواختلال
معناسنه دخی استعمال اولنور بقال هذا حديث مضطرب السند ای محتل السند الضرب ضادک و زانک
فتحیه یا ض باله دیرلر که قوی اوله نک کیره تا نبش جائز در الاستضراب بل یا ض و قوی اولمق بقال استضرب
العسل ای صارض باوهدا کقولهم استنوق الحبل واستئیس العنز یعنی ارکک دوه دقه دبلدی و یکی رکک
دبلدی دیک اوزر بحال دن برحاله انتقال معناسنه المضرب ميمک فتحی وضادک سکونه و زانک کسر به
شول وقت درکه دیشی ارکک استیه بقال انت الناقه علی مضرب بهای یعنی زقه ارکک استیک زمانه کد بکه زمانی
مکان کی قلشدر و تحقیر محله ماله مضرب عسله دیرلر یعنی نسب و مال جهتندن اصلا قدر و اعتباری
یوقدر بال بان سنه اولان اعتبار دکل و ما عرف له مضرب عسله دخی دیرلر یعنی انوک اصله و عروقه
قطا قدر و اعتبار بیلندی و مضرب السيف قلجک او جندن بر قارش نهابت بولدوغی یوه دیرلر که چالم بر بدن
و مضربه السيف دخی دیرلر و مضرب شول کیکه دیرلر که انده ابله اولور بقول للشاة اذا كانت مهزولة ما
یرم منها مضرب یعنی قنکه انوک کیمی فادلسه اندن ابله حقمز ارمام راء مهمله و ميمین ابله ابله کلو اولمق
معناسنه در بقال ارم العظم ای جرى فيه الرم وهو الخ المضرب ميمک کسری وضادک سکونه شول نسنه
در که انکه ساز چلارلر و شد بد الضرب اولان کسسه الضارب شول مکندر که انوک اشجاری چوق اوله
وضارب شول آقه یوه دیرلر که سودن صاغن کسسه واهن و شول کیکه دیرلر که ظلمی صاغن و صولونه
یا بلوب عالمی ظلمت طومش اوله وضارب شول کسسه یوه دیرلر که قاراه قلی اوزر بینه مؤکدر الضرب
ضادک فتحی و زانک کسری و مد به کذلک قاراه قلی بینه مؤکل اوله دیرلر الضرب با ضادک ضمی و زانک فتحله

جمعی کور

جمعی کور و ضرب بقر اغو معناسنه ده کلو بقال منه ضربت الارض کقول طلت من الطل و طلت چه یوه دیرلر
و ضرب بمثل و شکل معناسنه ده کاور الضراب جمعی کور ضرب بپ الشول شول سوده دیرلر که بعضی بعضی
اوزن صاغه و شول فحشین معجه ابله دن ده ای قلان صوید یوه دیرلر اصل معناسنه بعضی استدی ضرب
الشول اولماز الاربعه دوه نک سردندن اولور که بعضی قوی و بعضی سوق و له الضرب بیه ضادک فتحی و زانک
کسر به طبع معناسنه در بقال فلان کریم الضربیه و لیم الضربیه کیر و یو بخلین طبیعت معناسنه در بخیه
که فتح نون و کسر حاء مهمله ابله و سلیقه که فتح سین و کسر لامه و خیر که فتح نون و کسر حاء مهمله
وزاء معجه ابله در و تروس که تانک ضمی ابله و سین مهمله ابله در و سوس کسین و لینک ضمی ابله در و غر زه که غین
معجه نک فتحی و راء مهمله نک کسر ابله وزاء معجه ابله در و نحاس کد کسر نوله و حاء مهمله و سین مهمله ابله در
ضم نون دخی لغتدر و خم که خاء معجه نک کسر به در یونلر که هر بری ضربه کی طبیعت معناسنه در و ضربه
دیرلر شول مقدان که کسمه کسین یوه دیرلر ده اعتبار اولنور که ضربه به عبد دخی بوندن در قن کسی و غله سی شول
عبدک اوزر بینه تقدیر اولنور و جریه دخی غریه قیلندن در و قلجه او ره لنه دخی ضربه به دیرلر و ضربه به شول
یو کد و قیلده دیرلر که اندلقدن صکره دوشلر لب بر ایدلر بغلنور دخی اندن صکره اکرلر الضراب ضادک کسر به
ضربه نک جمعی کور الضراب ضادک ضمه و الضغیب ضادک فتحی و زانک کسر به طومش اوزی صوت ارتب
معناسنه بقال ضغبت اضغبت من الباب الثالث الضغبه ضادک فتحی و غینک سکونه شول عورند که ضغاب یسک
یعنی شخیرا که خرده لرینه حریص در بضعیه اصله ضغبه ایدی سین اسقاط اولندی زرا اسمک اخر
حرفن کاه اولور اسقاط ایدر لر نه کم فرزدقک نصغیرنده اخر حرفن اسقاط ایدوب فرزد دیرلر الضوبان
قوی و فرموده اولان دوه یوه دیرلر واحدی و جمعی بر ایدر المضرب ميمک ضمی و هانک فتحی و تشدید به شول ت در
که قتی بشامش اوله لحم مشوی فی الجملة معناسنه التضمین علی وزن التکریم یایی و کوند ری طوغر لثقی
ایچون آتیه کومتر مکدر فصل الطاء الطیب طانک فتحی و بانک کسر به علم طبه عالم اولان
کسسه و هر استاده طیب دیرلر نه فنده اولور سه اولسون الاطبه همزه نک فتحی و طانک کسری و بانک
تشدید به طیبک جمع قلنی الاطباء همزه نک فتحی و طانک کسری و بانک تشدید به جمع کثر تی بقول
ما کنت طیباً ولقد طیب من الباب الرابع یعنی طی بلزدک او کوندک المتطبب علی وزن المتعلم شول کسسه
درکه علم طبه دور شلر الطب یا کسر والطب بالفتح والطب بالضم لغتدر و فی المثل ان کنت فاطم فطب
لعینیک یعنی طب اهلی ایسک کوزلر که نیما رابه و ذاطب و ذاطب دخی دیرلر حرکات نلانه و طب سحره
دخی دیرلر بقال طب الرجل و طب عاده دخی دیرلر بقال ماذاک بطی ای بره ری و عادی المطب و سحر
اولنش کسسه الا ستطاب همزه نک کسری و سینک سکونه در دایچون دوانک قنقی صالح در تی صور مق
بقال فلان يستطب او جعه ای يستوصف ابله اصلح لدانه الطب فتحله عالم معناسنه در بقال رجل طب
ای عالم و قیل طب ای ماهر فی الضراب یعنی جماعه ماهر و طب مصدر دخی کاور صوی صیر مسون ایچون
مشکک در زنه دری پان سی قومق معناسنه بهال طبیت السقاء اطبه التظیب تانک فتحی و طانک سکونه
بعناه شدد لکثره بقال طبیته و مشکي اوک اوزر ترینه اولان عموده اصوب ایرملق در الطبیه طانک کسر به
شول یرمق مقداری دری درکه مشکک در زنه ارقری قورلر صوی صیر مسون دیو الطباب طانک کسر به
جمعی کور و طبایه قومده و بولتده یول یول اولان نسنه یوه دیرلر الطبیه طانک کسر به کذلک قومده
و بولتده یول یول اولان نسنه یوه دیرلر و طیه اوزون زیان سنه ده دیرلر جمعی الطیب کور طانک

صغ
ضوب
طب

کسری و بانك فتحیه و طبیب شعاع شمس دخی یونندن در و بوشول یولرد که کون طوغر کن کونك شعاعندن
 طاهر اولور الطیبه طانك فتحی و بانك سکونیه صونك و صویه بکرنسینه لرك اوزی التطیب علی وزن
 لند جرج صونك اوزی کلک بقال تطیب الماء الطیر به طانك و رانك ضمی و فحی و کسری و حانك سکونیه
 لغت در بزبان سی خرقة معناسنه بقال ماعلی قلان طحربه و طحربه طحربه ای خرقة خرقة و باوت یان سنه
 دخی اطلاق اولور بقال مافی السماء طحربه ای شئی من العیم الطحلب و الطحلب طانك ضمی و حانك سکونی
 و لامك ضمی و یاخورد فتحیه شول یشل سنه در که صولرك یوزنده اولور که اکابعض و لا یلندره یوسن دیرلر
 المحلبة طانك فتحیه اذخرجه وزن و وزن صوی و یوسن طوغر بقال طحلب الماء العین المحلبة میمک
 ضمی و طانك و لامك فتحیه یوسن طوغر بکار الطرب فتحیه بر خفت در انسا نه حاصل اولور یا شدت
 خوفند و یاخورد شدت سروردن بقال طرب یطرب من الباب الرابع الاطراب همزه نك کسری و طانك
 سکونیه طربه کتور مک بقال طربه غیره الطرب علی وزن التکم بمعناه بقال طربه الطراب طانك کسری به
 شول دوه لر در که وطننه چکنه المطارب میمک فتحیه متفرق یولر واحدی المطر به و المطرب کا و رکذلک
 میمک فحی ابله التطرب فتحیه که اوزده استعمال اولنسه اوزی چکوب کوچک ایتیمک تحسین صوت معناسنه
 الطربه طارک فتحی و رانك سکونیه سود صغن کسنه یکی سود صغفه دعوت ایتیمک بقال طرب طراب طراب
 بالمعری اذا دعاها بوز بدایتدی طربه شفتینله اولور یعنی شفتینی تصوبت ایتیمکه اولان دعوت طربه
 دیرلر و معری میمک کسری و الف مقصود ابله یکی معناسنه در الطرب طارک ضمی و رانك سکونیه و بانك
 تشدد بدله اوزون مه ندی طویل معناسنه الطربه کذلک طارک ضمی و بانك تشدد بدله اوزون
 مالموعورت درین طربین یولر ایکی لفظ در که بولر له سخریه قلنور یچن بر کسنه سخر به و انفق دهنسه
 الطرب فتحیه دهنك بقال طلبت الشئی طلبا من الباب الاول و طلب طابك جمعی دخی کلور الاطراب همزه نك
 کسری و طانك کسری و تشدد بدله بمعناه من باب الافتعال بقال طلبته و منه عبد المطلب بن هاشم و اسمه عامر
 المطالبة علی وزن المعاملة طلب ایتیمک بقال طابیه بکذا مطالبة التطلب علی وزن التکم مره بعد اخری طلب
 ایتیمک الطیبه طانك فتحی و لامك کسری ابله شول سنه در که لطلب بدرسن الاطراب همزه نك کسری
 و طانك سکونیه بر کسنه نك مطلوبین بز و بر مک بقال طلبه ای اسعفه با طلب و لسعاف سین مهمله و عین
 مهمله ابله حاجی نیز بتور مک و اطلاب طلبه محتاج ایتیمک معناسنده کلور اضداددن در و منه قولهم
 اطلب الماء اذا بعد ولم یل الا بطلب المطلب میمک ضمی و لامك کسری به شول صودر که بعید اوله
 و بعید اولان کلا ده یعنی مرعاده و کلانك غیرند دخی استعمال اولور مطلوب بر موضعك اسمی در
 الطیب ضمتنه جادر ابی و اغاج کوکنه دخی دیرلر عرق شجر معناسنه و بدنده اولان سکره دخی طنب دیرلر
 الاطناب همزه نك فتحی و طانك سکونیه طنبك جمعی امام و مذاب الاسماء طنباب کسری طابله جادر ابی طنب
 ضمتنه جمعی اطناب جم جمع در دیش المطنب میمک ضمی و طانك فتحی و نونك فتحی و تشدد بدله قور و لمش
 جادر بقال خباء مطنب و رواق مطنب ای مشدود بالاطناب و رواق کسری به بر در کوسر ایده به
 دیرلر المطنب میمک و نونك فتحیه اوموز منکب معناسنه و اوموز له یونك اه رتیری عاتق معناسنه
 الطنب فتحیه سکوده اولان اگر بلك در التطنب نك فتحی و طانك سکونیه و نونك کسری به
 بریده اقامت ایتیمک بقال طنب بالماکن اذا اقام به و آنک ارقه سی اوزن اولوق بقال طنب الفرس ای طال
 منته الاطناب همزه نك کسری به سوزی اوز اتق بقال اطنب فی الکلام ای بالغ فیه و دوه بری برینه

طحرب

طرب

طنب

تابع اولغه دخی دیرلر بقال اطنب لابل اذا اتبع بعضها بعضا و بل توزقو یومغه دخی دیرلر بقال اطنب
 الریح اذا اشتدت فی غیابین الاطنابه همزه نك کسری به بر شاعرک اهی در و اطنابه سایه بانه ده دیرلر
 و شول نصیبه دخی دیرلر که کیشک باشنه بغلر لربانك کرشی کسلسون دیو و صاحب صراحت طنبابه
 سایه یان و دوالی که بر قبضه های کن بندند دبدکی یعنی یای قبضه سنده اولان قایشه دیرلر دیدوی سهور
 الطیب طانك فتحی و بانك کسری به و تشدد بدله خبیثك مقابلیدر کوچک دیک اولور الطیبه طانك کسری
 و مدبله و التطیب تانك فتحی و طانك سکونیه مصدر دلر در کوچک اولوق معناسنه بقال طاب الشئی طیب
 طیبه و تطیبا من الباب الثاني و طیبه رضامعناسنه دخی کلور نقول فعلت ذاک بطیبه نفمی اذا لم یکرهک علیه
 احد و نقول مابه من الطیب و لا نقول من الطیبه یعنی صورتا بیانده اولان استعمالی صورت نفی اولان استعمالنه
 مخالفدر الاطنابه همزه نك کسری به کوچک ایتیمک معناسنه بقال اطنابه غیره التطیب تانك فتحی و طانك سکونیه
 بمعناه بقال طیبه تطیبا و یجند ما الطیبه دیرلر و ما الطیبه دبدکی مقلو بدر الاستطابه همزه نك کسری به
 کوچک بولوق بقال استطابه ای و جلا طیبا و استطابه استجابه دخی دیرلر الطیبه طانك کسری و بانك فتحیه
 صحیح و بلا حیل معناسنه استعمال اولور بقال سی طیبه ای صحیح السباء یعنی اسیر لکی صحیح حیل و خدعه
 ابله و نقض عهد له اسیر اولمه کل در الاطاب طیبك جمعی در بقال اطناب قلان من طاب الخزور یعنی دوه آسك
 اعلا سیله اطعام ایتدی و لا نقل من مطایب الخزور الطیب طانك کسری به شول سنه در که لی استعمال بدرلر
 کوچک رایحه اولور و یحون الاطیبا همزه نك فتحیه و طانك سکونیه اکل و جماعه المطایبه میمک ضمی
 و یانك فتحیه لطیفه ایتیمک مازحه معناسنه الطاب و الطیب طانك فتحی و یانك سکونیه و الطیب جمه سی
 لغتدر بر معنایه عمر بن عبد العزیز که مدحنه ایتدی لمقابل الاعراق بالطاب یعنی عمر بن عبد العزیز که اصلی هر
 جهتدن کوچک بدر یعنی اتا جهتندن عمر بن عبد العزیز مروان بن الحکم بن ابی العاص در و انه جهتندن بن ام
 عاصم بنت عاصم بن عمر بن الخطاب در و مقابل الاعراق میمک ضمی و بانك فتحی حسن الوجه کی در و اعراق
 عرقك جمعی در و بالطاب مقابل کله سنه متعل در الطابه خمر معناسنه و مدینه خرماسی معناسنده در که
 اول خرمایه عذق بن طاب و رطاب بن طاب دیرلر و عذق بن طاب و عذق بن زید خرمادن یکی نوعدر و عذق
 عین مهمله نك کسری و ذال معجه نك سکونیه خرماسلقمنه دیرلر الطیاب طانك ضمیمه و یانك تشدد بدله
 زیاده کوچک بقال شئی طیاب ای طیب جدا المصیبه میمک فتحی و طانك سکونیه راحت بولاجق سنه
 بقال هذا شراب مطیبه للنفس ای تطیب النفس اذا شربته طوبی طانك ضمیمه و الفک قصر به فعلی و زنی
 اوزن طیب دن ماخوذ در تحت و دولت معناسنه یاسی و اووه قلب اوتمش در ما قبلی مضموم اولور و غنندن
 او ترو بقال طوبی لك و طوباك بالاضافه قال یعقوب و لا نقل طوبیک بالباء و جنتده براغاجك اسمی در
 طیبه طانك فتحیه و یانك سکونیه شیهه و زنی اوزن مدینه رسولك صلی الله علیه وسلم اسیدر الطوب طانك
 ضمیمه که مد معناسنه در اهل مصر لغی اوزن عربلرك طبت به نفسا دبدکی طابت نفمی به معناسنه در
 فصل الطاء الطاب طانك فتحی و همزه نك سکونیه سلف معناسنه در بقال هو ظا به ای سلفه
 و ظا نه دخی دیرلر میله و طاب چاغرمق معناسنه دخی کلور المطا به میمک ضمی و طانك فتحی و همزه نك
 فتحیه الفند صکره ایکی کسنه ایکی قزقرنداشی تروج ایدوب بری بر به بجانق اولوق و ظا منی دخی میله
 و کذلک طانك مابعدند الف مدوده ابله بومعنا ده لغتدر الطیبات طانك فتحی و بانك سکونیه
 مرض داء معناسنه بقال مابه طیبات کا بقال مابه قلبه ای شئی من وجع که قلبه فتحیه و جم معناسنه در

طیب

طاب

ظرب

ظرب الغنم طاء اولينك فتي وطاء ثابته كسر به قيونك اوزى صوت غنم معنا سنه الظرب
 طائرك فتي ورائك كسر به طرائك مفردي در الطرب طائرك كسر به كوچوك طائرك ديك اولور وواي
 معنا سنه راه مهله وياه موخه ايله بوسيدن عامر بن الطربه ابن الطرب ديدلر طائرك فتي ورائك
 كسر به كه مزبور عرب بكزيك بري در الاطراب همزه نك فتيه ديش ديلى اصول اسنان معنا سنه
 الطربان طائرك فتي ورائك كسر به طربان وزنى اوزن بر جانور در كه كدى مثالنده يدراجه در وعرب
 طائعه سى طرباني صيد ايسلر قن رنك توبه بالنسه اعتقادلى بودر كه اول ثوب اسكيه وانوك
 رايحه قبيحه سى كنيه وفي المثل فسا بيننا الطربان ديرلر يعنى بزم ما بيننره طربان بالندى بوى اول وقت
 ديرلر كه برى برندن انقطاع كلى ايله منقطع اولدر الطرب طائرك كسر ورائك سكوتى والفك قصر به
 طربانلر ديك اولور بوجمدر حجلي حجل كسى اولدى كى وحمل فتح حاء مهله ايله وحمله بزنج كلكلدر
 وكاه اولور كه جمى الطربانلر كور كوي ياكه بو طربا نك جميدر الطرب طائرك ورائك خمى ورائك تشديد به
 عتل كى قصه بولور وثلوا اولان كسته وعتل عين مهله نك وطاء مثبلك خميه عليه وحقا لان كسته در
 الطربوب طائرك خمى ونونك سكوتى ورائك خميه ايحكه اولان قورى كك فصل العين العيب عينك فتي
 ورائك تشديد به صوتى كوكر جين كى اكوب اغزله يملك بقال ع الما يعى من الباب الاول وفي
 الحديث الكباد من العيب يعى جكر اعرضى صوتى وجه مزبور اوزن اجمددن در كوكر جين صوتى ع طرب يقبله
 ايجد كى كى چار يار ايجد كنه دنى عبد يرلر العباب فتح عينه مصدر در معنى مذكور اوزن وقولهم
 لا عيب اى لا عيب فى الماء يعنى صوتى دفعه اجمعه عيب زال وزنى اوزن امر اولغله واوت او زانه دنى ع
 ديرلر بقال ع النبات اى طاك العباب عينك خميه صوعظم جوق اولق وائلق العيب مثبته
 شول صولدر كه يردن اثلوا نلوجقار العيب عينك فتي ورائك سكوتيه يوكدن اولان كلم
 واهونك اركى نيس الظبامعنا سنه و بكتاك يعنى العيب عينك فتي ورائك سكوتيه اورون كسته
 العيبه عينك خمى وكسر به ورائك ورائك تشديد به كبر وتجر بقال رجل فيه عيبه وعيبه اى كبر
 وتجر وعيبه لاهليه نخونها اى كبر هاو عظمتها العيبه عينك فتي ورائك كسر و مبدل شول نسنه در
 كه مغاير عر فط دن طمير يعنى ديك نلو اغاجك صمفدن طمير مغاير مغفرك جمى در ميم كسر به و غن
 معجه ايله صمغ معنا سنه و عر فط عين مهله نك خمى وراء مهله نك سكوتى ورائك خمى ايله وطاء مهله ايله بر
 ديك نلو اغاچدر عيبه اللالك يونسى اولان نسنه يه ديرلر و لثا نسنه در كه تمام اولوا غاچدن حاصل
 اولور صمغ مثالنده لذب اولور شول نسنه كه اندن ريوزنه و شش برزه قورلر اوزر نه صودو كر اول
 يردن اقل صولتند اولغين لى ايجر لركاه اولور كه لى بشور وب غليظ ايدرلر العيب عينك فتي
 وعينك سكوتيه ورائك خميه شول ته ديرلر كه زياده استكن اوله وشول نهره ديرلر كه زياده اقديسى
 اوله العيب عينك فتي ورائك سكوتيه خشم ايمك بقال عيب عليه يعنى و عيب عتبان من الباب الاول
 والثانى ايضا اى غضب عليه المعتب بفتح الميم والتاء بمعناه التعجب فتيه ورائك خمى وتشديد به مثله
 المعتبه بفتح الميم والتاء ايضا اسم در عتبدن خشم معنا سنه العتاب عينك كسر به خشم ايمك
 بعضلر ايتدى نازلق ايله مكمله ابدوب غضب حالتى سوبلشمكنر بقال اذا عتابوا اصلح ما بينهم
 العتاب الاعتوبه همزه نك خمى وعينك سكوتيه ورائك خميه شول نسنه در كه عتابه سبب اولور
 افعوكه واعجوبه فحكه ونعجه سبب اولنه اطلاق اولندى كى بقال بينهم عقوبه يتعابون بها

ظنب
عيب

عيب

الاعتاب همزه نك كسر به وعينك سكوتيه اساءت ايتدن رجوع ابدوب احسان ايتكه بشليق در
 بقال اعتبى فلان اذا عادالى مسرتى راجعا عن الاساءة واكر اعتابك همزه سلب ايجودن ديسه لر بعد
 ديكدر عتبى يعنى غضبى زائل فلق معنا سنه مكره جوهر كله بوند رضا ايجون موضوع در ديه اسمى عتبى
 كلك فر بنه سيله و به ضلر ايتدى اعتاب برامردن برامردن رجوع ايتك معنا سنه دنى كور بقال اعتب فلان
 اذا رجع عن امر كان فيه الى غيره العتبى عينك خميه ورائك سكوتى والفك قصر بهلر ضامعنا سنه در وفى المثل
 لك العتبى بان لارضيت يعنى بولامى حقيقت ارضامر اذا ولد قد ديرلر اعتبك بالانهورى معنا سنه الاستعتاب
 همزه نك كسر و وسينك سكوتيه يعنى الاعتاب واستعتاب طلب اعتاب دنى اطلاق اولور نقول استعتبته
 فاعتبى اى استرضيت فارضاني عتب بندن برقيبه نك ياباسنك ايجدركه اولد عتب بن اسم در كه
 بعض ملوك عرب اناك قيله سن غارت ابدوب رجالتى اسيراند كره اذا كبر صديا نام بتر كونا حنى بقتونا
 ديرلر ايتدى يعنى او غلر جز يكت اولد قن بزي خلاص ايدرلر ديرلدى بوزر و به واصل اوليوب هلاك
 اولد قن اودى عتب قولى مثل اولدى يعنى عتب هلاك اولدى مرادنه ايرمدى الاعتاب همزه نك
 كسر به افتعال وزنى اوزن بر نسنه در رجوع ايتك ويولك اسان قوبوب صار نه كيك بقال اعتب الطرب
 اذا ترك سهله واخذ فى وعره ووعر واوك فتي عين مهله نك سكوتيه صرب اولان يرزمن درست
 معنا سنه وقصد ايتك معنا سنه ده كور بقال اعتب اى قصد العتب فتيه نك يارلى واحدى
 العتب كور العتبات كدلك عتبته نك جمى كور وعتبته قيونك استكنه دنى ديرلر بونك دنى جمى عتب كور
 وعتبته امر كه به دنى ديرلر بقال فلان حل على عتبته اى امر كره من البلا و بقال ميقى هذا الامر رب ولا
 عتب اى شدة ورب دنى رانك و نك فتيه شدت معنا سنه در و عتب اوتنه بر ما غله صرجه بر مق
 اراسنه اولان بر ما غه ده ديرلر العتبان فتيه نك دوه اوج اياغ اوزن بوزريك بقال عتب البعير به شب
 ويعتب عتبان من الباب الاول والثانى اى مشى على ثلث قوام كدلك ادم براياغ اوزن يور جكه دنى
 عتبان ديرلر عتبان عينك كسر به ورائك سكوتيه بر رجلك اسميدر المعتب ميم خمى وعينك فتيه
 يقلمش نسنه بقال نوى معتب اى مهدوم ووى نونك خميه شول خرقة ديرلر كه جادرك اطافنه
 قررلر يعمر صوتى ايجر و كبر مسون ديوم ام معتب ديرلر قن كدر نسنه محكم اولسه العتب عتبك فتي
 ورائك سكوتيه در حرجه وزنى اوزن بلدى ايجدن جقيق ايدنك كه ديار عرب ايكى ياش اغاچى برى
 بر نه سورمكه اود چقارلر بقال عتب الرجل زنه اذا اخذه من شجر لاهدى ايرى ايرى ام لاوا اير اشر
 لطار ايتكدر افساد معنا سنه ده كور بقال عتب علمه اذا افسده العتب عينك ورائك خمى ورائك سكوتيه
 براغاچدر كه اناراغاچى كى در اما بر اغى قمرى در كذا فى بعض نسخ الصحاح العيب عينك فتي وجميك
 كسر به شول امر در كه اندن عجب اولور عجب عينك خميه عجب معنا سنه در العجب جيمك تشديد به
 تخفيفندن ابلغ ياكش در زياده عجب اولور عجب نسنه معنا سنه الا عجب به همزه نك وجميك خميه
 وعينك سكوتيه كذا كذا عجب اولور عجب نسنه معنا سنه در العجب فى قولهم عجب عجب للتاكيد
 كايقال ليل لائل اى مظلم جدا التعجب نك فتيه بر جمدر كه واحدى بوا قدر عجب نسنه لر ديتدر
 العجب فتيه نك فتي وجميك خمى وتشديد به والا استعجاب بر معنا در بقال عجب من
 كذو عجب منى واستعجب يعنى وعجب وعجب جمى اولنارلر يعضيلر ايتدى عجبك جمى عجب كور
 واما اعجب ديدكرى كوي كاه عجبك جمى در احاديث اهدوشك جمى اولدو دنى كى التعجب نك فتي

عتب

عثر به

عجب

عصب از کت صومینه دیر ار ماء الفحل معنایسته الاستعساب همزه نك كسرى وسينك سكويه طوار اراك
 طلب ايمك بقال استعسب الفرس اذا استودقت والاستيداق بالذال المهملة والقاف طلب الفحل اليه عسوب
 يانك فتي وعينك سكوي وسينك ضمي ايله اري بيك ملك الفحل معنایسته بوسیدن قومك اولوسته عسوب
 قوم دیر لر و عسوب بر قوشدر چكر كه دن يوجك كه قوندوخی حينك قنادلر بن دیوشتر مزوآ ترقلدوخی
 وقت ذكراولنان قوشه تشيه اولنور العشب عينك ضمي وسينك سكويه تازه اوت واكخشش
 دیر لرخی قور يا بجه بقال بلدعا شب لكن ماضينك اعشب الارض دیر لر غیری دیر لر قن ارض اوت
 بتورسه العا شب سينك كسر بله عشب او تلاتيه دیر لر بقال بعیر عا شب ای رعی العا شب الا عشاب
 همزه نك كسره بله اوت بتورمك شه كم مرور ايتدی وقوم اوت بولغه دخی اعشاب دیر لر بقال اعشب القوم
 ای اصابو اعشبا وياشلی اقهو ر مكه دخی دیر لر بقال سا لته فاعشبنی ای اعطانی ناقة مسنة المعشبة ميمك
 ضمي وعينك سكوي وسينك كسر بله اولنور بقال ارض معشبة المعشبة بمعناه العشب عينك فتي
 وسينك كسر بله اوت بتور مسی ظاهرا ولان یر بقال مكان عشب ای بين العشاب الاعشاب همزه نك
 كسرى وعينك سكوي وسينك كسر بله ريك اوقی جوق اولق بقال اعشوشبت الارض ای كثر عشبها باخود
 قوی اوت بتور دی ديك اوله صيغه مربون مبا لعه ايچون اولغله ته كم خشن واخوشون دیر لر ز ياده
 اری اولدی ديك معنایسته التعاشب تانك فحقيله وسينك كسر بله یر رجزوی اوت بلك بقال ارض فيها
 تعاشب اذا كان فيها عشب نبت متفرق وبتذونله وباء موحدا ايله شئ يسيره دیر لر جمدر واحدی ووقدر
 العشبة فحقينله يشلون فقه عشمه كي كه عشمه دخی ممله نومعنايه در بقال شيخ عشبة وعجور عشبة ای هم
 وهمة والهم بكسر الهاء وتشديد الميم المسن جد العشب فحقينله يومش كان بولمش كسره لر بقال عيال
 عشب ای ليس فيهم صغير العصبه فحقينله سكر كه اعضاءه اولور مفاصل اعضائك طباني مثابه سنه در
 العصب فحقينله والاعصاب همزه نك فحقيله ايكسسی دخی عصبه نك جمیدر سكر لر معنایسته واسراق قومه
 دخی عصب اطلاق اولنور بقال هومن عصب القوم ای خيارهم وعصب دیو علم عروضة مفاعلتك لامي
 اسكان اولنوب مفاعيلنه نقل اولنقدر وعصبات سكر او اولعه دخی دیر لر بقال عصب اللحم من الباب الرابع
 ای كثر عصبه العصب عينك فتي وصادك سكويه برنسنه في حكم ده رملك برنوع بر دینيه دخی عصب دیر لر
 وعصب قومك اشرفنده دیر لر بقال ذا القمن عصب القوم صادق حر كتهله ديد كره كي ته كم ره رايته
 ودوه سودور مكيچون بودون بلغه دخی دیر لر بقال عصببت الشجرة اذا خمت اغصانها اليها ثم ضربتها بسقط
 ورقها قال الجاح لاصبينكم عصب السلم يعني سلم اغاجك بداقاری كي سزی برره بغارم وسلم اغاجك
 دكي اولماغن بوداقرن برره جمع ابدوب بغار لر تا كه اصان كمكه قابليت اوله وقوم بر كسره في اوتيه اللغه
 دخی دیر لر بقال عصب القوم فلانا ودوه اطرافني ده رايتمكه دخی دیر لر بقال عصببت الابل فلانا اذا ارتبه
 فر ايتدی عصببت الابل دیر لر وعصببت دخی دیر لر كسر بله قن دوه لر جمع اولسه لر فاكان ماضيه مفتوح العين
 فكله من الباب الثاني واغز ياری اغزده قور يغه دخی دیر لر بقال عصب الربق بغيه بالفتح اذا جف عليه
 وعصب الربق فاه دخی دیر لر زرع خافض اوزن موافق قرر مغه ده دیر لر بقال عصب الافق ای اخر وقوجك
 خايه لن بغاه دخی دیر لر تا كه اخراج ايتدين سا قط اوله الانعصاب مشندو محكم اولق بقال انعصاب
 اذا اشتد المعصوب ميمك فحقيله اته طولي ولان كسره بقال رجل معصوب الخلق جار يه معصوبه حسنة

عصب از کت صومینه دیر ار ماء الفحل معنایسته الاستعساب همزه نك كسرى وسينك سكويه طوار اراك
 طلب ايمك بقال استعسب الفرس اذا استودقت والاستيداق بالذال المهملة والقاف طلب الفحل اليه عسوب
 يانك فتي وعينك سكوي وسينك ضمي ايله اري بيك ملك الفحل معنایسته بوسیدن قومك اولوسته عسوب
 قوم دیر لر و عسوب بر قوشدر چكر كه دن يوجك كه قوندوخی حينك قنادلر بن دیوشتر مزوآ ترقلدوخی
 وقت ذكراولنان قوشه تشيه اولنور العشب عينك ضمي وسينك سكويه تازه اوت واكخشش
 دیر لرخی قور يا بجه بقال بلدعا شب لكن ماضينك اعشب الارض دیر لر غیری دیر لر قن ارض اوت
 بتورسه العا شب سينك كسر بله عشب او تلاتيه دیر لر بقال بعیر عا شب ای رعی العا شب الا عشاب
 همزه نك كسره بله اوت بتورمك شه كم مرور ايتدی وقوم اوت بولغه دخی اعشاب دیر لر بقال اعشب القوم
 ای اصابو اعشبا وياشلی اقهو ر مكه دخی دیر لر بقال سا لته فاعشبنی ای اعطانی ناقة مسنة المعشبة ميمك
 ضمي وعينك سكوي وسينك كسر بله اولنور بقال ارض معشبة المعشبة بمعناه العشب عينك فتي
 وسينك كسر بله اوت بتور مسی ظاهرا ولان یر بقال مكان عشب ای بين العشاب الاعشاب همزه نك
 كسرى وعينك سكوي وسينك كسر بله ريك اوقی جوق اولق بقال اعشوشبت الارض ای كثر عشبها باخود
 قوی اوت بتور دی ديك اوله صيغه مربون مبا لعه ايچون اولغله ته كم خشن واخوشون دیر لر ز ياده
 اری اولدی ديك معنایسته التعاشب تانك فحقيله وسينك كسر بله یر رجزوی اوت بلك بقال ارض فيها
 تعاشب اذا كان فيها عشب نبت متفرق وبتذونله وباء موحدا ايله شئ يسيره دیر لر جمدر واحدی ووقدر
 العشبة فحقينله يشلون فقه عشمه كي كه عشمه دخی ممله نومعنايه در بقال شيخ عشبة وعجور عشبة ای هم
 وهمة والهم بكسر الهاء وتشديد الميم المسن جد العشب فحقينله يومش كان بولمش كسره لر بقال عيال
 عشب ای ليس فيهم صغير العصبه فحقينله سكر كه اعضاءه اولور مفاصل اعضائك طباني مثابه سنه در
 العصب فحقينله والاعصاب همزه نك فحقيله ايكسسی دخی عصبه نك جمیدر سكر لر معنایسته واسراق قومه
 دخی عصب اطلاق اولنور بقال هومن عصب القوم ای خيارهم وعصب دیو علم عروضة مفاعلتك لامي
 اسكان اولنوب مفاعيلنه نقل اولنقدر وعصبات سكر او اولعه دخی دیر لر بقال عصب اللحم من الباب الرابع
 ای كثر عصبه العصب عينك فتي وصادك سكويه برنسنه في حكم ده رملك برنوع بر دینيه دخی عصب دیر لر
 وعصب قومك اشرفنده دیر لر بقال ذا القمن عصب القوم صادق حر كتهله ديد كره كي ته كم ره رايته
 ودوه سودور مكيچون بودون بلغه دخی دیر لر بقال عصببت الشجرة اذا خمت اغصانها اليها ثم ضربتها بسقط
 ورقها قال الجاح لاصبينكم عصب السلم يعني سلم اغاجك بداقاری كي سزی برره بغارم وسلم اغاجك
 دكي اولماغن بوداقرن برره جمع ابدوب بغار لر تا كه اصان كمكه قابليت اوله وقوم بر كسره في اوتيه اللغه
 دخی دیر لر بقال عصب القوم فلانا ودوه اطرافني ده رايتمكه دخی دیر لر بقال عصببت الابل فلانا اذا ارتبه
 فر ايتدی عصببت الابل دیر لر وعصببت دخی دیر لر كسر بله قن دوه لر جمع اولسه لر فاكان ماضيه مفتوح العين
 فكله من الباب الثاني واغز ياری اغزده قور يغه دخی دیر لر بقال عصب الربق بغيه بالفتح اذا جف عليه
 وعصب الربق فاه دخی دیر لر زرع خافض اوزن موافق قرر مغه ده دیر لر بقال عصب الافق ای اخر وقوجك
 خايه لن بغاه دخی دیر لر تا كه اخراج ايتدين سا قط اوله الانعصاب مشندو محكم اولق بقال انعصاب
 اذا اشتد المعصوب ميمك فحقيله اته طولي ولان كسره بقال رجل معصوب الخلق جار يه معصوبه حسنة

عشب

عصبة

عرب

عصب

الخلق ای مجد له الخلق یعنی فرموده و اعضا سی قوی اولسه بو به در لر ولت هذبله معصوب اج اولان
 کسنه به در لر بجای معنا سنه المعصب میمک ضمی وصادک تشدد بدی و فحمله شول کسنه در که بیان
 اجلفندن بغلش اوله بعضار ایتدی معصب اول کسنه در که انوک مالن زمانه ضایع قاش اوله بقال عصبته
 الاسفون ای اکت ماله التعصیب تاتک فحی و عینک سکونیه وصادک کسری و مد به باشی باغلق بقال
 عصبته رأسنه بالعصا به تعصبا العصبه فحینه ذکور جانندن اولان اقر به ذکور اوغلی اوغلی کی و یا یا باسی
 سکی که بونلره و بونلره منسوب اولان اوله عصبه در لر ز را بونلر احاطه قلور را با بونلر طرفدن
 و غلی بر طرفدن هم بر جانندن آخر جانندن العصبهات فحینه عصبه نک جمعی کلور التعصیب تاتک و عینک
فحی وصادک ضمی و تشدد به عصبته ما خود در یار دم ایتک معنا سنه و تعصب عصبه به بغله دخی
 ذیر لر العصبیه عینک وصادک فحمله یار هم العصبه عینک ضمیله ر جالندن اون ایله فرق بینده اولان استخاصه
 دیور لر العصاب عینک فحی وصادک تشدد به ایلک صتان کسنه غزال معنا سنه و مهذب الایساده
 عضابی کلاه فروش ایله نفسیر ایشدر و صراحه عصاب به ایلکن اگر بی ایله نفسیر اولمش العصبیه
 عینک کسری به دولمند عامه معنا سنه و هر سنه که انوکله باش بغلر لر و باشی انوکله احاطه ایدر لر
 اکعصابه در لر و عصابه ناسدن و ذوایندن و طیور دن بر جماعته در لر الاعتصاب همزه نک کسری به و عینک
 سکونیه به باشه و لبند صار یق و تاج کیمک بقال اعتصب بالتاج والعمامة الاعتصاب همزه نک کسری
 و عینک سکونیه جمع اولوب بلوک بلوک اولق بقال عصوب القوم ای جمعوا و صاروا عصاب و کون قاتی اولق
 بقال عصوب الیوم ای استند العصب عینک فحی وصادک کسری به تشدد و سخت معنا سنه بقال به م
 عصبی ای تشدد و عصب شول چکره در لر که بغاوشله صاروب بشور لر العصب عینک وصادک
 فحمله کذلک قاتی تشدد به معنا سنه بقال یوم عصب ای تشدد بد العصب عینک فحی وصادک ضمیله
 شول ناقه که بوطی بغلنجه سودو ر میه العصاب عینک کسری به شول ایدر لر که سودو یرمین ناقه نک
 بوطنه بغلر لر سودو یرسون بهو العصبی عینک فحی وصادک سکونیه ولا ملک فحی و آخر نه عینک
 تشدد به ر جالندن تشدد اولن کسنه به در لر لامک زیاده سیله العصب عینک فحی وصادک سکونیه کیمک
 بقال عصبه عضبا من الباب الثاني و سولک معنا سنه ده کلور نقول عضبت الرجل بلسانی اذا شتمه وضعیف
 قلی بقال عضبه و کسکین قلجه دخی عضب در لر سيف قاطع معنا سنه العصاب عینک فحی وصادک
 تشدد به به زیاده سوکچی کسنه شتام معنا سنه العضو به ضمتنه دل کسکین اولق حدت لسان
 معنا سنه بقال عضب لسانه عضو به من الباب الخامس اذا صار عضبا ای حد بدی افی الکلام العصباء عینک
 فحی وصادک سکونیه والف مدوده ایله شول قیوندر که انوک ایچر وده اولان بونوزی فانش اوله بعضار ایتدی
 شول قیوندر که انوک بر بونوزی فانش اوله بقال عضبت من الباب الرابع وعضباء شول ناقه به در لر که
 قولاغی یار لاش اوله مشقوقة الاذن معنا سنه و قولاغی یار لاش قیونده دخی در لر انار سول اکرم صلی الله
 علیه و سلم ناقه سنه عضبا دبد کری لقب اولدو غنه بناء درقو لاغی یار لاش اولدو غنه بناء دکلدر
 الاعصاب کسری همزه ایله قیونک بونوزن فاش بقال اعضبتھا انا الاعصب همزه نک فحی وصادک فحمله
 شول قیوندر که بونوزی شکان فانش اوله و ر جالندن اعصب شول کسنه به در لر که انوک یار د مجبسی اولیه
 بی معین معنا سنه و اعصب اصطلاح عروضا مفاعلتن مجزوم اولوب مفتعان اولمقد ربح و افرده المعصوب
 میمک فحمله ضعیف اولان کسنه العطب فحینه هلاک معنا سنه بقال عطب یعطب من الباب الرابع الاعطاب

عصب

عصب

عطب

کسری همزه ایله

کسری همزه ایله هلاک ایتک بقال اعطبه ای اهلکد المعاطب میمک فحی و طانک کسری به هلاک اولق بر لر
 المعطب بالفتح معاطب مفردی العطب والعطب طانک ضمی و سکونیه مثل عسر وعسر ینبذ قطن معنا سنه
 العطبة عینک ضمی و طانک سکونیه بر یار ینبه بقال اجدر ح عطبة ای ح قطنه اوخر قه محترقة یعنی
 یاغش ینبه یاخود یاغش اسکی رایحه سن طو بار العنطب عینک طانک ضمیله ایله ارکک چکر که
 جراد مذکر معنا سنه طانک فحی دخی لغت در العنطاب عینک ضمیله والعنطوب کذلک عینک و طانک
 ضمیله بعضیلر ایتدی بونلر دخی عنطب کی ارکک چکر که نک اسکلر بدر العنطوبه عینک ضمیله مؤنثی در
 العنطاب عینک فحمله جمعی در العنطباء الضم والمددیشی چکر که عنبه عینک ضمیله بموضعک اسیدر العاقبة
 هر شئتک آخری عاقبتی در و ولد معنا سنه دخی استعمال اولنور بقال لست لفلان عاقبة ای ولد و عاقبة
 اسم در عقبتک معنا سنه بقال عقب فلان مکان ایسه عاقبة بومصدر معنا سنه کلن اسملر دن در شته یاری تعالی
 لبس لوفعتا کاذبه سور مشدر کذب معنا سنه وبقال عقب الرجل فی اهلله ای بغیته بشر یعنی بر مرلن
 طلب ایتک العقب خلف معنا سنه کاور و فی الحدیث هو السید والعاقب ای من یخلف السید و قول
 النبی صلی الله علیه وسلم ان العاقب یعنی اخر الانبیاء و هر شی که بر شیدن خلف اوله کاعقاب در لر العقب عینک
 فحی و قاذک کسری به ایاغک مؤخری که اوکجه دیک اولور و استعمال عربک بوموئث اولور و عقب ولد
 و ولد دخی طلاق اولنور و بوند قافل کسری و سکونی ده لغت در بودخی مؤث کلور و بر سنه نک
 اردنجه دیک معنا سنه دخی کاه را کر چه اندن فی الجای باقی قاش ایسه ده نقول جئت فی عقب شهر رمضان
 اذا جئت وقد بقی منه بقیه العقبه عینک ضمیله و قافل سکونیه اخر قرا اولنور و جئت برته کم جقق طاشاری دوه
 قوسشک اخر مرعاسی اولدو غیور حجارة المر معقبه النعامة در لر و مرو جقق طاشنه در لر میمک فحی
 و راتک سکونیه و عقبه نو به دخی در لر بقال عقتک ای ذوبتک ویدل معنا سنه ده کلور بقال
 اخذت من اسیری عقبه ای بد لاه عقبه الطائر قوشک اوچر کن انوب چقد و غنک بیندن اولان مسافه به
 در لر و عقبه شول چولک دیند باقی قلان طعامة در لر که عاریتی الن جوعک صاجنه چولکله به
 و بر بلور العقب عینک فحی و قافل سکونیه بر کسنه نک اوکجه سنه اور مق نقول عقبته اذا ضربت عقبه
 و دفعه نایه ده یوریکه دخی در لر بقال لهد الفرس عقب حسن و عقب شول کرش اسلدر کری سیکیری
 مذلاوقه یاخود یا به صار معه در لر نقول عقب السهم والقدح والقوس عقیب الذلوت شیانمه علیه
 و قدح قاذک کسری و دال مهمله نک سکونیه بلکسرو دمرنر اوقه در لر العقب والعقب مثل عسر وعسر
 عاقبت معنا سنه کاور رومنه قوله تعالی هو خیر ثویا و خیر عقبا و بر سنه تمام نهایت بولغه دخی در لر
 العقبان بضم العين و سکون القاف بمعناه نقول جئت فی عقب شهر رمضان و فی عقبانه اذا جئت بعد ما مضی
 کله بخلاف ما اذا قات فی عقب شهر رمضان و قد مر التعاقب تاتک فحی و قافل ضمیله نو بتلک نک
 و بر یرینک اردنجه کمل بقال هما یتعاقبان کاللیل والنهار المعقبان میمک کسری و عینک سکونیه شول
 عورندر که بر کره اوغلان بر کره قز طوغر مق عاد فی اوله العقبه عینک کسری و قافل سکونیه آرو هیئت
 معنا سنه بقال علیه عقبه السرو والجمال ای اژدک و هیئته یعنی انده مروت و جمال آری واردر که سرو فحی
 سین مهمله ایله و سکون راء مهمله ایله مروت معنا سنه در و عقبه القمر در لر لید بر کره دیک محلدن بقال
 ما بفعل ذلك الا عقبه القمر اذا کان یفعله فی کل شهر مرة العقب فحینه شول سکیره در لر که اندن کیمش
 اسلر لر العقبه فحینه طاعده اولان یوقو شلو و انسلو صرب یول یعقوب یاتک فحی و عینک سکونیه

عنب

عقب

و جالدين بر كسنة نك اسمي در و كلك ديد كاري قوشك ار ككنه دخی ديرلر اليقايب يانك فتي و قافك
 كسر به يعقوبك جعي المعاقبة ميك فتي و قافك كسر به شول دوه لره ديرلر كه بر كون شور او نليه
 و ركون لذيد اوت اوليه العواقب شول دوه لره ديرلر كه صوبي ايجوب يتاغنه كلوب كير و صوبه عودت
 ابلية الاعقاب ثوبت قولنق نقول اعقب الرجل اذا ركب عقبة و ركب هو عقبة يعني فحن طوان بر نوبت
 اول بنسه و بر نوبت سن ينسك بوبله در سن مثل المعاقبة و اهل عرب ينسك يعقب بين الفاء و الثاء
 و يعاقب مثل جند و جدت ديد كاري كلا مارند اعقاب و معاقبه بو معنايه در و جدت و جند فقب
 معناسنه در و اعقاب مجازاته دخی ديرلر بقال اعقبه بطا عته اي جازاه و اعقاب بر كسنة و فات ابدوب
 ولدن خلف قومنه ده ديرلر و اوقات معينه ده بري بري اردنجه كلكه دخی ديرلر بقال اعقبه الطائف يعني
 اكا جنون اوقات معينه سنه كلدی و طائف شول خياله ديرلر كه و سوسه دن و جنون دن حاصل اولور
 و اعقاب ايكي بلد زيري بري اردنجه طوغنه دخی ديرلر بقال هذا التيم يعقب ذاك التيم اي بطلع بعده و اعقاب
 مورث اولغه دخی ديرلر بقال اكل اكله اعقبه سقما يعني بر طعام بد بهكه اكر مضى مورث اولدى و خليفه
 اولغه دخی ديرلر بقال ذهب فلان فاعقبه ايه اذا خلفه و هو مثل عقبه و اعقاب چو لمكي عاربي الان چو ملك
 صاحبينه طعام اليقو مغه دخی ديرلر بقال اعقب مستعير القدر اي رد ها و فيها العقبة و عقبه عينك ضيله
 باقى فلان طما مدر على مامر العقاب كسر له و المعاقبة ميك فتي و قافك فتيه عقوبت ايمك بقال عاقبه
 بذنبه و غنيت بولغه دخی ديرلر قال الله تعالى فعاقبتم اي فغنتم و معاقبه منا و به معناسنه ده كور و على مامر
 و معاقبه عقبنجه كلكه دخی ديرلر بقال عاقبه اي جاء بعقبه و عقاب عقبه نك جعي دخی كور و المعاقب ميك
 فتي و قافك كسر به عقبنجه كن كسنة العقيب عينك فتي و قافك كسر به بمعناه التعقيب تانك فتي
 و عينك سكوييله و قافك كسر به ككذلك عقبنجه كلك معناسنه و تعقيب عرج ديد كاري او نك فتي
 صراز و بقرور يغه قريب اولسنه ده ديرلر بقال عقب العرج اذا اصفرت ثمرته و حان ييسه و عرج فقر
 دكتي ديد كاري دكن در و تعقيب بر كسنة غزاله و اول سنه ايجنه تكرار غرايه و ارمق و بر مرادك طلبينه
 و ارب و جد و سعي ايمك بقال عقب في الامر اذا ارد في طلبه مجد و انتظار معناسنه ده كور و كفوله تعالى
 ولي مدبر او لم يعقب اي لم يعطف ولم ينتظر و تعقيب غاز دن صكره دعاليجون يابرنسنه طليجون اوتور مغه
 ديرلر وفي الحديث من عقب في صلوة فهو في الصلوة و استثناء معناسنه ده كور بقال نصدق فلان بصدقة
 لپس فيها تعقيب اي استثناء المعقبات ميك فتي و قافك كسر به و تشديد به كچه ده و كو نند ده و مؤكل
 اولان ملكلر زيرا انلر بري برين عقيلر و كثر مراد اولد عيجون صيغه تانك اوزن كلدی شه كم نسابة
 و علامة ديرلر و معقبات شول دوه لره ديرلر كه بري ينك عقبينه حوض اوزرنه طور مش اوله تاكه
 اوكونه اولان دوه صوايجوب كند و به نوبت ده كه كدونار ناظر ات العقب در يعني بري ين عقيلكه منتظر لدر
 التعقب تانك فتي و قافك فتي و تشديد به بر كسنة ي ككناه ايجون مواخذه ايمك نقول تعقب الرجل
 اذا اخذته بذنب كان منه و تعقب بر خبر ده شك ابدوب كرو صور مق ايجون عودت ايمك بقال تعقب عن
 الخبر اذا شك فيه و عدت السؤال عنه و بر نسنه نك عاقبنده خير بولغه دخی ديرلر بقال تعقب فلان رايم
 اذا وجد عاقبته الى خير الاعتقاد همزه نك كسر به افتعالدين بايع متاعى حبس ايمك فتي قبض ايمك ايجون
 وفي الحديث المعتقب ضامن يعني فحن يايك كندى قبضنه ضايع اولسه و حبس ايمك معناسنه ده كور
 بقال اعتقب الرجل اي حبسته و بر نسنه نك صو كند ندامت بولغه دخی ديرلر نقول فعلت كذا و اعقب

منذ ندامة

منه ندامة اي و جدت في عاقبته ندامة العقيب عينك فتي و قافك سكوييله و الفلك قصير بولغنسنه نك
 بمراسنه ديرلر العقاب عينك ضيله يري قوشك ديد كاري قوش الاعقب همزه نك فتي
 و قافك ضيله جمع قلتي در عقاب موث سماحي اولغين جمع قلتي بو وزن اوزن ككشدن زير الفعل صغه سى
 موثنه مختص در العقبة و العنقاة و البعقاة عينك و قافك فتيه بولغنسنه بولغنسنه بولغنسنه بولغنسنه بولغنسنه
 اوزن كسكن طرقلو ديكدر بقال عقاب عقبة و عنقاة و بعقاة و سماعك عته دخی عقاب ديرلر
 و عقاب قوش ديد اولان شول طائنه ده ديرلر كه قيودنه ايلن قوغه يي يان و طابع كنار نه اولان بوجه
 قبايه دخی ديرلر كه زديان كني اوله العقرب معروف جانور ك اسمي در و كوكه اولان ر و جك ر ينك دخی
 اسميدر جعي العقارب كلور عينك فتي و رانك كسر به و عقرب موث سماحي در و انوك انما سنده عقربة
 و عقرباء ديرلر و دغاير منظر قدر و مذكره العقربان ديرلر عينك ضيله و عقربان بر جانون اطلاق
 اولنور كه انوك اوزون ابقلري وار در و قور و روي عقرب قور و روي كي دكلير المعقرب ميك فتي و عينك
 فتي و رانك كسر به عقرب بلور ديكدر بقال مكان معقرب اي فو عقارب و ارض معقربة المعقربة ميك فتي
 و عينك سكوييله و قافك فتيه كير و عقرب بلور ديك اولور كويكه عقرب لفظي ثلثيه رد اولنوب اندن
 اسم مكان صيغة سى بنا و تشدير المعقرب ميك فتي و رانك فتيه اكلش ديك اولور بقال صديغ معقرب
 اي معطوف عكابه عينك فتي و ايله بر قبايه نك ياباسي ادبدر العكاب ككذلك عينك ضيله توتن دخان
 معناسنه العكوب از دحام بقال للابل عكوب على الخوض اي مزاجه العاكب جماعت كثير العكوب عينك
 فتيه توز غبار معناسنه العنكبوت عينك فتي و ونك سكوييله و يانك ضيله اوو و بلك ناسجه معناسنه
 و غالب بو در كه موث استعمال اولنور العناكب عينك فتي و كافك كسر به جعي كلور العنكبوت عينك
 فتيه ككذلك عنكبوت معناسنه در العكب عينك كسري و كافك فتي و يانك تشديد به فرموده و قصه
 بو بلور اولان كسنة و بر كسنة نك ادبدر كه نعمان بن منذر ك زندا نجسي ابدى العلب عينك فتي و لامك
 سكوييله بر نسنه نك نشاني كه بر يرده باقى قلور مثلا دوه نك جسمينه قوران يري و ايب يري كي و علب
 قاجك قبضه سنه دوه سيكرى صار مق بقال علبت السيف اعلبه علبا من الباب الاول اذا خربت قائمه
 بعلباء البعير و حزم حاء مهمله و زاي معجيه ايله بغاغه و صرمغه ديرلر و علبات يكيوب قوي اولغه ديرلر
 بقال علب اللحم و نبات غليظ اولغه دخی ديرلر بقال علبت النبات اي جسا يعني يكيوب قور يغه بشلسه
 ياخود قالبلسنه بو به ديرلر و كل منها من الباب الاول و الرابع العلوب ضمتنه جعي و علب علامت ايمكه ده
 ديرلر بقال علبته اعلبه من الباب الاول اذا و ستمه او خذ شته يعني فحن بر نسنه يه علامت ايمك
 ياخود طر مليوب نشان ايمك التعليل بعته بقال علبته اذا ائت فيه العلب فختبته مكان غليظ
 و دوه نك بو يني سكير نو ك ايكي جانبنده مرض حاصل اولغه دخی علب ديرلر بقال علب البعير من الباب
 الرابع العلوب ميك فتي و لامك ضيله و اسع بولكه ابقلش محكم اولمش اوله و معلوب عارث بن ظالمك فليجك
 اسميدر العلباء عينك كسر به و الفلك مدله ادمك و غير نك ميونده اولان سكير كه ات پلسي انوك ايكي
 بيننده بتر بقال هاعلباوان و اكر ديلرسك علما آن ديرسن زير اعلباتك همزه سى همزه ملحقه در ديرلر
 ديلرسك لي حراء نك همزه سنه تشبيه ابدوب نثينه سنه و اوه قلب ابدوب سن ديلر سك كساء نك
 همزه سنه تشبيه ابدوب حالي اوزن قورسون و علبارر جاك اسمي در و بقال تشيع علباء الرجل اذا سن
 يعني بر كسنة پير اولوب باشي و بو يني درسه بو به ديرلر كه علبارر يني سكير نه ديرلر عصب العنق معناسنه

عقرب

عكب

علب

العلائی عینک فقی و یانک کسر به علمانک جعی و قلائی دبد کبری نسبه که انو کله قاب قلابلر یا خود
 قلابلر جنسی در العلب عینک فقی و لامک کسر به یا شلو مسن معنا سنه بقال پس علب ای مسن
 و تس تانک فقی ابله یگینک ارککنه دیر لر و یقال ضب علب کذلک و ضب کله دیر لر ته کم مرور ایتمشیر
 العلب عینک کسر به شول داغدر که طوارک بوینده اوز و نلغنه بقالر و علبه نک جعی کلور علی ماسچی
 الملبه مینک ضبی و لامک فقی و تشد بد به شول ناغه در که داغ یا قلمش اوله العلبه عینک ضبیه و لامک
 سکونیه سود قود قاری قابه دیر لر که در بدین اوله العلب عینک ضبی و لامک فقیله علبه نک جعی علب
 کی ته کم مرور ایتمشیر الملب مینک ضبی و لامک کسری و تشد بد به علبه ایشلین کشی الاعلیاء همزه نک
 و لامک کسر به و نونک سکونیه برکسنه خصومت ایدر کن یا خود برکسنه یه سوکر کن ششوب
 قیروب بوین اوزنق اعننی الدبک و الکلب و غیر هما اذا تنقش بغيره یعنی تو بیری قبر سه بونک اصلی علباء
 غنقلن در یعنی بوین سکر ندن ماخود در و بواقعتل یه ملحقر یانک زیاده سینله علب عینک ضبی
 و لامک سکونیه و یانک فقیله بر دره نک اسمی در فعیل و زنی اوزن بر اسم کلا مشدیر بو بدین غیر العلب
 عینک کسر به و نونک فقیله اوزم دبد کبری میوه در العنبه عینک کسری و نونک فقی ابله اوزم دانسی
 بو نامفردانه نادر در زیر ابو غالبه جمع صیغه سینر فحور قد و قد و فیل و فیل و ثور و ثور و الا نادر مفرد
 یجون دخی کلور نحو العنبه و التوله و الحبره و الطیبه و الخیره و الطیره صاحب الاصل شیخ جوهری ایدر
 بونلردن غیر یوصیغه اوزن مفرد کلدو کی معلوم اولما مشدیر و توله تاء مثانک کسری و واک فقیله
 شیر ذلک نسخه سنه دیر لر که عور لار لر ایچون کوتور لر و حبره خاء مهمله نک کسری و واه موخه نک
 فقی و راء مهمله ابله ردیانه دیر لر که بزوغندن در و طیه طاء مهمله نک کسری و واه مثانک فقیله شول
 سیره دیر لر که بلا نقض عهد و بلا خیله اخذ اولمش اوله علی مامر و خیره خاء معجه نک کسری و واه مثانک
 فقی و راء مهمله ابله کر به اولان کسنه یه دیر لر و طیه طاء مهمله نک کسری و واه مثانک فقی ابله بر امزال
 عد اولنان نسبه یه دیر لر اگر سن عنبه یی عدد قلیله ابله جمع اتمک دبار سگ عنبات دیر سن و اگر عدد کثیره
 ابله جمع اتمک دلسک عنب و اعناب دیر سن اگر چه صیغه افعال جمع قلت صیغه لردن در و لکن کاه اولور
 کثرت ایچون دخی کلور و عنبه بثراندن بر نسبه در که بدن انسانه جقر العنباء عینک کسری و بونک
 سکونیه و الف ممدوده ابله عنب معنا سنه لغت در عنب عینک فقی و نونک تشد بد به عنب بن ابی حارثه
 بر رجل در بنی طی قبیلله سندن العنب عینک ضبی و نونک تشد بد به معروف میوه نک اسمیدر العنبه
 کذلک عینک ضبی و نونک تشد بد به عنبات و احدی در العنب عینک ضبی و نونک تحفه فقیله بورنی
 بیوک اولانه دیر لر و قره طاغه دخی دیر لر جبل اسود معنا سنه و بدن نک دخی ایدر و عور نلرک فرجنده
 دبه لک مرضی کی حادث اولان ششه دخی عنب دیر لر العنبان فقیله اهور دن ارکک اولوب ائلوا لانه
 دیر لر و بو معنادن فعل مشتق اولما مشدیر العندلیب عینک فقی و نونک سکونی و دالک فقیله بر قوشدر که
 اکابلبل دیر لر هزار معنا سنه العنادل فقیله عندلیبک جعی زیرار بایعه رد اولند قدن صکره جمع و تصغیر
 اولنور العندله عینک فقی و نونک سکونیه بلبل اوتک بقال الببل یعندل ای بصوت سیمویه ایتدی
 نون قن کله ده اکجی واقع اولسه سن اکازا نه دیجه مکر که زاید اولد و غنه دلات ایدر دلیل اوله العیوب
 علی وزن خیدر جالندن ثقیل و ناساز اولان کسنه و شول کلمه دخی دیر لر که یوکی چوق اوله العیوب عینک
 وهانک کسری و یانک تشد بد به و الفک قصر به و العیوب کذلک عینک وهانک کسری و یانک تشد بد به

قنب

عندلب

ععب

والفک مدیه

والفک مدیه بکتاک اولی بقال عی الشیاب و عیباوه ای اوله العیب عینک فقی و یانک سکونیه و العلب
 و العیبه بالفح ایضا یعنی واحد و بوندن مشتق اولان فعل متعدی و لازم کلور یعنی عاب عیملو اولو
 معنا سنه کلور بقال عاب المتاع ای صار ذاعیب و عیملو قلیق معنا سنه ده کلور بقال عبتنه انا المعیب مینک
 فقی و عینک کسر به عیملو اولان نسبه المعیوب مینک فقی و یانک ضبیه بمعناه علی الاصل المعابه مینک
 فقیله و المعاب کذلک مینک فقیله عیب معنا سنه در نقول مافیه معابه و معاب ای عیب و اسم مکان
 معنا سنه دخی کلور موضع عیب معنا سنه بر اثلاثی اولان فعله کال بکیل کی اگر اسم مکان مراد اولسه
 مکسور العین کلور و اگر مصدر مراد اولسه مفتوح العین کلور و اگر عین الفعل یعنی مفتوح یا خود مکسور
 قیللسک اسم و مصدر ده جمیعاً جز اولور ز راعرب المسار و المسیر و المعاش و المعیش و المعاب و المعیب
 دیر لر المعاب مینک فقی ابله عیملو عیوب کی التعیب تانک فقی و عینک سکونی و واه اولینک کسر به عیبه
 نسبت قلیق و عیملو قلیق معنا سنه ده کلور نقول عیبه ای نسبه الی العیب و عیبه اذا جعلته ذاعیب
 التعیب فقیله و یدنک ضبی و تشد بد به مثله بقال تعیبه ای جعله ذاعیب العیبه عینک فقی و یانک
 سکونیه شول نسبه در که اکا سباب قور ز راء فی الحدث الانصار کرشی و عی تصاریم جماعه و همسر در
 مهماتی حفظ ایدر لره که اسبابی حفظ ایتدی کی به کرش کافک فقی و راء مهمله نک کسر به و شین
 معجه ابله جمادات معنا سنه در العیب عینک کسری و یانک فقیله عیبه نک جعی در مثل بندره و بدین
 العیاب عینک کسر به و العیبات عینک فقیله و یانک سکونیه دخی عیبه نک جعی در فصل العین العیب
 عینک کسر به دوه بر کون صویه کلور بر کون ترک اتمک نقول ذبت الابل تغب غیابن الباب الثانی و نقول
 غیبت عن اقوم اذا جئت یوما و ترکت یوما و بر کون اسم طوتوب بر کون ترک اتمک غب دبد کاری بوندن در
 بوز یارنده اولان غب بعضار ایتدی هفته ده بر کره اولاندر بقال زرغبه تر دد حبا و هر شینک عاقبتنه
 غب دیر لر بقال غبت الامور ای صارت الی او اخرها و ات ر ایجه بعلق معنا سنه ده کلور بقال غب اللحم
 ای اتن و اخشاملق معنا سنه ده کلور و منه قولهم راء بد الشعر یغب یعنی شعری تانی ابله دی اخشامدن
 صباحه و صباحدن اخشامه تأخیر اتمک الغابه و الغواب کون اشری صوا یجن بقال ابل بنی فلان غابه
 و غواب الاغیاب همزه نک کسر به بر کون کلور بر کون ترک اتمک بقال اغیبت عنهم اذا جئت یوما و ترک
 یوما بقال اغیبتا فلان ای اتانا غیاب و فی الحدث اغیاب فی عیاده المر بوض و راء بعوا یعنی بر کون زیارت قلوب
 بر کون ترک ابله یا خود ایدی کون ترک ایدوب او حتی کون زیارت قل و اغیبت الابل دیر لر دوه یی کون اشری
 صور مغه و اغیبت الحی و غبت دیر لر بر معنایه و فلان لا یغیبتا عطاوه دیر لر یعنی بر کون عطا ایدوب بر کون
 اتمک اولما یلکه هر کون عطا ایدر التعیب تانک فقی و واه اولینک کسر به دفع اتمک بقال غیبت عنهم
 بالشد بد اذا دفعت عنهم و تعیب بر حاجته ابر ام اتمک بقال غیب فلان فی الحاجه ای لم یبالغ فیها
 المعیبه شول قیوندن در که بر کون سودی صاغله و بر کون ترک اولنه العبه عینک ضبیه طوشجل دبد کاری
 قوشک یا ورپی که بنی یشر قبیلله سنک ایدی و بونک ایچون حدیثه وارد اولمشیر الغیبه عینک فقیله
 و یانک کسر به شول قیون سودی در که صباح و قتنه صاغلور اخشام اوزرینه سود صاغلوب
 صباحه دک اکشدیلور الغیب فقیله شول دری در که صغیر و خر و سگ اکاکی التند صاقر الغیب بمعناه
 و غیب مناده بر موضعک اسمی در که حجاج انده قربان بوغزلر و او بر کچرک طاغدر الغربه غینک ضبی
 برانک سکونیه کخی کندی و لایتندن ایرود و شک و شام شر بقدر غرب دلور طاغک ایتدی بر حشمه نک ایدر

غیب

غرب

التغرب والاعتراب معناها واغتراب آثار بندين عيرى تروج ايمكة دخى ديرل الغريب غينك فتحى ورائك
كسر به ولاينندن ايرودوشن كسنة الغرب غينك ورائك ضمه لربه غريب معنا سته در الغريب غريبك
جعى وغربا قرايندن اراغ اولان كسنة له دخى ديرل الاغتراب همزه نك وتلك كسر به بقال اغتراب فلان
ذا تروج الى غيرا قاربه وفي الحديث اغتربوا ولا تضموه ايعنى اراغ اولان كسنة لردن تروج ايرك كه قرايدن
تزوج اولادك ضعفت ايجاب ايدرا كچه اصلى كى طبيعى خوب اولور واضواضاد مجه ايله ولد ضعيف
حاصل قلمق معنا سته المغرب ميمك ضمى ووائك كسرى وتشديد بيله شول نسنة در كه جانب مغربه حركت
ايله وبقال هل جاء كم مغربه خبر بغير شول خبر كه اخر ولاينندن كلور وبقال شام ومغرب ومغرب رايك
كسرى وفتحيه بغير اراغ روستا وشينك فتحى وهمزه نك سكويه بر نسنة نك غايى التغريب شهر دن
سورمك نغى بلد معنا سته غرب غينك ضمى ورائك فتحى وتشديد بيله بر طاعك ادى در شام شربقندن
اوتنه بنى كلب ولاينندن الاغراب همزه نك كسر به بر غريب نسنة كتورمك بقال اغرب الر جل اذا جاء بشئ
غريب وقر به بى طولدر مغه دخى ديرل نقول اغربت السقاء اذا ملائه وغريب اولغه دخى ديرل بقال
اغرب الر جل اذا صار غريبا ويركسنة نك وجعى زياده اولغه دخى ديرل بقال اغرب الر جل على مالم يسم
فاعله اى استند وجه الاستغراب بر نسنة غرايت اوزن اولمق بقال استغرب فى الضحك اى استند ضحكه
وكثر المغرب ميمك ضمى ورائك فتحى ايله اق اولان نسنة ابيض معنا سته وهر حيوانه كه كركى ديبى بغير
كوزيك قباغى اق اوله مغرب ديرل نقول اغرب الفرس على مالم يسم فاعله اذا فشت غرته حنى ياخذ العينين
فتبيض الاستغراب بغير نك النك اولان اق يايلوب كركى ديمارى دخى اغارسه بوبله ديرل كير ويو بجلين
كوز زياده كوك اولد غنندن كركى ديمارى اغارسه مغرب ديرل صاحب صراحتك مغرب تفسيرنه خطى
وارد نظر اولنه كبوبله ديمشدر مغرب بفتح الراء سيد وسيدى لب وكرانه ازهر جز الغراب غينك ضميه
قرقه كه طيور قمنندن در الغراب غينك كسرى ورائك سكويه غرابك جعى الاغربه همزه نك فتحى
ورائك كسر به جمع قلنى وغراب القاس يالته نك كسكى واتك ودوه نك غرابى اوجه سته اولان كسكى
يرل بدير كه لول قوروقندن بوقر و صاغ اوجه ايله صول اوجه نك بولشدى ر در بونك دخى جعى غرابان
كلور ورجل الغراب برنوع صار غيدر كه دوه نك همزه سته بغرلر ياورسى امه سون ديو الغريب غينك كسرى
ورائك سكوى ورائك كسرى ومد بيله زياده قره محل تا كيدده استعمال اولنور بقال هذا اسود غريبى
شديد السواد وفتحكه غرايب اسود ديسك سودى غرايبندن بدل قيلور سن زير الوانك تا كيدى تقديم
اولمان الغرب غينك فتحى ورائك سكويه والمغرب ميمك فتحى ورائك كسر به بغير واحد وغرب ديو كوز
ياشى حقيق رده دخى ديرل جعى غروب كلور وهر كوز ايجون غرابان واردر برى كوز بكار نك وبرى كوز
قور غنده اسمعى ايندى غوب بر مر ضرر كه كوز يا شتك على الدوام ايجاب ايدرا بقال بعينه غرب
وديشك كسكى اولماسى ايدرا اولماسى وغرب بيوك قوغه يه ده ديرل دلوعظيم معنا سته وقلبك
كسكنه دخى غرب ديرل وهر نسنة نك كسكنه غرب ديرل بقال فى لسانه غرب اى حدة وفرسك غربى
اوليور يه سته اولان حدى در نقول كسفت من غربه وفرس غرابى كثير الحرى بغير زياده بيوك
وغرب شول طمره ديرل كه كوز يا شى اقدغى رده اولور ناسور كى دائما صولندن خالى اولماز مغربان الشمس
دېر كارى بر نصغير در كه مكبرنه مخالف دوشمشدر كه مغربك نصغيرى در كوز يا كه مغربانه نصغير قمشدر در
بقال لقيته مغربان الشمس جعى مغربان تات كلور مقارق الر اس ديد كركى كى كوز يا كه موضع غروبى اجزا

موضع غروبى اجزا اعتبار ايشلدر در كوز هربا رتصوب ايشكجه يعنى نزل ايشكجه صانكه جزاك برى
كيدر بواعبتان بناء جمع ايشلدر در الغروب ضمتنه اراق اولمق بقال غرب من الباب الاول اى بعدو بقال غرب
عنى اى تباعد وبقال غربت الشمس غروب اى غابت وغروب كوز يا شى افاقى يرل على مامر وغروب كوز
يا شلر يه دخى ديرل دموع معنا سته وفي بعض النسخ الغروب الوهاد المنخفضه يعنى انش يرل وغروب
ديشك كسكى اولماسى حدة الاسنان معنا سته وديشك ايدرا اولماسه ده ديرل الغراب رايك كسر به
اور كح ايله بونك ان برى وحبلك على غاربك ديد كركى بونندن در استديك يه كيت ديك حملندن
وبونك اصلى بودر كه ناقه قن يا شنده يولار واراينكن اولاسه يولارى غاربى اوزن براغورلر رايولارى
كوز ديكجه اولاد بغير نسنة دن خط الاماز غواب الماء فتحينه ورائك كسر به صوتك موحينك
اعلار يه ديرل غواب ابلدن ماخوذر يعنى دوه نك اوموز يه تشبيه ايدوب ديمشدر در الغرب
غينك ورائك فتحيله كومش فضه معنا سته بعضلر ايندى كومشدن اولان جامدر وغرب خمره دخى
ديرل وغرب قوبوندر بر مرض در كه ناقه ده اولان سغف كى در وسغف سين مهيلا نك وعين مهيلا نك فتحيله
بر مر ضرر كه انك ايله ناقه نك بورينك تويى بولنور و كوزلر نك قارى دوكلور وغرب اول مرض ايله متصف
اولغه دخى ديرل بقال غربت الشاة من الباب الرابع وغرب شول صويه ديرل كه قيو ايله طوار صوايحدوى لخور
اراسند قورغه طيلوب از زمان ايجنه رايحه سى متغير اولور وغرب قواق اغاچى سيدار معنا سته
وغرب شول اوقه ديرل كه كيم آندوغى معلوم اوليه بقال اصابه سم غريب يضاق ولا يضاق يسكن وحر ك
واخترى بومقامه الغرب شول اوقدر كه ائلدقندن صكره بولوخيه ديمشدر غلط ايشدر الغصب
غينك فتحى وصادك سكويه بر شى ظالم القدر نقول غصبته منه وغصبته عليه بغيرى ومغصوبه دخى
غصب ديرل الاغتصاب همزه نك وتلك كسر به مثل الغصب المغصوب ميمك فتحيله وغينك سكويه
غصب اولنان نسنة الغصب فتحينه حتم ايمك بقال غصب عليه غضبا من الباب الرابع بعضلر ايندى
غصبت لفلان ديرل قحان ديري اولسه وغصبت به ديرل اولى اولسه غضب صادق سكويه غينك
فتحندن صكره ابن السكيت ايندى شديد الحرة اولان نسنة يه ديرل بقال احمر غضب المغصبة ميمك
فتحيله وصادك فتحيله بعناه الاعصاب همزه نك كسر به غضبه كتورمك بقال اغصبت انا
فتغضب التغضب فتحينه وصادك ضميه وتشديد بيله غضبه كلك الغضبان غينك فتحى وصادك
سكويه غضبناك اولان كسنة الغضبى غينك فتحيله وصادك سكويه والفك قصر بيله موثى در بقال رجل
غضبان وامرأة غضبى وغضبى دوه سوروسندن يوز عده دخى اطلاق اولنور وبومعرفه در
بوكه الفلام داخل اولماز الغضبانة غضبانك موثى در بنى اسد لغى اوزن ملائه ده
وسائر نظائر نده دخى حال بوبله در الغضبانى غينك فتحيله جمع بقال قوم غضبى وبقال
قوم غضبانى وفي النسخ المحقة من الاصل قوم غضبانى يضم الغين مثل سكوى وسكارى
وفيه نظر فانم الاول فى اربعة الفاظ فقط كسالى وسكارى وعجالى وغيارى على ما صرح به
فى الشافية الان بقال فى السكارى وجهان الفخ والضم والتثنية مبنى على الفخ والضمبط الوقع
فى النسخ من الناصحين الغضبة غينك وصادك ضميه ورائك تشديد بيله سريع الغضب اولان
كسنة بقال رجل غضبة اى يغضب سر يعالفاضية ميمك ضمى وصادك فتحيله كوزلك انك

غصب

غصب

مراغه معنایسینه بقال غاضبه ای راغه و قوله تعالى وذا النون اذ ذهب مغاضبا ای مراغا لقومه الغضوب غلب
 غلبك ففی وضادك خميله دورك یوزلو بقال امرأة غضوب ای عبوس الغلب والغلبة غلبك
 ولامك فحمله والغلب لامت سکونیه غالب اولمق بقال غلبه غلبا وغلبه وغلبا من الباب الثاني
 ایضا قال الله تعالى وهم من بعد علیهم وهو من المصادر المفتوح العین مثل الطلب فرا ایتدی
 محملد کذا بت کرخه ده غلب اصلنده غلبه اوله ویا ضمیره اضا فتله دوشمش اوله المغالبة ميمك ضمی
 ولامك فحمله غلبه اید شمك بقال غالبه مغالبة وغلبا غلب غلبك ففی ویا نك كسری اوزن
 بناسیه مثل قعام رعو رنك اسیمیدر التغلب تانك ففی ولامك تشدیدیه قهرابه حكومت ایتك
 بقال غلب علی بلد كذا ای استولی علیه قهرا التغلب تانك ففی وغبك سکونیه غالب قلبك
 بقال غلبته انا علیه تغلبا الغلب غلبك ففی ولامك تشدیدیه كثیر الغلبه اولان الغلب ميمك
 ضمی ولامك ففی وتشدیدیه مرارا مغلوب اولان ومغلب شعرا دن شول كسمنه در كه نظمه
 اقراندن ابلو كنه حكم اولمش اوله كویا كه اقرانی اوزرینه غالب قنیش اولور پس لفظ
 مغلب اضداد دن اولور وصاحب صراح مغلب نام شاعری دیشدر خطا ایشدر زیرا مغلب
 جوهری تفسری اوزن اسم جنس اولور علم اولماز تغلب تانك ففی ولامك كسری بله رقیبه نك
 باباسی اسیمیدر كه اول تغلب بن وائل در وعر برك مؤث اعتبار ایدوب تغلب بت وائل دبدوکی قبيله
 اولمق تا وئی ابله در سكم تيم بت مردیرل قبيله تا وبليله وتغلب قبيله سی سابقا غلبا ابله نسیمیه
 اولمشیدی التغلبی تغلبه منسوب كسنه لامی مكسور ايكی نسبتده مفتوح ایدرل توالی كسرتندن
 خذر ایدوبن یای نسبتده مقارنته وكاه اولور كه تغلبی دخی درلر لامت كسری بله لامدن غیری
 خرفین غیر مكسورین اولدوغی اجلدن غربونك خلا فجه كه انوك نسبتده ميمك كسری جائز
 اولماشدر الاغلب همزه نك ولامك فحمله غلبه سی استكان اولان كسنه انقول رجل اغلب اذا كان بين
 الغلب غلبط الرقبة والاغلب العجلى احدالرجاز الغلباء غلبك فحمله والفك مدله سرکش ومترد
 اولان نسینه بقال هضبة غلبا یعنی صرب لماغ وعرة غلبا یعنی قوی دولت وحديقة غلبا قوله تعالى وحدائق
 غلبا یعنی كوخ یا عجة كه اشجاری ری ریشه اولمش اوله الغلب غلبك ضمی ولامك سکونیه جمع بقال حدائق
 غلب الاغلب همزه نك كسری وغبك سکونیه باغچه نك اشجاری ویا تکی كالتن بولوب بر رینه
 صار مشق بقال اغلوب العشب اذا بلغ والتف الغلبة غلبك ضمی ولامك ففی ویا نك تشدیدیه غلبه
 ایتك ه صفت دخی استعمال اولور بقال رجل غلبه ای يغلبه سر یع الغیبه غلبك ففی ویا نك سکونی
 وهانك ففی ابله طلبت الغیاب غلبك ففی وهانك كسری بله غیبهك جمی بقال فرس ادهم غیبه اذا
 استند سواده الغیبه بالفتحین غلبت بقال غیبه من الباب الرابع وفي الحديث سئل عطاء عن رجل اصاب
 صيدا غلبا قال علیه الجزاء ابو عبيد ایتدی بونك معنایسیني بحر حم احرامی حالده بر صید ضرر ایتسه غفلتله
 دیمكدر الغیبه بالفتح والغیبة كذلك بالفتح والغياب والغيوب بفتح الغین فی الاول وضیها فی الثاني
 والمعيب بفتح الميم وكسر الغین غلبت اولمق تقول غاب عنه غیبا وغیبة وغیابا وغیوبا ومغیبا
 وكون طولمق معنایسینه ده استعمال اولور بقال غابت الشمس ای غربت وغیبه دوزیده دخی درلرارض
 مطبئته معنایسینه الغیبه غلبك ضمی ویا نك ففی وتشدیدیه والغیاب غلبك ضمی ویا نك تشدیدیه والغیبه
 فحمله غایبك جمی ویا الفقه قلب اولمادی یا متحرك اولوب ماقبل مفتوح ايكی ز راغیبه صید نه تشبیه

غلب

غیبه

غیبه

غیبه

اولمشدر كه صید مصدر در بعیر اصید دن مأخوذ در مصدر ده قلب اولمشدر اصله دلالت ایتسون
 ایچو ندر واکر چه غیب جمع وصید مصدر در ولكن جائز در كه غیبه دخی مصدر بت اولمشدر واصید
 شول دوهیه درلر كه باشت صاغنه وصولنه بحر يك ابله ميمك ضمی و بوسیتدن اصید ملكه دخی اطلاق
 اولنور كسرتندن او ترو صاغنه وصوله التفات ایتدی كچون التغیب علی وزن التكریم غائب فلق بقال
 عیبه انا الغیابة فحمله بر نسینه نك دخی قهر معنایسینه بقال غیابه الجب وغیابه الوادی لقهرها وجب
 جیمك ضمی ویا نك تشدیدیه بدله قیوم معنایسینه در نقول وقعنا فی غیبة وغیابه ای هبطه من الارض یعنی
 الحق یزه واقع اولدق كه هبطه هانك ففی ویا نك سکونیه الحق یزه درلر الغیاب فحمله كذلک
 قهر معنایسینه در ومنه قولهم غیبه غیابه ای دفن فی قبره التغایب تانك ففی ویا نك خميله غائب اولمق
 بنو فلان یشهدون احیانا ویتغایمون احیانا المغایبه ميمك خميله ویا نك فحمله بری برندن غائب اولمق
 وبری برنك غیبه سوز سو بلك ففی خلاف المخاطبة الا غایبه همزه نك كسری بله عورنك
 زوجی غائب اولمق بقال اغابت المرأة اذا غاب عنها زوجها المغیبة ميمك ضمی وغیبهك كسری بله
 زوجی غائب اولان عورت والمشهد بلا هاء زه حی حاضر اولان عورت الاغیاب همزه نك ویا نك
 كسری بله غیبت ایتك بقال اعتاب اغتیا یا الغیبة غیبهك كسری بله اسم در اغتیا بدن وعیت بر مستور
 كسینه نك اردنجه بعض كلمات ایتكدرانی استنسه غمناك اوله بومقوله كلات اككر كركك اولور سه غیبت
 اولور واکر بلان اولور سه بهتان اولور الغایبه بوك كه انده جانورلر یا تور ساز لقلركی مثلا بقال لیث غایبه
 الغایب عام نك جمی بویای در وای دكدر و غایب بر موضعك اسمی در حجازده التغیب فحمله ویا نك
 ضمی وتشدیدیه غائب اولمق بقال تغیب عنی وكاه اولور كه ضره رت شعرا یچون تغیبی دخی درلر فصل
 القاف القاب قافك ففی وهمزه نك سکونیه طعامك بقال قابت الطعام من الباب الثالث ای اكتمه
 وصوقانده اولان صوی جملة ای یمكه دخی درلر بقال قابت الماء ای شربت كل ماء فی الاناء القاب
 قافك وهمزه نك فحمله صوی جوق ایتك بقال قتب الرجل من الباب الرابع اذا اكثر من شرب الماء
 مثل صبب كه صاب دخی صوی جوق یمكه درلر علی مامر القاب علی وزن مفعول صفة منه
 بقال هو مقاب القیوب ضمتنه ات قوریمق ودری قوریمق وخرما قوریمق ویا نك قوریمق
 دخی درلر بقال قب اللحم بقب قبویا من الباب الثاني اذا ذهبت ندوته یعنی یاسلفی ككسه
 وكذلک بقال قب الجلد والثر والجرخ اذا بئس وذهب مأوه وجف القیب قافك ویا اولینك
 فحمله بیل انجه اولمق بارك میان معنایسینه الاقب فحمله اور تالقی انجه اولان حیوان وكر
 انسان بقال امرأة قباه ای بینة القیب یعنی اور تالقی انجه بارك میان معنایسینه علی مامر القیب
 قافك خميله اقبك جمی بقال الخیل القب قارنی چكیلوب ارقلین انلر معنایسینه القبقبة قافینك
 ففی ویا اولینك سکونیه دیشلری بری رینه اور مقدر حاصل اولان اواز بقال قب الاسد بقب
 من الباب الثاني اذا سمع قبقبة انیا بوقبقبه انك قارندن ایشید بلانی اوازه دخی درلر وبقبقبه مصدر
 دخی كلور لسلان جاغرمق معنایسینه بقال قبقب الاسد اذا هدر القیب قافك ففی ویا نك كسری بله
 قارنی اواز ویریمی ات القبقب قافك ففی ویا نك سکونیه لانه چاغری دوه جل هدار معنایسینه
 الققب قافینك ففی ویا نك سکونیه قارن بطن معنایسینه القایبه یا نك تشدیدیه قطره معنایسینه در
 بقال ما اصابتنا العام قطرة وما اصابتنا قابة یعنی واحدو قال ابو زید ما رانا العام قابة ای قطرة وربع

قاب

قب

معناسنه ده کور قال الاصمعي ما سمعنا العام قايه اي صوت رعد کوياکه اصمعي قايه قيب دن مشتق
اعتبار انشدرا بن السکيت ايتدي بور و ابني اصمعي دن غيري کسنه انما مشدرا القب قافک فخياله
شول انچدر که بکره نک اور تاسنه در اوزرينه انچدن ديشلر قوشدر و قب باش معناسنه ده کور
يقال عليك بالقب الاكبر اي بالراس الاكبر وقب کواکب يقاسنه ديشلر يان له دخی ديرلر و بعضيلر
ايتدي قب قطع معناسنه ده کور يقال قيه اذا قطعه القب قافک کسر بله شول يوجه ککدر که
ارقه جانندن ابني سکر دنک ان رنده اولور که ادم اوتور دقه انوک اوزرينه اوتورر نقول الرق
قبک بالارض و بر قوم دن بير اولوب اسکی اولان کسنه يه دخی قب ديرلر يقال هو قب القوم اي شيخهم
القبه قافک ککذک کسر ده قيو نک قفت اولان اسکبه سي که اکالسان فارسيد هراتو ديرلر
و که اولور که تخفيف اولور القبه قافک ضيميله ينادن مدور اولان سقندر القباب قافک کسر بله
والقب قافک ضي و يانک فخياله قيه نک جميدر المقب ميک ضي و قافک فخي و يانک فخي و تشد بد بله
قبه لو اولان او يقال بت مقب اذا جعل قوقه قبه و محفه قمنه دخی مقبیه ديرلر انک دخی قبه هيئي
اولدو غيچون القباب قاف اولينک ضي و قاف ثانيه نک کسر بله کلچک يانک عقبنده اولان بل
نقول لانک العام ولا قایل ولا قباب و مذهب الاسما ده القباب چهارم سال ديدو کی جوهری
نقلنه تخالفرا لا قباب کسمک يقال اقب فلان بد فلان بنشد بد الباء اذا قطعها وهو افتعل حمار قبان
بر نوع بوجک در که چکر که شکلنده در قنادی بوقدر واکدوه جک ديرلر و بعضيلر ايتدي شول
بوجکدر که ابقلي چوقدر يره يابشور لسان فرسه خرکش معناسنه وهو الاصمعي قبان
فعلان وزني اوزن دوز راعرب طائفه سي بوني غير منصرف استعمال ايدرلر واکر فعال وزني
اوزن اوليدي منصرف اولور دي نقول رأيت فليعا من حرقبان يعني بن بر سوري کور دم حمار
قبان ديد کلي بوجکدر دن القتب فختينله ککوچوک دوه پالاني در که اور کچ مقدار بدر القتب
قافک کسر بله قيودن صوچکن دوه نک الات واساني کرک بکره لری اولسون کرک ايلري اولسون کرک
سائر الی اولسون و قتب بغارسق معناسنه ده کور الافتاب همزه نک فخياله قتبک جعي درو قتب موثدر
بعضيلر ايتدي افتابک مفردی قتبیه در باله او بعضيلر ايتدي قتب قارنده اولان ياغلي باغرسغه ديرلر
حوایا معناسنه که ياغلي اولين باغرسغه اقصا بدرلر حوايا ديذر القتبیه قافک ضي و تانک فخي و يانک
سکونيله قتبیه نک نصغير بدر و قتبیه لفظی ايله ر جالدين بعض کسنه نسيمه اولمشدر القتب قافک ضي و تانک
فخياله قتبیه يه منسوب اولان شه کچهي ديرلر جهينه يه منسوب اولنده و جهينه بر قبيله نک اسمدر الافتاب
همزه نک کسری و قافک سکونی و تانک کسر بله دوه اوزرينه پالان اور مق نقول اقتنبت البعير
اقتنبا اذا شدت عليه القتب و قتب فختينله دوه پالان ديرلر نته کم ورايتدي القتبیه قافک فخياله
وتانک ضيميله شول دوه در که اوزرينه پالاني اورولمش ايله تادخل اولدو غنه باعث بودر که پالاني
اولان دوه نک ذاتي مراد اولمشدر نکثير فعل مراد ککدر حالا که صيغه فعل وضعي نکثير ايجوندن نته کم
حلوه ده ورکو برده حال بوبله در القباب قافک ضيميله انک و دوه نک او کسر کنه ديرو سعال الخيل معناسنه
و که اولور که ادم او کسر کنه دخی اطلاق ايلور يقال قيب يقب من الباب الاول الصعبة قافک فخياله و جانک
سکونيله يرامز عورت کله مولد در القحطيه قافک فخي و جانک سکونی و طانک فخياله يره اور مق يقال
فخيله اي صرعه و رکسنه اوزرينه قاييم صير مق يقال قحطيه بالسيف اي علامه يي اوزرينه حواله اولدي قحطيه

قبت

قجب

قحطب

قرب

قافک فخي و جانک سکونی و طانک فخياله ر جالدين رکسنه نک اسمدر القرب قافک ضي و و انک سکونيله
بقين اولمق يقال قرب الشی يقرب قربا من الباب الخامس اذا فاقوله تعالى ان رحمة الله قريب من المحسنين
ولم يقل قريه لان رادبالرحمة الاحسان لان مالا يكون تانته حقيقيا جازند کيره فيه تامل فان ذلك الجواز
في الاسناد الى الظاهر دون الضمير وقال الفراء اذا كان القرب في معنى المسافة بذكر ويوث واذا كان معنى
النسب يوث بلا اختلاف بينهم نقول هذه المرأة قربني اي ذات قرابي و قرب بعدک ضدن دخی اطلاق اولنور
و قرب رانک ضيميله و قرب رانک سکونيله عسر و عسر کی شاکله دن مراق بطنه وارنجه دروشا کله سين مجبه
ايله بوکر در خاصره معناسنه و مراق ميک فخي و قافک تشد بد بله قارنک يوشق يرنه ديرلر و قرب رحمة
اولان قارته ده ديرلر علي عامر القربان قافک کسری و رانک سکونيله ککذک بقين اولمق يقال قربته
قرب قربا من الباب الرابع دنوت منه القرابة قافک کسر بله صويه ککک صوبله سنک يينکک رکيجه لک
مسافه ورا يکن يقال قربت اقرب قرابه مثل کتبت کتابه اذا سرت الى الماء و يينک و يينه ليله القرب فختينله
اسم منه اصمعي ايتدي بر اعراسيدن سوال ايتدم ما القرب ديدم ايتدي کيجه بور يککدر صباح صويه اير ميکيون
واکسوال ابدوب ما الطلق ديدم ايتدي کيجه بور يککدر کون آسري صويه وار مق ايجون يقال قرب بصباح
اي لا فتور فيه وذلك ان القوم يسمون الابل وهم في ذلك يسيرون نحو الماء فاذا بقيت بينهم وبين الماء عشية
عجلوا نحوه فتلك الليله ليله القرب يعني قرب عجله ايشکدر قجن دوه يي اوتار ورق صويه ايلدر ککن بقين
وارلسه شوبله که ما يينده رکيجه قالسه الاقرب همزه نک کسری و قافک سکونيله قومک دوه لری صويه
قرب اولمق رکيجه لک مسافه قالمغه يقال اقرب القوم اذا کانت ابلهم قوارب القاربون رانک کسری ايله
دوه لری صويه قرب اولان کسسر ولا يقال مقر بون قال ابو عبيدة هذا الحرف شاذ القارب رانک کسر بله
ککوچوک کی سفينه صغيره معناسنه که کيچلر بعض حوايجلری ايجون قولنغه قابل اولسون ديور
خفيف ايدرلر بعضيلر ايتدي قارب شول کسنه در که کيجه ايله صو طلبنه چقه کوندن صو طلبنه
چقنه قارب ديذر القرب قافک فخي و رانک کسر بله قايي قننه قومق يقال قربت السيف اذا جعلته
في القارب و قارب قايي قننه ديرلر نته کم عن قرب کاو و القربان قافک ضيميله و رانک سکونيله شول نسنه
در که انوکله حق تعالى ييقرب حاصل اولور نقول منه قربت لله تعالى قربانا و قربان يادشاهک مقر يي اولان
کسنه يه دخی ديرلر القربان جعي در جلساي ملک معناسنه يقال فلان من قربان الامير ومن
بعدا بو تعبير دن فهم اولنان بودر که قربان قريک جعي دخی اوله بعدا ن بعيد ک جعي اولدو غي
ککي نته باب الدالده بعدک تفسير ننه نصريح اولمشدر التقرب فختينله و رانک ضي و تشد بد بله
خدای تعالى يه ريشيله قرب طلب ايشک يقال تقرب الى الله بشي اي طلب به القرية عنده التقرب على
والتكريم برسنه يي بقين قلق يقال قربته تقريبا اي ادنيته و تقرب ب انک رجس سکرتمسنه ديرلر
ايکی الن معا قالدروب معا يره قومغه که معتاد اولان سکرتمه نک مادوني در و معتاد اولان سکرتمه يه
حضر ديرلر ضم حاء مهمله و سکون ضاد مجبه ايله و انک ايکی دور لونقري يي واردر يي اعلى و يري ادني در
الاقتراب همزه نک کسری و قافک سکونی و تانک کسر بله بقلشقم يقال اقتراب الوعدای تقارب
المقاربة ميک ضي و رانک فخياله بقلنق ايشک و بقلنق ککوستر مک و يبعده بکرر بهايه قائل اولمق
يقال قاربته في الميع مقاربة المقارب ميک ضي و رانک کسر بله ايوايله يتلونک ييننده متوسط
الحال اولان ولا تقل مقارب بقم الراء ککو و بونجولين اوجوز اولان نسنه يه مقارب ديرلر التقارب

توانک فقی و رانک فخیله تباعدک مقابلی در الاقرب قلبه قین آتمک بقال اقرب السیف ای جعلت له قریبا و قدی طولدرمغه دخی دیرل نقول اقرب القدح اذاملاته و عورنک ولادتی قریب اولتی بقال اقرب المرأة اذا قربت ولادها آتده و قیونده دخی حال بوبله در امانا قیون اقرت الناقة دینر المقرب میمک ضمی و رانک کسر ببه ولادتی قریب اولان المقرب رانک فخیله مکرم اولان ات که صا حی ای یانندن ایرمیه مؤنثی مقربیه کلور القربان و القربی قافک فخیله و رانک سکونیه اېکسنده دخی طولغه قریب اولان نسبه بقال قدح قربان و حجمیه قریب و قدحان قریبان و حجمیه جملک ضمیله اغاجدن اولان جناق و باش قفاسی کسه سر معنا سنه القربا قربانک جمعی مثل عجلان و عجلان و عجلان عجله ایدی می دیکدر و قربا قلیجک شول قانیه دیرل که قینله و باغیله ایچنه قورلوروفی المثل الفرار بقربا لکس و مقدمه جارالله ده قنک کندویه اطلاق اولنور دیش و مثاک معنا سی بودر که محلدنه قلیج قنده اېکن قیون عاقل ایشی در و قربا بقین اولغه دخی دیرل القریه صوچکیلن مشک القریات و القریات رانک سکونی و فقی و کسری ابله قریه نیک جمع قلی القرب جمع کثرتی در کیر و بوجیلن هراسم که فعله و زنی و زرنه در مثل سدره و فقرة انوک جمعنده عینک سکونی و فقی و کسری جائز در القریه قافک فخیله اسمد در حده بقینلق معنا سنه و بواصلنده مصدر ایدی نقول بئی وینه قریه القری قافک ضمی و رانک سکونی و الفک قصر ببه و المقریه و المقریه میمک فقی و رانک ضمی و فخیله و القریه و القریه کذلک رانک سکونی و ضمیله معنی القریه القریب قافک فقی و رانک کسر ببه خصم بقال هو قریبی و ذوقرانی الاقرباء همزه نیک فقی و رانک کسری و الفک مد ببه قریبک جمعی الاقارب همزه نیک فخیله و رانک کسر ببه و القریات قافک فخیله کذلک جمعی بقال هم اقربائی و اقربائی و العامة نقول هو قریائی و هم قریائی القریه قافک ضمیله قریب معنا سنه و منه قولهم ما هو بشیبهک و لا بقریه من ذلك یعنی اول کسسه سکا بکر در کل در و سکا بکرینه قریب اولور دخی دکلدر القری قافک و رانک فخیله و نونک سکونیه و الف مقصون ابله ابقری اوزون بوجک در که حنفسا یه یعنی طکوز لن قورنده بکر یانندن دخی بوجک اولوروفی المثل القری فی عین امها حسنه القریب قافک کسر ببه و شبنک فخیله و بانک تشدید ببه یا شلو کسسه مسن معنا سنه القریبه علی وزن الدحر جه کسمک بقال قریبه ای قطعه و بریاس نسبه بیکه دخی دیرل بقال قریب الرجل اذا اکل شیا یا بسا القریب قافک کسر ببه شول کسکین قلیجدر که کلکری کسرواوغری معنا سنه ده کلور القریب قافک و ضادک ضمیله کذلک اوغری معنا سنه و کاه اولور که فقیره دخی قریب دیرل القریبه قافک فقی و ضادک کسر ببه قریبک و قریبک جمعی قریبه قافک ضمی و ضادک کسر ببه بوضعک سمیرر القریبه برکسسه و اردی اوزرینه برقی بقال قریبه ای صرع علی قفاه القری قافک و طانک کسری و بانک فقی و تشدید ببه و الفک قصر ببه برنوع او یوندر القریبه قافک کسری و رانک سکونی و طانک فقی و عینک سکونیه برشی دیک اولور بقال ما عند قریبه و لا قد علمه و لا سعنه و لا معنه ای شی ابو عبید ایتدی بر احد بولدر که بولکه اصل معنا سن بلور اوله بعضی ایتدی قریبه بریان سی در خرقة معنا سنه و قد علمه قیچ چهره قصیه بولور عورت در و سعنه و معنه چربش و نان معنا سنه در و بعضی ایتدی سعنه و معنه قلیل و کثیر معنا سنه در القریب قافک فقی و رانک سکونی و هانک فخیله یا شلو او کوز القریب قافک فقی و شبنک سکونیه بیک نسبه صلب معنا سنه و قریب شول چکر دی نیک قوری خرما یه دخی

قرشب
قرشب

قرشب
قشب

دیرل که اغزده طافله القسیب قافک فقی و شبنک کسر ببه طول و تشدید معنا سنه در بعضی ایتدی بریان معنا سنه ده کلور دیدی بقال مررت بالنور وله قسیب ای جریه و نقول قشب قشب من الباب الثاني القشب قافک فقی و شبنک سکونیه قار شدر مق و زهر معنا سنه ده کلور الاقصاب همزه نیک فقی و قافک سکونیه قشبک جمعی و قشب زهر اچورمکه ده دیرل بقال قشبه قشبا من الباب الثاني و طعام زهر قشبه دخی دیرل بقال قشب طعامه ای سمه و برنعلله کغه ده دیرل بقال قشبه اذاکره یسوء و بولشدر مق معنا سنه ده کلور بقال قشبه بقیچ ای لطحه یعنی قشبه ای ملوث قلندی و کسب اېنک معنا سنه ده کلور بقال قشب الرجل و اقشبه اذا اکتسب جدا او ذما القشب قافک فقی و شبنک کسر ببه طعام زهر قتل کسسه بقال قشبه قشبا اذا خلط له فی لحمه کله سم فاذا کلد قتل فیه خدر یشد یعنی کرکسک بکن الملق اچور زهر بد زرلر و قشب جدید معنا سنه دخی کلور بقال قشب قشب ای حدیث عهد بالجلای یعنی بکی اچلمش قایم قشب قشب دیرل قافک کسری و شبنک سکونیه بی منفعت مقامند یقال رجل قشب قشب ای لا خیر فیه الا قشبا همزه نیک و تانک کسر ببه یعنی القشب یعنی اکتساب معنا سنه علی مامر انفا القشب قشب قافک فقی و قافک سکونیه اذا بیک بقال قشبی ریحای اذا فی کانه قال سمی ریحبه مقشب الحسب میمک ضمی و شبنک فقی و تشدید ببه حسی قار شق اولان کسسه القشب قافک و صادک فخیله قامش و هرمد و رک که اچمی بوش اوله اکقصب دیرلر و هرمد و رسته که کشدن دوزرلر اکا دخی قشب دیرلر و قشب بیکارلر دن صوافد دخی رلره دیرلر بعضی ایتدی قشب البطیاء شول صولدر که ده لردن قیوره اثار و قشب نفس مجرانی اولان طمر لره ده دیرلر که اکا عروق الزنه دیرلر و قشب اېچه کتان بزینه دیرلر و قشب اوزون جوهر لره دیرلر که قامش کی اوله و فی الحدیث بشر خدیجة بیت فی الجنة من قشب القصاب قافک فقی و صادک سکونیه و الفک مد ببه مد ببه مثله القصبه فختنه قصبک مفردی و قصبه الانف دیرلر برون ککنه و قصبه القریه دیرلر وسط قریه و قصبه السواد دیرلر شهره و قصب ککه برون ککی در و کومشدن دوزبان مدور نسبه در واحدند قصبه دیرلر القصب قافک ضمیله و صادک سکونیه بغرسق که قازنده اولور معاء معنا سنه میمک کسری و عینک فخیله بقال هو یجر قصبه یعنی بغرسقی چکر الاقصاب همزه نیک فقی و صادک سکونیه قصبک جمعی بوسیدن ساز التنه طاقد قلیری ککر شلره اقصاب دیرلر القصب میمک ضمی و صادک فقی و تشدید ببه قور جق صاج بقال شعر مقصب ای مجعد التقصیب علی وزن التکریم اکنک بولنغه بشلمی یقال قصب الزرع تقصیبا و ذلك بعد التفریح و فرخ فائله و خاء معجمه ابله اکنک دانسی یار لغه یا سلقدر القصاب قافک فخیله شول اکسه دن ایتن صاچلدر که ای قور جق اولما غیچون برار لره ای او رملر تا ککه طرافغه قابل اوله القصبیه قافک فقی و صادک کسر ببه قصابک مفردی المقصبه میمک ضمی و صادک فقی و تشدید ببه بولرلمش صاج القصابه قافک ضمی و صادک تشدید ببه ابله امرک لوله معنا سنه و دود ککه دخی استعمال اولنور القصاب قافک ضمیله قصاب نیک جمعی القصاب قافک فقی و صادک تشدید ببه دودک چالن کسسه نای زن معنا سنه وات صتن کسسه یه دخی دیرلر القاصب کذلک دودک چالن کسسه و صودن امتناع ایدن دوهیه دخی قاصب دیرلر بقال بعیر قاصب و قافه قاصب القصابه قافک کسر ببه دودک چالمق صنفی القصب کسمک قطع معنا سنه بقال قصب القصاب الشاة قصابا من الباب

قشب

قشب

الباب الثاني اذا قطعها عضوا عضوا وتعييب ايمك معنا سنده ده كلور يقال قصبه اذا عاب وصودن منح
 ايمك معنا سنده ده كلور يقال قصب البعير وغيره اذا قطعت عليه ستر م قبل ان يروي يعني صوب
 قانزدن اول صودن قطع اول سنده بو به ديرل و صودن امتناع ايمك معنا سنده ده كلور يقال قصب
 البعير ستر به اذا امتنع منه قبل ان يروي الاقصاب همزه نك كسر به وقافك سكويه بر كسبه نك
 دوه سي صودن امتناع ايمك يقال اقصاب الرجل اذا فعلت اياه ذلك وفي المثل رعي فاقصب وبومثلي
 چوبانك يره مزلفن اعلام ايچون استعمال ايدرل زيرادوه اوت طويلا بجه صوبه راغب اولماز القصب
 قافك فتي وضادك سكويه كسك يقال قصبه من الباب الثاني اذا قطعه وقصب يونجه يدخي ديرل
 وقصب قصبيا يعني اغاج بداغيله اورمغه ده ديرل يقال قصبه بالقصب من الباب الثاني اي ضرر م
 الاقتصاب همزه نك كسري وقافك سكويه كذا لك كسك معنا سنده يقال اقتصبه اي قطعه
 من الشئ واقتصاب كلام كلامي بدبته سوبله كدر يقال هذا شعر مقتضب وكتاب مقتضب يعني
 بدبته ديلمش شعر در ويدبته ديلمش كتاب در واقتصاب باش بلمين نقيه يبك يقال اقتضيت
 الناقه اي ركبته قبل ان تراض ورياض رانك كسر به وضاد معجه ايله طوار باش بلكر الاقتصاب
 همزه نك وقافك كسر به كسلك انقطاع معنا سنده يقال انقضب الشئ اي انقطع ويقال انقضب
 الكوكب من مكانه اي صار منقطعا القصبه قافك فتي وضادك سكويه كذا لك يونجه معنا سنده
 المقصبه ميمك فتي وقافك سكوي وضادك فتيه شول مكاندر كه اند يونجه بتر القاصب والقصب
 قافك فتي وضادك كسر به زياده كسبي قليج واغاج بداغنه دخي قصب ديرل غصن معنا سنده
 وباش بلمين نقيه دخي ديرل يقال قصب الناقه اذا ركبته قبل ان تراض يعني باش بلردن اول بنلسه
 بو به ديرل وقصب الجار حمارك ذكره ديرل و جاردن غيره دخي اضافت اول نور القواصب غابت كسبي
 قليجلر قاصبك جمعي در القصابه قافك فتي وضادك تشدد بد به زياده فصل خصومه قادر
 كسبه القصبان قافك ضيله بدا قله قصبك جمعي در القصب تانك فتي وقافك سكويه
 اغاجك بداغن كسك نقول قصبته قصبيا اذا قطعت اغصانه ايا د بيع القصابه قافك
 ضيله وضادك تخفيفيله اعاج كسلور كن اطرافنه دوكن پانر المقتصب ميمك ضي وضادك
 فتيه شول كسبه در كه اكرايش تكليف ايله سن اني اول ايو ايشار دن اول القطب چرخ اغاجي كه
 دكر من انوك اوزر نه دور قافك ضي وفتيه وكسر به لغت در وقطب قافك ضيله شول بلد زدر كه
 جد به فرقان بيننده اولور وفلك انوك اوزر نه دور وقطب بقومك اولوسنه ديرل كه انرك
 اموري انك اوزر نه دور ايدر يقال صاحب الجبش قطب رعي الحرب يعني سردار عسكر دكر من
 قطبي كي در كه امور عسكر انك اوزر نه دور ايدر القطبة قافك ضي وطانك سكويه شول اوق ترمي در كه
 انوك كه نشان انازلر وصاحب صراح قطبه ستون كه نشان بروي نهند ديمشدر غلط ايشدر قطبه
 كذا لك قافك ضي وطانك سكويه بر كسبه نك اسمي در كه اوغلنه هرم بن قطبه ديرل قاطبه
 طانك كسر به براسمدر كه عومه دلات ايدر يقال جاء القوم قاطبه اي جميعا القطبية قافك
 فتي وطانك كسري ومده دوه نك وقبونك بري بيه قائلن سودي القطب قافك فتي وطانك سكويه
 والا قطاب همزه نك كسر به شرابي قارشدنمق يقال قطب الشراب من الباب الثاني واقطبه اي مزجه وقطب
 چوالك قلابن بري بيه كچورمكه ده ديرل اكر اكي جانبندن اولور سه قطب واكر بر جانبندن اولور سه سلق

قصب

قطب

ديرل وقطب

ديرل وقطب الي ديوشترمك كه خشم زمانده ايدرل يقال قطب بين عيفيه اي جمع القلوب ضمتيله بمعناه
 والكل من الباب الثاني القطاب قافك كسر به اسم دو مزج معنا سنده وقطب كسك معنا سنده دخي كلور
 ومنه قطاب الجيب بقا او بندبسي معنا سنده التقطيب تانك فتي وقافك سكويه يوز ديوشترمك
 بيمشورلق محله يقال قطب وجهه تقطيباي عيس القطرب قافك ضي وطانك سكوي وورانك
 كذا لك ضيله برجنس قوشك ادي در وقطب مجدين المستنير الخوينك لقي در القعب قافك فتي
 وعينك سكويه شول اعجن قدح كايچي زياده چقور اولوب قارنلو اوله المقعب ميمك ضي وعينك
 فتي وتشدد به شول ات طرفنه ديرل كه ايچي چقور اوله القعبه قافك كسري وعينك فتيه
 قعبك جمعي در مثل جبا وجبنا وجبا ديومتره ديرل ته كم كچشدر التقعيب في الكلام سوزي
 سوبلر كن اظهار فصاحت ايچون طوطقن ديوشترمك قعب قافك فتي وعينك سكويه
 ونونك فتيه بر كسبه نك اسمي در رجالدن ونون زياده اولتشدر القعبه قافك فتي وعينك
 شكويه دخرجه وزني اوزره بر سنه يي كوكندن كسك يقال قعبه اي استا صله قعب علي وزن
 جعفر رجالدن بر كسبه نك اسميدر كه سكر ايشلكله مشهور در القيقب قافك فتي وباء مثنائك سكويه
 وقاف تانك دخي فتيه والقيقبان راغاجدر كه اكر لري اندن ايشلر لكه ييشي كي اجه ييشي اولور ولسان
 فارسيد كا ازادرخت ديرل القلب قافك فتي ولامك سكويه يورك وكاه اولور كه عقله دخي ديرل فر
 ايتدي باري تعالينك ان في ذلك لذكري لمن كان له قلب يدوي قولند قلب عقل معنا سنده در وقلب بر سنه يي
 دوندركه دخي ديرل يقال قلبت الشئ من الباب الثاني وقلب توسكرمكه دخي ديرل يقال قلبت القوم
 كا نقول صرفت الصبيان ويورك اورمغه دخي ديرل يقال قلبته اي اصب قلبه ويورك قوبرمغه ده ديرل
 يقال قلبت الخلة اي زعت قلبها وخرما قزرمغه دخي ديرل يقال قلبت البسرة اذا حمرت وقلب العقب
 برمنزلك اسمي در منازل ترمين كا اول بر بلدن در كه زياده براق در ايك جاننده ايك بلدن دخي واردر وقلب
 خالص معنا سنده ده كلور يقال هو غري قلب اي خالص يستوي فيه المذكور والمؤنث والجمع وان شئت قلت
 امرأة عربية قلبية وثبت وجعت وقلب الخلة ليه يعني خرما اغاجنك قلي كه ايچنده اولان اوزر بدر وبونده
 اوچ لغت واردر قلب وقلب قافك فتي وضي وكسر به القلبه قافك كسري ولامك فتيه جمعي در
 الانقلاب همزه نك وقافك كسر به دونه يقال قلبت الشئ فانقلب اي انك المنقلب ميمك ضي
 ولامك فتيه اسم مكاندر ومصدر اولق دخي جائزدر منصرف لعطي جائز اولدوغي كي التقلب
 تانك فتي وقافك سكويه دوندركه يقال قلبته يدي ثقليل بالقلب بر سنه نك الي اوسنه دونه
 كا ثقل الحية على الرضاء يعني ته كيم بلان اسي قوم اوزر نه دور مضارء مهمله نك فتي
 وميمك سكوي وضاد معجه ايله اسي قوم ديمكدر القلب قافك ولامك فتيه طوداق دورك اولق الاقلب
 دورك طودقو كسبه يقال رجل اقلب القلباء قافك فتي ولامك سكوي والقافك مدبه اقلبك
 موني در طوطاغك كندونه ده اطلاق اولور يقال شفة قلباء دورك طودق معنا سنده
 الانقلاب همزه نك كسر به بر سنه نك دونه اولق يقال اقلبت الخبزة يعني اكلت دونه
 زمان قري اولدي وركسبه نك دونه قلاب مرضي عارض اولق يقال اقلب الرجل اذا اصاب ايله
 القلاب القلاب قافك ضيله بر ضرر كه دوه عارض اولوب يورر كن اغردوب اول كور
 قتل ايلر المقلوب ميمك فتي وقافك سكويه قلاب مرضه مبتلا اولان دوه يقال قلب قلابا

قطرب

قعبه

قعبه

قعبه

قيقب

قلب

بالکسر القلیبة فحتمله علت معنا سنه وقولهم مابه قلبه ای لبست به علة قال الفراء هو ما خود من
 القلاب کامرانغا وقال ابن الاعرابی معناه لبست فيه علة بقلب لها فینظر الیه القلب قافک خیمه ولامک
 سکونیه برک بلازک که خفتی اولیه وقلب یلانہ دخی در لر بلازک که تشبیه ایدوبن القلب میک
 کسر به وقافک سکونی ولامک فحتمله شول دموره دیرل که انوکله زراعت ایچون ردوندر لر
 القلب قافک خمی ولامک فحتمله تشدید به امور دیده اولان کسنه ومنه قولهم هو حول وقلب
 یعنی اهل حیمه واهل بصیرتد امورک هرجا ننه مطلع اولور القلب علی وزن السکین قورد
 دبدکری ریجی جانور در ذب معناسنه القلوب قافک کسری ولامک تشدید و فحتمله مثل الخصوص
 كذلك ذب معناسنه در وخصوص خاء مکسور وصاد مهمله ابله خنزیر یا ورسنه دیرل القلب
 لامک فحتمله ایچ ادک قالبنه دیرل مثلا القلب لامک کسر به قرمری خرما قورغی بسر احر معناسنه
 القلب قافک فحتمله ولامک کسر به شول قوی در که هنوز طاش ابله یا بلما میث اوله مذکر
 و مؤنث استعمال اولنور بعضیلر ایتدی غایت قدیمی اولان قوییه دیرل الا قلیبة هیزه نک فحتمله وقافک
 سکونی ولامک کسر به جمع قلنی در القلب خیمتینه جمع کثر تدر وکاه اولور که جر احتلری یعنی یان لری
 قیولره تشبیه ایدوب قلب دیرل ابوقلابه قافک کسر به اصحاب حدیثدن بر جاک اسمیدر القلب
 قافک خیمه ونونک سکونیه انک وات کبی دکر می طراغی اولان لک ذکر نک قلبی اولن در یه دیرل وعاء
 القضب معناسنه القلب قافک فحتمله ونونک کسر به ناسدن بر یچه جماعتک دبدلر القلب میک
 کسری ونونک فحتمله اوتوزدن قرقه وارجه اولان ات بلوکی و مقب شول نسنه یه دیرل که
 ضیادنی کوتور تاکه ضید ایتدوکن انک ایچنه قویه القلب قافک کسری ونونک فحتمله
 وتشدید به کنور دبدکری نسنه کب معناسنه وانک قانیدن اولان ایبه دخی دیرل بولفظ صحیح
 عربی در اخر لساندن دوغه دکلدر التقنب تانک فحتمله وقافک سکونیه اکین پیراقلتی بقال قنب الزرع
 تقنبها اذا عصفت یعنی پیراقلسنه القنابه قافک خیمه شول پیراقلدر که انده اکینک سنه له سی
 جمع اولور عصیفه معناسنه القوب قافک فحتمله وواوک سکونیه ری مدور قازمق بقال قنب الارض
 اقوبها اذا حفرت فیها خفرة مقورة ای مدورة وقوب قوش جورطه سن یارمغه دخی دیرل بقال
 قاب الطائر یضه ای فلقه الانقیاب هیزه نک کسری ونونک سکونیه قازلق بقال قنب الارض
 فانقابت هی وانقیاب قوشک جورطه سی یاوری جقر رکن یارلغه دخی دیرل التقویب علی وزن التکریم
 كذلك قازمق معناسنه قوب کبی بقال قوبت الارض تقویبا التقویب فحتمله وواوک خمی وتشدید به
 بر نسنه کوکندن قویمق وقوشک جورطه سی یاوری جقر رکن یارلق ودری صوبلغه دخی دیرل
 تقویب من راسه مواضع ای تقشر یعنی باسنک جاجادری سی صوبلدی المنتقوب میک خمی وتانک
 فحتمله وواوک کسری وتشدید به شول قره بلان در که در یسنی جقر مش اوله وقی المثل برئت
 قانیبه من قوب یعنی جورطه پاور بدن ایرلدی که قانیبه جورطایه وقوب قافک خیمه یاوریه دیرل
 بنی اسد قومندن بر اعرابی کندوی اجر نله خدمتنه طوق تاجر ه ایتدی اذ بلغت بک مکان کذا فبرئت
 قانیبه من قوب ای اناری من خفارتک یعنی بن سنک خدمتکن بری اولان وخفارت خاء معجمه نک
 خیمه وفالبله وراه مهمله ابله بنشغه دیرل القویاء قافک خمی وواوک فحتمله ابله بر معروف مرصدن
 که قاولیوب یا بلور واکا اغریار بله علاج ایدرل که اول نمره کی دبدکری مرض در وقوبا

قنب

لفظی

لفظی مؤنث در غیر منصرفدر القوب قافک خمی وواوک فحتمله قوبانک جمی در وکاه اولور که قوبانک
 واون ساکن قلو زر وواوز ربنه خرنی ثقیل کوروبن وواوساکن قلندقد مذکر اولوب منصرف اولور
 و یونده یاخری قرطاسه الحاق ایچون کلشدر و هیزه یادن منقلب در وان سکت ایتدی کلام عربی فعلا
 وزنی اوزن که مضمومه الفاء ساکنه العین اولوب الف ممدوده ابله اوله ایکی کله دن غیری کله مشدر بری خشاء
 در و خشاء خانک خمی و مشنک تشدید به قولق اردنده اولان یومر یچه کمکدر و بری دخی قویاء در
 ابن سکت ایتدی بونلرک ایتکسنه دخی اصل عینک نخر یکی در که خشاده اصل خشاشدر وقوباده
 اصل قوبادر صاحب الاصل جوهری ایتدی بنم قلمه مزاء دخی میک خیمه وزانک تشدید به خشاء
 کی در که بودخی اصلندن مزای ایدی عینک فحتمله و مزاشر ب دن بر نوعد ر پس اول کسنه که قوبا
 دبدی وواوک حرکتیه نصغیر نه قویاء دبدی واول کسنه که قوبا دبدی وواوک سکونیه نصغیر نه قویایی
 دبدی القاب والمقیب قافک فحتمله وکسر به یای خانه سی که یا بک قبضه سیله تو نجک
 الکریسی مایتنی در هر یابک ایکی قایی وار در نقول بینهما قاب قوس و قیب قوس وقاد قوس وقید
 قوس ای قدر قوس و بعضیلر ایتدی یاری تعالینک فکان قاب قوسین او ادنی بیوردینی قولند مراد
 قایی قوس در قلب اولنشدن القویه قافک خمی وواوک فحتمله علی وزن الهمزة مقیم معناسنه ومنه
 قولهم هو ملئ قویه ای ثابت الدار مقیم وبوکلام شول کسنه حقنه دینور که اصلا منزلندن
 رائل اولیه القهب قافک فحتمله وهانک سکونیه شول اق نسنه در که قرمتق اوله بوزرنکلو معناسنه
 القهبة والقهباء قافک فحتمله وهانک سکونیه ایتکسنه دخی مؤنثی وقهب اولو طاغه دخی دیرل
 القهبة قافک خیمه وهانک سکونیه بوز اولان رنک بعضیلر ایتدی الا قهب شول لوندر که
 ندر حمرت اوله غیرت ابله الا قهبان فیله جاموسه اطلاق اولنور فصل الکاف انکابه کافک
 فحتمله و هیزه نک سکونیه وانکابه الفک مذابه حال یتلو اولق وخر ون ومنکسر اولق بقال کتب
 الرجل بکاب کابه کابه مثل رافه ورافه انکب کافک فحتمله و هیزه نک کسر به حزن اولان
 کسنه انکبیه وانکابه کافک فحتمله و هیزه نک سکونی والف ممدوده ابله کثیک مؤنثی الا کتاب هیزه نک
 کسری وکافک سکونیه حزن اولق قال کتاب الرجل ای کتب المكتب میک خمی وکافک
 سکونی و هیزه نک کسر به قرمتق اولان نسنه بقال رماد مکتب اللون اذا ضرب الی السواد کایکون
 وجهه انکب یعنی حزن اولان کسنه نک یوزی قرمتق اولد غیچون سائر قرمتق اولان نسنه یدده
 کتب دیرل انکب کافک فحتمله یوز اوزن بر تق بقال کبه الله لوجهه ای صرعه الا کباب هیزه نک کسری
 وکافک سکونیه یوز اوزن دو شملک بقال کبه لوجهه فاک علی وجهه و بونوادرندر که افعلت انا و فعلت
 غیر ی دیرل بقال کب الله عدو المسلمین لا بقال کب واکب توجه ایتکه دخی دیرل بقال کب فلان علی الامر
 بفعله انکبیه کافینک فحتمله وباء اولینک سکونیه یوزی اوزن بر تق بقال کبه ای که ومنه قوله تعالی فکبکوا
 فیها الانکباب هیزه نک کسری ونونک سکونیه یوز اوزن دو شملک ومتوخه اولق المتکبک میک خمی وتانک
 فحتمله وکافک کسر به قفتانته بورین کسنه بقال جاء متکبکافی ثیاب ای مترملا التکب فحتمله و یانک خمی
 وتشدید به دو شملک بقال نکبت الابل اذا صرعت من داء او هزال یعنی دوه مرصندن یار قلمه دن دو شمشه
 بوبله دیرل انکبه کافک خیمه بر بلوک ات سور یسی و بر بلوک ایتک نقول منه کبت الفل ای جعلته کبیا
 انکب کافک کسری و یانک فحتمله کبه نک جمعی ایتک بلو کری معناسنه انکبیه کافک خمی وباء

قهب

کاب

کب

اولینک سکونیه کذلک بر بلوک آت سور یسی معناسنه الکتبه کافک فحقیه بر دفعه یه دیرل قتالده
 اولسون سکرته ده اولسون بر هو و دیک اولور و قد بقال هو افلات الخیل علی المقوس الجری اولجله یعنی
 یارش میدانه انلری مقوس اوزن احضار ایدوب راوغوردن سکرتمک و مقوس میمک کسر به شول
 ایبه دیرل که یارش انلری ایچون میدان باشند چکرلری رندن ایلر و وکیرو طور مسون دبو و کبه الشتا
 قیشک شدنه و راوغوردن کله سته دخی دیرل و کبه مزاجه یه ده دیرل الکباب کافک فحقیه شول
 طعامه دیرل که انله جورطه ایله بشورلر طباهیج معنا سنه الکبابه کذلک کافک فحقیه بر دوا در که اطبا
 قتنده معروفدر الکباب کافک ضمیمه شول قومدر که بریره بغلش اوله کبک کافک فحقیه و بانک سکونیه
 برطاغک اسمیدر فصحا شمرده منصرف و غیر منصرف استعمال اولمشدر الکباب کافک فحقیه دکنلو انجلردن
 راغچدر الکتاب کافک کسر به معروفدر و فرضه و حکمه و قدن دخی کتاب دیرل الکتاب ضمیمه و الکتاب
 کافک ضمیمه و تانک سکونیه کتاب جمعی در الکتاب کافک فحقیه و تانک سکونیه و الکتابه کافک کسر به یازمق
 بقال کتب کتابا و کتابه من الباب الاول و قریه نک اغزی بغلغه دخی کتب دیرل بقال کتبها کتابا و کتب
 معناسنه ده کلور نقول کتب البغله اذا جمعت بین شغرها بحلقه اوسیر یعنی دیشی قارک فر جنگ کی طرف
 جمع اینسک حلقه ایله یا خود صرمله و بقال کتب القریه اذا خزنه یعنی قن قریه دیکسک بو به دیرسن
 و خزنه معجه ایله و راه مهمله ایله بعد زاء معجه ایله سختیان دکنکه دیرل الکتاب یازمی بعضدر ایتدی
 کاتب بر قتنده عالم معناسنه ده کلور قال الله تعالی ام عندهم الغیب فهم یکتبون الکتابه کافک ضمیمه
 مشکک دیکشی ری که اکادرز دیرل خرزه معناسنه ضم خائله الکتاب کافک ضمیمه و تانک فحقیه و الکتابه
 فحقیه تخفیفیه و الکتاب کافک ضمیمه و تانک تشدیدیه کتب جمعی در و کتاب کافک ضمیمه و تانک تشدیدیه
 کذلک مکتب معناسنه ده کلور و کتاب شول باشی مذکور کوچک اوقه دیرل که او غلجقلر انکه اوق
 اتقی او کر نورل و ثاء مثله ایله دخی لغت در اماتاء مثنات اعلی و افصح در الکتاب کافک فحقیه کتابک
 جمعی در معلّم خاله معناسنه الکتاب میمک فحقیه و تانک کسر به مکتب جمعی در الکتابه کافک فحقیه و تانک کسر به
 بر بلوک عسکر نقول کتب فلان الکتاب نکتبای جعلها کتبه کتبه الکتاب فحقیه و کافک ضمیمه و تشدیدیه
 جمع اولوق بقال نکتبت الخیل ای جمعت الکتاب بلوک بلوک عسکر حاضر لوق ته میجیدی و نه نک به سن
 صار مق ولدی امه سون دیونقول کتب الناقه نکتبای اذا صرنا الکتاب همزه نک کسری و کافک سکونیه
 بر کسنه املاکو متر مکله یازی یازمق بقال کتب هذه القصیده ای املا علی و یازی او کرتمک و قریه نک
 اغزی بغلق بقال کتب القریه اذا سدد نهابا لواء و وکاء و اوک کسر به قریه نک اغزی بغلق اب الکتاب
 میمک ضمیمه و تانک فحقیه اغزی بغلق قریه الکتاب کافک فحقیه و تانک کسر به بمعناه الکتاب همزه نک کسری
 و کافک سکونیه یازمق بقال کتب الکتابه ای کتبه و منه قوله تعالی کتبها فحقیه نعلی علیه و بر کسنه
 کند و بی دیوان سلطان یازمغه دخی الکتاب دیرل بقال کتب الرجل اذا کتب نفسه فی دیوان السلطان الکتاب
 میمک ضمیمه و کافک سکونیه و تانک کسر به شول کسنه در که کتبت تعلیم ایلر قال الحسن کان الحاج مکتبا
 بالطائف یعنی معلا الاستکتاب همزه نک کسری و سبنک سکونیه یازمق طلب ایتمک استکته الشی ای سأل
 ان یکتب الکتابه میمک ضمیمه ایله ای جابدن مکتوب کوندر شمس الکتاب تاء اولینک فحقیه و تانک ضمیمه بمعناه
 الکتاب میمک ضمیمه و تانک فحقیه شول قولدر که کندی نفسی اوزن بهاسن یازدر تا کدا ایتد که از اوله
 انکتب جمع ایتمک بقال کتب الشی اکثبه کثامن الباب الثانی ای جمعت الکتاب اختاج معناسنه بقال انکتب الزمل

کتب

کتب

ای جمع

ای اجتماع و هرشی که بریره دو کله اول انده منکتب اولور یعنی مجمع اولور بوسیدن قوم یغنه کتب درل
 زیرا بریره دو کوب انده جمع اولمشدر الکتاب کافک ضمیمه و تانک سکونیه کتب جمعی در قوم یغنه و قومدن
 دبه جکدر دیک اولور الکتابه کافک ضمیمه و تانک سکونیه بر صاع سود بعضدر ایتدی بر قدح طلوسی
 سوده کتبه دیرل الکتاب کافک ضمیمه و تانک فحقیه کتبه نک جمعی در و هر نسنه که از جمع اولنه اک کتبه
 دیرل الکتاب فحقیه بقین اولوق قرب معناسنه بقال رماه من کتب یعنی فی بقین بدن اندی الکتاب همزه نک
 کسر به و کافک سکونیه بقین کتب بقال کتب الصیدای امکنک الکتاب تانک کسر به بر طاغک اسمی در
 الکتابه نک یالسی نهات بولدغی رکدا کرک اوک قاشی و اوین طوتن ال انک اوزرنه طور الکتاب کافک
 فحقیه و حانک سکونیه بر کسنه نک عورتن اچوق بقال کتبه ای کشف عورت و او دیک یو حمله دخی دیرل
 بقال کتب النار ای ارفع کتبه کذا فی بعض نسخ الصحاح الکتاب کافک فحقیه و تانک کسر به تازه طری
 معناسنه و منه قریدم کتب ای طری و کتب شول بیاضه دیرل که طر نقه ظاهر اولور الکتابه واجدی در
 کذا فی بعض نسخ الصحاح الکتاب کافک کسری و تانک سکونیه و الکتاب کافک فحقیه و تانک کسر به
 یلان سو بک بقال کتب کذب و کذبای من الباب الثانی و کذب و جوب معناسنه ده کلور و فی الحدیث ثلاثه
 اسفار کذب علیکم ابن السکیت ایتدی کویا که کذب بومقامه کله اغراد یعنی علیکم پس بوشول کله
 نادن در که علی خلاف القیاس کشدر و عمر دن رضی الله عنه روایت اولمشدر که کذب علیکم الحیور مشدر
 ای و جب اخفش ایتدی الحیور تافر و عمر اما حقیقتا منصوبدر زیر امراد حجه امر در ته کم امکنک
 الصیددر لر اگر چه مراد مره دیکدر و کذب اکتمک معناسنه ده کلور بقال ما کذب فلان فعل کذا
 و کذا ای مالبث الکاذب و الکذاب و انکذب کافک فحقیه و تانک ضمیمه ایله و انکذبای بضم الذال و المکذبای
 بفتح الذال و المکذبان و الکذبه علی وزن الهز و انکذب بضم الکاف و الذالین مخففا و قد تشدد الذال
 الاولى جمله سی یا لان سو بلهی کسنه کاذب معناسنه الکتاب کافک ضمیمه و تانک تشدیدیه کاذبک جمعی
 مثل راکع و رکع الکاذب طرفیندن ری برینه یلان سن دیک نصادق مقابلی در الکتاب ضمیمه
 کذب جمعی در صبور ایله صبر کی و منه قری بعضهم و لا تقول المانصف السنتم الکتاب فحقیه نعلال لسنه
 الا کذوبه همزه نک ضمیمه و کافک سکونیه و تانک ضمیمه ایله کذب معناسنه در الکاذب همزه نک کسر به
 کاذب بولوق بقال کذبته ای القیته کاذب یعنی وجده التکذیب تانک فحقیه و کافک سکونیه یلان سن دیک
 کسائی ایتدی کذاب یلان خبر سو بلدی دیو بلدر مک و نکذب یلاخی در دیک و ثعلب ایتدی کذب و کذب
 ابکی رمعنایه کلور و کاه اولور که کذبیه بین کذب معناسنه کلور و کاه اولور که جمله علی الکذب معناسنه
 کلور و کاه وجه کاذبا معناسنه کلور الکذاب کافک کسر به و تانک تشدیدیه کذب معناسنه در
 یازی تعالینک و کذبوا یا کذابا بوردی قول کرینده کذاب مشدد کلن مصدر لر کبر بر و ز باب
 فعلنک مصدری کاه اولور نفیعل وزنی اوزن کلور نکلم کی و کاه فعال وزنی اوزن کلور کذاب کی و کاه
 نفعله وزنی اوزن کلور توصیه کی و کاه مفعول وزنی اوزن کلور و مز قناهم کل غرق کی و نکذب خوف
 معناسنه ده کلور بقال حل فلان فاکذب بالشدیدای ماجین و حمل ثم کذب ای لم یصدق الحله یعنی خوف
 ایتمکن قلدری جمله بی کر چکه جقرمدی و نکذب کتمک معناسنه ده کلور بقال کذب لبس الناقه ای ذهب
 الکاذبه شول اسم فاعل صیغه رندن در که مصدر معناسنه کشدر کالعاقبه و العافیه و الباقیه قال الله تعالی
 فهل ترى لهم من باقیه ای بقاء المکذوبه میمک فحقیه و کافک سکونیه کذب معناسنه کلور و منه قولهم

کتب

کذب

کذب

ان بنی فلان پس خدایم مکذوبه ای کذب التکذب فحقینله وذلک ضمی وتشدد بدله نکلله فلان سو بلك
 يقال کذب فلان اذا نکلف التکذب الذکر به کافک ضمیله ورائک سکونیه شول غم در که نفسی طوطی قدر
 الذکر ب علی وزن الضرب یعنی الذکر به مقول منه کر به الغم اذا امتد علیه و کرب بر نسبه فی طارایمکه دخی
 د برل بقال کر بت القید من الاله الاول اذا ضیقته علی المقید وده یو کلمکه دخی د برل بقال کر بت الناقه
 ای او فریاضه یعنی حملتها انرا ب شداید الذکر بیه کافک فقی ورائک کسر بله مفردی الذکر ب ضمیله بر کسته
 برایشه قریب اولم بقال کر ب ان بفعل کذا ای کاد بفعل و کرب کون غروب به قریب اولم ده د برل بقال
 کر بت الشمس ای دنت الغروب و کرب زراعت ای چون یری قلب ایتمکه دخی د برل بقال کر بت الارض
 اذا فلتتها للحرث الذکر ب کافک فقی ورائک سکونیه طوطی قدر که اولان قاب بقال اناء کر بان اذا قرب
 ان بمثل و بقال کر ب حیاه انما ای قرب انطفاء و حیاه موجودا لان نسجه ده حاء مهمله و یاء مثالیله
 واق اولمشدر وکنن خاء معجمه و یاء موحده الاله اولم انطفاء نفسیه نه انصب در الکرب کافک کسر بله زراعت
 ای چون یری و ندر ملک کر ب معنا سنه و فی المثل انکرب علی البقره بقال نکلاب علی البقر یعنی کای بقر
 وحشی از نصال و معنای مثل هر کسی کند و صنعتیه قودیک اولو ر کرب النخل کافک ورائک فقیله شول
 بودی د برل در که خرما اشا جند بو دقاری کسلد کنن صکره ادم او موزی کبی قلوب و فی المثل من
 کان حکم الله فی کرب النخل اقول ولم املک ب ادر معنی منی کان حکم الله فی کرب النخل قیل هذا ضرب فبن بضع
 نفسه حیث لا یستأهل قاله ابو عبیده و کرب شول ایبه د برل که فیو لده قوغه انجلر یتک او رتله لینه
 بغلر لایکی قات او ج قات ابدوب تکه صویه ابرشن بواب اولوب بیوک ایب صویه ابر میوب جور جدر
 بری الاله الا کراب همزه نیک کسری کافک سکونیه قوغه ایب طقم بقال کر بت الدله المکر به سیمک ضمی
 ورائک فقیله ایب طاقش قوغه الذکر به کافک فقی ورائک سکونیه صوا قاجق بقال کراب کافک کسر بله
 کر به نیک جمعی ابوک ب الیاز رائک کسر بله تبایعه دن در اسمی اسعد بن ملک الحمیری در معدی کرب اسم رجندر
 بوند او ج ات وارد معدی کرب ب رائک فقیله و عدم نصر افله و معدی کرب اضافتله انصر افله و معدی کرب
 اضافتله کر بک عدم انصر افله ای مؤنث و معرفه قانغله امامه بدله یا ساکنه در جمیع حالاته و فتنکه اک
 نسبت ایلواو لک معدی در سن و هر ایکی اسم که اسم واحد قلنش اوله انک نسبتند حال بو بله در بعضی
 ادوک نسبی اسم الاله اولو برعلیک و خمسة عشر و بط شراکی که اوله بعلی و ثانیه خمس و ثالثه تا بطی د برل
 نه فتنکه نصیغه الاله اوله اسم اولی نصیغه اولو المکر ب سیمک ضمی ورائک فقیله شول طوار در که
 فی الخلق اوله الذکر ب کافک فقی ورائک تشدد بدله مقام فی عامه استعمال اولو بقال مابالدار
 کراب ای احد الا کراب همزه نیک کسری و کافک سکونیه سرعت یتک نقول خذر جلیک با کراب اذا امرت
 ان یسرع السعی السریه کافک ضمیله شول خرمادر که خر مابودا قلی یتک دیلرندن دیوشر بلور خرما
 اساجنک خر ماسی دیوشر لد کنندن صکره انصب کافک فقی و سیمک سکونیه رزق طلب یتک کسیمک
 اصل معنای جمعد نقول منه کسبت شیامن الباب الثانی و کسب کسب اندر ملک معناسنه ده کلو نقول
 کسبت اهل خیر و کسبت اهل مالا فکسبه یعنی اهل خیر و رجله مال کسب اندر دم و بوفعلته ففعل طریق
 اوزن کل فعاله دن در الا کسب همزه نیک کسری و کافک سکونیه یعنی الکسب المکسبه سیمک
 فقی و کافک سکونیه و سیمک کسر بله مثل المغفره یعنی المسب بقال فلان طیب الکسب و طیب
 الملبس اسم کافک کسر بله حلسه زنی و زن ماء نوعدر بقال فلان طیب الکسبه الدواب

کرب

کسب

کافک فقی و سیمک کسر بله جوارح در و جوارح برچی جانور در و شول عضاد که انکله کسب اولنور
 التکسب تانک فقی و سیمک ضمی وتشدد بدله نکلله کسب ایتمک بقال نکسب فلان ای نکلف الکسب
 الکسب کافک ضمی و سیمک سکونیه یاغک صقلد کنن صکره قانن کیمکی که اکا کسبه د برل کساب کافک
 فقیله و یانک کسر او زن بنا سیه قطام و زنی و زن برکلیک ادبدر انکشب اتی متدله یلک بقال کشب اللحم
 کشبای اکل به شده کذا فی بعض نسخ الصحاح الکعب کافک فقی و سیمک سکونیه طوطی قدر که انجلک مکینه یاغک
 اولشدغی رده اولان یومری ککدر اصمعی خلقتک کعب ظهر قدمه اولان ککدر دپد کنه انکار ایتدی
 و کعب صای یاغندن قطعه یه دخی د برل کعب المرح کافک عینک ضمیله شول بغوملر در که قامشدن اولان
 جداده اولو الکعب کافک فقیله و الکعب عینک کسر بله شول قزدر که هنو زمه سی قالقغه یا شلیه
 الکعب ضمیله قزک مده سی قالقغه بشلق بقال کعبت نکعب من الباب الاول انکعب تانک فقی و کافک
 سکونیه یعنی الکعب بقال کعبت بالشدد یعنی کعبت الکعب میمک ضمی و عینک فقی وتشدد بدله شول
 بر در که انک مربع نقشلری اوله و مکعب شول بزه د برل که زیاده محکم دورلمش اوله الکعبان کافک فقی
 و عینک سکونیه کعب بن کلاب و کعب بن ربعه بن عقیل بن کعب بن ربعه بن عامر بن
 صعصعه یه اطلاق اولنور الکعبه بیت المرام در که معرفه مشهور در شرفها الله تعالی روایت اولنور
 که مربع اولد و غنه بناء کعبه دیو نسیمه اولمشدر جوهر یتک توصیفی بودر امام تفع اولد و غنه
 بناء نسیمه اولمشدر دینسه بعید د ککدر بلکه معنی یتک یکسی دخی معاوجه نسیمه اولم محملدر
 الکعبات فحقینله ربعه یه منسوب براوک اسیدر که زمان جاهلیتیه اتی طواق ایدر لادی المکعب میمک کسری
 و عینک فقیله ایچ ادک خف معنا سنه الکعب میمک فقی و عینک کسر بله مکعب جمعی الکعب علی وزن
 جعفر عورت فرجی بقال کر کعب یعنی فرموده قاسق که ر کرب رائک فقیله قاسغه د برل اسان فارسیده
 ز هارد بکری کبی الکوک کافک فقیله کذلک جعفر و زنی اوزن بلدن نجم معناسنه بقال کوکب و کوکبه
 کافک بیاض و باضه و عجوز و عجوز و کوکب بر نسندن اولوسنه دخی د برل کوکب الروضه یاغنه نیک
 چچکی کوکب الحدید مورک بلدر می بقال کوکب الحدید و مقام نفرد دخی استعمال الاله و بقال ذهب
 القوم تحت کل کوکب ای تفرق و وظاهر بودر که بمقامه دخی کوکب بلدن معناسنه در الکلب کافک فقی
 و لامک سکونیه ابی که بین الناس معروفدر و که اولو رکصفت دخی واقع اولو بقال امرأة کلبه و کلب
 شعیره دپدکاری دمور در که اول قلیک یا خود یجاغک صاپنه کیرن سوری دمور بدور و شول مسمان ده
 د برل که قلیح قبضه سنه اور و ر قبضه ده اولان علاقه دن او توری و شول اگری دمور ده د برل که مسافر
 اکازدن اصرو و رأس کلب بر طاغک ادبدر و کلب بر بلدن ک ادبدر و بر قایشه دخی د برل که ایکی در یتک انریسه
 قیوب دبرلر نقول منه کلب المزاده و کلب الفرس شول خط در که انک ارقه سنه اولو بقال استوی
 علی کلب فرسه و کلب قضاعه طائغه سنندن بر جماعتک اسیدر الا کلب همزه نیک فقی و لامک ضمیله و الکلاب
 کافک کسر بله و الکلب کافک فقی و لامک کسر بله کلب جمعی و لکن کلب وزن جمع عز زدر مثل عبد عید
 الا کلب فحقینله الکلب جمعی در و فی المثل الکلاب علی البقر کلاب رفی و نصی جائز دراء و سلها علی بقر
 الوحش و یونک معناسی بودر که کشی کنندی صنعیه قویب نظرایت کور که نه ایشلر الکلاب کافک فقی
 و لامک تشدد بدله کلاب صاحب اولان الکلب میمک ضمی و لامک کسری وتشدد بدله شول کسنه در
 ککلی صیده تعلیم ایدر الکلب لامک فقی وتشدد بدله شول اسیر در که بغلنش اوله بقال اسیر مکلب ای

کشب

کعب

کعبه

ککب

کلب

مثل ثلث الحبيب ففتحته صوته ابدوب حيقرق نقول لجب بلجب لجا من الباب الرابع ويقال جیش لجب
 عرمم یعنی صوت وکثرت صاحی وبقال بحر ذلجب اذا سمع اضطراب امواجه اللجبة لاملک ففتحله وجمک
 سکونیه شول قیوندر که طوغورد قدن صکره دورت ای یککین سودی ازالمش اوله وبونده اوج لغت
 وار در لاملک ففتحی وضمی وکسری اللجاب لاملک کسریله بلجه نلک جمی واللجبات ایضا ففتحته علی خلاف
 القیاس زیرا قیاس تسکین در و محملدر که بواصلند اسم اولوب صکره دن صفت استعمال اولمش اوله
 کلمه کبی که صفت قلوب امرأة کلمه دیرلر بونقدسرجه معنای اصلبی اوزن جمع اولمش اولور یا خود
 مفردنه لجه تحریکله لغت اوله ابن السکیت ایتدی اللجبة شول قیوندر که سودی از اوله کجیه بلجه دهنز
 اللجوبة لاملک وجمک ضمیه قیونک سودی از اولق نقول منه لجت الشاة من الباب الثامن التلجب
 تانک ففتحی ولامک سکونیه بمعناه بقال لجت الشاة تلجیبا للجب لاملک ففتحی وحاء مهمله نلک سکونیه
 طریق واضح و صمق وطر بقده کتک معنای سنه ده کلور و طوغری بوریک و ککدن اتی صویق و آخ قانی
 صویق معنای سنه ده کلور بقال لجه بلججه من الباب الثالث اللجاب طریق در لجب کبی پس بوفاعل اولور
 بمفعول معنای سنه ای ملجوب الملجب میلک کسریله ولامک سکونیه وحاتک ففتحله صویا جق وکسجک الت
 وملجب شول کشیه اطلاق اولنور که دیلی راز اوله بد زبان معنای سنه بقال رجل ملجب ای سباب بندی
 اللسان الملجب میلک ضمی ولامک ففتحله وحاتک ففتحی وتشدد بد بله کساش مقطع معنای سنه اللجب لاملک
 ففتحی وحاتک کسریله شول ناقه یه دیرلر که ارقه سنک اتی از اوله اللجب ففتحته زیاده پیرلکدن ار قلیق بقال
 لجب الرجل من الباب الرابع اذا انحله الکبر وانحال نونله وحاء مهمله ابله ارق قلیق معنای سنه در و ملجوب میلک ففتحله
 ولامک سکونیه بریرک اسمیدر اللجب لاملک وحاء معجمه نلک ففتحله برنوع انجدر که نجر مقل دیرلر خرماء
 هندی معنای سنه کذا فی بعض نسخ الصحاح اللازب زانک کسریله یا بشمی لازق معنای سنه ولازب ثابت معنای سنه ده
 کلور نقول صار الشیء ضرب به لازب وهو اقصی من لازم اللزوب ضمتنه یا بشمی بقال لزب الشیء بلزب من الباب
 الاول للزبة لاملک ففتحی وزانک سکونیه شدت وقطع اللزبات سکون زانک ابله جمی زیر ابوصفت در المزارب
 میلک کسری ابله قتی بخیل اولان کسینه اللب لاملک ففتحی وسینک سکونیه یلامق نقول لبست العسل
 لبسان من الباب الرابع اذا لعتقه ویا بشمی معنای سنه ده کلور بقال لبس بالشیء مثل لصب به اذا لصق به
 ولبس عقر صوفقه وقبی ابله اورمغه دخی دیرلر بقال لبسته العقر ای لدغته ولبسه لسواطای
 ضربه وهما من الباب الاول للصب ففتحته قلیق قننه یا بشمی بقال لصب سیفه یلصب لصبان من الباب
 الرابع اذا نشب فی القید فلا یخرج ودر یاء یا بشمی دخی دیرلر زیاده ارقله دن او ترو بقال لصب جلد
 فلان اذا لصق بالحم من الفزال و یوزک برمغه طار اولمغه دخی دیرلر بقال لصب انخام فی الاصبع وهو صدق قاق
 که قلیق رنسته بول اولد و غندن دیر که دیرلر اللب لاملک کسری صا داک سکونیه طاعنه اولان انجه
 بول شعب صغیر معنای سنه و طاعنه اولان هر طار یه لصب دیرلر للصب لاملک کسریله والصبوب ضمتنه
 لصبک جمی در و بخیل معنای سنه ده کلور بقال فلان لصب ای لا یکاد یعطی شیئا و لصباء مهمله و زاء
 معجمه ابله بخیل معنای سنه در اللواصب طار و درین قیور لره دیرلر ته کم بعض اشعار ده واقع اولمشدر اللب
 لاملک کسری و عینک سکونیه او بنق اللب لاملک ففتحی و عینک کسریله و ففتحله کذلک او بنق بقال لصب
 بلعب لعلب و لعبان من الباب الرابع التلعب تانک ولامک ففتحی و عینک ضمی وتشدد بد بله لعی مکر را بملک بقال تلعب
 اذا لعب مرة بعد اخرى التلعب تانک کسریله ولامک سکونیه کثیر اللب اولن کسینه در التلعب تانک

لجب

لجب

لجب

لرب

للب

لصب

لعب

فتحله

فتحله ولامک سکونیه مصدر در لعب معنای سنه اللعوب لاملک ففتحی و عینک ضمیه او بنق عورت بقال
 جاریه لعوب الاعوبة همره نلک ضمی ولامک سکونیه و عینک ضمیه او بنق لعب معنای سنه الملعب میلک
 ففتحی ولامک سکونیه و عینک ففتحله او بون او بنه جق محل اللعبة لاملک ضمیه شطر یخ و زرد او بونی وهر ملعوب
 به اولان سنه یه لعبت دیرلر زیر لعبت اسم در و عر بلرک اقعده حتی افرغ من هذه اللعبة دبد کری بوندن
 ما خود در تلعب ایتدی من هذه اللعبة دیک اولی در فتح لامله زیر اماراد اولان لعبدن مره واحده در
 اللعبة لاملک کسریله لعب دن بر نوع در رکیه و جلایه کبی نقول فلان حسن اللعبة کا نقول حسن الجلسة
 الملاعبة میلک ضمی و عینک ففتحله او بنق بقال لا لعبت الرجل ملاعبة ملاعب الاسنة میلک ضمی و عینک
 کسریله ابوراء عامر بن مالک لقی در مالکید دیکله معروف اولان شاعر ملاعب الرماح دیشدر ضروره
 قافیه دن او ترو واسنه همره نلک ففتحی وسینک کسریله سنانک جمی در کوندر معنای سنه نلک زماح رانک
 کسریله رماح جمیدر کذلک کوندر معنای سنه ملاعب طله برنوع قویندر که صوده کولک سن کورد که ای
 قایمغه توجه ایدر و کاه اولور که کا خاطف طله دخی دیرلر اللعاب لاملک ضمیه شول سلیار در که اغزدن
 آقاو لعاب العجل عسله اطلاق اولنور لعاب الشمس شول سنه در که حرارت شمسه اور و مجک افی کبی
 کور نور بعضی اول سر ایدر دبد بلر اللب لاملک ففتحی و عینک سکونیه اغزدن سلیار اتق بقال لعب
 الصبی یلعب لعبان من الباب الرابع اذا سال لعايه الاعاب همره نلک کسری ولامک سکونیه صی لعاب صاحی
 اولق بقال لعب الصبی اذا صار له لعب یسئل من فیه شملعوب یعنی لعاب لودیش للعباء لاملک ففتحی و عینک
 سکونیه والف مدوده ابله بر موضعک اسمیدر اللعوب لاملک و عینک ضمیه زجت تعب معنای سنه نقول
 منه لعب یلعب لغویان من الباب الاول ولعب یلعب لغویان من الباب الرابع لغت ضعیفه در الاعاب زجت ورمک
 بقال الغبته انا ای انصبته للعب لاملک ففتحله و عینک سکونیه ضعیف معنای سنه بقال رجل لغب بالتسکین ای
 ضعیف بین اللغایه ولعب فاسد اولان بلکه دیرلر که اول بلمک ایجره ده قالن جانبلی در که اکا بطنان دیرلر
 طشره ده قالن جانبلی نه طهران دبد کری کبی و بالجملة قتاد بلکری کد بر جانی اوزون و بر جانی
 قصه اولور قصه جانبلی نه طهران دیرلر مقبول اولان بودر و بو مقامه صاحب صراح لعب
 پرهاء زرد رزه مرغ لغاب مثله دیشدر غلط آیشدر زیر لغب یلکک مقبول اولمین جانبی در
 و بو معنای جوهر نیک واللعب ایضا الرش الفاسد مثل البطان دبد وکی مشعر در ولعب فاسد
 قلیق معنای سنه ده کلور بقال لغبت علی القوم اللب بالفتح فیها ای افسدت علیهم اللعوب لاملک
 ففتحله و عینک ضمیه احق معنای سنه ابو عمرو بن العلاء ایتدی راعرا بی استدم که دیر ابدی فلان
 لغوب جاءته کتابی فاحتقرها بن اکا ایتدم بیجون جاءت دیر سن حالا که کتاب مذکر در ایتدی
 کتاب صحیفه دکل و بن ایتدم لغوبک معنای نه در ایتدی احق دیک در اللعاب لاملک ضمیه
 فاسد اولن بلمک لغب کبی نه کم لعیه تفصیلی میرو و ایتدی اللغب لاملک ففتحی و عینک کسریله فاسد
 بلمک بقال رش لغب التلعب تانک ولامک ففتحی و عینک ضمی وتشدد بد بله رد ابدوب سور مک
 بقال تلغبی الدهر ای طردنی اللغب ففتحته معروف در الالقاب جمی در انباز معنای سنه که
 انباز دخی زاء معجمه ابله نلک جمی در ففتحته لغب معنای سنه التلقب تانک ففتحی ولامک سکونیه
 لغب قومم التلقب ففتحته و قافک ضمی وتشدد بد بله لغبنک نقول لغبته کذا قتلغب به
 اللوبة لاملک ضمیه و واولک سکونیه واللابه تطلویر اللوب لاملک ضمیه واللاب واللابات

لعب

لعب

لعب

لوك ولا نك فمعلري در وفي الخديت انحر مابين لاني المدينة يعني مدينته نك ايكي جانبته اولان طاشلو
 يرلك بيلين تحريم ايتد بكة مدينته نك ايكي جانب طاشلو يرلك احاطه ايتد ايتدي لوي
 ونو مدينته شول طاشلو يرلك اسميد ركه اني سياه طاشلو قايلىش اوله بوسيدن سياهلره لوي ونوي
 ديرلر اللوب بالفتح واللوب بالضم واللوب بالضمين واللوب بالفتح واللوب باللام وسكون الواو
 صومق يقال لوب لوب لوب الى اخره من الباب الاول اي عطش اللاب العطشان اللوب صومق لايك
 جعي مثل شاهد وشهد اللوب لوب لوب لا مك وواوك فجي وهمز نك كسر بله شول دوه در كه حومي طولشوب
 مزاجه دن صوامكه قادر اوليه لير يقال تر كته الواب على الحوض الملاي ميك فخياله طيبدن بر نوعدن
 خلوق كي وخلق خاك فخياله بر نوغ طيبدن اللوب طيب سور ولن نسبه ملطح بالطيب معنا سنه واما
م روده يعني سرمه ميلنه ملوب ديرلر ملوب ديزلر الهب فختينله اودياكي در لسان النار معنا سنه
 ابو لهب ريلهك كتيبي در جمالي اولدو غيچون ابو لهب ديدلر التهاب همزه نك كسري ولا مك
سكونيله والتهاب فختينله وهانك ضمي وتشد بد بله اودياك كتيبي يقال التهاب النار واهلته اي اتقدت
 الالهاب همزه نك كسر بله ياكلنلر من ابقاد معنا سنه يقال التهاب اي اوقد لها والهبات
 سكر در كن زياده شوقه كلوب سرعت ايتدي يقال التهاب الفرس اذا اضطرب جريه اي اشتد الالهوب
 همزه نك وهانك ضمي اسم در زياده سكرتلك معنا سنه التهاب لامك فجي وهانك سكونيله صومق
 عطش معنا سنه يقال لهب لوب لوب لوب من الباب الرابع اللهبان لامك فخياله وهانك سكونيله صومق
 كسمنه عطشان معنا سنه اللهب لامك فجي وهانك سكوني والفك قصر بله مونثي يقال رجل
 لهبان وامرأة لهبي اللهبان لامك وهانك فخياله اودياك كتيبي للهيب لامك فجي وهانك كسر بله بمعناه
 واللاهبالامك ضمي مثله اللهيب لامك كسر بله وهانك سكونيله اراق فرجه معنا سنه وشول
 هواك اي طاع اراسنه اولور اللهوب ضمتينله واللاهبالامك كسر بله واللاهبالامك همزه نك فخياله
 جعي در بنو لهب از قبيله سندن بر جماعت در فصل النون النبي نونك فجي وانك كسر بله نكه نك چغمي
 صوت التيس معنا سنه يقال نب التيس نب نيبانم الباب الثاني اذا صاح الانبويه همزه نك ضمي ونونك
 سكوني و وانك ضمي ايله قامشك ايكي بوغومنك انسي افعوله وزني اوزن الانبوي والانبوي همزه نك
 فخياله انبوي نك جعي در النوب بمه قروب قالتمق يقال نبت الشئ تنو بامن الباب الاول اذا نهذ النجب
 نونك وجميك فخياله اغاج قاي طاء الشجر معنا سنه النجب نونك فجي وجميك سكونيله مصدر در اغاج
 قابوغي صومق معنا سنه نقول نجبت الشجرة انجبها وانجبها من الباب الاول والثاني اذا اخذت قشر ساقها
 المنجوب ميك فجي ونونك سكونيله والنجبي فختينله و يانك تشدد بله شول در بدر كه مغيلا
 اغاجنك اوزد كنك قابيله دباغت اولمش اوله يقال سقاء منجوب نجبي يعني دباغت اولمش قري
 ومنجوب واسع اولان قدحه دخي ديرلر ذي نجب فختينله عربي كوني نونك اد بدر كه
 مشهور در النجب نونك فجي وجميك كسر بله كرم اولان كسبه يقال رجل نجيب اي بين العجابه ودوه نك
 دخي يارنجيب ديرلر النجب ضمتينله والنجائب نجيبك جعي يرادوه معنا سنه النجبة نونك ضمي وجميك
 فخياله همزه وزني اوزن نجيب معنا سنه در يقال هو نجبة القوم اذا كل النجيب منهم الانجباب همزه نك كسر بله
 ولد نجيب صاحي اولمق يقال انجب الرجل اي ولد انجبها النجبة ميك ضمي وجميك كسر بله
 والنجباب ميك كسر بله شول عورت در كه نجبا طوغون يعني يرار اولاد طوغون المناجيب ميك

لهب

سبا

نقب

نقب

نقب

نقب

نقب

فخياله

فخياله منجبابك جعي درو منجباب شول اوقه دخي ديرلر كد انك بلكي ونونك فخياله منجبابك جعي ديرلر
 الانجباب همزه نك كسر بله اوزن وند وملك يقال انجبه اذا اختار واصطفاه النجب نونك فجي وهانك سكونيله ندر
 ايتك نقول منه نجيته منجباب من الباب الاول وجد وجهه سير ايتك يقال يسار فلان علي نجب اذا سار فاجهد
 السير كانه خاطر علي شئ فجد ونجب بر نسبه نك وقتنه ومدينته دخي ديرلر يقال قسي فلان نجبه اذا مات وابو عمر
 ايتدي نجب سير سر بعده ديرلر نجب كي عين مهمله و باء موحد ايله النجب نونك فجي وهانك كسر بله رفع
 صورندر بكاه الله يقال نجب نجب نجيبا من الباب الثاني الانجباب همزه نك و تاك كسر بله بمعناه النجاب نونك
 خياله دوه اوكسورك اولمق يقال نجب البعير نجب نجابا من الباب الثاني ايضا اذا اخذ السعال النجيب نك فجي ونونك
 سكونيله علمه خيالك يقال نجب القوم نجيبا اذا جد وفي علمه شدت قرب در يعني رايحه سر عتله صبا حدك
 يور يكدن صومق اير مكچون كه قرب بوكه ديرلر فختينله المناجبة ميك ضمي وهانك فخياله حاكمه مرفعه اولمق
 حاكمه معنا سنه قال طلحة لابن عباس رضي الله عنهما هل لك في ان احبك ورفع النبي صلى الله عليه وسلم يعني
 سنكچون جازميدركه بر نسبه كونه خضومت ابد شونيه طور شاسن النجب نونك فجي وهانك سكونيله حاكمه
 نزع معنا سنه يقال نجبه انجبه من الباب الثالث ونجب جماع ايتك معنا سنه ده كلور يقال استنجبت المرأة اذا
 ارادت الجماع الانجباب كدلك حاكمه انزع معنا سنه وانجباب اختيار معنا سنه ده كلور النجبة نجبة كي در لفظا
 ومعنى يعني اوروندلش ديكدر النجب نونك ضمي وعاء معجونه نك فخياله جعي در مثل رطبة ورطب يقال جاء
 في نجب اصحاب اي في خيارهم النجب نونك فجي وهانك كسر بله قورقق كسبه جبان معنا سنه يقال رجل نجبي
 جبان لا فؤاده النجب نونك فجي وهانك كسري و يايله كدلك قورقق معنا سنه المنجوب ميك فجي ونونك
 سكونيله والمنجب ميك ضمي ونونك سكونيله وهانك فخياله يعني النجب كانه منزع القواد الخروب نونك
 ضمي وهانك سكونيله طاش ياريني الخارب مخروبك جعي در كه طاش يار قلري ديك اولور شقوق الحجر
 معنا سنه النذب نونك فجي ودالك سكونيله ميت اوزر نيه اغليوب محاسن ذكر ايتك يقال نذب الميت اي
 بكي اعليه وعدد محاسنه يند يند بامن الباب الاول ونذب يراني ايشلكه دعوت ايتك يقال نذب الامر ونذب
 خفيف و چاپك كسبه يدي ديرلر يقال رجل نذبكي خفيف في الحاجة و چاپك دخي ديرلر يقال فرس نذب
 اي ماض النذبة نونك ضمي ودالك سكونيله اسم مصدر در ميت اوزن اغلق معنا سنه نذب نونك ودالك فخياله
 ام خفاف ديكلكه معروفه عورنك اسمي در كه سياه حبشي ابدى النذب همزه نك كسر بله يراني ايشلكه
 دعوت اولند قدامت ايتك يقال نذب الامر فانتدب له اي دعاه له فاجاب مندوب ميك فجي ونونك سكونيله
 ابو طلحه نك فرسك اسميدركه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اول فرسك حقتنه يور مشدران
 وجدناه لجر النذب نونك ودالك فخياله خطر معنا سنه در كه خطر موته قري اولمغه ديرلر وفار هنتنه دخي
 نذب الطلاق اولنور و رسمته اوقلمق معنا سنه نذب ديرلر يقال رميناندياي رشفق ورشق كسر و يايله
 لسلوب واحد و زن ديكدر ونذب شول ترج احته دخي ديرلر كه در بدن زائل اولموب باقي قاله النذب نونك
 فجي ايله جمفوزني اوزن غارلق وشر ايشلكه النذب نونك فجي زانك كسر بله اوكك كيك اوازي در كه حقتنك
 زمانده ظاهر اولور يقال زب الطي زب زبمانم الباب الثاني النسب فختينله صومق الانساب همزه نك فخياله
 نسبك جعي النسبة نونك ضمي والنسبة نونك كسر بله كدلك نسب معنا سنه در ونسبة نسب ذكر ايتك
 معنا سنه ده كلور الانساب همزه نك كسر بله منسوب اولمق يقال نسب لي ابيه اي عترتي النسب دعوي
 ابوب سنك صوبكدر ايم ديك وفي المثل القريب من تقرب لامن نسب يعني قريبال كسبه در يقينلق

نجب

نجب

نخرب

نذب

نذب

نسب

اينکه فجر در نسب دعوا من اينکه النسابة نونک فتحی و سببک تشديد بله انساب عالم اولان کسنه و حرق ها
نسابة مد مد حاله مبالغه ايجوند کوي يا معرفت نسبه غایت و نهايت مراد اولور و تعداد اولند قدر عندی ثلاثة
نسابت و علامات دیر سن لامک تشديد بله حالا که ظاهر بوايدی که ثلاث نسابت دینلیدی کوي که ثلاثة
رجال نسابة دیش اولور سن المناسبة ميمک ضمی و سببک فتحی بله قریب اولوق بقال يناسب فلانا و مماثلت
معناسنه دخی کلور بقال ينهما مناسبة ای مشاکلة النسب نونک فتحی و سببک کسر بله قریب اولان کسنه
و شاعر شعرته مدح اینکه دخی دیرلر بقال نسب الشاعر بالمرأة ينسب نسبا من الباب الثاني اذا نسب بها
و تشبیب علی وجه المدح نظمه ذکر اینکه دیرلر النسب نونک فتحی و سببک سکونیه و النسبة نونک کسری
و سببک سکونیه نسب ذکر اینکه بقال نسبت لرجل انسبه نسبا و نسبة من الباب الاول اذا ذكرت نسبة النسب
نونک فتحی و يانک سکونی و سببک فتحی قرحه قطاری که محرا ده یول کی کور نور فاعل و زنی و وزن النسب
فحقته مال و یر و رت عقار معناسنه التشوب ضمتنه اصلوق معناسنه بقال نسب الشی فی الشی تشوبا
من الباب الرابع ای علق و مشتد اولوق معناسنه ده کلور بقال نسب الحرب بينهم ای ظهور اشتد الانساب همزه نونک
کسری و نونک سکونیه اصمق بقال نسبته لافیه ای علقته و انساب صیاد و زاغی صیده طولسدر مغه دخی
دیرلر بقال نسب الصایدا ای علق الانساب همزه نونک و تانک کسر بله و بنلر نونک سکونیه اصلوق بقال نسبته
و تشبیب المناسبة ميمک ضمی و سببک فتحی بله کسنه جنکی و و و قلوب اشکان اینکه دیرلر بقال ناسبه الحرب
ای نازة النسابة نونک ضمی و سببک تشديد بله اولوق النساب کذلک نونک ضمی و سببک تشديد بله نساب نونک
یحیی الناسب سببک کسر بله اولوق صاحبی بقال رجل ناسب و قوم ناسبه و ناسب بر کسبک اسمی در اوق صاحبی
اولد غنه بناء نسبه ای بشلر در النسبة نونک ضمی و سببک سکونیه بر کسبک اسمیدر کذلک النسب نونک
فتحی و صادق سکونیه دور تق بقال نصبت الشی من الباب الثاني اذا ائتمه و عداوت اتمک معناسنه ده کلور تقول
نصبت لفلان نصبا اذا عادیته و اهسنه سیر اتمک بقال نصب القوم اذا ساروا و یومهم و هو سیر لیل المنصب ميمک
ضمی و صادق فتحی و تشديد بله یری و زینه قومق بقال صغیر منصب ای نصب بعضه علی بعض و صغیر
دیو یا می طاشه دیرلر التنصیب تانک فتحی و نونک سکونیه ات قول اغر دیک بقال نصب الخیل اذا ناسد دلالة
اولو المبالغة المناسبة ميمک ضمی و صادق فتحی بله جنک پیدا اتمک بقال ناصبه الحرب یعنی بن انکه جنکی پیدا
ایندوب غوغا قویار دم المنصب ميمک فتحی و نونک سکونیه و صادق کسر بله اصل معناسنه النصاب نونک
کسری و صادق تخفیفه بمعناه و نصاب مالدن شول مقدار دیرلر که مال کا یرشد کذکات لازم اولور کومش
ایکوز در همه یرشد کده و دوش عدد یرشد کده لازم اولدغی کی و نصاب برانک اسمیدر و نصاب مجاق
صاینه دخی دیرلر الانصاب همزه نونک کسر بله بجعه صایا اینک و انصاب تعب و یرمکه دخی دیرلر نقول انصابت
السکن ای جعلت له مقبضا و انصبت لرجل اذا تعبته النسب نونک و صادق فتحی تعب معناسنه در بقال نصب
الرجل نصبا من الباب الرابع اذا تعب الناصب صادق کسر بله زحمت و یری بقال هم ناصبای ذونصب یعنی
تعبه منسوب اولان مثل رجل تامر و لابن و بقال هو فاعل یعنی مفعول فیسه لای نصب فیسه و یعب کقولهم لیل
نائم ای نيام فیسه و یوم عاصف ای تعصف فیسه الراج یعنی روزگار مشد اولور الانصب همزه نونک فتحی
و نونک سکونیه شول ارکک یکیدر که بونوزی طوغری اوله النصاب نونک فتحی و صادق سکونیه
و الفک مدیه مؤتی بقال تبس انصب و عنز نصبا و نصبا شول ناقیه دیرلر که کوی بوجه اوله التنصب
دیکلر طور مق بقال نصبت الاتن حول الحمار النسب نونک فتحی و صادق سکونیه الحال دن بر نوعدر
وقی الخدبت لو نصبت لناصر العرب ای لو غنیشا غناه العرب یعنی عرب اسلونی و زره ثقی قلنسه که

نصب

نصب

اول دوه سور مکه اولن ثقی مثال و در لکن یواندن دخی ناز کدر و نصب اعراب فتح کی در بناده و بواسطلا جات
عور یندن در نقول منه نصبت الحرف فالتصیب و نصب شول نسبه دیرلر که انی دکوب اکامیادت ایدرلر
خدا ی تعالی دن غیری هر یک وار اسه النصب نونک ضمی و صادق سکونی بله بمعناه و کاه اولور صادق مضموم
قلنور الانصاب همزه نونک فتحی بله نصبت جمعیتلر معناسنه و نصب شر و بلا معناسنه ده کلور و منه قوله تعالی
انی مسنی الشیطان نصب و عذاب الانصاب همزه نونک کسری و نونک سکونی و تانک کسر بله منصوب
اولوق المنتصب القوب یوجلن تور غبار مر نفع معناسنه النصبة نونک فتحی و صادق کسر بله شول طاشلر در که
حوضک کنار نده دیکلور اراری بالحق له سد اولور النصیب برشدن دکن حصه و حوضه دخی نصب دیرلر
و قور و لمش و وزاغه دخی دیرلر شرک منصوب معناسنه نصب نونک ضمی و صادق فتحی تعب معناسنه ده کلور
اوزن بر شاعرک اسمیدر نصیبین نونک فتحی و صادق و باء موحه نونک کسر بله بر شاعرک ایدر و عرب ايجون
بونده ایکی مذهب وارد یری و در که اسم واحد قلوب اسماء مفردة غیر متصرفه اعرابی کبی اعراب و یری
بقال هذه نصیبین و رایت نصیبین و مررت نصیبین و بوک نصبت اولند قدر نصیبی دیرلر صادق کسری و مد بله
و بر دخی بودر که بونی مجرای جمعه اجر ایدرلر هذه نصیبون و رایت نصیبین و مررت نصیبین دیرلر
و کذلک اقول فی یری و فلسطین و سبلحین و یاسمین و قنسرین و بونک نصبتنه نصیبین و یری دیرلر
یری بر مرفوف قومک اسمیدر ریک مخصوص معناسنه و فلسطین فانک کسر بله بر شاعرک ایدر شام
ولا یبندن و سبلحین سببک فتحی بله بر معین کوبک اسمیدر و قنسرین فافک و نونک فتحی و تشديد بله و کسر بله
شام لایبندن کذلک بر شاعرک ایدر و النصوب ضمتنه صوره بقی بقال نصب الماء نصب منصوب یا من الباب الاول
ای غار فی الارض و سفل و نصوب القوم بعد هم الناصب صادق کسر بله بعید اولان نسبه و یوسیدن نصب
الماء دیرلر قن صوارق اولسه و بقال خرق ناصب ای بعید و خرق خاء معجمه و راء مهله بله محراید دیرلر الانصاب
همزه نونک کسر بله یاین کرشن چکوب دفعة صالیو یرمک وازی چقسون دیو بقال انصبت و القوس مثل
انصبتة مقلوب منه التفضیل تانک فتحی و نونک سکونی و صادق ضمیمه براغا جدر که اوق اندن ایدرلر اولنده
اولان تازانده در زرا کلام عرب فعل یوقدر اما نفعل چوقدر مثل نقل و تخرج التفضیل کذلک تانک
فتحی و نونک سکونی و صادق ضمیمه تفضیل مفردی النطب یرمغه قول اغه اور مق بقال نطبه نطبا ای ضرب
اذ نصابه النعب نونک فتحی و عینک سکونیه و النعب نونک فتحی و عینک کسر بله و النعبان نونک و عینک فتحی
و النعبان تانک فتحی و نونک سکونیه قرغه چاغر مق بقال نعب الغراب نعبا ای اخره من الباب الثالث و کاه اولور که
نعب الدبک دخی دیرلر استعان او ز و دیک دالک کسر بله و یانک سکونیه خروس معناسنه در و نعب
سرعه له سیر اینکه دخی دیرلر المنعب ميمک کسری و نونک سکونی و عینک فتحی جواد اولان ایدرلر یعنی
یور مسی خوب اوله النعب نونک فتحی و عینک تشديد بله و النعب نونک فتحی و عینک ضمیمه سریع اولان ناقه
بقال ناقه نعبه و نعب ای سیر یعبه النعب ضمتنه نعب بک جمعیتلر بعضیلر ایدر نعب فتحه ناقه نونک یور رکن
یا شرا کون صالمسی در النعبه نونک ضمیمه و عینک سکونیه جرعه معناسنه در و کاه اولور کدون مفتوح اولور
النعب نونک ضمی و عینک فتحی بله نعبه نونک جمعیتلر قال ابن السکیت نعبت من الاء نعبان الباب الرابع ای جرعت
منه جرعا و نعبه فعل قبیح معناسنه ده کلور و منه قولهم ما جرت علیه نعبه قط ای فعله قبیحه النعب طاشه
اولان ولدر المنقب ميمک و قافک فتحی بله مثله و نعب دلمک معناسنه ده کلور بقال نقب الحدار نقبان الباب الاول
دیوار ده دکن دکه دخی نقب دیرلر و سطر طوارک کوبکین دلوب ضر و صوجقار مغه دخی نقب دیرلر المنقب ميمک

نصب

نطب

نعب

نعب

نقب

فخیمه شول د مور در که انکه بر سنه دلنور و نقب بز نقبه قلعه دیر لر و نقبه نونک خیمه شول ایق طوننه
 دیر لر که اغسر له تنه کم ذکر اولنور ان شاء الله تعالی النافه قافک کسر بله شول چماند که بکر ده حقون قلابه
 مجرم ابد النقبه نونک خیمه شول او یوز در که قطعه قطعه اولوب چقر النقب نونک ضمی و قافک سکونیه
 نقبه نونک جمی در و نقبه یوز و ولون دخی اطلاق اولنور و نقبه شول بزه دیر لر که ایق طونی کی اکایغ کچون جک
 یرد بکوب ککیر لر و لکن اغسر اولور و منه بقال نقبت الثوب نقبالی جعلته نقبه النقب دونه نونک ایاغی
 اشتق بقال نقب البعیر من الباب الرابع اذا رقت اخفاغه الانقاب همزه نونک کسر بله بر کسنه نونک دونه سنک
 ایاغی اشتق بقال نقب از جل اذ نقب بعیره و ایاق قانی بر نلق معناسنه ده کلور بقال نقب الخف الملبوس
 ای ترق المنقبه مملک و قافک فخیمه دلمک معناسنه و مثله نونک ضدی معناسنه دخی کلور و مثله یه مر
 صفه لره دیر لر النقب نونک فخی قافک کسر بله بر قوم کفیلی و بر نلی اولان کسنه النقبه نقیبک جمی در
 و نقیب شول کلبه دیر لر که بوغری دلمش اوله اوازی قی حقمسون دیو که بونی شول خسبس اولوب قونوق
 سومین دخی الطبع کسنه لر ابد النقبه نونک کسر بله نقیب و لقی بقال نقب نقب نقابه من الباب الاول مثل کتب
 بکتب کتابه فرا ایتدی قنجه اولدن نقیب اولوب نقابت اینک دبلسه نقب نقابه دیر لر باب خامسدن
 طرف طرافه کی سیموی ابدی النقبه نونک کسر بله اسم در و فخیمه مصدر در مثل الولاية والولاية
 النقبه نفس معناسنه در بقال فلان میون النقبه اذا کان مبارک النفس ابن السکیت ایتدی اغورلو
 معناسنه در یعنی مراد ابد و ندی خصوصه ظفر بولوی معناسنه در ثعلب ایتدی اهل ندیر معناسنه در النقب
 نونک کسر بله عور نلر یوز طون دخی یجه و نقاب فجأة راست کلکه دخی دیر لر بقال لقینه نقابا و وردت الماء
 نقابا مثل التقاطا یعنی وردت الماء التقاطا دخی دیر لر نقاب زیاده عالم اولان کسنه یه دخی دیر لر علامه
 معناسنه الانقاب یجه نونک بقال انتقبت المرأة النقبه نونک کسر بله بر نوع یجه طونوق بقال انها لحسنه
 النقبه التتقیب تانک فخیمه و نونک سکونیه شولری طول شوب مخلص طلب اینک کافک الله تعالی و نقبوا
 فی البلاد النکوب ختمبته عدول اینک بقال نکب عن الطريق نکب نکو بامن الباب الاول ای عدل و نکوب بر
 قومه ارقه اولغه دخی دیر لر بقال نکب علی قومه نکب نکو باذا کان منکبالم بعدون علیه که منکبدن مراد
 پشت و پناه اولوب رئیس اولقدر النکابه نونک کسر بله نکوب کی در معنای اخیر نه نکب نونک فخی
 و کافک سکونیه زخم اورمق بقال نکبته الحارة من الباب الاول ای لخته و لثم مثله ابله مجروح اینک معناسنه در
 و نکب اوق قبورن باش استغه اینک بقال نکبت الکنانه نکبامن الباب الاول ایضا ای کبیتها و کنانه نونین ابله
 اوق قبورن دیر لر انصیب نونک فخی و کافک کسر بله دونه یا غنک و سائر طوارطرا غنک دائره سی التتکب
 تانک فخی و نونک سکونیه عدول ابدوب ایرلق بقال نکب تکیا ای عدل عنه واعتزله التتکب فختبته
 و کافک ضمی و تشدد ببله قنمق تحجب معناسنه و یانی اوموزه الملق بقال نکب القوس ای القاهاعلی منکبه
 التکبه نونک فخی و کافک سکونیه اه کاد قلق النکبات فختبته نکبته جمی نقول اصابته نکبه و نکب فلان علی
 مالم یسم فاعله المنکوب نکبتلش المنکب مملک فخی و نونک سکونی و کافک کسر بله باز و کیکیله اومور کیکیکنک
 بری برینه بولوسد و غی بر که اوموز باش دیک اولور و منکب مرفع بره دخی دیر لر المناکب فختبته
 قوش قنادندن شولده رت بکدر که قوامدن صکره در النکبه نونک فخی و کافک سکونیه و الفک
 مدبله شول بکدر که بل اسدی لر دن عدول ابدر که بک عاده اسدی بر در و رت در بو اول
 دورت دن خارج اولور و نکباد دخی دورت در پس صبا ابله جنوب بیننده اولان نکبایه از بید دیر لر

نکب

وصایله شمال بیننده اولنه صایبه دیر لر و نکبایه دخی دیر لر و لصغیر دن نکب دیر لر ز راضیا ابله شمال بیننده
 اولان نکبای غایت بار دعد ابد لر و شماله دیور بیندن اولنه قره دیر لر قافک فخی و رانک تشدد ببله یوز بیک
 مقابله سنه اسر و دیور له جنوب بیننده اولان نکبایه حار در هیف دیر لر و نکبایه مقابل اسر ز راعرب نکبای اولان
 بالز بیندن مقابله کوزه دیر لر نه کم مستقیم اسن بالز ده مقابله کوزه در لر الکب فختبته بر سنه ده اولان میله
 دیر لر و نکب بر مر ضرر که دونه نونک اوموز و عارض اولوب ای اقسق ایلوب مخرف یوز بید بقال نکب البعیر
 بنکب نکبامن الباب الرابع الانکب همزه نونک فخیمه شول دونه در که نکب مرضه مبتلا اوله بعضی ایتدی نکب
 اولماز الا اوموز ده اولور و انکب شول کسنه یه دیر لر که یانی اولیه بی کن معناسنه النوب نونک فخی و وواوک
 سکونیه و المناب فختبته بر کسنه بر کسنه نونک مقامنه قائم اولمق بقال ناب عنی فلان بنوب نوب یا و منابا ای قام
 مقامی الانیاب همزه نونک کسری و نونک سکونیه نوب طونوق بقال نقاب فلان القوم انیابا ای تاهم مره بعد
 آخری پس بوافعال اولور نوب دن و ایرشمک معناسنه ده کلور بقال نقاب امرای اصبا الا نایه همزه نونک کسر بله
 توجه اینک بقال ناب الی الله ای قبل التوبه نونک فخی و وواوک سکونیه معروفه النوب نونک ضمی و وواوک فخیمه
 جمی نقول جاءت نوبتک النیابه نونک کسر بله یعنی التوبه نقول جاءت نوبتک ای نوبتک التناوب فختبته
 و وواوک خیمه نوبتک بقال هم یثناو بون التوبه فیما بینهم فی الماء و غیره التوبه نونک خیمه اسم در ایرشمک
 معناسنه بقال نام امرای اصبا و نوب و نوب ز نکیلر دن بر طافه نونک اسمیده نوب بال ریسنه ده دیر لر علی ما
 سیمی النائیه مصیبت و جاء نایه شول اسمیده دیر لر که هر کون بر که کله التواب نایه نونک جمی بقال هذه نواب
 لدهر النوب نونک فخیمه قرب معناسنه در که بعدک مقابلی در بعضی ایتدی نوب ركون بر کجه لک مسیره در
 ته کم قرب فختبته بر کجه لک مسیره در که بونک اصل استعمالی دونه صوارمه ده در التوبی نونک ضمی ابله طافه
 مز بون دن بریسی و نوب بال ریسنه دخی دیر لر که نوب نونک جمی در غوط غابطک فره فاره لک جمی اولدو غی
 کی واری و نلا غه و لروب کلد و کچون نوب دیر اصرمی ایتدی نوب نوبتدن در ز راوقت معروفه خلقه قرب
 ولور لر و ابو عبیده ایتدی قره می مائل اولد قلی ایچون نوب دیر ببلر النهب نونک فخی و هانک سکونیه غنیت
 معناسنه در و نهب بر کسنه یی عبالسکه دخی دیر لر بقال نهب الناس فلان اذا تناولوه بکلامهم و کلی اصرمغه دخی
 دیر لر بقال لاندع کلکب نهب الناس النهب نونک کسر بله نهبک جمی در الانتهاب همزه نونک و تانک کسر بله
 غنیت مالی دبلین کسنه المقدر بقال تنهبوا مال الغنیه ای اخذها من شاء الانتاب مالی غنیت قاق یعنی یغلب
 و یرمک نقول نهب الرجل ماله فانتهبوه و نهبوه المناهیة مملک ضمی و هانک فخیمه انتهاب معناسنه در و مناهیه
 ایکی ات مثلاً بر ابرسکر تکه دخی دیر لر که بوانی و اول بونی یککه قادر اولیه النبی نونک ضمی و هانک سکونی
 و الفک قصر بله نهب اولنان مالک اسمیدر الناب اضی دیشی الانیاب همزه نونک فخی و نونک سکونیه و النیوب
 ختمبته نایک جمی در و ناب قومک اولوسنه دخی دیر لر بقال هذا ناب القوم ای سیدهم و ناب ناقه نونک
 یا شلوسنه دخی دیر لر النیب نونک کسر بله نایک جمی در ناقه ل معناسنه و فی المثل لا فاعل ذلك ما خنت النیب
 ای مائعت الناقه شوقالی ولد هاپس نیب فعل وزنی اوز در اسدله اسد کی صیانه لیلیا نون مکسور
 اولمشدر النیب نونک ضمی و یاء اولینک فخیمه نایک تصغیر بدر ناقیه ناب دیر کاری اضی دیشی اوز و نلغیوندر
 بو سیددن صفت حکمه اولما غین انیت کله مشدر ز راهات نایک صفاتک تصغیر بینه داخل اولماز النیب نونک
 فخی و یانک سکونیه اصلو حیوان و ر سنه یی اضی دیشن یتوشدر مک بقال نایه بیه اذ اصاب
 نایه التییب بر سنه یی اصرمق یککلکی و ملا یلغن بلمکچون بقال نیب سهمه ای عجم عوده

نوب

نهب

نیب

میتک فنی وواوک سکونی وظانک خیمه شول رد که دایما و تورو مغله اند اوت قالمیه الموطوب میتک فنی وواوک
سکونیله شول کسنه یزیر که مالی نواب دهر متعاقب وبلغله هلاک ایتش اوله موطب میتک وظانک فخیله
بررکادی در الیاب همزه نک کسر بله بریره جمع اولق بقال اوعب القوم اذخشد واولخشد بالحاء والدال المهملتین
ولشین المعجزة الاجتماع وایعاب شمول معنایسته ده کلوز بقال اوعب بنو فلان جلاء قلم یبق سله هم منهم احد وبقال
جدعه فاعوب نفعه یعنی جمله کس دی لموعب جمع ابدی بقال جاوا موعین یعنی کلی جمعیت ایتکله کد بلر الوعب
واوک فنی وعبنک کسر بله برنسنه نک تانی ونبانی بقال جاء الفرس برکض وعبت یعنی قادر اولدی
قدر سکرته ابله الموعب میتک فنی وعبنک فخیله تمامه دیک اولوز بقال جدعه الله جد عام وعبایه یعنی خدای
تعالی بورش تمامه کسنسون الاستیعاب همزه نک کسری وعبنک سکونیله یعنی الیاب و فی الحدیث فی
الانفاذ الاستوعب جدعه الدیه یعنی بورش تمامه کسنه ده تمام ذبت واردر واستیعاب برنسنه فی
اصلندن قطع ایتکه دیرلر الوعب وواوک فنی وعبنک سکونیله احمق معنایسته درو وعبت متاعک سقطنه
دخی دیرلر وعب فرموده دوهیه دخی دیرلر جمل مخم معنایسته بقال وعب الجمل وعبه من الباب خامس
الاول وعب همزه نک فخیله وواوک سکونیله خردوات دیک اولوز وعب البت دیرلر اوک حقیر اولان
متاعنه خناق جو ملک وائله بکر نه که واریسته الوقب وواوک فنی وفافک سکونیله طاعده شول قیاد نکله رینه
دیرلر که انده صومع اوله الوقبه وواوک فنی وفافک سکونیله رید او زرنده یاغ اراکک ایچون اندکری دلکه دیرلر
ووقبلین کوز دلکه دیرلر خانه ختم معنایسته ووقب کوز باتوب حقور اولغه دیرلر تقول ووقت عیناه
من الباب الثانی غار تاو ووقب خفه دیرلر وعب دبدکری کی عین معجبه ابله شکر مور ایتشدر ووقب دخول
معنایسته ده کلوز بقال وعب الشی یقب وعبایه دخل وکون تخفه دخی دیرلر بقال ووقت الشمس اذا غابت
ودخلت موضعا وبقال وعب الظلام ای دخل علی الناس ومنه قوله تعالی ومن شر غاسق اذا وقب قال الحسن ای
اذا دخل علی الناس الا بقاب همزه نک کسر بله وعبیه داخل قلم بقال ووقت الشی اذا دخلت فی الوقبه ووقته
خقور رمدیرلر که اشارت اولمشدر وایعاب حقیقه دخی دیرلر بقال وعب القوم ای جاغوا الوقب وواوک فنی
وفافک کسر بله نک غایه سندن ظاهر اولان صوت در الوقب وواوک فنی وفافک سکونی و الفک قمر بله
برصوبک دبدکری مازنه منسوب در الموک میتک فنی وفافک کسر بله برنوع سیره ویرلر لوک کسنه یه دیرلر که
دوهیه یاخوداته زینتله برلر الیاب کسر همزه ابله دوه ذکر اولتان جماعته ملازم ابدی ویرلر موبکدن ایرلماق
بقال واکب البعیر اذ الرزم الموک ویرایش اوزرینه مداومت ایتکه دخی دیرلر بقال واکب ارجل علی الامر اذا واطب
علیه وقوش او خفه خاضر لبق بقال واکب الطائر اذا نهیا لظفر ان المواکبه میتک فنی وفافک فخیله عسکره
موکبه یله میتک تقول واکبت القوم اذ اکبت معهم وقومیت سبقت ایتکه دخی دیرلر الوکب وواوک فنی وفافک
سکونیله رایشه مواطبت ایتک بقال واکب ارجل علی الامر اذا واطب علیه واکب دیکلر طور متی معنایسته ده
کلوز الواکبه طور یچی قائمه معنایسته الوکب وواوک وفافک فخیله برنوع یوریکدر غیر حاله الوکب وواوک
فنی وفافک خیمه کویک یورچی بقال طمیه وکوب یعنی کویک یورچی کیک المواکبه میتک فنی وفافک کسر بله
کویک یورچی اقه الوالبه لامک کسر بله شول کین در که اولکه اکنک کونکدن حاصل اولوز ووالبه الابل
دوه نک اولادنه و نسلنه دیرلر الوالب کذلک لامک کسر بله برنسنه یه کیروب کیدن نسنه الولوب خیمتله
وصول معنایسته بقال ولت بلب ولو با اذ وصل الیک کاتما کان بونی بو عید نوادر القعدله ذکر ایلدی والبه بر
رجلک اسمندر الوهب والوهب بالنسکین والحر بک والیه هانک کسر بله یاغشلق الموهب والموهبه ایتکسنه
دخی میتک فنی هانک کسر بله اسم در نجشش معنایسته الایاب همزه نک کسر بله وواوک کسری و تشدد

وعب

وعب

وعب

ووب

ووب

ووب

هیه فی قبول ایتک الاستیهاب همزه نک و تانک کسر بله هیه طلب ایتک التواهب فخیله و هانک خیمه بری
برینه نجشش ایتک بقال تواهب القوم اذا وهب بعضهم لبعض هب هانک فنی ویا نک سکونیله احسب
معنایسته در بقال هب زیدا منطلقا ای احسب ایتک مفعوله تعدیه ایلر و بوندن مادی و مستقبل کلر
الموهبه میتک فنی وواوک سکونی و هانک فخیله طاعده اولان شول دیکره دیرلر که انده صوا بر کلر الوهاب
فخیله و هانک کسر بله جمعی موهب میتک فنی وواوک سکونیله و هانک فخیله بررکادی اسمی در و هاما فتوح
ککک شاذ در راس شول معقل الفاسکه انوک مضارعند وای دو وشمشدر انک اسمی و مصدری وکسور
العین کلوز الابرج کلمه که انلر نادردر تنه کم موعده بیان اولمشدر الوهاب والوهبه وواوک فخیله کثیر الیه
معنایسته هاما باغه ایچوندر الایهاب دایم اولق بقال اوهب له الشی ای دام له الموهب میتک فنی و هانک فخیله
شول نسنه در که طعام ایچون حاضر لیش اوله بر کسنه نک قتنه الموهب میتک فنی و هانک کسر بله حاضر لیش
کسنه بقال اصبح فلان موهبا ای معدا فادر اوهب ابن منبه کد اسم رجل در هانک تسکینی افعح در و منبه ده میم
مضموم و نون مفتوح و با دخی مفتوح و مشدد در وهین وواوک فنی و هانک سکونی ویا نک کسر بله بر
موضعک اسمی در ووب رکله در ووبل معنایسته نقول ووبل ووب زیدکا نقول ویا نک و بونک معنایسته
الزمک الله ویا دیکدر منصوب در مصدر بت اوزنه واکر لامله استعمال ایتک ووب زید در سن یونقدر رجه
ابتداء بت اوزن رف نصدیدن اولی اولوز واکر اضافتله استعمال ایتک نصب رفعدن اولی اولوز فصل الهاء
الیهب هانک فخیله او یخودن او یبق بقال هب من نومه هب من الیاب الاول ای استیقظ وکلک معنایسته ده
استعمال اولوز بقال من این هیبت یفلان ای من این جنت ورنسنه ی مشروع قلغه دخی دیرلر هب فلان بفعل
کذا بقال طفق بفعل کذا الایهاب همزه نک کسر بله ویندر مق بقال هیبتنه الایهوب خیمتله والیهب هانک
فخیله ویا نک کسر بله بیل اسم بقال هیبت الریح هوب وایهیبای حاجت واکرک حیولک مجامعتیون شوقه
کله سنده دخی هیبت دیرلر هیبت طیراق صاورن یله دخی دیرلر الیهوب هانک فنی ویا نک خیمه شول بلدر که
اسد کجه توز صاون الیهوب کذلک هانک فنی ویا نک خیمه بمعناها الایهاب هانک کسر بله دوه یورکن او ینامق
بقال هب البعیر فی السیر هبای نشط واکرک مجامعتیون شوقه کلسنه دخی هیاب دیرلر الیهب هانک فخیله
قلجک وکوندر کد تره می بقال هررت السیف والرح فهب هیه وهیه سیف سیفک اوررکن دتره می
وکسمی در وبقال سیف ذو هیه وهیه زمان مدیده دخی دیرلر بقال عشنا بذک هیه من الدهر ای حقیقه
وحقه نیجه یل دیک اولوز ووهیه بر ساعته دخی دیرلر که هر وقتنه باقی قش اوله الیهب هانک کسر بله اراکک
مجامعته حریر اولوب شوقه کلسی بقال هیبتس هب من الیاب الثانی الایهاب همزه نک کسر بله و هانک
سکونیله بمعناها الایهاب میتک کسر بله و هانک سکونیله والمهبت میتک فنی و هانک سکونی و تانک کسر بله ویا نک
تشدد بله مجامعته شوقه کلسی اراکک الیهب هانک ویا نک سکونیله اراکی مجامعته دعوت ایتک بقال هیبتنه
اذا دعوته لیزرو التهبت تانک و هانک فنی ویا نک سکونی و هانک خیمه اراکک دیشی اوزرینه چچرمق
بقال هیبتنه فتهبتی ترعزع الیهب هانک فنی ویا نک سکونی و هانک فخیله چو بان رای معنایسته الایهاب
هانک فنی و همزه نک کسر بله لسی کهنه معنایسته بقال ثوب هیاب اذا کن متقطعا التهب علی وزن التعجب
اسکیم بقال التهب الثوب اذا بلی الیهب غنیزونی وزن بریان لری الهدیه هانک فنی ویا نک سکونیله ویا نک خله
معنایسته خا معجبه نک فخیله وهدیه نک دالی مضموم اولق دخی لغت در هب العین کیک که کوز لطر اخذت به
الاهدب علی وزن الاقرب کیک حق ادم الهدب فخیله راغاج بر لای در که ایلوا ولیه بیان بلقی بر اغی کیک

ویب

هیب

هیب

هیب

اکا نل دیرل همزه نك فتی و ثاء مثلثه نك سکونله و سرو پیراخی کبی وارطی دبدکاری اعاج به انخی کبی که
 انوکله دری دیاغت ایدرل و بستانی اولان ایلغون پیراخی کبی که اکا طرفا دیرل الهداب هانك خميله و دالك
 تشدیدله بمعناه یعنی هدب معناسنه درکه انی اولیلان اغاج به انخی معناسنه در و خر مابد اغنه دخی دیرل
 الهدب هانك فتی و دالك سکونيله دوه سودن صاعق بقال هدب الذاقه یهد بها هدب من الباب الثاني
 ای احتلبها و پیش و یرمکه دخی دیرل بقال هدب الثرة ای اجتنها الهدب هانك فتی و یانك
 سکونيله جعفر وزنی اوزن اغرجانی اولوب ثقیل اولان کسنه و هدب السحاب شول بلوت یغمه
 باشلدقه اوزون اوزن اب کبی کورنن نسنه در الهدب والهندباء والهندباء هانك کسری
 و دالك فتخيله بر معروف اونك اسمی درکه انك برنوعنه کاسنی دیرل و برنوعی دخی بیانده بترکو کجه چیکی
 اولور و ابو زید ایتدی هندبا دالك کسر باده در و مدله و قصر بده استعمالی جائز در التهذیب علی وزن
 التکریم پاک آیمک تقیه معناسنه و سرعت معناسنه ده کور علی ماسخی المذهب ذالك فتخيله شول کسنه ده
 اطلاق اولور که اخلاق پاک اوله بقال هذا رجل مذهب ای مطهر الاخلاق الاهذاب همزه نك کسر بده
 و هانك سکونيله و التهذیب علی وزن التکریم اچمقده و سکرتمده و سوبله ده ست آیمک الهدب هانك
 فتی و یانك سکونی و ذالك فتخيله انك بنوع برنوعی در که سعتله اوله الهرب فتخيله فتحق فرار
 معناسنه بقال هرب هرب من الباب الاول التهذیب علی وزن التکریم قمرق بقال هرب به غیره تهرب بالاهراب
 علی وزن الاکرام قورقوب زیاده سیاه فتحق هارب قارب رانك کسر بده صوبه و ارب کان نسنه
 بقال ماله هارب و لا قارب یعنی انوکچون صوبه وار و صودن کور نسنه یوقدر یعنی نسنه به مالک دکلمو
 الهرب هانك کسری و رانك سکونيله اوزون و فرموده اولان زقندر و هرب جاب بر موصعک دخی اسمیدر
 الهرب هانك کسری و رانك سکونی و دالك فتخيله قاری عورت و هرب ده شول اره دیرل که قاری
 ششک و قورق اوله الهرب علی وزن جعفر شول دوه در که غایت ابله یورچی اوله قوی اجری معناسنه
 الهضبة علی وزن القطرة ایری قطره لی یغمور و یصدم اولن طاع الهضب یغمور یغمق و سوزی قنی قنی
 سوبلشیمک بقال هضب القوم فی الخدب من اباب الثاني ایضای ارتفعت اصواتهم بقال هضبتهم السماء
 من الباب الثاني ای مطر تيم الهضب هانك کسر بده و ضادک فتخيله هضبه نك جمی الهضب هانك و ضادک
 فتخيله هاضبک جمی در نابعک جمی تبع باعدک بعد کلدوی کبی هاضب یغمور معناسنه در الهضب
 هانك فتی و ضادک سکونيله صاعق سودده قطره نك قطره اردنجه اینسنه در الهضب هانك کسر بده
 هضبك جمی و جبل معناسنه اولان هضبه نك دخی جمی هضاب کله ر الاهاضیب علی وزن الاقالیم
 هضابک جمی در الاهضاب قنی قنی سوبلشیمک بقال اهضب القمام افاضه افیه و ارتفعت اصواتهم
 الاهضاب علی وزن الاکرم التکلم بقال اهضبوا قوم ای نکلوا الهضب هانك کسری و ضادک فتخيله
 و یانك تشدیدله هضبی شول اته دیرل که زیاده در لکن ابله و هضف اجنق اولان کسنه به ده دیرل
 الهلیة علی وزن الجرعة شول خنزرقنه دیرل که انکله دبکش دبکر ل الهلب هانك خمی و لامک
 سکونيله هلبه نك جمی در کذلک قورقده بن قانی قیاله و غیره دخی هلب دیرل و هلیة الزمان زمانك
 شدته دیرل مثل نکلبة و الحلیة الاهلب علی وزن الاکرم شول اته دیرل که قانی قیاری جوق اوله
 و اهلب جوزلق اولان یله دخی دیرل بقال عام اهلب ای خصیب اکین قوی و لما غس ایری قیالو حیوانه
 تشدیه اولوب اهلب دیشدر اهلب هانك فتی و لامک سکونيله ات قورق نك قانی قیالو یبولق بقال هلبت

هندب

هندب

هرب

هرجرب

هردب

هوزب

هضب

هلب

الفرس اذا تفتت هلبه المهلوب علی وزن المطلوب قانی قیاری قورق بلیات و مهلبین لی صفره بوسیدن
 ابوالمهالبة دبد بلی الهلابه علی وزن العلامة یغمور قطره سیاه اولان صوغور و زکانه دیرل بقال يوم
 هلاب ای ذور مخ و مطر الهلب فتخيله جماعت معناسنه الهلباء علی وزن الصحراء اجنق اولان عورت
 بلهه معناسنه الهلبی بالقصر لغت فیه ایضا هلب هانك کسری و نونك سکونيله اسم رجل در الهوب
 هانك فتی و خميله اراقلق بعد معناسنه در نقول ترکته فی هوب دار و هوب دار ای حیث لابد ری این
 هو و هوب هانك فتی ابله شول رجله دیرل که اجنق و کثیر الکلام اولسه و آتش کرم اولمق معناسنه ده کور
 الهیبة مهابت معناسنه در که مهابت عظمت و خوفدن ناشی اولور نسنه در بقال هابه بهام من الباب الرابع
 هب یفخ الهاء امر منه لان اصله هاب سقطت الالف لا اجتماع الساکنین هیت نفس متکلم و حله در و بو
 اصلنده هیت ایدی یانك کسر بده و قتا که یاتسکین اولندی اجتماع ساکنیندن او و جوق اولوب
 کسر سی ماقبلنه و یرلدی ساژ اجوف یا ثلک دخی حالی بو در المهیبة علی وزن المعركة محل هیت
 اولان نسنه بقال هذا الشئ مهیبة لک التهذب علی وزن التکریم هیت المق بقال هیت الشئ و هیت و یرمک
 معناسنه ده کور بقال تهذب الشئ ای خوفی بو تقدیرجه لازم و متعدی کلش اولور التهذب علی وزن
 التکریم نسنه بی مهابتلو قلق بقال هیت الیه الشئ اذا جعلته مهیبة عنده المهیبة میمک فتی و هانك کسر بده
 شول کسنه در که انن هیت الهرب بقال رجل مهیبة ای نهام الناس المهوب میمک فتی و هانك خميله مهیبة
 کبیر کو یا که مهوب هوب الرجل دن مأخوذ در بناء مجهول اولوب یاسی و اوه قلب اولندقد نصرکه الهیوب
 هانك فتی و یانك خميله شول قورق کسنه که خلقدن هیت اله و فی الحديث الايمان هیوب یعنی ایمان
 صاحبی اولانر معاصیدن خوف ایدرل الهیبة هانك فتی و یانك خميله و الهیاب هانك فتی و یانك
 تشدیدله و الهیابة علی وزن العلامة و الهیاب هانك فتی و یانك کسری و تشدیدله قورق کسنه در
 جبان و متوب کبی المتوب علی وزن المتعجب هیت ایچی کسنه الاهابه علی وزن الاقامة جویان قیون
 یاخود دوه به حیقروب طور تمق یاخود دوندر مک بقال اهاب رای یعنی ای صاح بهالتقف اولترجع
 و اهاب بالبعیر المهاب میمک فتخيله هیبتلو مکان بقال مکان مهابی مهوب هاب بلفظدر که انکله مخالف یرم
 کنه دن منع ایدرل هی هانك فتی و یانك کسر بده هاب کبی اتی مخالف یرم کنه دن منع ایچون استعمال اولنور
 اقدمی و اقبلی کبی الهیاب هانك فتی و یانك فتی و تشدیدله اورکک و خفیف معناسنه کور کذا فی بعض
 نسخ الصحاح فصل الباء الیباب یانك فتخيله خراب معناسنه بقال خراب باب یس یانك معناسی مستقل
 مراد در تا کید ایچون کلشدر اتباع قیلندن دکلدو تا که لفظ بی معنی اوله الیلب فتخيله شول زرهه
 دیرل که در بدن ایدرل برینی رینه دکله که بومقوله زرهلی اکثر اهل غن استعمال ایدرل الیلبه بلیک
 مفردی در بعضیلر ایتدی بلب شول قلقان در که در بدن ایدرل بوسیدن در قه دخی بلب دیرل و درق
 مهمله بنك فتخله بله کوندن اولان قلقاندر که اغاجی و صری اولماز و بلب اصل معناسنه قلقان ایتد کاری
 در نك اسمیدر باب التاء من ترجمة صحاح الجوهری فصل الالف الایات همزه نك فتی و یانك سکونيله
 کون اسی اولمق بقال ایات یومنا یا ایات من الباب الرابع اذا شتد حرها و ایات کذلک یانك سکونيله اسی کون
 معناسنه ده کور و الایات همزه نك فتی و یانك کسر بده و الایات همزه نك مدی و یانك کسری بده اسی کون
 بقال یومنا لات غلبه قلق بقال ته یوته من الباب الاول المئنة میمک فتی و همزه نك کسری و یانك تشدیدله
 مفعله وزنی اوزن در غلبه معناسندن مشتقدر الاست همزه نك کسری و سینك سکونيله اصل معناسنه

هنب

هوب

هیب

یب

لب

ایت

ات

است

کوک بقال مازال علی استالد هر مجنونای لم یزل يعرف بالجنون واست الدهر عر بلرک اس الدهر دبد کاری کی در
 حد سببین تایی قلب اولتشد رتته کم طس ده طشت دیر لالات همزه نك فتي ولامك سکونیه اکسبک بقال
 لته حقه یا لته التامس الباب الثاني وحس ومنع ايمك معناسنه دخی کاور بقال الته من وجهه ای صفره لاته
 بلیته کی که بونلر لغتلر در رمعنايه واندویرمك معناسنه ده کاور بقال الته یمنای احلفه الامت همزه نك
 فتي ویمك سکونیه مکان مرتفع معناسنه وامت او فاجو دپه جکره دخی دیر لال الله تعالی لا تری فیها عوجا
 ولامتا یعنی اندیش یوقوش یوقدر وبقال امتلاء السقاء فای امت یعنی قر ۲ طولیدر انوک بی مش یری
 وناهور یری یوقدر وامت قصه وبقال امت الشئ امتای قصیده و قدره الما موت
 علی وزن المقصود موقوف معناسنه در بقال هو الی اجل ما موت ای موقوف الی اجل ما موت ای موقوف الی اجل ما موت
 بقول انت یا انت انت من الباب الثاني وحس ايمك معناسنه ده کاور بقال الته اذا حسد الما نوت حسد
 ولش کسسته بقال رجل ما نوت ای محسود فصول الباء البت خردن ایشلش کیاسیه دیر لر وخر خاء معجه نك
 فخیله وزای معجه ابله برجنس یوکه دیر لکه اندن ابله فاشلر ایدر ل بعضلر دکر یوقونی یوکیدر دیشلر در
 لبتوت فتمتله بتك جمع ویت کسبك معناسنه ده کاور بقول منه بته بته ویتته من الباب الاول والثاني وهذا
 شاذ لان باب المضاعف اذا كان بفعل منه مكسور الایحی متعدیا الاحرف معدودة وهي بته وعلوه ووه وشد
 ووجه وهذه الاخير قو حدها علی لغة واحدة وانما سهل تعدی هذه الاحرف الی المفعول مشترک الضم والكسر
 فیهن وعل ايجمك وغم قوغلی معناسنه در البی بانك فتي وتانك كسر بله شول کسسته در که بت ایشلیه یاخود
 بت صاچی اوله البتات بانك فتي وتانك تشدید بله مثله التبیث علی وزن التکریم کسبك بقال بته تبتتاشد
 للمبالغة الانتات کسلك انقطاع معناسنه المنبت میك فتي ونونك سکونی وبانك فتي وتانك تشدید بله
 شول رجل در که انك رجولنی کسلك اوله بقال رجل منبت ای منقطع ۲ البته بركله در که کلامی تأکید ایچون
 کاور بقال لا فعله بته ولا فعله البته لكل امر لار جعة فیه وبونك انتصابی مصدر بت اوزر در بقدر بركلام
 بته بته قطعته قطع معناسنه یعنی فلان نسنه اوزر کس ایشلک یوقدر و سکران لا بت دیر ل اصمعی ایتدی
 بونك معناسی لا بقطع امر ایدیکدر واصمعی ایتدی لا بت دیر لر باب افعال دین وقر ایتدی ایشلیده لغت در
 بقال انت علیه القضاء وبتته ای قطعته ودر کنی صول جانبه چورمکه دخی بت دیر ل بقال طخت بالرحبت اذا
 انتادت لا داره عن سارك البتات بانك فخیله قطع معناسنه در ومنه قولهم نصدق فلان صدقة بتا وصدق
 بته بته ای انقطعت من صاحبها وبتته وكذلك قولهم طلقها ثلاثا بته وبعضیلر بوحدیث شرفك
 مفهومند لا صیام لمن لا بت الصیام من اللیل بت بته عزم و قطع معناسنه در دبدی وبتات جهازه وزاده
 دخی دیر لر الابته جمعی مثل قذال واقله وقذال باشك اردینه دیر لر وبتات متاع بته دخی دیر لرو فی الحدیث
 لا یخطر علیکم النبات ولا یؤخذ منكم عشر النبات یعنی نباتان دین منع و متاع بتدن عشر یوقدر ورنسسه نك
 اوزر بته ولفغه دخی بتات دیر لر بقال فلان علی بتات امر اذا اشرف علیه البات احمق وارق اولان کسسته دیر لر
 بقال هو بات ای احمق واهمزول البت بانك فتي وحاء مهمله نك سکونیه خالص معناسنه در بقال شراب بحت
 ای غیر مزوج وخبز بحت ای پس معه غیره وعر بی بحت ای محض وکیرو بونجلین در سن موتی ونشیه سی
 وجمعی دخی مراد اولد قلعه واکرد لسلک تاشند عریبه بته دیر سن و محلنه کون نشیه وجمعی دخی ایدر سن ویر
 نسنه خالص اولمق معناسنه ده کاور بقال بحت الشئ من الباب الخامس ای صار بحتا المباحته میك فتي
 وخانك فخیله خالص قلشیه یقال با حته الودای خالصه البحت یا نك فتي وحاء معجه نك سکونیه

بالت

امت

انت

بت

بحت

بخت

غنا و بوفار سیدن معر بدر البخت میك فتي وبانك سکونیه غنا صاخی اولان کسسته البخت بانك فخیله
 برجنس دوه در بعضیلر ایتدی شول دوه که غری اولان دوه ابله عجیدن طوغش اوله اکاخنی دیر لر بخت
 النصر دبد کاری ملکه منسوب اولدو غیچون البختی مفردی البختیه مؤنثی در الخاقی جمیعذر غیر منصرف در
 زمر جمع معناسنه در وبانك تخفیفی ده جائز در بختای دیر سن اثافی دبد کاری کی که انقیه نك جمیعذر
 واثقیه همز نك فتي و آخرند یا نك تشدید بله صاچ ایاخ معناسنه و فی بعض النسخ واما مساجدی
 ومدا ثی فتنصر فان لان الباء فیهما غیر باقیه فی الواحد کما تصرف المبالغة والمسامعة اذا دخل علیها
 هاء النسب التخیل علی وزن التکریم شخصی الزام ایدوب اسکات ايمك بتیکت معناسنه کذا فی بعض نسخ
 الفحاح البرت بانك فخیله ورانك سکونیه قولافرا اولان کسسته وبرت قازمه دبد کاری الته دخی دیر لر البرت
 میك فتي وراء مشدده نك فخیله طبر زد دبد کاری شکر در که شکر کز یاده محکمه طبر زد دیر لر بته زدن
 فخیم اولتشد بته ابله فاند غندن او ترو بیروت بانك فتي وبانك سکونیه بر موضعك اسیدر الابرتاء
 همزه نك ورانك کسر بله ونونك سکونیه بر نسنه به مستعد اولمق بقال بر نیت للامر ابرتاء اذا استعددت له
 باب افغالیه ملحق در یاز یاده اولتغله البخت بانك فتي وغینك سکونیه بر نسنه اکسرن کلک بقال بفته
 بفته من الباب الثالث ای فاجاه وبقال لقیته بفته ای فحاة المباغته میك فتي وغینك فخیله مفاجاه
 معناسنه در التبیث علی وزن التکریم بر کسسته بی اسکات ايمك یا اورمغله یاخود قاتی سو بلكله بقال
 بکته بالجة ای غلبه و بکته بالعصای اسکته بضر به البت بانك فتي ولامك سکونیه کسبك قطع معناسنه
 نقول بلمته بلمته من الباب الثاني البت فختبته کسلك انقطاع معناسنه بقال بات بلتا من الباب الرابع
 ومنه بت یعنی سکر المهر المبلت حمیر لغی اوزر ضمان ابله اولان مهر مهر مضمون معناسنه البت بانك فتي
 وهانك سکونیه اکسرن طوطقد وبقال بته بهتا ای اخذه بفته قال الله تعالی بل تأتیم بفته فتمتیم
 وبت بر کسسته یا فتر ايمك معناسنه ده کاور وبت تحیر معناسنه ده کاور بقال بته الرجل من الباب الرابع
 وبت من الباب الخامس وبت علی البناء للمفعول افصح منها قال الله تعالی فبیت الذی کفر لانه بقال رجل
 مبهور ولا یقال باهت ولا بیهت البهت بانك وهانك فخیله والبهتان بانك فتي وهانك سکونیه کذلک
 افتر ايمك معناسنه در بقال بته بهتا و بهتا نا و لا یقال بته علیه واما الکلام بته بلا کله علی البهات بانك
 فتي وهانك تشدید بله افتر ایدوب کسسه المبهور افتر اولان البهتة بانك فتي وهانك کسر بله بهتان
 معناسنه در بقال یاللبهتة بکسر اللام للاستغاثه البت او خاله معناسنه وبت عیال معناسنه وشر
 منظومه معناسنه ده کاور و بومعناده دبشدر وبت علی طهر المطی بته باسر مشقوق الخیاشم
 یرعف قلی وصف ابلر واسمر قان یاغزه دیر لر و مشقوق الخیاشم بور فی یاوش ورعاف بور وون قانته
 دیر لکه قلند بوصفتلر وارذر البیوت والایات جمعی الا بایت همزه نك فخیله جمع جمعی مثل اقوال و اقوال
 البیت ضم باو فتح یا بله نصغیر البیت بانك کسر بله دخی لغتدر البیوت بلك نصغیر بده عامه قانته
 کیزو حال بو بله دوشیخک وشبک وبونلره بکرینلرک نصغیرند ببت بیت بر مرکب کله در که دیوار ی
 ری وینه اولاشقندر دیکر اشعار ایدر لخر لری فتح اوزر مبیند راسم واحد متر لستند قلند قلند یچون بقال
 فلان جاری بیت بیت ای ملاصقا البات بات قان نسنه غاب معناسنه بقال خیر باث البیوت بانك فتي
 وبانك فتي وتشدید بله باث معناسنه و بیوت شول ایشه دخی دیر لکه صاخی نك اوزر نك اهتمام ایدوب
 کجه ل البیوت بته بانك فتي وبانك سکونی وتانك فخیله کجه نك بقال بات بیت من الباب الثاني و بات بیت

بخت

برت

بکت

بکت

بخت

بیت

من الباب الرابع ويتوثة كيجه اسلكه دخی دیرل بقال بات یفعل کذا اذا فعله لیلایا بقال ظل یفعل کذا
 اذا فعله فیهما الاباثة احشاملثوق بقال بانك الله بخیر التیبت مثل التکریم شجنون ایتک بقال بیت العدو
 ای اوقع بهم لیلایا ورنسنة فی کيجه ابله ندیر ایتک دخی دیرل بقال بیت امر ای دیرل و منه قوله تعالی
 اذ یبتون مالا یرمى من القوم ونقد یرمعنسنه ده کلور بقال بیت الشی ای قدر البیات بانك فقیله اسمدر
 شجنون ایتک معنسنه البیت بانك کسر بله قوت معنسنه کلور بقال ماله بیت لیلایا قوت لیلایا البیت بانك
 کسر بله کذلک معنی البیت یعنی قوت معنسنه فصل الماء الثوت تانک ضمیله معروف میوه در فرصاد معنسنه
 ولا نقل الثوت بالثاء المثلثة التوتیا ثاء اولینک ضمیله و تانک کسر بله بر طاسندر که انی سحق ابد وب کوزه
 چکرل معرب در فصل الثاء الثبات بالفتح والثبوت بالضمین حاصل اولق بقال ثبت الشی ثبا تاو ثبوتا من الباب
 الاول الا بیات همزة نك کسر بله ثابت قلمق بقال ایتنه غیره و برنسنه دن ایرلماق معنسنه ده کلور بقال
 ایتنه السقم اذالم بفارقه و منه قوله تعالی لیثبتوک او یقتلوک ای یجر حوک جراحة لا تقوم معها التثیت
 علی وزن التکریم بمعناه بقال ثبته ای ایتنه التثیت فقیله و بانک ضمی و تشدید بله ثابت اولق بقال ثبت الرجل
 فی الامر ثبتا الاستنبات بمعناه التثیت ثابت القلب اولن کسنه و ثابت العقل اولنه ده دیرل و بقال فلان ثبت
 الغدر یعنی خصومتیه ثابت در دیلی خصمه مکالمه دن عاجز اولمز و غدر غین معجه ابله و دال مهمله نك فقیله
 اصلند شول رده دیرل که انوک کسکین طاسلری اولوب تمام خشوتی اوله التثیت تانک و بانک فقیله ثابت
 قدم اولق بقال ثبت له ثبت عند الحمله ای له ثبات و ثبت حجتیه دخی دیرل بقال لاحکم بکذا الا ثبت ای بحجة
 التثیت تانک فقی و بانک کسر بله ثابت العقل اولن کسنه الثباته تانک فقیله ثابت العقل اولق بقال ثبت
 بثبت من الباب الخامس اذا صار ثبیتا التثیت نك فقیله جماع ایدر کن افشان ایتک بقال ثبت من الباب الثاني
 ای احدث عند الجماع وثت یرده اولان یارغه ده دیرل شکاف معنسنه الثبوت ضمیله جمعی کذا فی بعض
 نسخ الصحاح الثبت فقیله برنسنه بدر ایحه اولق بقال ثبت الشی و اللحم ای اثنت و ثبت دخی نونک تاو زرنه
 تقدیمیه بو معنایه در فصل الجیم الجیت جیمک کسری و بانک سکونیه بر لفظدر که صنه اطلاق اولنور
 و تغییانندن خبر و یرنه و ساحره دخی اطلاق اولنور و فی الحدیث الطیة و العیافة و الطرق من الجیت طیرت
 برنسنه ابله یرمه یرم یوم ایتک و عیافت عین مهمله ابله و فایله غاییدن خبر و یرمه و طرق و افاق طاسلر له فال یتکه
 دیرل و جیت لفظی خالص عربی دکدر زرا که جمیله تاجع اولشدر کله و واحد ده حرف ذولقبسر و ذولق
 ذال معجه نك فقیله دل او جنه دیرل و هر حرف که دل او جندن کلور راکی و لام کی اکا حرف ذولق دیرل
 جوت جوت بر لفظدر که بونکله دوه بی صویه دعوت ایدر لر نقول للابل جوت جوت اذاد عونها الی الماء
 فصل الماء الحت حانک فقیله اغاچدن پیراخی و زدن منی قازیق و بونلره بکر زنه که واراسه و تعجیلا اورمه
 دخی دیرل بقال حته مائه سوط ای عجلها له و حت نیز و چایک اولان ته دخی دیرل بقال فرس حت ای سریع
 و ذریع الاحتات همزة نك فقیله حتک جمعی کلور الحات تانک فقیله طاعلق بقال تحت الشی اذا تار
 الحات حانک ضمیله و تانک تخفیفیه هر نسنه نك طاعن دیسی حات کذلک حانک ضمیله بر حاک اسمدر
 حتی فعلی و زنی وزن حرف جر در انتها ده و غایتیه الی مثابه سنده در و کاه اولور که عاطفه اولور و او منزله سنده
 و کاه اولور که حرف ابتدا اولوب انکله مابعدند اولان کلامه با شلنور سه کم شاعرک بو شرنه واقع
 اولشدر فوازالت القتلی غم دماءها بد جله حتی ماء دجله اشکل و مج صوبی اغره الوب حلقه اخراج ایتکه
 دیرلر و اشکل قرمزی کوزلر یه دیرل و بومقامه مراد دجله صوبینک قله بو بناسی دز اگر من حتی فعل

ثوت

ثبت

ثبت

ثبت

جیت

جوت

حت

مستقبل اوزن داخل قیلور سیک منسوب قیلر سن ان ناصبه نقد یر ایتکه نقول سرت الی الکوفة حتی
 ادخلها یعنی الی ان ادخلها اگر سن بو کلامی کوفه یه دخول حالند سو بلسک مرفوع ایدر سیک و بو
 سیدن حتی نقول الی رسول او قمشدر رفعه و شول کسنه که نصبیه او قوشلدر در حتی غایچون قمشلدر در
 و شول کسنه که رفعه او قوشلدر در حتی بی حال ایچون قمشلدر یعنی رسول بو حالند ایدی و عر بلسک
 حتام دبد کیری قوللری اصلند حتام ایدی ماء استفهامک الی حذف اولندی کیرو بو تخمین در هر حرف
 جر که ماء استفهامیه یه داخل اوله که بودم مانک الی حذف اولنور کقوله تعالی فیم نبشرون و فیم کنتم
 و عر یسناه لون المحروت میمک فقی و رانک ضمیله انجدان کوکی و انجدان راوت در که اطباقتنه معروفدر
 معربدر انکدان دن تعریب اولشدر الحرت حانک فقی و رانک سکونیه قانی او مقی دیک شدید معنسنه
 بقال حرته یحرته من الباب الاول الحرته همزة و زنی اوزن کثیر الاکل معنسنه در الحقیته حانک و فانک فقیله
 و اخرند همزه ابله مدسر شول رجل قصیره دیرلر که ملح اوله الحقت حانک فقی و فانک سکونیه قاقق دق
 معنسنه الحقیته حانک کسر بله و لامک سکونیه و تانک کسر بله انجدان دبد کیری و انک صبی در و لا نقل حلیت
 بالثاء المثلثة اما کاه اولور حلیت دیرلر لامک تشدید بله و ثاء واحد ابله الحات حانک فقی و لانک سکونیه
 باش تراش ایتک بقال حلت راسی من الباب الثاني ای حلقته و بوج او دمکه دخی دیرلر نقول حلت دینی ای
 قضیته و یوک یولغه دخی دیرلر نقول حلت الصوف ای مزقته و یرنسه و یرمه دخی دیرلر بقال حلت فلانا
 ای اعطیه اصمعی ایتدی او رقی معنسنه ده کلور بقال حلتیه مائه سوط ای جلدته و الکل من باب واحد
 الحوتیه ضمیله اسی محکم اولق بقال حت یومنا من الباب الخامس اذا اشتد حره الحت حانک فقی و میمک
 سکونیه اسی کون بقال یوم حت بالنسکین و قوز مثالا فاسدا و لمق بقال حت الجوز و نحوه حتما اذا فسد
 الحیت حانک فقی و میمک کسر بله تشدید معنسنه بقال غضب حیت ای تشدید و حیت شول یاغ نلومنه
 دیرلر که اوزرنه قبلی اولیه ابن السکیت ایتدی یاغ تولومنه رب دخی قوسلر کیر و حیت دیرلر و انوکچون حیت
 دیرلر کرب قوشلدر تشدید اولور الحوت حانک ضمیله بالقی سمک معنسنه الحیتان حانک کسر بله خونک جمیدر
 و الحوت کوکدر بر جک اسمدر الحوت حانک فقی و و اوک سکونیه بر نسنه نك اطرافن قوش او چرکن طولشوق
 بقال حات الطائر علی الشی محوت یعنی قش قوش بر نسنه نك اطرافن دولشسه الحاتیه میمک ضمی و و اوک فقیله
 بری بر بله دستان سو بلسک مراوغه معنسنه بقال حاونک فلان و حاوتی اذار اوغک فصل الحاء الحیت حانک
 فقی و بانک سکونیه شول دوز رده دیرلر که قوملوا له و حیت کذلک بر صوبک اسمی در که کلب قبیله سنه
 منسوبدر الا حیات همزة نك کسر بله تواضع ایتک بقال اخبت الله تعالی الخیته حانک فقی و بانک سکونیه
 تواضع ایتک بقال فی خبته ای تواضع الاختات بر نسنه نك نصیبن از و یرمک بقال اخت الله خطه ای
 الخسه و اختات و نئق معنسنه ده کلور بقال اخت فلان ای استی الخیت قلیل و بی اعتبار نسنه خسب
 معنسنه اخت حانک فقی و رانک سکونیه کنه دلیکی و قازمه دلیکی قولق دلیکی و بونلره بکر زنه که واراسه
 و خرت یولی بلکه ده دیرلر قال الکسانی نقول خرتا الارض اذا عرفنا هاولم تخف علینا طر قیلا خرت خمتینله
 و الا خرات همزة نك فقیله خرتک جمعی و شول حلقه که قولنرک با شنه دکر زانلره اخرات دیرلر الحرت حانک
 کسری و رانک کسری و تشدید بله شول قولاغوز که قولاغوز لقه ماهر اوله الخرات حانک فقی و رانک
 کسر بله بلا یاء خرتک جمیدر الخفوت ضمیله او از غمز اولق بقال خفت الصوت خفوتا اذا سکن
 و بوسیدن خفت المیت دیرلر فیکه نکلمی منقطع اولوب ساکت اولسه الخافت شول میت که کلامی منقطع

حوت

حقت

حلت

حت

حوت

خت

خوت

خفت

نست شتیت معناسنه اولمق اوزن یا خود تفرق معناسنه اولمق اوزن شتان فختینله و دانک تشدید به بعد
اولدی دیکدر بقال شتان ماهیا و شتان ماعرو و اخوه ای بعد ماینها قال الا صغی لابقال شتان ماینها
و شتان شتیت دن مصروف قدریس شول فخته که شتان نک نونده واردر شتیت نک تاسنده اولان فخته در و ذکر
اولان فخته نک ابقاستدن مراد فعلدن مصروف اولدوغن اعلام در و سرعان و وشکان کله لرنده اولان
فخته دخی به در نقول وشکان ذاخرو جا و سرعان ذاخرو جا الشعوت شتیت نک و تانک خیمیه جمع در متفرق
اولان نسنه لر معناسنه بقال ان المجلس لیجمع شتیت تامن الناس ای ناس السوا من قبيلة واحدة الشخت شتیت نک
فختی و تانک سکونیه اینه باز یک معناسنه الشخت شتیت نک کسری به شختیت شتیت نک فختی و تانک
کسری به اینه نسنه الشخت شتیت نک فختیت نک بقال شخت الرجل من الباب الخامس الشما ته فختیت نک دشمن
بلا یه مبتلا اولدغنه سوز نک بقال شمت به شمت شما ته من الباب الرابع الشومات علی وزن العوامل دشمن
بلا یه اوغره دغنه شاذ اولمق بقال بات فلان بلیلله الشومات ای بلیلله شمت الشومات و شوات طوارک
ایقترینه دخی در لر بقال لا ترک الله له شامة ای قائمه یعنی حق تعالی انی طوارسز فلسون الاشما تهمزه نک
کسر به دشمنی شاذ قلیق التثیت للعاطس اخسرن کسسه یه دعا بدوب یرحمک الله دیک الشمت و التثیت
بالشین و السین و کسر المیم فیهم امع تشدید هر کسسه در که خیره دعا بلیلله الشما تهمزه نک کسر به نومید
اولان لر بقال رجح القوم شما تامن متوجهم ای خائبین فصل الصاد الصت صادق فختیه الیه یا خود ادر
عضوله او رمق انصبت صادق فختی و تانک کسر به صوت معناسنه المصا ته میک خیمیه و الصما ت صادق
کسر به خاصمه بقال مازلت اصا ت فلانا صتا ای خاصمه الصبت صادق فختیه و تانک کسر به ناسدن
بر طائغه و فی الحدیث قاموا صبتین ای جماعتین الصبت صادق کسر به و نونک سکونیه و تانک کسری
ومد به قه مک او لوسی و کرمی اولان کسسه صندید معناسنه الصبت صادق کسری و تانک سکونیه
و الصبغات کذلک صادق کسری و تانک سکونیه فرموده و قوی اولان کسسه بقال رجل صبغت وصفات
ای قوی جسم الصبت صادق فختی و لامک سکونیه شول ان در که اچوق و روشن اوله جبین واضح معناسنه
و صلت اقداملو کسسه یه دخی در لر و صلت سودک و شور بانک چرویشی از اولمغه دخی در لر بقال جاء بلبن
بصلت من الباب الثاني و مرق بصلت اذا کان قلیل الدسم کثیر الماء و مرق فختیت نک شور بایه و دسم کذلک
فختیت نک یا غه در لر و صلت بر رجاک اسمی در و صلت قد حده اولان نسنه دو مک بقال صا ت مافی القدرح
اذا صبتت و ات او پخته دخی در لر نقول صلت الفرس اذا رکضته و صلت یالک قلیله اوزمغه دخی در لر بقال
ضربه بالسيف صلتا اذا ضرب به و هو مصلت الصلوة صادق و لامک خیمیه اجوق النلو اولمق بقال صا ت
صلوة من الباب الخامس الاصلیت همزه نک کسری و صادق سکونیه و لامک کسر به مصیق اولان نسنه
بقال سيف اصلیت ای صقیل و قنندن حقیقش قلی معناسنه ده کلوز الاصلات همزه نک کسر به قلیبی
قنندن چقار مق بقال اصلت سیفه ای جرده من غده و غدغین معجه نک کسر به قلیق قنندر المصا ت میک
ضمی و لامک فختیه قنندن حقیقش قلی الصبت صادق فختی و لامک سکونیه بعناه یقال ضربه بالسيف صلتا
اذا ضرب به به و هو مصلت الصبت صادق خیمیه و لامک سکونیه بک حقا سکین عظیم معناسنه الاصلات
همزه نک فختی و صادق سکونیه صلتک جمعی المصبت میک کسری و لامک فختیه کسکین و اقداملو اولان
کسسه الاصلی همزه نک فختی و آخر ندک تشدید به المی و زنی اوزن و المصبت میک ضمی و لامک کسر به
و المصا ت میک کسر به بونلرک او چخی دخی کذلک اقداملو معناسنه در الاصلات همزه نک و صادق کسر به

نست شتیت

صبت

نصفت

صبت

ات سکر دوب یکک الصبتان صادق و لامک فختیه شول حمار در که یک اولوب جفاکش اوله و شول
ات در که چایک اولوب مقدم اوله الصبت صادق فختی و میک سکونیه و الصوت ضمتیه و الصما ت
صادک خیمیه ساکت اولمق بقال صبت صبتا ل من الباب الاول و صما ت ما بصت به معناسنه ده
کلوز بقال رمیت به صما ته و سکا ته ای بصت به و سکت یعنی اکا بعض کلات ایتدم جوابنه قادر اولدی
الا صما ت بکسر الهمزة بعناه بقال اصمت ای سکت و بر نسنه نک ایجن طلو قلیق بقال اصمت انا التصیت
تانک فختی و صادق سکونیه ساکت قلیق تسکیت معناسنه و نصبت سکوت به دخی در لر الصبت صادق
کسر به و میک کسر به و تشدید به دائما ساکت اولان کسسه سکیت معناسنه الصمت صادق خیمیه و میک
سکونیه شول نسنه در که تانک بر کسسه اسکت اولور سکت معناسنه الصبت صادق کسر به برایشک
انما ی اوزرینه اولمق بقال فلان علی صما ت الامر بالنکسر اذا لشف علی قضائه و مکان قریبه اولمغه دخی در لر
بقال بات من القوم علی صما ت ای برء و معجم فی القرب الصما ت میک کسر به سو به من الناطق سو بلن بقال
ماله صما ت و لانا طق یعنی انوک التونی و کومشی یوقدر که صامتدن مراد التونله کومشدر و دوه سی و قیوی
یوقدر که ناطقدن مراد دوه و قیون در و صامت قوی یوغره دخی در لر لصوت صادق فختیه و میک خیمیه
شول زن در که الدن برا غلسه اوزی ایشد لیمز یاده خرده اولدوغندن و صوت برانک ادبدر الصبت میک
ضمی و صادق سکونی و میم اخیر نک فختیه شول نسنه به در لر که انوک ایچی طلو اوله مجوف اولیه
و صمت شول قیوی به در لر که نه طریقه بعند بیغی دخی اوله و ات جنسندن صمت اکادر لر که یک اولوب
لوسه انخراون قار شیمیه اصمت همزه نک کسری و صادق سکونیه و میک کسر به اسسزدیکدر تقول لقیتیه
بوحش اصمت و لقیتیه ییلده اصمت اذا لفته بکان قفر لا یس فییه و بولا یصر فدره و وحش حیوانات اطلاق
اولندغی کی خالی یه دخی اطلاق اولنور الصوت اوز که او ور که مؤث دخی استعمال اولنور جلیبه یا خود
استعانه تا و یلیله و صوت چاعرمق معناسنه ده کلوز بقال صا ت الشی یصوت صوتا و که اولور که شول ذکر
خیمیه که بین الناس شمت دولور اکصوت در لر صبت معناسنه الصا ت همزه نک کسر به چاغرن کسسه
صا ح معناسنه اتصویت تانک فختی و صادق سکونیه اواز و بر مک بقال صوت الانسان تصو بتا
الصبت صادق فختی و یانک کسری و تشدید به یک اوزلو بقال رجل صیت ای شتید الصوت الصا ت
بعناه یقال رجل صا ت و حمار صا ت و بور جل مال دبدکاری کی در کثیر المال معناسنه و رجل نال دبدکاری کیدر
که کیش النوال معناسنه و کیش صا غ و یوم طان و بر ما ه و و رجل هاع لاع و رجل خاف دبدکاری
کی دن و یو و صفلرک جمله سنک اصلی کسر عینله در و اولری الفه قلب و تشدید صاف صوفدن در یوک
معناسنه طان طین دن در بالحق معناسنه ماه مو هندنر صو معناسنه هاع لاع هو عدن و عدنر قور قور
معناسنه الصبت صادق کسری و یانک سکونیه شول ذکر جمیل معناسنه در که بین الناس مشهور اوله
ذکر قیحه صیت دیز لر بقال ذهب صیتیه فی الناس و اصله من الواو و انما قلبت یاء لانکسار ما قبلها کما قالوا
رجح من الروح کانهم بنوه علی فعل بکسر الفاء للفرق بین الصوت المسموع و بین الذکر المعلوم الانصیا ت
همزه نک کسر به و نونک سکونیه اجابت ایتیک بقال دخی فانصا ت ای اجاب و اقبل و هو انفعول من
الصوت و انصیا ت قامت طوغری اولمق بقال انصا ت لرجل اذا استوت قامته بعد الانحاء کانه اقبل شبا ه
لنصا ت میک ضمی و نونک سکونیه قلمی طوغری اولان کسسه قویم القامة معناسنه فصل الطاء
طس ت دبدکاری نسنه در وانی قبیانه دن طی لغی اوزن در که لغت مشهور طش در

صبت

صوت

صبت

صبت

احدی السببین تابه قلبا و لشدر ثقلدن اوتری فخنکه جع اولنوب یا خود تصغیر اولنسه سین رد
 ۱۰۲۰ ز را که بودم ایکی سینه که مایه الفله یا خود یا باله فصل اولنور که جعده طساس و تصغیر نه
 لاسبس دیرلر فعل العین العبت عبتک فخی و بانک سکونیه بور مق معناسنه بقال عبت به عبتا
 ای و اها العبت بانک کسر به بور یی المعبوت میک فخیه و عبتک سکونیه و بانک ضمیمه بور لمش بقال الید
 معبوتیه العت عبتک فخیه سوز دوندر مک بقال عته یعته عتا اذارد علیه القول مرة بعد مرة بقال عته
 بالمسئله اذا الخ علیه العتات عبتک کسر به خطاب وزنی اوزن خصومت ابدک بقال مازات عات فلانا
 عتا و اوصاته صتا ای احاصه مخاصمه که صتا دخی مخاصمت معناسنه در العتته علی وزن الزلزله او غلاخی
 دعوت اتمک بقال عتت یلدری اذا دعاه و قال عتت التعتت فختینله و تانک ضمی و تشدد به کلامن
 طولاشق سوزک بقال تعتت فی کلامه اذالم یسئر العرت عبتک فخی و رانک سکونیه دره مک بقال عرت ارج
 یعرت عرتا من الباب الثانی اذا اضطرب و شمشک یلدر معه دخی دیرلر العرت عبتک فخی و رانک تشدد به غابت
 دره یی و زیاده یلدر یی بقال ریح عرات و برق عرات العفت عبتک فخی و فانک سکونیه الی فاسفحون بور مق
 بقال عفت به یعفته عفتا من الباب الثانی اذا لوها لیکسرها و سوزی سوزی سوزی بقال عفت کلامه
 یعفته ای یکسره من اللکنه و لکنه لکنه سکونیه دل طوتقون و لغه دیرلر الا عفت همزه مک فخی و عبتک سکونیه
 نبی تمی لغتی اوزن صولق اولان کسنه یه دیرلر یعنی ایشی صول الیه ایشلینه دیرلر و غیر یلر لعته احقه دیرلر
 العت عبتک فخی و میک سکونیه یوکی دوروب اگر مکچون مد و رانک العبت عبتک فخی و میک کسر به
 دکر می دور لمش یو بقال عبتته من و راوصوف که و رواوک و بانک فخیه دوه یوکنه و صوف قیون یوکنه
 دیرلر کا بقال سبیخه من قطن و سلیمه من شعره سبیخه نیمه دن شول قطعه یه دیرلر که اگر مکچون قیلرلر
 و سلیمه دخی کذلک قیلدن بریان یه دیرلر که اگر مکچون ایدرلر العبت عبتک کسری و میک تشدد به
 شول کسنه یه دیرلر که محیل مطریف اوله و بعضلر ایتدی جاهل ضعیفه دیرلر العت فختینله کنه اثم
 معناسنه و کنه اتمک معناسنه کاور بقال عتت ارجل من الباب الرابع و قال الله تعالی عزز علیهما
 عتتم و قوله ذلک لمن عشی العتت منکم یعنی الفجور و الزنا و عتت بر مشقتلو نسنه یه دوشمه دخی دیرلر
 بقال عتت الرجل الاعتات همزه مک کسر به مشقته دوشور مک بقال عتته غیره و اعنات فاختش ککمی
 او کولد قدن صکره بر نسنه ایر شوب کیره فاخته دیرلر بقال عتت الشی العظم اذا صابه فواضه العتت عبتک
 فخی و تونک کسر به و المعنت میک ضمی و تونک فخیه زحمته دوشن کسنه المعنت میک ضمی و تونک
 کسر به و تشدد به بر کسنه مک دوشمن طلب ابدن کسنه نقول جائی فلان متعنتا اذا جاء یطلب زلتک
 فصل العین العت عبتک فخی و تانک تشدد به صویه یا رومق بقال عته فی الماء اذا غطه و بر کسنه یی
 زحمته بر مق بقال غته من الباب الاول ای کده و عت اخفا معناسنه کاور و لغت فختینله غلط
 اتمک بقال غلطت من الباب الرابع ابو عمرو ایتدی غلت حسابده و غلط قولده استعمال اولنور یعنی
 بر کلامی سوزلر کن یا کلوب بر غیری کلام سوزلر غلط ایتدی دیرلر و حسابی نکاش ایلسه غلت ایتدی
 دیرلر الا غلنتا همزه مک کسری و عبتک سکونی و لا مک کسر به بر کسنه نک اوزرینه دوشمه و سوزکله
 سوزکله و سوزکله بقال غلنتی القوم علی فلان غلنتا ای علوه بالشم و الضرب و القهر مثل لا غرند و اغرند او یخو
 غلبه اتمک دیرلر العت عبتک فخی و میک سکونیه طعام قلبه ثقیل کلکه دیرلر بقال عته الطعام یعته غتامن
 الباب الثانی اذا ثقل علی قلبه فصل الفاء الافتات همزه مک کسر به بر کسنه حقتنه باطلی سوزلر مک

هجت

عتت

عتت

عرت

عفت

عتت

عتت

عتت

فلت

فتت

بقال

یقال افتات فلان علی اذا قال علیک الباطل و افتات رأیده مستقل اولغه دخی دیرلر یقال افتات
 بر آیه ای انفر دوا سنبده بوکله اگر چه مهوزیت اوزره ایشد لمشد رنته کم ابو زبد دن و غیردن
 بو به روابت اولنشدن لکن مهوزا و لمیانی مهوز قلق استعمال عربده واقع اولنشدن رنته کم حلات السویق
 دیرلر بن سوبقه صلوات الله علیه و لبأت بالج دیرلر لبیه اندم محلتنه و ربأت المیت دیرلر ربیه دیدم محلتنه
 و بودخی محلتنه کافتات و افتات تدن مشتق اولان کله لک اصلی فوت دن اولیوب مهوزا اصل اوله الفت
 فانک فخی ایله فائق بقال فت الشی من الباب الاول ای کسره المفتوت میک فخی و فانک سکونیه و الفتفت فانک
 فخیه و تانک کسر به فاختش نسنه بقال فت عضدی و هدر کنی یعنی قولی فاندی و رجانبی بقدی و فتبت
 اتمک او فاخته دخی دیرلر التعتت فختینله و تانک ضمی و تشدد به فاختش کسر معناسنه الافتات همزه مک کسری
 و تونک سکونیه انکسار معناسنه در الفتات بالضم بر نسنه نک فانی و قرینی یعنی یان لری الفت فانک ضمیمه و تانک
 تشدد به شول نسنه در که یان لیوب جعما غک التنه قورلر که ایشی یزاله الفتوت ضمیمه اتمک او فانی الفت
 فانک فخی و خانک سکونیه ای ایدینی بقال جلسنا فی الفت الفاخته او کیک دید کمری قوش که
 طوق صاحبی در یعنی بو بنده سیاه طوقی و اردر الفواخت فاخته نک جمعی در الفرات فانک ضمیمه طلتو صوب
 دیرلر ماء عذب معناسنه بقال ماء فرات و میاه فرات و الفرات نهر کوفه نک دخی اسیدر الفراتان فراتله دجیلک
 اسیدر و دجیل دالک ضمیمه و حیک فخیه بر نهر صغیر در که دجله دن ایرلشدن الفلته فانک فخی و لا مک سکونیه
 بر نسنه کسرن و لمق بقال کن ذلک الامر فلتته ای فحاة اذالم یکن عن ندیر و لا ترد و فلتته برانک آخر کجه سنه
 دیرلر بعضلر ایتدی فلتته شول اتمک آخر کونه دیرلر که اندن صکره کلن ای شهر حر ام اولور الا فلات
 همزه مک کسر به و فانک سکونیه قورلر قورلر بقال فلت الشی و افلتته غیره بتعدی و یلزم التفت فختینله
 و لا مک تشدد به و الانفلات همزه مک کسری و تونک سکونیه قورلر لای افتلات همزه مک کسری و فانک
 سکونیه بر نسنه علی الفور سوزلر بقال اتمک لکلام ای ربحله و بنا مجهول دن فحاة او ملک معناسنه
 کاور بقال افتلت فلان علی الم یسم فاعله ای مات فحاة و بقال فلتت نفسه ایضار و حی فحاة حقدی معناسنه
 الفلتان فانک فخیه و لا مک سکونیه چاپک اولوب بهادر اولان ات صلتان کبی و زنا و معنی الفلوت فانک
 فخی و لا مک ضمیمه شول حرامه دیرلر که غایت صغیر اید و غندن کین کسنه نک اوزرنده او چلری بری برینه
 فاشیه الفت فانک فخیه و واک سکونیه و الفوات فختینله بر کسنه دن بر نسنه نک بقال فاة الشی و بر نسنه به
 یرشما مک دیرلر بقال فی محل الشتم جعل الله رقه فوت فمه ای حیث راه و لا یصل الیه و نقول هو منی فوت ررم
 ی حیث لا یبلغه و ای بر مق ار اسنه اولان فرجه ده دیرلر وفوات مقاجاة معناسنه ده کاور بقال مات فلان
 موت فوات ای فحاة الا فانت همزه مک کسر به بر کسنه دن بر نسنه یی کچور مک بقال فاته ایاه غیره الافوات
 فونک جمعی در بر مق ارامی معناسنه الافتیات بر شتیبه سبقت اتمک دلمره مخالفت اتمکله پس بو افتعال اولور
 فوت دن بقال افتات علیه بامر کذا ای سبقه و فاته به یعنی فلان نسنه یی ایتدی امره مخالفت اتمکله و بقال
 فلان لا یفتات علیه ای لا یعمل شیء دون امره و فی الحدیث ایشی یفتات علیه فی امر بناته التفوت فختینله و واک
 ضمی و تشدد به فوت اتمک بقال نفوت علیه فی ماله ای فاته به یعنی انی ترک ایتدی مالی سبیله التفات فختینله
 و واک ضمیمه ایرلشمن بقال تفاوت الشیان ای تباعد ما بینهما نفا و تاوین السکیت ایتدی کلا بیون
 مصدر نده و اوی مقترح استعمال ایتدی و واک کسر به استعمال ایتدی و ابو زید ایتدی
 واک فخی و کسری جائز دیرلر و کسری کلامی قیاسه مخالفه دیرلر یا فاعلنک مصدری تفاعل

فختت

قوت

فلت

فوت

قوت

قوت

قوت

قوت

قوت

کبت

کبت

ثفاعل کلوز غینک خیمه بولکه دد غیره ده فصل القاف القف قافک فقی وتانک تشد بد به سوز
 ایلدوب کتورمک سخن حیی معناسنه نقول فلان بقت الاحادیث من الباب الاول بنهاو یونجه ده دخی قوت
 دیرل فصیفه معناسنه القته مفردی تملره کبی وقته برعورنک اسیدر وقت یاغی ریحا نله لطیب
 ایتکه دخی دیرل وفی الحدیث انادهن بزیت غیرمقتت وهو محرم القات قافک فقی وتانک تشد بد به
 قوغچی وفی الحدیث لا بدخل الجنة قتات القتی قافک کسر به وتانک کسر به وتشد بد به والفلک
 قصیر به هجیری وزنی اوزن قوغچیلوق ایتکه غیمه معناسنه وهجیری عاده دیرل القوت شمته به قوت
 بری بری اوزرینه جمع اولوب قوز یق بقال قوت الدم بقوت قروتا من الباب الثاني اذا یس بعضه علی
 بعض وابوز بدایتدی قانیره ده اویوشوب قالمغه دخی دیرل بقال قوت الدم فی الجرح اذا مات فی القات
 قافک فقی ولانک اسکانیله طاعه اولان دنگدرکه انده صو جمع اولور القات قافک کسر به قتلک جمع در
 قوت العین کوزنقطه سی خانه چشم معناسنه وقلت الایهام باش پرمغک دینده اولان چقورجه یروقت
 خوب باندن برخنس داندرکه معروف درماش معناسنه وقلت الصدیغ زلف بدکی رده اولان چقوریر
 وقلت الشر بد ربدک اوزنه اولان دلیک که چرویش کلنسون دیو ایدرل وقبه معناسنه القات
 فختنه هلاک معناسنه درنقول منه قلت بقت من الباب الرابع بقال ما انقلترا ولكن قتلوا یعنی خلاص
 بولم دیرل وکن هلاک اولدیرل وانقلات فانه خلاصه دیرل وقال امر ابی ان المسافر وماله لعلی قلت الاما فی
 الله یعنی مال مسافرک هلاکی مقرر در مکرکه خدای تعالی صقلیه المقلته میمک فقی وقافک سکونی ولانک
 فقیله هلاک اولاجق بالمقلات میمک کسری وقافک سکونیه شول ناهه درکه برکمره طوغروب ارتوق
 یوکلی قلبه ومقلات شول عورت دیرل که اولای طور میه القنوت شمته به طاعته دیرل قنولک استقافتده
 معنای اصل طاعت در ومنه قوله تعالی والقانتین والقانتات اندن صکره قیام فی الصلوة ایچون قنوت
 دیرل وفی الحدیث افضل الصلوة طول القنوت وطول قیامدن ما خود در قنوت و تره قنوت دیرل کبری
 زیاده عایه قنوت موجب طول قیامدن والکل من الباب الاول القوت قافک فقیله وواوک سکونیه والقیات
 قافک کسر به قوت ویرمک بقال قات اهل به بقونهم قوتا وقیات القوت قافک خیمه اسم درغدا لکم
 معناسنه وقوت شول نسنه درکه بدن انسان انکله قائم اولور طعام جنسندن هر نه که وار سه بقال ما
 عنه قوت لیل القیت والقیته قافک کسر به ابکسندن دخی یعنی القوت بقال ماعنه قیت لیل
 وقیت لیل اصلی وادی در قاف مکسور اولغین وادیایه قلب اولنشدن الاقیات همزه نیک کسری وقافک
 سکونیه قولنمق معناسنه بقال قته فقات یعنی کاقوت ویرم اولدی قولنندی کاقول رزقه فارزق
 وقولنمق معناسنه ده کلور بقال اقت لئلا کقیته ای اطعمها الخطب القات قوت کفایت مقداری اولان
 نسنه بقال هو فی قات من العیش ای فی کفایه الاستقاة همزه نیک کسری وسبک سکونیه قوت طلب
 ایتکه بقال استقاة اذا سأل القوت القوت فختنه وواوک ضمی وتشد بد به قولنمق بقال نقوت بکذا الا قاة
 همزه نیک کسر به اقتدار بقال قات علی الشی ای اقتدر المقت میمک ضمی وقافک کسر به مقتدر
 معناسنه در کویا که هر کسه قوت ویرمکه قادر دیک اولور قال الله تعالی وکان الله علی کل شیء مقیتا
 بعضیلر ایتدی مقیت برنسنه حفظ ایدوب کوزنه دیرل فصل الکاف الکبت کافک فقی و بانک
 سکونیه منع ایدوب ذلیل ایتکه دیرل بقال کبت الله العدوی صر فوا ذله و برکسنه یوزی اوزرینه
 برافغه دخی دیرل بقال کبته لوجه ای صرعه الکبت کافک فقیله وتانک کسر به بکت دوه نیک

کبت

کرت

کبت

کبت

کبت

کبت

کبت

کبت

اوزی وکبت کشیشدن اعلی اولان صوندر که کشیش دخی کافک فقیله دوه اوزنه دیرل بقال کت
 البعیر بکت من الباب الثاني اذا صاح صیاه الینا و بقال کت الرجل من الغضب وکت القدر اذا غلت و بقال
 ايضا کت الخمر اذا صب الماء فی الجرأة الجذبة وصایق معناسنه ده کلور بقال اتانا بجیش ما بکت ای ما یحمی
 عدده الکتمکته کافک فقی وتانک سکونیه کلز لاله شول کولمکدر که قهقهه دن ادنی اوله الا کت همزه نیک
 فقیله قصیر اولان کسسه کذا فی بعض نسخ الصحاح الکرت کافک فقی ورائک کسر به تمام اولان نسنه بقال
 سنة کربت ای تامه الکبت بضم الکاف وفتح العین بلبل عندلیب معناسنه نصغیر وزنی اوزن کلشدر
 الکعتان کافک کسری وعینک سکونیه کعیتک جمع الکعت کافک فقی وعینک سکونیه قصه بو بلو اولان ار
 بقال رجل کت الکتمه موتی الکعت کافک فقی وفانک سکونیه برره جمع ایتکه نقول کت الشیء اکفته
 کفتمن الباب الثاني اذا خمته الی نفسک وفی الحدیث اکفتم اصبیانکم باللیل فان لاشیطان خطفه وانشار
 یعنی سر صبیانکری کند وکردن ایرمک کجه وقتند ز را شیاطینک کجه وقتند هر جانب طاعلی وحیله سی
 وار در وکفت منع معناسنه ده کلور بقال کفته عن وجهه ای صر فوه سرعت ایتکه معناسنه ده کلور بقال
 کت ای اسرع وزیاده سورمک معناسنه ده استعمال اولنور سوق شبد معناسنه وکفت سریع
 معناسنه ده کلور بقال رجل کت ای سریع الکبت کافک فقی وفانک سکونیه کذلک سریع معناسنه
 الکفت کافک کسر به کوچک چوملکه دیرل وفی المثل کفت علی وثیه ووثیه وواوک فقی وهمزه نیک کسری
 و بانک تشد بد به یوک چوملکه دیرل معنای مثل بلا از ایتکه چوق اولدی دیک اولور الکفات کافک کسر به
 وفانک تخفیفه شول موضعک اسیدر که انده برنسنه جمع اولور ومنه قوله تعالی الم نجعل الارض کفاتا حیا
 وامواتا الکبت کافک ضمی ویمک فقیله شول طوری ات درکه پلسی وقور غی سیاه اوله وبونه مذکر ابله
 موث برابر اولور الکتمه کافک ضمی ویمک سکونیه حمره وزنی اوزن کیتک لونی و یو شول قمرزلق درکه
 اکقنوه قمرشش اوله وقنوه قافک ونونک خیمه قره زنی رنک زیاده قوی اولوب سیاهه مائل اولمقد رسیبوی
 ایتدی خلیلدن کینی سوال ایتدیک ایتدی کینی صیغه نصغیرده ایراد ایتدیلر زیر اکت برلون درکه قره ابله
 قرمری پیننده در پس بر جانبک خالص اولمقد غچون نصغیرله اول لونله قرری استعار ایتدیلر و کیتله استقر
 پیننده فرق بودر که بلی ابله قورغه نظر اولنور را کسر بلی وقوررق قرمری اولور سه استقر اولور واکر سیاه
 اولور سه کیت اولور لا کتات والا کیتات همزه نیک کسری وکافک سکونیه طوری اولمق بقال کت بکشد بد
 التاء کتات واکت اکتات و دوه ده دخی حال بو به در قن دوه میجرندن غیر یونک قارشمسه بعیر اجمردیرل
 فخنکه انوک جمر نه قنوه قارشمسه یعنی سیاهه مائل قمرزلق قارشمسه اکا بعیر کبت دیرل و ناهه ده دخی
 کیت دیرل و کیت جمر کدخی اسملر ندن درزیرا انده ده قاره لوق و قمرزلق واردر التکبت تکریم وزنی
 اوزن جهازی اسان ایتکه کیت و کیت کافک فقی و یارک سکونی وتارک فقی اوزن بناسیله شو به و شو به
 دیکدر و کیت و کیت تارک کسر به دخی لغت در و ابکسندن دخی تا هادن دوشدر حالت وصله ها تا یمنقلب
 اولمغه فصل اللام اللت لامک وتانک تشد بد به برنسنه فی محکم بقال ل الشیء یلته من الباب الاول اذا
 شد واونقه و برکسنه ی برکسنه ی یا قشدر وب مصاحب قلعه ده دیرل بقال لات فلان بفلان اذا لزیو قرن
 معه ولت قاودی اصلغه دخی دیرل بقال لت السویق الته لت اذا جد حته وجد جیم معجه ودال مهمله وحاء
 مو له ابله قاودی اصلمق اللصت لامک فقیله وصادک سکونیه لغری لص معناسنه و بوطی لغی در و بونلر
 شول کسسه لدر که طسه طست دیرل اللصوت شمته به لصتک جمع در اوغریلر معناسنه

اللفت لامك فتي وفانك سكونيله بوز مق لي معناسنه وفي حديث حذيفة ان من اقراء الناس للقران
 مناققا لا بدع من القران الفاولا واوايلفت بلسانك كابلت البقرة الخلا بلسا نها وخلاءه وجمه نك فتي ايله بلا
 مد تازة اوت معناسنه در وصف معناسنه دخی کلوز بقال لغت وجهه غنی ای صرفه وبقال لغته عن رايه
 ای صرفه والکل من الباب الثاني الالفت همزه نك فتي ولا مك سكوني وفانك فتي ايله شول نكه در كبو بنری
 بری بر نه طولش اوله والفت لغت نمید صولق دیکدر وقس لغتند احق دیکدر لغت دیکدری کی
 احق معناسنه اللغات لامك فحیه شول احق در که خلقي عسیر اولوب بدزنده کانه اوله اللغات کذلک لامك
 فحیه وفانك فحیه شول عور ندر که اری اوله و آخر اردن ولدی اوله که ولدنه ثلث دن یعنی الثفان دن خالی
 اولد غیچون لغوت دیرلر اللقیمة شول بئر در که قوامه کلش اولوب ایا کی اوز نه عصیده غلیظه معناسنه
 وعصیده بر نسنه یصار لغه قابل اولد غیچون عصیده دیرلر الالفت همزه نك وفانك کسر بله التلث فحیه نله
 وفانك ضمی وتشدید بله بر نسنه یدونوب بقیق اما استعمال بر به ثلث اکثر در اللفت لامك کسر بله
 وفانك سكونيله شلث ولفث شق معناسنه ده کلوز بقال لغته معك ای صغوه معك یعنی بر شتی سنو که در که
 صغوه صاد مهمله وغین مجحه ايله میل معناسنه در و بر کسنه نك بر نسنه یه میلی بر شتینک اکثو جهیله
 اولور اللقتان تشیه در شقان معناسنه وجانب معناسنه ده کلوز وقولم لالتفت لغت فلان ای لا نظر الی
 جانبه اللوت لامك فتي وواوک سكونيله کیزلک کتمان معناسنه کذا فی بعض نسخ الصحاح لیت کله غنی در
 لامك فحیه اسم نصاب ایدوب خبرن رفع ایدر ککن کی وسائر اخوانی کی زیر ابونلر افعاله مشابه در
 لفظلری قوی اولوب اکثر مضرات بونلر لاحق اولد غیچون معنار نده دخی افعاله مناسبی اولد غیچون
 نقول لیت زبدا ذهاب اما شاعر کقولی یالیت ایام الصبار واجعا لیت ایام الصبالبنا نقدیر نده در و راجع
 لفظنک انتصابی حالت اوزن در ونحویون بعض عر بدن حکا بت ایدوب ایتدیلر لیت وجدت منزله سنده
 استعمال اولنوب مفعولینه تعدیه ایلر وجرای افعاله جاری اولور ونحولیت زبدا شواخصا بونلر وجه
 ذکر اولنان بیت بولفت اوزن اولمق محمل اولور ومعلوم اوله که لیتی ولبتی جائز درانی وانی
 ولعلی ولعلی جائز اولد وغنی کی اللیت لامك کسر بله بونک بر جانی در صفحه عنق معناسنه اللیتان
 تشیه سیدر بقال همالیتان اللوت لامك فتي وواوک سكونيله واللیت لامك فتي ویا نك سكونيله منع
 ایتک معناسنه بقال لاتعن وجهه بلوتو بلیته لو تا ولیتا من الباب الاول والثانی ای حبسه وصرفه
 عن وجهه الالاته همزه نك کسر بله و ندر مک لوت معناسنه بقال لاتعن وجهه پس فعل وافعل
 بر معنایه اولور والالاته نقص معناسنه ده کلوز بقال مالاته من علمه شیأ ای مانقص مثل التلات کله غنی در
 اخفش ایتدی بولس کله سنه تشیه اولنغین اسم فاعل بونده مضمر قنشددر وایتدی لاتحین
 کله سنندن جدا استعمال اولماز وکاه اولور که ضروره کله حین بعض اشعارده حذف اولنور وبعضیلر
 ولات حین مناص اولمشلر در فعله لاتنک خبرن مضمر قیلوبن و ابو عبید ایتدی لات اصلنه لا ابدی
 کله تازاید در زیاده اولماز الا حین کله سنه و نلان واون کله سنه زیاده اولور و نلان تانک فحیه الان
 معناسنه در حد ذاتده تبوکله اوزر ینه زیاده اولنور اگر چه صورتا بونلر دن منفرد یاز بلور دبدی
 نه کم بعض شعرده متصل دخی یاز لشدر العاطفون تحین مامن عاطف والمطعمون زمان مامن مطم
 بعضیلر ایتدی تالا کله سنه زیاده اولنه در ثمت ورت کله لرنه زیاده اولند غنی کی فصل المیم الم
 میك فتي وتانك تشدید بله چکک مد معناسنه ابی بکره اوزر ینه صرمادن چککه ده دیرلر الماته تاء

لوت

لیت

امت

موت

مرت

مقت

ملت

موت

میت

اولینک تشدید بله ماده وزنی اوزر ینه حرمتیه وسیله یه دیرلر تقول فلان بیت الیک بقرا به یعنی فلان سنه
 اوزن سکانسبت ایلر قرابت سببیه الموات میك فحیه وسیله لرحمت میك فتي وحانك سكونيله هر نسنه نك
 محکم بقال یوم محت ای تشدید الحزم مثل الحمت که حمت دخی تشدید الحزم دیک اولور بقال محت یومنا من الباب
 الخامس المرت میك فتي ونونك سكونيله شول محمدر کداوقی تمیه المرویه فحیه نله اوتسزاق بقال مکان مرت ای
 بین المرویه یعنی اوتسر مکان وقاشی قاسز کسندید دخی دیرلر بقال رجل مرت اذا لم یکن علی حاجیه شعر المروت
 میك فتي ورا نك تشدید بله بر در نك اسمیدرو بونلر ما خود در یوم المروت دبد کری که بی قشیر له تمیم
 یبندنه واقع در المقت میك فتي وقاشی سكونيله بغض ایتک بقال مقتیه مقتاذا البغضه ونکاح المقت زمان
 جاهلیته اولور دی که اول بر کسنه یاسینک عورتن المقدر المقت میك فتي وقاشی کسر بله والمقوت بغض
 اولمش کسنه و فی بعض نسخ الجوهری الاستکات سوبلجی غرمق بقال استکات البشر استکاتاذا البیض الاموات
 شول محمدریه دیرلر کنباتاقی اولیه بقال مفازة اموات ای ملساء لانات فیها کذا فی نسخ الصحاح الموات اولوم که
 حیاتک ضدی در بقال مات میوت وجات بضامن الباب الاول والرابع المیت والمیت تشدید و تخفیفه
 اولمش کسنه الموقی والاموات والمیتون والمیتون یانک سكونيله مز بوررک جمعی بقال قوم موتی الخ ومیتک صلی
 موت ایدی فعلیل وزنی اوزن اندن صکره ادغام اولندی وبعده تخفیف اولندی و بونلر مذکر و مؤنث برابر اولور
 قال الله تعالی نعیمی ببلده میتا ولم یقل میتة فرایتدی هنوز اولن کسندیه هدامات عن قلیل دیرلر ومیت
 عن قلیل دیرلر اولد کدن صکره هدامات دیزلر المیة میك فحیه ویا نك سكونيله جیفه مر دار اولمش
 معناسنه المیة میك کسر بله جلسه کی بر نوع اولمک یقال مات فلان میتة حسنة مالموتة فعل تعجب در اما
 مراد مالموت قلبه دیکدر نه عجب مرده دل در معناسنه زرا شول فعلک معناسنه که زیاده و نقصه
 قابلیت اولید اندن فعل تعجب کلز الموات میك فحیه موت معناسنه در الموات میك فحیه شول نسنه در که
 اندر روح اولیه وموات شول ره دخی دیرلر که انک مالکی اولیه واندن کسنه منتفع اولیه المواتان میك
 فحیه وواوک سكونيله قلبی اولمش کسنه والموتة مؤنثی بقال رجل موتان الفواد داوراً موتانة الفواد
 الموتان میك وواوک فحیه حیوانک ضدی در بقال استر الموتان ولا تشتر الحیوان ای استر الارضین
 والدور ولا تشتر ارقیق والدواب فرایتدی موتان بر قسمند احیا اولمین ره دیرلر وفی الحدیث موتان الارض
 لله ورسوله فمن احیی منها شیأ فهو له الموتان بالضم شول موت در که چار یازره واقع اوله بقال
 وقع فی المال موتان الاماته همزه نك کسر بله اولدر مک بقال اماته الله وولدی اولمک معناسنه ده کلوز
 بقال مات الناقة اذ مات ولدها المیت میم اولک ضمی وثانیه نك کسری والمیته ولدی وان ناکه بقال مات
 الناقة فقی میت ومیته ابو عبید ایتدی بومعنی عورنده دخی استعمال اولور المماویت علی وزن المصایح جمعی در
 ابن السکیت ایتدی امات فلان دیرلر قنن انک ابی یا خود ایناسی وفات اینسه التوبت علی وزن التکریم
 اولدر مک بقال موتة قویتا سدد للمبالغة الموات میك ضمی وتانک فتي وواوک کسری ايله شول زاهد در
 که مرانی اوله الموت الماتت زیاده مبالغه ايله اولی اولوم لیل لائل کی یوخذ من لفظه مایو کده
 انسمیت میك ضمی وسینک سكونيله بر نسنه یه متعوض ومنبسط اولمق بقال هو مسیت للامرای
 مسترسل له ومسیت شول کسنه یه دیرلر که قتال حیننده اولومدن یاک حکیمه الموتة میك فحیه
 جنون دن وصرعدن بر نوع در که انسانه عارض اولور قنن افاق بولسه عقلی نام یر ینه کلوز

اولینک

نات
نبت

او بخویه وارمش یا خود مست اولمش کی مؤنه میله وسکون همزه ابله شول یرک اسمیدر که
 جعفر بن ابی طالب انده قتل اولندی فصل التون التث نونک فتحی و همزه نونک کسر بله ابله نالیدن
 معناسنه بقال نات الرجل یثت ثثا من الباب الثاني اذا ان مثل نهت التات نونک فتحی و همزه نونک فتحی
 وتشد بدبله مثل النهات زیاده ابله کسینه التث نونک فتحی و بانک سکونیه والنبت نونک فتحیه
 یردن بش نسنه و بملک معناسنه ده کلور الانبات بملک و بتورمک و انبات قاسق قلی تمکه دخی دیرلر
 بقال انبت الغلام ای بقت عاتنه و عاتنه عین مهمله ابله ونون بله قاسغه دیرلر بقال بقت الارض و انبت بعتی
 و نبت البقل و انبت البقل دخی دیرلر بمعنايه و بقال انبت الله بنا احسنا المنبوت میله فتحی و نونک سکونیه
 بتمش نسنه انبت صیغه سنک اسم مفعولیدر علی خلاف القیاس بقال انبت فهو منبوت التثبت علی وزن
 التکریم اغاچ دیکمک بقال نبت الشجر تنبیتا غرسه و بقال نبت اجالک بین عینیک یعنی اجلک دیکلش فدان
 کی کوزک اوکده حاضر کور و تنبیت تربت معناسنه ده کلر بقال بقت الصی تنبیتا اذار بته المنبت میله فتحی
 و نونک سکونیه و بانک کسر بله اوت بقت بر موضع النبت معناسنه النابتة بانک کسر بله برقیله ده حاصل
 اولوب ظهور ایدن نسنه بقال ما الحسن نابتة بنی فلان ای ماتت عایه اموالهم و اولادهم و نبت لهم نابتة اذا
 نسألهم نش صغار یعنی انلرک تازه اولادی یثسسه و بقال ان بنی فلان لنابتة شرچن اول قبیله ابله اوزن
 اولسلر النوبات نابتک حمیدره تازه لده نابتة اولن انلرک عمرلر بدر النبت نونک فتحی و بانک کسر بله
 برقیله نونک ادبدر یمندن الینبوت بانک فتحی و نونک سکونی و بانک ضمیله برجنس اغاچدر که بعض روایتده
 اولن کی بو بنی اغاچدر الح نونک فتحی و حانک سکونیه یونق که اغاچی بو نارکن دوکلور الح میله کسر بله و نونک سکونیه
 من الباب الثاني النحاة نونک ضمیله یونق که اغاچی بو نارکن دوکلور الح میله کسر بله و نونک سکونیه
 یونجق الت که اکرند دیرلر الحیة نونک فتحی و حانک کسر بله طبعیت معناسنه الحیت نونک فتحی و حانک
 کسر بله برقومه محب اولوب مصلحتلر کورن کسینه دخیل معناسنه و حیت طوارک شول طر نغنه دیرلر که اطرافی
 کنش اوله الانصبات همزه نونک کسر بله ساکت اولوب رسوزی دکلک تقول نصتوه و انصتوا له نونک فتحی
 و عینک سکونیه بر نسنه نونک صفی و بر نسنه بی وصفایمک بقال نعت الشی من الباب الثالث الانتعات همزه نونک
 کسری و نونک سکونیه کذلک وصفایمک تقول نعت الشی اذا وصفته ناعتون بر موضعک اسمیدر النعت
 نونک فتحی و فانک کسر بله چوملک زیاده قینوب کفن اوق کی التمی بقال نفقت القدر تفت نفیتا من الباب
 الثاني اذا كانت تری مثل السهم و غضبه کلوب اغرکو پورمکه دخی دیرلر بقال فلان لیتف غضبا و یفقط ای
 بغلی المناقته میله ضمی و فانک فتحیه زیاده قینق بقال القدر تنافت و تناقض النفوت نونک فتحیه و فانک
 ضمیله زیاده قینین چوملک النفیة نونک فتحیه و فانک کسر بله اونی صواوزرینه یا خود سوداوزرینه دوککدر
 حتی قاپنجه یعنی بولماچ ایتکدرو بواغلط در سخینه دن و سخینه اوماچ دبدکاری سندر که بولماچدن طور یجه
 اولورو بونی اهل عیال و انلر ایدر یچن زمانه لمره قهر ایدوب فقیر اولسلر النکت نونک فتحی و کافک سکونیه
 قامشی یا خود قامشی مثالی بر نسنه بی ره اوروب یری نوکله متاثر قلقدرو برکسندی دورتوب باشی اوزرینه
 برافعه دخی دیرلر الانتکات همزه نونک کسری و نونک سکونیه یاسی اوزن دوشمک بقال نکت من الباب الاول
 فانتکت هو و یردن یوقرو و حجر مغه دخی دیرلر بقال مر الفرس ینکت ای بایو عن الارض النکته نونک ضمیله نقطه
 کی دروزناومنی یعنی برره بر نسنه ابله نقطه قویوب نشان ایتکدر المنکته میله ضمی و کافک فتحی و تشد بدبله
 کسر بله دخی روایت اولنور و ثانی اظهر در شه کم توکیت نفس برنده کلور انشاء الله تعالی و نکت نفس برنده دخی

نوت

نبت

وقت

وکت

وکت

هبت

هبت

هرت

هفت

مرور ایتشد ر شول خر ماد رکه اولمغه باشلیوب اکلیک دوشه بقال رطبة منکته الناکت کافک کسر بله دوشمک
 دیرسکی مغرف اولوب ایتی یار متی حالی در التواقی فقتینه در یاده اولن کی یحیلدر التوقی نونک ضمیله و بانک
 تشد بدبله نونک کسری و جواهل شام کلانندن در التات الناس دیکدر بعض لغت اوزن سین تلیه
 قلب اولمشدر کاسده اکیات دبدکاری کی النهیت نونک فتحی و هانک کسر بله ارسلان اوزی زئیر معناسنه
 لکن نهیت زئیر دن ادنا اولندر نقول نهیت نهیت من الباب الثاني و حمار اوزن و نفس الوب و یرمکه دخی دیرلر
 النهات نونک فتحی و هانک تشد بدبله زیاده چاغر ن ارسلان بقال اسد نهات و حماره دخی دیرلر بقال حمار نهات
 ای نهاق و نفس ابدی معناسنه ده کلور بقال رجل نهات ای زحار و زحار زاء معجه و حاء همله ابله شدله
 نفس الوب و یرند دیرلر فصل الوالوقت چاغ معناسنه چاغ معروف المیقات میله کسر بله بر فعل ایچون تعیین
 اولنان وقت و تعیین اولنان مکان معناسنه ده کلور بقال هذا میقات اهل الشام احرام کیدکاری موضع ایچون
 الموقوت علی وزن المقصود وقت تعیین اولنان فعل بقال وقته فهو موقوت اذا بین للفعل وقتا بفعل فيه
 ومنه قوله تعالى ان الصلوة كانت علی المونیین کنا باموقوتای مفروضای الاوقات التوفیت علی وزن التکریم
 و قتلری تعیین ایتک بقال وقته لیوم کذا یعنی بن اتی تعیین ایتدم فلان کون ایچون اجلته دبدکاری کی
 و قری واذا الرسل اقتت و وقتت مخففة و اقتت دخی لغتدر مثل وجوه واجوه الموقت مفعول در مجلس کبی
 و قتن مأخوذدر بقال الله جامع الناس لیوم الموقت الوکته سول نسنه در که بر نسنه اوزرند نقطه کی
 اولور بقال فی عینه و کته التوکیه علی وزن التکریم خرمانک اولمغه بشلیوب نقطه لری طاهر اولوق
 بقال وکت البسرة توکیتا الابهات همزه نونک کسر بله اوت قوق بقال و هت اللحم یوهت اذا اتن و ابهت یوهت دخی
 لغتدر یوهت کله سنه یا واه قلب اولمشدر ما قبل مضموم اولد غندن او تر و فصل الهاء الهبت هانک
 فتحی و بانک کسر بله فحیل زنی اوزن قور و غوسندن عقلی زائل اولان کسینه بقال هبت ال جل ای تحب یعنی
 خوفندن عقلی کندی مهبت الفواء شول کسینه در که خوفندن عقلی کنش اوله الهبت هانک فتحی و بانک
 سکونیه ضعف معناسنه بقال فی عقله هبتة ای ضعف او رمق معناسنه ده کلور بقال هبتة بهتة من الباب
 الثاني ای ضرب الهت هانک فتحی و تانک تشد بدبله کلامی انتظام اوزن سو بملک بقال هو یسر د الحدیث سردا
 و بهتة هتامن الباب الاول و سرد سو زی برره درمکه دیرلر الهت میله کسر بله شول رجله دیرلر که خفیف
 اولوب کثیر الکلام اوله الهتان هانک فتحی و تانک تشد بدبله بمعناه الهت هانک فتحی و رانک سکونیه ات قتی
 بشمک بقال هرت اللحم ای طبخه حتی نهرا و یاسی یا ملغه دخی دیرلر هرت الثوب ای مزقه و برکسینه نونک عرض
 بهمه دخی دیرلر بقال هرت عرضه اذا طعن فيه الهرت هانک فتحی و رانک کسر بله شول کسینه در که اغرنک
 کوشه ای بیوک اوله واسع الشدقین معناسنه و کاه اولور اردی و اوکی بر اولمش عورت دخی دیرلر مفضاة معناسنه
 الهرت طرب و زنی اوزن مصدر در بقال هرت بهرت من الباب الرابع الا هرت همزه نونک و رانک فتحیه اوردی
 زیاده بیوک اولان بقال اسد اهرت ای بین الهرت مهر و الفم دخی دیرلر و کلاب مهر و تة الاستدق دخی دیرلر
 الهفت و الهفات هانک فتحیه اوله و ضمیله تانید بر نسنه خفتندن طاعلوب او حق بقال هفت الشی هفتا
 و هفتا من الباب الثاني ای نظار و هر شی که اخچ اولسه هفت ذلک الشی دیرلر الانهفات همزه نونک کسر بله
 و نونک سکونیه و التهافت تانک فتحی و فانک ضمیله بر نسنه یان یان اولوب دوشمک و پروانه اتشه
 دوشمکه دخی دیرلر بقال لهاقت الفرش ای تسافت و فراش فانک فتحیه و رانک تخفیفه یروانه
 دبدکاری نسنه در که کجه ایله کندن اوده اورر الیفته هانک فتحی و فانک کسر بله شول

کسسه از ذکر که انگری قتل زبون پیش اوله بقال وردت هفیتة من الناس الذين اشتبههم السنة وسنه دن مراد
 قحطه در الهفات هانک فحی و فائک تشدد بدله احق دیکدر لفات معناسنه الهائی هانک فحی و لامک سکونی
 والفسه مقصودن ابله راوت در که قور بد قور قور و ه فحی بنسه کیر و تر دیشلر کذا فی بعض نسخ الصحاح التهیبت
 علی وزن التکریم چاغرمق بقال هیت به و هوت به اذ اصاح به و ده هیت هانک فحیله و یانک سکونیه کل دیک
 اولور هلم معناسنه بقال هیت لک ای هلم و بعضیلر ایتدی بوند و واحد و جمع و مذکر و مؤنث برابر اولور لکن عدد
 هیت کله سنه ک عقبنده ذکر اولنور بقال هیت لکما و هیت لکن الهویه هانک فحیله الحق اولان ره در الهویه
 هانک فحی و رانک تشدد بدله بمعنا هیت هانک کسر به بر شتر ک اسمیدر فرات کنار نه اصی ایتدی هیتک
 اصلی هوندن در الحق به معناسنه ته کم مرو ایتدی هات تانک کسر به به رکه در که ویر بکادیکدر اعطی
 معناسنه بقال هات یار جل هاتیا ثنیه مذکری هاتوا جمع مذکری هاتی یا له مؤنثی هاتیا ثنیه مؤنثی هاتین
 جمع مؤنثی عاطین کی و نقول هات لاهانت یعنی ویر که ویر که قادر اولیه سن الهاتاة میمک فحیله ویر شیمک نقول
 هات ان کان بک مهاتاة و بقال ما الهائیک ای ما اعطیک و لا بقال منه هانت و لا یعنی بهای یعنی بوندن صیغه نهی
 کز و خلیل ایتدی هانک اصلی اتی یونی دن در الف یا ی قلب و تشدد فصل الباء الیا قوت جوهر دن بر معروف
 طاشدر فارسی معر بد رفاعول و زنی اوزن در الیا قوتة واحدی الیواقیت یا قونک جمعی الیا هات همزه نک کسر به
 ات قوق بقال بهت الجرح ای انتی باب الاء فصل الالف لاث همزه نک فحی و یانک کسر به شاذ اولان کسسه
 نشبسط معناسنه الاث همزه نک و یانک فحیله سود ایچوب قارن شمه دن مست کی اولمق بقال اث الرجل
 یا بث من الیاب الرابع و ابوعرو بو حالت دوه سودینه مخصوصدر دبدی الاناثة همزه نک فحیله اوت چوق
 اولمق ویری بر بنه دولشوق بقال التبات بث اناثة اذ کثرت و التف لاث همزه نک فحی و نیک کسر به کورو بول
 دیکدر بقال نبات لاث و شعر اثب و ملحم معناسنه ده کور الاث همزه نک فحیله جمعی بقال نسوة اثاث
 ای کثیرات اللحم الاث کذلک همزه نک فحیله اواسابی متاع البیت معناسنه فرا ایتدی اثاث جمعدر واحدی
 یوقدر و ابو زید ایتدی اثاث کور و مال اطلاق اولنور یعنی دوه و یوقیونه و قوله و سائر متاعه اطلاق اولنور
 الاناثة اناثک واحدی در التاث فحیله و یانک فحیله متاع صاحبی اولمق بقال تانث فلان اذا اصاب ریاستا
 و ریاست رانک کسر به ریشک جمعی در قاش دیک اولور اناثة همزه نک فحیله بر جاک اسمیدر الارث
 همزه نک کسر به رکه میراث معناسنه همزه نک اصلی و ابودی و اصل معناسنه ده کور بقال هو فی ارث صدق
 ای فی اصل صدق و ارث متاخرین متقدم اولنور دن متوارث اولدخی حالته دخی در لر بقال هو علی ارث من کذا
 ای علی امر قدیم توارث الاخر عن الاول التارث قومک مابینده اغرا بیکه در لر و یانک فحیله دخی در لر ابقاد
 نار معناسنه الاربه همزه نک فحیله شول طو و تر سنه در لر که اوچاگک کلی رینه اضرار ایدر لر وقت حاجته اود
 بهیغه بولنسوز دیو و صحاحک بعض نسخه لر نه شو به واقع اولمش که ارش شول غن در که تعیل و لنه بر سنه بیع
 ابیکه نقول ارث لی فی دایته شیئا لانقص منه و ما ابناقص من ارثه شیئا و ارش و ارش شول علامت در که
 ابکی رکه بیننده اولن حدده وضع اولنور و ارش قیون رنک لر نین بغته و رقطه کی قلو و قره لواولن رنکدر بقال
 کیش ارث و نجه ارثا بغته بانک فحی و غبن معجه نک سکونیه قر متق اولعه در لر و رقطه رانک فحیله
 و قافک سکونیه لاجه اولعه در لر الارث همزه نک فحیله شول اوت در که دوه انی بکله سم دکنصکره
 او بو زاولور انتی مافی بعض النسخ التارث فحیله و رانک فحی و تشدد بدله اود یا لکنک بقال تارث
 النار اذا اتقدت فی الارثه انت الانی دیشی مذکر مک مقابلی الاث اثاثک جمعی الاث همزه نک فحی و نونک

هانت

هوب

هیت

یقت

ایث

ایث

ارث

انث

سکونیه اناثک کور یا که جمیدر دینلدی الایات همزه نک کسر به افعال و زنی اوزن مؤنث طوغرمق بقال
 انت المرأة اذ اولدت شیئ الموت مؤنث طوغرن عورت المیناث میمک کسر به مؤنث طوغرمق عادی اولن عورت
 و مؤنث طوغرمق عادی اولان دخی میناث در لر ز را مفعال صیغه سنه مذکر مؤنث برابر اولور و التانث
 علی وزن التکریم کله بی مؤنث قلق نذکر مک مقابلی در التانث فحیله و نونک فحی و تشدد بدله کله مؤنث
 اولمق بقال انتمه فتانث الایث همزه نک فحی و نونک کسر به شول دمون در لر که دیشی اولوب ملایم اوله
 الاثنیان همزه نک فحی و نونک سکونی و تانک فحیله ابکی خایه ابکی قولاهه دخی در لر الایثه همزه نک
 فحی و نونک کسر به شول در که اوت بتون و ده ز را و له فصل الباء الیث بیک فحیله خبری شایع ایتک
 بقال بث الخبر اذ انشروه و بث شول خبر ماید لر که فی ابود یوشومیه لر بقال بث اذ لم یجد کزوه و بو عر بلرک
 ماء غورد بد کیری کی در اصمعی ایتدی تربث در لر فحی متفرق اولوب بری برندن ایر و اولسه و بث حاله و حزنه
 دخی در لر الایثات همزه نک کسر به بمعناه و اطهار معناسنه ده کور بقال ابثک سری ای اطهرت لک
 و اثاث اطهار حال و اطهار حزنه دخی در لر بقال ابثک ای اطهرت لک بی التیش علی وزن التکریم خبری
 کذلک شایع قلق بقال بثت الخبر شدد للمبالغة الایث خبر منشر اهلن البیضة علی وزن الزلزلة طاغی
 بقال بثت الخبر بیضة اذ انشرو و بقال ابضا بثت الخبر اذ هیجته البث بانک فحی و حانک سکونیه صوروب
 ارشدر مق بقال بحث عن الشئ من الباب الثالث اذ افشت عنه و فی المثل کالباحث عن الشفرة الایثاث
 همزه نک کسر به بحث ابثک بقال ابثت عنه ای فشت عنه المباحث میمک فحی و حانک کسر به ارانجی در لر
 و منه قولهم ترکته بمباحث البقرای بالمكان القفر یعنی بر حیثیله ترک ایتدم که قنده ایدوکی بلنر البث بانک فحی
 و رانک سکونیه دوز و یومشق اولان بر البراث بانک کسر به و الایثات همزه نک فحیله و البر و فحیله
 جمیدر و بعض شاعرک شعرند که برنک جمعدر برارث واقع اولمشدر خطادر دیشلر البرغوث بانک فحی
 و رانک سکونیه پر ده بد کیری جانور که موز یانندن در البراغیث بانک فحی و غینک کسری و مد به بر غوثک
 جمیدر البعث بانک فحی و عینک سکونیه کوندن مک بقال بعثه من الباب الثالث ای ارسله و بعث ناقه ی داغ
 اور مغه دخی در لر بقال بعث الناقة اذ ارثها و او یخودن او یاندر مغه ده در لر بقال بعثه من منامه ای اهبه
 و اولی در لر که دخی در لر بقال بعث الموتی ای نشرهم لیوم البعث و بعث به قوشلن عسکره ده در لر و منه
 قولهم کنت فی بعث فلان ای فی جیشه الذی بعث معه البعوث صمتیله بعثک جمعی در جیوش معناسنه الایثاث
 بمعناه الایثاث همزه نک کسری و نونک سکونیه کوندن مک بقال بعثه فایعث و سر عتایمک بقال ابعث
 فی السیرای اسرع التبعث فحیله و عینک فحی و تشدد بدله انعاث معناسنه بعث منی الشعرای ابعث کانه
 سأل البعث بانک فحی و عینک کسر به بر شاعرک اسمیدر بعث دیونسمیه اولندی زیر اشعر ند بعث منی
 ما بعث دیشدر بوم بعث بانک فحیله اوس قبیله سیله خزر ج قبیله سنک بر کونیدر البغات بانک فحی و فحی
 و کسر به اوچی ده لغت در بر قوشندر که کرسدن کچرک در اوچمسی بطی در مردار خوار در لر جیفه یکین
 ورنکی قر متقدر غبار رنکی کی و فی المثل ان البغات با رضنا تستنسر یعنی زم ولا یتره کلن مردار خور کی ادنا
 ابکن کر کس کی معز زاولور که نسر کر کسه در لر یونس ایتدی اول کسسه که بغاتی واحد قلدی البغات بانک
 کسری و عینک سکونیه بغانک جمعی در دبدی غزاله غزالان کی و شول کسسه که مذکر ده و مؤنث ده بغاته
 دبدی تاء و حذله جمعی البغات در دبدی نعامه ابله نعام کی الایث همزه نک فحی و یانک سکونیه بوزر نکلو
 اولن سنه اغبر معناسنه قر بیکه اغبر دخی توز رنکنده اولن سنه ییدر لر و بعث قوملوا اولان پر ده در لر

بث

بحث

برث

برغث

بعث

بعث

البغشاء بانك فتي وغينك سكوبيله ولف ممدوده ايله قونيك الابه سنه دير لر قطاكي وبغشاء اجناس مختلفه دن
 قارشق اولن خلق بقال دخلنا في البغشاء اي في عامة الناس وجماعتهم البوت بانك فتيه بحث ايتك بقال
 باث عن الشئ بيوت بول البهته بانك فتي وهانك سكوبيله برقبيله نك باباسي در سليم دن كذا كاهنه بن سليم بن
 منصور دير لر وبهته زينه دن دير لر بقال فلان لبهته اي لزيمة فصل التاء التفث فحتبيله مناسك مجمدن
 اولن سنه لر در طرف كسك ويوق قرق وباش تراش ايتك وقاسق قان كدر ملك وجره اتمق وقربان برغر لمق كي
 وبونلر كماله نه كه وارسه ودر لر كه نفث لفظي اشعار عربيه واقع اولمشدر اصطلاحات شرعيه دن اولدوغنه
 بناء فصل التاء الثلاثه اوج ديكر عدد مذكره الثلاث اوج ديكر عدد مؤنثه الثلاثه نك فتي ولا ملك
 مدي ايله واحرنه الف ممدوده به سه شنبه كوني در الثلاثاوات ثلاث نك جمعي در الثلاث نك فتيه ولا ملك
 سكوبيله اوج ديكر الثلاث نك فتي ولا ملك كسر يله كذا اوج ديكر ثلث معناسنه ثلث نك ناسي
 وفتوح اوليحق ياز ياده اولدور سائر اعداد ده دن حال بو بله در ثمن وسبع وسديس وخميس ونصيف
 دير لر وابوز بدخميس وثلث كاز بددي الثلاث نك كسر به ولا ملك سكوبيله اوج كونه برصواريق من قولهم
 هو يفتي نخله الثلاث يعني اغاچ اوج كونه برصواريق بصره اوج كونه برصواريق بصره اوج كونه برصواريق بصره
 ثلث بوقيرز برادوه ياهر كوني يا كوني اشري يادور دني كوني بيشغي كوني صواريق لوز عشرة وارنجه يعني اونجي
 كونه وارنجه پس طوار صواريق ده رفت غب خمس دير لر ثلث ديزلر ورفث رانك كسر به هر كوني صواريق مغه
 وغب غينك كسر به كوني اشري صواريق مغه دير لر ثلاث نك فتيه ولا ملك فتيه غير منصرف قدر
 عدلن وصفتدن اوترو ز را ثلاثه دن ثلاث به ومثلث به عدول اولمشدر وبونلر ده صفت معناسي
 واردر بقول مررت بقوم مثنى وثلاث يعني قومه بكنشروا وجرمروا ايتدم پس بونلر قومك صفتي اولور وقل الله
 تعالى اولي اخمة مثنى وثلاث وربع بيش بونلر له اولي اخمة وصف اولمشدر و بوز كراولنان سبويه قوليدر
 وغير بلر ايتدي غير منصرف اولماري عدلك نكر رندن اوترو در لفظه ومعناه ز را اثنين لفظندن مثناي
 وثنايه عدول اولمشدر واثنين معناسندن اثنين اثنين معناسنه عدول اولمشدر رجن كجاء الخيل مثنى
 دينسه معني اثنين اثنين ديكت اولور چفت چفت معناسنه وجميع اعداد ده اولان عدلر ده حال بومنونال
 اوزن در وچن بونلر يضيغير ايتك منصرف قيلوب ايدر سن اعيد وثني ثلث وربع دير سن زير ابو
 حمير كي اولوب متصرف صيغه كي اولور اما احسن واحمد وبله كادر زير ابونار نصنير له وزن فعلدن
 حقير لر زير اطافه عرب تعجيبه ما اميلج ريد او ما احسنه دير لر الثلاث نك فتيه بر كسنه نك مالنك اوجده
 برين الملق نقول ثلث القوم اثلثهم من الباب الاول اذا اخذت ثلث اموالهم واذا قلت اثلثهم بالكسر من الباب
 الثاني يكون المعنى كنت اثلثهم او قلتهم ثلاثه بنفسى الاتك نفخ اربعم واسبعوم فيها جميعا المكن العين ونقول
 كانوا تسعة وعشرين فثلثهم اي صرت بهم تمام ثلاثين وكانوا تسعة وثلاثين فربعتهم مثل لفظ الثلاثه
 والاربعة كذلك الى المائة يعني ثلاثين لفظنه واربعين لفظنه ثلثه واربعه ده ديد كك كي دير سن يوزه
 وارنجه الا ثلاث همزه نك كسر به اوج اولمق بقال اثلث القوم صاروا ثلاثه وكانوا ثلاثه فاربعوا كذلك
 الى العشرة ابن السكيت ايتدي هو ثلث ثلاثه دير لر اضافته عشرة يه وارنجه توين ايله استعمال اولتماز وكر
 مضاف مضاف اليه جنسندن اولماز ايسه ديلر سك اضافت ايدر سن ديلر سك منوز قيلو رسن نقول
 رابع ثلثه ورايع ثلثه كاقول ضارب عمرو وضارب عمرو زير ابونك معناسي ثلاثه في تمام دورت قايحي ديكت
 اولور اما نحن جنسلي متفق اوليحق اضافتن غيري جائز اولدوغنك وجهي بودر كه معناسي فعل مراد اولماز

بوت
بهت
تفت
ثلث

بلكه اوجك بري واوچك بعضي مراد اولور و بومعني خوداضا فتدن غير بله اولماز وهذا ثالث اثنين دير سن
 اضافته وثالث اثنين دير سن توينيله يعني هذا ثلث اثنين ديكت اولور وكي في اوج قلدي معناسنه وثالث
 عشرة ده دن حال بوبله در رفع ونصب جائز در تسعة عشر يه وارنجه سنول كسنه كه رفع ايتدي مرادي هو
 ثالث ثلثه عشر ديكت اوزن در نهايت ثلاث حذف اولنوب ثلث كندي اعرابي اوزن باق قالدی وسنول
 كسنه كد نصب ايتدي مرادي ثالث ثلثه عشر در وقتا كه ثلاثه حذف اولندي اعرابي ثالثه رعابت اولندي
 محذوفه دلالت ايسون ايجون ونقول هذا الحادي عشر والثاني عشر الى العشر ين مفتوح كاملما ذكر وفي المونث
 هذه الحادية عشرة وكذلك الى العشر ين تدخل الهاء فيهما جميعا واهل الحجاز بقواون اتوني ثلاثهم واربعهم
 الى العشرة فينصبون على كل حال وكذلك المونث ايتني ثلاثهن واربعهن وغيرهم بعرية بالحر كات الثلاث يجعله
 مثل كاهم فاذا جاوزت العشرة لم يكن الا النصب نقول اتوني احد عشرهم وتسعة عشرهم وللنساء ايتني احدى
 عشرتهن وثلاثي عشرتهن الثلاث نك فتيه ولا ملك فتيه شول ناقه در كه صاغلد قد سو دي اوج چنغي
 طولدن وشول ناقه يه دن دير لر كه اوج مسمي قوريش اوله المثلثه ميمك فتي وثلث سكوبيله
 شول ازق قوي يا جق طغار جقدر كه اوج در بدن اوله المثلث ميمك فتي وثلث سكوبيله ولا ملك فتيه شول
 ايج در كه اوج قاندين بو كاش اوله المثلث ميمك فتي وثلث فتيه ولا ملك فتي وتشديد ببله شول نسنه در كه
 اوج كوشه سي اوله وشول شرايه دير لر كه قيند لوب اوج بخشدن ابكي بخشي كمش اوله التثنيه على وزن
 التكرير اوجر ملك ومنه قولهم ثلث بناقت اذا صر منها ثلاثه اخلاف يعني ممدسك باشلرندن اوج بياش بغلسه لر
 وچنكه ابكي بياش بغلسه لر شطر بهادر لر وچنكه بياش بغلسه لر خاف بهادر لر وچنكه جميع باشارن
 باغلسه لر اجمع بهاوا كاش بهادر لر فصل الجيم الجاث دوه نك اعر يوكله يور يدي بقال جاث البعير بجاث
 من الباب الثالث اذا مشي موقرا حملا وقور قمعناسنه ده كاور بقال جث الرجل اذا فرغ المجو ث قور خمش
 كسنه مذكور معناسنه الجثة جيمك فتيه ولا ملك تشديد ببله انسانك جسدي كرك قاعد وكر كقام اولسون
 وبعض نسخه ده نا اواقع اولمشدر قائما يرينه ولكن ظاهر اويكي درو على كلا التقديرين اساس صاحب رد
 اولور كد اول جثة الانسان شخصه قاعد ايتد راجث جيمك فتيه قور ريق بقال جثه بجثه من الباب الاول
 اذا قلعه الاجتثاث همزه نك كسري وجيمك سكوبيله قور ريق اقتلاع معناسنه الجثيت جيمك فتي وثلث
 كسر به خر ما فدان الجثية واحد يخر ما فدان جثيه دير لر يش ورنجيه دك يش ويرد كدن صكره نخله
 دير لر الجثية والجثيات ميمك كسر به وجيمك فتيه شول دمور در كه انكله خر ما اغاچي دبندن فدان قور لر
 الجثا جث جيمك فتيه شول اوت در كه بري رينه صارلش اوله وشول قلدر كه بري رينه طولشش اوله بقال
 بنت جثا جث وشعر جثا جث اي ملتف وفر موده اولن دوه يه دن دير لر بقال بعير جثا جث الجث جيمك فتيه
 موم كه بالدين حاصل اولور وبعضيار ايتدي جث هر جرك در كه باله واقع اولور رينك قنادندن وكوده سندن
 الجث جيمك فتيه سيله ريك يو كسنه دير لر الجثا جث جيمك فتيه ولا ملك سكوبيله براوت در كه ايج در بعضيار
 بيان فسلكني ايله نفسيرا ايتد راجث فحتبيله قبر معناسنه الاجداث همزه نك فتي وجيمك سكوبيله
 والا جث همزه نك فتي وجيمك سكوبيله وذاك فتيه جدي جدي جمع در قبر معناسنه الاجداث همزه نك
 وتانك كسر به قبر اتحاد ايتك بقال اجتث اذا اتخذ جد بالجرث جيمك كسري ورا نك كسري وتشديد ببله
 بزوع بالوق درو مهند به مار ماهي در ديش ورجة مختارده قلقلان بالغيدير ديش الجث جيمك كسر به ونونك
 سكوبيله اصل بقال فلان من جنثك وجنسك اي اصلك پير بويالغت مستقلة در يا خود سيني يا كي لفظ

جاث
جث
جث
جث
جث
جث
جث
جث

جهت

حش

حدث

ابن نلرك كلاميد الخشي حيك كسرى ويانك تشدد بدله زن ايشلين كسنة زراد معنا سنده الجهد حيك فتي
وهانك سكونيله غضبين بر كسنة خفت اوزن اولمق يقال جهت جهتا اي استغف الغضب كذا في بعض نسخ
الصالح جواني حيك خيميله واخر نه الف مقصود به ايله بر حصارك اسيد بر حريده فصل الحاء الحث حانك فحيله
قندر مق يقال حشه على الشئ اي حظه عليه الاستحاث همزه نك وتانك كسر به بعناه الاحتاث على وزن
الافعال قندر مق يقال حشه واستغف فاحت الحث على وزن التكريم والحث حانك فتي وتانك سكونيله
زلزله وزني زن بمعنى الحث حانك فتي وتانك كسر به حر يص اول كسنة يقال ولي حثا اي حريضا
مسرا الحث تانك فتي وتانك تشدد بدله قندر شق ولا يحاثون على طعام المسكين اي لا يحاضون
لحشي حانك كسرى وتانك كسرى وتشدد بدله والفك قصر به قندر مق حث معنا سنده الحث حانك
خيميله على وزن الجهور بعناه الحث حانك فحيله سريع معنا سنده يقال قرب حثا اي سريع ليس فيه
فتور وقرب قافك ورانك فحيله بتون كجه صوايحون يوريك در الحث فحيله قندر مق يقال فرس جواد
الحث اي ذات جاه جري بعد جري الحث حانك فحيله وكسر به كسر اصبعي روايتي در ابو عبيد فتح
احمد ريشدر على كلالو ابتهن قندر جي معنا سنده در يقال ما كحلت حثا اي ماتت يعني بن قندر مدن
اويخو او يومدم الحث حانك خيميله ممان النديسي حطام التبن معنا سنده وايري قومه دخي ديرلر وقا قفسر
ايمك خبز قفار معنا سنده قافك فحيله كه قفر خالي ديكدر واصطنامش قاوده دخي حث ديرلر سويق
غير ملتوت معنا سنده الحديث تاز به يقال اخذني ما قدم وما حدث دالك خيميله وحديثك دالي مضموم اولسي
بو كلامه مضموم صدر قندر دالي مضموم اولمقين زدوا جالولمشدر وحديث خبره دخي ديرلر قليله وكثيره
شاملدر الاحداث همزه نك فتي ودالك كسر به حديثك جمعي در على خلاف القياس فرالتي احاديثك
واحدى احدوثة در حديثه جمع اولسي صكره دن استعمال به اولمشدر لدوت فتمتبه بر نسنه يوغين صكردن
وجوده كلي يقال حدث امر اي وقع من الباب الاول وحديث وقوع معنا سنده كور يقال حدث اي وقع
الاحداث همزه نك كسرى وحانك سكونيله بر نسنه في عدم دن وجوده كتر مر ك يقال حدث الله حدث
وحدث كتر مر ك معنا سنده كور يقال حدث لرجل اذا صار ذا حدث حدث حانك ودالك فحيله وحديث
حانك فحيله ودالك سكوني والف مقصود به ايله والحادثه ولدان حانك ودالك فحيله ابد سني صيان نسنه
جميعي بر معنا در حديث تاز به كيده دخي ديرلر يقال رجل حدث اي شابه واكر سني ذكر ايسك رجل حديث
الن ديرلر لحدثان حانك خمي ودالك سكونيله حدثك جمعي الاحداث كذا يقال لحدثان واحداث الاحداث
تاز به خبر الما يقال استحدثت خبر اي وجدت خبر اجد بدا الحادثة ميمك خيميله والحدث تانك فتي ودالك
خيميله والحدث فحيله ودالك خيميله وتشدد بدله والتحدث تانك فتي ودالك كسر به سر بلشيمك وخبر
ويرمك معنا سنده معروف فلر درو حادثه السيف قليك يوزن ايجي پاسن كيدر مكله الحدث حانك فتي ودالك خمي
وكسر به كلامي كوكك اولان كسنة حسن الحديث معنا سنده الحديث فسيق وزني اوزن كيه الحديث اولان كسنة
لحدث حانك كسرى ودالك كسرى وتشدد بدله والفك قصر به حطبي صيغه سي اوزن مصدر در مفعول
معنا سنده تقول سمعت حديثي حسنة اي كانت حسنة الاحدوثة همزه نك خمي وحانك سكونيله ودالك خيميله شول
نسنه در كافي حكايه بدوب انوكه خبر وورلر ما يحدث بر معنا سنده الحديث حانك كسر به حكايه قلمي كسنة
يقال فلان حدث ملوك اذا كان صاحب حديثهم وسمهم يعني انلرك خبر جمعي وقصه خواني اولسه بوبله
ديرلر وسم فحيله حكايه ديرلر ويقال حدثت نساء اذا كانت تحدث اليهن الحديثان حانك كسر به ودالك
سكونيله والحديث فحيله بر نسنه نك ابتدا سنده وطرا نه ديرلر يقال افعل ذلك الامر مجدثا وحدثا اي في

ولموطرا نه احدثت ميمك خمي ودالك فتي وتشديد به

حدث

خفت

خث

خوت

حيث

خيت

وتشدد بدله ظننه صادق اولان كسنة يقال هو رجل محدث اي صادق الظن اخر حانك خمي ورانك سكونيله
مال كسب ابدوب جمع ايمك وفي الحديث اخر حانك كاتك تعيش ابد اي في دنياده موبد كي طلب مال
ايدرسن وحدث قران او كرمكه دخي ديرلر يقال اخر حانك القران اي ادرسه وبتدن طواري ار قلغه دخي ديرلر
يقال حث الناقة اي سرت عليها حتى هزات واودايلر مكه دخي ديرلر تقول حث النار اذا حركتها الحرات ميمك
كسر به اودايلر حركت الحث ابو الحارث ارسلانك كيني در وحاتر مام ولا يند جولان ديكله معروف
بر طاعك قله رندن يريك ادبدر الحارثان يري حارث بن طالم يري حارث بن عوف درو باهله ديكله معروف
قبيله ده دخي حارث ابي در يري حارث بن قتيبه ويري حارث بن سيم الحارث حانك فتي ورانك سكونيله اكين
زرع معنا سنده واكين كك يقال حث حث من الباب الاول الحارث حانك فتي ورانك تشدد بدله اكي الاحداث
اكيحاك ايمك يقال احثرت مثل ازدرع وطواري بنه دن ار قلغه دخي ديرلر يقال احثرت الناقة اذا سرت عليها
حتى هزات بلحارث بانك فتي ولا مكم سكونيله بنو الحارث بن كعب ايجون اطلاق اولنور شواذ تحفندندر
زيرانونه لامك قرب غرجي واردر وقتا كلامك سكوني واندو غيجون دغام مكن املديسه نوني حذف ايتديلر
نه كم مست وظلت ديدلر كيرو بوجلين ايدلر قيله ده كلام تعريف اظهار له بلعبر وياهميم كي اما قنكه
لام تعريف اظهار او نسنه نون تحفيف اولنار حث حانك خمي ورانك سكوني وبانك كذا كذا خيميله شول
اوت در كه اني بين طوارك سوندك طعي كك اولور يقال اطيب الغنم لبنا اكل الحث الحث حانك فتي
وفانك كسر به سكتبه هزار تو معنا سنده الحفات حانك خمي وفانك تشدد بدله شول بلاندر كه قشقرر ولكن
كسنة في اجتمعت الحث حانك كسر به ونونك سكونيله كناه اتم معنا سنده واوغلان معصيت وطاعت كسب
ايدلر حث وقتا يرمك يقال بلغ الغلام الحث اي المعصية والصاعة وحث يند خلف ايمكه دخي ديرلر الاحداث
همزه نك كسرى وحانك سكونيله اندي بوزدر مق يقال احثت لرجل في يمينه فحث الحث فحيله وبنونك
خمي وتشدد بدله عبادته يوز طو بولتدرن ارغ اولمق تحف كي وفي الحديث انه كان في غار حراء فحث
فيه يعني رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حرامغان سنده كلوب اند عرات وعبادت ايدردى وحث كناه دن
برهيز ايمكه دخي ديرلر يقال فلان فحث من كذا اي يتهم منه وتاتم كناه دن برهيز ايمكه ديرلر حوث حانك فتي
وواوك سكوني وتانك خيميله لغت در حيث ده يعني طرف مكان در وحث بوث پراكنده ديكدر يقال تركهم
حوثا بوثا وحث بوث وحيث بوث وحيث بوث بفتح ثا في الكل اذا فرقهم وبددهم الحوثة حانك فتي وواوك
سكونيله جكر كيد معنا سنده وجره قرب اولنر الاستحاة بولوب جقر مق ديكل تقول استحثت الشئ اذا ضاع
في التراب فطلبتنه حيث بر كله در كه مكانه دلالت ايدر زراسن اني مكانه استعمال ايدر سن حين كله سن
زمانه استعمال ايدلر كك كي وبواسم ميني در اخرى التقاء ساكنين او ترو محرك اولمشدر عر بلردن بعضي
اني غم اوزرينه ميني قاشلر در غاياته تسبيه ايدو بن زراحيث دخي عايات كي دائم الاضافة در نهايت حيث
دائما جملة به مضاف اولور كقولك اقوم حيث يقوم زيد ولا تقول حيث زيد ونقول حيث نكون نكون
وعر بلردن بعضي اني فتح اوزرينه ميني قيلز كيف كي ضم يي يايه ثقيل عدايدو بن وحيث شول طر وقردن
در كه شرط ايجون استعمال اولنار الا ماله يقول حيث ما مجلس اجلس اي معنا سنده خد اي تعالينك ولا يفلح
الساخر حيث اتي ديدكي قولنده عبدالله بن مسعود حرقنده اين اتي واقع اولمشدر والعرب تقول حيث
من اين لا تعلم اي من حيث لا تعلم فصل الحاء الحيت يرمز نسنه طيبك مقابل لبائنه والحيت حانك خمي
وبانك سكونيله يعني يقال حيث الشئ خبائه وحيث الرجل خيثا من الباب الخامس اي يحب ردي الاحبات

ولموطرا نه احدثت ميمك خمي ودالك فتي وتشديد به

همزه نك كسرى و خانك سكويه خبث تعلم ايمك بقال اخبثه غيره اذا علم الخبث و افسده و اخبث خبث
مصاحبه ابد غمكه دخی در بر بقال خبث ال جل اذا اخذ اصحابا خبثاء الخبث ميمك ضمی و بانك كسر به و الخبثان
ميمك فحيله بمعنى الخبث بقال يا خبثان الخبثه ميمك و بانك فحيله مفسده معناسنه بقل لكفر خبثه اى مفسده
الخبثه خانك كسر به و بانك سكويه قبيح اولمق بقال فلان خبثه كما يقال لزيه خبث خانك ضمی و بانك فحيله
لكع و زنى اوزن خبث ديكدور محل نداده استعمال و لنور بقال يا خبث كما تقول يا لكع و لكع لا مك ضمه سيله
وعين مهمله ايله ايم معناسنه در خبات خانك فحيله و ثانك كسرى اوزن بناسيله عورت ايجون نداده
استعمال و لنور بقال يا خبث كسراوزن مبنى اولمشدر بالكاع كى الخبث فحيتنه شول پاس معناسنه در كه
اتشله ازاله اولنور الخبثه خانك ضمی و بانك فحی و تشدد به مبهوت اولن كسنه بقال جل خبثه اى
مبهوت كذا فى بعض نسخ الصحاح الحرثى خانك فحی و رانك سكوفى و يانك تشدد به و اسبابى و خردوات كه
اوده اولور الاخناس على وزن انفعال بر نسنه ايكى قات اولمق و منكسر اولمق الخبث خانك ضميه اسمدر
الخناس معناسنه و خبث كذا لك برع و رنك اسمى در لا يصرف در الخبث على وزن التكریم ايكى قات ايمك و قر بریم
طشره بوكوب ايجمكه دخی خبث در بر بقال خبث السقاء اذا نيتته الى خارج فشر بت منه الاختناث على وزن
الافتعال بمعناه و اكرقر به ايجر و بوكسه قبعته در بر الخبث فحيتنه و نونك ضمی و تشدد به ايكى قات اولمق
بقال خبث الشئ فخبث اى عطفته فتعطف و تعطف اكلك معناسنه در و خبث كلامه ملايت ايمكه دخی در بر
بقال خبث فى كلامه الخبث ميمك ضمی و نونك فحی و تشدد به شول كسنه در كه سست اندام اوله خبثدن
ماخوذ در انكسارى اولدو غيچون خبث ديمشدر الخبث خانك فحيله و نونك كسر به سوليك و يومشوق
اولان نسنه و فى المثل اخبث من دلال و دلال دالك فحيله نازمه در بر كه ناز مخالفت شكلند اولوب مطاوعت
ايمكدر الخبثى خانك ضمی و نونك سكويه شول كسنه در كه اندر رجل و امراه اى اوله الخبثى خانك و ثانك
فحيله خبثى نك جمعى در حبالى كى كه حبل نك جمعى در و حبلى بوكو عورته در بر الاخوث شول كسنه در كه
قارنى يومشوق اولوب سوليك اوله بقال جل اخوث اى مسترخى البطن بان الخوث الخوباء خانك فحيله و و او ك
سكويه و الفك مدله اخوثك موثى فصل الدال الداء دالك فحی و همزه نك سكويه بر نسنه يك بقال
دأ ث الطعام اذا اكتمل الداء دالك فحی و همزه نك سكويه و الفك مدوده ايله قر اولش امه معناسنه و كه اوله كه
همزه فى مفتوح قبله و حرف حلق اولدو غيچون و بونادر در بر اصيغه فعلا عينك فحيله صفائه كاز
واسمه دخی ايكى كله كلسدر برى قوما و برى جنفا در بونك ايكى دخی بر موضعك اسمدر بدر الدث دالك
فحيله و الدث دالك كسر به شول يغمون در بر كه ضعيف اوله الدعث دالك فحی و عينك سكويه مرضك
اولى در بقال دعث الرجل على البناء للمفعول من الباب الثالث اذا اصابه اقشعر او فتور يعنى قيللى او روبر
يدنه مستلك كلسه بوبله در بر الدلات دالك كسر به سر عتليه رينه در بر بقال ناقه دلات اى سر يعة
الدث دالك ضميه و لامك سكويه دلاتك جمعى بقال نوق دلاتك هيمزه نك كسرى و نونك سكويه
غضبه حدن تجاوز ايمك بقال اندك فلان علينا يشتم اى انحرق و انصب المنداث ميمك ضميه و نونك
سكويه و لامك كسر به شول كسنه در كه يور ركن باشن بوقرو طوتوب كيد و اصلا باشن اشغه ايكه
الدالك ميمك فحی و لامك كسر به دن نك سيلن صوه جق بر الدلهات دالك كسر به و لامك سكويه
ارسلان اسد معناسنه بقال رجل دلهات اى جرى مقدم الدلهات دالك ضميه بمعناه الدلهات دالك ضميه
بر اوت در كه كوكى و پياغى زعفرانه يكرر سودايله بشور بر كر كذا فى بعض نسخ الصحاح الدعث دالك فحيله

خبث
خبر
خنس

خبر

دث

دث

دث

دث

دلهت

دلهت

دمت

شول در كه

شول در كه يومشوق و قوملو اوله الدماث دالك كسر به ديمك جمى و ديمك يومشوق اولمغه دخی در بر بقال
دمت ديمك ديمك من الباب الرابع الدماث دالك كسر به خلق ابولكى بقال ما كلن ديمك فلانا و اليه الاموت
همزه نك و ميمك ضميه او جاقده ايمك كومه جك بر التدميت تانك فحی و دالك سكويه يتاق برينى يومشوق ايمك
التديت على وزن التكریم ذليل ايمك المديت ميمك ضمی و دالك فحی ايله و يانك فحی ايله و تشدد به بقال
طريق مديت اى مدلل يعنى يمشى بول الديوت دالك فحی و يانك ضميه و تشدد به بقال غيرى اوليان كسنه قنذع
معناسنه و قنذع قافك و ذال معجمه نك ضمی ايله و عين مهمله ايله بي غيرت ديك اولور فصل الراء الرث بر كسنيه
حاجتندن اليقومق بقال ريشته عن حاجته اربشر بثمان الباب الاول اذا حبسته عنها الرث رانك فحی و بانك
كسر به شول نسنه يه در بر كه سنى حاجتكدن منع ايلر الرث رانك كسر به و يانك كسرى و تشدد به بباله
خضيمى و زنى اوزن ريشته معناسنه در كه لان ذكر اولندى الرث رانك فحيله و همزه نك كسر به ريشته نك
جمعى در مانع معناسنه و فى الحديث اذا كان يوم الجمعة بعث ابليس جنوده الى الناس فاخذوا عليهم بالرث
يعنى شول حاجتلى ايلره اكر در بر كه اول حاجتلى ايلرى جمعه نماز نندن منع ايلر الرث فحيتنه و يانك ضمی
و تشدد به بباله اكلنك بقال تربث فى سيره اى نلبث الاربثات همزه نك و يانك كسر به ضيف اولمق و اكلنك
بقال اربث امرهم اى ضعف و ابطأ حتى نفروا الرث رانك فحيله چوريش نسنه و ريز نسنه بقال فلان رث
الهيمه اذا كان سبب الهيمه الرث رانك كسر به رثك جمى ريز نسنه معناسنه الرث رانك فحيله چوريش
بقال رث الحبل وغيره رث رثاثة من الباب الثاني اذا بلى و حبل حاء مهمله و باء موحده ايله ايل رسن معناسنه
ورثاثة ريزمغه دخی در بر بقال فى هيمته رثاثة اى بذاة و بذات باء موحده نك فحيله و ذالين معجمته
يزملق ديك اولور الارثاثة همزه نك كسر به اسكى اولمق بقال ارث الثوب اذا اخلق يعنى اسكسه الرث رانك
كسر به و ثانك تشدد به متاع يتدن اسكى و خردوات اولان نسنه لرورته خلقك ضعفا سته وار اذله
دخی در بر و احمق اولان عورته دخی رثه در بر الرث رانك كسرى و ثانك فحيله رثه نك جميدر قر به ايله قرب كى
الرثاثة رانك كسر به كذا لك رثه نك جميدر رهمه ايله رهام كى و رهمه يومشوق يغمون در بر الارثاثة همزه نك
كسرى و رانك سكويه او ك ايجنده اولان اسكيلرى و خردواتى جمع ايمك بقال ارثاثة القوم اى جمعناها
وارثاثة بر كسنيه اى او غريش ريندبر الوكوتور مكه دخی در بر بقال ارث فلان باب افه عالدن بناء مجهول اوزن
اذا حمل من المعركة رثاثة الرث شول بر الوكوتور مكه در كه اولمكه قرب اولوب اندن بر رمق قالمش اوله الرعاث رانك
كسر به كوپه الرعاثه رانك فحی و عينك سكويه رعاثك مفردى و عينك فحيله دخی استعمال اولنوب رعاثه
در بر و رعاثه الدبك خروسك بونى التند صار قن اسكى غيب خروس معناسنه و خروسك راجنه دخی
اطلاق اولنور ديمشدر بقال دبك مرعث بفتح العين مع التشدد الترعث فحيتنه و عينك ضمی و تشدد به بباله
كويه طاقمق بقال ترعث لما اذا انقضت المرعث ميمك ضمی و رانك فحيله و عينك تشدد به و فحيله بشار بن
ردك لقي در كه عرب شاعر لردن در صغرى حانده كوپه سى اولدو غيچون مرعث ديمشدر الرعاث رانك فحی
وعينك سكويه و الفك مدله شول قيوندر كه قولاغى التند خدائى كوپه لى اوله يقال شاعر رعاثه اذا كان
لهاتحت الاذنين زغتان و زغنه زاء معجمه ايله و فتح نونله خدائى كوپه يه در بر الرعاث فحيتنه شول رنكلو يوكدر كه
محفدن طشره اصار لر رغو رانك فحيله و عينك ضميه هر امر كواولان حيوان مرضعه معناسنه و منه قولهم
اكل من بردونه رغو رعاثه اى حامله اولان بار كيردن زياده اكل ايدى در پس رغو رغو رعاثه معنى مفعول در زير
برذونه ترغو رعاثه يعنى سودى المشدر الارعاث همزه نك كسر به امرمك بقال ارعاث الهيمه ولد هار ضعفه

دمت

ديت

رث

رث

رعث

رعث

الرفث سودايمك بقال رغث الجدى امه اذا رضعها الرغثا رانك فنى وغبنك فنى والفك مدى ايله عشر اكي
 شول طمر درغه ده كه سودايمك افار ابن السكيت ايتدى رغثا شول سكيدر كه ممه نك التند در المرغوث
 نميك فنى و رانك سكويه شول كسند در كه اندن جر وسوال حقوق اولماغه انوك قنتند نسنه قالميه بقال
 رغث الرجل فهو مرغوث الرفث فحتمله جماع ايتك وفشيات سو بلك ونسا طائفه سنه جماعه متعلق
 سوز سو بلك نقول رفث الرجل يرفث من الباب الاول الارفث همزه نك كسر بلك بمعناه الرمث رانك كسر بلك
 دوه مر عارندن برنوع مر عايد برلك كه او قى شور اوله الرمث فحتمله شول انجلره ديرلر كه برى برينه بغلنوب
 در ياده اوزر برينه بنلور و رمث دوه شور اوت اولامغين مزاجى متغير اولق معنا سنه بقال رمث من الباب
 الرابع و رمث اصمى روابى اوزر ممه ده قالن سوديقه سنه ديرلر الترميث والارمات على وزن التكريم
 والا كرام ممه ده سودايقوم بقال رمث فى الضرع ترميثا وارمث ايضا اذا بقيت بها شيا والارمات
 همزه نك فحتمله رمثك جمى در برى برينه بغلن اغاجلر معنا سنه الرمثه رانك فنى وميك كسر بلك والرمات
 زانك فحتمله والف مقصود ايله شول دوه در كه شور اوت اوليلوب خسته اولمش اوله الرمث رانك فنى
 وميك سكويه بر نسنه فى الله صغايوب اصلاح ايتك بقال رمث الشى اذا اصلحته ومسته سيدك الارمات
 همزه نك فحتمله طولر بوينه باغلد قارى ايله اصله جورك ايله معنا سنه در ارمام كى كه ارمام رمنه نك
 جمى در بقال حبل ارمات الروثه رانك فنى وواوك سكويه انك وات مثلونك نجاسى وادمك بورى اوجنه
 دى اطلاق اولنور ارمات الانف معنا سنه بقال فلان يضرب بلسانه روثه انفه كذا فى بعض نسخ الصحاح روث
 رانك فنى وواوك سكويه روثه نك جمى الاروات همزه نك فحتمله روثك جمى وروثات نجاست القا ايتكه
 دى ديرلر بقال راث الفرس من الباب الاول وفى المثل احشك وروثى واحشك حشدن در اوللق ويرمك
 معنا سنه وسين مهمله ايله اولق دى بمثلدر قشا غلبق معنا سنه ومعناى مثل بن سكا ايلك ايدر م سن يرمق
 ايدر سن ديك اولور الرث رانك فنى ويانك سكويه اكلنك بقال راث على خبرك ريث رثا من الباب
 الثانى اى ابطا وفى المثل رب عجله وهبت رثا وروى نهبر رثا وبقال ما ارا نك عليناى ما ابطا بلك عنا
 ريث قبسندن برقبيله نك باباسى ايدر كه اول ريث بن عطفان در الاسترانه بر كسند فى فعلنه بطى عد
 ايتك استبطا معنا سنه الرث رانك فنى ويانك تشدد بلك وكسر بلك اويك كسند بطى معنا سنه فرايتدى
 مر ريث العينين ميك فنى و رانك فنى ويانك فنى وتشدد بلك بطى النظر اولان كسند يديرلر فصل الشين
 الشيت شينك فنى ويانك سكويه بر شينه تعلق ايتك وبقال رجل شيت اذا كان طبعه ذلك يعنى طبعى
 بر نسنه يميل وتعلق اوزر نه لسه الشيت فحتمله حشرات ارضدن قرق ايق ديد كارى بوجك در وشيت
 ديدلر شينك كسر بلك الشينان شينك كسر بلك شينك جمى در خبر بلك خبر بان كى در خبر توى ديد كارى
 قوشك اركى در الشينيه در حرجه وزنى اوزر نون زياده ايتكه علاقه معنا سنه بقال شينك الهوى قابه
 اى علق به الشيت براوت در كه رايحه سى خوب وطعمى ايجى در و انوكه درى دباغت اولنور والشينيت فحتمله
 ونونك سكويه اللرى وبقلى ايرى اولان وكاه اولور كه بونكله ارسلان دى صفتلنور وبقال اسد
 شربت الشرايت شينك خميله ويانك كسر بلك بمعناه سيبويه ايتدى نونله الف برى برينه بدل اولنور اسم
 بر معنايد لالت ايتكه شربت وشرايت كى وجرفش وجرافش كى جرفش جيمك فحتمله بيلوسى بيوك
 ادمه ديرلر الشعت فحتمله بر نسنه نك برا كسند اولمى بقال لم الله شعتك اى جمع امرك المنشر وشعت
 اسعتك مصدرى دى كلور لا شعت باشى توزلو اولان كسند مغير الرأس معنا سنه الشعت
 شينك فنى ايله شول انلر در كه ارقه لى قاسمه مش اوله بقال خيل شعت اذا كانت غير مفرجه يعنى

رفث

رمث

روث

ريث

شيت

شعت

شعت

قشنى اور و نامش اولسه الشعت على وزن التكريم طاغنى نفر يق معنا سنه الشعت فحتمله وعينك فنى
 وتشدد بلك طاغنى نفر يق معنا سنه اشعت همزه نك فنى وميتك سكويه بر جلك اسمى در الامشاعه
 اشعت منسوب اولان كسند هانست ايجون اولو والشعت فحتمله شينك مقلوبى در وشين ايرى اولمه
 ديرلر بقال شنت مسافر البعير اذا غلظت من اكل الشوك يعنى دوه ديك يه دن طوداغى ايرى اولسه فصل
 الضاد الضيت ضادك فنى ويانك سكويه الاضطيات همزه نك كسر بلك بر نسنه اى اوجله مق ضيت بالشى
 ضيتا واضطيت به اذ قبضت عليه بكفك الضيوت ضادك فحتمله حسود وزنى اوزر شول ناقيه ديرلر كه
 سمر لكتند شك اولمغين الله يوقلنه المضايك ميمك فحتمله ارسلانك طر نقلرى الاضيات همزه نك فنى وضادك
 سكويه قبضات معنا سنه در وفى الحديث الخطا يابن اضياهم اى فى قبضاتهم الضيفت ضادك كسر بلك براوج
 اوت در كه قور بسى وياشى قار شق اوله الاضغاث ضغثك جمى اولنر معنا سنه واضغاث احلام الر ويا شول
 واقعلر در كه انوك تعبيرى مكن اولماز قار شق اولد غندن اوترو ضغث الحديث ضادك كسر بلك خبرك قار شق
 اولمى وضغث السنام دوه نك اور بكن صقمق در سمر لكتن بلك ايجون انضغوث ضيوت كى شول ناقيه در كه
 سمر لكتند شك اولنوب الله صقاش اوله سمر ميدر دكلى در بلنسون ديواضاغت شول كسند در كه بر نسنه
 ايله اور شوب اوغلا تحقارى قورقوده بونازندن سه باكله فصل الطاء الطث طانك فنى ايله براوبون
 او بنق در كه يدر كى اغاجى اغاجله اوغلا تحقار اوينا المظنه ميمك كسر بلك وطانك فحتمله اول او بونى وينا جوق
 الت الطرثو طانك و نانك خميله براوت در كه نيورا كا طيبيلر قائند اشتر غازد يرلر التطرث على وزن التدرج
 اول او قى ديرمك بقال خرجوا يطرثون اى يجتثون الطرثو الطث طانك فنى وميك سكويه قيرك
 بكار تنلق بقال طمها بطمها و بطمها من الباب الاول والثانى ايضا اذا اقتضها ابو عمرو ايتدى طمط مطلقا بر نسنه
 دككه ديرلر بس طمط هر دكلن رده استعمال اولنور يقال ما طمط ذلك المرتع احد وما طمط هذه الناقه
 جبل ديرلر مامسها عقال ومترع وتلاغه وعقال دوه ديزى باغنه ديرلر وطمط عورت حيز كورمكه دى
 ديرلر بقال طمط المرأة طمط من الباب الاول وطمط دى باب رابعن ايت در الطامث حيز كورن عورت
 بقال طامث فصل العين العيت فحتمله اويتق لعب معنا سنه يقال عيت يعيت من الباب الرابع العيت عيتك
 فنى ويانك سكويه بر كره اويتق العيت يانك كذلك سكويه قرشدر مق خلط معنا سنه يقال عيت يعيت
 عيتا من الباب الثانى وعيت عيتة اتحاد ايتكه دى ديرلر العيتة شول طعامدر كه كش ديد كارى نسندن
 حاصل اولور كشك تازه سن بشور ركن قورسى اوزر يينه دو كوب قار شدرلر بقال عيت المرأة اذا فرغته
 على المشرايعمل بابسه رطبه ومشر رانك تشدد بلك كش قود قارى ره ديرلر بقال ايكلى واعيتى يعنى بكيكه
 وعيتة قل وبكيكه سودله خرمائى قار شدرمغه ديرلر وبعيتا ايتدى عيتة شول طعامه ديرلر كه بشور
 اوزر يينه چكر كقور لرو عيتة نسبى مختلط اولان كسند يديرلر بقال فلان عيتة اى مو تشب يعنى
 نسبند قوشلق معنا سى وطعن برى واردر وعيتة الناس خلقك انواع مختلفه دن جمع اولتند ديرلر وعيتة
 ايله وبغدى ايرى برينه قار شمسند دى ديرلر بقال جاء فلان بعيتة فى وعائه اى برو شعير قد خلطا وعيتة
 وبكيكه استعاره قيون سور سندن دى استعمال اولنور بقال ظلت الغنم عيتة واحدة وبكيكه واحدة وبو
 كلامى رقيون سور سى اخر قيون سور سندن قار شدى وقت ديرلر وبو بر مثل در كه اصلى كشله سو بقدن
 لما خود در كه ياغله خلط اولنوب اكل اولنور العيتة عيتك خميله كوه ديد كارى بوجك در كه يوك و كوركى طلار
 العيت عيتك جمى العيت جمع كذا بقال عت الصوف تعته عثمان الباب الاول وفى المثل عيتة نفرم

شنت

ضيت

ضغث

طث

طرث

طث

عيت

عيت

جلد الملسا و قوم اكل ضعيفه ديرلر بومثل ركسنه حقنه ضرب اولنور كه برنسنه بي ايشلكه اقدام ايدن
 حالا كه عهد سننن كله مزوگاه اولور كه قارى اولان عورته دخي عته ديرلر و مال اوزر ينه قيم اولغه دخي ديرلر
 يعنى فلان عث مال ديرلر شته كم ازاه مال ديرلر مال اوزر ينه قيم درد يك محلندن وعشه وازاء همزه نك كسر يله والفك
 مدبله شول مردار اولمش طوان ديرلر كه ارق اوله جيفه لاغر معناسنه كذا في بعض نسخ الصحاح العث على وزن
 جعفر شول قوم يعينك اوزرى كه انده اوت بنيمه العث على وزن در حرجه يوم مشق ره ديرلر العث بر كسنه نك
 خلقي يواش اولغه ديرلر كذا في بعض نسخ الصحاح وعدن بر جاك اسمي در كذا في بعض نسخ الصحاح الاعث
 همزه نك فتي وعينك سكويه رجالدن اكر ياع بان اولان كسنه دروفي الحديث كان الزبير اعث العث
 غينك فتي هونك سكوي و كافك فتيه راوت در العث عينك فتي هونك سكويه قسدر مق خط معناسنه
 يقال عثت البر بالسعي اعثه وحقنن اود جقمه مغه دخي ديرلر عث الزنا اذا لم يوروا نكل من الباب الثاني
 العليث عينك فتي هونك كسر يله شول اتمكه ديرلر كه اريه دن و بعد ابدن اوله عليث دخي غين معجه ايله
 لغت در يقال فلان يا كل الغليث اذا كان يا كل خبز من شعير وحنطه و مغلوث شول بغداديه ديرلر كنده كساك پان لري وزوان
 برينه خلط ايمه دن حاصل اولان طعمدروهر ابي نسنه في كبري برينه خلط ابدلر كا علاشه ديرلر و علاشه
 بر رجلك اسيدر الاعلال همزه نك و تانك كسر يله اغاجدن جقمه ايتك كيفيت حالن بلز ايك بقال اعث
 الرجل زندامن الشجر اذا اخذه ولم يدري اوري ام يصلد و ارجقمقن اود جقمه و صلود اود جقمه مقدر
 واعثلات جقمه ايدن كسنه جفتن بلامكه دخي ديرلر يقال فلان يعث الزنا اذا لم يخبر منك الاعلال
 همزه نك فتيه شول ايج پان لري دركه اذوكه جقمه ايدنوب اود جقار لانه سي و قورسي قار شق اوله اول
 جقمه ايدن كاري اغاجك اركنه عفار ديرلر عين مهله ايله و فاته و ديشسنه مرخ ديرلر راء مهله و خاء معجه
 ايله و مولانا اخري مرخ اركنه و عفار ديشسنه ديرلر ديشدر سهودر العث فتيه نك زياده اوغراش ايمكه
 واغراش دن منفك اولغه ديرلر عين مهله و غين معجه ايله لغت در العيث بر نسنه فاسد قيق يقال عاث
 الذئب في الغنم يعث من الباب الثاني اذا فسد التعيث على وزن التكريم برنسنه في كورمدين الدار مق فصل
 الغين الغبيثه غينك فتي و يانك كسر يله شول يا غدر كه كشكه خلط اولنور العيث يا غله كشي قار شدر مق
 يقال غيثت الاقط غيثا و اقط همزه نك فتي و قافك كسر يله كشك معناسنه در الاغيث همزه نك فتي و غينك
 سكويه بر نكدر كه بوزه مابلدر و بواغيث قلي در الاغيث همزه نك كسر يله بوزر نكلو اولوق يقال اغيث
 اغيثا الغياث والغوثه غينك فتيه لوله و ضيله تايد ارق اولوق يقال غث الشاة اذا هرات و غث اللحم يغث
 و يغث غوثه و غثاثة من الباب الثاني والرابع و غوثه خبر رازم اولغه دخي ديرلر يقال غث حديث القوم
 اذا ردو و فسد الغث بالفتح ارق اولان نسنه الغته مؤنث و غث مصدر دخي ككلور جرحا حثك چركي اقق
 معناسنه يقال غث الجرح غث اذا سال مافيه و برنسنه يه ره مزد يك بقال فلان لا يغث في شئ اي لا بقول انه
 رد ي فتركه الغيث بفتح الغين و كسر الثامعني الغث و غيث جرحا حثك چركي اقق يقال غث الجرح غثا اذا سال
 مافيه الاغاث همزه نك كسر يله خبر رازم اولوق يقال غث حديث القوم اذا ردو و فسد و اغاث ارق اولغه
 ديرلر يقال غث الرجل اللحم اذا اشتراه غثا و كلام نرم وضعيف اولغه دخي ديرلر يقال غث الرجل في منطقه و ارق اولغه
 دخي ديرلر يقال غث الشاة اذا هرات و يان اركه ديوشتر مك بقال غث الجرح اي اسديعني مد جمع ليندي و مد
 ميك كسر يله اركه در الغيثه غينك فتي و ثاء اولنك كسري و مد يله يان نك ايجنده اولان چركي قائلو و صودن
 و اركدن و چوروك نندن هرنه كه و لارسه و غيثه فساد عقله دخي ديرلر يقال لسته على غيثه يعني اكماقارن

عث
عث
عث
عث
عث

عيث
عيث

اولدم عقله خلل و اركن الاستغاث ياره نك ايجنده اولان چركي ياره صاحي جقار مق يقال استغاث صاحبه
 اذا اخرجه منه و دواوه العث فتيه اهل جوع معناسنه يقال غرث غرث من الباب الرابع الغرثان غينك
 فتي و رانك سكويه ايج اولان كسنه العرق و العرائي بفتح الغين فيهما مثل الصخاري و الغرات بكسر الغين
 غرثانك جمعي و غرثي غرثانك مؤنث و غرات غرثي كله سنه دخي جمع كاهر يقال امرأه غرثي و نسوة غرات
 و يقال امرأه غرثي الوشاح يعني حمايلي ايج ككه و شاح شول يمي قبشه ديرلر كه جواهر له ترين ايدوب حمايل
 و اريونه اصارلر و وشاح ايج اولدن مقصود بيل ايجه و لاسن اشعار در زرايل ايج اوليحق وشاح طولماز
 التغيرت على وزن التكريم ايج ايلك تجوب معناسنه يقال غرث كلابه اذا جوعه بالغث غينك فتيه
 و لامك سكويه قار شدر مق خلط معناسنه يقال غلث البر بالشعير اغلثه من الباب الثاني المغلوث ميك
 فتي و غينك سكويه و العليث غينك فتي و لامك كسر يله بغداديه وار يه ايله قار شمش اتمك بقال فلان
 يا كل الغليث اذا كان يا كل خبز من شعير و حنطه و مغلوث شول بغداديه ديرلر كنده كساك پان لري وزوان
 دانه لري اوله وزوان زانك ضيله و همزه ايله شول سياه تمخره ديرلر كه تركه ايجنده اولور ابن السكيت ايتدي
 مغلوث و غليث شول قريه يه ديرلر كه خرمابله يا خود خرماقور و غيله دباغت اولمش اوله العث فتيه نك
 غايت مقاله ايدوب جنكه مداومت اتمك بقال عث فلان بفلان من الباب الرابع اذا ازمه بقا ناه غلث قيوته
 قور دطوشانق بقل غلث اذئب بغنم فلان اذا ازمه يا رسها يعني قيوني يان ملدن خالي اولسه العث غينك
 فتي و لامك كسر يله و المعاث ميك ضمي و لامك كسر يله شديد القتل لان كسنه التعويث على وزن
 التكريم چاغروب مدد طلب ايدوب واغوثاه ديك اعوث و العواث غينك فتيه و العواث غينك ضيله
 بونرك اوجي دخي اسم در مدد طلبي معناسنه فر ايتدي اجاب الله غواثه و غواثه ديرلر ايه اتمك فتيه بوندن
 غيري كله كلمشدر ز را ضله كاور بكاوره كسي يا خود كسر يله كاور نداكي و صياح كي غوث غينك فتيه
 بر قبيله در يندن كه اول قبيله نك باياسي غوث بن ادين يزيدر الاستعاثة همزه نك كسر يله ياردم
 طلب اتمك لا غاثة كذلك همزه نك كسر يله ياردم اتمك يقال استعاثي فلان فاغثه الغياث كسر غينله اسم در
 و اوياره قلب اولمشدر ماقبلي مكسور اولد و غندن اوترو الغيث غينك فتيه و يانك سكويه يغور و يغور
 يا غه دخي ديرلر يقال غاث الغيث الارض من الباب الثاني صاها و يا غدر مق معناسنه دخي ككلور يقال
 غاث الله البلاد يغيثها و بناء مجهول اوزن غيث الارض نغات غيثا دخي ديرلر المعاثه ميك ضيله و المعينه ميك
 فتيه و المعيوته على وزن المطلبه بونرك اوجي دخي يغور يغوش يه ديرلر ذوالرمه ايتدي قائل الله امه
 فلان ما فصيحها قلت لها كيف كان المطر عندكم فقالت غثا ما غثنا غاليا و حه استحسان غثا ما غثنا كلامه
 ايك معناه تحمل اولد و دخي در يري استدر كز قدر يغور يا غدي ديك اهله و بدخي ماسيلر يري يغور و صوبيله
 صور دق ديك اوله و كاه اولور كه سحابه و نباهه دخي عيث ديرلر فصل الفاء الفث فانك فتيه راوت در كه
 انوك نمندن اتمك ايدوب قتلوق زمانه انك اتمك يره اركه اتمك غليظ اولور و خبر ماله كي يعني كل ايجنده بيشن
 اتمك كي الفث فانك فتي و حاء مهله نك كسر يله غثك قلي در و خفت شكبه در كه كاسان فارسيد هزار تو
 ديرلر الغرث فانك فتي و رانك سكويه شول طوار رسي در كه هنوز شكبه ده اوله الغرث ضمتيله فر نك
 جمعي در و مشق اتمك معناسنه ده ككلور ابن السكيت ايتدي يقال فرثت للقوم جله فافرها و افرتها فر
 ذا شققها ثم نرثت مافيه و جله جيكم ضمي و لامك تشديد يله خرماقور دقري نسنه در لرو ابن السكيت
 ايتدي فرثت كيد فافرها و فافرها ياره ديرلر جنكه سن

غرث

غاث

غوث

فث

فث

و فتح نونله و تاء مثاله و ر شمع راء مهله و شين معجه ايله صرمق و طلمق درو و بمعنا ده مث الفخ دير لر نفع الفخ
 دير لر نونله و صاد معجه ايله التمه تميمك فتح و تاء اولينك سكوني له قار شدر مق تحليط معناسنه بقال نمث
 امر هم اذا خلطه و دير لك معناسنه ده كلور بقال اخذه فتمثه و مزه اذا حركه و اقبل به و ادير يعني ابلر و جكوب
 كير و ابق و ير سه المات ميمك كسر به مصدر در قار شدر مق معناسنه و ميمك فتحيله اسم در وفي بعض
 امخ العجاج مث شار بيت ماذ اضا عليه ينض الدسم يعني يبق اوزر نده ياغ اري قالسه و ورايتدن ظاهر
 اولان بودر كه مث لازم و متعدي كله المثر ميمك فتح و رانك سكوني له برنسنه بي ابلر لنسون و تاز له لنسون
 ديوز صويه برقوق بقال مرث التمر بيده مرث ثامن الباب الاول اذا ماء و دافه يعني تاز له لنسون ديوز صويه
 صالسه و موه و دوف ايكسي بر معناه در و مرث لغت در مر سه سين مهله ايله و كاه اولور كه مرث ملحنه مرده
 دخی دير لر دال مهله ايله و مرث او غلا فحق بر ماغن اغر نه الوب چينكدر بقال مرث الصبي اضبعه اذا الاكها
 يعني بر ماغن اغر نه الوب چينسه و امسه المثر ميمك كسر ي ايله شول كسنه در كه خصوصه ثابت ثابت
 قدم اوله المارث ميمك فتحيله مرثك جمعي در المثر ميمك فتحيله و غينك سكوني له بر دواني صويه اصلحق
 تقول معث الدواء في الماء اذا مرته و خفته او مرغه دخی دير لر بقال مغشوا فلانا اذا ضر بواضر باليس بشدبد
 كانهم ثلثوه يعني كوي اكه سلكوب ضر صدلر و معث بر كسنه نك عرضنه دكه دخی دير لر بقال مغشوا
 عرض فلان اي شانوه و معضوه يعني عرضنه شين و يرسلر بوبله دير لر المثر ميمك فتح و غينك كسر به
 زياده كوزش طوتن كسنه بقال رجل معث اذا كان مر سامصار عاشد بد المغيث ميمك فتح و غينك كسر به
 و المغموث ميمك فتحيله و غينك ضميله شول اوتد ير لر كاه كاغمور شدله يغوب ياتور مش اوله بقال كلا معيث
 و مغموت اذا اصاب المطر قصر عه المكث ميمك فتح و كافك سكوني له اكلتك و لتظار چكك بقال مكث و مكث
 من الباب الاول و الخامس المكث ميمك ضميله و المكث ميمك كسر به اسم در المكث فتحينه و كافك ضمي و تشدد بيله
 اكلتك تقول تمكث اذا ثلثت المكث ميمك كسري و كافك كسري و تشدد بيله و الف مقصود ايله على
 وزن الحضيض كذلك اكلتك و حضيض قندر مق معناسنه در و بعض نسخه ده خصيصي بومقامده
 خاء معجه و صاد مهله ايله دخی واقع اولشدر مخصوص ايلك معناسنه المكث ميمك ضمي و كافك كسري
 و تشدد بيله اكلتي بقال سارال جل متمكث اي متلوم اولوم اكلتكه دير لر المكث ميمك فتح و كافك كسر به
 اهل و قار اولان كسنه بقال رجل مكث اي رزين و رزانت واء مهله و زاء معجه ايله و قان دير لر المثلث
 ميمك فتح و لامك سكوني له بر كسنه نك ابو سوز ايله كوكن اله الملق بقال ملثه بلام اذا طيب نفسه
 ملثه ملثا من الباب الاول و وفانت ايموب مجرد دفع مجلس ايجون و عده ايلك دخی دير لر المثلث فتحينه
 كوتلزن قرائلق قار شقه دخی دير لر بر حيثيله كه هنوز قرائلق مشد اوليه مثلا كورن قور دمی
 قرداشكني در ميمز اوليه اسمي ايتدي ذكر اولنان قرائلق اخشام غازی وقتنده اولور و اخشام غازندن
 صكره جه اولور الموث برنسنه صويه برقوق اصلنسون ديو بقال مث الشئ في الماء اموشه موثا و موثا اذا
 دفته ده دف كذلك برنسنه صويه برقه دخی دير لر الاثبات صويه اصلحق بقال مث الشئ فلغات هوفيه
 اثباتا الميثاء ميمك فتحيله و الفك مدله دوزير الميث ميمك كسر به ميثانك جمعي هيف ايله هيف كي
 و هيف اور تا لغ ايمه اولن غور تد ير لر ميثاء بر جاريه نك اسميدر الميث فتحينه و يانك ضمي و تشدد بيله
 ير غمور يعماغه يشق اولق بقال تيمث الارض اذا مطرت فلانت و بردت الميث ميمك فتح و يانك سكوني له
 برنسنه بي صويه اصلحقه دير لر موث ده لغت در بقال مث الشئ في الماء اميشه من الباب الثاني اذا دفته و دوف

مرث

معث

مكث

ملث

موث

صويه اصلحقه دير لر شكم مرو و انشدر فصل النون النبت يري الله قورمق بقال نبت نبت نبت نبت نبت
 نبتا من الباب الاول اذا حفر باليد النبتة نونك فتح و يانك كسر به قيودن و غمق قن حقان طه اقي خبث
 نبت الباع در نبتك مستقل معناسي بوقدر النبت نونك فتحيله خبري شايح فاق بقال نبت الحديث بننه
 من الباب الاول اذا افشاء و نث تولك صر مسنده دخی دير لر بقال نبت الرق نبت من الباب الثاني اذا رخ النبت
 نونك فتح و يانك كسر به مصدر در كذلك خبر شايح اولق معناسنه بقال نبت الحديث نبت نبتا من الباب
 الثاني ايضا النبتة نونك فتح و جيمك كسر به شول طرا قدر كقيودن حفر لور نيشه كي و نجيشه اخبر
 شول ير مخبر در كه شايح اولدي بقال بدی نجيث القوم اذا طهر سرهم الذي كانوا يخفونه فن كز لوسر ري
 اشكار اولسه فر ايتدي خرج فلان نجيث بني فلان دير لر يستعوبهم و يستعوبهم معناسنه يعني انا ره جروب
 مدد طلب ابدون ابو عبيد ايتدي بعضلر يستعوبهم غين معجه ايله در دبدی النجيث نونك فتح و جيمك
 كسر به شول نشاندركه اوق انا غيچون طراغي ير ره جمع ابدلر النجيث ضمينه ايرك اورنك اولان نجيه دري
 غلاق القلب معناسنه الانجاث همزه نك فتحيله نجيثك جمعي در طنبله طنبك كي الاستنجاث همزه نك كسري
 و سبنك سكوني له برنسنه ي تعرض ايلك النفث نونك فتح و فانك سكوني له اوفورمك كي در و بونفلدن
 اقلدر و نفل برنسنه ي اوفورمكدر بر مقدار اغر يار بيله بقال نفث الرقي نفث و ينفث من الباب الاول و الثاني
 يعني افسون اوقيان كسنه اوفوردي ديك اولور النفثات نونك فتح و فانك تشدد بيله في العقد شول
 سحر ابدن كسنه لدر كه ابي دو كوملر دخی اكا و فورلر والحية نفث السم اذا تكريت يعني بلان زهرن اوفورلر
 فن نكر ايسه و نكر بلان بورنيله صوفقه دير لر واضبيله اصر مغه نشط دير لر وفي المثل لابد للصدوران
 ينفث يعني كوكسي طونلن كسنه ي صولومق لازم اولور النفثاة نونك ضميله شول غدر كه اوفورمه دن
 حاصل اولور و نفثا باق فلان نسنه يده دير لر بقال لوسا لقي نفثاة سوا ك ما اعطيتك و هو ما بقى منه في
 فيك فنفضته يعني نفثا مسوا ك اغر ده قالوب اوفورولن خرده پان لر بنه دير لر بنونفاشه عر بدن بر طافدر
 النفث نونك فتح و فانك كسر به يان دن النلن قان دمنفث اذا نفثه المرح النفث نونك فتح و فافك سكوني له
 سرعت ايلك نقول خرجت نفث اذا سرعت التنقيث و الانتقا بمعناه النكث نونك كسر به قر اولر كه كليمار ك
 اسكيلر بني بوز مقدر نكر ارا كيروب ايا ايمكچون و نكث بر رجاك اسمي در كد بشير بن النكث دير لر النكث نونك
 فتحيله بوزمق الانتكاث همزه نك و يانك كسر به بوزمق بقال نكث ليل والعهد فانكث اي نقصه فانقص
 و انتكاث دوتك معناسنه ده كلور انصراف كي بقال طلب فلان حاجة فانكث لاخرى اي انصرف اليها
 النكيشة نونك فتح و كافك كسر به اولوايش ام عظيم معناسنه بقال هذه نكيشة اي خطة صعبة نكث فيها
 القوم اي ينقض العهد و خطة خانك ضميله و طانك تشدد بيله ام عظيم ديك اولور مكيته بر كسنه نك نفسته
 دخی دير لر بقال فلان شد بد النكيشة اي النفس و نكيشه برنسنه ده اولان مقدور كنهائنه دير لر بقال بلع فلان
 نكيشة بعيره اي قصي مجهوده في السير و نكيشه كذب و خلف وعده دخی دير لر بقال قال فلان قول لا نكيشة فيه اي
 لا خلف فيه فصل الواو الميراث ميمك كسر به تركه اصلنه موراث ابدی و اوياي قلب و اندي ساكن اولوب
 ما قبل ميسور اولد غيچون التراث تانك ضميله تا و اودن منقلب در نقول و رث اي وور ثلثي من ابي رثن
 الباب الثاني الورث والوراثه بكسر الواو فيها والارث بكسر الهمزة فيه او جي دخی مصدر لر در وارثك همزه سي
 و اودن منقلب در و بونلر ك مستقبلة و او بين ياء و كسرة و افع اولد غيچون ساقط اولدي ز يار ايله كسره
 متجانسان در پس و او بينلر نده و افع اولمقين خذف اولندي ضد بني كند و ي احاطه ايتد و كي سيدن ايتدن
 مكره و او بر بونك حكمي همزه ايله يعني اعدده و تابه يله يعني تعدده و نونله نعدده ابقا اولندي ز يار حروف مذكور

نبت

نث

نجث

نث

نقث

نكث

ورث

یادن بدل در و یا جمله نك اصلی در بود لیلله كه فعلت و فعلنا و فعلت و فعلت جمله سی فعل وزنی اوزن
 منبیل را کر صیغه غایب اصل اولسه بویه اولمازدی پس بوندن ظاهر اولور که بفعل یا ثله جمله نك اصلی در
 اما یو جل کله سنده و اساقط اولمازدی ز را و او بین یاء و فقه وقع اولمشدر و یسردن و یسردن یاساقط
 اولمازدی ز را احدى الیائین اخر له متقوی اولور یسرنده مجانست اولدو غیچون و یسرنده یکی چاغر مغه دیرل اما
 یسردن و یسردن ساقط اولند غنك وجهی اخر سبیدن و ترو در که باب همزه ده ذکر اولمشدر پس بونلر ده
 و اساقط اولمی ذکر اولنان قاعده نك فسادن موجب اولمازدی ز را علتنك اختلافی قتنده حکمین ممانلین اولمق
 جائز در الایراث همزه نك کسر بله میراث ترك ایلنك بقال و رنه الشئ ابوه الورثة ففتحته و وارثك جمعی در بقال
 هم ورثة فلان التورث علی وزن التکریم وارث قلبی بقال ورثة تورثا اذا ادخله علی ورثته التوارث تانك
 ففتحی و رانك ضمیله بری بر بنه وارث اولمق بقال تورثه کاز اعن کاز یعنی مجده و اولولغه کبیر کبیردن وارث اولدی
 لوط و اوک ففتحی و طانك سکونیه یا غله بری محکم اور مق پیش و طث و طس کله سنده لغت در یا خود لغته در
 یعنی سینی ناء کی اوقینلرک تلفظندن ناشی اولمشدر الوعث و اوک ففتحی و عینك سکونیه شول دوزیر در که
 کثیر الد هس اولوب یور یا نك اکایا غی یا تروانده یور یك مشقتلو اوله و د هس شول حالته دیرل که بر نه صافی
 قوم اوله و نه خود صافی طیراق اوله و نه صافی یا لحق اوله و و عث جانلش و فانش ککه ده دیرل الوعثه و اوک ففتحی
 و عینك سکونیه شول عور رندر که کثیره اللحم اوله الیعات همزه نك کسر بله ذکر اولنان مثللو بره واقع اولمق
 بقال اوعث القوم ای و قعواقی الوعث و ابن السکیت ایتدی ایعات اسرافه دخی دیرل بقال اوعث فی ماله اذا
 اسرف الوعثه و اوک ففتحیه و الف مدوده ابله مشقت سفر الموعوث میك ففتحیه و عینك ضمیله حسبنه
 نقصان اولان کسینه الوث و اوک ففتحی و لامك سکونیه از قلیل معناسنه بقال اصبا نولث من مطرای
 قلیل منه و لث شول عهده دیرل که قوم یبندنه بلا قصد واقع اوله یا خود قصدله اوله و غیر مؤکد اوله
 بقال لث له عقدا و منه قول عمر رضی الخائلیق لولا لث عقد لضررت عنقك و ضرب معناسنه ده کلور بقال
 و لثه بلثه و لثان الباب الثاني اذا ضرب بفضل الهاء الهنث هانك ففتحی و ونونك سکونی و بانك ففتحیه سوزده
 اختلاط اولمق بعضیلر ایتدی هنبته امر شد بدیرل الهنثه هانك ففتحی و ونونك سکونیه قر شعلق اولمق
 بقال هنبته السحاب بقطر ها و تلجها اذا ارسلته بسرعه یعنی بری بری عقبضه اما غله بری بر بنه قر شلردی
 دیک اولور و هنبته ظلم معناسنه ده کلور بقال هنبته الوالی اذا ظلم الهلبوث علی وزن الفردوس
 احق معناسنه بعضیلر قدم معناسنه در دبدی و قدم فابله و دال مهمله ابله سوزده عاجز اولان کسینه
 الهیث و الهیثان هانك ففتحی و یانك سکونیه اوله و یانك دخی ففتحیه ثانیه از سنه و یر مکدر ابو ز بد
 و وانی اوزن نقول هنبته و هنبته اذا اعطیته شیاً یسیرا و هنبته حرکت معناسنه ده کلور هنبش
 کی اصمعی ایتدی الهیثه هانك ففتحی و یانك سکونیه بر جماعت در ناس یبندنه هنبشه کی باب الجیم فصل
 الالف اولانك کر که جیم مفرده یادن بدل اولور ابو عمرو بن العلاء ایتدی بعض عرب جیمی یاء مشدده دن
 بدل قیلور حنظله قبیله سنندن بر جله سنن طائفه دن سنن دبدم ایتدی فقیح بن یزیدم انلرک قنقسنندن سن
 ایتدی مرج حاله که فقیهی و مریدیک دیرل دی و ابو علی ده ابو علی ددیلر و عشی ده عشی ددیلر و برنی ده
 بر نچ ددیلر و برنی بانك ففتحیه بر جنس خر مادر و کاه اولور که یای محفقه دن دخی بدل قیلر مثلاً امسبت
 و امسی ده امسبت و امسج و بونلرک جمله سی قیج در ابو عمر ایتدی اگر بر کسینه بو استعمالی رد ابلسه و جیمی
 اولور الا جیم همزه نك ففتحی و جیمک کسر بله اتشك یا لکننه سی ثلهب معناسنه بقال اجت النار توج اجیعا

ورث
وطث
وعث
ولث
هنبث
هثث
هثث
هثث
هیت

من الباب الاول التاجیم علی وزن التکریم یا لکنلدر مق والتاجیم علی وزن التکریم و الا بتجاج علی وزن الاحترام
 یا لکنلدر بقال اجتهافتا ججت و ابجت علی وزن افعتلت و ابجج کوندن اسی اولمغه دخی دیرل بقال ابجج
 النهار ابججا الا جوج همزه نك ففتحی و جیمک ضمیله ضیا و یر یی الا ج همزه نك ففتحی و جیمک تشدید بله دوه
 قوشنك بلمی بقال اج الظلم یوج اجاذا اعد اوله حقیف فی عدوه یعنی قین سکر تسنه سکر تسنه حقیفی
 اولسه حقیف دیو حاء مهمله ابله قوشنك بلمی اواز بنه دیرل الا ج همزه نك ففتحیه و جیمک تشدید بله اختلاط
 معناسنه در ومنه قولهم القوم فی اجه ای فی اختلاط و اجه سددت حره دخی دیرل یعنی غایت اسیه دیرل
 الا جاج همزه نك کسر بله اجه نك جمعی الا جاج همزه نك ضمیله طوزلی و اچی بقال ماء اجاج ای ملح مر
 الا جوج ضمیله صوطوزلی اولمق بقال اج الماء یوج اجو جایا جوج و ما جوج اخفش ایتدی اول کسینه
 که یا جوجی و یا جوجی همزه ابله تلفظ ابدوب همزه بری اصل کله دن قلی یا جوجک و زنی بقول ما جوجک
 وزنی مفعول در کویا که اجیم ناردن مأخوذ در دبدی و اول کسینه که الف ابله تلفظ قیلوب الفینی
 زایدین اعتبار ایتدی یا جوج یججت دن ما جوج یججت دن مشتق در دبدی و ج صوی اعزه الد قدن
 صکره طشره اتوب پراکنده ایلنك در و یا جوج و ما جوج لفظاری لایصر فلدر الار ج همزه نك ففتحیه
 و رانك سکونیه و الار ج همزه نك ففتحی و رانك کسر بله طیبك رایحه سی مشددا و لقدر نقول ار ج
 الطیب یا ر ج ار جاجن الباب الرابع اذا فاح یعنی زیاده کوزل قوقسه التار یخ اغرا ابدوب قندر مق نقول
 ار جت بین القوم تار مجاذا اغربت بینهم و هیجت لرست کی که تار یش دخی اغرا و افسادا یکنکدو و بوسیدن
 مور ج زهلیه جد مور ج دبدیلر بکر له تغلب یبندنه اتش حر بی یا لکنلدر رد غیچون ار جان ففتحیه و رانك
 تشدید بله فارسیه بر شمرک ادبدر و بعض اشعار ده کاه اولور که رانك تخفیفیه دخی کلور از ج ففتحیه
 بنالردن بر نوع در از ج همزه نك مدی و رانك ضمیله فعل وزنی اوزن و الار ج افعال وزنی اوزن از جک
 جمعی الا ج ففتحیه حراره و صو سز لغه دیرل الا ج همزه نك ففتحی و میك کسر بله زیاده اسی بقال صیف اجم ای
 شد بد اخر فصل الباء الباءات انواع اطعمه الباءه یا جائك مفردی ومنه قولهم اجعل الباءات یا جا و احدا ای
 ضرب او احد اولور اما احدا کاه همزه ابله و کاه همزه سز استعمال اولنور و بومر بدر اصلی فارسی دبلننه با هادر
 باء موحد ابله الوان اطعمه معناسنه الی بانك ففتحیه یا ر مق بقال یخ القرحة یجها مجاذا استقها و دور قکه دخی دیرل
 بقال یجها الخ اذا طعنوه یج مرعی طواری سمر قکه دخی دیرل بر حیثیه که سمر لکندن در یسی یار له بقال یجها
 الکلاء الا بجج همزه نك کسری و ونونك سکونیه یا ر مق بقال ابجت ماسبتك من الکلاء اذا ففتحها السمن من العشب
 فاوسع خواصر هاین قین کثرت نباتان دن زیاده سمر و ب در یسی یر یار لسه و بو کورری یکیش اولسه الا ج
 ففتحیه شول رجله دیرل که کو زینك شقی بیوک اوله و اسع العین معناسنه الباء بانك ففتحیه و الفک مدبله
 شول کو زه دیرل که و اسع اوله بقال عین بجاء الباء بانك ضمیله بر نك ادبدر نته کم حدیث سز بده واقع اولمشدر
 البججه بارک ففتحی و ما یبندنه جیمک سکونیه بر سننه دو که انسان ای صبیانی الد مغیچون اشتر البجج بانك
 ففتحی و جیمک سکونیه و البجج شول کسینه در که غایت سمر لکندن یورر کن اتی دره یی بقال رجل
 بجج و بجج البجج بانك و زاء معجمه نك ففتحیه بله و ما یسرنده حاء مهمله نك سکونیه علی وزن جعفر صغر
 بو زاغوسی مجزج شول قصیر القامه کسینه یی دخی دیرل که عظیم البطن اوله البذج بانك ففتحی و ذال معجمه نك
 سکونیه فیون قوز بلرندن دورت بلق اولان در کی یا و برلر نده عتود کی که عتود دورت بلق کی یا و برلر نده
 در الاز جان بانك ضمی و ذالک سکونیه بذج جمعی در قوز بلر معناسنه البرج بانك ضمی و رانك سکونیه

ارج
ازج
امج
بجج
مجزج
بذج
برج

حصار كبرجانه اولان يا پويدير لر كن معناسنه البروج فختينله والابراج همزه نك فختيله برجك جعي در
وكاه اولور كه حصار لكندند دخی دير لر قال الله تعالى ولو كنتم في روج مشيدة ووجه كوكه اولان برجله دخی
دير لر برجان بر معروف اوغرنك اسيمدر بقال اسرق من برجان البرج فختينله كوزك يياخی سواد في احاطه
اينكدر بر حيتيله كه سوادندن بر نسنه غايب اوليه البر جاء بانك فختي ورائك سكوني والفك مدبله شول
صورت كوزيك برجي طاهر اوله و برج كوزك وجه مذكور او وزن اولسي در المبرج شول قاسدر كه نقش
كوزكي اوله بقال ثوب مبرج اذا كان معينا و برجن ماخوذ در نته كم ذكر اولندي واساسدن مفهوم اولان
بودر كه نقش حصار برجي كي اوله ضم يا وسكون رايه اولان برجن مأخوذ اولغله التبرج فختينله ورائك ضمي
وتشديد بله عورت زينت و محاسن ر جاله اظهار اينكدر لابر ج همزه نك كسري و بانك سكونيله ياغ
سجقار مغبون سود تحريك ابدك قائم دير لر مختصه معناسنه البرج بانك فختي ورائك سكونيله جعفر
وزني او وزن قول و قر اولش سبي معناسنه معر بدر رده دن ولسان فارسيد برده قوله وقر او اشته دير لر البع
بانك فختي و عينك سكونيله يار مق شق معناسنه بقال بع بطنه ببع بمعجزة البع و بع بك فختي و بانك
سكوني و عينك خيميله و البع بانك فختي و عينك كسر بله قارني يار ماش كسنة البع بانك فختي و عينك كسر بله
ضعيف كسنة بقال رجل بع كانه مبعوج البطن من ضعف المشي الانبعاث همزه نك كسري و ونونك سكونيله
يارلق انشاق كي التبج فختينله و عينك ضمي وتشديد بله بلودك يياغي يعموري ياغدر وب ايرلسي انفرج
صحاب معناسنه التبج على وزن التكريم يعموري يار مق بقال بع المطر الارض تبعا يعموري
ياردی دير لر طاشلري زياده اچد غندن او توالباعية عينك كسر بله دنك ككش اولان بری منسج الوادی
معناسنه البلوج فختينله اغار مق اشراق معناسنه نقول بلج الصبح بيلج من الباب الاول اذا انشاء البلاج همزه نك
كسر بله و ونونك سكونيله والتبليج على وزن التكرم بلوج معناسنه در ونبليج كوكك معناسنه دخی كاور بقال
نبليج فلان اذا فحك وهش يعني كشاده روی اولسه كه هشامش بشامت معناسنه در الابراج همزه نك فختي
و بانك سكونيله زياده واضح اولان نسنه بقال صبح ايلج يعني مشرق ومضى اولان صبح وكذلك حقه دخی ايلج
دير لر واضح اولد غبون بقال الحق ايلج والباطل ايلج الابراج همزه نك كسري و بانك سكوني به لا مك كسر بله
واضح اولق بقال ابلاج ايلجا بالجة والبلجة بانك ضمي و فختيله كيه نك اخرندن اولان ابدنلق بقال رابت
بلجة الصبح اذا ربت ضوءه و بلجة ابي قاسك ان سي اچوق اولغله دير لر بقال ايلج اي بين البليج اذا لم يكن
مقروبا يعني قاشلري ختمه اولماسه وام معبد جد بنده نينك وصفندر رسول اكرم صلى الله عليه وسلم كان ايلج
الوجه دبد و كندن مراد يوزي نور لوديكدر مشرق الوجه معناسنه نته كم ايلج وجهه اضافي قرينه واضحدر
اچوق قاشلرديك دكدر ز راني صلى الله عليه وسلم ختمه قاشلوايدي ديور وابت اولشدر البهجة بانك فختي
وهانك سكونيله حسن بقال رجل ذو بهجة البهجة بانك فختيله كوزل اولق بقال بهج بهجة من الباب الخامس
البهج بانك فختي وهانك كسر بله كوزل اولان نسنه قال الله تعالى من كل زوج بهيج و بهيج فرحناك اولغله
دخی دير لر بقال بهج من الباب الرابع اي فرح بهوسر البهج فرحناك اولان كسنة البهج سوندر مك نقول بهجني
هذا الامر بالفخ اذا سرك الابهاج همزه نك كسري و بانك سكونيله بعناه بقال بهجني هذا امرای سري
وابهاج كذلك رك او قی كوزل اولق بقال بهجت الارض اذا بهج نباتها الابهاج على وزن الاحترام فرحناك
اولق البهراج على وزن جعفر باطل و برمن نسنه و برمعرب در بقال درهم بهراج الباهجة بلاد اهيه معناسنه
بقال باجتهم الباهجة تبو جهم اذا اصابتهم الابهاج بلا اصابت ابدوب احاطه بانك بقال ابهاجت عليهم بوايح
منكرة اذا التفتت عليهم دواه التبوج فختينله وواوك ضمي وتشديد بله بلدر مق بقال تبوج البرق

برج

بعج

بلج

بهج

بهج

بوج

ادامع و نكشاف البوج بلا احاطه ايتك نقول بجتم بشر اذا غمتهم به فصل التاء الترجمة والارج همزه نك
ورائك بكسنة دخی ضمي و جيمك تشديد بله ترج دبد كرى حيوة الترجمة والترج تانك خيميله و جيمك تخفيفيله
دخی حكابت اولشدر و كلام عربك بونك نظيري عربك لفظي در كه سيبويه روايت قلمشدر و عربك غليظ
معناسنه در بقال وترعند قالن كرش معناسنه و ترج تانك فختيله و ورائك سكونيله بر موضعك اسني در وفي المثل
هو اجرا من الماشي بترج لانها مسدة يعني ترج ارسلان يياغي اولماغين ترجه اولان حيوانندن بهادر در دير لر
برنسنة نك بهادر لغن وصف ايتسار التاج باشه كيلن نسنه اكليل معناسنه التتويج على وزن التكرم تاج
كيدر مك التتويج فختينله وواوك ضمي وتشديد بله تاج كيك بقال توجه ففتتو ج اذا البسة التاج فلبس التيجان
تانك كسري و مدبله تاجك جعي در بقال العبايم بجان العرب فصل التاء الثوابج تانك خيميله قيون او ازی
الانابج همزه اولينك فختي و ثابته نك كسر بله قيون او ازی جعفر واحدی و قدر الثانية جاعرجي قيون الثوابج
تانك فختي و همزه نك كسر بله والثوابجات ثابته نك جعي در چاغر جي قيونار معناسنه الشج فختينله او موزله
ارقه نك مايني درو بعضيار ايتدی هر نسنه نك اورته سنه تبج دير لر و تبج قومك مو ك يفتنه دخی دير لر التبج
على وزن التكرم چويان عصاسني ارقه سنه الوب اللرن عصانك اوزينه ارمعه دير لر و تبج كتابي يا خود
كلامی مجمل قلق بقال تبج الكتاب و الكلام ثابته نك بيشه و تبج ابقاري او جي اوزن چوملوب او تور مق بقال
تبج الرجل اذا قعي على اطراف قدميه الانبج همزه نك و بانك فختيله ياغرنسي نصي اولان كسنة بعضيار ايتدی
انبج ياغرنسي يومري اولان كسنة درو حديث شريفه نصغير صيغه سي اوزن كلن انبج بو معناه در كه
ان جات به انبج يور لمشدر النج تانك فختيله اقمق بقال نجت الماء والدم انجته نجا اذا سبلته و نجت قربان قاني اقمغه
دخی دير لر وفي الحديث افضل الحج الحج يعني حجك افضل لبك اوزن قالدروب قربان قاني اقمغه اولور
التبج تانك فختي و جيمك كسر بله سيل بقال اتاني الوادي تبجحه اذا اتى بسيله الحاج تانك فختي و جيمك تشديد بله
شول يعمور در كه زياده شندله بقه الحاج تانك فختيله فاركه كوكدن يغرو قار يغدر مق معناسنه دخی كاور
بقال تلجتنا السماء يعني قار يغدر دي كوكشتم مطرنا السماء دير لر المثلوجه ميمك فختيله شول ره دير لر كه قار يغمرش
اوله الانلاج همزه نك كسر بله قار لو اولق بقال انلج بومنا و الانلاج يري قازر كن بالغه ايرمكه دخی دير لر بقال
حفر حني انلج اذا بلع الطين الثلوج فختينله مطمئن اولوب ارام بولق بقال تلجت نفسي بئناج ثلوجا من الباب
الاول اذا طمأنت وبعضيار ايتدی بوند كذلک تلجت نفسي بئناج تلجاجة خي اقمق در من الباب الرابع مثلج الفواد
شول كسنة يه دير لر كه بليد اوله احمق معناسنه فصل الجيم الجرج جيمك فختي ورائك كسر بله دون و قلدين
نسنة الجرج فختينله دونك و قلدمق بقال جرج الخاتم في اصبعي يجر جرجا من الباب الرابع اذا اضطرب
من سعته و جرج كلام صحيحه دخی دير لر و ابن جرج نصغير صيغه سي اوزن بوندن ماخوذ در كذا في بعض
النسخ و جرج شول ره دير لر كه يك اوله ابن در بديتدی جرج شول ره دير لر كه طاشلوا اوله الجرجه كذلك
فختينله طوغري بول جادة الطريق معناسنه و جرجه يولك دو كولش و ايشلمش يري الجرجاء على وزن الصغراء
شول دوه قوشيدر كذا في و قره سي اوله الجرجه جيمك خيميله و ورائك سكونيله شول قابه دير لر كه هكيه شبيهه اوله
الجرج كذلك جيمك خيميله جرجه نك جعي در بسرة و بسر كي و بوندن ماخوذ در جرج كه نصغير صيغه سي
اوزن بر جرك لميمدر الخلية فختينله باش قفاسي كاسه سر معناسنه و باشه دخی دير لر بقال على كل حيلة
كذلک فختينله حليج نك جميدر الحاجة شول بويجي در كه هيج برنسنة ديكه يعني ذي قيت اوليه
فصل الحاء الخيم فختينله چتر ديكی دبد كرى اوقى و قش پراغی اوله دن دوه نك قارني شوب اغريق در

ترج

توج

ثوج

تبج

تبج

تبج

جرج

نجج

خرج جاء يعني ذكر اولان وجه اوزن الاجه اولسه لمر جاء آخر جك موتى لمر ج خانك فقيهه ورائك كسرى
ومدله بر او ينك اسمي در خراج خانك فتي وحيك كسرى اوزن بناسي ايله قظام كي ذكر اولان اوينه اطلاق
ولنور المخرجه بر ماغله قرعه ابد يسوب بر نسبه في بولشك مناهله بالاصابع معناسنه بومقامه صاحب
صراحت مخرجه انكشتان در روي كسي زدن بوقت جنك تخارج دو كر وهر روي بروي جنك كردن ديدوكي
سهرودر غالباجوهر ينك مخرجه في مناهله ايله تفسير ايتمه سندن ناشي اولشدر كه مناهله مخاصمه به دخی
ديرلر مساهمه به ديد كاري كي و مراد جوهری معنای تأیید اول ذكر لدر تخارج يولد اشار ينك نفقه سنه بر او
نفقه چقرمق تهاهد معناسنه المخرجه ميک ضمی وفانك فقيهه بر نسبه وسعت اوزن اولوق بقال عيش مخرج
اي واسم وفي الحديث انه كره السر او بل المخرجه وايتد بار مخرج شول ايق طوق در كه پاچه سي ايق ارقه سنه
دوشه المخرج علي ورن جعفر برك اسميدر فر ايتدی خرنج بر بلدر كه كاجنوب ديرلر لاينصرف در وانصارك
قبيله لرينك اسميدر كه اناره اوس مخرج ديرلر و اوس مخرج قبيله نام عورنك اوغلار بدر كه مز بورلر ايله رينه
نسبت اولشدر و انار حارثه بن ثعلبه نك اوغلار بدر چندن الخفيج خانك وفانك فقيهه به دوه مرضلر نندن بر نوع
مرضدر الاخفيج همزه نك فتي وفانك سكويه اسمي ايتدی اخفيج شول دوه در كه ابقارن يردن قالد مرزدن
اول ابقلي در ثوب بوب حركت ايله بقال خفيج خفيج من الباب الرابع خفاجه خانك فقيهه بنی عامردن بر قبيله در
الخفيج خانك وفانك ضميمه كثير اللهم اولان كسسه خناج كذلك خانك ضمی وفانك كسرى به معناه بقال غلام خفيج
وخناج فاذا كان كثير اللهم الخناج خانك فتي ولا ملك سكويه چكوب قوبرمق بقال خليجه خليجه من الباب الثاني
ودوه نك ولدن ممدن كسمكه دخی ديرلر بقال خليجه اي فطمت ولد هاو خليج كوزله اشارت ايمكه دخی ديرلر بقال
خليجه بعينه اي غره و مشغول فلق معناسنه ده كلور بقال خليجي كذاي شغلتي و بقال خليجه امور الدنيا
الاخلاج همزه نك كسرى و خانك سكويه كذلك چكوب قوبرمق الاختلاج كذلك بمعناه بقال خليجه واختليجه
اذا جذبه وانترعه واختلاج كوز سكر يكه دخی ديرلر بقال اختلاج عينه الخلو ج خمتينله كوز سكر يك بقال
خليج عينه تخليج وتخليج خلو ج من الباب الاول والثاني اذا طارت الخليج فمتينله كشي ايكليوب ككلر ينك
وجعندن شكابت ايمك ياطول مشيدن يا كثر عملدن نقول منه خليج من الباب الرابع الخليج فمتينله ولا ملك
ضمی وتشدد بد به طاغلوب اول جانبه بوجانبه اكلك بقال منه تخليج المقلوج في مشبهه اي تعكك وقابل يعني ان
واياغن طاغلوب بوجانبه اول جانبه اكلدی الخناج فتح خاوض لامله خاطر بر نسبه خطور ايمك بقال
تخاج في صدری منه شيء وذلك اذا شككت والخلوج خانك فتي ولا ملك ضميمه شول رقه در كه اندن ولدی فراغت
ايتد وكندن اوتري سودي از اوله الخليج خانك فتي ولا ملك كسرى ومدله در يانك پارسى شرم معناسنه كه
شرم شين معينه نك فقيهه در يان سنه ديرلر و خليج نره دخی ديرلر و بعضي ايتدی خليج نره كي جانبه
ديرلر و خليج ابيه دخی ديرلر جبل معناسنه ابن السكيت ايتدی ابيه خليج ديد بلر زير ابيه هره بني بغلر رايسه
ايب لقي چكر و خليج بيوك چناغه دخی ديرلر جفنه معناسنه وجفنه جيمك فتي وفانك سكويه كذلك چناغه ديرلر
الخليج خانك ولا ملك ضميمه خليج جيمك و خليج كوجك كيلر دخی ديرلر سفن صغار معناسنه زير خليج عدولي دن
دون اولان كيه ديرلر و عدولي فمتينله وواوك سكويه بر كيدر كه عدوله منسو بدره عدول بحر ينر برقيه نك
اسميدر و خليج كذلك عربدن بر طائفه نك اسميدر كه عدوان دن ابد بلر عمر بن الخطاب رضی الله عنه انلری حارث
بن مالك بن ضرير كنه يه الخاق ايتدی وانلره خليج ديد بلر زير اكلنر عدوان دن مختليج اولد بلر يعني عدواندن
ايرلد بلر المخلو جة ميک فتي و خانك سكويه ولا ملك ضميمه صاغه وصوله كوندلره دور قلش بقال خليجه
اذا طعننه طعنة ذات بين وذات شمال ومخلو جة اصابت ايدنر ايه دخی ديرلر الخليج خانك ولا ملك فقيهه

مخرج

مخرج

مخرج

مخرج

براجك اسميدر فارسى معربدر كوي يا كه خند نكند تعريب اولشدر و خندك شول اغاجه ديرلر كه اندن اوق
دوزلر الخلاج خانك فقيهه خناج جيمك در اوق اغاچلری معناسنه الخليج فمتينله سست اولوق فتور معناسنه
الخليج خانك فقيهه وميک كسرى به سست اولان كسسه بقال اصبح فلان خمجا اي فترا فصل الدال الديياج
دالك كسرى به اطلس ديما معناسنه فارسى معرب در الديا يبيع دالك فقيهه وياه موحد نك كسرى ومدله
ديياج جيمك الديا يبيع دخی ديرلر جمعنه بائين موحد ينله اكر اصلتي مشدد قيلر سكتنه كم دن ايرده بيان اولنور
انشاء الله تعالى وتصغير نك دخی حال بو به در الديا جتان ابي بوز خدان معناسنه الديا يبيع دالك كسرى
ويانك تشدد بد به احد و فرد معناسنه بقال مبالدار ديج اي مابها احد و ابو عيند ديج خيله يا خود حائله
ولسسته نك ايتدی و جوهری ابد ربا يده ده اعرابدن بر جماعته سوال ايتد كه مافي الدار دبی دد بلر بوندن
غيري نسبه ديد بلر واني موسى الخاضك خطيله مبالدار ديج يازلش بولدمكه خيله ضبط اولشدر ثعلبدن
روايت ابد و بن واني موسى محمد بن سليماندر كه ثعلبك اصحابدن ايتدی الدجة دالك ضميمه ز ياده قر نلغه ديرلر
طلبت معناسنه الديا يبيع دخی خانك فقيهه قرا كواولان نسبه بقال ليله ديجو ج اي مظلمة الديا يبيع دخی كذلك دالك
فقيهه و جيمك ضميمه قره كوديك اولور بقال ليل ديجو ج اذا كان مظلم و ديجو ج ياده قره اولان نسبه به دخی
ديرلر بقال بعير ديجو ج و راقه ديجو جة اي مشد به السواد الديا يبيع دالك و جيمك فقيهه شول ناقه به
ديرلر كيردن بيمه اوله المدحج والمدحج ميک ضمی و جيمك مشدده نك فتي وكسرى به سلاح كين كسسه شاك
السلاح معناسنه كافك تشدد بد به التدحج فمتينله و جيمك ضمی وتشدد بد به سلاح كيمك نقول تدحج في
شكته اي دخل في سلاحه كانه تقطي بها يعني كوي يا كه اسلحه اي ستر ايتشدر وشكه شينك كسرى به وكافك
تشدد بد به سلاح معناسنه در التدحج جيمك علي وزن التكريم كوك بلونلوا اولوق بقال ديجت السماء ند جيمما
اذ انغيت الدجيم دالك فتي و جيمك كسرى به والد حجان فمتينله راوزن اهسته يورنك بقال مر القوم بد جون
علي الارض ديجو ج جمان من الباب الثاني اذا كانوا يدبون في السرايين السكيت ايتدی بد جون ديجو جني جماعت
مرتبه سنه وار منجه يعني واحدده استعمال اولتاز الداجه شول جماعت در كه اهسته يورور الداج حجاجه
معين اولان كسسه لرو عربلر ك بوقوللر ندر كه ديرلر هم الحاج والداج يعني بونلر حجاج و حجاجه معين اولان كسسه لرو
در كرا جيلردن وغير بلر دن حديث شريفه دخی بيورلشدر هو لاء الداج و ليسوا بالحاج و اما شول حديث
شريفه كه ماتركت من حاجه ولا داجه بيورلشدر جيمك تخفيفيله داجه حاجه نك اباصندن در ذكر اولنان
معنايه دكل در الداج دالك فتي و جيمك تخفيفيله تاوق ديد كاري معروف قوشدر و بونده دالك فتي افصح در
كسرنن الداجه دج جاك واحدی در مذكرة وموئنه متناو لدر ز راتانك دخولي مجرد و حدث ايجوندر
جمامه كي بطه كي ودج جاجه بر كوله ايبلكه دخی ديرلر الدج جة دالينك فتي و جيمك سكويه تاوغي جاجر مق
نقول دج دج جت بالداجه اذا محت بها وكچه قرا كواولمغه دخی ديرلر بقال دج دج الليل اذا ظلم الدحرجة
دالك فتي و خانك سكويه والدحراج دالك كسرى و خانك سكويه يولوق دحرجت الشئ دحرجة
ودحرجا لدر دحرج فمتينله و خانك سكويه يولوق بقال دحرجت الشئ فتدحرج المدحرج مدور معناسنه
الدحرجة دالك ضمی و خانك سكوي و رانك ضميمه شول يوالقدر كه اني جعل ديد كاري يوجك يوالقدر
اسلوبند الدروج خمتينله يورنك بقال در ج الرجل والضرب بدرج درو جامن الباب الاول اذا مشي وكندی
يولنه كيمكه دخی ديرلر بقال در ج اي مضى لسبيله وانقراض معناسنه ده كلور بقال درج القوم اي انقراض
اولمك معناسنه ده كلور بقال كذب من دب و درج اي كذب الاحياء والاموات وكندو دن صكره نسلي

خرج
دج

دج

دحرج

دج

تالماق معناسنه ده کلور بقال درج الرجل اذالم مخلف نسلا وبل تمام اولوب ناقه طوغور مامغه دخی درلر
 بقال درجت ناقه اذاجات السنة ولم نشیخ الادراج همزه نك كسر بله كذلك ناقه بل كجوب طوغور مامق
 ورنسنة في دورمك بقول درجت الكتاب اذاطوبته المدرج ميك كسري ووالك سكونيله تمام سنه ده
 طوغور مامق عادق اولان ناقه الاندراج همزه نك كسر بله ونونك سكونيله انقراض معناسنه مثل الدروج
 التدرج على وزن التكریم والاستدراج همزه نك وتانك كسر بله رنسنة بر كسنة في درجه درجه قریب
 ايتك بقال درجه الى كذا واستدراج معنی اذناه منه على التدرج ففتدرج التدرج على وزن التكلف درجه
 درجه رنسنه يقين وارمق الدروج دالك فتي ورائك خيمه شول بلدركه غابت سرعتله كچه بقال درج
 دروج قدح دروج وقدح قافك كسر بله اوق معناسنه در المدرجه ميك فتي ووالك سكونيله مذهب
 ومسالك معناسنه المدرج ففتنبه طريق بقال خل درج الضب اي طريقه ثلاثيلاك بين قد ميك ففتنتف
 يعني تاكه قد مينك مابينه كيرمكه منتفح اوليه سن غالباً او بله زعم ابدلر ايش ودرج درجه نك جمی دخی
 كلور ودرج شول نسنه ديرلر كه انده يازی يازله بقال انفتد في درج الكتاب اي في طيه الادراج همزه نك
 فتيه درجك جمی درومنه قولهم رجعت اراجي اي رجعت في الطريق الذي جئت منه وادراج اقلر معناسنه
 ده كلور بقال ذهب دمه في ادراج الرياح اي هر الدرجه ففتنبه زردبان مرقة معناسنه ودرجه طبقه
 ومرتبه دخی درلر الدرجات ففتنبه جمی الدرجه دالك فتي ورائك فتيه هموزني وزن درجه ده لغت در
 كه درجه مرقة معناسنه درنته لان مرور ايتدی ودرجه كذلك شول قوشه ديرلر كه كندی سياه وقنادلر نك
 ايجي وطاشي بوزاوله بو غرلق دبدك كرى قوش قنادي كي الادراج نك لوفی دخی لطيف ركدر الدرج دالك
 فتي ورائك سكونيله شول شي دركه انده يازی يازله شنه كدرجه ذكر اولندی الدرج دالك خيمه عورنلر
 حردوات قودغی قوتی خفش النسا معناسنه الدرجه كذلك دالك خيمه شول نسنه دركه دورلر دخی اي
 ناقه نك فرجه صوفار لاندن صكره اخراج ابدوب ناقه قوغولدرلر تاكه ناقه انی ولدی طن ابدوب كاولدی
 كي ميل ابله وبونی اكثر ياناقه نك ولدی ضابع اولدقه ابدلر واپوز ياد ايتدی قجن رناقه يه اخر ناقه نك ولدن
 امرمك دبله سلر ناقه نك بوزن وكوزلر بغلر لاندن صكره فرجه بزيان سني دورلر صوفارلر وراق كوزانی
 اول حال وزن ترك ابدلر بس انی طوغور ملی ناقه بوزوسی كي بوری طور لاندن صكره بورندن اول باغی
 چوزلر وفرچندن اول خرقه في چقرلر دخی اولی شمدی طوغوش ولدی طن ابدلر لاندن صكره كوزنده اولان
 باغی دخی چوزلر اول حاله انو كچون برولد احضار ابدلر واولانی ولدی طن ابدوب كا ميل ابدلر بس اول
 نسنه في كوزنه بغلش ابدی كا تمامه ديرلر غین معجه نك كسر بله وشول نسنه في كبورننه بغلش ابدی
 اكاصقاق ديرلر صادمه نك كسر بله وقافله وشول نسنه في كه فرجه صوتش ابدی كادرجه ديرلر الدرج
 دالك ورائك فتيه جمی كلور الدراج والدراج دالك فتي ورائك تشدد بله تراج دبدك كرى قوشدر مذكره
 وموشه اطلاق ولنور فتنكه ذكر اولنان قوشه حيقطان ديسلر جاء ميه نك فتي ورائك سكونی وقافك دخی
 فتيه مذكره مخصوص اسم اولور كه ذكر اولنان قوشك مذكره حيقطان ديرلر المدرجه ميك فتي ووالك سكونی
 ورائك فتيه شول ره ديرلر كه انده تراج دبدك كرى قوش چوق اوله الدرجه دالك فتيه ورائك تشدد بله
 طور اچق دبدك كرى نسنه كه صيبانی انوك ايجنه قورلر دخی بورلك وكردر ادرج كذلك دالك فتيه رموضك
 اسمی در الدج ففتنبه كوزكز ياده قان اولوب واسع اولسی در الدجاء دالك فتي وعينك سكونی
 والفاك مبله ياده قمر اولوب واسع اولان كوز بقال عين دجاء ومحاق كچه لربك اولنده دجاء ديرلر كه بكری

دج

سكونی كچه در واپكجسته سرارد يرلر سبك كسر بله او خيمسنة قلته ديرلر قافك فتيه وتاء مشنات ابله
 كه اوتوزنی كچه در الادج همزه نك فتي ووالك سكونيله رجال طائفه سندن قره اولان كسنة الدعلجة
 دالك فتي وعينك سكونيله كيدوب كده در دالك وعلج عامر بن طفيلك فرسك اسيدر الدج ففتنبه
 اسيدر كچه نك اولنده سيرايتك معناسنه الدجة والدجة اوله دالك فتي ولامك سكونيله وثانية ففتنبه
 رهة من الدهر كبی در و رهة من الدهر مدت طوبله معناسنه در الادج همزه نك كسري ووالك
 سكونيله كچه نك اولنده سيرايتك بقال ادخ القوم اذلسار وامن اول الليل الادج دالك تشدد بله كچه نك
 اخر نك سيرايتك الدجة دالك فتي ولامك سكونيله والدجة دالك فتي ولامك سكونيله اسمی الدج لامت
 كسر بله شول كسنة دركه قويي باسنة قوغی حوضه ابلدوب دوكر الدج ففتنبه مضدر در بقال دج
 بدج دلوجامن الباب الاول المدج ميك فتي ووالك سكونی ولامك فتيه قوغی ابلدوب دوكر كك
 المدج كذلك ميك ولامك فتي ووالك سكونيله بمعناه المدج ميك فتي ولامك فتيه كنان دن رقبيله دركه
 قيافت بلن كسنة لاندن در الدج اهوريتاغی اولان رواهويه بكر جانور كيتاغی اولان كناس الوجش
 معناسنه توج كي وتولج اغاچلر دن وپراقر دن يابلن اوه ديرلر وودولج رالتنه اولان اوه دخی درلر زير
 زمين معناسنه الدمج ففتنبه رنسنه يکيروب انده رلشك بقال دج الشی بدج من الباب الاول اذادخل
 في الشی واستقحم فيه الاندماج همزه نك كسر بله ونونك سكونيله ولامدماج همزه نك كسري ووالك تشدد بله
 والادماج بنشد بالميم بعد الرء المكسورة بونلر جملة سي رنسنه يه داخل اولوب انده مستترا ولمقدرا المنديج
 ميك فتي ونونك سكونيله وميم ثابنتك كسر بله مدورا اولان نسنه التداج ففتنبه وميك خيمه رقاچ كسنة
 بری برهنه معاونت ايتك بقال نداجوا عليه اي تعاونوا الادج قرا كومظم معناسنه المداجه ميك فتي وميم ثابنتك
 فتيه بر كسنة ابله مدار ايتك واپكي يوزلوك ايتك الدماج دالك خيمه اسكل اولمين صلح بقال الصلح الدماج
 اذان في خفاء بعضيلر ايتدی صلح دماج شول صلح دركه تام اولوب محكم اوله الادماج همزه نك كسري ووالك
 سكونيله رنسنه في رنسنه نك ايجنه دورمك بقول ادجت الشی اذالففته في ثوب المدج ميم اولينك فتي
 وثانية نك فتيه درج اولنان نسنه كه دوزاولوب هموار اوله ومدج اوقه دخی ديرلر قدح معناسنه الدملوج
 دالك فتي وميك سكونيله باز ويند معضد معناسنه الدملج دالك ولامك خيمه بمعناه الدمالج دملوجك
 جمی الدملج ميك فتي ولامك فتيه صيرنجق اولوب هموار اولان يول الدهمجة ياشلو كسنة نك
 يورجعی شول ياغی بوقاغلو كسنة نك يورجعی كي اصمى ايتدی دوه نك وفاقج ادمليوب سرعتله يورجسته دخی
 ديرلر بقال دهمج بد هيج الدهاج دالك خيمه ونونك كسر بله شول دوه دركه ابي هر كی اوله بعير فاق معناسنه
 بواصلنه فارسی در معربدر الدهج جمعفر وزنی اوزن رجور دركه زمر دكي در فصل الذال الذاج دالك
 فتي وهمزه نك سكونيله رنسنه بر صولغه كجوب ايتك بقال ذاج الماء بذاجه ذاجا ذاجره جر عا شدد
 اصمى ايتدی ذاج قر بی يرقق معناسنه ده كلور بقول ذاجت السقاء من الباب الثالث اذخر قته كذلك
 ذاج ديرلر قر نك ايجنه اوفورمكه رلش ميدر بللك ايجون لاندن اجمه نك كسري ونونك سكونی وهمزه
 ثانية نك مبله انفعال وزنی اوزن قر بی رلق بقال انداجت القرية اذاتخرقت فصل الرء الر باجة رانك ويا
 موحله نك فتيه حماقت معناسنه ومنه قول الشاعر لم ارجح اى لم ابلدال رايجي رانك فتي وخيمك كسري ويا نك
 تشدد بله شول كسنة دركه الندن كلندن زياده اوكونه بقال رجل ربايجي بفخر با كسثر من فله لار تاج
 همزه نك كسري ورائك سكونيله وتاء مشناله قايو قياق نقول ار تجت الباب وار تاج ناقه

دلج

دج

دهج

دهج

ذاج

رج

رج

ار كنك منبسي اوز رينه رحن بقلعه دخی دیرلر و تاوغك قارخی یومرطه ابله طولغه دخی دیرلر و تاوج قاری
 قراءته قادر اولماغه دخی دیرلر بقالار تیج علی القاری علی مال یسم فاعله اذالم بقدر علی القراءة کانه اطلق علیه
 کما یرج الباب اذا غلقته المتراج میك کسر بله و رانك سکونیه قیو بغلا یحق الت مغلاق معنایه المتراج
 همزه نك کسری و رانك سکونیه یعنی الار تاج بقالار تیج علیه اذالم بقدر علی القراءة ولا نقل ار تیج علیه
 بالتشدید ال تیج رکنشك کلمات سلامت اوزن اولماق بقالار تیج ال رخل فی منطقه بالکسر اذ الاستغلق علیه الکلام
 ال تیج فحقنه بیوک قایو باب عظیم معنایه المتراج رانك کسر بله بعناه ومنه متراج الکعبه بعضیاریتی رتاج
 شول بغلو قیویه دیرلر که ایچنه برکوک قیو سبی اوله المتراج میك فحقنه شول یوللردر که طراجق اوله الار
 تهر بک ایتک بقالار تیج رجه راجمن الباب الاول اذ احرکه و زلزله ال جاعر انك فحقی و جیمك تشدیدیه و الفک
 مدبله اورکی بیوک دوه عظیمه السنایم معنایه ال جرحه رانك فحقی و جیمك سکونیه دخرجه و رنی اوزن
 اضطراب ایتک یعنی حرکت ایتک الار تیجاج همزه نك کسری و رانك سکونیه بعناه بقالار تیج العبر و غیره اذ
 اضطراب و فی الحديث من ركب البحر حین تیج فلا ذمه له یعنی قین تحرک امواجی مضطر باولسه انکیچون مان یوقیر
 التر جرح فحقنه و جیم اولك سکونیه کلوب کتمك بقالار تیج الشی اذا جاء و ذهب ال جرح متر جرحك
 صفی در ال جرحه تهرک اولوب طورن نسنه بقالار کتبه ر جرحه کانه انتمخص ولا تیر لکنها و کتبه تهرک
 دیرلر و تخض خاء معجه وضاد معجه ابله حرکت ایتکه دیرلر و ر جرحه دخی شول کسنه در که غایت سیر لکندن
 اوزرنده اولان تیج تهرک اوله ال جرحه رانك کسر بله حوضه باقی قلان صودر که بولانق اوله و شولر بددر که
 غایت جرب اوله ال جرح رانك کسر بله و جیمك سکونیه رانك اسمی در ال جرح رانك فحقنه و جیمك تخفیفیه
 ارق اولان قیونلر ال جرحه کذلک رانك فحقنه راجل و احدی بقالار تیج ر جرحه ای مهروله و نجه نونك فحقنه
 دیشی قیونه دیرلر و ر جرحه خلا بقل و دوه رانك ضعیفارینه دخی دیرلر ال جرح فحقنه شول نسنه در که قوزینك
 و قولنك قرننن جرح عقیب و لاندنه نسنه اکل ایتزدن اول یعنی انلر کتبتد اخرج ابدن نجاستنه ر جرح دیرلر
 صیبنك ایتد اخرج ابدن نجاستنه عقی دبد کاری کی عینك کسری و فافك سکونیه الیرندج یانك و رانك
 فحقنه و نونك سکونی و دالک دخی فحقنه و الارندج فحقنه کذلک نونك سکونی و دالک فحقنه قره دری جلد
 اسود معنایه فارسیدن معربد فرس دبلند صخرینك کنارندن چقن یرمزه زننه دیرلر که تورکی دلند
 قرخین دبد کاری در ابن السکیت ایتدی زندج دیرلر همزه نك جذفیه الار تعاج همزه نك کسری و رانك
 سکونیه دترمک ارتعادکی ال تیج رانك فحقی و عینك سکونیه و الار تعاج همزه نك کسری بله رقل بری بری اردنجه
 بلدر مسی بقالار تیج البرق وار ع اذا تابع لمعانه الار تعاج همزه نك کسری و رانك سکونیه کثرت ماله و کثرت
 عدده دیرلر بقالار تیج ماله وار تعج عدده و طولق معنایه ده کلور بقالار تیج الوادی اذا امتلاء ال تیج نونك
 کسر بله هندوستان قوزی جوهری ابدین بولفظی عربی ظن ایتزم ال تیج فحقنه متاع مرغوبه اولمق بقال
 راج الشی روجره اذ انفق یعنی صانلوب التسنه و غبت اولنسه التروج تیج علی وزن التکریم و راج ویرمک بقال
 روجت السلعه و التراجع المروج میك ضمی و واک کسری و تشدید بلهر و راج ویرمی ال تیج فحقنه توزغبار
 معنایه الار هاج همزه نك کسری و رانك سکونیه توزقو یارمق بقالار تیج الغبار اذا اثار ال هوجه سیردن
 برنوع در و بوفارسی معرب اولسنه تشبیه در فصل الزاء ال تیج رانك و رانك کسر بله زیت در کرک نقشه
 اولسون کرک جواهرله اولسون ال تیج میك ضمی و رانك و رانك دخی فحقنه مرین معنایه بقالار تیج مزج
 ای مرین و بعضیاریتی تیج التون در و ر جرح شول یوقه بولوده دیرلر که انده نوع حرمت اولور ال تیج رانك

دج

دج

دج

دج

دج

دج

دج

دج

صیه

صیهله دیرسك اوجی و زج شول دمون دیرلر که کوندرک اشاغه اوچنده اولور ال تیج رانك کسر بله و جیمك
 فحقنه زجک جمی الزجاج کذلک رانك کسر بله جمعدر و زجک جمعدر ازجه دینار الازجاج همزه نك کسری
 و رانك سکونیه کوندرک اشاغه اوچن دمورمک بقالار تیج رانك فحقنه و رانك فحقنه دمورنش
 کوندر ال تیج رانك فحقنه کوندر دبله دورمک بقالار تیج رانك فحقنه و رانك فحقنه دمورنش
 ال تیج رانك فحقنه کوندر دبله دورمک بقالار تیج رانك فحقنه و رانك فحقنه دمورنش
 کی ال تیج فحقنه قاش ایچله اولوب اوزن اولمغه دیرلر الازج همزه نك و رانك فحقنه شولر جلددر که قاشی
 ایچله اوله و اوزن اوله و لاج سیرک ادملویه دخی دیرلر بقالار ظلم ازج و نعامه زجاء و نعامه نونك فحقنه دوه
 قوشی و ظلم دوه قوشنك ارکننه دیرلر التزجیم علی وزن التکریم عورت قاشی ایچله و اوزن ایتک بقالار تیج
 المرأة حاجبها اذا فقتته و طولته قال الشاعر و نجن الحواجب و العیونای و کلن العیون کما قال الشاعر علفتها
 بنما و ما باردای و سقیمتها ما باردای الزجاجة رانك فحقنه صرجه الزجاج رانك فحقنه و الزجاج فحقنه و الزجاج
 رانك کسر بله زجاجه نك جمی و زجاج رانك کسر بله زجک جمی کلور کوندردی معنایه الازجاج همزه نك
 کسری و رانك سکونیه برنسنه فی ارغلیوب برندن قیو یومق بقالار تیج ای قلعه و قلعه من مکانه الازجاج قو یومق
 بقالار تیج نفسه المزاج میك کسر بله شول عورندر که برده قرار تیجه ال تیج و ال تیج رانك فحقنه و لاملک سکونیه
 و فحقنه ایتجق یبقال مکان زج و زج ای زلق و زج خفیف اولمغه دخی دیرلر بقالار تیج من الباب الثاني
 اذا خف علی الارض ال تیج رانك فحقی و لاملک کسری و مدبله خفیف اولمق زج معنایه مصدر در کذلک بقال
 زج زج ایچا اذا خف علی الارض التزج فحقنه و لاملک ضمی و تشدیدیه صیرنق اولمق زلق معنایه
 الازج لاملک کسر بله شول او قدر که غایت صیرنق اولمقین یابدن نیز جقر بقالار تیج سم زج تیج عن القوس المزج
 میك ضمی و لاملک فحقی و تشدیدیه قلیل معنایه بقالار عطاء مزج ای و تیج قلیل و و تیج واک فحقی و تاء مثانك
 کسری و حاء مهمله ابله حقیر و قلیل معنایه در مزج شول کسنه یه دیرلر که رقومه لاق اوله و انلردن اولیه
 المزلاج میك کسر بله کلید در مغلاق معنایه الامزلاج ال ابله اچلور و مغلاق مفتاحدن غیریه ایتلار تقول
 زجت الباب اذا غلقته و مزلاج شول عورت در که صغریسی ارق اوله تقول هذه مزلاج اذا کنت رستخاء
 و رستخاء مهمله و سین مهمله و حاء مهمله ابله ذکر اولنن صفتله موصوفه اولان عورندر ال تیج رانك فحقی
 و میك سکونیه مشکى دلدیرمق بقالار تیج القریه من الباب الثاني اذا ملأ بها ال تیج فحقنه عصب معنایه
 المزج میك فحقنه و میم تأیدن صکره همزه مکسون ابله غضبناک اولان کسنه بقالار تیج مالى اراک مر مشای
 غضبان ال تیج رانك و میك کسر بله و جیمك تشدیدیه و فحقنه و الفک قصر بله قوشك قویری دبی اصل
 الذنب معنایه زمی کی و زنا و معنی ال تیج رانك ضمی و میم مشدده نك فحقنه خردوزنی اوزن بر قوشك ایدی دز که
 اکاده برادران دیرلر فرس دبلند ال تیج رانك فحقنه و سکون همزه ابله و فتح میم ابله کورتی دیک اولور بقال
 جاء فی القوم یزاجهم ای باجمعهم و تقول اخذت الشی براجمه و زاجه اذا اخذت کلهم لم ندع منه شیئا لیسکت دن
 بویه نقل اولشدر ال تیج رانك فحقی و نونك سکونیه قره لردن برطافه در ال تیج فحقنه جمی کلور ابو عمرو
 ایتدی زج رانك کسر بله و زجی دخی یابله زج معنایه لغت در ال تیج رانك و فاقانک کسری و لاملک فحقنه
 رنسنه در که کشفه متبیه در و کشف کافک کسری ابله در زبلر التارن قود قلیری تور و وچو بانلر خواجه
 قود قلیری دغر جق و بوفارسیدن معربد اصلی زین بیه دره اکر سن لامی یا لوزر یته تقدیم ایدر سکلامی
 مکسور ایدوب ماقبلن مفتوح قیلر سن و زفایحه دیوسن ال تیج ایش که اخذت و حینه اطلاق اولور عورنك

زج

زج

زج

زج

زج

زوجی اری وارک زوجی عورتی در قال الله تعالی اسکن انت وزوجک الجنة وکاه اولور که هی زوجه دخی دیرل
 وزوج عددده فردک مقابلی در بقال زوج او فردک بقال خساووزکا فردا وزوج معنا سنه بقال شفع اوو تر
 وایکی مناسب سنه نک هر برینه زوج دیرل بقال همان وزوجان نه کم مجموعنه دخی زوج دیرل بقال همان زوج
 نه کم همان میان و همان سواء دیرل وبقول اشتریت زجی حمام وانت تردید ذکر او انی بقول عندی زوجان قال الله
 تعالی من کل زوجین اثنين وزوج محفه اوزرینه اورنلن اورته دخی دیرل انتزعی جمع علی وزن التکریم حقه لندرملک
 التزوج فقتنه وواوک ضمی وتشدد بدله حقه لندرملک یونس انتدی زوجته امراة و تزوجت امراة دیرل و تزوجت
 بامراة کلام عربدن دکلدرو باری تعالی نک وزوجنا هم محور عین دبدکی مؤلدر قراهم بین معنا سنه در
 خدای تعالی نک احشروالذین ظلموا واز واجهم دبدوی قولنه نظر اکار واج بونه قرنه معنا سنه در دبدی و فرا
 انتدی تزوجت بامراة از دشنوه لغی در واز دشنوه بخندن بر قبیله نک اسمی در نه کم ورو انتدی المزاج میمک
 کسری وزانک سکونیه تروجی جوق عورت تر التزاج فقی تاه ضم واوله والمزاجه میمک ضمی وواوک فقیه
 والازدواج همزه نک وذلک کسری به تزه معنا سنه در الزاج فزه بویه فارسیدن معرب در اصل زاک در الزج
 زانک کسری به بنال قوللند غی ایپ که بنادوغری یا بلسون دیه حکم مطمر معنا سنه اصمعی انتدی بولفظ اصل
 عربی میدر یا خود معرب میدر معلوم دکلدر فصل السین السیحة سبنک ضمیله و بانک سکونیه سیاه کام
 التسمیة تانک فقی و سبنک فقی و بانک ضمی وتشدد بدله سیاه کام کیم بقال تسبیح الرجل اذ البسه السیج فقتنه
 قره بوجوق فارسی معرب در السیج والسیحة بقاسرو بکسر کوکک بقیر معنا سنه و بودخی سیم کی معربدر
 و بونک اعلی لسان فارسیدن شتی در و شتی شول کوککه دیرل که کیمه انکله به یا تور الز سباحة سبنک فقی و باء
 تانیه نک کسری به سند و لا یتندن بر قوم در که بصره ده زندان ضبط ایدر دی و اخرند اولان ها عجمه ایچون
 ونسبت ایچون کلندر السیج سبنک فقی و حیمک تشدد بدله لیتن اولمق بقال سیم سیم من الباب الاول اذ لرق
 ما یحی منه من الغایط و دیوار صومغه دخی دیرل بقال سیم الحایط ای طینه السیجة میمک کسری به دیوار صوا یحی
 الت که اغاجدن اولور السیجة و السیجة حرف اولک فقیه ایکی بتک دبدر السیج سبنک فقیه و حیمک تخفیفیه
 شول سود در که صوی جوق اولوب سوبق اولمه ده نیابت مرته ده اوله السیج علی وزن جعفر شول یردر که
 نه قتی بک و نه قتی یومشوق اوله و سیم سیم شول کونه دیرل که نه اسی و نه صوغق اوله و فی الحدیث السیج سیم سیم
 سبنک فقی و حانک سکونیه و الاسیج در یی صوبق و دری صوبق بقال تحت جلد من الباب الثالث فانسیم
 ای قشرة فانقشرو بقال اصابه شتی فسیح وجهه یعنی اکار سنه دو قوب یوزینک در یسن صوبدی السیج
 فقتنه صیرق و یرمضدر که اطباقتند معروفدر و بقال به سیم یعنی انکله صیرق یا خود مرض مذکور و اردر
 التسمیة و التسمی علی وزن التکریم و التکریم صوبق و صوبق کثرت دلالت ایسون ایچون تشدد اولندی السیج
 میمک ضمی و سبنک فقی و حانک تشدد بدی و فقیه ابصر لمش بقال حمار مسیح ای معضض مکدح و نکدح
 طر ملغه دیرل السیج سبنک فقی و حانک تشدد بدله شول دوه در که یا غیله یری طر مار بقال بعبر السیج سیم
 الارض بخفه السیج سبنک فقی و ذالک تشدد بدله بلاخی کسینه بقال رجل سدا ج ای کذاب انتسج بلان
 سوبلی عادت ایدنگ بقال فلان تسدج ای نکذب و تخلق السیج سبنک فقی و زانک سکونیه ایر الاسیج
 همزه نک کسری و سبنک سکونیه اتاکرملک بقال اسرجت الدابة السرجیات سبنک ضمی و زانک فقیه
 صغیر و زنی اوزن و اخرند یاء مشدده ایله اصمعی انتدی شول قلیجار در که سرج ادلو السیجیه نسبت
 ایدر و کاه اولور که کاجو بونک بورنی تشبیه اولنور هموار لکه و انچه لکن السیج سبنک کسری به جرات که

معروفدر

سبج

سبج

سبج

سبج

سرج

معروف در و کاه اولور که کوشه دخی سراج دیرل السیجة میمک و زانک فقیه لایله و سبنک سکونیه شول
 نسنه در که اکافیل و یاغ قوزل السیجة سبنک و حیمک ضمیله طبیعت و طر بقت معنا سنه اصمعی
 انتدی چتکه قومک اخلاق بر اولسه هم علی سرجیة واحدة دیرل السیج سبنک و فانک فقی و نونک
 تشدد بدله شول دوه قوشنک ایر ککنه دیرل که خفیف اولوب نیز بور اوله و بوجماسیه ملحق در
 حرف ثالث تشدد بدله السیج سبنک فقی و لامک سکونیه و السلجان سبنک و لامک فقیه بر نسنه یی
 یونق بقال سلج اللقمة بسلجها من الباب الرابع اذا بلعها وقولهم الاکل سلجان والقضاء لیان یعنی قرن
 بر کسینه بر کسینه دن بر نسندی دین ایدینوب اکل ایلسه وصاحی طلب لندکن بوز دوندورب اکلندر سه
 یو به دیرل دوه سلج حکمه معروف اوقی اولمغه سهال اولمغه دخی دیرل علی ماسیجی السیج سبنک ضمی
 و لامک فقیه و تشدد بدله بر اوند که انی دوه اولنر السیج سبنک فقی و لامک سکونیه و السلوج ضمتنه
 دوه نک سلج اوقی اولمغه ایچی برم اولوب سهال اولمق بقال سلجت الابل نسلی من الباب الاول اذا استطلقت
 بطونها عن اکل السیج السیجة سبنک فقیه قیج معنا سنه بقال سیم الشیء بالضم سباحة السیج سبنک فقی
 و میمک سکونیه مثل سیم قیج معنا سنه بقال سیم فیهو سیم کابقال سیم فیهو سیم و سیم یاغلی و قیج الطعم اولان
 سوده دخی دیرل السیج میمک کسری به سیم ده لغت در بقال سیم فیهو سیم کابقال سیم فیهو سیم علی وزن
 فعیل لغت فیه ایضا بقال سیم فیهو سیم بقال قیج فیهو سیم و سیم زیاده یا غلوا ووب قیج الطعم اولان سوده دخی
 دیرل السیج سبنک کسری به سیم سیم جی بقال قوم سیم سیم مثل محام الا شیماج علی وزن الاستفعال قیج عدا یمک
 السیمج علی وزن جعفر و السیمج علی وزن المزبور هانک و لامک زیاده سیله یا غلوا و لغین خبیث الطعم اولان
 سود السیمج شول دیشی مرکب در که ارقسی اوزن اوله طویل الطهر معنا سنه و اند دخی حال یو به در
 مزبور لک مذکر لری ایچون اطلاق و لغاز السیج فقتنه و زانک تشدد بدله و السیجة اوج کره خراج
 جعفر مق فارسیدن نعر با و تشدد السیج فقتنه و لامک تشدد بدله خفیف معنا سنه و بوحرف ثالث
 تشدید اولمغه خماسیه الحاق و تشدد سیمایج مجرد بر جزیره نک امیدر که کاماش ماغی دیرلانی تعرب
 ایدوب سیمایج دیشلر در السیج بر نوع اغاجدر که هنددن کلور ویشل برده یی دخی دیرل السیج سبنک فقی
 سراج سبنک ضمیله بر موضعک امیدر السیج علی وزن جعفر تشدد معنا سنه بقال سیم سیم ای مشدده
 السیج سبنک فقی و بانک سکونی و هانک ضمیله بمعناه السیج سبنک فقی و هانک سکونیه بل قتی اسمک
 بقال سیم سیم من الباب الثالث و کیمه ایله سیراتکه دخی دیرل بقال سیم القوم لیلتم ای ساروا و سیم
 طیب از مکه دخی دیرل بقال سیم الطیب ای سیمقه و رزکار حکم اسوب یری صوبغه دخی دیرل بقال
 سیم سیم الارض اذا قشرتها السیج میمک و هانک فقی و سبنک سکونیه بل اسد و سیم سیم سیم
 معنا سنه فصل الشین السیجة فقی سیمین ایله باش یاربغی الشیج سبنک کسری به جمعی در الشیج سبنک فقیه
 باش یارمق بقال سیم سیم و سیم شیم من الباب اول و الثاني و شیم کی در یایی یارمغه دخی دیرل بقال شیم
 السفینة العراذل شیمه و حیرانی قطع انکه دخی دیرل بقال شیمت المفازة ای قطعها السیج میمک فقی
 و سبنک سکونی و حیمک ضمیله و السیج سبنک فقی و حیمک کسری و مدله باشی یارلمش کسینه السیج سبنک
 ضمی و سبنک فقی و حیمک فقی و تشدد بدله بونلر کاجو دخی شول قازغه دیرل که باشی انجاش اوله بقال
 وند مشجوج و مشجوج سیم سیم سیم دللکثرة الاسیج فقتنه باشنک جراحتی طاهر اولان کسینه و بوشول
 کسینه در که باشنک جراحتی النده اوله السیج سبنک فقی و حانک کسری و مدله قاترا وازی و قرغه اوزی

الشیج سبنک ضمیله بمعناه

سبج

سبج

سبج

سبج

سبج

سرج

سبج

سوج

سبج

سبج

سبج

بقال شج و شج و شج من الباب الثاني والثالث الشجاع شج و شج و حانك تشد بدله افر جي مرك بقال للبالغ
 بنات شجاع و شجاع بنان استكنه دخی دیرل الشج میك كسر به و شجك سكونی و حانك فخیله كذلک بان استكنه
 دیرل الشج و فخیته قلب گوسته و حلقه معناسنه بقال شرج العیبه لعراها و عیبه عینك فخیله جامدان
 معناسنه و عز عینك فخیله عروه نك جعی در قلب معناسنه و شرج كوكنه اولان كهكشانه دخی دیرل و شرج
 الوادی در اول دخی روده دیرل الاشراج همزه نك فخیله شرجك جعی در و شرج یا بك یارق اولسی الانشراج
 همزه نك كسر به یا بك یارلسی بقال انشراج ای انشقت الشرجیة شجك فخی و رانك كسر به شول یای در
 كه شرج دیدكری انجیدن ایشلنور و اول شول انجدر كه و ز و نالغنه یار بلور و شرجیجه شول طرفه دیرل كه
 خر ماچو پندن ایشلنوب ایچنه قاون و اكبكر نسنه قورل الاشراج همزه نك كسری و شجك سكونیله
 جامدانك قبلر بنی بری بر بنه كچور مك نقول اشرجت العیبه اذا دخلت بین اشراجها الاشراج همزه نك
 فخی و شجك سكونیله شول طوار در كه یومر ده سنك بری بیوك اوله بقال ده اشراج بین الشرج اذا كانت احدى
 خصلیه اعظم من الاخری الشرج شجك فخی و رانك سكونیله شول صواقند یسنه دیرل كه طاشلو وردن
 دوز ره اقه الشراج شجك كسر به و الشرج ج فخیته جعی و شرج بر نسنه یكز بنه دخی دیرل بقال هذا شرج
 هذا ای مثله و نوعه ده دیرل بقال هماغه جی و احدای ضرب واحد و شرج بر موضعك اسمی دره یعقوبایتدی
 شرج بر صوبك ادیدر بنی عیس ایچون و شرج كر جی یغمو و رلو بر بنه دیرل مك معناسنه ده كلور بقال
 شرجت اللبن شرجای نضد الشرجان شجك فخی و رانك سكونیله فرقان معناسنه بقال اصبه افی هذا
 الامر شرجین ای فرقین و هر ابكی رنك كه بری بر بنه مخالف اوله نلره شرجان دیرل و فی المثل اسبه شرج
 شرجالوان اسم الشرج علی وزن التكریم بری برندن اراق دبكك خیاط متباعده معناسنه كه ایلك
 و شلالق دیک اولور و شرج قار شدر مق معناسنه ده كلور الشرج فخیته و رانك ضمی و تشد بدله
 ابكی نسنه بر بنه قار شجق بقال شرج اللحم بالشحم ای نداخل الشفراج شجك فخیله علا بط و زنی كی دیشی
 قیون دیرل مېش ماده معناسنه و علا بط قیون سور یسی دیک اولور و شفراج فارسیدن تعرب و انشدر
 و بواولدر كه عامه بشبار ج دیرل یعقوبدن بو به روایت اولشدر كو یا كبو اصلندن مېشاده ایدی الشراج
 شجك فخی و میك تخفیفیه شج حقیق دیک اولور بقال ما ذقت شماجا ای شیا و بونك اصلی بودر كه
 شماجا دیو او زمی بدكدن صكره اتیلن رهمزه دیرل الشج شجك فخی و میك سكونیله قفتانی سیرك
 دیک كه ایلك معناسنه اولور بقال شجبت الثوب شججه شجج من الباب الاول اذا خطته خیاطه متباعده
 الشجاء شجك فخی و میك سكونی و الفلك مدبله نیز یور وین دوه بقال ناقه شجاء ای سر یقه بنوشج
 جرمن قضاعه نك اوغلی در و بنوشج من فرار نك دخی اسمی در كه دیبان دن در الشرجه قفتانی اراق
 اراق دبكك بقال شرج ثوب شرجه اذا باعد بین الغرز و اساء الخیاطه الشرج شجك و رانك فخیله شول
 چولدر كه سیرك ده قوغش اوله الشج فخیته در یور و شجق نقیض فی الجلد معناسنه بقال شج الجلد
 من الباب الرابع الانشراج همزه نك كسری و نونك سكونیله و التشیج فخیته و نونك فخیله و تشد بدله
 بمعناه التشیج علی وزن التكریم بورد شدر مق بقال شجته اناشیج الشج شجك فخی و نونك كسر به
 در یسی بورد شق اولان كسنه بقال فرس شج النساء یعنی بودر نك در یسی بورد شق اولان ات كه
 بوانك ایو صفتلندن در زیر لجن انك بود نك در یسی بورد شق اولوب شلوار لری اولسه یعنی بودی انلرند
 یومری بر لری اوله ابقلری كوشك اولماز و كاه اولور كه قزغه نك و صفندن شج النساء دیرل خرق الخناج دیرل

شرح

شرح

شج

شج

وخرق الخناج جاء مهملة نك فخی و رانك كسر به قنادی یو لوغش دیک اولور فصل الصاد الصار و ج علی
 وزن الصابون نون كه خر زمه دبدكری اوت در كه ساز اجزاسی دخی قر شمش اوله فارسیدن معرب در
 كذلک هر كله كه انده صاد ابله جیم جمع اولمش اوله معرب اولور و راصاد و جیم كلام عربی كله واحد ده جمع
 اولماز الصوبان صادك و لامك فخیله چوكان در ججن معناسنه در فارسیدن تعرب و انشدر الصوبالجه
 صوبانك جعی الصج فخیته قندیل دیکدر رومی دن تعرب و انشدر الصجبة واحدی الصج كذلک
 صادك فخی و نونك سكونیله زنج دبدكری نسنه در كه ساز التلرندن در عرب طائفه سی قنتنه معروف در
 انی رنجدن دوزر دخی بر بنه اورمغه چالار و اما شول صخ كه كرشله چالار اول عجلره مخصوص در انی عجلر
 چالار بونلر اكسی دخی معربلر در صجحة المیزان كذلک صادك فخیله و نونك سكونیله ترازو كوزی كفه میزان
 معناسنه بود دخی معرب در ابن السكيت ایتدی سجة المیزان دینلر سین ابله الصبر ج صادك كسر به شول
 چو قور در در كه حوض كی فی صوج جمع اولسون دیو ایدر لر عامه خر بفاید و صبر ج دیرل نونله الصهار ج
 كلور جعی البركة المصبرجة شول بر كه در كه انی كره یا پشدر بقال بر كه مصبرجه ای معبولة بالصار و ج
 الصهار ج صادك فخیله صبر ج معناسنه در فصل الصاد الاشراج همزه نك كسری به و صادك سكونیله فریاد
 ایدوب چاغر مق بقال اصخ القوم اصجا اذا جلبوا و اصحاو الصجیع علی وزن التكریم بر نسنه دن قورقوب فریاده
 كلك بقال خجوا اصجوا اصجوا من الباب الثاني الضجج صادك فخی و جیمك فخیله شول ناقه در كه صاغلد فی
 زمانه فریاد ایدر الضجة صادك فخی و جیمك تشد بدله ادمك و طوارك اوازی بقال سمعت ضجة القوم ای
 جلبتهم المضاجعة و اصجا جیمك فخیله اوله و صادك كسر به نایم فتنه و فساد اید شجك بقال ضاجه مضاجه
 و ضجاجة اذا شاعبه و شان و مشاعبه و مشان فتنه و شرا بد شجكه دیرل الضجج صادك فخیله اسمی شرا بد شجك
 معناسنه ده كلور الضرج صادك فخی و رانك سكونیله یار مق شق معناسنه بقال ضرجه من الباب الثاني ای
 شقه المضروجة یارلمش نسنه بقال عین مضروجة ای واسعة الشق الانشراج همزه نك و صادك كسر به
 یارلق بعضیلر انشراج بول و لمقدر ددی اتساع معناسنه بعضیلر اراق و لمق معناسنه در دبدی بقال انشراج
 ما بین القوم اذا تبعاد ما بینهم التضرج فخیته و رانك ضمی و تشد بدله بول شق بقال انشراج بالدم ای نلطخ
 و انشراج بر نسنه پرده سندن طشره چقمق بقال انشراج عن البقل لفائقه اذا انفقت یعنی چن اوئدن غلافی
 اچلسه بو به دیرل و یارلق معناسنه ده كلور بقال انشراج البرق اذا انشق و التضرج علی وزن التكریم
 بر نسنه فی قرمز یبو بامق بروجله كه نك فی قوی و نه خود اچق اوله نقول ضرجت الثوب انشراج بقال انشراج
 بالحمرة و هو دون المشبع و فوق المورد و مورد اچق اولان قرمزیدر لر كه كلرنكی دیکدر و انشراج بولاشدر مق
 معناسنه دخی كلور بقال انشراج انقه بدم اذا ادمه یعنی بورن قناتسه الاضر ج همزه نك و رانك كسر به
 بر نوع كلیم در كه صار و نكلودر و یوكر كه نك دخی انشراج دیرل بقال فرس انشراج ای جواد تشد بدله انشراج
 فخی و رانك كسر به تشد بدله معناسنه بقال عبوض ج ای تشد بدله یعنی زیاده سكرتك المضار ج میك فخی
 و رانك كسر به شول اسكی زلر و كهنه لباسلر در كه حقیر نسنه لده استعمال اولنور اوغلان بری كی مثلا
 معاوڑ معناسنه میك فخی ابله و عین مهمله و زاء معجه ابله ابو عبید ایتدی المضرج میك كسر به و رانك فخیله
 مضار جك مفردی در مضار ج بر موضعك اسمی در الضم ج علی وزن جعفر نسا طائفه سندن فرموده اولوب هر
 عضوی تمام اولان عورتدیرل و فرموده ناقه یده دیرل مذكره اطلاق اولنماز الضجج صادك فخی و وواك سكونیله
 منعطف الوادی یعنی دوه نك و نونكی بالاضواج همزه نك فخیله ضججك جعی در فصل الطاء الطرج طانك ضمی

شرح

صج

صج

صج

صهرج

صج

شرح

ضمیم

ضج

طرج

طسج
عشج
عجج

وآنک سکونی و رانک دخی خیمه قرجه غل معناسنه و الطسوج سبنک تشد بدبله طانک فختندن صکره
 طرف معناسنه و طسوج کذلک ابکی جبهه یدر و رور داند و دورت طسوج در الطساسیج طسوجک جمی در
 فصل العین العشوج علی وزن السفرجل فرموده دوه بعیر فخم معناسنه العج اوز قال لدمق وبل زیاده محکم
 اسوب طیر اخی صاورمق بقال عجت الخ ای استندت و نارت القبار العجج علی وزن الکرم بمعناه بقال عج بعیر
 عجج و فی الحدیث افضل الخ العج والشع یعنی عجت افضل رفیع صولته لبیک دنیلوب قربان قانی اقد بلن در
 العججه زیاده اوز جقار مق بونک مضاعف کلسی فغلت نکرانه دلیل در العجه عینک خیمه شول طعامدر
 که یورطه دن بشورر کوز کوز تاوه ایچنده شوبله طن اولنور که بومولد اوله یعنی عربی صحیح اولیه
 العجاج عینک فقیله و حیک تحفیفله توز غبار معناسنه و تون معناسنه دخی کور العجاجة کذلک غبار
 معناسنه در لکن عجاجة اخص در عجاجندن و عجاجة کذلک عظیم جوق دوه لره دیرلر و عجاجة غارت
 توزنه دخی دیرلر بقال فلان بلف عجاجته علی بنی فلان ای یغیر علیهم یعنی غارت توز بله انلری اورتر
 لا عجاج همزیک کسر بله بل قی اسوب طیر اخی داغفق بقال عجت الخ ای استندت و نارت القبار المعج
 نیک ضمی و عینک کسر بله و فی بعض النسخ العجاج عینک فقیله و حیک تشد بدبله شول کوندر که اند بل مشد
 وله بقال یوم معج و عجاج المعاجیم میله فقیله شول بل در که زیاده محکم لسه بقال رباح معاجیم و هی ضد مهاوین
 و مهاوین کذلک میله فقیله ملائمت اسن بللر در العجج علی وزن التکریم تونله دولدر من التعجج علی وزن التکریم تونله
 طولق بقال عججت البیت دخانا فتعجج العجاج بن رویه بر شاعره او غلنک اسیدر که اول راجز سعدی در عجاج
 دبد بلر بعض شعر نه حی بعج تخناص عججا دبد و کندن او و بقال اشعر الناس العجاجان یعنی افسح شعرا
 عجاجان در که انلرک بری رویه و بری باباسی در نسخ صحاحه بوبله واقع اولشدر اما سوق کلام بری
 رویه و بری او علی در دیک استر تا مل اولنه و بعض نسخه العجاج ابو ربه واقع اولشدر ابن رویه یرینه
 بو تقدیر حه اشکال قلاز و عجاج زیاده چاغر بحیه دخی دیرلر بقال نهر عجاج ای لمانه صوت و غل عجاج
 فی هدیره ای صیاح و غل ارکه و هدیره کور کور حین او تمسند و دوه چاغر مسند دیرلر و صیاح زیاده چاغر بحیه
 دیکدر و هر ذی صوت اولنده عجاج استعمال اولنور کرک بل اولسون کرک بای اولسون بقال رخ عجاج و قوس
 عجاج العججه شول طائفه در قضاعه دن که عین یابله جم اولسد بای حیه دونددر لرها عراج خرج معج دیرلر
 هزار لی خرج معی دیک محلدنه و عججه ناقدنی منع ابدوب عراج دیکه دخی دیرلر بقال عججت بها العجاج
 عینک فقی و حیک سکونیه زیاده چاغر بحیه بقال رجل عججاج ای صیاح العجاج طلو معناسنه بقال طریق
 عجاج ای مثلی عجاج حیک کسر بله و تحفه فله باقه نیک منعند استعمال اولنور لفظ در العذله علی وزن الدرجه
 غرابی و کجک نیمک بقال عذله فلان ولده ای حسن غده المذج میله ضمی و لامک فقیله طلو متلی معناسنه
 العروج خیمته بوقروا جقق عرج فی الدرجه و السلم یخرج عروجا من الباب الاول اذا ارتقی یعنی بوقره
 جقه و درجه فختنله مطلقا یا بوقره سبنک ضمی و لامک فقی و تشد بدبله زدیان دیک اولورو بقال
 عرج ابضا اذا اصابه شیء فی رجه فخرج و مشی مشیه العرجان و لبس مخلقه یعنی قن یا غنه برنسنه
 از مشوب افسق اولسه عرج فلان دیرلر فقه و ذاق اولسه عرج فلان دیرلر کسر بله که باب رابع دن اولور و جمع
 شاء معجه و عین مهمله بله افسق دیک اولور لا عرج همزیک فقیله افسق فی اشکان اولان کسنه العرج
 و العرجان عینک خیمه ابکی دخی اعرجک جمی در الاعراج همزه نیک کسر بله افسق ایمک بقال اعرجه
 الله و فعل تعجبنه ما استعرجه دیرسن ما اعرجه دیرسن زیر شول نسنه که الوان قسندن وله

عذلج

عرج

یاخورد

عرج
عسج
عوسج
عسلج
عفج

یا خود بدنه یا دلش نسنه اوله اندن ما افعله کما لا اسند لفظی ابله و اعراج بر سوری دوه باغشلق
 بقال اعرجک ای و هبتک عرجامن الابل و عرج عین مهله نیک فقی و رانک سکونیه بر سوری دوه علی
 ماسیحی العرجان فحات ثلاثه ابله اعراج کی یوریک العرج علی وزن التکریم محکم اولمین نسنه بقال اعرج
 اذالم بهرم التعرج علی وزن التکریم بنای اکری قلیق و تعرج بر نسنه نیک اوز رینه اقامت ایمک بقال
 عرج فلان علی المنزل اذا حبس مطبسته علیه و اقام التعرج علی وزن التکریم نالکری اولق بقال عرج
 البناء تعرجای میله فتنعرج و تعرج بر نسنه نیک اوز رینه مقیم اولمغهده دیرلر العرجه عینک خیمه و رانک
 سکونیه و العرجه عینک فقیله تعرج معناسنه بقال مالی علیه عرجه و لا عرجه و لا تعرج و لا تعرج کله
 یعنی ای اقامه الاعراج اکملک بقال اعرج الشی اذا انعطف المنعرج اکملن بر بقال هذا منعرج الوادی ای
 منعطفه یمنه و یسره یعنی صاغه و صوله دن نیک اکملن برلری المعراج میله کسری و عینک سکونیه زدیان سلم
 معناسنه و منه لیله المعراج المعارج و المعارج جمی مفاح و مفاتیح کی اخفش ایتدی دبلر سک مفردی
 معراج و معراج قیلر سن میله کسری و فقیله مرقات و مرقات کی و معراج مطلقا جقق یره دخی دیرلر
 مصاعد کی العرج فختنله دانندن افسق اولق و کونشک دولغسی و بعضیلر ایتدی مغرب جاننه امله سیدر
 العرجاء عینک فقی و رانک سکونیه صرلان دبد کری جانور که اکا البلی قورد دخی دیرلر الاعرج ج همزه نیک
 ضمی و عینک و رانک کسر بله صاغر بلان الحیه الصما معناسنه بعضیلر ایتدی اعرج اخبث حیات در که انلو
 اوز رینه صخره دخی و قنده اکره برار بحر و کذا فی بعض نسخ العجاج العرجاء عینک ضمی و رانک فقیله طوار
 صوارمه بر کون و بله و قندنه و بر کون صباح و قندنه صوارمغه دیرلر العرج عینک فقی و رانک سکونیه کعبه
 یولنده بریرک ادبدر العرجی بر شاعر که اسمی در که ذکر اولنن یره منسوبدر که اول عبدالله بن عمرو بن عثمان
 بن عفان در و عرج دوه سور یسندن سکسان مقداری دوه یدیرلر ابو عیبه ایتدی یوزالی مقدان و دخی
 ارتو جقه دخی دیرلر اسمی ایتدی بشیوز دوه یدیرلر بیکه وار عجه العرج عینک کسر بله بر بلوک دوه
 دیکدر عرج کبی که فح عینله در الاعراج جمی در العرج فختنله و نونک سکونیه حربن سبانک اسمی در
 العرج برات در که الحق برلره و دوز برلره بتر العرجه علی وزن الدرجه واحدی و بومعیندن بعض
 رجاله دخی عرج دیو نسیمه اولنشد العسج فختنله یورر کن یو بن اوزدی اوزدی یوریک المعساج
 میله کسری و عینک سکونیه یورر کن یو بن اوزدن دوه بقال بعیر معساج العوسج علی وزن جعفر
 برنوع دکندر العوسجه واحدی و بومعیندن رجالدن بعضنه عوسج دبد بلر العسلج عینک و لامک خیمه
 و العسلوج کذلک عینک و لامک ضمی و لامدن صکره حرف مد بله اغاج بوداقرنده و باغ جیو غنده
 ابتدای شرب چقن فلبس العسالج جمی العسالجه علی وزن الدرجه اغاج فلبس لوب یشرمک بقال
 عسالجت الشجر اذا اخرجت عسالجها الاعفاج انسانندن و تون طر نقلو طوار اردن و رتجیلر دن شول
 نسنه در که طعام معدن صکره کاوار بود ذکر اولنن دوه مثالوده و جتال طر نقلو حیوانات مثالوده اولان
 مصارین کی در و مصارین مصرانک جمی در و مصران میله مصیرک جمی در و مصیر شول نسنه در که
 حیوانک بدوی غدا شکنبه سننه تریه اولنوب اکوار رالعفج فختنله و العفج عینک فقی و فانک سکونیه
 و العفج فانک کسر بله مثل کبد و کبد بوندن و ج لقت اولور و عفج عینک فقی و فانک سکونیه عصا بله اوزمق
 معناسنه ده کاور بقال عفجه بالعصا اذا ضرب بها و بونکله جماعدن دخی ککنابت اولنور المعفاج میله
 کسر بله شول الت در که انو که ضرب اولنور التعفج فختنله و فانک خیمه و تشد بدبله دوه یورر کن اکملک بقال
 تعفج البعیر فی مشیتته ای تعوج العفج فختنله و نونک سکونیه جسته سی یوک اولوب احق اولان العفصاج

عرج

عسج

عوسج

عسلج

عفج

عینک کسر به فرموده و سیمز اولوب کوشك اولان كسنه العاضح هینك ضیله بمعناه بقالان فلانا
 لعصوب ما غصص یعنی فلان كسنه نك اتی محكم در كوشك دكلدر العی عینك كسر به حمارك
 وحشیمی واهلیسی ایكسی دخی برابر در ارادت اولنده و كفار عجدن اولان رجله دخی اطلاق
 اولنور العاوج ضمتنه والا علاج همزه نك فخیله والمعلوجاء میك فخیله ولا مك ضمی والفك مدبه
 والعلیه عینك كسر به ولا مك فخیله علجك جمی وماله مایل معناسنه ده كلور بقال فلان علج
 مال كی بقال ازاء مال المعالجة میك ضیله والعلاج عینك كسر به بر نسنه ده دور شوب چالشق مزاوله
 معناسنه بقال عالجت الشی معالجة وعلاجا اذا زاولته ومغالیه ایچون دخی كلور بقال عالجت الرجل
 فخلجته علجا غلبته الاستعلاج همزه نك وتلك كسر به غلیظ اولق بقال استعلج جلد فلان اذا غلط
 المستعلج میك ضمی ولا مك كسر به غلیظ اولان نسنه بقال هو مستعلج الخلق العی عینك فخی ولا مك
 كسر به محكم معناسنه در بقال رجل علج ای شدد علج لا مك كسر به بریده بریك ادی در كه قوی
 زیاده جوقدر وعالج دخی شول دوه به دیر كه علجان اوتلیه العلجان فختنه برجنس اغاچدر كه اندن
 مسواك ایدر لر العی فختنه خرما العینك فدائل نه دیرل اشاء النخل معناسنه واشاء همزه نك فخی والفك
 مدبه صغار نخله دیرل واحدی اشاء در الاعتلاج رك اوئی وزمق بقال اعتلجت الارض اذا طال بناها واعتلاج
 موجلر بری برینه طوقنغه دخی دیرل بقال اعتلجت الامواج اذا التطمت العین علی وزن جعفر نونك
 زیاده سیله شول ناقه در كه اتی سق اولوب مجمع اوله مكتنز الحی معناسنه المعلیج میك ضمی وهانك
 فخیله هچین معناسنه كه لدمه وانه بد اصل اولنه هچین دیرل العی عینك فخی ومیك سكونیله سیرده
 سرعت ایتك معجك قلبی در كه معج دخی سرعت سیر معناسنه در بقال معج من الباب الثالث اذا سرعت
 فی السیر التمع فختنه ومیك ضمی وتشدد بدله سیرده طوغری یورما مك اعوج جاج فی السیر معناسنه
 بقال نعمت الحیة اذا نلوت فی مرها العوج علی وزن جعفر ایلان معناسنه در العی عینك ضیله ومیك
 فخی وتشدد بدله كذلک ایلان معناسنه در وقطرب ایتدی اول معج در سبب وزن وزن العوج عینك فخی
 ومیك ضیله شول او قدر كه ائلد قده طوغری كنیه العیج شول سوده دیرل كذلومه قویله حالاكه طعمی
 متغیر اولیه كذا فی بعض نسخ الصحاح العی عینك فخی ونونك سكونیله دوه میباش اوكر تكدن برنوعدر یولار بنی
 چكوب كیر ویتی اوزرینه ردایمككه بقال عجت البعیر اعجه من الباب الاول وعنج قوغه یاردم ایچون ایدر
 بلغه دخی دیرل بقال عجت الدلو عجاومنه قولهم هذا قول لا عجاج له اذا ارسل علی غیر ریه العی عینك فخی
 دوه باش اوكر نك معناسنه وفی المثل عود یعلم العی عینك فخیله قوجه دوه دیرل العجاج عینك كسر به
 شول ایدر یاخود دوه قولانی در كه یورك قوغه نك اشغه سنه باغلد قدن صكره براوجن دخی قوغه اغاچنه
 بغلر لر قوغه یه وقوغه نك كنار نه یاردم اولسون دیوچنكه قوغه نك كناری قوپسه اول ایدر طوتروچنكه
 قوغه خفیف اولسه اترك عجاجی شول سمج در كه قوغه نك بر قولاغی نكله عرقوته بغلنور و عرقوت عینك فخی
 وقافك ضیله قوغه اغاچی در كه جمی ع ای كلور العوج عینك ضیله اتوك ایوسی جواد لیل معناسنه العن جیج
 نلی وزن القنادیل جمی كلور العیج غصنفر وزنی اوزن عظیم معناسنه در العوج فختنه اكری اولق بقال
 عوج الشی من الباب الرابع العوج همزه نك فخیله اكری اولان نسنه واعوج بره مزخوبلو اولان كسنه
 بقال رجل اعوج ای مسیء الخلق العوج عینك كسری وواوك فخیله اكر بلك معناسنه اسم در ابن
 السكیت ایتدی هر نسنه كه راوزرنده دكلودوره انده اكر بلك وار ديك مراد اولنسه فیه عوج دیرل عینك

فخیله

عج

عج

عج

فخیله وهر نسنه كه رده اوله و دین مقوله سی اوله ومعاش مقوله سی اوله یعنی امر معنوی اوله فیه
 عوج دیرل عینك كسر به اعوج رانك اسمی در كه بنی هلال قبیله سنه ایدی الاعوجیات و بنات الاعوج
 كه ایوانلردن عبارتند ذكر اولن انابه منصوب در ابو عبید ایتدی اعوج كنده دیکله معروف
 قبیله ده ایدی انلردن بنی سلیم الوب صكره بنی هلاله وار مشدر عرب ایچنده اعوجندن اشهر واعوجندن كثیر
 النسل ایقر بوقدره كتاب الفرس ده اصمعی ایتدی ابتداء عوج بنی اكل المزارك ایدی بنی هلال بن عامره صكره
 وار مشدر العوجاء عینك فخی والفك مدبه دوه نك ارق اولننه دیرلر وعوجا یایه دخی دیرلر قوس معناسنه
 العوج عینك فخی وواوك سكونیله بریده اقامت اتمك بقال عجت بالمكان عوج ای اقامت به وعجت غیر
 بالمكان اعوجه یتعدی ولا یتعدی وعوج دوه نی یولار یله دوندر مكه دخی دیرلر بقال عجت البعیر اعوجه
 عوجا اذا اعطفت رأسه بالرمم وعوج دوه نك معناسنه بقال فلان ما عوج علی شی ای ما یرجع عنه المعاج
 میك فخی ایدله مصدر در كذلک دوه نك باشن دوندر مك معناسنه الانعیاج اكلمك بقال انعاج علیه ای
 انعطف العیج طوریجی وافف معناسنه التعویج علی وزن التكریم عوج معناسنه كه اقامت معناسنه ای در
 وتعویج اكك معناسنه دخی كلور التعوج فختنه وواوك ضمی وتشدد بدله اكلمك بقال عوجت الشی
 فتعرج الاعوجاج همزه نك وواوك كسر به اكلمك بقال اعوج اعوجا المعوجة میك ضیله اكری بقال عصا
 معوجه ولا نقل معوجه میك كسر به العاج فیل كکی عظم الفیل معناسنه العاجه واحدی العواج سیمویه ایتدی
 عواج صاحب عاجه اطلاق اولنور عواج برلفظدر كه بونكله ناقه زجر اولنور منعی وزجر مراد اولد قده العوهج
 علی وزن جعفر بونی اوزن معناسنه كرك اهو قسمندن وكر ك دوه قوشی قسمندن كرك ناقه قسمندن اولسون
 العیج عینك فخی ویانك سكونیله بر نسنه به انتذات اتمك ابن السكیت فرادن بویله نقل اتمشدر بقال
 ما العیج من كلامه بشی ای ما العیج به وبنوا صد ما عوج بكلامه دیرلر ای ما التفت الیه كویا كه بونی عجت الناقه دن
 اخذ ایتشدر در عطف ورجوع معناسنه ابن السكیت ایتدی ما عجت بالشی دیرلر عینك كسر به لم ارض به
 معناسنه وصویه قانماق ومنفق اولماقی معناسنه ده كلور بقال شربت ماء ملحافا عجت به ای لم ارض به
 وتناولت دواء فاعجت به ای لم انتفع به فصل العین المعالج میك كسر به دوز سكر دن ات بقال فرس معالج اذا
 جرى جریا لا یختلط فیه العیج عینك فخی ولا مك سكونیله ات هموار سكر تمك بقال غلیظ غلیظ من
 الباب الثاني التولج فختنه ولا مك ضمی وتشدد بدله ظلم وتعدی ایتك بغی معناسنه العیج عینك فخی ومیك
 سكونیله از اناجیمك بقال غیج الماء بغیجه غمیج من الباب الثاني والاربع ایضا العیج والغیجه عینك فخیله وضیله
 جرعه معناسنه الغیج غیج عینك ضیله ایكسنده دخی ونونك سكونیله اوله وضیله نایله باز شكل معناسنه
 بقال غیج الحاریه غیج الغیج فختنه ونونك ضمی وتشدد بدله ناز اتمك الغیجه عینك فخی ونونك كسر به
 ناز ایدر عیج عورت الغیج فختنه پیر اولان كسنه در لغت هذیلده شیخ معناسنه العوج عینك فخیله وواوك
 سكونیله طوراك كوكسی واسع اولق بقال فرس عوج اللبان ای واسع جلد الصدر ولا یكون كذلک
 الا وهو سهل المعطف یعنی یو بنی یومشق اولور و عوج اكلوب ایدی قات اولغه دخی دیرلر بقال عجاج یعوج
 ی ثنی وتعطف فعمل انفاء العجاج ثانك كسر به یوكلو ناقه فاسج معناسنه فاسج دخی حامله اولان
 رقه یه دیرلر ابو عبید ایتدی فاج شول ناقه یه دیرلر كه حامله اوله وحامله اولغه حسی زیاده اوله
 اصمعی ایتدی فاج شول ناقه در كه بکیت اولوب حامله اوله الافجاج همزه نك كسر به یولوب
 عاجر اولق بقال عدا حنی افج ای اعی وابتهر وعدو سكرتمكه واعیا یورلغه وانتها صولغه دیرلر وافجاج
 دوكنك وقانماق معناسنه ده كلور عربلك بئر لا یفجی وفلان بحر لا یفجی دید كلری دوكنك

عج

عج

عج

عج

عج

عج

عج

قوت و دو کبر مجرديک اولور الفج فانك فتي و حيمك تشديد بله ابكي طاعنك اراسنده اولان واسع يول
 و فتي يابك كرسن چكوب باغرنن اراق ايمكه دخی ديرلر تقول فجت القوس افجها من الباب الاول اذا
 رفعت و ترها عن كبد هاي فتي يابك باغرنن كرسن چكوب ايراع ايسك الفجاج فانك كسر بله فلتك جعي
 و فتي ابكي اياغي برى برندن ايرمغه دخی ديرلر بقال فجت مابين رحلى افجها فجامن الباب الاول ايضا اذا فجت
 الفجاج ميمك خيمه ادينى ايرجى كسسه بقال فلان فتي مفاجا التفاج ادينى اير و قومق الفجاء فانك
 فتي و الفك مدبله شول يابدر ككه كرسى باغرنن اراق اوله بقال قوس فجاء و فجاء اذبان و ترها عن
 كبد هاي فتي كرسى باغرنن اراق اولسه الفج ففتنبله يابك كرسى باغرنن اراق اولق و اياق برى برندن
 اراق اولق و فتي خيمه اقبعدر فجت و فتي حاء ميمك تشديد بله اياقلىنك اوچن برى برينه قريب
 بصوب اوچن برى برندن ايرمغه ديرلر ته كم عن قريب كلوران شاء الله تعالى الا فتي ففتنبله اياقلىن
 برى برندن اراق بصن كسسه بقال رجل اى بين الفج الابجاج همزه نك كسر بله دوه قوشى صاغنىق
 بقال افجت النعامة اذ ارمث بصومها و صوم صادق فتيه دوه قوشى نك نجاسى ابن الاعراب ايتدى
 افجاج سرعت ايمك معناسنه دخی كلور بقال اى الرجل اذا اسرع الفج ميمك خيمه و حيمك تشديد بله شول
 طوار طرقي دركه مدور اولوب اياق بوش اوله و ديشلر دركه مقبول طرقي نور سته اولن در الفج فانك
 كسرى ايله هندی قون بطنج شامى معناسنه كه اول شول قاون در كه اكافرس دبلنه خربزه هندی ديرلر
 و قاوندن و سائر فواكه دن خام اولوب اولينه فتي ديرلر فانك كسر بله الفجاج فانك فتيه و حيمك سكونيله
 سوزى چوق اولان كسسه كثيرا لكلام معناسنه الفج همزه نك فتيه فتي ظاهر اولان كسسه و فتي اياقلىنك باشى
 برى برينه قريب اولوب اوچلىرى اراق اولقه ديرلر الفج ففتنبله حانك خيمى و تشديد بله اياقلىرى برى برندن
 اراق اولق فتي بقال بفتح ساقاه انجكلىرى برى برندن اراق اولق معناسنه و فتي برى برينه قريب اياقلىرى
 ايتدى فتي فتي كى درو فتي اتور دقه ابكي اياغن ايرمق الفجاء فانك فتي و الفك مدبله ايتدى فتي بقال
 دابة فجاء الفج فانك فتي و حانك سكونيله الفج اولان كسسه نك يوره مى بقال فتي فتي فجامن الباب الرابع كذا وجد
 فى النسخ المحضة مضبوطا الفج فتي فتي كى دركه فتي اتور دقه ابكي اياغن ان سن اجمقدر الافجاج همزه نك
 كسر بله صاغنىق طوارك ابكي اياغن ان سن اجمقدر صاغنىق بول بقال فتي فتي فجامن الباب الرابع كذا وجد
 و خلوه حانك فتيه صاغنىق طوارك ديرلر الفج ففتنبله غدن خلاص بولق معناسنه بقال فتي فتي فجامن
 الباب الرابع الفج فانك فتي و رانك كسر بله دما فخر بولان كسسه الفج فتي فتي فجامن الباب الرابع كذا وجد
 غمك فتي فجامن الفج فانك فتي فتي فجامن الباب الثاني معناه الفج فانك فتي و رانك سكونيله اودى اولن عضو
 غورت معناسنه و فتي ككه و خوف محله دخی ديرلر و فتي فتي فجامن الباب الثاني معناه دكه و رانك ابكي اياغن
 ارسنه دكه فتي ديرلر الفج ان كذا فانك فتي و رانك سكونيله ابو عبید الله انك سندن كرى و لابت ايله
 خراسان ديد كرى و لابت دراصمى ايتدى سجنستان ايله خراساندر الفج فتي فانك فتيه غدن خلاص
 بولق الفج فتي فانك فتيه ديدلر و ديوار منالوده اولان دكلر واره لقلره كه اولور كه فريه مطلقا اراق
 معناسنه دخی كلور بقال بنهما فريه اى افراج الفج فانك كسر بله شول كسسه در كه سرى صقليه بقال
 رجل فريه لى لا بكم السر الفج فانك و رانك خيمه كذا لك سرى صقابين كسسه ديرلر و فريه
 كذا لك شول يابدر ككه كرسن اراق اوله افراج رانك كسر بله و الفج فانك فتي و رانك
 كسر بله معناه افراج همزه نك فتي و فانك سكونيله شول كسسه در كه اوتورق رلى برى برينه
 فتيه زياته بيوك اولد و غندن اوتور و بوحالت انكرا حبشيلر ده اولور الفجاء فانك فتي و رانك

سكونيله مؤنثى الافراج همزه نك كسرى و فانك سكونيله ايتدى انكشاف معناسنه بقال افراج الناس عن
 طريقه اى انكشاف ايتدى خلق بولندن ايرلدلر و فتي لا يترك فى الاسلام مفرج و مفرجك معناسى
 عن قريب كلور اسمى ايتدى مفرج ميمك خيمى و رانك فتيه و حاء ميمك ايله در جيم ايله اولمى فتيه دكلر
 كه حاء ميمك ايله اولمى مديون مستغرق معناسنه اولور و ابو عبید ايتدى محمد بن حسنى ايشتم كه
 مفرج حانله و حيمه روايت اولور ديدى شول كسسه ككه حيمه ر و ايتدى شول مقتول معناسنى
 ديدى كه شول كسسه اراغ اوله كه بومقوله مقتولك ديتى بيشا المالدن و بيلور و ابو عبید ايتدى مفرج
 حيمه شول كسسه يه ديرلر كه اسلامه كلور و كسندى مولى المولات ايدى كه اول مقوله كسسه بر حنايت
 ايلسته ديتى بت المال اوزرينه اولور زرا انوك عاقله سى اولماز الفروجه فانك فتي و رانك تشديدى
 و خيمى ايله تاوق يا ورسى بلج معناسنه الفراج فريه حيمه جعي در المفرج ميمك خيمى و رانك كسر بله
 يا ورسى تاوق بقال دجاجة مفرج اى ذات فرار فريه الفروج فانك فتيه و رانك خيمى و تشديدى تاوق
 يا ورسى و او كى اچق قفتان قبا معناسنه كذا فى بعض نسخ الصحاح الافراج بشر كن قوزينك در ديتى
 قوز و مغه ديرلر بقال افريج جلد الحلى اذا سوى فيس اعاليه يعنى اوش اوزن بريان اولور كن قوزينك با شاسه
 بولر ديرلر الفراج فانك كسر بله دوه نشانلرندن بر نشانك اسمى درو برى رانك دخی ايدى الفج فانك فتي
 و شول كسكونيله طوارك بولر ايدى رانك اياقلىنك ايرمق بقال فتيه فتيه فجامن الباب الثاني اى فريه برى برينه
 الفج على وزن التكرم معناه بقال فتيه فتيه فجامن الفج على وزن التكرم على وزن التكرم
 مثل الفج و زنا و معنى يعنى اوتور دقه ابكي اياغن ايرمق و فتيه فتيه فجامن الفج على وزن التكرم على وزن التكرم
 فلان يتفج عرقا اذا عرقت اصول شعره و لم يسئل يعنى قلىنك ديتى در لسه و لكن درى اقسه فلي فانك
 فتي و لامك سكونيله بوموضعك اسيدى بصره ايله ضرر بيننده مذكر و منصرف درو فلي كوچك ارمك ده
 اسمى درو فلي ظفر بولمغه دخی ديرلر بقال فلي الرجل على خصه بولم فلي فجامن الباب الاول و فلي من ريات الحكم
 و حاء بولم يعنى قاضيه يالكر كن كندوى غالب ظن ايلور فلي بولم معناسنه ده كلور بقال فلي الشى بينهم
 الفج فجامن الباب الثاني اذ اقسه و برنسته ابكي اياغن ايرمق معناسنه ده كلور بقال فلي الشى فليين اذا
 شققته نصفين الفلوج فتيه فلي جعي در باره معناسنه و فلي جعي كلور فانك كسر بله
 فلي معناسى عن قريب كلوران شاء الله تعالى و فلي فرض معناسنه ده كلور بقال فلي الجزية على
 القوم اى فرضتها عليهم ابو عبید ايتدى بوقفير فلي ماخوذ درو و فلي فلي عن قريب كلور ان شاء الله تعالى
 الفج يى سورمكه دخی ديرلر انك ايجون بقال فليجت الارض للزراعة و كل شى شققته فقد فليجت
 الفلوج فانك فتي و لامك خيمى و تشديدى شول و دركه زراعت ايجون اصلاح اولتمش اوله الفلاج جعي كلور
 و بوسيدن فلوج ديدلر فريه رانك ادنا الافلاج مظفر قلى بقال فليجت الله عليه و بقال الفج الله حجت
 اى قومها و اطهرها الفج فانك خيمه اسمدى ظفر معناسنه الفج فانك كسر بله بومعروف اوچلك اسمدى الفج
 فتيه فليجت لغت دركه نهر صغير معناسنه در الافلاج همزه نك فتيه فلي جعي درو فلي ديشلر ديتا ايله
 ربا عيانك مابنى اراغ اولمقدرو ثيا شول دورت ديش دركه اغرك اوكونه ايكيمى اشاغيد و انكى
 بوقار و ده و ربا عيات رانك فتي و يا مثانك تخفيفيه شول دورت ديشلر كه اضى ديشلر بله ثيا بيننده
 اولور الافلاج ديشلر سيرا اولان كسسه و مملرك مابنى اراغ اولمغه دخی افلي ديرلر الفجاء مؤنثى بقال رجل افلي
 لاسنان و امرأة فلجاء لاسنان ايتدى بومقوله رده اسنانك ذكرى لازمدر الفج ميمك خيمى و لامك فتي

فسيح

فضيح

فليح

فسيح

فريح

وتشدد بدله اوك ذبشي سيرك اولن كسسه بقال زجل مفلج الثنايا اي منفرد جها يعني ديشلري سيرك معناسنه
 كه متر اصك مقابل در كه متر اص الاسنان ضاده مفلج تشدد بدله ديشلري ضيق ديك اولور الفاج
 لامك كسر بله السهم الفاج ديسه ل ستم فائز مراد اولور يعني مقصوده ايريشن اوق القفير الفاج ديشلر
 بر معروف اولك مراد اولور فلي معناسنه وفالج بر بلك دخی اسيدر وفالج بر موضعك اسيدر كه ال اياق يا خود
 سائر عضو عملدن قالمقدر بقال فلي الرجل على البناء المجهول وفالج بر جلك اسيدر ككه فالج بن خلاوة
 الاسجعي ذر ومنه قولم انامن هذا الامر فالج بن خلاوة اي برى ويعزل منه يعني اندن برى ويعيدم و بونك بيانى
 بودر كه انيس نام كسسه اسير لرى قتل ايدر كن فالحه ايتشدر انيسه معاونت ايتز ميسن اولدخى انبرى
 من ذلك جيش المفلوج ميمك فحقيله وفانك سكويه فالح مرضيه ميتلا اولن كسسه وفالج شول دوه يه
 ديرل كه فرموده اولوب ابكى هر كى اوله كه انى سند ولايتنده دول ايجون كتورر شه كم روم ولايتنده دخی
 دول ايجون حفظ اولنق معتاد در الفايحة فانك فحقى ولا ملك كسر بله جادر شقه ل ندن بر شقه التفليج على
 وزن التكرم اياق يارلق بقال ثقلجت قدمه اي تشقت الفترج على وزن جعفر عجم طائفه سنك
 ال اله الوبر قص ايسنه ديرل لسان فارسيد بوسكه بنجه ديرل كه خوراز دپخه ديك اولور الفوج
 فانك فحقى و وادك سكويه انسان طائفه سندن بر جماعته ديرل الفوج خمتينله والافواج همزه نك
 فحقيله فوجك جمى الافواج فحقينله والافواج جمى الفايحة ابكى مرفع رك پيننده اولن واسع
 ربه ديرل ركرك بك يراولسون كرك قوم اولسون الافاجه همزه نك كسر بله سرعت ايتك وسكرتك الفيج
 فانك فحقى ويانك سكويه كندى اياغيله سكر دن يعني پياده اولوب سكر دن كسسه فارسيدن معرب ذر
 بيك ديك اولور الفوج خمتينله فيحك جمى ذر سكر معناسنه الفيج على وزن جعفر شول نسنه دركه
 انوكه شراب او يطرل فارسيدن معرب ذر وكاه اولور كه خمره دخی فيهم ديرل فصل لفاق القبيج فانك فحقى وبانك
 سكويه كلك ديدك لرى قوش حمل معناسنه فارسيدن تعرب اولنشدن زيرا كلام عرب بلك قافله جيم
 بر ككه ده جمع اولماز القبيجة قافك فحقى وبانك سكويه بر كلك ديك اولور مذكره ومونته شاملدر و اكر
 مذكر دبلنور سه يعقوب ديسور زيرا فيهم نك اخر نه تاو خدت ايجون داخل اولنشدن كذالك نعامه دخی دوه
 قوشينك ار ككنه ودشسنة متناول اولور و اكر ظليم ديرل سه ار ككه مخصوص اولور و فحله قوغن اريسك
 ار ككنه ودشسنة يرا و اكر يعسوب ديرل سه ار ككى مراد اولور و دراجه تراج ديدك لرى قوشك ار ككنه
 و ديشسنة اطلاق اولنور اكر حيقطان ديسلر ار ككنه مخصوص اولور و بومه يعقوش ديدك لرى قوشك
 ار ككنه و ديشسنة يرا صدى ديسلر يا خود فياد ديسلر ار ككنه مخصوص اولور و حبارى طوى ديدك لرى قوشك
 قوشك ار ككنه و ديشسنة مستعمل اولور و خرب ديسلر خاء معجمه و اء مهمله ابه ار ككنه مختصر اولور و بونك
 امثالى جو قدر بونقدر بجه صاحب مفلج لخبارى حوز ماده ديدكى مخالف اولور فصل الكرك ككافك ضى
 و رانك فحقى وتشدد بدله قولن كره معناسنه فارسيدن تعرب اولنشدن التكرج على وزن التكرم والتكرج على
 وزن التكرم ايتك كوف طوبى فاسد اولق بقال كرج الخبر و تكرج اي فسد وعلاء خضره يعنى شك عارض
 اولدى التكرم ككافك فحقى ابه جعفر وزن كسسه صقال اولان كسسه ائط معناسنه وكوسه بر جنس بالقدر
 دز ياده كه دستره كى خور طوى وارد الكبيجة ككافك كسر بله او يلك ايكال ككافك فحقيله ولا ملك كسر بله
 كبيجة نك جمى الكبيجة كذالك جمع در هاجمه ايجون ككشدر فضل اللام اللج دوشك بقال ايجت به الارض مثل
 لبثك اجدلت به الارض يعني رن دوشور سلك بوبله ديسن پس با تعدي ايجون اولور و ليج بالرجل و ليط به

فترج

فوج

قيح

كرج

كوج

كيج

لج

برسن بنا مجهول وزن فن بره اور لسه و طور ركن دوشسنة اللج لامك فحقى وبانك كسر بله دوشسنة
 نسنه بقال برك ليج يعني كس ترو قبيله نك دوه سى اولر اطر افندن چوكسه طور سه رها و رلشه شيه
 ولد غيچون برك ليج ديرل الحاج والحاجة ايسنه دخی لامك فحقيله عناد ايتك بقال لجت نيل حاجا و حاجه
 من الباب الرابع الجوج لامك فحقيله و حيمك خيميله معاند الجوجه بعناه والهاء للمبالغة و بقال لجت نيل من الباب
 الثاني لغة فيه ايضا الملاحة ميمك ضى و حيمك تشدد بدله خصومته جكشوب عناد ايتك لجة همزه نك
 ه زنى وزن الجوج معناسنه در قرار و ابى اوزن بقال زجل لجة اذا كان الجوجا الحاجه على وزن الزلزلة برسنه ي
 اعزده كدرمك بقال ليج المضغعة فى هه اي ردها للوضع يعنى لقمه ي اغرنه چينمك چون كدرور و حاجه كلامه
 زرده دخی ديرل التاجلج على وزن التدرج كذالك كلامه تردد معناسنه اللج لامك فحقى و حيمك سكويه
 جعفر وزن اوزن تردد اولنان نسنه بقال الحق ايلج والباطل ليلج اي يرد من غيران ينفذ اللجة لامك فحقيله
 خلقك اوازى و كور لديسى الاتجاج همزه نك كسرى ولا ملك سكويه اختلاط معناسنه بقال لجت الاصوات
 اي اختلطت و بقال التجم العراجاى اختلطت مواجه اللجة لامك خيميله بوسكه صوالج بعنادا ومنه بحر لى و ل
 كذالك لامك خيميله قلم سيف معناسنه التاج على وزن التكرم در بك صوبه طالمق بقال لجت السفينه اي
 خاضت اللجة يعنى در بك صوبه ظالدى اليانجوج يانك ولا ملك فحقيله برا غاچدر كه انكله بخور لنور لى اليانجوج
 والانسج على وزن السفيرجل فيهما بانجوج لعتل دركه بانجوج بخور ايجون يا قلن اغاچدر رته كم الان مرو رايتدى
 بانجوج بفنعل والنسج افنعل وزن اوزن در اللج لامك فحقى و حانك سكويه قح قننه يا شيق بقال لجت السيف
 وغيره بانجوج اذا نشب فى الغمد يعنى قلم كندى قننه يا شيه چقمسه لصب كى اللج لامك فحقى و حانك
 كسر بله طار ير بقال مكان لاج اي ضيق الملاحة ميمك فحقيله طار ير مضايق معناسنه لانسج ميمك ضى وتانك
 فحقيله صغيق يرد يكد راصمى و وائنده ملحد كى الاتجاج همزه نك كسر بله ولا ملك سكويه برسنه ي
 بر كسسه ي مضطر قلق بقال النجبه الى ذلك الامراى الحاء والتحصه والتخاص حائله وصادله كه مهملتين در الحاء
 كى مضطر قلق معناسنه در التاج على وزن التكرم فارسدر مق تخليط معناسنه نقول لجت عليه الخبر لانسج
 اذا خلطته و اظهرت غير ما فى نفسك الخوجه على وزن الدحرجه كذالك فارسدر مق بقال لوجت عليه الخبر
 اذا خلطته عليه لارج لامك فحقيله وزانك سكويه و اللزج خمتينله برسنه بلسك اولوب اوزمق بقال لارج
 الشئ من الباب الرابع اذا تخطت و تدد يعنى اوزنسه و تخطط طائين مهملتين ابه تدد معناسنه و حريص اولق
 معناسنه ده كاور بقال لارج اذا غرى ب اللزج لامك فحقى وزانك كسر بله بلسك اولن نسنه التلارج على وزن
 التكرم لارج و لوق بقال للطعام او للطيب اذا صار كالخطمى قد نلج يعنى طعام يا خود طيب خطمى كى حالت
 غلسه نلج ديرل و باستنى يوب كيرى تمام ياك ايتامكه دخی ديرل يعقوب ديسر و بولر و ايت اولنشدن و نلج
 بانك قور يخه يوز طو نسنه دخی ديرل بقال نلج النبات يعنى اوت قور يخه يوز دوتجق صوبى بلسك
 ياور خطمى صوبى كى اللج لامك فحقى و عيىنك سكويه ضر بك الم ورمى و درى يقمى بقال لجه الضرب
 ي الم و احرق جلده اللارج الم ورمى بقال هوى لاج يعنى قنن حيت قلبى يقسه بوبله ديرل الافاج همزه نك
 كسر بله و فابله مفلس اولق بقال الفلج الرجل اي افلس المفلج ميمك ضى وفانك فحقيله مفلس اولان كسسه
 بقال الفلج فهو مفلج كما بقال احصن فهو محصن واسهب فهو مسهب و بواج ككه فحقيله ككه سى قياسه
 مختلف در اسهاب كثير الكلام اولغه و احصان اولمكه ديرل عقد كاخ معناسنه اللج لامك فحقى و ميمك سكويه
 انك اطر ايله بيمك بقال لاج الطعام من الباب الاول اي اكله باطراف الفم الملاجم ميم اولينك فحقى و ميم ثانياك

لج

لج

لارج

لج

لفج

لج

کسر به اغراضك هر طرفي دل بشدكي بده ذلك ملائم معنائه ميک فتي وغين معجته نك کسر به التاج فختيله
 وميك ضمي وتشد بد به ابو عمرو ايتدي تلج لفظ كي درون لفظ طاء معجته ايله دلي اغراضك كز در ب طعامدن
 ياك ايتك بقال را بته بتلج بالطعام مثل بتلظ واسمي دلي ابو عمرو كي در بوروا يته اللامج لامك فختيله بن
 نسته نك اداسي ومنه قولهم ما ذقت شيا ولا ما جالجت ولا عنده بلماج اي ما ذقت شيا وشماج شين معجته نك
 فختيله شي خقيده در زر التاج على وزن التكريم صفرا كشي ديدك كرى طعامي بدرمك نلهين معنائه بقال
 ما لجواضيه فهم بشي اي مالهتوا يعني مهمانه طعامدن اول صفرا كشي ويرند بلر اللامج لامك فتي وميك سکونيله
 واللامج لامك فتي وميك کسر به اللامج فعيل وزني اوزن نبعية ذكرا و لور کله لرد در معنای مستقلى يوقدر
 ابو عبيد و ايتك بقال شي سمج سمج سمج قبح اولن نسندي ديرل اللامج لامك فتي وهانك سکونيله
 بر نسندي قنديلين خريص اولسه اللامج دوه يا وريسي انسن امكه خريص اولق بقال الهج الرجل اي لهجت
 فضاله رضاع امهاتها كبو حينه دوه نك مهنه سني بغلر را تا كيا وريسي امهيه اللهجه لامك فتي وهانك سکونيله
 دل لسان معنائه فختيله دني لغت در بقال فلان فصيح اللهجه وفصيح اللهجه اي فصيح اللسان التلهج على
 وزن التكريم طعامدن اول صفرا كشي ويرمك نلهين معنائه نقول لهجت القوم نلهيجا اذ الهنتهم و سلقتم
 الالهياج على وزن الاحيار سود تمام و بنمايوب بعضي بعضنه قارشق ككرو و بنجلين در هر نسنه ك قارش
 قاتش اوله بقال رايت امر بن فلان ملها جايي قن حالري مشوش اولسه بوبله ديرل و كوزه او بخو كلكه دني
 ديرل بقال الهاجت عينه اذ اختلط بها النعاس و نعاس نونك خيميله ابتداء نوميه ديرل اللهوجه على وزن الدرجه
 ابرام ايتكه ديرل بقال لهو ج الرجل امره لهو جه اذا ابرمه ولهو جه بر نسنه في تمام بشور مكه دني ديرل التلهو ج
 على وزن التدرج بعناه بقال لهو جت اللحم ولهو جته اذ لم نتم طبعه يعني زياده بشور مسك الملهو ج ميك
 ضمي ولا ملك وواوك فختيله تمام بشمين نسنه بقال شواء ملهو ج اذ لم ينفع وشواء شينك كسر به ريان
 معنائه در فصل الميم الما ج ميك فتي وهمز نك سکونيله طوز لو و اجي اولن صوا جاج معنائه موج الماء
 يوج موج من الباب الخامس المي ميك فختيله اغزدن صوبي اتق بقال ج الرجل الشراب من فقه من الباب
 الاول اذ رمي بالانجياج همزه نك كسر به حمره مق بقال انجت نقطه من القلم اذ ارششت الما ج بقال شيخ ما ج
 كجر بقه ولا يستطع حبسه من كبره يعني اغزي يارن ضبط ايتكه قادر اولسه شيخ ما ج ديرل و احق ما ج دني
 ديرل شول احق كسنه يكه اغزندن سلياري اقه و ما ج شول ناقه يه دني ديرل كز ياده ياشلوا و لغله بوغازندن
 صو كله الما ج ميك خيميله و الما ج ميك خيميله اغزندن كان سليار بقال المطر مجاج المزن يعني بلودك اغزي ياري در
 كه مزن ميك خيميله و زاء معجته نك سکونيله بلوده ديرل و بقال العسل مجاج الحبل يعني اربنك بال اغزي يار بدر
 و مجاجه صقندي معنائه ده كلور عصان كي الما ج على وزن الدرجه كتابي مشوش قلوب عيان
 يازمق نقول مجاجت الكتاب اذ ائحته ولم يبين الحروف و تبين ثاء مثلثه ايله مشوش قلوب و مجج الرجل في خبره دني
 ديرل قن كه خبري بيان ايتيوب مشوش سوبلسه الالهياج ات سكرتكه بملق قانازدن اول بقال الما ج الفرس
 اذا بدا بالجرى قبل ان يضطرم و الما ج اطراف ولا يته جقوب كتمك بقال الما ج الرجل اذا ذهب في البلاد الما ج ميك
 فختيله مرجحه بكر و ردا ندر فارسيدن مغرب در كد فارس سبي ماش در بوروج معنائه الما ج ميك فتي وهانك
 سکونيله قيو ايجنده اولان قوغه يي ديرتلك دولسون ديوب بقال نجت الدلوم من الباب الثالث اذ اجتبت بها ونهزنها
 حتى تمثلي ونهز نونيله و زاء معجته ايله قوغه يي صوبي او رومق دولدر مق ايجون و فحج جماع معنائه ده كلور قال
 الاحممي بقال نجتها اي جامعها مذحج ذال معجته و زاء معجته ايله مجدوزني اوزن يچندن بر قبيله نك باباسي در كه

لهج

ما ج

ميج

فحج

مذحج

مذحج

مذحج بن محارب بن مالك بن زيد بن كهلان بن سبادر سيميو يي ايتدي مذحجه ميم نفس كله دن در الما ج ميك
 فتي و رانك سکونيله شول يره ديرل كه انده طور او نلور و مرج الخطباخر اسانده بر يرك اد بدر و مرج راهط شام
 شر بقاء بر يرك اد بدر و بوندن ما خود در يوم الما ج ديدك كرى كه مروان بن حكيمك فحاك بن قيس الفهري
 اوز بنه واردي كوندن و مرج القلعه لامك فختيله بر يره بر منزلك اد بدر و مرج طواري مرعاه صليو يرمكه
 دني ديرل نقول مرجت الدابة امرجهان من الباب الاول اذ ارسلتها رعي و بوندن در ياري تعالى نك مرج
 البحر بن بله قيان يبور دني يعني بحر بني صاليو يردى و وجهه كبرى بر بنه قارشوب ملتبس اولماز لور و مرج
 كاه اولور كه مرجدن تخفيف اولنوب هرج و مرج ديرل فتنه و فساد معنائه نك كاسه كر كدر الامراج
 همزه نك كسر به مرج معنائه در اخفش ايتدي بر قوم امرج البحر بن ديدك كرى بر بنه قارشوب ملتبس اولماز لور و مرج
 و امرج ناقه ولدن رافق طغر جق ايجنده هنوز قان ايتكن بقال امرج التاقيه اي الفت ولدنها بعد ما بصير غرسا
 و دما و غرس غين معجته نك كسر به شول دري در كه ولدله بله دوه و امرج فختيله حركت ابدوب مضطرب
 اولق در بقال مرج الخاتم في اصبعي من الباب الرابع اي قلق مثل جرج كه جرج دني جيمينه حركت ايتدي
 ديكدر و مرج فاسد اولغه دني ديرل بقال مرجت امات الناس اي فسدت و مختلط اولغه دني ديرل بقال
 مرج الدين و الامر يعني اضطرب و تشوش و منه الهرج و المرج فتنه و فساد معنائه و مرجك سكوني هرجه
 مناسبت ايجوندر الما ج ميك فتي و رانك سکونيله قارشق ديكدر بقال امرم ميج اي مختلط الما ج شول
 او در كه تنوي يوقدر قال الله تعالى من مارج من نار اي نار لا دخان لها يعني جان اول دخان سر زار دن
 خلق اولن سدر الما ج ميك فتي و رانك سکونيله ايتيونك او فاغيدر صغار لواء معنائه الما ج ميك
 فتي و رانك سکونيله بر نسنه يي بر نسنه ايله قارشق ديكدر بقال مرج الشراب خلطه بغيره و مرج باله دني ديرل
 غسل معنائه الما ج ميك كسر به باعث تركيب اولان كقيفيت پس مارج شراب شول نسنه در كه
 شراب انكله خلط اولنور و مارج بدن شول نسنه در كه بدن انوك اوز ربه تركيب اولنور عناصر دن نكه وار
 اسد الما ج جزمكه بعضي يرده اسكا اذك دني ديرل فارسيدن مغرب در و لسان فارسيدن اصلي موزه در
 المواجعه ميك فختيله و رانك كسر به موز جك جمعي جوريله جوار يكي هاجمه ايجوندر و اكر ديلر سلك هايي
 حذف ابدوب مواز ج ديرسن المشج ميك فتي و شينك سکونيله قارشق ديكدر بقال مشجت بينهما مشجان من الباب
 الاول المشج على وزن التكريم قرشمش نسنه الامشاج مشجك جمعي در بتيك جمعي ايتام كد و كي كي بوسيدن
 نظفه امشاج ديرل ارك منيسنه كه عورنك منبسي ايله حيش قاشه قارشق ديكدر الما ج ميك فتي و شينك سکونيله
 سيرده سرعت ايتك بقال معج الحمار و الما ج من الباب الثالث اذ السرعاو معج دوز يور يكه دني ديرل بقال
 فرس فلان مرعي اي مرمر اسهلا و دوه كوشاكي انسنك مهنه سن اراشدر مغه دني معج ديرل بقال معج الفصيل
 ض ع امه اذ الهزه و قلب فاه في نواحيه لبتكن منه وله زاء معجته ايله ياري انسن با شيله اور مقدار ايتك و قنندن
 المعوج ميك فختيله على وزن فعول سريع معنائه بقال فرس معوج اي سريع الما ج ميك فتي و لامك سکونيله
 اغراضيله مهنه ييتناول ايتك بقال ميج الصبي امه من الباب الاول اي رضعها يعني صبي انسن امدي الامتلا ج چكوب
 صور مق بقال امتلج الفصيل مافي الضرع اذ اتمصه يعني اغز بله چكوب صور سه الاملا ج همزه نك كسر به
 امرمك ارضاع معنائه الاملاجه بركه امرمك و في الحديث لا يحرم الاملاجه ولا الاملاجتان يعني بركه
 و كي كره امرمك حركه رضاع حاصل اولماز الما ج ميك فتي و لامك سکونيله مهنه من كسنه و منه قبل للرجل
 مشجان و مصمان فتنه بركسنه غابت خستندن و دناء تندن دوه يي مسه دوه مهنه من امي و دوه مهنه من صور جي
 ديرل الما ج لامك فختيله ماله ديدك كرى الت در كه انكله ديوان بالحق يا خود كر ج صوار لور فارسيدن مغرب بدر الما ج

مرج

مزج

مشج

معج

ميج

موج

ميك فتحي وواوك سكوبيله اضطرار ايتك بقال ماچ البحر جوج موجا من الباب الاول اذا اضطربت لمواجهه
 وناسك كثر تده واضطرار به دخی استعمال اولنو وبقال الناس جوجون المجهه ميك خيميله فان دم معناسنه
 برا عرايدن دفتت مهجته روايت اولنش قاني دفتن ايتدم ديك محله بعضيل ايتدي مهجه قلبه اولان قن در
 خاصه وروح معناسنه ده كلور بقال خرجت مهجته اي روحه الامه همره نك وهانك خيميله يوفقه
 معناسنه كلور بقال شم امه اي رقيق الامه جان كذلك ميك خيميله يوفقه سوده ديرلر لما هج معناه بقال لبن
 ماچ اي رقيق فصل النون النونج نونك خيميله وهمره نك خمي وميله كلك ذهاب معناسنه بقال ناچ
 في الارض يناچ نووجا من الباب الثالث اذ هب الننج نونك فتحي وهمره نك كسر بله حر كت ايتك بقال
 ناچت الريح ناچ ناچ اذا حر كت ونش شول سرعته كچه دخی ديرلر كه صوفي ظاهرا وله بقال لاه ناچ اي مر
 سريع مع صوت وبقال نش القوم على البناء للمفعول اذ الصابهم ريح ذات نشج النونج نونك فتحي وهمره نك خيميله
 حر كت ايتدي بقال ناچت فتحي نووج النناج نونك فتحي وهمره نك سكوبيله دعاده تضرع ايتك بقال ناچ الى الله
 قعالي من الباب الثالث يصا اي تضرع النناجات ناچات الوام كچه قوشلر نيك او توجيلري صاچات الوام
 معناسنه وهام كچه ايجنده اوتن قوشه ديرلر يقوش كي مثلا النناج نونك فتحي وبانك تشدد بيله قاني اواز او
 تشدد الصوت معناسنه وقالن اواز لو كچه انه لنناج ديرلر وبناج كذلك اوتورق يرينه ديرلر دير معناسنه
 يقال كذبت بناچت اذ احبقت يعني قن باللسه بيله ديرلر النناج نونك خمي وبانك تخفيفيله اوتورق يرنن
 يل حقيق قوان معناسنه كه اكر دام دخی ديرلر راء مهمله نك خيميله وبناج الكلب ونشج الكلب لغتدر بناج الكلب ده
 ونشج الكلب ده حاء مهمله بيله كد كلب اوازي ديك اولور النناجي نونك خيميله اوازي قالن كلب النناج نونك كسر بيله
 بریده بر كوك اديدر كه اني عبدالله بن عامر احيا تشدر الا نجات همره نك وبانك كسر بيله مر في اولان ادوييه
 ديرلر جوهری ايدر بن ظن ايدر كه بومعرب اوله منبج ميك فتحي وبانك كسر بيله بر موضعك اسمي در چنكه
 بر نسنه اول موضعه نسبت اولسه بائي مفتوح ابدوب منبجاني ديرلر منظراني ونخبراني ديد كلري كي الايعان
 همره نك فتخيله ونونك سكوبيله وبانك فتخيله شول خيميله در كه كلش وششمش اوله وكلام عرب بيله بونا اوزن
 همين ابكي كلشدر يوم ارويان ونجین انجان جوهری ايدر بعض كتابلرده انجان حاء معجه بيله ضبط
 اولمشدر امانم ابوسعيدن وابوالغوثندن و بونلردن غير بدستام خيميله در دروار و نان صعوتلوا اولان كون بوم
 ارويان وليله ارويانه اي صعبه النناج نونك كسر بيله دول الننج بقال نجت الناقة على مام بسم فاعله تنبج ناچا
 الننج نونك فتخيله دول الملق بقال نجهها اهلها نجانم البات الثاني الانتاج همره نك كسر بيله انك يا خود غیری
 طوارك طوغور مسی قریب اولق بقال انتجت الفرس اذ احان نناجها يعقوب ايتدي انتاج طوارك حامله اولدی
 ظاهرا ولغه ديرلر فرسده وناقده استعمالی برابر در النونج نونك فتخيله وتانك خيميله طوغور مسی قریب
 اولان طوارك بقال هي نونج ولا بقال منتج بضم الميم اللنتج ميك فتحي وتانك كسر بيله مفعول وزني ووزن اسم
 زماندر طوغور جوق وقت معناسنه بقال انت الناقة على منبجها اي الوقت الذي نتج فيه النتيجه تر زماندر طوغور
 طوارك بقال للشائين اذ اكناسنا ولحده هما نتيجه وبقال غنم فلان نتاج اي في سن واجدة النجيم نونك فتحي
 وچميك كسر بيله چمان جراحتن اقمق بقال نجت القرحة نتج نچچمان الباب الثاني اذ اسالت بافيها النججه نجر بك
 ايتك بقال نجت الرجل اذا حر كته ودوه في حوض اوزرينه دوندر مكه دخی نچچمه ديرلر بقال نچچ بيله اذا
 ردها على الحوض وفكری دوندر مكه دخی نچچمه ديرلر بقال نچچ امره اذاهم بولم يعزم عليه وخوف قنده
 دخی ترده ايتكه نچچمه ديرلر الننججات چو غلوب سولومك بقال نچچچ لجه اي كثر واسترخى الننج نونك

موج

موج

ماچ

موج

نچچ

نچچ

نچچ

فتحي وخاء معجه نك سكوبيله قوي ايجنده قوغه في طولسون ديوتجر بك ايتك بقال نجت الدلو من الباب
 الثالث وهولغه في نجتها اذا خضضتها يعني قن سن قوغه في نجر بك ايتك بوبله در سن ونچچ جماع ايتك
 مناسنه ده كلور بقال نچچ الرجل المرأة اذا باضعها ومباضعت مجامعت معناسنه در النججه يريوفقه قيمقدر كه
 نلومندن چقر قن نلوم دوه اوزرينه يوكلدسه يعني سودك ايتدي اقمق الندقدن صكره دوه يوكلدسه
 دوه اوزرندن نجر بك اوانفله نكرار يوفقه قيني النور وكاه اولور نچچمه دخی ديرلر چميك تقدييله ا ما بونك
 وجهه حتى معلوم دكلدر الننج نونك فتحي وسبك سكوبيله بز دو قومق بقال نسج الثوب بنسجه نچچمان الباب
 الاول والثاني ونسج ابكي بل يري يرينه مقابل كلكه دخی ديرلر بقال نسجت الريح الريح اذا تعاورت ربحان طولاً
 وعرضاً يعني قن كدراوك اوزرينه ابكي دوه رلور زكاراسه بوبله ديرلر زيارك ارجي اريشنه ارقري كلكين
 روكار كدخی طولاً وعرضاً مقابل كلكه سي اكا تشبيهه ونشدر النساچه نونك كسر بيله جلا هلق صنعني المنسج
 ميك فتحي وسبك فتحي وكسر بيله بز دو قومق يحق الت كك اطرانق ديرلر كتب لغتك اكر نندن فهم اولنان دخی بودر
 وصاحده الاداة التي يد عليها الثوب للنسج ديدوكي بومعنايه حمل اولق ممكندر ومنسج الفرس لك كوركي التي
 اولان يردن ريشانه اسب معناسنه الانتساج دو قومق ومنه قولهم ضربت الريح الماء فانتمجت له ذلك
 الطرائق يعني صوبوزنه امواج نسج اولندي ديرلر تشبيهه بالنسج اريش فاعيل يعني مفعول اولق اوزر شنه كم
 كاه اولور ارجه راسچ ديرلر بقال فلان نسج وحده يعني علمده وسائر هنر ده نظيري يوقدر و بونك اصلي
 بودر كه ثوب چنكه در كاهه چكلكه زياده ايجه غابت اعلا اولسه انوك منواله يري دخی يناچر اما چنكه در كاهه
 چكلكه زياده ايجه اولسه انوك منواله نچچه رايچون نچچه اريش قومق ممكن اولور والنسج نچچته بيله صواقدي
 ربحراي مامعناسنه الانتساج نچچچ جمع صواقق رلر معناسنه الننج نونك فتحي وسبك سكوبيله والنسج
 نونك فتحي وسبك كسر بيله بوغور كي اغلق رفع صوب ايتكسرن بقال نسج البكي ينشج نچچا ونشچا اذ اغص
 باله كافي حلقه من غير انتخاب وانتخاب حاء مهمله بيله اغلركن اوازن قالد رمغه ديرلر وچاركو كوسنده اوازن
 دوندر مكه دخی ديرلر بقال نشج الحمار بصوت نچچا اذ رده في صدن كذلك نلومده اولان يا خود كو بيله اولان
 اچولمكده لاه لان نسنه قاييوب اوازي اسدلسه نشج الرق والحب والقدر ديرلر النضج نونك فتحي وضادك
 سكوبيله والنضج نونك خيميله وضادك سكوبيله يش اريشوب كالي بولق وات بشوب يومشع بقال نضج
 الترواللم نضجوا نضجمان الباب الرابع اذ ادرك النضج نونك فتخيله والنناج بشمش واولمش نسنه ونجته اولن
 فكره دخی ديرلر بقال رجل نضج الراي حك الراي الانضاج بشورمك بقال نضجه انا النضج على وزن التكرم
 ناقه بل كچوب ولد طوغور مامق بقال نضجت الناقة بولدها اذ اجازت السنة ولم تنج المنضج ميك خيميله
 وضادك كسري وتشدد بيله شول ناقه كبل كچه ولد كتور ميه المنضجات منضجك جمع بقال ناقه منضج ونوق
 منضجات النج فتخيله باض خالص اولق بقال نچچ اللون نچچ نچچمان الباب الاول مثل طلب يطلب طلبا
 ونچچ سمرمك معناسنه دخی كلور بقال نجت الابل تنچچ نچچمان الباب الرابع اذ اسمنت وقيون تن يوب قلبه
 تقيل كلكه دخی ديرلر بقال نچچ الرجل اذا اكل لحم الضان فنقل على قلبه الناجه عينك كسر بيله اناقه بعضلر
 ايتدي نايجه شول ناقه در كاه اوزرندن نچچ وحش صيد اولور ونچچا وحش ديوبقرو حشيه ديرلر وناچجه
 شول يره ديرلر كه دوزاوله ارض سهله معناسنه لنواچ شول دوه لدر كه سرعته يوررلر بقال نچچت
 الناقة في سيرها بالفتح اذا سرعت لفة في معجت النججه نونك فتحي وعينك سكوبيله ديشي قيون وديشي
 صغرايك معناسنه النناج نونك كسر بيله والننجات فتخيله نچچه نك جمع ونچچا رمل صغرلر معناسنه دخی

نسج

نسج

نضج

نچچ

کاور کذلک نفعه نك جمعی اولمق اوزن ولا يقال لغیر البقر من الوحش نعا ج الانعاج همز نك كسر به قومك
 دوه لری سمر نك يقال نفع القوم اذا سمعت ابلهم منعج ميمك وعینك فحقله بر رك ادبر النعجان فحقنله طوش
 بجره مق يقال نفع الارنب اذا نار الانعاج همز نك كسر به بجره اتق يقال انفعته انا النفع نونك فحق و فانك
 سکونیه یومرده دن یاوری چقمق يقال نفع الفروحة من بیضتها اذا خرجت ونفع قالدر مغه دخی دیرل
 يقال نفع ثدی المرأة فحقنها بنفعه نفعها اذا رفعه النعاج نونك فحق و فانك تشد به کبر وفخر صاحبی اولوب
 بیوکلن کسبه يقال نفع اذا کان صاحب فخر و کبر الناجحة هر نسبه نك که ابتدای قرونه کله اکانا بجه دیرل
 تقول نفعت الریح اذا جاءت بقوة و کاه اولور که بغموری جوق بلوده دخی نا بجه دیرل بل سبیلله اولد غیون
 نك بر نسبه غیرك اسمی اطلاق ایدرل انوك سبیلله اولد غی ایچون و نا بجه کوبك مسکینه دخی دیرل
 فارسیدن تعرب اولنشدن النواج بجه نك جمعی و نواج ایا کورک او جلری در بونك دخی مفردی نا بجه کاور
 و نا بجه مالی زیاده ایدن نسبه دخی دیرل عرب طائفه سندن بر نك قری طوغسه هنیالک الناجحة دیرل
 یعنی مالک زیاده ایدن کسبه مینارک اولسون دیرل زیرا انوك مهن الوب مالک ضمیمه ایدر سن مالک زیاده
 لولور دیک قصد ایدرل و نواج المسك نا بجه نك یعنی کوبك مسکینك جمعی در الانتعاج زیاده اولمق النفعه
 نونك فحق و فانك کسر به یا ی قوس معنایه کسب دبد کوری اغاج پاره سندن اولور و بعضیلر حائله
 دخی استعمال ایتشلر و ابو سعید نفعه حائله کلدکی معلوم دکلدر دبدی الانتعاج ارتفاع معنایه در يقال
 انتفع جنب البعیر اذا ارتفع یعنی دوه نك یا نلری سروب منفع اولسد النهج نونك فحق و هانك سکونیه اشکاره
 یول طریق واضح معنایه و نهج یولی اشکاره قلن يقال اعمل علی ما نهجتك و یوله کیکه دخی نهج دیرل يقال
 نهجت الطريق اذا سلکته و نهج صولیوب نفسی نیز نیز الوب ورمکه دخی دیرل يقال نهج نهج من الباب الرابع
 و فی الحديث ان رأی رجلا نهج ای ربومن السن و بلهت و يقال فلان نهج فی النفس فاوری ما نهجه الانهجا
 صولونمق يقال نهجت الدابة ای سرت علیها حتى انبهت و انهار راء مهله ابله علی وزن الانفعال صولمق معنایه
 و زاسکیمک معنایه ده کاور يقال انهج الثوب اذا اخذ فی البلی و بلی بانك کسری و لا ملک فحقله اسکیمک
 معنایه در و ابو عبید ایتدی انهج الثوب دیرل نهج الثوب دیرل و نهج یول اشکان اولمغه ده دیرل يقال نهج
 الطريق ای استبان و صار نهجا و انجمانه النهج ميمك و هانك فحقله نهج معنایه در که طریق دیک اولور المنهجا
 ميمك کسر به کذلک نهج معنایه در الانهجا همز نك كسر به یول اشکاره اولمق يقال نهج الطريق ای استبان
 و صار نهجا و انجمانه و نهج زاسکیمکه دخی دیرل يقال انهج الثوب اذا اخذ فی البلی و ابو عبید ایتدی نهج الثوب
 دیرل بلکه انهج دیرل الاستنهجا همز نك كسر به رکسبه نك یولن طوغقه دیرل يقال فلان یسنه نهج سیدل
 فلان ای مالک مسلک فصل الوالو نهج و اوک فحق و ثانك کسر به کثیف اولان نسبه و نهج اولوا لمعه دخی
 دیرل يقال فرس و نهج ای مکتنز و اکتناز بر نسبه جمیع اولوب صق اولمغه دیرل الوالو نهج و اوک فحقله کثیف
 معنایه در و نهج الشی و نا بجه من الباب الخامس اذا کشف بوز بید ایتدی و نا بجه کثرة لم و و نا بجه کثیر
 شم در و ابکی کله ده دخی جسامت و فخامت مراد در الاستنهجا همز نك كسر به بر نسبه نك تمام اولمق
 يقال استوخ الشی ای تم و کل و يقال استوخ نبت الارض اذا غلق بعضها بعض و تم یعنی اوت تمام اوزیوب
 بری برینه طولشسه بوبله دیرل و استنهجا مال جوق اولمغه دخی دیرل يقال استوخ المال ای کثر و اصبی ایتدی
 استوخ الرجل من المال دیرل چنکه مالی جوق ایتک دلسه المونجه ميمك ضمی و ثانك کسر به اوقی جوق اولان بر
 و ج و اوک فحق ابله و لا بت طائفه بر شهرک ادبر و فی الحديث امر و طابت و طيبها الله عز و جل بوج بونکله

نفع

نهج

و نهج

طائف غزاسی در الوج اکیر دبد کاری کورک که ادویه قسندن در فارسیدن معرب در الودج والوداج فحقنله
 اولد و اوک کسر به نایم بر طمر در بیوند الودج و اوک فحق و دالك سکونیه و دج دبد کاری طمر دن قان المق
 يقال دج دانتك ای قطع و دجها که طوارک و دجن قطع ایتک انساندن فصدا ایتک کیدر و و دج اصلاح ایتک
 معنایه ده کاور يقال و دجت بین القوم و دج من الیاب للثانی ای اصلحت الودجان فحقنله ابکی قرن داش
 اخوان معنایه ده يقال بنس و دجارب همایعی نلرنیز مز یولد اشار در حر به و و دجان و دجک دخی نشیه سی
 کاور بیوند اولن طمرل معنایه الوسج و اوک فحق و سبک کسر به دوه نك بر نوع سیرا تسیدر يقال وسج
 البعیر سیج من الیاب للثانی الایساج همز نك كسر به دوه یی سکر تدرمک يقال و سخته انا اذا حلتته علی الوسج
 الوسجة و اوک فحق و سبک کسر به اغاج کوی نهج درخت معنایه الوسج و اوک فحق و سبک کسر به
 و رملک يقال و سجت العروق و لا اغصان اذا شمتک الواجحة شول قرابت رحیمه که بری برینه اولشور يقال
 و سجت بك قرابة فلان ای شمتک الوسج و اوک فحق و سبک کسر به اسمدر اوکی معنایه و کوندر اغاجنه
 دخی دیرل التوشیح علی و زن التکریم او رملک يقال و شجها الله تو شجها ای قرنها جمعا الوشحة شول نسبه در
 کدیفدن اوروب ابکی اغاجک از اسند قریوب انوکله مجلس رک طاشورلر الولوج الحج و اوک ضمیمه اولد
 و لا ملک کسر به نایم کیرمک دخول معنایه يقال و ج یج و لو جاء لجة من الباب الثاني اذا دخل سیمویه ایتدی
 بونك مصدري و لوج کلی حال که بوصیفه مصدا در غیر متعدی مخصوص صدر و حلت فی معنایه قصد ایتکه
 بناء در الابلج همز نك كسر به ادخال يقال اولجه ای ادخله و باری تعالی نك تو ج الليل فی النهار تو ج
 النهار فی الليل دبدکی الطول یا مده کجه کوندره قائلوب اقصر یا مده کوندر کجه قائلد غنه بناء در الابلج
 همز نك كسری و ثانك تشدید به افتعال در دخول معنایه الموالج کیرجک رلر ميمك فحق و لا ملک کسر به
 يقال الموالج ای دخل مداخل الوجه فحقنه بر مکندر یا خود بر معان در که یولیلر یغمور دن یا غیری فسنه دن
 انکه کینورلر الولوج کذلک فحقنله و الالوج و نهج نك جمعی کیرجک رلر معنایه الوجه و انک ضمی و لا ملک
 فحقله همز و زنی اوزن کیرمسی جوق اولان ادم و منه قولهم رجل خرج لوجه ای کثیر الخرج و الدخول
 الوجه و اوک فحقله خالص دوست خاصه و مقرب معنایه الوجه راغر بدر که انسان عارض اولوب زیاده
 الم و رر التوج ثانك فحقله شول یتا قدر که وحشی اولان جانورلر اکا کیم ب یتورلر ده ج کبی و زنا و معنی
 سیمویه ایتدی توجک ناسی و اودن منقلب در ز یا بوقوع و زنی و زنی در که تفعل و زنی و زنی اسم کلام
 عربده بولنماز ما فوع و زنی و زنی اسم جوق قدر الوجه فحقنله او داسی در حر النار معنایه الوجه و الوجهان
 و اوک فحق و هانك سکونیه اولد و فحقله نایم آتش یا غق معنایه يقال و هجت النار نهج و هجا و هجا اذا
 انقدت لتوهج فحقنله و هانك ضمی و تشدید به آتش یا غق يقال و هجت النار اذا توقدت و توهج طیب راحه سندن
 دخی استعمال اولن و يقال توهجت راحه الطیب ای توقدت یعنی راحه کرم اولدی و جواهر بلدن مسنه دخی
 توهج دیرل يقال توهج الجوهر اذا نلا لا الابهجا اتشی یا غق يقال او هجتها اذا اوقدتها الوجه و اوک فحقله
 و هانك کسری و مدله آتش یا غق يقال لها و هج ای توقد فصل الهاء الهمج ورم کبی در و زنا و معنی یعنی بر نسبه در که
 ناقه نك مسنه اولور التهمج علی و زم التکریم شیشورمک التهمج فحقنله و بانك ضمی و تشدید به شیشورمک
 يقال هجه نهج فحقنهج ای ورمه فتورم المهبج اگر جائلر اولان کسبه ثقیل النفس معنایه الهمج هانك فحق
 و بانك سکونیه او رمق ضرب معنایه يقال هجه بالعصا هجه مثل خیمه خیماء الهجه ای ضرب علی مامر
 التهمج جوق و اولمق يقال هجت عینه یعنی کوزی جوق و اولدی الهاجه شول کوز در که جوق اولمش اوله يقال

ودج

وسج

وشج

ولج

وهج

هيج

هيج

عین هاجه ای غاثره الهیج زیاده چو قردن وادی عمیق معناسنه و هجج الناراجیم النارکی آتش یا لکتمسنه
 دیرلر هیزه هایه قلبا و نشد هر اراق به اراق کی که اراقت دوک معناسنه در هاج هانک فقی و حیک تخفیفیه
 باش معناسنه استعمال و له و رر اس کی عدم انصراف ایله بقال رکب فلان هاج و هاج دخی دیرلر قطام
 کی کسر اوزینه مبنی اولغله اذارکب راسه یعنی فلان کسنه باشه بندی دیک محندنه بوله دیرلر اصمی ایتدی
 چق سن قری برسنه دن منع ایتک دپلسک هاججیک و هاج اذیک دیر سن ائین تقدیر ایتک اوزن یعنی
 لیسک کی نکر و مبالغه قصد ایتکله الهاجه هانک فقیله احمق معناسنه بقال رجل هاجه ای احمق هجج
 علی وزن جعفر رکله در که قیونی منع ایتک ایچون استعمال اولنور فتح اوزن مبنی در الهججه علی وزن
 الد حرجه برسنه یی منع ایتک بقال هجج بالسیع ای صحت بوز جرت لیکیف یعنی ریج جانور جغروب منع
 ایتدم تاکه ممنوع اوله و بقال هجج الفیل فی هدیره یعنی ارکک دیستیس قصصنوب چاغردی الهجاج هانک
 فقیله نفور ایتک یعنی اورکوب قایچق هج تخفیفیه برکله در که کلک منعنه استعمال اولنور حیمی ساکن
 قلیق و منون قلیق جائز زنده کم مخ و مخ دیرلر و مخ خاء معجه ایله برکله در که برسنه دن وضامدح محندنه استعمال
 اولنور الهج جان فقیته پیر اولان کسنه نک یوریمی بقال هجج یوریمی و هجج یوریمی اذامشی فی ارتعاش یعنی
 دوه قوشی دره یرک یوریمه بوله دیرلر الهجاج هانک فقی و دالک فقی و تشدید به و الهجج علی وزن
 الصفر جل دره یرک یوریم کسنه و هجج برانک اسمی در که باهله قبیله سنه متعلق ایدی الهججه فقیته
 ناقه نک ولدن اولان جنبی یعنی شفق و شفقته بناء حیقمر می بقال هجج الناقه الهجاج میم کسر به
 ولدن شفق ایدی ناقه کیو بو نجلین در شول بل که انک جنبی و صوفی واردر کادخی مهداج دیرلر زراپل
 بلودک بغدر ماسن طلب ایدوب اوکونه قارارک دیشی یی اوکونه قاندوخی کی پس بلود یغوری یا غدر مغله
 یغور بلودک نسلی کی اولوب یلک صداسی اکحنین ایتسی کی اولور الهودج هانک فقی و واولک سکونیه
 سفردن عورنلر تکچون ایتدکری محفه که مقب اوله یعنی اوزرنده اورتوسی اوله قبه مثالنده الهجج
 فقیته و دالک ضمی و تشدید به ناقه نک ولدن شفق ایتسی بقال تهجج الناقه اذاعطفت علی وادها
 و تهجج الصوت اوزک دره مکله چقمغین کاه حقوب کاه منقطع اولسی در الهجج هانک فقی و ورائک سکونیه
 خلق ایچنده اولان فتنه و قار شقل بقال هجج الناس یهرجون هرجامن الباب الثاني و فی الحدیث اشراط
 الساعة یكون کذا و کذا و بکثر الهجج قیل و ما الهجج یارسول الله قال القتل و عرجک اصلی کترتین در و منه قولهم
 فی الجامع بات یهرجه الیلته جمعه یعنی جمعه کیمه لاند جمعی چوق ایدر اولدی و بقال للفرس مر یهرج المهرج
 میم کسر به و ورائک فقیله چوق سکردن ات الهجاج هانک فقی و ورائک تشدید به بمعناه الهجج فقیته
 دوه نک باشی چکر نک بقال هجج البعیر یهرج هرجامن الباب الرابع اذاسدر من شدة الحر و کثرة الطلاء بالقطران
 و سدر باش چکر نک دیرلر التهرج علی وزن التکریم دوه یی او بهلای سندن زیاده سیر اندروب باشن
 چکر ندر مک نقول هرجت البعیر اذاجلت علیه فی السیر فی الحجرة حتی سدر هاجره او بهلای سندن و سدر
 باش چکر نک دیرلر و تهجج یبیدر کسنه یی زیاده مست ایتک دخی دیرلر بقال هجج التیید فلانا اذابلیغ منه
 فاندوج و انک و تهجج ریج جانور حیقمر مغه دخی دیرلر بقال هرجت بالسیع اذاجت بوز جرت الهراج کذلک
 دوه یی اسی و قتنه زیاده قوللنوب باش چکر ندر مک بقال هرجت البعیر اهرجا یبلیغ اذاجلت علیه فی السیر
 فی الهجرة حتی سدر الهججه علی وزن الد حرجه قار شق یوریم و قار شق خبر و یرمکه دخی دیرلر بقال
 هرجت علیه لخبیر اذاخلطته الهجج فقیته کورک کورک صوت رعد معناسنه و هجج تغنیدن برنوعدر که

هزج

هرج

هرج

هزج

اند ریم

اند تریم واردر یعنی ترانولدر بقال هزج هزج من الباب الرابع و هزج عروضدن برحک ایدر التهرج هزج
 طر زنده ارمق و تهزج کذلک یای اواز و یرمک اوق اتان کسنه کریشنی صالیو یرمک حیننده بقال نهزجت
 القوس اذاصوت عند ابتاض الرامی عنها و ابتاض ضاد معجه ایله کریشنی چکوب صالیو یرمک الهراج هانک
 ضیله و میم کسر به یری یری اردنجه چاغرمق میم زیاده سیله و فی بعض النسخ و هوادنی من الرغای یعنی هزج
 رغادن دنی اولن صوت در و ر غار انک ضیله و غین معجه ایله دوه اوز بدر الهراج هانک کسر به خفیف اولوب
 چایک اولن قورده دیرلر الاهلج و الاهلج همره نک و لامک کسر به معر بلردر ابن السکیت ایتدی اهلج
 و اهلج دیرلر همره نک کسر به اهلج دیرلر همره سز ابن الاعرابی ایتدی بو اهلج در لام اخیره نک فقیله
 زرا کلام عربی افعیل یوقدر کسر به و افعیل لامک فقیله چوقدر مثل اهلج و ایزیم و طریفل هکذا
 فی عامة نسخ الصحاح و لاکن لا یخلو عن المصادرة فتأمل الهلج هانک کسر به احمق معناسنه خلفا ح
 ایتدی برا عرایه هلباجه ندر دیو سوال ایتد که ایتدی هلباجه شول احمق اولان کسنه در که یاغی یوک
 و زیاده بی اوله اکول معناسنه و شول صفتلو شول صفتلو کسنه اوله دیدی و هر بار که بکابو لومشه
 هلباجه نک نفسیرن ایدوب برصفت زیاده ایدردی بعد زمان کیدر اولد قدده ایتدی و باجمله هلباجه اول
 کسنه در که اوصاف قبیحه دن هر سنه یی جمع ایتش اوله الهجج فقیته شول و فاجق سنکدر در که بعوض
 کی اولوب قیونک و حمارک یوزلرینه و کوزلرینه اوشرو بعوض یانک فقیله اوازه دیرلر الهججه هجج
 واحدی و هججه ارق قیون دخی دیرلر و ادلی ناسه دخی هجج دیرلر بقال انغام هجج و هجج معاش امرند سوء
 تدبیره دخی دیرلر و هجج اجم اولمق معناسنه ده کلور الهجاج برلفظ در که تأکید ایچون کتوروب هجج هجج دیرلر
 لیل لایل دبدکری کی که هجج هاج زیاده اجمق دیک اولور لیل لایل زیاده قره کو کچه اولد غی کی الهجج
 هانک فقی و میم سکونیه دوه صوفی دفعه واحده ایچوب قائم بقال هجج الابل تهجج هجج من الباب
 الاول اذاشربت دفعة واحدة حتی رويت الالهجاج همره نک کسر به ات زیاده سکر دوب سکر تهده اقدام
 ایتک بقال الهجج الفرس ای جد فی جریه الهلاج هانک کسر به بارکیر اولان ات الهمالج هانک فقی و لامک
 کسر به هملاج جمعی بارکیرلر معناسنه الهملج هانک فقیله در حرج و وزنی اوزن بارکیر یوریشی فارسیدن
 معربدر بقال هملج الفرس ای مشی مشی الهلاج الهوج اوزون و احمق اولمق و سیرع الحركه اولمق الهوج
 اوزون و احمق اولان کسنه که اند سرعت و عجله دخی اوله الهوج هانک فقیله و واولک سکونی و القلم مدبه
 شول ناقه در که اند سرعت و خماقت اوله و هو جاشول به دیرلر که غایت شدید اولمغین اولری رندن قویه الهوج
 هانک ضیله اهو جک جمعی الهجج و الهجاج هانک فقیله اوله و کسر به تأیید الهجج فقیته سحره مق و توزمق
 بقال هاج الشی بهیج هیجا و هیجا اذاتار قن سحره سه و توزتسه و هاجه غیره دخی دیرلر فی اخر کسنه
 توزتسه و سحرته لازم و متعدی کلور و هیج اونک قروسی معناسنه ده کلور بقال هاج النبات هیجا اذ
 یبس و قتال معناسنه ده کلور بقال هاج هیج ای یوم القتال التهییج علی وزن التکریم و المهاججه
 میم ضمی و یانک فقیله سحر قق الهجاج شول ارکدر که کوکی مجامعت طلب الیه و هاج غضبیه دخی دیرلر بقال
 هاج هیج ای یار غضبیه و هاج هیج ای سکت فوری الهاججه قورین سنه یا بسه معناسنه بقال ارض
 هیج اذایس یقلها و اصفر یعنی یرک اوتی قور یوب صر سه ارض هیج دیرلر الهاججه قوریمق بقال
 هاجت الریح النبات اذایسته و یری قوری بولمغه دخی دیرلر بقال هیجنا الارض ای و جدها هیجنا النبات
 ای یا بسه النبات الهجج هانک فقیله حرب جنک معناسنه مدله و قصره جائز دلتهاج تانک فقی و ورائک

هزج

هلج

هجم

هوج

هجم

قبلي ذكر اولئان وجه اوزن بنمى اشكان اوله واجلم شول محفه به ديرلر كه اوز رنده قبه سى اوليه
 الجاحه فحقينه باشتك ابكي جاننده قل بنين ره ديرلر الجاحه جيمك خيمه شول صغر دركه بو بنوزى اوليه الجاحه
 ميمك خيمى ولا ملك كسرى وتشد بد به شول كسسه دركه كثر الاكل اوله الجاحه ميمك خيمى ولا ملك فحقيله اكل
 اولئان نسسه الجاحه على وزن التكرير رايشه ز ياده اقدام ابدوب نصيم اوزن اولمى الجاحه جيمك خيمى ولا ملك
 تخفيفيله شول سيله ديرلر كه او كونه كلسه الوب كيه الجاحه ميمك خيمى ولا ملك فحقيله عداوقى اظهار اينك
 ورنسسه ني اچشمق يقال خاليت بالامر اذا جاهرته الجاحه ميمك خيمى ولا ملك كسرى بله عناد ابدن كسسه
 مكابر معنا سنه الجاحه جيمك خيمى ولا ملك سكوفى والفك مد به بوضعك اسيدركه بصردن ابكي فرسخ
 اوز قلفى واردر الجاحه على وزن الدرجه باشى تراش اينك يقال جيمك راسه اذا حلقه ميم زابد در الجوح
 والجاحه جيمك اوله خيمى ثانيه كسرى بله ات باشى بلكى ابدوب صاحبته غالب اولمى وعورت طلاق وپرلردن
 اول كندى اوندن چقوب اقر باسى ياننه وارمق يقال حمت المرأة من زوجها اذا خرجت من بيته
 الى بيت اهلها وجوح سرعت اينكه دخی ديرلر يقال جيمك اى اسرع ابو عيمده ايندى بارى تعالينك لولو اليه
 وهم يجمعون قول شربفته يجمعون يسرعون معنا سنه در الجوح جيمك فحقيله باشى يك اولان ات
 يقال فرس جوح وجوح شول كشيده ديرلر كه كندى هوا سنه تابع اولوب منعله ممنوع اوليه
 الجاحه جيمك خيميله وميمك تشد بد به شول درنسر باشى مدورا و قدر كه انوكله او غا جملر اوقى اتقى او كرنورلر
 الجوح جيمك ونونك خيميله ميل اينك يقال جيمك خيمى و يجمع من الباب الاول والثاني اذا مال وكبحه قربا ولمغه
 دخی جنوح الليل ديرلر الاجتناح همزه نك وتانك كسرى بله بمعناه الاجتناح همزه نك كسرى بله ميل ايندركه
 يقال اجنحه غيره الجواح شول ايا كور دركه كوكس جانبته متصل در تنه كم ضلوع ارقه جانبته متصل اولن در
 الجاحه جراحك مفردى در الجح دوه نك ايا كوسى فاخو اغر يوك جكمه دن يقال جح البعير على البناء
 للجوهول اذا انكسرت جوانحه من الحمل الثقيل الجاحه جيمك فحقيله قوش قنادى الاجحه همزه نك فحقى ونونك
 كسرى بله جناحك جيمى قنادلر معنا سنه الجح جيمك فحقى ونونك سكوفيله قوشك قنادنه ور مغه ديرلر نقول جخته
 اذا اصبت جناحه الجاحه جيمك خيميله كناه اتم معنا سنه الجح جيمك خيميله الجح جيمك كسرى بله كبحه نك برپان سى
 يقال جح الليل وجحه اى طائفة منه وجح جيمك كسرى بله جانب معنا سنه دخی كلور يقال جح الطريق اى
 جانبته وجح القوم ايضا حيثهم الجوح جيمك فحقى وواوك سكوفيله ورنسسه ني ديبندن كيمك يقال جحت الشئ
 اجوحه من الباب الاول الجاحه شول افت كه مالى هلاك ابليله بل قور قلق اولمى جهندن يا خوداخر سبندن
 يقال جاحتهم الجاحه الاجتياح على وزن الافتعال بمعنى الجوح يقال اجتاحتهم بمعنى استأصلتهم الاجاحه
 همزه نك كسرى بله افتا رشتدوب هلاك اينك يقال جاح الله ماله واجاحه واجتاحه اى اهلكه بالجاحه فصل
 الحاء الحرائك كسرى ورائك تخفيفيله عورنك فرجى اصلى حرح ابدى الاحراح همزه نك فحقيله جيمى و جيمى
 احراح كلك دلات ابدركه حرك اصلى حرح اوله الحرون خيمينه حرك جيميدر منقوصه الدون ومون جمع
 اولدغى ككى الحرى حانك كسرى ويانك تشد بد به حره منسوب ديمكدر الحرى بمعناه لكن راي مفتوح
 ابدرسن بدنه وغندنه بدوى وغدوى ديد كرى كى الحرح حانك فحقى ورائك كسرى بله ذات حرديك اولور
 سته سبنك فحقى وتانك كسرى بله ذات است معنا سنه كلدوى كى فصل الدال التدبير على وزن التكرير ارقه سن
 دوز ابدوب باشتين اشاغه صاليو ريمك يقال دغ الرجل ند بجا اذا بسط ظاهره وطأ طأ راسه فيكون راسه
 اعتد انحطاطا من اليه يعنى صاغر يسندن باشى استغه اولور وفى الحديث انه نهي ان يدغ الرجل في الركوع

جج

جج

جوح

حرح

دج

كما يدغ الحمار الدج دالك فحقيله ره اور سملك نقول دخت فى الارض اذا دسست فيها الدج داح
 قبه بو بيلو كسسه الدج دحه دالك خيمى وحانك فحقى ودال ثانيه نك كسرى بله كذلك قبه بو بيلو كسسه
 الاند جاح همزه نك كسرى ونونك سكوفيله فارنك اولمى يقال اندح بطنه اندحاحا اذا اتسع
 الدج حايه دالك كسرى بله و ياء مثانله سمر اولوب قبه بو بيلو وقرنى يوك كسسه ودرجابه فعلا نوزنى اوزن
 جعطان به ملحق در وجعطان جيمك كسرى وعين مهمله نك سكوفيله وظاء معجبه وراء مهمله ابله قصير
 القامة اولوب فرموده اولان كسسه الدج داح دالينك كسرى بله ياشلو كسسه يقال شيم در دح اى كبير الدح
 دالك فحقى ولا ملك سكوفيله والدلوح خيمينه اغر يوك التند يور يوب اغر لى ايجون ادمن وجهه معتاد اوزن
 ادمنق الدلوح دالك فحقيله كثير الما اولان بلود الدح خيمينه دلوحك جيميدر قدومك جيمى قدم كلدوى
 كى وقدم كولنك ديد كرى الت كه طابعيلر استعمال ابدلر الداح كذلك صوفى جوق بيلود الدح دالك
 خيمى ولا ملك تشد بد به فحقيله دالحك جيمى راكك جيمى ركع كلدوى كى التداح تانك فحقى ولا ملك خيميله
 ابكى كسسه ورنسسه ني كوتورمك يقال تدالحا الشئ فيما بينهما اذا حلاه على عود يعنى اغاج طاقوب كوتو رسلر
 وفى الحديث ان سلمان وابا الدرداش شربا الحافدا الحابينهما دوح جعفر ووزنى اوزن برعوزنك اسيدر الداح
 شول نقش كه او غلبه كره كوسر بله كاله او درلر يقال الدنيا داحه الدوحه اولو اغاج هر جنش اغاج اولور سه
 اولسون فصل الدال الذبح يارمق شق معنا سنه يقال ذبحت الدن اذ برلتها وزل راء معجبه ابله يارمق معنا سنه در
 و ذبح بو غزلق معنا سنه دخی كلور يقال ذبحت الشاة والكل من الباب الثالث الذبح دالك كسرى بله ويانك
 سكوفيله بو غزلقان نسسه قال الله تعالى وقد يناه بذبح عظيم كه حضرت اسماعيل دن قربان فدا اولدغنه
 اشارندر الذبح دالك فحقى ويانك كسرى ومد به بو غاز لنش الذبيحه مؤنثى وتاء نا نيشه كلمى اسميت غالب
 اولدغچون درا كره فعيل كه يعنى مفعول ولسه مذ كرى ومونى رار او ورو ذبح شول قيو نه ديرلر كه حج شربغه
 سنك ايجون بو غزلقه صالح اوله الا ذباح همزه نك كسرى بله و ذالك كسرى وتشد بد به قربان ايجون قيون
 حاضر اينك يقال ذبحت اى اتخذت ذبيحا كما تقول اطبخت اذ اتخذت طبخا وطبخ بطن نسسه ني ديرلر التذباح
 خلق برى برين بو غزلق يقال ذباح القوم اذا ذبح بعضهم به ضاوى يقال التذباح يعنى خلايق برى برين
 مدح اينك برى برين بو غزلق كى در المذبح ميمك ويانك فحقيله برده اولان شول يار قدر كه بر قارش مقدارى
 اوله المذبح جيمى يقال غادر السيل فى الارض اخاديد ومذابح واخاديد اخدودك جيمى در همزه نك خيميله يارق
 معنا سنه ومذابح ديو حرا بلره دخی ديرلر انه قراين اولدغندن او ورو قراين قراينك جيمى در وقر بان حقه
 يقين ايدن نسسه در الذباح دالك خيمى ويانك تشد بد به شول يار قلدر كه ايا قلدره اولان بر مقلرك ايجون بوزنده
 اوله ومنه قولهم مادونه شوكه ولا ذباح يعنى اول نسسه نك وراسنده شوك واورنه خود ز باح واردر
 وشوك ديو ديكنه ديرلر سعد الذابح منازل قردن بر منرك اسمى دركه اول ابكى براق بلدن ز در كه برى
 برندن اراقلى برار شون مقدارى در هر برينك صندنه بر كوچوك بلدن واردر كه كويا كاني بو غزلا اكناء ذابح
 ديد بلر الذبح دالك خيمى ويانك فحقيله على وزن الهيمى براوندر كه انى دوه قوشى برو هيج هانك خيمى ويانك فحقيله
 دوه نك صكره طوغن ياور سى در اخر التذبح معنا سنه الذبحه دالك خيمى ويانك فحقيله براغرى دركه بو غازه
 عارض اولور يقال اخذنه الذبحه لوز بندن بو بيلو نقل اولندى اما عامه ذبحه ديد كنك تسكين بابله اصلى
 معلوم دككدر الذراح دالك خيمى ورائك فحقى وتشد بد به والذروح دالك خيمى ورائك خيمى وتشد بد به
 قمرى بو حكر كه سياه نقطه لى واردر او حرم سيمودن در الذرا ريج جيمى وسببو يما ايندى خزار حرك واحدى

دج

دج

دوح

دجج

دجج

روح

روح

روح

برجانی در ال کوج ضعیفه والار کاج هیزه نك فقیله رگك جی و رگ و رگه اوک اورتی رینه دخی
 دیرل و رگه زیاده دیرل که چنانچه باقی قالمش اوله الم نکه میله نکی و کافک کسر به شول چنانچه در که
 ترید ابله طولمش اوله الار کاج اسناد معناسنه بقال رگت الیه ای استندت الیه ال کوج رگت و کافک ضعیله
 برسنه میله اتمک الم کاج میله کسر به شول اگر در که انک ارقه سنه کیر و قه و دوه بالانه دخی دیرل قن
 اول دخی دوه نك ارقه سنه کیر و قه ال کوج رگت ضعیله کوندنیزه معناسنه الم کاج جی و رماج پک اولان
 دکناره دخی دیرل قنکه دکن پک اولوب طوارانی اولنسه اغذت رماج هاد رل و طوار سودلو یا خود سیر
 اولسانه دخی اغذت رماج هاد رل ز رماجی انی بوغزلدن امتناع ایدر الارماج هیزه نك فقیله کذلک
 جمع در ال کوج رگت ضعیله کوندنیزه اوزمق بقال رگه رماجین الیاب الثالث اذاعنه بال رماج و طوار برسنه فی یاغیله
 اورمغه دخی دیرل بقال رگه الفرس و الحار و البغل اذاضر به رجه و چکرکه طامش اوفاغی یاغیله اورمغه ده
 دیرل بقال رماج الحیدب اذاضر ب الحی و جندب جیک ضعی و دالک فقیله اوفق چکرکه دیرل الارماج میله
 کسر به کوندنیزه صاحبی و یومعنه فعل یوقدر لاین کی تا مکی که لبن صاحبی و قمر صاحبی دیک اولور و تور رماج
 دیرل شول اوک و زه که انوک ایکی یونوزی اوله و سیک رماج دیرل شول یلدنزه که مک مکمه اول یلدنزه
 اوک و نه در و یوسما کین دبد کری یلدنزه کیری در و یوسما کین رماج دبد کری یونک اوک و نه بر یلدنزه اولور غیر ندر
 که اول یلدنزه سماله دبد کری یلدنزه رخی در دیرل و یومنازل قردن دکلدر الارماج رانک فقی و میله
 تشدید به شول کسنه در که کوندنیزه ایشلور و رماج این میاده دیکه معروف شاعر کاسمیدر و ابو راء عامر بن
 مالک ملاعب الاسنه دیرل ایدی لیدنیزه بوزک مرثیه سنه ملاعب الما جلد تعبیر ایتدی قافیه جلیون
 ملاعب الاسنه محله الما حه رانک کسر به کوندنیزه ایشلک صنعی الترغ فقیله و نونک ضعی و تشدید به
 مست اوله دن یا خود غیری حالت دن او یا که بویا که کلک بقال رماج ای قایل من البکر و غیره الترغ علی
 وزن التکریم لا یعقل و لقی وضعف غلبه انکه دخی دیرل بقال رماج علیه ترغ علی مالم یسم فاعله اذاعنی علیه
 او اعتراه و هن فی عظامه یعنی انوک ککر بینه ضعف عارض اولسه الم کاج میله ضعی و نونک فقی و تشدید به
 ضعیف و لا یعقل اولان کسنه الروح رانک ضعیله مذکر و مؤنث استعمال اولنور و روح دیوقرءه و جبر به
 و عیسایه علیهم السلام دخی دیرل الروحانی رانک ضعیله روحه منسوب و ان ابو الخطاب ایتدی غریب دن بعض
 کسنه لری ایشتم که ملائکه یوجنه نسبت محله روحانی دیرل دی الروحانیون روحانی نونک جی و ابو عبیده
 ایتدی هر نسنه که اندر روح اوله کار و حانی دیرل الارواح و رماج جی و رماج جی کلور میل معناسنه ز را
 رماج اصلی روح در و او یایید و ندر دبلر ماقبل مکسور اولور و غیره جعنه فقیله فقه عدول و لند یسه
 و اعودت ایتدی نه کار و حانی و روحه قوندنیزه عودت ایشلور ز را روح الما صورایحه بغلدی
 دیکنیزه و روحه الما روحه بن بلیزه ابله هوا کسب ایتدم دیکنیزه روحانی رانک فقیله کجک مکان مقام
 طیب معناسنه الم کاج رانک کسر به بلر و زکار معناسنه و کاه اولور که رماج غلبه و قوت معناسنه ده کاه
 و منه قوله تعالی و نذهب رماج الارواح رانک کسر به و الارواح هیزه نك فقیله رماج جی در و رماج
 ز و اج معناسنه ده کلور ال رماج کذلک رماج معناسنه در بقال رماج و رماج کابل دار و دار قریاح رانک
 کسر به یربوع طایفه سندن برقیله نك ایدر الارواح و الارواح رانک فقیله ایشلور دخی شراب خمر
 معناسنه و رماج راحه نك جی کلور ایه معناسنه و رماج شاد اولمغه دخی دیرل رماج کبی و بل
 فقی اسلمک معناسنه ده کلور بقال یوم رماج ای شد بد الم کاج و الارواح و الارواح فقیله و و اوک سکونیه دیکنیزه
 استراحت معناسنه و روح نسیم معناسنه ده کاه و کجک معناسنه ده کاه و بقال نوم روح ای طیب و روح

روح معناسنه ده کلور و بل پک اسلمک معناسنه ده استعمال اولنور بقال رماج الیوم رماج اذا امتدت رماجه
 و حوضه بل طوقتی معناسنه ده کلور بقال رماج الغد رماج علی مالم یسم فاعله اذاضر بته الم کاج و روح اغاجک
 پیرانی ظاهر اولمغه دخی دیرل بقال رماج الشجر رماج من الباب الرابع ته که راحت احسان حیننده شاد اولوب
 خفت بولمغه دیرل بقال رماج فلان للمعروف رماج راحه اذاعنه خفه و برسنه فی ایشلور ال سوار اولمغه
 دخی دیرل بقال رماج راحه بکذا ای خفت له و راحت لت ابقرنمغه دخی دیرل بقال رماج الفرس رماج راحه اذا
 لخصن ای صار غلا و برسنه نك قوقوسن المغه دخی دیرل بقال رماج الشی راحه و رماج اذاجدر رماجه و منه
 الحدیث من قتل نفسا معاهده لم یرح رماجه الخنة جعله ابو عبیده من رحت الشی راحه و کان ابو عمر و یقول
 لم یرح بکسر الیاء جعله من راح الشی یرح و الکسانی یقول لم یرح جعله من رحت الشی فانار رماجه و المعنی واحد
 و قال الاصمعی لادری هومن رحت او من رحت و دوه یتاغنه و غنکه دخی دیرل بقال رماج راحه الی الم کاج و رماج
 میله ضعیله دوه یتاغی در ال کوج رماج کسر به و الارماجه قوی دوی معناسنه بقال و جدت رماج الشی و رماجه جی
 و رماجه شی معناسنه ده دخی استعمال اولنور بقال ماله سارحه و لارماجه ای شی اگرچه اصل معناسی اولمغه
 وارر کلور طواری یوق دیک در الم کاج میله ضعی و و اوک فقی و تشدید به کجک قوقولونسنه بقال دهن
 مروح ای مطیب و فی الحدیث ان امر بالانغم المروح و انغم کسر هیزه و سکون ناه مثله و کسر مالم یسم سر مه کل
 معناسنه الاراحه یرمز رماجه بغلق بقال اراح اللحم ای لثمن و موت معناسنه ده کلور بقال اراح الرجل ای مات
 و دوه فی یتاغنه و دایمکه دخی دیرل بقال اراح ابله ای ردهالی الم کاج و برکسنه حقی و یرمکه دخی دیرل بقال
 رحت علی الرجل حقه اذاعنه و رماجه بقال رحت قوقولونسنه ده کلور بقال راحه الله فاستراح و دکلک معناسنه ده
 استعمال اولنور بقال اراح الرجل ای رجع الیه نفسه بعد الاعیاء یعنی یورلد قدن سکره دکلندی و نفس الوب
 و یرمکه معناسنه ده کلور بقال اراح ای تنفس و روزگار لره و رماجه دخی دیرل بقال اراح القوم ای دخلوا
 فی الم کاج و رماجه قوقولونسنه دخی دیرل بقال اراح الشی اذاجدر رماجه و صید صیادک قوقوسن المغه دخی دیرل
 بقال اراخی الصید اذاجدر رماج الانسی و کذلک اروح و استراح و استراح یعنی اروح و حنی الصید دیرل رماج اما
 اروح و استراح کله لری اصل اوزن استعمال و تشدید بلا اعلال الترویح رماجه راحه کی دوه فی یتاغنه و دندر مکه در
 و ترویح و رماجه یعنی دوه فی یتاغنه کتور مکه اکثر بعد الزوال اولور و غیره ترویح و رماجه دیکلدر در الم کاج
 میله ضعیله دوه نك و قیونک کجیله یتاغی اولان یرر که اغلی جورلمش اولسون کرک اولسون الروح رانک فقیله
 صباح مقابلی در پس رماج زوال شمشدن کجیله ارجه اولان و قته دیرل و کاه اولور که رماج روح دن مصدر دخی
 کلور که رماج روح و اذاعنه غدا صیغه سنک تقیضی اولور یعنی دخول فی الروح معناسنه اولور نه که
 غدا یغد و دخول فی الصباح معناسنه اولور و رماج رجوع معناسنه ده کلور بقال سرح الماشیه بالقداء
 و راحت بالعی ای رجعت و سهولت معناسنه ده کلور بقال افعل ذاک فی سراح و رماج ای سهوله الم کاج
 میله فقیله شول موضعدر که قوم کار و اج وقتند کلور لری یا خود رماج و قتنه اندن کیدر لر مغدی کبی که
 مغدی غد و وقتند کیدلن یا خود کلنیزه دیرل و کاه اولور که مغدی و رماج اخلاق و طوار دن کباب اولور
 بقال مارتک فلان من ایه مغدی و لامر اذاعنه شبهه فی احواله کله المروحه میله کسر به شول الت در که
 اسی هو الوده انوک کله تروح اولنور بلیزه معناسنه الم کاج میله مروحه نك جی در المروحه میله
 فقیله مغازمیدر لری کجده معناسنه الم کاج مروحه نك جی در و مروح شول یرل در کاه اندن بلر دوز
 استراحت و اج عمو یا خود غیری نسنه رماجه بغلق بقال اروح الما و غیره اذاعنه رماجه و صید صیادک
 قوقوسن المغه دیرل بقال اروح الصید ای جدر رماج و بقال اروح من فلان طیس الم کاج رماجه و یانک کسری

و تشدید بدله کویک قو قولو دیک اولور بقال یوم رنج و مکان رنج المروح میمک فنی و رانک خمیده شول
 خوضدر که کابل دو قنوب منوج اوله المرح میمک فنی و رانک کسر بدله کذلک بل دو قنوب حوض فالروح
 و المرح ما خوذ من رنج الغدی علی مالم یسم فاعله مثل مشبب و مشبب اخذ من مشبب التروح فحقینله و واولک
 ضمی و تشدید بدله اغاجک پیراخی نکر از ظاهر اولق بقال تروح الشجر ای نفطر بورق و نفطر فانه و طاء مهمله
 ابله برنسنه یارلغه دیرلر و اوت اوزمغه دخی دیرلر بقال تروح التبت ای طال وضو قرب اولدغی نسنه دن
 رایحه بغلغه دخی دیرلر بقال تروح الماء اذا خذ رنج غیره لقر بمنه و تروح بلیمه ابله هوا کسب ابته که ده دیرلر
 بقال تروح بالمر و حه و تروح کیمک معناسنه ده کلور المروحه میمک خمیده و واولک فخیله که برایشی ایشلیوب
 که برایشی ایشلک که برایشی برایشه اتقال استراحت کی اولور بقال رواج بین رجليه اذا قام علی احدثها
 مرة و علی الاخری مرة التروح علی وزن التعامل کذلک مناو ابله علی ابته بقال ان بدیلته و حان بالمعروف
 یعنی ظری احساندن خالی دکلور الروح فحقینله و سعت معناسنه و روج کذلک ابی ایاغک ان سنه اولان
 و سعت در و بو فجدن ادنی در که فحج دخی ایاغک ان سی و اسع اولمقدرا لار و ح ایاقلرک او کجلی ری برینه
 بقین اولوب بورنلری اراغ اولغه دیرلر و روج برکنده اولنه دخی دیرلر بقال طیر و ح ای متفرقه بعضیلر
 یتدی طیر و روح اخشامه قرب دو غکه کیدن قوشلر در راجحک جمعی در خدم خادمک جمعی اولدغی کنی الاروح
 همزه نیک فنی و رانک سکونیه ایاقلری بری برندن رانغ اولن کسنه الروحاء مؤنثی و هر دوه قوشی و حادر دیشلر
 و دبی بقین چناغه دخی دیرلر بقال قصعه روحاء اذا کانت قر بیه العفر الارباح شاد اولق نشاط معناسنه
 و رجت ابته معناسنه ده کلور بقال ارتاح الله لفلان ای رجه الاستراحة راجح بولق المستراح اب غانه فخرج
 معناسنه الاستراح برنسنه یانس دو قنوب بقشقی بقال استروح الیه ای استنام و سکن الیه الار بی همزه نیک
 فنی و رانک کسر بدله خلقی و اسع اولن کسنه الارحیه احسان و قننه شاد اولق بقال اخذت الارحیه اذا
 ارتاح للندی یعنی احسان ایچون شاد اولسه الارحان فسلکان دبد کلری اوت که راحه طبیعه سی و اردر و رزق
 معناسنه ده کلور نقول خرجت ابتغی ریحان الله ای رزقه و فی الحدیث الولد من ریحان الله و قولهم سبحان الله
 و ریحانه نصبوها علی المصدر یربدون نزیها له و استمر زانقا یعنی بن حق تعالی فی نزیه ابندوب اندن رزق
 طلب ابندرم و اما قوله تعالی و الحب ذوالعصف و الریحان فالعصف ساق الزرع و الریحان ورقه یعنی عصفدن
 مراد اکینک ابجکی و ریحاندن مراد پیراخی در کذا نقل من الفراء و حار انک فخیله و الف مدوده ابله برشترک
 اسمی ذرالروحاوی و حاشیه منسوب اولن کسنه در فصل الزاء الخ برنسنه فی محندن ارمق بقال رجه رجه
 من الباب الاول اذا نجاه عن موضعه الرزحه علی وزن الزلزله برنسنه بی برنسنه دن ارمق بقال رزحه رزحه عن
 کذا ای باعذته عنه الترحح علی وزن التزلزل ارمق بقال رزحه فترخح ای نخی الرزح زلزلک فنی و حانک
 سکونیه اراغ اولق نقول هو رزح عن ذاک ای بعد منه الزروح زانک فنی و رانک خمیده شول دپه در که اوزری
 بضی اوله الزروح زانک فنی و واولک کسر بدله زرحک جمعی ابو عمر و یتدی زروح کوجک دپه چکلر در که کالوبک
 دیرلر الرطاحه یا یون و صفا جق اولن نسنه بقال قصفه رطاحه ای منبسطه قر بیه القعر الرمح زانک ضمی
 و میمک فنی و تشدید بدله دخی اولن کسنه و بعضیلر یتدی قصیر القامه اولوب مذموم اولن کسنه
 الرمح اراغ اولق بقال زاح الشی یزح زح ای بعد و ذهب الازاحه کیدر مک ازاله معناسنه بقال
 زحت علتیه فزاحت فصل السین السباحه سبنک کسر بدله صوده بوزمک عوم معناسنه السبح سبنک فنی
 و یانک سکونیه قارغ اولق و امر معاشه تصرف ایتک قناده یتدی باری تعالی نلک ان لک فی النهار سبحا طوبلا

زح

زح
رطلح

زح

زح

سبح

دبدوی قول شریقتی سبب طویل فراغ طویل معناسنه در و ابو عبیده یتدی منقلب طویل معناسنه در
 و مونج یتدی فراغ و یجی و ذهاب معناسنه در و سبب ات سکر تمسنه دخی دیرلر السباح سکر دخی ات السبحه
 سبنک خمیده و یانک سکونیه شول بوجقلر در که انوکه تسبیح جورلر و سبب تطوعه دخی دیرلر کرک ذکرده
 اولن تطوع اولسون کرک صلاته اولن تطوع اولسون نقول قضیت سببی و زوایت اولندی که عمر رض الله عنه
 جلد رجلین سبح بعد العصر ای صلیا یعنی ابی کسنه بی تعز یتدی ابیکندی غارندن صکره تطوع غارن
 قلد قلر یچون التسبیح علی وزن التکریم باری تعالی فی عیب و نقص و برنسنه لردن بر بدر دیک سبحان الله
 تسبیح معناسنه در منصوب بدره صندرت اوزن کویا که ابری الله من السور اة دیشلر و عرب طائفه سی سخان
 من کذا دیرلر اول نسنه دن نجب محندن و سبحان منون اولدی زیر اسبحان معرفه در تسبیحک علی در السبحات
 سبنک و یانک خمیده اولولق جلالت معناسنه و منه قولهم سبحات وجهه رینای جلالت السبوح سبنک ضمی
 و یانک ضمی و تشدید بدله خدای تعالی حضرت تلمرینک شول اسم شریقلرندن در که عیوب نقایصدن بری اولمه
 دلالت ابندر ثعلب یتدی هر اسم که فعول و زنی اوزن در عینک تشدید بدله اولی مفتوح در مکرکه سبوح
 و قدوس کله لری اوله که بونلرده ضمه استعمال اوکثر در و ذروح ده دخی ضم اکثر در دیشلر و سیمویا یتدی
 کلام عربی فعول و زنی اوزن مفر دیوقدر و زروح رجنس قر می و حکه دیرلر که اوزن ده سیاه نفظ لری
 و اردر السبوحه سبنک فنی و یانک ضمی و تخفیف یلمکه مشرفه نیک اسمی در شرفها الله تعالی بعضیلر یتدی
 عز فائد بر دن نیک اسمی در السبح فحقینله حسن اعتدال اوزن اولق الامحاج وجه حسن اوزن عفوا یتک بقال
 ملکیت فاسبح یعنی چونکه خشمکه قادر اولدک الفاظکی ملایم قلوب رفو اوزن اول السبح سبنک و حیک خملر بدله
 سهل معناسنه کلور بقال مشبهه سبج ای سهله و سبج وسط معناسنه دخی کلور بقال خل له عن سبج الطریق
 ای عن وسطه و قد ر معناسنه ده کلور بقال بنی القوم بیوتهم علی شبح واحد ای علی قدر واحد السبحه سبنک
 فنی و حیک کسر بدله طبیعت و محبت قدر معناسنه ده کلور بقال بنی القوم بیوتهم علی سبحه واحدة ای
 علی قدر واحد السبح معتدل و احسن معناسنه بقال وجه السبح یعنی حسن واعتدالی ظاهر اولن یوز
 سبح سبنک فخیله یربوع قبیله سندن بر عورتک اسمی در که دعوی بیوت ایشدر السبح دو کلک صب معناسنه
 بقال سمحت الماء و غیره اسحه محامن الباب الاول اذا صبیته و صویو قرو دن اسغه اتفه دخی دیرلر بقال سم الماء
 یسم سحالی سال من فوق و کذلک المطر و الدمع یعنی یغورده و کوز یا سنده دخی استعمال اولنور
 سح المطر و سم الدمع دیرلر و سم ل اورمغه دخی دیرلر بقال سمه مائه سوط ای جلد السح سبنک فنی و حانک
 خمیده یغورده و کچی بلوت التسحیح علی وزن التزلزل اتقی سیلان معناسنه بقال تسحیح الماء ای سال
 السحیح سبنک فنی و حانک سکونیه زیاده و کچی یغور بقال مطر سحیح ای یسم سحیح سبنک
 السحیح سبنک خمیده و سین اه لانک فخیله و ثانیه نیک کسر بدله سنده اولی نسنه بقال طعنه مسحه
 ای شیده السحیح فحقینله و السحیح فحقینله کذلک قیون سمر مک بقال سمحت الشاة نسم من الباب
 الثانی اذا سمعت السحیح سبنک خمیده و حانک تشدید بدله سمر قیونلر سمان معناسنه السحیح سمرات بقال سحیح
 اسمی یتدی کویا که ات غایت سمر لکندن چروشی دو کر المسح سبنک کسر بدله شول ات در که غایت
 سکرده کویا که سکرتمکی دو کر حالت جریانه صود و کلدی کی المسح علی وزن جعفر و السحیح او و رعی
 ساحه آدار معناسنه السحیح سبنک فخیله یوز اوزرینه برقی یا خود برقه اوزرینه برقی و حیشیه که او تور
 اولیه و یانی اوزرینه دو شمش اولیه نقول سحجه من الباب الثالث الانساج همزه نیک کسر بدله یوز اوزرینه

سبح

سبح

سبح

سرح

یا رقه اوز رفته دوشمک المسدوح والسدح سبنک فقی و دالک کسر به یوز اوز رفته یا رقه اوز رفته دوشمک
 کسینه السادح شول کسینه در که اوجوز لقه ایرمش اوله مخضب معناسنه السرح سبنک فقی و رانک سکونیه
 شول طواز در که بیانه اولیه سائم معناسنه و سرح اوتور مغه دخی دیرل بقال ارحت الماسیبه و انقشتها و اسمتها
 و اهلیتها و سرحتها سرحا بوجله افعال بر معنایه در و بونلرک اچنده بلا الف استعمال اولنان سرحت در و منه
 قوله تعالی و حین تسرحون السروح فتمتبه اولنا مق معناسنه در بقال سرحت هی بنفسها سرحا پس
 سرحت لازم و متعدی کلوز تقول سرحت بالغداة و راحه بالعتی السارحة شی معناسنه دخی کلوز بحسب
 الاستعمال بقال ماله سارحة و لایحه ای شی التسریم علی وزن التکریم ارسال اتمک بقال سرحت فلانالی
 موضع کذا اذا ارسلته و طلاق و رمتک معناسنه ده کلوز و تسرح طرمزدن اول صاحبی جوزوب صالیو رمتکه
 دخی دیرل و برنسنه فی اسان اتمکه دخی دیرل السراح سبنک فقیله اسم در تسرح معناسنه تبلیغه بلاغ کی
 و فی المثل السراح من الجاح یعنی تخرین رکسنه نک مرادن و رمتکه قادر اولما شک اکایا سرحین و رمتک فی
 مراده ایرکور رمتک کی در السرحیم اگر سرات بقال فرس سرحیم اذ کان عری و عری عینک فقیله اگر سرحیدک اولوز
 السرح سبنک و رانک فقیله سرحیم جمعی بقال خیل سرح و سرح سریع معناسنه ده کلوز بقال ناقة سرح
 ای سریع و سرح یاب یاب یوریکه دخی دیرل بقال مشبهه سرح ای سهله مثل سرح و سرح سین مهمله نک و جمک
 فقیله کذلک یاب یاب یوریکه دیرل نه کم مروا یتدی اسمی یتدی ملاط سرح دیرل من سرح الجنب اولنه
 یعنی کیدب کله سی سریع اولنه و ملاط ممتک کسر به و طاء مهمله ابله بهلو معناسنه المنسرح ممتک فقی
 و رانک کسر به چایک معناسنه و المنسرحه کذلک نیز و چایک معناسنه بقال ناقة منسرحه ای سر یعه
 و منسرح شول کسینه یه دیرل که لباسندن چقمش اوله و منسرح عروضدن بر جنس بحرک آدبدن لانسراح
 همزه نک و سبنک کسر به برکسینه ارقه سی اوزن یتوب یقطن بری برندن ایرمق السرح سبنک فقی و رانک
 منکونیه اوزون یوک اغاچلر در السرحه سرحک واحدی بعضلر یتدی اوله دبد کرای اچدر عام و زنی
 اوزن نه کم اول کتابدن مروا یتشد سرحه بر موضعک اسمی در السرح باح سبنک کسری و رانک سکونیه
 طویل معناسنه در و سرح یا ح چکرکه یه دخی دیرل ام سرح یا ح برعورنک ادی در السرح یحه سبنک فقی و رانک
 کسر به شول صرم در که انوکله نعل دیکر ل السرحیم علی وزن الطریق و السرحیم علی وزن الطریق سرحه نک
 جمعی در السرحان سبنک کسر به قور دذنب معناسنه اما فقیله هذبل ارسلان دخی سرحان دیرل و فی المثل
 سقط العشاء علی سرحان یعنی کچه قرکوسی فی ارسلان اوزنه دوشمک دی سیدو یتدی سرحان ده
 نون زاید در فعلان و زنی اوزن در السرحان سرحانک جمعی در السرح حانه مؤنثی در قاله انکسالی السرحان
 سبنک کسر به شول ملاخ یردر که اوت بتور و رنمی بتور و رنمی نونک فقیله و صاد مهمله ابله اوت در که
 اغردقه اکا طریفه دیرل و سرحان شول ناقة در که کثیره اللحم اوله فر یتدی سرحان بیوک اوان ناقه یه دیرل السطح
 سبنک فقی و طانک سکونیه طام اوزری و هر نسنه نک یوقر و سنه سطح دیرل و سطح دوشمکه دخی دیرل
 بسط معناسنه بقال سطح الله الارض سطح من الباب الثالث ای بسطه السطح دیرل اتمک نسنه مکابیلر
 که تسنیم برنسنه فی دوه هورکی کی مرفع اتمکه دیرل المسطح ممتک فقی و طانک فقی و تشدد به غایت دوز
 اولان نسنه یقال انف مسطح ای منبسط جدا السطحه و السطح ارق قوی حق نسنه تو شنه دان معناسنه
 و سطح اول کسینه یه دیرل که رقه اوزن یا تمش اوله و سطح نبی دویب قبیله سبندن بر فالجینک اسمی در که روت
 اولنور یاسندن غیری رننه سوکی یوغیدی الانسطاح علی وزن الانفعال برکسینه ارقه سی اوزن و زوب

سرح

سطح

حرکت

سفر

سطح

سرح

حرکت اتمه مک السطح سبنک فقی و طانک تشدید به اوت در السطحه سطا حک واحدی المسطح ممتک
 کسر به و طانک فقیله شول پک قیاد که اوزن طاش ابله جوزلر صوا کسسون دیو و مسطح خیمه دیرل که دخی
 دیرل عمود خیمه معناسنه و مسطح شول یه دیرل که اوزن نه خرماسر و ب قور به ل المسطح ممتک فقیله کذلک
 خرمافور یتدی حق بریس ممتک کسری و فقی ابله لغت اولوز الاسطحه هیزه نک و لامک کسر به برنسنه
 اوزون و انلو اولمق بقال اسطح الشی اذا طال و عرض السطح سبنک فقی و فانک سکونیه برنسنه نک ساد فی
 بقال سطح الجبل لاسفله لایسفع فیها الماء و هو مضطجع یعنی اسفل جیمک صوری خانی اولن بری و بره وضعک
 انمیدر و صود و کیمه و فان دو کیمه دخی دیرل نقول سفحت الماء اذا هر قته و سفحت دمه اذا سفحت السفاح
 سوزنه قادر کسینه بقال رجل سفاح ای قادر علی الکلام و سفاح عبد الله بن محمد لقی در که نبی عباسدن
 بند اغلیفه اولان اولدر السفاح و المسافحه سبنک کسر به اوله و ممتک فقیله ثانیه زنا معناسنه در بقال
 سافحه مسافحه و سفاح السفاح سبنک فقیله ابکی حوالدر که بری برینه جاتوب هکیمه کی ایدر ل السفح
 کذلک سبنک فقیله قارا و قارندن بر اوقدر که انوک یا فی یوقدر السلاح سبنک کسر به لالت حار بلطف مذکر در
 السلحه جمعی کلوز چون زراجع صفه لیدن بر صیفه مذکره خصیصه در حمار ابله اچره در الیه ایدر کی
 و سلا حک تا بنی دخی جائز در و حمار خامعه نک کسر به عورنلر یا شنه اوتوندر که یه دیرل و رانک کسر به
 طشره یکیلن لباس در چادر معناسنه السطح فقیله و لامک فقی و تشدد به سلاح کیمک بقال سطح الرجل
 ای لبس السلاح السلاح لامک کسر به شول کشی در که انوکله سلاح اوله و سلاح شول ناقة یه دیرل که نازاوت
 یروب اسهال اوله السلحه ممتک فقیله شول قوم در که سلاح صاحب لری در و مسلحه اهل اسلامه کفره پیتند
 اولان در بند و کوز جیلر طور دخی یه دخی دیرل و فی الحدیث کان فی مسلح فارس الی العرب العذیب و عذیب
 عین مهمله نک فقیله و ذالک فقیله بر صود در که نبی نیمه منسوب در السلاح سبنک فقیله رمن غایط معناسنه
 السطح سبنک فقیله غایط اتمک بقال سطح سطح سلاح من الباب الثالث السلاح همزه نک کسر به غایط اتمک
 بقال اسلحه غیره الاسلح همزه نک و لامک کسر به شول اوت در که فی یکله دوه نک سودی جوق اولوز قال التمرارة
 من العرب الاسلح رغوة و صرح و مساطریم یعنی اسلح دیکله معروف اولان اوت سودک از دیاد شوسنامک
 ارتفاعه سبب در رغوه رانک فقیله سود کیمکی و صرح صافیمی و سنام فتح سین ابله دوه اوریجی و اطریح
 اوزون اولان نسنه طویل معناسنه السطح یچندن بر قبیله نک ایدر در سبلحون بر قریه نک اسمی در سبلحون
 سبلحون دید کرای قریه در که عامه تحریف ایدوب سبلحون دیرل و بونک اغرابی شو جهله اولدغی باب یاده
 نصب تفسیر اولندوغی برده تفصیل اولنشد در السطح سبنک فقی و لامک فقیله ککاک یاوری می سلاک و سلف
 کی که بونلر دخی ککاک یاوری می معناسنه در السطحان سبنک کسر به سطح جمعی در السماح و السماحه
 سبنلرک فقیله جومر دکل بقال سمح من الباب الثالث یعنی فی اعطاء یتدی و عطاسی سخاوت یتد و سمح لای
 عطانی یعنی اعطاء یتدی و عطاسی سخاوت یتد و ککلر السطح سبنک فقی و ممتک سکونیه جومر دکسینه بقال
 سمح من الباب الخامس السماه سبنک فقی و ممتک فقی و الفک مدله سمحک جمعی کویا که سمحک جمعی در
 المسامح علی وزن المصامح کذلک سمحک جمعی در بودغی کویا که مسماحک جمعی دوا السحه سبنک فقی
 و ممتک سکونیه سمحک مؤنثی بقال امرأة سمحه السماح سبنک کسر به سمحه نک جمعی در بقال نسوة سماح
 لا غیر المسامحه ممتک اولک فقی و ممتک فقیله برنسنه فی اسان کورمک مساهله معناسنه التماسح نانک
 فقی و ممتک فقیله تساهل معناسنه در بقال تسامح القوم ای تساهلوا الاسماح همزه نک کسر به ذلیل اولمق

یا رقه اوز رفته دوشمک المسدوح والسدح سبنک فقی و دالک کسر به یوز اوز رفته یا رقه اوز رفته دوشمک
 کسینه السادح شول کسینه در که اوجوز لقه ایرمش اوله مخضب معناسنه السرح سبنک فقی و رانک سکونیه
 شول طواز در که بیانه اولیه سائم معناسنه و سرح اوتور مغه دخی دیرل بقال ارحت الماسیبه و انقشتها و اسمتها
 و اهلیتها و سرحتها سرحا بوجله افعال بر معنایه در و بونلرک اچنده بلا الف استعمال اولنان سرحت در و منه
 قوله تعالی و حین تسرحون السروح فتمتبه اولنا مق معناسنه در بقال سرحت هی بنفسها سرحا پس
 سرحت لازم و متعدی کلوز تقول سرحت بالغداة و راحه بالعتی السارحة شی معناسنه دخی کلوز بحسب
 الاستعمال بقال ماله سارحة و لایحه ای شی التسریم علی وزن التکریم ارسال اتمک بقال سرحت فلانالی
 موضع کذا اذا ارسلته و طلاق و رمتک معناسنه ده کلوز و تسرح طرمزدن اول صاحبی جوزوب صالیو رمتکه
 دخی دیرل و برنسنه فی اسان اتمکه دخی دیرل السراح سبنک فقیله اسم در تسرح معناسنه تبلیغه بلاغ کی
 و فی المثل السراح من الجاح یعنی تخرین رکسنه نک مرادن و رمتکه قادر اولما شک اکایا سرحین و رمتک فی
 مراده ایرکور رمتک کی در السرحیم اگر سرات بقال فرس سرحیم اذ کان عری و عری عینک فقیله اگر سرحیدک اولوز
 السرح سبنک و رانک فقیله سرحیم جمعی بقال خیل سرح و سرح سریع معناسنه ده کلوز بقال ناقة سرح
 ای سریع و سرح یاب یاب یوریکه دخی دیرل بقال مشبهه سرح ای سهله مثل سرح و سرح سین مهمله نک و جمک
 فقیله کذلک یاب یاب یوریکه دیرل نه کم مروا یتدی اسمی یتدی ملاط سرح دیرل من سرح الجنب اولنه
 یعنی کیدب کله سی سریع اولنه و ملاط ممتک کسر به و طاء مهمله ابله بهلو معناسنه المنسرح ممتک فقی
 و رانک کسر به چایک معناسنه و المنسرحه کذلک نیز و چایک معناسنه بقال ناقة منسرحه ای سر یعه
 و منسرح شول کسینه یه دیرل که لباسندن چقمش اوله و منسرح عروضدن بر جنس بحرک آدبدن لانسراح
 همزه نک و سبنک کسر به برکسینه ارقه سی اوزن یتوب یقطن بری برندن ایرمق السرح سبنک فقی و رانک
 منکونیه اوزون یوک اغاچلر در السرحه سرحک واحدی بعضلر یتدی اوله دبد کرای اچدر عام و زنی
 اوزن نه کم اول کتابدن مروا یتشد سرحه بر موضعک اسمی در السرح باح سبنک کسری و رانک سکونیه
 طویل معناسنه در و سرح یا ح چکرکه یه دخی دیرل ام سرح یا ح برعورنک ادی در السرح یحه سبنک فقی و رانک
 کسر به شول صرم در که انوکله نعل دیکر ل السرحیم علی وزن الطریق و السرحیم علی وزن الطریق سرحه نک
 جمعی در السرحان سبنک کسر به قور دذنب معناسنه اما فقیله هذبل ارسلان دخی سرحان دیرل و فی المثل
 سقط العشاء علی سرحان یعنی کچه قرکوسی فی ارسلان اوزنه دوشمک دی سیدو یتدی سرحان ده
 نون زاید در فعلان و زنی اوزن در السرحان سرحانک جمعی در السرح حانه مؤنثی در قاله انکسالی السرحان
 سبنک کسر به شول ملاخ یردر که اوت بتور و رنمی بتور و رنمی نونک فقیله و صاد مهمله ابله اوت در که
 اغردقه اکا طریفه دیرل و سرحان شول ناقة در که کثیره اللحم اوله فر یتدی سرحان بیوک اوان ناقه یه دیرل السطح
 سبنک فقی و طانک سکونیه طام اوزری و هر نسنه نک یوقر و سنه سطح دیرل و سطح دوشمکه دخی دیرل
 بسط معناسنه بقال سطح الله الارض سطح من الباب الثالث ای بسطه السطح دیرل اتمک نسنه مکابیلر
 که تسنیم برنسنه فی دوه هورکی کی مرفع اتمکه دیرل المسطح ممتک فقی و طانک فقی و تشدد به غایت دوز
 اولان نسنه یقال انف مسطح ای منبسط جدا السطحه و السطح ارق قوی حق نسنه تو شنه دان معناسنه
 و سطح اول کسینه یه دیرل که رقه اوزن یا تمش اوله و سطح نبی دویب قبیله سبندن بر فالجینک اسمی در که روت
 اولنور یاسندن غیری رننه سوکی یوغیدی الانسطاح علی وزن الانفعال برکسینه ارقه سی اوزن و زوب

دیرل تقول صفحته اذ اضربه بالسيف مصفحا ای بعرضه الصفاح صادق کسر به صفحک جی در وصفه
 بر کشیدنتک اسمیدر بی کتب قبیلہ سندن الصفحه كذلك هر نسنه نك جانبته دیرل الصفح صادق خمیلہ وفانك
 سکونیلہ یوزك جانبته دیرل صفح کبی بقال نظرالی بصفح وجهه کابقال بصفح وجهه ای بعرضه الصفحه
 صادق فقی وفانك کسر به صفحه وجه یوزك قل بنین دیرل بدر الصفاح صادق فقی وهمزہ نك کسر به جی
 و صفا ج باب قیونك قنادل بدز و صفحه اینلو قلبه دیرل و اینلو طاسه دخی صفحه دیرل و هر اینلو نسنه نك
 یوزنه صفحه دیرل الا صفح همزہ نك کسر به سائلی ردا تمك تقول اصفحه اذا سا لك فردته و اصفاح
 قلبك بی سیه او زمغه دیرل صفح کی ته کم مرور ایتمشدر التصفیح بر نسنه نك صفحه ل نه نظرا تمك تقول
 تصفحت الشی اذا نظرت فی صفحاته المصاحفه الله كور و شمك التصاحف بعناها المصنف تمك خمی و صادق
 سکونیلہ وفانك فقیله اینلو عرض معنائه بقال وجهه هذا السیف مصفح ای عرض من اصفحه و مصفح
 كذلك مائل اولش نسنه دیرل و فی الحديث قلب المؤمن مصفح علی الحق و مصفح مبسر او قل نندن یعنی قار
 او قل نندن التبی اوقه دیرل و اکتمسبل دخی دیرل التصفیح علی وزن التکریم الی بری برینه اور مق اوزی چقسون
 دیو تصفیق کبی و فی الحديث التسمیع للرجال و لتصفیح للنساء و روی ابی الصالح لقا و تصفیق بر نسنه فی اینلو
 قلق و منه قولهم رجل مصفح الرأس اذا كان عیض الرأس الصفاح صادق خمی وفانك تشدید یله اینلو طاش
 حجر عریض معنائه الصلاح صادق فقیله فسادك مقابلی در تقول صلح الشی یصلح صلوحا من الباب الاول
 فرا یتدی بزم الحاکم بزدن بعض صلح دخی حکایت یتدیلم لامك خمیلہ بونقد برجه باب خامس دز اولو روایات
 معنائه دخی کلور بقال هذا الشی یصلح لك ای من یتك الصلاح صادق کسر به مصاحفه معنائه مصدر در
 الصلح صادق خمیلہ اسم در مذکر و مؤنث استعمال اولو و الاصطلاح همزہ نك کسری و صادق سکونیلہ
 و التصالح و الاصلاح تانك فقی لامك خمیلہ اولکسنه همزہ نك کسری و صادق تشدید بدله اخر کسنه جمله سی
 بر معنای در صلاح صادق فقی و حانك کسر به قطام کبی مکة مشق فدنك اسمی در وکاه اولو رکه مصرف دخی
 استعمال و لنور الاصلاح همزہ نك کسری و صادق سکونیلہ صالح قلق افسادك ضد بدر الصلحه تمك و لامك
 فقیله بر نسنه نك حصوله باعث اولان نسنه المصاحف میك فقیله مسلخک جی الاستصلاح همزہ نك کسری
 و سببک سکونیلہ استفصادك مقابلی در الصصح علی وزن سفر جل شد بد اولان نسنه جرمی یتدی
 صصح قصه و یوغون اولان نسنه ثعلب یتدی رأس صصح دیرل شول باشه که اصلح اوله یعنی او کو نك
 قالری اولیه و یوک اولوب حکم اوله بو فعلعل وزنی و زنی در یونده عینله لام نکر ارا و لنشدر الصفاح صادق
 کسر به و میك سکونیلہ حریاء وزنی و زنی یك یره دیرل الصمحاء و الصمحاء كذلك صادق کسر به و الفک مد به
 شول یك یره دیرل که درست اوله یعنی ایری یلری اوله الصمحاء صادق خمی و دالك کسر به شدید معنائه کذ فی
 بعض نسخ الصفاح التصووح فقیله و و اوک خمی و تشدید به قل یارلق و قلدن غیر ی نسنه یارلق تشقیق
 معنائه واد ملك باشی قور یوب فی الجله رطونئی قالمغه دیرل التصووح علی وزن التکریم قور تقی بقال صوحته
 الریح اذا یتسته الصووح صادق خمیلہ دره نك حوالیسی در حایط الوادی معنائه و له صوحان یعنی هر دره نك
 ایکی حایطی وار در که ایکی یانده ایکی طاء اکایکی دیوار منزله سندن اولو رو فی الحديث القوه بین الصووحین
 جی اکله السباع ای بین الجمیلین بنو صوحان عبد القیس دن بر جماعتك اد بدر الصووح صادق خمیلہ کرج
 دبد کبری نسنه در که انکه اوصوارل حص معنائه و ات در نه دخی دیرل عرق الفرس معنائه ضاحه طاغث
 اسمیدر الصووح یار مق بقال محت الشی فانصاح الانصباح یارلق ابو عبیدہ یتدی فقی و کند و دن باولسه

انصباح دیرل و انصباح ای منور اولمغه دیرل بقال انصباح القمر اذا السنتار الصباح صادق کسر به اواز صوت
 معنائه و صادق خمی دخی جائزدر الصبح و الصبحه و الصبحان بالقرنك بمعناه بقال صاحب یصبح صیحا و صبحه
 و صیحا و صیحا و صیحا و صبحه عذابه دخی دیرل بونك اصلی جاغرمق معنائه سندن ماخو ددر و قولهم لغیت
 قبل كل صبح و نقر صبح جاغرمق و نقر طاغث معنائه در که قبل طلوع الفجر ذیک اولو رکه خلایق بری برن
 جاغروب هر کس مصاحفه کتمك طلوع فجرده اولو رابن السکیت یتدی غضب من غیر صبح و لا نفر دیرل من غیر
 قلیل و لا کثیر ذیک غلغلته المصباحه تمك خمی و یانك فقیله و التصاحف تانك فقی و یانك خمیلہ خلق بری برن
 جاغرمق التصفیح لقه فی التصووح علی مامر انفا بقال یصبح البقل ای تصووح التصفیح علی وزن التکریم قور تقی
 تصووح معنائه بقال صبحته الریح و الشمس مثل صوحته الصبح صادق فقیله بر جنس خرما در مدینه
 خرما زندن فصل الضاد الضیح صادق فقی و یانك سکونیلہ سیرا تمك بقال ضیعت الخیل ضیعا من الباب الثالث
 یو ابو عبیدہ قولیدر غیر بلر یتدی تصیح نعم معنائه در و نعم نوله و حاء مهمله ابله سکر در کنك نفسی اواز
 و یرمك معنائه در وضع کوله دخی دیرل خاکستر معنائه و اتش بر نسنه بی تغییرا تمک دخی دیرل بقال
 ضیحه النار ای غیره ولم تبلغ فیه یعنی فی الجله تغییرا بلسه الانصباح همزہ نك کسری و نونك سکونیلہ تغییر
 معنائه در بقال انصیح لونای تغییرا لی السواد قلیلا الضباح صادق خمیلہ دکی اوازی صوت ثعلب معنائه
 المضبوحة میك فقیله شول چقمق طاشیدر که یاغش کبی در و مضبووح برز حاک اسمیدر الضضاح صادق
 فقیله دبی قرب اولان صو قرب القمر معنائه الضضحه و التضمض علی وزن الدرجه و التدرج
 سراب بلدر مق لمعان معنائه بقال فخمخ السراب و فخمخ اذا ترقرق و ترقرق رائین مهملتین ابله و قافین
 ابله لمع معنائه در الضح صادق کسر به کونش و فی الحديث لا یقعن احدکم بین الضح و الظل فانه مقعد الشیطان
 و قولهم جاء فلان بالضح و الریح یعنی اوزرینه کونش طوغوب اوزرینه بل اسن کسنه ابله کلد بکه مقصود
 کتری اشعار در و عامه نك بالضح و الریح دبد کزک یا زیاده ایتمکه اصلی یوقدر الضرح بر جانبه ایرنق بقال
 ضرحه اذا نحاه و دفعه و ضرح جرح ایتمکه دخی دیرل نقول ضرح حت عنی شهادة القوم اذا جرحتها و القیثها عنك
 و ضرح قاز مق معنائه ده کلور حفر کبی تقول ضرح حت ضرحا اذا حفره المضطر ح میك خمی و رانك فقیله
 بر جانبته اثلن نسنه الانضراح همزہ نك و صادق کسر به بعید اولق بقال انضرح مابین القوم مثل انضرح
 الاضراح همزہ نك کسر به بعید قلق بقال اضرحه عنك ای ابعده الضرح میك صادق فقی و رانك کسر به بعید
 معنائه و ضرح قبرک او ترین شق ایتمک ته کم لحد بر جانب شق یتکه دیرل الضروح صادق فقیله و رانك خمیلہ
 شول اندر که دیکن اوله نقول ضرح الدابة برجلها اذا رحت و شول یایه دخی دیرل که اوقی زیاده سور الضراح
 صادق کسر به طوار دخی اولق الضراح صادق خمیلہ کوکله بر او در که اکلیت معمود دیرل ابن عباس دن بو به
 نقل اولشدر المضرح میك فقی و صادق سکونیلہ و رانك فقی و یانك تشدید به شول چاقر در که قنادی
 اوزون اوله و کاه اولو رکه قومک سید نه یعنی اولو سندن دخی مضرحی دیرل الضح صادق فقی و یانك سکونیلہ
 و الضباح صادق فقی و یانك تحفیفیه شول یوقه سودر که کاصو قائلش اوله التصفیح علی وزن التکریم سوده
 صرقا تقی بقال ضیعت اللبن ضیعا اذا مر جتته حنی صار ضیحا و تصیح ضیح ایچور مکه دخی دیرل وضع صو قائلش
 یوقه سودر ته کم مرور یتدی تقول ضیعت الرجل اذا اسقیت الضیح فصل الطاء الطح طانك فقی و حانك
 تشدید به بر نسنه بی یاغث او کجه سیله سورمك بقال طححه الطح طانك الاول الطحطحه و الطحطاح نقرق
 انك بقال طحطحهم طحطحه و طحطحا اذا بددهم یعنی بری برندن ایرسه بو به دیرل وفاد بر مق معنائه ده کلور

صحیح

صحیح

شرح

طح

صحیح

صحیح

صوح

طرح

بقال طحلت الشيء كسرت و فرقة الطرح طانك فتي و رانك سكونه برنسنه في القومى معنائه بقال
 طرحت الشيء و بالشيء طرحا من الباب الثالث و بقال طرح النوى بفلان كل طرح اذا تات بعنى فرقت فى هر
 موضعه اندى التطريح على وزن التكريم جوق طرح ايمك بقال طرحه تطرح اذا اكثر من طرحه و نظرح بياى
 زياده اوزون ايمكه دخی دیرلر بقال طرح بقاءه نظرح اذا طوله جدا الطرحه بمعناه بقال طرح بقاءه زياده الميم
 اى طوله الاطراح همزه نك كسرى و طانك كسرى و تسديد به بعيد ايمك افتعال بائندن در الطرح طانك
 و رانك فتلر به اواق مكان الطروح اطانك فتي و رانك ضيمه طرح معنائه و طرح فتلر به مكان بعيد دیرلر
 على مامز انقا و طروح شول ياي دخی دیرلر كدا و في بندله دفع ايليه بقال قوس طروح مثل ضر و طروح شول
 جرم ما اغاجنه دیرلر كه انوك صالقمي صابلى اوزون اوله الطرح طانك ضيمه شول سيره دیرلر كه مكان بعيد
 اوله بقال سير طر لى اى بعيد المطارحه ميمك ضى و رانك فتلر به ايمك كسنة طر فيندن مناظره سوبلشكه
 دیرلر الاطرح همزه نك كسرى به دوه نك هور كى اوزون اولق سنم اطرح دیرلر طوبل معنائه و بوسيدن
 طرمح بن حكيم طرمح دبد بلر طانك كسرى به ملحم اولدغى ايجون الطفوح ضيمه چناق طولق دوكلك
 مرتبه سنه و انچه الاطفاح و التطفح على وزن الاكرام و التكريم دوكلك بقال اطفت الاناء و طفخته نطفعا
 الطفاحه طانك ضمه سيله بر شيتك اوزر نه كلن سنه مثلا جومك قيزكن اوزر نه كان كوكبى الاطفاح
 چومك كوكب يوكن الماق بقول اطفت القدر و افعلت و زنى اوزن اذا اخذت طفاحتها الطفح و الطفوح طانك
 فتلر به اوله و ضيمه نايده برنسنه طولق بقال طفح السكران من الباب الثالث اذا ملأه الشراب الطافح طوماش
 نسنه و بل برنسنه في يوقرويه اللوب كتمكه دخی دیرلر بقال طفت الریح القطنه و نحوها اذا سطعت بها و كتمك
 معنائه ده كاور بقال اطفح عنى اى اذهب الطم ديكلو يوك اغاچله دیرلر الطلحه و احدى و طم طانك فتي
 و لامك سكونيه به دوه طم اغاچندن يوب زجت چكمك بقال طلحت الابل من الباب الرابع اذا استكتت من اكل
 الطم و طم طلعه لغت در و طم ديو چچكه و خرمانك اول يشنه دیرلر دوه و يور و لمغه دخی طم دیرلر بقال طم
 البعير اذا اعى الاطلاح همزه نك كسرى به دوه يور مق بقال اطلحته ان الطماح بمعناه تقول طلحته اذا حسرت
 و حسر خالبه و سنبله كه مهملتين در يور مق معنائه الطم طانك فتي و لامك كسرى به يور ماش دوه
 بقال ناقة طم اسفار بعنى سفر لركوب يور ماش و ارقاش دوه الطم و الطلاح اوله ضيمه نايده فتلر به طم
 جمى در و طم كنهيد دخی دیرلر الاطلاح طانك كسرى به طم معنائه ديكلو اغاچندن عبارت اولمقه الطلاحيه
 طانك كسرى و يانك تشدد به شول دوه در كه طلاح اولر الطلاحيه بضم الطاء بمعناها على غير القاس السخ
 طانك كسرى و لامك سكونيه شول دوه در كه يور و ماش اوله و دوه دن غير يدي دخی اطلاق اولنور بونده
 مذكر و مؤنث برابر اولر الاطلاح همزه نك فتلر به جمى در و طم كنهيد دخی دیرلر الطلحه طانك فتي و لامك كسرى به
 طم اولنور بون زجت چكن دوه الطلاح طانك فتلر به و اخرنده لغك قصر به طم اولنور بون زجت چكن دوه در
 حبابى كى كه حبابى دخی چقر دكى اولنور بون زجت چكن دوه در دیرلر طلحه الطلحات طم به بن عبد الله بن خاف
 الخراعى و اما طلحه بن عبد الله بن عثمان كه صحابه دن در اول نبي در و طولوح طانك ضيمه بر موضعك اسمى در
 الطم فتلر به نعمت معنائه در و بعضلر ايتدى طم بر موضعك اسمى در الاطلاح طانك فتلر به صلاحك
 ضد بدر و منه قيل اول الصالحون لهلك الطالحون الطلختان صيغه تصغير اوزن طلحه بن غوبلد الاسدى در
 و رادى در الطلنح طانك و لامك فتلر به ايجى بوش نسنه خالى الخوف معنائه بعضلر ايتدى طلنح
 تعب چكش كسنة در الطم برنسنه يوزى ديكه بقمق بقال طم بصره الى الشيء اى ارفع و طم بعضا

طرح

ايتدى

طوح

فتح

ايتدى برنسنه زياده طلب ايمكه دخی دیرلر بقال طوح فلان اى بعدى الطلب و افشان ايدركن بولن هوايه
 و برمكه دخی دیرلر بقال طوح بوله اذ ارماء فى الهواء الطامح هر مرتفع اولن نسنه به طامح دیرلر و ان خر بص اولان
 هور دخی طامح دیرلر الطامح شول كسنة در كه زياده خر بص اوله و بنى اسدن بر جلك ايميدركه قصيره
 ارسال اولنشدى الطامح طانك كسرى به جماع كى در و زنا و معنى ز بدى و ايتى اوزن بقال فرس فيه طامح
 بعنى شول فرس كه اند سر كشتاك و حربت و اردر الطموج طانك فتي و ميمك ضى ايله عورت سر كشتاك ايدوب
 ان خر بص اولن بقال طمحت المرأة من الباب الثالث مثل طمحت كه جوح دخی سر كشتاك دیرلر الاطامح برنسنه به
 كوزى دكه بقدر مق بقال طوح فلان بصره اى رفعة الطمحات فتلر به شدايد معنائه بقال صايه طمحات
 الدهر اى شدايد ايو الطمحات لقينى رشاكر اسيدير الطوح و الطمح هلاك اولق و دوشمك بقال طامح يطوح
 و يطم اى هلاك و سقط و يوزنه آ زوب سر كردان و لمغه دخی دیرلر التطوح على وزن التكريم اوزن و موق بقال
 طوحه اذا تروه و ذهب هاهنا و هاهنا التطوح فتلر به و واك ضيمه ازمق بقال طوحه فتطوح فى البلاد اذا
 رى بنفسه هاهنا و هاهنا التطوح فتلر به و واك ضيمه اشمق بقال تطاوح بهم النوى اى رامت بعنى فراق
 انلرى برا كنده قلدى المطاوح ميمك فتلر به اناجق رلر مقاذف معنائه الطوايح ايجى ر قواذف معنائه بقال
 طوحته الطوايح اى قدفته القواذف و لا بقال لطوحات و هو من النوادر كقوله تعالى و ارسلنا الياح لواء على
 احد التا و بيلن و نا و بل آخر بودر كى اياح كندى خيره لاق اولما بجه ملقم اولماز بوتقد بر جه لواق معنای
 اصلبى اوزن اولور و لاق يوكلو ديكدر حامله معنائه فصل لفاء الفتح فانك فتي و تانك سكونيه لاقم بقال
 فتح الباب من الباب الثالث و فتح و لايت جفه و منصور و مظفر و لمغه دخی دیرلر و فتح امار صوب دخی دیرلر كرك
 بكاردن اقسون كرك غيرى رذن اقسون و فتح فاقه نك ميمسى ديكى بيوك و لمغه دخی دیرلر بقال فتح الناقه
 الانفتاح همزه نك كسرى به اچلق بقال ففتحته و انفع التففتح جوق اچمق بقال ففتح الابواب شدد لكثرة التففتح
 اچلق بقال ففتحهم فافتفت الفتح فانك ضى و تانك سكونيه واسع و مفتوح قيوي و قال فارده فتح اى واسعة الراس
 بعنى اغرى بيوك شيشه كسالى ايتدى قار و رة فتح ديك قلفسر و اغرى باعسر شيشه ديك و اور پس فتح فعل رزى
 اولور مقول معنائه الاستفتاح و الافتتاح بعنى بقال استفتحت الشيء و افتتحته و استفتاح نصرت طلب ايمكه
 دخی دیرلر استنصار معنائه المفتاح ميمك كسرى به كليل اچاق الت كليل كرك قيوده اولسون كرك غيرى رده
 اولسون المفتاح و المفاتيح مفتاحك جمى نايده تانك حذ فتلر به اخفش ايتدى بوع بلرك امان و امانى دبد كرى
 كى در كه اگاه تخفيف اولنور و كاه تشدد بد اولنور و الفاتحه برنسنه نك اولى الفتح فانك فتلر به و تانك تشدد به
 حاكم معنائه در بقول افتح بينناى احكم الفتاحه فانك ضى و تانك تخفيفه حكم معنائه در الفتوح فانك فتلر به
 ميمسك ديكى بيوك اولان ناقة واسعة الاحليل معنائه الافتتاح همزه نك كسرى به ناقة نك ميمسى ديكى
 بيوك اولق بقال افحت الناقه الفتح افيمنك اغرندن فسلامسى در و كشمش كافك فتي و شينك كسرى به افعينك
 در ميمسى و ميمسى صورت جلد معنائه بقال افحت لافى نفخ فخم من الباب الاول و الثانى و بالجملة هر فعل كه مضاعف
 اولوب لازم اوله انوك مستقبل بفعل و زنى اوزن كاور عينك كسرى به لايدى كلمه كه انلر هم ضمه لكشدر و هم
 كسرى به كاندرك بى رى بل در خسته اولن معنائه و رى دخی يشم در جيله باش بارلمق معنائه و رى دخی بجد
 فى الامر در جد و جهد ايمك معنائه و رى دخی يعند در صادمه ايله چاغر مق معنائه و رى دخی بجم در
 حيله ظوار راحت اولن معنائه و رى دخی نفخ الافع در بلان قشقور مق معنائه و رى دخی شيب الفر سدر
 ات ينامق معنائه و شول فعل كه مضاعف و متعدى اوله انك مستقبل بفعل و زنى اوزن كاور عينك ضيمه
 الايش كاه كه انلر ضمه و كسرى لكشدر در كه انلر كرى يشد در و رى بعله در دفعه زينه ده ايجور ميمك معنائه

فتح

و بری دخی بیت الشی در قطع اینک معناسنه و بری دخی نیم الحیدر سو اینک معناسنه که قو غیلوق
 معناسید و بری دخی رم الشی رمه در اصلاح اینک معناسنه الفصاح فانک فقیله نحتنه برنک اسمی دو
 الفدح فانک فقی و دالک سکونیه ثقلت و برنک و فی حدیث ابن جریر ان رسول الله صلی الله علیه وسلم علی
 المسلمین ان لا یترکوا مفید و حافی فداء و عقل یعنی خطابه او زر بنه دبت متوجه اولنه عاقله سی نصرت بدوب
 یوک الله قومیه را ما غیر بلر و اینده مفید حواقیع اولمندر الفادح بقال مر فادح اذا عاله و بهظه یعنی برایش عظیم
 اولوب اغریوک اولسه بوبله دیرل عولیش عظیم اولمغه و بهظ طاء معجه الله یوک اغری اولمغه دیرل اما فادحه
 ایشد لما مشد رعر بیتنه اعناد اولنان کسندن الفرح فختینله سرور و فرح حرون و ابوب کون اولمغه دخی دیرل
 ومنه قوله تعالی ان الله لا یحب الفرحین لا فرح مسرور قلن بقال مایسری بهذا الامر فرح و مغروح یولانقل
 مغروح و افراح دین اغریکله دخی دیرل بقال افرحه الدین ای بقله و فی الحدیث لا یترک فی الاسلام مغروح زهری
 ابتد شول کتاب که فی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مهاجرین بلبه انصار بیتنه یاز مشدی اند سور مشدر
 ان لا یترکوا مغر حاجتی یعینوه علی ما کان من عقل و فداء زهری ابتد مغر حدن مراد مفدوح در که اغریوک
 التند اولنه دیرل نته کم عن قرب مرور اینشدر و اسمی کذلک ابتد مغر شول کسند در که کادینی ثقلت
 و برمش اوله یعنی سور رکده بمقوله مد یون اولانک دینی بیت للمالدين ادا اولنوب و مد یون اترک اولنیه اما مغر
 دبد کلرینی حمله انکار ایدوب جاز کور مشدر در التفریح علی وزن التکریم افراح معناسنه در الفرحه فانک فقیله
 مر دکانه معناسنه بقال عندی لک فرحه ان بشرنی الفرحه فانک فقیله بمعناها الفراح میک کسر بلبه شول
 کسند در که هر بار که دهرانی مسرور اند کجه اول فرحناک اوله الفرح میک ضمی و زانک کسری و تشدد بلبه
 قلبه فرح و بری میچون که معرفد و قدر الفرحناک فانک کسری و زانک سکونیه طوار طریق بقرنیدن شول بصی اولان
 طرنغه دیرل الفرحه ناهه سودی صاعلور کن ایاقلرین اچوق طوق بقال فرشت اذ انفتح الحلب و نفی فانه
 و بعد الحاء المهمله حمله ابقلری بری برندن یرمق و بقال بضافر شمع الرجل اذا جلس و فتح بین رجلیه و بوجالته
 فرشه و فر شطه دیرل و فر شطه غار اینچنده طور رکن ابقلرین بری برندن راق طوبی زیاد اچمقدر کسنانی ابتد
 بقال فر شمع الرجل فی صلوته اذا فتح بین رجلیه و هو قائم و کان ابن عمر لا یفر شمع رجلیه فی الصلوته ولا یلصقها و لکن
 بین ذلک یعنی ابن عمر رضی الله عنهما غار اینچنده طور رکن ابقلرین بری برندن راق طوبی زیاد اچمقدر کسنانی ابتد
 بلکه میانده و تردی الفرح ط میک ضمی و طانک سکونیه بصی اولان باش بقال رأس مغر ط ای عربض الفسخه
 فانک فقیله وسعت معناسنه الفسخه کک واسع معناسنه بقال مکان فسخ ای واسع الفسخ فختینله کذلک واسع
 دیکدر الفسخ فانک فقی و سبتک سکونیه بری مجلسه واسع اینک بقال فسخ له فی المجلس ای وسع له فیه
 الانفساح قلنی واسع اولمق بقال انفسح صدن ای انشرح التفصح فختینله وسبتک ضمی و تشدد بلبه مجلس ده
 کک او نورمق توسع معناسنه التفصیح تانک فقی و سبتک فقیله بمعناه بقال انفسحوا فی المجلس و انفسحوا ای
 توسعوا انفسح فانک فقیله و حانک کذلک فقیله واسع الصدر اولان کسند میز یاده و انشدر الفصح فانک
 فقی و صادق کسر بلبه شول کسند در که سور نده بلاغت اوله یا خود شول کلامدر که اند بلاغت اوله رجل
 فصیح و کلام فصیح و لسان فصیح دیرل فچینکه دالک نکلمه جر یا اوله بعضیلر ابتد هر نکلمه قادران فصیح در
 اول که نکلمه قادر اولیه اککا اعجم دیرل الفصاحه فانک فقیله فصیح اولمق بقال فصیح العجمی من الباب
 اخامس فصاحه اذا جادت لغته حتی لا یحزن یعنی نکلمی قواعد عربیده موافق اولوب خطا اینر اولسه
 و سوزد کویوک الله دخی دیرل بقال فصیح اللب ان اخذت منه لغوه و رغو مرء مهله و عین معجه الله سود
 کو پوکنه دیرل التفصح فختینله و صادق ضمی و تشدد بلبه و التفصح تانک فقی و صادق فقیله نکلفه

فدح

فرح

فرح

فرشج

فرلج

فسح

فصح

فصحی دکلک فصحی بقال تفصح فی کلامه و تفصح اذ انکلف الفصاحه الافصاح همزه نکه کسر بلبه فصیح
 اولمغه دیرل بقال افصح العجمی اذ انکلم بالعربیه و سوزد اغوزی کسلوب خالص اولمغه دخی دیرل بقال افصحت
 الشاذا انقطع لبها و ها و خالص لبها و لبلا ملک کسر بلبه اغوزه دیرل و افصح اللب دخی دیرل فچینکه سوزد
 اغوزی کیدوب خالص قالسه و قام طکری اغارمغه دخی دیرل بقال افصح الصبح اذا بداضوه و افصاح
 برنسنه دن چقوب بری اولمغه دخی دیرل و نصاری فقیله داخل اولمغه دخی دیرل و فصیح عید نصاری در بقال
 افصح النصاری اذ اذ خلوا فی فصحهم المفصح میک ضمی و صادق کسر بلبه و انص اولان نسنه هره اولورسه اولسون
 الفصح فانک کسر بلبه و صادق سکونیه نصاری میچون اولان عیدلر دخی در الفصح فانک فقیله و صادق
 سکونیه رسوای اینک بقال فصح من الباب الثالث و طکری ظاهر اولمغه دخی دیرل بقال فصح الصبح اذا
 بدی الافتضاح همز نکه و تانک کسر بلبه رسوای اولمق بقال افصح اذ انکشف مساوی الفصحیه و الفصح
 فانک فقیله اوله و فختینله تانیده اسمدر در رسوایک معناسنه الافصاح کذلک صبح بلو و مک بقال افصح
 الصبح اذ ابی و خر مافر مغه باشلق میچون دخی دیرل بقال افصح البسرا اذ ابنت فیه حره الافصح شول اق
 نسنه در که شدید البیاض اولیه و افصح ارسلانه ده دیرل و کذلک دوه دخی دیرل که بونلر فصح لونندن
 ما خود در فصحک نفسینه بعضیلر ابتد الفصح فختینله شول بوزر نکه در که اچوق اولوب یعنی شکر نکه
 اولوب غبرقی و کدرقی غالب اوله الفصح فانک فقی و طانک سکونیه برنسنه بی اینلو قلن بقال فطحه فطحاً
 من الباب الثالث اذ جعله عربضاً التفطح علی وزن التکریم بمعناه التفطح میک ضمی و طانک تشدد بلبه و فقیله
 اینلو نسنه بقال رأس مفتح ای عربض الافطح شول کشیده در که باشی اینلو اوله عربض الرأس معناسنه
 التفصح فختینله و قافک ضمی و تشدد بلبه کل اچلمق بقال نفقت الورد اذ انفتحت الفقا حیه فانک ضمی
 و یانک تشدد بلبه شول لوندر که کل اچلمغه بشلد قه ظاهر اولور بقال علی فلان حله فقا حیه ای لون
 ورد حین هم ان یفتح الفقا حیه فانک ضمی و قافک تشدد بلبه اذ خرم میچی در و اذ خرم برق دبد کلری و ت در که
 ایوسی مک مشرفه دیرل الفقه فانک فقیله و قافک سکونیه حلقه دیرل الفقا حیه فانک کسر بلبه
 فقه نکه جمی در التفاح تانک فقی و قافک فقیله ارقه ارقه به یرمک بقال هم یتفاحون اذ جعلوا ظهورهم
 الی ظهورهم کا بقال تقابلون و یتظاهرون التفصح علی وزن التکریم کویک یاوریسی ابتدا کوزن اچمق بقال
 فصح الجرو نفقیما اذ افتح عینه اول ما یفتح فی الحدیث ففتحنا و صاصاً و صاصاً کوزی اچلمزدن اول کویک
 یاوریسی برنسنه بی کورمک اسمک الفلاح فانک فقی و لامک تحفیفیه برنسنه یا یرشک و باقی اولمق و نجات بولمق
 و فلاح سحر و قنند بن طعمه دخی دیرل رز راصومک بقاسی سحر لدر و فی الحدیث حتی خفنا ان یفوتنا السحور
 و بقال ای علی الفلاح ای لعاة الاستفلاح همز نکه و تانک کسر بلبه فوز و فلاح بولمق بقول الرجل لا مرأه تستفاحی
 بامرک ای فوزی الفلح بالفختین لغه فی الفلاح و فلح امثله طودق یارق اولمغه دخی دیرل الفلح فانک فقی و لامک
 سکونیه بری یارمق بقال فاحت الارض ای شققها للحرث الفلاح فانک فقی و لامک تشدد بلبه اکیحی حرث
 معناسنه و اکیحی اولان کسند اکیحی شوق ابتدا و کنه بناء فلاح دبد بملر الفلاحه فانک کسر بلبه اکیحی
 اینک و قولهم الحدید بالحدید بفتح ای یشق و یقطع الفلوح فانک و لامک فقیله شقوق معناسنه بقال فی رجل
 فلان فلوح ای شقوق و فقیله دخی جازدز الافح همز نکه فقیله استاغی طوداغی یارق اولان بقال رجل افح ای بین
 الفلح الفاحه فختینله ذلک الشق میچون اسم در قطعه کی فختینله و عتیره العسویه فاحه دیرل و لقب قوم مشر ایدی
 طوداغی یارق و لد و غی اجلندن و فاحه دبد کلری شقه موث اولد غنه بناء در الفلوح فانک فقیله صوی میچوب
 قانن بقال فح الفرس من الماء ای شرب دون لری وری زانک فقی و کسر بلبه قانن معناسنه در الفلوح و الفصح فانک

فصح

فطح

فصح

فلح

فح

فوح

مهمله وغبین معجه ابله القراح قافک فخیله شول هرزه در که اشجاری و بناسی اولیه الاقرحه همزه نك فخی
 ورنك كسر به قراحك جمی در مزارع خالیة عن البناء والاشجار معنسانه و قراح شول صوبید رركه اكغیری
 نسنه خلط اولفامش اوله القرحه قافك فخی ورنك كسر به قیودن ابتدا چكن صومنه قولم لفلان قرحه
 جیده كه بوندن مراد جودت طبعه اولان استقراج علم در الاقتراح همزه نك ورنك كسر به بی تا مل بر نسنه
 سوال ابله نك تقول اقترحت علیه شیأ اذا سألته ایاه من غیر رویه وار تجال وار تجال كلامه دخی اقتراح در لر یعنی
 سوزی بر توقف و شعری بی تا مل سوبلك و اقتراح دوه به بنزدن اول بلك تقول اقترحت الجمل اذا كتبه قبل ان یركب
 القرواح قافك كسری ورنك سكونیله شول كون طوقنور رركه اككولكه صلا ر نسنه محتاط اولیه و قرواح
 شول نا قه می دخی در لر كه ایقلری وزن اوله اصمعی ایتدی راعیه قرواح ندر دبدم ایتدی الی كنهائشی علی ارماع
 واوزون خر ما اغا جنه دخی در لر بقال نخلة قرواح القرواح قرواحك جمی در القرح قافك وزاء معجه نك
 ضمیله برا غلجك اسمی در القرح قافك كسر به باه منه قود قلی حوا یج بیر کی وزعفران کی مثلاً بابل معنسانه
 المقرحه میك كسر به ورنك فخیله بر نوع المسحه در یعنی طوزلق دید كری الت در كه ایچنه طوز قورل التقار یخ
 تانك فخی ورنك كسر به طعامه قون حوا یج در التقرح علی وزن التكریم حوملكه طعام حوا یجی بر قن تقول
 قرحت القدر تقریحا اذا طرحت فیها الارز وازار همزه نك فخی و باه و حله نك سكونی وزاء معجه ابله طعامه
 قونن حوا یج در لر دبك افرار معنسانه القرح قافك فخی ورنك سكونیله كلب بولی بولی بدركن اتق وصاحب
 قوس قرح قافك ضمی ورنك فخیله ابله صاغه دبد كری عظیم دائرة در كه اكثر بها وایامنه بلونلو هو الرده كوك
 یوزنه اللون مختلفه ابله ظاهر اولورو بوا عراب جهتنه غیر منصر قدر القرح كذاك قافك ضمی ورنك فخیله
 بر طاعك اسیدر مدلفه ده القساحة والقسوحة قافك فخیله اوله و ضمتنه ثانیه بر نسنه بك اولغه در لر
 بقال قسح الشی قساحة وقسوحة اذا صلب كذا فی بعض نسخ الصحاح القح فختنه دیشده اولان صار ولوق در
 بقال قح الرجل قاح من الباب الرابع الا قح همزه نك فخی و قافك سكونیله دیشلری صار واولان كسنة التقلیم
 علی وزن التكریم دیشك صار و سنی كیدرمك فی المثل عود بقلم ای بنقی اسنانه وعود عینك فخیله زیاده بیر
 اولان دوه و بیر اولان دوه نك دیشلری زیاده صار و اولمق ابله سعی فی فائده استعمال و لنور پس تقلیم بو
 معناده مرضت الرجل کی در قن مرضنه علاج ایدوب اوزرینه بولنسك و قردت البعیر کی در قن قردن یعنی
 كنه سنی یناك ابتسك و طنبت البعیر کی در قن طنی مرضدن اكعلاج اتسك و طنی طاء مهمله نك فخی والفك
 قمر به طوارك فخی یانه یا بشقدر غایت صوسر لغندن القاحم قافك كسری ابله و میك تشدد بیله هر نسنه نك
 زیاده مسنی و شلوسی و بومیم زیاده و انما غله جردله الحاق اولمشدر و جردل دیو جیمك كسری و دالك فخیله
 كذاك زیاده یشامش دوه می در لر القح قافك فخی و میك سكونیله بغدادی حنطه معنسانه و قم مصدر
 دخی كلور اوبن مثاله اولان نسنه بی یاش ابله نك اكل ابله معنسانه یقال قحت السوبق و غیره من الباب الرابع اذا
 استفتته الاقماح همزه نك ورنك كسر به بمعناه القمیحة فعیله ورنی وزن قافك فخی و میك كسر به استفاق
 طر بقیله اكل اولنان نسنه نك اسمی در جوار شدن و غیر بدن و جوارش جیمك ضمیله معدی قوت و برن دوا در
 كوارش لفظندن نعر به و لنمشدر كوار بدن لفظندن مأخوذ در كویا كه فیه لفظی فمحن مأخوذ در بر معنسانه
 كه بغدی ديك اولور الصمحة قافك ضمیله اغز طولسی اولان نسنه در بغد ابله القحان قافك ضمی و میك فخی
 وتشدد بیله براوت در كه زعفران کی صاری بو یاریندن كلور روس معنسانه و قحان كذاك بر نسنه در
 كه توزكی خبرك اوزرینه كلور ذر بره مثاله و ذر بره ذال معجه ابله كوزه قونن دوا یه در لر القح
 قافك و میك ضمیله دوه حوض یانده باشن یوقر و طوب صوا یجما كدر بقال قم البعیر قوحا من الباب

قرح

قح

قح

قح

قح

الثالث اذا رفع رأسه عند الخوض وامتنع من الشرب القاح باشن یوقر و طوب صوا یجین حوض القح
 قافك ضمی و میك فخی وتشدد بیله قاحك جمی التقیح والاتقاج صوبه قانوب باشن یوقر و طوب صوا یجین
 البعیر و انقم اذا رفع رأسه وترك الشرب یا المقامحة مع اولك ضمی ورنك فخیله بمعناه یقال قاحت ابله
 اذا وردت ولم یشر و رفعت رأسها من داء بها و رد المقامحة مع اولك ضمی ورنك فخیله بمعناه یقال قاحت ابله
 قالدروب صوا یجین دوه بقال ابل مقامحة و بعیر مقامح و ناخه مقامح ابله القماح قافك كسر به مقامحك
 جمی در علی خلاف القیاس الا قاح همزه نك كسر به باشن یوقر و قالدروب استاغه یقمق یقال اقحمه الغل
 اذا ترك رأسه مرفوعا من ضیفه یعنی باشن یوقر و قالدروب طوبیته غلك طار لغندن و غل غین معجه نك
 ضمیله شول دموند در لر كه اسیرك بوینه اوزر و القاح كذاك شدت برده در لر بقال شتر القاح اذا كان من
 البرد استند ما یكون القاحك بواکی معنسانی دخی دوه نك صواوز رینه كلوب شدت برده كذاك متاذی اولد غندن
 باشن یوقر و طوب سندن اخذ البشدر القح قافك فخیله و نونك سكونیله بر نسنه بی چوكان کی اكری ابله
 بقال قحت الشی قحا اذا عطفته كالحین و یجن میك كسری و حاء مهمله نك تقدیمه چوكان دبد كری اوجی اكری
 اغا جدر القناحه قافك ضمی و نونك تشدد بیله شول اكری اوزون مفتاح در كه قیونك اردنه اولان مند ان
 انكله اجارل التقیح علی وزن التكریم قناحه دبد كری مفتاحی قیویر است ابله بقال قحت الباب اذا اصاحت
 ذلك علیه القح قافك فخی و یانك سكونیله ایرك مده معنسانه كه اكان قار شامش اوله وقیر یان ایرك
 اقماغه دخی در لر بقال قاح الجرح یقمق من الباب الثاني اذا رمی القح التقیح علی وزن التكریم والتقیح فختنه
 و یانك ضمی وتشدد بیله بمعناه یقال قح الجرح و تقیح القاحه قاحه الدار ساحتها یعنی اولك اور تسی فصل انكاف
 الكج كافك فخی و یانك سكونیله طوارك بلامن طوب كیرو چكمك تا كم یور و مده در خراغت قله بقال كجت
 الدابة من الباب الثالث اذا جذبتها الیك لتقف یعنی طوارك اوزر نك اولان كسنة بلامن كند و یه چكمك و رسون دیو
 اكمتها و اكفتها و كمتها و جله بر معناید و لكن بلاهزة استعمال اولنان همین كمتها در اصمیدن بو به
 روابت اولمشدر الكج كافك فخی و تانك سكونیله جسمه تا ثیر ایدر بر نسنه ابله اتق و طعمای طوبیته یقال
 كمتها كذاك ارمی جسمه با اثر فیه والطعام اذا اكل منه حتى یشبع الكج كافك ضمیله خالص معنسانه در قلفظنك
 معنسانه لغت در بقال عربی كح و عربیه كحه كیقال قح و قحه ام كحه شول عورت در كه ابث فراض انوك حقتنه
 نازل و لمشدر الكج كافینك ضمه لر به قاریش عورت و پیرا و لمش نا قه الكج كافك فخی و دالك سكونیله
 ایش ایشلك و سرعت ابله یور یك و طر ملاق و كسب ابله بقال هو بكجح فی كذا ای بكك و قوله تعالى
 انك كادح الی ربك ای تسعی و بقال ايضا اصا بسی فكجح وجهه و بقال هو بكجح لعیاله ای بكسب و كدح
 طرمق معنسانه ده كلور بقال بكجح الا كدح همزه و یانك كسر به كسب ابله كند و ح ضمتنه كدحك جمی در
 بقال بكجح و ح ای خدوش یعنی انوك جسمه طرمق و اردر لكجح علی وزن التكریم طرمق بقال كدحه
 نكك بحا لكجح میك ضمی و دالك فخی وتشدد بیله طرمق لاش بقال حمار مكجح اذا عضضته الجر یعنی حمار لر
 انی اصرسه بو به در لر لكجح فختنه و دالك ضمی وتشدد بیله طرمق لاش بقال نكك بحا لكجح اذا اخذش
 انكر دحه علی وزن الدحرجة قصه كسنة نك بلسی كاد من اوفق اتار سرعت ابله كرحه و كرحه دخی نا مثناة
 فوقا نیه ایله اولك و میله ثانیه بو معناید در لكجح فختنه و دالك ضمیله یو اتق اصمعی و وائی اوزن
 یقال سقط من السطح فكتكردح ای نك حرج الكجح كافك فخی و سبنك سكونیله سوبرك تقول كسبت
 البیت من الباب الثالث اذا كنسته المكسحة سیور كه كه انوكله اوسپور لر یا غود قار سپوزر لر یا اخر نسنه
 و كسم بل طوب راخی رذن قور و روب صاور مغه دخی در لر بقال كسحت الارض اذا قشرت عنها التراب

قح

قح

كج

كج

كج

كج

كج

كج

الا لئلا يحسبهم منكم وتلك كسر به كورى مالى الملق يقال اغاروا عليهم فاكثروهم اى اخذوا ماله
 كله الا كسر همزة نك فتخيلة افسق اعرج معنائه وكورم اولان كسبه يده در زر مقعد معنائه ميمك خيميله
 الكسحان ككافك خمي وسينك سكوبيله ككسحك جعي در وفي الحديث الصدقة مال الكسحان والعوران
 وعوران دخی اعورك جعي در كوز سر كسبه ديكبر يعنى مال صدقيه مسحق اولانك بونلدر الكسح كافك
 فتي وشتيك سكوبيله بوكور له قصه ايا كيك ماينى وبعضيلر مطلقا بوكور له نفسرا بيشلدر بقال طوى
 فلان عني كشيخه اذا قطعك وطوبيت كشي على الامر اذا اصرته وسترته وكشي بوكور له دوكون بقباغه دخی ديرل
 بقال كشي الرجل كشي اذا كوي منه وكشي عداوى صفاغه دخی ديرل بقال كشي له بالعداوة اى اصره وكشي طاغله
 دخی ديرل بقال كشي عن كسبه استعمال اولنسه بقال كشي القوم عن الماء اى نفر قوا كشي طاغله
 دخی ديرل بقال كشي عن كشيهم اى بفرقه ويطردهم الكشي فتخيلة شول مرصد ككسانك بوكور له عارض
 اولور واكادوكوب اورماغله علاج ايدرل المكشوح ميمك فتي وشتيك خيميله بوكور له دوكون اورولن كسبه
 المكشوح المرادى برحالك اسيدركشاح كافك كسر به بوكور له اولان دوكون علامتيدركشاح شتيك
 كسر به شول كسبه در كسكا عداوتى اظهار ايميه المكاشحه ميمك خمي وشتيك فتخيله عداوتى صفاق بقال
 كاشحه بالعداوة الا تكشاح همزة نك وكافك كسر به طاغلق بقال انكشع القوم عن الماء اى نفر قوا عنه الكشع
 برنسنة يروى توجه اليك نقول كفحة كفح من الباب الثالث اذا استقبلته كفة وكفه كفك فتي
 وفانك تشدد بكلفظين در كك كك واحد حكمنه اولفين خمسة عشر كى فتح اوزن مبنى اولمشلدر يوزه يوز
 ديك اولور وفي الحديث اى لا كفها وانما اى اواجهها بالقبلة الكاشحه ميمك خمي وفانك فتخيله روبرو
 اولق قال الاصمى بقال كاشحهم اى استقبلوهم فى الحرب بوجوههم ليس دونها ترس ولا غيره يعنى جرب
 مواجهه بوجهه اولد بكه قلغان وغير بدن ماينيه حائل اولور نسنة بوغدى وبالذات مباشرة دخی ديرل
 بقال فلان بكافح الامور اذا باشرها بنفسه الا كفاح همزة نك كسر به طوارك اغزى لجامه اورمقدر تا كك لجامى
 اغزى الله وعبر بلك لقبيته كفاحا ديد كك كى قوللرندن ما غوز در انكفاح كافك كسر به روبرو اولمى انكفح كافك
 فتي وفانك كسر به بر كسبه كفون وبارينه ديرل الكلوخ خمتينله ترش رولق اراسته اولان صرتمقدر
 نسمة معنائه الكلاخ كافك خيميله معناه بقال كك الرجل كلوا كلا حامن الباب الثالث الكاشحه كافك ولا ملك
 فتخيله اغزى واغزى اطرافى بقال ما اقبح ككحتة يعنى نه عجب قبيح در انوك اغزى واغزى بك اطرافى الكاشحه شدد
 معنائه بقال دهر كك اى شدد الكلاخ كافك خيميله قتلوق بلى سته مجدبه معنائه الكاشحه ميمك خمي
 ولا ملك فتخيله قاتل شق شاده معنائه الكك فتخيله ولا ملك خمي وتشدد بك بيلدرم برى اى رديحه شافق
 بقال تكلم البرق اى شابع الا ككاج همزة نك كسر به وكافك سكوبيله طوارك اويانن چكمك باش
 يوقرو قالد رسون ديونقول ككحت الدابة اذا جذبت عنان حتى ينتصب رأسه وياغ چبوغى پيراغه
 يوريكه دخی ديرل بقال كك الكرم اذا تحرك للارياق وارىق پيراقانق معنائه در الكلوخ كافك
 فتي وواوك سكوبيله جعفر وزنى اوزن صاغر سى بوك اولان كسبه الكاج والكج كافك ثائده
 كسر به طاغك بر جانيه وطاقك ارقه سته ديرل الكلوخ على وزن التكريم غلبه قلق بقال كوحت
 الرجل اى غلبته المكاوحة ميمك خمي وواوك فتخيله سكوشك وسكوشكى اسكان ايتك نقول
 كاوحتة اذا شامتة وجاهرة التكاوحت تانك فتي وواوك خيميله شره دور شكم بقال ككاج الرجل اذا تمارسا
 وتعالجا الشربنيهما فصل اللام التت فتخيله اجلق جوع معنائه بقال لقم من البارباق اللعان لامك فتي

كش

كفج

ككج

كسج

كوج

ككج

وتانك سكوبيله اج اولان كسبه التت لامك فتي وتانك سكوبيله والفك قصر بله مؤننى بقال رجل اللعان وامرأة
 لتي اللج لامك خيميله وحيك سكوبيله شول حوضدر كه قيونك دنده اولور ودره نك دنده اغزى طار
 ودي بول اولور والاحاج ابرام ايتك بقال الح عليه بالمسئلة يعنى اكابر ام ايتدى سوادده والاحاج بلودك يغمورى
 دائما يغمغه دخی ديرل بقال الح السحاب اذا دام مطره اصمى ايتدى الح السحاب بالمكان ديرل اقام به معنائه
 الت كسى اللج ميمك كسرى ولا ملك سكوبيله شول دوه بالانيدر كه دوه نك ارقه سنى ياغرايده وبقال
 رجي ملحاح على ما تلحنه يعنى دكر منه ملحاح ديد كك اى اوكتدى نسنة به نظر ادر والاحاج دوه حارون
 اولمغه دخی ديرل بقال الح الجمل اذا حرن كك نقول فى الناقه خلا ت معنى حرنت اللحية على وزن القلققة والتلحج
 على وزن التزلزل ربرده ثابت اولمق بقال الح القوم وتلححو اذا لم يبرحوا مكانهم اللج فتخيله كوز قباغى
 برى برينه چباغله يا شق بقال تحت عينه اذا صبغت بالرمص ورمص راء مهمله نك فتخيله كوزده اولان چباغه
 درلر ولج اصل اوزينه كك فعالك برى در صبب البلد كى نصيفنى اظهار ايتكك اللج لامك فتخيله نسبي متصل
 اولنه ديرل بيشمق معنائه كك خدما خود در بقال هواين عى لجاى لاصق النسب وخابو محله حالت اوزينه
 منصوب درلر برما قبل معرفه دره ما قبل نكره اولدوغى وقتد هواين عم درلر سن كسر به ز راكه بونقد برجه
 لك عفتى اولور واكر اول كسبه ز ياده قربا وليوب عشرين اولسه هواين عم الكلاله وابتى عم كلاله در سن
 اللج طار يره ديرل مكن ضيق معنا سنه بقال مكن لاح اى ضيق اللطح لامك فتي وطانك سكوبيله ال ياسيله
 ملاخيله ارقه ياورمقدر بقال لطحه من الباب الثالث اذا ضرب باللين على الظهر يياطن الكف ويره اورمغه دخی
 ديرل بقال لطح من الثالث ايضا اذا ضرب بالارض اللج لامك فتي وفانك سكوبيله ياقق احراق معنائه
 بقال لفحة النار والسوم محر هاى احرقته اصمى ايتدى هر قنقسن كه لفحه صفتيله اول در هر قنقسن
 كه لفحه صفتيله اول در ددر ولفح قلميله اورمغه ديرل فتي خفتله اورلسه نقول لفحة بالسيف لفحة اذا ضربته
 ضربه خفيفه اللفاح لامك خيميله شول نسنة در كه اى خولر اول صردقه بادجانه ستيه اولور والافاح
 همزة نك كسر به حامله ايتك بقال الفح الفعل الساقة والرح السحاب اللواخ بقال الراح اللواخ ولا بقال الملاح
 وهو من النوادر يعنى لواح يوكوا اولان ناقة له ديرل حوامل معنائه ورع سحابى يوكوا قبيح در يوكوا ولبى
 دكلدر يوسيدن لواح ملقحك جعي در نوادر دندرد بيلر بعضلر ايتدى لواح صلى اوزن يوكو معنائه در
 بواعتبار ايله كك رياح كندى خير له يوكوا ولما بجه سحابى يوكوا قلمار چنكه سحاب خير يوكى ايله ظهور ايتسه اذك
 خير له اولان يوكى رياحه اولان خير دن ناشى اولمشدر رس راعتبار لمر رياح لواح وراعتبار له ملقحات اولور
 اللج واللفاح لامك فتخيله وقافك سكوبيله اولد وفتخيله دخی روايت اولمشدر راقه يوكوا اولمق حامله اولمق
 معنائه بقال لفتحت الناقه لفتحا ولفحا من الباب الرابع ولفاح خر ماغا جنه يش ورسون ديواصلن نسنة در
 كه اركك خرما اغاجندن الرب ديشى خرمايه اصارلر ولفاح شول قبيله يه ديرل كه بككرينه مطيع اولميه ل
 ياخودز مان جاهليتة انلرى اسير ايتك واقع اولميه اللاخ يوكوا اولان ناقة اللقاج لامك كسر به صاغلن
 دوه لدر اللقوح لامك فتخيله لقاحك مفرد بيلر مثل قلوص وقلاص وقلوص قافله وصادمهمله ايله شول
 ناقة در كه كك اوله ياستلوا اولميه ابو عرايتدى دوه بطور غور دقه ايكى اوج ايدك لقوح ديرل اندن صكره لبون
 ديرلر وعلر بلك لقاحان سودان ديد كك رى قطيعان ديد كك رى كى در كه قطع قيون سور بسنه درلر ز راعر بيلر
 لقاح واحدة ديرلر نه كقطع واحد وابل واحد ديرلر اللجة لامك كسرى وقافك سكوبيله كك الك ضاغلور
 دوه اللج لامك كسرى وقافك فتخيله لقمه نك جعي در صاغلور دوه ل معنائه قربه ايله قربه كى وقربه

لج

لج

لج

لج

لج

مشك معنائه در التلقیح علی وزن التكریم خرما اغاخنه ار ككن و یرمك الالقاح همزه نك كسر به
 بمعناه بقال لقحوا نخلهم و القحوا نخلهم و بقال لقحت الخیل بالنشدید للتكریم كبا بقال لقحت الخلة بالتحقیف
 فی الواحد التلقیح ففتحته ولا ملك ضمی و تشدید به فرار و این اوزن ناقه كندونی حامله كوسترمك حالا كه
 حامله دكدر الملاح میك فخیله حامله قاجیلر قول معنائه و قازنده یا ورسى اوان ناقه الملقح میك ضمی
 و قافك كسر به ملاحك مفردی معنای اول و اوزن یعنی بوكو قاجی دوه لم معنائه الملقح میك ضمی و قافك
 فخیله كذا لك ملاحك مفردی معنای ثانی اوزن یعنی بوكی او اش دوه لم معنائه الملاح میك فخیله
 ناقه لك قازنده اولن یا ورسى در الملقوحة ملاحك مفردی لقحت قولندن ماخوذ در صیغه مجهول
 اوزن محوم كی كه جردن و جردن كی كه جردن ماخوذ در اللامك فخی و میك سكونیله و الملاح همزه نك
 كسر به و الملاح همزه نك و تانك كسر به نظر خفیه نظر اینك بقال لحه و الحه و النحه اذ البصره بنظر
 خفیف و لم بلد در مغه دخی دیرل بقال لم البرق و النهم لحای لم اللمحه لملك فخیله اسد رجز وی نظر اینك
 معنائه و بلد در مق معنائه ده كور بقال رابت لحه البرق و مشابیه معنائه ده كور بقال فی فلان لحه
 من ایبه الملاح میك اولینك فخی و ثانیه نك كسر به لحه نك جمعی در مشابیه معنائه بقال فیه ملاح من ایبه
 ای مشابیه فیمعه علی غیر لفظه و هو من النوادر اللامك الباصر لملك فخی و میك سكونیله اشكان نسبه بقال لاربك
 لیمایا صرا ای امر و اضح اللوح لملك فخی و و او ك سكونیله اشكان اولق بقال لاح الشی بلوح لوحای لم و سفر
 تغییر اینكه دخی دیرل بقال لحه الفسرای غیره و صو سز اولغه دخی دیرل بقال لاح لوحا اذ اظش و لوح
 شمشك بلد در مق معنائه دخی كور بقال لاح البرق اذ اومض و بلد ز طاهر اولق معنائه ده كور بقال
 لاح النجم اذ ابد اولوح كور كد كری ككدر كتف معنائه و هر یصی اكبه لوح دیرل و لوح شول یصی تحتیه
 دیرل كه اوزر بنه یاز و یازر اللوح لملك ضمیله صو ساق لوح كی بقال لاح لوحا لالیاح همزه نك و تانك
 كسر به كذا لك صو ساق معنائه در اللاحه همزه نك كذا لك كسر به شمشك بلد در مق بقال لاح البرق
 اذ اومض و بلد ز طاهر اولغه دخی دیرل بقال لاح النجم اذ ابد و ابن السكیت ابتدی الاحه بلد ز بلد در مق
 معنائه در بقال لاح سهیل اذ ابد الاح اذ انلا و ابن السكیت ابتدی الاحه الوب كتمكه دخی دیرل بقال
 الاح بحق اذ اذهب بواو عمر و ابتدی الاحه بر نسبه دن خدر اینكه دیرل بقال لاح الرجل من الشی اذ الشفق
 و خدر و الاحب لدر تق معنائه ده كور بقال لاح بسیفه اذ المعبه و اهلا ك معنائه ده كور بقال الاحه
 اذ اهلكه اللوح میك كسر به زیاده صو سز اولان طوارر اللوحی لملك فخیله و الف مقصود ایله صو سز
 اولان جماعت دواب قسمندن بقال ابل لوحی ای عطشی التلوح مع علی وزن التكریم كوشر یا قوب تغییر اینك بقال
 لوحته الشمس اذ غیرت و سبغت وجهه و تلوح كی اسی بلد در تق بقال لوح بشو باذ المعبه و بر نسبه فی تشده
 قز در مغه دخی دیرل بقال لرحه الشی بالنار اذ الحیمه اللوح همزه نك فخیله لوحك جمعی و الواح السلاح شول
 سلاح در كه بلد در یقلیج كی و كوندركی اللوح لملك ضمیله بیرله كوك سنند اولان هوادر بقال لا فعل ذلك و لوزوت
 فی اللوح ای و لوزوت فی السككوز و زاء معجه ایله صم موق و سكك سین مهله نك ضمی و كافك تخفیفه
 یرله كوك ار اسنده اولان هوادر الیاح لملك كسر به اق ایض معنائه فر ایندی و وایه منقلب و لدی ما قبل
 مكسور اولد غیچ ن لیا ح بیان صغر بنه دخی دیرل و اكالیاح دبد كاری بیاض اولد غیچ و ندر فصل النجم الملاح
 صو حكن كسبه الملاح میك فخی و تانك ضمیله كذا لك صو حكن كسبه بقال مع الماء بمعه متخافو ما ح اذا
 زعه متوح میك فخیله شول قیویه دیرل كه بكره ایله حكه بقال بئر متوح لای بد منه ماء بالیدن علی البكرة

یونفسیردن فهم اولنور ك صاحب

لج

لوح

صاحب صرا حك متوح چاه كه از وی بدست اب توان كشیدن بی دلود بدوی سهوا و لور و جوهر بنك علی
 البكرة دبدوی عبارت صر محه دن غفلت اولور و متوح اراغ اولان نسبه دخی دیرل بقال سرنا عقیه
 متوح ای مسافه بعیده و عقبه عینك ضمیله مسافه ديك اولور الملاح میك فخی و تانك سكونیله صو حكنك
 و كوند ز اوزمق بقال مع النهار فلولغه فی متع اذ ارفع و طال و مع بالهكه و جعفر مغه دخی دیرل بقال مع بها
 ای حبق و حبق حاء مهله ایله دیرل حقیقه دیرل و بقال ایضا مع بسا حاء اذاری بوسلح سین مهله نك
 فخی و لملك سكونیله قوش نجاسنده دیرل الملاح میك فخی و تانك تشدید به شول كجه در كه طویل اوله بقال
 لیل متاح ای طویل الملاح میك فخی و حكنك سكونیله متكبر لك اینك و قوغای قیو اینكه طولسون دیوار غه بلق
 بقال مع محك كذا فی بعض نسخ الصحاح الملاح میك فخی و حاك تشدید به جوریش ز و ز جور یكه دخی
 دیرل بقال مع الثوب محمان الباب الثاني اذ ابلی الاحاح همزه نك كسر به كذا لك بز جورمك بقال مع الثوب
 اذ ابلی الملاح میك ضمیله یومرطه صار سی الملاح شول كسبه در كه سنی كلامیه ارضا ایله حالا كه كلامی
 وجوده كور میوب كذاب اوله الملاح میك فخی و ذلك سكونیله خیره یاد ایدوب او كك شای حسن
 معنائه بقال مدحه من الباب الثالث الامتداح همزه نك كسر به كذا لك مدح معنائه در بقال مدحه
 و امتدح یعنی المدحه میك كسر به و ذلك سكونیله و المدح میك فخی و ذلك كسر به و الامدحه همزه نك
 و ذلك ضمیله كذا لك مدح معنائه در التمدح ففتحته و ذلك تشدید به و ضمیله نكف چكوب مدح اولق
 طلب اینك بقال تمدح الرجل اذ انكاف ان یدح و تمدح جوق اكل اینكه دن طوارك بوكور لری واسع اولغه
 دخی دیرل و بوتند حد لغت در الممدح زیاده مدح اولق و تانك تشدید به مدح ای مدح جدا الامدحاح
 همزه نك و ذلك كسر به قازن واسع اولق و واند حاده لغت در بقال امده بطنه اذ اتسع الامدح
 همزه نك فخی و میك سكونیله شول كسبه در كه یورر كن او بلوقلری بری بر بنه طوقونه بقال مدح
 الرجل من الباب الرابع اذ اصطك فخذ اذ امش و اصطك كایكی نسبه بری بر بنه طوقونه دیرل المرح ففتحته
 زیاده فر حناك اولغه دیرل بقال المرح من الباب الرابع و المرح كو زاغار مغه و كوز بولغه دیرل بقال المرح
 عینه مر حاد افسدت و هاجت المرح رانك كسر به زیاده فر حناك اولان كسبه المرح میك كسری
 و رانك كسری و تشدید به صیغه مبالغه در مثل سكیروسكیر سین مهله ایله دائماست لایعقل اولان
 كسبه الامراح همزه نك كسر به زیاده سوندرك بقال امرحه غیره المراح میك كسر به مفتاح و زنی
 اوزن شول ات در كه سین اوله بقال فرس مراح ای نشیط و مراح شول كوزه دیرل كه یاشی جوق اوله بقال
 عین مراح ای غزیر الدمع و غزیر غین معجه و زاء معجه دن صكره راء مهله ایله ككثیر معنائه در المرح
 میك فخیله و رانك ضمیله كذا لك شول ات در كه زیاده سین اوله و مروح شول یایه دخی دیرل كه اوقی كوزل
 چقه كویا كه اوقی كوزل چقه ایله یای فر حناك اولور و مروح شول شراب دیرل كه ایچی مسرور ابدرا المراح همزه نك
 كسر به سین و شادمان قلیق بقال امرحه انكلاء التمر مع علی وزن التكریم قمر بنك ایچنه صود و لد در مق دبكش
 بر لری طولسون دیو بقال مرحه القریه ای سر بنه و هو ان تلاء هاء لئسد عیون الخرز و خرز خله معجه نك
 فخی و راء مهله و زاء معجه ایله قمر بنك دبكش مر میك فخیله و الفك قصر به بر كه در كه اوق ات كسبه نشانی
 اور سه مر می دیرل و اگر خطا اینسه بر می دیرل باء مفتوحة و الف مقصود ایله المرح میك فخی و زانك سكونیله
 خور و اینك بقال مراح مراح من الباب الثالث المراح میك ضمیله اسم در لطفه قلیق معنائه
 المراحه بضم المیم بمعناه ایضا المراح میك كسر به مصدر در خور و شلق معنائه بقال مازحه المازح تانك

مع

مع

مدح

مدح

مرح

مرح

مسح

مص

مض

ملح

فخيله وزائك ضيله كذلك خورته ابد شملك يقال هيا تبارحان المسح ميمك فخي وسينك سكونيله برنسنه يه
الى سورمكه ديرل يقال مسح براسه ومسح جماع ايمك معناسته يقال مسح المرأة جامعها وكسبك معناسته ده
كلور يقال مسحه بالسيف اذا قطعه وسير ايمك معناسته ده كلور يقال مسحت الابل يومها اي سارت المسح
فخيله وسينك ضي وتشدد بدله برنسنه في برنسنه سوروب ياك ايمك المساحة ميمك فخيله وكسر بله
يزي او ليلك يقال مسح الارض مساحه اي ذرعها الماسح مسح ابدجي قن ككه دوه نك در سكه دوه نك
كوكسنه اولان كركه نك برطري طوقنوب در سكي قناتسه بهاز ديرل وكر قناتسه ماسح ديرل وكر كره كافينك
كسر بله وزامه نك سكونيله شول دوه نك سبنه سنده اولان ذكرى سنه در كه چوكدي حنيه انوك
اوز رينه چوكه المسحاء ميمك فخي وسينك سكوني والفك مدله شول اوتسردو زير در كه انوك اوافاجق
طاشلري وازدرو مسحا شول عورته ديرل كه صاغرمي ارق اوله الماسح مذكرى يقال مكان امسح المسحاوين
مسحانك ثنيه سي يقال مررت بحريق من الارض بين مسحاوين يعني ابيكي اوتسراطشلو ريك بنينه ياناش
يه مرور ايتدم المسحه ميمك فخيله اثر وطريقه يقال على فلان مسحه من جبال اي ارمه المسحه ميمك
كسر بله وسينك دخي سكونيله شول صاجلر در كه اكسه دن اشاغه صار قدرلر كسنو معناسته الماسح ميمك
فخيله مسحه نك جمعي اكسه صاجلري معناسته الماسحه صاج طرين وكن زه بن عورت ماسطه معناسته
المسحه ميمك فخيله وسينك كسر بله ياي قوس معناسته المسح كوش يان سي وسورلمش اجه وعيسى
صلوات الله عليه وسلامه نك ميمك المسح الكذاب دجال ديد كرى كسنه در كه انك خروجي اشراط ساعدند
ومسح در عرق معناسته المسح ميمك كسر بله وسينك سكونيله يلاس الامساح والمسوح مسحك جمعي
يلاسر معناسته الامسح شول كسنه در كه يورر كن او بلقلم بن برى رينه سون المسح فخيله يورر كن او بلقلم
برى رينه دكك يقال مسح الرجل مسحا من الباب اربع المساح تانك كسر بله وميمك سكونيله رجاء نورك اددركه
در ياده اولور معروف در كه اولور كه محل ذمه انسانه دخي اطلاق اولتوز يقال رجل مساح كذاب المصوح
كلك وكسلك يقال مسح الشئ مصوحا اذا ذهب وانقطع واسكنك معناسته ده كلور يقال مسح الثوب اخلق
ودرس وناقه نك سودى از لوب كسلكه دخي ديرل يقال مسح لبن الناقه اي ولي وذهب نولي ويوز در ندر مكه
ديرل واونك چيكي متغير اولغه دخي ديرل يقال مسح النبات اذا ولي لون زهره وكوكه قصه اولغه دخي ديرل
يقال مسح الظل اي قصر وكاه اولور كه بابه معنى تعدي دخي مراد اولنور يقال مسحت بالشئ اي ذهبت به وانكل
من الباب الثالث المضح ميمك فخي وضادك سكونيله عرضه عيب وورمك يقال مضح فلان عرضه الامضاح همزه نك
كسر بله بمعناه يقال مضح عرضه اي شانه عيب عرضه خلل ويردى الملح ميمك كسر بله طوزو ملح كذا كسر
ميله رضاع معناسته دخي كلور وطوزو لوصو معناسته يقال ملح الماء فهو ملح ولا يقال ملح الا في لغه رديه و
شور اوت ديرل يقال بت ملح الملح ميمك فخيله مصدر در امزرمك معناسته يقال ملحنا فلان ملح اي ارضعناه
وملح چولمكه مقدار حبه طوزو قومه دخي ديرل يقال ملح القدر الملح اذا طرحت فيها من الملح بقدر و
طوان طوزو بدور مكه دخي ديرل يقال ملح الماشيه ملح اذا اطعمتها سجنه الملح يعني شور طيراق بدور رسك
بو يله ديرسن و بواول وقت اولور كه شور اوت اولنغى قدرت اوليوب اندن بدل شول طيراق بدور رسك
من الباب الثالث الاملاح همزه نك كسر بله طوزو مقدار ندين ياده قومغه ديرل نقول الملح القدر اذا
اكثر فيها الملح حتى فسدت واملاح طوزو لوصو يكلك معناسته ده كلور يقال الملح لابل اذا وردت ماء ملح
التملح على وزن التكرم بمعناه يقال ملح القدر اذا اكثر فيها الملح وتلح دوه مرمكه دخي ديرل يقال ملح

الجزور اذا سمحت وجزور همك فخيله بوغاز نطق دوه وتلح شاعر شعر نك بر ملح نسنه ايراد ايمك يقال ملح
الشاعر اذا نطق بشئ ملح الملح ميمك ولا ملك ضيله صوطوزو اولنغى يقال ملح الماء ملح ملحوا من الباب الاول الملوحه
ميمك ولا ملك كذا كسر بله بمعناه يقال ملح الماء ملح ملح من الباب الخامس وكوكك اولنغى معناسته ده كلور يقال
ملح ملحوا الملح ميمك كسر بله طوزو قومه دخي الت طوزو لوصو معناسته الملح شور اولنغى يقال بت ملح الملح
وحض ذيو طعمي طوزو لاولنغى اوت ديرل الملاحه ميمك فخيله كوكك اولنغى يقال ملح ملاحه اي حسن الملح ميمك
فخي ولا ملك كسر بله كوكك اولنغى كسنه وطوزو لوصو معناسته ده كلور يقال قليب ملح اي مائه ملح وقلب
قافك فخيله قيو معناسته درو يقال ميمك ملح ولا يقال ملح الملاح ميمك ضي ولا ملك تخفيفه ملح معناسته
الاسملاح همزه نك وتانك كسر بله برنسنه في ملح عدايمك يقال استباحه اي عدا ملح الملاح ميمك كسر بله
ملحك جمعي كوزلر معناسته الاملاح همزه نك فخيله كذا كسر بله ملحك جمعي كسر بله وشراف واملاح بر موضعك
اسميدر الملح طوزو لاولنغى بالي يقال ميمك ملح ما اسيل فعل فخبك تصغيرى در كه كوزلر نسنه ديك عخلده
يقال ما اميلز بدا افعالدين بفعل تصغير اولنغى مشدر الامز كوزو بر دخي مالحه ميمك اوليتك ضيله
ولا ملك فخيله بر كسنه ايله طوزو نك يك مؤاكله معناسته وسودايمك معناسته ده كلور الملح فخيله طوارك
اكر يحه سندن بر ششدر كز ياده مشد اولد قدر در ديرل فخيله وراه ميمله وذا ميمله ايله الملح ميمك ضي
ولا ملك سكونيله عددين بر نوعدر الملح ميمك ضي ولا ملك فخيله ملح نك جمعي وملح كذا كسر شول
بياضدر كه اكاسياه قارشه الاملح همزه نك فخي وميمك سكونيله ذكر اولنغى اولنغى متلون اولنغى نسنه يقال كسش الملح
وتيس الملح اذا كان شعره خلسا وخلس خله معجه نك فخي ولا ملك كسرى وسين ميمله ايله شول قال در كه اغي
قره سي قارشق اوله قال بود بيان بغض الشيوخ الى الاقلم الملح الحسوا فله همزه نك فخي وقافك سكونيله
ديشى صار اولنغى كسنه وحسوا ميمله نك فخي وسين ميمله نك ضيله شور ياي جوق اعجوب اكل اولنغى
كسنه وقسوفانك فخي وسين ميمله نك ضيله جوق بالن كسنه الاملاح اقله قره قارشق اولنغى قيرا اولنغى
يقال ملح الكبس الملح اذا صار ملح الملحان ميمك فخي ولا ملك سكونيله قيش ايلر نغن بعضه اطلاق اولنور ايله
قار يغوب غار دغندن اوتوز را فخنكه كوك نك غابت جوق اولوب بياضه مائل اولسه الملح ديرل يقال هو الملح
العينين فخنكه كوزلر ي زاده كوك اولوب قه مائل اولسه وكينبه ملحاء ديرل شول عسكره كه براق دمورلر
كيبوب قه مائل اوله و ملحنا الملح مؤنثي در الملاح ميمك ضيله ولا ملك تخفيفه شول اوز ومه ديرلر كه انوك
دانه سندن اوز ونلق اولوب كوك اوله وملاحى ملحان مأخوذو بعض استعاره لامك تشدد بدله دخي كلسدر
الملحاء ميمك فخي ولا ملك سكونيله والف مدوده ايله ارقه نك اوتري در وسط الظهر معناسته كاهلدين عجره
وارجه كاهل ابي كورك اوتري سيدر وعجز قوير قدر و ملحنا شول عسكر در كه اقبى كورينه سلاحك برق
اورمه سندن الملاح ميمك فخي ولا ملك تشدد بدله كمي صايجي اولان كسنه صاحب السفينه معناسته الملاحه
ميمك فخي ولا ملك تشدد بدله كذا طوزو بتن ره ديرل ملحنا معناسته الملاح ميمك ضيله ولا ملك تشدد بدله
شور اولنغن بعضه ديرل ملح ميمك ضيله ولا ملك فخيله صيغه تصغير اوزن بر قبيله نك اسميدر الملح ميمك
فخي ونونك سكونيله عطا معناسته در يقال مضه مضه ويمنه من الباب الثاني والثالث اذا اعطاه المضه ميمك
كسر بله ونونك سكونيله اسم در عطيه معناسته المضه ميمك فخي ونونك كسر بله شول دوه يياخود شول
قيوندر لركه بر كسنه يه سوديله و يياغسيله منتفع اولسون ديوعا ريه وورله ابو عيينه ايتدى عربك دورت
اسمى واردر كه انى عاربت معناسته استعمال ايدر لركه انلرك برى منيه برى عريه قورى افقار كسر همزه ايله

منح

وسكون فالبه برى دخی الخبال درهزه نك كسرى وخاء معجك نك سكوبيله الاستمناح عطا طلب ايتك بقال
استمناح اذا طلب منحه المنج ميمك فتي ونونك كسر به قار اولق رندين راو قك ادبرك انوك نصيب يوقدر مكره
صاحبه تير بار نسنه اعطا اولنه المنوح ميمك فتي ونونك ضميلة شول ناهه دركه قيش كونه جمله دوه لك
سودی جك كدن صكره افوك سودی صاغله مجال كبی ميمك فتي وحيك فتي ولا مك كسر به وخاء ميمك به
المناح ميمك فتي ونونك كسر به قيش سودورين دوه منوح معناسنه الامناح همزه نك كسر به ناهه
طوغور ميمك قريب اولق بقال امحت الناقه اذا دنا تاجها المنج ميمك فتي ونونك كسر به طوغور ميمك
قريب اولق ناهه المناح شول كسبه دركه قيو نك صوبی از لد قله قيو يا ايوب قوغه في طولدن الماحه باعه
وزني وزن ما محك جی بقال ماح جی من الباب الثاني وفي الحديث زلنا سته ماحه يعني التي نفر كسبه قيو ياندك
المنج ميمك فتي ويا نك سكوبيله صالتي بوريك بقال ماح في مشبهه بقتر وهو ميمك كشي البطة يعني بقتر نك
فتي وخانك سكوبيله ند حرج وزني وزن فازكي صالترق بوريك درومج اعطا ايتك دخی ديرل بقال مح
الرجل ای اعطيته ومع شفاعة دخی ديرل بقال مح عند السلطان ای شفعت له الاستمناح همزه نك ويا نك
كسر به عطا طلب ايتك بقال استمناح ای سألته العطاء وشفاعت طلب ايتك دخی ديرل بقال استمناح ای
سألته ان يشفع لي عنده الامناح مع معناسنه در المناح هر جابه ميل ايدرك بوريك بقال تاج السكران
والغصن ای قابل فصل التون المنج نونك فتي ويا نك سكوبيله والنبيج نونك فتي ويا نك كسر به والنبا نونك
ضميلة والنبا نونك كسر به كلب اورمك بقال نك الكلب نك ونك نك ونك نك ونك نك ونك نك ونك نك ونك نك
كيتك اواز وير مسنده دخی استعمال اولنور بقال نك الطي الانبا همزه نك كسر به والاستمناح كذلك
همزه نك ويا نك كسر به اوردرمك بقال نك الكلب واستمناح معي النبوح نونك ويا نك ضميلة قبيله نك
كورلد يمي وشماه مكي وكيلرينك اوازي نك صكره هر كثره وعز نبوح ديد بلر النك نونك فتي ويا نك سكوبيله
والننوح ضميلة صوصير مق رشح معناسنه بقال نك الزادة نك نك ونك نك ونك نك ونك نك ونك نك ونك نك
وننوح انجلرده اولن صمفلر دركه دركي ظهور ايدرو لا نقل تنوع المناح ميمك فتي صوصيره جق برل الانبا نك
معناسنه در مقي صوصير مق ودرلك النك نونك فتي وحيك سكوبيله والنبا نونك فتي ويا نك طفره معناسنه در
بقال نك حاجته ونك امر فلان اذا بصر المنج ميمك فتي وحيك كسر به طفره صاحبي اولن كسبه المناجج ميمك
فقيهه منجك جعيدر المناجج يانك حذفيه كذلك جعي در الانبا همزه نك كسر به حاجته طفره بولق بقال
ما افلح فلان ولا نك واما حاجت تنور ميمك دخی ديرل نقول انك حاجته اذا قضيتها النك فتي ويا نك ميمك
ضمي وتشدد به ولا استمناح همزه نك ويا نك كسر به كذلك حاجت تنور ميمك بقال نك الحاجه واستمناح
اذا نجزتها ونك فتي وحيك فتي وتشدد به وزاء معجك به بر نسنه في تنور ميمك ديرل المناجج جيمك كسر به
ميسر اولان امر النجج نونك فتي وحيك كسر به سريع معناسنه بقال سار فلان سير النجج ای سر بها ونجج
صواب معناسنه ده كاور بقال رأي نجج ای صواب المناجج تانك فتي وحيك ضميلة رؤاء صالحه بری بری رديحه
واقع اولق بقال تاجت احلامه ای تابعت احلامه بصدق النجج نونك فتي وحيك كسر به قارن كورلد مك
بقال نك بنج نك من الباب الثاني ونك كاه اولوركه شجحه استمناح اولنوب مستقل معني مراد اولناز بقال
فلان شجج نجج وشجج خيل اولان كسبه يي ديرل النك على وزن الزلزله كذلك قارن كورلد مك در النك
نونك فتي ويا نك سكوبيله شول يره ديرل كه واسع اوله الانبا همزه نك فقيهه ندك جعيدر المناجج ميمك
فقيهه جك ديرل المندوحة المنتدح بفتح اليم في الاول وضما في الثاني وضم الدال في الاول وفتحها في الثاني

مجم

نجم

نجم

نجم

نجم

ندح

وسعت معناسنه بقال لي عن هذا الامر مندوحة ومنتدح ای سعة بقال ان في المعارض لندوحة عن الكذب
يعني اياك سوبيله ده كذب دن خلاص واردر ولا نقل مندوحة بالمين ومنتدح مكان واسعه دخی ديرل التندح
فقيهه ودالك ضمي وتشدد به قيون اغلندن قارنی طوق اولقين جقوب يابلق الانداح واسع اولق
بقال اندح بطنه اندح احي الى اتسع من البطنه وبطنه بانك كسر به قارن طوق اولق الانداح قارن شيمك
بقال اندح اندح احي اذا اتسع وندي من سمن كان ذلك اوعله وندي بر نسنه وزنوب صار قمعغ ديرل وفي حديث
ام سلمة انها قالت لعائشة رضي الله عنها قد جمع القرآن ذبلك فلا تندحيه بالخروج الى البصرة وروي لا تندحيه
بالباء ای لا تفتقيه من البدح وهو العلانية النك نونك فتي وزانك سكوبيله قيونك صوبی جمله جكمك بقال
زحت البئر زح اذا استقيت ماء ها كله النزوح نونك فتي وزانك ضميلة شول قيو دركه صوبی از اوله النزوح
ضميلة نزوحك جعي در بقال ركا يارح وركا يار كيه نك جعيدر وركيه قيو يديرل النزوح فقيهه شول قيو در
كه انوك صوبی اكثرى جكمش اوله النزوح نونك ويا نك ضميلة به ارغ اولق بقال زحت الدار زح اذا بعدت
النارح زانك كسر به ارغ اولان نسنه بقال بلد نارح ای بعيد المناجج ميمك فقيهه بعيد اولان نسنه ل بقال
قوم منازح وبقال زح فلان اذا بعدت ديان غيبة بعيدة المنزح ميمك ضميلة وزانك فقيهه شول مكندر كه
بعيد اوله نقول انت بمنزح من كذا ای بعد منه وشاعر بعض شعر نك بمنزح واقع اولمشر زانك فقيهه سن
اشباعه متولد اوله القدر النش نونك فتي وشيمك سكوبيله والنشوش ضميلة شول مقدار اي جكمك دركه قانق
مر تبه سنه وار ميه بقال نشع نشع او نشو جاذ اشرب دون الرى النشوش نونك فتي وشيمك ضميلة از صوبی
ديرل النصح نونك ضميلة والنصاحه نونك فقيهه اوكت و يرمك بقال نصحتك نصحا ونصاحه من الباب الثالث
وبونك لامه استعمال افصهر قال الله تعالى وانصح لكم النصيحة نونك فتي وصادك كسر به اسيدر الناصح
نصحت دخی كسبه النصيح نونك فتي وصادك كسر به بمعناه النصحاء نونك فتي وصادك فقيهه جعي در بقال قوم
نصحاء ناصح الجيب قلبي ياك اولان كسبه بقال رجل ناصح الجيب ای نقي القلب وناصح خالص اولان باله ده ديرل
ناصح كبی وكل شئ خلص فقد نصح الانصاح نصيحي قبول ايتك بقال انتصح فلان اذا قبل النصيحة وبقال
انتصحي انتي الك ناصح النصيح فقيهه وصادك ضمي وتشدد به نصيحت قلبي شكلن كوسترمك بقال تصح
ای شبهه بالنصحاء والاستنصاح همزه نك ويا نك كسر به بر كسبه في ناصح عدا ايتك بقال استنصحه ای عدا
نصيحا النصوح نونك ضميلة دوه نك شرقي صادق اولق بقال نصحت الابل الشرب نصح نصوحا ای صدقته
الانصاح همزه نك كسر به صوبی قاندرمق بقال نصحتها نالي ارويتها التوبه النصوح نونك فتي وصادك ضميلة
ما خوزة من النصوح بالضم وهي التوبه الصادقة النصح نونك فتي وصادك سكوبيله ديكك معناسنه در
بقال نصحت الثوب ای خطته ومنه التوبه النصوح اعتبارا بقوله صلى الله عليه وسلم من اغتاب خرق ومن
استغفر رفا يعني غيبت ايدن خلعت ديني يار ل استغفار ايدن ديكوب اصلاح ايدر المتصح ميمك فتي وصادك
فتي وتشدد به محكم ديكلمش نسنه غيظ معناسنه يانك فتي وتشدد به ناصح ديكبي خياط معناسنه
النصاح نونك كسر به شول ايلك دركه انكلمش نسنه ديكبر ل النصاحات كذلك نونك كسر به ديرل در جلود
معناسنه وشبهه بن نصاح قرا دن بر كسبه نك اسيدر النصح نونك فتي وصادك سكوبيله صوصا جق بقال
نصحت البيت النصحه من الباب الثاني فتيكه اوى صولسك ونصح صوبی بر مقدار ايحوب قانماغه دخی ديرل نقول
نصح عطشه بنصحه ونصح خر ما عاجن صولر مغه دخی ديرل بقال هذه نخل نصح ای تسقى وبقال مال فلان يستقى
بالنصح وهو مصدر ونصح اوق نغفه دخی ديرل بقال نصحوهم بالنبل ای رموهم ونبل نونك فتي ويا نك سكوبيله

زح

نجم

نصح

نصح

صفت غده دخی دیرل بقال مخجوا عتکم من الظهيرة ای ارد و او کامه اولور که مخجنوا دخی دیرل و بوندن مقلوب
اولوق احتمالی و ارد و مخجعه دوه کوکر بوب لغز نه اولان طغر جفی اغز نه طولدر مق معناسنه ده کاور التعمیم علی
وزن التدرج اسی ساکن اولوق بقال مخج. الخراذ اسکن بعض فور و فور ت فانک فقیله ماتش کرم اولوق الخباخ
بانک فقی و خانک سکونیه زیاده کوکر بوب جاغرمی دوه بقال جل مخباخ الهدر و هدر هانک فقیله دوه نک و از نه
دیرل البدخ بانک و ذال مخجه نک فقیله اولونقی کبر معناسنه بقال بدخ الرجل من الباب الرابع اذا تکبر التبدخ فقیله
و ذالک تشدید به و خیمه تکبر و علو و شرف البادخ عالی البوادخ عالی اولان طاغر شواخ معناسنه البیدخ
بانک و ذالک فقی و بانک سکونیه شول عورت در که مجسمه اوله البرزخ بانک فقی و راه مهمله نک سکونیه ایکی
نسبه اراسته مانع اولان شی و رزخ دسابلله خرب پینه دخی دیرل حین موندن زمان به شه و ارنجه پس شول
کسنه که وفات ابد رزغه داخل و لور البرزخ فقیله کوکس جقوب ارقه داخل اولوق لایزخ کوکبی جقق اولوب
ارقه سی احر و اولان کسنه البرزخاء بانک فقیله مؤنی بقال رجل ارنخ و امرأه برزخاء و بقال ایضا فرس ارنخ اذا
اطمأنت قطاة وصلبه و قطات قافک فقیله و طاء مهمله ابله ات صغری سی در و صلب صادق خیمه ارقه سیدر
یعنی نک ارقه سیله صغری سی دور اولسه ارنخ دیرل التبارخ نک فقی و زانک خیمه صغری جقق اولوق بقال
تبارخت المرأة اذا خرجت عجزها و تبارخ برسنه دن کیر و چکلک بقال تبارخ فلان عن الامرای نقاعس برزخه
بانک فقیله بر موضعک ادبدر که ابوبکر رضی الله عنک حار برسی نده اولشدر البطیخ و البطیخه بانک کسری
و طانک تشدید به قاون لا بطاخ همر نک کسر به قاون جوق اولوق بقال بطیخ القوم اذا کثر عند هم البطیخ البطیخه
میک و طانک فقیله قاون اولدخی روطانک ضمی دخی لغت در البلیخ فقیله اولونقی بقال بلج الرجل من الباب
الرابع التبلیخ فقیله و لامک ضمی و تشدید به تکبر ایتیک بقال بلج الرجل فهو ابلج الایح متکبر اولان کسنه
البخاء بانک فقیله و لامک سکونی و الفک مد به احمق اولان عورت حمقاء کی البوخ حارت ساکن اولوق بقال
باخ الحرا و الغضب و النار و الحمی اذا اسکن و فتر البوخ بانک خیمه فارشع بقال هم فی دوح من امرهم ای فی اختلاط
فصل التاء التی تانک فقیله اکشی خمیر الخیوخ تانک و خانک خیمه خمیر اکشی اولوق بقال مخ نحو خان من الباب الاول
الاتحاح خمیری اکشی ایتیک یقال اتحه صاحبه علی وزن اعد التخمیخه علی وزن الزلزله صوت حکایت ایتیک التی
تانک خیمه کسب معناسنه در کذا فی بعض نسخ الصحاح فصل التاء الشوخ و الشیم. تانک فقی و واولک اولد و بانک
تانیس سکونیه ایاق یا لغه باتق بقال ناخت قدمه بالوحل شوخ و شیم من الباب الاول و الثاني خاضت و غابت
فیه فصل الحیم الحی اتق بقال مخ بیوله ادرمی و بره او رمق معناسنه ده کلو ر یقال تخت الرجل صرعه و مخ
اوزانوب یانی اوزنه تق و اعضاسن صالیورمک التخمیخه علی وزن الزلزله کذلک اوزانوب یاتق و اعضاسن
کوشمک مخ کی بقال مخ الرجل مخ اذا اضطجع و تمکن و استرخى الخیمه جیمک فقی و فانک سکونیه نغز و تکبر ایتیک
یقال جقم مثل مخفف و مخ. اذا تکبر الخفاخ جیمک فقی و فانک تشدید به زیاده تکبر اوزن اولان کسنه بقال
هو جفاخ و مخا و ذو جقم و زوجم المخافه میمک خیمه و فانک فقیله تکبر اید شیمک یقال جلقه و جلقه المخافه
جیمک فقی و لامک سکونیه سیل طولوق بقال الخ السیل الوادی بخلقه جلقه من الباب الثالث اذا ملأه الجلاخ جیمک
ضمی و لامک تخفیفیه طولدر بی سیل معناسنه بقال سیل جلاخ و اما حاء مهمله ابله اولان جلاخ شول
سیل در که اوکونه نه کلو رایسه الوریکیدر الجلاخ جیمک کسر به شول واسع دن در که سیل طولاش اوله
الجوخ یقلق بقال تجوخت البئر اذا انهارت و انهيار راء مهمله ابله یقلق معناسنه در الجوخ برسنه بی قه رمق
بقال جاح السیل الوادی اذا اقتلع اجرافه و اجراف خیمه و راء مهمله ابله سیلک قاز نسبه دیرل الجوخان جیمک

[illegible]

وَقَفَى

فوجه من معنائه يقال شاح الرجل يشح شيئا الشحوخة مصدر در كذا لك قوجه من معنائه ويانك اصلي
 متركز زرا كلام عرب فعلول يوقد وشول كله لركه بوزن وزن كلسدر كينونه وقيدودة وديومه
 وهي موعة كى بونلك اصلي تشدد ابله ابدى صكره دن مخيف اولندى مثلا كينونتك اصلي كينونه ابدى
 واكر اصلي مشدد اوليدى كينونه وقودوده ديرلدى وباعتبار يان اولانلرده واجب دكدر بلکه همين يا
 اصلندى مترك ابدى سكين اولندى دك كفات ابدى و كينونه اولوق وقيدوده يدك وديومه دائم اولوق
 وهي موعة قوجه من معنائه در قى كى الشح على وزن التكريم كذلك قوجه من معنائه در بقال شح شحيا
 اى شاح وشح بر كسنة نى ياشح ناميله دعوت ايمكه دخی ديرل بقال شخته اى دعوت شحيا للتجيدل يعنى اكا
 نعلم ايچون شح ديدم الشح شحيله و ياء ايلينك فحيله شحك نصغير بدير الشح شحك كسر به
 كذلك نصغير دروشوچ د بيلك جائز دكدر فصل الصاد الصاخة شول اوزدركه ولاغى صاغر ابله شدتدن
 الص صا دك فحيله چاغر مق غابت شدله بقال ص ص الصوت الاذن بعضها صخامن الباب الاول وبوسيدن
 قيامته صاخة دبدر الص صا كذلك صا دك فحيله اواز بقال ضربت الصخرة شجر فسعت لها صخرة الصراخ
 صا دك صميله اواز صوت معنائه ومصادرده صراخ مصدر در بانك كدر معنائه ديتش ما عبارت
 صخره بدن فهم اولنن بودر كاسم اوله الص صا صا دك فحيله رانك سكونيله چاغر مق بقال صرخ صرخ من
 الباب الاول الا صراخ همزه نك كسر به بمعناها التصرخ فحيله و رانك صمى وتشدد بيله تكاف ابله اواز
 ورمك بقال التصرخ بحق يعنى اخسر مق حينئذ تكاف ابله اوز چقار مق حاقندر المصرخ صمى وصادك
 سكونيله و رانك كسر به فر ياده ايرش كسنة المستصرخ صمى و سبك سكوفى رانك كسر به مدد
 طلب ابدوب فر ياد بدن كسنة بقال استصرخنى فاصر ختد الصر ص صا دك فحيله رانك كسر به مدد طلب
 ابدن كسنة نك اوزى بصر ص مدده ايرش كسنة يديرلر و مدد طلب ابدن دخی اطلاق اولناذين ضد اددن در
 الاصل همزه نك فحيله وصادك سكة نله شول صاغر دديرلر كداصل نسنه اشبيه بقال رجل اصلح اى بين الصلح
 قال الفراء كان الكيت اسم اصلح الصلح بالفتح صاغر لوق الصاخ صا دك كسر به قولوق دليكي سوراخ كوش
 معنائه وسيله دخی لغت در بعضيلر ايتدى صاخ قولوا غك كند بدير صدفه كوش معنائه الصم صا دك
 فحيله و ميمك سكونيله قولوا ق دليكنه اور مق بقال صمخت الرجل اى اصبت صماخه الصملاخ والصملاخ صا دك
 اوله كسرى وثانيد صملا قه لا قه اولان چرك و صخ الاذن معنائه الصملاخ صا دك صمى ابله شول سود در ك
 قولش نكشمش اوله الا صاخة همزه نك كسر به ايشمك معنائه بقال اصاخ لاه اى استمع فصل الصاد التضمين
 فحيله و ميمك صمى وتشدد بيله برنسنه بى سه رنك بقال تضمم بالطيب اى نلطع بى التضمين على وزن التكريم
 برنسنه بى سورمك بقال صمخته اناضمخا فصل الطاء الطاء طانك فحيله و بانك سكونيله بشورمك وكاه اولور ك
 طخاله مطبوخت معناسى مراد اولنور تقول هذه خبزة جيدة الطبخ الانطباخ همزه نك كسر به بشمك بقال
 طبخت القدر واللحم فانطبخ الطبخ ميمك و بانك فحيله بشمك موضع الاطباخ همزه نك كسرى و طانك كسرى
 وتشدد بيله بچك حاضر لوق ابن السكيت ايتدى اطباخ كاه اولور كاه اقتدان واستوايد دخی ديرلر بى جومكه
 قوبت فاشتمه و بى ان ايمكه ديرلر بقال اطبوخا لاقصا الطبخ ميمك صمى و طانك فحيله وتشدد بيله موضع طبخ
 يقال هذا مطبخ القوم ومشتواهم ومشتواك ب جوز جرك بديرلر الطبخ طانك صمى و بانك فحيله وتشدد بيله
 بشور بچك ديك اولور طباخك جمع دره كاه اولور كاه طباخه ملائكة عذاب مراد اولور الطباخه طانك صمى و بانك
 تخفيه بيله شول كوى بودر كاه جومك قايمار كن اغرندن دكوله طباخه عامر بن الياس بن مضر كلقيدن

بولقى

بولقى مزبور بياسى وضع ايش ابدى صمى يعنى كرتن كله بى بشورمكه مباشرت ايتد كچون الطبخ طانك
 فحيله و بانك كسرى به شول شرايدركه لى ياريسى قاتجه بشورر لى الطبخ ميمك صمى و بانك كسرى وتشدد بيله
 كرا ياورى در ولدا الضب معنائه كاه حسل ديرلر حاء مهمله نك كسر به وسين مهمله نك سكونيله اندن
 صكره غيداق ديرلر غين معجه نك فحيله اندن صكره مطبخ ديرلر ميمك صمى و بانك كسرى وتشدد بيله اندن
 صكره خضرم ديرلر حاء معجه نك صمى وضادك فحيله و رانك كسر به اندن صكره صب ديرلر التطبخ على
 وزن التكريم كرا ياورى بى بومك بقال طبخ الحسل اذا كبر الطباخه او بيله اسبسنه ديرلر هاجر معنائه
 طباخ الحراسينك زهر لير بدر سماج حر معنائه الطباخ زياده شدتد اولان اسبسنه در الطباخ طانك كسر به
 قوت وسيزك بقال رجل لیس بطباخ اى قوة ولاسن الطباخه طانك فحيله واخرن اولان يانك تخفيفيله
 علايت وزنى اوزن شول عورت در ككه حكم التلو اوله مكنترة اللحم معنائه الطبخ طانك فحيله و خانك
 تشدد بيله سوء معاملة بى و برنسنه بى الدن رفقه و عورت كاح ايمكه ديرلر ما كسى سوده طخ ديرلر كذا قى بعض
 نعم الصحاح الطبخ فحيله تخمه اولوق بقال طخ الرجل من الباب الرابع يا غلو طعاعى جوق بوب امثلا اولوق
 الطبخ طانك فحيله و يانك سكونيله بر قبع نسنه بى لاسمى در بقال طاخ طبخ من الباب الثاني اذا نلطع بالقبض
 وقبع نسنه بى بولاسندر مغه دخی ديرلر بقال طاخه غير يتعدى ولا يتعدى و طبع نكبر معنائه ده كاور
 بقال طاخ فلان اذا تكبر التطبخ على وزن التكريم بولاسندر مق التطبخ فحيله و يانك صمى وتشدد بيله
 بولاسمى بقال طغه فطبخ فصل الصاء الصاء طانك كسرى و ميمك فحيله سماق اغاجيدر كذا قى
 بعض نعم الصحاح فصل الفاء الفخ فانك فحيله و تانك سكونيله اياق يرمقلرن حين جلوسه بوكوب ملايم
 طوطقدر بقال فتح اصابع رجليه فى الجلوس فتا من لباب الثالث اصمى ايتدى فحك اصلي ليندن در
 ملايت معنائه الافخ همزه نك و تانك فحيله الى و ياغى بى اولان كسنة بقال رجل افخ بين الفخ اذا
 كان عربض الكف والقدم مع اللين الفخ فانك فحيله و تانك سكوفى والفك مد بيله مؤننى بقال عقاب فحاء
 لانها اذا انحطت كسرت جناحيها وغرهما يعنى سباع طيور ردى قره قوش ديككه معروف قوش قوشق
 استد كاه قنادلن ملايم دوند غيچون فحاء ديد بار الفحة فحيله ككوشدن بر حلقه دركه انك قاشى
 يوقدر و قنكه انك قاشى اولسه اول وقتا كاخام ديرلر الفخ والفحات فحيله جمى وكاه اولور كاهى عورلر
 ايا غنك بر ماغنه طقرلر الفخ فانك فحيله برنسنه در ككه انوكه قوش طو ترلر مصيد معنائه الفخاخ
 فانك كسر به والفخوخ فانك و خانك صميله فحكه جمى الفخ فانك فحيله و خانك كسر به غطيظ كى او بويان
 كسنة نك بوغاز بنك خرد سيدر بقال فخ النائم بفتح من الباب الثاني الفحة فانك فحيله شول او بخودركه
 او بويانك بوغازى خريه الفخ فانك فحيله و دالك سكونيله ففخ فذخت الشى فذ خاذا كسرت الفرخ
 فانك فحيله و رانك سكونيله قوش ياورى وفرخ شول اكنه ديرلر كاه يار بلوب حقمغه باستليه الفرخه
 فرخك مؤننى ديشى ياورى معنائه الافرخ همزه نك فحيله و رانك صميله و الافراخ همزه نك فحيله جمع قلنى
 الافراخ فانك كسر به جمع كثرى الافراخ همزه نك كسر به والتفرغ على وزن التكريم ياورى چقار مق بقال
 افرخ الطائر وفرخ بى و افراخ سرى طاهر ايمكه دخی ديرلر بقال افرخ القوم بضمهم اذا ابدوا سرهم و افراخ قورقو
 زائل اولغه دخی ديرلر بقال افرخ الروم اى ذهب الفرم بقال ليفرخ روعك اى لخرج عنك قزعك كى بخرج الفرخ
 عن البيضة و بقال افرخ روعك يا فلان اى سكن جائك وجاش حيك فحيله و همزه نك سكونيله قورخو
 معنائه و افراخ طاهر اولغه دخی ديرلر بقال افرخ الامر اذا اسلبان بعد استبانه و فرخ اكين چالتمكه دخی ديرلر

يعنى يردده شاح ويرب

طبخ

طبخ

طبخ

طبخ

طبخ

فخ

فخ

فخ

فخ

تتمكه باشلغه ده ديرلر بقال فرخ الزرع نفعنا الاستفراخ همزه نك وتانك كسر به ياوري چقارمق
 ايجون قوش بسلك بقال استفرخت الحمام اذا اتخذته لفراخه الفرخ فانك ضمي ورتك فحقيله صيغة نصغير
 اوزن بر جاك اسيدركه زمان جاهليتده اوقو بوغله معر وفدر وفرنج كاه اولور كه نعلم ايجون نصغير اولور
 بقال فلان فرنج قريش الفرسخ فانك فحقي ورتك سكويه له اون ابكي بيك ادم اولان مسافه يديرل فرسك
 معنا سنه فارسيدن تعريب اولمشدر الفرخ فالرك فحقي ورتك سكويه له بقوله حمقاد بدك كرى اوت در كه صو
 قند بيلر نه بتر اكا فر فر دخی ديرلر وفر فر سزاوت دبد كرى اوت در الفسخ فانك فحقي وسبك سكويه له
 بوزمق نقض ايتك معنا سنه بقال فسخ الشئ اى نقضه والافساح بوزلق نقول فسخ البيع والعزم والنكاح
 فانفسح اى انتقض وبدي ازاله ايتك معنا سنه ده كلور بقال فسخت به افصحها من الباب الثالث وفسخ
 ارقه دن قفتان بر قفه دخی ديرلر بقال فسخت عني ثوبى اى طرحه التفسيم فحقيله وسبك ضمي وتشديد به
 رنسنه مشوب جائق بقال فسخت الفان فى الماء اى تقطعت ويوكه تحمل ايتك دخی ديرلر بقال نفسخ
 الربع تحت الحمل الثقيل وذلك اذ لم يطقه وربع راء مهله نك ضمي وبانك فحقي ابله جمع در اللى ياشن اولان
 دوه لر مراد در الفسخ فانك فحقي وسبك كسر به شول كسنه در كه حاجتنه طفر بوليه الافساح همزه نك
 كسر به اونو تمق بقال افسح الرجل القرآن اى نسيه كذا فى رواية الفراء الفسخ فانك فحقي وسبك
 سكويه له اوغلا بقطر او يونه كذب ابدوب برى ربه نك ظلم ايتك كذا فى بعض نسخ الصحاح الفسخ فانك
 فحقى وضادك سكويه له باشى يارمق بقال فسخت را سداى شد خسته وشدخ شين معجه ودال مهله ابله باشى
 بار مغه ديرلر وخر ما قورغن فاقغه دخی ديرلر الافساح همزه نك وتانك كسر به بمعناه بقال اففسخته الفسخ
 فانك فحقى وضادك كسر به شول شراب كه الكز خرماقور غندن ابدلر اشته كوستر مكسرن الافساح همزه نك
 وفانك كسر به دوه نك اور كى يارلق بقال انفسخ سنام البعير اى انشدخ الفسخ فانك فحقى ونونك سكويه له
 قهر ايتك وذليل ايتك بقال فسخه الاميراي قهره وذلكه التفتيح على وزن التكرم بمعناه المنفخ ميمك كسر به
 ونونك فحقيله شول كسنه در كه اعداسنه غالب اولو بذليل ابله واكثر احواله باشلر يان الفوخ والفخ
 رايحه طيبه قورخ بقال فاخذ منه ریح طيبة نفوخ ونفخ من الباب الاول والثاني كما يقال فاخذ بالحاء المهملة
 كذا فى رواية الاصمعي وابي عبيد وابوز بد ايتدى فاخذ الریح نفوخ ديرلر قنكه انوك صوتى اولسه الافاخة
 همزه نك كسر به انسان بالانك بقال افاخ الانسان افاخة وفى الحديث كل بائله تفخيع يعنى هر بول ابدن
 لاجرم بالنور نضر بن شميل ايتدى قنكه انسان ياخود حيوان نبول ابدركن بالنسبة افاخ ديرلر فصل القاف القفح
 والقفاخ قافك اوله فحقى ونايه كسر به اورمق ولكن قفح اولماز الاباشه اورمقه استعمال اولنور ياخود
 براى بوش نسنه ي اورمقه استعمال اولنور القفح والقفاخ قافك فحقى ولاملك سكويه له ابله وقافك فحقى ولاملك
 كسر به نايه اركك اوتك بقال قفح الغفل قافحا وقافحا اهدر فر ايتدى اصوائك اكثرى فعيل وزنى اوزن
 بنا اولندى بقال هدر هدر اوصهل صهيلا ونج نبيجا وقف قافحا قلاخ قافك ضميله بر شاعر كاسميدر فصل
 الكاف الكس كافك فحقى وميمك سكويه له قوش صغيق وكف تكبر معنا سنه ده كلور بقال كف بانفه اذ لكبر الكاف
 ميمك فحقيله شول نسنه دوه كه يمكه قاتق اولور فارسيدن تعريب اولمشدر وكاف بر نوع طعام در كه اكارخانه ديرلر
 براى ايتك اوكونه انكه كاخ كتور دبلر اولانى بلى كايتد بلى بوكاخ در اعرابى ايتدى قد علت كاخ اكم كنه
 يعنى اعرابى كنه بابه سلم بمعنا سن قصب ايتدى كاخى قوش صاغنه سنه تشبيه ابدوب الاكاخ همزه نك كسر به
 اهل تكبر اولنرك اوتور موه سى الكوخ كافك ضميله تشدن راودركه باجه سى ودليكي يوقدر الاكوخ همزه نك

فرخ

فرسخ

فسخ

فسخ

فسخ

فسخ

فوخ

قفح

قح

كح

فحقيله

فحقيله كوخك جعيدر فامش اولر معنا سنه فصل اللام اللباخية لامك ضميله وبانك تخفيفيله وبانك
 تشديد به شول عورندر كه اعضاسى تمام كالند اوله كوپا كه لباخه منسوب در ولياخ غالب البندن مأخوذ در
 شجر معنا سنه اللج لامك ضميله وبانك فحقيله رجنس اغاچدر چنار اغاچنه بكر اللج لامك فحقيله كوز ياشى
 جوق اولمق بقال خت عينه كثر دمعا الاخاخ قارشمق اختلاط معنا سنه بقال الخ عليهم امرهم اى اختلط
 والاخاخ صار مشقه ده ديرلر بقال الخ العشب اذا التف بعنى اوت جوق اولوب برى ربه صار مشقه اللج ميمك
 ضمي ولاملك سكوى وتانك فحقيله عقلى قارشق اولان بقال سكران ملخ اى مختلط عقله الملخ ميمك ضمي
 ولاملك فحقى وطانك فحقى وخانك تشديد به عقلى قارشق اولان كسنه اصلى ملخ در عامه تحريف ابدوب
 ملطخ ديرلر الخاخيه لامرك فحقى وخاء اولينك سكويه له سور اكلماق الخاخان شول كسنه در كه سوزى اكلماق
 يقال رجل خاخان اذا كان لا يفصح اللطخ لامك فحقى وطانك سكويه له بولاشدرمق بقال الطخ بكذا الطخا فلتطخ واطخ
 سوزا فقه دخی ديرلر بقال لطخ فلان بشرى رى بويو يار به دخی ديرلر بقال فى السماء لطخ من سحاب اى قليل
 اللطخ فحقيله وطانك ضمي وتشديد به بولاشق بقال الطخ بكذا الطخا فلتطخ اى اوتيه فتلوث فصل الميم
 الميمك ضميله سكوى كاه اولان ايلكدر الخه بر مقدار ايلك وفى المثل شرما يميمك الى خة عرقوب وعرقوب
 اوكه ده اولان سكوى در الخه ميمك ضمي وخانك فحقيله تخك جعيدر الاخاخ همزه نك كسر به ايتك بقال
 الخ العظم جرى فيه الخ ودوه سمر كه دخی ديرلر بقال الخت الابل اذا سمنت وفى المثل بين الخة والجفاء ونخه ميم
 اولينك ضمي وميم ناينه نك فحقيله سمر ديك اولور نته كم عجفاء عين مهله نك فحقى وحمك سكويه له ارق ديك اولور
 الامتخاخ همزه نك وتانك كسر به ايلك چقارمق بقال امتخت العظم اى اخر جت نخه التمتخ تانك وميمك فحقى وخاء
 اولينك ضمي وتشديد به بمعناه بقال امتخت اى اخر جته التمدخ فحقيله ودالك ضمي وتشديد به بقال تمدخت
 الابل اى تقاعست فى سيرها ونقاعس تراخيه ديرلر ودال معجه ابله دخی لغت در كذا فى بعض نسخ الصحاح المرخ
 ميمك فحقى ورتك سكويه له براچادر كه اندن ود چقه سى سر بعدرو فى المثل فى كل شجر رار واستجد المرخ
 والعفار وعفار عين مهله نك فحقيله وفابله يرقر وده اولان اغاچ زند معنا سنه ومرخ استغه ده اولان اغاچدر
 زند معنا سنه ومرخ رنسنه ي ومغه ده ديرلر بقال مرخت جسدى بالدهن مرخا من الباب الثالث المرخ على
 وزن التكرم كذا فى اومق بقال مرخت جسدى بالدهن الامراخ همزه نك كسرى ابله رنسنه ي صولوا ايتك
 نقول امرخت البعير اذا اكثرته ماء حتى رق ذوالمروخ بريرك ابدلر المريح ميمك كسرى ورتك كسرى
 وتشديد به شول اوزون او قدر كه انوك دورت بلكى اولور ولى اوزاغه انازل ومريح بر معروف بلد زه ديرلر كه
 بشي قات كوكه در خنسدندر يعنى سيار اولن بلد زندر المرخ ميمك فحقى وسبك سكويه له برصورتى
 اندن قبح صورت دوندركه ديرلر بقال مسخه الله قد ابعنى حق تعالى نك صورتى يمون صورته دوندرون
 المسخ زجالدن شول كسنه در كه انك ملاحى اوليه وشول تديرلر كه انك لذى اوليه وبقال مسخ كذا طعمه
 اى اذ بهه وفى المثل هو امسخ من لحم الحوار وحوار حانك ضمي وواوك تخفيفيله دوه ياوري سسنه ديرلر كه هنوز
 سودا مر اوله الامساخ ارق اولمق بقال بكره فى الفرس امساخ حمله وحما هممه نك فحقيله انك بودنه ديرلر كه
 انك بودى رق اولمق اتجا اربندنه كره عد اولنور الماسخ سبك كسرى وبانك تشديد به ياي قواس معنا سنه
 الماسخيات شول يابله ديرلر كه ماسخه نام يا مجيه منسوب در كه اذ قبيله سندن معروف يا مجيد والامضوخه
 همزه نك ضمي ميمك سكوى وضاد معجه نك ضميله نام ونصى دبد بلكى اوتك براغيدر نام مائه مثله نك ضميله
 رضيف اغاچدر ونصى نونك فحقى وضاد مهله نك كسر به رجنس اولنور الامضوخ همزه نك ضمي وميمك سكويه له

لج

لج

لج

لطخ

لطخ

مخ

مدخ

مخ

مخ

مخ

الاماض همزه نك فحقيله

دخی فقی و تشدید به شول عورند که اوله الهیج کذلک فحات ثلاثه ابله و تشدید به شول اوغلانند که
 کذلک اوله پس هینج یانک تشدید به فقیل و زنی و زنی در باب الدال فصل الالف الابد فحقینه دهر
 معناسنه در که زمان طویلدن عبارتند و اید نام معناسنه دخی کلور الابد همزه نیک مد به بدک جمیدر الابد
 همزه نیک و یانک خمیه کذلک ایدک جمیدر و اید مصدر دخی کلور اقامت معناسنه یقال اید بالمكان
 یا اید من الباب الثاني ابودا ای اقامه و توحش معناسنه ده کلور یقال ایدت البهیمه تا اید و تا اید من الباب
 الاول والثانی ای توحشت التابد علی وزن التفعیل توحش معناسنه یقال تا اید المنزل ای اقفر والفته
 الوحوش یعنی قحج منزل خراب اولوب نده وحوش ساکن اولسه الابد همزه نیک فقیله و یانک کسر به
 برلفظدر که اید لفظنه تا کید ایچون ذکر اولنور یقال اید ایدک یقال دهر دهر الابدین همزه نیک
 مد به و یانک کسر به کذلک تا کید ایچون ذکر اولنور یقال لا فقیله اید الابدین و اید الابدین یقال دهر
 الابدین و عوض العاضین و عوض عین مهمله نیک فقیله و واک سکونیه اید معناسنه در التاید علی وزن التکریم
 برنسنه فی محل الابدین و واک فقیله وحشی اولان جانور لر و شول قافیه له دخی او اید برلر که
 غرابیندن او تر و اوزاق و لا تیرده سو بلنور الابد همزه نیک مدی و یانک کسر به شول بلا که اول نیجه زمان
 سو بلنه الابدال و زنی و وزن کسر نینله طو غریجی ولود معناسنه کرک جاریه قسمی اولسون کرک حر قسمی
 اولسون الاجد خمینله قوی و فرموده اولان ناکه یقال ناکه اجد اذا کانت قویه موثقه الخلق و لا یقال للعبیر
 اجد الابدال قوی قلن یقال اجدها الله یعنی حق تعالی فی حکم انسون و یقال اجد فی الله بعد ضعف ای قوای
 الموجدة القری میمک خمی و جیمک فقیله شول ناکه در که ارقه سی محکم اوله موثقه الظهر معناسنه و قری
 قافک و راء مهمله نیک فقیله اید ارقه معناسنه در الموجد میمک خمی و جیمک فقیله حکم معناسنه یقال بناء موجد
 ای محکم اجد کسر نینله برلفظدر که دوه بی منع ایچون استعمال اولنور الابد فحقینه واحد معناسنه در که
 اول عدد در نقول اید و اثنان واحد عشر واحدی عشره و اما قوله تعالی قل هو الله احد فهو يدل من الله لان
 النكرة قد تبدل من المعرفة كقوله بالناسية ناصية طاهر اجوهر بنک بکلای لفظ هو ضمیر شان اولاد غنه
 بناء در که ضمیر شان اولاد قد احد خبر اولور تا و به احتیاج اولماز و کسائی ایتدی قچنکه عدد الف لام داخل
 اولسه جمیعسنده داخل اولور نقول ما فعلت الاحد عشر الف درهم و بصیر بونی یندی الف لام جزء اوله داخل
 اولور فقیله ما فعلت الاحد عشر الف درهم پس احد اسم در مخاطب اولغه صالح اولان کسنه بی اطلاق
 اولنور بوند واحد و جمع و مؤنث برار اولور و منه قولهم ما فی الدار احد و قال الله تعالی لست من النساء
 و قال فامتنع من احد عنه حاجزین هذا ما قاله الجوهری و فیه ان معنی الجمع فی هذه الامثلة من وقوع النكرة
 فی سياق النقی لا من وضع لفظ واحد و الکلام فیه الاستبعاد همزه نیک و تا بیک کسر به یا لکر اولنور یقال
 استوجد الرجل ای نفر احد خمینله برطاغک اسمیدر مدینه منون ده التا حید علی وزن التکریم ایکی نسنه بی
 بر قلیق و بر زیاده ایتک فر ابعض عربین احد همزه نیک حروف اصلیه کی استعمال و نامسن روایت اید و ب
 لیتدی یقال مع عشرة فاحد هن ای صیرهن احد عشر و فی الحدیث اقال الرجل اثنان و اثنتان فی الشهد احد احد
 یعنی بر بر ماغله اشارت قل که اول سبابه ییناد زابکی بر ماغله قلنه و سبابه سین مهمله نیک فقی و یا موحد نیک
 تشدید به شهادت بر ماغله دیر الابد همزه نیک فقی و دالک تشدید به ناکه نیک جوفند صوتی دور اید و ب
 یوزکندن و ایز و میسی یقال ادت الناقه تو دادا ای رجعت الحین فی جوفها و حنین حاء مهمله اید شول صوت
 دیر رفتدن باشی

اید

اجد

احد

ادد

باشی و اید ایتکه دخی دیرل یقال ادت فلانا داهیه توده اداواد قوته دخی دیرل الابد همزه نیک کسر به
 والاده کذلک بلا داهیه معناسنه و منه قوله تعالی لقد جئتم شناد الابد همزه نیک کسری و دالک فقیله اده نیک
 جمی الابد همزه نیک مد به علی وزن فاعل بمعناه الابد همزه نیک فقی و دالک کسر به فریاد و صوت تشدید
 ادد همزه نیک خمی و دالک فقیله یندن برقیله نیک باباسی ایدر که اول اددین زبدین کهلان بن سباین جمیدر
 و اددی طائفة عرب منصرف قلمشدر در نقب کبی عمرکی لا ینصرف قلمشدر در ادد همزه نیک فقی و زانک
 سکونیه یندن برقیله نیک باباسی ایدر که اول اددین الغوث بن نبت بن مالک بن کهلان بن سباین و ادد همزه نیک
 اوج دور لور در زری از دشنوه و وری از دغان و وری دخی از دالسراة در الاسد فحقینه ارسلان دبد کاری جانور
 که معروفدر اسد کذلک ارسلان خوف ایتک و ارسلان کبی اولنور یقال اسد یا مد من الباب الرابع ای رأی
 اسدا و خاف منه و صار کالاسد فی اخلاقه و فی الحدیث اذا دخل فهد و اذ اخرج اسد و فهد فانک فقی و هانک
 سکونیه یارس دبد کاری جانور در و اسد که اولور که سکونیه از دغلند استعمال اولنور بی از دده لغت و لمق
 اوزن یقال هم الاسد اسد شنه ای هم الازد از دشنوه الاسدی فحقینه و تشدید یانله برلر دن برنوعدر
 الابد همزه نیک مد به و سبیک خمیه اسدک جمی اجبل کبی که جبک جمی در الابد همزه نیک فقی و مدی
 و سبیک فقیله کذلک اسدک جمیدر جبل اید اجبال کبی الاسد مؤنث کذ فی روایه ای زبد و اسد مضردن بر
 قبیله نیک باباسی ایدر که اول اسدین خزیمه بن مدر که بن الیاس بن مضرد و اسد کذلک بیعه دن بر قبیله نیک
 ایدر که اول اسدین ربیع بن زاردر الماسد میمک فقی و همزه نیک سکونیه و سبیک فقیله ارسلان جوق بر
 الاستبساد همزه نیک کسری و سبیک سکونیه جرأت ایتک یقال استاسد علیه ای اجترأ علیه و اوت قوی
 اولوب بری بری نه صار لغته دخی دیرل یقال استاسد التبتی قوی و التف لا یساد همزه نیک کسری ایدر نسنه نیک
 اوزنه قندر و ب حرص ایتکه دیرل یقال اسدت الکلب و اسدته ای غریته لصید و اسدت کلمه سبیک
 و اوی الفدن دونه در و اسد افساد ایتکه دخی دیرل یقال اسدت بین القوم ای افسدت الایساده همزه نیک
 کسر به یا صدق بالین معناسنه و ساد ده لغت در که و ساد دخی بصدی معناسنه در و واک کسر به
 الایسده همزه نیک خمی و صادک سکونیه شول کوچوک کوکلکه دیرل که قفتانک التنه کیرل و لی خرده قروا شلر
 دخی کیرل تصید علی وزن التکریم کوچک کوکک کیدر مک یقال اصده تا صید الایسده همزه نیک فقی و صادک
 کسر به او وکی فناء در معناسنه و یولفت در و صیده الایسده همزه نیک کذلک فقی و صادک کسر به اغل
 حظیره معناسنه که حظیره حاء مهمله نیک فقی و طاء معجه نیک کسر به در و اصید و صیده ده لغت در که و صید
 دخی اغل معناسنه در الایسده همزه نیک کسری و مد به قیو بغلق تقول اصدت الباب اذا اغلقته و هو لغته فی
 او صدت و منه قرأ بعمر و انما علیهم مؤصدة الهمزة ذات الایسده همزه نیک کسر به بر موضعک اسمیدر که داحمر
 و غیره انما الکرک جمی اسمیدر یعنی مید ایدر که ذات الایسده ذکر اولنور لاریار شنه قویشلر در و یار شک یوزاق
 ایتی بر حدی و اید الایسده همزه نیک کسر به شول چقور بر در که طاغیر ار اسنده اند صو ایز کلور الابد
 فحقینه اید معناسنه در یقال اید الرجل یا فدن من الباب الرابع و کوچ قرب و لمغه دخی دیرل یقال اید الرجل
 ای دنا الابد همزه نیک فقی و فانک کسر به مسجل اولان کسنه التا کید علی وزن التکریم برنسنه بی حکم قلن
 و یوتو کید ده لغت در یقال ایدت التی و و کیدت الابد فحقینه غایت معناسنه در مدی کبی یقال ما ایدک ای
 منتهی عمرک و اید غضب معناسنه ده کلور یقال اید علیه من الباب الرابع مثل اید علیه ای غضب اید همزه نیک
 مدی و میمک کسر به سر حد در بر شکر ایدر الابد فحقینه لاریار یقال اود التی یا و اود اونی الباب

ازد

اسد

اصد

افده

اکد

امد

ای غنیمت بالماء البارد و بوری صغوق ایچون صغوق صوابیچمه که دخی اترادیرل المبرده میث و رانک فقیله
 باعث پروت اولان نسنه اصبعی ایتدی براعرابه سوال ایتدم که سزی قوشلق وقتنه او یخو به جل ایدن ندر
 دیم ایتدی ایتامبرده فی الصیفه سخنه فی الشتاء یعنی نومه فقیله یازن صغوق قلعه قیشن ایضا قلعه وسیله در
 المبرده میث کسر به و رانک فقیله که انوکله دمور مقوله سنی اکلر ل البراده بانک ضمیمه اگدن دوشن خردوات
 البار ثابت اولان نسنه بقال لی علیه الف بار دو بقال سموم بار دای ثابت لایزول البردان عصمران معناسنه که
 صباحله اخشامه دیرل لابران بمعناها البرده فقیله تخمه اولمق فی الحدیث اصل کل داء البرده الابرده
 همزه نك و رانک کسر به بر معروف علت در پروندن و رطوبت بدن ناشی اولوب جماعه فتور و پرور البرد فقیله
 طلو که کو کدن یغار بقال بردت الارض و یردنو فلان علی البناء للمجهول البرد بانک فقی و رانک کسر به طلو
 یغدران بلوت بقال سحاب بردا لابرده همزه نك و رانک فقیله بمعناه یقال سحاب ابردای ذو برد و اوردیو شول
 صغره دیرل که لونی سیاهله اق اولوب لاجه اوله البرد بانک فقیله و رانک دخی ضمیمه صغوق معناسنه و صغود پی
 معناسنه ده کلور برده الیمین معلوم اولان نسنه تقول هولبرده یحیی اذ کان معلوما مالک و خالص معناسنه ده
 کلور بقال هی لك برده نفسها ای خالصا البرد بانک ضمی و رانک سکونیه یزادن برنوع در البرد و ضمیمه
 والا براد فتح همزه ایه کذلک جمعی در و براد اسماء رجلا لدن در برد الجندب چکر که نك ایکی قنادی البرده شول
 چکر سیاه کلیدر که دورب کوشه لودرانی عر بلر کیر لوفی حدیث ابن عمر برده فلوت و فلوت فانک فقیله شول
 برده یزادن که کوچوک اولما غین پی اوجی بره قاوشه ی البردی بانک ضمی و یانک تشدد بد به برجنس ابوخرمادر
 البردی بانک فقیله و یانک تشدد بد به حصیرا و فی حدیث کبری اوت در طاملره و دیوار لره قورلر البرد بانک فقی
 و رانک کسر به مرئب معناسنه در و بریدی ترجمه مختادزه طویله اقی و طویله قاتری ابله نفسیر ایتشدر غالبا
 بومعناى جوهر نك البرد بانک فقیله و یانک تشدد بد کی قولندن اخذ ایتشدر و لکن ظاهر بودر که مرتب و لا یخون ترتیب و ترتیب
 اولنن ات معناسنه در نه کم صاحب مغرب ایتشدر البرد البغل المرتبه فی الریاط تعرب بر به دم تم سمی
 الرسول المحول علیهم اسمیت المسافه بقال حمل فلان علی البرد و او ان پی میل ره دخی بریدر لر و بریدر سوله
 دخی دیرل ییک معناسنه و بریدر فرائق معناسنه ده کلور و فرائق اکدر لره ایلرو واروب قور قور خیرلین
 و ره فانک ضمیمه فارسیدن تعرب اولنشدر اصلی پروانندن در الابراد ییک کوندر مک بقال ابردالی الامیر اذا
 ارسل الیه البرید و ابراد برده داخل اولغه دخی دیرل و صغوق صوابیچور مک دخی دیرل بقال ابردت له ابرادای
 سقیمه ماء بارد المبرده میث ضمی و یانک سکونیه و رانک کسر به شول کسنه در که برده داخل اوله بقال جئنک
 مبردین یعنی حرارت ساکن اولدغی حینه البرد فقیله برده میث و رانک کسر به بریدر لر و بریدر سوله
 برسن و زنی اوزن شول کلیدر که غلیظ اوله البعد بانک ضمی و عینک سکونیه اراغ اولمق قر بک ضد بر بقال بعد
 یبعد من الباخامس البعد اراغ اولان نسنه بقال مالت منایعید و ما اتم منایعید یسنوی فیله الواحد و الجمع
 الابعاد همزه نك کسر به اراغ ایتک بقال بعد غیره المباعده میث ضمیمه کذلک اراغ ایتک بقال باعه و اراغ ایتک
 معناسنه ده کلور دیش صبادر ده التباعد اراغ ایتک بقال بعد تباعد البعد فقیله باعدک جمعی رخادمله
 خدم کی و بعد هلا که دخی دیرل بقال بعد یبعد من الباب الرابع و بعد اراغ اولمق معناسنه ده کلور بقال مالت
 منایعید و ما اتم منایعید یسنوی فیله الواحد و الجمع و بوند مؤث ایچون مخصوص لفظ یوقدر الباعد اراغ
 اولان کسنه و هلاک اولان معناسنه ده کلور بقال نغ غیر باعد و غیر بعد بالفقتین ای غیر صاغر و صاغر ذلیله
 دیرل و بقال ایضا نغ غیر بعید ای کن قریبا البعد بانک ضمی و عینک سکونیه اراغ اقلق کرک مسافه جهندن

برجول

بعد

کرک قرأت جهندن بقال بننا بعد ای من جهة المسافة والقراهه الابعاد یاده اراغ اولان و خانی معناسنه ده
 کلور بقال کب الله الابعاد لقیه یعنی خانی خدای تعالی اغزی و یوزی اوزن دوشور سون البعد بانک ضمی
 و عینک سکونیه بعیدک جمعی در غفله رغفان کی و رغیف راه مهمله و غین معجه ایه ایتکدن برنوع بقال
 فلان من قربان الامیر و من بعدا الابعاد قرأت جهندن اراغ اولان کسنه لرا قار بک ضدی در بعد صکره
 دیکدر قبل کله سنک مقابلیدر بونلر ایکی اسملدر مضاف اولد قلی حینه ظرف اولور و بونلر ده
 اصل اضافتد ر قنکه مضاف الیه مخاطبک معلومی اولد و یچون حذف اولنسه ضم اوزن مبنی اولور و بونلر
 ضم اوزن اولد غنک و جهی بودر که ابداء امر دن مبنی اولد قلی معلوم اوله زرا اعراب حاله انلر مرفوع اولور
 دکالر در نفاعل اولور و نه خود مبتدا و حیر اولور و بعید بانک ضمی و عینک فقیله بعدک تصغیری در بعیدات
 جمعی در بقال رایت بعیدات بین ای بعید فراق و یونک اصلی بودر که برکسنه بر مقدار زمان یولد استدن
 مفارقت اندکدن صکره ملاقات ایدوب ینه مفارقت ایدر بواسطوب اوزن نجه کره مفارقت اندکدن صکره
 رایت بعیدات بین دیرل پس بعد ممکن اولین ظروف زمان دن در و عر بک اما بعد دبک لری فصل
 خطاب در یعنی رکلامدن فارغ اولوب کلام اخره باشلغه وسیله اولسون دیودر البلود ضمیمه مقیم اولمق بقال
 بلد بالکل من الباب الاول ای اقام بالبلد مقیم اولان کسنه البلده بانک فقی و لامک سکونیه و البلد فقیله
 شهر و بلد ارمه دخی دیرل الابلاد همزه نك فقیله جمعی و بلد دوه قوشی یواسنه ده دیرل بقال هواذل من بیضه
 البلد یعنی شول بر مرده دن اذل در که دوه قوشی انی یواسنه ترک ایتشدر و بلده یرارض معناسنه و بلد
 منازل قردن بر منرک استبدر که قوس بر جندندر اقصر ایامه شمس اکانازل اولور و بلد کو کسه دخی دیرل
 صدر معناسنه بقال فلان واسع البلده ای واسع الصدر و بلد ای قاشکان سی پاک اولغه دخی دیرل بقال
 رجل بلد ای لیس بقرون الحاجین البلاد بانک کسری و البلد بانک ضمی و لامک سکونیه مزبور لک
 جمعی در البلاد بانک فقیله حماقت که زکاتک ضد بر بقال بلد فلان من الباب الخامس البلد بانک فقی
 و لامک کسر به اراغ اولان کسنه التبلد فقیله و لامک ضمی و تشدد بد به تکلف ایه حماقت ایتک بقال تبلد
 ای تکلف للبلاد و تبلد حیر نه متردد اولغه دخی دیرل بقال تبلد ای تردد متحیر التبلید علی وزن التکریم کنیدی
 بره اوزمق بقال بلد تبلید اذ ضرب بنفسه الارض الابلاد همزه نك کسر به ره یا یاشمق و برکسنه نك طواری
 کند اولمق بقال بلد الرجل اذا كانت دابة بلیده و صاحب مصادرك الابلاد خداوند ستور کند شدن دبدکی
 مخالف اولور المبالده ایکی کسنه قلیله ری بن اوزمق مبالطه کی که مبالطه میث ضمیمه و باء موحده ابله و طاء
 مهمله ابله کذلک قلیاشمق معناسنه در الابلاد همزه نك فقیله و یانک سکونیه شول کسنه در که عظیم الخلق
 اوله یعنی فرموده اوله البلدی فقیله و نونک سکونیه و الف مقصون ابله ایلوعر یص معناسنه المبلندی
 میث ضمی و یانک سکونی و دالک کسر به شول دوه در که بک اولوب دوی اوله البند بانک فقی و نونک سکونیه
 یوک سنخاق علم کبیر معناسنه فارسیدن تعرب اولنشدر البید بانک فقی و یانک سکونیه حالی سحر البید
 بانک کسر به یسبانک جمعی البید بانک فقی و یانک سکونیه و البیود ضمیمه هلاک اولمق بقال باد الشی یسیدیدا
 و سود ای هلاک الابداده هلاک ایتک بقال ابادهم الله ای اهلکم البید بانک فقی و یانک سکونیه دیشی مرکب
 یانک فقی و یانک سکونی و دالک فقی اوزن بناسیه غیر معناسنه در بقال هو کثیر المال ییدانه خیل فصل
 نساء النقدة تانک کسری و قافک سکونیه کر بره در که کشنیز دبدک لری اوت در التالد لامک کسر به شول
 مالدر که سنوک یا تکه حاصل اولوب قدیمی مالک اوله و یوم مال طارفک تقیضی در که طارف طاء مهمله و قافله

بلد

شد

بعد

تقد

تلد

حادث اولان مالدر التلاد تانك كسر به والالاد همزه نك فحقيله كذلك مال قديم وتانك اصلي بونلرده
 واوبدي وفي الحديث هني من تلادي يعني سور ل شول نسنه لدر كه انلري قرآندن اخذ ايتدم قد يدن التلود
 ضمتنه قد يدن حاصل اولق يقال تلد المال يتلد ويتلد تلود امان الباب الاول والثاني وتلود مقيم اولغه دخی
 دیرلر بقال تلد فلان فی بنی فلان اذا قام فیهم الالاد همزه نك كسر به مال ابد نك بقال تلد الرجل اذا اتخذ مالا
 المتلد ميمك ضمی ولا مك فحقيله التلید تانك فحقی ولا مك كسر به شول كسنه در كه عجم ولا ینده طوش اوله
 وصغیر لكی حالته ولا بت اسلامه كتور بلوب انده بومش اوله ومنه حديث شريح فی رجل استری جارية
 وشرطوا انها مولدة فوجدوها ثلیدة فردها المولدة بجزلة التلاد وهو الذي ولد عندك الالاد همزه نك فحقيله
 عبد القيس قبيلة سندن برنج بطنك اسمیدر كه عمانك الالاد بدر و بونكله نسیمه اولوغلر ینه باعث قد يدن
 انده ساكن اولد قلز یچون در وعان عینك ضمی ومیمك تخفیفه بر شمر ك اد بدر فصل الثانی تانك فحقی
 وهمزه نك سكونیله یاش اولق ندی معناسنه وصوغوق اولق وكاه اولور كه تحر بك اولنوب فحقینه تعبیر
 اولنور التلید تانك فحقی وهمزه نك كسر به غنك اولان یرو وشد صغوقاش كسنه یدده دیرلر بقال وجل ثمدای
 منقرو والتلاد تانك فحقی وهمزه نك سكونی والفك مد به جاریه معناسنه دردا ثاء كی قلب اوز زینه اما فرا
 ثاء آء وسحناء یدردی فحقینه حرف حلقدن اوتروا بوعید ایتدی فردن غیر ی بونی دیش كسنه یوقدر
 ولین السكیت ایتدی كلام عر بده فعلا یوقدر تحر بكه والف مد وده ابله الا ثاء واردر و بودخی كاه اولور
 تسكین اولنور جوهری بدر این السكیتك بو كلامی صفات كور در زراسماده ابی كاه واردر كه تحر بكه كلسدر
 كه انلر قراء وجنفاء در كه ابی موضعك اسلمر بدر التلید تانك فحقی و رانك سكونیله فاقم كسر معناسنه بقال
 ثردت الخبز ثردا ای كسرة التلید تانك فحقی و رانك كسر به فانش انك المشرود بمعناه التلید تانك ضمی و رانك
 سكونیله ثردم معناسنه الا راد همزه نك كسری و تانك كسری و تشدید به انكی ثرد ایتك بقال اتردت الخبز
 وبواصلنده اتردت ابدی افتعلت وزنی اوزن وقتا كه تحر جلی متقارب اولان حرفلر دن ابی حرف جمع
 اولوب ادغام واجبا ولد یسه و ثاء مثلثة مهموسة اولوب ثاء مثنات مجهون اولغین ادغامه قابلیت اولمادیسه
 ثانی ثاء مثنات قلب یلیوب مثلی اچنده ادغام ایتدی بلور عر بدن رطائفة ثاء مثنات ثاء مثلثة یقلب ابدوب ادغام
 ایتكین اتردد ببلر بو تقدیر جده ظاهر اولان حرف اصلی اولور التلید بد علی وزن التکریم طواری بو غازل قد
 صوغو تادن كسر ابدوب یومقدرو بومنه ذر التلید فحقینه طود اقلر ده اولان یار قد در التلید تانك فحقی وعینك
 سكونیله خر مافور وعینك ومشامعه باشله یاندر التلید تانك فحقی وعینك كذلك سكونیله ثمدك واحدی
 و ثمد تازة اوتدخی دیرلر بقال هذا بقل ثمد معدا اكان رخصا غضا بس معد ثمدك تابعی اولور مستقل استعمال
 اولماز اما عر بلردن بعضی مستقل دخی استعمال ایتسدر ورخص راء مهمله نك فحقی و خا معجمك سكونیله
 او ك اولان بناء دیرلر و غرض غین معجمك فحقی وضاد معجمك تشدید به تازة معناسنه التمد تانك فحقی ومیمك
 كسر به ومیمك سكونیله دخی لغت در شول از اولان صدور كه ماده سی یعنی اصلی اولیه الاتحاد همزه نك كسری
 و تانك سكونیله والاتحاد همزه نك و تانك كسری و تانك تشدید به از صویه كلك بقال التمد الرجل والتدای ورد
 الماء القلیل التمد علی وزن المفعول شول صدور كه اوز زینه جوق كسنه جمع اولوب ابی تو كنك قریب ابدلر
 و متمد شول كسنه یدیرلر كه انك ستموال جوق اولغه انوك یاندر اولان مال تو كنور و شول كسنه یدخی دیرلر كه
 كثر جماع انوك منبسنی قطع ایتش اوله التمد فحقینه شول موضعك اسمیدر كه روضة التمد دیکله معروفدر
 التمد شول اوغلا قدر كه اوت بیکه شروع ایتش اوله التمد تانك فحقيله عر بدن زرقبیل قد یدده در كه انلر صالح نیتك

صلوات الله علیه قومیدر منصرف اولماسی واولماسی جائز در الالاد همزه نك كسر به و تانك سكونیله شول
 طاسدر كه انوك سورمه چكنور لر التلید تانك فحقی و بولوك سكونیله والفوه در كذلك شول غلامه دیرلر كه نسیم
 اولوب خلقی قوی ولوب بلوغه قریب اوله مر احق معناسنه التلید تانك فحقی و بولوك سكونیله و تانك سكونیله شول غلامه دیرلر كه نسیم
 الخرج حیمك فحقی و حانك سكونیله و الخرج ضمتنه بلور كن انكار ایتك بقال حیدر حقه و بحقه حیدر
 و حیدر امان الباب الثالث و حیدر حیدر و نبات قلیل ولوب اوز معغه دخی دیرلر بقال حیدر النبات اذا قیل
 ولم یطل الخرج حیمك ضمیله و حانك سكونیله بمعناه الخرج بالفحقین كذلك بقال نك له و حیدر الخرج حیمك فحقی
 و حانك كسر به شول كسنه در كه قلی طار اولوب قلیل الخیر اوله بقال حیدر الرجل حیدر امان الباب الرابع و حیدر
 قور بلیق اولان به دخی دیرلر بقال عام حیدر قلیل المطر الاتحاد همزه نك كسر به كذلك قلیل الخیر الخرج بقال
 حیدر الرجل ای حیدر الاتحاد حیمك ضمیله ر موضعك اسمیدر الخرج حیمك فحقی و ذلك تشدید به بابا یاباسی وانا
 یاباسی و جد نصیبه و نصیبه لو كسنه یو یخته دخی دیرلر و جد كسمك معناسنه ده كلور بقال جد الخرج حیدر من
 الباب الاول ای صر مه و صر مد قطع معناسنه در و جد اقه نك مسمی صر مقدن متضرر اولمقدن بقال جد اخلاق
 الناقة اذا اضربها الصر اراجد و ضمتنه جمی كلور و فعلت جد دت یا فلان دیر سن بناء مجهول اوز ن صرت
 ذاجد معناسنه الخرج بد نصیبه لو كسنه خطیط معناسنه و بی معناسنه ده كلور كه كسنه نك تقیضی در و در كاهدر
 كشلش یز معناسنه ده كلور بقال ملحقة جد بد بلاه لانها بمعنی مفعول و ملحقة ميمك كسری و حاء مهمله نك
 فحقيله جار سب معناسنه در الخرج حیمك و ذلك ضمیله جد بدك جمی مثل سر و سر و جد بد یوز زینه
 دخی دیرلر و كچه ابله كوند زه دخی جد بدان دیرلر بقال لا فاعله ما ختلف الجد بدان و جد بد السرج اكر تحتلر نك
 التمد اولان یو شغل كك كرم در لدر الجد بدان ثانیه سی در بومولدر در عرب جدیه السرج دیرلر و جدیه السرج
 دخی دیرلر یانك تشدید به الخرج و محظوظ معناسنه كه نصیبكش دیمك اولور و جد غنام معناسنه ده كلور
 ته كم عاده لا یتفع ذالجد منك الخرج دیرلر لا یتفع ذالغنی منك غنام معناسنه یعنی غنی اولانله غنامی مفید اولماز
 بلكه مفید اولان سنك طاعتك اشتغالدر بس منك عندك معناسنه اولور و جد اولوق معناسنه ده كلور
 قال الله تعالی جذر بنای عظمه ز بنا و قیل غنام و جد اولوق حاصل فاقعه دخی دیرلر و فی حدیث انش كان الرجل
 مناد اقر البقرة وال عمران جد فینا ای عظم فی اعتنا الجدی حیمك فحقی و ذلك تشدید به نصیبه
 منسوب اولن كسنه خطی معناسنه ابن السكیت دن بو بهلر و ابی و تشدید به ارض صلیبه معناسنه
 و فی المثل من سالك الجد امان العنار الاتحاد همزه نك كسر به بلكه و ارمق بقال جد القوم ای صاروا الی الجد
 و جد ادر نك اولق معناسنه ده كلور بقال اجد الطريق ای صار جد اواجد ادر تسنه فی قصد ایتك بقال
 اجد فی الامر و بقال اجد بها امر ای جد امر به انصب الامر علی التیمیز كقولك قررت بعینای قررت بعینای الحادة
 اولوبول شاه زاه معناسنه الجواد حیمك فحقی و ذلك تشدید به جاده نك جمی الخرج حیمك كسر به بر تسنه فی
 كركدن ایتك هزلك مقابلی كه هزل زاه معجمه ابله بر تسنه فی خور تابه ایتك تقول منه جد فی الامر یجد
 من الباب الاول والثانی اذا فاعله لا علی طریق الهزل و بقال فلان محسن جانا ولا بقال جانا یفحق الخرج و جد عجمه
 معناسنه ده كلور بقال هو علی جد امر ای علی عجمه امر و بقال فی هذا خطر جد عظیم ای عظیم جد و عر بلك
 اجدك و اجدك دبد كری اولن حیمك كسر به ثانیه فحقيله ابیكسی دخی بر معناسنه در و بواستعمال اولماز الامضا
 اسمی ایتدی بونك معناسنه اجد متك ابدی انتصابی زرع خافض اوزن در ابو عر و ایتدی بونك معناسی مالك
 جاد انك ابدی فی انتصابی مصدر بت اوزن در ثعلب ایتدی شول تسنه كه مشعده كلور اجدك در حیمك

ثوهد
جدد

جدد

ثاء

ثرد

ثمد

ثمد

جود

کافقون من الجسم تجسم و جسد زعفران ماله ونسبه دخی در لکه انکله بویابو یا زور و جسد قانه دخی در لکه
 و جسد کذلک مصد ر دخی کلور جسد بدم یجسد دن که باب رابع در قان یا یشتق معنایه الجاسد
 سبتک کسر به و الجسد جیمک فقی و سبتک کذلک کسر به یا یشتق قان الجسد میمک فقی و جیمک سکونیه
 و سبتک فقیله قمر می اخر معنایه کذلک جسد شول بزه دیر لکه بویابو یا طویش اوله الجسد میمک فقیله
 جعی الا جسد هیزه نک کسر به بر بونق بقال اجسد ثوب فلان اجسد اذا شمع من الصبیح الجسد جیمک
 کسر به زعفران الجسد میمک کسر به و سبتک فقیله بدن دکن بر و فقا ابتد بواصله جسد ابدی ز را
 بوا جسد دن ما خرد در بقال اجسد ای الصبق بالجسد و قال بعضهم فی قوله تعالی فاخرج لهم عجلا جسدا
 لداى اجر من ذهب الجسد بزیاده اللام و فتح الجیم و السین بر بتک اسمیدر الجعود جیمک و عینک فقیله صایح
 قور جحق اولق بقال جسد شعره جعوده الجسد جیمک فقی و عینک سکونیه قور جحق اولان صایح و جسد
 شول کسینه دیر لکه قور جحق صایح اوله بقال ر جل جسد الجعد جیمک فقی و عینک سکونیه جسدک
 مؤتی و کاه اولور که جسد کرم اولان کسینه یا اطلاق اولور اما جیمک جسد الیدین و جسد الانامل دیسه لر جیمک
 مراد اولور و انامل بر مق و جلد بیه دیر لکه و کاه اولور که بد سزدخی ذکر ایدر لر جیمک معنایه و جسد بر نوع
 اویدر که دن کنار نه بر و جسد ملائم معنایه ده کلور بقال ثری جسد ملائم طویراق معنایه تنکم تعددیر لر
 ملائم اولان خر ما معنایه و جسد و نه نک توی جوق اولان نه دخی دیر لر بقال بعیر جسد الو رای کثیره و ویر
 قختینه ده و نه نک توی نه دیر لر الجسد علی وزن التکریم صایح قور جحق ایتک بقال جسد صاحبه جیمک
 ایا جسد جیمک فقی و عینک سکونیه و ایا جعاده کذلک جیمک فقیله قور دکنش در ذب معنایه حالاکه
 قور دکن جسد و جعاده اسم لوقیزی یوقدرو فی المثل هی الخرنکی الطلاء کما الذب بکنی ایا جسد یعنی کنی حسن
 و علی قبح در و طلاء بر نسبه حسن و برسون یا خرد دوا اولسون دیوسور بلن نسبه دیر لر جسد جیمک
 فقی و عینک سکونیه بر قبیله نک یا یسنک ادیدر که جسد بن کعب بن ریع بن صعبه در ابغه جسدی
 انر دندر و کاه اولور که دوه نک اغرن دن کلن کو پوی جعود نه صفت لر قس بری اوزر بنه واقع اوله بقال
 جسد اللغام یعنی کو پوی جوق دوه و لغام لامک فقیله و عین معجه ابله دوه اغرن دن صایح بن کو پوک دیر لر
 الجسد جیمک کسری و لامک سکونیه دری الجلود ضمتنه جلدک جعی در در بر معنایه الجلد جیمک کسر به
 و کذلک لامک سکونیه جلدک واحد بدرو اما بعض اشعاره لام مکسو رقانشدر ضرورت شعر ایا جیمک
 ز یا شاعر اولان ارقافیه ده ساکن اولانی ما قلنک حرکتیه مخربک ابله کلشدر بعضیلر ابتد جلد و جلد
 سکونیه و فقیله لغت در شبه و شبه و مثل و مثل لغت اولدخی کی اما بن السکیت بومعروف دکلدر بدی الجلد
 علی وزن التکریم دوه نک در یسن جقمق بقال جلد جزون کما بقال سلج شانه و قل ما بقال سلج جزون الجلد
 میمک فقی و لامک فقی و تشدید به شول ات در که اورمه دن الم چکیه بقال فرس جلد اذا کان لا یجبر
 من الضرب الجلد جیمک فقی و لامک سکونیه اور مق بر حیثیه که در یه تأثیر ابله بقال جلد اخذ جلد
 ای ضرب و اصاب جلد کما بقال رأسه و بطنه اذا ضرب رأسه و بطنه و جلد برک ادمه دخی دیر لر بهادر
 معنایه جلد کی و کاه اولور که جسد دخی دیر لر لامی جیمک صکره ضاد معجیه دوندن مکاه ساکن
 اولغین الجلد میمک کسر به و لامک فقیله شول در ی پان سیدر که صاغی صغان عورت انکله صاغی
 صغر کن یوزینه اور الجلد فقیله شول در یدر که بوزاغنه ارقه سندن صوبوب بر دیری بوزاغیه کیدر لر
 تا که اولن بوزاغنه انسی انی قور قویوب در ی بوزاغیه را اوله و جلد شول ایری ناقه لکه دیر لر که انرک

جلده
جمله

جله

اولادی و سودی اولیه الجلد فقیله جلدک واحدی بر ناقه معنایه و جلد برک یره دخی دیر لر ارض صلیه
 معنایه و جلد برک اولغنه دخی دیر لر صلابت معنایه الا جلد هیزه نک فقی و جیمک سکونیه کذلک
 برک یره معنایه در الا جلد هیزه نک فقی و جیمک سکونیه والا جلد فقیله جلد در برک یره معنایه
 و جلد بدن معنایه ده کلور بقال جلد ر جل ای جیمه و بدن و جلد جلدک جعی دخی کلور بهادر لر
 معنایه الجالید تانک فقی ابله کذلک بدن معنایه الجلد جیمک فقیله برکک صلابت معنایه بقال جلد
 الرجل من الباب الخامس الخلید جیمک فقی و لامک کسر به بهادر الجلد جیمک فقی و لامک سکونیه و الجلد جیمک
 فقی و لامک فقیله الجلود ضمتنه و الجلود میمک فقی و جیمک سکونیه محلوف و معقول کی مصدر اولق اوزن
 بهادر لق معنایه در و محلوف جاء مهمله ابله اند ایتک معنایه در الجلد تانک فقی و لامک فقی و تشدید به
 کوجه بهادر لق ایتک معنایه و جلد بر شقی معنایه ده کلور بقال جلد القوم بالسيف اذا ضربوا الجلد میمک
 فقی و لامک فقیله اور شقی مبالطه معنایه الاجتلا ده هیزه نک کسری و جیمک سکونیه اور شقی بقال اجتلا
 القوم بالسيف الجلد جیمک فقی و لامک سکونیه بر ناقه در که سودی ز یاده یا غلوا اوله و جلد شول قیوم
 دیر لر که انوک سودی و قوز یسی اولیه الجلد جیمک کسر به جلد نک جعی سودی جرب اولان ناقه لر معنایه
 و جلد دیوک و محکم اولان خر ما اغا جلد بیه دخی دیر لر الجلود جیمک فقی و لامک فقی ابله شول کسینه دیر لر که
 جلود دیکله معروف کویه منسوب اوله که افر بقیه کو برندن در و افر بقیه فایله و راء مهمله ابله و قاف ابله
 بر نیجه مخصوص شهر لک اسمیدر و لا تقل الجلودی بضم الجیم الخلید جیمک فقیله و لامک کسر به کهجه ابله یا غن
 قیراغی و اول شول رطوبتدر که کهجه ابله کو کدن با غوب راوزر بنه ایدر و کی طوکر تقول جلدت الارض
 علی البناء للمجهول بر یوزنه قراغی یا غدی معنایه الجلود میمک فقی و جیمک سکونیه شول بره دیر لر که اوزر بنه
 قراغی یا غن اوله الجلدی جیمک فقی و لامک فقی و الف مقصون ابله عمان ملکک اسمیدر الجاحد میمک فقی
 و لامک فقی و غاء معجه نک کسری و دالک تشدید به شول ارقه سی اوزن یا تن کسینه در که کند و فی کوروب
 اتوب اوزن توب یا ت الجلد جیمک فقی و لامک سکونیه و عینک فقیله ز یاده حکم اولان نسبه الجلا ع جیمک فقی
 و عینک کسر به شول دوه در که قوی و تشدید اوله الجلا ع جیمک فقیله جسد جلد جیمک فقیله بر موضعک
 اسمیدر الجلد جیمک فقی و لامک سکونی و میمک فقیله قیاد بر مخز معنایه و جوق دوه ییدخی دیر لر ابل کثیر
 معنایه الجلود جیمک فقی و میمک فقی و لامک سکونیه کذلک قیاد ذات الجلا مید جیمک فقیله و میمک کسر به
 بر موضعک اسمیدر الجلد جیمک فقی و میمک سکونیه طوکوب بوز اولان صوکه اربن صونک مقابلیدر و بواصله
 مصدر ایدر ی بومعنا صکره دن نقل اولندی و مصدر معنایه ده کلور الجلد فقیله جلدک جیمک فقیله و جلد
 معنایه خدم خادم جعی اولدخی کی بقال کثر الجلد الجود ضمتنه مصدر در طوکوت معنایه بقال جلد الماء یجمد
 جلد و جرد امن الباب الاول اذا قام یعنی فقی نک اولسه بو بهادر لر و کذلک قان و فانه شبیه اولان نسبه قور یوب
 برک اولغنه یا شلسه جلدک دیر لر الجادی الاولی و الجادی الاخره جیمک فقی و دالک فقیله و الف مقصون
 ابله فعال وزنی اوزن معروف ایلرک اسمیدر جسدن ما خرد در الجلد و الجلد ضمتنه اولی ده و ضم جیم و سکون
 میم ابله ثانیه عسرا به عسری شول یره دیر لر که برک اولوب یوکسک اوله الاجاد و الجاد هیزه نک فقیله و جیمک
 سکونیه اولی ده و جیمک کسر به ثانیه جسدک جمیدر ر محک جعی ارماح و رماح کلد کی کی الجاد جیمک فقیله
 شول بر در که ایا غمور و یغماش اوله و شول ناقه در که انک سودی اولیه و شول بلد که انده یغور و یغیه بقال
 رقه جماد و سنه جماد و یخیل اولان کسینه یید دعا ییسلر جماده دیر لر یعنی جامد الحال اولدن زائل اولسون
 جامد فعال وزنی اوزن رینه کسر اوزن مبنی اولدی ز را بومعنا در دن معدولدر ای الجود له عر بلر ک جلد کلد کلد

جلده

جلده

جلده

جلده

کبی الفجره معنایسته و بوجهاد بدکاری قولک تقیضی در حاء مهمله ابله که دعای مقامند استعمال اولنو رجم
 معنایسته الجود جیمک فقی و میمک ضمیمه شول کوزده استعمال اولنو رکه انوک باشی قالمیه بقال عین جمود
 ای لادمع لها الجهد میمک ضمیمه و جیمک سکونیه غنا تحصیل انکیچون قان داخل اولین کسسه برم معنایسته
 و برم باء موحد نك و راء مهمله نك فتحه لری ابله ذکر اولنان معنایدر و اسمی ابتدی محمد اول کسسه در که
 جمادی اینده داخل اوله و جمادی اینی اول زمانه صغوق وقتند اولماغین جمادی دیشلر ایدی الجند جیمک
 ضمیمه و نونک سکونیه انصار و اعوان در الجند ضمیمه جمعی الجند تانک فقی و جیمک سکونیه عسکر جمع
 ابثک بقال جند الجنود اذاجع العسکر المجدد میمک ضمیمه و جیمک فقی و نونک تشدید به جمع اولمش عسکر
 و فی الحدیث الارواح جنود مجنده الا جناد همزه نك فقی و جیمک سکونیه جندک جمعی عسکر معنایسته بقال
 الشام خمسة اجناد دمشق بکسر الدال و فتح المیم و حص بکسر الحاء المهمله و سکون المیم و الصاد المهمله
 و قنسرین بکسر القاف و فتح النون معی التشدید و اردن بشم الهزرة والدال والنون المشددة و فلسطين
 بکسر الفاء و فتح اللام لكل مدينة منها جند یعنی بو ذکر اولنان شهر لک هر یرنه بر عسکر جمع اولماغین شام
 شربلک عسکری بش بلوک اولمشدر جند فقیته نك بر شربلک ادبدر جند الجهد و الجهد جیمک فقی و ضمیمه
 و هانک سکونیه طاقت معنایسته یاری تعالی نك بوقولنده والذین لا یجدون الا جهدهم و جهدهم ضمیمه و فقیه
 قراءت اولمشدر فرا ابتدی جهدهم طاقت معنایسته در و جهدهم فقیه اجهدهم جهدهم فی هذا الامر قولندن
 ما یخوذ من ای بلع غایتک و لا تقبل اجهدهم جهدهم بالضم و جهدهم مشقت معنایسته کلور بقال جهدهم دایته اذ
 حمل علیها فی السیر فوق طاقتها و جهدهم جد ابثک و جدده مبالغه ابثک بقال جهدهم حل فی کذا من
 الباب الرابع ای جده و بالغ و جهدهم سودک جمله فایغین الموق تقول جهدهم اللبن اذا اخرجت زبد کله
 و جهدهم طعامه استهوا وزن اولمق بقال جهدهم الطعام ای استهیته و جهدهم الطعام علی البناء للمجهول ای استهی
 و جهدهم طعامی چوق بک تقول جهدهم الطعام من الباب الثالث اذا کثرت من اكله و بقال جهدهم حل
 علی البناء للمجهول ای حمل علی ان یبلغ مجهوده من المشقة و بقال اصابعهم قحوط من المطر یجهد و اجهدهم
 تشدید یعنی یغمور یغمره مشقت عظیمه چکدیلر و معبشت مکدر اولمغه دخی درلر بقال جهدهم عیشهم من
 الباب الرابع ای استدل لاجهاد همزه نك کسری و جیمک سکونیه طواری سیرده طاقت کتور دکنندن زیاده
 مشقتهم یزلق و اجهدهم طعامه استهوا و لئیمق مصدر مجهول و لئیمق بقال جهدهم الطعام ای استهی المجهود میمک فقی
 و جیمک سکونیه قاجنی النش سود و مشقتی نهایتها یرن کسسه و مجهود طاقت و وسعت معنایسته ده کلور الجاهد
 هانک کسر به طعامه احتها وزن اولان کسسه الجهد جیمک فقی و هانک کسر به بنش نسته بقال مرعی جهدهم
 ای جهدهم المال یعنی طوارا کل اتسه الجهاد جیمک فقیه لریک رارض صلیبه معنایسته المجاهد میمک ضمیمه و الجهاد
 جیمک کسر به غز ابثک بقال جاهد فلان لاجتهاد همزه نك کسری و جیمک سکونیه و الجهاد تانک فقی و هانک
 ضمیمه ابله بر نسته یسعی ایدوب و سع و جهدی بذل ابثک الجید جیمک فقی و یانک تشدید به ایو حسن معنایسته
 بقال شی جید علی وزن فعیل و الجیاد جیمک کسر به و الجیاد جیمک فقیه و همزه ابله علی غیر القیاس ابکیدی دخی
 جیمک جیدلر معنایسته و جیاد شیمردانلره دخی دیر الجود جیمک فقی و وواک سکونیه ایو یغمور یغمره یغمره تقول
 جاد المطر جود او جود جائدک جمعی دخی کلور ایولک اوزن یاغن یغمورلر معنایسته صاحبک جمعی محب کادکی کی
 اخلایند ایولک اوزن یاغن یغمور بقال هاجت لناسماء جود و مطر نامطرین جودین المجودة میمک فقی و جیمک ضمیمه
 شول یزدن که اکایو یغمور یا غمر اوله بقال جیدت الارض فعی محودة الجود جیمک ضمیمه جومر دلك بقال

جند

جهل

جنادلر حل باله یجود جود او جود جوادک جمعی دخی کلور جومر دلر معنایسته مثل قرال و قرال و قرال یا مثک اردی
 قغام معنایسته جودده اولان وواک ضمیمه سی تخفیف اولندی حرف غلت اولد غنه بناء و جوادک جمع مؤنثی دخی
 کلور بقال نسوة جود مثل نوار و نوار و نوار نونک فقیه و راء مهمله ابله نهمتدن اراغ اولان عورت الجواد
 جیمک و وواک فقیه و تخفیفیه جومر داولان کسسه مؤنثه دخی اطلاق اولنو بقال امرأة جواد و جواد بعبید
 معنایسته دخی کلور بقال سرناعقه جواد او عقبین جوادین و عقبایجاد او جواد شیمردانه دخی دیرلر مذکره
 و مؤنثه اطلاق اولنو رالا جیاد جوادک جمعی در شیمردانلر معنایسته و اخیاد مکة مشرفه ده بر طاعنک ادبدر
 مع طائفه سنک لری اند طورد غیچون ننه کم سلاطری طور دخی بره قعیقن دیرلر قلفک ضمیمه و غین مهمله نك
 فقی و قاف ثانیه نك کسر به و نبع تانک ضمیمه و یانک فقی و تشدید به یغن بکرنندن در جمعی نیابعه کلور و الا جواد
 و الا جواد همزه نك فقیه و جیمک اولد سکونی و وواک ثانیه کسر به جیمک در جومر دلر معنایسته الجود جیمک
 ضمیمه و وواک فقی و الفک مد به کذلک جوادک جمعی در الجوده جیمک ضمیمه ات شمر مرد اولمق حدید القلب
 معنایسته بقال جاد الفرس یجود جوده من الباب الاول اذ اصار رایعا و جوده بر نسته ابواولمغه دخی دیرلر بقال
 جاد الشی جوده ای صار جید او جوده جان و یرمکه دخی دیرلر بقال جاد بنفسه عند الموت یجود جود الجواد
 جیمک ضمیمه و سوامق عطش معنایسته نقول منه جیدلر حل یجاد علی البناء للمجهول ای انصف بالعطش الجوده
 جیمک فقیه بر نسته ایو اولمق بقال جاد الشی جوده و جوده صومر اولمغه دخی دیرلر بقال جید جاد جوده
 ای عطش الجودی جیمک ضمیمه و یانک تشدید به جز بره طاغیرندن بر طاعنک اسمی در که حضرت نوحک
 صلوات الله علیه کبسی اکاتعلق ایدوب انه قرار طو تشدر و اعش واستوت علی الجودی قرأت ابتدی یانک
 تخفیفیه و بو جائز در دفع ثقلت ایچون یاخود الجودی امر حاضرک مفر د مؤنثندن منقول اولوب سفینه
 جودی د بنش اوله حطی کی بعده اوزر بنه الف لام داخل اولمش اوله الاجاده همزه نك کسر به رازات صاحبی
 اولمق بقال اجاد الر جل اذا اکل معه فرس جواد و بر نسته فی ایوانک دخی دیرلر بقال اجدت الشی بجاد و کاه
 اولور که اجودت دخی دیرلر نته کم اطال و اطول و حال و احول و اطاب و اطیب و الان و الین دیرلر اعلال و عدم
 اعلال اوزن و اجاده ایوانچه و یرمکه دخی دیرلر بقال اجدهم النقدا ای اعطیته جیاد الجودید علی وزن التکریم کذلک
 ایوانک معنایسته الجواد میمک کسر به شول شاعره دیرلر که شعری غالباً ایولک اوزن اوله الاسجاده
 بر نسته فی ایوانک بقال استجدت الشی ای عیدته جید الجوده جومر دلك ابثک بقال جادوت الر حل
 من الجود کما بقال ما جده من المجد الجید جیمک کسر به بیون عنق معنایسته الاجیاد همزه نك فقی و جیمک
 سکونیه جیدک جمیدر بیونلر معنایسته الجید فقیته نك بیون اوزن اولوب کوزل اولمق الاجید همزه نك فقی
 و جیمک سکونیه بو بی کوزل کسسه بقال ر جل اجید الجید جیمک فقی و یانک سکونی و الفک مد به بو بی
 کوزل اولان عورت الجود جیمک ضمیمه جمع در کوزل بو یونلور معنایسته الجادی دلك کسری و یانک تشدید به
 زعفران دبدکاری معروف اوت در فصل الحاء الخ و ضمیمه نك معین اولمق بقال حنن بالکان یحند حنود من الباب
 لثانی اذا قام بوئیت المحند میمک فقی و تانک کسر به اصل معنایسته بقال فلان من محند صدق یعنی صحیح
 صلندن در کما بقال محند صدق و محند میمک فقی و حاء مهمله نك سکونیه و فانک کسر به کذلک اصل معنایسته در
 الحند ضمیمه شول بیکان دیرلر که صوی کسلیه الحد ایکی نسته نك بیننده مانع اولان نسته و مانع اولمغه دخی
 دیرلر حد نسته نك لاجه سنده دخی دیرلر شبه معنایسته و حد قوته دخی دیرلر یأس معنایسته و شربلک حدی شدتی
 و حدی در وحدت و غضب عارض اولمغه دخی دیرلر بقال حدی حد من الباب الاول و حد بر نسته نك منتها سی

حنن

حد

زمانی قریب اولم بقال اخصد الزرع واستخصد ای جان لان یحصد واحصا دای حکم بونک بقال
 اخصدت الجبل ای قتلته واستخصد اید حکم اولغه دخی دیر لر بقال استخصد الجبل ای استخکم وخلق جمع
 اولغه ده دیر لر بقال استخصد القوم ای اجتماع و تضافر و تضافر ضاد معجه ایله و قایلله اورمک معناسنه در
 الحصاد والحصاد حانک فقی و کسر یله اکن یجلمک بقال هذامن الحصاد والحصاد الحصاد میمک ضعی رصادک
 فقیله شول ای در که حکم بونکش اوله بقال خیل محصد ای حکم مقتول و محصد الرای دیر لر رانی قوی اولان
 کسند الحقد حانک فقی وفانک سکونیه و لطفدان فقیته سرت ایتمک تقول حقد البعیر و الظلم حقد
 و حقد ثامن الباب الثاني وهو نداء السیر یعنی سرت ایدوب آدم نیز نیر اتق در و ظلم طاء معجه نک فقیله
 دوه قوشینک از کی الحقاد حانک فقی وفانک تشدد بد به سرت ایدوب بقال بعیر حقد و بقال فی الدعاء
 والیک نسعی ونحقد الاحقاد همزه نک کسر یله و حانک سکونیه سرت ایدوب بقال احقدت ای حمله
 علی الحقد والاسراع بعضیلر احقاد دخی اسراع معناسنه کلور دیشلر الحقد فقیته معین وظهیر اولان
 کسند لر اعوان و خد مه معناسنه بعضیلر خفده ولد ولد معناسنه کلور دیشلر الحقاد حقدت نک مفردی
 اوغل اوغل معناسنه المحفود میمک فقی و حانک سکونیه خدمت اولن کسند مخدوم معناسنه المحقق
 میمک ضعی وفانک کسر یله نیز کسبی قلم الحقد میمک کسری وفانک فقیله شول چنا قدر که انوکاه برمنه
 او یلر الحقد میمک فقیله وفانک کسر یله بر کسند نک اصلی و ابن الاعرابی ایتدی محقد دوه اور کینک اصلی
 اصل السنام معناسنه و محقد ز الاجه سنه دخی دیر لر الحقاد میمک فقیله جمعدر الاجه معناسنه الحقد حانک
 کسری وفانک سکونیه کین ضغن معناسنه الاحقاد همزه نک کسری و حانک سکونیه کینه برقی بقال احقد
 غیره واحقاد معدن برنسنه طلب ایدوب بولامغه دخی دیر لر جوهری ایدوب بولکله فی بومعنا برکاب
 بولوب نقل ایدم اما محقنه مطلع اولمادم الحقد حانک فقی وفانک سکونیه کین دار اولان کسند الحقد
 حانک فقی وفانک سکونیه جعفر و زی اوزن بخیل اولوب خلق طار اولان کسند ابن اعرابی و ابی
 اوزن الحمد حانک فقی و میمک سکونیه ذمک تقی فی در تقول حمت ال جل احمد حمد من الباب الرابع
 الحمد میمک فقیله الحمد میمک معناسنه مصدر در الحمد حانک فقیله و الحمد حمت اولن کسند الحمد
 مبالغه ایله حمد ایتمک و حمد شکر و حمد شکر از هر زی را شکر مقابله نعمته مخصوصدر الحمد میمک ضعی و حانک فقی
 و میمک ثابتنک فقی و تشدد بد به خصال حمیده سی جو ق اولان کسند الحمد میمک اولینک فقی و حانک سکونی و میم
 ثابته نک کسر یله خدمت حمیده که مذمتک مقابلی در الاحقاد برنسنه محود اولم بقال احمد الرجل اذا صار
 امره الی الحمد و برنسنه بی محود بولم تقول اتبت موضع کذا فاحمدت ای صادفته محود موافقا و ذلك اذا رصبت
 سکنه او مرعاه و فی المثل العود اجد یعنی رجوع موافق در حماد حانک فقی و ذلك کسری اوزن بناسیله
 حمد ایتمک معناسنه بقال حماد فلان ای حمده و شکر و الثانی علی الکسر لان معدول عن المصدر التحد تانک
 و حانک فقی و میمک ضعی و تشدد بد به منت ایتمک بقال فلان یحمد علی ای یحسن و بقال من انفق ماله علی نفسه
 فلا یحمد علی الناس الحمد حانک ضعی و میمک فقیله هم تشدد بد به میمک و هر شیده اولان حالتدن حمدی
 زیاده ایدوب الحمد فقیته انشک بالکلنسی اوزی الاحقاد زیاده اسی اولم احتدامک مقلوبی در
 بقال احمد الحرای احمد حماد حانک ضعیله و الفک قصر به غایت معناسنه در ومنه قولهم حماد کان یفعل
 کذا ای غایتک الحمد میمک فقی و حانک سکونیه از دقیده سندن بر جماعت محود میمک فقی و حانک
 سکونیه قرآن عظیم ذکر اولن فی الک اسمیدر الحمود ضعیله و الحمیده حانک فقی و یانک سکونیه و الحمیده

حقد

محقد

حقد

حمد

حمد

حانک فقی و یانک سکونی و دالک ضعیله برنسنه دن دوغک بقال عاده عن الشیء یحید حیو دالح و حید و دمه نک
 اصلی حید و دقه ایدی فقیته یاتسکین اولندی ز را کلام عربی فعلول یوقدر صغفر و قد غیری و صغفر
 یامه دن بر جماعتک ایدوب و مذهب یز مر او غری ایله نفسیر ایش و حید بیان کسندک بونوزده اولان
 یومری بوغنه ده دیر لر و حیو و حیدک و حید نک جمعی دخی کلور مرتفع لر معناسنه علی ماسیحی حیدی
 حیاد اوله حانک کسری و ثابته فقیله عربی حید حیاد دبد کسری بر جانیه دون دیک اولور تنه کم
 فقی فیاح دبد کسری و سعت اوزن اول دیک در الحابده میمک ضعیله و الحیاد حانک کسر یله برنسنه دن اربع
 اولم بقال حایه عابده و حیاد الحیدی حانک و یانک فقی و الفک قصر به شول مرکب در که کولکه سندن
 اور کوب و بنه بعضیلر ایتدی هر نسنه دن عدول ایدن مرکبه دیر لر و مذکر صفتلر نه فعلی و زنی اوزن بوندن
 غیری کلش یوقدر الحید حانک فقی و یانک سکونیه طاعنک کوکسند اولان مرتفع بر در و بونوزده اولان
 بوغنه دخی مرتفع اولد غیچون حید دیر لر الحیو ضعیله و الاحیاد همزه نک فقی و حانک سکونیه حیدک جمعی در
 طاعنه اولان یومری و مرتفع لر معناسنه بقال جبل ذو حیو و ذو حیاد اذا کانت له حروف شاخصه فی
 اعراضه لانی اعلیه شاخصه مرتفعه معناسنه در و حیو و حید نک دخی جمعی کلور بونوزده اولان بوغنی
 معناسنه الحیدان حانک فقی و یانک سکونیه شول اوافق طاعنه دیر لر که ات یور و کن یا غندن قالقار
 فصل الحاء الحید حانک فقیله یوزده اولان بکاک و غدیار مق معناسنه ده کلور مشق کبی بقال حید یحمد من الباب
 الاول اذا شقه الحیدان ثنیه سی الحیده میمک کسر یله و حانک فقیله یوز بصدغی و حید شول دمون دخی
 دیر لر که انکله بری بر لر الاخدود همزه نک ضعی و حانک سکونیه رده اولان اوزن یار غه دیر لر مشق مستطیل
 معناسنه و ضریه اخدود دیر لر شول اور مغه که در بی باروب مشق ایلد الحیده حانک ضعی و دالک تشدد بد به
 یارق حفره معناسنه الحید حانک کسر یله یوزده اولان داغ الحید و دالغمتن دوه الحید میمک ضعی
 و دالک کسری و تشدد بد به ارق اولان دوه الحید تانک فقی و حانک سکونیه و الحید فقیته و دال
 اولینک ضعی و تشدد بد به ات بوزلوب چکلمک نقبض معناسنه بقال حید الحیه و حید فقیته و دال
 الحیده حانک فقی و رانک کسر یله حیاصاحی اولان عورت و دلتدک ایدوب و یا کمره اولان قره
 دخی خربده دیر لر الحید فقیته الحید حانک ضعی و رانک فقی و تشدد بد به خربده نک جمعی صاحبه الحیا
 اولان عورتلر معناسنه الحید حانک فقیله شول عورت که زیاده حیالو اوله بقال جاریه خرمه دای خفیه
 و خفره خاه معجه نک فقی وفانک کسری و راء مهمله ایله اهل حیالو اولان کسند الحید حانک فقی و ضادک
 سکونیه اغاج طائی ممدین نک بقال خضدت العود فاحضدای ثنیته فانی بغیر الکسر و خضد زیاده یککه
 دیر لر اکل شد بد معناسنه و بر تازنه نسنه بی کسکه دخی دیر لر و اعرابه سوال ایدوب بخاری سن چوق یککه
 باعث در دبد بلر ایتدی خضد یعنی کورک اولوب کسلی خوش اولدغی در پس هر تازنه اولان نسنه بی
 کسکه خضد دیر لر و خضد اغاجک دیکن کسکه دخی دیر لر تقول خضدت الشجر اذا قطعت شوه الخضید
 تانک فقی و حانک سکونیه کذلک کسک معناسنه الخضید حانک فقی و ضادک کسر یله و الخضود میمک
 فقی و حانک سکونی و ضادک ضعیله دیکن کسلوب پاک اولمش اغاج الخضد فقیته هر کسین تازنه اغاجه
 اطلو اولور الخضاد حانک فقیله شول یوم مشق اغاجدر که دیکن اولیه الاحقاد همزه نک کسر یله ناهه کندوبی
 جامله کو ستر مکه دیر لر حالاکه حامله اولیه بقال اخضدت الناقه اخضد شول ناهه در که ذکر اولن صفت اوزن
 اوله الخمد حانک فقیله ولدن براغن ناهه دخی ولدنک خلقی طاهر اولم لدن الخفید حانک و فانک فقی و یانک

خدد

خرد

خضد

خفد

سکونیه پنی اولان دوه قوشی اخلد خانک ضمیمه ولامک سکونیه برنسنه نک بقاسی دائم اولق وخلد کوز سن
 کوپک دبد کری جانور موش کور معناسنه اخلود ضمیمه دائم اولق نقول خلد ال جل یخلد خلود امن
 الباب الاول اخلاد همزه نک کسر به واخلید تانک فخی و خانک سکونیه دائم قلی بقال اخلد الله وخلد الله
 تخلید او اخلاد میل ایتمک دخی دیر لر قال الله تعالی وکنه اخلد الی الارض و مقیم اولق معناسنه ده کاور و ملازمت
 ایتمک دخی دیر لر بقال اخلد ال جل بصاحبه اذ الزمه الخوالد فختینله شول قیادن اولان صاح ابقری درک
 اولر زائل اولوب بونلر یمنه باقی قالد غیچون خوالد دیر لر اخلد میمک ضمی ولامک فخی و تشدد به یاشلو
 اولوب قوجان کسنه اخلد فختینله قلب کوکل معناسنه بقال وقع ذلك فی خلدی ای فی قلبی اخلد ان بنی
 اسدن ایکی کسنه نک اسمیدر که بری خالد بن نصله و بری خالد بن قیس در اخلود ضمیمه اودک یالکی ساکن
 اولق بقال خدمت النار تمجد خود امن الباب الاول اذ اسکن لهما ولم یطفا جرها و بقال هبت النار اذ اطفی
 الجمر و جمود حمامک حرارتی ساکن اولق و مر بضک عقلی کیدوب وفات ایتمک ال اخلاد همزه نک کسر به اودی
 ساکن قلی اخلود خانک فخی و میمک ضمی و تشدد به توروزنی اوزن شول برکه اتشی اید کومر لر ساکن اولسون
 دیو اخلود خانک فخی و واک سکونیه شول جاریدر که تازه و تراوله اخلود خانک ضمیمه خودک جمی تازه جاریدر
 معناسنه رماح لدن و رمح لدن کی لامک جمعه ضمی و مفردده فخیله ولدن ملائم اولان کوندن دیر لر فصل
 الدال الدد دالک فخیله و دال ثانیه نک تشدد به لعب و لهو و فی الحدیث ما لان دد و دال الدد منی یعنی لعب و لهو
 بندن دکل و بن لعب و لهو دن دکل و بوند اوج لغت و ارد بری ذکر اولنک و بری دخی الدد دال اولک
 فخی و الفک قصیر به القفاوزنی اوزن و بری دخی الدد دال اولنک و ثانیه نک فخی ایله جمله سی لعب و لهو
 معناسنه دز و بعضیلر دد بر موضعک اسمیدر دد بلر الدد فختینله اغزده دیشی اولماق ال ادرده همزه نک
 فخی و دالک سکونیه اغزده دیشی اولن کسنه الدرداء دالک فخی و رانک سکونی و الفک مدبه ادر دک
 موخی اغزده دیشی اولیان عورت معناسنه و فی الحدیث امرت بالسواک حتی خفت لادردن حدیث شریفه
 خوفه ظن معناسی اراده اولمشدر و عرب طائفه سی ظنه بین حکیم و برمکین بین جوان کتورب ظننت
 لعبد الله خیر دیر لر اکباء خفت کله سندن صکره جواب قسم کی لادردن بیور لاشدر و در داقوم یغتنه دخی
 دیر لر پشتی ربک معناسنه تم بعض اشعارده کلشدر الدردم دالک کسری و رانک سکونی و دالک فخیله
 یاشلو ناهه در دردم اصلنده در داء ایدی میم زیاده اولندی شه کم دلقاده دلقم و دقعهاده دقم دیر لر فعلم وزنی
 اوزن و دلقا پیر لکدن دیشی قرلنه دیر لر نتمه کم دقعا طیر اغه دخی دیر لر تراب معناسنه الدردی دال اولنک ضمی
 و ثانیه نک کسر به و اخرنه یانک تشدد به برنسنه نک دینه چوکن رمزی بقال هذاردی ال رب و الدرد
 دالک ضمی و رانک فخی و یانک سکونیه ادر دکله سنک تصغیری در که ترخم اولمشدر دعد دالک فخی و عینک
 سکونیه بر عورت نک اسمیدر منصرف و غیر منصرف استعمال اولنور دعود ضمیمه و دعدا فسخ دال و سکون
 عینله کتب معجمه و ابی اوزن جمعی الدوده دالک ضمی و واک سکونیه قورت که دانلر ده و اغاچلر ده حاصل
 اولور مثلاً الدود جمعی الدبدان دالک کسر به جمعک جمعی الدوبد دالک ضمی و واک فخیله تصغیری
 قورد جنر معناسنه اما قیاس دوده کلک ایدی الدود فختینله قورد و شیمک بقال داد الطعام دود امن
 الباب الرابع الاداده همزه نک کسر به و التدد و بد تانک فخی و دالک سکونیه کذلک قورد و شیمک معناسنه
 بقال داد الطعام بد بد و دند و بد اذ اوقع فی السوس و سوس سین مهمله نک ضمیمه و سین اخرله قورد
 معناسنه در کذلک الدودان ضم دال ایله بر قبیله نک یاباسی اسمیدر اسد قبیله سندن ابوداد دالک ضمیمه

یخلد

جمد

هود

دد

در

دعد

دود

برشاعرک اسمیدر ایاد قبیله سندن داود واک ضمی و مدبه اسم عجمی در غیر منصرف در همزه ایله جائز کلد
 فصل الدال الذ و دالک فخیله و واک سکونیه اوج دوه دن اون دوه یوار مجا اولان ماینه دیر لر موث در کنندی
 لفظندن واحدی بو قدر ال اذ واد همزه نک فخی و دالک سکونیه جمع در و فی المثل الذود الی الذود ایل والی بوند
 مع معناسنه در یعنی قین آنسنه از سنه ایله جمع اولسه چوق اولور الیاد دالک کسر به منع ایتمک
 نقول ذ د نه عن کن اودت ال ایل ای سقته او طر دها یعنی بندن سوق ایتمک و منع لک واقع اولدی التدد و بد تانک
 فخی و دالک سکونیه کذلک منع ایتمک ال اذاده همزه نک کسر به منع ایتمک یار دم ایتمک بقال اذت ال جل اعنته
 علی ذیاد ایله الذائد و الذواد دالک فخی و واک تشدد به حقیقی حیات بدوب قورین کسنه بقال ر جل
 ذائد ذواد ای حامی الحقیقه دفاع و ذائد برابونک ایدر حرون نسلندن المذود میمک کسر به دل لسان
 معناسنه درود دالک فخی و رانک سکونی و واک فخیله بر طاعک اسمیدر فصل ال ال اذ واک رانک فخی
 و همزه نک سکونیه اولد و رانک ضمی و همزه نک سکونیه ثانیه تازه و کوزل ولان عورت ابوز بدایتی بونلرک
 ایکیسی دخی مهموز لر دره رأ دجهک دینه دخی دیر لر و رود دخی بو معنای کور جمی ال اذ کور و راد الضمی قوشلق
 ارتفاع بولمغه دیر لر ال اذ و ال رودة کذلک تازه ولان عورت التردد تانک و رانک فخی و همزه نک ضمی و تشدد به
 بر کسنک اتی ناز ککندن و سیمز لکندن در مک صاحب صراح بو مقامده ترود شادمانی غودن از نعمت دیشدر
 غلط اتمشدر کویا که فتح نون به یعنی جوهر نیک کلامنده کسر نونله اولان نعمت ظن اتمشدر و ال اذ
 همزه نک کسر به باب افتعالدن کذلک سمر لکدن و ر لکدن در مک بقال ترا دوارنا دای هت من النعمه اهتزاز حرکت
 و نعمت نونک فخیله سمر لک و ناز ککال ال بود ضمیمه بریده مقیم اولق ابن الاعرابی ایدی حبس ایتمک
 معناسنه ده کور یقال ر بد من الباب الاول ای حبسه المرید میمک کسر به شول یوه دیر لر که دوه می و دوه دن غیری
 هر نه که و ارسه اند حبس ایدر لر و مرید البصره که بصره ده بر معروف برک ایدر بوندن ما خود در و اهل
 مدینه اسلمالی زن مرید شول موضعه دیر لر که اند خرما قور بددر مسطح و جرین دبد کری کی اهل
 نجد لغی اوزن که مسطح میمک کسر به و جرین حبسک فخی و رانک کسر به در ال رید رانک فخی و یانک کسر به
 شول خرما در که کویه ترتب اولنوب اوزرینه بر مقدار صو سیر ال اذ و رانک ضمیمه شول لون در که بوزرنکه
 مائل در ال اذ همزه نک فخی و رانک سکونیه و یانک فخیله بوزرنکلو اولان نسنه بقال ظلم ایدر یعنی بوزرنکلو
 اولان دوه قوشی ایدر برین ربیع لیبدک قرند استدر که لیبد شعری عرب بدندر ال اذ بوزرنکلو اولق
 بقال ایدر ایدر ایدر ال اذ و رانک فخی و یانک سکونی و الفک مدبه ایدر که موثی که ایدر بوزرنکلو اولان در شه کم
 الان مرور ایدی و ریداء منکر معناسنه ده کور بقال داهیه تریداء ای منکره و ریداء شول کی به دیر لر که سیاه
 اولوب قرمز نقطه لر ای اوله و یو یکی جنسنده مقبول و لاین رنگدر اگر چه سائر حیوانانده اویله دکلدر ال اذ
 رانک ضمی و یانک سکونیه جمعدر بوزرنکلو معناسنه التردد فختینله و یانک ضمی و تشدد به کویوزی
 بولونلو اولق بقال تربت السماء ای نغبت و رید تغییر معناسنه ده کور بقال تربد وجه فلان ای تغییر من الغضب
 و تربد بوزر اکشتمک بقال تربد ال جل ای نعس ال بد رانک ضمی و رانک فخیله قلیج دمورنده اولان جوهر که قابچک
 یوزنده اولور یقال سیف ذور بد اذ کنت تری فیه شبه غبار و مدب غل و مدب غل میمک فخی و یانک تشدد به
 قرنجه بولی دیک ولور ال اذ رانک فخی و یانک سکونیه دیر مک ترتب ایتمک معناسنه بقال رتدت المتاع ایدر و ثانی
 من الباب الاول ای ضدت و وضعت بعضه علی بعض الی جنب بعض الریدر رانک فخی و یانک کسر به المرثود میمک
 فخی و رانک سکونیه دیر لشم متاع ال اذ فختینله خلقک ضعفاسنه دیر لر که متاع لن کونور مک قدر اولمشدر بقال و کنا

ذود

ذرود

راد

رید

رید

والا زاد همزه نك فتحی وزانك سكونيله زندك جمعی در حقه قلم معنایه شول كسنه كه بر خصوصه سكا
 معاونت ابده ورت يك زيادی دیرل ووری یاغغه دیرل المزند میك ضمی وزانك فتحی ونونك فتحی وتشدد بدله
 طار اولوب بخیل اولان كسنه ومزند شول زه دیرل كه ابی قیت اوله التزید اصلند ناقه نك فرجی ابی جانبدن
 كوچوك خلا للرا به خلا للتوب اندن صكره قاله با غلنوب بره جمع اولمقدروونی ناقه طوغر دقه اوغلان
 یشاغی طشره چقدوغی وقت ابدرل التزید تانك وزانك فتحی ونونك ضمی ونشد بدله برنسنه جواب
 ورمه ده طار بلوب غصبه كلك دران در بدن بو به روات ونشد الزهد زانك ضمی وهانك سكونيله برهنه
 ایتك كره غبتك ضد بدل الزهاده زانك فتحی له بمعناه بقال زهدی الشی و عن الشی زهد زهد اوز هاده من الباب
 الرابع و باب الثلثن دخی لغت در التزهد تانك وزانك فتحی وهانك تشدد بدی وضیمه زاهدك ایتك تعبد
 معنایه بقال فلان بترهد ای تعبد التزهد تانك فتحی وزانك سكونيله فرغت قلمغه قندرمق كره ترغیبك
 ضد بدل الزهد میك ضمی وزانك سكونی وهانك كسر به قليل المال اولان كسنه وفي الحديث افضل الناس
 مؤمن مزهد الزهد زانك فتحی وهانك كسر به از قليل معنایه بقال رجل زهد الاكل ای قليل وواذ هتد
 ای قليل الاخذ للما یعنی صوی از التزهد زانك فتحی وهانك سكونيله مقدار معنایه بقال خذ زهد ما
 بكفك ای قدر ما بكفك وزهد خرما غا جند اولان خرما ی نه كلودر نقد را ایتك بقال زهدت الخ زهدا
 من الباب الثالث از حررت وخر صر اصحاب صراح بو مقامه زهد بدن درخت خرما دیشدر سهوا تمشدر
 بكر كه حررت كله سن زانك به در قطع معنایه ظن ایتشدر از هاده همزه نك كسری وزانك سكونيله
 ودالك كسر به قليل عدا ایتك بقال فلان زهد عطاء فلان ای بعد زهد اقل الزهاده زانك كسری وهانك
 تحقیق بقیه شول زه دیرل كه انده سیل اینه زاده یغفور بغمجه الزاد شول از قدر كه سفر ایچون اتحاد اولور
 التزود تانك فتحی وزانك سكونيله از قلندر مق التزود فتحته بده وواوك ضمیمه وتشدد بدله از قلنك المزد میك
 كسر به وزانك سكونيله وواوك فتحته شول نسنه در كه یو لیملر انك اچنه از قورلور وعر بلر عجم طایفه سنه
 رقاب المزاود در قمری اولد قلمینه بناء الزید زانك فتحی ویا نك سكونيله والزیه زانك كسر به ارتمق غو
 معنایه الزوادة زانك فتحی وواوك كذاك فتحی وتخفیفه ارتمق معنایه در یعقوب كسانی دن بو به نقل
 ایتشدر بقال زانك شی زید زید اوزیاده و بقال زاده الله خیر او زاد فیما عنده و بقال فعل ذلك زیاده والعامه
 نقول زیاده از زیاد همزه نك كسری و زانك سكونيله كذاك ارتمق معنایه در بقال زاد الشی از زیادا
 المزد میك فتحته زیاده معنایه الاستزاد همزه نك كسر به برنسنه فی قصیر عدا ایتك استقصار معنایه
 بقال استزاده ای استقصاره التزید فتحته ویا نك ضمی وتشدد بدله بهالی اولمق بقال تزید السعر ای غلا
 وزید سیرده بك كنهك دیرل و زید عدیده كذب ایتكه ده دیرل الزیاده جكر زانك سی و بو شول نسنه جكر
 كه جكر ك یا نك اه لو جكر دن منفصله ومهد بدله فی جكر كوشه معنایه نفسیر ایتشدر الزواید فتحته
 زانك جمعی الزواید فتحته واخر نه یا نك سید بن عثمانك لقبی ابی زیر النوك اوج یومرده سی واربیدی
 دیوزم ایتشدر دی ذوال و ایدار سلانه اطلاق اولور كه زوایدك بری طرقلری و بری دیشلری و بری اوازی
 و بری حمله ایتسه سی در الزید زانك كسر به زیاده لكدر تریب تانك فتحته وزانك كسر به برقیله نك باباسی در
 كه اول تزید بن حلوان بن عمران بن الحاف بن قضاعه در كه بود تریب كانیست اولور تریبه منسوب فاشلر
 معنایه وانلر شول درل در كه اوزون قمری یوللری وارد كه شعر اشعر نه فی قان اقدغی یوللره تشبیه
 ابدرل المزاذه میك فتحته شول مشك در كه ابی در بدن دیرلوان برینه بدری دخی ضم ابدرل واسع اولسوز

زهد

زود

زید

دیو بو سطحه دبد كاری مشك در وشعب دبد كاری دخی بو به در المزاود المزاود میك فتحته جمعی در فصل
 السین الاساد همزه نك كسری وسینك سكونيله سر عله سیر ایتك واساد كثر یا كچه ابله سیر ایتكه ده
 استعمال اولور ابو عمر وایتدی اساد دوه ابله كچه بی كوندزه قاتوب یور یكدور و مبرد ایتدی اساد كچه ابله
 یور یكدور كچه بی اخر ایتكسوزن و تا و یب كوندزی سیر ایتكدر كچه بی ارشتر مكسوزن السوداء سینك ضمی
 وهمه نك سكونيله بكتاك بقیه سی وقوت بقیه سی بقال للمرا فان فیها السوداء ای بقیه من شباب وقوة الاساد
 سینك فتحی وهمه نك سكونيله بوغی بقال ساد ساد من الباب الثالث المساد میك كسری وهمه نك
 فتحته یاغ نلومی یاغود بال نلومی كاه همزه ابله استعمال اولور كه همزه سوزن همزه ابله استعمال اولنسه
 مفعول وزنی اوزن اولور وچن همزه سر استعمال اولنسه فعال و زنی اوزن اولوب میم اصل كله دن اولور السید
 فتحته قليل معنایه در بقال ماله سید ولا بدی قليل ولا كثیر اصبعیدن بو به روات اولندی واسمعی
 ایتدی السید من الشعر واللبد من الصوف یعنی سید قیل معنایه ولید یوك معنایه در التزیید علی وزن
 التكریم با شك قلمرین تراش ایتك یاغود دین قرقق وتسید كذاك یاغی ترك ایتك ترك ادهان معنایه وفي
 الحديث قدیم ابن العباس مكة مسبارا سه وتسید تراش اولمش قلمر قراروب تمكه دخی دیرل بقال سید الشعر
 بعد الخلق اذ ایت وامرود بعد الخلق تسید اوری تو بتمكه دخی دیرل بقال سید الفرخ اذ ایدار یشه وشوك
 یعنی تو بلیری توب دبكی دبكی واسه السید سینك ضمی ویا نك فتحته بریوشق تو بوقوشدر كه قن ارقه سنه
 ایكی قطر صوطمله سه افر و عرب ابی ذكر اولنان قوشه تشبیه ابدرل دكی جینه السیدان سینك كسر به
 ویا نك سكونيله سیدك جمعی در ذكرا اولنان قوشلر معنایه السید سینك كسری ویا نك سكونيله ایتك داهیه
 معنایه بقال هو سید اسباد اذ كان داهیا فی الصوصیه یعنی او غور لقه افتولسه السیدنی سینك كسری
 ویا نك فتحی والفك قصر به والسینك كذاك سینك كسر به ویا نك فتحته والفك قصر به جری اولی كسنه
 هر نه جنسیدن اولور سه اطلاق اولور اسمعی ایتدی السیدنی والسینك یلنك دبد كاری رنجی جانور در غر
 معنایه نونك فتحی و میك كسر به السجود سینك وچمك ضمیمه مسكت كوسترمك سجود صلا دخی
 بوندن مأخوذ در كه اول التي ره قومقدر بقال سجد سجد سجد من الباب الاول اذا وضع جبهته علی الارض
 السجدة سینك كسری وچمك سكونيله اسمدر سجد معنایه وسون السجدة سینك فتحته در الاسجاد
 همزه نك كسر به یاش اشغه قوب كلك بقال اسجد الرجل از اطاطا ن سه وانجی واسجاد دایما بقمغه كور
 قیاغه ضرر كور مك السجدة سینك فتحی وچمك تشدد بدله شول غازی در كه خرما چون بدن اورلر والنك
 اولان سجد نشانه دخی دیرل دراهم الاسجاد همزه نك كسر به شول اچهل در كه انده صورت یازوب اكاسجود
 وعبادت ابدرل دی المسجد میك فتحی وچمك كسر به والمسجد میك وچمك فتحته بلر نازقلا حق بر كه معروف در
 والنك اولن سجد رنه دخی مسجود دیرل وچمك فتحته المساجد جمعی ومساجد سجد حینك ره دكن یدی بر در كه
 انلر یاش وایكی ال وایكی دیروایكی ایتدی هر فعل كه فعل یفعل وزنی اوزن در دخل بدخل كی
 اسم زمان واسم مكان ومصدر می اندن مفعول زنی اوزن كاور عینك فتحته بدخل بدخل مدخل و هذا مدخل كی
 الافراج كله ده عین الفعلا كسری واجب كور دیرل كه انلر مسجود ومطلع ومشرق ومسقط ومفرق ومجر ومسكن
 ومرفق كرفق رفق دن كاور باب اولدن ومنبت ومنك كه بونلر ده كسری علامت اسم قلدیلر اما بعض عرب
 اسم فح اوزن استعمال ایتك دخی واقع اولدی معنی مسكن ومسكن ومسجود ومسجود ومطلع فرائیدی
 والجله بونلر كه هر رنه فح جائز در كه عر بدن ایشد یاش دكسه دخی و بو ذكرا اولنانك معنایه ظاهر در اما

ساد

سید

سجد

بجهر حیمک سکونی و زاء معجیه نک کسر به دوه بوغان لبحق و یومنسک عبادت ابد جک و مفرق بول ایر لبحق و
 و مفرق بولند شلق بری و منفعت محلی دیک اولور و اما شول فعل که فعل بفعل دندر باب نایندن جالس
 مجلس کی انده اسم زمان و اسم مکان کسرله و مصدر فحله کلور ابکسنک بین فرقدن اور و نقول زل منزلا
 بفتح الزای زل نزولا معنایسته و تقول هدامنزه و نکسر الزاء لانک تعنی الدار و بوبر بر یقدر که باب ثانیه
 مخصوصه در زلسا با بلر ده اگر موضع و اگر مصدر جمله سی فتح عینله کلور بوفر قائلره واقع اولما مشدر یعنی و
 باید مکسور اولن انلره اولما مشدر المسجد ان مکة مشرفه و مدینه منور مسجداری السجد سبک ضمی و خانک
 سکونیه شول غلیظ و صاری صور که ولادت عقبینه ظاهر اولور و فی الحدیث فیصبح السجد علی وجهه
 السجد میمک ضمی و خانک فتحی و تشدید به ثقیل و صاری بکر لاولان کسنه بقال اصبح فلان مسجدا اذا اصبح
 مصفر اقیلا مورما و مورم ششمش معنایسته در السداد سبک فحیه صواب معنایسته در بقال سدیسد
 من الباب الثاني ای صار سدید و استقامت معنایسته دخی کلور السدید علی وزن التکریم صواب قول غزلق
 و قولله و فعله مقصود اولان نسنه یه ارشاد ابلک السدید میمک ضمی و دالک فتحی و تشدید به شول کسنه در
 که خیره و صواب سوق و نش اوله و مسدد طوغر لیش کوندن دخی دیرل بقال مسدد در محه اذ قومو و هو خلاف
 عرضه که عرض کوندری ار قری قومغه دیرل السدید سبک فتحی و دالک کسر به طوغری سوز قول صواب
 معنایسته و فعل صواب معنایسته ده کلور الاسداد همزه نک کسر به صواب سو بلیک بقال انه اسدد فی القول اذا
 کان یصیب السداد ای المقصد و اسداد طلب صواب دخی دیرل بقال اسددت ما شئت اذ اطاب السداد
 و المقصد و اسداد استقامت معنایسته ده کلور کال الشاعر اعلمه الیایه کل یوم فلما استدساعه و مانی اسمی
 ابتدی استدر و ابت اولتی مناسب دکلر شین معجیه ابله السدد فحیه سداد ددن قصر اولنشد و صواب
 و استقامت معنایسته السداد سبک کسر به شیشه اغزن بغلجق نسنه و سر حدلر ده کدک طو تاجق نسنه که
 سر حد کد کری ادمله و انله طونلور اناعر بلر ک فیه سداد من عوز دبد کاری و اصبت به سداد من عیش دبد کاری
 قولله نه فتح و کسر جایزدر و لکن کسر افصح در و عوز فحیه سداد معنایسته یعنی احتیاج کد کین سداددن
 نسنه السدد سبک فحیه اصلاح ایتمک بقال سددت الثلثة و نحوها السد هاسدا من الباب الاول اذ اصلحتها
 و او ثقتها و ثلثة ثلثة نلک فحیه کدک معنایسته در و سد عیب معنایسته ده کلور عی و مم و بکم کی یعنی کور لک
 و صاغر لوق و دل سزلک کی الاسده همزه نک فتحی و سبک کسر به جمعی در عیوب معنایسته علی خلاف القیاس در
 و قیاس سدد کدک ابدی و منه قولهم لا یجعلن مجنبک الاسده یعنی قلبک طار لوب جواب و یرمک ایتمه
 دل سز و صغر جواب و یرمد و کی و سد شول نسنه یه دیرل که جیو قلردن دوزرلر بر قیاح طبقه اولور السدد
 سبک فحیه طاع و هر مانع اولان نسنه حاجز معنایسته الاسداد همزه نک کسری و سبک سکونی و تانک
 کسر به رکدک نسنه طونلور بصلاح اولق بقال صبت فی القرية ماء فاستدت عیوز لخر زوخر خانک ضمی
 و رانک فتحی ابله دکش برلر بدر لانسداد بمعناه السدده سبک کسری و دالک فحیه شول دنده اولان
 طشلر ده قیالره دیرل که انده صواب کلور بقال الارض بها سددده و هی اودیة فیها حجارة و صخور یبقی الماء فیها
 و اما السدد سبک فحیه سددده نک مفردی مثل حجر و حجره و حجره دیرل سور اخ معنایسته و سد بر نسنه
 طو تمه دیرل بقال جافنا جراد سدای یسد الافق من کثره و سد قره بلوده دخی دیرل السدد و فحیه جمعی در
 قره بلودلر معنایسته السده سبک فحیه بر مرصد که بر و نه عارض اولور نسیم رخی منع ابد و سده او ک قیوسنه
 دخی دیرل تقول رأیته قاعد اسده باب فی الحدیث الشعب الرأس الذین لا یفتح لهم السدد و شعث سبک فحیه

مجد

سدد

باشلری توزلوا و لن فقر قال ابو الدرداء من یفش سدد السلطان یقم و یقعد یعنی بادشاهلر قیوسنه و اران
 المدن خالی اولما السداد سبک فحیه بمعناها مثل الصداق و العطاس و صداع باش اغرمغه و عطاس
 اقسر مغه دیرل اسمعیل السدی سبک فحیه مزبور انکیچون سدی دبد بلر زیر کوفه مسجدی قیوسنه
 نقابلر و عور نلرک باش اور نلرلر بیع ابدردی که سده دیو قیو او رنلر کدن صکره قیونک باقی قالان برینه دیرل
 المسد میمک و سبک فحیه ابن معمر بستانی در که اسلافی جوق اولغله معروف قدر اسمعیل ایتدی ابن ابی طه فیه
 مسنده در دیو سول ایتدم ایتدی ابن معمر بستانی در که اسلافی بستانی ابن عامر دیرل جوهری بومر تبد نصیر
 ایتد کدن صکره صاحب قاموسک المسد بستانی ابن عامر لا معمر و هم الجوهری دبدی تصاق دکلر السدد
 سبک فتحی و رانک سکونیه سختیان دکلر و سر د شولیز ره دیرل که حلقه لریدن اور لیش اوله و حلقه لرینه
 دخی دیرل و سوزی منتظم سو بلیک دخی دیرل بقال فلان بسر الحدیث سرد اذا کان جید السیاق و بر نسنه
 بری برینه اولشدر مغه دخی دیرل بقال سردت الصوم ای تابعته و براعیه تعرف الا شمر الح دبد بلر ایتدی
 نعم ثلثه سرد و واحد فرد که سرد اولن زو القعه و زواجیه و محرم در و فرد اولان رجب در التشر بد تانک فتحی
 و سبک سکونیه کدک دکلر معنایسته المسدد میمک کسر به و سبک سکونیه بیزد که انکله بر نسنه دلرلر
 المسدد میمک کسری و سبک سکونیه کدک بیز معنایسته السرد و المسدد میمک فتحی و سبک سکونیه اوله
 و میمک ضمی و سبک فحیه ثانیه دکلش سختیان المسروده و المسردقه ره دیرل بعضیلر ایتدی زرهک
 سردی حلقه لری بری برینه کچمک در بعضیلر ایتدی سر دد لک معنایسته در و درع مسروده دلتش اولان
 زره در حلقه لری دلتک معنایسته السردی سبک رانک فحیه و الفک قصر به شد بد معنایسته السرد نده
 مؤنث شد بد معنایسته المسردی میمک ضمی و نونک سکونی و دالک کسر به شول کسنه در که سکا عالی و غالب
 اوله الاسر نده غالب اولق و عالی اولق اسرند او افرند الیکسی بر در اخر لانه که یا افعلل یل الحاق ایچوندر السرد
 سبک فتحی و رانک سکونی و میمک دخی فحیه دائم معنایسته السرهده کدک سبک فتحی و رانک سکونی
 و هانک فحیه طفاک غدا سن خوب ایتمک بقال سر هدت الصبی ای احسنت غدا و سر هدد و هانک او رخی
 یا غنه دخی دیرل و سر هدد ده دخی دیرل بقال منام سر هدی سبک سبک فتحی و عینک سکونیه مبارک
 بن معنایسته السعد و السعوده سبک و عینک سبک به نجو سبتک ضد بدر بقال سعد یومنا یسعد سعودا
 و سعوده من الباب الثالث الاسن سعاده همزه نک کسری و سبک سکونی و تانک کسر به مبارک عدا ایتمک بقال
 اسن سعد فلان بریه فلان ای عده سعدا السعاده شقا و نک صدی در بقال سعد الرجل یسعد من الباب
 الرابع السعید اهل سعادت اولان کسنه مثل سلیم من سلم المسعود سعاده نلش اولن کسنه بقال سعد فهو
 مسعود علی البناء للمجهول و قرانکسائی و اما الدین سعد و الاسعاد همزه نک کسر به اهل سعادت قلمق
 بقال اسعد الله فهو مسعود و لا یقال مسعد کانهم استغنوا عنه یسعود و اسعاد معاونت ایتمکه دخی دیرل بقال
 اسعد اذ اعانته المساعدة میمک ضمی و عینک فحیه معاونت ایتمک سعد بک سبک و دالک فتحی و رانک سکونیه
 فی قولهم لم یسعدک اسعاد الیک بعد اسعاد معنایسته در و اسعاد اعانت معنایسته اولور که خدمت دیمک اولور
 ز بر الدانک اعلایه اعانتی خدمته اولور سعود فحیه سبک جمعی در و نجو مک سعدی اون در دوزدی جدی
 بر جنده و دلور بر جنده در که قرانلر ده نازل اولور که انک برینه سعد الذاج دیرل ذال معجیه و باء موخه و حاء مهمله
 اله و برینه سعد بلع دیرل باء موخه نک ضمی و لامک فتحی و عین مهمله ابله و برینه دخی سعد الا خیه دیرل همزه نک
 فتحی و خانک سکونی و بانک کسر به و باء مثنا لاله و برینه دخی سعد السعود دیرل سین مهمله و عین مهمله نک

سرد

سرد

سرد

ضمه که به یوستول بلند ز در که منفرد در زیاده بر اقدر و اما شول التي عند بلند ز که منازل فردن دکلر انکر کسر پنه
 سعد ناسره دیرل فوله و شین معجه و راء مهله ابله و برینه سعد الملك و برینه دخی سعد البهام دیرل باء موحدنک
 کسر پنه و برینه دخی سعد الهام دیرل هانک ضمه و برینه دخی سعد البار دیرل باء موحدنک و راء عین مهملتین ابله
 و برینه دخی سعد مطر دیرل میک و طاء مهمله نك فقیله و راء مهمله ابله و هر سعد که وار در بود کسر اولنان
 سعودون ابکشر بلند ز در که ماینلری برار شون مقداری در نظر ایدن کسنه به نسبت و ذکر اولنان ابکی
 بلند ز که هر بری اول برینه برادر و اما سعد الاغیبه اوچ بلند ز در که ساج ایاغی مثالند در دور دخی اول اوچ
 بلند ز که برینه نك لایانده در و عرب قبیله لرنده سعود چو قدر که انلردن برینه سعد تجم و سعد هذبل و سعد
 قیس و سعد بکر دیرل و فی المثل بکل وادنو سعد و یوم نك قائلی اصبط بن قریح السعدی در قومندن
 تحول ایدوب اخر قبیله انتقال اید که انلری مستحسن کور میوب قومنه رجوع اید و بکل وادنو سعد دیدی
 و یوندن برادی سعد بن زید بن مناهن تجم ایدی اما سعد بکر اطار زنی ایدی صلی الله تعالی علیه وسلم و اطار طاء
 معجه و راء مهمله ابله ظیر کجی در اجر نله امزون کسنه ل دیک اولور که اول سعد بن بکر بن هوازن در و یوسعد
 عربدن بر جماعت در و اسعد سعد نك مذکری در و عرب بلر ک مثلاً سعد ام سعید دیرل کاری بر نسنه محبوب
 میدر مکروه میدر محله استعمال اولنور مثل در و بوم نك اصلی بود که سعد و سعید ضمدین ادک اوغلاری
 ایدی بیانه کتد بلر سعد کلدی سعید نابید اولدی بناء علی هذا بونکله تشاوم ایدر اولد بلر السعیدیه سبنک
 فقی و عینک کسر پنه بن بر دیرل نندن بر جنس بر دیک اسیدر السعدان و السعدانه سبنک فقی و عینک سکونیه
 بر او ندر که دوه اولند و غی اولنر ک افضلی در و فی المثل مرغی و لا کالسعدان و سعدان نون زائمه در ز کلام
 عرب فعلال یوقدر خزعال و قهقار دن غیر میکر که مضاعفدن اوله و خزعال خاه معجه نك فقی و زاء معجه نك
 سکونیه کیر و کیدن کسنه به دیرل و قهقار قافک فقی و هانک سکونیه بر ک طاسه دیرل و سعد نك دکناری وار در
 که اکاحک السعدان دیرل و حشک فقیله و حامهله و سین مهمله ابله دیکر معناسنه و کاه اولور که سعدانه
 مه باشی تشیه اولنوب سعیده الشدوه دیرل اختر نك سعدانه عور نلر لکینک اطرافی دیرل غلط در
 و دوه کو کسنک یه یا پشن برینه سعدانه دیرل و ات قولند او ان طمر ک الی یانده بعض نسنه ل وار در طر ناغه
 سینه کانه دخی سعدانات دیرل اختر یوم مقامه دخی سعدانه طر ناغ دیکر سکیری دیشدر غلط ایشدر
 منشأ غلطی بلنک مراد اولنور سه محاحه نظر اولنه و سعدانه تعلین نهمه نك ردن جانبه اولان اوچنه
 دخی دیرل کذلک شول دو کومله دخی دیرل که ترازو کوز نك التنده اولور الساعدان عینک کسر پنه انسانک
 قوللری و قوش قنائلرینه دخی ساعد الطائر دیرل ساعده ارسلانه اطلاق اولنور اسلردن دور بر جلک دخی
 اسیدر السواعد فتح سین و کسر عین ابله صوتک خرقة یا خود در یاه اقد و غی ردرو ککه ابله اقد و غی
 دخی دیرل السعد سبنک ضمی و عینک سکونیه طیب قسمندن در که کونکه تو بالو دیرل چچکنه بخور مریم دیرل
 دیرل السعادی سبنک ضمی و الفک قصر پنه کذلک تو بالو دیرل کدر بنو ساعده خزر جندن بر جماعتک
 اسمی در که سقیفه بنی ساعده انلر کدر و سقیفه صفیه دیرل بر صغه یا عیشلردی او ماثب سندن اند ساکن اولور لری
 السفاد سبنک کسر پنه ارکک دیشی اوزر یه پجره مسیدر بقال سفد سفد سفاد امن البات الرابع
 و یونکه قمنده و دوه قمنده و صغر قمنده و برنجی جانور زده و قوشلرده استعمال اولنور و سفد فقی
 عینله دخی لغت در ابو عبیده و ابی اوزن لا اسفاد همزه نك کسر پنه پجره فقی بقال سفد غیره السفاد تانک
 فقی و فانک ضمه یرنجی جانور لری برینه ارکک ابدوب برینه نك اوزرینه پجره شوق بقال تسافت

السباع السفود سبنک فقی و فانک تشددیدی و ضمه کباب بشور دگری د مور که اکشیش دیرل السفود سبنک
 کسری و لامک سکونی و فانک فقی و فانک تشددیدیه اجق معناسنه و قور د معناسنه ده کور ذب کبی
 السمود ضمه نله نکر معناسنه بقال سمد سمد امن الباب الاول و سمد علو معناسنه ده کور بقال سمدت سمدو
 ای علوت و سیده اقدام ایتکه دخی دیرل بقال سمدت الابل فی سیرها اذا جدت و سمدوها ایتکه دخی دیرل
 السامد میک کسر پنه هر نسنه که باشن یوقر و طوۃ اکاسامد دیرل و سمدلها و ایدن کسنه به دخی دیرل و مغنیه
 اولانله اسمد بنادیرل ساز چالمغه امر ایتک محله التسمید تانک فقی و سبنک سکونیه یه خشکی صاجوب
 و اکبکر نسنه صاجق السامد سبنک فقیله خشکی سر جین معناسنه و کولر ماد معناسنه و سمد باش قلن
 تراش ایتکه دخی دیرل که سمد لغتدر تسیدده الاسمیداد همزه نك کسری و سبنک سکونی و میک کسری
 و مدله غضبیدن او ترو ششمک بقال اسماء لرجل بالهمزة اسمیداد اذا ورم غضبها اسمید میک ضمی و سبنک
 سکونی و میم تانک فقی و غین معجه نك کسری و فانک تشددیدیه ششم اولان نسنه بقال اسمعدت اامله
 اذا تور متا لا سمعداد غضبه طولق معناسنه بقال اسمعدال لرجل ای امتلا غضبها السند فقیله طاعنک مقابلیه
 کلن بری و سمد معمد علیه معناسنه ده کور السنود صمه نله استناد معناسنه بقال سمدت الی الشی اسمد سنودا
 من الباب الاول اذا اعتمدت علیه الاستناد همزه نك کسری و سبنک سکونیه طاعنک الا سناد طایمق بقال اسندت
 غیر ی و اسناد حد بی فابله رفیع ایتکه دخی دیرل المسند میک ضمی و سبنک فقی و فونک فقی و تشددیدیه طایمق
 نسنه بقال خشب مسند طایمق اغ یانلری معناسنه نونک تشددیدی تکتیر اچوندن و انلساند تانک فقی
 و فونک ضمه استناد معناسنه تقول تساندت الیه اذا استندت المنسند میک ضمی و تانک فقی و فونک کسر پنه
 استناد ایدن کسنه بقال جاء القوم منسندین ای علی رایت شی و لم نکونوا تحت رابه امیر واحد یعنی متعدد
 سنجق لره کوب بر شجاعله کلسر المسند میک ضمی و فونک فقیله روز کرد هر معناسنه و اوغول ایدن کسنه به
 دخی دیرل و مسند حمیر طائفه سبنک خطنه دخی دیرل بر خطره مخالفدر السناد سبنک کسر پنه فرموده
 و قوی اولن باقه و سناد شعرده رد فینک بری برینه مخالف کلسی د رته شاعر بوشع نله ایشدر کان عیونون
 هیون عین که بوندن صکره و اصبر رأسه مثل الجین دیشدر اوله عینک کسری و تانک فقیله بقال ساند
 الشاعر اذا فعل السناد فی شعره المسانده میک ضمه و فونک فقیله معاونت ایتک تقول ساندت الی رجل مسانده
 اذا عضدتم و کالفته سناد سبنک کسر پنه و فونک سکونیه بر نکر اسیدر سبنک کسری و فونک سکونیه
 بر ولا بک ادیدر مفردند سندی دیرل و جماعتند سندی دیرل ز جمیله زنج کی السیاده سبنک کسر پنه و السود
 سبنک ضمی و دال اولینک فقیله و السید وده سبنک فقی و یانک سکونی و دال اولینک ضمه اولو اولو بقال
 ساد قومه یسوده مباده الخ السید سبنک فقی و یانک کسری و تشددیدیه اولو اولن کسنه و سید کچینک
 یشلوسنه دخی دیرل و فی الحدیث ثنی الضان خیر من السید من المعز و ثنی ثاء مثلثه ابله اوچ بشرق و یوندر کذا
 فی المذهب الساده سبنک فقی و فانک تحفیقه سید ک جمیدر اولور معناسنه ساده اصلند فقه و وزنی
 اوزن ایدی فقیله لری اسید اصلند فعیل و وزنی اوزرینه در سری ابله سراه کی بوا یکسی اچون نظیر یوقدر
 و سری دخی سین مهمله و راء مهمله ابله اولو معناسنه در و سیدک اصلی فعیل اولد غنه سیانده وزنی اوزن جمع
 اولدغی دلالت ایدر مثل اخیل و فاقل و نیع و تبابع و اخیل همزه نك فقی و فانک کسر پنه اوفی دویه دیرل
 و نیع ثاء مثلاً فقیله و یانک کسر پنه اردجه کیدن کسنه در و سیدک فقه و وزنی اوزن جمع
 اولدغی کویا سابد جمع اولناسی اعتبار پنه در فاند ابله قاده کبی و زاید ابله زاده کبی و فاند

سلف

سند

سند

سید

سعد

قافله بدیجی و ذائد منع ابدیجی معنایه در وایه عربیت است بدیجی و سیدی جیاید
 و سید و زنی اوزن جمع است کبری همزه ابله علی خلاف القیاس در زرافعیل جفی فیاعل کاور و سود
 کله سنده اولن دال زائد در فعل بناسنه لاق ایچوندر فاک خیمه جندب کی و برقع کی و جندب خیمه ضمی
 و نونک سکونیه چکر که معنایه در و برقع بانک ضمی و راهمه لک سکونی و فاک فحیه نقاب معنایه در
 النسو بد اولو لاق بقال سوده قومه و برکسینه غلام سیدی طوغغه و غلام لسودی طوغغه دخی دیرلر
 بقال سید الرجل علی البناء للمجول اذا ولد غلاما سیدا و كذلك اذا ولد غلاما لسود اللون و برنسته سیاه اینکه
 دخی دیرلر بقال سوده لاق سوده اوقلدن اسکی بالامی بومشوب دوه نیک یاغر نه نیار اینکه دخی دیرلر بقال
 سوده لابل تسو بد الا سوده همزه نیک فحی و سینه سکونیه زیاده اولو معنایه در بقال هوا سوده من فلان ای
 اجل منه فرائدی هند اسید قومه الیوم دیرلر اما زمان قریمه سید اولو معنایه قصد اولنسه هند اسید قومه
 دیرلر یعنی زمان قریمه سید اولو ز و اسود القلب قلبک ایچنده اولان قان در خبه القلب معنایه و اسود
 بیوک بلاند دخی دیرلر که انوک رنگه قرالدخی اوله الاسود همزه فحی و واک کسر به اسود کجی عظیم بلانلر
 معنایه و اسود اسم اولد غیچون بو و زن اوزن جمع اولو واکر و وصف اولسه فعل و زنی اوزن جمع اولوردی
 بقال اسود ساح غیر مضاف لانه یسلج جلده کل عام یعنی هر بل قاولد غیچون بو به دیرلر الاسود دیشی بلان
 و لاق اسود سانه الاساده و الاسود من الافعال برکسینه ولد سیدی طوغغه دیرلر بقال اسود لاجل و اسود
 اذا ولد غلاما سیدا و كذلك اذا ولد غلاما لسود اللون الاسیاد همزه نیک کسری و سینه سکونیه سیدی قتل
 ایتمک یا سیرایتمک یا خطبه ایتمک یعنی اقر با سندن برکسینه تی ترویج ایچون خطاب اینک بقال استاد القوم بنی
 فلان اذا قتلو سید هم واسروه و خطبو الیه یعنی برکسینه سن ترویج ایچون خطاب اینک بقال اسود سینه فحیه
 قره نیک و اسود شخصه دخی اطلاق اولنور الاسود همزه نیک فحی و سینه سکونیه و واک کسر به سوادک
 جفی الاسود همزه نیک فحی و واک کسر به جمع جمعیدر و سواد امیر بک اجمال و اتقانه دیرلر و سواد مال کثیره
 دخی دیرلر بقال لقلان سواد ای مال کثیر ابو عبیده و ابی اوزن و سواد بصره و سواد کوفه قریه اطلاق اولنور
 و سواد القلب حبه القلب دبد کبری نسنه در و سواد ناس عوام ناسه دخی دیرلر و هر عدد کثیره دخی اطلاق
 اولنور الاسود همزه نیک و واک کسر به و الاسود اد همزه نیک و واک کسر به قرامق بقال اسود الشی
 و اسود اسود اد او اسود او شعرده اسود دخی جایز در الفک حرکتیه اجتماع ساکنین لازم کلسون دیو
 و بوندن امر اسود اد کلوز واکر در سلک ادغام ایدرسن الاسید همزه نیک ضمی و سینه فحی و یانک کسری
 و تشدد به و الاسیود همزه نیک ضمی و سینه فحی و یانک سکونیه ای کسی دخی اسودک تصغیر بیدر که سیاهه
 بقین دیک اولور الاسیدی همزه نیک ضمی و سینه فحیه و اخرند یانک تشدد به تصغیر ک نسبی در یاء مفرکی
 حذف اینکله السودی سینه ضمی و واک فحیه تصغیر زخم نسبی در و بعض لغته سود الرجل دخی واقع
 اولمشدر باب زاعدن عورت عینه دبد کبری کی بعضیلر شدت دیشدر قلت کبی و سوندن
 القلب قلبک ایچنده اولان قان خبه القلب معنایه السود سینه سکونیه و واک سکونی و الفک مدبه سیاه
 معنایه در و سوز معنایه دخی کلوز بقال کلت فلانا فارد علی سوده و لایضه ای کله قبیحه و لایضه
 و سوده اسکی معنایه دخی کلوز بقال الوطاة السوداء للدارسة کما بقال الوطاة الحمراء للجدبة و وطاة
 واک فحی و طانک سکونیه ابق بصندخی رایت معنایه و سوده القلب قلبک ایچنده اولان قان کله اکا
 خبه القلب دیرلر الاسود ان خرمایله صودن عبارندر و برجماعت مرید مدینه مهمان اولد قلدن مرید
 ایندی مالک عندی الاسود ان انرا ایندی ان فی ذلک لمقتعایه نخر مایله صودی فهم ابتد لمز بد ابتد

مرادم اولد کلد مرادم بلکه جرمه ابله لیل در و جرمه ماهمه و راهمه لک فحیه سیاه طائیلور دیرلر
 المساودة میمک ضمی و واک فحیه قرالقه یا خود اولو لاق برکسینه غالب و لوق بقال ساودنی فلان فسدت
 من سواد اللون و السودد جمعا یعنی ایکی معنایه دخی استعمال اولنور و مساوده سه سه بلشمکه دخی دیرلر
 بقال ساوده مساوده ای ساررته واصله ادنا سوادک من سواده و هو الشخص سود البطون سینه سکونیه و یانک
 و طانک ضمه ل به ارق اولان طوارلر دن عبارندر بقال جاء فلان بغمه سود البطون و جاء بها کلمه ای مه زایل
 و کلی کافک ضمی و لامک فحیه بوکر کار دیک اولور و بوکر کفر مز بلقی اوقلدن کابت در السود سینه فحی
 و واک سکونیه که بعض اشعارده واقع اولمشدر قیس طاغری در و سوده موضعک دخی اسیدر اسواد سینه
 کسر به سه سه لشمک بقال ساوده مساوده و سواد ای ساررته ابته الحسه ایدر سن قومک اولوسی سن
 نیچون زایتدک ایددی قرب الوساد و طول السواد یعنی زایباعت بونلر در و و ساد واک کسر به بصدد دیرلر
 و سواد شخص شخصه قرب اولوب کیزلور و بلشمکه دیرلر ته مازان مرو راستدی السید سینه کسری و یانک
 سکونیه قورده کرجی جانور لندر السیده مؤنیه و کاه اولور که سیدر سلاند دخی اطلاق اولنور السید سینه
 کسر به متد دبد کبری و ت که اکل اولنور که معنایه السهاد سینه فحیه و یانک لقی السهد فحیه یعناه
 بقال سهد الرجل یسهد سهد من الباب الرابع السهد سینه فحیه لقیل النوم اولان کسینه السهد علی وزن
 التکریم او یندر مق بقال سهد تا المسهد میمک ضمی و هانک فحی و تشدد به او یاغش کسینه السهد سینه
 فحی و هانک سکونیه اعناد اولنر امره دیرلر بقال مارا بت من فلان سده ای امر اعند علیه من کلام او خبر
 فصل الشین الشید سینه فحی و داک کسر به لک نسنه حکم معنایه بقال شیء تشدد ای بین الشده
 الشده سینه کسر به قاتیلو الشده سینه فحیه حمله ایتمک بقال تشدد علیه فی الحرب یشد شد من الباب الاول
 ای حمل علیه الشد سینه فحیه سکرک عرو معنایه بقال شد ای عداوشدر ارتفاع معنایه ده کلوز بقال
 شد النهار ای ارتفع و شد قوی قلیق معنایه دخی کلوز بقال شد عداوای قواه و شد معند علیه معنایه ده
 کلوز بقال شد ای اوثقه یشد و یشد من الباب الاول والثانی وهو من النوادر فرائدی شول فعل که فعلت
 وزنی اوزن در مضاعفدن فعل لازم اولور سه مضارعی مکسور العین در عفت و اعف کی واکر متعدی
 اولور سه سردت و مددت کی مضارعی بفعل کلوز مضوم العین لا اویح کله نادر واقع اولمشدر که یشد یشد
 و یشد وری دخی عله یعله علل دن که علل یکنی مرینه ده صوایچمه دیرلر وری دخی غم یغم در بقال غم لشد
 یزه و یزه و فرائدی شول فعل که یزد کر اولننه مخالف کلوز یشد من فعالر دن لقلیل در اصلی ضمه در لاهین
 بر فعل کسر لکلشدر اما ضم شربک اولمشدر دن که اول خبه یحه در لاشدد افوی اولمق بقال شد الشیء ای قوی
 و اشدد اسکرک معنایه ده کلوز بقال شد ای عداوای عداوای میمک ضمی و داک تشدد به قاشمشق المنشد
 میمک ضمی و دال ولینک کسری و تشدد به بخیل معنایه لشد بد برنسته فی قوی اینک قال الله تعالی شدد
 ای قواه لشد همزه نیک فحی و سینه سکونیه قوت معنایه در و قوله تعالی حی یبلغ اشد ای قوته و هو مابین ثانی
 عشرة الی الثلاثین و اشد لفظی بر مفرد در که جمع بناسی اوزن کلشدر انک کی و انک الفک مدی و نونک خیمه
 قورش معنایه در اشد ابله انک نظیری یوقدر بعضیلر ایددی بونلر جمعلر در لفظلرندن مفرد لری یوقدر
 اسال ابابیل و عباد بد کی و مذاکیر کی و اسال الفک مدبه مشابیه بقال هو علی اسال من ایه ای شبه و ابابیل
 طیر معروفدر و عباد بد بلوکر جماعات معنایه و مذاکیر ذکر ک جمیدر رالت رجل معنایه و سید و یه ایددی
 اشد ک مفردی شدت در و معنی جهندن بو حسن در زایلغ الغلام شدت دیرلر و لکن فعله افعول و زنی اوزن جمع

سید

سهد

شدد

اولاً و اما انعم نعمك جعي در غير برك يوم بوس و يوم نيم ديد كاري قولل رندن ما خود در بعضي برك ايتدي انم جح
 جعفر بقول نعمة ونعم وانم وشول كسنة لكة ايتدي استك واحد شدر كلب واك بكي يا خود شدر دشب
 واذب ككي بونلرك بوسوزي مجرد قيا سدر نته كم ابا بلك واحد بول در ديد برك بحوله قيا سا خالا كة بولكلام
 عربدن ايشد لش دكلدر الشدي شينك ضمي والفك قصير بله فعلي وزني اورن شدت معناسنه ابو زبد
 روايني وزن الاستاد همزه نك كسر بله برك طور صاحبي اولق بقال استدار جل اذا كانت معه ذابة شديدة
 الشروء ضمنية له فاحق بقال شرد البعير يشرد شروء من الباب الاول اذا نفع وشروءك ففتح شينك جعي دخی
 كاورن چنلر معناسنه زبور له زركي الشرا شينك كسر بله بمعناه الشاردر انك كسر بله والشروء شينك ففتح
 ورنك ضمنية له فحن دوة وشروء شول قافية در كه شعرة اطراف ولايتك سوبل نور الشروء ففتح شينك جعي مثل
 خادم وخدم وغائب وغيب النشر بد تانك ففتح وشينك سكونيله سورمك طرد معناسنه ومنه قوله تعالى
 فشر بهم من خلفهم اي فرق وبدر جمع الشرب شينك ففتح ورنك كسر بله سورمك طرد معناسنه بنو الشرب
 سليم قبيله سندن بر جماعتك اسيد الشكد شينك ضمنية وكافك سكونيله دظا الشكد شينك ففتح وكافك
 سكونيله عطا فلق معناسنه مصدر در بقال شينك يشكك شكك من الباب الاول اي اعطاء الشهادة شينك
 ففتح له خبر قطعي معناسنه بقال شهد ال جل على كذا من الباب الرابع وكاه اولو ركه شهد ال جل دخی دير لر هانك
 سكونيله تخفيفدن وتروا خفشدن بولر روايت اولمشد روعر برك اشهد بكد ايد كاري اخلص معناسنه در
 درو شهادت شاهد لقي انكه دخی دير لر بقال شهد له بندا اشهادة اي اداما عند من الشهادة وشهادت في سبيل
 الله شهيد اولغه دخی دير لر الشاهد هانك كسر بله شهادت ايد بكي وشاهد شول قوي صويدر لر كه سموك ككي
 او غلانه بله كور طوغد غي حينه وشاهد دبله دخی دير لر لسان معناسنه وشاهد ملكه دخی اطلاق اولنور
 پادشاه معناسنه وصاحب صراح شاهد ملكدر ديش در فرشته معناسنه سهودر كويك كلام جوهر بله ملك
 عبارتي ففتح لا مله ظن ايشدرو پادشاه معناسنه اولد غنه جوهر برك ايد ايتدي قول اعني شاهد بتر ولا
 محسني كافر لك نعمة على شاعدي يا شاهد الله فاشهدي كه شاهد اولدن مراد اسان در اقرار معناسنه وشاهد
 نائیدن مراد پادشاه در خليفة الله معناسنه وشاهد بومعناي اولد وغنه مذهب الاسما ده دخی نصر بچ ايشدرو
 الشهد شينك ففتح وهانك سكونيله شاهدك جعي صاحب له محب كمي وسافر له سفر كمي بهضميلر بو كه انكار ايتدي بلر
 المشاهدة ميك ضمنية وهانك ففتح بله بر نسنه في اسكان كورمك معاينه معناسنه الشهود ضمنية له حاضر اولق بقال
 شهد شهود الي حضر وشهود جمع معناسنه دخی كاور بقال شهود اي حضوره بواصلند بهيدر ايد وشهود
 شهدك دخی جعي كاور وشهد فتح شين وسكون هانك شاهدك جعي در صاحب له محب كمي وشهدك جعي الاشهاد
 دخی كاور همزه نك ففتح له وشهود الناقة ناقة نك طوغد غي رده اولان ولادت اربدر قانندن واغلان اولندن
 وغير بدن الشهد شينك ضمي وهانك ففتح وتشدد بله كذلك شاهدك جعي در راع ابله رك ككي الشهد شينك
 ففتح وهانك كسر بله شهادت ايد بكي وشهد في سبيل الله قتل اولنان كسنة يدي دخی دير لر الشهد شينك
 ضمي وهانك ففتح والفك مدبله شينك جعي الاشهاد همزه نك كسر بله شاهد طومقي بقال اشهدت على كذا
 فشهد عليه اي صار شاهد اعليه وحاضر فلق معناسنه دخی كاور بقال شهد في ملاك اي اخضر في وملاك
 ميك كسر بله مهم اولن نسنه واشهاد مذي ظاهر اولغه دخی دير لر بقال شهد ال جل اذا امذي ومذي ميك
 ففتح وذاك سكونيله شول صويه دير لر كه ملاعبه حالته يا خود نند كمر حالته لذله كاور المشهد ميك
 ضمي وشينك سكوني وهانك كسر بله شول عورت در كاري بيانندن كله هاسر استعمال اولنور ومغيبه شول
 نورته دير لر كاري غائب اوله وبونك استعمال هابله در الاستشهاد طلب شهادت ايجك بقال استشهدت فلانا اي

شرد

شكد

شوب

سأله ان يشهد المشهد ميك وهانك ففتح له خلقك حاضر اولاق ري محضر الناس معناسنه واستشهاد في
 سبيل الله شهيد اولغه دخی دير لر بقال استشهد فلان على البناء المجول اي صار شهيدا الشهد تانك وشينك
 ففتح له وهانك ضمي وتشدد بله نازده تحية او تورق الشهد شينك ففتح وهانك سكونيله والشهد شينك
 ضمنية وهانك سكونيله موملي بال الشهادة موملي بال بان مي الشهاد شينك كسر بله شهدك جعي الشيد
 شينك كسر بله هر نسنه در كه انوكه ديوارى صوارلر كرك كرج اولسون كرك مر اوني اولسون الشيد شينك
 ففتح له مصدر در صوامق معناسنه بقال شاده يشيد شيد اذا جصبه المشيد ميك ففتح وشينك كسر بله
 صولش نسنه المشيد ميك ضمي وشينك ففتح ويانك ففتح وتشدد بله اوزون اولان نسنه مطول معناسنه
 وكسائي ايتدي مشيد ميك ففتح وشينك كسر بله واحدايچوندر ومنه قوله تعالى وقصبر مشيد ومشيد جمع
 ايجوندر ومنه قوله تعالى في بروج مشيدة الا شادة همزه نك كسر بله بر نسنه في اوزي رفع ايجك بكي صوت
 اعلا بله چاغر موق در بقال استاد بذكره اي رفع من قدره وابوعمر وعبيد دن روايت ايدوب ايتدي اشادة
 تعريف معناسنه كاور بقال استدت بالش اي عرقة فصل الصاد الصخذ صادق ففتح وهانك سكونيله كورن
 بقم بقال صخذة الشمس بصخذة صخذ الصابنة وحرقة وكر كن او تمسنة دخی دير لر بقال صخذ الصراد اي صاح
 وكرك كن ديد كاري برقر من بجه قوشدر بلبلدن بيوجك ومخداسي اولغه دخی دير لر بقال صخذ النهران
 بصخذ صخذ اذا استدر حره الصخذان صادق وهانك وذاك ففتح له والصيخود صادق ففتح ويانك سكوني
 وهانك ضمنية اسي اولان كورن بقال يوم صخذان وصيخود اي شد بد الحروبك قيا يدي صيخود دير لر بقال صخرة
 صيخود اي شديدة الا صخذ الفك كسري وصاذك سكونيله بر نسنه قزمق بقال صخذ الحرباء اذا اضلي بحر الشمس
 يعني كرتن كله كوشك اسبندن قزمه وحر باحانك كسر بله ورنك سكونيله شول كرتن كله يدير لر كه كوش
 هر نه جانبه دونه اول دخی اول جانبه دور الصمد ود ضمنية له اعراض معناسنه بقال صد عنه بصدد ودا
 من الباب الاول اذا اخرج ومنع معناسنه دخی كلوز بقال صمد عن الامر صمد منع عن الامر صمد كذا منع
 معناسنه بقال صمد معني منعه الصمد بچاغر موق بقال صمد من الباب الاول وبصمد من الباب الثاني اي ضح
 وضج دوه اغريوك التند چاغر مغه دير لر وصد بد يان دن اولان ماء رقيقه ده دير لر كه كاتان دخی قار شمش اوله
 قوي اولوب ايرك اولقسز بقال اصدا الجرح اي صار فيه المدة ومه ميك كسر بله شول نسنه در كه يان ده جمع
 اولور ايرك ككي مثلا الصمد صادق ففتح له وضمنية طاع جبل معناسنه ابو عمر وايتدي هر طاعه صمد دير لر وصد
 دير لر ففتح له وضمنية سد وسد ديد كاري كبي الصمد صادق ففتح له ورنك سكونيله خالص معناسنه بقال احبه
 حباصر داو نيند صرد وكذب صرد اي خالص ويند نوله وباء موحده وذاك معجه بله خرماسر اينه دير لر وكذب
 كافك ففتح وذاك كسر بله بلان اولان نسنه وصر صادق كذلك ففتح ورنك سكونيله صغوق بر معناسنه
 فارسيدن تعريب اولمشد رسني صاده دوندر مكله الصمد ففتح له بر كسنة نيز او شياك بقال صرد الرحل بصرد
 صرد من الباب الرابع اذا كان مجرد صرد صرد صادق ففتح ورنك كسر بله والمصراد ميك كسري وصاذك
 سكونيله نيز او شوي كسنة وزين اوقه دخی مصراد دير لر بقال سهم مصراد اي نافذ وصرد قلب بر نسنه دن
 فراغت ايجك دخی دير لر بقال صرد قلبي عن الشيء اذا انتهي عنه وواق كيمك معناسنه دخی كاور بقال صرد السهم
 عن الرمية اذا نفذ حده ورميه راء مهمل نك ففتح ومي كسري ويانك تشدد بله صيد معناسنه در الاصراد
 همزه نك كسري وصاذك سكونيله اوق كچورمك بقال صرد الرامي الصارد رانك كسر بله كذلك كچي معناسنه
 بقال سهم صار داي نافذ بنو الصارد بن مره عربدن بر قوم در الصردان صادق ضمي ورنك ففتح له ليكي طرد در دل
 التند الصرد صادق ضمي ورنك ففتح له بر قومشدر كه ابعض بر رده كرتن دير لر الصردان صادق كسري ورنك

شيد

مخند

صرد

و بحسب الصادي يانك تشد بد به سول كسنة در كه توجه و محاسنه منسوب اوله الصيد ان صادك فتي و يانك
 سكونيله طاش اچو ملك الصيد صادك فتي و يانك سكوني والفك مد به سول طاش در كه نندن چو ملك
 ايشلر لوصيد ايرك رده دخی دیرل ارض غلیظه معناسنه و بر شهر ایدر و صید ابی اسد قبيله سندن بر
 جماعتك ایدر ابن السكيت ایدی الصیدانه صادك فتي و يانك سكونيله غول در كه نندن كاه جنله و كاه
 بیان ادمی ایدر نفس اولور و ابن السكيت ایدی صید انصافا نفع سندن سنی الخلق وكثير الكلام اولان
 كسنة در فضل الضاد الضو و الضو و الضو بالضمین فیها زكام ديد كاری علت كه با سندن نازل اولور الضو و
 صادك فتي و هیزه نك فتيه زكام اولق بقال ضد ال جل على البناء للجهول ضو و الضو و ضدك فتي
 و ضادك سكونيله زكام اولش كسنة الاضاد هیزه نك كسری و ضادك سكونيله زكام فلق بقال اضا ده الله
 ای از كه الضاد خصومت معناسنه در ابونظر و ابی اوزن نقول ضادت ال جل ضا اذا خصمته الضد
 ضادك كسری به بر نسنه نك مخالف الاضاد هیزه نك فتيه و ضادك سكونيله ضدك جمی وضد نظیر
 معناسنه ده كور بقال لاضدله ای لاضدله و كاه اولور كه ضادله جماعت مراد اولور قال الله تعالى و يكونون
 حلیم ضد الضد و ضادك فتي و ذلك كسری به ضد معناسنه و نظیر معناسنه ده كور بقال لاضدله ای
 لاضدله و لا كسری به ضادك فتيه بر نسنه ضد اولق الضاد تانك فتيه كذا لك بری بر نسنه ضد اولق
 الضاد ان بری بر نسنه ضد اولان نسنه الضد ضادك فتيه طول در مق بقال ضد القر به بضد ها ای ملاها
 الاضاد هیزه نك كسری به و ضادك سكونيله غضبه كلك بقال اضد ال جل اذا غضب ضد بر طاعك اسیدر
 و بضد الی بری بر مقبره نك اسیدر اولكه معناد اولق منصرف اولور ثانیة منصرف اولان الضفند فتيه
 و نونك سكونيله فرموده و احق اولان كسنة پس بوحاسنه الخاق اولشدر اخر نك نكر بر به الضد ضادك فتي
 و میك سكونيله بر نسنه بی باغله باغلق و عضبيله باسه او و من معناسنه ده كور بقال ضد العضاى ضرب
 بها علی رأسه و ابی یوزلوك ایتك و مدارا فاق و رطب و یابسه دخی ضد دیرل بقال شبع الابل من ضد
 الارض و ضد قیونك ابوسنه و تلو سنه دخی دیرل بقال للفرم اقصیك من ضد هذه الغنم و ضد عورت ابی
 كسنة بی دوست ایدنكه دخی دیرل الضاد و الضادة ضادك كسری به باغ صارق معناسنه و ضماده بر نسنه نك
 اوزر بنه اولمغه دخی دیرل بقال تا علی ضماده من هذا الامر ای سرفت علیه الضد فحتبته كین طو غق بقال ضد
 علیه بضد ضد من الباب الرابع ای احن علیه و احنه حاء مهمله ایه كینه معناسنه دره يكش حقه دخی دیرل بقال
 لتاخذ فلان ضد ای غاب حق من معقاه اودین و ثوب الاضاد هیزه نك كسری به عر فجد كاری ديكنتك پیراغی
 طو مر جفتیق در هنوز اجلوب طهون كلكسز بن التعمید علی وزن التكریم باشی دلبندن غیري نسنه ایه
 بغلق در كرك بر یان منی لستون كرك اخر نسنه اولسون التضم فحتبته و میك فتي و تشد بد به باش باغلق
 بقال ضمة فضم الضم ضادك فتي و هانك سكونيله مقهور ایتك بقال ضمة من الباب الثالث ای قهره
 المضهور میك فتي و ضادك سكونيله قهر اولش كسنة مقهور معناسنه المضهور میك فتي و ضادك سكونيله
 و طانك و هانك دخی فخلر به مقهور و مضطر اولان كسنة الضمة ضادك فتي و هانك سكونيله سول كسنة در
 كه هر كسنة مقهور اوله بقال فلان ضمة لكل حد ای كل من شاء ان يقهره فعل فصل الطاء الطرد طانك فتي و رانك
 سكونيله و الطرد فحتبته بر نسنه بی رانك ایتك ابعاد معناسنه نقول طرد فذهب و لا نقول منه افتعل و انفعلا لا
 فی اغفر دبه و بقال فلان طرد هم ای شلهم و بكسوهم یعنی انك ارد نجه كیدوب طری سور و طرد سكون در ایه
 و طرد فحتبته دوه بی سور و بر ره جمع ایتك و طرد كسنة یوار كیت دیکه دخی دیرل بقال طرد تا اذ انقیته

ضاد

ضد

ضد

ضد

ضد

ضد

طرد

عنك

عنك و قلت اذهب عنا و بر قومك اوزر بنه كلكه دخی دیرل بقال طرد تا القوم اذا ثبت عليهم و جزمهم و طرد
 او اولمغه دور شمشك مر اوله الضم معناسنه المطر و ذو الطر بد طانك فتي و رانك كسری به و اولش و منور لاش
 كسنة و طرد بد سول و لدر كه ولد اخر دن صكره طو غش اوله پس ثانی ای طرد ایشلر اولور الاطراد هیزه نك
 كسری و طانك سكونيله بر كسنة نك طرد نامر ایتك بقال طرد تها ای امرت بطر دها یعنی دوه بی سور و كاه
 ایتدم و بقال فلان طرد ده السلطان اذ امر باخراجه من بلد ابن السكيت ایدی اطراد بر كسنة بی مردود
 ایتك بقال طرد تا اصیرت طرد و طرد بدخر ماسلقنك چو بنه دخی دیرل الطر بد طانك فتي و رانك كسری به
 بشول شكار در كه سور و اب و انفسه سنی اولنه و طرد بد مشول قصبه در كه انوك كسین نسنه سی وارد رانوكه
 ايكرو او قمر لاش ایدر لوطارده میك فتي و رانك فتيه او غراشده قو غشقی منه مطاردة الاقران فی الحرب
 اذا حل بعضهم على بعض و قرن فاك كسری به و رانك سكونيله او غراشده كسینك همتاسنه دیرل انظر اطانك
 كسری به او غراشده قو غشقی بقال هم فرسان الطراد و فرسان فاك فتي و رانك سكونيله فارسك جمی در النول
 معناسنه الاستطراد او غراشده خيله ایدوب فتي و ابوب دشمنه ظفر بولماسن قصد ایتك لا طراد هیزه نك
 و طانك كسری به و تشد بد به بر قاج نسنه بری بر نسنه ایتك اولق بقال طرد الشراء ای تبع بعضه بعضا
 و جری و استقامت معناسنه ده كور بقال طرد الامر اذا استقام و جری ان ایتك معناسنه ده كور بقال طرد
 الانهار ای تجری المطر ده میك كسری و طانك سكونيله مشول قصه كوندرد در كه انوكه و حوش دور نلور الطود طانك
 فتي و و او كسكونيله اولوطاغه دیرل جمل عظم معناسنه انطو بد علی و زن التكریم طاعله ده سیر ایتك تطو بف
 كی لطاود میك فتي و طانك تخفیف و و او كسری به سیر ایدر جك بر مطاوح معناسنه فصل العین العبد عینك
 فتي و يانك سكونيله قول كه حرك تقيضی در العبد عینك فتي و يانك كسری به كلب و كلب كی و بمقوله جمع
 كلام عربی قليل در الابد هیزه نك فتي و عینك سكونی و يانك ضمه كذا لك عبدك جمی العباد عینك كسری به
 كذا لك عبدك جمی و عباد باری تعالی نك فادخل فی عبادی دبدكی قولنه بلك معناسنه در حرب كی العبدان
 عینك فتي و يانك سكونيله كذا لك عبدك جمی ترله تران كی العبدان عینك كسری به و يانك سكونيله كذا لك
 عبدك جمی حشانه كی و حشانه مركب صبه لری معناسنه العبدان عینك و يانك كسری به و ذلك
 تشد بد به و العبدان كذا لك عینك كسری به و يانك كسری به و الف مقصون ایه و المعبوداء میك
 فتي و عینك سكونيله و الف مد و ده ایه بو ذكر اولنا لرجاه عبدك جمی در العبد ضمینه اخفش و لیتنه كذا لك
 عبدك جمی در سقفك جمی سقف كدو كی و بوسیدن عبد الطاغوت قراءت ایتك اضا فته و بعضا
 عبد الطاغوت قراءت ایتك عینك فتي و يانك ضمه و اضا فته خدم طاغوت معناسنه و عبد عینك فتي
 و يانك ضمه عبدك جمی دكادر دبدل بلكه فعل وزنی اوزن بنوا و لاش اسیدر حذر كی و ندس كی زیر افعلا
 فحتبته فعل وزنی اوزن جمی اولنا زغم عینله و حذر كوزی اوزن كسنة متنبه معناسنه و ندس زکی طبع اولن
 كسنة العبودیه و فحتبته و ذلك كسری و يانك تشد بد به و العبودیه فحتبته یا سرقولق معناسنه بقال عبد بین
 العبودیه و بین العبودیه و عبودیتك اصلی خضوع و نذل در التعبد نك فتي و عینك سكونيله نكریم وزنی اوزن
 ذلیل قلی و تعبد قول ایدنكه دخی دیرل الاستعداد و الاستعداد هیزه نك كسری به استعمال و افتعال و زنی اوزن
 كذا لك قول ایدنك فی الحديث و رجل اعبد محمرا الاعباد اكرام وزنی اوزن كذا لك قول ایدنك التعبد علی وزن
 التكریم معناه یقال تعبد فی فلان و تعبد عبادت فلی تنسك معناسنه و اكلمك معناسنه ده كور بقال ما عبدان
 فعل ذلك ای مالبث المعبود میك فتي و عینك فتيه و يانك فتي و تشد بد به ذلیل قلنن نسنه بقال طرد بوق معبد

طرد

عبد

ای که در لیل و معبد قطر ان سور لمش و دو میدخی در لیل بقال بعیر معبد المعبد شول کی در که قلافتانمش و زفت سور لمش
اوله العبادۃ عینک کسر به طاعت معناسنه الاعباد همزه نك کسر به اکر ام وزنی اوزن بر کسنه طوار سر قلق
بقال عبد بقلان علی البناء المعجول اذا کت راحلته او عطبت یعنی یو رلسه یا خود هلاک اولسه العبد فحقینله
غضب معناسنه العبدۃ کذلک فحقینله اسم ذر نفه کی بقال عبد من الباب الرابع ای انف وانف غضب ایتمک
ابو عمر وایتدی یاری تعالینک وانا اول العابدین قولند عابدین غضب ای بجمل معناسنه در و عبد سز لک وقوت
معناسنه کلو ر بقال ناقة ذات عبد ای ذات قوة وسمی و مالشوبک عبد ای قوة و عبدة بن الطیب بانک
سکونیه و علقمه بن عبد بانک و عینک فحقینله العباد بد عینک فحقینله خلا بقدر شول جماعتلر در که هر بری
برجانبه کمنشدر العباد بد عینک فحقینله و باء ثانیه نك کسر به عباد بد معناسنه در بقال صار القوم عباد بد
و عبادید العباد بدی عباد بد کسب سبب یاریتدی مفرده رد اولنادی ز اعباد بد ک مفردی یو قدر قیاس
بودر که بونک مفردی یا فعلول نم فائله یا فعلیل و یا خود فعلال اوله فال ک کسر به العباد عینک فحقینله و بانک
تشدید به پراکنده قبیلله رد در عرب طائفه لردن که حیره نام رده نصرانی و لمشدری و انلره نسبت عبادی در
وقیل عبادی ای سز بک مشرق قال هذائم هذاکو یا که بوکلام رتس قبیلله ایله حمار حقیقی بیننده تردید
و لمش اوله و صاحب قاموس عباد عینک کسر به در جوهری فحقینله در دبد و کی غلط در دیش در دعوی
بلادلین ابشدر عیدان صیغه تصغیر اوزن ردره نك اسیدر که اندر بر بلان بیدا او اش ابدی که اندر طوار
و لمش و ادم وار مستی منع ابشیدی العبد صیغه تصغیر اوزن عباس بن مرد اسک انک اسیدر عید
ز جالدن کسنه نك اسیدر العبدی عینک فحقینله و یا ی نسبتله عبد القیس منسوب اولان کسنه در و که
ولو ر عبقمی دخی در لیل العبدی عینک فحقینله و بانک فحقینله بر جماعته منسوب بدر بن عبدی بن جناب بن قضاعه
قبیلله سندن که انلره بنو العبد در لرتنه بنو الهذیل نسبتند هذلی در لیل العبدان عینک فحقینله و بانک سکونیه
بنی قشیر قبیلله سندن عبد الله بن قشیر و عبد الله بن سلمه در العبدان عینک فحقینله و بانک کسر به عبدة
بن معاوی بن قشیر و عبید بن عمرو بن ماوید در العبادله عینک فحقینله و بانک کسر به عبد الله بن العباس و عبد الله
بن عمرو عبد الله بن عمرو بن العاص در صاحب قاموس ابن مسعود عبادله دن دکلدر جوهری غلط ابشدر
دیشدر حالا که جوهری نسخه لنه ابن مسعوده تعرض اولنما مشدر العتید عینک فحقینله و بانک کسر به حاضر
و مهیا معناسنه التعتید تانک فحقینله و عینک سکونیه نکریم وزنی اوزن حاضر قلق بقال عتده تعتید الاعتاد
همزه نك کسر به و عینک سکونیه حاضر قلق معناسنه کذلک بقال اعتده اعتاد ای اعله لیوم و منه قوله
تعالی واعتدت لهن مثکا العتد فحقینله و العتده عینک فحقینله و تانک کسر به شولات در که سکر تک ایچون
احضار اولمشدر ابن السکیت ایتدی عتد و عتد فحقینله و کسر له فرموده و تام خلق اولان لدر لیل العتاد عینک
فحقینله یراق و لت معناسنه در بقال اخذ للامر عتده و عتاده و که اولور که بیوک چناعه عتاد در لیل العتود
عینک فحقینله تانک ضمیمه شول او غلاغه در لیل که کدولوب قوی اولوب اوزن به بریل یکشم اوله الا عتده
همزه نك فحقینله و عینک سکونی و تانک کسر به و العدان عینک کسری و دالک تشدید به عتود ک جمع در
او غلاقلر معناسنه و عدان اصلند عتدان ابدی تایی دال ایچنده ادغام ابد و عدان دبدلر عتود عینک
کسری و تانک سکونی و و اوک فحقینله بردن نك اسمی در و کلام عر نك فعلول وزنی یو قدر ذکر اولنمادن
و خروعدن غیری و خروج بید انجیر دبد کری اوت که نبات قمنندن در العبد عینک فحقینله و نونک سکونی و حیک
ضمیمه قور و اوزن مدبر نوع در العبد جعفر وزنی اوزن خفیف معناسنه فر ایتدی مجرد میمک فحقینله و عینک و تانک

عبد
عبد

فحقینله عریان معناسنه در کویا که عجر داسمی بوندن مأخوذ در زیر اریان اولنه خفت لازم کاور الجار دة عینک
فحقینله و تانک کسر به خوار جدن بر طائفه در که عبد الکریم بن العبد ک اصحابیدر العبد دنساطا بغه سندن بد زبان
اولان عورندر الجال عینک فحقینله و لامک کسر به و الجلد عینک فحقینله و حیک فحقینله لامک کسر به او بتمش
سود که قوی اولغه بشلش اوله بن خاثر معناسنه العبد عینک فحقینله صایق بقال عدت الشی عدا العدد
فحقینله و العبد عینک فحقینله و دالک کسر به صابن نسنه نك مقداری یعنی معدود ک مقداری بقال هم عبد
الحی و الشری ای فی البکره قوصی لوفق طاشه و ثری ثاء مثلثه ایله طیر اغه در لیل و بقال فلان عد بد بنی فلان
ای یعد فیهم الاعتداد صایق بقال عدا فاعتدای صار معدود و اعتداد حساب صایق بقال اعتد به العدة
عینک فحقینله و دالک تشدید به بر نسنه نك ایشه یر یانی بقال هو من عده المال و عده حاضر لنق معناسنه ده
کلو ر بقال کونوا علی عده ای استعداد و عده یا و زکون ایچون یات و یراق حاضر لغه دخی در لیل بقال اعدت
لحوادث الدهر عده ای هیأت لها شیأ من المال و السلاح العتاد عینک فحقینله کذلک یات و یراق معناسنه
عده کی بقال اخذ للامر عتده و عتاده اخفش ایتدی یاری تعالینک جمع مالا و عده دبد و کی قوی بو معنایدر
بعضیلر ایتدی جعله ذاعده معناسنه در الا یام المعهودات یام تشریق که عبد الحاکم اهل کونندن صکره کان
اوج کونندر الا اعداد همزه نك کسر به حاضر قلق بقال اعد لا مرکز اذا هیأ له الاستعداد حاضر لنق بقال
استعد لا مرکز الذنیأ له التعداد فحقینله و دالک تشدید به التعدد فحقینله و دال اولینک ضمیمه و تشدید به
زیاده اولق بقال انهم لیتعدادون و یعدادون علی عشرة الاف ای زیدون علی ذلك فی العدد عده المراه عینک
کسر به حیضی کونلر بد و عده بر نیجه معناسنه دخی کلو ر بقال نفذت عده کتسای جماعه کتب و نفاذ قباله و دال
معجمه ایله ارسال معناسنه در الاعتد همزه نك و تانک کسر به عدت حکمک و عدی منقضى اولق بقال اعتدت
و انقضت عدتها المعدان میمک و عینک فحقینله و دالک تشدید به اب ارقه سنه اکر کرمی دکر کی رمعد
میمک و عینک فحقینله عرب طائفه سنک باباسی که اول معدن عداند و سیمو یار ایتد معد کله سنه میم
نفس کله دندر ز بر افعله تعدد در ل حالاکه تفعل وزنی کلام عربی قلت اوزره در التعداد تانک و میمک فحقینله
و عینک سکونیه معد تشبیه قصد ابد و ب انلره منسوب اولق یا خود معد معیشی کی معیشت ابشدر بقال
تعدد الرجل ای تر یا برهم و اننسب الیهم و عمر بن الخطاب رضی الله عنه ایتدی اخشوشنوا و تعدد و ایغی ابیاسک
ایرسن کیوب قلت و زن معیشت ابشدر و ابو عبید ایتدی تعدد دخی غلط معناسنه در بقال تعدد العلام
اذ اشب و غلط و بقال تعدد و ای تشبهو ابشدر معد یعنی نغمی وزی عی ترک ابد و ب اب عرب ابن معد معیشی کی
معیشت ابد که معد قبیلله سی معیشت بانیله جزوی نسنه ایله کچنور لردی و کذلک عمر ک رضی الله عنه حدیث
اخرند علیکم بالنسبة المعدیه بعض نسخه ده علیکم بالنسبة دخی واقع اولمشدر لباسدن کسر لامله و تعدد
باعد معناسنه ده کلو ر بقال تعدد اذ الباعد المعیدی میمک فحقینله و عینک فحقینله معد منسوب اولنک تصغیری در
و معد عرب طائفه سنک باباسی در نته کم مرو ایتدی کسائی ایتدی عرب لک مثلثه ان سمع بالمعیدی خیر من ان تراه
دبد کری قوللرنه معیدی معدی لفظنک تصغیر بدر که معدی معد منسوب در اصلند تشدید به دالله ابدی
نك تشدید به دالک تشدید به یر رده جمع اولماسن یا تصغیرله ثقیل کور میکن دالک تشدید به تخفیف
و تشدید و بومثل شول کسنه حقه ضرب اولنور که خلق ایچنده صیت و صد ایله نامی سو بلنه و حین
ملا قائده حقیر کور به و ابن السکیت سمع بالمعیدی لان تراه در دتای و بل امرده قلق اوزن یعنی اسمع بول تراه
عد عینک کسر به شول صودر که انوک ماده سی اولماغین منقطع اولیه بیکار صوی و قوی صوی کی

عبد
عبد
عبد

الاعداد هنزه نك فتيه وعينك سكونيله عددك جفي در قيصو نوري و بكار صولري معناسنه وعدك ذلك كثره
 معناسنه ده كور بقال انهم لد وعد وقبض وقبض قافك كسر بله و بام موحده نك سكونيله عددك كثير معناسنه در
 العداد عينك كسر بله بلان صوقد غي ريك بلي تمام اولد قده ايجيني در شمش بقال عاده اللسغه اذا الله لعداد
 وفي الحديث ما ذلت اكله خبير تعادني فهذا وان قطعت ابهرى وابهر هنزه نك فتيه شول طمر در كه اول منقطع
 اولد قده صاحبي وفات ابدر وعداد قمر ثريه نازل اولد غي وقتي در لر بقال لقيت فلانا عداد الثري يا اي مرة
 في الشهر وذلك ان القمر ينزل الثري في كل شهر مرة ويوم العداد عطا كونه در لر وعداد جنون علامته غي
 در لر وعداد صايي معناسنه ده كور بقال في عداد اهل الخير اي بعد معهم وعداد القوس يابك كريشي اواز بدر
 وعداد ديوانه غي در لر بقال فلان عداده في بني فلان اذا كان ديوانه معهم اي بعد منهم في الديوان العدد
 عينك كسري وده لك فتيه عددك مقصور بدير عداد اللسغه معناسنه كه الان مروا نتي و بونك مقصور
 كلشي ضرورة شعره مقصور صدر العدان عينك كسري وده لك تشدد بله عهد معناسنه در العدان عينك
 فتيه بمعناه بقال كان ذلك في عدان فلان وعدان فلان اي على عهده وزمانه العردينك فتيه وزانك غي
 سكونيله ريك نسته بقال شي غر داي صلب العرود خمتينه جقمق و بونك بقال عردينك يبرود امن
 الباب الاول اذا طلع وارفع ونستعمل في الباب وغيره يعني افي ديشي وغيري غي استعماله بولدر الراد
 عينك فتيه راوت در العراده كذلك عينك فتيه ديشي جكر كه وايو حاله غي در لر بقال فلان في عراده غير
 اي في حال خير وعراده رانك اسمي در العراده عينك فتيه و رانك تشدد بله رنسته در كيجر كه مخيق مثالنه
 التعر بد على وزن التكريم قاجق بقال عردينك تعر بد اذا فر العردينك فتيه و نونك سكوني وده لك فتيه
 قاني نسته وسفر حله ملحوق در وسفر جل ابواد يدك كسري معروف ميوه در العردينك و رانك ضميه سياه
 و نونك سكونيله قاني كر يشدر سبويير و اينده و بونك نظيري كلام عربيه ترج در العردينك فتيه
 و رانك سكوني و بانك فتيه رمز خوي سوا خلق معناسنه المعربد ميمك غي و عينك فتيه و بانك كسر بله
 شول كسنه در كه مستا ولد قده يولد اسنه ابد اليله العردينك كسري و رانك سكوني و بانك فتيه وده لك
 تشدد بله سلغدي جرد كي جرد حله ملحوق در بر بلاندر كه قمر غرور و لكن كسنه في الجحيز وسلغدي سبنك كسر بله
 و غي معجه نك فتيه وده لك تشدد بله احمق معناسنه و جرد حل جيمك كسري و راء مهله نك سكوني وده لك
 مهله نك فتيه و خاء مهله ايله فرموده و ده و يدير العردينك فتيه و سبنك سكوني و جيمك فتيه التون
 زه معناسنه و عجمد حرف ذ و لقبسز كلن ربا عيلرك بري در و ذلوق ذالك فتيه دل واجته در لر العجمديه
 كذلك عينك فتيه و سبنك سكونيله و بانك تشدد بله بر موضعك اسمي در و عجمديه كذلك شول دوه لره
 در لر كه ترين اولمشدر ياد شلر ايجون العردينك فتيه وصادك سكونيله بور مق بقال عجمده عجمد امن
 باب الثاني اذا الواه العاصد صادك كسر بله شول دوه در كه اولور كن باشي او موزندن جانبه بون العصود
 خمتينه اولك موت معناسنه بقال عجمد عجمود اذا مات العصيده عينك فتيه وصادك كسر بله بولماج
 ديدك كسري اسندر كه كفجه ايله اي دوتدر لر تا كه قابو بوقدر قلر نه چو ملكه رنسته باقي قابو بوقدر دو كس
 العصود عينك كسر بله وصادك سكونيله امر عظيم بقال وقوف في عجمود اي امر عظيم العصود عينك فتيه
 وواوك كسر بله عجمودك جعيدر بقال جاءت الابل عجمود اذا ركب بعضها بعضا العردينك فتيه وصادك
 ضميه قول كدر مسكن و موز با شنه و انجه ساعد معناسنه اكر چه ساعدك مشهور ي بودر كه بلاك معناسنه
 اوله ته كمهنه ان شله تعبير ايشدر لكن جوهر نك تفسير نندن فيم اولنان بودر كه دير سكدن كفته و انجه

فرد

فرد

كسب

عصمت

عصمت

ساعد اطلاق اولنه وارش بلكه در لر ته كسري لغته تفرض ايشدر و بونده ورت لغت و ارد در ري عضد در
 ضادك ضميه وري دخي صادك كسر بله در حذرله حذر كي وعضد در صادك سكونيله وعضد در عينك غي
 وصادك سكونيله مثل ضعف وضعف العضد عينك فتيه وصادك سكونيله معاوت ايمك بقال عضد عضد
 من الباب الاول وركسنه نك قولنه دككه غي در لر و اناجي غي كسبه در لر بقال عضدت الشجر عضده من
 الباب الثاني اي قطعته بالعضد المعصم ميمك كسري وصادك فتيه بار و بند ديدك اي نسته كوله بولدر المعصم
 ميمك كسر بله بمعناه المعصم ميمك كسري وصادك فتيه دهره ديدك كاري الي كه انوكه اناج كسر المعصود
 كسبنل اناج العضد فتيه بمعناه المعصم ميمك كسري وصادك فتيه بار و بند ديدك اي نسته كوله بولدر المعصم
 كسري و عينك سكوني و بانك كسر بله معاوت طلب ايمك بقال عضدت بفلان اي استغنت و بونك فتيه قول
 اوزر نه قوم غي در لر بقال اعتضدت الشئ اي جعلته في عضدي العاضدان شول ابي نصف خرما
 فد انلري در كه بري رنه مقابل ديكلمش ايله العاضد صادك كسر بله شول دوه در كه نكه نك قولنه يا شوب
 ناكه في جوك در و العضد عينك فتيه وصادك كسر بله شول خرما اناجي در كه انك داله ال يشه اصمعي رواي
 اوزن العضدان عينك كسر بله وصادك سكونيله عضيدك جعيدر كيجر كه خرمالغري معناسنه و اصمعي اتيدي
 فتيه خرما اناج نك داله ال يشه اكا جيان در لر جيمك فتيه و بانك تشدد بله و راء مهله ايله الاعصم
 هنزه نك فتيه و عينك سكوني وصادك فتيه قولي انجه كسنه رقيق العضد معناسنه العضاد عينك غي
 وده لك كسري و بانك تشدد بله قولي بونك كسنه عظيم العجمد معناسنه العضد عينك فتيه وصادك كسري
 ايله قولي قصه اولان ال بقال بد عضده اذا قصرت عضد هالن السكيتدن بولدر وابت اولمشدر الاعصم
 هنزه نك فتيه و عينك سكونيله هنر نسته نك اطرافن بغلين شئ بنادن و غير بدن اعضاد حوض در لر شول
 طشله كه حوضك صوي طاعلسون ديو حوضك اطرافنه ديكدر الاعصم دان عينك كسر بله قيونك ابي
 جانبنده اولن اناج لره در لر كه قيونك ابي حاتين بعلسون ديو ابدر لر العضد فتيه بمرضدر كه دوه نك
 قوللر نه عارض اولد قده قلر لن يرار بقال عضد البعير من الباب الرابع المعصم ميمك ضميه و عينك وصادك
 فتيه وصادك تشدد بله شول قغتان در كه كين كسنه نك قولي رنه علي واردر المعصم كذلك ميمك غي
 و عينك وصادك فتيه وصادك تشدد بله شول دوه در كه قوللر نه داغري اوله العضاد عينك كسر بله
 شول داغدر لر كه دوه نك فتيه بقر المعصم ميمك غي وصادك كسري و تشدد بله شول خرما قور غيردر كه
 بر جانبندن اولغه بشلر اليعصم يانك فتيه و عينك سكوني وصادك كسر بله راوت در كه اناج حشوق در لر
 كه بعضيلر اي افي قضى ايله تفسير ايش بعضيلر اي مار و لاه تفسير ايشدر كذا في الترحان العطر عينك
 و طانك فتيه و رانك تشدد بله اوزن طويل معناسنه بقال يوم عطر دوشا و عطر دوشا و سبن معجه نك
 فتيه هنزه نك سكونيله رنسته نك غايينه در لر العطاردينك غي و رانك كسر بله بولدر كاد بدر خنسن
 و خنس خانك غي و نونك تشدد بله و فتيه كين نسته لر در كر اولن بولدر كاهي غر و بونك كيجون خنس
 ديدك بلر و عطاردينك بر جماعتك ابدركه انلر اي رجا العطاردي ديكلمه معروف كسنه نك قومي در لر العطود
 فتيه وواوك فتيه و تشدد بله سر عتله اولن سير و بونك خماسيه ملحوق در واي مشدد قفله القعد عينك فتيه
 وفاقك سكونيله بقال عقدت الحبل والعهد فانهق من الباب الثاني و ر بونك غليظ اوله اسنه غي عقد
 در لر بقال عقد الرب و غيره اذا غلط بونقدر برجه عقد بغلق معناسنه اولو رالا نغقاد هنزه نك كسري و نونك
 سكونيله بغلق العقد عينك فتيه وفاقك كسر بله قوي و غليظ اولن نسته و عقيد رنسته في مقرر قايي

عضد

عطر

عطود

عقد

معنائه من كل واحد بقال فلان عقيد الكرم وعقيد اللوم يعني احسانى واساءتى جهنى ثابت در الاعقاد همزه نك
 كسر بله بر نسنه في قوي قلق بقال اعقدته انا التعقيد بمعناه بقال عقدة تعقيد كسالى يتدى قطران مثالا وده
 ورب مثالا وده اعقدته حتى تعقد ديرل التعقيد فختبئله وقافك ضمي وتشدد بدله قوى قلى وتعقد قوم برره
 جمع اولوب بعلغه دخی ديرل بقال تعقد الرمل والخيوط وغيرها العقدة عينك ضمي وقافك سكونيله دوكم
 برى يعني شول ركه عقد انوك اوزينه اولور بقال جبرت بدله على عقدة اى على عثم يعني الده اولن صق اوزينه
 صرق صار لى وعثم صيق بره ديرل وعقده شول بره ديرل كه اغاچي جوق اوله يا خود خرمالى اولوب خرما
 انجلرى جوق اوله وفي المثل الف من غراب عقدة يعني كثير الاشجار اولان ركه غراب ندى الف زياده درو الف الفك
 مدله مالو فرك معنائه در زير اشجارى جوق اولان ركه غرابى او جز العقد عينك ضمي وقافك فختبئله عقده نك
 جمع در غضب معنائه استعمال اولنو ر بقال للرجل اذا سكن غضبه قد تحالت عقده وعقد كذلك شول
 قومه ديرل كبر به بخلش اوله مفردى العقدة عينك فختي وقافك كسر بله العقدة عينك كسر بله قلا ده كه سون
 باغنه ديرل الا عقد همزه نك فختي وعينك سكونيله والعقد عينك فختي وقافك كسر بله شول كسنة در كه دلى
 روان اولموب طوتقون سوبليه العقد فختبئله دل تونقون اولموب بقال عقد لسانه يعقد عقد او عقد قوم
 يغلر نيه دخی ديرل كه واحدى عقده در ابو عمرو واني اوزن المعقدة ميمك ضمي وقافك فختي وتشدد بدله شول
 انيلر دیرل كه برى بر نيه بخلش اوله تشدد بدله كثير المحجور المعقد كذلك ميمك ضمي وقافك فختي وتشدد بدله شول
 كلامه ديرل كه معناسى وانم اوليه الاعتقاد همزه نك كسرى وعينك سكونى وتانك كسر بله بر نسنه محكم اولموب
 بقال اعتقد الشئ اى استند وصلب واعتقاد بر نسنه يلقبه قرار و يرك بقال اعتقد كذا بقلبه المعقد وراى
 ثابت بقال لبس له معقود اى عقد راي المعاقدة ميمك ضمي وقافك فختبئله عهد لشمك التعاقد فختبئله وقافك
 ضميلة قول وقرار ايد شيمك بقال نعاقد القوم فيما بينهم وتعاقد كلابك برى بر به بخلنه سى كه اركمى ديشبسيه
 جمع اولدقه واقع اولور المعقد ميمك فختي وقافك كسر بله دوكم رى المعاقدة كذلك ميمك فختي وقافك كسر بله
 دوكم رلى وعمر لرك هومنى معقد الاراز ديد كرى قرب منزله دن كتابت در العقداء عينك فختي وقافك
 سكونى والفك مدله شول قيونه ديرل كه قوروى يا غلو كى اوله الا عقد همزه نك فختي وعينك سكونيله كاب
 معنائه در قوروى اكثر يا غلو كى اولد و غيچون عقد اسمى كلبه استنهار بولشدر العقدة عينك ضمي ونونك
 سكونى وقافك كذلك ضميلة اوزوم سلفمى العناقيد فختبئله وقافك كسر بله عنقودك جمعى اوزم سلقلمرى
 معنائه العنقاد عينك كسرى ونونك سكونيله كذلك سلقم معنائه ده لغت در العناقد قافك كسر بله شول
 ناقه در كه يوكلى المسمى مقرر اوله وعاقده ديد بلزير اقوروى بغلو كى قالور حامله اولدغن بلدر مكچون وعاقده
 قيونك حريجه واطرافنه دخی ديرل معقودة القرى ديرل شول ناقه يكارقه سى ركه اوله وقرى قافك فختي والفك
 قصر بله در العقد عينك فختي وقافك كسر بله شول دوهميه ديرل كه قوروى الخلق اوله عر بلرك عقد مردد كارى
 قوللرندن ما خود در و مريم اولينك ضمي و رانك تشدد بدله محكم معنائه العكدة فختبئله ديك ديبى اصل
 اللسان معنائه العكد عينك فختي وكافك سكونيله سمرمك بقال عكد الضب من الباب الرابع اذا سمن العكد
 عينك فختي وكافك كسر بله سمر اولن كرو عكده سمر دوهميه ديرل بقال ناقه عكدة اى سمينه العكاد عينك ضمي
 ولا ملك كسر بله قوروى سود العكاد عينك ولا ملك فختبئله بمعناه زياده اللام فيهما العكد عينك فختي ولا ملك
 سكونيله ركه معنائه بقال شئ علد اى صلد و بيون سكر نيه دخی علد ديرل العلندى فختبئله ونونك سكونى
 والفك قصر بله همزه نك نسنه ديرل العلاند عينك فختي ونونك كسر بله جمعى قالن نسنه معنائه العلندى

عقده

عقده

عكد

مكد

عينك

عينك ضميلة دخی روايت در الاعلنداه همزه نك كسرى وعينك سكونى ولا ملك كسرى والفك مدله غلظ
 وقوى اولموب بقال اعلندى الجمل واكندى اى غلظ واشند العلود عينك كسرى ولا ملك سكونيله وواوك فختي
 ودالك تشدد بدله يوك كبير معنائه قال ابو عبيدة كان مجاشع بن دارم علود العنق اى كبير العنق العاهدة
 عينك فختي ولا ملك سكونيله او غلاندك غدا سمن خوب ايمك بقال عاهدت الصبي اذا احسنت غداه العبود
 عينك فختي وميمك ضميلة اود ركى سنون خانه معنائه الامة همزه نك فختي وعينك سكونى وميمك كسر بله
 جمع قلى وعود الصبح صباح وقتنده افقك يياضى بقال سطع عود الصبح اذا طهر وعود البطن ارقه يست
 معنائه بقال جملة على عود بطنه اى على ظهره وعود القوم سيد هم العمد فختبئله جمع كثرى العمد فختبئله
 كذلك جمع و بواكسيا قراءت اولندى يارى تعالينك فى عمد مددة ديدكى قولى وعمد ريفه وردن غناك
 اولعه ووده او ركي مجروح اولغه ده ديرل على ماسيحي الحباء المعمد در كو جادر خبا خانك كسرى والفك مدله
 يوكند اولان جادر معمد ميم اولك ضمي وميم تانك فختي وتشدد بدله در العمد عينك كسر بله يوكسك بنال مذكر
 ومؤنث كلور العمد كذلك عينك كسر بله عمادك واحدى وفلان طوليل العمد ديرل فختي زيارت وارنلر منزلى
 معلوم اولسه العمد عينك فختي وميمك سكونيله قصد ايمك نقول عدت لثى اعد من الباب الثانى اذا قصدت
 لى تعمدت بقال فعلت ذلك عددا على عين وعمد عين اى مجد ويقين ورنسنه دى ديرل كه قالد رمغه دخی
 ديرل بقال عدت الشئ اى اقتبعماد بعمد عليه ومريض ركسنه دى زبون ايمكه دخی ديرل بقال عد المرض اى
 فدحه وانقله وبقال اعد من كذا اى اعجب منه ومنه قول ابى جهمل اعد من سيد قتله قومه وقول العرب اعد من
 كيل محق اى هل زاد عليه شئ التعمد فختبئله وميمك ضمي وتشدد بدله خطانك مقابلى الاعداد همزه نك كسر بله
 بر نسنه دى ديرل كه قالد رى الانعام كذلك همزه نك كسرى ونونك سكونيله ديرل كه التيق بقال اعد تانعا المعبود
 بهم اولك فختي وتانك ضميلة شول كسنة در كه انى عشق زبون ايمش اوله العمد عينك فختي وميمك كسر بله كذلك
 و مشقندن زبون اولان كسنة عمد القوم بر قومك اولوسى سيد القوم معنائه العمد عينك ضمي وميمك
 اركونيله شول نسنه در كه اعاخذ اولنه الاعداد همزه نك كسرى بله سو بكمك انكام معنائه بقال اعندت على الشئ
 اى انكيت واعتماد ضعيفه دخی ديرل بقال اعندت عليه فى كذا اى انكيت عليه العمد فختبئله ريفه وردن غناك
 اولموب بر مرتبه ده كه طيراغى الهوب صقلسه مجمع اوله بقال عد لثى يعمد من الباب الرابع اذ اباله المطر و عد
 دوه نك اور كى بملدن بخله كد دخی ديرل حالا كطسره سى صحيح كورينور العمد عينك فختي وميمك كسر بله غناك
 اوان بر اور كى بخلن دوه بقال بعير عداى منفذ السنام وانفضاخ قابله وضاد معجه ايله بخله وسنام سينك
 فختيله دوه اور كى بخلن ديرل العمد فختبئله و رانك فختي وتشدد بدله اوزون طوليل معنائه بقال فرس عمد
 وطريق عمد وشا و عمد وشا وشين معجه وسكون همزه ايله بر نسنه نك غايته ديرل العنود فختبئله عدول
 و رجوع معنائه بقال عند عن الطريق بعد عنود من الباب الاول اذا عدل وعنود حتى يبلور كن خلافت
 بشمك بقال عند بعد عنود من الباب الثانى اذا خالف ورد الحق وهو يعرفه العنود عينك فختي ونونك ضميلة
 عدول ابدن كسنة وعنود شول ناقه يديرل كه ركنار ده اوليه العند فختبئله عنودك جمعى وعينك جمعى حقه
 اخافت ابدن كسنة معنائه مثل رغيغ ورغف ورغيف راء مهمله وغين معجه ايله بر توع اتمك درو عنود
 عرك قانى ديكما ملك بقال عند العرق اذا سال ولم رقا العائد قانى ديكمين لمر وعائد صاغلو صولود و رتمك
 معنائه ده كلور عند كى نونك كسر بله على ماسيحي ويولدن طسره كيدن دوه وشول كسنة كه حقي بله ركن
 خلافت ايشليه العند عينك ضمي ونونك فختي وتشدد بدله عائدك جمعى حقه فخلفت ابدنلر معنائه الاعداد

علند

علود

علند

عد

عمره

عند

همزه نك كسر به بری بری اردنجه قوسحق بقال عند فی قیئه ای تبع بعضه بعضا العند فختینله جانب بقال عشی
 وسطا العند العند عینک فخی ونونک کسر به حق خلافن استلین کسنه العاندان نون و لک کسر به ایکی
 دن نك ادبدر المعانده میمک ضمی ونونک فخیله والعند عینک کسر به حقه غالف ایتمک و مطلقا معا رضه
 ایتمکه دخی دیرلر بقال عانده معانده وعند العند عینک فخی ونونک کسری ابله صاعلو و صولودور نك بقال
 طعن عند اذ کان یمنه و یسره عند عینک کسری ونونک سکونیه برنسنه نك حضور ینه دیرلر بقال فیها
 نك لغات عند و عند و عند عینک کسری فخی وضیهله و جمله سنه نونک سکونیه و عند طرف مکان و طرف
 زمان ایچون کاور بقال عند الحائط و عند اللیل الا که بر طرف غیر ممکن در مبتدا و لمسی جائز کدر مثلا عندک
 و اسع دیک جائز کدر و حرف جان دن عندیه همین کله من داخل اولور لدن داخل اولور دخی کی قال الله تعالی
 رحمة من عندنا و قال من لدنا و لا بقال مضیت الی عندک و لا الی لدنک و کاه اولور که عند ابله اغرا اولور و تقول
 عندک زید ای خذه العند عینک ضمیمه ونونک سکونی و دال اولک فخیله خلومعنا سنه در بقال مالی منه
 عندک المعند د میمک ضمی و عینک سکونی و لا مک فخی ونونک سکونی و دال اولک فخیله کذا ک خلومعنا سنه در
 بقال مالی منه معند د ای بد و کاه اولور که سبیل معنا سنه ده کاور بقال ما و جدت الی کذا معند د ای سبیل
العود و العودة عینک فخی و و اوک سکونیه رجوع معنا سنه بقال عاد الیه یعود عوده و عود الدار جمع و فی المثل
العود اجد و بقال عادله بعد ما کان ای عرض عنه و عود بشل و دوه یید دخی دیرلر شوبله که باز لدن و تخلفدن یا شی
 زیاده اوله و باز لباء مو حله و زاه معجه ابله سکر یا سنده اولان دوه و مخلف میمک ضمی و لا مک کسر به و خاء
 معجه نك مایندن سکونیه طقوز یا سنده اولن دوه که اونه بسمش اوله العودة عینک کسری و و اوک فخیله
 عودک جمعی یا شل و دوه معنا سنه و فی المثل ان حرجر العود فزده و قرایعی یا شل و دوه چاغرد قحه یو که ز
 زیاده ابله العودة عینک فخی و و اوک سکونیه یا شل و ناقه و بقال زاحم یعود اودع یعنی محار بده بیرلر که
 استعانت ابله زید ایرلر که ندیری بکترلر حضور ندن خیر لود و عود اسکی یوله واسکی اولور و عود
 طریق قدیم و سود قدیم معنا سنه المعاد میمک فخیله کیر و و اراجق بر مصیر و مرجع معنا سنه و آخرت مد
 خلق در خلا بقل و اراجق بری اولد غیچون العیاد عینک کسر به خسنه خاطرن صو رمق بقال عدت المریض
 اعوده عیاده العاده تون العاد و العادات جمع الاعیاد همزه نك کسر به و التعود فختینله و و اوک ضمی
 و تشدد ببله عادت نقول عاد و اعتاده و تعود ای صار عادله التعود بد علی و زن التکرر عادت ایتمک بقال
 عود کلبه الصيد فتعود و تعود بد یا شل و اولغه دخی دیرلر بقال عود البعیر تعو بد الاستعادة همزه نك و فاک
 کسر به برنسنه یی نکر ارایتمکی طلب ایتمک الاعاده همزه نك کسر به کیر و ایشلک بقال استمدت الشی فاعاده
 سأل ان یفعله انیا المعید میمک ضمی و عینک کسر به طاق کتور یی کسنه بقال فلان معید لهذا الامر ای
 مطبق له و معید شول از که دیرلر که نجه کره دیشی دوه سور یسنه و ارمش اوله المعاودة میمک ضمی و و اوک فخیله
 برنسنه یی نکر ایشلکه دیرلر بقال الشجاع معاود لانه لایل المراس یعنی دور شه دن ملاک چکر و بقال عاوده
 الحی قین اسنه تکرار طوسه و بقال ایضا معاوده بالمسأله اذا سأل مره بعد اخری التعاوده کس کند ی قومنه
 عودت ایتمک بقال تعاود القوم فی الحرب و غیرها اذا عاود کل فریق الی صاحه العودة عینک ضمیمه شول طعما در که
 و کره سید کدن صکره کیر و کتور له عواد عینک فخی و دالک کسرا و زید ناسیه امر معنا سنه در عدکی مثل زال
 یعنی ازل و تراک یعنی اترک العواد عینک فخیله شول نسنه در که کول دبلد و کی اوله بقال عد فان لک عندنا عودا
 جسنای ما تحب العائده همزه نك کسر به فائدت منفعت معنا سنه بقال هذا الشی اعود علیک من کذا ای انفع

عند

عند

عود

وعائده مرحت و شفقت معنا سنه ده کار بقال فلان ذ و صفی و عابده ای ذ و عفرو و مر حه العود عینک فخیله
 الحاج خشب معنا سنه العید ان عینک کسر به و الا عواد همزه نك فخیله و عینک سکونیه عودک جمعلر بدر
 اما فلان معنا سنه و عود چالنان ساز التمه دخی دیرلر و ز محشری مقدمه سنه عودی بر بطله تعبیرا یتشد رقیون
 معنا سنه و عود شول اغاچه دخی دیرلر که طویلر دند رانو که بخور ایدرلر عادر قبیله نك اسمی در کذا لک هودک
 علیه السلام قومی در العادی یا نك تشدد ببله قدیم اولان نسنه کویا که عاد قومنه منسوبدر و عاد کاه اولور
 خلق معنا سنه ده کاور بقال مادر ای عاد غیر مصر و ف ای ای خلق هو العید عینک کسر به شول نسنه در
 که سکا معناد اوله اگر غصه در و اگر غیر بدر و عید بیرامه دخی دیرلر الاعیاد همزه نك فخیله عیدک جمعی در یا ببله
 جمع اولور دخی حالا که اصلی و او ی در مفر دنده یا لازم اولور غیچون بعضیلر ایتدی عواد اوزن جمع اولور دخی خشتک
 جمعه ملتبس او لما سون دیو التعمید عیده حاضر اولور بقال عید و ای شهد و العید عاد یا دالک کسری
 و الفک مد ببله فاعلا و زنی اوزن بر جاک اسمی در اگر عاد یا نك تقدیری فاعلا و زنی اوزن اولان خرما اغچلری
 باب معتله ذکر اولور ان شاء الله تعالی العید ان عینک فخیله و یا نك سکونیه اوزن اولان خرما اغچلری
 العید انه کذا لک عینک فخیله عید انک واحدی اوزن خرما اغچلر معنا سنه و بود کراولنان نون زاید اولور دخی
 تقدیر جه در و اگر نون اصلی اولوب فعلان فعلان و زنی اوزن اولور سه محلی باب النون اولور العهد امان
 معنا سنه و یمن معنا سنه و یمن معنا سنه و ذمت معنا سنه و وصیت معنا سنه و کوز نك معنا سنه بقال
 عهدت الیه ای اوصیته و منه اسثق العهد الذی نکتب للولایه یعنی بوندن مشفق در بکلر ایچون یا ز بلن عهد نامه
 ده و نقول علی عهد الله لا فعلن کذا و عهد شول منزله دیرلر که قوم هر جانبه کسنه کیر و انده کله ل و عهد ملافاة
 معنا سنه دخی کاور بقال عهدی بر قریب و عهده بکان کذا ای لقیته و عهد مودت معنا سنه ده کاور بقال
 ان کرم العهد من الایمان ای رعاية المودة و عهد شول بغمون دیرلر که بر یغور رک اردنجه اوله العهاد عینک کسر به
 و العهد ضمتینله عهدک جمعی یغورلر معنا سنه بقال عهدت الارض اذا مطرت المعهودة میمک فخیله و عینک
 سکونیه و هانک ضمیمه یغور یغوش بر المعهد و المعهود میمک فختلر ببله شول منزله دیرلر که مراجعت اکا اوله
 و شول یره دخی دیرلر که انده برنسنه یی عهد ایتمش اوله سن العهد عینک ضمی و هانک سکونیه برنسنه هنوز وقوع
 بولما غه دیرلر بقال فی الامر عهده ای لم یحکم بعد و ضعف معنا سنه دخی کاور بقال فی عقله عهده ای ضعف
 و د و غامک معنا سنه ده کاور بقال لا عهده ای لا رجعت نقول ایبعک المکی لا عهده ای فتمس و تنفات فلا ترجع
 الی تلس سر عتله یوریکه و نفلت برنسنه دن خلاص بولوب کتمکه دیرلر پس بلار جوع مع ایتمک معنا سنه
 اولور و عهد شری کاغذینه دخی دیرلر و کفالت معنا سنه ده کاور بقال عهده علی فلان ای ماد رک فییه من درک
 فاصلاحه علیه التعهد فختینله و هانک ضمی و تشدد ببله برنسنه یی صقنغه دیرلر و عهدی بر خصوصه
 سکامکه دیرلر بقال تعهدت فلانا و تعهدت نسعی و ضیعه ضاد معجه نك فخی و یا نك سکونیه تار له معنا سنه در
 و تعهدت بوملور رده افصح در تعاهدت دن ز راتعا هد پندن مشرک اولور و تعهد مرضله اعتیاد بولغه دخی
 دیرلر بقال فلان یتعهد صرغ ای یجود فییه العهد ان عینک کسری و هانک سکونیه عهد معنا سنه در المعاهد
 میمک ضمی و هانک کسر به خراج کذا اولان کسنه دخی معنا سنه و هر کسنه که سنو که عهد اید ببله العهد
 عینک فخی و هانک کسر به عهد ایدن کسنه العهد عینک فخی و هانک کسر به شول کویا که قدیمی اوله
 بقال قریه عهده ای قدیمه اتی علیها عهد طوبی العهد عینک فخی و هانک کسر به شول کسنه یی دیرلر که جمیع
 اموری و لایست غیظنه عهده سنه اله فصل العین الغد غینک ضمی و دالک فخیله زید کاری یور میجه

عند

نسبه کات انجند اولور الغده غینک ضمی و دالک تشدید به و الغده غینک ضمی و دال اولینک فحیه غددک
 واحدی و غده دوه طاعونه دخی دیرلر الاغداد همزه نك كسر به دوه طاعون جقرمق بقال اغد البعیر
 و غضبناك اولوق معناسنه ده کلور بقال اغد فلان ای غضب و قومك دوه سنه طاعون دوشمکه دخی دیرلر بقال
 اغد القوم اذا صابت ابلهم الغده المغدیمك ضمی و غینك كسر به طاعون جقرن دوه اسمی اییدی مغد غضبناك
 اولن کسینه به دخی دیرلر بقال رجل مغدای کثیر الغضب الفرد فحیه صوت و تغنیه نغمه لایتمك بقال غرد
 الطائر من الباب الرابع الفرد غینك فحی و رانك كسر به نغمه قلن طائر التفرید والتغرد علی وزن التکریم
 والتکریم بمعناه الفرد غینك كسری و رانك سکونیه برجنس منتر در الفرد غینك كسری و رانك فحیه غردك
 بجی منترلر معناسنه مثل قرد و قردة كسانی اییدی غرده نك مفردی غرد در غینك كسر به
 فرایندی غرده نك مفردن بن غرد ایستدم جب و جبأه كبی و جب حیمك فحی و بانك سکونیه قرمری
 منتره دیرلر الفرد والغرد علی وزن الثرة والنور والغرد والغرد علی وزن التبنه والتبن کاهلغه فیها الفرد غینك
 كسر به ذکرا و لثانلرک جی در کلبك جی کلاب و زبک جی زیاب کلدی كبی المفرد میك فحی
 و غینك سکونیه كذلک منتر معناسنه در المعارب مفردك جی منترلر معناسنه الا غردا عالی و غالب
 اولوق بقال اغرد و علیه اغردا ای علوه بالستم والضرب والقهر مثل اغلنتوا و اغلنتا غین و عجمه ابله غلبه
 معناسنه در المفردی میك ضمی و غینك سکونی و رانك فحی و دالک كسر به عالی و غالب اولان کسینه الفرد
 علی وزن جعفر بر شجرک اسمی در بقیع الفرد بر مقبره نك اسیدر مدینه منون ده الغد غینك كسری و میك
 سکونیه قلیح قینی غلاف السیف معناسنه و قلیح قینه قویق بقال غدت السیف اغده و اغده غدا من الباب
 الاول والثانی اذا جعلته فی غده الاغداد همزه نك كسر به کذلک قلیح قینه قویق بقال اغده اذا جعلته فی غده
 المفرد میك ضمی و غینك سکونیه و میم ثانیه نك فحیه قننه قون قلیح المفرد میك فحی و غینك سکونیه کذلک
 قننه قون قلیح ابو عبیده اییدی مغمد و مغمد بونلر ایکی دخی لغت فصیحه در اتعبد فحیه و میك ضمی
 و تشدید به یا رفق بقال تعبد الله بغفرانه ای غره بها و ستر اتمك معناسنه ده کلور بقال تعبد فلانا اذا
 سترت علیه ما کان منه یعنی اندن صادر اولان نسندی ستر اتمك غامد میك كسر به چندن بر قبیله نك اد بدر
 الاغداد همزه نك كسری و غینك سکونیه داخل اولوق بقال اغمد فلان الیل ای دخل فیه کانه صار فی الغمدله
 کما بقال ادرع الیل و ادرع دال مهمله نك تشدید به و راء مهمله و عین مهمله ابله لباس کیمك غدا غینك ضمی
 و میك سکونیه ایینه بر کوشك اد بدر الغد غینك و یانك فحی ابله نازه و اولوق نغمه معناسنه الغد غینك
 فحی و یانك سکونی و الفک مد به بسی اولن عورت که نازه و اوله الغاده بمعناها بقال امرأه عید و غاده الاعید
 همزه نك فحی و غینك سکونیه شول کسینه در که او بخوی و واروب او بخوده بونی اکشر اوله فصلی الغاء الفواد
 قلب کوکل معناسنه الا فیده فوادك جی کوکلر معناسنه الفاء فانك فحی و همزه نك سکونیه بر کسینه نك
 کوکلنه طوقتی بقال فاده من الباب الثالث اذا اصبت فواده و فادق بریان ایتمکه ده دیرلر بقال فادت اللحم من
 الباب الثالث و اتمك یا بغمه دخی دیرلر نقول فادت الخبز اذا اتمك بشور مکچون کول و تشدید بر اتمکه دخی
 دیرلر الا فواده همزه نك فحی و فانك سکونی و همزه ثانیه نك ضمی و مد به افغوله و زنی و وزن اتمك بشور مکچون
 رتبها لثانلر المفا د میك كسری و فانك سکونیه شور فاشدر جویخ المفا د میك فحی و همزه نك كسری به جی شور
 قار شدر جویخ اغچلر معناسنه و مفا د کباب دمور ننه دخی دیرلر و مفا ده دخی بو معنیه در کذلک میك
 كسر به المفرد میك فحی و فانك سکونیه کوکلنه کیلن کسینه و کوکلنه مرض عارض اولنه دخی مفرد دیرلر

فرد

غرد

غرد

غرد

غید

فاد

و مفرد و دو کسری یعنی دل معناسنه کلور کسائی و رانك الغد فانك فحی و همزه نك كسر به کذلک بی دل
 معناسنه بقال رجل مفرد و فیدای لافوادله و فیدر یان و لشراته دخی دیرلر بقال لم فتدای مشوی الافتاد
 همزه نك كسری و فانك سکونیه اتی بشور بر یان اتمك الغد بصوته دیرلر اسمی روائتده بقال فدل رجل
 یفد فدیما من الباب الثاني الغد فانك فحی و دالک تشدید به حکم اواز لو کسینه بقال رجل فداد ای شدد
 الصوت و فی الحدیث ان الحفاء والقسوة فی الغد بن بتشدید الدال و فداد بن دن مراد شول کسینه در که کیملر نه
 و طوار لرنه صوت شدد به چاغرله و جفادن مراد ظلم و قسوة دن مراد کوکل قار مقدر الغد بن فانك
 فحی و دال الینك تخفیف و ثانیه نك كسر به شول او کوکل در که اسکنی انلر له که ل الغد فانك فحی و دالک
 تشدید به فداد ینك مفردی انکچون اولن او کوکل معناسنه الغد فانك فحی و دالک سکونیه جعفر و زنی
 اوزن دوزره دیرلر ارض مستوی معناسنه الفرد فانك فحی و رانك سکونیه نك و تر معناسنه الافراد همزه نك
 فحیه جی الفردی فانك ضمی و الفک قصر به کذلک جی خلاف قیاس اوزن کو یا که بوق دانك جمیدر
 الفرد فانك فحی و رانك سکونیه و الفار در انك كسر به و الفرد کذلک فانك فحی و رانك كسر به و الفرد فحیه
 و الفرد فانك فحی و رانك كسری و مد به بونلر جمله یا لکر معناسنه در منفردکی بقال ذو زفر و فردا لآخره
 و فار شول هو به دیرلر که سور بدن ایلش اوله و فرد شول انجویه دیرلر که ابلیمکه در لکندن برینه غیری نسبه
 دیرلش اوله بعضیلر اییدی فراید الدراجونك غایت ایرلر نینه دیرلر الفارده شول سدن اغاجیدر که سائر سدن
 اغاچلر ندن بر اوله و سدن باغاجی شول اغاچدر که یشینه کونا دیرلر افراد الجوم شول براق بلندلر در که افق سجاد
 کور نیورلر فردای فانك ضمی و الفک قصر به بلا تنوین و فردای شونیه بر دیک اولور واحد واحد معناسنه
 الافراد همزه نك كسر به بر نسبه بی ایرمق نقول افردتای عزله و ارسال ایتمکه دخی دیرلر بقال افردت الیه
 رسولا و افراد بر رطو غرمغه دخی دیرلر بقال افردت لانی وضعت واحدا واحدا المفرد میك فحیه و رانك كسر به
 بر طوغرن عورت موحد معناسنه و ناقیه مفرد و موحد دیرلر ز بر طوغرن زیاده طوغرن الانفراد
 همزه نك كسر به یا لکر اولوق بقال فرد و انفر دبعی فرد بن فانك فحی و رانك سکونیه ایکی کسینه بر بده یا لکر
 اولوق بقال لقیمت زید افردین اذالم یکن معکما احد التفرد فحیه و رانك ضمی و تشدید به و الاستفراد
 همزه نك كسری و سبنك سکونیه کذلک یا لکر اولوق بقال نفردت بکذا و استفردت به اذا نفردت به الفرد
 فانك و رانك كسری و نونك سکونیه قیجک یه زنده اولن جوهری و الا جهسی الافرنده همزه نك كسری و فانك
 سکونیه بمعناه الفرنداد فانك و رانك كسر به بر یک ای حر بعضیلر بر قومك ادا در دیدی رمله معناسنه
 الفرصاد فانك كسری و رانك سکونیه شول توت در که قرمری اوله الفرقد فانك فحی و رانك سکونیه جعفر
 وزنی اوزن کوزیا و رسبه دیرلر الفرقدان کذلک فانك فحی و رانك سکونیه شول ایکی بلندلر در که قطب
 فلکه قریلر در الفرهد فانك ضمی و رانك سکونی و هانك خمیه قالی و فرموده اولان کسینه الفرهود کذلک
 فانك ضیه جرموق و زنی اوزن محمد طایفه سندن بر جماعت در و محمد از قبیله سندن بر بلوک در که انلره
 فراهید دیرلر فحیه و هانك كسر به خلیل بن احمد العروسی انلر دن در بقال رجل فراهیدی الفرهودی
 بودخی ذکر اولن طایفیه نسبت قتنه استعمال اولور یونس روائتده الفساد فانك فحیه بر نسبه از موق
 بقال فسد الشیء یفسد فسادا من الباب الاول و باب خامسدن دخی کاو ر بقال فسد فسادا الفساد سبنك
 كسر به از وب بر مر اولان نسبه الفسندی فانك فحی و سبنك سکونی و الفک قصر به فاسدك جی بقال قوم
 فسادی کا بقال سافط و سقطی الفسبد فاسد معناسنه دو بقال فسد فهو فسبد اذا جاء من الباب الخامس

فد

فد

فرد

فرد

فرقد

فرهد

ولا تقل انفسك الا فسادا همزة نك كسر به فاسد قلبي يقال افسدت ثا الاستفساد همزة نك كسر به وسبيله
سكونيه برضه نك فاسدا ولما سئل طلب ايمك استصلا حك مقابلي در المفردة ميمك وسبيلك فتي وفانك
سكونيه برضه نك فسادن د بلك مصلحتك خلا في در الفصد فانك فتي وصادك سكونيه فان المق وطمر
كسبك قطع عرق معنائه يقال فصدت فصدت من الباب الثاني الافتصاد همزة نك وتانك كسر به كذلك فان المق
يقال فصدت وافتصدت الافتصاد همزة نك كسري ونونك سكونيه والتفصد ففتحته نك وصادك ضمي
وتشدد به نك الحق سبلان معنائه يقال انفسد الشيء ونفسد اذا سال الفصيد فانك فتي وصادك كسر به
شول فان در كه بر طمر دن قان الدقل نك بر بفرسق اچنده حفظ ابدوب قتل زمانك نك بشورب همزة
بند ووزر دي وفي المثل لم محرم من فصد له يعني محروم قالمز شول كسبه كه انوك دوه سي فصد اولنه وكاه اولر
كه فصد نك صادى اسكان اولنو تخفيفايس زايه قلب اولنوب فرد له ديرلر ه رصاد كه الدن اول واقع اوله اكر
مقر ك اولوزنه اكارا ايمه سي اشمام اولنوب جاز اولوز واكر اسكان اولنور سه زاي محضه قلب اولنوب جاز اولر
ويعضل من فصد له استعمال ايتد بلر قافله من اعطى له شئ قليل معنائه قصد دن ما عود اولغله ولكن كلام
غير نك استعمال شايه قافله در الفقد فانك فتي قافك سكونيه برضه نك ياوي قلوب ارامق يقال فقدت الشئ
افقدت فقدت اول فقدت فانك كسري وفانك سكونيه والفقدان فانك فتيه كذا ياوي قلوب ارامق يقال فقدت
فقدت اوقد االا افتقاد همزة نك كسري وفانك سكونيه والتفقد ففتحته نك وقافك ضمي وتشدد به نك كذا ياوي
قلوب ارامق يقال افتقدت الشئ ونفقدت اذا طلبته عند غيبته الفاقد شول عور نك ولد في ياخود زه جني
ياوي قلمش اوله ويقال طيبة قافله اذا فقدت ولدها الفند ففتحته نك كذب الافناد بعنه و بيرك كن عقل ضعيف
اولغه دخی ديرلر يقال افند افناد اى كذب الفند فانك فتي ونونك سكونيه راى ضعيف اولمز ياده
بيرك كن وافند لرجل اى اهتر واهتاو كسري اولوب ضعيف اولغه ديرلر المفند راى ضعيف اولر اركشى ولا يقال
عور ز مفند ز را يكتل كن عورت را يه قادر دكادر التفند بانك وفانك سكونيه نكرم وزن ووزن بر كسبه في
ملا مت ايمك مضعف را به صفتك الفند فانك كسري ونونك سكونيه طاعدن بر يان ديرلر كه اوزاد بسنه اوله
الفند الزمانى فانك كسري ونونك سكونى وزاء معجبه نك دخی كسر به بر شاعر ك اسيد رك زمان قبيله سندن در
وزمان اول قبيله نك باباسى اسيد الفند اوه فانك كسر به ونونك سكونيه شول كسره ديرلر كه كسكن اوله
يقال قدوم فند اوه اى حادة الفود فانك فتي وواوك سكونيه باشك ابيك جانبي يقال بدى الشيب بغودين
السكيت ايتدى قن بر كسبه نك ابيك بلوك صاچي اولسه فلان كسبه نك فود دلى وارد ديرلر وفود دن يوكا
ابي د نكته دخی ديرلر وقران معنائه يقال بين الفودين اى قعد بين العدلين وفود هلاكه دخی ديرلر يقال فاد يفود
فود اوفاد يفيد من الباب الاول والثاني اى مات الفهد فانك فتي وهانك سكونيه يارس ديد كاري رنجي
جانور الفهود ففتحته نك جني الفهد ففتحته نك يارسه بكرمك يقال فهد الرجل من البلب الرابع اذا شبه الفهد في
كثرة نوم وجمده يعني جوق او نومك وحق كرهه دخی وفي الحديث ان دخل فهد وان خرج اسد الفهد تان فانك
فتي وهانك سكونيه ابيك يان يومى ات در كه انك كوكسبه اولو والفود ه فانك فتي وواوك سكونيه جعفر
وزني اوزن اولو وبلوغه قرب اولن اوغلن الفود ه موزني بلوغه قرب اولوب اولو اولان قيز الفيد فانك فتي
ويانك تشدد به نك والفيادة ككذلك فتح وتشدد به نك صالتي يورين كسبه التفتيد ففتحته نك ويانك ضمي
وتشدد به نك صالتي يوريك بختر كي وزنا ومعنى وفيا دبايقوشك اركنه دخی ديرلر صدى ديد كاري ابي الفائدة
لا بدن ومال دن كسب ايتدى كك نسبه نقول منه فاد له فائدة الافادة همزة نك كسر به غير برضه نك

تقول افدت المال اذا اعطيته غيرك وافاده استفادة معنائه ده كاور يقال افدت اى استفدت يعني قبض ايتدم
الاستفادة همزة نك وتانك كسر به فائده طلب ايمك وقبض ايمك القيد فانك فتي ويانك سكونيه
صالتي يوريك يقال فاد يفيد اى بختر ومال ثابت اولمق يقال فاد المال لفلان يفيد اى ثبت له برضه نك في
ايصلحاق معنائه ده كاور يقال فاده يفيد اذا دافه يعني ثنك ايتسه ودوف دال مهمله ايله و فائله
غناك ايمكه ديرلر وفيد شول قبله ديرلر كه انك طوطا غي اوزن بتر وفيد مكه مشرفه يولنه برمنزلك
ادبر فصل القاف القند ففتحته نك دوه بالانك اغاچي الاقتاد همزة نك فتيه والقنود ففتحته نك
جمي بالان اغاچلري معنائه القند قافك ففتحته نك شول اغاچدر كه انوك ديكنلري وارد روفي المثل ومن
دونه خرط القند وخرط خاء معجه وطاء مهمله ايله يونغه ديرلر وبومثل نهايت مرتبه ده وودر بوندن
اوتسي مشكلدر ديك محله استعمال اولنور وبود كراولنه قتاد اعظم ديرلر اماقتاد اصغر شول ديكنلو
اغچدر كه انوك ميوه سي نفاخه در عشر اغاچي ميوه سي كي ونفاخه نونك ضمي وفانك تشدد به نك صو يوزن
اولان قبار جغه ديرلر وهر نسبه كه اكاشيه اوله اكا دخی نفاخه ديرلر القندة قافك فتي وتانك كسر به القنادي
فتحته نك والف مقصون ايله شول دوه در كه قتاديه دن قارنلري اغر يش اوله ته كرمته ورمق ديرلر
ورمنه ر م ديد كاري اوقى اولنوب قارنلري اغر ين دوه يديرلر قنادة قافك ضمي به رعبه نك ادبر القند قافك
فتحته نك جعفر وزني اوزن والقند قافك ضمي ووانك كسر به والمقترد ميمك ضمي وقافك سكوني ووانك كسر به
قيوني وقوز سي جوق كسبه يقال رجل قنر دوقنار دوقنار اذا كان كثير الغنم والسخال ابو عبيد دن بو به روايت
اولن در القند ففتحته نك بانادن برضه نك در خبان شبيه در كه خيار يادرنك ديرلر القندة ففتحته نك وحاء مهمله ايله
دوه اور كجك ديب القناد قافك كسر به قنك جمعي اور كج ديلري معنائه نك ايله غار كي المقناد ميمك
كسري وقافك سكونيه شول دوه يديرلر كه اور كج قان اوله الاتحاد همزة نك كسر به ايله ناكه نك اور كج يوك اولمق
يقال القند الناقه القندة قافك فتي وحانك سكونيه اور كج قوي اولن ناكه وبواصلنك تحده ابدى حانك
كسر به تسكين اولندي مثل عشرة وعشرة القند وقافك وميمك فتي وحاء مهمله نك سكوني ودالك ضمي
ميم ياده النغله باشك اردنه ديرلر القناد قافك فتي وحانك كسر به قنك جمعي قفال معنائه القند
قافك فتي ودالك تشدد به نك برضه نك في طول ايامق تقول قد دت السير وغيره اقدم من الباب الاول وقد
مسافر قطع مسافه ايمكه دخی ديرلر يقال قد المسافر المسافه اذا قطعها وقد كج اغلاخي در بسنه دخی ديرلر الا قد
همزة نك فتي وقافك ضمي جمع قلبي در بلر معنائه وقدك دخی جمعي قافك كسر به قايشلمر معنائه
القند قافك كسر به جمع كثر تي ابن السكيت دن بوبلر وابتا ونشدر وفي المثل ما جعل قدك الى ادبك
يعني ازايشي جوق ايمكه باعثه در وقد برضه نك بوينه دخی اطلاق اولنو ر قامت معنائه واندا زه يه
دخی قد ديرلر يقال قد فلان قد السيف اى جعل حسن التقطيع ونقطيع قافله وطاء مهمله ايله انداز يه
ديرلر الانقاد همزة نك كسر به ونونك سكونيه يارلق القند قافك كسر به شول قايشه ديرلر كه خام
در بدن كسيلور القندة كذلك قافك كسر به قايشلمر يارسى سوقده طريقتة وخلا يقدر بر بلوكه ديرلر كه
هر برينك هواسي اخر ك هواسنه مخالف اوله قال الله تعالى كنا طرايق قد داوقدر بدن ولان قايه دخی ديرلر يقال
ماله قد ولا تحف وتحف اغچدن ولن قايه ديرلر القند قافك فتي ودالك كسر به قور بدن لتي ديرلر واسكي زه دخی
ديرلر القند ففتحته نك ودالك ضمي وتشدد به نك طاعلق يفرق معنائه يقال تقدر القوم اذا نفرقوا الاقتاد
همزة نك كسري وقافك سكونيه نديرا ايمك يقال اقتد فلان الامور اذا دبرها وميزها قد قافك ضمي
ودالك ففتحته نك تصغر وزني اوزن برصورك ادبر حجازده القند قافك ضمي به برضه نك بطنه عارض

فيد

قند

قند

قند

قند

قصد

قد

فصد

فقد

فقد

فود

فهد

فيد

اولوالمقداد ميمك كسري به و قافك سكويه له صحابه دن بر كسنه نك ادبدر المقد ميمك و قافك فخي له دون
 بر مكان مستوي معناسنه قد قافك فخي و دالك سكويه له حرفدر فعلدن غير به داخل اولو و قد لما بفعل قولنك
 جوابي در و خليل ابدی قد جواب منتظر اولان كسنه نك كلامه ايراد اولو و مثلاً بر كسنه جواب منتظر
 اولسه قدمات فلان ديرل و اگر منتظر اولادن خبر و بر سر قدمات ديرل بلكه مات فلان ديرل و كاه اولور كه
 قدر به معناسنه دخی استه عمل اولو و اگر سن قد كله سن اسم قلسك مشدد قلوب كتبت قد احسنه
 ديرسن كذ لك كي و هو و لو بونلر بر طر بقاله اسم قلنسه اخر لری مشدد قلنور زيرابو كله اردن نقص اولنان
 حرف نه ايد و كنه دليل يو قدر پس اخر لری كندی جنسندن حرف زياد اولنوب ادغام اولو و الاخری
 الف اولان دكل زير اخری الف اولانك اخر نه همزه زياده قلور سن زير اخری جنسندن الف كه زياده
 اولنه ابكي الف جمع اولماغن الف ثانیه حركت وير ملك لازم كلكه الف همزه به منقلب اولو و مثلاً لاله
 يا خود ما به بر كسنه نسيمه اولنسه لاه و ما ديرل و قد كديد كری حسبك مناسنه اسم در تقول قدی و قدنی
 بالنون على غير قياس زير ابو مقوله نونك زياده اولنسى افعاله مخصوص در ضربى كى و شتمى كى القراد
 قافك خميله كنه بد كرى نسنه كه دوه ده و سائر طوارده اولور و كاه اولور كه قراد صدر له مهنك باشى مراد
 اولو و حمله الشدى معناسنه القردان قافك كسري به قرا دك جمع كنه معناسنه التقر يد على وزن التكرم
 كنه ملك بقال قرد بعيرك يعنى دوه كك كنه لرن كيدروب باك ايله و تقر يد الد مغه دخی ديرل و بونك اصلى بود كه
 بر كسنه بر يا و دوه فى طو و قد دبلسه ابتدا انى كنه ملك شككنده اولور و ام القردان ات يا غنده شول يك ادبدر كه
 انك طيو غنده بتن قالله طر ناغى مابننه در القرد فختنه به بوكه رامزى و بيا غينك عبث اولن رى القردة
 كذ لك فختنه به رمز اولن بوكدن بر پان وفى المثل عكرت على الغزل باخرة فلم ندع بعد قردة يعنى احق عورت
 اخر ايشه بشلدى بوك قومادى اكر دى و عكرت عطفت معناسنه در و نجد بوكسك يره ديرل و بوكه رمز اولن
 بقال قرد الصوف بقرد قردامن الباب الرابع و درى يه كوه و دوشوب فاسد اولمغه ده ديرل بقال قرد الادبى اذ احلم
 و بر كسنه عاجز اولمغن ساكت اولمغه ده ديرل الاقرا ده همزه نك كسري به كذ لك عجزدن ساكت اولمق القرد قافك
 فخي و رانك كسري به كوك اطرافنده پان پان اولوب برى رى اوزينه مترتب اولن بلوت بقال صاحب قردى منقطع
 فى اقطار السماء القرد قافك فخي و رانك سكويه له ياغى بلومه جمع ايمك بقال قردت السمن فى السماء اقرده قردامن
 الباب الثانى اذ اجمعه القرد قافك كسري و رانك سكويه له ميمون ديدكارى جانور القرد و ختمنه قردك جمع
 ميمونلر معناسنه القردة قافك كسري و رانك فخي له كذ لك جمع در ميمونلر معناسنه مثل فيل و فيله وفى المثل
 انه ازنى من قرد ابو عبيد ايتدى بو مثله ذكر اولنان قرد هذيل طائفه سندن بر جاك اسيد كه اكا قرد بن
 معاويه ديرل و ازنى زياده زنا ايد ميمى معناسنه در القرد على وزن جعفر شول ركه غليظ و مرتفع اوله
 و بوننه حرفين متجانسين ادغام اولنمى زير ابو فعليه ملحق اولن ادغام اولناز القرداد قافك فخي
 و دالك كسري به جمعى در غليظ و مرتفع اولان مكانلر معناسنه القرا ديد دخی كلسدر قردك جمعنده
 دالبكى كى كور و ب القرد و د قافك خميله و رانك سكويه له و دالك خمى ايله مكان مرتفع غليظ قردد معناسنه
 نه كم الان مرو و ايتدى قردودة الطهر كذ لك قافك خميله و رانك سكويه له ارقه نك او رته برى القرد
 جعفر و زنى ازى بر نوع طاشدر كه اوزينه آتش بقوب تمام بشد كدن صكره نكله حوضلر صوارلر ابو عبيد
 ايتدى القراميد قافك فخي و ميمك كسري به بيان كچسك اولادى در و قريميدك دخی جمعى كلور كى مدر
 معناسنه القرمود قافك و ميمك خميله قراميدك مفردى بيان كچسى او غلاغى معناسنه القرميد قافك
 كسري و رانك سكوى و ميمك كسري به كرمداجر معناسنه المقرم ميمك خمى و قافك فخي و ميمك خميله كذ لك

قرد

قردد

قردم

فخي له

فخي له كرم له يا خود طاشله پايانش بنايقال بناء مقرمداى ميمى بالاجر او الحارة القشدة قافك كسري ايله
 و شبنك سكويه له شول چو كندى در كه قياغك التنه چو كچن قيق سو بقله بشور اسه ياغ قلا غيچون القصيد
 قافك فخي و صادك سكويه له بر نسنه به توجه ايمك تقول قصيدت و قصيدت له و قصيدت اليه يعنى و طر يق و جانب
 معناسنه ده كلور تقول قصيدت قصيدت قصيدت قصيدت قصيدت قصيدت قصيدت قصيدت قصيدت قصيدت قصيدت
 كلور تقول قصيدت العود اذ كسري و اسرافله تغتير بننده اولن اعتداله ده ديرل القصيدة قافك كسري و صادك
 سكويه له بر نسنه نك پان سى القصيد قافك كسري و صادك فخي له قصيدت قصيدت قصيدت قصيدت قصيدت
 همزه نك كسري و نونك سكويه له و القصيد فخي له و صادك خمى و تشديد به فلق تقول انقصيد الرمح و نقصيدت
 الرماح اذ انكسرت و نقصيدت كلب اولمكه دخی ديرل بقال نقصيد الكلب و غيره اذ امات الاقصاد همزه نك فخي
 و قافك سكويه له فائق معناسنه بقال رخ اقصاد اخفش ايتدى كلام عرب به مفرد اولوب جمع صيفه سى اوزن
 كلنلر كى رى بودر الاقصاد همزه نك كسري به بر كسنه به اوق اير شوب قورى اول مكانه قتل ايمك تقول قصيد
 السهم اذ اصاب فقتل مكانه و اقصيدت حية فقتلته و اقصاد رفق ايمكه دخی ديرل بقال اقصيد فى شبك و اقصيد
 بذرعك يعنى يور يكله رفق ايله و نفسكه رفق اوزن اول و ذرع ذال معجه نك فخي له و عين مهمله ايله اصلنده
 طاقت معناسنه در اما بو مقامه مراد نفس در القصيدة قافك فخي و صادك كسري به شول شعره
 ديرل كه انده تطويل اوله القصيد جمعى سفينه ايله سفين كى و قصيد قورى ته دخی ديرل لم يابس
 معناسنه القاصد قرب معناسنه بقال بيننا وبين الماء ليلة قاصدة اى هينة السير لا تعب فيها ولا بطة
 الاقتصاد اسراف و تغتير بننده اعتدال اوزنه اولمق بقال فلان مقتصد فى النفقة اى معتدل القعود
 ختمنه له و المقعد ميمك و عينك فخي له او ترمق بقال قعد قعودا و مقعدامن الباب الاول اى جلس و قعود بر
 رده قرار ايمكه دخی ديرل بقال قعدت الزحمة اذ اجتمعت يعنى قجن كرسى ربرده قرار ايشه و فدان اوزدك بغلغه
 دخی ديرل بقال قعدت الفسيلة اذ اصار لها جزع و جزع حيك كسري به و ذال معجه نك سكويه له اغا جك اوزدك
 يعنى بدنى الاقعاد همزه نك كسري به او ترمق بقال اقعد غير واقعا ديمر ضد كه دوه نك قالن اثرينه عارض
 اولوب انى يره مائل قلور واقعا نك يا غنده شول حالت در كه يا غن زياده و دوشوب طوغرى طوغر القعا
 قافك خميله كذ لك دوه ده اولان مرصداقعا كى القعدة قافك فخي له بركة او ترمق القدة قافك
 كسري به بر نوع او ترمق المقعدة ميمك فخي و قافك سكوى و عينك كذ لك فخي له او ترمق القدة قافك
 بلندن استغنى در ز و القعدة برايك ادبدر ذوات القعدة جميعدر القاعد شول عورته ديرل ككه ولدن
 و حيصدن قالمش اوله القواعد قافك فخي و عينك كسري به قاعدك جمعى اولاددن قالمش عوللر معناسنه
 و بنياد معناسنه ده كلور و حقه نك التنده ارقرى اولان اغتيلره دخی قواعد ديرل و قاعد خوار جدن
 بر طائفه در القعد فختنه به جمعى در خوار جدن مخصوص طائفه ل معناسنه بعضلر ايتدى قعد شول كسنه لدر
 كذا نلر كى دفترى اوليه يعنى باد شاهدن وظيفه لى اوليه و قعد دوه نك بقا غيلقند سسناك اولمقدر
 التقد فختنه به و عينك خمى و تشديد به بر نسنه به طلب ايمك بقال تقعد فلان عن الامراذ لم يطلبه و بر
 و كسنه به دبلدى نسنه دن اليقومتى بقال تقعدت ايز شنه عن حاجته و عفته و ريث و عوق منع ايمكه ديرل
 و بقال ما تقعدنى منك الاستغنى اى ما معنى التقاعد بر كسنه نك حق منع ايدوب و ريمكه ديرل بقال تقاعد
 فلان اذ المخرج اليه من حقه القعدة قافك خمى و عينك فخي له چوق و زن كسنه بقال رجل قعدة جمعة يعنى
 چوق و تورن و چوق يتان كسنه و قعد شول دوه يره ديرل كه چو بان لى هر حاجى ايجون چو كره قعود معناسنه

قصيد

قصيد

قعد

يقال نعم القعد هذا القعود قافك فتي وعينك خميلة شول دوه دركه بنلمكه قابل اوله وبنلمكه قابل اولمك
 اد في مرتبه سي ايكي بلدر قوان ديشن براغنيه دكن قعود ديرلر برقد قد نصبركه حمل ديرلر وديشي دوه نك
 تازه سنه قعود ديرلر قلوب ديرلر قافك فتيه ابو عبید رواي اوزن قعود شول دوه دركه اي چوبان
 هر حاجتي ايجون قوللنه كه اكلسان فارسيد رخت ديرلر وثور كيد پيشونك ديرلر وبونك تصغير بله كاشدر
 شول مثل كه ديشلر در اخذوه قعيد الحاجات اذا المتهنوا الرجل في خواجهم يعني ركسنة في جوق استخدام
 اينسلر المقاعد ميمك فتيه خلقك اوتره حق يرلر صوققلر ده وچار شول ده مقعد القابله قريدن عبار دير
 بقال هومني مقعد القابله ميمك وعينك فتي ودالك نصيبه اذ الصق بين يدي يعني قن اكاد كوب طور سه
 وقابله قافله وباء موخن ايله ايد كيري عورت كه ولادت حينده خدمت ايدر القعيدات قافك خمي
 وعينك فتي يانك سكونيله اكر وپالانلر القعيد قافك فتي وعينك كسر بله هدم مقاعد معناسنه وباري
 لعاليك عن اليمين وعن الشمال قعيد بدوي قولي قعيدان معناسنه درز را فعل وفعله واحد وتثنيه
 وجمع برابر اولور كه قوله تعالى انار رسول رب العالمين وقوله تعالى والملائكة بعد ذلك ظهير وقعيد شول جكر كه در
 كاه وكفندي هنوز برابر اولامشدر وقعيد شول صيد ديرلر كه صيادك اردندن كله نطحك مقابل درونطج
 نونك فتيه وطاء مهمله نك كسر بله در وقعيدك لا اتيك وقعيدك الله لا اتيك ديرلر بونلر عرب بيننده بين
 اولد و غنه بناء بونلر ايكيمي دني مصدر لدر فعل مقدر ايله منصوب استعمال ونشدر ومعني بصاحبك
 الذي هو صاحب كل نجوى ديكدر يعني سنك همدك حتى كه جميع اسرار واقف دركه مراد حق تعالى در
 نك كيشد نك الله ديرلر سالتك بالله معناسنه القعد قافك كسري وعينك سكونيله قعيد معناسنه در قسم
 اولمكه يقال لا اتيك قعدك ولا اتيك قعدك الله مثل مامر القعيدة قافك فتي وعينك كسر بله غرار در ايجنه
 متاع قورلر وقعيد شول قومه ديرلر كه اوزن اوليه وقعيد الرجل ورجلك عورت دركه هدم معناسندن
 مأخوذ در القعاد قافك خميله كذلك رجلك عورتنه ديرلر كه زوجه معناسنه در مقعاد كونور ملكه دني
 ديرلر بقال مني اصابتك هذا القعاد المقعد ميمك خمي وقافك سكوني وعينك فتيه اقسق لنك معناسنه
 بقول منه افعد الرجل على البناء للمجهول ومقعد شول نمه يديرلر كه ديك دون اشاغه ياتش اوليه وصاحب
 صراحت مقعد پستان قروسته ديك مطابق دكلدر فر ونشسته كركد رغالبا بصحيف اولنشدر
 القعد قافك خمي وعينك سكوني ودال الينك فتيه والقعد قافك خميله وعينك سكوني ودالك خميله
 خدا كبريه قريص الا بالاولن كسنة يعني بالاري معمر اولمغه جدا اعلاي واسطه سي اوله عبد الصدين علي بن عبدالله
 بن عباسه قعد دني هاشم ديرلر برجهندن مدح اعتبار ايدرلر لان الولاء لكبر و برجهندن دم اعتبار اولنور
 قه جم كسنة راو غلي اولمغه صعدندن خالي اولد عيونس را قوجه او غلي اولنلر ضعفه نسبت اولني كلشدر
 الا فقد همزه نك فتي وقافك سكونيله شول كسنة دركه بر مقار ينك اوجيله بورر اوجك لري يره بتمش
 وحوار جنسندن شول خيواند ديرلر كه بلكري كل ميوب طر عينك اوجن بصه بقال فرس افندي بين القعد
 يعني اسكان طر نفي اوجن بصه و بوعيو بدن عد اولنور ابو عبید ابتد قعد اياقندن غيري رده اولماز اصبي
 ابتد قعد دوه نك الير بنك خفي يا خود ابقلر بنك خفي انسي جانبته يعني ايم يوزه مابل اولقدر بقال قعد فهو
 اقفد و اكر جانب وخشيه يعني طشره يه مابل اولور سه اك صدف ديرلر وقعد بر جنس ذلبيد صار نفعه
 ديرلر بقال اعظم القعد يعني اوجن صاليو رومه القعدان فختينله عطارك متاع قود غي سنه خر بطه عطار
 معناسنه فارسي معريدر القلادة قافك كسر بله شول سنه دركه بيوت بغيرلر التقليد علي و زن التكرام قلاده

قفد

قواد

نقمة التعلد فختينله ولا مك خمي وتشديد بله قلاده تائق يقال قلدت لمرأة فتقلدت هي وتقليد دينه
 تابع اولق وولا بتم اش اصبر ليق وتقليد بدنه حج قرياني معلوم اولسون دبو بو پنه برنسنه بغلق وتقلد
 السيف قايحي قلاده ايدنك المقلد ميمك خميله ولا مك فتي وتشديد بله اوموزده اولن قاي باغلك يري
 وشول بو كرك ايتديركه جمله دن اول كلد وكيچون اكعلامت اصارلر تاكه اول كلدوي معلوم اوله القلاد قافك
 فتي ولا مك سكونيله ايني بوكك بقال قلدت الجبل اقلده قلدا من الباب الثاني اذا فتلته وقلد شول بلا زكه
 كرموشدن بوكلش اوله التقليد قافك فتي ولا مك كسر بله والمقلود ميمك فتي ولا مك خميله بوكلش ايب
 القلاد قافك كسر بله ولا مك سكونيله شول كوندركه حمای ربع اول كون كورر بوسيدن جاد قافله سنه قلد
 ديدلر مكه مشرفيه ايكي كون اشري كلد كيري ايجون ووقتيه بغان يغمون دني ديرلر بقال سقمتا السماء
 قلدا في كل اسبوع اي مطر نالوقت القلدة قافك كذللك كسر بله ولا مك سكوني ايله برنسنه نك دينه چوكن
 برمزي درد معناسنه الاقلید همزه نك كسري وقافك سكوني ولا مك كسر بله مفتاح المقلد ميمك كسري
 وقافك سكوني ولا مك فتيه شول مفتاح دركه اوردق كي اكري درانوكله كاه اولور اوت بورك لر قوري بونجه يي
 بوك كيري كي المقاليد ميمك فتي ولا مك كسر بله مقلدك جمعي مفتاحلر معناسنه الاقلاد غرق اتيك بقال قلدا
 البحر على خلق كثير اذا غرقم كله اغلق عليهم القيد قافك وميمك خمي ودالك تشديد بله قوي وحكم اولن نسته
 القيدة كذللك خمينله ودالك تشديد بله قدك موثني قوي معناسنه الاتهاد همزه نك كسر بله وقافك
 سكونيله دوه باشن بو قرو قالد رمق بقال اتهد البعير اتهد اذا ارفع رأسه القيد قافك فتي ونونك سكونيله
 شكر تشندن حاصل اولان بال المقنود على وزن المقصود والمقند ميمك خمي ونونك فتي وتشديد بله شكر تشنر
 نسته بقال سوبق مقنود ومقند وسوبق سنك فتي وواوك كسر بله قاوت ديد كيري نسته كه بغدادن
 ايدرلر بست معناسنه القنديد قافك كسري ونونك سكوني ودالك كسر بله سوبق حرم معناسنه اصبي ايتدي
 قنديد اسفط كبي در جرد كلد اسفط همزه نك كسري وسينك سكونيله وفلك كسري ونونك شكر نيله
 برنوع شرايدركه ايجنه خوب را حله نسته لر قورر القنداوة قافك كسري ونونك سكونيله فعلاوه وزني
 اوزن شول كسنة يديرلر كه خفيف اوله بقال رجل قنداوة اي خفيف بو كسني رواي در فر ايتدي قنداوه
 شول ناقه يه ديرلر كه سريج اوله ابو مالك ايتدي بقال ناقة قنداوة وجل قنداواي سريج وقنداوه كسكين
 كسره دني ديرلر بقال قندوم قنداوة اي حاه وادومالك غيري قنداوه ديدني فاهله القهد قافك فتي وهانك
 سكونيله قهب كبي شول اتي نسته يه ديرلر كه زياده اتي اوليه بو زاوله القهاد قافك كسري بله بررك ايدر القود
 قافك فتي وواوك سكونيله والمقاد ميمك فتيه والقيد دوه قافك فتي ويانك سكوني ودالك خميله بونلر ك
 اوجي دني يد مك معناسنه در يقال قدت الفرس وغيره اقوده قودا ومقادة وقيد دوه وقودانلره دني
 ديرلر خيل معناسنه بقال مر بناقود وقود قصاص اينكه دني ديرلر بقال قاده السلطان من اخيه الا قاده
 همزه نك كسر بله انلرو يرمك تقول اقدنك خيلاي اعطيتك خيلا تقودها وقاده قصاص اينكه دني ديرلر
 يقال اقدت القاتل بالقتيل اي قتلته بالقود قافك فتي وهمزه نك خميله شول ايتديركه بدك كه كلوب
 صاحبنه مطيع اوله الاقتياد همزه نك كسر بله وقافك سكونيله بد مك قود معناسنه بقال قاده واقواده
 يعني التقويد چوق يد مك يقال قوده شدد للكثرة الانقياد همزه نك كسري ونونك سكونيله خضوع
 وخشوع وبدلك تقول قذته فانقادلي الاستقادة يولارن تسليم اينك تقول استقادلي اذا اعطاك
 مقاد واستقاده حاكمدن خيمك قود اولماسن طلب اينك بقال استقدت الحاكم سألته ان يقيد
 القاتل بالقتيل القود فختينله قصاص المقود ميمك كسر بله شول ايتديركه يولان يا خود او يانه

قفا

قندا

قهدن

قوه

بغلبه طواری انوکله بدرل القائد بدی القواد قافک ضمی وواوک تشدد بدله جمعی بدی بحیل معناسنه القادة
تخفیفله کذلک جمعی بدی بحیل معناسنه الاقود همزه نك فقی و قافک سکونیه زیاده یدک کاهی ات بقال فرس
اقود ای بین القود و اقود ذبوشول انه دیرل که بونی وارقه سی اوزن اوله و اقود بوسک طاعه دخی دیرل
وز جال دن شول کسنه یه دخی دیرل که بونی وارقه سی اوزن اوله و اقود بوسک طاعه دخی دیرل
اولد و غیر ندر طعامه بحیل اولان کسنه یه اقود دیرل حین اکلده بر جانه التفاتی اولد و غیر ندر تاکه بر کسنه یه
نظری طوش اولوب چاغرمق لازم کله القوداء قافک فقی وواوک سکونی والفک مدیه اقود ک مؤنی یقال
فاقه قوداء و قوداء شول بوقشه دیرل که زیاده بوسک اولوب کوکه چکلش اوله القود قافک ضمیله اقود ک
جمعی بقال خیل قب قود و قافک ضمیله ارقش یوقا و لاش ائله دیرل القیاد بد قافک فقی و دالک کسر به
شول دخی مکرلر در که اوزن اولان طوال معناسنه القیدود قافک فقیله واحدی بر مرکب معناسنه
القید قافک فقی و یانک سکونیه بر نسنه یی بغلق و باغک کند و ییذی اطلاق اولنور و قید بی تعلیه برانک
ادبدن و ستر اچلرین بریره کتو میجون ضار یلن صر مه یه ده قید دیرل و قید مقدار معناسنه ده کاور یقال
یتهمنا قید رخ ای قدر رخ القیدو ضمیمه قید ک جمعی باغلر معناسنه التکید تانک فقیله و قافک سکونیه
باغلق بقول قیدت الدابة و قیدت الکتاب اذا شکلته یعنی انوک العجائن یلو برینه قویب ضبط ایلنسک المقایید
میمک فقیله و یانک کسر به یغلر اولن نسنه ل بقال هولاء اجمال مقایید ای مقیدات یعنی بغل و دوه ل در قید
الاولید قافک فقی و یانک سکونیه غایت بوکرک اولان نه دیرل زرا صید خینده و خوشی قاجمه دن منع اندر قید
الفرس دوه بوقشه اولن بر نوع طاعه دیرل که بوقاخی شکله در و یومهد به بوشکله در دوتصور بر اولنشدن
المقید میمک ضمی و یانک فقی و تشدد بدله بوقاخی بری که انک ایاغنده در و خلخال بری که عورت ایاغنده در
القاد مقدار معناسنه یقال یتهمنا قادر رخ ای قدر رخ القید قافک فقی و یانک کسری و تشدد بدله شولات در
که بدیمک دینسک تابع اولوب مخالفت ایتیه القیاد قافک کسر به شول اب در که انوکله طوار بدیلور قیاس
بوابدی که قید یانک کسری و تشدد بدله و قیاد قافک کسر به قودک تصیر فاشده ذکر اوانته اما جوهری
قید ک تصیر فاشده کتور مشد و فصل الکاف الکود و کافک فقی و همزه نك ضمیله صرب اولان یوقش بقال عقبه
سکود ای شاقه المصعد التکا و فقیله و همزه نك ضمی و تشدد بدله بر نسنه مشکل اولمق بقال نکا دخی
الشی اذا شق علیک التکاود فقیله و همزه نك کذلک ضمیله بمعناه بقال نکا دخی الشی تفعل و تفاعل ابکسده
بر معنایه در انکبد کافک فقی و یانک کسر به جکر انکبد کافک کسر به و یانک سکونیه کذلک جکر معناسنه مثل
کذب و کذب الکباد همزه نك کسر به بر کسنه نك جکر ناورمق بقال اکبدت الرجل اذا اصبت کبد الکباد
همزه نك فقیله و کافک سکونیه کبد ک جمعی جکر ل معناسنه و انکبد کافک فقی و یانک سکونیه کذلک جکر
معناسنه در اصل کبد رخ ک اصل کبدی کی و کبد بر کسنه نك جکر ناورمغه دخی دیرل بقول اکبدت الرجل اذا
اصبت کبد کبد السماء کافک فقی و یانک کسر به یاخود سکونیه وسط السماء معناسنه التکید تانک فقی و کافک
سکونیه لوز تعلق بقال کبد النجم السماء یعنی بلد زسمانی اورتلدی التکید فقیله و یانک ضمی و تشدد بدله ورتیه کلک
بقال اکبدت الشمس اذ صارت فی کبد السماء و تکید بر نسنه قوی و غلیظ اولمق کبدت السماء کافک ضمی و یانک فقیله
کوک اورتلری کوزا که کبد اکبده و زنی اوزن تصغیر النوب صکره جمیع اولمشدر کبد القوس کافک فقی و یانک کسری
یاخود سکونیه یانک قبضه سنک ای طرفنده اوق دکن برل نیک ماینی در المکود میمک فقی و کافک سکونیه
جکر ناورمق کسنه الاکبد همزه نك فقیله اگر موزنی اوزن شول کسنه در که اوزنه الفی فرموده اوله و بومقوله

اولان کاهل اولوب بطی

قید

کبد

بطی السیر اولو رلکبداء کافک فقیله والفک مدیه شول عورت در که اورتل فرموده اوله و کبداء شول یا
دیرل که قبضه سی ابله الایه سی طوله التکید فقیله قائلق شدت معناسنه قال الله تعالی لقد خلقنا الانسان
فی کبد المکابدة میمک ضمی و یانک فقیله بر نسنه نك قاتیلقن چکک بقال اکبدت الامر اذا قاسیت شدته
الکباد کافک ضمیله جکر اغر بی فی الحدیث الکباد من المعب و عب عین مهمله نك فقی و یانک تشدد بدیه صوری
چوکوب اغرله اچمکدر نته کم عامه حیوانلک حالی بودر سود الا کباد اعداید بر نته کم اعدایه صهب السبال
دخی دیرل و صهب شول قله دیرل که قومر اوله اگر چه حد ذلک ائلرک جکر قره و یبقلری قومر اوله دکلسه
دخی و اعدایه صهب السبال دبد کری اکثر یاعربک عداوتی رومله اولوب رومله صهب السبال چوق
الد و غنه بناء در نته کم مروا یتشدنر اکباد الابل دوه نك بوکورلری بقال فلان بضرب الیه اکباد الابل ای رحل
الیه فی طلب العلم و غیره التکید فقیله و التکید کافک فقی و تانک کسر به او موزله ارقه نك ماینی و کتد فقیله
بر بلد نك ادبدنر لک کافک فقی و دالک تشدد بدیه بر اشدنر زحمت چکک و کسبه دور شک بقال کددت الشی
من الباب الاول الذ اتبعته و یر مقلرله اشارت ایتیه ده دیرل نته کم سائل اولانلر وقت سائل اشارت بدیرل و کد
شول نسنه یه دیرل که اچمکدر بعض نسنه دکر ل هاون کی مثلاً لکبد کافک فقی و دالک کسر به شول ره دیرل که
ات طرنه یه دکلش اوله لکد و کافک فقی و دالک ضمیله شول قویبه دیرل که انوک رضوینه حمله ابر بشله الکواد
کافک ضمیله بر نسنه نك بنه چوکن بریزی در در معناسنه و یولمک قائل عور و اوصو کسنه دخی دیرل
التکید کافک فقی و دالک سکونیه بر برک نسنه یه بر نسنه یی اوره دن حاصل اولن اوازی حکایت در و کد کد
یخ سکرته که دخی دیرل عدو بطی معناسنه و اصمی ایدی الا کد ادهمزه نك فقیله سرعت بدی بحیل معناسنه ده
کاور بقال قوم اکد ادا ی سراع و سراع سبک کسر به سریع جمعی در الکداد کافک ضمیله شول رک مرکبه
دیرل که کاسار مکرلر نسبت و اضافت اولنوب بنات کداد دیرل لکر د کافک فقی و یانک سکونیه بیون عنق
معناسنه فارسی معرب در و کد بر نسنه یی منع ایتیه دخی دیرل بقال فلان بکر القوم کبه بد فهم و بطرهم
المکادده میمک ضمی و و انک فقیله منع ابد شک مطارده معناسنه لکر د کافک ضمی و و انک سکونیه طافه
معروفه در الا کد ادهمزه نك فقیله کد ک جمعی رالکر د کافک کسری و و انک سکونیه و دالک دخی کسر به
شول خر ماد که چو النک بوجاقلر نك قالمش لکر ادد کد یدک نك جمعی رالکر د کافک فقی و یانک سکونیه
الکساد کافک فقیله بر نسنه یی اعتبار اولمق بقال کسد الشی کساد من الباب الاول الکساد کساد و ارات
نسنه بقال سلعة کاسده و سوق کاسد بلا هاء و سلعه سبک کسر به متاع معناسنه در و سوق سینک ضمیله
بازار معناسنه الکسید کافک فقی و سینک کسر به کاسد معناسنه الا کساد همزه نك کسر به بازار کاسد اولمق
بقال کسد الرجل ای کسدت سوقه الکلد فقیله برک ره دیرل که اوق طاشلری ولیه الکلد فقیله کذلک برک
یردن بر قطعه لکندی فقیله و نونک سکونیه و الفک قصر به لکند میمک ضمی و کافک سکونی و لامک فقیله
و دالک کسر به برک رالکمد کافک فقی و میمک سکونیه کرلوز حزن بقال کمد الرجل کمد اذا کلم حزنه لکمد کافک
فقی و میمک کسر به و لکمد کافک فقی و میمک کسر به ویدی ابله حزن کیرلین کسنه لکمد کافک ضمی و میمک
سکونیه لوز متغیر اولمق الا کاد همزه نك کسری و کافک سکونیه قصار بری پاک انعام التکید تانک
فقی و کافک سکونیه بر نسنه صر مغله بر عضوی اسبق الکمد کافک کسر به بمعناه و فی الحدیث الکمد احب الی
من الی یعنی بر عضوی صر قیله اسبق خیلورد و دکن اورمادن لکنود ضمیمه کفران نعمت اولمق بقال کمد
کنودا من الباب الاول لکنود کافک فقی و نونک ضمیله کفران نعمت اولان کسنه بقال رجل کنود و امرأه کنود
بلا هاء و کنود شول ره دیرل که اصلاً بر نسنه بثور میه التکید ضمیمه کنود کی در کفران نعمت اولان کسنه

کشد

کشد

کره

کشد

کشد

کشد

کشد

و ثلث ثاء مثلته نك ضميلة اناك الله وايا غنره اولن خرد له ينك ايج روزي و امر د صقلي اولن او غلان بقال غلام
 امر د ولا بقال جاينه مرداء النرد تانك وميمك فتي ورتك ضمي وتشد بدبله برنجه زمان امر د قالمق يقال قمر د
 فلان زمانا تم خرج وجهه و بوني شول وقت دير لکه برنجه زمان امر د قاله النرد تانك فتي وميمك سکونيله برنسنه بي
 دوز ايمک بقال مرد البناء اذا ملسه و مرد الفصن اذا جرده من الورق يعني بنايي دوز ايد و بدي اغي بير اقدن
 ايو سه المر بد ميمک فتي ورتک کسر بله شول خر ماد که بومشسون ديوسوده براغله المرود ضمتيله برنسنه به
 مارست ايد و ب دور شيمک المار در تانک کسر بله معاند معانسه بقال مرد الرجل مرادة من الباب الخامس المر بد
 ميمک کسر بله ورتک دخی کسری وتشد بدبله ز ياده معاند اولن کسنه مراد ميمک ضميلة برقييله نك بابا سي در
 چندن که اول مراد بن مالک بن ز بد بن کهلان بن سبادر بعضلر ايتدی مژ بور لک اسمی بحار ايتدی مژ د اولماغي
 مراد بد بلر بر قول اوز رينه مراد فعال وزنی اولوز ميم ز ايد اولماز المراد ميمک فتييله بيون معانسه در عنق
 کبی مازد بر حصار ک اسميدر المسد فتييله ليف بقال حبل من مسد وشول ايدر که ليفدن تا خود خرما
 بير اغندن بوکر ل وکاه اولو که دوه در يسندن يا خود دوه بوکندن بوکر ل المسد ميمک فتي و سبنک سکونيله اي
 ايو بوکک نقول مسدت الحبل مسد اي اجيد فتله و مسد بر کسنک خلقي فرموده و قوی اولمق بقال هذه
 جارية حسنة المسد وحسنة العصب وحسنة الجدل وحسنة الارم و بوجه نك معناري متقارب در حسنة
 الخلق معانسه در المسود ميم اولک فتي و ثابنک سکونيله قوی وفرموده اولن کسنه المسودة فرموده اولن
 عورت نقول هي مسودة ومعصوبة ومجدولة ومارومة المساد ميمک کسر بله فعال وزنی اوزن مسادده
 لغت در سندن صکره همزه ابله و مساد ياغ تلومنه و بال تلومنه دير ل المصاد ميمک فتييله طاغث يوقر و سي
 الامصد همزه نك فتي وميمک سکونی وصادک ضمي ابله والمصدان ميمک ضمي وصادک سکونيله مصادک جمعيدر
 طاغث يوقر و لري معانسه المصد ميمک فتي وصادک سکونيله اغز يارن صور مق بقال مصد الر بق مصد اذا
 مصه و مصد بر کونه امکه دخی دير ل و جماع ايمک معانسه ده کلور بقال مصد ها اذا جماعها المصدة كذلك
 صادق سکونيله صغوق برد معانسه بقال وجدنا هذا العام مصد قاي برد ابن السکيت ايتدی کاه اولو رک
 صادق ز ايه قلب اولنوب مرده دير ل المصد ميمک فتي وعينک سکونيله کتک ذهاب معانسه بقال معد في الارض
 اذا ذهب و سر عتله چکک معانسه ده کلور بقال معدت الشئ الامتداد همزه نك و تانک کسر بله کذلک تيز
 چکک معانسه بقال امتعدت اي اجتذبت بسرعة المعد ميمک فتييله وعينک سکونيله سريع معانسه بقال
 بعير معد اي سريع وتازه وتر معانسه ده کلور کرک اوتدن اولسون کرک خر مادن اولسون بقال بسر تعد
 معد اي رخص غرض يعني تازه وتر بعضيلر ايتدی معدتده اتباعا کلشدر مستقل معناسی يوقر و المعدة
 ميمک فتي وعينک کسر بله قور سق که انسانه اول شول شکتبه منزله سنه در که کوش کتورن حيوانانده واردر
 المعدة ميمک کسری وعينک سکونيله کذلک معد معانسه لغت در ابن السکيت روايتنه المعد ميمک فتي
 وعينک سکونيله انک النند بر شيش در که قلی يولنوب بياض بنسون ديوايدر ل ز راقل يولونسه بياض
 بتر و معد تازه و تراولان نسنه به دخی دير ل و معد غذا الندر معد دخی دير ل بقال معد الرجل عيش ناعم جفد معد
 من الباب الثالث اذا لغد امعش ناعم ابن الاعرابي دخی بوکا ذهاب اولدی وفر ايتدی معد في عيش ناعم جفد معد
 دير ل و معد امکه دخی دير ل بقال مغدت السخلة اما مغدت ها مغدت اي رضعتها بقال وجدت صر به ففدت
 جوفها اي مصصته و صر به صاد مهمله و راء مهمله نك فتييله واخر نه باء موحده ابله قر مزی صمغه دير ل که طبع
 اغاجند حاصل اولوز کوياکه تيز کي اولوز وکاه اولوز صر بيه معد دير ل و سدن اغاجنک صمغه دخی معد دير ل

الامعاد همزه نك کسر بله وميمک سکونيله جوق ايجمک يقال امعد الرجل اذا اكثر من الشرب و امتداد دوه کوشکن
 امر مکه دخی دير ل وکاه اولوز که عورت امعدت هذا الصبي ففدت يدي امدی معانسه المقدي ففتيله
 و دالک تخفيفيله بر شر ايدر که عسلدن بدير ل شام شر بقد بر قرييه نسبتا و لنور المکود فمتيله قامت ايمک يقال
 مکد بالمكان مکوه اذا قام بالمکود ميمک فتي وکافک ضميلة سودی بر قرار اولوب اکسليق ناقه المکد ادميمک فتي
 وکافک سکونی والفک مدبله کذلک سودی بر قرار اولان ناقه نکه اکی الماکدة کافک کسر بله شول قيودر که
 صوي بر قرار اوله يعني صوي بر يويده اولوب متغير اوليه الاملود همزه نك ضمي وميمک سکونی ولا مک کذلک
 ضميلة تازه و تراولن نسنه ناعم معانسه بقال رجل الملود الاملوده همزه نك کذلک ضميلة تازه و تراولان عورت
 يعقوبندن بوبله روايت اولنش الاملد همزه نك فتي وميمک سکونيله اکرم وزنی اوزن تازه بکد معانسه بقال
 شاب املد الملداء ميمک فتي ولا مک سکونی والفک مدبله تازه جوان اولان عورت الملد ففتيله تازه نك التليد
 علی وزن التکریم ملايم قلق بقال ملدت الاديم اذا امرته يعني سختيا في ملايم قلستک الامليد همزه نك کسری
 وميمک سکونيله دوز اولان فيا الميسر کي المهد ميمک فتي هانک سکونيله او غلان بشکي ومهد و شيمک معانسه
 دخی کلور بقال مهدت الفراش مهد اذا بسطته و وطاة المهاد ميمک کسر بله دوشنن نسنه فراش معانسه التمهيد
 علی وزن التکریم برنسنه يي دوز ايد ميمک غنره ايمکه وغدري قبول ايمکه دخی دير ل الامتداد همزه نك
 کسر بله دوه نك اور کي دوشکلا اولوب بوجه اولمق التمهيد علی وزن التکریم ممکن معانسه مهدي علی وزن جعفر
 اسماء نسادن در بوسه بويه فتنه فعل وزنی اوزن در ميم نفس کله دن در واکر ز ايد اوليدی دال اغام اولور دی
 مفر کي و مرد کي پس ثابت اولدی که دال ملحقد رز را ملحق اولان حرف ادغام اولماز المي ميمک فتييله ويانک
 سکونيله حرکت ايمک بقال ماد الشئ يبيد ميد اذا تحرك واغاج بود قلمي صانغه دخی دير ل بقال مادت
 الاغصان اذا تحركت وتمايلت و بر کسنه صالتي صالتي يور يکه دخی دير ل بقال ماد الرجل اذا تحركت و بر کسنه يي
 بغدي و يرمکه دخی دير ل بقال مادهم جيدهم وهولفه في مارهم بيرهم من الميرة و بيره طعانه دير ل بغدي
 معانسه المتاد ميمک ضميلة شول کسنه در که اندن بغدي و يرمک رجاء اولنه المائدة همزه نك کسر بله شول
 لحوان در که انوک اوز رنده طعام اوله و اوز رنده طعام اولماي بحق مائده ديزل خوان ديزل و ابو عبيد ايتدی مائده
 فاعله در مفعول معانسه عيشه راضيه کي مرضيه معانسه مياده ميمک فتي ويانک تشدد بدبله بر عورتک
 اسميدر الميدان ميمک فتييله واسع ير الميادين ميدانک جمعي واسع يرلر معانسه مائده رطاغث ايدر ميد
 ميمک فتي ويانک سکونيله يد معانسه ده لغت در که غير دیک اولور وفي لحدت لافصح العرب ميداني قريش
 ونشأت في بني سعد بن بكر و بعضيلر بونی من اجل لى ابله تفسير ابلدي يعني بن افصح عرب بدغ قريشدن اولدوغم
 سبیدن فصل النون الزاد نونک فتي و همزه نك فتي والفک مدبله فعال وزنی اوزن والنادی اخر نه الف
 مقصود ابله بلا و افت داهيه معانسه التجد نونک فتي و حيمک سکونيله بوسک اولان يرو بوسک بول وشول
 نسنه که انوکله او يي نيت ايدر ل قيمتو متاعلر دن و تجد مصلحتن تيز کورن کسنه يي دخی دير ل بقال تجد
 في الحاجة لکان اجبا فيها اي سر يما و تجد بهادر معانسه ده کلور و غلبه معانسه ده کلور بقال تجد
 الرجل انجد اذا غلبته النجد نونک کسر بله تجد کي بوسک يرلر معانسه النجد ضمتيله تجد کي تجد
 بوسک يرلر و قيمتو متاعلر معانسه که انوکله اوز نيت ايدر ل و الانجد همزه نك فتي و حيمک ضميلة کذلک جمع
 منه قولهم فلان طلاع النجد و طلاع الشيا اذا کان ساميا لعالی الامور عالي منصبلره و بوسک يرلر ايرشيه
 الانجد همزه نك فتي و حيمک کسر بله نجد کي جمع جمع اولمق اوزن النجد علی وزن التکریم ز يي ايمک

مقد

مکد

ملد

مهد

ميد

ماد

مجد

مسيب

مضد

معد

معد

النجادونك فحقيله وحيك تشد بد به بساط دوشين كمنه فراش معناسنه ويصد قلرد بكن كمنه النجد يملك
 شمي ونونك فحقيله وحيك تشد بد به بساط دوشين كمنه فراش معناسنه ويصد قلرد بكن كمنه النجد يملك
 اي مجرب يقال النجد الدهر اذا جرب وعرف نجد نونك فحقيله وحيك تشد بد به بساط دوشين كمنه فراش معناسنه ويصد قلرد بكن كمنه النجد يملك
 تهامة دروهر يركه مرفع اوله تهامة دن ارض عراقه وارنجه اكانجد ديزل ونجد مذكر در الانجاد همزه نك كسر به
 بلاد نجد حقيق وفي المثل اجد من رأي حضنا يعني نجد يحقر حضني كورن وحضن فحقيله برطاعك اسمي در
 وانجاد فرغ صوت يندوب دعوت ايمك يقال اجد فلان الدعوة واعانت ايمك يقال اجد اي اعنته الاستجد
 اعانت طلب ايمك يقال استجد في فاجدة اي استعان في فاعنته واستجد ضعفت صكره قوي ولمعه دغني ديزل
 وجرات يندوب حمله ايمكه دغني ديزل عرض مهلدين صكره العدة نونك فحقيله وحيك تشد بد به بساط دوشين كمنه فراش معناسنه ويصد قلرد بكن كمنه النجد يملك
 تقول منه نجد الرجل من الباب الخامس ونجد قوت وقدرته دغني ديزل يقال رجل ذو نجد اي ذو باس وسدنة
 دغني ديزل يقال لاق فلان بجد اي بشدة العدة نونك فحقيله وحيك تشد بد به بساط دوشين كمنه فراش معناسنه ويصد قلرد بكن كمنه النجد يملك
 فحقيله وحيك تشد بد به بساط دوشين كمنه فراش معناسنه ويصد قلرد بكن كمنه النجد يملك
 معناسنه مثل يقط وايضا العدة نونك فحقيله وحيك تشد بد به بساط دوشين كمنه فراش معناسنه ويصد قلرد بكن كمنه النجد يملك
 ونجد دغني دغني كاور بيان حماري معناسنه النجد نونك فحقيله وحيك تشد بد به بساط دوشين كمنه فراش معناسنه ويصد قلرد بكن كمنه النجد يملك
 كذلك المناجدة ميمك فحقيله اعانت ايمك يقال ناجدة مناجدة المناجدة بكسر الجيم قتال ابد يمي كمنه
 مقاتل كمي النجد فحقيله در نك يقال نجد الرجل من الباب الرابع بنجد نجد اي عرق من عمل او كركب وكركب كافك فحقيله
 ورائك سكونيله غ ورنجه ديزل النجد ميمك فحقيله ونونك سكونيله رنج وبلاية دوشن كمنه فراش معناسنه ويصد قلرد بكن كمنه النجد يملك
 فهو بنجد النجد نونك فحقيله وحيك تشد بد به بساط دوشين كمنه فراش معناسنه ويصد قلرد بكن كمنه النجد يملك
 اوزون اولوب يوكسك اوله عاصم بن لبي النجد نونك فحقيله قرادن بكمنه نك ابد النجد نونك كسر
 وحيك تشد بد به بساط دوشين كمنه فراش معناسنه ويصد قلرد بكن كمنه النجد يملك
 قونور كركب جناح اولسون كركب غيري اولسون النجد نونك فحقيله خوار جدن بر صنف در كه لدر نجد بن عامر
 الخنفي الحجابي در النجد نونك فحقيله والنجد نونك كسر به والنجد نونك ودالك فحقيله قوب كمنك معناسنه يقال
 ند الهمير يندونك الخ اذا نقر وذهب على وجهه شارد او شرو د فحقيله اراق به كمنك ونجد شول د به به ديزل كه باش
 كوكه اير شملو اوله يوكسك كمنك نونك فحقيله ونجد برنوع طيمه ديزل اصلنده عربي دكادر يوم التناك تانك فحقيله ودالك
 تشد بد به بساط دوشين كمنه فراش معناسنه ويصد قلرد بكن كمنه النجد يملك
 مثل ونظير معناسنه التند بد تشهير ايمك واشندر مكال يقال ند ديه اي شهره وسجع بالنسبة نونك كسر
 وشينك سكونيله النشدان نونك كسر به وشينك سكونيله كذلك از مشي طلب ايمك تقول نشدت الضالة
 انشده هاننده ونشدان من الباب الاول اذا طلبتها ونشد نشدك الله دهم ديكدر سا لتك بالله معناسنه يقال
 نشدت فلان انشده اذا قلت له نشدتك اي الله اسأ لتك بالله كلك ذكرته اياه فنشد اي ذكر الانشاد همزه نك
 كسر به بلدك وشعر اوق التناشد سزال ابد شملك الاستشاد همزه نك كسر به وشينك سكونيله شعر
 او قوماسن طلب ايمك يقال استنشدت فلان شعره فانشد نيه النشد نونك فحقيله وشينك كسر به شول
 شعر در كه خلق ايجنه او قنور النشد نونك فحقيله وضادك سكونيله ترتيب ايمك يقال نشد متاعه يصد نشد
 من الباب الثاني اي وضع بعضه على بعض التضييد على وزن التكريم معناه شدد للمبالغة في وضعه مترصفا
 وترصيف صق ترتيب ايمكه ديزل النشد فحقيله شول او اسبابي در كه بري اوز رينه بغاش اوله الانشاد

لند

نشد

نشد

همزه نك فحقيله نصبتك حقي بغاش اسبابا معناسنه ونشد شول تختيه ديزل كه اوز رينه اسباب بغوب ترتيب
 ابد انشاد الجبال طاعلرده اولان شول طاشل در كه بري اوز رينه ترتيب او تشدرو انشاد السحاب دغني
 شول بلونلره ديزل كه بري اوز رينه اوله وانشاد الرجل كشتك شول عيلر نيه وطاييلر نيه ديزل كه شرفه
 مقدم اولال انشاد نونك فحقيله برنسنه دوكمنك يقال نقد الشيء نقاد من الباب الرابع اذ في الانقاد همزه نك
 كسري ونونك سكونيله دوكمنك يقال انقذت انا وقومك مالي دوكمنك دغني ديزل يقال انقذ القوم اذا ذهبت
 اموالهم وفي زادهم الاستنفاد همزه نك كسري وشينك سكونيله قدرتن جمله صرف ايمكه ديزل يقال استنفذ
 وسعه اي استفرغه المناقد ميمك فحقيله وفانك كسر به شول خصم در كه خصومتد مقدورن صرف ايليه وفي
 الحدب ان نافدتهم نافدوك وروي بالقاف على معنى ان ناقشتم النقض صايق يقال نقدت الدراهم ونقدت له
 الدراهم من الباب الاول اذا اعطيتهم ونقد ايويد دغني ديزل يقال درهم نقد اي وزن جيد الانقاد همزه نك كسري
 ونونك سكونيله قبض ايمك يقال نقدتهال فانتقد هالي قبضها ورنسنه متصل بقوب طور معده ديزل
 يقال مازال فلان ينشد بصره الى الشيء اذا لم يزل ينظر اليه المناقذة ميمك فحقيله حساب صور شملك
 يقال ناقذت فلانا اذا ناقشته في الامر ومناقشته حسا بلشغه ديزل النقد فحقيله برجنس قيونه ديزل كه ابقاري
 قصه ويوزي حركن اولو رويو جنس قيون بحرين جانبند اولو والنقد فحقيله كذلك نقدك واحد
 يقال لذل من النقد واسمى ايتدي اجود الصوف صوف النقد يعني طوار تو بلر ينك ايو سي نقد توي در
 ونقد طوارك طرقي صوبلق وديشلي ديي نيك در نقول نقد الحافر من الباب الرابع ونقد سائله اخترى تاكل
 اسنانك تكسر اسنانك نقصير ايمشدر غلط در النقد نونك فحقيله وقافك كسر به جون اولوب بو بومين اوغلان
 النقد نونك فحقيله برنوع انجد روبريك ابد انقد همزه نك وقافك فحقيله كركي ديد كركي جانور وبولفظ
 معرفه در نته كارسلا نه اسامه ديزل علم جنس اولق اوزن ومنه قولهم بات فلان بليل نقديني كركي كجه سبله
 كجه لد ي ز اركي كجه ابله او يوماز النكد فحقيله مضايقه اوزن اولوب مشد اولق يقال نكد عيشوم نكد
 نكد من الباب الرابع وقينونك صوبي از اولغه دغني ديزل يقال نكدت اركيه اي قل ماوها النكد نونك فحقيله وكافك
 كسر به جتن كمنه معناسنه يقال رجل نكد اي عسر الانكاد همزه نك فحقيله ونونك سكونيله نكدك جتي جتن
 كمنه نر معناسنه يقال قوم انكاد المناكيد ميمك فحقيله وكافك كسر به كذلك جتي المناكدة ميمك فحقيله وكافك
 فحقيله بحتلشك يقال ناكده فلان التناك تانك فحقيله وكافك فحقيله كذلك بري به جتنك ايمك يقال هما
 ينانك ان اذا تعاسر الانكاد همزه نك فحقيله ونونك سكونيله مشثوم اولان كمنه النكد نونك فحقيله وكافك سكوني
 والفك مد به شول ناكده در كه انوك ولدي طور مغين سودي جوق اوله ياوريسن امرمد كيجون الانكادان
 همزه نك فحقيله ونونك سكونيله زمان بن مالك بن عمرو بن تميم ويربوع بن حنظله در كه مزبور لك حقند
 ديتلشدر الانكادان مازن ويربوع هال ذا اليوم لشر مجموع النهود فحقيله شول تازه قزمه سي در كه
 هنوز يومر لغه بشليه يقال نهد الى العدو ونهد من الباب الثالث اذا نهض يعني قن عدوبه خصومتد طور سه
 ونهود قركم لري فالقمغه ديزل يقال نهد ندي الجارية نهد نهدا من الباب الاول اذا اشرف وكعب بالشد بد
 لغة في كعب بوفعال جميع نسخ موجوده صيغه ندي كير اوزن در الناهد هانك كسر به والناهدة ميمه سي
 فالقمش قرائن نونك فحقيله وهانك سكونيله شول ات كه فرموده ويوكسك اوله تقول منه نهد الفرس نهدا
 من الباب الخامس ونهد على نسنه له مباشرت ابدن كمنه ونهد جندن رقيبته نك ادي در النهداء نونك فحقيله
 وهانك سكونيله يوكسك قوم المناهدة ميمك فحقيله وهانك فحقيله جنك ايمكه قيام كوسترمك ومناهد

نقد

نقد

نكد

نهد

بر مغله حساب ابد شمسك التناهد يولد اشهر برى برينه بر نفعه حقر مق الانهاد همزه نك كسر به ونونك
 سكونيله بر نسماي طوادر مق يقال انهدت الخوض اذا ملأته النهدان نونك فتي وهانك سكونيله طلو نسبه
 يقال حوض نهدان وقد ح نهدان قن طولسه وهنوز طشمسه النهدة نونك فتي وهانك كسر به شول
طعامد كه حنظل تخمنك اي تمام قينيوبار بوب قوي اولد قدن صكره اوز رينه بر پان اون عجر لدخي برلر
 النهد نونك فتي وهانك كسر به قالن اولان قايق يقال زبد نهيد اذ الم بك رقيقا فصل الواو اولد ديري به
 كرمك يقال وادابته بندها واد من الباب الثاني اذاه فتهاق القبر وهي حية واد صوت سنده دخی درلر
 الموردة ميمك فتي وواوك سكونيله وهمز نك ضميلة ديري به كرمك كسبه قبيله كنده نك عادتي بوابدي كه
 قيرلن طوغدغي كي ديري به كرمك كسبه وواوك فتي وهمز نك كسر به صوت شديده واهسته يوريكه
 دخی درلر يقال مشي مشي ونيدي اي على تودة وتودة تانك ضمي وهمز نك فتي به بيب يوريكه درلر الاناد
 همزه نك كسري وتانك كسري وتشديد به والتوودة فتي به وهمز نك ضمي وتشديد به بيب يوريكه
 يقال اتاد في مشيه وتاد في مشيه وبنلر افتعل وتقل در تودة دن مشيق در يس اتاد دده تاحرفي واودن
 دوغشدر و يقال انشد في امرك اي ثبقت وتودة تانك ضمي وواوك فتي وتشديد به اهسته يوريكه على ما مر انفا
 الوبد فتي به خشم ايمك يقال وبد عليه اي غضب مثل ومد وود فتي به خشم يوريكه قن اولوب زحمتلو اولغه
 دخی درلر و بوشول مصدر در كه بونكله صفتلنو و يقال رجل و بد اي سى الحال يسنوي فيه الواحد والجمع
 كقولك رجل عدل ثم يجمع فيقال الاو باد كما يقال العدو على توهم النعت الصحيح المسنوب بدميمك ضمي وبانك
 كسر به سى الحال اولان كسبه و بد معنائه الوتد واوك فتي وتانك كسر به قازق كه بر نسبه بغل اغيچون قازق
 الاوتاد همزه نك فتي به وندك جعي قازقلمر معنائه ووندك تانك فتي دخی لغت در الود واوك فتي به كذا
 قازق معنائه لغت در ادغام ابدنلر قنده تقول وندت الوتد اتد وتد امن الباب الثاني وقن امر ايملو اولسك
 نونك بالميتدة در سن الميتدة ميمك كسر به قازق قاقق التمدق معنائه الوندان واوك فتي وتانك كسر به
 ايكي سوري نسبه در كه قواق ايچند اولور قازق مثالند و اكعيان دخی درلر عين مهمله نك فتي به الوندان
 بر ك قاقق قازق ديك اولور تا كيد در شغل شاغل كي التوتيدار كشي التز حركته كتورمك يقال وند الرجل اذا
 انقط وانغاض غين معجمه رطاء معجمه ايله التي حركته كتورمك الوجود ضمتنله بولمق يقال وجد مجده وجود او مجده
 دخی ضمله لغت عامر يدر بونك باب مثاله نظيري يوقدر الوجدان واوك كسر به و حيمك سكونيله ز مشر كسبه ي
 بولمق يقال وجد ضالته وجد ناو وجدان خشم ايمكه دخی درلر الموحدة ميمك فتي و حيمك كسر به خشم ايمك
 يقال وجد عليه في الغضب موحدة ووجدنا حكاها بعضهم الوجد واوك فتي و حيمك سكونيله زياده غناك اولمق
 يقال وجد في الخزن وجد امن الباب الثاني ووجد غنى اولغه دخی درلر الوجد واوك ضميلة كذا غنى اولمق الوجد
 واوك كسر به و حيمك سكونيله والوحدة حيمك كسر به وود لك تخفيفيله كذا غنى اولمق معنائه اليجاد
 همزه نك كسر به وجوده كتورمك يقال وجد الله مطلق اي اظفيرة و اليجاد غنى قلغه دخی درلر يقال الحمد لله الذي
 اوجدني بعد فقر والجدني بعد ضعف يعني فقر دن صكره غنى وضعفدن صكره قوي قلدي و اجد مهموز الفادندر
 و يقال وجد الشيء على صيغة الجھول فهو موجود مثل حم فهو محموم ويجاد يوقدن وار ايمكه دخی درلر يقال
 اوجد ولا يقال وجد الله كما لا يقال حمة التوجد فتي به و حيمك ضمي وتشديد به محزون اولمق يقال توجدت
 لفلان اي خزنت له الوحدة واوك فتي و حانك سكونيله يانكر لقي افراد معنائه يقال رايته وجد و وحده
 لفظك تصابي كوفيون قنده نظر فبت اوزن در و بصير يون قنده مصدر بت اوزن در جميع حاله كويكه تقدير

فاه

واوك

ونون

ووجد

ووجد

كلام اوحدة بر وني ايجاد اي اندن غير كسبه كور مدم اندن صكره وحده بوجله نك موضع وضع اولندي
 واووالعباس اي ندي تحتلدر كه نقد يكلام اخر وجه اوله كه اول وجه رجل كسندى نفسلك منفرد اولمق
 كويكه رات رجلا منفرد افراد ديك اوله واندن صكره وحده بوجموعك مقامنه اقامت اولنه ووحده مضاف
 اولماز الاعرابلر ك بوقولند فلان نسج وحده و حجبس وحده و عيبر وحده ونسج طوقنق معناسندن ما خود در
 و بزغابت ايجه اولد قد انوك منوالند اخر بزوضع اولما مغين نسج وحده درلر لا نظيره معنائه استعمال
 مقام مدحه در و حجبس وحده و عيبر وحده مقام ذمه استعمال اولنور و حجبس حيمك ضميلة ضيفه
 تصغير اوزن ولد حمار معناسندن ما خود در مستقل براي اولن كسبه ي اطلاق اولنور و عيبر وحده دخی صيغة
 تصغير اوزن بومعنايد در كسبه غير عين مهمله نك فتي به وياه مشاة محتايه ولد حمار وحشي در ونسج وحده
 اصلند نسج افراد ابدى همزه نك كسري و دالك جري ايله وقتاكه وحده موضع مصدر محزون وضع اولندي
 مصدر كي اول دخی محزون اولدي وكاه اولور كه رجيل وحده دخی درلر الواحد مراتب عدد نك اولي در الاحاد
 همزه نك ضمي و حانك سكونيله واحد ك جعي در شابه شبان كي وراحي ايله رعيان كي و واحد كاه اولور كه بي نظير
 معنائه ده كلور يقال فلان واحد زمانه اي لا نظيره له و فلان لا واحد له اي لا شبيه واحدان واحدك جعي دخی
 كلور بي نظير معنائه اسود له سودان كي اصلي وحدان ابدى الواحدون فر اي ندي واحدون واحدك جعي در
 يقال اتتم حي واحد وحي واحدون كما يقال شر ذمة قليلون وشر ذمة شينك كسري وراه مهمله نك سكونيله
 جماعت معنائه در التوحيد على وزن التكريم رله مك التا حيد همزه ايله كذا ك رله مك يقال وحده واحد كما يقال
 ثناء وثله ايكلدي و اوجلد معنائه الواحد فتي به و حانك كسر به الواحد والوحيد واوك
 فتي به كرم وزني اوزن بر دله بكانه معنائه بقال رجل وحده و وحده و وحده اي منفرد التوحيد فتي به و حانك
 ضمي وتشديد به بكانه اولمق وتوحد صفتق معنائه ده كلور عصمت كي يقال توحد الله اي عصمه ولم يكله الي غيره
 يعني باري تعالى في بالذات صفتسون غير خواله قلسون اكر چه كرك بالذات و كرك بالواسطة صفتين اول در
 بنو الوحيد عر بدن بر جماعتك اسمي در كه بني كلاب بن ربيعة بن عامر بن صعصعة نك قبيله سندن نك اليجاد
 بر طوغر و مق يقال اوحدة الشاة فهي موحدة اذا وضعت واحدا مثل افردت اذا وضعت فردا الموحدة ميمك
 ضمي و حانك كسر به بر طوغر و نقيون و ايجاد بي نظير ايمكه دخی درلر يقال اوحده الله اي جعله واحدا زمانه
 الا وحده همزه نك فتي وواوك سكونيله بر دله اولان كسبه يقال فلان اوحدا اهل زمانه و يقال است في هذا
 الامر باوحد ولا يقال لا في وحده على حدة حانك كسري و دالك فتي وتخفيفيله باشقه ديك اولور يقال
 اعط كل واحد على حدة اي على حياه وحدته واه دن عوضدر و حياه ميمك نك كسري وياه مشاة محتايه
 از ا معنائه در يقال قعدت على حياه اي ازا به موحدة ميمك و حانك فتي به بر ديك اولور يقال دخلوا
 موحدة موحدي فرادى ايجاد همزه نك ضميلة ووحده واوك ضميلة و موحدة بولمق جعي رعياندر لا ينصرف لدر
 شة ك ثلاث ده ذكر اولسدر اليجاد ميمك كسر به واحد دن بر جز و بومعشار كي در عشر دن كه معشار اوند بر
 ديك اولور الوجد واوك فتي به و حانك سكونيله دوه سير نندن بر نوعدر الوجدان واوك و حانك فتي به معناه
 يقال وخذ البعير يخذ وخذ او وخذنا و هو ان يري بقوا كشي النعام يعني دوه قوشي كي ايا قلن روق بوز يسه
 الواحد حانك كسر به الواحد واوك فتي و حانك تشديد به ذكر اولن ان وجه اوزن سير ابدن دوه الود واوك ضميلة
 و دالك تشديد به الود اوك فتي معنائه و حيت معنائه ده كلور والود اوك فتي به و حانك تشديد به
 رجا ايمك معنائه نقول وودت لو تفعل ذاك وودت لو انك تفعل ذاك وود ودامن الباب الرابع اي غنيت الود

ووجد

ووجد

اوک کسری و دالک نشدند به محبت معناسنه تقول منه بودی ان بکون کذا و دوست معناسنه ده کاو راورد
 و اوک فقیله محبت معناسنه و بر طاعت اسمید و بر بتک اسمید رک نوح هم قومک ایدی صکره کاب قبیلله سنک
 اولدی دومه الجندل دبد کبری حصارده محفوظ ایدی و عبد و دنام کسنه بوندن او تروسمیه اولمشدر
 و الموده میک و و اوک فقیله کذلک محبت معناسنه درالاود همزه نک فقی و و اوک ضمیله و دیک جمیدر قد حله
 اقدح و ذنبه اذوب کنی الودید کذلک دوست معناسنه الا و داء همزه نک فقی و و اوک کسر به و دبد ک جمع
 دوستلر معناسنه التواد تانک فقیله سوشمک الودود و اوک فقی و دالک ضمیله محبت معناسنه الودد و اوک
 ضمیله و دالک فقی و الفک مد به دوستلر معناسنه بقال رجال و داء یستوی فیہ المذکر و الماؤنث لکونه
 و صفاد اخلا علی وصف للبالغه الورد و ضمیله حاضر اولق بقال ورد فلان و و دالک حاضر الا براده همزه نک
 کسر به حاضر قلق بقال اورده غیره ای احضره الاستیراد کذلک حاضر قلق معناسنه بقال استورده الورد
 و اوک کسر به جزء معناسنه بقال قرأت وردی و ورد صویه کلکه دخی دیرل صدرک مقابلی در و ورد و راد
 معناسنه دخی کاور صویه کلجیلر معناسنه الورد و اوک ضمیله و رانک تشدید به شول کسنه لدر کصوبه کاور ل
 و ورد سیمه طوندخی کونه دخی دیرل تقول وردة الحی اذا اخذته لوقت المور و د میک فقی و رانک ضمیله سیمه
 طوندن کسنه بر اعرابی بر کسنه به ایتدی ما امارا فراق المور و د یعنی اسمیه لو کسنه نک افاقته علامت ندر
 ایتدی الی حضراء یعنی در ملک در وارد الاربه بورنی اوجی اوزن اولان کسنه بقال فلان وارد الاربه اذا کان فیها
 طول و ارنه همزه نک فقیله و رانک سکونیه بورنک یوم مشق برینه دیرل التور د فقیله و رانک ضمیله بلوک
 بلوک کلک بقال تور لیل البلد ای دخلتها قلیلا قلیلا قطعه قطعه حبل الورد و اوک فقی و رانک کسر به
 بر طمر در که عرب طایفه سی تندن در دیوزنم ایدرل و ونین شه طمر دبد کبری طمر در که یونک ابکی جابده
 اولان قانی طمر لدر الورد و اوک فقی و رانک سکونیه کل دبد کبری معروف چچکمر الورد کذلک و اوک فقی
 و رانک سکونیه و ورد ک واحدی در بر کل معناسنه و کل رکنه بکردی ایچون از سلانه دخی ورد دیرل و اول لونه
 اولان اندخی ورد دیرل که اول طوری ایلله اشقر بنند اولان رنکدر و ورد مؤنثه اطلاق اولنور الورد و اوک
 ضمیله و ورد ک جمع در مثل جون و جون و جون و سیاهه اطلاق اولنور ارضاد ندر الورد و اوک کسر به
 کذلک جمع الورد و اوک و رانک ضمیله اب و رنکدر اولق بقال ورد الفرس یورد و ورد من الباب الخاضع
 ای صار ورد الورد و اوک ضمی و رانک سکونیه شول رنکدر کد طوری ایلله ال پند اوله غبسه و شقره کی
 و غبسه غین معجه و سین مهمله ایلله کول رنکده اولقندر خاکسری معناسنه الا یو بد ادات توردر رنکده اولق
 بقال ایراد الفرس کانقول اذ هام واکات و بواصلند او راد ایدی و او یایق لب اولندی ساین اولوب ماقبلی
 مکسور اولد غیمون المور د میک ضمی و رانک فقی و تشدید به کل رنکده اولان نسنه بقال قصص مور د اذا صغ
 علی لون الورد و یومضج اولندن احق در و مضج ضاد معجه ایلله و جمیله کل رنکدن قوی اولندر الوارد رانک
 کسر به یول معناسنه در طریقی المور د میک فقی و رانک کسر به کذلک طریقی معناسنه الوارد رانک
 فقی و و اوک فقی و رانک سکونیه خلیفه لقمه سی دبد کبری طعادر و معریدر عامه بر ماوزه دیرل الوساد
 و اوک کسر به یوزر یصدخی الوساد معناه الوساد و اوک فقیله جمع در یصد قلم معناسنه الودد و اوک ضمی
 و سیمک سکونیه کذلک جمع در یصد قلم معناسنه التوسید تانک فقی و و اوک سکونیه یصد قلم قومی التوسید
 فقیله و سیمک ضمی و تشدید به یصد غه یصد قلم و سیمک فقی و فنی سید اجمعه تحت راسه الایساد
 کای او قندر موققول و سیدت الکلب اذا غریته بالصید نحو اسد الوصیده و لوک فقی و صداد کسر به اوک

ورد

وسد

مضج

وصیل

اوکی فناء دار معناسنه الا یصاد همزه نک کسر به قیوی بغلق تقول اصدت اذا اغلقته و اوصد الباب علی لفظ
 مالم یسم فاعله الموصد میک ضمی و صدادک فقیله بغلقش قیوی بقال اوصد فهو موصد مثل اوجع فهو موجع قال الله
 تعالی انها علیهم مؤصده قالوا مطبقة یعنی قیامشدر الوصیده و اوک فقی و صدادک کسر به شول اغل در که مال
 حفظی ایچون ایدرل خطیره کی نهات خطیره اغاچدن و اغاچ بود اقلرندن چورلن اغل در و وصیده طاشدن
 چورلن در الاستیصاد همزه نک و تانک کسر به اغل طوقق تقول استوصدت فی الجبل اذا اتخذت فیہ الوصید
 و اوک فقی و صدادک کسر به کوکری برینه قرب بتن اوت الودد و اوک فقی و طانک سکونیه بر نسنه بی
 طورتق و نقیل قلق بقال و طدت الشئ اطده و طدامن الباب الثاني و سدا یمک معناسنه کاو ربقال و طدت علی
 باب الغار الصخر اذا سددت به و تضدته علیه و و طد بر نسنه بره صقمغه دخی دیرل مثل و هصه و غزه و هصه صاد
 مهله ایلله و غز غین و زاء معجته به بر نسنه بی صقمق التوطید علی ورن التکریم بمعناه تقول و طدت ته توطیدا
 اذا اثبتته و ثقلته التوطید فقیله و طانک ضمی و تشدید به ثابت اولق المیطده میک کسر به شول اغاچدر که
 دله حاک التانکله طویلر رأس المثقب معناسنه الوطاند و اوک فقیله یاپونلی قواعد بیان معناسنه
 الوطاند ثابت معناسنه الطادی کذلک ثابت معناسنه در و اطدک مقلوبی در الوعد و اوک فقی و عینک
 سکونیه خیر ده و شرده استعمال اولنور قال الفراء یقال وعد ته خیر او وعد ته شر او فقه خیری و شری بری
 بر نسنه فرق ایتک استسره خیر ده وعد و عد دیرل و شرده یعاد و و عید دیرل پس عداصلند و عداپدی ها
 و ایدن عوض اولمشدر العدا ت عینک کسر به عدا نک جمع و عدل معناسنه و و عدک جمع کز و عد نک سیمک
 عدی دیرل زنه ده زنی دبد کبری کی و او ی رد ایتک زنه ده رد ایتد کبری کی اما فرعدوی و زنوی دیرستوی
 دبد کبری کی و او ی رد ایتکله و کاه اولور عدده نک اضافتله هاسن اسقاط ایدوب عد الامر دیرل عدده الامر
 معناسنه العده عینک کسر به احسان ایتکی بوینه الموق در الایعاد همزه نک کسر به و الوعد و اوک فقی
 و عینک کسر به شرهت ایتد و کن حبر و یرمک فقیله شریت ایدوب باحر فقیله استعمال ایتسه ل الفله
 استعمال ایدرل بقال اوعدنی بالسن المیعاد میک کسر به و وعد ایتک و وعد زمانی و وعد مکانی الموعد
 میک فقی و عینک کسر به کذلک مصدر معناسنه و اسم زمان و اسم مکان معناسنه ده کاو رو یوخلین در
 هر فعل که انوک اولی و او یاخودیا اولوب مسنق بلند دوشمش اوله یعدو یز و یهب و یضع و یبلی کی صغیق
 معناسنه مسنق ک عین الفعلی مکسور اولمین انوک مصدری و اسم زمانی و اسم مکانی دخی مکسور العین
 کاو و او ساقط اولد قدن صکره مضارعک عین الفعلی مکسور اولد غنه و مفتوح اولد غنه اعتبار یوقدر
 الابر قاج کلمه کدر نه کلشدر که انلر موحد و مورق در اسم رجله و موکل در اسم موضعک یاخودیر رجلاک اسمک
 و موزن در اسم موضعک که بونلر جمله سماعدر قیاس بودر که کسر به کله و اگر مضارعک عین الفعلی مفتوح
 اولوب و او ثابت اولور سه یوجل کی قورق معناسنه و یوجع کی اغرق معناسنه و یوسن کی امر غنق
 معناسنه عین الفعلی اسم زمانه و اسم مکانه مکسور اولوب مصدر نک مفتوح اولور موجله موجل کی
 و اگر اولی حرف علت اولد و غندن غیره اخری دخی حرف علت اولور سه مفعل و زنی مفتوح العین
 کاو رکرک اولند و او ساقط اولسون کزک اولما سون مولی کی موفاکی و موعی کی بی دن قرب معناسنه و بی دن
 و فامعناسنه و بی دن کدر معناسنه التواعد تانک فقی و عینک ضمیله و عدا اید شیمک بقال تواعد القوم ای وعد
 بهضم بعضیو خیر ده استعمال اولنسه در اما شرده اتعد و ایدرل الاتعداد به مزنسنه بهت ایتد و کن خبر
 یرمک و تمامد وعد قبول ایتکه دخی دیرل و بونک اصلی اوتعداد ایدی و او تابه قلب اولنوب ادغام اولندی

وطد

وعد

و بر طائفه اشعد یا تعد فهو مؤنث دیرل همزه ابله نته یا تسر دیرل اینسار جزورده و جزور جیمک فنی وزاء
 معجه نك خیمله بوغرلین دوه و اینسار ذکر اولنان دوه نك اعضاسن بوشك التوعد فقتبله و عینك طمی
 و تشدبدبله و عیددن متا راولق الواعد خبرو بری یقال یوم و اعدا اوعد اوله بحر یعنی قن ابتدا سنده اسی
 علامتی بلورسه و یقال ارض و اعدا اذ ارجی خیرها من النبت و عید الفحل یركك حیوانك اوازی قن جمله
 فلدقه جاجر سه الوعد و اوک فقیله و عینك سکونیه خدمت اینك نقول و عدت القوم اغدهم من الباب
 الثاني اذا خد متهم و وعد شول کسینه نه دیرل کد بوغزی طوقلغنه خدمت ایلیمه نقول منه و عد الر جل من الباب
 الخامس و وعد ميسر او قل رندن راو قدر که انوک نصیبی بوقدره و ميسر ميمک فنی و سينك کسر بله تار او نی در
 المواعد ميمک ضمی و عینك فقیله مواضعه کی در وزن و معناده و مواضعه ضاد و خاء معجتهبله رفیه کله برار
 سیر اینکدر اصبی ابتدی مواضعه کاه اولور که برافقه نك سیرنه دخی اولور بولدش سیرن اعتبار اینك سیرن
 زير اول ناقه نك رالی ویرایغی اول برل بنه موافقت ایدر سیر حالنده الوعد و اوک فنی و فاك سکونیه برکسینه
 اوزر بنه اخلکله کلک یقال و قد فلان علی الامیر اذا اوردر سولا و افدك جعی دخی کلور صاحبله صبح کی و وفد
 طاغك بوقر و سنده اولن قوم که بغلش اوله الوافد فانك کسر بله ایل اولان کسینه و افد دوه سور پسندن
 ایلر و کیدن دوه یه دیرل الا وفاد همزه نك فقیله و فدك جمعیدر و افاد عربدن یرقوم در الوفود ضمتبله
 كذلك و فدك جعی در اخیلر معناسنه الوفاده و اوک کسر بله اسمدر اخیلک معناسنه الایفاده همزه نك کسر بله
 ایل کوندر مک یقال او فده انا الی الامیرای ارسلته و ابفادر نسنه نك اوزر ینه چقوب حواله اولغنه دخی
 دیرل یقال للفرس ما احسن ما اوفد حار که یعنی انك اوموزی بوکسك اولسه بو بله دیرل و خارك حاورا
 مهملتن بله انك اوموز بنه دیرل و ابفاد سرعت اینکه دیرل الوافدان یکا قده طعام چیرکن بومری اولان رل در که
 انسان زیاد بشلو اولدقه انلر غایب اولور الی استیقاد برکونه اتور مق که اول یاغ اوزن او تور مق در دیرل الوفود
 ضمتبله اودیا کلتمق الوعد و اوک فنی و فاك سکونیه بمعناه القده قافك کسری و دالك تخفیفله كذلك
 بمعناه الوعد فقتبله بمعناه ایضا الوقدان فقتبله بمعناه كذلك یقال و قدت النار و قد الح التوقد فقتبله
 و قافك ضمی و تشدبدبله بمعناه یقال و قدت النار و توقدت الایفاد همزه نك کسر بله و الاستیقاد همزه نك
 و تانك کسر بله یا کلتمق رقی یقال او قدتها انا واستوقدتها ایضا الایفاد همزه نك کسری و تانك کسری
 و تشدبدبله یا کلتمق توقد معناسنه الوفود و اوک فقیله و قافك خیمله اودون همزم معناسنه و ضمتبله
 مصدر در اودیا کلتمق معناسنه نته کمرو و ابتدی یعقوب ابتدی و النار ذات الوفود دخی قرات اولندی
 ضمتبله الموقد ميمک فنی و قافك کسر بله اودیا کلتمق رقی راسم مکندر مجلس کی الوقده و اوک فقیله
 و قافك سکونیه زیاده اسی اولن کونلر که اون کوندر یا خود اون بش کوندر یا باخو ر معناسنه
 التوکید بر نسنه یی یکمک یقال و کدت العهد و السرج توکید او کده تا کید یعنی و بالوا و افصح الایکاد بر نسنه یی
 یغلز یقال اوک و اکده ایکاد یعنی ایکسك دخی مصدری بر در الوعد و اوک فنی و کافك سکونیه قصد
 معناسنه یقال و کد و کده ای قصد قصد الوکاد و اوک کسر بله شول ایدر که انکله اینکی صغرکن یغلز الواد
 فقتبله حاصل اولان دول مفرد معناسنه و جمع معناسنه استعمال اولنر الواد و اوک ضمی و لامک سکونیه
 ولد معناسنه در بنی اسدک مثلاً رندن در بوکه ولدک من دم عینك دیرل یعنی او غول کوز قانندن حاصل اولور
 و کاه اولور که ولدی ولدک جعی قیلور اسدله اسد کی الولد و اوک کسر بله ولده لغت در و اوک خیمله
 و عربلرک مادری ای ولد الرجل هو دبدکاری مقوله کسینه در دیک مخلصه اولور الولید و اوک فقیله

وعد

وقد

وقد

وکد

ولد

ولامک

و لامک کسر بله صبی معناسنه و عید معناسنه ده کلور و عربلرک هم فی امر لا ینادی ولید دبدکاری ات
 سکرتمه دن ما خود در قن ات چاپک اولسه جاجر مدن دخی سکر در اخیلرک عادتی درات زیاده سکر تسون
 دیو جاجر رل بناء علی ذلک هر امر عظیم ده و هر شی کثیده بوکلام سو بلنور اولدی قن حصولی ممکن اولسه
 الولدان و اوک کسر بله و لامک سکونیه ولیدک جعی در الولده كذلك و اوک کسری و لامک سکونیه ولیدک
 جعی در الولده و اوک فنی و لامک کسر بله ولیدک مؤنثی در صبی و جاریه معناسنه الولاد و اوک فنی و همزه نك
 کسر بله ولیدک جعی در الولاد و اوک کسر بله الولاده كذلك و اوک کسر بله طوغور مق یقال ولدت المرأة اذا
 حانت ولادها التوالد فقتبله و لامک خیمله بری رندن طوغق و جوق اولق یقال توالدوا ای کثروا و اولد
 بعضهم بعضا الوالد لامک کسر بله بابا پدر معناسنه و حامله اولان قیونه دخی والدیرل یقال شاة والدای
 حامل ابن السکیت دن بویله روايت اولندی الولده كذلك لامک کسر بله انما در معناسنه الولدان لامک
 کسر بله بابا ابله انا یقال هما الولدان التولد فقتبله و لامک ضمی و تشدبدبله طوغق یقال تولد الشی من الشی
 المیلاد ميمک کسر بله برکسینه نك طوغدخی وقت المولد ميمک فنی و لامک کسر بله برکسینه نك طوغدخی ر
 التوالد علی وزن التکریم طوغور مق یقال ولد الرجل غنه تولد اکا یقال نتج ابله تجم المولده ميمک ضمی و لامک
 فنی و تشدبدبله خالص ایلین یقال عربیه مولده المولد كذلك ميمک ضمی و لامک فنی و تشدبدبله صرف عرب
 ایلین یقال رجل مولدای عرب غیر محض اللده لامک کسری و دالك تخفیفله برکسینه نك یا شد اشی هم
 سنی معناسنه اخرنه اولان ها اولندن کیدن و اودن عوضدر زير اولادندن مشتق در یقال هالندان
 اللدان لامک کسر بله جعی در اللدون كذلك لامک کسر بله و دالك خیمله جعی یا شد اشر معناسنه الومد
 فقتبله والومده كذلك فقتبله کیمه نك زیاده اسی اولمی یقال ومدت لیلتمن الباب الرابع و ومد برکسینه
 غضبه کلوب قرمغه دخی دیرل یقال ومد الرجل وهولغه فی ویدای غضب و حی الوده و اوک فقیله و هانك
 سکونیه چقور یه دیرل الوهاد و اوک کسر بله چقور رل معناسنه فصل الهاء الهمید هانك فنی و بانك کسر بله
 حنظل تخمی و حنظل حاء مهمله نك فنی و نونك سکونی و طاء معجده نك فقیله قرقه دوک کی دبدکاری نسنه
 که اکا ابو جهل قونی دخی دیرل التهمید فقتبله و بانك ضمی و تشدبدبله حنظلی صیوب تخمی الحق یقال للظلم هو
 بهید اذا اخرج ذلك لیا کله و طایم طاء معجده نك فقیله دوه قوشك ارکنه دیرل الایفاد همزه نك کسری
 و هانك فقیله حنظل تخمی قور بدقد نصکره دیو شر مک بعد ائی بر ره قیوب برجه کون اوزر بنه صود کوب
 اوز مق برجه کره اجسی کید نجه بو بله ایدوب بعد د و کوب بشور مک هبود هانك فنی و بانك ضمی و تشدبدبله
 بنی تخیم و لا یفند برک ادبدر العجود ضمتبله التهجید فقتبله و حیمک ضمی و تشدبدبله اویق یقال هجد و تهجد
 ای نام لیه لا وایا نخلق معناسنه دخی دیرل یقال هجد و تهجدای سهر و هو من الاضداد التهجد تانك فنی و هانك
 سکونیه اویق یقال هجدنی ای نومی الایفاد همزه نك کسری و هانك سکونیه دوه بو بنی ره قومق یقال
 اهجد البعیر اذا لقی جرانه بالارض و جران حیمک کسر بله دوه بو بننك ایح یوزی الیهد هانك فنی ایله بنای
 او ینادب ضعیف ایتیم بر حیثیله که یقلو اوله یقال هدا البناء یهد هدا اذا کسره وضعفه
 و هده المصیبه ای او هنت رکنه یعنی مصیبت بر جانبی خراب اینسه ومنه قولهم ما هده کذا ای
 ما کسره اصبعی ابتدی هدر رجل ضعیف معناسنه ده کلور قن برکسینه برکسینه یو عید اینسه ای لغیر
 هدر یعنی بن فنی ضعیف دکلم دیرو مدح اولنق معناسنه ده کلور یقال فلان یهد علی مالم یسم فاعله
 اذا نئی علیه بالجلد والقوة و جلد حیمک و لامک فقیله برکک معناسنه در تقول مررت برجل هدرک
 من رجل معناه اثقك وصف محاسنه و بوند اکی لغت اولی در که هدر کله سنی بعضیلر مصدر بحر نسنه

ومد

وهده

هده

هده

تخفيف بچون واکل کله سندن و امر کله سندن و بونله شبيه اولنلردن امر بوا سلوب و وزن کلور و عر بلرک
 خذ عنک دبدکری خذ ما قول و دمع عنک الشک و المراء معنائه در و مرء ميمک کسر به شبيهه معنائه در
 و يقال خذ الخطام و خذ بالخطام بمعنى يعني باله و باس بر معنائه استعمال اولنو و و خطام خاء معجه نك کسر به
 و طاء مهمله ايله بولار معنائه در که طواری انکله بدر لر نجوم الاخذ همزه نك فتحی و خانك سکونيله
 منازل قره دير لر زير اهر هر کچه انلردن برين منزل طو تر المواخذة ميمک ضمی و خانك فتحیه بر کسنيه في طوب
 عقاب ايمک يقال اخذ به بذنبه مواخذة وعامه و اخذ به دير لر الاتخاذ همزه اولی نك کسرى و همزه ثانيه نك
 سکونيله برى برينه يا يشمق يقال اتخذوا في القتال بهمزتين اى اخذ بعضهم بعضا الاتخاذ همزه نك کسرى
 و تانك کسرى و تشديد به افتعالدر اخذدن همزه ثلثين اولنوب تايه قلب اولنشد صكره و قتاكه
 اتخاذ لفتح ال و زنى اوزن استعمالی جوق اولغين ياي حرف اصلي توهم ابدوب اندن فعلار بنا قلدر
 و اتخذ بتخدد بيلر باب رابعدن و بوسيدن لغزت عليه اجرا قرأت بتد بيلر و عر بلرک اخذت کذا دبدکری
 تشديد تايه دالى تايه قلب ايلوب ادغام اندکر بيه بناء در و بعضلر ذالى اظهار ابدر لر لكن بوقليل در
 الاخذ همزه نك فتحی و خانك کسرى به طوثلش کسنيه اسير معنائه الاخذة كذلك همزه نك فتحیه مؤنثى در
 اسير اولنشر عورت معنائه الاخذة همزه نك ضمی و خانك سکونيله افسون سحر معنائه و شول بونجغه
 دير لر که اراره عورنلر انوکله افسون ايدر لر التاخذ على وزن التكریم افسون ايمک الاخذ فتحينه دوه يادري
 سوددن تخمه اولوق امتلا معنائه يقال اخذ الفصيل ياخذ اخذ من الباب الرابع اذا تخم من اللبن الاخذ
 همزه نك فتحی و خانك کسرى به کوزى اغرين کسنيه الاخذ ضمينه جنب و زنى اوزن کوزى اغريمى يقال بعينه
 اخذ اى رمد و اخذ حوضلر معنائه ده کلور على ماسيجى الاستخاذ همزه نك کسرى و سبيل سکونيله
 بعض لغته اتخاذ معنائه کلور مبر در و ابني اوزن يقال استخذ فلان ارضاً بمعنى اتخذ يس احد تائى سبته
 تبدل ابدر لر نتمه کم ست کله سند مسينى تايه دندر لر و جا ندر که استخذ ايله صيغة استفعالی قصد ايش اولر
 اخذ بتخذدن نهايت احداثى بنى حذف ايش اولر تخفيفاته کم ظالته طلبت دير لر المستأخذ ميمک ضمی و سبيلك
 سکونى و خانك کسرى به کوزاغر يسندن يا خود غيرى اغر بدن و تروباشن اشغه طو تن کسنيه در اسمى ره ايند
 التاخذ تانك فتحی و همزه نك سکونيله تفعال و زنى اوزن الملق معنائه در اخذدن مستق در الاخذة
 همزه نك کسرى به برنسته در که اند حوض کى سحراده صواير کلور الاخذ همزه نك کسرى به اخذ نك جى در
 الاخذ ضمينه اخاذك جمعى در کتابه کتب کى و کاه اولور که حلي ساکن قلغه تخفيف ابدر لر و فى حدب مسروق
 بن لاجدع قال ماشبهت باصحاب مجد الا لاخاذا تكفى الاخذة الرابك و تكفى الاخذة الرابك و تكفى الاخذة
 الفئام من الناس يعنى اصحاب رسول شول کلور بکرز که بعضى راد مبعضى ايکى بعضى رجاعته كفایت ابدر و اخذ
 جنب و زنى اوزن کوزاغر برنسته دخی دير لر يقال بعينه اخذ اى رمد و اخذ شول ره دير لر که کشى نفسجوز يا خود
 سلطان ايجون ضبط ايله اذر که در که کچمش زمانه دلالت ابدر و کله اذ شول سدر که سکون اوزن مبنى در
 و بونك حقي جمله مضاف اولقدر تقول جيتك اذا قام زيد و اذ يذاعم و اذ يد بقوم و تخنكه مضاف اوليه
 منون قيلور سن اذ دخی دير لر ثنوين ايله حيشند معنائه نتمه کم يومئذ وليلتنذ دير لر و اذ کلمات شرطدن
 اولور تخن ماله استعمال اولنوب اذ ماديسه لر تقول اذ ماتا ثنى انك كاتقول ان تاتى و قنا انك و کاه اولور
 که برشى ايجون اولور که سن برحالت اوزن ايکن اکلر است کلور سن بوقدر رجه انى فعلدن
 غيرى نسته ولى ابدر تقول ينما انا كذا اذا جاء زيد فصيل الباء البذ يانك فتحی و ذالك تشديد به غما يانك

اذ

بذ

معنائه نقول بذه يذ هذا من الباب الاول اى غلبه و يذ كذلك بابك خرى ديكلمه معروف كسنيه نك
 شهر زدن بر شهرك ادى در البذ يانك فتحیه بر مرز حاله دير لر يقال حال فلان بذه اى سینه و يقال بذت بعدى
 من الباب الرابع البذ يانك فتحیه و البذ و ذه ضمينه حال يتلوفى باذ الهيمه و بذ الهيمه يتلو كوزن كسنيه
 يقال انت باذ الهيمه و بذ الهيمه اى رتھا و رت يتلو شكلا و اولان كسنيه دير لر بغداد يانك فتحی و غين معجه نك
 سکونيله و اخرنده ذال معجه ايله بر معروف شهرك ابدر و دالين مهملتين ايله و اخرنده دال مهمله بدلى
 نوله دخی لغت در يقال رأت بغداد و بغداد و بغدادان عربى در مذكر و مؤنث استعمال اولنور فصل الجيم الجيمك
 فتحی و يانك سکونيله چكمك جذب كى يقال جذب الشئ من الباب الثانى مثل جذبته مقلوب منه الجنبه جيمك
 و يانك ضمهرى و ما يند نونك سکونيله ير دن يوكسك اولوب مدور اولان محل قبه كى مثلاً يعقوب ايتدى
 عامه جنبه دير لر جيمك ضمی و يانك فتحیه الجذ جيمك فتحی و ذالك تشديد به كيمك قطع معنائه يقال
 جذبت الشئ اى كسرت و قطعتة الجذاذ جيمك ضميله و الجذاذ جيمك كسرى به كسلوب ايران يان و ضم كسردن
 افحدر و جذاذ جيمك ضميله التون طاشلر دير لر حجارة الذهب معنائه كسايرو ابني اوزن الجذاذات
 كذلك جيمك ضميله التون يان لرى قراضات معنائه المجذوذ ميمک فتحیه و جيمك سکونيله كسايش مقطوع
 معنائه يقال هطاء غير مجذوذ اى غير مقطوع الاتخاذ همزه نك كسرى و نونك سکونيله كسليك انقطاع
 معنائه الجذاذ جيمك فتحی و ذالك تشديد و الفلک مدله شول رجه دير لر که منقطع اولوب اولان سدر ليه
 و حذاء دخی حاء مهمله نك فتحیه و ذالك تشديد به قطع اولنان رجه دير لر الجذة جيمك ضميله بر يان كياسى
 ديك يقال ما عليه جذة اى شئ من الثياب الجذبة جيمك فتحی و ذالك كسرى به سويق دبدکرى
 نسته که اكار سیده بسنه دير لر الجرذ فتحينه بر مرزدر که دوه نك او كچه سند حاصل اولور برنسته
 طهور ايمک و سكر شمرک كى مثلاً الجرذ جيمك ضمی و و رانك فتحیه برنوه بجان در موش دشنى معنائه
 الجرذان جيمك كسرى و و رانك سکونيله جرذك جمعى بيان فان لرى معنائه الجرذة جيمك فتحی و و رانك كسرى به فان سى
 جوق اولان ر الجرذ ميمک ضمی و و رانك فتحی و تشديد به مجرب اولان كسنيه يقال رجل مجرذ اكان مجربا فى الامور
 الجذاذ جيمك كسرى و ولا ملك سكرنى و الفلک مدله غليظ اولان ر الجذاة بر يان ر معنائه الجذلان جيمك كسرى به
 بر قور نك ادى در طابغه قرب در يومشوق بر در وال اياسى كى دوزدر الجذى جيمك ضمی و ولا ملك سكونى
 و يانك تشديد به شول دوه در که فر موده اوله و تشديد اوله و جلدى سر عتله اولان سبره دخی دير لر الجذية
 كذلك جيمك ضميله و يانك تشديد به مؤنثى يقال ناقة جلدية الا جلود همزه نك كسرى به و جيمك سکونيله
 و و اوک تشديد به سر عتله سير دائم اولوق يقال جلود بهم السبر اجلوا اذا دام مع السرعة و هو سير من الابل
 يعنى اول دوه سبرندن برنوعدر فصل الحاء اخذ فتحیه قورق خفيف اولوق از اولوق يقال بعير اخذ
 الحاء حانك فتحی و ذالك تشديد به و الفلک دخی مدله شول ناقه در که قور رغنك قلبرى از اوله و شول
 قوردر که قور رغنى انجه اوله يقال ناقة خذاء و قطاة خذاء و قطاة قافك فتحیه و طاء مهمله ايله بغور نلق
 دبدکرى قور شدر و جين حذاء اكار دير لر که اند ايجن كسنيه سر عتله اند ايجوب توقف ايميه و شول كسنيه که جين
 حذاء دبدى جيمه حمار تازه اوتى كيمك معنائه دبدى سر عتله اند ايجنك اند ايجسين حمار از موات اولاناسنه
 تشبيه ابدوب بر حمار حذاء كذلك حايه و جيمه اولشدر لين رجه دخی اطلاق اولنور فر رابني اوزن و حذاء شول
 قعيريد يمد دخی دير لر که بحر کاملدن اولوب اند متفاعل فعلنه نقل اولنش اوله که اهل عروض قتنه معلومدر
 الاخذ فتحينه شول كسنيه در که الى بنى اوله يعنى تيز دست اوله اخذ فتحينه ال يئلکى در
 و حذاء اهل عروض قتنه متفاعلندن يمدى اسقاط ابدوب متفاعلغن فعلنه نقل اولنقدر و و نواج

بذ

جذ

جنب

جذب

جرذ

جذ

حذ

حرفه دیر لکه اخری ساکن اوله الحذاذ حانک فتحی وذلک سکونیه حنث و زنی اوزن شول سیره دیر ل
که سرعتله اوله بقال قرب حذاذ و قرب ففتحته له تلم رکبیه یور یوب صویا یرمکه دیرل وحنث بر اوتک
ادبد الحذاذ حانک فتحی ونونک سکونیه قیونی تنورده بریان ایدوب پشور مک بقال حذت الشاة احذها
حذا من الباب الثاني وحنذاقی رایکی که سکر دوب کونه فار شودر لسون دیواوزر بنه چل اورتمک قن درلسه
کمالفرس دیرل بقال حذت الفرس احذها حذا اذ الحصره شوطا و شوطین ثم تطاهر علیه الجلال
فی الشمس ليعرق المحمود ميمک فتحی و حانک سکونی ونونک ضمیه ذکر اولنان وجه اوزن درلدن ات الحنید
حانک فتحی ونونک کسری ومدبله بمعناه و بریان اولمش قیون دخی دیرل و بوندن مأخوذ در عربلمک بوقولی
کذا اسقیت فاحذ دیرل بقی سقی حالده شراب اوزن بریان صودوک الحذا ففتحته له زیاداسیه دیرل شدت
حر معانسه یقال حذت الشمس ای احرقته حذ بر یک ادی در مدبته منوره قربنده الحوذ حانک فتحیه
وواوک سکونیه سرعتله سورمکه دیرل سوق سریع معانسه تقول حذت الابل احوذها حوذ الاحوذ
همزه نک کسری و حانک سکونیه کذلک سرعتله سورمکه دیرل تقول احوذت الابل احواذا الاحوذی
همزه نک فتحی و حانک سکونی و یانک تشدید یله برنسنده حذاقی اولوب سرعت اوزن اولان کسنه اسمعی
ابتدی احوذی شول کسنه درکه واقع اولان اموره بصیرت اوزن اولوب طوندخی نسنه نک حقدن کله
والندن نسنه قور تابه حاذ المتن حال المتن کی ات ارقه سنه نکلی طور دخی یرو فی الحدیث مؤمن خفیف الحذا
ای خفیف الظهر الحذا انک اولبخی اردندنه قویرخی دکی دیرل الحذا بر اوت در الحاذة واحدی در
الحوذان حانک فتحی وواوک سکونیه بر اوت در که چچکی صایدر الاستحواذ همزه نک کسری و مینک
سکونیه غالب اولمق بقال استحوذ علیه الشیطان ای غلبه و بواکه واوله کلشدر اصل اوزن زیرعرب
طائفه سی استصواب دیرل واستصوب دیرل واستحوب دیرل و بوعر بلرقتنه قیاس مطرد در
ویاری تعالی نک الم استحوذ علیکم دبدوکی الم یغلب علی امورکم ویستول علی مودنکم معانسه در فصل
الحاء الحذا یذ حانک کسری ونونک سکونی وذلک کسری ومدبله یوجه طاع باشیدر و خند یذایقره ده
دیرل فحل معانسه وخیالری چقمشه ده دیرل خصی معانسه اضداددن در الحذا یذ حانک فتحیه ایوالمر
معانسه در افراس جیادکی کرک ایقر اولسون کرک اناغش اولسون بو حینه اضداد مرئیه سندن چقمش
او نوراع اولماغین ابو عبیدر وائی اوزن المحاذة ميمک ضمی وواوک فتحیه برنسنه یخالف ايمک بقال بنو فلان
حاوذا وناالی الماء الحواذ حانک کسر یله اسمنه نک وقت غیر معلومه کلسی فصل الدال الدیابوذ دالک کسری
وباء موحده نک ضمیه بر جنس زدر کنبه یله ایشلنور و نیر نونک کسری یله شول اغاجه بر لکه اوزر نه بز طقنور
کویا که بود بهوذک جمعی در فیعول وزنی اوزن ابو عبید ابتد یونک اصلی فارسی لساننده دو بود در وگاه اولور
که بونی دال غیر معجه ابله تعرب ایدرل فصل الراء الر بذه رانک کسری و یانک سکونیه شول بواکه پان سی در
که انوکله دوه یقطران سوررل کذلک ر بذه دیوشول بریان سنه دیرل که انوکله ایشلدکاری یزک التربه جلا
ویرل الر بذه ففتحته له ر بذه معانسه لغت در و ر بذه کذلک شول موضعه دیرل که ابوذر الغفاری انده دفن
اولمشدر و بنو غفار غین معجه نک کسری و فانک تحفیه یله شول قبیله در که ابوذر غفاری انلر دن در و ر بذه
کذلک شول رنک امیز بو که دیرل که دوه نک بو بننه صاوارل ر بذه ففتحته له ر بذه نک جمعی در دوه بو بننه صلو بوکار
معانسه ابو عبیدر و اننده نوادر فعله شوبله واقع اولمشدر که ر بذه بالقدح تر بذر یذ ایدرل باب رابع
قن که بر کسنه نک الی نیز اولوب صنعتده ماهر اولسه الر بذ رانک فتحی و یانک کسر یله بور کسنه خفیف
اقوا ج اولان کسنه و کذلک کلامنده جوق سقطاتی اولان کسنه الر بذه رانک فتحی وذلک کسر یله و یانک

کے غم فشاں

[illegible]

کری دبد کری جانور خا بر پشت معناسنه القنفاذ قافک فخی و فافک کسر به جمعی کر پیلر معناسنه القنفذة
 کذلک قافک ضمی و فافک فخیله مؤنثی و قنفذة کذلک دوه نک قولای اردنه تر اقد غی بر مسیل عرق معناسنه
 و قنفذ شول بره دیرل که صق اوت ویری برینه صارلش اوت بتون قنفذ الدراج قافک و فافک فخیله بر موضعک
 اسمیدر ذکر اولنان معنادن ما خود در فصل الکاف الکدان کافک فخی و ذالک تشدد به یومسقی طاشلر در که
 کر بجه بکرز انکا ذان ذالک فخی ابله شول یومری نلر در که او بلغوک طشره سنه اولور که اکایا یجق اتی دیرلر
 فصل اللام الابد لامک فخی و جیمک سکونی ابله برنسنه یی ویردکن صکره کیر و طلب ابدوب الحاح ایتک
 نقول لجنی فلان بلجن من الباب الاول اذا اعطيتهم سألک فاکثر و لجنکب جنای یلامق معناسنه ده کاور
 اللجن بالفتحین بمعناه یقال لجن الکلب الاناء بلجن لجن من الباب الرابع اذ الحسه جوهری ایدر بو اوحاتم رهانی در
 بونی کتاب ابوابدن نقل ایتدم بلا سماع و طوار اوتی و تلامغه دخی دیرلر یقال لجن الکلاء اذا اکلت الماشیه الکلاء
 ابو عیندن بوبله رایت اولندی و اصمعی ایتدی لجنه دیرلر جیمک فخیله لسه معناسنه که لسن سین مهمله نک
 تشدد به طوار اوتی اولقدر اللذه لامک فخیله طاد چاشنی معناسنه اللذات جمعی اللذ اذ لامک فخیله
 و اللذ اذ کذلک لامک فخیله طتلو بولمق نقول لذن ذ بالشی لذن اذ اولذ اذ من الباب الرابع اذ اوجدت لذن
 الا لذن اذ همزه نک کسری و لامک سکونیه و التلذ فختنه و ذالک ضمی و تشدد به کذلک برنسنه یی لذنلو
 بولمق یقال لذن ذ بولمق لذن ذ لامک فخیله طتلو اولن سنه و لذن او یجوید دخی دیرلر و لذن ذ کذلک لامک
 فخی و ذالک کسری و مد به طتلو اولان سنه الاسئل اذ برنسنه یی لذن بولمق یقال اسئلده اذ اعد لذن
 اللذ ذ الک سکونیه و اللذ ذ الک کسری به الذی ده لغت در اللذ اثنیه در نونک حذفه اللذین جمع اللذون دخی دیرلر
 کاه اولور که اللوذ لامک فخی و و اوک سکونیه و الیاذ لامک کسری به صغفق یقال لاذ به او ذ اولیاذ من الباب الاول
 اذ الجا الیه و عاذ به او ذ طاعک بر جانب دیرلر جانب جبل معناسنه و طاعک اطرافنه ده دیرلر الا و اذ همزه نک
 فخیله لوذک جمعی در صغفق برلر و طاعک جابلری معناسنه الملاو ذه میمک ضمی و و اوک فخیله و الا و اذ لامک
 کسری به بر بجه کسنه بری برینه صغفق یقال لا و القوم ملاو ذه و لاذ او اکر لاذ دن مشلق اولیدی لیا اذ ایدر لری
 یا به الا و اذ ان لامک فخی و و اوک سکونیه بر و جاک اسمیدر فصل المیم الملاذ میمک فخی و لامک تشدد به شول
 لاف اوروب بلان سوبلین کسنه در که کلماتی اوله و فعلی وجوده کلیه اللذ میمک فخی و لامک سکونیه در و تمک
 طعن معناسنه یقال ملذ به لارج اذ طعنه یعنی کوندر له دور تسه و ملذات سکر در کن قولت قاری اچقدر الملذان
 فخر له شول کسنه در که نصیحی اشکل ابدوب غیری سنه سترایلیه منذ میمک ضمی و ذالک هم اوزن
 بناسیله و مد میمک ضمی و ذالک سکونی اوزن بناسیله بونلر دن هریری حرف جر اولمغه صالح اولور بو تقدیرجه
 فی بحر اسنه جاری اولور لیکن شول زمانه دخل اولور که سن انده حاضر سن تقو لمارأ یتنه منذ اللیله واسم اولمغه
 دخی صالح اولور بو تقدیرجه مابعدی مرفوع اولور تاریخ اوزن و توقیت اوزن تاریخ ایچون اولمغی و قنن مارأ یتنه
 مذیوم الجمعه دیرسن یعنی اولن قطع روت یوم جمعه ده در توقیت ایچون اولمغه مارأ یتنه مذسنة دیرسن
 یعنی مدت عدم روت بر بل در بو تقدیرجه مذک مابعدی نکره اولور غیری اولماز مذسنة کذا دیرسن بلکه
 همین مذسنة دیرسن و سببویه ایتدی مذ زمانه من کی در مکانه و بر جماعت کله منذ من ابله اذن مرکب
 اولور کله و احد قنشدرد بدیلر جوهری ایدر بو کلامدر که بونک صحتنه دلیل یوقدر الما ذی ذالک کسری
 و یانک تشدد به بیاض بال غسل ایض معناسنه و ما ذیه شول در عیدیر که بیاض و ملائم اوله و در عده ذالک
 کسری به عور نلر کیدکی کوکله دیرلر و جمره دخی مازی دیرلر سوچی معناسنه فصل النون النون فخی و بانک

کذذ

لجن

لذن

لوذ

ملذ

منذ

موذ

ننذ

سکونیه الله برنسنه یی اتمق نقول نذت الشی انبذه من الباب الثانی اذا القیته من یدک و نین جزوی سنه
 معناسنه ده کاور یقال ذهب ماله و بقی منه نین و بارض کذا نین من مال و من کلاء و فی رأسه نین من شیب و اصاب
 الارض نین من مطرای شی یسیر التنبید علی وزن التکریم بمعناه شد للکثرة المنبوء میمک فخی و نونک سکونیه
 شول او غلندر که لانه سی بوله بر تشدد المنابذه میمک ضمی و بانک فخیله جنکی اشکار یا نیک التنبذه نونک فخی
 و بانک سکونیه و التنبذه نونک فخیله بر جانب ناحیه معناسنه الانباء بر جانب کیمک یقال انبذ فلان اذا ذهب ناحیه
 النین نونک فخیله و بانک کسری و مد به شول شرایدر که خرمای یا خود قوری اوزمی صویه اصلمغه اولور
 یقال نذت نین اذ التخذة الانباء همزه نک کسری به نین طو و ق معناسنه در التنبذ ان فختنه و التنبذ نونک
 فخیله حرکت ایتک نقول نین العرق باذ اذ احرک و بونض العرق معناسنه ده لغت در المنبذه میمک کسری
 و نونک سکونیه یصدق و ساده معناسنه الناجذا ضی دیشلر نیک آخری النواجد اذ ک جمعی در و هر انسانک
 دورت نواجدی وارد در بشلر نیک نهائینه اضی دیشلر نندن صکره و اول نواجده ضرر للیم دیرلر بعد البلوغ
 بتد و کندن اوترو و ضرر ضاد معجه نک کسری ابله اضی دیشنه و حل حاء مهمله نک فخیله عاقل و بالغ اولمغه
 دیرلر یقال فحک حتی بدت نواجده فحک ز یاده اولمغین اسنغر اب اولنسه بوبله دیرلر و کاه اولور که نواجد
 انک اضی دشنه دخی استعمال اولنور دوه قسمنک اضسنه لیب و حثال طر نقول لک اضسنه سولع دبد کری
 کی المنجد میمک ضمی و جیمک فخی و تشدد به شول کسنه در که امورانی تجربیه ایتکله استکام بولمق و بخته
 اولمش اوله النفاذ نونک فخیله و النفاذ ضمتنه یکتک یقال نفذ السهم الرمية و نفذ الکتاب الی فلان و رمیه
 رانک فخی و یانک تشدد به صید معناسنه در الانفاذ همزه نک کسری و نونک سکونیه کچور ملک و التشفید
 انفاذ معناسنه النفاذ فافک کسری ابله کچی یقال رجل نافذ فی امره ای ماض و امره نافذ ای مطاع النفذ
 فختنه یحقیق بر منفذ معناسنه و منه قولهم اتی بنفذ ما قال ای بالخارج منه یعنی سوز نیک عهد سندن چقدی
 و نفذ یکتک معناسنه دخی کلور یقال طعنه لافذ ای نافذ الانفاذ همزه نک کسری و نونک سکونیه خلاص
 ایتک یقال نفذ من فلان الاستنقاذ و التنفذ فختنه و قافک ضمی و تشدد به کذلک خلاص فلیق معناسنه
 یقال استنقذه منه و تنقذه منه یعنی اذ نجاه و خلاصه النفذ فختنه شول نسنه در که لای خلاص ایدر سن که
 فعل وزنی اوزن در مفعول معناسنه نفذ کی منفوض معناسنه و قبض کی مقبوض معناسنه و نفذ نونک
 و فافه و ضاد معجه ابله برنسنه یی سلکیمکله دوشن سنه در النفاذ نونک فخی و همزه نک کسری به شول اکر در
 که عد والنذن النش اوله النقیذه نونک فخی و قافک کسری و مد به عد والنذن النش ات نقایذک مفردی در
 منقذ میمک ضمی و قافک کسری به لرجال دن بر کسنه نک ایدی در فصل الواو الوجد و اوک فخی و جیمک سکونیه
 شول دلکدر که طاعه انوک ایچنده صوایر کیلور الوجد و اوک کسری به و جک جمعی در صوایر کندی لری اولان
 دلیکدر معناسنه الوقذ و اوک فخی و قافک سکونیه شو به اور مقدر که اعضاسی کوشیوب اولومه قریب اوله
 و وقذ او یجو غلبه ایتکه دخی دیرلر یقال وقذه النعاس اذ غلبه و نعاس نونک فخیله و عین مهمله ابله ایچون غنی در
 الموقوذه میمک فخی و و اوک سکونیه شول قیوندر که اعاجله اولدر لملش اوله یقال شاة موقوذه الموقوذه میمک
 فخیله و قافک فخیله اصمعی ایتدی شول ناقه ییدرلر که صرارانک هم سنه تا نیر ابدوب مجروح ایتش اوله و صرار
 صاد مهمله نک کسری به ناقه نک هم سنه بغلد قلی ایدر ولدی امه سون دیوو بومقامه صاحب صراحت
 موقوذه ناقه که مکیدن و دوشیدن بسپارد در سنان و اثر کرده شد دبدکی غیر صحیح اولور الوفید و اوک فخی و فافک
 کسری به و مد به شول کسنه در که قوتی و ملیا یقال رجل وقذای ماب طرق و طرق طانک کسری و رانک سکونیه

نجد

نفذ

نقد

وجد

وقذ

قوت و شجاعت و علم و عدل پس ایندی موقوفه شول ناهه در که انی ولدی امه و مه سی بیوک و لما غن از سودن چقره
 و مه سی امه دن و خیمه دن شمشکین مریض اوله فصل الهاء الهذ هانک فقیله قطع سرعت ایتک و قرأت
 ایتمه سه سرعت ایتک یقال هو یهذ القرآن هذ او یهذ الحدیث هذ امن الباب الاول اذا کان یسرده یعنی کلماتی بری
 برینه اولشدر و ب سرعت ایتسه الهذ و هانک فقیله شول بجایه دیرلر که زیاده کسبی اوله بقال سکین هذ و ذ
 ای قطاع اسمی ایتدی هذ اذ بک دیرلر هانک فقیله خلقی برنسنه دن منع ایتک دپلسر بقال هجاجیک
 و هذ اذ بک علی صیغه التثنية یعنی هذ ابعده هذ ای انقطاعا بعد انقطاع کما قالوا فی لیبیک و مه دیک و هجاجیک
 دخی هانک فقیله هذ اذ بک معناسنه در الاهتذ اذ همزه نك کسر بله برنسنه یی تیز کیمک بقال اهتذ ذلشی
 اقتطعت به بسرعه الهز بذهانک کسری و رانک سکونی و بانک کسر بله مجوس طائفه سنک عبادت ایتدی
 آتسه خدمت ابدن کسنه الهز ابذه هانک فقی و بانک کسر بله هر بک جمعی آتش خدمتکار لری معناسنه
 فارسیدن تعریب اولشدر الهز ابذه سرعتله سیرایتمکه دیرلر که خبیدن ادنی اوله و خب بکله دیرلر خاء معجمه نك
 و بانک فقیله الهز بذه هانک و بانک کسر بله و الفک قصر بله بر جانب اوزن یورچک بقال عدی الحجل الهز بذه
 ای فی شق یعنی دوه بر جانبی اوزن یان یان سکرندی شتمک باب الضاد فصل العین ده عرض کله سنک مشفقانه
 ایتشدر العرضه ان یحشی معارضة و بقال هو یحشی العرضه و یحشی العرضی بالالف المقصورة اذ امشی
 مشیه فی شق فیها یحی من نشاطه صاحب صراح بومقامه هر بذه بالکسر مشبه تشبه مشی الهز ابذه دیشدر
 تتبع و تا مل اولنه الهما ذی هانک فقیله و اخر نه یانک تشدید بله تیز یورین دوه سریع السیر معناسنه و ناقدیه
 دخی هما ذی دیرلر هاء ثابت سر و هما ذی المطر شدت مطره دیرلر ابو عبیدر و ابی اوزن هذو هانک فقی و و اوک
 سکونیه بغورنلق دبد کری قوش قطعه معناسنه و هذو بر حاک اسمی در باب الراء من ترجمه الصحاح فی اللغة
 فصل الالف الایره همزه نك کسری و بانک سکونیه کنه که انوکله دیکش دیکرلر و ایره الذراع قولک ابجه برینه
 دیرلر مستدی الذراع معناسنه الایره همزه نك کسری و بانک فقیله ایره نك جمعی کنه ل معناسنه الایره همزه نك
 فقی و بانک سکونیه کلیمه اتمک ایچنده کنه بدر مک بقال ابرت من الباب الثاني اذ اطعته الایره فی الخبر و اخر ما
 اغاجنی اصلاح ایدب ایرک خر ما و بر مکده دیرلر و ابر عقرب کنه سن او رمغه ده دیرلر الما بورا کنه یحش کسنه
 و فی الحدیث المؤمن کالکلب الما بور الما بوره اصلاح اولنش سنه و منه سکه ما بوره و سکه سبک کسر بله
 تازه خر ما اغچلرینه دیرلر الایرتان للفرس مافی عرقوبیه یعنی ابرتان انک او کچه سنه اولی سوری سنه لره دیرلر
 التاء بیر تانک فقی و همزه نك سکونیه نکریم و زنی اوزن خر ما اغچنی اصلاح ایتک المأثوره میلم فقی و همزه نك
 فقیله و بانک فقی و تشدید بله اصلاح اولنش اغاج ما بون کی الایار همزه نك کسر بله اسندر اغاجی اصلاح
 معناسنه التاء فقیله و بانک فقی و تشدید بله اباری قبول ایتک یعنی اصلاحی قبول ایتک بقال تاء الفسیل
 اذا قبل الایار و فسیل فانک فقیله هذان نهال معناسنه الا ینبار خر ما اغچنک یا خور دکنک برکسنه دن اصلاح
 ایتسن طلب ایتک بقول انبیرت اذ اسما ت غیر کان تا یر تخلك اوزن عک الما بومیمک فقی و همزه نك مدبله مساجد
 وزنی اوزن شول قوغو جیلقلر در که ابکی عدا و نلو کسنه نك ما ینتی افساد ایلر المیثره میلم کسری و همزه نك
 سکونی و بانک فقیله ما یرک مفردی در قوغو جیلقلر نیمه معناسنه الایره همزه نك فقی و بانک سکونیه قلبک
 یوزنده اولان جوهر و اثر حدیث روایت ایتکه دخی دیرلر بقول ابرت الحدیث ایره من الباب الاول اذا ذکرته من غیرک
 الما ثور میلم فقی و همزه نك سکونیه شول حدیث در که انی خلف سلفدن نقل ایتش اوللر و ما ثور شول قلبه
 دخی دیرلر که انی جن ایشلش اوله پس ما ثور اوردن دکلدر جوهر لوق معناسنه الارتفاع و زنی اوزن خبر

هذ

هر ب

همد

هوذ

ابر

اثر

نقل ابدن کسنه و حدیث نبیه صلی الله علیه وسلم وارد اولشدر که امیر المؤمنین عمری با سینه اند اچدکن
 ایشید و ب نهی ایتدکنه عرایتدی فاحلف بها ذکرا و لا اثم فی رسول نهی اندکدن صکره اصلا و ابی دیواند
 اچدکنه کندم و نه خود غیریدن نقل ایدوب فلان کسنه و ابی لا فاعل کذا دبدی دیو خبر و برمدم و ذاکرا
 دبدی اوندوب بعد نذکر ایتک معناسنه دکل در بلکه نکل ایتک معناسنه در بقول ذکرک لفلان حدیث
 کذا و کذا و اول معناسنه ده کاور و منه قواهم فاعل هذ اثر اما و اثر ذی ایشرای اول کل شیء الا همزه نك ضمی
 و ثانک سکونیه شول علامت در که یان او کلدقن صکره باقی قالور و کاه اولور ثانی دخی مضموم ایدرلر عسرله
 عسرکی و بعض شعرده ناسدن بعض کسنه اثری ضمتبیله قلیج جوهری ابله تفسیر ایتدی و اثر کذلک دوه نك
 طبانیه دمرله نشان ایتدکنر تا که یای قلندقه معلوم اوله المیثره میلم کسری و ثانک فقیله شول دمور که
 انوکله دوه طبانیه نشان جکرلر تو ثور تانک ضمی و همزه نك سکونی و ثانک کذلک ضمیمه تفعل و زنی و زن بمعناها
 اما میثره الشرح فغیر مهموز و مسیره میلم کسر بله شول سنه در که اکر اوزن رینه قورلر اکر بن کسنه یی
 انجمنسن دیوالا همزه نك کسری و بانک سکونیه یا غک صافسی روغن خالص معناسنه و ایز معناسنه ده
 کاور بقال خرجت فی اثره ای فی اثره الا فقیله شول علامت در که برنسنه دن باقی فله و قلیج یان سنه ده دیرلر
 و رسولک صلی الله علیه وسلم سننه دخی اثر دیرلر الا ثار همزه نك فقی و مدبله اترک جمعی در سنت ل معناسنه
 الاستبثار همزه نك کسری سبک سکونیه استقلال معناسنه بقال استا ثرفلان بالشی ای استبدیه و اختیار
 معناسنه ده کاور بقال استا ثر الله بفلان اذ مات و رچی له الغفران الا اثره فقیله اسم در استقلال معناسنه الا اثر
 همزه نك فقی و ثانک ضمیمه ابن السکیت و ایلنده شول کسنه یه دیرلر که اقرنی اوزن بعض اخلاق و افعال حسنه
 اختیار قلله الما اثره میلم فقی و همزه نك سکونی و ثانک دخی فقیله اولولق مکرم معناسنه الما اثره میلم فقی
 و ثانک ضمیمه کذلک اولولق معناسنه در مکرم کی لفظا و معنی ز را بومقوله او اولغه و اصل اولان کسنه نك
 مناقبی ذکر اولور خلف سلفدن نقل ایتکله الا ینبار اختیار ایتک بقال اترت فلانا علی نفسی ای اخترت لایبر
 همزه نك فقی و ثانک کسر بله سرداش معناسنه بقال فلان اثیری ای خلصانی و خلصان خانک ضمی و لامک
 سکونیه خالص دوسته دیرلر و اثر کاه اولور کثیره اتباع استعمال لنور مستقل معنایه استعمال و تمار بقال شی
 کثیر اثیر بشیر کی که بشیر دخی اتباع اذ کرا و لور کثیر بشیر دیرلر الا اثره شول طوار در که رده یا غی یا خود طرناغی
 زیاده تاثیر ایلیمه الا ناره همزه نك فقیله شول کسنه در که بر جماعتک صوکی اوله بقیه معناسنه بقال ناره من علم
 ای بقیه منه و بقال سمیت لابل علی ناره ای علی بقیه شیم کل قبل التاثیر علی وزن التکریم برنسنه نك رشید اثرن
 باقی قلب الا جر همزه نك فقی و حیمک سکونیه ثواب معناسنه بقال اجره الله باجره و یا جرهمه اجر من الباب الاول
 والثانی و برنسنه برکسنه یه ثواب و لغه دخی دیرلر بقال اجر فلان خمسة من ولد ای ماتوا قصارا و اجرهمک
 او کلمه ده دیرلر و اجر صمنش کی صامغه دخی دیرلر بقال اجر ت بده علی بناء المجهول ای جبرت الا جور ضمتبیله
 صمنش کک او کلق بقال اجر العظم یا جر اجر او جور من الباب الاول اذ ابری الایجار جر و بر مک بقال اجره الله
 ایجار الا جر همزه نك ضمی و حیمک سکونیه کرامعناسنه کاور الاستیجار جر طوطی بقول استا جرت الرجل
 فهو یا جری فی الخ ای تصیر اجیری و حج حانک کسری و حیمک فقیله بلار دیکدر الا جیر همزه نك فقی و حیمک
 کسری و مدبله اجر طوطی کسنه الا ایجار همزه نك کسری و همزه نك سکونیه اجر نه یا شیم بقال
 ایتجر علیه بکذا من الا جر لمر اجرة خدای تعالی جبر نقصان بک بقال اجره الله ای جبرها علی عثم و عثم عین
 مرمه نك فقی و ثاء مثلثه نك سکونیه صامغه دیرلر و موثره ای کرایه و بر مکده دخی دیرلر بقال اجره

اجر

الحشبة بمشار المشمار ميمك كسرى وهزمه نك سكونيله اغاج كسجك الت يفتي معناسنه الاشرة هزمه نك فتي
ومد به وشبك كسرى به كسلس ماشون معناسنه عيشة راضية كى مرضية معناسنه الاصر هزمه نك فتي
وصادك سكونيله حبس ايمك يقال اصره يا صره اصر اذا حبسه واموى ايتدى اصر فائق معناسنه ده كاور
يقال اصرت الشى اصر اذا كسرت الاصرة هزمه نك فتي ومد به وصادك كسرى به شول نسنه در كسنى ركسنيه
ميل ايتدن قرابت نسبيه وقرابت صهرية كى ياخود انعام واحسان كى يقال ما يا صرنى على فلان اصره اى ما
يعطى قرابة ولا منة الماصر ميمك فتي وصادك كسرى وفخيله اسم مكان للماصر ميمك وهزمه نك فتي ومد به
مساجد وزنى اوزن جمى وعامة مغاصر دىر الاصر هزمه نك كسرى وصادك سكونيله عهد معناسنه وكنه
ذنب معناسنه واغلق ثقل معناسنه الاصر هزمه نك كسرى ايله والاصر هزمه نك فتي ويانك سكونيله شول
قصه ايه دىر لر كه خيمك اشغه سنه بغلر قازغه بند ايتكچون واصار اوت دىر لر حشيش معناسنه الاصر
ضمينه اصارك جمى الاياصر على وزن المساجد ايصرك جمى در الماصر شول قو كشيديركه زياده قريبا وه يقال
هو جارى مواصرى اى اصار بته الى جنب اصار بى واصار جادر انكده اولان قصه ايه دىر لر ته كم الان كجى
الاىصر هزمه نك فتي ويانك سكونيله اوت حشيش معناسنه يقال لفلان محش لايجز ايصره اى لا يقطع
حشيشه المتاصر ميمك ضمى وتانك وهزمه نك فتي ومد به قو كشى اولان كسنيه بقال ثم حى متا صرون اى
متجاورون الاصر هزمه نك فتي وصادك كسرى به متقارب معناسنه الاطر هزمه نك فتي وطانك سكونيله راي
اكوپ قورمق نقول اطرت القوس اطرها طرامن الباب الثانى اذا احببها واطر اوقك كزينه سكر صارمغه دىر لر
يقال اطرت السهم اطر التاظر فختينله وطانك ضمى وتشديد به مقيم اولق يقال تظرت تاطر اذا قامت فى بيتها
ونظر كوندراكله دىر لر يقال تاطر الرمح اى تنى الاطار هزمه نك كسرى به لك قصيفى خشبة انتخل معناسنه
واطر الحافر شول قلره دىر لر كه انك طرفى اوزرن دورايتشدر واطر الشفة دىر لر نونن مأخوذ در اغرك
لطر افند اولان قلر معناسنه وبالجملة هر نسنه كه بر نسنه دىر لر ايله الاطر دىر لر الاطره هزمه نك ضمى وطانك
سكونيله شول سكر در كه اوق كزيتك التته صارلور يارلسون ديواطره شول علاجه دىر لر كه كلى قانله
قارشدروب جناق فائق انوكه اصلاح ايدىر لر الاطر هزمه نك فتي وطانك كسرى ومد به كنه ذنب معناسنه
يقال اخذنى باطير غيرى الاطر هزمه نك فتي وفانك سكونيله دوه زجت جكوبار قلقدن صكره سكره ميمك يقال
اقر البعير اقر افر من الباب الرابع الاقران هزمه نك فتي وفانك سكونيله رلفظدر كه اشرله تبعيته استعمال اولون
يقال رجل اشران اقران اى بطريقى حرون در الافور ضمتينله زياده سكرتلك يقال اقرى افرافورا من الباب
الثانى اذا استد الا حضار واحضار حاء مهمله وضاد مجبه ايله قاتى سكرتلك وافور خد متد چاپك ولغه دىر
دىر لر يقال اقر الرجل اذا خف فى الخدمة الميفر ميمك كسرى به شول كسنيه در كه خد متد چاپك اوله اقر ضمتينله
بريك ايدىر لر الاكره فختينله اكارك جمى در كوايكه تقديراكر ك جمى در هزمه نك مد به الاكر هزمه نك فتي وكافك
تشديد به كنجى بذر ك معناسنه الاكره هزمه نك ضمى وكافك سكونيله جوقر حفره معناسنه بقالتا كرت كرا اذا
حفر حفر الماكره ميمك ضمتينله مزاعت طر بقيه ركسنيه يرويرمك مخاره معناسنه الاكره هزمه نك فتي
وميمك سكونيله امورك مفردى در حال معناسنه يقال امر فلان مسنقيم وامون مستقيمة وامر بيورمق
معناسنه ده كاور نقول امرته بكذا امر الاوامر فختينله امرك جمى در واور بر نسندى جوق ايمك الماء ورة جوق
اولش نسنه وفى الحديث خير المال مهرة مأورة وسكة مأورة ومهرة ميمك ضمتينله ديشى قولن كره اسب ماده
معناسنه ومأمون اولادى ونسلى جوق ديكدر وسكه سين مهمله نك كسرى به تازه ديكلس خرمالاجى

اصر

اظر

اقر

اقر

اكر

امر

ومايون اصلاح اولان خرمالاجى اركك خرمالاجى ابو عبيد ايتدى بوحد بشه مأمون نكثير معناسنه
اولان امر دن در زير امرته مدله وامرته مدس نكثير معناسنه لغتلر در واور باب رابع دن كشرت معناسنه در پس
علمته واعلمته قبل دن او اور امرله ايجار ك مثلى ابو عبيد روانى اوزن يعقوب ايتدى بونى ابو عبيد غيرى
ديش يوقدر واور احسن ايتدى امر ماله دىر لر باب رابع دن مالى جوق اولدى معناسنه وامر القوم دىر لر قوم
جوق اولدى معناسنه وامر الله ماله دىر لر مدله جوق ايتدى معناسنه بو تقد رجه حديث شريفه مهرة
مؤمرة ديمك كركدى مأمون واقع اولدى مابون يازدواج ايجون در وقوله تعالى امرناهم بالطاعة
فصعدوا يعنى بارى تعالى نك بو قولنله امر بيورمق معناسنه در كشرت معناسنه دكلر وقدر بكون من الامارة
يعنى كاه او اور امر امير اولق معناسنه دىر لر كور يقال امر واور عليه اذا كان واليا وكان سوقة وسوقه سبنك ضمتينله
زير دست اولوب خد متكار اولان كسنيه كه مجرب الامور ديك ولور واور باب رابع دن اشتد معناسنه دىر لر كور
يقال امر امره يا امر اى استد الامر هزمه نك كسرى وميمك سكونيله اسمد ر شدد اولق معناسنه ومنه قوله
تعالى لقد جئت شيئا امراى شدد اولقيل يعنى عجب الامر هزمه نك فتي وميمك سكونيله رجال ديك اولون
وقولهم لك على امره مطاعة معناه لك على امره اطيعك فيها يعنى سنجون بند برحالت واردر كه بنم اول حالته بناء
سكطاطع مقرر در كه بو بناء مره در امر دن ولا نقل امره نكسر الهزمه نك الا مره من الولاية يعنى كسره هزمه ايله وليحق
يكلك معناسنه كاور الايجار بر نسندى جوق ايمك يقال امرته بالمد وامر الله ماله على مامر الامير هزمه نك فتي وميمك
كسرى به امر صاحى اولان كسنيه بقال امر يا من من الباب الاول وامر يا من من الباب الخامس اذا صار امير الاميرة
هزمه نك فتي وميمك كسرى به اميرك مؤننى الامر هزمه نك كسرى وميمك سكونيله مصدر در نك اولق معناسنه
التأمر على وزن التكره بك ايمك المؤمر ميمك ضمى وهزمه نك فتي وميم اخيرك فتي وتشديد به بك اولان
كسنيه يقال هو امير مؤمر تا مرفختينله وميمك ضمى وتشديد به مسلط اولق يقال تا مرفعلهم اى تسلط
المؤامرة مشاونه ايمك بقال امرته فى امرى مؤامرة اى مشاورته والعامه تقول وامرته الا ايمار امرى قبول ايمك
يقال امرته فامر الامر يعنى اكبيور دم اول دىر لر بو رعى قبول ايتدى وايمار قصيد ايمكه وهيت ايمكه دىر
دىر لر يقال ايمروا اى ايمروا و تشاور وافيه الاستيما مشاونه ايمك التا مرفعل على وزن التباعد كذل مشاونه
ايمك معناسنه الامارو الامارة بفتح الهمة فيها وقت وعلامت معناسنه در الامر فختينله شول اوفق
طاشلردن ديكيلن علامت در كه سحر الرده اولور الامر كذل فختينله واحدى علامت طاشى معناسنه الامر
هزمه نك كسرى وميمك فتي وتشديد به ضعيف الرأى اولان كسنيه الامر كذل هزمه نك كسرى وميمك
تشديدى وفخيله بمعناه يقال رجل امر وامر اى ضعيف الرأى يا تمر كل احد يعنى هر كسك بيور رغن طو تراع
وامعة كى وامع شول كسنيه در كه هر كى كور رسه سنوكه بدينى معك معناسنه وامر كذل قيون قور بسنك
كوچوكنه دىر لر مؤننى امره كور كور يقال ماله امر وامر اى شى الا واور هزمه نك ضمى وواوك تخفيفيله ايش حرارتى
وكوش حرارته وصومر سراق حرارته دىر لر واور برصونك اسيد ر الاهرة فختينله واسيلبى متاع البيت
معناسنه الاهر فختينله والاهرات اهر تنك جمى الاير هزمه نك فتي ويانك سكونيله ذكر الت رجل معناسنه
واير جماع ايمك معناسنه ده كور يقال اهر اهر اير اذا اجامعها و اير شمال بله دىر لر هير ديد كبرى كى الاير
هزمه نك فتي ومدى ويانك ضم اير ايرك جمى الايور ضمتينله كذل ايرك جمى الايار هزمه نك فتي ومد به كذل
ايرك جمى دىر لر معناسنه الايارى هزمه نك ضمى ويرانك كسرى ويا اخيرك تشديد به لى بيوك كسنيه عظيم
الذكر معناسنه الاير هزمه نك كسرى به شمال بلى يقال اير و اير كسر الهمة وفخيله كى يقال هير وهير بود كر اولنان فرا

اور

اهر

اير

باز

بهر

بهر

بهر

بهر

روایی در بعضی یلندی رهمزه نك كسر به راسی يك اسمی در ریح حان معناسنه اواردن ما خود در هر دنك
 ضمیمه كه اوار اودا سپسنه دیرلته كم الان مروایتدی واوك ما قبلی مكسور اولغین یا قلب اولشدر فصل
 الباء البئر بانك كسری و همزه نك سكونیله قیو چاه معناسنه الابور همزه نك فتی و بانك سكونیله و همزه نك
 ضمیمه بئر ك جمع قانی الابار همزه نك فتی و بانك سكونیله افعال وزنی اوزن كذاك بئر ك جمع در الابار همزه نك
 مدی و بانك فتیله احاد وزنی اوزن كذاك بئر ك جمع در قیول معناسنه بو ذكر اولنان بعض عربك لغتی در
 همزه نك قلب مكان آیتكه البئر بانك كسر به فعاله وزنی اوزن بئر ك جمع كثری البئر بانك فتی و همزه نك
 سكونیله قیو قازمق بقال بئر اذ اخفرتها البئر بانك فتیله كذاك ذخیره طوموق معناسنه ده كاور و اوزن
 ایتدی بئر ك بشورمك ایچون چقور قازمق فتی دیرلر بقال بئر اذ ربا ربا من الباب الثالث اذا حفرت
 بؤرة لم تطع فیها ان معناسنه كه ارمهمزه نك كسر به افس ایچون قازن او جاقدر البؤرة بانك ضمی و همزه نك
 سكونیله قازن چوقر خفزه کی دروزنا و معنی البئر بانك فتی و همزه نك كسری و مدی به فعلیه وزنی اوزن ذخیره
 معناسنه الاباء رافع ال وزنی اوزن ذخیره طوموق بقال ابتارت الشی اذا دخرت البئر بانك فتی و بقاء بانك
 سكونیله ریخی جانورلر دن شول جانور در كذاك اسلانه خصوصت ابدر البور ضمیمه بئر ك جمع البئر بانك فتی
 و بانك سكونیله تمام اولماز دن اول كسك معناسنه بقال بئر الشی بتر من الباب الاول الابتاء كسلك تقطاع
 معناسنه البئر كسكن قلی سیف قاطع معناسنه و ابتر شول كسینه یی دیرلر كه انوك ارنجه او غلی قلمیه و ابتر هر
 نسنه یی دیرلر كه انوك خیر اولیه الابتر همزه نك فتیله قور و غی كسلس مقطوع الذنب معناسنه البئر بانك فتی
 و بانك سكونیله قور قسلك بقال بئر بئر بتر من الباب الرابع البئر بانك ضمی و بانك فتیله بئر لك ضمیمه بئر
 قور قسك معناسنه و فی الحدیث ما هذه البئر و خطبة بئر اسول خطبه یی دیرلر كه اولند و حمله و تصلیه اولیه
 الابتر ان همزه نك فتی و بانك سكونیله مركب دن و عید دن عبارت در و بونلر ده خیر از اولد غنه بناء بونلر
 ابتر دیرلر الابتر همزه نك كسر به ابتر قلی بقال ابتر الله ای صیر ابتر الابتر همزه نك ضمی و بانك كسر به
 شول كسینه در كه رحی قطع ابلیه البئر یی بانك ضمی و بانك سكونیله و بانك كسری و بانك و تشدد بئر
 زید بئر دن بطائفك اسمی در كه مغیره بن سعد نسبت و لنورلر كه انوك لغی ابتر در البئر بانك فتی و بانك كسر به
 برلفظدر كه كثرت محلله كثره تبعیله استعمال و لنور بقال كثر بشیر و كاه اولور كه مستقلا دخی استعمال و لنور
 البئر بانك فتی و بانك سكونیله بئر نك جمع در كوده ده جقان او جاق جبانلر معناسنه و بشور و بشور كوده ده
 جبانلر جققعه دخی دیرلر بقال بشور وجهه بئر من الباب الاول و بئر من الباب الرابع و بئر بئر من الباب
 الخامس فیه ثلث لغات و بئر اوفق قبوله دخی دیرلر كه صوفی یقین اوله البئر ضمیمه بئر ك جمع قیو جقلر معناسنه
 البئر ضمیمه بئر ك جمع در كذاك جبانلر معناسنه البئر بانك فتی و بانك سكونیله بشورك واحدی البئر علی
 وزن التكرم جبان كدورمك بقال بشور جمله اذا تفظ و تفظ نونله و فانك ضمی و تشدد بئر سولله و اكاكز
 نسنه لرقار مق البئر بانك ضمی و جیك سكونیله شروا و عظیم و فر ایتدی البئر بانك فتی و جیك كسر به
 برلفظدر كه كثره لتباعله استعمال و لنور بقال كثر بئر الجار یی بانك فتی و بانك كسری و بانك تشدد بئر بلال
 دواهی معناسنه البئر بانك ضمی و جیك سكونی و بانك تشدد بئر بئر بانك مفردی داهیه معناسنه قری
 ابله قاری کی و قری قافك ضمیمه معروف قوشدر البئر ضمیمه بئر ك جمع قیو بئر كسك و لمیسدر بئر حیدر كه
 دینی قانی اوله خروج السره معناسنه الابتر همزه نك فتی و بانك سكونیله شول كسینه در كه كویكی جقق اوله البئر
 بانك فتی و جیك سكونی و الفك مدله كویكی جقق اولان عورت البئر بانك ضمی و جیك سكونیله جمع كویكی

بهر

بهر

جغمش اولان كسینه ل معناسنه و قولهم اقضیت الیک و بحری یعنی جمه عیبی سكا كشف ایتدم و عجر
 عینك ضمیمه قری و كویكی و قری سوك اولان كسینه ل عجر ك جمع در بزر ك شك و شكم بركه معناسنه و فی المثال
 عجر بحیر بحیر نسی بحیر بحیر یعنی عیبلو كسینه عین اوندب ابالی قندی و بعضیلر ایتدی بحیر كه مكر ذكر
 اولندی ابكی كسینه نك اسیدر ان بحیر بانك ضمی و جیك سكونیله بركسینه نك اسیدر كه طایف و لا نسنه شراب
 صمغله معروف در حار معناسنه البئر بانك فتی و بانك سكونیله در یاكه برك مقابلدر بعضیلر ایتدی بحیر بحیر
 دیرلر واسع اولوب درین اولد و بیچون كه بحیر ك ماخذ اشتقاق شق معناسنه در الابتر همزه نك فتی و بانك
 سكونی و بانك ضمیمه بئر ك جمع در كز معناسنه البئر بانك كسر به كذاك بئر ك جمعیدر البور ضمیمه بئر كذاك
 بئر ك جمعیدر و هر نهر عظیله بئر اطلاق اولنور و یو كسك دخی بئر دیرلر فرس واسع الحری معناسنه
 و حدیث شریفه طلحه نك فرسی حقنده ان وجدناه بحیر ابور لمشدر و ماء بحیر دیرلر اچ صو معناسنه الابحر
 همزه نك كسری و بانك سكونیله صو اچ اولمق بقال ابحر الماء اذا لمخ و ابحر ذكر سفون آیتكه دخی دیرلر بقال ابحر
 الرجل اذا ركب العربات بحیر شول یوقه بلوتلر در كه یی ابهرندن مقدم ظهور ایدوب یوكسك طور رجاء
 مهمله و خاء معجه ابله استعمال اولنور البئر بانك فتی و بانك سكونیله شهر بلمه معناسنه بقال هذه بحیر تنای
 ارضنا و بحیر اشكان معناسنه دخی كور بقال لقیته بحیرة بحیرة ای بارز نالپس بنی و بئنه شئی و بحیر صا
 مهمله نك فتی و خاء مهمله نك سكونیله برده سر معناسنه در بحیرة و بحیرة انكسی دخی لا یصرفلر در و بحیر یارمق
 و یغق معناسنه ده كاور بقال بحیرت اذن الناقة اذا شققته و خرقته من الباب الثالث و بحیر حلك غمقنه دخی
 دیرلر الباهر شول قاندرلر كه قمرم بلی خالص اوله و باخر احمق معناسنه دخی كور البئر بانك فتی و بانك
 سكونی و بانك تشدد بئر به معناه بقال دم باخر بحیرتی و بحیرتی و شهره منسوب اولند درلر كه ابكر بن دیرلر زیدی
 ایتدی قیاس بوابد بكه بحیر دیرلر و لكن بحیرة نسبت مشبه اولسون دیرلر بحیرتی دیرلر البئر بانك فتی
 و بانك كسری به شول رقه در كه قولا فی علامت ایچون كسلس اوله و اول شول ناقه در كه سایه نك یاوریسی در
 و سایه شول ناقه یی دیرلر كه اون دفعه طوغور مش اوله و اوتی دخی دیشی طوغون كه یومقوله دوه بی زمان
 جاهلیته از ایدوب قوللر دی و بحیره انوك صكره طوغن یاور پسیدر كدی دخی ناسی کی از ایدرلر دی البئر
 فحینه و بانك ضمی و تشدد بئر علمه و غیری خصوصه درین اولمق البئر فحینه بئر نسنه دن خوف ایدوب
 متبر اولمق و بحیر زیاده صوصغه دخی دیرلر بحینه له كصوفی ایچوب قانیله بقال بحیر الرجل بحیر من الباب الرابع
 اذا تحیر من الفزع و بقال بحیر ایضا اذا اشتد عطشه فلم یرو من الماء و بحیر كذاك بئر ضه دیرلر كه دوه یی عاض اوور
 بقال بحیرت الابل البئر بانك ضمیمه و بانك سكونیله خسته یی حادث اولان تغیره دیرلر كه طیب و لائل استعمال
 ایدرلر یقولون هذا یوم بحیران بالاضافة الباحوری كذاك بحیران معناسنه استعمال اولنور یقال هذا یوم
 باحوری علی غیر القیس كویاك باحور نسبت اولنور الباحور علی وزن الصابون و الباحوراء علی وزن
 العاشوراء بالالف المد و دة تموز ایتدی اولان غایت اسی كونه دیرلر و بونلر ك جمله سی كلام مولددر البئر بانك
 ضمیمه و بانك سكونیله و بانك ضمیمه قلفل وزنی اوزن قصیر اولوب اعضاسی ری برینه قریب اولند دیرلر و حبره
 دخی دیرلر حبره بئر دن قلب اولنغله و بحیر قریبه نك باسی ایتدی دیرلر كه طی قریبه سندن در و اول
 بحیر بن عتود بن عنیر بن سلامان بن ثعل بن عمرو بن الفوث بن جلم بن اددین طی در البئر علی وزن الدحرجة
 ایرمق نفیق معناسنه البئر علی وزن التدرج طاعلق و ایرمق بقال بحیرت الشی فبحیرتی ایتدی فحیدر
 و فر ایتدی بحیر الرجل متاعه دیرلر و بئر الرجل متاعه دیرلر افرقه و قلب بعضه علی بعض یعنی ری اوزن ننه

بجر

بذر

دو ندر سه و سود کسکه دخی دیرل بقال بجر اللبن اذا انقطع وحبب یعنی دانده اولسه ابو الجراح ایتدی بجر
 الشئ وبعثته دیرل بجرل فی استخراج ایدوب کشف ایسک البخار بانک ضمیمه شول نسنه در که تنون کی صونک
 یوزنه قالقار البجر بانک فقی وغانک ضمیمه شول نسنه که انوکله بخور لوزر البجر فقیته افرقو فقدر بقال
 بجر که من الباب الرابع البجر همزه نك فقی و بانک سکونیه اغزی قوقن کسکه کنده دهان معناسنه البجر
 فقیته وغانک ضمی و تشدید یله بخور لوزر راحه طیبه کسب ایتک معناسنه نبات بجر بانک فقی وغانک
 سکونیه ان بلونلر در که یوفقه اوله و حاء مهمله ابله دخی لغت در البجر علی وزن التدرج صانی صانی یوزنک
 بقال فلان بجر البجر یعنی صالترق یوزر و مین سین مهمله بله صانی یوزنکه دیرل البدر و ضمینه سرعت
 ایتک بقال بجر الی الشئ ایدر الیه بدور الی سرعت المبادره مینک ضمی و دالک فقیله کذلک سرعت ایتک
 بقال بادر الیه التبادر تانک فقی و دالک ضمیمه سرعت ایتک بقال تبادر القوم اذا تسارعوا الی اقتدار علی وزن
 الاقتدار بر نسنه الملق بقال القوم البدر والسلاح اذا تسارعوا الی اقتدار علی وزن
 سکونیه ایتک اون دور دخی کجه یواصل اولانی بقال لیله البدر لیلله اربع عسره ویدر دیرل کونشه مبادرت
 ایتد کچون کویا کخر و جند کونشک غرونه توقفا یم بعضیلر ایتدی بدن تمام اولدغیچون بدرد بیلر الابدو
 همزه نك کسر بله ای ایدنه داخل و لوق بقال ایدر رافض مبدرون ای طلع لنا البدر ویدر بر موضعک اسمی در
 تذکیری و تانی جائز دره یواصلند بر صویک اسمی در و شعبی ایتدی بذر برقیونک اسمی در که بدراد لو کسکه نك
 ایدی و یوم البدر دیرل کری بومعنادن ما خودر البدره بانک فقی و دالک سکونیه او غلاق در بسنه دیرل زیا
 او غلاق امرکن در یسنی چقار سه ل سود ایچون قلسلر سکوه دیرل سین عجمه نك فقیله و کافک سکونیه و یاغ
 ایچون قلسلر عکه دیرل عین مهمله نك ضمی و کافک تشدید بله و قن او غلاق در یسن ممدن کسلد قدن
 صکره چقار سه ل سود قوما غیچون قلسلر بدن دیرل و یاغ قوما غیچون قلسلر مسأ دیرل سیمک کسری و سین
 مهمله نك سکونی و همزه نك فقیله و دال مهمله ابله و قن طوقلی اولسه چقاران در بسنه یاغ قوما غیچون و طب
 دیرل و اوک فقی و طاء مهمله نك سکونیه و یاغ قوما غیچون فقی دیرل نونک کسری و حاء مهمله نك سکونیه و بدن
 اون ییک در همه دخی دیرل روزیاده کورن کوزه دخی عین بدن دیرل بقال هذه عین بدره ای تبدر بالنظر الیه
 و بقال تامه کالیدر و صاحب مذهب بدن فی چشم پر کوشته تفسیر ایتسی غالباً بومعنادن ما خودر البادره
 حدرت و غضب بقال اخشی حلیک بادرته ای حدته و بادرن بر نسنه بدیهه لولغه دخی دیرل البوادر شول یمز
 حالتلر در که غضب حالند ظهور کور بقال بادرته ای حدته و بادر غصب ای خطاً و سطة عند ما احتدی یعنی اندن
 حالات قبیحه ظهور کدی غضب و حدرت حالند و بواذر سونله و موزیننده اولان اته دخی دیرل کرک انسانه
 کرک سائر حیوانه اولسون البدر بانک فقیله و یانک سکونیه جعفر و زنی اوزن خرمن دو کدکاری بر
 البذر بانک فقی و ذال معجمه نك سکونیه تخم و تخمی اککه دخی دیرل بقال بذر البذر ای زرعته من الباب الاول
 و بذر هر جانیه طاعلق محله دخی استعمال اولنور بقال تفرقت ابله شذر بذر اذا تفرقت فی کل وجه و شذر
 دخی سین معجمه نك فقیله و ذال معجمه نك سکونیه کذلک طاعلق معناسنه و شذر انجودانه سنه لطلاق اولنور
 بذر تخم دانسه لطلاق اولند دخی کی غالباً طاعلق معناسنه بونلر دن انتقال اولنور و بذر اتباع طریقیه دخی
 استعمال اولنور فر ایتدی کثیر بذر دیرل بشیر بدکاری کی بالغت اوله یا خود لثغه اوله و لثغه لامک ضمی و ثاء
 مثله نك سکونیه و غین معجمه ابله دل پلنک اولنور معناسنه التبذیر نکریم و زنی اوزن مالی بیوجه طاعلق التبذیره
 تانک کسری و یانک سکونیه زیاده مسرف اولان کسکه بقال رجل تبذره ای بذر ماله و یفسد البذر و

بر

بر

بسر

بانک فقی و ذالک ضمیمه اسراری فاش ایدن کسکه البدر ضمیمه جعی بقال قوم بذر کما بقال صبور و صبر بذر
 بانک و ذالک فقیله و تشدید بله بر صویک اسمیدر نسنه شاعرک بوشعرته واقع اولمشدر سقی الله اموها عفت
 مکانها جر با و لکوما و بذر و لغز لک بونلر جمله مکه مشرفه نك قبول نك اسمیدر حر سه الله تعالی الابد عرار
 طاعلق بقال ایدر و ای تفرقوا و انک سحره مسنه دخی دیرل بقال ایدر عرت لیل اذار کضت تبادر شیانطلمه یعنی
 بر نسنه فی طلب حیفه ات قلغنسک بوبله دیرل و بواذر اسمیدر و ابی دوالر بانک کسری بله ایتک که
 عقوق مقابلیدر و مطیع اولغه دخی دیرل بقال فلان یمز خالقه و بریمینه صادق اولغه دخی دیرل بقال بر
 فلان فی یمینه ای صدق و حج مقبول اولغه دخی دیرل بقال بر حجه بقر الماء بر حجه بضم الباء و بقال بر الله حجه
 بر انکسری فی هذا کله التبر فقیته و لک ضمی و تشدید بله طادات ایتک البره بانک فقیله مطیعه اولان عورت
 یقال الامره بولد هالمبره فقیته کذلک ایتک معناسنه بقال بررت والدی ابره بر انکسری بانک فقیله
 ایتک ایدن کسکه و بر صحر معناسنه ده کلور که بجرک مقابلی در البار بمعناه بقال نایره و یاربیه ای محسن الیه
 الارار همزه نك فقیله برک جعی در ایتک ایدر یحیلر معناسنه و فی المثل لا یعرف هر امن برای لا یعرف من بکره
 من یمزه و ابن الاعرابی ایتدی هر قیون دعوت ایتک و بر سور مکدر البرره فقیله باریک جعی الارار همزه نك کسر بله
 جعی قبول ایتک بقال ابر الله حجه و ارار عالی اولغه دخی دیرل بقال ابر فلان علی اصحابه ای علاهم و ابن السکیت
 ایتدی ارار ره داخل و لمقدر یقال ابر فلان اذ ارب البر الیه بانک فقی و و انک تشدید بله صحر معناسنه البراری
 بانک فقی و راء ثانیه نك کسر بله جعی صحر المعناسنه البریت بانک فقی و و انک کسری و تشدید بله فعلیت و زنی
 اوزن صحر معناسنه و قتا که یاسا کن قلند یسه هانابه منقلب اولدی عفریت و عفریه کی البرایت بانک فقیله
 جعی در صحر المعناسنه بره بانک فقی و و انک تشدید بله برک اسمیدر معرفه در یعنی احسان معناسنه علم در
 و بر بنت مرتیمک همشهره سیدر که تمیم مراوغلی در و بره نصیر بن کنانه نك والده سیدر البریره بانک فقی و و انک
 سکونیه عره و زنی اوزن اواز معناسنه و حین غضبه اولان کلام معناسنه در بقال یرفهو یر بار مثل یرفهو
 ثرثار البر بار بانک فقی و و انک سکونیه غصبله نکل ایدن کسکه و ثرثاراء مثله ابله کثیر الکلام اولان کسکه بر
 جعفر و زنی اوزن رطافه نك اسمیدر البریره بقاء اولینک فقی و ثانیه نك کسری بله جعی در اخرنه ها عجمه ایچون
 و نسبت ایچون داخل اولمشدر دیرلر سک های حذف ایدر سن البر بر بانک فقیله و و انک کسر بله را کدید کری
 اغناجک میوه سیدر البریره بانک فقیله بر یک واحدی و بریره نسا طائفه سندن برینک ایدر البر بانک ضمی
 و و انک تشدید بله بغدادی البره کذلک بانک ضمیمه واحدی و سبویه ایتدی برار و زنی اوزن جمع اولنور جائز
 دکلدر و میرد جائز در ددی قیاسه بناء البر بور بارک ضمیمه لبله شول نسنه در کد بقای دن حکرل عامه بحر یف
 ایدوب بلغور دیرلر بومقامه صاحب صراح بر بوری کندم یان خشک ابله تفسیر ایتشدر البرر بانک فقی
 و و انک سکونیه تره تخمی و بره امثالنک تخمی و بریاغنه دخی اطلاق اولنور و عصا بله اورمغه دخی دیرل بقال
 برن بالعصا اذ صر به بالبر بانک کسر بله افصح در تخم معناسنه الارار همزه نك فقیله اشته فاند قلمی
 حوا ایچدر که لذت و یسون دیو قاترل بر کی معدنوس کی بونلر بکرشکه و اریسه البیزر بانک فقی و یانک
 سکونیه جعفر و زنی اوزن قصار تو فقی البیازر بانک فقیله قانی اغاچلر عفی مقام معناسنه البیزر بانک فقیله
 و یانک سکونیه باز یارک معری در که باز یارطوغنی دیمکدر باز دار معناسنه البیازره بیزرک جعی البسر بانک
 ضمی و سینک سکونیه خرما قورخی که اولنه طلع دیرل طاء مهمله نك فقی و لامک سکونیه اند صکره خلال دیرل
 خاء معجمه نك فقیله اند نصکره بلج دیرلر بانک فقیله و حاء مهمله ابله اند نصکره بسر دیرلر اندن صکره و طب دیرلر

اندن صکره در دیر و بر سر شول بازه صوبه دیر که حدیث العهد اوله مطر له یعنی بغمور بغما غله ظهور کاملش اوله
 البسار بانك كسر به جمع رج ورماح كى البسرة بانك ضمی و سبلك سكونيله بسرك واحدی كوشه دخی اطلاق
 اولنور اول طلو عنده و شول اوله دخی بسره دیر كه دخی كالن بولامش اوله كه اوتك ابتداء دین چقننه بارض دیر
 ضاد معجه ايله اندن صكره جیم دیر رجیم مفتوحه ايله اندن صكره بسره دیر اندن صكره معجادر لصاد
 مهمله نك فخیله و عین مهمله ايله اندن صكره حبشش دیر البسرات والبسر جمعى البسار همزه نك كسر به خرم
 قورق اولق بقال البسر النخل ای صار ما علیه بسرا و ابسار كى در یاده اوتو رتغه دخی دیر بقال البسر المركب
 فی البحر ای وقف التبسر علی وزن التكرم طلب ایتك بقال بسره ته ای طلبته البسر بانك فخی و سبلك سكونيله
 كذلك برنسنه بی محل طلب ایتك بقال البسر الرجل الحماة بسره اذ طلبها فی غیر موضع الطلب و جانی اولمزدن اول
 صقیق و بسر نلومك سودی او بنزدن لول ایچور مكه دخی دیر و بسری نیندی غیر ايله خلط ایتكه دخی دیر
 وفی الحدیث لا تبسر و اولانجر و او ثجر خرم مانك ثجیر یعنی ثقلن نینده برقوق درو بسر نناقیه جماع ایتكه دخی دیر
 ناقه نك تمام اشتها سی یوغكن بقال البسر الفحل الناقه اذ اضربها من غیر ضبعه و ضبعه ضاد معجه و باء موحد
 ايله جماعه اشتها اولق البسار بمعناه بقال البسر الفحل الناقه البسور ضمتنه یوزی برنسنه دن دور مك بقال
 بسر الرجل وجهه بسور من الباب الاول اذ اكلمه عیس بقال عیس و بسر البسور علی وزن الصابون و علت دركه
 مقعده و برهن ایچنه اولور البواسر جمع البسرة فختنيله و البشر كذا لك انسانك ظاهر بدنی و بشرة الارض
 یوزنه اولان نباتات لا بشار همزه نك كسر به یوزی اولور اولق بقال قد ابشرت الارض و ما حسن بشرتها
 و بشر خلق معنسانه كاور المباشرة میك ضمی و شبلك فخیله برنسنه به بالذات یا یسحق و مباشرة المرأة
 ملاستها و حجر مباشره مهمله نك كسر و حیمك سكونيله اقره زیاده مائل اولان قسرق البشر بانك فخی
 و شبلك سكونيله در بنك یوزن صوغق بقول بشرت الادیم بشر من الباب الاول اذ اخذت بشرته و بشر چكر كه
 اوت و ثلغه دخی دیر و بشر جماع ایتكه و برنسنه مشموله دخی دیر لمر ده معنسانه بقال بشرت الرجل ابشره
 من الباب الاول و برنسنه فی ایشدوب مسرور اولغه دخی دیر بقال بشرت بكذا من الباب الرابع ای استبشرت به
 و برنسنه كور یوزله بولو شمه دخی دیر بقال بشرنی فلان بوجه حسن البشر بانك كسر به كور یوز لولك
 طلق الوجه معنسانه و بشر بطاغك امید رجیره ده و بنی ثعلبه منسوب برص و يك اسمی در البشر میك ضمی
 و شبلك فخیله در بسنك اوزری یاری اولان كسنه بقال فلان مؤدم مبشر اذ كان كاملا من الرجال كانه جمع لین
 الادمه و خشوبه الجلد و ادمه فختنيله در بنك اته یا یسحق جانی الابشار و التبشیر مستملق و مسرور اولق
 معنسانه ده كور بقال بشرته بولود فابشر ابشار او نقول ابشر بخیر بقطع الالف یعنی الف قطعله و منه قوله تعالى
 و ابشر و ابانخه البشارة بانك كسر به و البشارة بانك ضمیله اتمل در ابشار معنسانه و بشان مطلقه خیردن
 غیر به استعمال و نماز و شرده استعمال ولد قد قید ايله اولور كقوله تعالى فبشرهم بعذاب الیم بشری بانك ضمی
 و شبلك سكونی و الفلك قصر یله برر حالك اسمی در لا بنصرف در كرك معرفه اولسون كرك نكره اولسون تأنث
 و لزوم تأنث دن اوتو هر چند صفت دخی اولماز سه ده ز را اسم علامت تأنث اولن الف اوزن بنا و انشد راء
 تأنث كى مذكر اوزن عارض اولمش دكلدر و یاری تعالینك ابشر ای هذا غلام دیدكی قولى عصای كى در
 و ثنیه سنه یا بشری دیر سن بانك تشدید به التباشیر تانك فخی و شبلك ضمیله برینه مشموله بقدر بقال
 نباشر القوم ای بشر بعضهم بعضا التباشیر تانك فخی و شبلك كسر و مبدله بشارت بشری كى و نباشیر الصبح
 صبحك اوابلی در و هر نسنه نك اوابلنه تباشیر دیر و یوندن فعل مشتق اولماز البشیر بانك فخی و شبلك كسر به

بشر

بصر

بشارت قلبی و كوكبك یوز لویه ده دیر بقال مثاب بشر ای جمیل و امرأة بشيرة و ناقه بشيرة للبشرات میك ضمی
 و شبلك كسر و تشدید به شول یلاره دیر كه یغمور بغیه سندن مشملق خیرن كتور رل بقال هذه رباح
 مبشرات البشارة بانك فخیله جمال معنسانه در التبشیر تانك ضمی و بانك فخی و شبلك كسر و تشدید به
 بر قوشك اسمی در كه كاصفار یه دیر بر بعضلر شول قوشك و كا یا غندن اصلور دخی اوتو دیشلر البصر فختنيله
 كور مك ایچون اولان قوت كه كوزده خلق اولمشدر حاسه بصیر یه معنسانه و بصیر بانك معنسانه ده كاور علم كى
 بقال بصیرت الشی من الباب الخامس اذ علمته قال الله تعالى بصیرت بجم بصیر و ایه لا بصار همزه نك كسر به كور مك
 یقال بصیرت الشی ای رأیته البصیر بانك فخی و صادق كسر به كور یی كسنه ضمی يكه قایلی در و ضر رضاد
 معجه نك فخی و راء مهمله ايله كوزی كور مین كسنه و بصیر عالم معنسانه ده كاور المباشرة میك ضمی و صادق
 فخیله برنسنه یه اراقدن نظرا بدوب بقمق البصارة بانك فخیله بر خصوصه اهل نظر اولق التبصیر علی
 وزن التكرم برنسنه بی بلدر و بایضاح ایتك و بصیره كیمكه دخی دیر بقال بصر القوم تبصیر اذ صاروا
 الى البصرة التبصیر علی وزن التكرم برنسنه فی فكر له بلك تأمل معنسانه المبصرة میك ضمی و بانك سكونيله
 و صادق كسر به كور یی مضیبه معنسانه و منه قوله تعالى فلما جاءهم انباء بصرة قال لا خفش انها بصیرهم
 ای تجعلهم بصرا المبصرة میك و صادق فخیله حجت معنسانه البصرة بانك فخی و صادق سكونيله شول
 ملائم طاشلر دركه بیاضه مائل اوله و بیاض اولیه و بوجهتدن بصیر یه بصیره دیر یلر و اگر هائی اسقاط
 بدر سلك بصیر در سن بانك كسر به البصیر بان بصیره ايله كوفه شهری للبصيرة بانك فخی و صادق كسر
 و مدله حجت و برنسنه یه دقت نظر به بقمق قال الله تعالى بل الانسان علی نفسه بصيرة قال لا خفش جعله
 هو البصيرة كما بقال هو للرجل انت حجت علی نفسك ابوز بد ابتد بصيرة شول قاندر دیر كه ره دوكلش اوله
 و جذیه شول قاندر دیر كه جسدك بولا شمتش اوله اصمعی ابتد بصيرة شول قاندر دیر كه اتركه صید از لنور
 ابوز و دخی بوبله دیشدر البصر بانك فخی و صادق سكونيله بر سختیانی بر سختیان اوزن قوب ديكك
 نته كزك ایكی چانین دیکر لر یری اوزرینه قوما غله الباصر دقت نظر صاحبی اولان و منه قولهم رأیته
 لمعا بصیر ای نظر ایتقدیق شدید و بونك بناسی نسبت ایچون در لابن و نامر كى صاحب لبن و صاحب تمر
 معنسانه تنه كم موت مایث دیر لمر بالغه ایچون كویا كاول نسنه كندی نفسنی شدت نظر له كور یی در البصیر
 بانك كسر و ونونك سكونيله و صادق مهمله نك كسر به صر چه رمق یا ننده اولان بر مق البصیر بانك فخیله
 و صادق كسر به بصیر ك جمع البصر بانك ضمی و صادق سكونيله برنسنه نك جانی طرف معنسانه و فی الحدیث
 بصیر كل سماء مسيرة كذا كمر اهر كوكك قائلقن بیان در بصیر بانك ضمی و صادق سكونی و الفلك قصر یله شام
 شریف قرینه بر ركادی در كه اكاقیلر نسبت اولنور سیوف بصیر دیر البصر فختنيله حرون اولق یعنی
 كور اولق یقال بطر یطر من الباب الرابع و یقال بطر عیشك كایقال رشدت امر ك یعنی معیشتكی منتظم
 قلدك و بطر حیرت معنسانه ده كاور البصر بانك فخی و طلك سكونيله یار مق معنسانه كور بقال بطر الشی
 اطره بطر الابطار همزه نك كسر به حرن قلمق بقال اطره المال و ابطار متعیر قلمغه دخی دیر و ابطار كسنه یه
 قدر نندن زیاده نسنه تكلیف ایتكه ده دیر بقال اطرط فلان ذرعه اذ اكفته اكثر من طوقه و ذرع ذال معجه
 و عین مهمله ايله اصلنده قول معنسانه در صكره دن طاقت معنسانه استعمال اولندی البطار بانك فخی
 و بانك سكونيله یا غنه نعل اورن كسنه البطرة علی وزن الدحرجه ببطار لوق صنعن ایشلمك المیطر میك
 ضمی و بانك فخیله و طانك كسر به ببطار لوق ایشلچی البیطر بانك كسر و بانك فخیله هر یوزنی
 اوزن ببطار معنسانه و هر یارسلانه دیر البطر بانك كسر و طانك سكونيله هد و معنسانه بقال

بطی

ذهب دمه بطر ای هدرا البطر بانك فخي وطانك سكوتيه فرجك ابي جانبك ان سنه اولان لمز ابد دركه
 سندن باق فالش ايله البطار بانك ضيله بمعناه وبطار الشاة شولت پان سیدر که قیونک فرجک کنارنده در
 وشول اوز ونجهات پان سنه دیرلر که اوست طود قد اولور اکر حدن زیاده اوزون اولماز سه حشره دیرلر
 بماء مهمله بانك کسر بله و ثاء مثلثه بانك سکوتیه واکر فی الجملة اوزون اولور سه صاحبنه ابظر دیرلر ابظر همزه بانك
 فخي و بانك سکوتیه شول کسنه درکه اوست طود غنک اوزنه سی اوزنجه اوله و امیرالؤمنین علی بنک شریحه
 رضی الله عنهما فاقولت انیها العبد الا بظردی قولي بوندن درو بقال بظر الرجل بظر من الباب الرابع البعیر
 بانك فخي وعینک کسر بله دوه که حیوانات قسمندن درارکنه و دیشسنه اطلاق اولور انسان کی که مذکره
 وموئنه شامل درکه بعض عربدن صرعتی بعیری و شربت من لمن بعیری روایت و انشدو که صرعه صادمه
 ابله رده وشورمکه دیرلر و بعیر بعیر اطلاق اولماز دورت یا شنه کیر مدیکه الابعره همزه بانك فخي و بانك سکوتیه
 وعینک کسر بله بعیر ک جمع الابعره همزه بانك فخي وعینک کسر بله و البعیر بانك فخي وعینک سکوتیه کذلک
 بعیر ک جمع البعیر بانك فخي وعینک سکوتیه دوه بحاشی البعیر واحدی الابعار جمع یقال بعیر الشاة والبعیر
 بعیر بعیر من الباب الرابع البعیر علی وزن الدحرجة طاعنق یقال بعیرة الرجل متاعه و محشره اذ فرقه و قلبه
 بعضه علی بعض واستخرج ایتمه و کشف ایتمه دخی دیرلر یقال بعیرت الشی و محشره اذ استخرجته و کشفته
 و ابو عبیدہ ایتدی باری تعالی بانك بعیر ما فی القبور دبدکی قولنده بعیرا شیرواخرج معنا سنه در و برنسنه بانك
 شغفه سن بوقر و کتورمکه دخی دیرلر یقال بعیرت حوضی ای هدمته وجعلت اسفله علامه البغور ضمتنه بلندن
 دوشمک سقوط نجم معنا سنه یقال بعیر النجم بعیر بغور من الباب الثالث ای سقط و هاج بالمطر و نجدن مراد
 زیاد درکه تر بانك سقوط طنه مطر ظهور ایدر البعیر بانك فخي وعینک سکوتیه قاتی یغمر دفعه کلک نقول
 بعیرت الارض علی البناء للمجهول به یغمر و دوشمک معنا سنه البعیر فختینله برمرض درکه صومغله حاصل اولور
 صعی ایتدی بعیر برصومقد درکه دوهیه عارض اولور دایما صومغدن خالی اولور و صومغله قانز تا که اندن برمرض
 حاصل اولوب هلاک اولور و یقال منه بعیر من الباب الرابع و قریش قبیله سندن بر شخصی قنایوب مات ابوک
 بشما و مات امک بغر ایدر بلر و بشم بانك و شینک فخي و لمغه دیرلر شغرو بغر هر جانه متفرق دیک اولور
 یقال فرقت ابله شغری بغر ای تفرقت فی کل وجه البعیرة علی وزن الدحرجة بری برنه کیروب قار شمعق یقال ترک القوم
 فی بعیرة ای فی هیچ و اخلاط التبغیر علی وزن الدحرجة کولک بولنق یقال تبغیرت نفسه ای غثت که
 غشیان غین معجه و ثاء مثلثه ابله کولک قار شمعق و یقال اصبح فلان متبغیر ای تمقسا و تقس قافله
 و سین مهمله ابله کولک دوزک و معد بولنق و کاه اولور که عین غیر معجه ابله دخی کلور دبد بلر
 جوهری ایتدی بن بونی بر احدن روایت قلمم البقر فختینله او کوز که حیوانات قسمندن در اسم جنس در
 و بقر متحیر و عاجز اولغه دخی دیرلر یقال بقر الرجل بقرا من الباب الرابع اذا حسر و اعیا و حصور حاء مهله
 و سین مهمله ابله اعیا کی بخر معنا سنه در البقرة واحدی مذکره و موئنه اطلاق اولور ز راها واحد
 دلالت ایسون ایچون در تائیت ایچون دکلدر البقرات جمع البقر قافک کسر بله بقر سورسی که چوبانلری
 ابله بله اوله البقر بانك فخي و بانك سکوتیه بقر معنا سنه الباقورة کذلک بقر معنا سنه در اهل یمن لغوی
 اوزن رسول صلی الله علیه وسلم مر بورلر زکات نامه سن کوندرد که فی کل ثلاثین باقورة بقرة دیشدر
 البقر بانك فخي و قافک تشدد بدبله بر دره نک اسیدر البقر بانك فخي و قافک سکوتیه برنسنه بی
 ایحق و واسع ایتک یقال بقرت الشی بقرا من الباب اول و قولم بقرها عن جنبین ای شق بطنها

بطر

بعیر

بعیر

بعیر

بعیر

بقر

عن لدها

عن لدها البقر فختینله و قافک ضمی و تشدد بله علامه و ماله واسع اولمق محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی
 طالبه رضی الله عنهم محمد باقر دبد بلر علامه و سعتی اولد و غیچون الباقرة قافک کسر بله آجیمی و واسع قلمی
 بوجهندن فتنه باقرة کداء البطن دیرلر و داء البطن دن مراد شول صاری صدور که بطنی خراب ایدر البقر
 و البقیر بانك فخي و قافک کسر بله شول کولکه دیرلر که انوک بکری یوقدر اکثر یا فی نسا طایفه سی کیر و بقیر
 شول ناقه ییدرلر که ولدندن و تروقارنی یارلش اوله و بقیر صغر سورسنه دخی دیرلر البقیری بانك ضمی و قافک
 فخي و تشدد بله و الفک قصیر بله برنوع او یوندن که او غلا یخقلر او بنارلر مثلا طیر اخی یغارلر و چون سنه چزی
 جزرلر و اوزر نه صومچرلر و اول طیر اغک ایچنده برقل کرلیوب برماغله دور ایدرلر اول کرلوقی بولما غیچون
 و بواو یون لسان فرسه کوهامون دیرلر التبغیر علی وزن التکریم بقیری او یون او بنق یقال بقرو ای اعیوا
 البقیری البقیرة علی وزن الدحرجة کذلک عاجز اولمق یقال یبقر الکلب اذا راى البقر فقیح یقال غزل اذا
 راى الغزال فلی ای ترک و یبقره برکسنه بادیه ده قومی ترک ایدر دوب شهرده ساکن اولغه دخی دیرلر و سرعته
 یو و رکن یاشن اشغه طوتغه دخی دیرلر البکر بانك کسر بله قیز او غلن و بکر شول عورته دیرلر که برقارن
 طوغور مش اوله و ولدن دخی بکر دیرلر کرک مذکر و کرک مؤنث اولسون و بکر ناقه نک برقارن طوغور اننه
 دخی دیرلر و بکر برکه اورمغه کسوب ایرمغه دخی دیرلر یقال ضربته بکر و فی الحدیث کانت ضربات علی ابکار
 اذا اعتلی قد و اذا اعترض قط یعنی دپه ده اورسه ابکی نیم ایدردی و ارقری اورسه ابکی بولدی الالبکار
 همزه نک فختینله بکر ک جمع کرک قرا و غلن معنا سنه اولسون کرک کسوب ایرمق معنا سنه اولسون البکاره
 بانك فختینله بکره اولمق البکر بانك فخي و کافک سکوتیه دوه منک جوان ولتنه دیرلر و بکر رقبیله نک باباسی ایدر که
 بکر بن وائل ابن قاسط در البکره مؤنثی تازه ناقه معنا سنه البکار بانك کسر بله بکر ک جمع بکره فخاله کی که خلی
 معنا سنه فرخله فراخ کی که فرخ یا ورید دیرلر البکاره بانك کسر بله کذلک بکر ک جمع بکره فخاله کی که خلی
 فابله و حاء مهمله ابله ارکه دیرلر و بالجملة دوه دن بکر بنی آدم دن فنی منزله سنه در و بکره فتاة منزله سنه در
 و قلو ص جاریه منزله سنه در قافک فختینله و صادمه مهمله ابله و بعیر انسان منزله سنه در و جمل رجل منزله سنه در
 و ناقه مرأة منزله سنه در الالبکر همزه نک فخي و کافک ضمه بکر ک جمع قلی جوان دوهلر معنا سنه و ابکری
 راجز نام شاعر یابله نوله جمع ایدوب صیغه تصغیر اوزن ابیکر بن دیشدر و بکره قیو اوزر زنده صومحکیمچون
 اولان سنه ییدرلر که عامه بخر یف ایدوب بقیره دیرلر البکر فختینله بکره نک جمع درو بوشاذ اولان جملر دندر
 زرافعه و زنی فعل اوزن جمع اولنر الابر قاج کله حلقه ابله حلق و حاء ابله حاء و بکره ابله بکر کی و حاء مهمله ابله
 قره بالغه دیرلر البکرات فختینله بکره نک جمع قیو بخر خلیر معنا سنه و بکره برجماعت برره جمع اولمق
 معنا سنه دخی استعمال اولنور یقال جاوا علی بکره ابیهم اذا جاوا معا ولم یخلف منهم احد و یو کلامی اطراد
 و جناع محله سو بلرلر حقیقه اول محله بکره یوغیسه ده البکر فختینله صباح و قی معنا سنه دخی کاور سحر
 کی یقال سیر علی فرسک بکر ابوبکر اعلام رجالدن در و خلیفه رسول الله اسمی در رضی الله عنه
 و یو که نسبت اولنسه بکری دیرلر اسم اولی حذف ایتک ابله و هر اسم که لب ابله ابن ابله مصدر اولوب
 کنت اوله انوک نسبتند اسم اول حذف اولنور البکره بانك ضمی و کافک سکوتیه صباح و قی تقول
 ایتنه بکره ای باکرة و اکبر یوم معینک صباحی مراد اولسه ایتنه بکره دیرسن غیر منصرف اولمق
 اوزن و و ظروف غیر نمکنه دن در یعنی لاینصرف اولان ظروف دن در البکور ضمتنه صباح و قتنه
 داخل اولمق یقال بکرت ابکر بکور لمن الباب الاول التبکی علی وزن التکریم و الالبکار بکسر الهمزة و الالبکار

بکر

بکسر الهمة وسكون الباء وكسر التاء والمباكرة بضم الميم وفتح الكاف كلها بمعنى صباح وقتنه داخل اولمقدر
 وبكر محله كافك تشدد بدله بکزد بکز كافك کسر يله باب رايعدن وبکزدخی دهنر كافك خميله باب خامسدن
 وابوز بد ابتد ايکرت على الورد ابکارا ديرلر وابکرت الغدا ديرلر وابکرت غیری ديرلر وابکر الرجل ديرلر
 ذوهلری صوبیکاندک صباخه داخل اولسه وابکار هر نسنه به سرعت ومبادرت ايککه دخی ديرلر وبومعنايه
 بکبر دخی استعمال اولنور بقال ابکر اليه وبکرای فی ای وقت کان کما بقال بکر والصلاة المغرب ای صلوه ها عند
 سقوط القرص ومنه قوله تعالى بالعشي والابکار وابکار برفع درکه معنای وقتنه دلالت ابد درکه اول بکره در
 نته کم باری تعالی تک بالغدو والاصال قولنه غدو بر مصدردز که غداة اوزن دلالت ابد ابکر بکرای فقی وکافک
 کسر به شول کسنه درکه ایشه ارنکندن مباشرت ابلیه صاحب بکرو معناسنه وکافک سکونی دخی کاشدر
 حذر ابله حذر کبی الباکوزة کافک خميله فارون وزنی اوزن فاکه نک اولی تورفته معناسنه الابهکار همزه نک
 وتانک کسر به تورفته يه ایشمک بقال ابتکرت الشی اذا استولیت علی باکورته نته کم ابتکار صباح وقتنه
 داخل اولغه دخی ديرلر علی مامرو فی حدیث الجمعة من بکر وابتکر یعنی رگسنه جمعه به مبادرت ایشمک وخطبه نک
 ولنه ایشمک البکوز بکرای فقی وکافک خميله شول خر مافدای درکه اول ایشمک البکیرة بکرای فقی وکافک کسری
 ومدله بمعناه البکر خميله جمعی خر مافدای معناسنه البور بکرای فقی وکافک سکونی شول کسنه درکه فاسد وهالک
 ولوب انده خیر اولیه ومؤنه دخی اطلاق اولنور بقال رجل بور واما رة بور ابو عبیدة روائی اوزن ویاثرک
 جمعی دخی کلور هالک معناسنه بقال قوم بورای هلی قال الله تعالی وکنتم قوما بورا مثل حایل وحول وحایل
 شول ناقه به ديرلر که یوکلوا اولیه خاملک مقابلی ذروا خفش بعضیلر دن حکایت ابد وب ابتد بور جمع
 معناسنه لغت در بایرک جمعی دکلدر نته کم انت بشروا نتم بشر ديرلر البوار بکرای فقی وکافک هلاک اواق بقال بار فلان
 من الباب لا وای هلاک ویدوار کساده دخی ديرلر بقال بار المتاع اذا کسدو یقال نعوذ بالله من بوار الام وایم طول
 عورته ديرلر وبار اعل فاسد اولغه ده ديرلر بقال بار غله ای بطل ومنه قوله تعالی ومکر اولک هو ببور الابهارة
 همزه نک کسر به هلاک ایشمک بقال ابارة الله تعالی ای اهلک البار مختار اولان کسنه بقال رجل حائر بایر
 اذالم یجھلشی یعنی برنسته یه توجه اید منته پس باثر خاره اتباعا ذکر اولنور البور بکرای فقی وکافک
 سکونیله تجربه ایشمک بقال بان بیور ای تجربه ولختبره ونقول برت الناقة ابور هابوز او هوان نعر ضعا علی الفحل نظر
 الا قح ام لا یعنی ناقه فی ارکک دوه به عرض ایشمک بکرای فقی وکافک سکونیله تجربه ایشمک بقال بان بیور ای تجربه ولختبره ونقول برت الناقة ابور هابوز او هوان نعر ضعا علی الفحل نظر
 بودرکه ارکک ناقه فی استشمام ایتد که قبول ایدر وبار الفحل الناقة دخی ديرلر فچنکه فحل ناقه نک یوکلای
 اولدوغن واولمادغن بلمکچون استشمام ایشمک ومنه قولهم برلی ما عند فلان یعنی نم ایچون تجربه به قل فلانک
 ککولکنده وارد ووز شول ره ديرلر که راعت اولنما مش اوله وفی الحدیث ان لنا الضاحیه من البعل والبور
 والمعانی والاغفال ضاحیه ضاد معجه وحاء مهمله ابله شول ره ديرلر که ای کون دوکو بعل ففتح بایله وعین
 مهمله نک سکونیله شول ره ديرلر که ایاغمو رایشمک ومعانی ففتح مهمله وعین مهمله ابله شول ره ديرلر که ایاغمو
 حجاز اولیه واغفال همزه نک فقی وکافک سکونیله وعین معجه نک سکونیله وقابله ارض موات که اخیال اولنما مش اوله الابهتیار
 همزه نک کسری ویاثم سکونیله تجربه ایشمک امتحان معناسنه الباری ویاثم کسریله والبوری یا بکرای فقی وکافک سکونیله
 شول حیدر درکه قشیدن اورر اصبعی ابتد بوز یا فار سیدر عریسی الباری والبوری در باشدید الابهتیار
 فیه ما وکذلک الباری یعنی بونلر خالص عریسدر خصبر معناسنه البهر بکرای فقی وکافک سکونیله مقاب وایم
 وسر نکون ولحق وعلیه فلق بقال بهر ای غلبه وبهر صولغه دخی ديرلر بقال بهر الحمل بهر بهر امن الباب

یون

بهر

الثالث ای وقع علیه البهر و بهر ای ابدن اولغه دخی ديرلر بقال بهر القمر اذا انضاء حتی غلب ضوءه ضوء الکواکب
 الباهر شول ایدر که منور اوله بقال قمر یا هر و بهر فضل صاحی اولغه دخی ديرلر بقال بهر الرجل ای برع وحسنه
 غالب اولغه دخی ديرلر بقال بهر ثلاثة النساء اذا غلبتهن حسنا نقول العرب الازواج ثلثة زوج بهر زوج
 دهر و زوج مهر یعنی زوج یا حسن ایچون اولور یا حوادث دهر ایچون اولور یا مهر ایچون اولور البهر بکرای
 فقی وکافک سکونیله تجربه ایشمک بقال بان بیور ای تجربه ولختبره ونقول برت الناقة ابور هابوز او هوان نعر ضعا علی الفحل نظر
 اورته سی بقال بهر اللیل والوادی والقرس ای وسطه الابهز همزه نک فقی ویاثم سکونیله وهانک سکونیله برنسته نک
 طمر درکه قح منقطع اولسه صاحی هلاک اولور وانلر قلبدن ناشی اولوب سائر شرابن طمر لری یعنی لئن طمر لر
 انلر دن منشعب اولور وایر یا بده طائفه کلمه نک ان برینه دخی ديرلر طائف طاء مهمله بایله یا بکرای فقی وکافک سکونیله
 وکلمه کافک خميله یا بده اوق دکدوی اجه ره ديرلر الابهز همزه نک فقی ویاثم سکونیله وهانک سکونیله قوش قنا دهنک
 اولخر نه اولان دورت بکرای فقی وکافک سکونیله دورت وکنه قوادم ایچنی دورت بلکه خوافی وایچنی دورت
 بلکه ابا هر دور دخی دورت بلکه کلی ديرلر بهر ابرقیه نک اسیدر الهیاتی بکرای فقی وکافک سکونیله مز بوریه
 منسوب اولان کسنه بحرانی کبی وکن قیاسه مخالف در قیاس بو درکه بهر ای دهنه واوله البهار بکرای فقی وکافک سکونیله
 اوکوز کوزی دیکاری چیکدر کاوچشم معناسنه که انوک اونک بیراخی قور چقدر چچکی صازی درایام
 ربیعده ایلور البهار بکرای فقی وکافک سکونیله اولان نسنه عمر وین العاص ابتد طلحه بن زبیر وفات
 ابتد وکنه اوج بهار رک ابتد کدر بهار ده اوج قنطار التون وارا بدی پس عمر و بهاری وزن اولنا جق ظرفدن
 عبارت قلدی وایو عبید ابتد بهار اوج بوزر طله اطلاق اولنور کلام عرب وین کلمه مز بوریه غیر عربی
 ظن ایدرم غالب بودرکه قبلی اوله دیرم الابهتیار همزه نک وتانک کسر به برنسته فی بیلان دعوی ایشمک وبقال
 ابتهر فلان بقلاته علی صیغه المجهول ای شهر بهایعی دعواسنه کذبله متهم اولوب شهرت بولدی الابهتیار
 همزه نک کسری ویاثم سکونیله وهانک کسری ومدله کجه یاری اولق بقال ابهار اللیل ابتهر ارا اذا انتصف
 وبعضیلر ابتد کجه نک اکثری یککه دخی ديرلر وایر ابرکجه اوزون اولغه دخی ديرلر بقال ابهار علینا اللیل
 ای طال البهر بکرای فقی وکافک سکونیله تجربه ایشمک بقال بان بیور ای تجربه ولختبره ونقول برت الناقة ابور هابوز او هوان نعر ضعا علی الفحل نظر
 النساء البهار البهزة دخرجه وزنی اوزن شول ناقه درکه عظیمه اوله البهار جمعی عظیم ناقه معناسنه فصل التاء
 الا تار علی وزن الاکرام برنسته نک ارنجه بقه قالمق بقال انا رته بصری ای انبعته ایاه التبر تانک کسری
 ویاثم سکونیله شول التوندر که سکه اورولما مش اوله فچنکه سکه اورلسه دینار وعین ديرلر ویاثر
 التون دن غیره اطلاق اولنما زو بعضیلر کومشه دخی بئر ديرلر دبدی التبریه تانک کسری ویاثم سکونیله
 سکونی ورا نک کسری ویاثم فقی وتحقیقه قو کاک که باشد اولور بقال قور اسه نبریه وایو عبید
 ابتد نبریه هبریه ده لغت دروهم به دخی قو کاک معناسنه درکه باشد کیمک مثالنل اولور التبر
 تانک فقیله هلاک معناسنه در التبر علی وزن التکریم کسر ایشمک واهلاک ایشمک بقال نبره
 نبر ای کسره واهلکه وهولاء متبر ما هم فیه ای مکسر ومهلاک التبر تانک فقی ویاثم سکونیله
 والتجارة تانک کسری ابله الم صائم ایشمک وتجیر تانک فقیله تاجرک جمعی دخی کلور صاحبه
 صعب کبی الاتجار همزه نک کسری وتانک کسری وتشدد بیدله بمعناه وهو افتعال منه
 التاجر جمیک کسر به تجارت ایدچی کسنه بقال تجر بقر من الباب الاول وختار صحاح باب ضر بدن

بهر

بهر

تاو

نبر

تجر

دخشدن سهو و ناسخدر الجار تانك كسرى و حيك تحفيقه و الجار تانك ضمي و حيك تشدد بدله كذا لك
 تاجر كجي و طائفة عرب خرم بيم ابدن دخی تاجر دیرلر التاجرة حيك كسرى به شول ناقده در كه باز اوده صائيه
 بر بيه ننه كم كاسه صائيه بر ميندز و اوعيدنه ناقه تاجر دخی روايت ميشدر تاسر ذكر اولنك معنای
 المجرميك ضمي و تانك فتي و تشدد بدله و حيك فحقيله شول بره دیرلر كه انده تجارت اولنه بقال ارض و بحر الت
 تانك فتي و رانك تشدد بدله چكر دك طاش التندن قچمق چكر دكي قركن بقال ترت النواة بتر من الباب الاول
 و بتر من الباب الثاني اذ اندرت من مرضاها و مرضاح ميك كسرى وضاد معجه و حاء مهمله ابله چكر دك فدح جو
 الت در الارز همزه نك كسرى به بر نسنه في كسوب اقمعه دیرلر بقال ضرب به بالسيف فترهاى قطعها و اندر ها
 و بتر العلام القله بالقلا و قله قافك ضمي و لامك تحفيقه بر كوجرك اغاچدر كه اني براخر ايجله اوروب
 صيدان نوكله اويون و ينر ل و اول الت ضرب اولان اغاچه مقلاديرلر ميك كسرى به و اراغ ايمكه دخی دیرلر بقال
 اتزه القضا اى ابعده التور و تانك و رانك ضميله اراغ اولمق بقال ترفلان عن بله اذ التبعاء الترتانك ضميله شول
 ايب در كه بيو جيلر اني بنا اوزن استعمال ايدرلر بقول الرجل لصاحبه عند الغضب لا قيمك على التري بى سنى
 طر بوق استقامته كتوررم الترة تانك فحقيله سمر ملك تقول منه تررت من الباب الرابع اى صرت تار التار طول
 متلى معنائه الترة على وزن الترة بر نسنه في تحريك ايتك وفي الحديث تر تروه و مز مزوه يعنى مست اولان
 كسنيه في تحريك ايتك مست اولدغن بلك ايجون و مز مزه دخی تر تروه معنائه عطف تفسير در الترة تاء اولينك
 فتي و ثانيه نك كسرى به بيوك ايشلر امور عظام معنائه الاترور همزه نك و رانك ضميله محاسب اوغلا في كه
 محاسب اوغلا في ولدغى بانما كچون علامت كونه مثلاً اكثر يا سياه كيد كرى يده سياه لباس كيميه علامت
 ايجون التور و ضمينه جو ملك قمتق بقال تغرت القدر بتغر من الباب الثالث و من الباب الرابع لغه ايضا بقال
 تغرت اذ اغلت الترة تانك فتي و فانك كسرى به اوست طود قدومه اولان جقور و روابن السكيت ايتدى بفره
 قر نومه در و قر نوه قافك فحقيله بر جنس اوتيه دیرلر كه انوكله درى دباغت ايدرلر كذا في بعض نسخ الصحاح
 الترتانك فتي و ميك سكوني به خرما كه ميوه قمعندن در اسم جنس در الترة و احدى الثرات فحقيله تترنك
 جمعدر تابه التور و ضمينه و الثرات تانك ضمي و ميك سكوني به ترك جمع در تاسر و بواكي صيغه ايله مراد انواع در
 زير اجنس حقيقى اوزن جمع اولماز قليل و كثيره شولى ولد و عيجون التامر شول كسنيه در كه انوك
 تترى اوله بقال تامر و لابن اى ذوق و ذولين و كاه اولور كه تامر خرما بديرى معنائه كلور بقال تترهم فانا تامر اى
 اطعمتهم تتر التمر تانك فتي و ميك تشدد بدله خرما صتن كسنيه التمرى تانك فتي و اخرنك تانك تشدد بدله خرما
 سون كسنيه التمر ميك ضميله و تانك سكوني و مم ثانيه نك كسرى به خرما ساسى خوق اولان كسنيه ككثير التمر
 معنائه بقال التمر لجل اذا كثر عنه التمر التور مم اولينك فتي و ثانيه نك ضميله ازغى خرما اولان كسنيه
 التامورة على وزن الفارورة صومعه عبادت كاه معنائه و مبشه معنائه ده كلور بقال فلان اسدى
 تامور تترى عربيه و عربى عين مهمله نك فتي و راء مهمله نك كسرى به مبشه كه ايجنه جانور كز لنور و بامون يورك
 اوزرنده اولان در يد دخی دیرلر غلاف قلب معنائه و ايرغه دخی اطلاق اولنور التامور على وزن الكافور فرد
 واحد معنائه بقال مافى الدار تامور اى احد غير مهموز در يعنى استعمال تادن صكره همزه ايله دكلدر و تامور
 فانه دخی دیرلر بعضيلر نقشه دیرلر ديدى و بقال اكل الذئب الشاة فترك منها تامور اى فرد او مافى الر كيه
 تامور اى شى من ماء و ر كيه راء مهمله نك فحقيله و يانك تشدد بدله قيويه دیرلر التومرى تانك و ميك

تور

تفر

تفر

تفر

ضميله

ضميله فرد واحد معنائه در كذا لك بقال ما بالدار تومرى اى احد و مارا بت تومر يا احسن منها يعنى مرآة
 مر بون دن احسن مخلوق كورمدم و بقال ايضا مارا بت تومر يا احسن منه للرجل التغير على وزن التكرم اى
 وخرما يى قورمق يعنى هر برين قورمق مراد اولور قچن تثير اللحم و تثير التمر ديسلر الاعتزاز همزه نك كسرى به
 اطمئن و زنى اوزن لوز و ناولمق و مستند اولمق بقال انما و الشى مثل التعل و انما لك بونلر دخی انما معنائه در
 التور تانك فتي و نونك ضمي و تشدد بدله شول نسنه در كه انك اتمك بشور و لوقوله تعالى و فار التور قال
 على كرم الله وجهه هو وجه الارض يعنى بتور دن مراد يروزى در التور تانك فتي و و او ك سكوني به شول جناقدر
 كه انوكله صوايحجر ل و تور شول كسنيه يدرلر كه قومك ببنك اچى اولر رسول معنائه ابن در بد ايتدى تور عربى
 خالصدر و تور در دور معنائه دخی استعمال اولنور ابو عمر و روايتنه بقال فلان بتار على ان يوقض اى بدار على ان
 يوقض التبار تانك فتي و يانك تشدد بدله موج معنائه در و تير اچى نسنه دخی تبار دیرلر بقال قطع عرفا
 تبار ا تارة مرة معنائه بقال فعل ذلك تارة بعد تارة اى مرة بعد مرة تارات و تير تانك كسرى و يانك
 فحقيله تارنك جمعى در و تير تيار دن مقصور در رتبه كم قيم قيام دن مقصور در زرا قامة انسانك جمعنده قياس
 قامات و قيام ايكى قامات و قيم ديدلر حرف علت اچليجون تقيير ايتدى بلر كور لمزى رجة كله سنك جمعنده
 و حاب ديدلر رجب ديدلر و رجة فضا معنائه در تار كاه اولور كه تارة دن تايى حذى ايدوب تار
 ديدلر التيهور تانك فتي و يانك سكوني و هانك ضميله شول قومدر كه اني سيل يغمش اوله و بون مقامه
 صاحب صراحتك تيهور بالفتح ربك توده ديد و كى سهو اولدغى ظاهر اولور كه توده ديه جك ديك اولور
 و زم اساسه ز محشر بنك تيهور من الرمل هو الذى بنهار ولا يناسك ديدكى تا ييد ايدر كوي كاه صاحب صراح
 جوهر بنك حيمه ماله جرف ديد و كن حاء مهمله ابله زعم ايشدر و قچن بر كسنيه اياغن كيش اولسه بنيه تيهور
 دیرلر و تيه تابه معنائه مبالغه ايله از مق ديك اولور و الله اعلم فصل الثاء التار تانك فتي و همزه نك سكوني به
 و التورة تانك ضمي و همزه نك سكوني به انتقام الملق بقال تارت القتل تا راوتورا اى قتلت قاتله و يقال
 تا رنك بكذا اى در كسبه تا رانك يعنى اندن سنك انتقامك الدم و تا رشول كسنيه دخی دیرلر كه دوستك
 اولدر مش اوله التارات جمعى و منه قولهم يا تارات فلان اى يا قتله فلان التار المنيم ميك ضمي و نونك كسرى به شول
 انتقام در كه انوك طالبي كا واصل اولدقه راحت اولوب او بخويروان التار شول كسنيه در كه بر نسنه ده قرار
 انيمه اير كسنيه دن انتقام من المنجه الا تا همزه نك كسرى و تانك كسرى و تشدد بدله و همزه ثانيه نك دخی مدله
 انتقام الملق بقال تارت من فلان اى در كسنا رى منه و تا راصلنه اثنا رابدى افتعالك تاسى تايه منقلب اولوب
 تا نا ايجده ادغام اولدى الاسنار على وزن الاستكرام انتقام الميعون مدد طلب قلق بقال اسنار فلان اى
 استغاث ليثا ر بقتوله الا بجرار همزه نك كسرى و تانك سكوني و يانك كسرى به خوف حينده دترمك المثاررة
 ميك ضمي و يانك فحقيله بر نسنه يه مشغول و لمق التبر تانك فتي و يانك سكوني به منع ايتك بقال ثبره عن كفا
 بثره من الباب الاول ثبر اى حبسه و بقال ما تبرك عن حاجتك الثبره تانك فتي و يانك سكوني به دوزير
 بقال بلغت الغلة الى ثبره من الارض يعنى دوزير واقع اولسه و ثبره شول جقور دیرلر كه يده اوله و ثبره
 كذا لك بر موضعك اسمى در ثبير بر طاعك اسمى در كه مكه مشرفه ده واقع اولمشدر و بقال اشرق ثبير كيما نغم
 يعنى ياثبير سن مشرق اول تا كه بزد دخی سرعت ابد و زبوكلامى حجاج سوبلر منادن رجوع ايتك دلدك
 التمسك اشراق حينده و تغيير عين معجه ايله نسرع معنائه در الثبور و ضمينه هلاك و خسران معنائه در
 التبر ميك فحقيله مجلس و زنى اوزره شول بر در كه عورت لنده وضع حمل ايليه و ناقه نك وضع حمل

تور

تير

تفر

تفر

تفر

و جرو شول قیو بد ر که دیی درین اولوب صوی دوه ابله چکیله الحار و علی وزن الکاف و رسلدن حاصل
اولان دره الحارة جیمک فقی و رانک تشدید به شول عسکر در که کثر تدن حرکتی ثقیل اولوب اهسته
یوروی بهقال کثیبه حراره و جیش جرار و جران عقبه دخی درلر قوی رغنی سور بد کندن اوتور و الحار جیمک
فقیله شول اب در که دوه نیک باشنه طغرل طوان اوین طقد قلی کی و بویولاردن غیری نسنه در و جریر
اسمیه بر کسنه نسیه اولمشدر الحار جیمک فقی و رانک تشدید به چکمک بهقال جررت الحبل و غیره اجره من الباب
الاول جر الحارة جیمک و جیمک فقیله کوه صمانلق بولی دبد کلری نسنه که کشان معناسنه مجره دیدیلر زیا
مجر اولو عسکر بولی در اکاتشیه اولنوب که کشان مجره دیدیلر لریه جنابت معناسنه در بهقال جر علیهم
جریره ای جتی علیهم جنایه الحارة شول دوه در که یولار ابله چکیله و اوله جان مجرون معناسنه در رضیه مرضیه
معناسنه اولدغی کی فی عبسه رضیه قولنده و دافق مدقوق معناسنه اولدغی کی من ماء دافق قولنده
وفی الحدیث لاصدقه فی لابل الحارة که مراد قومک قوللندغی دوه لده صدقه یوقدر دیکدر زیا صدقه
بیانده اولنلین دوه لده در حار جار حاء مهمه ابله اولده جیم ابله ثانیده اتباع در یعنی حان تبعیتله ذکر اولنده در
اسی کون معناسنه ابو عبیده ابتدی عرب طائفه سنک اتباعله اولان کلامی حار یاردن یابله لم جرایعنی چک
چکمکله بهقال کان ذلك عام کذا و لم جرالی البوم جرک جیمک فقی و رانک تشدید به اجل معناسنه در بهقال
فعلت کذا من جرک ای من اجلك پس بوقعی و زنی اوزن اولور و جرک دیک جایرد کدر و کاه اولور که من
جرک درلر بلا تشدید جرک جیمک فقیله و الفک مدبله بمعناه پس معتل اللامدن اولور لاجرا همزه نیک
کسر به دوه یاور یسنک دبلن یار مقدر امسون دیو و اجرا سوریمکه دخی درلر بهقال اجرت الرماح اذا
فرحوامها و کوندری صنحوب کیر و چکوب المغه ده درلر بهقال اجره اذا طعنه و ترک الخ فید مجره و بر کسنه فی
کندی حالنه قویوب بار خاء عنان ایتکه دخی درلر بهقال اجرت سنه اذا ترکته بصنع ما یشاء و تأخیر ایتکه
دخی درلر بهقال حرته الدین اذا اخرته له و بر کسنه فی کندی صوته اویدر مغه دخی درلر بهقال اجرتی فلان غانی
اذا تابعها و اغانی اغنیه نیک جمید رغین معجه و یاء مشدده ایله صوت و غنا معناسنه المجارة میمک غمی و رانک
تشدید به چکمک و خصومت ایتک البحر علی وزن التکریم چکمک جر معناسنه مبالغه ایچون و اکثر ایچون
تشدید و نمشدر لاجرا همزه نیک کسر به چکمک جر معناسنه دوه کویش کتریمکه دخی درلر بهقال اجرت البعیر
من الحارة و جر جیمک کسر به کویش معناسنه در که بعض حیوانات بر نسنه چیر کی اولور و روایت در که کویش
کتورمک استکنه سی اولان حیوانه مخصوصه لاجرا همزه نیک کسر به چکمک بهقال اجرت الشی ای انجذب
الحارة علی وزن الدحرجه دوه بوغازنده اوازنی دوندن مکدر الحار جیمک فقی و رانک سکونیه چاغر غن
دوه بهقال جر جر البعیر فهو جر جارکا نقول ثرالر جل فهو ثراره و ثره یاء مثلثه و راء ممله ابله چوق سو بلك
کثرة کلام معناسنه و جر جار بر کوزلر ابله لی اوتده دخی درلر الحار جیمک فقیله یوک دوه لجر جورو خمتینله
عصفور کی جراجرک واحدی الجر جیمیلرک کسری و رانک سکونیه بقله که حیوانات قمنندن در لجر جیر
جیمک اولک کسری و ثانی نیک دخی کسر به و مدبله تره که نباتات قمنندن لجر جیمک فقی و رانک خیمیه
بوغز لغیچون اولان دوه مذکره و مؤنثه اطلاق اولنور لجر جیمتینله جمعی الحارة جیمک خیمیه بوغزلن دوه نیک لی
وایاغی و یاشی ذکر اولنن اعضایه جزاره دبد کلر نیک وجهی بودر که بونلری اکثر یا جزاره یعنی قصاب ویرلر
نه که عامله ویریلن نسنه یغاله درلر و چنکه فرس عیل الجزاره دپسلر لاری وایقلری فرموده اولماسن و سگری
چوق اولماسن دلر و یاش فرموده اولماسن دلر زیا یاش یوک کی انده عیب عد اولنور لجر جیمتینله شول

ات در که اتی قورت قوش یسون دیو قوش اولال بهقال ترکوم جزاذا قتلوم و جر رکسوره دخی درلر
هاوج معناسنه الحارة واحدی و جر سمر اولان قیون دخی درلر بونک دخی واحدی جزن در لاجرا همزه نیک
کسر به بر کسنه یی بوغز لغی قیون ویرمک بهقال اجرت القوم اذا اعطیتهم شاة بذخونها نجه او کیشا و عزا
یعنی کرک مذکر کرک مؤنث کرک قیون کرک کچی اولسون و اجرا قیون قمنندن استعمال اولنور لجر جیمتینله ناقة
دینمز زیا ناقة اکثر بودر که بوغز لغی ایچون اولماز و اجرا خرما غناجنتک یشی دیرمکه قرب اولمسی بهقال اجرت
الغزل ای اصرم و اجرا دوه نیک بوغز لغی قرب اولمسی بهقال اجرت البعیر ای حان له ان تجز بعض بکتلر قوجه
کسنه یی اجرت یاشیچ دپسلر اول دخی ای بی و تختضرون دیر یعنی سزدخی یازه لک حالنه اولمکه حاضر سز
دیر و اختضار خاء معجه ابله اکن تازه اکن مجلمکه دیرلر و بعضیلر اجرت روایت قلدی زاین معجتین ابله یعنی
اجرت یاشیچ دیرلر دبدی اجرا لیردن اخذ اولمقله قنن بغدایک دیرلمسی قرب اولسه لجر جیمک کسر به
وزانک فقیله اکل اولو لغیچون صقلنان طوار فرایتدی جزن فقیله و جر جیمک کسر به اکل ایچون اولان
لموان اطلاق اولنور اما جرره فقیله قیون نوعنه مخصوصه لجر جیمک فقی و رانک کسر به دریا ایچنده
اولان اطه جرره دبدیلر قره دن منقطع اولدغندن اوتور و لجر جرره نیک جمعی و جریره بر مخصوص رک
ادی در که دجه ابله فراتک مابین در اما جرره عرب ابو عبیده ابتدی حفر ای موسی دن اقصای ینه و ارجمه در
اول جهتندن و رمل بیریندن منقطع سماوة و ارجمه در عرض جهتندن لجر جیمک فقی و رانک سکونیه
اغچن یشی قطع ایتک معناسنه نقول جررت الغزل اجرت جر زیا من الباب الثانی اذا صرمته و صرم صاد
مهمه ابله یش کسمکه درلر و طوار بوغز لقی معناسنه ده کلور بهقال جررت لجر و راجر هامن الباب الاول اذا
نحرها و جلدنها و تجلید دوه نیک در یسن چقرمغه دیرلر لجر جیمک فقی و رانک کسر به دوه بوغز لدقلری بر
وفی الحدیث عن عمر ایام و هذه المجاز فان لها ضراوة کضر اوة و اخر و ضراوة معجده معتاد اولمق معناسنه در
اصبعی ابتدی مجزردن مرد ابوحدیث شر بقیه جمع ناسدر زیا راجر جمع ناس اولور غالب لجر جیمک فقی و رانک
سکونیه صوره طالمغه دخی درلر بهقال جرر الماء مجز و ی مجز من الباب الاول والثانی اذا نصب ونضوب
ضاد معجه ابله صوره داخل اولمقدرو جرر صوکی و اقفه دخی درلر ته کم مدایلر و اقفدرو بوحالت بعض
صوره مخصوصه در که اهل و اقرو که کیر و اقرا لجر جیمک کسری و سبنک سکونیه و لجر جیمک فقیله
کویری در که اوزرندن مرور ابدلر و جسر جیمک فقیله دوه نیک و غیرک بیوکنه دخی درلر الجسره مؤنث
الجسره جیمک فقیله خیرات ایتک بهقال جسر علی کذا جسر جسامه من الباب الاول الجاسر تانک فقی و سبنک
خیمیه اقدام ایتک بهقال تجاسر علیه ای اقدم الجسور جیمک فقیله و سبنک خیمیه زیاده اقداملو اولان کسنه
الجسور جیمک و سبنک خیمیه صبح و قی اچلق بهقال جسر الصبح جسر جشورا من الباب الاول اذا انطلق
الجاسریه سبنک کسر به و یانک تشدید به صباح و قی ایچمک و یوندن فعل نصرف اولماز و کاه اولور که
جاسریه ابله بر معین قیمیه دپلر لته کم بعض اشعار ده وقع اولمشدر الجسر فقیله بر کسنه یانده اخشام لیوب
اونه کلامک بهقال اصبح یوفلان جسر اذا کانوا یبیتون مکانهم فی الابل لای رجعون لی یونهم کذلک مال جسر
درلر شول طوان کیمانه کودلوب اوه کلیه و جسر دکر کنارنده اولان با لقی قوریوب طاش کی اولمق بهقال
جسر الساجل جسر جسر من الباب الرابع و جسر سودک تلومی سوددن کیر اولمغه دخی درلر الجسر جیمک
فقی و سبنک کسر به کیر اولان تو لم و سنج معناسنه الجسر جیمک فقی و سبنک سکونیه طواری اوتلاغه
چمار مقطر بر که اوده اخشامیه بهقال جسر ناد و ابنا جسر هامن الباب الاول ای اخر جناها لی ارعم

جسر

جسر

ولا تروح الجشرة ميك ضمي وشينك فتي وتشدد بدله شول ات سور يسي در كه اونلاغه چقار له بقال خيل
 جشرة بالجي اي مرعية الجشر جيمك ضمي وشينك سكونيله او كسر كسعال معناسنه وكوكسه اولان اير بللك
 خشونت صدر معناسنه الجشور شول دوه در كه انوك قوري او كسري اوله بقال بعير مجشوراي سعال
 جاف بقال جشري مجشور على مالم يسم فاعله الجشري جيمك فتي وشينك كسري وميد بله بيوك چواله دير لكه اجنه
 متاع قورل ودر يدن اولان تركشه ده دير لكه اجنه اوق قورل الجشري جيمك فتي وعينك سكونيله هر رنجي
 جانورك نجاسي بقال جعر مجعر من الباب الثالث المجعر ميك فتي وجيمك سكوني وعينك فتيه در كه مجز
 مجاستدر جعار جيمك فتي ورنك كسري اوزن بناسيله صرلان ديدكاري ياليلي قوردك اسمي در كه جعار
 ديدكاري جعري يعني نجاسي چوق اولد غيچون در كسراوز رينه ميني اولدي زيرابونك عدل وتايت وصفت
 غالبه جمع اولدي وصفت غالبه دن مراد بودر كه موصوفي اوز رينه غالب اولمشدر بر حيتله كه موصوفي
 انوكه بلنه واولمشدر اشيله بلنه وكي وكي ووجاعة دن معدول در چنكه ابكي سبيله اسم صرفدن منع
 اولنديسه اوج سبيله ميني اولسي لازم اولدي زيرامنع صرفدن صكره لازم كان حالت بنادر و بواختيار
 جوهري در زيراساير لقتنه اسباب منع صرف اوج اولق واوچدن ز ياده اولق موجب بنادكدر وحلاقه ده
 دخی حال بو بله در وحلاق ماء مهمله ايله منيه نك يعني موتك اسمي در الجاعر تان جمارك اردنه اولان ابكي
 خط در واول تانك قورق ايله اورد غي رل در وامي ايتدي جاعر تان آت ك يانجق انلر نك اوز رنده اولان
 بومري رلري در بعضيلر جاعره حلقه در در ديد الجعار جيمك كسري بله وعينك تحفيقه شول ايس در كه
 قيويم اينن كسنة في بيلنه بغيروب راوچن رقاغه بغلر تاكه قيويم دوشيمه الجعر فختنه وعينك ضمي
 وتشدد بدله قيويم اينن كسنة نك وجهه منور اوزن سيله لب بقله سي تقول تجعرت بمجوك اي بشي قوري الجعر و
 علي وزن العصفور خرمانك رمزي الجعري علي وزن جعفر قصير القامة اولوب غليظ اولان كسنة الجعيرة مؤنثي
 الجعظري علي وزن الجعري قالن وكوبد اولان كسنة الجظارة جيمك كسري بله كذلك قالن وكوبد اولان
 كسنة در اين السكيت روايتنه الجعفر جيمك فتي وعينك سكوني وفانك فتيه كوچك ار مظهر صغير معناسنه
 وجعفر عامر دن بر قبيله نك باباسنك اسمي در كه اول جعفر بن كلاب بن ربيعة بن عامر در كه بونلر جعفره ديرلر
 الجعفر جيمك فتي وفانك سكونيله شول چي ياو ريسنه ديرلر كه دور دجي ايدخل اولوب يانلري قيرمغه بشليه
 واو تغه معتاد اولوب اء سندن كسيله الجفرة مؤنثي وجعفر شول قيويم ديرلر كه واسع اولوب اي يالامش اوله
 جعفر الهباءة جيمك فتيه بر ردر عطفان ولاينده كه انده صواير كور و بومقامه صاحب صراح جفرة
 الهباءة في باركين معروف ايله تفسير ايتمشدر وباركين بغمور صوبي اركان يره ديرلر وعبارة جوهري دن فهم
 اولنان مطلقا صواير كان ردر الجفرة جيمك ضمي وفانك سكونيله بر رك واسع اولوب دكرمي اولسي الجفار جيمك
 كسري بله جعي برمه ايله برام كي ورمه باء موحد نك ضيله طاش چوملك معناسنه در بوسيدن الجعري
 واسع اولان يره جعفره ديدبلر الجعفر ميك ضمي وفانك كسري بله اور تالفي چوق اولان ات اولسون و اگر غيري
 اولسون بقال فرس مجفرونا قة مجفروناي عظيم الوسط الجفار جيمك كسري بله نجد ولاينده برصودر كنن تيمه
 نسبت اولنور كه يوم الجفار ديدكاري بوندن ماخوذ در الجفير جيمك فتي وفانك كسري وميد بله اوق قويحق
 نسنة كنانه كي ولكن جفير كنانه دن دخی واسع الجفور ضمتنه ار كك دشيه جوق وارمه دن بوشيو بر جوع
 ايتك بقال جفر الفعل عن الضراب جفر بالضم جفروا من الباب الاول اذا اكثر الضراب حتى حسر وانقطع وعدل
 هنه وقويقونه وارمه دن عاجز اولمشدر بر رل جفر ديزل الجفرة ميك وفانك فتيه عل قطع معناسنه در

جعر

جعبر

جعظر

جعفر

جفر

ومنه قيل الصوم جفرة للنكاح يعني صوم جماعة مقطع در يعني جماعي قاطع در الجفروسع اولق بقال جفر
 جنباه اي اتسع الاجفار همزه نك كسري بله ترك ايتك بقال اجفرت ماكنك فيه اي تركته و بقال اجفرت فلانا
 قطعته وترك زيارته الجفر جيمك فتي وميك سكونيله جمره نك جعي در كه اتشك كوزي ديك اولور جمره النار
 معناسنه الجمره واحدي وجره بيك اللويه دخی ديرلر بقال جمره كالجمره يعني بيك اتلو كسنة كه اتشك كوزي در حدته
 وبالجملة هر قبيله كه قبيله اخرايله بركوب كال اتحاد كسب بائسلر انلره جمره ديرلر غير مخالفات ايتدكار نجح وابوعبيد
 ايتدي جمرات عرب اوچدر بنوضبه در كه ضبه اداو غلي درو بنو طارث در كه حارث كعب او غلي درو بنو غير در كه غير
 عامر او غلي در بونلردن ابكي جمره سوينوب جمره لكدن خروج ايتدي اولاضبه سويندي ز يابه مخالفت
 ايتد كچون ثايبانو الحارث سويندي مذحجه مخالفت ايتد كچون هين غير باقي قالدي ژ يرافير كسنة
 مخالفت ايتدي بعضيلر ايتدي جمرات عيس در وحارث در وضبه در بونلر لام رادرلر در بونك بياني بودر
 كه يندن بر عورت كورر كه واقعه سنه فرجندن اوج جمره ظهور ايدرس يندن بر كسنة يه تروج
 ايدر اندن حارث بن كعب بن عبد المدان تولد ايدر كه انلر دن ولاينك اشراق در اندن صكره في بغيض بن ريت
 تروج ايدر اندن عيس تولد ايدر كه بونلر عرب طائفة سنك سلا حشور لري اكوب اندن صكره في اذ تروج
 ايدر كه اندن ضبه تولد ايدرس ابكي جمره مضردن و بر جمره يندن اولور وجره مناسك مجندن اولان
 جمراتك واحدي در كه اول اوج جمره در كه بر يري حقيقه اتارلر اوافاجق طاشلر له وجره اوافاجق طاشه دخی
 ديرلر الجمار جيمك كسري بله جعي الجمره ميك كسري وجيمك سكوني وميد تاينك فتيه شول نسنة در كه بر جمدل
 وكومشدن دوزن ويا اجنه اتش قيوب انوكه بخور بقالر الجمار جعي الجمره ميك كسري وجيمك سكوني وميد
 تاينه نك فتيه كه كذلك شول نسنة در كه ذكر اولنان وجهه اوزن اجنه اتش بقلر الجمره ميك ضمي وميد تاينه نك
 فتيه شول نسنة در كه في جمره ديقرلر عودا غلي كي مثلا وجمبر رك طرناغه ديرلر بقال خافر جمره الاجار همزه نك
 كسري بله اتشه عود بر قيق بقال اجمرات النار جمره الجمار جيمك ضمي وميك تشدد بدله شحم حنظل ديدكاري نسنة
 كه طبيا قتنه معروف در و اكثر نسنة شحم نخل واقع اولمشدر صواب قريب اولان دخی بودر واول شول نسنة در
 كه نخر ما اغاجنك اوجنه بتر كه اكخر ماكو بي ديرلر الجعير علي وزن التكرم خرم ماكو يكن كسبك تقول جمرات الخلة
 اذ انقطعت جمارها وجمبر كذلك جمره اتغه ديرلر وجمبر الجعير عسكري عدو ولاينده جس ايدوب سرحد بوغازندن
 كچور مامك وجمبر شعر دخی بوندن در كه صاحبي جمع ايدوب اردندن بغلقد بقال جمرات المرأة شعرها اذا جمعت
 وعقدت في قفاها ولم ترسله وفي الحديث الضافر والمليد وجمبر عليهم الخلق وضافر ضاد معجمه و فالباء وراء مهمله
 ايله صاحبن اولورن كسنة ومليد صاحنه صبح سورن كسنة طاعل سون ديونه كم محرم اولانلر ايدر الجعير
 فختنه له وميك ضمي وتشدد بدله جس اولق بقال جمرواي تجسس والاجار سيرة سرعت ايتك بقال اجمر
 البعير اي اسرع ولا بقال اجمر بالزاي واجار اجتماعه دخی ديرلر بقال اجمر القوم علي الشئ اي اجتماعه عليه الجعير جيمك
 فتي وميك كسري وميد بله خلق جمع اولد غي بر جمع معناسنه بقال هذا جمر القوم اي مجتمهم ايتا جمر كذلك
 جيمك فتي وميك كسري بله كچه ايله كوندزه اطلاق اولنور انلر ده اجتماع واقع اولد غيچون اينا سمير ديدكاري
 كي انلر ده سر واقع اولد غيچون وسمير فختنه له حكايت ديرلر اين جيمر جيمك فتي وميك كسري وميد بله قركو كچه
 ليله مسلمه معناسنه الا سميجار همزه نك كسري بله طاشلر له استنجا ايتك الجعير ميك ضمي وجيمك فتيه نصغير
 صيغه سي اوزن بر طاعك اسمي در الجمرة علي وزن الدخر جه جار كندی نفسى جمع ايتك در برضنه في
 ايسر غيچون الجهو ر جيمك وهانك ضيله شول قومدر كه جمع اولوب اطرافته حواله اولمش اوله موسى ابن

جفر

جمر

جوه

المعنى من روات اولنور كه بر كسنة تك دقته حاضر اولد قده ايتدى جمهور واقبه جمهوره اى اجمعوا عليه التراب
ولا تظنوه وجمهور دیرل حلقك عظیمه الجهره على وزن الد حجة خبرك بر جانبین سو بلوب بر جانبین كتم ایتك
بقال جهرت علیه الخبر اذا حبره بطرف وكتب الذى تربد الجور حیمك فقی وواوك سكونيله طوغرى يولدن
چقمقدر بقال جار عن الطريق وجار علیه فى الحكم الجور على وزن التكرم بر كسنة فى جون نسبت ایتك بقال جون
تجور راى نسبة الى الجور وتجور بر كسنة فى اوروب دوشور مكه دخی دیرل بقال ضرر بجوره مثل كون
وتكوير بر كسنة فى جمع ابدوب بر قق الجور على وزن التكرم راوزرینه دوشمك تجور بك مطاوعی در بقال
جون ققور جوجر حیمك خیميله بر شهر ك اعمی در مذكر ومث استعمال اولنور الجار قوكشی هسایه معناسنه وجار
مئول كسنة یدیرل كه لوك فریادینه ایشتر اوله سن بر ظالم ظلم ایدركن وجار ظالم دن خلاص ایدندخی دیرل
بقال الله جار كك فى الاساس المجاورة ميمك ضمی وواوك فقیله قوكشامتی بقال جاورته مجاورة وجوارا وجاوره
مسجدده معتك اولغه دخی دیرل وفى الحدیث كان مجاور فى العشر الاخر الجوار حیمك كسر بله بمعناه والجوار حیمك
خیميله كذالك والكسر اضع الجاور تانك فقی وواوك خیميله بر قاج كسنة بری بر بله قوكشلق ایتك بقال تجاور القوم
الاجتوار همز نك وتانك كسر ابله تجاور معناسنه در بقال اجتور القوم واواعلال اولندی زى راجتور تجاور
معناسنه در وتجاورده اعلال اولندی ما قبلی ساكن اولد فیعون واكر اجتور تجاور معناسنه اولمه لا بد اعلال
اولنور دى الجارة على وزن العادة زوجة بقال لزوجه الرجل جارة الاسبارة همز نك وتانك كسر بله بر كسنة دن
مدد طلب ایتك لا جارة همز نك كسر بله مدد ایتك بقال استبان من فلان فاجاره منه واجان خلاص
معناسنه ده كور بقال اهان الله من العذاب اى انقذه وانقاده قافله وذل معجمه ابله خلاص ایتك معناسنه الجور
جیمك كسرى وواوك فقی ورتك تشدید بله هجف وزنى اوزن وعداواذ نيك محكمی بقال غيث جور محكم
اوازلو بلوت وبارل جور محكم اوازلودوه معناسنه وهجف تقیل كسنة یدیرل الجهره فاشكان اولق بقال رأته
جهره وكنته جهره الجهر قوینك ایتك بقال جهرت البئر جهر من الباب الثالث وجهر یر یوزنه بلاشعور سیر
ایتمكه دیرل بقال جهرنا الارض اى سلكنها من غیر معرفة ویرطائفه نك اوزرینه على الغفله وارمغه دخی دیرل
بقال جهرنا بنی فلان اى صحنهم على فرة وثلوى سودله حلقق باغی ظهور ایتسون دیووجهر رفع صوتا یمكه ده
دیرل بقال جهر بالقول اذ ارفع بصوت ویر كسنة كوزوكه عظیم كوزنكه دخی دیرل تقول جهرت الرجل
وجهرت الجلس اذ اعظم وكثر فى عینك حین رأیتهم الاجتهار همز نك وتانك كسر بله بمعناه بقال اجتهرت البئر اى
تقیتها واخر جت ما فیه من الحماة واجتهار بر كسنة كوزوكه عظیم كوزنكه دخی دیرل بقال اجتهرت اذ ایت عظیم
المرأة وكذلك الجلس اذ كثروا فى عینك المجهورة ميمك فقیله باك اولمش قیوا خفش ایتدى عرب جهره الرکیه دیر
قچن صوین یا یخفن ستر ایتسه باك ایدلوب صوین صافی قلند قده ومنه قوله تعالى حی را الله جهره اى عیان
یکشف ما بیننا وینه الاجهر همز نك وهانك فقی وما بینك حیمك سكونيله كوشده كورمین كسنة الجهر ایتك
فقی والفك مد بله مؤنث بقال كیش اجهر ونجحه جهره الجهر شول سوددر كه اكاصوقا شامش اوله وجهر شول
كسنة یدخی دیرل كه حسن منظر صاحی اوله الجهره مؤنث بقال رجل جهر وامره جهره اى ذومنظر الجورة على
وزن الد حجة رفع صوت ایتك الجهورى الصوت وازى بلند اولان كسنة جهر الصوت بمعناه بقال منه جهر
الرجل من الباب الخامس الاجهار كلامی اشكان قاق الجهر ميمك كسرى وحیمك سكونيله وهانك فقیله اكثر یا
چاغرى سو بلین كسنة المجاهرة بالعداوة عداوى اشكاره قلق الجهره جیمك خیميله وهانك سكونيله
هیته ومنظر بقال ما حسن جهر فلان اى ما مجتهر من هیته وحسن منظره الجهر ایتك فقی وهانك سكونى
والفك مد بله جماعت معناسنه بقال كيف جهر اى جماعتكم الجهره على وزن جو رب اسم معرب در

جیمه

حبر

قیمتلى طاش معناسنه وعرضك مقابلند دخی استعمال اولنور الجوهرة واحدى الحرف المجورة اهل نحو
قتند اون طقوز حروف در كه لكری جمع ایدر ظل قور بض اذ غرا چند مطیع حرفلى وبونلره مجهون دبد بلر
زیر ابونلرك تلفظ حالند مخرجلر بنه اعتمادی اشباع اوزن در جیر حیمك فقی ویا نك سكونى ورتك كسرى
اوزن بناسیله عرب ققتند بین در حقا معناسنه در الجیار حیمك فقی ویا نك تشدید بله نون مخرزمه معناسنه
وجیار شول حرارتده درل كه كوكسد پیدا اولور یا اقلقدن یاغ ضبدن الجار كذالك ذكر اولنان حرارت
معناسنه در فصل الحاء الجهر حانك كسرى ویا نك سكونيله مركب كه انوكاه یازی یزارلر وجر ااره دخی دیرل
الجور جمع بقال به جهوراى اثار وسرور معناسنه ده كور وجر لونه دخی اطلاق اولنور وفى الحدیث یخرج
رجل من النار قد ذهب جیره وسبره طر ایتدى جبر لون معناسنه در وسبر هیته معناسنه در اعمی ایتدى
حبر وسبر جمال ویا معناسنه در وجر بهود بلرك عالنه ده دیرل كعب الاحبار بوندن ما خود در
فقیله دخی لغت در ولكن كسر افضح در زى جبر جهوروزنى اوزن جمع اولنادی اجبار وزنى اوزن
جمع اولندی اكر جاء مفتوح اولق فصیح اولسه جهوروزنى اوزن دخی جمع اولنور دى الحبره ميمك كسرى
وجانك سكونى ویا نك فقیله مركب قود قلى عل الاحبار همزه نك كسر بله اترقوب كنك بقال احبره
ى ترك اتر الحبر حانك فقی ویا نك سكونيله مصدر در حسن وجمال صاحی اولق معناسنه پس حانك كسر بله
اسم اولور فقیله مصدر اولور كان من قولهم حبرته حبر اذا احسنته وجر كذالك سرور معناسنه ده كور ومنع
قلمی معناسنه ده كور بقال حبره بحبره بالضم حبر او حبرة وقال الله تعالى فیم فی روضة یحبرون اى یعمون
وبكر مون ویسرون وجر بهود بلرك عالنه دخی دیرل كعب الاحبار بوندن ما خود در بعض روایتك التحبیر
على وزن التكرم كوزل ایتك كرك خطی كرك شعری كرك غیرى نسنه فى بحر ميمك ضمی ویا نك كسر بله وتشدید بله
زمان جاهلیت طفیل غنوی نك اعمی ایدى شعری كوزل دبد وکیون الجهور یا نك فقی ویا نك سكونى ویا نك خیميله
بفعل وزنى اوزن سرور اولان كسنة الاحبار همزه نك فقیله جبرك جمع كرك حانك فقیله كرك كسر بله وكعب
الاحبار كعب الاحبار دبد كرك نك وجمی ابو عبیدة روایتی اوزن بودر كه اجبار مركب معناسنه اولان جبر دن
ما خود در زى ایزر بور كعب متعدد صاحی ایدى وابو عبیدة ایتدى محدثون روایتی اوزن اجبار جبرك جمع در
حانك فقیله وجر شول عالنه دیرل كه كلامی تحبیر وتحسین بلر اجبار حانك فقی ویا نك تحفیفه ارمعناسنه در
الخبرات كذالك حانك فقیله جبارك جمعید را ارمعناسنه الجهر على وزن التكرم دوه نك اغرن بن قن كو پكد
وجهر نلومه دخی دیرل وپكى زده دیرل بقال ثوب حبرای جدید الجبار ميمك كسر بله شول بره دیرل كه ایتى نیر بتون
واوق كوزل وله الجهره حانك كسرى ویا نك فقیله غنیه وزنى اوزن ردیانه دیرل كه معروف قاسندر الجهر حانك
كسرى ویا نك فقیله جمعی والخبرات كذالك جمع در الجهره حانك كسر بله دیشلر دینه اولان صرولق در قلم معناسنه
نه كباب حاده قلم نفسیرى مرور ایتشدر الجهر كسر تذه جبره نك جمعى هائی اخرند طرح ایتكله نته كم قیاس
بودر الجهر فقیله دیشر دبی صررمق بقال جبرت سنانه یحبر جبر من الباب الرابع مثل تعب یععب تعب اى قلیحت
وجبر یان تازه ایتكه دخی دیرل بقال جبر المرح حبر اى بكسر وكسالى ایتدى یان اوكلوب اترى باقی قالمغه دیرل
ومسرت بولمغه دخی دیرل نته كم بولكلامه واقع اولمشدر الحمد لله الذى اعطى الجبر دیشلر كه جبر ما خود در
عربلرك خبرنى هذا امر جبر اكلامندن ویا تخر بك اولمشدر صلتك ساكن ایتك الجهر حانك ویا نك كسر بله ورتك
تشدید بله بر شهر ك اسمی در الجهور على وزن اكافور فسقه مجلسنه دیرل الجبارى حانك خیميله واخرند الف
مقصون ابله طوی دبد كاری قوشی مذكره ومؤنثه اطلاق اولنور بونك واحدى وجمی بكسان در الخبرات

جمعی کوراکر جمع اینک دبلر سک و فی المثل کل شیء یجب ولله حتی الجباری و جبار بله مثل ضرب اولیغه باعث
جباری حماقتد مثل اولدوغنه بناء در یعنی جباری بوقدر حماقتله ولدینه میل ابدروا کاطیران اوکر در سائر
حیوانات فند قالدی و بونک الفی تا ثبت ایچون دکادر و الحاق ایچون دخی دکادر بلکه اسم مذکور الف
مزبون اوزن بنا و انمشدر نفس کله دن کبی در منصرف اولمازن تعریف حالته و خودنکی حالته یعنی
منون اولماز و لکن جوهر بنک الف جباری تا ثبت ایچون دکادر دیدوکی عقله و نقله مخالف در اما عقله
مخالفی زیر کله مزبون نک لا ینصرف استعاند الف تا بشدن غیری وجه ظاهر دکادر و اما نقله مخالفی
زیر اشرح رضید حبار انک الفی تا ثبت اولدوغنه تصریح اولمشدر بحث تا بنده نظر اولند و بونک
توفیقی عن قرب کور بر قاج سطر دن صکره ان شاء الله تعالی الجبر بر حانک و بانک فقیله سفر جل وزنی
اوزن بر کله در که اصلا بر نسنه بوق دیک ملحنده استعما ال اولنور بقال ما صاب منه حبر بر اولنبر اول حوزور
ای ما صاب منه شیاو بقال مافی الذی متحد ثناب جبر بر ای شیء الحبر علی وزن جعفر قصیر القامه اولان
کسنه بحتر کی بانک و تانک همه ل بلکه بحتر دخی قصیر دیک اولور لبحر حانک کسری و بانک فقی و حیک سکونیه
قال اولن نسنه غلیظ معناسنه الاحبجار همه نک کسری و حانک سکونی و بانک دخی کذلک کسر بلکه غضب دن
ششمک بقال احبجر ای انتقم من الغضب الجبور علی وزن السفر جل شول قوم در که مسافر اولانلر اند
ازار و جبور بلایه دخی دیرلر جبور کی الف مقصون ابله بمعناه ام الجبور کی کذلک الف مقصون ابله عظیم بلا
دیک اولور و عظیم دوهید دخی دیرلر بقال جل جبور کی و بونک الفی تا بنده در کله انک اوزر بنه بنا و انمشدر
تا ثبت ایچون دکادر زیر اموثنده جبور که دیرلر و هر الف که تا ثبت ایچون اوله که اها تا ثبت داخل اولن و حبر
اولماز و بونک الفی الحاق دخی دکادر زیر اصولدن بونک مثالی بوقدر تا که کالحاق اولند بوقدر اولنندن
فهم اولناز بودر که جباری ده دخی جبار که کد کد کد بناء الف تا ثبت دکادر دیش اوله و لکن رضیدن نقل اولند
مخالف اولور رتته کم مروا بیدی مکر که اهل لغت حقیقت کله یه و جواهر حروفه نظر ایدر اهل مخصوص رت
کله یه نظر ایدر دیو توفیق اولند الحتر حانک کسریله و تانک سکونیه از بخشش عطیه یسیره معناسنه الحتر
حانک فقی و تانک سکونیه مصدر از بخشش اینک معناسنه تقول حترت له شیئا احتر حتر من الباب الثانی
و حتر حانک فقی و تانک سکونیه خیمه انکری یردن یوقر و اولدق بر پرده احمق بقال حترت البیت حتر او ذلک
اذا ارتفع اسفل الخباء عن الارض فوصلت به ستر او حتر بر نسنه طامغه دخی دلر بقال ما حترت الیوم سنه ای
ما ذقت الاحتار همه نک کسریله و حانک سکونیه کذلک ازو یرمک اصبعی ایتدی چنکه اقل و احتر دیسدر
هم ابله دیرلر و احتار عقدی یعنی دوکی محکم اینک احتار حانک کسریله قول غلک دایره سی و هر نسنه که بر نسندی
احاطه ایدوبانی دور ابله اکاحتار دیرلر کفاف دبد کبری کی الحتر ضمته حترت ک جمع در الحتره حانک ضمی
و تانک سکونیه شول ضیافت در که بنادن اوترو اوله التحیر علی وزن التکریم ذکر اولان ضیافتی احداث اینک
بقال حتر لنای و ککر لنا و و کیره دخی بنا ایچون اولان ضیافت در الحتره حانک فقی و تانک سکونیه بر کره امک
رضعه معناسنه و بو مقامه صاحب صراحت حتره بکبار شیر دادن دبدوکی مناسب دکادر زیر جوهر بیک
رضعه دیسند نظر ابکبار مکیدن دیک کرک ایدی هم حترک معنای اصل یسند موافق اولان اعطادر و لکن حبر
ذوق معناسنه ده کور الحتر فحتمنه کوز قیاغند سو باجی حقیق بقال حترت عینه یحتر من الباب الرابع اذا
خرج فيها حبر و بنز بتوب داند انا و ملتی بقال حتر الدبس و بدنه سو باجی حقیقه دخی دیرلر بقال حتر
الجلد اذا اثر و بشر بام و ثاء مثله ابله سو باجی در الحتره علی وزن الصومعه انسلک ذکر بنک یا شیدر سنت

حیبر

...

...

حکومت

حضر

حشر

بر نه وار حقه خشقه معناسنه الخواتر حانك فحق و ناك كسر بله عبد القيس قبيله سندن بر جماعت الحذارة
 حانك ضميلا عمان اوقافى خرده ناك معناسنه و بو ختاله ده لغت در ختاله حاء مهملتك ضميلا كذاك بر نسنه نك
 خرده سنه و بر نه دير ل الاحشار همره نك كسرى و حانك سكوتيله حرم باغا جنك ميوه سى كان بولادن
 قاني بار لوب دانسي حشرات كى اولق هنوز بك اولماز دن اول بقال احشار الضل اذا تشقق طلعه و كان حبه
 كالخرات الصغار قبل ان يصير حصلا و حشرات كوزده حقان حبه زده در ل كرام انفا و حصل حاء و صاد له كه
 مهملتن در خر ما يدير ل قورق اولماز دن اول حجر ففتنه طاش الاحجار همره نك ففتنه جمع قاني الحجار حانك
 كسر و الحجاره حانك كسر بله كذاك بولر كيكسى دخی جمع كثر ت در كقولك حمل و جماله و ذكر و ذكره فعل و زنى
 بوصيفه وزن جمع اولتق يادر در و حجر اسم رجل دخی اولور بوندن در اوس بن حجر كه شعراى عرب بندر الحجاران
 التون و كوشدر ذهب و فضه معناسنه حجر حانك فحق و حيك سكوتيله تصرفتن منع ايتك و منه قولك
 حجر عليه القافى حجر حجر امن الباب الاول و مختار محاحه و بايه قطع ديدكى حجر دكان رو حجر بامد قصبه حنك
 ادبدر مذكر و مؤنث استعمال اولور و حجر انسانك قوجاى كار مردم معناسنه كسر بله دخی لغت در و حجر حرام
 معناسنه ده كلور و لكن كسر افصح در و بارى تعالينك حرت حجر ديدكى قول شريف و يقول المشركون يوم القيمة
 اذا راوا ملائكة العذاب حجر المحجور ايسور دخی قول شريف كه حراما حجر فامعناسنه در فضله و كسر له قرات اولنشد
 و حجر المحجور ايدكلر بنك اصلى بودر كه انلر دنيا ده خوف ايتد كرى كسنه في الشهر الحرام دير لرى اشهر
 حرمه مقالة اولد غنه بناء اخر نه دخی بو بله ديك نفعى اولور صنور لرى الحجرة حانك فحق و حيك سكوتيله
 ناحية دار و في المثل ير بس حجره و رتقى وسطار بوض راء مهمله و صاد معجه ايله جو كوب اولور مغه دير لرى
 اطرافه ياتور و لكن اور ياده و المر حجر حانك فحق و حيك سكوتيله و الحجات ففتنه حجر نك جمعى ناحية معناسنه
 حجرة و حجر و حرات كى و حجره مال و منال معناسنه ده كلور و حنركسنه نك مالى چوق اولسه قد انشرفت
 حجرة دير لرى حجر حانك ضمى و حيك سكوتيله دفع معناسنه طائفة عرب بر نسنه في كرى كور سلسر حجره دير لرى
 دفعا كاول كرى كور دكلى امر دن استعاذه اولور و حجر كذاك جالدين ركسنه نك ادى در كه اول حجر الكندى در
 كه اكل المراره ملقب در و حجر بن عيسانك دخی ادى در كه اول لادير ديكله ملقب در و بوندن هم عين دخی جائز در
 عسر له عسر كى و حجر حرمه دخی اطلاق اولور الحجرة حانك ضمى و حيك سكوتيله دوه اغلنه دير لرى و حجره الدار
 بوندن ما خود در الاحجار همره نك كسرى و هانك سكوتيله حجره ايدك يقال احجرت حجرة اى اتخذها حجر
 حانك ضمى و حيك ففتنه حجرة نك جمعى غره ايله غرف كى حجر حانك كسر بله و حيك سكوتيله انسانك قوجاى
 كار مردم معناسنه نك مرو ايتدى و حجر كعبه و راء حطيمك مشتمل اولد دخی يره دخی دير لرى كه بت شر بفندر شمال
 جانبند در و هر نسنه كه ديوار قلنه اكا حجر دير لرى و حجر ناحية شامه و ادى القرى قربته منازل خوده دخی دير لرى
 قال الله تبارك و تعالى كذب اصحاب الحجر المرسلين و حجر مؤنث اولن ايتدى اطلاق اولور الطابير و الحاجور على وزن
 الكافور شولدره كار بدر كه صوفى امساك ايدوب بيانه افقه قوميه پس بوفاعول اولور حجر دن كه منع معناسنه در
 الحجار حانك ضمى و حيك سكوتيله حاجر كى جمعى در حائر ك جمعى حوران و حائك شبان كلدى كى و حائر حاء
 مهمله ايله صو جمع اولد دخی در حجر على وزن المجلس باعه ديقه معناسنه و محجر كذاك نقابه كوزكون حيك
 مقدارى دلكلر در كه ديار عرب بله نقاب بوجه اوزن اولور الحجر ميك و حيك ففتنه قريشك اطرافى و منه محاجر اقبال
 اليمن يعنى بن بكلى بنك قور بلرى كه هر رهنك بر مقدار قوريسى و ارايدى كند و يه مخصوص اكا غير بلر دخل
 ايتردى و اقبال قبلك جمعى در قافله و اى مثاله اغير معناسنه و محجر كذاك حجره دخی دير لرى حانك كسر بله

تاریخ

وينه

حرام من سله التمجير على وزن التكرم اى اغله كبير ملك يقال حجر القمر الاستدار بمخطف دقيق وكذلك اذا صارت
حواله داره في القيم ودوهنك كوزي اطرافه مدور دام اور مغه دخی دیرلر حجر میك ضمی و حیک فتحی تشد بتبله
بر موضه وک اسمی در اسمی کسر جملة غیر بلر فتح جملة روايت انشملدر الجار حانک فتحی و حیک تشد بتبله بر
رجانک اسمیدر بکران وائل جماعتندن الحيرة حانک و حیک فعلر بله و ما یندن نونک سکونیه و الحصور حانک
و حیک ضمیر بله بوغز حلقوم معناسنه نون زیاده انیکله الحادر دالک کسر بله ارلر دن در نکلو اولوب اجتماع
اعضای اولان کسنه و حادر اطرافنده اتی طلوا اولان کوز بقال ناقه حادرة العینین اذا امتلا تا الحدر
حانک فتحی و دالک سکونیه اعضاسی مجمع الخلق اولان کسنه بقال حدر یحدر حدر امن الباب الخامس و حدر
کی انکینه صالمغه دخی دیرلر بقال حدرت السفینه حدرت السفینه دخی و بل قتلوق اولوب بر کسنه نک حالی نزلله و لمغه دخی دیرلر بقال
باب افعال دن کلز یعنی حدرت السفینه دخی و بل قتلوق اولوب بر کسنه نک حالی نزلله و لمغه دخی دیرلر بقال
حدرنهم السنه ای حطتهم و جاءت بهم حدر و زابتعدی و لا بتعدی و حدر سر عت اینکله دخی دیرلر بقال حدر فی
قر آت حدر حدر امن الباب الاول الحدره حانک فتحی و دالک سکونیه اطرافنده اتی طلوا اولوب مجمع الخم اولان کوز
الحيرة حانک ضمیه و دالک سکونیه اون دن قر قه و لر نجه اولان دوه صر مه کی صاحب صراح او توزه وار نجه
دخیس الحادر علی وزن الکافور کویه که قولاغه طغرل الحدر فتحته بله رک جقوری و انش اولان بانی صیب
کی وزناو معنی للذو و حانک فتحی و دالک ضمیه هبوط کی دروزناو معنی و هبوط اول مکان در که اندن اشغه ابنرسن
الحدر و ضمتنه اشغه اینک و حدر و شمتکه دخی دیرلر بقال حدر جلد الرجل یحدر حدر امن الباب الاول ای
تورم الاحدار همزه نک کسر بله بر سنه بی رندن ارمق بقال حدر ثوب ای کفه و رک اطرافنده اولان یحقرن
بویک ننه کم رده رک و کلن رک محقرن بویک رک الحدره حانک فتحی و دالک ضمیه اجتماع و کثرت بقال حدر و حدره
ای ذوا اجتماع و کثرة الاحدار همزه نک کسر بله اشغه اینک انها باط معناسنه تقول احدرت الی البصرة المحدر
میك ضمی و دالک فحیه موضع الحدر علی وزن التكرم کوز یاشی اشافه اینک الحدر حانک ضمی و نونک
سکونی و دالک كذلك ضمیه کوز قراسی حدره بصر معناسنه الحدره حانک و دالک ضمی و ما یندن نونک
سکونیه بمعناه بقال هو علی حدر عینه و علی حدره عینه عینه فحن اکبعض اینکین فی ثقیل کوز ب نظر اینکله
تأدرا و لمسه الحدره حانک کسر بله و نونک سکونی و دالک کسر بله كذلك کوز قراسی فر ابندی جعلته علی
حدره عینه و حدره عینه دیرلر فحن لقی نظر که ابند کوز نندن ارمسه حدره حانک فتحی و دالک سکونی
و الفک مدله بر عور نک اسمیدر الحدره حانک و دالک فتحی و یانک سکونیه ارسلان که برچی جانور لر دن در
و حیدن امیر المؤمنین علینک کرم الله وجهه و الله سی ابتدا تعین ابندی اسمیدر نته کم بیور مشدر انا لذي
سمتی ای حیدن زراحین و لادنده اتاسی ابوطالب غائبکن و الله سی که فاطمه بنت اسد در باباسی اسمی
فومسدری چنکه ابوطالب حاضر اولدی اسد امن کر بیکور و ب علی دیواسم تعین ابندی الحدره حانک
کسری و دالک سکونیه شولز بون ناقه که ار قلغندن اتی قوریش اولوب صغر یسنه اولان یوحه ککلی
حقه کلش اوله الحدر حانک کسر بله و دالک سکونی و یانک كذلك کسر بله بمعناه بقال ناقه حدره و حدر
الحدر حانک فحیه و یانک کسری و مدله جمعی ارق ناقه لر معناسنه بقال نوق حدره حدره حانک
کسری و دالک سکونیه و الحدره فتحته بله صمق حدر معناسنه بقال حدرت الشی الحدره حدره
من الباب الرابع الحدر حانک فتحی و دالک کسر بله احتراز ابندی کسنه متنبه معناسنه الحدر حانک
فتحی و دالک سکونیه بمعناه الحدره جمعی الحدری حانک فتحی و الفک قصر بله كذلك جمعی و حدری
حدر یه نک دخی جمعی ککلو و حدر یه نفسی عن قربت کلور ان شاء الله تعالی و حدر بعض اشعاره

متعلیٰ

معدی استعمال اولند قد سببویو بوجله نوادر دن در دیشدن زیر اول نعت که فعل وزنی وزن اوله
اول مفعوله تعدی الیه الحذر علی وزن التکریم قور قنق تحریف معنایسه و الحذر حانک کسر بله مخاذن معنایسه دن
که حذر اید شمه دیک اولور این حذر اهرمه نیک فحیله عاقل و زیر این حزم و این حذر معنایسه حذر حانک
فحی و رانک کسری وزن بناس بله قطام کی احذر معنایسه در الحذر و حذر ذات خوف معنایسه الحذر
حانک فحی و ذالک خمیه قور قنق کسینه و قری قوله تعالی و انما یجمع حاذرون و حذرون ایضا بضم الذال و اخفش
ابتدی شبوات کرید واقع اولان حاذرون متا هبون معنایسه در حاضر او ای و یقلبی معنایسه و حذرون
خائفون دیکدر نته کم الان مرور ابتدی الحذر به حانک کسری و ذالک سکونی و یانک تخفیفیه فعلیه و زنی
اوزن بر قطعه بر یک جمعی حذاری کلور نته کم مرور ابتدی و بنی سلیم قبیله سنک ایکی حره سنک بر بنه حذریه
دیرلر و یونک وجهی بودر که حره حاء مهمله نیک فحی و رانک تشدید بله طاسلویره دیرلر و بنی سلیم ایکی
جانبی طاسلی اولمغین بر نه حذریه دیرلر یک اولد غنه بناء و حذریه خروسلک اکسه سی توینه دخی دیرلر بقال
تفش الذینک حذریته ای عفر بته یعنی جنک حیننک خروس بوینی توینی اور یرندی و عفر بت عین مهمله ایله
ویاء مخففه ایله بیون توینی در کرک خروسله اولسون کرک ارسلان اولسون الحذر یان حانک کسری و ذالک
سکونی و رانک کسری و یانک تخفیفیه ز یاده خوفنک اولان کسینه ابو حذرون اوس بن مغیرک اسمی در که
رسولک مؤذنی ایدی صلی الله علیه وسلم الحذر افیر حانک فحی و فانک کسر بله بر شتیک یوقور لری و چوره یانلری
بقال اعطاء الدنیا بمحذ افیرهای باسرها الحذر فار حانک کسر بله حذیرک واحدی الحذر حانک فحیله اسی که
برک مقابلی در صوغ معنایسه الحذر حانک فحیله اسلک بر و دنک مقابلی در الحر حانک فحیله شول بر در که
قره طاسلری حوق اوله و انک طاسلر اشد یا نیک کی یان لغفه یوز طوئش اوله و صوسزلق معنایسه ده
کلور عطش کی الحذر حانک کسر بله جمعی و الحرات حانک فحی و رانک تشدید بله کذلک جمعی و الحرون کذلک
حانک فحی و رانک تشدید بله و او ایله نون بله جمع ایشلر در رضونی جمع ابتد کری کی و الا حرون همزه نیک
و حانک فحی و رانک تشدید بله حره نیک جمعی در لکن جمع اولور زیر ابو حقیقتیه حره نیک جمعی اولور جمع قلت
صیغه سی اوزن و حری حانک فحی و رانک کسری و تشدید بله اعلامر جالند نر شل بن حری معروفتر و حری
شول دویمه دیرلر که خرده یعنی قره طاسلویره رحی اولنور و الحر حانک کسر بله صوسزلق عطش معنایسه و منه
قولهم اشد العطش حره علی قره یعنی صوسزلق اشدی صوغق کونک اولان صوسزلق در حره نیک حاسنی
مکسور ابتد کری قره دن او ترودر یعنی قره نیک قافی مکسور اولمغین در الحذر حانک فحیله صوسزلق عطشان کی
وزنا و معنی الحری حانک فحی و الفک قصر بله مؤنثی عطشی کی الحذر حانک کسر بله جمعی عطاش کی حران حانک
فحیله جزیره در شهر کادی در اگر بونک وزنی فعلان اولور سه یعنی آخرتک نون زائد اولور ایا سه بو بادن
اولور و اگر زائد اولور ایا سه وزنی فعال اولوب باب نوندن اولور الحذر حانک خمیه عبدک مقابلی در ادم معنایسه در
و هر وسط معنایسه دخی کلور بقال حر الرمل و حر الدار قوم اورتسی و او اورتسی دیک مخلفه و حر یوزده
یومری اولوب طشره طورن بره دخی دیرلر یکاق معنایسه بقال لطمه علی حر وجهه و لطم طبا بجه ایله اورمغه دیرلر
و حر خوارج طایفه سندن اولان کسینه یی دخی دیرلر فرار و ایننک بقال رجل حرای بین الحرویه و حرور بونک
تفسیری کلور ان شاء الله تعالی الحذر حانک خمیه تشبیه در مراد حر ایله قرن دانی ای در همزه نیک خمیه و یانک
تشدید بله در صیغه تصغیر اوزن و حر کوکرجین یاور یسنه دخی دیرلر فرخ حمام معنایسه و اهو
یاور یسنه دخی دیرلر ولد طبیعه معنایسه و بلان یاور یسنه دخی دیرلر ولد حیه معنایسه و ساق حر قمر بونک
ارککنه و احرار البقول یسندن بنی نباتاته دخی دیرلر و بمقامه صاحب مهنیک حر البقل تره که

حجر

مختصر

حدیث

حسنی

خود را

حدید

عز

حصیر

المسورة مؤنث الحصر حانك فتي وصاد مهملة نك سكونية برتسنة في طار ايتك واحاطه ايتك يقال حصره
 حصيره حصر اي ضيق عليه واحاط به وحصر عدو برطافه في احاطه ايدوب تضيق ايتك دخی درلر يقال
 حصر العدو وحصيره اذا ضيقوا عليه واحاطوا به وحصر حبس ايتك دخی درلر يقال حصرت الرجل فم وحصور
 اي حبسته الحصر حانك فتي وصاد كسري ومندله بحيلة وحصير بور ياد دخی درلر نته كم مشهور درز وحصير يان
 معنائه ده كلور جنب كي اسمي ايتدي حصر مثل طمر ك مايتي درك ايتك ودوه نك ياتنه ارقري ظاهر
 اولور يان نهايت بولد وخی رهدك وحصير ياد شاهه دخی درلر وای حجابده اولد غيچون وحصير حبس
 خانه يه درلر قال الله تعالى وجعلنا جهنم للكافرين حصيرا وحصير خرم اوقد قلري ره دخی درلر الحصار حانك
 كسري ايله شول ياصدغه درلر كه دوه نك اوزر بنه برغوب مؤخرن بوكسك ايدر لر دوه سمر بنك ارد قاشي
 كي ومقدم دخی بوكسك ايدر لر سمر ك اوك قاشي كي وحصار عدو وحصن احاطه ايتك دخی درلر يقال
 خاصره محاصرة وحصار الاحتصار دوه نك اوزر نك بوجه اوزن يصدق قومق يقال احتصرت البعير الحصر
 فقتينله يورلوب عاجز اولق يقال حصر الرجل يحصر حصر امثل تعب تعبنا وحصير كوكس طار لفته
 دخی درلر يقال حصر صدورهم اي ضاقت واما باري تعالينك اوجاوك حصر صدورهم يور دخی قول
 امر يقينه الخضر وكوفيون حصرت جملة سنك حال واما سن جائز كوردلر اكر چه فعل ماضی دروسپويو
 كمله قد سز جائز كوردلر ديوب حصرت جملة سني دعائيه يه جل ايتدي وحصير بجل معنائه ده كلور يقال
 شرب القوم فحصر عليهم فلان اي بجل وهر كسنگه برتسنة دن امتناع ايدوب اكا فادر اولسه حصر عنه درلر
 بوسپيدن حصر في القرأة درلر وحصير عن اهله درلر اهليله جمع اولياسه الحصر حانك فتي وصاد كسري به سرفي
 زياده صقلين كسنة الحصور حانك فتي وصاد كسري به سرفي طار اولان ناهه ضيقة الاحليل معنائه
 حصرت الناقة درلر وصاد كسري به سرفي وحصور عورنله جماع ايتنه دخی درلر وحصور بجل اولان كسند دخی
 درلر حصر كي الحصر حانك فتي وصاد كسري به سرفي طار اولان ناهه ضيقة الاحليل معنائه
 واحصر على البناء للمجهول فيها الاحصار منع ايتك قال ابن السكيت احصره المرض اذا منعه من السفر ومن
 حاجة يربدها قال الله تعالى قال حصرتم وكشي كندی نفس تضيق ايتك دخی درلر يقال حصرني بولي واحصرني
 مرضي اي جعلني احصر نفسي الحصرة حانك فتي وصاد معجمه نك سكونية برتسنة نك قري وچون سي ومنه يقال
 كلتنه بحصرة فلان يشهد منه الحصر حانك فتي وصاد كسري به سرفي طار اولان ناهه ضيقة الاحليل معنائه
 معروف اولان بمقابله سنه كه مسكن كافك كسري به كوفه قربنه بريك ادي درلر الحصر ميك وصادك
 فتي ايله حضور وقر معنائه يقال كلتنه بحصر فلان اي يشهد منه وحصير بجل معنائه ده كلور
 وصويو رجوع ايله جك يه دخی محضر درلر وفلان حسن الحضر ديسه لر غائب اولي خير له ياد ايدر ديك
 اولور الحضر فقتينله محضر معنائه درو حضر كذلك شهرد اولق كه بدوك مقابلي در الحضر حانك فتي
 وصاد كسري به سرفي طار اولان ناهه ضيقة الاحليل معنائه واحضر قلفه دخی درلر يقال حصره غيره الاحصار همزه نك كسري به
 سكرتك يقال حصر الفرس احصار او الاحتصار بعناه يقال احتصر الفرس اي عدا الاستحضار سكرتدرك يقال
 اشتحضرت اي عديته الحضر ميك كسري ومانك سكوني وصاد كسري ومندله يقال هذا فرس محضر وهذه
 فرس محضري كثير العدو ولا يقال محضر وهو من النوادر وعدو عين مهملة نك فتي ودالك سكونية سكرتدكر
 الحاضر صادق كسري به سرفي طار اولان ناهه ضيقة الاحليل معنائه واحضر ساكن اولان معنائه وحاضر
 جماعت كشيده ييدرلر يقال حاضر طي بس بومعني جمع اولور نته كم سمان سامر وجماعة حاج درلر

حصير

وسامر سين مهملة ايله حكايت ايدجي معنا سنه در يقال فلان حاضر بوضع كذا اي مقيم به الحصار
 حانك فتي وصادك تشديد يله حاضر كجي فقتيلر معنائه الحاضر ميك فتي وصادك كسري به حاضر كجي
 والحصرة بالفحتين كذلك حاضر كجي مثل كافر وكفرة الحاضرة ياديه نك يعني يابانك مقابلي كه انلر شهر لر
 وكو بلر در يقال فلان من اهل الحاضرة وفلان من اهل البادية الحصري فقتينله ويا نك تشديد يله حاضر ده
 ساكن اولان كسند يه درلر نته كم بدوي ياديه ساكن اولان كسند يه درلر حصار حانك فتي وصادك كسري به
 بناسيله بلر نك اسيميدر يقال حصار والوزن مخلفان يعني حصار ادلو بلدن ووزن ادلو بلدن بونلر ك ايتدي
 اند ايجكه باعث اولميدر درز رايونلر سهيل ادلو بلدن مشاه اولدو غيچون كورن بوسهيل در ديوين ايدر
 الحصرية حانك فتي وصادك كسري ومندله دورت بشر نفر كسند يه درلر حصار حانك فتي وصادك كسري به
 وهيه نك كسري به حصره نك جعي وحصيره كذلك شولر بركه درلر كه جرحا حصر اولور وشول صاري صويو
 درلر كه ولد له رحمة حاصل اولور يقال لقت الشاة حصرها وهو ما يلقيه بعد الولد من السخنة والقذى وسخذ
 سينك خيميله وغانك سكونيه شول صاري صودر كه ولد له ظهون كلور وقدي قافك فقتيله وذل معجمه والغب
 مقصون ايله شول قوي ياض نسته درك قيون قوز بلر كن ظهون كلور الحاضرة ميك فتي وصادك فقتيله در
 بديرا وتور مق يقال حاضرة اي جائتته عند السلطان وبواب مغالمة دن وكاثره دن درو محاصر سكر دشيمكه
 دخی درلر يقال حاضرة حصار اي عدوت معه الحصار حانك كسري به سرفي طار اولان ناهه ضيقة الاحليل معنائه
 واحدي وجمعي رايونلر حصار كذلك سكر دشيمكه معنائه ده كلور نته كم الان مروايتدي وحصار شول ياقه
 درلر كه قوي اوله ويوكرك اوله يقال ناقة حصار اذا جمعت قوة ورجلة ورجل رانك خيميله جودت سيرة درلر
 الحصار حانك كسري به سرفي طار اولان ناهه ضيقة الاحليل معنائه واحضر قلفه دخی درلر يقال حصره غيره الاحصار همزه نك كسري به
 مقابليدر يقال حصر الرجل حضور امن الباب لا ول وفر ايتدي حصر دخی لغت در صادق كسري به يقال حصرت
 القاضي امرأة ولكن مضارع حصر كاور بس ما يفسى كسري عيئله اولق مشكل اولور وقساوت حاصل اوله ده
 دخی حصره اله درلر الحضر حانك فتي وصادك كسري به سرفي طار اولان ناهه ضيقة الاحليل معنائه واحضر قلفه دخی درلر
 كسري به شول كسند يه درك حصره كه ياديه في ترك ايليه الاحصار همزه نك و نك كسري به قساوت كلك
 الحضر فقتينله وصادك فتي وصادك كسري به سرفي طار اولان ناهه ضيقة الاحليل معنائه واحضر قلفه دخی درلر
 خيميله كثير الافه معنائه در يقال اللبن محتضر ومحتضوري فيه افه كثيرة فان اللبن محتضره ويقال اللبن محتضر
 فقط اناك يعني سود قود غك طرفي ستر ايله والكنف محضوره يعني ادب خاله لر محل حضر در قال الله تعالى واعوذ
 بك رب ان يحضرنا اي ان يصيبني الشياطين بسو الحضور فقتينله حاضر كجي يقال قوم حضوراي حاضران
 وبواصلته مصدرا يدي جمع معنائه استعمال اولندي حضور حانك فتي وصادك خيميله ينده بريك ادي در
 حصر موت حانك فتي وصادك سكونيه برشهر ك ادي در ورتيله نك دخی ادي درو حصر ايله موت ايك
 اسم درك اسم واحد فتمشدر اكر دبلر سلك اسم اولي فتح اوزن ميني قيلر سنه اسم ثاني لا ينصرف اعرايله معرب
 قيلوب هذا حضر موت ديسن واكر دبلر سلك اولي ثانية اضافت ايدوب هذا حضر موت ديسك يعني حصري
 معرب قيلوب موتي مجرور ايدر سن حال بويله در سام ايرصه ورام هر مزده ومارس جسد وسام ايرص كرتن
 كليه درلر ورام هر مز برشهر ك ادي در ومارس حبس اسماء عجمي حانك فتي وصادك سكونيه ويا نك
 تشديد يله حصر موت منسوب اولان كسند يه حصر موت صغير يدر الحصار مة جمعيدر تقول فلان من الحصار مة
 حصار صر فلان ديدكاري جانور كه برتجيدر دن درو بعض ديار ده اكا ييلو قورت دخی درلر ورمز بون حصار
 ديد بلر قاري عظيم اولد غيچون وبومعرفه در منصرف اولماز معرفه لكي حالته ونكره لكي حالته زيرا

حصير

حظر

حفر

حفر

حکر

حمر

نوع حسد صیغه جمع اوزن زیر و طوب خضبر و طوب خضاجر دیر و و طوب و اوک فحی و طاء مهمله نك
 سکونیه سودنلو منه دیر و بوتقر یردن فهم اولنو رکه خضبر ك اصل معناسی نلوم اوله الحظر حانك فحی
 و طاء مجهولك سکونیه منع انك حمر معناسنه که اباحتك مقابلیدر الحظر و ميمك فحیله منع اولنان نسنه
 حمر معناسنه الحظر حانك کسر بله و الخطیره حانك فحی اطانك کسری و مدبله شول حولی در که دوه ایچون
 ایدولر بلدن و صغوقدن حفظ اینسون ایچون که اکاغل دیرلر الحظر ميمك ضمی و طانك کسری بله اغل اشلین
 کسته و یاری تعالی نك قول شریفتنه کشیم الحظر قرات اولنشد و طانك کسری بله و فحیله شول کسنه که
 کسری قرات ابتدی معنای فاعلی دبلدی نته کم فحیله قرات ایدن مفعولی دبدی نك الخطیره قلیل الحیا اولان
 کسنه بقالنه نك الخطیره و نك نونك فحی و کافك کسری بله معاشی نك اولان کسنه ابو عبید ابتدی بنظر ایدرم
 که بولکلامه امواله خطیره نسیمه اولنشد اوله بحیل اولان کسنه مالی منع ایدن ایچون پس خطیره فعیلله اولور
 مفعول معناسنه و ظاهر بودر که استعان اوله خیری خطیره بیتشیه اینش اولر وسیله نجات ولد فی جهندن
 پس نك الخطیره قلیل الحمر معناسنه اولسی و اعتبار ایلله اولور الحفر حانك فحی و فانك سکونیه والا احتقار همزه نك
 کسری بله قازمق یقال حفر ت الارض احفر هامن الباب الثاني واحتفرت الارض وحفر ارقلمق معناسنه ده کاور
 یقال حفره حفر ای هزله و یقال ما حامل الا والحمل يحفرها الا الناقة فانها تسمن عليه وحفر دیشر دینده اولان
 چور که دخی دیرلر تقول فی اسنانه حفر یقال حفر ت تحفر مثل کسری بکسر کسری اذا فسدت اصولها وجوهر بنك
 بوتعبیرندن فهم اولنو رکه کسری فعل لازم دخی کله مکر که مراد جمع دبا بن بیان اوله و یعقوب ابتدی حفر شول
 سولجیلر در که دیشلر دینده حفر یقال اصبح فم فلان محفورا الحفرة حانك ضمی و فانك سکونیه جو قور که
 قازمغه حاصل اولنشد الحفر حانك ضمی و فانك فحیله جمع قازلنرلر معناسنه الاستحفار بریک قازلمسی قریب
 اولق یقال استحفر النهر اذا حان له ان يحفر الحفر فحیله قازلنرلر حفر حانك فحیله قازلنرلر حفر حانك فحیله قازلنرلر
 یقندی معناسنه بعضیلر ابتدی حفر شول مکندر که انده حفر واقع اوله الحفر فانك کسری بله طوارطراخی الحوافر
 جمع و کاه اولور که حافر ایلله استعان قدم دیرلر الحفرة برنسنه نك ابتداسی و فی المثل النقد عند الحفرة قال یعقوب
 ای اول کله و یقال التقي القوم فاقتتلوا عند الحفرة ای عند اول ما التقوا یعنی ابتدا بولون دقلری حینه و یاری
 تعالینك نالردودون فی الحفرة قول شریفتنه مراد فی اول امر نادیکدر و حافره برکسنه نك کلدکی بوله دخی
 دیرلر یقال رجع علی حافرة ای طریق الذی جاء منه الحفر حانك فحی و فانك کسری بله قیرمه دیرلر الحفر و ميمك
 فحیله شول اغزدر که انده سو باجی چقمش اوله یقال اصبح فم فلان محفورا و قد مر الاحفار همزه نك کسری بله قولن
 دیشلرن دكشك یقال احفر المهر للاثناء والارباع والقروح اذا ذهبت روضه و طلع غیرها نك کسری همزه ایلله
 ابکنی بلی تمام ایدوب و حجیه داخل اولق ارباع دور دوجیه قروح بشجیه داخل اولق و رواضع ضاد مجیه ایلله
 قولن دیشلر بدر الحفری حانك کسری و فانك سکونی و الفك قصر بله براتو نك اسیدر الحفر ذلیل اولان نسنه
 الحفرة حانك فحیله ذلیل اولق یقال حفر حقان من الباب الخامس الحفر حانك فحی و فانك سکونیه ذلیل طومق
 یقال همزه من الباب الثاني الاحتقار کذلک جو طومق الاحتقار معناه کذلک بقال حفره و استحقره ای استغفره
 الحفر حانك فحی و فانك ضمیمه حفر کلک یقال تحقر الیه نفسه اذا صار نفسه حقیر اعنده الحقیر علی وزن التکریم
 حقیر کورمک الحفرات ميمك ضمی و فانك فحی و تشدید بله ذلیل اولان نسنه الحفرة ميمك فحی و حانك سکونی
 و فانك کذلک فحیله ذلیل کورمک بقال هذ الامر محقرة بك ای حقارة الاحتكار طعابی جمع ایدوب بهایه
 چقسون دیو حبس ایتك الحفرة حانك ضمی و کافك سکونیه محترک اولق الحفرة قمری رنك الاحمر همزه نك

وميمك

وميمك کسری بله و الاحمر همزه نك کسری و ميمك کسری و مدبله قزرمق و احمر نك ادغامی جائز اولد و غنك
 وجهی بودر که ملحق دکلدر و اگر باصیه بونك امثالی اولیدی ادغامی جائز اولمازدی اقعنسك ادغامی جائز
 اولدغی کی احرنجم لفظنه ماحق اولد و غیچون الاحمر همزه نك فحی و حانك سکونیه قمری لونه متصف
 اولان نسنه یقال رجل احمر و احمر عجم طائفة سنه دخی دیرلر یقال اتی کل اسود منهم و احمر و لا یقال ایض معناه
 جميع الناس عربهم و عجمهم و احمر و قد ار بن سالفك لقی در ککه صالح نینك صلوات الله علیه ناقه سن
 اول سکیر لش ایدی الا حمر همزه نك فحی و ميمك کسری ایلله جمی و فحیله قمری رنکله بوزان نسنه دیاسك
 کذلک احمر دیرسن و لکن بونك جمی الحمر کور حانك ضمی و ميمك سکونیه الحمر حانك فحی و ميمك سکونیه
 و الفك مدبله عجم طایفه سیدر که عرک مقابلی در زیر التکر اکثری اشقر اللون در و حمر برنسنه نك یکسنه
 دخی دیرلر یقال و طاء حمره ایز معناسنه که و طاء دهیاء اسکی ایز معناسنه در و دهیاء مدبله ایلله سیاه
 دیک اولور و سنه حمره قتلنر بلنه دخی دیرلر یقال سنه حمره ای شديدة الاحمرة همزه نك فحی و ميمك
 کسری بله عجم طائفه سندن بر قوم در که کوفه ده مقیم اولمشلر دی و مضر الحمره دیرلر مضر تفسیر اولنلو اواسه
 و احمره شراب و سمرات و زعفرانه دخی دیرلر الاحمران همزه نك فحیله و نونك کسری بله لاله حمر دن عبارت در یقال
 اهالك ال رجال الاحمران اللحم واللحم و فحیله اهالك ال رجال الاحمرة دیسه صیغه جمع اوزن حمر و لحم و زعفران مراد
 اولور ککه زعفرانیه طیب باقمق زیاده معتبر در طائفة عرب قتنده الموت الاخر زیاده شدید اولان اولم و منه
 الحديث كذا الاحمر الباسر اتقينا رسول الله ای اذا اشتد احمال الهلاك اتجأ اليه الحار حانك کسری بله خریدیدکاری
 حیوان عبر معناسنه عین مهمله نك فحیله الحمر حانك فحی و ميمك کسری و مدبله و الحيرة شول اق قایشه دیرلر که
 اوزری صو بلشدر انو کله اگر لک اگرین برکدرلر و الحمر حانك ضمی و ميمك سکونیه و الحمر خمتبله و الحمرات کذلک
 خمتبله و الا حبرة همزه نك فحی و حانك سکونی و ميمك کسری بله بوجله سی حمارک جمی در الحمر حانك ضمی
 و نونك کسری و تشدید بله نصغیره زنی اوزن و حانك برکسنه نك لقی در الحمر و نونك فحی و حانك سکونی و ميمك
 ضمیمه بیان اسکی حمار الوحش معناسنه حماره حمارک موئی و حماره شول طاشلره دیرلر که حوضك اطرافنه دیکرلر
 ناکه صوبی نیاء اقیهه و کذلک صیادک او کاهه اولان و نونك اطرافنه دیکدکاری طاشلره دخی حماره دیرلر حمار
 قبان حانك کسری بله و فانك فحیله و نونك تشدید بله بر بوجکدر که حکر که شکله اولور و الحمره و اوز و ورق
 و قنارلری یوقدر و اکبعض و لا یتم دوه جک دیرلر الحمران حانك کسری بله شول نکی طاشلر که انلری دیکوب رقری
 اوزر به بر طاس قورلر ناکه اوزر نده کشک قورلر و اول طاشلره علاه دیرلر عین مهمله نك فحیله حمار حانك کسری بله
 عاد قومندن برکسنه نك ایدی در نونك اولادی وفات بیمکن العیاذ بالله تعالی کفر عظیمه کافر و لوب و لا یتم هر
 اوغراد بهسه ای کفره دعوت ایدردی اگر اجابت بیمکن قتل بندن دخی حنی ضرب مثل و لوب کفر من حمار دیرلر حمر
 حانك فحی و ميمك فحی و تشدید بله بریاشی قمری قو شجر در که اکافیه قوشی دیرلر سرجهیه سینه در الحمره و احدی
 الحمر و الحمره حانك ضمی و ميمك فحی و تخفیفیه بمعناها ابن لسان الحمره عرب خطیلرندن بر نك لقمیدر که ایدی
 عبد الله بن خطین در الحمار حانك فحی و ميمك تشدید بله اشک صاحبی اولانلر در که سفردیه یوک کوتور زر الحماره
 کذلک ه نك فحیله و ميمك تشدید بله و احدی در حال کبی دوهی معناسنه و یقال کبی قاری معناسنه
 الحمره ميمك اولک ضمی و نونك کسری و تشدید بله خرمیه دن بطائفة در که انلر بیمکن نك غلغیدر و بیمکن دخی
 یاه مشدد نك کسری بله و ضاد معجه ایلله انلر کی بطائفة دوهی حماره القیظ حانك فحی و نونك تشدید بله یاز کوننك
 اسیدر و قیظ قافك فحی و نونك سکونیه و طاء معجه ایلله یاز کوننک صیغ معناسنه و کاه اولور ککه ضرورت
 شعر ایچون رایی تخفیف ایدرلر الحمار حانك فحی و نونك تشدید بله جمی العبیر حمر طائفة سنك لغی اوزن نك انك

ومنه قولهم من دخل ظفار حمري تكلم بكلام حمير يس حمير خرج امره اخرج اولئك في صوره ورا خبر در
 و ظفار فطام وزني اوزن بر شهر كادي درين ولايتند حمير ميمك كسري و حانك سكوني و ميمك اخرك فخياله سمراتي
 اسب بالاي معنا سنه الاحامر همزه نك صمي و ميمك كسري بله بر شهر كادي در الحمر حانك فخي و ميمك سكونه
 قابشك يوزن صويق و يعقوب ايندي حمير قابشك باطن صوب ب غليوب انوكله بر نسنه ديكندر تاكه
 سهولته ديكله و حمير كذاك قوبنك در سن جقر مغه ديرل بقال حمير شاته بجرها اذ انتقها و شق بونك فخي و تانك
 سكوني بله قوبنك در سن جقر موق در حمير حانك كسري و ميمك سكوني و يانك فخياله بر قبيله نك بابا سنك اسمي دركه
 اول حمير بن سبأ بن شعي بن قحطان دره زمان اولد ملوك انلردن اولوردي و حميرك علي عرج ابدى سفر جل
 وزني اوزن فخيته نك فخيته نك انك اغري رايحه بخلق اريه في جوق صوب تخمه اولدن بقال حمير البر ذون حمير حمرا
 من الباب الرابع اذا اصاب له سنق من الشعر فينتن فاه و سنق سين مهله ايله ونوله تخمه اولق در و رذون بانك
 كسري و ذالك فخيته ايلار كير معنا سنه در الحمر حانك و ميمك كسري و رانك تشد بدله شول يغمون ديرلر كه بر يوزني
 قوب روب صوبه غابت شد تنن الخيرة حانك فخي و ونونك كسري و مدله كرك اورت سنك فاوشن يري
 عقد الطاق معنا سنه و حلاج يانه دخی ديرل صاحب صراح حميره كنكره طاق ديمشدر حالا كه كنكره ديوار
 اوزرنه اولان بدنلر در ديونعير ايشلر در تا مل اولنل خنزق حانك كسري و ونونك سكوني و رانك فخياله و قافك
 سكوني له قصير القامه اولوب مذموم اولان كسنه سيبه يه ايندي نون فخي ثني واقع اولوب ساكن اولسه اكل ابد
 ديمر الا دليل قاطعه لغور حانك فخي و و او ك سكوني له خور و ختميله رجوع ايتك معنا سنه بقال حار مجور حورا
 و حور اى رجوع و يقال حار بعد ما كور كور زياده اولغه ديرلر و يقال نعوذ بالله من الحور بعد الكور اى
 من نقصان بعد الزيادة الحور حانك ختميله كذاك رجوع معنا سنه و في المثل حور في محارة اى نقصان في نقصان
 و بو مثل ضرب اولنور شول كسنه حقه كه حالي زياده دن نقصانه يوز طوته و حور كذاك اسمر
 رد معنا سنه و منه قولك طخت الطاحنة فالحارث شيئا اى ماردت شيئا من الدقيق و حور كذاك هلاك
 معنا سنه در الحارث هالك معنا سنه بقال فلان جائر باثر اى هالك كذاك دخی هالك معنا سنه در و حار كساد
 معنا سنه دخی كور الحارة ميمك فخي ايله صدف كه انجوقاى در و انجوقاينه سيبه اولان نسنه در و قولاغك ايج
 يوزى كى مثلا و محارة الحنك دبو طور طما غننه نعلبنه علاج ايندي ره دخی ديرلر و حان او موز باشي و دندى
 ديرلر مرجع كف معنا سنه الحار ميمك فخياله مرجع معنا سنه لهور فخيته شول قمرى در بلرد كه انوكله سيدر
 قيللر الحورة فخيته كذاك واحد و حور كوزك اتيق و سياهى سياه اولق الحوراء شول عورت در كه كوزنك في
 زياده اتيق و قراسى زياده قره اوله تنه كم و راندي بقال امراة حوراء اى سيبه الحوراء حورار كوز وجه مذكور اوزن
 اولق بقال حورب عينه حورار او حورار بر نسنه اق اولغه دخی ديرلر بقال حورالشى اى ايض اصمى ايندي بن
 بلرم كه كوزده حورن وجهه اولور ابو عمر و ايندي حور كوز حلة سياه اولق در كيك كوزى و بقر كوزى كى و ايندي
 بنى ادمه حورن يوقدر يلكه نسايه حور العين ديد كلى مز بورلر كوزى كيك كوزن و بقر كوزن تشبيهه در الحور
 على وزن التكريم زى غارتق و غيرى نسنه في غرقه دخی ديرلر بقال حورب الطعام فاحور اى بيضته فايض
 و دونه نك كوزى دائره سنه داغ اور مغه دخی ديرلر بقال حور عين بعيرك اى حجر حوله ايكى و حور رانك كجى
 اتيق يايوب حاضر لغه دخی ديرلر بقال حور الخيرة اذا هيأها و ادارها ليضعها على الملة و ملة ميمك
 فخي و لامك تشد بدله اسى كول اسى قوم الحور بون حانك فخي و رانك كسري و يانك تشد بدله عيسى نك
 صلوات الله تعالى عليه احميد و مز بورلر حور بون ديد كلى براغرن قلري ايجون ابد بكة انلر كصنعى
 قصار اق ابدى بعضيلر حور اى معينه ديرلر ناصر معنا سنه نبى اكرم صلى الله عليه وسلم ايندي

حمر

حور

الزبير بن عتي و حور اى من امي و احمالدر كه نيك صلى الله عليه وسلم كلام شربفند زبيره حور اى اطلاق
 على وجه التشبيه فاه الحور ايات ساطقه سندر و مز بورلر حور ايات ديد كلى مياض اولد قلري ايجون در
 الاحور همزه نك فخياله و حانك سكوني له مشترى ديد كلى بلد زدن و احور رعله دخی ديرلر بقال مياض
 با حور اى بعقل الاحورى همزه نك فخياله و يانك تشد بدله مياض ايلوب تراوان نسنه الحور اى حانك صمي
 و و او ك تشد بدلى و الفك قصير بله ما كولات قسمندن شول تركه در كه اغار دلمش ايله بقال هذا دقيق حور اى
 الحورة ميمك صمي و حانك سكوني و رانك تشد بدله انجودن شول سوك چنا قدر كدياغ سور مكله اغر دلمش اوله
 الحوره ميمك كسري و و او ك فخياله شول انجودن كذاك اتيق اوكله اتيق اچر و حور شول اغاچه دخی ديرلر كه قيو
 اوزرنه اولان بكرة انوك اوزر بنه و ذونوكه اولور كه اتيق د موزدن دخی ديرلر الحور حانك ختميله دوه ياورى در
 و مز بون حور ديرلر تاكه انا سندن منفصل و انجه فخي منفصل اولسه فصيل ديرلر الاحورة همزه نك فخي و و او ك
 كسري بله جمع قلتي الحيران حانك كسري بله و الحوران حانك ختميله كذاك جمع كثرى الحوران حانك فخياله و و او ك سكوني له
 شام شربفند بر يك اديدر الحورة ميمك صمي و و او ك فخياله ايكى كسنه برى بله حور ايلشمق الحور بر قاج كسنه برى
 بر بله حور ايلشمق الاحارة همزه نك كسري بله جواب دوندرك بقال كنه فاحار الى جواب الحور بر حانك فخي و و او ك
 كسري بله و مدله و الحورة كذاك الحورة ميمك فخي و حانك ختميله و الحور حانك فخياله بونلر ك دوردى دخی
 بر معناه در جوابدن عبارندن بقال كنه و مارجع الى حور اولاحورة و لا حورة و لا حور اى مارد جوابا
 الحيرة و الحير حانك فخي و يانك سكوني له ايكسند دخی متحيا و لوق بقال حار مجير حيرة و حير اى تحير فى امره الحيران
 حانك فخي و يانك سكوني له متحير اولان كسنه الحيارى حانك فخي و الفك قصير بله جمى بقال هو حيران و هم قوم
 حيارى التحير على وزن التكريم متحير قلتي و التحير فخيته و يانك صمي و تشد بدله متحير اولق بقال حيرت فقير و حير
 صوبك بر بر جمع اولوب دور ايتسى و مكان صوبله طولغه دخی ديرلر بقال تحير المكان بالماء اذا امتلا لما يرهمه نك
 كسري بله صوب جمع اولد و غي بر جمع مامعنا سنه الحيران حانك كسري بله و الحوران حانك ختميله حانك جمى صوبه ملى
 معنا سنه الحارث ايايشه كوجه رامين كسنه بقال جل حارثا ايايشه بئى الاستحارة بر كسنه نك
 سوبله سن ديك بقال استحارة اى استنطقه و هضم اولق بقال استحير الشراب على البناء للمجهول اذا اصبح
 و اساغه سين مهله و غين معجه بله هضم اولق و استحارة بر صوبله طولق بقال استحار الماكن بالماء اذا امتلا منه
 المستحير ميمك صمي و حانك كسري و مدله اغر بلوت كه اتيق سوق ايدر روزكار اولما غين متردد اولور صاحب ثقل
 معنا سنه الحير حانك فخي و يانك سكوني له غله سيبه اولان رد ر يا خود قور و سيبه اولان رد ر و منه حير الكربلاء
 الحيرة حانك كسري و مدله بر شهر ك اديدر كوفه قريته الحيرى حانك كسري و اخرده اولان يانك تشد بدله ذكر اولنل
 شهره منسوب اولان كسنه الحار اى يانك تشد بدله حيره منسوب اولان كسنه در و بونست على خلاف
 القياس در كويكه ياي الفه قلب ايشلر در و حيرى ابدى معنا سنه دخی كاور بقال لا اتيك حيرى دهر اى ابد
 فصل الماء الحير حانك فخي و يانك سكوني له شول زق قويه جوق نسنه كه عظيم اوله توشه دان برك معنا سنه الحور
 ختميله جمى كه اولور كه ناقه كاتشيه و لنوب كثره لبند خبر له نعيمه و لنور الحير فخيته نك واقع اولدى ديو
 يا خود اولمادى ديو بلد ريلن نسنه الاخبار همزه نك فخياله جمى الاخبار همزه نك كسري بله و التحير على وزن
 التكريم خبر و ريمك بقال خبر تبكذ او خبر تبغنى الاستخبار همزه نك كسري و سوبنك سكوني له خبر طلب اتيك
 الخبر فخيته و يانك صمي و تشد بدله كذاك خبر طلب اتيك الخبر ميمك و يانك فخياله خبر و ريمك برك منظر ك
 مقالى در نظر ابد ح ك بر معنا سنه الخبر ميمك و يانك فخياله كذاك بمعناه الخبر ميمك فخي و يانك ختميله

حمر

حور

خشر

خضر

خضر

خشر

خشر

خاک خیمه سینی اوز زنده باقی قلان طعام کانه خیر اولیه کذلک هر نسنه نیک رمز پنه دخی خشان دیرل
 خشر خانک فخی و شهنک سکونه نسنه نیک ایامی کیدر مک بقال خشرت الشی اخشره خشر من الباب الثاني
 اذ انقبت منه خشارته وخشارت اذنی اولان کسنه به دیرل بقال فلان من الخشاره اذا کان دون الحصر خانک فخی
 وصادک سکونه انسانک بلی وسط الانسان معنا سنه الحصر میمک فخی وصادک دخی فخی
 و تشدید به بلی انچه بقال کشح مخصر یعنی انچه بالو ونعل مخصره یعنی انچه بالو نعلین ورجل مخصر القدمین
 اذا کانت قدمه من الارض من مقدمها و عقبها و تخوی انحصارها مع دقة فيه یعنی ایا فک ورتنه سی یزه کسه
 و بلی انچه اولسه الحصره بوش بوکر شاکله معنایه الحصر فختنه صوغوق الم و برنک معنایه بقال خضر الرجل
 اذ الم البرد فی طرفه یعنی الن یاخو دیاغ صوغوق انحصاره بقال خضر تیدی و کون صوغوق و لغه دخی دیرل
 بقال خضر یومنا ای استند برده الحصر خانک فخیله وصادک کسر به صغوق اولان نسنه بقال ماء خضر
 ای ماء بارد للحصر خانک کسری و نونک سکونه وصادک کذلک کسر به کوچوک برنق اصبع صغری معنایه در
 الخضر خانک فخیله وصادک کسر به جمعی کوچوک برنق معنایه الخضره خانک خیمه بر شهر کایدیدر شامه
 الخضره میمک کسر به و خانک سکونی وصادک فخیله قیمی و قیمی شیه نسنه در و بالجهله هر نسنه که
 لقی انسان الله الوب طوته کرک عصا کرک عصا کک غیر ای کاخضره دیرل الخضره میمک فخی وصادک فخیله
 بر کسنه مصباحنک الن الله الوب کک مک و مخاصره کذلک ایکی یولداشک هریری یوله کیدوب ایکی یولقاوشدخی
 یوده بریری رینه بولوشغه دیرل الخضره تانک فخی وصادک خیمه بر رجه کسنه بری برنک الن الله یا شوب کز مک
 دیرل بقال الخضر القوم اذا اخذ بعضهم بيد بعض الاختصار همزه نیک کسر به و خانک سکونی به طر بقال اقر بن
 الاختیار ایدوب کاسلرک ایتمکدر و کلامی اختصار ایتمک کلامی ایتمک دیرل الخضره خانک فخی وصادک
 سکونه یا شل رنک کاشل رنک اوز سنه الله قائم در و خضره انت قمنه و دوه قمنه بوز اولوب سیاهله
 مختلط اولق در نته کم بنی ادمه قره یا غز اولق در لا خضره علی وزن الاحرار یا شل اولق الاختصار علی وزن
 الاعشیشاب کذلک یا شل اولق بقال خضر الشی و اخضوضر الخضر علی وزن التکرید یا شل قلی بقال خضره
 انا و کاه اولور که اخضر اسوده اطلاق اولور قال الله تعالی مد هامتان قالوا خضر او ان یعنی زیاده قوی یشل
 اولد قلی جهنم قره به ما بل اولد غیچون مد هامتان یور لمشدر و قرای عراقه دخی سواد عراق دیرل انجاری
 چوق اولد غنندن اتری خضره خانک فخی وصادک سکونی و الفک مد به کک اسمان معنایه و خضره مد و غرق
 اولش مکره دخی دیرل و خضره الد من شول کوزل عورت در که بد اصل اوله ز راد منه ده بتن اوت هر نه دکلو
 تاره اولسه نامر اولر یعنی هر نه دکلو تاره اولسه بر نسنه میفید اولر و منق اولماز و د منه دالک کسری و میمک
 شکونه یور تاره دیرل نشان خانه معنا سنه و خضر اولوشهره دخی دیرل بقال باد الله خضره هم ای
 شواد هم و معظهم و اصمعی بوکد انکار ایدوب باد الله خضره هم دیدی غین معجه ابله غصارت معنایه که
 تاره نکدر و اباد دال مهمله ابله هلاک اتسون دیک اولور الخضره خانک فخی وصادک کسری و مد به شول خیر ما
 لغا خضره دیرل که اوز قور غی یا شل ایکن د و کله الاختصار همزه نیک کسری و خانک سکونی و فی یشل ایکن میمکدر
 و بقولون لشیخ اجزت یا شیخ فیکو له یا شی و تخضرون یعنی بیره غرکک حصادی زمانی کدی دیسه لکاه اولور
 ایکن تاره مجلور دیر خضره خانک خیمه در یانک اسیدر معرفه اولمقین لای نصر قدر نقول هذه خضاره طامیا
 ای خضره طامیا و الخضره خانک فخی و خانک کسری و یانک تشدید به بلی برفوشدر که اکا خیل دیرل و اخیل اری
 فی شیدر و بعضیلر یون بوزان قوشی در کد نکلی و ارد دیشلر در امامه بید و قانون ده سیاه رنگو قوشدر

دیش و خضاری خضار بی منسوب دیک ولور یونقدر جهه در یامار شلر زدن سیاه اولانر مطلق اولتیق قرب
 اولور الخضر خانک فخیله شول سود در که صوی چوق فالتش اوله و خضره کذلک بکی بتن اوت الخضره
 میمک خیمه و صادک فخیله فخی صلاخی ظاهر اولما دن بیع ایتمکدر هنوز یا شلک و یومقوله یعدن نعی اولمشدر
 و یون حکمه دا خلدن خرماتک و سبر و انک بیع که هنوز صلاخی ظاهر اولماش اوله یوسیدن در که بعضیلر
 خرماتک بر کسیدن زیاده سن بیع ایتمک کریه کور مشلر در الخضره خانک فخی وصادک تشدید و الفک
 قصر به شقاری وزنی اوزن اکین معنا سنه در و شقاری شین معجه ابله و قافله و راه مهمله ابله براونک کدی در
 الخضر خانک فخی وصادک کسر به اخضر معنایه در اخضر روایتی اوزن که یاری تعالی نک فاخر جنایه خضره
 ییوردخی قول شر بغه واقع اولمشدر نته کم عربک ارنه یا غره ارنه مطره قولند غراغر معنایه و مطر لطر
 معنایه واقع اولمشدر و غرنونک فخی و میمک کسر به بر سیاهلری اولان بولوت در الخضره و المضر خانک کسری
 وصادک سکونه و مضر کذلک میمک کسری وصادک سکونه بر رده معاذ کراولنسه لهدر معنایه مراد اولور
 بقال ذهب دمه خضره مضرا ای هدر اخضر خانک کسری وصادک سکونه موسی نک قر بی اولان بی صلوات
 الله علیهم ما و کاه اولور که خضر دخی دیرل خانک فخی وصادک کسر به کیدله کیدکی و ثانی اقصیح در الخضره فختنه
 هلاک مشرف اولق و خطر کذلک او کدله دیرل کدیارش محله هر کم کچر سه اکا و رلور و خطر قدر و منزله به دخی
 دیرل و مثله دخی دیرل بقال هذا خطر لهذا ای مثل له فی القدر الخضر خانک فخیله و طانک کسری و مد به کذلک
 مثل معنایه در بقال هذا خطیر لهذا ای مثله و خطیر یولان دخی در زمام معنایه و شرف سابق اولان
 کسنه به خطیر دیرل بقال رجل خطیر ای له شرف مقدم و قدر الخطیره هلاک که قرب و لوق بقال خاطر بنفسه
 لا خطر مالی او کدل قلی بقال خطر المال ای جعله خطیر این المترهین یعنی اوج قورن کسار بنده او کدل تعین
 یتدی ورنسنه بی خاطره کتور مکده دخی دیرل بقال خطره الله یالی خطر خانک کسری و طانک سکونه بر اوت در
 که انوکله خضاب و انوب یعنی حناکی اشتعمال و لنور اعضابو یامده و لکن کثیر المادر و کثرت مائله اشتغاری
 ولد غیچون صوی چوق اولان سوده دخی خطیر دیرل و خطر چوقلوق دوه به دخی دیرل الاخطار همزه نیک فخیله جمعی
 چوقلوق دوه ل معنایه خطیر خانک فخی و طانک سکونه و الخطر ان فختنه دوه قور غیچون مره بعدا خری قالدروب
 و بلغنه و رنق بقال خطر البعید ننه یخطر خطر او خطر انامن الباب الثاني و کوندر دتره یوب حرکت ایتمکده دخی دیرل
 بقال خطر الرج یخطر ای اهتر و اهتر از این معنیته دتره مکدر و خطر ان یوزر کن صالغه دیرل و خطر ان
 لد هر زمانه مصیبتلری و افشدری در بقال خطر الد هر خطره کما بقال ضرب ضربه الخطر خانک فخی و طانک
 تشدید به دتره بهی بقال رج خطرای ذوا هتر از بعضیلر یتدی خطر ان رج کوندرک صنیق محله انوب
 به قمی در بقال رجل خطار بالرج ای طعان و خذیفه بن بدرک انتک دخی اسمی خطار ایدی الخطوره شمته
 بر کسنه قدر و منزله صاحب اولق بقال خطر خطور من الباب الخامس الخطور شمته بر نسنه قلبه لایج اولق بقال
 لخطر الشی یالی یخطر خطور من الباب الاول الخضر خانک فخی و فاک کسری و مد به مدده ایشن کسنه
 لمر نادرس معنایه بقا خضره بالرجل الخضر من الباب الثاني اذا جرته و کنت له خفیر الخضره علی وزن التکرید
 بمعناه بقال خضره تخفیر او خجل ایتمکده دخی دیرل الخضره فختنه و فاک خیمه مد دطلب ایتمک بقال تخفیر بقال
 اذا استعرت بوسائله ان یكون لك خفیر الا خفیر همزه نیک کسر به نقض عهد ایدوب غدا ایتمک بقال اخضره
 اذا انقضت عهد و غدرت بواخفایر کسنه به مد دخی قوشغه دخی دیرل بقال اخضره اذا بعثت معه خفیر ابو ذکر
 اولان ابو الجراح العقیل روایتی در الخضره خانک فخی و فاک سکونه اسمدر عهد و ذمت معنا سنه بقال وقت

خطر

خضر

اختیار معنا سنه اختار الله قولندن مأخوذ در مختار معنا سنه ده کلو بر قال محمد خیرة الله من خلقه
 وخیرة الله دیکه دخی جائز در اختیار معنا سنه الاختیار هم نه کسر به و خاتک سکونیه اورند بک صطفا
 معنا سنه الخیر علی وزن التکریم معناه الخیر میمک فخی و خاتک فخی و یانک کسری و تشدید به مختار که نصیغ بر
 تا حذف اول نشد حرف زاید اولد و غیچون و الف یای تبدیل اول نشد اصلند یادن مقلوب اولد و غیچون
 حالت نکسیر ده الاستخارة هم نه کسر و تانک کسر به خیر طلب ایتمک بقال استخر الله غیرک یعنی حقندن خیر
 طلبت تا که خیر بوله سن الخیر علی وزن التکریم ایکی سنه نه کسر به پندنه غیر قلی الخیری خاتک کسری و مدی
 و اخر نه اولان یانک تشدید به بر نوع چکدر که اطبا قشند معروف در اقی و قمری سی و صاوسی اولور فصل
 الدال الدبر دالک فخی و یانک سکونیه بالار بلری اوغول تعبیر اولنور جماعت معنا سنه در اسمعی ایتدی بویر
 جمعدر که واحدی یوقدر الدبور خمتبته دیرک جمعی در اوغولر معنا سنه و در سایر آریله دخی اطلاق اولنور
 بو سبیدندر که عاصم بن ثابت انصاری رحی الدبر دیر دیر و یونک وجهی بودر که وقتا که مزبوری مشرکین شهید
 ایتدی دیر که اعضا سن کسه لرحق تعالی کفار که اوزر نه عظیم آریله مسلط قیلوب طاعتدی تا که مسلمانلر
 مزبوری الوب دفن ایتدی و یونندن مأخوذ در عر بلرک جعلت کلامه در اذنی دیر کفری قولری یعنی انوک
 کلامندن غماض عین ایدوب صاغر لغه اوردم دیکه محله الدبره دالک فخی و یانک سکونیه و الدبارة دالک
 کسر به بر دوغیر الدبر کذلک دالک فخیله و الدبارة دالک کسر به جمعی بر قاج دوغیر معنا سنه ذات الدبر دالک
 فخی و یانک سکونیه بر دپه نه کسر به اسمی ابن الاعرابی ایتدی اسمعی بونی تصحیف ایدوب ذات الدبر دیر دیر خمتبته
 و الدبر دالک فخی و یانک سکونیه ارد خلف معنا سنه قال الله تعالی و یولون الدبر و یوت کریمه ده جمع معنا سنه
 قلندی نه که طرف جمع معنا سنه قلندی لایرنه الیهم طرفهم ایت کریمه سنه و در بر سنه نه کسر نه دخی دیرلر
 دیر دالک فخیله و یانک فخیله صیغه نصیغ اوزن بنی اسدن بر قبیلله نک سمیدر الدبر دالک کسر به مال کثیر
 معنا سنه در یونک واحدی و جمعی برابر بقال مال در و مالان در و اموال در و یقال و جل ذ و در برای کثیر الضیعة
 و المال ابو عبیده ابوفی بددن بوبله روایت ایلدی الدبره دالک کسر به و یانک سکونیه قبله نک مقابلی در بقال ماله
 قبله و لا دبره ای لم بهتد لجهة امره و یقال لبس لهذا امر قبله و لا دبره اذالم یعرف وجهه و الدبر فختبته یا غره
 ایتارقه سنه اولان یان در چوق یوک حکمه دن لادبار هم نه کسر به فخیله دیرک جمعی در یا غرل معنا سنه شجره
 اشجار کی و دیر یا غر اولمق معنا سنه ده کلو رالادبار هم نه کسر به یا غر ایتمک بقال دبره القتب و ادبار کسنه نک
 طواری یا غر اولمقه ده دیرلر بقال ادبار جل اذادیر بعیره و ادبار کتمک معنا سنه ده کلو ر بقال ادبار النهار ای ذهب
 و بالغ اولمقه دخی دیرلر و منه قوله تعالی و اللیل اذادیر علی قرأة و دیور بلنه داخل اولمقه ده دیرلر بقال ادبار و ای
 دخلوا فی الدبور و ادبار اقبال نک نقیضی در الدبره فختبته عسکر صتیق هزجت معنا سنه و یوسمدر ادبار دن و ادبار
 اقبال نک مقابلیدر علی مامر انفا الدبری فختبته و اخر نه یانک تشدید به و یقال شرار ای الدبری و هو الذی
 یسبح الخیر عند قوت الحاجة ابوز بدایتدی فلان لا یصلی الصلوة الا دیر یادر لرحق اخر وقتنه قلسه و محمد ثلر
 دیر یادر لرحق فختبته لرحق بلندن در ثور بر جند که انلر سنم ثور دیرلر منازل فردن در الدبره قومک
 نهایی در اخر الرمل معنا سنه و دبره الانسان بنی آدمک و کجه سی او ستمند اولان سکر در دایره الطایر قوشک
 یانکر اولان بر می که بر سنه فی انوکله طو و در دایره الحافر طوارک بیلکی اردن اولن سیکر در و دایره کورش
 طو و تمق فختبته بر جنس بغد مه در الدبر یانک کسر به تابع معنا سنه در و دایر شول اوقه دیرلر که
 نشان دلوب اوتنه اننه کجه و دایر قوما و اوقلرندن فایرک مقابلی اولان در و دایر بقیه قومه دخی دیرلر امس الدبر

دونه کون بقال هیزات ذهب کاذب آسن الدبر المدا بر میمک فخی و یانک کسر به قار او فلرندن دایر دیر کاری
 اوقک عیاضی در الادبار هم نه کسر به فخی و یانک کسر به انا برکی شول کسنه در کمر حقی قطع ایتمک اوله ابو عبیده ایتدی
 شول کسنه در که هم بر احدک قولی قبول آتیه و هم بر سنه یملنت اولیه الدبر دالک فخی و یانک کسری و مدی به
 عورت یانک اگر کن ارد چکدر ای یانک در یعقوب ایتدی قبیل اول سنه در که ای کو کسه کتون سنه دیرلر
 سنه در که ای کیره بر غد سنه بقال فلان مایعرف قبیل من دیرلر دن و کون بلر معنا سنه المدا بر یانک فخیله
 نسبتده خالص اولان کسنه در فخی مقابلی ابله استحصال اولنوب فلان مقابل مدبر دیرسه لرحق ابو بن جهمندن
 خالص در دیکه اولور اسمعی ایتدی یونک اصلی اقباله و ادیان دن مأخوذ در الادبارة هم نه کسر به شول
 مشقدر که دوه قول اغنکار دند اوله نه که او کندن اوله اقباله دیرلر زغه مثالند و زغه واء معجه ابله و نونله قیون
 بوینده خدای اصلی اولن سنه در بر یوحی مثالند المدا بر میمک فخی و یانک فخیله شول قیوندر که انوک ادیان سی
 اوله نه که مقابله شول قیوندر که انوک اقباله سی اوله بقال دایر نه اقباله ذات قبالة و ادبارة و مدبره عداوت
 دخی دیرلر بقال دایر فلان ای عادته دبار دالک فخیله جار سنه کونک اسمی در عر بلرک اسماء قدیمه سنند در
 الدبار دالک فخیله هلاک معنا سنه در دمار کی الدبار دالک کسر به دیان نک جمعی در که دیان بر دوغیر بره دیرلر
 نه که مزبوری ایتدی و دبار وقت کتد کندن صکره دیکه اوور بقال فلان یائی الصلوة دبار ای بعد ماذی الوقت
 الدبور دالک فخی و یانک فخیله شول بلدر که صایه مقابل اسر و صبا شول به دیرلر که مطلع شمسندن اسر کجه
 و کوندر بر بر اولد قند الدبور خمتبته اوق نشان دلوب کچکدر بقال در السهم بدیرلر رانی الباب الاولی خرج
 من الهدی و بر سنه الوب کتمک دخی دیرلر بقال دیر بالشی ای ذهب و یقال دیر النهار ای ذهب و تابع اولمق
 معنا سنه ده کلو ر و منه قوله تعالی و اللیل اذادیر علی قرأة ای تمع النهار و قری ادبر و صوک معنا سنه ده کلو ر بقال
 قبح الله ما قبل منه و ماد بر و یولمق معنا سنه ده کلو ر بقال دیرلر جل ای ولی و شج و بر کسنه اولد کدن صکره
 اندن حدیث روایت ایتمک دخی دیرلر بقال دیرت الحدیث عن فلان اذا حدثت به عنه بعد موته و ووز کبار
 دیون دوغکه دخی دیرلر بقال دیرت الریح ای تحولت دیورا و دیور بلنه اوغر مغه دخی دیرلر بقال دیر القوم
 علی البناء للجهول اذا اصابتهم ریح الدبور المدا بر میمک فخی و یانک فخیله دیور بلنه اوغر مش کسنه
 الادبر هم نه نک و یانک فخیله شجر بن عدینک لقی در زراد وندی حاله اردندن کوندر له دور تشریدی
 الاستدبار هم نه نک و تانک کسر به استقبالی در که سفره کیدنی کوندری کتمک اولور نه که
 استقبال اکفر شو حقیقه در التدبیر علی وزن التکریم بر سنه نک عاقبتنه و ما لنه نظر ایتمکدر و تدبیر قولی
 کندون صکره ازاد ایتمکدر و حدیث روایت ایتمک دخی دیرلر بقال دیرت الحدیث اذا حدثت به عن غیرک
 و هو بدیر حدیث فلان ای رویه المدا بر میمک فخی و یانک فخی و تشدید به بعد الموت عتی تعیین اولنن قول
 التدبر فختبته و یانک فخی و تشدید به بر سنه فی فکر ایتمک التدبر تانک فخی و یانک فخیله بر قاج کسنه
 بری برندن منقطع اولمق بقال دایر القوم ای تقاطعوا فی الحدیث لاند ابروا ای لا یقطع بعضکم عن بعض الدبر
 دالک فخیله و تانک سکونیه مال کثیر بقال مال در و مالان در و اموال در و تانک فختبته کذلک چوق معنا سنه
 بقال عسکر در ای کثیر فهو من الاول الاله جاء بالقر بک یعنی در فخی تابله در دن در سکون تابله الدثار
 دالک کسر به شعار اوزن کیلن لباس در و شعار شین معجه نک کسر به شول لبنا سدر که نمله انوک
 لرا سنه غیر لباس اولیه القدر فختبته و یانک فخی و تشدید به دثار کیمک بقال دیرلر ای تلفف فی الدثار
 وند بر سنه نک اوزر نه حقیقه دخی دیرلر بقال دیرلر لرحق فرسه اذ اوتب علیه فربکه الدثور خمتبته

خفی معنایه در دفتر دلال فحی ایله و فانك سكونيله قوجق بدرايحه بغلق معنایه بقال دفر الی ای نمانه
 و بو معنادن دنیا به ام دفر دبد بیلر والد فر و ام دفر بلا به دخی اطلاق و انور داهیه معنایه دفر دالک فحی
 و رانك كسرى اوزن بنا سيله قطام كى راسمدر محل شیده استعمال و لنور دفره و منته معنایه بقال اللامه
 یاد فار الدقرة دالک فحی و فانك كسرى به رمز رایحه لو كسنة و امیر المؤمنین عمرؓ و اد فراده بدی قولى بوندن در
 و انثناء معنایه دفر دافر زیاده بدرايحه معنایه استعمال و لنور بقال دفر اد فر المایحی به فلان ای ثنا
 و بو کلام بر کسنة نك ایشی بر خصوصه نقیب مع اولنق محله سو بیلر والد فتر دالک فحی و فانك سكونيله جعفر
 وزنى اوزن جزء کتاب معنایه در الدفا ردالک فحی و تانك كسرى به جمعی الدقرة دالک كسرى به و قافك
 سکونيله بلاد ایه معنایه و دقراره قوجی معنایه ده کاور غام کى بقال رجل دقراره ای غام الدقرار
 والدقراره هابل و هاسر تان که یاغه کیرل الدقاو ردالک فحیله دقران نك جمعی در رمز قلمر معنایه بقال فلان
 بغفری الدقاو برای الاحادیث و الفحش الدقری دالک فحیله و الفك قصر یله بر باغچه نك اسمیدر الدمار
 دالک فحیله هلاک معنایه در التدمیر علی زن التکریم هلاک ایتمك بقال دمره ند میرا و بقال دمر علیه ایضا
 بمعناه و ند میر صیاد صید کاهله اولان خانه سنه دوه توین دوتسی ایتمك رتا که صیداً دم رایحه سن الوب
 اور کیه الدمو ر ضمتبته بریره بلا اذن داخل اولنق بقال دمرید مردمورا من الباب الاول اذا دخل بغیر اذن
 ند مر تانك فحی و دالک سکونی و میك فحیله بر شهر کادی در شام شریفه التدمیر تانك فحیله کذلک و اخر ند
 یانك تشدید به عرب طاوشانی دبد کیری جانور در ربوع معنایه که صغیر اوله و قصیر اوله الدینار دالک
 کسری و مد به التون اصلی دنار ابدی نونك تشدید به حرف تضعیفك بری یایه ند بیل اولندی تا که فعال وزنی
 اوزن اولان مصدق ملتبس اولیه کقوله تعالی و کذبوا بایاننا کذابا الا اخر نه ها داخل اوله که بود فعه اصل
 اوزر بنه جاری اولور التباسدن امین اولد غیچون صناد و دنامه کى صناد صاد مهمله و راه مهمله ایله اب
 کر دکاری ایلمک باشنه دیر لر اس مغزل معنایه و دنامه دال مهمله ایله قصیر اولان سنه المدز میك فحی و نونك فحی
 و تشدید به شول اب در که انوک بنکرلی اوله ابر شدن زیاده الدار او مؤث سماعی در ولکن مذکر اعتبار اولندی
 ولنعم دار المتقین آیت کریمه سنه مشوی و موضع تا و بلیله کما قال نعم الثواب وحسنت مرتقافان التائب فیه
 نظر الی المعنی الادور همزه نك فحی و دالک سکونی و همزه نك فحیله افعول وزنی اوزن جمع قلنی در و همزه و اودن
 دونه در و همزه سز استعمال ایتمك دخی جا زدر الدیار دالک کسرى به جمع کثرتی در رجیاله اجیل و جبال کى الدور
 دالک فحی و و اوک سکونيله کذلک جمع کثرت در اسدله اسد کى الداره اخص در داردن بر او دیک اولور ها و حدت
 ایچون اولد غنه بناء و داره ای اغلی هاله قمر معنایه سنه الدورى والد یارد الدالک اولد فحی و رانك كسرى و یانك
 تشدید یله و دالک نایم فحی و یانك تشدید یله احد معنایه در بقال ما بهاد و رى و ما بهاد یارای احد و دیار
 فیعال صیغه سیدر درت کلمه سندن ما خود در که بونك اصلی دیوار در قنچ یاء ساکندن صکره واه واقع
 اولسه و ما قبل مفتوح اولسه یا به قلب اولنوب ادغام اولنور ایام و قیام کى که قیام قیوم معنایه در الدور
 دالک فحیله و و اوک سکونيله دوغك بقال دار الشی یدور دور الدوران فحیله بمعناه ایضا بقال دار بدور
 دورانا الاداره همزه نك کسرى به دوندن مک بقال اداغیره و اداغیر باش چکرندر مک دخی دیرلر بقال ادر
 بالرجل التدری و علی وزن التکریم کذلک دوندن مک بقال دور به و ندو و کذلک بر سنه بی مدور قیامه
 دخی دیرلر المدا ورة میك فحی و و اوک فحیله معالجه معنایه در الد واری دالک فحی و و اوک
 تشدید به و اخر نه یاء مشد ده ایله دهر معنایه در که انسانى دور لودور لو احواله دوندن

دفتر

دقن

دمر

دز

دوز

الداری یانك تشدید به عطار معنایه در و بودار بنه منسوب در که دارین بر اسکله در بحر بند و انده بر یازار
 و لر دکه تجار هند جانبدن نافه مسکی اکا بلدر لر و فی الخدب مثل الجلیس الصالح مثل الداری ان لم یجدك
 من عطره علقك من ریحه یعنی صاحب بولد اشك مثلی عطار کى در اگر سکا مسکندن و بر مزه یاری سنه
 رایحه سی قالور و احاد مهمله و ذال معجه ایله اعطام معنایه و داری نعمت ضاحی اولان کسنة به دخی دیرلر
 داری دید کربینه باعث بودر که داره مقیم در بناء علی هذا ان نسبت و لنشدن الدائرة متحول جزى در که
 انوک مرکزندن محیطنه چکلن خططر را بر اوله بری برندن متفاوت اولیه الد و اثر جمعی بقال فی القوس ثمانی عشر
 دائرة و دائرة عسکر صغره دیرلر هزیت معنایه قال الله تعالی علیهم دائرة السوء المدارة میك فحی و رانك
 فحیله شول سختیان در که مدور کسلوب قوغة اسلوب بنه دیکلوب انوکله قیودن صو چکلور دوار دالک
 ضمیله بر صمک ادی در و دوار کذلک باش چکر فحیله دیرلر بقال دیر بالرجل علی البناء للسهول الدیر دالک فحی
 و یانك سکونيله معبد نصاری اصلی و اوی در الادیار همزه نك فحیله دیرک جمعی الدیرانی دالک فحی و یانك
 سکونی و یای اخر نه نك تشدید به صاحب دیر اولان کسنة راس الدیر شول کسنة در که اصحابه بر یس اوله
 الدهر دالک فحیله و هانك سکونيله زمان و حدیث مشرفه که لا تسبو الدهر فان الدهر هو الله یبور لنشدن
 وجهی بو در که نواز دل خدی تعالی به مضایفکن دهره اضافت بیدر لر پس انوک فاعلنه سب اولنسون که
 حقیقتنه فاعلی الله در دیک اولور و دهر عادت معنایه ده کاور بقال ما ذک بدهری و هنت معنایه ده
 کلور بقال ما دهری بکذا ای هنتی الدهر و ضمتبته دهر ک جمعی در و بعضیار دهر اید معنایه در دبدی دهر
 داهر بر کله در که ابد الابد معنایه سنه در دهر دهار یرد اللزک فحیله و یانك کسرى به زمان شدید
 معنایه در لیه لیل و نهار لنه و یوم و یوم و ساعه سو عاء دید کیری کى دهر الداهر من راء نایه نك کسرى به
 ابد الابد بکدر الدهری دالک فحی و یانك تشدید به یاشلو کسنة مسن معنایه الدهری دالک فحیله لمجد
 معنایه نعلب ابتدی دهری و دهری ضیله و فحیله دهره منسوب دیک اولور که اوور که عرب طایفه سی
 نسبتنه تغییر کلمه ایدر لر مثلاً سهلی دیر لر سینک ضیله سهله نسبت اولندی قد که سهلی دوزیر دیک اولور سین
 مهمله نك فحیله الدهوره دالک فحی و هانك سکونی و و اوک فحیله بر سنه بی جمع ایدوب چوقور به انق بقال
 دهورت الشی اذا جمعتهم قد فته فی مهواة و مهواة دن یدر لر که ابکی طاعك اسی در و بقال هو بد هو رالقم
 اذا کبرها و لقم لامك فحی و قافك فحیله لقمه نك جمعی در فصل الدال الا اذا ارهمزه نك کسری و دالک سکونيله
 قندرب محریک ایتمك بقال اوتار جل بصاحبه اذا لرای حرشته و اولعتبه و تحریش جاء مهمله و راه مهمله
 و شین معجه ایله قندرمق الدار ذال معجه نك فحی و همزه نك سکونيله بر سنه بی حریص اولوب جرات ایتمك
 بقال ذیر علیه من الباب الرابع فی الحدیث ذیر النساء علی ازواجهن و کراحت معنایه ده کاور بقال ذیره ای کره
 و انصرف عنه و اعتیاد معنایه ده کاور بقال ذیر الشی ای ضری به و اعتاد و ضراوه ضاد معجه ایله اعتیاد
 معنایه در اصبعی ابتدی بونك معنایه نفرن و نشرن و اجتران دیکدر و عربلرک امرأة ذائر دبد کیری دخی
 بوندن در فاعل صیغه سی اوزن علامت تائب سز الذرة دالک فحی و همزه نك کسرى به کریمه معنایه در بقال
 ان شونك لذیرة المذیار میك فحی و همزه نك کسرى به شول نافه در که ولدن وضع ابتدی حینه اندن نفرت ایلی
 بعضلر ابتدی مذایر شول نافه در که ولدن بورنی و جلیه سو به یعنی محبی درونی اولیه الدیر دالک فحی و یانك
 سکونيله یازمه در کتابت معنایه ز برکی بقال ذیرت الکتاب اذیره و اذیره من الباب الاول والثانی الذخیره دالک
 فحی و خانك کسرى و مد به جمع اولنوب حفظ اولنان سنه الذخیره جمعی بقال ذخیرت الشی اخر نه

دز

دهر

ذان

زیر

ذخر

لا منس من الباب المذكور والتداسر تانك فتي وميك ضيله خلق برى زن قند رمق يقال تذاير القوم اى حث بعضهم بعضا واذ لك في الحرب الذمار ذالك كسر يله كذلك قند رمق معنا سنه و بعضيل ايندى ذمار شول نسنه ذركه انسان انوك حفظي لازم اولور عرض وناموس كي وقولهم فلان حامى الذمار اى اذا ذمر و غضب حمى ويقال فلان انا منع ذمارا من فلان پس معنى اوله نظر حامينك ذمان اضافي مجازى اولور و ذمان ذمار ذيلن را ذمار اهلته ذمار ايجون قند رملن واجيد رنته كم حامى الحقيقه ذيد پلر اهلندن كشي اى دفع ايتك واجب اولد غيچون التذمر كشي ندى نفسى لوم ايتك بر نسنه فوت اولد غندن اوترو و بر كسنه نك فعلته انكار ايدوب تخويف ايتك يقال ظيل ايتك مر على فلان اذ انكر عليه له و اوعده التذمر بر كسنه ان نا قه نك فرجه ادخال ايتك ذى ولدى مذكرى موث ميدير در بلك ايجون المذمر ميم اولك ضمي وميم تانك فتي وتشديد يله اوموز اوريه سى وييون وما حولى تا قول ذيد پلر يله وارجه مذمر ديرلر اذ مير ايدوب قند رن دوه نك اكثر يا فتييله بورال يله اوروب قند ررل التذبير على وزن التكرم نا قه نك مملون دوه نك ستيه ملوث ايتك زياور سى امسون ديوب و تدبير ديشلر قرر مغذ دى ديرلر يقال ذير فمه نك بير على البناء السهول اذ اسودت اسنانه فصل الزاء الرير نك كسرى ومد يله والرير نك فتي ويانك سكويهله والرير نك فتييله شول ايتك دركه طوارك ار قلغندن ارش فاسد اولمش اوله مغز نك معنا سنه فرار و ايتى اوزن الاراره همزه نك كسرى يله ايتكى ضعيف ايتك يقال ار الله منحه اى جعله و قيقا فصل الزاى الزانك فتي وهيمه نك سكويهله والرير على وزن الكرم ارسلان اوازي كه ارسلانك سينه سنه دور ايدر يقال زار زار زار و زيار من الباب الثانى الزاير همزه نك كسرى يله اكر جي ارسلان شير غرين معنا سنه ويقال ايضا زار الاسد من الباب الرابع الزانك فتي وهيمه نك كسرى يله على وزن الطرب زار معنا سنه دركه الان مرور ايتدى التزور على وزن التكرم ارسلان اكر مق يقال زار الاسد الزارة فتييله ارسلان ساكن اولد و غي مبشه بوك معنا سنه يقال ابولجارت مرزبان الزارة ابولجارت ارسلانك كتيبي در و مرزبان ميمك فتي وزانك ضيله رنيس معنا سنه در الزارة زانك فتي ويانك سكويهله دمور پاسى الزانك فتييله ويانك فتييله جمى قال الله تعالى اتوني زرا خديدا الرير بالضم تين جمع ايضا جعناها وقال الله تعالى فتقطعوها رمم بينهم زرا اى قطع الزارة زانك ضمي ويانك سكويهله ايتكى كورك ان سى كاهل معنا سنه يقال رجل ازير و زيره شول ايتكى يلد زهده ديرلر كه انلر اسد بر جنك اموزلر كى در قرانه نازل اولور الازير ايتكى كورك رنك ان سى ييوك وفر موده اولان كسنه عظيم الزيره معنا سنه وزيره الاسد دى بوندن ما خود در الميراني ميمك فتي وزانك سكوى ويانك دى كند لك فتييله اوموزى فر موده اولان ارسلان يقال اسد مرزبانى اى ضم الزيره الزانك فتييله ويانك سكوى والفك مد يله بر جاريه نك اسيد ركه احنق بن قيسك جاريه سى ايدى سليطه يعنى دل از ار اولفين غضبه كدكه احنق قد هاجت زيراء دير ايدى بناء عل ذلك مثل اولدى و هاجت يالكلندى ديكدر الرير زانك فتي ويانك سكويهله زجر در منع معنا سنه يقال زيره زيره زير من الباب الاول اذ انتهره اى رده وزير عقله دى ديرلر يقال ماله زير اى عقل و تاسك و بواصلنه مصدر ايدى وزير كدلك قيوي طاشله اورمكد ريقال بئر موره وزير كدلك كتابته دى ديرلر يقال زير زير زير من الباب الاول والثاني الزيره زانك كسرى ويانك سكويهله خط معنا سنه قال الاصمعي سمعت اعرابيا يقول انا اعراف زيرتى اى خطى و كتابتى الرير زانك كسرى ويانك سكويهله كتاب معنا سنه در الزير و زيره زيرك جمى در قدرله قدور كى و بوجهدن بعضيلر و انباد اود زير اوقديلر

المزير ميمك كسرى وزانك سكويهله ويانك فتييله قلم معنا سنه الزير زانك فتييله كتاب معنا سنه در فقول در مفعول معنا سنه زيرت دن ما خود دروز بورداود نيينك صلوات الله عليه كتابته ديرلر الرير زانك فتي ويانك كسرى ومد يله شول طاغدر كه موسى صلوات الله عليه خدائى تعالى نك شرف كلاميله اند مشرف اولدى الرير زانك كسرى ويانك كسرى ونسند يله قوى اولان كسنه الزير زانك فتي ويانك فتي وواوك مايند سكويهله كوتري معنا سنه در الزير يله وناومنى يقال اخذت الشى زيره و زير اى اخذته كله ولم ندع منه شيئا و زيره لغة فيه ايضا الزيره على وزن العنبريه بر نوع ييوك كى در الزير زانك ضمي ونونك سكوى ويانك فتييله بال ايسى موث سماعيد الزير زانك كسرى يله زير معنا سنه لغت در ابن السكيت بو يله روايت قلدى الزاير زانك فتييله ويانك كسرى ومد يله جمى ار پلر معنا سنه الزيره ميمك ويانك فتي وزانك سكويهله ايسى جوق يركويا كد كله مزيرونى اى ح حرفه دايتمشدر حرف زوايدى حذف ايدوب صيغه مزيره يى انوك اوزنه ييا ييمكه شه كم ارض معقرة و متعلة ديرلر عقاوى و تعالى يعنى ديكولى جوق بر معنا سنه الازير اركلب سلكوب تورين طاقمقى يقال زيا رالكب اى نفسى و توي كندى طاقمقى دى ديرلر يقال زيا والشعر اى انتفش و ابو زيد و ايند واز يزار توى تمكه دى ديرلر يقال زيا والنبت والور اذ انت و و فتييله دوه توينه ديرلر الزير زانك كسرى وهيمه نك سكوى ويانك كدلك كسرى يله شول نسنه دركه بكي زيرك يوزنه اولور خرد يكله معرف قماشك ووزنه اولان نسنه كى كاندن حاوايله تعبير اولنور الزيره على وزن الدحرجه زحاو يعلق يقال زيا بالثوب فهو مزير الزيره ميمك ضيله ويانك كسرى يله و فتييله حاوالى زير الزير زانك كسرى وهيمه نك سكوى ويانك ضيله كدلك حاو معنا سنه زيره لغت در يعقوب روايتى اوزنه نك ضيله ذكر اولمشدر باب لامه و ضيله ضد معجمه ايله صغير الجسم ديك اولور الزير طرة زانك كسرى ويانك فتي وطانك سكويهله قطره كى روم سرحدندن بر بوغازك اسيد و قطره قافله و طاء مهمله ايله كتاب قوي جوق ردرال زير زانك كسرى ويانك فتي وعين مهمله نك سكويهله والفك قصر يله خلق يرامر اولان كسنه بوسيدن رجالدن بعض كسنه يه اسم اولمشدر ابو عبيده ايندى زيرى شول يوز بك قبلى جوق اولان كسنه دركه فاشلر وسقى كوراوه و دوهده دى حال بو يله در يقال جل زيرى بوغر دى بو يله روايت قلشدر الزير زانك فتي و حيمك سكويهله منع ايتك ونهى ايتك يقال زجره زجره من الباب الاول وزجر كهاتنه يعنى مغيباتدن خير ورمكه ده ديرلر نقول زجرت انه يكون كذا وكذا و دوه سورمكه دى ديرلر نقول زجر البعير اى ساقه الازدجار كدلك منع ايتك ومنع اولنق الانزجار همزه نك كسرى يله وما بعدنك سكويهله منع اولنق يقال زجره زجره واز دجر يش جوهر نك بو تعبير نندن از دجر لازم و متعدى كلك فهم اولنور الزير زانك فتي و حيمك ضيله شول ناقه دركه ولدن نظر ايتكده بكر دوب رايحه سن استميام ايدى حيمك انكار ايليه الزجره على وزن الدحرجه ياش يرمى شهادت بر مقيله اورتيرمغك اورتيره اورمقدر وعده يه اشارت ايجون الزجر زانك كسرى ونونك سكوى و حيمك كسرى ومد يله اسم و معنى مزير زجره زانك فتي وحاء مهمله نك كسرى ومد يله قارن كيمك استطلاق بطن معنا سنه و زجر شندله نفس المعه دى ديرلر يقال زحرت المرأة عند الولادة تزجر و تزجر من الباب الثالث والثاني الزجر زانك ضيله كدلك قارن كيمك زجر زانك فتي و حانك سكويهله رجالدن بر كسنه نك اسيد و الزجر زانك فتي وحاء معجمه نك سكويهله والزجر و زجره نك سيلدن طاقمقى ودر ياتوج ايتك يقال زجر الوادى من الباب لثالث اذا امتد جدا و ارتفع وزجر النبات دى ديرلر زجر اوت اوزه سه الزجر خانك كسرى يله توج ايدن دى يقال بحر ذاخر و عرق فلان ذاخر ديرلر زجر كيم

زير

زار

زير

زير

زير

زجر

زجر

زجر

زجر

زجر

زجر

زجر

زجر

اولسه و كرمي تر ايد اوزن اولسه الزخاري زانك ضمي و خانك تخفيفي و يانك تشديد بله اوت اوزايوب
 برى رينه صر مشوب حيكلمك بقال قد اخذ القات زخاريه اذا وصل الى هذه المرتبة و مكان زخاري
 الثبات دخی در الزر زانك كسرى و رانك تشديد بله كوكلكه دو كه سى الار راره موزه نك فحقيله
 جعي دو كه لمعنا سنه و دوه نى زياده كوروب كوزنه دن كسته يده انه لدر من ارار هادر الزرة زانك
 كسرى و رانك تشديد بله دوه كوروب كوزنك بقال بهازرة اذا كانت الابل سمانا بومقامه صاحب
 قاموس جوهر نى تخطئه ابدوب بونصيف شنيع در زيرا كه اصلي بهازر در باء موحد ايله بهر نك
 جعي در ديشدر نته كم فصل ياده مرورا بنشد رولكن ايكي نسته جوهر ينك كلام من مؤيد در برى دوه نى
 كوزوب كوزنه انه ارديد كرى و برى دخی بهازرة ياه تا بنيله كلسى كه بوغا لبنا نسبتى و عجمه ده اولور
 اشاعره و فلاسفه كى زرين حبش زانك كسرى و خانك ضمي و يانك فحقيله صيغه تصغيره زن قراء
 تابعين دن بر كسنتك اسيد ر الزر زانك فحقيله مصد زردو كه ملك معناسنه بقول زرت القميص على
 الزرة و زانك الباب الاول اذا شدت از ان عليك بقال از ر عليك قميصك وزن وزن بضم الهمزة و فحقها و كسرها
 و زرسو رملك معناسنه ده كاور بقال هو زر الكتائب بالسيف و زرابصر مق معناسنه ده كاور رخص
 كى الار زانك همزه نك كسرى بله كوكلكه دو كه تا فحق الزر فحقيله و زانك ضمي و تشديد بله كوكلكه
 دو كلكمك بقال از ررت القميص اى جعلت له از رافتر ر المازة ميمك خيله و رانك تشديد بله ايسر شهر
 المزرميمك كسرى بله و زانك فحق و رانك تشديد بله زياده ايسر ميمك بقال حمار مز الزر زانك فحق و رانك
 كسرى و مد بله كوزوشن اولوب يلد ر مق بقال زرت عينة زرسن الباب الثاني زر ر او عينا زران اذا توقد
 الزر زور زانك ضمي و رانك سكوفى و زانك فحقيله كذالك بقولك ادى در كه صفر جق ديكلمه معروفدر
 الزر زرة على وزن الزلله صفر جق اوازله او مكد ر بقال زر زانك صر زاره زانك خيله رجا الدن بر كسنتك
 اسيد ر الزر فحقيله بر كسنتك قلى از اولق قلة شتر معناسنه الار همزه نك فحقيله و زانك سكوفيله
 قلى از كسنتك بقال زعر زعر من الباب الرابع و از عراو قى از ريه دخی در الزرة زانك فحقيله و رانك تشديد بله
 بد خواو بلق در و بوندن فعل تصرف اولماز الزر و زانك ضمي و عينك سكوفى و رانك فحقيله بد خواو لان
 كسنتك سى الخلق معناسنه و زعر و رالوج ديد كرى ميوه كه طاغته بئر نكى صر و لذ قى مى خوشرك اولور
 الزر زانك فحق و عينك كسرى بله زعر و معناسنه در عامه قصرا بدوب زعر در بلق بولون ر جل زعر
 وفيه زعارة الزعران زانك و فانك فحقيله و ما بينك عينك سكوفيله مشهور د وادر كه عامه مخر بف ابدوب
 صفران در الزر عافرا زانك فحق و فانك كسرى بله زعفرانك جعي مثل ترجمان و تراجم و صحنان و محاصم
 كى و صحنان دو زرد يلك اولور الزرة على وزن الدحرجة زعفران بوياسنه بويامق بقال زعفرانك الثوب
 اذا صبغته المزعفر ميمك ضمي و فانك فحقيله شولار سلان در كه صر و نكل اوله الزر زانك فحق و فانك سكوفيله
 مصدر كوتور ملك معناسنه بقال زفر الحمل زفره زفر من الباب الثاني اى جمله الازد فار همزه نك كسرى بله
 مصد در معنای مذكور اوزن بقال از دفر الحمل الزر زانك كسرى بله و فانك سكوفيله بولك حمل معناسنه
 الار زفر همزه نك فحقيله زفر ك جعي بولك معناسنه و زفر قريه دخی در بلر مشك معناسنه الزو افر زانك
 فحقيله شول جاريه لدر كه قريه كوتور لوز و افر معين و ظهير اولانله دخی در الزرة فانك كسرى بله
 كذلك معين اولانله معناسنه بقال هم زافر تهم عند السلطان اى الذين يقومون بامرهم و زافر السهم
 اوق يلكنك الذى يانته درل و عيسى بن عمر ايتدى زافر السهم اوقك ثلثانندن اشعه سى در كه

زرر

زعر

زعر

زفر

مترن جانبى اوله الزفر زانك فحق و فانك كسرى بله نفس شدت سبيله مستغرق اوله در يعنى نفسى اليامقد ر و زفر
 حمار اوزانك اولى شهيق حمار اوزانك آخرى در ز بر افر نفسى ادخال و شهيق اخر اى در بقال زفر زفر من
 من الباب الثاني ايضا الزرة زانك فحق و فانك سكوفيله اسم در حمار جفر مى معناسنه الزرة فانك فحقيله جعي در
 ز رازرات اسم در صفت دكدر كاه اولور ضرورة شعر ايجوق اسكان دخی اولنور الزرة زانك ضمي و فانك سكوفيله
 انك اورنلق برى وسط الفرس معناسنه يقال انه لعظم الزرة الزفر زانك ضمي و فانك فحقيله اولوسيد معناسنه
 وسيد زفر ديد كرينه باعث زرد ستنه اولنلر ك مو تنه كفى اولوب باركر انلر چكد كى ايجوند ر و زفر
 ابو حنيفة نك اصحابندن بر نك اسيد رضى الله تعالى عنهم الزرة زانك ضمي و كافك سكوفيله شراب ثلوملر نك
 كى در التزكر فحقيله و كافك ضمي و تشديد بله رنسنه ثلوم كى طولق در يقال تزكر بطن الصبي اى امتلا
 زكر يا زانك و كافك فحق و رانك كسرى و يانك تشديد بله بيقمير لدر بر نك اسيد ر صلوات الله عليهم و بونه
 اوج لغت وارد در برى الف ممدوده و برى الف مقصون و برى دخی الى حذف الهمزة اكر الف ممدوده و الف
 مقصون ايله اولور سه لا بصرف اولور و اكر الف حذف اولور سه منصرف اولور و مد و ذلك ثنيه سى زكر ياوان
 كلور و جعي زكر يا وون كلور و اوله و زكر يا وون كلور حالت جرده و نصبه و نسبتى زكر ياوى كلور و جعي
 نفسكه اضافت ينسك زكر ياى در رسن بلا و اوتنه كم حراءى در رسن حراء نك اضافتنه و اضافتك ثنيه سنه
 زكر ياواى در رسن و اوله زرا حالت انقطاعه زكر ياوان در رسن و جعند زكر ياوى در رسن و اوله كسرى بله بونه
 رفع و جر و نصب برابر اولور مسلمى ده ووز بدى ده برابر اولد فحقى و مقصور ك ثنيه سنه زكر بيان در رسن
 زكر يانك الفز اجتماع ساكنيندن اترو تحريك ابد و سيبا به قلب الهمزة و حالت نصبه رابت زكر يين در رسن
 و جعند هولاء زكر يون در رسن الى حذف الهمزة اجتماع ساكنيندن و ترو تحريك الهمزة زكر يا تحريك الهمزة
 مضموما ايلوا اولور رسن يا خود مضموما اولماز و مكسور دخی اولماز ما قبل مخر ك ا و ليجق پس بواجلندن در كه
 ثنيه به مخالف اولدى الزرة زانك ضمي و ميمك سكوفيله ناسدن بر جماعت الزر زانك ضمي و ميمك فحقيله جعي
 جماعتلر معناسنه الزر زانك فحق و ميمك كسرى بله قلى از اولان كسنتك و مروتى قليل اولان كسنتك الزر زانك و ميمك
 فحقيله بر كسنتك قلى از اولق و مروتى قليل و لى يقال زمر الرجل زمر من الباب الرابع الزمر زانك كسرى بله دوه قوشى
 اوزى و مصدر دخی كلور بقال زمر النعام زمر من الباب الثاني زمار اواماد و قوشك اركنته مخصوص اولان عار
 يعار استعمالى در عين مهملة و راء مشدده ايله المزمار ميمك كسرى و زانك سكوفيله دودك كه ساز قميندن در
 الزمر ميمك اولك فحق و ثابتنك كسرى و مد بله جعي و منه بقال زمر الرجل زمر و زمر من الباب الاول و الثاني
 الزمار زانك فحق و ميمك تشديد بله دودجى طائفة عرب زمار ديزلر زمر و عورت ايجون زامره ديزلر زامره
 ديزلر و فى الحديث نهى عن كسب الزمارة ابو عبيد ايتدى زمانى حديث شريفه زانك ايله نفسى ايتدى بلر اما بن
 بلزم كه بونفسى قندن اخذ ايتدى بلر ديدى الزمجرة على وزن الدحرجة صوت معناسنه در جعي بر كسنتك
 چاغرمسى و حيقرمسى جوق اولسه بقال للرجل زمجرة و غمرة اى صخب و صياح و صخب صاد مهملة و جاء
 معجزة ايله چاغرب حيقرمس مقدر صياح كى الزماجر زمجرة نك جعي بقال فلان ذوزماجر و زماجر حكاك يعقوب
 الزمجرة على وزن الدحرجة ايضا لوق معناسنه در ثعلب ايتدى زمجرة شول اوقدر كه اوزون و انچه اوله
 وزمجرة زماويه دخی در بلر زانك معناسنه الزمهر بر زانك فحق و ميمك سكوفى و هانك فحق و رانك كسرى
 و مد بله شدت برد معناسنه الزمجرة على وزن الدحرجة كوز قرقمق بقال زمهرت عيناه من الصب اى
 احمر تا الازمهرار همزه نك كسرى و زانك سكوفيله يلد زرق اورمق بقال از مهرت الكواكب اى لحت

زكر

زمر

زمجر

زمر

زمهر

ز
ز

وذا نك سكوتى وواوك كسر بله وار ك جى ذكر اولنان ايلر معناسنه الزور زانك كسرى وواوك فتي وارانك
 تشد بدبله هجف و زنى اوزن الزهره زانك فتي وهانك سكوتيله دنياك حسنى وتازه لى مراد اولور
 اكر زهره الدنيا ديسلر واونك تازه لى وچيكلنسى مراد اولور اكر زهره النبات ديسلر الزهره فتيه بله معناسنه
 الزهره زانك فتي وهانك سكوتيله بياض معناسنه در يعقوب بن روايت اولنان اوزن الازهر همزه نك فتيه
 اقلنى وتازه لى ظاهر اولان نسبه بقال ازهر بين الزهره و زهره خالص بياض معناسنه در عن قرب كلور
 وازهر نور لونسه يه دى ديرل بقال قرا زهر الازهر ان همزه نك وهانك فتيه بله آله كوشه ديرل و بيان
 صغرينه دى ازهر ديرل الزهره زانك فتي وهانك سكوتيله بياض خالص و زهره كذا لك قريش قبيله سندن
 بر جاعت در كه اول كلاب بن مره بن كعب بن لوى بن غالب بن فهر بن زوجه سنك اسميدرو زهره نك ولدى كندى
 نسبت او تشدرو و بو ذكر اولنان لى نيمك صلى الله عليه وسلم طاسيلر بدر الزهره زانك فتيه وهانك سكوتيله
 والفك مدبله ازهر ك موتى و بيان صغرينه دى ازهر ديرل و موثنه زهره ديرل الزهره زانك فتي وهانك فتي
 ابله بر بلد نك اسمى در الزهور ضمتيله اتش ضيا و يرمك بقال زهرت النار زهور امن الباب الثالث اى اضاءت
 الازهار همزه نك كسر بله اتش شوقلندر مق بقال زهرت بك نارى اى قوت بك وكثرت مثل و ربت بك
 زنادى و ورى جقمق اود طوقدرو زناد نك جى در جقمق معناسنه وازهار اوت چيكلنكه دى ديرل بقال
 ازهر النبات اى ظهر زهره الزهره ميمك كسرى وهانك فتيه عود كه ساز قسمندن در ربط معناسنه الازدهار
 همزه نك كسرى ابله حفظ اتمك وفي الحديث انه اومى باقتادة بالاناء الذى توضع منه فقال ازدهر بعد فان له
 سنان اى احتفظ به ولا تضعيه فصل السين السور سبنك ضمتيله و همزه نك سكوتيله ارنق كه بر سنه يى اكل و شرب
 ايمكن باقى قلور بقال سؤر الفارة وسؤر الهرة وغيرهما الاسار همزه نك فتيه افعال و زنى اوزن سؤرك
 جى الاسار همزه نك كسر بله بر سنه يى اكل ابدوب بر مقدار القومق بقال اذا شربت فاسا و اى ابق شيئا من
 الشراب فى قعر الاناء الاسار سبنك فتي و همزه نك تشد بدبله اسار ك نعى در على خلاف القياس زى اقياس
 مسترد يكدى و بونك نظيرى اجبر در كه نعى جبار كلور السبر سبنك فتي و بونك سكوتيله رايه ميل اذ خال
 ايمكن در نيلكن بلمك چون بى لى سبر الخرج اسبره من الباب الاول اذا نظرت ما غوره و سبر امتحان ايمكه دى
 ديرل بقال سبره من الباب المذكور المسبار ميمك كسرى و سبنك سكوتيله شول ميل در كه انوكه ياره نك
 در نيلكن بوقلر المسبار سبنك كسرى و بونك تحفيغيله بعناه الاسبار همزه نك كسرى و سبنك سكوتيله
 تجربه ايمك سبر معناسنه بقال حمدت مسبره و همزه نك يعنى انوك حضور نك و غيبتك حمد ابد روم السبره
 سبنك فتي و بونك سكوتيله صغوق اولان صبا حدر السبرات فتيه بله جى وفي الحديث اسماع الوضوء فى
 السبرات السبر سينك كسرى و بونك سكوتيله هيئت معناسنه بقال فلان حسن السبر والخبر اذا كان جيلا
 حسن الهيئة ابن الاعرابى ايتدى ابو زياد كلابى مروند بدوه يعنى ياديه رجوع ايتدكه اهل ياديه نك بعضى
 ايتدى اما السبر فخرى و اما اللسان فبدوى السارى بونك كسرى و بونك تشد بدبله رنوع بدر كه غابت ايمكه در
 وفى المثل عرض سارى بونى بر كسبه سويلر كه اكر نسبه عرض اولنه و لته مبالغه اولونجه زى اسارى بزر ك
 اعلا سيدر كه ادنى عرضله اكر غبت اولنور و سارى كذا لك خر مائك اعلا سبه ديرل بقال اجود قمر الكوفة
النرسيمان و السارى و نرسيمان نونك كسرى و راء مهمله نك سكوتيله و سينك كذا لك كسر بله رنوع خر مادى
 الاسبطر ار همزه نك و بونك كسر بله يانى اوزر نك يا توب اوزنقى بقال اسبطر اى اضطجع و امتد السبطر سبنك
 كسرى و طانك سكوتيله هر برونى اوزن شولار سلاندر كه سحره دغى و قمتك اوزن السبطر ات كذا لك شول دوه لره

وان مهر ار شدت غضبه دى در الزهره ميمك فتي و زانك سكوتيله تشد بدب الغضب اولان كسبه الزانك زانك
 فتيه او فاجق طاسلر ابو عميدرو ايتنه و زانك شول ريه ديرل كمين ولا يئنه جرش ديمكه معروف موضعك
 قربنه در الزانك زانك فتي و نونك تشد بدبله شول قوشقدر كه نصارى قوشانور الزور زانك ضمتيله بيلان در كه
 كذب معناسنه و زور اطلاق اولنور هر نسبه كه خدادن غبرى معبود اتخا اولنوب اكعبادت اولنور و زور رايه
 دى ديرل بقال ماله زور ولا صبور اى رايه رجوع اليه الزور زانك فتي و واوك فتي و بونك سكوتيله صغينه نصغير
 اوزن قومك زعمى در و زعم قومك پيشواسنه و هر خصوصنه كفيلا اولان كسبه يديرل الزور زانك فتيه
 و واوك سكوتيله كوكسك يوقر و سى در اعلاى صدر معناسنه كما قالوا يستحب فى الفرس ان يكون فى زون ضيق
 وان يكون رجب اللبان و ليلان لامك فتيه اسفل صدر معناسنه در و رجب واسع معناسنه در و زور زانك
 جى دى كلور مثل سافر و سفر و بقال نموة زور و زيارت ايمك معناسنه دى كلور الزور زانك فتيه
 و واوك تشد بدبله و الزور كذا لك زانك فتي و واوك تشد بدبله بلالاف ايمكى دى زانك جى در بقال رجل زانك
 و قوم زور و زور مثل ناعم و نوم و سافر و سفار الزور و فتيه بل معناسنه در صغر كى و صغر صاد مهله و عين
 مهله ابله ميل معناسنه در و زور ات كوكسبه اولان ايمكى يومى انك بى ايمرو و بى طشره اولغه دى ديرل
 الزور زانك فتيه و واوك سكوتيله والفك مدبله شول مالك اسميدركه احيه بن اخلاج الانصار ينك ابدى
 كويا كه انوك حيوانى غايت كثر نه ابدى زى زور و اسنول قيويد ديرل كدى در ين اوله بعينه القعر معناسنه و اراق
 يره دى ديرل بقال راض زور اى بعيدة و زور اقدحه دى ديرل و يادى دى زور اديرل مبل اولد غچون و دجله
 بغداد دى زور اديرل الازور همزه نك فتيه و زانك سكوتيله و واوك فتيه عسكه اطلاق اولنور
 يابيز و اطلاق ايتد كرى كى الازور ار همزه نك كسرى و زانك سكوتيله و واوك كذا لك كسرى بله بر سنه دن
 عدول ايمك بقال زور عن الشى ازور الازور راعلى و زن الاحبار كذا لك عدول ايمك بقال ازور ار عنه
 ازور رار الزور زانك فتي و واوك ضمتيله كذا لك عدول ايمك معناسنه بقال زاور عنه ترا و اقران عظيمه كه
 ترا و قرات اولنشدرو زانك تشد بدبله ثنا او دن ادغام اولنشدرو الزور زانك كسرى بله و الزور
 زانك ضمتيله بر سنه يى كور مكه و ارمق الزور زانك فتي و واوك ضمتيله بيهامره در بر كه واروب كور مك
 معناسنه و زون بعد معناسنه ده كلور و بوا زور اردن ما خود در الازره همزه نك كسرى بله زيارت
 ايتدروك بقال از ان جمله على الزور الاسار زره همزه نك و نونك كسرى بله بر كسبه دن زيارت طلب ايمك
 بقال استزان اى سالة ان زون الزور زانك فتي و واوك ضمتيله بر ين زيارت ايد شيمك بقال زاور و اى زار
 بعضهم بعضا الازديار همزه نك و نونك كسرى بله زيارت ايمك بقال از دار فها فافتعل من الزيادة الزور
 على وزن التكرم بر سنه يى تر بين ايمك و كلام باطله تزوير ديد كرى كذنى تر بين اولد غچون در
 بقال زورت الشى اى خمنته و قومته و منه قول اخراج امرء زور نفسه اى قومها و تزوير زيارت ايد
 احسان ايمكه ده ديرل بقال زورت الزور اى اكر مته المزار ميمك فتيه زيارت ايد جك موضع الزور زانك
 كسرى و مدبله رجالدن شول كسبه يه ديرل كذا لك طائفة سيله مصاحبت ايد و بونك نلر له هم مجلس
 اولمى سوه بونكه تسميه اولندى نسا طائفة سن جوق زيارت ايتد كندى او ترا زور زانك
 كسرى و بونك فتيه زرك جى در زن دوست اولنر معناسنه و زى رانجه كرىشه ده ديرل الزور
 زانك كسرى بله شول نسبه در كه بيطار اى طوارك طودا غنه باغلى يواش اولسون ديو يواشه معناسنه
 الازور زانك كسرى بله راييد ركه دوه نك كو كسى باغيله قولانى اراسته بغير الازور همزه نك فتي

ساو

سبر

دیر که بره یقین اولوب اوزون اوله یعنی ستاک اولیه یقال جمال سبطرات ای طول علی وجه الارض و تانائت
 ایچون دکلدن بلکه جامات و رجالات دبد کلری قولرند اولان تاکی درالسیطر سبنک و یانک فقی و یانک
 سکونی و کذلک طانک فقیله عیث کی بر بونی اوزون قوشدر که اکثریادی بقیق اولان صورده اولور اکا
 ابو العیزاردیو کنت ایتمشدر عین مهله نیک فقی ابله و زامعجه نیک فقیله و راه مهله ابله و عیث عین مهله نیک
 فقیله و یاه مثانله و تاه مثانله ابله ارسلان معناسنه در اسبکر ارهمزه نیک کسر بله استقامت واعتدال صاحبی
 اولق یقال اسبکر الخاربه اذ الاستقامت واعتدلت واسبکر الخاربه اذ الضلع طبع و امتد مثل اسبکر و ابوز یاد
 الکلابی ابتدی المسبکر میمک ضمی و سبنک سکونیه و یانک فقی و کافک کسر بله شول بکت در که معتدل القامه
 قام الخلقه اوله و مسبکر اورله مش قیله دخی دیرل یقال شعر مسبکر ای مستر سل الستر سبنک کسری و تانک
 سکونیه برده الستور خمتینله و الاستار همزه نیک فقی و سبنک سکونیه کذلک جمعی الستره سبنک ضمی و تانک
 سکونیه شول نسنه در که انوکله بر نسنه سترا و لنور الستاره سبنک کسر بله بمعناه الستار جمعی و شول ستان که
 بعض اشعارده واقع اولمشدر اول ایکی طاغدن عبارت در الستر سبنک فقیله و تانک سکونیه مصدر در
 اورنک معناسنه یقال سترت الشی استره اذ اغطیته الاستار همزه نیک و تاه اولک کسری و سبنک سکونیه
 و الستر فقیته و تانک ضمی و تشدید بله ایکیسه کزلک معناسنه در یقال سترت الشی فاستر هو و ستر ای
 تغطی المستره میمک ضمی و تانک فقی و تشدید بله مستون غدن معناسنه و باری تعالینک حجابا مستورا
 یوردخی قول شربی حجابانی حجاب و الاول مستور بالثانی معناسنه در و مراد کثافت حجابی بیان در زری
 انلرک قلیلر نه پرده لر و قولقرینه ثقلنر حاصل اولوب بله دن واشنه دن محروم و ایشل در و بعضیلر ابتدی
 مستور کله سی رمفعولدر که فاعل معناسنه کلشدر کقوله تعالی انه کان وعدا ما تیا ایستار المستور و میمک فقی
 و سبنک سکونی و تانک ضمیله و الستر سبنک فقی و تانک کسری و مدبله صالح کسنه عقیف معناسنه الستیره
 مؤنئی الاستار همزه نیک کسر بله و سبنک سکونیه اعداد دن دورت درار بعه معناسنه و دورت یحقی مثقالک
 وزنه دخی استار دیرلر الاسانیه همزه نیک فقیله و تانک کسر بله و مدبله جمعی البحر سبنک فقی و جیک سکونیه
 قزدر مق یقال سحرت التنور اسجره سحرا اذ احميته و طولدر مق معناسنه ده کلور یقال سحرت النهر ملأته
 و یقال سحرت النماذ اذ املئت من المطر و تانک کسر بله از اولان صورده درلر ماء قلیل معناسنه و سجدوه
 ولدن ارز و ابیدنوب چاغرمق یقال سحرت الناقة سحرا من الباب الاول السجرة سبنک ضمی و جیمک سکونیه
 طولن صوردر البحر سبنک ضمی و جیمک فقیله جمعی المعجور میمک فقی و سبنک سکونیه طولش صوومنه
 البحر المعجور و معجور شول سوده دیرلر که انوک صوفی زیاده اوله و دیرلر اصلش انجوبه ده دیرلر یقال کاللو
 المعجور البحر سبنک فقی و جیمک ضمیله تورق که انکه تورری علولندرلر البحر سبنک فقی و جیمک
 کسری و مدبله دوست خلیل و صدیق معناسنه در السجرا سبنک ضمی و جیمک فقی و الفک مدبله جمعی
 دوستلر معناسنه الساجر جیمک کسر بله شول ره دیرلر که اکاسیل کلوب طولدر مش اوله الساجر ر علی وزن
 الکافور شول اغچدر که کلبک بوینه طقرل یقال کلب مسوجر و ساجر بر موضعک اسمی در الاسوجر ار
 همزه نیک و واک کسر بله کلبک بوینه اغاج طقمق المسوجر میمک ضمی و واک و جیمک فقیله و رانک تشدید بله
 بوینه اغاج طقمق کلب المعجور خمتینله ناقه نیک و لدنی ار زوایدوب چاغرمی یقال سحرت الناقة معجورا
 اذ امدت حنینها و حنین هاء مهله نیک فقیله و نون اولک کسری و مدبله شوق و ارز و ابله ایکلدمک السجرا
 سبنک فقی و جیمک سکونی و الفک مدبله شول کوزدر که انوک میاضنه حرت قار شه الاسجر همزه نیک و جیمک

سطر

سبکر

شتر

معجور

فقیله شول کولدر که بالخی پاک اوله غدیر حر الطین معناسنه المسجر میمک ضمی و نونک سکونیه شول صاحبه
 دیرلر که صار قد لمش اوله و انسجاردوه لر بری بری اردنجه کسنه دخی دیرلر یقال اسجرت الابل فی السیر اذ اتابعت
 سجار سبنک ضمیله و جیمک تحقیقیه بر موضعک اسمیدر المسجر میمک ضمی و سبنک سکونی و هانک کسری
 و رانک تشدید بله ایض معناسنه السجر سبنک ضمیله و هاء مهله نیک سکونیه او بکن جکر معناسنه الاسجار
 همزه نیک فقیله جمعی بر دله اراد کی و اسجار سحرک دخی جمعی کاور فقیته صبح معناسنه علی ماسحی مصر
 میمک فقیله و هانک سکونیه کذلک او بکن معناسنه در السحور جمعی مثل فلس و فافوس و کاه اولور که
 تحریک اولنوب سحر دخی دیرلر نه ابله هر کی وسطندن حرف خلق اولد غندن اوترو یقال للبحان قد انتفخ سحره
 و منه یقال للارنب المقطعة الاسجار و المقطعة السحور و المقطعة النیاط یعنی طوستانه مقطعة الاسجار دیرلر
 لغا لا بوجله تعبیر اولغله صیدا و لئاسن رجالدیرلر و متاخر یندن بعض کسنه مقطعه و اب تالیدی طانک
 کسر بله کویا که طوستان غایت سر عتدن جکر ن یانلر و ناط نونک کسر بله و طاه مهله ابله بر طمر در که
 قلیله در قن منقطع اولسه صاحبی هلاک اولور السحر فقیته صبحدن و لجه اولان زماندر نقول لغیته سحر یا
 هذ قن اول کجه نیک سحری مراد اولسه لا ینصرف اولور ز ر اعراف اللام دن معدول اولور ز ر اسحر بو
 حینده معرفه اولور نه دکلو اضاقتدن و لام تعربقدن مجرد ایسه شته ابن الزبیر یساز بیردن برنه غلبه ایتمشدر
 حتی اگر سیر علی فرسک سحر یافنی دیسک مرفوع دخی تمر سن ز برابو طرف غیر ممکن اولور و اگر سحرله مطلقا
 بکره معناسن دیلسک منصرف قیلر سن ته باری تعالی پیور مشدر الال لوط نجیناهم یسحر و اگر سحرله
 بر کسنه یعلم وضع ایلسک یا خودانی تصغیر ایلسک منصرف قیلر سن ز ر ابو معدول و زنی اوزر ده دکلدن
 انحر کی همزه نیک و هانک فقیله نقول سیر علی فرسک معجور و انکلم رفعه لان التصغیر یلم بدخل فی الطرف المنکنة
 کاد خله فی الاسماء المنصرفه السحرة سبنک ضمیله اول سحر سحر علی معناسنه یقال ایتبه یسحر و یسحره الاسجار
 همزه نیک کسر بله سحر وقتنه سیر ایتیمک یعنی یوریمک و سحر وقتنه داخل اولق یقال اسحرنا ای سرنفی وقت
 انسحر و اسحرنا ایض ای صرتانی السحر الاسجار خروص سحر وقتنه اوتمک یقال اسحر الدیک ای ضاح فی ذلک
 الوقت السحر سبنک فقیله شول طعامدر که سحر وقتنه اکل اولور السحر فقیته و هانک ضمی و تشدید بله
 سحر وقتنه اکل ایتیمک السحر سبنک کسری و هانک سکونیه افسون اخذ معناسنه و هر نسنه نیک که مأخذی
 لطیف اولوب دقیق اوله اکادخی سحر دیرلر یقال سحره و یسحره سحر من الباب الثالث و سحر الدمغه دخی دیرلر
 یقال سحره یعنی خدعه و رنسنه دن متسللی و فارغ قلغه دخی دیرلر تعلیل و ناهیه معناسنه الساجر حنک
 کسر بله علم سحری بلن کسنه التصغیر علی وزن التکریم کذلک سحر ایتیمک معناسنه قال الله تعالی انما انت من
 المسحرین و بعضیلر ایتدی مسحر شول کسنه در که او بکن صاحبی اوله یعنی من خلق ذا سحر بوتقد برجه معنای
 ایتانانت بشر دیک اولور و بعضیلر ایتدی من المعالین معناسنه در و معنای تعلیل لان مروا ایتدی الاسحفا
 همزه نیک کسری و سبنک سکونیه برکوی اولق واسع الکلام معناسنه یقال اسحفر الرجل فی خطبته اذ امضی
 و اتسع فی کلامه المسحفر میمک ضمی و سبنک سکونی و فانک کسر بله بول شهره دیرلر یقال بلد مسحفر ای و اسع
 السحر فقیته و السحر میمک و هانک فقیله و السحرة سبنک ضمی و هانک سکونیه و السحر خمتینله جمله سی
 معنایدر مسحره یالمق دیک اولور یقال سحرت منه اسحر سحر الخ من الباب الرابع و ابوزید سحرت بروایت
 ابتدی و بواقع اللغتين در و اخفش ابتدی سحرت منه و سحرت برو و فحکت منه و فحکت به هزیت منه دیرلر
 السحریه سبنک ضمی و هانک سکونی و یانک تشدید بله اسحر سحره لوق معناسنه السحری سبنک ضمی

سحر

سحر

و غانك سكوفى و يانك تشد ببله السخرى سبنك كسر ببله و يانك كذلک تشد ببله جمله سى بمعنايه دروقرى
 بهما قوله تعالى ليخزن بعضهم بعضا سخرى يا السخرى اجر تسرايش نكليفاتك بقال مخره تسخرى اذ كلفه علا بلا
 اجرة و تسخرى دليل ايمكه دخی درلر التسخرى فختينله و غانك ضمی و تشد ببله بمعنايه يقال تسخره السواخر شول
 كيلر دركه مطيع اولر و زكارلى موافق اولغين بقال سقن سواخر اذ الطاعت و طاعتها لرج السخره سبنك
 ضمی و غانك سكوفى شول كسبه دركه اجر تسر عملة طوئلور بقال خادمه سخره و سخره شول كسبه دركه
 لنى مخريه اللر السخره سبنك ضمی و غانك فختيله همزه و زنى او زى شول كسبه دركه ابلى سخره به الور
 السخرى سبنك فختي و غانك سكوفى جعفر و زنى او زى برنوع اغچدر و غدر معناسنه ده كور بقال كب قلان
 السخرى اذ اغدر السدر سبنك كسرى و دالك سكوفى ببق ديدكرى اغچى السدره و احدى السدرات
 مينك و دالك كسر ببله و السدرات سبنك كسرى و دالك فختيله السدرات سبنك كسرى و دالك سكوفى
 بولر جمله سدنك جى در السدر سبنك كسرى و دالك فختيله كذلک سدنك جى السدر سبنك فختي و دالك
 كسرى و مد ببله برنهر كاسميدر بعضيلر برقصرك اسميدر ديد ببلر و بومعرب درسه دله كلس سدن اول قصرك
 برى برى بچنده او چ قبه سى اولد غنه ببناء سده ديد ببلر كذلک بورك معناسنه درقه ايجون استعاره اولمشدن
 مثل الخارى بكمين و بونك تفسير نه تعرض اولما مشدر نه صاحب صراح و نه غيرى غالبامر ادخارى بناسى كى كه
 كمين اولورده واقع اولمشدر ديك اوله يا خود خارى دن خاه معجه ابله اسم شجر مراد اوله و انوك چيكنك
 اكامله تمثيل قصد اولمش اوله الاسدرين همزه نك فختي و سبنك سكوفى و دالك كذلک فختيله اوموزلردن
 و قولم فلان يضرب اسدريه و اسدريه بالصاداى عطفيه و منكبيه اذ اجاه فارغ البس بده شئ و لم تقض طلبته
 و طلبه طانك فختي و لامك كسر ببله مطلوب معناسنه درى قن مقصودى حاصل اولادن كاسه بو ببله ديرلر
 و كاه اولوركه اذ دريه دخی ديرلر زاء معجه ابله السادر دالك كسر ببله شول كسبه دركه ايشلدى نسنه قايمن
 و مخير معناسنه ده كور السدر فختينله و السدره سبنك فختيله حرارندن كوز مخير اولمق بقال سدر البصر
 سدر او سدره من الباب الرابع اى تخير من شدة الحر السدر سبنك فختي و دالك كسر ببله كوزى مخير اولان
 كسبه و سدر در يايه دخی اطلاق اولور اسماء مجردن در السدره سبنك فختي و بونك سكوفى و دالك فختيله
 برجنس بيوك كيله نك اسميدر السندر سبنك فختي و اخرنه يانك تشد ببله برجنس او قدر كسندن به
 مخصوص دروسندن برجنس اغچدر و سندر كذلک برشاعر كاسميدر السدر سبنك فختي و دالك سكوفى
 عورت صاچن صاليو ريمكد بقال سدرت المرأة شعرها الاسدار همزه نك كسرى و بونك سكوفى صاچ
 صاليو ريلك و بولفت در سدلته فانسدل قولنده و انسدار فى الجملة سرعت ايمكه دخی ديرلر بقال انسدر فلان
 اى اسرع بعض الاسراع السمار سبنك فختيله و دالك كسرى و مد ببله ضعف بصير در مستلك حالده و او ينجو
 اوائلده و ياش چكر غه حالده و سجاد بده ميم صكره دن زياده اولمشدر الاسدار بصير ضعيف اولمق بقال
 اسمدرا سمدرا السدر سبنك كسرى و يانك تشد ببله شول نسنه دركه قلبه كيزلنور الاسرار همزه نك فختيله
 و سبنك سكوفى سرك جى و اسرار سرك دخی جى كور منتر لوز رنده اولان نسنه ل معناسنه عنبه اعناب كى
 و ايه ده و النده اولان خطلر معناسنه ده كور و فى المثل مايوم حليمه بسر بومثل هر متعارف و مشهور اولان
 نسنه ده استعمال اوله و روجه بى بودر كه حليمه بنت الحارث بن ابى شمر الغساني وقتكه باباسى حارث منذرين ماء
 سماء جانبته عسكر پيكدي برتغار اچنده حليمه طيب حاضر قلوب اول طيله عسكرى طيب لندر مقن اول كوز
 حليمه به نسبت اولنوب جمعيت كوفى اولوب طاهر و متعارف اولغين انوكه ضرب مثل اولندى الاسار بر جمع

مخبر

سدر

سدر

الجمع و فى الحديث بريق اسرار و وجهه و سر جماعه دخی اطلاق اولنور و سر ذكر معناسنه ده كور و نسب خالص
 معناسنه ده كور ران سر النسب مخضه و افضله و سر الوادى در نك ايو بر ننه ديرلر الاسره همزه نك فختي
 و سبنك كسر ببله جميدرايو برلر معناسنه مثل قن واقنه واسره سررك دخی جى كور سبنك ضمی و راء اولك
 فختيله كور ببلر معناسنه واسره سررك دخی جى كور تختلر معناسنه و سررك دخی جى كور سبنك كسرى
 و رانك فختيله خطلر معناسنه السره سبنك فختيله مصدر در نسب خالص اولمق معناسنه و سرارة الوادى
 كذلک دن نك ايو بر ننه ديرلر السرار سبنك فختيله جى و سر اريك اخر كچنه سنده ده ديرلر السرار سبنك كسر ببله
 كذلک ايك اخر كچنه سى و هو مشتق من قولهم اسنسر القمر اى خفى ليله السرار و ليله سرار كاه اولور بر كچه
 اولور و كاه اولور ايك كچه اولور السرى سبنك فختي و رانك كسرى و مد ببله كذلک كز اولان نسنه در سر
 معناسنه السرار سبنك فختي و همزه نك كسر ببله سر رنك جى السر سبنك فختيله شول نسنه كه لنى اولانلر
 او غلن طوغد دخی حينه كسر ببله بقال عرفت ذلك قبل ان يقطع سرك و لا تقبل سرك لان السره لا تقطع اغاى
 الموضوع الذى قطع منه السر السر فختينله و السر سبنك كسرى و رانك فختيله اغتدر در سبنك فختيله اولان
 سر معناسنه يقال قطع سر الصبي و سر فختينله ايك اخر كچه سنده ديرلر ته كم سر سبنك كسر ببله و رانك
 فختيله منتر لوز رنده اولان نسنه درلر كرك منتر قانى اولسون كرك يا پشن يا لى اولسون و سر الد و النده
 اولان جز ببله ديرلر خطوط انكف و خطوط الجبهه معناسنه السره سبنك فختيله كور ببله كه عضو معروف در
 و دره نك اور ته بر ننه دخی ديرلر السر و فختينله و السر سبنك فختيله جى كور ببلر معناسنه و عين القلى سرانك
 بحر بك اغتدر سايرلر زده بحر بك ابتد كرى كى مدغم اولد غنه ببناء و سر سرك دخی جى كور تختلر
 معناسنه قال الله تعالى على سر رمتقابلين و بعضيلر تضعيفه اجتماع فختينى كرى كور و ب حرف تضعيفك
 اولن بومقوله يرلر ده مفتوح قلوب سر رى جمعنه سر و دليلاك جمعنه ذلل ديرلر السر سبنك فختيله كور ببله
 كسبك تقول سررت الضمى اسره سر امن الباب الاول اذ اقطعت سر و سر كور ببله دور كه دخی ديرلر بقال سره
 اى طعنه فى سرته و سر جقمق جالغه دخی ديرلر بقال سررت از ندر سره سر اذ اجعل فى طرفه عود اذ خله فى قلته
 لتقدح و قلت قافك فختي و لامك سكوفى دليلاك سور اخ معناسنه و هو بده عودك تصغيرى بوداق معناسنه
 و بقال رجل بر سر اى بى و سر و قوم برون سر و سر سبنك كسرى و رانك فختيله بر موضع در دورت
 ميل مكه مشرفه دن اراقد رنده نييلر ك كور بى كسلك ايجون سر در بشلر در السرى سبنك ضمی و رانك
 تشد ببله و كسر ببله و يانك دخی تشد ببله شول جاريد در كاهله بتمغچون منزل احضار اولنه و بوفعليه و زنى
 او زى در سره منسوب دركه سر جماع و اخفامعناسنه در زى انسان اكثر يا بومقوله جاريه فى زوجه سندن
 اخفايدر و سره نك ميني مضموم قلندى زى رانك كاه اولور نسنه تغير اولنور و خاصه ته كم دهره نسنه ده
 دهرى ديد ببلر دالك فختيله و ارض سهليه نسنه ده سهلى ديد ببلر السرارى سبنك فختي و راء انيه نك كسر ببله
 سره نك جميدرا و اخفش لندى سره سرور دن مشتق در زى رابومقوله جاريه ابله غالب بودر كه سرور
 حاصل اولور السر فختينله و رانك ضمی و تشد ببله و السرى فختينله و رانك كسرى و تشد ببله ابله و طه
 ايجون جاريه صقلق بقال تسررت جاريه تسر اوتسر بت جاريه تسر يا مثل تظننت و نظمت السرور فختينله
 حزنك مقابلى كه سونك معناسنه المستره ميمك و سبنك فختيله كذلک سونك معناسنه بقال سر فى فلان
 مسره و سر هو على الملم رسم فاعله يعنى بنوندى ديك ملحه سر درلر ضيغه مجهول او زى السرى سبنك فختي
 و رانك كسرى و مد ببله تحت معناسنه در و بونك باش طور دخی بر ننه دخی سر ريدلر و كاه اولور كه ملكدن

و نعتدن دخی سر به تعبیر ایدرلر السرا سبک کسر به سر رده لغت در الله والند اولان خطلمر معناسنه نه کم
 مرو زیندی لاسر فختنه ایچی بوش نسنه اجوف معناسنه بقال سر ذنک یعنی چمق اعا جتک دلکنه چوق
 اذ خال ایت فانه اسرا اذ کان اجوف السرا سبک فخی والفک مد به موثقی بقال قنایه سرا ای جوفاء بنه السرا
 واسر دخیل معناسنه دخی کلور و دخیل اول کسنه در که بر کسنه نك امور نه قار شوب اسرار نه و اذ اوله
 واسر شول دوه یذیر که کر کسر ه سنده جراحی اوله و کر که کافک کسر به دوه نك دوشنه دیرلر که چوکوب
 اوتور دقه اوز رینه اوتور و سر اشاد بلغه دخی دیرلر که ضرانک مقابله لدر الاسرار همزه نك کسر به بر نسنه فی
 کیز لکه دیرلر و اشکان ایتکه ده دیرلر بقال اسررت الشی ای کتته واعلته فهو من الاضداد و بمعنای ک ایکیسه
 دخی باری تعالی نك بوقول شریقی تفسیر او تشدر و اسر و الندامة المارأ والعذاب و خبر او تشدر مغه دخی دیرلر
 بقال اسر الیه حدیث ای افی و اسررت الیه الموده و بالموده ای اعلمتها و اخبرت بها المسارة میله و السرا
 سبک کسر به قولاعه فسلد نك بقال ساره فی اذنه مسارة و سرار النصار تانک فخیله بر نجه کسنه بری بر به
 کیز لوسو بلشمک بقال تسار و ای تساجوا المسرة میله کسر به شول جوف نسنه در که بر کسنه لخرک قولاعه
 قوب انو که کیز لو خیر سو بلشور غیر بلر ایشناسون دیو السرا سبک فخی و رانک سکونی و سنین تانک
 کذلک خیمه شول عالم در که زیرک اولوب تصرف امون قادر اوله السطر صره صف معناسنه بقال بنی سطر
 و غرس سطر او سطر خطه و کتابته دخی دیرلر و بواسلنده مصدر در السطر فخیله بمعناه الاسطر همزه نك
 فخیله جمعی سبیله اسباب کی الاساطیر جمعک جمعی و اساطیر با طیلله دخی دیرلر الاسطره همزه نك خیمه
 و الاسطره همزه نك کسر به با طیل معناسنه اولان اساطیرک واحدی الاسطر همزه نك فخی و سبک سکونیه
 و طانک دخی خیمه و السطر و خیمه بونلرک ایکیسه سکون عینله اولان سطرک جمعلر بدر فلسله افلس
 و فلس کی بقال سطر سطر سطر من الباب الاول ای کتب و سطر بمعنی معناسنه ده کلور بقال سطر ای
 صرعه الاستطار علی وزن الاحرام بمعناه بقال استطر اذ کتب المسیطر و المصیطر میله فخی و ماعدنک فخی
 و طانک کسر به بر نسنه نك اوز رینه مسلط اولان کسنه که اکانظر اولوب انوک احواله متکفل اولوب عمان
 یزه پس بونلر اصلی سطر دن مأخوذه در زیر اکتات مسطر در و کتابتی ایجاد ایدن مسطر در طانک کسر به
 بقال سیطرت علینا و قال تعالی است علیهم بمسیطر المسطار میله کسر به بر نوج شرایدر که اند فی الجملة ترشاک
 وارد و صاد مهمله ابله دخی لغت در السرا سبک فخی و عینک سکونیه تشی بالکلندر مق بقال سعرت النار
 و لغز من الباب الثالث ای هیجتها و الهبتها و قرئ و اذا الحیم سعرت و سعرت بالتحفیف و التشدید للمبالغة
 و سعرت اندر و با جتغه دخی دیرلر بقال سعرتاهم بالنبل ای احرقناهم و بقال ضرب هبوطعن نر و رمی سحر
 و ضربات قورچی و ر مغه دیرلر باه موحد ابله و تر قاقی کی اولان دور نکه دیرلر نوله و تاء مثناله و سحر شر جهته
 و سحر و ر مکه دخی دیرلر بقال سحر هم شرای او سحرهم و لا بقال اسحرهم و اسحر جعی به اسحر دیرلر سحر نه
 اسحر لفظن اراد ایتد کیچون المسحر میله کسری و سبک سکونیه و عینک فخیله و المسحر میله کسر به شول
 اوز و انعد که انو که اتش او پلر و رلو بو سیدن عرب طایفه سی انه لسحر الحرب دیرلر شول کسنه یکه
 او غرش او پلر و سحر کذلک اوز و ن بونلر اولان کسنه یه دیرلر بو سیدن سحر بن کدانه که محد ثلر دن در
 مسحر دیرلر اما اصحاب حدیث اکامیک فخیله مسحر دیرلر کی و انوک امثال اولوب مسحر نامیه مسمی اولاناره
 مسحر دیرلر کی میله فخیله نفا لادر یعنی دخی اوز اما سن یوم اتد کز نه بناء در المسحر میله فخی و عینک
 کسر به دوه نك قبسق برلر قولتقر کی و بوطلری نهایت بولدی برلر کی الاستعار همزه نك و تانک کسر به

سطرا

سعر

بمرض

بمرض قولتقدن و قبسق برلر بقال استعار الحرب فی البعیر اذ التدا بمساعره و استعار او غر لقه سرعت
 ایتکه ده دیرلر بقال استعار المصو ص کانهم اشتعلوا یعنی کویا که انش شعله سی کی ایدیلر سر عتده الاستعار علی
 وزن الاستفعال و التضرع فختنه و عینک فخی و تشدید به اودیا لکنیق بقال استعارت النار و تسعرت
 ای تو اذت البعیر سبک فخی و عینک کسری و مد به اودا تش معناسنه و بر نك دخی استمد که عتزه
 قبیله سته مخصوص ای ایدی و سحر مسحر معناسنه ده کلور نك اخفش استدی سحر باری تعالی نك و کفی
 بجهم سحر یا بوردی قول شریقی سحر معناسنه در دهن مدهون و صریع مصروع معناسنه اولدخی
 کی بر اسعرت فخی مسعوزة دیرلر السرا سبک فخیله تشک استی جحر النار معناسنه و زیاده اجله دخی
 دیرلر السرا سبک فخیله عذاب زخمیه دیرلر فرا و ایتد که باری تعالی نك ان العزمین فی ضلال و سحر قولند واقع
 اولمشدر و سحر کذلک جنونه دخی دیرلر المسعوزة مجنونه اولان دوه بقال ناکه مسعوزة ای مجنونه السعرة
 سبک فخی و عینک سکونیه طواف ایتک معناسنه بقال سعرت الیوم فی حاجی سعرة ای طفت السعرة
 سبک کسر به و عینک سکونیه شول نسنه در که کوشنه کور نور که کاذن دیرلر السرا سبک کسر به و عینک
 سکونیه زخ که یازار ده جاری اولور الاسعار همزه نك فخیله جمعی التسعیر علی وزن التکریم زخ نقدیر ایتک
 الاستعور یاء تحتانک فخی و سبک سکونیه و تانک فخیله بر مونسک اسمی در تهم بعض اشعار ده واقع
 اولمشدر و بعضیلر ایتدی ر شجرک استمد و المسعور میله فخیله سام بی اور مش کسنه بقال سحر الرجل علی البناء
 السجول فهو مسعوز اذ اضربه السجور و سحر سبک فخی و میله سام بی دبد کلری بلدر کدیده اسر السعرة
 سبک فخی و عینک سکونیه بر نك در که قریما بلدر السعرت سبک فخی و عینک سکونی و تانک فخیله نباتدن
 بر اوتدر که اکا کیکل اونی دیرلر بعضیلر کتب طبیه فی صاده یاز دیرلر تاه شعیره ملتیس و لمیه ترک اعجام جالند
 السفر فختنه مسافه قطع ایتکه دیرلر الاسفار همزه نك فخیله سفرک جمعی و سفر کذلک بیاض نهان دخی
 اطلاق اولنو و السفر فختنه یاز یحیلر کتبه کی و زنا و معنی اخفش استدی سفره سافرك جمعی در کتبه کتبه
 و کافر له کفره کی السفر سبک کسری و فانک سکونیه کتاب معناسنه در الاسفار همزه نك فخیله جمعی در
 قال الله تعالی کذل الحار یحمل اسفار السفر سبک سکونیه کتاب معناسنه در الاسفار همزه نك فخیله جمعی در
 سفره دبد کلری بومعنادن مأخوذه در السفر سبک فخی و فانک کسری و مد به اغچین دوشن بر اقدرو بو که
 سفیر دبد کلری روز کارانی سپور دکی ایچوندر ز راسفره سپور که یه دیرلر و سفیر رسوله دخی دیرلر و رقومک
 بینن اصلاح ابدنه ده دیرلر السفر اسفیرک جمعی فقیله فقها کی السفارة سینک کسر به اصلاح ایتک بقال
 سفرت بین القوم اسفر سفارة من الباب الثاني ای اصلحت المسفرة میله کسری و فانک فخیله سپور که در
 مکنسه معناسنه نقول سفرت البیت اذ انکسته السفارة سبک خیمه سو برندی کناسه معناسنه المسافرة
 میله خیمه و فانک فخیله و الاسفار سبک کسر به سفر ایتک بقال سافرت الی بلد کذا مسافرة و سفار و سفار
 شول دمو در که دوه نك بورنی وزن قوز و کاه اولورانی دخی بورنی اوز رینه طولشدر بیا قسن بولا رایدنر
 السفر سبک خیمه جمعی نقول سفرت البعیر ای جعلت السفار علی انقه و مسافره مزایله معناسنه ده کلور بقال
 الراح سافر بعضها بعضا یعنی ریا حک بعضی بعضی از اله قیلور و بعضی بقایدر ز راصما بی دبورک چوز کسن
 از اله ایدر و جنوب بی لجه لندرب بقا ایدر مز بورلر کبری برینه نسبی ارش وار قنسینی کی اولد غیچون السفر
 سبک فخی و فانک سکونیه یاز یاز مق بقال سفرت الکتاب اسفره سقر من الباب الثاني و یوز زاجق
 معناسنه ده کلور بقال سفرت المرأة تسفرای کشف عن وجهها السافر یوزن ایچی عورت و سفر ایدن

سعر

سفر

کسنة المسافر ميمك فتييله يوزده اجلن رزل السفر سبنك فتي و فاك سكونيله مسافر معناسنه اولان سافرك
 جتي صاحبه كج كى السفار سبنك فتي و فاك تشد بده كذاك جتي را كيد ركاب كى و مقام كثر نه السافره
 دخی دیرل بقال كثر السافره بموضع كذاك السافرون السقور فتييله مسافرتا يملك بقال سفرت اسفاره
 سفورامن الباب الثاني اذا خرجت الى السفر المسفر ميمك كسرى و فاك فتييله سفره قوی اولن دوه المنفزة
 ميمك كذاك كسرى به موثي الاسفار همزه نك كسرى به طك يري اغار مق بقال اسفر الصبح اى اضاه و في الحديث
 اسفر و البخر فانه اعظم للاجر اى صلوا مسفرين و بعضيلر ايتدى اسفار ك معناسى حديث شريفه صباح
 لما زن او زادك صبح زياده اغار عجه دي كدر و اسفار يوز يراق و نوراني اولمغه ده دیرل بقال اسفر وجهه حسنا اى
 اشرق الانسفار همزه نك كسرى و نونك سكونيله انكشاف معناسنه در بقال انسفر مقدم را سه من الشعر اذا
 انكشف و انكشاف مسافر سبنك فتي و رانك كسرى به قطام كى رقيونك استيد ر السفير سبنك كسرى به و فاك
 سكونى و سين اخر ك دخی كذاك كسرى به لسان فارسى اوزن سمنار معناسنه در و ابن السكيت ايتدى
 سفير يكه دیرل كه اول بولايتدن بولايت پياده سكر دن كسنة در السقرات فتييله كوشك زياده تاثير
 ايمى بقال سقر ته الشمس اذا لوحته المسفر ميمك فتي و سبنك سكونى و فاك كسرى به و رانك تشد بده
 زياده اسى اولان كون السقر فتييله جهنم اتشك اسفلر دن بوى در السكران سبنك فتي و كافك سكونى
 ايله سر خوش اولان كسنة مست معناسنه السكرى سبنك فتييله و كافك سكونيله و الفك قصر به
 و السكارى سبنك فتي و الفك قصر به و السكارى سبنك فتييله و الفك كذاك قصر به بونلر ك اوجى دخی
 سكر نك جمعيدر السكرى سبنك فتي و كافك سكونى و الفك قصر به سكر نك موثي و بنى اسد لغتند موثي
 السكرانه كور بقال سكر يسكر سكرامن الباب الرابع مثل بطر بطر السكر سبنك فتييله اسم در مستلك
 معناسنه الاسكار همزه نك كسرى به و سبنك سكونيله مست ايمك بقال اسكره الشراب المسكر ميمك كسرى به
 و سبنك سكونى و كافك كسرى و مد به كثر السكر اولان كسنة يعنى زياده سر خوش اولان كسنة السكر
 سبنك كسرى و كافك كسرى و تشد بده دائم السكر اولان التسكر نك فتي و كافك فتييله مستلك اظهار
 ايمك مستلك السكر فتييله خمر ماشراي نبيذ عمر معناسنه و في التنزيل نخذن منه سكر او السكر سبنك
 فتي و كافك تشد بده نبيذ صتن كسنة سكره الموت سبنك فتي و كافك سكونيله شدت موت معناسنه
 السكر سبنك فتي و كافك سكونيله نهر ك صوين بعلق بقال سكرت للنهر اسكره سكرامن الباب الاول اذا
 سدد ته السكر سبنك كسرى به صوبندى عرم معناسنه السكر و فتييله بل سكر كن ساكن اولن بقال سكرت الرج
 تسكر سكرامن الباب الاول اذا سكنت بعد الهبوب الساكرة ساكن اولان كجه التسكر على وزن التكریم بوغنى
 بقال سكره تسكر اى خنقه و بقال البعير يسكر اخر بذراعه حتى يكاد يقتله و تسكر كوز نظردن منع اولمغه دخی
 دیرل قال الله تعالى سكرت ابصارناى حبست عن النظر و حيرت و ابوعمر و بن العلايتدى بونك معناسى غطيت
 و غشيت دي كدر كه مقصود كوز پرده لوا و لقدرو حسن تخفيفه قراءت ابدوب معرت به نفس ايتدى سكره
 كوز بعلق معناسنه المسكر ميمك فتي و سبنك فتي و كافك فتي و تشد بده محبور معناسنه در السكر سبنك
 فتي و كافك فتي و تشد بده مع وفدر فارسى معرب در السكره و احدى السمر فتييله مسامر در حكابت
 ايمك معناسنه على ما سجي عقيبه المسامرة ميم اولينك فتي و ميم ثانيه نك فتييله كجه ايله حكابت و مثل ايمك
 بقال سمر سمر من الباب الاول السامر ميمك كسرى به مثل ابدن كسنة و سامر مثل ابدن جماعته دخی دیرل حجاجه
 حاج دبد كارى كى السمار سبنك فتي و ميمك تشد بده سامر ك جتي اينا سمر اينا نك ثنيه سى اولوب سيمر ده

سفسر
سفر
سكر

سبنك فتي و ميمك كسرى و مد به كجه ايله كوندن دن عيار ندر ز را بونلر ده غالب بودر كه حكابت و مثل
 ابدور بقال لا فاعله مسامر اينا سمر ايتدى سيمر دن مراد دهر در و اينا سمر كجه ايله كوندن در و بقال
 لا فاعله السمر و القمر اى مادام الناس سيمرون فى ليلة قمره و لا فاعله سيمر الليالى السمار سبنك فتييله رقيق اولان
 سودر و التسمير على وزن التكریم سودى صوبه رقيق ايمك وارسال معناسنه ده كور شمير كى و في حديث
 عمر بنى الله عنه انه قال ما يقرر رجل له كان بطا جارته الا لقت بولد هاقن شاء فليسكها و من شاء فليسرها
 اصمى ايتدى عمر ك مرادى شمير در شين معجه ايله ارسال معناسنه لكن منين مهله به تحوبل ايتشدر كه
 مقصودى ديلرسه جاريسن امساك ايتسون ديلرسه صالو رسون و طئه اقرار ايدى بلك ولد كند و به الحاق
 اولنور دي كدر و شمير ميمك و اورمغه ده دیرل بقال سمرت الشئ شمير السمره سبنك فتييله و ميمك سكونيله اسمر ك
 لوفى در الاسمر همزه نك فتييله و سبنك سكونى و ميمك فتييله قره يا غز اولان كسنة نقول سمر من الباب الخامس
 و سمر من الباب الرابع ايضا الاسمر اى على وزن الاحمر اقره يا غز و لوق بقال اسمار اسمر ارا حكاها الفراء السمر سبنك
 فتييله و الفك مد به بغداى خطه معناسنه الاسمران صوبه بغداى در بعضيلر صوبه كوندن در ديشلر
 ما به رخ معناسنه السمره سبنك فتي و ميمك فتييله بيه ده اولان ديكنلر اغيار دن در السمر سبنك فتي و ميمك
 فتي و ايله جتي السمرات كذاك سبنك فتي و ميمك فتييله جتي در الاسمر همزه نك فتي و ميمك فتييله جمع قات در
 الاسمر همزه نك فتي و سبنك فتييله اسمر ك تصغير بدرو فى المثل اشبه شرح شرح جالوان اسمر اوشرح لوندن
 و شرح جان لوان متغاي رانه دیرل السمار ميمك كسرى و سبنك سكونيله دمور دن اولان ميمك السمر سبنك فتي
 و ميمك سكونيله كذاك ميمك و اورمق بقال سمره اسمره من الباب الاول السمر به سبنك فتي و ميمك فتي و ياء ثانيا سبنك
 تشد بده بر جنس كندر در ياده اولان كيلر دن الاسمر اهر همزه نك كسرى و سبنك سكونى ايله اقشعر اوزنى
 اوزن بر نسنه رك اولن بقال اسمر للشوك اذا يدس و صلب و اسمر الظلام اذا استند و اسمر الرجل فى القتال
 السمر به سبنك فتي و ميمك سكونى و ياك تشد بده محكم اولان كوندن را غاچى بعضيلر ايتدى سمر به شول
 كوندن در كه سمر اولو كسنة به منسوب در كه مزبور كوندن رايشلر دى بقال رخ سمرى و رماح سمر به السهمدر
 سبنك و ميمك فتي و هانك سكونيله و دالك فتييله شم و لم صاچى اولان كسنة بقال غلام سمودى سمين فرا
 ايتدى سمودى رلفظدر كه كثر لجه مدح مقامند استعمال اولنور و واسع ملكت معناسنه ده كور بقال
 بلد سمودى و لسع السنور فتييله و واو ك فتي و تشد بده بر جنس لباسدر كه درى دن اولو وزن اسلو بند
 السنور سبنك كسرى و نونك فتي و تشد بده و واو ك سكونيله پسى دبد كارى جانور هره معناسنه السنابير
 سبنك فتي و نون ثانيا سبنك كسرى و مد به جتي السمار كسرى به و ميمك تشد بده و مدن بر رانك استيد در كه
 كوفه ده خورنى ديكله معروف سراى نعمان بن امر القيسه اول يا پمش ابدى سراى تمام اولد قدن صكره
 نعمان مزبورى سراى طامندن اشغه را غوب هلاك ايتدى تا كه بر كسنة به دخی سراى مر قومك مثل يا پميه
 پس طائفه عرب يفتند مثل ضرب اولنوب جراء سمار دبد بيلر السور سبنك فتييله و واو ك سكونيله سمر ك
 اطرافنده اولان بار و الاسوار همزه نك فتييله السيران سبنك كسرى و مد به سورك جعار بدر و سور كذاك
 سبنك فتي و واو ك سكونيله سور نك جمعيدر بيمر له بسره كى كه سون بنادن بر منزله دیرل كه ماعدادن مقطوع
 و ممتاز اوله و سون قرآن دخی بوندن ما خود در زير اسون قرآن دخی بر منزله در كه ماقبلندن و مابعدندن
 مقطوعه در السور سبنك فتي و واو ك فتييله سون قرآنك جمعيدر السورات سبنك فتي و واو ك سكونيله
 كذاك سون نك جمعيدر سورى سبنك فتي و الفك قصر به بشرى كى عراقه ارض يا بلدن بر رك ايدى در كه

سمر
سهمدر

سور

اول سر تايلر شهرى دوا السوار سبنك كسر به يلز كه نسا طا بفسه سى قولونه طقار الاسورة همزك فتي
 وسبنك سكوفى وواوك كسر به جمى يلز كلر معناسنه الاسورة جمعك جمعيد وقرى فالوالا التي عليه اسورة
 من ذهب الاساور همزك فتي وواوك كسر به كذللك اسورنك جمى در قال الله تعالى يحلون فيها من اساور
 من ذهب ابوعمر بن العلاء يتدى اساورك واحد اساور همزك كسر به وضميله واساورات بدن كسنة له
 دخی ديرل بعضيلر اتينلر در ديشلر ولساون عجم طا بفسه سندن بر جماعت در كد بدن بصره ده نزل ايتشار در
 احامره طا بفسه سى كوفه ده نزل ايتدى كى النسور على وزن التكرم يلزك طافق بقال سورته اى البسته
 السوار فسور النسور على وزن التكرم يلزك كيمك وتسور دهور اوزن چقمغه دخی ديرل بقال تسور لحاظ
 اى تسلفه السور سبنك ضمى وهمزك دخی ضمى ومبدله بحر مق بقال سار اليه يسور سور اذ اوب
 المسورة سبنك ضمى وولوك فتيه بحر اشمق بقال ساون اى واثبه السورة سبنك فتي وواوك سكوفيله بحر مق
 بقال ان لغضبه لسورة السوار سبنك فتي وواوك تشد بديله بحر جى وغوغا ابدى كسنة وشرايك سورنى
 باشه بحر مسمى در وعرب زحمتك باشه چقمسى در بمقامه صاحب صراح جوهر نيك سورة الحلة ديد كن
 حمدن صنوب نيزى نب ايله نفسير ايتشد حاله كه حاك ضمى وميك تخفيفيله زهر عقرب معناسنه در
 وسورن پادشاهك قهره وغلبه سنده دخی ديرل اساور همزك كسرى وضميله وسبنك سكوفى ايله ات بدن
 كسنة لرجى اساور كلورنه كم مرو رايتدى وابوعبيد ايتدى اساورات اوزن رنده قوى اولنلر در چاپك سوارلر
 معناسنه وهابادن عوضدر زى اصلى اساور ايتدى تنه كم زنادقه نك اصلى زناديق ابدى اخفش دن بوجه
 اوزن روايت اولنلر در السهر فتيه نيله ايانقادر اوق معناسنه بقال سهر سهر سهر من الباب اربع الساهر هانك
 كسر به اويانق كسنة السهر ان سبنك فتي وهانك سكوفيله كذللك اويانق اولان كسنة الاساهر همزك
 كسر به وسبنك سكوفيله اوياندر مق بقال اسهره غير السهره سبنك ضمى وهانك فتيه همزك اويانق
 چوق اولان كسنة يعقوب بدن بوبله روايت اولنلر در الساهر على وزن الكافور شول نسنه در كه عربلر اك
 غلاف قمر ديرل كاول اى طولند غى وقت كوزن قر القدر و بعضيلر ايتدى ساهر ساهر نك كولكه سيدر كه
 ساهره يوزنه ديرل ومنه قوله تعالى فاذا هم بالساهرة الاسهر ان همزك فتيه حمارك بورتند شول ايكى طر در
 كد انلر دن صواقر قن كير كين اولسه السهر سبنك فتي ويانك سكوفيله والمسير ميمك فتي وسبنك كسرى
 ومبدله النسيار تانك فتي وسبنك سكوفيله اوجى دخی مصدر در كز مك معناسنه بقال بارك فى مسيرك اى
 سيرك وهو شاذ لان قياس المصدر من فعل يفعل مفعول بالفتح بقال سارت الدابة وسارها صاحبها ايتدى
 ولايتدى وقوليم فى المثل سرعك اى تغافل واحتمل بس بونه فعل مقدر اعتبار اولنور كه نقد ركلام
 سرودع عنك المراء والشك يعنى يورى شك وشبهه فى قلبك كن تركايت وسير شول قايشه ديرل كد در بدن
 ديلر ل السير وضمينه جمى قايشلر معناسنه السيرة سبنك كسرى ومدى ايله طر يفت معناسنه در بقال سار
 بهم سيرة حسنة وسيره بغدايه دخی ديرل مير معناسنه الاستيار همزك وتانك كسر به بقداى بوكن
 چكك امتيار كى المسيرة ميمك ضمى ويانك فتيه بركسنة ايله كروب سير ابد شمك بقال سايره اى جاراه وجرارة
 برا كز مكدر سير طر بقيه النسيار تانك فتي ويانك ضميله كذللك سير ابد شمك بقال سايره فسار المسيرة
 ميمك فتي وسبنك كسرى ومدى ايله سير ايمك بقال بنيهامسيرة يوم التسيير على وزن التكرم اخراج
 معناسنه بقال سيرة من بله اى اخرجوه واجلاه وزع ابدوب كيدرمكه دخی ديرل بقال سيرت الجل عن طهر
 الدابة اى زعته عنه المسير ميمك ضمى ويانك فتي وتشد بديله شول بزر كد انلر بول بول خطلر اوله قايشلر كى كه

سهر

سير

كه سير قايشه ده ديرل تنه كم مرو رايتدى السيار سبنك فتي ويانك تشد بديله قافله معناسنه وعربلر
 اصم من عربى سياره ديد كازنه ابوسياره كسنة نك كنبى در كه اول ابوسياره العدولى در كه انوك عادى ابدى
 خلقه محادله ابدوب انلرى دفع ايمك ايجون قرق يل جارندن ايندى وديا سلوب وزره كچندى السيار سبنك
 كسرى ويانك فتي والفق مد بديله شول الاجه تاشدركه انده صارى خطلر واردر السيار كوترى خلق بقال ساير
 الناس اى جميعهم السار اخه فى السيار بقال سار الشى اى سايره وعربلر كى اس خصوصينه اولان امثالندن در
 بوكه ابدلر اسيار اليوم وقد زال الظهير يعنى يوزماندن صكره يا من حاصل اولدى زير حاجنى اولان كسنة
 اوبله دن اول مباشرت ايدراوبله خود مرو رايتشد ريس باس كاشد رغب شمس حاله يا س كلك كى كى
 فصل الشين الشبر سبنك كسرى ويانك سكوفيله قارش كه بر مقلى اجفله بر نسنه اولنلر الاسيار همزك
 فتيه وشبنك سكوفيله جمى قارشلر معناسنه وخرده محله دخی استعمال اولنوب رخل قصير الشبر
 ديرل متقارب الخلق معناسنه قن اعضا سى برى برينه قريب اولسه الشبر سبنك فتي ويانك سكوفيله
 مصدر در قارشلق معناسنه يقال شربت الثوب اشبه واشبهه من الباب الاول والثانى پس بوشيدن
 ما خود در تنه كم بعته ديرل قو يلدم معناسنه باع دن اخدايد بنى وشبر حق نكاحه دخی ديرل بقال اعطيت
 المرأة شبرها لى حق النكاح وجاء النهى عن شبر الفحل وهو كراه الضراب ومطابقا اعطامعنا سنده ده كلور ابن
 السكيت روايتنلر بقال شربت فلانا مالا اوسيف اذا اعطيته وبونك مصدرى خبر در سكوفيله الاعجاب نام
 شاعر غر بك ابدوب الحمد لله الذى اعطى الشبر ديشدر كواك اعطى العطية معناسن قصد ايتشد ر الاسيار
 همزك كسر به شبر معنا سنده لغت در نقول اشبرته اذا اعطيته النسيار تانك فتي ويانك ضميله برى
 برينه بيقن كلك كواك بيلنلر نده برقرش بر قالمشدر بقال تشار القربان اذا تقاربا فى الحرب كانه صار بينهما
 شبر او مدكل واحد منهما الى صاحبه الشبر الشبر سبنك فتي ويانك ضمى وتشد بديله نورو زنى اوزن
 بورى در نغير معناسنه و بعضيلر بو معربلر ديدى الشبر فتيه نيله كوز قياغى دور ملك در الاشتر همزك
 وتانك فتيه شول كسنة در كه كوزنك قياغى دور لاش اوله يقال شبر الرجل من الياب اربع وبقال شبر ايضا على
 البناء للمفعول مثل افن وافن وافن فاك فتيه ضعفت ايدلر وشترته دخی كلور كوزى قياغى دور دم معناسنه
 الاشتر ان مالك نام كسنة در واوغلى در الاشتر همزك كسر به كوز قياغى دور ملك الاشتر همزك
 كسرى ونونك سكوفيله كوز قياغى دور ملك بقال اشترت عينه الشترت على وزن التكرم تعيب ايتك بقال
 شترت بقلان تشتر اذ انتقصته وعبته الشتره شبنك فتي ومابند نونك سكوفيله رتق خرق معناسنه
 بقال شتر ثوبه اى مرقه الشتر شبنك فتي وتانك كسر به بر مقلى اصابع معناسنه وكوبه معناسنه دخی كلور
 اهل من لغنى اوزن كوستوان كى الشتره شبنك ضمى ونونك سكوفى وتانك ضميله شتر اوك واحد و ذو شتر
 ملوك يندن بر ملك اسيدر بعضيلر ايتدى ذو شتر كوپه لى صا حى ديك اولور الشجر فتيه نيله والشجرة
 كذللك نباتات ارضدن بالدر اوزن طورن در ساق اوزن قائم معناسنه الشجرة سبنك فتي وجمك كسرى
 ومبدله والشجر شبنك فتي وجمك سكوفى والفق مد بديله اغاچى جوفى بقال ارض شجرة وشجر اى كثيرة الاشجار
 ويقال واد شجر ولا بقال واد شجر وشجر اوك واحد شجرة در وجمع قسمند بو كاظهر كلمه مشدر الراج كلمه كه
 انلر قصبه وقصباء وطرفه وطرفاء وحلقة وحلفاء درو بونلر كهر برى راغاچك اسيدر واصلحى حلقا نك
 مفرد لك حلقه دير ايدى لامك كسر به سار اخوانه مخالف وسيدوبه ايتدى شجر اوك واحد وجمع كلور قصباء وطرفاء

شجر

شجر

شجر

شجر

وحلقا کلد کی کنی الشجرة ميمک فتي وسينک سکونی وحيک کذلک فخياله اغاجي چوق بر بقال ارض
 مشجرة الا شجرة هيزه ناک فتي وسينک سکونیله وحيک کذلک فخياله اغاجي زياده اولن بر بقال هذه
 الارض اشجرة من هذه اي اکثر شجرة المشجرة ميمک کسريله وحيک فخياله شول اغا چدر که انوک اوزرينه
 قفتان يا خود بزرا غور ل المشاجر ميمک فخياله وحيک کسريله محقه اغا چاري درو ابو عمر ابتد محقه دن
 کچيرک اوسني چوق بر نسنه در محقه کي الشجرة ميمک شاجر معنا سنه در بعض روايتک الشجار سينک
 کسريله واحدی وشجار کذلک شول اغا چدر که اني قيو از دن قوز لسان فارسيد اکامرس دیرلر وکذلک
 شول اغا چدر دخی شجار دیرلر که اول تحتک التنه قوز استقام ايچون وشجار قيو اغا چدر دخی دیرلر خشب البير
 معنا سنه دوه داغلرندن بر جنس داغه دخی دیرلر الشجرة سينک فتي وحيک کسريله غريب معنا سنه در
 کرک انساندن اولسون کرک دوه دن اولسون وشجير شول اوقه دیرلر که کندي اغا چندن اوليان او قلرک
 ار اسنه دوشمش اوله الشجرة سينک فتي وحيک سکونیله ايکي چکه ناک بري برينه قاوشن بري وشجرة منعه دخی
 دیرلر بقال ما شجرة عنه اي ما صرفک عنه وبقال شجرة عنه الشو اجراي صرفتي الصوارف ودورک
 معنا سنه ده کور بقال شجرة بالرخ اي طعنه وشجرة دیرلر که دیکمه دخی دیرلر بقال شجرة بینه اي غده بعنود
 وخلقک بینه اختلاف دوشمک دخی دیرلر بقال شجرة ين القوم اذا اختلفت بينهم ورنسنه دخی مشجرة اوزر بینه
 بر لغه دخی دیرلر وشجرة شول اوزر بینه اسباب صد قلري اغا چدر ته کم الان مرور ابتد الاستجار والنشاجر
 هيزه ناک کسريله زراع ايد شمک بقال اشجرة القوم وتساجروا اي ننا زعواوشنا جردور شمک معنا سنه ده
 کور بقال تساجروا بالراح اي طاعنوا واشجار بر کسنه اني اکي التنه قومغه دخی دیرلر بقال اشجرة الرجل اذا
 وضع يده تحت شجرة على حنكه المشجرة ميمک فتي وحيک فخياله ايکي کسنه زراع ايد شمک وطوار چن اوتي
 اوليد وبسنه قلمد قلمد اغاچ اولمغه دخی دیرلر بقال شاجر المال اذا رعى العشب والبقل فلم يبق منهما شيء
 فظبا والي الشجرة يهاه الشجرة ميمک فتي وحيک فتي وتشديد بيله شول قاشدر که نقش اغاچ هيئي اوزر اوله
 الشجرة سينک فتي وحاء ميمک سکونیله والشجرة سينک کسريله کذلک عمانله عدن بيننده اولان ساحلدر
 و عمان عينک فتي وميمک تخفيف بيله برک ايد بر الشجرة سينک فتي وحاء ميمک کسريله و ميمک کسريله ککر دن کان
 اوازي قالد ر مغه دیرلر رفع صوت معنا سنه يقال شجرة الحار بشجرة شجر من الباب الثاني الشجرة سينک کسري
 و خانک کسري وتشديد بيله اعلام جالدر درو بوفسيق وزني اوزن در زرافيل فانک فتي وعينک کسري
 وتشديد بيله وفيل فانک خياله کذلک کلام هر بيله يوقدر الشجرة سينک فخياله وذلک سکونیله شول خدای
 التون در که معدنک بولنور معدنن چقان طاشي ارنکسرن الشجرة ذکر اولنان التونک بر پان سي
 وشدر لجنونک اوافغه دخی دیرلر صغار اللؤلؤ معنا سنه شدر مذر فخياله شدر مذر شينک کسري
 وذلک فخياله طار طغان ديمک محله استعمال اولنور يقال نفر قواشدر مذر وشدر مذر اذا هبوا
 في كل وجه الشدر فخياله وذلک فتي وتشديد بيله انسان اردنن ايکي اياغي ار اسندن الوب قوشاغنه
 صوقق وحيوان قور رغن ايکي بو طي ار اسنه لغه دیرلر وشدر اوغراشه حاضر لثق واوغراش متمد
 اولمغه دخی دیرلر بقال تشدر القوم في الحرب اذا طاولوا آتاه اردندن بيمکه دخی دیرلر بقال تشدر فرسه
 اي رکه من ورايه وتشدر قور خو خبرن ورمکه دخی دیرلر وعيد معنا سنه الشدر سينک فتي وواوک
 سکونیله چار شدر ملحفه معنا سنه و بونک فارسيد اصلي جاذدر در الشدر سينک فتي ورا ناک تشديد بيله
 خيرک مقابلي در که رمز ليق بقال شررت يار جل من الباب الرابع وشررت من الباب الاول لغتان فيه

شجر

شجر

شجر

شجر

الشجر فخياله والشرارة فخياله بونلرک اوي دخی مصدر لر در بر معنا يقال شررت شررا وشرارة وشر
 اسم تفضيل معنا سنه دخی کور بقال فلان شر الناس ولا يقال لشر الناس الا في لغة رده به كقول امرأة
 من العرب عيذك بالله من نفس حري وعين شري اي خبيثة من الشر اخر جته على فعل مثل صغر وصغري وشر
 وشراره اتشدن اوجن قلعجه ده دیرلر شرارة النار معنا سنه وشر دوشمک معنا سنه ده کور بقال شررت
 الثوب اي بسطته في الشمس وكشحي قور نما چيچون دوشمکه ده دیرلر بقال شررت الا قاطا شره شر اذا جعلته
 على خصفه ليحف وكذلك شررت الملح اشره والحم ونحوه وخصفه خاء معجه وصاد مهمله بيله بر نسنه در که
 جرم ايمبر اغندن اورلر الا شرار هيزه ناک فخياله والا شرار هيزه ناک فتي وسينک کسري و الفک مد بيله جمع در
 يونس ابتد اشارک واحدی شر در مثل زند و زناد و زندا ناک فتي ونونک سکونیله چقمق معنا سنه در
 الشري سينک فتي ورا ناک کسري ومدم بيله اهل شر اولان کسنه مثل بيم وايتم الشري سينک کسري ورا ناک
 کسري وتشديد بيله فسيق وزني اوزن کثر الشر اولان کسنه الشرة سينک کسري ايله حرص ونشاط
 يقال شررة الشباب حرصه ونشاطه وشره کذلک مصدر در الشران سينک فخياله عطشان وزني اوزن
 بر جنس سنکدر که آدمک بوز ناوشر ولكن اصبر مزو کاه اولور که اکا اذی دخی دیرلر الشري سينک فتي ورا ناک
 تشديد بيله عيب معنا سنه يقال ما قلت ذلك لشرک واذا قلت لغير شرک اي لغير عيبك المشارة ميمک خياله
 ورا ناک فتي وتشديد بيله خصومت ايد شمک خاصمه معنا سنه الا شرارة هيزه ناک کسري بيله وسينک سکونیله
 شول نسنه در که انوک اوزر بینه کشک وکشکدن غيری نسنه سرلر قور يسون ديوا اشار بر هيزه ناک فتي
 ورا ناک کسري ومدم بيله جحي وبعضيلر ابتد اشار بر شول قوري ات پان لری در که اکا قديد دیرلر الا شرار
 هيزه ناک کسريله شره نسبت ايتک يقال اشرة اي نسبته الى الشر وبعضيلر اشارک بو معنا يه کلمسنه
 انکار ابتدا يلو شرار لظهار معنا سنه ده کور بقال اشرة الشئ اي اطهرته الشر شررة على وزن الزلزله
 بر نسنه يي يار مق وکشمک وشر شره اغراغه دخی دیرلر اقبال معنا سنه وشر شره براونک دخی اسيد ورو بيا ناک
 ياغي طلمغه دخی شر شره دیرلر بقال شواء شر شر اي يتقاطر دسمه شلشل کي که شلشل دخی طلمغه دیرلر
 الشر شرشين اولک فخياله وشين ثابته کسري بيله اقبال واسباب وشر شر نفسه ده اطلاق اولنور بقال الق
 عليه شر شره اي نفسه حرصا ومحبة وشر شر قور قله اصلي اولان تويلر الشر شر سينک کسري بيله براونک
 ادي در شر شره ده لغت در ننه کم مرور ابتدا الشر شر سينک فتي ورا ناک سکونیله شول غضب يا قبشي در که کوز
 قور ير غيله اولور وشر شر اي تر سبه بوککه وکوندری صاغه وصوله دور تمکه ودر کر مني صاغ جانبته
 چور مکه ده دیرلر الشر فخياله وجه مذکور اوزن بقمق بقال في لحظة شرر الشار ورنجه کسنه بري
 بر بینه غضب نظريله نظر ايتک بقال تشا زر القوم اي نظر بعضهم الى بعض شررا المشور وميمک فتي
 وسينک سکونی ورا ناک خياله خلا فنه بوکلمش ايب المسنشر رات ميمک فتي ورا ناک کسري بيله
 بو قاري قالد ر لن صاچ بقال غدا يرمسنشر رات وغدا يتر شول قلد در که باشدن اشغه صاقر
 شيزر سينک کسري ومدم بيله ورا ناک فخياله بر شمرک اديدر الشمر سينک فتي وصادک
 سکونیله بر نسنه يي سيرک دیکمک که ايلمک معنا سنه اولور ورنسنه يي د بکوب بر يره کتور مکه
 يقال شمرت عين البازي اشمرها شمر اي خطتها الشصار سينک کسري بيله ناقه ناک وحي
 بعد الولادة حقيها غيچون استعمال ابتدا کاري اغا چلر اخله معنا سنه ننه کم زند تفسير ننه مرور
 ابتداشدر الشمر فخياله اهو يا وريسي الشاصر صاچ کسري بيله بمعناه ابو عبيد ابتداي اعر ايد ن

شجر

شجر

شطر

چوق کسینه دیشد رکه اهو یا ورسنه طلا دیر لوطا مهله نك فقیله اندن صکره خشف دیر لوطا معجه نك
 کسری و شین معجه نك سکونیه قن شاخری بلورسه شادن دیر لوشین معجه و دال مهله لبله و قن قوی
 اولوب حرکت ایدر اولسه شمر دیر ل فقیله اندن صکره جدم دیر ل کذلک فقیله اندن صکره تی دیر ل
 ناك فقی و نونك کسری و یا نك تشدید بله و اهو تی اوله دن خالی اولماز تا اولونجه دکن یعنی نونك
 اوزرینه اسم آخر زیاده اولماز الشطر شینك فقی و طانك سکونیه نصف معناسنه درو فی المثل حلب حلبا
 لك شطره یعنی سودی صاغ یاریسی سنوك اولسون الاشطر هیزه نك فقی و شینك سکونیه و طانك نیمه
 جمعی نصفلر معناسنه و منه قولهم فلان حلب الذهر اشطره یعنی دهر کجای صاغدی و خیر و شرن کوردی
 و نونك اصلی ناقه مه سندن مأخوذ در که انوك دورت باشی وار در ابکسی ایلر و ابکسی کر و در وهر ابکسی
 بر خلف دیر ل و شطره نك بر مقدارن صاغوب بر مقدارن الیقومغه دخی دیر ل نقول شطر تاقی و شانی اشطر ها
 شطر اذا حلبت شطر او ترک له شطر آخر و شطر جانب معناسنه ده کلور بقال قصدت شطره ای نحوه و منه
 قوله تعالی قول وجهك شطر المسجد الحرام المشاطرة میك ضمی و طانك فقیله یاری بو او شمشک مناصفه معناسنه
 نقول شاطرت فلان مالی اذا ناصفته الشطیر علی وزن التکریم ناقه نك مبه سی یا شلر نك ابکسن یا غلق
 بقال شطر تاقی شطیر اذا صررت خلفین من اخلافها الشطور شینك فقی و طانك نیمه شول قیوندر که
 انوك مبه سنك بری اوزون و بری قصه اوله کذلک مبه سنك بری قوریانه دخی دیر ل و شطور شول ناقه دخی
 دیر ل که مبه سنك یا شینك ابکسی قوریش اوله زاناقه نك مبه سنك باشی دورندر الشطره شینك کسری
 و طانك سکونیه یاری ارک و یاری دیشی طوغق بقال ولد فلان شطره ای نصف ذکور و نصف انات الشطور
 فقیله سکا نظر ایدر کن سنوك غیر که نظر ایدر کی اولق بقال شطر بصره بشطر شطور امن الیاب الاول
 و صاحب صراحتک بو مقامه شطور متوخی کردن دیدکی صواب دکلر وزیر اجوهری شوخی کردن معناسنه
 کان شطارت در دیشد الشاطر طانك کسر بله شول کسینه در که خباثتله اهلی عاجز قومش اوله الشطارة
 شینك فقیله مصدر در کستاخلق اینك معناسنه بقال شطر من الباب الاول و شطر من الخامس الشطران
 شینك فقی و طانك سکونیه یاریسی طومش چنق بقال قدح شطران ای نصفان الشطیر شینك فقی و طانك
 کسری و مدیه بعید معناسنه در اصبعی روا بنده یقال بلد شطیرای بعید و بقال شطر عنی فلان ای نای عنی
 الشطر شینك ضمی و طانك سکونیه بعید معناسنه در یقال نوی شطر ای بعیده و نوی نونك فقیله
 مسافر قصد ابتد کی چته دیر ل مؤث استعمال اولنور الشنطیر شینك کسری و نونك سکونی و طانك
 کسری و مدیه و الشنطیر کذلک شول کسینه دیر ل که بدخو اوله سی الخلق معناسنه پس شنطیر
 مذکره دخی اطلاق اولنور و کاه اولور که شنزیره دخی دیر ل ذال معجه ابله ذال طایه قریب اولد غیچون
 یا لغت اوله یا خود لغت اوله یعنی دبلند بعضی افی اولنور نکل می اوله الشعر شینك فقی و عینك
 سکونیه انسانه بن و سایر حیوانه بن قیل در الشعور فقیله والا شعر هیزه نك فقیله
 جمعی الشعره شینك فقی و عینك سکونیه و احدى بر قیل معناسنه و شعره ابله کاه اولور اق
 قل مراد اولور بقوب رواپی اوزن بقال رای فلان الشعره اذا رای الشیب و لکن بو تعین قرینه دن
 حاصل اولق احتمالی وارد را الف لام عهد ایچون اولق کی مثلاً اگر چه جوهری تعرض اینشد را الشعر
 هیزه نك فقیله بد نك قیل چوق کسینه الشعر شینك ضمی و عینك سکونیه اشعر کجی بقال قوم شعر
 و عید الله بن زیاده اشعر بر کادر دی کوکی قلی اولدو غیچون و برک یا معونه نك فقیله و ناك سکونیه صدر

شنطر

شعر

معناسنه در و اشعر انك طرنا غنك اطرافند بن قله ده دیر ل الاشاعر هیزه نك فقیله و عینك کسری بله
 جمعی و اشاعر ناقه نك فرج نك طرافند دخی دیر ل و اشعر شعر بته احسن اولنه دخی دیر ل اگر چه مشهور اولان
 شاعر بته احسن اولان در نته کم لکنت الیوم اشعر من لیدد دینلمشدر بقال مارا بت قصیده اشعر جماعتها
 و اشعر بته بر قبیله بابا سیادی دخی کلور اول اشعر بن سبادر که جد اعلاسی قحطان درو عرب طائفه سی
 جاء نك الاشعر و نیر ل نسبت یاسن حذف اینکله الشعره شینك کسری بله عورت طائفه سنك تاسنی قلی در
 خاصه اوطائفه سنه لطلاق اولماز الشعره شینك فقی و عینك کسری و مدیه اریه که حبوبات قمچندن در
 الشعره کذلک شینك فقیله و عینك کسری بله واحدی و شعره شول دمورد که بجایغ صانی نهایت بول دخی
 یرده اولور صانی دموری طوتسون دیو که کاپر زواند دیر ل و شعره قریب نلق دوه دخی دیر ل اشعار شینك
 فقی و هیزه نك کسری بله اعمال حجه دیر ل هر نسنه که حق تعالی نك طاعتنه علامت قلنه اکا شعرا دیر ل که
 مفردی شعره درو و بعضی ل مفردی شعان در دیر ل مشاعر میك فقیله مناسب دیر ل بدو شعر الحرام میك
 و عینك فقیله حجه اولان مشاعر کبری و میك کسری دخی لغت درو و مشاعر حواسه دخی دیر ل که حواس
 ادراکالت اولان نسنه در سمع کی بصر کی اشعار شینك کسری بله شول لباس در که جسدله انوك پینده اخر لباس
 اولیه و شعر شول نسنه دخی دیر ل که قوم ای حالت هر بله علامت قیلور لرتا که بعض بعض بیله الشعران
 شینك فقیله اغاچدر شجر معناسنه بقال ارض کثيرة الشعار و الاستعار هیزه نك کسری و شینك سکونیه قریب
 قریبان اولدغن بلما کیچو علامت قوم قدر بقال اشعر الهدی اذا طعن فی سنامه لایحی حتی تسيل منه الدم لیعلم
 انه هدی یعنی اور کجنگ صاغ جانین دور لرتا که اتان قانندن انوك قریبان اولدوغن بلارو فی الحدیث شعر امیر
 المؤمنین ای شینک کله مجاز من المعنی الاول و اشعار بر نسنه بر نسنه ییا پشدر مغه دخی دیر ل بقال شعر الرجل هما
 ای لرق بکان الشعران من الثیاب بالجسد یعنی غصه اکالزم قلندی شعر بده ملازم و ملاصق قلندی کی
 و اشعار مجاغه برز وانه قلمغه ده دیر ل بقال اشعر التسکین ای جعلت له شعرة و بلدر مکه دخی دیر ل بقال اشعر ته
 فشعر ای در بته قدری و شعر کیدر مکه ده دیر ل بقال اشعر ته ای البسته الشعر و یقال اشعره فلان شرا
 ای غشیه و اشعر الحب مرضا و قارنه اولان جنین قلمغه دخی دیر ل بقال شعر الجنین و فی الحدیث ذکاة الجنین ذکاة
 امه اذ اشعر الشعر فقیله و عینك ضمی و تشدید بله کذلک جنین قلمغی الشعر شینك کسری بله بر نسنه یی بلک
 یقال اشعر التی و اشعر شعر امن الباب الال ای فطنت له و منه قولهم لیت شعری به ای لیتی علمته و مسیویه
 ابتد بونك اصلی شعره ابدی لکن بوندن های حذف ابتد بونته کم ذهب بعد و ها و هو ابو عذر ها قولند
 حذف ابتد بون و عذر اصلند عذرة ایدی عینك نیمه بکارت معناسنه و شعر کلام منظومه دخی اطلاق
 اولنور الاشعار هیزه نك فقیله جمعی الشاعر شعر دین کسینه الشعره شینك ضمی و عینك فقیله جمعی در
 علی خلاف القیاس اخفش ابتدی شاعر لابن تامر کی در یعنی شعر صاچی دیک اولور و بو که شاعر دیر ل
 عقل و فطنی اولد غندن او تر و شعر دیر کیچون دکل و شاعر اولق معناسنه ده کلور نته کم مورایتدی بقال شعر
 یشر من الباب الخامس الشاعر میك ضمی و عینك کسری بله شاعر لک صتن کسینه حالاکه شاعر اولیه المشاعر
 میك ضمی و عینك فقیله شعر ایدر شبه و باب مقابله دن شاعر ته فشعره اشعره کلور عینك فقیله بن اکا شعر
 دیمه ده غالب کلام معناسنه و مشاعر ایکی کسینه بر کو کله یا نغه ده دیر ل بقال شاعر ته ای ناو مته فی شعان
 واحد الا شاعر خو فی کبر لک بقال اشعر فلان خو فای اشعره الشعری شینك کسری و عینك سکونی
 والفک قصیر بله بر یلدن در که جوزادن صکره طوغر و بونک طلوعی شدت حیده اولور و شعر ایکی بلد زدر

شهر

شمعی

شمار

شهر

شور

شکیر درلر الشکران شینک و کافک فقیله و ما بینده یانک سکونیله نیا تاندن بر نوع اولک اسمندر الشمر
 شینک فقی و میک سکونیله یوررکن صالقی بقال مرفلان بشمر شمر امن الباب الاول التشریح علی وزن التکریم
 لیاسی یوقروالد رفق بقال شمر ازاره بشمر اذار فقه و بقال شمر عن ساقه و شمر فی امره ای خفی یعنی چاپک
 اولدی دیک مراد اولسه بوبله دیرلر و اصبعی ابتدی شمر سالد ر شمرت السفینه و شمرت السهم دبد کاردن
 ما خود در سال معنا سنه الشمری شینک فقی و میک فقی و تشدید بده و اخر نه یانک دخی کذلک تشدید بده
 صغافه منسوب اولان کسنه و کاه اولور که شمری مکسور قیلر الشمریه فقیته و میک و یانک تشدید بده
 سریع اولان ناقه بقال ناقه شمریه ای سر بعه الا شمار همزه نک کسری و نو نک سکونیله بر نسنه به
 حاضر لقی بقال الشمری لامر ای تهیا له التشریح فقیله و میک فقی و تشدید بده کذلک بر نسنه به حاضر لقی
 الاشمار همزه نک کسری و شینک سکونیله سرعت بقال بقال الشمر الفرس ای اسرع الشمر شینک کسری و میک
 کسری و تشدید بده فسیق وزنی اوزن زیاده سریع اولان کسنه بقال ناقه شمریه ای سر بعه الشماره
 میک کسری بده شول قیون در که م س قار نه یا بشمر اوله بقال شاة شمارة اذا انضم ضرها الى بطنها
 الشمر شینک و میک کسری و یانک تشدید بده زیاده بر بقال شمر ای شمر الشمر می اولک فقی و می
 تانینک فقی و یانک کسری و تشدید بده یوکسک اولان طاع جیل عالی معنا سنه الشمر فقیته و یانک
 سکونی و ذالک فقیله سریع معنا سنه در بقال بعیر شینک الشمره مؤنثی بقال ناقه شمریه الشمار شینک
 فقیله عیب و عار معنا سنه در الاشارة همزه نک کسری بر نسنه بی تعیین طر بقیله کوسر مک بقال اشار الید
 بالید ای و می و علی کلمه سیله استعمال اولسه رای مراد اولور بقال اشار علیه الشور شینک فقی و وواوک
 سکونیله بال صا غق نقول شرت العسل اذا اجتنبتها و شور طواری بیعه عرض ای بیک محله ابلر و کبرو
 سور مکده دیرلر بقال شرت الدابة شور ای عرضتها علی البیع اقبلت بها و اوبرت و قعقاع بن شور بر جاک
 میمیدر و شور ات سمر و ب کوز لیکه دخی دیرلر بقال شار الفرس ای من و حسن الاشمار همزه نک کسری
 و شینک سکونیله کذلک بال صا غق و اشرت دخی لغت در بومعنا ده ابو عمر و واینده اگر چه اصبعی انکار بشمیر
 و اشمار دوه سمر مک دخی دیرلر بقال اشمارت الابل اذا سمعت بعض العین المشار میک فقیله قوان کبالر ایسی
 انده یو ایاار المشاور میک فقی و وواوک کسری یله بال کوجن کجک التمر المشور میک کسری و وواوک فقیله و اخدی
 المشمار میک فقیله بال صا غن کسنه الشوار شینک فقیله و اسبابی متاع البیت معنا سنه و د و میمر نک
 اسبابی متاع الرجل معنا سنه و سوار عورت فرجی در و افر جنه ده دیرلر و سوار لباسه و هیئت دخی دیرلر
 الشارة کذلک هیئت معنا سنه الشوری علی وزن التکریم رسوای ای بیک معنای سابقدر نما خود در کویاکه
 عورت کشف ای بیک معنا سنه اولور بقال شور به کانه ابدی عورته و بقال ابدی الله شواره ای عورته
 و تشویر خجل ای بیک معنا سنه ده کلور الشور خجل اولق بقال شورت الرجل فنشور ای خجلته فجل و تشویر
 اشارت ای بیک ده دیرلر بقال شور الیه بیده ای اشار المشارة بر دوغم که کنجیلر قتنه معروفدر المشوار میک کسری
 و شینک سکونیله طواری بیعه عرض ای بیک علی بقال یاک و الخطب فانها مشوار کثیر العشار یعنی تطویل کلامدن
 اجتناب ایله که چوق سوبلین چوق یا کلور الشیر شینک فقی و یانک کسری و تشدید بده شول طوار در که سمر و ب
 کوز الشیر اوله بقال فرس شیر و شیر کوزل صور نلوید دخی دیرلر بقال نه لرجل صیر و شیر ای حسن الصورة و شیر
 مشاوره به صالح کسنه بده دیرلر بقال فلان خیر شیر ای بصلح للمشاوره الشیر شینک کسری ایله شیک جی
 جینله جیادکی و طائفه عرب یوم سینه شیار دیرلر دی المشورة میک فقی و شینک سکونی و وواوک فقیله و الشوری

شهر

شهر

شهر

شینک فقی و الفک قصر بده و المشورة میک فقی و شینک فقیله و انشق المشاوره میک فقی و وواوک فقیله
 و الاشارة همزه نک کسری و شینک سکونیله یو نلرک جمله سی بر معنای در و اسنشان دوه سمر مکده دخی
 دیرلر بقال استشار البعیر ای من المستشیر سمرن دوه و مستشیر حیواندن شول ارکه دیرلر که دیشنک
 یوکلی اولد غن بده الشورة شینک فقیله و وواوک سکونیله صورت معنا سنه در ابن السکیت و واینده بقال
 ر جل حسن الصورة و الشورة الشهيرة شینک فقی و هانک سکونی و یانک فقیله شهر به کی زیاده یا شلو
 اولان قاری عجوز کبیره معنا سنه الشهر شینک فقی ایله برای معنا سنه و مشهور قلفه دخی دیرلر بقال
 شهرت الامر شهر شهر من الباب الثالث ای جعلته مشهور و اقلج صیر معنه ده دیرلر بقال شهر سیغه شهره
 شهر ای سله الشهور و شینک فقی ایله شهره همزه نک کسری برای کجک بقال شهر نای ای علینا
 شهر و بومعنا ده اختلاف ای بیک در ابن السکیت ابتدی شهر نای فی هذا المكان دیرلر ایضا فیه شهر معنا سنه
 ثعلب ابتدی شهر نای فیه دیرلر دخلنا فی الشهر معنا سنه المشاهرة میک فقی و هانک فقیله ایله کسسه در
 معاومه بده کسسه اولد دخی کی الشهرة شینک فقی و هانک سکونیله بر نسنه آ مکان اولق الاشهار همزه نک
 کسری و شینک سکونیله واضح اولق بقال شهرته فاشتهر و اشکان بولغه دخی دیرلر بقال لفلان فضیله
 اشتهر ها الناس التشریح علی وزن التکریم واضح قلق بقال شهرته تشهیرا لشهادة شینک کسری و هانک
 سکونیله فاحش معنا سنه در بقال رجل شهادة ای فاحش داله و ذالک لغت در معافصل الصباد الصبر
 صادق فقی و یانک سکونیله بلا و قتنه نفسی فریاددن ممنوع اولقد بقال صبر فلان عند المصيبة یصبر
 صبر من الباب الثاني و اخر نسنه بی منع ای بیک ده دیرلر یعنی لازم و متعدی کلور بقال صبرته نای ای حبسته
 قال الله تعالی و اصبر نفسك مع الذین بدعون ربهم و فی الحديث فی رجل امسک رجلا فقتله اخر اقتلوا القاتل
 و اصبر و الصبر ای حبس و الذی حبسه لاوت حتی یوت و صبر الرجل دیرلر قن عین بد نجیدک حبس اولسه
 یا خود قتل او نجیدک حبس اولسه قتل فلان صبر و اوحلف فلان صبر محله الا صبر همزه نک کسری
 و صادق سکونیله بمعناه بقال اصبر الرجل المصبره میک فقی و صادق سکونی و یانک فقیله شول عین در
 که انوک اوزر بنه حبس او انشدر و شول مصبون که اندن نهی او انشدر اول او نجیدک حبس اولته در و شول
 ذی روح اولان نسنه که دیرلر حبس اولنوب اندن صکره می اولنوب قتل اولنه انوک حقنه قتل صبر ادبتور
 التصدیر فقیته و یانک فقی و تشدید بده نکلفه صبر ای بیک الا صطبار همزه نک کسری یله کذلک صبر ای بیک بقال
 اصطبرت و لا بقال طبرت لان الصباد لاندغم فی الطاء فان ردت لاندغم قلبت الطاء صادق بقال صبرت لاصبار
 همزه نک کسری و صادق کسری و تشدید بده کذلک صبر ای بیک معنا سنه الصبر صادق فقی و یانک کسری
 و تشدید بده کفیل معنا سنه بقال صبرت اصبر صبر من الباب الاول و صبر شول اق بلوده دیرلر که یا غور
 یا غدر میه و اصبعی ابتدی صبر شول بلوند که بعض بعضی اوزر نه اوله در جه ایله الصبارة صادق
 فقیله کذلک باب اولدن مصدر در بقال صبرت صبارة ای کفایت به و کفیل و یرمک معنا سنه ده
 کلور بقال اصبر فی یار جل ای اعطی کفیلا الصبر صادق فقی و یانک کسری یله شول ای د واد که
 اکا ز وای دیرلر و یانک سکونی ای شد له مشد را الا ضرورت شعرده الا صبار همزه نک فقیله
 شول اق بلودره دیرلر که بری بری اوزر نه اوله الصبر صادق کسری و یانک سکونیله و الصبر
 صادق فقی و یانک سکونیله اصبارک و احدی در یعقوب فرادن و ایت ابتدی اوزن و اصبار چناغک
 اطرافنه ده دیرلر بقال اخذها باصبارها ای تامه بجیمها بونک دخی و احدی صبر کلور صادق فقی و یانک

سكونيله بقال دهقت الكاس باصبار هابا صبار هاى الى را سها و اسمى ايتدى قن بر كسنة كاليه شدته او غرسه
 لقيه باصبار هادير لر و صبر غساندن بر جماعتك اسيد و صبر كذ لك بصرك مقلو بيدركه بصير بر نسنه نك طرفند
 و قال تلغنه دير لر و صبر شول بره دير لر كه انده اوفق طاشلر اوله و بر ك بر اوليه بوسيدن ام صبار صادق فتي و بانك
 تشد بد به طاشلر بره دير لر ام صبور صادق فتي و بانك خمي و تشد بد به امر شد بد بقال وقع القوم في ام صبور
 اى في امر عظيم في الشدة الصبارة صادق فتي و رانك تشد بد به شدت معانسه در بقال صبارة الشدة اشدة
 برده الصبر صادق خمي و بانك سكونيله چت ديد كرى نسنه در كه ايجه بقداى قور لر الصبر صادق خمي
 و بانك فتيه صبره نك جمعي و صبره كوتري ديك مقامنه دخی استعمال اولور نيقول اشترت الشئ صبرة
 اى بلا وزن ولا كيل الصبر صادق فتي و بانك سكونيله طاشلر الصبار صادق فتيه صبره نك جمعي الصبارة
 كذ لك صادق فتيه و خميله دخی لغندر صبارك جمعي و هاجم جمع اولد غنه بناء داخل اولمشدر الصبور صادق
 خمي و نونك سكوني و بانك خمي و مد به شول خر ما غاجي در كه بالكر قلوب شاغبسي ابلوب قاي صو باش
 اوله و صبور رجالدن شول كسنة بيدر لر كه بالكر قاله ولدي و قرداشي اوليه و حوضك خاصة اولوغنه دخی
 دير لر ابو عبیدر و ايشنده و دموردن و قلابدن اولان قابلك صوا بلكه چيون اولان امر بكنه ده دير لر الصبره
 صادق فتي و نونك سكوني و بانك فتيه خر ما غاجي وجه مذكو اوزن اولق بقال صبر اسفل الخلة الصبور
 صادق و نونك فتي و وواك سكوني و بانك فتيه برا غاجك اسيدرك اول كنار اغاجيدر و بعض يرده اكاجام
 فستغى دير لر و بعض صبور بيشنك اسيدرد بدی الصبار صادق فتيه و بانك كسر به قشك شدت شدت
 شتام معانسه الصبر صادق كسرى و نونك فتي و تشد بدی و بانك كسر به كذ لك شدت شتام معانسه الصبر
 صادق كسرى و نونك فتي و تشد بدی و بانك سكونيله بر عجز كوزل نندن بر كوزك ادبدر و محملدر كه صبرله
 صبر بلكسي بر معنایه اوله و بانك تحر بكي ضرورت شعر ايجون اوله الصبر صادق فتي و حانك سكوني و الفك
 مد به بر به معانسه در غير منصرف در اككره صفت دكادر و علت عدم انصراف تانث و ازوم حرق
 تانث در و بشری ده دخی حال بوبله در پس صبره و لسة در سن صبرة ديز سن زياتا تانث ازون تانث
 داخل اولق لازم اولور و صبره شول ديشي مر كه دخی دير لر كه لونده صبر توله يعنى باشند حمر توله الصباري
 صادق فتي و رانك دخی فتيه جمعي الصبر اوت صادق فتي و حانك سكونيله كذ لك جمعي و هر فعلا نك جمعي
 بوبله اولور افعلي صيغه سنك مؤنثي اولسه عذراء و خبراء و ورقاء كي و رقاسم رجل اولد غنه بناء شتم عذرا
 بكر معانسه و خبرا عجمه و بامو حله ابله سدر اغاجن بتورن بر معانسه در و صبار نك اصلي صباري ابدی
 بانك تشد بد به و بعض اشعار ده ياي مشدده ابله دخی كمشدر زير اسن صبرايي جمع ابله نك بانته
 بر الف ادخال ابدوب راي مكسور ابدوسن ساير الف جمعلرك مابعدی مكسور اولد غنی كي مساجد كي و جعافر
 كي مثلا پس رادن صكره اولان الف اولاي يايه قلب ابدوسن ماقبلي مكسور اولد غندن اوترو تانث ايجون
 اولان الف تانثي دخی يايه قلب ابدوب ادغام ابدوسن بوتقد راوزن صباري اولور يايه مشدده ابله و لكن
 بام اولاي حذف ابدوب يايه تانثيه في الفه قلب ابدوب صباري ديد بيلر رانك فتيه تا كه الف حذفن سالم اوله
 تينوين داخل اولد غنی حينه و بونی الفتا تينندن منقلب اولان بابله الف تانثندن منقلب اولين يانك تينندن
 فرق ايجون تيند بيلر مری و مغری كي مثلا قن جمع ابدوب مرامی و مغازی ديسلر و بعض بام اولاي حذف
 ايموب يايه تانثيه في حذف ابدور و رانك كسر به الصباري دير لر و هذه صبار دير لر ته كم الجوارى و جوار دير لر
 و جوهرك بونق رندن فهم اولنان بودر كه صباري كله سندر امكسور اولور سه منصرف اوله الف تانث

صنبر

صنوبر

صحر

كند كندن اوترو مفتوح اولور سه لا نصرف اوله الفتا تانث بدلي اولان حرف تانث اولد غندن اوترو الا صبار
 همزه نك كسر به صبريه داخل اولق بقال صبر ال جل اذا خرج الى الصبر الصادك خميله و حانك سكونيله
 طاشلر بر بننه اچق قلان ير الصبر صادق خميله و حانك فتيه جمعي و صبره صبره اولان لونه دير لر الصبر
 همزه نك فتيه شول حيوان در كه انوك باشند اشقرلق اوله بقال صبار اى فيه حمره صبره الا صبار اوت قوی اولوب
 قوت اوزن بر بركه دير لر بقال صبار النبت صبار اى هاج صبرة صبرة صادق فتي و حانك سكوني و تانك فتي
 اوزن بناسيله اشكان ديك اولور نيقول لقيته صبرة صبرة اذا رايته و ليس بينك وبينه سائر المصاحر ميمك خمي
 و حانك كسر به شول كسنة در كه خميله صبره مقالة ابدوب حيله و خدعه ايميه الصبر صادق فتي
 و حانك كسرى و مد به شول سود در كه انوك اوز رينه قرقن طاش رغورل قيناسون ديواندن صكره
 اوز رينه ياغ دو كر لر ده ايجر و كاه اولور كه انوك اوز رينه اون دو كر لر دخی ايجر الصبر فتيه ذكر اولنان طربق
 اوزره سود بشور مك بقال صحر التين الصبره صحر امن الباب الثالث ابو القوث ايتدى صخيره خاء معجه ابله در
 صخر دن ماخوذ اولما غله قيام معانسه فهيره فهير دن ماخوذ اولد غنی كي كفير فانك كسر به ال ايجه صفان طاشه
 دير لر و فهير شول سوده دير لر كه ذكر اولن طاشي قردوب ايجه رغورل قيناسون ديو صحر صادق خميله تانك
 طاغدن جانبه اولان قصبه سيدر و توام تانك خميله ساحل دن جانبه اولان قصبه سيدر و صحر عبد القيس دن
 بر رجلك اسيدر صحر صادق خمي و حانك سكونيله بر عورتك ادبدر كه احسان اولنق مقابله سندر عقاب
 و تشدر بناء على ذلك مثل ضرب اولنوب مالى ذنب الا ذنب صحر بد بيلر الصبر صادق فتي و حانك سكونيله
 قيا الصخر و خمينه جمعي الصخر فتيه بمعناه الصخرة صادق فتي و حانك سكونيله و الصخرة صادق و حانك فتيه
 صخر ك واحدی در صخر بن عمرو بن الشر بد صادق فتي و حانك سكونيله خنسانك قردن اسيدر و خنسانك
 فتيه بر عورتك اسيدر الصخرة خانك كسر به طوبرق دن اولان جنق كاسه سفالين معانسه الصدر
 صادق فتي و دالك سكونيله كوكس سینه معانسه الصدر و خمينه جمعي كوكس معانسه صدر مذكر در
 بعض اشعار ده مؤنث كلسي تا و بله بناء در و صدر اوله دخی دير لر و صدر او قل يار بسندن اشغه ايجه رينه
 وارنجه دير لر زير اللد قده اول جانبی مقدم اولور و صدر بر شيدن بر بلوكه دير لر و صدر مصدر دخی كالور
 رجوع معانسه بقال صدر يصدر صدرا اصد رته فصدر اى رجعت فرجع المصدر ميمك فتيه اسم
 مكاندر و مصدر افعال دخی بوندن و الصدر صادق خمي و دالك سكونيله انسانك كوكسك يوقر و سي
 و بوسيدن كوكسك ديد كرى لباسه دخی صدن ديد بيلر المصدر و ميمك فتيه شول كسنة در كه كوكسي
 ز حمله اوله الصادر دالك كسر به شول طر بقدر كه اهلي صودن دوند كاه اول طر بقدن دوز الصادر صادق
 كسر به شول كوچك كوكك در كه تن اوز رينه كيلو روفى المثل كل ذات صدار خاله اى من حق الرجل ان يغار
 على كل امرأة كما يغار على حرمه الصدر صادق كسرى و دالك فتيه رجس علامت در كه دوه نك كوكسي اوز رنده
 اولور الصدر فتيه اسم در صودن ياخود شهر دن دوخه معانسه نيقول صدرت عن الماء وعن البلاد و في
 المثل تركته على مثل ليلة الصدر يعني حين صدر الناس من حجم المصادرة ميمك خمي و دالك فتيه بر كسنة
 اكراه ايمك بقال صادره على كذا التصدير على وزن التكرم ات كوكس اوروب ساير انلردن ابلر و كيمك
 و نصير بر نسنه ايجون صدر قفقه ده دير لر بقال صدر كتابي جعل له صدر ايحي بر نسنه في اكصدر قلدي كي
 بقال صدر كتابي بسمله و الحمد له و بر كسنة في نقد يايه كه ده دير لر بقال صدره في المجلس فتصدر و نصير
 قولانه دخی دير لر كه انك سینه سنه بغير لر و تصدير حقيق غيري در كه حقب خاء مهله و قافله ذكرى حانثندن

صخر

صدر

چنان اینه دیرل قاسق باغی معناسنه التصدیر فختنه و دالک ضعی و تشدید به صدن کجک المصدیر میم ضعی
 و دالک فخی و تشدید به سینه سی ریک اولان کسنه بوسیدن ارسلان مصدر دیرل الصبره صادق فخی و رانک
 تشدید به صوت اعلا به حقیق مق و صره جماعته دخی دیرل و حزن دن و غیر بدن اولان شدته دخی دیرل
 و زیاده حرارته دخی دیرل الصبره صادق کسر به شول مرتفع اولان مکانله دخی دیرل که اکصو و حقیقه الصبره
 صادق ضعیله شول کسنه در که ایچنه اچه قورل الصبره صادق فخی و رانک تشدید به کسنه اغرن باغی یقال
 صررت الصبره ای شدتها و قولای باشه هم ایتمکه دخی دیرل یقال صر الفرس اذینه ای ضعیها الی راسه بوابن
 السکیت روانی در و ابن السکیت ایتدی قجن که متعدی استعمال اینسک هم به استعمال ایدوب اصغر الفرس
 دیرسن و صرناقه نلک من سن بغله ده دیرل یقال صررت الناقه ای صررت علیها الصرار الاصرار هم رانک کسر به
 ات قولای غن قصیق و برنسنه نلک اوزرینه اولغه دخی دیرل یقال لصر علی کذا ای اقام و دام المصرو و میم
 فخی و صادق سکونیه طار اولان ات طرناغی یقال حافر مصرو و ای ضیق الصرار صادق کسر به شول اینه
 دیرل که ناقه نلک من سنه بغلر ولدی اینه سون دیو لصر صادق کسر به بر صوغ و قدو که نباتاتی اور سه صرردن
 الصبره و صادق فخی و رانک ضعیله شول کسنه در که حج اینه مش اوله یقال رجل ضروره و امرأة ضروره مذکر
 و مؤنث بونده برادر الصاروره علی وزن القاروره و الصروری صادق فخی و رانک ضعی و یانک تشدید به
 و الصرار صادق فخیله بونلرک اوچی دخی بر معنایه در که حج اینه مش کسنه دیک اولور فرایض عریدن
 روایت ایدوب ایتدی ایشتم ککر ایت قوماصرا دیرل دی الصرار صادق فخیله صرار تنک جمعیدر حج
 اینه مش کسنه معناسنه اما یعقوب ایتدی صران اول کسنه در که ناساطا نفد سند جماع اینه مش اوله کویا که
 اول انلرک ترکنه مصر اولمشدر ته که حدیث شر بغه وارد اولمشدر لا ضروره فی الاسلام الصراری صادق فخی
 و یانک تشدید به کچی ملاح معناسنه الصرار یون کذلک صادق فخی و یانک تشدید به جمعی الصراری مثل
 القاضی کذلک ملاح معناسنه در ته که باب معتله ذکر اولنور ان شاء الله تعالی الصار و انک تشدید به حاجت
 معناسنه در یقال لی قبل فلان صاره ای حاجه و صان صوسزلق معناسنه ده کاور عطش کی یقال قصیع
 الحار صارته ای شرب الماء فذهب عطشه و قصیع قافله و صاد مهمله ابله و عینله کذلک صوسزلق کیدر مکه
 دیرل الصراری بونلرک ابلکسنک دخی جمعیدر و بولونم و و رایی در ابو عمرو و بوجخص و صلی تعیب اولمشدر
 زیر اصرا صریره نلک جمعیدر و صاره نلک جمعی صواردر دیرلشدر المصاره میم ضعی و رانک تشدید به
 اکره معناسنه یقال صاره علی الشی ای اکره الصرار صادق فخی و رانک تشدید به اواز و یرچی صرار لیل
 شول بوجکدر که چکر کدن بیو جکر کجه ابله او ترو بعض عرب اکصدی دیرل الصریر صادق فخی و رانک
 کسری و مدله اواز و یرمک یقال صر القلم یصر و صر الباب و صر الجندب یصر صریر امان الباب الثانی ای صوت
 و جندب چکر کدن برنوعدر ته که مروا یتشدر الصریر صادق فخی و رانک کسری و تشدید و یانک تشدید به
 و الصریر صادق کسری و یاقینک تشدید به شول اچه در که نقد اولنور کن اوازی ظاهر اوله الصریر صادق
 کسری و رانک تشدید و الفلک قصر به شعر کی برنسنه جد ایدوب عزیمت ایتک که بوا صررت علی
 الشی دیرل کسری قوللرندن مأخوذ در ابو سماک اسد بدن روایت اولمشدر کذاقه سن یاوی قلده ایتدی
 یا الهی اکر بکنا قدمی و یرمز سلسک عبادت ایزم چونکه ناچه سنک یولان بر جالیه صارلش بولدی ایتدی
 علم ربی انها منی صری یعنی بین سابق در وندن سو بلند کم بلدی اکبناء ناچه می و یردی و یعقوب
 و ابینک اصری همزه نلک فخی و صادق و رانک کسری و اصری صادق کسری و رانک فخی و تشدید به

وصری صادق و رانک کسری و صری صادق و رانک فخیله واقع اولمشدر اختلاف اوزن الاصطرا
 همزه نلک کسری و صادق سکونیه طار اولق یقال اصطر الخافری ضاق الصبره علی وزن الزلزله
 اخطب دیرل کسری قوشک اوتمی که اکاخیل دخی دیرل و جندبک اوتسنه صریر و اخطبک اوتسنه صریره
 دیرلر کویا که جندبک اوازندن من نقد رایتدلر و اخطبک اوازندن ترجیع نقد رایتدلر اکبناء بویه حکایت
 قلدلر یقال صریر الاخطب صریره و صقرک و سایر طوغانک دخی اوتسنه صریره دیرل صریر
 نهرک اسمیدر عراق و صغوق به دخی صریر دیرل بعضیلر ایتدلر صریرک اصلی صریر ایدی صادق فخی
 و رانک فخی و تشدید به صردن مشتق در اندن صکره راء و سلطانک مقامنه فاء الفعل کتورلدی که
 صاه حرفی در شه کم کیکو اکله سنک اصلی کیمو ایدی و تحجیف کلسنک اصلی تحجیف ایدی و کیکب باشی
 اشغه اولدی دیکندر و تحجیف قوریدی دیکندر الصریراتی صادق فخی و راء اولی نلک سکونیه و نونک
 کسر به شول دوه در که عرب دوه سیله یجی دوه دن حاصل اولور الصریرات یانک تشدید به جمعی
 بعضیلر ایتدی صریرات فواج در یعنی اکی اور کجلو دوه در و صریراتی در یا بالقرندن برنوع بالغه ده
 دیرل الصریره صادق اولک فخی و یانک کسری ابله شام ترکانلر بدر الصریر صادق لک ضعیله جرجور کی
 بیوک دوه لایل عظام معناسنه الصبر فختنه یوزده اولان میل در یعنی یوزده دورک اولق در یوزن
 بر جانیه مائل قلغه کیردن اوتورو و بحالت یوزه مخصوص صدر التصعیر علی وزن التکریم یوزی بر جانیه
 مائل قلغی یقال صریر غدا ای امله من الکبر و منه قوله تعالی ولا تصعرخک للناس المصاعره میم ضعی
 و عینک فخیله بمعناه الاصغر همزه نلک فخیله و صادق سکونیه متکبر معناسنه در و فی الحدیث لبس
 فیه الاصغر او لیس فی ایه الاذهب بنفسه او ذلیل و ذاهب بنفسه دن مراد نفسی یرنده قوموب
 تکبره بلتین در و کاه اولور که بعض انسان و دوه قوشینک ارکی بره دلش حسبیه اصغر اولور یعنی تکبر
 شکلنده اولور الصبر صادق و عینک فخی و مایبند میم سکونیه شدید معناسنه در و میم زیاده
 اولمی صکره دن اولمشدر الصبر صادق فخی و یانک تشدید به کذلک شدید معناسنه الصبره صادق
 و عینک کذلک فخیله برک بر معناسنه در صبر صادق ضعی و عینک فخی و یانک سکونیه بر جالک اسمیدر که
 صبریا لما زنی دیرل ثعلبه نلک یاباسی در الصبریه فختنه و یانک تشدید به سیرده اقری کملک در و بوسعدن
 مأخوذ در فختنه میل معناسنه که الان مروا یتشدر الصبریه صادق فخی و یانک سکونیه و عینک
 فخی و یانک تشدید به دوه نلک بوننده بر جنس علامتدر الصبر و صادق و رانک ضعی و مایبند عینک
 سکونیه بر جنس صغیر که انوک اوزن غنی و یورلمی اولور الصغیر شول صغیر در که اغاچدن اقوب
 قورینس اوله الصبره علی وزن الدرجه برنسنه بی مد و قلغی التصعیر علی وزن التدرج بر
 نسنه مد و اولق یقال صررت الشی فتصیر رای استدار الصبر علی وزن جعفر را غاچدر سدر منزله سنده
 الصغیر علی وزن المنور بمعناه الاصغیر بالفاء علی وزن الاحرنجام طافلق تفرق معناسنه یقال
 اصغیرت الحر ای ایدعرت الصبر صادق کسری و عینک فصله کوچکلک یقال صغر الشی من الباب الخامس
 الصغیر صادق فخی و عینک کسری و مدله کوچک الصغار صادق ضعیله بمعناه الاصغار همزه نلک
 کسر به کوچک ایتک یقال اصغره غیره واضغار کوچک قریه دکه دخی دیرل یقال اصغرت القریه ای
 خرنها صغیره و خرنها بمعناه و رله مهمله و زاء معجمه ابله سختیان دیکدر التصغیر علی وزن التفعیل بمعناه
 یقال صغره صغیر الا استصغار برنسنه فی کوچک عد ایتک یقال استصغره ای غده صغیر التصاغر نلک فخی

صغر

صغر

صغر

صغیر

صغر

وغینک خمیله حقیر کورنگ بقال تصاغرت الیه نفسه ای تحاقرت الصغراء صادق خمی وغینک فخیله
صغیرک جمی ولكن استعمالی بعض اشعارده واقع اولشدر الصغری صادق خمی وغینک سکونی والفک قصر بله
اصغیرک مؤنثی در الاصغر همزه ناک فخی وصادک سکونی وغینک فخیله کچرک الصغیر صادق خمی وغینک
فخیله صغیرانک جمی سیدو یا ایتدی نسوة صغیر دیمز وقوم اصغر دیمز الالف لام بله ز راعرب طائفه سنی
استدم که الاصغر دیرلر واکر درسک جمعده الاصغر ون دیرسن الصغار صادق فخیله مذلت وظلم
معنانه در الصغیر صادق خمی وغینک سکونیه بمعناه الصغیر فخیله مصدر در خو ووذلیل اولقی معنانه
بقال صغیر الرجل بالکسر صغیر من الباب الرابع وبقال تم علی صغیرک وصغیرک الصغار غینک کسر بله طایفه راضی
ولان کسنه المصغوراه میمک فخی وغینک خمی والفک مدبله مذلت معنانه در صغیر کی المصغرة میمک
اضمی وصادک سکونیه وغینک کسر بله سول پردرکه اونی کوچوک اوله بقال ارض مصغرة ای بتها صغیر
لم یمل ابن السکیت بوبله روایت ایتشدر الصغرة صادق خمی وفانک سکونیه شول رنگدرکه صزو
زنکاو اولان نسنه بله قائم در وصفرت کاه اولوز جنونه دخی دیرلر بقال انه فی صغرة للذی یعتریه الجنون
قبح عقلی کیده جک کونلرده اولسه ز را اول کونده فی زعفرانله مسح ایدرلر الاصغر همزه ناک وفانک
کسر بله وماننده صادق سکونیه والا صغیر ارفادن صکره یا ساکنه بله صررمق بقال اصغر الثی
واصفارای صار ذاصغر التصغیر علی وزن الکثر من نسنه فی صاری قلی بقال صغره غیره الا صغر همزه ناک
فخیله صار ورنکاو اولان نسنه الا صغیران ثنیه سی والتون وزعفران معنانه دخی کلور بعضیلر
ووسله زعفراندر دیدیلر وورس بر نسنه در که انوکله صار و بویارلر واصغر شول صاری آله دیرلر که
لسان فارسده آکار رده دیرلر اصبعی ایتدی اصغر دیمز تانک یلبسی وقوی ری صاری اوله بجه بنوالاصغر
روم طایفه سی وعرب طایفه سی کاه اولور راستوده اصغر اطلاق ایدرلر الصغیر صادق خمی وفانک
سکونیه توج که اندن معنی وینسی ایشلرلر وابوعبیده کسرله دخی روایت ایتشدر وصفیر خالیه دخی
دیرلر بقال بیت صغیر عن المتاع ای خال عنه وبقال رجل صغیر الیدین الا صغر همزه ناک فخیله کیمرو
عالی معنانه در و فی الحدیث ان اصغر البیوت من الخیر البیت الصغیر من کتاب الله تعالی الصغیر فخیله
خالی اولقی بقال صغیر من الباب الرابع بقال نعوذ بالله من صغیر الاله و بوندن مراد طوار هلاک اولقدرد
که حیوانات هلاک اولحق طعام قابلی بوش اولور وصفیر برایک ایدرکه محرم ایندن صکره کلور وصفیر
شول یلان دیرلر که عرب طایفه سی زعم ایتدی اوزن انسانک قارنده پید اولوب اجقد قه اصر و
وانوک ایصر مسندن حاصل اولان اجیه لدغ دیرلر و فی الحدیث لا صغیر ولا هامة ظاهر بودرکه هامة
میمک تشدید بله هوامک مفردی در حشرات معنانه در وصفیر نفسه وقلبه دخی اطلاق اولنور بقال
لا یلتاط هذاب صغیری ای لا یلرق فی والتباط طاء مهمله بله محبت ایتکه وتعلق ایتکه دیرلر الا صغیر همزه ناک
فخیله صغیرک جمی صغیر ایلری معنانه الصغیران شول ابکی ای در که انوک برینه محرم دیوادو بر مشلدر
زمان اسلامه الصغری فخیله ویا ناک تشدید بله شول دولدرکه قیطی دن صکره طوغه و قیطی قافله
ویاء مثناة تحتانیله وطاء معجه بله سهیل یلدر فی طوغردن اول حاصل اولاندر وصفیری شول یغون
دیرلر که کوز اینک اولنده یغیر الصغریه فخیله ویا ناک تشدید بله رواوت در که کوز اینک اولنده بتر الصغیر
صادک فخی وفانک کسر بله صقلق چالمق بقال صغیر الطائر یصغیر صغیرا من الباب الثاني الصغار صقلق
ایدی قوش ومنه قولهم اجین من صافر و صافر احد معنانه ده کلور بقال ما صافر ای احد الا صغر

همزه ناک فخی بله زیاده صقلق ایدن کسنه بقال هو اصغر من بلبل والنسر یصغر ونسر نونک فخیله
کرکس معنانه در الصغار به صادق خمی ویا ناک تشدید بله بر قوشک ایدر و مذهبده صاری سرجه ناک
ادی در دیمش الصغار صادق خمیله کذلک صغیر معنانه که صقلق دیمک اولور و فرانک و ابی بودر
که فی کلامه صغار دیرلر انشاء کلامنده صقلقه سنیله نسنه اولسه وصغار قارنده صار وضو جمع اولغه
دخی دیرلر که اکانا بط دبد کیری طبری قطع ایتکه علاج ایدرلر وناط نونله و همزه بله ارقده
بر طبردر الصغار صادق فخیله بهمی دبد کیری اوتک یا بسی در و بهمی یانک خمی والفک قصر بله جاقر
دبکی دبد کیری اوت در المصغیر میمک خمی وفانک کسری وتشدید بله صقلق ویر دیری ومنه قولهم
فی الشتم فلان مصغراسته و یوصفیدن در صغیرندن دکلدر یعنی در بندن الخراج ریح ایدیری در الصغیرا
صادک فخیله والفک مدبله نباتانندن براوندر ویا به دخی صفراء دیرلر قوس معنانه الصغریه
صادک خمی وفانک سکونیه ویا ناک تشدید بله خوار جندن بر طایفه ناک ایدر که زیاده اصغره
نسبت اولندیلر که ریشلری در و بر قوم شوبله زعم ایتدیلر که نسبت اولند قلی کسنه عبدالله بن
الصغار اوله و صغیر صادق کسر بله اوله الصغیر صادق فخیله وقافک سکونیه شول طوغن در که اکابلان
دیرلر و جاقره دخی صغیر دیرلر ز را موالی عجم صغری چرغله تفسیر ایتشدر و چرغسه بلیانه و جاقره
اطلاق اولنور و صغیر زیاده اکشی سوده دخی دیرلر بقال جاءنا بصغرة تروی الوجه یعنی یوزی دوستور
زیاده اکشکلندن تهکم بصربه دخی دیرلر بومعناهی علی مامر وصفیر همزه دخی دیرلر اهل مدینه یانده
وصغیر کولونکله طاش فافغه ده دیرلر نقول صغیرت الحارة صغیر اذا کسرتها بالصاقور و صاقور کولونکه
دیرلر تهکم کلور وصفیر وصفیر کونشک زیاده تأثیره دیرلر بقال صغیرة الشمس الصغیر صادق فخی
وقافک کسر بله بتر اولغه صالح اولان نسنه بقال رطب صغیر للذی یصلح لللبس المصغیر میمک خمی وقافک
فخی وتشدید بله شول خرمادر که زیاده برک اولدغندن اوزرینه بتر دوکلر ملائم اولسون دیو و بعض
وقته سینه دخی استعمال اولنور ز راعرب طایفه سی صادی سینه جوق قلب ایدرلر جنر کلده
قاف یا طایعین یا خاء واقع اولسه مثل الصبیح والسماح والصراط والبصاق والصقب صدم شق ایتکه
وسماخ قولاعه و بصاق اغریارینه وصقب عموده دیرلر الصاقور علی وزن انکافور ابو عمر و ایتدی بو شول
بیوک فازه در که انوک اینجه باشی واردن طاش کسمکچون استعمال ایدرلر واکمعل دخی دیرلر میمک
کسری وواوک فخیله اصمیعینک دخی روایتی ابو عمر و ایتی کی در الصغیر صادق خمیله ویا ناک تشدید بله مخرج
نجاست در معنانه الصغیر فخیله بر مزراجه نتن معنانه الصغیر صادق فخی ومیمک کسر بله بقال یدی
من السمک حمرة الصغیر صادق خمیله ومیمک سکونیه جانب معنانه الا صغیر همزه ناک فخیله جمی بقال
اد هقت الکاس الی اصبارها واصبارها ای جوابها وادهاق طولدرمق معنانه در الصغیر صادق فخی ومیمک
کسری و مدبله فی کیکنه یا پشن ادم که اندن تر فحوسی کلور الصغیر صادق کسری ونونک تشدید بله لک
باشیدر رأس مغزل معنانه و صغیر قلقان قولینه دخی دیرلر واهل جن قولاعه صنان دیرلر الصغیر صادق
خمیله وواوک سکونیه بویوز ومنه قوله تعالی یوم ینفخ فی الصور کبی ایتدی لا ادری ما الصور یعنی
بن یلزم که صور نیه دیرلر یدی و بعضیلر ایتدی صور صور تک جمی در بزره طرقة کبی ای ینفخ فی صور المونی
الارواح الصور صادق خمی وواوک فخیله صورتک جمی وجسن یوم ینفخ فی الصور قراءت ایتدی الصور
صادک کسری وواوک فخیله کذلک صورتک جمیدر و بوضو رده لغت در صادق خمی وواوک فخیله

صغیر

صغیر

صغیر

صغیر

الصوار صادق كسر به او كوز سور یعنی قطع بقر معنایه الصیرین صادق كسری و مد به جی سور پلر
 معنایه و صوار مشك فانه دخی دیرلر و عاء المسك معنایه الصیار صادق كسر به صوار ده لغت در
 و صوارك نفسی لان مرو را یتدی الصور صادق فقی و واوك سكونیله شول خرما اغجلی دركه خرده
 فدائلی اوله بو جمع در واحدی یوقدر و صون باسده اولان كیچك معنایه ده كلور بقال فی لاجدی
 رأسی صورة ای حكة صان بر طاعك ادیدر بعضیلر ایتدی صان اغاجلری جوق یره دیرلر ارض ذات
 شجر معنایه الصور فقتینله میل معنایه در الاصور همزه نك و واوك فقیله میلی اشكان اولان
 كسینه بقال رجل اصور بین الصور ای مائل مشتاق الاصاره همزه نك كسر به مائل قلیق الانصیار
 همزه نك كسری و نونك سكونیله مائل اولقی بقال اصاره فانصار ای اماله فمال التصویر علی وزن التكرم
 صور نك قلیق التصویر علی وزن التكرم صور نك اولقی بقال صور الله تعالی صورة حسنة فتصور ورنسینه فی
 فكر اتمك بقال تصورت الشی ای توهیت صورته و تصور و شمه میل اتمكه ده دیرلر بقال طعنه فتصور
 ای مال الی السقوط الصیر صادق فقی و یانك كسری و تشدید به كوزل صور نك اولان كسینه بقال
 رجل صیر شیرای حسن الصورة كذا نقل عن الفراء و شان هیئته و قیا فته دیرلر الصور صادق فقی
 و واوك سكونیله مائل قلیق بقال صان بصوره و بصیره ای اماله و قری فصر هن الیك بضم الصاد و كسر ها
 قال الاخفش یعنی وجههن بقال صرالی و صر وجهك الی ای اقبل علی و قطع معنایه ده كلور بقال صرت
 الشی ای قطعه شول كسینه كه ایت كریه ده صرهن اقطعهن معنایه در دیدی لازم كلور كه نظم شریفه
 تقدیم و تا خیر اعتبار ایلیه كویا كه خذ الیك اربعة من الطیر فصرهن تقدیرنه اوله الصوار صادق فقی
 و واوك تشدید به دعوت ایدنه وارن سرجه دیرلر بقال عصفور صوار للذی یحب اذا دعی الاصحار
 همزه نك فقیله عورتك اهل بیی در خلیلدن روایت اولمشدر كه عربدن بعضی ایتدی الصیر صادق
 كسری و هانك سكونیله احیاء و اختاء اطلاق اولنور و احماز وجهك باباسنه و ناسنه اطلاق اولنور
 و اختان كویا كوله اطلاق اولنور المصاهرة میك فقی و هانك فقیله بر قوه من قز الملق نقول صاهرت لیهم
 اذا تزوجت فیهم الاصحار همزه نك كسر به و صادق سكونیله ركسینه به نسب و تزوج و جوار جهتندن
 اتصال اوزن اولقی بقال صهرت بهم اذا اتصلت بهم و تحرمت بجوار و نسب او تزوج الصیر صادق فقی
 و هانك سكونیله اتمك الاصحار همزه نك كسر به اریك بقال صهرت الشی فانصهر ای اذبه فذاب
 الصیر صادق فقی و هانك كسری و مد به اریك نسبه پس عربلرك لاصهرتك بمین صرة دیدكاری
 اریك معنایه راجع در الاصحار اریك بقال اصهار الم باعای لا لا طهره من سدة الحرة و حر با
 كرتن كلیه دیرلر حاء مهمله نك فقی و الفك مد به الصهارة صادق فقی ابله سز و یا علی اولقی بقال ما
 بالبعیر صهارة ای طرق و طرق طاء مهمله نك كسر به سزات یا غنه دیرلر شعم معنایه الصیر صادق كسری
 و هانك سكونیله و یانك تشدید به صهرج معنایه لغت در و صهرج حوض مثالنده اولان قیودركه
 ایچنده صوار كلسون دیو پپارل الصیر صادق فقی و یانك سكونیله الصیر ورة صادق فقی و یانك سكونی
 و رانك خمیه مصدر در اولقی معنایه بقال صار الشی كذا یصیر صیرا و صیرورة و صیر كیمك معنایه ده
 كلور بقال صان بصیره و هو لغة فی یصون ای قطعه و كذا اذ الماله المصیر میك فقیله و صادق كسر به رجوع
 معنایه بقال صرت الی فلان مصیرا كقوله تعالی و الی الله المصیر و بو شاذ در قیاس مصار ایدنی معاش كی
 التصویر علی وزن التكرم قلیق بقال صیرته انا كذا ای جعلته صیر صادق فقی و یانك فقی و تشدید به

صهر

صیر

برنسنه نك اخری و راجع اولاجق نسنه سی و یو فیقول و زنی اوزره دروری و عقل معنایه ده كلور بقال
 مالم صیور ای رأی و عقل التصویر فقتینله و یانك فقی و تشدید به ركسینه باباسنه بكرمك بقال تصویر
 فلان اباه الصیر صادق كسری و مد به برنسنه تحصیل اولغه قریب اولقی بقال فلان علی صیر امر اذ كان
 علی اشراف من قضایه یعنی اتمی اوزن اولسه و صیر كذا لك عجاته دیرلر و عجاته صادق كسری و حاء مهمله نك
 سكونیله برنوع طعا مدر بالقدر ایدرلر و حدیث شریفه واقع اولمشدر كه سالم بن عبدالله یانندن بر
 كسینه مرو را یتدی كه انوك قتنده صیر و ایدنی سالم مز بور صیردن طاذب بونی یجه سید ایدرسن دیدی
 و ارباب حدیث صیری بو حدیثه ذكر اولنان طعما له نفسیر ایتدی و صیر قیویار یغنه دخی دیرلر شق
 الباب معنایه و فی الحدیث من نظر من صیر باب ففقیته عینه فهو هدر و بو حدیث شریفه صیر شق
 معنایه تفسیر اولمشدر و ابو عبید ایتدی بو كلیه فی بو معنایه انجق بو حدیثه استندم الصیر صادق
 كسری و مد به دوه اغلی در خطیرة البعیر معنایه الصیر صادق كسری و یانك فقیله جمی اغلر معنایه
 سیرة ابله سیركی فصل الضاد الضیر صادق فقی و یانك سكونیله بیان جوزی كه زیاده برک اولور
 و بو بیان نارنه اطلاق اولماز كه اكاذب دیرلر مظ دیرلر طاء معجه ابله و صاحب صراحك بو مقامه صیر چار
 مقز و انار دشی دیدی كلام جوهر ییه مخالف اولدخی فقی دكلدر و شبر غاز یلر جماعتنه دخی اطلاق
 اولنور و صیر برنسنه نك اوزرینه قیادیزمكه دخی دیرلر بقال صیر علیه الصیر یضبره ای یضبره و كا غدی
 برره جمع ایدوب بغلفه دخی دیرلر بقال ضبرت الکتب اصبرها صبر اذا جعلتها اضبارة ابن السكیت دن بو به
 روایت اولمشدر الضبارة صادق فقی و یانك تحفیفیه اعضاسی فرموده اولوب محكم اولقی بقال فلان
 ذوضبارة ای موثق للخلق و ات دو و تیاغن جمع ایدوب محره مغه دخی دیرلر بقال صیر الفرس اذا جمع قوائمه
 و وثب و عامر بن ضباره ركسینه نك اسمیدر الضیر صادق و یانك كسر به و رانك تشدید به محره یی چاپك
 ات دیمك اولور طمر و زنی اوزره و طمر دخی طاء مهمله ابله ذكر اولنان معنایه در الاضبارة همزه نك
 كسری و صادق سكونیله شول نامه ل یا خود شول كا غدر دركه بر یره بغلر اخنامه كی بقال جاء فلان
 باضبارة من كتب الاضبار همزه نك فقیله و یانك كسری و مد به جمی الضبطر صادق كسر به و یانك فقیله
 هر بر كی تشدید معنایه در الضیر فقتینله غندن طار لوب اضطراب چكمك بقال ضجر ضجر من الباب
 الرابع و دوه چاغر مغه ده دیرلر بقال ضجر البعیر اذا كثرت غاؤه و رغاؤه مهمله نك خمیه و غین معجه ابله دوه
 اوزن دیرلر و كا اولور كه ضجر نك و در نك عین الفعلی ساكن قلنور افعال یبنتنه فذك عین الفعلی ساكن قلندخی
 كی اسمایبنتنه الضجر صادق فقی و جمك كسر به غلو كسینه الضجور كذا لك غله مضطرب اولان كسینه الاضجار
 همزه نك كسر به غم و یرمكاه مضطرب قلیق المضجر میك خمیه و جمك كسر به غم و یرمكاه مضطرب قلیق
 كسینه المضاجر میك فقیله و جمك كسر به و المضاجر میك فقی و جمك كسری و مد به جمی الضر صادق فقی
 و رانك تشدید به زیان كه نفعك مقابلی در الضر اسیدر مضرت معنایه و طار معنایه ده كلور بقال
 مكان ذو ضرر ای ضیق و بقال لا ضرر عليك الضارورة علی وزن القارورة یعنی الضرر بقال لا ضرر عليك
 ولا ضارورة و ضرورة معنایه دخی كلور بقال رجل ذو ضرارورة ای ضرورة الضرورة تانك فقی و صادق
 كسری و رانك تشدید به بمعناه ایضا بقال لا ضرر عليك ولا ضررة الضرورة و صادق فقی و رانك خمیه حاجت
 معنایه در بقال رجل ذو ضرورة ای حاجة الاضطرار همزه نك كسر به ناچار اولقی بقال اضطر الیه ای الحی
 الیه المضارة میك فقی و رانك تشدید به كذا لك ضرر معنایه بقال ضرر و ضار یعنی واحد ابن السكیت ایتدی

ضبر

ضبطر

ضجر

ضرر

عمر برك لا يضرك عليه حمل ولا يضرك عليه رجل دب كرى لا يزيدك معنائه در یعنی بود و ده در غیر ی دوه
و بو و جلدن غیر ی رجل سكا كفايت آتيز و مضاره اضمام معنائه ده كور و فی الحديث لا تضارون فی رؤيته
و بعضهم يقول لا تضارون بفتح التاء ای لا تضامون الضرة ضادك ففتح و رانك تشدید به معنی ای لجة الضرع
معنائه بقال ضرة شكری سودله طولی معه ديك اولور و شكری شین معجه نك ففتح و كافك سكونی و الفك
قصیر به طولی ديك اولور و ضرة مال كثیره دخی دیرلر و ضرة باش پر ماغلك التند اولان ات در و بوالیه
لكف دب دكری اته مقابل اولاندر كه اول صر چار ماغلك التند اولان یومر جهات در و ضرة ز و جلك اخر
هور ته دخی دیرلر الضرة تان ففتح تله صیغه ثنیه اوزن دكر منك ابکی طاشی حجری الرحی معنائه الضرة ضادك
كسر به شول عورندر كه انك اوزرینه بر عورت النور و بوجوهر نك اخر كلا مندن فهم اولاندر اول كلا مندن
فهم اولان بر عورتك اوزرینه اخر عورت الملق در كه معنای مصدري اولور و قاموسه اسم مصدر اولسته
نصر یح اولنشد و ابو عبد الله طولدن ضادك كسری و ضمی روايت اولنشدلر المضرة ميمك ضمی و ضادك
كسر به شول كسته در كه انك اوزرینه مال كثیر اخشامیه و بوضرة دن مأخوذ در كه مال كثیر معنائه در
الضرة ضادك ففتح و الفك مد به قائلق معنائه با ساكی و ضرة الاله با ساكی اسم مؤنث در مذكر لری یوقدر فرا
ایندی یونلر اكر لئوس و اضرة اوزن جمع اولنسلر نعت معنائه اولان نعمانعم اوزن جمع اولند غی کی جائز اولوردی
الضرة ضادك ضمیله ارقلق و حال یتلونی در المضرة ميمك و ضادك فتحیه منفعتك مقابلی در الضرة ضادك
كسر به ضرر اید شیمك مضارة معنائه الضارة ضادك فتحیه كورلك غی معنائه الضرة یضادك ففتح و رانك
كسری و مد به كور ذاهب البصر معنائه الضرة ابر محتاج اولنلره اطلاق اولنور و ضرة یدره نك بر جانیته دخی
دیرلر یقال زل فلان علی احد ضری الوادی ای علی احد جانبیه و ضرة بنفسه و بقیه جسمه دخی دیرلر و بر
نسنهیه تحمل ابد و ب غنی چككه ده دیرلر بقال انلر و ضرة علی الشی اذا كان ذا صبر علیه و مقاساة له و منه
قولهم ناقة ذات ضرة اذا كانت شديدة النفس بطیئة اللغوب و ابو عمر و ایتدی طوار قسمندن ضرة مراكا دیرلر
كه هر نسنهیه تحمل ایدر اوله و ضرة یضرة را یمك معنائه ده كلور مضارة كبی و ضرة رك اكثر
استعمالی غیرت معنائه در بقال ما شد ضری به علیه الاضرة زیاده قر بیا و لقی معنائه بقال اضری بی فلان
ای دنامنی دنوا شد بد و اضرة بر مقدار سكر تنكه ده دیرلر بقال اضری بعد و اذا السرع بعض الاسراع و اضرة ارات
كنی كوكمه دخی دیرلر بقال اضرة الفرس علی اللجام ای ازم علیه مثل اضرة بالمجتهین و اضرة بر كسته
عورت اوزرینه عورت المغه ده دیرلر المضرة ميمك ضمی و ضادك كسر به عورت اوزرینه
عورت الان ار و اوزرینه عورت النان عورت بقال رجل مضرة و امرأة مضرة ایضا ای لها ضرائر و مضرة
یقین اولان بلوده دخی دیرلر بقال مضرة مضرة ای مسف و مسف ميمك ضمیله و سین مهمله ابله یره قر بیا و لان در
الضبط علی وزن حیدر شول جسم كسته در كه ز بل و دنی اوله الضبوط علی ذلك الوزن و المعنی الضبوطی علی
ذلك الوزن و بالالف المقصورة فی اخره بمعناها ایضا الضبط اضادك ففتح و یانك سكونیله بمعناه الضبطارون
ضادك كذلك فتحیه و الضباطرة ضادك ففتح و طانك كسر به كذلك جمعی مثل یطار و یباطرة الضفر ضادك
فتحیه فانك سكونیله صاج اولمسی و غیر ی نسنه اولر له سنبه دخی اطلاق اولنور و جن اینلور اولر له و ضفر سبی
معنائه دخی استعمال اولنور یقال ضفر ضفر ضفر من الباب الثاني ای عدا و ضفر دوه سمر نك قولانته دخی
دیرلر الانضفار ابکی اب بری برینه صار لقی بقال انضفر الحبلان اذا التویا معا الضفیرة اورا یش صاج بقال ضفرت
المرأة شعرها و لها ضفیرتان الضفران ضادك ففتح و فانك سكونیله ابکی بلوك صاج كه اورا یش اوله و قوم یغننه
دخی ضفریه دیرلر و صوبندی الحون یغلان طیرا غده ضفریه دیرلر و اوقله طوا اولان قبون دخی دیرلر الضفرة

ضادك ففتح وقلبك كسر به شول قومم دیرل کبری برینه بختش اوله رمله متعقل معناسنه الضمير ضادك ففتح
 وقلبك كسر به جمعی التضافر تانك ففتح وقلبك ضميلة بری برینه یاردم ایتك تعاون معناسنه بقال تضافر واعلی
 الشئ ای تعاون واعلیه الضمير ضادك ضمی ومیم سکونیه لارقلق دروات ارقلقی درو الضمير ضمیتنه بمعناه مثل العسر
 والعسر الضمور ضمیتنه كذلك ارقلق معناسنه لغت در بقال ضمير ضمور امن الباب الاول الاضمار همزة
 كسر به ارقلق بقال ضمير ته انا واضمار برنسنه بی کزلمكه دخی دیرل بقال ضمير ته فی نفسی شئ ای کتمته الضمير ضادك
 ففتح ومیم كسر به اسم در كزلك معناسنه الضما رجعی الضمير میك اولك ضمی وناپنك فقیله اسم مكان واسم
 مفعول معناسنه كلور الضمير علی وزن التكریم كذلك ارقلق معناسنه وضمیراتی زیاده بسلوب ضمیر كندن
 صكره كرواویکی غدا سنه ودايتك در كه بوقرق كونه حاصل اولور الضمار میك كسر به ذكر اولنان مدت در
 وضماراته تعلیم اولنان مكانه دخی دیرل الاضطار همزة نك وطانك كسر به كذلك اوقلق بقال ضمير ته ضمیرا
 فاضطر المضطر میك ضميلة وضادك سکونیه ومیم اخر ك كسر به شول جتال انجودر كه ایکی طرفی بری برینه
 یا یشتق اولغله وسطی احه اوله الضمير ضادك ففتح ومیم كسری یا خود سکونیه شول كسنه در كه قاری هموار
 اوله وجمعی لطیف اوله الضمار میك كسر به اور تالنی ابغها اولان دوه بقال ناقه ضمیر وضامة الضمار ضادك
 كسر به شول دین یا خود شول وعددر كه حصولی رجال ونیمه وبالجملة هر نسنه یكه اعتماد اوله اكا ضمیر دیرل
 هو ضمیر كنانه قبیله سنن عمر وبن امیه الضمیر نام كسنه نك جماعتی در ضمیر ضادك ضميلة صیغه نصغیر اوز ره
 شام شریفه برطاغك علیدر الضمور ان ضادك ومیم فقیله یا حین قسمندن فساكان دبد كاری اوت كه
 رایحه طيبة سی وارد و شامل اللغة ده میر عاشقان در دیش اما مع اول اولان اولمق فهم اولنو وزیر امیر
 عاشقان ذی رایحه اولان اولنردن دكلدر الضمیر ان ضادك ومیم فقیله برنوع اوت در ضر احد بو وجهله
 ضبط اولنشد اما بعض نسخه نسخه ده میك سکونیه ضبط اولنشد و شاعر ك نحن منعنا منبت الحلی ومنبت
 الضمیر ان والنهی دبدکی وجه ثانی تا بیدادر الضمیر ان ضادك ضميلة ومیم سکونیه بر دیشی كلك امیدر ته كم
 نابغه شعرند واقع اولنشد الضمور ضادك ففتح وواوك سكونیه والضمير ضادك ففتح ویانك سکونیه ضرر
 معناسنه لغت در بقال ضاره یضوره وبضمیر ضمه وضور اكسانی ایتدی بعض عربی ایشدم كه لا ینقعی
 ذلك ولا یضوری دیردی التصور ففتحته وواوك ضميلة ضرب حیتنه جا غروب جبالوب فریاد ایتك
 الضمور ضادك ضميلة شول ر جلدركه حقیر اولوب كوزه خور اوله فصل الطاء الطخر طانك ففتح وحاتك
 سکونیه كوز چیاغی الحق بقال طحرت العین قذاها طخر طحرا اذار مت به الطخرة طانك ففتح وحاتك سکونیه
 بلوت پاره سنه دیرل وحاء معجه ابله دخی لغت در بقال مافی السماء طخرة وطخرة وبقال ماعلی السماء طخرة ای
 شئ من غیم وما بقیت علی الابل طخرة اذا سقطت اویارها وماعلی فلان طخرة اذا كان عاریا وقد یحرك العین
 لیكان حرف الخلق وایار ویرك جمعی در كه دوه یوكی دبك اولور الطحور طانك ففتح وحاتك ضميلة چیاغی
 ایچی كوز و طحور سرعت ابدنه دخی دیرل وطحور شول یا دیرل كه اندخی اوق ارغه كید المطحر میك كسر به
 وطانك سکونیه وحاتك فقیله شول اوق در كه زاق كید الطخرة میك كسری وحاتك فقیله كذلك شول
 حرب در كه خلق انوكله دفع اولنه الطحیر طانك ففتح وحاتك كسری ومد به عالی اولان نفس بقال طحیر
 للرجل طحیر او هو مثل الرحیر وز حیر زاء معجه وحاء مهمله ابله قانی قانی نفس الموق الطحور وطانك ففتح وحاتك
 سکونیه والطحورة بپاره بلوت دبك اولور ابو عمرو واثی اوزره و ایندی طحرو و شول بلوت
 یاره لری در كه ابغوه ووقفه اوله بقال مافی السماء طحور ورو طحور و بالحاء والحاء الطحیریه طانك كسری وحاتك

طهر

طهر

طهر

طهر

طهر

سكونی و یانك تخفیفه طهر یکی در پان معناسنه اوله ده یا ايله و یا ايله بمعنايه در الطحمة علی وزن
 ال حرجة صوبه مصلفی طولدر مق یقال طحمت السقاء ای ملا ته و یا یی کر شکله دخی دیرل یقال طحمت
 القوس ای و ترها الطحمة و الطحمة طحمة طانك فقی و حانك سكونی ايله بلوت معناسنه در این السکیت روایتی
 اوزن یقال ماعلی السماء طحمة و طحمة طحمة ای شی من غیم کذلک حایله و غایله لغت در الطحمة و طانك فقی
 و حانك سكونیله و رانك خمیله طحور کی در و زنا و معنی و طحور و بلوت پان سی دیکدر نته کم مروایتی
 الطحار یطانك فقیله جمعی و طحار را جناس مختلفه دن اولان خلق و منه قولهم جاءنی الطحار رای اشابه بین
 الناس متفرقون و اشابه همزه نك خمیله شول ر جلدی كنهه مجلد اوله و نه غلیظ اوله الطرة طانك خمیله و رانك
 که طحور طانك و رانك خمیله شول ر جلدی كنهه مجلد اوله و نه غلیظ اوله الطرة طانك خمیله و رانك
 تشدید یله یزک یحاقض حانك کفة الثوب معناسنه و هر نسنه نك طرفه طحور دیرل یقال طرة النهر و طرة الوادی
 لشقی و شقی شین معجه ايله و یا ايله جانبه دیرل الطر طانك خمی و رانك فقیله جمعی الا طرار همزه نك فقی
 و طانك سكونیله اطراف معناسنه در یقال اطراف البلاد لا طرافها و طرة الن قلنه دخی دیرل ناصیه معناسنه
 الطر تان کذلک طانك خمیله مرکبک اوموزنك ایکی جانبند اولان خطلر در و ابو ذ و بب بیان صغیر نك
 اوموزنه اولان خطلره دخی اطلاق اولنور دیدی و ارقه سنه اولان خطله طرة المتن دیرل طریقه المتن
 معناسنه و بومعنايه در طرة من السحاب دبد کدی طر طانك خمیله و رانك لتصايله جمیع معناسنه در الطرورة
 ختمینه اوت تمک یقال طر التبت طر و رامن الباب الاول اذ انت و طر و ر تاز به کدک یغنی تمکه دخی دیرل
 یقال طر شارب الغلام الطار رانك تشدید یله شول یق در که هنوز بتمش اوله الطر طانك فقی و رانك کذلک
 تشدید یله کوندی کسکین ایتمک تحدید السنان معناسنه و کاه اولوز که طر شق و قطع معناسنه دخی
 استعمال اولنور و طر دوه یی طر دایتمکه دخی دیرل شل معناسنه یقال طر رت الابل ای طر دتها و ختمتهامن
 نواحها و یعقوب ایتدی طر رت الابل دیرل یق انوک بر جانبندن یور یوب نندن صکره جانب اخرندن یور یسک
 تا که ای طر غر له سن و بر کسننک الی اور لوب منقطع اولغه دخی دیرل یقال طر ت به مثل ترت اذا سقطت
 الا طرار همزه نك کسری و طانك سكونیله الی اوروب و شرمک یقال ضربه طر به ای قطعها و اندر ها و اطرار
 ناز نغیه دخی دیرل یقال طر ای ادل و فی المثل طری فانك ناعله ابن السکیت ایتدی بومثلک معناسی طری فان
 صلیک نعلین و بومثل ضرب اولنور مؤنثه و مذکرده و اشین و جمعه و لغظ تا ثبت اوزن وارد اولمشدر زرا
 بومثل اصله بر عورته خطاب اولمشدر پس انوک اوزر نه جاری اولمش قالمشدر و ابو عبید ایتدی بوزنك
 معناسی اربک الامر فانك قوی علیه دیکدر و ایتدی بوزنك اصلی بودر که بر جالک چو ای اولان عورتی کور دیکه
 دوزیرده طواری ری ایدوب صرب رده ترک ایدر اکا ایتدی طری یعنی دره نك طر رن طوت که اول دره نك
 اطراقی در زیر اسنوک یا غنکه تعلینلر وار در ابو عبید ایتدی بن ظن ایدرم که تعلینله مراد یا غنک در نسی
 قالن اولسی در و اطرار بر نسنه یه قندر مغه دخی دیرل ابو ز بدروایتی اوزن المطر میمک خمی و طانك کسریله
 ناعل اولان غضب در اصمعی ایتدی طر شول کسنه در که نازی اولوب کردن کش ايله یقال جاء فلان مطر ای
 مستطیلا مد لا الطر یطانك فقی و رانك کسری و مد یله وجهه اولان کسنه الطر طر طارک خمیله رانك و رانك
 ماینده سكونیله ایجه و اوزن اولان کسنه یقال ر حل طر طواری دقیق طویل و طر طواری عرب نغیه ر نندن
 بر جنس تقیه در که اوزن و یا شی ایجه اولو و الطرة طانك فقی و فانك سكونیله یجره مق و شبه معناسنه یقال
 طفر یطفر طفوراً من الباب الثاني الطمور خمینله یوقر یجره مق یقال طمر الفرس و الاخیل یطفر فی طیرانه

من الباب الاول والثانی ایضا و اخیل بر قوش در سیاه رنگو تفصیلی مرواریدشدر طمار طانك فقیله و رانك
 کسری اوزن بناسیله مکان مرتفعه دیرل اصمعی ایتدی یقال انصب علیه من طمار مثل قطام و کسائی
 ایتدی من طمار یعنی رانك کسری و فقیله المطر میمک کسری و طانك سكونی و مم ثانك فقیله یاخیل
 استعمال ایتدی ای الطومار طانك خمی و مد یله شول اوزن کاعدر که ای دور رل الطومار جمعی المطمورة
 میمک فقی و طانك سكونیله شول چقور در که اندر که صقلنه و الطر طانك فقی و میمک سكونیله کراولنان
 چقوری ترک ايله طولدر مق یقال طمر نهامن الباب الاول ای ملا نها الطامر میمک کسری یله بره که موز یانندن در
 بر غوث معناسنه و طامر بن طامر شول کسنه یه دیرل که کیم ایدوکی معلوم اولیه الطمر طانك فقی و میمک
 کسری و رانك تشدید یله چاپک اولان ات یقال فرس طمر ای مستعد للوثب و العدو و ابو عبید ایتدی
 طمر شول ات در که شمر الحق اوله یعنی الی و یا غنی قوری اولوب اتی از اوله الطنبور طانك خمی و ونونك سكونی
 و بانك خمی و مد یله ساز قسمندن اولان معروف نسنه در فار سیدن تعزیه و تشدر و الطنبور طانك کسریله
 ونونك سكونیله طنبور رده لغت در الطوار طانك فقیله اوک قر بنه امتداد اولان رده دیرل فناء دار معناسنه
 و بر کسنه یقرب اولغه ده دیرل یقال لا طور ای لا قریب الطور طانك فقی و و اوک سكونیله انوک مثلی در
 قریب اولمق معناسنه یقال لا طور یعنی لا قریبه و قد مرو یقال لا تفر حرا نای ماحولنا و حرا حایله و و ايله که
 مهملتین در و الفک مد یله و قصر یله قریب معناسنه در و طور حد معناسنه ده کلور یقال عدا طون ای جاووز
 حد و طور تارة معناسنه ده کلور مرة کبی قال الله تعالی و خلقکم اطوارا قال الاخفش طوار علقه و طورا
 مضغه الا طوار جمعی یقال الناس اطوار ای اخیاف علی حالات شی و اخیاف خاء معجه ايله اومور مختلفه یه
 دیرل و یقال بلغ فلان فی العلم طوری ای حدیه ای اوله و اخره و بود کراولنان را مفتوح اولد فی تقدیرجه در
 و ابو زید رانی مکسور ایدر بدی بلغ اقضاء معناسنه ابو عبید روایتی اوزن الطور طانك خمیله و و اوک سكونیله
 معروف طاغدر الطوری طانك خمی و رانك کسری و یانك تشدید یله وحشی اولان نسنه کرک طووردن
 اولسون کرک بنی ادمدن الطورانی طانك خمیله و یانك تشدید یله بیان کو کر جننه اطلاق اولنور و طوری احد
 معناسنه ده کلور یقال ما بها طوری ای احد الطهارة طانك فقیله پاکک یقال طهر الشی طهارة من الباب
 الاول و طهر طهارة کذلک من الباب الخامس الطهر طانك خمی و هانك سكونیله اسمد طهارت معناسنه و طهر
 حیضک مقابله دخی اطلاق اولنور و صاحب مصادر طهر خم طایله مصدر در دیشدر بو تقدیرجه جوهری
 نقلنه مخالف اولور التطهیر علی وزن التکریم پاک ایتدی یقال طهارة تا تطهیر التطهر فقیله و هانك خمی و تشدید یله
 پاک اولمق یقال تطهرت بالماء و هم قوم یتطهرون ای ینتظرون من الاناس الطاهر پاک یقال هو رجل طاهر
 الشیاب ای منزله و امرأة طاهر من الحيض و طاهرة من النجاسة و العیوب یعنی حیضدن طهارت صفة نسائ
 اولد و غیچون تاه تا نبشه لحتیاج اولماز الطهاری طانك فقی و الفک قصر یله پاک اولان نسنه ل طاهرک
 جمعی در علی خلاف القیاس کویا که طهارتی جمع ایتشدر در طانك فقیله الطهور طانك فقیله شول شیدر که
 انوکله بر نسنه پاک قلنور فطوری و سحور کی و و قود کی فطور فانك فقیله و طاء مهمله ايله اوج اچما غیچون
 احضار اولان طعام و سحور کذلک نعر لیچون اولان طعام و و قود و اوک فقی و قافک خمیله اشر یقما غیچون
 احضار اولنان نسنه تو ترق معناسنه قال الله تعالی و از لنان من السماء ماء طهور المظهرة میمک فقی و طانك سكونی
 و هانك کذلک فقیله و المطهر میمک کسری یله شول ات در که انوکله طهارت اولنور میمک فقی افصح در
 المطاهر میمک فقیله جمعی و بوسیدن سواکه مطهرة الفم دیرل طایر قوش مرغ معناسنه و طایر انسان
 انسانک شول علنه دیرل که بوبنه لازم قلنش اوله الطیر طانك فقی و یانك سكونیله طایرک جمعی در

طهر

طهر

طهر

طهر

صاحبك چي عجب اولدغي كئي وقطرب ابتداي كاه اولور طبر واحده دخی اطلاق اولنور و ابو عبید دخی بویه
روایت قلمشدر و قری فیکون طبر باذن الله و طبر رمز قال معنایه ده کلو رطبر دن ما خود زاسم اولنق
وزن و منه قولهم لا طبر الا طبر الله كما يقال الامر الامر الله ابن السكيت ابتداي طبر الله دیر طبر کدی و طبر الله
دخی دیر المطارة ميمك فخیله قوشلری چوق بر قال ارض مطارة اذا كانت كثرة الطبر و عر بلرک کل علی رؤسهم
الطبر دیر کاری لهابه اولان سکوت غلنه استعمال اولنور و بونک اصلی بود که فخی غراب دوه نک باشنه
قونسه کنه سن دیو شر مکچون دوه با سن دیر غراب او چمنون دیو ذوا المطارة ميمك فخیله و طابعك
اسمیدر و طبر مطارة اغری بیو ک قیوید بر بر قال بشر مطارة اذا كانت واسعة الفم الطبر و ره طانك فخی و انك
سکونی و و انك خميله و الطبران فختنه او چوق بقال طار یطبر طبر و ره و طبر انا و طبر و ره خفته دخی
دیر که ثقلک مقابلی در الاطارة همزه نک کسر به او چور مق و التطیر و المطایره بمعناه بقال اطارة غيره
و طبره و طایره و عر بلرک ضروب امثالند در بونی او جوز لوز ماننده و خبر ک کثر فی حینده هم فی شی لا یطیر
غرابه دیر یعنی هم فی برکه و خصب و اطبر الغراب فهو مطارة دخی دیر الطبره طانك فخی و یا نک سکونیه
خفت معنایه در طبر و ره کبی نه کم و روایتی تطایر تانك فخی و یا نک خميله طاعلی غلق نغرق معنایه
یقال تطایر الشی اذا تفرق و تطایر اوزا معنایه دخی دیر بر بقال تطایر الشی اذا طال و فی الحدیث خدا ما تطایر
من شعثك الاستطارة همزه نک و تانك کسر به یا بلوب منشرا و ملق بقال استطار الفجر و غيره انشرا و استطیر
الشی علی البناء للمجهول ای طبر التطیر علی وزن التکریم رمز قال طوئق بقال تطیرت من الشی و بالشی الطیرة
طانك کسری و یا نک فخیله عنبه وزنی اوزن اسم در رمز قال طوئق معنایه و فی الحدیث انه کان یحب القال
و بکره الطیرة و قوله تعالی اطبرنا بك واصله تطیرنا فاد غمت التاء فی الطاء فاجتلبت الالف لیصبح الابتداء بها
المطر ميمك خميله و یا نک فخی و تشدید به تازه معنایه بقال عود مطیر ای مطری فالاول مقلوب من الثاني
فصل الطاء الطیر طانك کسری و همزه نک سکونیه دایم مرصعه معنایه الطوار طانك خمی و همزه نک فخیله
و دخی مد به جمعی دایم معنایه و الطور و خمینه و الاطار همزه نک فخیله و طانك سکونیه افعال وزنی اوزن
کذلک جمعل در المطارة ميمك خمی و همزه نک فخیله دایم طوئق نقول طاء رت مطایره اذا اتخذت طائرا الاطار
همزه نک کسری و طانك کسری و تشدید به کذلک دایم طوئق بقال طاء رت لو لدی طائر ایس بو افعال
یا بندن اولور و بونه کلام اظلم ده اولان کلام کبی اولور که اظلم دخی اصلنه اظلم ابدی و بوابوزید روایتی در
الطائر طانك فخی و همزه نک سکونیه ناقه فی کندی ولدندن غیری و له یا حق یقال طائر الناقة طائر
اذا اعطفتها علی ولد غيرها و فی المثل الطعن بظا ره ای یعطفه علی الصالح یعنی کوندله دور تک صلحه مضطر
قلور و بقال طائر الناقة ایضا اذا اعطفت علی البوی بتعدی و لا بتعدی و بوابوزید تشدید به شول در یدیر که
ایجن طولند و ب دوه یا وریسی سکلند ایدر لرتا کد ناقه انی و لدی صنوب سودی کسمیه الطور و طانك
فخی و همزه نک خمی و مد به شول ناقه در که ولدندن غیری و له یا قلمش اوله الطوار طانك خمی و همزه نک فخیله
ناقه ذکر اولنان وجه اوزن ولدنه یا قلمق و کاه اولور که ظوار له صاج اقلری صفتلنور کوله یا قلمش اولد غندن
اوتر و ناقه ولدنه یا قلدخی کبی الطائر طانك کسری به ناقه یغامه ابله علاج ابلرک و غامه غین معجه نک
کسر به شول زدر که ناقه نک ولدنه سور و ب ناقه نک بور ننه بغلر لرتا که غیری و لدی قو قو لدقه کندی
و لدی و ایحه سن الوب کندی و لدی صنه و فی حدیث ابن عمر رضی الله عنهما انه اشتری ناقه قرأی بها
تشریح الطائر فردها و تشریح تاثير جراححت در الطائر طانك خمی و و انك فخیله بر طاشدر که انوک کسکن

طائر

طائر

جانی

جانی وارد بر محق کسکنی کبی الطائر طانك کسری به جمعی و طبایله رطاب کبی و وریع ایلر باع کبی الطائر طانك
کسری به کذلک جمعی در صرد له صردان کبی و صرد صداد مهمله نک خمی و راه مهمله نک فخیله بر قوشک سمیدر که مرو
ابنمدر المطارة ميمك و طانك فخیله ذکر اولنان کسکن طاشی چوق اولان الطائر طانك فخی و و انك کسری و مد به
ایری برک صفی در زمین درشت معنایه الاطارة همزه نک فخی و طانك کسری به جمعی و غیقه ارغفه و حوزله
احزه کبی و و غیقه راه مهمله و غین معجه ایلر بزوع ابلر که اکا کرده دیر لوز حوزله و زابین معجین ابله
ایری ره دیر لوز الطائر طانك خميله کذلک طر یک جمعی در حوزله حران و و غیقه ارغفه کبی الطائر طانك خمی
و فانك سکونیه طر نون ناخن معنایه و یا ی باشنک کرش دو کو ملندی بدن او چور و و ارغفه طفر دیر لوز و متبدل
اولان کسندید دخی کابل الطفر دیر لوز و طفر کوزده بن دریه دخی دیر لوز اخته چشم معنایه الاطار همزه نک
فخی و طانك سکونیه و الاطار همزه نک فخی و فانك خميله و نسخه و ویدن اطر بدله اطقو ز نقل اولتشدر
همزه نک خمی و طانك سکونیه و مختار الصحاح دخی مصرح اولان بودر و الاطافیر همزه نک فخی و فانك
کسری و مد به بونلرک اوچی دخی طفر ک جمعی در طر نقر معنایه و اظفار کندنک ایربسنه دخی دیر لوز و اوفوق
یلد زله دخی دیر لوز کواکب صغار معنایه الاطار همزه نک و فانك فخیله طر نون اوزن کسندید بقال رجل اطر
بین الطفر بالفتحتین اذ کان طویل الطفر کما بقال شعر اذ کان طویل الشعر و جوهر ینک بو تعبیرندن فهم اولنان
بودر که طفر فختنه طر نون اوزمق معنایه اوله فوز معنایه اولد و غی کبی الطفرة فختنه بریان در بدر که
کوزده حاصل اولوب کوزی و و رایتدیر و ن جانندن کوزک بیکارندن بتوب کوزک اقدن یا بلوب و راسنه ارشور
ابو عبید دخی بویه روایت و انشدر بقال طفرت عینه طفر من الباب الرابع الطفر فختنه مقصوده
واصل املق فوز معنایه بقال طفر بعد و طفره ایضا مثل حق و طفره کوزده ذکر اولنان در ی بنک
واخفش ابتداي طفرت علیه دخی دیر لوز طفرت بمعنایه و طفر ر ویت معنایه ده کلو ر بقال ما اطر نک
عینی مندر زمان ای مارا نک و طفر دوز ره دخی دیر لوز اوت بتون الطفر طانك فخی و فانك کسری به طفر بونلر
کسندید الاطار همزه نک کسری به مظهر قلمق بقال اطره الله بعد و التطیر علی وزن التکریم بمعناه بقال طفره الله
بعد و تطفیر و تطفیر المای و المائیل و میوه به طر نون یا نور معنایه دخی دیر لوز و تطفیر اوت طر نون مقداری چقمغه
دیر بقال طفر النبت اذا طلم مقدار الطفر المظفر ميمك خمی و فانك فخی و تشدید به حر به دولت و نصرت
صاحبی اولان کسندید الاطار همزه نک کسری و طانك کسری و تشدید به طر نون الشدر مک بقال اطر
رجل اذا علق طفره پس اظفار افعال وزنی اوزن در تاطایه قلب اولنوب ادغام اولنمشر و اظفار طفر بولغه
دخی ر لظفار طانك فخی و و انك کسری و و ن بناسیله چنده بر شهرک ایدر بقال من دخل ظفار حرمی شهرینه
داخل اولان بنی حمیر اغتن نکل ابلر کرک و بقال جزع ظفاری و عود ظفاری و جزع حیمک فخی و و انك معجه نک
سکونی و عین مهمله ابله شول بو نمقدرد که اقله و قرایله الاجه او ماغن کوزی کاتشیه ایدر لوز و عود عین
مهمله نک خمی و مد به معروف اغاچدر که انوکله بخور ایدر نور الطائر طانك فخی و و انك سکونیه بطنك
مقابلی در و منه قولهم لا تجعل حاجنی بظهای لا تنسها و طفر شول دوزله دیر که سفرده ابلر له اجمال
و اتقال ثقل اولنور یقال بنو فلان مظهر و ن اذا کان لهم طفر ینقلون علیه کما یقال منجبون اذا کانوا اصحاب
نجایب و نجیبه او کونلنر اعلام و میه دیر لوز و طفر یاک تو ککنک قصه جانی تنه کم قنات یلکنده
ظاهر اولور و طفر محراده اولان بوله دخی دیر لوز برق البر معنایه و طفر شول کسندید لدر که حالت خربده
افادارک اولور لوز یقال هو نازل بین طفرهم و طفر انهم یفتح النون ای فی وسطهم و لا ثقل طفر انهم

طائر

بکسر النون و آخر ابتدی عربی لکته بین الظهر این دید کبری بونک معناسی فی الیومین دیکدر یا خود
 فی الایام دیکدر و هم ابتدی بین الظهر بین دخی دیرل ابو عیداحم دن روایت ایتدوی اوزن الظهر طانک ضمیمه
 و هانک سکونیه زوالدن صکره اولان وقتدر و منه صلاة الظهر الطهیر طانک فحی و هانک کسری و مد یله
 او بیه اسپسی بقال آتیه حد الطهیر و حین قام قائم الطیرة ای وقت شدنها الظهر طانک فحی و هانک کسری
 و مد یله یاردم ابتدی معین معناسنه و منه قوله تعالی و الملائکة بعد ذلك ظویر و ظویر بوایت کریمه ده جمع
 اولانادی زرافعیل و فعیل و فعیل کاه اولور که بونلر ده مذکور و مؤث و تشیه و جمع برابر اولور تنه کم خدای تعالی نارسل
 رب العالمین بیور مشدرو ظهیر قوی معناسنه ده کلور بقال بعیر ظهیر ای بین الطهارة اذ کان قویا و اقامة ظهیرة
 الظهر ای طانک کسری و هانک سکونیه و یانک تشدید یله شول دوه در که احتیاج اولدقه استعمال
 اولما عیون صقلنه الظهاری طانک فحی و یانک تشدید یله جمع در لای نصرف زرافا و احندنه یاه نسبت
 نابتدرو ظهیری شول نسنه ییدخی دیرل که فی و راء ظهیر ده ترک ایدوب اوئش اوله سن و منه قوله تعالی
 و اتخذوه و راء کم ظهیر یا الطهارة طانک کسری و هانک سکونیه کذلک یاردم معناسنه یقال فلان ظهیر فی علی
 هذا الامر و انا ظهیرک علی هذا الامر ای عونک الظاهر هانک کسری یله باطنک مقابلی در الطهارة مؤثی شول
 کوزه دیرل که مقله سی بیوک اوله و مقله میمک ضمیمه و قافک سکونیه کوزک اغیلر قراسنک مجموعنه دیرل
 و ظاهر زائل معناسنه ده کلور بقال هذا الامر ظاهر عنک عان ای زائل و منه قولهم ظهیر فلان بحاجتی ادا استخف بها
 و جعلها بظهر کانه ازها و لم یلتفت الیه و جعلها ظهیرة ای خاف ظهیر و ظاهره دوه صوارمه ده
 اکادیرل که دوه بی نصف نهاده صواده کتور لظواهر ظاهره نک جمعی و ظواهره برده بتن نباتات دخی دیرل
 یقال حاجت ظواهر الارض اذ ایس بقلها یعنی نباتات قوریغه باشلسه بویه دیرل و بواسمی روایتی در
 و اسمی ابتدی ظواهر اشراف ارضه دخی اطلاق اولنور و قبیلر قریشه ظواهر دیرل ظاهر مکه ده زول
 ابتد کرمیون الطهارة فحینه و اسبابی متاع بیت معناسنه و ظهیر قومه و اقر باید ده اطلاق اولنور بقال جاء
 فلان فی ظهیرته ای فی قومه و ناهضته و ناهضه نونله و ضاد معجه ایلر بابا جانندن اولان اقر باید دیرل الظهر
 فحینه کذلک ارقه اغریسنه دیرل یقال ظهیر الرجل یظهر ظهرا من الباب الرابع اذا اشتکی ظهیره الظهر
 طانک فحی و هانک کسری یله ارقه سی اغرین کسنه الظهور و فحینه یسنه اشکان اولق بقال ظهیر الشی ظهیرا
 من الباب الثالث اذ تبین و غلبه معناسنه ده کلور تقول ظهیرت علی الرجل اذا غلبته و یرسنه نک اوزرینه
 چقمغه دخی دیرل تقول ظهیرت لیت اذا علوت الاظهار همزه نک کسری یله عالی قلیق معناسنه تقول اظهرت
 بفلان ای علیت و غالب قلیق معناسنه ده کلور بقال ظهیر الله تعالی علی عدوه و اظهار ظهیر و قتمنه داخل
 اولمغه دخی دیرل یقال اظهرنا ای سرنا فی وقت الظهر المظاهرة میمک ضمیمه و هانک فحینه معاوت معناسنه
 و مظاهرة بوزی استان و یریزی برزه تطبیق اینه دخی دیرل یقال ظاهر بین و بین ای طارق بینهما و طابق و زوج
 زوجه سنه ظهرا اینه دخی دیرل یقال ظاهر من امرأة اذا قلت علی کطری قال الله تعالی و الذین یظاهرون
 من نسائهم التظاهر تانک فحی و هانک ضمیمه تعاون معناسنه و تظاهر ارقه ارقه یو و مکه دخی دیرل یقال تظاهر
 القوم ایضاندایر و اکنه ولی کل احد ظهیر الی صاحبه الاستظهار همزه نک و تانک کسری یله استعانت
 معناسنه در یقال استظهر به ای استعان و استظهار خفط معناسنه ده کلور بقال استظهر الشی ای حفظه و قرأه
 ظاهرا الظاهر طانک ضمیمه ایلر کاه اولور تسنه اولان استخوانک ظهیرنه بنندن ایشلین ووق یلکی در که اوله لکک
 قصبه جانی در الظهر ان طانک ضمیمه و هانک سکونیه بطنانک مقابلی در بطنانک ضمیمه بکک اوزون

جانبه دیرل بقال رش سهمک بظهران و لا ترشه ببطنان و ظهران ظهرک جمعی در بطنان بطنک جمعی اولدوغی
 کبی و فعلک جمعی فعلان کلور عبدلہ عبدان کی الطهارة طانک کسری یله یوز بطنانک مقابلی که بطنانک استار دیک
 اولور الطهارة کذلک طانک کسری یله زوج زوجه سنه انت علی کظهر ای دیک التطویر علی وزن التکریم و التطویر
 فحینه و هانک ضمیمه و تشدید یله زوج زوجه سنه ظهرا تانک بقال تطهر من امرأته و ظهیر من امرأته تطهیرا
 المظهر میمک ضمیمه و هانک فحی و تشدید یله زوجه سی قوی اولان کسنه شدید الظهر معناسنه المظهر میمک ضمیمه و هانک
 کسری و تشدید یله رجالدن برکسنه نک اسیدرو مظهر او بیه و قتمنه ایش ایشلینه دخی دیرل اصمی روایتی در
 بقال انا فلان مظهر ای فی وقت الطهارة اصمی ابتدی برکسنه مظهر دیواد و یرد کبری بوسیدندر ابو عید
 ابتدی اصمیدن غیر انا فلان مظهر او بیه و قتمنه ایش ایشلینه دخی دیرل اصمی روایتی در
 دبدی فصل العین العبره عینک کسری و یانک سکونیه اسمدرا اعتباردن و عبره یکش نسنه لره اعتبار ایلر
 الاعتبار او کتالقی و انتقال ایلر یقال اعتبار فلان ای تعظ و اعتبار الرجل ای انتقل العبره عینک فحینه
 برکسنه کوز یاشن دو ککدر تقول عبر الرجل یعبر عن الباب الرابع العابر کوز یاشی دو کن کسنه مذکره
 و مؤثنه اطلاق اولنور و کاه اولور که کوزه دخی اسناد اولنوب عبرت عیننه دیرل و عابر یکشیه دخی دیرل بقال
 رجل عابر سبیل ای مارا طریق الاستعبار همزه نک و تانک کسری یله کوز یاشی دو کک بقال استعبرت عیننه
 اذا دعت العبران عینک فحی و یانک سکونیه کوز یاشی دو کن کسنه باکی معناسنه العبر فحینه کوز زده اولن
 حرارت در که کاغلق ترتیب اولور العبر عینک ضمیمه و یانک سکونیه بمعنا بقال لاه العبر و العبر و رای فلان
 عبر عیننه و عبر جانب معناسنه ده کلور یقال هذا عبر النهر ای سطره و جانب و بخصوصه دوام اوزن اولمغه
 دخی دیرل بقال حمل عبر اسفار و جمال عبر اسفار و اقامة عبر اسفار یسنوی فییه الواحد و الجمع و مؤث مثل
 الفاء ای لایزال یسافر علیها و کذلک عبر اسفار بالکسر و عبر کذلک ضمیمه کثر معناسنه کلور ابو عید اصمیدن
 روایت ابتدی کوز اوزن العبر عینک ضمیمه و یانک سکونی و یانک تشدید یله شول سدر اغاچی در که نهر کارلر نه
 بتوب لاه بویوب بویونر العبر عینک کسری و یانک سکونی و یانک تشدید یله و العبر ای عینک کذلک
 کسری و یانک سکونیه و یانک نوندن صکره تشدید یله طایفه سنک لغی در العبر عینک فحی و یانک
 ضمیمه شعر بین دیکله معروف بلدن زکری که اول جوزانک خلقنه در اکعبور دبدیلر زجره دن یعنی که کشاندن
 مرور ایدر العبر میمک کسری و عینک سکونیه شول نسنه در که انوک اوزرندن کجور کر که قنطره اولسون
 کر که کی اولسون قن کیلری برینه بغلیوب کوری یلسلر و ابو عید ابتدی معبر شول مرکب در که انوک اوزرندن
 عبور اولنور یعنی طاسله انجیدن ترکیب اولنندر العبر و فحینه و یانک سکونیه یکک کر که
 صودن یکک اولسون کر که غیر بدن اولسون اصمی ابتدی عبرت الکتاب عبره عبر ایدر قن سن فی کند و نفسکده
 تفکر ایدوب رفع صوت انمستک العبارة عینک کسری یله دوش یوزمق تعبیر معناسنه تقول عبرت الرویا
 عبر هاعبارة اذ افسر نه قال الله تعالی ان کنتم للرویا تعبیرون فعل بالذات متعدی ایکن لامه استعمال اولندی
 تقویت عمل ایچون نته کان کنت للمال جامع ایدر العبارة بانک کسری یله استعمالی جائز اولن لغت یقال لغة عبارة ای
 جائزه الاستعمال الاعبار همزه نک کسری یله قیوی ریل ترک ایدوب قرقامق بقال عبرت الغم اذا ترکتهاعاما
 لا تجرها المعبره میمک ضمیمه و یانک فحینه قرقامش قوی بون بقال عبرت الشاة فحی معبره و معبر سنت اولنماین
 او غلامه دخی دیر بقال غلام معبر اذا لم یختم و جاریه معبره اذا لم یخفف و خفف خاء معجه و ضاد معجه ایلر

عبر

ایله نسا طائفه سن سنت ایتمکدرو بلی قرقابوب بلی وافر اولان اوقه دخی دیر لر بقال سهم معبرای موفر
 الیش تعبیر علی وزن التکریم دوش نور مق تقول عبره ال ویا تعبیر اذ افسرها و برکسندن خبر و بر مکده دخی
 دیر لر تقول عبرت عن فلان اذ انکلمت عنه و یقال اللسان یعبیر عما فی الضمیر ای یخبر عنه و تعبیر بر مقدار الجدی
 ایروا و کورد کد نص کره بر ره جمع اندوب وزن ایتمکده دخی دیر لر الاستعبار همزه نك و نك کسر یله برکسندیدوشی
 تقر یا بدوب تعبیرین طلب ایتمک یقال استعبرت فلانا و یا ای قصصتها علیه ای عبرها العبیر عینک فقی
 و بانک کسری و مد یله بر یخه اجزادر که زعفرانله جمع ایدر لر اصمیدن بو یله روایت ولندی و ابو عبید یندی عبیر
 عند العرب یا لکر زعفران اطلاق اولنور و فی الحدیث انجز احدکن ان یخذ قومین ثم یطبخهما بعیر او زعفران
 و بو حدیث شریفه دلالت واردر یا لکر زعفران عبیر اطلاق اولناده غنه و قوم نك ضمیمه یض معناسنده در
 العبور ان عینک فقی و بانک و بانک کذلک فقیله و ما یبینه و اوک سکونیه بر خوب رایحه لواء نك اسمیدر
 و یونله دور لغت واردر ری ذکر اولنان و بری دخی عبور ان در عینک و بانک فقیله و نك ضمیمه و بری دخی
 عبیر اندر عینک فقی و بانک کسری و مد یله و بانک دخی فقیله و بری دخی عبیر ان در نك ضمیمه العیسور
 عینک ضمی و بانک سکونی و سبک دخی ضمیمه و مد یله شول ناقه در که سریع اوله العبقر عینک و قافک فقی
 و ما یبینه بانک سکونیه بر در که عرب طائفه سی فی موضع حن در دیوزم ایدر لر اکباء هر نسنه که انوک
 خدا قنده و صنعتنه یا خود قونده نجب اولسه اکانبست ایدر لر العبقری عینک فقی و بانک سکونی و اخر نده بانک
 تشدید یله مصنع نسنه بونله واحدله جمع بر اولور العبقریه مؤنثی یقال ثیاب عبقریه و فی الحدیث انه کان
 یسجد علی عبقری یعنی شول بساط اوزن سجد ایدر دی که انده الوان مختلفه و نقوش متنوعه و ارا بدی و یقال
 هذا ظم عبقری ای عجیب و قوی معناسنده کور بقال هذا عبقری قوم للرجل القوی و فی الحدیث قال اربعقر یا
 یفری فریه پس خدای تعالی طائفه عرب خطاب ایدوب ایتدی عبقری حسان بعضلر عبقری قرأت
 ایتدی کندی قتلر نده متعارف اولان لغتله و لکن بوخطادر ز را منسوب نسبی اوزن جمع اولنار العبقره
 صینک فقی و بانک سکونیه در حجه وزنی اوزن یلدن مق یقال عبقر السراب اذ انلا و سراب سین مهمله
 ایله شول نسنه در که اسی هواده بر پر ده صوکی کورینور العبقر فقیله و قافک ضمیمه و رانک تشدید یله
 اصلی عبقر در بعض اشعارده ضرورت و زنا یجون یا بحر یلک اولنق لازم کلدکه قاف مضوم قلندی تا که مثلی
 کلین بنا اوزن اولیه پس الحاق اولندی شول بنایه که مثله واردا و لمشدرد که اول عر بلر ک ایدر ن عبقر دبدکار بذر
 و جعفر دخی روایت اولنور کویا که بونلر اصلنده ایکی کله ایدی برکله قلندی زیر ابو عمرو بن العلاء ایدر من عب قر
 روایت قلور که عب شول صغوقدر که حب غامله نازل اولور یعنی طلوا یله نازل اولور پس عین حاد ن مبدل
 اولور و قرقافک ضمیمه صغوق معناسنده در بر دکی العبهر عینک فقی و بانک سکونیه جعفر و زنی اوزن در یسنه
 لما اولان کسنه بقال رجل عبهر ای متلی الجسم و امرأه عبهر و عبهره و یا یلک قبضه سی طلوا و لمغه دخی دیر لر بقال
 قوس عبهری اذ کان متلی الجسم و عجم عین مهمله ایله و سین مهمله ایله یا ی قبضه سنه دیر لر العتر عینک
 کسری و بانک سکونیه اصل معناسنده در و فی المثل عادت لعترها لبس و لبس سین مهمله ایله بر جازینک اسمیدر
 و بو مثل ضرب اولنور شول کسنه حقنه که ترک اندکی خلقه عودت ایلله و عتر کذلک براوندرد که انوکله دوا
 اولنور در مزخوش کی و مزخوش بر خوب اولدر بعضیلر چیکدم چیکدی در دیشلر و فی الحدیث لا یأسی للحریم
 ان یبتد اوی السنا و العتر و ابو عبید ایتدی عتر کوجک اغچلر در و عتر شول قیونده دخی دیر لر که طایفه هر بدن
 مشرک اولان کسنه لر رجب اینه فی الهلری یجون بوغاز لر العتیقه بمعناه مثل ذیح و ذیح یقال عتر الرجل یعتر عترا

عبور

عبس

عبقر

عبهر

عتر

بالص

بالفتح من الباب الثاني اذا ذبح العتیرة و یقال هذا یام ترحیب و تعتر یعنی رجب اینه قر بان ایتمک زمانیدر العترة
 عینک کسری و بانک سکونیه عترک واحدی و عترة شول قلا دیده دیر لر که مسکله و خوب رایحه لونسنه لرله
 یو غر لر و عترة نسله و یقین خصمه و قومیه دخی اطلاق اولنور یقال هم عترة الرجل ای نسله و رهطه الادنون
 و عترة دیشک کسننده دخی دیر لر و نسج جوهر یله که عترة الانسانکه واقع اولمشدر ظاهر بودر که نصیف
 کتابدر عترة الانسان کر کدر صینک تقدیم یله و عترة بل دمور بنک اوزر بنه قد قلی رقری اغاجه دیر لر که ییله
 یقازن کسنه انوک اوزر بنه یا غن صمغله قر العتر عینک فقی و بانک سکونیه رجب اینه قر بان کسک ننه کمرون
 ایتدی و عتر کوندرد ترمکه دخی دیر لر بقال عتر الخ یعتر عترا من الباب الثاني ایضا اذ اضطرب و اهتز العتران
 فحقینله کذلک کوندرد ترمک معناسنده یقال عتر الخ عتر الخ العترة عینک فقی و بانک سکونیه طایبق زلت
 معناسنده العثار عینک کسری یله کذلک طایبق معناسنده یقال عتر فی ثوبه عثار و ات مور چمکه دخی دیر لر
 بقال عتر بفرسه فسقط یعنی اتی سور چدی و اول دخی یقلدی العتر عینک فقی و بانک سکونیه هر نسنه فی
 طویق و بانک العتور ضمیمه بمعناه یقال عتر یعتر عتور ای اطلع علیه الاعثار همزه نك کسر یله و عینک
 سکونیه بلدر مک مطلع قلق معناسنده یقال عترة علیه غیره و منه قوله تعالی و کذلک اعثرنا علیهم فحقینله
 و بانک ضمی و تشدید یله دل سو بلر کن صر مشوب صر یلق یقال تعثر لسانه اذ انلثم العاثور علی وزن الکافور
 شول چقور در که ارسلان و سار جانور صیدا یتکچون قازر لر و قجن برکسند بر ورطه یه دوشسه وقع
 فی عاثور شرد لر و عافور شره دیر لر فایله یا لغت مستقلة اوله یا خود لغته اوله یعنی بعض اسانده لکنت اولما غن
 اوله و اصم ایتدی لقیته منه عاثور ایدر لر لقیته منه شدة دیک محلنه و وقع القوم فی عاثور شرد لر فی شدة
 دیک محلنه العتیر عینک کسری و بانک سکونی و بانک فقیله توز عثار معناسنده و عتیر عینک فقیله و بر کلام
 مرید فعلیل وزنی یوقدر ضیهدن غیری و ضیهد مصنوع در لغت اصلیه دکلدر و معناسی شدید و صلب
 دیکدر العتیر عینک فقی و بانک سکونی و بانک فقیله غیبه وزنی اوزن ار معناسنده در بقال ما ریت لهم اثرا
 ولا عتیرا عتیر عینک فقی و بانک سکونیه بن ولا یینه بر شهرک ایدر عتیر عینک فقی و بانک تشدید یله و فقیله بر
 موضعک اسمیدر العتیر فحقینله و اخر نده بانک تشدید یله شول اکین در که اتی یغور صوبندن غیری نسنه
 صور مر الجرة عینک ضمی و جیمک سکونیه شول دو کومدز که اغچ یا خود جسدده اولان عروقده اولور عجره کذلک
 عینک ضمی و جیمک سکونیه و جالدن برکسند نك ایدر و کعب عجره محابدن در رضی الله تعالی عنهم الجرة عینک
 کسری و جیمک سکونیه بر جنس دویلمد کیمکدر بقال فلان حسن الجرة العترة فحقینله جمعه و ارتفاعه دیر لر الاعجر
 همزه نك و جیمک فقیله قرنی بیوک کسنه یقال رجل اعجری بین الجرة عظم البطن و کبسه طلوا و لمغه دخی دیر لر
 یقال هیمان اعجری متلی و فرموده معناسنده دخی کلور بقال خل اعجری فحقینله النوب من اولمغه دیر لر
 بقال عجر الرجل بعجر عجر من الباب الرابع ای غلط و من العجر عینک فقی و جیمک کسر یله و العجر عینک فقی و جیمک ضمیمه
 قال انجک معناسنده در یقال وظیف عجر و عجر یکسر الجیم و ضمیمه ای غلیظ التجر فحقینله و جیمک ضمی و تشدید یله
 قازن بیوک اولق العجر عینک کسر یله و جیمک فقیله شول نسنه در که نسا طائفه سی یا مثلر بنه بقال منديل
 معناسنده لا جار همزه نك و بانک کسر یله عورة باشن و غلق و اعتبار باشه دویلمد صا غغه دخی دیر لر العجر عینک
 فقی و جیمک سکونیه ات قور غن کیوسننه اوزن حق سکر در کن اند نصکره سر عتله سکر تکه لطلاق اولندی بقال
 مر الفرس بعجر عجر اذا مر ماسر بها و عجر قلی بغلغه دخی دیر لر بقال عجر علیه بالسيفای شد علیه و یون بوککه دخی
 دیر لر یقال عجر عنقه بعجرها عجر من الباب الثاني ای ثناها العجران فحقینله دوه یینوب بر جابه توجه ایتمک اسند که

عشر

عجر

عجز

عذر

دوه کندی او کوراری جانبته چکنوب رجوع ایملک یقال عجز به بعیره عجزا کانه ارادان برکب بر وجهه فرج به
 قبل الافه واهله مثل عکر بوالاف همزه نیک خمی ولا ملک تشدد بدله مالوفلر معناسنه در العجزة عینک
 و حیک فقی و مایه نده نونک سکونیه طوداغی او زدوب دورمک یقال عجز الرجل اذ آمد شفیه و قامهنا
 و دیشلر درکه عجزه طوطقه استعمال اولنورنته کز عجزه زاء معجه و نون و حیکه یرمقه استعمال اولنور
 العجز عینک فقی و حیک کسری و مدیه عورنله جماعه قدرتی اولمین کسنه و زانی معجه ابله دخی لغت در العجزة
 عینک خمی و نونک سکونیه و حیک کذلک خمی و مدیه شیشه قانی غلاف قاره معناسنه الاعتذار همزه نیک
 و تانک کسری بله کاهدن عذر دیکل و اعتذر رجل الی ابرهم الخفی فقال له قد عذرتک غیر معتذر ان المعاذیر
 یشر بها الکذب یعنی برکسنه ابرهم نفعیه رضی الله عنه اعتذار ایتدکله یزنی بغیر اعتذار معذور طوترز زرا
 اعتذار کذبدن خالی اولماز دبدی و اعتذار عذر مقبول اولغه دخی دیرل یقال اعتذار صارداعتذار
 دار عجز اولغه ده دیرل دروس معناسنه و بکرک بکارتن زاله ایتدکله دخی دیرل اقتضاض معناسنه العذر عینک
 فقی و ذالک کسری و مدیه عذر قبول بدن کسنه و منه قولم عذیرک من فلان ای هلم من عذیرک منه بل یلومد
 و لا یلومک یعنی شول کسنه یار که خصمی لوم ایدوب سنی معذور طوطه و عذیر شول حالته دیرل که کشی افی
 طلب ایدر عذرو بهانه ایدر عجزون العذرة عینک خمی و ذالک سکونیه بوغناز اغریسی درکه قانیدن اولور و اول
 قان جمع اولان یزه دخی عذن دیرل که اول دلچک دبدکری عضوه قریب اولان یردو عذن شول قالدرد که
 اذلک امور زنده بتر شوبله کاته بنن کسنه کایا یشر دخی بتر و صاحب صراح بو مقامه عذن موی یشاقی اسب
 دبدک کی سهو در زیر اجوهی ماعلی المنسج من الشعر دیشدر منسج خود او مو زدرالن دکادر العذر عینک
 خمی و ذالک فقیله جمعی و اصبعی ایتدی عذن یریلوک صاحبه دیرل و عذن یرقیله ایدی و عذن شول اوفو
 بلد زل درکه کهکشانک و اخرنده اولور که اول بش بلد زدر و عذن بکارته دخی دیرل العذراء عینک فقی و ذالک
 سکونیه و الفک مدیه بکر اولان قزه دیرل العذاری عینک فقی و الفک قصر بله و العذرات کذلک عینک فقی
 و ذالک سکونیه جمعی نته کیمحاری ده ذکر اولندی ابو عذر عینک خمی و ذالک سکونیه بکر بکارتن زابل قلن
 کسنه یقال فلان ابو عذر ها اذ کان هو الذی فتر عها و اقتضها و اقترع فائله و عین مهمله ابله و اقتضاض قافله
 وضاد معجه ابله فراق الموقر ذی عذر بمعناه یقال مالت بذی عذر هذا الکلام ای است باول من اقتضه العذرة
 عینک فقی و ذالک کسری بله او اوکی فناء دار معناسنه و فناء دار عذر دبدکله ینبعاث بودرکه کثر با عذر بی یعنی
 نجاسنی انه القابدرل العذر عینک خمی و ذالک سکونیه و العذر ضمتبله معذور طوطق یقال عذرت فیما صنع
 اعذر عذرا و عذرا من الباب الثاني و عذیرک جمعی دخی کلور و عذیر شول حالته دیرل که نکه عذر و بهانه
 اولوغمی مراد اولورنته کمرور ایتدی المعذرة میمک فقی و عینک سکونیه و ذالک کسری بله اسم در عذر
 معناسنه و العذری عینک خمی و ذالک سکونی و الفک قصر بله کذلک اسمدر معذرت معناسنه العذرة
 کذلک عینک کسری و ذالک سکونیه بو معنای در رکیه و جلسه کی المعاذیر میمک فقی و ذالک کسری و مدیه
 معذرتک جمعی قال مجاهد فی قوله تعالی بل الانسان علی نفسه بصيرة ولو القى معاذیره ای ولو جادل عنها یعنی
 ولو جادل فی حق نفسه العذار عینک کسری بله طوارک یوزنه اولان یولار باشلی و رجاله دخی عذار
 شول قله دیرل که عذار موضعنه بتر یعنی یوزن کارنده بتر و عذار شول داغه دیرل که طوارک یوزنه یولار
 باشلی طور دخی یرده اوله و فساد و ضلالتله ازغن اولان کسنه یه خلع عذار دیرل و عذارین که صیغه
 تنییه اوزره ذی الرمه نیک قولنده واقع اولشدر ایکی طاغدن عبارت در که اوزون طاغدر درو بعضلر

طر یقردن عبارت در دیش عذر عینک فقی و ذالک سکونیه طواره یولار و رقی یقال عذرت الغرس
 بالعدار عذن و اعذن من الباب الاول و الثاني اذ استندت عذار و عذر سفت ایتدکله دخی دیرل یقال عذر الغلام اذا
 ختنه و ابو عبید ایتدی او غلانه و قزده استعمال اولنور یقال عذرت الغلام و الجاریه اعذرهما عذرا من الباب
 الثاني اذ ختنهما و اما جاریه ده خفض استعمالی کثر در عجز معجه وضاد معجه ابله یقال خفضت الجاریه و عذر
 بوغاز اغرسن در برکه دخی دیرل یقال عذن الله فعذر ای حاج به وجه الخلق من الدم و بو عذر نندن مأخوذ در
 عینک خمیه و عذر عیب چوق اولغه دخی دیرل یقال عذر فلان ای کثرت عیوب الاعذار همزه نیک کسری بله بمعناه
 یقال عذرت و اعدا رست ایتدکله دخی دیرل یقال عذرت الغلام و الجاریه و الا کثر خفضت الجاریه علی مامر و اعدا
 صاحب عیب اولغه دخی دیرل و فی الحدیث لن یهلك الناس حتی یعذروا من انفسهم ای کثرت ذنوبهم و عیوبهم
 و ابو عبید ایتدی عذار عذر دن در یعنی ایلر عقوبته مستحق اولورلر بر منبده که انلر عقاب بدن معذور اولور
 و اعدا ارجرا حمله ترک ایتدکله دیرل یقال عذری ای ترک عاذ راو بر خصوصه جد و اهتمام ایتدکله دخی دیرل
 یقال عذری فی الامر ای بالغ فیه و هلاکه قریب اولغه ده دیرل یقال ضرب فلان فاعذری ای شرف علی الهلاک و اعدا
 مهملات چوق اولغه دخی دیرل یقال عذرت الداری کثرت فیه العذرة و صاحب عذر اولغه ده دیرل یقال عذر
 الرجل اذا صار عذره فی المثل اعذر من اندر و اعدا عذر قبول ایتدکله دیرل و اعدا رست و کتنه اولان طعانه
 دخی دیرل التعذیر علی وزن التکریم بر خصوصه تقصیر ایتدکله و نجاسته بولشدر مقه دخی دیرل یقال عذر
 تعذیر ای اولغه بالعذرة و عذر ایتدکله دخی دیرل قال الله تعالی و المعتبرون من الاعراب تشدد بدیه و تخفیفیه
 قراءت اولشدر و اما تشدد بدیه اولان کاه اولور که عذرنده محق اولور و کاه اولور غیر محق اولور محق اولو محق معتذر
 معناسنه اولور تا ذالک قلب اولنوب داغام و اندقن حرکی ماقبلنه و بر ملکله نته کیمخصمون ده اولشدر خاتک
 فقیله و عینک کسری دخی جائز در اجتماع ساکنین دن او ترو و خمی دخی جائز در میه تابع قلوب و اما محق اولو محق
 معذرا اولور مفعول وزنی و وزن زبر امرض و مقصر در اعتداری بغیر عذر اولمغین و بن عباس رضی الله عنها و جاء
 المعذرون قراءت ایدر دی تخفیفیه و ایدر دی و الله هکذا الزلت اعذر دن و هم ایدر دی لعن الله المعذرين کویا
 که معذر تشدد بدیه لعله عذر طها و ایدر دیرل ایدی و طوان داغ او روب علامت قلغه دخی دیرل یقال عذرو عین
 بعیرک ای سمه بغیر سمه بعیری لتعارف ایلنا العاذر ذالک کسری بله یان اثری هرا اخرج معناسنه و عاذر استقاضه
 طر بنه دخی دیرل عرق الاستقاضه دبدکری کی عاذل معناسنه ده دیرل یالغت یا لثغه اوله یعنی افست لسان اوله
 العذرة کذلک ارجر حدرو سنت و کتنه بشن طعانه دخی دیرل العاذر علی وزن الکافور شر معناسنه در که خیرک
 مقابلیدر اصمعی روا یکنده یقال لقت منه عاذر و ای مشراو بو عاذر و عاذر لغتدر یعنی افست لساندر
 و عاذر داغه دخی دیرل خط که کی طوان او ررلر العواذیر عینک فقی و ذالک کسری بله جمعی التعذر فقی و ذالک
 خمی و تشدد بدیه بر نسنه مشکل اولق یقال تعذر عیله الامر اذ تعسر و تعذر مهله بولشقه ده دیرل عذرت دن
 مشتق اولماغه یقال تعذر یعنی نلطح و تعذر اعتذار ایتدکله دیرل یقال تعذر بمعنا اعتذر و احتج لنفسه و رسم
 یقلوب مندرس اولغه دخی دیرل یقال تعذر الرسم ای درس المعذر میمک خمی و ذالک کسری
 و تخفیفیه شول کسنه در که انوک عذری اوله و بمعنیدن ابن عباس و جاء المعذرون قراءت
 ایتدی ذالک کسری و تخفیفیه و مشدده اولان وجه ثانی بیان اولندی که اول معذر معتذر
 معناسنه اولمقدر اصلنه معتذر اولماغه المعذر میمک خمی و ذالک فقی و تشدد بدیه یولار یری
 که طوارک یوزنک ایکی جانبته در العذور فقی و تشدد بدیه یوزنک خمی و تشدد بدیه یوزنک کسنه

عجز

عذر

عذفر

عز

سبی الخلق معنای عذافه عینک ضمی و فائک کسر به عظیم و شنبه اولان دوه بقال جل عذفر العذافرة
 مؤنث بقال ناقه عذافرة عذافرة كذلك عینک ضمی و فائک کسر به بر جاک اسمیدر وارسلا نه دخی عذافر دیرل
 العر عینک فخی و رانک تشدد به او یوز دبد کری مرصد و جرب معنای نه تقول منه عرت الابل تعمر من الباب
 الثاني و عر بر کسینه بر مزلق اوشدن مکده دخی دیرل بقال هو یعر قومه ای بدخل علیهم مکر وها باطنهم بر و عری
 کوره لکه دخی دیرل القاء سر جین معنای نه بقال عراضه یعرهای سیدها و نسید سین و دال مهلتین به یری
 کوره لکه دیرل التعر بر علی وزن التکریم کذلک یری کوره ملک العارة او یوز اولان دوه اعز همزه نک و عینک
 فخیله و العار بونلرک ابکسی دخی او یوز اولان طوار معنای نه در ابو عبیدر و انبینه بقال جل اعر و عاری
 جرب العر عینک فخیله شول قرحه لدر که دوه نک و دود قار نه و یا قار نه جقر قوبا کی و اندن صاری صو
 اقرار پس دوه لک صحیح اولنلری داغلنور تا که مریض اولنلرک مریض اولنلرک دخی سرابت انبینه بقال
 عرت الابل علی صیغه المجهول نه کم نابغه بو شعر نه اشارت ابتدی :: فخلتی ذنب مر کدی العریکوی
 غیره و هو راقع :: ابن در بد ابتدی هر کمری فخیله و رایت قلدی اول غلط ابتدی زرا فخیله اولان جرب
 معنای نه در حرب خود داغلنر و قوبا فائک فخیله تکریم دبد کری نسنه در که بدنه جقر یا بلو و اکا غریار به
 علاج ابدرلر المعرورة میمک فخی و رانک ضمی و مد به ذکر اولنان مرضه مبتلا اولان دوه العرة عینک ضمی
 و رانک تشدد به جنون یقال به عرة و هو ما اعتراه من الجنون و عره دوه نجاسنه دخی دیرل طوار ترسنه
 و و حوش نجسنه دخی دبد کری کی عره قوش نجاست القاء نه که دخی دیرل بقال عر الطائر یعر عرة سلخ و عره
 کذلک نجاستلو معنای نه ده کلور العار و علی وزن الکافور کذلک نجاستلو معنای نه و العار و رة بمعناه ایضا
 الاعار نجاستلو اولق بقال اعرت الدار فی بعض النسخ اعرت الدابة المعرة میمک و عینک فخیله کناه اثم
 معنای نه الاستعرا همزه نک و تانک کسری و سبنک سکونیه بر نسنه یا بلق بقال استعمرهم الحرب ای فشا
 فیم العر عینک فخیله او کوز کوزی دبد کری چیچک نباتات بردن در طیب الایحه در و اکا طیبیلر بهار دیرل
 العر عینک کسری به دوه قوشی او تکه دیرل بقال عار الطایم یعار عرا و هو صوت و بعضیلر ثلاثیدن دخی کلور
 دبد بلر بقال عر الطایم یعار عرا عر عینک فخی و راء نایه نک کسری اوزن بناسیله بر صغر کاسمی در و فی المثل
 بات عرا رکحل و عرا رکحل کافک فخی و جاء مهمله نک سکونیه ابکی صغر در که یری بر به طوقه شوب ابکسی دخی
 هلاک اولمشدره بومثل ابکی نسنه یری بر به بر اولدی دیک محندن استعمال اولنور و بات بوا دن در سوا
 معنای نه العارة عینک فخیله بدخوا اولق سوء خلق معنای نه و رانک دخی اسمیدر و اولوغه دخی دیرل بقال
 هو عارة خیرای فی اصل خیر و عارة شدت معنای نه دخی کلور اصمعی و انبینه التعار تانک فخی ابله او یخودن
 بحر یوب چاغر مق بقال تعار الرجل من اللیل اذهب من نومهم مع صوة العر عینک فخی و رانک سکونیه سرو
 اغاجی و بر موضعک دخی اسمیدر العرة علی وزن الزلزلة بر او یوندر که او غلا یخفلر او بنر و شیشه نک اغزنه اولان
 قیاغن جقر مغه دخی دیرل بقال عر عرت رأس القار ورة اذا اسقرجت صماها و عرض حاجت انبینه دخی دیرل بقال
 عر عرت بک حاجتی ای انزلتها عر عینک فخیله و رانک کسری اوزن بناسیله کذلک ذکر اولنان او یونک اسمیدر
 کسر اوزن بنا اولندی عره دن معدول و لد غیچون قرقاری که قرقره دن معدول و عر عر عر دوه چاغر مغه دخی دیرل
 فته کم بو شعر ده واقع اولمشدر بدعو ولیدهم بهاعر عار قن صی و بنماغه اقران و امثال بولسه و ازن قالدروب
 مز عار دیو چاغر تا که انوک اوزن ایشدنلرک هر یری چقوب اول یونی و بنیه ل العرة عینک ضمی و رانک
 سکونیه ققه و زنی اوزن طاغک دیمی اعلا ی جبل معنای نه دوه او رکنک یوکسک یری یو یونلرک دخی

یوکسک یرینه عره لانه دیرل و خاق بر مر لغنه دخی دیرل بقال رکب عره اذ اساء خلقه کما بقال رکب راسه
 المعرا میمک کسری به و عینک سکونیه شول خر ما اغاجیدر که ییشن بر مر بتور و ب الخ خر ماسی اوله العر بر
 عینک فخی و رانک کسری و مد به شول حد بشدر که غریب اوله و حد بش غریب اکا دیرل که اولر سوله متصل
 اوله و لکن راویسی یا تا بعیندن اتباع تا بعیندن اوله لا عر همزه نک و عینک فخیله شول دوه در که انوک
 اورکی اولیه نقول منه اعر الله البعیر المعتر میمک ضمی و عینک سکونیه شول کسینه در که احتیاج کو ستره و بر نسنه
 طلب ایتمه العر عر عینک ابتداده ضمی و بعد کسری به سیم ملحم معنای نه بقال جزء ر عر ای سیمینه و جزور
 جیمک فخیله و زایه معجه نک فخیله بو غار لغیچون اولان دوه و بر موضعک دخی اسمیدر العر عری عینک کذلک
 فخیله و اخر نه یا نک تشدد به شول طوز در که موضع مذکور منسوب اولور بقال ملخ عر عری و عر عر اولو ی
 دخی دیرل سید معنای نه العر عر عینک اولک فخیله جمعی و عر عر دوه او رکنک اطرافنه دخی دیرل التعر بر اولو ی
 تقطیم و توقیر معنای نه و تعزیر تا دیمه دخی دیرل بو سبدن شول ضرب کد حد شر عیندن ادا اوله کاتعزیر دیرل
 و تعزیر طوان یوک اور مغه دخی دیرل بقال عزرت الحار اذا اوقرت العیر عینک فخی و یا نک سکونیه بر اغاجک
 اسمیدر و ابو العیزار بر یونی و زنی قوشک کنی در که اکثر یا ز اولان صولارده اولور و اکا سبطر دخی دیرل عزیر
 عینک ضمی و رانک فخیله اسماء رجالدن در و منصرف اولو ر خفتندن او ترا که اسم اعجمی در نوح کی و لو ط
 کی ز راعرک تصغیر بدر و عزر خود ساکن الوسطدر العسر عینک ضمی و سبنک سکونیه بر کسینه مقابلی در
 عسی بن برایتدی هر اسم که اوج حرف اوزن اولوب اولی مضموم و اوسطی ساکن اولسه عرب طایفه سندن
 بعضی انی ثقیل ابدوب و سطن مضموم ابلر و بعضی تخفیف ابدوب و سطن ساکن ایدر عسر و عسر دیرل سبنک
 سکونیه و فخیله و رحم و حلم و حلم دیرل کذلک سکونیه و رحم جاء مهمله ابله رحمت معنای نه در یقال عسر الامر
 بعسر من الباب الثامن عسر افه و عسر العسر عینک فخی و سبنک کسری و مد به مشکل نسنه العسر عینک
 فخی و سبنک کسری به یحار ز اولوب اسلناسنه اکثما لازم کلن ایش بقال عسر علیه الامر بعسر عسر من الباب
 الرابع اذا التأت والتأت ثاء مثله ابله اکثما معنای نه در و عسر شول ناقه دخی دیرل که باش بلیه العسر فختینه
 عور نک طوغر مسی صر بلق معنای نه بقال عسرت المرأة اذا عسرت ولا دتها العسر ان فختینه کذلک دوه قورغن
 قالد رمق بقال عسرت الناقة بذنبها عسرا مثل ضرب یضرب ضربا اذا اسالت بر و شول شین معجه ابله قالد رمق
 معنای نه در العسر عینک فخی و سبنک سکونیه عسرت حالنه دین طلب ایتمک و بر کسینه صول جانبندن
 کلکه دخی دیرل بقال عسرتی فلان ای جاء علی یساری الاعسر همزه نک فخیله صولاق اولان کسینه که هر نه
 ایشلر سه صول الیه ایشلر و اعسر شول کوکر جته دیرل که قناد بک صول جانبندن یا ضی اوله اعسر یسر همزه نک
 و سبنلرک و یا نک فخیله ابکی الیه ایشلین کسینه بقال لرجل اعسر یسر ولا نقل اعسر ايسر و کان عمر بن الخطاب
 رضی الله تعالی عنه اعسر یسر الاعسر عینک فخی و سبنک سکونی والفک مد به شول طوشخیل دیکله معروف
 قوشندر که صول جانبینک بلیکی حوق اله صاغ جانبنه نسبت و هم عسراء شول طوشخیل دیرل که قناد بک
 او جند اولان بلیکری اق اوله الاعسار همزه نک کسری و عینک سکونیه بر کسینه نک الی طار اولوب فقیر اولق
 المعاصرة میمک ضمی و سبنک فخیله میاسره نک مقابلیدر بر قاج کسینه ابله صر یلشوب جتنلشک التعاسر
 تیا سرک مقابلیدر بر قاج کسینه یری بر به صر یلشوم معنای نه المعسور میمک فخی و عینک سکونیه بر سبورک
 مقابلی در یو ابکسی دخی مصدر لر در اما سیبویه ایتدی بونلر صفتلر در ز راسیویه قتنه مصدر مفعول و زنی
 اوزن کلک جائز کلد و عر یلرک و عدالی میسون والی معسون دبد و کی قولنی سیبویه تا و یل ابدوب دجه

عز

عسر

الى امر يوسر فيه والى امر يعسر فيه معنائه حمل ابلر ومعقول لفظن دخی تا ويل ابدوب ما يعقل فيه معنائه
 ابلر ابدوب معنى ما تصور فيه معنائه العسرى عينك ضمی وسبنك سكونی والفك قصر بله يسر انك مقابلی دركه
 يسرى اسانلق ديك اولورا اگر چه ارباب تفسيرك كلامند بتادر ابدن بودر كه يسرى اسان معنائه اوله
 نته كم فسنبسره للیسری نفسینه اشارت تمشل در العسرة ففتنبله شولاق بلكر دركه قنادك ابلر وسنبه
 اولورا العسرة عينك فخی وسبنك كسرى ومد بله شول ناقة دركه بيل كچه يوكا اوليه العسرة عينك فخی وسبنك
 كسرى بله شول ناقة دركه باش بليه الاعشار همزه نك كسرى وعينك سكونیله باش بيل ناقة بيه نمك نقول
 اعشارها اذار كبتها قبل ان تراض واعشار بر كفى او غلنك مالندين المعهده ديرلر اوغلى انوك مال الدوغن كرىه
 كور ركن بقال اعشار الرجل من مال ولله اذ اخذ من ماله وهو كان العوسرانية عينك فخی وواوك سكونی وسبنك
 كذلك فخیله ويا نك تشند ببله شول ناقة دركه باش او كرىدن بئش اوله بقال ناقة عوسرانية وجمل عوسرانی
 اذار كب قبل ان يراض العسمة عينك كسرى بله صر نلان ديد كارى جانور كياور بى دركه قور ددن حاصل اوله
 بوننه مذكر وموئث برادر العيسر عینك فخی ويا نك سكونیله وسبنك فخیله وجمك ضمی ومد بله شول ناقة در
 كبرك اوله العسکر جعفر وزنى اوزن اشكر معنائه در العسکر ان كذلك عينك فخیله عرفه ابله منى ديد كارى
 معروف موضع در كلام هر بده عرفه واقع اولمشدر لكن عرفه عرفه طلاق عربى محض دكدر كلام مولد
 شيبه رتبه كم كاسه كدر العسكرة على وزن الدر جة شدت معنائه درو لشكر يسامق معنائه دخی كاور
 بقال عسکر الرجل المعسكر ميمك ضمی وكافك كسرى بله عسکر يساين كسنة المعسكر ميمك ضمی وكافك فخیله عسکر
 يسامق بر يوم مقامه صاحب صراحك العسكرة لشكرى شدن مرد ديدوكى مهور در زيرا عسكرة عسکر
 يسامق در عسکر طافه سندن اولمق دكدر وبومعنائى صاحب مصادرك العسكرة لشكر ساختن ديدوكى
 كلامى تا يند ابلر العسرة عينك فخی وسبنك سكونیله اعداددن اون عدد معنائه موضوع در بقال عشرة
 رجال وعشرة نسوة عكس تا يث اوزن وابن السكيت يندى عرب طافه سندن بعض كسنة عینی ساكن قلوب
 احد عشر در تسعة عشر كله سنة دك اثنى عشر دن ماعد اسندن راعين اثنى عشر ده ساكن اولماز الفاك يا خود
 يانك سكونندن اوترو واخفش ليتدى عينك تسكىنى اسماء طول وكثرت حركات اولد غنه بناء درو كذلك
 ديلرسك احدى عشرة امرأة دير سن شبنك كسرى بله ديلرسك شينى ساكن قيلرسن تسع عشرة كله سنة
 وارنجه كسرى اهل نجدك وتسكىن اهل حجاز كدر اماند كرىچون همين احد عشر دير سن شبنك فخیله غير بى
 جائز دكدر العشرون عينك كسرى وسبنك سكونیله اسم مفرد در بكرى عدد ايجون موضوع در عشرة
 كله سنك جمعی دكدر زير اجمع اولد غنه دليل بوقدر فجن عشرون كله سن مضاف ايسك عشر ك وعشرى
 دير سن واوى يايه قلب اتمكله مابعدنه يا اولد وغندن اوترو والعشر عينك ضمی وسبنك سكونیله عشرة نك
 اجزاسندن بر جزئى در وعشر كذلك فملا مالك عشرون المعه دخی ديرلر نقول عشرت القوم اعشر هم عشرا
 من الباب الاول اذ اخذت عشر اموالهم وبونقر يردن ظاهر اولورا كه صاحب صراحك عشر بالتح مصدر منه ده بك
 كرفتن ديدوكى جوهر بلك كلامه مخالف اولورا العشير عينك فخی وسبنك كسرى ومد بله بمعناه الاعشاء
 همزه نك فخی وعينك سكونی وسبنك كسرى بله عشير ك جمعی نصيبه انصبا كى وفي الحديث تسعة اعشاء الرزق
 فى التجارة يعنى رزقك طقوز بلوكى تحارنه در المعشار ميمك كسرى وعينك سكونیله كذلك عشر عشر وعشر اوتجيه دخی ديرلر
 عشر دن غير يرد استعمال ولما العاشر عشر الحى كسنة عشرت القوم دن مأخوذ در وعشار اوتجيه دخی ديرلر
 العشار عينك فخی وسبنك تشند ببله كذلك عشر الی كسنة عاشر معنائه العشر عينك فخی وسبنك
 سكونیله بر جماعتك ايجنه اونجى كسنة اولمق بقال عشرت القوم اعشر هم عشر من الباب الثانى اذ اصرت اعشر هم

عسیر

عسیر

عسکر

عشر

العشر عينك كسرى وشبنك سكونیله دوه فى ابكى صوار مغل مدق كه سكر كون اولورا ونجى كونه صوار اور وهر
 صوسر ابى كونلر نك واقع اولان كسر له در ريغ كى وخمس كى وعشر دن صكره صوسر لقيون اسم استماع اولما شد
 الا بكر منجى كونه ككه بكر منجى كونه صويه كلكه ظموا عشران ديرلر عينك كسرى بله كاون سكر كون اولورا ونجى كونه
 بكرى كوفى مجاوز قله انوكچون مخصوص نسيمة بوقدر لكن اول مقولها اولانله جوازي ديرلر حيلة وزاء معجزة ابله
 وهمزه ابله الاعشار همزه نك كسرى بله وعينك سكونیله بر كسنة نك دوه سى اون كونه برضوا ايجر اولمق بقال اعشر
 الرجل اذ اوردت ابله عشرا واعشار اون اولمغه دخی ديرلر بقال اعشر القوم اذ اصاروا عشرة العواشر عينك فخی
 وشبنك كسرى بله شول دوه در كه اون كونه برصويه واررلر المعاصرة ميمك ضمی وسبنك فخیله نك الطه در يعنى
 ابكى كسنة بر بيله قارشوب محبت اتمك در العاشر شبنك فخیله كذلك فخالطه معنائه سنة العسرة عينك
 كسرى وشبنك سكونیله اسمر اختلاط معنائه العسرة عينك ضمی وسبنك فخیله بر ديكلو انجدر كه انوك
 صغرى هارد و انوك قناد اغاچى كى جشى منتفع در قناديشندن اولان انتفاخ كى العشر عينك ضمی وسبنك فخیله
 والعشرات عينك كذلك ضمی وسبنك فخیله بونلر كى ايكسى دخی جعفر ذكر اولنان اغاچلر معنائه وعشر ايك
 كچه لرندن اوج كچه سنة اطلاق اولنور كدانلر تسعدن صكره واقع اولان كچه لر در و ابو عينك تسع وعشرى
 ابطال ابدوب كلام عربى وقوعنه انكار ايتدى الا بياح كله نك قوعنه قائل اولديكه مخلصه بيان اولمشدر در
 ابو عبيد ابو عبيد دن بوجه اوزن روايت اتمشدر يوم عاشوراء اخر نك الفاك مد بله ويوم العشوراء عينك
 فخی وسبنك ضمی والفك مد بله كذلك محرم اينك ونجى كوفى المعاشر ميمك فخی وسبنك كسرى بله برنجه جماعت المعشر
 سرك وشبنك فخیله معاشر ك واحدى العشير عينك فخی وسبنك كسرى ومد بله قبيله معنائه در وعشير
 معاشره دخی ديرلر هم محبت معنائه بوسيدن عشرين زوج معنائه كلوره فى الحديث انك نكثرن اللعن
 ونكفرن العشير يعنى الزوج لانه يعاشرها وتعاشره وقال الله تعالى لبئس المولى ولبئس العشير سعد العشرة
 برقبيله نك باباسى درين جابنندن كه اول سعد بن مذحج در معشار عينك فخیله عشرة كله سندن معدول در بقال
 جاء القوم عشار عشارى عشرة عشر قابو عبيد ايتدى احاد و ثناء وثلاث ورباعدن اكثرى مجموع اولما شد
 الا كيت نام شاعر ك شعر نك كشدن العشارى عينك ضمی ويا نك تشند ببله شول نسه در كه اوزنى اون ارشون
 ابله العشار عينك كسرى بله جمعی دراون ابلق حملی اولان دوه معنائه كه انلردن بونقير رجه مخاض اسمى زابل
 اولورا ونلردن عشار اسمى زابل اولماز تا ولدن وضع ابد نجيه دك ووضع اند كدن صكره دخی عشار ديرلر العشار
 عينك ضمی وسبنك فخیله والفك مد بله عشار ك واحدى اوزرندن اوناي كچن يوكلى دوه معنائه بنوع عشار
 كذلك عينك ضمی وسبنك فخیله نى فزان دن رقومك اسمى در العشار اون عشار نك تأنيده سى العشاروات جمعی
 بقال نافتان عشاروان ونوق عشاروات همزه ثابى واوه قلب اتمكله التعشير على وزن التكر نك ناقة عشار
 اولمق يعنى اون ابلق يوكلا اولمق بقال عشرت الناقة تعشير اى صارت عشار ومخفف شربقه عشر يازمق
 وتعشير حمارك بر دمه اون كره چاغر مى در لا عشار همزه نك فخی وعينك سكونیله نصيبيلر معنائه در بقال
 اعشار لجزول اصباؤه وپان لئش چوملكه دخی ديرلر بقال برمه اعشار اذ انكسرت قطعا ورمه باء موحدة نك
 ضمی وراء مهله نك سكونیله چوملكه ديرلر بقال قلب اعشار يعنى يان قلب وقلب كافك فخیله يورك
 ديد كرى عضو وضميله يملزك معنائه در بونلر جمع صيغه سى اوزن كلى اجر اعتبار بله نته كم رخ اقتصاد
 ديرلر يان لئش كوندن واعشار قوش قنادك مقدم اولان بلكر بنه دخی ديرلر عشار ايك كسرى بله بر موضعك
 اسيدر العشر ز فختنبله ونونك سكونیله محكم شدد معنائه العشر زة مونثى العصر عينك فخی وصادك

عشر

عصير

و مدله شول اهور یاوری در که هنوز قوت بولش اوله و قرو حشی و لندنه دخی دیرلر الیه افیر جمی و بعضیلر
ایندی یعاقیر اهورنک ایرککری در یعقربانک فحی و فانک ضمیمه اسم رجلدر واسود بن یعقربشاعرک اسمیدر
کر یعقربه اولان یایی مفتوح قیلر سگ لای نصرف قیلر سن زیار بو بقتل کی اولور بونس ایندی رو بدیکله
معروف شاعری ایستدم که یعقربدی یانک ضمیمه بونقدیر حجه منصرف اولور زراشبه فعل زائل اولور
العقارب عینک فحیه شول اغاچدر که اندن اود چقار لر و فی المثل فی کل شجر نار و استجد المرخ و العقارب یعنی هر
اغاچه آتش وارد و لکن مرخ و عقارب تفصیل اولمشدر و عقارب کذلک خرما غاچنی اصلاح ابدوب اکارک خرما
اغاچندن نسنه الصاق ایتمکدر بقال کنافی العقارب و هو بالغاء استهر منه بالقاف و عقارب کذلک ققارده لغت
در که ققار قاتقسز اتمکدر العفر عینک کسر بله یعنی جانور لر دن طکوز دبد ککری جانورک ارکی در خنزی
معناسنه و عقرب جل خبیثه دخی دیرلر العفره کذلک عینک کسر بله خبیثه اولان عورت العفریت عینک کسری
و فانک سکونی و رانک کسری و مدله هر نسنه ده مبالغه اوزن اولان کسینه در ابو عبیده روایی اوزن بقال فلان
عقربت نفرت و عقربیه و نفریه دخی دیرلر یا تحتایلرک فطر بله شر مزه و زنی اوزن و فی المذهب ان الله تعالی بغض
العقربیه النفریه الذی لایرز فی اهل الامال عقربیه اصل مع در نفریه نبیته ذکر اولونه در وحدت شر بقدر زرا
راء مهمله و زاء معجه ابله نقصان معناسنه در العقاربیه عینک فحی و رانک کسری و یانک فحیه عقربت کی در
ابو عبیده روایتی و بومفرد در جمع دکلدر و خلیل ایندی شیطان عقربیه و عقربت دیرلر و هم العقاربیه و العقارب
دیرلر یا تحتایه بی مفتوح ایتمکدر عینک کسر بله یا تحتایه استعمال ابدور لرواسکن قلد قری حینه هانی تابه قلب
ابدور و عقربیه داهیه دخی دیرلر بلا و لغت معناسنه العفره عینک ضمی و فانک سکونیه ارسلانک اکسه سنه
اولان قاری در و خر و سگ و غیره حیولک اکسه سنه اولان شول توی در که جنک حالته باشی اوزرینه
کتورر العقربیه عینک کسری و یایی تحتایه فحیه بمعناها العفرات عینک کسری و فانک سکونیه بمعناها ایضا بقال
جاء فلان فافساعفر بته اذا جاء غضبان و نفش نونله و فابله و مشین معجه ابله طاغیث معناسنه در المعافرمیک ضمی
و فانک کسر بله شول کسینه در که اهل هنر اولوب ایشه قادر اولان کسینه ره یولد اش اولوب انلرن فضلن
کسب ابله المعافرمیک فحی و فانک کسر بله همداندن برقیله نک اسمیدر لای نصرف قدر نکره لکی و معرفه لکی حالته
زیر لای نصرف اولان جمع صیغه سی اوزن کلشدر المعافرمیه میمک فحی و فانک کسری و یانک تشدید بله شول
زدر که ذکر اولن ان قیله به منسوبدر بقول ثوب معافری فتصرفه لانک اذ خلت علیه یاه النسبه و لم تکن فی الواحد
العفری عینک و فانک فحی و رانک سکونیه و الفک قصر بله فعلی و زنی اوزن ارسلاندر اسد معناسنه و ارسلان
بونکله نسیمه اولندی شدتی اولد غیچون و دیشی ارسلانه دخی اطلاق اولنور بقال له وة عفرنی و لم وة لامک
فحی و یانک ضمی و مدله دیشی ارسلانه دیرلر و عفرنی کله سنه نون ابله الف سفر جل و زنه الحاق ایچوندر العفرناة
تاء تا بئله وزن مزبور اوزن بقال ناقه عفرناة ای شدیدة قویه العافور علی وزن الکافور کذلک شدت
معناسنه در بقال وقع القوم فی عافور شر و هو لغة فی عانور شرای فی شدة العفره عینک و فانک ضمیمه و رانک
تشدید بله شدت معناسنه در بقال جاء فلان فی عفره حر و هی لغة فی افرة الحر و عینک فحیه دخی لغت در کسان
روایی اوزن بقال جاء فی عفره الحر و بعضیلر ایندی عفره الحر اول حر معنا سنه در العفرین عینک و فانک کسری
و رانک کسری و تشدید بله و مدله ارسلانی چوق برما سنه معنا سنه بعضیلر ایندی هر ضابط قویلیت
عفرین دیرلر و اصمی ایندی عفرین شهرک اسمیدر العفر عینک فحی و فانک سکونیه یان لمق جرح معنا سنه
و همکله دخی دیرلر بقال عفره من الباب الثانی اذا جرحه او قطع عرقه و اخر ما اغاچنک باشن خرما کو بکیله بله

کسمه دخی دیرلر بقول عقرت انخل اذا قطعت راسه کله مع الحار و حار حیمک ضمی و میمک تشدید بله خرما
کو بکنه دیرلر و عقر طوارک ارفه سن یاغرا تمکه دخی دیرلر بقول عقرت ظهر البعیر عقر اذا دیرته و عقره السرج
فان عقر و عقر حبس ایتمکه دخی دیرلر و منه قولهم عقرت بی ای اطلت حبسی کذلک عقرت بعیری فلا قدر علی السیر
و عقر کسینک ایانغ صاعکن خروف و دهشتدن بوریمکه و جنک ایتمکه قادر اولما مق بقول منه عقرت من الباب
الرابع ای دهشت و منه قول عمر رضی الله عنه ففقرت حی خررت الی الارض و عقر قصره و هر بناء مرتفعه دیرلر
و عقر بابل و لایتمه بریکادی در کیز بدین مهلب انده قتل اولندی و عقر هر نسنه نک اصلنه ده دیرلر و اصمی
ایندی عقر داردار کاصلی در که اول قومک محاسنیدر و کسینه به بدعا ایتلور اولسلر جد عاله و عقر اولحقا دیرلر
یعنی حق تعالی انوک بورن و قولانغ دوشرسون و جسدن یان لیوب اکلو غراغری سن مساط ایسون و جدع
جمیه و دال عین مهلبتین ابله در و العفر عینک فحی و فانک کسری و مدله یان کسینه العفری عینک فحی و فانک
سکونی و الفک قصر بله جمی بقال قوم عفری مثل جرح و جری و عفری کذلک عینک فحی و فانک سکونی و الفک
قصر بله ذکر اولنک معنایه یعنی عفر معناسنه استعمال اولنور بقال عفری له و حلقی بلا تون علی ماسنذکره
فی باب القاف ان شاء الله تعالی العفر عینک فحی و فانک ضمیمه برقی کب بقال کب عفر و العفری علی وزن التکریم
یان لمق معناسنه عفر کی و تعقیر کثرتی وار در عقره نسیمه العقاقر عینک فحیه اصول اویه معناسنه در
العقارب عینک ضمی و فانک تشدید بله عقاقر ک مفردی معقر میمک ضمی و فانک کسری و تشدید بله برشاعرک
اسمیدر که اول معقر بن حمار المارق در که نبی غیر قبیله سنک نیز یان اولان فصحا سندن ابدی التعاقر یانک فحی
و فانک ضمی ابله بری بر بله جنک ابدوب طوارن سکرمک بقال تعاقر ایلها اذا عرقها یا یبارین فی ذلك و تباری
تابله و باء موحده ابله معارضه دیرلر المعافرمیک ضمی و فانک فحیه نفرت ابدشک و سوکشک و هو ابدشک
و ملازم ابدشک و خمر اجمعه ده ادمان اوزن اولمق العفر عینک ضمی و فانک فحیه و العفره کذلک عینک ضمی
و فانک فحیه طوارق سن جراح ابدن ایر بقال سرج عفر و عفره ای معقر غیر واق و عفر اطلاق اولما
الاذی روح اولند و عقره کذلک شول بونجغه دیرلر که نساطا بغه سی اوچقور رینه کتورر حامله اولما غیچون
و عر بلرک عقره العلم النسیان دبد ککری بوندن ما خوددر العقارب عینک فحیه در و انک در و خرما اغاچدر
و منه قولهم ماله داره لا عقارب و کذلک فی البیت عقارب حسن دیرلر متاع حسن والات حسنه معنا سنه المعقر میمک
ضمی و فانک کسر بله شول کسینه در که عقری جوق اوله الاعقارب همزه نک کسر بله بر کسینه نک عقری جوق
اولمق بقال اعقر الرجل اذا کثر عقارب و اعقارب کسینه دهشت و یرمکه دخی دیرلر رجسته که بوریمکه قادر
اولیه العقارب عینک فحی و الفک مدله بر موضعک اسمیدر ابو عبیده روایی اوزن العقارب عینک ضمی ابله خمرک
اسمیدر و عقارب دبد ککری عقله منافرت ایتد کیچون در بعضیلر ایندی کویه ملازم ایتد کیچون در ابو عمرو
بو بله رایت اولمشدر و یونک اصلی عفر حوضدن ما خوددر که عفر حوض عینک ضمیمه حوضک مؤخرینه
دیرلر تته کم کاوران شاء الله تعالی و عقارب کذلک برجنس نک اسمیدر که لونی احر در العفره عینک فحی و فانک
کسری و مدله کسینک ساق مقطوعه معنا سنه و عقره اواز معنا سنه ده کاور بقال رفح فلان عقربته
ای صوته و یونک اصلی بودر که بر کسینه نک یاغنک بری قطع اولند قد کسینلر یاغن قلدروب اولر یاغنی اوزن
قویوب حکم چاغردی بناء علی ذلك هر حکم چاغرن کسینه چاغرد قلد رفح عقربته دبد بلر و عقره مقتول اولان
شریف کسینه دخی دیرلر بقال مارا بت کالیوم عفره و سبط قوم یعنی بو کون قتل اولنن رجل شریف کی الانعقار
همزه نک کسر بله و یونک سکونیه سکرمک بقال عقرت البعیر او الفرس بالسیف فان عقر اذ اضربت به قوائمه

وانعقاد يا غير او لمعه ده درل بقال عقره السرج فاعقر الاعتراف همزه نك كسرى وعينك سكوبله كذلك يا غير
اولمق بقال عقره فاعقر العقر عينك فخي وقافك كسرى ومدبله سكوبلنن طوارا عقرى عينك فخي وقافك
سكوبلى والفك قصر بله مؤنثى بقال فرس عقر وخيل عقرى العاقر قافك كسرى بله شول قوم يفتى دركه همز رنسه
تورميه وعافر شول عورت دركه اول حامله اولميه وعافر شول ان دخی درل كه انوك ولدی حاصل اولميه العقر
عينك ضمی وقافك سكوبله عورت وسأ یر حیوان غور من الموق بقال لقحت الناقة عن عقر یعنی طوغور مه دن
قالد قدن صكره حامله اولدی و بقال عقرت المرأة يعقر عقر من الباب الخامس اذا صارت عاقر امثل حسنت
حسنا ابو زید واتی اوزن وعقر كذلك عورتك مهرینه دخی درل رخن شبهه اوزن وط اولنسه و بیضه العقر
كذلك عر بلرك عزم ابندوی اوزن خروس یومرده سی در زرا خروس غرنه ركه یومردل وانوك یومرده سی
برجنس یومرده دركه كچیر كدر اوزن ونلغه مایل در بیضه العقر دبد كریه باعث بودر كه بكر كاری انوكه تجر
اولنور و بوندن ما خود در عر بلرك كانت بیضه العقر دبد كاری شول نعام حقنه كبر كره واقع اوله بعضیلر ایتدی
بیضه العقر عر بلرك بیضه الانوق والبلق العقوی دبد كاری كی دركه بو محال مرئیه سنه اولان نسنه ده استعمال
اولنور وانوق همزه نك فخي ونونك ضمیله كركس دبد كاری قوشدر كه بوجه طاغله ده صرب برلده یومرد لمغین
یومرده سنه كسنه طغر بولماز و ابلق شول ازكك ات دركه لونی اق ابله سیاه قارشق اوله وعقوق عينك فخي
وقافك ضمیله حامله دیکدر ازكك ات حامله اولمق خود محال در وعقر النار اتشك اورتری ومعظمی وعقر
الغوض حوضك موخر اولن یری دركه دوه صواده وارد قد انده قرار ایدر وعقر وعقر درل قافك سكوبلى و ضمیله
عسرله عسر كی وعقر درل بودارك اعلمنه دخی درل اهل مدینه لغی اوزن الاعقار همزه نك فخي وعينك سكوبله
عقرك جمی العقرة عينك فخي وقافك كسرى بله شول ناقة درك حوض اوزن كلكه عقر دن غیری یرده ایچیه
یعنی حوضك موخر ندن ایچیه ننه كم از یحوضه صوكلدی بردن ایچیه ناقه یردیر العقر عینك ضمی ونونك
سكوبله وقافك ضمیله قامش كوی بقال عقر القصب زیاده النون و بقال عقر ال جل لعنصره وعنصر عینك
وصادك ضمیله اصل وحسب معناسنه در العنقیر عینك ضمی ونونك سكوبلى وقافك فخي وقافك كسرى ومدبله
افت و بلاد اهییه معناسنه بقال عقره الدواهی اذا اهلكته العكر عینك فخي وقافك سكوبله میل در عطف
معناسنه بقال عكر عكر عكر من الباب الثاني العكره عینك فخي وقافك سكوبله كذلك بناء مره در بر كره
میل ایتك معناسنه وفي الحديث قلنا يا رسول الله نحن القارون قال بل انتم العكارون انا فئة المسلمين وعكر
دوه غلبه ایدوب راكبی الوب مكانه ابله كه دخی درل بقال عكر یر بعیره مثل عجر یر اذا عطف به الی اهله وغلبه
الا عتكار همزه نك كسرى وعینك سكوبله ظلت قار شوب احكامه دیرل بقال اعتكر الظلام اختلط كله كره بعضه
الی بعض من بطء الخيل واعتكار یعمور جوق یغمه دخی درل بقال اعتكر المطر اذا اكثر التعاكر تانك فخي وقافك
ضمی ابله اختلاط معناسنه در بقال تعاكر القوم ای اختلطوا العكر فختنله زب یا عینك وغیرك دردی یعنی
چو كندیسی وعكر چو كندی جمی المغه دخی درل بقال عكرت المسرجه یعكر عكر اذا اجتمع فیها الدردی و صونك
و شرابك و یا غك عكری لغری وقوسی در بقال عكر الشراب وعكر عكره كله سنك جمیدر وعكره دوسور یسنه
دیرل زنه كم كور العكر عینك فخي وقافك كسرى بله شول شرابدر كه قوی اولالا عكار همزه نك كسرى بله شرابی قوی
قلن ایچیه دور دوز فاعقره بقال عكرت نا واعكار دوه سور یسنه مالك اولمعه ده درل بقال عكر ال جل اذا كان عنده
عكره المعكر میك ضمی وقافك كسرى بله سورى صاحبی اولان كسنه التعكیر علی وزن التكریم بمعناه بقال عكر ته
تعكیر اذا جعلت فیها العكر العكره فختنله دوه سور یسندن برقطعه در و ابو عینیه ایتدی عكره الی دوه
بله یوزن دوه نك مابنی در و اصمعی ایتدی عكره الی دوه الشمس دوه یه شمس دوه یه و رجه وعكره دبك دینه دخی درل

عقر
عقفر
عكر

اصل لسان معناسنه عینك كی عین و دال مهمله ابله العكر عینك كسرى وكافك سكوبله اصل معناسنه بقال
رجع فلان الی عكره و باع فلان عكره ای اصل ارضه وفي الحديث لما نزل قوله تعالى اقرب للناس حسابه تها
اهل الضلالة قليلا ثم عاد والی عكرهم ای الی اصل مد هبهم الردى واعمالهم السو العكر عینك فخي ومیمك سكوبلى
والعكر عینك ضمی ومیمك سكوبله جوق زمان دیری اولمق بقال عكر ال جل یعمر عمر او عمر ابفتح العین وضمان الباب
الرابع اذا عاش زمانا طوبلا وبوقیامته مخالفه زب را قیاس بونك مصدر نه عین الفعلی عكر كلكدر ومنه
قولهم اطال الله عرك وعرك و بونلر كره مصدر لر در بر نغایه ولكن قسمه انجق عین مفتوحه استعمال
اولنشدیر یس قنكه سن بونك اوزن ربه لام ابتداء داخل فلسك ابتداء ت اوزن مرفوع قلوب لعمر الله دیر سن
یس لام توكید ابتداء المحزون اولوب خبر عذوف اولور ونقدیر كلام لعمر الله قسمی ولعمر الله ما قسم به ديك ولور
و قن لام ابتداء ابله كتر مسك مصدر نصبی كی منصوب قلوب عمر الله ما فعلت كذا وعرك الله ما فعلت كذا دیر سن
یس لعمر الله وعمر الله كلامك معناسی احلف ببقاء الله ودوامه ديك اولور و قنكه عرك الله ديسك كویا كه
بتعمیرك الله ديك اولور باقرارك له بالبقاء معناسنه وعمر عینك فخي ابله دیش ان سنه اولان ات در العور
ضمتنله جمی وعرك دخی جمی عور كور عر وعینك فخي ومیمك سكوبله بر جاك اسیدر واوله یاز لور عر ابله عرك
بین فرق انكچون وحالت نصبند و اوی ترك ایدر سن نصب الی فرقان كفات ایتد كندن اوترو عر ویه عینك
فخي ومیمك سكوبلى وواوك فخي ویا نك سكوبله وهانك كسرى بله ابله لفظدر كه لفظ واحد حكمنه قلتور و سبویه
ونفطویه دخی بو بله در بونلرده دخی هامكسور در زب را بونلر كره اخرى ایچیه در اضاواته شبیه در یس غاق كله سنه
تشبیه اولنوب مكسور قلندی و اكر نكره قیلر سك منون قیلوب مررت بعمر ویه وعمر ویه اخر دیر سن یانیده
هانك نه و یله ومبر دایتدی مز بورلر ك تشبیه سنه و جعنه العمر و بهان والعمر و یهون دیرل ومبر ددن غیریسی
ایتدی شول كسنه كه هذا عر و یه و سبویه وراثت عر ویه و سبویه دبدی اعراب ایتك اوزن اول كسنه تانیه
و جمع قلندی ومبر دتنیه و جمع قلده اعراب ایتكی شرط ایتدی العمره عینك ضمی ومیمك سكوبله جمی اولان
افعال مخصوصه در و بونك اصلی زیارندن ما خود در العمر عینك ضمی ومیمك فخي جمی وعمره كلكه ركسنه
زه جه سنی زوجه سنك اهل مابینند تروح ایدوب زفاف تلر جانبند اولمقدروا كرز و زوجه سن كندی اهل
جانبند نقل ایدر سه اكعرس دیرل عینك ضمیله العمارة عینك كسرى بله بقیلن نسنه فی یا یق بقال عكرت الخراب
اعمره عمارة من الباب الاول و عمارة قبيله وعشیره معناسنه ده كلور العامر میك كسرى بله معمر معناسنه در ماء دافق
كی مد فوق معناسنه وعیشه راضیه كی مرضیه معناسنه العمر عینك فخي ومیمك كسرى ومدبله معمر
معناسنه در بقال مكان عیرای عامر وصیق طوقنش زه دخی اطلاق اولنور بقال ثوب عیرای صفيق العمورة
عینك فخي وواوك سكوبلى ومیمك فخيله غوغا و كور لدی كه كشرت جمعیدن ناشی اولور الاعمار همزه نك كسرى
وعینك سكوبله رنسنه فی عری اولد قجه ركسنه یه و یرمكدر بو مشرطله كه اولد كدن صكره یه كند ویه عودت
اید بقال اعمر ته دار الوارضا اوبلا اذا اعطيته اياها و قلت هی لك عری او عرك فاذا مت رجعت الی واعمار بریزی
معمر بولمغه دخی درل نقول اعمرت الارض اذا وجدتها معمورة و ابو زید ایتدی اعمار باری تعالی یه نسبت
اولند قلده تعمر معناسنه كلور بقال اعمر الله بك منزلك ولا بقال اعمر ال جل منزله بالالف العمری عینك ضمی
ومیمك سكوبلى والفك قصر بله اسمد رنسنه فی عری اولد قجه باعشلق معناسنه ننه كم رور ایتدی الاعمار
همزه نك كسرى وعینك سكوبلى ابله زیارت ایتك بقال اعمر ای زان واعمار جمی عر ایتكه دخی درل واعمار
دولند كیكه دخی درل بقال اعمر اذا تعم بالعمامة العمارة عینك فخيله هر نسنه دركه باش اوزن قور كرك

عمر

دولتند اولسون كرك نقيه كرك تاج اولسون كرك بولند دن غیری اولسون العمار عینك فقیله شول ریحان دركه
 اذوكه محاسن شرب ترین اولنور ولسان فرسدا كامیوران دیرلر قن برکسته ذکر اولنان محاسن اهلی اوزن
 داخل اولسه اولنر یحاندن برسنه صونوب انوكه طموایدن الاستعمار حیوة و عمر و یرمك و ساكن فلق قال الله
 تعالی واستعمر فیها ای جعلكم عمارها التعمیر علی وزن التكریم اوزون عمر و یرمك یقال عمره الله تعالی تعمیر ای
 طول عمره العمار عینك ضمی و میمك تشدید بله بریده قرار ایدن كسنه لرجن طایفه سندن یقال عمار البیوت
 لسكانها من الخن المعمر میمك فقی و ما یبند عینك سكونیله شول منزلدر كه صو جهتندن و اولاق جهتندن
 واسع اوله یعمیر یك فقی و عینك سكونی و میمك فقیله بر جاك اسیدر لا یصفر فدن بر اید هب مثلالودر العماران
 عینك ضمی و میمك فقیله ابو بكر و عمر در رضی الله عنهما فر اوی اوزن و معاذ هر ابتدی عمر یك مراد عمر بن الخطاب
 و عمر بن عبد العزیز دكدر بر اعظم رضی الله عنه نسلك سیرة العمر بن دبد بلر حالاك اولن زمانه عمر بن عبد العزیز
 وجوده كلامشدی و اصمعی قتاده دن روایت ایدوب ابتدی مزبون امهات اولادك عتقندن سوال اولند قد
 اعتق العمران قاینها من الخلفاء امهات الاولاد دبدی پس قتاده نك بوكلا منده عمر یك مراد عمر بن الخطاب و عمر بن
 عبد العزیز دكدر بر ابو بكر له عمر بننده خلفامور و اتمامشدر العماران عینك فقی و میمك سكونیله عمر بن جابر بن
 هلال بن فزان و بدین عمر و بن جویه بن فزان در الیعامیر یك فقی و میمك كسری و مدبله اوغلاقلر جد بلر
 معناسنه و قیونك كچر كاری الیه عمور یك فقی و میمك ضمی و مدبله یعامیر ك مفردی اوغلق و قوزی معناسنه
 عامر میمك كسری بله بر قبیله نك باباسی ایدر كه اول عامر بن صعصعه بن معوی بن بكر بن هوازن درام عامر صر نلان
 دبد كاری جانور ك كنبی در العامران میمك كك كسری بله عامر بن مالك بن جعفر و عامر بن طفیل بن مالك بن
 جعفر در العنبر عینك فقی و نونك سكونی و یك فقیله بر جنس طیب در كه معروفدر و عنبر تمیدن بر قبیله نك
 اسیدر كه اول عنبر بن عمرو بن عیم در بلعنبر یك فقی و لا ملك سكونی ابله بنوا العنبر معناسنه در نون حذف
 او تشدر ته كم باب الشاده بطحرت كله سنده ذكر او تشدر العنبر علی وزن العنبر بر جنس كوك سینكدر ذباب
 ازرق معناسنه عنتره بر جاك اسیدر كه اول عنتره بن معوی بن شداد العبسی در سیمویه ابتدی عنتره نك نونی
 زابله دكدر العورة عینك فقی و وواوك سكونیله انسانك اودی در و هر سنه كه اندن حیالونق لازم اوله
 اكعورت دیرلر العورات وواوك سكونیله جمعی فعلة و زننك الفله تا بله جمعه حرف ثانی تحريك و انق و اویا خودیا
 اولد و غی برده اولور و بعضیلر عورت النساده وواوك فقیله دخی قراءت ایدر بلر و عورت هر خله دخی طلاق
 اولنور كه الله خوف اولنه كرك سرحدلده اولان دریند اولسون كرك حالت حربله اولسون و طاعنه اولان یار قلره
 دخی عورت الجبال دیرلر و مشرقه و مغرب دخی عورتی الشمس دیرلر و عورت البدر مذموم اولق معناسنه الا عور
 همزه نك وواوك فقی و ما یبند عینك سكونیله عییلو و مذموم اولان نسنه بدل عور شول كسنه یه دیرلر كه
 مذموم اولوب بر مقبول كسنه یه خلف اوله و كاه اولور و خلف عور دخی دیرلر و عور یك چشمه دخی دیرلر و شول
 كسنه یه ده دیرلر كه حاجتندن منع اولنه العور فقیله بر كوز لوالق یك چشم معناسنه بقال عارت العین تعار
 من الباب الرابع و عورت عینه دخی دیرلر و اوی حالی اوزن ابقا ایدوب الفه قلب اتمكله اصلنه صحیح اولد غنه
 بناء كه اول عورت برز بر العورنك وواوك ما قبلی ساكن درا كبناء صحیح اولمشدر پس حرف زواید حذف اولنوب
 تشدید رفع اولنقله عور قالمشدر و عورتك اصلی عور اولسنه دلیل سائر اخواتی در كه انلر اسودیسود و احمر
 یحمر و الوانده بووزندن غیری مستعمل دكدر و عیوبده دخی قیاس ارج و اعمی ديك ایدی عرج و عی محلدنه
 و لكن مسیوم اولما مشدر و عورت عینه عور هادخی دیرلر متعدی كلك اوزن العوراء عینك فقی و وواوك سكونی
 و الفك مد یله عور ك موثقی و عور شول عور یه دخی دیرلر كه انك سوری اولیه بقال فلاة عوراء اذالم یكن فیها ماء
 و عور اكله قبیله یه دخی دیرلر المعایرة كوز

عنبر

عنتر

عور

اوز قاستدر چی سنه بقال صحنی المال عایرة عین ای یحار فیها البصر من كثرة كانه یحلا العین قیكادی عور ها
 العایر شول اوق یا خود شول طاشدر كه تان بلیبه بقال اصابه سهم عایر اذالم یعلم من رماه و عایر كوز ده اولان
 صیغه دخی دیرلر و عایر غرابه دخی دیرلر حدت بصری اولد غیچون پس بونسیه تشو مه بناء اولور العوار عینك
 فقیله و همزه نك كسری بله شول چكر كه در كه جماعت متفرقه اوللر عور عینك ضمی و وواوك فقیله بر ركه ایدر
 و خصیلت مذمومیه دخی دیرلر و عرب خصیلتین مكر و هتین دن شكوا ایدر اولسلر كسیو عور و كل غیر خیر
 دیرلر و عور راء ووك تصغیر یكوز علی طریق الترخم العوار عینك فقیله عیب معناسنه در بقال سلعة دوات
 عوار و قد تضم العین العوار عینك ضمی و وواوك تشدید بله قرقنقوج دیدكاری قوش خطاف معناسنه و كوزده
 اولان چپاق بعینه عور ای قذی و عوار قور حق كسنه یه دخی دیرلر بددل معناسنه العوار عینك فقیله
 و وواونینك كسری و مدبله عوارك جمعی و اكر دلر سك شغردیه یا فی كثور میوب عوار و ده رسن ابو علی نحوی ابتدی
 عوار و كله سنده و او همزه یه قلب اولنادی طرفه قریب یكن زیا ضرورت شعر اچون حذف اولنان یا مراد در
 پس یا ملفوظ كسنه اولوب و او طرفدن بعید اولدیه همزه یه قلب اولنادی العاریة نك كسری و یا نك
 تشدید بله كریا كه عار منسوب اولق معناسنه در زیا عاری طلب ایتك عار و عیب در العارة عارت معناسنه در
 العوار عینك فقی و یك تشدید بله عار یك جمعی العور فقیله و وواوك ضمی و تشدید بله عاری و وروپ الحق
 یقال هم بتعورون العوار یبینهم و تعور برسنه فی الدناله و وروپ المغه دخی دیرلر بقال تعور ووالشی الاستعارة
 همزه نك كسری بله عاریت طلب ایتك لا عارة ككذلك همزه نك كسری بله عاریت و یرمك بقال استعان ثوبا قاعان ایا
 و منه قولهم كیر مستعار و كیر كافك كسری بله و مدبله دمور چی التلر تین در و بعضیلر ابتدی مستعار متعاور
 معناسنه در یعنی الدناله و یرمك معناسنه در متداول كی الا عوار همزه نك كسری و عینك سكونیله كراسته
 ریت معناسنه ابو عبیدر و ابی اوزن و عوار صیدك صیاده قولای و دشمنه دخی دیرلر بقال عور لك الصید
 ای امكنك و انلوك غریبه قابل بریری مكشوف و لمغه دخی دیرلر بقال عور الفارس اذ ایدافیه موضع خللی
 للضرب و عوار كوزی چقار مغه دخی دیرلر بقال عورت عینه فلهغه فی عرتها المعور میمك ضمی و وواوك كسری بله
 مخوف اولان ی بقال هن امكان معور ای مخاف فیه القطع ای قطع قطاع الطريق التعور علی وزن التكریم كوز
 ایتك و یكاری یار مغه دخی دیرلر بقال عورت عین الریة اذ اكستها و رکیه را مهمله نك فقی و كافك كسری
 و یك تشدید بله درین اولیان قوی و كسری یا موحده و سین مهمله ابله یومق و تعور بر كسنه نك جانبندن بلان
 سوبلك یقال عورت عن فلان اذ اكذبت عنه و رد دت و مطلقا منع معناسنه ده كلور نقول عوریه عن الامر
 اذ اصر فته عنه ابو عبیدر ابتدی قن صر طلب ایدن كسنه دن صومع اولونسه مثلاً قد عورت شربه دیرلر
 المعاورة میمك ضمی و وواوك فقیله كیله ی عیار ایتك معیاره معناسنه بقال عاورت للمكایل و هی لغة فی عار بتها
 و معاون یولد اشك اشلدی كی ایشلك بقال عاون الشی ای فعل به مثل مافعل صاحب به الاعتوار همزه نك
 و تانك كسری بله الدناله اولمشدر مقند اول معناسنه بقال عتور ووالشی اذ اند اولوه فیما بینهم التعاور تانك فقی
 و وواوك ضمیله معناه و عتورنك و اونی الفه قلب یكدر بلر زیا عتور تعاور معناسنه اولما غین انوك اوزر یه بناء اولندی
 نته كم مجاور واده بیان اولمشدر و تعاور طاغذ ویزائل یككه دخی دیرلر العور عینك فقی و وواوك سكونیله و العیر ككلك
 عینك فقی و یك سكونیله ايكسی دخی تعاور معناسنه در بقال تعاورت لراح رسم الدار و عان یعور و عیرة اذ اخذه
 و ذهیه العور عینك فقی و هانك سكونیله ابو عمرو و وواونی اوزن زیا معناسنه در العور فقیله عیرة لغت در نه لانه كی
 جیهری ای فقیله كسنه ابو عمرو روایت یوقدر بقال عیر یعور من الباب الثالث العاهر زیا ایدی و فی الحدیث الولد

عور

للفراش وللعاهر الح العهر صمك كسرى وهالك سكوتيه اسمد زنا بناك معناسته العاهره هالك كسرى زنا
 ابدي عورت المعاهره ممك شمي وهالك كسرى به كذاك بمعناها والعهره عيذك فتي وهالك كسرى به كذاك بمعناها
 التعبره فختنه وبناك سكوتى وهالك خيميله فاسق وفاجر اولق يقال تعبره الرجل اذا كان فاجر العبره عيذك فتي
 وبناك سكوتيه حمار معناسته در وحشيسنه واهلبسنه اطلاق اولنور العبره كذاك عيذك فتي وبناك سكوتيه
 مؤنثى الا عيار همزه بك فتي وعيذك سكوتيه والمعيوراء ممك فتي وعيذك سكوتى والفك مدبله والعيوره خيميله
 خاله خوات كى بونلك او حى دى جعد حمار معناسته وعبر العين كوز قياغه ديرلر ومنها قولهم فغات ذلك قبل
 غيره ماجرى اى قبل لفظ العين ابو عبيد ايتدى فعلت ديرلر افعل ديزلر وبقال مادرى اى من ضرب العبره واهى
 اى الناس هو فيكون ضرب العبره كناية عنه اى عن الناس وعبر قومك ولوسنه دى ديرلر يقال غير القوم سينهم
 ومنه قولهم غير بعير وزاده عشرة وبونلك يمانى بودر كه قن بن اميه دن برخليفه وفات بشيه بر بنه كلن خليفه
 حسكر وكذا بفته اون قجه رقى ايدر دى يعنى خليفه خليفه مقابل دراون قجه فضله سيله وغير قازغه دى ديرلر
 ونده معناسته وغير مدبته منور ده بر طاغك اسيدره فى الحديثه حرم ما بين غير الى ثور وغير النضل تمره بك
 اورته سنده ولى يومرى وكوره كك دى اورته رند اولان يومرى ربنه غير الكف ديرلر وبناك اورته رند اولان
 بوكسك ربنه غير القدم ديرلر وقولاك ايجنده اولان يومرى عجره غير الاذن ديرلر وكاغدك اورته سنده اولان
 خطه غير الورقه ديرلر وكوكر حنه بكرر قوشه غير السراة ديرلر وشولر ده كه خير اولمايه هو كخوف العبر ديرلر
 غير حمار معناسته در و حمارك خوفندن انتفاع اولنور سنده يوقدر بعضيلر ايتدى بونلك صلى اخل من خوف
 الحاريد كارى قوللر بدر بعضيلر ايتدى غير بو مقامه طبل معناسته در وغير ريو زنه كك دى ديرلر يقال
 عار فى الارض من الباب الثانى اذا ذهب فى الارض وعيرات او بكابو بكاسكر تكدر مر حندن يقال عار الفرس
 اذا انقلب وذهب هاهنا وهاهنا من مرجه غير بر قويم افساد ايكه دى رلر يقال عار ال رجل فى القوم يضر بهم
 مثل عات العاهره مشهور معناسته در يقال قصيده عايرة اى سايرة وبقال ايضا ما قالت العرب بنا عير من كذا
 اى اسير وعائر شولر قه يدرك كندى سور بسندن ايراب اخر سور يد اخل اوله اركه دوه ايله جفتلر يكدن
 اورته لعابر شولر اركه دوه در كه بر قه ي قوب اخرنا قه يوان يقال ليل عاير اذا كان يترك الشول الى اخرى وشول
 قوبى قالد رغه ديرلر غير وحده عيذك شمي وبناك فختيله معبر ايه ديك اولور يقال فلان عير وجد اذا كان
 معجبا فى حسن رايه پس بو ذمه راجع كلام اولور اكر ديرلر سك عيذك مفسور قيلر سن شيخه شيخ ديد كارى
 كى شينك كسرى به وعور دى بتر نته ك شوخ ديمر الاعاره همزه بك كسرى به اور كيك وفاجور مق يقال اعان غيره
 المعار ممك خيميله اور كد لش طوار العيار عيذك فتي وبناك تشدد بدبله اول جانبته بوجانبته نشاطندن عجره ين تكة
 رى رى عقبجه عجره وارسلانه دى عيار ديرلر شكارن طلب ايله دن اول جانبته بوجانبته كلوب كند كچون تعاور
 بياك كسرى به بر طاغك اسيدر جبل معناسته التعير على وزن التكرم باشه فائق سر زنه معناسته يقال عيره كذا
 والعامه تقول عيره بكك العارسو كلكه صالح اولان صفت وعيب يقال عار ما ذا اعابه المعار ممك فختيله وبناك كسرى به
 عاب معناسته التعار بياك فتي وبناك خيميله رى رى عيذك بقال تعار القوم اذا تعابوا العيار عيذك كسرى به
 كيله يى ورازونى عيار ايك بقال عايرت المكاييل والموازين عيار ايك بقال عاورت على مامرو تقول عاير وابين
 مكاييلكم وموازينكم وهو فاعلو من العيار ولا نقل غير والعيار ممك كسرى به عيار معناسته در بنات معبره ممك
 كسرى به وبناك فختيله بلالرك واقتلرك ايدردوا حى معناسته العير ايه عيذك فتي وبناك سكوتيه شولر قه در كه عير
 يعنى حمار وحشيه تشبيه اولنور سر عتده ونشاطتده العير عيذك كسرى وميد بل شولر دوه در كه او زونه در كه
 خيميله اولنور العير عيذك كسرى وميد بله عيرك حى اولى جازر در جوهر بك وبعبيرندن فهم اولنر بودر كه

ذكر اولان

عبر

عبر

اولنر صيغه مسموعى وليه يا خود قياسى اولد غنه اشارت اوله فصل الفين العبار عيذك خيميله توز العبره
 فختيله بمعناه العبره عيذك شمي وبناك سكوتيه توزه خيميله اولان ريك الا عيار همزه بك وبناك كسرى به وعيذك
 سكوتيه توزر نكته اولق يقال اغبر الشى اغبر او الغبر عيذك فتي وبناك سكوتى والفك مدبله بر ارض
 معناسته ونما تاندر بر نوعه دى غير ايدر لير بنو الغبر ايكه كذاك عيذك فتي والفك مدبله فقير لير الوطاء العبراء
 توزلر از وطاء سودا كى كه وطاء سودا دى حوا اولان ازه ديرلر وغير اقيس بن زهير البسينك انك اسيدر
 الغبراء عيذك شمي وبناك فتي وبناك سكوتى والفك مدبله ايكه ديد كرى ميوه سجد معناسته وغيره شول
 نبيده ديرلر كه حبش طما يفسى الى طار بدن ايدر مسكرات قبيلندن دروفى الحديث اياك والغبر ايه فاتها خمر العالم
 الغبر عيذك شمي وبناك فتي وتشدد بدبله نه ده باقى فلان سود يقال بها غير من لبن اى بالناقة وابن كمال وصاحب
 مذهب بياك سكوتيه ضبط انشلسر غالبا ايكسى دى لغت در نته كم فاموسه فهم اولنور ولكن ابن كالك مطلق
 سودله نفيسرى مناسب اولان الا عيار همزه بك فتي وعيذك سكوتيه حى وغير الحىض صفتن باقى فلان
 نسته لير وغير المرض مرضك بقاياسى دروغير الليل دى كچه بك بقاياسنه اطلاق اولنور الغبور خيميله باقى فالىق
 يقال غير الشى يغبر من الباب الاول اذا بقى الغار بكن نسنه ما حى معناسته وباقى قلنه دى اطلاق اولنور پس
 اضل اذ قبيلندن ولور الغبر فختيله بان تمام ايشلمدن او كلوب نكر ارا حلق واهيه الغبر شولر بلادركه وصفه
 قابل اوليه العرق الغبر عيذك فتي وبناك كسرى به قافى طور مين طمر الا عيار همزه بك كسرى به بر حاجتك طلبنده
 جد واهتمام ايك بقال اغبر الى فى طلب الحاجة اذا طلبها ويغور بحكم اولق يقال اغبرت السماء اذا جد وقطعا
 واشتد وتوز صاور مغه دى ديرلر نقول اغبرت اذا اثر الغبار للتعير على وزن التكرم كذاك توز صاور مق يقال
 غبرت تعبير التعير على وزن التكرم باقى فلان نسنه فى المق يقال تغبرت من المرأة ولد او ابنت اولنور كه بر كسنه
 بر ايشلوعورت الدقه الدغك عورت ايشلوعور ديد بيلر ايتدى لعل اغبر منها يعنى رجا ايدرم كه اولاد دن باقى
 نسنه فى اخايدم پس ائوك رولدى حاصل اولد قه ادى غير قود بيلر عيذك شمي وبناك فختيله عمر و زنى اوزر
 الا عير همزه بك فتي وعيذك سكوتى وبناك دى كذاك فختيله اغبره قريب در يعنى توزر نكته قريب اولان
 نسنه در و صوايحه اولان بو سنده ده اغثر ديرلر واغثر ادى كسنه به دى ديرلر العثره عيذك شمي وبناك سكوتيه
 شولر توزر نكيدر كه ياشله ما بل اوله العثره مؤنثى العثر عيذك شمي وبناك سكوتيه ادى دن اولان
 كسنه لير سفله الناس معناسته واحدى اغثر در تكم مروا ايتدى احمرله حمر و اسوده سود كى العثره
 عيذك فتي وبناك سكوتى وبناك دى فختيله كذاك ادى معناسته كور و حديث شريفه كد عا عثره واقع
 اولشدر فختيله كويا كه غير منك باسى حذف اولشدر و رعاك فختيله وعينين مهلتين ايله كذاك اراذل
 معناسته دره غير كذاك خلق رى رن چكنيوب ايلقى درومنه قولم كانت بين القوم عثره شديده
 اى مداوسه بعضهم بعضا فى القتال المقشورة ممك شمي وعيذك سكوتى وبناك كذاك خيميله شولر نسنه در كه
 عرفط و رث انى كند و دن نضج ايدوب اخرج ايدرم مع مثالند عسل كى لذيد در اكل اولنور ولكن رايحه كرى بهسى
 وارد و عرفط عييله و طاء مهلتين ايله بر ديكملو اغا جاك اسيدر و رث دى راء مهله بك كسرى به واء مثله ايله
 مرعاى بلندن اولان ديكملر دندر المغثر ممك كسرى وعيذك سكوتيه مقشورده لغت در ذكر اولنر مع معناسته
 يعقوب حكايى اوزن المغثر ممك شمي وعيذك فتي واء مثله بك سكوتى وميك كسرى به شولر ايرى بزر كه
 رومر طوق قنن اوله الغدر عيذك فتي ودالك سكوتيه وفاسر لوق ايك بقال غدر به من الباب لثا فى الغادر بك
 وفابندن كسسته الغدر عيذك شمي ودالك فختيله بمعناه وحالت شيمى ندا طر بقيه استعمال اولنر
 غدر و روفى الحديث يا غدر الست اسعى فى قدرنك وغدره بناء مره در عيذك فختيله وعمل جمعه يال
 غدر ديرلر الغدر فختيله كچه قرا كوا لوق يقال غدرت الليله تغدر غدر من الباب الرابع اذا ظلمت وغدرناقه

غير

غثر

غدر

البلدن وشاة غندين اربلوت قانغه دخی دیرلر بقال غنبدت النافه عن الابل والشاة عن الغنم اذا خلعت عنها وغدر
 برک ره دخی دیرلر که طشلو اوله وغدر کلانه وقتاله نابت ولغه دخی دیرلر بقال رجل ثبت الغدر ابن السکیت ایتدی
 ما ائت غدن دیرلر ما ائتته فی الغدر معنائه وغدر شول ره دیرلر که دلکری ویا رقلری اوله وغدر رجله وقرسه
 دخی اطلاق اولنور قنن رجلاک دخی خصوصت محلته علی الاسترار نکلم ایئسه الغدیره غینک فخی ودالک
 کسری ومیدله برک اولنور ناقه الغدیره غینک فخی ودالک کسری ابله قراک واولان کچه الاغدار
 همزه نک کسری بله کذلک کچه قراک واولان کچه غینک فخی ودالک کسری ابله قراک واولان کچه الاغدار
 الصحاح الغدیره مبلک فخی ودالک کسری بله قراک واولان کچه غینک فخی ودالک کسری ابله قراک واولان کچه الاغدار
 المغادرة مبلک فخی ودالک کسری بله قراک واولان کچه غینک فخی ودالک کسری ابله قراک واولان کچه الاغدار
 بس فعیل معنی مفاعل اولنور غادن دن یاخود فعیل معنی مفاعل اولنور غادن دن یاخود فعیل معنی مفاعل اولنور غادن دن یاخود
 غدر اهلته غدر ایدز معنی انلر دن حاجت وقتنه منقطع اولور بی بقال اولد غینون الغدر ان غینک فخی ودالک
 سکونیه غدر کجی والغدر مخمینه کذلک کجی الغدیره غینک فخی ودالک کسری ومیدله باشند اشغه ایتوب
 صار قنن صاچ کسینو معنائه الغدیره غینک فخی ودالک کسری ومیدله باشند اشغه ایتوب
 وغدر غینک ودالک کسری بله بر رجلاک اسیدر الغدیره علی وزن الدحرجه غضبت در وکثرت غوغا وغلبه در
 بقال صفت لفلان غدیره وغدیره حکمی تنفيذ ایتک کرک ظلم جهندن اولسون کرک عدل جهندن اولسون
 خشمه کبی الغدیره مبلک فخی وغینک فخی ومبلک کسری بله شول ریس در که عشرينه حکم ایدر هر نچه دلسه ظلمه
 اولسون یا عدلله اولسون وغدیره غدر مه ده لغت در که غدر مه رنسنه کی کوتری صلتق در التغدر فختبله
 ودالک سکونیه ومبلک خیمه غدر مه معنائه در کثرت غلبه معنائه تنه کالان مرور ایتدی الغدیره غینک
 فخی ومبلک کسری ومیدله واقع اولان اصوات بقال فلان ذو غدا مبلک فخی ومبلک کسری بله غدار مه
 لغت در که غدارم جوق اولان صوید دیرلر ابو عیدر وانی اوزن القور وختبله درید اولن شکله در یعنی بونکندی
 لری در و غور و شول متاع دنیا دیرلر که انو کله الدنور والدن معنائه ده کلور بقال غره بغره غرور امن الباب
 الاول اذا خدعه بقال ما غرک بفلان ای کیف اجترأت علیه ومن غرک من فلان ای من اوطأک عشوة منه وعشوه
 غینک خیمه تشه دیرلر معنی منی کما یار اندی که انوک تشنه او غدرک الغر غینک فخی ابله واحدی در و منند قولهم
 طوبت الثوب علی غره ای علی کسره الاول اصمعی ایتدی روه به دن روایت در که کابرتوب عرض اولند قد اول ثوب
 بظرب ایدوب لی نقلیب ایتدی کدن صکره اطوه علی غره دیدی یعنی اولکی شکلی اوزن طی ایتدی الغره غینک فخی
 ورنک تشدید بله شول بیاض ورنک تشدید کدره دین بیوک در و غره شرف معنائه ده کلور بقال فلان غره
 قومه ای سیدهم الغر غینک فخی ورنک فخیله غره نک جعی بقال هم غر قومهم و غر ایلک ایتداسنه اولان اوج
 کچه وهر نسنه نک اولنه واکر منه غره دیرلر وعبه و جاربیه دخی غره دیرلر فی الحدیث قضی رسول الله صلی الله علیه
 وسلم فی الجنین بغره کویا که مجموع بدنن غره ابله تعبیر اولنور الاغره همزه نک وغینک فخی ابله شولت در که
 الننه غره سی اوله واق معنائه ده کلور ایضی کبی الغران غینک فخی ورنک تشدید بله جعی بیاض اولان
 کسینلر بقال قوم غران واغرشرف معنائه ده کلور الغر غینک کسری بله والغر غینک فخی ورنک کسری ومیدله
 احوال تجر یا بنین کسینه غیر مجرب معنائه بقال رجل غر و غری ایس مخرب قیاس مجرب بله و امکسور و اماعدی
 ولكن عرب مفتوح استعمال ابله کلشدر نته کبابه ده مرور ایتدی وغر کذلک مؤنثه دخی صفت اولور و غدر ایل
 اوزن اولنه دخی دیرلر بقال عیش غر اذا کان لا یفرع اهله وغری الدخانغه معین اولنه ده دیرلر بقال انافه ریک و
 فلان ای لیل یا ایتک مانقتر به وغری خلق حسنه ده اطلاق اولنور قنن ریک کسینه پیرا ولسه اور غره و اقبل هر ره دیرلر
 وهر ره ریمر خلقه دیرلر الغره غینک کسری بله والغره کذلک غینک فخی ورنک کسری ومیدله مؤنثی بنینه

غندر

غدر

غرر

الغرة معنائه وغره اسم دخی کلور احوال بلامک معنائه وغره غفلت معنائه کلور الغرة غینک فخیله
 احوال بلامک بقال غر بغرة من الباب الثانی بقول کان ذلک فی غراتی وحدثنی ای فی غری الاغرار همزه نک
 فخیله غرک جعی غینک کسری بله تنه کمرور ایتدی الاغره همزه نک فخی وغینک کسری بله غرک جعی الغار الدخی
 کسینه غافل معنائه الاغرار همزه نک کسری بله الدخی بقول اغتررت یا رجل واغتره ای اتاه علی غره منه یعنی اکا
 الدندی وبقال اغتریا الشی علی صیغه المجهول ای خدع به الغر فختبله خطر معنائه در ونفی رسول الله
 صلی الله علیه وسلم عن بیع الغر وهو مثل بیع السمک فی الماء والطیر فی الهواء والغر غینک فخیله ورنک خیمه
 ومیدله شیطان معنائه در ومنه قوله تعالی ولا یغرنکم بالله الغرور وغرور کذلک شول دوا در که انو کله غره
 اولنور لد وودلعوق وسعوطه بدکری کبی لد ولامک فخیله ودالین مهملته شول دوا در که اغرک رجائنه
 د وکلور ولعوق لامک فخی وعین مهمله نک خیمه شول دوا در که دبله بلانور وسعوطه سین مهمله نک فخی وعین
 مهمله نک خیمه وطاء مهمله ایله شول دوا در که بور استنشاق اولنور الغر غینک کسری بله از او مخونوم قلیل
 معنائه وغرار مقدار معنائه دخی کلور بقال لبت فلان غرار شتر اذ امک مقدار شهر و غرار ناکه نک سودی
 از اولنور دخی دیرلر فی الحدیث لا غرار فی صلوة وهوان لا یثم رکوعها وسجودها الغرار ان قلیحک ایلک جانی در ایلک
 جانی دخی کسکین وایحی وبالجمله هر نسنه کسکین اوله کسکین اولان ریک غراری اولور الاغره همزه نک
 فخی وغینک کسری بله جعی وغر ایلک دخی دیرلر بقال اتانا علی غراری علی عجله واصمعی ایتدی غرار طر بقته دخی دیرلر
 بقال ومیت ثلاثة اسم علی غرار واحد ای علی طریقه واحدة وولدت فلانة ثلاثة بنین علی غراری بعضهم
 خلف بعض وبنی القوم بیونهم علی غرار واحد وغرار شول غنینه دیرلر که اوق غرانی انوک اوزر نه یشلنور بقال ضرب
 نصاله علی غرار وبقال لیت الیوم غرار شهرای مثال شهر فی الطول وغرار قوش یا ور سینه اغر بله طعام ورمکه
 دیرلر بقال غر الطائر فرخه یفره غرار اذا زقه وزق زاه معجه ابله اغرله طعام ورمکه دیرلر وغرار باب مفاعل دن
 کذلک سودان اولنور بقال غارت الناقه ای غرت خرفت الدرة وفی المثل سبق در نه غران یعنی سود ورمسته معنی
 صبغت ایتدی وغرار بازار کاسد اولنور دیرلر بقال غارت السوق وقار غران کسدت ودرت دره دیسلر نفقت
 معنائه اولور که رواج دیک اولور المغار مبلک خیمه شول ناکه دز که سودی از اوله المغار مبلک فخیله سودی از
 اولان ناکه بقال نوق مغار الغرة غینک کسری بله طر وف قسمندن غرار که ایجنه صمان قورل جوهری ایدر برنظن
 ایدر مکه بو معرب اوله الغر غینک فخی همزه نک کسری بله جعی التفریر علی وزن التکریم نفمی غرن حمل ایتک یعنی
 عطره القا ایتک بقال غر ینفسه تفریر التفریر تانک فخی وغینک کسری ورنک تشدید بله معناه بقال غر ینفسه
 تفریر و تفریر کایقال حلال تحلیلا وتحلة وعلل تعلیلا وتعللة وتفریر صیبنک اوک دیشلری ظهور ایتکه دخی دیرلر
 بقال غررت ثنیة الغلام اذا طلعت اول ما طلعت الغره غینک فخی ومایندن ورنک سکونیه روحک بو غارده
 زرد ایلنخی در و بقال الراعی یفر غر بصوته ای رده فی حلقه التفریر غر فختبله ورنک سکونیه ندرج وزنی اوزن
 بصوت بو غارده زرد ایتک بقال یفر غر صوته فی حلقه ای یتردد الغر غینک کسری ومایندن ورنک سکونیه
 یان تاوخی دجاج ریک معنائه بعضلر حبش تاوخی در دیش الغره و احدی الغره غینک فخی ورنک سکونی
 وغینک ثانیه نک کذلک خیمه ایتک الننه اولان غره سیدر وشریف اولان کسینه بده دیرلر بقال رجل غره ای له
 شرف الغر غره غینک فخیله کثرت معنائه در بقال غر الشی یفر من الباب الخامس الغر غینک فخی ورنک کسری
 مدبله جوی اولان کسینه کثرت معنائه بقال غر معروف احسان کثرت معنائه الغر غره غینک فخی ورنک کسری
 مدبله سودی جوق دوه بقال غرت النافه غرارة من الباب الخامس ایضا کثرت لینه الغر غره غینک کسری بله غر یه نک
 دخی الغر غینک فخی ورنک سکونیه لحد ضرب مثاله جوق معنائه الغر غینک فخی ورنک سکونیه

غزو

جمعید از خونله جون کی حشیر فقیله اوله خیمه نایله وجون ایضه واسوده اطلاق اولور اصداد دن در
 وحشیرله حشیر کی بقال اذن حشیر بفتح الحاء واذن حشیر بضم الحاء وحشیر لطیف واند املود یکدر الاغزار
 همزه ناک کسر به قومک دوه سی سودلو اولتی بقال اغز القوم اذا غزت ابلهم التغیر علی وزن التکریم ابکی
 صاغنه ار اسنه بر صاغنی ترک ایتکدر سودجو اولسون دیو و بوسودان اولغه باشلد قله اولور الغشیره
 غینک فقی و شبنک سکونیه در حجه وزنی اوزن کذا فین رایش ایشلیک وسیل کلکه دخی دیرل بقال غشیر
 السیل اذا قبل التغشیر علی وزن التدرج بر سنه بی قهرله المعه دیرل بقال تغشیر ای غذه قهر التغشیر مم اولک
 ضمی و ثانیه ناک کسر به غضبناک اولان کسنه بقال رایتہ متغشیر ای غضبان الغضار غینک فقیله شول بالقدرد که
 خراوله قولو اوله الغضارة غینک فقیله دیرلک خوب و لوق طیب عیش معناسنه بقال انهم لقی غضارة من العیش
 وعدول معناسنه دخی کلور بقال غضیر عنه بغضیر من الباب الثانی ای عدل عنه وجنس ومنع معناسنه ده کلور
 بقال غضیره ای جنسه ومنعه المغضور مملک فقی و غینک سکونیه معبشی خوب اولان کسنه نقول بنو فلان
 مغضورون وغضیرهم الله تعالی الغضراء غینک فقی وضادک سکونی والفک مدله کذلک حسن معبشت بقال
 هم فی غضیرا من العیش ای فی خصب وخیرا معی ابتد ایاد الله خضر اهم دیرل بلکه اباد الله غضیر اهم دیرل
 اهلک خیرهم معناسنه وغضیرا شول یا شل طیراغه دیرل که صغر کی لزج اوله یقال لبط فلان بره فی غضیرا
 وانباط نوله ویا موحد ابله وطاء مهمله ایله قوی قازنلر صوبیر ایشلک القاصر ضادک کسر به شول در بد که
 دباغنی لطیف اوله غاضره بنی اسدن بر قبیله ناک اسمیدر و بنی صعبه دن بر جماعتک احمیدر و بنی تقفیدن
 بر طایفه ناک احمیدر غضیر غینک وواوک فقی و ما بینده ضادک سکونیه بر اولک اسمیدر و غضیر و طی قبیله سنه
 منسوب بر صوبک اسمیدر الغضنفر فقتینله ونونک سکونی وفانک فقیله ارسلان اسد معناسنه وغضنفر
 فرموده معناسنه دخی کلور بقال رجل غضنفر ای غلیظ الجثة الغفر غینک فقیله وفانک سکونیه ستر ایتک
 معناسنه دروغفر یار لغفی معناسنه ده کلور وغفر متاعی طرفه قومغه ده دیرل بقال غفرت المتاع اذا جعلته
 فی الوعاء و بر سنه بی معتدل اولق معناسنه ده کلور یقال اصبح ثوبک فانه غفر للوسخ ووسخ سین مهمله ناک فقیله
 وخاء معجه ابله کردد نس معناسنه ویا ن اوکله یوز طو تمشیکن از مقدر وغفر شول تو بلر در که عورتک
 بالدرند والتند دخی اولور الغفر فقتینله لغت در غفرده یقال غفر غفر او غفر اوچ بلد در دوز میزان بر جندن که
 قراکاناز اولور وعورتک بالدرند والتند اولان تویه دخی دیرل غفر ده فانک سکونیه لغت در تنه کم وروایتدی
 وغفر یز یوز ورتکه ده دیرل بقال غفر ثوبک یغفر غفر من الباب الرابع الغفران غینک ضمی وفانک سکونیه غفر
 معناسنه که ستر ایتک دیک اولور الاغفیرا همزه ناک وفانک کسر به و ما بینده غینک سکونیه یز یوز ورتکه
 بقال اغفار الثوب اغفیرا الغفر غینک ضمی وفانک سکونیه بیان کچیسنک او غلاغی الاغفار همزه ناک فقیله جمعی
 المغفرة مملک ضمی و غینک سکونی وفانک کسر به ذکر اولنان او غلاغی لسی المغفرات جمعی الغفرة غینک ضمی
 وفانک سکونیه شول شیدر که انوکله بر سنه اورنلور یقال اغفر واهذا الامر بغفرته ای اصلحوه بایققی ان يصلح
 الغفار غینک خیمه لغت در صاری توی معناسنه تنه ک الان مرو رایتدی المغفر مملک کسر به وفانک
 فقیله شول زن در که باش مقداری ایشلنور ثقیله ناک اتنه کیلور الاستغفار همزه ناک کسری وسینک سکونیه
 مغفرت طلب ایتک المغفرة مملک فقی و غینک سکونی وفانک کسر به یار لغفی بقال استغفر لذنبه واستغفر من ذنبه
 بمعنی واحد فغفر ذنبه مغفرة وغفر او غفر انا الاستغفار همزه ناک کسری و غینک سکونیه یار لغفی بقال اغفر ذنبه
 بمعنی غفر الغفور غینک فقیله یار لغفی الغفر فقتینله جمعی والغفر کثرت معنا سن تا کید ایچون کلور
 بقال جاء واجاء غفیرا واجاء الغفیر و جاء الغفیر بالمذموم الغفیر ای جاء واجما عنهم الشر یف والوضیع ولم یخلف

غشیر

غضیر

غضور

غضنفر

غفر

احد وکانت فیهم کثرة وبعض تسخیر هین جماعتیوا الحاء الغفیر واقع اولمشدر ماعدا مذکور دکلر و ظاهر
 بودر که ثانی اصح اوله ز باب میده مدوده اشارت اولمشدر فقط و الحاء الغفیر کلمه سی اسمدر فعل دکلر لکن
 منصوب اولور کثرته دال اولان مصدر لر کی قولک جاوئی جمیعاً وقاطبة وطراو کافه و جاءیه الف لام داخل
 قلد بلر عر کلمه سنه داخل قلد قلد کی لور دو و هال عر کد بد کلدی قولرند و عر کد جمیعاً معناسنه در دوه بی
 صویه کتورد بلر جمیعاً دیک اولور الغفیر غینک فقی وفانک کسری و مدله رفیع طبعی یقال ما فیهم غفیرة
 ای لا یغفرون ذنباً لاحد الغفار غینک کسر به شول بز یا سیدر که عورتلر یا شنه اور تر لر یا غدن
 صقند قلد یچون که چلک دید کلدی زک التند او اور الغفارة غینک کسر به شول بلودر در که اخر بلودک دوتنه
 اوله وغفران شول سختیان پان سیدر که یایک طو مجنه وضع ایدر لر کیر شه ضرر ایتسون دیو بنوغفار غینک
 کسری وفانک تخفیفیه کثانه دن بر قوم در که ابو ذر غفار بنک جماعتیدر المغفور مملک ضمی و غینک سکونی وفانک
 کذلک خیمه شول صمغ کی سنه در که دیکنلو اغچیدن ظاهر اولور وائی لذین اولد غیچون اکل ایدر لر واکا مغشور
 دخی دیرل غین معجه و ثاء مثلث ابله المغفر مملک کسری و غینک سکونی وفانک فقیله بمعناه کالغفر فی روایة
 الکسائی الاغفار همزه ناک کسر به دیکنلو اغچ مع ویر مملک بقال اغفر الرث اذا خرجت مغافیر یعنی صمغی
 ظهور ایتسه و صمغک ظهوری کوز ایا منده مملک بی رانی صرر معه باشلد قله اولور یقال ما احسن مغافیر هذا
 الرث التغفر فقتینله و غینک سکونی وفانک خیمه والتغفر فقتینله وفانک ضمی و تشدید به یونلرک ایتکسمید
 مغفور دینو شرمک معناسنه در شول کسنه که مغفور استعمال ایتدی فعلند تغفر دبدی و شول کسنه که
 مغفر استعمال ایتدی مملک کسر به فعلند تغفر دبدی وکاه اولور که مغفور عشرده و ثامده و سلیده و طلبد
 و یونلر دن غیری اشجار ده دخی اولور الغمر غینک فقی و مملک سکونیه جوق صویه دیرل بقال غمره الماء یغمره من الباب
 الاول اذا علاه ومنه قیل للرجل غمره القوم اذا علوه شرفا وغیرا یواته دخی دیرل جواد معناسنه و غمر الخلق دیرل راء
 معجه ابله و غمر الزداء دیرل سخی معناسنه و محر عظیم معناسنه ده کلور الغمار غینک کسر به والغمر فقتینله
 جمعی در استخیا معناسنه بقال هومن قوم غار وغمر عظیم الماء اولان بحر معناسنه ده کلور بقال بحار غار وغمر
 الغمورة فقتینله کثرة ما معناسنه در یقال ما لشد غمورة هذا الغمر غینک فقی و مملک سکونیه فانیلق شدت
 معناسنه و غمره صونک و خلقة از دحامنه دخی دیرل الغمار غینک کسر به از دحام معناسنه اولان غمره ناک
 جمعیدر بقال دخلت فی غمار الناس ای فی کثرتهم غینک کسر به و خیمه لغت در الغمر غینک ضمی و مملک فقیله
 کذلک غمره ناک جمعی شدنلر معناسنه نوبتله نوب کی الغمرات فقتینله جمعی کذلک شداید معناسنه بقال
 غمرات الموت ای شداید الغمر غینک ضمی و مملک فقیله کوحک قدح التغمر فقتینله و مملک ضمی و تشدید به
 طو یجما اجمامک نردن ما خوذ در قدح صغیره معناسنه الغمر غینک ضمی و مملک سکونیه و مملک خیمه دخی
 لغت در شول کسنه در که اموری بحر ایتما مش اوله بقال رجل غمره غار همزه ناک فقیله غمرک جمعی الغمرة
 غینک خیمه مؤنن امور بحر ایتما مش اوله بقال رجل غمره غار همزه ناک فقیله غمرک جمعی الغمرة
 غارة من الباب الخامس الغمر مع اولک ضمی و مملک ثانیه ناک فقی و تشدید به کذلک امور بحر ایتما مش اوله بقال غمره غار همزه ناک فقیله غمرک جمعی الغمرة
 مملک اولک ضمی و ثانیه ناک فقیله اولوی قایر میوب مقانله و جنک ایدشک یقال غمره اذا باطشه وقانله
 و لم یبال الموت و بطش طاء مهمله و شین معجه ابله قولله یا شغه دیرل المغامر مملک اولک ضمی و مملک ثانیه ناک
 کسر به شول کسنه در که عمل مهلکه ی داخل اوله الغمرة غینک ضمی و مملک سکونیه شول
 طاد در که ورسدن اتحاد اولور و ورس زعفران دیرل و بر صاری بویایه دخی دیرل التغیر علی وزن التکریم ذکر
 اولنان طلائی سورنک یقال غرت المرأة وجهها تغیر ای طلت به وجهها لیه صفو لونها التغیر فقتینله و مملک

غمر

ضمی و تشدید به بخته الغیر غینک کسری و میم سکونیه له صوصا مق عطش معناسنه و غیر کذلک حق
و حسنه دیرل الغیر فقتنه کن یعلق یقال غمر صدن بغیر غرا و غمر من الباب الرابع و غمرات رایحه سنه و بالق
رایحه سنه دخی دیرل یقال غمرت یدی من اللحم الغمره غینک فقی و میم کسر به اندن یا خود با لعدن رایحه
یغلین سنه یقال غمرت یدی فقی غمره کما نقول من السهک سهکه و منه مند بل الغمر یا غلق معناسنه الغامر
میم کسر به معمر و اوما ین بر عامر کما یلیدر بعضیلر ابتد غامر اکما ین بر در زراعته مقبل ایکن و غامر
و بد بلزیر اکا صوجوب ستریدر پس بو فاعل اولو و مفعول معناسنه کقولهم سر کتم و ماء دافق فاعل وزی
اوزن بنا اولندی تا که غامر اکا مقابل دوشه و شول بر که اکا صوایر شمایوب موات ارض قیلندن اوله اکا غامر
دیرل الغیر غینک فقی و میم کسر به و مد به شول یا شول اوت در که قوریش اوتک التندن ظهور ایدر الانعام
همزه نک کسر به صویط الملق انعام معناسنه الغور غینک فقی و واک سکونیه هر سنه نک دینه دیرل قمر
معناسنه یقال فلان بعید الغور و غور دوزیره دخی دیرل ارض مطه منه معناسنه و غور نهامه به وینه قریب
اولان یرل دیرل و غور یه باتان صویه ده دیرل یقال ماء غور مصدر له صفتلندی دوم ضرب و ماء سبک و اذن
حشر دبد کری کبی و سبک سین مهمله ابله دو کلمش دیکدر رتبه کحشر حاء مهمله و شین معجه ابله لطیف
و موزون دیکدر و غور دیت و ریمک معناسنه ده کلور یقال غارنی الرجل یغورنی اذا واک من الدیه و یغیرنی
دخی لغت در و صول مق معناسنه ده کلور یقال غارهم الله یطر یغیرهم و یغورهم ای سقام و یقال اللهم غرا
منک یخیر و غرا و فر ابتد غار الغیت الارض یغیرها دیرل سقامها معناسنه و غرا نا یخیر دیرل اعطانا خیرا
معناسنه و غور کوند زاسی اولغه ده دیرل یقال غار النهار ای استد حره و نفع و یرمکه ده دیرل یقال اللهم غرا
منک یخیر ای اغثناب و یغیر دخی لغت در و غور یر سنه نک نهامه ای مکه دخی دیرل یقال غار یغور غور ای
الغور و لا یقال اغار و غور صوره طالع دخی دیرل یقال غار الماء غور ای سفلی فی الارض و غور کوز جو قور
اولغه ده دیرل یقال غارت هینه تغور غور او کون طولوغه ده دیرل یقال غارت الشمس تغور غور الغور
علی وزن الدخول صوره یقی یقال غار الماء یغور غور او کوز یخیر و یغنه ده دیرل یقال غارت عینه تغور غور
اذا دخلت فی الرأس و غارت تغار لغه فیه ایضا و کون یغنه دخی دیرل یقال غارت الشمس غور اذا غارت الغیار
غینک کسر به کذلک کون یقی یقال غارت الشمس غیار الغار شول اودر که طاغی قیادن کسر کهف معناسنه و غار
صکره دخی دیرل حبش معناسنه و دفنه غاجنه دخی غار دیرل و منه دهن الغار و غار رستک معناسنه ده کلور غیرت
کی الغیر ان غینک کسری و مد به جمی المغار میم فقیله و المغارة کذلک میم فقیله کهف معناسنه در و کاه و اولو
اهول بتاغنه ده مغار دیرل مکانس معناسنه الغور غینک فقی و واک فقی و یانک سکونیه غاوک تصغیر یدی
وفی المثل عسی الغور ایو سا صبی ابتد یوم مثاک اصلی بودر که بر مغان نک ایچند خبلی کسنه ساکن ایکن مغار
اوزر لینه یقلدی یا خود انلرک اوزر یرنه عد و کلوب جمله سن قتل ابتد پس بو مثل اولدی هر سنه ده که
انوک اخری شرا و له ابن الکلی ابتد غور بر معروف صویک ادبدر که کلب قبیله سنه منسوب و یو مثلی زبانم
عورت نکلم ابتد شول دمد که قصیر اللحنی نام کسنه ده لبله طوغری بولی قوبوب ذکر اولنان صوری
طوبه خلاف ستمه کندی الغار ان غارک نشیه سی و بطنه فرج معناسنه ده کلور یقال النقی الغار ان ای الجیشان
الغار شول بلو کدر که غارت ایچی اوله و غارت بصقن ایکن معناسنه ده اسیدر اغار دن و غارت یسب بو کیمکه دخی
دیرل یقال جبل شدید الغارة ای شدید القتل الاغارة همزه نک کسر به بصقن ایکن یقال اغار علی العدو و یغیر
اغارة و اغاره ایس بو کیمکه ده دیرل یقول اغرت الجبل اذا فتلته و اغار بر کسنه زوجه سی اوزر پته اولتیمکه ده دیرل یقال
اغار فلان اهله ای تزوج علیها ابو عبیدرو ای اوزر و اغار سرعت ایکنکه ده دیرل و کاه و ابقولون اشرق تبیر

غور

کیمیا غیر ای تسرع للحر و تبیر نام مثلته ابله بر طاعک اسیدر مکه مشرقه ده و اغار سکر تمکه ده دیرل و منه
قولهم اغار اغارة الثعلب اذا اسرع و دفع فی عد و وه والد فع فی العدو و سکر تمکه ده سرعت ایکنه دن عبار ندر
التغور علی وزن التکریم یر سنه نک اخر یننه یقال غور نا و غرا یعنی و تغور و قیلوله ایکنکه دخی دیرل یقال
غور و ای از لوالقا بله الغارة و ابو عبیدر ابتد قایل به غاره دیرل و قایل به قیلوله معناسنه در که او یدله و قیلند
او یعدن عبارت در المغار میم خبیله غارت ایکنک یقال اغار اغارة و مغار المغارة میم فقی و واک فقیله
کذلک غارت ایکنک یقال غاور هم مغاوره المغوار میم کسر به مقانله ایچی یقال ر جل مغوار ای مقانل
المغاور میم فقی و واک کسری و مد به مقانله ایچی جماعت یقال قوم مغاور بالمغیره میم فقی و غینک
کسری و مد به کذلک غارت ایچی جماعت یقال خیل مغیره و مغیره بر جاک اسیدر و کاه اولو ر که
می مکسور ایدر لرتنه کم منن و منن دیرل میم فقی و کسر به و منن بد رایحه اولان سنه یدیرل
المغیره میم فقی و غینک کسری و یا نک تشدید به سباییه دن بر صنفدر که مغیره بن سعید منسوب در
الاستغارة همزه نک کسری و سینک سکونیه سمر مک یقال استغار ای سمن و دخل فیه النعم و استغار جبان
بیوب شبکه ده دیرل التغاور و قوم یری یرنه غارت ایکنک یقال تغاور القوم اذا غار بعضهم علی بعض
الغیره غینک کسر به و مد به بغدای طعام معناسنه و غیره نفع و یرمک و دبت ادا ایکنک معناسنه دخی اسم کلور
و مذهب و صر احد غیره فی خروار ابله تفسیرا یشتد رظا هر بودر که بغدای یوکی مراد در اما سخا حدن فهم
اولن غیره مطلقا طعامدن عبارت اوله در الغیر غینک کسری و یا نک فقیله غیره کلمه سنک جمیدر و بعضیلر
ایندی غیر یا نک فقیله واحد در غن کبی جمی الاغیار در همزه نک فقیله غیر کذلک اسیدر تغییر معناسنه
الغیار غینک کسر به نفع و یرمک یقال غار اهله یغیرهم فیار اذا مارهم و نفعهم و غیار دکش ایکنکه دخی دیرل
التغیر علی وزن التکریم یر سنه یری رجالدن بر حاله دوند ر مک و یو کون اهل سفر اصلاح ایکنکه ده تغییر دیرل
یقال زل القوم یغیرون ای یصلحون الحال و رجال رجالک جمیدر حاء مهمله ابله یو ک معناسنه تغییر فقتنه
و یا نک فقی و تشدید به بر حالدن بر حاله و نک یقال غیر ته فتغیر الغیر و الغیره غینک فقی و یا نک سکونیه
مصدر رل در بر کسنه عرضنه خلل و یر یردن احترازا ایکنک معناسنه یقال غار الرجل علی اهله یغار
غیرا و غیره من الباب الرابع الغیر غینک فقی و یا نک خبیله و الغیر ان غینک فقی و یا نک سکونیه
غیرت ایچی معناسنه و مؤنثه دخی غیر دیرل یقال امرأة غیور و نسوه غیر الغیر فقتنه غیور ک جمی الغیار
غینک فقی و الفک قصر به و الغیار غینک فقی و الفک قصر به غیر انک جمی و غیار غینک فقیله غیری ایچون
دخی جمع کلور مؤنث صیغه سندن الف مقصوبون ابله المغیار میم کسری و غینک سکونیه غیر نلو کسنه المغاییر
فقتنه مغیارک جمیدر الغیر غینک فقی و الفک قصر به غیر نلو عورت المغیره میم فقیله و غینک
کسری و مد به و المغیره میم فقی و غینک سکونیه و یا نک خبیله صوار لش یرارض مسقیه
معناسنه المغیره میم فقی و یا نک فقیله مبادله ابله یسب اید شیمک یقال غارت الرجل مقایره ای غار صنفه
بالبع و بادلتها التیار تا نک فقی و یا نک خبیله بر قاچ سنه یری یرنه مخالف اولی یقال تغیرت الاشیاء
اذا اختلفت غیر غینک فقی و یا نک سکونیه سوی معناسنه در الاغیار همزه نک فقی و غینک سکونیه
جمی در و غیر بر کلمه در که انوکله بر کلمه صفتلنور و کاه اولو راستنایچون دخی استعما اولو ر صفت
واقع اولد قل ما قبلنک اعرا بته تابع اولو و استنایچون اولد غی وقتن الا دن صکره اولان کلمدنک
اعرا بته مغرب اولو و بونک و حی بودر که غیر اصلندن صفت ایچون در استنایچون اولی
عار صذر قرا ابتد بی اسدک و قضا عه نک بعضی غیری منسوب ایدر لالا معناسنه اولد قل ککر

غیر

فار

فتر

فتر

فتر

فتر

فتر

کلام کند و در اول تمام اولسون کرک اولسون ما جاءني غيرك وما جاءني من احد غيرك در اول تمام اولونه
 وگاه اولور که غیر لا معنایه اولور پس بومعنا یا اولور حالیت اوز منسوب اولور کقولہ تعالی فمن اضطر
 غیر باغ ولا عاد فمن اضطر خائف لا باغیا معنایه وکذلک قولہ تعالی غیر ناظرین انا و قولہ تعالی غیر محلی الصید
 فصل الفاء الفاء فانك فتحي و همزه نك سکونیه پنهان دبد کوری جانور حک موش معنایه الفاء کذلک
 فانك فتحي و همزه نك سکونیه واحدی و فان برجنس بله دیر که طوارک بلکه عارض اولور و فان یا بشلوب
 صقلیه طاغور الفتر فانك فتحي و همزه نك کسر بله فان سی جوق بر بقال مکان فتر ای کثیر الفتر
 الفاء فانك فتحي و فانك سکونی و همزه نك کذلک فقیله فان لور فاء المسک فاهله و الفاء بلا همزه کوبک
 مشکى نافه مشک معنایه فاء الابل دوه دن کلن رایحه طیبیه در که اول تازہ اوت اولیوب ر عنا حیکل
 یوب صواب عودت ابتد که بدنته رطوبت کلوب اولر رطوبتدن حاصل اولان رایحه طیبیه در الفتره
 فانك فتحي و فانك سکونیه ضعف وانکسار در و فتر حق تعالی نك رسوللرندن ابکی رسولک ما بینته دخی
 دیر لور فتر و فتمتبله کذلک ضعف اولق معنایه بقال فتر الحرو غیره فتر فتر التفتیر علی وزن التکریم
 ضعیف ابیک بقال فتر لله تفتیرا الفاء فانك کسر بله ضعیف اولان نسته و طرف فتر شول نظره دیر که
 کسکین اولیه یعنی روئی سریع اولیه الفتر فانك کسری و فانك سکونیه باش بر ماغیله شهادت بر ماغش
 مابینی در اچق طولند غی حینه و فتر عورنک اسمی دخی کور الفتر کسری و فانك کسری و فانك کسری بله
 و آخرت نون جمعه بلار و فتر معنایه دواهی کی و فانك ضمی دخی لغت در الفاء ثور کافور و زنی اوزن شول
 خوان در که یعنی بیوک طبق در که اق مرمر دن ایدر لور مرمره شبیه اولان نسته دن ایدر لور جینی کی مثلا بقال هم
 علی فاتور واحدی علی مابده و اجد و فاتور بر موضعک اسمی دخی کور الفتر فانك فتحي و حیکل سکونیه
 صوابتی بقال فتر الماء افتره من الباب الاول فتر افتر کجه نك آخرت شول بیاض قدر که کجه نك اولند
 اولان شفق مقابله رالافجار همزه نك کسری و نونک سکونیه صوابتی بقال فتر الماء فتر الفتر الفتر
 علی وزن التکریم کذلک صوابتی نکثیر اچون تشدد پدا و نشدر الفتر فتمتبله و حیکل ضمی و تشدد بله
 کذلک صوابتی بقال فتر فتر الفتر فانك ضمی و حیکل سکونیه صوابتی دخی رالفاجر صوابتی موضعک
 بقال فتر الوادی لما یرفض الیه السیل و ارفضاض فاهله و ضاد محجه ابله صوابتی مغه دیر الفتر حیکل ضمی
 و حیکل فقیله قوم اچند اولان یول طریق رمل معنایه الافجار همزه نك کسری بله فتره داخل اولق نته کم
 ضباح صبحه داخل اولقدر و فی کلام بعضهم کنت اهل اذا سمعرت و ارحل اذا فجرت یعنی سحر و قته داخل اولقدر
 قوزدم و فتر و قته داخل اولقدر کوجردم الفجار فانك کسری بله اولان و غراش کونلرندن ر کونک اسمیدن
 و یومقوله کونلر دورت کره واقع اولشدی قریش و کنانه ابله قیس عیلان بینته و هریت قیس اوزیننه واقع
 اولشدی و قریش طائعه سی یوکونه فجار دبد کربنه باعث بودر که اشهر حرمه واقع اولشدی که اشهر حرم
 رجب و ذی القعدة و ذی الحجه و حرم در وقتا که قریش طائعه سندن انده مقابله واقع اولدی قد فتر نادید بلر
 بناء علی ذلک کافجار دبو نسیمه اولندی الفجر و فتمتبله فسق ابیک بقال فتر فتر و کذب ابیک معنایه
 کوریه یونک اصلی میلدن در و فاجر مابل معنایه در الفتر فتمتبله کرم در و فاجر احسانه مابل اولقدر
 فجار فانك فتحي و رانک کسری اه زن بنا سیه قطام کی فجو و معنایه در معرفه در و عورت دخی محل شمد
 یا فجار دیر یا فاجر معنایه الفتر فانك فتحي و خانک سکونیه اولونق الا فتر همزه نك و فانك کسری بله معناه
 و یکس نسته لری دخی عد ابیکه فتر و فتر الفتر فتمتبله فتر معنایه لغت در فتر بله فتر کی بقال
 فتر فتر من الباب الثالث و افتر فتر الفتر فانك فتحي و خانک ضمیله بر کجه کسری بر فتر

اولونق بقال فتر القوم الفتر فانك فتحي و خانک کسری و مدیله شول کسینه در که سکا اولونه
 یونک نظری خصیم در که سکا خصومت ایدن کسینه به دیر الفتر فانك کسری و خانک دخی کسری و تشدد بله
 فتر کثیر اولان کسینه سکیر کی که کثیر السکر اولنه دیر الفتر فتمتبله و خانک ضمی و تشدد بله تظم
 و تکر معنایه در بقال فلان متفخر و متفجس ای متکبر و فخر فاهله و حیکل و سبن همله ابله تکر معنایه در
 الفاخر مملک ضمی و خانک فقیله بر کسینه ابله طرفیندن اولونق حقیق و باب مغالبه دن فاخر ت الرجل فخر ته
 افخره فخر ادرسن قن سن اندن بابا و اجهتندن اکرم اولسک ابن السکیت و ابی اوزن الا فتر همزه نك کسری
 و فانك سکونیه بر کسینه ی بر کسینه نك اوزرینه تفضیل اتمک بقال فتر ته علی فلان اذ فضلته علیه فی الفتر
 التفتیر علی وزن التکریم معناه بقال فتر ته علیه فخر او بود دخی ابن السکیت و ابی در الفتر مملک فتحي و فانك
 سکونی و خانک فقیله و الفتره خانک ضمیله لغت در کذلک صفت حمیده مکرمت معنایه الفتر فانك فتحي
 و خانک ضمیله ذکر یوک اولان ت اوز دکی یوک و بود اقلری قال اولان فتر ما غا جته دخی فخر دیر لور و اصمی
 ایتدی فخر و مسمی یوک اولوب مملک دلکری کوجوک اولان ناقه به دخی دیر لور الفتر فانك فتحي و خانک
 تشدد بله یا یلقدن اولان جنق و جومک خرف معنایه الفتر فانك کسری بله خوب اولان نسته و فاجر
 شول خرمایه دیر که دلته سی یوک اولوب چکر دکی اولیه الفخر و علی وزن الکافور قون چیک دبد کوری
 مغروف چیکدر بوی مادران معنایه الفتر فانك ضمیله و خانک کسری بله شول عورت در که یوالغله
 یوریه طوغری یوریکه قدرتی اولما غندن الفتر فانك کسری و دالک سکونیه بر یان ات در که بر ره جمع اولش
 اوله الفادر دالک کسری بله شول بیان کچیمی در که یا شول اوله سن معنایه و بعضیلر ایتدی جته سی عظیم
 اوله وفادر جماعه سست اولان ارکه دخی دیر القوادر جمی الفتر و فانك فتحي و دالک ضمیله کذلک بیان کچیمی
 معنایه و بومقامه صاحب صراخ فادری و فدری فخر ابله نفسیرا تشدد مناسب دکلر در بر انجیر مطلقا
 ضید معنایه در الفتر فانك ضمی و دالک سکونیه و الفتر فتمتبله فدر و ک جمعیدر ذکر اولان اوزن بیان
 کچیمی معنایه الفتر مملک و دالک فتحي و فانك سکونیه ذکر اولان کچیلری جوق اولان رالفدر و فتمتبله
 ارکه دیشینه وارمه سست اولق بقال فتر الفتر فتر الفتر بقال فتر و ران الفتر و ران الباب الثاني اذ اجفرو عدل عن الضراب
 و جفرو فتمتبله حیکله و فاهله و راء همله ابله ارکه دیشینه جوق و راء همله سست اولوب عدول اتمک الفتر
 فانك فتحي و دالک کسری بله اچق معنایه در الفتر فانك کسری و نونک سکونی و دالک کسری و مدیله شول
 عظیم قیاد که طاع باشندن اشاعه و شمش اوله الفتر فتر فانك کسری و نونک سکونی و دالک کسری و مدیله
 معناه الفتر فانك کسری بله قاجق بقال فتر یفر فرارا من الباب الثاني اذ اهرب الافرار همزه نك کسری بله قاجر مت
 بقال فتره غیره و افرار دوه قولن دیشلر بر فتره دخی دیر بقال فتر لا بل الاشاء اذ هبت راضعاه طلع غیرها
 و انشاء مملک ابله اولک دیشلر بر فتره دیر لور الفتر و فانك فتحي و رانک ضمیله شول عورت در که محل فتمتدن
 بر هیز ایدر اوله الفتر فانك فقیله بر هیز اوزن اولان کسینه بوندن تشدد و جمع و مؤث برابر اولور و فی الحدیث
 هذان فرقریش افلا رد علی قریش فرها و کاه اولور که فر فارک جمع اولور قاجچیلر معنایه رانک
 رانک صاحب محب ککی و فترانک دیشینه بقمعه دخی دیر بقال فتر رانک الفتر فتر من الباب الاول اذ
 نظرت الی اسنانه و بر نسبه دن محبت اتمک دخی دیر بقال فتر رانک الفتر فتر رانک الفتر فتر رانک الفتر فتر
 بقال القوم فتر و اذ انا ربوا الافتراز همزه نك کسری بله کور کن دیشلری اچلق بقال فتر
 فلان ضاحکا اذ ابد السنانه الفتر فانك ضمیله اسنانه اولی لنداء حر معنایه بعضیلر ایتدی اسنانه
 شدیدر الافره همزه نك و فانك ضمیله و الافره همزه نك فتحي و فانك ضمیله کذلک ابتداء حر معنایه در

فتر

فتر

کسافر وانی اوزن المفر میم کسری و فلتک فقیهه شول ات در که انوک اوزرینه بنوب قاجغه صالح اوله
المفر میم و فلتک فقیهه قاجحق فرامعناسته ومنه قوله تعالى این المفر المفر میم فقی و فلتک کسری به موضع فرار
معناسته در المفر فلتک فقی و رانک کسری و مد به عرب طایفه سندن رجاعت در و فریر بیان صغریک
یاور یسنه دخی دیرل المفر فلتک فقیهه کذلک یانی اولان صغریک یاور یسنه دیرل فریر یابله فرار بومعیده
طویله طوال کی در بعضیلر ایتدی فرار فلتک فقیهه فریر یک جمعیدر ابو عبیده ایتدی جمعه فعال و زنی اوزن
همین بر قاج کله کلسدر و انلر کی فرار در و فی المثل زوال فرار استجیل المفر ایتدی فقی و لد بقرو حشی رسیده
اولوب دیشی اینلر اوزرینه بجمعه مغه با سلسه نارسیده اولانلر دخی لی کوروب بجمعه مغه با سلسه فرار
حیونلک دیشی یوقلیوب امتحان آیمکه ده دیرل بقال ان الجواد عینه فراره و کاه اولور که فانی مفتوح دخی
ایدلر یعنی نوکر کی کورمک دخی کفایت ایدلر نظر دن معلوم در دیشی کورمک یعنی امتحان آیمک لازم دکانلر
الفرقة در حجه و زنی اوزن تحریک آیمک هر هره کی در و زنا و معنی بقال فرقت الشی اذا حرکته و فرقات
لجانتک دماغن دیشنه اوروب با ستن تحریک آیمکه ده دیرل و بعضیلر بونی امره القیسک شعر نه قافله دخی
روایت قلدیلر و فرقه به بیکلکه دخی دیرل خفت معناسته الفر و فرالک فقی و مایبند رانک سکونیه بر قوشک
اسمیدر المفر فلتک فقی و رانک سکونیه برا غاجک اسمیدر که انوس کی میاه در محکم در رایحه طیبیه سی
وارد کذا فی بعض نسخ الصحاح الفر فلتک کسری و رانک سکونیه قیون سور یسندن بر قطعه در و ابو زید
ایتدی فرار و ن عدد دن قرعه وار بجه اولان قیون ابو عبیدر روایت ایتدی و کی اوزر و فریر بر قبیله نک با اسمیدر
لیم دن که اول سعد بن زید مناهن نیم در و فر و انوک لقی در لقی فریر اولد غنک وجهی بودر که موسم
جمعه کی سور یسنه و اوروب یغما ایتدی دکنه من اخذ منها واحدة ففی له و لای و یخذ منها فر دیدی که فریر
ایکی به و ابکی دن زیاده اطلاق اولنور و ابو عبیدر ایتدی فرار و غلا غنک اسمیدر جدی معناسته و بونک ابله
مثل ضرب اولنوب لا آیمک معزی الفر دیشدر بن سکا اصلا کلام دیک محندن و معزی میم کسری
والفک قصر به کی معناسته در پس معنی لا آیمک حتی تجمع صفة المعزیة و الفر دیک اولور بونلر خود جمع
اولن محالدر الفر فلتک فقی و رانک سکونیه بیزک ایلوب رتلی در و فریر بر نسه بی یار مغه دخی دیرل بقال
فرزت الشی من الباب الاول اذا صدعته التفز و فقیهه و رانک فقی و تشدید به کذلک زاسکیوب بر لایق
بقال نفز الثوب اذا قطع و علی الفاز و واسع یول بقال طریق فاز رای واسع الفر فقیهه بوی و لایق کور
ولق معناسته بقال بفر رای حلیب الاقر همزه نک فقی و فلتک سکونیه و رانک کذلک فقیهه ارقه سی نوکر
اولان کسینه کور بشت معناسته المفر و میم فقی و فلتک سکونیه کذلک بوی اولان کسینه فراره
فانک فقیهه بر قبیله نک با یاسی دبد و عطفان دن کداول فراره بن ذیمان بن بغیض بن عطفان در الفسر فلتک فقی
و سبتک سکونیه بیان در کشف معناسته بقال فسر الشی فسر فسر امن البلب الثاني و فسر طیبیلک صوبه
بشماسته دخی دیرل التفسر تانک فقی و فلتک سکونیه و سبتک کسری به بمعناه و جوهری ایدر بن مز بوری
کلام مولد ظن ایدرم التفسیر علی وزن التکریم بمعناه الاستفسار همزه نک و تانک کسری و مایبند سبتک
سکونیه بر نسه بی بلیک طلب ایتک بقال استفسر ته کذا ای سألته ان یفسر لی الافطار همزه نک کسری به صالح
اولان کسینه اورجن احق بقال افطر الصائم الفطر فلتک کسری و طانک سکونیه اسمیدر اورج احق معناسته
و فطر مفطر معناسته دخی کلور بقال رجل فطر و قوم فطر ای مفطرون و بواصلند مصلندر اولد غنک بکفر
و جمعی یکسان اولشدر التفطیر علی وزن التکریم بر کسینه بر کسینه نک اورجن بوزن من یقال فطره ان التفطیر
المفطر میم فقی و فلتک سکونیه و طانک کسری به اورجن احن کسینه بقال رجل مفطر المفطرون جمعی

فر

فسر

فطر

بقال قوم مفطرون المفطیر میم فقی و طانک کسری و مد به کذلک جمعی بقال قوم مفطیر مثل موسر
و میاسیر و موسر غنی معناسته در الفطر فلتک فقی و طانک فقیهه و الفطوری کذلک فلتک فقی و اخرنده یانک
تشدید به شول نسنه در که انوکله اورج اچارل و اخرینه یاه نسبت داخل قلدیلر کویا کشتی کندی نفسنه
نسبت قلدیلر الفطر فلتک فقیهه و طانک سکونیه خیمر کالیه یوغر لماق بقال فطرت المرأة العین حتی استبان
فیه الفطر و فطر کذلک بر جنس منتر در که بیوک اولوب میاض اولور الفطر کذلک فلتک فقی و طانک
سکونیه واحدی الفطره فلتک کسری و طانک سکونیه براد لشددر الفطر فلتک فقی و طانک سکونیه
یرتق بقال فطره یفطره فطر اذا خلقه من الباب الاول و فطر بر نسنه بی یار مغه دخی دیرل و فطر بر نسنه بی
ابتدادن ایجاد آیمکه ده دیرل ابن عباس ایتدی فاطر السموات والارض معناسی نه ایدر کن یلم تا که ابکی
اعزل خصومت ایدر کلد کده بری ایتدی فاطر نه یعنی ایتدی ابن ایتدی غیر ایتدی دیدی و فطر ناهیه یاش
بر مغیله و شهادت بر مغیله صاعق و فطر خیمر کال بولغه توقف ایتامک تقول فطرت العین افطره فطر اذا
اجلته عن ادر که الان فطر همزه نک کسری و نونک سکونیه یارلق بقال فطر تفان فطر و منه قولهم فطر ناب
البعیر اذا طلع الفاطر طانک کسری به شول دوه در که از یستی یار مش اوله بقال بعیر فاطر التفطر فقیهه و طانک
فقی و تشدید به یارلق بقال تفطر الشی اذا تشق الفطر فلتک فقیهه اولان یارلق بقال سیف فیه فطر
ای تشق الفطیر فلتک فقی و طانک کسری و مد به خیمر کال بولیوب خیمر و لماق پس فطیر خیمر مقابلی
اولور و هر نسنه که انوک کاله ایر مسنه توقف لولیه اول فطیر اولور بقال ایاک والرای الفطیر و فطیر تازه
معناسته ده کلور تقول عندی خیمر و حیس فطیر ای طری و حیس عامه و یاه مثناة تحتانیله و سین
مهله ابله بر طعامدر که خرم ابله و کره یا غیله و کشکله اولور المفر فلتک فقی و غینک سکونیه اغری اجمق بقال
فقره فیه من الباب الثالث ای فقه و اغر اجمقه دخی دیرل بقال فقره ای افترج یعدی و لایعدی الا فطر همزه نک
کسری به و فلتک سکونیه ثیابلدزی یوکسک کورنک بقال افترجیم و بوقش کونلر نه اولور زیر ایا و وسط غیله
کاد کده اکانلر ایدن کسینه اغرن اچار الفاقرة غینک کسری به طیب قسندن در که اول بیلور فرندی کوی در
الانفجار همزه نک کسری و نونک سکونیه چیچک اچلق بقال انفجار النور اذا انفج و نور نونک فقیهه و واک
سکونیه چیچک معناسته در المغرة میم فقی و فلتک سکونیه و غینک کذلک فقیهه و واسع اولان بر بقال
هذه مغرة ای ارض واسعة الفقارة فلتک فقیهه ارقه کیکنک برداسی الفقار فلتک فقیهه کذلک ارقه ککری
او کورخه معناسته ذوالفقار فلتک فقیهه نینک صلی الله علیه وسلم قلیچنک اسمیدر الفقرة فلتک کسری
و فلتک سکونیه فقاره معناسته در که ارقه کیکی دیک اولور الفقرات فلتک کسری و فلتک سکونیه
و الفقرات فلتک کسری و فلتک فقیهه و الفقرات کسری نینله و الفقرات فلتک کسری و فلتک فقیهه بونلر کجمله سی
فقره نک جمعی در و بر قصیده نک ایچنده اولان ایا نک احسنه فقره دیرل ارقه ککته تشبیه اند ککری نه بناء
الفقر فلتک فقی و فلتک کسری به شول کسینه در که ارقه سی ککری اغری بقال رجل فقر اذا اشتكى فقار الفاقرة
فلق کسری به افت داهیه معناسته الفقر فلتک فقی و فلتک سکونیه ماله مالک اولماق و فلتک فقیهه دخی
لفق در ضعفه ضعف کی و ارقه کیکن صق بقال فقرته الفاقرة اذا کسرت فقار طهره و فقر دوه نک بورن
والدوب و اکار کیش طاقوب و یولارینی اول کریشه بغلیوب بد مکدر تا که سرکشکدن فرغت ایدر و رام
اوله تقول فقرت لب البعیر اذا حزته یجربده تم جعلت علی موضع الحز الجری و علیهم و تملوی لتذلل و جری
خیمه دوه بد بیک ایدر و نسنه قولهم قد عل الفاقرة الفقیر فلتک فقی و فلتک کسری و مد به مالی اولیان

فقر

فقه

کسینه ابن السکیت ایتدی فقیر اول کسینه در که انوک فی الجمله وجه معاشی اوله و مسکین اول کسینه در که انوک
 اصلا نسنه سی اولیه و اصمعی ایتدی مسکین فقیر دن حالی احسن اولن در و یونس ایتدی فقیر مسکین دن
 حالی احسن اولن در یونس استدلالی بونکله در که بر فقیره افقر انت دیشلر لا والله بل مسکین دیو جواب
 و یرمش زیاده عرض احتیاج محله و ابن الاعرابی ایتدی فقیر اول کسینه در که اصلا بر نسنه یه قادی اولیه و فقیر
 کونکن صوچقد غی ره دخی دیرل و فقیر شول چوقون دیرل که خرمافد انک دینه قاز لر دیکلدی حینه
 و فقیر ارقه سی کی صنن کسینه یه دخی دیرل التفقیر علی وزن التکریم خرمافد انک دینه چوقون قاز مق یقال
 فقرت للودیة نفقیر او و دیه و اوک فقی و یانک تشدید بله خرمافد انک دینه دخی دیرل تقول
 فقرت الخرز اذا انقبته للفقیر میمک ضمی و یانک فقی و تشدید بله شول قله در که ارقه سنه کدکاری اوله یقال
 سیف مفقرای فی متنه حروز و حوزای معجه ابله قطع معناسنه در و صاحب صراحت بومقامه مفقری
 شمیر در سته تفسیری ظاهر کلام جوهریه مخالف او و اگر درست سین مهمله ابله او و سه و اگر معجه
 ابله اولو سه تفسیر مفسره مساوی و مطابق اولماز مکر که نحیف نساخ اولوب در شندن بحر و با و شمش
 اوله الافکار همزه نك کسری و فافک سکونیه صید سکا رقه سن و یرمک در و منه قولهم افقرک الصیدی
 امکنک من فقاره فارمه یعنی فرصت در رمی ابله و افقار عاری و یرمکه دخی دیرل یقال فقرت فلانا فقی ای اعتره
 فغار هالیر کبها و افقار فقر ایتک معناسنه ده کلور یقال افقره الله الفقری فاک ضمی و قافک سکونی و الفک
 قصیر بله اسم در باقی عاریت و یرمک معناسنه المفاقر میمک فخیله و قافک کسری بله و جوه فقر اولان
 نسنه یقال سد الله مفقره ای اغناه و سد و جوه فقره ما افقره فعل نجب در فقر دن ما غناه کی غنادن
 و لکن یونلک ابلکسی دخی شاذ در ز یونلک فعالی افقر و استغنی در پس یونلر دن فعل نجب بناسی صحیح
 دکلر التفکر فختینله و کافک ضمی و تشدید بله بر نسنه یه تا مل ایتک الفکر فاک کسری و کافک سکونیه و الفکره
 کذلک فاک کسری و کافک سکونیه اسملر در فکر معناسنه الفکر فاک فقی و کافک سکونیه صدر در تفکر
 معناسنه کذلک یعقوب ایتدی فکر حاجت معناسنه ده کلور یقال یس لی فی هذا الامر فکر ای ایلر لی فیه
 حاجة و الفتح اقصم من الکسر الافکار همزه نك کسری بله و التفکر علی وزن التکریم و التفکر علی وزن التکریم جمله سی
 بر معنایه در یقال افکر فی الشئ و فکر فیه و تفکر اذا تأمل فیه الفکر فاک کسری و کافک دخی کسری
 و تشدید بله فسیق و زنی اوزن کثیر التفکر معناسنه در الفور فاک فقی و و اوک سکونیه و الفور ان فختینله
 قائم یقال فارت القدر نفور فور و فور انا اذا جاشت و جش حمله و شین معجه ابله چومک قبنغه دیرل و منه
 قولهم ذهبت فی حاجته ایت فلان من قورای قبل ان اسکن الفایر همزه نك کسری بله غضب معناسنه در یقال فار
 فایره اذا جاش غضبه یعنی غضبی قبنسه و یونلر ایه ده لغت در الفورة فاک فقی و و اوک سکونیه شدت
 معناسنه در فورة الحر اسبک شدتی معناسنه در و فورة العشاء یسولک شدتی که شفق غایب اولوب
 زیاده قرا کو اولسی در الفورة فاک ضمی و مدبله اهور معناسنه در جمعدر لفظندن مفردی یوقدر یقال
 لا اقل کذا مالا لات الفورای بصیصت باذناها و بصیصه صا دین مهملتین ابله قورق صالمغه دیرل ذنب
 ذال معجه ابله و نونک فخیله قورق معناسنه در الفورة فاک فقی و و اوک تشدید بله اومه دبدکاری ککک
 دلیکی که جان کیکدر یقال فورة الورك الفورة فاک ضمی و و اوک تخفیفله جو مالک زیاده قیزب
 قبنغه سیدر الفیازان فاک کسری بله شول دمور در که تران و دبلنک ابلکی جانینه اولو الفور فاک کسری هانک
 سکونیه شول طامندر که الله الدقه ایه سن طولدن نذکیر و تا نئی جازدر و فقیر یشدن بر قیلله نیک یاباسی

فکر

فور

فور

ادیدر که اول فقیر بن مالک بن النضر بن کنانه در الافکار همزه نك فخیله جعی و اصمعی فقیر و فقیر دیکلی جائز کوردی
 اوله هانک سکونی و نائیده فخیله الفهیره فاک ضمی و هانک فقی و یانک سکونیه فقیر ک تصغیری و فقیر ک معناسی
 ال طاشی در سته ک الان مرو را ایتدی و عامر بن فیه بر جاک اسمی در الفهیره فاک فقی و هانک کسری و مدبله
 شول اکشی سودر که اکثر مش طاش را غور لر و قبنغه یاشلد قله او و رینه اون دو کوب فار شد رب یرل الفهر
 فاک ضمی و هانک سکونیه یه و دیرلک تور بت اوقو یحق یرلری مدراس معناسنه میمک کسری بله و یونک اصلی
 بهر ایدی عیار اندر صکره دن تعرب اولمشدر الفهر فاک فقی و هانک سکونیه بران و عوز نله جماع ایدب قبل
 الانزال اخر عو ته واروب انه انزال ایتکدر و حدیث شریفه یونلر نهی اولمشدر الفهر فختینله بمعناه مثل
 نه و نه التفهیر علی وزن التکریم یونلر اعیام معناسنه یقال قهر الرجل تفهیر اذا اعیاد و یشلر در که ات سکرته سنک
 خیزی کچکد نقصانک ایتداسی تراد در اندن صکره فتور در اندن صکره تفهیر در التفهر فختینله و هانک ضمی
 و تشدید بله مال و اقرا و لوق یقال تفهر الرجل فی المال اذا اتسع فیه جوهری ایدر کویا که بو فخر دن دوغه در
 یا خود اعیاد و فخر معناسندن غیر بر معنادر فصل القاف القبره فاک فقی و یانک سکونیه کور مرار معناسنه
 و قبر مینی دفن ایتکه ده دیرل تقول قبرت ایتک ایتک قبر من الباب الاول و ایتک من الباب الثاني اذا دفنته القیور
 خمتینله جعی المقبره میمک و یانک فخیله و المقبره میمک فقی و یانک خیمله ابلکسی دخی موضع فقیر معناسنه در
 المقابر میمک فقی و یانک کسری بله جعی المقبره میمک فقی و قافک سکونی و یانک فخیله کذلک مقبره نك جعی در
 بعض اشعار ده کلدی اوزن المقبری میمک و یانک فخیله و یانک تشدید بله و المقبری میمک فقی و یانک ضمی
 و یانک تشدید بله مقبره یه منسوب اولان کسینه الاقباز همزه نك کسری بله قبره قومعه امر ایتک یقال قبر ته ای
 امر ته بان یقبر هم حجاجه ایتک ناصر الحادیدی حجاج صالحی قتل ایدوب صلحاند که یعنی زه اذن و یرمز بوری
 دفن ایتک لم دبد کده و نکوه دبدی یعنی اجازت و یردی ابن السکیت ایتدی قبار قبر قلی معناسنه ده
 کلور یقال قبر ته ای صیرت ایتک قبر ایدفن فیه و یاری تعالینک ثم اماته فاقبره دبدی جغله من بقبر معناسنه در
 یعنی بنی آدم دفن اولندی کلاما لقالوا لن انزلن قلمی اکر امالم یس انیساله اکر ام ایچون اولان اشیادن در القبره
 قافک ضمی و یانک فقی و تشدید بله طویغارد دبدکاری قوش چکاوک معناسنه القبر قافک ضمی و یانک
 فخیله قبره نك جمعدر القبره قافک ضمی و نونک سکونی و یانک ضمی و الفک مدبله قبر معناسنه لغت در طویغارد
 معناسنه القنار قبر ایتک جعی عنصلا ابله عنصل کی و عنصلا عین مهمله و صاد مهمله ابله بیان صوغاندر
 القبره قافک ضمی و نونک سکونی و یانک خیمله عامه استعمالند فخر معناسنه در و بعض اشعار ده دخی
 قنبر واقع اولمشدر ابو عبیدر روایی اوزن قنبر قافک و یانک فقی و مایقند نونک سکونیه بر جاک اسمی در
 القبطیه قافک ضمی و یانک سکونی و طانک کذلک خیمله و یانک تشدید بله بر جنس زدر القبطیه فختینله
 و عینک سکونیه و نونک کذلک فخیله و الف مقصون بله رادلی اولو اولان نسنه عظیم الخلق معناسنه مبرر در
 ایتدی قبطیه عظیم و شد بد اولان نسنه در و قبطیه کله سنه الف را ایدر در تکثیر ایچوندر لائق ایچون دکلر و بر
 حرفدن منقلب دخی دکلر بلکه اتساع نایچون در ز بر کلام عزیز و حرف اصلیه سی الی حرفلو بر کله
 یوقدر که قبطیه کالخالق اولمش اوله و اخر زده اولان الف تا نبت ایچون دکلر بلکه مجردش حرفلو نایلی
 حرف و یایه لائق اولمش ایچون در ز را تا نبتده قبطیه دیرل کر الف تا نبت ایچون ولیدی تا نبتد دخیلی جائز
 اولماز در و قبطیه مثالی لا یصرف اولور مرفه نك حالنده و نکره نك حالنده منصرف اولور الفحاحث
 قافک فقی و عینک کسری بله قبطیه نك جمعدر بعض حروفی طرح اولنقله ز را دورت حرف او و رینه ز اید

قبر

قبطیه

قافك فقيه شول كوتدر كه قربان بيزامتك ايلر وسنه در و يوم قرد بد كره نه يا عت بود كه اول كوتنه خاق
منزل رنده قرار ايدوب بر جانيه حركت ايمر لقر تان قافك فقيه صباح وان شام امدو القرقافك خيميله صوغوق
رد معناسنه و قرقردن دخی اطلاق ايدر لومند قولم عند شده نصيب صابت بقر يعني شدت قرارن بولدی و كام
اولو روفعت بقر دخی دیرل القرارة قافك خيميله شول صدور كه اشل بشد كدن صكره چو ملكه دو كرل يا غسون
ديو القروزة قافك و رانك خيميله شول نسنه در كه چو ملكه دینه يا بشور ابو عيبدن و ابی اوزن و فرارانی
مفتوح ايدوب قرن دیر ايدی القرقور قافك خيميله و راء اولك سكونيله اوزن اولان كی سفينه طوبله
معناسنه قراقراف اولك خيميله و قافك ثابتنك كسر به بر صوبك اديدر و منه قولم غزاة قراقرفينك فقيه
قراقرف غزاسی معناسنه و قراقرف ايو اواز لو معناسنه ده كاور القراقرفی قاف اولك خيميله و ثابتنك كسری
و رانك تشدید به قراقرفی ايو اواز لو معناسنه در بقال حاد قراقرف و قراقرفی ای حسن الصوت و حادی حاء
مهله ايله شول كسسه در كه دوه سور ركن تغنی ايليله قرقردن ماخوذ در كه قرقره قورمى و تسنه دیرل ته كم كاور
ان شاء الله تعالى قران قافك خيميله و رانك تشدید به بر جاك اسيد و بعض استعاره بر دوه اسنه دخی
استعمال و لنشدر القررة قافك كسر به صوغوق معناسنه در بقال عند العطش حرة على قرة و رجاء قالو احد حرة
تحت قرة و قرة شول وقتنه دیرل كه مرضی انده عودت ايدر اوله بقال ذهبت قرتهاى الوقت الذى يأتى فيه
المرض و الهاء للعله يعني قرتهاى اولان ضمير علته راجع در القرية كسر بندن و رانك و رانك تشدید به قورصق
علف دان معناسنه جريه كی كه جريه دخی جيمك كسرى و راء مهله نك دخی كسرى و تشدید به و رانك دخی
تشدید به قورصق معناسنه در و قريه اسماء رجالدن در و ايو ببن القرية فكاهه عربدن در القارورة رانك
خيميله و مدله شيشه القوارير قافك فقي و رانك كسر به جيمى شيشه ل معناسنه القروزة قافك فقيه و رانك
خيميله و مدله شول صوغوق صدور كه انوكله اغسل ايدر لقر قرق فقهينيله و رانك ماينده سكونيله هموار و مجلا
اولان بر القرقرة على وزن الزلزلة بر نوع كوكلدر ضحك معناسنه و قرقره سعد نام كسسه نك اقيدر كه
نعمان بن منذر كضكنه يعني كوله سنه سبب اولوردی و قرقره كوكرجين اوتسنه دخی دیرل بقال قرقرت
الحمامة قرقرة و قرقره قارن كور ولد مكه دخی دیرل بقال قرقر بطنه اذا صوت و دوه اوازينه دخی دیرل القراقرف
قاف اولك فقي و ثابتنك كسر به جيمى بقال قرقر البعير اذا صفا صوته و رجع القررة قافك فقي و رانك سكونيله
اواز صافي اولق بقال بعير قرقر الهدي اذا كان صافي الصوت في هدیره القرقر قافك فقي و رانك ماينده
سكونى و راء ثابته نك كسرى و مدله كوكرجين اوتك بقال قرقرت الحمامة قرقر قراقرفى قافك فقي و ماينده
رانك سكونى و راء ثابته نك كسرى و رانك تشدید به بر موضعك اسيد ركه مشرفه قرقره قراقرفك فقي
وراء اولك سكونى و ثابتنك كسرى و وزره بناسيه صوت ايت معناسنه امر در پس يومعدول اولان كله لردن در
اكر چه ربا عيبدن عدل مسموع اولما مشدر الاعرا عار و قرقار كله لنده و عر عار عيبدن و رانك مهله نك
جنس او بود عوت تمكنه امر معناسنه در القراقرفك فقيه بر دوه طور مق استقرار معناسنه بقال قرقرت بالمكان
اقر قرار من الباب الرابع القروزميتنه كذلك بر دوه طور مق بقال قرقرت بقا قرار اقر قرار من الباب الثاني و قرو
سرور حالته كوز صوغوق اولغه دخی دیرل بقال قرقرت بعينان الباب الرابع و قرقرت بعينان الباب الثاني
قرو القررة قافك خيميله كذلك مصدر در كوز صوغوق معناسنه بقال قرقرت بعينان و قرقرت بعينان الباب الرابع
والثاني قرة فيهما و يقال قرت عينه تفر و تفرقيض سخت و سهوت حرارته دیرل الاقراره و رانك كسر به بر قرار
قلق بقال الله عينه اى اعطاه حتى تفر فلا تظم الى من هو فوقه و يقال حتى يزد ولا تظم فلا سرور دمة باردة

دمة حارة يعنى حالت سرور دة كوز باشى بر دة و حالت حزن دة حزانه كاور و قراقرف معناسنه ده
كلور بقال اقر بالحق اذا اعترف به و اقرارا فقه نك خيميله طاهر اولغه ده دیرل بقال قرت الناقة اذا ثبت حملها
و اقرار صوغوق معناسنه ده كلور بقال اقرار الله فهو مقرور على غير قياس يعنى اقرار دق صفت مقرور كلك
قياسه بخالفدر كور يا كه قردن بناو لنشدر المقارة ميمك خيميله و رانك تشدید به ساكن اولق بقال فان مغارة
اذ اقر معه و سكن في الحديث فار و الصلوة يعنى سر بخار ده سكون اولان اولك پس بو قراردن و لوزة قازدن
اولان الققرار تانك فقي و قافك سكونيله و القرة تانك فقي و قافك كسرى و رانك تشدید به بر قرار قلق
بقال اقررت هذا الامر قراره و قرة التقرير على وزن التكرير كسسه في اقراره كتورمك و رنسنه في قرا نجه
قافكه دیرل خبرى كسسه نك قتنده مقرر قافكه دیرل بقال قرت عند لطيف حتى استقر الققرار تانك فقي
و رانك تشدید به قراقرفك ايمك استقرار معناسنه بقال فلان ما يقار في مكانه اى ما يستقر الاقرار هيزه نك
كسر به ديشنك رجنده اركك منبى قرار ايمك بقال اقر ماء الفعل في الرحم اذا استقر و اقرار اشر
اوزر نه صكره دن دوكل صوي انخورش ايدوب اكل ايمكه دخی دیرل بقول اقررت القاررة اذا اشدت
بها و قراره قافك خيميله اش يا غسون ديوصكره دن قون صدور ته كم مرور ايتدى و اقرار چو ملكه دینه
يا بيشنى المغه دخی دیرل بقال اقررت القررة اذا اخذت بالتصديق و اقرار صوغوق صوبله بو بعهده
دیرل بقال اقررت القرورة اذا اغسلت به و اقرار دوه سمر ملكه دخی دیرل بقال اقرت الناقة اذا سمت القررة
قافك خيميله و رانك فقي خيميله دخی روايت اولنور شول طعمدر كه چو ملكه دینه يا بشور اوله القسر قافك فقي
و سبنك سكونيله بر كسسه في رنسنه بمضطر قلق بقال قسره على الامر قسرا اذ اكرهه عليه و قهره و قسر بيميله
قبيله سبنن بر جماعت در كه انر عبد الله بن خالد القسر نك جماعى در الاقنصار هيزه نك و رانك كسر به
كذلك رنسنه بمضطر قلق بقال افسره عليه القياس قافك فقي و سبنك كسر به و القياسه كذلك قافك
فقي و سبنك كسر به بونلر ك ايكسى دخی بيوك دوه ل معناسنه در القسرى قافك فقي و رانك سكونى و راي
اخيره نك تشدید به بيوك دوه معناسنه در قياسك مفردى در القسرى قافك كسرى و نونك فقي و تشدید به
واخرنه نك تشدید به زياده يا شلوا اولان بيرو بعضيلر قسرى دخی روايت قلدى تونك كسرى يله القسور
قافك و او ك فقي و ماينده سبنك سكونيله روايت ايدر و قسور و قسوره و سلاسه دخی دیرل قال الله تعالى
فرت من قسورة بعضيلر ايتدى قسوره دن مراد ابى اولان صياد لدر القسرين قافك كسرى و نونك
دخی كسرى و تشدید به و نونك فقي دخی روايت اولنور شام سري بقده بر مشرك ايدر القسرى قافك كسرى
و نونك فقي و تشدید به و اخرنه بام مشدده ايله قسره نه منسوب اولان كسسه اخرنه اولان حرف ساقط
اولان ته كم باب الباده نصيبين نسبند اشارت اولنشدر القسرى قافك كسرى و سبنك سكونيله قايق كرك
اجاج فاني اولسوب كرك غيرى نسنه نك اولسون و قسر انسانك لباسنه دخی دیرل وفي حديث قيله كفت اذا
رايت رجلا ذرا و اذ افسر طبع بصرى اليه و قيله بر عورتك اسيد ر قافك فقيه و رانك خيميله و جاهت
و طمع طامه هيله و جاء مهله ايله رنسنه به حرصه بقمق القشور و خيميله قشرك جيمى القشرة قافك كسرى
و سبنك سكونيله قشرك واحدى القش قافك فقي و سبنك سكونيله قايق صوغوق بقال قشرت العود و غيره
افشره و افسره قش من الباب الاول والثاني اذا نعت عنه قشره التقشير على وزن التكرير قايق صوغوق بقال
قش ته تقشير المقشير ميمك خيميله و قافك و سبنك فقي و تشدید به قايق صوغوق رنسنه بقال فستق مقش
الاقنصار هيزه نك كسرى و نونك سكونيله و التقشير فقهينيله و سبنك خيميله و تشدید به رنسنه قانغدن

قسر

قشر

صوبه بوب جقق بقال انقشر العود ونقشر جقق القاشرة شبنك كسر به شول بعمود در كه ريو زن صويه
 وقاشرة باش يار يفتك ادني مرتبه سنه ده ديرل هين در في صوبه بانه وكنكه تاثير ايمد كچون القشر قافك
 فتي وشبنك كسر به قافك جوق اولان سنه بقال قشر اي كثير القشر القشر فختينله زياده حرت الاقشر
 همزه نك فتي وقافك سكوفي وشبنك فختيله زياده حرت صاحبي اولان كسبه بقال رجل اقشر القاشور على
 وزن الكافور شول تدر كه يارش انلر ينك الك صوكند كاه و كفسكل دخی ديرل فانك كسري وشبنك سكوفيله
 وسكيت دخی ديرل سين مهمله نك غني وكافك فتي و يانك سكوفيله قاشور رستوم اولان سنه ده ديرل
 القاشورة على وزن القارورة قحط اولان يلدن بقال سنه قاشورة قشر قافك غني وشبنك فتي و يانك
 سكوفيله رقبيله نك باباسي ادي در كه قشر بن كعب بن زبيعه بن عامر بن صعصعه بن معاوية بن بكر بن هوازن در
 قاشور شبنك كسر به يار كك دوشك اذ بدركه بني عوانه بن سعد بن زبدي منة بن تيمك ابدى كه انلر ك قومك دوه لري
 از كك طوغر دى بس اول كك دوه في عار بنى الدبلر تا كه كند ورك قاشور يينه اشوب ديشي طوغر لري سر نه لري
 ونسلاري عوماهلا ك اولما غني اشام من قاشور ايجلر ندمثل اولدى القشمار قافك كسري وشبنك سكوفيله خشن
 اولوب ناهوار اولان عصا الاقشمار تو يوري طور مق و دتره نك بقال اقشمار جلد الرجل اقشمار الماشر
 ميمك غني وقافك سكوفي وعينك كسري ورك تشدد يله تو يوري طور نك سنه القشمار قافك فختيله
 وعينك كسر به مقشرك جقي در ميم جندف اولدى ز ابد اولد غنه بناء القشمار به قافك غني وشبنك فتي
 وعينك سكوفي ورك كسري ومهله كوده قار مجلوب تو يوري ورك ميمك القصر قافك فختيله وصادك سكوفيله
 سر اي وقصر كجه معناسنه ده كاور عشى كي بقال انبته قصر الى عشا وقصر غايت معناسنه ده كاور بقال
 قصر ك ان تفعل كذا اي غارتك وقصر جسر معناسنه ده كاور بقال قصرت الشئ اقصره قصر من الباب الاول
 اذا حبسته وقصر اخشامك معناسنه ده كاور بقال قصرنا جعني انسينا ورنسني في صالينور مكدده ديرل
 بقال قصرت السرا اذا رخيته ورنسني نك بر مقدارن ترك ايمكده ديرل بقال قصرت من الصلوة اقصر
 قصر من الباب الاول ورنسني رنسنه به مخصوص ايمكده ديرل بقال قصرت الشئ على كذا الم تجاوز به
 الى غيره وبقال قصرت القصة على فرسي اذا جعلت درهاله يني نافك سودن ته مخصوص قاسمك ولفحه
 لامك كسري وقافك سكوفيله سودي صاغلن دوه وقصر يري دوكوب غارتقه دخی ديرل بقول قصرت الثوب
 اقصره قصر من الباب الاول ايضا اذا دققت القصور خمتينله جقي سر ايلر معناسنه وقصر الطلام كجندك
 كوندزه اختلا طنه ديرل كه اخشام اير شه دن عبارت در وقصور رنسنه دن عاجز اولمغه ده ديرل بقول قصرت
 عن الشئ قصور اذا عجزت عنه ولم تبلغه واولق نشان دى قالمغه ده ديرل بقال قصر السهم عن الهدف وهدف
 فختينله وقاتله نشان كه اوق اتخيون ديكرك المقصره ميمك فتي وقافك سكوفيله وصادك فختيله كذا لك كجه نك
 كوندزه قاشور سى در المقاصر ميمك فتي وصادك كسر به مقصره نك جقي القصار قافك غني والقصر قسر به
 نهايت معناسنه در والقصار قافك خيميله بلا الف بعناها والقصار قافك فختيله بعناها بقال قصار
 ان تفعل كذا وقصارك ان تفعل كذا اي غايتك واخر امرك وما اقصرت عليه المقصر ميمك
 فتي وصادك كسر به لحن اولان سنه بقال رضى فلان بقصر مكان محال لى بدون ميمك يطلب المقصره قافك
 فتي وصادك سكوفيله قرب معناسنه بقال هواين عمد قصرية اى دنياودنى دالك خيميله وكسر به ونونك
 سكوفيله قرب معناسنه در المقصور ميمك فتي وصادك غني ايله بعناها بقال هواين عمد مقصور ومقصورة
 الجامع بعناها كركوشه سندر كه مستقل اوله وبقصرت الشئ دن ما خود در حيث معناسنه ومقصور شول

قشمر

قصر

عور تديرل كه اوده حفظ اولوب طشره جقمغه خصمت و برليه القصيرى قافك غني وصادك سكوفيله والقصر
 قصر به شول يا كوكي در كه بوكره قرب در كه اول يا كوكي كچمسي وضعي در القصيرى قافك غني وصادك
 فتي و يانك سكوفي والقصر قصر به بعناها وقصيرى افعي معناسنه ده كاور القوصرة قافك فتي وواوك سكوفي
 وصادك كذا لك فختيله ورك تشدد يله شول سنه در كه اني بوريا حصير ندين ايشاليوب ايجنه خرما قورلر وكاه
 اولور كدر انك تخفيفيله دخی استعمال اولور القصرة فختينله بيونك ديبى اصل علق معناسنه القصر فختينله
 جقي و يونك كاه قرات ايتدى ابن عباس يارى تعالىنك نهاترى بشر كالقصر بيوردغى قول شربقي وبونى قصر فختيله
 تفسير ايتدى كه خرما اغاجنك ديبى ديك اولور وقصر رمرضه ديرلر كيون دنه عارض اولور بقال قصر البعير
 بقصر من الباب الرابع و ابن السكيت ايتدى قصر رمرضه كيون عارض اولوب اني بوكر بيونك اولان مقصلا لري
 يعنى الك برن داخله كاه اولور افاق بولور و بونقوله مرض انسان دخی عارض اولور بقال قصر الرجل اذا استسكى
 ذلك القصاره قافك خيميله شول دانده در كه سنه دن قالور خرمن رنده القصيرى قافك كسري وصادك سكوفيله
 و يانك تشدد يله اسم منسوب در ذكر اولان دانه معناسنه القصر قافك كسري وصادك فختيله قصه اولق
 بقال قصر الشئ بقصر قصر من الباب الخامس فهو تقيض طال قاصرة قاصرة الطرف شول عورة ديرلر كه
 زوجندن غير نظر ايميه القاصر صادق كسر به صوغق صو يقال هذا ماء قاضى بارد القصار قافك فتي
 وصادك تشدد يله زاغردن كسبه قصرت الثوب دن مأخوذ در قته كمرو ايتدى التقصير على وزن التكرم
 كذا لك زاغردن معناسنه در بقال قصرت الثوب تقصير او تقصير صلانده وشعره قصر كي در يعنى بر مقدارن
 كيد روب بر مقدارن القوم مقدارن تقصير رنسنه ده نكاهل ايمكده ديرل القصير قافك فتي وصادك كسر به
 طوباك مقابلى در كه قصه ديك اولور وقصير بن سعد الحمي حذيفة الارش مصاحبي اولندر وخذيه بر ملكك
 اسيد روقصير شول تديرلر كه صاحبي يانان اولاد غه قوموب كندى قمتن بسليد زياده نفيس اولد وفته بناء
 القصار قافك كسر به قصيرك جقي الاقصر همزه نك فختيله زياده قصه اولان سنه الاقصر همزه نك فتي
 وصادك كسر به قصيرك جقي اصغر له صاغر كي القصيرة قافك فتي وصادك كسري ومهله شول عورت در كه اوده
 حفظ اولوب طشره جقمغه بقال امرأة قصيرة قيصير قافك وصادك فتي و يانك سكوفيله روم ملكي در
 الاقصار همزه نك كسري وقافك سكوفي ايله رنسنه ايله كفتا ايمك لا قصار همزه نك كسر به رنسنه دن قادر
 ايلك ال كجوب امتناع ايمك بقال قصرت عندا كفتت غنه مع القدرة اما قادر اولمك قصرت در سن القصر
 ننه كمرو ايتدى واقصار اخشام قركوشه داخل اولمغه ديرلر وقصار عورت قصير القاصم اولد رطوغر معنه
 دخی ديرلر بقال قصرت المرأة اذا ولدت اولاد اقصارا وفي الحديث ان الطوبى قد تقصير والقصير قد تطيل يعنى
 اوزون بوبلى عورتك اولادى كاه اولور قصه بوبلى اولور واقصار قيونك وكچينك ياشلو اولد وغندن ديشي
 استغنه ده ديرلر بقال قصرت النعجة والمعز اذا استناحتى تقصير طراف اسنانها المقصر ميمك غني وقافك سكوفي
 وصادك كسر به شول قيوندر كه ديشي استنش اوله يعقوب روايتى اوزن الاستقصار همزه نك و يانك كسري وشبنك
 سكوفيله رنسنه يني تقصير اوزن عدا ايمك بقال استقصير اى عمد مقصر واستقصار رنسنه يني قصر ايمكده
 ديرلر القصار تانك كسري وقافك سكوفيله والتقصاره كذا لك تانك كسري وقافك سكوفيله بر قلاده در كه
 بونقوديد كرى سنه يني شبيه در التقاصير تانك فتي وصادك كسر به تقاصيرك جقي قلاده رنسنه القصر
 قافك فتي وطانك سكوفيله بعمود در مطر معناسنه وقطره نك جقي دخی كاور وقطر رنسنه طمغه دخی ديرلر
 بقال قطر الماء وغيره بقطر قطر من الباب الاول وطانك معناسنه ده كاور بقال قطرة الايتدى ولايتدى وقطر
 قطر من مور مكدده ديرلر بقال قطرت البعير اذا طليت به القطر ان القطر ان فختينله صو وضونك غيرى طمق القطر ان

قطران دبد کروی معروف سنه المقطور ميم فحقيله وقافك سكونيله قطر الشمس دوه المقطر ن ميم غمی
 وقافك فحقی ورائك دخی فحقيله كذلك قطر الشمس دوه معنا سنه درونی اصل حرف منزله سنه تنزیل اتمكله
 الاقطار همزه مك كسر به برنسه طمغه ق بن اولق بقال اقطر الشئ اذا حل له ان بقطر القطور فحقيله كتمك
 بقال قطر فی الارض قطور اذا ذهب القاطر طانك كسر به شول دوه به درلر كد بولی دائما قاطر دن خالی او كیه
 بقال بغیر قاطر القطر قافك غمی وطانك سكونيله ناحیه جانب معنا سنه الاقطار همزه مك فحقی وقافك
 سكونيله قبطرك جمعی در جانب معنا سنه وقطر وطانك سكونی وضميله عسرله عسر كی شول
 عبود در كه انوكه نجر اولنور المقطر ميم كسری وقافك سكونی وطانك فحقيله شول الت در كه انوك
 ایچنه عود بقار لجمره معنا سنه ومقطره شول اغاجه درلر كه انوك كد كاری وارد رجمو سلك ایاغن
 انوك ایچنه قورلر تومرق معنا سنه القطر قافك كسری وطانك سكونيله نحاس در بقر معنا سنه ومنه
 قوله تعالی من قطران وقطر كذلك برجنس ررد در كه كا قطر به درلر القطار قافك كسر به قبطرك جمعی در
 یغور معنا سنه وقطار دوه قطارة دخی درلر القطر فحقيله والقطرات كذلك فحقيله قطارك جمعی القطارة
 قافك ضميله شول سنه در كه كویك وکوپك امثالندن طمطر القطار تانك فحقی وطانك ضميله بلوك
 بلوك كلك بقال قاطر القوم اذا جاوا الرسالا وهو مأخوذ من قطار الابل التقطر فحقيله وطانك غمی
 وتشدد به قتاله حاضر اولق پس بونقتر معنا سنه لغت در التقطیر علی وزن التكریم رجائی اوزن برحق
 بقال طمغه فقطره فقطیر ای القاه علی احد قطریه وهما حاباه ونقطر بر جانب اوزن دوشمكه درلر بقال قطره
 فتقطر اذا القاه علی احد جانبیه وتقطر برنسنه فی قطره قطره اقماغه دخی درلر ونقطیر الابل دوه بی
 قطار لمغه دخی درلر فی المثل النفاض فقطر الحلب یعنی قطن قومك از فی قلماسه دوه بی قطان دزوب
 قطار قطار بیع اتمكه ككوزر ونفاض نونك ضميله وفابله واخرته ضاد معجه ابله از فی توكنش
 كسنه لر در الاقطار همزه مك كسر به وقافك سكونيله وطانك كسری ومد به اوت قور یغفه بشلق
 بقال اقطار النبات اقطیر اذا نهیا للنبس قطری فحقيله واخرته یانك تشدد به یله قطری بن خفاء المازنی
 نام كسنه نك اسمیدز وبعضیلر شوبله زعم اندیلر كه اصلی اسم قطری النعالدن مأخوذ اوله
 وقطری قطره منسوب اولاندر وقطر فحقيله قطیفله عمان یندن برشرك اسمیدر ونعال كسر نونله
 ابق قابلیر معنا سنه در القنطرة قافك فحقی ونونك سكونی وطانك فحقيله كسری جسر معنا سنه
 القنطر قافك كسری ونونك سكونی وطانك كذلك كسر به افت داهه معنا سنه القنطار قافك كسری
 ونونك سكونيله برنسنه در كه انوكه وزن وعیار ایدرلر ومعاذ بن جبلدن روایت در كه قنطار بیک ابکیوز
 وقیه اوله وبعضیلر ابتد یوز بکرمی رطل در كه هر رطل نصف من درومن ابکی یوز الشمس در همدرو بعضیلر
 ابتد بر صغر در بی طلو التویه قنطار درلر و بوندن غیری دخی قنطارك نفسیرنده جوق كلات اولمشدر
 والله اعلم المقطرة ميم غمی وقافك فحقی وطانك دخی كذلك فحقيله شول قنطار لر در كه تمام العیار اوله ومنه قولهم
 قناطر مقطرة القنطر قافك كسری وطانك سكونی وميم كسری ومد به شول ایچنه قابق در كه
 خكر دك اوزنده اولوزر وبعضیلر ابتد یخر ماچكر ذك كینك ظهیرنه اولان ایچنه سنه در خرم اغاجی اندن
 بتر القیاطر قافك غمی وطانك كسر به والقنطر قافك فحقی وميم كسری وطانك فحقيله بونلر ك ابكسده
 تشدد به معنا سنه بقال یوم قاطر یوم قاطر رازاكان تشدد به الاقطار همزه مك كسری وقافك سكونيله
 تشدد به اولی بقال قاطر یومنا اذا تشدد المقطر ميم غمی وقافك سكونی وطانك كسری ورائك تشدد به جمعی
 اولی سنه مجمع معنا سنه ومنه بقال اقطر القرب اذا لظفت ذبها وجمعت نفسها وراو عبید روایتی در

قنطر

قنطر

قنطر

المقطرة قافك وطانك فحقی وما یندن ميم سكونيله قریه اغرن باغلق در ابرو وراو اوزن بقول تقطرت القربة
 اذا شد دتھا بالوكا ووكا ووكا كسر به قریه اغرنه اولان باغه درلر بند مشك معنا سنه القنطر قافك كسری وميم
 فحقی وطانك سكونيله والقنطرة كذلك قافك كسر به بونلر ك ابكسده كتاب حفظ اولناحق طرفه درلر القنطر
 قافك فحقی وعینك سكونيله در نيك كرك قیوده كرك غیری سنه ده وقمر اغاجی دسندن قور برغه ده
 درلر بقال قمرت الشجرة قمر اذا لظعتھا من اصلھا ورنسنه نك دبنه اوشمكه ده درلر بقال قمرت البئر ای زلت
 حنی انھیت الی قمرھا وكذلك الاناء اذا شربت ما فیه حنی انھیت الی قمره القمران قافك فحقی وعینك
 سكونيله درلر بقال قدح قمران ای مقعر القنطرة قافك فحقی وعینك كسری ومد به درلر بقال قنطر
 قصبة قنطرة الاقمار همزه مك كسر به قیوی درلر اتمك بقال اقمرت البئر اذا جعلت لها قمر التقصیر علی
 وزن التكریم كذلك درلر اتمك تعقیق معنا سنه وتقصیر انشای كلامه طودا حقی بوككدر التقصیر
 فحقيله وعینك غمی وتشدد به درلر اولق تعمق معنا سنه القنصر قافك فحقی وعینك سكونيله
 جعفر وزنی اوزن والقنصری كذلك جعفری وزنی اوزن اخرته یاء مشدده ابله فر موده دوه بقال
 جل قنصری الاقنصار همزه مك كسری یله وقافك ونونك سكونی وما یندن عینك كسر به دیو شروپ
 به یقین اولق بقال اقنصر الرجل اذا انقصر الی الارض اخفش روایتی اوزن القنصر قافك فحقی وفانك سكونيله
 المقنصر ميم كسری وقافك سكونيله شول عجرادر كه اونی وصوی اولیه القنار قافك كسر به جمعی بقال
 أرض قنر ومقارة قنر ايضا وقنر بر كسنه نك اودنجه كیمكه دخی درلر بقال قنرت اثره اقنره من الباب الاول
 اذا قنوته وقنریه وایچنه اولماغه دخی درلر بقال زلنا بنی فلان فبننا القنرای لم یقرونا وقری قونقنغه درلر
 وقنر عورت اندن اشعه اولق معنا سنه ده كلور بقال قنرت المرأة نقفر قنرا من الباب الرابع القنرة قافك
 فحقی وفانك كسر به شول عورت در كه قلیله اللهم اوله القنار قافك فحقيله قانقنر اتمكه درلر بقال اكل خبزة قنار
 الاقنار همزه مك كسری وقافك سكونيله بر كسنه نك اودنجه كیمك بقال اقنرت اثره التقنر فحقيله
 وفانك غمی وتشدد به بر كسنه نك اودنجه كیمك الاقنار همزه مك كسری وقافك سكونيله او خالی اولق بقال
 اقنرت الدار اذا حلت واقنار بر كسنه نك قننده اتمك قانقی قانقنغه دخی درلر بقال اقنر الرجل اذا لم یبق عنده
 ادم وفی الحديث ما اقنرت فیه غل القنور قافك فحقی وفانك غمی وتشدد به درلر قنور وزنی اوزن تازه بن
 خرماتك قانقی وقنور برجنس اونه دخی درلر القفاخر قافك غمی وخلك كسری یله والقفاخری كذلك قافك
 غمی واخرته یانك تشدد به فر موده اولوب عظیم الجثة اولان كسنه القننر قافك كسری ونونك سكونی
 وفانك فحقيله وخانك سكونيله جرد حل وزنی اوزن نون زابد اولق اوزن كذلك عظیم الجثة اولان كسنه وجره حل
 حمله وحاء مهمله ابله بیوك دوه درلر القننر فحقيله ونونك سكونی ودالك فحقيله قبی المنظر اولان كسنه
 القنر فحقيله ایه درلر غره قردن اوج كیچه كچكدن صكره قمر نسیمه اولندی یاض اوله وغندن او قمر القنیر
 قافك ضميله نصغیری وقمر كوز قانقنغه دخی درلر عیر بهر معنا سنه بقال قمر الرجل بقمر قمر من الباب الرابع
 اذا لم یصغر فی الشیخ وقر قریه ای تا ثیر به یاغش كی اولق بر حینته كه در نيك داخله طاهری ما یندن صوكیر
 اوله بن السكیت روایتی اوزن القنر فحقيله وميم غمی وتشدد به ای ایدنه كلك بقال قنر ته اف اتمكه
 فی القنر وبقال قنر الاسد اذا خرج فی القنر یطلب الصيد ونقمر فارده غالب اولمغه ده درلر ای درلر ای
 اوزن القنار قافك كسری به قارونی او بنق المقامرة ميم اولك غمی ونا یندن فحقيله قارونی او بنق
 معنا سنه كذلك القنار تانك فحقی وميم كسری برنجه كسنه قارونی او بنق بقال قناروا
 اذا لعبوا القنار القنر قافك فحقی وميم سكونيله برنجه كسنه ابله قارونی او بنق غالب اولق

قنطر

قنطر

قنطر

قنطر

قنطر

قنطر

قنطر

بقال قمری ضرب من الرجوع القهر قافک فخی و هانک سکونی وقف ثانی فخی و رانک تشدید به یوک طاش
 سنک سخت معنایه القهر قافک فخی و هانک سکونی و رانک تشدید به یوک طاش معنایه در هین
 احب بن یحیی واتی وزن القهر قافک کسری و مد به قره صاف زفت معنایه التقیر علی وزن التکریم بر نسنه
 زفتلک بقال قیرت السفینه اذا طلیتها بالقار قیار قافک فخی و یانک تشدید به یوک و دوه ناک اسمیدر کک اول
 صانی بن الحارث نام کسنه ناک دوه سیدره الله اعلم فصل الکاف الکبر کافک کسری و یانک فخیله یا شلو اولق
 مسن معنا سنه بقال کبر الکرل بکبر کبر من الباب الرابع اذا سن و کبر کذلک اولق در عظیم اولق معنایه
 بقال کبر بکبر من الباب الخامس اذا عظم الکبر مینک فخی و کافک سکونی و یانک کسری به مصدر در کذلک یشلو
 اولق معنا سنه بقال کبر الکرل مکر او بقال علام الکبر الکبره کافک فخی و یانک سکونی اسمدر یشلو
 معنایه بقال علت قلا ناکبره الکبر کافک فخی و یانک کسری و مد به یوک اولق به متصف اولان کسنه الکبر کافک
 ضمی و یانک تخفیفیه بمعناه الکبر کافک فخی و یانک تشدید به یوک مبالغه به کبر اولان کسنه الکبر کافک کسری
 و یانک سکونیله عظمت معنایه در و کبر بر نسنه ناک اولوسنه دخی در قال الله تعالی و الذی ولی کبره الکبر یاء
 کافک کسری و یانک سکونی و رانک کسری و الفک مد به کذلک عظمت معنایه در الکبره کافک کسری
 و یانک سکونیله بر کسنه ناک اولانک اخی اولق بقال فلان کبره و ادایه اذا کل اخر هم یستوی فیه
 الولحد والجمع والموت ابو عبید لندی عربلر کبوقولی هم عجزه ولد ابویه دبد کبری کی در الکبر کافک ضمی و یانک
 سکونیله نسبت اقوی اولان کسنه و فی الحديث الولاء للکبر و بونک معنایه بودر که بر کسنه وفات پدوب اوغان
 و اوغلی اوغان ترک ایسه و لا اوغلی ایچون در اوغلی اوغلی ایچون دکادر و مطلقا زیاده لک معنایه ده کاور
 بقال کبر سیاست الناس فی المال و سیاست حکومت معنایه در الکبره همزه ناک کسری و کافک سکونی
 و یانک فخی و رانک تشدید به یوک بمعناه بقال فلان کبره قومه ای کبر قومه یستوی فیه واحد الجمع والموت
 الکبر فختنه کبره دبد کبری نسنه در کبانات قسمندن در فار سیدن تعرب اولشدر الکبر همزه ناک فخی
 و کافک سکونیله و یانک دخی فخیله زیاده اولان کسنه الکبر کافک ضمی و یانک سکونی و الفک قصر به
 اکبر ک موئی در الکبر کافک ضمی و یانک فخیله کبر لک جمعی در الکبر همزه ناک فخی و یانک کسری به اکبر ک جمعی
 الکبرون همزه ناک فخی و کافک سکونیله کذلک اکبر ک جمعی و بونک جمعند کبر دخیلر احرده جرد دبد کبری کی
 ز رابو مقوله جمع کلک صفته مخصوص صدر احر کی و اسود کی و اکبر له خود برشی صفتنر احر صفتلند غی کی هذا
 رجل اکبر دخیلر حتی من کله سی ایله اراد ایتیمجه یا خود الف لام داخل قامیجه الکبره مینک فخی و الفک مد به
 اولولر کبار معنا سنه الکبر یانک کسری به کبر معنا سنه بقال توارثوا الجدر کبار عن کباری کبیر اعن کبیر فی العز
 والشرف الکبار همزه ناک کسری به بیوک عدا یتلک بقال اکبرت الشی اذا استعظمت و اکبار صی تقوط اتمکده ده
 دیر بقال اکبر الصبی اذا غوط وهو کنایه یعنی اکبار لفظی تقوط نصیرج اولنمغچون نکلم اولنور اتمکبیر علی
 وزن التکریم بر کسنه فی اولوق در تعظیم معنایه الکبر فختنه و یانک ضمی و تشدید به یوک اولوقی قهظ معنایه
 الاستکبار همزه ناک کسری به بمعناه الکبر بت کافک و رانک کسری و ما یکنه یانک سکونیله معروف در وقولهم اعز
 من الکبریت لاجر کقولهم اعز من بیض الانوق و انوق همزه ناک فخیله و نونک ضمی و مد به یوک رشدر کدر زیاده صرب
 رلرده یومر دلیغین یومر ده سنی کسنه کورمز و کبر بت خالص معنایه ده کاور بقال ذهب کبریت ای خالص اکثر
 کافک کسری و یانک سکونیله دوه اورچی کوهان اشتر معنا سنه اصحی ابتدی کتر لفظی بر پتد استماع
 ایتدم غیری رده استماع ایتدم اکثر فختنه کذلک دوه اورچی معنا سنه در اکثره کافک فخی
 و یانک سکونیله چوقلق که قلنک مقابلی در و کثره دینا سون کافک کسری به ز رالفتر دیه در
 اکثر کافک فخی و یانک کسری و مد به یوک جوق معنا سنه بقال کثر الشی من الباب الخامس

فمجر
قمر
قور

بقال قمری ضرب من الرجوع القهر قافک فخی و هانک سکونی وقف ثانی فخی و رانک تشدید به یوک طاش
 سنک سخت معنایه القهر قافک فخی و هانک سکونی و رانک تشدید به یوک طاش معنایه در هین
 احب بن یحیی واتی وزن القهر قافک کسری و مد به قره صاف زفت معنایه التقیر علی وزن التکریم بر نسنه
 زفتلک بقال قیرت السفینه اذا طلیتها بالقار قیار قافک فخی و یانک تشدید به یوک و دوه ناک اسمیدر کک اول
 صانی بن الحارث نام کسنه ناک دوه سیدره الله اعلم فصل الکاف الکبر کافک کسری و یانک فخیله یا شلو اولق
 مسن معنا سنه بقال کبر الکرل بکبر کبر من الباب الرابع اذا سن و کبر کذلک اولق در عظیم اولق معنایه
 بقال کبر بکبر من الباب الخامس اذا عظم الکبر مینک فخی و کافک سکونی و یانک کسری به مصدر در کذلک یشلو
 اولق معنا سنه بقال کبر الکرل مکر او بقال علام الکبر الکبره کافک فخی و یانک سکونی اسمدر یشلو
 معنایه بقال علت قلا ناکبره الکبر کافک فخی و یانک کسری و مد به یوک اولق به متصف اولان کسنه الکبر کافک
 ضمی و یانک تخفیفیه بمعناه الکبر کافک فخی و یانک تشدید به یوک مبالغه به کبر اولان کسنه الکبر کافک کسری
 و یانک سکونیله عظمت معنایه در و کبر بر نسنه ناک اولوسنه دخی در قال الله تعالی و الذی ولی کبره الکبر یاء
 کافک کسری و یانک سکونی و رانک کسری و الفک مد به کذلک عظمت معنایه در الکبره کافک کسری
 و یانک سکونیله بر کسنه ناک اولانک اخی اولق بقال فلان کبره و ادایه اذا کل اخر هم یستوی فیه
 الولحد والجمع والموت ابو عبید لندی عربلر کبوقولی هم عجزه ولد ابویه دبد کبری کی در الکبر کافک ضمی و یانک
 سکونیله نسبت اقوی اولان کسنه و فی الحديث الولاء للکبر و بونک معنایه بودر که بر کسنه وفات پدوب اوغان
 و اوغلی اوغان ترک ایسه و لا اوغلی ایچون در اوغلی اوغلی ایچون دکادر و مطلقا زیاده لک معنایه ده کاور
 بقال کبر سیاست الناس فی المال و سیاست حکومت معنایه در الکبره همزه ناک کسری و کافک سکونی
 و یانک فخی و رانک تشدید به یوک بمعناه بقال فلان کبره قومه ای کبر قومه یستوی فیه واحد الجمع والموت
 الکبر فختنه کبره دبد کبری نسنه در کبانات قسمندن در فار سیدن تعرب اولشدر الکبر همزه ناک فخی
 و کافک سکونیله و یانک دخی فخیله زیاده اولان کسنه الکبر کافک ضمی و یانک سکونی و الفک قصر به
 اکبر ک موئی در الکبر کافک ضمی و یانک فخیله کبر لک جمعی در الکبر همزه ناک فخی و یانک کسری به اکبر ک جمعی
 الکبرون همزه ناک فخی و کافک سکونیله کذلک اکبر ک جمعی و بونک جمعند کبر دخیلر احرده جرد دبد کبری کی
 ز رابو مقوله جمع کلک صفته مخصوص صدر احر کی و اسود کی و اکبر له خود برشی صفتنر احر صفتلند غی کی هذا
 رجل اکبر دخیلر حتی من کله سی ایله اراد ایتیمجه یا خود الف لام داخل قامیجه الکبره مینک فخی و الفک مد به
 اولولر کبار معنا سنه الکبر یانک کسری به کبر معنا سنه بقال توارثوا الجدر کبار عن کباری کبیر اعن کبیر فی العز
 والشرف الکبار همزه ناک کسری به بیوک عدا یتلک بقال اکبرت الشی اذا استعظمت و اکبار صی تقوط اتمکده ده
 دیر بقال اکبر الصبی اذا غوط وهو کنایه یعنی اکبار لفظی تقوط نصیرج اولنمغچون نکلم اولنور اتمکبیر علی
 وزن التکریم بر کسنه فی اولوق در تعظیم معنایه الکبر فختنه و یانک ضمی و تشدید به یوک اولوقی قهظ معنایه
 الاستکبار همزه ناک کسری به بمعناه الکبر بت کافک و رانک کسری و ما یکنه یانک سکونیله معروف در وقولهم اعز
 من الکبریت لاجر کقولهم اعز من بیض الانوق و انوق همزه ناک فخیله و نونک ضمی و مد به یوک رشدر کدر زیاده صرب
 رلرده یومر دلیغین یومر ده سنی کسنه کورمز و کبر بت خالص معنایه ده کاور بقال ذهب کبریت ای خالص اکثر
 کافک کسری و یانک سکونیله دوه اورچی کوهان اشتر معنا سنه اصحی ابتدی کتر لفظی بر پتد استماع
 ایتدم غیری رده استماع ایتدم اکثر فختنه کذلک دوه اورچی معنا سنه در اکثره کافک فخی
 و یانک سکونیله چوقلق که قلنک مقابلی در و کثره دینا سون کافک کسری به ز رالفتر دیه در
 اکثر کافک فخی و یانک کسری و مد به یوک جوق معنا سنه بقال کثر الشی من الباب الخامس

کبر

کتر

کثر

وسپندك كسره بله فاجح بر معنا سنه بقال عود سلب المكسر اذا عرفت جوده بكسره وبقال فلان طيب المكسر
 اذ كان جودا عند الخبرة وخبره خاء معك كسرى ويا لك سكونيله معنا سنه در و غالب بار سنه تجربه
 اولد قبه باطنى ظاهر بنه اويارى ديه فادلوب كولد كچون طيب المكسر دیرل الكسرات ففتنه ليله صائمه غبن
 اوزن اولق بقال زجل ذوكسرات وهرزات اكان يغبن فى كل شئ وهرزات زاء معجه وراء مهله ابله غبن
 معنا سنه در كذا لك الكسار كافك ضمی ابله اودون وفاقی بقال كسار الخطب لدا قافه كسرى كافك كسرى وسپندك
 سكوفى الفك فصير بله فرس ملاكك بنك لقي در كافك فتي دخی لغت درو بو خسروك معربى دركه خسرو ملك
 ديك اولور الكسرى كافك كسرى وسپندك سكوفى ورائك فتي ويا لك تشدد بله كسرايه منسوب اولان
 كسنة الكسرى كافك كسرى وسپندك سكوفى ويا لك تشدد بله كذا لك كسرايه منسوب اولان كسنة حرمى
 كى حانك كسره بله ورائك سكونيله حرم كعبه يه منسوب معنا سنه ابو عمرو وروايتى اوزن الاكسرة همزه نك فتي
 وسپندك كسره بله كسرايك جمعى در على خلاف القياس زى راقياس كسرون كلك ابدى ويا لك فتيه عيسون
 وموسون كلك كى كى سپندك فتيه الكسره كافك فتي وشپندك سكونيله ديش كوستر مك بقال كشر البعير عن باب
 اذا كشف عنها ابن السكيت يندى كشر تبسم معنا سنه در بقال كشر الرجل وكنك واقتروا تبسم كل ذلك تبد ومنه
 الاسمان پس انكل انكلا لدن در نونله واقترا فترارد ندر فابله وراء مهله ابله جمله سى تبسم معنا سنه در الكظر كافك
 ضمی ويا لك سكونيله باي وصفنه ذكر اولونسه بايك قولاي مراد اولور كوشه كان معنا سنه وكظر كذا لك كوبرجك
 دبد كرى ابي كلك ما يندى اولان كد كد كد كد كد سبنه نك صدر نده در مابين تر قونين معنا سنه جوهرى ابدز
 بركله اسماع اولتفسرن بركتابدن نقل اولتشددر وجوه ريك بوكلامى مشعر دركه عامه كلكا بدون السماع
 اوليه ته كم محاح اسمك دخی مقه عباسى بودر الاكعار همزه نك كسره بله وكافك سكونيله دوه يا ورسنك اوركى
 سمر اولق بقال كسر الفصيل اذ حمل فى سنامه شخص المكسر ميمك ضمی وكافك سكونيله شول دوه يا ورسى دركه اوركى
 سمر اوله الكسرة كافك فتي ونونك سكوفى وعينك فتيه شول ناكدر كه عظيم الجثه اوله الكناعر كافك فتي
 وعينك كسره بله جمعى ابو عبيد ك ابو زبدن ندى روايت اوزن الكسر كافك فتي وعينك سكونيله صپندك كشر
 اكلدن قارى طولق وسمرك معنا سنه در كلور بقال كسر بطنه كسر الكسر كافك ضمی وعينك سكونيله بركنك لو
 اوت در الكسرة كافك وواوك فتيه وعينك سكونيله بورى بيوك اولان كسنة عظيم الاتف معنا سنه كذا وجد
 فى بعض نسخ الصحاح الكعبر كافك ويا لك ضمی وعينك ما يندى سكونيله شول سنه دركه بغدادى خرمى دوكلدى
 زمانه وبغداى ايرلند دخی زمانه ظاهر اولور باشى يومر محه اولور بناء على ذلك كلكك باشه يومر
 اولد وچيون انكعار دیرلر وكعار كعبرك دخی جمعى كلور الكسرة كافك فتي وعينك سكوفى ويا لك دخی فتيه قايلاه
 كسرك بقال كعبره بالسيف اى قطعه المكسر ميمك ضمی ويا لك كسره بله مكعبر ضمی نام كسنة نك لقي در مكعبر دبد بلر
 بر قومي قلچدن كچورد كچون در الكسر كافك ضمی ويا لك سكونيله ايمانك ضد بدير بقال كسر الله كسر من الباب الاول
 وكسر كذا لك نعته انكار ايمك معنا سنه در كلور كه شرك مقابلى در الكفور ضمتنه والكنفران
 كافك ضمی ويا لك سكونيله نعته انكار ايمك معنا سنه در كلور كافك فتيه ويا لك كسره بله كسرايه منسوب اولان
 وقوله تعالى انا بكل كافرون وقوله تعالى سبحانه فابى الظالمون الا كفورا وقال الاخفش
 هو جمع الكفر مثل برود وود وكفور كفر ك جمعى دخی كلور كافك فتيه قايلاه قايلاه قايلاه
 انكفور هم اهل القبور اى انهم بمنزلة الموتى لا يشاهدون لا مصارو الجمع وما شبهها وكفور قبور معنا سنه در كلور كه
 كفر قمره دیرلر ومنه قبل اللهم اغفر لاهل الكفور انكافر كفر له متصفا اولان كسنة وكفور كوكجه دخی دیرلر
 كافر سائر معنا سنه اولوب هر سنه دخی ستر ايتد كچون وكافر اول كسنة يه دیرلر كزن اوزن غيرى لباس كيه

كشر

كظر

كعر

كنعر

كعبر

كفر

وبالجملة هر سنه كه بر سنه يى ستر ايسه قد كسره دیرلر ابن السكيت ايتدى كاسره كاسره كاسره حق تعالى بك
 نعمتلر ستر ايتد كچون ندر وكافر بحر معنا سنه در كلور كنى ستر ايتد كچون حالت غروبك ونهر عليمه ده
 دیرلر وكافر كنى معنا سنه در كلور زراع كى تخمى طراغله اورند كچون الكفار كافك ضمی ويا لك تشدد بله
 كافك جمعى وكفار كچيلر معنا سنه در كلور زراع كى نته كم مرور ايتدى الكسرة كافك ويا لك فتيه كذا لك كافك
 جمعى الكفار كافك كسرى ويا لك تخفيفيله كذا لك جمعى جايعله جيايع كى ويا لك نيام كى ويا لك كسنة ديكدر
 كرسنه معنا سنه الكافرة موئى الكوافر كافك فتي ويا لك سكونيله كافر منك جمعى الكفر كافك فتي ويا لك سكونيله
 اورتك ستر معنا سنه بقال كسرت الشئ اكسره كسر من الباب الثانى اذا سترت وكفر كويه دخی دیرلر قريه معنا سنه
 وفى الحديث يخرجكم الروم منها كرا كراى من قري الشام وكفر كوى معنا سنه اولد وچيون كفتروا وكفر تعقاب
 دیرلر شام شريف ناحيه سنه اولان كويلر ك بعضنه كد توثا وتعقاب اسماء رجالدن در ذكر اولنان كويلر انلره
 نسبت اولنور وكفر ظلت ليله دخی دیرلر المكفور ميمك فتي وكافك سكوفى ويا لك فتيه اورنك سنه بقال رماد
 مكفور اذا سفت الریح التراب عليه حتى غطته يعنى كولى طبراق صا جفله ستر ايسه الكفر كافك كسرى ويا لك
 سكونيله ظلت ليل معنا سنه در فتيه دخی لغت در نته كم مرور ايتدى وكفر اولوطاغه دخی دیرلر جبل عظيم
 معنا سنه ابو عبيد ك فردن ندى روايتى اوزن المتكفر ميمك ضمی ويا لك كسرى وتشديد بله سلاح اورنن كسنة
 سلاح پوش معنا سنه الاكفار همزه نك كسره بله بر كسنة يى كسره نسبت ايمك يعنى كافر اولدى ديك نقول
 انفرت الرجل اذا دعوت كافرا وبقال لا تكفر احدا من اهل قيلتك اى لا تنسبهم الى الكفر التكفير على وزن التكرم
 بر كسنة يه ايا قلق كوستروب خضوع وخشوع ايمك نته كم كسره رعيتال كوكسه قريوب سبا هيلر بنه
 خضوع وخشوع ايدرلر وكفيري خند حنه لازم كنى ايشلكده دیرلر وكفيري كنى ستر ايد ويا لك ايمكده
 دیرلر نته كويلر اى ايمكده حيا طيرلر الكافور خرماتك ابتد اظهروا بدن ميوه سى ابو عرو له قرار ويا لك ويا لك
 ايتدى كافور ذكر اولنان ميوه نك قابى دره كافور طيب قسمندن معروف نسته در الكسرى كافك ضمی ويا لك
 فتي ورائك تشدد بله والفق كسر بله خرماتك ابتد اظهروا بدن ميوه سنك قابى لا كسره بله همزه نك
 كسره بله يوز ترش اولق بقال رايته مكفر الوجه اى عبوس الوجه وبقال كسره الرجل اذا عبس وتعيبس يوز
 اكسركه دیرلر ومنه قول ابن مسعود اذا القيت الكافر فاقه بوجه مكفر يعنى فحن كافره ملاق واسك كورلر يوز ملاق
 اوله وكسره بله رننه بوز رنكه مابل اولغه دخی دیرلر بقال فلان مكفر اللون اذا خرب لونه الى الغيرة مع الغلط
 المكفر ميمك ضمی وكافك سكونيله شول بلوت دركه سپاه وعليط اولوب رى اوزن بشار اوله الكسر ففتنه
 ذكر باشى الكسرة كذا لك ففتنه واحدى المكور ميمك فتي وكافك سكونيله شول كسنة دركه سنجى ذكر برك
 باشه ضررا يرشدر مش اوله الكسرى كسره بله ورك تشدد بله ويا لك كسره بله زمكى كى ذكر باشى بيوك اولان
 كسنة وزمكى زى معجه ابله وكافك تشدد بله قوشك قورغى بتيدى برابن السراج روى اوزن المكامرة ميم اولك
 ضمی ويا لك فتيه كسره بله مخصصه مباحثه ايد ويا لك غلبه ايمه در بقال كامرته فكرته كره اذا غلبته بعظم الكسرة
 الكسرة كافك فتي وميمك سكونيله بورى يكم ادم رى ريننه قري با اولق كدحه كى كدحه دخی حروف مهله ابله
 قدير القامة اولان كسنة نك سكرته سنه دیرلر وقرىك اغرن اولغه دخی دیرلر بقال كسره بله كسره كافك
 ضمی وميمك سكوفى ويا لك كذا لك ضميلة قصبه بورى بلو اولان كسنة لكمار كافك ضمی ويا لك كسره بله بغمنا مثل الكندر
 والكنادر على ما ركندر وكندر دخی قصبه بورى بلو معنا سنه در حروفى نيدبل اولغا لاهل الكسرى كافك ضمی وميمك فتي
 وتشديد بله ويا لك مثله نك سكوفى والفق كسر بله امرو دد كرى معروف ميوه نك ايدرلر الكسرة

كفر

كفر

كفر

كفر

كفر

کافک کذلک ضمی و میلت تشدید و نایک سکونیه و اوک سکونیه دولند صار مق
 يقال کار العیامة علی رؤسهم بکوره کور اذا لاثها ولوث ثاء مثلثه ابله دولند صار مق معنا سنه در دولند
 هر در و نه کور دیرل و کورنه صله دخی دیرل و منه قولهم نعوذ بالله من الکور بعد الطور ای من نقصان بعد الزیاده
 و کور دوه سور یسندن جماعت کثیره یه دخی دیرل بقال علی فلان کور من الابل و بعض اشعار ده صغر سور یسند
 دخی اطلاق اولمشد و کور سرعت معنا سنه دخی کور بقال کارال جل اذا السرع فی مشیه و یوان درید روایی
 اوزن در الکور کافک خمیله دوه پالانیدر جمع التلر به الاکوار همز نیک فحی و کافک سکونیه جمی الکیر ان کافک
 کسر به و مد به جمی و کور مورجی او چاغنه دخی دیرل بالحقدن یا پیش اولسه و کوراری قوائنه دخی دیرل الکواره
 کافک ضمی و اوک فحیله و تخفیله سولیا لدر که هنوز شمع ایچند اوله بقال کواره النحل لسلها فی الشمع الکوره
 کافک ضمی و مد به شهر و ناحیه معنا سنه در الکور کافک ضمی و اوک فحیله جمی شهر و ناحیه ل معنا سنه انکاره
 شول نسنه در که ارقه نی کور لور ثوب قسمندن التکور علی وزن التکریم متاعی ریره جمع ابدوب بغلق و رنسنه فی
 مجتمعا بر قفقه دخی دیرل بقال طعنه فکون اذا القاه مجتمعا و نکور رد و لند صار مقغه دخی دیرل کور معنا سنه و نکور
 اللیل علی النهار کجه نیک کوند زی ستر اتسند دیرل و بعضیلر ابتدی نکور یکجه نیک کوند زوزر نه زیاده او ای در
 کوند زدن کجه یه قانماغه و قوله تعالی اذا الشمس کورت قال ابن عباس غورت ای از بلیت و کنت و قال قتاده ذهب
 ضوؤها و قال ابو عبیده کورت مثل نکور العامه تلف فحی یعنی صررسن بوزرسن التکور فحیله و اوک ضمی
 و تشدید به مجتمعا دوشمک بقال کور فکوری سقط و نکور صغوب حاضر لقمه دخی دیرل نشمر معنا سنه
 الاکتیار همزه نیک کسر به ات قوشیده سکر در کن قورغن قالدر مق بقال اکتار الفرس اذا رفع ذنبه فی حضره
 و حضره امهله نیک ضمی و ضاد معجه نیک سکونیه سکر تملک لکوری میمک فحی و کافک سکونی و اوک فحی
 و رانک تشدید و والفک قصر به دخی و لثم اولان کسنه و ابن السراج ابتدی مکوری بور فی اوجی یوک اولان
 کسنه یه دخی دیرل و مکوری کور دن ما خود در جمعه معنا سنه و یو مفعول و زنی اوزن در دبدی یعنی اولند اولان
 می زاید در زرا کلام عربی فعلی و زنی اوزن کله کلامشدر دیدی و کاه اولور که اخر نه الفی حذف ابدوب
 مکور دیرل الکهر کافک فحی و هانک سکونیه کون یوکسلوب کوند ز تمام روشن اولور ارتفاع نهار معنا سنه بقال کهر
 النهار بکهر کهر من الباب الثالث و منع اتمک معنا سنه ده کور و عبد الله کما الیوم فلا نکهر قرائی اوزن کسائی
 ابتدی کهر و قهر بمعنایه در الکهور فحیله و هانک سکونی و اوک فحیله یوک بلوت سحاب عظیم
 معنا سنه در کسائی روایتی اوزن الکیر کافک کسری و مد به دمو رجی کور و کی در که اول یا نلومدن اولوب مدور
 او او یا خود سختیاندن اولوب کوشه لری اولور و اما بالحقدن بنا اولان اول کور در کید کدر و کیر بر طاغک دخی
 اسیدر فصل المثره میمک کسری و همزه نیک سکونیه کینه و عداوه اطلاق اولتور المثر میمک کسری
 و همزه نیک فحیله جمی المثر میمک فحی و همزه نیک سکونیه رجاج کسنه نیک پهنه عداوت بر غوب افساد
 اتمک المماره میمک ضمی و همزه نیک فحیله بمعناه نقول مارت بین القوم مارت و مارت ماره اذا عادت
 بنهم و افسدت و مارت فخر ابدشک معنا سنه ده کلور مفاخره کبی اموی روایتی اوزن نقول
 مارت ماره اذا فخرته المثره میمک کسری و همزه نیک فحیله اسیدر عداوت بر تقی معنا سنه بعض کتب
 صححه ده بوبله ضبط اولمشدر و لکن ماسبقه یازلنه مخالف اولور که عنبه صیغه سی مفردانه نادن در
 دغشدر فصل باده نظر اولنه پس وجه همزه نیک سکونی اولور نته که بعض نسخه ده او به واقع اولمشدر
 المثر میمک کسری و همزه نیک فحیله جمی در المثر میمک فحیله و همزه نیک کسری به امر شد بمعنا سنه در
 بقال هم فی امر میثرای صعب شدید المثر میمک فحیله و تانک سکونیه یکمک مد معنا سنه نقول مترت الحبل

کهر

مار

متر

اذا مددت و کاه اولور که متر له جماعتن کتاب اولتور و متر قوش نجاستن لقمه ده دیرل صغیق معنا سنه بقال متر
 بسلیحه ای بر مابه نته که متر دخی و معنایه کلور و سلج سین و حاه مهلتین ابله قوش نجاستن در و متر نترده لغت در
 قطع معنا سنه یعنی متر کسک معنا سنه ده کاور المثر میمک فحی و جیمک سکونیه چوق اولان لشکر عسکر عظیم
 معنا سنه و مثر بر سنه بیع اولمشدر اشبونا فقه نیک قرنه اولن و لکنه بدل و فی الحدیث انه یجی عن المثر و مثر عقه دخی
 دیرل بقال ماله مثر ای عقل الا مثر همزه نیک کسری و میمک سکونیه قرنه اولن و لکنه بر سنه صغیق بقال المثر
 فی البیع اجمار و اجمار قیرنک قرنه اولان و لدی بیومکه دخی دیرل بقال المثر الشاة اذا عظم مافی بطنها
 من الولد و نکون هی مهروله لانقدر علی النهوض یعنی ارقلغندن ایاغ اوزن طور یز اولسه المثر میمک ضمی
 و جیمک کسری به قارننه و لدی یوک اولان قیون المثر فحیله اسمدر قیون قرنه و لدی یوک اولن
 معنا سنه و مثر صغر لقمه معنا سنه ده کور مثر کبی نته که نون میمه تبدیل اولنق شایع در نخت الدل و ابله نخت
 لد لوکی که نخت و مثر بمعنایه در که اول قیو ایچند قوغه فی در تفتکدن طولسون دیو المثر میمک فحی و جیمک سکونیه
 کذلک قرنه و لدی یوک اولان قیون که ایاغ اوزره طور یزیه یعقوب روایتی اوزن اسمی ابتدی عسکر عظیمه مثر
 دبد کوری بو معنادن در یعنی ثقلتی اولد غیچون در و ابن لسان المثر که عزب فحی اسندن ر کسنه در اندن قیون
 سور یسند حالی سوا ل اولند قده ابتدی مال صدق قریه لاجمی بها اذا افلحت من مثر یها یعنی قیون بر مال
 صحیح در که خوب هو اولن قریه یه بکر رجن ایکی شدنن خالی اولسه بری شدت دهر و بری شدت سیاع و بعض
 نسخه ده من مثر یها بد لکنه من جرنیها واقع اولمشدر و جره جیمک خمیله و رانک تشدید به دخی دام معنا سنه در که
 انور که صید اله کور بلور المثر میمک فحی و هانک سکونیه کی در یاده بورر کن صوی اواز له یار مق در بقال مثر
 السفینه مثر مثر من الباب الثالث و مثر من الباب الاول اذا جرت تشق الماء مع صوت و منه قوله تعالی و تری
 الفک مواخر فیه ای جوار ی و مثر یه صو ضالیو ر مکه ده دیرل بقال مثر الارض ای ارسلته فیها الماء
 المثر مثر مثر مصدر در کی صوی اواز له یار مق معنا سنه نبات مثر میمک فحی و هانک سکونیه شول بلونلر در که
 ایام صیفدن اول کلور که نلر یوقفه بلونلر در حرکت ابلر الاستخار همزه نیک و تانک کسری به بلدن جانیه
 توجه اتمک نقول استمخرت الریح اذا استقبلتها بانفک الامتار همزه نیک کسری و میمک سکونیه بمعناه
 فی الحدیث اذا اراد احدکم البول فلیتمخر الریح من این مثر اها فلا تستقبلها کبلا بتر دعلیه البول و امتار او کور نلیوب
 سچیکه دخی دیرل نقول امتخرت القوم اذا التقت خیارهم و غنمهم المثره میمک کسری و هانک سکونیه
 و المثره میمک خمیله او کور نلنوب اختیار اولنن نسنه ابوز بدروایتی اوزن الماخور علی وزن القارور و فاسقلر
 مثر ابتدی و مجلس فساق معنا سنه المثر یانک فحی و میمک سکونی و هانک ضمی و مد به اوزن طول بل
 معنا سنه المثره فحیله کسک کلوح معنا سنه و عرب طایفه سی قریه یه مد در دیرل بقال اهل المدر و الو بر و اهل
 و ردن مراد کور خلقی در خیمه لری دوه یوکندن اولد غیچون که و ر فحیله و یاه موحد ابله دوه یوک معنا سنه در
 مدر فحیله کذلک یمنه بر قریه نیک ادیدر و منه لان المدری المدریه فحیله شول کوندلر در که یو یوزی
 کسکین ابدوب کوندلر دمو ر کیر بنه وضع ابدلر المدر میمک فحی و دالک سکونیه حوضی یا یون اصلاح
 اتمک نقول مدرت الحوض امدن اذا اصلحته بالمدر مادر دالک کسری به ر کسنه نیک ادیدر هلال بن عامر بن
 صعبه قبیله سندن که بخاله معروف در و فی المثل اخل من مادر زوال کسنه حوضندن دوه سن صولر قدن
 صکره حوضک دینه ماء قلیل فالقدیه ایچنه افشان ابدوب انوکه حوضن صوادی تا که کسنه اول حوضه
 باقی فلان صوی یه المبر مملک و دالک فحیله شول در که لک کسکی النوب حوضک مرمته صغیق اولتور

مثر

مدر

مذو

مرز

طاشارک القلری سد و تمامه لایمدر هیزه نک فقی و میمک سکونیه شول کسنه در که جنبی منتفع
 اوله یعنی یا نلری قبا اوله و امدر شول یا لیلو قورده دیر لر که نجاسندن جسدنک بر مقدار نسبه اوله
 بعضیلر ایتدی لونی او یله اوله شذر مذر میمک فقی و ذالک سکونیه هر جنبه طاعل دی دیک محلته استعمال
 اولنور یقال تفرقت ابله شذر مذر اذا تفرقت فی کل وجه و شهنک و میمک کسری دخی لغت دور و مذن کله سی
 شذن کله سنه اتباع اولور المذر میمک فقی و ذالک سکونیه یومر ده بیدین اولوق یقال مذرت البیضه من الباب
 الرابع اذا فسدت و مذر معده فاسد اولغه دخی دیر لر یقال مذرت معده اذا فسدت الامذار هیزه نک کسری یله
 یومر ده بی بیدین ایتدی بقال امذر نه الدجاجة اذا افسدت الامذار هیزه نک فقی و میمک سکونی و ذالک
 دخی فقیله شول کسنه در که اد بخانیه جوق وان المذر فقیته یله و ذالک ضمی و تشدد یله کول دوغک
 یقال رأیت بیضه مذرة فذرت نفسي ای خبث المذر میمک ضمی و ذالک فقی و قافک کسری و رانک
 تشدد یله منقطع اولان سود بقال امذر الرائب امذر ارا اذا انقطع و صار اللبن ناحیه و الماء ناحیه و رائب
 وراء مهمله ایله و هیزه ایله و باء موحده ایله یوغرت معناسنه در و فی حدیث عبد الله بن خطاب حین قتلته
 الخوارج علی شاطئ نهر فسال دمه فی الماء فما امذر اصمعی ایتدی یعنی عبد الله کانی صوده مجتبع اولدی بر
 حیثینه که قان بر جنبه و صور بر جنبه کله بلکه قانله صوقار شوب معاجریان یلدی المارة میمک فقیله اجیلوق
 که حلا و نک مقابلی در و مارة شول طرفه دیر لر که صفرا یعنی اودانوک ایچنده اولور که اول جکره متصل اولان
 نسبه در و اول جمیع حیوانده وارد مکر و ده و ده و ده قوشنده اولیه المرمیمک ضمیله ای اولان نسبه لامراره هیزه نک
 فقیله ایله جمعی و امرار که نابغه نام شاعرک شعرند و اقع اولشدر ایچ سورل معناسنه در المراتان میمک ضمی ایله نباتات
 قسمندن ایکی جنس اوت در که انلرک برینه شیخ دیر لر شهنک کسری یله و حاء مهمله ایله و برینه لاء دیر لر هیزه نک
 فقیله و ممد یله بقال رعی بنی فلان المراتان ای الالاء و الشی الامر فقیته یله ز یاده ایچ اولان نسبه یقال هذا امر من
 کذا و امر شول بغر سقدر که انده نجاست جمع اولور و الامرین جمع نونه افترل معناسنه ابوز یدروانی اوزن
 یقال لقیته منه الامرین ای الدواهی و امر ز یاده محکم معناسنه ده کلور یقال فلان امر عقدا من فلان ای حکم
 امر و منه وافی ذمه الامران الفقر و الهرم و هرم فقیته یله و ایه ز یاده بیا اولقندر المری میمک ضمی و رانک
 تشدد یددی و الفک قصیر یله امرک مؤننی قالت امرأة من العرب صفرا همارها المارورة علی وزن القارورة راجی
 داندر که بقدا ای ایچنده اولور المریا میمک ضمی و رانک فقیله و یانک سکونی و الفک مدله بمعناها مرمیمک
 ضمیله میمک باسی در که مر بن ادبن طابخین الیاس بن مضر در مره میمک ضمیله قریشدن برقیله نک باباسی در که
 مره بن کعب بن لوی بن غالب بن فهر بن مالک بن النضر در و مره کذلک قبس عیلان قبیله سندن برقیله
 باباسی در که اول مره بن عوف بن سعد بن ذبیان بن بغیض بن ریت بن عطفان بن سعد بن قبس عیلان در
 المری میمک ضمی و رانک کسری و تشدد یددی و یانک دخی تشدد یله ترخاناشی دبد کری طعامدر ابکامه
 معناسنه اجیلغه مبللی اولد غیچون مری دیشلر در و عامه محقق استعمال ایدر لر ابومره ابلیسک کنینی در
 المار میمک ضمی و رانک تخفیفه راجی اغاجک اسکیدر که دوه اتی یدکله طود دخی دیو شولوب برره کلور المارة
 نکذک میمک ضمیله مزارک واحدی و منه بنواکل الماروهم قوم من العرب المرمیمک فقیله ایچ حبل معناسنه
 و مریمک و کیمکه دخی دیر لر یقال مر علیه یر مرا من الیاب الاول ای اجتان و مر یر مرا یعنی ذهب المرو و شهنک
 کذلک ذهاب معناسنه در بطن مرمیمک کذلک فقیله مکه مشرفه دن بر قونق یرده بر موضعک اسکیدر
 المرة میمک فقیله بر کره دیک اولور المرمیمک فقیله و المرات کذلک میمک فقیله و المار میمک کسری یله مره نک

جی

جی: قال فلان معناه ذی ای معناه مرار او یدعه مرار المرمیمک فقیله معروف طاش المارة میمک
 فقی و رانک سکونی ایه شول عورت در که ماحمه اولوب نازک اولد و غنه بناه نور رکن اعصابی دره المرمورة
 میمک ضمیله بمعناها المرم فقیته یله و رانک سکونی و میمک ضمیله دره نک اهتر از معناسنه المرة میمک کسری یله
 صفرا در که دورت طبیعتک بری دره مره قوت دخی دیر لر و شهنک عقیله دخی دیر لر المرمیمک فقی و رانک کسری یله
 قری معناسنه در یقال رجل مریای ذوقه و مریمر یه عزیت معناسنه ده کلور و مریمر دخی شول ایه
 دیر لر که اوزن و لطیف اولوب ایو و کلش ایله المریا میمک فقی و هیزه نک کسری یله جمعی المرو و میمک فقیله شول
 کسنه در که اکصفر اغالب اوله امر مرمیمک اولک ضمی و مرمیمک نایبک کسری یله بر جاک اسکیدر شرقی القطای ایتدی یزم
 اسبقو خطمزی احداث بدن طی قبیله سندن بر قاج کسنه در که مرار مرمیمک نازک یری در که سکر اوغلی و زایدی
 و ای جاد کله سنک هر بر یله بر اوغله ادر و مرشدی که ایچ دخی اخرینه و ارنجه سکر کله در لاسنر ارهیزه نک
 کسری یله کیمک ذهاب معناسنه و اسنر اسنر اسنر اسنر اسنر اسنر اسنر اسنر اسنر اسنر اسنر اسنر اسنر اسنر
 و سبنک سکونی و مرمیمک نایبک فقیله عزم اولنان نسبه و منه قولهم لیجدن فلان الوی بعید المسنر یعنی خصو متند
 قوی بولور سن والوی هیزه نک فقیله سرکش اولوب رانک متفرد اولن کسنه یدیر لر المرمیمک فقیله
 کید جک بر و کیمک معناسنه ده کلور لامراره هیزه نک کسری یله ایچ اولوق بقال امرالشی اذا صار مرار اراجی تیمکه ده
 دیر لر یقال امرالشی و امره غیره و امرار ای محکم بوککه دخی دیر لر یقال امرت الخبل فهو مر اذا فتلته فتلاشیدا
 و امرار ای سوبلک معناسنه ده کلور و منه قولهم ما امر فلان و ما احلی ای ما قال مرار و لاحلو المارة مرمیمک اولک
 ضمی و رانک تشدد یله معالجه معناسنه در که ایب بوکک معناسندن منشعب در و مند قولهم مازال فلان یر
 فلانا و یجان ای معالجه و یلتوی علیه لیصرعه یعنی بصوب مغلوب ایدنکه دور شمه دن حالی دکدر المران
 میمک ضمی ایله کوندر اعاجی در شجر الرماح معناسنه و بونک تفصیلی باب نونه کلوران شاء الله تعالی ز بر
 اخرنه اولن نون زاید دکدر فعاله زنی اوزن المرمیمک فقی و رانک کسری و ممد یله بهادر و شدید القلب
 اولان کسنه ابو عبید روایی اوزن المارة میمک فقیله بهادر اولوق یقال مر فلان مزارة من الباب الخامس
 الامر هیزه نک فقیله ز یاده بهادر اولان کسنه یقال فلان امر منه الامازر جمعی اقیل ایله اقایل کی و اقیل
 کوجک ده و معناسنه در المرمیمک کسری و رانک سکونیه شرالمر دن بر نوع در و ابو عبید ایتدی بن عمر رضی الله
 عنهما شرالمری تفسیر اید و بایندی تبع باء موحده نک کسری و تانک سکونیه و عین مهمله ایله نیند عسل در
 و جعد جیمک کسری ایله و عین مهمله ایله نیند شعیر در و مرمیمک رطاردن اولان در و سکر سین مهمله نک و کافک
 فقیله خر مادن اولان در و خر یاش اوزمندن اولان در و اما سکر که شهنک و رانک سکونیه حشر
 طایفه سنک خمری در ابو موسای اشعری ایتدی سکر که طار بدن اولور و اسکر قع دخی دیر لر سبنک
 و قافینک ضمیله و عین مهمله ایله کویا که سقر قع سکر که نک معری در که سکر که حشر لسانی اوزن در و مرمیمک
 اولان کسنه یدخی دیر لر المرمیمک فقی و رانک سکونیه بر نسبه نک چاشنسن کور مکچون بلامتی المرمیمک فقیته یله
 و رانک ضمی تشدد یله بر نسبه ای از ایچک در تقول تخرت الشراب اذا شربته قلیلا قلیلا المشرة فقیته یله
 بر یوزی یقال ما احسن مشرة الارض ای بشرتها و نباتها و مشرة الارض شهنک تسکینیه دخی جائز در لایمشار
 هیزه نک کسری یله و میمک سکونیه رنیا تانی اطهار ایتک یقال مشرت الارض اذا خرجت نباتها و مشرت الاعضاء
 اذا خرجت لها ورق و اغصان التشیر علی وزن التکریم بمعناه یقال مشرة الاعضاء تشیر لوعضاء عین مهمله نک
 کسری یله وضاد معجه ایله دیکنلو اغاج معناسنه و تشیر بر نسبه فی طاعغه دخی دیر لر تقریق معناسنه تقول

مرز

مشر

مشترک الشیء اذا فرقتة المشرقة بمیک فحی وشبهک سکونیه لطیفه اولان قولق اذن حسنه معنا سنه بقال اذن
 حشره مشرقه ای لطیفه التشر فحی وشبهک فحی وتشد بدیهه رکسنه نک ظاهر ندن غنا علامی کورنگ
 بقال تشر فلان اذ روی علیه اثر الغنی مصر بمیک کسری وصادک سکونیه بر معروف شهرک اسمی در نذ کیری
 و تانی جانی در این السراج روایتی اوزن المصیر کذلک بمیک کسری وصادک سکونیه شهر معنا سنه در مطلقا
 الامصار همزه نک فحی ومیک سکونیه جمع المصیران بمیک کسری به کذلک وصادک سکونیه کوفه ابله بصره
 ومصر ابکی نسنه نک بنسنة اولان حله وصنوع دخی در المصور فحیته نه حد معنا سنه اولان مصرک جمع اهل
 مصر براو ستون السملر جمع نذ بوبله زار لاشتری غلان الدار بمصور ها ای مجد ودها المصیر بمیک فحی وصادک
 کسری ومده به بفرسوق در معی معنا سنه و برفعیل وزنی اوزن در یعنی می حرف اصلی در المصیران بمیک فحی
 وصادک سکونیه جمع رغیفله رغیفان کبیدر ورغیفان معناه و غین معجه ابله کرده دید کمری التکر المصیران
 بمیک فحی ورنک کسری ابله جمعک جمعیدر بفرسوق مقلر معنا سنه بعضیلر ابتدی بفرسوق معنا سنه اولان مصیر
 مقلر وزنی اوزن در یعنی می زابد در و صار الیه الطعام دن مأخوذ در یعنی طعامک مرجع اولد غنه بناء مصیر
 د نیشدر و جمعنه مصران دبد کمری مسیلله مسلان دبد کمری کی در یعنی مقلی فعلیه تشبیه قبیلندن در
 مصران الفارة بمیک فحی وصادک سکونیه بزوع رمز خرمادر المصیر بمیک فحی وصادک سکونیه بر مقوا حیلله
 سود صامق ابن السکیت ابتدی مصر مده اولان سودی جمله صامق در التصر فحیته نه وصادک فحی
 وتشد بدیهه سودک مده ده باقی فلان صغیر در کذلک ابن السکیت روایتی اوزن المصور بمیک فحی وصادک فحیته نه
 شول کچیه دیرلر که سودی جقمیه الاقلیل و مصور لفظی کچیه مخصوص در قیونک جد و دیرلر المصیر بمیک
 فحیته نه مصورک جمع قلا یصل قلو صاک جمع اولد و غی کبی و قلو ص قافک فحیته نه شول ناقه در که جوان اوله و مصور
 شول ناقه دخی دیرلر که سودی صاغلر کن از از جقه و سود از از جقمقندن حد ذاته از اولق لازم کار پس
 صاحب صراحت مصور ماده زونا قه اندک شیر شدن دبدی مخالف اولور التصر فحیته نه وصادک فحیته نه سود
 صاغلر کن از از جقمق التصر علی وزن التکریم کبی قلیل اللبن اولق بقال مصر التصر صیرا اذا صارت مصور
 وتصیر بری شهر ایتمکه دخی دیرلر بقال مصر الامصار کبقال مدن المدن الماصر صادک کسری به سودی از اولان
 کبی وقیون ابن السکیت ابتدی نجه ماصر و جبه و جد و غر و دیرلر قلیله اللبن معنا سنه و جبه لاه و حیل
 و باء موحه ابله در و جد و جبه در و غر و غین معجه و راء مهله ابله و اخر نه زای معجه ابله در المصور فحیته نه
 سودک دبی بوزوب هنوز بوغرت اولمامی بقال مضر اللبن مضر مضر اذا صار ماضر او هو الذی یحذی
 اللسان قبل ان یروب الماضر ضادک کسری به ذکر اولنان صفت اوزن اولان سود نته کم الان مرور ابتدی
 ابو الیبد ابتدی مضر اسمی بومعنادن مشتقد که اول مضر بن زار بن معلابن عدنان دره اکام مضر حر او قردن اسنه
 ربیعة الفرس دبد بلر ز را انلر میراث بولشد که مضر التون الذی ومضر ذهب معنا سنه در
 و ذهب مؤنث اولق اعتباریه مضر حر ابد بلر و قردن اشیت سور یسن الدغیون ربیعة الفرس
 دبد بلر و بعضیلر ابتدی انلرک علامی حالت حربیه قرمزى دولبند لری و قرمزى سنجقلى اولوب
 و اهل بن ایچون صاری سنجاق اولد و غنه بناء مضر حر ابد بلر المضر بمیک کسری وصادک سکونیه هدر
 معنا سنه ابتاعا ذکر اولنور بقال ذهب دمه خضرا مضر او کسائی بضر دخی روایت ایتشد براء موحه ابله
 التضمیر علی وزن التکریم و فی الحدیث مضر مضر الله فی النار جوهری ایدر ستوبله ظن اولنور که بونک اصلی
 مضر اللبن دن اولد که ترش اولوب دبی بوز مقصود در پس مقصود مزبور بونک نارد اکلمسى اولوب

مضر

مضر

تشد بد

تشد بد کثیر ایچون اولور التضر فحیته نه وصادک فحی وتشد بدیهه مضرى اولان کسنه له تشبه قصد
 ایتک المضریه بمیک فحی وصادک کسری ومده به شول طعامدر که لبن ماضر دن اتخاذا اولنور و ماضر اکشیبه
 یوز قوتن سود در ندم مرور ابتدی المطر فحیته نه یغور باران معنا سنه الامطار همزه نک فحیته نه جمع المطر
 بمیک فحی وطانک سکونیه یغور یغمر یغمر بقال مطرت السماء تطر مطر من الباب الاول ومطر متعدي دخی کلور
 بقال مطر ناعلی صیغه المجهول الامطار همزه نک کسری به یغور یا غدر مقی بقال امطر هاله و ناسدن بعض
 کسنه مطرت السماء و امطر دیرلر بر معناه المطور فحیته نه کثک ذهاب معنا سنه بقال مطر الرجل فی الارض
 مطور اذا ذهب ومطر ومطر و سرعت ایتکه ده دیرلر بقال من الفرس یطر مطر او مطور ای اسرع التطر فحیته نه
 وطانک فحی وتشد بدیهه کذلک ذهاب معنا سنه و یقال ذهب البعیر فا درى من مطر ب و تطر سرعت
 ایتکه ده دیرلر التطر بمیک فحی وطانک کسری وتشد بدیهه سرعت ایدنات و ذکر اولنان انک و اکینه
 دخی دیرلر الاستطار همزه نک کسری به یغور طلب ایتک استسقا معنا سنه بقال استطر القوم ای سألوا
 ان ینزول علیهم المطر المطر بمیک کسری وطانک فحیته نه شول نسنه در که یغور یغدر دخی حینه کیرلر یعنی
 یغمر لوق دبد کمری لباس کرک فذ اولسون کرک غیر المع فحیته نه قیل دو کلک بقال مع الرجل معان الباب
 الرابع المع بمیک فحی وعینک کسری به قبلی دوکان کسنه الامره همزه نک وعینک فحیته نه قبلی از اولان کسنه
 قلیل الشعر معنا سنه وشول مکان دخی دیرلر که اوتی از اوله قلیل النبات معنا سنه المعه بمیک فحی وعینک
 کسری به اوتی از اولان یر بقال ارض معره اذا كانت قلیله النبات یعقوب روایتی اوزن المع فحیته نه وعینک
 فحی وتشد بدیهه قیل دو کلک ولون متغیر اولغه ده دیرلر بقال تعر لونه عند الغضب اذا تغير الامعار همزه نک
 کسری ومیک سکونیه فقیر اولق بقال امعر الرجل اذا افتقر المغفرة بمیک فحی وعینک سکونیه قرمزى
 بالحق که اشى دیکله معروف در و مغره نافع یغور ده دیرلر بقال مغرت فی الارض مغرة من مطر المغرة
 فحیته نه اشى معنا سنه لغت در الامره همزه نک فحی ومیک سکونیه وعینک دخی فحیته نه شول کسنه در که
 قیللری قیل اوله و درسی قیل اوله اشى رنکی اوزن و امعر شولت در که استقر اوله و لکن اشقر لغته نوع کدرت
 اولوب اشى رنکین بغلیه الامعار همزه نک کسری به قیونک سودی صاغلر کن قان جقمق بر مضر دن و ترو المعار
 میم اولک کسری و تانی نک سکونیه شول قیون در که صاغلر کن قان جقمق عادت اوله لمرض اولیه المع بمیک فحی
 وعینک سکونیه سرعتله کثک بقال مغر فی البلاد من الباب الثالث اذا ذهب فاسرع و یقال را بته بفر بعیره
 ومغز فحی یغور یغیه دخی دیرلر بقال مغرت فی الارض مغرة من مطر المقر بمیک فحی وقافک فحیته نه ای اولق
 بقال مقراشی یغز مقر اذا صار المقر بمیک فحی وقافک کسری به ای اولان نسنه ومقر صیده دخی دیرلر که
 از وی دیکله معروف دوادر اسمی روایتی اوزن المقر بمیک فحی وقافک سکونیه دخی استعمال اولنور ذکر اولنان
 معناه الامعار همزه نک کسری به بر نسنه ای اولق بقال امقر الشیء اذا صار المقر بمیک فحی وقافک کسری به
 اکشی سود لبن خامض معنا سنه در این الاعرابی روایتی اوزن المقر بمیک فحی وقافک سکونیه بر نسنه ایله بوینی
 دو کلک در دق العنق معنا سنه بقال مقر عتقه یقرها مقر من الباب الاول المقور بمیک فحی وقافک فحیته نه شول
 بالقدر که طوز لوصو ایچنه ترشی قلنش اوله منقور دیک جازد کلدرا المکر بمیک فحی وقافک سکونیه حیلله
 ایتک و بر کسنه فی الدمق خدیعت معنا سنه بقال مکر بمکر من الباب الاول و مکر اشیه و اشی رنکندن قاعه دخی
 دیرلر مغره معنا سنه و بزوع دیکتلوا غاجه دخی مکر دیرلر المکور فحیته نه جمع الامتکار همزه نک کسری به اشى
 رنکندن اولق بقال مکره فامکر ای خضبه فا خضب الماکر کافک کسری به حیلله ایدن کسنه الماکر بمیک فحی
 وقافک تشدد بدیهه مبالغه ایله مکر ایدن المکوره بمیک فحی وقافک فحیته نه شول عور ندر که اعضاسی طولی اوله

مطر

معز

مغر

مقر

مکر

دیر لر کو کسدن و نحر کوندن زک ابتدا سنده ده دیر لر اول نهار معناسنه و نحر کو کسه قریب برده بوغز لوق در ذیح
 بوغز ده اولدغی کی و نحر بر کسندن کو کسندن اور مغه ده دیر لر نته نحر کو کس اوز و بنه چقمغه دیر لر نقول نحر
 الرجل اذا صبت في مغره و نحر ته اذا صرت في نحره النحر ميمك و حالك فقيهه كذلك قلا ده برینه دیر لر و نحر قربان
 و قربانك غیر بوغز لد قلی ری النحر ميمك کسر به چوق قربان کسجه کسندن له النحر دیر لر بر کسندن بی سحابه
 و صفای بنده مبالغه ابلسل عرب طائفه سنك کلامندن در که النحر بوا بکها دیر لر و یوایک باء موحه نك فقی
 و همزه نك کسر به سز دوه لر دیکدر الخیره نونك فقی و حالك کسری و مدله ایک آخر کسندر و ابو الغوث
 ایندی ایک آخر کسندر کونیه به زیر اکندیدن صکره کلن ای اول نحر لر یا کو کسندن چقمق معناسنه یا کو کسندن
 او و مق معناسنه پس نحره نحره معناسنه اولوب فعیل یعنی فاعل او و النواحر نونك فقی و حالك کسری به
 نحره نك جمیعدر الناحر ان حالك کسر به ابکی طمر در انك کو کسندن دا یرة الناحر شول طمر له دیر لر که انك
 مذبحندن صدره و صدر نندن اسفله و اوجه اولور الانحر همره نك و تا نك کسر به بر کسندن کندی نفسی
 بوغز لغه دیر لر بقال انحر الرجل اذا نحر نفسه وفي المثل سرق السارق فانه يعنى اوغز بدن اوغز لدغی ال اوغز لدند قد
 کندی نفسن بوغز لدی غالباً بو مثل ذی حق اولان صبر ایندی اولین ایندی محله استعمال اولنور و انحر
 بر قاج کسندن بر نسنه بر حریص اولوب بری بر بنه نحر انك ای که دخی دیر لر بقال انحر القوم علی الشی اذا تشاحوا علیه
 حرصا الناحر ناك فقی و حالك ضمیمه بر قاج کسندن بری برن بوغز لغه دیر لر بقال ناحر القوم فی القتال انحر
 فقی بنده بر نسنه بر یوب طاغلق بقال نحر الشیء من الباب الرابع اذ ابلی و نقت الخیره نونك فقی و حالك کسر به
 چور یوب طاغلق نسنه بقال عظام نحره نونك ضمیمه و حالك سکونیه بل زیاده اسمک الخیره نونك فقی
 و حالك سکونیه كذلك بل قتی اسمک الخیره نونك ضمیمه و حالك فقیله همره ووزی ووزن انك و حارك و خنرک
 بورنك بل روسی در مقدم الانف معناسنه بقال هشم نحره ای نكسر انفه النحر ميمك فقی و حالك کسر به بورون
 دلیکی نقبا الانف معناسنه و النحر ميمك و حالك کسر به بمعناه ميمك حرکتن خانك حرکتنه تابع قلد پار نته کم
 متنن کله سنه ميمك حرکتن تابع قلوب متنن دیر لر بونلر ایکسینه نادر در ورام فعل ميمك و عینك کسر به
 کلام عرب به جاری اولان بنار دن دکلدر النحر ميمك و حالك ضمیمه لغت در نحر معناسنه النحر نونك فقی
 و حالك ضمیمه شول ناهه در که بور ننه اور مبنجه سودن صاعدن مز بعضیلر ایندی بور ننه بر مق ادخال انبجه
 صاعدن مز النحر نونك فقی و حالك ضمیمه و اخر نده یا نك تشدید به شول کسندن در که انك افشانی یولی واسع
 اوله النحر نونك فقی و حالك کسر به بورون به جاجر مقدر صوت بالانف معناسنه نقول منه نحر نحر من الباب
 الاول و نحر من الباب الثاني نحر الناحر حالك کسر به شول ککدر که انك دلیکنه بل کیر و بچقد قد غیر له چقه
 یعنی اواز له چقه و نحر احد معناسنه دخی استعمال اولنور بقال ما بها اخر ای ما بها احد یعقوبك باهلیدن
 اندکی روایت اوزن الندر نونك فقی و ذلك سکونیه ساقط اولوب شاذ اولق معناسنه کلور بقال ندر الشیء بندر
 ندر اذا سقطت النواذر نونك فقی و ذلك کسر به بو معنادن ما خود در یعنی شاذ و قیاسدن ساقط
 معناسنه در الانداهمزه نك کسر به ساقط قلیق معناسنه در بقال اندن غیره اذا سقط و بقال اندن من الحصار
 کذا ای اسقط و بقال ضرب به بالسيف فاند رهای اسقطها الندره نونك فقی و ذلك سکونیه والندره فقی بنده
 بونلرک ایکسینه کونلر لوسی دیکدر مابین الايام معناسنه یقال لقیته فی الندره والندره ای فیما بین الايام
 الندری فقی بنده و الفلک قصر به بمعناه نقول لقیته فی الندری و اگر دیر لر سنك لقیته ندری در سن الف لاسر
 الاندرهمزه نك فقیله و نونك سکونی و ذلك دخی فقیله غرم من ری که اهل زراعت فقیته معروقد و فیدر معناسنه

وخر من برینه اندر دیک اهل شام لغتیدر الانادر همزه نك فقی و ذلك کسر به جمعی و اندو شام شریفه
 برقرینه ادی در و فقی انکسبت ابسک الاندری در سن بقال هولاء الاندریون الانذار همزه نك کسر به خبر
 و یرمك ولكن قور خو خبرن و یرمكه فقی و صدر النذر نونك و ذلك ضمیمه اسم در اندر معناسنه قال الله تعالی
 فکیف کان عذابی و نذر ای اندازی النذر و نذر نونك فقی و نذر نونك فقی دخی کا و زر هنه رهن کی و بعضیلر ایندی
 نذرک جمعی ده کا و زر مندور معناسنه قتل کی مقتول معناسنه النذر نونك فقی و ذلك کسری و مدله قور خو
 خبرن و یحیی مندر معناسنه و نذر اندر اندر معناسنه ده کا و زر النذر نونك فقی و ذلك سکونیه الله ای چون بر عبادی
 عهدیه الم بقال نذر الله سبحانه و تعالی کذا اندر من الباب الاول و اندر من الباب الثاني اخفش ایندی عرب
 طائفه سی نذر علی نفسه نذر و نذر مالی و نذر نونك فقی و ذلك سکونیه الله ای چون بر عبادی
 دبدی بن منادر ميمك ضمیمه و ذلك کسر به بر شاعرک اسمیدر و شول کسندن که ميم مفتوح ایدر اول ای لا یمنصرف
 قلوب مندرک جمعیدر دیر زر شاعر مر بور محمد بن مندر بن مندر بن مندر در اول کسندن که ميم مفتوح قیلر اول
 منصرف قیلوب انلر قبیله منادر در دیر یعنی ال مندر در اول قبیله نك جماعتندن در دیر مهاله و مسامحه کی
 النذر العریان حر نلر ک قولنده واقع اولشدر بر به اسمی در که عوف بن عامر خلیفه کوننده مز بورک اوزر بنه
 جمله ایند که انوک الی و زوجه سنك دخی الی قطع اندی و خلیفه بر نك ادی در که اولت اولدغی او و ذوالخلیفه
 دیر لر ممر کلرک کعبه سیدر التناذر تا نك فقی و ذلك ضمیمه بر نجه کسندن بری بر بنه قور خو خبرن و یرمك بقال
 نادر القوم اذا نذر بعضهم بعضا النذر نونك فقی و نونك سکونیه اولوب حقیر اولان نسنه النذر نونك فقیله
 بر نسنه حقیر اولق بقال نذر الشیء نذر نونك فقی و نونك سکونیه حقیر اولان نسنه
 یقال عطاء مندر و اذا کان قلیلا التزیر علی وزن التکریم تحقیر معناسنه و نونك فقی و نونك سکونیه بل یلیح علیه
 و یصغر من قدن النذر نونك فقی و نونك ضمیمه و نونك سکونیه شول عورت در که ولدی قلیل اوله نذر نونك کسر به
 بر قبیله نك یا ساسی ادی در که اول تراوین معدن عذابندر التزیر فقی بنده و نونك فقی و تشدید به بر کسندن کندی
 نذر قبیله سنه متنسوب قلوب اوزن انلر ده داخل قلیق النذر نونك فقی و سننك کسر به کر کس دبد کری قوشدر
 الانسر همزه نك فقی و سننك ضمیمه جمع قلیق النسر و نونك فقی و بعضیلر ایندی نسرک فقی یعنی بر نحر
 طرفی و قدر بلکه انوک بر نحر اولمین قوشلر طرفی کی طرفی وارد نسر نونك فقی و سننك سکونیه بر نك
 ادی در که ذی الکلاع قبیله سنه متنسوب در و یعوث دلوب مدح قبیله سنه متنسوب در و یعوث دلوب همدان
 قبیله سنه متنسوب در که بونلر نوحک صلوات الله علیه قومك بتلری در قال الله تعالی ولا یعوث و یعوث و نسر
 و کاه اولور که بونلر الف لام داخل قلوب النسر دیر لر و نسر انك طرفی ایچنده بر پان یا بس اتیان سی در چکر که
 شبیه و حصانه شبیه و نسر بلد لر ایچنده ابکی بلد در که بر بنه نسر طایر و بر بنه نسر واقع دیر لر و نسر طوعن
 بوریه اب دیکه ده دیر لر بقال نسر نسر من الباب الاول المنسر ميمك کسری و سننك فقیله طوعن بوریندر
 سایر قوشلرک بور ننه منقار دیر کری کی و نسر بر قطعه عسکر در که عسکر عظیمک او کجه کیدر المنسر ميمك
 فقی و سننك کسر به کذلک بر قطعه عسکر منسره لغت در الناسور علی وزن الکافور بر معروف علت در که
 کوز بیکار نده حادث اولوب علی الدوام نسر مدن خالی اولار و کاه اولور و نونك فقی و نونك سکونیه و نونك سکونیه
 دخی حادث اولور و عاده دخی لغت در و ناسور شول طمره دیر لر که کسلد کانی طوریه الاستشمار نسر
 اولق بقال استشمار البقات اذا صار کالنسر و فی المثل ان البقات بارضنا یستشمر ای ان الضعیف یهیم قویا
 و بقات بانك حرکتن لا یتلک کسندن کویرک بر قوشدر که مر داز خوار دیر لر النسر نونك کسر به بر صودر که

نذر

نذر

نسر

نحر

نذر

نشر

بنی عامره منسوبند و يوم النصار ديد كرى بوندن ما خود در كه اول بنی اسد ايله ذبيان قبيله سنك كونی در كونی
 چشم بن معاویة و وزینه وارد قلری كوند و النشر نونك فتي و شينك سكونیله كوزل قوقودور راحة طيبة
 معنایه و نشر كندك شول و ته دیر كه قور دقدن صكره عقیب صیفك اكایغور و یغماغه یشره حیوانات اچون
 مضر اولماغن خلق بو مقوله اوقی اولمادن اجتناب ایدوب ندن فرار ایدرل و نشر ذكر اولنان اونك بنامسنه دخی
 دیرل یقال نشر ت الارض اذ انبتت فیها ذلك و نشر برسنه بی اجوب یا پیغه دخی دیرل یقال نشر المتاع و غیره
 نشره نشر امن الباب الاول اذ بسط و نشر برسنه بی دست ان ايله كسمكه ده دیرل یقال نشر التجمیة انشرها
 اذ اقطعها بالنشر و نشر خبری شایع ایتمكه ده دیرل نقول نشر الخبر اذ اذعته المنشر اميك كسر بله دست ان
 یحقی معنایه النشر انشره نونك خیمه یچقیدن دوكان خردوات الناسرة اول مقوله اوت بترن و نشره قولوك اچ
 ووزنه اولان طمره دیرل النواشر نونك فتي و شينك كسر بله جعی طمرل معنایه و نشره بر كسنه نك اسمیدر
 رجالدن النشر ففتحته طاعلش سنه منشر معنایه و فی الحدیث انك نشر الماء و یقال رايت القوم نشر الی
 منشرین و اكثی البازی نشر الی منشر اطو بلاطو غانك توبی اوزادی معنایه و نشر قیون كچه ايله یا یلوب
 اولمغه ده دیرل النواشر نونك كسری و شينك سكونیله شول علف در كه طوارانی بدكه باقی قلو ر فارسی
 معر بدر النواشر نونك فتي و شينك خیمه طاعدی یی بل یقال ریح نشور النشر ففتحته جعی یقال ریح نشر
 النواشر ففتحته میت اولد كدن صكره دیری اولق یقال نشر الميت نشر نشور الی عاش بعد الموت يوم
 النواشر ففتحته میت دیرلدی كون الانشار همزه نك كسر بله مینی دیرلنك یقال انشرهم لله تعالى اذ الحياهم ومنه
 قرأ ابن عباس كيف تنشرها بالضم واحتج بقوله تعالى ثم اذا شاء انشره وقرأ الحسن نشرها بالفتح فرا ايتدی
 حسن نشر وطی معنایه ذاهب اولدی و ايتدی وجهه بوابدی كه انشرهم لله فتنشروهم ديدی یعنی انلری
 خدای تعالی دیرلندی انلر دخی دیرلدی معنایه تسبیح ایدیدی و صحاح نسخة لرنه نشرهم الفله كتابت
 اولمشد و غالبهم خیمه جعی تا كید اولد غنبد بناء در التنشیر شایع قلق ومنه صحف منشرة شد دللكثرة وتنشیر
 سحر بوزمغه دخی دیرل فی الحدیث فعل طبا اصابه یعنی نشره بقل اعوذ برب الناس ای رقا و سحر
 دفعیون نسخة یازمغه ده دیرل النشره نونك خمی و شينك سكونیله افسون معنایه الانشار همزه نك كسر بله
 خیمه شایع اولمغه دیرل یقال انشر الخبر ای ذاع و انشاز ارك الی حركته كلكه ده دیرل یقال انشر الرجل اذ انعطو و انعط
 نوله و عین مهمله و طاء معجه ايله الت حركته كلك در و انشاز طوارك سكری شیمكدرو و بطوار یورلوب تعب
 چكیه دن حاصل اولور سنه در و اول منشر سكریه عجمه دیرل عین مهمله نك خیمه و حمله و یا و تحتانی مثانله
 النصر نونك فتي و صادك سكونیله بدم ايمك یقال نصره علی عدوه بنصره نصر امن الباب الاول و نصر ناصر دخی
 جعی كلور صاحب ايله محب كی و نصر كاه اولور یغور یغقی معنایه عبارت اولور یقال نصر الغيث الارض
 اذا غاثها یعنی یغور فتن یری صوره و نصر بر قبیله نك باباسی ایدی در بنی اسد دن كه اول نصر بن قعین در قافك
 خیمه و نصر عطایه دخی دیرل المنصورة ميمك فتي و نونك سكونیله و صادك خیمه یغور له صواو لشر یقال نصر ت
 الارض فقی المنصورة اذ اطرت المنصورة نونك خمی و صادك سكونیله اسد راردم ايمك معنایه النصر نونك فتي
 و صادك كسری و مدله و الناصر صادك كسر بله ردم ایدم ای جعی الانصار همزه نك ففتحته نصر كجعی بادم ایدم ای جعی
 معنایه نشر یقاله اشراق كی الاستنصار همزه نك كسر بله نصر ت طلب ايمك یقال استنصره علی عدوه و اسأله
 ان ينصره علیه لتناصر فانك فتي و صادك خیمه رواج كسنه یری ریمه بدم ايمك الانصار همزه نك كسری و نونك
 سكونیله انتقام المني یقال انتصر منه اذ انتقم نصر ان نونك فتي و صادك سكونیله و قریه نك ایدر شام شر یغه

نصر

نظر

نظر

كه اول قریبه نصاری نسبت اولنور و بعضیلر انوك ادى ناصره در ديدی النصاری نونك فتي و الفلك قصر بله
 نصر انك و نصر افكك جعی درندای كی كه ند ماتك و ند ماتكك جعی در و لكن نصر ان استعمال اولمادی
 الا ان نصبة له و رارجل نصرانی وامرأة نصرانية و ديدلر التنصیر علی وزن التكرم نصرانی قلیق یقال نصره
 اذا احسنه نصرانی و فی الحدیث فابواه یهودا و نصرانه النصر نونك فتي و صادك سكونیله التون ذهب معنایه
 الانصر همزه نك فتي و صادك خیمه جعی و نصر قریش قبیله سنك باباسی در كه نصر بن كنانه بن خزیمه
 بن مدركه بن الیاس بن نصر در النصار نونك خمی و صادك تحقیق له كذلک التون معنایه در و نصار
 شول قد حه دیرل كه القون اغا جندن اولوب درین و قرمزى رنگلر اولور قد ح نصار دیرل و قد ح نصار دیرل
 و مهندس نصار شمشاد اغا جی در دیمش یعنی ارج اغا جی بو نقد رجه معنای اصافط طاهر اولور و النصیر نونك
 فتي و صادك كسری و مدله و مدله بمعناه ایضا و بعضیلر ايتدی نصار هر سنه نك خالصنه دیرل و بنو النصیر خیمه
 یهودا دیرلندن بر قبیله در كه عرب طائفه سنه داخل اولمشلر در حاله كذا نلر سنلر نه موسی نك قرینداشی هارونه
 علیهما السلام نسبت اوزن دیرل النصرة نونك فتي و صادك سكونیله حسن و رونق یقال نصر وجهه
 بنصر نصرة من الباب الاول اذا حسن و یقال نصر الله وجهه بتعدی و لا بتعدی النصارة نونك فتي ايله كذلک
 حسن معنایه یقال نصر نصارة من الباب الخامس و بوند لغت ثالثه ده وارد در كه اول نصر در باب رابعدن
 التنصیر علی وزن التكرم كوزل ايمك یقال نصر الله تعالى وجهه و تنصیر منعم قلیق معنایه ده كلور یقال
 نصر الله امرأى نعمة و فی الحدیث نصر الله امرأى سمع مقالتي فوعاها الانصار همزه نك كسر بله بمعناه
 یقال انصر الله تعالى وجهه ای جملة حسنا الناصر صادك كسر بله قوی یاسل ديك عخلده استعمال اولنور
 سیر سیر معنایه یقال اخضر ناصر كقولهم اصفر فاقع و ابيض ناصع الناطر طانك كسر بله و الناطور علی وزن
 الكافور باع بكچسی حافظ الكرم معنایه النواطر نونك فتي و طانك كسری و مدله جعی الناطرون كذلک
 طانك كسر بله شام شر یغه بر رك ادى درو بونك امرانی نصیبین اعرابی كی در كه باب یاده
 ذكر اولمشد و النظر ففتحته برسنه بی باقوب فكر ايمكدرو النظران ففتحته كذلک بمعناه یقال نظرت الی
 الشی من الباب الاول و نظر انتظار معنایه ده كلور و نظر قوك كشیلق محله دخی استعمال اولنور یقال حنی
 محلال و نظر یعنی بر محله ده اولری یری برینه مقابل قوكشی در یری بن كورو و یقال دارى نظری دار فلان و مقابله
 معنایه دخی كلور یقال اذا اخذت فی طریق و نظر اليك الجبل فخذ عن خیمه وعن يساره و نظر یاوز كوزله
 بقمغه ده دیرل یقال نظر الدهر الی بنی فلان فاهلكم التناظر تا نك فتي و طانك خیمه اولری یری برینه مقابل
 اولق یقال دورنا ناطرا ی نقابل النظرة نونك فتي و طانك سكونیله یاوز كوز عین جن معنایه یقال
 رجل فيه نظرة ای شعوب و شعوب شین معجه ايله و جاء مهمله ايله بر كسنه نك جسی متغیر اولق الناطر
 طانك كسر بله كوزك مقله سنه شول كوچك سیاهدر كه كوز بكي انه در و ناطر حافظ معنایه ده
 كلور الناطر ان طانك كسر بله بیه نك ابي جانبك ابي طمر در كه كوز یاشی انلرك اوزرندن اقرار یعقوب
 روا بی اوزن النظرة نونك فتي و طانك كسر بله و الا ناطر همزه نك كسر بله تا خیر معنایه ده نك اول نظره
 اذا خرت الاستنظار همزه نك كسری و شينك سكونیله مهل طلب ايمك التنظر ففتحته و طانك خمی
 و تشن بن بله هلت و یرمك یقال نظره اذا انتظره فی مهلة نظار نونك فتي و رانك كسری اوزن بناسیله قطام كی منتظر
 اول معنایه در و منه قولهم نظار ای انتظر المناظرة ميمك خمی و طانك فتي ايله بحث ایدمك یقال
 ناظره اذا ادار لبحث معه المناظرة ميمك و طانك ففتحته نظر ایدر كی برمر قبه معنایه یقال منظره خبر

من خيرة ومنظره شكل وقفاً قد نطقت على ولد في رمة دبر بل يقال رجل حسن المنظر والمنظرة وامرأة
 حسنة المنظر والمنظرة ايضاً المنظر في مملك وطانك فتيله واخرته بانك تشديد يله حسن وجمال صاحبي
 اولان كسنة يقال رجل منظر في وخراني اذا كان صاحب حسن وجميل الذكر النظارة نونك فتي وطانك
 تشديد يله شول قوم ذركه رنسنة ينظر ابدرا اولال بنو النظار نونك فتي وطانك تشديد يله برقومك
 اسميد ر عكل قبيله سندن النظارة بانك تشديد يله شول دوه دركه انله منسوب اوله يقال ابل نظارية
 النظرة نونك فتي وطانك سكوفي ورنانك فتي ونونك تشديد يله شول عورت دركه رنسنة كوردكه اندن
 رنسنة طن ايليه يقال امرأة نظرنه سمعنه وسمعنه دخی وزن مذكور وزن شول عورت دركه رنسنة ايشنسته
 اندن رنسنة طن ايليه النظير نونك فتي وطانك كسري ومديله رنسنة نك مثلي النظر نونك كسري وطانك
 سكونيله معناه مثل الند والند بده ندي ندي دخی مثل معنائه در النظيرة نونك فتي وطانك كسري ومديله
 والنظورة نونك فتي طانك خياله بونلك انكسيدة شول كسنة دركه كوزه كوز نور ورا اوله يقال فلان نظيرة قومه
 ونظورة قومه للذي ينظر اليه منهم النظائر نونك فتي وهمز نك كسريله انكسنة دخی جمع در منظور بن سيار
 ميل فتي ونونك سكونيله بر كسنة اسميد ر جالدين النقرة نونك فتي وعينك فتيله همزه وزني اوزن ايرى ووشل
 وكوزي وكسنة كوز قورغي جانبته ايكنه سي واردر انوكله طر نغي بون اولان طواري صو قاروكاه اولور مريك
 بوزنه كير وركب باشن الور كير رنسنة في دوندن مز وبعره كاه اولور جنيندن عبارات اولور مطلقا كرك نسا
 طانقه سبك كرك غيري حيوانك يقال ما جلت نقرة قط يعني حامله اولمشد روكبر معنائه كاه اولور معي رواي
 وزن يقال في راسه لقرة اي كبر النقر فختبته مهم اولان صلحت معنائه در اموي رواي اوزن يقال في راسه
 نقره اي امريهم به بوايكي روايت ابو عبيد بن نفل اولمشد النقر نونك فتي وعينك سكونيله ذكر اولنان سبك
 اصرمق يقال منه نقر الحمار بنقر نقر او نقر شهر لكر مكه ده ديرل يقال نقر فلان في البلاد اذا ذهب فيها ونقر طردن
قال افعه دخی ديرل يقال نقر العرق بنقر نقر من الباب الثالث اذا فار منه الدم النقر نونك فتي وعينك تشديد يله
 والنقر نونك فتي وعينك خياله قاي اقر طر النقر نونك فتي وعينك كسريله شول مركب دركه في مز بور
 سبك اصرمق مش اوله النقرة نونك فتي وعينك كسريله مؤنثي يقال حمار نقر واثن نقرة وابوعرو ايتدي
 نقر شول كسنة دركه بر مكانه قرار ايمه النقرة نونك فتي وعينك سكونيله شول اوزدر كه خيشومدن
 يعني كزذن چاغره قال الرازي ورب الكعبة المسورة والنقرات من ابى محذورة يعني اذله
 النقر نونك فتي وعينك كسري ومديله ذكر اولنان طريق اوزن چاغرمق يقال نقر الرجل بنقر
 نقر من الباب الثالث ورفتنه به قيام كوسر مكه ده ديرل يقال ما كانت فتنه الانقر فيها فلان
 ي نهض فيها ونهوض نونله وضاد معجه ايله اياغ اوزر بنه طور مغه ديرل النقر نونك فتي وعينك
 تشديد يله فتنه به سعي ابدن كسنة يقال ان فلان لنقر في الفتن اذا كان سعاء فيها الناعر على وزن
 الكافر شول ولا بدركه في صود وندر ووانوكله برره صوچكر كن انوك صداسي واردر النواعير نونك
 فتيله وعينك كسري ومديله جمعي النعر نونك فتي وعينك كسري ومديله بعيد معنائه در يقال
 فلان نعر الهم اي بعيد يعني در بن فكر لو در الانعار همزه نك كسريله مسواك اغاچيش بتورمك يقال نعر
 الاراك اذا نمر وبنو اول وقت ديرل مكا مسواك اغاچنك بشي نعره دكلو اوله يعني ذكر اولنان سبك مقداري
 اوله النقرة نونك فتي وعينك فتيله همزه وزني اوزن شول بوزني قرمزي قوشدر كه سرجه قدر در
 النقر نونك فتي وعينك فتيله جمعي النقر نونك فتي وعينك فتي يانك سكونيله تصغيري وفي الحديث يا ابا

نقر

غير ماضل بك النقر النقر ان نونك كسري وعينك سكونيله جمعي صردله سردان كي وصرد كر كن
 ديد كاري قوش النقر نونك فتي وعينك سكونيله خشمه كلك يقال نقر الرجل من الباب الرابع اذا اغتاظو
 اغتاظ غيظه وظاه معجه ايله غيظدن در خشم معنائه اصمعي ايتدي نقر شول كسنة دركه خشمه كلك
 سمينه سي قينيه وفي حديث علي رضي الله عنه ان امرأة جاءته فذكرت ان زوجها يطأ جارتها قال ان كنت صادقة
 ورجعنا وان كنت كاذبة جلدناك فقال ردوني الى اهلي غيري نقرة وغيري عينك فتيله واخرته الف مقصود
 ايله غير نلو عورت معنائه در يعني بني غيرتم وغيظمله اهل ردايدك ونقر جوملك قينيه ده ديرل يقال نقرت القدر
 اذا غلت النقر فختبته وعينك فتي وتشد يله خشم ايمك معنائه در ابن السكيت رواي اوزن يقال ظل
 فلان ينقر على فلان اي يتدبر عليه وندر دال مهمله وراه مهمله ايله خشمه كلكه ديرل الانفار همزه نك كسريله
 امغار ده لغت در و امغار اش ديد كاري بوييله قرمزي بويي قدر المنفار ميمك كسري ونونك سكونيله شول
 قيوندركه صاغلو ركن قان چقمق عادي اوله مغار كي نته كمروراشدي يقال شاة منفار كايقال مغار المنفار
 نونك فتيله قايحق والنقر فختبته بمعناه يقال نقرت الدابة نقر نقر من الباب الثاني ونقر نقر من الباب
 الاول ونقر بر جماعت اور كوب طشره جمعه ده ديرل يقال نقر القوم في الامر نقر والنقر نونك فتي وطانك
 كسريله ذكر اولنان جماعتدن ابلر وحقن كسنة ل النقرة نونك فتي وطانك سكونيله بمعناه يقال جاء نقرة
 بني فلان ونقرهم اي جماعتهم الذين بنفرون في الامر ونقره نقر معنائه كاه اولور ونقر فختبته تفسيره عن
 قريب كاه وران شاء الله تعالى النقر نونك كسريله اسميد ر فختبته معنائه يقال في الدابة نقر مثل الحران وحران
 جاء مهمله نك كسريله حار نلق در كون لك معنائه النقر نونك فتي وطانك سكونيله حجاج منادن كوچكه
 ديرل كه اول ذوالجئه نك اون انجي كونه اولو يقال نقر اناحاج من نقر لو نقر نقر معنائه كاه اولور كه نقر اوچدن
 اونه وارنجه اولان جماعت در على ماسمعي الانفار همزه نك كسريله والتنفير على وزن التكرم والاستنفا
 همزه نك وتانك كسريله بونلك اوچيد اور كنك معنائه در ونقر ونقر ونقر اناحاج ايله حكم ايمك معنائه ده
 كاه يقال نقره عليه نقر اذا قضى له عليه بالعليه وكذلك انقره عليه وتنقر لقب قومغه دخی ديرل يقال نقر
 عنه اي لقب لقباً كانه عندهم تنفير للجن والعين عنه وقال اعرابي لما ولدت قبل لاني نقر عنه فسماني قنقذا
 وكنا في ابا العداء وقنقز كريبه ديرل ونقر طاعلق معنائه كاه اولور يقال لقينته قبل كل صبح ونقر اي قبل
 النقر على ما مر في باب الماء ونقر شمشك معنائه كاه اولور يقال نقر جلده اذا ورم وفي الحديث تحلل رجل بالقصب
 فنقره اي ورم وابو عبيد ايتدي بو معنائه نقر الشيء من الشيء من مأخوذ در قنقز ري برندن راغ اولسلر واستنفا
 وركك معنائه كاه اولور قال نقرته عن الشيء ونقرته واستنقرته عنه واستنقرت عنه ومنه قوله تعالى جمر مستنقرة
 كسر الفاء اي اقرة ومستنقرة بفتح الفاء اي مذعورة ومذعور ذال معجه وعين مهمله ايله قور خودلش معنائه در
 النقر فختبته بر قايح كسنة در جالدين اوچدن اونه وارنجه وقال الفراء نقرة الرجل ونقره رهطه يوم النقر فانك
 سكونيله خلاق منادن كوچدي كونه اولو يوم القردن صكره اولور ليله النقر كذا منادن كوچ زمانى مراد اولور
 و اكا يوم النقر دخی ديرل فختبته يوم النقر فختبته ويوم النقر نونك فتيله وفانك كسري ومديله كذا منادن
 كوچ كوني معنائه در المناقرة ميمك فتي وطانك فتيله حسبك حكاكه ايد شمه يعني مباحثه ومجادله ايد شمه يقال
 نافر فقه نقره بالضم لا غير اي غلبه يعني باب مغالبه مراد اولد قل بويله دنور المنقر ميمك فتيله مغلوب اولان
 كسنة النافر فانك كسريله غالب اولان كسنة النقر نونك فتي وطانك سكونيله قوش منقار به دلته كوتورمك يقال نقر
 نبعية له ذكر اولور تا كيد النقر نونك فتي وقافك سكونيله قوش منقار به دلته كوتورمك يقال نقر
 الطائر الحية ينقرها نقر من الباب الاول ونقر رنسنة في دلكه دخی ديرل ونقر او فو مكه دخی ديرل يقال

نقر

نقر

بقال نقر في الناقور في الصور وقر بر كسنة في تعيب ايمكه ده ديرل نقر نقر الرجل نقر اذا عصبه
 قالت امرأة لزوجها لم يعل على بن نظري ولا تمر بي على نبات نقرى اى مري على الرجال الذين ينظرون ولا تمر بي
 على النساء اللواتي يعين من مريهن ونقر ديك دماغكه يا بشدروب بعد اغزك احمقه صادر اولان صوته دخی
 ديرل که طواری سورمک ایچون ایدرل نقر نقرت بالفرس نقر اذا الصقت لسانک بمنکک ثم نفخ ونقر شول
 اواز ده یرل که باش و مری اورته بر مغه اور مقدر حاصل اولور المنقر ايمک کسر بله شولالت در که بخارل انوکله بر نسنه
 دلرل و منقر قوش بور نسنه دخی یرل المناقر ميمک فخی وقافک کسری ومديله جمی النقرة نونک فخی وقافک
 سکونيله هج نسنه دیک اولور يقال ما اتابک نقره اى ما اعطاک شيئا و بصورت نفيه مخصوص کله در
 اثباته استعمال اولماز الناقر قافک کسری بله شول او قدر که نشانه واصل اوله ونشانه واصل اولما نه ناقر
 دیرل النقرى نونک وقافک فخیله والفک قصر يله پراکنده دیک اولور يقال دعوتهم النقرى اى دعوة خاصة
 وهوان ندعو بعضا دون بعض الانتقار همزه نونک کسری بله ذکر اولنان دعوت معناسنه در کذلک بعضيلر ايتدی
 بونک اصلي نقر الطير دن ما خود در قن قوش بورادن و رادن دانه ديوشر سه النقرة نونک فخی وقافک سکونيله
 سيمکه اولان کومش ونقره یرده اولان کوچک چقون دخی یرل ونقره القفاد دخی بوندن ما خود در که اکسه ده
 اولن جو قور در النقر نونک فخیله وقافک کسری ومديله شول چقور در که چکر دکاک ارقه سنه اولور وفدان
 اندن بتر ونقر شول اغاچه یرل که لى دلوب ایچنه نيند قورلر غایت قوتلو اولد غيچون بواولدر که حقنه نهی وارد
 اولمشد نيندی شد بد اولد غنه بناه ونقر حقيره اثبا عيچون دخی استعمال اولنور يقال حقير نقر ونقر اصله
 دخی یرل يقال فلان کريم النقرى کريم الاصل النقرة نونک فخی وقافک فخیله همزه وزنى اوزن بر مضر در که
 قيونه عارض اولور ايتدی بونکرندن عارض اولغه بشلر واندن اولوقلر نينک ايچ بوزى شيشوب اقسغه بشلر
 کذا فى بعض نسخ الصحاح النقر نونک وقافک فخیله قيون ذکر اولنان مرضه مبتلا اولق يقال نقرت الشاة تنقر نقر
 من الباب الرابع النقرة نونک فخی وقافک کسری بله ذکر اولنان مرضه مبتلا اولان قيون يقال شاة نقره وبها نقره
 النقر نونک فخی وقافک کسری بله غضبناک اولان کسنة يقال نقر ينقر نقر من الباب الرابع كذلك المنقر ميمک وقافک
 فخیله و ما بينه نونک سکونيله شول اغزى طار کوجوک قيود که بوسک و رک یرده ایدرل صويي چکلسون ديو
 المناقر ميمک فخی وقافک کسری بله جمی المنقر ميمک کسری ونونک سکونيله وقافک فخیله شول بيل ديد کلى
 الت در که انوکله یررلر کنند معناسنه ومنقر کذلک بر قبيله ناک باباسی ایدر تيم دن که اول منقر بن عبید بن
 الحارث بن کعب بن سعد بن زيد مناة بن تيم در التنقر على وزن التکریم بر نسنه في صور وب نقتش ايمک ونقر صقلق
 اور مغه دخی یرل الانتقار همزه نونک کسری بله منع معناسنه در يقال انقر عنه اذا كف وقال ابن عباس ما كان الله
 تعالى لينقر عن قاتل المؤمن اى ما كان الله ليكف عنه حتى يهلكه انقر همزه نونک فخی ونونک سکونيله وقافک کسری بله
 روم ولا يثناه رومو صدر که انه بر قلعه وارد و جو قور معناسنه اولان نقرى دخی جمی انقره کور رغيقله ارغفه
 کى ورغيفراء مهمله وغين معجه ايله کرده ديد کلى ايمک در النقرة نونک فخی وقافک کسری بله معرفه نونک
 مقابلى در النکر نونک فخی وقافک سکونيله والنکور خمتينله انکار ايمک نقر نقرت الرجل من الباب الاول
 اذا انكرته الانكار همزه نونک کسری بله والاستنكار همزه نونک وبانک کسرى وسينک سکونيله کذلک
 انكار ايمک معناسنه وانكار ومنكر اولان نسنه في تغيير ايمک معناسنه ده کور التكرير على وزن
 التکریم بر نسنه في مجهول قلن معناسنه در التكرير فختينله وقافک فخی وتشديد بله مجهول اولق يقال
 نكر فتنكر اى غير فتنكر الى مجهول المنكر ميمک فخی ونونک سکونيله وقافک فخیله انكار اولنان نسنه

نكر

المناكير ميمک فخی وقافک کسرى ومديله جمی النكير نونک فخی وقافک کسرى ومديله منكرى تغيير ايمک
 معناسنه منكر ونكير ميمک فخی وقافک فخیله ونونک فخی وقافک کسرى بله ايمک ملکک اسيد و النکر نونک فخی
 وقافک کسرى بله والنکر نونک فخی وقافک فخیله بونلرک ايكسبيده زيرک يعنى اهل عقل و اهل حيله اولوب منكر
 اولان کسنة معناسنه در يقال رجل نکر ونكر اى داه منكر ومنكر اولان نسنه ايه انکار ايدنه دخی یرل الانکار همزه نونک
 فخیله جمی عضد له اعضاء وکيد له اکباد کى النکر نونک فخی وقافک سکونيله منكر اولان نسنه قال الله تعالى
 لقد جئت شيئا نكرا وکاه اولور کافى فخیله دخی تخريك ایدرل عسرله عسرکى وزيرک اولغه ده یرل النکر نونک
 فخی وقافک سکونيله والفک مديله بمعناه النكارة نونک فخی ايله زيرک فطانت معناسنه و بر نسنه مشكل
 اولق معناسنه ده کور يقال نكر الامر اذا صعب واستند النقرة نونک فخی وقافک سکونيله والنقرة نونک فخی
 وقافک سکونيله زيرک معناسنه در يقال للرجل اذا كان فطنا منكر اما اشد نكره ونكره المناكرة ميمک فخی
 وقافک فخیله جنک ابد شيمک مقائله معناسنه قال ابو سفيان بن محمد اصلى الله عليه وسلم لم ينكر احد الا
 كانت معه الا هو الاله والوهول قور قنق معناسنه در التناكر تانک فخی وقافک فخیله بلر لکدن کلک تجاهل معناسنه
 الينكوريانک فخی ونونک سکونيله وقافک فخی ومديله طوغرى ومعتدل اولماين بول يقال طريق ينكوري على
 غير قصد الينكيريانک فخی ونونک سکونيله وقافک کسرى ومديله بر طاعلک ایدر النمر نونک فخی وميمک کسرى بله
 بر تيمى جانور لر دن قيلان ديد کلى جانور در پلنک معناسنه و غرقيلان رنکنده اولانه دخی یرل رونه قولهم
 از نيمه اتره اکرها مطرة يعنى سن بکا از کوستر بن سکا چوق کوستره يم اخفش ايتدی بوبارى تعالينک فخر جنامنه
 خضر ايدى وکى قولى کى در که خضر اخضر معناسنه در النور خمتينله جمی قيلانلر معناسنه النقرة نونک فخی
 وميمک کسرى بله مؤننى وغره يوکدن ايشلنور بر جنس رده یرل که لى اعراب کير وسعد حد بشنه بيورلشدر
 نهطى في حبوته اعرابى في غرته اسد فى تامورته وحبوة عامه ميمک نك فخیله شول قوشقد در که صوفيلر مراقبه يه
 وارد قده یرلن وارقه لن جم ايدوب بغلرلر و تامور تاه مشانله و راه ميمک ايله ميمک که ايچنده سباع يتور و غمر
 بر قبيله ناک باباسی ایدر که اول غمر بن قاسط بن هنب بن افضى بن دعى بن جديله بن اسد بن ربيعه در النمرى فختينله
 ويانک تشدد بد بله غريمه سنه منسوب کسنة وميمک مفتوح اولسى توالى کسر اندن احتراز در زير ايو کله ده
 اولان حرف غير مکسور بر اولغين ثقلت مزبون في دفع ايله مزغر نونک کسرى وميمک سکونيله و جالدين
 بر کسنة ناک ادى در غمر نونک فخی وميمک فخیله قيس قبيله سندن بر جا عتک باباسی ایدر که اول غير
 بن عامر بن صعصعه بن معاوية بن بكر بن هوازن در الاغرمهمزه نونک فخی ايله شول بلود در که بر رسياهلرى
 اولما غله قيلان رنکنده اوله و شولاته دخی یرل که قيلان رنکنده اوله يعنى بر مقدار یرى بياض و بر مقدار
 یرى غيرى رنک اوله النمر نونک وميمک فخیله قيلان رنکنده اولق يقال غر السحاب غمر غر من الباب الرابع
 اذا صار على لون النمر ترى في خللاها نقاطا النمر نونک فخی وميمک سکونيله انكر جمی در يقال غمر لى فيها
 سواد و بياض يعم نونک وعينک فخیله دورت ابقلو حيوان چار پامعنا سنه النمر فختينله وميمک فخی
 وتشديد بله عداوت کوستر و قور قوخبر لن و بر مک يقال نمر له اى نكر له وتغير و اوعه لان النمر لا تلقاه ابد
 الا متفكرا فغيبان النمر نونک فخی وميمک کسرى ومديله شول صودر که هضم اولجى اوله کز لذب
 اولسون کز اولماسون و پاك اولان حسبه دخی یرل يقال ماء غبر اى ناجع وحسب غبر اى ذاك و ناجع
 نونله و حيله وعين مهمله ايله من هضم اولان صويد یرل و ذاك اى اولان نسنه صيد یرل غلوه نونک فخیله

نمر

نور

رجا لدن کسینه نك اسمی در النور نونك فقیله وواوك مندیله ضیا معناسنه درونو زارك دخی جمعی کاور
الانوار همزه نك فقیله جمعی وچچیکر معناسنه ده کلور نورك جمعی اولغله فتح نوله ونور زیاده نفور اوزن
اولان اهوره دخی درلر و محل تهمتدن تجوب زیاده برهیز اوزن اولان عورنلره ده درلر پس نورك اصلی نور
اولور فقیله قذالله قذالکبی وقذال قافله وذل معجه ایله باشك اردی در پس سر معناسنه وقذال کبی
اولسنك وجهی بودر ککه بونك دخی واحدی نور درخی نساطایفه سندن بعضنه نوار دیونسیه
ایدرلر یقال فرس و دیق نوار اذا استودقت و می ترید الفعل وفي ذلك عنها ضعف تهرب صولته یعنی قن
ارکک طلب ایتمك حالتك صولت مجامعتدن خوف و برهیز اوزن اولسه ونور قاهر مق معناسنه ده کلور
وفستق اغاجنه دخی درلر النور نونك فقیله وواوك سکونیه والنوار نونك کسریله برنسنه دن قاجق
یقال رت من الشیء انور نور و نوار اذا انفرت عنه وقاهر مق معناسنه ده کلور نقول رت غیری اذا نفرت
ونور چچیکه ده درلر الانارة همزه نك کسریله ضیا الحق الاستنارة كذلك همزه نك کسری وسینك سکونیه
معناها یقال انار الشیء واستنار اذاضاء وانان اغاج چچیکلنمکه ده درلر التنور علی وزن التکریم طک یری
نار مق ونور اغاج چچیکلنمکه ده درلر یقال نورت الشجرة اذا طلعت نورها ونور اکنه ایله دوکن قافله ده
درلر یقال نور ذراعه اذا غرزها بارة ثم زرع عليها النور ورونو ورونك فقیله و همزه نك فقیله دوکنی یاشل
بنسون دیو سور دکری دودیه درلر نته کم کلور ان شاء الله النار اتش معناسنه مونت سماخی در واوی در
زیر اتصغیری نوری کلور الانور همزه نك فقی ونونك سکونی وواوك فقیله جمعی النیران نونك کسری
ومدیه کذلک جمعی در واویایه قلب اولنشدن ماقبلی مکسور اولد غیچون و نار علامت ابل معناسنه ده کلور
ومنه قولهم ما نار هذه الناقه ای ماسمتها وسمت سینك کسری ومیمك فقیله نشان معناسنه وفي المثل
بحارها نارها یعنی ناقه نك رنکی علامتیدر التنور فقیله وواوك ضمی وتشدد بده اتشی اراقدن کورمك
نقول نورت النار من بعد ان تبصر نها وتنور خرز مه سور ونمکه ده درلر یقال نور الرجل اذا نطلى بالنورة
ونطلى طلا دندر سورنك معناسنه النور ورونك فقی و همزه نك فقیله ومدیه نهم یاغن یقماغله حاصل
اولان ایس در که انوکه اکنه ایله اولان دوکنه علاج ایدرلر یاشل اولسون دیو ورونو ورونك همزه سی
واودن مقلوب اولدخی نقد رجه در النوار نونك ضمی وواوك تشدد بده ایله اغاجک چچیک در نور الشجر
معناسنه النواره کذلک نونك ضمی وواوك تشدد بده واحدی المنارة میمك فقیله یول اوزر بنه قون
علامت ذوالمنار میمك فقیله ملوک یچندن برملکک لقبی در کهادی ابره بن الحارث الراش در اکا ذوالمنار
دیدک بونك وجهی بودر که طریقه ابتداعلامی اول وضع اینشدی واقع اولان غزالنده تا که عودت ائدکه
یولی یاوی قلبیه ل و منان مؤذن اوزرنده اذان او قوما غیچون یاید قلمی یوکسک یره ده درلر و منان شول
یوکسک نسنه به ده درلر که اوزرنده چراغ بقرلر پس منان مفعله وزنی اوزن اولور میمك فقیله استنارندن
ما خذ اولور المنار میمك فقی وواوك کسریله جمعی در واوله کدکنک اصلی بودر که نور دن ماخوذ در اول کسنه که
بونك جمعه المنار یردیدی همزه ایله حرف اصلی بی حرف زائیه تشبیه ایلدی نته کم مصابیه تشبیه اولنشدن
زیرا مصابیه اصلی مصابوب در النهار کوندن که کجه نك مقابلی در بوجع اولنار نته کم غداب و سراب جمع اولنار
واکر جمع ایللر اولسک جمع قلتند انهر در سن و کثرند انهر در سن فقیله و نهار طوی قوشنك ارنکته ده درلر
کتاب فرقه اصمعی بوبله ذکر اندی نهار بن توسعه بر شاعرک اسیدر تیم قبیله سندن النهر نونك فقی وهانك
سکونیه والنهر فقیله ارمق الانهار همزه نك فقیله جمعی قال الله تعالى في جنات ونهر ای نهار و بونك وجهی

نهر

نهر

نهر

بو در که کاه اولور واحد ذکر اولنوب جمع مراد اولور کما قال الله تعالى ويولون الدبر وکما یقال فی ضیاء وسعة
ونهر منع ایتمکه ده درلر یقال نهره اذا منع ونهر خرق قاز معنه دخی درلر نقول نهرت النهر اذا حقرت ونهر صوری
یاروب دن قافله ده درلر یقال نهر الماء اذا جرى فی الارض وجعل لنفسه نهرًا ومطلقا اتق معناسنه ده کلور
یقال نهر الشیء اذا جرى الاستنهار همزه نك کسریله کذلک اتق معناسنه در واستنهار یان واسع اولغله ده
درلر النهر نونك فقی وهانك کسریله صاحب نهار معناسنه یعنی نهب وغارتی کوندزده اولغله صاحب
نهار درلر الانهار همزه نك کسریله اتق نقول انهرت الدم اذا اسلته وانهار زخمی واسع قافله ده درلر نقول
انهرت الطعنه اذا وسعتها وانهار کوندزده داخل اولغله ده درلر نقول انهرنا اذا خلمت فی النهار الانتهار همزه نك
وتانك کسریله و ما یبندن نونك سکونیه بمعناه نهر وان نونك ورائك فقیله بر شکرک ایدر المنهره میمك وهانك
فقیله قومك اوری اوکنه اولان میدان در که کاسو یرند بونك دوکرلر النهار نونك فقی ویا نك کسریله
مهلکه اولان یرلر وفي الحديث من جمع مالا من مهاوش اذ هبه الله فی نهار مهاوش میمك فقیله وشین معجه ایله
غصب و حرام معناسنه در النهار یونونك فقی ویا نك کسری ومدیه قومدن لان یوکسک طاعلر در النهار
نونك ویا نك ضمی وهانك ما یبندن سکونیه نهاییک واحدی النیر نونك کسری ایله لباسک علی در ولجه سنه
دخی درلر وچچیکه بزیرین اوزن طوقونسه صیق اولوب محکم اولور نقول رت الثوب انیر نیراوتیر الفدان
جفت اوکوزل بونك بو پندنه ارقری طورن اغاج ییوندر ق معناسنه النیران نونك کسری ومدیه جمعی الانیران
همزه نك فقیله کذلک ییوندر قلم معناسنه ونیر شول اثره وعلامته درلر که انوکه یول بلال اولور ونیر بنی
غاضریه منسوب بر طاعک اسیدر الانارة همزه نك کسریله بمعناه نقول اتره وهنرته اذا حکمته مثل اراق
وهراق ذوالنیرین نونك کسری ومدیه ورائك فقی ویا نك سکونیه قوت وشدتی ابکی صاحبی قدر نجه اوان
کسنه یقال رجل ذو نیرین ای قوته وشدته ضعف شدة صاحبه نیران نونك کسری ویا نك محقیله
بر جلاک اسمی در واورده بن نیران قضاغه قبیله سندن و محابدن در اسمی هانی در فصل الواو الوزن وواوك
فقی و همزه نك سکونیه قور خنق تخویف معناسنه یقال ویر میره ویراذا افزع الاستیاء همزه نك کسری
وسینك سکونیه وتانك کسری ومدیه دوه بری بر بنه اویوب قاجق یقال استوارت الابل اذا تابعت
فی قاراصه یعیدن ابو عبیدر وایلی اوزن وایوز بدایتی قن دوه لاور کوب طاعغه قاجسلر استوارت درلر قن
اور کوب دوزه قاجسلر استوارت درلر الوزن وواوك فقی و همزه نك کسریله قور خلو یقال ارض ورة
ای شندیده الاوار واور همزه نك فقیله و لرمعنا سندن در مقلوبدر کسائی روایی اوزن الورة وواوك فقی
ویانك سکونیه بر جانور جکدر کدیدن کوچک قور قسز بوز کولرنکنده اولده ساکن اولور الوزن وواوك فقی
ویانك سکونیه جمعی الوبار وواوك کسریله کذلک جمعی وبونکه رجالدن بعض کسنه تشبیه اولنشدن
ووزر دعو کونلر ندن بر کونک اسیدر وبار وواوك فقی ویا نك کسری اوزن بناسیله عاد قو میچون اولان یرلر دن
بررک ایدر الوزن فقیله دوه یوکی پشم شتر معناسنه وودوه تو پلنك معناسنه ده کلور یقال ویر البعیر ویرا
من الباب الرابع الوزن وواوك فقی ویا نك کسریله تو پلنك دوه الا یبار همزه نك کسری ومدیه دوه نك تو یو قو اولمق
یقال اور البعیرا کل کثیر الوبار یانك کسریله احد معناسنه در یقال ما بها ویرای احد بنات ویر همزه نك
فقیله بر جنس منتر در طیر اقرنکنده تو بی و او فحق اولور التو بیر طوشن صرب یرده یور یك یقال لور
الارب تو بیر اذا مشت فی الحزونة و صرقت غلیظره و صرب عله درلر ابو زید یلندی طوشند و طوشندن غیری

اولوب اغر اولمقد ريقال وقرال جل بقرو قارا وباري تعالى نك مالكم لا ترجون الله وقارايو ردغي حق تعالى نك
 عظمندن نچون خوف ايترسن ديكدر اخفش روابي اوزن القره قافك كسر بله عد وزي اوزن بمعنام
 وبقال وقر بقرة وقره جوق قيوندي ديرل وقيركي نته كم عن قريب كلور الوقور واولك فخي وقافك فخي
 وندبله سنكين وحليم اولان كسنه قال الله تعالى وقرن في بيوتكن يعني سز اول بكر ده سكون وقار اوزن اولوك
 وبعضيلر قرن في بيوتكن قراء ايتديلر قافك فخيله بو تقد رجه قراردن اولور كه اصلي اقرن در راء اولي
 تخفيف ايچون خدق اولنوب فخي سي قافه وركن كنه همزه نك مابعدى مترك اولوب همزه دن استغنا
 حاصل اولمغن اسقاط اولندي وكسر له قراء ابدنك دخی قرائی اقرن دن اولد غنه بناء اولق دخی محتملر
 نه كم فظلمت نكهنون اينده ظانك فخيله وكسر بله قراء اولمشدر و بوشاذ اولان تخففلر دن در التوقير
 على وزن التكریم ابدوب اغر ليق الموقر ميمك فخيله وقافك فخي رتشد بدبله مجرب اولان كسنه يقال رجل
 موقر اي مجرب التيقور تانك فخي و يانك سكوني وقافك فخيله وقار معناسنه در وقير ورك اصلي و يقور ابدى
 واوى تايه قلب ابدوب يقور ديديلر الوقير واولك فخي وقافك كسرى ومدبله طاغده اولان عظيم ذلك ووقير
 لفظي كاه اولور فقيره نبعينه ذكر اولنور ومنه قولهم فقير وقير وبعضيلر ايتدي بونك معناسى فقير مديون
 ديكدر كه وقير او قره الدين دن ما خود در دين كا نقلت و ردى معناسنه ووقير جوق قيونده دخی ديرل الوكر
 واولك فخي وكافك سكونيله يوم اشيان معناسنه الوكر فخيته واولو كار همزه نك فخيله جعي يوه ر معناسنه
 ابو يوسف ايتدي ابو عمرو دن اسماع ايتدم كه ابدردى وكر مطلقا طير جنسنك ياپدغى يوه سى در هر قندم
 اولور سه كر كطاع اوزن نه اولسون وكر يوه يه داخل اولمغه دخی ديرل بقال وكر
 الطائر بركر اذا دخل وكره وكر ناقه نك بر جنس سكرتسى در كه انده محرم وار در و انك دخی بوسلوب اوزن
 سكرتسنة اطلاق اولنور وكر مشك طولدر معغه ده ديرل نقول وكر ت السقاء وكر اذا ملأته الوكرى فخيته
 والفك قصير بله ذكر اولنان وجه اوزن سكرتلك وكرى قصيره اولان ناكيد دخی ديرل التوكير على وزن التكریم كذالك
 مشك طولدر موقر نقول وكر ت السقاء توكير اذا ملأته وقارنى پرايتمكه دخی ديرل بقال وكر فلان بطنه وتوكير بكي
 او ابدنك غيافته دخی ديرل الا بكار همزه نك كسرى ومدبله كذالك قارنى پرايتمكه معناسنه در التوكير فخيته
 وكافك فخي رتشد بدبله قوسك قور صانق طولق بقال توكير الطائر اذا امتلئت حوصلة فصيل الهاء الهير هانك
 فخي و يانك كسر بله دوز اولان رارض مطمئنه معناسنه الهير هانك فخي و يانك سكونيله بمعناه الهير هانك فخي
 دوز رلر معناسنه وبعضيلر ايتدي همور شول دوز الا كار در كه كچرك ديه لار اسنده واقع اولمشدر و صراح صاحي
 عظيم قبال در كه كچرك طاعلر اسنده واقع اولمشدر ديونفسير ايتشدرو بولختلاف محاحك نسخه لى مختلف
 اولد غنه بناء در بعض نسخه ده محكون وبعض نسخه ده محخور واقع اولمشدر ولكن اصح اولكي در ز را محخور معناسى
 سائر لغته بولنامشدر وهم صاحب صراحك بومقامه سنكهاى برك بر پشتهاد بدكى صحاحه مخالف الدغى خفي
 دكلر ز را جوهرى بين الرواى ديشدر على الرواى ديامشدر الهيرة هانك فخي و يانك سكونيله اتپان سى قطعظم
 معناسنه بقال هيرت له من اللحم هيرة اى قطعت له قطعة الهير فخيته نه دوه سمر نك بقال هير الجمل بهير هير من الناب
 الرابع الهير هانك فخي و يانك كسر بله والا هير همزه نك و يانك فخيله سز اولان دوه كثر اللحم معناسنه الهيرة هانك
 فخي و يانك كسر بله والهير هانك فخي و يانك سكوني والفك مدبله سز اولان ناقه الهير هانك فخي واولوك
 سكوني و يانك فخيله شول ميمون در كه ز ياده قال اوله ككثير الشعر معناسنه و محاحك بولتعبير يه
 صاحب مهديك كفتار بسيار موبله نفسيرى مخالف اولور ز را كفتار يالوقور ده ديرل الهير هانك

وكر

هير

فخي

فخي و يانك تشدد بدبله بمعناه وهيار بر جلك اسيدر قريشدرن هيرة بن سعد هانك فخي و يانك فخيله بر نايبد
 اولمش كسنه نك اسيدر كه لائيك هيرة بن سعد ديرل ايد اكازم ديك مقامند الهير به هانك كسرى و يانك
 سكوني و يانك تخفيفله شول كيك كى نسنه در كه صاچ اراسنده حاصل اولور قونق معناسنه الهير هانك
 كسرى ونونك سكوني و يانك كسر بله خنصرو زنى اوزن ياليلو قوردك يا وريسى ابو ز بد ايتدي ام الهير
 ياليلو قوردك اسلمندن در بنى فزان لغتنه و ابو عمرو ايتدي هير ولد حمار معناسنه در بوسيدن ديشي
 اولن حمان ام الهير ديرل الهير هانك كسرى و يانك سكونيله ساقط اولان كلامه ديرل وهتر كذالك امر عجيبه
 و داهيه ييعنى افته ديرل و بوسيدن ر كسنه كه ز ياده زكى وصاحب رأى اولسه انه لهر هانك ديرل افتر دن بر
 افتر معناسنه الهير تانك كسر بله رلفظدر كه تا كيدان ياده ساقط ديك محله استعمال اولنور بقال هتر
 هاتر المهر ميمك فخي و يانك فخيله ز ياده ياشلو اولد غندن بونان كسنه بقال هتر ال جل على صيغة المحيول
 فهو مهر اذا خرف من الكبر المستهتر ميمك فخي و يانك فخيله شرايز ياده حريض اولوب شرب خمر دن او ترو
 طعن اندك رن قاير ميبوب شرب خمر ابدن كسنه بقال فلان مستهتر بالشراب اذا كان مولعا باليالى ماقيل
 فيه التهاز تاء اولك فخي و يانك فخيله ايكى كسنه برى رنه باطل سوبلدك ديك الهير هانك فخي و جيمك
 سكونيله و صلاك ضد بدر كه ترك ايمك معناسى اولور الهجران هانك كسرى و جيمك سكونيله بمعناه بقال هجرته
 هجر او هجرانا و هجر رزه و هجران سو بلكه ده ديرل بقال هجر المريف هجر او هجر نصف نهار معناسنه ده
 كلور ز ياده اسى هواده الهجرة هانك كسرى و جيمك سكونيله اسيدر ايرلق معناسنه الهجر تان هانك
 كسرى و جيمك سكونيله كذالك برى حبشه يه اولن هجرت و برى مدينه منور يه اولان هجرت المهاجرة ميمك
 فخي و جيمك فخيله برى ترك ابدوب بر ريه وارمق التهاجر تانك فخي و جيمك فخيله كسشمك تقاطع معناسنه
 الهاجر جيمك كسر بله هذيان سوبلين كسنه المهجور باطل وهذيان اولان كلام قال الله تعالى ان قومى
 اتخذوا هذا القرآن مهجورا اى قالوا فيه غير الحق بوذكر اولنان ابراهيمن ابو عبيدك روايى اوزن در مجاهد دن
 دخی بولهر وابت اولمشدر الهجر هانك فخي و جيمك سكونيله اسيدر اهجاردن واهجارك تفسيرى ذكر
 اولنور الاهجار همزه نك كسرى بله فحس و باطل سو بلك و كذالك زوايد سو بليوب جوق سو بلكه دخی
 ديرل واهجار او بله اسبسنه داخل اولمغه ده ديرل بقال ايننا اهلنا مهجرين كيقال مؤصلين اى داخلين فى وقت
 الهجرة والاصيل الهاجرات جيمك كسر بله والمهجرات ميمك فخي و جيمك فخيله فواحش سو بليوب عرضه
 نخل اولور كلات ايمك بقال رماه باجرات ومهجرات اى بفضايح الهجرة جيمك كسر بله نصف نهار غايت اسى
 اولان زمانده التهجير على وزن التكریم كون ز ياده اسى اولق بقال هجر النهار و تهجير هاجر و قنته سير
 ايمكه دخی ديرل التهجير فخيته و جيمك فخي و تشدد بدبله كذالك هاجر و قنته سير ايمك و تهجير مهاجر نه
 مشابهت قصدايمكه دخی ديرل وفى الحديث هاجر واولا تهجر واهجرة ميمك فخي و جيمك كسر بله شول ناقه در كه
 شحم ولحمه وسير وسر عتده سائر ناقه لردن فايق اوله وبعضيلر ايتدي مهجره شول ناقه در كه خلق برى رنه ناي
 دائما وصف ايد شمكين صفتيله اكوب اديله اكلى ترك اولنه الا هجر همزه نك و جيمك فخيله اكرم معناسنه در
 بقال هذا هجر من هذا اى اكرم بومعنى هر شده استعمال اولنور الهجير هانك فخي و جيمك كسرى ومدبله
 شول شور اولان قورى اوت در كه كنى حيوانات چكيبوب فانش اولمغن ترك اولنه وهجير هاجر يه دخی
 ديرل او بله اسبسى معناسنه و حوض كبيره دخی ديرل هجر فخيته بر شهر ك ادد رمدكرو منصرفدر الهجير
 هانك كسرى و جيمك كسرى و تشدد بدبله فسيق و زنى اوزن عادت واسلوب الهجيرى هانك كسرى و جيمك كسرى

هتر

هجر

هذو

هذو

هذو

وتشدد بدی والفك قصير به والايجري همزه نك وحيك كسرى وهانك سكوفى والفك قصير به بونلك اوجى
 دخی بر معنیله در بقا مال ذلك هجيره واجريه اى دأبه وعادته ومهجور شول ارکک طوان دیرلر که
 ناشی ایاغنه بغلواوله الهجار هانك كسرى به شول ايب در که براوجن دوه نك ایاغنه خرده سنه بغلیوب
 براوجن بلیته بغلرلر اگر دوه عریان ايسه واکر بالانله ايسه بالان اغاجنه بغلرلر نقول منه هجرت البعير هجيره
 هجر امن الباب الاول وهجار یای کریشنه دخی دیرلر زه کان معناسنه الهجر فختبته وذلک سکونیه دخی لغتدر
 برکسنه نك دمی ضایع اولمق بقال هدر دمه بهدر هدر امن الباب الثاني اذ ابطل وشراب قنبغه دخی دیرلر بقال
 هدر الشراب بهدر هدر اذ اغلی وغلیان غین معجه ابله قنبغ معناسنه در و بقال ذهب دم فلان هدر
 اى باطلا لیس فیله قد ولا عقل وهدر دوشمك معناسنه ده کور بقال ضرب قهدرت رسته نهدر هدر دور
 اى سقطت وریه کسرى ابله چکر معناسنه در وهدر عر فچ دیگله معروف دیکن بیومك بقال هدر العرج اذا
 عظم نباته التهدار تانك فخی وهانك سکونیه کذلک شراب قنبغ بقال هدر الشراب نه دار الاهدار همزه نك
 كسرى به سلطان برکسنه نك دمن هدر قلم بقال اهدر السلطان دمه اى ابطله وایاحه الهدره فختبته
 اعتبار دن ساقط اولنر معناسنه در بقال بنو فلان هدره اى ساقطون لیسوا بشی الهدره هانك ضمی وذلک
 فخیله همزه وزنی اوزن ساقط معناسنه در الهدر هانك فخیله وذلک کسرى ومدیله کوکرجین اوتك
 بقال هدر الحمام هدر اى صوت ودوه چاغرمغه دخی دیرلر بقال هدر البعير هدر اى رد صوته فی خجرت الهواد
 هانك فخی وذلک کسرى به چاغریجی دوه لریقال ابل هوادر التهیدر علی وزن التکریم کذلک صوت ایتك بقال
 هدر بهدر نهدر راوفی المثل کالمه در فی العنه یعنی شول دوه کی که خلیفه ده حبس اولنمغه چاغره و بو مثل ضرب
 اولنور شول کسنه خفته که چاغروب حیره حاله که قریبه کسنه اولیه شول دوه کی که جماعت دن منع اولنوب
 دوه اغلنه حبس اولنمغن فریاد ایدوب چاغره الهادر دالک کسری به شول سودر که بوقر و سی قوی
 واشغه سی صولی اوله و بوسودا بصمغه بشلد قده اولور الاهدر همزه نك وذلک فخیله شیشن نسنه منتفخ
 اولن نسنه معناسنه بقال جوف اهدر اى منتفخ الهدر هانك فخی وذلک معجه نك سکونیه هذیان سو بلك بقال
 هدر فی منطقه بهدر و بهدر هدر امن الباب الاول والثانی الهدر فختبته اسمدر هذیان سو بلك معناسنه الهدر
 هانك فخی وذلک كسرى به هذیان سو بلیجی کسنه الهدره هانك ضمی وذلک فخیله همزه وزنی اوزن
 مبالغه ایله هذیان سو بلیجی کسنه الهدر هانك فخی وذلک تشدد ببله والمهزار میك كسرى وهانك سکونیه
 کذلک مبالغه ایله هذیان سو بلیجی معناسنه در الاهدر همزه نك کسری به هذیان سو بلك بقال
 اهدر فی کلامه اى کثر الهذر یان هانك کسرى وذلک سکوفی ورتك دخی کسری ابله کلماته سر یغ وخذ متنه
 چاپك اولن کسنه و بوقر رذن فهم اولنور که صاحب مذهب الهذر یان بیهوده کوی دبدکی کتب لغته اولانه
 مخالف اولور الهذر هانك کسرى ورتك تشدد ببله پس کریم معناسنه وهرا سمدر هر رته هرادن اذ اگر هته
 وفی المثل لا یعرف هرامن بر یعنی کند بی کریم کورنله احسان ابدنک بینن فرق ایش بعضیلر ایتدی بو مثلدر هر
 قیونی دعوت ایتك و بر سورمك معناسنه در الهدره هانك کسرى ورتك فخیله جمعی سیسلر معناسنه قدله
 قرده کی قافك كسرى به میونلر معناسنه الهدره هانك کسری به مؤننی الهدر هانك کسرى ورتك فخیله جمعی
 قریه ایله قریب کی راس هر هانك کسری به بر موضعك اسمی در الهدر هانك ضمی ابله بر مرصد که دوه عارض
 اولدقن ایچن سوروب اسهال ایدرو بو مقامه صاحب صراح هدر ابله ضم بیماری که پوست شتر را برانداند
 دیشدر غالباجوهری عبارت شد نسل لفظن غامجه ایلطن ایتشدر حاله که حاء مملکه ابله در نجاست القاتیک

هذو

هذو

هذو

هذو

هذو

هذو

هذو

معناسنه المهر ورمیک فخیله مرض مزبون مبتلا اولان دوه الهذر هانك فخی ورتك کسرى ومدیله کتبك
 اور مکدن دخی اولن اوزن بدر صغوقا ثیر عدم تحملدن حاصل اولور بقال هر انکلب بههر رامن الباب الثاني
 وهذر بر رنسنه یی کریم کورمکه دخی دیرلر بقال هر فلان الکاس والحرب اى کرههما المهاره میك ضمی ورتك
 تشدد ببله برکسنه نك یوزینه چاغروب رمز سوز سو بلك بقال هان اى هرفی وجهه الهدران هانك فخی
 ورتك تشدد ببله ابلکی بلند در که برینه نسرواقع و برینه قلب هدر دیرلر و مزبور له هدران دبد بیلر انلر
 لمو غدی حینکه قش قی اولدوغیچون الهدره علی وزن الزلزله قیونی دعوت ایتك نقول هر هرت بالغنم اذا
 دعونها وههره برنسنه یی تحریک ایتکه دخی دیرلر نقول هر هرت الشی اذا حرکتته وهی لغة فی قرقرته
 وجوهری ایدرن بولفظی ابوترک کتاب اعتقاندن نقل ایتدم کسنه دن استماع ایتکسرن الهذر هانك
 ضمیله ورتك سکونیه شول چوق صودر که جریان ایتدکک هر هره سی استماع اولنه یعنی صوتی ظاهر اوله الهذر هانك
 فخی ورتك سکونیه عصا ببله اور مق بقال هنن بالعصا هرات اى ضربو برنسنه یی صغوب چمدلکه دخی
 دیرلر وهذر بر قبیله نك دخی اسمی در المهر ورمیک کسرى ورتك فخی ورتك سکونیه اولسلان شیر معناسنه الهذر
 هرات و ذو کسرات الهذر هانك کسرى ورتك فخی ورتك سکونیه اولسلان شیر معناسنه الهذر
 فختبته ونونك سکوفی ورتك فخیله شول کسنه یه دیرلر که بدخواه سی الخلق معناسنه الهذر هانك کذلک
 بدخوا معناسنه بقال رجل هنن اذ کان خلقه سیما الهیشر هانك وشینك فخیله وما یبند یانك سکونیه
 شول اغاجدر که اوزون وملثم اولور الهیشر هانك فخی ورتك سکوفی ومشینك ضمیله المعصر هانك
 فخی وصادك سکونیه فاتیق کسرمعناسنه بقال هصر وهصر برنسنه یی اکوب کند وکمه میل ایتدر مکه دخی
 دیرلر نقول هصرت الغصن وبالعصن اذا اخذت براسه فاملته الیک الاهتصار همزه نك ورتك کسرى به کذلک
 فاتیق معناسنه بقال اهتصره الهیصر هانك وصادك فخیله وما یبند یانك سکونیه اولسلان شیر معناسنه الهذر
 هانك فخی وصادك ضمیله والهصار هانك فخی وصادك تشدد ببله شکارن شکست ایدمی ارسلان الهذر فختبته
 وواوک فخی وتشدد ببله اوزون طویل معناسنه الهکر هانك کسرى وکافك سکونیه نجی زیاده فقی الهکر
 فختبته بمعناه بقال هکر الرجل بهکر هکر او هکر امن الباب الرابع اذ اشتد عجبه مثل عشق بعشق عشقا وعشقا
 الهکر هانك فخی وکافك کسری به نجب ایدمی کسنه الهمر هانك فخی ومیمك سکونیه دوک بقال همر الماء والد مع
 بهمر همر اذ اصبه وهمر سودی همر صاغغه دخی دیرلر بقال همر مافی الضمیر اذ احلبه کله ومال ویرمکه دخی دیرلر
 بقال همر له من ماله اى اعطاه الهمار هانك فخی ومیمك تشدد ببله والهمار میك کسرى وهانك سکونیه والمهر ميم
 اولک کسرى ومیم ثانیته فخیله شول کسنه در که اغزندن کلمات اقه یعنی رکوی اوله الاهتار همزه نك ورتك
 کسری به ات سکر دوب جریان ایتك بقال همر الفرس اذ اجرى الانهار همزه نك وهانك کسرى ونونك سکونیه
 صواتق بقال انهر الماء اذ اسال الهو هانك فخی وواوک سکونیه قوم اتق وطوبراق اورلق الهو ورمیمینه
 بمعناه بقال هار الجرف بهور هور واور واور جرف جیمک ضمی ورتك سکونیه سیل بیجی اولان یارد وهور وور
 کسنه یی تهمت ایتکه ده دیرلر نقول هر ته بالشی اذ الهته به الهوره هانك ضمیله اسمیله تهمت ایتك معناسنه
 الهار همزه نك کسری به اقچی قوم واور بلیجی رالهاری رانك کسری به هارذن مقلوب در ومنه بقال جرف
 هار رایی مکسور ایدرلر مرفوع اولاجق محله ومقصود هار دیکدر ومحاویدن رباعیه مقلوبدن
 ته کم شانك السلاح شاکي السلاحه قلب اولنشدرد نیمکین شرح ابیات محاحه جوهر ینک بو عبارتی غلطدر
 دیشدر لکن ته جیه نمکندر ثلاثین وور باعیدن مراد ایتدو دیکله یعنی ثلاثی جزء کلیه ده متناول اولمغه زیا

شول قیوندر که سودنی صاغن کسسته ناک اوز رینه افشان ایدوب سودنی فاسد ایدوب جوهری ایدوب بویکله
 بویله نقل اولمشدر ایمین ابوالغوثندن ایستندم که اول بعور دردی راندی بامو حده ناک فقیله بعور دن و بولدن
 مشتق اولمق اوزن الیعاره ناک فقیله ناکه اوز رینه ارکک عرض اولمشدر اگر ناکه اشتها اظهار ایدوب سه ایلدور
 والا فرغت اولور و بونا قه قیملونا قه اولدغی زمانه اولور و الله تعالی اعلم بالصواب تم باب الاء بعون الله تعالی
 باب الزای من کتاب رجعة الصحاح الجوهری فصل الالف الازهمز ناک فقی و بایک سکونیه والا بوز خمتینله
 اهور سکر درکن سحر امق بقال ابر الطبی یا یزمن الباب الثاني وصاحب صراح بو مقامه ابو زرجستن اهوره در
 دو بدن دبدکی نوع مخالفتدن خالی دکلدر زراطی اهوره دکلدر الا بازهمز ناک فقی و بایک تشدید بده
 والا بوزهمز ناک فقی و بایک خمیله سکر درکن سحر ایچی اهو الارز برنج که حبوبات قسمندن در بونده الی لغت
 واردر بری ارز درهمز ناک فقیله و بایک خمیله و بایک تشدید بده و بری دخی ارزدر خمتینله و بایک تشدید بده
 همز ناک فقی و بایک خمیله و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده
 و دور دخیسی ارزدر خمتینله و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده
 تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده
 الارز همز ناک فقی و بایک سکونیه صغیرا غاجیدن ابوعبیده ابی اوزن الارز جمعی در مثل غمره و قمر الارز
 همز ناک فقی و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده
 تا رزمن الباب الثاني و ارز قوی اولان ناکه بید دخی دیرلر ثابت اولد غیجون و صغوق کعبه بید دخی دیرلر ابو عبیدک
 ابو زبدن اولان رولانی اوزن الارز همز ناک فقی و بایک سکونیه والا بوز خمتینله دیوشر لوب بره کلک
 و صغوق بخندن و بوز بقال رز فلان یا رزار و اذا تضام و انقبض من مجله و بقال ان فلان اذا سئل رزار و ادعی
 اهتر یعنی تجن برنسنه طلب اولنسه صغوب بره کلور و تجن طعامه دعوت او انسه اچلوب حرکت کاور
 وفی الحدیث ان الاسلام لیا زالی المدیة کما رز الحیه الی حجرهای ینضم الیها و یجتمع بعضه الی بعض فیها الارز
 همز ناک فقی و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده
 معناسنه الارز همز ناک فقی و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده
 بقال ازت القدر تو زاز را اذ لغت وفی الحدیث ان کان بصلی وفی جوفه از زکاز بالرجل من البکاء و مرجل میمک
 کسر بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده
 بوزمک زیاده فایمق بقال ایترت القدر ایترت از اذا استند علیها الارز همز ناک فقی و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده
 و یحروب قندر مق اغرامعنا سنه قال الله تعالی نالزلنا الشیاطین علی الکافرین و نوزهم ازای تقر بهم علی المعاصی
 و از قار شمتی معناسنه ده کلور اختلاط کی ورنسنه دیوشر و بره ضم ایتمک بقال ازت الشی اوزما اذا ختمت
 بعضه الی بعضی وصاحب صراح بویکی معنای بری برندن فرق ایتموب ایتدی ازت الشی اذا ختمت بعضه
 الی بعضی الارز همز ناک کسری و واک فقی و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده
 دبدی مرغ ابی معناسنه الارز کذلک همز ناک کسری و واک فقی و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده
 کسری و واک کذلک فقیله اوز ک جمعی قازلر معناسنه و اوله و نوله جمع اولمشدر فصل الباء البرز خمتینله چقق
 خروج معناسنه بقال برز یمروز من الباب الاول اذا خرج الارز همز ناک کسری بده اظهار تمک بقال برزه غیره
 البرز بایک کسری بده لشکر صفندن طشره چقق مجار بچون و برز غدا دن معده ده قان قله یعنی فضلا دخی
 دیرلر غایط معناسنه المبارزه میمک فقی و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده

ایز

ارز

ارز

برز

متروضا معناسنه البرز بایک فقیله فضائی واسع معناسنه فقیله برز شول بردر که انده قو پتملق نسینه
 یوقدر کرک اشجار قسمندن و کرک حجار قسمندن کرک غیر بدن التیرز فقیله و بایک تشدید بده فضائی
 حاجت ایچون طشره چقق بقال برز لرجل اذا خرج الی البرز الحاجة التبریز علی وزن التکریم ورنسنه فی اشکار
 قلیق بقال برزت الشی نیر از اظهار ته و بینته و اقران اوز رینه فایق اولمغه دخی دیرلر بقال برز لرجل اذا فاق
 علی صحابه و کذلک ات ماعدان مقدم کلکه دخی دیرلر یارش میداننده البرز بایک فقی و بایک سکونیه شول
 صورت در که جلیده القدر اوله و طشره چقوب رجاله مکالمه قیله بعضیلر ایتدی برجله و امر ایه صفت اولور
 رجل برز و امر ایه زده دیرلر تین اشکان سو پشیمه و عقله و صف اولونسلر و خلیل ایتدی برز عقیغه دیرلر یعنی
 صاحب معناسنه ده کلور و برز کاه اولور علم امر ایه دخی اولور المیز و میمک فقی و بایک تشدید بده شول مکتوب در که
 احشام بقال کتاب مبروزای منشور و هو علی غیر قیاس حتی انکر ابو حاتم المبروز الواقع فی بعض الاشعار و قال
 له المبروز یعنی المکتوب و جوهری ایدوب مبروز لبیدک شعر نده دخی واقع اولمشدر انکارک اصلی یوقدر
 دیشدر لکن جوهری جواب و یریب ابو خاتم مقصودی مقلوب اولسنه اشارت در کلامه و وقوعه انکار
 دکلدر دیو توجیه اولمق بعید دکلدر پس انکار اصل وضعه نظر اولور استعما له نظر اولماز البرغز بایک فقیله
 جعفر وزنی اوزن بقرو حشی ولدی در البرز بایک فقی و بایک تشدید بده صومق بقال برزه بیزه اذا سلبه و فی المثل
 من عزای من غلب سلب یعنی غالب اولان مغلوبک صومق بوقون الور و بچمک معناسنه ده کلور بقال برز بوی
 ای جذبه الیه و برز از متاعنه دخی دیرلر و سلاحه ده بزدلر البرز بایک کسری و بایک تشدید بده
 والفک قصر بده خصیصی کی اسمدر صومق معناسنه و خصیصی خاء معجه و صاد مهمله ایلله اختصاصندن در
 البرز بایک کسری بده هیئته معناسنه در و سلاح معناسنه ده کلور البرز بایک فقی و بایک تشدید بده برنشاط در که
 ایلله مخصوصدر یعنی دوه به مخصوص سرور در الباغز به غینک کسری و بایک تشدید بده برجنس بزدلر البرز
 بایک و لامک کسری بده فرموده عورت بقال امر ایه بلزای خفته ثعلب ایتدی فعل وزنی اوزن صفت کلامشدر
 الی ابوابی کله که بری امر ایه بلزوی دخی انان ایددر و ایدچوق طوغر نه دیرلر نته انان دیشی مرکبه دیرلر البرز
 بایک فقی و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده
 کسسه در که جدی رسول الله صلی الله علیه وسلم فحمت ایتمشدر الباز طوغن که بازی دخی دیرلر لغت در الا بوز همز ناک
 فقی و بایک سکونیه جمعی طوغنلر معناسنه البیزان بایک کسری بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده و بایک تشدید بده
 کلور قاضیه قضیه کی فصل التاء الترو و خمتینله ات برک اولمق بقال ترز اللحم اذ صلب التارز بایک کسری بده قوی
 و برک اولمق لا ترز همز ناک کسری بده برک ایتمک بقال ترزت المرأة عجینها و از یابس قلغه دخی دیرلر بقال ترز
 العد و لح الفرس اذ ایلسه و عدوات سکر تکه دیرلر التیاز تا ناک فقی و بایک تشدید بده شول کسسه بده دیرلر که
 قصیر القامه اولوب اتی صق و له التیز تا ناک فقی و بایک سکونیه اوق صمد صیلند قه دوه مکدر بقال تاز
 السیم فی الرمیة اذا اهتر فیها و رمیه بایک تشدید بده عید معناسنه در فصل الجیم الجاز جیمک و همز ناک فقیله
 بو غلق بقال جیزت بالما جاز من الباب الرابع اذ اغصصت به الجاز جیمک فقی و همز ناک سکونیه اسمدر بو غلق
 معناسنه الجیز جیمک کسری و بایک سکونیه بخیل اولان کسسه الجیز جیمک فقیله و بایک کسری
 و مد بده قوری اتک خبز یابس معناسنه الجیز خمتینله شول بردر که انوک اوی اولیه کویا که اندن اوت منقطع
 اولوب انده یغمر و منقطع اولمشدر و بونده دورت لغت واردر بری ذکر اولنان و بری دخی جیمک فقی و بایک سکونیه
 و بری دخی جیمک فقی و بایک سکونیه و بری دخی فقیله نهرله نهر کی الحرزه جیمک کسری و بایک تشدید بده

برغز

برز

برز

بغز

بلز

بوز

بوز

برز

بیز

جاز

جیز

جوز

همزه نك و تانك كسر به ديوشلوب اوتور مق بقال رائته محفزا اي مستوفزا واستوفزا چوملوب
 اوتور مغه ديرلوفي حديث على كرم الله وجهه اذاصلت المرأة فلتحتقر واذا وجدت افلا تحوي كايحوي الرجل
 يعني فجن عورت نماز قلسه اوتور دقده ديوشلوب اوتور رسون وسجوده وار دقده قازيله اوبلو قلى
 بنن از كشي كبي خالي قاسون الفخر فختينله ولا مك ضمي وتشديد به بر نسنه به صفانوب حاضر
 اوتور يقال تحلزل رجل الامر اذا شمرله وتهلز دخی بومعنايدر الحلة حانك كسرى ولا مك فخي وتشديد به
 قصه بوبلو عورت بعضيلر بخيله اولان عورت در ديدى وفي رواية ابى عمرو بقال رجل حلز وامرأة
 حلزة وحلزه علم دخی كاور ومنه الحارث بن حلزة الحيز حانك فخي وميمك سكويه بر نسنه نك طعمي
 كسكن اولوب ديلي بقمقد ر بقال شراب بجز اللسان الحمة حانك فخي وميمك كذلك سكويه براوندر
 بناتاندن كه طعمي يزد قال انس رضى الله عنه كنانى رسول الله صلى الله عليه وسلم به قال كنت جثنيها وكان
 يكتى اباجرة يعنى رسول بنى حمزة ديمكه معروف اوتى ديوش ركن كور وب بكابا حمزة ديوكنت وضع ايتدى
 الحمازة حانك فختيله شدت معناسنه در بقال جز الرجل بجز من الباب الخامس الحيز حانك فخي وميمك
 كسرى ومديله شديده معناسنه در بقال هو حيز الفؤاد الخامس ميمك كسر به كذلك شديده معناسنه در
 الاجر همزه نك وميمك فختيله كذلك اشد واقي معناسنه وفي حديث ابن عباس افضل الاعمال حمزها اي
 امتنها واقيها حموز البنان ميم اولك فخي وثابنك ضميله بر ماخى اوجى محكم اولان كسسه كه ذى قوت اولان
 كسسه ديك اولور بقال رجل حموز البنان اي شديده الحوز حانك فخي وواوك سكويه جمع ايمك يقال
 حازه خوز اذا خيمه الى نفسه وخوز وحيز دوه في هسته سورمك بقال حاز الابل يحوزها ويحيزها
 اذا ساقها سوقاينا الاحوزي همزه نك فخي ويانك تشديد به دوه في سورمه ده چاپك اولان كسسه
 الاحودى دخی دالله لغت در ليله الحوز حانك فخي وواوك سكويه دوه في ابتدا صويه سور دكاري
 كسسه به ديرل الحيازة حانك كسر به كذلك جمع ايمك معناسنه بقال حازه حيازة الاحتياز همزه نك وتانك
 كسر به بمعناه ايضا الخويز على وزن التكريم دوه في صويه سورمك بقال خوز الابل اذا ساقها الى
 الماء المحاوزه ميمك ضمي وواوك فختيله قارشى محاطه معناسنه الفوز فختينله وواوك ضمي وتشديد به
 قيور لمق بقال تحوزت الحية وتحيزت اذا ثلوت بقال مالك نفوز تحوز الحية ونحيز تحيز الحية سبويه ابو عمرو
 روايت ابدوب ايتدى تحوز تحوز الحية ديرل فجن طور مق اسنسه وطور مهده بطور اوزن اولسه الحيز حانك
 فخي ويانك كسرى وتشديد به اوه تابع اولان مكان در هر جانبندن اولور وبونك اصلي واودن در الحيز حانك
 فخي ويانك سكويه حيزك تخفيفي در هينه هين كى وليله لين كى الاحياز همزه نك فخي وحانك سكويه
 جمى مكانلر معناسنه الحوزة حانك فخي وواوك سكويه مطلقا ناخيه كه هر نسنه نك طرفي در حوزة الملك
 كذلك حانك فخي وواوك سكويه به مضه الملك در يعنى شهر ك اطرافنده اولان قرا در كه لى اول شهر ضبط وصيات
 ابدر لا تحياز همزه نك وحانك كسر به دوتك عدول معناسنه بقال تحاز القوم اذ اركوامر كرم الى اخر يعنى
 مكانلر دكشسه لجن دوست حوالندن خبر ورسلا تحازوا عن العدو وحاووا ديرل فجن دشمن حوالندن خبر
 ورسلا انهم موا ديرل وواو امدين ديرل وحيص حاء مهله وصاد مهله ابله كذلك عدول معناسنه در
 القواوز ابى عسكر برى برندن عدول ايمك بقال تحاوز الفر بقان اذا انحاز كل فريق عن الآخر فصل
 انحاز الحيز حانك ضمي ويانك سكويه ايمك ان معناسنه الحيز حانك فخي ويانك سكويه مصدر در انك

حلز

جز

ياحق معناسنه بقال خبرت الحيز من الباب الثاني وانك ويرمك معناسنه ده كور بقول خبرت القوم اذا
 اطعمتهم الحيز وخبر قى سورمكه دخی ديرل وخبر دوه الن به اور مغه دخی ديرلر بوتشيهادر الاختياز انك
 ياحق بقال اختبرت الحيز الحيز بانك كسر به انك صاحي اولان كسسه لابن وتامركى لجزه حانك ضمي ويانك
 سكويه شول انكدر كه برى قازوب اتشله قردروب ايجه خمير طولدر رل الحياز حانك ضمي ويانك
 تشديد به والحياز كذلك حانك ضمي ويانك تشديدى والفك قصر به بر معروف اوت در كه
 ايمك دخی ديرل الحيز حانك فختيله ورايك سكويه سختيار دكك بقال خرن نف وغيره خرنه ويخرنه خرن من
 الباب الاول والثاني الحيز حانك فخي ورايك تشديد به سختيار ديكى كسسه خرنه حانك ضمي ورايك
 سكويه سختيار دكشى در معناسنه الحيز حانك ضمي ورايك فختيله جمى ديكشله معناسنه الحيز ميمك
 كسر به ورايك فختيله در فتن معناسنه الحيز فختينله بونجى كه ايمكه ديرلر وخرن الطهر ارقه ده اولان
 او كور غه كوكرينه دخی ديرل فقار الطهر معناسنه الحيزه كذلك فختينله واحدى خرنات الملك فختينله
 ياد شاهك تاجنده اولان جواهر در بعضيلر ايتدى ياد شاهك مدت ساطنانه قاجيل مرور ايدر سهيل
 باسشه تاجنه بر جوه قورلردى تا كه مدت حكومنى قاجيل اولدغى معلوم اوله خرن حانك فخي ورايك تشديد به
 بر نوع يزد رثوب قسندن وخز اوق ابله صايمه دخی ديرل بقال خرنه بسيم اي شطبه وخز ديوار اوزن ديكى قومعه
 دخی ديرل بقال خرن حايطة اي وضع فيه الشوك لئلا يسلق وتسلق سين مهله به ديوان حقيقدر الاختراز
 همزه نك وتانك كسر به كذلك اوقه ديمك يقال اختره بسيم ايضا اذا انتظمه ويقال طعنه فاختره لخر و
 خمتينله جمى يزلر معناسنه الحيز حانك ضمي ورايك فختيله طوشانك ار ككى الحزان حانك كسرى ورايك
 تشديد به جمى طوشانلر معناسنه صردله صردان كى وصرد كر كن ديدكاري قوشدر خرن حانك فختيله
 وزاء اولك تحفه فيله بطاغك على در كه غارت ايتدكاري كوك صبي وقتنه عرب طايفه سى انوك اوزرنه
 اتش يقارلردى خرن حانك فخي والفك قصر به كذلك ذكر اولنان طاغك على در الحيز حانك ضمي ورايك
 فخي وخاء ثابنك كسر به هدد ووزن اوزن قوى معناسنه در وهدد كوزده كبحقرا غيسى اولق در شب كورى
 معناسنه ابو عبيدرواينى اوزن اسمعيلن لخر فختينله ات قو خوب رامر وياحه بقلق خيز اللحم خيز خرن من
 الباب الرابع اذا التفت مثل خرن على القلب يعنى خرن دخی ذكر اولان معنايه قلب معروف وانشدر الحيز وانه حانك ورايك
 ضمي وماينده نونك سكويه اولولق صائق تكبر معناسنه بقال هو ذو خرن وانات الحاز باز ارك كسر به بر
 جنس سينكدر باب معناسنه بونلر اصلنده ايكي كلمه ايتدى بر ككه قلوب كسراوزن ميني قلند بلر بر حيثيله كه
 حالت رفعده وه الت نصيبه وحالت جرده متغير اولد بلر واصمى ايتدى حاز باز اصلنده سينك اوزن حكايه در
 وبعض موضعده سينك معناسنه دخی استعمال اولندى ديدى واین الاعرابى ايتدى حاز باز بر جنس اوتك
 ابدر ورر ورايتده دخی حاز باز بر مرضى كه دوه نك ونسانك بوغازنه علوى اولور الحيز حانك كسرى
 ورايك سكويه حاز باز معناسنه لغت در الحوز حانك ضميله خلايقن بر طافه نك اسيدر فصل الدال الدوز
 دالك فخي ورايك سكويه ديكشريوى كه يزد قسمنده اولور الدوز وختينله در زك جمى يوزلر معناسنه بنات
 الدوز كذلك خمتينله كهله وسر كه معناسنه در اولاد دوزنه دالك فخي ورايك سكويه دخی طبع اولان كسسه لره
 ديرلر ابن الاعرابى واین اوزن تنه فقر اينو غير ايدرلر وغيره ائين معجمه نك فختيله طبراق معناسنه در الدوز دالك فخي
 وغينك سكويه عورت كاخلى بقال دغر المرأة دغر اذا نكها كذا فى بعض نسخ الصحاح الدال امر دالك ضمي وميمك
 كسر به قوى وكسكن اولان كسسه الدال امر دالك ضمي ولا مك فخي وميمك كسر به بمعناه مقصور منه الداليل

خرق

خرق

دور

دغز

دلي

شهرز

شهرز

شهرز

شهرز

شهرز

شهرز

شهرز

شهرز

ایندی شیز از خوف اتمک معناسنه در شهرز زه سبندک نمی و میمک فقی و همزه نک سکونی و زانک کسری
 و مدبله کذلک منقبض اولق معناسنه در شهرز زه سبندک نمی و کسری به و هانک سکونی و زانک کسری و مدبله
 لیاقی و زانی اوزن بر نوع خرماد و سینه مهله نک نمی و کسری به دخی ایت در بقال تر شهر بزوان شیت اصف
 مثل ثوب خز و ثوب خز و خز خاء معجه نک فقی و زانک تشدید به ذکر قیونک تونیدن اولان لباسه دیرلر
 الشیر سبندک کسری و مدبله بر سیاه اغاچدر که اندن چناقلر ایدرلر الشیر سبندک کسری و مدبله و الفک قصر به
 به معناه فصل الضاد الضیر کسری به و زانک تشدید به فلز و زنی اوزن شول بخیل کسینه در که انوک التندن بر نسته
 التماز و فلز آتش به از بدلین جواهر ک نفله دیرلر که چو کوندی و رازی در الضرر کذلک ضادک و زانک کسری
 و زانک تشدید به قصیرة القامه اولوب دینه الطبع اولان عورت الضمر ضادک و زانک کسری و میمک
 سکونی به سودی از اولان دوه بقال ناقه ضرر اذا کانت قلیلة اللبن و یوضر من کل قلبی در رجل ضرر زن
 مأخوذ در میم زانک اولق اوزن رجل بخیل معناسنه بود ذکر اولان ابن السکیت روایتی اوزن در و غیر بل ضرر
 قوی معناسنه در دبدی بقال ناقه ضرر زای قویه الاضر فحقته به و زانک تشدید به شول کسینه در که یوقرو
 چکه سی اشغه بکه سینه یا بشق اوله بر حیثیله که نکلم ایتد که یوقرو اخی دیشلری اشغه اخی دیشلری نه ده که
 و منه قولهم اضر الفرس علی فاس اللجام یعنی ات او یانک کن کودی اضر اولان کسینه نک نکلمی کبی الضمر
 ضادک فقی و میمک سکونی به سکوت ایدوب نکلم ایتد به بقال ضرر ضرر ضرر من الباب الاول اذا سک
 ولم یتکلم و دوه کوشن اغزنه طو ثوب چینه که دخی دیرلر بقال ضرر البعیر اذا امسک جرتة فی فیه ولم یجتز
 و یوقر یردن فهم اولنور که صاحب صراحت ضامر اشترکه دبه از دهان بیرون یار دد بدوکی سهودر ز را
 ظاهر بود که دبه در مراد دوه اغزنن چقن طفا حقد ر حاله که مقام نشخوار مقامی و دیر ایله نشخوار مراد
 اولد و غی نقد رجه از دهان بیرون یار د تعبیری موافق اولد غی خفی ذکدر و ضرر بر کسینه نک ماله ملازم
 ایدوب ایرلامه غی دخی دیرلر بقال ضرر فلان علی مالی اذا جمد علیه و لزمه وجود جملة یا یثوب ایرلامق الضامر
 میمک کسری به ساکت الضموز ضادک فقی و میمک ضمه به معناه الضموز ضادک فقی و و اوک سکونی به
 بر نسته بی چینه میچون اغزده کز در مکدر الضیر ضادک فقی و یانک سکونی به ظلم ایتد بقال ضار فی الحکم اذا جار
 و اکسید معناسنه ده کلور اخفش روایتی اوزن بقال ضاره حقه بضیره اذا انجسه و نقصه و اخفش ایتدی که
 اولور یا برینه همزه ابله استعمال اولنور بقال ضاره بضاره ضار الضیر ضادک کسری و مدی و الفک قصر به
 ظالمه معناسنه صفت در طوبی و حبلی کی قال الله تعالی قسمة ضیری ای جایرة ضاد اصلند مضموم ابدی
 یا سالم اولسون دیو مکسور اولدی ز را کلام عربی فعلی و زنی اوزن صفت یوقدر فانک کسری به بلکه
 بواسطه صیغه لرنن در شعری کی و د فلی کی و شعری کو که ر بلد زک ادبدر و د فلی دال مهله نک کسری
 و قاله اغوا غی دیکلری معروف اغاچک امیدر الضازی ضادک فقی و همزه نک سکونی و الفک قصر به
 و الضموزی ضادک نمی و همزه نک سکونی و الفک قصر به بضیری معناسنه لغت در ظالمه معناسنه ته کم
 مرور ایتدی الضموزی دخی همزه ابله لغت در معنای مز بورده اوزن بدروایتی اوزن بعض عربدن اسماعی بو وجهله
 اولما غین فصل الطاء الطراز طانک کسری به بیزک علامتی در سخنی کی مثلاً فار سیدن تعریب و انشد الطریز
 علی وزن التکریم بیزه علم قومق بقال طرز الثوب المطرز میمک نمی و زانک کسری و تشدید به علم قوی محی
 کسینه الطرز طانک فقی و زانک سکونی به هیئة معناسنه الطراز طانک کسری به خط معناسنه الطرز
 طانک فقی و نو نک سکونی به مخزنیه المی بقال طنر طنر من الباب الاول الطنار طانک فقی و نو نک
 تشدید به مخزنیه به لکی کسینه جوهری ایدر بن طن ایدرم که یومولد و معرب اوله فصل العین العیز عینک

فقی

فقی و حیمک سکونی به بنسبه نک مؤخره الحلاق اولنور ند کیری و تانی جازدر و رجالت و امر آنک مؤخره
 اطلاق اولنور و عجز ضعفه دخی اطلاق اولنور بقول عجزت عن کذا العجز عجزا من الباب الثاني الاعجاز همزه نک
 فقیله عجزک جمعیدر بر نسته نک مؤخر لری معناسنه العیزة عینک فقی و حیمک کسری و مدبله عورتک
 کر یسنه اطلاق اولنور خاصه العیزة میمک و حیمک فقیله و المعجزة حیمک کسری به و المعجز کذلک میمک و حیمک
 فقیله بونلر جمیعاصد رلدر عجز معناسنه و معجزک فقیله کسری قیاس اوزن در و فی الحدیث لائلمو ایدار معجزة
 یعنی بر شهرده مقیم اولمک که اندک معاش مشکل به لما غن نفسک دن عاجز اوله سز العجز خمتینله عورت قاری اولق
 بقال عجزت المرأة عجز عجزا اذا اصارت عجزا العجز خمتینله و العجز خمتینله عورتک صغر میمک اولق بقال
 عجزت نجر عجزا عجزا من الباب الرابع اذا عظمت عجزها ثعلب ایتدی بن الاعرابی فی شتم کد ایدر دی عجز الرجل
 د نجر حیمک کسری به الا صغر میمک یوک اولد و غی حینه و عجز عجزک جمعی دخی کاور و فی الحدیث ان الجنة لا بد خالها
 العجز یعنی جنته قار یلر قار یلق صفتیله داخل اولما العجز عینک فقی و حیمک سکونی و الفک مدبله شول
 عورت در که صغر سی یوک اوله و عجزه شول قومه دیرلر که یوک سکک بغلش اوله و عجزه شول طو شغل دیرلر که
 قوی غی قصه اوله الاعجاز همزه نک کسری به بر کسینه عجز بولق بقول عجزت الرجل اذا وجدته عاجزا و اعجاز
 بر نسته ضایع اولمغه ده دیرلر بقال العجزه الشی اذا فاته الاعجاز همزه نک کسری به شول نسته در که عورتلرانی
 صغر بلرینه بغلیوب صغر بلر یوک کو ستر لر التجیز علی وزن التکریم قاری اولق بقال عجزت المرأة عجزا
 اذا اصارت عجزا و عجز بر کسینه بر نسته دن فارغ قلغه ده دیرلر و عجزه نسبت ایتد که ده دیرلر المعاجزة میمک نمی
 و حیمک فقیله بر کسینه کید و بار دندن ایر شلما مک و بر نسته یه میل و مرا جعت ایتد که ده دیرلر بقال انه لمعاجز
 الی شقة اذا مال الیه المعجزة میمک نمی و حیمک کسری به شول امر خارقه دیرلر که انیادن صادر اولور المعجزات میمک
 نمی و حیمک کسری به جمعی العجز عینک فقی و حیمک ضمه به قاری اولان عورت بن السکیت ایتدی عجزه د نجر
 تاء تانیله اگر چه عامه دیرلر المعجز عینک فقی و همزه نک کسری ایله جمعی قار یلر معناسنه و کاه اولور جرعه دخی
 عجز دیرلر اسکی شراب اولد و غیچون و تمیم و لایند اولن دهناد لوی و ده اولی قومه دخی دیرلر زمله مخصوصه
 معناسنه ایام العجز عرب قتنه بش کوندلر که بری صر در صادمه ایتد کسری به و نو نک تشدید به یو دخی
 صبر در صادک کسری و نو نک فقی و باء موحد نک سکونی به و بری و دخی و و اوک فقی و باء موحد نک
 سکونی به و راء مهله ابله و بری دخی مطقی الجرد میمک نمی و طاء مهله نک سکونی و فانک کسری به و بری دخی
 مکفی الطعن در میمک نمی و کافک سکونی و فانک کسری به و طاء معجه نک نمی و عین مهله نک سکونی به مخف
 قیاد محی دیک اولور و ابو القوث ایتدی ایام عجز بدی کوندلر که اول بدینک و ورد دخی سی آمر در همزه نک
 مدی و میمک کسری به و بشجعی موخر در میمک نمی و تانک فقی و مع تانک کسری به اعجاز الغل همزه نک فقیله
 خر ما اغاچنک کو کلری در اصول محل معناسنه التجر فحقته به و حیمک نمی و تشدید به دوه نک اردنه نک بقول
 العجز العجز اذ اکت عجزه العیزة عینک کسری و حیمک سکونی به کشینک خرو لدی و بقال فلان عجزه و لاد بویه
 اذا کان اخرهم یستوی فیه المذکر والمؤنث و الجمع العیز عینک فقی و حیمک کسری و مدبله شول کسینه در که
 عورتله بحامته قادر اولیه راء مهله ابله دخی لغت در العیزة عینک لاملک کسری به قوی ناقه بقال ناقه عیزة
 ای شدد به و عینک و لاملک فقیله دخی لغت در فتح تمیم لغی و کسری قیسک لغی دوه کاه اولور ایتد دخی صفت
 اولور بقال فرس عجزه و عیزة بالکسر و الفتح ایضا و مذکر اطلاق اولنور و عجزه بریده بر جنس قومک امیدر
 رمله مخصوصه معناسنه المرطه علی وزن الدحره راء مهله ابله بقال عجزه ایتدی و عر طلس دخی لغت در سینل

عجز

عجز

الغیر فحشیدله مالک د وگندیسی ر ذال المال معناسنه و غیر رجل ضعیفه دخی دیرل مردان توان معناسنه الغیر
 غنیمت فحش و میله کسری و مدله طعن اولحق نسبه یقال بس فی فلان غنیمه ای مطعن المعنوز میم اولک فحش و ثانیته
 غنیمه متهم اولان کسسه المغامر میم اولک فحش و ثانیته کسری به معایب معناسنه الا غماز همزه نك و ناك کسری به
 طعن ایتمک یقال فعلت شیئا و اغتره فلان ای طعن علی و وجود بذلک مغرزا و کسسه فی تعیب ایدوب
 خور کور مکه دخی دیرل الا غماز همزه نك کسری به کونشک حرارقی ساکن اولحق نقول اغتر فی الحر اذا فتر فاجتر ات
 علیه و رکت الطریق ابن السکیت ایتدی بوابو عمرو و رایتی در الغموز غینک فحش و میله شوله حیون درکه
 ار قلغی و ستر لکی بیلنک ایچون ال ابله یوقلنه عروک و شکوک کبی که بونلر و نای معنی ردر و عروک حرفین مهملتین
 ابله و شکوک شین معجه ایلده درو بوابو عبیدروایی در فصل الفاء المتفخر میم ضمی و خانک کسری و تشدید به
 متکبر معناسنه در ابن السکیت و رایتی اوزن الفرز فانک فحش و و ناك سکونیه له چقور اولن یروفرز بر نسبه فی
 یرمغه دخی دیرل یقال فرزت الشیء افرزه اذا عزلته عن غیره و مزته الفرزة فانک کسری و و ناك سکونیه له ایرلن
 نسبه نك بر پان سی الافراز همزه نك کسری به بمعناه و افراز صید صیاد کقولانه کلکه دخی دیرل یقال افرزه
 الصید اذا امکنه فرماه من قرب المفاضة میم ضمی و و ناك فحشیدله شرکتدن ایرلحق یقال فارز فلان شریکه
 اذا قاطعه و فاصله الا فریز همزه نك کسری به دیوار محاشی که دیواری یغمرودن صاقنچون ایدرلر و بومقامه
 صاحب صراحک افریز نالکسر دروزد و نك دبدی غلط اولد و غی طاهر اولور خصوصاً جوهری افریزی حاییه
 اضافت ایتش اوله و بومریدر ثوب مغرور دخی بوندندر کناری طوئش نر معناسنه نته کاوران شاء الله تعالی
 المفروز میم فحشیدله و و ناك خیمه کناری دیکلمش نکه اوجی محاشی نسون دیود بکرل الفرز فانک فحش و و ناك
 کسری و مدله نالک جراحنی اتق یقال فرالرح یفرزیزا اذ اندی و سال و ندی نوله و دال مهمله ابله
 یشار من معناسنه الاستفزاز همزه نك و ناك کسری به بر کسسه فی خوف بینی قلحق یقال استفزه الخوف اذا
 استفزه و بومقامه محاشی نسته لند و قعد مستوفز ای غیر مطمئن واقع اولمشدر و لکن مناسب دکلدر زیرا
 کلام مضایف در معتل القاده دکلدر و کلام سابقک نته سندن اولحق غایت بعید در اما نسبه و قعد مستفزا
 ای خایفان غیر مطمئن اولسه مناعب اولوردی الافراز همزه نك کسری به قور قتمی تخویف معناسنه نقول فرزة
 اذا فرغته و از عجت و طیرت فور اده الفرز فانک فحش ابله خفیف کسسه یقال رجل فرای خفیف و فر صغیر یور نسبه
 دخی دیورلد بقر معناسنه الافراز همزه نك فحشیدله جمی اولاد بقر معناسنه الفرز کسری به و ناك تشدید به شول
 یرمز نسبه در که اشرافی ارین جواهر دن زاله قور قور سندن و دمردن قانی ریزکی اربدی جنید الفرز فانک
 فحش و و ناك سکونیه نجات و خیره ظفر بولق و فوز هلاک اولغه دخی دیرل بقول منهما فاز یفوز فوزا التفویز
 علی وزن التکریم هلاک لولحق یقال فوز فلان اذ مات و تقو یز مغازه یه داخل اولغه دخی دیرل یقال فوز الرجل بابه
 اذ اربک بها المفاضة الافاز همزه نك کسری به ظفر و و ناك نقول فازه الله تعالی بکذا افزاز به اذ اذهب به جوهر نك
 بومقامه ای ذهب به دبدی فوزی لاز میله تقسیر در صاحب صراح ذهاب افاز نك معناسن ظن ایدوب
 افاز به یرفتن ایله تقسیر ایتشدر المفاضة میم فحشیدله محل نجات قال الله تعالی فلا تحسبنهم مفاضة من العذاب
 ای نجاة منه و مفاضة کدر کله دخی دیرل المفاوز میم فحش و و ناك کسری به جمی ابن الاعرابی ایتدی مفاضة مفاضة
 دید بقر مهله اولد و غنیمت فوزدن مشتق در هلاک معناسنه و اسمی ایتدی مفاضة دید بقر فوز و سلامته
 تقاول اندکار یچون المفاضة علی وزن الغایه شول مفاضة دیرل که ایکی دیرکوا و له جوهری ایدرین ظن ایدرم که
 بوعری خالص اوله فصل القاف القحز قافک فحش و و ناك تشدید به یا بس اولن کسسه یقال رجل کز

نقر

فرز

فرز

فلز

فوز

قحز

فحش التحقیر علی وزن التکریم حشر اتق یقال قحزه غیره تقحیر اذا ازم و تترنه دخی نوله و زاه معجه ایله حشر حق
 معناسنه در القحز قافک خیمه بر مر ضد که قیونه عارض اولور القحز قافک و ناك خیمه شول کسسه در که
 زیرک اوله و الدایجی اوله جر یزکی دروزنا و معنی و بونلر کابکسی دخی فارسی مع بددر التقز ز فحشیدله نلوئدن
 پاک اولوب اراق اولحق در یقال تقز من اکل الصب و غیره القز قافک فحشیدله و القز قافک خیمه و القز قافک کسری به
 اوج لغت در تلوئدن پاک اولحق معناسنه اما قز که قافک فحشیدله ابرشم جنسندن در معرب در القاز و زه علی وزن
 القار و زه بر نسبه ایچاک الت در قدح معناسنه و قاقوز دخی بومعنا یه در و اما قاقزه قافک ضمی و و ناك
 تشدید به مولد در ابن السکیت و رایتی اوزن القعز قافک و ناك فحش و الفک قصر به دوزا و تور مامقدر یقال
 جلس فلان القعز ای اذا قعد غیر مطمئن الا قعناز همزه نك و عینک کسری و و ناك سکونیه بمعنا هایقال
 اقعنفر الرجل اذا جلس مستوفز القفر قافک فحش و و ناك سکونیه حشر امق یقال قفر یقفز قفر من الباب الثاني
 القفران فحشیدله کذلک حشر امق معناسنه یقال قفر قفر انا ایضا القفری فحشیدله و الفک قصر به کذلک حشر امق
 یقال جاءت الخیل تعدو القفری القفری قافک فحش و و ناك کسری و مدله برجنس او یلکدر که سکر مکوک در
 و هر مکوک اوج که له در و هر که له برمن در و برمنک دخی بدی شنی در لا قفر همزه نك فحش و و ناك کسری به و القفران
 قافک ضمی و و ناك سکونیه قفر ک جمی القفاز قافک ضمی و و ناك تشدید به شول الدوندر که ایکی ال ایچون
 ایشلمنوب قفتان کبی ایچنه بنه قریوب دیکرل و جابجا دو کهر ایلوب قول اوزر نده دو که لر روبروی نسا
 طایفه سی صغوقدن صاقنق ایچون کوتورر نینه سی قفازان کلور التقفر فحشیدله و و ناك ضمی و تشدید به
 الدون کیمک و اله لدون مثالنک حنایا قتمی یقال تقفرت المرأة بالخنا و بوتقریدن معلوم اولور که صاحب صراحک
 تقفر قفازه کردن در دست محبت حنادیدکی مناسب اولماز زیرا کلام جوهریدن تبادر ایدن حنای قفازه
 تشبیه در حقیقه قفازه دکلدر الافزة همزه نك فحشیدله شول ات در که اوک ابقری دیرل ننه وار نجه بیاض اوله
 و قبح ابقری بیاض ایلله المقفر میم ضمی و و ناك فحش و تشدید به ذکر اولنان وجه اوزن اولان ته دیرلر کویا که
 للریته الدون کیشدر القفر فحشیدله فی الطبع اولوب رذیل اولان کسسه القمزة قافک ضمی و میم سکونیه
 جره کبی بر مقدار خرمایغی ذیک اولور و جره جیمک خیمه و میم سکونیه و زای معجه ایله در القوز قافک فحشیدله
 و و اوک سکونیه قوم بغی ریک کدر معناسنه و جوهر نیک ترتیب خروفا که اوای ها لوز ننه تقدیم ایدوب که
 هادن تأخیر تدکنه تأمل اولنه القیزان قافک کسری و مدله و الا قواز همزه نك فحشیدله قوز ک جمی قوم بغنلری
 معناسنه القهز قافک کسری و و ناك سکونیه شول یزدر که یوکک اعلا سندن اوله یشمینه معناسنه و ایچنه
 برمدار حر برجنسندن نسبه دخی خلط اولنه فصل الکاف الکوز کافک ضمی و و ناك مهمله نك سکونیه هکبه
 خرج معناسنه و کز دخی الطبع اولان کسسه یه دیرلر لثم معناسنه بعضیلر حاذقه دیرلر دیش الکوز کافک کسری
 و و ناك فحشیدله کز ک جمی هکبه ل معناسنه حمر له حمره کبی و حمر حیمک تقدیم و و ناك مهمله نك تأخیر یه حشرات
 یواسنه دیرلر لکران کافک فحشیدله و و ناك تشدید به شول قوجدر که چو بانک هکبه سن کوتورر و بومقوله قوج
 لا بد بونوز سزا اولور زیرا بونوز لوا و لحق طق و شماغله هکبه بی دوشر لکران کافک ضمی و و ناك فحش و تشدید به
 شول طوغندر که توین دو کسون دیو بغلرلر و ابو حاتم ایتدی کز شول طوغندر که ابکچی یا شنه کیر مش اوله
 الکری کافک فحش و و ناك کسری و مدله کش دبد کری نسبه که یو غوردی قور تغله حاصل اولور المکارزة میم
 ضمی و و ناك فحشیدله قاقور فرار معناسنه یقال کازت عن فلان اذا فررت عنه و عاجزته الکرازة کافک فحشیدله و و ناك
 تحفیدله دیو شرمک و قور یچو بس معناسنه الکرا کافک فحش و و ناك تشدید به یا بس اولن کسسه یقال رجل کز

قز

قز

قوز

قهن

کرز

الکثر کافک ضمیمه جمع بقال قوم کز کز الیدین کافک فخیله خیل معناسنه جعد الیدین دبدکاری کی وکزشول بیا به
 دیرلر که اغاجی قوری اولغین اکلاسنه عسرت اوله اکثره کافک فخیله وزانک تشدد بدله شول بکره درکه طار
 اولغین اوازی شد بد اوله المکروز میمک فخی وکافک سکونیه طار اولان نسنه تنک معناسنه تقول کزرت
 الشی فهو مکروزای غیق اذاضیقته و مکروز صغوقدن خسته اولان کسنه یه ده دیرلر اکثران کافک ضمیمه
 برمرصد که صغوقدن حاصل اولور بقال کز الرجل علی البناء للجهول فهو مکروز اذاتقبض من البرد الا کلیران
 همزه نك کسری ولام کسری و مدبله منقبض اولم بقال اکلازا کلیران اذاتقبض و اللام زاید الکتز کافک
 فخی و نك سکونیه کوملی اولان مال کنج مدفون معناسنه بقال کنزته کنز من الباب الثاني وفي الحديث کل مال
 لا یودی زکاته فهو کنز وکنز جمع اتمکه ده دیرلر نقول کنزت التمر اذا جمعتہ الکناز کافک کسری و فخیله آخر ما کسمی
 بقال هذا من الکناز ابن السکیت ایتدی فخذن غیری شد لما شد بر بعضیلر ایتدی فتح وکسر جایز در جذاذله
 جذاذ کی وصرام ابله صرام کی که یونلر دخی کسم معناسنه در الاکناز همزه نك و تانک کسری به جمع اولم و ملو اوب
 کان بولم معناسنه ده کلور بقال اکثر الشی اذا جمع و امتلا اکثران کافک کسری به شول اقد در که اتی صق اوله
 مکنتزه اللحم معناسنه الکوز کافک ضمیمه و مدبله ردق که انوکله صو اچلور و کاه اولور اسم رجله اولور اکثران کافک
 کسری و مدبله والا کوز همزه نك فخیله و لکوزه کافک کسری و وواوک فخیله یونلرک اوجی دخی کوزک جمع در
 عودک جمع عیدان وعود وعوده اولدغی کی الاکناز همزه نك و تانک کسری به صوی جالوب المت بقال اکثران
 الماء اذا غترفه و هو افتعال من الکوز فصل اللام للبرز لامک فخی و تانک سکونیه ناقه یاغن دیو شروب بر نسنه بی
 اورمق للجز لامک فخی و جمیک کسری به لرجک مقلوبی در صیر محقق بر معناسنه بن السکیت روایتی اوزن الحز
 لامک فخی و جاء مهله نك کسری به یخیل اولوب بد خوالان کسنه الملاحز میمک فخی و حالک کسری به طار یلر
 مضایق معناسنه التلاحز تانک فخی و حانک ضمیمه قوم بری به جکشوب انشبق بقال تلاحز القوم فی القول
 اذا تعاضوا و بعض نسخه ده ذاتعاصوادخی واقع اولمشدر اللز لامک فخی و زانک تشدد بدله و اللز فختنه
 بغلق و یا پشدرمق بقال لزه لزل اولر اذ اشد و الصقه و لره کاه اولور کره تبعیتله ذکر اولنور مستقل معناسی
 مراد اولماز و کز یخیل معناسنه در سه کم و راشدی المیز میمک کسری و لامک فخیله شد بد الخصومه اولان کسنه
 بقال رجل ملز شد بد الخصومه لردم لما طلب اللز لامک کسری به خصومنی قوی اولان کسنه بقال
 فلان لزان خصم و لزان الباب قیونک اردنه طیار قری اغاجه دیرلر اللز لامک فخی و همزه نك کسری به
 کوکسه اولان ککلر استخوانها سینه معناسنه المیز میمک ضمیمه و زانک فخی و تشدد بدله اعضاسی دیرنکلو
 اولوب صق اولان کسنه التلریز علی وزن التکریم اعضاسی دیرنکلو فلی بقال لزه الله تعالی الملازه میمک ضمیمه
 و زانک تشدد بدله اولاشوب یا شبق نقول لازنه اذ الصقته الالغار همزه نك کسری به مرادی کیزلک بقال
 الغز فی کلامه اذا غمراده اللغز لامک ضمیمه و عینک فخیله اسدر ذکر اولنن معناده الالغار همزه نك فخیله لغزک
 جمعی رطب ابله ارطاب کی و لغزک اصلی پان فان سی یواسندن ما خود در که لغز قاصع ابله نافع یا بنندن جانب
 سفله علی وجه الاستقامه قازوب لذن بینا و شمالا قازمقدور تا که مکانی خفی اوله و قاصع اقله و صاد و عین
 مهملته نله فان نك داخل اولاجق دلکنه دیرلر و نافعان و نله و فایله بعد قافله شول فان یواسنه دیرلر که بر یوزینه
 چقمغه طیر اخی یوفقه قلوب وقت ضرورتله باشیله دور توب طشره چقه پس فان دشنی بو الغازله کند و لی
 مخفی قبلر الغیزی لامک ضمیمه و عینک فخی و تشدد بدی و الفک قصر به لغز معناسنه در و یا به تصغیر دکلدر
 زریاء تصغیر دور دخی اولماز بلکه بو خضاری و شقاری کی در که خضاری اخیل دبدکاری قوشدر و شقاری

کنز

کوز

لبر

لجز

لحز

لزه

لغز

براونک امیدر نباتات قسمندن الکثر لامک فخی و کافک سکونیه کوکسه مشته اورمق بو ابو عبید روایتی در
 و اوزن بد ایتدی جمع جسده اورمقد لکزدیرلر کوکسه مخصوص دکلدر الکثر لامک ضمیمه و کافک فخیله تصغیر
 ووزنی اوزن اعلام رجالدن در اللز لامک فخی و میمک سکونیه عیب معناسنه و یونک اصلی کوزله یا خود
 اخر نسنه ابله اشارندر بقال لزه بلزه لزا من الباب الاول والثانی و یونلرک ایکسیه قراءت اولمشدر باری
 تعالی نك و منهم من یلرک فی الصدقات یوردغی قول شریفی و لزا اورمغه و دفع اتمکه دخی دیرلر بقال لزه بلزه
 لزا اذا غربه و دفعه اللز لامک فخی و میمک فخی و تشدد بدله قنایجی و تعیب ابدی کی کسنه للمزه لامک ضمیمه
 و میمک فخیله بمعناه اللز لامک فخی و هانک سکونیه بر جماعته اختلاط اتمک نقول لهرت القوم اذا خالطتهم
 و دخلت بنهم و یمیرک قار شغفه دخی دیرلر بقال لزه القتیاری خالطه الشیب و لزه مشته کوکسه اورمغه ده
 دیرلر لکزی ابو عبید روایتی اوزن و یوزن بد ایتدی قولی توزینه و یوزنه اورمغه دخی دیرلر الملهز میمک کسری و لامک
 سکونی و هانک فخیله مشت اورمقی کسنه و لزه کوند رله دورمکه ده دیرلر بقال لزه بالرح اذا طعنه فی صدن
 زدوه اورمقی له سن امرکن باشیله اورمغه ده دیرلر بقال لزه الفصیل صرع امه اذا ضرب براسه الملهوز میمک
 فخیله و هانک ضمیمه ابله قیر سین کسنه بقال رجل ملهوز ثم هوشط ثم اشیب دائرة الالهز هانک کسری به قولی
 توزنه اولان دایره که بوصفه مکروهه دن در اللوزه لامک فخی و وواوک سکونیه بادام لوزک واحدی در
 ثمره ابله غریکی الملازه میمک فخیله شول بر در که اند بادام اغاجی جوق اوله فصل المیم المرز میمک فخی و نك سکونیه
 بر مقطر ی اوحیله فی الجملة صقیق بقال مرزه مرزه مرز من الباب الاول اذا قرصه یا طرف اصابعه قرصا رفیقا
 لبس بالاطفار و فخنکه برمق او جلر به صقیق اجلسه اول وقت مرز دیرلر قرص دیرلر ابو عبید روایتی اوزن
 و مرز کسمکه دخی دیرلر بقال امرزلی من هذا العین مرزه یعنی شول خیردن بنیجون بر قطعه کبی و بر الامتران
 همزه نك و تانک کسری به بر کسنه نك عرضنه دکه دیرلر نقول امرزت عرض فلان اذ انلت منه و نلت یلندن در
 ابرشک معناسنه المرز میمک فخی و زانک تشدد بدله چکوب صورمق بقال مرزه مرزه من الباب الاول اذا مصه
 المزه برکه حکمک فی الحدیث لاهرم المزه و لا المزان یعنی حکم رضاعه برکه چکمک و ابکی کره چکمک حرام ایتز
 معناسنه در التز فختنه و زانک ضمیمه و تشدد بدله از ان حکمک تزر کی زاء معجندن صکره راء مهله ابله المرز میمک
 ضمیمه میخوش بقال برمان مرزا کان بین المللو و الخامض المزه میمک ضمیمه شول خرددر که انک طعمنه اکشیلاک
 اوله که بمقوله اهلی قتنده مقبول دکلدر المزه میمک فخیله شول خرددر که انوک طعمی لذیذ اوله و مرز ابله نسیمه
 اولند غنه باحت دلی یا قدغی جهندن در و مرزه دهنلک جائز دکلدر میمک کسری به المرز میمک ضمیمه و زانک
 تشدد بدی و الفک مدبله اشر به دن برنوعدر بوفعلا ووزنی در عینک فخیله ادغام اولمشدر زرافعلاء نك ضمیمه
 و عینک سکونیه لسان عرب مد متداول اولان ابنه دن دکلدر و بعضیلر ایتدی بوفعال ووزنی اوزن در مهموز دن
 و اکثر وجه دکلدر زرافعلاء همزه اوزن دلالت ایتز نتم قراءه و سلاء ده اشتقاق مهموز بته دلالت ایدر
 المرز میمک کسری به فضل معناسنه بقال له علی هذا مرزی فضل المزه مرزه علی وزن المرزله بر نسنه ی اوعلق تحریک
 معناسنه بقال اخذه قمرزه اذا حرکه و اقبل به و ادر قال ابن مسعود فی سکران لقی به تر و مرزه و استنکوه
 یعنی اقی تحریک ابد و ب اغزن قولک للمز میمک فخی و عینک سکونیه یکی در که قیونک مقابلی در و یواسم جئسن در
 المیز میمک و عینک فخیله و المعیز میمک فخی و عینک کسری به و الا معوز همزه نك ضمیمه و میمک سکونی و عینک ضمیمه
 و مدبله و المعزی میمک کسری و عینک سکونی و الفک قصر به یونلرک جمله سی معز کی اسم جنس در
 بعضیلر ایتدی معوز اهو سورسی در اوتوز دن قرقه وارنج و سیبویه ایتدی معزی منون در منصرف

لکثر

لبر

لجز

لوز

مرز

مرز

معز

في الف الحاق المحون ذر تا نث المحون دكلدر در همه ملحقدر فعلل وزن كه هر الف ملحقه نفس كله
 بحر اسنه بجاری اولور والحق المحون اولد غنه معیز واربط دلات ابد معزی وارطی تصغیرند شول كسینه
 قولى اوزن كه منون قلوب یا تصغیرك ما بعدن مكسور قلدى ته كم دریم كله سنه حال بوبله در واكر الف
 تا نث المحون اولیدی حالت تصغیرده یا به قلب اولاناز دی حبلى ده و اخرى ده قلب اولنادخى كی وفر البندی
 معزی مؤنث در و ابو عبید ابندی ذفری كله سن عرب طایفه سنك اكثری منون قلان امام معزی كله سن
 اكثری منون قلوب و حالت تنكیده الماهر عینك كسر یله معزك واحد یدر صاحب یله محب كی الماعزة عینك
 كسر یله مؤنثی المواهر ميمك فقی وعینك كسر یله جمعی دیشی تكیلر معناسنه و ماعز كی در سنه دخی دیرلر
 الامعاز همزه نك كسر یله كی صاحبی اولمق بقال امعز القوم اذا كثر معز لهم المعاز ميمك فقی وعینك تشدید یله
 كی صاحبی صاحب المعزی معناسنه المعز فحقته یله رك رك اولمسی الامعز همزه نك فقی وميمك سكونی وعینك
 فحقته یله رك رك المعز اميمك فقی والقلك مد یله مؤنثی رك رك معناسنه اسمی ابندی به عروبن العلیه ابندی معزی دخی در
 ابندی نعم وذفری ذفر دخی در ابندی نعم وذفری ریح خینه سى اولن در الاغلاز همزه نك وميمك كسر یله ومایند
 نونك سكونیله قورنلق خلاص معناسنه بقال اغلر من الامیر اذا افلت منه الخلیز علی وزن التكریم خلاص قلق
 یقال ملزته ان الخلیز اغلر فحقته یله ولا مك ضمی وتشدید یله خلاص بولمق بقال ملزته فحقته یله بقال ماكدت
 اغلر من فلان مثل اخلص والخلص وانكس كه بونلك اوچی دخی بمعنایه در الموز ميمك فقی وواوك سكونیله
 بحیره شیبیه برمیوه در كه دیار عرب نواحی شام شریفه جوق اولور اغلی جوق اغلی قدر اولور و بوتقر یدن
 معلوم اولور كه صاحب صراطك موز مؤنثی یدى خط اولور و زلمو زقوری اوزوم در زبب معناسنه و كمال
 باشازا دمك دخی محیط اللغه نام كتابه موز انكور شامی دبدى دخی بوقیلندر الموزة واحدی المیز ميمك
 فقی و بانك سكونیله ارمق تقول مرت الشئ امیزه ميمك اذا عز لته وفرزته الخلیز علی وزن التكریم معناه تقول ميمك اذا
 عز لته الاغلاز همزه نك وميمك كسر یله والامتیاز همزه نك وتانك كسر یله والخلیز فحقته یله و بانك ضمی وتشدید یله
 والاسمازة همزه نك وتانك كسر یله بونلك كی جمعی اربلق معناسنه در بقال امتاز القوم اذا تمیز بعضهم من بعض و
 فلان بكاد یتمیز من الغیظ یعنی غضبندن منقطع اولمغه قریب اولور فصل النون النبر فحقته یله لقب معناسنه الانبار
 همزه نك فحقته یله جمعی لقبلر معناسنه النبر نونك فقی و بانك سكونیله لقب قومق تقول لبره نیمزه نیمز من الباب الاول
 اذا القبه الثمیز علی وزن التكریم معناه بقال فلان نیمز بالصبیان ای بلبقم تشدید كی اكثر المحون اولور التناز تانك
 فقی و بانك ضمیله رواج كسینه بی رینه لقب قومق بقال تناز و باللقاب ای لقب بعضهم بعضا الخبر فحقته یله برسنه
 دو كتمك بقال نجر الشئ نجر نجر اذا انقضی فقی و نجر نونك فقی و حیمك سكونیله بتورمك بقال نجر حاجته نجر نجر
 من الباب الاول اذا قضاهما ونجر وعیه و فایتمكه ده دیرلر ونجر برسنه تمام اولمغه قریب اولمسنه ده دیرلر بقال ایت
 علی نجر حاجتك ونجر حاجتك بفتح النون وضمه ای علی شرف من قضایها الاغلاز همزه نك كسر یله كذلک وعیه و فای
 ایتك تقول نجر حرام وعیه یعنی رجل كامل عد سنه مخالفت نجر المناجرة ميمك ضمی و حیمك فحقته یله مقالاه معناسنه
 وفی المثل للمناجرة قبل المناجرة یعنی مانعت مقالاه دن اول كرك الاستعجاز همزه نك وتانك كسر یله حاجت بتورمك
 بقال استعجز الرجل حاجته النجر فحقته یله و حیمك ضمی وتشدید یله معناه بقال نجر الرجل حاجته اذا استعجزها الناجر
 حاجر معناسنه بقال بعته ناجر ناجر كقولك بداید لی نجهیلا بتعجیل وفی الحديث لا تتبعوا احضرا ناجر حديث
 مشرف نسج جوهر یله بوعبارت اوزن واقع اولمشدروككن اصل حديث لا تتبعوا غائبنا نجر در نته كم مصابحه
 باب الزیاده ذكر اولمشدرو باخود عبارت حديث لا تتبعوا الاحضرا ناجر كركدر كله الاساقط اولمق اوزن

ملاز

موز

میز

نیز

نجر

نجر كم برسنه ده بوبله واقع اولمشدرو نجر نونك ودور نك تقول نجر نجر بحلی اذا ركته وركل اغلاز دور نك ودیمك
 معناسنه در ونجر برسنه یه هاون ابله دو ككدر ونجر كو كسینه مشك اورمغه ده دیرلر لوز بدر وایتی اوزن بقال
 نجره فی صمدن مثل نهذه اذا ضرب بالجمع و جمع حیمك ضمیله بر مقاری جمع ابدوب اورمقد مشك كی و یومرق كی و بقال
 الر اكب نجر بصدن واسطه الرجل یدق و واسطه بالانك او ك فاشنه دیرلر كویه وسیله اولد و غیچون واسطه
 دیرلر النعاز نونك ضمیله برمرضدر كه دوه جنسنه عارض اولور الاغلاز همزه نك كسر یله قومك دوه لینه نجر
 مرضی عارض اولمق بقال نجر القوم اذا اصاب بلهم النعاز الناحز حانك كسر یله دوه نك در سكي كوكسینه اولان
 رك رك یله بر شوب مجروح اولمق النعیزه نونك فقی و حانك كسر یله ومد یله طبیعت معناسنه النعاز جمعی طبیعتلر
 معناسنه ونجره جادر اطرافند دبك ككری نون دخی دیرلر ونجره دن ایچند یول كی چكلمش سنه یله دیرلر
 بر میل یادخی زیاده كه ابكی طاعنك ان سنه اوز دبد ككری سنه اولور النونك فقی و نونك تشدید یله والنونك
 كسر یله شول صودر كه یدن صیروز و نجرست و نجر اولان كسینه ده ده دیرلر و نجرشول دوه قوشنه دخی دیرلر كه
 بریده طوز میوه بقال ناقه نجره ایضای خفیفه الاراز همزه نك كسر یله برصولوق اولمق بقال نجرت الارض
 اذا صارت ذات نونك فقی و نونك كسر یله ومد یله اهو سكر نك بقال نجر الطبی نجر نجر اذا اعدا و كذلک اهو
 جاجر مغه دخی دیرلر كسانی حكایى اوزن النونك فقی و شبنك سكونیله مكان مرتفع ونشر بر كسینه مكانی
 مرتفع اولمغه ده دیرلر بقال نجر الرجل یشز و یشز من الباب الاول والثانی اذا ارتفع فی المكان ومنه قوله تعالى
 واذا قبل انشر و انشر و النونك فحقته یله معناه ونشر شول رجاه دیرلر كه برقرار اولوب متغیر اولمیه بقال فلان
 نشر من الرجال النونك فحقته یله سكون شبنه اولان نشر كی جمعی مرتفع مكانلر معناسنه ونشوز احد زو جین
 اخره عامی اولمغه دخی دیرلر بقال نشرت المرأة یشز نشوز اذا استعصت علی بعلها وانقضته ونشر بعلها علیها
 اذا ضربها وجفاه ومنه قوله تعالى وان امرأة خافت من بعلها نشوز الانشار همزه نك فحقته یله والنشار نونك
 كسر یله فحقته یله اولان نشر كی جمعی در مرتفع مكانلر معناسنه جمل ابله اجبال و جبال كی النشار نونك فحقته یله
 مكان مرتفع معناسنه در مغه دیرلر كذلک الانشار همزه نك كسر یله مینك اعضاسن رلو رینه قومق ومنذ قراء
 ز بدین ثابت كیف نشز ها النونك فحقته یله اهو سكر امق بقال نجر الطبی نجر نجر نونك فحقته یله و بانك ضمی وتشدید یله
 عورت اوغلان سكر ادوب ایه نونك بقال نجر المرأة ولدها اذا كانت رقصه و تنفیر اوقی طرفق اوزن دوندركه
 دخی دیرلر بقال نجرته تنفیر الانشار همزه نك كسر یله كذلک اوقی طرفق اوزن دوندركه نونك بقال نجر السهم علی
 ظفری اذا درته و صحاح نجر نك بعضنه انفرت السهم علی ظفری واقع اولمشدرو نجر نونك فحقته یله و بانك ضمی وتشدید یله
 كذلک اهو سكر امق بقال نجر الطبی فی عدوه یشز نجر نونك فحقته یله و بانك ضمی وتشدید یله و بانك ضمی وتشدید یله
 سكر اتق النقا نونك ضمیله برمرضدر كه قیونه عارض اولور تا اولمغه سكر امه دن خالی اولماز نجره كی نونك ضمیله
 وزاء معجه ابله كه ذكر اولنن مرضك اسیدر النجر فحقته یله مالك دو كند سى رذال مال معناسنه النجر نونك
 فحقته یله و قافك كسر یله كذلک مالك دو كند سى و الحانك النكر نونك فقی و كافك سكونیله قیونك صوی
 دو كتمك بقال النكرت البئر نكرت نكر من الباب الاول اذا فنی ما و هاونكر راوچی سورى سنه یه صاحبغه ده دیرلر
 غرز كی ونكر بلان بور یله صوقغه ده دیرلر بقال نكرته الحیه اذا السعته بانفها و اذا عصته بانفها بقال نشطه
 ونكر ضر به و دفعه ده دیرلر اصمى روايتی اوزن النكر فحقته یله ذكر اولنن معناده لغت در بقال نكرت البئر نكر
 نكر من الباب الرابع الانكاز همزه نك كسر یله قیونك صوی و دو كتمك بقال نكرها سكرها النكر كز كافك كسر یله
 شول قوی در كه صوی از اوله قلبه الماء معناسنه النونك فقی و هانك سكونیله ضرب ایتك و دفع ایتك

نجر

نشر

نجر

نجر

نكر

نجر

نكر ووكزي ونهر برنسته في تحريك ايمكة ده ديرل بقال نهز را سه اذا حرکه ونهرات سيرا ايمكة قيام كوستر مکه ده
 ديرل بقال نهز الدابة اذا نهضت بصدرها لاسير ونهر دوه يا وريسي باشي ايله سنك مهن اورمغه ده
 ديرل امدي جالتنه لهن كي ونهر قوعه في طولسون ديوقوده تحريك ايمكة ده ديرل بقول نهز بالذلو في البئر اذا
 ضربت بها في الماء لتمتلي النهره نونك خمي وهنك سكويه فرصه معناسنه لانتهاز همز نك وناك كسر بله فرصه
 بولق بقال نهزتها اذا اغتمتها المناهرة ميمك خمي وهنك فقيهه ري برينه فرصه بولق بقال ناهز نهم الفرص
 ومناهره اوغلان حد بلوغه ارشمکه ده ديرل بقال ناهز الصبي البلوغ اذا ناه التناهر تانك فقي وهنك خميله
 مسارعت ايمك بقال هيا ناهز ان اماره بلد كذا اي بتدران وبتدار باء موحده و دال مهمله ايله سرعت ايمك
 معناسنه در فصل الوالايحاز همز نك كسر بله كلامي زايتمك تقول او جزت الكلام اذا قصرته الموحز ميمك خمي
 وجميك فقيهه مختصر اولان كلام الوجز واوك فقي وجميك سكويه بمعناه الوجيز واوك فقي وجميك كسري
 ومد بله بمعناه ايضا التوجز فقيهه وجميك خمي وتشديد بله برنسته في تحصيل ايمك بقال توجز الشئ مثل
 نجره ابو وجره واوك فقي وجميك سكويه بر كسنيه كنفي دركه شاعر نكله ومعد نكله مشهور در الوخر واوك
 فقي وخنك سكويه كوند رله دورتك بر حنيه له كه اوتنه جانبه يكمه بقال وخره يا نخر ووخز شئ قليله ده ديرل
 ووخز بيرلك عارض اولمغه ده ديرل بقال وخره الشيب اذا خالطه الوخر فقيهه مكان مرتفع نشز كي ووشز
 شدت معناسنه دخی كلور الاوشاز همز نك فقيهه وشره جعي شدت معناسنه بقال اصابعهم اوشاز الامور
 اي شدايد ها الايفاز همز نك كسري ومد بله بر خصوصه بر كسنيه دن تقدم ايمك تقول او غرت اليه في كذا
 وكذا اذا قدمت التوغيز على وزن التكرم بمعناه بقال وغرت اليه توغيز او كاه اولور تخفيف ابدوب وغرت اليه
 ديرل الوفره واوك فقي وهنك سكويه له عجله ايمك الوفر فقيهه له بمعناه الا وفاز همز نك فقي وواوك سكويه جعي
 عجله له معناسنه يقال نحن على افوازي على سفرو بقال اشخصنا وانا على افوازي يعني عجله ايله كتدك واشخاص شين
 وغاء معجبتين ايله ذهاب معناسنه در وانا على وفاز دهنسون بلاهمزة الاستيفاز همز نك وناك كسر بله
 يرشميوب يا قارن ديكوب او تورمق بقال استوفز في قعدته اذا قعد قعودا منتصبا غير مطمئن الورك واوك فقي
 وكافك سكويه اورمق وودورنك بقال وكره مثل نكره اذا دفعه وضر به ووكز مشت اورمغه دخی ديرل بقال وكره
 اي ضربه يجمع به على ذقنه وجمع جميك خميله الي جمع ابدوب وورمق الوهر واوك فقي وهنك سكويه له ال اغرغيله
 اورمق بقال وهرت فلانا اذا ضربته بشقل يدك التوهر فقيهه له وهنك خمي وتشديد بله دوه بوكي اغرغيله بصمق
 فصل الهاء الهري هانك وناك كسر بله وناك سكويه واخر نه يانك تشديد بله انلوسوار معناسنه صاحب
 ترجمان هيري بر جنس بلاز كدر رجم بلاز كلرندن ديمشدر وصاحب صراح هيري دست بند ايله
 تفسير ايمشدر حق بودر كه اوز مبارزت دن در مقابلته معناسنه همزه هايه قلب او تشدد لراقي ايله هراق كي كويك
 هيري عجم انلوسنه ديرل ز راجو هري بو محله هيري تفسير صد دنه اسوار من اساوره الفرس ديمشدر وباب
 راده فصل سين ده سوار تفسير نه جوهرى ابو عبيد دن حكايه ابدوب ايتشدر الاسوار الواحد من اساوره
 الفرس قال ابو عبيد هم الفرسان والهاء عوض عن الباء كان اصله اساور ركذلك الزادقه ديمشدر بود لالتايدركه
 جوهر ينك هيري ايله مرادى انلوا له اده وادمه طاقلن الت اوليه ته كم اخر كلامنه قال ثعلب كل جميل حسن
 هيري ديدكي دخی دلالت ايدر ثعلب ايتدى هر نسنه كه جميل ولطيف وله اكاطا بقاءه عرب هيري دير
 هيري ووزني اوزن وهيري مورجي وقيومجي ديك ولور الهروزة على وزن الدحرجة اولك موت معناسنه بقال
 هروز الرجل اذا مات الهز هانك فقي وناك تشديد بله برنسته في تحريك ايمك الاهتز از همز نك وناك

وجز

وشز

وغز

وفز

وكز

وهز

هبرز

هروز

هزز

كسري بله

سري بله مخرق اولوقه قول هروز الشئ فاهتز اذا حرکه مخرق واهتز از بلد ز دوشركن حرکه ايمكة ده ديرل بقال
 هتز الكوكب في انقضاضه واهتز از صيكر ك كوريله مسنه وغوغا وعلبه ايمسنه ده ديرل الهز نهانك فقي
 وناك كسري ومد بله دوه في شوقه كتورمك بقال هز الحادي الابل هز زافهتز اذا حركت في سيرها لحدايه
 وحادي صاده مهمله ودال مهمله ايله دوه سورن كسنيه ديرل وهز ز روز كار اغاجي در بندكندن حاصل اولان
 واز مدخی ديرل الهز حرکه ابدوب دوشن بلد ز الهز هانك كسري بله سرون ونشاطه ديرل ووجومك قيناسنه دخی
 هيرل الهز ز على وزن التكرم تحريك ايمك التهز فقيهه وناك خمي وتشديد بله مخرق اولوقه بقال الرجم
 تهز الشجرة فقيهه الهز هرة على وزن الزلزلة تحريك ايمك التهز هز على وزن التزلزل مخرق اولوقه بقال هر هره
 فتهز هز الهز هانك فقي ايله زلازل ووزني اوزن شول فتهز دركه خلاقي تحريك ايدر الهز هانك فقيهه
 شول قليدر كه در يوب حرکه قيلور الهز هز على وزن الهدد شول اومقدن كه افار كن حرکه قيلور الهز
 هانك فقي وميمك سكويه الله برنسته في صمق كرك الله صمق اولسون كرك ديوان صمق اولسون بقال
 هزت الشئ في كفي وهز كلامه همزه ايردا ايمكة دخی ديرل بقال هزت الحرف فانهز وقيل لا عري اتمز الفار
 فقال السنور همز هانك فاهن لفظي همزه ايله لفظ ايدر مسن ديد كر نه همزه في صمق معناسنه حمل ابدوب
 في يسي همز ايدر ديدى وهز تعيب ايمكة دخی ديرل لمز معناسنه ولمز دفع ايمكة وضرب ايمكة ده ديرل الهامز
 ميمك كسر بله والهامز هانك فقي وميمك تشديد بله تعيب ايدى كسنيه عياب معناه منه الهمة هانك
 خمي وميمك فقيهه كذلك تعيب ايدى بقال رجل همزة وامرأة همزة هزات الشيطان فقيهه شول
 وسوسه دركه شيطان في انساك قلبه القايدر الهري هانك فقي وميمك سكويه والفاك قصير بله شول يايه
 ديرل كذا وفي زياده سون بقال قوس همزي اي شدد ايدفع السهم المهمز ميمك اولك كسري ونايك فقيهه والهامز
 ميمك كسر بله شول دمور دركه انلوا اولان كسنيه جرهمه سنك او كجه سنه وضع ابدوب الهنداز هانك كسر بله او على
 لنداره لفظندن تعريب او تشدد بقال اعطاء بلا حساب ولا هنداز المهندز ميمك خمي وذاك كسري ايله
 شول كسنيه دركه صويوللرني ويناري تقد رايه ليه الاعرب طايفه سني حرف زاي سينه قلب ابدوب مهندس
 ووزن راكلام عربيه شول ز اخري يوقدر كه ما قبلته دال اوله باب السين من كتاب ترجمه الصحاح لظهوري
 فصل لالف التايس على وزن التكرم ذليل وحقيرا ايمك تقول ابسته به تا بيا اذا ذلقته وخقرته وكسرت
 الابس همزه نك فقي وناك سكويه بمعناه بقال ابسته به ايسا و ايس ايري ره دخی ديرل مكان خشن معناسنه
 التايس فقيهه وناك خمي وتشديد بله بمعناه الاساس همزه نك خمي وسينك تشديد بله نناك على اصل
 البناء معناسنه الاساس همزه نك فقيهه بمعناه الاساس فقيهه كذلك ثل معناسنه در اساس دن مقصور در
 الاساس خمينه اساسك جعي در ثلر معناسنه قد الله قدل كي وقذال فله وذا لمعجه ايله باشك اودي قفاي سر
 معناسنه الاساس همزه نك كسر بله اسك جعي كذلك ثلر معناسنه عسله عساس كي الاساس همزه نك فقي
 وسينك سكويه اسك جعي سبيله اسباب كي التايس على وزن التكرم محكم قلق بقال اسست البناء تا سبسا
 وتا سبس علم قافيه ده شول الفه ديرل كه انوكه حرف روي بينند بر حرف اوله ناصبيكي مثلا اخر شعر ده اولدوغى
 فقد يرجه اس الدهر همزه نك فقي وخمي وكسري ايله اوج لفت در قدم زمان معنا سنه بقال كان ذلك على اس
 الدهر اي على قدم الدهر الاساس همزه نك فقيهه قيو في سوروب اس اس ديك الاساس همزه نك فقي ولا ملك
 سكويه خيانت معناسنه يقال الس يالس السامن الباب الثاني ومنه قولهم فلان لا يد الس ولا يوالس
 ومد السه دال مهمله ايله مخادعه معناسنه در والس اختلاط عقله دخی ديرل بقال الس على البناء السيهول
 الما لوس ميمك فقي وهز نك سكويه ولا ملك خميله مختلط العقل اولان كسنيه بقال الس الرجل فهو ما لوس

هزز

ايتن

اسين

ای چگون و بقال ان به السالی جنونا الة آکس فختینله ولا مک خمی وتشدد بدله وجع حاصل فاق بقال ضربته
 فاما لسی ای فاقو جمع الالوس همزه نك فخی ولا مک خمیه شی معناسنه استعمال اولنور بقال ماذقت الالوسا
 ای شیه الیاس اسماء جالدن در لفظ ایچی در عرب دخی بونکله نسیمه فمشد که اول الیاس بن مضر بن زرار بن
 معد بن عدنان در امس الفک فخی ومیم سکونی وسینک کسری اوزن بناسیمله اکثر قتنه زی راطا بغه عرب
 امس لفظنه اختلاف ایتمشدر در اکثری معرفه لکی حالته امس کله سن مبنی فمشدرونکره لکی حالته جمعیسی
 معرب فمشد در حق الفلام داخل قلسلر یا نکره قلسلر یا خود مضایق قلسلر نقول معنی الالوس المبارک ومضی
 امسناوکل غدا صایرامسا سیبویه ابتد کله امس تصغیر اولنور نتمه کم غد کله سی وبارحه وکیف واین ومنی وای
 وما وعند کله لری واسماء شهرو و اسماء اسبوع جمعه دن ماعداسی تصغیر اولنور اناس همزه نك کسری ونونک
 سکونیه بشر معناسنه در الانسی همزه نك کسری ونونک سکونیه ویا نك تشددیدی ونونک فخی دخی
 لغت در وانی هر نسته نك صاغ جانبه در لری اسمی روایتی اوزن وصول جانبه ده در لری اوزن وای اوزن واسمی
 ابتد هر نسته که انسانه چفت اوله ایکی قول وایکی ییلاک وایکی ایق کی هر قنقی که انسانه اقبال اید اولنسی در
 وهر قنقی که ادا بار اید اول وحشی در مثلاً الک ایچی یوزی ویا غلک اوزری که انسانه اقبال اوزن در انسی اولور
 والک طاش یوزی ویا غلک طبانی وحشی اولور ویا غلک دخی یا غرنه انسی در لری چکن کسنه یه اقبال اندی ایچون
 ارقه سنه وحشی در لری الاناسی همزه نك فخی وسینک کسری ویا نك تشددیدی انسی نك جمی وانی انسانک
 جمی اولوق دخی بمحمد رس یا نوندن عوض اولور قال الله تعالی وانی وانی کثیر وانی کوز بیکی معناسنه اولان
 انسانک جمی دخی کلور ولا یجمع علی اناس بفتح الهمزة الاناسیه همزه نك فخی ویا نك تخفیفیه کذلک جمی صیارفه
 وصیارفه کی وصیارفه صیرفینک جمی در صیارفه صیرفینک جمی اولوق دخی کی وصیر فی صراف معناسنه وصیرفی
 دمور قسین اجوب جلا ویزن معناسنه در الانسان آدمی زاده ونساطا بغه سندن اولنه دخی انسان دینور
 انسانه دینر اگر چه عامه انسانه در لری وانی انسان العین کوز بیکی مردم چشم معناسنه الانسیان همزه نك خمی
 ونونک فخی وسینک کسری به انسانک تصغیر بدر اگر چه انسانک وزنی فعلا ن در وکن تصغیر نه یاز یاده
 اولنشدرونه کرجلک تصغیر نه روجل دیملدر واوز یاده ایتمکله علی خلاف القیاس بعضیلر ابتد انسانک
 اصلی انسان اولوب بعد تخفیفیه انسان اولد وغنه بیه تصغیر نه یاز یاده اولنشدرونه تکبیر نه یا حذف
 اولند دخی کثرت استعالی اولد وچوندر تصغیر نه کثرت استعالی اولمغین یا اصل اوزن ثابت اولنشدرون انسانک
 اصلی انسان اولد وغنه ابن عباسک اناسی انسانا لانه عهد الیه فنی دبدی قولیه استدلال اولندی الاناس
 همزه نك خمیه ناسه لغت در اناس همزه نك کسری یا خود خمی ونونک سکونیه بر لفظدر مونس ومصاحب
 معناسنه بقال کیف ابن انسی ای کیف ترلی فی مصاحبی ایاک وفلان ابن انس فلان ای صفیه وخاصته وبقال
 هذا حدی وخلصی وانی وخلصی بالکسر فی کله یعنی جمیعسنده حرف اولک کسری به مصاحب معناسنه در
 وحدت هاء مهمله ووال مهمله اید در الاستیناس همزه نك وتانک کسری به انس بفتح التانسی فختینله ونونک
 خمی وتشددیدی به معناه یقال استا نسته بفلان وتا نسته واستیناس وحشی اولان جانور ورده انسان اولدغین
 محسن ایتمکه دخی در لری یقال استانسی الوحش اذا احسن انسیا الانسی همزه نك فخی ونونک کسری به ومدله انسی
 سلوخی کسنه مونس معناسنه وانی سلونلی کسنه یید دخی در لری بقال ما بالدر انسی ای احد الاناس همزه نك کسری
 ومدله کور مک ونونک وایشنک معناسنه ده کلور بقال استه ای انصر تو وانست منه رتدا ای علمته وانست الصوت
 ای سمعته وانی ارام ورمکه دخی در لری الحاشک مقابلی در که اعاش وحشت ورمکه در لری التانسی علی وزن التکریم

امس

انسی

کذلک انس ورام ورمک المونس میم خمی ونونک کسری به انسی طون کسنه وعرب طانغه سی زمان اوله پنجشنبه
 کونته مونس در لری دیونسی یانک خمی ونونک خمی وکسری وختله اوچی دخی لغت در اعلام رجالدن اولوق
 اوزن فردن روایت اولنن بودروهمزه اید دخی روایت اولنشدرون انسی فختینله مقیم اولان قبیله در وانی کذلک
 کسره همزه اید اولان انسد لغت در بشر معناسنه نتمه کم اول فصلله مرور انشدرون وانش وحشک مقابلی اولان
 معنایه کلور مصدر اولوق اوزن بقال انست بانسا وانسه من الباب الرابع الانسی همزه نك خمی ونونک سکونیه
 وحشته مقابلی اولان انس معناسنه لغت در یقال انست بانسا مثل کفرت بکفر الاوس همزه نك فخی وواوک
 سکونیه عطا معناسنه در ابو زید روایتی اوزن ور نسته دن عوض ورمک معناسنه ده کلور یقال است القوم
 اوسم اوسامن الباب الاول اذا عطیتهم وکذلک اذا عوضتهم من شی واوس قورد دبد کاری یعنی جانون دخی
 اطلاق اولنور ذب معناسنه وگاه اولور اوسله بعض کسنه نسیمه اولور وواوس یندن بر قبیله نك یانسی دیدر که
 اول اوس بن قبیله در خزرج قرداشی در که انصار بونلردن در قبیله مز بورر که له سی ایدر الاویس همزه نك
 خمی وواوک فخی ویا نك سکونیه کذلک قوردک اسمیدر مصغر استعمال اولنشدرون کیت ایدلجین کی که کیت
 طوری ات ولجین کومش معناسنه در الاستانسیه همزه نك وتانک کسری به وهمزه نك فخی ومدله عوض
 طلب ایتک استعاضه کی در روزنا ومعنی المستاس میم خمی وسینک سکونی وهمزه نك مدله عوض ورمسی
 طلب اولنن و عطا قلسی طاب اولنن کسنه مستعطا معناسنه الاس همزه نك مدله مور دبد کاری بخش اغاچی در
 وانی کذلک او جقه باقی قلان کول معناسنه در واسمی ابتد اس مطلقا اودن باقی قلان علامت در اردار
 معناسنه الیاس یانک فخی وهمزه نك سکونیه نو میده لوق قال ابن السکیت یست منه ایس یا سامن الباب الرابع لغت
 فی یاست منه ایس یا ساوم مصدر هئا واحد الانسیان همزه اولینک کسری وانیبه نك سکونیه نومید ایتک
 بقال ایسنی منه مثل ایسنی التانیس علی وزن التکریم بمعناه فصل الباء الیاس یانک فخی وهمزه نك سکونیه
 عذاب معناسنه در وانی شدت حریم دخی اطلاق اولنور بقال بوس الرجل بیوس یا ساذا کلن شدید الباس
 یعنی زاده اوغراچی اولسه ابوز بد کتاب همزه ده بویه روایت انشدرون البیس یانک فخی وهمزه نك کسری
 ومدله بهادر اولن کسنه شجاع معناسنه ویشس شدد معناسنه ده کلور بقال عذاب بوس ای شدد
 ویشس زاده محتاج اولغه دخی در لری بقال بوس شیساو بور اسمدر که موضع مصدر وضع اولنشدرون البوس
 یانک خمی وهمزه نك سکونیه زاده محتاج اولوق بقال بوس الرجل بیاس بوسامن الباب الرابع اذا اشتد حاجته
 بوس یانک کسری وهمزه نك سکونیه وسینک فخی اوزن بناسیمله کله ذم در نك کله مدح اولدغی کی نقول بیس
 الرجل زید ویشس المرأة هند بونلر فعل ماضیلر در تصرف اولنور یعنی مضارعی ومصدری واسم فاعلی
 کلان زید اصل فعل موضعندن زایل اولنشدرون زیدانم فلان قولندن منقولدر حق نعمته ایشسه ویشس بوس
 فلان قولندن منقولدر حق شدت ایشسه پس مدحه ودمه نقل اولنغله حرفه مشاب اولوب متصرف اولما دیکر
 وبونلرده اخر لغتلر وارد که باب میده ذکر اولنورن شاء الله تعالی لا بوس همزه نك فخی ویا نك سکونی وهمزه
 ثانیه نك خمیه بوسک جمی در که یوم بوس و یوم نم دبد کاری قوللر نه واقع در وایوس افت وبله معناسنه دخی
 کلور ووفی المثل عسی الغور ابو ساوغو رغین معجمه نك خمی وواوک فخیله مغان حق دیکدر ومثلک معناسی
 بودر که بر قیاح کسنه بر مغان یصفند قلدن مغان انلرک اوزر بنه بقلشدر الا یا اس همزه نك کسری ویا نك سکونی
 وهمزه ثانیه نك مدله شدت داخل اولوق بقال یا اس یا اسالا ابتاس همزه نك وتانک کسری به محزون اولوق معناسنه
 بقال لا ابتاس ای لا تحزن ولا تشک المبتئس میم خمی وهمزه نك کسری به کراحت مشاهله اید وب محزون
 اولان کسنه الباسا یانک فخی وهمزه نك سکونی والک مدله شدت معناسنه اخفش ابتد یو فغلا در که

اوس

ایس

باس

در روز و حدس اوق اتق معناسنه و یا غله بقی معناسنه ده کور و قول حدست اذار میت السهم و حدست
 بر خلی الشی اذا و طینه و حدس بصغه ده در بر بقال حدسه اذ صرعه القندس فحقینه و دالک غمی و تشدد بدله
 بر کز لونسنه دن خبر طلب ایتک الخندس خاتک و دالک کسری و ما بیند نونک سکونیه ز یاد و قرا و اولان کجه
 شب تار یك معناسنه الخندس خاتک و دالک فقی و لامک کسری به شول ناچه به در کز که قبیلہ المشی اوله
 یعنی اغریوز به الحراسه خاتک کسری به حفظ ایتک بقول حرسه اذ احفظه العرس فحقینه و رانک غمی
 و تشدد بدله صاف حق الاحتراس بمعناه نقول تحرست من فلان و احترست منه اذ احفظت منه و فی المختل
 محترس من مثله و هو حارس قال فی القاموس هو مثل فین یلب الخبث و هو الخبث منه و احتراس کجه
 ایدیه قیون او غور یغه دخی در بر بقال احترسها فلان اذ اسرقها الحرس فحقینه سلطانک بکجلی نکا هبان
 معناسنه الحرس فحقینه و اخر نک یانک تشدد بدله و احدی ز را حرس اسم جنس در واسم جنس اولد غنه
 بناء نسبت و تشدد و بونک واحد ده حارس خبر من مکر که معنای حراست ملا خطه و لنوب و صفیت
 اعتبار اولنه اسم جنس معناسی مراد اولیه الحریسه خاتک فقی و رانک کسری به و بدله کجه
 او غر لن قیون الحراس خاتک فقی و همزه نک کسری به جمعی کجه ایدیه او غر لن قیونر معناسنه و منه حریسه
 الجبل طاعنه اولان قیون اغلی و کجه ایدیه ازوب طاعنه قال قیون معناسنه الحرس خاتک فقی و رانک سکونیه
 دهر معناسنه الاحرس همزه نک فقی و رانک خیمه جمعی الاحراس همزه نک کسری ایدیه مدت مدیده ایدیه اقامت
 ایتک بقال احرس فلان بالکلن اذ اقام به حرسای دهر الحرس خاتک کسری و سبتک تشدد بدله کز او
 اواز و حرس نفسا اولی عورته عارض اولان و جمع در و حرس شی معناسنه ده کور و بقال الحق الحرس بالاس
 بونک معناسی برنسنه فی برنسنه به الحاق ایت دیکدر یعنی و جاندن برنسنه کسه سنه اکون ایشله و حرس
 مصدر دخی کور ز رف ایتک معناسنه بقال حرس له اذ ارق له و حرس شول ضغوغه در کز که نباتاتی یقه و حرس
 برنسنه برشفقت و ز رف ایتکه ده در بقال حرسست له احس من الباب الثانی ای رفقت له و حرسست
 دخی لغت در یعقوب ره ایتی اوزن سبتک کسری به و حرس برنسنه به یقین حاصل قلغه ده در بر بقال حرسست
 بالخبرای یقنته و کاه اولور سبتی یایه تبدل بدر بر بقال حرسست یا خبره حرس ایتک اوزن ات رفقه ده در بر بقول
 حرسست اللحم اذ جعلته علی الجرح و حرس ایتک یا خور یانک بشسون دیو یقیننه عصابه ایتک کتور مک و منه
 قولیم قالت الخیرة قلوب الحرس ما بالیت الدس یعنی اسلن حاله ایتک ایتک اگر ایتک یقین اولسه کوله کومد کلرندن
 بیتا را اولان دم و حرس نباتاتی یاقن صغوغه دخی در بر الحرس خاتک فقی و سبتک کسری و بدله کذلک کز او
 اواز صوت خفی معناسنه قال الله تعالی الا سمعون حرسست الحرس خاتک فقی مصدر در کذلک صغوق نباتاتی
 یقه و معناسنه بقال حرس البرد الکلاء بحسه خسان الباب الاول و حرس بر طایفه فی قروب کوکن کیمکه دخی
 در بر بقال حرسناهم ای استأصلناهم قتلوا و قال الله تعالی و اذ محسونهم باذی و یقال حرس البرد الجراد
 اذ قتله و حرس طوارن ارقه من قاشغه دخی در بر بقال حرسست الدابه احسها حسا اذ افرجتها و منه
 قول زید بن صوحان حین ارتث یوم الجمل اذ فنونی فی ثیابی ولا تحسونی ایتی لا تفضوه و نفیض
 نونله و فایله و ضاد معجه ایدیه برنسنه نک توزن و طور اغن سلکمه در بر الحسه سبتک فحقینه برنسنه
 یا یحق یحل بقال البرد محسه الکلاء ای محرقه و محسه محسه معناسنه لغت در سبتن معجه ایدیه و محسه دیره
 در بر اوقه رق بری معناسنه المحسه سبتک کسری و حاتک فحقینه قشای که انوکله طوارن ارقه سن قاشرل
 الحراس خاتک فحقینه و و اوک فقی و تحفیغه بش خاسه در که انلرله برنسنه ادراک اولنور که انلرک
 بری ایتک و بری کور مک و بری قو خولق و بری طایق و بری طو تقدر یعنی برنسنه فی برعضوی
 ذکر مکمل بلکدر الحاسه سبتک تشدد بدله خواصک مفردی قوت مبدر که معناسنه و حلسه

خندس

حرس

حرس

برنسنه به ضرری دکن نسنه یقال اصابتهم حاسه و دالک اذ اضر الیبردا و غیره بالکلاء و یرک حواسی بشدر بری
 صغوق و بری طولی و بری یل و بری چکره و بری حیوانات در الحسوس خاتک فقی و سبتک غمی و بدله
 قتلوق یل یقال سنه حسوس ای شد بد الحیل الاحساس همزه نک کسری به برنسنه فی یقینا بیک بقال
 احسست برای ایقنته و کاه اولور احسبت دخی در بر احد سینتی یایه تبدل ایتکله و کاه اولور ما احست
 منه در بر سبتک برین حذف ایتکله اسنقلا و بوشاد اولان تحفیغه در در و احساس برنسنه نک حرکت حرس
 ایتکه ده در بر بقال احسست الشی اذ اوجدت حسه و اخفش ایتدی احساس ظن ایتک و بولق معناسنه ده
 کاور بقال احسست ای ظنیت و وجدت و منه قوله تعالی فلما احس عیسی منهم الکفر الاحساس قو یغنی انقلاع
 و طاعنی معناسنه بقال احسست اسناله الحس فحقینه و سبتک غمی و تشدد بدله خبر الملق بقال احسست من
 الشی تخبرت خبره الحسسه علی وزن الزلزله ایتی ایتک اوزن بررق الحسوس سبتک فقی و سبتک خیمه ایتک
 اوزن بر ایتک چکره یا خور ایتک قتل اولنک چکره الحساس خاتک فقی و سبتک سکونیه جو مرد اولان
 کسنه به اطلاق اولنور و نوا الحساس کذلک خاتک فقی و سبتک سکونیه عرب طایفه سندن بر قومک ادیدر
 الحساس خاتک غمی و سبتک سکونیه شول اوفاجق بالقرل در که فی قور و در حرس خاتک فقی و سبتک کسری
 اوزن بناسیه بر کله در که انسان بونی نکلم ایدر علی الغفله اکا بر ضرر مرتب اولدغی حینه ایتک احراقی و الت
 جاره جری کی و منه قولیم ضرر به فاقال حرس یا هذ احسک و سبتک بر مرکب کلام در که نجه استرسک
 محله در ذکر اولنور بقال ایت به من حسک و سبتک ای من حیث شئت الحسه خاتک کسری به حالت معناسنه
 بقال مات فلان بحسه سوء ای بحاله سوء حسان خاتک فقی و سبتک تشدد بدله رجالدن بر کسنه نک ادیدر
 اکر بونی حسدن مشتق قلوب فعلان و زنی اوزن قیلور سکت لا یصرف ایدرسن و اکر حسندن
 مشتق قلوب فعال و زنی اوزن قیلور سکت لا یصرف ایدرسن ز رانون اصلیه اولوب نون مز به اولان الحیفس
 حاتک کسری و یانک فقی و فانک سکونیه هر روزنی اوزن قصیر القامه اولوب غلیظ اولان کسنه
 الحفیس فحقینه و یانک سکونیه بلامد فعیل و زنی اوزن حقیق کبی قصیر القامه اولوب سبز اولان
 کسنه لالی حاتک کسری و لامک سکونیه شول شالدر که ده و چولونک التنه اولور و حاتک و لامک
 فحقینه دخی اغت در شبه ایدیه شبه مثل ایدیه مثل کی و حلس قومار اوقلر نک و در نجیسنه دخی در بر احلاس البیوت
 همزه نک فحقینه شول نسنه در که فاخر قالیجه ل التنه و شرل و فی الحدیث کن حلس بیتک لا ینج یعنی او کدن
 عالی اوله و احلاس الخیل ات ارقه سندن اینین کسنه در بر بقال حلس حلس الخیل ای نقنیها و نلر دظهورها
 واقتنا فافله و تادن صکره نونله مایه ایدنکه در بر ام حلس خاتک کسری و لامک سکونیه دیشی مرکبک
 کبئی در خر ماده معناسنه الاحلاس همزه نک کسری به تکرار ایتدی و یرمک بقال احلست فلا یتیمنا اذ امرت
 علیه و احلاس کوک یوزنی و فاق یغمور یا غدر مغه دخی در بر بقال احلست السماء اذ امطرت مطرا قیقا الاستقلاس
 همزه نک و تانک کسری به اوت بر یوزنی اورتک بقال استقلس النبات اذ اغطی الارض بکثرته الحلس خاتک فقی
 و لامک کسری به ایدر اولان کسنه شجاع معناسنه و حلس حریص اولان کسنه به ده در بر الحلم خاتک
 کسری و لامک سکونیه و سین مهمله نک فحقینه و مین مشدده ایدیه کذلک حریص معناسنه سلند کی و زنا
 و سلند سین مهمله و غین معجه و دال مشدده مهمله ایدیه حلس معناسنه در الاحلاس همزه نک و لامک فحقینه شول
 نسنه در که رنکی قرمزی ایدیه سیاه پینده اوله الاحلاس همزه نک و لامک کسری و حاتک سکونی ایدیه ذکر اولان
 رنکله ملون اولق بقال احلس احلسیا سالحلس علی وزن جعفر بهادر اولان کسنه شجاع معناسنه
 بعضیلر ایتدی حلس برنسنه به ملازم اولوب ایلیمان کسنه در الحلابس خاتک غمی و یانک
 کسری به معناه الحلبس علی وزن السفر جل کذلک بهادر معناسنه جوهری ایدر بن ظن ایدرم

حفس

حلس

حلبس

که حبلسک اصلی خلبس اولوب باز یاده اولوش اوله الا خمس همزه نك و میك فقی و مایه نده خانك سكونيله
 قاتی ر مکان صلب معناسنه و احسن كذلك دنده و قتالک متصیل اولن کسنه و احسن نه از معناسنه ده کاور
 و احسن قتلن نلنده دیرلر بقال عام احسن ای شدید وارضون احسن ای جدیه و جذب جمله و دال موله و بیه
 نه و جمله ابله قور اقلن قحط معناسنه اولان رلر احسن خانك فقی و میك کسر بله متصیل اولان کسنه الحاسه
 هانك فقیله شجاعت معناسنه بقال خمس یحس من الباب الرابع خمس خانك فقی و میك سكونيله قریش
 و کتانه قیلله رلر کسنه اسمیدر مز بورله خمس دبدیلر دینلرنده ملا بتری اولد غندن او توری الخمس
 فقیته و میك فقی و تشدید بله قاتلق تشدید معناسنه بقال خمس ای اذاعامی خمس خانك کسر بله
 بر رجاك اسمیدر لا حوس همزه نك و و اوک فقیله شول جری کسنه در که برسنه ای قور قمر الحوس خانك
 فقی و و اوک سكونيله کزوب جرایمك بقال ترک فلانیا حوس بنی فلان ای تحالهم و یطلب فیم برة و حوس
 طاعنه دخی دیرلر بقال حمل فلان علی القوم فی سهم و حاسوا خلل الد یارد بد کبری جاسوا خلل الد یار
 کبی در خبر تجسس ایتك معناسنه و فی الحديث ان عمر رضى الله عنه قال لرجل بل تحوسك فتنة یعنی سنی
 فتنة احاطه ابدر الحوس فقیته و و اوک فقی و تشدید بله بهادرلق صاتیق تسجع معناسنه بعضیلر ایتدی
 تحوس سقر ایدر کن بریده اقامت ایتك در و بوسفر او زنده مانع ظهور ایتكله او رلر الحوس خانك فقی و و انك
 کسر بله فارشدن متی و خمس شول طعامدر که خز مای و یاغی و کشکی بری برینه خلط ایتكله اولور و خلط
 معناسی بولند و غیچون خمس دیش اولور ل الحوس میك فقی و و انك فقیله شول کسنه در که نه سنك
 انه سی و باباسنك نه سی اسیر جنسی اوله که بود کز اولنان طعام مخلوطه تشبیها و اشدر الحواسه خانك فقیله
 خلا بقدر رجاعت در که اجناس مختلفه دن مجمع اوله الحواسه خانك فقیله بر ره جمع اولان دوه ابل مجتمه
 معناسنه و بعضیلر حواسه حوسدن مشتقد و حوس اکل ایتك و حکمکه دیرلر فصل الحاء الخمس فقیته و و انك
 فقی و تشدید بله برسنه فی طوب و انك مغتم اولمقدر الحباس خانك فقی و و انك فقی و تشدید بله غنیم بولن
 کسنه الاختباس همزه نك و و انك کسر بله برسنه فی بطریق المغالبه الموقول اختست الشئ اذا اخذته مغالبه
 الحوس خانك فقیله ارسلاندر که صیدن بطریق المغالبه لور بقال اسد حوس الحباسه خانك فقیله غنیم
 الاجق بر مغتم معناسنه و قهر له النان سنه یدخی دیرلر الحباس خانك فقیله و بیه و بیه کسر بله کریه المنظر
 اولان کسنه و ارسلانده دخی حباس دیرلر الحباسه مؤنثی و زیاده قرا کو اولان کجه یده حباس دیرلر بقال لیل
 حباس اذا کان شدید الظلمه و بعض اشعار ده قدیم و ابات معناسنه ده کلمشدر الحندر یس خانك و دلك فقی
 و و انك کسری و مدبله خر معناسنه و خره خندر یس دبد کبری اسکی اولد و غیچون در و بوسیدن اسکی
 بقدر ایه دخی خندر یس دبد بلر حنطه عتیقه معناسنه الحرس خانك فقی و و انك سكونيله کوپ خم معناسنه
 الحراس خانك فقی و و انك تشدید بله کوپ ایشلون کسنه الحرس خانك فقیله و و انك سكونيله اوغلان
 طوغدخی ایچون احضار اولنان طعامه دیرلر الحرسه خانك فقی و و انك سكونيله شول طعامدر که اوغلان
 طوغر کن عورتك کندی ایچون قهیه ایدرلر طعام نفسا معناسنه الحرس علی وزن التکریم ذکر اولنان طعامی
 ایجاد ایتك نقول خرست علی المرأة تحریسا اذ اطعمته فی ولادها و بقال خرست علی البناء للمجهول اذا جعل
 لها الحرس الحرس فقیته و دلسر اولم بقال خمس یحس من الباب الرابع الحرس همزه نك و و انك فقیله
 دلسر اولان کسنه و احرس شول سوده دیرلر که زیاده قوی اولد غیچون اوازی چقیقه و احرس شول طاغه
 دیرلر که انوک یا قلمنی اولیه الا حراس همزه نك کسر بله دلسر ایتك بقال اخرسه الله الحرسه خانك
 فقی و و انك سكونی و و انك مدبله شول عسکر در که صاحب و قار اولد قری ایچون انلرک حین

خمس

حوس

حس

حس

خدرس

خرس

مجا برده اوازی ایشدلیه و ابو عبید ایتدی خر ساء شول عسکر در که انك خره حلقه اوزون لری اولد غیچون
 سلا حار نك اوازی ایشدلیه و خر ساء شول بلوده دیرلر که انوک رعدی و یری اولیه الا حراس همزه نك
 و و انك کسری و و انك سكونيله سکوت ایتك و میم نون کی زیاده اولور حراسان خانك فقیله بره لا نك
 اسمیدر الحرسی خانك فقی و و انك سكونيله و و انك تشدید بله حراسانه منسوب اولان کسنه الحراسی
 کذلک حراسانه منسوب کسنه الحراسانی لذلک خانك فقی و و انك تشدید بله بعناه الحراسان خانك فقی
 و و انك سكونيله حراسانلو اولان کسنه ل بقال هم حراسان کما بقال سودان و بیضال الحرس خانك فقی و و انك
 کسری و مدبله دخی الطبع اولان کسنه الا حراس همزه نك کسری ایله قیلر خبیس ایجاد ایتك نقول اخسست
 اخساسا اذ افعلت فعلا خبیس الحسه خانك کسر بله و الحساسه خانك فقیله واقع خبیس اولمق
 بقال خسست بعدی من الباب الرابع خسه و خساسه اذ اکان فی نفسه خبیساً و نسج جوهر بله اولان بعدی
 کله سی غالباً خست عارضه ده استعمال اولماسی جائز اولد غنه اشارت اولور خست اصلیه ده اولند دخی
 کبی الحس خانك فقیله نصیبی از قیلر بقال خمس نصیبیه مخسه من الباب الاول اذا جعله خبیساً و خمس مار و ل
 دبد کبری اوت که ما کولاندر لا حراس همزه نك کسر بله برسنه فی خبیس عدا ایتك بقال استخسه اذا وجدته
 خبیساً الا حراس همزه نك و و انك کسر بله برسنه فی خبیس عدا ایتك بقال استخسه اذا وجدته
 بهانك فقیله بر رجاك اسمیدر و بوندن در هندیت الحس دبد کبری الحسبه خانك فقیله و و انك کسری
 و مدبله دنا و ذالت نقول رفعت من خبیسته اذ افعلت به فعلاً یكون قیه رفعت و خبیسه ناقدنك اوک
 دیشلر نك یا تده اولان دیشلدر بقال حاوزت الناقه خبیسته و بوالقی بله اولور اوک دیشلری
 بر قد غی ز مائده و بویرام قر باسه و حج قر باسه صالح اولمق ز مائدر لا حراس همزه نك کسر بله بر کسنه قادر
 اولدخی مرتبه دن زیاده قیچ سوبلك الخفیس میك فقیله و و انك کسر بله زیاده نیز سر خوش ایدن شراب
 خفیساه خانك فقی و و انك سكونی و و انك فقیله و و انك مدبله طکوزان بوجکی دبد کبری سیاه بوجک
 لخنفساه خانك فقی و و انك فقیله مؤنثی الخفیس خانك فقی و و انك فقیله ذکر اولنان بوجک معناسنه لغتدر
 ثلثه فسه کذلک خانك فقی و و انك فقیله مؤنثی الخفیس خانك فقی و و انك فقیله قاق نقول خلست الشئ
 اذا استلبته الاختلاس همزه نك و و انك کسر بله و الخفیس فقیته و و انك فقی و تشدید بله کذلک قیچ نقول
 اختلاسته و تحلسته اذا استلبته الخالاس تانك فقی و و انك فقیله قاق نقول تسالب معناسنه الحلسه خانك فقی
 و و انك سكونيله اسمدر بقال الفرصه خلسته و خلسته کذلک اسم در قار شوق معناسنه بقال اغلس النبات اذا
 اختلط رطبه و یابس و اغلس راسه اذا خلط سواده البیاض الخلبس خانك فقی و و انك کسری و مدبله قیر
 سبش کسنه انشط معناسنه و خلبس قوری اوتده دخی دیرلر نیت هاج معناسنه الخلبس خانك فقی و و انك
 کسر بله ملائم سوز الخلبسه علی وزن الدرجه ملائم سوز ابله ککوکل الموق بقال خلبسه و خلبس
 قلبه اذ افتنه و ذهب بته که خلبه دیرلر کوکلن الوی مفتون ایتدی معناسنه و بعید دکلدر که خلبسه نك دخی
 اصلی خلبه اوله ز راسین حروف زیاده دندر الخلباس خانك فقی و و انك کسر بله جماعت متفرقه
 معناسنه الحسبه اسماء عددون در بقال حسه رجال و خمس نسوة و التذکیر بالهاء و نقول عندی حسه دراهم
 و الهاء مرفوعه وان شئت ادغمت لان التاء يجوز ادغامها فی الدال وان ادخلت الالف واللام فی الدراهم
 قلت عندی حسه الدراهم بضم الهاء ولا يجوز الادغام لانك قد ادغمت اللام فی الدال و نقول هذه
 الحرسه الدراهم وان شئت رفعت الدراهم و تجزها جری النعت و کذلک الی العشره فلا غنیمت عندی حرسه

خمس

خمس

خمس

خلبس

حس

القدور کا قول ثلث الاثافي بان تجعل غير الثالث معرفا للثاني واثافي انفيه نك جميد رساخ اياغي معنائه الخامس
 ميمك كسر يله بشخي اولن يقال جاء فلان خامسا وخامى دخی لغت در خامس معنائه الخامس خاتك كسرى
 وميمك كسرى يله دوه صوصوز قالدغى كونلردن برنوعدر كه اويح كون اولن قلدغى يور يوب دور دخی كون صوبه كلكدر
 وحمل رجالدن بر يلك اديدر وخمس بن بذرندن برنوعه دخی ديرلر كه انى ابتدايشلدن بن بكرندن خمس
 ديكله معروف كسنيه ايدى الانحاس همزه نك كسرى يله بر كسنيه نك دوه سى دور دخی كون صوبه كلك يقال الخمس
 از جل اذ اوردت ايله حساوا نحاس جماعت بش بلوك ولىق معنائه ده كار يقال الخمس القوم اذ اصاروا حسه
 الحواس خاتك فتي وميمك كسرى يله ذكر اولنان وجه اوزن اولان دوه ل الخمس ميم اولك خمى وخاتك سكوى وميم
 ثانيه نك كسرى يله ذكر اولنان دوه نك صاحبى يوم الخمس خاتك فتي وميمك كسرى وميد يله بخشيه كوفى الانحاس
 همزه نك فتي وميمك كسرى يله جمعى خمس كونلرى معنائه والاحسبه همزه نك فتي وميمك كسرى يله كذلك جمعى
 الخمس خاتك فتي وميمك كسرى يله وميد يله عسكر معنائه در وعسكره خمس ديد كلربنه باعث بودر كه اكثر يا
 سكر بش بلوك اولور برى مقدمه وورى قلب وورى ميمنه ورميسره وورى دخی ساق درو خمس شول بزه ديرلر كه
 وزنى بش زراع اوله وجديت معاذ بوندن ما خوردر كه ايتونى خميس اوليس ديشدر ولبس طونلش
 لبا سدر و بوجديت مراد صغير وحقير لباس كتورك ديك اولور المخموس ميم اولك فتي ثانيه نك خيميله كذلك
 طولى بش ارشون اولان بزرجر حله مجروح وقتيل ايله مقتول كى وخموس شول ايله ديرلر كه بش قاندى اوله الخمس
 خاتك فتي وميمك كسرى يله قومك ماللر ينك خمس الموق يقول خمست القوم انهم من الباب الاول اذا اخذت
 منهم خمس اموالهم وخمس قومك بشخي اولافه ده ديرلر يا خوردر كندى نفسكه انلرى تمام بش قلغه ديرلر و بوي
 ابكى معنائك فرق ختى دكلدر زرا معنائى اخيره رانخى زمانى لازم دكلدر بخلاف الاول نقول خمستهم انهم
 اذا كنت خاسمهم او كلتهم خمسة بنفسك الخمس ميم اولك خمى وميم ثانيه نك فتي وتشديد يله شول نسنه در كه
 اتوك بش جايى اوله انحاس خاتك خمى وميمك كسرى يله بش بلوكه بر بلوك الانحاس همزه نك فتي خيميله جمعى وقولهم
 فلان يضرب انحاس لاسد اس اى يسقى فى المكر واخذ يعة واضله فى اطماء الابل بونقد رجه انحاس خمس اولور
 خاتك كسرى يله ته كم مرور ايتدى واسداس سد سدن اولور شينك كسرى يله انحاسى خاتك خمى و يلك
 تشديد يله بش قارش اولان نسنه يقال غلام ربعى ونحاسى ولا يقال سباعى لانه اذ بلغ سبعة اشيا و صار جلا
 يعنى او غلامك قائمى كيدى قارشه ايشهر جل اولوب غلاميت درجه سن تجاوز ايدرا انخوس خمتينله متاخر
 اولوق يقال خمس عنه خميس من الباب الاول اذ انا اخر الانحاس همزه نك كسرى يله كير وقومق يقال انخسه غيره
 اذ اخلفه ومضى عنه انخس فختينله بورى بوزدن متاخر اولوب بورى مخمى بر مقدار بوكسك اولوق در الانحاس
 همزه نك ونونك فختينله شول كسنيه در كه بورى وجه مذكور اوزن اوله انخسه خاتك فتي ونونك سكوى والفلك
 مد يله انخسك مؤننى و بقر جنسى جمله انخس در يعنى بورى وجه مزبور اوزن در انحاس خاتك فتي ونونك
 تشديد يله شيطان معنائه در وشيطانه انحاس ديد يلرز را شيطان بارى تعالى ذكر اولنسه كير و حجر
 انخس خاتك خمى ونونك فتي وتشديد يله بلد زركواكب معنائه زرا انلر مغينله متاخر اولور لى يا خود
 هر برى كوزدن كوزدن غايب اولور لى بعضيلر ايتدى انخس كواكب سيمان در ثوابت دكلدر وفر ايتدى انخس
 بارى تعالى نك ولا قسم انحاس الجوار الكس بيوردغى قول شريفنه بش بلد زدن عبارندر كه انلر زخلى ومشتهر
 ومرتجوز هره وعطار در زرا بونلر سير حالنده مچرالنده متاخر اولوب حالت غروبند كز لنوزلر اهو
 كناسنه يعنى بتاغنده كز لندى كى انحاس خاتك سكوى يله كسنيه بعض شمرده واقع اولمشدر خنساء دن ترخيم

خمس

اولوغة در كه خنساء اعلام نسادن در ضرورت وزن ايجون تغيير و ترخيم اولمشدر انحاس خاتك كسرى وميد يله
 شول اغاچلر در كه بودا قلىرى برى برينه اولاشوب طولشمش در وارسلان بتاغى اولان يره دخی خميس ديرلر
 انحاس خاتك فتي و يانك سكوى يله جيفه رايحه بغلق يقال خاست الجيفه اذ الروح حوت وخمس بازار كساد
 اوزن اولوغة دخی ديرلر يقال انحاس البيع والطعام كانه كسد ختى فسد وخمس غدر ايمكه دخی ديرلر يقال
 انحاس به بخوس ويخمس اى غدر به ونقض عهد ايمكه ده ديرلر يقال انحاس فلان العهد اذ انكث انحاس
 على وزن التكريم خور و ذليل قلىق يقال خمسه تخيسا اذ الله انحاس ييك خمى و يانك فتي وتشديد يله
 عراق ولا يبنده بر زندانك اديدر خمس ديد يله محل نذليل اولد غيچون و هر زندان خمس در يانك فتي
 وخمس دخی ديرلر يانك كسرى وتشديد يله فصل الدال لابس دالك كسرى و يانك سكوى يله شول نسنه در كه
 خرمادن اقرالاديس همزه نك و يانك فتي شول قوشه وشول آه ديرلر كه ديس رنكند اوله يعنى قره ايله
 قرمزى ببنده اوله الادباس همزه نك و يانك كسرى يله ذكر اولنان رنكند ولىق يقال ادبس ادباسا
 اللبسى دالك خمى و يانك سكوى و يانك تشديد يله شول قوشدر كه قومى بىكر ديسه منسوب در و ديس
 ضم داله ادبسك چميدر و ادبسك تفسيرى الان مرو رايتدى ظاهر نسخ صحاحدن فهم اولنان بودر ولكن اكر
 ديس برينه ديسه اولسه حمرة كى اولى اولور دى زير انست بقاى صيغه جمعه مناسب دكلدر بعضيلر
 ايتدى دبى دبى رطبه منسوب در دال مضموم اولدى نسبتك تغيير جايز اولد غنه بناء دهر يده وسهيل
 تغيير اولندغى كى الادباس همزه نك كسرى يله ركنات قى تمكه باشلدقده قرار ميمى يقال ادبست الارض فوى
 مدبسة اذا اسودت عند ظهور النبت الدباس دالك كسرى و يانك تخفيفله والفلك مد يله حكر كه نك
 ديشسى قاموسه ومهذبى نعيم كسرى داله در اكر چه عامه نسخ صحاحده دال مفتوح در الدبوس دالك فتي
 و يانك خمى وتشديد يله طويديد كلى الت ضرب معر بدر جوهرى راي اوزن الدبابيس دالك فتي و يانك ثانيه نك
 كسرى وميد يله جمعى طويديد معنائه الدحس دالك فتي و حاء مهملة نك سكوى يله خلقك اراسن افساد
 ايمك نقول دحست بين القوم اذ افسدت ودحس قيون در ينن چقار ركن الى درى ايله كوده نك ارايرينه
 اذ خال ايمك الدحس دالك فتي و حاء نك تشديد يله شول جانور در كه طير ارق ايجند كيزانور الدحاحيس
 دالك فتي و حاء نك كسرى وميد يله جمعى ذكر اولنان جانور لى معنائه داحس خاتك كسرى يله قيس بن زهير
 العيسينك ائتك اسمى در حرب داحس ديد كلى ذكر اولنان ائك حكاية سته بناء در و اول حكاية بودر كه قيس
 وحذيفه الذبياني والفزاري يكرى دوه اوكل قوب قرق كچه يراق ابدوب يوز اوق ائى رذن ذات الاصاد
 ديد كلى موضعدن ميدان تعيين ايتديلر پس قيس داحس نام ائى سكر ندى وحذيفه خطار نام
 وحنفاء نام ائى سكر ندى بنو فزان پسوده بر جماعت قوب يارش اقلر بنك يولن بكليوب غير ايلرو كچمشكن
 منع ايتد كارنه بينلر نه محار با اولوب قرق يل بينلر نندن قتال كندى الدحسان دالك وميمك خمى وماينده حاء
 مهملة نك سكوى يله شول قره يا غرام در كه فرموده وسيز اوله وكاه اولور قلب ابدوب دحسان دخی ديرلر
 الدحس فختينله شول شش در كه ائك طرنا غنه قريب رده اولور الدحس دالك فتي وخاتك كسرى وميد يله
 طوارك بلكنده اولان خرده لك اشغه سنده اولان ك در و دحس صقاة دخی ديرلر و هر سز اولانه دحس ديرلر
 و دحس قوم يغنيده اولان ديه دخی ديرلر وعدد كثيره دخی دحس ديرلر الدحس دالك كسرى يله كثير
 معنائه در يقال عدد دحس ونم دحس اى كير ونم فختينله دورت ابقلو اولان حيوانه ديرلر چار يا
 معنائه وحلقه لى خرجه اولان زهره ده دحس ديرلر يقال درع دحس اذ امكنات متقاربة الحلق

خمس

دبس

دحس

دحس

الدخض دالك فني وحنانك فتيهله در ياده برحيوانك ايدركه غرق اولقي خلاص بديراني ارغه سنه الوب
 بوزمكه معاونت اينكلكه واكادلفين دخی دیرلر دالك فني ولامك سكرفي وفانك كسري ومدبله الدروس
 منتهيله بملك رسمي بقلغه دیرلر وانی بقمغه دخی دیرلر متعدی ولازم كلور بقال درس الرسم بدرس دروسا
 افعافو درسته الریح من الباب الاول الدرس دالك فني ورنك سكونیله كتاب اوقیوب علم اوكرنك العرواسه
 الك كسریله بمعناه بقال درست الكتاب درساودراسه ودرس عورت حیض كورمكه دخی دیرلر بقال درست
 المرأة درساواحضت ودرس دوه دوه باقی قلان اوپوزه دخی دیرلر جرب معناسنه ودرس طریق خفیه دخی
 دیرلر وهوس زاسككه دخی دیرلر بقال درست الثوب درساواخلق واصمعي انتدی درس دوه یه بنمكه دیرلر
 بقال بعیرلم بدرس ای لم یركب ابوا دراس همزتك فتيهله عورنك فرجی در الدراس دالك كسریله خرمن
 دوكلك بقال درسوا الخطه درساوا اذا سوها ودوس دال مهمله ابله خرمنی اقلیوب داله سن چقار مغه
 دیرلر ادریس اسماء رجالدن درواویرس نیبه صلوات الله علی نبینا وعلیه ادریس دیدكاری كتاب الاهی چوی
 دراست اندوكچون ایدی اصل ادی اوخنوخ در الفك ونونك فتيهله وخاين معجین ابله وبومقامه
 جوهریه دخل ایدوب ادریس لفظ اعجمی در درسدن مشتق اولمی وجهه دكلدر دیشلدر ولکن جائزدرکه
 ادریس اصطلاح عجم اوزن ذکر اولنان معنای مناسب اولوب صایر فروع اندن مشتق اوله جوربه ووجوربه جوربدن
 مشتق اولدخی کی جورب معرب ایکن پس ادریس ادریس دیدكاری لسان عجم اوزن مفهوم درس انده
 بولند غیچون اولوردرس ودراست ومدارسه اندن مشتق اولوب لسان عربه مخصوص اولدخی ضررا تهر
 الدارسه میك فني ووانك فتيهله كتابی اوقیوب اوكرنك بقال درست الكتب التدارس فتيهله ووانك فتيهله
 والادرس همزه نك كسری و دالك تشدیدیه ووانك فتيهله بونلرك اوچی دخی بمعنایه در نقول
 الدارس الكتب وادارستها اذ درستها لدرس دالك كسری ووانك سكونیله اسكي بزوب خلق معناسنه
 الدارس دالك فني ووانك كسری ومدبله بمعناه الدارسان دالك كسری ووانك سكونیله درسك جمی اسكي
 بزول معناسنه الدرواس دالك كسری ووانك سكونیله بوینی قالن كسینه غلیظ العنق معناسنه وكلمك
 بوینی قالن اولاننه دخی اطلاق اولتورودرواس فرموده معناسنه ده كلور ووفر انتدی درواس بیوك دوه لره
 اطلاق اولتورالدراهمس دالك فني وهانك كسریله شدد معناسنه الدردیس دالرك فني ووانك كسری
 ومدبله افت وبله دلهیه معناسنه وزیاده بیراولاننه ده دیرلر وزیاده قاریه ده دیرلر ورجنس بوخفه دخی
 دیرلر التدریس فتيهله ووانك فني ابله مقدم اولق بقال تدریس اذ تقدم الدرفس دالك كسری ووانك فني
 وفانك سكونیله بیوك دومابل عظیم معناسنه الدرفسه دالك كذلک كسریله مونئی بقال ناقة در فسه
 الدرفاس دالك كسری ووانك سكونیله بمعناه الدرداقس دالك فني ووانك سكونیله وفانك كسریله
 بركوكره باشله بیونك ارسته در الدس دالك فني وسبك تشدیدیه دوه نك قولتقلر بنه قطران سورمك
 بقال دس البعیر اذ اطلی الهناء فی مشاعره ومنه المثل لبس الهناء بالدس یعنی بعض ره قطران سورمك جمله
 وفاتیمزودس برنسنه فی طیر اغه كورمكه دخی دیرلر نقول دسست الشئی فی التراب اذ الخفیه فی الدسبس دالك
 فني وسبك كسری ومدبله مكر وحبیه فی كیزلك بقال دس بدس من الباب الاول الدساسه دالك فني وسبك
 تشدیدیه شول صاغر بلاندرکه طیر اذ التند كیزلنور وکیزلند كچون دساسه دیشلدر الاندساس همزه نك
 ودالك كسریله طیر اغه كیروپ كیزلنك بقال اندس اندساسا اذ اندفنی الدسه دالك فتيهله براویندرکه عرب
 اوغلا نجقلری اوینرالدس فتيهله ارمعناسنه دوقالمرات طیر قاعداسی كسریله لا تار المدعاس

درس

درهس

دردبس

درفس

ددرقس

دسبس

میک كسری ودالك سكونیله شول بولدرکه ای یو لیلر ابقلماغله ملازم ایتمشدر الدس دالك فني وعینك
 سكونیله دورنك طعن معناسنه وكاه اولور بونكلكه جماعدن كنایت قلورلر ودس برنسنه فی ایچمكه دخی
 دیرلر نقول دسسته الواء اذ اخصوته وحسرو جاء مهمله وسین مهمله ابله برنسنه فی شیا فشیئا ایچمكد
 المداعسه میك فني وعینك فتيهله در شكم مطاعنه معناسنه المدعس میك كسری وعینك فتيهله كوندروخ
 معناسنه بعضیلر انتدی مداعسه شول كوندلر دركه اغراولوب محكم اوله ویاو عبیدروانی در المدعس میك
 فني ودالك فني تشدیدیه ووعینك دخی فتيهله عجراده خلقك اتمك بشور جك یری وبقاچه كوماجك وات
 بریان اید جك یری ووباب افتعالدن اولور دسندن حسو معناسنه الدعسه علی وزن الدخرجه محوس
 طایفه می بینند بر معروف او بوندرکه اكادسیند دیرلر الدفنس دالك ونونك كسری بله وفانك سكونیله اجمق
 اولان عورت معناسنه الدفناس دالك كسری وفانك سكونیله اجمق اولان ارمعناسنه الدكاس دالك فتيهله
 اندسانه عارض اولان اوینو نفاس معناسنه الداكس كلفك كسری بله كادسد لقت در وكادس برنسنه ابله
 برامزفال بدنگل خسر مقده وسایرا كیزلنسنه رده برامزفال اندكاری کی حیوانك صاغدن كلمی وصور لدن
 كلمی کی مثلاً الدوكس دالك وكلفك فني وماینند واوك سكونیله اعداد كثیره معناسنه ووكس ارسلان
 اتملرندن برامندر التند لبس علی وزن التكرم حیله ایدوب متاعك عین مشربدن كیزلنك المداعسه میك فني
 ولامك فتيهله حیله وخدمه اتمك بقال فلان لایدالس ای لا یجادك ولا یحقی علیك الشئی الدلس فتيهله
 طامت معناسنه در ولس شول اویتدیرلرکه یاز اخرنك بیر اقلنور الادلاس همزتك فتيهله جمی بقال ان الادلاس
 من ازرب یعنی دلس دیکلكه معروف اولان اولنر رب قسندن دروزرب دخی ورنك جمی در ورنك اولنر دن
 بزوعذر التندلس فتيهله ولامك فني وتشدیدیه ذكر اولنن اولنر واقع اولق وكیزلنك معناسنه ده كلور
 بقال ندلس اذ اوقع فی الادلاس الدلوس علی وزن جعفر فرموده اولن ناقة بلوس کی وزناومعنی الدلوس فتيهله
 وهانك سكونیله وميك فتيهله كچه ابله جراه نلی اولان كسینه بوسیدن ارسلانه دخی دلوس دیرلر جراه
 وشدتی اولد غیچون الدس دالك فني وميك سكونیله كچه نك طلمی زیاده اولق بقال دمس الطلام بدس
 من الباب الاول ویدمس من الباب الثاني اذ اشتد ودمس دفن ایتكه وكیزلنك دخی دیرلر نقول دسست الشئی
 اذ اذفته ودمست علیه الخیر دمس اذ كتمته البته التندیس علی وزن التكرم بمعناه الداس میك كسری بله زیاده
 قراكو اولان كچه بقال لیل داس الادموس همزتك وميك فتيهله كذلک زیاده مظلم اولن كچه الدمس دالك
 فني وميك سكونیله عظیم ایشلر بقال جاء فلان بامور دمس ای عظام كانه جمی دمس مثل بازل وزل وازل
 بامو حبه وزاء معجه ابله اضی دیشن یارن دوه الدیاس دالك فني ووانك سكونیله برنندنك اسمیدرکه حجاج
 بن یوسفه منسوبدر الدیامبس دالك فني وميك كسری ومدبله دیاسك جمیدر زنده انلر معناسنه اكر دیاسك
 دالی مفتوح ولورسه شیطانله شیاطین کی واكر مكسور اولورسه الدیامبس دیرسن قیراطله قیرلر یط کی
 و دیاسه دیاس ددیلر زیاده قراكو اولد غندن او توری وراوینه دخی دیاس درلر ز زمین معناسنه
 وقی مدیث المبعی سبط الشعر كثیر خیلان الوجه كانه خرج من دیاس یعنی تازه لكته واب روینه كویا جمادن
 جقمش وز زمیندن جقمش کی در زراونك وصفنه كویا كباشندن صوطملر دی دیشدر وسبط الشعر
 صایق قورچق اولیان وخیلان خالك جمی در الدمقس دالك كسری وميك فني وفانك سكونیله اق ایتك
 حرر سیدین معناسنه الدنفسه علی وزن الدخرجه افساد معناسنه نقول دنقست بین القوم اذ افسدت
 سینه له شبهه لقت در الدنس فتيهله كیروپا ص بقال دنس الثوب بدنس دنسامن الباب الرابع اذ اتو من التندنس

دعكس
دفسس
دكس

دلس

دلوس

دلوس

دمس

دمقس

دنس

دوس

دهس

دهرس

راس

ريس

فختنه ونوك خمي و تشديد به بمعناه التندبى على وزن التكرم كيرايك يقال دنسه غيره ندنسا الدوس
 بر نسته يا ياغله بصمق يقال داس الشىء رجله يدوسه دوسا الدوس بصمق ومنه قولهم انتم الخيل
 دوايس يعنى رى رى بصرى ودوس خرمن دوكوب تركه چقارمغه دخی دیرل ودوس قلج اجنغه دخی دیرل
 يقال دوسب السيف اذا صقلته ودوس رقبيله نك ادبدر بمنه كه ازده منسوبه اليه نسته دالك كسريه
 كذلك خرمنى ابقليوب تركه چقارمق الاندياس همزه نك ودالك كسريه تركه دوكلك يقال داس الطعام
 فانداس المداسه ميمك فقيله خرمن دوكلك راندوس ميمك كسرى ودالك سكوفى وواوك فقيله خرمن
 دوكلك الت وقلج اچاق الته دخی دیرل مصقله السيف معنائه الدهس دالك فخی وهالك سكوفيله
 الدهاس دالك فقيله دوزركه قوملى وطور اقلى وبالحقلى اوليوب ملائم اوله الدهسه دالك خمي وهالك
 سكوفيله شول رنكدركه باص رنكى كى اوله وانوك حرنى از اوله الدهس همزه نك وهالك فقيله شول نسته دركه
 ذكر اولنان رنكه اوله يقال رمل ادهس الدهساء دالك فخی وهالك سكوفيله والفك مدبه موئى يقال عنز
 دهساء ذكر اولنان لونه اولان كجى معنائه الدهس دالك خمي وهالك سكوفيله دهسانك جى الدهاريس
 دالك فخی ورلك كسرى ومدبه افتلر دواي معنائه ابو عبیدرواينى اوزن فصل لاء الراس ياش مير
 معنائه الاروس همزه نك فخی ورلك سكوفى وهمزه ثانيه نك خميله جمع قلى الرووس خمينه جمع كثرى
 وكاه اولور دى فلان منه فى الراس دیرل اندن اعراض ايتدى اكباش قالدردى ديك محله ورميت به منك
 فى الراس دیرل بناء مجهول اوزن يعنى بنم حقه اولان رايك باطل اولدى معنائه ورأس سوزك اوته ده دیرل
 نقول اعد على كلامك من رأس والعامة نقول من الرأس راس رانك كسريه كذلك راس معنائه نقول اعد
 على راس امر كى اوله والعامة نقول على رأس امرك ورأس قلج قبضه نسته دخی دیرل ريت راس رانك فخی
 وهمزه نك سكوفيله بركو بك ادبدر ولايت شامه كه شرايله مشهور در ورأس بر قوم دخی اطلاق اولنور قجن
 كثرله عزت بولسهر يقال هم راس اذ كتر واوزو الياسته رانك كسريه بر قومه باش اولق يقال راس فلان
 القوم برأس رياسه من الباب الثالث الراس رانك فخی وهمزه نك كسريه بله باش اولان كسره ورأس باشه
 اورولمشه دخی دیرل ريس رانك فخی ويانك كسرى وتشديد به قيم كى كذلك ريس معنائه المروس
 ميمك فخی وهمزه نك خميله كذلك باشه اورولمش معنائه يقال راسه فهورموس ورأس اذا صبت رأسه
 الراسى رانك فخی وهمزه نك مدى واخرنه الفك قصر بله باشه مرض عارض اولان قيونلر حجابى ورمائى
 كى كه حجابى ورمائى دخی خسته اولان دوهله دیرل حجابى حاء مهله وباء موحله والف مقصون ايله در جمدن
 صكره ورمائى راء مهله وباء مثله والف مقصون ايله در راس رانك فخی وهمزه نك فخی وتشديد به فعال
 وزنى اوزن باش صتان كسره وعامه رواس دیر اوله الراس رانك فخی وهمزه نك سكوفى والفك مدبه شول
 قيونلر كه باشى سياه وكوده سى بياض اوله الاراس همزه تبه نك فخی وماينده رانك سكوفيله باشى يوك اولان
 كسره عظيم الراس معنائه الرواسى رانك خمي وهمزه نك فخی ومدى ويانك تشديد به كذلك باشى
 يوك كسره وشاقه راس دیرل وشاقه راسى دیر الراس رانك فخی وهمزه نك خمي ومدى شول دوه دركه
 باشندن غيرى برده باغى قلامش اوله المراس ميمك خمي وهمزه نك كسريه بمعناه ابو عبیدك فرادن
اندى روايت اوزن راس عين وموضعك اسيدر يقال قدم فلان من راس عين وعامه من راس العين دیرل
 الراس كوپكرك باشى يقال هو راس الكلاب فهو فى الكلاب بمنزله الراس فى القوم الراس رانك فخی ويانك
 كسرى ومدبه بهادر شجاع معنائه وافت معنائه ده كاوردور ريس التوا لونه ده دیرل مكنتر اللحم معنائه

يقال

رجس

ردس

رسم

يقال كسرى ريس اى مكنتر اعجز مثل ريزكه ريزدخى التوا ولوب قورغى يوك ولنه دیرل الراس رانك فخی
 ويانك سكوفى والفك مدبه كذلك اف و بلا معنائه يقال داهيه ريسا الراس رانك خمي ويانك سكوفيله
 دمس كى افكلرو بلال معنائه در يقال جئت بامور ريس اذ انى بدواه الارنياس همزه نك وتانك كسرى
 ورانك سكوفيله رسته صق اولق كرك التوا لك جهته اولسون اكننا لم معنائه كرك غبرى جهندن
 اولسون التريس على وزن التكرم مشكى طولدرمق يقال ريس قريته اذ ملاها و اين در بد ايتدى ريسك
 اصلى ايكى اليه اورمقدر يقال ريسه بيديه الارنياس همزه نك ويانك كسريه ضعيف اولق يقال ريس
 امرهم ريسا ساو بواريت ده لغت در امر لى ضعيف اولوب كند و لوطا غلق معنائه الراس رانك كسرى
 وحيك سكوفيله نجاست قدر معنائه وفر ايتدى رجس يارى تعالى نك ويجعل الراس على الذئب لا يعقلون
 بيور دخی قول شر بقتل عقاب وقضب معنائه در و بو رجزه مشبه دروشو بله طن اولنور كى و نلر لقتل
 اولال سين زايه بيدى اولمش اوله اسده از ديد كرى كى ارسلان معنائه الراس رانك فخی وحيك سكوفيله
 ز ياده شنديد اولان آواز عدوا زى كى ودوه اوازى كى يقال رجست السماء رجس من الباب الاول اذ عدت
 ونحضت يعنى قجن كوك كورلسه وبلونلر ديسه الارنياس همزه نك وتانك كسريه بمعناه يقال رجست
 السماء اذ عدت الراس رانك فخی وحيك تشديد به حاجر حى يقال حجاب وجاس الراس رانك كسريه
 اوزورن نسته يقال هذا رجس حسن اى راعد حسن المرجوسه ميمك فخی وحيك خميله اختلاط معنائه
 يقال هم فى مرجوسه اى فى اختلاط المرجاس ميمك كسرى ورانك سكوفيله قاز شدن حق الت وبوشول
 طاشدركه برايه بغليوب قيو يصار قدر لر وانوكله اول قيونلر ايجنده اولن صوبى بولاندر لر تا كاول بولانق
 صوبه كلكه قو ياك اوله الراس رانك فخی وحيك كسريه بر كس كه معروف چيكد رمعرب در واولنده
 نون ز ابدوز را كلام عربى فعل بوقدر امان فعل واردر واكر بونكله ركسره يعلم قوسك منصرف قلزم سك
 زير انصرف كى اولور واكر اسما ده فعل وزنى اوزن كلاه ليدى منصرف اولور دى فوشل منصرف اولدى كى
 زير اسما ده فعل وزنى اوزن كلاه واردر جعفر كى مثلا الراس رانك فخی ودالك سكوفيله طاشله اتق يقال رست
القوم راسهم من الباب الاول اذ ارميتهم بحجر ورس كيمك معنائه ده كاوردور يقال مادرى اين راس اى اين
 ذهب المراد سة ميمك خمي ودالك فقيله طاشلشيق يقال رادست القوم مراد سة الراس رانك كسرى ودالك
 كسرى وتشديد به ز ياده طاش انعى كسره المراد سة ميمك كسرى ورانك سكوفيله شول طاشدركه قيو
 راغورل صوبى وارمندر بلا كيون ممر داسله كاه اولورر جالدين بعض كسره نسيمه اولنور و بعض اشعار ده علم
 اولان مرداس لا ينصرف واقع اولدقه اخفش ضرورت شعره حمل ايتدى ومبرد انكار ابدوب منصرف
 ضرورت ايجون لا ينصرف اولمازا كره لا ينصرف منصرف اولور اسما ده اصل انصرف اولدى غيچون دبدى
 الراس رانك فخی وسينك تشديد به اسمة نك ابتدا يه سى وخبرك بعضه دخی دیرل ومنه قولهم بلغنى رس
 من خبرى شى منه ورس طاشله اوريلن قيويد دخی دیرل ورس رقبونك ادبدر كه عود طاشقه سنك بقيه سى
 لى استعمال ابدر دى ورس بدره نك دخی اسيدر ورس قيو قازمغه دخی دیرل يقال رست رساى حفرت
 بر اورس ميني دفن ايمكه دخی دیرل يقال رس الميت اذ قبر ورس رجاعتك بيش اصلاح ايمكه و افساد ايمكه
 دخی دیرل رس اضداددن اولور ورس كندى نفسنه خبر وروب كندى نفسيله سو بيشكه دخی دیرل يقال
 فلان رس الحديث فى نفسه اى محدث به نفسه ورس بر قومك خبرن لوب احوالى بلكه دخی دیرل يقال رس
 فلان خبر القوم اذ القيمه وتعرف امورهم الراس رانك فخی وسينك كسرى ومديله ثابت اولان نسته يه

دیرلر و برص و بک دخی اسمیدر الر سر سه علی وزن الزلزله دوه قالقما غیچون بکنک بقال ر س ر س البعیر اذا تمکن
 للینه وض الر عس رانک فقی و عینک سکونیه دترمک و سنکیم بقال ر عس و عسانم الباب الثالث ور عس هسته
 یوریکه دخی دیرلر یاورله دن و یاغیری حالتدن الر عس عینک کسر بله درین و سنکیم کسنه الر عسان
 فقیته بله زیاده پیرلکدن باش دترمک الر عس رانک فقی و عینک خمیه شول ناقه در کز زیاده پیرلکدن غندن باشی
 دترهیه الار تعاس هنر منک و تانک کسر بله دتره مک ارتعاش معناسنه الار عس هنر منک کسر بله دترمک بقول
 ار عسه مثل از عسه الر عس رانک فقی و عینک سکونیه مال زیاده اولوب خیر و برکت حاصل قلی و فی الحدیث ان
 رجلا ر عسه الله تعالی مالا اموی ایتدی یعنی مالن زیاده قلوب رکتلو و اینسه و حسبیه و غیره نسنه ده دخی حال
 بو بله در المر عوس میمک فقی و عینک خمیه میمون و مبارک اولان نسنه الر عس رانک فقی و تانک سکونیه یاغله
 اورمق بقال ر فسه ر فسه من الباب الثاني الر کس رانک فقی و کافک سکونیه بر نسنه یی تر سته دوند ر مک بقال
 رکسه اذ ارده مقلوب بالار کاس هنر منک کسر بله کذلک کیر و دوند ر مک و منه قوله تعالی والله اركسهم بما كسبوا
 ای ردهم الی کفرهم الار کاس هنر منک و تانک کسر بله خلاص بواشکن بر نسنه یه کیر مبتلا اولوق بقال
 ار نکس فلان فی امر کان قد نجما منه الر کس رانک کسری و کافک سکونیه نجاست رجس معناسنه و رکس کذلک
 جماعت کثیریه ده دیرلر الر کس کافک کسر بله شول صغر در کخر منک اوزر ته پرنه اولور و باعد اولان صغر لر
 انوک اوزر پنه دور ایدر خرم دو ککده و اکاهادی دیرلر و راکس بر دره نک دخی اسمیدر الر کوسیه رانک فقی
 و کافک خمی و یا ناک تشدد بد بله بر فرقه در نصاری یله صابین پهنه الر مس رانک فقی و میمک سکونیه خبری کیزلک
 نقول ر مست علیه الخیر اذ اکتته و ر مس مینی دفن اتمکده دخی دیرلر نقول ر مست المیت اذ ادفنته و قبری کیزلکه
 دخی دیرلر بقال ر مسوا قبر فلان اذ اکتته و سووه مع الارض و ر مس طاشله اتمکده دخی دیرلر نقول ر مسته
 اذ ارمته و ر مس قبر طبر اغنه دخی دیرلر و بواصلند مصدر ایتدی الارماس هنر منک کسر بله کذلک مینی
 دفن ایتک المر مس میمک فقیه قبری موضع قبر معناسنه الر و امس رانک فقی و میمک کسر بله شول بلل در که
 طبر اغنی صاوروب ایزلری و ر تر لر رانک فقی و یا ناک سکونیه صاتی صاتی صاتی یوریک فقیتر معناسنه الر یسان
 فقیته بله بمعناه یقال ر اس ریس و یساو و یسانا اذ ابحتر فصل المین المحبس فقیته بله متغیر اولان صو و صو
 متغیر اولوق معناسنه دخی کلور جوهر منک سوق کلان منک و نسخله رک ضبطندن قوم اولنان بودر که ذکر اولندی
 اماما رکتابلرک نقلنه و قاعده موافق اولان بودر که محبس فقیته بله مصدره محبس حیمک کسر بله صفت
 اولوب صودن عبارت اوله یقال محبس الماء من الباب الرابع اذ اذغیر و بواو عبیدروانی در سچیس محبس سچیس
 فقی و حیمک کسری و مدبله بر لفظ در که اید معناسن افاده ایدر بقال لایلیک محبس محبس و سچیس الا و جس وزن
 مذکور اوزن و هنر منک و حیمک فقیه و محبس الی الی کذلک وزن سابق اوزن ایدامقامند استعمال اولنور
 السدس سچیس خمی و دالک سکونیه و السدس خمیتنه بر نسنه مک الی محش بر بخشی و سدش سدیسک جچی
 دخی کلور رغیفله و رغف کی و سدیس عن قرب نفسیر اولنور ان شاء الله تعالی و سدسک جچی دخی کاو و فقیته بله
 اسده اسدکی السدس سچیس کسری و دالک سکونیه دوه نک بش کون صودن منقطع اولوب النجی کون
 صویه کلسی در تسخ صحاحه تصریح یوبله در ولکن خمی یازدخی رده او ح کون مرعاده کزوب دور دخی کون
 صویه کلک دیشدر بو تقدیر جه سدس دورت کون مرعاده کزوب بشخی کون صویه کلک اولور و حای
 ر بعد دخی بو وجه اوزن تسخ ایتشلر در و بالجمله کلام جوهری بو مقامه اضطر ایدن خالی دکادر الاسداس
 هنر منک کسر بله دوه اوک دیشلری یانده اولن دورت دیشک مابعدن القایتمکده دیرلر بقال اسدس البعیر

وعس

وعس

اوفس

رکس

ر مس

ریس

محبس

سدس

اذا لقی الحن بعد الرابعة وذلك في السنة الثامنة واسداس قوم التي اولفه دخی دیرلر بقال اسدس القوم
 اذ اصار واسته السدیس سچیس فقی و دالک کسری و مدبله سدس معناسنه در نته کم عشر عشر معناسنه
 کلور سدیس سچیس سچیس فقی و دالک کسری و مدبله ایدامقامند استعمال اولنور نته کم لان مرور ایتدی سچیس
 سچیس قولند و سدیس شول قیوندر لر که اوزر ننه الی یل کچیش اوله و سدیس شول ازان دیرلر که اوزنی الی
 زراع اوله السداسی سچیس خمی و اخرند یانک تشدد بد بله بمعناه السدس فقیته بله یازلین اول اولان دوه در
 و یوشول دوه در که بدی یاشن تکمیل ایدوب سکر پنه داخل اوله و یازل طقوز نجی بله داخل اولاندر و یومقامه
 صاحب صراح سدس لفظی دیشدن عبارت طوب سدس دندان هشت سالکی دیشدر حالا که سدس
 دوه نک کند و دن عبارت در سدیس قیوندن عبارت اولدخی کی غالبامشأ استنباه سن لفظی در و زم کلامی
 جوهرینک و یستوی فیه المذکر والمؤنث دیدکی کلامی اخرینه و ارنجه تا ایدر سچیس سچیس فقیته بله
 تصریحندن ماعد السدیس سچیس فقی و دالک سکونیه قومک مانک الی محش بر بخشی المی بقال سدس
 القوم احد سچیس من الباب الاول اذ اخذت سدس موالهم و اکر اسد سچیس دیرلر یانیدن بنی انلرک التجیسی
 اولدم دیک اولور السدوس سچیس فقیه بر قبیله نک یا باسی ایدی در السدوس خمیتنه یاشل رده یه دیرلر
 و اصمعی ایتدی رده معناسنه اولان سچیس فقیه و اسم رجل اولان سچیس خمیه در و این کابی ایتدی سدوس
 مشیدان لغتند سچیس فقیه و طی لغتند خمیه در السدیس سچیس و دالک خمیه و لطیفیا اولان طلس
 السریس سچیس فقی و رانک کسری و مدبله شول کسنه در که عورت طایفه سچیس جماعه قادر اولیه ابو عبید
 ایتدی اول عنین دیکلری در و سر یس شولر ککه لر که دشپسن بو کلی قلیه السریس سچیس فقی و رانک کسر بله
 کذلک دشپسن بو کلی قلین ایرکک السلس سچیس فقی و لا مک کسر بله اسان اولان نسنه بقال شی سلس
 و سلس سدکن طوبیمان کسنه یه ده دیرلر بقال فلان سلس البول اذ اکان لا یسکه و سلس رجل مطیعه دخی
 دیرلر بقال رجل سلس ای لین منقاد السلس فقیته بله و السلاسه سچیس فقیه سائلق السلس سچیس فقی و لا مک
 سکونی بله شول اید در که اقا بو نجقلر دیرلر وانی کثر جاریه لطاقنور السلاس سچیس خمی و لا مک تخفیقه
 هقل کتک السلسوس میمک فقی و لا مک خمیه عقلی کیدن کسنه ذاهب العقل معناسنه یقال سلس الرجل
 علی البناء للجهول سلعوس فقیته بله و عینک خمی و مدبله بر شرک ایدر یعقوب روانی اوزن السنبس سچیس
 کسری و ونونک سکونی و باء موحه نک کسر بله طی دن بر قبیله نک یا باسی ایدر السیاسه سچیس کسر بله
 حکومت بقال سست الرعیه سیاسه السورس علی و ن التکریم حاکم قلیو یقال سوس الرجل امور الناس علی البناء
 بله جهول اذ مالک امورهم و فر ایتدی بعض اشعارده سوس سچیس روایت اولنشد بر بناء معلوم اوزن خطادرو یقال
 فلان مجرب قد ساس و سچیس علیه یعنی فلان کسنه حاکمیت و محکومیت حالتن تجربه آیمش صنائش کسنه در
 السوس سچیس خمی و مدبله طبیعت معناسنه در بقال الفصاحه من سوسه ای من طبیعه و یقال فلان
 من سوس صدق و قوس صدق یعنی اصل صحیح و طبیعت صادقده دندر و قوس دخی تاء مشداده طبیعت معناسنه در
 نته کم مرور ایتدی و سوس کوه دبد کری بو جکدر که بوک و طعامه واقع اولور السوس سچیس فقی و و اوک
 سکونیه بر نسنه یه ذکر اولنان بوجک واقع اولوق یقال ساس الطعام یساس من الباب الرابع اذ اوقع فیه السوس
 و سوس قیونیه بیت دوشمکه دخی دیرلر بقال ساست الشاة اذ اکثر قلیها لاساسه هنر منک کسر بله کذلک
 طعامه ذکر اولنان بوجک واقع اولوق یقال ساس الطعام و اسانیه قیونیه بیت دوشمکه ده دیرلر بقال ساست
 الشاة السورس علی وزن التکریم معناه یقال سوس الطعام ایضا السیاسه سچیس اولک کسری و مدی و اخرند

سدش

سرس

سلس

سلس

سنبس

سوس

سچیس

افند و ده ابله ارقه ککی دیرلکی روابو غروایتی سببانه کورک باشی اولان ره دیرلر و مرکبه ارقه به دیرلر
 و بوقلاء و وزنی اوزن در سر داحه ملحق در سر داحه اتی جوق ناقه به دیرلر کثیره اللحم معنایه سیاسی
 سین اولک فقی و نایبک کسری و مدله در فضل الشان الشان شینک فقی و همزه نل سکونیه برک یقال
 مکان شاس و بوشا زکی درو زنا و معنی الشان فقیته برک اولوب غلیظ اولوب بقال شینک مکانا اذا صلب
 و غلط الشوس شینک فقی و همزه نل سکونیه برک یقال معنایه جونی و جونی ایض معنایه
 و اسود معنایه کلوراضداد دن دروشاس برک اولوب کسریه که علقه نام شاعر کفرند اشی در الشوس شینک
 فقی و نل سکونیه اضطراب و اختلاف معنایه در بقال شادست اسبابه اختلاف و مال به ضها و سقط
 البعض من الهرم یعنی پیرکدن دیشلر نل بعضی دوشوب بعض اکاسه الشاسخس تانک فقی و خانک فقی ابله
 قومک مایبی فاسد اولوب ابن السکیت و ابی اوزن الشرس شینک فقی و رانک کسریله رمز خلقو کسینه
 الشرس فقیته و الشراسه شینک فقیته بد خوالوبی الشرس شینک فقی و رانک کسریله بد خوالان کسینه
 و شرس مکان غلیظه دخی دیرلر الا شرس همزه نل و رانک فقیته شد بد اختلاف اولوب معاند اولن کسینه الشراس
 تانک فقی و رانک سکونیه خلقی ری ربله عداوت ابلک بقال شراس القوم ای تعادوا الشرس شینک کسری
 و رانک سکونیه طاغله بتن کچرک دیکنلو اغاج الشرس میمک فقی و رانک کسریله شول قومدر که دوه لری
 شرس دیکله معروف دیکن اولتیه بقال بنوفلان مشرسون ای رعی ابلهم الشرس المشرسه میمک فقی
 و رانک کسریله شول بردر که انوک ذکر اولنان دیکنلو اغاجی جوق اوله بقال ارض مشرسه اذاکت کثیره الشرس
 و بو یعقوب روابی در الشکس شینک فقی و کافک سکونیه چتن خوبلو کسینه الشکس شینک فقی و کافک
 سکونیه جمعی بقال قوم شکس کابل راجل صدق و قوم صدق الشکاسه شینک فقیته چتن خوبلو اولوب
 بقال شکس شکاسه من الباب الرابع الشکس شینک فقی و کافک کسریله کذلک چتن خوبلو اولان کسینه
 و یوفر روابی اوزن در قیاس دخی بودر الشرس شینک فقی و میمک سکونیه کونش و شمس مصدر دخی کلور
 بقال شمس یومنا شمس و شمس من الباب الاول والثانی اذاکن ذامش و شمس عداوت اظهار ابلکه دخی دیرلر
 بقال شمس لی فلان اذ ابدلک عداوته و شمس برنوع قلاده به دخی دیرلر الا شماس همزه نل کسریله کذلک
 کون شمس اولوب بقال شمس یومنا الشمس فقیته شمس جمعی کونش معنایه کویا که شمسک هر جانب
 برکونش اعتبار ابلشدر دته کم مفرقک جمعده مفاز دیشلر در هر جانب برمفرق اعتبار ابلکه و مفرق باشک
 دپه سپدر و شمس مصدر دخی کلور ات سرکشاک ابلک معنایه بقال شمس الفرس شمس ساه ذامه مع ظهوره
 یعنی نیمکه یاخو ذیوک اورمغه قومسه الشمس شینک فقی و میمک فقی و رانک سکونیه شمسک تصغیری
 الشماس شینک کسریله کذلک ات سرکشاک ابدوب بندر ملک الشوس شینک فقی و میمک سکونیه سرکش اولان
 ات بقال فرس شمس و به شماس و راجل شمس ای صعب الخلق لا نقل شمس ص الشمس میمک فقی و شینک
 فقی و میمک دخی فقی و تشدد بدله شول نسنه در که کونشده ایشلر و الشمس فقیته و میمک فقی و تشدد بدله
 کونشده قار شوط و رمق عبد شمس عرب اسم لرنن بر اسمدر عبشی عینک فقی و رانک سکونیه و شینک فقی
 و رانک تشدد بدله عبد شمس منسوب اولان زراسم مضافه نسبتده اوچ لغت وارد در دیرلر سک جز اوله نسبت
 فی لور سن مثلاً عبد القیس نسبت مراد ابد نسک عبدی دیر سن و اگر دیرلر سک جز ثانیه نسبت ابد سن
 التیاسدن جزا و بدین مثلاً مطلبی دیر سن عبد المطلبه نسبت مراد ابد نسک اگر دیرلر سک کله اولی دن
 ابکی حرف و کله ثانیه دن ابکی حرف الوب بر رباعی کله ترکیب ابدی اکا نسبت ایدر سن مثلاً عبدی

شاس

شرس

شکس

شمس

دیر سن عین الدان نسبت مراد ابد نسک و عبشی دیر سن عبد شمس نسبت قصداً نسک ته کم مروایتی
 التیم فقیته و شینک فقیته عبد شمس قبیله سنه لاحق اولوب ته کم تعقیب عبد قیس قبیله سنه لاحق
 اولقدر یا عهدله یاخود جوارله یاخود و لا ابله عبش شمس عینک فقی و رانک سکونیه و شینک فقیته و میمک
 کسریله برکسنه نل اسمدر که اول عبش سن بن زید مناة بن قیم در ابوعروبن العلاء ایدی بونک اصلی عب
 شمس ایدی حب شمس معنایه که حب کونشک ضیاسی در عین حادن تبدل اولشدر و ابن الاعرابی
 ایدی بونک اصلی عب شمس ایدی همزه ابله و عب برنسندن نظیره دیرلر عینک فقی و کسری لغت در الشوس
 فقیته کوز قور رغیله بمقم یا کبر دن او توری یاخود غضب دن او توری الا شوس همزه نل و واولک فقیته
 ذکر اولنان طریق ابله بقن کسینه الشوس شینک فقیته جمعی الشاس تانک فقی و واولک فقیته کوز قور رغیله
 نظر قلی و نظر قلد فقی جانبه یوزی میل ایدر ملک بقال شاس الیه و هو ان نظر الیه بالوجه المذکور
 فصل الضاد الضیب فقیته خیت اولوب بد خوالوب بقال ضیبت نفسه من الباب الرابع اذا خبت
 الضیب ضادک فقی و رانک کسریله والضیب ضادک فقی و رانک کسریله شول کسینه در که بد خوق
 اولوب خبت اوله الضرس ضادک کسری و رانک سکونیه سیوری دیشلر و راسنه اولن دیشدر و یومد کردن
 مادامکه اکابواسم اطلاق اولنه ز رادیشلرک جمعی مؤنث در الاضراس و ایاب مؤنث کلدر الاضراس
 همزه نل فقیته ضرر سک جمعی اضی دیشلری معنایه الضروس فقیته اضراس کی ضرر سک جمعی کلور کذلک
 اضی دیشلری معنایه و فطر قلیل معنایه اولن ضرر سک جمعی دخی کلور ته کم عن قریب ذکر اولنور
 و ضرر کذلک ایری و خشین اولان دپه به دیرلر و ضرر از یغمون دخی دیرلر مطر قلیل معنایه اضی ایدی
 وقعت فی الارض ضرر سک دیرلر قن مفرق یغورلر باغسه و ضرر سک قیوایجون یا بدقلری طاشلره دخی
 دیرلر المضروسه میمک فقی و رانک سکونیه والضرس ضادک فقی و رانک کسریله و مدله طاشله یا بلن قیو یقال
 بتر مضروسه و ضرر سک اذ اطوبت الحارة و بوتقر رذن طاهر اولور که صاحب صراحت ضرر سک جمعی سنکهای
 کردا کرد دسر چاه دیدی مخالف اولور ز راصراحت تعبیری قیوایغرنده اولان طاشلره اختصاص کوسر تر
 الضرس ضادک فقی و رانک سکونیه اضی دیشلره حکم اصرمق بقال ضرر سک السهم اذا عجمته یعنی دیش
 رلری اوقه تأثیر ابله و ضرر سک زمانه شدت اوزن اولغه دخی دیرلر بقال ضرر سک الزمان اذا اشتد علیهم
 الضروس ضادک فقی و رانک سکونیه شول ناقه در که بد خوالوب بقال ناقه ضرر سک اذاکت سیمه الخلق تعض
 حالها الضراس ضادک کسریله کذلک اصرمق معنایه در و کاه اولور بونکله ناقه نل طوغور مسی تازه
 اولدغن دیرلر و منه قولهم می عین ضراسهای محدثان تاجها و جن حیک کسریله برنسندن اولنه دیرلر و ناقه نل
 که ولدی تازه اولسه جانی ز یاده اولور الاضراس همزه نل کسریله اضطراب و رملک بقال اضرسه
 امر کذا اذا اقلقه التضریر علی وزن التکریم تجربه قلوب حکم ابلک بقال ضرر سک الحروب تضریر ساذا جریته
 واحکمه المضرس میمک فقی و رانک فقی و تشدد بدله مجرب اولان کسینه و مضرس بر جنس نقشلو اسبابه
 دخی دیرلر بقال ریطه مضرسه لضرب من الوشی و ریطه راء مهله نل فقیته ازان دیرلر جادو معنایه
 و مضرسه شول طاشلور ره دیرلر که انوک کلب دیشی کی سوری طاشلری اوله ابو عبیدر و ابی اوزن التضراس
 فقیته و رانک سکونیه بنانک هموار اولماسی بقال تضراس البناء اذ الم یستواضرس همزه نل و رانک فقیته
 رافطان که اخرسه نبعیته ذکر اولنور و بقال راجل اخرس و اضرس الضرس فقیته اکتی نسنه کله دیش
 ثانی بقال ضرر سن اسبابه من الباب الرابع الضرس ضادک فقی و رانک کسریله خاتی چتن اولان کسینه

شرس

ضیس

جفر طلو که کونکدن یغارجب الغمام معنایسته و فی المثل ابر من عضرس و عضرس را و تخی دیرلر العضارس
 عینک خنی ورنک کسر به کذلک طلو معنایسته العضارس عینک فخی ورنک کسر به جمعی طلو معنایسته
 جوالق ابله جوالق کبی که شمه مفرد و فقهه جمع اولور العطاس عینک شمیه اخسر مق بقال عطس عطاسا
 و عطاسا کذا فی القاموس العطسه عینک فخی و طلو سکونیه کذلک اخسر مق بقال عطس و عطس و عطس
 من الباب الاول والثانی وکاه اولور عطس الصبح دخی دیرلر قن طک ری اغارسه العاطس طانک کسر به
 شول اهوریه دیرلر که قرشکدن استقبال ابله المعطس علی وزن المجلس یرون انص معنایسته وکاه اولور طانک
 فخیله دخی کلور العیطوس عینک و طانک فخی ورنک سکونی و مینک شمیه شول عورت درکه هر عضو ی کالن
 بولش اوله تامه الخلق معنایسته و دونه دخی تام الخلق اولاته دخی دیرلر العطاس عینک فخی و مینک کسری
 و مد به جمعی ذکر اولتن وجهه اوزن اولان عورتلر معنایسته العطاس بمعناها یعنی یا سزدخی جمعی کلشدر ضرورت
 شعر ایچون و ضره رندن غیر ی رده حذفی جا ید کلدوز را احدی الزیادین مفردنه حذف اولوب عیطوس
 اکن عیطوس اولشدر پس مفردنه و وحذف اولماحق جمع و تصغیر به بدل کلی لازم اولور که حرف یاد
 العفس عینک فخی و فاک سکونیه حبس معنایسته و ابتدال معنایسته در المعفوس مینک فخی و عینک سکونی
 و فاک شمیه حبس اولتان کسبه معجون معنایسته و معفوس مبتدله دخی دیرلر الاعتفاس همزه مک و فاک
 کسر به کورش طوق بقال اعتفاس القوم اذا صطروا المعافسه مینک فخی و فاک فخیله معالج معنایسته در
 فی الحدیث و عافسنا النساء عفا عینک کسر به برناقه نک اسیدر العففس فختینله و نونک سکونی
 و فاک فخیله جتن خور بلوا اولان کسبه سی الخلق معنایسته و خلق عففس دخی دیرلر الاعتفاس همزه مک
 و فاک کسر به جتن خور بلوا اولق بقال اعتفاس الرجل اذا عسر خلقه العکس عینک فخی و کافک سکونیه
 دونه نک بولانه اولان ایی دیزنه بغلقدرتاکه زبون اولوب ضبط اولنه و عکس برنسنه نک اخرن اولنه
 دوندن مکه دخی دیرلر و عکس بلیه اکادیرلر که زمان جاهلیته بر کسبه اولسنه ناقه سن قبری یانه کوتورب ناقه نک
 باشن کو کسبه محکم بغلیوب بو حال اوزن ترک ایدرلریش ناقه اولنجیه دگ و بوندن مرادری بولایش که بو طریقه
 ناقه سی قبری یانه هلاک اولسنه حشره وارد قده پیاده وارد بوز غم ایدرلریش و عکس شور یا یسود قوماقه
 دخی دیرلر بقال عکست و عکس عکسا العکاس عینک کسری ابله مقدم مذکور اولتن ابله دیرلر بقال دوزن ذلک الامر
 عکاس و عکاس مینک کسر به الله اولان قیلاره یا نشوب چمک یا خود عکاسه بمعینه ذکر اولتن اولور
 العکس عینک فخی و کافک کسری و مد به شول سود درکه شور یا یسود کورنه بقوله شور یا اولور سه اولسنه
 و عکس شول سوده دیرلر که اوزینه چرویش دو کوب ایچرلر و صاحب صراح بومقامه عکس نوحی از طعام که
 از شیر و از سارند دیش در سهدوزن زالهاله و انطلاق اولماز وارد خود لسان فارسیه و انطلاق اولنور غیری
 سنه بطلاق اولماز و عکس شول باغ جموعنه دیرلر کیره طالد ریش اوله اخر بردن بفسون دیوالا عکاس همزه مک
 و فاک کسر به شور یا یسود قاتق العکسه علی وزن الدحر جة زیاده قرا کواولن کچه در بقال عکس اللیل اذا
 اظلم العکاس عینک خنی و مینک کسر به زیاده قرا کواولن کچه و عکاس جوق دوه دخی دیرلر بقال ابل عکاس
 اذا کانت کثیره العکس فختینله سوک کنه که طوان یا بشور وکاه اولور یونکه رجالدن بعضینه تمییه ایدرلر
 العکس فختینله و اخر نه یانک تشدید به قوی اولان کسبه بقال رجل عکس و جل عکس ای شدید و عکس
 کذلک بقدر ابدن برنوعدر که ایکی ذاتی بر قشر ایچنده اولور که اهل صنعا اکثر یا بوجش بقدرای بر العکس
 عینک فخی و لامک شمیه ذکر اولتان بقدر ابدن اتخاذ اولتان سنه بقال ماذا نق علوسا و لا لوی و

عضرس

عطس

عطاس

عفس

عفس

عکس

عکس

عکس

ای سبتا و اویس بر لقمه دن از اولن طه امد دیرلر العکس عینک فخی و لامک سکونیه ایچمک شرب معنایسته
 ابو عمرو و ابی اوزن العکس علی وزن التکریم بدوب ایچرلر بقال ما علسوا ضیفتم بشی تعلسنا و تعلس
 مرض مشتد اولماغه دخی دیرلر بقال علس داوه اذا اشتد العلس مینک خنی و لامک فخی و تشدید به جرب
 اولان کسبه العکس عینک فخی و لامک کسری و تشدید به بر طواری در سیه بریان اتمک الاعلنکاس همزه مک
 و لامک کسر به قیل زیاده سنیه اولق بقال اعلنکس الشعر اذا اشتد حواده و اعلنکاس برنسنه مفرد اولغم
 یعنی کیدوب کلکه دخی دیرلر المعلنکس مینک خنی و عینک سکونی و کافک کسر به جمع اولوب صق اولان قیل
 دیرلر العلطوس علی وزن فردوس شول ناقه درکه اورنک لیس اولوب اشکین اوله العلطس علی وزن سلسیل
 دوز اولوب اراق اولن سنه العکاس عینک فخیله حرب شد بدوافت و بلا و قرا کور به دخی دیرلر بقال لیل عکس
 ای مظلم و یوم عکس و مشکل ایشده دیرلر العکاسه عینک فخیله قرا کواولن بقال عکس عکاس العکس
 عینک فخی و مینک شمیه مشکل ایش قال امر عکس و عکس ای مظلم لایدری من این یونی له و عکس تعسف
 اوزن اولان کسبه به دده دیرلر بقال رجل عکس ای متعسف المعسات مینک اولک خنی ابله و مینک تانک کسر به
 مشکل ایش و منه قولهم جاءنا بامر معسات ای مظلم ملویه عن جهتها و ملوی بولش معنایسته در
 التماس تانک فخی و مینک شمیه برنسنه دن تعافل اتمک بقال فلان تماس عن الشی اذا تعافل عنه
 و بر کسبه بی شبهه اوزن قومعه دده دیرلر بقال تماس علی فلان اذا تعامی و ترکک فی شبهه من امره
 العکس عینک فخی و مینک سکونیه برنسنه ده بیلور کن بلرک اظهار اتمک و عکس کتانی او قیوب
 او کرنگه دخی دیرلر بقال عکس الکتاب اذا در عن عکس عینک فخی و مینک سکونیه شول طاعونک اسیدر که
 ابتدای اسلامه شام شر بقده اول اول ظهورا تشدی العکس فختینله ورنک فخی و تشدید به رجالدن
 قوی و تشدید اولان کسبه العکس علی وزن عصفور قوزی حمل معنایسته العکاس عینک فخی ورنک
 کسر به جمعی قوزیلر معنایسته و عکس تام الخلق اولان او غلامه ده اطلاق اولنور ابو عمرو و ابی اوزن
 العکس فختینله و لامک تشدید به تشدید قوی اولان کسبه عکس کی و زنا و معنی ابو عمرو ابتدای عکس شر
 ایچمکه قوی و محکم و سربح اولان کسبه در و عکس قورده دخی اطلاق ایدرلر و اما عکس بلرک هو ارم العکس
 هید کلری قوللرند عکس بر حاک اسمی در که والد سن ارقه سنه کو روب حج ایشدر العکس عینک فخی و نونک
 سکونیه محکم اولان ناقه بعضلر ایدی عکس شول ناقه در که قور عکس قیلاری چوق اوله و عکس بچندن بر قیلله نک
 ایدی دن العکس شمیتله قیز اوده چوق اکثوب ترویج اولما مقله ابکار عدادندن چقمغه دیرلر بقال عکست
 الجاریه تعکس من الباب الاول و بود ذکر اولتان اصلا ترویج اولنند قده اولور و اگر کرکه ترویج اولنور سه انوک
 حقیقه عکست الجاریه دیرلر العکس نونک کسر به اوده قارین قزو عکس جمله دخی دیرلر العکس عینک خنی
 و نونک سکونیه جمعی و العکس عینک خنی و نونک فخی و تشدید به کذلک جمعی یازل و یزل و یزکی و یازل اضسن
 یار مش دوه دیرلر و کسائی ایدی عکس معصردن زیاده اولان در و معصردخی مینک خنی و صادق کسر به
 نورلر مر تبه سنه ایشدن قیزدر الا عکس همزه مک و نونک کسر به قورق قیل جوق اولق بقال اعنوس
 اینه اذا وفر التعکس علی وزن التکریم قیز اوده قارین بقال عکست الجاریه تعکس و اصحی ایدی عکست
 الجاریه دیرلر بلکه عکست دیرلر صیغه مجهول اوزن و عکسها اهلها دیرلر صیغه معلوم اوزن دبد کلرند
 العکس عینک فخی و واک سکونیه کچه دور ایدوب کرغک بقال عکس الذی اطلب شیئا یا کله
 و عکس مال اوزرینه طوب کرکی کبی کوروب کوزمک العکاسه عینک کسر به کذلک مالی

عکس

عطس

عطاس

عکس

عکس

عکس

عکس

عکس

عکس

عکس

کور و کوزتک و دیو مقامه صاحب صراح عوسی را با یکله نفسیا بشدر مراد جوهریه خال قدر العایس
 همز نه کسر به مالی کور و کوز دخی کسته بقال هو عایس مال العوس عینک نمی و مد به قیون جنسند
 بر تو در العوس عینک نمی و یلک تشدید به ذکر اولن قیونه منسوب اولان بقال کش عوسی العوساء عینک
 فتحی و آخر نه الف مد ده ابله طکوزان بوجکک حامله اولانی العیس عینک فقیله ایرکک صوی منی معنا سنه
 و عینک جام ایتمک دخی دیرل بقال عاس الفحل الناقه بعینها عینا اذا ضربها العیس عینک کسری و مد به
 شول اق دوه در که انلرک زنگلر یته اشتقلک عارض اوله الاعین همز نه و یلک فقیله واحدی العیساء
 عینک فتحی و الفک مد به موئی ذکر اولن لونی اشکان اولان دوه معنا سنه و بعضیلر اتدی عینک دوه نه
 ایولر نه دیرل و عینک دیشی چکر که به دیرل عینی اسم عبرتی در یا خود اسم سریانی در العیسون عینک کسری
 و سبک فقیله جی بقال جانی العیسون و مریت العیسین و رایت العیسین سبک فقیله جمیع سنه و صبر یون
 قمتنه و کوفیون سبک خمن حایز کوز دیرل و اودن اول و کسرن حایز کوز دیرل یادن اول و صبر یون حایز
 کوز و مینوب الف حذف اولند قد نصکره الفک ماقبل حالی اوزن مفتوح باقی فالحی لازم در دیرل کرک الف
 اصلیه اولسون کرک غیر اصلیه اولسون اما کسائی الف اصلیه ایله غیر اصلیه سن فرق ایدوب اصلیه ده
 مفتوح قیلوب معطون دیرلیدی و غیر اصلیه ده مضموم قیلوب عیسون دیرلیدی و موسی ده دخی حال ذکر
 اولن ان موال اوزن در عیسوی عینک و واک کسری و آخر نه یلک تشدید به عینی به منسوب اولان
 و موسی نه کسینده دخی موسوی دیر سن یایی و او قلب ایتمکله نته کمری ده مرموی دیر سن و دیرلر سک یایی
 حذف ایدوب عینی و موسی دیر سن سبک کسری نه نته کمری و ملعی دیر سن محل لهوه منسوب معنا سنه
 فصل الفین العیس فقیله برون در که کول کی بوز اوله یعنی خاکستری اوله لاغیس همز نه و یلک فقیله ذکر
 اولن ان لونی ابله متلون اولان سنه بقال ذیب اغیس والورد الاغیس من الخلیل هو الذی بدعوه الاعاجم الجنید
 یعنی ات جنسند صار و ما یل اولنه یعنی قولر نکند اولانه سبک دیرلر غیس عینک نمی و یلک فقیله اغیس
 تصغیری در ترخیم طریقیله و منه قولهم لا یتک ما غاب غیس بر لایه الدهر این الاعرابی ابتدی بهم بولکلام
 اصلی نه وجهه اولدغه شعورم یوقدو بعضیلر ابتدی غیسین مراد قور در ذیب معنا سنه تصغیر ترخیم
 اسلوبی اوزن نته کمز و ابتدی و غیا اصلنه غیایدی حرف تضعیفک بری الفه قلب اولندی تقضاده
 قلب اولندی غی کی که اصلنه تقضض ایدی پس معنی لا یتک مادام الذی یاتی الغنم غیادیک اولور یعنی بندن
 ایمان صادر اولماز قور دقویونه کلدیکه الغرس عینک کسری به شول سنه در که ولد طوغد غی جینه یله بقر
 صومک مثالنک بعضیلر ایدی غرس بر یوفقه در یدر که دوه یاوریسی طوغد قد یوزنه یله طوغز اگر ازاله
 اولنیه قتل ایدر الغرس عینک فتحی و یلک سکونیه اغاج دیکمک بقال غرس الشجر اغرسه غرسا من البلیه
 الثانی الغراس عینک کسری به خرما فدی و غراس دیکمک زمانه دخی دیرلر الغریسه عینک فتحی و یلک کسری
 و مد به شول خرما فدی در که هنوز بنش اوله الغرس عینک نمی و سبک تشدید به رجالدن دخی و ضعیف
 اولان کسنه واحدی و جی برادر اصمعی روایتی اوزن و غس تعیب ایتمکله ده دیرل بقال غس فلان خطیه
 الخطیب اذا عابها الغسغه علی وزن الزلله یسی فی زجر ایتمده مبالغه ایتمک نقول غسغت بالهرة اذا القت
 فی زجر ها غسان عینک فتحی و سبک تشدید به یندن برقیله در که ملوک غسان نلرن در و بعضیلر ایدی
 غسان برصوبک ایدر و بود کز اولن ان غسان فلان وزنی اوزن اولور سه محلی باب نون اولور
 الغطس عینک فتحی و طاء مهمله نک سکونیه صویه طالدر مق بقال غطسه فی الماء اذا غمس الغنطس
 میلک و نونک فتحی و طانک کسری و مد به شول طالدر که دموری چکر و یو معربدر

عیس

عیس

غرس

غرس

غطس

الغطس عینک کسری و طانک سکونیه و رانک دخی کسری و مد به طالم و متکبر اولان کسنه الغطس فقیله
 و رانک خیمه متکبر اولق بقال الغطس فلان المتطرس میلک نمی و تانک و عینک فتحی و رانک کسری به طالم
 و متکبر اولان کسنه الغطس فقیله کجه نه آخر نه اولان طلت در الغطس علی وزن التکریم کجه آخر نه سیر
 ایتمک بقال غلسنا الماء ای ویدناه بغلس و غلسنا الصلوة ای صلیناها بغلس تغلس خیمه نه و لامک کسری
 و تشدید به رلفظدر که افت و باطل معنا سنه استعمال اولنور لا ینصرف در بقال وقع فلان فی تغلس اذا وقع
 فی داهیه و باطل ته کم تحبب دخی وزن مز یوزن ذکر اولن ان معناده استعمال اولنور خیمه ن اولدی حاله که
 نومیدلک معنا سیدر الغطس عینک فتحی و میلک سکونیه صویه طالدر مق بقال غسه فی الماء اذا مقبله فی الانعاس
 همز نه و عینک کسری به صویه طالدر لاغٹاس همز نه و تانک کسری به کذلک صویه طالدر المغاسه میم اولک
 نمی و تانک فقیله یا تر شق و مقامسه کشی کنیدی نفسن حریک اور تیرینه اتفه ده دیرلر الغوس عینک فتحی و
 میلک نمی و مد به شول اولان سنه و عینک غوس شول عینک حریک صاحب کناه غرق اید و طعنه غوس شول
 صاحب قدر که بر جابندن اوته جانبیه کجه و ناقه غوس اولنا قید دیرلر که حلی ظاهر اولیه طوغور می قریب و ایدر
 الغیس عینک فتحی و میلک کسری و مد به شول اولدر که ایچنه دوشن سنه فی ستر ایلیه و دو عامه اهل لغت
 ذاهب اولدی معنادر یونقدی رجه جوهر یلک عبارتیه الغیس من النبات الغمیر دبدکی محله غیر یعنی الغامر
 اولور اما سابقا غمیرک نفسیندن فهم اولن ان بودر که غمیر شول تازه لوت در که قوری اونک ایچنه کیرلش اوله
 یونقدی رجه غیر یعنی الغمور اولور اما صاحب صراحت پس نبات که زمین رخرو پوشد دبدکی قصور دن عالی
 ه کلدن رالایچه دوشنی اور تمکله ری اور تمکله فرق ظاهر در و غیس شول کچرک مسیل مایه دیرلر کسیره یله
 نباتات واسنه اوله الغیسان عینک فتحی و یلک سکونیه جوانلک لنداسی و حدی و بوفلان وزنی اوزن اولور
 فصل الغاء الفاس فانک فتحی و همز نه سکونیه بالته دیکری التبر معنا سنه الفو و س خیمه نه جی بالته ل
 معنا سنه و طامک فاسی شول دمور در که لک طماغنه رشور و باشک فاسی کسه ده قفاکیکی نهایت بولدخی
 روفاس بالته ابله اور مغه دخی دیرلر نقول فاسته اذا ضربته بالفاس و باشک فاسی نه یعنی اکسنده باش نهایت
 بولدخی رومر کجه ککه اور مغه دخی دیرلر نقول فاسته اذا صبت فاسی راسه الفجس فانک فتحی و جیمک سکونیه
 اولونقو تکبر معنا سنه بقال فحس بفحس من الباب الاول لغد و کس فقیله و واک سکونی و کافک فقیله
 ارسلان اسد معنا سنه دو کس کی که دو کس جعفر وزنی اوزن کذلک اسد معنا سنه در وفد و کس کذلک
 شاعر بته مشهور اولان لخطاک جماعتی در الغرس فقیله فرسک تصغیری در واکر مخصوص موث دیرلر سک
 و موث ایچون فرسه دیرلر الغرس فانک نمی و رانک فقیله فرسک تصغیری در واکر مخصوص موث دیرلر سک
 فرسه دیرلر رسن خاصه ابو بکر روایتی اوزن الا فراس همز نه و یلک فقیله فرسک جمیدر الفارس رانک سر به لاین
 و تانک فرس صاحبی معنا سنه در و فارس النظر اهل فراست معنا سنه ده کلور الفوارس فانک فتحی و رانک
 کسری به فارسک جمیدر اولور معنا سنه و یوشاد در یونک اوزنیه قیاس اولماز زرافواعل فاعله کله سنک جمیدر
 طیاره ابله ضواریب کی مفاعل کله سنک دخی جمیدر قجن موثه مخصوص اولسه حایض ایله حواض کی یا خود دخی
 امدن غیر ایچون اولسون جل یازل و جمال بوازل کی که بازل انبسن بارش دوه ییدرلر و جل عاضه و عواضه کی
 و حایط و حوایط کی و عاضه یکن اوکلاین دوه ییدرلر ضاد معجه و آخر نه هابله و امام ذکر عاقله فواعل اوزن
 جمع اولن ان لا فوارس و هو الک و نوکس اما فوارس جمع اولندی زرافار سیت موثه اولما مین التباسدن من
 حاصل اولشدرو اما هو الک جمع اولندی زرافا هو الک مثله واقع اولشدی بقال هالک فی الهولک پس اصل اوزن

غطس

غلس

غس

غیس

فاس

فحس

فدکس

فرس

لوتیس طهر معناستند ما خود در روح القدس جبریل ایچون طلاق اولوتیس بو معنا دندر قدس قافک خمی
ودالك سكونيله ولايت مجدده بر طاغلك اميد والتقدیس علی وزن التکریم یاك ايمك تطهير معنا سنه القدس
فتحته و دالك خمی وتشديد بدله یاك اولقن تطهر معنا سنه الارض المقدسه ميمك خمی و دالك فتحی وتشديد بدله
یاك اولان یریت المقدس ميمك خمی و دالك فتحی وتشديد بدله وميمك فتحی وقافك سكونی و دالك كسری
وتخفيفه قدس شريف المقدس ميمك فتحی و دالك كسری و يلك تشديد بدله مجلسی كی بیت مقدسه منسوب
اولان كسنه المقدس ميمك خمی و دالك فتحی وتشديد بدله كذلك بیت مقدسه منسوب اولان كسنه قاضيه
دالك كسری و يلك تشديد بدله بر معروف یرك اديدر كه ابراهيم بنی صلوات الله عليه اكاپاك ومطهر او اوب محله
حاج اولغله دعا ابتدی قدوس ختینله و دالك تشديد بدله باری تعالی نك اسم شريف نندن درو بو فاعول در
قدس دندن طهارت معنا سنه وسیمویه قدوس وسیموج دیر ایدی لولرك فتحیه نته كم ذروح بیان اولند غی
محلن مرور ابتدی و ثعلب ابتدی هر اسم كه فاعول وزنی وزن در عينك تشديد بدله الك اولی مفتوح در مسعود
وكلوب وسیمور شور و شبوط كی الاسبوحه قدوس كه بونلرك اولند ضم اكثر در فحقن و ابتدی ذروح ده دخی
ضم اكثر در واز اولور و مفتوح دخی اولور و مسعود سین مهله و قاله و دال مهله ايله شپش دبد كری دمور كه انوكه
كباب شورور و شبوط شین معجه و طاء مهله ايله یرنوع بالقدر القدس فتحته سطل دبد كری معروف نسنه كه
عامه تحریف ایدوب ستل دیر لرو بواهل حجاز لغی در قدس دبد كری نه باعث واسطه طهارت اولد غیچون در
القدس قافك خمیه شول نسنه در كه كوشدن ایچواسلو بند اشلیوب ایلكه دیزرل القداحس قافك خمیه
و حاء مهله نك كسری به بهادر اولان كسنه شجاع معنا سنه القد موس قافك وميمك خمی و دالك سكونيله قدیم
له معنا سنه در بقال حسب قدموس اذا كان قدما القرس قافك فتحی و ورك سكونيله زیاده صغوق رد تشدید
له معنا سنه بقال ليله ذات قرس ای شد بد و قرس صغوق یرك اولغله دخی دیرل بقال قرس البرد قرس من الباب الثاني
الاشتد و قرس طوكی معنا سنه ده كاور بقال قرس الماء اذا جمد القرس فتحته صغوق مشتد اولق معنا سنه
لغت در بقال قرس البرد قرس من الباب الرابع وابن السكيت ابتدی قرس جامد معنا سنه در لكن ابو القوث
بو معنایه انكار ابتدی القارس رلك كسری له والقرس قافك فتحی و ورك كسری و مدله معنای مزبور دن
ضفت در بقال البرد اليوم قارس و قریس ولا تقل قارس و قریس جامد معنا سنه دخی كاور بقال
الصبح الماء اليوم قریسا و قارس ای جامد ا و ميمك قریس شول بالغه دیرلرك بشد كدن صكره چرویشی ایچنه
وضع ایدرلر تا ایچمد اولجه طور و الا قارس همزه نك كسری له والتقریس علی وزن التکریم طوكدر من بقال قرس
البرد و قریس صغوقه دخی دیرل بقال قریس الماد فی الشئ اذا بردت و شین معجه ايله قریس
دیرل القراسیه قافك خمی و سینگ كسری و يلك تخفيفه فرموده دوه جل مخم معنا سنه لخرینه یاز زیاده
اولنشدن و باعیه ده و ثانیه ده زیاده اولند غی كی ال قراس قافك فتحیه صغوق طاغیر جبال یارده
معنا سنه قراس قافك فتحیه بر طاغلك ایدرینده القربوس قافك فتحی و ورك فتحی و تخفيفه و يلك خمی ايله
كرك او ك قاشی بیش كه هفتین معنا سنه و راسكن قلما از الا ضرورت شعرده طرسوسر كی زیر فاعول اینه عربدن
كلكدر القراس قافك كسری له و ورك سكونیه كاغد كه اوزرنده یازی یازارل و قراس اوق ایچون دبكدر كری
قلسانه دخی دیرل القراس قافك خمیه بمعناه القراس قافك و طانك فتحی و ورك سكونیه بمعناه القراس
الی وزن الدحرجه اوقی نشانه یرشدنك بقال رمی مفرطس اذا صاب القرقوس فتحته و قافك خمی ايله
واسع و دوز اولان یر بقال قاع قرقوس اذ كان ولسه طاس القرقوس قافك كسری و ورك سكونیه اوق سنك

۵۰۱
مکس خرج معنا سنه القوسه علی وزن الذخیره کانی دعوت ایتک بقال قرست بالکلب اذ دعوت به
القرناس قافک خمی ورائک سکونیه یورن مثالنله طاعدن ابلرو چقن نسنه القسه قافک فخی وسپنک
تشدد بدبله برنسته فی طلب ابدوب اره مق وقوغو جلق ایتکه ده دیر لر نیمه معنا سنه وقس نصارنک علمه
ودیندر یسلرینه دخی دیرل القسبس قافک کسری وسپنک کسری وتشدد بدی ومدبله کذلک علمه ودیندر
نصارنک یسلرینه دیرل القسبس فختینله وسپنک خمی وتشدد بدبله برنسته فی قولق اوروب دیکلمک یقال
نقسست اصوائهم باللیل ای سمعتمها القسی قافک فخی وسپنک ویانک تشدد بدبله برجنس زدرکه مصر دن کتور لر
حررتا شقدرو فی الحدیث له نهی عن لبس القمی ابو عبید ایتدی بواول زدرکه ولایت قسه منسوبد رکه بن اول
ولایتی سیرا تیشم ددی واسمعی اول ولایت قنده در بلزم دیدی وابو عبید اصحاب حدیث بونی قافک کسریله
روایت قیلور واهل مصر قافک فخیله روایت قیلور ددی قس بن ساعده الا دی قافک خمیله بحر ان نام
شهرک اذ اهدی وعرب حکما سنک بیری ایدی القسوس قافک فخیله وسپنک خمیله شول ناقه درکه مرعاده
یا لکرا اولنار عسوس کی لفظا ومعنی ابوزید وکسانی روایتی اوزن یقال قست الناقه نقس قسامن الباب الاول
اذ اوعت وحدها قس قافک خمیله بنی اسد قبیله سنه منسوب بطاغک اسمیدر وشمرا ایتدی قسباس
رد مور معد تنک اسمیدر ارمنیه ولایتند دیدی القساس قافک خمی ایلله و اخرنله یاء مشدده ایلله بر قلیچدرکه
ذکر اولنار معدنه منسوبدر القساس قافک فخیله صویه ار مکچون کجه سرعتله یوریکندر بر حیثیله که
نله اسلاف تور اولمیه وقس قاس هدایت اوزن اولن دلایله دخی دیرلر وعضیلر ایتدی قس قاس قی صغوغه و قی
جلقه دیرلر شدت جوع معنا سنه القسقه علی وزن الزلزله کجه ایلله شول سیره دیرلر که زحمت ویره وقسقه
طبه قوس قوس دیو چاغرمغه دیرلر القسبس قافک کسریله وسپنک سکونیه زحمت ویریحی سیر یقال
سیر قسبس اذ کان دایا ودا ب دال المهمله ایلله زحمت ورن نسنه یه دیرلر القسطاس قافک خمیله وسپنک
سکونیه میزان القسطاس قافک کسریله بمعناه لغه فیه القس فختینله کوکس طشره چقوب ارقه بحر و کیرماک
بوکر بلک مقابلی در الا قس همزه نک وعینک فخیله والقس قافک فخی وعینک کسریله والمتعاس میمک
می وعینک کسریله بونلرک اوچی دخی ذکر اولنار صفت اوزن اولان کسنه در یقال رجل اقص وقس
متعاس واقس شول اته دیرلر که اگری انش اولوب صغریسی یوکسک اوله واقس شول دوه یه دیرلر که
شی و یونی ار قسنه مایل اوله واقس شول کجه یه دیرلر که منیع اوله یعنی غایت طویل اوله واقس شول
جله دیرلر که منیع اوله یعنی ذی شرف اوله و بطاغک دخی اسمیدر الا قسان ضمضم اوغلر نند اقصه هبیره دخی
ببار نند اقصا قافک فخی وعینک سکونی والغک مدبله شول عزته دیرلر که ثابت اوله القوس قافک فخی
عینک خمیله شول قوجه در که زیاده دوشکین اوله القسوس فختینله وواوک خمیله زیاده پیرا و لوق یقال
قوس الشیخ اذ اکبر واکنه اولوب بقلغه یوز طوقه دخی دیرلر بقال نقوس البیت اذ لهدم القعاس تانک
فخی وعینک خمیله بر خصوصه ایرکلوب کیرو قالمق بقال نقعاس الرجل عن الامر اذ اتا خرولم یقدم فیه
لاقعاس همزه نک وعینک کسریله کذلک متا خر اولوق یقال اقصس اذ اتا خر ورجع الی خلف و یوند
معد سپنن اخرده ادغام اولندی اخر نجم کله سنه ملحق اولد غیچون الا قاس همزه نک کسریله غنی اولوب
الی حوقا و لوق القس قافک فخی وعینک سکونیه بدر لجه اولان طبراق المقعس میمک خمی وعینک فخی
سپنک کسریله شدید اولن نسنه المقعس میمک خمی وقافک فخیله مقعس میمک تصغیر المقعس میمک
وقافک فخیله کذلک تصغیر نوندن بدل یا کتور مکله القسبس قافک فخی وعینک فخیله مبرد قولی

فصل

قصص

کوکله اولان کواکب اوعينه ايتدي کوکله کس دهبيلر مغينه مستر اولد غيور بغير ايتدي کس
 نخس دبد کري بلدن لر درکه انلر سنان لر در التکويس على وزن التکریم باشي اشغه دوتدر مک بقال کوسته
 على ناسه نکويساي قلبته وفي الحديث والله تعالى شانه لوفعلت ذلك لکوسک الله تعالى جل ذکره في النار
 راسک اسفلک الکوس کافک فقي وواوک سکونيله باشي اشغه دوتدر مک بقال کس بکوس اذ افعل ذلك يعني باشي
 اشغه اولسه ووده اوج اياغي اوزن بور بکه دخی دیرلر سکرلندی حاله التکواس ناک فقي وواوک خيمه بری ری
 اوزرینه بغله دیرلر بقال عشب متکواس اذا کثروکف الکوس کافک فقي ومديله سول نسته درکه چلازلر
 طبل معنا سنه بعضيلر ايتدي بومع بر الکوس کافک فقي ومديله و اخرنه دخی يانک تشديد بله ابقري
 قصه اولان ات مکوس ميمک فقي وواوک فقي وتشديد بله بر مرکبک اسمندر الکهمس على وزن جعفر قصه
 اولان کسنه وکهمس عربيه رقيه ناک باباسی ادبدر الکيس کافک فقي و يانک سکونيله اهل ذکا اولوق که حقاقتک
 مقابيلدر ورجالدر رکسنه ناک ادبدر که اول کيس التری در وکيس اوغلان طريف و ذکی اولغه دخی دیرلر
 الکياسه کافک کسر بله کذلک اوغلان طريف اولوق بقال کاس الولد بکيس کيسا وکياسه الکياسه همره ناک
 کسر بله طريف ولد صاحبي اولوق بقال کيس الرحل واکس اذا اولدله اولاد کياس الکيس کافک فقي و يانک
 کسری وتشديد بله ذکی و طريف کسنه و الکيس ميمک فقي و يانک فقي وتشديد بله بمعناه الکيس کافک کسری
 ومدی والفک قصر بله طريفه اولان عورتک صفتدر الکوس کافک فقي ومدی والفک قصر بله دگر اولان
 معناه در اکسک مؤنثی در التکيس فحینه و يانک فقي وتشديد بله طريف نظر فظنک معناه سنه الکياسه
 ميمک فقي و يانک فحینه طريف حکمتک بقال کايسته فکسته اي علمته في الکياسه و مکاسه بيع و شراد
 خدرايمکه دخی دیرلر الکيسان کافک فقي و يانک سکونيله غدر معنا سنه در بعض عرب قمتله الکيسانيه
 کافک فقي و يانک سکونيله و يای اخير منک تشديد بله روافض طابعه سندن بر حاضرتک ادبدر که انلر مختار بن
 ابی عبيدک اسمکندر دیرلر که مر بورک لقي کيسان ايتدي الکيس کافک کسری ومديله کيسه که ايجه الحجه قوزلر
 الکياس همر منک فقي و کافک سکونيله جمی کيسه ل معنا سنه فصل اللام اللبس لامک فقي و يانک سکونيله
 کيمک بقال لبست الثوب البسه لسان الباب الرابع اللبس لامک فقي و يانک سکونيله ملتبس فلق مشتبه فلق
 معنا سنه نقول لبست عليه الامر اللبس من الباب الثاني اذا خلطت من قوله تعالى وللبسنا عليهم مايلبسون
 ولبس ظلمت فارشغه دخی دیرلر اللبسه لامک فقي و يانک سکونيله التباس اولوق بقال في الامر لبسه اي شبهه
 لبس بواضع اللباس لامک کسری بله کيلن نسته و المللبس ميمک و يانک فحینه بمعناه و اللبس لامک کسری و يانک
 سکونيله کذلک بمعناه و لبس اورتی معنا سنه دخی کلور بقال لبس الکعبه ولبس اليهودج لماعليهما من لباس ولباس
 امرأه ولباس منک زوجه دخی اطلاق اولنور قال الله تعالى هن لباس لكم وانتم لباس لهن وحياءه دخی لباس نفوی
 دیرلر تفسير بشر يفقه بوجه اوزن وارد اولشدر و بعضيلر ايتدي لبس نفوی غليظ اولوب خشين و قصير
 اولان کياسی در اللبوس لامک فقي و يانک خيمه کيلن نسته و قوله تعالى وعلناه سنه لبوس لكم يعني الدرع
 التلبس فحینه و يانک فقي وتشديد بله بر نسته به مقارن اولغه ولباس کيمکه دخی دیرلر بقال تلبس بالامر
 و الثوب الملايه بر نسته في قرندر و ببلور سر اتمک بقال لا بست الامر اذا خلطه و ملايه باطنه اولانی
 بلکه دخی دیرلر بقال لا بست فلانا اذا عرف باطنه المللبس ميمک و يانک فحینه استمتاع اولناحي نسته اللتباس
 همره ناک و يانک کسری بله بر نسته مختلط و مشتبه و لوق بقال التمس عليه الامر اذا اختلط و اشتبهه التلبس على وزن
 التکریم خيله ايدوب مشتبه فلق تشديد مبالغه ايجوند و اللباس لامک فقي و يانک تشديد بله اهل تلبس

کهمس

کيس

لبس

اولان کسنه بقال رجل لبس ولا تلبس لبس لامک فقي و حاء مهنه ناک سکونيله دل ايله بلامق بقال لبس
 القصصه بلحبه لسان الباب الرابع وفي المثل اسرع من لبس الکلب انفه الخمسة لامک فقي و حاء ناک سکونيله
 و الخمسة لامک فقي و حاء ناک سکونيله کذلک بلامق معنا سنه يعقوب بدن بوبله روايت اولشدر الاناس
 همر منک کسری و لامک سکونيله تور مک بقال لبست الارض اذا لبست الملاحي ميمک فقي و حاء ناک کسری بله
 بلاحي رر و قولهم ترک فلانا جلاحي البقر مثل قولهم بياحي البقر يعني صغرا و نلاحي اولان اسمير رر ده
 ترک ايتدم قانه لقي نامعلومدر بعضيلر ايتدي مراد سول اسمير رر درکه بقروحي انلر اولادن بلار الاناس
 على وزن انکافو و شوم اولان کسنه التلبس على وزن التکریم دونه ناک اياغه خارق ديمک بقول لدست البعبع
 نلديسا اذا نعلته و کذلک فقي اصلاح ايمکه دخی دیرلر بقول لدست الحفا اذا نعلته للملبدس ميمک فقي و حاء ناک فقي
 وتشديد بله اصلاح اولتان خف بقال خف ملبدس کاقول ثوب ملدم و مردم اللبس لامک فقي و حاء ناک
 کسری و مديله سول ناهه درکه اتي صق و مجمع اوله الملبدس ميمک کسری بله و لامک سکونيله و حاء ناک فحینه ملطس
 معنا سنه لغت در و ملطس ميمک کسری بله و طاوسين مهلتين ايله سول سولک طاشغه دیرلر که انلر که چکرک
 فادرلر و کاه اولور شدد الوط اولان ارکک اول طاشغه تشبيه اولوب اکاد فقي ملبدس دیرلر الملاحي ميمک فقي
 و حاء ناک کسری بله جمی ذکر اولتان طاشغر معنا سنه اللبس لامک فقي و حاء ناک تشديد بله اکل ايمک بقال لبست
 الذابه الکلاء ثلثه لسان الباب الاول اذا نعلته بحفله و بحفله طوار طوداغنه دیرلر و نشف اورتی و لغه
 دیرلر الاناس همر منک کسری بله رک ايتدم اوقی ظهورا ناک بقال لبست الارض اي طلع اول بانها الاناس لامک
 فحینه ليد لچقن اوتک اسمندر طوار اتي بولوب اکل ايتدم کچون لسان دیرلر الملطس ميمک کسری و حاء ناک فحینه
 بولوب سولک طاشغر که انلر که چکرک فادرلر الملطس ميمک کسری بله بمعناه ملدم ايله ملدم کي که ملدم دخی
 چکرک فادرلر طاشغر الملطس لامک فقي و حاء ناک سکونيله اورمق و رک بصمندر و ايو عبيد ايتدي ملاطصه ناک
 معنا سنه نلظح در يعني انلر که ملوث اولقدر اللبس لامک و عينک فحینه طودق رنکی در که سياهه مایل اوله که
 بوجوب عد اولنور اللعساء لامک فقي و حاء ناک مديله ذکر اولتان لون اوزن اولان طوطقدر بقال شغه لعماء
 اللبس لامک فقي و عينک سکونيله جمی بقال فتيه لبس و نسوة لبس اللبس معر مذکری و کاه اولور اللبس
 نيه اطلاق اولنور بقال نبات العس اذا کثروکف لانه حينئذ يضرب الى السواد اللعوس لامک فقي و حاء ناک سکونيله
 وواوک فحینه حر صندن خفيف اولان کسنه کرک اکله کرک غیری نسته ده بوسيدن قورده دخی اوس
 دیرلر اللابس کافک کسری بله قياحي کسنه عياب معنا سنه بقال لقسه بلقسه لقسان الباب الاول اذا عاب
 اللبس لامک فقي و حاء ناک کسری بله خلقه لقب طقن و سخریه به الان و ماينلر بن افساد ايدن کسنه ابن السکيت
 ايتدي فلان لقسن شکس عسر دیرلر بدخوی معنا سنه اللبس فحینه بدخوی اولوق بقال لقست نفمي من الشی
 ثلثه لسان الباب الرابع اذا غت و خبت اللبس لامک فقي و ميمک سکونيله اليه يا شقن بقال لبسه بلسه
 و بونکله جماعدن دخی کثايت اولنور الملايه ميم اولک فقي و ميم ناک فحینه يا شقن و جماع ايمک معنا سنه
 و ميم ملايه سول بچ حوکچن متاعه ال دکور سک ماينزده ميم منعقد اولسون ديوقول ايله زو بوندن
 فقي اولشدر الاناس بر نسته في اومق و طلب ايمک التلبس فحینه و ميمک فقي و تشديد بله طلبه و ميمه بعد
 الخیري التلبس ميم اولک فقي و ميم ناک کسری و تشديد بله بر شاعر ک اسمندر مللبس ميمک فقي و لامک کسری
 و تشديد بله بر شاعر ک اسمندر الملايه لامک فحینه سول حاجت درکه متوسط الحال اوله يعني شديده اوله اللبس
 لامک فقي وواوک سکونيله بر نسته في طامقدر اللبس لامک فقي وواوک فقي و تشديد بله طامقدر کسنه بقال رجل

لبس

لبس

لبس

لبس

لبس

لبس

لبس

لبس

لهس
لبس

لوس اللوس لامك فحقه طامق يقال لاساى ماذاق ذواقا اللواسه لامك فحقه دن اقل
 لولان در اللوس لامك فحقه وهانك سكونيله لحسه لغت در بلا مق معناسنه يا خود لغته در يعنى حاي هايله
 ما ثيل الملقط ايدنلر استعمال در اللوسه لامك فحقه وهانك سكونيله جزوى نسنه دن عبارندر بقال مالك عندي
 لهسه اى شى لبس لامك فحقه ويانك سكونيله كنه نقي در فعل ماضى در اصلنك لبس ايدى يانك كسر بله ثقبيل
 عند اولنوب اسكان اولندى والقه قلب وانقادى في رابو فعل ماضى اولوب حاله دلالت ايند كيجون تصرف
 اونقادى و بونك فعل اولدوغنه دلالت ايدن هر نه دكلو فعل تصرف كى تصرف اولناز ايسه ده لست لست اسم
 ديد كرى در ضربت ضربت بياض بيم كى و بوا فعالك عامل اولانلر ندر قلندى كان كى وكانك اخوانى كى كه اسملر
 مرفوع وخبر لى منصوب ايدنلر بوقدر واركه لبس كنه سنك خبر ينه با داخل اولور لبسك اخوانى خبر ينه
 داخل اولانلر تقول لبس زبده بظنطق با كنه سى تعدي فعليجون و تاييد نقي ايجون داخل اولمشد و داخل اولما سى
 دى جا زدر زيرامو كد اولان نسنه دن استغنا جا زدر و فعالدن بعض كاه اولور حرفه تعدي ايدن و كاه
 حرفه تعدي ايدن نحو استغناك واشتقت اليك و لبس كنه سنك خبر ن كندى اوزر ننه نقدم جا زدر كدور
 سا راخواند جا زدر و دى كى تقول حسنا كان زبده ولا يجوز محسناللبس زبده و كاه اولور لبس ايله استثنا
 اولنور تقول جاء القوم لبس زبده ايا تقول الا زبده لاسن لبسك تحتند مستقر قلوب خبر لبس ايله منصوب
 قيلور سن كوا ياكه لبس الجاني زبده ايدن سن وسنكيجون جاني القوم لبسك ديك جا زدر بوقدر واركه مضمر
 منفصل اولى در اللبس فحقه نيله شعاعه اللبس هيزه نك ويانك فحقه بهادر كسنه شعاع معناسنه اللبس
 لامك كسرى و مدبله جمعى و فر ايتدى اللبس شول دو مدر كنه دكلو يوك اور ساك كوتور فصل الميم
 الماس ميمك فحقه وهيزه نك سكونيله فاسد قلن تقول ما ست بدهم ما ساذا افسدت الجوسيه ميمك فحقه و جيمك
 ضمى ويانك تشدد بده كسره دن بر طافه در الجوسى ميمك فحقه كذلك مجوسيه طافه سنه منصوب
 اولان الجوسى يانك نسبتك حذفيه جمعى ابو على الحوى ايتدى مجوس ايله يهودك مفرد و جمعى يانك نسبتك فرق
 اولندى يهودى و يهود مجوسى و مجوس ديد بيلر شعيرة وشعيرة بد كرى كى و جمعى الف لام ايله تعريف اولندى
 و اكر معنى جمعيت ما حووظ اولسه الف لام داخل اولسى جا زدر اولما ايدن زيرابونلر يعنى مجوسله يهود معرفه زدر
 و ابو على مزبور ايتدى مجوسله يهود مؤنثلر در كلام عربك قبيله مجراسته جارى اولد يلى كى مذكر اعتبار
 اولناذيلر التمجيس فحقه نيله و جيمك ضمى وتشديد بده مجوس طافه سندن اولق بقال تجمس ال جل اذا صار منهم
 التمجيس على وزن التكرير مجوس طافه سندن قلن بقال مجسه غيره وفى الحديث فابواه مجسماته المرسه فحقه نيله
 ايب جيل معناسنه المرس كذا لك فحقه نيله جمعى الامراس هيزه نك فحقه مرسك جمعى ايلر معناسنه و مرس
 كذا لك مصدركلور ايب بكره ايله بكره دمور يلك ار سنه دوشمك معناسنه كاه فعل مزبورى بكره ايله اسناد
 ايدوب مرسه التكرير مرس مرسا زيراب رابعدن المرس ميمك فحقه و رانك صميله شول بكره در كه ايا كند و بده
 دمورى ار سنه ايجى اولد و كاه اولور فعل مزبورى ايله اسناد ايدوب مرس ليل مرس مرسا زيراب كذا لك
 ياب رابعدن قن ايب بكره ايله دمورى ار سنه دوشمك الامراس هيزه نك كسرى بده ايا بكره نك اوزر نه
 مجراسته ككتور مق وامراس ايا بكره ايله دمورى ار سنه بر قفه دى ديرلر پس اضداد دن اولور
 بقوب زواياى اوزن المرس ميمك فحقه و رانك كسرى بده اسلوب عادت بقال القوم هم على مرس واحد اذا استوت
 اخلاقهم و مرس شول كسنه يه ديرلر كذا ياد مجراسته اوزن اولامراس ميمك كسرى بده دور شمك معناسنه و
 المعارسه ميمك ضمى و رانك فحقه نيله معناسنه ميمك فحقه و رانك سكونيله اخر ماني يا خود غيرى نسنه في صوره

ممس

معس

مقس

مكس

اصلنسون ديورق يقال مرسه الترو غير فى الماء اذ لفته و مرسه تيدك و مرس او غلجق بر مانع اغز منه الوب
 اموب جيمكه دى ديرلر يقال مرس الصبي اصبعه يرسها من الباب الاول و مرسه لغت در يا خود لغت در يعنى
 سيني تا كى تلفظدن ناشيد و مرس ال سلكه دى ديرلر تقول مرسه تيدى بالمند بل اذا مسحتها بالمرس فحقه نيله
 و رانك ضمى وتشديد بده والا مرس هيزه نك و تانك كسرى بده بر كسنه نك رمز لغته قصد ايتك بقال مرس
 و امترس يانك احتك و احتكاك كاه مهله ايله شره قصد ايتكدر و امتراس خصومتنه عناد ايتكه دى ديرلر
 الممرس ميمك فحقه و راء اولك سكوفى و تانك كسرى و مدبله افت داهيه معناسنه بوقفعيل و زى اوزر در
 فانك وعينك نكر بده و كاه اولور داهيه يه عفت دى اولور بقال داهيه ممرس اى شديده و جدين السرى
 ايتدى ممرس مرسا زيراب شدت معالجه معناسنه و ممرس دور معناسنه دى كا و ر و داهيه ممرس
 مسمر اولان افت ديك اولور المارستان رانك فحقه و سبنك سكونيله خسته له علاج اولنان مكان در بيمار خانه
 معناسنه فارسى معرب در المس ميمك فحقه و سبنك تشدد بده بر نسنه يه يا شيق بقال مسست الشى امسه متسا
 من الباب الرابع و بونك باب رابعدن كاسى لغت فصيحده و ابو عبيده مسست الشى امس مساذى روايت ايتشدن
 باب اولدن و كاه اولور مسست الشى دى ديرلر سبنك مقدم من حذف ايدوب كسره سن ميمه نحو بيل ايتكله و بعض
 عرب ميمى مكسور ايتيوب حالى اوزن مفتوح استعمال ايدن و بوسيدن بارى تعالى نك فظلمت نفكهن بوزر دى
 قول شربنده كسرى بده و فحقه نيله قرأت اولنور كه بونك اصلى ظالم ايدى و بوشاذ اولان تحقيلر دن در الامساس
 هيزه نك كسرى بده يا بشد رمق بقال امسيسته الشى فسه المسبس ميمك فحقه و سبنك كسرى و مدبله يا شيق المسبس
 ميمك كسرى و سبنك دى كسرى وتشدد بده و الف كسرى بده خصيصى كى كذا لك يا شيق معناسنه در المسوس
 شول كسنه در كه اندك ارجنون اوله و ممسوس شول صويه دى ديرلر كاجى ايله طتلو ما بيننده اوله الماسه ميمك
 ضميه جماعدن كنايت اولنور التماس تانك فحقه نيله كذلك جماعدن كنايت اولنور قال الله تعالى من قبل ان يماس
 التماس ميمك كسرى بده يا شيق و جماعت تانك قال الله تعالى ان تقول لا ماساى لا ماس و لا امس ماساس ميمك
 فحقه ميسين اخيره نك كسرى اوزن بناسيله قطام كى يا شيق معناسنه در بقال لامساس كسرى اوزن بنا اولندى
 مصدردن معدول اولد غيجون در كد اول مرس در الماسه شديده معناسنه در بقال بينه ماسه اى قرابه
 قريه و بقال مست بك رحم فلان اذا كان بينكم قرابه قريه و بقال حاجه ماسه اى ميه و مست اليه الحاجه
 اى استدت المسمه ميمك فحقه و سبنك سكونيله بر نسنه نك فارش اولسى اختلاط امر و التباس امر معناسنه
 التماس ميمك فحقه و سبنك سكونيله ايجدر اختلاط و التباس معناسنه اللبس ميمك فحقه و عينك سكونيله
 و مانق ذلك معناسنه يقال معست المنية فى الدباغ اذا دلكنه دلكا شديدا و كاه اولور كه بونكه جماعدن كنايت
 اولنور و منيه ابتداد باغتته مباشرت اولناذ در بيدر للعاس ميمك فحقه و عينك تشدد بده بهادر اولوب
 حربه اقداملو اولان كسنه المقس فحقه نيله كوكل بونق بقال مقست نفسه من الباب الرابع اذا غشت المقس
 فحقه نيله و قافك ضمى وتشدد بده كذا لك كوكل دوغك ابو زبديتدى براعى مقابردن رفوش صيد ايدوب
 اكل ايتدكه طوندى قوشك اذن صوردى ادى سماني در ديد بيلر بوسوزى اشتد ككه كوكلى دوندى وليتدى
 نفسى تقم من سماني الاقبرود كر اولنان قوش حد ذاتنك اكله صالح اولما يوب اسمى معنى سمى موهم اولد غيجون
 غشيانى ايجاب ايتشدن المكس ميمك فحقه و قافك سكونيله مبايعه ده مكس ايتك يعنى بيع و شراده قائلق ايتك بقال
 مكس فى البيع مكس مكسامن الباب الثانى و مكس جايله ايدوب خراج القوم معناسنه ده كلور و مكس عشر الان
 كسنه نك الدى نسنه يه دى ديرلر المعاكسه ميمك ضمى و قافك فحقه نيله و المكاس ميمك كسرى بده كذا لك سعد و شراده

مجلس

موس

مجلس

نفس

نفس

فان قيل انما انما كسرك كافك كسر به عشر الجعي وفي الحديث لا بدخل صاحب مكس الخنة الملاسه ميمك
 فحقته دوز اولوب هموار اولوق خشنوتك مقابلي در الاملبساس همز مك ولا مك كسري ومديله
 زياده دوز وهنوار اولوق يقال املاس الشئ املبساسا التلبس على وزن التكرم دوز انك التلبس
 فحقته ولا مك ميم وتشديد به ولا ملاس همزه مك كسري وميمك كسري وتشديد به دوز اولوق يقال
 ملسته فلبس وانلس ويز اصله انفعلي ابدى ادغام اولوب املس اولدى ولا ماس قايض معنائه ده
 كوز يقال انلس من الامر لا اظلت منه وتلبس قايض معنائه ده كوز يقال ملسته ان الملس همزه مك
 فحق وميمك سكوني ولا مك فحقته دوز اولوب ان نسنه وارقه سي بتون اولوب حيوانه دخی درلر وفي المثل هان على
 الاملس مالا لا يدركه املسه مراد ارقه ميم مجروح اولوب درود دردن مراد بانك كسري به ارقه سي مجروح اولوب در
 وهان سهولت معنائه در الملس فحقته كچه فرا كوسي مختلط اولوق ومنه قولهم انبه ملس الظلام اي
 حين اختلط الظلام الاملبس همزه مك ولا مك كسري به شول مراد كره انوك نياقي يوقدر الاملبس همزه مك
 فحق ولا مك كسري ومديله جعي ذكر اولوبان صحر ايه منسوبه بقال زمان املبسي الملسي ميمك
 واخرته بانك تشديد به رجس انار در كوياك ذكر اولوبان صحر ايه منسوبه بقال زمان املبسي الملسي ميمك
 ولا مك فحق والفك قصر به شميمي وحفلي وزني اوزن شول ناقه در كه اكبر نسنه اصليه زياده سرعتله
 يوربد كندن اوتوري وشميمي شين معجه وحيله كذلك سريع معنائه وحفلي حيله وقايله دعوت عامه
 معنائه در وملسي كذلك برلفظ در كه اثنای يعبه ذكر اولوب بقال ايمك ملسي لا عهد في معني قطعي يعب
 ايتدم بر حثيته كه رجوعه بحال اولوبه الملس ميمك فحق ولا مك سكوني به قوجي ثوب خايه سن طمر لربه
 جقرمق وملس رك سورمكه دخی درلر سوق تشديد معنائه الملس ميمك فحق ولا مك حيله خايه سي
 جقارن اوغلن الملاس ميمك فحق ولا مك تشديد به شول الت در كه انوكه ردوز لنور الملس ميمك فحق ومديله
 خفيف وچاپك معنائه در موسي ميمك ميمك وسينك فحقته بر جاك اسيميدرك سائي ايتدي ميم نفس كله دن در
 اخرته الف ز ابد در يس موسي فعلي وزني اوزن در و ابو عرب العلي ايتدي ميم ز ابد در مفعول وزني اوزن در
 زبدي روايي اوزن بونك ياتي باب معتله كوزان شاء الله تعالى الملس ميمك فحق وبانك سكوني به صالتي صالتي
 يور يكد ربحتر معنائه بقال ماس ميس ميساوميس شول اغاجه دخی درلر كه اندن بالان اغاجلري ايشلر ل
 الميسان فحقته به معنائه بقال ماس ميساوميس ميمك فحق وبانك تشديد به صالتي صالتي يور وين كسسه
 التلبس فحقته وبانك ميم وتشديد به كذلك صالتي صالتي يور يكد الميسان ميمك فحق وبانك سكوني به ركوبك
 ادين رنواخي عرقه فصل النون النيس نونك فحق وبانك سكوني به نكلم ايمك معنائه نفيد استعمال اكثر در
 بقال مانيس بكلمه اذالم يتكلم التلبس على وزن التكرم معناه بقال مانيس صاحب صراح بوفى نفيد مخصوص
 ظن ايتدي و ايتدي نيس سخن گفتن و در نفي استعمال كنند حالا كه جوهرى ايراد ايتدي شاعر شعرته اثبات
 مصر حدر النير اس نونك كسري وبانك سكوني به جراق مصباح معنائه الجس نونك فحق و جيمك كسري به
 نجاستلو اولوب نسنه الجس فحقته به معناه قال الله تعالى انما المشركون نجس فرائدي فن نجس رجسه
 استعمال اولوبه رجسه تبعيته استعمال اولوب مستقل معنى مراد اولوب رجس نجس درلر جيمك كسري به
 ونجس مصدر دخی كوز بقال نجس نجسا من الباب الرابع الانجاس همزه مك كسري به والتنجس على وزن التكرم
 نجاستلو قايض بقال انجسه غيره ونجسه جعي ونجس بر نسنه در ايشياء نجسه دن كه عرب اني حرز ابد ثوب
 كوزر لري باوز كوزك شرن ياخود جنك مكرن دفع ايتكميچون الناجس جيمك كسري به والتنجس نونك فحق و جيمك

كسري

نفس

نفس

نفس

نفس

كسري ومديله شول مرصدركه او كولي به بقال به دانه جسي ونجس اذا كان لا يبرأ منه النفس نونك فحق و حاء
 مهمه نونك سكوني به نامبارك اولوب نسنه ككه سعدك ضد بدروباري تعالى نك في يوم نفس بيورد فحق قول
 شربفنه صفتت اوزن قراءت اولوب اماضافت اوزن اولوق اكثر واجود در النفس نونك فحق و حاء
 كسري به نامبارك اولوب نسنه بقال نفس الشئ فهو نفس ومنه قيل ايام خمس ومنه قال الشاعر ابلاغ حذاما
 وحنان اخوتهم طيبا وبهرا قوم نصبرهم خمس النفس نونك فحق و حاء وكذا قول توتون در كه انوك
 بالكي اولوبه دخان بلالهب معنائه قال نابغه بني جعدة بني امير صراح الصليط لم يجعل الله فيه نجاسا ونجاس
 طبيعته واصله دخی درلر النفس نونك كسري به طبيعت واصل معنائه بقال فلان كرم النفس شئ كرم التجار
 درلر نون مكسون دن صكره حيله النفس فحقته به و حاء ميم وتشديد به خيالوق و خبر ايمك بقال نجست
 الاخبار وعن الاخبار اذا تخبرت عنها وتبعتها بالاعتبار يس بوسر واعلانيه اولوب الاستخاس همزه مك
 وتلك كسري به معنائه بقال استخست الاخبار وعن الاخبار ايضا النفس نونك فحق و حاء معنه نك سكوني به
 اغاجه دورمك بقال نجسه بعدد نجسه من الباب الثالث ونجسه من الباب الاول ونجس اشين بكره نجاس
 كچورمكه ده درلر به عن قرب كوز انشاء الله تعالى النفس نونك فحق و حاء تشديد به قول قراوش
 صتان كسسه النفس خاك كسري به شول اويو زدر كه دوه نك قو روغي يانده اولوب النفس ميمك فحق
 و حاء حيله شول دوه در كه وجه مذكور اوزن اويو ز اولوبه حاء رة النفس خاك كسري به شول دايه در كه
 اتك باجقارن اولوبه اتك ياخي اوبلو غنده قو ريغله اوردوغي يردو بو اقه مقبول دكلدر كره
 حد اولوب النفس نونك فحق و حاء كسري به شول بكره در كه دليكي اشوب واسم اولوبين براغي
 دلوب بكره نك اول واسع اولوب دلكنه كچوروب اقرى طورن بكره اغاجن اولوب دلتن اغاجه كچورولر النفس
 نونك كسري به شول اغاجه درلر كه دلوب ذكر اولوبان وجه اوزن بكره نك ايجنه قونور جوهرى ابد رنجده
 بي تيمدن راعرلي قيودن صو چكردي و بكره سي نجس اولمشدي و ماغ نجس اولوب بكره نك ايجنه اولوب
 نجاسه قوب به درلر بوه ديدم حالا كه مرادم حاء مهمه ايله ميدري ياخود معجه ايله ميدري بلك ابدى
 جواب و روي ايتدي نجاسه حاء معجه ايله بن ايتدم شاعر شعرته وبكره نجاسه نجاس ديا ميمى در حاء
 مهمه ايله اعراني ايتدي ماسمعنا يداقي با بنالاولين النفس نونك فحق و حاء كسري ومديله شول كچي
 سودينه درلر كه قيون سودينه قارشمش اولوبوز بددن بويه روايت اولمشدي يعقوب دن نقل طر بقله النديس
 نونك فحق و ذلك كسري به شول كسسه در كه عاقل اولوب النديس فحقته به عاقل اولوق بقال نديس نديس نديس
 من الباب الرابع المنداس ميمك كسري ونونك سكوني به بنجك اولوب عورت النديس نونك فحق و ذلك سكوني به
 دورمك طعن معنائه المنداسه ميمك ميمك و ذلك فحقته دورمك مطاعنه معنائه النوداس ذلك
 كسري به دورمكي كوندلر بقال رماح نوداس قال الشاعر ونغن صبحنا لبحران غارة تيم بن مروال رماح النوداس
 النديس فحقته به و ذلك ميم وتشديد به يريدن خبر المقدر كه لك سنى بلزلر يعنى جاسوس سلق طر بقيله
 نديس و تنطس ميم النفس نونك فحق وسينك تشديد به دوه ميم سوق ايمك بقال نسست الناقه انسه
 نسنا از جرتها ونس اصمى روايي اوزن قورمق معنائه ده كوز بقال نس بنس ونيس نسنا من الباب الاول
 والثاني اذ ابس للنسه ميمك كسري ونونك فحقته مفعله وزني اوزن عصا معنائه و كراخرن
 مهور قلنسك نسنا تهادن اولوب سوق ايمك معنائه ونسبه الت زجر ديك اولوب النسبته نونك فحق
 وسينك كسري ومديله خلق نسنه عازلق ايمك نيمه معنائه النسائيس نونك فحق و همزه نك كسري به

نفس

نفس

نفس

جعی نمیدار معنایه النفس فنی و مدله بقیه روح الناس قوری انک و ناسه
 مکینه اسیدر شرفها الله تعالی صوی از اولد غیچون ناسه دیشلدر التفسیه علی وزن الزلزله قوش
 لایرانه سرعت انک النفساس نونک فنی و سینگ سکونیه خلقدن برنوع درکه یورود که بریاخی اوزن
 یجرا ری یوزن النفساس نونک فنی و نونک سکونیه سیرشدیده درل النفس فنی و تشدیدیه
 با کلکه مبالغه ایتمک و فی الحدیث عن عمر رضی الله عنه لولا النفس ما بالیت ان لا اغسل یدی یعنی زیاده
 یا کلک ثوبان طلب ابدوب الی غسل ابدی غسله محتاج اولد غیچون دکل و نفس تجسس ایتمکه دخی درل
 بقال تنطس لا اخبار اذا تحسنتها الناس طانک کسر به جاسوس معنایه در النفس میمک فنی
 و طانک کسری و تشدیدیه شول کسینه درکه اموره دقت نظر صاحب اولوب هر نسنه نونک غور بنه ایتمکه
 دور و سه النفس نونک فنی و طانک کسر به مدقق اولان کسینه النفس نونک فنی و طانک خیمه بمعناه النفس
 فنیته صاحب نظر و صاحب دقت اولمغه درل بقال نفس من الباب الرابع نفسا النفس نونک کسری
 و طانک کسری و تشدیدیه فسیق و زنی اوزن طیب حاذق النفس نونک کسر به کذلک
 طیب حاذق معنایه و بعض اشعارده نونک فنی و تشدیدیه روایت اولمشدر النفس نونک خیمه ایتمک
 نوم خفیف معنایه و فی المثل مثل کفاس الکلب یعنی انول مطلی نوم کلب کی متصل و دائم درو مطلی
 فنیته بر نسنه ی و رمکه اکلندر مک در بقال نفس نفس من الباب الاول و نسبت نسفه واحده
 النفس عینک کسر به او خور یواران کسینه النفس نونک فنی و عینک خیمه شول باقه درکه سود و بر نسنه
 جو مرد اوله کویا که سودی و برکن ایتمه النفس نونک فنی و طانک سکونیه روح معنایه در بقال خرجت
 نفسه و نفس فانه دخی درل بقال سالت نفسه و فی الحدیث ما لبس له نفس سابه فانه لا یجس الماء اذا مات
 فیه و نفس جسده دخی درل و نفس موث سماحی در و اما ثلثه نفس دبد کزنده مذکر قلری انسان مراد
 اولد غیچون در و نفس یاوز کوزه دخی درل بقال اصاب فلانا نفس و کوزد کرمکه دخی درل بقال نفسک
 بنفس اذا صبته بغیر و نفس بروری دباغته کفایت ابد جک حواجه دخی درل بازودن و غیر بدین بقال هبلی
 نفسا من دباغ النفس فانه کسری به کوزی دکن کسینه عین معنایه و نفس فاروقلر بنک بنفسینه دخی
 درل بعضیملر نفس دور دجسیدر بدی النفس فنیته معروفدر و نفس بر نسنه به محل ایتمکه دخی درل
 بقال نفس اذا ضن و بر نسنه ری چون کورب حسد ایتمکه ده درل بقول نفس علی بحیر قلیل ای حسد
 و نفس جرعه دخی درل بقال کرع فی الابه نفسا و نفسین ای جرعه او جرعتین و لا تزد علیه و اگر اع بر نسنه
 ایتمکدر بر طور رکن یا حناغله یا الیه فالدر مقسرن و نفس وسعته دخی درل بقال انت فی نفس من امرک
 ای فی معه الانفاس همزه نونک فنیته نفسک جمعی و انقاس جرعه معنایه اولان نفسک دخی جمعی کلور مثل
 سبب و اسباب النفس فنیته و طانک فنی و تشدیدیه نفس الملق بقال نفس الرجل و نفس الصعدا یعنی
 ر جل اوزن نفس الدی و صعدا صادک فنی و طانک مدله اوزن نفس چکمه درل
 و هر حیوان که او بکی صاحب اوله اول متنفس و لور و مانی اولان حیوانک او بکی اولد و فی سبیدن تنفس ان
 و تنفس طانک ری غرمغه دخی درل بقال نفس الصبح و انفس و نعل و نعل صبح اغاروب ظاهر اولمغه درل و تنفس
 ای یا لغمغه دخی درل بقال تنفس القوس اذا تمتعت و تنفس کوندر اوز لغمغه دخی درل و دریا و دریا و دریا
 صاحب دخی درل و یوم مقام صاحب صراحت تنفس درده بدن صبح دبد کندن صکره و بر آمدن روز و اب

دریا توج کردن دبدکی نوع غالفتدن خالی اولد و فی حدیثی دکلدر النفس نونک فنی و طانک کسری
 و مدله مرغوب اولان نسنه الانفاس همزه نونک فنیته سوکلون نسنه بقال هذا النفس مالی ای احبه و اگر مه
 عندی الانفاس همزه نونک کسر به رغبت و بر مک بقال انفسی فلان فی کذا ای رغبتی فیه النفس و النفس میمک
 فنی و طانک کسر به اولد و نونک فنی و طانک کسری و مدله نونک بو لفظل مقام کثرته استعمال اولد و بقال
 لفلان من نفس و نفس ای مال کثیر و بقال مایسری بهذ الامر من نفس و نفس النفس نونک فنیته بر نسنه
 بر کسینه فی لایق کور مک بقول نفس علیه الشیء نفاسه اذالم تره یستاهله و نفاست مرغوب اولمغه دخی درل
 بقال نفس الشیء نفاسه ای صار مرغوب یا فیه المنافسه میمک فنی و طانک فنیته رغبت ایتمک النفس نونک
 کسر به بمعناه بقول نافت فی الشیء منافسه و نقاسا اذ رغبت فیه علی وجه المباراة من الکرم یعنی منازعه
 بطریق رغبت ایتمک و مباراة معارضه یدیرل التنافس نونک فنی و طانک فنیته کذلک رغبت ایتمک بقال تنافسوا
 فیه ای رغبت و النفس نونک فنی و طانک سکونیه مهلت معنایه و منه قولهم لک فی هذا الامر نفسه ای مهله
 النفس علی وزن التکریم ارام و سایش و بر مک بقال نفس عنه بنفسا ای رفعت و نفس غی ازاله فله دخی
 درل بقال نفس عنه کرمته ای فرجه النفس نونک کسر به عورتک او غلن طوغ و رمی عقیده اولان حاله
 و نفس نفسانک جمعی دخی کلور لخصه عورتلر معنایه و فعلا نونک فعال اوزن جمعی واقع اولمشدر نفسا ابد
 نفس و عشره ابد عشره دخی و عشره حامله ناقدره حملی اون ایلو اوله النفس نونک فنی و طانک فنی و طانک
 مدله صفت مذکور اوزن اولان عورت النفساوات نونک خیمه کذلک نفسانک جمعی لخصه عورتلر معنایه
 همزه تانی و او تبدل ایتمکه بقال نفس المرأة من الباب الرابع اذا كانت نفسا و نفس المرأة دخی درل
 مجهول اوزره النفس میمک فنی و طانک فنی و طانک فنی و طانک فنی و طانک فنی و طانک فنی و طانک فنی
 مکانها من الجنة و النار و بقال ورت فلان هذا قبل ان یفنی فلان ای قبل ان یولد الناقوس علی وزن الکافور شول
 اغاچدر که نصاری ای اوقات صلواتی اعلام ایچون جال النواقیس نونک فنی و طانک کسری و مدله جمعی ناقوسلر
 معنایه بود کز اولن صاحب صراحت اعزى در اما عیارت جوهر بدن و غیر بدن فهم اولن بود که ناقوس
 اتم اوله کز اغاچ یا نسی اولسون کز غیر نسنه اولسون النفس نونک فنی و طانک سکونیه ناقوس جالو
 فی الحدیث کاد و ابنه نسون حی رای عبد الله بن زید الاذان فی المنام و نفس نفس کبی شول کسینه درلر که خلق
 تعیب ابدوب خیریه الیه النفس نونک کسری و طانک سکونیه مرکب درکه انوکا یازی برلر الانفس همزه نونک
 و طانک فنیته جمعی مرکب معنایه الانفاس همزه نونک فنیته کذلک مرکب جمعی النفس علی وزن التکریم دوات
 مرکب قوم بقال نفس دواته نفسا النفس نونک کسری و طانک سکونیه اباغ غریبی که معروف مرصدر
 و نفس کذلک طیب حاذقه دخی درل و نفس افته دخی درل بقال دل نقرس اذا کان دلهیه النقرس
 نونک کسری و نونک کسری و مدله استاد طیب حکیم حاذق معنایه النفس نونک فنی و طانک سکونیه بر نسنه
 باشی اشاعه قلیق بقال نکست الشیء انکسه نکسا اذا قلبته علی رأسه الانکاس همزه نونک کسری به باشی
 اشاعه اولق بقال نکسه فانکس التکنس علی وزن التکریم باشی اشاعه قلیق بقال نکسته تکتس الکاس کافک
 کسر به باشی اشاعه قلیق کسینه لنوا کسنا کسک جمیدر باشی اشاعه قلیق بقال نکسته تکتس الکاس کافک
 بعض اشعارده واقع اولمشدر و رانا کسک جمعی نوا کس کلک شاددر ته کم قو ارسد ذکر اولمشدر المنکوس
 میمک فنی و کافک خیمه شول و لدر درکه طوغر کن ابتدا ابقاری ظهور ابد که بوکه بتی درلر نای مشاة
 تحتانک ناه مشاة قلیق اوزن تقدیمه المنکس میمک فنی و کافک کسری و تشدیدیه شول ات دو

نفس

نقرس

نکس

که باطن یوقرو قالد ریز النکس نونک ضمی و کافک سکونیه مرضی افقتدن صکره عودت ایتمک بقال نکس
 الرجل نکساو بقال تعسالة ونکساوقد یفتح ههنا لالا زواج اولانه لافه النکس نونک کسری و کافک سکونیه
 شول اوقدر که یوقاروسی فامغین اشغه سی یوقرو و یوقاروسی اشغه قلنه ونکس کذلک رجل ضعیفه اطلاق
 اولنور الباموس علی وزن الکافور برکسینه نک هم سری در که غیر بلردن کتم اتدوکن اکا اطهار ابد و اهل
 کتاب جبریل علیه السلام ناموس دیرلر فی الحدیث ان ورقه بن نوفل قال لخذی حجة وهو ابن عمها وکان
 فصرنا لئین کان ما تقولین حقانه لیا تیه الناموس الذی کان یأتی موسی علیه السلام وناموس کذلک
 صیادک اغاچدن یابدوغی اوه دخی دیرلر النکس نونک فقی و میمک سکونیه سری کیزلمکه دیرلر بقال نکست
 السر افسه عسا من الباب الثانی اذا کتمه وغست الرجل دخی دیرلر هم سر ایدنگ معناسنه المناسه میم
 اولک ضمی و ثانیته فقیهله سرداش ایدنگ بقال نامست الرجل اذا سار رت وناموس کذلک شول نسینه دیرلر
 که کشی انوکله کند واوز بن ستر ایدر حیل و تد بیر جهتدن المناس میم اولک ضمی و ثانیته کسری و میمک سکونیه
 انجندن یابدغی اوه داخل اولن کسینه الاناس هیزمک کسری و نونک کسری و تشدید به کیزلمک
 استتار معناسنه بقال انس الرجل من باب انفع النکس نونک کسری و میمک سکونیه بریمی جانورد
 مصر ولا یبتدیه که اذر لری قتل ایدر قطعه قدید مثالده در النکس فقیهله یاغ اجیوب فاسد اولمق
 بقال نکس السمن من الباب الرابع اذا فسد النکس نونک فقی و وواوک سکونیه برنسینه اصلی طور دخی
 یرده حرکت ایتمک بقال ناس ینوس ونوس صوارمغه دخی دیرلر بقال نکست الابل انوسه انوسای سقتها
 الاناسه هیزمک کسری به متحرک قلن بقال اناسه غیره فی حدیث ام زرع اناس من حلی اذنی ذونواس
 اذواچندن بریرک ایدر ذونواس دبد کلر نه باعث بودر که ابکی بلوک صاچی ورایدی ارقه سنده
 صال نوردی واذوا ملوک معناسنه اذواچدن کلر نک اصلی بودر که اسماری اکثر یا ذوا به مصدر در
 ذوجدن و ذوبدن و ذونواس کی مثلا النواس نونک فقی و وواوک تشدید به شول رجلدر که مضطرب
 ولوب مسترخ اوله یعنی صالقی اوله الناس مخلوقات کرک انسدن کرک جندن و ناسک اصلی ناس ایدی تخفیف
 ولوب ناس قلندی والف لامی هیزم دن عوض قلدر لزلرا کر عوض اولسه بریده جمع اولما زدی حالا که بعض
 اشعارده جمع اولمشدر و الناس رقیبه نک باباسی ایدر که اول الناس بن مضرب بن زراردر وقرنداشی الیاس بن
 مضردر یا بکله النکس نونک فقی و هانک سکونیه اولک دشیمه اتی اصمقدر بقال نکست اللحم اذا اخذت بقدم
 الاسنان و نکس رجنس قوشه دخی دیرلر لاس کذلک دیشلر به اتی دوق نکس معناسنه بقال نکست اللحم
 وانتم سینه لکس میمک فقی و هانک ضمیمه رچالدن قلیل اللحم اولان کسینه فصل الوالوجس وواوک فقی و جیمک
 سکونیه صوبت خفی فی حدیث الحسن فی الرجل یجامع المرأة والاخری سمع قال کانوا یکرهون الوجس ووجس
 قلیل خوف ایمنه دخی دیرلر الواجس جیمک کسری به قلبه خطور ایدن نسینه هاجس معناسنه الایحاس
 هیزمک کسری و مدله خوفی قلبه کیزلمک بقال اوجس فی نفسه خفیقه اذا خمرها التوجس فقیهله و جیمک
 ضمی و تشدید به صوت خفیقه قولا ق طرب دکلک الاوجس هیزمک و وواوک فقیهله در معناسنه در بقال
 لا فاعله سحس الاوجس و سحس الاوجس دخی دیرلر جیمک ضمیمه یعقوب روابی اوزن که بونلر ایدر
 محلتده استعمال اولنور و اوجس طعامدن برنسینه معناسنه ده کلور بقال ما ذقت عینه او جس ای
 شئامن الطعام الودس وواوک فقی و دالک سکونیه یرده ابتدائت اوت بقال ما الحسن و دسها وودس
 برنسینه دخی اولمغه دیرلر بقال و دس علی الشی و دسا اذا خفی و یا به استعمال اولنسه کیزلمک

نکس

نوس

نکس

وجس

ودس

معناسنه ده کلور بقال این دوست بای این خباته و کیمک معناسنه ده کلور بقال ما ادیری این و دس ای لینه هب
 الابداس هیزمک کسری و مدله اوت بتوب بری اورمک التودس فقیهله و دالک ضمی و تشدید به
 بمعناه بقال تودست الارض و اودست اذ انتت ماضی و جیهه الورس وواوک فقی و وواوک سکونیه برصاری
 اوت در که یمنه اولور یوزه سون جک علاجی اتدن ایدر لایراش هیزمک کسری و مدله یورس
 بتوزمک وایرس و مٹ دبد کلری دبدنگ پیراخی صررمق معناسنه ده کلور بقال اورس المٹ ای اصغر ورقه
 بعد الادراک فصا وعلیه مثل الملاء الصغری و مٹک پیراخی اوزرنده صارو یو یاخش چارکی اولدی
 الوارس رانک کسری به پیراخی صررون دبدنگ که اکار مٹ دیرلر اورس فعلنده قیاس بوایدی نکست مورس
 کلیدی و لکن مورس کلدی پس بونوادردن در الثورس علی وزن التکریم برنسینه یی صاری بویا مقدر
 روس ابله بقال و رست الثوب تورس اذ اصیغه بالورس الوریسه وواوک فقی و وواوک کسری و مدله ورس
 بویا سله بویاخش چار شب الوسوسه علی وزن الزلزله قلبه اولان خبر حدیث نفس معناسنه الوسواس
 وواوک کسری و سینک سکونیه بمعناه بقال و سوست الیه نفسه و سوسه و و سواس الوسواس وواوک
 فقی و سینک سکونیه اسمدر معنای من بوردن زلال ایلز لزال کبی وباری تعالی نک فوسوس لهما الشیطان
 قول شر یفنده مراد الیه مارد لکن عرب هذه الحروفک جمیع سله فعلی ایصال ایدر و صیاد اوزنه و انت اوزنه
 دخی دیرلر که خفی اوله و سواس شیطانه دخی دیرلر الوطس وواوک فقی و وواوک کسری و مدله شوردر
 و ووطس که اولور حرب مراد اولور استعاره بقال حی الوطس اذا اشتد الحرب الوطس وواوک فقی و وواوک
 سکونیه ایچ ادکله محکم اورمق اسمی روابی اوزن و ابو الفوت ایدر و ووطس اورمقدو کرک ایچ ادکله اولسون
 کرک غیر نسینه ابله اولسون اوطاس هیزمک فقی و وواوک سکونیه بر موضعک امیدر الوعساء وواوک
 فقی و عینک سکونی و الفک مدله شول یردر که ملائم اولوب قوملر اوله الاوعس هیزمک و عینک فقیهله
 مذکری در قوه لی اولن بر معناسنه بقال ارض و عساء و سهل او عس المیعاس میمک کسری و مدله کذلک
 قوملی و ملائم اولان روابی و روابی میعاس شول یردر که بمیلش اولیه المواعسه میمک ضمی و عینک
 فقیهله دوه نک رجنس یورجسی که اول بو بن اوزدوب ادمن واسع قلبه اولان یورجسی در و مواعسه کیمه
 لککه دخی دیرلر بقال واعسنای ابلخا و لا یكون المواعسه الا باللیل یعنی دوه نک ذکر اولنان وجه اوزن
 یورجسی کیمه مخصوصدر الوقس وواوک فقی و وواوک سکونیه در فی صوبق بقال وقسه و قسا اذا قره
 و قرف قافله و فافله کذلک در فی صوبغه دیرلر و بقال ان بالبعیر لوقسا اذا فارقه شی من الحرب یعنی کجیمک
 انوک در سن صویسه الموقوس در یسی کجیمکدن صوبلن دوه الوکس وواوک فقی و کافک سکونیه اکسملک
 بقال وکس الشی نکس فی الحدیث لهما مهر مثلها لاوکس فیه ولا شطط ای لانقصان ولا زیاده و وکس اکسملک
 معناسنه ده کلور وکست فلانا اذا نقصته و وکس یان لوکوب ایچندن جراحت باقی قافله دخی دیرلر بقال
 برات الشجه علی وکس اذا بقی فی جوفها شی و وکس هارتنه ضرر ایچمکه دخی دیرلر بقال وکس فلان فی تجارته
 علی مالیم فاعله الا نکاس هیزمک کسری و مدله کذلک تجارنده ضرر ایچمک بقال وکس فی تجارته علی مالیم
 فاعله ایضا الذلخسر الولسان فقیهله طوارک یورجسی وسعت اوزن اولمق بقال ولست الناقه قلنس ولسان اذا
 اعنت فی سیرها و اعناق عین ممله ابله یورجک وسعت اوزن اولمغه دیرلر الولاس وواوک فقی و وواوک تشدید به
 قور دذب معناسنه المومسه میم اولک ضمی و میم ثانیته کسری به فاجره اولان عورت الوهس وواوک فقی و هانک
 سکونیه برنسینه دوکک دق معناسنه ووهس و ط ایتمک معناسنه ده کلور ووهس شر اشلیمکه

ورس

وسوس

وطس

ووس

وقس

وکس

وکس

ودس

وهس

و یوحنا صاحب صراحت بیان ساقی کوشت دبد و کی محل اولدغی خفی دگادر الایاس همزه ناک فحی
 و بانک کسری به جمعی سابقه ذکر اولان محال معنایه التبیس علی وزن التکریم قورقو بحقیف معنایه الاتباس
 همزه ناک کسری و تانک کسری و تشدید به قورقو بقال بیسته فالس بوافعل در یا تا ایچنده ادغام اولمشدر
 ولله اعلم بالصواب الشین من کتاب ترجمه الصحاح فصل الالف الارش همزه ناک فحی و رنک سکونیه جراثحت
 بقی الناریش علی وزن التکریم افساد ایتک بقال ارش بین القوم تاریشالی افسدت و تاریش الحرب
 جنکی اردورق و تاریش النار ایتکی لو یزملک الاشاش همزه ناک فحیه هاشاش کمی سرور و نشاط در
 وفی الحدیث ان غلقه بن قیس کان اذارائی من اصحاب بعض الاشاش و عظم البرش فقتیلته ایتک بدنده اولان
 نقطه لدر که سائر قائل بیک لونه مخالفه که لول سپس دبد کبری لاجه در الارش همزه ناک و رانک فحیه
 ذکر اولنان نقطه لری اولان ات و ارش جندیمین مالک لقی در و انوک ریمی و ازیدی اکبناء ارش دیشدر
 الارشاش همزه ناک و رانک کسری به ات ذکر اولنان لونه اولق البرش ایتک فحی و الفک مد به جماعت
 یاس معنایه دخلفانی البرش در و فی جماعه الناس معنایه لن السکیت ایتدی مادری ای البرش ایتدی
 ای ای الناس هو معنایه البرقش علی وزن الدرجه الوان مختلفه ایل برسته فی تقشلق و بونک صلی ابوراقش
 دبد کبری قوشدن ما خورد و ابوالبراقش الوان مختلفه ایل ملون در راقش بانک فحی و قافک کسری به
 بر کبک اسمید و فی المثل علی اهلها دت راقش زیرا ذکر اولن کب دشمنک آتی یا غنک لوزن ایشد و بورد که
 کبک لوزن ایشد و بقیله فی جمله قتل ایتد کزنه بومثل ضربا و لندی البرقش بانک و قافک کسری به
 سرجه کمی بر کوبک قوشدر که اکاهل حجاز شرشور درل شینین مجتنبک فحیه لک الشاشه بانک فحیه کول
 جلاله اولق یقال بششت به بشاشه من الباب الرابع الش بانک فحیه کول یوز لوز اولان کسینه بقال رجل
 هتش بش اذا کان طلق الوجه التبشیش علی وزن التزلزل کول یوز لوز اولوب مسرور اولق بقال لقیمه فیتشیش
 فی یعنی انوکله ملاقات لقمه اول مسرور اولدی بونک اصلی تبشش ایدی شین وسطی فاه الفعله قلب اولوب
 تبشش دبدلدی شیم تحفده تحفیف دید بلر البطشه بانک فحی و طانک سکونیه جمله فلق و برسته به
 غنقه یا شقی بقال بطش به ببطش و ببطش بطش من الباب الاول والثانی بالمطشه میم غمی و طانک فحیه
 غنقه طوشقی بقال باطشه مباطشه البغشه بانک فحی و غینک سکونیه ضعیف اولان یغور که طشه
 دبد کبری یغور دن زاده جه در بقال یغشت السماء تبغش بغش من الباب الثالث الباغش غینک کسری به
 ضعیف اولن مطر المبعوشه میم فحی و غینک فحیه ذکر اولنان یغور یغن یقال یغشت الارض علی الباه
 المجهول فحی مبعوشه البوش بانک فحی و و اوک سکونیه اجناس مختلفه دن اولان جماعت در البوش الباش
 تاریش اولان خلق الاوایش همزه ناک فحیه جمعی مختلف اولان جماعتلر معنایه ابو اسندن مقلوب و
 البوشی بانک غمی و اخر نه بانک تشدید به کثیر العیال اولوب فقیر اولان کسینه البوش بانک فحی و هانک
 سکونیه برسته ایل شاد اولق و اکامشتاق اولوب سرعت ایتک بقال بوش الیه بوش به شاد اراح له و خف
 الیه و اریاح هاء مهمله ایل شاد اولق و بوش نباتا دن برد و انک اسمیدر که طیبیلر قتنه معروفدر و اکا
 تاز اولدجه مقل در لر قن یاس اولسه خشل در لر خاوشین مجتنب ایل قن قومک یوزلی سیاه اولوب
 قمنح الوجوه اولسر وجوه البوش در لر مقله تشبیها و اهل البوش اهل حجازه در لر وحدیث عمره رضی الله
 عنه ولرد اولمشدر بوکه ابو موسانک بعض حرفی کند و لغی اوزده قراوت ایشد و کن ایشد که ایتدی
 ان ایاموسی لم یکن من اهل البوش یعنی ابو موسی اهل حجازدن اولمیدی زربوش مقل معنایه در
 و مقل حجازده بتر غیری یرده بتر الیش بانک کسری و مد به ولایت هندده بتر براتدر که

ارش

اشش

برش

بشش

بطش

بغش

بوش

بشش

بیش

قیلندن در پیشه کذلک بانک کسری به بوضعک اسمیدر و قاسم بن مقفه ایتدی پیشه و نه که مهموز در
 اکی رنک اسمیلر بدر فصل الجیش جیمک فحی و همزه ناک سکونیه خوف قتنه قلبک مضطرب اولمیدی
 و رابط الجاش شول کسینه در لر که قلب فرار دن بقله زاده شجیع اولد غیچون الجوشوش جیمک و شبنک
 همیه کو کسدر سینه معنایه الجش فحیه طر ملاق یقال اصا بشی فحش وجهه و بقال بجمش
 الجش جیمک فحیه و حانک سکونیه مرکب صیه سی ولد حار معنایه الجاش جیمک کسری به و الجشش
 جیمک کسری و حانک سکونیه جشش جمی اولاد حار معنایه و جاش رقبیلته یابی ادبدر غطفاندن
 که اول جاش بن ثعلبه بن سعد در که جدا صلی غطفان در که انلر شماخ بن ضارک قومیدر الجش جیمک فحی
 و حانک سکونیه موئی و جشش شول یوک پان سنه در لر که جوان الی اوزینه صرا کرملک ایچون جشش و حده
 جیمک غمی و حانک فحی و یلک سکونیه بر لفظدر که عمل ذمه استعمال اولنور خود رای معنایه و غیر و حده
 دخی یوز معنایه در عین مهمله ناک غمی و یای مشتاک فحی ایل که عیرک تصغیر بدر حار معنایه الجاشه میمک
 غمی و حانک فحیه ابتشمه مدافعه معنایه بقال جاشه اذا دفعه الجش جیمک فحی و حانک کسری به شول
 کسینه در که قومندن بر لوب جانی اختیار ایتش اوله الجوش جیمک فحی و حانک فحیه شول و غلندر که اعضاسی
 تمام قوت بولامش اوله الجش جیمک و میمک فحی و رنک کسری به زاده قاری اولان عورت در الجامر جیمک فحی
 و میمک کسری به جمی الجش جیمک غمی و حانک فحی و یانک سکونیه جمر شک تصغیری اخر حرفن حذف ایتکله
 و هر بش خرفلو اولان کلمه ناک جمعده حال بو به در جن حروفی اصلیه اولوب ایچنده حرف زاید اولسه
 و اگر ایچنده حرف زاید اولسه حرف زایدی حذف اولی اولور و افی جمرش شول بلاندر لر که خشین
 و شد بدر اوله جمرش جیمک غمی و رنک فحیه جند بوضعک اسمیدر الجرش جیمک غمی و رنک فحی و یانک
 لشد بدر به ذکر اولنان موضعه منسوب اولان نسبه ادع جمرشی در لر ذکر اولنان به منسوب اولان دری
 معنایه الجرشیه جیمک کذلک غمی و یانک تشدید به موئی بقال ناقه جرشیه الجرش جیمک فحی و رنک
 سکونیه برسته اری دو کولک نیم کوفت معنایه بقال جرش الش اذا لم تنعم دقه و جرش لر کسینه طراق
 ایل باشن طراوب قونقلر بن جقار مق یقال جرش رأسه بالمشط اذا حکه بالمشط حنی اثارها و جرش کیمه ناک
 مقدارینه دخی در لر بقال متی جرش من اللیل ای هوی منه یوز بدک و فرانک روایی اوزن الجرش جیمک فحی و رنک
 کسری و مد به اری دو کولک نسبه بقال الجرش اذ لم یطیب یعنی ابود و کلسه الجرشه جیمک فحیه برسته
 دو کولک باطلند قله جمر این اری پان لر الجرش جیمک و رنک کسری و شبنک تشدید به و الفک قصر به زمکی
 وزنی اوزن ذات و نفس معنایه و بومقام صاحب صراح جرشانی تقصیر صد دنه جرشنی دم دبد و کی خطا
 اولدغی خفی دگادر کوا که عبارت جوهر به اولان نفسی سکون فایله نفس ظن ایتشد و فحیه الجرشش
 جیمک و رنک و فاک فحیه یانلری یوک اولان نسبه الجرافش جیمک غمی و طانک کسری به بمعناه الجش جیمک فحی
 و شبنک تشدید به دو کولک و فاقق بقال جششت الشی ایشه جشا من الباب الاول اذا دقتته و کسرت و جشش
 دکنکله اورمغه دخی در لر بقال جشه بالعصا اضر به بها و قیوی یونلیوب پاک ایتکه دخی در لر تقول جششت
 البیر اذا کنتها و فقیته الجشش جیمک فحی و شبنک کسری و مد به یسته سویق معنایه الجشش جیمک
 فحی و شبنک کسری و مد به بغد ایدن و غیر بدن اری او کود و لی نسبه تقول جششت البیر اذا طختته طحنا جلیلا
 الا جشاش همزه ناک کسری به کذلک برسته فی اری او کولک بقال جششته و جششته یعنی الجشوش میمک
 فحی و شبنک فحیه او کود لاش نسبه جشش معنایه الجشش میمک کسری و جیمک فحیه شول دکر مند و

جاش

جشش

جمرش

جمرش

جمرش

جشش

دیر کرد که از دین کز ی غم و در نهاده چه اوله الطش طانک فقیله ضعیف غمور و غمور بقال طشت السماء
 از امطرت مطر اضعیف الاطشاش همزه نك كسر به كذا لك ضعیف غمور و غمور بقال طشت السماء از امطرت
 كذا لك المطشوشه میك فقی و شبك فقیله شول در كه اوزر نه ضعیف غمور و یا غمور اوله الطش طانك فقی
 و میك سكویه ناس معناسنه در بقال مادی ای الطش هوای ای الناس هو الطش طانك فقی و رانك
 سكویه اوله نشاندن عدول ای تمك و طیش خفته دخی دیرلر الطیش طانك فقی و یانك تشدید به ضعیف
 اولان كسغه الاطاشه همزه نك كسر به او فی نشاندن عدول ایتمرك بقال طاشه الای فصل العین العرش عینك
 فقی و رانك سكویه تحت ملوك و سقف یبته دخی دیرلر عرش الیت دیرلر و قو لهم تل عرشه ای وهی امره و ذهب
 صره و عرش كوكه لك ایتمك كری سنه به ده دیرلر و عرش القدم ایتمك و مقل اولدخی جانب اولان یومرجه در
 ظهر قدم معناسنه و عرش السماء اوفی بلدلر در كه عواد بد كری بلدلر لك التنده در و اكاسد قوری در دیرلر
 و عرش البیوشول اغاچله دیرلر كه قیونك ایچی ادم بوی قدر طاشه یا بلدلر قدن صكره اول اغاچله یا بلر و عرش
 اغاچدن بیو یا پخته دخی دیرلر بقال عرش عرش عرش من الباب الاول والثانی المعروشه میك فقی و رانك
 خیمه اغاچله یا بلش بنا بقال بزمعروشه و كروم معروشات و كرم باغ خبوغنه دیرلر العرش عینك فقی و رانك
 كسری و مدله باغ خبوغنی التنه قود قلیز اغاچله بقال عرش الكرم و عرش بر سنه در كه محفه به سبیه در
 صورنلر ایچون قلازلر تاكه دوه اوزن انوك ایچنده ساكن اوله و عرش شول خیمه به دیرلر كه فی اغاچدن و غام
 به بد كری اوندن بیارلر العرش خیمه به جمع قلیب ایله قلیب کی و قلیب قیویه دیرلر و بوسیدن مكه مشرفه نك
 اولر ته عرش دیرلر اغاچدن یا بوب كوكه لك ایتمك كری و ترو و فی الحدیث تمتنع مع رسول الله صلی
 الله علیه وسلم و فلان كافر بالعرش و نسع صراحه و فلان بالعرش واقع اولمشدر و كافر بالعرش مقیم بالعرش
 به معناسنه در اول كسغه كه جعنه عروش دیدی انوك قتنه مفردی عرش در فلسه فلس کی و منه الحدیث ان
 ابن عمر كان یقطع التلبیه اذا نظر الى عروش مكة التعریش علی وزن التكریم باغ خبوغنه جار طاق یا غمور بقال
 عرش الكرم بالعرش تعریش و تعریش مركب اغزن اچوب جمله ایتمك دخی دیرلر بقال عرش الحمار بعائنه اذ احم
 علیه و رفع رأسه و تحافاه و شعور شین محجه و جاء ممله ایله اغز اچغه دیرلر و عبارات قام و سد بعائنه بدله براسه
 واقع اولمشدر و عبارت جوهر بدن ظاهر افهم اولنان حمارك تراوی حالی در العرش عینك فقی و رانك
 سكویه بیونك ایچی جانب اولان اوزن انلك برسی در الا عرش همزه نك و نك كسر به اوزوم خبوغنی
 جار طاق اوزن چقمسی بقال اعترش العنب اذ اعلی علا العراش الاعشاش همزه نك كسر به رجاعتك
 اوزر نه قونوب انلری بحضور ایتمك رتقول اعششت القوم اذ انزلت منزلا قد نزلوه قبلك فاذیتهم حتی یقولوا من
 اجلك العشه عینك فقیله شول خر ما اعلی در كه بیراخی از اولوب دبی ایتلمش اوله بقال عشت العله و شجره
 شیه شول اغاچه دیرلر كه بود قلیز ایجه اولوب بنش برامز اوله و عشه نساطا بقه سندن قلیله اللحم اولان دخی
 دیرلر و دوه دخی حال بو به در بقال ناقه عشه اذ اكانت بینة العشش العشش فقیله و العشاشه عینك
 فقیله و العشوشه خیمه به قلیل اللحم اولوب ضعیف اولم بقال عش بدنه اذ اخر و غل اوقلیوب ایتلمش العش
 طایب ایتمك بقال عش الرجل معروفه اذ اقله و عش صوی از اولن قوفیه دخی دیرلر بقال سقاء سجالا عشا و جعل
 سین ممله ایله و خیمه بیوك قوغه در لو كیر معناسنه الاعشاش همزه نك كسر به ایتلمش ضعیف ایتمك بقال
 اعشه الله العش عینك فقیله قوش بوا می ككه فی عار و خسدن جمع ایدر العششه عینك كسری و شبك
 فقیله جمی بوال معناسنه العشاش عینك كسر به و الاعشاش همزه نك فقیله كذا لك جمی و قوش بوا سینه عش

طیش
عوش

عشش

اغاج بوداخی اوزن اولد قده در و اگر طاغده یا خود دیواره اولسه و كز دیرلر و وكن دیرلر و او ك فقی و كافك
 سكویه و قوش بوا سیر اوزر نك اولسه اخص وادی دیرلر همزه نك ضمی و فلك و دالك سكویه
 و جوهر نك بولامی كندی قتنه مختار اولانه كوز در و و كز تفسیر نك و كز ایدر كز جداره اولسون كز
 شجره اولسون دبد و كز ابو عمرو دن اولن روایت كوز در پس كلامی بینند نافع اولمان كز چه صاحب مختار
 الصحاح نافع طن ایتدی العشش علی وزن التكریم بوا می بقال عشش الطائر تعشش اذا اتخذ عشا و تعشش
 انك قور یوب بیات اولغه دخی دیرلر بقال عشش الخبز اذا كرج و یس و نكرج جمله انك كوف طوب فلد
 اولم معشش الطیور و میك خیمه و شبك فقی و تشدید به قوشلر بوا می بقال عشش الطائر تعشش اذا اتخذ عشا و تعشش
 سكویه بوموضعك اسمیدر الا عششاش همزه نك و تانك كسر به قوم و مقدار تركه كوزمك در لیل الاعرابی روایی
 اوزن بقال اعشش القوم اذ المتار و امیره لیسبت بكثرة العشش عینك خیمه شول بوال در كه یری اوزر نك
 اوله العطش فقیله صوسر لبق بقال عطش من الباب الرابع العطشان عینك فقی و طانك سكویه
 صوسر اولان كسغه و عطشان نطشان دیرلر ایتاعله نطشان مستقل ذكر اولنار محمد بن السری ایتدی
 عطشان اصله عطش در عراکی نون الفتا نبتدن بدلدن بوی خصوصه جمی عطاشی كذا لك دلالت ایدر
 محاری كبی العطش عینك فقی و طانك سكوی و الفك قمر به جمی صوسر معناسنه و العطاشی عینك فقی
 و الفك قمر به و العطاش عینك كسر به كذا لك جمی بقال قوم عطش و عطاشی و عطاشی مفرد
 مؤنث دخی كوز بقال امرأة عطش و نسوة عطاش الاعطاش همزه نك كسر به . ركسغه نك طواری صوسر
 اولم بقال اعطش الرجل اذا عطشت مواشیه المعطاش میك فقی و طانك كسر به دوه نك صوبه احتیاجی اولدخی
 زمانلر العطش عینك فقی و طانك كسر به صوبی قی ر العطش عینك فقی و طانك خیمه به معناه بقال مكان
 اعطش و عطش اذا كان قلیل الماء العطاش عینك خیمه به مرصدر كه انسان عارض اولور و حیثیله کی صوبی
 یجر قانز مكاش عینك ضمی و كافك تشدید به بی غیر قیله سنه منسوب بر صویك اسمیدر العكاشه عینك
 ضمی و كافك تشدید به اور و عكاش اوی بیت عنك موت معناسنه و عكاشه بن محسن حجابدن ركسغه نك اسمیدر
 ثعلب و وانی اوزن و كاه اولور كافك تخفیف اولنور العكش فقیله قیل صا مشوب یا بلق بقال عكش الشعر
 من الباب الرابع اذا التوی و تلبید العكش فقیله و كافك ضمی و تشدید به معناه بقال تعكش الشعر اذا التوی
 كذا لك العكشه عینك و نك كسری و كافك سكویه طوشانك دشپسی العكاش عینك كسری و كافك
 سكویه رجالدن ركسغه نك اسمی العشش فقیله كوزك كوز می ضعیف اولمدر اكر او انا یاشی اقد غیور
 بقال عش الرجل من الباب الرابع الا عش همزه نك و میك فقیله كوزی ذكر اولنان وجه اوزن اولن كسغه العشاش
 عینك فقی و میك سكوی و الفك مدله موثی العشش عینك فقی و نونك سكویه بر سنه فی اكك عطف معناسنه
 بقال عشت الشی اذا عطفته المعاشه میك ضمی و نونك فقیله بویه صا مشوب بقال عانسه فی القتال اذا اعتنقه
 الاعشاش بمعناه بقال اعتنقه اذا اعتنقه كذا لك العشش عینك و نونك فقی و شبك سكویه طوبیل القامه
 اولان كسغه العشش عینك فقی و یانك سكویه دیرلر كذا لك حیات معناسنه المعاش میك فقیله دیرلر المعشش میك
 فقی و عینك كسری و مدله كذا لك دیرلر بونلر ایکی لفظدر كه مصیدر اولغه و اسم اولغه صا جدر معاب ایله
 معیب و ماله میل کی میل ایتمك معناسنه الاعاشه همزه نك كسری ایله دیری انك بقال اماته الله عیشه راضیه
 المعیشه میك فقیله و عینك كسری و مدله كذا لك دیرلر المعاشش میك فقی و یانك كسر به جمی دیرلر
 معناسنه بلا همزه استعمال ایدر سك اصل اوزر نه استعمال ایدر سك ز را یونك اصلی معیشه در وقتد یری

عشش

عكش

عشش

عشش

عشش

الترابل خمسة ايو اولي يقال نقشش المريض المشقششان ميمك ضمي وقاف اولك فتي وثانيك كسر بله
 سون قل يا ايها الكافرون وسون قل هو الله احد من ربنا سون قل هو الله احد من ربنا سون قل هو الله احد من ربنا
 مرض نقاش قد نرى قه لور ابو عبيد ايدي بوابي سون مرض نقاشي ازاله ابد بلا تشبيه قطر ان دونهك
 كيميك ازاله ايدي كي القشه قافك كسر بله ميمون قوده معناسنه وقشه شول صغير قيره دخی درلر كه چشه سون
 دخی صغيره اوله القمش قافك فتي وميمك سكويه برنسنه يورادن واورادن جمع اولان نسنه وقاش متاع بته دخی درلر
 التكرم معناه القماش قافك ضمي وميمك تخفيفيله هر جانين جمع اولان نسنه وقاش متاع بته دخی درلر
 القنقرش قافك وفانك فتي ووراك كسر بله جمرش كي زياده ياشلو عوربه درلر القوش قافك ضمي وميمك
 كوچوك صغير معناسنه يقال رجل قوش اذ كان صغيرا الحنة و بوفارسى معرب در فارسى كوچك ديكر فصل
 الكاف الكيش قافك فتي وبانك سكويه قوح كه قيويك ار كي در الكباش قافك كسر بله جمى قوچار معناسنه
 الاكيش هيزه نك فتي وبانك خيميله كذالك جمى وكيش القوم خليفك سيدنه يعنى اولوسنه درلر الكيش قافك
 فتي و دالك سكويه طر ملى خدش كي در لفظا ومعنى يقال كذشه لاذ خدشه وكذش كسيه دخی درلر يقال هو
 كذش ليعاله اي بكذح وكذح حاه ميميله ابله كسيه درلر وكذش بخشش المعنه دخی درلر تقول كذشت من فلان
 اذ اصبت منه وكذش رك سور مكه دخی درلر سوق شد بد معناسنه الاكذش هيزه نك وتانك كسر بله كذالك
 بخشش المي يقال كذشت من فلان عطا ايضا الكندش قافك ودالك ضمي وماينده نونك سكويه سقسقان
 ديميله مغروف اولان قوش وكندش اد ويدن رنوعه دخی درلر الكرش قافك فتي ووراك كسر بله شكنيه كه
 هر كوش كتورن جانورده شكنيه انسانه معناه مثله سنده در عرب بوني موث استعمال بدر بونه ايكي لغت
 وارد درى كرش رانك كسر بله ته كمرو ايدي وري دخی كرش در رانك سكويه كبدله كبد كي وكبد او يكته
 درلر وكرش كذالك انساندن بر جماعته درلر وفي الحديث الانصاري كرش وعيبي الكرش قافك كسر
 ووراك سكويه كشنك اولاد صغاري جهندن اولان عيالي يقال هم كرش منورق اولاد صغار و يقال
 زوج فلان فلانه قنشرت له كرشها و بطنها اذ كثر ولد هاله الكرشان قافك فتي ووراك كسر بله از دقييله سي ابله
 عبد القيس قبيله سيدر الاستكرش هيزه نك وتانك كسر بله قورسوق كرش دكل ايكن كرشه دوخك يقال
 استكرشت الانفة يعنى او غلق نسنه يد كچه قورسوقه نسنه دخی درلر نسنه يكه باشلد قه كرش درلر انفة
 دخی لراكش هيزه نك كسر بله برنسنه يي كرشه يعنى شكنيه داخل قلق وعربلر كان وجدت الى ذاك
 فا كرش ديدكي شول محله استعمال اولتور كه برامر مشكل تكليف اولنه و بونك اصلي بودر كه كرسنه رقيوني
 بوغز ليوب بان ابد شكنيه سي اچنه قودي تا كه بشوره اقا يونك باشن وايغن دخی قوديد بلر ايدي ان
 وجدت الى ذاك فا كرش يعنى ان وجدت اليه سبيلا التكرش فختينله و رانك ضمي وتشديد بله يوزا كشمك
 تقبض وجه معناسنه يقال نكرش وجهه اذ تقبض الكرش قافك فتي ووراك سكويه والفك مدبله قارنى برك
 عورت وكرش برك لري موك اولان دشى مرگيه دخی درلر وكرش شول اياغه دخی درلر كه اتلوا له كثير اللحم معناسنه
 وطبان دوز اولوب بر مقلى قصه اوله الكشيش قافك فتي وشينك كسرى وميميله افينك يور ركن در بسندن
 حاصل اولان اواز غزندن كلن اواز دكل يقال كشت نكش و يقال كشت البقرة صاحب وكشيش الشراب شرابك
 قيميسك اواينه دخی درلر وكشيش الرند حقيقتك اتمن طوبى دخی حينده جقان اواينه دخی درلر و دونهك اول
 ياغر ميسنه كشيش درلر لكشكشه على وزن الزلزله كذالك افينك در يسي اواز بدر وكشكشه بى اسد
 قبيله سبك موث خطا بچون اولان كافى شينه تبديل ايمسنه درلر كقولم عيش و يش فى عليك و لك

كش
قفرش
قوش
كيش
كش
كندش
كرش

كشش

المكشاش ميمك كسرى وكافك سكويه زياده ياغر يچي دونهك اواينه بر مقدار حقه كذالك درلر وچن
 فصيح وصافي اولسه هدر درلر وچن صافي اولوب رجميع وورد ابله قور درلر الكيش قافك فتي وميمك سكويه
 شول رجل در كه سر به اولوب جري ومقدم اوله وكش ذكرى كوچك اولان دخی درلر الكاشه قافك فتي وميمك
 ومقدم املق يقال كش يكش كاشه من الباب الخامس الكيش قافك فتي وميمك كسرى وميميله كذالك مقدم اولان
 كسبه لتكيش على وزن التكرم بچيل ايمك يقال كشته تكيش اذ اجملته الانكاش هيزه نك كسرى ووراك
 سكويه سرعت ايمك التكمش فختينله وميمك ضمي وتشديد بله معناه يقال انكش وتكش اذ السرع الكمشه قافك
 فتي وميمك سكويه شول ناقه در كه ميمى كوچوك اوله الكيش قافك فتي وميمك كسرى وتشديد بله كذالك ذكرى
 كوچوك اولان ات الاكاش هيزه نك كسر بله ناقه نك ميمك شول بى صاروب بغلق يقال كشت بالناقة اذ
 هررت اخلافا جمع وصر صادمه ابله بغلق وخلفه باسنه درلر فصل المم الحش ميمك فتي وچانك سكويه
 اتش يقمى ابن السكيت روائى اوزن وحش درى صويغه ده درلر يقال مرتبى غرارة فمحتتى اي محتتى وميمك
 سين وخاء ميميله درى صويغه درلر غران قيلدن اولان جواله ديد كاري كي الاحاش هيزه نك كسرى ابله ياقى يقال
 الحش الحراذ الحرقه وافت سماوى هر نسنه يي يقوب قتلن املق معناسنه ده كلر يقال هذو سنة قد احشت
 كل شئ اذا كانت جدبه ابو عمرو ورواى اوزن الاحاش هيزه نك وتانك كسر بله ياقى احتراق معناسنه يقال احشت
 الحيز و امحش فلان غضبا الحاش ميمك ضمي ابله ياشن نسنه يقال حيز حاش وشوا حاش وشوا براندر ل الحاش
 ميمك فختيله متاع بيت واثا بيت يعنى اوليحه استعمال اولان اسباب الحاش ميمك كسرى قبايل مختلفه دن اولن
 قومه درلر كه جمع اولوب باشن باسنه نقض عهد ايمكه اندر اچر المديش فختينله لك سكوى ملايم اولوب اتن اولغه
 درلر الامدش هيزه نك و دالك فختيله الينك سكوى ضعيف اولن كسبه يقال رجل امدش ايدو يقال مدش من
 الباب الرابع المديش ميمك فتي و دالك سكوى والفك مدبله ميمك سكوى ضعيف اولان عورت معناسنه
 المرش ميمك فتي ووراك سكويه خدش كي در لفظا ومعنى يعنى طر ملى يقال لصام مرش المروش فختينله جمى يقال
 اصنام المروش والخزوش والحدوش كلها يعنى ومرش شول بدر كيمى ووروزن بوزن اوله يقال شهيد الى مرش
 من الامرش الامرش هيزه نك وتانك كسر بله قورمق انتزاع معناسنه تقول امترشت متيامن بهذا انتزعت
 المزدقوش ميمك و دالك وقافك خيميله چكدم چيكي ديد كاري نسنه كه نباتانك در مرز نكوش معناسنه المثنى ميمك
 فتي وشينك تشديد بله برنسنه ابله اليك ايمك ايجون يقال مشن بله يمشها اذ امسحها بشئ لينظفها
 و اميمى ايدي مش رازى نسنه ابله اليك سلك در ياغن ازاله ايمك ايجون ومشن ناقه يي صاغوب ميمك سنده بر مقدار
 سود اليقومه دخی درلر يقال مشنت الناقه اذ اخلتها وركت فى ضرعها بعض اللين المشوش ميمك فتي وشينك خيميله
 لى سلك نسنه يقال عظم مشوشا مشن ميمك اي مند بلا وشيا اميمى ميمك المشاشه ميمك خيميله شول ملايم
 اولن كك اشيدركه چيمسى مكنند المشاش ميمك خيميله جمى ذكر اولن كك باشارى معناسنه ومشاش بومشق
 به دخی درلر ارض لينه معناسنه ومشاش نفسه دخی درلر يقال فلان طيب المشاش اذ كان ككريم النفس
 المشش فختينله وشينك ضمي وتشديد بله ملايم اولان كك باشلر نك تقول مششت العظم اذ اكلت مشاشه
 او تمككته و تمكك ضروره در المشش ميمك كسرى وشين اوله سكويه زرد الوديد كسرى ميموه در المشش
 ميمك فختيله معناه ابو عبيد روائى اوزن المشش فختينله شول نسنه در كه طوار بك ياغيد سور يلوب جقان
 حنى اوك كموك كى چي اولور و لكن حد اذ انده كوك اولان يقال مشش الد به مشش من الباب الرابع
 اصل اوزينه كاروب ادغام اولور غيظك بى بودر المشش ميمك فتي ووراك سكويه بوى قيل ابله قارشد رمتو

كش

ممش

مدش

مرش

مردش

مشش

مشش

وقیون ستودن یکی سوده قار شد ر مغه دخی دیر و پیش خبری قار شد ر مغه دخی دیر ل بقال مشت لجر اذا خلطت
 وکسانی شدی مشت لجر دیک خبر ک بعضی سو بدم و بعضی کتم ایتدم دیکدر و پیش ممک یاروسنه اولان
 سوددر یاروسن تجاوز ایشه پیش دیر ل الماش علی وزن الباب فیک دبدکاری معروف دله درو بومعرب در
 با خود کلام مولد در فضل النون التناوش تانک فقی و همزه نیکه بر نسنه دن کیر و قالوب راق و لوق التناش
 نونک فقی و همزه نیک سکونیه با خیر ایشک تقول ناست الامرانا شفا شفا اذا اخرته لانتاش همزه نیک و تانک کسری
 به متاخر اولوق بقال ناسته فانتاش التیش نونک فقی و همزه نیک کسری و مد به اخر معنایه بقال فله نیشا
 اذا فعله لخر التیش نونک فقی و تانک سکونیه بر نسنه یی بدن اشوب چقار مق بقال بنشت البقل والمیت انش
 لاشامن الباب الاول التیش نونک فقی و تانک تشدید به بدن کفن چقار کسسه ذکر اولان معنادن ما خود در
 الانبوش همزه نیک ضمی و نونک سکونیه و تانک ضمی و مد به بدن چقار بلان اونک کوی الانابش همزه نیک فقی
 و تانک کسری و مد به جعی بدن چقان کوکمر معنایه لنتش نونک فقی و تانک سکونیه چقار مق و ایرتیک
 معنایه مذکور بقال مانشت من فلان شیای ما اصبت لمنتاش میمک کسری و نونک سکونیه ماشه
 منتاش معنایه تقول نشت الشی بالمنتاش اذا استخرجته به العیش نونک فقی و جیمک سکونیه اوی اور کدوب
 قالد مق تقول نجشت الصید انجسه نجشامن الباب الاول اذا استخرت یعنی اوی اور کدوب طوز اقدن جانیه
 سوق ایشک و نجش بر کسسه نیک متاعن مراد کدل ایشک ایتور مقدر غیر بلر کور و رب راغب اولسون دیو که
 بونک حقنه لانتاجشوا بدیشله نفی واردا و لشد و نجش دوه یی طاغله قدن صکره جمع ایشکه و سرعت
 ایشکه ده دیر ل بقال مرفلان نجش بجشای اسرع الناجش جیمک کسری به شول کسسه در که او سورر صید عجله
 کلسون دیو انجاش نونک فقی و جیمک تشدید به حبشه ملکک اسمی در التیش نونک فقی و شبنک کسری
 و مد به کولک یا خود حوضک صوبی چکلمکه باشلق بقال نش الغدیر نش نششامن الباب الثاني اذا اخذ ما و
 فی النضوب ونشش صوبک و صونک غیر نیک اوزینه دخی دیر ل فقی قایسنه النشامه نونک فقی و شبنک
 تشدید به شول ماحه در که صوبی ظاهر اولد قد نصکره چکلمکه باشلیه طوزه مقول اولو نجیدک النش نونک فقی
 و شبنک تشدید به بکری در هم کدیرم و قیه در راطا بقه عرب فرق در همه برو قیه دیر ل و بکری در همه نش
 دیر ل ونش در همه نواة دیر ل النششه علی وزن الرزله در یی فی نضوب فقی تقول نششه الجلد اذا السره
 مناجحه و قطعه عن اللحم التیش نونک فقی و تانک کسری و مد به مرآت معنایه در بقال مابه نطش ای حرکت
 النطشان نونک فقی و تانک سکونیه بر لفظ در که عطشان کله سنه بعیتله ذکر اولور بقال عطشان نطشان
 پس صاحب مذهبک النطشان تشنه دیدوی روا اولان زیرا تابعه معنای مستقل مراد اولان التیش نونک
 فقی و عینک سکونیه قاله مق رفع معنایه بقال نعشه الله بنعشه نعشامن الباب الثالث اذا رفعه و لا بقال نعشه
 و نعش مینک تحتنه دخی دیر ل فقی اوزنه میت اولسه ارتفاعی اولو غیچون و فقی اوزنه میت اولسه سر دیر ل
 المنعوش میمک فقی و عینک ضمی ایله تحت اونن کویش میت الانتاش همزه نیک و تانک کسری به طاینب و دوش
 کسسه نیک طور می بقال انتعش العار اذا نهض من عثرته التیش علی وزن التکریم نعشه الله دیک
 تقول نعشت له اذا قلت نعشک الله بنات النعش نونک فقی و عینک سکونیه ایشک نوع بلد زدر بری بناش
 نعش الکبری در و یو بدی بلد زدر وردی نعش و اوی بنات و بری دخی بنات نعش الصغری در
 و کراولان کبی و سیبویه ایله فرامفق اولد بلر نعشک لا یصرف اولسنه تعریفدن و تانک
 اوتری النعش نونک فقی و تانک سکونیه بنه اتق و یوک اتق بقال نفشت القطن والصوف انتعش
 نفشامن الباب الاول العین المنعوش انش یوک التیش علی وزن التکریم کذلک بنه و یوک

ناش

نیش

ننش

نجش

نشش

نطش

ننش

ننش

اتق الانتاش همزه نیک و تانک کسری به توبلک بقال انتفشت الهرة اذا اوبارت و از برار توی بنکه و اوت بنکه
 دیر ل التیش فقی و تانک ضمی و تشدید به بعناه بقال تنفشت الهرة كذلك النفوش فقی و تانک فقی
 نفشت الابل نفش نفوشامن الباب الاول والثانی اذا رعت لیلایلا راع ومنه قوله تعالى اذ نفشت فيه غم القوم
 الانتاش همزه نیک کسری به کجه ایله طواری اونلار کن قویب کیمک بقال انتفشتها اذا اترکتها لیلایلا راع النفش
 فقی و تانک کسری به کجه چوانس ترک اولنه الانتاش نونک ضمی و تانک تشدید به بعناه النفوش نونک
 فقی و تانک کسری به بعناه کذلک نفش کجه یی مخصوص اولان اوتلا مقدر اماهیل کجه ده و کوند زده استعمال
 اولور النفش نونک فقی و تانک سکونیه بر نسنه یی الاجهلق بقال نفشت الشی نفشامن الباب الاول و نفش
 العنق علی البناء للمجهول اذا ظهرت فیه نکت من الارطاب یعنی انه یی رنقطه لظاهر اولسه رطب اولوق جهتندن
 و عذق خرما سلقمه دیر ل عین مهمله نیک کسری به و نفش کذلک مناقشه توی یولغه دخی دیر ل و نفش ایتندن
 مناقشه دیکن چقار مق تقول نفشت الشوکه من الرجل اذا استخرجت المنقوشة میمک فقی و تانک سکونیه شول
 باش یاری در که اندن مناقشه ککلر چقار لور التیش علی وزن التکریم کذلک نفش ایشک معنایه در
 المناقشه میمک ضمی و تانک فقی ایله حساب به زیاد دقت ایشک بقال من نفش الحساب عذب الانتاش همزه نیک
 و تانک کسری به دیکن چقار مق تقول انتفشت الشوکه عن الرجل اذا استخرجتها وانتاش دوه یا غنیه
 اور مقدر یا غنیه کیرن نسنه یی چقار مق ایچون ومنه قیل لطمه لطمه المنتش و لطم لامک فقی و طاء مهمله نیک
 سکونیه طباخه ایله اور مغه دیر ل التیش نونک فقی و کافک سکونیه قیونک صوبن چکلمک بقال نکشت البیر
 انکشها من الباب الثاني اذا زفرتها ومنه قولهم فلان مجر لا ینکش و نکش نباتات فقی مثلاً توکنکه دخی دیر ل
 بقال اتوا علی عشب فنکشوه اذا افنوه النش فقی و تانک سیاه و بیاض نقطه در النش نونک فقی و میمک کسری به
 نقطه لری اولان نسنه ومنه ثور غش و ثور غش شول بیان صغیر در که انوک نقطه لری و اردر النش نونک فقی
 و هانک سکونیه ایلان صوبق بقال نهشته الحیه من الباب الثالث اذا السعته ونش اوک دیشلری ایله بر نسنه یی
 ایصر مق معنایه ده کلور و سین ایله دخی لغت در ونش روز کار ضرر ایشکه دخی دیر ل بقال نهشه الدهر فاحتاج
 ونش الیدین خفیف معنایه در کویا که بونش حیه دن ما خود در سرعت اوزن اولد غنه بناء المنهوش
 میمک فقی و هانک سکونیه سفر زحمت چکوب یورولی کسسه النوش نونک فقی و واک سکونیه بر کسسه نیک صاجنه
 و صقلنه یا شغیچون ال صوبق بقال ناشه بنوشه نونک اذا تناول لیا خذ به رأسه و لخته و نوش ایرشد و مک
 معنایه ده کلور بقال نشته خیرای انلته المناوشه میمک ضمی و واک فقی و تانک اثناسنه ایشک عسکر بری بر نه
 بقین و از مق النوش نونک فقی و همزه نیک ضمی و مد به قوت و شدت صاجی اولان کسسه التناوش تانک فقی
 و واک سکونیه بر نسنه یی ل صوبق الانتاش همزه نیک و تانک کسری به بعناه و قوله تعالى وانی لهم التناوش من مکان
 بعید یعنی اخر نه ایلانه ایشک نلر نهجه مپسرا اولور دنیاده کفر اوزن اولد قلندن صکره و تناوشه و اوی همزه یی
 دوند مک دخی جا یزدر تکم و قتنه اقتت جا یزدر و ابکسیله قرأت اولشد در فصل الوال و باش همزه نیک
 فقی و واک سکونیه انواع مختلفه دن جمع اولان قوم او شاب کبی بعضیلر ایشدی بوی جمع در که بوشدن
 مقول و بوش دخی مختلف اولان ناسه دیر ل التیش علی وزن التکریم جماعت مختلفه جمع ایشک ومنه الحدیث
 قدو بشت قریش او باشا الوتش واک فقی و تانک سکونیه هر نسنه نیک ازی و فقی کبی که و فقی دخی
 جاء مهمله ایله شی حقیره دیر ل بقال انه لم یوتشهم ای من و ذالهم الوحش واک فقی و حانک سکونیه
 و الوحش فقی و تانک سکونیه حیوان به دیر ل و وحش خراب شهره دخی دیر ل بقال لقیته بوحش صحت ای بیلد قفر و صحت
 صفة امر اوزن یسیر معنایه در لا یصرف و وحش اچ اولان کسسه یی دخی دیر ل بقال یات فلان وحشای

ننش

نکش

نشش

ننش

نوش

ونش

ونش

ونش

جایب الا و خاش همزه نك فتحه جمع اج اولان كسسه لم معناسنه بقال بندا و خاشا يعني اجله اششاملدق الوحش
 واولك فتي و خاش سكوني و اخر نه يانك تشدد بدله حيوانات معناسنه اولان وحشك واحدی و حوشدن بر فرد
 معناسنه بقال خمار و خش بالاضافه و خمار و خشی و هر نسنه نك صاغ جانبه و خشی دیرلر فرار و ابی اوزن و اصمعی
 قولى اوزن و خشی صول جانبه دیرلر و یانك و خشی اولان جانبی ارقه سیدر انسبسی انی چكن كسسه یه توجه بدن
 جانبی درلر مخوشه میمك فتي و خاشك خیمه شول بر دركه انوك و خشی جوق اوله بقال رض موحوشه ای ذات
 و خوش الوحش و اولك فتي و خاشك سكوني له خلونك قالمغه و غصه نكغه دیرلر و رض و خشی دیرلر خالی و خراب اولن
 فخریه ایخاش همزه نك كسری و مدیده غصه و یرمك الاستیخاش همزه نك و تانك كسری به غصه نك بقال و خشت
 الرجل فاستو خشی و یری خالی ایسسر بولق تقول او خشت الارض اذا وجدتها و خشی و ایخاش قونقری خلق
 كیدوب خالی قالمغه دخی دیرلر بقال و خشی المنزل اذا صار خاليا و ذهب عنه الناس و ایخاش اج اولمغه دخی دیرلر
 بقال و خشی الرجل اذا جاع التوحش ففتحته و خاشك خشی و تشدد بدله و خراب اولوب ایسسر قالمق بقال توحشت
 الارض اذا صار توحشه و اجلى له قارن خالی اولمغه دخی دیرلر بقال توحش الداء ای اخل جوفك له من الطعام
 التوحش علی وزن التكریم ركسسه لباسی و سلاخی اتق در اردندن يتشاور ديوخوف ای تمكين و فی الحديث
 فوحشوا برما حهم الوحش و اولك فتي و خاش معجمه نك سكوني له اذا لم معناسنه در بقال ذك الرجل من وحش الناس
 ای من رذالهم و كاه اولور بعض اشعارده و خشی كله سنك اخرینه نون مشدده زیاده ایدوب الوخش
 دیرلر الا و خاش همزه نك فتحه جمع رذیلر معناسنه بقال جائنی او خاش من الناس ای سقاطهم الوحش
 ختمینه و الوخاشه و واولك فتي له راز اولق بقال و خشی الشی و خوشه و و خاشه من الباب الخامس اذا صار
 رذیلا ایخاش همزه نك كسری و مدیده قار او قلرندن و ققور همزه بعد اخری صالمق و یور ذالنی مشعر نسنه در
 بقال و خشی القوم اذا رد و السهام فی الزیاه مره بعد اخری كانهم صاروا الى الوحاشه و لزاله الوروش ختمینه یكه
 ال صومق بقال ورش شیأ من الطعام و و و شاد اذا ناله الوارش و نك كسری به شول كسسه دركه بر قوم طعام ركن
 و زرینه داخل اوله دعوت و لو غفسن و غل کی شرابه یعنی دعوت و نمان شرب ایدنلر ك اوزرینه كنه و غل
 دیرلر التوریش علی وزن التكریم بر قومك راسن افساد ایتمك بقال ورشت بین القوم و ارشت دخی دیرلر و او یهمزه یه
 قلب ایتمك الوروشه و اولك فتي و نك كسری به شول طوار دركه صاحبك الذنن قور قلوب سكر تمكه بلمتنور حلاله
 صاحبی انی منع ایدر الورشات و اولك فتي و نك كسری به شول باقه دركه خفیف و یانك اوللر ابو عمرو و و ابی اوزن
 الورشان ففتحته نك قری دبد كری معروف قوش ساق حرم معناسنه و فی المثل بعله الورشان یا كل رطب للشان یعنی
 قری بهانه صیله خرما اغاچنه جقوب خرما و مشان میمك خیمه خرمانك ایوسنه دیرلر الوراشن و اولك و نك
 فتحه و شبنك كسری و مدیده الورشان و اولك كسری و نك سكوني له كذلک جمع قریلمر معناسنه كروانك گروان
 كبی علی غیر القیاس و رش و اولك فتي و نك سكوني له قرا دن ركسسه نك لقی در الوشاش و اولك فتي و شبنك
 سكوني له رجل خفیفه دیرلر اصمعی و ابی اوزن الوشوشه و اولك فتي و شبنك سكوني له مشوش اولان كلام
 التوطیش علی وزن التكریم بر نسنه یی كندی نفسندن دفع انماك بقال ضر بوه فاوطش عن نفسه
 توطش اذا لم یجده و لم یدف عن نفسه و توطش سائله بر نسنه یی و یرمكه دخی دیرلر بقال سألوه
 فاوطش الیهم بشی ای لم یعطهم شیأ و توطش كلامدن یا علمدن یا بدن نسنه حاضر قلی معناسنه ده
 كلور قرو لوی اوزره بقال و طش له اذهباله و وجه الكلام و العمل او الای و توطش فتح كلام
 لیمكه دخی دیرلر بقال و طش لی شیأ حتی اذ كره ای افق الوحش و اولك فتي و قافك سكوني له حر كت

وخش

ورش

وشوش

وطش

وقش

ایتمك

ایتمك بقال سمعت قشیه ای حسه یعنی حر كندن حاصل اولان صوتی ایستدم و وقش كذلک اوس قبیله سندن
 بر جاك ادیدر التوقش ففتحته و قافك خشی و تشدد بدله تحرك معناسنه بقال توقش ای تحرك بنوقش همزه نك
 خشی و قافك فتي و یانك سكوني له عرب طابغه سندن بر قومك ادیدر الف اصلنه و او ایدی اقتابه و ققت کی
 و ایت وقت تعین ایتمك معناسنه در فصل الهاء الهش هانك فتي و یانك سكوني له جمع و كسب معناسنه در
 بقال هو یهش لعیاله من الباب الثاني التهش ففتحته و یانك خشی و تشدد بدله بمعناه بقال هو یهش لعیاله
 ایضا الهش هانك فتي و یانك تشدد بدله الهباشه هانك خیمه جمع اولان نسنه كرك مال اولسون كرك خلق
 اولسون حباشه کی و زنا و معنی الهراش هانك كسری به كبی اشكرو ب اكر ایتمك المهارشه میمك خشی و نك فتحه
 بمعناه التهریش علی وزن التكریم بمعناه ایضا الهرش هانك فتي و نك سكوني و الفك قصر به بطریق مكه ده مشرفها
 الله تعالى بر عقبه دركه محفه یه قریب درندن دریا گورینور انوك ایکی بولی وارد دركه قرقنق سندن مراد اولنسه
 و ایدلر و الهرش هانك فتي و میمك فتي و تشدد بدله و نك كسری به زیاده یا شلو قاریه دیرلر و سود لوناقیه ده
 دیرلر و وركامك دخی اسیدر اخفش ایدی بوخاشی الاصل اولان بنالردن در میم اول اصلنه نون ایدی جحمرش
 و زنی اوزن برارماعی الاصل اولان بنالده بوصیغه اوزن كلسی یوقدر و نون اظهار اولمادی زرباوكا شبیه بنا
 یوقدر تاكه فصل و تیزه احتیاج اوله الهش هانك فتي و شبنك تشدد بدله عصا به اغاچك پیراغن سلیمك در
 تاكه پیراغن دوشه و منه قوله تعالى واهش بهاعلی غنی بقال هششت الورق هشه هشامن الباب الاول اذا غبطته
 بعصا البخات و خشی ملاك اولان كسسه یه دخی دیرلر بقال رجل هشی بش و هر ملاك نسنه یه دخی دیرلر الهشیر
 هانك فتي و شبنك كسری و مدیده كذلک ملاك اولان نسنه بقال هش الحزب هشی من الباب الثاني اذا صار هشا
 و هشی شول تیرلر كه در یعی اوله الهشاشه هانك فتي و یانك احسن ایتمك ایچون شاد اولوب خفت اوزن اولق تقول
 هششت بفلان من الباب الرابع اهش هشاشه اذا خفت الیه و ارتحت له یعنی احسان ای تمكیون خفت اوزن
 اولوب سرور و صفافون اولسك هشی المكسر هانك فتي و شبنك تشدد بدله و میمك كذلک فتي و شبنك كسری
 ایدلر شول كسسه دركه كند و دن بر حاجت طلب اولند قله ملاك حلوب و ره الهشوش هانك فتي و شبنك خشی
 و مدیده شول قیوندر كه سودی جوق و ره الاهشاش همزه نك و نك كسری به خلق قری برینه قار شوب كیدوب
 كلسنه دیرلر بقال رأیتم بهمشون اذا كثروا یكان قادروا و اقبلوا و اختلطوا و اهشاش طوارك یور یحسنه ده دیرلر
 یقال هششت لادله اذا دب دیبابو ابوعیدر و ابی در الهشیه هانك فتي و میمك سكوني له بمعناه بقال لهم همشه
 و حكر كه ده دخی حال بو به در قن رقابك ایچند بعضی اوزرینه جقوب قاینسه همشه فی الوعاء دیرلر الهشی
 هانك فتي و میمك سكوني و الفك قصر به كثیره الكلام اولن عورت الهوشه هانك فتي و واولك سكوني له فتنه
 واضطراب التهوریش علی وزن التكریم فتنه یه رقق بقال هوش القوم و هر نسنه یی قار شد رغه تهورش دیرلر
 الهوشات هانك فتي و واولك سكوني له اختلاطلمر معناسنه و فی حدیث ابن مسعود یاكم و هوشات اللیل و هوشات
 الاسواق الهوش هانك فتي و واولك سكوني له حر كت ایتمك و اختلاط ایتمك بقال هاش القوم بهوشون هوشا
 التهورش ففتحته و واولك خشی و تشدد بدله بمعناه بقال تهوش القوم و عدد كیره دخی هوش دیرلر الهاش میمك
 فتي و واولك كسری به فتنه و فساد برلندن جمع اولان مال و فی الحدیث من اصاب مالا من مهاوش اذهبه له
 فی نهار یعنی غصب و سرقه و بونلر امثالی برلندن جمع اولن مالی حق تعالی مهالكه ضایع قیلور و نهار
 نوله و یا موحه ایدلر مهالك معناسنه در الهوشات هانك خشی و واولك خفیفه یی ادمدن و دوه دن
 جمع اولان جماعله دیرلر قن جمع اولد قله یری برینه قارشه الهیشه هانك فتي و یانك سكوني له یی
 ادمدن جمع اولان جماعت الهیشه هانك فتي و یانك سكوني له هوشه كبی در وزنا و معنی الهش
 هانك فتي و یانك سكوني له حر كت واضطراب ایتمك بقال هاش القوم بهوش هیشا اذا حركوا و اوجولاب الصام

هش

هرش

هشش

هشش

هوش

هش

خلص خانك خيله قشدين اولان او اخصاصه خانك فقيهه فقر معناسنه وخصاصه رالعه وكونو چوگ دليكه
 دنج ديرلش صغير معناسنه بقال القيريد امن خصاصه الغيم اخصاص خانك فقيهه كذاك فقر معناسنه و
 وصاح ياغي اقلري ازانسته اولان رالعه دنج ديرلش خلوص خمتنه صافي اولق بقال خلوص الثاني بخاص خلوص
 من الباب الاول اذا صار عالما واولمشق معناسنه ده كلور بقال خلوص اليه الثاني اذا وصل الخلد على وزن
 التكريم قور روم قول خليفته من كذا تخليصا اذا عجزته الخالص فقهته ولا ملك خمي وتشد بدله قور لوق
 الخلاصه خانك خيله صافي وكون بدله اولن نسبه بقال خلاصه السمن لما خلوص منه لانهم اذا طبعوا اليه فقهته
 سمن طر حوافيه شيامن متويق وعر وابعار عزلان وزن بد قمي معناسنه وابعار عزلان اهور قمي معناسنه يعني ذكر
 اولان اشياك برن قيعه بر غورلر رامي دبه چو كسون ديون نام چو كد كد يوز تركن ياغك خلاصه سمن اولور
 الخلاص خانك كسر به كذاك خلاصه معناسنه در ابو عبيدروابي اوزن خلوص خانك فقي ولا ملك خيله بر
 نسبه خانك دينه چوكن رامي قلده وقشه وكدا ده معناسنه الاخلاص هيزه نك كسر به خلاص قاق بقال
 خلصت العين وطاقعت ما خلاص ريارك ايمكه درل بقال خلصت لله الذين الخالصه ميمك خيله معاشره
 صقالو وزن اولق بقال خلاصه في العشر اذا اضافاه لخاصه اختصاص معناسنه استعمال اولور بقال هذا
 الثاني خلاصه لك اي خاصه اخلص خانك كسري ولا ملك سكويه مخصوص وحتار اولان دوست معناسنه
 اخلصان خانك خمي ولا ملك سكويه بعناه بقال فلان خلصى كبا بقال خدي وخلصاني اي خالصي وهم خلصاني
 بضموي فيه الواحد والجماعه الاستخلاص هيزه نك و تانك كسري به رسته في اورونديوب اختيار ايمك بقال
 الاختلاصه لنفسه اذا استخصه الخلاصه خانك فقي ولا ملك سكويه حمراده برزك ادبركه انهم بر مشهور وريكان
 واردر عين الماء معناسنه واخلصه خلك ولا ملك فقيهه ختم قبيله سنك زيار تكاهي اولان اودر كه جامه ولا بنده
 در كهجه الهامه ديمكه معروف در وانه ريت واريدي كه ادي خلصه ايندي حالا ذكر اولان اودر كه اوله شدر
 الخلصه على وزن الدخرجه قاجق فرايمك معناسنه بقال خلص الرجل اذا فر الخوص خمتنه يان نك
 شيشي ساكن اولق حوصه حاصه به ايله دنج لغت در ابن السكيت قلب وايدال كتابه بوجه اوزن ذكر
 افسندر والخص هيزه نك وميمك فقيهه شول كسته در كه ياغك طباي كراي اولوب ره دكه يخلصان خانك
 خمي وميمك سكويه شول كسته در كه قاري ازا اولوب اورته لفي ايجه وله الخيص خانك فقي وميمك كسري ومد به
 بعناه بقال رجل خصمان وخصيص الحشا اذا كان ضامر البطن الخاص خانك كسري به جمعي اورتلقي از كسته ل
 معناسنه الخيصه خلك فقي وميمك كسري ومد به وخلصانه خانك خمي وميمك سكويه موتي اورتالي ايجه
 عورت معناسنه الخيصه ميمك فقي وخلق سكويه كذاك اچلق معناسنه مصدر در مضربه ومعبه
 كي بقال خصه الجوع خصا وخصه جوهريك بوغشندن ظاهر اولان بودر كه خصه عين جوع اوليه بلكه
 جوعه مترتب اولان بونلق اوله شه كخص تركينك معنای اصليسي ايجلمك وزن بون اولق در فتنه الخيصه
 خانك فقي وميمك كسري ومد به شول سياه كيمدر كه دورت كوشه لوا اولوب ابي جاننده يافر مزي ياغيري
 زنگدن علامي اوله وكر علامي اولماز ايسه اكخصه ديزل الخوص خانك كسري ونونك فقي وتشد بدله
 وواوك سكويه خنر ر ياوريسي خوك عجه معناسنه الخنايص خانك فقي ونونك كسري ومد به جمعي اولام
 خنر ر معناسنه الخوص فقهته كوزي جقور اولان كسته بقال خوص من الباب الرابع الخوص خانك خمي
 ومد به خرم ما يراغي ورق الخل معناسنه الخوصه كذاك خانك خيله ومد به واحد الخوص هيزه نك
 كسر به اغا حير قاتن بقال الخوص الخل واخوص العرج ذات فطر يورق وعرج رديك لور وده در كه كاصارو

خلص

خلص

خلص

خلص

خلص

دېن وچقر دېكي ديرلش فطر يار لغيرا خوص خانك فقي وواوك تشد بدله خرم ما يراغي صمان كسته
 الخوص فقهته برسته يانلق بقال خوص منه اي خد منه الذي بعد اشي الخوص على وزن التكريم
 برسته يانلق بقال خوص منه اي خد منه الذي بعد اشي الخوص على وزن التكريم
 از اولان احسان بقال نك منه خصا خيصاي شياسه ازا اولق معناسنه ده كلور بقال خاص الثاني
 يخلص اذا قل فصل الدال الدحص دالك فقي وخلق سكويه ديمك كد مذبوح اولان نسبه ده اولور بقال
 دحص المذبوح رجه دحصان الباب الثالث دارنكض الدخر يص دالك كسري ورنك دنج كسري وخنك
 سكويه نيز ديد كسري نسبه كه كوكلك ياشه ديكزل الدخا ريص دالك فقي ورنك كسري ومد به جمعي نيز زل
 معناسنه الدرص دالك كسري ورنك سكويه فان ياورسي ويسي وريوع ياورسي وونله بكر نكه وازايشه
 وريوع عرب طاوشانه ديرلش دريص دالك خمي ورنك فقي ايله درصك تصغيري در ياوريج معناسنه
 وفي المثل ضل در يص نفقه يعني ياوري يوه من ياوي قلدي وويومثلي ايشلدكي ايشده عاجز وقر ومانه قاني
 كسته ده استعمال بددر الدرصه دالك كسري ورنك فقيهه جمعي ياور بلر معناسنه الادراس هيزه نك فقيهه
 كذاك جمعي اصبي ر وبي اوزن ام الادراس كذاك هيزه نك فقي ودالك سكويه ر يوع كه عرب طاوشانيدو
 الدحص دالك كسري وعينك سكويه شول قوم يفته ديرلش دكه دكسي اوله الادعاص هيزه نك كسري به اسي بر
 كسته يانلق بقال دكوب ولدرك بقال دحص الحرفلا تا اذا قتلته كبا بقال اهره ايله اذ اقلته وصاحب صراح بومقامه
 ادعاص كستن سرماكي راديشدر غلط در كستن كرا مكر كدر الدعصاه دالك فقي وعينك سكوي والفك مد به
 شول دوز در كه كوش زاده تا ثريا يمين خراقي اطرافندن زباده اوله الدعوص دالك وميمك خمي وعينك
 سكويه شول جانور جكدركه صوي طمر الدعامين دالك فقي وميمك كسري ومد به جمعي ذكر اولان جانورلر
 معناسنه الدعامين كذاك جمعي يانك خد فيله دعيميص الرمل دالك خمي وعينك فقيهه ويانك سكوي وميمك كسري
 ومد به ر كسته نك اسيدركه زباده زكي ابدى والنوكه مثل ضرب ابدوب هود عيميص هذا الامر ديرلش خصوص
 مزبورك زباده اهل وقوفي در ديك محله الدعص فقهته دوه اوتو طويوب لمتلا اولق رحيبته كه كوش
 كدور مز اوله وواكثر صليان ديد كسري وني اولان اولور الداعصه غين معجه نك كسري به دزده اولن مدور كلك
 انيه زانومعناسنه الدليص دالك فقي ولا ملك كسري ومد به ملايم اولوب راق اولان نسبه الدلاص دالك
 كسري به بعناه بقال درع دلاص وادرج دلاص الواحد والجمع على لفظ واحد الدلوص خمتنه يانلق لمعان
 معناسنه بقال دلصت الدرع دلاص من الباب الاول الدلص على وزن التكريم برسته يانلق ايمك بقال
 دلصت الدرع دليصا الدلاص دالك خمي وميمك كسري به راق اولان نسبه الدلص دالك خمي ولا ملك فقي
 وميمك كسري به دلاص معناسنه در دلاص مدن مقصور در ميم زانله در الدلاص دنج بومعنايه در مقلوبدر
 الدلاص دنج كذاك مقلوبدر الدلاص هيزه نك دالك كسري به دوشمك بقال لدلص الشيء اذا سقط
 من به الدلوص دالك كسري ولا ملك فقي وتشد بدله وواوك سكويه خنوص كي شول نسبه در كه الدن
 صيرلوب دوشه وخنوص خنر ر ياوريسنه ديرلش دلاص دالك كسري وميمك سكويه ديواره اولان
 قور كه اهل بالاصطلاحه ديواره اولان بصيراطاشه ديرلش الاثله كاشغه اولان قون دمص ديزلر ر هص ديرلش
 الادمص هيزه نك وميمك كسري به شول كسته در كه قاشنك موخرى ايجه اولوب مقدي قاني اوله ياخود باشنه
 اولن قيا ليري جاجاسيرك اولوب از اوله الدومص دالك وميمك فقي وواوك سكويه دمور دن توغله كه باشه
 كيرلش صمان فقهته خيل ايمك بقال داص بديص ديصا ازار اع وحاد يعني راجانه اكسه ودينه اولان
 زكدرى كسته تخريك ايمكه كيدوب كسي در بقال داصت السلعه اذا حركتها يدك فجاءت وذهبت

خلص

دحص

دخرص

درص

دعص

دعص

دعص

دعص

دعص

وسلعه شول ات اچند اولان يومر يجه نسنه دركه اگازديرل الي اياص دالك فتي و يانك تشدد بيله شول
 كسنه دركه اكا قدرت اوشيه الد ايض اوغري لص معناسنه الد ايه جعي اوغري بلر معناسنه يانك جعي باعه
 اولدغي كني الاند ياص همزه نك و دالك كسر بيله نسنه الدن صير بلوب جقمو و اند ياص خروج و طهون
 ديرل بقال اند اياص فلان عليناشيه المند اياص بالشريه كسر بيله شول كسنه دركه شراشيلادن خالي اوليه
 فصل الراء التريص فختنه و يانك فتي و تشدد بيله نسنه يمنتظر اولمق المتريص ميمك فتي و يانك كسري
 و تشدد بيله شول كسنه دركه بهاي جقمسنة منتظر اولوب متاعن جيس ايدوب صاميه الر بصة نك فتي
 و يانك سكويه انتظار بقال ولي في متاعن ريصه اي لي فيه تريص الرخص رانك فتي و خانك سكويه او جوز لو
 بقال رخص السعير من الباب خامس الارخاص همزه نك كسر بيله او جوز فلي بقال ارخصه الله الر خيص
 رانك فتي و خانك كسر بيله او جوز اولي نسنه الارخاص همزه نك و نك كسر بيله نسنه ي او جوز اولمق بقال
 ارخصه الله اذا اشتريته رخصه او رخصه او جوز عدايمكه دخی ديرل ارخصه رانك فتي و خانك سكويه
 و نسنه ده سولت كو سترمك كه تصيب و تشدد بيله مقابلي در الترخيص على وزن التكرير رخصت و يرمك
 بقال رخصه لفي كذا ترخيصا الترخص فختنه و خانك فتي و تشدد بيله رخصت بولمق بقال رخص فلان في
 امر كذا فترخص هو فيه اذا لم يستقص الرخص رانك فتي و خانك سكويه تازمه و اولان بدن الرخصه فختنه
 و الرخصه رانك فختنه بولمق رانك فتي دخی تازمه و تراولمق ابو عبيد رواي اوزن بقال رخص البدن اذا كان بين
 الرخصه الرخص رانك فتي و صادق تشدد بيله يايشدر مق بقال رخصت الشئ رصه رضامن الباب الاول اذا
 الصفت بعضه الى بعض و بيان مرصوص ديدكاري بوندن ما خوددر الترخيص على وزن التكرير كذا
 يايشدر مق و ترخيص عورت نقاب طوقه دخی ديرل روجه كه كوز نندن غير ري كورغه الرخص رانك
 فختنه او غرامته ابي عسكري برنه بولمق دخی ديرل الرخص رانك فختنه قلاي ديدكاري نسنه كه انوكه
 قاب قلايل روعامه رانك كسر بيله استعمال ايدر المرصوص ميمك فتي و صادق فتي و تشدد بيله قلايل نسنه
 الارخاص همزه نك و يانك كسر بيله حركت ايدوب اويا كه بيا كه قلد مق در ايمجي ايتدي ارخصه الحية ديرل
 اولدقه قورغن او جانيه بوجانيه تحريك ايتسه تعصمت كي كه تبعض دخی ذكر اولنان معنایه در الرخصه
 رانك فتي و فافك سكويه شول صودر كه خلقك را سنده نوبته اوله فرصت قلي در الترخص رانك فتي و فافك
 فختنه صوده نوبتاشك بقال القوم بتر فصول الماء يبنوا بونه الارخاص همزه نك و يانك كسر بيله رخ بوقرو
 قله مق بقال رخص السعير اذا غلبو زير و اي اوزن و لا تفل رقص نسخ محاح بومقامه اختلاف اوزن در
 بعضنده ارنقص بناتج بولان و وزن در و بعضنده بنات معلوم اوزن در و لكن و لا تفل ارخص بالقاف واقع
 و لمشدر و بعضنده قابله و صادق معجه ايله واقع و لمشدر و لكن طر جوهريه انساب اولان اول ذكر اولنان سخته در
 الرقص رانك فتي و فافك سكويه حركت ايمك بقال رقص الال اذا اضطرب وال الفك مدله سراب دركه ياز
 كوز ننده ابي هو الاده صوكي كورينور و شراب قبنغه بشفه دخی ديرل الترقيص على وزن التكرير قلدوب
 او ينامق بقال رقص المرأة ولد هارقيصا اذا رقص همزه نك كسر بيله بمعناه بقال ارقصت المرأة ولد هار
 كذلك و رقص يلدركه دخی ديرل بقال رقص الر جل بعيره اذا حمله على الحب و حب فختنه بلكدر الرخص
 رانك فتي و ميمك سكويه واقع اولان مصيبتهم عرض ايمك بقال رقص الله مصيبتك رقصه اياص جبرها
 و رقص اصلاحه دخی ديرل بقال رقصت بينهم اذا اصبحت و رقص تاوق نجاست القايمكه دخی ديرل بقال رقصت
 الد حاجه اي ذرفت و ذرق خال معجه ايله و فافك القلي نجاسته ديرل اين السكيت ايتدي قج الله امار مصت به

رخص

رخص

رخص

رخص

رخص

رخص

رخص

ديرل وادته معناسنه الرخص فختنه شول كسري دركه كوزك يكاندن جمع اولور اكر انا ريسنه رخص ديرل اكر
 طوركسسه اكر رخص ديرل بقال رخصت عينه من الباب الرابع و رخص طوارك طرناخي مجروح اولغه ده ديرل
 بقال رخصت الد ايه رخصه من الباب الرابع الارخاص همزه نك كسر بيله مجروح ايمك بقال رخصه الله مثل
 و قرت و اوقره الله بو ذكر اولنان كسلي رواي اوزن در و رخصت فتي هر صعه ديدني صيفه مجهول اوزن
 نتمك غير يلدركه الارخص همزه نك و هانك فختنه كوزي ذكر اولنان وجه اوزن اولان كسنه در الرخص رانك
 كسري و هانك سكويه ديواره الكاشغه يانك قوردر بقال رخصت الحايطة باقيه الر اياص رانك فتي و هانك
 كسر بيله شول قبال دركه ديزلمش اولوب رنده نابت و برقرار اوله المرخصه ميمك و هانك فختنه درجه و مرتبه
 معناسنه الرخصه رانك فتي و هانك سكويه طوارك طرناخي طاشه بسمه دن مجروح اولمق در الرخص رانك فتي
 و هانك سكويه حكم صفتناق صير شد بيله معناسنه و بوندن ما خوددر رخصه فلان بحقه ديدكاري قوللري
 جقمون حكم تقاضا ايتدي معناسنه فصل الشين الشخص شينك فتي و حاء ميمكه نك سكويه شول قيوندركه
 سودي جله كشم اوله واحد ي و جعي برادر تا فقه ده دخی حال بولمق در ايمجي ايتدي رخص در فختنه جوهري
 ايدر بن شوبله ظن ايدر م ايكسي دخی لغت اوله نهر له نهر كي عديس ايتدي شخص شول نا فقه دركه اصلا اكا رانك
 وار ممش اوله و عايط شول نا فقه دركه اكا رانك وار مشدر و لكن حامله اولمشدر الشخص شينك فتي و حاء
 مجتمك سكويه انسانك و غير نيك قرار نسي در كذا رانك كوزنور الاشخص همزه نك فتي و شينك سكوي
 و خانك فختنه جمع قلي الشخص فختنه و الاشخاص همزه نك فختنه جمع كثر في جوهريه نك بوقير نك فتم
 اولنور كه افعالك مقام كثر قد استعمال شايع اوله و شخص ارتفاع معناسنه ده كور بقال شخص شخص صامن
 الباب الثالث و شخص بر مشدر دن بر مشره كيمكه دخی ديرل بقال شخص من بلدالي بلد شخص اذا ذهب و كوزي
 ايدوب قيا فقه دخی ديرل بقال شخص بصرمه ما ذاق عينه و جعل لا يطر ف يعني كوزي دكسه فاسه و شخص
 ديرل بناء مجهول اوزن فخر كسنه يه رنسنه اضطراب و رسه الشخص شينك فتي و خانك كسري و مدله تجسم
 اولان كسنه بقال شخص فهو شخص من الباب الخامس الشخصيه موثقي الشاخص خانك كسر بيله شول
 كسنه دركه كوزن بر نسنه يه نيكه قاله و شاخص نشانك اوزن نندن كچن اوقه دخی ديرل الاشخاص همزه نك
 كسر بيله سفر ايمكه قريب اولمق بقال فخر على سفر قد اشخصنا اي حان شخصنا و اشخاص او انا كسنه نك
 اوق نشانك اوزن نندن كچمكه دخی ديرل بقال اشخص الر اي انا زسمه الغرض من اعلاه و اشخاص
 فختنه ايمكه دخی ديرل بقال اشخص فلان بقال اشخص باذا اشخصه يعقوبك ابو عبيد دن اولان رواي اوزن
 الشخص شينك فتي و صادق تشدد بيله والشخص شينك كسر بيله رنسنه دركه انوكه يانك اولر و شخص شول
 او غريه دخی ديرل كسري نسنه يه كوزدكه لا بد في او غريه الشصوص فختنه جعي بقال هوش من الشصوص
 و بوشني اولور و شصوص معيشت نك اولغه دخی ديرل بقال شصت معيشتهم شصوص اذا ضاقت
 الشصوص شينك فتي و صادق فختنه شول نا فقه سودي از اوله الشصا يانك شينك فتي و هانك
 كسر بيله جعي ذكر اولنان نا فقه معناسنه بقال شصت النافه تشص شصوص صامن الباب الثاني و شصا يانك
 شد ايد معناسنه ده كور بقال نبي الله عنك الشصا يانك اي الشصا يانك الاشخاص همزه نك كسر بيله بمعناه بقال
 شصت النافه الشصا يانك شينك فختنه سفر حل و زني اوزن شصت معناسنه و شصا صا بمعناه معناسنه ده
 كور كسلي رواي اوزن بقال لقيت فلا اعلى ميمكه صلا اي على عجل الشقص شينك كسري و فافك
 سكويه رخص و قطعه و هر شيندن بولمق الشقص شينك فتي و فافك كسري و مدله شينك معناسنه در

رخص

رخص

رخص

رخص

رخص

يقال شقيصى اى شقى فى شقى من الارض المشقىص ميمك كسرى وقافك فحقيله شول ترندىر لرك او زون
اولوب يصى اوله الشناص شبنك فحقيله اوزون اولان ايه ديرلر بقال فرس شناص اذا كان طوبىلا الشناصى
شبنك فحقى ولخر ندى يانك تشد بدله بعناه بقال فرس شناص وشنامى شفق دو وودوى ديرلر مفازه معناسنه
وقسرو قسرى ديرلر فرموده دوه معناسنه ودهر دوار ودارى ديرلر الشوص شبنك فحقى وواوك سكونيله
يو مغه وياك ايمكه ديرلر بقال هوريشو صاه بالسواك الشوصه شبنك فحقى وواوك سكونيله شول بيلدر كه ايكور لك
التندى لوز جالينوس ايتدى شوصه بر شيدىر كه ايكور لك اياح يوزده اولان برده سنه اولور الا شوصى همزه نك
وواوك فحقيله شول كسنه در كه كوز نيك قباغ نيزو موب اچه الشيص شبنك كسرى ومديله والشيصاه كذا لك
شبنك كسرى ومديله واخر ندى الف موده ايله شول خرمادر كه چكر دهى رك اوليه و بواول وقت اولور كه
زك خرماء كاسنه اصلا مش اوله كه اكانقچ ديرلر فصل الصاد الميص صا دك كسرى ومديله بلخارت بن كعب
لغتنه ايرامر خرماء ديرلر الميصا صا دك كسرى والفك مديله بعناه صيص ايله صيصا لغتنه در ميص ايله شيصا ده
وصيصا شول قرقه و كلكى ديد كلى نسنه در كه ايجى اوليه الميصه صا دك كسرى ومديله شول ديكرد
كه جلاخ انكلك بركاوش وار قن اصلاح ايدر بعضيلر صوف طوقينلر استعمال ايدر ديشلر الميصيه صا دك
ولك كسرى ومديله وصاد يانك كسرى ويانك فحقيله خروس اياغند طرنق مثالند اولان نسنه كه خروسه
لخصوصد نياوقه اولماز الميصا صا دك اولك فحقى و ثابنك كسرى نه جى وصيامى صغرى بونوزينه دى ديرلر
وكه اولور لى دموز يرنه كوندن وضع ايدر وصيامى حصار له دى ديرلر حصون معناسنه فصل العين العرصه
عينك فحقى ووانك كسرى بله شول قضاي واسعدر كه ديوار بينند اوله واندن اوله الميه العراض عينك كسرى بله
جى ذكر اولنان ميد انلر معناسنه العراض فحقيله كذا لك جى الميرص ميمك فحقى ووانك فحقى وتشد بدله
شول ات در كه قو ويسون ديود ذكر اولنان ميد اندن ميمك اوله العراض عينك فحقى ووانك تشد بدله شول
بلوت در كه رعدى ورفى اوله وشول كوندن دى ديرلر كه ملازم اولوب دتره جى اوله و دتره جى قاچعه دى ديرلر العراض
عينك فحقى ووانك سكونيله كوك بوز نيك برقى مسير اولق بوز بدرواينى اوزن بقال عرصه السماء بعرض عراض
الباب الثانى اذا دام رقبها العراض فحقيله ستر ورمعناسنه بقال عراض الرجل من الباب الرابع اذا نشط و يوقرا
لواينى درو عراض اوت ياشلقدن يرامر رايحه بخلقه دى ديرلر بقال عراض التبت عراضا اذا خبث رايحه من التبتى
العراض عينك كسرى ووانك سكونيله شول قحجى در كه سلطان انوكه عقاب ايدر العيص عينك فحقى
وصا دك سكونيله اوت رقى رنده اولان بزد مكي كه انسانده اول يادلى واخر جود ين كك اولدر ديرلر العراض
عينك كسرى بله شول درى در كه انى شيشه نك باشته كيدر رل واما شول نسنه كه اف شيشه نك اغزنه اذ خال
ايدرلر اكمام ديرلر العراض عينك فحقى ووانك سكونيله شيشه نك اغزن ركنك تقول عفتت القار ورة اذا
شدت عليها العراض وعفتت مازويه دى ديرلر كه مكرچلر و دباغلر حوايجندن در مولدز كلام اهل
باديه دن دكلر الاغراض همزه نك كسرى وعينك سكونيله شيشه اغزن ركنك ايجون درى ايمك بقال عفتت
القار ورة اذا جعلت لها اغراضا العراض عينك فحقى ووانك سكونيله شول غورت دوبرى زان اولوبى
حيا اوله العراض عينك فحقى ووانك كسرى بله شول طعامدر كه اغزى بوزنه يعنى متقبض قيله العفوصه فحقيله
اغزى بوزمك بقال طعام عفتت وفيه عفوصه اذا كان فيه تقبض العفوصه عينك فحقى وقافك كسرى ومديله
يو كاشن صا ج بقال لفلان عفتت العراض عينك فحقى وقافك سكونيله شايچى بوروب باش اوزر ندى جى
ايمكدر ابو عبيد ايتدى طابفة نساك بومقر له صا جة عفتت ديكدر نيك و جى بوندر تكم كاور العفوصه

شنى

شوص

شيص

صيص

عرص

عرقص

عصص

عقص

عقص

عينك

العفوصه عينك كسرى وقافك سكونيله باش اوزر ندى يوشر لاش صا ج العراض عينك كسرى وقافك فحقيله
جى باش اوزر ندى يوشر لاش صا جلر معناسنه العراض عينك كسرى بله كذا لك جى ذكر اولنان معناسنه ايله و هم
ورهام كى كره همه ضعيف يعنون ديرلر وعراض عفتت عينك دى جى كورتنه كمن قريب ذكر اولنور ان شاه
الله تعالى بعضلر ايتدى عفتت شول صا جدر كه انار كى طوب ايدوب باغليه ل العفوصه طوب اولان صا جك
هر بلوكنه عفتت ديرلر العراض عينك فحقى وهمزه نك كسرى بله جى طوب اولان صا جلر معناسنه
الاعقص همزه نك وقافك فحقيله شول اركك كى در كه بونوزى اردنه اكلش اوله قولقلى اوزر ندى
العراض عينك فحقى وقافك كسرى بله شول قومدر كه انده يول اوليه وعقت كذا لك بجيله ويدخو اولان
كسنه يه ديرلر العراض فحقيله بجيل ويدخو اولق بقال عقت عفتت عفتت من الباب الرابع المعقص ميمك
كسرى وقافك فحقيله شول اوقدر كه اكرى اوله سم معوج معناسنه العلوص عينك كسرى ولا مكم فحقى
وتشد بدله وواوك سكونيله راغر بدر كه قارن عارض اولور و جع بطن معناسنه علوز كى كه علوز دى زاه
معجه ايله بومعنايدر العراض عينك فحقيله زاولان نسنه يه ديرلر بقال فى ارض بنى فلان عراض من التبت وهو
القليل المتفرق وبقال ايضا مابق من ماله الاعراض وذلك اذا ذهب معظمه وبقى بئذ منه وبقى فى رأسه عراض
اذ ابقى فى رأسه شعر متفرق فى نواحيه الاعراض همزه نك وقافك كسرى بله برنسنه بورى بلوب صار مشق بقال
اعراض عليه الامراذالتوى وناقه بوكواولما مغه دى ديرلر بقال اعتاصت الناقة اذ اضربها الفحل ولم تحمل ولا
عله بها العارض شول ناقه در كه نجه يل حامل اوليه الاعراض همزه نك كسرى بله ايشى مشكل ايمك بقال اعراض
بالحم اذ لوى عليه امره وكلامه مشكل كله كقور مكه دى ديرلر بقال قدا عروصت يا هذا العو بص عينك
فحقى وواوك كسرى ومديله شول شعر در كه معناسنك استخر ايجى مشكل اوله العو صاء عينك فحقى وواوك سكونى
والفك مديله غريب اولان كله كه معناسى بلك مشكل اوله وعو صا مشكل اولان ايشه دى ديرلر بقال فلان
ركب العو صاء ايجى يركب اصعب الامور العو ص فحقيله برنسنه مشكل اولق بقال عو ص الشئ من الباب الرابع
العيص عينك كسرى ويانك سكونيله شول جوق اغاچلر در كه صيق اولوب يرى يرنه اولشمش وقار شمش
اوله وعيى صا دك دى ديرلر الميص ميمك فحقى وعينك كسرى ومديله ذكر اولنان اغاچلر كبتدى بالاعراض
همزه نك فحقيله قبيله قريش دن اميه بن عبد شمس اكبر اولادندن اولان كسنه لركه انلر دورت درى عراض
ورى ابو العاض وورى عيص وورى ابو العيص در وواله اعلم فصل العين العيصه عينك فحقى وصادك تشد بدله
تاصه حزن معناسنه العيص عينك فحقى وصادك فحقيله جى عفتت معناسنه العيص فحقيله بوغازه
نسنه طور مق بقال غضبت يارجل تقص من الباب الرابع الغاض بوغازه نسنه طورن كسنه الفصان عينك
فحقيله بعناه وغاض خلقه طلو اولان مكناه دى ديرلر بقال المنزل غاض بالقوم اذا كان متلبا بهم الاغراض
همزه نك كسرى بله بر كسنه نك بوغازه نسنه اذ خال ايدوب بوغنى بقال اغصصته انا المغاضيه ميمك فحقى
وقافك فحقيله بر كسنه فى الديوب على الففله طوئق بقال غافصت الرجل اذا اخذته على غرة العيص عينك فحقى
وميمك سكونيله برنسنه فى حقير وصغير كورمك بقال غصه يغصه غصا من الباب الثانى اذا استصغره ولم ير شيئا
وغص نعمته شكر ايمكه دى ديرلر بقال غص فلان النعمة اذ لم يشكرها ويركسنه فى كلامه تعيب ايمكه دى
ديرلر بقال غصت عليه قولا قاله اذ اعنته عليه المغوص عليه دبند طعن اولنان كسنه الاغراض همزه نك
وتانك كسرى بله كذا لك حقير كورمك بقال غصه اذ استصغره الغص فحقيله كورن اتق جرك بقال غصبت
عنه غصا من الباب الرابع الغيصا عينك وميمك فحقى ويانك سكونى والفك مديله شعري ديد كلى ايجى

عاص

عنص

عوص

عيص

غصص

عقص

غص

نمی ورنه تشدید بدله واحدی القرضه قافک وفانک فنی ورنه سکونیه براد می جمع ابدوب اللرن وایاقلرن
 بغلقدر القرضه قافک وفانک فنی والغک مدیه برنوع اوتور مقدر الفک مدی وقصری جائز در قن قعد
 فلان القرضه قافک قعد قعدا محصورا معنایسته اولور که اول صوفیلرک حالت مراقبه ده دیزلر قالدروب
 اللرن به یاقلرن دراغوش ایتمکه اولان اوتور ملری درولوب الندی ایتدی قرضه دیزلر اوزن اوتورب وقارنی
 دیزلر نه یا پیشدروب اللرن بنی قولتوغنه قصبوب اوتور مقدر که طایفه عرب اکثر دیوبله اوتورزلر القرضه قافک
 فنی ویمک کسری ومدیه شول کچرک چوقورلر درکه انسان شدت برد اولدقه انده کیزلنور القرموص
 قافک ویمک فنی ورنه سکونیه قرامیصک واحدی القرضه علی وزن الدرجه طوغانی اویچون
 صقلق بقال قرصت البازی اذا اقتنیه للاصطیاد المرفص میمک فنی ونونک فقیله اویچون صقلنن طوغن
 بقال باز مرفص اذا کان مقتنی للاصطیاد القمص فقیتهله برکسینه که اردنجه کیمک بقال قص اثره اذا تبعه
 وقال الله تعالى فارتد علی آثارها قاصص حکایت ایتمکه ده دیرلر اسم در مصدر موضع وضع اولندی حتی
 مصدر بت جانی غالب اولدی الاقتصاص همزه نك وتانک کسر به بمعناه بقال اقتصص اثره واقتصاص حدیث
 نقل ایتمکه دخی دیرلر تقول اقتصصت الحدیث اذا رویته علی وجهه التقصص فقیتهله وصادک فنی وتشدید بدله
 بمعناه کذلک بقال تقصص اثره القصة قافک کسری ابله امر در شأن معنایسته القمص قافک کسر به شول
 قصه نك جمعی در که اول یاز بلور قصبدر القصاص قافک کسر به جنایتده اود شمک قود معنایسته الاقتصاص
 قصاص ایتمک بقال قص الامر فلان من فلان یعنی فلان کسینه یی قصاص ایتدی فلان ایچون یا قطع ایتمک
 جهتیه یا قتل ایتمک حیثیتیه وقریب ایتمکه دخی دیرلر بقال ضرب حتی اقصه من الموت وقریب اولغده ده
 دیرلر بقال ضرب حتی اقصه الموت یعنی قصه ومعنای اخیر فرار وائی اوزن در واقصاص یقصبص دبد کری
 وفی شور مکده ده دیرلر بقال اقصت الارض اذا انتهت واقصاص قیون یا خودات حامله اولغده ده دیرلر بقال اقصت
 الشاة اذا استبان حبلها المقصص میمک فنی وقافک کسر به حملی ظاهر اولان المقاصص میمک فقیله جمعی
 الاستقصاص همزه نك وتانک کسر به کندی ایچون قصاص اولنق طلب ایتمک بقال استقصه اذا سألته ان
 یقصه منه التقاص تانک فنی ابله اود شمک کز حساب مخصوصه اولسون کز غیری مخصوصه اولسون
 القص قافک فقیله کیمک قطع معنایسته تقول قصصت الشعر من الباب الاول اذا قطعته وقص دوشه دخی
 دیرلر سر سینه معنایسته کز قیونک دوشی کز غیر نك بقال هو الزم لك من شعرات قصک یعنی کو کسکده
 اولان قیللردن اقر بدروالزمر المقصوص میمک فقیله قنادی کساش قوش بقال طایر مقصوص الجناح
 المقصص میمک کسری وقافک فقیله مقراض معنایسته المقصصان مقصصک ثنیه سی دروبو محملدر که عبارت
 جوهر به وهما مقصصان دبدوی مقصصک هر جانبه اطلاق صحیح اولد غنه بناء اولغده ده کم خفینک هر برینه زوج
 اطلاق صحیح اولد غنه بناء هما زوجان دیرلر بعض نسخ مقصصان دوشمش میمک فقیله بوتقد برجه هیا خیری
 شعره جناحه کیمک احتمالی ظاهر اولور القصاص قافک فقیله باشد قیل بندکی رکنها بت بولد فنی محل کزک
 اوکندن اولسون کز ارددن اولسون و بوند اوج لغت واردر یی قصاص قافک فقیله وری دخی قصاص فقیله
 وری دخی کسری به ویم جمله سندن اعلی درامعی روایی اوزن القصبصه قافک فنی وصادک کسری ومدیه
 رابوت درکه منتر باشد بتر القصبص کذلک قافک فنی وصادک کسری ومدیه جمعی وقصبصه شول دوه به
 دیرلر که انوک اوزر نه زاده بعض متاع یو کادرلر ضعیف اولد غنه بناء القصة قافک فقیله کز جص معنایسته
 اهل حجاز لغتی اوزن وفی الحدیث الخافض لا تغسل حتی یری القصة البیضاء یعنی کوتور دکی بنیه یی یاخود

قرص

قرص

قصص

زبان سن کز کبی کور مد کجه یعنی کاصار بلق یاخود بوزلر مختلط اولیه التقصیص علی وزن التکریم اوی
 ککر حلمک بقال قصص دان اذا جصبصها القصة قافک فقیله ان قبلی در القصبصه قافک فنی وصادک
 سکونیه شول رجلدر که قصیر القامه اولوب غلیظ وشدید اوله القصاص قافک فنی وناپنک کسر به
 شول دوه درکه عظیم الجثه اوله بقال جل قصاص القصاص قافک فقیله شول ارسلاندر که اوزی مهیب
 اوله وشول بلان درکه شکلی مهیب وخبی غالب اوله الاقصاص همزه نك کسر به طور دخی رده برکسینه یی
 اوروب قتل ایتمک بقال ضرب فاقصه اذا قتله مکانه القمص قافک فنی وعینک سکونیه علی الفور اولمک در
 بقال مات فلان قصصا اذا اصابته ضربه اورمیه قات مکانه وفی الحدیث من قتل قصاصا فقد استوجب المال
 القصاص قافک فقیله شول مرصدر که قیون عارض اولد قده فی الحال اولدر بقال قصصت الشاة من الباب الرابع
 المقصصه میمک فنی وعینک فقیله کز اولنن مرضه مبتلا اولان قیون القمص قافک فنی وفانک سکونیه
 اهورنک ابقلرن بریره جمع ابدوب غلق تقول قصصت الطبی اذا شدت قواجمه وجمعتها ابو عبیدروائی اوزن
 القمص فقیتهله شول نسنه درکه طیور فیمن حبس ایچون ایدرلر الاقصاص همزه نك فقیله جمعی قصبص
 معنایسته القلوص ختمینهله مرتفع اولن بقال قلص الشئ یقلص قلو صامن الباب الثاني اذا ارتفع وبقال قلص
 الطل وقلص الماء فی البئر اذا ارتفع ومنضم اولوب دیو شرمک معنایسته کلور القالص لامک کسر به مرتفع
 اولان صور القلاص قافک فنی ولامک تشدید بدله بمعناه القلیص قافک فنی ولامک کسری ومدیه التقلیص
 علی وزن والتکریم القلص فقیتهله ولامک فنی وتشدید بدله منضم اولوب یجمع اولغده دیرلر بقال قلصت شفته
 ونقلصت اذا انضمت واتزوت یعنی طوداخی قوراسه و بوزلر فی الحدیث تشوی النار وجهه الکافر فیتقلص
 شفته العلیا حتی تبلغ وسطا سه وتسترخی شفته السفلی حتی تبلغ سرتیه وبقال قلص الشئ بعد الغسل یعنی
 زیوند قدن صکره چکلدی و بوزلر شدی القاصه لامک کسر به قیور بلن طوداخی القالص کذلک لامک
 کسر به قیصلنن کو لکه بقال شفته قاصه وظل قالص الاقلاص همزه نك کسر به قیور بلن طوداخی القالص کذلک لامک
 ایتمک اقلاص ناکه ایام صیفه انلنمنه دخی دیرلر القلاص میمک کسر به شول ناکه در که یازن سمره القلاص میمک
 فنی ولامک کسری وتشدید بدله شول ات در که یو کسک وستاک اوله وبقلری اوزن اوله القلوص قافک فنی
 ولامک فقیله جوان اولان ناکه نسا طایفه سنک تازه سنه جارید بد کری کی القلوص ختمینهله جمعی کیم ناکه
 معنایسته القلاص قافک فقیله کذلک جمعی قدومه قدم وقدا فنی و قدوم کسر دبد کری الت درکه
 انوکاه اغاج بوزلر القلاص قافک کسر به قاصصک جمعی سلب به سلب کی که سلب ماتم لیاسنه دیرلر جوهر نك
 بو نظیر ندن فیم اولنن بودر که سلب جمعی اولوب سلب واحد اوله لکن بابیاده عکسینه تصریح ابد کابل
 کتب کی در دیشدر جوهر نك بو تعبیر ندن فیم اولنن بودر که قلاص قلو صک بالذات جمعی اوله لکن قدومه
 قدم قدومک جمعی وقدا فنی قدومک جمیدر دیشدر وعدوی ایتدی قلو ص ابتداینن دیشی دوه در ثنیه
 دیشلرن برانجه و ثنیه دیشلرن برقد قدن صکره ناکه دیرلر قلو ص دیرلر و ثنیه دورت دیشدر ابکی بوقاروه
 و ابکی اشغه ده وقود ابتداینن ارکک دوه به دیرلر ثنیه دیشلرن برانجه و ثنیه دیشلرن برقد قدن صکره جمل دیرلر
 قعود دیرلر وکاه اولور ابقلری اوزن اولان ناکه به قلو ص دیرلر و قلو ص دوه قوشی باو و بنسینه دخی دیرلر القمص
 قافک فنی ویمک سکونیه ات ایکی الن معا قالدروب ایکی ابقلر به نجین ایتمک ونجین خیر بوغو و مغه دیرلر
 وقصص در یامو جیهله کی او نغده دخی دیرلر القصاص قافک کسر به کز اولنن وجهه اوزن او بنین ات بقال دابه فیه
 قاصص لا تغل قاصص بضم القاف وفی المثل ما بالعیبر من قاصص وعیر حمان دیرلر بو مثل دولندن دوشن کسینه ده

قصص

قصص

قصص

قصص

قصص

استعماله و لئلا يورثه يعني ضيقه حال اوله انك نشاط و طر به مبل و لما القاصص ميمك كسر به شول ات دركه فحينك
 سكرى بور شمش اولغين ذكر اولنان وجه اوزنه او يركى بور اوله بقال به قاصص العرقوب اذا شمس نساء القيص
 قافك فقي و ميمك كسرى و مبدله كوكاك بيراهن معناسنه القيصبان قافك فقي و ميمك سكونيله قيصك جى
 كوكاك معناسنه الا قصه همزه نك فقي و قافك سكونى و ميمك كسرى به كذا لك قيصك جى القيصص على وزن
 التكرىم كوكاك كيدر ملك القيصص فحينك و ميمك فقي و تشدد به كوكاك كيمك تقول قصته فحينك اذا البسته
 القيصص قلبس القاصص فونك كسرى به اوجي صياد معناسنه القيصص قافك فقي و فونك كسرى و مبدله و القصاص
 قافك فقي و فونك تشدد به ايكسيم صياد معناسنه درو قيصص صيد معناسنه ده كاه القيصص فحينك
 كذا لك صيد معناسنه درو قيصص معد قيصله سندن بر قومك ادى درمنقرض او اشر در القاصص قافك فقي
 و فونك سكونيله مصدر در اولام معناسنه بقال قصه اذا صاده الاقتصاص همزه نك و فونك كسرى به كذا لك
 اولام بقال اقتصاصه اذا الصطاده القيصص فحينك و فونك فقي و تشدد به كذا لك نكفله اولم بقال تقصصه اذا
 قصصه القاصصه فونك كسرى به قوشه شول نسبه دركه غير حيوانه اولان بقر سق مثله سندن در القيصص قافك
 فقي و فونك سكونيله ديش كوكيله جقمق در الانقياص همزه نك و قافك كسرى به فونى بقلوب بوملق المنقاص ميمك
 فقي و فونك سكونيله اصلندن قو بن اغاج امانقاص ضاد معجمه ايله اوزاديسنه ياريلن اغاج و ابو عروايتدى
 بونكر كايكسى بر معناسنه در مقيص ميمك كسرى به و قافك سكونى و فونك فحينك بر كسسته نك اسمى دركه اول مقيصص
 بن صبانه دركه فتح كوتنه زشول اكرم صلى الله عليه وسلم فى قتل تشدد فصل الكف الكرىض كافك فقي و فونك
 كسرى و مبدله كشك ديد كرى نسبه اقط معناسنه الكيصص كافك فقي و صدادك كسرى و مبدله دره ملك اوزه
 معناسنه بعضيلر ايتدى كيصص حر كك ايمكه و جد جهدن اول جابه بوجابه اكله ديرلر و منه قوله
 اقلت وله كيصص و اصيص و بيصص و افلات خلاص بولمق ابو عبيد ايتدى كيصص دره ملك و دره ملكه
 شبيه اولان نسبه در الكيصصه كافك فقي و صدادك كسرى و مبدله شول نسبه دركه اوكله اهو صيد اولنور
 فصل اللام الاتحاص همزه نك و فونك كسرى به الحاج كى در لفظا و معنى كالحاج جاء مهمله ايله و جيله بر كسسته
 بر نسبه مضطر قلعه ديرلر بقال القصه الى ذلك الامر و الفقه اذا جاء اليه واضطره اليه و القاصص بر نسبه بر نسبه
 يا بشمعه دى ديرلر بقال القصه الشئ اى نشب فيه و القاصص بر نسبه طوماعه بقلعه دى ديرلر بقال القصص
 الازة اذا التمس سبها يعنى كنهك يورديسى طوماعه بويله ديرلر لاص لا مك فقي و صدادك كسرى و وزن بناسيله
 عال و وزن القيصص دن مشتق در شدت و افك اسمى در الحيصص لا مك فقي و فونك كسرى و مبدله طار
 نسبه ضيق معناسنه بقال الحد الحيصص اى ضيق التلخيص على وزن التكرىم كشف و بيله ديرلر القيصص فحينك
 بوقر و كوز قيا فنى ائلو اولم بقال الحيصص الرجل من الباب الرابع الاخص همزه نك و فونك فحينك شول كسسته دركه
 كوز نك اوست قيا فنى ائلو اوله الحيصص لا مك فقي و فونك كسرى به ائلو اولان به بقال صرع الحيصص اذا كان كثر
 الحيصص لا نكاد يخرج منه اللب الا بشدة اللب لا مك كسرى و صدادك تشدد به ايله او غرى در معناسنه اللصوص
 فحينك جى اللب لا مك فحينك او غرى معناسنه لغت در اللصوصه لا مك فقي و فونك تشدد به او غرى
 معناسنه التلخيص فحينك و صدادك فقي و تشدد به او غرى بلى ائلك اللصه فحينك او غرى بى جوق اولان
 بر بقال ارض ملصه اى ذات لصوص الاخص همزه نك و لا مك فحينك او مو زلى رى رى بر نسبه قريه بيا اولان
 كسسته شول مرته ده كه قولقارينه دكلو اوله و اللص اى ديشلر رى بر نسبه قريه اوله دى ديرلر اللصوص
 فحينك او مو زلى رى بر نسبه قريه اولمق و ديشلر رى بر نسبه قريه اولمق معناسنه ده كوز التلخيص على

قصاص

قيصص

كوصص

كوصص

لوصص

لوصص

لوصص

وزن التكرىم بيا فنى محكم يا محق و بوترصصه لغت در الملاوصه ميمك فقي و وواوك فحينك براغاجه نظر ائلك
 نه مغلدن قو به ملو ايدوك بلك ايجون الاوصه بر نسبه فى مراد اولان نسبه نك اوزينه دور ايتدى رملك فقي
 الحديث هى الكلمة التى الاصل عليها التنى عليه السلام عه ابا طالب فصل الميم المحصص ميمك فقي و فونك سكونيله
 اهو سكر نك بقال الطي محصص اى يغد و و محصص بوغزلن نسبه ياغن اوزمغه ده ديرلر بقال محصص المذبوح رجله
 مثل دحصص و محصص ائش التوفى خالص قلعه ده ديرلر بقال محصص الذهب بالنار اذا اخلصته بما يشوبه الحيصص
 على وزن التكرىم ائمقان ائمكدر المحصص ميمك فقي و فونك فحينك و فونك فحينك و فونك كسرى و مبدله
 فرموده اولان دوشتد بى الحلق معناسنه المحصص ميمك فقي و صدادك تشدد به بر نسبه فى اغز به جكوب صورمق
 بقال مصصبت الشئ اقصه مصاصم الباب الرابع الامتصاص همزه نك و فونك كسرى به كذا لك ضرورى القيصص
 فحينك و صدادك فقي و تشدد به ندرى و مهمله صورمق المصاص ميمك فحينك اموب صورمق كسسته امصانه
 كذا لك ميمك فحينك موئى و قولهم يا مصاص و يا مصانه شتم تقوله لى قصه يعنى بوكله لسوكك مغلدن استعمال
 اولنور بونى عورت امردى كسسته خطا سوبلر كه ائسك فلان رن امن ديك اولور يا مصاص ديك جاز
 دكلدر كه كذا لك رجل مصاص ديرلر قن قيون سونن امسه كه دنا تن وردا لئن اشعار اولور ابو عبيد و ابى اوزن
 الحيصصه ميمك فقي و صدادك سكونيله مضطه كى در و زنا و معنى بوقدر و ارد كه صادمه ايله اولان طرف
 لسانه در و معجمه ايله اولان جميع فله اولان در و بونكر بيفتنه فرق قيصه ايله قيصه بيفتنه اولان فرق كى در
 و قيصه صادمه ايله ايله برمق او حله طومق و قيصه ضاد معجمه ايله لك جميعه طومق و قيصه بيفتنه فى الحديث كذا
 تروضا ما غير النار و نصصص من اللبن و لا نصصص من القرو مصصصه بومغه دى ديرلر غسل معناسنه بقال مصصص
 انا اذا غسله الماصه بر مرصص دركه صبيه غارض اولور المصصص ميمك فقي و صدادك فحينك بر طعام دركه اى
 بشور و بى سر كه ايجنه قومغه اولور و عامه ميمى و صوم ايدرلر المصصص ميمك فحينك بر نسبه نك خالصى بقال
 فلان مصاص قومه اذا كان اخلصهم نسبيا يستوى فيه الواحد و الاثنان و الجمع و المثنى و مصاص بر اولمق دى
 الميمك ر المصاصص ميمك فقي و فونك كسرى به كذا لك خالص معناسنه استعمال اولنور بقال فرس و رم
 مصاصص اذا كان خالصا فى ذلك يعنى صارى ات كولوتمه خالص اولميه مصصصه ميمك فقي و صدادك كسرى
 و مبدله بر شريك اسندر و لا بى شامك و مصصصه بلك جاز دكلدر صدادك تشدد به لاص فحينك اياق
 سكرى بولمق بر صيصته كه قصيلور كى اولوب قشق اوله پس ال ايله و زل و بيا جلاخ ايدرلر بقال مصصص فلان
 مصاصم الباب الرابع وفى الحديث شكاى من ممدى كى صالى عزى الله عنهما المصصص فقال كذب عليك العسل
 يعنى سر حله بونيكه قادر اولمك كى عسل عسلان زيندن مأخوذ در قور ديلسى معناسنه الامصاص همزه نك
 فحينك او رند لئس اولان دوىل خيار ايل معناسنه جود لفظين و احدى بوقدر و ابن السكيت ايتدى المصصص
 فحينك او رند لئس دوىل در المصصصه كذا لك فحينك و احدى المصصص ميمك فقي و فونك سكونيله
 بقر بقلو كسلور كى اولوب اغرى در و عامه فحينك استعمال ايدرلر المصصص ميمك فحينك امربى ميمك
 اولان كسسته بقال مصصص الرجل فهو مغموص على البناء المجهول اللص فحينك صيرلىق بقال ملصص الشئ من
 بدي اذا زلن اللصص ميمك فقي و لا مك كسرى به صيرلىق اولان نسبه بقال رشاء ملصص اذا كفت الكف بلىق عنه
 ولا سكرى من القيصص عليه و رشارناك كسرى و شين معجمه ايله قيو اينه ديرلر رعين جاه معناسنه
 الاغلاص همزه نك و ميمك كسرى به الدين فاق بقال اغلاص الشئ اذا قلت و نون ميم ايجنه ادغام اولنور
 لا ملاص همزه نك كسرى به عورت او غلان دوشورمك بقال امصص المرأة بولد ها اذا سقطت

لوصص

لوصص

لوصص

لوصص

لوصص

لوصص

لوصص

لوصص

لوصص

لوصص

التملص ففتنه ولا ملك ضمي وتشدد بدله خلاص بولق تخلص معنائه يقال ما كدت اخلص من فلان اي
 اخلص اخلص هزمه نك ولا ملك كسر به وما بينه ميم سكويه سر معنائه يقال سير اخلص الملاص
 ميم كسر به كذا سر معنائه يقال جارية ذات شماس وملاص اي ذات سرعة وشماس شبنك خيمه
 استجبال معنائه در الموص ميم فتي وواو كسكويه يو مق غسل معنائه تقول مصبت الشئ اذا غسلته
 المراضه ميم خيمه يو بدى غسله معنائه فصيل النون العوض نونك فتي وجاء ميمه نك خيمه ومد به يو كلى
 قالمين ديشي مركب اتان حائل معنائه النقص نونك ضمي وحالك سكويه طافك ديبى اصل جبل معنائه وفي
 الحدبث بالبتى غودرت مع اصحاب نخض الجبل ابو عبيد ابتدى حديث شريفه نخض اصل جبل معنائه در
 واصحاب نخض من مراد غزاي احده قتل اولئاندر ياخود انلك غير بدر النقص خيمه وخاء معجه ابله
 ار قلق يقال نخض نخض من الباب الاول اذا خذد وهرك كبر اعني يشلوا ولد غندن ار قلوب درسي بور وشسه
 وتجد بد خاء معجه ابله دري بور شمه درل الانقاص هزمه نك وتانك كسر به ار قلوب اي كلك يقال انقص لحه اذا
 ذهب الناقص خالك كسر به ار قلمين كسبه يقال يجوزناقص اذا انقصها الكبر وخدد ها النقص خيمته
 مرتفع اولق يقال نشص نشص نشوص من الباب الاول والثاني ود يشر جفغه دخی درل يقال نشصت ثبته
 اذا ارتفعت عن موضعها ونشوص ركسبه شهرندن ار اغ اولغه دخی درل تقول نشصت عن بلدى اذا ازجت
 الانشاص هزمه نك كسر به ركسبه في شهرندن ار اغ ايمك تقول انشصت عن بلده وقال ابو عمرو وانشصناهم
 عن بلدهم اي از هجناهم ويالك كرىشى قالقغه دخی درل يقال نشص الوتر اذا ارتفع ونشوص عورت ان اطاعتن
 جفغه دخی درل يقال نشصت المرأة من زوجها مثل نشزت الناشص ان مخالفت ابدن عورت ناشص معنائه
 يقال نشص وناشص الناشص نونك فتيه قالقوب يو كسلان بلوت محاب مرتفع معنائه النقص نونك فتي
 وضادك تشدد بدله سور ملك يقال نصصت فاقى واصمى ابتدى نص سير شد بدله درل بر مرتبه كفا در اولد غندن
 نسبه كتم ايميه ومز بور ابتدى بوسيدن نص رفع معنائه كلور يقال نصصت الشئ اذا رفعته ونص
 ركسبه دن ركسبه في مبالغه ابله صوروب تفتش ايمك مريده ده كه انوك قبلينه بلد وكى نسبه دن باقى قالميه
 ونص هر نسبه نك منتفائه دخی درل وفي حديث على رضى الله عنه اذا بلغ النساء نص الحقاق يعني منتهى
 بلوغ عقله ايرشسه وحقاق حقه نك جميد حاء ميمه نك كسر به يو كه ياره دن دوه معنائه المنصه ففتنه
 كلنى اوزر منه جفروب جلوه ابتدى كرى تحت كديار عر بله مشهور در رس منصفه ارتفاع معنائه ما خود در
 المنصه على وزن الزلزله بر نسبه في غر بك ايمك در بر نسبه نك ايجده رلشنسون ديو حصصه معنائه
 يقال نصصت الشئ اذا حر كته وفي حديث ابى بكر حين دخل عليه عمر رضى الله عنه ما هو نصصت لسانه
 ويقول هذا الورق في الموراد ابو عبيد ابتدى بوصاده در غيرى دكل بونك ضاد معجه ده لغتند اكر حه حديث
 شريفه وازد اولامشدر الناقص عين ميمه نك كسر به بر جالك اسيدر التنقيص عين معجه ابله على وزن التكريم
 درلكى نكدر ايمك يقال نقص الله عليه العيش تنقيصا اكدن وبعض استعاره نقصه دخی وارد اولمشدر
 عيشه استعاره اولو تنقيص من كمال نقص الموت ذالفنى والفقر التنقص ففتنه وفتنه ضمي وتشدد بدله غش
 مكدراولى قال تنقصت عيشته اذا تكدرت النقص ففتنه مراد تمام ايمك يقال نقص الرجل ينقص نقصا
 من الباب الرابع اذ الم بزم مراده ووده دخی مرادى اوزر صوا ايجسه نقص البعير درل الانقاص هزمه نك كسر به
 فيون بولق دفعه دفعه اخراج ايمك يقال انقصت الشاة فيولها اذا خرجه دفعه دفعه مثل اوزر وتانقاص

موص

نقص

نقص

نقص

نقص

نقص

نقص

نقص

جوق كويلكه دخی درل يقال انقص بالنقص اذا اكثر منه النقص نونك خيمه بر مرصد كقوت عارض اولوب
 جوق بولق دفعه اخراج ايدر باعلاك وانقصه النقصه نونك خيمه فان راوغردن كلك النقص نونك فتي وقافك
 سكويه اكله اكله اكله يقال نقص الشئ نقصا من الباب الاول ونقصته لا يتعدى ولا يتعدى ونقص عيب
 معنائه در كلور الانقاص هزمه نك وتانك كسر به اكله اكله اكله يقال انقص الشئ اذا نقص واكناجك معنائه در كلور
 يقال تنقصته لا الا ستنقص هزمه نك وتانك كسر به نقصان طلب ايمك يقال استنقص المشتري الشئ اذا
 استنقصه المنقصه ميم وقافك فتي ونونك سكويه اكله اكله اكله يقال نقصان معنائه النقصه نونك فتي وقافك
 كسرى ومد به عيب معنائه التنقص ففتنه وقافك ضمي وتشدد بدله ركسبه في تعيب ابدوب مساوي سن
 سور ملك يقال فلان ينقص فلان اي يقع فيه وبثليه النقص خيمته بر نسبه دن چكوب كبرود وقك يقال
 نقص على عقبه نكس وينقص من الباب الاول والثاني اذا رجع النقص نونك فتي وميم سكويه قيل بولق النقص
 ففتنه وميم ضمي وتشدد بدله كذا قيل بولق يقال نقصت المرأة التيمص على وزن التكريم كذا قيل بولق
 يقال نقصت المرأة ايضا شدد للتكريم التامصه ميم كسر به شول عورت دركه نساطا بفه سن ترين بلر
 فاشلر ن بولوبوزن الماغله المنقص ميم اولك كسرى وميم ثابته فتيه متقاش دركه انوكه قل بولار النقص
 نونك كسرى وميم سكويه بر نوع او ندر التيمص نونك فتي وميم كسر به شول او ندر كبر كره بند كد نصمك
 نيمش اوله النوص نونك فتي وواو سكويه متاخر اولمقدر نوص ار اغ اولغه دخی درل يقال ناص عن قرب
 ينوص نوصا اذا فرواغ ونوص حمار وحشيه دخی درل المناص ميم خيمه كذا لك تاخروفرار معنائه قال الله
 تعالى ولات حين مناص اي ليس وقت تاخروفرار ورو مناص كذا لك ملجا ومقره درل الاستفاضة هزمه نك
 وتانك كسر به كذا لك تاخر معنائه در النوص نونك فتي وواو كسرى ومد به قوت وحركت معنائه
 ومنه قولهم ما بنو نص اي قوة وحركه المناوصه ميم ضمي وواو فتيه در شوب جالشق يقال ناص الجرة اذا
 مارسها وجره جيمه اهورد وواغه درل اي اهورد وواغه دوشد كذا خلاصه وور شد فصل الاول الويص
 واوك فتي وتانك كسرى ومد به بلدن مق لغان معنائه يقال ووص البرق وغيره يوص ويصا من الباب الثاني
 اذا برق ولمع الا يناص هزمه نك كسرى ومد به بر نسبه يتنظهور ايمك يقال اوصت الارض اذا ظهر بنتها ولا اوصت
 ناري اذا ظهر لهبها ابتداء التويص على وزن التكريم كلب باور رسي ابتداء كوزن ايجق يقال ووص الجرو تو يوصا
 اذا فحق عيشه وجره جيمك كسر به كلب نيكه درل الوايصه بانك كسر به هرايشيد كنه اعتماد ابدن كسبه يقال
 ان فلانا الوايصه مع اذا كان يثق بكل ما سمعه وابصه بر جالك اسيدر الوحصه واوك فتي وجاء ميمه نك
 سكويه برودت معنائه درل السكيت ابتدى جوق كسبه في ايشتم كذا اصحت وليس بها وحصه درل دي
 يعني بلا دده ياخود ايامه برودت بولمادم الوصوص واوك فتي وضادك سكويه برده ده ياخود برده
 مثالوده كوز مقدرى رد كدر كدند نطرا ونورا الوصوص واوك فتي وضادك سكويه كوكناجك نقابدر
 التويص على وزن التكريم نقاب طوق دو بر حيشته كه كوزندن غيرى بر نسبه كوز غيه رصيص كى كه مروو
 ابتدى الوصوص واواوك فتي وتانك كسر به بر رده اولان طاشلر دواوك فتي وقافك
 سكويه بيونى فائق تقول وقصت عنقه اقصها وقصا من الباب الثاني اذا كسر نها وقصبت العنق نفسها جايز
 دكلر جوهرك طاهر كلامندن فهم اولان بودر ولكن صاحب قاموس لازم ومتعدى كلسن جائز
 ككوز مشدرووقص ات قطع مسافه ايدر ككن يا غيله رى دق ايمكه ده درل يقال القرس بقص الاكام

نقص

نقص

نقص

نقص

نقص

نقص

نقص

نقص

التميز يعني دريك صوتك خلافتك البراض بانك كسر بطلو البروض ختمتله والارض همزة نك فتيه بونلر جمله
 برضك جفيمه وروض صونك كوزندن از جفيمه دخی درل بقال برض الماء من العين برض من الباب الاول اذل
 خرج وهو قليل وروض از نسبه ورمكه ده درل بقال برض لي من ماله برض برض من الباب الاول والثاني اذا اعطاء
 منه شيئا قليلا البراض وانك كسر به يردن اول جقان اوت زير ايردن ابتدا لاوتلر ظهور ابتدا كده اجناسي معلوم
 اولان تا اوزامد قجه نوع واحد حكمنه اولوب معنای قلت بولغين بارض درل الاراض همز نك كسر به راء
 ابتدا اجقان اوتلر بوق اولق بقال برض الارض اذا تعاون بارضها وكثر التبرض فتيه ووراك ضمي وتشديد به
 شي قليله ارضك البراض بانك فتي وراك تشديد به لن قيسك على در كننه قيهه سندن كه عروه رجالك
 فاني در البض بانك فتي وضادك تشديد به در يسي نازك اولان كسبه بقال برض اي رقيق ليلدا اصمعي
 ابتداي برض جسدني ناعم وملايح اولن كسبه برض اولسون اولماسون وبيض سازه دوزن ورمكه دخی درل
 جالجه حاضر اولسون ديوب بقال برض اوتان اذا حركها اليه يثقل للضرب البضه كذالك بانك فتيه در يسي نازك
 اولان مورت كرك قمره ياغز اولسون كرك يياض اولسون البضاضة بانك فتيه والبضوضه ختمتله در يسي نازك
 اولق بقال برض بضمضت جازجل وبيضضت من الباب الثاني والرابع البضيض بانك فتي وضادك كسري ومبد به صو
 از اناق بقال برض الماء برض بضيض اذا سال قليلا قليلا البضض فتيه قليل الماء اولق البضوض بانك فتي
 وضادك ضمي ومبد به قليل الماء اولان نسبه بقال ركه بوضوض اذا كانت قليلة الماء وركيه رلك فتي وراك
 تشديد به كويك قيويد درل وفي المثل ما يبيض حجره يعني طاشي يشرمزو بومثلي بخيل اولن كسبه ايجون ضرب
 ايدرلر برض السقاء وبيض القره دبنلر كره بعضيلردن روايت اولندي وسقايله قره نك فرق جوهری
 كلاميند فيهم اولنان اوزن سقاو دلولونه دخی درل قره بصونلونه غموض اولور البضض فتيه وضادك
 ضمي وتشديد به از اناق جمله المي تقول بضمضت حتى منه اذا سئل فتيه قليلا قليلا البضض بانك فتي وعينك
 سكونيله بر نسبه نك جز لي الايعاض همزه نك فتي ايله جعي التبعض فتيه وعينك ضمي وتشديد به بولونك
 بقال بعينه فتيه البغوض بانك فتي وعينك ضمي ومبد به سيوري سلك البغوضه كذالك بانك فتي وعينك
 فتيه واحد ي البغض بانك ضمي وعينك سكونيله بر نسبه في سومك البضاضة بانك فتيه البغض اي بقال
 بغض الرجل بغاضه اذا صار بغضيا التبغض على وزن التكريم سودر نك بقال بغضه الله الى الناس تبغضوا
 قابغضوه الايعاض همزه نك كسر به سومك مقتعنا سته المنقض ميك ضمي وعينك فتي وتشديد به
 سودر لمن كسبه بغض بانك فتي وعينك كسري ومبد به روعاك اسيدركه قيس قيهه سندن بر جاعتك
 يا اسيدركه اول بغض بن ريت بن خطفان بن سعد بن قيس عيلاندر البضاضة بانك فتي وعينك سكوني والفك
 مبد به زاده بغض اي بقال البضاضة بانك كسري وعينك سكونيله كذالك زاده بغض اي بقال
 بقال ما يغضه لي وهو شاذ لا يقاس عليه التباض بانك فتي وعينك فتيه رجه كسبه ري بن سومك محابك
 ضد بدر البياض بانك فتيه البياض لوني دروكه اولور بياض وبيضه درلر نك منزله درلر التببيض
 على وزن التكريم اغار حتى بقال ببيضت الشي تببيضها وتبيض بر نظره سودر قومه ياغز دصو قومه دخی
 درلر ومته قولم ببيضت السقاء وبيضت الاناء اذا ملأته من الماء واللين الايعاض همزه نك وراك كسر به
 اغار حتى بقال ببيضه فليض ايضاضا الايعاض همزه نك كسري وراك كسري ومبد به كذالك
 اقار من بقال لبياض ايضاضا البياض بانك كسري ومبد به ايضاضك جعي كرك اناق معناسته اولسون كرك
 قله معناسته اولسون سته عن قريب كلور بولسلند بياض ابتداي باه موطنك فتيه كسره يبدل

بيض

بيض

بيض

بيض

ابتد بلى

ابتد بلى صيافت ايجون البياضه اقلن حكمتك بقال بياضه فباضه بياضه اي نك في البياض باب مغالبتدر
 بيوضه دبنلر نك اقلن تفصيلند ايض دبنلر بلكه اشدياضا دبنلر اكرجه اهل كوفه ليض درلر شاعر
 ايض من اخت بياض دبنلر قوليله احتجاج ابتداي ومبرم درلر جواب وروب بر شاعر شعرتاه واقع
 اولان كله شاذ به اصل جمع عليه ترك اولنار دبنلر الايض همزه نك وراك فتيه اناق سفتي معناسته وقلج
 معناسته ده كلور سيف كي وجعي برض كاورتته كم مرور ابتداي البياض بانك كسري ومبد به خلافتدن ايض
 اولانلر نك كم اسود اولانلر سودان درلر الايض همزه نك وراك فتيه سودله سودن صباوند رويضان
 ايكي طره دخی درلر دونه نك كو بكنك ايكي جالجه وصاحب صراح دوزك بستان سترد سترد سترد
 زركه بستان فته معناسته در هالاكه حاله بانك مراد كو بلك در ناهه معناسته البياضه بانك فتي وراك سكونيله
 يومر ده ودموردن توغلغه كه باشه كيرل راق ياغز اسون ديوب البياض بانك فتي وراك سكونيله جعي وعينك
 هو اذل من بياضه البلد دبنلر كاري قوللر نك بياضه البلد دن مراد شول دوه قوشى يومر دمنى درك لى ترك
 اقم اوله وبلد فتيه دوه قوشى ياورى جقر دخی يردو وبيعه غاي يومر ده خنده ده درلر خيمه معناسته
 وهر كسبه نك حوزه سته يعني تحت ضبطند اولان نسبه ده بياضه درلر وبيعه القوم قومك فتيه
 ساحه معناسته وبيض كذالك شول ورمدر كذالك اولك ياغز اولور يعني بلدن اولان شيش در اصمعي ابتداي
 انك ياغز بو مقوله حالت عيوب سهله دن در بقال باضت بدلفرس تبيض بياض باضت الطارة وبيض اسى
 غالب اولغه ده درلر بقال باض لمر اذا اشتد وجقر دكنك دبنلر دوشمكه دخی درلر بقال باضت البهي اذا
 سقطت نصالها وعر بلك سد ابن البياض الطريق دبنلر كرك وحي بودر كزمان اوله لى بياض ديكه معروف
 كسبه بر يوقشه ناهه من سكر لوب بولى طوتش ابتداي وخلافتك مروزي مانع اولمشدى البياض يومر دبنلر
 قوش البيوض بانك فتي وراك فتيه يومر دبنلر اي تاوق بقال دجاهه بيوض اذا اكثرت البياض البياض
 ختمتله جعي يومر دبنلر تاوقلر معناسته صبور ايله صبر كي وبيض دخی درلر بانك كسري به شول كسبه لفتي
 اوزن كرسل ده رسل در سبك سكونيله و بايز مكسور قللر ي ياي صيافت ايجون در الايعاض همزه نك
 وراك كسري به باشه توغلغه كيك بقال ابتاض الرجل اذا لبس البياضه وعر بلك البياضه دبنلر كركي ميك فتي
 وراك كسري وتشديد به شويه طايغه سندن بر جاعتك ادبدر كذالك نلر مقنع ديكه معروف كسبه نك
 ايجاييد ومبيضه ديونيميه اولنالر نه باعث بودر كذالك عباسيه ايجانندن مسوده اولانلر محاليل سلرن
 بياض ايشلردى بياضه بانك كسر به راء شهر ك ادبدر فصل الحيم البرض فتيه نك بركسبه كندى اغزى يارنى
 بوده ميوب بو غولق بقال جرض برقه مجرض من الباب الثاني وبوغضه زمانه اغزى يارن كوله دوتقدن
 اولور البرض جيمك فتي وراك كسري ومبد به غصه وفي المثل حال البرض دون القرى يعني غصه الى شعر
 المنشد في در يوفى شعرا دن بر كسبه ديشدر يااسي كند وفي شعر دن منع ايد بلك خسته وضعيف اولدوغن
 كوروب مرجه اجازت ورد ككه دبنلر وقرين شعره درلر وجرى بر كسبه اولمكه قريبا وافته درلر
 بقال هو مجرض بنفسه اي بكاد يقضى يعني هلاك اولغه قريبا اولور ومعلوم معناسته ده كلور بقال
 مات فلان جريضا اي مغموما الاجراض همزه نك كسري به اغز ياريله بر كسبه بوغق ككه قم
 ورمدن عبارت اولور بقال جرضه برقه اذا غصه الجراض جيمك كسري وراك سكونيله جعي فرموده
 وعظيم البطن اولن كسبه الجراض جيمك كسري وراك سكونيله جعناه اصمعي ابتداي بر اعرايه
 مالجراض ديدم ابتداي الذي بطنه كالجراض الجراض جيمك ضمي وهمزه نك كسري به والى

جرض

توضیحه حائک فقی و مملک سکونیه بنی کتاندن بر جماعتک اسمندر الحیاض حائک فقی و مملک تشدید به
 کشی اوئدر که قمری جیحکی و اردر که اول قوزی و لاغی دبد کرای اوئدر الحیاض حائک فقی و واک سکونیه سول
 موضعدر که الحیاض صو جمع اولسون دیو بیارلر الاحواض همزه مک فقیله جمعی الحیاض حائک کسری به کذلک
 جمعی و خوض خوض یا بنی معناسنه ده کلور تقول حضرت اخوض عوضا اذا اتخذت جوضا الاستخاض
 همزه مک و تانک کسری به صو جمع اولق بقال سقوض الحوض مملک فقی و واک فقی و تشدید به شول پردر که
 حوض کی قلنور سخر ما غای صو ابحسون دیو القوض بن علی وزن التکریم حوض کی بر موضعی جو بر مک و بر
 سنه مک لطر افنی طو لشمعه دخی درلر بقال نا اخوض حول ذلك الامر ای دور حوله پس و احوط کی در بقول
 و رانی اوزن حوضی حائک فقی و واک سکونی و الفک قصیر به بلدک اسمی در الحیض حائک فقی و یانک سکونیه
 و الحیض مملک فقی و حائک کسری و مد به عورت کور مک بقال حاضه المرأة حیض حیضا و حیضا و مملک
 اغاجندن قان کی سنه افقه دخی درلر بقال حاضه السمره حیضا اذا سال منها شی کالدم الحایض همزه مک
 کسری به لایضه کذلک حیض کورن عورت فر اونی اوزن الحیض حائک فقی و یانک فقی و تشدید به حائک
 جمعی الحواض همزه مک کسری به کذلک جمعی الحیضه حائک فقی و یانک سکونیه بر که حیض کور مک لایضه
 حائک کسری و مد به اسمدر حیض کور مک معناسنه الحیض حائک کسری و یانک فقیله جمعی حیضه
 کذلک شولر بان سنه دیور که عورت انوکله اوزن تطهر ایدر عایسه رضی الله عنها یتدی لینی کنت حیضه
 ملقاء الحیضه مملک کسری و یانک فقیله کذلک حیض بری الحایض مملک فقی و همزه مک کسری به جمعی
 الاستخاضه همزه مک و یانک کسری به ایام حیضدن ماعدان کور مک بقال استحضت المرأة علی البناء للجهول اذا
 استمر بها الدم بعد ایامها المستحاضه مملک فقی و تانک فقیله ایام حیضدن ماعدان کورن عورت العیض
 فقیله و یانک فقی و تشدید به حیض کونلر نه غازدن عزلت ایمنک بقال حیضت المرأة اذا قعدت ایام حیضها
 عن الصلوة و فی الحدیث حیضی فی علم الله سقا و سبعا فصل الحاء الخوضه علی وزن الزلزله صونی و صو مثالی و سنن
 محریک ایمنکدر الخوض علی وزن التزلزل صو و صو مثالی سنه محریک اولق بقال خوضت فقیله اذا
 حرکه فخرک الخوض حائک فقیله نسا طایفه سنک ز کندن شی قلیل بقال ماعلیها خوض ای شی من
 الخی و خوض و خوضه احقه دخی درلر بقال ریحل خوض و خوضه ای حق و خوض مملک فقیله
 درلر مداد معناسنه و کاه لور که خلی مکسور دخی ایدر الخوض فقیله شول و فقیله محقر در که لای جاریلر
 طاقنور الخوض خای واک فقی و خاء تانک کسری به صونی و انجاری جوق اولان بر الخوض حائک فقی
 و ضاد اولک سکونیه بر جنس قطران در که انوکله دوه یا غلر للفض حائک فقی و فائک سکونیه خضون
 و راحته درلر و خفض عورتی سننکه دخی درلر بقال خفت الحاریه مثل خنت الغلام الخافض فائک
 کسری به رفاهیت وزن اولان معاش بقال عیش خافض هم فی خفض من العیش و خفض ملائمت وزن اولان سیره
 درلر و نور فک غدیدر که رفع شدله اولان سیره درلر و خفض اوزی الحق ایمنکه دخی درلر و خفض و جر ایکی
 بر معناسنه در که بونلر امر لک کسری به سنه در بناده محویون اصطلاحه و خفض الحق ایمنکه دخی درلر بقال الله
 یخفف من یشاء و رفع ای بضع و خفض قری سننک دخی درلر تقول خفضت الحاریه مثل خنت الغلام
 الاختفاض همزه مک و یانک کسری به قز سننک اولق بقال اختفضت الحافضه فائک کسری به عوزنلر دن سننک بدن
 کمنه و خافضه سیر لته اولن سیره دخی درلر بقال یفی و یفک لیل خافضه ای هیته الی الخفض علی وزن التکریم
 ملائمه سولک بقال خفض علیک القول و یافعی اسانله طوئعه دخی درلر الاختفاض همزه مک و حائک
 کسری به خوض حائک فقی و واک سکونیه صویه داخل اولق و الحیاض حائک کسری به معناسنه تقول خض الماء اخوضه

خوض

حیض

خفض

خفض

خوضا اذا دخلت فيه و خوض سوزده داخل اولغه ده درلر بقال خاض القوم فی الحدیث و خوض قاجی
 اور قدین صکره محریک ایمنکه ده درلر بقال خاضه السیف اذا حرکه فی المضروب الخوض علی وزن التکریم کذلک
 محریک ایمنک بقال خوض فی نجیه اذا حرکه فیه و نجیح جو فون کان سیاه قاندرلر الخاضه مملک فقیله صویه
 داخل اولاجی بر که خلک تجدی بری در کک رک اللو اولسون کرک میا اولسون الخاض مملک فقیله تخاضنک
 جمعی الخاوض مملک فقی و واک کسری به کذلک جمعی کجدر بری معناسنه الا خاضه همزه مک کسری به صویه داخل
 ایمنک بقال خضت فی الماء دانی و اخاضه خلک طواری صویه داخل اولغه ده درلر بقال الخاض القوم اذا
 خاضت خیلهم الماء و شدا بده داخل اولغه ده درلر تقول خضت الغرات اذا اقتضتها الخوض مملک کسری
 و بخانک سکونیه و واک فقیله شول التمه در که انوکله شراب فار شد درلر سوبق قشدر در قلیله مجد
 دین کرای کی الخاوض یانک فقی و واک فقیله قوم بری به مصاحبت ایمنک بقال تخاوض القوم فی الحدیث
 اذا تفاوضوا فصل الدال الدحض دالک فقی و حائک سکونیه و الدحض فقیله طایف بر بقال مکان دحض
 و دحض اذا کان زلقا و دحض طایفی معناسنه ده کلور بقال دحضت رجله دحض دحض من الباب الثالث
 از لقت و صاحب صراح باب ثانیه اشارت آیمشدر سهو در دحض کون وسط سمان زایل اولغه ده درلر
 بقال دحضت الشمس عن کبد السماء اذا الت عنه الدحض دالک و حائک فقیله حجت باطل اولق الادحاض
 همزه مک کسری به باطل قلی بقال ادحاض طایندر مقزلاق معناسنه الدحض دالک و یانک فقی
 و ایمنک سکونیه بر موضعی اسمی در فصل الراء لریض فقیله بالان ای و بر سق کد اعضای درویندن در الاراض
 همزه مک فقیله جمعی بالان لیلری و بر سق لری معناسنه و بریض المینه شهرک چون سی و بریض الغم قیون بتاغی
 و بریض الرجل رجاء عور فی زوجه معناسنه و هر نیسه که اگر جوع ایدر بیتوت خلند کرک او کرک غیر نیسه
 بوسیدن انسانک غدا سنه کفایت ایدوب صلین اقامت ایدن سو ده ریح دبدلر و فی المثل منک ریحک وان
 کان سمار ای اهلک و خدمک سندن در هر نه دکلور قصیر دخی اولور لریسه و بو عر یلرک انک منک وان کان
 اجدع دیند کرای کی درو سمار سینگ فقیله صوی جوق اولان سو و اجدع کساش بریون معناسنه در و بریض
 فقیله بر سننک لطر افنی لریض رانک فقی و یانک سکونیه بر سننک اورد سی لریض فقیله قیون بتاغی
 و صغر وات و کلب بتاغنه دخی درلر بروک ایل و خنوم طایر کی و بریض قیون بتاغنه کر مک دخی درلر تقول منه
 ریضت الغم ریض من الباب الثانی و بوضا و بوض قو ح قیوندن اوصانوب جمع اولمه دن فراغت ایمنکه ده
 درلر بقال ریض الکبش عن الغم بوضا اذا حسر و ترک الضراب و لا بقال فیه جفر یعنی قوج فراغت ایمنکه ده
 جفر دخی لک جفر اخر حیوانه اول معنایه استعمال اولور الاراض همزه مک کسری به قیون بتاغنه سوق
 ایمنک تقول ریضت الغم و اریاض کونک حراری مشد اولغه ده درلر بقال ریضت الشمس اذا استند حرها
 حری ریض الطی و الشاة و قولهم دعا باناء ریض الرطای و ریم حری یثقلوا فیرضوا یعنی قوم و فایندر کاسه
 احضار ایدر بر حیثیه که هر بری انوکله ثقلت حاصل قلوب بتاغنه مائل اولدی و شول کسنه که ریض الرط
 وایت قلدی یا مشناله اولراض الولادی دن ما خود در ددی دن به صو جمع اولماق معناسنه المراض قیون
 بتاغی درلر و قیونک مراض دوه ده معاطن کی در که معاطن دخی دوه بتاغی درلر مملک فقی و یانک کسری به
 مراضک واحدی قیون بتاغی معناسنه الریض رانک فقی و یانک کسری و مد به قیون سوریمی در جوا فایندر که
 مراضنک جمع اولر بقال هذا ریض فی فلان الریض رانک فقی و یانک فقیله یوجه و قال اولان اغاح بقال
 شعر ریض و قال زجیره دخی درلر بقال سلسله ریض ای خضه الریضه یانک کسری به زجیر مکیان کسنه

دحض

دحض

ریض

روض

نوع معنایه لار غاض برنسته برکسته به اضطراب و پرک و لار غاض جگر فاسد اولغه ده دیرل بقال از تخمت کیده
 ذافسندت و برکسته ایچون غصه حکمکه ده دیرل بقال از تخمت لفلان اذا حزن له شهر رمضان فحقیقه رمضان
 شریف ای رمضان کذلک فحقیقه جمعی و امضاء همزه نکه فقی و رانک سکونی و میل کسر به کذلک جمعی بعضی
 لندی اسماء شهر و وضع اولند قده هر ای نه موسمه واقع اولد یسه اول موسمه نسیمه اولنشدن پس شهر رمضان
 ایام حظه واقع الماعین شهر رمضان ایام سمی اولدی الروضه رانک فقی و واول سکونیه سیزه زار کز سیزه
 ما کولات قسمی اولسون کرک غیر ای ولسون لروض و رانک فقی و واول سکونیه جمعی و لار یاض رانک کسر به
 کذلک جمعی و وایه منقلب اولدی ناقصی سکون و اولد غیون و روض قربه نکه یار بسی مقدرای اولان صوبه
 دخی دیرل روضه جوضک دین اور تجمک مقدار اولان صوبه ده دیرل بقال فی الخوض روضه من ماء اذا غطی
 اسفله و یاض طایه باش اوکر دوب رام ایتمکه ده دیرل راضه رانک کسر به کذلک طایه باش اوکر تجمک بقال
 روضه ای روضه راضه و یاض راضه ای روضه میل فقی و رانک نسیمه باش اوکر نطای الروضه کذلک میل فقی
 و رانک نسیمه موثقی بقال مهر مروض و ناهه مروضه الترويض علی وین التکریم کذلک باش اوکر تجمک بقال روضه
 تشدن ند جباله ایچون روضه خالی ری سیزه زار ایتمکه ده دیرل بقال روضه التراج اذا جعلتها روضه
 و قراج قافک فقیله بنادن و اشجار دن خالی اولان روضه رانک فقی و واول تشدن بدیه راضه جمعی
 باش اوکر دن طایفه معنایه راضه علی وزن الباعه کذلک راضه جمعی الرض رانک فقی و یانک کسری
 و تشدن بدیه شول تور حیواندر که بتد اباش اوکر دله کن هنوز تمام اولم اما عرض عینک فقیله و ضری
 کذلک عینک فقی و سین همزه نکه کسر به و قضیب قافک فقی و ضاد معجمه نکه کسر به جمعی تور اولان دوه
 معنایه در بونکر ده مذکور و موثقی رارضه غلامه دخی لطلاق اولنور ذکر اولن معنایه و بونک اصلی
 روضه ای و وایه قلب و لنوب ادغام اولندی لارضه همزه نکه کسر به سیزه زار جوق اولاق بقال راض
 لکان و لروض اذا کثر تر یاضه و اراضه در ده صوجوق اولغه ده دیرل بقال راض الوادی اذا استنقع فیها الماء
 و بقال راض الخوض ایضا و اراضه صوبه قافک معنایه ده کور و منه قولهم شر بواحنی اراضه یعنی صوبی محول
 بعیده و ایچیلر که قلد بکر کوا که هر ری جمیع مال اولدی و بقال تانا تانا برض کذ اوکذ انفسا الاستراضه همزه نکه
 و تانک کسر به صوجوم اولق بقال استراض الوادی اذا استنقع فیها الماء و استراضه واسع اولغه ده دیرل بقال
 استراض لکان اذا اتسع و منه قولهم اقل ذاک مادامت النفس مسترضه ای منسعه طیبه المروضه میل فقی
 و واول فقیله ملل رانک برکسته فی رایشه داخل قلی بقال فلان راض فلان علی امر کذا ای بداریه لید خله فی
 فصل العین الشروض شینک کسری و رانک سکونیه شول دوه در که فرموده اوله بقال جل شروض مثل جروض
 الخ و یض علی وزن السراويل جمعی فرموده دوه ل معنایه فصل العین العرض عینک فقی و رانک سکونیه ظاهر
 لوق بقال عرض له امر کذا یعرض اذا ظهر و عرض هر نسته برکسته به اعلام ایتمکه ده دیرل بقال عرض علیه
 له کذا و انظار معنایه ده کور بقول عرض له الشی اذا انظرته له و ابرزته الیه و عرض برنسته برنسته نکه
 مکانه بلده و مکده ده دیرل بقال عرض له ثوبا مکان حقه و عرضت البعیر علی الخوض و هو من المقلوب و معناه
 عرضت الخوض علی البعیر و برنسته فی کوزدن چور دم دیک معنایه ده کور بقال عرضت الكتاب و عرضت
 الخد عرض العین اذا المرزهم علیک و نظرت ما حالهم و عودا عاجن مجمره قومغه ده دیرل بقال عرضت العود
 علی الاناء و قاجی اوبلی اوزینه قومغه یعنی طاقغه ده دیرل بقال عرض السیف علی فخذیه و عرضه و عرضه
 یعنی باب نایدن و باب اولدن کور و بعرض باب اولدن کذلک بو معنایه مخصوصه و قاجدن چور مک

معنایه ده کور بقال عرضت علی السیف قتل و برکسته به دیو و بری یورنکه ده دیرل بقال عرضت له الغول
 و عرضت من الباب الثانی و الرابع فرائدی مری فلان فاعرضت له دیرل و ما عرضت دخی دیرل رانک فقی و کسری
 و لا تعرض له و لا تعرض له دیرل رانک کسری و فقیله کذا یکسره لغت جید در و مکیه و مدینه کلمه حر سهما الله
 تعالی و اطرافه کلمه دخی دیرل بقال عرض الرجل ذاتی العروض و عروض عین مهمله نکه فقیله مکه و مدینه دن
 و انبره قریب دیرل دن عبارت در و عرض متاعه دخی دیرل و هر نسته که التون دن و ایچدن غیر دن کا عرض دیرل
 و التونه و ایچده عین دیرل و ابو عبید ایندی عروض شول متاعه دخی دیرل کانا ره کیل و وزن کیرمیه و حیوان
 و عقار قسمی اولمیه و عرض برجنس زده دیرل ثوب مخصوص معنایه و عرض الناس ناسک مایین دیک و عرض
 طاعک بر جاننده دخی دیرل که عسکر عظیم اکاتشیه و لنوب باید رل ما هو الا عرض من الاعراض و عرض ارقری
 معنایه ده کور که طولک مقابلی در و عرض دوه یه ارقری داغ او رمغه ده دیرل بقول منه عرض بعینه عرضا
 الاعتراض همزه نکه و تانک کسر به عسکری یوقلیوب کوزدن کجوه مک بقول اعترضت علی الدابة اذا کنت
 وقت العرض و اکا و اعتراض برنسته ارقری اولغه ده دیرل بقال اعترضت الحشبه فی النهر و اعتراض برنسته به
 حایل اولغه ده دیرل بقال اعترض الشی دون الشی اذا حال دونه و ات بولار نه ارقری کوب بدین کسفه به
 طوغری یور غامکه دخی دیرل بقول اعترض الفرس فی رسته اذا لم یستقم لقایه و اعتراض تمام اولین دوه به
 نیمکه ده دیرل بقول اعترضت البعیر اذا کتمته و هو صعب و اوقله برکسته به توجه اب و ب و وول اولد رنکه ده دیرل
 و برنسته به ایک اولندن باشلماغه ده دیرل بقول اعترضت الشی اذا ابتدأت من غیر اوله و برکسته نکه عرضته
 دکه دخی دیرل بقال اعترض فلان فلانا ای وقع فیها الاعراض همزه نکه کسر به برنسته دن یوزد و ندر مک بقال
 اعراض فلان ای ذهب عرضا و طول و بر تهمنی جمله به اسناد ایتمکه ده دیرل و فی المثل اعترضت القرقة و یونی اول وقت
 دیرل که فقی کی متهم ظن ایدرسن و یسار بی فلانی متهم ظن ایدرم دیه سن یعنی جمیع قبیله فی متهم طوبه سن و قرفه
 قافک کسری و رانک سکونیه تهمت معنایه در و برنسته فی اینلو قافغه ده دیرل بقول عرضت الشی اذا جعلته
 عرضا و اعراض او غلاخی نیوب خسی قافغه ده دیرل بقول اعرضت العرضان اذا خصمتها و عورت ولد فی اینلو
 و طوغرمغه ده دیرل بقال اعرضت فلانه بولد ها اذا اولد تهم عرضا و اعراض ظهور معنایه ده کور بقال
 عرضت الشی فاعرض ای اظهر ته فظهر بقولهم کبینه فاکبوه و هو من النور و اعراض برنسته ممکن اولغه ده دیرل بقال
 اعرض لک انظر اذا امکنک و اعرض لک الطی اذا امکنک المعرض میل فقی و رانک کسر به اعراض ایدن کسره و بر
 نسته دن بی باک اولان کسره بقال طامع رضا حیث حیث ای ضجر جلیک حیث حیث و لا متوشیا و قد امکنک
 ذلک و بقال اذا فلان معرضای استدان من امکنه و لم یبال من التبعه و تبعه تانک و یانک کسر به برنسته به
 متر لسان و لان ضرر معنایه در المعرض میل کسری و عینک سکونی و رانک فقیله شول لساندر که جوار یانو که
 عرض اولنور المعراض میل کسری و عینک سکونیه شول او قدر که یملکی یوقدر العرض عینک کسری و رانک
 فقیله برنسته اینلو اولق و العرضه عینک فقیله بمعناه بقال عرض الشی بعرض عرضا من الباب الخامس مثل صخر
 صغرا و طراضه العرض عینک فقی و رانک کسری و مدیه اینلو اولان نسته بقال فلان عرض البطان اذا کان قینا
 و بطان تانک کسر به شول قولانه دیرل که دوه بالانی اوزن جکر ل و العرض عینک نسیمه بمعناه ای یعنی العرض
 کاکبار یعنی الکیم و جوهزی عراضی مکر و اراذ اینشدن عرض معنایه بر یوم مقام ذکر اینشدن بر دخی عرضه
 عقبنده ذکر اینشدن لکن مناسب اولان بوا بدیکه استغه ده عرضه عرض معنایه کور و دیوب کبار و کبیر
 تشیلن بو مقامه کتور بدی خلاف ایندی عرض شول و غلاغه دیرل که یو یوب بدی کچله جمیع اولق طلب

بلایه العرضان عینک کسری و ورنه سکونیه عرضی ورنه عینک کسری و ورنه
سکونیه کذا لک جمعی العرض فحقینله شول نسبه در که انسانه عارض اولو و مرصدن و مرصه شیه نسبه دن
و عرض دنیا و مال دنیا به دیرلر قلیل و لیسون کثیر و لیسون بقال الدینا عرض حاضر یا کل منها البر و الفاجر و عرض
عسکری کوزدن کچو و روب و قلی و معناسنه ده کلو و عرض کبی ورنه سکونیه ته کم مرو و ایتدی پس ورنه فقی
و سکونی لغت اولور قبضه قبض کی و عرض شول او و یا خود شول طاشه دیرلر که بر نسبه یه قصد ایدوب اته
و غیره طوقنه بقال سهم عرض و حجر عرض بالاضافه منه قولهم علقته عارضه ضابو کلامی شول کسینه نکلم ایدر که
بر عورت ارقری کچر کن بلا اختیار اکا کوکل بغلیه العارض عینک کسری به ارکک دوه ناقه نک او زینه بیدلوب
کتور ملک دراکر ناقه نک اشتیاسی اولور سه جمع اوله والا اولیه و دونا قه نک زیاده ایو اولسینه بناء در بقال ضرب
الفعل الناقه عراضا و عراض داغ معناسنه ده کلو و بقوب ایتدی عراض شول داغدر که دوه اولی اوز ره
ارقری کلسدر و عراض جانب و ناحیه معناسنه ده کلو و فو عراض عینک کسری به کذا لک شول دوه به دیرلر که
دینکلو اغاجه بورینه معارضه ایدر العرضه عینک کسری و ورنه فقیله و نون زایل ایدر شول ناقه در که یان
یانی یوریک عاد قیله نشاطندن و کوز قوی رغیله بقمغه دخی دیرلر بقال نظرت الی فلان عرضنه ای جو خر عینی
العرضی عینک کذا لک کسری به و ورنه فقیله بغی و نشاطدن یانی اوزن یوریک بقال هو عینی العرضه و عینی
العرضی اذ امشی مشیه فی شق فیها بغی عن نشاطه العریض عینک کسری و ورنه فقی وضاد کسری به نونی اثبات
ایدر سن ملحقه اولد غیور و اخرنه یانی حذف ایدر سن العارض ورنه کسری به شول بلوندر که افقه ارقری
طون و منه قوله ته الی هذا عارض مطرنالی مطرنالانه معرفه لایحوزان بکون صفه لعارض و هو نکره و العریض الی
بقال مثل هذا فی الامام المشرقة من الافعال کذا قال الجوهری و لک ان تقول هذه اضافه لفظیه لانفید التمرین
فتأمل فیه و عارض طاعنه دخی دیرلر جیل معناسنه ابو عبید ایتدی یامه یه عارض دینک کسری و ورنه فقی بودر
و کاه اولور چکر کسور نسبه دخی دیرلر بقال مرینا عارض قد ملا الاق و عارض شول عطایه دیرلر که موهوب له
و ایه اعطایه و انسانه یوزنیک بر جانیته دخی عارض دیرلر و منه قولهم فلان خفیف العارضین راد بخفه
بعر عارضیه و اغر ک اطرافنه عارض دیرلر بقال مرأه نقیه العارض ای نقیه عرض الفم ابو نصر ایتدی عارضه
دیشلر دیند کاه او کدشاردن مابعدی مراد اولور ز را او کدشاره عارض دیرلر و ابن السکیت ایتدی عارض
تایید دیرلر دیش و انوک ایتدی اشی دیش در و بعضی ایتدی عارض او کدیشلر به اغی دیشک مابینه
طلاق اولور العارضه ورنه کسری به حاجت معناسنه العوارض عینک کسری و ورنه فقی حاجت معناسنه
و عوارض شول دوه لره دیرلر که دینک اولیه و عارضه جرانه و نکلله قدر ته دخی دیرلر بقال فلان ذو عارضه ای
ذو جلد و قدره علی الکلام و عارضه و سقفه ارقری و قدر قلی اغاجه دخی دیرلر کس معناسنه و عارضه الباب
قیونک یوقر و مر جوه سی که قیونک یوقر و میلاری اکا کچر که اشیکه مقابل اولان در و عارضه شول ناقه به دیرلر
که اکا مرض یا خود دینکسار واقع اولمغین زج ایدر ل بقال بنو فلان لایا کلون الالعوارض ای لا یغرون الابل
الامن دله یضییها و بقال هذا عند تعییهم بذا لک و بقول العرب للرجل اذا قرب الیهم حیا المیطام عارضه
و صیط عین مینه ایدر من غیره لایا کلون الالعوارض ای لا یغرون الابل
لحدین معناسنه المعارضه عینک کسری و ورنه فقیله بر کسینه نک بر اینه سکر کک بقول عارضه فی المسیر اذا
سیرت حیا له و حیا لای متناقله بر معناسنه دراکر چه صاحب ترجمان بای موحده مجلده ذکر ایدوب و صیط
ایتمشدر و معارضه بر کسینه نک باشد کی ایشه کون ایشلمک یقال عارضه بجمل ماضع ای تیف الیه

بجمل مالی و معارضه کتابی مقابله ایتمکده دیرلر بقول عارضه کذا فی بکتابه اذا قایلته و بر جانی طوقنه و
معارضه دیرلر بقال عارضه ای اخذت فی عروض و ناحیه و معارضه عدول ایدوب و ناحیه کتیکه دخی دیرلر
العوارض عینک کسری و ورنه سکونیه شول طافک علی در که حاجتیک قبری ایدر در التفریض علی وزن التکریم
تصیر کک مقابل در یعنی بر نسبه ای اشکان سو طامک بقال عرضت لفلان و بفلان اذا قلت قولاً و انت تعنیه یقی
بر کسینه ایدر سوزی سو بلسور کن اخره نکینه مراد ایدر نسک و تعرض کتب کتابی بحمل و مشوش یاز مغه ده
دیرلر بقال عرض الکاتب اذا کتب مثیلاً و یبین و شیخ ثامه مثله و یاده موحده و حمله بر نسبه ی مشوش قافه
دیرلر و اشارت و تنبیه معناسنه ده کلو و بقال عرضت فلان لکذا فترض هول و تعرض بر نسبه ی ایلوا تمکده ده
دیرلر المعارضه عینک کسری و ورنه سکونیه شول ککانه در که نکینه لولوب غاطنک غیر نه بعض حالت اشعار ایدر
و فی المثل ان فی المعارض لمندوجه عن الکتاب و مندوجه خلاص معناسنه در العریض عینک کسری و ورنه
کسری و مدی و تشدید به فقیق و زنی اوزن شول کسینه در که خلقه شرا تمک قصدندن خالی اولیه المعرض
عینک کسری و ورنه فقی و تشدید به شول ات در که قانی بشامش اوله و معروض شول طون دیرلر کاه و بغنه ارقری
داغ لون العارضه عینک فقیله شول طعام در که خیره چکن کسینه لای رفیق فارینه طعام ایدر ل بقال عرضونا ای
لطعمونامن عرضتم و عراضه ارمغانه دخی دیرلر بقال اشتر عراضه لاهاک ای هدی و شیا تحمله الیه و بکه
لسان فار سیده راه آورد دیرلر و عراضه ایلو معناسنه ده کلو و بقال قوس عراضه اذا کانت عریضه الترض
فحقینله و ورنه فقی و تشدید به توجه و قصد معناسنه بقال تعرضت اسألهم و تعرض کلک معناسنه دخی کاور
تعرض کی بقال تعرض الجبل فی الجبل اذا الخد فی سیره ییتا و شمالا لصعوبه الطریق و قال ذوالیجادین و کان دلیل رسول
صلی الله علیه و سلم یزکوه یخاطب نافته تعرضی مدار جاوسوی و ورنه سکونیه مشرقه و مدینه منون ارا سید
بر عقبه نک ایدر و سوسی سومدن در سینک فقیله کک معناسنه العروض عینک کسری و ورنه فقیله شول ناقه در
که باش او کد لاشم و رام اولامش اوله و عروض میزان شعره دخی دیرلر شعرا نو کله معارضه و مقابله اولوب و صیط
اولند غیور و بولفظ مونث در جمع اولماز ام جنس اوله و غیور و عروض کذا لک اشعار من هر بیتک مصرع
اولسینک جزه اخیرینه دیرلر الاعارض همز نک فقی و ورنه کسری به جمعی علی غیر القیاس کوریا که اعرض جمع
اولشدر و اگر دیرلر سک عارض دیرلر سن یلک خذ فیه و عروض طاعنه اولان یوله دخی دیرلر و عروض مکه مشرقه
و مدینه منون یو یونلرک اطرافنه دخی دیرلر بقال استعمال فلان علی العروض اذا صار غاملاً فیه و عروض شول
دوه به دیرلر که اولاق بولسه دینک اولیه و عروض غوی کلامه دخی دیرلر بقال عرفت ذلک فی عروض کلامه
ای فی غوی کلامه و معناه و عروض شول مکانه دیرلر که سکا ارقری کله یقین ایدر یکا سیر ایشلک و عروض صاحب
معناسنه ده کلو و منه قولهم فلان رکوز بلا عروض ای بلا حاجه تعرضت و رکوز ورنه فقیله بلای
معناسنه در بعضی موده بلای در العرض عینک کسری و ورنه سکونیه ناحیه معناسنه در هر نه جانیدن اولور سه و
بوزک بر جانیته دخی دیرلر بقال نظر الیه بعرض وجهه کما قال یمنع وجهه و عرض مابین معناسنه دخی کلو و بقال
و اینه فی عرض الناس ای فیما بینهم و عرض عوام الناس معناسنه دخی کلو و بقال هومن عرض الناس ای هومن العامه
و قوت و قدرت معناسنه دخی کلو و بقال ناقه عرض اشقارای قویه علی السفر و عرض هذا البعیر السفر و الحیر ای
ما یبقوی علیه السفر و الحیر و کاه اولور اجمازدن دیک ملحنه استعمال اولور بقال نظرت الیه عن عرض ای عن
جانب و ناحیه و کیف ما اتفق مقامنه دخی استعمال اولور بقال خرجوا یضربون الناس عن عرض ای عن شوق
و ناحیه کیف ما اتفق لایالون من ضربوا و هرته رده بولور سک دیک ملحنه دخی استعمال اولور بقال ضرب
عرض الحائط ای اعترضه به حیث وجدت منه و بقال کل الحین عرضای اعترضه و اشتد منه و جدته و لایسأل

عن الله اهل الكتاب ومن عمل الجوس العضة عينك فني وزانك سكونيه رنسته قوی ولوب مقاومت
 ایتاج قال فلانة عضة للزوج وفلان عضة لك او عضة لك اي مقرن له قوی علیه ومقرن مینک نمی ووافک
 مکتوفی وزانک کسر به غالب وضابط اولان کسبه بقال ناقه عضة لبحارة ای قویه علیه عضة همت معنایه ده
 کاور بقال هم جیوم عضة للقاء عضة مطمن معنایه ده کاور بقال فلان عضة للناس لایزالون یعقون
 خیه ورنسته فی رخصه عضة تعیین تمکده ده درل بقال جعلت فلا ناعرضه لک ای نصیه له ومنه قوله تعالی
 ولا تجعلوا الله عرضة لآیاتکم ای نصبا ورنسته برکنه جانبدن رنسته فی تمکده ده درل بقال هو له دونه
 عضة اذ کان یعرض له دونه عضة کورش او رنسته رفته ده درل بقال فلان عضة بصرع بها الناس وهو
 ضرب من الخيلة فی البصار عضة عینک فنی وزانک سکونی ویا ناک تشدد به ده درل بقال یورده ام
 رانم اولم ضللت وتروا العضة عینک کذا لک خیمه وزانک سکونی ویا ناک تشدد به ده درل بقال یورده ام
 عضة شول دونه درک نشاطندن هوز کیموب ویتقدن حالی اولیه الاستعراض همزه ناک ویا ناک کسر به
 صی ارمه دن قتل ایتک بقال الخاری اء لست عرض الناس ای یقتلهم ولا یستل عن مسلم ولا غیره واستعراض یوز
 طوبیة قبلا بدنه ویوز جویوب اذ بار ابد احتسان ایتک معنایه ده کاور بقال استعرض العرب ای سل من
 شیت منهم کذا او کذا یعنی فلان نسته فی فلان نسته فی عرب طایفه منک قنقندن دیر سگ صور واستعراض
 عرض طلب ایتک معنایه ده کاور بقال استعرضه ای قلت له عرض علی ما عندک العرض عینک کسری وزانک
 مکتوفی له جسد کراجه سی کرک راجحه طیبه اولسون کرک راجحه خیمه اولسون بقال فلان طیب العرض ومنش
 العرض وسقاء خیمت العرض اذ کان منقنا عرض جسد ککندویه ده درل بقال فی صفه اهل الجنة انما هو عرض
 یسبیل من امراضهم ای من اجسادهم وعرض نفسه ده درل بقال اکرمت عنه عرضی ای صنت عنه نفسی
 وفلان فی العرض ای بری من ان یثتم او یعاب ونفسه لندی ده لک عرضی صبی درو عرض کذلک درو ده ناک اسمیدن
 عامه ده وهو وادی که انوک شعری ولها کعرض درل الا عرض همزه ناک فقیله عرضک جی ناموسلر معنایه ده
 واعرض حجاز له یعنی عینه لولان کویلر وارض اهل یعنی ابلقون لقاجنه وارا که یعنی مسواک اغاجنه وخیمه اطلاق
 اولو وروض شورا ولان اوت در العراض عینک کسری وزانک سکونی غلیظ وشهد اولن دونه العرض عینک
 کسری وزانک فنی ویا ناک سکونی هر روزی اوزن کذلک غلیظ وشهد اولن دونه ده درل بقال العرض علی وزن
 جعفر یوسن دیر کای یا مثل نسته که صوده اولور صونک دینه شوب متر اید اولور تا یوزنه کجه به دکن ویا ناک
 در الماء ده درل بقال العرض علی وزن البحر صی یوسن بقال العرض میمک فنی وعینک فنی ویم لخر کسر به
 یوسن بخلین صودر العرض عینک فنی وصادک تشدد به ابرم بقال عضة باللقمه فانما العرض من الباب الرابع
 وعضة فقهه یعنی باب اولن لغت در ریانه ویا ناک کسر به شول قوم در که قبا بل مختلفه دن جمع اوله بقال
 عضة وعرض عیله التعاض تانک فقیله ابرم شق بقال هیا تعاضان اذ عرض کل واحد منهما صاحبه
 المعاضه میمک خیمه بعتاوا العضا عینک کسر به بعتاوا اعضاض ابرم جی اولی معنایه ده کاور
 اسم در بقال رت الیک من العضا عضة عضة شدته صبر ایتکده ده درل بقال فلان عضا عضة عضة ای
 طبور علی الشدة وعضا عضة عینک ککندویه ده درل بقال عاض القوم العضة منذ العام فاستد عضاضهم
 ای عیشهم الاعضاض همزه ناک کسر به ابرم بقال اعضاضه الشی فعضوه فی الحدیث فاعضوه بهن ایه
 ولا تکرر یعنی شول کسبه که جاهلیت نسبی ایه تفاخر اید رسر اکا اسنک التی ابرم دیک الی کنایتا سوا الیوب

عزیش

عروض

عضض

صریح سوبک اهانة واعضا ض قاجله اورمغه ده درل بقال اعضاضه بسیفی اذ صر به وقوی طلو اولوب
 درین اولغه ده درل بقال ما کانت الشیر عضوا ولقد اعضت واعضا ض طوارض میکه ده درل بقال وعضاض
 نفسی عن قرب کاور بقال اعض القوم اذ اکلت دواهم العض واعضا ض بر قومک دوه سی عض دیکله معروف
 دیکنی اولغا مغه ده درل بقال اعض بنو فلان اذ اکت ابلهم العض واعضا ض ذکر اولنان دیکنی رجوق شور مکه
 ده درل بقال اعضت الارض العاض ذکر اولنان دیکنی اولغا جی دوه بقال بعیر عاض المعض میمک فنی وعینک
 کسر به دوه سی ذکر اولن دیکنی اولغین کسبه ومعض ذکر اولنان دیکنی جوق اولان ره ده درل بقال اعضت
 الارض فنی معضه اذ اکلت کثیره العض العضض عینک فنی وصادک کسری ومدله ملازمه ایدوب اولماق
 وعضض ابرم جی اولغه ده درل بقال رت الیک من العضض المعض فقیله تسک اید بخاک نسته بقال
 مالنا فی هذا الامر معض ای تمسک العضوض عینک فنی وصادک خیمه ابرم بلن لقمه وعضوض درین ولوب
 طار اولان قیویه ده درل بقال کسبه ایل چکله یعنی دوه ایل چکله وعضوض شدت زماشه ده درل بقال زمن
 عضوض ای کاب وعضاض عینک فقیله بعتاوه وشول نسته درک ابرم بلن طریقه یقوله بنور بقال ما عندنا عضوض
 وعضاض ای ما یعض علیه فیو کل وعضوض کذلک شول تدر که ابرم جی اوله بقال فرس عضوض ای بعض
 التعضض علی وزن التکریم جوق ابرم مغه درل بقال فلان بعضض شفتیه ای بعض ویکثر ذلک من العضض
 التعضوض تانک فنی وعینک سکونی وصادک خیمه شول سیاه خر ماد که زیاده طلو اولور ویا ناک معنی
 هجر دیر کای معروف اولان شهر در العض عینک خیمه اهل امضار اولانک طوان بدرد کای علفد کسبه کبی
 که شیر لغانی اغینک چو کندیدی درود وککش چکر دیک العضا عینک فنی وصادک کسری ویا ناک تشدد به
 عز اولن دوه بقال بعیر عضاضی اذ کان سیمینا کانه منسوب الی العض وعضض نفسی لای مرور ایدی العض عینک
 کسر به شول کسبه در که زیاده ناک اولوب غایت بلیغ اوله بقال عضضت یا رجل من الباب الرابع ای صرت
 عضاض وعضض رنسته ناک اوز رینه قوی اولان کسبه ده درل بقال فلان عضض مالای شدید القیام علیه وعضض
 سفرای قوی علیه وعضض شول کیمه ده درل بقال کچن اولوب بحالیه بقال غلق عضض اذ کان لا یکاد یفتق وعضض
 شول دیکلو اغاجه درل کک کچرک اوله بقال هذا یلدی بعض العاض عینک فنی ولا مک سکونی رنسته فی
 بقر مغضور غلق بقال عضضت الشی اعضضه عضاض من الباب الثاني العلفضة علی وزن الد حرجه بمعناها العلوض
 عینک کسری ولا مک فنی وتشدد به ده بقال که میعادن در کذا فی بعض النسخ العوض عینک کسری وواوک
 فقیله رنسته ناک بدل الا عوض همزه ناک فقیله جی عوضلر معنایه ده العرض عینک فنی وواوک سکونی
 عوض ویمک بقال عاضی فلان من الباب الاول الاعاضه همزه ناک کسر به کذلک عوض ویمک والتعوض
 علی وزن التکریم والمعاضه میمک فنی وواوک فقیله کذلک عوض ویمک بقال اعاضی وعوضی وعواضی اذ
 اعطاک العوض المعوضه میمک فنی وعینک خیمه عوض ویمک معنایه ده ایدر الاعضا ض همزه ناک ویا ناک
 کسر به عوض المی والتعوض فقیله وواوک فنی وتشدد به بعتاوه بقال اعتاض وتعوض اذ اخذ العوض
 عوض عینک فنی وواوک سکونی وصادک فنی او وزن بناسیله وفتح اوزن مینی اولی دخی لغت در برکله درک
 اید معنایه ده ویا ناک من مستقبله قط کبی در زمان ماضیه بقول عوض لا اوزرک تری لا اوزرک اید کا
 تقول قط ما اوزرکک ولا تجوز ان تقول عوض ما اوزرکک کا لا تجوز ان تقول قط ما اوزرکک وعوض رصمک
 ایدر بت معنایه ده عوض العاضین کذلک اید معنایه ده در تقول لا ایتک عوض العاضین کا تقول دهر
 الد اهر بن ذی عوض عینک فنی وصادک تنویدله ککبک زمان معنایه ده در بقال فعل ذاک من ذی عوض کا بقال

عاض

عوض

عضض

فرض

من ذي قبل بكسر القاف ومن ذي انفس بالضمين اي فيما يستقبل فصل الغين الغرض فتعني له شول نشان در كه
 كاوقا تار و غرض مقصوده دخی در لر تقول ففهم غرضك اذا علمت مقصوده وغرض فخره وملا تله دخی در لر
 يقال غرض بالمقام غرض غرض من الباب الرابع اذا غرض فيه وغرض اشتياق معنائه ده كلور يقال غرضت اليه
 بمعنى اشتقت اليه الخفش ايدي بوزنك نفس بر غرضت من هو لاء اليه ديك در زرافعل بو حر فلك كاسيله افصا
 لولور يعني مقصوده واصل اولور واخفشك بوللا مذن فهم اولن بودر كه حقيقه كيه الى الشاهيه متعلق اولوب
 فعل مذكور متعلق اوليه فتامل وهر حرفه لفضا صحيح اولسي اكناء در الاغراض همزه نك كسر بله ملات
 ويرمك يقال اغرضه غير الغرض غيبتك كسر ي ورنك فقيهه مصدر در تاره اولمق معنائه يقال غرض الشيء
 غرض من الباب الخامس صغر صغر كي الغرض غيبتك فقي ورنك كسر ي ومد بله تاره اولن نسنه طري معنائه
 يقال لم غرض وغرض خرمك اول ارشسته دخی در لر طالع محل معنائه الاغراض همزه نك كسر بله
 كذا لك خرم ما لك ايدي ارشني وعضيل ايدي اغرض وغرض هر اق اولوب تاره اولن نسنه طري لاطلاق اولور
 الغرض رانك كسر بله بر نسنه طري شروع ايدي كسسه ومنه قولهم وردت الماء غرضاي مبكر الغرضه
 غيبتك فقي ورنك سكوي ايده ر حاله يعني دوه بالانك قولانته دير لسته كفتيك قولانته بطان دير وقتب دخی
 دوه بالانته دير لر جي هريه كثر حاله قتب نفسير نك كلامي مشابه شافضي مشعر در زرافقتب نفسير نك هو رحل
 نفسير در زراف حاله نفسير نك هو اصر من القتب ير غيبتك فقي ورنك سكوي بله جمع قولانتر معنائه
 نفسير بله بر كي الغرض غيبتك كذا لك جمع كني بله كني كي الغرض غيبتك فقي ورنك سكوي بله كذا لك قولان
 معنائه الغرض غيبتك فقي ورنك سكوي بله جمع فاسله فلوس كي والاغراض همزه نك فقيهه كذا لك قولانتر
 معنائه الغرض غيبتك فقي ورنك سكوي بله دوه قولان حكمتك يقال غرضت البعير اذا شدت عليه الغرض
 وغرض بر نسنه طري طولن ر مغه دخی در لر الغرض همزه نك كسر بله دوه نك قولان حكمتك يري محرم كي
 كه محرم حرام حكمتك بودر وخرام حاله مغلطه نك كسر بله كذا لك قولانته دير لر وغرض رظ في صول طولن ر مغه دخی
 در لر يقال غرضت لانا اغرضه من الباب الثاني اذا ملاه وغرض كذا لك عام طولن مغه دخی در لر رظ غرض
 اضداد قينلندن ولور بضمير ايدي فرض شول صوموضي در كه اني ترك ايدي واولان مذن انك بر نسنه
 قويمه من الغرض على وزن التكريم مشكي طولن ر ماق يقال غرض في سفلانك اي لا تلاه واولان مذن انك بر نسنه
 لا غرض اي لا يبرح وغرض مودد يعني حقه ولفقيهه دخی در لر يقال غرضت المرأه سقاءها غرض غرض من
 الباب الثاني بصا اة غرضت يعني فني كه موددي لطيف وياخي وانه دايه اولوب ر مغه دوي كوي بله قويمه مخرسه وغرض
 اولان مذن اولان مذن كذا لك دخی در لر يقال غرضت الخيل اي فطنتها قبل لانه واطام مغه دوي كوي بله كذا لك وانا
 همزه نك فقيهه دخی در لر الغرض غيبتك فقي ورنك سكوي بله فقيهه يقيم يقال غرض طرفه اذا خفصه وغرض
 اولان مذن اولان مذن كذا لك دخی در لر يقال غرضت الخيل اي فطنتها قبل لانه واطام مغه دوي كوي بله كذا لك وانا
 اغرض من كور اهل خزان اهل ورن في القوم بله غرض من صوموك واهل خزان بله غرض طرفه دخی در لر اذا غامله
 وغرض طرفه مكره واهل خزان كذا لك دخی در لر وغرض تاره معنائه ده كلور يقال غرض اي طرفه غرض خرمي
 دور فقه نسنه دخی در لر الاغراض همزه نك كسر بله بر نسنه طري بوللا مذن فهم اولن نسنه طري لاطلاق اولور
 غيبتك فقي ورنك سكوي بله كسر بله بر نسنه طري بوللا مذن فهم اولن نسنه طري لاطلاق اولور
 معنائه ده كلور يقال غرض اي طرفه غرضت من الباب الرابع والاول وغرض غرض
 الاغراض همزه نك كسر بله بر نسنه طري بوللا مذن فهم اولن نسنه طري لاطلاق اولور

غرض

غرضه التفضيض على وزن التزاول صوا كسلك يقال تفضيض اذا نقص يقال مات فلان ببطنه لم يفضض
 منهائشي وبطنه بانك كسر بله امتلايه در لر ومقصود كثر مالد الغرضه على وزن الزلزله ناقص قلن يقال
 فلان بحر لا يفضض الغامض ميمك كسر بله الجاق اولان ورو غامض مشكل اولان كلامه دخی در لر كلام غير واضح
 معنائه القومض ختمته را ليق اولمق يقال غرض المكان يفضض غرض من الباب الاول وغرض غيبتك فقي دخی
 كلور الجاق بله معنائه القومض ختمته را ليق اولمق يقال غرض المكان يفضض غرض من الباب الاول وغرض غيبتك فقي دخی
 وغرضه من الباب الخامس وغرضه كلام مشكل اولمغه دخی در لر يقال غرض غرضه من الباب الخامس الغرض
 غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان مكان الاغراض همزه نك فقيهه غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان
 كسر بله زياده جقرو اولان بله الغرض ميمك فقيهه غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان
 على وزن التكريم كلامي مشكل قلن يقال غرضه لانا غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان
 مشابه ايتمكه دخی در لر يقال غرضت عن فلان اذا تساهلت عليه في بيع او شراهه وتقبض ناقه صودن منع
 اولن قدن صكره كوزن بوموب صونك اوزر ننه دوشكه دخی در لر يقال غرضت الناقه اذا ردت عن الحوض
 غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان مكان الاغراض همزه نك فقيهه غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان
 دخی در لر يقال ما اكلت تغيبضاي ماكت الاغراض همزه نك كسر بله بر نسنه طري بوللا مذن فهم اولن
 مشابه ايتمكه دخی در لر يقال غرضت عن فلان اذا تساهلت عليه في بيع او شراهه وتقبض ناقه صودن منع
 الا ان تغيبضوا فيه واغراض بيع وشراهه ميمك فقيهه غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان
 زهد الزيادة منه زدايته والخط من غنه الانفاض همزه نك كسر بله بر نسنه طري بوللا مذن فهم اولن
 الغرض غيبتك فقيهه والغرض غيبتك كسر بله والغرض غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان
 سكوي بله لوي غيبتك فقيهه كوزن بومغه دخی در لر يقال ما اكلت غيبتك فقيهه والغرض غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان
 اغيبتك غيبتك فقيهه غيبتك فقي وميمك كسر ي ومد بله غيبتك فقيهه والغرض غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان
 ذو الغرض غيبتك فقي وميمك سكوي بله ليل اولوب ذي جمل اولان كسسه يقال رجل ذو غرض اذا كان ذليلا
 حامل الغرض غيبتك فقي ويانك سكوي بله صوا اولوب حكمتك يقال غرض الماء يفيض اذا قل ونضب ونضوب
 صوره يقيه در لر وغرض صوي از انكه دخی در لر يقال غرضه الله يتعدى ولا يتعدى ومجهول معنائه دخی كلور
 يقال غرض الماء اذا فعل به ذلك وغرض متاعك كي كسسه مغه دخی در لر يقال غرضت عن السلعه اذا نقص واكسسه مغه دخی
 در لر يقال غرضت لانا الله تعالى وما تقبض الا زحام وقال لا خفش وما تقبض الا زحام ويقال غرض الكرم وفاض
 الليام ومنه قولهم اعطاه غيبتك فقي اي قليلا من كسسه لاغراض همزه نك كسر بله جعناه الاغاضه
 همزه نك كسر بله كسسه يقال اغاضه الله اي نقصه التقبض على وزن التكريم كذا لك اكسسه مغه دخی
 غيبتك فقيهه وغرضه ميمكه دخی در لر الغرض غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان
 اذا الف الغيبتك فقيهه ميمكه دخی در لر الغرض غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان
 اولوب صوي حكمتك انك انما ريت الغيبتك فقيهه غيبتك كسر بله جمع ميمكه دخی در لر الغرض غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان
 سكوي بله كسسه مغه دخی در لر الغرض غيبتك فقيهه غيبتك كسر بله جمع ميمكه دخی در لر الغرض غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان
 عرب كثر اي اغاضه جقروا وغرض الزند جقروا من الباب الثاني وزند جقروا دخی در لر الغرض غيبتك فقيهه وغرضه ميمكه دخی
 بر دغرض غيبتك فقيهه غيبتك كسر بله جمع ميمكه دخی در لر الغرض غيبتك فقيهه وغرضه ميمكه دخی در لر الغرض غيبتك فقي وميمك سكوي بله الجاق اولان
 فرض اي شي من لباس وفرض ركوع غريمايه دخی در لر واممي ايدي فرض غان ولا يفتك خرمال بنك علامنه

فرض

دیرل وغان مین مهملک منی و میمک تحقیق بیه من ولایتند بر شهر ک ادبدر و فرض حق تعالینک واجب
 قلند غی نسنه بدخی دیرل فرض دیدیلر معالی وحدود معینه سنی اولد فیقون و فرض قلند غی دیرل سیر
 معنسانه و فرض قدح معنسانه ده کلور که قدح قافک کسری و دالک سکونیه یلکسز و قمر نسز اوقه دیرل
 و فرض عطیه مر سومه بدخی دیرل بقال ما اصبت منه فرض اول فرضا بقال فرضت الرجل و فرضته اذا عطيته
 وقد فرضت له في العطاء وفرضت له في الديوان المفروض ميمك فتي ورائك خميله تعيين اولنن سنه ومنه قوله
 تعالى لا تخذن من عبادك شيئا مفروض وضاى مقتطعا حد و المفروض ميمك كسرى ورائك فتييله شول دموند دیرل
 كه انوكه يايك كرىشى رن اجارل الغرض فانك فتي ورائك كسرى ومنه شول اوقه دیرل كىو قرو سندن كرش
 برى چاش اوله التفريض على وزن التكريم كثر و مبالغه ايله قطع ايمك وقرى قوله تعالى سورة انزلناها وفرضناها
 بالنشد ابوعمر وبن العلاء بدی فرضناها ففصلناها معنسانه در و تفريض فرض ايمكه بدخی دیرل بقال فرض
 لله عليتنا فرض ايضا الفرضه فانك منى ورائك سكونيه نهر ك شول كد كنه دیرل كه اندن صو ارلور و فرضه البحر
 در ياده كى اكندى ردر ابلان واسككه معنسانه و فرضه دواتك مركب قود قلى رينه بدخی دیرل و فرضه
 شول ايشك اغاجنه بدخی دیرل كه قيو نك او كچمى انوك اوزرنك دور الغروض ختميله فرضك جى و فروض
 معن در دخی كلور صغر يشل اولق معنسانه تقول فرضت البقرة تفرض فروض من الباب الثاني اذا كبرت
 وطعت في السن ومنه قوله تعالى لا فارض ولا بكر الفراضه فانك فتييله كذلك صغري شلو اولق بقال فرضت
 البقرة تفرض فراضه من الباب الخامس اذا كبرت وطعت في السن الفارض رانك كسرى يله يشلو اولان صغر
 ومارض شول كسنيه بدی دیرل كه علم فرا يض يله وهر نسنه نك فرموده سنه بدخی فارض دیرل بقال بيه فاضه
 اذا كانت عطية الا فراض همزه نك و تانك كسرى يله واجب قلن بقال افترض علينا اى واجب الفرضه فانك فتي
 ورائك كسرى اسم در واجب قلن معنسانه و فرضه سايه اولان طوار دى كوز و رلى و واجب اولنه بدخی دیرل كه
 بونصا بى ارشد و كى تقدير رجه اولور الفراض فرضه نك جى و قيمت موازيت علمه بدخی فراض دیرل الا فرض
 همزه نك ورائك فتييله علم فراضى زياده بلن كسنيه و فى الحديث افرضكم زيد الفرضتان فانك فتي ورائك
 كسرى و من يله قيو نك جى بيه بدی دیرل حقه يله دیرل و قيو نك جى بيه بدی دیرل حقه يله دیرل و قيو نك جى بيه بدی دیرل حقه
 بدی دیرل حقه يله دیرل حقه يله دیرل حقه يله دیرل حقه يله دیرل حقه يله دیرل حقه يله دیرل حقه يله دیرل حقه يله دیرل حقه
 من الباب الاول و فرض كتابك مهن اجمعه بدخی دیرل و فى الحديث لا يفرض الففك من فرض يقض ولا نقل لا يقض
 الله من الا فراض المقضه ميمك كسرى و فانك فتييله شول نسنه در كه انوكه كرى مج فادرل الفراض فانك منى يله
 شول خردوات در كه بر نسنه فاند قلند و كلور الا فراض همزه نك و فانك كسرى يله منق انكسار معنسانه بقال
 انقض الشى اذا انكسر وانقض انقض بر اكنه اولفه بدخی دیرل بقال فضضت القوم فانقضوا الفرض فتييله
 طاعن نسنه و فى الحديث ان فضض من اعنه الله يعنى رجلك صلبه متردد اولوب متفرق اولان نطفه سندن
 خلق اولنن من الفاضه ضادك تشديد يله بلا و افت داهيه معنسانه التفريض فتييله و ضادك منى و تشديد يله
 طاعن تفرق معنسانه القضيض فانك فتي و ضادك كسرى و من يله طاعن صوماء عذب معنسانه و فضيض افر
 صوبه دیرل ما سابل معنسانه لا فراض همزه نك و تانك كسرى يله صوبه جى كى ارشك بقال افتضضت المام
 اذا اضبته ساعه يخرج القصة فانك كسرى يله كوش سيم معنسانه التفريض ميمك منى و ضادك فتي و تشديد يله
 كوش و شلنن بقال لطم مفضض اى مرضع بالقصة الفاضه على وزن الرزله و لسع اولق كرك برك و سعى كرك درك
 كرك حبشك و سعى الفضااض فانك فتي و ضادك سكونيه واسع اولان نسنه بقال ثوب قضاض و حبش

فضاض و درج فضاضه اى واسعة التفويض على وزن التكريم بر كسنيه به ايشى امراق يقال فوض
 الله الامر الى رده اليه و تفويض نكاحه مهر من تزويج ايمك الفوضى فانك فتي و واولك سكونى والفك قصر يله
 شول قيو نك بر اولوب رئيسلر اوليه و يقال تمام فوضى اذا كان محتلط ببعضها بعض و كذلك بقال
 جاء القوم فوضى و يقال اموالهم فوضى بينهم اى شركاء الفيضوضي فانك فتي و واولك سكونى و ضادك منى
 والفك قصر يله بمعناه والفك مدي بدخی جائز در التفاوض تانك فتي و واولك منى ايله شر بكار مالد برابر
 اولق بقال تفاوض الشركان فى المال اجمع و هى الشركه المفاوضة و تفاوض برى رينه بر قاج كسنيه مدد
 ايمكه بدی دیرل بقال تفاوض القوم فى الامر اذا تفاوض فيه بعضهم بعضا المفاوضة ميمك منى و واولك فتييله ايكى
 كسنيه برى يله نكل ايمك بقال فاضه فى امره اى جار له معه الفيض فانك فتي و واولك سكونيه خبر شايع اولق
 بقال فاض الخبر بفيض من الباب الثاني و فيض صوبه جى اولفه بدخی دیرل الفيضوضه فانك فتي و ضادك اولك
 خيميله بمعناه بقال فاض الماء بفيض فيمها و فيضوضه اذا كثر حتى سبال على صفه الوادى و صفه ضاد معجكه نك
 كسرى يله دن نك كنارى و فيض سرى اشكان ايمكه بدی دیرل بقال فاض صندن بالسر اذا باج به و كثر معنسانه ده
 كلور بقال فاض اللثام اذا كثر و افيض نيل مصره بدخی دیرل و اصمى ايتدى نهر بصره يه فيض دیرل و فيض
 جوق سكر دن بدخی دیرل بقال فرس فيض اى كثير الحرى و فيض جوق نسنه يه ده دیرل بقال اعطاء غيضا
 من فيض اى اعطاء قليلا من كثير الاستفاضة همزه نك و تانك كسرى يله كذلك خبر شايع اولق بقال استفاض
 الخبر اذا شاع و هو حديث مستفيض اى منتشر فى الناس ولا نقل مستفاض الا ان تقول مستفاض فيه
 و بعضهم بقول استفاضوه فهو مستفاض و استفاضه واسع اولفه بدخی دیرل بقال استفاض الوادى شجرا
 اى اتسع و كثر شجره المستفيض ميمك منى و فانك كسرى و من يله شول كسنيه در كه صواق من و غيرى نسنه نك
 و رودن طلب ايله المفاضه ميمك خيميله واسع اولان نسنه و مفاضه قارى بيوك اولان عور بدخی دیرل بقال
 امره مفاضه اذا كانت خفيه البطن الفيوض ختميله جارى اولان صولر مياهم كثيره معنسانه بقال ارض ذات
 فيوض اذا كان فيها مياه تفيض و فيوض اولك معنسانه ده كلور بقال فاض الرجل فيوضا اذا مات وكذلك فاضت
 نفسه اذا خرجت روحه ابو عبيد و فرار و اى اوزن كه بولت بنى تيم در ديديلر و ابو زيد بدخی انلر كى روايت ايتدى
 و اصمى ايتدى فاض الرجل و فاضت نفسه دیرل بلكه فيضاضى دمعه يعنى كوزيا سنده و صوده و بونك امثالند
 استعمال ايدرل الاناضه همزه نك كسرى يله طولدر مق بقال فاض اناه اذا املاه حتى فاض و فاضه دككه بدخی دیرل
 بقال فاض دمعه و فاضه صود و كو نكه بدخی دیرل بقال فاض الماء على نفسه اذا فرغه و فاضه دوه كوشن
 شكنه سندن يوقر و كتور مكه بدخی دیرل بقال فاض البعير اى دفع جربه من كرمه فاخرجه و فاضه حجاجك
 عرفادن منايه و از مسنه ده دیرل بقال فاض الناس من عرفات الى منا اى دفعوا فيه و هر بر دفعه يه بر فاضه
 دیرل و فاضه سوزه كير مكه بدی دیرل بقال فاضوا فى الحديث اى اندفعوا و فاضه اوق را فاضه بدخی دیرل
 بقال فاض بالقدر اى ضرب بها القياض فانك فتي و يانك تشديد يله صوبى جوق اولان نهره دیرل
 بقال نهر فياض اى ككثير الماء و جومر داولوب كثير العطا اولان كسنيه يه ده دیرل بقال رجل فياض اى و هاب
 جواد فصل القاف القضيض فانك فتي و يانك سكونيه الموق اخذ معنسانه و قبض رنسنه بدی دیرل دوشور مكه بدی دیرل
 بسطك مقابلى در و قبض و قبضه ميمكه بدی دیرل بقال صار الشى فى قبضك و قبضك اى فى ملكك و قبض
 سرعت ايمكه بدی دیرل و منه قوله تعالى و لم يروالى الطير فوقهم صافات و قبض القبض فتييله مالدن قبض
 اولنان نسنه بقال دخل مال فلان فى القبض الانقباض همزه نك و قافك كسرى يله ديوشور ملك كه انقباضك

فيض

قبض

مقابل در انقباض مقبوض اولغه دخی دیرل القبضة قافک نمی و بانك سكونيله قبضه یصدغی مقدار
 نسبه یقال اعطاء قبضة من سويق اوخرای كفامنه وگاه او اور فخله دخی استعمال ایدرل المقبض
 ميمك فخی و بانك كسر به یا يك و قلعك قبضه سی الاقباض همزه نك كسر به قلعك و بجاعه قبضه بانك
 القبضة قافك نمی و بانك فخیله شول كسند در كه بر نسبه ايله تسك ایدینه و اكتموب انی ترك ایلوب بر به
 دخی تسك ایدینه یقال رجل قبضة رفضة للذي تسك بالشيء ثم لا يلبث ان يدعه ويرفضه وقبضه شول جوابه
 دیرل كه قیونی كودمه تقبض اوزن اولوب یا بندر میه التقبض فختنه و بانك نمی و تشدد به جمع اولوب
 بر نسبه دن اركلك و تقبض دری بور شماغه دخی دیرل یقال تقبضت الخلة في النار اذا الزوت التقبض علی وزن
 التكریم بر نسبه فی جمع ايمك و دورمك و تقبض المال مالی الآن كسند به تسك ايمك المقبوض ميمك فخی و بانك
 خميله قبض اولنان نسبه و وفات ایدن كسند به دخی دیرل یقال قبض فلان علی البناء للجهول اذا لمات فهو
 مقبوض القابض بانك كسر به و القبيض قافك فخی و بانك كسری و مد به سریع معنسانه در یقال فرس قبض
 الشداي سریع نقل القوايم القابض قافك فخی و بانك تشدد به دوهی سر عله سورن كسند به دیرل
 یقال جاد قباض و القباضة قافك فخی و بانك تشدد به دله بمعناه یقال جاد قباضة ایضا و جادی نعماته دوه
 سورن كسند به دیرل القبضة قافك و بانك نمی و ماينده نون زایدك سكونيله قصير القامة اولان عورت
 القبض كذلك خمتنه و ماينده نون زایدك سكونيله مذكري یقال رجل قبض وامرأة قبضه القرض
 قافك فخی و بانك سكونيله كسمك قطع معنسانه یقال قرضت الشيء اقرضه قرض من الباب الثاني اذا قطعه و یقال
 جاء فلان وقد قرض رباطه و رباطك كسر به ايله واهود و زاغنه دیرل مقصود بور قولنی استعاره و یقال
 الفارة قرضت الثوب و قرض خاصة شعر ديمكه دخی دیرل یقال قرضت الشعر اذا قلته و قرض اولك معنسانه
 كلور یقال قرض فلان اذا مات و قرض بورجه بر نسبه ویرمكه دخی دیرل بعد زمان انوك مشان ورسون دیو
 و قرض دخی لغت در قافك كسر به كسانی روابی اوزن و قرض كذلك مقدم ایشلدكك ایونكه و برماز لغه دخی دیرل
 و یو علی طریق التشبيه اولور و قرض بر نسبه نك جزاسن ايمكه دخی دیرل یقال قرضته قرضا المقارضة ميمك
 نمی و بانك فخیله كذلك بر نسبه نك جزاسن ايمك یقال قرضته ای جاز به القريض قافك فخی و بانك كسری
 و مد به شعر معنسانه در و منه قبل حال الجريض دون حال القريض و جريض غصبيه و غصبه لو كسند به دیرل
 و قريض دوه نك كتوردی كوسته دیرل المقروض ميمك فخی و بانك خميله كذلك كوش معنسانه در و بعضیلر
 ذكر اولنان قولده اولان قريض بو معنایه در دبدی القراضه قافك خميله بر نسبه كسند به دوكان
 خردوات و قراضه الذهب دخی بوندن ما خود در المقراض ميمك كسر به كسجك الت مقص معنسانه
 المقارض ميمك فخی و بانك كسری و مد به جمع مقصبلر معنسانه لا قراض همزه نك و قافك كسر به قوم
 دو كنوب كسند به فالماق یقال ان قرض القوم اذا رجوا ولم يبق منهم احد وقوله تعالى واذا غربت تقرضهم ذات
 الشمال ای قطعهم و تقرضهم عن شمالها و نحن بر كسند به كسند به فلان مكانه ملاق ولد كی دیسه مسؤل سا به قرضه
 ذات الشمال لیلادیر یعنی كچر كن انی صول جانبك ترك ایدم دیر الاستقراض همزه نك و بانك كسر به قرض طلب
 ايمك یقال استقرضت من فلان ای طلبت منه القرض الا قراض همزه نك كسر به قرض ویرمك لا قراض همزه نك
 و بانك كسر به قرض الملق یقال اقرضنی واقترضت منه اذا اخذت منه القرض القريض علی وزن التكریم
 بر كسند به دیری لیكن مدح ايمك تقرض معنسانه طاء معجه ايله و ذم ايمكه دخی دیرل یقال فلان بقرض صاحبه
 اذا مدحه و ذمه القارض تانك فخی و بانك خميله بری بر مدح ايمك یا خود قدح ايمك یقال هلمتقرضنا

قرض

الخیر

الخیر و الشر و ابي یهلوان میداند بری بر بنه خشمه بقضه دخی دیرل المقارضة ميمك نمی و بانك فخیله
 مالی مضارب به یو ویرمك القراض قافك كسر به بمعناها یقال قارضت فلانا قراضای دفعت اليه مالا ليجز
 فيه و يكون الرجح بينكمما علی ما تشترطان والوضیعة علی المال یعنی ضرر مال اوزر بنه اولغه ابن مقرض ميمك
 نمی و بانك كسری و قافك ماينده سكونيله سكسار دبد كاری جانور در كه اكثر كوكر جن قتل ایدرل كسان
 فارسيه اكاده دیرل الانقباض همزه نك و قافك كسر به دیوار یقال انقض الحائط اذا سقط وانقباض
 قوش او جركن اشغه سوز و لمكه دخی دیرل وانقباض الكوكب دخی بوندن در و بوندن فعمل كلدی لا حرف
 اخیری یا بنیدیل ايمكه یقال تقبضی كه بواصله تقبض ایدی او ج ضادی بریده كریكوروب ضاد اخیری
 یا یقلب ایدیلر نكم تقنی دبدیلر طن دن وانقباض ات چكتمكه دخی دیرل یقال انقض عليهم الخيل القض
 قافك فخی و ضادك تشدد به لته چكتمك یقال قضضنا عليهم الليل فانقضت عليهم وقض ايجود لمكه دخی
 دیرل یقال قضضت اللؤلؤة اقضها من الباب الاول اذا انقضت القبض فختنه و بانك فخی و تشدد به قاض
 الطعام يقض من الباب الرابع القبيض قافك فخی و ضادك كسر به طاشلو اولان طعام یقال طعام قضيض
 و تقول قضضت منه اذا لكته و وقع بين امراسك حصي القضة قافك كسر به قرك بكارتی در عذرت
 معنسانه و قضه اوفق طاشه دخی دیرل و قضه اوفق طاشا و ره دخی دیرل الاقباض همزه نك كسر به
 بر كسند به بتاغی طیر اقلو اولوب خشن اولق یقال اقض عليه المضجع اذا قرب و خشن و بتاغی وجه
 مذکور اوزن قلغه ده دیرل یقال اقض الله عليه المضجع ای جعله متر باو خشنایتندی و لا يتعدى و اقضاض
 دخی نسبه به طمع ایدوب انی طلب ايمك یقال اقض فلان اذا اتبع المطامع الدنية الاستقباض همزه نك
 و تانك كسر به بتاغی خشن بولق القضاء قافك فخی و ضادك تشددیدی و الفلك مد به شول زن در كه ایری
 اولوب یا بشمی خشونتیه اوزن اوله یقال در ع قضاء اذا كانت خشنه المس لم ينسحق بعد یعنی هنوز ملائ
 و لمیه قضیه بقضیه بم بوكهل با جمع معنایه استعمال اولور یقال جاو اقضهم بقضیه بم ای جاو با جمعهم
 پس بو مصدر بت ننی اوزن منصوب اولور و عربدن بعض كسند به كاهم مجر اسنه اجر ایدوب انوك اعر ايله
 معرب قیلور الاقباض همزه نك و تانك كسر به قیزك بكارتن الملق یقال اقض الجارية اذا افترعها و افترع
 ما به و عین مبهله ايله بكارت ازاله ايمكه دیرل القبضه علی وزن الزلزله عطای كسرايمك لوازی القضااض
 قافك فخی و ضادك سكونيله شول ارسلان در كه صیدن ركن ككلرن قردغك اوزی ایشد به یقال اسد
 قضااض بقضقض فر سینه القضااض قاف اولك نمی و قاف تانك كسر به بمعناه یقال اسد قضااض
 الققض قافك فخی و عینك سكونيله جبوخی اكك تقول قضضت العود اذا عطفته كایعطف عروش الكرم
 و الهودج یعنی اصبه جبوخی و محفه جبوخی اكك كی التقويض علی وزن التكریم بنای سو كك بقضضن
 یقال قوضت البيت تقو ايضا اذا زعت اعواده و اطنا به القوض فختنه و واولك نمی و تشدد به حلقه ل
 و صفلر بو زلق یقال قوضت الخلق والصفوف اذا انتقضت وتفرقت وخلق حلائق جمعیه اولان
 حلقه لك جمع در و او سو كك و لك یعنی اجزاسی بر رقلع اولق یقال قوض البيت تقوضا المقوض
 ميمك نمی و واولك فخی و تشدد به بقاء نسبه الانقباض همزه نك و قافك كسر به دیوار یالوق
 و وشمكسن لبوزد روابی اوزن التقبض فختنه و بانك نمی و تشدد به دیوار یالوب و وشمك
 یقال تقبض تقبضا و تقوض البيت تقوضا و قوضته انا و تقبضت البيضة تقبضا اذا تكسرت فلما
 یعنی فانوب پان پاره اولوب ايرلسه و اكرايرلسه انقاض فهو منقاض دیرل و صرحه ده دخی حال
 ذكر اولنان اوزن در و تقبض مشابهته دخی دیرل یقال تقبض فلان اياه اذا شبهه القبض قافك

قبض

قبض

قوض

قبض

تا کیکی قال بعد اقال نخضت ما علی العظم من اللحم انخضه من الباب الثالث العیض نونك فقی وحنك كسری
 ومد به اخی جمع اولان كسنه بقال نخض من الباب انا من فیهو نخض ونخض شول كسری و مد به و مد به
 رد اخی اولنوب انجلش اوله بقال نخضه ارقته العیضه نونك فقیله وحنك كسری و مد به و مد به
 الخوض منك فقی وحنك فقیله اخی زابل اولان كسنه بقال نخض علی البناء السهل فیهو نخوض اخی ذهب علیه
 لانخاض هنرمك وناك كسری به انت زابل اولنوب معنسانه كلور فقی مجهول كالسبه بقال انخض عنه وانخاض
 اخی كیدرمك معنسانه ده كلور و بناء معلوم اوزن كد كد نقول انخضت اللحم اذا فتر قته ولفتر اخی عینی جهله
 لیه و قافله اخی جهله كیدر ووب همدن كوكی قومعه دیرلر النضیض نونك فقی وضادك كسری ومد به صواراكن
 بقال نض الماء بنض نضیض من الباب الثاني اذ لبال قلیلا النضاضه نونك فقیله برنسنه بك فقیله كرك فیهو
 اولسون كرك فیهو اولسون و نضاضه برنسانه كك ولد اخیله دخی دیرلر یونك مذكر و مؤنثه و تشبیه و جمع
 و ابر اولور و غیره و كیره كی و عجزه عین مهمله وناه معجه ایه كذللك لخر و لك دیرلر و كیره دخی بو معنایه در النض
 نونك فقیله و الناض اهل حجاز قنده بونلر انكیسی دخی ذرا همدن عبارت دو ابو عبید ایتدی ذرا همدن
 و بد كاری مقام بیع اولنوب لقیه اولدی فی حینه در ز امانض عینی منه شی دیرلر و نض مبسر اولغه دخی
 دیرلر بقال خذ ما نض لك من دین ای تفسر الاستنضاض همدنك وناك كسریله برنسنه بی اواز المی بقال
 هو یستنض حقه من فلان ای یستغیره و یا خذ الشی بعد الشی النضیض نونك فقی وضادك كسری
 ومد به از صویه دیرلر ماء قلیل معنسانه النضاض نونك كسریله جمی از صولر معنسانه النضیضه نونك فقیله
 وضادك كسری و مد به از یغمر مطر قلیل معنسانه النضاض نونك فقی ویاك كسری ایه جمی
 از یغمر و معنسانه الانضه همدنك فقی و نونك كسری وضادك تشد بد به كذللك جمی و نضیضه
 و نضاض صولر معنسانه دخی كلور بقال تركت الابل ذات نضیضه وذات نضاض ای ذات
 عطش لم ترو نضیضه اناك بریان اولور كن قیزق طاش اوزر نه قیناسینك اواز نه دخی دیرلر الانضاض
 همدنك كسری ایه از سنه ایچورمك بقال انض الراعی سخاله اذ اسقاها نضیض من اللبن یعنی او غلا قنر به
 برن مقدار سود ایچور سه النضیضه علی وزن الرزله ایلان دبلن تحر بك ایتك النضاض نونك فقی وضادك
 سكویه و النضاضه كذللك ایلان دبلن تحر بك ایتك عسی بن عمر ایتدی ذوالمه دن نضاضی سو ایه
 ایتدی كه اغزنه دبلن دیر قه دن غیری جواب و رمدی النض نونك فقی و عینك سكویه له مجاز ده برجنس اغاخذن
 اذ و كله مسواك اید نورلر النض نونك فقی و عینك سكویه له و النضوض خمتنه حرک ایتك بقال نض رأسه
 بنض و بنض نضاض و نضاض من الباب الاول و الثاني اذا تحرك و نض تحر بك ایتك ده دیرلر بقال نض فلان
 رأسه اذا حرک یتعدی و لا یتعدی و بو اخفش رواهی در و هر حرک كه صالما غله اوله كا نض دیرلر النضاض
 فقیله كذللك صالما غله اولان حرک یتقال نض رحل البعیر و ثیه القلام نضاض و بلوت كشیف اولوب یغمر له
 اخر لنوب حرک ایدر كی اولوب بر جانب كنامك بقال نض السحاب اذا كثفتم محض تره و تحرك و لا یسیر الانضاض
 همدنك كسریله تحر بك ایتك بقال نض رأسه اذا حرک كلتعب من الشی و منه قوله تعالی فسیضضون
 الیه و سیم الحال النض محال میك فقی و لا مك تخفیفه محال كك جمی در كره عظیمه معنسانه و نض نونك فقی
 و عینك فقی و تشد بد به ناغضك جمی در حرک ایدر كی بكره معنسانه الناض عینك كسریله شول ملاه
 سنه در كه كورك كینكك باشنه اولور غصروف معنسانه عین معجه نك فقیله النض نونك فقی وناك
 سكویه له سلكمك بقال نض الثوب و الشجر انضضه نضاض من الباب الاول اذا حرکته لیستنض و نض رمكنك

نقص

نقص
نقص

نقض

هر جاننده نقيضه دخی دیرل تقول نفیضت المكان اذا نظرت جميع مافیه بقال اذا نكلت لیلًا فاحفض واذا
نكلت نهارًا فانقض ای التفهیل ری من نكره التفیض علی وزن التكریم كذلك سلكتك معنائه تشدید
مبالغه ای چوندر بقال نفیضه النفیض فحقیقه شول نسینه در کواغاچدن دوشر کرک بیراق اولسون کرک میوم
اولسون پس بو فعل اولور مفعول معنائه قبض کی مقبوض معنائه التفاضل نونك خیمه شول نسینه درک
اغاجدن سلكتك ایله دوشرونفاض ارق دوکنك معنائه دخی اسمدر ومنه قولهم التفاضل یقطر الحلب
یعنی ارق دوکنك دوه بی قطان کتورر ثعلب نونی مفتوح قلوب نفاض قتلوق معنائه در دیردی تنک کور
ان شاء الله تعالی والنفاضة كذلك نونك خیمه یعناه المنقض میك کسری وفانك فقیهه شول نسینه درک
انوكله دانه حقا رول المنقض نونك فقی وفانك خیمه شول عورت درک چوق طوغور بقال نفیضت المرأة کرهتا
یعنی مشکبه سنی سلکدی وبقال نفیضت الابل ایضابهاذ المعنی الانفاض همزه نك کسریله طوغور مق بقال
انقضت اذا نجت وانفاض قومك مالی هلاك اولمق بقال انقض القوم اذا هلك اموالهم وانفاض اوقلری
دوکنكه دخی دیرل بقال انقضوا مثل ارموا اذا فنی زادهم النافض فانك کسریله شول ائمه درک در ترحه سی
اوله حای ذات الرعد معنائه بقال اخذت حای نافض ونفیضه الحی المنقض میك فقی وفانك خیمه حای
طوتن کسینه النفیضه نونك ضمی وفانك سکونیه جانك در ترحی والنفاضة نونك ضمی وفانك فقی وفانك مدیه
بعناها ونفیضه كذلك شول یغیور دیرل کبر ریک بعض یسینه یغیو بعض یربنه یاغیه النفاض نونك فقیهه
قتلوق معنائه ومنه قولهم التفاضل یقطر الحلب وثعلب بوند نونی مفتوح قلوب ای دردی نفاض قتلوق
معنائه در یعنی قن قتلوق اولسه دوه لقطار قطار چکلور بیع اولماغیچون النفاض نونك کسریله اوغلا بچقار
اورندکی ازاردن رجس ازارد بقال ما علیه نفاض النفیضه فحقیقه شول جماعت در کبر ره کوندور ازاده
دوشمن وارمیدر یا خود خوف وارمیدر تجسس ایتمکچون النفیضه نونك فقی وفانك کسری ومدیله ذکر
اولنل معنایه در طلیعه کی النفاض نونك فقیهه جمعی ونفاض اریق دوه ل معنائه ده کلور ابو عمر وروایی
اوزن الاستنفاض همزه نك وتانك کسریله والتنفیض فحقیقه وفانك ضمی وتشدید بدیهه بر مکانده هر نسینه
نظر ایتمک واستنفاض بر ره نفیضه کوندرمک ونفیضه شول جماعته دیرل کسه ولا بتك امتی وخوقن
بلا کیچون کوندن لنتک الان مروزیندی بقال استنفض القوم اذا بعثوا النفیضه النفض نونك فقی وفانك
سکونیه بنای یا خود پای و یا خود عهدی بوزمق النفاضة نونك خیمه عکسینه بوکلوب چوزلی قبل ایس
المنافضة میك ضمی وقافك فقیهه بر کلامی مقید ماسو بلن کلامك معنائه مخالف سوبلك النفیضه
نونك فقی وقافك کسری ومدیله شول شعره دیرل که شاعرک اولکی شعر بنك مضبوطنه مخالف ومقابل اوله
الانتقاض ایب خلافتنه بوکلوب چوزمک النفض نونك کسری وقافك سکونیه شول دوه درک لی سفر
ارقلدوب ضعیف اید و ناقه دخی اطلاق اولنور الانتقاض همزه نك فقیهه جمعی ارق دوه ل معنائه ونفیض
شول ره دیرل که متر تسمى قریب اولماغن یارله ونقض رنسینه نك یقند یسینه دخی دیرل منقوض معنائه
نك کی وزناومعنی التنفیض فحقیقه وفانك ضمی وتشدید بدیهه متر تمك لوزن اولماغن بر بارلق
یقال تنقضت الارض عن الکفاة اذا فطرت الانتقاض همزه نك کسریله طوشعل چاغر مق بقال انقضت
العقاب اذا صوتت وانقاض وکتبت کافك فقی وتانك کسری ومدیله دومك تازه اولنلر بنك
اوازی وقرقره وهدر مسن اولنلر بنك اوازی در ولتقاض کی بی چاغر وب دعوت ایتمکده دیرل تقول
انقضت بالمر انقاضا اذا دعوت بها وانقاض دلی دماغه یا بشدروب ارماعله حاصل اولان ضمی

نقص

مرطی درستی و بویاب معتدله ذکر اولنو و حق شایسته تعالی و اگر بونک الفی اصلیه قلسک معرفه ده و نکره ده
 منون قیلور سن و اگر الفی الحاق ایچون قیلور سن نکره ده منون قیلور سن معرفه ده منون قیلور سن و ابوزید
 بعیر ما روط و رطوی روایت ابتدی قنن ارطاکل ایلسه الاریط همزه نیک فنی و رانک کسری و مدله راجال دن
 شول کسنه در که انوک ولد یحاصلی و لیله الاریط همزه نیک کسری و مدله و التاریط علی وزن التکریم رارطی
 بتر مک بقال ازلت الارض و کذا رطت الارض اذا اخرجت الارطی بود ذکر اولنان جامع الفقه نقلی اوزن در
 اما نسخ صحاحه ظاهر اولان تلاشیدن کلیدر الاریط همزه نیک فنی و طانک کسری و مدله دوه نیک ثقلت
 حملدن اولان اوزی و دوه بالانک اوزی که ثقلت حملدن حاصل اولور بقال لایک مالطت الایل و ایطیط
 اچلقدن قارن او تمکه دخی دیر و دوه یا و رسی اوزی و ریمکه ده دیر و اولد سن و بولد اشن طلب ایتد که الاقط
 همزه نیک فنی و قافک کسری به کشک دبد کاری معروف نسنه که بوغورندن اولور روکه اولور اشعارده قافی
 حاکن قیلور قافک حرکتن ماقبله نقلی ایتکه الاقط همزه نیک کسری به کشک اتحاد ایتک تقول انتقطت
 اذا تحذت الاقط یس بویاب افه مالدن اولور الاقط همزه نیک فنی و قافک سکونیه طعمه کشک قافی بقال
 اقط طعمه یا قفه اقط من الباب الثاني اذا علمه بالاقط الماقوط میمک فنی و قافک خمیه کشک قائلن طعام
 الماقوط میمک فنی و قافک کسری به اوغزلش ری موضع حرب معنسانه و خلیل ایتدی ماقط حرب اولان
 طارلق در مضایقه حرب معنسانه فصل الباء البرقطة علی وزن الدجرجة شول دم در که بری برینه قریب اوله
 خطو متقارب معنسانه وارد نه نظر ایدر که کیر و دوغکه ده دیر بقال برقط الرجل اذا ولی ملتفتا البسط بانک فنی
 و سبنک سکونیه اچوب طاعنق نشر معنسانه و صادله دخی لغت در و بسط عذر قبول عذر ده دیر و بسط
 رکسنه نیک احشاشان از الہ قلغه دخی دیر البسطه بانک فنی و سبنک سکونیه و سعت معنسانه الانبساط
 همزه نیک و بانک کسری به دوشمک بقال انبسط الشی علی الارض و انبساط حشمت زابل اولغه دخی دیر
 بقال بسطت من فلان فان بسط التیسط فختینله و سبنک فنی و تشدید به و لانی طول و عرض اصیرا ایتک بقال
 نسط فی البلاد ای سار فیها طول و عرض البساط بانک کسری به دوشنلن نسنه فراش معنسانه البساط بانک
 فختینله و اسح اولان بر بقال مکان بساط البسط بانک فنی و سبنک کسری و مدله بمعناه بقال مکان بسیط
 ایضا و کوده شی و قوجانی و اسح اولان کسنه یده دیر بقال فلان بسیط الجسم و الباع و بسیط عروهل
 شعرك یجر لنذن بر بحرک دخی اسمیدر غالب البحر و اسح اولد غیچون بسیط دیر و معنای و سعتن در عر بلرک
 فرش لی فراسا لبسطی دبد کاری فراش طار اولد دخی زمانه و هذا فرش یسطک دبد کاری فرش و اسح
 اولد دخی حینه و سر ناعقه باسطه دبد کاری مسافه بعیده اولد دخی و قنده البسط بانک کسری و سبنک سکونیه
 شول ناقه در که ولد به بریده خالی قونوب انه سندن منع اولو غیه و بسط اچو اولان الدخی دیر بر قید
 معنسانه بقال بد بسط ای نطقه ته که عبد الله قراءه تبدیل بداه بسطان واقع اولشدر البساط بانک خمیه
 جمی ذکر اولنان ناقه معنسانه البساط همزه نیک فختینله کذلک جمی ظیر ایلد طور و اطارکی البساط
 همزه نیک کسری به ناقه ولد به بریده ترک اولنق البسط بانک فنی و طانک تشدید به چانی یارمق جراحی
 بقتسون دیو بقال بطط القرحة اذا شققته و اوط قاز و اوردک معنسانه کلور البطة بانک فنی و طانک
 تشدید به و واحدی در هاتا نبت ایچون دکادر بلکه و حدت ایچون مذکره و مؤنثه اطلاق اولور جمیه
 کبی و دجابه کی البسط بانک فنی و طانک کسری و مدله عجیب معنسانه و کذب معنسانه در و بوندن فعل
 مشتق اولان لا باط همزه نیک کسری به ارغه کتک ابعاد معنسانه بقال ابط فی السوم اذا ابعده و سوم و تلاغه

اطط

اقط

برقط

بسط

بطط

دیر ل البسط بانک و بانک فنی و سبنک سکونیه دره نیک اورتی سیر الادی معنسانه البسط بانک فنی و بانک
 فنی و مدله بمعناه و منه بقال هو ان یعظمها العالم بالشیء کما بقال هو ان یحدتها و یحد بانک فنی و جمیک سکونیه
 بر نسنه نیک باطنیه دیر المبالطه میمک فنی و لامک فختینله فیلرله اوزم شق مضایقه بالسیف معنسانه التباط
 فختینله و لامک خمیه کذلک اوز و شق بقال تباط اذا محال و الا بلط همزه نیک کسری به بر کسنه نیک مالی
 کیدوب فختینله و لوق بقال ایلط الزجل اذا افتقر المیلط میمک فنی و لامک کسری به فقیر اولان کسنه المیلط میمک
 فنی و لامک فختینله کذلک فقیر اولان کسنه بقال ایلط علی البناء للسهول فهو میلط اذا افتقر و ذهب ماله کسانی
 روایی اوزن و ابو زیدک دخی قوی بود و ایلط طلبه ارام ایتکه دخی دیر بقال ایلطی فلان اذا الخ علیک فی
 السوال حتی یبرم التبلیط علی وزن التکریم بر نسنه ده عاجز و لوق بقال بلط الرجل تبلیط اذا عیافی الشیء یل
 کی که یل دخی یاه موحده و لام مشدده و حاده همزه ایلد ذکر اولنان معنایه در البلط بانک فختینله یزه دوشنل
 ط اشدر در کرک او ایچند کرک فیری رده البلط بانک فنی و لامک فنی و تشدید به ماکولات قسمندن معروف
 نسنه در که عامه بحر فایدوب دیر البلطه بانک فنی و لامک سکونیه شول یغیر در که فطره لری عظیم در
 و دفعه و خجاة معنسانه ده کلور البلط بانک و هانک فختینله و طانک تشدید به برنوم طعمدر که بر حله و صوبه
 طخ اولدور فارسی معر بدر که کالسان فارسیه بناب دیر بود ذکر اولنان جوهری فختی اوزن در اما طوسده
 و فیری لغت کتابلر نده سودله و بر حله طخ اولنان طعمدر لسان هنددن تعریب اولشدر هندسی بهتابدر
 دیشلر فصل الثاء اللطاطه نانک فنی و همزه نیک سکونی ایلد قره بالحق حاة معنسانه اللطاط نانک فنی و همزه نیک
 سکونی ایلد جمی قره بالحق معنسانه و فی المثل ناطة مدت بیا و بومثل منصبه و اصل اولان احمق حقنه ضرب
 اولنور ز رانسیاه بالفلک رطوبنی غالب اولد فیه فسادی غالب اولور و مدت مدد در فساد معنسانه
 یاخود مدد در اوزنق معنسانه الشرط نانک فنی و ورنک سکونیه ثلث کبی در و زنا و معنی یاخود
 لغته در یعنی لسان لفظه قاصر اولغین احد حرفینی اخره شبیه نکل ایتکین در و ثلث جریش دبد کاری
 نسنه در کهانی بشمة جیلر استعمال ایدر که لسان فارسیه دخی اکسریش دیر و بود ذکر اولنان نصر
 بن شمیل روایی اوزن در و ابو القوب ذکر اولنان لفظک بومعنا کله سن انکار ایتدی الشرطه نانک فنی و ورنک
 سکونیه و طانک کسری و همزه نیک فختینله رجل احمقه دیر که ضعیف اوله همزه زاید اولق اوزن الشرطه نانک
 و جمیک فنی و مابیند رانک سکونیه یا ش بالحق طین رطب معنسانه جوهری ایدر بن ظن ایدر کم میر زاید
 اوله الا نط فختینله و طانک تشدید به کوسه اولان کسنه کوسج معنسانه النط فختینله کوسه اولق النط
 نانک خمیه انطک جمی کوسه معنسانه بقال قوم نط النط نانک فختینله کذلک کوسه معنسانه النط نانک
 کسری به کذلک جمی بقال رجل نط و قوم نطاط نط الحاجبین نانک فختینله قاشلری از اولان عورت النط
 فختینله بدوایحه بغلق بقال نط اللحم نط من الباب الرابع اذا التز و بقال نط الماء ایضا النط نانک فنی و لامک
 سکونیه دوه نجاست رقیقه القا ایتک بقال نط البعیر من الباب الثاني اذا التی بعره رقیقه و فی الحدیث انهم
 کالو اسعرون یعراونم نطون نطاط فصل الجیم الخلط جمیک فنی و لامک سکونیه فیلر صیرمق بقال جلط سیغه
 اذا استله للخلطة علی وزن الدجرجة ناشی رلش ایتک بقال جلط رأسه اذا خلقه و المیزان بده فصل الحاء
 الخلط حانک فنی و بانک سکونیه و الخیوط خمتینله عکاک ثوبی باطل اولق بقال جبط عله جبطا و خبطا من
 الباب الرابع اذا بطل ثوبه الاحباط همزه نیک کسری به عملی باطل قلق بقال جبطه الله و احباط قیونک ضویری
 کیدوب اولکی کبی عودت اتمامک معنسانه ده کلور البط فختینله نان فاسد اولق بقال جبط الخرج جبطا

بعط

باط

بعط

باط

بربط

ربط

نطط

نط

نطط

جلط

جبط

من الباب الرابع ايضا اذا عذب ونكس وحبط كذلك طوار اوتى جوق اوليوب قانكرى شيشوب اجملر اولان
 نسته جقمافه دخی دیرلر وین السکیت ایتدی حبط طوار داخل ایچنه بش جاودری یعنی شیهه دانلری اولان
 اوتی اولنه دن قانقری شیشوب که اول اوتنه حندقوق دیرلر حاه مهله ابله بقال حبط الشاه من الباب الرابع
 ایضا و فی الحدیث ون ما ثبت الی مع ما یقتل حبطا و یلم یعنی یا قتل ایدر یا خود قتله قریب ایدر یوسیدیل
 حارب بن عمرو حبط دیو سخته ایتدی بلر زرامر یون و لفته بعض سفرته ذکر اولن حالت واقع اولمشدی بنه
 علی ذلک مزبور له حبطات بنی قیم دیرلر الحبطی ذکر اولن قبیلله منسوب اولان نسته الحبطی فقهینه و اولن
 سکونی و الفک قصر به قصیر القامد اولوب عظیم البطن اولان کسینه کاه اولور هموز قنلر و کاه اولور قنلر و یون
 ابله الف کله مزبور ده سفر حله الحاق یچوند و بقال رجل حبطی بالتغوی و حبط طاقه و حبط و بقال حبطیت
 و اگر تصغیر ایتدی دیرلر سک حارب اولور رسن استر سک نونی حذف ایدوب الفدن بدلیا کتوز رسن حبط دیرلر
 طانک کسری و سونیده زرامر یون که الی تایت ایچون دکلر حبطی و بشری الفی کی تاکه الفک ماقبل مفتوح
 اولور اگر استر سک نونی ابقا ایدوب و الی حذف ایدوب حبط دیرلر کذلک هر اسم که اندا الحاق ایچون
 یکی زیاده اوله هر قنفسن دیرلر سک حذف ایدوب رسن و حذف ایتدی تقدیر جهه دیرلر سک عوض و رسن
 دیرلر سک و یومرسن و اگر حرف اولدن عوض و رسن حبط دیرلر یانک تشدید ی و طانک کسری و اگر
 حرف ثانیدن عوض و رسن حبط دیرلر رسن نونک کسری و مدله و غفر فی کله سنه دخی حال ذکر اولن مثال
 اوزن در و غفرنی ارسلته دیرلر شدنی اولد غیچون الحط حانک فقی و طانک تشدید به دوه ناک بالان و تانک کزن
 المی و یانک کزن ایدر مک بقال حط الرحل و السرج و القوس و حط بره زول ایتدی دخی دیرلر و حط انسته
 ایتدی ده دیرلر بقال حط اذا حدر الحط فقهینه منزل معنانه در الا حطاط همزه ناک و حانک کسری به
 نسته لسته و ارمق بقال الحط السعیر رخ اشعه و ارمق معنانه و غیره نسته ده دخی حال بو به در الاستطاط
 همزه ناک و تانک کسری به یعانه حرمت ایدوب مبعک بهاسن اکسملک بقال اسقطنی فلان من الثن شیا الحطیبه
 حانک فقی و طانک کسری و مدله نندن ناقص اولان مقدار الحطه حانک کسری به کنایه عفو ایتدی و منه قوله
 تعالی حطه ای حط عنا و زانابه یلر ایتدی لفظ حطه بر کله در که بنوا سرائل فی تلفظ ایتدی که امر اولندی
 اگر تلفظ ایتدی کنایه لری حط اولور دخی الحطوط حانک فقی و طانک فقی ابله انبش بر مکان نشیب معنانه
 و حطوط شول ناقه دیرلر که زیاده سر یع اوله حطوطه المتین میمک فقی و طانک خیمه شول جار دیرلر
 ارفه سنک ابله جانی دخی مدود و مستوی اوله الحطاط حانک کسری به دوه یور رکن یور نه طیانده رق یور مک
 الحطایط حانک فقی ابله کوچوک صغیر معنانه یقال رجل حطاط اذا کان صغیرا و حطاط بن یعفر بر کسینه ناک
 اعلمی در الحطاط حانک فقی خیمه شول سیو بی رد که ذکر یاشنک اطرافنه ظاهر اولور و کاه اولور یوز ده ظاهر
 اولنه دخی اطلاق اولنور الحطاطه حانک فقیله و ایدر حطاطه سودک قیماغه دخی دیرلر زید اللین معنانه
 الحط میمک کسری به شول نسته در که انوکله و کون ایدر ته کم عرب طافه سنک قولر لکن و اللرنه اکثر یا احدث
 ایدر لر بعضلر ایتدی شول دمو در که انوکله سر اچلر سختیان نقش ایدر حطان حانک کسری به بر کسینه ناک
 اسیدر که اول عمر ان بن حطان در الحیقطان حانک فقی و یانک سکونی و قافک فقی ابله دراج دیرلر کمری معروف
 قوشک ارکی الاحتلاط همزه ناک و تانک کسری به غضب و فحرت و فی کلام علقه بن علاه ان اول الی الاحتلاط
 و اسوا القول الافراط یعنی ضلالتک اولی غضبه و قولک اقبی اکتارده در الاحتلاط همزه ناک کسری به ییننده
 و وجهه ایتدی الحطاط حانک فقیله فانی دید کمری اوتک بابی در که کمر یا یلانر انوکله الفک ایدر بقال

شیطان حطاط کما بقال ذب غصی و نپس حلب و شیطان دن مراد یلاندر که عرب طافه سی یلانده شیطان دیر
 و غصی بر جنس اغاجه دیرلر و حلب حانک فقی و لامک تشدید به بر جنس اوتد که اکثر یا اهو جنسی مایل اولور
 قورجن اوتد و یوز نکلو در بیراغی قور بدقه سودی چقار بره دوشنه رک بتر الحطاطه حانک فقیله و ایدر
 ذکر اولن اوت جنسندن بر اوت معنانه حطاطه القلب حانک فقیله و ایدر یورک اوز نه سی حبه القلب
 معنانه و منه قوله اصبت حطاطه قلبه و حطاطه کذلک بو غارده اولان خشویه دیرلر ابو عیدر و ابی اوزن
 الحطه حانک کسری و نونک سکونی به بقای کندم معنانه الحط حانک کسری و نونک فقیله جمعی بقا ابله
 معنانه الحطاط حانک فقی و نونک تشدید به بقای صنان کسینه الحطوط حانک فقی و نونک خیمه شول
 نسته در که میقلره صاجر لر خوب رایحه لو اولد غیچون الحطوط حانک فقی و نونک فقی و تشدید به ذکر اولن
 نسته فی صاجتی بقال حطاطه الرجل الحطیط علی وزن التکریم حطوط صاجق بقال حط الحیت حطیطا
 الحطاطه حانک کسری به بقای صاجق صغنی الحطاط نونک کسری به قرمز یو یانکس دری بقال حط الا دیم
 اذا الحمر الا حطاط همزه ناک کسری به دوه اولن فقی اولان بناتانک ایرشوب بیراغی اغار مسی بقال الحطاط الرمث
 و حطاطه ایدر اذا درک و ایدر و رفقا الحطاط یانک کسری به دیوار الحطاط حانک کسری و مدله جمعی دیوار لر
 معنانه و اویا به منقلب اولدی ماقبل مکسور اولد غیچون الحطیط علی وزن التکریم دیوار یا یمنی بقال حطوط
 کر مه اذا بنی حوله حطاط یعنی یا غنک اطرافنه دیوار یا پسه و نحو یطر نسته اطرافنی دور ایتدی دخی دیرلر و منه
 قوله اذا حطوط حوله ذلك الامر ای دور الحطوط میمک فقی و و اوک فقی و تشدید به شول باغدر که اطرافنه دیوار
 یا یانک اوله الحطاط حانک کسری و مدله صاجق الحطاطه حانک کسری به معنانه الحطوط حانک فقی و و اوک
 سکونی به کذلک معنانه بقال حطاطه حطوطه حوطا و حیطه و حیطا اذ کلا و ورعاه و کلا اخرته همزه ابله
 حطوط و حطاط معنانه کاور و حیطه میل و مرحت معنانه ده کاور تقول مع فلان حیطه لک و لا تقول
 علیک و حطوط خرد کزن ایچرو چکمکه دخی دیرلر تقول الحطاط حوط عانه ای یجمعها الاحتیاط همزه ناک و تانک
 کسری به ثقه و معتمد علیه اولان نسته ابله عامل اولقی بقال احتاط الرجل لنفسه اذا اخذ بالثقة و احتیاط
 بر نسته فی اورتیه المغه دخی دیرلر بقال احتاطت به الخیل اذ لحدقت لاحاطه همزه ناک کسری به بر نسته فی
 قیلا یوب ایچرو لمق بقال احاط به علمه و احاط به علما و احاطه بر کسینه فی اورتیه المغه دخی دیرلر بقال احاطت
 الخیل بفلان اذا لحدقت فصل الحطاط حانک فقی و یانک سکونی به قارشدر مق بقال حیط البعیر الارض
 یمنه حیطاطر بها و منه قیل حیطه عشواء یعنی بر کسینه بر امر ده هدایت اوزن اولسه حیطه عشواء دیرلر
 و عشواء عین مهله ناک فقی و الفک قصر به شول ناقه در که بصرنه ضعف اولماغین بر نسته دن صاقمان
 و حیط بر کسینه او یوما غیچون کند و نفسنی قند اولور سه بر اقاغه دخی دیرلر بقال حیط الرجل اذا طرح نفسه
 حیث کان لینام و حیط عصا به اغاجی اور مغه ده دیرلر بیراغی دوشسون دیو و حیط بر کسینه فی بلدن احسان
 ایتدی دخی دیرلر بقال حیطت الرجل اذا انعت علیه من غیر معرفه بینکما و حیط طوارک او بلوخی اوز رینه
 لور قری داغ چکمکه دخی دیرلر تقول حیطه بعیره الاحتیاط همزه ناک و تانک کسری به وجه بر کسینه دن احسان
 طلب ایتدی دیرلر بقال احتیطنی فلان اذا جاء یطلب معروفک من غیر اصره و اصره همزه ناک مدی و صاد
 مهله ناک کسری به موجب مرحت اولان نسته در خابط اللیل یانک کسری به ناس معنانه در و منه قوله ما ادری
 ای خابط لیل هو ای النائم هو الخابط حانک فقی و یانک خفیه خیمه شول به رجاله در جنون دکلر
 و منه قوله تحبط الشیطان الضبط فقهینه و یانک فقی و تشدید به افساد ایتدی الحطاط حانک کسری به شول

حط

حوط

حیط

حط

حط

وزن داند که از قری او بلوغه بقارر لخطه خانك كسری به و بانك سكونیله از اولان سوده دیر لر و خطبه کجه ناك
 بر مقدار ی کچد کد نصیر که با قی قلا نه دخی دیر لر و خطبه اولدن بر مقدار و خلا یقندن بر مقدار دخی دیر لر
 الخطه خانك كسری و بانك فضیله جی الخطه خانك كسری و بانك كذلك سكونیله ثلث مقدارندن نصف
 مقدارن وارن صودر کرک چناقده کرک مشککه کرک حوضه کرک کوله او اسون کد بو مقدار اولان صوبه بر فض
 دیر لر و بوندن فعل مشتق اولدغی ظاهر دکلدر جوهری قوی اوزن پس خط جرعه کی در معنی و جرعه جیمک
 ضمی و راه مهمله نك سكونیله کاسه ده باقی قلا ن صودر بعضلر خط جوهر به واقع اولان جرعه در دخی جیمک
 کسری و زای مجمله نك سكونیله مطلقا مقلیل معنایه الخطه خانك فخی و رلك سكونیله اغاجه قان صوبه
 بقال خرط العودا خرطه من الباب الاول و آخرطه من الباب الثاني و خرطه بپراق صیرمغه دخی دیر لر تقول
 خرطت الورق اذا حتمته وحت حاه مهمله و تاه مشناله اغاجه بپراق الیه صیرمغه دیر لر اعلا سندن طو تو باخرنه
 وزنجه و فی المثل دونه خرط القناد بو مثل غایت مافی الباب بودر بوندن و تاه سی مشککلدر محله استعمال اولنور
 وقتاد قافك فضیله دیکنه دیر لر و خرط مسهل اولان دوا بر کسینه فی اسهال ایتمکه ده دیر لر بقال خرطه الدواء
 اذا المشاه و خرطه موری او زانمغه دخی دیر لر بقال خرطت لیلید اذ طولته کالعمود و خرط الوجه شول
 کسینه در که یوزی اوزون اوله و اینلو اولیه و خرط الحیة سقالی اوزون اولوب اینلو اولین کسینه الخریط علی
 وزن التکریم بمعناه بقال خرطه الدواء خرطه الخطه فخرطه شول مرضدر که میده عارض اولوب کرش
 پان لری کی او شمش سودر جقر لاخر اطهر منک کسری به ناکه ذکر اولنان مرضه مر بض اولق بقال خرطت
 الفاقه الخراط میمک کسری و خانك سكونیله ذکر اولنان مرض عادتی اولان ناکه و خرط كذلك شول یلاندر
 که هر یل قاولق عادتی اوله الخراط خانك فخی و رانك ضمیه شول ات در که حرون اولوب سرکش اوله الخراط
 خانك كسری به ات حرون اولق بقول البایع بر بت الیک من الخراط ای الجاح الخراط همزه نك و خانك
 كسری به ات سیری حاله لاج و عنادا ایتمک بقال الخراط الفرس فی سیره الخراط بر کسینه نك اوزرینه
 کلوب بر امر سوز سو بلکه دیر لر بقال الخراط علینا فلان اذا اندرا بالقول السی و بدن ایتمکه دخی دیر لر بقال
 الخراط جسمه اذ ادق الاخر یط همزه نك کسری و خانك سكونی و رانك کسری و مدله بر نفع طوزنی اوت در
 کیام شور معنایه الاخر اطهر منک و تانك کسری به قلی صیرمق بقال الخراط سیفه اذ اسله الخریطه خانك فخی
 و رانك کسری و مدله شول جامه دان در که ایچنه قود قلی اسبانك اوزرینه ایتمک کلوب بقلنور الاخر اط
 همزه نك کسری به جامه دانی ایلمک لوب باغلق تقول الخراط الخریطه اذ اشرجتها الاخر اط همزه نك و رانك
 کسری و و اوک تشدید به سیرده شدت اوزن اولق بقال الخراط بهم السیراخر و اط ای اشتد الخط خانك
 فخی و طانك تشدید به چیز ی الخطوط ضمیمه جی چیز بلر معنایه و خط یامده بر موضعک اسیدر که کا خط
 حجر دیر لر اکوندر لر نسبت اولنوب و ماح خطیه دیر لر بر ابلا دهند دن کوندر لر اکونور لوب اند طوغر لدر لر
 و خطر مالک قوم اوزرینه چیز ی چیز مسته دخی دیر لر و خط قله یازی یازمغه دخی دیر لر بقال خط بالقلم اذا کتب
 و خط مشق معنایه ده کلور بقال ما خط غبان ای ماسقه یعنی تو زنه ایرشمدی لاز میله تعبیر اولنور الخط میمک
 ضمی و طانك فخی و تشدید به شول کلیدر که اند خط لر اوله یقال کساء خط ای فیه خطوط الخطوط خانك فخی
 و طانك ضمیه شول یابان صغیرد که طر ناغناک او جیه لری طریلیه الخطه خانك کسری به شول یردر که بر کسینه
 کند ی نفسی ایچون اختیار ایدوب اند بنایا یخه علامت وضع ایلیه الخطه خانك کسری و طانك فضیله جی
 ذکر اولنان وجهه اولان یر لر معنایه و منه خطط البصره و الکوفه الاختطاط همزه نك و تانك کسری به

خرط

خطط

او غلامک

او غلامک عن لرنه خطی تمک الخط میمک کسری و خانك فضیله شول اغاجدر که انوکله جیزی جیزی خط کسری
 معنایه الخطط میمک کسری و خانك سكونیله شول اغاج بان سیدر که فی خط طوغری و لاغیون استعمال
 ایدر لر الخطه خانك ضمیه امر و قصیه معنایه بقال جاء فلان و فی را سه خطه اذا جاء و فی نفسه حاجه قد عزم
 علیه و العایه تقول خطبه و فی حدیث قیله ایلام این هذه ان یفصل الخطه و یتمعر من وراء الخرج و جزم حاجزک
 جی در مانع معنایه یعنی بر کسینه که بر مشکل ایش واقع اولدقه عاجز اولوب فی ندر که قادر اوله اولوم
 اولماز و خطه مقصد معنایه ده کلور بقال خطه نایه ای مقصد یعد و انصاف ایتمک معنایه ده کلور منه
 قولم خذ خطه ای خذ خطه الاتصاف و معناه اتصاف و خطه بر امر کچینک اسیدر عر بلرک فیم الله معزی
 لخیها خطه دید کای قولندن مراد اولدرا جی روایی اوزن و خطه اسم دخی کلور خطدن نقطه اسم اولد
 کی نقطه دن الخطیه خانك فخی و طانك کسری و مدله شول یردر که اوزرینه یغور یغیه ایکی یغور یغیش
 بر ماینه الخطط میمک کسری و بانك کسری به جی یغور یغیش یر لر معنایه و منه قول ای عباس حین
 سیل جن رجل جعل امرأته و طلقها و ثلثا خط الله نوه ها الا طلق نفسه ثلثا یعنی زوجنی بو شقندن
 ایسه کند ی نفسی بو شامق بکر کایدی و یروی خط الله نوه های اخطا ها الطریس نوه نونک فضیله یغور
 معنایه اولور الخطه خانك فخی و لا ملک سکونیله فارسدر مق بقال خلطت الشی بغيره خلط من الباب الاول
 الاختلاط همزه نك و تانك کسری به فارسدر مق بقال خلطه فاختلط و عقل فاسد اولمغه دخی دیر لر بقال اختلط
 فلان اذا فسد عقله المختلطه میمک ضمی و لا ملک فضیله ایکی نسنه بر یرینه فارسدر مق بقال خلطه المختلط
 خانك کسری به بمعناه و حدیث شریفه لا خلط ولا ورا ط واقع اولشدر لا یجمع بین متفرق ولا یفرق بین
 یجمع خشیه الصبره معنایه در و خلط بر کسینه نك عقلنه خلل کلکه دخی دیر لر بقال خلط الرجل فی عقله
 خلط الاختلط علی وزن التکریم بر نسنه فی فاسد قلب بقال خلط فی الامر اذا فسد الخلیطی خانك ضمی و لا ملک
 فخی و تشدید ی و بانك سکونی و الفک قصر به سمیه کی مشوش اولق معنایه در و منه قولم وقوفای
 الخلیطی اذا اختلط امرهم و سمیه کذب دیر لر الخلیط خانك فخی و لا ملک کسری و مدله اختلاط ایدن کسینه
 المختلط معنایه ندیم بنادام و جلوس مجالس معنایه اولدغی کبی و بونک واحد معنایه و جمع معنایه
 استعمالی جائز در و کاه اولور الخلط و الخط اوزن جمع اولنور خالک ضمی و لا ملک فخی و تانك تشدید به و خلط
 خلطه یونجه ایله سمائی بر یر جمع ایتمکدر و ننیده که خلیطین دن نهی اولشدر قوری خرمایله قوری
 اوزنی و تازمه اوزمه خرمائی جمع ایتمکدر الخلطه خانك ضمی و لا ملک سکونیله عشرت ایتمک خلط خانك
 کسری و لا ملک سکونیله اجزای طیبیک بر جزه دیر لر و خلط شول اوق اغاجنه دیر لر که اصلنه اگری اولماغین
 هر بار که طوغر لدر که کله دن خالی اولیه المختلط میمک کسری و لا ملک فضیله شول کسینه در که مصالحه فر شندن
 خالی اولیه یقال فلان خلط مزبل کما بقال رائق فائق یعنی بر تی دیکچی بقیقی یا بیی دبدکاری و مزبل زای مجحه
 و فیم نای مثاله زابل قلیجی معنایه در لا اختلاط همزه نك و تانك کسری به ارکه دوه ناکه اوزرینه جقمق
 جفتلشک ایچون بقال مستخلط البعیر اذا قلعوا قعوا قله و عین مهمله ایله جفتلشک معنایه در لا خلط همزه نك
 کسری به دوه صاحبی دوه نك التی ناقصه فر جنه اذ حال ایتمک الخطه خانك فخی و میمک سکونیله بر جنس
 مسواک اغاجیدر که انوک اکله قابل میوه سی او اور و باری تعالینک ذواتی اکل خط دید کی قوی اکل خطه
 اها فقیله دخی قرات اولندی و خط شول سوده دیر لر که کشی اوله ابو عبید ابتدی اگر سوددن تازمه خلط
 کیدوب طبعی متغیر اولر سه اکاسق دیر لر و اگر فی الجه له را یحه سی متغیر اولر سه خامط و جی در و اگر طبعی

خلط

خطط

متبدل اولوز سه متبدل دیرلر حاء مومله نك فني وتشديد بله واكر طعمي متبدل اولوز قد نصكره في الجمله حلاز في
اولوز سه قوه دیرلر قافك فني ايله الخطه حانك فني وميك سكوتيله شول خرد درك اير شكمه قریب اولماغین
المه را محه سن فني اولوز هنوز اير شكمه اولوز به صیلر ایتدی خط اکتی اولان خرد و خط قیوی در یسین
چقار قد نصكره ریان ایتكه دخی دیرلر بقال خط الشاة الخطه خطا من الباب الثاني اذا رعت جلد ها و سون بها
الخطه فني وميك فني وتشديد بله ازك طوارك چاغر می وركسنه غصت وكبر كوستر مك ودر یاتوج
ایتمكدر خط حانك فني وميك كسری ومیدله ذكر اولنان وجه اوزن ریان ولتان قیون واكر قو بونك توی ازاله
اولوب دور یسینه ریان اولسه اكسیت دیرلر الخوط حانك فني ومیدله ریان تازده بوداق بقال خط طیان و ریان
بریا غاچلر ندن بریا غاچلر كه طیبیلر قتنه معروف میشی اولوز كه اكج البان دیرلر الخوطه حانك فني ومیدله
واحدی الخطه فني وميك سكوتيله ایللك سلك معناسنه الخوطه فني ومیدله جمعی الخوطه كذلك جمعی فني
الخوطه فني وميك كسری ومیانك فنيكه اینه اینه معناسنه الخوطه حانك كسری ومیدله معناه ومنه قوله تعالى حتى یلج
الجبلی فی سم الخیاط الخطه فني وميك سكوتيله اوز اید ظهور ایدن خرد صبح وقتیه بعضیلر
كجه قرا لوسی در دبدی الخیط الايض از قری ظهور ایدن خرد الخطه فني وميك سكوتيله ایللك حانك فني وميك سكوتيله
بیونده اولان مردار ایللك دبد كری بیاض سنه بقال چاغر فلان عن خیط رفته اذ دفع عن دبد خیط باطل
على التركيب الاضافی شول سنه درك اكعاب فمس دیرلر كه كونه نظر اولند قوه اوزن اوزن كور سوز خیط
الشیطان ميك خیمله معناه وخیط باطل مروان بن الحكمك لقی ایدنی زیر طویل القامة ایدنی واضطراب
اوزن ایدنی یو یو مقامه صاحب صراحك خیط باطلی سراب ایلله تفسیر ایتسی شهود و زیرا خیط باطل
تار عنكبوت مثالنده كونه قوشو كورن سنه درو سراب بریده صومثالنده كورن سنه در الخیط حانك
كسری ومیدله دوه قوشندن ریلوك در الخیطی حانك فني والفك قصر بله علی وزن السكری معناه الخیطه
خلك فني وميك سكوتی والفك مدبله بوی اوزن اولان دوه قوشی الخیط فنيكه دوه قوشنك دوی
اوزن اولمق الخیطه حانك كسری بله زده كمك بقال خط الثوب الخیطه ميك فني وميك سكوتی ایلله دبككش
سنه الخیطه ميك فني وميك كسری ومیدله معناه شول كسنه كه خیط دبدی كله فی قلمی اوزن اخراج ایتدی
وتشول كسنه كه خیط دبدی كله فی نقصان اوزن اخراج ایتدی حرف یا خطت كله سی صیغه سنه ناقض
اولد غیون ومیانك مقابلی تحريك اولندی اجتماع ساكنندن اوترومكسور قلندی تاكه محذوف اولان یا
اولد فی معلوم اوله وناسدن بعضی باقی قلان یاء اصلیه در محذوف اولان واومفعولدر تاكه واوی اولان یا
اولندن فرق اولنه دیشلر درولكن اصح قول اولد زیاوا ونا ایچون زیاوا اولشد در حذف اولومسی روادكدر
حذف اولمسی رواد اولان حرف اصلی درك اجتماع ساكنندن اوترو اولسون كرك غیری علتدن اوترو اولسون
وكبر و حال یو بله در هر صیغه مفهوله كه ثلاثیون اولوب یا ی اوله زیاوا اولانك نقصان اوزن وتمام اوزن
كسی جائز در نماواوی اولاندره تمام كله مشدر الاكثان كه انلركری مسك مذ ووف وری دخی ثوب مصوون
و یونلر ندن اوزن كلشدر درو مد ووف فلك اولان سنه در مسك تحريك اولوز و مصوون صیاتدن در
و محو یونلر بعضی یونلر قیاسا مقول و فرس مقو وددیكی جائز كور مشدر در مطرد ایلله الخیطه حانك فني
ویانك سكوتيله قاز قدر و قد معناسنه هذیل كلامی اوزن تنه بعض شعر انه واقع اولشد و ابو عمرو ایتدی
خیطه شول لطیف اید درك اغاچ قانندن ایدر الخطه علی وزن الشكر لمب چكوب علامت ایتك بقال
خیط الشب فی رأسه كبقال خط خصل الذال الذال ذاك فني وميك سكوتيله بوغزی زیاوا بوغذز

خوط
خیط
خوطه

ماد یلن اخراج ایدنجه بقال ذال طه مثل ذالنه من الباب الثالث اذا خنقه اشد الخنق حتى دلح لسانه وصاحب
صراح باب ثانیة اشارت ایتشد ر سهودر الذ خط ذاك فني وعین مهله نك سكوتيله نیز بوغاز یق بقال دخطه
ذخطه من الباب الثالث اذا ذبحه ذبحا وصا وخی حاء مهله ویا مشدده ایلله صریح معناسنه درو بقال دخطه
المنیه فني موت سرعته ایر حسه الذ خط ذاك وميك فني وعین مهله نك سكوتيله كذلك سرعته اولان ذبحه
دیرلر میز یاده اولمشدر الذ خط ذاك فني وقافك سكوتيله اركك دیشی اوز رینه چقار می بقال ذخط الطائر انشاء
بن قطة اذا السعد ها عبارت جوهری عامه سنه قافله درو قلموسه قافله و قافله دخی لغت اولمسه
اشارت ایتشد ر فصل الزا ایللر ایللر فني وميك سكوتيله یلقی شد معناسنه تقول ر بط الشی ر بطه وار بطه
من الباب الاول والثانی علی رواية الاختصار اذ اشد تها لربط ميك وبانك فني وميك فني وبانك
كسری بله طوار یلقی یز بقال لیس امر بط عنز وعنزین مهله و زای معجه ایلله یك معناسنه در الارتباط
هنر منك وبانك كسری بله یلقی بقال فلان ر بط كذا راسا من الدواب ایللر ایللر فني وبانك كسری ومیدله
یا غلش طوار بقال نعم الربط هذا لما ربط من الخیل و ر بط غوث بن مرثك لقی درو شول خرد مقور یغنه دیرلر
كه صویر غلش اوله ر باطرانك كسری بله شول سنه دیرلر كه انوكه قریب یا خود طوار یا انوكه امثالی سنه
یغلو رالربط فنيكه جمعی باغلر معناسنه و رباط دو زاعه دخی دیرلر بقال قطع الطیر رباطه ای حیالته وبقال
چاه فلان وقد قرض رباطه اذا انصرف یجول یعنی یو رملشه عودت ایلله یو بله دیرلر و رباط عدد و جانبده
اولان در بند ملازمت ایتكه دخی دیرلر و رباط طوار یغلیچون یا یلن اودر و رباط لیل طواری جمع ایدوب بریه
یا غلشدر بعضیلر ایتدی رباط بش طوان ویشدن زیاوا یه اطلاق اولنور وبقال لفلان رباط من الخیل كبقال
ثلاذكه تلال طوارك اصلنه و طامز لفته دیرلر ایللر ایللر كسری بله باغلی و رباط الحاش حمله وشین معجه ایلله یادر
اولوب مشدد القلب اولان كسنه یه دیرلر كوراكه نفس فراردن بغلر وبقال خلف فلان بالشعر جیشار ایلله
ومثله كذا رباطه من الخیل یعنی عسکر ثابت قیوم اولسه یو بله دینور المربط ميك فني وبانك كسری بله برده
خوق طووان صودر مشدنی وای اوزن بقال ماء مترابط ای دائم لا ینزع الربط فني وميك سكوتی ومیدله
چاغر فنی یادر ایتك و رطب احقه دخی دیرلر الارطاط همزه نك كسری بله كذلك چاغر و جعفر مق بقال
لوطوا اذا صاحوا الربط فني وميك سكوتيله شول سیاه و كك اكا قیقه ر قار شیه بقال دجاجة
ر قطة الارقط همزه نك وقافك فنيكه شول قیوندر كك یوزنكلو اوله انك كی الارقط حمید بن ثورك
لقی در الارقط صیغه تصغیر اوزن كذلك مزبور كلقی در الارقطاط همزه نك وقافك كسری بله ذكر
اولنان لوندی اولمق بقال ارقطار قطاظا الارقطاط همزه نك كسری وقافك كسری ومیدله دبككش بمرای
ظهور ایتك اچلمسرك بقال ارقطار العرج ارقطاط اذا خرج وزقه و ذاك قبل ان بدی واد بال مهله ویا
موجله ایلله بمرای اچلماغه با شلق الربط فني وميك سكوتيله قیوم وقیله معناسنه بقال هم رطه دسه و دینه
دالك كسری ونونك سكوتيله قریب اتصاله دیرلر و رطاون عددن یا قیون اولاندر كه انلر خالص رجال اولوب
انلره امر ارقطاط وانما یقال الله تعالی وكان فی المذیبه تسعة رطین رط جمعدانوك واحدی یوقد ذود كی
و ذال معجه نك فنيكه دوه سور سینه دیرلر اوج دوه دن اوزن دوه یو رنجیه دكین الارطاط همزه نك فني وميك سكوتی ومیدله
فنيكه جمعی الارطاط همزه نك فنيكه كذلك جمعی الارطاط همزه نك فني وميك سكوتی ومیدله كذلك جمعی كوراكه یو رطاط
جمعدان الارطاط كذلك جمعی و رط شول دویه دیرلر كه كویكین دیره وارجه اولوزولنی حنض كورن عورلر كیر
ونصیر شیل ایتدی الربط فني وميك سكوتيله شول دویه دیرلر كه كویكین دیره وارجه اولوزولنی حنض كورن عورلر كیر
كسری والفك مدبله شول عرب طاوشانی یواسنه دیرلر كه قازدوخی طیرانی ندن چقاروب جمع ایدرو یو یولیه

ذخط
ذخط
دخط
ربط
رطط
رطط
رطط

السقط سينك كسرى وقافك سكويه شول ولد در كه مدت ولادت تمام اولاد دوشه وسقط الرمل قومك
 نهايت بولد و غي رمنه قطع الرمل معناسنه بونك ايكنسنه دخی اوج لغت واردر بری سقط كسرينه تنه كم
 مروايتدی و بری دخی خيله و بری دخی فقيهه وسقط النار شول شرادر كه چمق چلر كن ظاهر اولور بونك
 اوج لغت واردر كسروم و فتح شه كم مروايتدی و بری دخی سقط النار موث و مذكر اولور وسقط السحاب شول
 بلوت اوجی در كه ره دكش كی كورنه ناحیه افقه السقطان سينك كسرى وقافك سكويه له دوه قوشنك ايجی
 قنادیدر وسقط جناح الطائر قوشك قنادی اوچلری در كه یرده سورونه السقط فقهینه متاعك بری در
 وسقط كتابتد وحسابه غلط ايمكه دخی دیرلر تقول اسقط في كلامه وتكلم بكلام فاسقط بحرف وما اسقط
 حرفا يعقوب ايتدی مژبورك استعمالی دخلت به وادخلته وخرجت به اخر جته وعلوت به واعلته كی در
 السقط سينك فقی وقافك كسرى ومدله قاردر وجه در ششم معناسنه السقطه سينك وقافك كسرى
 ومدله شول عورت در كه دنیه اوله السقط فقهینه وقافك ضمی وتشديد به بر كسینه سكسطن طلب ايمك
 السقاط سينك فقی وقافك تشديد به شول قیچدر كه اورولن سنه بی كسرو كسدوی سنه دن اول ره ابر
 وسقاط كذلك شول كسینه دیرلر كه متاعك رامنق بیع ایلرو فی الحدیث كان لا یسر سقاط ولا صاحب بیعه الاسلام
 علیه و بیعه بانك كسرى ومدله بیعدن در كه به ركو بدن و جلسته جلوسدن اولدخی كی السلاطه سينك
 فقهینه قهر و غلبه معناسنه السلیط علی وزن التكریم غالب قلیق یقال سلطه الله تعالی فسلط علیهم والسلاط
 فقهینه ولا ملك ضمی وتشديد به غالب اولق السلطه سينك ضمی ولا ملك سكويه اسم در تسلط معناسدن
 السلطان سينك ضمی ولا ملك سكويه والی معناسنه بوفلان وزنی اوزن در مذكره موثنه اطلاق اولور
 السلاطین سينك فقیله جعی وسلطان جخته و برهانه دخی دیرلر و بوجع اولماز راجرای مصدن جاری در
 السلیطه سينك فقی ولا ملك كسرى ومدله شول عورت در كه بدن بان اوله السلیطه سينك فقی ولا ملك كذلك
 كسرى ومدله شول و جلد در كه فصیح اولوب جری اللسان اوله وسلیط عامه عرب قتنه زیتون یا غنه اطلاق
 اولور اما اهل بن شیروغن یا غنه اطلاق ایدرلر الاسلط همزه نك ولا ملك فقی وسینك سكويه ذكر اولنان صفته
 مختص اولان كسینه یقال هو اسلطهم لسانا السلطه سينك كسرى ولا ملك سكويه اوزون وق السلطه سينك
 كسریله جعی اوزون و قلم معناسنه المسالطه ميمك فقی ولا ملك كسرى ومدله مفتاحك دبشلی المسلاط
 ميمك كسرى وسینك سكويه ولحدی ذكر اولنان دبشلی كسری معناسنه السلطه سينك فقی ولا ملك كسریله
 كسکین اولان ات طر نقلری یقال سنابك سلطات اذا كانت حداد و سنابك بتون طر نقلی طور كطر نقلك
 او ك طرفی در السقط سينك كسرى وميمك سكويه ايمالك مادام كه اوزرنده یونجی اوله و اگر یونجی اولسه جاك
 دیرلر سبط دیرلر وسبط اكبرده اصلن قایشه دخی دیرلر فتراك معناسنه السموط خمتینه جعی وسموط سودك
 حلاوتی كتمك معناسنه ده كور یقال سبط اللین بسط سموط من الباب الاول اذ ذهب منه حلاوة الخلیل التسميط
 علی وزن التكریم ذكر اولنان قایشه برشی اصمق تقول سبط الشی اذا علقت علی السموط السموط ميمك اولك ضمی وثانیسبط
 فقی وتشديد به شول شعر در كه پنج مصرعدن مركب اوله و جار مصرعك قافیه سی بری برینه موافق اولوب
 بشجینك مخالف اوله خمسه رك مطلعندن صكره كل ایلی كی وسبط ناقذ معناسنه ده كور یقال خذ حكمك سبط
 لی مجوز نافذ او سبط شول ارسال اولنن سنه در كه رد اولتیه التسميط یعنی السبطه یقال قصیده سبطه وسبطه
 اذا كانت علی الاسلوب المذكور السباطان سينك كسرى ايله ايجی جانب كرك انسان جماعتدن كرك خرما انجلر تدر یقال

سلط

سبط

امینی بین السباطین السبط سينك فقی وميمك سكويه اسی صوبله اوغلا غلخدر یسندن قیلر نك ايمكدر بریان
 ايمكچون تقول سبط اللین السبطه من الباب الاول السبطه من الباب الثاني سبطا اذا نظفته عن الشجر بالمالحار
 للشویه السبط سينك فقی وميمك كسرى ومدله والسموط ميمك اولك فقی وميمك ثانیك خیمله ذكر اولنان وجه
 اوزن قیلری باك اولان اوغلق وسبط شول نعلینه دیرلر كه برقات اولوب اوزنیه سختیان ديكلامش اوله وسبط
 وسبط خفیف الحال اولوب خفیلر اولان كسینه دخی دیرلر وسبط شول كرمه دیرلر كه بری اوزنیه یغلمش اوله كه
 لسان خار سیدم كار استق دیرلر ابو عیدروانی اوزن الاسماط همزه نك فقهینه يالك قات اولان نعلین یقال نعل
 اسماط اذا كانت غیر مخموفة یعنی ديكلامش اولسه وسر اول اسماط شول كوكلك شنی در كد يالك قات اولوب ايجی
 یله قوخمش اولوب سیدن فقیر الحال اولان كسینه سبط وسبط دبدبلیر يالك قات اولد غیچون تنه كم مرو
 ايتدی السماط ميمك سر به شول سودر كه اندن تازه لك لذی كتمش اوله وسود طعنه تغییر كلامش اوله السماط
 سينك ضمی وكسریله شول كوسه در كه اصلا اولك سقلى اولیه السنوط سينك فقی ونونك ضمی ايله والسنوطی
 كذلك سينك فقی ونونك ضمی ايله سقلى اولین كوسه السنوط سينك فقی وواوك سكويه قهحی كه انوكه ضرب
 اولنور الاسواط همزه نك فقهینه والسباط سينك كسریله جعی وسوط مصدر دخی كور قهحیله اورمق معناسنه
 یقال ساطه يسوطه سوطا من الباب الاول اذا ضرب بر السوط وسوط نصيب معناسنه ده كور ومنه قوله
 تعالی فصيب علیهم بك سوط عذاب ای نصيب عذاب وبعضیلر شدت عذاب ايله تفسیر اندی زرا عذاب
 كاه اولور سوطه اولور وسوط كذلك بر سنه نك بعضن بعضنه خلط ايمكه دخی دیرلر المسواط شول الت در كه
 انكله بر سنه خلط اولنه عصا كی وكفچه كی مثلاً السوط علی وزن التكریم زاده قار شدر مق یقال سوط فلان
 امون السوطه سينك فقی وواوك كسرى ومدله محتلط ومشارك معناسنه یقال موالهم سوطه بنهم ای
 محتلطه فصل الشين السبوط شينك فقی وبانك ضمی وتشديد به بر جنس بالقدر الشبط شينك فقی و حانك
 سكويه اراق اولق بعد معناسنه الشبوط خمتینه یقال شبط شبطا وشبوطا وشبطا المزار اذا بعد
 و مزاردن مراد موضع زیارت در الانحطاط همزه نك كسریله بعيد قلیق یقال انحطته اذا بعدت الشوط شينك
 و حانك فقی وواوك سكويه طاعنه بن اغاچلردن رجس اغاچدر كه اندن یای بشلرلر الشبوط شينك و حانك ضمی
 وميمك سكويه اوزون طوبل معناسنه ميمی زایده در الشرطه ميمك فقی ووانك سكويه بر سنه نك موقوف
 علیه سی وشرط فان المعه دخی دیرلر یقال شرط بشرط من الباب الاول بشرط من الباب الثاني ذابغ وزغ معجینه
 نبشر اورمغه دیرلر الشرطه سينك فقی ووانك كسرى ومقهله بمعناه الشرط خمتینه جعی یقال شرط علیه كذا بشرط
 من الباب الثاني بشرط من الباب الاول الاشتراط همزه نك و تانك كسریله كذلك شرط ايمك الشرط فقهینه
 جلات اشراط الساعة همزه نك فقهینه علامت قیامت وشرط مالك رامنق دخی اطلاق اولنور الاشراط همزه نك
 فقهینه یامز یقال لغتم لشرط لئالی لواذ لها وشرط اشرفه دخی دیرلر یعقوب ايتدی بوكله اضداددن در لاشرط
 همزه نك كسریله بر سنه بی بیعه حاضر لوق یقال بشرط من ايله وغنه اذا اعد منها شیئاً للبيع و بر كسینه نفسی بر
 فعاجون نصیب ايمكه دخی دیرلر یقال بشرط فلان نفسه لا مركز ای علیها له و اعدھا الشرط شينك ضمی ووانك فقهینه
 صوباشی خد متكاری شرط دبدبلیر كندی یچون علامت نصیب ايدكچون بودن قدم ذكر اولنن معنادن ما خوددر
 اصمق روابی اوزن الشرطه كذلك شينك ضمی ووانك فقهینه واحدی الشرطی كذلك شينك ضمی ووانك فقی
 ووانك تشديد به شرط واحدی وابوعید ايتدی شرط دبدبلیر احضار اولند قلیری یچون یا خود غیر یی احضار

سبط

سوط

شبط

شوط

شرط

بر کسبه فی راغب کیدوب تقدم ایتمکه دخی دیرل بقال فرطه اذا تر کسته ونقد منه وتفریط بری قلغه دخی
 دیرل بقال فرط الله عنه ما یکره ای بحاه و بومعنی اشعان مخصوصه غیر کلامه اولما الفراط رنک کسر به
 ایلرو و ارن کسبه الفراط فانک ضمی و رنک تشدید به جعی ایلرو و ارن معنا سنه فرط القضا اسفرو دخی
 بو غریق دیرل کاری قوشک دخی و صوبه ایلرو و ارنل بدر الا فرط همزه نکه کسر به بحله لیتدر مک بقال فرطه
 اذ العجله و افرط السحابه بالوسمی اذا عجلت به و وسمی اول بهار ده یغان یغمو دیرل و افرط المراه اولاد اذا
 قد متهم و افرط طولدر مغه دخی دیرل بقول فرط المراده املانها و مراده میمک فحیه و زاء معجه ابله از
 قویا جی طرفه دیرل و افرط ترک دخی دیرل بقال ما فرطت من القوم احدا ای ماترت و بو کسائی و ابائی در
 و منه قوله تعالی و انهم مفراطون ای متروکون فی النار و منسیون و افرط حد دن تجاوز ایتمکه دخی دیرل بقال فرط
 فی الامر اذا تجاوز فیه الحد الفرطه فانک ضمی و رنک سکونیه اسد رخروج و تقدم معنا سنه الفرطه فانک ضمی
 و رنک سکونیه بر کره جفتاق و تقدم ایتمک معنا سنه بنام مره در غره ابله غره کی حسوه ابله حسوه کی
 و غره بر کره الیه صوالق و حسوه بر کره ایتمک معنا سنه و منه قول ام سلمه لما یسه رضی الله عنهما ان رسول الله
 صلی الله علیه وسلم نهاک عن الفرط فی البلاد الفرط فحینه شول کسبه در که صولق ایچون بر جابه توجه
 ایدن قومند مقدم و ارب انرا ایچون ایلرو و غره ل احضار ابله بش فرط فعل یعنی فاعل اولوب تبع یعنی تابع
 اولد و غی کی بقال رجل فرط و قوم فرط ایضا و فی الحقیقه ان افرطکم علی الخوض و منه قیل للطفل المیت اللهم
 انجعه لئلا فرط ای اخر یقید من انحر زده علیه الفارطان رنک کسر به ایکی بلدر در بری برندن ابرو نبات بنشر
 سر رنک او کسبه درل المفارطه میمک ضمی و رنک فحیه سبقت ایتمک بقال فارطت القوم مفارطه الفراط
 فانک کسر به بمعناه و فرط تکلمه سبقت ایتمک معنا سنه ده کلور بقال تکلم فلان فرط ای سبقت منه کله و ما
 فرط شول صوبه دیرل که کلام سبقت ایدر سه انوک اوله التفارط فانک ضمی و رنک ضمیمه بر نیجه کسبه بری برن
 سبقت ایتمک الفرط فحینه شول کسبه در که حد دن تجاوز اولنه و منه قوله تعالی و کان امره فرطا و فرط
 شول ده دیرل که طاعه شیه اوله الافراط همزه نکه فحیه جعی طاعه شیه اولان ده ل معنا سنه بقال اليوم
 تخرج علی الافراط یعنی یا قوش نوحه کلور جبال صغیره اوز رینه و افرط او ابل صبحه دخی دیرل تباشیر صبح
 معنا سنه و فرط ترک اولنان سنه دخی دیرل بقال امر فرط ای متروک و فرط سریع اولن لته دخی دیرل سائر انلردن
 مقدم اولد غیچون الافراط همزه نکه و نانک کسر به قوت اولق معنا سنه کلور بقال فلان لا یفرط
 احسان و یه ای لا یفرط و لا یحاف فرطه و افرط کسبه نکه ولد صغیری و فالت ایتمکه ده دیرل بقال فرط فلان
 فرط اذا مات له ولد صغیر قبل ان یبلغ للک الفرطه علی وزن الد حرجه بر کسبه او تور کن یا خود طور در کن
 ایا قلی بری برندن بر بقدر فر شیه کی که فر شیه دخی فایله و شین معجه و جاء مهمله ابله ذکر اولنان معنا در بقال
 فر شیه الباقه اذا فحمت الخلب و فر شیه ابله اذ انقح للبول الفسطاط فانک ضمی و سبک سکونیه قلدن
 اولن قره او و بوند بر نیجه لغت و ادر بری فسطاط و بری فسطاط و بری دخی فسطاط و فانک کسری دخی یونلده
 لغت در و فسطاط مدینه مصر که دخی اسدیر الفسطاط فانک ضمی و سبک سکری و مدینه بحر مانک باشند اولن
 نه و طر نقدن کسین طر نق بان سنه دخی دیرل الافراط همزه نکه کسر به قور تمق بقال افطنی الرجل افلاطا
 مثل افطنی خلیل ابندی افطنی لغه نمیه در قیحه در افطنی معنا سنه افلاط فانک کسر به فحیه معنا سنه در
 افلاط فحینه بمعناه بقال لغت فلا فافلاط و افلاط ای فحیه و بقال تکلم فلان فافلاط احسن اذا جاء بالکلام
 احسن فافلاط القاف القبط فانک کسری و نانک سکونیه شول طاعه در که انرا اهل مصر که اصلی در القبط

قسط

قسط

خافک کسری و نانک سکونی و نانک تشدید ابله ذکر اولنان طاعه بر منسوب اولان کسبه بقال رجل قبطی القبطیه
 کذلک قافک کسری و نانک سکونی و نانک تشدید ابله ای ایجه کتاندن اولان شایب در که مصر ده ایشلخو رو که
 اولو که قافی مضوم ایدر لر زرا نسبت به کاه اولو زخمیری جا ز کور لر قدم سهلی و دهری دیرل سهله و دهره نسبت به
 القباطی قافک ضمی و نانک تشدید به جعی القباط قافک ضمی و نانک تشدید به بشیمه خطو ناطف معنا سنه
 القبط قافک ضمی و نانک فحیه و تشدید و نانک سکونیه بمعناه القبطی وزن مزبور وزن و اخر ند الف
 مقصود ابله و القبط کذلک وزن مزبور وزن و اخر ند الف بمدوده ابله ذکر اولنان معنا در لغت در
 لکن ای تخفیف ایدر سن الف مد ایدر سک و تشدید ایدر سک قصر ایدر سک و القبط قافک ضمی و نانک فحیه
 و تشدید و نانک کسری و مدینه نباتات فحینه بر معروف کسبه در که اکل اولو القبط قافک ضمی و نانک فحیه
 سکونیه قتلح جعب معنا سنه و قسط خلق قتلح بلخه داخل اولغه دیرل بقال قسط القوم علی لم یسم فاعله
 قسط اذا اصابهم القسط القحوط فحینه یغمر و جیس و انق بقال قسط المطر بقسط قوطا من الباب الثالث و فر قسط
 بقسط دخی و ابی ایتدی باب رابعدن لا قحاط همزه نکه کسر به قتلغه ایشلخو بقال قسط القوم اذا اصابهم القسط
 قحطان قافک ضمی و نانک سکونی ابله بن قومنک باباسی در القسط قافک ضمی و رنک سکونیه کو به که قولاه
 ط تارال الفرطه قافک کسری و رنک فحیه جعی کو به ل معنا سنه الفراط قافک کسر به کذلک جعی رنک رماح کی
 و قراط کذلک چراغک فحیل جاننده اولان شعله سی در قسط سیس قبیله سندن بر رنک اسمی در القسط
 علی وزن التکریم کو به طاقی القسط فحینه و رنک ضمی و تشدید ابله کو به طاقی بقال قسط الحاربه قسط
 و قسط طامی انک باشی اوز رینه بر اقیق و قسط السراج مومک بورش المی شعله سی زیاده اولسون دیو القیراط
 قافک کسری و مدینه نصف لند در امی قراط ایدر رنک تشدید به زراحی قراط کور پس حرف تضعیفک
 بری یایه منقلب اولدی دینارده منقلب اولدی کی ته کم ذکر اولندی و شول قیراط که حدیث شر بفده واقع
 اولشدر انوک تفسیری حدیث شر بفده واقع اولدی اوزن احدی کی دیکدر القسط قافک و نانک کسری
 و رنک سکونیه بلا و افق ذاهبه معنا سنه القسطه وزن مذکور وزن شی حقیقه دیرل بقال ما جاء فلان
 بقسطیه ای بشی بسیر حقیر القراط قافک ضمی و رنک سکونیه شول چلدر که بالانک التنه قورل
 القوطان کذلک قافک ضمی و رنک سکونیه و اخر ند نونله بمعناه الاقر نفاط همزه نکه کسری و قافک
 سکونی و رنک کسری و نانک سکونی و بعده فایله یکله ابرکک جمع اولو کن فر جنک ایکی جانب
 برزه کتور مکدر و جعدن او تری القرمطه علی وزن الد حرجه خطه سطر لی سق یا موقت که یوزمه ده قرمطه
 ادی سق اتق در الا قراط همزه نکه و رنک کسری به دری بور مشوب برزه کلک القرامط قافک ضمی و میمک کسری
 ابله ناسدن بر طایفه در القرمطی قافک و میمک کسری و نانک تشدید به واحدی القسوط فحینه طلم ابد و ب
 حقدن عدول ایتمکدر بقال قسط بقسط قسوطا من الباب الثاني قال الله تعالی و اما القاسطون فکانوا لهم
 بقسط القسط قافک کسری و سبک سکونیه عدل معنا سنه در و قسط شول کیه دیرل که اول نصف صاع در
 و قسط حصه و نصیب معنا سنه دخی کلور الا قساط همزه نکه کسری به اهل عدالت اولق بقال قسط الرجل
 القسط میمک ضمی و قافک سکونی و سبک سکری به عدل الصاحبی اولان کسبه و منه قوله تعالی ان الله يحب
 لقسطین القسط قافک ضمی و سبک سکونیه در یاده حاصل اولان ادویه در معروف دارودر القسط فحینه
 طوارک یا غی دیک اوله در و یو عیب عد اولنور معتبر اولان بر مقدار کر بلوب سینه کرش کی طو غر بقدر بقال
 قسط قسطا من الباب الرابع الا قسط همزه نکه و سبک سکونیه شول طوار در که انوک یا غی ذکر اولنان وجه اوزن

قبط

قسط

قسط

قسط

قسط

قسط

قسط

اوله واقسط دوه قسمه اكد رز كه يا غنك سكيري قورى وله راد لشنه القسط قافك فني وسبك سكوتيله
واخره الف مدوده ابه شول ناهه در كه يا غنك سكيري يامى اوله قاسط سبك كسر به بر قبيله نك باباسى
ادبر كه قاسط بن هب بن اقصى در كه جد اعلا سى ريعه در القسط قافك فني وسبك سكوتيله ابجك ساق
معناسنه بعض كتابدن نقل اولند و فني و طلك تشدد به بر سنه يى ارقى كسك
تقول قسطت الشى اقطه من الباب الاول اذا قطعت عرضا ومنه قط القلم خليل ابتد قط بر سنه يى ارقى
بولكند و فني الحدب كان على اذا اعتلى قط واذا اعترض قط يعنى امير المؤمنين علي بن ابي طالب كفا له غزا
حبينه و زخ بهالى اولمغه ده ديرل بقال قط السعر يقط اذا غلا و قط قور جق يحلوه به دى ديرل بقال رجل قط
الشعر المقطه ميمك كسرى و قافك فنيله شول سنه در كه اوزرنه قلم كسلور القساط قافك فني و طلك
تشدد به شول خراط در كه حقه را بشلر القاط بهالو اولان سعر بقال وردنا ارضا قاطا اسعارها القسط
فختينه صاخر زاده قور جق اولمق بقال جمع قاط اذا كان شدد بالعودة بقال قسط شعره من الباب الرابع
وهو احد ما جاء على الاصل باظهار التضعيف بقال رجل قسط الشعر كما يقال قط الشعر قط قافك فني و طلك
تشدد به بله زمان معناسنه در بقال مار ابته قط كسالى ابتد اصلى قسط ابدى وقتا كه حرف اول ادغاميون
تسكين اولندى حرف اخير محرك و معرب قلندى و بعضلر قط دبدلر فختينه خمه يى خمه تابع قلوب مد
يا هذا بد كلى كى و بعضلر قط دبدلر قافك فني و طلك دى خمي وتخفيفيله اداة قلوب اصل
اوز رينه مبنى قاعله اخرى مضموم اولمق اوزن مشدده مضموم اولد و فني كى و بعضلر مخففته دى
خمي يى خمه تابع قلوب قط دبدلر قافك فني و طلك دى خمي وتخفيفيله عر بلر كى ان مذيون مان دبدلر كى
قولى كى و بوقليلد راشبود كر اولنن قط دهر معناسنه ولد و فني وقت در اما فني كه حسب معناسنه اولسه اتقا
معناسندن قاف مفتوح اولوب طاساكن اولور تقول مارا ابته الامرة واحدة فقط و فني مضاف قلسك
قطك عند الشى در مبن حسب معناسنه و فني در سن قافك فني و طاساكنيله و فني در سن قافك فني و طلك
كسر به و نون داخل اولد فني كله نك اخرنك سكوتى صيات ايچون در سكوت اوزن مبن اولد غندن اوزو و ذكر
اولنان نون اسمايه داخل اولماز بلكه هين فعل ماضيه داخل اولور و فني اكايه متكلم داخل اولسه ضربى و كلى
دبدلر كى كى فعلك اخرنه اولان فقه كه فعل انوك اوز رينه بنا اولمشدر سالم اولوب اخر فعلى جردن صيات
ايچون جهر ينك بو حكى فعل ماضيه تخصيص ايمى محل تا مل در زيانون و فنيه نك فعل مضارع دى
دخولى جا زدر بضرى و بكنى كى و نون مز بون اسماقيله داخل اولماز الارقاج كلمه كه انلر قطنى و قدنى و فني
ومنى ولدنى دى بونلر كى اوز رينه قياس اولماز و اگر قطنى ده نون اصل كله دن اولندى قطنك در لردى نونك
رفعيه بو خود معلوم دكلر قساط قافك فني و طلك كسر اوزن بناسيله قاطام كى كه حسب معناسنه در القسط
قافك كسر به ركك پسى كى ر معناسنه القساط كذللك قافك كسر به جمى القطة قافك كسر به موثى سنون
معناسنه و قط مكتوب دى ديرل و قط احسان بر آينه دى ديرل و منه قوله تعالى ربنا عمل لنا قاطنا قبل يوم
الحساب القسط قافك كسرى و طلك سكوتيله يغمر كى خورده سى اصغر مطر معناسنه بقال قسط قطت السماء
القسطه على من الزلزلة خورده يغمر يا غدرمق المقطعة ميمك فني و قافك فنيله كسرى به خورده يغمر
يا غدرمق و قط قطت ز ياده اولان يغمره رذاذ ديرلر ارمهله و ذالين معجته به اندن صكره طش
ديرلر طاهمهله و شين معجه ايله كه رذاذ دن ز ياده در اندن صكره بغش ديرلر باه موحد و غين معجه ايله كه بو
طشندن ز ياده در اندن صكره غيبه در غين معجه و باه موحد و باه مثاله كه بويش هنر ز ياده در غيبه كى در

حبله و شجره و حفشه و خشكه دى القسط طانه قافك فني ايله و موضعك اسميدر القسط قافك فني و مبن
مهمله نك سكوتيله بعلقمه تضيق ايمك بقال قسط على غريجه القطة قافك فني و عينك كذللك سكوتيله بناء
مره در معنای مذکور دن الا قسطا همزه نك و ناك كسر به دولندى باش اوزرنه صاروب اكك التته
طولشدرمق و فني الحدب انبى عن الاقتطاع و امر بالتاحى و فني حاه مهمله ايله اكك التته طولشدرمق در
المقطعة ميمك كسرى و قافك سكوتى و عينك فنيله عامه معناسنه ابو عبيد رواينى اوزن القسط قافك فني
و فلك سكوتيله قوش جفتايمك بقال قسط الطائر انشاء يقطها من الباب الاول و يقطها من الباب الثانى قسطا
اذ لسقدها بوزن بد ابتد قسط جتال طر بقلا و لا نلرك جفتايمى در القسط قافك فني و ميمك سكوتيله قوش
جفتيله جفتايمى بقال قسط الطائر انشاء يقطها قسطا من الباب الاول القباط قافك كسر به شول ايب در كه
قورى بو غلر كن يا غنه با غلرلر و قاط شول سنه در كه انوكه بشكه او غلانى بغلرلر بقال ققط الشاة
والصبي بالقاط اقط قسطا من الباب الاول ايضا و اميرك الن و يا غن بر ره جمع ايدوب با غلغه دى ديرلر بقال
قط الاسير على البناء للمجهول اذا جمر بين يدى به و رجليه بحبل القبط قافك فني و ميمك كسرى و مدله تمام به
ديرلر بقال مر بنا حول قبط اى تام القنوط فختينه اميد كسك يامى معناسنه بقال قنيط قنوطا من الباب
الثانى مثل مجلس مجلس جلوسا و كذللك قنيط يقنط من الباب الاول مثل قنيط يقنط و بونله او چيى اغت
وارد در كه اول قنيط يقنط قنوطا من الباب الرابع مثل تعب تعب تعب القنيط فختينه والقنطة قافك فنيله
مصدر در باب رابعن ته كم قنوط مصدر در باب اولدن و ثابدين لقانط نونك كسر به اميد كسكى كسسته يى
ديرلر باب اولدن و ثابدين القنيط قافك فني و نونك كسر به ذكر اولنان معنائه در باب رابعن و قرى فلا تكن من
القنطين و اما قنيط يقنط بالفتح فيهما و قنيط يقنط بالكسر فيهما فاخاهو على الجمع بين اللغتين قاله الاخفش
لقنوط قافك فني و واو سكوتيله قيون سوريسى كله معناسنه الا قنوط همزه نك فنيله جمى فصل الكاف
لكشط كافك فني و شينك سكوتيله بر سنه يى اچوب از اله ايمك بقال كسطلت للى عن ظهر الفرس او الغطاء عن الشى
اذ اكشفته عنه وقسط دى لغت در بونله ته كم عبدالله واذ السماء قشطت قرأت ايشدن و طوارك در سن
يچارمغه دى ديرلر تقول كسطلت البعير كسطل اذا زعت جلده و لا تقول سلخت لان العرب لا تقول فى البعير
الا كسطلته او جلده الا نكشطا همزه نك و كافك كسر به زائل اولمق بقال لكشط روعه اذا ذهب و روع راء
مهمله نك فنيله خوف معناسنه در فصل اللام اللبط لامك فني و ناك سكوتيله ره او رومق تقول لبطت به الارض
مثل لبطت اذا ضربت به الارض و لبط طور ركن دو شمهكه دى ديرلر بقال لبط لبطا على البناء للمجهول
مثل لبط اذ لسق من قيام و مصروع اولمغه دى ديرلر التلبط فختينه و ناك فني و تشدد به بر كسسته ياتوب
يو النطق الالتباط همزه نك و ناك كسر به دوه سكر در كن يا قلرن ره او رومق بقال مر البعير يلطبط اذا عدا و ضرب
بقراجه كلها اللبطه فختينه اسم در سكر در كن اللرن و يا قلرن ره او رومق معناسنه و ز ياده اقسق اولن كسسته نك
سكرته سنه دى لبطه ديرلر و لبطه فرزدق نام شاعر ك او غلنك اسميدر اللط لامك فني و طلك تشدد به به
لازم اولن بقال لبط بالامر لبط لطا اذ لزمه و لبط بر سنه يى بر سنه يى اولشدرمغه دى ديرلر تقول لبطت الشى
اذ الصقته و لبط انكار ايمكه ده ديرلر بقال لبطت حقه اذ احمدر و لبط بر سنه نك اوزرن او رومكه دى ديرلر تقول
لبطت الشى اذا صرت و لوط ناهه قور رضى بوطى ان سنه المعغه دى ديرلر بقال لبطت الناقه بذنبها من الباب الاول
اذا جعلته بين فخذيه لوط قلا ده يه ده ديرلر بقال رأت فى عنقها لوطا حسنا و كمر ما حسنا و عقدا حسنا

قسط

قسط

قسط

قسط

قنوط

كشط

لبط

لوط

كلمه بمعنى اللطاط لامك كسر بله جمع قلا ده مر معنائه ولط شول كسنيه دي رل كه خصومتك ياخر نسنه ده
شد بد اوله الخلط فختنه و طانك همي وتشدد بله ذكر اولنان معنائه يعني انكار حقته دي رل و كاه اولور طاني يايه
قلب بدوب نلطيت حقته دي رل زير اوج طانك بره جمع اولمان كره كورد كر نططاء اخيره بي يايه قلب ابد رل
ننه كم لغاعدن نلعتت دي رل ولعاع برجنس ملايم اوت درونلي ذكر اولنان اوتي درمكه دي رل الالطاط همزه نك
كسر بله انكار حقته معاوتت ايمك بقال الطه اذ العان وحمله على ان باط حقته اللطاط فختنه بله كسنيه نك حقته
انكار ايمك بقال مالك تعينه على اططه ولطط ديشلر اشنوب ديبلي قالمغه دي رل الملطوط ميمك فخي
وطانك همي بله شول قلغانه دي رل كه يوزي اوزن قياش اوله بقال ترس ملطوط اي منكب على وجهه الالط
فختنه شول كسنيه در كه ديشلري دوشمش يا خود اشنوب ديبلي قالمش اوله اللطاط لامر ك كسري و طاء
اولك سكويه ديشلري اشمش قاري ويا شلونا قيه دي رل جن ديشلري دوشمشه الملطاط ميمك كسري
ولامك سكويه زرد كرماته دي رل و دوه نك باشنك اوتيه رنه يعني ديه سنه اولان سيوري ككه دي رل
ولن مسعودك رخي الله عنه هذ الملطاط طريق بقيه المؤمنين هرايا من الدجال ديد كندن مراد فرات
كنار بدر اللعطاء لامك فخي وعينك سكوي والفك مد بله شول قيوندرك بونيك اقر سنه سواد اوله اللعطاء
لامك همي وعينك سكويه اسمد رذلك المعناده ولعطاء كذلك شول سواده دي رل كه جارك يا خود بلبانك
پوزنده اولور اللعطاء فختنه چاغرمق وغوغا و غلبه ايمك در اللعطاء لامك فخي وعينك سكويه واللغاط لامك
كسر بله بونلر دي رل چاغروب غوغا و غلبه ايمك معنائه در بقال لغطوا بلغطون لغطا و لغاط من الباب الثالث
لغط لامك خيمه بر طاعك اسيدر اللعطاء لامك فخي وقافك سكويه بره دوشن نسنه بي قالد رمق بقال لغط
الشي بلعظ من الباب الاول اذا اخذه من الارض ومنه قولهم لكل ساقطة لاقطة يعني هر نادر اولن كلامي
استماع ابدوب استعمال ابد ر بونلر لاقطة الحصى قافك كسر بله تركيب اضافي در قوش قور صاغي كه ائه
بلع ابدكي طشلمر جمع اولور الالطاط همزه نك و تانك كسر بله رندن كوترمك والتقاط ا كسرن بر نسنه بي
مجموع ايمكه دي رل بقال وردت الشي التقاط اذا جمعت عليه بغته اللقيط لامك فخي وقافك كسري ومد بله
يا بانه براغلن نسنه در كه كوترلور بوللقيط لامك فخي وقافك كسر بله بر قبيله نك اسيدر رانه لرن حذيقه بي بدو
كوترمشدي قتلن بلبنه بر قلمش بولند قه حسن دلر اولغين اوغلنه ترمج ايمشدي اللقط فختنه شول
نسنه در كه بر رده بولنوب كوترلور لقط معدن دي بوندن ماخورد در كه اول شول التون پان ل بدر كه معدن
بولنور ولقط سنبل دي بوندن در و اول شول دانه لدر كه خلق اتي حصاد كوترل كندن صكره جمع ابد رل بقال
لقطنا اليوم لقطا كثر اوفي هذ المكان لقط من المرتع يعني بقيه مرعادن شي قليل وارد لقاط السنبل لامك
خيمه كذلك حصاد رندن جمع اولنان دانه لدر لالقاط همزه نك فختنه خلا بقدن قليل ومتفرق اولانلر در
التلقط فختنه وقافك همي وتشدد بله بورادن واورادن جمع ايمك بقال تلقط فلان التمر اذ التلقطه من ههنا
وههنا اللوط لامك فخي وواوك سكويه بر نسنه قلبه بر ابدوب محبت اولنق بقال لاط الشي بقلبي بلوط
و بليط ولوط بر دي واري مرمت ابدوب صوامغه دي رل تقول لطي الخوض بالطين لوط اذ الملطه و طينته
ولوط ردايه دي رل بقال لبس لوطيه الاليط همزه نك و يانك فختنه قلبه يا قش نسنه الالوط همزه نك
وواوك فختنه كذلك قلبه يا قش نسنه بقال هو اليط بقلبي والوط واني لا جدله في قلبي ليطا و لوطا يعني
حبلاز قبال القلب الاليط همزه نك و تانك كسر بله قلبه يا شمشق ويا شمشق بقال هذا امر لا يلبطاط بصغري
اي لا يلمص بقلبي وصغر صادمه و فابله قلب در الاستلاط همزه نك و تانك كسر بله قلبه يا شمشق بقال

لوط

لوط

لوط

لوط

الاستلاط همزه نك و تانك كسر بله قلبه يا شمشق بقال استلاطوه اي الزقوه بانفسهم و واجب عدايمكه
دي رل لوط لامك همي ومد بله اسم منصرف در هر چند صحنه و ترف من وجود ايسه نوح دي بوبله در
صرف لازم اولد غنك و جمعي بودر كه كاه اوج حرقوا و لوب و حطى سائن اولغين غابت خفت اوزن او احي
احد سببينه مقاوم اولمشدر و هند و دعد كاه لرنه دي حال بوبله در بوقدر واره موشينه صرفي لازم
كور مد بلر بله صرف ابله ترك صرف بيتنك تخير ايتن بلر اللواط لامك كسر بله قوم لوط عمل اشلنك
الملاوط ميمك همي وواوك فختنه بمعناها بقال لاط الرجل ولاوط اذ اعلم عمل قوم لوط الليطه لامك كسري ومد بله
قامش بقلبي در اللبط لامك كسري ومد بله جمعي و ليط كذلك لامك كسري ومد بله لاون معنائه ده كاه و اللبطان
لامك فخي و يانك سكويه بر لقطه بر شيطانه نعتيله ذكر اولنور بقال شيطان لبطان فصل الميم المخط ميمك فخي
و خانك سكويه بر رمق و حركت بقل عظه بخطه مخط من الباب الثالث اذ اترعه و بقال مخط في القوس و مخط
السهم اذ لمق يعني و تيجور سه كه مرق را همبله بله في رحابندن و لبر جانبه كورمكدر الالخط همزه نك كسر بله
وفي كورمك بقال المخط الميم اذ انفذت الخط ميمك خيمه سومك بوره نندن جاري اولور المخط ميمك فخي و خانك
سكويه بر رندن كني سومكي اخراج ايمك بقال مخطه من انغه اذ ارمي بالامخط همزه نك و تانك كسر بله سومك ميمك
و المخط قلم سيمغه دي رل بقال المخط سيفه اذ اخترطه و المخط بر نسنه بي قايوب المغه دي رل بقال
المخط ماني ده اذ اترعه و اختلصه المخط فختنه و خانك همي وتشدد بله كذلك سومك ميمك بقال المخط
و مخط اذ اسفشر الميرط ميمك فخي و رانك سكويه قيل يولمق بقال مرط الشعر ميرطه من الباب الاول اذ
تغف المرطه ميمك خيمه دوشن قيل در الالمرط همزه نك كسر بله قيل بولما غك زمانى قريب اولمق بقال امرط
الشعر اذ احال له ان ميرط المرط ميمك كسري و رانك سكويه شول نسنه در كه يوكدن يا خود خنر دن اشلوبت
اي اوارلر دورلر المرط فختنه و رانك همي وتشدد بله قيل دوكلك بقال ميرط شعره اذ تحت الالمرط همزه نك
و رانك فختنه شول كسنيه در كه مقلبي خفيف اوله و امرط شول اوقه دي رل كه بليكي اوليه و امرط او غرويه دي
دي رل لص معنائه ابو غر و ورايى اوزن المرط فختنه كذلك بلكسز اولان اوقدر و كاه اولور كه راتسكين اولنور
بو تقدي رجه امرطك جمعي اولور و بونكله و لحد صغنائن جاز اولد غنك سبي ماعدن جمع كلمي در كه سهم
ميرط القذاذ دي رل بو ذكر اولنان جوهر ينك مختاري در و لكن ميرط سكون را بله مفرد در قفله قفل كي در
دي نلسه اسهل ملكه اولي اوليدي ز ر ماعدن جمع كلمي كذلك كاه ابد سني نه اولور كه حقيقته امرطيت سهمك
صفتيدر بلكك صفتي دكدر المرطى فختنه والفك قصير بله برجنس مكرمه در كه تقر ينك مافوق واهذا بك
مادوف در اصمعي روايى اوزن المرطه ميمك همي و رانك فخي و يانك سكوي والفك مد بله توبك ابله قاسغك
مايبي در ومنه قول عمر لاني محذوره رضى الله عنه حين اذن ورفع صوته اما خشيت ان تشق مريطا و ك يعني
ضرر مند كوردن خوف ايمد كي و بعض نسنه ان تفتق واقع اولمشدر ان تشق رينه المسط ميمك فخي و سبنك
سكويه بر كسنيه الن طوارك فرجنه صوقوب ايجنده اولاني جقار مقدر و بوني اهلا بونله ايلق بار كي اشند في
زمانه ابد رل بقال مسطها مسطها مسطها من الباب الاول و مسط بر ماغله مير ماغه دي رل بر نسنه بي جقر مغيون
بقال مسطت المعاذ لخرط مافيه باصبعك لخرج مافيه الماسط ميمك كسر بله بطور لوصونك اسمي در كه
ايجنه نك ايجي صيرر كذلك هر طوزلي صركه ايجي كسنيه نك ايجي سنون اكامسط دي رل المسبطه ميمك فخي و سبنك
كسري ومد بله و المسبط كذلك شول بولانق صور در كه حوضك دنده قالور ابو الغر ايتدي تخنكه دره ياز سبل
كاسه اكامسطه دي رل ميمك فخي و سبنك كسر بله و سبل زياده از اولسه مسبطه دي رل ميمك همي و سبنك فختنه

لوط

لوط

لوط

لوط

المشط ميمك فقي وشبنك سكوتيه صايجي طرمق يقال مشطت المرأة المشطه مشطها مشط من الباب الاول
 لا مشط هزمه نك وتانك كسر به طرمق يقال امشطت المرأة المشطه ميمك فقي وشبنك كسري ومد به
 طرمق صايج يقال له مشطه وله لامك كسري وميمك تشدد به شول صايج ركه او موزه ايريشه المشطه
 ميمك كسري وشبنك سكوتيه برنوع طرمق دور كيه وجلسه كي المشطه ميمك فقي طرمق ايله دوكلن صايج ركه
 المشط ميمك فقي وشبنك سكوتيه طرمق شانه معناسنه الامشاط هزمه نك فقي ايله جمعي ومسط ايقله اولن
 طرمق قلغه ديرل كه ايقي برمق ريك سكوتيه ريك بكي ريدرو مشط او موزك الي ياست اولن كورك كيكه دخي ديرل
 الماط ميمك فقي وطانك تشدد به چكك ميمك معناسنه يقال مطه مطه من الباب الاول وقاشي كرويك كيكه دخي
 ديرل يقال مط حاجيه اذ امدها وتكر الماط فختنه وطانك فقي وتشدد به اوزنوب كرك كيكه دخي معناسنه
 الماطيه ميمك فقي وطانك كسري ومد به حوضك ديمه باقي صول الماطيه ميمك فقي وطانك فقي والفك مد به
 يوروك صالوب القرن صالوق في الحديث اذ امشت امي الماطيه وخذ منهم فارس والروم كان باسهم بينهم
 وباش شدت حر يديرل الماط فختنه جسدده قيل اولماق يقال مط شعره من الباب الرابع اذ اساقط
 من داه ونحوه الامطاط هزمه نك وتانك كسر به بمعناه يقال امطط شعره اذ اساقط كذلك التبع فختنه
 وعينك فقي وتشدد به بمعناه كذلك الامطاط هزمه نك وميمك كسري وتشدد به بمعناه ايضا وهو انقل
 يقال امطط الحبل وغيره اذ انجز الامطاط هزمه نك وعينك فختنه شول كسره دركه بدنه قبل اوليه الذ باب
 الامط شول قوردر كه توي دوكلش اوله يقال مط الذهب من الباب الرابع ولا يقال مط شعره على البناء للمجول
 واوغري يه لص امطط ديد كاري قورده تشدد به لصوص مطط ديرل الماط ميمك فقي وعينك سكوتيه
 چكك الامطاط هزمه نك وتانك كسر به چكك يقال مقطه فامطط ومقط في القوس مثل مخط يقي ياي
 چكسه بو به دينور وامتطاط ارتفاع نهان دخي ديرل يقال امطط النهار اذ ارتفع الماطط ميمك فقي وعينك فقي
 وتشدد به اوزنوب بولو كسره فابت طولندن چككش كي اولد وغيرهون مطط ديد بلر التبع فختنه وعينك
 فقي وتشدد به ات سكر دركن قولرن اوزده ورق سكرتك الماطط قافك كسر به شول ارق دوه دركه زياده
 لوقلغندن رندن طوريه وماقط شول كسره يديرل كال اجوب اوفق طاشلره نظر قله وعرب طاشلره
 ري يرينه ساقط بن لاقط ديرل ساقط ماطط عدي وماقط لاقط عدي لاقط عبد معتقه ديرل
 جوهرى ابدوين بوقفسري ركبندن نقل ايتدم بلاسماع المقوط فختنه دوه زياده ارقن يقال مقط فمقط
 مقوط من الباب الاول المقاط ميمك كسر به قاط كي در قاط دن مقلوب درو قاط الياقن بقلن ابيه ديرل
 كرك طوارك كرك بشكك اولن صينك اولسون الامطاط هزمه نك فختنه شول كسره دركه بدنه قبل اوليه يرس
 امطاط مكي دروزنا ومعنى واحنف بن قيس امطاط ابدى وابوعبيد ابدى سهم امطاط مكي دري
 يلكسراوق معناسنه در الامطاط هزمه نك كسر به ناهه قرتنه اولن ولدن تو يمزدن اولد وشورمك الماطط ميمك
 فقي ولا مكم كسري ومد به ذكر اولن ناهه قرتنه دوشن ولدن ديرل الماطط ميمك كسري ولا مكم سكوتيه نسبي
 فار شق اولن كسره يقال غلام ملط خلط اذا كان مختلط النسب الماطط ميمك كسر به يان جنب معناسنه
 ماملاط كذلك ميمك كسر به دوه نك قولري درو ملاط شول بلغه ديرل كه تانك ابي قورنك ان سته قورل كه
 يولوا نوكه مرمت اولنور الماطط ميمك ولا مكم فقي والفك قصر به اتك برجنس سكرتمى در مرطى كى ته كم
 اورلندي يقال مني فلان الى موضع كذا فيقال جعله الله ملطى لاهده يعنى اذ هانده سريغ ايدوب
 رجوع ميسر ايمسون ملطيه فختنه وطانك كسري وبانك تشدد به شول اسيدر الماطط ميمك فقي وبانك

مشط

مطط

مطط

مطط

مطط

مطط

ميط

سكونيله

سكونيله كسره حكمنه ظم اتمك وبعد اولق ولاق كلك معناسنه درو كور يقال ماط في حكمه ميط ميطا
 من الباب الثاني وماط فلان اذ اذهب وبعد ابو عبيد ابدى مطت فقه ديرل جن اندازاغ اولسه واراغ اتمك
 معناسنه درو كور تقول مطت غيري اذ اتمتته وميط دفعه وزجره دخي ديرل المباط ميمك كسر به كذلك دفع
 وزجره معناسنه يقال القوم في هباط ومياط يعنى مدافعه ومعناه درو التباط تانك فقي وبانك فقي ايله مدافع
 معناسنه درو ابدى يقال تباط القوم اذ اتبعوا وافسد ما بينهم الامطاط هزمه نك كسر به برتسنه دن اراغ
 اولق تقول امطط عنه اذ اتمتته عنه واراغ اتمك معناسنه درو كور تقول امططه اذ اتمتته ومنه امططه الا دى
 من الطريق فصل النون النبوط فختنه رذن صوقا يقي يقال نبط الماء يبط من الباب الاول وينبط من الباب
 الثاني نبوطا اذ انبع الانباط هزمه نك كسر به قوي قازن كسره صويه ايرشك يقال نبط الحفار اذ ابلغ الماء
 الاستنباط هزمه نك وتانك كسر به برتسنه يي جقمق طلب اتمك اسخر اج معناسنه واستنباط نبطي اولغه
 دخي ديرل يقال استنبط الرجل وفي كلام ايوب بن القريه اهل غان عرب استنبطوا اهل البحرين نبطا استعربوا النبط
 فختنه والنبط نونك فقي وبانك كسري ومد به رقوم دركه رققين ييننه يعنى بصره ايله كوفه ييننه اولان
 طايحه قونوب ساكن اولور ويطايج شول واسع دن ردر كاندن اوفق طاشلره اوله الانباط هزمه نك فختنه
 جمعي وينبط قونوك دندن قازلور كن قايوب جقان صويدي ديرل وينبط شول قيويد ديرل كه صويي جو غامض
 اوله النبطي فختنه وبانك تشدد به والنباطي نونك فقي والفرا به ايله والنباط كذلك نونك فقي وبانك
 نونك فختنه حذ قيله ذكر اولنان قومه منسوب اولان كسره ييني وياني ويان كي النباطي نونك فختنه حذ قيله ذكر اولنان
 معنائه در يعقوب روايى اوزن النبط نونك فقي وبانك سكوتيه شول يماض دركه اتمك قولتوغي وقرنى التند
 اولور الانباط هزمه نك وبانك فختنه شول ات دركه ذكر اولنان وجه اوزن ياقولتوغي وياخود قورنى اوله النبط
 نونك فقي وبانك سكوتيه والفك مد به موني يقال شاة نبطاء الشاة الحيط نونك فقي وحاء ميمك نك
 كسري ومد به صوت شدد كه حمارك ابتدا كرك دغند طاهر اولور يقال نبط من الباب الثاني الخط نونك
 فقي وحاء ميمك نك سكوتيه برتسنه يي بورندن اتمق يقال نبط من انفه اذ ارمى بالانخطاط هزمه نك وتانك كسر به
 بمعناه يقال انخطه اذ ارمى كذلك الخط نونك فقي وبانك سكوتيه ناس معناسنه در ومنه قولهم لا درى اى
 الخط هو اى الناس هو النشاط نونك فختنه شاد اولق يقال نشط نشط نشاطا من الباب الرابع النشط
 نونك فقي وشبنك كسري ومد به شاد اولان كسره التنيشط فختنه وشبنك فقي وتشدد به برتسنه يي
 چايك اولق يقال نشط لا مركذا وناقه سيندن سرعت وشدت اوزن اولغه دخي ديرل يقال نشطت الناقة
 في سيرها اذ اشدت النشاط هزمه نك كسر به قومك طواري سريغ وشدد اولق يقال انشط القوم اذا
 كانت دوابهم نشيطة وانشاط مرضى طواري ميمك فقي ديرل يقال انشطه الكلاء اذا امن وانشاط ابيك
 انشطه سن يعنى ديك جوزوب زابل قلغه دخي ديرل يقال انشطه اذ اخلته يقال كذا انشط من عقال ووبو
 ابوز يدروايي در النشط نونك فقي وشبنك كسري ومد به شول نسنه دركه غاز يلر يولك اوكه غنيمتلور
 دخي محل مقصوده وار مقسرن النشاط شبنك كسر به شول بقرو حشيد ركه رندن بره كلش اوله وباري
 تعالينك والنشاطات نشط ابدى كي قول شر يفتندن مراد نجوم دركه بر رجدن بر رجه چقار بقرو حشى بر
 شهر دن بر شهره چقدغي كي النشط نونك فقي وشبنك سكوتيه بلان اضى شيله ايمر مقي يقال نشطه الخية
 تنشط نشوطا من الباب الاول ونشط من الباب الثاني نشط اذ اضمته بنها ونشط قيودن بكره سز صو چككه
 دخي ديرل وناقه نك ادى واسع اولغين يورجى خوب اولغه دخي ديرل يقال حسن ما نشطت السير يعنى سدد
 نديا وسد وممليتته ادم واسع اولغه ديرل ونشط اى اسان در كه دخي ديرل يقال نشط الحبل انشطه نشط

ميط

مطط

مطط

نشط

اذا عقدت انشوطه وانشوطه ذك غسيري بونك عقبيه كاور الانشوطه همزه نك وشيتك ضمي ونونك
 سكويه شول دو كو مدر كه جوز لمي لساندر او جقور دو كومي كي يقال ما عقالك بانشوطه وعقال دن مراد
 مودت در يعني مجتلك قايده ضيف دكلدر الانشوط همزه نك وتانك كسر به ابيك دو كي جوز لك يقال
 انشوط الجبل اي مددة حتى نحل الانشوط همزه نك فتي ونونك سكويه چكلمسي اسان اولن قوي يقال بتر
 انشوط اذا كانت قريبه القعر يخرج الدلو بحذبة واحدة النشوط نونك فتي وشيتك ضمي ومد به شول قيو در كه
 چكلمه سي مشكل اوله يعني قوغاسي بز جقميوب جذبات كثيره محتاج اوله وبونقر رذن معلوم اولور كه صاحب
 صراحك انشوط انكه يك نشيدن دلو بر سر جاه ابد ازوي بر نشوط كذلك ديدكي خطادر تا مل اولنه
 ونشوط بر جنس بالغه دخی درلر وبوشبوطك غير بدوشبوط شول بالغه درلر كه قوي بروغي انچه ارقسي يسي
 اولور نشيط نونك فتي وشيتك كسري ومد به ركسنة نك على در وفي المثل لاجن رج نشيط من مروو بومثال
 اصلي بودر كه نشيط اولور ركسنة بصره ده زياد ايچون رقص بر نابتد كده تمام اولادن فرار ايتش هربار كه
 زياده قصير كي تمام ايت ديسه لاجن رج نشيط من مروو رايش نشيط ايسه رجوع ايتمه مش پس بومثل
 اولش النطاط نون اولك فتي وتانك كسر به اورون نسنة النطاط نونك فتي وطانك سكويه واحدی
 براوزون نسنة معانسه النطنطة على وزن الزلزلة چكلمك يقال نطنط الشئ اذا مددت ناعط عين مهملة نك
 كسر به رقبيله نك ابد ر همدان دن وناعط بر طاعك دخی اسميدر النقط فحتملة ال كثر عملدن مجروح اولمق
 والنقط نونك فتي وتانك كسري ومد به بعناه يقال نقطت به نطقا ونقطا من الباب الرابع ونقطي كي يوريله
 فشر مغه دخی درلر يقال نقطت العز تنقط نقيطا من الباب الثاني اذا نثرت بانفها ونقطت جوملك قهنيق
 معانسه ده كالور يقال القدر ينقط نقيطا اذا غلت وتيجست يعني انلسه وبوتفت كله سنه لفت در وغضبه
 كلك معناسي دخی بوندن مأخوذة در يقال ان قلانا لينقط غضبا مثل ينفت التنقط فحتملة وتانك ضمي
 وتشديد به بعناه ايضا يقال تنقطت به كذلك النقط نونك فتي وتانك سكويه نقت ياخي النقط نونك كسر به
 دخی لغت در وكسر افصح در النافطة تانك كسر به يوريله فشرقن طوار يقال ماله عافطة ولانا فطة اي شئ
 النقطه نونك ضمي وتانك سكويه معروفه در النقط نونك ضمي وتانك فحتملة جمعي النقط نونك كسر به كذلك
 جمعي برمه ابله رلم كي ورمه طامندن اولن جوملكه درلر النقط نونك فتي وتانك سكويه نقطه قومق يقال
نقط الكتاب ينقطه نطقا من الباب الاول التنقيط على وزن التكریم كذلك نقطه قومق يقال نقط المصاحف
تنقيط النقط نونك فتي وتانك تشديد به نقطه قوين كسنة النقط فحتملة دوشنلن نسنة لذن بر نوعدر
 الاغاط همزه نك فحتملة جمعي سبيله اسباب كي ونقط كذلك خلايقدن بر جاعتدر كيك دل و بك جهتا وله ل
 وفي الحديث خير هذه الامة النقط الاوسط باحق بهم التالي ويرجع اليهم الغالي يعني كرو قلا نلر انلره لاحق ولوب
 حد دن تجاوز ابدنلر انلره رجوع ابد النوط نونك فتي وواوك سكويه اصمق يقال ناط الشئ نوطه نوطا اذا
 علقه ونوط ارقه ابله قوروق ما پهنه دخی درلر ونوط بر نسنة دن اصلن نسنة يه ده درلر وفي المثل عاط بغير
 انوط يغي بر نسنة في اللغة ال اوزادر حالا كه اصلش نسنة يوقد رو بو كادى وليس له بعير ديد كاري كي در
 وحادی جاودال مهملة نك دوه في شوقه كتر ملك ايچون ايلن كسنة درو تجشاقمان من غير شمع ديد كاري
 كي درونوط كركخر ما قاي در كه دوه ياتنه اصلر النوطه نونك فتي وواوك سكويه شول ورمدر كه دوه نك
 كوكسنة وبوطلر نه وقر لتقلر نه عارض اولور يقال نيط البعير على البناء للمجهول اذا اصابه ذلك ونوط
 حقه دخی درلر كين معانسه الانوط همزه نك فتي ونونك سكويه شول قيشلر در كه كابر نسنة اصلر اوزني
 قايشي كي وجنفر اتي قايشي كي وذات انوط بر معين اغاچك اسميدر وفي الحديث انه ابصر شجرة دفواء نسبي ذات انوط

نطط

نقط

نقط

نقط

نقط

نوط

ودفوا دال مهملة نك فتي والفك مد به شجرة عظيمة معانسه در وانوط كذلك شول نسنة در كه دوه اوزني
 اصلور دوه بولكند كن صكره التنوط تانك فتي ونونك سكويه شول نسنة در كه مخفه دن اصلور تر بين ايچون
 النوطه نونك فتي وواوك سكويه طلع اغاچك مېشه سي ته كم سدر مېشه سيه عيص وائل مېشه سيه ايكه
 وعرفه مېشه سيه فرش وعشر مېشه سيه وهظ وسلم مېشه سيه غال سم مېشه سيه سيليل وغضاور مٹ مېشه سيه
 قصيه وغضاوسلم مېشه سيه صرجه وسار اشجار مېشه سيه حرجه درلر الانتياط همزه نك وتانك كسر به اراق
 اولمق يقال تاط اذا بعد المناط ميمك فحتملة محل تعلق معانسه در يقال فلان من مناط الرياي في البعد النياط
 نونك كسر به عجرانك يولي بعيد اولمق كوياكه عجر اي اخره تعلق ابد وب لا ينقطع اولمشدر ونياط شول طمره
 دخی درلر كه يوزه كه تعلق اتمكين فحن قطع اولنسه صاحي هلاك اولور وبقال للارنب مقطعة النياط كما قلاوا
 مقطعة الاسعار يعني طوشنه مقطعة النياط درلر تقاو لانه كم مقطعة الاسعار درلر كذلك تقاو لا واسعار جكر
 معانسه در ونياط قوس علاقة قوسه دخی درلر النيط نونك فتي ويانك سكويه كذلك ذكر اولنان طمره
 درلر ومنه قوليهم رماه الله بالنيط اي بالموت النياط يانك كسر به طمره در صلبه كه نمنددر يعني ارقه ده چكلمشدر
 لرق قطع اتمكلمه مصفورا ولان كسنة يعلاج ولنور ومصفور بر مر يضدر كه مرضي صفرت وجهي موجبدر
 التنوط فحتملة وواوك ضمي وتشديد به رقوشك اسميدر كه اغاچك ايللر اصوب اول ايللر اوزن يوايللر التنوط
 ضمتملة وواوك كسري وتشديد به بعناه التنوطه فحتملة وواوك ضمي وتشديد به واحدی فصل الواو
 الوبط وواوك فتي ويانك سكويه راى ضعيف اولمق يقال وبطرا عفران يبط ويطا اذا ضعف را يه الوبط
 فحتملة بعناه يقال وبط يبط وبط من الباب الرابع وجبس معانسه ده كالور يقال اردت حاجة فوبطني
 عنها فلان اي جبنی الوابط يانك كسر به ضعيف او اوب يور كسر اوان كسنة الوخط واوك فتي وعانك
 سكويه قارشيق يقال وخطه الشب اذا خالطه ووخط بر جانندن رجا به كين دورقك معانسه ده كالور
 ووخط وخذده لغت دخی كالور كه وخذ سر عتله سير اتمكه درلر الورطة واوك فتي ووانك سكويه هلاك
 ابر عبيد ايتدى ورطه اصلند شول دور در كه انده طريق اوليه الايراط همزه نك كسري ومد به والتور يبط
 على وزن التكریم ورطيه صالمق التور ط فحتملة ورتك ضمي وتشديد به ورطيه ده ووشك يقال الورطه
 وورطه تور يبط فتورط هو فيها وابعيد ايتدى لوراط واوك كسر به لك مق وحيله اتمكدر وفي الحديث لا غلاط
 ولا وراط بعضيلر ايتدى بور سولك صلى الله عليه وسلم لا يجمع بين متفرق ولا يفرق بين مجمع خشية الصدقة
 ديدو كي كي در الوسط واوك فتي وسينك سكويه والسطه سينك كسر به بر نسنة في اورته لمق تقول وسطت
 القوم اسطهم وسطا وسطه اذا توسطهم الوسيط واوك فتي وسينك كسري ومد به نسبة اورته منزلة على
 اولمق يقال فلان وسيط في قومه اذا كان اوسطهم نسبوا وارفهم محلا الاصبع الوسطى اورته بمق التوسيط على
 وزن التكریم بر نسنة في اورته ده قلق وقرأ بعضهم فوسطن بجمع وتوسيط بر نسنة في ايكي بولكه دخی درلر
 المتوسط خلق ايچند واسطه اولان كسنة وساطت دن مأخوذة در الوسط فحتملة هر نسنة نك اعدلي قال الله
 تعالى وجعلنا مائة وسطا اي عدا وميانه معانسه ده كالور يقال هي وسط بين الجيد والردى ووسط اورته يه
 دخی درلر تقول وسط الدار يس وسط اسمدر وسطك خلايقدر سكون سينك كه وسط طرف در ته كم
 كالوران شاء الله تعالى الواسطة سينك كسر به واسطة قلا ده در كه واسطة قلا ده جواهر ينك اورته سنه اولوب
 اعلامي اولندر ووسط سينك كسر به بر شرك ابددر اكا فضر دخی درلر شول قصر دن اوتري كه حجاج بصره ابله
 كوفه پهنه بنا اتمشدر ووسط مذكرو منصرف در زير السماء بلا دده غالب بودر كه مونت اولوب لا ينصرف اوله
 الامي وشام وعراق ووسط ودايق وفيه وجر كه بونلر مذكرو منصرف در واسكر بونلر ابله بقعه ياخو دندله

ويط

ورط

وسط

وخط

دليلوب لا ينصرف قلوب رسك جا زرد الواسطي سينك كسرى ويا نك تشد بد به واسطه منسوب اولن كسسه
وفي المثال تفاضل كلك واسطي مبره ايتدي بومك اصلي بود كه حجاج واسطه قومين بنايچون سخره به طو ردي بناء
على ذلك من بورز قاجوب معبد ده غراي بنده يا نك عادت بد نسلر دي عسم كلوب يا واسطي ديور جا غرقه
قنقسي باشن قالدر سه في طوب بناخذ متنه بايكن تفاضل ابدوب كسسه باشن قالدر مز اولمشيدى واسط
الكور سينك كسرى وكافك خميله دوم بالا نك ايل روسي الواسط واوك فتي وسينك سكوبيله طرفدر بين
معناسنه تقول جليست بواسط القوم سينك خركيله اولن بونك خلا فجه در كه اول طرف در كيدر اسدر وباجمله
هر رده كه بين استعمالى صحى اوله واسط در تسكينه والا واسط در وبوكلامدن واسط طرفيت طر يقيله
استعمالى صحى اولان ديك لازم كمر تا كد جليست واسط الدار كلاميله سوال متوجه اوله وكاه اولو واسط دخی
تسكين اولنوب واسط در سوز كن جبه دكبر الوطوط واوك فتي وطانك سكوبيله قرفق ج ديد كبرى قوشدر
خطاف معناسنه خاه معجه نك خميله الوطوط واوك فتي ويا نك كسرى به جمى قرفق جهر معناسنه وفي حديث
عطا بن ابراهيم في الوطوط يصيبه الحرم قال ثلثادهم يعني وطوط اصلى قتل ابدن عمر مك جنباني ذكر اولن موجددر
اصمى ايتدي وطوط ابدن مراد خفاشدر خاه معجه نك خميله بانه معناسنه بعضيلر خطافدر ديدى نته كم مرور
ايتدي واور عبيد ايتدي خطاف مراد اولن اشبه در زرا عايشه رضى الله عنها ايتدي وقتكاه بيت مقدس
قدسه الله احراق اولندي كلر جنسى اغزل به نفع ابدوب تشن زياده قلعه دور شور درى ووطوط جنسى قنائلر به
سيوندر مكه سعى ايدر درى ووطوط قور خق وان رجل ضعيفه دخی ديرلر ابو عبيد ايتدي مز بون ووطوط
اطلاق اولندي وفي ذكر اولنان طاره تشبيهادر اما عر يلرك ايصرفي الليل من الوطوط ديد كلر نده ووطوط ابدن
مراد خفاش اولندي غنله شبهه يوقدر الوقط واوك فتي وقافك سكوبيله والوقيط واوك فتي وقافك كسرى ومديه
برك رده يا خود طاغد يغور صوي اركسوند يوقاز بلن جقوردر الوقاط واوك كسرى به جمى ذكر اولنان جقوردر
معناسنه ووطوط به رفته دخی ديرلر بقال وقط به الارض اذ اصرعه التوقيط على وزن التكرم صواير كلك ايجون
جقور قازمق بقال صابنا اسماء فوقط الصخر اى صار فيه وقط يعني شرتدن قياي دلوب وقط ايتدي الوقوط به
براغش يوم الوقيط واوك فتي وقافك كسرى ومديه شولكوندر كه زمان اسلامه تمم ايله بكرين وابل بنينه
بحار به واقع اولشدر الوقط واوك فتي وهانك سكوبيله فاقق كسرمعناسنه ووهطه نك جى دخی كور الوهطه
واوك فتي وهانك سكوبيله اصمى روايى وزن الحق به ديرلر كه بو وهده لغتدر الوهط واوك فتي وهانك سكوبيله
جمى الحق برلر معناسنه ووهطه عشر اجاي ديد كبرى ديكلو اغاجك مبشه سى در نته كم عيس سدر ديد كبرى
اغاجك مبشه سى در ووهط ولا بتطافه شول باغك اسيدر كه عروين العاصك ابدى لا يهاط همز نك كسرى
ومديه اوره اور مقى رحيمه كيرندن طور عز اوله بقال وهطه اذ اصرعه لا يقوم منها فصل الهاء الهوط
ختميله ايمك نزول معناسنه بقال هبط هبوط من الباب الثاني الهبط هانك فتي وبانك سكوبيله ايتدي مراد بقال
هبط هبوط من الباب الثاني ايضا بتعدى ولا بتعدى بقال اللهم غبطا لا هبطا اى تسالك القبطه ونعود بك ان هبط
عن حالنا ونن اكله دخی ديرلر بقال هبط من السبعة اى نقص ونن اكله معناسنه ده كور بقال هبطه
انا وار قلندوب اتن ايتدي مكه دخی ديرلر بقال هبط الارض لى هره الا هياط همزه نك كسرى به وهانك سكوبيله
ايتدي مراد وهياط نى اكله معناسنه ده كور بقال هبطه من السبعة الا هياط همزه نك وهانك كسرى به ايتدي
بقال هبطه فان هبوط الهوط هانك فتي وبانك خميله شول مكندر كه اندن اشاعه لينلور حد ورمعناسنه الهبوط
هانك فتي وبانك كسرى ومديه شول ناقه در كه ارق اوله ابو عبيد روايى اوزن كه ايتدي عبيد ابرصك هبوط
مفر ديد وكي قولى بوندن ما خود در كه مز بورز كركلى وضعيقلق بياسته ذكر اولشدر الهوط هانك فتي وبانك

وطط

وقط

وهط

هرط

سكوبيله

سكوبيله ركسسه نك عرضنه دك بقال هرط في عرضه هرط من طامن الباب الثاني اذ اطلع فيه وتقصنه التهارط
تاتك فتي وبانك خميله سوكشمك بقال تهارط الى حلان اذ انشأنا الهراط هانك كسرى به وبانك سكوبيله وشول
ديشي قنولدر كه ياشلوا وله الهراط هانك كسرى وبانك فتي وبانك خميله ياشلوق قنولدر معناسنه قنولدر به قنولدر
الهبط هانك فتي وبانك سكوبيله ظم ايمك وحقي وباطلى سجه مك بقال هبط الناس فلان بهظم من الباب
الثاني اذ اظلم خفهم وهبط بنسبه في اور انك من المعه دخی ديرلر الا هياط همزه نك وبانك كسرى به ركسسه
سوكوب عرضه نقصان كنور مكه ديرلر بقال اظلم عرض فلان اذ اشته وتقصنه الهياط هانك كسرى به
والهياطه ميمك خمي وبانك فتي وبانك جاجر شوب غوغاوغليه ايمك بقال وقع القوم في هياط وهياط ومياط
ميمك كسرى به ممانعت وممانعت معناسنه در الهياط تانك فتي وبانك خمي ايله قوم بر ره جع اولوب مصلحتدر
اصلاح ايمكدر كه عياطك مقابلى در فراروايى اوزن بقال تهايط القوم اذ اجتمعوا واصبحوا الزهرم نديم فصل الهاء
يعاط يانك فتي وبانك كسرى اوزن بناسي ايله قطام كى رلفطدر كه انوكه قوروزدر جر اولنق والا يعاط همزه نك
كسرى ومديه قورده يعاط ديور خيفر مق تقول يعطت الذي باب الطاء من كتاب ترجمه لصاح الجوهري فصل
البناء الهياط يانك فتي وهانك سكوبيله ركسسه يوروك اكر كلوب عاجز اولن بقال يهطه الحبل يهطه يهطه اذ الثقله
وبخز عنه الهبوط ميمك فتي وهانك خمي ايله يوركدن عاجز اولان كسسه الباهط هانك كسرى به مشقتلو اولان
نسبه بقال هن الرها يهط اى شاق فصل الجيم الخطوط خمينه كوزك مقوله سى يوروك ويوكسك اولن بقال خطوط
هينه خمينه خطوط اذ اعطيت مقوله تواتات الحاظ حانك كسرى به كوزك مقوله سى يوروك اولان كسسه خطوط
على وزن جعفر بمعناه ميم زياده اولشدر ووا حاظ عمرو ونحرك لقي در الحاظ حانك كسرى به كوزك
مد قهر بدر يعني كوزقزال بدر الخطه على وزن الدرجه ركسسه في تغلق تقول خطمت الزجل اذ اصفه
واوثقه وصفه فتي صناد مهمله وسكون فائله بند ايمك در الخط حيمك فتي وبانك تشد بد به فرموده اولان
كسسه وفي الحديث اهل النار كل خط مستكبر لخط حيمك فتي وعينك سكوبيله فرموده اولان كسسه الخطوط
جيمك كسرى ونونك سكوبيله اخلاق جتن اولان كسسه لخطوط حيمك كسرى ونونك سكوبيله بمعناه
الا حفيظا ط همزه نك وبانك كسرى به جيفه شيمك استفاخ معناسنه بقال احفاظت الحيفة اجفيا طظا مثل
اجارت اذ انتفت وكاه اولور كه احفاظت الفن تحريك ايدرلر همزه قلعه اجتماع ساكنين حذر ابدن ثعلب
ايتدي احفاظت خاه مهمله ايله اولن تصغير المخطوط ميمك خمي ولا مكم فتي وبانك كسرى ومديه شول
كسسه در كه ارقه سى اوزن ياتوب ايا قنلر قالدن يس اجلنطى كده سنك اخرند اولان الف الحاق ايجوندر
وكاه اولور همزه ايله استعمال اولنوب اجلنطيت واجلنطيات ديرلر الحوط حيمك فتي وبانك تشد بد به فرموده
اولوب يورعسنده متكبر اولان كسسه الحوط حيمك فتي وبانك سكوبيله الحوطان فتمينه مصدرلر در
يورعسنده تكبرا ايمك معناسنه وفي الحديث اهل النار كل جطرى جوط فصل الحاء الحاظ حانك فتي وبانك
تشد بد به نصيب ونحت وخط نحت صاحبه دخی اطلاق اولنور بقال اكنك ذاحظ ولقد خططت فانت
خط الا حظه همزه نك فتي وحانك خميله جمع قلن الخطوط خمينه جمع كثر في الاحاطى همزه نك فتي وبانك
كسرى به كذا لك جمع كثر في غير القياس كور يا كبرو لخطك جعيدر رهاطه ايهط كى الخطوط حانك فتي وبانك
كسرى ومديه نحت نصيب عا حى اولان كسسه المخطوط ميمك فتي وبانك خمي ايله كذا لك نحت نصيب صاحبي
اولان كسسه تقول انت خطيط وخطوط اى جد بد وخط من الزوق الا حظه همزه نك وحانك فتي به زياده نصيب
نا خود نحت صاحبي اولان كسسه تقول انت احظ من فلان الخطوط خمينه والخطوط حانك خمي وبانك فتي به

هبط

هبط

يعط

خطط

جخط

جفظ

جوط

خطط

بوتلف در حوضه حوضه دو معنای است الحفظ حاکم نمی وضاد فحیه کذاک دو معنای است در ابو
 صید و ابی وزن لکن بوضاده طایبیتی جمع اولور الحفظ حاکم کسری وفانک سکونیه صلیقی تقول حفظت
 الشی حفظا من الباب الرابع اذا حرسه واز برایتک معنای است دخی کلور تقول حفظت الشی اذا استظهرته
 واستظهار ظهر قبله او موقعه در الحفظه فحینه شول ملکر در که بنی ادمک اعمالی زلر الحفظه مینک نمی
 وفانک فحیه کوزتک مراقبه معنای است و پر هیز ابیوب اجتناب ایتک معنای است ده کلور الحفظ حاکم
 کسری به کذاک اجتناب ایتک معنای است بقال اند و حفاظ و حفاظه اذا کانت له انفة الحفیظ حاکم فحی وفانک
 کسری و مدله صفاچی نکاهیان معنای است و منه قوله تعالی و ما اعلیکم بحفیظ الاحتفاظ همز مک و تانک
 کسری به صاقلی بقال احتفظ بهذا الشی ای احفظ الحفظ فحینه وفانک نمی و تشدید به متنبه اولوب غافل
 لولماقی و برسنه بی ندر یحله از بر قلعه دخی در لر تقول تحفظت الکتاب اذا استظهرت شیئا بعد شیء الحفیظ
 علی وزن التکریم حفظ ایترومک تقول حفظته الکتاب اذا جعلته علی حفظه الاحتفاظ همز مک و تانک کسری به
 بر کسینه دن حفظ طلب ایتک تقول استحضرت اذا سألته ان يحفظ الحفیظة حاکم فحی وفانک کسری و مدله
 غضب و حیت معنای است الحفظه حاکم کسری وفانک سکونیه و تانک فحیه بعناء و منه قولهم ان الحفاظ نقض
 الاخقاد یعنی اقر بایه و دوسته غیر بلرک غضبی ترجم احباب ایدر هرند کلور اکا کینک دخی واریسه الاحتفاظ
 همز مک کسری به غضبه کثور مک الاحتفاظ همز مک و تانک کسری به غضبه کلک بقال احتفظه فاحتفظ ای
 اغضبه فغضب الحفظه علی وزن الدحرجة بر کسینه بی تشهیر ابیوب و امر سوز ایشتر مک اخر نه اولان
 الف دحرجیه الحاق ایچوندو الحفظیان حاکم و تانک کسری و ونونک سکونیه زیاده فحی کوی اولان کسینه
 یقال رجل حنطیان و اموی ایتدی رجل حنطیان در لر خاء معجمه ایل و حنطیان در لر خاش معنای است و حنطیه به
 و غنطیه در لر بونلرک جمله سی استعمال اولور فصل الدال الدالط دالک فحی و همز مک سکونیه بوغی
 بقال دأطه بدأطه دأطه من الباب الثالث اذا حنطه و دأط قربه بی طولدر معه دخی در لر الدلظ دالک فحی
 و لامک سکونیه اوروب دفع ایتک بقال دلطه دلطه من الباب الاول اذا ضربته و دفعته ابو عبید و ابی
 اوزن الدلظی فحینه ونونک سکونی والفک قصری ایلز زیاده برک اولان دوه الف زیاده سی سفر جله الحاق
 ایچوندو الدلظاة فحینه کذاک موثی بقال ناقة دلظاة فصل الراء العظ رانک نمی و عینک سکونیه اوک
 ثمرن کیرک دلیکی که اوزرینه سکیرر الارعاط همز مک فحیه جمی العظ فحینه اوک ثمرن کیرک یری
 فلق بقال رعط السهم رعط رعط من الباب الرابع اذا انکسر رعطه ال عطرانک فحی و عینک کسری به شول او قدر که
 انوک ثمرنی کیردی رفائش اوله فصل الشین الشطاط شینک کسری به شول اغاچدر که چوالک قولینه ادخال
 اولور و بنی ضمه دن راوغرینک اسمیدر الشط شینک فحی و تانک تشدید به چوالک قولینه ذکر اولنان اغاچی
 بقال شططت الجوالی اذا شدت علیه شطاطه الاشطاط همز مک کسری به چوالک ذکر اولنان اغاچی ایشلک
 و استطاط لک التي حرکتک کلک انعط معنای است بقال شط الشط الرجل اذا انعط یعنی الت رجل حرکتک کلسه و الشط شطه
 علی وزن الزلزله ذکر حر کته کلک بقال شط شط زب الغلام عند البول و زب زای معجمه نک فحیه
 رجاءک التي در الشطاطی شینک فحی و ظلمک کسری به اطراف نواحی معنای است بقال شطاطی الحیل لنواحیه
 الشطوة شینک و تانک نمی و ونونک سکونیه فعلوه و زو اوزن واحدی ناحیه معنای است الشواط شینک
 ضمه و الشواط شینک کسری به شول یا لکدر که انوک تنونی یوقدر فصل العین المعطع میک نمی و تانک
 سکونی و عینک کسری به شول او قدر که اند دق کری کیده المعطع علی وزن الزلزله اوقری کینک بقال
 عطف السهم المعطع او غرشدن ایرکوب کیر و کلک بقال الحیان قد تعطف اذا انکص فی القتال ما خوذ

حفظ

حنط

دأط

دلظ

رعط

شطط

عطف

من عطف السهم و قولهم فی المثل لا تعطينی و تعطی ای لا توصینی و اوصی نفسك جوهری ابیوب عبید
 و ابیوبی در امین یکن ایدرم که تعطی تانک نمی ایل و اولوب عطف السهم دن ما خوذ اوله اوقری کینک معنای است که
 معنای کلام بو تقدیر وجه صلاحه امر ایتک حالاکه نفسك فساد اوزن اوله دیک اولور تیکم شاعر بو شعر نه
 اشارت ایشتر لا تنه عن خلق و ابی مثله عار علیک اذا فعلت عظیم عکاظ عینک فحیه مک مکرمه ناحیه سنده
 عرب طایفه سنده مخصوص بر بازارک اسمی در هر بل اند جمع اولوب برای اقامت ابیوب المصائم ابیوب شعرا
 شعر ل انشاد ابیوب تفاخر ایدر لر دی وقتاکه دین اسلام طهون کدی اول باز اربوز بلوب منهدم اولدی
 و بومی عکاظ دکر ی بوندن ما خوذ در یعنی شول ابی کون که اند عار به واقع اولمشدر مره بعد اخری
 العکاظ علی عینک نمی ایل ذکر اولنن بازان منسوب اولنن سنه و منه ادم عکاظی و ادم همز مک فحی و دالک
 کسری به دری معنای است العنطوان عینک و تانک نمی و ونونک سکونیه فحی کوی اولان کسینه بقال و جل عنطوان
 و هو فعلوان و عنطوان راوته دخی در لر که طور اوله جوق بد کسری یوزی اغر را معی ایتدی قام یعطی به در لر
 فحی اکلام قبح ایشتر ووب فی رسوای ایل سیه فصل العین الغلط عینک کسری و لامک فحیه غلیظ اولن
 بقال غلط الشی یغلط غلطا من الباب الاول الاستغلاط همز مک و تانک کسری به بعناء بقال غلط و استغلط
 الغلط عینک کسری و لامک سکونیه و الغلط عینک فحی و لامک سکونیه و الغلط عینک نمی و لامک سکونیه
 و الغلط عینک کسری به خیراد و ناراش اولن بقال رجل فیه غلظه و غلظه و غلاط و غلط ای فظا طه
 و فظا طت فآله و طاء معجمه ایل سر دالک و خیراد لوق در الاغلاط همز مک کسری ایل سوزی سر د سولک بقال
 اغلطه فی القول و اغلاط غلیظ سنه لغه دخی در لر تقول اغلظت الثوب اذا شترته غلیظ التغلیظ علی وزن
 التکریم برسنه بی ثقیل ایتک بقال غلط علیه الشی تغلیظا و منه الدیه المغلظة التي تحب فی شبه العبد و العین
 المغلظة الاستغلاط برسنه بی غلیظ بو لغه دخی در لر تقول استغلطته اذا ترکت شره لغظه الغنظ فینک فحی
 و ونونک سکونی ایلز زیاده غصه لوق بقال غنطه الامر یغنطه غنطا اذا جهد و شق علیه و شدت غصه به دخی
 در لر ابو عبید ایتدی غنط بر کسینه غصه دن اولوم مرتبه سنه و اوروب اوله مک در و عمر بن عبد العزیز مونک
 وصفنه ایتدی غنط لیس کالغنط و کظ لیس کالکظ و کظ دخی زیاده غنماک اولغه در لر المغنوط میک فحی و ونونک
 نمی ایلز زیاده غصه لوق اولان کسینه المغنطة میک نمی و ونونک کسری ایلز غم و غصه و بر می کسینه بقال رجل
 مغنط الغنطه علی وزن الدحرجة بر کسینه بی رسوای ابیوب یرمکات ایشتر مک بقال غنطیه اذا ندد به
 و اسمعه المکره الغنط عینک فحی و یانک سکونیه شول غصیدر که انتقام آغه عاجز اولنلرک قبلنه کز لور اولور
 یقال غاطه فهو مغیظ و لا بقال اغاطه غیظ عینک فحی و یانک کسری به کذاک بر رجاءک اسمی در که اول غیظین
 مره بن عوف در که جدا علای عطف اندر المغایطه میک نمی و یانک فحیه خشمه کثور مک الاعتباط همز مک
 و تانک کسری به خشمه کلک و التغیظ فحینه و یانک نمی و تشدید به بعناء بقال غایط فاعتباط و تغیظ فصل الغاء
 الغظ فاک فحی و تانک تشدید به رجالدن غلیظ اولن کسینه در و فظ شکبه صوبه دخی در لر ماء کرش
 معنای است و ونونک تفسیری عن قریب کلور ان شاء الله تعالی الفظا طه فاک فحیه غلظت اوزن اولن بقال فظطت
 بارجل فظا ط من الباب الرابع الا فظا ط همز مک و تانک کسری به شکبه صوبی ایچمک تدارک ایتک و ونونک
 طریقی اولدر که کسینه دوه سن صورتدن صکره کوشن کثور مسور دیوا غرن بغلیه فحی اولن کسینه صوبایوب
 صوبه یولسه ذکر اولنن دوه مک قرین باروب ایچنده اولن سنه بی صقوب صوبی ایچمک پس و مقدمه ذکر اولنن
 فظ معنای است ما خوذ اولور الفیظ فاک فحی و یانک سکونی ایلز و الفیظ فحینه و الفیظ فحینه و فاک فحی

عکظ

عنط

غلط

غنط

غیظ

قظط

فیظ

يقال فاطم الرجل يقيظ فيظا وقيظا وقيظا فانك فقي وواوك سكوتيه ذكر اولئان معناده
 لغت در الفوظ فانك فقيظه كذلك معنای مذكوره لغت در يقال فاطم يفوظ فوظا وفوظا و يقال فاطم
 نفسه يعني خرجته روحه ابو عبيد ذن وكسائي ذن بوبله روات وانشدرو اصمعي بن العلاء روات ابدوب
 لبتدي فاطم نفسه دبتر بلكه فاطم دبتر مات معنائه وفاض دخی دبتر ضاد معجه ابله البتة اما كسائي لبتدي
 فاطم نفسه دیرل وفاطم هو نفسه دخی دیرل فاء نفسه معنائه متعدي ولازم كاور التفيط فقيظنه و يانك فقي
 وتشديد ببله نفسی في ابدوب اخراج ايمك يقال تقيظو انفسهم يعني تقيظو و هالالا فاطمه همزه نك كسر ببله كذلك
 اخراج نفس معنائه يقال ضربته حتى اظمت نفسه و فاطم الله نفسه فصل القاف القرظ فقيظنه سلم
 اغاجنه كير اغي در كه انوكه دري د باغت اولنور القروظ ايمك فقي و رانك فقي ابله شول در بدر كه ذكر اولئان
 ببر امله د باغت اولنشد ر يقال ادم مقروظ القرظي فقيظنه و يانك تشديد ببله و القرظي فاقك فقي و رانك
 فقي و يانك تشديد ببله قرظ ولا يبنه منسوب اولان نفسه كه قرظ ولا يبنن مراد يبن ولا يبن در انه قرظ جوق
 بتد و كندن و ترو بلا در قرظ دیرل القارظ رانك كسر ببله قرظ دیرل و شورن كسنة وفي المثل لا تملك او يوب القارظ
 الغنزي و قارظ عنزي ابي كسنة ابدلر سلم بيري ديو شرمكه جقمش لردی كيو وكديلر سعد القرظ فاقك
 و رانك فقيظه زسوك صلى الله عليه وسلم مؤذنتك اسميدركه قبالو موضع ساكن ابدی عمر رضی الله عنه
 والي اولد قه في مدينه منور به كتوردی انوك اولادی بوكوندك مسجد مدينه ده مؤذنتك ابدلر قرظ
 قافك فقي و رانك فقيظه ونضير بونلر ك ايكضي خير يهو دیرلر دن ايك قبيله نك اسميدركه طافه عربيه منسوب
 اولد بيلر نسيلر موسى نك صلوات الله عليه قنداشي هارونه اسناد ايمكله و محمد بن كعب القرظي لئردن در
 التقریظ على وزن التكریم ركسنة في حال حيواته مدح ايمكدر نك تايين بعد الوفاة مدح ايمكدر يقال
 فلان يقرظ صاحبه تقریظا بالطاء والضاد جميعا ابو زيد ايتدي تقریظ دیرلر كرك حقه مدح ايشون كرك
 باظاله ايشون التقارظ تانك فقي و رانك فقي ابله بيري بن مدح ايمك يقال هما بشار طان المدح اذ مدح كل
 واحد منهما صاحبه القيت فاقك فقي و يانك سكوتيه ياز كونك اسيسي در حمارة الصيف معنائه كه حاء
 مهملة نك فقي و رانك تشديد ببله در و قيت ياز كونند بركانه مقيم اولغه دخی دیرلر يقال فاطم بالمكان اذا قام به
 في الصيف وكون غابت اسي اولغه دخی دیرلر يقال فاطم يونا اذا اشتد حره المقيظ ميمك فقي و قافك كسري
 و مبدله اسم مكان در ياز كونند ساكن اولاجي ر معنائه التقيظ فقيظنه و يانك فقي و تشديد ببله ياز كونند
 بركانه مقيم اولمك يقال تقيظ بالمكان اذا قام به في الصيف فصل الكاف الكظة كافك كسري و طانك تشديد ببله
 برزجت در كه انسان امتلاء طعامدن حاصل اولور يقال كظة الطعام كظة كظا من الباب الاول و غصه زجت
 و ر مكه دخی دیرلر يقال كظي هذا اي جهدي من الكرب و كظي حتى خولوا دخی دیرلر يقال رجل كظ لظ اذا كان
 مسترا تشدد المكظة ميمك فقي ابله حر برك كركي كسي سعي و مجاهد قلن الكاظ تانك فقيظه قوم بيري ببله
 در اولد حد دن تجاوز ايمك الكظا كافك كسر ببله بمعناه يقال كظا القوم اذا تجاوزوا الحد في العداوة و بينهم
 كظا لا كظا همزه نك و يانك كسر ببله صواقديسي كان سبله طار كلك كثر سيلدن اوتري الكنظ كافك
 فقي و نونك سكوتيه برنسنه دن زجت و مشقت جكمك يقال كظة الامر مثل غظه اذا جهد و شق عليه
 فصل اللام اللظ لامك فقي و خاك سكوتيه كوز قور بيله بقمم يقال كظا و لظ اليه اذا نظر اليه بخرينه
 و موخر مو من وزني اوزن كوز قور بيله دیرلر اللظ لامك فقيظه كذلك كوز قور بيله دیرلر اللظ لامك
 كسر ببله مصدر در برنسنه في صفت كوز قور قولي طويق معنائه تقول لا حظته اذ اعيته الالفاظ همزه نك

قرظ

كظ

قيظ

كظا

كظ

لظ

كسر ببله

كسر ببله لازم اولمك يقال الظ فلان بفلان اذ انزه و بوابو عمرو و رواتي در و الطاط يغمور دائم اولغه دخی دیرلر يقال
 الظ المطراي دام و بريد اقامت ايمك دخی دیرلر يقال الظ بالمكان اذا قام به المظ ميمك فقي و لامك فقيظه لازم
 اولان نسنه يقال هو ملظ به لا بقار قهو قول ابن مسعود الطوا في الدعاء بياذ الجلال والاكرام اي الزمو ذلك ابو عبيد
 لبتدي الطاط برنسنه ملازمت و مواطبت ايمكدر بعضيلر ايتدي الطاط ابرامه و الحاحه دیرلر الملاظة ميمك فقيظه
 محاربه ده عناد و تعصب اوزن اولمك المظ ميمك فقيظه و لامك كسر ببله ابرام ابدی كسي معنائه المظاظ ميمك
 كسري و لامك سكوتيه زياده ابرام ابدی كسي معنائه ملحاح معنائه لظ لامك فقيظه جتن خويلو
 اولان كسنة يقال رجل لظ كظا اذا كان عسيرا تشدد اللعظة على وزن الدخر جة حرص
 معنائه اللعظ لامك و ميمك فقي و عينك سكوتيه حرص اولان كسنة اللعوظ لامك و ميمك فقي و عينك
 سكوتيه بمعناه اللعوظه لامك كذلك فقي و عينك سكوتيه بمعناه ايضا اللعاطه لامك فقي و ميمك كسر ببله
 لعوظك فقي حر يصير معنائه اللعاطه لامك كذلك فقي و ميمك كسري و مبدله لعوظك كذلك فقي يقال
 قوم لعاطه و لعاطيظ اللعظة على وزن الدخر جة ككندن اتي صديق تقول لعظت اللحم اذا تهستته عن العظم
 و كاه اولور لعظته دخی دیرلر قلب اوزر بيله اللفظ لامك فقي و فاك سكوتيه برنسنه في اغردن اتقدر يقال لفظت
 الشيء من في الفظه لفظا من الباب الثاني اذ ارميته و لفظت نك معنائه ده كاور يقال لفظت بالكلام اذا تكلمت به
 و لفظت ملفوظ معنائه دخی كاور اصله مصدر در الالفاظ همزه نك فقيظه جتي اللفاظه لامك فقيظه اغردن
 اتكن نسنه التلظ فقيظنه و فاك فقي و تشديد ببله نك ايمك يقال تلظت بالكلام اذا تكلمت به الالفاظه فانك
 كسر ببله برنسنه في اغردن ايجي كسنة و عر بيلر كاسم من لافظه دبدي قولر نك لافظه دن مراد بعضيلر ايتدي
 بجي درون يراكي كوشن كور كن صغيفه دعوت اذ كركن اغردن كوشن براغوب صفايه صاغفنه توجه ابدر
 و بعضيلر ايتدي لافظه دن مراد شول يا و رلي فوشد و كها طنده اولان غدا سن جقا و ب يا و ر سته اطعام
 ابدرو بعضيلر ايتدي لافظه دن مراد كرمندرو بعضيلر ايتدي لافظه دن مراد حرو سدر كه دانه في اغر ننه
 المش ايكن براغوب رفيق بيله ايتار ابدر بعضيلر لافظه دن مراد در يادر دبدي عنبري و جواهری اذ غندن
 اوتوري پس لافظه ده اولان هامبالغه ايجون اولور اللظ لامك فقي و ميمك سكوتيه دباله اغر ده باقي فلان
 طعمو اوماق در يا خود د بيله طود اغن بلقندر القظ فقيظنه و ميمك فقي و تشديد ببله بمعناه يقال لظت الحية
 اذا خرجت لسانها كظا لا كل اللماظة لامك فقي ابله اغر ده باقي فلان طعمو اللظ لامك فقيظه فقي معنائه
 و منه قولهم ما ذقت لما طاي شيئا و لما ط دبل او جيله برنسنه طمغه ده دیرلر يقال مشرب الماء لما ط اذا فقه
 بطرف لسنه لا لظا همزه نك و تانك كسر ببله برنسنه اكل ايمك يقال التظ الشيء اذا كاله اللماظة لامك فقي و ميمك
 مشكوتيه لافظه بياض دره في الحديث الايمان لظ في القلب و لظه ايك اشاعه طود اغندن اولان بياض دره لا لظا
 همزه نك و ميمك فقيظه شولت در كه اشاعه طود اغندن بياض اوله و كرمياض لولك يوفار و طود اغندن اولسه اكالر
 دیرلر اللماظ همزه نك و ميمك كسر ببله نك اشاعه طود اغندن اقولمك يقال المظ الفرس المظاظ فصل الميم المشط
 ميمك و شبنك فقيظه اله قيق باققي يا جدي يا شغل يا خود دبكه يا شغل و جذع او ك سقنه قود قري
 كرش اغاجي در و اكا شبيه اولان اغاجلر در يقال مشطت به تمشط مشطا المظ ميمك فقيظه
 و طانك تشديد ببله بيان اثار بدر مظ ميمك فقيظه سفيان بن سلهمك لقي در كه مزبور سعد العشير
 اولاد نندر المماظة ميمك فقيظه غوغا ابد شوب بيري ببله زراع ايمك المماظ تانك فقيظه كذلك جنك
 وجدال ايمكدر دیرلر يقال تماظ القوم فصل النون النعظ نونك فقي و عين ميمك سكوتيه الت و رجل
 حركته كلك النعوظ فقيظنه بمعناه يقال نعت الزب ينظ نعتا و نعتا من الباب الثالث اذ انشروا
 زاي معجوباه مشدده ابله ذكر معنائه در لالظا همزه نك كسري و نونك سكوتيه الت صاحبي

لعيظ

لفظ

لظ

لنظ

لفظ

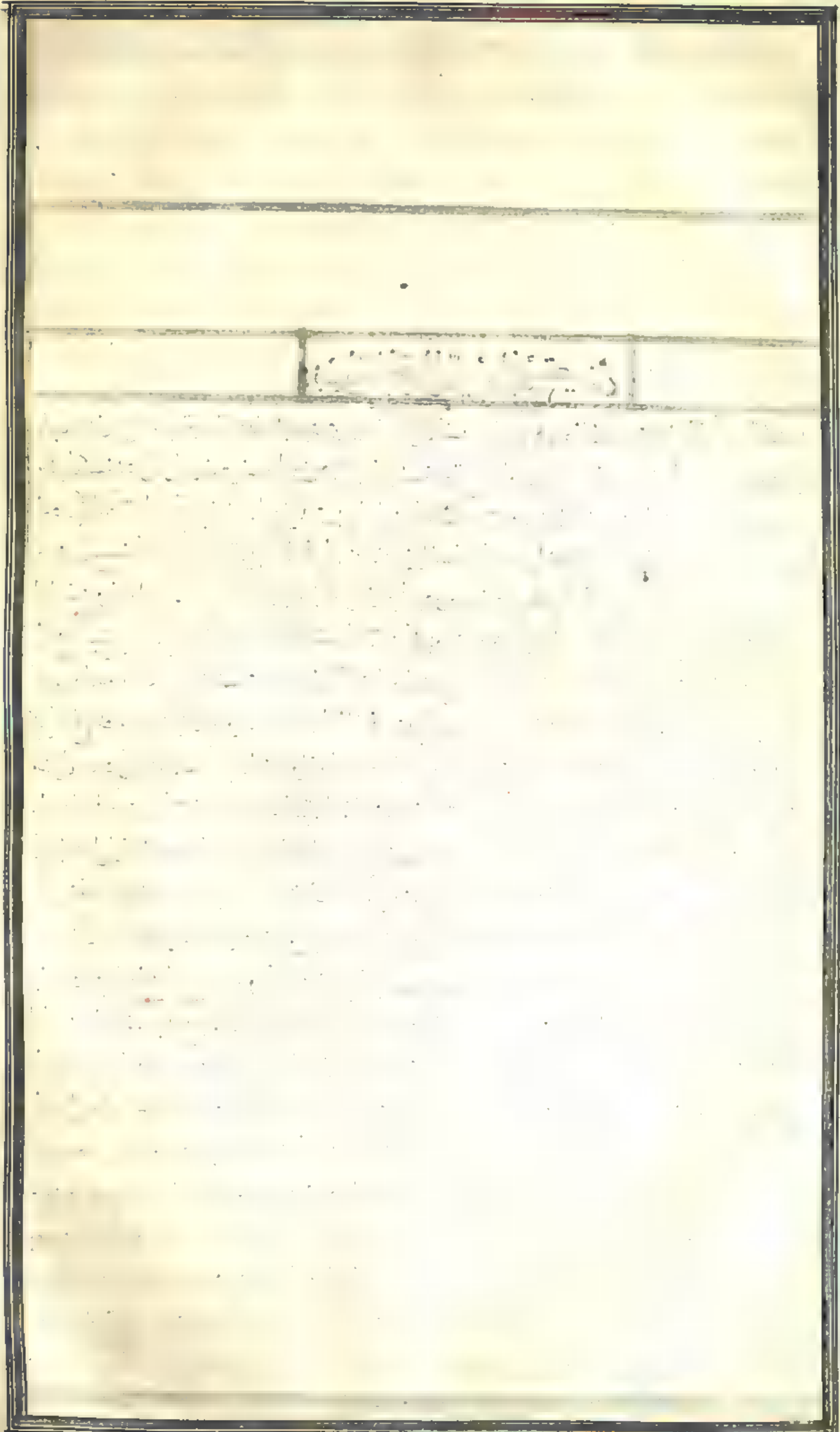
النش خركته كثر ملك يقال انقطه صاحبه وانماط مجامعته خريص لولعه دخی دیرل بقال انعتت الدابة اذا هفت
 بجياها مزة وقبضته اخرى النقط فحتمله عجله معنائه بقال انقط الرجل من الباب الرابع الانكط همزة مكسر به
 عجله ايتدر ملك قال انقطه غيره لى عجله عن حاجته التنيكظ على وزن التكریم كذلك عجله ايتدر ملك بقال انقطه
 التنيكظ فصل الواو الوشيط واوك فحمله ومثنيك كسر به ومد به مثول ملايم كك بان سيد ركرك كك او جنيد
 اولور كك كور كك دخی دیرل ووشيطه اجني اولنه دخی دیرل يقال بنو فلان وشيطه في قومهم اى هم حشو وفيهم
 الوشيط واوك فحى وشيفك سكونيه كك بان سن فائق نقول وشطت العظم اشطه وشط اذا كسرت منه قطعة
 ووشط بالتمه دليكنه براغاج بان سى صوقعه دخی دیرل صاقي او تمسون ديون نقول وشطت الفاس اذا جعلت
 في خرقها قطعة خشب تضيقه بها وخرت خاء معجه مك فحمله رنسنه مك دليكنه دیرل الوعظ واوك فحى وعينك
 سكونيه نصيحت ايتك ورنسنه مك اخرن اكد من القطه عينك كسر به بمعناه نقول وعظته وعظا وعظته من الباب
 الدال الاتعاط همزة مك وواتك كسر به نصيحت قبول ايتك بقال وعظته فاعظ اذا قبل الموعظة ويقال السعيد من
 وعظت غيره والشقي من تعظ به غيره الوكظ واوك فحى وكافك سكونيه ايتك دفع معنائه بقال وكظ غيره وكظ اذا
 دفعه المراكظ ابو عبيدك مصنفك واقع اولان روايى اوزن ميمك خمي وكافك فحمله رنسنه يمد اومتا يملك
 قال الله تعالى الامامت عليه قائما قال مجاهد اى مواكظا فصل اليا اليقظ يانك فحى ووافك خمي ايله واليقظ يانك
 فحى ووافك كسر به ابكيسيد منته اولوب خذرا وزن اولان كسنه معنائه در الايقظ همزة مك كسرى ومد به
 وياندر منى وابقظ توزقور رننه دخی دیرل نقول يقظت القبار اذا اثرته اليقظ فحتمله ووافك خمي وتشديد به
 وياغق الاستيقاظ همزة مك وواتك كسر به كذلك او ياغق معنائه بقال يقظته من نومه فييقظ واستيقظ
 اليقظ يانك فحى ووافك سكونيه او يانق اولان كسنه اليقظة فحتمله اسمدزاو يانقلق معنائه يقظة كذلك

نكظ
 وشط
 وعظ
 وكظ
 يقظ

فحتمله رر جالك اسمدركه اول يقظة بن مره بن كعب در كه جك
 اصلا لى فهر در التيقظ على وزن التكریم
 كذلك توزقور من نقول
 يقظت القبار اذا
 اثرته

فقد تم الحلد الاول * يعون الملك الوهاب * من كتاب الفاضل * محمد بن مصطفی الوائى * المترجم لبحاح
 بطهرى * للإمام العالم * الفاضل * الكامل * المحقق * ابى نصر اسمعيل بن حماد الجوهري *
 على ايدى الضيقاه * المأمورين بعمل الطبع * بدار الطباعة المعهورة * في غرة رجب المرجب * سنة

احدى واربعين * ومايه والقب في البلدة
 الطيبة قسطنطينية * صاها الله
 من الافات *
 والبليّة *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

باب العين من كتاب ترجمة الصحاح الجوهري فصل الالف الامع همزه نك كسرى وميم فتحه تشديد به شول كسنة در كره اي ضعيف ولغين هر كورد كي كسنة يه تابع اولوب اني معك ديو ومنه قول ابن مسعود لا يكون احدكم امعة وابو بكر بن السراج ايندي بو فعل در فانك كسرى وعينك تشديد به زيرا افعال وصف اولماز وشول كسنة كه امرة امعة دير انوك قولي خطا در زير انسا طائفة سي ايچون امعه د بفرزنته كم ابو عبيد دن روايت اولمشد فصل لباء البتع ففتح به يون اوزون اولق در يون دهي محكم اولمغه بيله يقال يتبع الفرس من الباب الرابع البتع بانك فخي وتانك كسرى به شولات در كه بو بوي اوزون اولوب محكم اوله البتعة بانك فخي وتانك كسرى به موثني البتع بانك كسرى وتانك سكونيله والبتع بانك كسرى وتانك فخي به بالدن اولان نبيذ قعله قمع كي كه قمع خر ماو ز رنده كور سه مثالند اولان نسنة جكر رابع همزه نك وتانك فخي وتانك مايند سكونيله شول كله در كه انوكله تا كيد اولنور نقول جاوا اجمعون اكتعون يتبعون البتعة تانك كسرى به كثر دمدن طوداق قرمزي اولق يقال شفة كاتعة بائعة تاي ممثلة بحرة من الدم البتع بانك فخي وغانك سكونيله كند ونفس غم ايله قتل ايتك ومنه قوله تعالى فلعلك باخع نفسك الجوع ضمت به والنجاعة بانك فخي به حقه اقرار ايتك يقال نجح بالحق نجوعا من الباب الثالث اذا قرب موخضع له وكذلك نجح نجوعا ونجاعة من الباب الرابع الابداع همزه نك كسرى به برنسنه بي غونه سي ومثالي يوغيك اخترع ايتك وابداع شاعر شعرن طرز بديع اوزن ايراد ايتكه ده ديرلر وايداع ايله يورلمغه دخی ديرلر يقال ابدعت الرحلة اذا كنت وابدع الرحل على البناء للسهول اذا كنت راحلته البديع بانك فخي ودالك كسرى ومد به بي مثال نسنة احداث ابدن كسنة والله تعالى بديع السموات والارض وبي مثال احداث اولان نسنة يدخی ديرلر وبيديع نلومه دخی ديرلر وفي الحديث ان نهامة كبديع العسل حلوا وله حلوا اخره يعني نهامة عسل نلومي كي اولي واخري برقرار در سود نلومي كي دكلدر تا كه اولي حلوا ولوب مرو را يامه اخري فاسد اوله البديع بانك كسرى ودالك سكونيله بيكي حادث اولان نسنة وبدع احداث ابدن كسنة يدخی ديرلر يقال فلان بدع في هذا الامر اي بديع الابداع همزه نك فخي به جمعي در يقال قوم ابداع ومنه قوله تعالى قل ما كنت بدعاً من اولي السل البدعة بانك كسرى ودالك سكونيله ديند حادث اولان نسنة در دين كالن بولد قدين صكره الاسبديع همزه نك وتانك كسرى به برنسنه بي بديع عدا ايتك يقال اسبديع اذ اعبد بديعا التبديع على وزن التكرم بدعته نسبت ايتك يقال بدع اذ انسمه الى البدعة البراهمة بانك فخي به كسنة اصحابه غالب اولق علمه وغيري نسنة ده يقال برع الرحل من البيان الثالث

و يقال

و يقال ربع بضامن الباب الخامس اذا فاق اصحابه في العلم وغيره البارع رانك كسر به اصحابه فايق اولان
كسنة المتبرع ميمك ضمي و رانك كسرى وتشديد به تطوعا برنسنه ايشلين كسنة يقال فعلت كذا متبرعا
اذا فعلته متطوعا روع جعفر وزني اوزن برناقه نك اسمي درو بروع كذلك برعورتك اسميدركه اول بروعيت
واشوق در واصحاب حديث بروعي بانك كسر به استعمال ايدركن صواب فتح در زيرا كلام عربيه فعول
يوقدر الا خروج وعشود واردر كه خروج و رانك ادبر وعشود بر دن نك ادبر البرزعة بانك فتي و رانك سكونيله
شول چولدر كه پالانك التنه قورل ابرنداع همزه نك و رانك كسر به برنسنه به حاضر لتي نقول ابرندعت
للامر اذا استعددت له البرشاع بانك كسرى و رانك سكونيله اوزن واحق و فرموده اولوب ظالم اولان كسنة
البرقع بانك وقافك ضمي و رانك سكونيله والبرقع بانك ضمي وقافك فتيه طوارك ونساطفه سنك يوزونه
اورند كرى بهجه رالبرقع بانك ضمي وقافك ضمي ومدبه كذا كذا يوزنه اورنن سنه البرقعة على وزن الدرجه
برقع اورنك النبرقع فتيه نيله وقافك ضميه برقع اورنك يقال برقعة فتيه رقع اذا البسه البرقع فلبسه المبرقعة
ميمك ضمي و بانك وقافك فتيه شول قيوندر كه كوده سى سياه و ايشي اقوله المبرقعة ميمك ضمي وقافك كسرى
ابه شول ات النك اضيدركه يوزني احاطه ايد وكوزل نك اطرافى سياه اوله يقال غرة مبرقعة برقع بانك
وقافك كسرى و رانك سكونيله بدني قات كوك سماء سابعه معناسنه لايشير قدر و اما سماء دنيابرقيع
ديرل رانك فتي وقافك كسرى ومدبه البرقعة على وزن الدرجه دورت اياغ اوزن دورمقدرو برقه
بركسني ايني و يروب كوتى اوزن دوشورمكه دخی ديرل البرزيع بانك فتي وزاء معجه كسرى ومدبه
ظريف اولان كسنة و بونكه صفتانماز الاتازه اولان كسنة ل البريعة مؤنثي ابو الغوث ايتدي بزيع شول متكلم
اولان اوغلاندر كه نكلمنه حيا ائيه وزاعت برصفت در كه انسان نكلمه مجود اولو البرزاع بانك ضمي كذا كذا
ظريف اولان كسنة بزيع معناسنه ابو عبيد و ابني اوزن البرزاع بانك فتيه طرافت معناسنه يقال بزيع زاعة
من الباب الخامس التبرع فتيه نيله وزانك ضمي وتشديد به كذا كذا ظريف اولو يقال بزيع الغلام اى طرف
وبزيع غوغا و شريو مكه دخی ديرل يقال بزيع الشر اذا انقائم و انقائم قافك ضمي كذا كذا ظريف اولو يقال بزيع الغلام اى طرف
وزانك فتي و واوك سكونيله بني سعد قوملرندن بر قومك ادبر رومله مخصوصه سناسنه بزيع برعورتك دخی
اسميدر البشع بانك فتي و شينك كسرى ايله لذت كرى اولوب بوغازي طوقمقدرو بشع شول كسنة به دخی
ديرل كه ذكر اولنان لذتلو سنه ي اكل ايدوب بشاعت تحصيل ايش اوله الاستبشاع همزه نك و تانك
كسر به برنسنه يي لذت عد ايتك البصع بانك فتي وصادك سكونيله جمع ايتك جوهرى ايتدي
بعض نحو بين دن بولفظك جمع معناسنه كلسه سن استدم ولكن وجه معنى معلوم دكلدر ديدى البصع بانك
كسرى وصادك سكونيله كجه نك برمقدارى يقال مضى بصع من الليل بالاكسرى جوش منه وجوش دن
جهيله وشين معجه ايله كجه نك اولى مراد در ابصع بر كله در كه انوكله تا كيد اولنور و بعضيلر بونى ضاد معجه ايله
ديرل ولكن اصح دكلدر نقول اخذت حتى اجمع ابصع بصعاء بانك فتي وصادك سكونى والفك مدبه مؤنثي
يقال ج ائني النساء جمعا بصعاء بصعون جمع مذكري يقال جاءني القوم اجمعون ابصعون بصع بانك ضمي وصادك
فتي ايله جمع مؤنثي يقال رأيت النسوة جمع بصع بصع تو كيد مرئب در اجمع كلسه سنك اوزر بنه نديم اولنان
البضاعة بانك كسر به وضاد معجه ايله برمقدار ماله ديرل كه في تجارت يچونار سال ايد سن الابضاع همزه نك كسرى به
مالى بضاعت طريفيله كوندر ملك الاستبضاع همزه نك و تانك كسر به بمعناه نقول ابضعت الشيء واستبضعت ذ
به لته بضاعة وفي المثل كسب بضع تمرالى هجر يعني هجر معدن تر ايكين هجر خرما كوندر مش كيدر الباضعة ضادك

کمر پیکر

ع

۳۰

غ

يبيع

برع

قال ذر مرق يقال انزلت الطيبة من كناسها اذا سميت بجيد هامت الى ميمك خمي ولا ملك كسريه برطانيك
اسميد التوع تانك فتي وواوك سكويته ياغي ياخوداغزي انكله كوترمك تقول نعت السمن واللباء اتوعه اذا كسرت
بقطعة خبز ترفعه بها ولما لا ملك كسريه اغرد بكري نسنه كه قيون طوغوردقه ابتدا صاغلن سوددر
الشع تانك فتي ويا نك سكويته في خروج ايمك تقول تاع التي تبيع تيعا اذا خرج وتبع ايق معناسنه ده كلور
يقال تاع الشئ تبيع اذا سال على وجه الارض الاتاعه همزه نك كسريه قوصيق في ايمك معناسنه يقال
اتاع الرجل اذا تاع المتيغ ميمك خمي وتانك كسري ومديله استغراق ابد يمي كسسه المتاع ميمك خميله استغراق
اولنان نسنه التتابع تانك فتي ويا نك خميله شره وعناده وشمك تتابع شردين غيري رده استغراق اولنان يقال
السكران يتابع اي رمي بنفسه والرمي يتابع بالينيس يعني بل قوري اوتى اتارو تتابع دوه يور ركن او موزنه
اولان كوركي ككلر بن تحريك بنك فتي ويا نك دخي ديرلر يقال تتابع البعير في مشيه اذا حرك الواحه والواح لو حك جميعدر
بصي كك معناسنه التبعه تانك كسري ومديله قرق عدد قيون معناسنه در وفي الحديث في التبعه ثاة فصل
الشاء الشطاع تانك خميله زكام كبيدر وزنا ومعنى يقال طمع الرجل على مالم يسم فاعله اذ ان ك الشغ تانك فتي ومينك
تشديد بله في ايمك يقال شغ الرجل شغ ثامن الباب الثاني اذا تاع وفي الحديث شغ ثعة فخرج من جوفه جرو
اسود وجرو خيمك كسري وراء مهمله نك سكويته كلب انكيدر الانشاع همزه نك وتانك كسريه في التلق يقال
انزع التي من فيه انشاعا وروندن ويا نك دن قلن المنعه ده اطلاق اولنور الشاع تانك فتي ولا ملك سكويته باش
يار مرق تقول ثلعت رأسه ائله ثلعا اذا شد خسته وشدخ شين وخاء معجته بله بر مجوف نسنه في فاتغه ديرلر
المشع ميمك خمي ولا ملك فتي وتشديد بله يارلس نسنه كرك خرم اقور يعني كرك غيري نسنه فصل الجيم الجباع خيمك
فخيله قصه اولان نسنه كرك اوق جنسندن كرك صرت طائفه سندن كذا في بعض نسخ الصحاح الجدم خيمك
فتي ودالك سكويته بون كسبك وقولق وطودق وال كسبه كدخي اطلاق اولنور نقول منه جدعه وجدع
زندانه قومغه ومنع ايمكه كدخي ديرلر نقول جدعه اذا سجنته وجسته وذل معجه بله دخي بومعاده لغث در
الاجدع همزه نك ودالك فخيله ذكر اولنان عضوري كسلس كسسه الجدمع خيمك فتي ودالك سكوي والفك
مدبله موثي الجدمع خيمك ودالك فخيله كسلس بونندن وقولقندن مثلاباق قلن نسنه المجادعة ميمك خمي
ودالك فخيله تخاصمه المجادعة تانك فتي ودالك خميله بمعناه يقال تركت البلاد تجادع افاعيها اي اكل بعضها بعضا
وافاعي افعيله جميعدر الجدمع خيمك فتي ودالك كسري به غدا سني رامز اولان وغلان يقال صبي جدع اذا كان سني الغدا
الجدمع غدا رامز اولنور يقال جدع جدع من الباب الرابع اذا ساء غدا وه الاجدع همزه نك كسريه غدا رامز ايمك نقول
اجدعه اذا ساء غدا جدع خيمك فخيله قطام وزني اولنور شول قتللق بليدر كه مالي هلاك ابد وب ضايغ ابد
المجدع ميمك خمي ودالك فتي وتشديد بله شول وندر كه انوك يوقار وولي ينش اوله ونجدع قولاني كسلس حمان
دخي ديرلر يقال حمار مجدع اذا كان مقطوع الاذن الجدمع خيمك خمي ودالك تخفيفه شول اولنور در كه قور يوب
ضايغ اولش اوله التجديع على وزن التكريم بددع ابد وب جدع عالك ديمك يعني خد اي تعالى سني جدعه مبتلا
فلسون ديمك يقال جدعه مجدعا اي قال له جدع عالك الجدمع خيمك فتي ودالك كسري به شول حشرات در كه
عندي اولنوره بعضيلر ابتداي جنداع شول جكر كه در كه ربوع يواسنه وكري يواسنه داخل اولور قن ذكر اولنان
يالري قانز كسسه نهائنه اير شسه اول جكر كه لخرج ابد رلر وجنداع الش اوانل شره دخي ديرلر الجدمع خيمك
يدالك خمي ابله جنداعك واحد در كه ابتداي كسلس بونندن عبار وندر ذات الجدمع كدالك خيمك فتي ودالك كسري به
لا وافت داهيه معناسنه جدعان خيمك خمي ودالك سكويته بر كسسه نك اسميدركه اوغلنه عبد الله بن جدعان ديرلر

توع
شع
توع
ثلج
جمع
مجدع

الجدع فختنه له نني دن سني اقل اولان طوارو نني ثنيه ديشن راغن طوان ديرلر وحتال طرقلو وبتون طرقلو
اولان ثنيه سن اوچي بله راغور وصاحب خف اولان لر يعني دوه قسمي التخي بله راغور و جدع تازه نيه
دخي ديرلر ومنه قولهم فلان جدع في هذا الامر اذا كان اخذ فيه جد يثاني بيك باشلس اولسه الجدمع خيمك
خمي ودالك سكويته جيمك الجدمع خيمك كسري به كدالك جيمك الجدمع فختنه له موثي الجدمع فختنه له جدعه نك
جيمك الاجدع همزه نك ودالك فخيله قوزي قسمندن ايمك بله اولنور بوزاغى قسمندن اوچي بله ودوه
قسمندن بشي بله اولنور در پس اجدعه جدعيت اسمي شول زمانه اطلاق اولنور كه انوك اول زمانه بيمك
ودوشمك ديشي اوليه بعضيلر ابتداي قيون ولدي التخي ابد ياخود طقوزي ابد جدعه اولور كه بومقوله نك
افخيه قانجسي جاز اولور الا زلم الجدمع همزه نك ولا ملك فخيله اوله وخيمك ودالك كدالك فخيله ثانيه دهر
معناسنه در الجدمع خيمك فتي ودالك سكويته طواري علفدن منع ايمك ورن حبس ايمك الاجدع همزه نك
كسري به زندانه صالمق نقول اجدعه اذا سجنته وداله دخي لغث در الجدمع خيمك كسري ودالك سكويته راغور جاك اسميدركه في
بدن في الجدمع فختنه له جيمك اغاج بدنلري معناسنه جدع خيمك كسري ودالك سكويته بر رجاك اسميدركه في
المثل خذ من جدع ما اعطاك وبومثلك اصلي دور كه جدع نام كسسه بعض ملوكه قايجن وهن قويوب حقر مدقه
مزبور كا جفايچون شتم ابد وب اجعل هذا في كدالك ديدكه جدع ذكر اولنان قايجله مزبوري اور ب قتل
ابشدر الجدمع خيمك وعينك فخيله دحرجه وزني اه زن صغير معناسنه در وفي الحديث عن علي رضي الله
عنه اسم والله ابو بكر وانا جدعه وجدعه نك اصلي جدعه ابد ي ميمز ياده اولشدر الجدمع خيمك فتي ورنك
سكويته بر نسنه في ايمك طريقه يوق يقال جرعت الماء اجرعه من الباب الرابع وجرعت رانك فخيله اولسسه
اممي انكار ايمشدر وبومقامه صاحب صراحتك باب الثدن در ديدوكي مخالف اولدي ظاهر اولور الجرعة
فختنه له شول قوملوه زردر كه نسنه نو وميه الجرعة فختنه له جيمك قومي دوزر بله معناسنه وجرع ايك بر قاني
سائر قائلر دن ياده بولكش املق الجرعة خيمك فتي ورنك سكوي والفك مدبله بمعناه الاجرعه همزه نك ورنك
فخيله بمعناه كدالك الجرعة خيمك خميله ورنك سكويته برايم صودر جسوه معناسنه الجرعة خيمك خمي
ورنك فخيله نصيفيري وفي المثل اقلقت فلان جرعة الذقن بو مثلي هلاكه قريب اولد قن صكره خلاص
بولن كسسه حقنه استعمال ابد رلر ابتداي جرعة الذقن اخر نفسدن وبقية روحدن عبارت در المجاريع
ميمك فتي ورنك كسري ومديله شول دوه لدر كه سودلري از اوله كويا كه مملر نك هين برايم سود وادر
التجريع على وزن التكريم غصبه كور وب غصبه لرو يرك التجريع فختنه له ورنك خمي وتشديد بله ذكر اولنان
غصبه لري هضم ابد وب تحمل ايمك الجرعة خيمك وشبك خمي ورنك سكويته عظيم فرموده اولان دوه
بعضيلر ابتداي كوكسي بيوك يانلري منتقم اولان دوه يديرلر الجرعة خيمك فتي ورنك سكويته دن يار قري
قطع ايمك يقال جرعت الوادي من الباب الثالث اذا قطعت عرسا وجرع شول يني بونجغه دخي ديرلر كه انوك اغي
وقراسي اولماغن شعر احمو بونك كوزني اكا تشبيه ابد رلر الجرعة خيمك كسري ورنك سكويته دن نك دونن
يري منعطف الوادي معناسنه الجرعة خيمك كسري ورنك سكويته كدالك بر قطعه يجرعه ديرلر يقال
جرعه له جرعة من المال اي قطع له قطعة منه الاجترع همزه نك وتانك كسري به كسلك نقول اجترعت من الشجر
عودا اذا اقتطعت واكلست الجرعة فختنه له صبر سلق يقال جرع من الشئ من اناب الرابع اذ لم يصبر منه الاجرع
همزه نك كسري به صبرن اوله ايمك يقال جرعة لجان زانك كسري به شول اغاچدر كه اسمه جار داغنه رقي
قويوب وزنه اسمه بود قن قورلر وابو سعيد بومعنا نك محتنه مطلع اولماد مديلي الجرعة خيمك فتي ورنك

جمع

جرع

جرع

حق اجمع و بتا کید محض در اجماع و اکتعون و ابصعون دخی تا کید محض در تا کیددن
 غیری نسبه اولازل هر زمان ماقبالر نسبه تابع اولورلر مبتدا اولورلر و خبر اولورلر و فاعل و مفعول اولورلر شکر
 غیری تا کیدلر کاه اسم اولوب کاه تا کید اولورلر نسبه مبتدا و خبر اولورلر حایر در نفسه و عینه و کله کی
 اجماعون الفک و میمک فقی و عینک خیمه اجمع لفظنک جمعیدر و اجمع لفظا واحد و معنی جمعیدر و انک لفظندن
 واحدی یوقدر و يقال جاء القوم باجمعهم بفتح الهم و ضمها کقول جا و ایا کلهم جمع کلب جمع حیث فقی و میمک
 کسری و مبدله بر لفظدر که یونکله دخی تا کید اولورلر يقال جا و اجماعی کلهم و جمع برره کلش نسبه لر معناسنه
 دخی کلور منفرد ضد بدو و جمع جیش معناسنه دخی کلور و جمع مجمع اولان قبیله یه دخی در لر الجماع حیث
 کسر بله جمع اولنان نسبه تقول جماع الجباء الاخیبه لان الجماع ما جمع عدد او جماع جامع معناسنه ده کلور يقال
 الخرج جماع الاثم و یومئیدن یو کچو ما که دخی جماع در لر امور کثیره فی جامع اولد غیچون يقال قدر جماع التجمیع
 علی وزن التکریم جمعه غازی حاضر اولق يقال جمع القوم تجیعا اذا شهدوا الجمعة و قضا الصلوة و جمیع تکریم
 معناسنه ده کلور يقال جمع فلان مالا و عدده مجمع میم اولک ضمی و ثانیث کسری و تشدید بله قصی بن کلابک
 لقصی در مزبون جمع دبدلر قریشدن فیا بل شنی جمع ابدوب مکة مشرفه ده نازل قیلوب انده دار الندوه فی
 بنایتد کچون و ندوه نونک فقی و دال مهمله نک سکونیه جماعت معناسنه در و ذکر اولنان او جماعت انده جمع
 اولوب مشا و نبلک یچون بنا و لنش ابدی الجماعه میم اولک ضمی و ثانیث فقیله و ط ایتک مباضعت معناسنه
 و بر کسسه ابله جمع اولوب حاضر اولمغه دخی در لر يقال جامعده علی امر کذا اذا اجتمع معه الجوع حیث ضمی و مبدله
 اجلق معناسنه شبعک ضد بدو و المجاعة میم فقیله بمعناه يقال جاع یجوع جوعا و مجاعة و يقال عام مجاعة
 قتلق بلی معناسنه الجوع حیث فقی و و او ک سکونیه بر کره حاقم بناء مره اولق اوزن الجماع حیث کسری بله
 جابعک جمعیدر الجایع یانک کسری بله اچ اولان کسسه يقال رجل جایع و قوم جیاع الجوع حیث ضمی و و او ک فقی
 و تشدید بله کذلک جابعک جمعی يقال قوم جوع المجوعه میم و و او ک فقی و حیث سکونیه کذلک اجلق
 معناسنه يقال عام مجوعه الاجاعه همزه نک کسری بله اجقدر رمق الجوع علی وزن التکریم بمعناه يقال جاعه
 و جوعه فی المثل اجمع کلیمک تبعک یعنی لشی مضطر قل تا که سکا تابع اوله الجوع فقیله و و او ک ضمی و تشدید بله
 قصدله اچ اولق المستجیع میم ضمی و حیث کسری و مبدله شول کسسه در که همیشه اجلق کوسسته يقال رجل
 مستجیع ای لا تراه ابدا الا اری انه جایع و صاحب قاموس لا تراه الا وهو جایع دیشدر بر ربعه الجوع حیث ضمی
 و مبدله بنی تمیدن بر قبیله نک باباسی ادددر کدر یعه بن مالک بن زبد بن مناة بن قمر در فصل الخاء الخیع خاء
 معجه نک فقی و یانک سکونیه اورنک ستر معناسنه يقال خبعت الشی و هولعه فی خبابة الخیعه خانک ضمی و یانک
 فقیله اورنک عورت يقال امرأة خبعة قبة یعنی کاه اورنکلوب کاه اچلسه و قبهه قافک ضمیله اچلیجی
 معناسنه در الخیعه خانک و یانک ضمی و نونک مایبندن سکونی ابله شول زدر که انوک مقد من دیکوب
 عورنلر انوکله باشلرن اورنلر الخیوع خیمتنله او غلنک کثرة بکادن اوزی چقمز اولق يقال خیع اصبی خبوا
 اذا قم من البكاء و صاحب صراح قم کله سن بومقامه قرار مق معناسنه ظن ابدوب و کبود شدن یجه
 ازکر یستن دیشدر و الخیوع خیمتنله کثک يقال ختع فی الارض من البات الثالث اذا ذهب و قول اغوز قومی
 الوب کثک معناسنه ده کلور با ابله استعمال اولند قدح يقال ختع الدلیل بالقوم اذا سار بهم فی الظلمه الختع
 خانک ضمی و یانک فقیله شول قول اغوز در که قول اغوز لقدم ماهر اوله الخوتع خانک و یانک فقی و و او ک
 سکونیه بمعناه و خوقم طاوشن یورسند دخی در لر الخیعه خانک فقی و یانک کسری و مبدله شول در ی

پان سیدر که

جوع

پان سیدر که اوق این کسسه انی باش پرمغه طقر خوتعه خانک و یانک فقی و مایبندن و او ک سکونیه و رر جاک
 اسیدر که شامته معرفد و منه قولهم اشام من خوتعه شو بله زعم ایتد بلر که خوتعه بنی عقیله دن بر جاک
 اسیدر که انلری بنی الریان الذهلی اوزرینه دلالت اند که جمعه سی قتل اولنوب باشلری دهیم نام نا قهیه
 یو کلدلر یس ذهلی بنی عقیله فی جمعه هلاک ایتد که بناء شامته خوتعه ابله ضرب مثل اولندی و حمل
 دهیمه ثقلته مثل ضرب اولندی الخدع خانک فقی و دالک سکونیه الد مق يقال خدعه یخدعه خدع عامن
 الباب لثالث و خدع کلر یواسنه دخول ایتک معناسنه ده کلور يقال خدع الضب فی حجره اذا دخل و يقال
 ما خدعت فی عینی نفسه ای لم بدخل ونعسه عین وسین مهمله ابله امر غنق معناسنه در و اغز یاری قور یغه
 دخی در لر يقال خدع الریق ای یس و بازار کاسد اولمغه دخی در لر يقال خدعت السوق اذا کسدت و رنسنه فی
 مساک ایتکه دخی در لر يقال کان فلان یعطی ثم خدع ای امسک الخدع خانک کسری و دالک کذلک سکونیه
 بمعناه مثل سحره سحر اذا خدعه و لادیه المکره من حیث لا یعلم الخدیعه خانک فقی و دالک کسری و مبدله
 سیدر الد مق معناسنه الخادع تانک فقی و دالک ضمی ابله ظاهر الدفق کو سترمک باطنه الدفق یو غیکن
 يقال هو خادع ای ری دالک من نفسه لا الخداع همزه نک و خانک کسری بله الدفق يقال خدعه فاختدع
 الخادعه میم ضمی و دالک فقیله الد مق قال الله تعالی یخادعون الله ای یخادعون اولیاء الله الخادع دالک
 کسری بله متلون معناسنه در يقال خلق خادع ای متلون و يقال سرقهم خادعه ای متلونه و خادع ناقص
 معناسنه ده کلور يقال دینار خادع ای ناقص الخدع میم ضمی و دالک فقیله و الخدع میم کسری و دالک
 فقیله مصحفه مصحف کی خزانه معناسنه در یعقوبک فرادن روا یی اوزن که مزبور ایتدی بونک اصلی ضم در
 لکن مکسور ایتد بلر ضم ثقیل اولد غیچون الخدع خانک فقی و دالک کسری بله بیلجی مراوغ معناسنه الاخدع
 همزه نک و دالک فقیله ذکر اولنان معناه وصف در و فی المثل اخدع من صب و اخدع بر طبرک اسیدر
 حجامت یلرنه که اول شطرن دن منشعب در الاخدع ان همزه نک و دالک فقیله حجامت یلرنه اولان ابکی طبردر
 و کاه اولور حجامت نشتری انوک برینوک اوزرینه واقع اولد قد طبر صاحبنک عقلی ککیدوب اولوم حدنه
 واررو يقال فلان شدد الاخدع یعنی حجامت بری محکم در شدد الا بهر دخی بونک کی در و اصمعی ایتدی
 ات ایچون انه لشدد النساء دبد کلرنه مراد نسا طبر بدر ز رانساقن قصیر اولسه انک یاغی برک او اور
 و قن طویل اولسه کوشک اولور الخدوع میم فقی و دالک ضمی ابله اخدع دیکله معروف اولان طبری
 کسلن کسسه الخدع میم ضمی و دالک فقی و تشدید بله شول کسسه در که حربه مرار الدغله مجرب در الخداعة
 خانک فقی و دالک تشدید بله شول بلدر که اند نباتات و اشجار نشو و غابولیه الخدعه خانک ضمی و دالک
 سکونیه مکر و خیه و عر بلرک الحرب خدعه دبد کلرنه خانک ضمی و فقی و وایت اولنور و فتح افصح در
 خدعه شول کسسه یه دخی در لر که خلا بق انی الدیه الخدعه خانک ضمی و دالک فقیله الد ایچی يقال الحرب
 خدعه ایضا و خدعه خلقی الد این کسسه یه دخی در لر الخدع علی وزن حیدر مکر و خیه صاحبی اولان
 يقال غول خیدع و غول غینک ضمیله بیان ادبسی دبد کلری نسبه در که نا کاه ایروب بر کسسه فی هلاک ایدر
 و خیدع شول یولدر که طوغری یوله مخالف در و کیفیت حالی نامعلوم در و بعضیلر ایتدی خیدع سر ایدر لر
 الد ایچی اولد غیچون الخدع خاء معجه نک فقی و ذال معجه نک سکونیه کسمک قطع معناسنه واتی قیه حکمه
 دخی در لر قباغی چکد کلری کبی الخدیعه خانک فقی و دالک کسری و مبدله شول طعامدر که اندن
 بشور لر اکثر یا انی ولایت شامده ایدر لر الخدع میم ضمی و دالک فقی و تشدید بله کسلوب یا روبران اولان

خدع

خدع

خرع

نسبه الخرع فحتميله كوشك وسليك اولمق يقال خرع الرجل من الباب الرابع اذا ضعف وخرم ما اغناجك كربي
 كنهك دخی درلر وکرب فحتميله خرم ما بود اغناجك ديلر نه درلر که اموز مثالند اولور يقال خرع الخلع اذا
 ذهب کر بها الخرع خانك فتي ورائك کسر بله ضعيف الخرع خانك فتي ورائك کسري و مد بله شول دوه
 طوطاغيدر که صار قس اوله وخرع فاجر اولان عورده درلر واصبي بو معنله انکار ابدوب ايتدی خرع
 متول عورتدر که يور وکن ملايتندن اول جانبه بوجابه ميل ابد الخرع خانك فتي ورائك سکونيله يار مق
 الانخرع همزه نك و خانك کسر بله يار مق يقال خرعته فخرع الانخرع همزه نك و تانك کسر بله يار و ب
 برنسني يار مق يقال اخترع کذا اي اشتقه بعضيلر ايتدی اخترع برنسني يدا ايتکه درلر الخرع خانك
 کسري و واولک فحتميله درهم وزني ووزن کنه اوق ديد کري اوت در که طبييلر قتنه معروف در وهر اوت که
 ضعيف اولوب ضعفندن اکله اکا خرع وخرع ووزني اوزن کلام عربيه هين ابکي کله کلشنو
 بری خرع وبری عتود در که عتود در دره نك اسيدر الخراع خانك فتي ورائك تخفيفيله ناقه نك خونيدر
 الخروعة ميمک فتي ورائك فتي و مد بله مجنون اولان ناقه يقال ناقه خروعه الانخرع همزه نك و خانك کسر بله
 اموز چقباک يقال انخرعت کتفه وهولغه في انخلعت الخراع خانك فحتميله خلاعه معناسنه لغتدر حيث وفساد
 معناسنه الخرع خانك فتي ورائك سکونيله تخلف ايتک يقال خرع فلان عن اصحابه يخرع خرعاً من الباب
 الثالث الخرع فحتميله ورائك فتي و تشدد بله بعناه وخرع برنسني ي کسوب بولوشمکه دخی درلر يقال خرعنا
 الشئ بيننا اي اقتسمناه قطعاً الخراع خانك فحتميله درازدن ووزن خراع ديد کري نه باعث بود در که
 قبيله از مکه مشرفه دن کوجوب اطراف بلاد طاعلق قصدايتد کري نه خراع جماعتي انلر دن تخلف
 ابدوب مکده اقامت ايتد بلر الانخرع همزه نك و خانك کسر بله ايب اورنا سندن کسلك واکرا وره سندن
 کسليوب بر طرفنه قريب يردن کسلو وایسه اکا انخرع ديزل الخرع علی وزن التکریم يورجه دن اليقومق
 يقال خرعني طلع في رحلي خريعا اذا قطعك عن المتى وطلع طاء معجه نك فتي ولامک سکونيله اقسق
 الخرع خانك فتي ورائك فحتميله همزه وزني اوزن يلد اسلرن هر زمان عوق ايدن کسنه الخروعه خانك
 ورائك فتي و واولک سکونيله شول قومدر که بر عظيم قومدن ايرلش اوله رمله منقطعه معناسنه الخشوع
 فحتميله تواضعه درلر خضوع معناسنه يقال خشع خشوعاً من الباب الثالث وخشوع كوزا وکينه با فقه دخی
 درلر يقال خشع بصره اذا غلبه الاخشاع همزه نك و تانك کسر بله كذلك تواضع ايتک يقال خشع
 واخشع اذا تواضع الخاشع شبنك کسر بله توزل اولان ير يقال بلدة خاشعة اي مغبرة لا منزل بها الخاشع
 كذلك شبنك کسر بله مذکري يقال مکان خاشع اي مغبر صاحب صراح بومقامه مکان خاشعي تفسير ده
 ذکر کونه شدن و منزلي غانه در وی ديشدر سهودر کوي که مغبري باء موحه ايله مغيرطن ايتشددر
 الخشعة خانك فتي وشبنك سکونيله صيره وزني اوزن شول ديه در که الحق اوله وفي الحديث كانت الارض
 خشعة على الماء دحيث يعني بر صوا و زرنه برشته مثالند ابدی صکره بسط اولندی الخشع فحتميله
 وشبنك فتي ايله نكفله تواضع ايتک الخضوع فحتميله ايلقلق کوسترمک تواضع معناسنه يقال خضع
 خضوعاً من الباب الثالث وبلدز با فقه قريب اولغه دخی درلر يقال خضع النجم اذا مال للغيب لا خضاع
 همزه نك و تانك کسر بله تواضع ايتک يقال خضع فلان وتواضع ايتدر مک معناسنه ده کلور يقال خضععتني
 اليك الحاجة الخضعة خانك فتي وضادك فحتميله همزه وزني اوزن شول کسنه در که هر کسه تواضع ابد
 الخضعة خانك فتي وضادك کسر بله و مد بله شول اوزدر که نك قرتندن ايشيدلور و بوندن فعل بتا و لئان

الخضعة

خرع

خشع

الخضعة خانك فتي وضادك سکونيله فحتميله واری در يقال سميت السباط خضعة ولسيوف بضعة يعني
 قضي ديه قسي اوزن و قلع کسبه سي اوزن ايشندم الخضعة خانك وضادك فتي و تانك سکونيله تو غلغه در
 ابو عبيد کفرادن روايي اوزن و حرب واری در سله نك کذلک فرادن روايي اوزن الا خضع همزه نك وضادك
 فحتميله شول کسنه در که انوک بو بنده خلقت خسييله تواضع و تظلمن ايله يقال فرس الخضع اذا كان عنقه الى
 وجه الارض و تظلم الخضع و تظلم طاء معجه ايله دوه قوشبنك رکنه درلر الخضوع خانك فتي وضادك فحتميله تواضع
 ابدی کسبه خاضع معناسنه الخضوع فحتميله جي يقال قوم خضع الرقاب الخضع خانك فتي و تانك سکونيله
 اجلقندن يا خود آخر نسبه دن باش چکر نوب دوشمک يقال خضع الرجل خضعاً من الباب الثالث اذا دبره
 فسقط من جوعه غيره الانخضاع همزه نك و خانك کسر بله اجلقندن يورک صالقي يقال انخضعت كبده اذا
 استرخت من الجوع و رقت الخلع خانك فتي و لامک سکونيله برنسني ي برنسني دن ازاله ايتک يقال خلع ثوب
 ونعله وقائده خلعا من الباب الثالث وصاحب صراح قائده ي بومقامه موز ايله تفسير ايتشددر و لکن
 قائده اول معناه کلي طاهر دکلدر و بعض نسخ جوهر بدل لفظ قائده صکره دن يار لمشددر غالباً مقامه
 چندان ملائي اولاد غيچون طارح اولنشددر و خلع خلعت کيدر مکه دخی درلر يقال خلع عليه خلعو يقال
 خلع الوالي اذا عزل و خلع شول ايتد ير که حوايجله بشر لوب طغر جغه قونوا کينک باشي خشونت بغلغه دخی
 درلر يقال خلع السنبلي صار له سفا وسفا سين مهمله ايله و فاعله اكين باش بغليوب طراقي خشونت اوزن
 و لمق و او غلنک ذکر ي بيوک اولمق معناسنه ده کلور يقال خلع الغلام لذكور به الخلع خانك فتي و لامک
 سکونيله برکسني زوجه سن ايات ايتکه درلر يقال خلع امرأته خلعا الخلعة خانك کسري و لامک سکونيله
 مالک اعلاسنه و مختارنه درلر الخالعة ميمک فتي و لامک فحتميله خلع ابد شمک يقال خالعت المرأة بعلها اذا
 رادت على طلاقها بدل منها الخلعة خانك فتي و لامک سکونيله اسيدر مخالعه ابد شمک معناسنه الخالعة تانك
 فتي و لامک فحتميله خلع ابد شمک و ماينلرنده اولان ايتدی بوز شغه دخی درلر يقال خالعت القوم اذ نقصوا
 خلف بينهم الاختلاع همزه نك و تانك کسر بله بعناه المختلعة ميمک فتي و تانك فتي و لامک کسر بله خلع ابدن
 عورت الخالعة لامک کسر بله بعناها و شول خرمادر که تمام اولش اوله و خالعه دوه نك معجره مسنه مانع اولان
 حالته دخی درلر يقال بعير بخالعه وهو الذي لا يقدر على ان يثور اذا جلس الرجل على غرابه وثور ثاء مثله
 ايله معجره مق معناسنه در و غراب غين معجه نك فحتميله دوه نك و تانك قور غنک اوستی در هر برحيوانه
 ابکي غراب اولور الخلع ابقري ابقري يور يک الخلع ميمک فتي و لامک فتي و تشدد بله شول کسنه در که ابکي
 اوتورق ري ري برندن اراق اوله يقال رجل خلع الاليتين اذا كان منفكهما الخلع خانك فتي و لامک کسري
 و مد بله شول علاندر که قرياسي اتي صالمه او کريش اوله شوبله که هر نه جيات ابد رسه مواخذه ايتمه لرو خلع
 اوجي يه دخی درلر صياد معناسنه و شول قار اوقنه ده درلر که ابتداء امرده واصل اوليه مغوله يعني بيان
 اد ميسنه دخی درلر و قورده دخی خلع درلر الخولع خانك و لامک فتي و واولک سکونيله و الخيلع علی وزن
 المزبور شول خوفدر که نكها في قلبه عارض اوله ومنه قولهم به خولع و خيلع اي فزع يعترى فواده کانه
 مس يعني کسرين طولش کي الخيلع علی وزن التکریم فن عروضة بحر بسيط دن مستغلي قطع ابدوب
 مفعولنه نقل ايتک در مصرع اولک و تانک اخر لن دن الخلع ميمک فتي و لامک فتي و تشدد بله شول ايتدر که
 انده ذکر النان نقل اوله الخلع خانك فحتميله يور وکن اقمق يقال جمع في مشبهه اذ لطلع وبه جماع اي طلع الجامعة
 ميمک کسر بله باليلي قرد که سباعدن در مزبون جامعة ديد بلر اقسيرق يور د کيچون الخلع خانك کسري

خضع

خلع

خولع

خيلع

خضع

دع

دع

دع

دع

دع

معنائه يقال جوع ديقوم اي شديد الدكاع ذلك ضيله برضدركه انك ودوه نك كوكسنة عارض اولور
 يقال دكع بدكع من الباب الثالث الدلع ذلك فتي ولا مك سكوبيله بر كسنة دلي طشره جقمق الاندلاع
 همزه نك ودالك كسر به ديل جقمق يقال دلع الرجل لسانه فاندلع اذا اخرجه فخرج وانلاع قارن طشره
 جقمقه دخی دیرل يقال اندلع بطن الرجل اذا خرج امامه الدلوع فتمتنبله ديل طشره جقمق يقال دلع لسانه اذا
 خرج يتعدى ولا يتعدى قياسه اوفق اولان لازمك مصدرى فعول وزنى اوزن كلكدرا كرجه فعل وزنى اوزن
 كلسنه صاحب مصادر وضاحب صراح ذاهب الوب متعده به لازمك مصدر لزن فرق آتیه مشلرد و فرقه
 صاحب قاموس اشارت ايشدر الادلاع همزه نك كسر به كذا نك دلي طشره جقمق ابن الاعرابى زوايى
 اوزن يقال دلع لسانه اذا اخرجه الدمع ذلك فتي وميك سكوبيله كوز ياشى الدمع دالك فتي وميك سكوبيله
 كوز ياشينك برقطره سى ودمع كوز ياشى دو ككه دخی دیرل يقال دمع العين بدمع دمعان الباب الثالث
 الدمع فتمتنبله كوز ياشى دو ككه يقال دمع العين دمعان الباب الرابع ودمع ما ذكر اولننه لغت در
 ابو عبيد روايتى اوزن الدمع دالك فتي وميك كسر به كوز ياشى سريع اولان عورت يقال امرأ دمع اذا كانت
 سريعة الدمع الدامعه ميك كسر به شول باش ياربى در ككه داميه دن اشد اوله وداميه شول باش يارغنه
 دیرل ككه قانى ظاهر اوله ولكن آتیه پس دامعه اكاديرل ككه بود ذكر اولنان دامعه معناسى در ككه عين مهمله ابله در
 وغين معجه ابله اولان شول باش ياربى غير ككه دامعه تاثير آتیه اوله الدامع ميم اولك فتي وثانك كسر به كوز
 اطرافى ما قى معنائه الدامع دالك ضمی وميك تخفيفه شول كوز ياشيدركه كوز دن اقربا بر علتدن اوترو
 ويا خود ياشى زياده اولوب يدا ولدن اوترو ودمع دلي طشره جقمق الكرم شول صدور ككه اول
 بهارده اصحه جبوغندن اقربو ذكر اولنن نسخ محجة محاجدن وغير دن ظاهر اولان اصحاب قاموس دماع
 الكرم ميم مشدده در ديشدر رمان وزنى اوزن الدمع دالك ضمی وميك سكوبيله كوز ياشى اقدغى برده
 ظاهر اولان علامتدر احمر روايتى اوزن الدمع فتمتنبله شول فضلا ندر ككه دوه قصابى دوه دن اقربا طر ح ايدر
 ودع من لته دخی دیرل الدمع دالك فتي ونونك كسر به شول كسه در ككه نكبي اولوب انده خير اوليه فصل لذل
 لذراع ذالك كسر به قول ككه اعضادن ندر ككى و تاني جائز در ذراع اسد بر جند ايكى منور بلذرك اسيدركه
 تمر انكره نازل اولور و ذراع دوه قولننه اولان داغه دخی دیرل واما عر بلرك هومنى على حبل الذراع ديدكلى
 حاضرم ومهباه معناسنه در وحبل ذراع قولننه اولان طمر در حبل الوريد بوسنه اولان طمر اولدغى كى و ذراع
 شول آله دخی دینور ككه انكله برنسنه او پلرل وكوندر ك صدرن دخی ذراع العامل دیرل وكوندر ك صدورى
 استندن جانبنه اولان نصفنه دیرل ته كم اوقك صدرى دمرن جانبنه اولان نصفيد رالنن سنه يه اول جانبنى اول
 وار د غيچون الذراع ذالك فتي ووانك تشد بد به الى نيز اولنن حورت ايبك اككر مكه الذرع ذالك فتي ووانك
 سكوبيله اولك يقال ذرع الثوب وغيره ذراع و ذرع قوصمى غلبه آتیه دخی دیرل يقال ذرع العلى ان سبقه
 وغلبه ذرع طاقت معناسنه دخی كوز تقول ابطرت فلانا ذرع اذ كلفته اكثر من طوقه وابطار طاء مهمله ابله
 متغير قلغه دیرل و يقال غقت بالامر ذرع اذ لم تطفه ولم تقو عليه بونك اصلى اولدر ككه ذرع الى اوزن قدر كوى ككه
 قادر اولد و غك سنه يه الك اوزا در سن ايشمر سن وكاه اولور صقت به ذراع دخی دیرل و ذرع نفس معناسنه ده
 كوز ومنه قولهم اقصد بذرعك اى اربع على نفسك يعنى نفسك ندارك ابله وعر بلرك الثوب سبع فى ثمانية
 ديد ككلم سبع لفظى بغير هاء كلك سبع اذرع نقد رنده اولوب ذراع مؤنث اولد غنه بناء در سيمويه بتدى
 ذراع مؤنث اولد غيچون جى اذرع كوز غير ككاز و ثمانية ديد ككلى ثمانية ايشه او معناسنه اولوب شمر مذكر

اولد غنه بناء در و شمر شينك كسر به قارش معناسنه در الذراع رانك كسر به شول كوكوك تولو مدر ككه
 ذراع لرى يعنى قوللى جانبندن صوبلوب جقار لى اوله الذراع ذالك فتي ووانك كسر به جى ذكر اولنان
 تولو ملر معناسنه ككه بمقوله تولى اكثر شراب ايجون ايدرل الذريع على وزن التكرم بوغق يقال ذرع
 نذر يعاذا اختفه و خنق خاء مجحه و قافله بوغق معناسنه در و نذرع ال صله صله بور ككه دخی دیرل و نذرع
 مرده جى الى ابله اشارت ايكه دخی دیرل يقال ذرع الشير اذ الوى سبه المذرع ميك ضمی و رانك فتي و تشد بد به
 شول صغر در ككه اللزله و اقلر نده سياه علامتلى اوله الذرع فتمتنبله طمع معناسنه در و ذرع بيان صغر ينك
 يا ورسنه دخی دیرل اذ ذراع همزه نك كسر به بيان صغرى يا ورى طوغرمق يقال اذ رعت البقرة ففى مذرع
 واذراع كثره كلامه وكلمه افراط ايكه دخی دیرل الذرع فتمتنبله و رانك ضمی و تشد بد به كذا نك ككه
 افراط ايكه جوهرى ايتدى بن ظن ايدر مكه بونك اصلى مذر اعدن اوله زيرا كلامه مكثرا اولان اثنائى
 نكلمه احيانا مذر ايدر و نذرع برنسنه ذراع برله تقدر ايكه دخی دیرل المذرع ميك ضمی و رانك كسى
 و تشد بد به شول يغمر در ككه انوك فتي و ذراع مقدارى به تاثير ايدر المذرع ميك ضمی و رانك فتي و تشد بد به
 شول كسنة در ككه انسى ياباسندن اشرف اوله و بعض قاره مذر ديد ككلى قولننه اولان سياه الفلردن
 ما خود در ككه اول الفلر قاره حمار جانبندن كلسدر المذراع ميك فتي و رانك كسر به شول شهر لدر ككه بر جانبى
 باغ و باغچه و مزارع اولوب بر جانبى برو بيان اوله المذراع ميك كسر به مزارعك واحد بدر ذكر اولنان وجه
 اوزن اولان شهر معناسنه و بوتقد رذن فهم اولنور ككه صاحب صراحك مزارع دهها ككه در ككه دوشركه دروى
 كشت و باغ باشد ديدكى مخالف اولور و مزارع شول خر ماله دیرل ككه شتلكه قريب اوله و مزارع طوارك الله
 و باغنه دخی دیرل الذرع ذالك فتي و رانك كسى ومبدله شول ناقيه در ككه شكان اوقن كسنة الى برده ابد نور
 الذرع كذا نك ذالك فتي و رانك كسى ومبدله شول آت در ككه آدمى واسع اوله و ذرع سريع سرعه دخی دیرل يقال
 قتل ذريع اى سريع و يقال قتلهم اذرع قتل الذرع ذالك فتي و رانك كسر به سريع اولان ال و اياق يقال
 قوايم ذرع اى سرعات اذرع همزه نك فتي و رانك كسر به شام شر بقدره ريك ايدر ككه اكثر نسبت
 اولنور پس معرفه و منصرف در عرفات كى سيمويه ايتدى عر بدن بعض كسنة ل اذرع اى منون قلايوب
 هذه اذرع و رانك باذرع ديد بلر تانك كسر به تنو بنسر الا ذرع همزه نك و رانك فتيه اذرع عات منسوب
 اولان سنه الذرع عات على وزن الزاله تفريق ايتك التذرع على وزن التزلزل متفرق اولمق يقال ذرع عات
 فتذرع اذ فرقه فتفرق و ذرع سر سري استكان ايكه دیرل الذراع ذالك فتيه اذرع عات منسوب
 الذراع كذا نك ذالك فتيه واحد يربلوك معناسنه الذراع على وزن مساجد فرق معناسنه استعمال
 اولنور يقال نفر قواذع الذرع ذالك فتي و رانك سكوبيله فاش اولمق الذرع فتمتنبله بعناه والذرع عات ذالك
 فتي و رانك سكوبيله وعينك ضمی ومبدله بعناه ايضا والذرع فتمتنبله بعناه كذا نك يقال ذراع الخير يذرع ذيعا
 و ذرع عات و ذيعا اذا انشتر الا ذراع همزه نك كسر به شام قلمن يقال اذاعه غيره اذ افشاء و اذاعه
 برنسنه اولان صوبى جملة ايكه دخی دیرل يقال اذاع القوم مافى الحوض اى شربوه كله المذراع ميك كسى
 و ذالك سكوبيله شول كسنة در ككه سري عقليه وفى الحديث ايسوا المذراع البذر مذياعك جى البذر
 فتمتنبله بذورك جمد رايكى دخی شرى فاش ايد جيلر معناسنه در ال ربع رانك فتي و رانك سكوبيله اوه دیرل
 بعينه اهر برده اولور سكا ولسون الرباع رانك كسر به جى اولر معناسنه والربوع فتمتنبله والارباع همزه نك
 فتيه والاربع همزه نك فتي و رانك ضيله كذا نك بونلر دخی جى در وارباع ربعا دخی جى ككلى

دع

دع

دع

رقع

رک

رک

رک

رک

رک

یعنی باب خامسند فعل کلمشدر دبدی و غیر بلری کلمشدر دبدی بقال رفع رفته اذا ارتفع قدن الرفعه
 رانك كسرى وفانك سكونيله قدرعلى اولمق المرافعه ميمك ضمي وفانك فحيله يركسنه حاكمه ابلمك دعوا
 دور شق ايچون بقال رافعت فلانا الى الحام الترافع تانك فحى وفانك ضمي ايله حاكمه دور شق بقال ترافعتالى
 الحام رفاعه رانك كسرى بلر رجلك اسمى الرقع رانك ضمي وقافك سكونيله كاغد پارسى كى يازى ياز بلور رقع
 بزبان سنه دخی دیرلر که انوکله برنسنه مرت ابدلر یه معناسنه الرقاع رانك كسرى بلر جی کاغد پاری و بز
 پاری معناسنه نقول رقت الثوب بالرقاع ابن الرقاع العالمی رانك كسرى بلر شاعر ك اسیدر الرقع رانك فحى
 وقافك سكونيله هجوا تمك بقال رقع رقع رقع من الباب الثالث اذ اجماعه وبقال لار قعه رقع رقع رقع رقع رقع رقع رقع
 او موجعا المترقع ميمك ضمي وقافك فحى وتشدد بدله شتم اولنا جق بر بقال اری فيه متر قعا ای موضع اللشم
 والهاء الترقيع على وزن التكریم قفتان بر فاج یرده یه اورمق الاسترقاع همزه نك وتانك كسرى بلر قفتانك یه
 اورمق زمانی قریب اولمق بقال استرقع الثوب اذ احان له ان یرقع الرقیع رانك فحى وقافك كسرى ومدله دنیا
 كوكى سماء دنیا معناسنه وفى الحديث من فوق سبعة اربعة لفظ سبعة صیغه نذكر اوزن كلدوى كویا كه سفت
 معناسی اراده اولمشدر ورقع لحن اولان كسنیه دخی دیرلر المرقعان ميمك وقافك فحى و رانك سكونيله كذلك الحق
 معناسنه در عقلی مرتبه محتاج اولمق معناسندن الرقاعه رانك فحيله حماقت معناسنه بقال رقع رقع رقع رقع رقع رقع رقع
 الباب الخامس الارقاع همزه نك كسرى بلر احمق اولمق بقال رقع الرجل اذا جاء برقاعة وحق المرافعه ميمك ضمي
 وقافك فحيله مد من خمر اولمق معافره دن مقابوب در كه معافره دخی ادمان شر بدیرلر الارقاع همزه نك وقافك
 كسرى بلر قایرمق اكثرات معناسنه نقول ما لرفعته له وما لرفعته به ای ما لیت ب المرقاع ميمك كسرى و رانك
 سكونيله نصیحت معناسنه بقال ما ترقع منی بر قاع ای لا تقبل عما افعلك بشیاء الرفع رانك فحى وقافك ضمي
 ايله بر ك شد بد معناسنه بقال جوع رقع رقع اذا كان شديدا واولو الغوث ابتد جوع دبقوع دیرلر جوع
 یرقوع دبدكلى معلوم دكدر الر كوع محتینله اكلك الحما معناسنه ركوع صلوة دخی بوندن ما خوددر
 و ركوع یركدن اكلكه دخی دیرلر بقال ركع الشیخ اذا تخنى من الكبر الرمعان فحینه غصبدن بورن حرك
 اتمك بقال رمعانفه من الغضب رمعانا اذا حرك الترمع فحینه و ميمك ضمي وتشدد بدله برنسنه قلد مق
 حرك معناسنه الرماعه رانك فحى وميمك تشدد بدله ايك كه او غلبك بك باشنه ملايم اولوب قلدین
 یربدر یا قوخ معناسنه و رماعه كذلك در معنا سنه دخی كور بقال كذبتر ماعتك اذا حبق یعنی
 بالنفسه پس بوخبر كاذبى ریح قبیحه تشبیه اولور الیمع يانك وميمك فحى و رانك سكونيله شول اوقاق
 اق طاسلر در كه یلدر الر رمة ميمك ونونك فحى و رانك سكونيله او جوزلق خصب معناسنه كذا فى بعض
 نسخ الصحاح الروع رانك فحى وواوك سكونيله خوف فرع معناسنه ومنه قولهم افرخ روعه اذا ذهب فرعه
 وسكن وافرأخ فائله وحاء معجمه ايله خوف كئكه دیرلر الروعه رانك فحى وواوك سكونيله بر مقدار خوف
 یمك فرعه معناسنه بقال رعت فلانا من الباب الاول اذا خفته وصاحب صراح وصاحب مصادر
 روعی ترسیدن وترسانیدن معناسيله تفسیر ایشلر در لكی معنای تصمیره عبارت جوهر بله وغیره
 دلالت ابدلر نسنه بولمادی واكر رعت فلانا ايله تمسك اولنور سه دلیل اولماز زير الاول خفته كی در معنای
 نصمیره دلالت ایشلر نته كخف دكدر واكر لا ترع دبدكلى ايله تمسك اولنور سه صیغه تحيول اوزن بود دخی دلیل
 اولماز زير اگاه اولور رقیم القیام دیرلر نته ك جوهری لا یلحقك خوف تفسیر بله اشارت ایشلر در روع برنسنه
 خوش كلكه دخی دیرلر بقال راعى الشئ ای اعجبنى الترويع على وزن التكریم قور قوق تخويف معناسنه

رک

رک

رک

رک

رک

الارتباع همزه نك وتانك كسرى بله خوف بقال روعته فار تاع ای لفرعته ففرع التروع فحینه وواوك ضمي
 وتشدد بدله كذلك خوف ايمك بقال تروع اذا نزع الروح رانك ضمي ومدله قلب وعقل بقال وقع ذلك
 فى روعى ای فى خلدی وبالى وفى الحديث ان الامين نفث فى روعى ونفثا وفورمكه دیرلر كه القايمه دن عبارتدر
 لا ترع تانك ضمي و رانك فحيله صیغه نهیدر خوف ايمه وسكا خوف لاحق اولمسون معناسنه در لا ترع تانك
 ك رانك ضمي وعینك كسرى ومدله نهی مریو رك مفرد مؤنثی در سكا خوف لاحق اولمسون معناسنه
 الروعاء رانك فحى وواوك سكونى والفك مدله شول ناقه در كه چاپك اوله واته دخی روعاد یرلر ولكن مذكوره
 صفت اولماز و روعا شول عورته دخی دیرلر كه حسنى نظر ابدن كسنه له خوش كله الاروع همزه نك وواوك
 فحيله حسن دار اولان رجله دیرلر بر حینته كه نظر ابدن كسنه كسرى رانك فحى و رانك سكونيله
 برنسنه بیوب زیاده اولمق و ریع زرهك یكدر ندر اتوق كان یرلر یه دخی دیرلر صاحب صراحك بو مقامه
 ریع فزونی دامن زن دبدی سهو در آستین زن ككدر و ریع عودت ايمكه دخی دیرلر وحسن دن قه
 احراالى سوال اولند قه ایتدی هل راع منه شى سائل حسنك بوكلامن فهم ایشلر بلزمره دیرسن یا حسن
 دبدكلى حسن اعاده كلام ابدوب هل عاد منه شى دبدی و ریع طعامك یعنی خیرك بوغر لمسنه و بشمندن
 زیاده كلى بقال راع الطعام اذا صارت له زیاده فى الجن والحیز وبغدايك زیاده اولمسنه دخی دیرلر بقال
 راعت الخطة اذا زكت و ریع برنسنه یرلر ایلغه دخی دیرلر بقال اذا حیص منه جانب راع جانب ای
 انخرق و حوص حاء وصاد مهمله ايله دكك معناسنه در المریعه ميمك فحى و رانك كسرى ومدله اجوزلق
 اولان یر المریاع ميمك كسرى و رانك سكونيله شول ناقه در كه اولنا قدن كندی كله بقال ناقه مسیاع و مریاع
 و مسیاع ميمك كسرى وسین وعین مهملتین ايله اولناغه كندی كیدن رقه الاراعه همزه نك كسرى بله خیر
 بوغر نك و بشمندن زیاده اولمق بقال راع الطعام اذا صارت له زیاده فى الجن والحیز و راعه دوه نك اولادی چوق
 اولمغه دخی دیرلر بقال راعت الابل اذا كثرت اولادها الریعان رانك فحى و رانك سكونيله برنسنه نك اولی
 منه ریعان الشباب یعنی یكتلكك اولی و ریعان السراب سرابك اولی و سراب سین مهمله ايله شول
 نسنه در كه بریده صو كى كورینور التریع فحینه و یانك ضمي وتشدد بدله سرابك كیدوب كلى
 بقال تریع السراب اذا جاء وذهب وریاع وزیت دخی سراب كی در قجن طعامه زیاده قونب اول جانبه بوجابه
 حركت ایشلر بقال تریع السمن والربط الرابع یوكر ك اولان ات بقال فرس ریح ای جواد الریح رانك كسرى ومدله
 یو كسك اولان یر ارض مرتفعه معناسنه ومان ایتدی ریح طاغده یرلر ریح كذا رانك كسرى بله واحدى الریاع
 رانك كسرى بله جمی طاعلر معناسنه یا خود یو كسك یرلر معناسنه ومنه قوله تعالى ائبنون بكل ریح ایه تعبثون
 و ریح كذا یوله دیرلر طریق معناسنه فصل الرای الزوبعه رانك و یانك فحى وواوك ما یبندنه سكونيله جن
 طائفه سنك یرسلرندن یرینك اسیدر بوسیدن قصر غه دبدكلى روزكاره زوبعه یرلر ام زوبعه كذا رانك
 و یانك فحيله قاصر غه دبدكلى روزكار كدتوزی صاوروب كوكه دیرك كی دكور التریع فحینه و یانك ضمي
 وتشدد بدله غوغا وریه ایشلر المتریع ميمك ضمي و یانك كسرى وتشدد بدله غوغا وریه ایدلر كسنه زنباع
 زانك كسرى ونونك سكونيله یركسنه نك اسیدر كه اول روح بن زنباع در و بوكلامه اولان حاك امثالی مورو
 ایشلر كه حق ادا اولر و حاك والدی اولان زنباع در ديك كرك ابدی الزوبع على وزن جعفر قصیر وحقیر
 اولان كسنه الزوع رانك فحى و رانك سكونيله اكن الزوع ضمینله جی اكنلر معناسنه وزوع اكن ككه دخی
 ویرلر القاء بذر معناسنه وزوع تورو مكه دخی دیول انبات معناسنه بقال زوعه الله ای ایتنه ومنه قوله تعالى انا

ترعون نام سخن الزرعون وزرع اصلاح معنا سنده ده کور تقول للصبى زرع الله اى جبره وجبر جميله وباه
 موحده ايله اصلاح معنا سنده در الازدراع همزه نك و دالك كسر بله اكين كلك بقال ادوع فلان اذا احترت و بو
 اصلنده افتعل ابدى وقتا كه تا حروف م هموسه دن اولوب غرجى ملائم اولد غنه بناء مجهول دن اولوب شد بد
 اولان زايه موافق اولد يسه تاى داله تبدل ابدوب ادغام اند بلر دال و زاعهور تان اولد غيچون المزارعه ميمك
 ضمى و رانك فتيحه شركت اوزن اكين اكك درى روتخم و يروب برى اشلك طر بقيهه مثلا المزارعان ميمك
 فتيحي و رانك ضمى و مدبله بنى تم قبيله سندن ابكى كسند در كه نلر كعب بن سعد و مالك بن كعب بن سعد در الزرع
 على وزن الزلزله برنسنه فى مخربك ايمك بقال زرع عتفه فترع زرع على وزن التزلزل مخربك ايمك الزرعان
 زالك فتيحي و عينك سكويه شول بلدر كه طوقند غى سننه فى مخربك ايمك بقال ريج زرعان الزرع زالك
 فتيحه و عينك ما بنندن سكويه بعه الزعازع زاي اولك ضمى و زاي نايه نك كسر بله بعهناه ايضا بقال ريج
 زرعان وزرع وزعازع اى زرع مآصافه بقال سير زرع ايضا الزرع زانك فتيحي و قافك سكويه حمارك
 زياده بللنسى بقال زرع الحمار من الباب الثالث الرابع فتيحه شول يار قلدر كه يا غلك او زرنده والتند اولور بقال
 زلعت قدمه ترلع زلعان الباب الرابع زلع الله اولان يازغه دخی در لر قننك طشره سننه اولسه و اكسر
 اياسنده اولسه اككع در لر زلع ديزله زلع يان از مغه دخی در لر بقال زلعت جر احته اذا فسدت الزرع فتيحه
 و لامك ضمى و تشديد بله كذلك ال يار لم بقال زلعت به اذا تشقت المراع ميمك ضمى و لامك فتيحي و تشديد بله
 شول كسند در كه يا غلك درسى اتدن صوب اولوب ايرلش اوله ابو عمر و رواى اوزن الازماع همزه نك كسر بله
 برنسنه نك اوزر يسه ثاب قدم اولم بقال از مغت على امر قائم مع عليه اذا ثبت عليه بو ذكر اولنان خليل
 رواى اوزره در و كسانى از مغت الامر در لر از مغت عليه ديزله ديدى و فر ايتدى از مغت در لر و از مغت عليه
 دخی در لر بر معناه اجمعه واجعت عليه بر معناه اول غى كى ال مع فتيحه نك زمعه نك جميد و زمع خلقك
 رذيل و موخر لى اولانله دخی در لر بقال هو من زمعهم اى من ماخيرهم و زمع حيرة و دهسته دخی در لر بقال
 زمع من الباب الرابع اذا خرق من خوف و خرق خاء مجحه و راء مهله نك فتلر بله دهشت معنا سنده در
 الزمعه كذلك فتيحه شول سننه در كه چقال طر نقلو اولان حيوانلر ك طر ناغلك اوسنى يانله اولور دو ك
 كى الزماع زانك كسر بله كذلك جمى ثمره و ثمره تار كى الازماع همزه نك كسر بله طوشنك بر جنس سكر تمى
 بقال از مغت الارنب اذا عدت و از ماع اوت ابتدا ظهور اند ككه متفرقا ظهور رايمك الزموع زانك فتيحي
 و ميمك ضمى و مدبله شول طوشن در كه آدمى سكر در كن متقارب اوله كوياك زمعه سى اوزره سكر در كى
 اوله و زمعه نك تفسيرى الان مرور ليدى بو ذكر اولنان اسمعى رواى اوزره در الزمعان فتيحه نك كچه
 بو ريك در ابن السكيت و بوى اوزن تقول زمع زمع من الباب الثالث اذا مشى مشيا بطيا الزميع زانك فتيحي
 و ميمك كسرى و مدبله سرعت و عجله اوزره اولان كسند الزموع زانك فتيحي و ميمك ضمى و مدبله بعهناه
 و شجيع و مقدم اولان كسند يه دخی زميع در لر الزمعا زانك ضمى و ميمك فتيحي و الفك مدبله جمى بهادر
 كسند ل معنا سنده و زميع قورى رابلو كسند يه ده در لر جيد الراى معنا سنده الزوع زانك فتيحي و و او ك
 سكويه ده و نك يولان ايلرو و مخربك ايمه در سبرى مشتد اولسون ديو بقال زاع بعيره زوعه زوعا
 اذا خر كه بزماه الى قدام لتزداد فى سيره الزهنة على وزن الد حرجه ترين ايمك تقول
 زهنت الجارية اذا زينتها فصل السين السبعة سبنك فتيحي و بانك سكويه مراب عدد دن مذكر
 اولانله مخصوص صدر السبع كذلك سبنك فتيحي و بانك سكويه مؤنث بقال سبعة رجال وسبع نسوة

زوع

زوع

زوع

زوع

زوع

زوع

زهنت

سبع

وسبع

وسبع بدخى اولغه دخی در لر تقول سبعة سبعة من الباب الثالث اذا كنت سابعهم و مالربنك سبعين المغة
 دخی در لر و شتم ابدوب عرضه دككه دخی در لر تقول سبعة اذا شتمته و وقعت فيه وسبع قورت قيو فى
 رتغه دخی در لر بقال سبع الذئب الغنم اذا فرسها وسبع ريجى جانور دخی در لر وسبعه يالى قورده در لر
 ومنه قولم اخذته اخذ سبعة ابن السكيت ايتدى اصلندن بونك باسى مضموم در تخفيف او انشدرو يالى
 قوردر ارسلندن چاپك اولغين اخذته اخذ سبعة ديشدر و كلى ايتدى سبعة دن مراد سبعة بن عوف بن
 ثعلبه در كن ياده شد بد كسند ايتدى بو نقد رجه سبعة لا ينصرف اولور علم و تانث سبيله السبع سبنك ضمى
 و بانك سكويه بدى عدد دن رجز السبع سبنك كسرى و بانك سكويه دوه بدى كونه بر صواييمك المسبعة
 ميمك و بانك فتيحه سبى يعنى ريجى جانورى جوق اولان رالاسباع بر كسند نك و ده سى بدى كونه بر صوى
 كلك بقال اسبع الرجل اذا وردت بلبه سبعا و اسباع بدى اولغه دخی در لر بقال اسبعوا لى صار و اسبعة و اسباع
 چو بانك قيوته قوردر و دشكه دخی در لر بقال اسبع الرعيان اذا وقع السبع فى ماشيتهم و بو يعقوب رواى
 و زن در و اسباع برنسنه فى قورده بدرمكه دخی در لر بقال اسبعة السبع و اسباع او غلانى امرمكه داير
 و برمكه دخی در لر و قولى حالى اوزن ترك ايمكه دخی در لر بقال اسبع عبد اذا همله المسبوعة ميمك فتيحي و بانك
 ضمى و مدبله شول صغر در كه ولدن قوردر بشر اوله السباعى سبنك ضمى و بانك تشديد بله سباعه منسوب
 اولان نسنه بقال فلان سباعى البدن اى تام البدن السبع سبنك فتيحي و بانك كسرى و مدبله همدندن
 رجماعتك اسمى در كه اول ابى اسحاق السبيعيك جماعى در و سبع بد بدن رجز دخی در لر سبع معنا سنده ضم
 سبنله الاسبوع همزه نك و بانك ضمى ايله هفته كونلرى و بدى كره معنا سنده ده كور تقول طفت باليت
 سبوعا لى سبع مرات الاسباع همزه نك فتيحي و بانك كسرى و مدبله اسبوعك جمى تقول ثلاث اسابيع السبعان
 سبنك فتيحي و بانك خميله بريرك ادبدرو بوندن غيرى فعلا ن و زنى اوزن ركه كله مشدر التسبيع على وزن التكريم
 بدى عدد قلن تقول سبت الشئ تسبيعا اذا جعلته سبعة وزن سبعة بو رلفظدر كه بونككه مراد بدى مثقالدر
 لسبع سبنك فتيحي و حيمك سكويه مقفى اولان كلامه در لر الاسباع همزه نك فتيحه سبوعك جمى الاسابع
 سباعك جمى و اسبوعه نك دخی جمى كلور على ماسيحى و مجمع كلامى مقفى سوبلكه دخی در لر بقال سبع الرجل
 سبوعان الباب الثالث و مجمع كوكر جين او نكه دخی در لر بقال سبعت الحمام اذا هدرت و ناقة اوازن الدروب
 حنين ايمكه دخی در لر بقال سبعت الناقة اذا مدت حنينها على جهة واحدة التسبيع على وزن التكريم سبوعه
 و كلم ايمك بقال سبع تسبيعا المجمع ميمك ضمى و حيمك فتيحي و تشديد بله مقفى اولان كلام الاسبوعه همزه نك
 و حيمك خميله سبع معنا سنده بقال بنهم اسبوعه اساجع طوغرى كيد بى كسند قاصد معنا سنده السرعة
 سبنك ضمى و رانك سكويه برنسنه فى نيز ايمك السرعة سبنك كسرى و رانك فتيحي و عينك نصبيله مكرراتقدر امرد در سرعت
 معنا سنده تقول سرعة سرعة مثل صغر صغر السرعة نيز اسلبن كسند تقول عجت من سرعة ذاك و سرعة ذاك
 مثل صغر ذاك السرعة سبنك كسرى و رانك فتيحي و عينك نصبيله مكرراتقدر امرد در سرعت
 ايت سرعت ايتديك اولور الوحى الوحى كى فتيحه نك كذلك سرعت ايت معنا سنده الاسراع همزه نك
 كسر بله سرعت ايمك بقال اسرع فى السير وهو فى الاصل متعدي و اسراع قومك داب سى سريع اولغه دخی
 در لر بقال اسرع القوم اذا كانت و ايم سراحا المسارعة ميمك ضمى و رانك فتيحه برنسنه فى او كرتك
 مبادرت معنا سنده التسرع فتيحه نك و رانك ضمى و تشديد بله كذلك مبادرت معنا سنده بقال تسرع
 الى الشر اذا باد اليه سرعان سبنك فتيحي و رانك سكوى و نونك فتيحي اوزن بناسيله و سرعان سبنك خميله

سبع

ر

سرع

سمعته اذ انتم وقوله تعالى واسمع غير مسمع قال لا خفتش اي لا سمعت يعني على ان يكون دعاء عليه وقوله ابصر به واسمع اي ما سمعته وابصره على التعجب واسماع قو غديه مسمع ديد كاري اي بغلبه دغخي دبر لنته كم كلور ان شاء الله تعالى كقوله اسمعت الدلو اذا جعلت لها مسمعا المسمعة ميم اولك ضمي وثابتك كسر به سازند اولان عورت مغنيه معنائه السمع سبتك كسري وميمك سكويه له ذكر جميل معنائه يقال ذهب سمعه في الناس ويقال اللهم سمعنا لا بلغاي مسمع بولا بيم يعني ايشد لسون وقوع بولاسون وسمع مركب اولان سبعة دغخي دبر يعني شول قورد ياوري سي در كه يا للوقوردن حاصل اوله وفي المثل اسمع من السبع الازل وازل صغري سي وبود لري خفيف اولان حيوان وجميع قورد جنسند بوصفت وارد وركاه اولور ازالى ترك ابدوب اسمع من سمع دبر ل التسميع على وزن التكرم تشهير معنائه يقال سمع اذا اشهره وفي الحديث من فعل كذا سمع الله به لسماع خلقه يوم القيمة وتسميع برنسنه في سايع قلغه دغخي دبر لور كسنه في خمول مرنبه سندن جفسون ديومنتشر قلغه ده دبر لور رفع صوت ابدوب اوازي ايشد ر مكه دغخي دبر لير يقال سمعه الصوت واسمعه السامعة ميمك كسر به قولك اذن معنائه السمع ميم اولك كسري وميم ثابتك فتيه كذا قولك يقال فلان عظيم السمعين وسمع كذا قولك شول قوليه دبر لير كدغري ديكله معروف اولان يوك قوغنك اورت سندن اولور اكارا ب طقار لرتا كد قوغه طوغر لوب معتدل اوله السمع سبتك فتيه ميمك كسر به ومد به ايشد ميم سماع معنائه و ايشد ميم معنائه ده كلور مسمع كمي السمعة سبتك وعينك فتيه ميمك سكوي ونونك تشدد به شول عورندركه زياده ايشد ميم اولما غين ايشد وكي نسنه ده طن قولنا يوب جرم اوزن اوله يقال امرأة سمعنة نظرية واحمد ذكر اولنان كلر ك اولرن مكسور ابدوب حرف ثالث مفتوح ابدردى المسمع سبتك وميمك فتيه وعين اولك سكويه باشي كوچك اولان صغير الراي معنائه پس بوفعلعل وزني اوزن اولور السميع سبتك وميمك ودالك فخر به شول اولو كسنه در كه مو طولا كفاف اوله يعني ايشد ورونه ميم جوق اوله سبتك فتيه جاز ذكدر السناعة سبتك فتيه كوزلك يقال صنع سناعة من الباب الخامس السنع سبتك فتيه ونونك كسري ومد به صاحب جمال اولان كسنه السنية موني يقال رجل صنع وامرأة سنية الساعة وقت حاضر وساعتدن كاه اولور قيامت مراد اولنور الساع والساعات جمع السوعاء سبتك فتيه وواوك سكوي والفك مد به لير فظدر كه ساعتدن مشتق در معنای ساعتی تا كيد ايجون نته كم ليله ليلاء دبر لير المساوعة ميمك فتيه وواوك فتيه برنسنه في ساعت ايله ايشلمك نقول عاملته مساوعة من الساعة كما تقول مياومة من اليوم وبونلر دن ذكر اولنندن غيري نصرف اولنار السوع سبتك فتيه وواوك سكويه لير مقدار زمانه دبر لير نقول جانا بعد سوع من الليل اي بعد هوه يعني ايل ياند قدن صكره كلدي وسوع اهلال اولنغه دغخي دبر لير يقال اساع الابل فساعت اذا ترك السوع سبتك فتيه معناه وسوع ربتك اسيد ر صنم معنائه كد نوح عليه السلام قومك ابدى صكره هذبل قومك اولدي رها طام موضع ابدى كه مكه مشرفه دن اوج قونق بدر زمان جاهليت عبادت قصدينه اكا حج ابدردى الاساعة همزه نك كسر به اهلال ايمك نقول اسعت الابل اذا اهلننا فساعت هي ومنه قيل ضايح ضايح ترك لولنوب ضايح اولان نسنه المسماع ميمك كسري وسبتك سكويه مرعاده دبلد وكي ره كيدن ناقه ومسماع ضايح قلنه ده دبر لير يقال رجل مضباع ومسماع للمال المسماع ميمك فتيه وسبتك كسري ومد به ضايح قلوب اهلال ابدن كسنه يقال رجل مضيع مسميع وبوابو عبيد روايتي در السيع سبتك فتيه ويانك سكويه اقوب حركت ايمك السيع فتيه معناه يقال ساع الماء والسراب سيع سيعا وسيعوا اذا جرى واضطرب على وجه الارض وسراب

سمعت
صنع
سوع

سبع همزه ايله يره ده صوب كمي كورن نسنه در على مامر الانسياع همزه نك وسبتك كسر به معناه السماع سبتك كسر به شول معناني بالحق بركه انوكله بر رصوار ل السبيع على التكرم صماني بالحق ايله ديوار صوامق يقال سبت الحائط المسبعة ميمك كسر به ويانك فتيه شول ماله دبر لير كد انوكله ديوان بالحق صوار ل فصل الشين السبع سبتك كسري ويانك فتيه طوقلق در كه جوعك مقابلي در نقول سبت خبز او لخوا من خبز ولم شبعان الباب الرابع وهو من مصادر الطبايع يعني افعال جوار حذب دكلر كويكه مصدري فتيه كد وكي بيان اولور وسميع برنسنه في كريكورمك معنائه ده كلور نقول سبت من هذا الامر ورويت اذا كرهته وهما على الاستعارة وسميع طويغه قرب اولمق معنائه ده كلوب يعقوب روايتي اوزن يقال هذا بلد قد شبع غنه اذا قاربت الشيع ولم تشبع السبع سبتك كسري ويانك سكويه طور برن نسنه نك اسيد ر الشبعان سبتك فتيه ويانك سكويه طور برن كسنه السبع سبتك فتيه ويانك سكوي والفك قصر به موني يقال رجل شبعان وامرأة شبعي وكاه اولور كد امرأة شبعي الخخال دبر لير يعني سمن كيدن خاخالي طلو اولسه الاشباع همزه نك كسر به طور بومق نقول السبعته من الجوع واسباع بوياء طور بومق معنائه ده كلور نقول سبت الثوب من الاصبع السبع سبتك فتيه ويانك كسري ومد به كثير معنائه نقول ثوب شيع الغزل اي كثيرة المنشع ميمك فتيه ويانك كسري وتشدد به شول كسنه در كه مالك اولمق نسنه ايله زنت قصد ايليوب باطل نسنه ايله غرانه وفي الحديث المنشع بالايك كلابس ثوبي زور كويكه ابي ثوب زور كبري كندونك اولماين نسنه في كندونك كوستر ممي ويري دغخي وجه غر النسي در السبعة سبتك فتيه ويانك سكويه طوياجق مقداري اولان طعام يقال عندى شبعة من طعام اي قدر ما يشبع مرة الشباع سبتك فتيه ودالك كسر به عقرب لير اشيد ع شبتك ودالك كسر به مفردى يعقرب معنائه وبوابو عور ورواني در احمد دغخي بوعمره موافق در الشباع شبتك فتيه قلب محار وقتند قوي اولمق در يقال شبع الرجل من الباب الخامس الشجاع شبتك فتيه بهادر اولان كسنه وشجاع كاه اولور برجنس ايلان دغخي دبر لير وطائفه عرب شو به زعم ابدركه بر كسنه زياده اج اولسه واجلي تمتد اولسه انوك قرند ر ايلان بيد اولور كه كاشجاع دبر لير وصفر دبر لير صادق وفانك فتيه الشبعة سبتك كسري وحيك سكويه جمى الشبعة سبتك فتيه وحيك سكويه كذا لك جمع في در ابو عبيد روايتي اوزن الشبعة فتيه كذا لك جميعد ر غير بلر روايتي اوزن الشبعان سبتك كسري وحيك سكويه كذا لك جمع يقال قوم شبعة وشبعان وظيره غلام وغلة وغلمان السبع سبتك فتيه وحيك كسري ومد به معناه الشبعان سبتك فتيه وحيك سكويه شبعك جمى جري به جريمان كبي وجري به جريمان وراهه ايله بر مقدار رده دبر لير الشبعاء سبتك فتيه وحيك فتيه والفك مد به كذا لك شبعك جمع فقيهه فقهاء كبي الشجاعة سبتك فتيه ايله بهادر عورت يقال امرأة شجاعة وابوز يداندى كلايين قبيله سن اشتمد كه رجل شجاع دبر لير و شجاعة عورتي صفتله مرادى الشجع فتيه دوه بورر كن ادمن سر علة اتقودر الشجع شبتك فتيه وحيك كسر به سريع الحركة اولان نسنه يقال جل شجع القوائم الشبعة سبتك فتيه وحيك كسر به موني يقال ناقة شجعة الشجاء سبتك فتيه وحيك سكوي والفك مد به كذا لك موني يقال ناقة شجعاء الشجاء شبتك كسر به شجاعه لغت در اين سكيت روايتي اوزن الشبعان سبتك كسري وحيك سكويه لغت مزبونك جميعد ر روايت مذكور اوزن الاسبع همزه نك وحيك فتيه شجاع معنائه در بعضيلر ايتدي اشجع شول كسنه در كه انوك خفي اوله قوتي زياده اولد غيچون واشجعه ارسلان دغخي نيميه اولنور وكاه اولور دهره دغخي اشجع اخاذ دبر لير بومعدان او تروا شجع عطفادن بر قبيله نك ابدركه واشجع برجنس ايلان دغخي دبر لير حيه

شبع

شبع

شبع

الصنع صادق كسرى ونونك سكويه صانع حاذق معنائه يقال جل صنع اليدى اي ماهر في صنعه
 الصنع فحتمله بمعناه يقال جل صنع اليدى الاصطناع همزه نك وطانك كسر به برنسنه في ايشلك طلب
 ايتك افتعال وزنى اوزن تاظا قلب اولمشدرو احسان طابنه دخی دیرل نقول اصطنعت عند فلان صنیعة
 یعنی طلب ایتدم واختیار معنائه ده کلور بقال اصطنعت فلان النفسی اذا اخترت الصنیعة صادق فتحی ونونك
 كسرى ومدله عمل معنائه کلور بقال هو صنعتی التصنع فحتمله ونونك ضمی وتشدد به سعى ونكلفه
 حسن حال كوسترمك وعورت كندن تزيين ایتكه دخی دیرل المصانعة میك ضمی ونونك فتحیه رشتوت وپرمك
 معنائه دروفی المثل من صانع بالمال لم یحشم من طلب الحاجة یعنی شؤله منصب وجاهه یرشن كسفه حاجت
 قتلده محشم اولماز الاستحقاق اولماز غیچون المصنعة میك ونونك فتحی وصادك سكويه شول ردرك حوض
 كبی انده غمور صوی جمع اوله المصنعة میك فتحی وصادك سكوى ونونك ضمی ابله بمعناها المصانع میك فتحی
 ونونك كسرى به حصار المعنائه در حصون كبی الصنعة صادق فتحی ونونك سكوى والفك مدله قصبه
 یندر الصنعة فی صادق فتحی ونونك سكوى ویاك تشدد به صنعا بمنسوب اولان سنه علی خلاف القیاس
 نته كم حرانه نسبتك حرانی ومنانی وعانی كله لریك نسبتك منانی ومنانی دبد بلر نونك تخفیفه الصوع
 صادق فتحی وواوك سكويه طاغی نفیرق معنائه ومنه قولهم بصوع الكمی اقرانه اذا اتاهم من نواحيهم وكی
 كافك فتحی ویاك تشدد به بهادر شجاع معنائه والرجل بصوع للرجل والتبس بصوع المعز ولبس كینك
 از ككنه دیرل التصوع فحتمله وواوك ضمی وتشدد به طاغی نفیرق معنائه ونصوع اونك یور یوب مترابد
 اولسنه دخی دیرل التصیع فحتمله ویاك ضمی وتشدد به بمعناه الصاع علی وزن الحال الحق یراض مطبئه
 معنائه وصاع كذلك شول سنه دركه انكه برنسنه اولموب كیل اولنور كه اول دورت مددر وهر مدابكی
 یوز الش در هدر پس صاع بك قرق درهم اولور الا صوع همزه نك فتحی وواوك ضمیله جمی كیله لر معنائه
 واكر در سك واومضومه بی همزه ی قلب ایدر سن الصواع صادق ضمیله صاعه لفت در بعضیلر ایتدی صواع
 منول قایدرك اندن برنسنه ایلچور فصل الضاد الضیع صادق فتحی ویاك سكويه قول عضد معنائه
 الاضباع همزه نك فتحیه جمی قوللر معنائه فرخ ایله افراخ كبی وافر اخ قائله وءاء معجه ایله یاور یلمر معنائه در
 وضیع ركسنه بی اور غیچون قوللر اوزقهغه دخی دیرل نقول ضیعت الرجل اذ مدت الیه ضیعتك للضرب ومصافه
 ایچون وءعالیچون ال اوزقهغه دخی دیرل وضیع طوار یورر كن قوللر اوزدق یور یكه دخی دیرل بقال ضیعت
 الخیل والابل بضیع من الباب الثالث اذ مدت اضباعها فی سیرها وضیع ركسنه نك تحت حابنه وءابنه دخی
 دیرل بقال كناف ضیع فلان ای فی كنفه وءاحیه وضیع ات یورر كن طراغی ایچ یوزنه مائل ایدر ك یور یكه
 دخی دیرل اصمعی روانی اوزن وضیع سیاعدن یاللو قورده دخی دیرل كفتان معنائه وضیع قتلق یلنه دخی
 دیرل سنه مجده معنائه الضبعان صادق كسری به ویاك سكويه الضبعان كذلك صادق كسری ویاك
 سكويه مؤنثی وضیعك مؤنثه ضیعه دیلمز راضیع مذكره ومؤنثه اطلاق اولنور الضباعین صادق
 فتحی وعینك كسری ومدله ضبعانك جمیدر سر حائله سر ایدن كبی كه سر حان زب معنائه در الضبعان
 صادق كسری به ویاك سكويه ضبعانك جمی كه ضیعك جم مؤنثی اولور الضباع صادق كسری به ضیعك
 جمی در مذكره ومؤنثه شاملدر سباع كبی التصبیح علی وزن التكریم ات قوللر اوزدق یور یكدر
 ضیع معنائه نته كم مرور ایتدی الضایع بانك كسری به شول اقهغه دركه قوللر اوزدق یور یه الاضطباع همزه نك
 وطانك كسری به ركسنه در استی صاع قوله غندن الوب صول اوموز بر ققدر بر حیثیه كه صاع اوموزی ایچ

صوع

ضیع

ضیع

بر قدر بر حیثیه كه صاع اوموزی ایچ و صول اوموزی اور یلور اوله كعبه بی شرفه الله تعالی طواف ایدنار بونكله
 امر اولمشدر در ووكا اضطباع دبد بلر یونه ایكی قولی اظهار ایتك بولند غیچون ووكا تا بط دخی دیرل اصمعی
 روائی اوزن ردائی قولتعه المتی بولند و غیچون الضبعان الامدر صادق كسری ویاك سكويه شول ار كاك
 سر نلان دركه قری بیوك ویاك یلمری مستفح اوله وبعضیلر ایتدی ضبعان امدر شول سر نلان دركه یاكاری تراب
 رنكی بغلش اوله كویا كه مدردن ما خود دركه مدردن اولان كریچه دیرل الضیع فحتمله باقه نك ار كاك
 دوه طلبنه ز یاده استهاسی اولق الضیعه كذلك فحتمله بمعناه بقال ضیعت الناقة تصیع ضبعان الباجل ربیع
 الاضباع همزه نك كسری به كذلك باقه ار كاك دوه یه ز یاده استهاسی اولق بقال اضیعت الناقة ضیعه
 صادق ضمی ویاك فتحی ویاك سكويه بر جماعتك یاسی ایدر بكر قبیله سندن كه اول ضیعه بن قیس بن
 ثعلبه دركه جد اعلای بكر بن وائل دركه اعشی نام شاعر ك میمون بن قیسك جماعتی در ضیعه صادق ضمی ابله
 بر عورنك سمیدر الضیع صادق فتحی وجمیك سكويه كیشی یا فی ایه زنی یا حق الضیوع ضیعتله مثله بقال ضیع بضیع
 ضیعا وضیوعا من الباب الثالث اذ وضع حنبه علی الارض الاضطباع همزه نك وطانك كسری به بمعناه ورونه ایكی
 لفت واردر عربلر دن بعضی افتعالك تاسنی طایه قلب ایدوب واطهار ایدوب اضطبع دیر وبعضیلر ادغام
 ایدوب بضیع دیرل حرف اصلی اظهار ایتك واطبع دیرل ز را ضادی طاده ادغام ایتلر ومانی ایتدی عرب
 طائفه سندن بعضی الطبع دیرل حرفین مطبئین یرده كریه كورد كرندن اوتری وصادك بر بنه ضاده اقرب
 اولان حرفی كتور رل كه اول لام در الاضطباع همزه نك كسری به یانی اوزن یا تومق بقال ضیعتله الضیعة صادق
 كسری وجمیك سكويه ركویه یانی اوزن بنه یا حق بقال فلان حسن الضیعة مثال الخلسة والركبة الضیع صادق
 فتحی وجمیك كسری ومدله ركسنه ابله یاتی كسنه بقال هذا ضیعه ای الذي مضاجعه التصبیح علی وزن التكریم
 برنسنه ده تقصیر ایتك وكوشن خروم قریب اولمغه دخی دیرل بقال ضیعت الشمس اذ ادنت للمغیب مثل ضریعت
 فان الضریع بضاد نوهال لغروب علی ماسی الضیع فحتمله وجمیك ضمی وتشدد به برنسنه ده اهل ایدوب
 انی قامت ایتامك بقال بضیع فی الامر اذ انقعد ولم یقم به وبلوت یرده دائم اولمغه دخی دیرل الضیعة صادق ضمی
 وجمیك فتحیه همزه ووزنی اونی اوزن یاتمه سی كشیرا ولوب كاسلی چوق ولان كسنه فر ایتدی الضایعه جمیك
 كسری به والضیعا صادق فتحی وجمیك سكويه والفك مدله والتصبیح الفك قصیر به بونكرك اوچی دخی
 چوق اولن قیون معنائه در و بعضی نسخ صحاحه الف مقصون ابله اولنك ذكری ترك اولمشدر الضیوع
 صادق فتحی وجمیك ضمی ومدله بر موضعك جمیدر واصمعی ایتدی ضیوع بی ای بكر ك ساحلر پینك سمیدر
 الضیواع صادق فتحی وجمیك كسری به ره بصدملو اولن طاع واحدی یوقدر دیشرل الضرع
 صادق فتحی ویاك سكويه هر چتال طرفلر اولن حیوانك هم سنه ودوه قیمنك هم سنه دیرل الاضراع
 همزه نك كسری به قیونك هم سنه طو غور مزدن اول سود ایتك بقال اضریعت الشاة اذا نزل
 لبنها قبل النتاج الضریع صادق فتحی ویاك كسری ومدله هم می بیوك قیون الضریعة
 صادق فتحی ویاك كسری ومدله بمعناه بقال شاة ضریع وضریعة اذا كانت عظیمة الضریع
 وضریع شبرق دبد كازی دپكنك قور یسنه ده دیرل تازه ایكن شبرق دیرل ضریع دیرل یوشول
 دپكنلر دركه كعبه مشرف یوللر نك چوق بترانی حیوانات یز یه یا بلور ساقی اولماز قور بدقه
 دپكنلری كدی طراغی كبی قلور الضراعه صادق فتحیه الضریع ایتك بقال ضریع الرجل ضراعه من الباب
 الثالث اذ لضع وذل الاضراع همزه نك كسری به ذلیل ایتك فی المثل الحمی اضریعتی لك الضرع

ضیع

ضرع

فقطبته ضعیف و ذلیل اولن کسسه الضمارع رانک کسر به جسمی نحیف اولن کسسه بقال ان فلان الضمارع الجسم ای نحیف ضعیف الضمارع فقطبته و رانک ضعی و تشدید به بلوار مق بقال نضرع الی الله اذا تبهل الیه ونضرع بر حاجت طلب ایتمکه دخی دیرل بقال جاء فلان نضرع و بتعرض اذا جاء بطلب الیک الحاجة التضرع علی وزن التکریم کون باتفه قریب اولمق و جوماک بشمکه قریب اولمغه دخی دیرل بقال نضرع القدر اذا حان ان ندرك المضمارع میمک ضعی و رانک فقطبته مشابیه معنایه نضرع علی وزن نضرع بر موضعک اسمیدر نضرع تانک و رانک ضعیله بر طاعک علمیدر نجدده الضمعة علی وزن الزلزله یه بر بار بمق بقال ضمعة اذ هدمه الی الارض و ضمعة ذلیل قلغه دخی دیرل بقال ضمعة الدهر فتضعض اذا خضع و ذل التضعض فقطبته و ضاد تانک ضعیله ترزل و زنی اوزن بنا بقلب یه بر بار اولمق بقال تضعضت اركله اذا انضعت و تضعض ذلیل اولمغه دخی دیرل علی مامرو فی الحدیث ما تضعض امرؤ لا یر بدیه عرض الدنيا الا ذهب ثلثا دینه و عرض عین مهمله و راء مهمله نك فقطبته بله مال دنیا دراز اولسون جوق اولسون الضمعة ضادک فقی و عینک سکونیه هر نسنه نك ضعیفه دیرل بقال رجل ضمعة اذا لم یکن له رأی الضمعة علی وزن العرعر بمعناه مقصور منه الضمعة ضادک فقی و عینک تشدید به دوهیه باش او کر تانک ابن الاعرابی روایتی اوزن و ثعلب ابتد ضمع دوهیه فی تادیب ایحون ضمع دیکدر الضمعة ضادک و دالک کسر به خنصر و زنی اوزن قور بغه که مائی اولان حیوانان در الضمعة ضادک فقی و دالک کسر به جمعی قور بغه معنایه الضمعة ضادک و دالک کسر به مؤنثی و ناسدن بعض کسسه لضمعة دیرل دالک فقی ایله خلیل ابتد کلام عربی فعلل یوقدر الاد ورت کله که بری درهم و بری هجرع و بری هبلع و بری قلم در و هجرع جمیله و راء مهمله ایله طویل معنایه در و هبلع باء موحده ایله کثیر الاکل اولان کسسه در و قلم قافله و عین مهمله ایله بر طاعک علی در الضمعة ضادک و کافک فقی و واک سکونیه کثیر اللحم اولوب ثقیل و احق ایله کسسه ابو عید روایتی اوزن الضمعة ضادک کسری و لامک فقطبته ای کوکی استخوان بهلو معنایه الضمعة فقطبته جمعی الاضلاع همزه نك فقطبته کذلک جمعی ای کور معنایه و ضلع جور اید بچیلر معنایه ده کلور بقال هم علی ضلع جائزه یعنی انلر بکاطم و جور اید بچیلر در و ضلع کذلک متول کوجک لماغه دیرل که متفر داوله و ابونصر ابتد متول طاعه دیرل که لحق اولوب نسر اوله بقال ازل بتانک الضمعة ضادک فقی و لامک سکونیه حقدن میل و عدول تانک بقال ضلع بضلع ضلع اذ امال و جنف و جنف جیمک و نونک فقطبته میل و عدول معنایه در بقال ضلعک مع فلان ای میلاک معه و هو اک و فی المثل لا نقش الشوکه بالشوکه فان ضلعها بمعنی دیکدی دیکله جیمقرمه زراد بکنک دیکنه میلی محقق در و یومثل شول محله ضرب اولنور که بر کسسه بر کسسه یه خصومت ابتد که کند و هو اسنه تابع بر کسسه زم احوالری کورسون دیو بقال خاصیت فلان افکان ضلعک علی ای میلاک و جورک علی الضالع لامک کسر به جور اید جمعی کسسه الضمعة فقطبته اگر بلکدر خلقت جهتدن بقول ضلع بضلع ضلع من الباب اربع و ضلع وسعه خلقه و صبر و تحمله دخی دیرل اصبعی روایتی اوزن الضلاع ضادک فقطبته قوته و یا کو ککری حکم اولمغه دیرل بقول منه ضلع الرجل ضلاع من الباب الخامس الضمعة ضادک فقی و لامک کسری و مدله قوی و یا کوسی تشدید او ان کسسه و ضلع شولاته دیرل که تام الخلق اولوب غلیظ العظام و کثیر العصب اوله التضلع فقطبته و لامک ضعی و تشدید بدیه طویق و قافق معنایه بقال تضلع الرجل اذا امتلا شعبا و ریا الاضلاع همزه نك کسر به اگر کلکین مائل فلق بقال حمل مضلع ای مثقل المضطلع میمک ضعی و لامک کسر به قوی معنایه ضلاع عندند رباب او تعال دن مطلع دیک جائز کلدرا اغامله و ابونصر احمد بن خاتم ابتد عربی که هو مضطلع بهذ

ضع
ضعض
ضع
ضلع

لا امر و مطلع دیرل اضطلاع ضلاعتدن در قوت معنایه و اطلاع علودن در اطاعت الثبته دبد کری قولرندن ما خود در علونها معنایه یعنی اول کسسه هذا الامر عالی در و مالک در دیک اولور دبدی التضلع علی وزن التکریم نك نقشی یا کوهیتی اوزن قان الضوع ضادک فقی و واک سکونیه بر نسنه فی تحریک ایتمک بقال ضاعه يضوعه ضوعا اذ احركه و افلقه و قور قفق معنایه سنه دخی کلور بقال ضاعه يضوعه اذ افزعه و ضوع مسک تحریک اولند قن رایحه و یرمکه دخی دیرل بقال ضاع المسک اذ احركه و انشرب رائحته الضوع فقطبته و واک ضعی و تشدید به بله کذلک مسک تحریک اولند قن رایحه و یرمک التضلع کذلک فقطبته و یانک ضعی تشدید به بمعناه و بقال تضوع و تضلع المسک الانضیا همزه نك و ضادک کسر به قوش یا وریسنک عبد السیوب اول جانبه بوجانبه دونوب جانر می الضوع ضادک ضعی و واک فقطبته کیمه ایله اوچن قوشلردن در بیقوش جنسندن و مفضل ابتد بیقوشک اوکی در الاضواع همزه نك فقطبته و الضیعان ضادک کسری و مدله جمعی در بیقوشلر معنایه الضواع ضادک ضعیله ذکر اولن قوشک اوزن بدر الضیع ضادک فقی و یانک سکونیه بر نسنه هلاک اولمق الضیع ضادک کذلک هلاک اولمق بقال ضاع الشی بضیع ضیاعا اذ هلك المضیعة میمک فقی و ضادک کسری و مدله ضایع اولمق معنایه معیشت کسری و منه قولهم فلان بدله مضیعة التضیع علی وزن التکریم ضایع فلق یعقوب ابتد عربی الصیف ضیعت اللبن دبد کارند نامکسون در کرک مذکره خطاب اولسون کرک مؤنثه کرک مثلیه کرک مجموعه زرا بومثل ایله ابتداء عورته خطاب اولن شد که اول دورت برغی کسسه نك تحت نکاحنه ایدی پیر اولماغین کرک کوروب اندن بوشنوب بر فقیر یکیده وار دقدن صکره زوج اولدن خبر کوند روب سود طلب ابتد که مزبور سودی و یرمیوب بوکلامی سو بلش پس الصیف ظرفیت اوزن منصوب اولور المضیاع میمک کسری و ضادک سکونیه ضایع قلی کسسه مضیع معنایه الاضاعة همزه نك کسر به ضایع قان و اضاعه ری و یوردی جوق اولمق معنایه ده کلور بقال اضاع الرجل اذ فشت ضیاعه و کثرت التضیع علی وزن التکریم بمعناه الضیعة ضادک فقی و یانک سکونیه ملک یعنی یروورد عقالر معنایه الضیاع ضادک کسر به جمعی برلر و یوردلر معنایه الضیاع ضادک کسری و یانک فقی ایله کذلک جمعی بدن ایله بدزکی المضیع میمک ضعی و عینک کسری و مدله ری و یوردی جوق اولن کسسه الضیعة ضادک ضعی و یاء اولک فقی و تانک سکونیه ضیعه نك تصغیر بدر ضویعه دیک جائز کلدرا الضایع هلاک اولن نسنه و اچلق محله دخی استعمال اولنور منه قولهم فلان یا کل فی معنی ضایع و معنی میمک کسر به بغرسق معنایه در ابنه الخس ایله مکناه اولن عورته زیاده کسکین اولن در دبدلر ابتد ناب جانع یلقی فی معنی ضایع التضیع فقطبته و یانک ضعی و تشدید به مسک رایحه و یرمک بقال تضیع المسک و هو لغه فی تضوع علی مامرا اذا فاح فصل الطاء الطبع طانک فقی و یانک سکونیه شول خوبدر که انسان انوک اوزر بنه رادلور و یواصلند مصدر ایدی الطبیعة طانک فقی و یانک کسری و مدله بمعناه الطباع طانک کسر به بمعناه ایضا و طبع مهر اورمغه دخی دیرل و مهر حفظ ایچون بر نسنه نك اوزر نك نقش اینکدر کک با لحق اوزر بنه اولسون کک غیر یسنک اوزر بنه اولسون نقول طبعیت علی الکتاب ای ختم و طبع بر نسنه ایشلمکه دخی دیرل نقول طبعیت السیف و الدرهم اذا عملته و طبعیت من الطین جرة الطباع طانک فقی و یانک تشدید به اشلین کسسه الطابع یانک فقطبته خاتم معنایه در الطابع یانک کسر به ذکر اولنن معناده لغتدرا الطبع طانک کسر به و یانک سکونیه نهر معنایه در الاطباع همزه نك فقطبته جمعی نهر ل معنایه بو اصبعی روایتی در بعضیلر ابتد طبع بر معین نهرک اسمیدر الطبع فقطبته کیدنر

ضوع

معنای آنست که طبع الرجل من الباب الرابع وطبع كسل اوزر نه اولغه دخی دیرل بقال طبع یعنی کسل وقلج
 پاس دوغنه دخی دیرل بقال طبع السیف اذا علاه الصندا وصداد مهمله نك فقیله پاسه دیرل التطبیع
 علی وزن التکریم طولد رمق بقال طبع السقاء غیره تطبیعا اذا ملأ تالتطبیع فقیله ویا نك غمی و تشدد بدله
 طولق بقول طبعته فتطبع اذا ملأ تقامتلا المطبعة میك غمی ویا نك فقی و تشدد بدله حامله اولغین ثقیل
 اولان: قه بقال ناقه مطبوعه اذا كانت مثقلة بالحمل الطلوع ضمتنه والمطلع میك فقی و لا مك كسر به والمطلع
 میك و لا مك فقیله مصدر لدر کون طوع غم معنایه بقال طلعت الشمس والتواكب طلوعا ومطلعا ومطلعا
 وطلوع ركسنه نك اوزر بنه چقه کلکده دیرل این السکیت روایی اوزر بقال طلعت علی القوم اذا ابتهم وغائب
 اولغه دخی دیرل لکن معنای اول کله علی ومعنای ثانی کله عن ابله استعمال اولنور بقال طلعت عنهم اذا غبت
 و برسنه نك اوزر بنه چقه دخی دیرل بقال طلعت الجبل من الباب الرابع المطلع میك فقی و لا مك فقی
 و کسر به اسم مکان در موضع طلوع معنایه الطالع لا مک کسر به طوع غمی و کاه اولور طالع ابله صبر کاذب
 مراد اولور وفی الحدیث لا یهدر نیکم الطالع یعنی الفجر انکاذب لا یهدر نیکم من الهدر وهو البطلان الاطلاع
 همزه نك کسری و طانك کسری و تشدد بدله باب افتعال دن برسنه به مطلع اولق بقال طلعت علی باطن
 امره المطالعة میك غمی و لا مک فقیله برسنه به متصل نظر ابله نك بقال طلعت الشی اذا طلعت علیه
 بالنظر الیه و برسنه به مکتوبه برسنه به واقف قلم بقال طالع بکتبه التطلع فقیله و لا مک غمی و تشدد بدله
 برسنه به منتظر اولق بقال نطلعت الی و رود کتابك الطلعة طانك فقی و لا مک سکونیه کور مک رویت
 معنایه دیرل کی و طلعك واحدی دخی کور الطلع طانك فقی و لا مک سکونیه خرماتك اول چقن عشی
 الاطلاع همزه نك کسری به خرماتك طلع ظهور ابله بقال اطلع الخلل اذا خرج طلعه و واقف قلمغه دخی دیرل
 بقال اطلعتك علی سری و اطلاع اوق اتان کسنه نك اوق نشانك اوزر دن نك دخی دیرل بقال اطلع الرامی
 اذا تجاوز سهمه من فوق الفرض و اطلاع قوسمه دخی دیرل ابله معنایه الطلعه طانك غمی و لا مک
 فقی و الفک مدله فی معنایه در غلواء کبی که غلواغین مجحه ابله حد دن تجاوز ابله کدر غلوا معنایه
 المطلعه میك غمی و طانك سکونیه و لا مک کسری به شول خرماد که اوزر غمش اوله بقال نخله مطلعه اذا كانت
 الطول من سائرها الاستطلاع همزه نك و تانك کسری به برسنه به کمراد ابله نك بقال استطاعت رأی فلان
 اطلع طانك کسری و لا مک سکونیه مطلع اولق سنه معنایه اسمد بقول منه اطلع طلع العدو ای سیره
 طلع طانك فقی و کسر به دن نك چقه چق ری المطلع میك غمی و طانك فقی و تشدد بدله و لا مک فقیله
 کاه جک رماتی معنایه بقال این مطلع هذا الامر ای ما تاه یعنی یوکسک یردن الحق ره ابله یو حدیث
 شریفه که من هول المطلاع وقع اولمشدر دنیا دن قبره و اخرت احواله مشرف اولاجق یرد یکندر ما تاه
 تشبیهادر الطلیعه طانك فقی و لا مک کسری و مدله شول کسنه در که ابله و کوندر به عدو نك احوال
 بلکچون الطلاع طانك کسری به برسنه نك طلوسی قال الحسن لان عام انی یری من النفاق احب الی من
 طلاع الارض ذهباً اصمعی ابتدی طلاع الارض یرطلوسی دیکدر الطلعه طانك غمی و لا مک فقیله
 همزه کبی برسنه به انتظاری جوق اولن نفس بقال نفس طلعه اذا كانت نکثر التطلع الی شی
 وطلعه شول مورت دخی دیرل که رجاله نیز کور نك اسنیه بقال امرأه طلعه خبأه علی ما مرفی
 باب الهزلة الطویل طانك غمی و واک فقی و یا نك سکونیه صمان ناحیه سنه بنی تمه منسوب
 بر صوبك اسنیدر الطبع فقیله برسنه به حریص اولق الطباعه طانك فقیله و الطباعیه کذلک

طالع

طبع

طانك

طالع غمی و یا نك سکونیه و یا نك فقی و تشدد بدله و طابعیه من الباب الرابع الطبع طانك فقی و میك
 کسر به و الطبع طانك فقی و میك غمیله ای کسی دخی صفتلدر در حریص معنایه و طبع عسکره و وبلن
 و زغه دخی دیرل الاطباع همزه نك فقیله جی بقال امرهم الامیر باطباعهم ای بارزاهم الاطباع همزه نك
 کسری و طانك سکونیه طبع و یرمک یعنی حریص قلی بقال الطمعه فیه غیبه و محل نجبه طبع الرجل
 فلان دیرل میك غمی ابله کثیر الطمع اولدی دیک محلنه تنه کخرجت المرأة فلان دیرل شراخروج اولدی
 دیک محلنه و قضا القاضی فلان دیرل جوق حکم ابتدی معنایه و هر شیه که نجبه و لنه حال یو به در الانعم ابله
 شس ده دکل یو بر روایت در که علماء یریتدن نقل اولمشدر باب نجبه لازم اولور سنه دکل در زیر نجبه
 صور نلری اوج در یری ما احسن زبدا در و یری دخی اسمع در و یری دخی حکمیت کله در نعم و بش
 یو نلر دن شاذ اولمشدر یعنی یو نلر دن هر یری نعم ابله بدسده جاری اولمان کر چه مانعم و ما یبش وارد اولمشدر
 المطاع میك کسری و طانك سکونیه شول غورندر که رجاله طبع و یره وال و یرمه بقال امرأه مطاع ای
 بطبع و لا یتمکن الطوع طانك فقی و واک سکونیه مطیع اولق بقال طاع له بطوع اذا انقاد و لسانه لا یطوع بکذا
 ای لا یطاعه و مرعی سعتل و اولغه دخی دیرل بقال طاع له المرتع و مطیع معنایه ده کور بقال فلان طوع بدیک
 ای معتاد لک و فرس طوع العنان اذا کان سلسا و سلس مطیع و ملائم معنایه در الاستطاعة همزه نك و تانك
 کسر به برسنه به طاقت کتور مک و کاه اولور استطاع یسطیع دیرل طابله جمع اولان ثانی ثقیل عدا بدوب
 حذف ابله و ثانی طابله اذ غام ابله کی کر یه کور دیرل سنی غریک ابله کله حال که سبک غریکی اصلا جاز
 دکلدر و حمزه فاسطاعوا ان یظهروه قراءت ابتدی سبک سکونی و طانك تشدد بدله ساکنین بنین جمع ابله کله
 و خفش ابتدی عربدن بعضی استماع یستمع دیرل استغلا طانی حذف ابله کله حال که مرادی استطاع یستطیع
 دیکدر و بعض عرب استطاع یسطیع دیر همزه نك قطعی ابله حال که مرادی اطاع یطیع دیکدر سنی فعلک
 جیتندن ازاله اولنان حر کتدن عوض قلمغه التطوع تانك فقی و واک غمی ابله برسنه نك تکلفه طاقت
 کتور مسنه دور شمل بقال تطوع لهذا الامر حتی تستطیع التطوع فقیله و واک غمی و تشدد بدله بمعناه
 بقال تطوع اذا تکلف و استطاعت و تطوع نیرم قلمغه دخی دیرل التطویع علی وزن التکریم برسنه به طاقت
 کتور و ب سهل کور مک و طوعت له نفسه قتل اخیه قولنده اخضر ابتدی بو طوقت معنایه در که رخصت
 و سهلت دیک اولور المطوعه میك غمی و طانك فقی و تشدد بدله و واک کسری و تشدد بدله شول جماعت در که
 جهاد طاقت کتور در و منه قرله تعالی و الذین یلزون المطوعین که مطوعینک اصلی مطوعین در تا طایفه
 ادغام اولمشدر و لمز تعیب ابله معنایه در المطاوعه میك غمی و واک فقیله موافقت معنایه در و نحو یون
 کاه اولور و فعل لازمه مطاوع دیرل المطاوع میك کسری و طانك سکونیه مطیع معنایه بقال رجل مطاوع
 اذا کان مطیعاً للطواعیه طانك فقی و عینک کسری و یا نك تخفیفه ثانیه و زنی اوزر طاعت معنایه در
 بقال فلان حسن الطواعیه لک ای حسن الطاعة لک الطائع یا نك کسر به غیر مکره معنایه در
 الطوع طانك غمی و واک فقی و تشدد بدله جمعی طایع معنایه الاطاعة همزه نك کسر به اغا جک عشی
 ابر شمل بقال اطاع الخلل و الشجر اذا درک ثمره و امکن ان یجتی و مرعانک و سعتل اولمشده دخی دیرل بقال
 اطاع له المرتع اذا التسعه و امکنه من الرعی و امره ان یقید معنایه همزه ابله استعمال اولنور بلا همزه استعمال
 اولمان بقال امره فاطاعة بالالف لا غیر الانطباع همزه نك و طانك کسر به انقیاد معنایه در ابو عبید
 روایی اوزر الطبع طانك فقی و یا نك کسری و تشدد بدله طابع معنایه در فصل الطاء الطلع

طوع

طبع

طالع

طمانك فتي ولا ملك سكوتله دوه اقسق يقال طلع البعير يطلع طلعا من الباب الثالث اذا غرق مشيه وطلع طار
اولغه دخی دیرلر يقال طلعت الارض باهلها ای ضاقت بهم من كثرتهم طلع طاقت معنا سنه ده كلور يقال
اروق على طلعتك ای اربع على نفسك ولا تحمل عليها اكثر مما تطيق وارق جق ديك اولور یعنی زدیانه قادر
اولدغك قدر جق واربع منع ابت ديك اولور الطالعة لا ملك كسر به موتی وطلع منهم اولان كسبه ییدخی دیرلر
فصل الفاء الفجیعه فانك فتي وحيك كسری ومد به مصیبت الفجیح فانك فتي وحيك سكوتله اجتمع يقال
تجتمعه المصیبة من الباب الثالث اذا واجهته التفجیع علی وزن التكریم بمعناه الفاجعة حیك كسر به مصیبت
ولا يقال نزلت بفلان فاجحه التفجیع فختنبله وحيك ضمی وتشديد به رخیده اولمق معنا سنه نقول تفجعت
كذا اذا توجعت الافزع همز منك ودالك فختله شول كسبه دركه الى بلكندن ویاخود یاخی طیوغندن ایچ
دوزه اكسری اوله پس ایانك یاخود طمانك مبی جانب انسیبه اوله وجانب انسی ال صاحبك یاخود یاخو
صاحبك بدی جانبی در الفزع فختنبله كسبه ذكر اولن صفت اوزن اولمق الفدعه فختنبله بدندن شول
موضع دركه انوك اكر یلكی اوله ذكر اولن طریق اوزن الفرع فانك فتي وراك سكوتله برنسنه نك اعلاسی ویو
جهتند دركه فرع القوم قومك اشرفه وفرع كذلك صاحبك تمام اولننه دیرلر شعرتام معنا سنه وفرع
شول باید دیرلر كه ایچ بداعینك اوچندن ایسلنه یعنی اغای یارلدن ایسلنه بقال قوس فرع ای غیر مستقوق
واغای یارلنه قوس فلق دیرلر وفرع دكك ابه باشه اورمغه دخی دیرلر بقال فرعت رأسه بالعصا ای علوة
وقافله دخی لغتدر وفرع شرفه عالی اولغه دخی دیرلر بقال فرعت قومی ای علونهم بالشرف اوبالجال وفرع
ای كلكه دخی دیرلر بقال فرعت فرسی بالجم اذا قدعته وقده قافله ودال به كك مك وتوسكر مك درو فرع
منع ایككه دخی دیرلر نقول فرعت بینهما اذا كفت ابی نصر روابی اوزن وفرع فرعك جمی دخی كلور بت
معنا سنه علی ماسی الفروع فختنبله فرعك جمی وفروع الجوز اواسی هواسدت كراما معنا سنه الفرعة فانك
فتي وراك سكوتله طاغده اولان یوكسك رموضع مرتفع معنا سنه وفرعه بته دخی دیرلر كهله معنا سنه
الفرع فانك كسر به جمی بقال ات فرع من فراع الجبل ای مكانا مرتفعانها الفراع رانك كسر به شول طاغدر كه
بانه اولان طاغدن اوزن اوله فراع رانك كسر به رقلعه نك اسمیدر الفارعة رانك كسر به طاغك اعلاسی در
یقال انزل بفارعة الوادی واحذر اسفله یعنی دره نك بقاروسنه قونوب اشقه شندن حذر ابله فارعه
برعورنك دخی اسمیدر الفوارع فانك فتي وراك كسر به شول یوكسك رلر دركه اند صوافند بلی اوله وفرع
طاغده چقمغه ده دیرلر نقول فرعت الجبل اذا صعدت الافراع همزه نك كسر به طاغدن اشاغه ایكك بقال افرعت
الجبل اذا انحدرت قال رجل من العرب لقيت فلانا فارعا مفرعا ای احدنا مبعده والاخر مخدر یعنی بری بریزه
بولشدر كن وافرار تزل ایككه دخی دیرلر بقال افرعنا بفلان فالحدناه یعنی تزول مجود كورمدك وافرار بریره
مقدم واروبوت وصوب طلب ایككه دخی دیرلر بقال افرع بنو فلان ای اتجمعوا فی اول الناس واتجمع حیلهم مرعی
طلب ایككه دیرلر وافرار ابتداعنا من دخی كلور بقال بس ما افرعت مای ابتدأت وافرار بری سیر ایدوب
خبرن المغه دخی دیرلر نقول افرعت الارض اذا جوت فیها ففرقت خبرها وافرار اول طوغن ناغه یاوریسن
صناعم ایچون بوغز لقه دخی دیرلر بقال افرع القوم اذا جوه المفرع ممك ضمی وفانك سكوتی وراك فختله
یصی عریض معنا سنه بقال رجل مفرع الكتف ای عریضها التفريع علی وزن التكریم طاغدن اشاغه
ایكك نقول فرعت من الجبل ثریبا اذا انحدرت وتفریع طاغده چقمغه دخی دیرلر نقول فرعت الجبل

فجیع

قدع

فرع

اذا صعدت وهومن الاضداد الفرع فختنبله ناغه نك اول طوعن ولدی دركه ای الهه لری ایچون ذیح ایدوب
انوكه نیرك قصد ایدرلر دی وقی الحدیث لا فرع ولا عتیره وعتیره شول دوه دركه زمان جاهلیتند ای تیلری
ایچون ذیح ایدرلر دی وفرع كذلك شول فقط اولنش ماله دیرلر كه ارجی وزیاده او لیجی اوله وفرع بر موضعك
دخی اسمیدر وفرعه صاحب تمام اولغه دخی دیرلر افرعك مصیدر بدر الافرع همزه نك وراك فختله صاحبی
تمام اولن كسبه الفرع فانك فتي وراك سكوتی والفك مد به صاحبی جوق عورت بقال امرأة فرعاء ای
كثیرة الشعر وافرع صقلی قبا اولننه ویرجی اوزن اولننه دیرلر بلكه باشنك اوکی ایچوق اولیوب قلی اولننه
دیرلر كه اصلعك مقابل اولور ورسول اكرم صلی الله علیه وسلم افرع ایدی فریعه فانك ضمی وراك
فختله صیغه تصغیر اوزن بنت ای امامه وبت رافع وبت عمر در التفريع فختنبله وراك ضمی وتشديد به
اغاجك یودخی جوق اولمق بقال تفرعت اغصان الشجرة اذا كثرت وتفرع یرقومك نسا سنك سید سنی
تزوج ایككه دخی دیرلر نقول تفرعت بنی فلان اذا تزوجت سیده نسا بهم الافراع همزه نك وتانك كسر به
یكر ككارتن ازاله فلق بقال افرعت البكر اذا اغتضمتها واقتضاض قافله وضادین معجنتله ازاله بكارت
ایكك الفرقة فانك وقافك فتي وراك سكوتله یرمق چختلق تنقیض اصابع معنا سنه التفريع علی وزن
التدحرج یرمق چختلق بقال فرقهها ففرقت الافرنقا همزه نك وراك كسر به ایلحق انكشاف معنا سنه
وفی كلام عیسی بن عمر افرعوا عنی ای انكشفوا عنی واتخذا الفرع فختنبله قورخو وبواصلند مصیدر ایدی
الافراع همزه نك فختله كاه اولور فرعك جمی كلور نقول منه فرعت الیك وفرعت منه من الباب الرابع ولا نقل
فرعتك وفرع یاردمه دخی دیرلر مدد معنا سنه قال علیه الصلوة والسلام للانصار انكم لتكثرون عنه الفرع
ونقلون عند الطمع المفرع ممك وزانك فختله صغیق یرماجا معنا سنه بقال فلان مفرع للناس یرستوی فیهِ
الواحد والجمع والمؤنث ای اذا دهمهم امر فرعوا الیه وهما مفرع للناس وهم مفرع لهم وهی مفرع لهم المفرعة
ممك وزانك فختله شول نسنه دركه اندن خوف اولنور الافراع همزه نك كسر به قورخو خنق نحو بف
معنا سنه ومدد قلغه دخی دیرلر اغائه معنا سنه فهو من الاضداد بقال فرعت الیه فافرعتی ای لجأت الیه
فاغاثی التفريع علی وزن التكریم بمعناه بقال فرعه ای اخافه وفرع عنه ای كشف عنه الخوف ومنه
قوله تعالی حی اذا فرع عن قلوبهم ای كشف عنها الفرع الفصیح فانك فتي وصادك سكوتیله تازمخر ماو
صمق در قابی صوبولسون دیو وفصیح اوغلان ذكری باسنندن در یسن صیرمغه دخی دیرلر الافتصاع
همزه نك وتانك كسر به كذلك ذكر در یسن صیرمغه دیرلر بقال فصع الغلام واقتصع اذا كشف خلفه وقلقه
قافك ضمی ابله ذكر باسنندن اولان دری رالا فصع همزه نك وصادك فختله ذكر بنك باشی ایچ اولان اوغلان بقال
غلام افصع اجلع واجلع طودانی دیشلرین اورتین كسبه ییدرلر التفصیع علی وزن التكریم برنسنه یی قاندر
اخراج ایكك وتفصیع صاحب صراح قلف دن اخر اجه مخصوص ظن انشدر اوبله دكلدر جوهر ینك فصعته
من كدای اخر جته دبد كندن ماعدا صاحب مصادرك وغیرك مطلقا اخر اجه تفصیری دلالت ابام
الافتصاع همزه نك وفانك كسر به خارج اولمق بقال فصعته فانقص الافتصاع همزه نك وتانك
كسر به قهر به الملق اخذ معنا سنه بقال افتصعت حی من فلان علی المكان ولا تلتفت الی القاف یعنی
قافله استعمال اولنسون قافله ظن اولنسون القطاعة فانك فتي ابله امر شنیع اولمق بقال قطع الامر قطاعة
من الباب الخامس الفطیم فانك فتي وطانك كسری ومد به شدد وشنیع اولن نسنه كه حددر
بجاوز قله الافطاع همزه نك كسر به برنسنه شنیع اولمق بقال افطع الامر واقطاع برنسنه یی شنیع بولغه

فرع

فصع

قطع

دخی دیرل بقال افطعت الشئ الاستفطاع همزه نك وتانك كسر به كذا لك برنسنه یی شنیع بولم
 نقول افطعت الشئ واستغظعتة اذ اوجدته فطیعا المقطع ميمك ضمی وظانك كسر به شنیع اولان نسنه
 وافطع الرجل دیرل بناء محمول اوزن اكابر عظیم نسنه واقع اولسه الفعفع على وزن الزلزله جویان قیوی زجر
 بدوب فع فع ذلک پس فعفعه جویانك زجرن حكايت اولو الفعفاع فانك فعیله ذكر اولان طریق اوزن
 زجر ابدن جویان بقال قفعق فهو فعفاع مثل جرجر البعیر فهو جرجار وتر فهو تر تار جرجر دوه اوزنی
 جنجره سفله دوند زمك وتره برنسنه یی نجر بك ایلك در الفعفعی فالر ك فعیله واخر نك بانك تشدد به
 والفعفعانی كذا لك تشدد به ذكر اولان زجره خفیف وجانك اولان جویان القعوم شمته اصف
 فاقع دبدكری قولك مصدر بد رشدد الصفرة معناسنه بقال ققع لونه بققع من الباب الثالث وبققع من
 الباب الاول فقوعا اذ الصفر جدا الفاقع فانك كسر به صفرة شد به معنا سندر وبقرة صفرا فاقع لونها
 قولك مراد لونها فاقع دیکدر یعنی فاقع ذی لونك صفی دكلد ذات لونك صفیدز الفاقعه فانك كسر به
 آفت داهیة معناسنه فواقع لدر فانك فقی وقافك كسر به دواقی دهر معناسنه فاقعه نك جمیدر الفعفاع
 فانك ضمی وقافك تشدد به فقهه دبدكری نسنه دركه انی امكله شربت یا مجرل الفعفاع فانك فقی وقافك
 كسری ومدهله شول قبر جقل دركه صونك اوزنه صرجه شیشه کی كور نور الفعفع فانك فقی وقافك
 سكونیله زیاده سره له سكرتك وققع برجنس منتره دخی دیرل كه اول اق اولوب ملائم اولان منتره درابو عبید
 روابی اوزن القعق فانك كسری وقافك سكونیله كذا لك منتره معناسنه الفعفعه فانك كسری وقافك فعیله فقعل
 جمیدر فانك فعیله وكسر به اولنك دخی جمی كاور جب ایله جیاه وقره ایله قرده کی جب دخی قرمز منتره
 دیرل وقره میون دبدكری جانور در كه اولوزر رجل ذلیل بوكه تشبیه اولوب ققع قیر دیرل زیا منتری
 طواریموب طوارك ایاهی التند یا مال اولور وقرق قافلر ك فعیله دوز ره دیرل التفقیع علی وزن التكریم
 بر مقاری حتملق فرقه الاصابع معناسنه بقال ققع اصابعه تفقیع اذ افر قعها الفلغ فانك فقی ولامك سكونیله
 یار مق شق معنا سنه بقال فلعت الشئ فلعا من الباب الثالث وقلع یارق معناسنه ده كلور الفلوع شمته
 جمیع یارقلر معناسنه الفلغ فانك كسری ولامك سكونیله كذا لك یارق معناسنه وبونك دخی جمی فلوع كلور
 الفلعه فانك كسری ولامك سكونیله یارق وكاه اولور فرج امرأه دخی استعمال اولور بقال فی الفعش
 لعن الله فلعتها الانفلاع همزه نك وفانك كسر به یارلق بقال فلعتة فانفلع التفلیع علی وزن التكریم یار مق
 بقال فلعتة تفلیعا التفلیع فحتمیله ولامك ضمی وتشدد به یارلق بقال فلعت قدمه اذ تشققت الفنع
 فحتمیله مال زیاده اولق نقول منه فنع بفتح من الباب الرابع وفتح مشكك رایحه سی زیاده خوب اولغه
 دخی دیرل بقال مسك ذو فنع ای ذی رایحه فصل القاق القبعو شمته کی پی باسن قوبنه چكك
 بقال قبع القنغذ یقبع قبوعا من الباب الثالث وقنغذ قافك وفانك ضمی وذل معجه ایله كیری دبدكری
 جانور در وقبعو ركسنه باسن قوبنه چككه دخی دیرل وقبعو كنك معناسنه ده كلور بقال قبع فی الارض
 اذ ذهب وقبعو صولوب یوب نفسی یزیز الوب ویرمكه دخی دیرل بقال قبع فلان اذ البهر ووبومقامه صاحب
 صراح تاسه در افته دن دیشدر حق اذ ادكلد زراتاسه مطلقا طار لعه دیرل وقبعو خنزیرك بور نیله
 چاغر مسنه دخی دیرل نجر خنزیر معناسنه القابع بانك كسر به صولین كسنه القبعه قافك ضمی وبانك فعیله
 هر زمان باسن ایچرو چكی كسنه بقال امرأه فبعه طلعه یعنی كاه باسن ایچرو چكی وكاه طشره چقار
 وقبعه كذا لك شول الاچه قوشغره دیرل كه سرجه کی در اكثر سیان فانك یولنیله قریب رده

ففع

فقع

فلع

فنع

قبع

اولور نجن برنسنه دن خوف ایلنه فان یواسنه کیروب کیزنلور القبعه قافك فقی وبانك كسری ومدهله
 بچاگك یاخود قلیچك پروانسی كرك كوشدن اولسون كرك د موردن اولسون وقبعه الخنزیر یا بیله خنزیرك
 بورتندن حاصل اولن صوته دیرل القبعه قافك كسری وبانك كسری وتشدد به كذا لك خنزیر اوزنی كه
 بورتندن حاصل اولور القبعه قافك وبانك ضمی ونونك مایند سكونیله برنسنه نك غلافه دیرل القبعه
 علی وزن الدحرجه اغاجك چكی غلافه اولغه دخی دیرل بقال قنبعت الشجرة اذ اصارت زهر نهای قنبعه ای
 غطاء القباغ قافك ضمی ایله سول کیله در كه زیاده بیونك اوله مكیال زخم معناسنه وقباغ حادث بن عبد اللهك
 لقی دركه والی بصره در الاقبتاع همزه نك وتانك كسر به قریه نك اغرن اغرنه الوب صواجمكدر نقول اقنبعت
 السقاء اذ اذخلت خربته فی ذك فشریت منه القنعة فحتمیله برقرمز قور در كه اغاج راكارضه وطحنه دخی
 دیرل كذا فی بعض نسخ الصحاح القذع قافك فقی ودالك سكونیله انی منع ابدوب توسكرمك بقول قدعت
 فرسی اقل عذقه اذ اذخته وكففته وقذع توسكرمك ایچون بورتاور مغه دخی دیرل بقال هذا لخل لا بقذع
 ای لا یضرب انفه وذلک اذ كان كریایعی بوكلامی معز اولد غنه بناء دیرل وقذع طلقا منع معناسنه ده كلور
 بقال قدعت الرجل عنك اذ كففته القذوع قافك فقی ودالك ضمی ایله شول ات دركه منعه محتاج اوله بعض
 سیرندن یقوم ایچون الاقداع همزه نك كسر به منع ایتك الانقذاع همزه نك وقافك كسر به منع اولق
 بقال اقدعته فانقذع ای منعه فامتنع القذع فحتمیله كذا لك ممنوع اولق بقال اقدعته فقذع من الباب الرابع
 وقذع كوز ضعیف اولغه دخی دیرل بقال قدعت عینه اذ اضعفت وقر به اولغه دخی دیرل بقال قدعت لی
 الخسوف اذ ادنت یعنی الی یاشنه قریب اولسه القذع قافك فقی ودالك كسر به قلیله الكلام اولوب اهل حیا
 اولان عورت القذع كذا لك قافك فقی ودالك كسر به شول اندركه اوركك اوله بقال فرس قذع اذ كان هوبا
 التقذاع تانك فقی ودالك ضمی ایله خلق بری بری اردنجه برنسنه نك اوزر بنه دوشمك بر حیثیله كه هریری ایلر
 كچك ایچون صاحبی كیر وچككه سبی ابدراوله وكوندركه بری بری دورنكه دخی دیرل بقال نقاد عوایل ماح ای
 تطاعنوا وتقادع تنساقط معناسنه ده كلور وفی الحدیث یجل الناس علی الصراط یوم القیامة فیتقادع بهم
 جنبتا الصراط تقادع الفراش فی النار وفراش پروانی دیرل وتقادع خلق بری بری اردنجه وفات ایتكه دخی دیرل
 بقال نقادع القوم اذ امارت بعضهم فی اثر بعض القذع فحتمیله فحش كوی اولوب بدزبان اولق القذع قافك
 فقی ودالك سكونیله ركسنه به سو كوب فحشیات سوبلك الاقداع همزه نك كسر به بمعناه بقال
 قدعته واقدعته اذ رميته بالفحش وشتمته المقذع ميمك ضمی وقافك سكوفی ودالك كسر به شتم
 ابدی كسنه وفی الحدیث من قال فی الاسلام شعرا مقذعاه فله سانه هذو القناذع قافك فقی ودالك كسر به
 فبیج اولن كلام القذع قفك وذلک ضمیله بی حیث اولن كسنه دیوث معناسنه القرع قافك فقی وورانك
 سكونیله قافق بقال قرعت الباب قرعه قرعامن الباب الثالث وعبر یلك ان العصا قرعت لذی الحلم دبدكری
 فوللرندن مراد بودركه عرب حاكمانندن بری پیر اولوب حرافت مرنبه سنه وارده قریب نه ابتدی نجن حكیمه
 بر مخالف وضع ایدر سم بكاتبیه ایچون عصا بیله قلقانی دق ایله تا كه متنبه اولوب رجوع ایلیم دبدی وقرع
 باشه دكل ایله اورمغه دخی دیرل قرع معناسنه فایله ننه كمر ورا بتدی یقال فرعت رأسه بالعصا فرعا
 وقرع كاسه ده اولنی هب ایچدی دیک عخلنه دخی استعمال اولور بقال قرع الشارب بالاناء جیهته
 یعنی كاسه نك كنار بیله النی اوردی ایچنده اولنی جمله ایچككه وقرع ار ككك شیه وارمغه
 دخی دیرل بقال قرع الفعل الناقه یقرعها قرعا وقرع قبعه دخی دیرل رجل یقطعین معناسنه ویقطعین

قفع

قذع

قذع

قرع

فبقی نیکینه دیر و قرع المسم داغ اوون حق الله دخی دیر لر و قرع او اوکی طواردن خالی اولمق معناسنه ده کلور
بقال قرع الفناء اذ اخلا من الغاشية یعنی قن فناء دار غاشیه دن خالی اولسه و غاشیه دن مراد او او کونیه یق
طواردر بقال نفوذ بالله من قرع الفناء و صفر الاء و صفر دخی خالی اولمق معناسنه در و مراد قرع دخی دیر لر
و انک کسریله قن دوه طور دخی دوه دن خالی اولسه و ثعلب ایتدی نفوذ بالله من قرع الفناء دیر لر و انک سکونیه
لکن دو قیاسه مخالف در ز را باب رابع لازم اولد قده مصدری فحتمنه کلور سکونیه کلک قیاسه مخالف در
و فی الحدیث عن عمر رضی الله عنه قرع حکم ای علت ایام الخ من الناس و بلا ایشک دخی دیر لر بقال قرعته قوارع
الدهراذ الصابنهم القرع قافک فقی و رانک سکونیه واحدی بر دانه بقی معناسنه القراع قافک کسریله کذلک ارکک
دیشیه وارمق بقال قرع الفحل الدافه قرا و قراعا الاستقراع همزه نك و تانک کسریله بر کسینه نك ارکک
طلب ایتک بقول استقرعی فلان فلی فافعه ای اعطیته لیقرع ابله ای بضر بها واستقراع دیشی ارکک طلب
ایتمکه دخی دیر لر بقال استقرعت البقرة اذ ارادت الفحل الاقراع همزه نك کسریله دول ایچون ارکک و بر مکه
دیر لر بقال استقرعی فلان فلی فافعه ای اعطیته علی مامر انفا و اقراع مالک خیر لوسن و بر مکه دخی دیر لر
بقال افرعه اذ اعطوه خیر النهب و نهب نونک فقیله غنیمه دیر لر و اقراع حقه رجوع ابد و مذات وزن
اولمغه ده دیر لر و نصیحت و مشورت قبول ایتک ده دیر لر بقال فلان لا تفرع اقرا اذ اکان لا تقبل المشورة و النصیحة
و اقراع ماینلر نه قرعه صالمغه دخی دیر لر و اقراع منع ایتک معناسنه ده کلور بقول افرعه اذ کففته و بقال
اقرعت الدابة باجمها اذ کجتها و کج باه مو حده و خاء مهمله ابله فی و ایتله منع ایتک کدر القرعه قافک ضمی و رانک
سکونیه معروف اولان سنه در که ماللا استعمال ایدر لر یا خودیز زای فصل ایچون استعمال ایدر لر بقال کانت
له القرعه اذ اقرع اصحاب و قرعه مالک کزیده سنه و اعلا سنه دخی دیر لر الاقراع همزه نك و تانک کسریله
قرعه صالمقی القراع تانک فقی و رانک خیمله کذلک قرعه صالمقی بقال اقرعوا و اقرعوا و اقرعوا
اختیار معناسنه ده کلور بقال اقرع فلان اذ اختیر القرع فحتمنه بر مضر در که دوه یا و ریسنه عارض
اولور اق سولم لرحل چقما غله و انوک دواسی طوز ابله و دوه سودینک جبابله در و جباب جیم خیمله و باین
موجودینه شول سنه در که قیمی مثاله دوه سودینک اوزرینه کلور و قن طوز بولسلر دوه یا و ریسنک
توین بواب در یسنه صوصا چب شور اولان و اوزرینه سورور و رومنه المثل هو اجر من القرع و کاه اولور
هو اجر من القرع دیر لر حاء مهمله ابله و قرعک راسنک سکونیه که بونقدی رجعه قرع مبسی دبلدیلر که قرع مبسم
داغ او زا جق دمن دیر لر القرع قافک فقی و رانک کسری و مدبله ذکر اولن مرضه مبتلا اولن دوه یا و ریس
القرعی قافک فقی و الفک قصر بله قریعک جمعی مرضله مرضی کبی بقال استنت الفصال حتی القرعی و اسننان
طوارنشا طه کاوب او بغه دیر لر و قرع دول ایچون اختیار اولن ارککه دخی دیر لر یا مختار اولد غیچون و یا خود
باقه بی قرع ایتد و کچون و قرع سید معناسنه ده کلور بقال فلان قریع دهره و قریع هم قرعه معناسنه ده
کلور الا قرع همزه نك و رانک فقیله شول کسینه در که باسنک قلی کش اوله برفت سبیلله بقال قرع بقرع من
الباب الرابع و قرع رجس بلان دخی دیر لر بقال حیه اقرع قالوا الما یعط سترأ سه لجمه الم فیه علی زعم
و قعط مهملتنه قل دو کلکه دیر لر و بقال شعاع اقرع و عر بلر سقت الیک الفافرع من الخیل و غیرها دبدوکی
تمام یلک معناسنه در و اقرع بر صفت در که یتک تمام مخلقه ذکر اولنور رتبه هینده صیغه نصغیر اوزن تمام یوز
دیک مخلقه استعمال اولنور القرعه فحتمنه باشد اولان قل سیر القرع قافک ضمی و رانک سکونیه کذلک
اقرعک جمعی بقال قوم قرع و قرعان القرع قافک ضمی و رانک سکونیه شول کسینه در که و اقرع اولن مشهور

جمعی القرعان قافک ضمی و رانک سکونیه کذلک اقرعک جمعی

قبول

قبول ایله و منع اولند قده منع اوله الا قرعان همزه نك و رانک کسریله افرع بن جابس و قریع دیشی مرئدر المقرعه
همزه نك کسری و رانک فقیله شول سنه در که انوکله طوار سورور المقرع میم کسری و قافک سکونیه بالته کبی
سنه در که انوکله طاش قادر المقرع میم فقی و رانک خیمله شول ارکک در که دول ایچون اختیار اولنور
و عر همزه نك و رانک کسریله شول دیر لر سید معناسنه و مقروع عبد شمس بن مناة بن قریعک دخی لقی در القراع
قافک فقی و رانک کسریله شول سنه در که انوکله طاش قادر المقرع میم فقی و رانک کسریله شول سنه در که انوکله
شول اذ معناسنه القراع رانک کسریله شول سنه در که انوکله طاش قادر المقرع میم فقی و رانک کسریله شول سنه در که انوکله
فقی و رانک کسریله شول سنه در که انوکله طاش قادر المقرع میم فقی و رانک کسریله شول سنه در که انوکله
قوارع فلان و لواذعه و قوارص لسان و لواذع ذال معجه و عین مهله ابله دبله بقمق معناسنه در و قوارص قافله
و صاد مهمله ابله کلات موزید و قارعة الدار و ک میدلیدر ساعه دار معناسنه و قارعة الطريق طریق
اعلاسی دره قوارع القران شول ایتلر در که فی انسدن ایچود جندن خوف ایتد کتلاوت ایدر لر ایه الکرسی کبی مثلا
کریاکه شیطان قرع اند کچون قوارع دیشی در القرع قافک فقی و رانک کسری و مدبله اوک سقغه دخی
دیر لر بقال ماد خلعت قریعة بیت قط ای سقف بیت بعضیلر ایتدی قریعة البیت اوک اعلا یر بدر اگر هو ابرودت
اوزن اولر رسد محفوظ اولان یر بدر و اگر حرارت اوزن اولور سه کساده اولان یر بدر و قرعه مالک کزیده سنه
دخی دیر لر و قرعه شول ناقه ییده دیر لر که ارکک انوکله چوق جمع اولوب کج حامله اولور التقرع علی وزن
الکریم ریسنه ده علف ایتک و قریع دوه یا و ریسنه قرعدن علاج ایتک ده دخی دیر لر کویا که قرع مرضی اندن
ازاله اولنور رتبه ک قذیت العین و قدرت البعیر و قاحت العود دیر لر که بونلر کوزک چباغن کیدر مک و دوه نك
کنه سن ایرنلامق وز یاده پیر اولان دوه نك دیشنک صار و سن کیدر مک معناسنه در و عود عینک فقیله
یا شلی دوه معناسنه در المقارعة میم ضمی و رانک فقیله بهادر کسینه لری برن اورمی و مقارعه قرعه ابله
بولوشیمکه دخی دیر لر بقول قارعه فقرعه اذ اصابتک القرعه دونه یعنی قرعه سکاد و شوب اکاد و شمس پس
بواب مغالبه دن اولور التقرع تانک و قافک فقی و رانک ضمی و تشدید بله یا تو رکن بر جانندن بر جانینه
دو نك بقول بیت اقرع ای القلب قریع قافک ضمی و رانک فقیله نصغیر صیغه سی اوزن بر جماعتک باباسیدر
تمیم قبیلله سندن که اول قریع بن عوف بن لعب در که جلال لری ز بد مناة در الا قریع همزه نك و رانک کسریله
صوغقن دیوشرلوب و تور مق بقال اقرع الر جل فی مجلسه اذ انقبض من البرد القرع علی وزن جعفر
ابله اولن عورت و بر افراییدن قرعک معناسنی سوال اند کزیده ایتدی قرع شول عور رندر که بر کوز بنه
سورمه چکوب بر کوز بنه چکمی و کولکنی ترس کیه القرعه قافک و تانک کسریله شول کسینه در که مالتی کرکی
کبی ندارک اربوب حفظ ایلینه بقال فلان قرعه مال اذ اکان یحسن رعیة المال و یصلح علی بدیه یعنی کسینه
اینا میوب کندی بالذات مباشرت قبله القرصه علی وزن الدخرجه دیوشرلوب کزیده نك انقباض و استخفا
معناسنه و خطی قارشق یازمغه دخی دیر لر بقول قرصت الکتاب اذ اقر مطته و قر مطه قافله و طاء مهمله ابله خطی
قارشق یازمق قرصه خطوه بی قارشق ایتک یعنی قارشق یوزیمکه دخی دیر لر بقال قرصت المرأة اذ اامت
مشیه قبیحه الا قرصام همزه نك و رانک کسریله دیوشرلک انقباض معناسنه بقال قرصع الرجل القزوع
خمتینه سرعت ایتک بقال قرع الطبی و غیره نقرع قزوعا من الباب الثالث اذ السرع و یخف القزوعه قافک و رانک
فقی و اوک سکونیه مغلوب اولوب قن من منه قولیم قزوع الدیک اذ اغلب فهر یعقوب ایتدی قزوع الدیک
دیشنور که بوقنا ز راسدن ما خود دکلدر یاشک چور من معناسنه بلکه قرع بقرع دن ما خود در قن

قرع

قرصع

قرع

سکرته سمنه چکر کن سرعت اوزن اولسه القزم فختنه شول بلوت پان ل رنه دیر لکه رقیق اوله و فی الحدیث
کانه قزم لخر یفوق قزم کذلک کو جکر دوه دیر صغار ابل معناسنه و قزم کذلک اوغلانک باشن تراش
ایده و ب مواضع متفرقه ده صاچر قوغمه دخی دیر لکه اندن نهی اولمشد التفریع علی وزن التکریم باشی تراش
ایده و ب باشک طرفه جابجا صاچر قومق و تفریع اتی سکرتمکه حاضر قلغه دخی دیر لکه بقال قزعه انا المقزم
میک ضمی وزانک فخی و شد بدله شول کسنه در که باشک صاچر رقیق اولوب متفرق اوله و مقزم سریع
و خفیفه ده دیر لکه سکرتمکه حاضر قلغمش اته دخی دیر لکه القزام قافک کسر بله اسکی بر پان سی ابن السکیت
و ایی اوزن یقال ما علیه فزاع ای قطعه خرقة التفریع فختنه وزانک ضمی و شد بدله سکرتمکه حاضر لخر
القزعه قافک وزانک ضمی و یونک سکونیه باشک اطرافنده اولن صاچر القزام قافک فخی وزانک کسر بله
جمعی فی الحدیث غلی عناقزا علی ایا ام ابن القشع قافک کسری و شبنک فخیله قوری در بلر القشع قافک فخی
و شبنک سکونیه قشعک واحدی علی غیر القیاس زیر قیاس بواندی که واحدی قشعه اولیدی بدن تابه
بدر کی لکن قشع کادی و فی حدیث سلمه بن الاکوع فی غزاة بنی فزارة قال اغزنا علیهم فاذا امرأة علیها قشع لها
فاخذناها فقد مت بها المدينة ومنه حدیث ابی هریره لو جدتکم بكل ما علم لم یبونی بالقشع وقشع در بدن اولان
اوه دخی دیر لکه و اگر سختیاندن اولوزسه اکطرف دیر لکه طاء مهمله نک کسر بله و قشع بل بلودی اجتهه دخی
دیر لکه بقال قشعت الریح السحاب من الباب الثالث اذا کشفته وقشع نفریق ایتمکه دخی دیر لکه بقال قشعت القوم
اذا فرقتهم الانقشاع همزه نک وقافک کسر بله و القشع فختنه و شبنک ضمی و شد بدله والا قشاع
همزه نک کسر بله بونلر کایچی دخی بلوت اچلمق معناسنه در بقال قشعت الریح السحاب فانقشع و نقشع
واقشع پس قشع ابله قشع کیده فاکب کی اولور ثلاثی متعدی ولوب رباعی لازم اولمه واقشاع و نقشع طاعلمه
دخی دیر لکه بقال قشعت القوم فاقشعوا و نقشعوا ای فرقتهم فتفرقوا واقشاع امتناع معناسنه ده کاور بقال
اقشع القوم عن الماء اذا کفوا عنه القشعة قافک کسری و شبنک سکونیه بلوت اچلد قدن صکره باقی قلان
پان القشعة قافک فخی و صاد سکونیه فختنی کاسه معناسنه القصع قافک کسری و صاد ک فخیله جمعی چنانقلر
معناسنه القصاع قافک کسر بله کذلک جمعی القصع قافک فخی و صاد سکونیه صوی یو توفق و طوار کوشنی
یو توفقه دخی دیر لکه بقال قصعت الناقة یجرها اذا اردتها الى جوفها و یعضیلر ایتدی قصع ناقه کوشن اخرج ایدوب
اغرن طولدر مقدر و فی الحدیث ان خطبهم علی راحلتها و انها لتقصع عجرها و ابو عبید ایتدی قصع جره جری
زیاده چنمکدر یعنی کوشنی محکم چنمکدر دیشلری ری رینه ضم ایتمکه و ابو عبید بونی قصع قلده دن اعتبار
ایتدی که قصع قلده بنی صقوب اولدر مکدر و قصع صوسر لقی ازاله قلغه دخی دیر لکه بقال قصع الماء عطشه اذا
ادهمه و سکنه و قصع بر کسنه فی تحقیر ایتمکه دخی دیر لکه و قصع سله ابله بر کسنه نک باشنه اورمغه دخی دیر لکه
بقول قصعت هامته اذا ضربتها یسط کفک و قصع یکتلکدن بهر مند اولما مغه دخی دیر لکه بقال قصع الله شبا
ای قلل خیره المقصود معیم فخی و صاد ضمی ابله شول اوغلاندر که کزیر اولوب یومیه و یکتلکد مرینه سنه
ایر شیمیه القصاعة قافک فخیله کزیر اولوب بقال قصع قصاعة من الباب الخامس القاصعاء صاد کسری و الفک
مدبله بر بوع دلکدرندن رد لیکک امیدر که بولسنه اندن داخل اولور پس قاصعاء دخول معناسن افاده ابدن
قصعدن مأخوذ اولور القواصع قافک فخی و صاد ک کسر بله قاصعک جمعی اولور فاعلائی فاعلننه تشبیه ایدوب
اخر نه اولان الغتاء بنی هاء تانیث منزله سنه قلما غله القصعة قافک ضمی و صاد ک فخیله همزه وزنی اوزن
قاصعاء معناسنه در ذکر اولان بولمه معناسنه قضاغه قافک ضمی و صاد ک تخفیفیه بر جماعتک باباسی ایددر که

قشع

قصع

قصع

قصاعة من مالک بن حمران سبادره مصر ک نسب شناسلری فی قضاغه بن معد بن عدنان در دبدی و قضاغه
ص بادره من مالک بن حمران سبادره مصر ک نسب شناسلری فی قضاغه بن معد بن عدنان در دبدی و قضاغه
کسب شناسلری فی قضاغه بن معد بن عدنان در دبدی و قضاغه
حالتی از صدی مرتفع و منقطع اولد غیون و منه قوله تعالى ثم ایقطع قالوا یختنق لان المختنق من السبب
الی السقف ثم یقطع نفسه من الارض حتی یختنق و سبب ایه دیر لکه و اختنق دو غلغه دیر لکه بقال منه قطع الرجل
القطوع و منه صو کت نقول قطعت النهر قطوعا اذا عبرت و قطوع قیونک صوی دو کتوب قلما مغه دخی دیر لکه
القطاع قافک فخیله کسر بله معناسنه نقول قطع ماء الرکبة قطوعا و قطعا اذا انقطع و ذهب ما و هو قوشلر بلاه
بارده من بلاد حاکم بکنکه دیر لکه بقال قطعت الطیر قطوعا و قطعا القواطع قافک فخی و طانک کسر بله ذکر اولان
فوشلر دیر لکه کسسونلر کرک کسسونلر القطیعة قافک فخی و طانک کسری و مدبله قطع رحم ایتمک بقال قطع
رحم فلیعه و فلیعه عجران معناسنه ده کاور و بر پان یو قیون سور سی معناسنه ده کاور القطع قافک ضمی
و طانک فخیله قطع رحم ابدن کسنه بقال رجل قطع القطعة قافک فخیله علی وزن همزه کذلک قطع رحم ابدن
کسنه بقال رجل قطعه القضاة قافک فخی و طانک سکونی و الفک مدبله شول رحم در که منقطع اوله بقال رحم
قطعه فی منک ذالمه صل الانقطاع همزه نک وقافک کسریله کسلیک بقال قطعت الشی فانقطع منقطع
انقری بممک ضمی و طانک کسری و قافک فخی و راه مهمله نک کسر بله بی مثل معناسنه در المقطع معیم و طانک
فخی ازله کسلیک در مقطع الرمل در لکه قومک نهایت بولد فی بهر که اندن او توفق اولیه المقاطع معیم فخی و طانک
کسر بله جمعی المقاطع الاودية دن لکه نهایت بولد فی بهر که اندن او توفق اولیه المقاطع معیم فخی و طانک
کجه کسر لری محل عبور معناسنه الاقطوعة همزه نک و طانک ضمی ابله شول علامت در که ای بر عورت بر عورته
کوند و ما یمنلر نه اولان د و ستلق منقطع اولد غن اعلام ایچون القاطع طانک کسر بله شول سوددر که کسلیک
اوله بن خامض معناسنه الاقطع همزه نک و طانک فخیله ای کسلیک کسنه منقطع الید معناسنه القطعان قافک
ضمی و طانک سکونیه اقطع جمعی اسود ابله سودان کی القطعة فختنه قطع محلی اولن بر بقال ضرب بقطعة
القطعة قافک ضمی و طانک سکونیه کذلک قطع رینه دیر لکه صلعه بله صلعه کی که صلعه باشک و کوند قل بنین
یره در لکه و قطعه یردن بر قطعه دخی دیر لکه قح افران اولمش اولسه و بر اعر ایدن حکایت اولمشدر که ورثت من
ای قطعه دیش قطعه یازاسی سنه قیونک صوی کسلیک دخی دیر لکه قطع قافک ضمی و طانک سکونیه کذلک
قیونک وقت مزبوره صوی چکلکه دیر لکه و قطع نفسی نیز نیز المعغه دخی دیر لکه کزیر لکدن اولسون کرک غیر
نسنه دن اولسون القطیعة قافک ضمی و طانک فخی و یانک سکونیه غیره و زنی اوزن بر جفس بحر مادز که
اکشهر یز دخی دیر لکه سنین معجمه نک کسری و اخر نه زاء معجمه ابله القطع قافک کسری و طانک سکونیه کجه
اخر نه اولن طلمت و منه قوله تعالى فاسر باهالك یقطع من اللیل قال الا خفش بسواد من اللیل و قطع شول
ایر شیم نهالیه دیر لکه دوه بیمن کسنه التنه دوشد کده دوه نک کتفلر یز اور تو قطع کذلک شول اوق در منه
دیر لکه یسلو و قصه اوله الا قطع همزه نک فخی و طانک ضمیله جمعی در منلر معناسنه الاقطاع همزه نک فخیله کذلک
جمعی و اقطاع قطیعتک جمعی دخی کاور قیون سور بلری معناسنه مشربله اشراف کی القطعة قافک کسری
و طانک سکونیه بر نسنه دن بولکه در لکه المقطعة معیم فخی و قافک سکونیه محل قطعه دیر لکه بقال لصوم منقطع
للاکاج المقطع معیم کسری و طانک فخیله الت قطع اولن نسنه المقطعات معیم ضمی و طانک فخی و شد بدله
اباس قسمندن اولن فرجیلر در جباب معناسنه که جبهه نک جمیدر که کرک خرد بد کری فاشدن اولسون کرک

قطع

غير بدن ولسون ومقطعات قصه اولان لباسه دخی دیرلر شایب قمار معناسنه و طاشانده دخی المقطعة الاسحار
 دیرلر ویزونی باب واده نفسیر ایندک که اسحار او بکنلر دیکدر و طاشانده مقطعة الاسحار دبدکاری
 صید اولماسن نفال ایچوندر التقطیع علی وزن التکریم ات ایلر ویکدیر بقال قطع الفرس الخیل تقطیعاً
 اذا خلفها ومضى ونقطیع کسک معناسنه ده کلور بقال قطع الشئ شدد للمبالغة ونقطیع الشعر شعری جزء
 مرو ضیه سیه وزن بکنلر ونقطیع خسته نکه قرینه اولان بوزوید دخی دیرلر ابونصر و ابی اوزن المقطوطعات
 میک ضمی و طاش اولک فخی و ایندک کسر بله سرعت ایندک بقال جاءت الخیل مقطوطعات ای سر اعباضها فی اثر
 بعض القطاع قافک فخیله والقطاع قافک کسر بله خرماسی خرام معناسنه جمله وراهمه له ابله القطیع
 قافک فخی و طاش کسری و مد بله قیون یاخود صغر سور یسندن بریلو کدر الا قاطیع همزه نکه فخی و طاشک
 کسری و مد بله قاطیع کسری و مد بله قیون یاخود صغر سور یسندن بریلو کدر الا قاطیع همزه نکه فخی و طاشک
 سکونیه کز لک جمعی بقال قطمان البقر کاف جریب و جریبان و جریب جریله و راهمه له ابله بر مقدار یرکه کابر
 دوغم دیرلر و قطع فحیه دخی دیرلر سوط معناسنه و فلان قاطیع القیام دیسلر طور مسنده ضعف واردر
 دیکدر یا سمر لک جهنمه ن یاغیری خیشیدن القطاعة قافک فخیله کسلور کن دوکولن خردوات المقطوع
 میک فخی و طاشک ضمی و مد بله و المنقطع میک فخی و طاشک فخیله شول کسسه درکه سفر اوزر نه و له سفر دن
 هاجز اوله یا نفعه سی ضایع اولدوغی جهنم یا طوری طور دخی جهنم یاخود حرکت مانع اولور اخر
 سیددن و تری المنقطع میک ضمی و طاشک فخیله بر نسته نکه نهایی بقال منقطع الوادی والرمل والطریق الاقطاع
 همزه نکه کسر بله باغ جوعن یاخود غیری نسته نکه کسکه اذن و یرمک بقال قطع قضبان من الکرم ای اذنت له
 فی قطرها و قضبان قافک فخیله قضیبک جمیدر بودا قمار معناسنه و بقال ایضا هذ الثوب بقطعک قیصای
 یسع لک ان نقطعه قیصا و بر مقدار یو یرمکه دخی دیرلر بقال قطعته قطیعه ای طافه من ارض الخراج و اقطاع
 بر کسسه نکه حنی دلیل حقه منقطع اولغه دخی دیرلر بر حیثیه که مبهوت اولوب جوابو یرمکه قادر اولیه
 بقال اقطع الرجل اذا انقطعت حخته و یکنوه بالحق فلم یجب و اقطاع بر نسته نکه کند کدن منقطع اینکه دخی
 دیرلر بقول اقطع الشئ اذا انقطع عنک و اقطاع یغور کسکه و تاوق جور طه سن کسکه ده دیرلر بقال
 اقطع الغیث و اقطع الدجاجة مثل افقت که اقطاع قافله و فاین ابله تاوق جور طه سن کسکه دیرلر المقطع
 میک ضمی و طاشک کسر بله حنی منقطع اولان المقطع میک ضمی و قافک سکونی و طاشک فخیله شول ارکک
 ده درکه دیشی دوه یوارمدن عاجز اولوب ابا ابلیه و کذلک مقطع شول کسسه در که افرانه عطیه تقدیر
 اولنوب اکا و انیمه و مقطع شول کسسه یه دخی دیرلر که غریب اولوب اهلندن منقطع اوله التقطیع تانک
 فخی و طاشک فخیله کسکه که توامک ضد بدر الاقطاع همزه نکه و نکه کسر بله بر نسته نکه بر بان قوی و یرمق
 بقال اقطع من الشئ قطعه و سور بدن بر مقدار القومغه دخی دیرلر بقال اقطع قطیعا من غم فلان
 القعقه علی وزن الزلزله سلاح صوتن حکایت اینک فی المثل ما یقعق لی بالشئ و تقعق العمد کو چک
 معناسنه کلور بقال تقعقت عدهم اذا ر تحلو او فی المثل من یجمع یقعق عدهم کا بقال اذ تم امر بد انقصه
 و شنان شینک کسر بله اسکی قر بید دیرلر یعنی الت حرب اولین موجب مهابة اولماز و قعقه کسکه دخی دیرلر
 بقال قعق فی الارض اذا ذهب القعق قاف اولک کسر بله کذلک سلاح اوزن حکایت ایتک بقال قعقوا
 قعقه و قعقا القعق قافک فخیله اسم در ذکر اولنان معنایه و قعق یرمق قدر که یامه دن کوفیه کیدر
 و قعق مشقتلو اولان یوله دخی دیرلر و یوسیدن قرب قعق دیرلر صولناغه کملری مشقتلو اولسه و قعق

قعق

یابس اولان خرمایه دخی دیرلر بقال قعق ای یابس و قعق بر جاک دخی امیدر و قعق شول دتر دخی
 حمایه دیرلر که دیشلر بر بیه طوقب اوزی خاه اوله القعق قاف اولک فخی و قاف تانک کسر بله بری بری
 ارد نجه کور کور لک تنایع صوت رعد معناسنه مع بلاد قسده بر نجه موضعک لسی در التقعق علی وزن
 التزلزل تحریک معناسنه دره تقعق العمد کو چک معناسنه کلور بقال تقعقت عدهم اذا ر تحلو او فی المنزل
 یجمع یقعق عدهم کا بقال اذ تم امر دنا انقصه القعق قاف اولک و تانک ضمی و عینک سکونیه شد بد ابله
 صوت بقال حمار قعق قافک صوت اذ کان شد بد الصوت المقعق شول کسسه در که قار او قلر دن دندر ز قعق
 قاف اولک ضمی و عینک فخی و قاف اخیر کسر بله مکاء مشرفه ده بر طاشک علی در یس بواسم معرفه در
 و قعقه عان اوزر ده بر طاشک دخی اسمی در که بصره مسجد نکه در کاری انوک طاشندن یونلش در واهوار
 بصره ایله فارس یسند بر قاف کو یلر در القعق قافک ضمی ایله بر جنس قوشد که الاجه در یورنی و اقلر
 اوزندن تر حانه اقلی در دیش و لکن عبارت جوهر بد لقلق ابله نفسیر اولنادوغی طاش اخر اولماسن مشعر در
 القعق قافک ضمی ابله بر یی صوره که غلیظ در الافعاع همزه نکه کسر بله قیوی قرر کن ذکر اولنن صویه
 ارسک بقال اقع القوم افعا اذا انبطوه القعقه قافک ضمی و فاک سکونیه شول ز نیل در که انوک قولی یوقدر
 اخر ما یراغندن ایشلنور قافک یوک اولماز فی الحدیث ایت عندنا منه قعقه او قعقتین یعنی من الحراد و جراد
 جملک فخیله چکر که معناسنه در القعق قافک فخی و فاک سکونی و الفک مد بله براغا جک اسمی در و قعق شول
 قولاه دیرلر که کاتش دکش کی بوزلش و دیوشلش اوله ورجل قعق شول ایاغه دیرلر که بر مقملری طبانندن
 جانبه اکش اوله و قعق شول عور دیرلر که بر مقملری ذکر اولنن وجهه اوزر اوله بقال امره قعق الاقع همزه نکه
 و فاک فخیله شول رجل در که اقلری ذکر اولنن وجهه اوزر اوله یعنی بر مقملری طبانندن بکا اکش اوله بقال
 رجل اقع القعق قافک ضمی و فاک سکونیه جمعی بقال قوم قعق الاصابع المقعق میک ضمی و فاک فخی و تشد بد بله
 بر مقملری ذکر اولنن وجهه اوزر اولن کسسه بقال رجل مقعق الیدین القلع قافک کسر بله خنصر و زنی اوزر
 شول با یق در که قور بوب قویه و یار له لام ز ابد در القلع قافک فخی و لام سکونیه قوی و یرمق بقال قلع الشئ
 من الباب الثالث و قلع شول طرفه دیرلر که جویان انوک ایچنه از غن و فاق نکه سه سنه بغلیا جق اغلری و ایلری
 قور فی المثل شعی فی قلع و قلع حنی دن بری اولغه دخی دیرلر بقال ترک فلان فی قلع من حماء و قلع بر معدنک
 اسمی در که اندن ایوقلا یقرا الا قلع همزه نکه و تانک کسر بله بمعناه بقال قلعته القلع فحینه و لامک ضمی
 و تشد بد بله قوی و یرمق بقال قلع الشئ الانقلاع همزه نکه و فاک کسر بله بمعناه بقال قلع الشئ و قلعته
 فتقلع و انقلع المقلوع میک فخی و لامک ضمی و مد بله معزول اولن بک القالع لامک کسر بله قوی و یرمق دائرة القالع
 شول دایره دیرلر که طوارک کسسه سنه این صاجک التند اوله و بواهی بانده مکروه عدولنور الاقلاع همزه نکه
 کسر بله بر نسته نکه امتناع اینک بقال قلع فلان عما کان علیه اذ کف عنه القلعان قافک فخی و لامک سکونیه
 بنی غیردن ای کسسه دن عبارت در که انلر بری شرح و بری صلاوة در که عمر و بن خویلفه نکه او غلر بدر جد
 اعلازی غیر در القلع قافک فخی و لامک سکونیه طاع اوزر نه اولن حصار حصن معناسنه مرج القلع
 میک فخی و رانک سکونیه و قافک و لامک فخیله بادیه بر موضعک اسمی در القلع قافک و لامک فخیله شول
 قلع در که ذکر اولنن موضعه منسوب دره قلع کذلک بلندن قطعه عظیمه یه دیرلر قطعه السحاب معناسنه
 القلع فحینه جمعی بلندن عظیم قطعه معناسنه و قلع کورش طوئق حالده ایتک یابد اوزلماغه دخی دیرلر
 رجل قلع القدم بد کک قولک یصدر بدر لامک کسر بله فخی کورش طوئق حینه ایاغی ناک اولس

قعق

قلع

وَنُونُكُ خَمِيلَه بَعْنَاهُ الْاَقْنَاعُ هَمَزَه نَكْ كَسْرُ بِلَه رَاضِي قَاقُ بِقَالَ اقْنَعَهُ الشَّيْءُ اِذَا رَضِيَاهُ الْمَقْنَعُ وَالْمَقْنَعَةُ مِمَّا
 كَسَرِي وَ قَافُكُ سَكُونِي وَ نُونُكُ فَخْمِيلَه اِيكْسِنْدَه دَخِي شَوْلِ بَزْدَرَكْ عَوْرَتِ وَ كَلَه بَاشَن اَوْرَتِ الْقَنْعَانِ قَافُكُ كَسْرُ بِلَه
 شَوْلِ بَزْدَرَكْ مَقْنَعَه دَن يُوْجَدُ كَدْرُ وَقَنْعَانِ كَذَلِكَ خَرْمَا جَمُوقْلَرَنْدَن اَوْرَبَلَن طَبَقَه دِيرَلِ وَ صَاحِبُ مَهْذَبِ
 مَطْلَقًا طَبَقِ مَيُوه دِي شَدْرُ وَ صَاحِبُ صِرَاحِ طَبَقِي اَزْ رِيكْ خَرْمَا دِي شَدْرُ لَكِنْ عِبَارَتِ جَوْهَرِ بَدَنِ فَهْمِ اَوْلَانِ
 بَزْمُ ذِكْرُ اِيْتِدَا دَرِ الْقَنْعِ قَافُكُ كَسْرِي وَ نُونُكُ سَكُونِيَه كَذَلِكَ خَرْمَا بَدَلِ بَدَرِ الْمَقْنَعِ مِمَّا كَسَرِي وَ نُونُكُ فَخْمِيلَه
 عَادِلِ اِهْلَانِ شَاهِدُ دَرِ بِقَالَ شَاهِدُ مَقْنَعِ اِي رَضِي بِقَنْعِ يُوْمَقْنَعِ شَوْلِ اَغْرَه دِيرَلِ كَدِيشْلَرِي اِيْجَرُ وَيَمَّا بِلَه اَوْلَه
 الْقَنْعَانِ قَافُكُ كَسَرِي وَ نُونُكُ سَكُونِيَه شَوْلِ كَسْنَه دَرَكْ مَرْمِي اَوْلَه بُونَدَن مَذْكُورُ مَوْنُثِ وَ ثَنِيَه وَ جَمْعُ رَاوُلُورُ
 بِقَالَ رَجُلُ قَنْعَانِ اِمْرَاةُ قَنْعَانِ الْقَنْعَانِ قَافُكُ كَسْرِي وَ نُونُكُ سَكُونِيَه اِيكِي دِيَه نَكْ اَن سَنَدَه اَوْلَانِ دُوْزِي
 قَنْعِ دَن اَخُوْذَرِ الْقَنْعِ قَافُكُ كَسْرِي وَ نُونُكُ سَكُونِيَه كَذَلِكَ شَوْلِ دُوْزِي دَرِ كَسْرِي اِيكِي دِيَه نَكْ
 اَرَا سَنَدَه اَوْلَه لَمَقْنَعِ مِمَّا كَسَرِي وَ نُونُكُ فَخْمِيلَه تَشْدِيدُ بِلَه شَوْلِ كَسْنَه دَرَكْ بَاشَن نُوْلَغَا كِيْمَشِ اَوْلَه التَّقْنِيعِ عَلِي وَ زَنْ
 التَّكْرِيْمِ عَوْرَتِ قَنْعَانِ كِيْدَرْمَكْ بِقَالَ قَنْعَتِ الْمَرْأَةُ اِي الْبَسْتِهَ الْقَنْعَانِ وَ تَقْنِيعِ كَذَلِكَ بَاشَن قَمِيْجِي اَوْرَمَقَه دِيرَلِ بِقَالَ
 قَنْعَتِ رَا سَه اَلَسُوطُ ضَرْبُ اَوْتَقْنِيعِ خَرُوسِ يُوْ بِنَكْ تُوْ بِنَ اَشِي اَوْ زَنْ كَتُورْمَكْ دَه دِيرَلِ حَالَتِ مَحَارِبَه
 الْاَقْنَاعُ هَمَزَه نَكْ كَسْرُ بِلَه بَاشِي يُوْ قَارُوْ قَالْدَرْمَقِ اَبُو يُوْ سَفَرِ رَوَايِ اَوْ زَنْ بِقَالَ اقْنَعُ رَا سَه اِذَا رَفَعَهُ وَ اقْنَاعُ
 صَلَاحَتِهَ اَسَايِ قَنُونِنِ اَلِي يُوْ قَارُوْ قَالْدَرْمَقِ رَحِيْمَتِهَ كَه اَلِيْنَكْ كَتِي يُوْ زَه مَتَوَجَّه اَوْلَه وَ اقْنَاعُ ضَوَا اِيْجَكِيْجُونِ
 بُوْ يَنْ حَوْضَه اَوْ زَنْ قَنْعَه دَخِي دِيرَلِ بِقَالَ اقْنَعِ الْبَعِيْرَ اِذَا مَدْرَا سَه اِلَى الْخَوْضِ لِيْشْرَبِ وَ اقْنَاعُ جَنَاحِي اَكْتَدَرِ اِيْجَنَدَه
 اَوْلَانِ دُوْ كَلْمَكِيْجُونِ يَا خُوْدَانِي صَوَاقْنِدِيْسَنَه طُوْتَقْدَرُطُوْ لَمَقِيْجُونِ وَ اقْنَاعُ دُوْه سُوْرِيْسَن يَا خُوْدَ قِيُوْنِ
 سُوْرِيْسَن اَوْنَلَاغَه يُوْ نَاكْمَكْ دَخِي دِيرَلِ وَ اقْنَاعُ رَاضِي قَنْعَه دَخِي دِيرَلِ بِقَالَ اقْنَعْنِي كَذَا اِي اَرْضَانِي الْقَنْعِ فَخْمِيلَه
 طَوَارِمُ رَعَايَه مَتَوَجَّه اَوْلَقُ نَقُولُ اقْنَعْتَ اَلْاَبْلَ فَقَنْعْتَ عَمِيْ مِنَ الْبَابِ الرَّابِعِ اِذَا مَالَتْ لَه وَقَنْعَتْ دَخِي دِيرَلِ نُونُكُ فَخْمِيلَه
 بِقَالَ قَنْعَتْ اِمَالَتِ لَهَا وَ اَهَا وَ اَقْبَلَتْ نَحْوَهَا لَهَا الْقَوْعُ قَافُكُ فَخْمِيلَه وَ وَاوُكُ سَكُونِيَه اَرَكْ دُوْه دِيْشِي دُوْه اَوْ زَرْبَنَه
 اِيْجَرَه مَقِي الْقِيَاعِ قَافُكُ كَسْرُ بِلَه بَعْنَاهُ يَقَالُ قَاعُ الْفَحْلِ عَلِي النَّاقَه يَقُوْعُ قَوْعَا وَ قِيَاعَا اِذَا رَاوُ بُوْ قَعَانَكْ
 قَلْبِي دَرِ الْاَقْتِيَاعِ هَمَزَه نَكْ وَ تَانَكْ كَسْرُ بِلَه اَرَكْ نَقَه اَوْ زَنْ مَشْوُوقُ اَوْلُوبِ كِيْرَكْنِ اَوْلَقُ الْقَوَاعِ قَافُكُ خَمِيلَه
 طُوْسَانَكْ اَرَكِي الْقَاعِ عَلِي وَ زَنْ اَلْحَالِ دُوْزِي رَارَضِ مَسْتَوِيَه مَعْنَا سَنَه اَلْقَوْعِ هَمَزَه نَكْ فَخْمِيلَه وَ وَاوُكُ خَمِيلَه جَمِي
 دُوْزِي رَارِ مَعْنَا سَنَه اَلْقَوَاعِ هَمَزَه نَكْ فَخْمِيلَه وَ الْقِيْعَانِ قَافُكُ كَسْرِي وَ مَدْبَلَه كَذَلِكَ جَمِي وَ اَوِيَا يِي مَنَقَلَبِ
 اَوْلَدِي مَاقَبْلِي مَكْسُوْرَاوْلَدِ اِيْجُونِ الْقِيْعَه قَافُكُ كَسْرِي وَ مَدْبَلَه قَاعِ مَعْنَا سَنَه دَرِ بُوْدَخِي وَ اَوِيَا يِي وَ اَوْدَنِ
 مَنَقَلَبِ دَرِ بَعْضِيْلَرِ قِيْعَه جَمْعُ دَرِ بَدِي اَسْمَعِي اِيْتَدِي قَاعَه الدَّارِ مَعْنَا سَنَه دَرِ قَاعَه الدَّارِ كِي قَافَلَه وَ حَاءَ مَهْمَلَه اَبَلَه
 فَصْلُ الْكَافِ كَتْمِيعِ كَافُكُ فَخْمِيلَه وَ تَانَكْ كَسْرِي وَ مَدْبَلَه اَحَدُ مَعْنَا سَنَه دَرِ بِقَالَ مَابَا لِدَاوْ كَتْمِيعِ اِذَا لَمْ يَكُنْ فِيْهَا
 اَحَدُ جَوْهَرِي اِيْتَدِي بُوِيْعَقُوْبِ رَوَايِ اَوْ زَنْ دَرِهَمِ بَنِي تَمِيْعَرِ بَلَرَنْدَن بُوْ وَ جَهْ اَوْ زَنْ اِيْشْتَدَمِ دِيْدِي الْكَتْمِ
 كَافُكُ كَسَرِي وَ تَانَكْ فَخْمِيلَه دَلِكِي يَاوْرِيْسِي وَ دَنِي وَ رَذَبِلِ اَوْلَانِ كَسْنَه يَه دَخِي دِيرَلِ الْكَتْمَانِ كَافُكُ كَسْرِي
 وَ تَانَكْ سَكُونِيَه جَمْعُ دَرِ صَدْرِ اَبَلَه صَدْرَانِ كِي وَ صَدْرُ جَنَسِ قَوْشَكْ اَسْمِيْدَرُ وَ كَتْمِيعِ كَتْمَانَكْ دَخِي جَمِي كَلُورُ وَ كَتْمَاءُ
 رَافُظَرُ دَرَكْ مَوْنُثِ تَا كِيْدَرْمَكْ اَسْتِعْمَالِ وَلَنُورُ عَلِي مَاسِيْجِي عَقِيْبَه بِقَالَ رَأَيْتُ اَخَوَاتَكْ جَمْعُ كَتْمِيعِ كَتْمَاءُ كَافُكُ
 فَخْمِيلَه وَ تَانَكْ سَكُونِيَه وَ الْفَكْ مَدْبَلَه تَا كِيْدَرْمَكْ اَسْتِعْمَالِ هَذِهِ الدَّارِ جَمْعُ كَتْمَاءُ وَ كَتْمَاءُ جَمْعُ اَوْ زَرْبَنَه
 لَقْدِيْمِ اَوْلَانِ اَوْ مَقْرَمُ مَذْكُورَنَه وَ جَعْلَرَنْدَه دَخِي حَالِ بُوْبَلَه اَوْلُورُ يَالْتَكْرَدُ دَخِي ذِكْرُ اَوْلَانِ زَرْبَانُ لَرَجْعِ لَقْظَنَه
 لُبْعِيَه ذِكْرُ اَوْلَانِي كَلْمُشْلَرِ دَرِ بَعْضِيْلَرِ اِيْتَدِي اَكْتَمِ وَ اَكْتَمَكْ مَتَفَرِّعَانِي عَرَبِيْلَرِ جَاءَ عَلَيْهِ حَوْلُ كَتْمِيعِ دِيْدِي كَلَرَنْدَن

قن

قن

وَنُونُكُ كَسْرِي وَ مَدْبَلَه بَعْنَاهُ الْقَنْعَانَةُ قَافُكُ فَخْمِيلَه قَسْمَتَه رَاضِي اَوْلَقْدَرُ بِقَالَ قَنْعَ قَنْعَ قَنْعَ قَنْعَ مِنَ الْبَابِ الرَّابِعِ
 الْقَنْعِ قَافُكُ فَخْمِيلَه وَ نُونُكُ كَسْرُ بِلَه قَسْمَتَه رَاضِي اَوْلَانِ كَسْنَه الْقَنْعُ قَافُكُ فَخْمِيلَه وَ نُونُكُ

وَنُونُكُ خَمِيلَه بَعْنَاهُ الْاَقْنَاعُ هَمَزَه نَكْ كَسْرُ بِلَه رَاضِي قَاقُ بِقَالَ اقْنَعَهُ الشَّيْءُ اِذَا رَضِيَاهُ الْمَقْنَعُ وَالْمَقْنَعَةُ مِمَّا
 كَسَرِي وَ قَافُكُ سَكُونِي وَ نُونُكُ فَخْمِيلَه اِيكْسِنْدَه دَخِي شَوْلِ بَزْدَرَكْ عَوْرَتِ وَ كَلَه بَاشَن اَوْرَتِ الْقَنْعَانِ قَافُكُ كَسْرُ بِلَه
 شَوْلِ بَزْدَرَكْ مَقْنَعَه دَن يُوْجَدُ كَدْرُ وَقَنْعَانِ كَذَلِكَ خَرْمَا جَمُوقْلَرَنْدَن اَوْرَبَلَن طَبَقَه دِيرَلِ وَ صَاحِبُ مَهْذَبِ
 مَطْلَقًا طَبَقِ مَيُوه دِي شَدْرُ وَ صَاحِبُ صِرَاحِ طَبَقِي اَزْ رِيكْ خَرْمَا دِي شَدْرُ لَكِنْ عِبَارَتِ جَوْهَرِ بَدَنِ فَهْمِ اَوْلَانِ
 بَزْمُ ذِكْرُ اِيْتِدَا دَرِ الْقَنْعِ قَافُكُ كَسْرِي وَ نُونُكُ سَكُونِيَه كَذَلِكَ خَرْمَا بَدَلِ بَدَرِ الْمَقْنَعِ مِمَّا كَسَرِي وَ نُونُكُ فَخْمِيلَه
 عَادِلِ اِهْلَانِ شَاهِدُ دَرِ بِقَالَ شَاهِدُ مَقْنَعِ اِي رَضِي بِقَنْعِ يُوْمَقْنَعِ شَوْلِ اَغْرَه دِيرَلِ كَدِيشْلَرِي اِيْجَرُ وَيَمَّا بِلَه اَوْلَه
 الْقَنْعَانِ قَافُكُ كَسَرِي وَ نُونُكُ سَكُونِيَه شَوْلِ كَسْنَه دَرَكْ مَرْمِي اَوْلَه بُونَدَن مَذْكُورُ مَوْنُثِ وَ ثَنِيَه وَ جَمْعُ رَاوُلُورُ
 بِقَالَ رَجُلُ قَنْعَانِ اِمْرَاةُ قَنْعَانِ الْقَنْعَانِ قَافُكُ كَسْرِي وَ نُونُكُ سَكُونِيَه اِيكِي دِيَه نَكْ اَن سَنَدَه اَوْلَانِ دُوْزِي
 قَنْعِ دَن اَخُوْذَرِ الْقَنْعِ قَافُكُ كَسْرِي وَ نُونُكُ سَكُونِيَه كَذَلِكَ شَوْلِ دُوْزِي دَرِ كَسْرِي اِيكِي دِيَه نَكْ
 اَرَا سَنَدَه اَوْلَه لَمَقْنَعِ مِمَّا كَسَرِي وَ نُونُكُ فَخْمِيلَه تَشْدِيدُ بِلَه شَوْلِ كَسْنَه دَرَكْ بَاشَن نُوْلَغَا كِيْمَشِ اَوْلَه التَّقْنِيعِ عَلِي وَ زَنْ
 التَّكْرِيْمِ عَوْرَتِ قَنْعَانِ كِيْدَرْمَكْ بِقَالَ قَنْعَتِ الْمَرْأَةُ اِي الْبَسْتِهَ الْقَنْعَانِ وَ تَقْنِيعِ كَذَلِكَ بَاشَن قَمِيْجِي اَوْرَمَقَه دِيرَلِ بِقَالَ
 قَنْعَتِ رَا سَه اَلَسُوطُ ضَرْبُ اَوْتَقْنِيعِ خَرُوسِ يُوْ بِنَكْ تُوْ بِنَ اَشِي اَوْ زَنْ كَتُورْمَكْ دَه دِيرَلِ حَالَتِ مَحَارِبَه
 الْاَقْنَاعُ هَمَزَه نَكْ كَسْرُ بِلَه بَاشِي يُوْ قَارُوْ قَالْدَرْمَقِ اَبُو يُوْ سَفَرِ رَوَايِ اَوْ زَنْ بِقَالَ اقْنَعُ رَا سَه اِذَا رَفَعَهُ وَ اقْنَاعُ
 صَلَاحَتِهَ اَسَايِ قَنُونِنِ اَلِي يُوْ قَارُوْ قَالْدَرْمَقِ رَحِيْمَتِهَ كَه اَلِيْنَكْ كَتِي يُوْ زَه مَتَوَجَّه اَوْلَه وَ اقْنَاعُ ضَوَا اِيْجَكِيْجُونِ
 بُوْ يَنْ حَوْضَه اَوْ زَنْ قَنْعَه دَخِي دِيرَلِ بِقَالَ اقْنَعِ الْبَعِيْرَ اِذَا مَدْرَا سَه اِلَى الْخَوْضِ لِيْشْرَبِ وَ اقْنَاعُ جَنَاحِي اَكْتَدَرِ اِيْجَنَدَه
 اَوْلَانِ دُوْ كَلْمَكِيْجُونِ يَا خُوْدَانِي صَوَاقْنِدِيْسَنَه طُوْتَقْدَرُطُوْ لَمَقِيْجُونِ وَ اقْنَاعُ دُوْه سُوْرِيْسَن يَا خُوْدَ قِيُوْنِ
 سُوْرِيْسَن اَوْنَلَاغَه يُوْ نَاكْمَكْ دَخِي دِيرَلِ وَ اقْنَاعُ رَاضِي قَنْعَه دَخِي دِيرَلِ بِقَالَ اقْنَعْنِي كَذَا اِي اَرْضَانِي الْقَنْعِ فَخْمِيلَه
 طَوَارِمُ رَعَايَه مَتَوَجَّه اَوْلَقُ نَقُولُ اقْنَعْتَ اَلْاَبْلَ فَقَنْعْتَ عَمِيْ مِنَ الْبَابِ الرَّابِعِ اِذَا مَالَتْ لَه وَقَنْعَتْ دَخِي دِيرَلِ نُونُكُ فَخْمِيلَه
 بِقَالَ قَنْعَتْ اِمَالَتِ لَهَا وَ اَهَا وَ اَقْبَلَتْ نَحْوَهَا لَهَا الْقَوْعُ قَافُكُ فَخْمِيلَه وَ وَاوُكُ سَكُونِيَه اَرَكْ دُوْه دِيْشِي دُوْه اَوْ زَرْبَنَه
 اِيْجَرَه مَقِي الْقِيَاعِ قَافُكُ كَسْرُ بِلَه بَعْنَاهُ يَقَالُ قَاعُ الْفَحْلِ عَلِي النَّاقَه يَقُوْعُ قَوْعَا وَ قِيَاعَا اِذَا رَاوُ بُوْ قَعَانَكْ
 قَلْبِي دَرِ الْاَقْتِيَاعِ هَمَزَه نَكْ وَ تَانَكْ كَسْرُ بِلَه اَرَكْ نَقَه اَوْ زَنْ مَشْوُوقُ اَوْلُوبِ كِيْرَكْنِ اَوْلَقُ الْقَوَاعِ قَافُكُ خَمِيلَه
 طُوْسَانَكْ اَرَكِي الْقَاعِ عَلِي وَ زَنْ اَلْحَالِ دُوْزِي رَارَضِ مَسْتَوِيَه مَعْنَا سَنَه اَلْقَوْعِ هَمَزَه نَكْ فَخْمِيلَه وَ وَاوُكُ خَمِيلَه جَمِي
 دُوْزِي رَارِ مَعْنَا سَنَه اَلْقَوَاعِ هَمَزَه نَكْ فَخْمِيلَه وَ الْقِيْعَانِ قَافُكُ كَسْرِي وَ مَدْبَلَه كَذَلِكَ جَمِي وَ اَوِيَا يِي مَنَقَلَبِ
 اَوْلَدِي مَاقَبْلِي مَكْسُوْرَاوْلَدِ اِيْجُونِ الْقِيْعَه قَافُكُ كَسْرِي وَ مَدْبَلَه قَاعِ مَعْنَا سَنَه دَرِ بُوْدَخِي وَ اَوِيَا يِي وَ اَوْدَنِ
 مَنَقَلَبِ دَرِ بَعْضِيْلَرِ قِيْعَه جَمْعُ دَرِ بَدِي اَسْمَعِي اِيْتَدِي قَاعَه الدَّارِ مَعْنَا سَنَه دَرِ قَاعَه الدَّارِ كِي قَافَلَه وَ حَاءَ مَهْمَلَه اَبَلَه
 فَصْلُ الْكَافِ كَتْمِيعِ كَافُكُ فَخْمِيلَه وَ تَانَكْ كَسْرِي وَ مَدْبَلَه اَحَدُ مَعْنَا سَنَه دَرِ بِقَالَ مَابَا لِدَاوْ كَتْمِيعِ اِذَا لَمْ يَكُنْ فِيْهَا
 اَحَدُ جَوْهَرِي اِيْتَدِي بُوِيْعَقُوْبِ رَوَايِ اَوْ زَنْ دَرِهَمِ بَنِي تَمِيْعَرِ بَلَرَنْدَن بُوْ وَ جَهْ اَوْ زَنْ اِيْشْتَدَمِ دِيْدِي الْكَتْمِ
 كَافُكُ كَسَرِي وَ تَانَكْ فَخْمِيلَه دَلِكِي يَاوْرِيْسِي وَ دَنِي وَ رَذَبِلِ اَوْلَانِ كَسْنَه يَه دَخِي دِيرَلِ الْكَتْمَانِ كَافُكُ كَسْرِي
 وَ تَانَكْ سَكُونِيَه جَمْعُ دَرِ صَدْرِ اَبَلَه صَدْرَانِ كِي وَ صَدْرُ جَنَسِ قَوْشَكْ اَسْمِيْدَرُ وَ كَتْمِيعِ كَتْمَانَكْ دَخِي جَمِي كَلُورُ وَ كَتْمَاءُ
 رَافُظَرُ دَرَكْ مَوْنُثِ تَا كِيْدَرْمَكْ اَسْتِعْمَالِ وَلَنُورُ عَلِي مَاسِيْجِي عَقِيْبَه بِقَالَ رَأَيْتُ اَخَوَاتَكْ جَمْعُ كَتْمِيعِ كَتْمَاءُ كَافُكُ
 فَخْمِيلَه وَ تَانَكْ سَكُونِيَه وَ الْفَكْ مَدْبَلَه تَا كِيْدَرْمَكْ اَسْتِعْمَالِ هَذِهِ الدَّارِ جَمْعُ كَتْمَاءُ وَ كَتْمَاءُ جَمْعُ اَوْ زَرْبَنَه
 لَقْدِيْمِ اَوْلَانِ اَوْ مَقْرَمُ مَذْكُورَنَه وَ جَعْلَرَنْدَه دَخِي حَالِ بُوْبَلَه اَوْلُورُ يَالْتَكْرَدُ دَخِي ذِكْرُ اَوْلَانِ زَرْبَانُ لَرَجْعِ لَقْظَنَه
 لُبْعِيَه ذِكْرُ اَوْلَانِي كَلْمُشْلَرِ دَرِ بَعْضِيْلَرِ اِيْتَدِي اَكْتَمِ وَ اَكْتَمَكْ مَتَفَرِّعَانِي عَرَبِيْلَرِ جَاءَ عَلَيْهِ حَوْلُ كَتْمِيعِ دِيْدِي كَلَرَنْدَن

قن

قن

قن

فتحي وواوك سكونييه ويانك تشد بد به شول طريف كسنة در كه ذكي الطبع و نيز فم اوله اللسع لامك فتحي و سبندك
سكونيه ابلان و ياغود عقرب صوتي يقال لسعة العقب والحية لسعا اللطع لامك فتحي و طانك سكونييه بلا مق
لحس معناسنه و لطع كذا لك بر كسنة نك اردن اياه او رمق و يومعنا لك ايكسنة دخی لطعة الطعة لطعا د بر سن
باب رابعن الا لظاع هز نهك وتانك كسر يله كاسه ده اولان نسنة نك جملة سن ايجك يقال التطلع اذا شرب
جميع ماء في الاناء والحوض كان خسه اللطع فختنه شول ياضدركه طوداغه عارض اولور و كثر يا بوسياه اولان
ادمه عارض اولور و لطع كذا لك ديش و وكوب ديلري قالمقدرا لالطع هز نهك و طانك فختيله ديشاري و وكوب
ديلري فلان كسنة الطعاء لامك فتحي و طانك سكر و الفل كمد به مژني ديشاري و وكاش عورت معناسنه
و لطعا كذا لك شول عورته دير لكره فرجك لحي از اوله بن در بدروايي اوزن اللعا لامك ضميلة شول وت در كذا ابتدا
طهور نه ملائم اولور اصمعي روايي اوزن ومنه قيل الدنيا لعاعة وابوعرو و ايتدي لعاعة اوتی خفيف اولان و نلا قدر
كرك اولاد لسون كرك اولاد لسون لالعاع هز نهك كسر يله رذكر اولنان اوتی تورمك يقال لعت الارض
للع العا اذا انتبتها التلعي فختنه وعينك كسري ومد به لعاع اوتی ديرمك نقول نلعيها و اخر جنا تلي و بونك
اصلي نلعيها ايتدي وقتا كه اوج عينك متوالی اولسن كرك يكو رديلر ايسه عين اخيره يي بايد و ندر ديلر اللعاع
على وزن العرعر سرب كبريه لده صوكي كور نيور اللعاعة على وزن الرزلة سربك بلدن مني ولعلعه
فانته دخی ديرل نقول لعلعت عظمه اذا كسرت لعلع لا ملرك فتحي وعين اولك سكونييه بر طاعك على دركه اند
محارب اولشدر التلعلع على وزن التزلزل اجلي حيننه جاغروب اول جانبه بوجانبه و نك و نلعلع فانته دخی
ديرل يقال لعلعته فتلعلع اي كسرت فته كسر اللعاعة لامك فتحي وعينك كسري ومد به طاري ايتكي خبر جاورس
معناسنه التلغيع على وزن التكرم ياشي و رتلك يقال لفع راسه نلغيعا اذا غطاه و نلغيع طفر جني دوندر مكه
دخی ديرل يقال لفعت المزة اذا قلبتها التلغيع فختنه و فاك ضمي وتشد بد به عورت بر نسنة ايله او رتو نك
يقال نلغعت المرأة بر طها اذا نلغعت و مرمط يملك كسري و رانك سكونييه بر جنس كلسي در كذا في اكثر عرب
طائفه سي كير و نلغع مطاها و رتلك معناسنه ده كا و ر يقال نلغع الرجل بالشوب والشجر بالورق اذا شمل به و تغطي
و نلغع تمام ييلك عارض اولغه دخی ديرل يقال نلغع فلان اذا شمله الشب اللعاع لامك كسر يله ذكر اولنان
اورقي الالتعاع هز نهك وتانك كسر يله ما حقه بور و نك يعني چارشب اور نك الالتعاع معناسنه و الالتعاع
بر بوزي و نله اور نكه دخی ديرل يقال التلغعت الارض بالنبات اذا خضرت التلغع لامك فتحي و قافك سكونييه
دوه قني ايله بر نسنة يلق يقال لغعة برة اي رماه و با و ز كوز له نظر ايتكه دخی ديرل يقال لغعه بعينه اذا غاب
يعني يا و ز كوز له باقسه ابو عبيد ايتدي لقع اصابت عيندن و رمي بالبعرة دن غيري رده ايشيد لمدي اللقاعة
لامك ضمي و قافك تشد بد به جالدين حاضر جواب اولان كسنة الالتعاع هز نهك وتانك كسر يله لون متغير
اولمق يقال التلغع لون اذا ذهب و تغير لمتغ كبري در تغير لون معناسنه لحياني روايي اوزن اللعاع فختنه كرك پاس
يا شمي يقال لكع عليه الوسع لكع من الباب الرابع اذا الصق به و لمسه و بواسمي ره ايتدير اللعاع لامك ضمي و كافك
فختيله دخی و رذيل و لان كسنة بعضيل ايتدي لكع شوات و نفسه و هو ايت تابع اولان كسنة يله ديرل و مرمك
ياور يسنه و كچرك او غلاته دخی لكع ديرلره في حديث ابی هريرة اثم لكع يعني الحسن والحسين رضي الله
عنهما لكع لامك فتحي وعينك كسري اوزن بناسيله قطام كي كذا لك دنه و رذيله اولان عورت
يقال امرأه لكع و ندر اولند قل يلكع ديرل و ايك كسنة نك اسنه يا ذوي لكع ديرل الا لكع هز نهك و كافك فختيله
دنا ت ايله متصف اولان كسنة يقال لكع فهو لكع من الباب الرابع اللعاع لامك فتحي و كافك سكونييه و الفل

لسع

لطع

لمع

لفع

لقع

لكع

مد به موتي و لكع معرفه اولد قده منصرف اولماز الكعدن معدول اولد غيچون ابو عبيد ايتدي فرس ايجون
دخی لكع ديرل و لكن معرفه اولد قده بولا ينصرف اولماز رايونك مو تشد لكه ديرل لكع ديرل پس بوسرد
و نغرمثالنه اولور و صرد كره كن ديدك كري قوشدر و نغرم بورني قرمزي اولان سرجه هز لكيعه لامك
فتحي و كافك كسري ومد به دنه اولان قراواش يقال امه لكيعه اي لثيمة بنو لكيعه كذا لك لامك فتحي
و كافك كسري ومد به بر قومك اسيد ز قال علي بن عبد الله بن عباس رضي الله عنهم هم حفظوا ذماري يوم جاءت
كتاب مسرف و بني لكيعه و كتاب عساكر معناسنه در و ذماري ذال معجمه نك كسر يله عرض و نوس
معناسنه در لكع لامك فتحي و كافك سكونييه ابلان صوتي لسع معناسنه و لكع كذا لك حالت رضاعه
له زه ديرل و نغرمقوزي ياشي ايله انه سنك امر كن مسمن او رمغه ذرل اللعاع لامك فتحي و ميمك سكونييه و اللعاع
فختنه بلدن اوتی يقال لمع البق لمعا و لمعا من الباب الثالث اذا ضاء اللعاع هز نهك وتانك كسر يله بجنه
اليلع يانك فتحي و لامك سكونييه ينع و زني اوزن يغور يغور يغور مين برقك اسيد و كاه اولور كذا ب اولان
كسنة يي لمع ديرل ذكر اولنان رقة تشبيه ايتدي و بن اللعاع لامك فتحي و ميمك تشد بد به محر افلا معناسنه
و طور شعل كه سباع طيور دن در عقاب معناسنه اللعاع لامك فتحي و ميمك سكونييه بر قطعه اوت كدور رغه
قرب اوله ابن السكيت ايتدي قن قور يغره قرب اولسه لمعه قد احتد ديرل و حلي نام اوت دخی لمعه ديرل
تا غار مغه باشلد فجه اللعاع هز نهك كسر يله بولا نك اوتی اغار مغه يسلق يقال هذه بلاد قد الملت الملمعة
ميمك ضمي و لامك سكونييه و ميمك اخر ككسر يله اوتی اغار مغه باشلين و لايت يقال بلاد ملعة اللعاع هز نهك
و ميمك فتحي و اخر نهك يانك تشد بد به شول ذكي كسنة در كه ياز طبع اوله اليلع يانك و ميمك فتحي و لامك
سكونيه بجنه اللعاع هز نهك كسر يله اتك و مرمك و ارسلانك حلي ظاهر اولوب م لري قرار مقي يقال
لمع الفرس والأتان و اطباء البهولة اذا شرف للجل و اسودت حلمتها اتان هز نهك فختيله ديشي مرمك
و اطبا هز نهك فتحي و طاء ميمه نك سكونييه سباع قسمنك م لري و حله حاء ميمه ايله م لري ايشيد و اللعاع
بر نسنة قا يغه دخی ديرل يقال الملت بالشئ و التلعت الشئ اذا اختلست اللعاع هز نهك وتانك كسر يله بر كسنة نك
رنكي كيدوب متغير اولمق يقال التلغع لونه اذا ذهب و تغير الملتع ميم اولك ضمي و ميمك تشد بد به شول
ات دركه كندی لونه اخر لون قار شوب لاجه اوله و قن اول قار شون لون اوزن اولسه اكا مولع ديرل ميمك ضمي
و لامك فتحي و تشد بد به اللوعة لامك فتحي و واوك سكونييه محبت اتسنة بنمقدرا للوع لامك فتحي و واوك سكونييه
محبت يقيم يقال لاعة الحب بلو عه من الباب الاول الالتعاع هز نهك وتانك كسر يله ياغق يقال التاع فؤاده
اذا احترق من السوق اللاعة على وزن الحاجة بر نسنة يه يا نوب يا قلمي معناسنه در يقال اتان لاعة الفؤاد
الي حشها اصمعي ايتدي لاعة بولكلام لايعه معناسنه در كويا كه مرمك يا و رسي اوزنه زياده
خر فندن و اله و متخير در و لاعة خا يغه معناسنه ده كلور يقال امرأة هاعة لاعة اللعاع على وزن الحال
كذلك بر نسنة دن خوف ايتدي يقال رجل هاع لاع اي جبان جزوع و لاع بليح دخی ديرل باب
رايدن و بن السكيت لعت الاعم و هفت اهام دخی روايت قلدي و هاج يانك كسر يله كذا لك خائف
معناسنه در يقال رجل هاج لايح لهيحه لامك فتحي و هانك كسري ومد به بر رجلك اسيد و فصل الميم المتع
ميمك فتحي و تانك سكونييه و المتوع خمتنه ككوند اولوب اوزامق يقال متع النهار من الباب الثالث
اذا الرنغ و طال و متع قايه لثقه دخی ديرل يقال متع يجمع متعا و الوب كلك معناسنه ده كلور
يقال اشترت هذا الغلام لثمة من غلام صالح ايتدي هين بوي و صورنه متع معناسي دخی مخلصدر استخدام

لمع

لوع

متع

مراد اوله المتاع تانك كسر به هر نسبه نك اوزونى بقال متع الشى اذا طال و ماتع ابو بركش بقال جبل
 مانع اى جيد الفتل و مانع زياده قمرى رنك و اولان هر نسبه ككه خوب اوله اكما متع ديرل التمتع
 على وزن التكرم اوزن بقال متع غيره و تمتع فائده اندر مغه ديرل بقال متع الله بكذا المتاع ميمك فحقيله
 قاش سلعه معناسنه و متامنه فحقيله دى ديرل و هر نسبه كه انوكه فائده لنور سن اكما متع ديرل التمتع فحقيله
 و تانك ضمى و تشد بدله فائده لنقوته كم مشعب نام شاعر تمتع يا مشعب ان شيا سبقت به المات هو المتاع
 ديشندر و بوبت سبب و لشدر مشعبه مشعب ديونسيه اولنسنه و مشعب توزه بولاشمش ديكدر مغير
 معناسنه و قال الله تعالى اتعاه حلية او متاع و تمتع اوزون فائده لنفقه دى ديرل الاستمتاع همزه نك و تانك
 كسر به بمعناه نقول تمتع بكذا و استمتع به المتعة ميمك ضمى و تانك سكونيله اسيدر فائده لنجق نسبه
 معناسنه و منه معة النكاح و متعة الطلاق و متعة الحج را بونلر فائده او لنجق نسبه لدر الامتاع همزه نك
 كسر به فائده لندر مق بقال متع الله بكذا و ابو زبديتدى امتعت بالشى و تمتعت بر معنيد و ابو عمره دى
 بوبله ديشندر و اصمى مز نورله مخالفت ابديوب اسلشهاد اندك كرى نسبه لرى تا و بولاشمش و امتاع استغنا
 معناسنه دى كاور نقول تمتع عن فلان اذا استغنت عنه حكاه ابو عمرو عن القيرى المتع ميمك فحقيله و تانك
 سكونيله و المتع فحقيله عورت رازم يوريشله يوريك بقال مشعت المرأة من الباب الثالث و مشعت من الباب
 الرابع اذا مشت مشية قبيحة الجمع ميمك كسرى و حيمك سكونيله احمق معناسنه المجعة ميمك ضمى و حيمك
 سكونيله ذكر اولنان معنياه در المجعة ميمك ضمى و حيمك فحقيله على وزن همزه بمعناه ايضا المجاعة ميمك فحقيله
 بر نسبه فى قاير مامق عدم مبالاة معناسنه بقال جمع الرجل جمع مجاعة اذا تاجن المجعة ميمك فحقيله و حيمك
 كسر به قليله الحيا اولن عورت جلعه ككى در وزنا و معنى يعقوب رواين اوزن و جلعه دى حيمله و عين
 مهمله ابله در التماح تانك فحقيله و حيمك ضيمله ايكى كسنيه برى ربه فحشيات سو بلشوب مبالاة ايمك الجمع
 ميمك فحقيله و حيمك كسرى و مدله شول طعامدر كه سودله خرماى تخميرا تكملة اولو و المذع ميمك فحقيله و ذال
 معجمله نك سكونيله خبرك بر مقدارن سو بلوب بر مقدارن كيم ايمك بقال مذع على الحيزن الباب الثالث اذا احد نك
 بيمعه و كيم البعض و بواو عبيد رواين اوزن در و مذع نبول ابديركن بولن راغه اقمتاغه دى ديرل بقال مذع
 بيموله اذا رمى المذام ميمك فحقيله و ذالك تشديد به شول كسنيه در كه سرى صقليه بعضيلر مذام كذاب
 معناسنه در ديدى المربع ميمك فحقيله و رانك كسرى و مدله شول در كه اوقى و صوى وافر اوله خصيب معناسنه
 الامرع همزه نك فحقيله و رانك ضيمله جمى او نلو و صولو رلر معناسنه الامراع همزه نك فحقيله كذلك
 جمى يمينه الجن و ايمان ككى بقال مرع الوادى من الباب الخامس الامراع همزه نك كسر به دن اولو
 اولمق بقال امرع الوادى اذا اكلا و امرع دن اولو بولمغه دى ديرل بقال امرعه اذا اصبته مر يعاوفى
 المثل امرعت قاتل و امرع باشه ياغى چوقه سورمكه دى ديرل بقال امرع راسه بدن اذا اكثر منه و اوسعه
 المرع ميمك ضمى و رانك كسر به او نلو و صولو اولن رومرغ شول قومم ديرل كه طوارى او نلى و صولو رده اوله
 بقال القوم مرعون اذا كانت مواشيم فى خصب المرع ميمك ضمى و رانك فحقيله او نلو و صولو بولنن رالامروعه
 همزه نك و رانك ضيمله انبو روزنى اوزن او نلو و صولو اولان بر بقال لرض امروعة اى خصبة المرعة ميمك
 ضمى و رانك فحقيله همزه و زنى اوزن شول قومدر كه دراجه سنيه در اين السكيت رواين اوزن المزع
 ميمك فحقيله و زى معجمله نك سكونيله سرعت ايمك بقال مزع الطي مزع اى يسرع و كذلك الفرس المزيع
 على وزن التكرم ارمق نقرىق معناسنه بقال المرأة تزع القطن يدها اذا بدت كانه تقطعه ثم تزلفه فجوذه

بدالك

متع

جمع

مذع

مرع

مزع

بدالك و تريد زاء معجمله و باء موحدله ابله بنبه اتقده ديرل التزع فحقيله و رانك ضمى و تشد بدله اير بلوب متفرق
 اولمق بقال فلان يمزع من الغيط اى يقطع و فى الحديث انه غضب غضبا شديدا حتى يحيل الى ان انقه يمزع
 ابو عبيد ليتدى يمزع صحح دكلد و بنظن ابديركم ترمع غضبندن دتر ككى اولمق در ديدى اما ابو عبيد يمزع
 نطق معناسنه كد كنه انكارا يمادى لكن بومقامه مراد اولماسن استبعاد ايتدى المرعة ميمك ضمى و رانك
 سكونيله بر يان ات يا غيرى نسبه يان سى بقال ما عليه مزعة لحم و فى الاناء مزعة ماء اى جرعة المرعة ميمك
 كسرى و رانك سكونيله بر يان ايا خور يان بنبه معناسنه در اسكى بر يان سنه مزقه ديد كارى كى المسح
 ميمك كسرى و شينك سكونيله شمال بلى و نسع دى ديرل نوانك كسرى و شينك سكونيله المشع ميمك
 فحقيله و شينك سكونيله جمع ايمك و كسب ايمك معناسنه در و مشع صاعق معناسنه ده كلوز نقول مشعت
 العثم اذا حلبتها الا منساع همزه نك و تانك كسر به قيمونى زياده صاغوب اصلا سودن قومق بقال انشعت
 مافى الضرع اذا المندع فيه شيا و مطلقا الملق معناسنه ده كلوز بقال انشع من فلان مامشع لك اى خذ منه
 ما وجدت و ابن الاعرابى ليتدى انشاع فاق معناسنه ده كلوز بقال انشع الرجل ثوب صاحبها اذا اختلسه
 المشوع ميمك فحقيله و شينك ضمى و مدله قايعى قور ديقال ذئب مشوع المصع ميمك فحقيله و صدادك سكونيله
 طوارق و رغن تخريك ايمك بقال مصعت الدابة بذئبها اذا حركته و مصع قايعله او رنقه دى ديرل و مصع
 اناء و غلظن اتقده ده ديرل بقال مصعت الام بالولد اذا رمت به و سرعت معناسنه ده كلوز بقال مرمصع يسرع
 مثل يزع على مامر انفا و شمشك بيدر مغه دى ديرل بقال مصع البرق اذا اومض الماصعة ميمك ضمى و صدادك
 فحقيله محار و مقاتله المصع ميمك فحقيله و صدادك كسرى به محار بايديكى كسنيه الماصع صدادك كسرى به بلدر ايجى
 معناسنه بقال شى ماصع اذا كان راقا المصوع ضميمته ناقة نك سودى كيمك بقال مصع لبن الناقة مصوعا من الباب
 الثالث اذا ولى الماصعة الدر صدادك كسرى به شول ناقة در كه سودى حكلش اوله و هر نسبه كه يوزد و ندر و ب
 كتسه قد مصع ديرل الامصاع همزه نك كسرى به قومك طوارق نك سودى كيمك بقال امصع القوم اذا هب
 البان ايلهم ابو عبيد ايتدى امصع الرجل ديرل فحقيله دوه سنك سودى ككسنيه و فحقيله امصع الرجل
 و امتصع ديرل فحقيله كندى ريو زنه ككسنيه الماصعة ميمك ضمى و صدادك فحقيله همزه ككى ريشل قوشك اسيدر
 و مصعه عوسج ديد كرى ديكند دى اسيدر المصع ميمك ضمى و صدادك فحقيله جمى المصع ميمك فحقيله و طاء
 معجمله نك سكونيله اغاج قابى ايجنده قالمق و بعض نسخده فعله مات واقع اولمشدر ثلاثين فعلى كد كنه
 اشارة التطيع على وزن التكرم اغاجى قابى ايجنده ترك ابدوب قابن صويامق صوين ايجسون ديوال المعجعة
 على وزن الزلزلة فحشك و قش مثالونك يماركن چقن اوازي و حالت حرايد نهادر لك اوازي و معجمله
 قوم شدت حرده سيرايمكه دى ديرل بقال معنع القوم اذا ساروا فى شدة اخر المعنعان ميمك فحقيله و حيمك
 سكونيله زياده اسى شدت حر معناسنه بقال يوم معنعان الممع ميمك فحقيله و عينك سكونيله شول عورت در
 كه احوالى ضبط اوزن اولوب بالندن كسنيه به نسبه و ريميه و فى كلام بعضهم فى ضفة النساء منهن
 معنع لها شينها جمع يعنى مالى كند و به منحصر در المعنعى ميمك فحقيله و عين اولك سكونى و يانك
 تشد بدله شول كسنيه در كه هر كى غالب اولور سه اكا يولد اش اوله مع فحقيله بر ككه دوكه
 مصاحبه دلالت ابديركم سرى ايتدى مع كله سنك اسم اولسته دلالت ايدن بودر كه اخرى
 متحركدر ماقبلى متحرك لىكن و كاه اولور اخرى سناكن قلمور و كاه اولور منون قلمور نقول جاوا
 معالمق ميمك فحقيله و قافاك سكونيله زياده ايجمك اشد شرب معناسنه يقال الفصيل يجمع له اذا رضعها

و مصع ناقه نك ككسنيه صو اوزن مغه دى ديرل

مصع

مع

ملع

منع

مبع

نبح

وبقال منع فلان بسوء اذ ارمى بها يعني ركسنة به فحشا انه شتم ابنه سلب بونك استعمال باصيفه مجهول ابله دو
 الامتقاع همزة نك وتانك كسر به لون متغير اولمق كسانى رواين اوزن بقال امتنع لونه على صيغة المجهول اذا
 تغير من خزن او فزع وكذلك لنتقع بالنون واتقع بالباء الموحدة والميم اجود الملع ميمك فتي ولا ملك سكونيله
 شول سيرة دیرلر که سر یع اولوب خفیف اوله بقال ملعت الناقة فی سیرها من الباب الثالث وصاحب صراح
 باب رابع دن اشارت اینشدر سهودر الملع ميمك فتي ولا ملك كسرى ومدبله والملاع ميمك فتيه
 بونلر که ایكسند شول بحر معناسته در که انوك اوتی اولیه وعربلر که مثالن دن دراودت به عقاب ملاع
 دبد کرى اهلكت معناسته ابو عبید ایتدی بومثل واحده وجمعه استعمال اولنور طارت به العنقاء وصلقت به
 صنفاء مغرب دبد کرى کیدر وخلق عامه مهمله ابله قوش اوچرکن بوکسلکه دیرلر ومغرب ميمك فتي وراه
 مهمله نك كسرى به غرابت معناسته در یعنی انی معروف الاسم ومجهول الجسم اولان قوش الدبکه مقصود
 کورنر بلايه وافته اوغردی دیکدر الملع ميمك ولا ملك فتي ويانك مايننده سکونيله كذلك اوتسوز محرا
 معناسته وميلع سريع معناسته ده كلور المنع ميمك فتي ونونك سکونيله ويرمك که اعطانك مقابليدر المانع
 نونك كسرى به والممنوع ميمك فتي ونونك فتي ابله والمناع ميمك فتي ونونك تشديد به بونلر که اوچی دخی
 منع ابدیچی معناسته در ومنع ركسنة بی رايشدن اليقومغه دخی دیرلر بقال منع الرجل عن الشئ فامتنع
 فامتنع منه الامتناع همزة نك وتانك كسر به برنسنه دن الچكوب فراغت اینك الممانعة ميمك فتي ونونك فتيه
 منع ابد شملك نقول مانعته الشئ ممانعة للنيع ميمك فتي ونونك كسرى ومدبله ال ايرشمن نسبه بقال مكان
 منيع الممانعة ميمك فتيه منيع اولمق بقال منع مناعة من الباب الخامس المنعة فحتميله منيع اولمق معناسته
 بقول فلان في عز ومنعة وكاه اولور نونى ساكن قلوب منعة دیرلر ابن السكيت رواين اوزن وبغضيلر
 ایتدی منعه مانعك جمیدر كره كافرک جمع اولدغي كبی یعنی اول كسنة عزله در وعزتن قور بوب حمايت
 ابد نلر ده در که حمايت ابد نلر انوك عشرين ایتدی المنع فحتميله ونونك فتي وتشديد به منيع اولمق بقال قد
 تمنع الممنعان ميمك فتي ونونك كسرى وتشديد به دوه ابله كمينك تازه سنه دیرلر مزبور قتلوق يلدنه چوبائنه
 مخالفت ایتدی كچون ياخود ديشلواولان طواردن اول طويحه ده مزبور له مخالفت ایتدی كچون ياخود مقتضای
 زمانه مخالفت ایتدی كچون المبع ميمك فتي ويانك سکونيله اريك بقال مام السمن جميع لاذاب وذوبان ذال
 معجه ابله اريك معناسته در المبع ميمك فتي ويانك سکونيله برنسنه دوكلد كدن صكره اتق در بقال
 مام الشئ جميع اذا جرى على وجه الارض المنع فحتميله ويانك فتي وتشديد به كذلك اتق جرى
 معناسته وميعه سرور ونشاطه دخی دیرلر وانك ایتدی اسكرتسنه ده دیرلر ولول نهان ده دیرلر وبكتلكك
 ایتدی اسنه ده دیرلر وميعه كذلك شول صويه دیرلر که ولايت رومدر جنس اغاچدن اتارانی بشور دیرلر
 صافی اولاننه ميعه سائله دیرلر ودینه چو كنه ميعه يابسه دیرلر فصل النون المنوع فحتميله صوچحق
 بقال منع الماء يمنع نبوعا الينبوع يانك فتي ونونك سکونيله ويانك فتي ومدبله صوچحق وغي رعين
 الماء معناسته ومنه قوله تعالى حتى نغير لنا من الارض ينبوعا الينابع يانك فتي ويانك كسرى ومدبله
 جمع صوچحق بقال منع النواع نونك فتي ويانك كسرى به شول در دوه نك بدنده که
 اتق دوه نك درى اتار الانبياع همزة نك وتانك كسر به سوزه كيرمك اجمعي رواين اوزن بقال
 انبعا حليبا فلان بالكلام اذا التبعث وفي المثل خرج نبق الينباع اي ساكت لينبعث ومطرق لينثال اي ساكن
 البقرک وينصب المنع نونك فتي ويانك سکونيله شول اغاچدر که لندن ياي بشلر لو بود قلرندن اوق ايشلر ل

النبعة كذلك نونك فتي ويانك سکونيله نبعك واحدی نباع نونك فتي ويانك كسرى به رموضعك اسميدن
 النبيع نونك فتي ويانك كسرى ومدبله برشهرك اسميدر النباع نونك فتي ويانك تشديد به اوترق يردر
 معناسته بقال كذبت نباعك اذ ارد ميعي بالنسبة وغينه دخی لغت در الجوع فحتميله طعام همز اولمق بقال
 نبع الطعام نبع نجوعا من الباب الثالث اذا هنا اكله ونجوع تاثير ايتكه دخی دیرلر بقال نبع في الدابة العلف
 ولا بقال النبع ونبع فيه الخطاب والوعظ والده واه اذا اثر الجوع نونك فتي وحيك فتي ابله هانم اولان صوبقال
 ماء نجوع كما بقال غير ونجوع الصبي سوده دیرلر ابن السكيت ایتدی نجوع اوله قارشش صودر که دوه يايچور دیرلر
 نقول نجت البعير النبعة نونك فتي وحيك سکونيله اوللاق ان مق اولی رلر ده الانجام همزة نك وتانك
 كسرى به ركسنة بی طلب ايتك احسانندن اوترو المنع ميمك فتي وحيك فتيه اوللاق ان مق ايجون
 اولان منزل النابعة حيمك كسرى به شول طائفه در که اوللاق طلب قار المنع ميمك فتي وحيك كسرى به
 معناها النبع نونك فتي وحيك كسرى ومدبله شول اون در که صوبله قارشدر وب دوه يايچور دیرلر ونجوع
 شول قان در که سياهه مائل اوله اجمعي ایتدی نجوع ايجودن كان قله دیرلر یعنی اعضاي باطنه دن النخاعة
 لوبك فتي وخاء معجه ابله ادمك اغزندن كلن توكرک نخاعه معناسته وصاحب صراح سومكله نفسير
 ايتشدر وقاموسه ابي معنایدخی اطلاق اولنسنه اشارت ايتشدر التفع فحتميله وخانك فتي وتشديد به
 توكرک ياخود سومك اتق بقال منع فلان اذ ارمى بنخاعته الانخاع همزة نك وتانك كسرى به ركسنة ولا يئندن
 دورد وشملك بقال منع عن ارضه اذ ابعدها النخاع نونك كسرى به والنخاع نونك فتيه ابق ابله که ارقه ككده
 اولور بقال قطعت نخاعه ونخاعه والنخاع نونك فتيه كذلك ارقه كمينك ايجنده اولان ابله در حجاز دن
 رطائفه فتنه بقولون هو مقطوع النخاع ميمك وخانك فتي ونونك سکونيله باسنه بيون ككنك بششديكي
 والنخاع نونك فتي وخانك سکونيله تام بوغز لوب يي ابله ايرشدر مكم بقال دبحه فتنه نخاع من الباب الثالث
 اذ اجاوز منتهى الذم الى النخاع ونخاع نصيحي اخلاص اوزن قلغه دخی دیرلر بقال نخعته النصيحة والود اذا اخلصتها
 المنوعة شول طورادر که ذكر اولندن وجه اوزن مذبح اوله النخاع فحتميله يئندن شول قبيله در که ابراهيم
 نخعي اتلردندر النزع نونك فتي وزانك سکونيله برنسنه بی يئندن قور رمق نقول نعت الشئ نزع زحمان
 الباب الثاني اذ اقلعته ونزع روح جفغه دخی دیرلر بقال فلان في النزع اي في قلع الحياة ويای چمكه دخی دیرلر
 بقال نزع في القوس اذ امد ها النزع نونك كسرى به ركسنة اهلنه مشتاق اولمق بقال نزع الى اهل بنزع
 نزع من الباب الثاني اذ استاق النازع زانك كسرى به وطنه ومرعاسنه چكنوب حنين ابدن دوه النزع فحتميله
 برنسنه دن اجتناب اینك بقال نزع عن الامر نزوعا ونزع ولد والدي ستمنه اولغه ده دیرلر بقال نزع الى ابيه
 في الشبه اذ اذهب وات برکه سكرتكه دخی دیرلر بقال نعت الخيل اذ اجرت طلقا النزع فحتميله نازعك جمع در
 وفي المثل صار الامر الى النزع اذ اقام باصلاحه اهل الاناة واناة همزة نك فتيه تا في معناسته در النزع
 نونك فتي وزانك كسرى ومدبله غريب معناسته وزيع دبی يقين قيو به دخی دیرلر النزع نونك فتي وزانك
 فتي وتشديد به اركك طلب ابدن فيونلر بقال غم نزع اذا كان حرامی ومحرامی عامه مهمله نك فتي والفلک
 قصر به اركك طلب ابدن قيو به دیرلر النزع نونك فتي ويانك كسرى به شول اتلر در که اصول مختلفه به
 منسوب اولر بعضيلر ایتدی شول اتلر در که اخر قومدن چكوب النش اوله وزايغ شول عورنلر
 دیرلر که عشرين نلرندن غير به تروج اولنه لالنزع نونك فتي وزانك فتيه شول قيو در که دبی

موت و عیان میباران

بقین اوله بر حینتله که الله حکمکه قابل اوله قریب القعر معناسنه الانزع همزه نك وزانك فخیله شول کسنه در
 که النك ابکی جانی قلسر اوله النزعه فختبئله الن اوزرنه ذکر اولنان یرکه اند قل بئیه النزعتان فختبئله
 ثنیه سی ازک موتنه زعاء دیرلر بلکه زعراء دیرلر زاء معجه نك سکونیه للنزاعه میك ضمی وزانك فخیله
 خصومه متد حکمک بقال نازعه اذا جاذبتہ فی الخصومه النزاعه نونك فخیله زاع معناسنه بقال بینهم زاعه
 ای خصومه فی حق التنازع تانك فخی وزانك ضمیله خصومت ابد شیمك النزاع نونك کسر به اشتیاق
 معناسنه بقال نازعت النفس الی کذا راعاذا اشتیاق الانزع همزه نك کسر به قومك دوه سی وطنه حکمک
 بقال انزع القوم اذا رعت ابلهم الی اوطا نه المتزع میك ضمی وزانك کسر به سرعت ابد می کسنه بقال رأیت
 فلا تمانزع الی کذا ای منسرع الیه نازعا لانزع همزه نك کسر به قومك وقو یمنی بقال انزع الشی فانزع
 ای اقتلعتہ فاقطع المنزع میك ضمی وزانك فخی وتشدد بد به جوق قورلن نسنه بقال تمام منزع شد
 للکثرة وتمام ناء مثلثه نك ضمیله برضعیف اوتک اسیدر المنزع میك کسری وزانك فخیله اوق بتر معناسنه المنزع
 والمنزعه میك وزانك فخیله شول نسنه در که کشی اکامرا جعت ابد رآی وندبیری وسار احوالی جهنندن
 بقولون والله لتعلمن اننا ضعف منزعه کسائی روائی اوزن وخشاق اعرابی منزعه در ددی میك کسر به
 ابن السکیت روائی اوزن وبقال فلان قریب المنزعه ای قریب الهمة ومنزعه شربك انقطاع حاله اولان
 لذنه دخی دیرلر بقال شراب طیب المنزعه ای طیب مقطع الشرب النسعه نونك کسری وسینك
 سکونیه شول نسنه در که کسکه بغلفیچون بصی اوزر رات قولانی کی مثلا النسع نونك کسری وسینك
 سکونیه جی قولانر معناسنه ونسع مسع میك کسر به شمال بلینك اسیدر اصمی روائی اوزن النسع نونك
 کسری وسینك فخیله کذلک جمی الانساع همزه نك فخیله کذلک جمی النسوع ضمتبئله دیشک اوزرنه
 اولان اتی کیدوب دیش کوشیوب اچلمق بقال نسعت الاسنان نسوعا من الباب الثالث اذا انحسرت اللثة
 عنها واسترخت وانحسار ماء مهمله ابله اچلمق ولثه لامك کسری ابله وئا مثلثه ابله دیش دینه اولان اثلر
 بقال نسع فوه النسوع نونك فخی وسینك ضمی ومدله بورنو ویرلن دواسعوط ککی واغزه دوکان دوا
 وجورکی عین مهمله وعین معجه ابله لغت در النسوع ضمتبئله مصدر در ذکر اولنان طر بقله مز بور دوا
 استعمال ابلک معناسنه بقال نشعت الصبی الوجور وکاه اولور نشع لقن معناسنه استعمال اولنور بقال
 نشعته الکلام اذا قلنته الانشاع همزه نك کسر به بمعناه نقول نشعته وانشعته مثل وجرت وواجرت
 الانشاع همزه نك وتانك کسر به بورنو دوا ویرمک بقال انشع الرجل مثل استعط الناصع صادق کسر به هر
 نسنه نك خالصی معناسنه بقال ابيض ناصع واصفر ناصع اصمی ایتدی هر ثوب که خالص البیاض اوله ویاخود
 خالص الصفره اوله اول ناصع در النصبوع ضمتبئله نك اق اولوب خالص اولق بقال نصع لونه نصوعا من الباب
 الثالث اذا اشتد بیاضه وخلص ونصبوع بنسنه واضع اولغه دخی دیرلر بقال نصع الامر اذا وضع النصع نونك
 کسری وصادک سکونیه اق یزن برنوعدر الانصاع همزه نك کسر به نافه ارککدن جانبه فرار ابلک فرا وائی
 اوزن بقال انصعت النافه للفحل اذا فرت له وانصاع قلبه اولان نسنه ی اظها ابلکه ده دیرلر ابو عمرو
 روائی اوزن بقال انصع الرجل اذا اظهر مافی نفسه وقصد للقتال النصع نونك فخی وصادک سکونیه
 طو غرق ابو یوسف روائی اوزن بقال قبح الله ما نصعت بای ولدته مثل مصعت بالنطع نونك فخی وطانك
 سکونیه در بدن اولان مقعد وپوده اوج لغت دخی وارد ری نطع فختبئله وری دخی نطع در نونك کسری
 وطانك سکونیه وری دخی نطع در نونك کسری وطانك فخیله النطوع ضمتبئله جمی الانطاع همزه نك

نسع

نشع

نصع

نطح

فخیله

فخیله کذلک جمی النطع نونك کسری وطانك سکونیه یوقر وطوق کذلک ایتدی یوقس اثری واردر تخفیف
 ونطعیل جائز در نطع مقعد معناسنه ده کاورتنه کم مرور ایتدی النطع فختبئله وطانك ضمی وتشدد بد به سوزده
 دقت ابدوب تعمق ایتک النعناع نونك فخیله معروف اوت در که رایحه طیبه سی واردر النعنع نونك
 فخی وعینك مایتنده سکونیه بمعناه مقصور منه النعنع نونك ضمی وعینك کذلک سکونیه اوزون اولوب
 مسترخی اولان ذکر لته مع علی وزن التزلزل اراق اولق النعاعه نونك ضمیله یرملا یم اوتک اسیدر لعاعه کی
 وزنا ومعنی النعنع نونك فخی وفانك سکونیه فائد که ضررک مقابلیدر لا انتفاع همزه نك وتانك کسر به
 فائد لثقی بالانفعته بکذا فانتفع بالمنفعة میك وفانك فخیله اسم در فائد معناسنه النعنع نونك فخی وقافک
 سکونیه توزعبار معناسنه ونقع نقیعه طوارن زنج ایتکه دخی دیرلر ونقیعه سفردن کلن کسنه ایچون
 ضیافت در بقال نقعت النقیعه فی کلام العرب اذ الی الرجل منهم قوما بقول میلو انقع لکم ای یجزاکم کانه
 بد عوهم الی دعوتهم وجزه رده بوغرلغه دیرلر حیم وزاء معجه ابله ونقع فریاد ابدوب اوزی قالدر مغه دخی دیرلر
 بقال نقع الصارخ بصوته النقع نونك کسر به جمی توزلر معناسنه وخوب یرمعناسنه اولان نقعتک دخی
 جمی کاور بحار کی علی ماسیجی ونقع صوحس اولنحق یره دخی دیرلر محبس ماء معناسنه ونقع ذکر
 اولنان یرده حبس اولنان صویه دخی دیرلر قیوا یچنده جمی اولنان صوکی مثلا و فی الحدیث انه یمنی ان یمنع نقع
 البئر ونقع شول یره دیرلر که طیرانی صاغ اولغین اند صوا کانه الانقع همزه نك فخی وقافک ضمیله جمی خوب
 طیر اقلی یرلر معناسنه بحار کی و فی المثل لشراب بانقع یعنی جوق یزدن صوا یچندر جوق امور تجر
 ایش و جوق یول اوکرنش درو شراب شبنک فخی ورنك تشدد بد به کثیر الشرب معناسنه در الانقوعه
 همزه نك وقافک ضمیله یرده اولان دلیک در که اند چرویش اکنور النقوم نونك فخی وقافک ضمیله
 شول نسنه در که کیمه دن صوبه راغله ککک دوا ایچون ککک نیذ ایچون المنقع میك کسری وقافک فخی
 ابله شول قاید در که نقوع انک ایچنده ابللده ومنقع البرم شول چنق در که چوملک طیر اغندن یا بلش اوله
 المنقعه میك کسری وقافک فخیله طیر اقدن اولان چوملک که ایچنده سود قیوب اوغایچنده بدورلر وصاحب
 صراح منقع ابله منقعه بینن فرق ایتدی حالا که فرق ظاهر در المنقع میك وقافک فخیله شول یردر که اند
 صوا کانه المناقع میك فخی وقافک کسر به جمی صوا ککچک یرلر معناسنه الانقع همزه نك کسر به
 دوا یی ود وادن غیری نسنه یی صوده اصلق وانقع نقیعه طوارن بوغرلغه دخی دیرلر بقال انقعت النقیعه
 اذا جحتها وانقع صوبه کسنه یی قاندر مغه دخی دیرلر بقال انقعتی الماء ای اروانی وانقعت الشی فی الماء وصوی
 یرزده جوق یقومغه دخی دیرلر بقال طال انقع الماء واستنقاعه حتی اصفر و ابو عبید ایتدی انقعت له شرا
 دیرلر استعاره وانقع ری ری اردنجه فریاد ایتکه دخی دیرلر بقال انقع صوته اذا تابعه المنقع میك ضمی ونونك
 سکونی وقافک فخیله صوده اصلن نسنه ککک دوا کککک نك غیری و تریه اولنن زهره دخی دیرلر بقال
 سم منقع ای مری النقوم ضمتبئله صور یرده جمی اولق بقال نقع الماء یمنع نقوعا من الباب الثالث اذا جمع فی المنقع
 وصوسرانی ساکن قلغه دخی دیرلر و فی المثل الرشف انقع ورشف رانك فخی وشبنك سکونیه صوی
 ازاز چکک در یعنی صوی ازاز ایچکک صوسرانی زیاده قاندر ونقوع اواز یو کسلکه دخی دیرلر بقال نقع
 الصوت اذا ارتفع ونقوع صویه قاغغه دخی دیرلر بقال نقعت بالماء اذ اربیت وبقال شرب حتی نقع ای
 شفی غلیله ونقوع یرکسنه نك خبر به قاغغه دخی دیرلر بقال ما نقعت بخیر فلان نقوعا ای ما عجت بکلامه
 ولم اصدق وبع عین مهمله نك فخیله التفاته دیرلر واصبی ایتدی نقعت بالخبر والشراب دیرلر فحن

نفع

نفع

نفع

اندرن شفا حاصل اولسه النافع قافك كسر به قوی معنسانه كاور بقال سم نافع ای قوی بالغ و قال ابو نصر
ای ثابت و نازه معنسانه كاور بقال دم نافع ای طری النفع نونك فتي وقافك كسری ومد به شول قیودر
كه صوینی چوق اوله بركثیره الماء معنسانه و بومد كدر را كره بتردن عبارت اولغه مؤث اولق
كر كدر الانفة همزه نك فتي وقافك كسر به جمی صوینی چوق قیول معنسانه ونقیع برده حبس اولن
صو ونقیع شول شراب دیرل كه قروا ورمی صویر قغله اولور بشور مدین ونقیع فریاد اواز نك دخی دیرل
صراخ معنسانه و ابو یوسف ایندی نقیع صافی سوده دخی دیرل كه نبرید اولنش اوله المنفع میك ضمی
وقافك فقیله كذلك خالص سوده دیرل النقیعة نونك فتي وقافك كسری ومد به سفردن كان
كسنة یحون اولان ضیافت و بعضی ایندی هر دوه كه ضیافت یحون ذبح اولنه كانقیعه دیرل و ابو عمرو
ایندی نقیعه بر كسنة بك اولدی كجه اولان ضیافته دیرل النقایع نونك فتي ویا نك كسر به جمی ذبح اولنش
طوارل معنسانه بقال الناس نقایع الموت یعنی موت خلقی ذبح ابدر حیوانات زبح اولند غی کی الانتفاع همزه نك
و یا نك كسر به نقیعه طوارن ذبح ابك بقال انتفعت النقیعة اذا ذبحتها وانتفاع غنیمت طوارن قبل القسمة
ذبح ابك دخی دیرل نقول انتفع القوم نقیعته ای ذبحوا من الغنیمة شیاقبل القسمة وانتفاع لون متغیر اولغه ده
دیرل بقال انتفع لون اذا تغیر وهو لغة فی امتنع الانتفع قاندر یحی صو بقال مارا بت شرب انتفع منها الانتفاع
همزه نك و یا نك كسر به حوضه د و شوب غسل ابك نقول استنقعت فی العید اذا زلت فیہ اغسلت كانك
ثبت فیہ لثبترد و استنقاع صو حوضه جمی اولوب ثابت اولق بقال استنقع الماء فی العید اذا اجمع وثبت
واستنقع الشیء فی الماء دخی دیرل ضیغه مجهول اوزن و استنقاغ اواز یوقر و فالقیغه دخی دیرل بقال استنقع
الصوت اذا رنق المستنقع میك ضمی و یا نك وقافك فقیله اغتسل ابك بك النك نونك فتي وكافك سكونیله
بر كسنة یی ابودر ك بقال نكعه عن الامرا اذا عجله عنه یعنی ابودر و یی ای شلمكه قومسه النكعة نونك
ضمی وكافك فقیله احمق اولان كسنة بقال رجل هكعه نكعه النكعة نونك وكافك فقیله طرثوث
فقد كاری ابك بریمق مقداری یو فاروسی كه اوزنك قرمز قانی و اردر و ذكرا و لنان اوت طیبیلر قتنه
اشترغاز دیرل النك فقیله بر كسنة نك بورق قرمزی اولوب قاولق الانك همزه نك وكافك فقیله ذكر
اولنان صفته اولان كسنة النوع نونك فتي و او ك سكونیله جنسندن اخص در الانواع همزه نك فقیله جمی
النوع فقیله و او ك ضمی و تشدید به بر نجه نوعه بونك بقال النوع الشیء انواعا النوع نونك ضمی ومد به
خجوعه تبغیته ذكر اولنور لفظ در النایع یا نك كسر به جایعه تبغیته ذكر اولنور بقال رجلی جایی نایع
و قن بددع ابلسلر خجوعا نوعا دیرل النایع نونك كسر به جایعه تبغیته ذكر اولنور و جایع جاییع
بقال قوم جیاع نیام و بعض كسنة ل شوبله زعم ابند بلكه نوع صو سزلق معنسانه اوله و نایع عطشان معنسانه
اوله بقال رماه الله تعالى بالجوع والنوع الاستناعه همزه نك و یا نك كسر به سیر ده تقدم ابك النهوم ضمیته
قوصمقی معنسانه بقال نهج نهوعا اذا نهوع ونهوع نقیو معنسانه در فصل الواو لوباعه واوك فتي و یا نك
تشدید به ادمك اوتورق بری در معنسانه بقال كذبت و باعك و باعك و باعك بالعين والعین كله
یعنی ردم یعنی باللك معنسانه الوجع فقیله مرض معنسانه در الاوجاع همزه نك فقیله جمی مرضلر معنسانه
الوجاع واوك كسر به كذلك جمی جیل ابك اجبال و جمال کی بقال وجع فلان یوجع و یجمع و یاجع من الباب الرابع
و بنواسد یجمع دیرل یا نك كسر به حالا كه یعلم لفظنه یعلم دیرل كسره یی ثقیل كور وین لكن یجمع كله سنه ابك

یا جمع اولدی یسدقوب

نك

نوع

نفع

وجع

وجع

قوب اولوب یاه ممرده تحمل ایتمد كسنة مخبل اولدی دیرل و انز فلان یوجع راسه دیسك خیر منصوب
كتور مكسرن راسی منصوب ابدر سن و اگر ضمیر منصوبه كتور رسك یوجعه راسه دیرسن راسی مرفوع
ایتمكه و انالجمع راسی و یوجعی راسی دیرسن یا نك فقیله و یوجعی راسی دیرسن یا نك ضمی ابك اما عامه یا یی
مضموم قلوب یوجعی دیرل الوجع واوك فتي و حیمك كسر به مرض اولان كسنة الوجعون كذلك واوك فتي
و حیمك كسر به جمی الوجعی واوك فتي و حیمك سكونی و الفك قصر به كذلك جمی الوجاعی واوك فتي و الفك
قصر به كذلك جمی و وجاعی جمع مؤنث دخی كاور بقال هم قوم و جعون و وجعی مثل مرضی و وجاعی
ونسوة وجاعی ایضا الوجعات واوك فتي و حیمك كسر به جمع مؤنث بقال نسوة وجعات الایحاج همزه نك
كسری ومد به لرحمت و یرمك ابلام معنسانه بقال ضرب و جیع ای موجه مثل الیم یعنی موم التوجع
فقیله و حیمك ضمی تشدید به اجیب شفقت ایتمكه دیرل نقول توجعت لفلان من كذا اذا رايت له
و صاحب صراح بو مقامه جوهر نك و رثبت له دبد كسنة مرثیه دن طن ابوب سهو ابشدر الوجع
واوك فتي و حیمك سكونی و الفك مد به ادمك اوتورق بر دیرل معنسانه الیحه حیمك كسری و عینك تخفیفه
ار یه شرای نیذ شعیر معنسانه ابو عید ایندی بن بزم جمعه لفظندن نقض اولن حرف نه مقوله حرف در
التودیع علی وزن التكریم كو ج زمانك اسنلشك الوداع واوك فقیله اسندر تودیعدن اسنلشك
معنسانه و تودیع ار كك حیوانی دول یحون یقومق و بار تعالینك ماودعك ربك و ما قلی بیور دخی ماتركك
معنسانه ده و تودیع الثوب بزى جامد دان ایچنه قویوب صقلق الودعات فقیله شول اق بوخقلر در كه
در یادن چهار ارله و او فقلو متفاوت اولور كه اكالسان تور كیده بلان باشی و قاتر یو نخی دیرل فارسیده
كوشی ماهی دیرل الودعه فقیله و سدی مذكور بوخقلر دن بردنه یو نخی معنسانه الودعه ذلك فقیله
حضور و صفالوزن اولق اخرنه اولان هاء تا ثبت واودن عوض در نقول منه و دع الرجل من الباب الخامس
الودیع واوك فتي و ذلك كسری ومد به سكون و سهولت اوزن اولان كسنة بقال و دع فهو و دیع الوداع ذلك
كسر به بمعناه بقال و دع فهو و دیع كایقال حمض فهو حامض و بقال فلان للكن و اعامن غیر كلفه المتدع
میك ضمی و یا نك تشدید یی و ذلك كسر به حضور و راحت صاحبی اولان كسنة الموادعه تمیمك ضمی
و ذلك فقیله بار شق مصالحه معنسانه التوادع یا نك فتي و ذلك ضمیله كذلك بر نجه كسنة بار شق المودوع
میك فتي و ذلك ضمی ومد به سكتینك و قار معنسانه ومنه قولهم علیك بالمودوع ای بالسكينة والوقار
و بونك فعلند و دعه دیرل رتته كم معسور و مبسورده عسره و سیره دیزلر دعه ذلك فتي و عینك
سكونیله امر در اترك معنسانه و دعه دم دن ماخوذ در لكن ماضی امانه و تشدید دعه دیرل بلكه تركه دیرل
و وادع دخی دیرل بلكه تارك در روكاه اولور ضرورت شعرد و دعه فهو مودوع دیرل اصل اوزن الودیعه واوك
فتي و ذلك كسری ومد به امانت قولن سنه الودایع واوك فتي و یا نك كسر به جمع امانت الابداع همزه نك
كسری ومد به مالی بر كسنة یو دیت و یرمك نقول و دعه مالا اذا دفعته الیه لیكون و دیعة عنه و اداع و دیعت
المفعد دخی دیرل نقول و دعه اذا دفع الیهك مالا یكون و دیعة عندك فقیله و هو من الاضداد بود كراولن كسان
روایتی در الاسیداع همزه نك و یا نك كسر به بر سنه نك و دیعت طریقیله حفظ اولناسن طلب ابك نقول استودعه
و دیعة اذا استخفظته ایها المیدع میك كسری ومد به و ذلك فقیله و الییدعه كذلك شول اسكی یزادر كه
مد به اولوب نه كسنة استعمال اولنه الموادع میك فتي و ذلك كسر به جمی اسكی یزادر معنسانه الودع همزه نك
و ذلك فقیله بر یو عك امیدر كه اكعرب طاوستانی دیرل الورع فقیله قورق بددل معنسانه بن السكبت ایندی
زعم اصحاب و عی حیان معنسانه حمل ایتمد بلكه و روع شول كسنة در صغیر و ضعیف اولوب انوك قتنه

و دعه

ای ذی لیم و بقال امة و کاه ای حقاء الاستیکاع همز مک و تانک کسر به حکم اولی بقال استوکت معدن اذا
استندت طبیعتیه المیکه میم کسری ومدی و کافک فخیله صبان دموری که زراعت ابدنلر استعمال ابدنلر
المیکع میم کسری ومدی و کافک فخیله کذلک جمی صبان دمور لری معناسنه کدلسان فارسیده اکبزن
دیر لری الوک فخی و کافک سکونیه عقرب صوفق بقال و کت العقرب بایر لها اذا ضربت وایلان صوفقه
دخی دیر لری بقال و کتیه الحیه و کتیه ده اولان سودی هب صغغه ده دیر لری نقول و کت الشاة اذا نهرت
ضرعها عند الحلب ومن کلامهم قالت العنز احلب و دغ فان لک مائدع و قالت النجدة احلب و کت فلبس لک مائدع
بوسوز قیونک یکیدن صاحبچون انفع اولسندن کنایت اولوب چکینک فخیله ابله سودن قچورمه سندن
عبارت اولور الولوع و اوک فخی و لامک ضمی و مدله اسم در حرص معناسنه و ولوع مصدر دخی کلور پس
مصدر ده واسمه و او مفتوح اولور الولوع فختینله کذلک مصدر در حرص اولی معناسنه بقال و کت
اولع ولع و ولع و عمن الباب الرابع الایلاع همز مک کسری و مدله حرص قلن بقال اولعته بالشی و اولع
علی البناء لایجه و اولع میم ضمی و لامک فخیله برنسنه ی حرص قلن کسنه مغری به معناسنه الولوع و اوک
فخی و لامک سکونیه کذب معناسنه بقال ولع و کت بقال عجب عجب بقال ولع و عمن الباب الثالث اذا
کذب و جمیع مصادر ده ولع کله سن باب ثالثه ایراد ایشدر ذکر اولنان معنارده پس جوهر نیک کذب
معناسنه باب ثالثه کلوب حرص معناسنه باب رابعدن کلنی اختیار نه مخالف اولور و ولع منع معناسنه
دخی کلور بقال مر فلان فادری ما ولعه ای مادری ما جسد و بقال ایضا مادری ما و ولعه بکسر اللام یعنی
ما نفعته الوال لا مک کسر به کاذب معناسنه الولعه فختینله جمی کاذب معناسنه فاسق ابله فسقه کی المولع
میم ضمی و لامک فخی و تشدید به الایجه ملع کی در لفظا و معنی التولیع علی وزن التکریم شول الایجه لعه
دیر لکه الایجه لانه اوز و نلق اوله و اصمعی ابتدی اگر طواره الوان متعدده جمع اولور سه ابلق اوله دن ماعدن
اکتولیع دیر لری بقال بر وزن مولع بنو ولیعه و اوک فخی و لامک کسری و مدله کت قبیله سندن بر جماعت در
الولیع و اوک فخی و لامک کسری و مدله خرمالک اول چقن چپکی یا خود میوه سیدر که قابی ایچنه اوله
فصل الهاء الهمع هانک ضمی و بانک فخیله شول دوه یاور یسیدر که وقت تاجک آخر نه طوغه بقال ماله همع
و لاریع و ربع وقت ربعه اول نتاج طوغن دوه یاوری در الهبعه هانک ضمی و بانک فخیله مؤننی الهبعات
کذلک هانک ضمی و بانک فخیله جمی ذکر اولنان وقت طوغن یاوری اصمعی ابتدی جبر بن حبیب دن
سؤال ابدوب هبعه یچون همع دبدیلر دیدم ابتدی زراربع اول نتاج طوغوب همع آخر نتاج طوغن غاغن
بریره کلوب و و دکر لری ربع ابله برابر یوریکه طاقت کتور ییوب بو بن اوز لقله یوریده سرعت ابلک استر
اکبناء همع دبدیلر دیدی و هبعان بیون اوزانق معناسنه در دبدی و اصمعی ابتدی هبعک جمعنه هبعان
دبیزنه اربع جمعنه رابع دیر لری الهبعان فختینله دوه کوشکی بیون اوزنق بقال همع الفصیل یهمع هبعان
اذا مد عنقه و بقال الحمیر کله اتمع فی مشبهتها ای قد عنقها الهمع هانک کسری و بانک سکونی و لامک فخیله
اکول معناسنه در الهبقعه هانک و بانک و کافک فخی و نونک سکونیه او کله لری اوزینه او تور و و
ایاغنک بر مقلرن دیکم کدر الهبقع ذکر اولنان وزن اوزن شول رجل احق متکبر در که نساطا بفه سنک
مصباحین سور الایهبقع همز مک و بانک کسر به ذکر اولنان صفت اوزن اولی بقال الهبقع الرجل اذا
جلس الهبقعه یعنی حماقت غلبه ابدوب نساطا بفه سیله مصاحبه مشغول اولسه الهجوع ضمتینله کجه
ابله ایومق و هجوع فی الجملة اچلق دفع اولنغه دخی دیر لری بقال هجوع اذا انکسر جوعه و لم یسمع

ولع

همع

هلع

هع

التهجاء تانک فخی و هانک سکونیه نومه خفیفه دیر لری الهمع هانک فخی و حیمک کسری و مدله کجه دن
بر مقدار هزیم کی در وزنا و معنی التجميع علی وزن التکریم او یلق بقال همع القوم نهجیعا اذا نوما الهمع
هانک فخی و حیمک سکونیه اوزایومق بقال انت فلانا بعد هجعه ای نومه خفیفه من اول اللیل الهمع
هانک کسری و حیمک سکونیه بر جنس او یومق در جلسه کی جلوسدن الهمع هانک ضمی و حیمک فخیله
همزه وزنی اوزن شول کسنه در که غافل اولوب احق اوله الهمع هانک ضمی و حیمک فخیله بمعناه الهمع میم
کسری و هانک سکونیه بمعناه کذلک و بونلر کاصلی نوم معناسندن ما خود در الایهام همزه نیک کسری به
بر کسنه نیک اچلقن تسکین ابلک بقال الهمع فلان غره اذا اسکن ضرمه غرت غین معجه و ناء مثله ابله اچلق
و ضرر ضاد معجه ابله اچلق شد فی الهمع فختینله و نونک فخی و تشدید به اوزون و فرموده اولان کسنه
الهمع هانک کسری و حیمک سکونی و راء همزه نیک فخیله اوزون طویل معناسنه الهدم هانک کسری و دال
همزه نیک فخی و عینک سکونیه بر کله در که انوکاه خرده اولان دوه لری قاجد قه تسکین او نور الهودع هانک
و دالک فخی و و اوک سکونیه دوه قوشی نعام معناسنه الهرع هانک فخی و رانک کسری به اقصی اولان قان دم
جاری معناسنه بقال هرع من الباب الرابع و هرع شول کسنه دیر لری که نیز اغلا یحی اوله سریع البکام معناسنه
الهرع هانک فخی و رانک کسری به شول عورندر که ارله جمع اولد قه منبسی نیر ازال اوله الهرع فختینله شول
که لدر در کهرک اوله قل صغار معناسنه کذا فی بعض نسخ الصحاح المهورع میم فخی و رانک ضمی و مدله شول
یچنون در که مصروع اوله الاهرع همزه نیک کسری به سرعت ابلک و منه قوله تعالی و جاءه قوم بهرعون الیه
فانزع عینهم قال ای یستعثنون الیه کانه یحث بعضهم بعضا و اهرع دتره مکه دخی دیر لری بقال اهرع الرجل علی ما
لا یحم فاعله فهو مهرع اذا کان یعد من غضب او حی او فرغ الهیرع هانک و رانک فخی و رانک سکونیه قورق
و ضعیف اولان کسنه و هیرع شول به دیر لری که اسمی سرعت اوزن اوله سریع الهبوب معناسنه الهیرعه و الیراعه
وزن مزبور اوزن جوبانک دودک ایتدی قش الاهرع همزه نیک و رانک کسری و میم تشدید به سرعت
ابلک بقال اهرع الرجل اذا اسرع فی مشبهته و یکاسنه سریع اولغه دخی دیر لری و جوهری ایدر بن طن ایدرم که
هم زائده اوله الهزیم هانک فخی و زانک کسری و مدله کجه نیک بر مقدارینه دیر لری کت کرک ربع اولسون
التهزیم علی وزن التکریم برنسنه فی فائق الانزع همزه نیک و هانک کسری به فائق بقال هزعت الشی تهزیم
فانهزع اذا کسر تهزیم کسر الهزع برنسنه فی دوجک ایت کرک کریم فاده جق الت اولسون کرک خرمین دوجک
الت اولسون الاهرع همزه نیک و تانک کسری به کوندرک و قلیجک دتره مسی فخی دتره سون دیو غر بک
اولنسلر و اهترع سرعت ابلک معناسنه ده کلور بقال مر فلان تهزع اذا اسرع الاهرع همزه نیک و زانک
فخیله شول او قدر که قبورده جمله او قلردن صکره قاله کرک ایو اولسون کرک برامز اولسون بقال مافی کثانته
اهرع ابن السکیت ایتدی پس کله اهرع نفیدن غیری رده استعمال اولنار لکن بعض شعرده مثبت دخی
استعمال اولنسلر و اهرع کاه اولور احد معناسنه دخی استعمال اولنور بقال مافی الدار اهرع ای مافیها احد
والهزیم ضمتینله و التهزع فختینله و زانک ضمی و تشدید به بونلر کیکسی دخی سرعت ابلک معناسنه در بقال
مر فلان یهزع من الباب الثالث و تهزع ای یسرع الهطوع ضمتینله برنسنه به نظر ابدوب طور مق بقال هطع
الرجل یهطع هطوعا من الباب الثالث اذا اقبل ببصره علی الشی لا یقطع عنه الاهرع همزه نیک کسری به بر کسنه
بوینن اوز دوب باشن اشغه ابلک و اهرع سرعت ابلکه دخی دیر لری بقال اهرع فی عدوه اذا اسرع وعدو
عین همزه ابله سکر تکدر و الهطع میم ضمی و طانک کسری به شول دوه در که بوینن براد لشدن اشغه طوت

هرع

هرع

هرع

هزع

هطع

الطبع هانك وطانك فتي ولامك فتي وتشدد بدله اوزون وفرموده اولان رجل هنجع كى وزنا ومعنى الهعة
هانك فتي وعينك تشدد بدله قومى قى معنائه يقال هم هعة وهولعة فى هام يهوع بمعنى قاء الهعة هانك
فتي وقافك سكونيله شول دائره دركك كوكسى جانتند اوله وبومقوله دائره كرى بعد اولنور بقال للهقوع
لا يسبق ابد ايغنى ذكر اولنان علامى اولان ات اصلا ايلرو يكر وهقعه كذلك اوج راق بلد زدره كرى برينه
قر ييدر وانلر راس جور زادر كرا كازول ايدر الهقعه هانك ضمى وقافك فتييله همزه وزنى اوزن شول
كسنة در ككه خلق ايجنده طيانسى ويانى اوزر يينه ياتمى جوق اوله الهقعه هانك وقافك فتي ويانك
سكونيله خالت جريده اولان قلمج اوزن حكايه ايتك وابوعبيده ايتدى هيقعه قايحك كسكيله يوقرودن
اشغه چالمه در الهقعه هانك ضمى وميمك فتي وتشدد بدله وقافك كسر بله زملق وزنى اوزن تشعب اغاجنك
ميوه سيدر سيبويه كتابه ذكر ايتدى اوزن وتشعب ضاد معجه ايله برافاچدر كه اوقى اندن ايشلر لوزملىق
شول كسنة در كه منيسن جوامع ايتردن اول ازال ايد الهكوع خمتينله ساكن اولوب مطمن اولق يقال هكعت
البقرة تحت ظل الشجرة من شدة الحر من الباب الثالث وتوجه معنائه ده كاور يقال ذهب فلان فابدرى
اين هكع واين سكع اى اين توجه واين اقام الهكعه هانك ضمى وكافك فتييله همزه وزنى اوزن احق اولان
كسنة الهلع فتييله زياده صبر سر لقدر يقال هلع من الباب الرابع الهلع هانك فتي ولامك كسر بله بى صبر
اولان كسنة الهلوع هانك فتي ولامك ضمى وميديله بعناه وقد جاء فى الحديث من شرمنا لوى العبد شخ هالع
وجبن خالع يعنى شول بخلد انسانه وور بلن رمز نسنة لك بيرى كه قلت صبرى وحزنى موجب اوله ومخلى هالع
ايله صفتلىق يوى عاصفله ولبلى نائم ايله صفتلىق كى در يوم عاصف ولبلى نائم ديدكرى كلامه
وعاصف شدد اولان بله دير لرس اشبو حديث شريف انى مشعر اولور كه فعل مزبوره صفت فاعل
وزنى اوزن دى كله وبودنى محملدر كه هالعك فاعل وزنى اوزن كلى خالع كله سنه مناسبتدن اوترو اوله
وخالع دن مراد شول خوف در كه قلبى قوپر زياده شدنندن الهلعه هانك ضمى ولامك فتييله همزه وزنى
اوزن شول كسنة در كه دائيى صبر اولد غن اعلام ايد بقال رجل هلعه اذا كان يهلع ويجمع ويستجمع سر بعا
يعنى ترتر اخلق اظهار ايد الهلع هانك كسرى ولامك فتي وتشدد بدله اركك اوغلق الهلعه كذلك هانك
كسرى ولامك فتي وتشدد بدله مؤنثي يقال ماله هلع ولا هلعه اى ماله جدى ولا عناق الهلوع هانك كسرى
ولا ماله سكونيله شول ناقه در كه سر يى اوله الهلوعه على الوزن المزبور بعناه بقال ناقه هلوع وهلوعه اى
سر بعه حد بدنه مذعان وحد بدنه حاء مهمله ايله كسكين وچايتك ومذعان ميمك كسر بله مطيع معنائه در
الهلوعه هانك وواوك فتييله ولامك مايتنه سكونيله سرعت ايتك بقال هلوعت اذا سرعت الهلع هانك
ضمى ولامك فتييله خريص معنائه در بقال ذيب هلع بلع ابتلاعدن در يوقى معنائه الهالع لامك
كسر بله شول دوه قوشيدركه بكمه سنه سرعت اوزن اوله الهالع كذلك لامك كسر بله مؤنثي الهلوع
هانك فتي وميمك ضمى وميديله اقصى نسنة جارى مناسنه الهلوع خمتينله اتق سيلان معنائه الهلع هانك
فتي وميمك سكونيله بعناه الهلعان فتييله بعناه كذلك بقال همت عينه يهوع هعوا وهوعا وهعنا
من الباب الثالث اذا دعت وكذلك يقال هع الطل اذا سال بعد ما سقط على الشجر وطل طاء مهمله ايله
ضمون دير ل الهع هانك فتي وميمك كسر بله ياغيمى معنائه در يقال سحاب هع اى ماطر التهم فتييله
وميمك ضمى وتشدد بدله يلانن اغلق يقال تهمع الرجل اذا تابى يعنى اغلق شكلن كوستر سه الهلع فتييله
ولا ماله فتي وتشدد بدله سر يى اولان دوه وكاه اولور قوروده دى هلع دير ل لامر مشدده ايله جوهرى ايدر

هع

هق

هق

هق

هك

هع

هع

بن طن ايدر مكه لام زائده اوله الهبسع هانك وميمك وسينك فتي ويانك سكونيله رجل قوى معنائه در
زعم ايتدكرى اوزن وور رجلك دى اسيدر الهنعة هانك فتي ونونك سكونيله شول داغه دير لكه دوه
بونك اللنه اولور يقال هنع البعير على البناء للسجود وهنعه جورانك منكب ايسر دى دير لكه بش
بلد زدره صف بغليوب دز لشلر در قراره نازل اولور ومنكب اوموزه دير لدوش معنائه المهنوم ميمك
فتي ونونك ضميه ذكر اولنان داغله داغلتش دوه الهنع فتييله بو بنده اولان تطامن در وتطامن اولدر كه
بونك اشغه جانى مخدر اوله يعنى انش اولوب باش جانى مرتفع اوله واموزى بوكسك اوله بقال هنع يهوع
هنعان الباب الرابع الهنع همزه نونك ونونك فتييله بو بنده اوجاج اولمقدر بقال ظلم اهنع وظلم ظاء معجه نك
فتيله دوه قوشيدركه اركك دير ل الهنع هانك فتي ونونك سكونى والفك مديله مؤنثي بقال ظلم اهنع ونعامه
هنعان اذا كان فى عنقه التواء حتى يقصر لذلك كما يفعل الطائر الطويل العنق والتواء بله دير ل وهنعاء
شول طاعه دير لكه ايتق اوله وبوسط فاعل ضدى در وهنع قرمى كيك بو بنده اولو رسياه كيك بو بنده
اولان ديشلر قرمى كيك بو بنده قصه لق اولد غيچون الهواع هانك ضميه قومى قوشمى والهيوعه هانك فتي
ويانك سكونى وعينك ضميه كذلك قومى قوشمى يقال هاع يهوع هواعا وهيوعه اذا قاء وقوم برى يينه حله
ايتكه دى دير ل يقال هاع القوم بعضهم الى بعض اذا هموا بالوثوب التهوى على وزن التكرم قوصدر مقدر يقال
لا هوعنه ما كل اى لا قيمته التهميع فتييله ويانك ضمى وتشدد بدله قومى الهيوم خمتينله قوروق يقال
هاع يهوع هيوعان الباب الثانى اذا جبن الهع هانك فتي ويانك سكونيله كذلك قوروق ذكر اولنان لغت در
الهيعان فتييله بعناه قال هاع هيعا وهيعان من الباب الرابع الهيعه هانك فتي ويانك سكونيله بر نسنة
يراوزر يينه دو كاد كدن صكره اتق ميعه كى در وزنا ومعنى يقال هاع يهوع هيعا الهاع يانك كسر بله شول
قوروشوندر كه پوتده اربش در وهاع قورخق وى صبر معنائه ده كاور بقال رجل هاع لايح اى جبان
جروغ الانهاع همزه نك وهانك كسر بله شراب ريوز نه دو كلوب اتق بقال انهاع الشراب وبعض سعة سين
مهمله ايله دى هع اولنشدن يوقدر وجه سيلان وهيمى مراد اولور هاع لايح قورخق ديك اولور بقال رجل هاع
لايح هاعه لايح مؤنثي يقال امراة هاعه لايح الهاعه يانك كسر بله قانى اواز صوت شدد معنائه الهيعه
هانك فتي ويانك سكونيله شول اواز در كه اندن قلبكه خوف طارى اوله ياخود شول رمز صفت در كه بين الناس
يشايح اوله الهيعه ميمك ويانك فتييله شول موضعدر كه شام شر يقدن واران حجاجك ميقاتيدن واكاجفه
دى دير ل جيمك ضمى وحاء مهمله نك سكونيله فصل الياء الايدع همزه نك ودالك فتييله زعفران كه معروفدر
رس بومنصرف اولور واكر بونكله ركسنة نسيمه اوتاسيه لا ينعصرف اولور تعريقدن وزن فعلدن اوتري
افكل كى كه افكل فاعله در مكه دير ل رده معنائه التيديع على وزن التكرم زعفرانله بومقوله بقول بدعت
الشى ابدعه نيد يعاذا صبغته بالزعفران الايدع همزه نك كسرى وميديله واجب قلبى يقال ابدع ايج على نفسه
اذا اوجب وذلك اذا تطيب لآخرامه مبدوع ميمك فتي ودالك ضمى وميديله رانك اسيدر كه اول عبد الحارث
بن ضراك ايتدر اليراع يانك فتييله شول سنك در كه كچه ايله اوجوب انش كى كورنور كه اكابلدز بوجكى دير ل
اليراع كذلك يانك فتييله واحدى ورام ويراعه فامشه دى دير ل قصب معنائه وقورخق كسنة يه ده
يراع ويراعه دير ل ويراعه كاه اولور بوكه دى دير ل مبشه معنائه اليفاع يانك فتييله بوكسك اولان يرافيع
همزه نك كسرى وميديله بوكسك اولمق يقال يفع الغلام اذا ارتفع اليافع فانك كسر بله بوكسك اولان اوغان
يقال افع فهو يافع ولا نقل مؤفع وهو من النوادر اليفع فتييله بوكسك اولان اوغلن اليفعه كذلك فتييله

هع

هع

هع

هع

ربیع

ایغ

بدع

ربوع

ربوع

ربیع

ایغ

معناه بقال غلام ربیع و یفعه و یفعه جمع معناسنه ده کاور بقال غلام یفعه لا یفاح همزه نك فحیه كذاك جمی
 الینع یانك فحی ونونك سكونی ابله یس كالن بولوب اولق الینع یانك ضمی ونونك سكونیله والینوم ضمتنه
 بمعناه ایضا یقال ینع التر ینع من الباب الثاني وینع من الباب الثالث ینعوا وینعوا ذان ینع وقری وینعه بضم
 الیاء وینعه یفتحها وهو مثل النضج والنضج الی ناع همزه نك كسری ومدله كذاك یس كالن بولق معناسنه در
 ومضار عنده یا ساقط اولمادی اختیه قوت بولد غندن و ترو الینع یانك فحی ونونك كسری ومدله ولس موده
 الینع نونك كسری بله بمعناه نضج ابله ناضج کی الینع یانك فحی ونونك سكونیله یانك جمیدر صاحب بله معجب کی
 این کسان و ابی اوزن باب الغین من کتاب ترجمه الصحاح الجوهری فصل الالف عین باغ همزه نك ضمیمه
 وباء موحده ابله و عین لفظك اضافتیه بر موضعك اسمیدر كوفه ابله رقه ماینبه یوم عین باغ عربك مشهور
 گونلرندن بركونك آیدر كه مندرین مندرین ماء السماء اول كونه قتل اولمشدر فصل الباء البدع فحمتنه
 مهملاته بولشقی یقال بدع بالعدن یدع بد فامن الباب الرابع مثل تعب تعب الالطع بهاو سائر نسنه یبولشغه
 دخی اطلاق اولنور البدع یانك فحی ودالك كسری بله رجال الذی یكسونه نك اسمیدر ابن الاعرابی ایتدی عرب
 طایفه حندن بعض كسینه بعض غدر ایتد كنه بدع دیو سینه اولندی تعب کی البرزغ یانك وزانك ضمی
 وماینبه رانك سكونیله تمام یكتلك البرز وغ یانك ضمی و رانك سكونی و رانك ضمی ومدله بمعناه البرزاع
 یانك كسری و رانك سكونیله قرطاس وزنی اوزن بمعناه كذاك یقال شباب برزغ و برزغ و برزاع ای تمثلی
 تامر وصاحب قاموس برزوغ شبابك ده صفی اولور شبابك صفی اولدی کی دیشدر البرزوغ ضمتنه کون
 طوغق در بقال رغف الشمس بزوغامن الباب الاول اذا طلعت و بزوغ دوه نك اضبسی طلوع ایتد كنه دخی در لر
 الانزاع همزه نك و یانك كسری ونونك سكونیله بهارك ابتدا ظهور ایتد كنه در لر یقال انزاع الریغ اذا جاء
 اوله المبرغ میك كسری و یانك سكونیله یشتد كنه انوكله قان الورل البرغ یانك فحی و رانك سكونیله قان
 الملق یقال بزغ الحاجم والبطار من الباب الثالث اذا شرط یعنی قان السه البطع فحمتنه برنسنه یه بولاشق
 بقال بطع بالشی من الباب الرابع اذا انطع بدع فی بدع و یده سور نكه دخی در لر یقال بطع بالارض اذا تمسح
 بهاو ترخف وترخف یور نكه قصد ایدوب یور به میوب سور نكه در لر البغفه علی وزن الزلزله برجنس
 اوتك وصوت یانك هدیر مخصوص معناسنه البغیع باء اولك ضمی وغینك فحی وباء نائینك كسری بله شول
 قیودر كه چكلمسی قریب اوله و یقیم سحر اولان اهورا كنه دخی در لر كذا فی بعض النسخ المبیغ
 میك ضمی وباء اولك فحی و نائینك كسری بله سریع و مستعجل اولان كسینه البلوغ ضمتنه برره یرشمك تقول
 بلغت المكان بلوغامن الباب الاول و برنسنه قریب اولغه دخی در لر نقول بلغت المكان اذا شارفت علیه ومنه
 قوله تعالى فاذا بلغت اجلهن ای قاربته و بلوغ اوغلان كالن بولغه دخی در لر یقال بلغ الغلام اذا ادرك الابلاغ
 همزه نك كسری بله یرشدرك ایصال معناسنه التبلیغ علی وزن التكرم بمعناه البلاغ یانك فحیه اسمدر
 تبلیغ معناسنه و بلاغ كفايته دخی در لر و تبلیغ رسالتی اذا ایتد كنه دخی در لر و انك اویان اوز نقه دخی در لر
 زیاده سكرتسون دیو بقال بلغ الفاس اذ امد بد بعنان فرسه لیز بدی جریه البالغ لامك كسری بله ابو جید
 معناسنه یعنی ابونكه نهان بولشدر البالغ یانك فحی و لامك سكونیله بالغ معناسنه در بقال امر الله بلغ ای
 بالغ من قوله تعالى ان الله بالغ امره وفر ایتدی اللهم منع لا بلغ در لر ایشد لسون تمام اولسون معناسنه كسائی
 ایتدی بر كسینه قن بر خط ایتدی خبری ایشد الله سمع لا بلغ در حرف اولك كسری بله و سمع لا بلغ در
 فحته بله و سمع لا بلغادر نصب اوزن البالغ یانك كسری و لامك سكونیله كذاك بالغ معناسنه در ومنه

قولم احق بلغ و قولم بلغ و ملغ میك كسری و لامك سكونیله و عین معجه ابله احق معناسنه در یعنی
 حماقتیه مراد نواصل در البلاغه یانك فحیه فصاحت معناسنه در البلیغ یانك فحیه قمعج اولان كسینه بقاله
 بلغ الرجل من الباب الخامس اذا صار بلیغا البلاغات یانك فحیه و شایات کی در وزاومنی ووشایه اهل حكك
 بر كسینه بی عز ایدوب سعابت ایتدك رالبلیغ یانك كسری یاخود ضمیمه و لامك فحی وغینك كسری و مدله ایت
 و داهیه معناسنه و فی الحدیث ان عایشه قالت لعلى رضى الله عنهما حین اخذت بلغت منا البلیغین یعنی یزدن زحمت
 و بلا چكك و بلیغینه مفرد اعرابی و جمع اعرابی ایتدك سید جائر در المبالغه میك ضمی و لامك فحیه بر خصوصه
 سعی ایدوب تقصیر ایتدك یقال بالغ فلان فی امری اذا لم یقصر فیه البلیغه یانك ضمی و لامك سكونیله مالذ شول
 نسنه در كه معبشته كفایت ایدو التبلیغ فحمتنه و لامك ضمی و تشله بدله برنسنه ابله انتفا یانك یقال تباع بكذا
 اذا اكتفی به و یبلغ علت مشد اولمعد دخی در لر الباء لامك كسری والفك مدله خیولك اطرافی یعنی لر
 وایغی كازع معناسنه و بواهل مدینه لای در ابو عبید ایتدی بونك اصلی فارسی لغی اوزن یا یفادر البوغاء
 یانك فحی و واولك سكونی و الفك مدله تو زکی زیاده ملائم اولان طیراق ابو عبیدر و ابی اوزن التبوغ فحمتنه
 و واولك ضمی و تشد بدله قان غلبه ایتك التبیع بمعناه یقال تبوغ الدم بصاحبه و تبیع به و تبوغ بر كسینه نك
 اوزرینه حله ایدوب غالب اولغه دخی در لر ابن السكیت روابی اوزن یقال تبوغ الرجل بصاحبه فغلبه
 و فی الحدیث علیكم بالجمامة لا یلبس باحدكم الدم فیه قتل یعنی تاكه قان غلبه قلوب قتل ایتدك بعضیلر ایتدی یلبس
 اصله یلبس ایتدی یعنی دخی تاكه قان طغیان ایدوب قتل ایتدك ایتدك پس بتقی قلب مكان اولنوب بتبع اولمادی جذب
 ابله جذب کی چكك معناسنه فصل التاء التفتحه علی وزن الزلزله رلفطدر كه حكایت صوت یچون استعمال
 اولنور بقال سمعت لهذا الخلی تفتحه اذا اصاب بعضها بعضا فسمع صوته وحلی حاء مهمله نك فحی و لامك
 سكونیله شول بیزك در كه زفت یچون نسا طایفه سی طقنور فضل التاء المتفتحه میك ضمی وباء نائینك
 كسری بله شول كسینه در كه نك ایتدك دیشلرن بری برنه اوروب اضطراب شد یدله مضطرب اولور بر حیثیه
 كه كلامی اكتمار اولور الثلج یانك فحی و لامك سكونیله یاش یارمق یقال تلغ را سه بثلغه ثلغامن الباب الثالث
 الثلج میك ضمی و لامك فحی و تشد بدله شول خرمادر كه اغاجندن دوشوب یارب له الثلج یانك فحی و میك
 سكونیله یاش یارمق یقال ثغت را سه ثغفاذا شد ثغفه فحمتنه طاغك یوقر و سی اعلا می جبل معناسنه
 و فر ایتدی شول نسنه كنه ایتدك غغه در نونله ثغه دكلدر ابو عمر و ایتدی ثغت الثوب در لر اذا صبغته صبغا
 مشبعای یعنی قو بود یاسك فصل الدال الدیغ دالك فحی و یانك سكونیله والدباغه دالك كسری بله والدباغ
 كذاك دالك كسری بله در بی سیلمك یقال دبع فلان اهابه بد بغه و بد بغه من الباب الاول والثالث دباغ و دباغه
 و دباغ و فی الحدیث دباغها طهورها و دباغ شول نسنه دخی اطلاق اولنور كه انكله دباغت اولنور الدیغ
 دالك كسری بله و یانك سكونیله والدبغه كذاك دالك كسری و یانك سكونیله ذكر اولنان دباغت حوا یجنه
 در لر الدبغه دالك فحی و یانك سكونیله بر كه دباغت ایتك بناء مره در الاندباغ همزه نك و دالك كسری بله دباغت
 قبول ایتك یقال دبغت الجلد قان دبع الدبغه علی وزن الزلزله تشوش واضطراب معناسنه الدماغ دالك
 كسری بله یاشد اولان عضو معروف در الادمغه همزه نك فحی و میك كسری بله جمی دماغلر معناسنه الدمغ
 دالك فحی و میك سكونیله یاشی دماغه یرشحه یارمق در بقال دمغه دماغه ایتدك حنی بلغت الشجعه الى الدماغ
 الدماغه میك كسری بله شول یاش یارمق در كه دماغه یرشمر اولمز یا یاشد اولان جراحت اون دور لودر اولی
 قاشره در كه خارصه دخی در لر اندن صكره باضعه در اندن صكره دامیه در اندن صكره متلاجمه در اندن صكره

بوغ

بیغ

تغ

تغ

تلغ

تغ

دبع

دبع

دبع

دبع

بجاء اولمق وولده دخی اطلاق اولنور بقال ساع له مافعل ای جازه ذلك وسوغ برولد برولد ار دنج طوغوب ان رده
 اخرولد اولمق وولده دخی اطلاق اولنور بقال هی اخته سوغه وسوغته ایضا السبع سبتك فخی ویا نك
 سكونيله ككذلك برولدك عقبجه طوغن ولد بقال هذ اسوغ هذ اسوغ هذ الاساعه سترانی سهولت ابله
 بوغزه ادخال ابلك بقال اسفته اسيفه اساعه وغصه یارام ورمك معناسنه ده كاور نقول اسغ لی غصنی
 ای امهلنی ولا بجلنی وقال تعالى بقرعه ولا يكاد يسبقه السواغ سبتك كسر به شول نسنه دركه انوكله بوغ
 طوتن نسنه یه علاج اولنور بقال الماء سواغ الغصص یعنی صو بوغزه طورن نسنه لك علاجیدر النسویخ
 علی وزن التكریم جائز كور مك بقال سوغته له اذا جوزة فصل الشین الشغشفه علی وزن الزلزله كوندن كوندن له
 اورن كسنه ده غریك اولمق وابو عبیده ابتد شغشفه كوندنری صوقوب چقارمق دروشغشفه برجنس
 اوتمه یعنی صوت ابلكه در لر فصل الصباد الصبغ صادق كسری ویا نك سكونيله شول نسنه دركه انوكله برنسنه
 بویار لر الاصباغ همز مك فخیله جمی وصبع شول نسنه دخی در لر كه انی اتمك قاتنی ابد نور ان نغور ش معناسنه
 ومنه قوله تعالى وصبع للاكین الصباغ صادق كسر به جمی الصبغ صادق فخی ویا نك سكونيله بویامق بقال
 صبغت الثوب اصبغه صبغامن الباب الثالث واصبغه من الباب الاول المصبغة میك فخی ویا نك فخی وتشدد ببله
 بویاخش نسنه بقال ثياب مصبغة شد دللكه صبع صادق فخی ویا نك كسری ومد به بر جلك اسمیدر صبغة الله
 صادق كسری ویا نك سكونيله دین الله معناسنه درو بعضیلر ابتد بونك اصلی نصاری اولادن كندولك
 صوبندن صبع ابله رندن ما خود در الاصبع همز مك ویا نك فخیله شول اندركه انك انی اقدر یا خود قور غنك
 اطرافی اقدر واصبع طیر جنسندن كادر لر كه قورخی اق اوله الصبغ صادق فخی ویا نك سكونی والفك مد به
 شول قیوندر كه قور غنك اوجی اق اوله التصبغ علی وزن التكریم حرمانك دبی اولمغه باشلق یقال صبغت
 الرطبة اذ اذنت الصدغ صادق فخی وذللك سكونيله كوزله قولاك ان یری ذكر اولنن محله انوب صار قن
 صاچه دخی صدغ بر لر زلف معناسنه به الصدغ معقر ، وكاه اولور سدغ دخی در لر سبنله قن بر بن محمد بن
 المستنیر ابتد بنی تمیدن بر قوم كه انلر بلعنبر در لر سبنی صاده قلب ابدن لر دورت حرفه جمع اولد قن كه
 انلر كبری طاویری قاف وبری غین وبری خادر قن بو حرفلر سبندن صكره واقع اولسه كرك ابلكجی
 اولسون كرك او حنجی اولسون كرك در دنجی اولسون سر اطله صراط و بسطه ابله بصطه وسیقل
 ابله صیقل وسرقت ابله سرقت ومصبغه ابله مصبغه ومسدغه ابله مصدغه وسخرلكم ابله وسخرلكم وسحب ابله
 محب كبی ومصبغه اجلغه وسحب صوت در لر المصدغه میك فخی وذللك فخیله یوز یا صدغی محله معناسنه
 ومصدغه دبد كبری زلف التنه قوند غندن اوترودر وكاه اولور مزدغه دخی در لر زبله الصدغ صادق فخی
 وذللك سكونيله بر كسنه یا ننه سبتك یا نك راست كلك ابو عبیدر وانی اوزن نقول صدغت الرجل اذا حاذبت
 بصدغك صدغه فی المشی وصدغ صرف معناسنه دخی كورا صمی روایی اوزن بقال ماصدغك عن هذا الامر ای
 ماصرفك وردك و بقال انبغ فلان بعیر ماصدغه ای ماثناه وذللك اذ اند یعنی انی دوندن یسه قدغی حینه
 الصدغ صادق كسر به بر نشان در كه زلف اولان رده اولور وكاه اولور قتل محله دخی استعمال اولنور
 ومنه قولهم فلان مایصدغ غله من ضعفه ای مایقتل وعربلرك مایصدغ غله من ضعفه دبد كاری مایصرف
 معناسنه دخی محملدر الصداغة صادق فخیله ضعیف اولمق بقال صدغ الرجل یصدغ من الباب الخامس
 الصدیغ صادق فخی وذللك كسری ومد به تازه طوغن اوغلان دریدی كونه وارنج الصلوع ضمتنله
 چتال طرقلو حیوان یا شیه النجی بل دیش راغوب كالن بولمق سلوغ معناسنه كه مرور ابتد بقال صلیغ

شغف

صبغ

صدغ

صلغ

البقرة والشاة من الباب الثالث الصباغ لامك كسر به ذكر اولنن یا شیه اولان حیوان الصباغ صادق
 فخی ولامك فخی وتشدد ببله جمی بقال كباش صلیغ قال روبه والحرب شهباء الكباش الصباغ
 وكباش ككباش جمی درارك قیون معناسنه الصمغ صادق فخی وميك سكونيله اغاجدن صاقر
 من اللد اقان نسنه الصمغ ضمتنله جمی وبونك انواعی ووقدر اما صمغ عربی دبد كاری طم اغاجدن صمغی در
 الصمغه صادق فخی وميك سكونيله بریان صمغ وفی المثل تركته علی مثل مقرف الصمغه ومقرف میك
 فخی وقافدن صكره رلك كسر به صمغ جمع اولان اغاج قانی كه انك فمقن الدقه یرنه اصلان نسنه قلمار یعنی
 بنانی محل صمغ اولان اغاج قانی كی ترك ابدنم ذكر اولنن محله اثر صمغ قالمدی حیثیتمدن الصمغ میم اولك فخی
 وثانك فخی وتشدد ببله صمغه انخا اولنن مركب بقال حبر صمغ جوهری ابدن بونك یی استندم ولان
 كیمدن استندم كبرم الصباغ میك كسر به اغرك ایكی جانبی الاستصباغ همز مك وذللك كسر به براغاجدن صمغ
 المتی ابو الغوث روایی اوزن نقول استصبت الصاب وذللك ان تشرط شجرة لخرج منه شی مرفینق كالصبر
 وضاب صادق موله ابله شول صودر كه انجندن اقرار وشرط یارمق وذللك ر الصوغ صادق فخی وواوك سكونيله
 قیونمیلق صنعتنن ایشله نقول صفت الشی اصوغه صوغا من الباب الاول وصوغ برنسنه نك برار بنه دخی
 در لر بقال هذ اصوغ هذ اكل علی قن الصوغان صادق فخی وواوك سكونيله ثلثیه می برار معناسنه سیان
 كبی صوغ كذب ابلك معناسنه ده كاور استعاره فی الحديث كذبه كذبها الصواغون الصابغ رلك كسر به
 قیونجمی الصواغ صادق فخی وواوك تشدد ببله بمعناه الصباغ صادق فخی ویا نك تشدد ببله بمعناه كذللك فی لغة
 اهل الحجاز وصواغ كذاب معناسنه دخی كاور علی ما فی الحديث الصباغ صادق كسر به قیونمیلق صنعتی
 الصبغة صادق كسری ومد به خلقت معناسنه بقال صاغة الله صبغة حسنه ای خلقه حسنه وصبغة رجاج
 نسنه بر كسندنك ایشیدر دیک محله دخی استعمال اولنور بقال سهام صبغة ای عمل شخص واحد وواو وابدن
 لكن واوك ما قبلی مكسور اولمغین یا یه منقلب اولدی فصل الصباد الضغیفة صادق فخی وغینك كسری
 ومد به شول تازه باغچه در كه نباتاتك لونی متغیر اولما مشر اوله وصغیفة صولی خیره دخی در لر
 الضغیغ صادق وغینك كسری ومد به بوللق بلی بقال اثنا عند فلان فی ضغیغ ای فی خضب
 وخضب خانك كسر به وسعت اوزن اولمق الضغیفة علی وزن الزلزلة دیشسر كسندنك بختنه سی
 بقال ضغیفت الجوز اذا لاكت شیاً بین الحنكین ولاسن لها فصل الفاء الفدغ فانك فخی وذللك سكونيله
 بر مجوف نسنه یی یارمق نقول فدغت رأسه افدغه فدعامن الباب الثالث اذا شد خته الفروع ضمتنله
 ایشندن قور ئاق الفراغ فانك فخیله بمعناه نقول فرغت من الشغل افرغ فراغمن الباب الاول وفراغ صود وكلكه
 دخی در لر نقول فراغ الماء یفرغ فراغمن الباب الرابع مثل سمع سماعا التفرع ففتنله ویا نك فخی وتشدد ببله
 بر خصوص ایچون فراغ اواق نقول نفرغت لك اذا انھیات له والاستفراغ همز مك ویا نك كسر به برنسنه یه
 مقدوری صرف ابلك نقول استفرغت مجهودی فی كذا اذا بذلت مقدورك فیه الافراغ همز مك كسر به
 صوبی كاسه دن دو كك نقول افرغت الماء اذا صببته وافرغ قان دو ككه دخی در لر نقول افرغت الماء اذا رقت
 المفرغه میك فخی وفلك سكونی ورتك فخیله شول حلقه در كه دو ككه اولوب هر جانبی برار اوله التفریغ علی وزن
 التكریم برنسنه یی دو كك نقول فرغته نفریغ اذا صببته ونفریغ ظرو فی خالی قافه ده در لر الافترغ همز مك
 ویا نك كسر به بر كسنه كندی اوزر بنه صود وكك نقول افرغت اذا صببت الماء علی نفسك بن مفرغ میك فخی
 ویا نك كسری وتشدد ببله حمیر قیلله سندن بر شاعر ك اسمیدر الفرغ ویا نك فخی ورتك سكونيله قوغه غرنه اولان

صلغ

صمغ

صوغ

ضغ

فدغ

اغاج لک ان سنده سود و کجک بر و فرج کذلک قان هدر اولغه دخی در لر بقال ذهب دمه فرغاذ الم یطلب به
 الفرغ فانک کسری و رانک سکونیه کذلک قان هدر اولق الفرغان کذلک فانک فخی و رانک سکونیه منازل
 قردن یکی راق بلدنک اسید و کبری دلور رجنک مقدمه وری مؤخره درو بینلر ندر ویت عین حسیه
 بشر ذراع مقداری مسافه واردر و بواسطه فرغدن مأخوذ در غر ج ماء دلومعنا سنده کم و رایتدی الفراغه
 فانک ضمیمه ماء رجل در نقطه معناسنه الفرغ فانک فخی و رانک کسری و مدبله شول اندر که یو رجسی واسع
 اوله الفرغ فانک فخی و رانک کسری و مدبله شول ضرب در که واسع اوله یعنی قولی قولاً جائزله اوله الفرغ
 فانک فخی و رانک سکونی و الفک مدبله شول دور نکدر که واسع اوله ذکر اولنان وجه اوزن بقال طعنه فرغ
 الفشع فانک فخی و شبیک سکونیه بر نسبه نل اوزر بنه چقوب لقی ستر انک بقال فشغه اذا علاه حتی غطاء
 و فشع دکنک بله اور رینه حواله اولغه دخی در لر بقال فشغه بالسوط اذا علاه الافشاع همزه نل
 کسری بله دکنک بله اور مق بقال افشعه اذا ضرب به جوهر نلک ظاهر کلامدن فهم اولنان بودر لکن
 صاحب صراح و صاحب مذهب فشقی و افشاعی فرق انیموب ضرب بله تفسیرا بنسلر در الفشع فانک فخی
 و شبیک سکونی و الفک مدبله شول صاحب در که طاعش اوله بقال الناصیه الفشع ای المنشرة التفشع
 ففتحبله و شبیک ضمی و تشدد بله بیلک صاحب و صقال اغار می جوق اولق بقال تفشع الشب اذا کثر
 و انشع و تفشع قان غلبه انکه دخی در لر بقال تفشع فیه الدم اذا غلبه و تشقی بدنو و تفشع اولر ان سنده
 کسری مکده در لر بقال تفشع الرجل البیوت اذا دخل بینها و تفشع عورنک یکی ایانی اره سنده کسری و
 و ط انکه دخی در لر بقال تفشع المرأة اذا دخل بین رجلها و افترعها و افترعها و عین مهمله بله ازله
 بکارت انکه در لر الفشاع فانک ضمی و شبیک تخفیف و تشدد بله براندر که اغا جه چقوب صر مشور
 فصل اللام اللغه لامک ضمی و نانک سکونیه رانی لفظه غین انکه یاخود لام انکه یاخود سینی یا انکه در لر
 اللغ ففتحبله ذکر اولنان صفت اوزره اولق بقال اللغ بلشع لغا من الباب الرابع اللغ همزه نل و نانک فخیله
 ذکر اولنان صفت اوزره اولان کسینه اللغ لامک فخی و نانک سکونی و الفک مدبله مؤنث اللغ لامک فخی
 و دالک سکونیه عقرب صوفی التلداغ نانک فخی و لامک سکونیه بمعناه بقال لدغه العقرب لدغه لدغا
 و لدغا من الباب الثالث و لدغ سوزله اجناغه دخی در لر بقال لدغه بکلمه اذا ترع بها و ترع نوله و زاوغین
 معجتین بله دور نکدر طعن معناسنه الملل و غ میلک فخی و دالک ضمی و مدبله عقرب صوفی کسینه اللدغ
 لامک فخی و دالک کسری و مدبله بمعناه فصل الیم التریح علی وزن التریح طواری اغنیق الترغ ففتحبله و رانک
 ضمی و تشدد بله طوار اغنیق بقال مرغه فی التراب تر یفا ترغ اذا معکته ففتح الترغ میلک ضمی و رانک فخی
 و تشدد بله اغنیاق بر المراع میلک فخیله بمعناه المراع کذلک میلک فخیله بمعناه ایضا و مراغه بر نام
 شاعر که اسمک لقی در و بوی اکا خطل نام شاعر لقب قلشدر اوزر ندر حال اغناسن اشعارا تکچون المراع میلک
 فخی و رانک سکونیه طوار اوت اولق و فی کله سیه استعمال اولونسه اقامت معناسنه اولور
 تنه کم قاموسه تصریح اولشدر و یونقریر دن صاحب صراحک مرغ غلطیدن ستور در علف
 دبدوی مخالف اولدغی ظاهر اولور المرغه میلک کسری و رانک فخیله شول بفرغه در لر که بر جانی
 طونقدر منفذی یوقدره اکامعای امور دخی در لر منفذی اولماد غیچون و مرغه دبدکری اکثر یا بله
 اللدغیچون در الامراع همزه نل کسری بله اغزیاری اتق بقال امرغ اذ لال لعاب و امرغ ناصواب کلمات
 انکه دخی در لر و امرغ خمیره صوبی جوق قویوب و رقیق انکه دخی در لر الترغ ففتحبله و رانک ضمی
 و تشدد بله اغزیدن اغزیارن محقق بقال ترغ اذا ریش اللعاب من فیه المشرع میلک فخی و شبیک سکونیه بر جاسر

فشع

لشع

لدغ

مرغ

مشع

اکل انکدر خیاریک میثلا المضاع میلک فخی و ضادک سکونیه چیمک بقال مضاع الطعام بمضغه من الباب الثالث
 و مضغه مضغاً من الباب الثاني المضاع میلک فخیله شول نسبه در که چینانور بقال ماخذنا مضاع و هذه
 کسره لینه المضاع المضاعه میلک فخیله چیمک کسینه المضغه میلک ضمی و ضادک سکونیه ات پان سی و بو
 سیدن قلب الانسان مضغه من جسد در لر الماضغان ضادک کسری بله ایکی چکه نلک دبیلر فی دراضی دیشی
 بتدی رده و بعضلر ایتدی ماضغان ایکی چکه ده ایکی طمر در المغمغه علی وزن الزلزله قارشق اختلاط معناسنه
 الملغ میلک کسری و لامک سکونیه شول احمد در که خشیات سوبلر بقال باغ ملغ یعنی حماقتیه مراده و اصلدر
 و که اولور ملغ بالکدر ذکر اولور فصل النون النبع نونک فخی و بانک سکونیه ظاهر اولق النبع ضمیمه بمعناه
 بقال نبع الشی نبع من الباب الثالث و نبع من الباب الثاني نبعاً و نبوغاً اذا ظهر و نبوغ بر کسینه اصلنده شاعر
 دکلکن شعرة هوس ابدوب شعر ی ابودیک بقال نبع الرجل اذا لم یکن فی ارت الشعر ثم قال واجاد و بوندن
 مأخوذ در شعرادن بعض کسینه نوابغ دبدکاری دیبانی کی و جعدی کی و بوندن غیر دخی کیم و ارایسه
 اماز یادین معویه الدیانیته نابغه دبدکاری و قد نبغت لنا منهم شون دبدوی قولندن او تور بدر النبع
 نونک فخی و نانک سکونیه بر نسبه فی تیب انک نقول نتغت الشی اذا عبته الانتاع همزه نل کسری بله مخزیه
 کولسیله کولک نقول انتغ اذا فتحک المستهزی الندغ نونک فخی و دالک سکونیه بر ماغله دور نکدر بقال
 ندغه اذا تحسه باصبعه و ندغه و ندغ کذلک کوندر له دور نکدر دخی در لر و کلامله اجناغه دخی در لر و ندغ
 ککلک اوننه دخی در لر سعت معناسنه ابو عبیدر و ابی اوزن الندغ نونک کسری و دالک سکونیه کذلک ذکر اولنان
 او تور اوزر بدره ابی اوزن پس اختلافی فحله کسره در غین معجه و اسنده اختلاف اینه مشلر در المندغ
 میلک کسری و دالک فخیله شول کسینه در که دور نکدر عادتی در الزغ نونک فخی و نانک سکونیه افساد انک
 بقال زغ الشیطان بینم بنزغ زغاذا افسد و اغری و ترغ دور نکدر بمعناسنه ده کلو بقال ترغه بکلمه اذا طعن فیه
 مثل نسغه و ندغه النشع نونک فخی و شبیک سکونیه دور نکدر خمس کبیدر و زنا و معنی یقال نسغه بالسوط
 اذا تحسه و نسغ سوزله اجناغه دخی در لر بقال نسغه بکلمه مثل ترغه و نسغ اکنه بله دور نکدر دخی در لر بقال
 نسغت الواسمه اذا غزت فی الید بالابرة یعنی قن دو کون اورن عورت اکنه بله و کون قلسه که نساء عربک
 عادیدر المفسغه میلک کسری و نونک سکونی و شبیک فخیله قوش قور رغندن جمع ابدوب بر ره بقلد قری
 نسبه در که انوکله انگیلر انکی الحارود موردن اولدغی وقت سینه منسغه در لر الانساع همزه نل کسری بله کذلک
 دور نکدر بقال نسغه و انسغه یعنی و انساع اغاج قطع اولند قدن صکره شاخ صالیو رمکه دخی در لر النشع
 نونک فخی و شبیک سکونیه بر مرنبه خیقرمق که غشی اولق دائره سنده وان بقال نشع بنشع من الباب الثالث
 ابو عبیدر ایتدی انساندن نشع صادر اولماز الا صاحبته تشوقا یاخود تا سفا و یاخود ملاقاته محبه اولور
 النشوع نونک فخی و شبیک ضمی و مدبله بورن چکیلن یاخود اغزه دو کون دوادر عین و غین لغتدر النشوع
 ضمیمه ذکر اولنان دوا استعمال اولنق بقال نشع الصبی نشوعاً المنشعه میلک کسری و شبیک فخیله
 بورنه دوا چکه کیچون استعمال اولنان الت نشع نونک فخی و شبیک سکونیه کلام تلقین انک نقول نشعته
 الکلام نشعاً القننه و علمته و هو علی سبیل التشبیه یعنی سوز تلقین انکی دوا ایچور مکه تشبیهادر النشاع
 نون اولک فخی و نانک کسری بله شول اللزدر که بوغرده اولان دباچک یا ندر اولور النشع نونک ضمی و غینک
 سکونیه واحدی النقه ففتحبله طاعش و باشک دپه سی و اعلا ی جیل اعلا ی راس معناسنه و نقه النقوم
 قومک اولور بنه دخی در لر بو ذکر اولنان عبارت جوهر بدن فهم اولنان در اما قلموس صاحبی نقه الراس

مضغ

مغ

ملغ

نغ

نشع

ندغ

نزع

نسغ

نشع

نفع

نغ

الف

انف

من ذكره يقال هذا الف واحد ولا يقال واحدة وهذا الف اقرع اي تام ولا يقال قرعاه وابن السكيت ابتدئ هذه
 الف ديكت جائز هذه الدراهم الف اعتبارا بله الاول فمتممة والالف همزة نك ولا مك مدبله جمع وال
 ركسنة يبيك عدد نسنة ويرمكه دخی ديرل يقال الفه يا لفه الفامن الباب الثاني اذا اعطاه الف الالف همزة نك
 كسرى ومدبله يبيك عدد دي تمام ايتك ونيك عدد تمام اولمق نقول الفت للقوم ايلقا اذا كلمهم الفاو الفاوهم
 بانفسهم اذا صاروا الفاو يقال ايضا لفت الدراهم والفت الدراهم بنفسها وابلان ما نوس قلب معنائه دخی
 كاور نقول الفه هذا الموضع غيره اذا جعله ما نوسا له وابلان الفت طو تغه دخی ديرل نقول الفت الموضع اولفه
 ابلان ومنه قوله تعالى لا بلان قريش ابلانهم يعني خد اي تعالى اصحاب قبلي هلاك ايتدي طائفه قريش مكه
 مشرفه ما نوس ايتك ايجون وانك ستاوصيف رحلتن جمع اكلر يجون رندن فارغ اولد قلر ندرينه شروع
 ايتكله يسر لا يلاف قريش ابلانهم قولي لا يلافهم تقد رنه اولوب حرف عطف مخذوف اولور نته كم ضر بته لكذا
 لكذا قوله ما واوي حذف ابدلر الموالفة ميمك ضمي لامك فحيلة بعناه الالف همزة نك كسرى يله بعناه وكذلك
 يقال لفت الموضع والفه موالفة وابلان ايس افعل ابله فاعل فعل ماضيد صور تار اولور الالف همزة نك كسرى
 ولا مك سكروني له انس وهمد فم يقال حنة الالف الى الف وحنه حاء مهملة نك كسرى ونونك تشدد مدبله ارزو
 معنائه در الالف همزة نك فخي ولا مك كسرى ومدبله بعناه الالف جمع يبيع ابله يباع كي وافيل ايله فاقبل كي
 ويبيع صغري ياور نسنة وافيل كيجر كدوه لمعنائه در الالف همزة نك مدی ولا مك كسرى يله الفت طو تغي
 ويك عدد نسنة ويريجي الالف همزة نك ضمي ولا مك تشدد مدبله جمع الفت طو تجيلر معنائه كافر له
 كفار كي التأليف على وزن التكریم ايكي نسنة يي برره ككوروب جمع ايتك وتأليف تكميل معنائه
 دخی كلور يقال الف مؤلفه اي مكمله جوهر نيك بوكلامی الف مذكر در الف واحدة ديزد كنه مخالف اولور
 مكره تا وبل اولنه ياخذو الف مد همزة بله وخم لامه در جمع قلت اولمخله افعل وزني اوزن دينله الالف
 همزة نك وتانك كسرى به كذلك بر رده جمع اولمق التألف فحيلة ولا مك ضمي وتشدد مدبله ايكي نسنة بر رده جمع
 اولمق يقال الفت بين الشبطين فتا لفاو تلتفاو تألف اسلامه يا قسدر مغه دخی ديرل يقال تألفته على الاسلام
 ومنه المؤلفه قلوبهم الانف همزة نك فخي ونونك سكروني له بورن بني معنائه كك انسانك كك غير نيك
 الانف همزة نك مدی ونونك ضمي ابله جمع الانف فحيلة كذلك جمع الالف كذلك همزة نك
 مدبله جمعي وانف بر نسنة نك اولنه واشد دخی ديرل پس ديشك اول ظهور ابدن رينه انف الناب ديرل
 وطاغك طشرة حقن رينه انف الجبل ديرل وصوغو غك شدته انف البرد ديرل يعقوب روايتي اوزن وز ياده
 سكر تكمه انف الشد ديرل يقال جاء بعد والف الشد اي اسد العدو وشدين معجه نك فحيلة سكر تكم
 معنائه در وانف بر كسنة نك بورنه اورمغه دخی ديرل يقال انف الرجل اذا ضربته على انفه ورنسنة
 بورنه ايرشمكه ده ديرل يقال انفه الماء اذا بلغ انفه وذلك اذا نزل في النهر ودوه اولنماش مرعايه واقع اولفه
 دخی ديرل يقال انف لا بل اذا وطئت كلاء انف الالف همزة نك ضمي ويانك تشدد مدبله بورني بيوك كسنة
 الانف همزة نك فخي ونونك ضميلة شول عورندركه بورنه را محه سي خوب اوله الانف فحيلة شول
 چن زار در كه اني كسنة اولنلا تماش اوله يقال روض انف اذ لم يرعها احد وانف شول كامه يي
 ديرل كه مقدمانى كسه ايجامش اوله كويا كه انوك شرني استيناف اولنمشدر روضه انف
 ديد كاري كي وائيك من ذى انف ديرل كجلك زمان معنائه ته كم من ذى قبل ديرل فيما يستقبل
 معنائه الالف همزة نك كسرى ومدبله دوه يي اولنماش مرعايه ايتك نقول انفتها اذا تلبعت
 انف المرعي وابلان دوه نك بورن بورنسا فحيلة مجروح ايتكه ده ديرل نقول انفتها انا ابلان

اذا جعلته

اذا جعلته يشتكي انفه الالف اوتق يترتبن ير يقال ارض ايتغه اذا سرعت النبات الانف همزة نك مدی ونونك
 فحيلة اوتق ز ياده يترتورن ير يقال نك ارض انف بلاد الله الانف فحيلة اجتناب واستنكاف ايتك الانف
 كذلك فحيلة بعناه يقال انف من الشئ يا نف انف وانف من الباب الرابع اذا استنكف ويقال مارا بتاحي
 انفامن فلان اي شدستكافولا انفاولا انف من فلان وانف دوه نك بورني مجروح اولفه دخی ديرل يقال انف
 البعير اذا استنكافه من البرة يعني بورنسا غيدن مجروح اولسه الانف همزة نك فخي ونونك كسرى به
 بورني مجروح اولان دوه يقال انف قهو انف مثل تعب فهو تعب وفي الحديث المؤمن كالجلل الانف ان قيد انقاد
 وان استنج على مضرة استنخ وذلك للوجع الذي به فهو ذلول منقاد واستناخت غاء معجه ابله دوه يي
 چوكر مكه ودوه چو ككه اطلاق اولنور وابوعبيد يتيدي اصل ما نوف ديتك ايتدي زيرامفعول به در نته كم
 مصدور ديرل وجع صدرى اولانه ومبطون ديرل وجع بطنى اولانه وجمع اعضاي بدن متعلق اولان اوجاع
 ولما راض حال بو يله ولكن انف بوجه به مخالف اولوب شاذ اولمشدر الاستيناف همزة نك وتانك كسرى به
 بر نسنة يه باشاق ايتد معنائه لا يتناف همزة نك وتانك كسرى به بعناه الانف همزة نك وتانك كسرى به بعناه
 الانف همزة نك فخي ومدی ونونك كسرى به الان معنائه نقول قات كذا انف وسا لفاو التألف ميمك ضمي ونونك
 كسرى وتشدد مدبله كذلك انفام معنائه در يقال قات كذا انفا التألف على وزن التكریم بر نسنة نك كنارن
 كسكن ايتك الالف همزة نك مدبله معروف در بلا معنائه يقال ايف الزرع بكسر الهمزة ومدها على ما لم يسم
 فاعله الموقوف ميمك فخي وهمزة نك ضمي ومدبله معروف كي افت ايرشن نسنة فصل التاء الثقفة تانك ضمي
 وحانك سكروني له بر كسنة يه ارمغان ابلان نسنة لطفن واحساندن هرنه ايسه الثقفة تانك ضمي وحانك
 فحيلة بعناها الثقفة تانك ضمي وحانك فحيلة جمعي الترفه تانك ضمي ورنك سكروني له دياچك ديد كاري نسنة
 كه بو غارده اولان كوچوك دليل در الاتراف همزة نك كسرى به نعت ضالته وشورمك يقال اترفته النعمة
 اذا طغته التف تانك فخي وفانك تشدد مدبله طريق كيري وسخ الظفر معنائه كذا في بعض نسخ الصحاح التلف
 فحيلة هلاك معنائه يقال ناف الشئ من الباب الرابع وناف هدر معنائه ده كلور يقال ذهبت نفس
 فلان نلغاو طلفا يعني واحد اي هدر الالف همزة نك كسرى ابله هلاك ايتك يقال انفه غير المتلاف ميمك
 كسرى وتانك سكروني له ز ياده ناف كار اولان كسنة يقال رجل متلاف اذا كان كثيرا للاف لاله التنوفة
 تانك فخي ونونك ضمي ومدبله بره اولان ير مغازه معنائه التنوفية كذلك تانك فخي ونونك ضمي ويانك
 تشدد مدبله بعناه ته كم دود ودية ديرل زيرامنسوب منسوب اليها كي رذن عبارت در پس نسني صحيح اولور
 دود ودية دخی دال مهملة ابله مغازه معنائه فصل التاء الثقافة تانك فحيلة حازق وجست اولمق يقال
 ثقفت الرجل ثقافته من الباب الخامس الثقفة تانك فخي وقافك سكروني له حازق وخفيف اولان كسنة وقال ثقف
 فهو ثقف مثل ضم فهو ضم وثقف بر نسنة طوش اولمق معنائه ده كلور نقول ثقفته ثقفا من الباب الرابع
 اي صادفته المثاففة ميمك ضمي وقافك فحيلة ذكر اولنان معناه در باب مغالبه دن حذاقته عليه ايتك معنائه
 الثقاف تانك كسرى به كوندر طوغراد جق نسنة التثقيف على وزن التكریم كوندر طوغر لثق الثقف
 فحيلة حاذق وذكي اولمق يقال ثقف ثقفا من الباب الرابع الثقف تانك فخي وقافك كسرى به حاذق اولان
 كسنة الثقف تانك فخي وقافك ضميلة بعناه مثل حذر وحذر ثقيف تانك فخي وقافك كسرى ومدبله
 هوارندن رقيب له نك يا سمي اسميدر ككه اسمي قيسدر قافك فخي ويانك تشدد مدبله الثقفي فحيلة وتانك
 تشدد مدبله ذكر اولنان كسنة يه منسوب اولان نسنة الثقيف تانك كسرى وقافك كسرى وتشدد مدبله

اوق
تحف
ترف
تفف
تلف
تف
تفف
تقق

زیاده اکتی اولان سرکه بقال خل ثقیف مثل بصل خریف فصل الحاف جیم فقی و همز مک سکونیه
 برقی بقال جافه و هو لقه فی جعفه اذ صرعه و قور خنق معناسنه ده کور بقال جافه یعنی ذعره و بقال جف
 استن الحاف الجوف می مک فقی و همز مک فقی و مدله محوف کی در خاف معناسنه و محوف آج معناسنه ده
 کور جابع کی ابو عیدر و ابی اوزن بقال جف علی البناء للمجهول الاحفاق کیدر مک اذ هاب معناسنه بقال
 الجف ب اذ اذهب و یقین اولغه دخی دیرل بقال الجف به اذ اقرار به و د نامنه و بقال مر الشی مضر او محفای
 مقار با و اضار ضاد معجه ابله زیاده قریب اولق معناسنه در و احفاق عد و غارت ابله ده دیرل بقال الجف
 بهم العدو و یغور قریب اولوب یغماغه دخی دیرل بقال الجف السماء والقیث اذ ادنا منهم و اخطاهم کذا فی
 بعض نسخ الصحاح المجاحفه می مک فقی و حانک فقیله مزاحمه ابله بقال جاحفه اذ احمه و دانه الحاف جیم
 ضمی ابله شول سیل در که اطرافن یقوب الوب کیده بقال سیل جحاف اذ جرف کل شی و ذهب به و جحاف
 ثورت مود دخی دیرل ابو عمرو و ابی اوزن بقال موت جحاف بذهب بکل شی و جحاف برکسنه نک تمه دن اسهال
 اولوب ایچی بورجه سنه ده دیرل الجحوف می مک فقی و حانک ضمی و مدله تمه ابله اب اسهال اولان کسنه الجحاف
 جیم کسر بله قوغه قوبه ک اغزینه ایر شوب صوی دو کلک و کاهی رنلق الجحوف جیم فقی و حانک ضمی
 و مدله شول قوغه در که انکله صوچکرل جحوفه دبدیلر صوی کو تورب الوب کتد کچون جحفه جیم ضمی
 و حانک سکونیه مک ابله مدینه ان سنه اولان موضعدر که اول شام جحانک میقاندیر و انوک اسمی مهجه
 ابدی می مک و انک فقیله اهلی سیل کو تور دکی ایچون جحفه دبدیلر و جحفه پان ثرید معناسنه ده کور قالوا
 اتا بقصه لیس فیها الا جحفه یعنی ریدله کتودکی حناق طلود کل ایدی کذا فی بعض نسخ الصحاح الجحاف جیم فقی
 و خاء معجه نک سکونیه بیو کاتنک نکبر معناسنه الجحاف جیم فقی و خاء معجه نک تستبدیلر متکبر اولان
 کسنه جفاخ کی الجحاف جیم فقی و خاء معجه نک کسری و مدله برکسنه قدر شندن زیاده نسنه اظهار
 ابدی و افتخار ابله کدر اما شول جحیفه که بن عرک رضی الله عنهما حدیثه واقع اولشد رانام و هو جالس حتی سمع
 جحیفه بعضیلر ابدی حالت نومده اولان خورله در غلیظه معناسنه و ابو عیدر ابدی بن جحیفی صوت
 معناسنه بو حدیثدن غیری رده ایشندم الجحوف ضمه پنه قنادی کسینلن قوشک او چاسیدر بقال جحف
 الطائر مجحف جد و فامن الباب الثاني اذا کان مقصودا فراهته اذ اطار رد جناحیه الی خلفه یعنی قنادن
 اردن صرکی کور سک الجحاف می مک کسری و جیم سکونیه کی کور کی بیل کشتی معناسنه بو ذکر اولان
 اصمعی و ابی درو قوشک دخی ایکی قنادن جحافین اطلاق اولنور این در بد ابدی مجداف سفینه دال ابله
 و ذال ابله لغتان فصیحان در الجحف فقیله قبر معناسنه در جددن ابدال اولنه در فرب الابدی عرب
 فایله نایی بر برینه تبدیل ابدی جحف و جحف واجداث و جحف دیر و جحف کذلک مشر و باندن اغزی
 اورنلیان نسنه در وفی حدیث عمر حین سأل المنقود الذی کان الجن استهوت ما کان طعامهم فقال القول
 و ما لم یذكر اسم الله علیه و ما کان شرابهم فقال الجحف که جحفی بو حدیث شر بقد اغزی اورنلیان شراب
 ابله تفسیر ایشلدر و بعضیلر ابدی جحف و لابت ینده بر اوند که انی بین کسنه اوزر بنه صوا می که محتاج
 اولماز و قول که حدیث مذکورده واقع اولشد رانک ضمیله بقله معناسنه و بعضیلر بخود معناسنه در دبدی
 الجحف علی وزن التکریم کفران نعمه اولقدر اصمعی و ابی اوزن بقال جحف تجدیفا و اموی ابدی مجدیف
 خدای تعالینک و ردکن آذ کور مکدر و فی الحدیث لا تجد فوا بنعمه الله الجحاف جیم ضمی و دالک کسر بله
 قصیر القامه و غلیظ الخلقه اولان کسنه الجحافه کذلک جیم ضمی و دالک کسر بله مؤنثی بقال امرأه جحافه

جاف

جحف

جحف

جحف

جحف

الجحف جیم فقی و دالک سکونیه کیمک قطع معناسنه نقول جحف الشی جحف من الباب الثاني اذ اقطته
 و جحف بورجه ده سرعت ابله ده دیرل بقال جحف الی جل فی مشبهه اذ السرع و جحف قنادی کسینلن
 قوش او جحفه دخی دیرل و بو جحف ده لغت در الجحاف می مک کسری و جیم سکونیه کی کور کی مجداف
 سفینه معناسنه که دال مهله ابله در نه کم لان مز و ایتدی و مجداف کاه اولور طوار سور د کسری عصایه دخی اطلاق
 اولنور کی کور کتد تشبیه الجحف جیم فقی و رانک سکونیه برنسنه بی اخذ کثیر ابله اخذ ابله نقول جحف
 الشی جحفه جحف من الباب الاول اذ اذ هبت بکله و جله و جل برنسنه نک اکثر بنه دیرل و جحف بالحق کور جکه
 دخی دیرل نقول جحف الطین اذ اکسخته و کسم سر بر مکه دیرل الجحفه می مک کسری و رانک فقیله شول
 نسنه در که انوکله بالحق چکرل چیه معناسنه الجحف جیم ضمی و رانک سکونیه و الجحف ضمتبیلر عسرله عسر
 کی شول نسنه در که فی سیل یجش و سیل قازمش ابله منته قوله تعالی علی شفا جرف هار و شفا کنا و معناسنه در
 و هار بقیل معناسنه در الجحفه جیم کسری و رانک فقیله جیم سیل یجکری معناسنه جحر ابله حمره کسری
 و جحر حشرات و اسنه دیرل الجحف علی وزن التکریم و الجحف فقیله و رانک ضمی و تشدید بله ابله کسری
 سیل یجک معناسنه در بقال جرفته السیول تجر بقا و تجرفته الجارف رانک کسری بله شول موت عامدر که
 خلقک ما ان سیورره جارف بر طاعونک اسیدر که ابن الزبیر زماننه واقع اولشد رانک جیم و رانک فقیله
 و قاموسه جیم مضموم اولوب راسکن اولماسن دخی جائز کور مشر و بو بر علامت در که دوه او بلغی اوزر نه ابدی
 بر مقدارد در سن صویوب کسری ارماعله تمه کم بو مقوله علامتی دوه نلشورنی اوزر نه اتسه لرقمه دیرل قافک
 ضمی و رانک سکونیه الجحف جیم ضمی ابله شول سیله دیرل که او غرادخی نسنه بی کوکون و جحف
 شول رجه دیرل که زیاده کول وله و ردور لو کیده بی دیرل الجحف جیم کسری بله کذلک کیل مز بور معناسنه
 لغت در الجحف جیم فقی و رانک سکونیه برنسنه بی حسابن بلدین کیف ما اتفق الموق الجحافه می مک ضمی و رانک
 فقیله و الجحف جیم کسری بله کذلک حسابن بلدین کیف ما اتفق الموق فارسی معرب در کذا فدن تعرب
 او تشدر الجحف جیم فقی و عینک سکونیه بسمق و دوشور مک نقول جحف الشی اذ صرعه و جحف
 برنسنه بی قور برمه دخی دیرل نقول جحف الشی فاجحف ای قلعه فانقلع جحفی جیم ضمی و عینک سکونی
 و اخر نه یانک تشدید بله جندن بر قیله نک باباسی ابدی که اول جحفی بن سعد العشیره بن مدح در و مز بور
 نسبت و قتنه کذلک جحفی دیرل و عبد الله بن الحر الجحفی دخی بونلر دن در الجحفه جیم فقی و فانک تشدید بله
 ناسدن بر جماعت بقال و عیت فی جفه الناس و جاء القوم جفه واحده و جمیع معناسنه ده کور قال ابن
 عباس لانقل فی غنیمه حتی نقسم جفه ای کله الجحف جیم ضمی و فانک تشدید بله کذلک جماعت معناسنه ده
 کور و جحف خرمانک اول طاء اولان میوه سنک قابنه دخی دیرل و جحف شول اسکی قرییده دیرل که
 اورنه سندن کسوب قوغه کی ابدی ر و کاه اولور جحف خرما کوکندن ایتد کسری قوغه بی دخی دیرل الجحفان جیم
 ضمه ابله شول قوری و اوندی که پرا کنده اولوب طاعله کرک چایر د و بتن اوت اولسون کرک یونجه اولسون جحفاف
 الی جیم ضمیله بر موضعک اسیدر الجحف جیم فقی و فاء اولک کسری و مدله قور وین اوت در بقال
 الابل فمما شات من جحفیف و قفیف و قفیف قافک فقی و فانک کسری و مدله زیاده قور وین اوت الجحفیف
 جیم ک فقیله و فانک مایبندن سکونیه شول یو کسک ردر که برک اولیه الجحفاف جیم فقیله قور یق پیوست
 معناسنه الجحفوف ضمتبیلر بمعناه بقال جحف الثوب و غیره جحف جفا و جحفو فامن الباب الثاني و جحف دخی
 ره ایت اولشد در جیم فقیله ابو زید و ابی اوزن لکن کسائی ره ایت مز بورنی و د ایشدر الجحفیف علی وزن

جحف

جحف

جحف جیم فقی و دالک سکونیه کیمک قطع معناسنه نقول جحف الشی جحف من الباب الثاني اذ اقطته
 و جحف بورجه ده سرعت ابله ده دیرل بقال جحف الی جل فی مشبهه اذ السرع و جحف قنادی کسینلن
 قوش او جحفه دخی دیرل و بو جحف ده لغت در الجحاف می مک کسری و جیم سکونیه کی کور کی مجداف
 سفینه معناسنه که دال مهله ابله در نه کم لان مز و ایتدی و مجداف کاه اولور طوار سور د کسری عصایه دخی اطلاق
 اولنور کی کور کتد تشبیه الجحف جیم فقی و رانک سکونیه برنسنه بی اخذ کثیر ابله اخذ ابله نقول جحف
 الشی جحفه جحف من الباب الاول اذ اذ هبت بکله و جله و جل برنسنه نک اکثر بنه دیرل و جحف بالحق کور جکه
 دخی دیرل نقول جحف الطین اذ اکسخته و کسم سر بر مکه دیرل الجحفه می مک کسری و رانک فقیله شول
 نسنه در که انوکله بالحق چکرل چیه معناسنه الجحف جیم ضمی و رانک سکونیه و الجحف ضمتبیلر عسرله عسر
 کی شول نسنه در که فی سیل یجش و سیل قازمش ابله منته قوله تعالی علی شفا جرف هار و شفا کنا و معناسنه در
 و هار بقیل معناسنه در الجحفه جیم کسری و رانک فقیله جیم سیل یجکری معناسنه جحر ابله حمره کسری
 و جحر حشرات و اسنه دیرل الجحف علی وزن التکریم و الجحف فقیله و رانک ضمی و تشدید بله ابله کسری
 سیل یجک معناسنه در بقال جرفته السیول تجر بقا و تجرفته الجارف رانک کسری بله شول موت عامدر که
 خلقک ما ان سیورره جارف بر طاعونک اسیدر که ابن الزبیر زماننه واقع اولشد رانک جیم و رانک فقیله
 و قاموسه جیم مضموم اولوب راسکن اولماسن دخی جائز کور مشر و بو بر علامت در که دوه او بلغی اوزر نه ابدی
 بر مقدارد در سن صویوب کسری ارماعله تمه کم بو مقوله علامتی دوه نلشورنی اوزر نه اتسه لرقمه دیرل قافک
 ضمی و رانک سکونیه الجحف جیم ضمی ابله شول سیله دیرل که او غرادخی نسنه بی کوکون و جحف
 شول رجه دیرل که زیاده کول وله و ردور لو کیده بی دیرل الجحف جیم کسری بله کذلک کیل مز بور معناسنه
 لغت در الجحف جیم فقی و رانک سکونیه برنسنه بی حسابن بلدین کیف ما اتفق الموق الجحافه می مک ضمی و رانک
 فقیله و الجحف جیم کسری بله کذلک حسابن بلدین کیف ما اتفق الموق فارسی معرب در کذا فدن تعرب
 او تشدر الجحف جیم فقی و عینک سکونیه بسمق و دوشور مک نقول جحف الشی اذ صرعه و جحف
 برنسنه بی قور برمه دخی دیرل نقول جحف الشی فاجحف ای قلعه فانقلع جحفی جیم ضمی و عینک سکونی
 و اخر نه یانک تشدید بله جندن بر قیله نک باباسی ابدی که اول جحفی بن سعد العشیره بن مدح در و مز بور
 نسبت و قتنه کذلک جحفی دیرل و عبد الله بن الحر الجحفی دخی بونلر دن در الجحفه جیم فقی و فانک تشدید بله
 ناسدن بر جماعت بقال و عیت فی جفه الناس و جاء القوم جفه واحده و جمیع معناسنه ده کور قال ابن
 عباس لانقل فی غنیمه حتی نقسم جفه ای کله الجحف جیم ضمی و فانک تشدید بله کذلک جماعت معناسنه ده
 کور و جحف خرمانک اول طاء اولان میوه سنک قابنه دخی دیرل و جحف شول اسکی قرییده دیرل که
 اورنه سندن کسوب قوغه کی ابدی ر و کاه اولور جحف خرما کوکندن ایتد کسری قوغه بی دخی دیرل الجحفان جیم
 ضمه ابله شول قوری و اوندی که پرا کنده اولوب طاعله کرک چایر د و بتن اوت اولسون کرک یونجه اولسون جحفاف
 الی جیم ضمیله بر موضعک اسیدر الجحف جیم فقی و فاء اولک کسری و مدله قور وین اوت در بقال
 الابل فمما شات من جحفیف و قفیف و قفیف قافک فقی و فانک کسری و مدله زیاده قور وین اوت الجحفیف
 جیم ک فقیله و فانک مایبندن سکونیه شول یو کسک ردر که برک اولیه الجحفاف جیم فقیله قور یق پیوست
 معناسنه الجحفوف ضمتبیلر بمعناه بقال جحف الثوب و غیره جحف جفا و جحفو فامن الباب الثاني و جحف دخی
 ره ایت اولشد در جیم فقیله ابو زید و ابی اوزن لکن کسائی ره ایت مز بورنی و د ایشدر الجحفیف علی وزن

جحف

حرف اوق اولوب زبون اولان ناهه يديرلر واسمعي ايتدي احرف ناقني ديرلر قن ناهه يي ارقلدوب زبون ايتسه
 وغير بلر احرف ناقني ديرلر ناهه يديرلر واسمعي ايتدي احرف ناقني ديرلر قن ناهه يي ارقلدوب زبون ايتسه
 كاور بقال هو عج لعيله اي كسب من ههناوهه نامثل بقرف وحكي ابو عبيد احرف الشئ عن وجهه
 بمعنى صرفت الاحراف ههناوهه نامثل بقرف وحكي ابو عبيد احرف الشئ عن وجهه
 مال وافر دخی ديرلر وبقال جاء فلان بالخلق والاحراف اي بالمال الكثير وحلق جاء مهمله نك كسرى ولا مك
 سكونيه مال كثيره ديرلر المحرف ميمك ضمی ورائك كسر بله مالي زياده اولان كسسته المحارف ميمك ضمی ورائك
 فقيهله ممنوع ومحروم اولان كسسته بقال رجل محارف اي محروم ومحروم پس محارف مبارك مقابليدر الحارفة
 ميمك ضمی ورائك فقيهله كسسته نك رزق زل اولمق بقال حورف كسب فلان اذاشدد عليه في معاشه كانه
 ميل برزقه عنه وفي حديث ابن مسعود موت المؤمن عرق الجبين بقي عليه البقية من الذنوب فيحارف بها عند
 الموت اي شدد عليه لم يمس عنه يعني مؤمنك حالت مؤنله التي درليوب زجت حكسي بقيه ذنوبن ازاله
 الجود والخراف حانك ضمی ورائك سكونيه اوزرك تخمي دبدكاري دانه در سپندان معناسنه ومال
 اكسك اولمقه دخی ديرلر رجل محارف قولندن اسم اولمق اوزن الحريف حانك كسرى ورائك كسرى
 وتشديد بله شول نسته دركه حرافقيه ديلي بقرف ذكر اولنان تخم معناسندن ماخوددر وكدلك بصل حريف
 ديرلر حانك كسرى ورائك كسرى وتشديد بله حريف ديمك جائز دكلدر حانك فقيهله الحرفه حانك كسرى
 ورائك سكونيه بمعناه وفي حديث عمر رضي الله عنه طرفة احدثهم اشد على من عيلته يعني كم نصيب اولمق
 عيالند اولمقه دن اشددو حرفت صنعته دخی ديرلر الحرف ميمك ضمی ورائك كسر بله اهل صنعت اولان
 كسسته الحريف حانك فقي ورائك كسرى ومدبله هم صنعت اولان كسسته بقال فلان خرفي اي معالي الحراف
 ميمك كسرى وحانك سكونيه شول ميل دركه انوكه جراحانك عني بيلنور الحريف على وزن التكریم كلامي
 يردن ايرمق ونحر بقلی عريف كسبك يعني اوجن طوغري كسيوب محرف كسبك الانحراف ههناوهه
 وحانك كسر بله والحرف فقيهله ورائك ضمی وتشديد بله والاحراف ههناوهه كسرى ورائك كسرى
 ومدبله ميل ابدوب عدول ايمك بقال الحرف فيه وتحرف واحرورف اذامال وعدل الحرف ميمك فقي ورائك
 كسر بله ايرمق بقال مالي عن هذا الامر محرف ومالي عنه مصرف يعني واحد اي تخي الحرف حانك وحيمك
 فقي ورائك سكونيه لصقوق بلر بچ بارده معناسنه الحرف حانك وشبنك فقيهله بالق بولي فلوس ميمك
 معناسنه وحرف شلف السلاح سلا حك اوزرينه ترين ايجون ايتد كسرى كسومش بولر وحرف بر اوئك
 اقبدر كه اكالسان فارسيد كنكروتر كبه اشك ديكني ديرلر الحرفه حانك وشبنك فقيهله بك اولان يراض
 غليظه معناسنه جوهری ايدر بولغني بن كتاب اعتقاد بن نقل ايتدم كسسته دن اسماع ايمك سزن الحرفه
 حانك وفانك فقيهله يان باشنده اولان كلتر راس الورك معناسنه بقال المربض اذاطالت فبعته دیرت حرافقه
 يعني مربض چوق ياتسه يانلري ياغر اولور الحرف حانك وقافك فقيهله ارق اولان حيوان الحسافة حانك
 فقيهله يرمز خرمادن اير بلن نسفدر وحسافت كينه وعداوت دخی ديرلر الحسيفه حانك فقي وشبنك كسرى
 ومدبله بمعناه ومنه قولهم في صدى على حسيغه وحسافه اي غيظ وعداوة الحسيف حانك فقي وشبنك
 سكونيه يرمز مانك يرمز اير بلن نقول حسفت الثمرا حسفه حسفا من الباب الثاني اذانقيه الانحساف طاغلق
 بقال انحسف الشئ اذ انفتت في يدك الحشف فقيهله خرماتك ره مزي وفي المثل احشفاوسو كيله يعني هم
 خرم ايره مروه مزي اولمق روالورمى الاحشاف ههناوهه كسرى بله خرم ماغا حنك خرماسي ره مزي اولمق

حرف جف

حرف شف

حرف ف

حرف ص

حرف ض

بقال

بقال احشفت الحلة اذ اصاب حرها حشفا وحشف صوغان مهي دخی ديرلر الحشفه فقيهله سنت يربنك
 اوسني رأس ذكر معناسنه الحشيف حانك فقي وشبنك كسرى ومدبله شول يدر كه اسكس اوله الحشف
 ميمك ضمی وشبنك كسرى وتشديد بله شول كسسته دركه اوزرينه اسكي لباس كيش اوله الحشف فقيهله قوري
 كيميك جرب يابس معناسنه بقال حصف حلقه حصف حصف من الباب الرابع الحصف حانك فقي وصادك
 كسرى ومدبله على محكم اولان كسسته الحصفه حانك فقيهله على محكم اولمق بقال حصف حصفه الا حصفاف
 ههناوهه كسرى بله يرايشي محكم ايمك واحصاف يرايشي محكم بولك معناسنه ده كور واحصاف سرعت ايمكه
 دخی ديرلر بقال حصف الفرس اذ امر ماسر يعالاس حصفاف بر نسته بولك اولمق بقال اسحقص الشئ اذ اسحقم
 وبقال اسحقص عليه الزمان اذ اشدد المستحصف ميمك ضمی وصادك كسرى بله طار اولان نسته بقال فرج
 مستحصف اي ضيق الحصف ميمك كسرى وصادك فقيهله سريع اولان ات الحصفاف ميمك كسر بله سريع
 اولان ناهه الحقة حانك فقي وفانك تشديد بله سرمين دبدكاري اغاچ كه جراح انوك اوزرينه طقود دخی يزي
 صر و شول نسته كه احف ديرلر اول طريق در منبج معناسنه وابو سعيد ايتدي حفه سرمين در و سر مينه
 حف ديرلر حف دبدكاري طريق در دبدی وبعض نسخه ده روايت ابی سعيد مذکور دكلدر الحفان حانك
 فقي وفانك تشديد بله دوه قوش ياور بلي الحفانه كذللك حانك فقيهله واحدی بوننه مذكر وموئث بر اوردن
 وحفان خدمتكار زخدم معناسنه وبومقامه صاحب صراح حفا في خدمتكاره نفس ابدوب مفرد ظن
 ايشدر نفسير جوهری يي مخالف در زرا جوهری حفا في خدمله نفس ايشدر خدم خود خادمك جمع در
 و دغان طلومعناسنه ده كور بقال اناه حفا اي ملان الحفاف حانك كسرى بله جانب معناسنه بقال بلغ التكيل
 حفافيه اي جانيه يعني كائل جاني وانوك مقابلي كه بونلر كيله نك جانب انيسبي وجانب وحشبي اولور وحفاف
 طارلق اولان باشك اطرافنده قال قاله دخی ديرلر بقال بقي من شعره حفاف وذلك اذا صلح وبقيت من
 شعره طرفة حول راسه الاحفه ههناوهه نك فقي وحانك كسرى بله جمعي باش اطرافنده قال قال معناسنه الحف حانك
 فقي وفانك تشديد بله عورت يوزن قلدن ياك ايمك الحفاف حانك كسرى بله بمعناه بقال حفت المرأة وجهها
 من الشعر تحفه حفا وحفا من الباب الاول وحف بر نسته نك اطرافن دور ايمكه دخی ديرلر بقال حفا حوله
 يحفون حفاي طافوا واستداره او قال الله تعالى وترى الملائكة خافين من حول العرش وحف ستر ايمك
 معناسنه ده كور بقال حفه بالشئ تحفه كايحف الهودج بالثياب وحف خدمت ايمكه دخی ديرلر بقال من حفا
 اورفنا فليقتصد يعني بزه خدمت ابدن ياخود محبت ابدن و رعایت ابدن طوغرولق اوزن ايشون وحف
 بر كسسته يي حاجت مضطر قلفه دخی ديرلر بقال حفتهم الحاجة تحفهم اذ انكوا غاويج وحف فرقه دخی
 ديرلر بر حشيتله كه تراش مشابه سنده اوله بقال حف شار بوراسه بحف حفاذا الحفاة واحفا بر نسته يي دبندن
 قرق در الحفيف على وزن التكریم ستر ايمك حف معناسنه الحاف فانك تشديد بله خدمت ابدن كسسته بقال
 مال فلان حاف ولا راف الاحتفاف ههناوهه و تانك كسر بله كذللك عورت يوزن قلدن ياك ايمك بقال
 احتفت المرأة كايحفا حفت على مام ايضا واحتفاف چو ملكه اولان طعامي جمله يكه دخی ديرلر نته كم اشتفاف
 كاسه ده اولان شرابي جمله ايمكه ديرلر الحفف فقيهله ره مزي درك وقلة مال بقال ماروي عليهم حفف ولا ضفف
 اي ارموز وعوز عين مهمله وزاء معجه ايله فقر معناسنه در وضفف ضاد معجه ايله كثر عيال معناسنه در
 كه مقصود دكلر وفقر در الحفة ميمك كسرى وحانك فقيهله شول نسته دركه طوار اوزونده نسا طافه سي
 بنكيجون ايدرلر اوزونده قبه سي اولانه هودج ديرلر الحفوف فقيهله باشه خيلي مدت ياغ سور لما كين باش

حصف

حفف

خراب اولوق بقال جفر اسه بحقه حقو فامن الباب الثاني اذا بعد عهد بالد هن الاحقاق همزه نك كسر به
باشي ياغ سورمكه خراب اتمك نقول احققته انا واحقاق اتي سكرتلكه اوز حاصل قلوق نقول احققف
الفرس اذا حلقته على ان يكون له حفيف الحفيف حانك فتي و فانك كسري ومد به انك سكرتسندن اوز
حاصل اولوق نقول حاف الفرس حفف حفيفا من الباب الثاني ايضا وحفيف قوش قنادينك شول اوز دخی
دير لکه او جرکن حاصل اولوق الحقف حانك كسري وقافك سکونيله اكرى اولان قوم زم مل معوج معانسه
احقاق حانك كسري به جمع الاحقاق همزه نك فتيه كذاك جتي اكرى اولان قوم يغفلري معانسه واحقاق
عاد قومك ولاينه دخی دير لکه قال الله تعالى واذا كراخا غادا نذر قومك بالاحقاق الحقيقا همزه نك وقافك
كسر به اكرى اولوق بقال احقو قفال مل والهلل اذا عوج الحاقف قافك كسر به اكر بلن سنه وفي الحديث
امر بطي حاقف في ظل شجرة وهو الذي انحنى وثقى في نومه يعني حالت نومك اكيلوب ايكي قات اوله الخلف
حانك فتي ولا ملك سکونيله اندا يملك الخلف حانك فتي ولا ملك كسر به بمعناه المحلوف ميمك فتي ولا ملك ضمی
ومد به بمعناه كذاك وبو مفعول وزني اوزن کلن مصدر لک بری در مجلود ومعقول ومعسور کي نقول
حلف يحلف حلفا وحلفا وحلوا فامن الباب الثاني الاحلاف همزه نك كسر به اندو زمك الخليف على وزن
الترك بمعناه الاستحلاف همزه نك وتانك كسر به بمعناه كذاك بقال احلفته انا وحلفته واستحلفته كاه يعني
الخلف حانك كسري ولا ملك سکونيله شول عهد در که قوم بيننده واقع اولور الحالفه ميمك ضمی ولا ملك فتيه
عهد ايد شمل بقال حاله اذا عاهد وقر دأش او قشقم معانسه ده کلور وفي الحديث له حالف بين قريش
والانصار يعني اخا بينهم لانه لا حلف في الاسلام يعني بمقوله ير لکه اندا يحشك زمان جاهليت اولور دخی
اسلامه اولان الاحلاف همزه نك فتيه بري به تاصره عهد ايدوب اندا يحيش قبيله الحليف حانك
فتي ولا ملك كسري ومد به بر كسنة ايله عهد ايدوب اندا يحن كسنة محالف معانسه الحليفان حانك فتي ولا ملك
كسري ومد به بري به عهد ايدوب اندا يحن قبيلتين وحليف اللسان دلی كسكين اولوب فصيح اللسان
اولان كسنة الحلفان ميمك ضمی ولا ملك كسر به اندو ويحلم معانسه ومنه قولهم خضار ووزن مخلفان
وبو به ديد کلر بنك وجهي بودر که خضار ووزن ايكي بلدن در سهيل بلدن يه شبيه اولد قلم چون هر کم انلره
نظر قلسه بعضيلر سهيل در ديواند ايجر بعضيلر دکلدر ديواند ايجر وايضا منه قولهم كيت حلف يعني انك
طوري اولسنده اختلاف اولسنه كيت حلفه دير لکه اخفاء حانك فتي ولا ملك سکوني والفك مد به براوندر
صوده بتر ووزن محشري لسان فارسيه غبشه ايله تفسير ايش وغبشه شول سازه دير لکه اندن
خصير اورر ووزن اوروب ايچنه همان قورر الحلفه فتيه نك واحدی قصبة وطرفة ككي که قصبه
قامش وطرفه ابلغون معانسه درو بو اوز بدر واني اوزن در واصمي ايتدی واحدی خلفه در حانك فتي
ولا ملك كسر به ذوالخليفة حانك ضمی ولا ملك فتيه نصغير وزني اوزن بر موضعك اسيدر الحنف فتيه نك
اياغك اكرى اولسي در رحيثه كاه اياغك باش بر مقلي بري يه مائل اوله وبن الاعرابي ايتدی حنف اياغك
صر جه برماغي جانبها اولان شتي اوزن يور يكدر الحنف حانك فتي ونونك سکونيله اياغي ذكر اولنان صفت
اوزن قلوق بقال ضربت فلانا على رجله فحنفتها الاحنف همزه نك ونونك فتيه شول كسنة در که اياغك
باش بر مقي بري يه مائل اوله ياخود يور يسي ذكر اولنان وجه اوزن اوله واحنف بن قيسه احنف ديد كاري
معناي اوله بنا ايتدی زير امز بورك اسمي مخرايدي الحنف حانك فتي ونونك كسري ومد به مسلم اولان كسنة
وكاه اولور مستقيبه حنيف دير لکه شي تقيضيله نعيمه ايدوب نته كم غراب اعور دير لکه شدت نظري وحدت

حقف

حلف

حنف

بصري اولد غندن اوتوري الحنف فتيه نك ونونك ضمی وتشديد به ابو حنيفه قولي ايله عامل اولوق بقال
حنف الرجل اذا عمل عمل الحنيفه وبعضيلر ايتدی حنف سنت ايتكدر اختتان معنا سنه وبعضيلر ايتدی
حنف اصنامدن فراغت ايدوب عبادتيه يوزن وطوقه الحنفاء حانك فتي ونونك سکوني والفك مد به حذيفه
بن بدر فرار يه نك اندك اسيدر والحنفاء كذاك بني معاويين عامر بن ربيعة به منسوب اولان صونك اسيدر
حنيفه حانك فتي ونونك كسري ومد به رجاعتك باباسنك ايددر که اول حنيفه بن لحيم در که جدا عللري
وايل در الحرف حانك فتي وواو سکونيله بر در بدر که شق ايدوب ازار شكنده حفي كورن عورنلر
واو علا محقر كير الحافان فانك فتيه جاسان معانسه بقال حافتا الوادي لطرفيه الحرف فتيه نك وواو
ضمی وتشديد به كسلك بقال تحوفه اذ انقصه الحيف حانك فتي ويا نك سکونيله جور وطم معانسه بقال
حاف عليه اذ اجار الحيف فتيه نك ضمی وتشديد به كسلك انقص معانسه نقول تحيفت الشئ
مثل تحوفته اذ انقصته من حافته فصل الحاء الحنفه على وزن الدرجه بر جنس يور يكدر که اول يورقه لوق
لحرفيه اولان يور يكدر ديسلر دروشو به نك ايتدبلر كه الياس بن مضر كزوجه سنه خندف ديونسميه
اولاناسي يور يسي ذكر اولنان وجه اوزن اولد غيچون اوله ووزن نك اسمي ليلي در الياسك اولادي مزبون
نسبت اولنشدر که نلر كجمله والدي اولدر بقال خندف الرجل ذامشي مفاجا بقلب قدميه كاه يغترف بهما
يعني ابقان اچاه يور يوب ووزن بر سنه في جالوب الوركي ابقلرين دوندن دوندن يور يسيه الخندف
خاء معجمه نك فتي وذل معجمه نك سکونيله اتق الحنفه ميمك كسري وذللك فتيه صيان كاه انوكه طاش انازلر
ياخود مطلقا بر سنه في اتق الحنفه خانك فتي وذللك ضمی ومد به ديشي مركب که سر عتله يور ييكن
ايقلر به طاشي انازلر ووزن خانك ووزن خانك ضمی وذللك معجمه نك سکونيله عصفوره زني اوزن بر سنه در که
صيان اتي رايده طاقوب ايكي اليه دوندر واول حالته انوك فرلديسي وفشليديسي اسيدبلر واخلاريف
خاء معجمه نك فتي ووزن كسري ومد به جمع بقال تركت السيف راسه غدار يفي اي قطع كل قطعة مثل
الخرروف وخرروفك نفسيري لان مرور ايتدی الخذراف خانك كسري وذللك سکونيله شور اولان ونلر دن
برجنس اولندر الخذرافه خانك كسري وذللك كذاك سکونيله واحدی الحرفه خانك ضمی ووزن كسريه
ديوشلرلن ميوه بقال الحرفه الصائم الحرفه ميمك ووزن فتي ووزن كسريه بستان معانسه در وخررفه
يوله دخی دير لکه الحرف ميمك ووزن فتيه كذاك يوله دير لکه الحرف ميمك كسري ووزن فتيه شول
ظرف در که دوشلرلن ميوه في دوشلر كجه انوك ايچنه قورر الحرفه خانك فتي ووزن كسريه ومد به قوزي يره
معانسه وخرروف كاه ولور كه ات قولننه دخی اطلاق اولنور قجن الي ايلق ياخود يدي ايلق اولسه اصمي روايتي
اوزن نته كم كتاب فرسه ذكر ايتددر الخراف خانك فتي ويا نك كسري به شول خرما اغاچلر بدر که
ديوشلرلن ميوه سي اغاچ باشنده ايكن بقدر اولنه اوزن بدر واني اوزن الحرف خانك فتي ووزن كسريه ومد به
كوز فصليدر که اند ميوه لکال بولوب ديوشلر ووزن خرف ديوشلرلن ميوه في دخی دير لکه وخررف كوز
ايامنده يعني بغوره دخی دير لکه بقال خرفناي اصبا ناطر الحرف وخررف الارض الحرفه ميمك فتيه شول
بردر که اكاكوزيغوري يغمش اوله الحرفي خانك فتي ووزن كسريه ويا نك تشديد به خرفه منسوب اولان
نسبه الحرفي فتيه نك بمعناه على غير قياس فيهما يعني قياس فصيل صيغه سنك نسبتند فصيل كلكدر حرف
مدك انبايله الحرافه ميمك ضمی ووزن فتيه نك زايمنه وعلله ايله معامله ايتك كسائي روايتي اوزن بقال
عاملته حرافه من الحرف بقال مشاهرة من الشهر خرافه خانك ضمی ووزن فتيه نك اسيدر

حرف

خندف

خندف

خندف

حرف

معناه بقال اختطفه و تحطفه بمعنی وحسن که الامن خطف الخطفه قرأت اینشدر باب افتعالدن در اصلند
 اختطف ایدی تانک حرکتی ماقبلنه و یلوب ادغام اولند قدن صکره همزه حذف اولندی غنا کلدکندن
 و تری نته کم باب لامه قتل نفسینه کسه کرکدرن شاء الله تعالی الخطاف خانک ضمی و طانک تشدید به
 قر لغوج دبد کمری طار معروف و خطاف شول اگری دموردر که بکره نک ایکی جابنده اولور محور دبد کمری
 ارقری طورن دمور انلرک اوز رنده دور ایدو الخطاطیف خانک فتحی و طانک کسری و مدبله جمعی و خطاطیف
 السباع ربی جانور لک طر نقار بددر الخطاف خانک ضمی و طانک تشدید به شیطان معناسنه استعمال اولور
 نته کم حدیث شربقه واقع اولمشدر و شیطان خطاف دینلدی ملا اعلادن ایشددکن قابوب سرقه
 ایتد کیچون خاطف طله بر طایرک اسمیدر این سلمه ایتدی مزبور بر طایر در که اکار فراق دیر لر لک فتحیه فتحی که
 صوده کولکه سن کور سه فی قایمغه توجه ایدر الخطاف طانک کسری به قور دک اسمیدر و برق خاطف کوز
 نورن قاین بلدومه دیر لر الاخطاف همزه کسری به خطا بیک معناسنه بقال رمی المیه فاخطفه اذ اخطا هاخطف
 میلک ضمی و خانک سکونی و طانک فتحیه شول اندر که قولن برینک خلفنه اولان حشاسی یعنی قازنی دیر نکلو
 اوله الخطیفه خانک فتحی و طانک کسری و مدبله شول اون در که سنود اوز رینه دو کور و طبع اولنوب قاشق
 ابله اکل اولور خطیفه دبد بلر قاشق ابله خطف اولند غیچون و این الاعرابی ایتدی ولجبوله اید کمری طعامدر
 حیمک فتحی و یانک ضیمه و الفک مدبله الخطیف خانک فتحی و طانک کسری و مدبله غایت سریع اولان دوه
 کویا که غایت سرعتدن حالت مشبهه بوینن چکروالور کیدر الخطفی فتحینه و الفک مدبله ذکر
 اولنان سرعتک اسمیدر و خطفی کذلک شاعر معروف اولان جریرک جدیدنک لغوی در که انوک اسمی غوفدر
 الخطفی خانک فتحی و طانک سکونی و الفک قصیر به بمعناها الخطرفه بالطاء المعجمه علی وزن الدحرجه دوه
 یورجه ده سرعت ایدوب ادمن واسع قلبی خذرفه ده لغت در ذال معجمه ابله الخف خانک ضمی و فانک تشدید به
 دوه نک یاغنه اولان دری که سار حینو انانک طر ناخی ماثب سنده در و خف اده که دخی دیر لر که یاغنه کیرلر و خفک
 نعل دبد کمری لکن فرق بودر که خفک ره کلن ری نعلدن اغلطدر الخفاف خانک کسری به خفک جمعی
 دوه ایاقلری وادکر معناسنه الخف خانک کسری به خفیف اولان نسنه و خف جماعت قلیله یه دخی دیر لر بقال
 خرج فلان فی خف من قومه ای جماعه قلیله الخفیف علی وزن التکریم برنسنه بی بینک که نثقیلک مقابلیدر
 الاستخفاف همزه نک و تانک کسری به برنسنه بی بینک بولمق که استثقالک مقابلیدر و استخفاف خور قلمق معناسنه
 دخی کاور بقال استخفه اذ اهاله الخفیف خانک فتحی و فانک کسری و مدبله به بیک اولان کسنه الخفاف خانک
 ضیمه بمعناه خفاف خانک کذلک ضیمه بر حالک اسمیدر که خفاف بن ندبه الشامی در که غریبان عربدن دری یعنی
 عربک زمان جاهلیته اولان اولور ندن در الخفه خانک کسری به بینک اولمق بقال خف الشیء یخف خفه من الباب
 الثاني اذ اصار خفیف و زجت از اولمق معناسنه ده کاور و خد متد چاپک اولمق معناسنه ده کاور بقال خفت
 زجتهم و خف له فی الخدمة یخف خفه الخفوف ضیمه اذ اولمق بقال خفف القوم خفوا فاذا اقلوا الا خفاف
 همزه نک کسری به برکسنه نک یوکی بینک اولوب سبکبار اولمق بقال اخف الرجل اذا خفت حاله و فی الحدیث
 ان بین ایدینا عقبه کؤود الایحوز الا الخف و کؤود کافک فتحی و همزه نک ضمی و مدبله صعب معناسنه در
 و اخفاف قومک طواری بینک اولمق بقال اخف القوم اذ کانت دوابهم خفاه الخفان خانک فتحیه بر رک اسمیدر که
 زسلانی چوقدر الخلف ارت که قد املک تقیضی در و خلف بر قردن صکره کان قرنه دخی دیر لر بقال هولاء خلف
 سودبو کلامی شول کسنه لحقنه سو بلر که کند ولر دن اکثر اولان قومک اود نجه کلش اولار و خلف

خف طرف

خفف

خلف

بر من سوز دخی دیر لر بقال سکت الفا و نطق خلفای یعنی بیک یوسوز محله ساکت اولوب بر سوز سوبلدی وانی دخی و من
 سوبلدی یو یوسف ایتدی این الاعرابیدن روایت در که بر ابرایی بر قومه او تور کن بلاندی و خجالت لازم اولند
 باش بر مغیله دیره اشارت ایدوب ایتدی انها خلف نطق خلفای یعنی دون و کره اولان کسنه نک کلامی دخی حالنه
 کون دون و کره اولور و خلف قیودن صوچکمه دخی دیر لر بقال خلف یخلف من الباب الثاني و خلف اورتی سنی
 اسکین بیک اسمی برن چقروپ ایکی جانب بری برینه دیکمه دخی دیر لر بقال خلف الثوب اخلفه اذ ابلی وسطه
 و آخر جت ابالی منه ثم لفقته و خلف بهلوده اولان ایا کو ککلر نیک قصه سنه دخی دیر لر و خلف برکسنه نک قایم
 مقامه دخی دیر لر و خلف بعد معناسنه دخی کاور بقال جلست خلف فلان ای بعد الخلف ضیمه ابله جمعی قصه
 ایا کور معناسنه و خلف بحر ماقور بد جق ره دخی دیر لر بر بد معناسنه بقال و راء بیک خلف جید الخلیف
 خانک فتحی و لامک کسری و مدبله شول بر در که کهنه برین چقروپ مرمت قلش اولر ذات خلفین ایکی راشلق
 اولان بالته الخلف فتحینه قایم مقام معناسنه بقال هو خلف سوء من ایه اذ اقام مقامه اخفقر ایتدی بوند فتح
 و شکون بر ایدر اضافت و افراد حالنه و بعضی اضافتد تحریک ایدوب خلف صدق دیر و افرادده ساکن قیلوب
 یونکله اضافت و افراد حالنر نیک فرق ایدر و خلف خلیفه نصب اولنان کسنه یه ده دیر لر الا خلف همزه نک
 و لامک فتحیه شول دوه در کدر جانبه مائل اوله ابو عبیدر و ابی اوزن الخلف خانک ضمی و لامک سکونیله اسمیدر
 اخلافون و خلف سستقبله نظر استعمال اولنور کذب ماضیلر نظر استعمال اولند دخی ای الخلف خانک کسری
 و لامک سکونیله ناقه نک مه سی باشلر بددر کرک مقدم کرک مؤخر اولسون الخلفه خانک کسری و لامک سکونیله
 بری کیدوب بری کلک محله استعمال اولنور بقال هن عیشین خلفه ای نذهب هذه و تخی هذه و خلفه مختلف
 اولمق معناسنه ده کاور بقال القوم خلفه ای مختلفون و بواوز بدروایتی در و خلفه اولادک یاریسی ذکر
 یاریسی اثبات و لغه دخی دیر لر بقال بنو فلان خلفه ای شطره نصف ذکور و نصف اناث و خلفه کچمک و کوندنک
 مختلف و نسنه دخی دیر لر و منه قوله تعالی و هو الذی جعل اللیل والنهار خلفه فلان اراد ان یذکر و خلفه ادب خانه
 واروب کلکه دخی دیر لر بقال اخذ خلفه اذ اختلف الی المتروضا و صوچکه جک محله دخی دیر لر بقال من این خلفتکم
 ای من این تستقون و خلفه شول و تده دخی دیر لر که نباتات قور بدقدن صکره برندن ظهور ایدر و خلفه الشجر شول
 میوه یه دیر لر که چوق میوه دن صکره خروج ایدر و ابو عبید ایتدی خلفه یای کونلر نده بتن اوت در الخلف
 خانک فتحی و لامک کسری به حامله اولان ناقه ل الخلفه کذلک خانک فتحی و لامک کسری به واجدی الخلف میلک
 ضمی و لامک کسری به شول دوه در که بازل مرتبه سن یکش اوله و یازل مرتبه سن یازن دوه یه دیر لر و خلف مذکره
 و مؤنثه اطلاق اولنور بازل مرتبه سن مجاوزی بریل اولسه و خلف عام دیر لر ایکی بل اولسه و خلف عامین دیر لر
 الخلفه کذلک میلک ضمی و لامک کسری به شول ناقه لدر که کند ولر بن حامله کوستر لر حالا که حامله دکلمر در
 الخلاف میلک کسری و خانک سکونیله و عده سنه چوق مخالفت ایدن کسنه و خلاف بن طرافنده اولان کوبلرک
 برینه دخی دیر لر الخالیف میلک فتحی و لامک کسری و مدبله جمعی بین کوبلری معناسنه اگرچه ذکر اولنان مخالفک هر
 برینک بر مخصوص اسمی و اوردولکن جمله سنه مخالف دیر لر الخالفه لامک کسری به کثیر الخلاق اولان کسنه بقال رجل
 خالفه اذ کان کثیر الخلاق و خالفه مطلقا ناس معناسنه دخی کاور بقال ای خالفه هو ای الناس هو یس خالفه
 لا یصرف در ثابت و تعریفدن و توری و تعریفنه دلیل ای الناس هو قولند معرف باللام اولان الناس ابله
 نفسیر اولند غیدر و خیر سز اولان کسنه یه دخی خالفه دیر لر بقال فلان خالفه اهل بینه اذ کان لا خیر فیهم و خالفه
 قره اودر کاردن بریدر که دخی اسمیدر و عود الخفاء معناسنه لولف خلفک فتحی و لامک کسری به جمیع عودلر معناسنه

فسمطاً بغيره من عذري عبارات اولو قال الله تعالى رضواناً يكونوا مع الخو الفاي مع النساء الخالف لملك
كسري به قيودن صوچكن كسسته الخليفه خاتك كسري ولا ملك كسري وتشديد به الفك قصر به خلافت
معناسته در قال عمر رضي الله عنه لو اطيع الاذان مع الخليفه لاذت يعني هو ذاك ابله خليفه لك جمع اولسه اذان
خدا متين ادا بديدم الخليفه خاتك فتي ولا ملك كسري ومديله شول يولد ركه ابي طاعك ارسته در ومنه
قولهم ذبح الخليفه كذا يقال ذبح غضبا واذبح ذال معجه نك كسري ومديله وخاء معجه ابله بال قولهم ذبح سبع در در
وعضا عين وضاد معجهين ابله را غاچك اميد در خليفه الناقه ناك ذك قولهم قولي الخليفه خاتك فتي ولا ملك
كسري ومديله اولو ياد شاه سلطان اعظم معناسته وكاه اولو خليفه ترا كيب كلامه مؤنث اعتبار اولو نور
الخلاف خاتك فتي ويانك كسري به جمعي خليفه معناسته بوجع اصل اوزن در كرم ابله كرام كيب الخلفا خاتك
ضمي ولا ملك فتي والفك مديله كذا لك خليفه نك جميد ركن خليفه مذ كردن غير اطلاق ولما دغيجون هاسي
معدوم مرتبه سندن عد اولو بفعلا وزي اوزن جمع اولندي ظر بف ابله طرفا كيب زير افعيله فعلا وزي
اوزن جمع اولماز الخلافة خاتك كسري به بر كسسته به خليفه اولم بقال خلفه في قومه خلافة من الباب الاول ومنه
قوله تعالى وقال موسى لا تخيه هارون اخلفني في قومي وبقال خلفته ايضا لاجئت بعد الخلو فميت به صائم
اولان كسسته نك اغزي رايحه بعلق بقال خلف في الصائم من الباب الاول خلوا فاذا تغيرت رايحه وسود وطعام
متغير اولغه دخی ديرل بقال خلف اللبن والطعام اذا تغير طعمه وراحتته وركسته فاسد اولغه دخی ديرل بقال خلف
فلان افسد ورو يعقوب رواي در و خلوف غائب ولان كسسته دخی ديرل بقال خلوف اي غيب و خلوف
كاضر اولان دخی ديرل يعني متخلف ومتاخر اولوب غائب ولبيلر يسر خلوف اضداد اولو الاخلاف همزه نك
كسري به اغزي رايحه سي متغير اولم بقال خلف قومه فهو لغة في خلف اذا تغيرت رايحه و اخلاف اسكي زي مرت ايتكه
دخی ديرل بقول خلف الثوب فهو لغة في خلفته اذا صاحته و اخلاف عوض و بر مكه دخی ديرل بقال لمن ذهب له
مال اولو اوشى يستعاض اخلف الله عليك اي رد عليك مثل ما ذهب واكر هلاك اولان عوضه قابل دكسه
والدكي يا اخ كيب ياعم كيب خلف الله عليك ديسن الفسر يعني خد اي تعالى كندني لطفني والدكه يا خرد اخر
هلاك اولان نسته كه خليفه قلسون و اخلاف وعديه مخالفت ايتكه دخی ديرل بقال خلفه ما وعده اذا قال شيئا
ولا بفعله على الاستقبال و بر كسسته في خلف وعد ايتش بولغه دخی ديرل بقال خلفه اذا وجد موعده خلفا
و اخلاف بلدن قور قلقو ايجاب ايتكه دخی ديرل جاهليت اهلنك زعي اوزن يقولون اخلفت النجوم اذا انحلت
فلم يكن فيها مطر و الخال ماء مهله ابله قسط اولغه دخی ديرل و اخلاف بر نسته ضايغ اولد قدن صكره بر نسته برن
كسب ايتكه دخی ديرل بقال تلف و اخلف يعني خرج ايت و قرن و اخلاف قلع صير و غيجون ال و زلفه دخی ديرل
بقال اخلفنا رجل اذا الهوى يده الى سيفه لسله و اخلاف اوت قور قدن صكره تازه اوت بتور مكه دخی ديرل
بقال اخلف النبات اذا خرج الخلفة و خلفت براوت در كه قورين و نك رينه بتر و اخلاف دونه نك قاسق باغي
ذكر نك رينه كلوب افشان ايتكه مانع اولفين قاسق باغي خصبته بتهنن ايتكه دخی ديرل افشانه مانع اولمسون
ويو بقال اخلف عن البعير اذا حولت الحقب فجعله مائلي خصي البعير و حقب ماء مهله نك و فلك فخيله دونه نك
قاسق باغي و اخلاف ناقه ده استه مائل و لئاز زير ناقه نك بولي فرجندن و لغين قاسق باغي كا و اصل اولماز
و اخلاف قيودن صوچكمكه دخی ديرل بقال اخلف الاستق الاستق الاستق همزه نك و نك كسري به كذا لك قيودن
صوچكمكه دخی ديرل بقال اخلف الاستق الاستق الاستق همزه نك و نك كسري به كذا لك قيودن
اخلاف خاتك كسري به مخالفت ايتك معناسته و منه قوله تعالى فرح المخلفون بمقامهم خلاف رسول الله

اي مخالفة

اي مخالفة رسول الله وشجر الخلاف سكوت اغاچي بيد معناسته و خلاف بر كسسته غائب اولد قدن صكره
زوجه سته اخر كسسته و ارمغه دخی ديرل منه قولهم هو يخالف الى امره فلان اي ايتها اذا غاب عنها زوجها الخلفه
ميمك ولا ملك فتي و خاتك سكونيله سكوت اغاچي چوق بتدي بالخليفه على وزن التكر في ناقه نك بر نسته
بغلغه ديرل بقول خلف بناقته تخليفه اذا صر منها خلفا و احد او خلف همه باشنه ديرل خاتك كسري ولا ملك
مديله على مام و صر صاد و راه مهملت به بعلق و تخليفه كير و بر نسته دخی ديرل بقول خلفت فلانا فخلف عني
الخلف فميت به ولا ملك ضمي وتشديد به كير و قلق تاخر معناسته الخلفه خاتك كسري ولا ملك فتي و فلك
سكونيله در فسه و زني اوزن بر كسسته ده عناد و مخالفت اولم بقال في خلف فلان خلفته اي خلاف والنون
زائدة و در فسه دال وسين مهله ابله و فاهله فرموده اولان ناقه يديرل الخلف خاتك كسري به دونه نك باكلر نك
اولان ملايت در بقول خلف البعير يخلف خنفا من الباب الثاني اذا ساو قلب خف به الى وحشيته يعني بور ركن
او كيا غن طشره دوندر سه و خنق دوه يولاردن بورن دوندر مكه دخی ديرل يولار استدي جهندن بقال
خنق البعير يخلف خنفا اذا لوى انفه من الزمام و ابو عبيد استدي خنق بويند اولو ريعي دوه بويند طرف
خلافه اك در قن يولاري جكلوب بد ملك مراد اولنسه الخنوف خاتك فتي و نونك ضمي ومديله ذكر اولنان
صفته موصوف اولان دوه بقال ناقه خنوف الخائف نونك كسري به شول كسسته در كه كبردن بورن يوقرو
لو تر بقال رايته خنفا بانفه الخيف خاتك فتي و نونك كسري ومديله شول قكتن بزبد كه قال اوله الخنف
ميت به جمعي وفي الحديث تحرق عنا الخنف ابو مخنف ميمك كسري و نونك فخيله منبر و زني اوزن لو طين خيانتك
كنيني در كه من بور سير نقل بدن كسسته در در الخوف خاتك فتي و وواك سكونيله قور حق الحيفه خاتك كسري
ومديله و الخافه ميمك فخيله بونلر دخی كذا لك قور رنق معناسته در بقال خاف يخاف خوفا وخيفة وخفاة
من الباب الرابع وخيفة اسم دخی كور خوف معناسته الخيف خاتك كسري ويانك فخيله جمعي خوف مر معناسته
اصلي و اودر يايه دو غشدر ماقبلنك كسرنندن و تورو و الخايف يانك كسري به قور رنق كسسته الخوف خاتك ضمي
و وواك فتي وتشديد به خايفك جمعي اصل اوزن رينه الخيف خاتك ضمي ويانك فتي وتشديد به كذا لك خايفك
جمعي لفظي اوزن خف خاتك فتي و فلك سكون اوزن بناسيله امر در خوف ايت معناسته الخاف على وزن
الحال قور رنق معناسته بقال رجل خاف اي شد به الخوف پس بوني فعل و زني اوزن صفت قلسلر در فرق
و فرع كيب كه بونلر دخی قور رنق معناسته در نته كرجل صات ديرل شد به الصوت معناسته الخاوفة ميمك ضمي
و وواك فخيله قور خنمه باب مغالبه دن بقال خاوفة خفاة مخوفة غلبه بالخوف اي كان اشد خوفا منه الاخافة
همزه نك كسري به قور خنق الخوف على وزن التكر بمعناه و اخافه خجاج مني خيفته قور نغه دخی ديرل بقال
اخاف القوم اذا اتوا خيف مني فزولوه و خيف صواقند بسندن يو كسك ريه ديرل الخيف ميمك ضمي و خاتك كسري
ومديله قور خدي جي بقال وجع خيف اي خيف من راه الخوف ميمك فتي و خاتك ضمي ومديله قور خلوم معناسته
بقال طريق مخوف ولا بقال مخيف لانه لا يخيف واما يخيف فيه فاطع الطريق الخوف فميت به و وواك ضمي
و تشديد به قور خنق بقال تخوفت عليه الشئ اي خفته و تخوف اكسلك تنقض معناسته ده كور و منه قوله تعالى
ويا خذهم على تخوف الخافة على وزن الحالة بردين ركه بال صغن كسسته اي استعمال ايدر الخيف خاتك فتي ويانك
سكونيله طاعك لبش اولوب ركه اولان يري و هو افند بسنك يو كسك ريه يري و بسندن مني ده اولان مسجد شريفه
مسجد خيف ديد بلر و خيف صر قش در دخی ديرل الخيف خاتك فتي ويانك سكوني والفك مديله در بسن صر قش
ناقه الاخيف همزه نك ويانك فخيله شول دوه و كذا كرنك غلاف صر قش اوله بقال خيف بقمع لاله و كسر ليام

خلف

خوف

من الباب الرابع اذا وسع جلد المزجورة واخيف شول اندخى دیرلکه برکوزی کوک و برکوزی سیاه اوله الخیفه
فحینه انک برکوزی کوک و برکوزی سیاه اولمق و سنا بر خیاوند دخی استعمال اولنور الا خیف هیزه نکه
فحینه قارشق اولان قوم ومنه قیل الناس لخیف ای تحتلفون واخیف شول قزند اشله دیرلکه انلری
برو یا بالری متعدد اوله بقال آخره اخیف اذ كانت هم واحدة والاباء شی الخیفان خائف فحی ویا نکه سکونیه شول
بکر که در که اندخ طوط مختلفه اوله یعنی اق و صاری خطلمی اوله الخیفانه خائف فحی ویا نکه سکونیه
واحدی اندن صکره خیفانه اندخی اطلاق اولندی بکر که به تشبیها خست و چایک اولماسن اشعار اچون
فصل الدال الدف دالک فحی وفانک تشدد بدله یان جنب معنائه دال البعیر دوه نکه اکی یانی دیکدر الدف
دالک فحی وفانک تشدد بدله دف که سازنده لجلار و ابو عبیدر و ابی اوزن بوند فحی دخی لغت در المدف
میمک فحی وفاء اولک فحی وتشدد بدله شول دوه اور کچی در که دوه نکه یانی اوزن دوشمش اوله بقال سنام
مدف اذا سقط علی دخی البعیر الدفیف دالک فحی وفانک کسری ومد به اهیسته سیر ایتک و دقیف الطائر
قوش بره بقین اویحق بقال عباب دقوف للذی ید نومن الارض فی طیرانه اذا انقض وانقضاض ضاد
معجین ایه قوشک قوشقه توجه ایتسی در الدافه فانک تشدد بدله اهیسته سیر ایتک جماعت بقال دفت علینا
من بنی فلان دافه ودافه عسکره دخی دیرلکه عدو جانبته سیر اند کچون المدافه میمک فحیله برکسینه یی تمام
قتل ایتک الدف دالک کسری به معناه نقول داففت الرجل مدافه ودافه اذ اجهزت علیه واجهز قتله دیرلکه
ومنه حدیث خالد بن الولید من کان معه اسیر فلیدافه ای فلیقتله التذاف فانک فحیله خلق مزاحمه ایدوب
بری بری اوزرینه بنک بقال نداف القوم اذ اربکب بعضهم بعضا الاستد فاف هیزه نکه وفانک کسری به اسان
اولمق بقال خذ ما استدف ای ما لمکن وتسهل واستد فاف استقامت واستعداد معنائه ده کلور بقال
استدف امرهم اذا استتب واستقام الاستطاف هیزه نکه وفانک کسری به کذلک نهی وصلاح معنائه در
استطافک طاسنی دال دن و دوشدر الذلیف دالک فحی ولا ملک کسری ومد به کچیه یوریک بقال دلف الشیخ
من الباب الثالث اذا مشی وقارب الخطو و ذلیف عسکرک خبر به ایلرو وار مسنه دخی دیرلکه دلفت الکینه
فی الحرب اذا تقدمت وبقال دلفناهم قد مناهم الدالک لایک کسری به شول وقدر که نشانک استغه سنه ایشون
دکدی بدن اخر جانبته مقول اوله ودالک شول کسینه ییده دیرلکه اگر نیوک کو تور مکین دمن از اذاده الخ کی که
باب عام مهمله ده مرو رایتی الدلف دالک فحی ولا ملک فحی وتشدد بدله جمی را کله رک کی التذلف فحینه
ولا ملک فحی وتشدد بدله برنسنه ییقین وارمق بقال نداف الیه اذ مشی ودنا بود دالک فحی ولا ملک فحینه
هریک کنیتل ندن در الدلفین دالک فحی ولا ملک سکونی وفانک کسری ومد به دریا ده جانور در که غرق اولنوره
نجات ویر الدنف فحینه او کولر خسته لک مرض لازم معنائه ودف مرضه دخی اطلاق اولنور بقال رجل
دنف وامرأة دنف وقوم دنف یستوی فیہ المذکر والمؤنث والتثنیه والجمع ودف مرض اغر لثغه دخی دیرلکه
بقال دنف لم یض دنف من الباب الرابع اذا ثقل ودف کون تمغه قریب اولمغه دخی دیرلکه بقال دنف الشمس اذا
دنت للغروب الدنف دالک فحی ونونک کسری به مرض لازمه مرض اولان کسینه نون مکسور اویحق مذكر
ومؤنث ممتاز اولوب رجل دنف وامرأة دنفه دیرلکه کذلک تثنیه سی وجمی دخی ممتاز اولنور الا دناف هیزه نکه کسری به
کذلک مرض اغر لثقی بقال دنف لم یض اذا ثقل من المرض وادناف اغر لثغه دخی دیرلکه بقال دنفه المرض تعدی
ولا تعدی وادناف کون تمغه قریب اولمغه دخی دیرلکه بقال ادنف الشمس اذا دنت للمغیب واصفرت للمدنف

دوف

دنف

میمک

میمک فحی ونونک کسری به مرضه ثقیل اولان کسینه المدنف میمک فحی ونونک فحینه مرضه ثقیل
قلین کسینه المدوف دالک فحی وواوک سکونیه برنسنه یی تر قلیق نقول دفت الدواء وغیره اذ البالته یاه لو بغیره
المدوف میمک فحی ودالک فحی ومد به اصانش دو یا خود غیری نسنه المدوف میمک فحی ودالک سکونی
وواوک فحی ایه کذلک اصانش نسنه ومنه بقال مسک مدوف ای مطول و بعضیلر مسک مدوف مسک
معقوق معنائه در ددی اجوف وای اولوب ثلاثی اولانلر ده صغفه معقول تمام کلامشدر الا یکی کله که
بری مسک مدوف ویری ثوب مصرون در بوابکی کله نادر واقع اولمشدر اصل مدوف و مصون دیمک در
واووزرینه فحینه ثقیل اولدغیچون وحرف یانک ثقلت فحینه یی تحملی ارتوق اولدغیچون ثلاثی اجوف یانی اولانلر
تمام وناقص کلی جاز اولدی ثوب غیظ و غیظ کی تنه کباب الطاء ده نفسیر اولمشدر دیا ف دالک کسری به
جزیره در موضعک اسمیدر که اول موضعک اهل شام یورکری در که انلره نبط الشام دیرلکه الدیاقی دالک
کسری ویا اخره نکه تشدد بدله شول دوه در که عظیم فرموده اوله فصل الدال الذرف دالک فحی ورنک
سکونیه کوزیاشی جاری اولمق الذرفان فحینه جمعه بقال ذرف الدمع یذرف ذرفا و ذرفا من الباب
الثانی اذا سال منها الدمع و ذرفان ضعیف اولان یوریکه دخی دیرلکه الذرف میمک فحی وزانک کسری به کوز
یاشی اقان رل مدام معنائه التذرف یف علی وزن التکریم زیاده اولمق بقال ذرف علی المائنه تذرفا اذا زاد
الا ذرعاف هیزه نکه ورنک کسری به کندی قولانیه کنک بقال ذرعفت لابل بالدال والذال جمعا اذا
مضت علی وجوها واذرعاف ایلرو وارمغه دخی دیرلکه بقال اذرعف الرجل اذا استنزل من صف القتال
واستنزل تائبین بیننده نوله ایلرو ولروب تقدم ایتکه دیرلکه الذعاف دالک فحیله وعین مهمله ایه زهر سم
معنائه و ذعاف زیاده سریع اولان موده دخی دیرلکه و ذعف دخی لغت در بقال موت ذعاف ای سریع یجمل
القتل المذعوف میمک فحی وعینک فحینه زهر لولاولان نسنه بقال طعام مذعوف الذعف دالک فحی وعینک
سکونیه زهر بدر ملک نقول زعفت الرجل اذا سقیمته الذعاف الذیف دالک فحی وفانک کسری ومد به
سریع اولان نسنه ذیل کی که ذیل دخی دال معجه ایه سریع معنائه در بقال ذف یذف من الباب الثانی
اذ السرع وبقال ایضا خفیف ذیف ای سریع الذف دالک فحی وفانک تشدد بدله مجروح کسینه نکه قتلان
انام ایتک الذف دالک کسری به معناه ابو عبیدر لندی دالک و ذالک لغت در رسم قائله ذفاف دبد کری بوندن
ما خود در ذفاف ماء قلیله دخی دیرلکه التذیف علی وزن التکریم برکسینه یی قتل ایتکه ده سرعت ایتک نقول دفت
الی الخرج ند فیفا ذ السرع قتل ذفافه دالک فحینه بر رجاک اسمیدر الذلف فحینه یورن کو چوک اولوب یوریک
لرسم سی یعنی یومشق بری دوز اولمق بقال ذلف الرجل من الباب الرابع الا ذلف هیزه نکه ولا ملک فحینه یورن ذکر
اولنار وجه اوزن اولان کسینه الذلفاء دالک فحی ولا ملک سکونی والفک مد به موئی بقال امرأة ذلفاء الذلف دالک
فحی ولا ملک سکونیه جمی بقال نسوة ذلف و ذلفاء اسم امرأة دخی کلور الذیفان دالک کسری ومد به زهر قائل
معنائه الذیفان دالک فحی ویا نکه سکونیه معناه فصل الراء الراءه رانک فحی وهیزه نکه سکونیه زیاده رحمت
معنائه الراءه فحینه والفک مد به والراء فحینه معناه بقال روفت بالرجل روفت برأفه من الباب
الخامس ورافت برأف من الباب الثالث ورافت برأف من الباب الرابع ابو یزید لندی یونلر جمله کلام عربیدر روفت
رانک فحی وهیزه نکه فحی ومد به رحمت اید جمی معنائه الراءه رانک فحی وهیزه نکه فحینه بلامد کذلک
رحمت اید جمی معنائه الرجة رانک فحی وجمک سکونیه زلله معنائه بقال رجفت الارض رجفت رجفا
من الباب الاول الرجفان فحینه اضطراب شدید معنائه الرجفان رانک فحی وجمک تشدد بدله مجرمه لاسنه

دوف

ذرف

ذعف

ذوف

ذلف

راف

رجف

بجزه جاف دبد گری توجندن واضطر اندن اوتورودر الارخاف همزه نك كسر به بلان خبر ترجمان كبريك
 ضبطي كسر همزه ايله دره صراحت ضبطي فتح همزه ايله در اولك وجهي ظاهر ثابتنك وجهي ظاهر دكادر مكر كه
 ارخاف فتح همزه ايله رجفتك جني اوله نم كتاب مز بورده ارخيفار جوفه نك جمعيد رد يمشدر ارخافك جمعيد
 ديماش الارخيف همزه نك فتح و خيمك كسري ومد به بلان خبر هفتنه خبر لري وارخاف برنسنه به
 مشغول اولوب بلالمغه دخی درلر بقال رخفوا في الشئ اذا خاضوا فيه الارخف رانك فتح و خاتك كسري سكويه به وفقه
 قيق ز بدريق معنائه ورخف برنوع بوياد دخی درلر ارخفه رانك فتح و خاتك كسري سكويه به معناه ورخف
 كذلك صولي اولان خيره ديرلر كه صوبق وكوشك اوله و ذكر اولنان معنائه تشبيها صار الماء رخفه ديرلر اي طينا
 رقيقا وكاه اولور رخف حلقدن اوتور و تحريك ابدلر ارخف فختنله خبر كوشك اولوق بقال رخف الجين
 رخفا من الباب الرابع الارخاف همزه نك كسر به خبري صولي فلق بقال ارخفته انا الردف رانك كسري
 ودالك سكويه راكب اولان كسنة نك اردن بن كسنة دروهر نسنه كه برنسنه به تابع اوله اكه ردف ديرلر بقال
 هذا المرئس له ردف اي تبعه و ردف شعده شول حرف ساكنه ديرلر كه حرف مدو حرف ليندن اولوب
 حرف رو بدن مقدم اوله وكند و ايله حرف رو نك ان سنده اخر حرف اوليه اكر ردف الف اولور سه انكله
 اخر حرف جاز اولماز و اكر او اولور سه انكله يامقارن اولوق جاز اولور و ردف زمان جاهليتده وزيراوان
 كسنة بيده ديرلر نك كلور ان شاء الله تعالى و ردف صغريه و قوي رغه دخی ديرلر المرندي ميمك خمي ودالك كسر به
 كذلك اردن بن كسنة الارداق همزه نك كسري و رانك سكويه به كسنة في اردننه بندر ملك بقال اردفته انا
 اذا اركبته معك الارداق رانك كسر به اردلشن كسنة نك بندكي رالرد فان رانك كسري ودالك سكويه به كسنة ايله
 كوندلر اردفه رانك كسر به اسم در زمان جاهليتده اولان ملوك اردافندن ماخوذ در و ارداف ردفك جني در
 و ردف شول كسنة بيده ديرلر كه اوتور دقه ملكك صانع جابنده اوتور و رجن ملك برنسنه شرب ايسر دق سار
 ناسدن مقدم شرب ابدرو رجن ملك غزايه كسنة ملكك قائم مقامى اولوب ولايتي اول ضبط ابدر ملك غزادن
 عود تايد مجيه دك و رجن ملك غزادن كسنة مال غنيمتك دورنه برى ردفه و بر بلور و زمان جاهليتده رداقت
 بني ربوعك ابدى زير املوك خيره اوزن بني ربوعدن غارتى چوق كسنة بوغدى پس مصالحه اولنوبه
 رداقتى انلره تحصيل ايشلردى تا كه اهل عراقدن ضروري مندفع اوله اردف رانك فتح ودالك كسري
 ومد به بر كسنة ياردلشن كسنة مرندي معنائه ارداف رانك كسر به جني ردفلر معنائه و ردفه
 شول بلده ديرلر كه نسر واقع قرب اولور و شول بلده دخی ديرلر جكه مشرقدن ظهور ابدر مقابل مغربه
 غروب ايلد ككه اردف رانك فتح ودالك سكويه به برنسنه به تابع اولوق بقال ردفه من الباب الرابع بقال
 كانزل بهم امرو ردف لهم اخر اعظم منه الرادفه دالك كسر به تابعه معنائه درال و اردف رانك فتح ودالك
 كسري ايله خر ما غناجك بدندن بتن شاغلر ارداف رانك خمي والفك قصير به خبري وزنى و رن كسنة نك
 اعوان وانصاري و مزبور له رداق دبد بلر برى عاجز اولد قده برى انك برينه خلف اولد غيچون الارداق
 همزه نك كسر به تابع اولوق بقال اردفه وهولغه في ردفه مثل تبعه و اتبعه يعنى المرادفه ميمك خمي ودالك
 فتحيله ايكى نسنه برى برى اردنجه كلك و مرادفه الجراد جكر كه نك ار ككي ديشبسي اوزن بنوب انوك
 دخی اوزر نيه ثالث نيمك و مرادفه طوار اردلشمغه تحمل ايمكه دخی ديرلر بقال هذه دابة لا ترادف اي
 لا تحمل ردفه الاسترداف همزه نك و تانك كسر به اردلشن طلب ايمك بقال استردفه اذا سألته ان
 ردفه الارنداف كذلك همزه نك و تانك كسر به بر كسنة نك اردندن تشوب طومق بقال تينا
 فلا تافارند فناه اي اخذناه من ورائه الترادف تانك فتح ودالك ضميله برنسنه برى برى اردنجه كلك

رخف

ردف

اصمعي ابتد تعاونوا عليه و تاد فوا بونلر بر معنائه در دبدى الرسف رانك فتح وسپنك سكويه اياغى بوقا غلى
 كى بورنك الرسفان فختنله بمعناه بقال رسف رسف و رسف رسفا و رسفانا من الباب الاول والثاني معا
 الارساف همزه نك كسر به دوه ي اياغى ياغيله سورمك اوزن بدر و اياغى اوزن بقول ارسفت الابل اذا
 طردنها مقيدة الرشف رانك فتح وشين معجه نك سكويه ايمك و صور مق مص معنائه بقال رشفه رشفه
 رشفانا من الباب الاول والثاني وفي المثل الرشف انفع يعنى صوتي ازا ييمك صوسر لقي قاندرمه ده انفع در
 صوتي دفعة ايمكه دن الارشفاف همزه نك و تانك كسر به كذاك صور مق بقال ارتشفه اذا امتصه الرشفون
 رانك فتح وشينك خمي ومد به شول عورت در كه اغري خوب اوله طيبة الفم معنائه الرشفه فختنله شول
 طاشلردر كبرى برى اوزن رندينلش اوله الرشف فختنله جني و رشفه كذاك شول سيكيدر له ديرلر كه اووق
 ترنك اوسننه صرلر الرصاف رانك كسر به جني الرصف رانك فتح وصادك سكويه به بوابكي معنائه
 مصدر در بقول رصفت التجارة في البناء ارسفها رصفا من الباب الاول اذا خمت بعضها الى بعض و رصفت
 السهم ارسفها رصفا اذا شدت على رصفه عقبه ورعظ راوعين مهلتين ايله و طاء معجه ايله او لك ترن كبرجك
 برى وعقبه فختنله عصب معنائه در و رصف لياقت معنائه ده كلور بقال هذا الامر لا يرسف بك الى
 لا يلق و رصف ايكى نسنه برى برينه ضم ايمكه ده ديرلر بقول رصف قديمه اي ضم احد بهما الى الاخرى الترصف
 تانك فتح وصادك ضميله رصف بعلمه ده خلق برى برينه صقشوب متصل اولغه ديرلر بقال ترصف القوم في الصف
 اي قام بعضهم الى لرق بعض الرصوف رانك فتح وصادك خمي ومد به شول عورنلر كه فرجى طار اوله ضيقة
 الفرج معنائه الرصيف رانك فتح وصادك كسري ومد به محكم معنائه بقال عمل رصيف وجواب رصيف
 اي محكم رصين رصافة رانك ضميله و موضعك اسيدلر الرصف فختنله شول قزمش طاشلردر كه انلر له
 سود قيز در رلر الرصفه كذلك فختنله واحدى وفي المثل خذ من الرصفة ما علمها يعنى يراني ال
 يرانيان ترك ايله الرصف رانك فتح وصادك سكويه به ذكر اولنان طاشله سود قيز در مق بقال رصفه
 رصفه من الباب الثاني اذا كواه بالرصفة وكي داغله درلر الرصيف رانك فتح وصادك كسري
 ومد به شول سود در كه ذكر اولنان طاشله قزمش اوله الرصوف ميمك فتح وصادك خمي ومد به شول
 بر ياندر كه طاش اوزر نيه بشورلر المرصفه كذاك ميمك فتح وصادك خمي ومد به شول چوملك در كه قيز مشر
 طاشله بشور اوله الرعاف رانك ضميله شول فان در كه بورندن جقر الرعاف رانك فتح وعينك سكويه به بورندن
 فان كلك بقال رعفا رلر رصف من الباب الاول و رصف من الباب الثالث و رصف رلر من الباب الخامس كله لغة
 قيه لكن لا خير لغة ضعيفة و رصفات بلرو و كيمكه دخی ديرلر بقال رصف الفرس رصف و رصف اسبق و تقدم
 الاسراعاف همزه نك و تانك كسر به كذاك ات سبقت ايمك بقال استر عاف الفرس اذا سبق واستر عاف طاش
 دوه نك اياغى قنغه دخی ديرلر بقال استر عاف لخمى منم البعير اذا دامه ومنم ميمك فتح وسپنك كسر به دوه
 اياغنه ديرلر وادما قانغه ديرلر روافع رانك فتح وعينك كسر به كوندلر معنائه در بقال رماح روافع انلره
 روافع دبد كرى يامقدم اولد قلر نه بناء در يا خود او جملر نندن قان طلمد غنه بناء در روافع عينك كسر به
 شولات در كه سايرانلر دن سبقت ابدرو روافع بورن و جنه دخی ديرلر طرف اربه معنائه و طاع بورنه دخی ديرلر
 المرعاف ميمك فتح وعينك كسر به بورن و بورنك طرفي بقال فعلت ذلك على الرغم من مراغفه مثل مراغفه الارعاف
 همزه نك كسر به ايو در ملك بقال ارعفه اذا اعجبه و ارعاف قريبي طولدر مغه دخی ديرلر بقال ارعف قريته اي
 ملاها حتى تعفلا رعوفا على وزن القارورة شول قيادركه قيو بي قزركن دبنه اليقور لراكه وقت حاجته قيو

رصف

رشفه

رصف

رصف

رصف

ایرلند غی چند قیومی ریلانین مزبور قیادت اوزرنه اوروب ایرلایا بعضی ایرلندی راعوفه شول طاشدر که
 قیادن جو چکن اهل طاشک اوزرنه بصر دخی چکر و فی الحدیث انه جین سحر جمل سحره فی جف طلعة
 ودفن تحت راعوفه البیهره جف جمک ضمی ابله خرماتک میوه سی در و طاهر بودر که حدیث شر بقعه راعوفه
 رأس برده اولان طاشدر الارعوفه همزه نیک و عینک ضمیمه راعوفه معناسنه لغت در ابو عبیدر و ابی اوزن
 الرغیف رانک فحی غین معجمه نیک کسری و مدبله کرده دبد کری اتمک خبر مخصوص معناسنه الارغفه همزه نیک
 فحی و عینک کسری به جمعی کرده معناسنه الرغف خمتینله کذلک جمعی الرغفان رانک ضمی و عینک سکونیه کذلک
 جمعی الرغف رانک فحی و فانک تشدد بدبله راف دبد کری نسنه در که اولر که دیوار نکه ایدر لر پروازه خانه معناسنه
 ورف رانک بلدر معغه دخی دیر لر بقال رف اونه رف راف من الباب الثاني اذ ابرق الرغیف رانک فحی و فانک کسری
 و مدبله کذلک لون بلدن مق بقال رف رفیقا اذ ابرق و رفیف یاش اولان نسنه یه دخی دیر لر بقال ثوب رفیف
 و شجر رفیف اذا تدت وندی نونله و دال مهمله ابله یاش اولمق و تازه لثمک معناسنه در الرغف خمتینله جمعی
 راف لر معناسنه ورف بر بلوک قیونه دخی دیر لر بقال هذارف من ضآن ای جماعه منه ورف اتمکه دخی دیر لر مص
 معناسنه بقال رففت وارف من الباب الاول ورف رعایت ایدوب خدمت اتمک معناسنه ده کلور بقال فلان
 یرفنا ای یحوظنا و فی المثل من حفننا اورفنا فلیقتصد یعنی زه خدمت و رعایت اوزن اولان رشد و استقامت
 اوزن اولسون الراف فانک تشدد بدبله خدمت و رعایت ایدوب کسنه بقال ماله حاف و لارف یعنی انکی چون نه
 خدمت ایدوب رعایت ایدوب کسنه و اردر الرغف رانک فحیمه جعفر و زنی اوزن شول یاشل قاشدر که اندن
 محسلی یعنی برده را اتحاد اولور و رف رف چادر که بره قریب اولان جانب لری و در عک دخی استغه صارقن جانب لری در
 الرغفه علی الوزن المزبور و احدى و رف رفه قوش بریره قومق و بدبله کمال افند قنادن تحریک اتمکه دخی
 دیر لر بقال رف الطائر اذا حرک جناحیه حول الشیء یرید ان یقع علیه الراف رانک فحی و فانک سکونیه شول
 قوشدر که در یاده اولور و اکا غاطف ظله دخی دیر لر کند ی کولکه سن قائمق استدکندن اوتری و که اولور دوه
 قوشنک ایرککنه دخی رف راف دیر لر ابتدا قنادن تحریک ایدوب اندن صکره سکرتمکه مباشرت ایدوب اندن اوتری
 و دیو ابوسله و ابی در الرغف رانک فحی و نونک سکونیه بر خوب رایحه لو ایدوب اسیدر که قرمز اولور و یاشل اولور
 سحر الرده بتر بهر اتمک معناسنه الرافقه نونک کسری به فویر عک استغه جانب و انسانک اوتورق رینک حالت و بلده
 بردن جابه اولان ری الاراف همزه نیک کسری به دوه یور و له دن قولقلن صالیو رمه دره فی الحدیث انه کان اذا
 نزل علیه و هو علی القصر و اندرف عیناها و ترغف باذنیها من ثقل الوحی الارهاف همزه نیک کسری به قایحی یوفقه
 اتمک یعنی کسکین اتمک نقول ارهفت سیفی اذ ارقتهم المرهف همک ضمی و هانک فحیمه یوفقه و کسکین اولان
 قایحی الرغف رانک کسری و مدبله شول برده که اندمزارع و مراتع اولوب اونی و صوینی چوق و له الاریاف همزه نیک
 فحیمه جمعی اونی و اکتی بول لر معناسنه الرغف رانک فحی و یانک سکونیه طوار چار لو چمنلو برده و اولمق بقال
 راف لما سیه اذ ارعت الراف الارافه همزه نیک کسری به اولی صولی رده داخل لمق بقال ریفتنا ای صرنا
 الی الریف و اراقت اولی صولی و لمق بقال رافنا الاراض اذ خصبت الریفه رانک فحی و یانک کسری و تشدد بدبله
 اونی و صوینی بول اولان بر بقال ارض ریفه ای خصب فصل الزاء الرغف رانک فحی و حانک سکونیه یوریمک
 مشی معناسنه بقال زحف الی زحف حفا من الباب الثالث اذ امشی و بقال زحف البیاقده ماودبا دال مهمله نیک
 فحیمه قنادی بنادک چکر که و قد ما قافک فحیمه مقدما معناسنه در زحف شول سکر در که عب و جانبیه
 یور و زحف اوغلا یحق سورنکه ده دیر لر بقال الصبی زحف علی الارض قبل ان یشی و دوه یور لد غندن
 ایاغن سوریمک کتمکه دخی دیر لر بقال زحف البعید اذ العیاجر فرسته و فرسن فانک و سیمک کسری به دوه

لہذا غی

[illegible]

زَعْفَرَان

زَعَمَ

زَفَف

زفف

فحقه كلتي كواكي اوتكوند ملك الزفاف زانك كسر به معناه يقال زفت العروس الى زوجها زف زفاوز فافان
 الباب الاول الازفاف همزه نك كسر به والازدفاق همزه نك ودالك كسر به ابكسي دخی زوجیه زو جنك
 اونه كوند ملك معنائه در نقول از ففتهاواز ففتها المرفه ميك كسرى وزانك فحقه شول محقه كاوز ربه
 فساطا بفه سي بنر كل اولد قلى حينه خليل روايى اوزن الزفيف زانك فحقى وفانك كسرى ومد به سريع
 معنائه ذيف سريع معنائه اولد فحقى كى ذال معجه ابله وزفيف سرعت ابتهكه دخی ديرل يقال زفت الطليم
 والبغير زف زف فافان الباب الثاني اذا السرع وظلم طاء معجه ابله دوه قوشبك اركى در و قوم يورمه ده
 سرعت ابتهكه دخی ديرل زف القوم فى مشيم اذا السرعوا ومنه قوله تعالى فاقبلوا اليه زفوز ويقال للطايش الحلم
 قد زف راله وظايش الحلم حاء مهمله نك كسر به خفيف العقل معنائه در و رال راء مهمله وهمزه ابله دوه
 قوشى ياور يسيد تشبيه وتشيل اولورو بل ملائم اسمكه دخی ديرل يقال زفت الرمح اذا هب هبوا فغير شدي
 وليكنه فى ذلك ماضى يعنى بل ملائمه سرعتن خالى اولسه الازفاف همزه نك كسر به سرعت ايتدر ملك
 يقال زف البعير صاحبه الزفرفه على وزن الزلزله بل اسركن اسجان طوقنوب اواز ويرمى الزفرافه زانك فحقى
 وفانك سكويه شول بلدر كه اسركن اواز ويره الزفرفه على وزن العرعر معناه يقال زف زفرافه وزفرف
 الزرافه فحقته شول صور جمع اولا حق بدر كه صنوبله طولش اوله الزلف كذلك فحقته لجمى المزالف ميك فحقى
 ولا ملك كسر به شول شهر لدر كه بر جاني بيان و بر جاني اوتى وصويى جوق اولان شهر لاوله المزلفه ميك
 ولا ملك فحقى وزانك ما بينند سكويه واحد و وصف من بور اوزن اولان شهر لدر دن شهر معنائه الازلاف
 همزه نك كسرى وزانك سكويه قرب قلبى يقال ازلفه اذا قرب الزلفه زانك ضمي ولا ملك سكويه والزلفى
 زانك ضمي ولا ملك سكوى والفك قصر به قربت ومنزلت معنائه در ومنه قوله تعالى وما سواكم ولا اولادكم
 نالى نفر بكم عندنا لى يس زلفى اسم مصدر در كويا كه بالى تقر بكم از لا فابور لمشدر و زلفه زانك ضمي ولا ملك
 سكويه كجه نك اولندن بر بلو كنه دخی ديرل الزلف زانك ضمي ولا ملك فحقه لجمى الزلفات كذلك زانك ضمي
 ولا ملك فحقه لجمى كجه نك اول ساعترى معنائه ولا ملك سكوى و ضمن دخی جائز كور مشلر غرات وغرات
 غرات كى الزلف زانك فحقى ولا ملك سكويه تقدم معنائه ابو عبيد روايى اوزن الزلف فحقته ولا ملك ضمي
 وتشديد به والازدلاف همزه نك ودالك كسر به كذلك تقدم معنائه يقال زلفوا وازدلفوا اذا تقدموا زلفه
ميك ضمي ودالك فحقى ولا ملك كسر به بموضعك اسميدر مكه مشرفه ده الزهف فحقته خفت يعنى ببجكلك
 الازدهاف همزه نك ودالك كسر به ايودر ملك وايومك يقال زدهفه اى عجله وفيه ازدهاف اى استعجال ونقيم
 ونقيم بر سنه يصوق لمقدر وازدهاف بر سنه فى الوب كنه دخی ديرل يقال زدهف الشئ اى ذهب به على البناء
 للمجهول وهلاك ابتهكه ده ديرل يقال زدهفه اذا ذهب به واهلكه الازدهاف همزه نك كسر به بلان خبر كتر ملك
 به الازدهف له خدش اى ائنه بالكذب وازدهاف بر كسنة فى طوارى به اورمه دخی ديرل يقال زدهفته الدابة اذا صرعه
 وازدهاف هلاك ابتهكه معنائه ده كور يقال زدهفه فلان اذا ذهب به واهلكه الز به زانك فحقى و يانك سكويه
 دوه صالى صالى يوربك فحقه معنائه يقال زاف البعير اذا حته في مشيته وزيف بر زيفه ده ديرل يقال دراهم
 زيف وزيف فحقه مز اولغه دخی ديرل يقال زافت عليه الدراهم الزيافة زانك فحقى و يانك تشديد به شول ناقه در
 كيو رجسند استغنا واختيال اوله وكو كرينه دخی حال بوبله در زاف الحمام ديرل قن ديشى كوكو كرجن
 قنده قورغن يور يوب كوكسن كروب اطرافن طولسه الزايف يانك كسر به كذلك يامر
 اچه يقال درهم زابف الزيف على وزن التكرىم اچه يامر جقار مق نقول زيفتها فصل السين الساف
 فحقته لى ايلق يقال سيفت به تساف سافان الباب الرابع اذا تشقت وتشعت ماحول الا طغار مثل

زلف

زهف

زيف

ساف

مثل سعت يعنى طر نقل ينك اطرافى صوبلسه السيف سبنك كسرى و جيك سكوى ابله والسيف سبنك
 فحقى و جيك سكويه برده ستر معنائه الاسجاف همزه نك كسر به برده فى صالى ويرمك نقول اسجفت
 الستر اذا رسلته واسجاف كجه قرا كواولغه دخی ديرل يقال اسجفت الليل مثل اسدف اذا ظلم المحقه سبنك
 فحقى و جاء مهمله نك سكويه شول ياغدر كه ايكى كور كك از اسندن سكر دنله وار ران السكيت روايى اوزن
السيف سبنك فحقى و حانك سكويه طوارى ارقه سندن ياغن صوبقه در نقول سحفت الشعم عن ظهر الشاة
 سحفا من الباب الثالث اذا شرت من كثر تم شويته وسحفت باش تراش ابتهكه دخی ديرل يقال سحفت راسه من
 الباب الثالث ايضا و صراحت باب اوله اشارت وانمشر سهو در المحقه سبنك فحقى و حانك كسرى ومد به شول
 ياغدر كه طوارى ارقه سندن صوبلور وسحيفه شول يغمون ديرل كه اوغه ديغى برى صوبلور الحوف سبنك
 فحقى و حانك خيمه شول قيوندرك لم وشعى ذكر اولنان مرنبه ده اوله السيف سبنك فحقى و حانك كسرى
 ومد به ذكر من اوازي يقال سمعت حفيف الرعى وسحيفها وحفيف حاء مهمله ابله صوت معنائه در نته كم رور
 ايتدى السجاف سبنك كسر به سبا بر منى در كه اطبقتنه معروف در الحوف ميك فحقى و حانك ضمي ومد به
 ذكر اولنان مرصه مبتلا اولان كسنة السيف سبنك فحقى و جاء معجده نك سكويه اجله دن حاصل اولان ارقاق
 يقال سحفة من جوع اذا كان به هر الاله السيف سبنك ضمي و حانك سكويه عقل از اولق رقه عقل معنائه
السيف سبنك فحقه مصدر در ذكر اولنان معناه يقال سحفت الرجل سحافة من الباب الخامس السيف
 سبنك فحقى و حانك كسرى ومد به عقل از اولان كسنة السيف سبنك ضمي و حانك فحقه قات عقلة بر كسندى
 مساعده ابتهكه يقال ساخفته مثل حامقته و حامقته دخی حماقته مساعده ابتهكه ديرل السدف سبنك ضمي ودالك
 سكويه والسدف سبنك فحقى وكذلك دالك سكويه طله معنائه در اهل نجد لغى اوزن وغير بلر لغى اوزن
 صوب معنائه در پس اضداد دن اولورو بوذ كراولنان اسمى روايى اوزن در السدف فحقته ذكر اولنان
 معناه در و ابو عبيد ايتدى سدفى بى بعضيلر ضوءك ظلمته اختلاطيدر ديدى طلوع فخر دن وقت اسفانك
 اولان اختلاط كى وسدف كجه نك كند و ياطلاق اولنور وسدف كذلك صبحه واقبال صبحه اطلاق
 اولنور فراروايى اوزن الاسدف همزه نك كسر به كجه قرا كواولق يقال اسدف الليل اذا ظلم وطك رى
 انار مغه دخی ديرل يقال اسدف الصبح اذا اضاء واسدف ضياكلسون ديوقيو اچه دخی ديرل يقال اسدف الباب
 اى اچه حنى بى البيت ولقت هو زنده اسدف چراغ او بر من معنائه ده كور يقولون اسدفواى اسرجوا
 السديف سبنك فحقى ودالك كسرى ومد به ده اور كى كوهان معنائه السرف فحقته اعتدال دن خارج
 اولق قصد مقابلى در كه قصد اعتدال اوزن اولمقدر وسرف اغفال وخطايد دخی ديرل نقول سرفت الشئ
 من الباب الرابع اذا غفلته وجهلته يعنى ترك ابدوب او نسل واصمى بعض اعراب دن حكايت ابدوب ايتدى
 مز بور اسجافى ابله بر مكانه بولوشمق وعده ابدوب خلاف اند كنه بچون خلاف ايتدك ديد بلر ايتدى مررت
 بكم فسرفتم يعنى سركله مواعده ايتد بكم مكانه واردم وسرى انه بولدم وسرف ضراوته يعنى اعتياده دخی ديرل
 وفى الحديث ان اللحم سرفا كسرف الحمر بعضيلر ايتدى حديث شريف سرف اسرافدن در السرف سبنك
 فحقى و رلك كسر به قلبى غافل اولان كسنة يقال رجل سرف الفوادى غافله سرف سبنك فحقى و رلك
 كسر به بموضعك اسمى در الاسراف همزه نك كسر به مهم اولان دن زياده خرج ابتهكه نيز معنائه مسرف
ميك ضمي و رلك كسر به مسلم بن عقبه نك لقبى در كه مز بور حره حارب به سنك صاحبي در مسرف ديد بلر
 ذكر اولنان حارب به ده اسراف ايتد كچون على بن عبد الله بن العباس ايتدى هم منعو لدمارى يوم جاءت كتائب

سيف

سيف

سيف

سدف

سرف

سرف و بنی الکلیعة و ذمار ذال معجیه ناک کسر بله حاجبی لازم اولان نسنه دور عار دن و ناموسدن السرفه سبنک
 کسری و رانک سکونیه بر جانور جکدر که اغاج خرده لرین جمع ایدوب اغزی یار بله کندی ایچون بر مرغ او
 یار دوب اول اوه داخل اولوب انده هلاک اولور بعضیلر اول جانور اق قرنجه در بال اریسی کی کندی ایچون یوا
 ییاردیش السرف سبنک فتحی و رانک سکونیه سرفه دبدکاری جانور اغاج بیراغی یلک یقال سرف السرفه
 الشجرة تسرفها سرفا اذا اكلت ورقها و بواب السکیت و رانی در یقال ایضا سرف الشجرة المسروقة میمک فتحی
 و رانک خمی و فقیله شول اغاج در که انوک بیراغی سرفه یشددر سرفه سبنک فتحی و رانک کسر بله شول بر در که
 انده سرفه دبدکاری جانور اوله یقال ارض سرفه اذا كانت كثيرة السرفه اسرافیل همزه ناک کسری و سبنک
 سکونی و فاک دخی کسری و مد بله اسم الحی در کویا که لفظ ابله مضاف در الخفش ابتدی بعض لغته لام بدلنه
 نون کتورب اسرافین دیرلته کم جبرین و اسماعین و اسر این دیرل السرفه و سبنک و سبنک خمی و رانک مایند
 سکونیه هر نسنه در که تازه و تراولوب خفیف اللحم اوله السرفه و سبنک و عینک خمیه و رانک سکونیه شول
 عورندر که تازه و تراولوب طویل القامه اوله و سرفه چکر که دخی دیرل و چکر که تشبیهاته دخی اطلاق اولور
 السرفه علی وزن الدحرجه او غلا یخفک غدا سن خوب ایثک نقول سرفعت الصبی اذا احسنت غدا
 و سرفه دخی بو معنایه در السرفه سبنک فتحی و عینک سکونیه شول چیانلر در که او غلا یخفک کباشنده چقار
 نقول منه سرف الغلام من البناء المجهول المسعوف میمک فتحی و عینک خمی و مد بله باشی چیانلی اولان او غلان
 السرفه فحقته بله خر مابوداغی السرفه کذلک فحقته بله جمی و سرف طر نقار ک اطرافی صوب بلوب دبد لکه دخی
 دیرل یقال سرفت بله من الباب الرابع مثل سرفت علی ما روای السکیت ابتدی سرف بر مضر در که دوه ناک
 اغزی نه عارض اولوب بور تنک قناری و کوزلر یلک اطرافنک قناری دو کور السرفه سبنک فتحی و عینک سکونی
 و الفک مد بله شول ناقه در که ذکر اولنان مرضه مبتلا اوله الاسرف همزه ناک و عینک فقیله مذکری یقال ناقه
 سعفاء و بعیر اسعف و یقال سعف یسعف من الباب الرابع ایضا و ذکر اولنان مرض قیونده اوله غرب دیرل
 غین معجیه و راء مهله ناک فقیله و السرف شول انه دخی دیرل که الی اق اوله فی الجملة و اگر الی جملة اق اوله اکا صبیح
 دیرل صاد مهله و غین معجیه ابله الاسراف همزه ناک کسر بله بر کسینه ناک حاجتن بتور ملک نقول السرف الرجل
 بجا حته اذا قضیتها له المساعفة میمک خمی و عینک فقیله بر کسینه یه مساعد و موافقت ایثک السیف سبنک
 فتحی و فاک کسری و مد بله شول قولاندر که دوه پالاته چکرلر و سفیف شول نسنه یه دیرل که خر مایر اغندن
 طوقورل السف سبنک فتحی و فاک تشدد بله ذکر اولنان نسنه فی طوقومق نقول سفت الخوص اسفه
 سفامن الباب الاول اذا نسجت و سف دوا بی غبار یکن بلا تخمیر اکل ایثکه دخی دیرل یقال سفت الدواء اذا
 اخذته غیر ملتوت و سوبق اکل ایثکه دخی حال بو بله در الاسراف همزه ناک کسر بله بمعناه نقول اسففته اذا
 نسجت ایضا و اسراف بر نسنه فی مسفوف صاچر کی صاچفه دخی دیرل یقال اسف وجهه النور و نور
 نورنک فتحی و همزه ناک خمی و مد بله شول دوده در که اکنه ابله و کون اورنلر استعمال ایدر و کون یشل رنک
 بغلسون دیو و فی الحدیث کانا اسف وجهه ای تغیر وجهه فکانه ذر علیه شی غیره و اسراف شدت وحدت
 نظر دخی دیرل و فی الحدیث ان الشعی کره ان یسف الرجل النظر الی امه و ابنته و اخته و اسراف بلوت یه بقین
 اولغه دخی دیرل یقال اسفت الصحابة اذا ادنت من الارض کذلک اسراف قوش او چرکن یه قرب اولغه دخی
 دیرل و اسراف امرک خر دواته مقید اولغه دخی دیرل یقال اسف الرجل اذا تلعب مد اق الامور السفوف سبنک
 فتحی و فاک خمی و مد بله شول دوا در که تخمیر اولغا یوب غبار یکن استعمال اولونه سفوف حب الزمان کبی

سرف

سرف

سرف

وانوک امثال نکدوار ایسه السفه سبنک خمیه بر نسنه دن بر یان یقال سفه من السویق ای حبه منه و قبضه
 و حبه داء مهله ابله قطعه معناسنه در السفساف سبنک فتحی و فاک سکونیه بر نسنه ناک یه مزی و حقیر
 اولان نسنه و فی الحدیث ان الله یحب معالی الامور و یکره سفاسفها و یروی و یغض و سفاسف طیراغک
 خرده سبنه دخی دیرل غبار معناسنه المسفسف میمک خمی و سبن اولک فتحی و فاک کسر بله مجششی
 حقیر اولان کسینه المسفسفه میمک خمی و سبن اولک فتحی و فاک کسر بله شول بلدر که طیراغی
 سوروب یوزینه قریب حرکت ابله السفسفه علی وزن الزلزله اونک و اون مثالیونک النسی انتقال معناسنه
 السقف سبنک فتحی و فاک سکونیه او یلک توالی اسماء غناه معناسنه السقف سبنک خمی و فاک خمی
 و مد بله جمی السقف خمیه کذلک جمی الخفش و رانی اوزن رهله رهن کی یقرئ سقفا من فضه و فر الی دی
 سقف سقیفک جمیدر کثبله کتب کی و کتب بلاء مثلثه ابله قومدن اولان دپه ییدرل و سقف سبنک فتحی
 و فاک سکونیه مصدر دخی کور او و سقف ایثک معناسنه نقول سقفت البیت اسقفه سقفا من الباب الاول
 و سقف کو که دیرل اسمان معناسنه و سقف اوزن و صلی اولان چکه یه دخی دیرل یقال لی سقفا ی طویل
 مسترخ و لی لامک فتحی و فاک سکونیه منبت حیه در السقا ف سبنک فتحی و فاک کسر بله کی تحتلری
 الواح سقینه معناسنه السقیفه واحدی بردانه کی تحت سقینه معناسنه و سقیفه صفه یه دخی دیرل و منه سقیفه
 بنی ساعده و سقیفه بنی ساعده قبیله مر بون ناک مک مشرفه دینا یتدکری صفه لدر که او مثابه سنده انده
 ساکن اولور لاری و اما حجاجک ایای و هذه السقفا دبدوی قولند جوهری ایدر بر یلر زک سقفا دن مرادی
 یلر السقف فحقته بله طول قامت در که انده فی الجملة اگر یلک دخی اوله الاسقف همزه ناک و فاک فقیله ذکر اولنان
 صفت اوزن اولان کسینه الاسقف همزه ناک و فاک خمی و سبنک سکونیه طایفه نصارانک دین باطلر نده
 ر یسلری اولان کسینه و مر بون اسقف دبدکاری سقفاک دلات ابتدوی معنای انحادن مأخوذ در مر بون
 تحاشع اوزن اولد قنه بناء الاسکاف همزه ناک کسری و سبنک سکونیه بشمقی کفش کر معناسنه الاسکاف
 همزه ناک فتحی و فاک کسر بله جمی بشمقیلر معناسنه الاسکوف همزه ناک خمی و فاک خمی و مد بله اسکاف
 معناسنه لغت در شول کسینه که هر اهل صنعت عرب طایفه سی اسکاف دیردیشدر انوک بو کلامی معروف
 دکدر الاسکاف همزه ناک و فاک خمی و سبنک سکونی و فاک تشدد بله قیو اشکی عتبه الباب معناسنه
 السلف سبنک فتحی و لامک سکونیه بری دوز ایثک نقول سلفت الارض اسلفها سلفا من الباب الاول ذاسو پتها
 بالسلفه و سلف یو ک طیر جفه دخی دیرل انبان فراخ معناسنه السلفه میمک کسری و لامک فقیله بر
 دوزلر جک الت السلفه میمک فتحی و لامک خمی و مد بله دوزلش بر و فی حدیث عیند بن عیر ارض الجنة
 مسلوفه اصبحی ابتدی بو حدیث سرفه مسلوفه دوزلش معناسنه در السلف فحقته بله کجک مضی معناسنه
 یقال سلف یسلف سلفا من الباب الاول مثل طلب یطلب طلبا اذا مضی و سلف الرجل رجلا سابقا لیکن اتا لانه
 دخی دیرل اباء متقدمون معناسنه السلاف همزه ناک فقیله جمی و السلاف سبنک خمی و لامک تشدد بله
 کذلک سلفک جمی متقدم اولان کسینه معناسنه و سلف کذلک بیعدن بر نوعدر که انده یلر نجیل اولنوب
 میبعک و صافی ضبط اولنور تا که مدت معلومه قبض اولنه السلاف همزه ناک کسر بله سلف طریقیله
 اچه و بر مک الاستسلاف همزه ناک و فاک کسر بله سلف طریقیله اچه طلب ایثک السلف فحقته بله و لامک
 خمی و تشدد بله کذلک سلف طریقیله اچه طلب ایثک نقول استسلفت منه دراهم و تسلفت فاسلفت فی
 السلفه سبنک خمی و لامک سکونیه شول طعاند و که صباح یکنندن اول استیصال اولنور صفر اکش معناسنه

سقف

سقف

سلف

التسليف على وزن التكرير ذكر اوله ان طعنى بذكر مك تقول سلفت الرجل تسليفا وتسليف نقديده دخي درل
 السلف سبىك فتي ولا مك كسر به ركسنة نك وجه سبىك همشير سبىك نوحى عناق معنائه السلف
 سبىك كسرى ولا مك سكونية به معناه لغة فيه مثل كذب وكذب وكبد وكبد المسلف ميمى ولا مك كسر به
 شول عورنر كه قرق بش باشنه كير مش اوله وبورصة تدر كه نسا طافه سنه شخصه وصدر يعنى رجل مسلف
 ديزل السالفه لامك كسر به كردانه كويه اصلن ردر كور يمحك ديكه معروف اولان كلكه حوقر اولان
 ريشه كنج السالف لامك كسر به والسليف سبىك فتي ولا مك كسرى ومده مقدم اولان سنه السلف
 سبىك فتي ولا مك ميمى ومده شول ناقه يه درل كه صوا يمحكه كان دومر لك مقدمي اوله السالف سبىك ميمى
 شول شيره در كه اوزم صقلز دن اول اقهو بومقوله اولان شيره نك شرابه دخي سلاف ديزل السالفه سبىك
 ميمى هر سنه كه صقلور انوك ابتد احقن سنه سنه ديزل السلفان سبىك كسرى ولا مك سكونية كلكه
 ياور بلرى السلف سبىك ميمى ولا مك فتيه واحدى ردرانه كلكه ياور يسي معنائه صردا به صردان كى
 وصرد ديد كارى قوش كاكا كه كن وكر كس كه كسده دخي درل واو عروايتدى مؤتته سلفه استماع اولنا مشدر
 اكر سلفه سلفانك واحدى دوسا كه سلكك واحدى ولد دخي كى دهنه حسن اووردى ديدى وسله سين
 مهمله نك ميمى كلكه كلكه ياور يسنه ديزل السلفه سبىك ميمى ولا مك فتيه قيلو بغه السلاف
 سبىك فتي وحلك كسر به جمى قيلو بغه معنائه السلفيه سبىك ميمى ولا مك فتي وفانك كسر به كلكه
 سلفانه لغتدر ابو عبيدرواين اوزن بلهنيه ووزنى اوزن پس سلفيه خماسيه الفه الحاق اولنشد الفه يايه
 انقلابى ماقبل كسرن دن وتورودرو بلهنيه معيشته وسعت ولغه ديزل السلف سبىك كسرى ونونك سكونية
 مرخ ديد كارى اغاجك بيراغيدر و مرخ شول اغاجدر كه عرب طافه سى اندن اتس جقر السناف سبىك
 كسر به دومك كوكسى باغى در ته كم لىب ساطوارك كوكسى باغيدر واسمى ابتد سناف شول ايب در كه قولانه
 بغلنوب دوه كوكسنة اولان كركه نك وراسندن النور قولان رندن ايرلسون ديو و بونى دوه نك قارى
 چكلى كى زمانه ايدرل السلف سبىك فتي ونونك سكونية دوه نك كوكسنة ذكر اولنا ايبى بغلق نقول سنفت
 اسنغه من الباب الاول واسنغه من الباب الثانى سنفاذا شدت عليه السناف الاسناف همزه نك كسر به
 بعناه واسمى ابتد دوه سبىك بند بغلق معنائه اسنافدن غير يسي استعمال اولنا واسناف اتسائر
 اناردن ايلروا ولغه ده ديزل رجن شرده مسنف واقع اولسه نونك كسر به ايلروكان ات مراد اولورو اكر مسنغه
 واقع اولسه نونك فتيه كوكسنة سبىك بند بغلق ناقه مراد اولورو اسناف محكم قلغه دخي درل ذكر اولنا
 معنادن اخذ اولنشد استعان يقال اسنفوا امرهم اى حكموا وفي المثل من تحير فى امره عى الاسناف يعنى مقير
 اولان سناف بغلغه دخي قادر اولنا هر نه دكلوانى بغلق اسان ايسه المسناف ميمى كسرى وسبىك سكونية
 شول دوه در كه بالان كروا غاين انوكيون سناف قلنور بعضيلر ابتد سناف بالانى ايلرو سورن دوه در
 السوف سبىك فتي وواوك سكونية شول نقول سفت الشى اسوفه سوافا انهمته الاسناف همزه نك
 وآنك كسر به فخر لىق اشنام معنائه المسافه ميمى فتيه بعد معنائه در و بونك اصلى ستم دن ما خود در
 فخر لىق معنائه نر برار يه ده دليل اولان كسنة عزم ابتد كى جهى شخص ايله مسه طير اغى فخر تاكه توجهه
 استقامت اوزن ميدر يا خود دكليدر معلوم اينده نك دوه نجاسى را حيه سن السه بيلور دى كه استقامت
 اوزن در اندن صكره كثر استعمال ايله بعد مسافه نسميه اولندى السافه عى وزن الناقه ديوارك قورى كه
 بنا رقتند معروف در مسافه قومله رك ريشنه اولان يه ديزل السافه يانك كسر به اوفى قومله درل

ساحف

سلف

سوف

لا سواف همزه نك فتيه مدينه منون ده بر مضعك اميدرواين اوزن السواف سبىك فتي وواوك
 تخفيفيه ماله عارض اولان مرض هلاك يقال وقع في المال سواف اى موت ابن السكيتايتدى اصمعدن مروى
 اولان بودر كه سين مضموم اوله ومزبور ابتداي جميع امراضه فعال صيغه سى اوزن حرف اول مضموم اولون
 نجاره دكاع وقلاب وجمال كى واو عروا عبيدن بوز واينى اشتد كى تصديق يدوب فى الحقيقة سواف سبىك
 فتيه دكلدر ديدى ونجار نونله وحاوراء مهملين ايله او كسرك سعال معنائه ودكاع دال وعين مهملينه
 كوكس اغرى وجمع صدر معنائه وقلاب قافله يورك اغرى وجمع قلاب معنائه وجمال خاء عجمه ايله اياق
 اغرى درل دياى معنائه سواف سبىك فتي وواوك سكونية كله تنفيسدر هنوز وجوده كله بن فعله
 استعمال اولنور كورلر مى كه سوفته ديزل ريشنه مرار اسوف افعل ديسك وسوف كله سى ايله فعالك مابنى فصل
 وناز زير اسوف سيفعل ده اولان سين كى در انفصالى قبول اينه ده وسوف كاه اولور مراد اوزن دنك
 مملنه استعمال اولنوز ومنه قولهم فلان يقتات السوف اى يعش بالامانى وامانى امنيه نك جمعيد و مراد
 مفاينه وسوف هلاك معنائه دخي كلور يقال ساف يسوف اذا هلك التسوييف على وزن التكرير
 كندر مك مطل معنائه وتسوييف ركسه يى رخصه ماله كى كى كى دخي ديزل نقول سوفت الرجل امرى
 اذا ملكته امره وحكمته فيه يصنع ما يشاء الاسافه همزه نك كسر به ركسنة نك مالى هلاك اولمى يقال اساف
 لرجل اذا هلك ماله واسافه هلاك ماله معتاد اولغه دخي ديزل يقال اساف حتى ما يشتمكى السواف يعنى حوادث
 دهره شوبله معتاد اولد بىكه حوادث واقع اولد كى كسنة يه شكابت ايتروا مشدر واسافه بوخج دلكه دخي ديزل
 نقول اسف الحرز اذا خرمته وخرم خاء عجمه وراء مهمله ايله بوخج دلكه السيف سبىك فتي وآنك سكونية
 فليج وقاجله اورمى معنائه ده كلور يقال سافه سيفه سيفا من الباب الثانى اذا ضرب بالسيف الاسيف
 همزه نك فتيه جمى قاجلر معنائه واسيف سفك دخي جمى كلور سواحل حجر معنائه على ماسمى
 السيوف خمينله كلكه جمى السيقان سبىك فتي وآنك سكونية كلكه موئى الساف يانك كسر به قاجله اورن كسنة يقال
 فارنسر اوله السيفانه سبىك فتي وآنك سكونية كلكه موئى الساف يانك كسر به قاجله اورن كسنة يقال
 مسفته فاناسا ياف وساف قاجل صاحبى اولان كسنة يه دخي ديزل السيف سبىك فتي وآنك تشدد بدله قاجل
 دوزن كسنة السيف سبىك فتي وآنك تشدد بدله جمى قاجل دوزن مجلر معنائه السيف ميمى كسرى وسبىك
 كسرى ومده شول كسنة در كقاجل طاقنسر اوله المسافه ميمى كسرى وآنك فتيه قاجله ايبى كسنة ريزى
 اوزم مجادله معنائه السيف يانك فتي وآنك ميمى بر نجه كسنة قاجله اور شيق يقال تسافوا اذا تضاربوا
 بالسيف السيف سبىك كسرى ومده در يانك ساحلى لب در يا معنائه وسيف كلكه خرمابود اقلر ميمى
 ديتله ليف مثالده اولان سنه كه ليفز ياده شيه در وليف دكلد ووجوه رى ابتد بونى ركتايدن نقل ايتدم
 بلا سماع وبو كلامدن مرادى صحاح محتند كمال اهتمام استعار در فصل الشين الشافه فتيه شول
 جباندر كه ياغ التند ظاهرا ولوب داغلتغه افاق بولور يقال فى المثل استاضل الله شافته اى اذ هبه الله
 اذ هب تلك القرحة بالى نقول منه شفت و جله شافمن الباب الرابع على مثال تعبت تعب اذا خرج بها الشافه
 الشاف سبىك فتي وهمزه نك سكونية بغض ايتك نقول شفت فلا شافمن الباب الرابع ايضا اذا بغضته
 الشدف فتيه شخص معنائه الشدف خمينله جمى كتاب عينه بو كله سين مهمله ايله واقع اولنشد
 اين در بدايتى سين مهمله ايله اولسى نصيف در الشرف فتيه علوشان و مكان عاليه دخي درل المشرف
 ميمى وسبىك سكونى وآنك كسر به عالى معنائه يقال جبل مشرف اى رفيع الشريف سبىك فتي

شاف

سلف

شرف

ورثك كسرى ومندله شول كسسته در كه حال علوشان صاحبي اوله الشرفاء شبنك ضمي ورتاك فخي والفك مدله
 جمعي الاشرف همزه نك فقيله كذاك شربك جمعي بتيله ايتام كي يقال شرف من الباب الخامس فهو شريف
 اليوم الشارف رلك كسرى مندله شول كسسته در كه عن قريب شريف اولمودر فرارواي اوزن وشارف ياتلو
 ناكه يدخي دزير وشارف اسكي اوقده ديرل يقال سهم شارف اذا وصف بالعتق والقدم الشرف ضمتله جمعي
 بارلله بزل وعابله عودكي بارل اضيسن يارن دوه وعابديكي طوغرن حيوان در النشر بف علي وزن التكرير
 شرف قلم يقال شرفه الله تشر بفا الشرف شبنك فخي ورتاك سكونيله شرفه غالب اولموقول شرفه اشرفه
 شرفا من الباب الاول اذا غلبته بالشرف المشروف ميمك فخي ورتاك ضمي ومندله شرفه مغلوب اولان كسسته
 الاشرف همزه نك ورتاك فقيله زياده مشريف اولان كسسته وشارف يوجه واوزن نسبه يدخي ديرل يقال
 منكب اشرف ومنكب ميمك فخي وكافك كسرى به حكيين اوموز معناسنه الشرفاء شبنك فخي ورتاك سكوني
 والفك مدله مؤني يقال اذن شرفاء اي طوبله الشرفه شبنك ضمي ورتاك سكونيله قصرك كناري كنكره قصير
 معناسنه الشرف شبنك ضمي ورتاك فقيله جمعي كنكره ل معناسنه وشرقه المال مالك اعلا سته دخي ديرل
 التشراف فقته نله ورتاك ضمي وتشديد به برنسبه في شرف عد ايتك بقول تشرفت بكذا اذا عده شرفا
 الاشرف همزه نك كسرى به برنسبه نك اوزن نه حقيق نقول اشرفه اذا علوته ويركسسه بركسسه يوقارودن
 بقوي مطلق اولمغه دخي ديرل نقول اشرف عليه اذا طلعت عليه من فوق المشرف ميمك ضمي ورتاك فقيله
 اسم موضع در يوقر وحقيلوب باقاجق بر معناسنه المشارف ميمك فخي ورتاك كسرى به جمعي وشارف الارض
 ريك يوجه يرلي المشرفي ميمك ورتاك فخي ورتاك تشديد به قلب سيف معناسنه يقال سيف مشرف وسيف
 مشرفيه ابو عبيد ابدي مشرفي مشارفه منسوب اولان قاجق در وشارف شول ككولر در كه ربه
 قريب در لكن سيف مشرفي ديك جائز دكلر رز راصيغه جمعه علم اولد قجه نسبت جائز دكلر مثلا مهالي
 وجعافري وعباري ديك جائز دكلر المشارفه ميمك ضمي ورتاك فقيله نفاخر ابد شمه نقول شارفت الرجل
 اذله اخرتاي نا شرف يعني برينه قنقره اشرف در ديك در وشارفه برنسبه نك اوزن نه حواله اولموقول يقال شارفت
 الشئ اذا اشرفت عليه الاشرف همزه نك ورتاك كسرى به ديكلك انتصاب معناسنه يقال فرس مشرف
 اي مشرف الخاق يعني يوكسك وستاك اولان ات الاشرف همزه نك ورتاك كسرى به بركسسه الن قاشي
 اوزن نه قوب برنسبه يه دقت نظر به بقمق نقول اسشرف الشئ اذا رفعت بصرك اليه نظر اليه وبسطة
 كفاك فوق جاجيمك كالذي يستظل من الشمس واسشرف برنسبه في بعينه كورمكه دخي ديرل يقال استشرفت
 ابلهم اي تعينتها ويقال تعينت فلانا اذا رايت به بعينه كذا في القاموس الشرياف شبنك كسرى ورتاك سكونيله
 اكين پراخي كه اوزنوب چوغله رمرمه ده كه ضرر ابد ريو قطع او انهي لازم اوله الشريفة علي وزن الدحرجه
 ذكر لولنان پراخي كيمك نقول شريفت الزرع اذا قطعت شريافه الشريفة شبنك ضمي ورتاك فخي ورتاك
 سكونيله برصونيك اسيدركه بني خيره منسوب بدر الشاروف علي وزن الكافور برطاغك عيلدرو وكلام مولد در
 وشاروف سپور كه يه دخي ديرل مكسسه معناسنه فار سيدن معر بدر الشرا سيف شبنك فخي وسبنك كسرى
 ومندله يا كوكركر بلك قارن اوزر پنه حواله اولان طر فلي الشرسوف شبنك وسبنك ضمي ورتاك سكونيله
 شول كرتاك در كه يا كوا وچنده در كور كه اولان كرتاك كي الشاسف شبنك كسرى به ارقليوب ايكلمه دن
 قوري اولان حيوان شاسب كي يعقوب روايي اوزن يقال شسيف البعير يشسيف شسوف من الباب
 الاول وصراحه باب خامسه اشارت اولتشر اكرجه حلو حله باب خامسه دخي اشارت اولتشر وكن نسخ

شرف
شرفه

جوهر به ضبوط اولان ومصادر ده منصوب عليه اولان بابت اولان الشسيف شبنك فخي وسبنك كسرى
 ومندله شول ات در كه قورمقه قريب اوله يقال لم شسيف اي كادي شسيف الشطف شبنك وطاء معجه نك فقيله
 معدن ومضامقه ضفف كي ضاد معجه وفقته نله وشفط اوق الله ذري را سته كيرمكه دخي ديرل يقال شطف
 السهم اذا دخل بين الجلد والحم الشطاف شبنك فقيله بمعناه الشطيف شبنك فخي ورتاك كسرى ومندله
 شول انجدر كه صو ين تاما ايممكن قورمقه يوز طوتش اوله وهنوز رطوبي كئامش اوله يقال شطفت الشجرة
 من الباب الخامس الشطف شبنك فخي ورتاك كسرى ايله شول دوه در كه دوه سور ريسنه اختلاط زياده
 اوله يقال بعير شطف الاخلاط اي تحالط الابل محالطة شديده الشعفه فقته نله طاع باشي راس جبل معناسنه
 وشوفا كسديه اين ضاحه دخي ديرل كسو معناسنه يقال شعفه الغلام اذا كان له ذوبه الشف كذاك فقته نله
 جمعي الشفوف ضمتله كذاك جمعي الشعاف شبنك كسرى به كذاك جمعي الشعفات فقته نله كذاك جمعي روس
 جبل معناسنه وكاه اولور شعاف ايله باش اولان قل مراد اولور يقال رجل اصهب الشعاف يعني ياشنك قلاري
 قورمال اولسده ويقال ايضا ما علي راسه الاشعيفات علي صيغه التصغير اي شعيرات من الذوبه وذوبه ذال
 معجه نك ضمي ايله اكسديه اين صاج در كسو معناسنه الشعاف شبنك كسرى ونونك سكونيله طاع باشي
 راس جبل معناسنه الشفوف شبنك وحنك ضمتله بمعناه وشفاف طوبل القامه اولان رجلاه دخي ديرل
 نون زائده در الشف شبنك فخي وحنك سكونيله محبت قلبي يعمق حالا كه اول يقبه ده لذت دخي مشاهد
 قلنه يقال شعفه الحب اذا حرق قلبه مع لذة وابوز بد ابتدي شعفه امرضه معناسنه در يقال شعفه بكذا
 وشفف دويه قطري جوق سورمكه دخي ديرل يقال شعفت البعير بالقطران اذا سعلته به واستعال عين مهمله
 ايله قطراتي جوق سورمكر المشعوف ميمك فخي وحنك ضمي ومندله ذكر اولنان محبة مبتلا اولان كسسه وحسن
 قد شعفا حبا قرا تابد وبقي بطنها حبا ايله تفسير ايشدر شعفين شبنك فخي وحنك سكوني وفانك
 كسرى ومندله بر موضعك اسيدرو في المثل لكن بشعفين كنت جدود او مثلك اصلي بودر كه بركسسه ذكر اولنان
 رذن برقير كتوروب بسلشدي مزبون برمقدار بويوب اقرائله او شاركن دورت ايقلو اولوب احليمي
 فان خلفه دجس يعني بن سود لونا قهيم بن ضاغت دجس مزبونك بوبله ديدن وكن اي بتلين كسسه ايشد كك
 لكن بشعفين كنت جدود ايش و جدود خيمك فخي ودين مهلبتله سودي زياده اولان زبون قيونيرل
 الشفاق نسخ جوهر به شبنك فخي وحنك ضمتله بطنها حبا ايله تفسير ايشدر شعفين شبنك فخي وحنك سكوني وفانك
 اولموق كدر كه اول قاعده جميع فعال ووزن اولان امراضك اولي مخوم اولمقد ريس شفاق شول مرضه
 ديرل كه يا كوا وجر بلك التند اولور و ابو عبيد ابتدي ذكر اولنان مرض صاخ جانبده اولور وشفاف كذاك
 غلاف قلبه دخي ديرل وغلاف قلب شول در بدر كيو ركه اوزر نه رده كي اولمشدر يقال شفقه الحب اي بلغ
 شفاقه وقر ابن عباس قد شفها حبا وقال في تفسيره دخل حبه تحت الشفاق وجوهر نك والشفاق ايضا
 غلاف القلب ديدو كي مرض معناسنه اولان شفاقك شبنك مفتوح اولسن مشعر در الشف شبنك فخي
 وفانك تشديد به يوفقه رده يه ديرل و يوفقه رده دخي ديرل يقال ثوب شف وشف ارقامغه دخي ديرل يقال
 شفقه الهم يشفقه شفا من الباب الاول اذا هزله الشفسفة علي وزن الزلزله بمعناه يقال شفقه الهم اذا هزله ايضا
 ابو نصر ابتدي شف يوكن اولان قورمزي رده يه ديرل كه ماور اسنه اولان نسبه نك كور لمسسه مانع اوليه
 الشف شبنك كسرى به فضله ور محمد رل وشف به صدر دخي كاور زياده اولموق معناسنه يقال منه شف شف
 شفا من الباب الثاني مثل حمل حمل حمل ابن السكيت ابتدي شف تقصانه دخي ديرل رسي اضد ادن اولور وشف

شف
شف

شف
شف

فقیع معنای نه ده کلور الشفوق خمتینله و الشفیف شینک فقی و قالک کسر بله بر یوقه اولوب ماوراسنه
ولان کورنگدر بقال شف علیه ثوب یشفه شفوقا و شفوقا ذارق حی ری ما خلفه و شفوقا ر کسته ار قافه
دخی دیرل بقال شف جسمه یشف شفوقا ذاخل الاشفاق همزه نیک کسر بله بعض ولدی بعض اوزر بنه تفعه بیل
ایکده دخی دیرل بقول شفقت بعض ولدی بعض ولدی اذ افضلتم الشفیف شینک فقی و قالک کسری و مد بله
شفوق یقغه دیرل و شفیف صغوقدن دخی عبارت اولور بقال فلان یجد فی اسنانہ شفوقا ای بردا الشفان
شینک فقی و فلانک تشدید بله شول روز کاردن حاصل اولان برودندر که اندک غم اثری اوله بقال هذه غداة ذات
مشفان الشفشاف شینک فقی و فلانک سکونیه شول بلدر که انک رود فی ملائم اولور الشفافه شینک ختیه
کاسه ده باقی قلان صودر الشفاف تانک فقی و فلانک تشدید بله کاسه ده اولان صوی جمله ایچوب اصلا ناسنه
باقی قومامقد ر بقول تشاففت مافی الاناء اذ اشربه کله ولم تسرع یعنی باقی نسنه قومسک و تشاف کاه اولور باقی
قلان صوبیده اطلاق اولور کاقیل فی المثل لیس الی عن الشفاف یعنی کاسه ده باقی قان جرعه بله تشنه یشفاکلر
صارا مورک استقصا سنده دخی حال بو بله در بقیه سنده خیر اولماز الاشتفاف همزه نیک و تانک کسر بله
معناه و فی حدیث ام زرع فان شرب اشرف الشف شینک فقی و نونک سکونیه یوقر و اوان کوبه قرط اعلی
معنای نه الشفوف خمتینله جی فلسفه فلوس کی و شف کرب نظر له نظر ایتمکده دخی دیرل بقول شفقت الی الشی
شففانم الباب الاول للشفیف علی وزن التکریم کوبه طاق للشفف خمتینله و نونک خمی و تشدید بله کوبه
طاق فقی بقول شفقت المرأة فشففت مثل قرطها فتقرطت الشفف خمتینله بغض و عداوت ایتمکده بقول شفقت
له الکسر اشف شففانم الباب الرابع اذ انقضت حکاها این السکیت وهو مثل شففته بالهمزة الشف شینک
فقی و نونک کسر بله بغض ایدن کسنه الشفف شینک کسری و نونک فقی و تشدید و خاء و مجده نیک
سکونیه جرد حل کی اوزون و طویل معنای نه و فی الحدیث انک من قوم شففین و جرد حل حمله و خاء
مهمله بله قان و فرموده اولان دوه الشوف شینک فقی و واولک سکونیه بر نسنه بی اچوب جلا و یرمک بقول
شفقت الشی اذا جلوت و شوف عورتی تر بین ایتمکده دخی دیرل بقال شفقت الجارية علی البناء للمجهول تشاف
شوقا ذان بنت المشوف میمک فقی و شینک خمی و مد بله جلا و بر بن نسنه بقال دینار مشوف ای مجلول الشوف
تانک فقی و واولک خمی و تشدید بله عورت اوزن تر بین ایتمکده بقال تشوفت الجارية اذ تربت و تشوف بر نسنه
جقوب بقغه دخی دیرل بقول تشوفت الی الشی اذا تطلعت و بر نسنه ان برندن اوزنوب بقغه دخی دیرل
بقال النساء یشوفن بین السطوح ای بنظرن و یطاولن الاشتیاف همزه نیک و تانک کسر بله بر نسنه یه ووزنوب
نظر ایتمکده بقول اشتاف لرجل اذ تطلول و نظر و بلدرم بلودینک یغموری نه محله واقع اولور دیو نظر ایتمکده دخی
دیرل بقال اشتاف البرق اذ اشامه و شیم شین معجه و یا بله بلدرم بلودینه نظر ایتمکده الشیغه شینک فقی و تانک
کسری و تشدید بله قومک دبدیانی که عدونک احوال بلکچون یلر و کوند رل الاشافه همزه نیک کسر بله
بر نسنه اوزر بنه حواله اولم بقال اشاف علی الشی اذا اشرف علیه و هو قاب اشفی علیه فصل المصاد
الحقیقه صادق فقی و حانک سکونیه جناق بس حقیقه قصعه کی اولور و زنا و معنی کسان ایتمدی کاسه لک اعظمی
حقیقه اندن صکره قصعه در که حقیقه یه قر بیدراون کسنه یه و فایدراندن صکره حقیقه در که بش کسنه یه
و فایدراندن صکره میکه در که ایکی یا اوج کسنه یه و فایدراندن صکره حقیقه در که صیغه تصغیر اوزن
که همین بر کسنه یه و فایدرا الشیغه صادق فقی و حانک کسری و مد بله کتاب معنای نه در الحقیقه خمتینله جی
الحقیف صادق فقی و تانک کسر بله کذلک جی الحقیف میمک خمی و حانک فقیله بمعناه الحقیف میمک کسری

شفف

شفف

شوف

شفف

و حانک فقیله و الحقیف میمک و حانک فقیله بمعناه کذلک فقیله ایتمدی عرب بر قاف کله ده خمه بی ثقیل کوروب
میی مکسور ایتمدی بلر حاکا اصلی ضم در اول کله لک بری و حقیف بری مخم و بری مطرف و بری مجسد و بری مغزل در
ز بر اصحف الحقیف دن ما خود در جمعت فیها الحقیف معنای نه و مخم و خدع و خدع دن ما خود در کذلک امساک
و جمع معنای نه که مخم خزانه معنای نه در و مطرف اطرف فی طرفیه همان دن ما خود در و مجسد اجسد دن
ما خود در الصوق بالجسد معنای نه و مغزل اغزل دن ما خود در اید و فتل معنای نه التصفیف علی وزن التکریم
حقیقه ده خطا ایتمکده معنای نه در المصدق صادق فقی و دالک سکونیه یوزد و ندر مک بقال صدق عنی اذا
عرض المصدق صادق فقی و دالک خمی و مد بله شول عور ندر که یوزن عرض اید و عقبتیه اعراض اید
لا صدق همزه نیک کسر بله ایتمکده معنای نه بقال اصدق عنی کذا و کذا ای امانی المصدق فقیله ایچو
قانی که معرفه قدر و صدق مرتفع اولان منقطع جمله دخی دیرل که طاعنک نهایت بولدی ردر الصدقه کذلک
فقیله واحدی و ابو یوسف ایتمدی صدق و حشی جانبته طریق اگری و لمقدروا صمی ایتمدی صدق دوه
یا غنک جحشی جانبته اگری اولمسی در کرک اندک کرک یا قند او اسون و اگر کرک جانب النسیده اولسه اکافقد
دیرل الا صدق الفک و دالک فقیله شول ات در که او بلقلری بری بر بنه قرب اولوب طرقلری بری برندن
رق اوله بلقلری یوزلش اولدی مبدن الصدق خمتینله کذلک مرتفع اولان طاعنک نهایت بولدی ردر
و فقیله دخی جائزدر تنه کم مروا ایتمدی و قری بهما قوله تعالی بین الصدقین و اصمی ایتمدی صدق هر
مرتفعه اطلاق اولور هدف کی المصادفه میمک خمی و دالک فقیله بر کسه یز است کلمک بقول صادق فلانا
ذا وجدنا المصادف صادق فقی و دالک کسر بله شول دوه سور یسیدر که حوضه اولان دوه سور یسینک
وزن یه کلوب انر صول یحجه اردل نه طوب انرک کتمه سته منتظر اوله ل المصروف صادق فقی و تانک سکونیه
نوه معنای نه در بقال لا یقبل منه صرف و لا عدل یونس ایتمدی صرف حمله معنای نه در و منه قولهم انه
یتصرف فی الامور و قال تعالی فایستطیعون صرفا و لا تصیر اوصرف الدهر دهرک حد ثانی یعنی حواد تیدر و صرف
تبدیله دخی دیرل بقال صرفت الدراهم بالدنانیر و صرف فضله دخی دیرل بقال بین الدرهمین صرف لجوده
فصه واحد هما و صرف کلامی زیاده قلغه دخی دیرل و فی الحدیث من طلب صرف الحدیث قال ابو عبید صرف
الحدیث تر بینة بالزیاده فیه و صرف دوند مکده دخی دیرل بقال صرفت لرجل فانصرف و صرف و غلقلری
معلم خاندن صالیور میکه دخی دیرل بقال صرفت الصبیان اذ اقلبتهم و صرف بلائی دفع ایتمکده دخی دیرل
بقول صرف الله عنک الاذی المنصرف میمک خمی و تانک فقیله دوحک برود و غنک معنای نه ده کلور المصرفان
صادق فقی و تانک سکونیه لیل و نهار الصرفه کذلک صادق فقی و تانک سکونیه منازل فردن بر منزلک اسمیدر که
اولر منور بلدن در که زهره دیر کری بلدنک مقابله سنده در و اول بلدنزه قلب اسند دیرل تنه کم زره کاهل اسد
دیرل کاهل اموزده اولان بیون دینه دیرل و بر بون صرفه دبد بلر انوک طهور نده صغوق منصرف اولوب
حرارت متوجه اولد غیمون و صرفه کذلک شول بو محق در که افسون بو غقلر ندن عد اولور المصروف صادق
کسری و تانک سکونیه برقر می بو یادر که انوکه نعلین نصمه سینی بو یارل و صرف خالص معنای نه ده کلور
بقال شرب صرف اذا کان محتاجا غیر زوج و محت باء موحده و خاء مهمله و تاء مثانله کذلک خالص معنای نه در
المصرف صادق فقی و تانک کسری و مد بله صوچکر کن حاصل اولان بکره اوز بیدر بقال صرفت تصرف صرفا
من الباب الثاني و مصرف الباب قیو اوزی و مصرف ناب البعیر دوه دیشلر ینک اوزی و این السکیت ایتمدی
صرف کومشه دخی اطلاق اولور و مصرف مد دن حقن اسیمقی سوده دخی دیرل المصروف صادق فقی

صدق

صرف

وراثه نمی و مدله شول ناچه در که دیشلرینک وازی ایشده صر یفون صادق فقی وراثت کسری و مدله عرافه
 و موضعک اسمیدر الصر بقیه صادق فقی وراثت کسری و مدله وراثت تشدید بدله ذکر اولنان موضعه منسوب
 اولان حر الصرفان فقیته قلای رصاص معناسنه و صرفان رجس خرماید دخی درل الصیرف صادق وراثت
 فقیله وراثت سکونیه اموره تصرف و خیلله یقادر اولان کسسه الصیرف کذلک صادق وراثت فقی و اخر نه
 وراثت تشدید بدله بمعناه و صیرف صراف معناسنه دخی کلور مصارفه دن و مصارفه فقیه رجس جنس اخره
 ورمغه درل الصیرافه صادق فقی وراثت کسری به جمعی صیرفیلر معناسنه اخر نه اولان هاهم معنای نسبی افاد
 ایچون کیشدر الصیرافه کذلک جمعی بعض اشعارده ضرورت وزن ایچون کد کینه بناء وراثت حرکی اشباع
 اولنوب حرف یا متولد اولمشدر الصراف وراثت کسری به شول دیشی کلب در که ارکک طلب ایدر الصروف
 فقیته دیشی کلب ارکک طلب ایشک الصراف صادق کسری به بمعناه تقول صرف تصرف صروف و ضرافا
 التصرف یف علی و التکریم بر کسسه بر تصرف ایشک بر خصمت و بر مک تقول صرفت الرجل فی امری تصرف یف تصرف
 فیه الاصطراف ای همز مک و طانک کسری به طلب کسبه او جابه و بوجابه و فیک بقال اصطفی فی طلب الکسبه
 الاستصراف همزه مک و طانک کسری به بر نسبه مک بر کسسه دن انصرفن طلب ایشک تقول استصرف الله المکان
 الصیرف صادق فقی و عینک سکونیه بر شرابک اسمیدر که اهل یکنه مخصوص در اوزی صوبوب بر قاب ایچندن
 قینوب کو یکن ایچنه ترک ایدر ل و اهل یکنک جاهلاری کاکر دیزلر مخصوص اسمی اولدوغندن اوز و الصر
 صادق فقی و فائک تشدید بدله حریده یا قیری رده الای بغلین کسه ل الصیرف فقیته جمعی وصف الای
 بغلنه دخی درل و وصف سود صغر کن سود قابلین صر اوردی دریمکه دخی درل و صفاتی ایش اوز رینه دریمکه
 دخی درل بریان قلما ایچون بقول صفت اللحم صفا و صفا کرک ایکی قاشک ان سینه صغه قلغه درل بقول صفت
 السرح اذ جعلت له صغه المصافه میمک فقی و فائک تشدید بدله الای یسامق بقول صافوهم فی القتال المصفا
 فقیته حریده الای بغلین المصاف میمک فقیته جمعی الصغه صادق فقیله اوک یوکسیری که معرفد واکرک
 ایکی قاشک ان رینه دخی درل الصیرف صادق فقی و فائک فقیله جمعی الصیرف صادق فقی و فائک فقی و مدله
 شول ناچه در که ان صغر کن ریجه قاب دیزلر سودی جوق اولدوغندن اوزی نته کم قرون درل قافک فقی و وراثت
 فقی ایل و مشغوع درل رشین معجمه مک فقی و فائک فقیله و قرون شول ناچه در که هم سنک باشلری برره کیش اوله
 و مشغوع شول ناچه در که بر صغه ایکی قاب طولدن بغضیلر ایتدی صغوف شول ناچه در که صغور کن اللرن
 بر اوطه الصیرف صادق فقی و فائک کسری و مدله شول ایلدر که ایش اوز رنده بریان و ایچون دیزلر اوله
 الاصطاف همزه مک و طانک کسری به صف بغله بقول صفت القوم فاصطفوا اذ اتهم فی الحرب صفا
 المصافه فائک تشدید بدله شول دوملدر که ایلقرن بر اوطه الصراف صادق فقی و فائک تشدید بدله جمعی بقال
 صفت الابل قوا یها الصیرف صادق فقیله دوز رارض مستوی معناسنه الصیرف صادق فقی
 و فائک سکونیه سکوت اغاجی شجر اخلاف معناسنه الصیرف صادق فقی و لامک سکونی و الفک مدله
 شول در که اوله ارض صلیبه معناسنه الاصطاف همزه مک و لامک فقیله برک اولن مکان الصیرف صادق
 فقی و لامک کسری و مدله یونیه بر جانی الصیرف صادق فقی و لامک کسری به و مدله یونیه ایکی جانی
 و صلیفان شول ایکی اغاجدر که انوکه مخفه ل یوکنور جوهر بنک بوکلامندن نیادر ایدن بودر که صلیفان
 مخفه بقلان ایکی اغاجدر که انوکه مخفه مک یوکنور کلماسی لکری برینه چکه سی ایل اولوراکر چه صاحب صراح
 صلیفان دو جوب که بر دو جانب بالان باشد که عمل راروی نهند دیشدر الصیرف صادق فقی و لامک

صفت

صفت

صفت

کسری به

کسری به شول کسسه در که صوفی از ال و صلف شول بلوده دیزلر کدی جوق یغوری از اوله الصیرف فقیته
 بلوت یغور سر اولمق و فی المثل رب صلف تحت الاعداء یعنی جوق قلت مطر و اردر که ذاتر عد اولان بلونیه
 مشاعده اولنور و بومثل شول کسسه حقنه ضرب اولنور که لخصنه و عیدلر ایدوب وقوعه کتور میه و صلف
 بغدایک فایده سی از اولغه دخی درل اوشک قوتی زاولد و فی جهندن قلت نزل طعام معناسنه و صلف هورت
 اریاشنه حرمتسز اولغه دخی درل بقال صلفت المرأة صلفا اذ لم تحظ عند زوجها و بغضها و خلیل ایتدی
 صلف نظرافته حد دن زیاده دعوی ایشک در تکبره بناء الصیرف صادق فقی و لامک کسری به ذکر اولنان صفت
 اوزن اولان کسسه التصیرف فقیته و لامک فقی و تشدید بدله نکلفه اظهار طرافت ایدوب بی وجه عرض
 تکبر ایشک الصیرف صادق فقی و لامک کسری به حرمت اولان عورت الصیرف صادق فقی و وراثت کسری به
 جمعی بقال امرأة صلفه من نسوة صلا یف اکر چه صلا یف صلیفه مک جمعی اولمق کک بحسب الطاهر
 قال القطامی یدکر امرأه لها روضه فی القلب لم ترع مثلها فروک ولا المستعیرات الصلا یف الا صلا یف
 همزه مک کسری به حرمت ایشک بقال صلا یف الله رفک ای بغضک الی زوجه ک و رفع راء مهمله ایل و فادن صکره
 غین معجمه ایل معبسته و سعت اوزن اولمق و دین یاشنه ضرب اولن مثلاردن در عر بلرک من یغ فی الدین
 یصلف دپد کری یعنی خلایق فتنه بی حرمت اولوب انلرک مجتندن بی نصیب اولور دین صیانت ایشین
 کسسه الصیرف صادق کسری و ونونک سکونیه نوع و ضرب معناسنه در الصیرف صادق فقی و ونونک سکونیه ذکر
 اولنان معناده لغتدر و صنف بر موضعک دخی اسمیدر الصیرف صادق فقی و ونونک سکونی و وراثت تشدید بدله
 ذکر اولنان موضعه منسوب اولان نسبه بقال عود صنفی الصیرف صادق کسری و ونونک سکونیه از ارک
 یحاقسز جانی طره الا زار معناسنه بغضیلر ایتدی صنفه از ارک جانیدر مطلقا یحقسز اولسون اولسون
 التصنیف علی وزن التکریم بر نسبه بی صنف صنف قیلوب بعض بعضندن تمیز ایشک الصیرف صادق فقی
 و مدله قیون یوک الصیرف کذلک صادق فقی و مدله یوکدن بران الصراف علی وزن الحال کذلک یوک معناسنه
 و صاف کثیر الصیرف اولنه دخی درل بقال کثیر صاف اذ کان کثیر الصیرف بقال اخذت بصوف رقبته و بصاف
 رقبته و بطوف رقبته و بطاف رقبته بالمهمله فیهما و بطوف رقبته و بطاف رقبته بالمهمله فیهما و یقفوف
 رقبته و یقفاف رقبته بالقاف فیهما کلها یعنی و ابن الاعرابی بونی جلد رقبه ایل تفسیر ایتدی بیون در یسی
 معناسنه و ابو السمیدع ایتدی بولکلامی بر کسسه نک اردندن یشمکی محال ظن ایدر کن ناکه یشمده استعمال
 ایدر لکرک رقبه سنه یا یشسون کرک یا یشماسون و ابن درید ایتدی بونک معناسی اکسه چقورنک اولان
 صاحبه یا یشمقدروفر ایتدی بجوع رقبه سنه یا یشمقدروفر ابو الغوث ایتدی قهر ایلوندی دیکدر و بغضیلر ایتدی
 اعطاء بصوف رقبته درل جمله وردی دیک محله ته که اعطاء رقبته درل و ابو عیید ایتدی اعطاء بصوف
 رقبته دیک اعطاء مجانا ولم یأخذ ثمنادیکدر صوفه صادق فقی و مدله مضردن بر قبیله نک باباسی ایدر
 که اول غوث بن مر ادبدر که جد اعلاری مضردن زمان جاهلیته که عبیه مشرفه انلر خدمت
 ایدر لردی و یحاج انلرک معرفتیه حج ایدر لردی و اننای حجه اجیزی صوفه در لردی یعنی طوافی جائز
 کورک در لردی الصیرف صادق فقی و واک سکونیه قیون تو بلنک الصیرف فقیته بمعناه بقال
 صاف الکبش بعد مازم یصوف صوف و صوف و فاوز مرتوی کیمک معناسنه در و صوف عدول معناسنه دخی
 کلور بقال صاف السهم عن الهدف یصوف اذ عدل عنه و منه قولهم صاف عتی شرفان الا صافه همزه مک
 کسری به دفع شر ایشک بقال صاف الله عتی شره الا صوف همزه مک و واک فقیله تو بل اولان قیون الصراف

صفت

صوف

خمنی و مدله قور خولی اولان نسبه المضایف میله خبر به اطراف اطراف اولن کسینه و مضایف بر قومه
 ماسق اولان نسبه یه دخی درل الضیف ضادک کسری و مدله یان جنب معناسنه الضیف ضادک وفاتک فقی
 و یانک سکونیه شول کسینه در که قونیه به کله و نون زایه در پس ضیفن فعلن و زنی اوزن در فیعل دکلدر
 فصل الطاء الطاء طائک فقیله و عاء معجه ابله یوفقه اولن بلوت در صحاب رقیق معناسنه الطخف طائک
 فقی و عاء سکونیه شول غصه در که قلبی اور تر طخفه طائک کسری و عاء سکونیه بر موضعک اسمیدر و منه
 یوم طخفه یوم طخفه درل شول بحار به کونه که موضع مذکورده بنی ربوعه قابوس بن المنذر بن ماء السماء
 برنده و وقع اولشدر الطائف طائک کسری و لامک فقی و حائک سکونیه جهر و زنی اوزن بر نسبه یی رک اور مق
 بقال ضرب طائف ای شد بد و جهر حاء مهمله و باء موحد ابله قان اولان نسبه پس طائفه لام زایه اولور
 الطرف طائک فقی و ورتک سکونیه کوز عین معناسنه و بوجع اولما زایه اواصلنه مصدر اولد غیچون واحد
 و جمع اولعه صالح اولور قال الله تعالی لا یزید الیهم طرفهم و طرف کذلک ابکی بلد زدر که جبهه دن در انلر اسدک
 کوز زنی مثله سند در قرانلر منازل اولور و طرف صرف معناسنه ده کاور بقال طرفه عنه اذ صرفه و یکی اولن
 نسبه یی مرغوب کوزوب اسکی اولانی لونهغه دخی درل نقول بطرفک الاد فی عن الابعدا ی تستطرف الجدد
 و نسی القدر و طرف کوز قیاقله بن یری برینه قیامغه دخی درل نقول طرف بطرف طرف فامن الباب الثاني
 اذ الطبق احد جفتیه علی الاخر الطرف کذلک طائک فقی و ورتک سکونیه واحد ی برکه کوز قیامق معناسنه
 و سرعت معناسنه دخی کاور بقال اسرع من طرفه عین و طرف کوز بر نسبه دکر مک ابله کوز ی یشر فقه
 دخی درل نقول طرف عینه اذ الصبته بنی فدعت و طرفه کوزده قانندن اولان قرمز ی نقطه یه دخی درلر که
 یاضربن غیر ی نسبه دن حاصل اولور الطرف طائک کسری و ورتک سکونیه انک اعلامنه درلر اصمبی
 و لیلی اوزن بقال فرس طرف من خیل طرف و الطوف خمتینه جمعی و ابو زید بدلتدی طرف رکک اولان
 مخصوص صفتدر و طرف یکتلرک اعلامنه دخی درلر جوان کرمی لخصال معناسنه الطرف فقتینه
 جانب تاحیه معناسنه الطرف ثقیه سی و کاه اولور طرفه والد و الد و الد مراد اولنور بقال فلان کرمی الطرفین
 براد بنسب لیه و نسب امه قال یوزید و کیف باطرافی اذ لما شمتی و ما بعد شتم الوالدین صاوح الاطراف
 همز مک فقیله جمعی و کاه اولور اطرافه والدین و اخوه و انعام مراد اولنور و بالجمله هر قریب مراد اولور که
 اول محرم اوله و طرفه ابله کاه اولور لسان ابله ذکر مراد اولور و منه قولهم لاندری ای طرفیه اطول بن الاعرابی
 ابتد ی بو کلامه طرفیندن مراد ذکر ابله لسان و کاه اولور طرفینه اغزدر مراد اولور بقال لایک
 طرفیه بن السکیت ابتد ی بو کلامه طرفینه مقصود ابله در در قن دوا ایجه یا خود مست اوله و طرف
 مصدر دخی کاور ناقه مرعانک بر جانندن اولنوب اخر ناقه له فار شمامق معناسنه یقال طرف ناقه اذ اذاعت
 اطراف المرعی ولم تختلط بالنوق التطرف فقتینه و ورتک فقی و تشدد ببله کذلک قه طرف مرعی طومق
 الطرف طائک فقی و ورتک کسری به شول ناقه در که مرعی واحدده قررا ایشیه الطرف کذلک طائک فقی
 و ورتک کسری به شول ر جلد در که بعورت اوزن ثابت اولیه و مصاحبه قررا ایشیه و طرف شول کسینه دخی
 درلر که قعد دیک نقیضی اوله و قعد قافک و دال اولک فقی ابله شول کسینه در که جد کسینه و سبایطی از اوله
 ایاسی معمر لولمغه المطراف میله کسری و طائک سکونیه شول ناقه در که بر می ده اولما مرعی اخرده
 اولما مینجه یعنی تقنن اوزن اولنار الطرف طائک فقی و ورتک سکونی و الفک مدله یستانی اولان یلقون
 ایجابی الطرفه فقتینه و لعدی و طرفه بن العبد بر کسینه نک اسمیدر لفظ مزبور دن مأخوذ در و سیمویه

طخف

طرف

ابتدی

ابتدی طرفاء واحد و جمع کاور المطروف میله فقی و طائک سکونی و ورتک فقی و مدله شول عورندر که کوزن
 و جاله دکوب نظرن ز و جندن غیره صرف ابلر بقال امرأة مطروفة بالرجال اذ اطمعت عینها الیهم و صرفت
 بصرها عن بعلها الی سواه و ابو عمرو و ابتد فلان مطروف العین بفلان دیر لحن اندن غیر ی کسینه ی نظر ایشیه
 و مطروفة نصی دید کرای و قی جوق اولان یه دخی درلر المطرف میله فقی و طائک سکونی و ورتک فقیله مطارفک
 واحد بدر المطرف میله کسری و ورتک فقیله کذلک مطارفک واحد بدر المطارف میله فقی و ورتک کسری به
 ذکر اولنار لک جمیدر کنارنده علمری اولان رد الز معناسنه کرمیج اولوب خرد بد کرای نسبه دن طوقش اوله
 و ورتک فقیله بونه اصل میله ضمیدرز را طرف دن مأخوذ در ایکی طرفه علم قلندی معناسنه و لکن نیمه فی
 ثقیل کور مکین کسری بتد بل ابتد بلر ددی الاطراف همزه نک کسری و طائک کسری و تشدد ببله بر نسبه یی
 یقنه المی بقال طرف الشی اذ اشتر بته حدیثا پس بوباب افتعالدن اولور المطرف میله فقی و طائک تشدد بدی
 و ورتک فقیله شول نسبه در که تازه النش اوله بقال بغیر مطرف الاستطراف همزه نک و ورتک کسری به بر نسبه یی
 لم یف عدا ایشیه و طرف یف یکی النش نسبه یی درلر و ورتک فقیله یی اولان نسبه یی یقینه یکن کونله دخی درلر و منه قولهم فعات
 استعد ثته المستطرف میله فقی و ورتک فقیله یی اولان نسبه یی یقینه یکن کونله دخی درلر و منه قولهم فعات
 ذلک فی مستطرف الايام المطرف میله فقی و ورتک فقی و تشدد ببله بمعناه و منه قولهم ایضا فعلت ذلک فی مطرف
 الايام ای فی مستثاف الايام اطراف ورتک کسری به یکی الیه کین مال الطرف طائک فقی و ورتک کسری و مدله
 کذلک حادث اولان مال و بوتالدک و تلید ک خلا فیدر که تالد و تلید تالی مثناله مال قدیمه درلر و طرف یف
 جد اعلامنه واسطه نسبی جوق اولان کسینه یه دخی درلر که قعد دیک مقابلی در تته کم طرف تفصیر ند مرور
 ابتد ی و بو اوصاف حمیده دن در بونکله مدح اولنور ثعلب ابتد ی الاطراف الاشراف الطرفه طائک فقیله
 صفت مزبور اوزن اولوق بقال طرف طرافه من الباب الخامس الطرفه طائک فقی و ورتک سکونیه اسم در نویدا
 اولان مال معناسنه و بقال طرف فلان من الباب الخامس ایضا اذ اجاء بطرفه الاطراف همزه نک کسری به
 کذلک طرفه کتور مک بقال اطراف فلان اذ اجاء بطرفه ایضا الطرفه طائک فقی و ورتک کسری و مدله نصی
 دید کرای ورتک اسمیدر اغار دخی حینه بقال طرف البلد من الباب الخامس اذ اکثر تطرفه و ابو یوسف ابتد ی
 طرفه نصی و صلیان دبد کرای اوت اطلاق اولنور فحن کالن بولسه اطراف طائک کسری به در بدن اولن اودر
 بیت من ادیم معناسنه الطرافه رانک کسری به مال کثیر محله استعمال اولنور یقال جاء فلان بطرافه عین ای
 جاء بمال کثیر الطوارف طائک فقی و ورتک کسری به شول خیمه در که لطفی قالدر لشم اوله طشره سی کورلسون
 دیو و طوارف کوزلر معناسنه دخی کاور عیون کی و منه قولهم لا تراه الطوارف التطریف علی و زن التکریم
 عسکرک چون سنده مقابله قلمی بقال طرف فلان اذ اقاتل حول العسکر یعنی بر طرفه حمله ایدوب اول بر طرف
 اوزرینه برا قد غیچون نظریف درلر المطرف میله فقی و ورتک کسری و تشدد ببله بر کسینه نک اسمیدر و مطرف
 دبد بلر ذکر اولنار معنادن و ترو و مطرف میله فقی و ورتک فقی و تشدد ببله و مطرف میله فقی و ورتک کسری
 و تشدد ببله شول تده دخی درلر که باشی و قور و غنی اق اولوب سائر جسدی غیر ی رنک اوله المطرفه میله فقی و ورتک
 و ورتک فقی و تشدد ببله شول قیوندر لر که اق اولوب قور و غنک اوجی سیاه اوله المطرفه میله فقی و ورتک
 سکونی و ورتک کسری و ورتک تشدد ببله شول ذی حسن اولن کسینه در که حسن تمام اوله الطقیف
 طائک فقی و ورتک کسری و مدله قلیل معناسنه در الطفاف طائک فقی و ورتک تخفیفه کیهل جمیع جوانبیه
 طو لوق یعنی تمام سله و طولوا لوق الطفاف طائک کسری به بمعناه الطف طائک فقی ابله و الطفف فقتینه کیهل ی

طردف

طفف

وجه من بورا وزن او بجمك وفي الحديث كلهم بنو آدم طاف الصباغ لم تلووه يعني كيله في تمام طول در عمقه بكسانسز
 وطف بر موضعك اسيد ركوفه ناحيه سنه وطاقك استغه سنه دخی درلر سفع الجبل معنائه الطفاقة طانك
 غمی ايله والطفاق كذلك طانك غمی ايله كيله نك باشی وكاه اولور طرفك كند ویه دخی اطلاق ولنور بقال اناء
 طفاق اذ ابلغ الكيل طفاقة يعني كيله باشلو اولسه الا طفاق همزه نك كسر به كيله في باشلو ايتك التطفيف
 على وزن التكریم كيله في اكسك ايتك يعني تمام طول در رمق وطفيف اب حجر تغه دخی درلر بايله استعمال
 اولند قه ومنه قول ابن عمر حين ذكر ان النبي صلى الله عليه وسلم سبق الخيل كنت فارسا يومئذ فسبقت
 الناس حتى طفف الفرس في مسجد بني زريق حتى كاد يساوي المسجد يعني وثبني ووشبه ثاء مثلثة ايله حجر مغه درلر
 الططفة على وزن الزلزلة برك خاصه معنائه الطفطاف طانك فتي وفك سكونيله اغاچك اطرافی وقولهم
 جذ ما طف لك واطف واستطف لك اي خذ ما ارتفع لك وامكن الطاف طانك فتي ولا مك سكونيله والطف
 فختينله هدر وضایع معنائه در وطف كذلك عطایه وهبه يده درلر الاطلاق همزه نك كسر به هبه قلق
 بقال الطلق واستلقى واستلاف ونسبه في ساف ويرمك در واطلاق برنسبه في هدر قلمه دخی درلر بقال
 اطفه اذ اهدن الطف فختينله طافك بومری وان ری وقوله لندن بری المطف ميم غمی ونونك كسر به طاف
 باسنة حقن كسنة وطف كذلك ديوارك كنكره سنه درلر واوقو سنك اوزينه ياد قلری سايناه دخی درلر
 وطف كذلك قيسله دخی درلر سيور معنائه وطانك غمی دخی لغتدز بونلك جميعه سنه الطوف طانك
 فتي وواوك سكونيله برنسبه نك اطراف طو لشمی الطوفان فختينله بعناه بقال طاف حول الشی يطوف طوفا
 وطوفانا وطوف شول ثلومله درلر كه اوقوروب بری برنه بقلوب سطح اسلوبه قلوب عظیم صولده اوزر نه
 برلر وبعضی سنه ده يوكدر لر وكاه اولور لی انجدن دخی ایدر لر وطوف غا بطة دخی درلر نقول منه طاف يطوف
 طوفا اذ هب الى البراز ليتقو طو وراز باء موحد نك كسر به واسع بر معنائه التطوف فختينله وواوك
 غمی وتشديد به بعناه الاستطاف همزه نك وطانك كسر به بعناه كذلك بقال تطوف حول الشی واستطافه
 الطاف يانك كسر به عسس كه كچه ايله شهرى طولشور وطاق بقبيله ثقیفك ولا يی در وطاق يای
 خانه سنه دخی درلر الطافه كذلك طانك كسر به برنسبه نك بران سنه درلر وباری تعاليتك وليشهد عذابهما
 طافه من المؤمنين ديدوكی قول شر بغه طافه في ابن عباس واحد وفاق واحد ايله تفسير ايتدي الطوفان
 طانك غمی ومد به مبالغة ايله يغى يعقون ومبالغة ايله كان سيله درلر رحيته كه هر سنه في اورة قال الله تعالى
 فاخذهم الطوفان وهم طالمون الطوفانه كذلك طانك غمی ومن به طوفانك واحدى در اخفش روايت اوزره
 ومقتضای قياس اوزن وكاه اولور كچه قرا كوسنه دخی طوفان الطلام درلر الطوف طانك غمی ومد به
 اكسه جقور نه بن قل الطاف على وزن الحال بعناه بقال اخذه بطوف رقبتة وبطاق رقبتة مثل صوف رقبتة
 وطاق كثير الطواف اولن كسنة يده دخی درلر التطويف على وزن التكریم جوق طواف ايتك بقال طوف الرجل اذا
 كثر التطواف التطواف تانك فتي وطانك سكونيله طواف ايتك الاطافه همزه نك كسر به بره قو غمی يا خود
 اكباقين وارمق بقال اطاف به اذا لم به وقاربه الطيف طانك فتي وهانك سكونيله شول طامدركه
 لي طار بدن ايشلر الطيفة كذلك طانك فتي وهانك سكونيله صليان ديد ككلى ايتك اعلا لى
 الطفاق طانك فتيه يوكسك اولن بلوت صحاب مرتفع معنائه الطفاقة طانك غمی ايله قاچ قبضه سنه
 اولن باغ الطيف اتمای نومه خيال يورتمى المظاقي ميمك فتي ايله بعناه بقال طاف لخيال لطيف طيفا ومطافا
 وعبر برك طيف من الشيطان ديد ككلى لم من الشيطان معنائه در يعني شيطان مكرى جن مكرى ديد ككلى

طلف

طوف

كبي

كبي الطاف يانك كسر به بعناه وقرى قوله تعالى اذا مسهم طيف من الشيطان وطاف من الشيطان وهما يعني
 فمحل الطاء الطرف طانك فتي ورائك سكونيله قاب وعام معنائه ونحو يونك طرف زمان وطرف مكان
 ديد ككلى بوندن ما خود در ووطرف طرفته دخی درلر كياست معنائه الطرافة طانك فتي ايله معروف در
 بقال طرف الرجل طرافة من الباب الخامس الطريف طانك فتي ورنك كسرى ومد به طرفت اهلى اولن كسنة
 الطراف طانك غمی ورنك فتي والفك مد به جى الطراف طانك كسر به كذلك جى الطروف فختينله كذلك
 طريفك جعيدر بعضى قول اوزن كوياكه طرفاني جمع ايتد بليزوا بدن حذف ايتد كدن صكره وغليل ايتدى
 يومذا اكبر منزله سنه در كه مذا كير ذكر كجى درلر كن ذكر صيغه سى اوزن جمع اولناه شدر الاطراف همزه نك
 كسر به طريف ولد صاحبي اولمق بقال اطرف الرجل اذا ولد بين طرفاه التطرف فختينله ورائك غمی
 وتشديد به نكفله طريفه فتي بقال تطرف فلان اذ نكلف الطرف الطلف طانك كسرى ولا مك سكونيله قيون
 وصغير وكيل طريفه نكفله طراف اولنور وعرو بن معدى كرب وخيل تطا كم باطلا فها قولناه ات طرفته اطلاق
 ايتدى استعارة الطلف طانك غمی ولا مك فتي وتشديد به برك طرفه طراف معنائه استعمال اولنور تاي كيد ايقال
 طلوف طلف اي شداد الطلف طانك فتي ولا مك سكونيله طرافه اوزمق بقال رमित الصيد فطلفته اذا
 اصبت طلفته وطف منع معنائه كور بقال طلف نفسه عن الشی بظلفها طلفا من الباب الثاني وطف
 اثرى كيزلمكه دخی درلر بقال طلفت اثرى اذا مشيت في الخزوة لثلا بين ارك فيها وخرزوت حاه مهله وزاء
 معجه ايله بر برك اولمق الاطلاق همزه نك كسر به كذلك ارك برك برك رده يور بركه بقال اطلفته اذا مشيت
 في الخزوة لثلا بين ارك المظوف ميمك فتي ولا مك غمی ومد به طرافه اوزمق بقال طلفه اوزن
 الطليف طانك فتي ولا مك كسرى ومد به رازم حاله اولن كسنة بقال رجل طليف اي سى الخلق وايرى اولن
 يره دخی درلر بقال مكان طليف اي خشن وقوى اولن شره ده درلر بقال شر طليف اي شديد وطفيف
 برنسبه نك بهاسى ويلمك محله دخی استعمال اولنور بقال ذهب فلان بغلامى طليفا اي ذهب به بلا من
 وطفيف كوترى معنائه دخی استعمال اولنور بقال اخذ الشى بظليفه اذا اخذه كله ولم يترك شيئا وطفيفك
 بهاور يلامك خصوصه جوهر نك تفسيرى مكر وواقع اولمشدر برى ابوز بددن روايت ذيلنه ويرى
 بو عمر ودن روايت ذيلنه الاطوفه همزه نك ولا مك غمی ايله شول ردركه انده كسكين طاشلر اوله كوياكه اول
 برك بر دلشى طاف برادلى كى اوله الاطاليف همزه نك فتي ولا مك كسرى ومد به جى الطلف فختينله هدر
 معنائه يقال ذهب دمه طلفا وطفلغا بالنسبة الى هدر اياطلا ابو عمر وايتدى بن بونى طاييله وطاييله اسماع
 ايتدم وطاق امتناع معنائه دخی كور بقال طلفت نفسى عن كذا اظلف طلفا من الباب الرابع اذا كفت
 وطفلف معيشة شدت اوزن اولمغه دخی درلر الطلفة طانك فتي ولا مك كسر به شول عورندركه نفسى عز بر
 طوفا قال امرأة طلفة النفس اي عززة عند نفسها وطفلفه شول برك يره درلر كه انده ايز بالاوليه وشدت
 معاشه طلف ديد ككلى بوندن ما خود در وطفلفه دوه بالانلر نك اغاچنه دخی درلر الطلفات طانك فتي
 ولا مك كسر به طلفه نك جى در شول انجلر معنائه كه انلر دورت اغاچدود وهانك ايكي باسنة جن بالانلر
 قونسه انلر كوجى ره بنشور بالانك اولك قاشنه ايكي طلفه وارد قاشنه ايكي طلفه وارد الطوف طانك
 غمی ومد به اكسه ده بن قل الطاف على وزن الحال بعناه بقال اخذه بطوف رقبتة وبطاق رقبتة وهولعه
 في صوف رقبتة فصل العين العتريف عينك كسرى وتانك سكونيله ورائك كسرى ومد به خبيث وفاجر اولن
 كسنة كه جرى ومقدم اوله العتروف عينك ورائك غمی وما يندنه تانك سكونيله بعناه بقال رجل

طرف

طلف

ظوف

عترف

عترف و معروف ای خبیث فاجر جری ماض العترفان عینک و رانک ضمی ابله خروس دیک معناسنه الجحف
 فحتمله ارقلق هزال معناسنه الجحف همزه نك و حیمك فحتمله ارق اولن نسبه مهر ول معناسنه بقال عجب
 من الباب الرابع و بقال عجب المال و باب خامس دخی کلور بقال عجب المال الجحف عینك فحی و حیمك سكونی
 والفك مدله مونی الجحف عینك كسر بله جمی ارقله معناسنه علی خلاف القیاس زیر افعول فعلا وفعال ووزی
 وزن جمع اولناز لکن مز بوری سمان وزن بالتدیل و عرب طایفه سی شی صدی وزن بنار ابد لکن صد بقیه وزن
 ما ابد و ب عدوة دبد بلر حالا کله فقول فاعل معناسنه اولسه اکا تاء تائب داخل اولماز و اعف یوفقه ولن تمر دخی
 دیرل بقال نصل الجحف ای رقیق الانجاف همزه نك كسر بله لرقلق بقال الجحف اذاهزله الجحف عینك فحی
 و حیمك سكونیله طعامه یركسته ینی كند و نفسی اوزن اختیار ایشك بقال عجب نفسه علی فلان من الباب الثاني
 اذا ارمه بالطعام علی نفسه التجعیف علی وزن التكریم طوبیحه یامك التجعوف فحتمله و رانك ضمی ابله یومك و یاك
 اولق الجعوف علی وزن الدحرجه بمعناه الجعوف عینك و رانك فحی و حیمك سكونی و یانك تشدد بله بمعناه
 كذا بقال جل فيه الجعوف و جعوفه و جعوفه اذا كان فيه خرقه و قوله مبالاة لسكر عته و الجعوف یركسته نك اوزین
 كریه كوردی نسبه ینی تخمیل ایشكك باك چكماك بقال فلان و الجعوف علی اذا كان یركبه بیاكره لا یهاب شیئا
 الجعوف عینك و رانك ضمیله یرجنس كرك جانور در بعضیلر ابقاری اوزن قارجه در دیش الجعوف رانك
 كسر بله حوادث دهر الجعوف عینك فحی و رانك كسری و مدله بمعناه بقال الجعوف الدهر و عتار یفها براد بها
 و رواه العدف عینك فحی و دالك سكونیله نك اكل معناسنه بقال عدف یعرف عدا من الباب الثالث اذا اكل
 و عدف ما كولا ندن برشی معناسنه ده کلور العدف عینك فحی و دالك ضمی ابله كذا لك ما كولا ندن برشی
 معناسنه العدا عینك ضمی ابله بمعناه ایضا بقال ما ذقت عدا فاولا عدا و فاولا عدا فای شیئا و بقال نك
 الدابة علی قیر عدا و فای علی غیر علف هذه لغة مضر العدف فحتمله برنسبه یه دوشن برامز نسبه كرك
 كوزه دوشن جوب ولسون كرك غیر ی ولسون قدی معناسنه العدف عینك كسری و دالك سكونیله اوزن عدد دن
 الی عدد و اوزنه اولن رجال در و عده برقطعه ماله دخی دیرل بقال اعطاه عده من مال ای قطعه منه العدف
 عینك كسری و دالك سكونیله كچه نك برقطعه سنه دیرل بقال عدف من اللیل ای قطعه منه العدف عینك
 فحی و دالك كسر بله نك محافسز اولن جانی صنیفه كبی العدف عینك فحی و ذال معجه نك سكونیله اكل
 معناسنه در دال مهمله ابله دخی اكل معناسنه اولد و فحی كبی بوقدر و اركه ذال معجه ابله ریبعه لعنی در دال مهمله ابله
 مضر لعنی اولد و فحی كبی بقال ما ذقت عدا فاولا عدا و فای شیئا و بقال نك الدابة علی غیر عدا و فحی عینك
 فحی و رانك كسر بله بلك العرفان عینك كسری و رانك سكونیله بمعناه نقول عرفته معرفة و عرفنا و معرفت كاه
 اولور اعتراف معناسنه دخی کلور نقول ما اعرف لاحدی صرعی ای ما اعترف العرف عینك فحی و رانك سكونیله
 ات بلیسن كسمك نقول عرف الفرس اذا حرزت عرفه و عرف عین مهمله نك ضمی ابله ات بلیسنه دیرل
 تنه كم کلور و عرف رایحه بدخی دیرل كرك رایحه طیبه ولسون كرك خبیثه ولسون بقال ما طیب عرفه
 و فی المثل لا یجزمسك السوء عن عرف السوء یعنی یلومسك بتلور رایحه دن قالمناز العرفه عینك فحی و رانك
 سكونیله شول چیاندر كمال ایا سندن چقر ابن السكیت و ابی اوزن المعروف میك فحی و رانك ضمی
 و مدله شول كسند در كه الله اول مقوله جر اخی اوله بقال عرف الرجل فهو معروف اذا اخر جتبه نك القرحة
 و معروف مقبول اولن نسبه یده دیرل منكر ك مقابلی در و معروف احسانه دخی دیرل العرف عینك ضمی و رانك
 سكونیله بیلنك كه نكر كضد بد و عرف عاده و احسانه دخی دیرل بقال اولاه عرفا و عرف اسم دخی کلور

عجب

جعوف

عدف

عرف

اعتراف دن

اعتراف دن منه قولهم علی الف عرفای اعترافا پس بوتا كید اولور و عرفات بلیسنه دخی دیرل و قوله تعالی
 والمرسلات عرفا مستعار من اعرف الفرس یعنی ارسال اولن نسبه لرات بلیسنه تشبیه اولمشدر بری برنه متتابع
 اولمقد و بعضیلر ایتدی ایت كریه ده عرف احسان معناسنه در یعنی احسانه ارسال اولن نسبه لالمعرفة
 میك و رانك فحتمله شول موضع در كه ایشك بلیسی ایتد بتر العرف فحتمله بوكسك اولن قومه دیرل رمله مر نفعه
 معناسنه و رانك سكونی دخی جا یردر عسر ابله عسر کی العرفه عینك ضمی و رانك سكونیله بمعناه العرف
 عینك ضمی و رانك فحتمله جمی بوكسك قوملر معناسنه الاعراف همزه نك فحتمله كذا لك جمی و اعراف كه
 قرآن عظیمه واقع اولمشدر اول جنت ابله جهنم بیننده چكلمش سوردر الاعراف الفك و رانك فحتمله
 شول نسبه در كه ایشك عرفی اوله یعنی شول ات كه اوزن بلیسی اوله مثلا الاعراف همزه نك كسر بله ایشك بلیسی
 اوزن اولمق الاعراف همزه نك كسری و رانك كسری و مدله عرف صاحبی اولمق یعنی آتیلی صاحبی اولمق
 یقال اعرف الفرس ای صار ذاعرف و متر حاضرتقه دخی دیرل بقال اعرف و رانك اذا نهیا للشر و دریا
 زیاده توج انك دخی دیرل بقال اعرف و رانك اذا رفعت امواله العرفه عینك فحی و رانك سكونی و الفك مدله
 یاللی قورده سباعدن در مز بون عرفاء دبدیلر اكسه سنك قبلی جوق اولد غیون العرف عینك كسری و رانك
 سكونی ابله برنسبه ینی صكره بلك پس عرف بلك ما عرف عرفی الا باخرة دبد كاری قوللر نك عرف معرفت
 معناسنه در كه ما عرف فی الاخیر ایشك اولور عرفه فحتمله شولین و الف لام داخل اولمق سوزن عرفه كونك اسمی در
 بقال هذا يوم عرفه عرفات فحتمله بر موضعك اسمی در و بوجع صیغه سی اوزن بر اسم در جمع اولناز و فر ایتدی
 بونك صحت اوزن واحدی دخی بوقدر و عرف بلك زلنا بعره دبد كاری كلام مولد شبیه در عری محض دكل در
 و بومعرفه در هر چند جمع ایه دخی زرا اما كن زابل اولمد و غی سبیدن شی واحد مثابسنه اولمشدر پس
 ز بدین كله سنه مخالف اولور كز بدرك هر بری قابل زوال در نقول هولا عرفات حسنة تنصب النعت لانه نكرة
 یعنی عرفات مرفوع ابكن وحسنه حقیقه نعت ایكن اعرابك تابع قلملر موافقت بولنماد و غیون و عرفات
 منصرف در قال الله تعالی فاذا انقضت من عرفات اخفش ایتدی مز بون منصرف اولدی ز رانك خرنه اولن تا
 مسلمونك و مسلمینك اخرنه اولن و اوله یایشبیه در زابونلر الفله تایله اولن جمعك نذ كیری در پس شولین
 حالی اوزن ترك اولندی مسلمونك نون حالی اوزن ترك اولند و فحی و اذ عات و عاتات و عرفات دخی بولدر
 و بونلر بریرك اسمی در العارف رانك كسر بله صبر اید یحی صبور و معناسنه یقال اصیب فلان فوجد عارفا
 و عارف یلجی معناسنه ده کلور عالم كبی العرف عینك فحی و رانك ضمیله بمعناه العارفة رانك كسر بله صابره
 معناسنه در و عارفه معروف معناسنه دخی کلور العرفه عینك فحی و رانك ضمی ابله زیاده یلجی كسند اخرنه
 تامبالغه اچوندر العرف عینك فحی و رانك كسری و مدله یلجی معناسنه در علم كبی و عرف نقیبه دخی دیرل كه
 نقیب ریسك مادونی در العرفه عینك ضمی و رانك فحی و الفك مدله جمی نقییلر معناسنه العارفة عینك
 فحتمله ریسك اولمق نقول عرف عارفة من الباب الخامس علی مثال خطب خطابة اذا صار عرفا العارفة عینك
 كسریله نقییلر ایشك نقول عرف فلان علیناسنین یعرف عارفة من الباب الاول علی مثال كتب بكتب كتابه
 التعریف علی وزن التكریم بیلدر مك اعلام معناسنه و تعرف از مش كسند ینی صاحبی بولسون دبوا نشاه
 انك دخی دیرل و تعرف برنسبه ینی رایحه طیبه ایل طیبلمغه دخی دیرل عرفدن مأخوذ اولما غله عینك فحتمله
 تنه كم و رانك دخی و قوله تعالی عرفها لهم یعنی طیبها علی ما قبل و تعرف عارفه و قوف انك دخی دیرل بقال
 عرف الناس اذا شهد واعرفات المعرف میك ضمی و رانك فحی و تشدد یدله و قوف اید جك ركه اول عارفه و اعرف
 عینك فحی و رانك تشدد یدله فاجی اولوب مغیاندن خبر و برنه دیرل كاهن معناسنه یا خود طیبیه دیرل

اعتراف دن

لا اعتراف همزه مك وتاك كسر يله اقرارك نقول اعترفت بالذنوب اقررت به واعتراف بلمك چون خبر
 صور مفه دخی دیرل بقال اعترفت القوم اذا سألهم عن خبر لتعرفه وکاه اولور اعتراف کله سن عرف
 برن وضع ابدل رسته کم عرف کله سن اعتراف برنه وضع ابدل رزالتعرف فحتمله ورنك ضمی وتشدد بدله برکسنة مك
 اسرار بنی واحوالی طلب ابدوب بلك نقول تعرفت ما عند فلان اذا طلبت حتى عرفت الاستعراف همزه مك
 وتاك كسر يله بلك طلب ايتك نقول ايت فلانا فاستعرف اليه حتى عرفك التعارف تانك فحی ورنك
 ضمی ايله خلق بری برن بلك بقال تعارف القوم اذا عرف بعضهم بعضا المعارف ميمك فحی ورنك كسر يله عورتك
 بوزی وساير ظاهر اولن برلری نقول امرأة حسنة المعارف المعرف ميمك فحی وعينك سكونی ورنك فحیله
 واحدی العرفاص عینك كسری ورنك سكونیله دوه پالانك فاشنه وضع ابدل كری عظیم چيو بلدركه
 اول دورت چيو در پالان اغاجنك فاشلرن برره كمتور مكچون ابدل رل هر فاشنه ابكي چيو اولور كه
 سيكر ايله يا خود دوه دريسيله يا غلنور وعر صاف الاكاف شول اغاج پالان سیدركه پالانك او ك فاشی ار اسنه
 بغلرل واسكا عصفور الاكاف دخی دیرل العراف صيف عینك فحی وصادك كسری ومد يله جمی ذكر اولن
 چيو بلمعنا سنه العرفاص عینك وصادك ضمیله و ماينك رلك سكونیله پالانك او ك فاشنه بغلر قلی
 اغاج پالان سی عر صاف معنا سنه شه كم ورايتدی العزوف عینك ضمی وزاء معجه نك ضمی ومد يله برن سنه دن
 بوز جور وب برهیز اوزن اولق نقول عزفت نفسی تعرف وتعزف من الباب الاول والثانی اذ اهدت فيه وانصرفت
 عنه العزف عینك فحی ورنك كسری ومد يله جن جاعر من نقول عزفت الجن تعرف عزفا من الباب الثاني
 العزاف عینك فحی ورنك تشدد بدله شول بلوت در كه اندر عداوازی اوله وعزاف بنو سعد قبيله سنه منسوب
 بر قومك ادى در رمل مخصوص معنا سنه المعارف ميمك فحی ورنك كسری ايله ملاهي التلهو معنا سنه العازف
 رلك كسری ايله ذكر اولن التلهو له او سنان كسنة وساز چالنه دخی عازف دیرل العزف عینك فحی ورنك
 سكونیله ساز چلمق ولعب ولهو ايتك بقال عزف عزفا من الباب الثاني وعزف الراحيل اوزنه دیرل العسف
 عینك فحی وسپنك سكونیله برن سنه فی یولسوز طو تقي التعسف فحتمله وسپنك ضمی وتشدد بدله بمعناه
 الاعساف همزه مك وتاك كسر يله بمعناه كذلك وعسف يوك قدحه دخی دیرل العسوف عینك فحی وسپنك
 ضمی ومد يله مبالغه ايله ظلم ابدن كسنة ظلموم معنا سنه العاسف سپنك كسر يله شول ناقه در كه غلامر ضندن
 موقر بپ اولوب زیاده صولیه ابو یوسف روايتی اوزن العساف عینك ضمی ايله نفسی اضطراب ايله المقدر
 اصبی ایتدی اهل بادیدن بر كسنة یما العساف دبدم ایتدی بو عز صقوب نفس زحمتله التی در العسیف عینك
 فحی وسپنك كسری ومد يله اجر ثله طو ثلن كسنة اجیر معنا سنه العسفاء عینك ضمی وسپنك فحی والفك مد يله
 جمی اجیرل معنا سنه عسفا عینك ضمی وسپنك سكونیله بر موضعك السیدر العسفة علی وزن الدحرجة
 كوز محمد اولوب اغلفه قادر اولماق بقال عسقف الرجل اذا جمدت عينه وذلك اذا هم بالبكاء فلم يقدر عليه
 لعصف عینك فحی وصادك سكونیله اكن كدانه دن غیر سنه اطلاق ولنور كرك صابی اولسون كرك پیراغی
 اولسون فرار وایتی اوزن قال الله تعالى فجعلهم كعصف ما كول قال لا تخفش ای اكل حبه وبق بئنه وعصف اكنی
 بنشمن دن اول بچمه دخی دیرل نقول عصف الزرع اذا جزته قبل ان يدر ك وعصف بيل قئی اسمكه دخی دیرل بقال
 عصف الزرع عصفوا وعصفوا من الباب الثاني اذا اشتدت وعصف كسبه دخی دیرل وهلاك اسمكه دوه دیرل استعمال
 اولن سبه بقال الحرب تعصف بهم ای نهلكهم الا عصاف همزه مك كسر يله اكن ظهور ابدوب كندن كوستر مك
 بقال عصاف الزرع وعصاف بيل قئی اسمكه دخی دیرل بقال عصفت الريح وات سرعته سير اسمكه دوه دیرل بقال

هر صفت

عزف

عسف

عسقف

عصف

اعصاف

اعصاف الغرس اذا مر مراسر يعا وهو لغة في اخضف واصصاف هلاك اولماغه دخی دیرل بقال اعصاف الرجل
 اذا هلك المعصف ميمك ضمی وصادك كسری ايله اكنی چوق اولان بر بقال مكان معصفای كثير الزرع ومعصف
 قانی سن يله دخی دیرل بقال ریح معصف ومعصفه العاصف صادك كسر يله محكم اسن بيل ويوم عاصف شول
 كونه دیرل كدانه روز كار قئی اسمكه پس عاصف بو كلامه مفعول فيه معنا سنه اولن فاعل در لیل نایم وهم ناصب
 كی بنی اسد لغی اوزن العصفوف عینك فحی وصادك ضمی ومد يله قانی اسن بيل بقال ریح عصفوف وعصفوف
 سبرده سبریع اولان اقا قیه دوه قوشنه دخی دیرل بقال ناقة عصفوف ونعامه عصفوف ای سبریعة فی السیر وعی
 الی یعصف برا كیهافضی العصفیفة عینك فحی وصادك كسری ومد يله شول جمع اولش بیر قلدركه سنبله
 انوك اچینه اولور العصافه شول نسنه در كه سنبله دن دوشركه همان اولسون كرك غیرى اسنه واحون
 العطف عینك فحی وطانك سكونیله ميمك ايتك نقول عطفت اذا ملت وعطف اغاجی اككه دخی دیرل نقول عطفت
 العود فانعطف يعطف برن سنه فی ابكي قات ايتكه دخی دیرل نقول عطفت الوسادة اذا نثنتها وساده بصدقه
 دیرل بالین معنا سنه وعطف شفقت ايتكه دوه دیرل نقول عطفت عليه اذا شفقت العاطفة طانك كسر يله
 موجب شفقت اولن حالت بقال مايتی عليك عطفة من رحم ولا قرابة وعطف جملة اسمكه دخی دیرل بقال عطفت
 عليه اذا كرك العاطفة طانك كسر يله شول اهور كه تاغنه ياند قد بوبن كد بقال طيبة عاطفة ای تعطف جيدها
 دار بضت العطفة عینك فحی وطانك سكونیله شول بونجی در كه انوكه نسا طا بغه سی رجاله افسون ابدل رل
 لعطف ميمك كسری وعینك سكونی وطانك فحتمله رد العطف عینك كسر يله كذلك رد معنا سنه دره عطا ف
 فاجحه دخی دیرل ردايه تشبیهها العطف فحتمله وطانك ضمی وتشدد بدله ردا بخلق نقول تعطف بالعطا ف اذا
 رندت بالرداء وتعطف شفقت ايتكه دخی دیرل بقال تعطف عليه اذا شفقت التعاطف تانك فحی وطانك ضمی ايله
 بر نچه كسنة بری برنه ميمك وشفقت ايتك بقال تعاطفوا ای عطف بعضهم على بعض العطف عینك فحی
 وطانك ضمی ايله شول ناقه در كه بواوز رنه ميمك وشفقت ايله و بوانك فحی وواو تشدد بدله هول دری دور
 كد اولن دوه یاو رسندن جقوب اچینه همان طولدروب له سنه كوستر رل تاكه یاو ریمی صانوب اكنیل
 ايله الاستعطا همزه مك وتاك كسر يله شفقت طلب ايتك بقال استعطف عليه فطفت انتعطيف علی وزن
 التكرم ايتك بقال عطفت العبدان وعبدان اغاج بود قلی در تشدد بلكچیر اچون اولور المعطفه ميمك ضمی
 وطانك فحی وتشدد بدله اكلش نسنه بقال قسی معطفه ودوه یاو ر سخته یا قلن ناقیه دخی دیرل بقال لقاح
 معطفه وقسی قافك كسری ویا نك تشدد بدله قوسك جمی در ولقاح لامك كسری ايله و قافله وحاء ميمك ايله
 طوغر مش ناقه لرنزیر كاه اولور بر بلك ناقه فی ردانه دوه یاو ر سندن یا قوب جملة سن انوك واسطه سيله صغرل
 المعطوفة ميمك فحی وطانك ضمی ومد يله شول عری یایدیرل كه قول قلرن زیاده اكسری ابدوب انوكه نشان
 اترل العطفان عینك كسری وطانك سكونیله برن سنه نك ابكي جانی وعطف الرجل رجلك باسندن اشقه او ترقی
 رنه وار نجه ابكي جانی دور برن سنه دن عطفی دوندركه كاه اولور اندن امراض ايتكه دن كنایت اولور نقول ثنی
 فلان عنی عطفة اذا عرض عینك المنعطف ميمك ضمی وطانك فحتمله دن نك اكلكی بر بقال منعطف الوادی
 ای منعرجه ومنعناه العف عینك فحی و فاك تشدد بدله برهیز واجتناب ايتك وعف برهیز ابدی بچي كسنة
 معنا سنه ده كور بقال رجل عف العفة عینك كسر يله بمعناه العفافة عینك فحتمله بمعناه ايضا بقال عف عن
 الحرام یعف عفافة من الباب الثاني اذا كف العفيف عینك فحی و فاك كسری ومد يله كذلك برهیز
 بديجي كسنة العفة عینك فحتمله برهیز ابدی بچي عورت العفیفة عینك فحی و فاك كسری ومد يله بمعناها بقال

عطف

عطف

امرأة عفة وعفيفة الا عفاف همز مكسر بـ له حر آمدن بری قلبی بقال اعف الله الاستعفاف همزة مكسر وتانك
 كسر بـ له استعفا بـ دوب سوال التمسك بقال استعفف عن المسئلة اذا عفا التعفف تانك فتي و فاك ضمی و تشدد بـ له
 تكلفه عفت كسب تانك بقال تعفف اذا تكلف العفة وتعفف بمدده باق فلان سودی ایچكه دخی دیرلر بقال
 تعفف الرجل اذا شرب العفافة العفافة عینك ضمی ايله مدده باق فلان سود العفة كذلك عینك ضمیله
 بعناها التعاف تانك فحمله سودی نكرار صغوق بقال تعاف يا هذا تانك اي احلبها بعد الحلبة الاولى لعفان
 عینك كسری و فاك تشدد بـ له زمان معنسته درمند قولهم جاء فلان على عفلن دالك و بواغت در علی فان
 ذلك دبد كسری قوللرنه علی حینه و اوانه معنسته العقف عینك فتي و فاك سكونیله لك معنسته در عطف
 كی الانعفاف همزة كسر بـ له اكلك بقال عقت الشئ فانعقف ای عطفته فانعطف العفاف عینك ضمی ايله
 بر مضدر كه قیونك بقرنه عارض اولوب ابقلری اكور التعقیف علی وزن التكریم لك تعویج معنسته
 الاعقف همزة مكسر و فاك فحمله رمز لقی ایشلین كسسته بقال اعقف ای جاف العقف عینك فتي و فاك
 سكونیله حبس ابدوب الیقوم بقال عكفه يعكفه من الباب الاول و يعكفه من الباب الثاني عكفا اذا حبسه
 و وقفه ومنه قوله تعالى والهدى معك فاقبال ما عكفك عن كذا او عكف برنسته نك اطرافن طولشغه دخی دیرلر
 الاعتكاف همزة مكسر و تانك كسر بـ له بر كسسته كندن منع و حبس تانك ومنه الاعتكاف في المسجد العكوف
 ضمتنه برنسته نك اوزرینه اولوب مواطبت تانك بقال عكف علی الشئ يعكف من الباب الاول و يعكف من
 الباب الثاني عكفا اذا قبل عليه مواطبا و عكوف برنسته نك اطرافن طولشغه دخی دیرلر بقال عكفوا حول
 الشئ اذا استدرو عكوف برنسته نك اطرافن دورا تانك دخی دیرلر بقال عكف الجوهر فی النظم العاكف كافك
 كسر بـ له برنسته هم مشغول اولن كسسته بقال فلان عاكف علی فرج حرام قال الله تعالى يعكفون علی اصنامهم
 العلف فحتمله هم كه دواب انوكله غد النور العلاف عینك كسریله جمعی مثل جیل و جبال العلف عینك فتي
 و لامك سكونیله دواب و یرمك بقال علف الدابة علفا من الباب الثاني المعلق همك كسری و لامك فحتمله
 علف و یرجك بر العلف عینك ضمی و لامك فتي و تشدد بـ له طح دبد كسری اغاجك یشی در تاز به فله كی ظهور
 ابدوب لی دوه اولار العلفة عینك ضمی و لامك فتي و تشدد بـ له واحدی در ذكر اولن یشك ریس قباله
 قبره كی كه قبره بر جنس قوشك اسمی در الاعلاف همزة مكسر بـ له طح اغاجی یش و یرمك بقال علف الطلح
 اذا خرج حلفه العلوقة عینك فتي و لامك ضمی ايله شول ناقه یا خود سول قیوندر كه یم برلوب اولاغه
 صالیو برلیه العلیفة عینك فتي و لامك كسری و مدله بعناها العلافیات عینك كسری و یرمك تشدد بـ له
 شول فرموده پالان در كه قضاعة قبیلله سندن علاف نام كسسته یه نسبت اولنو رل ایتد انلری اول
 اشلد و كیجون العلفوف عینك و فاك ضمی و ما بینه لامك سكونیله رجالدن فعلی رامن اولوب مسن اولان
 كسسته یعقوب روائی اوزن العنف عینك فتي و نونك سكونیله شدت كه ملا یكك ضدی در تقول عنف علیه
 من الباب الخامس و عنف مدخی دیرلر باليله العنیف عینك فتي و نونك كسری و مدله شول كسسته در كه انتد الله
 سوار اوله العنف صمتنه جمعی الاعتفاف همزة مكسر بـ له و تانك كسریله برنسته یی شدله طوئق بقول اعتتفت الامر
 اذا خذت بعنف واعتفاف بری كریه كور مكه دخی دیرلر بقول اعتتفت الارض اذا كرهتها المعتتفة همك ضمی و نونك
 كسر بـ له شول ده در كه انلره بر رك هواسی موافق و شیهه التعقیف علی وزن التكریم بر كسسته یی عارلندر و ب
 ملامت تانك العنفوان عینك و فاك ضمی و نونك ما بینه سكونیله برنسته نك اولنه دیرلر بقال هو فی عنفوان
 شبابه یعنی جوانللك ابداسنه در و عنفوان النبات اولنك تاز به بنسبه دیرلر العوف عینك فتي و واوك

اعقف

عكف

كلف

عنف

عوف

منكونه حال معنسته در بقال نعم عوفك ای نعم حالك و شانك و ابو عبید ایتدی بعض كسسته ل عوفی فرجه
 كسسته برلر دی فی ابو عمروه نقل ایتد انكار ابدوب عوف فرج معنسته كسسته دبدی العوفان عینك فتي
 و واوك سكونیله نشیهه صیغه سی اوزن سعد قبیلله سندن ابی كسسته نك اسمی در صكه انلرك بری عوف
 من سعد و بری عوف بن كعب بن سعد درام عوف عینك فتي و واوك سكونیله چكر كه جراده معنسته و برلرك
 لاجر بوادی عوف دبد كسری قوللرنه عوفدن مرادر جالدن بر كسسته در و واوك سكونیله اصلی بودر كه ملو كدن
 بری عوف بن محلم بن ذهل بن شیمان دن بر كسسته طلب ایتدی كه سابقا كانه و ارمغه اجازت و برلشدی عوف
 فی منع ابدیجك لك مزبور لاجر بوادی عوف دبدی یعنی هر كیم وادی عوفه نزول ابدیسه عوفك قوی كی
 اولور كا طاعت ایتدی جهندن عوافه عینك ضمی ايله برلرك اسمی در العیاف عینك كسر بـ له طعانی یا خود
 مشرای كریه كورمك بقال عاف الرجل الطعام والشراب یعافه عیافا اذا كرهه فلم یشر به العیافه عینك كسر بـ له
 طیور قحیلله تطییر قاق یعنی رامن فال قاق بقول عفت الطیر عیفا عیافه اذا جرنها یعنی انوكله فال طوننسك مثلا
 اسمیله و قوندی رلر ايله و انلرك اصوائله قال اتسك العایف غایبدن خبر و یرمك سكسته متكرن معنسته العیاف
 عینك فتي و یرمك سكونیله قوش برنسته نك اوزرینه قوغه ده تردد تانك بقول عافت الطیر تعیف عیفا من الباب
 الثاني اذا كانت تحوم علی الماء و علی الجیف و تردده و لا تمضی ترد الا وقوع العایف عینك كسر بـ له ذكر اولن صفت
 اوزن اولن قوش العیفة عینك كسری و مدله اسمدر قوش قوغه ده تردد تانك معنسته العیوف عینك فتي
 و یرمك ضمی و مدله شول دوه در كه صوفی قحولیوب اجمیه حالا كه صور اوله فصل الخین الغداف عینك ضمی
 ايله اغشوس قرغه سی دبد كسری قوش غراب القیط معنسته و زیاده ته یلی ایلان كر كسه دخی غداف دیرلر
 و كذلك اوزن و سیاه اولن قیلله و سیاه اولن قناده دخی غداف دیرلر لا غداف همزة مكسر بـ له برده فی اشغه
 صالیو یرمك بقال اغدفت المرأة قناعها اذا ارسلته علی وجهها و قناع فاك كسر بـ له بوزا و قنحی در و غداف
 صیاد صید اوزرینه شبكه صالغه ده درلر فی الحدیث ان قلب المؤمن اشد انكاضا من الذنب یصیبه من العصفور
 حین یقذف به یعنی مؤمنك قلبی كناه دن مضطرب اولن سر جهه نك شبكه دن مضطرب اولسندن اشد در
 الفرقی عینك فتي و یرمك سكونی و یرمك تشدد بـ له شول دری در كه عرف دبد كسری اغاجله دباعث اولنه و بقال
 سقاء غرق فی مدبوع بالغرف الغرف فحتمله بعنا علی رایه یعقوب و غرف دوه غرف اغاجن اولن مقله خسته
 اولماغه ده دیرلر بقال غرفت لابل تغرف غرافا من الباب الرابع اذا اشتكت عن اكل الغرف الغرف عینك فتي و یرمك
 كسری و مدله شول انجلر در كه چوق اولوب بری برینه صارلش اوله هر نه جنس دن اولور سه اولسون الغریفة
 عینك فتي و یرمك كسری و مدله شول دری یان سی در كه فلیح قبننه اصرلر بر قارش مقداری اولور كه انی
 التولیوب تزیین ابدی رننه كم چراكسه طائفه سنك قیجلی دبنه اكثر یا فی ابدی رلر و بونقر بدن صاحب
 صراحتك غریفه دوال یان كه از قبضه شمیر اوزان باشد دبد و کی سهواید و کی ظاهر اولور و اقرب قیجك
 فتي در نیام معنسته قبضه سی دكدر غریفه نعله دخی دیرلر بقی اسد لعی اوزن الغریف عینك كسری و یرمك
 مكونی و یرمك فحمله بر جنس اغاجدر الغرف عینك فتي و یرمك سكونیله غرف دبد كسری اغیكه انوكله دباعث
 اولور و غرف كسك معنسته دخی كا و رنقول غرفت الشئ فانغرف ای قطعته فانقطع و تقول غرفت ناصیه
 الفرس اذا قطعته و جزنها یعنی انك لاندن اولن صابجی قرقسك اممیدن ابو عبیدره ابی اوزن و غرف در بی
 غرف اغاجیلله دباعث انكه دخی دیرلر و غرف صوفی الیه چالوب المغه دخی دیرلر بقول غرفت الماء یددی غرافا
 الانغاف همزة مكسر و غینك كسر بـ له كسك انقطاع معنسته علی مامر الاغراف همزة مكسر و تانك كسر بـ له

عیف

غرف

کذلک صوبی الیه چالوب المرقفة غینک فخی ورائک سکونیه بر کره صوبی چالوب المرقف بناء مره اولوزون
 المرقفة غینک فخی ورائک سکونیه ذکر اولن طریقه الن صونک اسمی در پس معنی اسم مقبول اولوزون را
 مذکور صوبی غرقه دیزلر تا التاد فچه وغرقه چار طاقه دخی در بر علیه معناسنه الغراف غینک کسر به جمی
 وجه مزبور وزن النش صول معناسنه نطقه به نطاف کی وشو به زعم ایند بلر که ابنه الجندی دیکله معروف
 اولوب حاققه مشهوره اولان عورت قلاده سن بحری اولان بغلر کیرینک بویینه اصدقه بغه بحر طایع
 ایندی یا قوم زاف زاف لم یبق فی البحر غیر غراف وجوهر نیک بوکلانده شایسته تناقض واردن را غرقه الیه
 التاد فچه ذکر اولن صوبی اطلاق اولن دیشدی حالا که ابنه الجندی انک کلامنه اطلاق اولن اسن کوستر
 تأمل اولنه وغراف کذلک یوک که لیه دیرل جراف کی جمک کسر به الغراف غینک ورائک خمیله غرقه جمی
 چار طاقه معناسنه الغراف غینک فخی ورائک فخیله کذلک جمی الغراف غینک فخی ورائک سکونیه کذلک
 جمی الغرف غینک فخی ورائک فخیله کذلک جمی المرقفة تمیم کسر به ورائک فخیله کفچه که انوکله اش
 قوتور در الغرضوف غینک وضاد معجمه نیک سکونی ورائک سکونیه کهکک اوچنده اولن یومشق روکا غرضوف
 دخی در الغرضوف غینک کسری وضاد معجمه نیک سکونی ورائک سکونیه کهکک اوچنده اولن یومشق روکا غرضوف
 چچک کذا فی بعض نسخ الصحاح الغضف غینک فخی وضاد سکونیه چبوغی فاندندن صکره کسوب
 ایرماقی نقول غضفت العود اذا کسرت ولم تم کسره وغضف کلب قولان صارت فغنه دخی در بر بقال غضف
 الکلب ان یغضفها غضفا اذا رجاها وکسر ها الغضف فختینله قولقه اولان صالقیلیق استرخاء ذن معناسنه
 وغضف کبچه قراک واولغه دخی در بر بقال غضف اللیل غضفا من الباب الرابع وکلبک قولان صارت فغنه دخی
 در بر بقال غضف غضفا من الباب المذكور لا غضف همزه نیک وضاد سکونیه قولان صارت فغنه دخی در بر بقال غضف
 الغضف غینک فخی وضاد سکونیه جمی بقال کلاب غضف وغضف شول بوغر دلوق وشنه دخی در بر که سیاه
 اوله سنک خوان سیاه معناسنه وغضف شول اوقه در بر که بلی قال اوله سهم غلیظ الریش معناسنه و بو
 اسمک مقابلی در صادوعین مهملتینله وغضف قراک کبچه ییده در بر وغضف ایودر که دخی در بر عشر ناعم
 معناسنه الاغضاف همزه نیک کسر به کبچه قراک اولوق بقال اغضف اللیل اذا اطلم واسود الغاضف ضادک
 کسر به قلبی رفاهیتله اولان کسینه وایودر که دخی در بر بقال عیش غاضف التغضف فختینله وضادک فخی
 وتشدد بیدله میل انکه وایکی قات اولغه وفاقه دخی در بر بقال تغضف علیه اذ مال وثنی تهکسر وتغضف قوی
 بقالغه دخی در بر بقال تغضف البز اذا نهدت اجوالها و اجوال جمیله قیونک اطرافی در الانضاف همزه نیک
 وغینک کسر به توزیچنه کر مک نقول انضف القوم فی الغبار اذا دخلوا فیه الغطف فختینله معبشت وسعت
 اوزن اولوق بقال عیش اغطف مثل اغضف علی مامر انفا غطفان فختینله برقیله نیک باباسی ادی در که اول
 غطفان بن سعد بن قیس عیلاز در الغطف بکسر و طانک سکونی ورائک کسری و مدله اولوسید
 معناسنه وطوغن یاروسنه ده در بر فرخ البازی معناسنه الغطفه علی وزن الد حرجه والتغطف فختینله
 ورائک خمیله والتغطف طاب لئه تالیله بونلرک اوچی دخی نیکر معناسنه در الغف غینک فخی ورائک تشدد بیدله
 کفایت مقداری وجه معاش الاغتاف همزه نیک و تانک کسر به ات کفایت مقداری کوکک کسائی وای
 اوزن و بعضیلر ایندی بر مقدار سمر مک معناسنه در واوزن بدایتدی اغتفت المال اغتافا در بر لجن اولنه ده
 و سمر منه ده اوزن حالو اوله الغلاف غینک کسر به قلیق قی وشبشه قانی در الغلف غینک فخی ولامک سکونیه
 شش بی قانه قویق نقول غلفت القارورة من الباب الثاني اذا جعلته فی الغلاف وغلف غالیه سورنکه دخی

فرضف

غضف

غطف

غطرف

غقف

غلف

دیرل التغلف فختینله ولامک فخی وتشدد بیدله کذلک غالیه سورنک نقول تغلف ال جل الغالیه وغلف بها الحیت
 غلفا الغلفاء غینک فخی ولامک سکونی والفک مدله معدنیکر بن الحارثک لقی در ز بر اول مسک سورن
 اول ایدی دیرل عربی اوزن وغلفا فایچنده اولن یا یه دخی در بر بقال قوس غلفاء الاغلف همزه نیک
 ولامک فختینله شول قلب در که بر سنه حفظ انکه قادر اولیه غلافش مثا بسند اولد وغندن وتری الغلف
 غینک فخی ولامک سکونیه جمی وقالو قلوبنا غلف وغلف سنسز اولانه دخی در بر بقال رجل اغلف اذ کان
 اقلف وبالجملة هر طرف ایچنده اولان سنسبه اغلف در بر بقال سیف اغلف وقوس غلفاء علی مامر العیف
 غینک فخی و یانک سکونیه صاغه وصوله میل انک التعیف فختینله و یانک فخی وتشدد بیدله بجعانه بقال
 ضافت الشجرة غیفانا وتعیف اذ مالت یینا وشمالا وتعیف ات بر جانیه میل انکه دخی در بر بقال تعیف الفرس
 اذ تمطت ومال فی احد جانبیه التعیف علی وزن التکریم قور خوب بر جانیه ایرلغه دیرل بقول حمل فلان فی
 الحرب فعیف اذ کذب وجبن الغاف علی وزن الخال بر جتنس اولو اغاچدر که قومده بر طتلو مینوه سی اولور
 تازه بقلا کی اوزون اوزون بویوز مثالنده بر فصل الغاف الفوف فانک فخی و مدله شول اذ دانیه دیرل که خرما
 چکر دکنک یچنده اولور خرما غی اندن بر وفوف شی معناسنه دخی کلور بقال مالغی فلان غنی فوفا ای شیا
 الفوفه فانک فخی و مدله ولحدی و بعضیلر ایندی فوفه شول یوفقه قابغه دیرل که چکر دک اوزنه اولور
 لمفوف همک فخی وواوک فخی وتشدد بیدله بر دد کسری قاشدر که اوزنه اذ خطری اوله ومفوف یوفقه برده
 دخی در بر چکر دک اوزنه اولن یوفقه قایق معناسندن مأخوذ در شه کم الان مرو را ایندی بقال رد مقوف ای
 رقیق الافواف همزه نیک فختینله فوفک جمی بقال رذا فواف بالاضافه که مقصود بر دی رفته نسبت اولور الفیف
 فانک فخی و یانک سکونیه دوز بر مکان مستوی معناسنه وفیف ال عرب کونلر ندن بر کونک ادی در
 الافیاف همزه نیک فختینله جمی دوز بر معناسنه الفیوف فختینله کذلک جمی الفیفاء فانک فخی و یانک سکونی
 والفک مدله شول بحر اکا اونی وصوبی اولیه و مدله دایتدی فیفانک الفی زابده در بر راعرب طایفه سی فیف
 دخی در بر فیفانک فصل القاف القحف فانک کسری و حانک سکونیه ده ماغک اوزنه شول مک در که دماغی
 جمع ایدر مثل مشهور در صنیقه جمعه کلد وکی زما با تخاف راسه دیرل لجن خصمک اوزنه بر بلا کتوروب
 انوکله اسکات تسه و قحف اغاچدن شول قدحه دیرل که ذکر اولن کک مثالنده اولور کویا که یارم قدح در بر بقال
 ماله قد ولا قحف پس قد در بدن اولن قد حذر وقحف ایچندن اولان قد حذر القحف فانک فخی و حانک
 سکونیه قحف دیرل کسری که اوزمق در نقول قحفه قحفا اضریت قحفه واصبت قحفه وقحف کسینه ده اولانی
 جملة ایچمه دخی در بر نقول قحف قحفا اضریت جمیع مافی الاناء وبقال شربت بالقحف یعنی قحف معناسن
 بو طریقه دخی ادا ایدر لرقحاف فانک کسر به محبت ابدوب خرا یچمه و منه قولهم الیوم قحاف وغدا نقاف
 ونفاق ون مکسرون صکره مافله باشی اوروب فائق یعنی بوکون مطایبه یارن مضارب یعنی القحاف فانک خمیله
 قعاف کی درو بونلرک ایکسسی دخی حجاج کی درو حجاج شول سیله دیرل که هر تیه او غراسه کتون الا قعاف
 همزه نیک و یانک کسر به زیاده ایچمه که دیرل شرب شدید معناسنه القاحف حانک کسر به شدله یقن
 یغیون دیرل القذف فختینله اوزاق بحر ابقال تیه قذف وفلاة قذف ای بعیده تقاذف بن یسلکها یعنی حالک
 اولنلری کویا که اترویه تاء مثانک کسری و مدله بحر معناسنه در القذف فختینله بجعانه بقال تیه قذف
 علی مثال صدف وصدف وطفن وطفن القذفة فانک فخی وذلک سکونیه کسره سرائی وقله خجل
 معناسنه در القذف فانک فخی وذلک فختینله جمی القذفات کذلک فختینله جمی غرقه نیک جمی غرقه نیک

غیف

فوف

فیف

قحف

قذف

قف

قف

قف

قف

و من بدله شول برده کبی ارقیه الن کلیم در که اوجار بنک سچقلمی اوله القطایف فافک فقی و بانک کسر بله جمی
 و قطایف شول نسبه به دخی دیر که اکل اولور کویا که سچاغه تشبیه اولوب قطایف دیشلردر القطف
 ضمتنه کذلک جمی حقیقه بله حقیق کبی کویا که قطیفک و حقیفک جمی در القعاق فافک ضمی بله شول سیل در که
 اوغر دخی ری یاره خفاف کبی القاعف عینک کسر بله فافک فقی فقی یغن یغوره دیرل القعاف فافک فقی
 و عینک سکونیه اصلندن قورمق تقول قعفت الخله اذا اقلعتنا من اصلها او قعف جناقه اولن نسبه بی جمله
 ایچمکه دخی دیرل و بوقف معنایه لغت در الانقاع هم بنک فافک کسر بله دیوار دیندن بقای القف فافک
 فقی و فانک تشدید بله اولن آزه سنک و صافیسک قورمقی القفوف ضمتنه کیاسی یود قدن صکره قورمقی
 بقال قف الثوب قفوف اصمعی ابتد قف العشب دیرل قجن اوت زیاده قورمقی یسه یقال لابل فیما شاءت من حقیف
 و قفیف و قفوف قور خودن قارل اور بر مکه دخی دیرل بقال قف شعری ای قام من الغزع القفاف فافک فقی
 و فانک تشدید بله شول کسینه در که بر ماغی ار اسندن ایچمکه و غلبه یقال قف بقف من الباب الاول و بقف من الباب
 الثاني القف فافک ضمی بله رک محندن و کسک و لن تحلی القفه فافک ضمی بله کذلک یوکسک اولن بالقفاف
 فافک کسر بله جمی یوکسک بله معنایه و منه قولهم کبر فلان حتی صار کانه قفه اصمعی ابتد قفه قورمقی و شره و شره
 ایچمکه دیرل و قفه قورمقی قباغه دخی دیرل و کاه اولور خر مایه اغندن ذکر اولن ان قباغ هیئتند ایشلی و ب نسا طایفه سی
 ایچمکه بنده قود قلی نسبه دخی دیرل الاستقفاف همز بنک و نانک کسر بله پیر اولن کسینه نک بوز لوب
 دیوشر لمسی الاقفاف همز بنک کسر بله ناوق بر دلمسی کسک بله بقال قف الد جاحه اقلها اذا انقطع بیضا و یو
 اصمعی روایی در و کسائی ابتد اقفاف ناوق قارندم ده جمع ایچمکه در القفقه علی وزن الزلزله صغوقدن
 دره ملک تقول قفقف الرجل قفقه اذا ارتعد من البرد الا قف همز بنک و لا ملک فخیله سنسز او ان کسینه
 القف فخیله سنسز لک القفقه فافک ضمی و لا ملک سکونیه شول در بدر که سنت حالته ای کسر ل
 القف فافک فقی و لا ملک سکونیه سنت ایچمکه تقول قلفها الخان قلفا و عرب طایفه سی شو بله زعم ایدر لکه
 براو غلن کجه ای ایدین ایکن طوغسه اول سنتلو کبی طوغه و قلف اغاجک فاین صوغه دخی دیرل تقول قلفقت
 الشجرة اذا نحيت عنها لحا بها و لحا حاء مهمله بله اغاج قابنه دیرل و قلف کویک و زرنندن با یغن قالدر مغه دخی
 دیرل تقول قلفقت الدن اذا قضضت عنه طینه و قلف کینک تحت لرن بری برنه لیف بله دیکوب یا پشدر مغه
 دخی دیرل تقول قلفقت السفینه اذا خرزت الواحها باللیف و جعلت فی خالها القار و قار فافله زفته دیرل القلفه
 فخیله سنت اولنا جق بر قطعه کبی قطع اولنا جق محل معنایه القلیف فافک فقی و لا ملک کسری و مد بله شول
 ظرفه دیرل که ایچمکه خر ما قور و ر جله التمر معنایه الافن همز بنک و نونک فخیله شول ات در که اکسه سی ای
 اوله و اقف قو قلمری کهر ک اولوب غلیظ اولن کسینه به ده دیرل القنفاء فافک فقی و نونک سکونی و الفک
 مد بله قو قلمری کوجک اولن عورت القنیف فافک فقی و نونک کسری و مد بله ناسدن بریجه جماعت قتیب کبی در
 وزنا و معنی ابو عمرو و روایی وزنه و این در بد ابتد مرقنیف من اللیل دیرل کجه نک بر یاره سی معنایه و بعضیلر
 قنیف من اللیل طایفه من اللیل معنایه در ظاهر بودر تفسیر ایل عم دره قنیف جوق یغور لول بلوده
 دخی دیرل القنف فخیله قو قلمری کوجک اولوب غلیظ اولن القنفاء فافک ضمی بله بوزنی بوبله اولن کسینه
 القوف فافک ضمی و مد بله قولا غلک یو قار و سی اعلا یذن معنایه و کوری یوین معنایه ده کا و القاف علی
 وزن لال لک کوری یوین معنایه بقال خذت بقوف رقبته و بقاف رقبته مثل صوف رقبته ای رقبته جمعا
 قاف علی وزن لال طاعک اسمی در که کوری یوین حاطه ایشدر القایف بانک کسر بله شول کسینه در که

ایزازل

ایزازل یعنی ایزی روی برندن شخصی و تمیز ایدر القافه علی وزن الحاله جمی تقول قفت آره اذا تبعته مثل قفوت
 آره لافتیاف همزه نک و نانک کسر بله کذلک آزه تابع اولن بقال اقنایف آره مثل قاف الا قوف همزه نک
 و واک فخیله زیاده آزه تابع اولن کسینه بقال هو اقوف الناس فصل الکاف الکنف کافک کسری و نانک
 سکونیه و الکنف کافک فقی و نانک کسر بله کذب بله کذب کبی شول کورک کبی که انسانک ارقه سنه اولور
 شانه معنایه و کنف هسته یو ریچمکه دخی دیرل کنف ات و ررکن فروم کتی یعنی کورکنک اوجلمری قاله رق
 یو ریچمکه دخی دیرل تقول کنتف الخیل الکنتف فخیله و نانک ضمی و تشدید بله کذلک کتی قاله رق یو ریچمکه
 دیرل بقال کنتف الخیل اذا الرنفت فر مع کتافیه فی المشی و کنف کذلک بالان اغاجتک اگر یسن بری رینه بغلنه
 دیرل و کنف بر کسینه نک الی اردنه بلغمه ده دیرل کتاف دبد کری ایچمکه الکناف کافک کسر بله بزوع ایدر لاف
 همز بنک و نانک فخیله کورکی اینلو اولن کسینه و کنف شول ات دخی دیرل که کورک کاه جند اولن کورنک
 بله اوموزی پندار الی اوله الکنیفه کافک فقی و نانک کسری و مد بله شول اینلو دمو در که قیویه اوررل و کنیفه
 قلیله و لن حقه و کینه دخی دیرل لکنتفان کافک ضمی و نانک سکونیه شول چکر که در کسایر چکر کدر دن اول اوجار
 الکنتفانه کذلک کافک ضمی و نانک سکونیه و احدی بعضیلر ابتد کنتفان شول چکر که در که غوغادن صکره
 اولور که انک اولنه سنرود برلر سین مهمله نک کسری و واک سکونیه اندن صکره دبارد برل دال مهمله نک
 فخیله اندن صکره غوغاد برلر غین و کنف فقی و واک سکونیه اندن صکره کنتفانه دیرل الکنف فخیله شول
 اقسیمدر که طوارک کورک کاه عارض اولن و جعدن حاصل اولور این السکیت روایی اوزن الا کنف شول دوه در که
 ذکر اولن مرضه مبتلا اوله الکنتفاء کافک فقی و نانک سکونی و الفک مد بله مونث بقال جمل الکنف و ناقه کنتفاء
 الکنتفاء کاف مفتوحه دن صکره ثامه مثله بله قالنق غلطت معنایه بقال کنف الشی من الباب الخامس
 الکنف کافک فقی و ثامه مثله نک کسری و مد بله غلیظ اولن نسبه التکاف نانک فقی و نانک ضمی بله کذلک
 غلیظ اولن بقال تکائف الشی الکرف کافک فقی و نانک سکونیه ایرک مرکب دیشی مرکبک بولن قو قلیوب
 باشن یو قرو قالدر و ب طود اغن دویرم بقال کرف الحار اذا شم بول الا نان غر فعر اسه و قلب شفته الکرناف
 کافک کسری و نانک سکونیه کسلن بود قلمری دیرل که خر ما اغاجتک اوزد کنده قالور و کسلن بود اقه
 قاله کرب دیرل الکرنافه کذلک کافک کسری و نانک سکونیه و احدی الکرناف کافک فقی و نونک کسری و مد بله
 کرناف جمی الکرسف کافک و سبنک ضمیله بنه قطن معنایه و بونندن ما غود در دوانک لقاسنه کرسف
 دبد کری که لقام کبی حفظ ایچمکه قود قلمری نسته در کرک حر رذن اولسون کرک پنبه دن الکسفه کافک
 کسری و سبنک سکونیه برنسنه نک بریان سی بقال اعطی کسفه من ثوبک الکسف کافک کسری و سبنک سکونیه
 جمی الکسف کافک کسری و سبنک فخیله کذلک جمی پان لر معنایه و بعضیلر ابتد کسف کافک کسری
 و سبنک سکونیه واحد در کسفه واحد اولد و غی کبی اخفش ابتد شول کسینه که کسفا من السماء قرأت ابتد
 کافک کسری و سبنک فخیله ای جم قلدی الکسف کافک فقی و سبنک سکونیه دوه فی سکر ملک تقول کسفت
 البعیر من الباب الثاني اذا قطعت عرقه و عرقوب عینک و قافک ضمیله او کجه سکیر دیرل و کسف بیز کیمکه دخی
 اطلاق اولور بقال کسفت الثوب اذا قطعت و کسف اکشی بوز لول و لغه دخی دیرل و فی المثل اکسفا و مساکیا یعنی
 ترش و لول بله امساک برده جم اولور فی التکسیف علی وزن التکریم زیاده کسک تقطیع معنایه الکسوف
 ضمتنه ای و کون طولی تقول کسفت الشمس نکسف کسوفان الباب الثاني و کذلک تقول کسف القمر الا ان
 لا جود فیه ان بقال کسف القمر و العامه تقول انکسفت الشمس و کسوف کسینه نک حالی یتلوا و لغه دخی دیرل

کنف

کنف

کرف

کرسف

يقال كسفت حال الرجل اذا ساءت كاسف الجبال سى حال معنسانه در و كاسف الوجه اكش يوز لو معنسانه در ترشرو
 كى الكشف كاف ففتح وسين معجمه كسكو يله برنسنه فى احق الانكشاف همزه نك وكاف كسرى يله والتكشف
 فتحته يله وشبك ضمى وتشديد يله احملى يقال كسفت الشئ من الباب الثانى فانكشف وكشف ورك وكوك
 يوزن ضيا يله طولدرمغه دى انكشف دى رل يقال انكشف البرق اذ املا السماء المكاشفة يمك ضمى وشبك
 فتحته اظهارا يلمك يقال كاشفه بالعداوة اذ اباد بهما التكشاف يلمك ففتح وشبك ضمى يله انكشف
 ما نذا فتم اى لو انكشف عيب بعضكم لبعض يعنى برى بركون كز لى كى كى عيبكز اجلسه الكسوف كاف ففتح
 وشبك ضمى ومبدله شول ناقه در كه اول حامله ايكن اكار كك اسه الكشاف كاف كسرى يله ناقه ذكر اولن صفت
 اوزنه اولمى يقال كسفت الناقة كشافا و اصمى ايتدى كراك كى يلى برى ردى ردى ناقه اوزنه صالسنه اكا
 كشاف و ناقه يكسوف دى رل ديدى الاكشاف همزه نك كسرى يله قومك دوه سى كسوف اولمى يقال كشاف
 القوم اذا كسفت ابلهم الكشف فتحته يله الن نهائيت بولد دى رل قار ك يوقر وما بلى اولمى دى رل يعنى التند اولن
 قار ك ياتى يوقر واولمى در وكشف ات قسمينه قورق يندى رده اولن بور وشقلى در الاكشاف همزه نك
 وشبك فتحته يله ذكر اولن صفت اوزنه اولن كسفه والكشف شول كسفه يه دى رل كه حين محار بده قلفا فى
 اولمى الكشفه فتحته يله ذكر اولن قار ك يندى رل الكف كاف ففتح وفانك تشديد يله الى سى الاكف
 همزه نك ففتح كاف ضمى جمى وكف بيزك لطفى ابلد كدن صكره محكم ديكمه دى رل نقول كسفت الثوب
 اذا خطت حاشيته وهو الخياطة الثانية بعد الملى وكف منع معنسانه ده كلوز يقال كسفت الرجل عن الشئ
 فكف اذا منعته فامتنع يتعدى ولا يتعدى والمصدر واحد كفه كاف ايكسند دى فتحته واخر لى بنك
 فتح اوزن بناسيله مواجهه معنسانه در بونل اصلند ايكى اسدركه واحد قلوب خمسة عشر كى فتح اوزن
 مبنى اولمشلر در منه قولهم لقيته كفه كفه اى استقبلته مواجهه الكفه كاف ضمى شول نسنه در كه كوكك
 يا خوه قفطان اكنك چون سن طولا شور و اصمى ايتدى هر اوزن نسنه يه كفه دى رل كفه الثوب وكفه الرمل
 كى حاشية الثوب معنسانه الكفاف كاف كسرى يله جمى الكفه كاف كسرى يله هر مستد راولن نسنه در كفه
 ميزل وكفه صياد كى يعنى راز وكوزى و دكرمى اولن اوجى شبكه سى كى وكفه ديش ديش مدور اولن ديش لئه
 دى رل الكفه كاف ففتحته يله راز وكوزى كفه ده لغت در كاف كسرى يله الكفف كاف كسرى وفانك فتحته
 جمى وكف كذا شول مدور نقشلر در كه اكنه ايله ال اوزننه ايدر لى اكثر عرب نسا سنده اولور الكفاف
 كاف كسرى يله برنسنه نك اولوسى اولن نسنه الكافه جميع خلايق يقال لقيتهم كافه اى كلم وكافه شول ناقه يه
 دى رل كه ديشلرى زياده ياشلو اولد غندن اشوب نابيد اولمغه قريب اوله الكاف مذكرى ذكر اولن وجه اوزن
 اولن اركك دوه معنسانه الكفوف خمتينله دوه ياشلر بديشى اشوق يقال كفت الناقة كف كقوفان الباب
 الاول المكفوفة يمك ففتح وفانك ضمى ومبدله شول جامه داند در كه ايلكاش اوله المكفوف كذا يمك
 ففتح وفانك ضمى ومبدله كوزى كور مين كسفه ضرر معنسانه المكافيف يمك ففتح وفانك كسرى ومبدله
 جمى يقال كف بصره على البناء للجهول ويقال كف بصره ايضا على البناء للمعلوم بن الفعل اللازم على رواية
 ابن الاعرابى الكفاف كاف ففتح ايله برنسنه نك مثلى ومقدارى وكفاف كذا قوت اولاجق مقدارى رزقه دى رل
 وقوت ولا جق رزق ديلمه دن معنى اولن رزق در وفى الحديث اللهم اجعل رزقك محمد كفا افا الاستكفاف
 همزه نك وتانك كسرى يله برنسنه فى كور مكه دقت ايدوب الن قاشى اوزن قوم قدر كوشه قوشالنى قاشى اوزن
 قوب كوكله ايدن كى نقول استكففت الشئ اذا استوفخته بان تضع يدك على حاجبك كالذى يستظل
 من الشمس ينظر الى الشئ هل يراه ولا يراه كفافى كذا ال اوزادوب جرائمه دى رل واستكفا ف

كشف

كشف

برنسنه فى غلق اورتبه الوب كوزنكه دى رل راز و اوبى اوزن يقال استكف القوم حول الشئ اذا احاطوا به ينظروا اليه التكهف
 لانك ففتح كاف ففتح وتشد يله كذا لك ال اوزادوب جرائمه دى رل استكف فلان وتكفف امد كفه يستال الناس الكفكفه على
 وزن الزلله منع ايلك تقول كفكفت الرجل اذا كففته الكلف فتحته يله برنسنه در كسسم دلنسى كى يوزه عارض اولور وكاف
 شول لونه در لى كذا لك يوزده اولور قمرى يله سياه بنند كه اكنفسى دى رل وكاف برنسنه يه حريص اولمغه دى رل نقول كاف
 بهذا الامر من الباب الرابع اذ اولعت الكلفه كاف ففتح ولا مك سكويه اسدرد كز اولن معناده حررت كى وكففت زحمتله اسلن
 نسنه يدر لى كز لى اولسون كرك اولماسون الا كاف همزه نك ولا مك فتحته شول كسفه در كز اولن لونه ملون اوله يقال
 كيتا كاف للذى كلفت حرته فلم نصف و رى فى اطراف شعره سواد الى احتراق ما هو يعنى حقيقته سواد اولميه واصمى ايتدى
 ففتح دوه شد بد الحمره اولوب وجر ننه سواد مختلط اولوب خالص اولمسه بومقوله نكه كلف دى رل اركك دوه يه كاف وناقه يه
 كاغادر الكليف على وزن التكريم ومشتق لونه نسنه مر ايلك يقال كافه تكليف اى امره بما يشق عليه التكلف فتحته يله ولا مك ضمى
 وتشديد يله برمشة نلوايشى اسلمكه زحمت حكك يقال كففت الشئ اذا حشمته التكلف يمك ضمى ولا مك كسرى وتشديد يله
 شول كسفه در كه مهمى اولمى ايشه من كى اوله التكلفه تانك ففتح ولا مك كسرى يله زحمتله ايلك تقول حملت الشئ تكلفه اذا لم
 نطقه الا تكافا يمس تكلفه نفعله وزنى اولور الكنف كاف ففتح ونونك سكويه برنسنه فى احاطه ايدوب صقلنى تقول كسفت
 الرجل كفه من الباب الاول اذ خطته وصنته وحوط حاء مهمله نك فتحته جمع معنسانه در وكنف دوه يه غلى ياقعه دى رل يقال
 كسفت ال الكنف من الباب الاول وكنف من الباب الثانى وتقول كسفت عن الشئ اذا عدت لائاف همزه نك كسرى يله ياردم ايلك تقول
 كسفته اذا اعنته المكافيه يمك ضمى ونونك ففتح ايله معاونت معنسانه در الكنف فتحته يله جانب معنسانه در وكنف لطفى قوشك
 اى قنادى الكفه فتحته يله دوه نك ساكن اولد فى جانب ناحيه الابل معنسانه الكنوف كاف ففتح ونونك ضمى ايله شول ناقه در كه
 دوه ياند و غى رل رجا بنكه ياتور قد وركى بوقدر وار كه كنوف دوه ملر دن لراق ياتمر قد وراق ياند و غى كى وقدر ورافك ففتح و ذال
 معجمه نك ضمى لى نجاستدن اجتناب يند دى رل الكنفه كاف ففتح ونونك سكوى والفك مبدله ارق اولوب صغر يسكن كوكبرى
 ظاهر اولن قيون يقال شاه كنفه اى حدياء وحد با خاود ال مهملته يله ذكر اولن معنائه در التكفف فتحته يله ونونك ضمى وتشديد يله
 احاطه ايلك لا كنفاف همزه نك وتانك كسرى يله معنائه يقال تكنفوه واكنفوه اى احاطوا به واكنفاف دوه غلى ياقعه دى رل
 يعقوب رابى اوزن يقال كنف القوم اذا اتخذوا كنفه لابلهم التكنيف على وزن التكريم كذلك اخاطبه ايلك يقال صلاه مكف
 اى احيط من جوانبه وصلا صادمه نك كسرى يله اسنه فحون ياقدر لى تشه دى رل الكنف كاف كسرى ونونك سكويه
 شول طرف در كه چوبان لئه التز قورو بونك تصغير يله كسدر حديث شر بقاء كه كنيف على علميور لمشدر الكنف كاف ففتح
 ونونك كسرى ومبدله ستر ايدى معنسانه در وقلقانه دى كنيف دى رل ستر اقد وكندن وترواد بختانه دى كنيف ديد كبرى
 بوجه تندن در وكنيف اغاچ در اولن دوه اغلنه دى رل حظيرة الابل معنسانه الكوفة كاف ضمى ومبدله قمرى قومر مله خرا
 معنسانه كوفه شهر نه دى بوسيدن كوفه ديد بى كوفان كاف ضمى ومبدله كذا كوفه نك اسمى در وكوفان خرزه وعسكره
 دى رل و دكرمى اولن ده دى رل يقال ركم فى كوفان اى فى امر مستد روكوفن زحمته ومشتقه وياش دوه نكه دى رل التكوف
 على وزن التكريم كوفه يه كلك تقول كوفت تكوف بفاى صرت الى الكوفه التكوف فتحته يله وواوك ضمى وتشديد يله دى رل اولمى
 يقال تكوف الرمل والقوم اذا استداروا وتكوف اهل كوفه يه بكرمك قصد ايلكه وانلره منتسبا ولمغه دى رل الكاف على وزن
 الحال حروف هجاءن بر حرف ك اسمى در تذكىرى وتائى جازر وسائر حروف هجاءنك حالى بودر وكاف حروف معانيدن دى
 اولوب حرف جر اولور معنائه تشبيهه دلالت ايلكه وكاه اولور موقع اسم واقع اولوب ووزنه حرف جر داخل اولور وكاه اولور
 غير مخاطب اولوب محل جرده ومحل نصبه واقع اولور تقول غلامك وضربك بفتح المذكر وتكسر اللوئث للفرق وكاه اولور مجرد
 علامت خطاب اولوب اعرابن محلى اولماز كقولك ذاك واو ايلك ووريدك لانه اليست باسم هاهنا وانما لى الخطاب فقط نفع للذكر
 وتكسر اللوئث الكف كاف ففتح وهانك سكويه او كى برنسنه در كه قيادن كسرى معنائه كسرى كسرى طاعلر ده اولور الكوف
 خمتينله جمى وكف صغيق مكان معنسانه دى كلوز يقال فلان كوفى ما بجا كيف كاف ففتح و يانك سكويه واخر نك ففتح
 وزن نا سيله بر اسم مهم در نعه معنسانه اخرى تحريك اولند فى التقاء ساكنين ناز و ترو در وقع اوزن مبنى اولوب كسرى اوزن

كشف

كاف

كشف

كوف

كف

وحيث كفى وهدى به بصرى من طاقيل اوق ومخوف واسع اول مغاريه دخی در بر بقال غار مخوف ای موسع ومخوف
 ستونکيه ديرل که چکيه اشما سون دیو ذکرى بغامش اوله بقال بنس مخوف الانحاف همز نونک و تانک کسری به رنسنه
 تمام جرمق استخرج معناسنه تقول انجفت اذا استخرجت اقصى مافى الصرع من اللحن والانحاف روز کار بلودک
 یغده وری توکا بجی یغده دخی در بر بقال انجفت لیم السحاب اذا استفرغه الخافه نونک فحی وحاء بهمه له ابله
 از قلامق هزال معناسنه بقال نحف من الباب الخامس النحيف نونک فحی وحاء نونک کسری ومدیله اقلان کسنه
 الانحاف همز نونک کسری ابله اقلان بقال انحفه غیره النحف نونک فحی وحاء نونک سکونیه بنیه اتق بقال ندی
 القطن من الباب الثاني اذصر بمالندفة المندفه میم کسری ونونک سکونیه بنیه اتق توفتته کاموسدن
 وترجمه مختار دن فهم اولن بودروا صاحب کشاف مقدمه سنده وصاحب مذهب مندغه حلاج یایی در
 دیمشلر وندف کاه اولور یدیه انقدن غیرى رده دخی استعمال اولنور وندف کوک قار یغدر مغه دخی در بر بقال
 ندی السحاب الشی اذا رمت به وندف طوار بودر کن یاغن نیز المغه دخی در بر بقال الدابة تندف فی سیر هاند فاوهو
 سرعه رجع یدیه الندف نونک فحی وحاء نونک سکونیه بنیه فطن مندوف معناسنه النرف نونک فحی
 وز نونک سکونیه قیونک صوین هب چکمک تقول زفت البئر زفان الباب الثاني اذترحه کله وقیونک صوی
 هب چکمکه دخی در بر لازم ومتعدی کلور وزفت البئر دخی در بر بناء مجهول اوزن وزف فان جوق اناغله صاحبی
 ضعیف انجکه دخی در بر بقال زفه الدم اذا خرج منه دم کثیر حتى یضعف وزف تحت منقطع اولمغه ده دخی در بر بقال
 زف الرجل فی المصوم اذا انقطعت حجتة لا تواف همز نونک کسری به قیونک صوی توکنک فرار وایی اوزن بقال
 زفت البئر اذا ذهب ماؤه او انزاف کوز یا شن توکنکه دخی در بر بقال انزاف العبرة صاحبها وانزاف سرخوش انجکه
 دخی در بر قال الله تعالى لا یصد عون عنها ولا یزفون ای لا یسکرون وانزاف قومک شرابی توکنکه دخی در بر بقال
 زف القوم اذا قطع شربهم وقری ولا یزفون بکسر الزای وانزاف قومک قیولینک صوی دوکنکه ده دخی در بر
 بقال انزاف القوم اذا ذهب ماء شربهم وانقطع النرف نونک فحی وحاء نونک کسری ومدیله قانی جوق اقوب ضعیف
 اولن کسنه وزیف مست اولن کسنه ده دخی در بر عقلی توکنوب قالمدوغی انجون المنزوف میمک فحی وزانک ضمی
 ونوب به بمعناه فی المثل انجمن من المنزوف ضرطا وضراط معجمه نونک فحی وحاء نونک سکونیه یلنک خره جری
 معناسنه المنزف میمک ضمی وزانک فحیله قانی جوق قان کسنه منزوف معناسنه بعض روایت اوزن النرف
 فحیله کوز یا شی توکنک بقال زفت عبرته من الباب الرابع النرفة نونک ضمی وزانک سکونیه از اولن صویا خود
 شراب غرقه کی وزنا ومعنی النرف نونک ضمی وزانک فحیله جمی از اولن صولر معناسنه النرف نونک فحی وحاء نونک
 سکونیه بنای دیندن بقمق ابوز بدروایی وزن تقول نسفت البناء نسفان الباب الثاني اذا قلعت ونسف دوه
 اولنر کن اونی دیندن قور مغه دخی در بر بقال نسف البعیر الکلا یفسغه اذا اقتلعه باصله ونسف بغدادی سلکوب
 ارتفعه دخی در بر المنسف میمک کسری ونونک سکونیه وسینک فحیله برنسنه در که انوکله بغدادی پاک اولنور حنی
 ترجانه وغیره دخی غریبال به تفسیراتش در لکن جوهر نیک تعبیرندن غریبال اولن غی ظاهر در النسافه نونک
 ضمی وسینک تحفیله منسقدن یعنی بغدادی پاک ایدجک نسنه دن دوکن فضلات در بقال عزل النسافه وکل
 الخالص المنسفة میمک کسری وسینک فحیله شولت در که انوکله باقلور ابوز بدروایی اوزن الانساف همز نونک
 وتانک کسری به رنسنه فی قور مرق تقول نسفت الشی اذا اقتلعت والنساف لوز متغیر اولمغه دخی در بر بقال نسف
 لونه اذا امتنع وامتقاع فافله وعین مهمله ابله حزنن ویا خود خوفدن نونک متغیر اولمق در النسیف نونک فحی وحاء نونک
 کسری ومدیله مرکب اصردخی رده قان اروده نونک بن کسنه ابکی جانبندن یاغله اوردوغی رده دخی در بر که تونی
 یونماغله معلوم اوله النساف تانک فحی وسینک ضمی ابله کیز لوسو بشمک بقال هایناسفان ای یسار ان النسوف
 نونک فحی وسینک فحیله شول دومدر که اونی اولنر کن اغز نونک مقدیه اونی کوکندر قور به بقال بعیر نسف

نحف

ندف

نرف

نسف

المناسفة میمک فحی وسینک کسری ومدیله

ومدیله جمی ذکر اولن دوه ل معناسنه بقال ابل مناسیف ونسوف شول ایدر ل کسکر در کن طر نقرن رده قریب
 اله بقال فرس نسوف السیفک اذا ادناه من الارض فی عدوه وسینک سین مهمله نونک وباء موحده نونک ضمه ل به اناک
 طر نونک کناری دوه کذلک نسوف شول ایدر ل که در سکر نونک قولانه قریب قله و بودر سکر ی بری برننه قریب
 اولماغله اولور که ات اهل اولنر ما یمنده بومق بول در النشف نونک فحی وسینک سکونیه یز یا خود بر رنسنه فی
 انجک در بقال نشف الثوب العرق نشفان الباب الرابع ونشف الحوض الماء شر ونشف قره طشله ده دخی در بر
 نشف لغت در فحیله النشفه نونک فحی وسینک سکونیه واحدی بر مقدار قره طشله معناسنه وایو عروایتی
 نشفه شول طاشلر زکایاغه سورر ل کین السون دیو النشف فحیله وسینک ضمی وتشدد به به معناه تقول
 تاشفه کذلک النشفه نونک فحی وسینک کسری به صوایجن بر النشف فحیله ذکر اولن صفت اوزن اولمق
 ونشف کذلک شول قره طاشلر برک طشلی در که بنش کی در النشافه نونک ضمی وسینک فحی وتحفیله شول
 سود کویکی در که صاغلور کن سودک بوزنه کلور الانشاف همز نونک و تانک کسری به ذکر اولن نسنه فی انجک
 نقول انشفه اذا شربتها الانشاف همز نونک کسری به نشافه ویرمک بقال الصبی انشفی ای عطی النشافه اشربها
 ونشافه نونک تفسری الان مرورایتی التنشیف علی وزن التکریم دوه ذکر اولن ان وجه اوزن سود ویرمک بقال
 است انکم نشف وترغی ای لها نشافه ورغوة ورغوة رانک ضمی ابله سودک اوزنه کلن کویک کف شیر معناسنه
 النصف نونک کسری وصادک سکونیه برنسنه نونک یاریسی درونصف انصافدن اسم معناسنه دخی کلور النصفه
 فحیله اسمدر انصاف معناسندن النصف نونک ضمی وصادک سکونیه نصف معناسندن لغت در یاری
 معناسنه وقرآن بدین ثابت فلها النصف النصفان نونک فحی وصادک سکونیه شول کاسه در که یاریسی طولش
 اوله بقال ناء نصفان اذا بلغ الماء النصف منه النصف فحیله شول عورندن که اورن یا شلوا اوله النصف نونک ضمی
 وصادک فحی ویا نونک سکونیه تصغیر در هاء تأنیث ابله تصغیر اولمق فی صفت ولوب وصفت موصوفیه یلنوب
 فرقه احتیاج اولمق دخی انجوندن الانصاف همز نونک فحیله جمی بقال نساء انصاف ونصف مذکره دخی طلاق
 اولنور بقال رجل نصف وقوم انصاف النصفون فحیله کذلک جمی در یعقوب وایی اوزن ونصف
 خرمکار معناسنه ده کلور الناصف صادک کسری به نصفک واحدی خدمتکار معناسنه الناصفه صادک
 کسری به صرافینسی مجرای ماء معناسنه النواصف نونک فحی وصادک کسری به جمی صو جاری اولمق اوزن معناسنه
 ونواصف فضاله دخی در بر ساحل معناسنه النصف نونک فحی وصادک کسری ومدیله عورنرک باشه
 اورن کی نسنه نونک معناسنه ونصیف برجنس اوچکه دخی در بر مکیال مخصوص معناسنه وفی الحدیث
 ما باغنم مداحهم ولا نصیفه النصف نونک فحی وصادک سکونیه برنسنه فی یار بلق تقول نصیف الشی
 من الباب الاول اذا بلغت نصفه ونصیف عمره ونصیف رأسه ونصیف الازار ساقه ونصف کون یاری اولمغه
 دخی در بر نصف نهار اولمق معناسنه الانصاف همز نونک وتانک کسری به کذلک کون یاری اولمق بقال نصف
 النهار والنصف بنی النصف انصاف انجکه دخی در بر بقال نصف منة وانصاف عورت نونک کیمکه دخی در بر
 بقال نصف الجارية النصف فحیله وصادک ضمی وتشدد به به کذلک عورت نونک کیمک بقال نصف الجارية
 اذا اختبرت ونصف خدمت انجکه دخی در بر بقال نصف اذا خدم النصف علی وزن التکریم هورنه
 نونک کیدر مک و برنسنه فی اکی بولمکه دخی در بر النصافه نونک کسری به والنصاف کذلک نونک کسری به
 خدمت انجک بقال نصفهم بنصفهم نصافه ونصاف من الباب الاول اذا خدم النصف میمک وصادک فحیله
 یولک یاریسی نصف لریق معناسنه النصف میمک کسری وصادک فحیله خدمتکار امعی وایی اوزن
 المناصف میمک فحی وصادک کسری به جمی خدمتکار معناسنه الانصاف همز نونک کسری به کون یاری اولمق بقال
 انصف الی یار اذا انصف وانصاف عدل انجکه دخی در بر تقول انصف اذا عدل وانصاف برنسنه فی قولانه حقه

نشف

نصف

نش

دیرلر و شول نسنه یه دخی دیرلر که تکه تکه قارته بغلر لکجه سحره مسون دیو الوقف و اوک فقی و قافک سکونیه
شول بلرک که فیل ککندن ایدوب قوله طفرلر و وقف طواری طور نعه دخی دیرلر بقال و قفها نا و وقف برکسنه
کندی کنانه مطلع قفغه دخی دیرلر تقول و قفقه علی ذنبه اذ الطلعه علیه و وقف برملکی بیع و شرادن البقیوب
هنه فتن فقریه تعین ایتمک دخی دیرلر تقول و قفقه الدار المساکین و قفا و او قفها بالافاعه ردیه و لیس فی الکلام
اوقف لا حرف واحد و هو قولک اوقف عن الامر الذی کنت فیه اذ اقلت یعنی برکسنه یه برایشدن البقیوب
معنایه باب افعال دن استعمال و لنور علی ماسیحی التوقیف علی وزن التکریم بلارک طقمق تقول قفقه المرأة
توقیف اذ اجعلت فی بدیها الوقف و توقیف تکریم الکریم و ابقار نه بلرک برلر نه بیاض اولغه دخی دیرلر و توقیف
تجارج و قفیه طور مغه دخی دیرلر و توقیف شرع شرع بقدر نص معنایه ده کاور الموقف میمک ضمی و قفک فقی
و تشدید بله شولت درکه انده و یا غنده بلرک برلر نه بیاض اوله دیو قور و تجاوز اید و خود اشغه تجارز اید
الوقف فتمتبله طور طور مق بقال و قفقه الدایه تقف و قوفا و یقال و قفها نا بتعدی و لا بتعدی الا یقال
همز نه کسری و مدیه برکسنه یه برایشدن البقیوب تقول اوقف عن الامر الذی کنت فیه و بر سوزی
سو بلیوب ساکت اولغه دخی دیرلر ابو عمرو و رواهی وزن تقول کلتم ثم لوقف ای سکت و هر نسنه که اندن
امساک اوزن اوله سن اوقف دیرمن و ابو عقیل مصنف نام کتابنده ابو عمرو بن العلاء دن روایت ایدوب ایدوب
بر طور و کسنه یه مرور ایدوب ما اوقفک فوناد یسک حسن اولور و ابن السکیت نساً بدر و ابیدوب ایدوب
ما اوقفک ههنا و ای شی اوقفک ههنا دیرلر سنی و قوفه محتاج ایدن بدر معنایه الموقف میمک فقی و قافک
کسر بله شول درکه انده طور رسن هر نه مقوله اولور و سه اولسون الموقفان میمک فقی و قافک کسر بله ایکی
بوش بکر تمیکاه معنایه و موقوفان اعضادن عورتک یوزی و ای معنایه ده کاور بقال لرا انا ههنا
الموقوفین و ههنا الوجه و القدم علی رویه یعقوب و بعضیلر ایدوب عورتک موقف کوزلری و اللری و سائر
ظهاری لازم اولن اعضاسی در التواقف تانک فقی و قافک ضمیمه ایکی عسکر بری بر بله حار بیی طور شقی بقال
تواقف الفریقان فی القتال المواقف میمک ضمی و قافک فقیله بر معامله ده سوزی بره قارلشدر من الاستیفاف
همز نه کسری و تانک کسر بله و قوف طلب ایتمک تقول استوقفته اذ اسالته الوقوف فتمتبله و قافک ضمی
و تشدید بله بر نسنه یه منتظر اولوب کلنک الوقیفه و اوک فقی و قافک کسری و مدیه شول بیان چکی درکه فی
آوایتلری بر قیایه مضطر قبله لبر وجه له که ایتمک قادر اولیبوب صید اولنه و اقف قافک کسر بله انصار دن بر
تجاعتدر که انلر بنی سالم بن مالک بن اوس در الوقف و اوک فقی و قافک سکونیه یغموردن او طبله مق الوقیف و اوک
فقی و قافک کسری و مدیه بجعنا التواقف تانک فقی و اوک سکونیه بجعنا کذلک بقال و کف البیت و کفا و کیفا
و توکاف من الباب الثاني اذ اقطر و و کف شول نطعه دخی دیرلر که نطع در بدن اولان مقعد معنایه در الا یکاف
همز نه کسری و مدیه کذلک او طبله مق ذکر اولان معناده لغتدر بقال او کف البیت و ایکاف مرکبه پالان
اور مغه دخی دیرلر تقول کف البغل و او کفنه و بغل باه موخله و غین معجه ابله قاطر استر معنایه التوقف
فتمتبله و کافک ضمی و تشدید بله بر نسنه یه اومق توقع معنایه بقال مازات اتوکفه ضمی لقیمه التوقف فتمتبله
کناه اتم معنایه بقال و کف یوکف من الباب الرابع اذ التوقف عیب معنایه دخی کاور بقال لیس علیک
فی هذا و کف ای منقصبه و عیب الوکاف و اوک کسر بله پالان که مرکبه اورور و اوکاف دخی دیرلر همز نه کسری بله
الولاف و اوک کسر بله الاف کبی الف تعلق موالفت معنایه و ولاف برجنس سکر تکه دخی دیرلر اقلری
بر اوغوردن فالدروب قومغه اولف و اوک فقی و لاملک کسری و مدیه بجعنا و ولاف و ولیف کذلک قوم

وقف
وقف
وقف

بر اوغوردن کلک و ورق و لیف دیرلری بری اردنج کلن بلدرمه الوهف و اوک فقی و هانک سکونیه لوت دز ملنوب
بیر اقلن الوهف و اوک فقی و هانک کسری و مدیه بجعنا بقال و هف یهف و هفا و هیفه اذ اوزق و اهتر مثل
ورف و رفا و ریف الا یقال همز نه کسری و مدیه بر نسنه قلوب مرتفع اولق و منه قولهم ما یوهف له
شی الا اخذه ای ما یرتفع فضل الهاء الهف هانک فقی و تانک سکونیه صوت معنایه بقال هف الحماة
یهف هف غامض الباب الثاني الهف هانک کسر بله بجعنا بقال هف به هتافای صاحب الهتافه هانک فقی
و تانک تشدید بله شول ایدر که اوزی زیاده جقه الهتی هانک و تانک سکونی و الفک قصر بله بجعنا بقال قوس
هتافه و هتفی ای ذات صوت الهف هانک کسری و حیمک فقی و فاک تشدید بله مودی اولوب ثقیل اولن کرک
دوه قوشی اولسون کرک انسان اولسون الهف فتمتبله هر مرتفع اولن نسنه در کرک بنا کرک قوم یعنی کرک
طاع و اوق نشانه دخی هدف دبد کری و فرموده اولن کسنه یه ده هدف بد کری بوندن ما خود در
لاهداف همز نه کسری بله دیه اوزینه جقمق یقال اهدف علی التل اذ اشرف و تل تاء مثانک فقیله کوج و ک
دیه دیرلر و لهدف صغیر معنایه ده کاور بقال اهدف الیه اذ الجا و داق بر نسنه برکسنه یه متعین اولغه
دخی دیرلر قال اهدف لک الشی اذ انتصب المهدفه میمک ضمی و دالک کسر بله الی اولن عورت الاستهداف
همز نه کسری و تانک کسر بله بر نسنه برکسنه یه متعین اولق بقال استهدف لک الشی اذ انتصب المستهدف میمک
ضمی و دالک کسر بله ایلو اولن کوشه بقال رکن مستهدف ای عریض الهدفه هانک کسری و دالک سکونیه
برقطعه کرک اولر دن برقطعه اولسون کرک خلا بقدر برقطعه اولسون خطبه کی دروزنا و معنی و خطبه خاه
معجه و باه موخله و طاء مهمله ابله در الهرف هانک فقی و تانک سکونیه بر نسنه ده مدحی و شای اوزن متق اشیدن
کسنه لری عجبه کتورمک ایچون بقال لا تعرف جالا تعرف من الباب الثاني و عرف خر ما غای میوه سن نیز
و ریمکه دخی دیرلر یقال هرف الخ ل اذا عجلت اتاءها و اتاء تاء مثانله فعال وزنی اوزن خر مامیه سنه دیرلر
لا هراف همز نه کسری بله برکسنه کمالی زیاده اولق بقال اهرف الرجل اذ غنی ماله الهرفه هانک کسری
و تانک سکونیه و سبتک فقی و فاک تشدید بله اربیه و زنی اوزن شول زیان سی یا خود کلیم یان سی در که
انوکله بردن یغور و صوبن الوب بر قوغه ایچنه ضرر و بونی صنونک قلنی زما شدر ایدر لرو ابو عید ایدوب
بعضلر هرفه زیاده قاری اولن عورت در دبدی الهرف هانک کسری و زاء معجه نه فقی و فاک تشدید بله شول
دوه قوشی در که موزی اولوب ثقیل اوله پس هرف هف کبی اولور و زنا و معنی الهف هانک کسری و فاک
تشدید بله شول یوفقه بلوند که یغموری اولیه و هف شول بال کوجنه دیرلر که انوک بالی اولیه ابن السکیت
روایتی اوزن و هف شول کنه دخی دیرلر که انوک یحلمی تاخیر و لما غله دلنه سی دوکله و هف خرده اولن بالقلره دخی
دیرلر الهف هانک فقی و فاک فقی و تشدید بله راق اولن نسنه و خفیف اولنه دخی دیرلر و هف هف معتدل اولن
کولکه یه دخی دیرلر و شول کوملکه دخی دیرلر که رقیق و شفاف اوله قبض شفاف معنایه الهف هانک فقی
و فاک کسری و مدیه راق و خفیف اولق یقال هف هفیف و هفیف سر عت سیره دخی دیرلر الهف هانک فقی
و فاک تشدید بله معتدل اولن بل ریح طویه معنایه الهف هانک فقی و فاک سکونیه کذلک شول و کاکه
دیرلر که رقیق و شفاف اوله و شول یلکه دیرلر که شفاف و الهف هفیف میمک ضمی و هالک فقیله شول عورتی که طاری
از اوله الهف هف میمک ضمی و فاک فقی و تشدید بله کذلک قاری اولن عورت یعقوب روایتی اوزن الیه هف یانک
فقی و هانک سکونی و فاک ضمی و مدیه یعقوب و زنی اوزن قورق اولن کسنه جلیان معنایه و بعضلر ایدوب
جری اولن کسنه در حدید القلب معنایه الهف هانک کسری و لاملک فقی و تشدید یو و اوک سکونیه

وهف
هتف
هف
هرف
هرف
هرف
هف
هف
هف

هنف
هوف
هيف

شول كسنة در كه ثقیل و اهل جفا و اوب عظیم الحجة اوله الا هناف همزه نك كسر به شول كولمكدركه كانه نوع
فتور اوله سخریه به الن كسنة نك كولمكدركه كانه نوع هناف همزه نك كسر به شول كولمكدركه كانه نوع
ضمی ابه جعنه كذا لك الوف هانك فخی و او ك سكونیله شول كدر كاسی اوله ریح حان معنائه هانك فخی
و یانك سكونیله كذا لك شول كدر كاسی اوله ریح حان معنائه و اول من جانبین كاورنكباد بد كاری یل در كه
جنوبه د بوریننه جاری او اوب سهیل بلد زك مجراسی التمدن كاور و فی المناء ذهبت هيف لادیانها ای
لعاد انها لا تاجفف كل شیء و یسید یقی هر نسندك صوین چكوب قور بدر التیف فختینله و یانك ضمی
وتشد بد یله ذكر اولفان اسی یله داخل اولق یقال نفیف الرجل من الهيف كایقال تستأمن الشتاء الهافة علی
وزن الحاله شول ناقه در كه تیز صوسر اولور و یونك ضمی یانی در الهيف میك كسری و هانك سكونیله جعنه
الا هتیاق همزه نك و تانك كسر به صوسم یقال هتیاق اذا عطش الیهفان هانك فخی و یانك سكونیله صوسر
عطشان معنائه یقال رجل هيفان اذا كان عطشانا و هيفان صوصران رجله دخی اطلاق اولنور اصمعی
و یانی وزن الا هافة همزه نك كسر به قو لك طواری صوسر اولق یقال اهاق القوم اذا عطشت ابلهم الیهف
فختینله قارن بركراچی اولق الا هيف همزه نك و یانك فخیله شول كسنة در كه قاری و بركری انجه اوله الیهف
هانك فخی و یانك سكونی و الفك مد یله موئی یقال رجل هيف وامرأة هيفاء الیهف هانك كسری و مد یله جعی
یقال قوم هيف و هيفافسه دخی صفت واقع اولور یقال فرس هيفاء ای ضامرة باب القاف من كتاب ترجمه
الصالح الجوهری فصل الالف الا باق همزه نك كسر به قول قاجم یقال ابی العبد یا بقی و یا بقی من الباب الا بل
والثانی اذا هرب التابق فختینله و یانك ضمی و تشد بد یله كیزلنك یقال تابق اذا استتر بعضیلم ابتدی تابق
بر كسنة كندی نفسن حبس اینهكه در لالابن فختینله شول ابی كه كندیردن اولور قنب معنائه الارق فختینله
او یانقلق نقول ارق من الباب الرابع اذا سهرت الارق همزه نك و تانك كسر به و ابی نقول ارق علی وزن
افتعلت الارق همزه نك فخی و یانك كسریله او یانك اول كسنة التابق علی وزن التكریم او یاندرم یقال ارقی
كذا تا یقال اسهر فی الارق فختینله رقان معنائه لغتد و رقان شول افتدر كه كنه ارسور و انسانه دخی
عارض اولوب بكرن صر در الماروق میك فخی و یانك ضمی و مد یله ذكر اولفان افته او غریز كین یقال زرع
ما روق و میروق ایضا الارق همزه نك ضمی و یانك فخی و یانك سكونیله افت داهیه معنائه منه قولهم جاءنا
بامریق علی اریق و امریق راه مهمله و یاه موحه ایله كذا لك داهیه نك اسمیدر ابو عبید ابتدی بونك اصلی
حیاندن ما خود در یقی اریق اصلنله و یقی ایدی و یوق اوق كذا معیری در بوزن كولو معنائه كذا یلانك
اولور اصمعی ابتدی عرب طایفه سی شو به زعم ایدر كه بوشول كسنة نك قولندن ما خود در كه شولی یعنی
بیان اد میسن و بوزن و نك و وزن كوردم دیشدر اراق همزه نك ضمی ایله غراب زنی وزن بر موضعك اسمیدر
الازق همزه نك فخی و زاء معجه نك سكونیله طارلق ضیق معنائه ارك كی دروزنا و معنی المازق میك فخی و یانك
كسر به طارلق محلی مضیق معنائه بوسیدن موضع حربه مازق دیو سیمه اولندی التازق فختینله و یانك
ضمی و تشد بد یله طار اولق یقال تازق صدری و تازك اذا ضاق الابق همزه نك ضمی و یانك سكونیله و الا فوق
ضمینله عسرله عسر كی جانب ناحیه معنائه الا فاق همزه نك مد یله جعی وافق چاپك ابتدی در لالافی
فختینله و اخر ندك تشد بد یله شول كسنة در كه اطراف ارضدن اوله افق ارضه منسوب معنائه و بعضیلم
افق دیدی ضمینله قیاس دخی بودر الا فاق الفك مدی و یانك كسر یله فاعل وزن او یونك كنه نهایت مرتبه
واصل اولن یقال فرس افق قول بل من افق و افقه اذا كان كرم الطرفين الافق فختینله مصدر در ذكر اولفان معناده

یقال

لوق
لوق

لوق

لوق

لوق

لوق

لوق

یقال افق یاق افق افق من الباب الرابع اذ ابلغ النهایه فی الكرم وافق دیا فقی قام اولین در یلر ده در لالافیقك جعی در
اد یله ادم صمعی علی ماسیمعی الافیق همزه نك فخی و یانك كسری و مد یله شول در بدركه باقی تمام اولیه
و اصمعی ابتدی افیق شول در یله ده در لالافیقك فخی و یانك كسری و مد یله شول در بدركه باقی تمام اولیه
وزن او وزن جعی اد یله ادمه كی و رغیله ارفقه كی الافق همزه نك فخی و یانك سكونیله در یی دیا فقی ایتك یقال
افق اد یله افقه افق من الباب الثاني اذا دفعه الی ان صار افیقا و یوزن كنهكه دخی در لالافیقك فقی و یانك
فی الارض و بعض كسنة فی بعض اوزن ترجمه افق زیاذه بخشش و ركهده در لالافیقك فقی فی العطاء
ای فضل و اعطى بعضا اكثر من بعض التابق فختینله و لا ملك ضمی و تشد بد یله شول كسنة نك فخی و یانك
لا یتلاق همزه نك و تانك كسر به جعنه الا فاق همزه نك كسری و لا ملك سكونیله قورت ذب معنائه الا فقه
انك همزه نك كسری و لا ملك سكونیله موئی دیشی قورت معنائه الا فاق همزه نك كسری و لا ملك فخیله جعی
و كاه اولور القیدی شیء یونك دخی اطلاق اولنور و اركنه قور در لالافیقك فقی و یانك كسری و مد یله شول در بدركه
تشد بد یله و حاه مهمله ایله لوق دیر لالافیقك همزه نك و لا ملك فخی و ما یبندن و او ك سكونیله فوعل و زنی وزن
جنون معنائه در الما اوق میك فخی و لا ملك ضمی و مد یله دیوانه اول كسنة جنون معنائه و اكر دیر لك
اولق افعل و زنی وزن فیلور سن ز رالوق افعل فوعل و زنی وزن الا فقی فختینله و الفك فخر به
شول عورت در كیدندن فخر یسر یسر الوثیه معنائه الا فاق همزه نك كسری و لا ملك فخی و تشد بد یله امج
و زنی وزن یلندن نسته الا فقه همزه نك فخی و لا ملك ضمی و مد یله شول طعمان در كه فیهله لیدر لالافیقك
فختینله فرح و سرور معنائه یقال نقی یا نقی نقی من الباب الرابع اذا فرح الانیق همزه نك فخی و یونك كسری
و مد یله خوب و غریب اولن نسته یقال شیء انیق ای حسن محب الا فاق همزه نك كسری و مد یله عجبه كتور مك
یقال انقی الشیء ای العجیب التابق فختینله و یونك ضمی و تشد بد یله بر نسته ده دقت ایدوب یوا یشلك یقال
تا نق فی الامر اذا امله بنیقه و نیقه نونك كسری و مد یله بر نسته فی یوا یشلك یسن تا نق شوق كی اولور و زنا و معنی
وتا نق ركهسته بر سره زان كیروب استخسان اینهكه دخی در لالافیقك فقی و یانك كسری و مد یله
الافقه همزه نك كسری و فختینله بر نسته فی یوا یشلك یقال له افقه و افقه الا فاق همزه نك فخی و یونك ضمی و مد یله
بر قوشدر كه اكر خمه دیرلور و خمه رانك فخی و خاه معجه نك سكونیله قرتال دبد كری قوشدر صاحب كشاف
تفسیری او وزن و كر كس دبد كز بد صاحب مذهب تفسیری وزن و صاحب ضراح مر دلو خواوله تفسیر
ایشدر و مشهور بودر كه مر دار خوار چیلوق دبد كری اوله پس مقامه مناسب اولمافق و لیلایك عرطه سی
كر لود كدر حاله كمثل مشهوره اعز من بیض الانوق دیرلور و مثلك وجهی بودر كه انوق عرطه سن زیاده كز ل
مز بورك یوا سنده طفر بولمان یوجه داغله در صرب رلر ده مر طلد عیون حاله كه مز بور حاققه و صوفدر
الاولی همزه نك فخی و او ك سكونیله اغرق ثقل معنائه یقال انقی علی اوقه و اوق بر موضعك دخی اسمیدر
التا و یق بر كسنة یمشقت و روب استمد و كی نسته فی تمیل ایتك نقول و قنقا و یقا اذا حلتیه المیشقه
و المکر و ه الا یهقان همزه نك فخی و یانك سكونی و هانك ضمیله بیان تره سی جرجیری معنائه فصل الیهف
البیق یانك فخی و هاء مثله نك سكونیله سیل بری یارمق یقال یبق السیل موضع كذا یبق یبق من الباب
الاول البیق یانك كسری و تانك سكونیله جعنه یقال ثقه یبقا علی روایه یعقوب اذا خرقه و یبقه الانیق
همزه نك و یانك كسر به یارمق انصار معنائه انقی یانك فخی و خاه معجه نك سكونیله بر كوزی عقرمق
نقول یحق عینه انحقها انحق من الباب الثالث اذا عورتها انحق فختینله بر كوزی و یلق كوزی و باحقه الیحق
یانك و یونك ضمی ایله شول بر یان سیدر كه عورت انی باشه لور و رواجی چكه سی التنه لور و زنی یاق اولسوندر

یا خود باشد سوود وکی باغ تو زوالماسون دیو البروق خفته به بلند من بقال برق السیف و قاضی الباب لا و
 اذ انلا و وروق برق جمی دخی کلور علی ما سببی البریق بانک فخی و رانک کسری بلدرمق معنایه البرق
 و انک فخی و رانک سکونیه شمشک که بلودا عینده ظاهر اولور و برکسته قور خو خبر و ورمکه دخی دیرل بقال
 و عدال جل و برق اذ انک دوتهد دتهد به دیرل و برق عورت برنگه دخی دیرل بقال و عدت المرأة و برقت اذ انک
 و برق ناکه کند و یو کلو کوستر و یو کلو و الماغه دخی دیرل بقال برقت الناقه اذ انک انک رفعت زینها و نلقت
 و لم تلحق و برق طعانه زیت یا غی دو که دخی دیرل بقال برقا انما طعانه زیت او من برق و برق کوز مقبر و لقی
 صالده بلدرمغه دخی دیرل بقال برق البصر من الباب الاول اذ انک البریق حین شخص و برق خلب خاه معجه نک
 ضمی و لامک فخی و تشدد به شول بر قدر که انده یغور اولیه بقال برق خلب بالاضافه و برق خلب بالتوصیف
 التیار یق بانک فخی و رانک کسری و مد به شول طعام لدر که اکفی الجملة یاغ قاتش اوله و یاغی چوق اولیه
 البرق فخی فختنه بلدرمق بقال و عدت السماء و برقت برقا اذ الملت الایراق همزه نک کسری به برق یرشمک بقال
 ابرق القوم اذ اصابع البرق و یضیل ابرق صاجی و لوق معنایه در ددی ابرقت السماء کی ته کذب دالده اعد
 تفسیر نه مرور انشد و ابرق برکسته قاجن بلدرمغه دخی دیرل بقال ابرق الرجل اذ الملع سیفه و ابرق ناکه
 کند و یو کلو کوستر و یو کلو و الماغه دخی دیرل بقال ابرقت الناقه اذ انک انک رفعت و نلقت
 و لم تلحق و ابرق صویک اوز زینه زیت یاغی دو که دخی دیرل بقال ابرق الماء زیت اذ اصابعه زیتاقلیل البروق
 بانک فخی و رانک ضمی و مد به شول ناکه در که اوزن یو کلی کوستره حالا که یو کلو اولیه المبرق میک صمی و رانک
 کسری به معناه المیار یق میک فخی و رانک کسری و مد به جمی اوزن یو کلی کوستر ناکه ل معنایه البریق بانک
 فخی و رانک کسری و مد به شول سوود در که اوز زینه چرویش یا خود فی الجملة ساده یاغ دو که و صاحب صراح
 و مقامه بریق فی طعام از شیر و ارد دیو تفسیر انشد سهر در زیر ارد و دیرل و عبات جوهر ید اولان هاله
 خود چرویش معنایه در اوزن معنایه دکلدر البراق بانک ضمی ابله چار یاردن شول حیوانک اسمیدر که
 معراج کیه سی اکرسول کرم صلی الله علیه وسلم سوار اولشد البرق فختنه کوز مقبر اولوب قیامق بقال برق
 البصر ببرق قاضی الباب الرابع اذ انک فخی و برق و برق دبد کاری اغاجک بیراغی یکله طوارک قرنی
 ز حمت حاصل قلغه دخی دیرل بقال برقت الغنم ببرق برقا اذ استکت بطونها من اکل البروق و برق قوز زیه دیرل
 محل معنایه فارسی معر بدو البرقان بانک کسری و رانک سکونیه جمی قوز بلر معنایه البروق علی وزن جعفر
 بر کبرک اغاجد که بلوت کورد که تازه لنوب بشر البروقه واحدی و فی لخل اشکر من روقه لتبر یق علی وزن
 التکریم کوزی و اسع قلوب برنسته ید قله نظر قلی بقال برق عیننه برقا اذ اسعها واحد النظر الایراق همزه نک
 کسری و رانک کسری و مد به معر و قدر فارسی معر بدو الایراق همزه نک فخی و رانک کسری و مد به جمی ابر بقدر
 معنایه و ابرق کذلک شول قلیجه دیرل کذی باده ابرق اوله الایراق همزه نک و رانک فختنه شول برک یرد که انده
 طاشلو و قومل اولوب جاچا باطلو اوله البرق بانک فخی و رانک سکونی و الفک مد به معناه و رقا ابرق موئی
 دخی کلور ابرق سیاهله الابه معنایه حنی کوزه برقا دبد بلر الابه اولد غیچون الایراق الفک فخی و رانک
 کسری به ابرق جمی طاشلو برک ل معنایه البرقا و ات بانک فخی و رانک سکونیه کذلک برقانک جمی ذکر اولنان
 معنایه البرق بانک ضمی و رانک سکونیه کذلک طاشلو و قومل و برقا معنایه البراق بانک کسری به جمی بقال
 قنقذ برقه کا بقال صب کدی علی طریق الاضافه و قنقذ قافک ضمی و نونک سکونیه کر بی دبد کاری جانور
 و صب کدی و کدی کافک ضمی به برق بانک ضمی و رانک فختنه برقه نک کذلک جمی طاشلو برل معنایه

بو مقامه

بو مقامه جوهر نک کلامه نوع خفا و اردن و ما مقدما برقه نک جمی ابرق انما ابرق کلور دیمشدر که عبارتی
 بود و البرقه بالضم مثل البرقه و الجمع ابرق بقال قنقذ برقه کا بقال صب کدی و الجمع ابرق یق یق دخی دفعه و الجمع
 کذا دیمشدر مکر تا و یل و لنوب ابرق جم غیر مطرده و برق مطرده به در دینه الایراق همزه نک و رانک فخی ابله شول
 ابله در که انده ابله در لور نک اوله و ابرق دیرل هر نسته به که انده سواد و بیاض اوله بقال برق و عین ابرق علی
 مامره یق ابرق کیکه و عین دیشی کیکه دیرل البراق رانک کسری به شول بلوت در که انوک شمشکی اوله البراقه
 موئی بقال صواب ابرق و صوابه بارقه و بارقه کذلک قلیچلر مده دیرل و ابرق یق یق دخی ابله در که شمعاری
 عر بدن معر بن حمار البراق لدر در و معر میک ضمی و قافک فخی و تشدد به در و ابرق کوفه بر قریب
 بر موضه نک دخی اسمیدر الاستبرق همزه نک کسری و سینک سکونی و تانک و رانک فختنه قانی اطلس دیماج
 غلیظ معنایه و بعض نخته یعل بالذ هب دخی واقع اولمش ته کم قاموسه دخی اشارت و تشدد بر بوتقدیر حه
 التیولو قاش معنایه اولور فارسی معر بدر که سطرین ما خود در قان معنایه الایراق همزه نک ضمی
 و بانک فخی و رانک کسری به استبرق کت تصغیر بدو البراق بانک فخی و رانک کسری و مد به برنسته نک
 جامع المبرنشق میک ضمی و رانک فخی و شبنک کسری به مسر و اولن کسره الایرشاق همزه نک و رانک کسری به
 فرحناک اولق بقال برنشق الرجل و قال لاصبی حدت الرشد یحدث فارتشق و انشق اچ چیکلنکه دخی
 دیرل بقال برنشق الشجر اذ انک البراق بانک ضمی و رانک تحفیه غراب و رنی اوزن اغز یاری توکر که معنایه
 البرق بانک فخی و رانک سکونیه توکر مک بقال برق بر قاضی الباب الاول البصاق بانک ضمی ابله کذلک توکر که البسق
 انک فخی و سینک سکونیه توکر مک برق کی دروزنا و معنی بقال بسق بسق قاضی الباب الاول کذلک البسوق ضمتنه
 خر ما اغاجی اوزمه بقال بسق التحل من الباب الاول کذلک بسوقا اذ اطال و منه قوله تعالی و النخل باسقات لها
 طلع نضید و بسوق برکسته اقراشه غالب اولغه دخی دیرل بقال بسق فلان علی اجماله اذ اعلاهم الایساق
 همزه نک کسری به ناکه طوغر مزدن اوله سنه اغز کتور مک بقال بسقت الناقه اذ وقع فی ضرعها اللبأ قبل
 التناج المبسوق میک ضمی و سینک کسری به مد سه اغز کتور ناکه المباسیق میک فخی و سینک کسری و مد به
 جمی اغز کتور ناکه ل معنایه البصاق بانک ضمی و صادمه لک تحفیه توکر که برق کی دروزنا و معنی البسوق
 بانک فخی و صادک سکونیه توکر مک بقال بصق بصق قاضی الباب الاول و بصاق خر ما اغاجنک برنسته دیرل
 بصاقه القمر بانک کذلک ضمیمه شول ق طاشه دیرل که ابرق اوله البطاقه بانک کسری به شول کاغذ یان سیدر که
 یچنه قور ل انده برک شراسی یازلد غیچون و بواهل مصر لغی در بعضل ایدی مز بون بطاقه دبد کاری شری
 یازد قدن صکره لای بر حانک شراسته بغلد قلیچون در البطر یق بانک کسری و طانک مابیننه سکونیه
 روم طافه سنک دخی اولوسی معر بدو البطارقه بانک فخی و رانک کسری به جمی دین اولوری معنایه البعاق بانک
 ضمی ابله شول بلوت در که شدله بغدر الانعاق همزه نک و بانک کسری به یغور بلوتدن شدت اوزن ابله
 و انبعاق برنسته اوزر که علی الغفله و ارد اولغه دخی دیرل و فی الحدیث ان الله یکره الانعاق فی الکلام فرحم الله عبدا
 اوجز فی کلامه یعنی برکوی اولوب دبه هر نه کلور سه سو بلک کر به در التبیع فختنه و عینک ضمی و تشدد به
 کذلک غموری بلوت شدله نازل قلیق التبیع علی وزن التکریم برنسته یی یاروب یچنه اولی اقیق تقول
 بعقت زق الخمر تبیعقا اذ انقته و فی الحدیث یبعقون لقاحنا ابو عبید معنای حدیث دوه لری یزی ذیج ابدوب
 قان اقدر ل دیکر ددی البعق فختنه شول ط و شجعه دیرل که طر فی کسکین اوله غنقات کبی در
 وزنا و معنی البقه بانک فختنه سنک بعوضه معنایه البق بانک فخی ابله جمی سنک معنایه و بقه حیره بر قریب

برق

برشق

برق

برسق

بصق

بطرق

بعق

ببق

بر موضعت اسید و بن سوز چوق اولوق اولاد چوق اولوق معناسنه ده کلور بقال بقا اگر ادا کثرت اولد هاوکوک
 یغوری محکم بقدر مغه ده دیرل بقا السماء اذ اجاءت بطر سدید البقا بانک فقی و قافک تخفیفه کثیر الکلام
 اولن کسند البقا و زن مذکور اوزن ذکر اولنان معنایه در اخر نه اولن ها مبالغه ایچوند بقال رجل بقا
 و بقا فقه البقا بانک فقی و قافک سکونیه معناه الا بقا همزه ناک کسر به کثیر الکلام اولوق بقال ابن الرجل
 اذ اکثر کلامه و ابقا عورت چوق اولاد طوغور مغه ده دیرل بقال ابقت المرأة اذ اکثر ولدها البقا علی وزن
 الزلزله برنسنه ناک اوزن حکایت ایتمک بقال یبقی الکرز الباق علی وزن جعفر خر مادن برنوع دو اسمی ایتدی
 عثمان مشهوره منسوب اولن خر ماک اعلاسی فرضدر و بلیق در و فرض فالبه وضاد معجه البه در ته کم مرور
 ایتدی البلق فقهینه اقله قره دن اولن الاجه لقی در و بلیق قره اوه دخی دیرل قفا معناسنه البلقه بانک ضمی
 و لامک سکونیه کذلک ذکر اولنان الاجه لقی در البلق همزه ناک و لامک فقیهه الاجه اولن نسنه البقاء بانک
 فقی و لامک سکونی و الفک مدله موثنی بقال فرس ابلق و فرس بقاء و ابلق بر حصار ک اسمی در که سمور بن عادی
 بنالیمشدر یماولا بقند و فی الخلل ترد مار دو غزال بلیق بونلر ابکی حصار ک اسمی در که ملکه جزیره بونلری البلق
 قصیده واروب المغه قادن اولمدقه یوکلامی سوبلش و بلیقا و لا بت شامه بر شهر ک ادبدر البقا همزه ناک
 و لامک کسر به الاجه اولوق بقال بلیق بلیقا فلیق بانک ضمی و لامک فقیهه برانک اسمیدر و فی الخلل بحر یلمیق
 و یدم یعنی بلیق جمله انلری کچر کن نه دم اولنور عیبلو در دیو البلق بانک فقی و لامک سکونیه قیوی جمله اچوق
 الابلق همزه ناک کسر به معناه الانبلاق همزه ناک و بانک کسر به اچوق نقول بلیق الباب و ابلقها اذ افقت کله
 فانبلیق البلاق بانک فقی و لامک کسری و مدله بحر الابلوقه بانک فقی و لامک ضمی و تشدید به واحدی مغازه
 معناسنه موامی کی البلاق بانک فقی و بانک کسر به شول سور در که بر جمع اولمشدر البلیقه بانک فقی
 و نونک کسری و مدله کواکب خشتکی البلیقان کذلک بانک فقی و نونک کسری و مدله ابکی دانه در که انک
 کوکسنه اولور البندق بانک و دالک خمیده و نونک مایند سکونیه شول مد و زسنه در که انلور البندقه
 بانک و دالک کذلک ضمی ابه واحدی و فندق معناسنه البندق بانک فقی و دالک کسر به جمعی بندقه ل معناسنه
 و بندقه یمنه بر قبیله ناک باباسی ادبدر که اول بندقه بن مطه بن سعد العسیره در و منه قولهم حد حد و راء
 بندقه ته کم باب همزه ده مرور ایتشدر که مراد بندقه دن مایری می دریا خود حد و بندقه ایکی قبیله ناک
 اسمی میدر البوق بانک ضمی و مدله بوری که اوفور و مک ابله طر لر و بوق باطله دخی دیرل ته کم حسان بن بانک
 حضرت عثمان حقنه اولن مرثیه سنه واقع اولمشدر ماقتلوه علی ذنب الاله الذی نطقوا بوقا و لم یکن البوقه
 کذلک بانک ضمی و مدله دفعه کلن یغفور منه قولهم اصابتم بوقه منکره ای دفعه من المطر انبجرت ضربه
 و انبجرت برنسنه یارلوب دو کلکه دیرل الباقه بانک کسر به بلاد راهیه معناسنه البواق بانک فقی و بانک
 کسر به جمعی و بواقی ظلمه دخی دیرل و فی الحدیث لا بدخل الجنة من لای آمن جان بواقه و بوقه تاده و ابی اوزن در
 و کسائی ایتدی بواقی حدیث شریفه شر معناسنه در و نقول دفعت عنک باقه فلان ای شره البوق بانک
 فقی و وواوک سکونیه بلا و افت یرشک بقال باقته الداهیه تبوقهم بوقاذا اصابهم البوق بانک فقی و همزه ناک
 طمی و مدله کذلک افقت و بلا معناسنه الانباق همزه ناک و بانک کسر به افقت یرشدر مکه توجه ایتمک بقال
 انباق علیهم الدهر اذ اجم علیهم بالداهیه کما یخرج الصوت من البوق الباقه علی وزن الحاله بریاغ اوت حزمه
 معناسنه البوق فقهینه شول بیاض در که بد بهارض اولوب شول لونی تغییر ایدر که برصدن دکل در فصل
 التاء التانی فقهینه طوملق بقال بقا تاقن الباب الرابع اذ المتلا و تاق غصبله طوملقه دخی دیرل

بقال

للق

بلق

بللق

للق

للق

للق

للق

تاق

بقال بقا الرجل اذ المتلا غصبا التلق بانک فقی و همزه ناک کسر به غصبا ناک اولن کسنه و فی مثال العرب انت شق
 و انما شق و کیف تنفق یعنی سن غصبا ناک بن خوفناک الفت و موافقت نه فوجهه اولور و اموی ایتدی شق شره
 سریع اولن کسنه دره اسمی ایتدی جری اولن کسنه دره الا رقی همزه ناک کسری و بانک سکونیه طوملقه نقول
 انما فت الانه اذ املا التاء فقهینه شدت غصبه و شره سرعت ایتمک دخی دیرل بقال هو یاق و نه تاقه
 التریاق بانک کسری و نونک سکونیه در و ادبدر که زهر لری دفع ایدر فارسی معر بدر و عریب طایفه سی حمزه تریاق
 دیو تسمیه ایدر لر غصبه یی کیدر دی ایچون التریاقه تانک کذلک کسری و یا ناک سکونیه واحدی و حمزه
 دخی تریاقه دیو تسمیه ایدر لری کم مر و ایتدی الترقوه تانک فقی و نونک سکونی و قافک ضمی و وواوک فقیهه شول
 ککدر که اموزله بیون مایند در که اکا کو بر جک ککی دیرل و ضم الباله ترقوه دیک حائر ککدر الترقوه تانک فقی
 و رانک سکونیه نو بر جک کککه اورمق نقول ترقیت الرجل ترقوه اذ اصبت ترقوه التوق تانک فقی و وواوک سکونیه
 برنسنه مشتاق ابلق التوقن فقهینه معناه نقول تاق نفسی الی الشی تواقه و تاقا اذ اشتدت التواق تانک فقی
 و وواوک تشدید به برنسنه مشتاق اولن کسنه بقال المره تواق الی المام بیل بعضیلر تواق اسم رجل دخی کلور
 دبدی فمیل التاء التادیق دالک کسر به اقبی بقال سحاب تادیق و وادادق ای سابل و بقال ثدی المطر اذ اجد
 یعنی محکم یغسه و تادیق کاه اولور برانک اسمی اولور التفرق تانک و رانک ضمی ابه عصفور و زنی اوزن شول
 نسنه در که خرماتک چو بی بندوی رده اولور کویه رده اولن کور سها سلونک و غنبدی ایتدی
 تفرق ذکر اولنان نسنه ناک خر مایا پشدخی رده لر و کسائی ایتدی تفریق خر ماقور غنبدی و ان جواب
 دخی در فصل الجیم حیمه قاف کلام عربی بر کله ده جمع اولماز مکر که مغرب اوله یا خود صوت اوله
 الجردقه علی وزن الدرجه کیده دبد کری تانک رغیف معناسنه کیده دن معر بدر الجر موق حیمک
 و میمک خمیده خف اوزنیه کیمل جزمه غالباسر موزه دن تعریب اولمشدر الجر امقه حیمک فقی و میمک کسر به
 موصل ده ساکن بر جماعتک اسمیدر که اصلی عمدن در الجوسق علی وزن جعفر قصر اولن نسنه جلق حیمک
 کسری و لامک کسری و تشدید به بر موضعت اسمیدر شام شریفه الجوالق حیمک ضمی و لامک کسر به چوال
 دبد کری طرف الجوالق حیمک فقی و لامک کسر به جمعی جواللر معناسنه الجوالق حیمک فقی و لامک کسری
 و مدله کذلک جمعی الجوالقات حیمک فقی و لامک کسر به کذلک جمعی جواللر معناسنه و لکن سبویه جوالقات
 وزنی اوزن جمع اولناسن جاکر و مشدر الجوالق حیمک ضمی و هانک کسر به فندق طاشی که رمی اولنور
 و منه قوس الجلاهدق و بونک اصلی بقا فارسیه جله در و جله ایلک طوملقه دیرل رکیه القزل معناسنه که لغت
 فارسیه کثیره جله ایدر لر پس قوس الجلاهدق اضافت لادنی ملاسه اولور و جله به جلاهدق دبد کری دخی
 بوندن ما خود در جلق بلیق حیمک و لامک فقی و بانک و لامک کذلک فقهینه بونک اچلوب اورنلسنک
 اوزن بدر که جلق اچله سنک و بلیق اورنله سنک اوزنی حکایت در المخبیق میمک فقی و نونک سکونی و حیمک فقی
 و نونک کسری ابه شول نسنه در که انوکله طاشی اترلر و بومعر بدر اصلی لسان فارسی اوزن من جه نیک در که بن
 خوب کسنه دیک ولور ما جودنی معناسنه و مخنیق موئن سماخی در فر ایتدی بونک تقدیری منفعیل در
 عر بلرک کناجیق مره و رشن اخری دبد کارندن اوتری که بوکلام مخنیقه اولن میمک زانده اولسن و رر
 و مخیق مخنیق اترز دیک در و رشن رانک فقی و شهنک سکونیه اوق اتمقدر المخبیقات میمک و حیمک فقی
 و نونک تانک کسری و مدله جمعی سبویه ایتدی مز بونک تقدیری فعلیل در میم نفس کله دندم جمع میکسر نه
 مخنیق و تصغیر نه مخنیق دبد کارندن اوتری میمک ضمی و حیمک فقی و نونک کسری و مدله و بر دخی بوندن

للق

للق

للق

للق

للق

للق

للق

للق

للق

حشی خا... و الفک قصر بله طوطی معناسندن در خدشی کذلک طوطی معناسندن دره عقری
 جرات معناسندن در وفی الخدیث حین قیل له ان صفیه بنت حبشی خایض فقال عقری خلقی مالارها
 الا حایستنا و ابو عبید ابندی اول اصلند خلقا و عقرادر محدثون عقری و خلقی دیرلر دبدی و بونک معناسی
 اصلند عقر هاله و خلقها الله ابندی یعنی عقر جسد ها و خلقها ای اصباها الله بوجع فی خلقها و بوجع بلر کراسته
 و عضدیه و صدریه بدکاری کی در حقن باشنه و قولنه و کوسنه او رسلر و خلقه دخی بوبله در حقن بوجع
 او رسلر خلق حانک فقی و قافک کسر اوزن بناسی ابله قطام کی اولک اسمی در موت معناسنه کسر اوزن بنا
 اولند دخی عدل و تانیث و صفت غالبه دن اوزی در زیر اخلق حانکه دن معدول در الخلاقه حانک ضمی الله کینک
 بدشدن قرقلن قیل الخلاق کذلک حانک ضمی ابله بوجع دره بوجع افری در الخلاق حانک کسر بله برکسندک
 تراش اولمسی بقال ان راسه لجید الخلاق الخلق فحقنه و لا مک ضمی و تشدید بله خلقه خلقه اولمسی بقال
 تخلق القوم اذ اجلسوا حلقة حلقة الخلاق اللهم تانک فقی و حانک سکونی و لا مک کسری و مینک
 فحقنه برکونک اسمی در که اکایوم الخلاق اللهم دیرلر که اول تغلب قبیله سنک بکر بن وایل اوزنه کلدکاری کون در که
 اول کونده بچکلن تراش ابلک عادنری در ولم شول صاچه دیرلر که قولی اردنه نازل اوله و اموزه واصل اولیه
 الخلقان حانک ضمی و لا مک سکونیه شول خر ماقورخی در که ثلثینی رطب و لمش اوله الخلقن مینک ضمی و حانک
 فقی و قافک کسر بله بمعناه الخلقان کذلک حانک ضمی و لا مک سکونیه الخلقه مینک ضمی و قافک کذلک
 کسر بله مؤنثری یقال بسره خلقانه و خلقنه الخلقه حانک فقی و واوک سکونی و لا مک فقیله لا حول
 و لا قوة الا بالله دیک بن السکیت و بنی اوزن یقال قد اکثرت من الخلقه اذ اکثر من قول لا حول و لا قوة الا بالله
 الخلق حانک ضمی و مینک سکونیه و الخلق ضمیته بله عقل اکسک اولمسی بقال حق الحق حانک فقی و مینک کسر بله صفت مزبور اوزن
 کلور بقال قوم و نسوة حق الحماقة حانک فقیله کذلک عقل اکسک اولمسی بقال حق الحق حانک فقی و مینک کسر بله صفت مزبور اوزن
 فهو الحق و یقال ايضا حق بحق حماقتهم غم غمافهو حق و یقال حقت السوق من الباب الخامس و کذا حقت
 من الباب الرابع اذ اکسدت الاحق همزة ذک و مینک فقیله و الخلق حانک فقی و مینک کسر بله صفت مزبور اوزن
 اولن کسند قال یزید بن الحکم الثقی قد بقتر الخلق التقی و بکثر الخلق الا بکثر یعنی کاه اولور صالح اولوب اهل حیلله اولن
 فقی و اولور و کناه کار اولوب بی حیلله اولن غنی اولور و حق برکسندک اسمی در که اول عمرو بن خزاعینک باباسی در
 الحماقة حانک فقی و مینک سکونی و الفک مدبله احمق مؤنثی الخلق حانک فقی و مینک سکونی و الفک قصر بله جمعی
 اولمسی بقال حانک فقی و لفق اخرند قصر بله کذلک جمعی یقال نسوة حق و حق و حانک فقیله الخلق حانک
 فقی و مینک سکونی و الفک مدبله بالدران اونی که معروف در و بعضلر برزم دبدکاری اوت در دیش خرفه
 معناسنه الاحق همز ذک کسری و حانک سکونیه عورت احق و غلن طوغر مق یقال احمق المرأة اذ اجاءت بولد
 احق و احق برکسند فی احق بولعه دخی دیرلر نقول احمق ال رجل اذ اوجده احق الحق مینک اولک ضمی و حانک سکونی
 و مینک سکونیه کسر بله احق ولد طوغر عورت المحقة کذلک فی ال وزن و المعنی الحق مینک کسری و حانک سکونیه
 شول عورت در که عادتی احق و غلن طوغر مق اوله التمیق علی وزن التکریم برکسند فی حماقتهم نسبت ابلک بقول
 حقیقه تمیقا اذ نسبت الی الحق الحماقة مینک اولک ضمی و مینک سکونیه فقیله برکسندک حماقتهم مساعده ابلک
 بقول حماقتهم اذ اساعدت علی حقیقه الاستحقاق برکسند فی احق عدا ابلک بقول استحققتهم اذ اسعدت الحق الحماقة تانک
 فقی و مینک ضمی ابله احق دکلک حماقتهم ایا تیک بقال حماقتهم فلان اذ انکلف الحماقة الاحق همز ذک و حانک
 کسر بله بازار کساد اوزن اولمسی بقال احمق السوق اذ اکسدت و الحق یزاسکمه دخی دیرلر بقال الحق الثوب اذ
 اضلقت الحق حانک ضمی ابله سعالوزنی وزن حقیق کی رنسته در که اسانه عارض اولور الحق مینک اولک ضمی و حانک
 لا کونی و مینک سکونیه کسر بله ذکر اولن مرصه مبتلا اولن کسند الخلاق حانک کسری و مینک سکونیه کون قباغنه

حولق

حق

حلق

سوره ابرش ری بقال جاء فلان متاعا

متاعا لا یظهر من حسن وجهه الا حلق حلقته و تانک شقی طوطی در بلر بعضیلر ابلدی حلاق کوز کز متول باغی در
 که کوز قباغنه الخلقه علی وزن الد خرجه کوزی زیاد و احق رنسته یه نظر ابلک بقال خلقی الرجل
 اذ افح عینیه و نظر نظر اشد بد الخلق فحقنه و تانک غیظ معناسنه الخلق حانک کسر بله جمعی خشمی معناسنه
 حیل ابله جمال کی بقال حقی علیه من الباب الرابع اذ اغتاط الخلق حانک فقی و نونک کسر بله خشمه کان کسند
 الاحق همز ذک کسر بله خشمه کوزنک بقال احقنه غیره فهو حق و احقاق دونه کوزنکی ارق اولوب انچه
 اولمسی الخلق مینک ضمی و نونک فقی و ما یبند حانک سکونیه شول حمار در که دیشسند حق و ارمخله ارقش اوله
 الخلق مینک فقی و نونک کسری و مدبله لوق اولن دوه لایل ضم معناسنه حیل الخلق حانک فقی و نونک کسری
 و مدبله قاف طمانی حیل قاف معناسنه کذلک بعض نسخ الصحاح الخلق حانک فقی و واوک سکونیه شول برمک
 کس معناسنه تقول حقت البیتا حوقه اذ انکسند الخلق حانک ضمی ابله سو برندی کفاسه معناسنه الخلقه
 ابلک کسری و حانک سکونی و واوک فقیله سو برکه نکسند معناسنه الخلق حانک ضمی و مدبله ذکر باشتک
 بهون سی کرد اگر دحشفه معناسنه الخلق حانک فقی و یانک سکونیه اخاطه ابلک یقال حاق فی الشیء یحق
 اذ احاط به و منه قوله تعالى ولا یحیی المکر المی الا باهله و حاق بهم العذاب ای احاط بهم وزل فصل الخلق
 حانک کسری و بانک فقی و قافک تشدید بله هجف و زنی اوزن و طویل معناسنه و هجف ثقیل اولند دیرلر
 و اگر در سک خبق دهبائی مکسور ابد سن غایه تابع قیلو بن بقال فرس اشق غبق ای طویل و اشق دخی همز ذک
 و شبنک فقیله طویل معناسنه در و کاه اولور سریع اولن الخلق حانک کسری و بانک فقی و قافک
 تشدید بله و اخرند الفک قصر بله کسری ده سریع اولن ات دخی کی معنای مذکورده وزن مزبور اوزن
 الخلق حانک کسری و دال غیر معجمه نک فقیله و رانک سکونی و نونک فقیله او و حجک عنکبوت معناسنه
 الخلق حانک فقی و رانک کسر بله جمعی اور بحکلر معناسنه حرف اخیری حذف ابلک اوزن الخلق حانک فقی
 و ذال معجمه نک سکونیه قوش نجاست اتق صاغنه من معناسنه بقال خندق الطائر یخندق من الباب الاول والثانی
 و معاویه اندکر الفیل دبدیلر ابلدی ذکر خذقه یعنی فیکلک نجاست رمی ابله سن تذکر ابله رم دبدی الخذقه مینک
 کسری و ذالک فقیله در که خر نجاست در الخرق حانک فقی و رانک سکونیه یزریق یزریق علی وزن التکریم
 بمعناه الخرق همز ذک و حانک کسر بله و الخرق فقیله و رانک ضمی و تشدید بله و الاخر ارق همز ذک و رانک
 کسر بله یزریق بقال خرق الثوب و خرقته بالشدید فخرق و تحرق و خرق و خرق یرتفع کندی و یه دخی دیرلر
 بقال فی ثوبه یخرق و هو فی الاصل مصدر و خرق یری قازوب یارمغه دخی دیرلر یقال خرق الارض خرقا لاجبتها
 و خرق و اسع یرد دخی دیرلر که ریا ح انده متخرق اولور یعنی بللر برانک اولور و خرق سعاده و سعت اوزن اولمغه ده
 دیرلر و خرق کذب ابلکه ده دیرلر خلقه لغت در و بمقامه صاحب صراحک اخر و راق در یدزد دبدوکی لفظا
 و معناسنه اولمسی ظاهر اولور اما لفظا ظاهر بودر که و اویاه منقلب اوله اما معنی در بدن یرتق معناسنه در
 حلاله اخر راق و اذ واتی یرتق معناسنه در رتبه خرق و تحریق در انیدن دبدوکی دخی مخالفه تامل اولنه
 الخرق ضمیته جمعی و اسع یرلر معناسنه الخرق حانک فقی و رانک کسری و مدبله شول دوز یردر که انک نباتاتی
 اوله و فرالندی مررت یخرق من الارض بین السعوا وین دیرلر ذکر اولن معنایه و معناسنه فقی و سین و حاء
 مینک سکونیه طاسلور یرد دیرلر الخرق ضمیته جمعی دوز یرلر معناسنه الا خرق همز ذک و تانک کسر بله یلر کز مروری
 الخرق مینک ضمی و رانک فقیله بل اوغرائی و الخرق مینک ضمی و رانک فقیله بل اسدوکی رمهب و مینک معناسنه
 الخرق حانک کسری و رانک سکونیه جو مرد اولوب کریم النفس اولان کسند سخی کریم معناسنه بقال هو یخرق
 فی المعاء ای یتوسع قیه الخرق حانک کسری و رانک کسری و تشدید بله و مدبله قسیق و زنی اوزن ذکر
 اولن معنایه در الخرق حانک کسری و رانک سکونیه اسکی زبان سی الخرق حانک کسری و رانک

حق

حق

حق

حق

خندق

خندق

خرق

خرق

فخيله جي خرقه معناسنه وخرقه تون پيد دخی دیرل که دستمال بوکرل آنکه برکسنه فی اور معنیوت و معناسنه
 ذوالخرق خلت کسری ورنک کذلک فخیله جاهلیت زمانه اولن شاعرل دیرلنک اسمی در المخرق میمک کسری
 و خلت سکونیه کذلک تون معناسنه در عری میمک در وفی خدبث علی رضی الله عنه له قال البرق مخارج
 الملائکه وخرق اهل حرب اولان کسنه یزیرل بقال فلان خرق الحرب ای صاحب حرب یخف فیها یعنی حربیه
 چایک اولور المخرقه میمک ورنک فخیله خرق معناسنه ذرولکن کله مولد ذر یو ذکر اولنلن جوهر ینک سوق
 کلانندن نبادریدندر پش صاحب طراحت بو مقامه مخرقه بالفتح شرمندی و طریکی دبدوی محل کلاندر
 الخرق فختنه دهشت در خوفدن یا خود خندان یقال خرق خرقا من الباب الرابع وخرق رفق اوزن اولمغه دخی
 دیرل بقال خرق خرق خرقا من الباب المذكور الخرق فختنه اسم در معنای مزبور دن المرقاء خلتک فخی ورنک
 سکونی و الفک مدله نادان وناهموار اولن کسنه وفی المثل لاتعدم المرقاء عله و معناه العلل کثیره موجوده
 تحسنه المرقاء فضلا عن الکس یعنی عالمه بهانه جوق لوزان اولنلر صورت حسنه کوستور و عاقل اولنلر
 قدی فالدی پس بو مثل اعتداری استقباح محله استعمال اولنور و حر فاشول قیونه دخی دیرل که قول اغنه
 مدور دلکی اولور خرقا بر صورتک اسمی در که ذوالر مه نام شاعرک صاحبه سی در اول بنی عامر بن ربیع
 قبیله سندن در و خرقا یوز یله دخی دیرل ریح شبدیه معناسنه المرققه علی وزن الدخرجه یازمق شق
 معناسنه یقال خرق بقت الثوب اذ اشقته وکاه اولور خرق دخی دیرل پس بو جزیایله مجذب گبی اولور
 چکهک معناسنه وخرقه کسمک معناسنه ده کاه یقال خرق بقت الشی مثل خردلته ای قطعته وخرقه
 علی فاسد قلغه دخی دیرل بقال خرق بقیله اذ افسد الخرق خلتک کسری ورنک سکونیه ضرط اورمق یقال
 جد فلان فی خرقه ای فی ضرطه وخریق محابدن برکسنه نک اسمی در که اکا ذوالیدین دیرل الخرق علی وزن
 جعفر ادویه دن اولان نباتان دن برنوع در که یراغی لسان الحمل کی دراق اولور سیاه اولور المخرق میمک
 ضمی و خلتک سکونیه ورنک کسری به ساکت اولان کسنه وفی المثل مخربق لینباع ای لیشبذ اصاب فرصه
 یعنی سکونی فرصتله برلایر شد رملک یچون در الخرق خلتک ونونک کسری ورنک مایه سکونیه طوشن
 یا وروسی ولدان وخرق بر شاعره عورتک دخی اسمی در که اول خرق بقت هقان در اعشی نام شاعرک
 جماعتندن در ابوعمید روایی اوزن المخرقه میمک ضمی و خلتک ونونک فخیله شول بدر که اند طوشن
 یا وروسی جو قدر الخرق خلتک فخی ورنک معناسنه الخارق زلتک کسری ابله
 کوئندر دموری سنان معناسنه بقال هو امضی من خازق و امضی کسکین معناسنه در و خازق
 شول اوقه دخی دیرل که نشانه ایرشمس اولاسهم مقرطس معناسنه الخرق خلتک فخی ورنک سکونیه
 اوق نشانه ایرشمک یقال خرق السهم مخرق من الباب الثاني وخرق اوقله اورمغه دخی دیرل بقال خرقهم بالنبل
 ای اصبتهم بها ونبیل عرب اوقه دیرل لماسق سبتک کسری به خازق معناسنه لغتدر علی مامرانفا
 الخرق خلتک فخی ورنک سکونیه سنج درنوب مضطرب اولمق الخققان فختنه بمعناه یقال خفتت
 الرایه تخفق خفقا و خققان من الباب الاول والثانی وکذلک القلب والسراب یعنی قلبک و سربابک
 اضطرانه دخی خققان دیرل و خفق بلدرم دیرنکه دخی دیرل بقال خفق البرق خققا وبل اواز ورمکه دخی
 دیرل بقال خفتت الریح خققانا واما شاعرک شعرند مشبه الاعلام لما الخقق فانک متحرک اولدغی ضرورت
 ایچوندر و خقق الخققان کسنه نک باشین تحرک کسنه دخی دیرل وفی الحدیث کانت رؤسهم یخفق
 خفقه او خققین و خقق برابنلونسنه ابله ری اورمغه دخی دیرل بقال خفق الارض بعله وکذا کشی عریض
 تضربه و خفق خفت اوزن اورمغه دخی دیرل بقال خفقه بالسيف یخفق و یخفق من الباب الاول والثانی

خریق

خریق

خرق

خسق

خفق

ایضا اذ ضرب به ضربه تخفیفه و خفق قوش او جمعه دخی دیرل الاخفاق همزه نک کسریله قوش اوچرکن
 قنادین صالمق یقال خفق الطائر اذ اطاروا خفق اذ ضرب بجناخیه و اخفاق برکسنه لباسن بلدرنقه دخی
 دیرل یقال اخفق الرجل بشربه الماویه و اخفاق یلدن طولنغه دخی دیرل بقال اخفتت النجوم اذ تولت
 للقیب و اخفاق غزایه کیدوب غنیمت المامغه دخی دیرل و صیاد صید الیامغه دخی دیرل یقال اخفق الرجل
 اذ لفر اولم یغم و اخفق الصائد اذ ارجع ولم یصطد و اخفاق برکسنه مطلقا حاجت ایچون توجه ابدوب
 یولم امغه دخی دیرل بقال طلب حاجه فاخفق الخفقه میمک کسری ورنک فخیله تون که انوکله ضرب اولنور
 دن معناسنه الخفق میمک کسری و خلتک سکونی ورنک فخی ابله ابنلر قلیج الخقوق فختنه بلدرن طولنق
 یقال خفتت النجوم خفقا اذ اغابت و خقوق کاه اولور هت غروب محله استعمال اولنور یقال وردت خقوق
 النجوم ای وقت خقوق الشریا تجعله طر فاهو مصدر الخفاق خلتک فخی ورنک تشدد ببله ایاغلتک صدری ابنلر
 اولان کسنه یقال رجل خفاق القدم اذ کان صدر قد مه عریضا الخفاق خلتک فخی ورنک تشدد ببله قاری
 ارق اولان عورت یقال امرأة خفاقة الحشا اذ کانت خمیصه و خمیصه خاء معجمه و صاد مهمله ابله قاری انجمه
 اولن عورت الخفاقان فانک کسری ابله مغرب ابله مشرق فخی ابن السکیت ایتدی مزبورن خافقان دبدیلر لیل
 و نهار ذکر اولان فقلرده متحرک و مضطرب اولد غیچون الخیفق علی وزن جعفر و اسع اولان صحرایه دیرل که اند
 سراب یعنی صومثالند کورنن سنه صوکی مضطرب اولور یقال فلاة خیفق ای واسعه یخفق فیها السراب
 و خیفق چایک اولان ته دخی دیرل بقال فرس خیفق ای سریع جدا و کذلک ظلم خیفق و ظلم طاء معجمه ابله
 دوه قوشنه دیرل الخففیق خلتک و قافک فخی ونونک سکونیه زنجیل ورنی اوزن افت داهیه معناسنه یقال
 داهیه خففیق و خفیفه اولوب جریه اولان عوزنه دخی دیرل سیویه ایتدی نون زائده در خفق الیم دن
 ما خرد اولمق اعتبار ببله الخقوق خلتک فخی ورنک ضمی و مدله شول دشی مرکب در که فرجی زیاده ارق لغندن
 و اوز ویر و الخقیق خلتک فخی و قافک کسری و مدله فرج اواز و یرمک بقال خقیق الخقیق من الباب الثاني
 ورنک ذکر نک علافی اوازنه دخی دیرل الخفقه علی وزن الزلزله کذلک فرجک و غلاف ذکرک اوزی در قن
 مضاعف و زننه ارجاع اولنسه الاخقاق همزه نک کسری و خلتک سکونیه بکره نک دلیکی واسع اولمق یقال
 اخقت البکره اذ اتسع خرقها الاخقوق همزه نک و قافک ضمی ابله خقوق لغتدر و خقوق یده اولان یار وغه
 و دلیکه دیرل وفی الحدیث خرقصته ناقته فی اخقاق جرذان ای فی شقوق فی الاض و وقص قافله و صاد مهمله ابله
 طوار صاحبی زده ملک و جرذان جیله وراء مهمله ابله بیان فانلر بدر و اصمعی اخقوقه انکار ابدوب خقوق قدر
 دبدی لامله الخق خلتک ضمی و قافک تشدد ببله شول کوله دیرل که قور یوب حکمش اوله الخلق خلتک فخی و لامک
 سکونیه تقدیر یعنی اورانلق نقول خلقت الادیم اذ اقدر ته قبل القطع یعنی دربی کسمک ایچون اورانلسک
 و حجاج ایتدی ما خلقت الا فریت و ما وعدت الا وفیت و فری فایله وراء مهمله ابله قطع معناسنه در و خلق کذب
 احداث ایتکه ده دیرل بقال خلق الافک و منه قوله تعالی و تخلقون افکا و افک کذب کی دروزنا و معنی الخلیقه
 خلتک فخی و لامک کسری و مدله طبیعت معناسنه الخلاق خلتک فخی ورنک کسری ابله جمعی طبایع معناسنه
 و خلیقه خلاقه دخی دیرل مخلوقلر معناسنه یقال هم خلیقه الله وهم خلق الله ایضا و هو فی الاصل مصدر
 الخلقه خلتک کسری و لامک سکونیه رادش فطرت معناسنه و خلیقه شول بلوده دیرل کاند یغور اتری اوله
 الخلق خلتک فخی و لامک کسری و مدله شول کسنه در که هر عضو کی کال اولن اوله نام الخلق معناسنه المختلق
 میمک ضمی و لامک کسری ابله بمعناه و خلیق لابق معناسنه ده کلور یقال فلان خلیق یکنز ای جدریه یقال خلق
 لذلك من الباب الخامس کویا که بو نقد بر معناسنه اولن خلقتن ما خود در لابق اولن نسنه اند نقد بر اولنوب

خقق

خلق

اثری ظاهر اولد غیور المخلقة میمک ولامک فقیله برسنه جاری و جانی را ولا حق محل بقال هذا مخلقة لذلك
ای مجدرة له الخلقه خاتک فقی ولامک کسری بل شول بلوت در که اند یغور را آری اوله المخلقة میمک ضمی ولامک فقی
وتشدد بدله تامه الخلق اولان جته بقال مضغه مخلقة اذا كانت في تمام الخلقه المخلق میمک ضمی ولامک فقی وتشدد بدله
شول و قدر که اصلاح اولوب ملائم قلنشر اوله المخلوقه میمک فقی ولامک ضمی و مدبله شول قصیده در که اهلی
اولینه نسبت و لنوز بقال هذه قصيدة مخلوقة ای مغوله آلی غیر اهلها الخلق خاتک ضمی ولامک فقی اوله مدارات بدوب
خوری بختیت معنایسته الخلق خاتک ضمی ولامک فقی ضمیله بمعناه المخلقة میمک ضمی ولامک فقی اوله مدارات بدوب
در منه اولین خوری اظهاراتک بقال خاص المؤمن وخالق الفاجر یعنی مؤمن اوله خلوص اوزن اولوب خاص
ایله مدارات ایدوب حسن خلق اوزن اول الخلق فقیته ولامک ضمی وتشدد بدله برکسنه خوری اولیان
نسبه فی خوری آینه ده تکلف چکمک و تخلق خلوق دبد کمری طیهله طیهله فقی دیر الخلاق خاتک فقیله
نصیب معنایسته بقال لا خلاق له في الاخرة لا خلق همز مک ولامک فقیله بکیان وهو اولان نسبه الخلق
خاتک فقی ایله ولامک سکونی والفک مدبله شول قیاد که کدی و صغی اولیه بقال مخرة خلقا بينه الخلق ای لیس
فیه اوصم ولا کسرو صم صاد مهمله ایله شول فاقه دیر کد ایرابوب دوشیمه و خلقاء شول عورته دخی دیر کد فرجی
بیشک اولوب جماعه قابل اولیه و مزبون به خلقاء دبد کمری معنای سابقدن او توریدر یعنی کسری اولد غنه
بناء در الخلق فقیته و لامک فقی وبقال ما حقه خلق و ثوب خلق و ما حقه میمک کسری ایله چارش و بوند مذکر
و مؤنث برابر اولور اصلند اخلقک مصدری اولد غنه بناء الخلقان خاتک ضمی ولامک سکونیه جمعی الخلق
خاتک ضمی ولامک فقی و بانک سکونیه اسکی معنایسته اولن خلقک تصغیری بقال ما حقه خلق بلاهه لا اناصفه
والهه لا بالحق تصغير الصفات كما قالوا نصف في تصغير امرأة نصف ونصف اورته یا شلو عورت دیمکدر الخلوقة
ضمیتله اسکی اولم بقال خلق الثوب خلوقه من الباب الخامس الاخلاق همزه مک کسری به بمعناه بقال خلق الثوب
واخلاق اسکنکه دخی دیر بقال اخلقت الثوب لازم و متعدی کاور و اخلاق اسکی زکیدر مک دخی دیر بقال
اخلقته و باذا کسوته ثوبا خلقا لا خلاق همزه مک فقیله هر بری اسکی اولان بقال ثوب الخلاق اذا كانت
الخلق فيه کله كما قالوا ارمه أعشار وارض سبابس و رمه بانک ضمی ایله چوملک واعشار الفک فقیله بان بان
معنایسته در وارض سبابس اراق بحر الدیج و لور الخلق خاتک فقی ولامک ضمی و مدبله بزوع طیب در الخلق
علی وزن التکریم خلوق دبد کمری طیهله طیلندر مرقول خلوقه اذا طیبته بالخلق الخلقاء خاتک ضمی ولامک
فقی والفک مدبله ات و نیک الندن بکال اولان جانی اعلائی انف معنایسته که انسانه اکابرین دیرلر عین مهمله مک
کسری و ر ای مهمله مک سکونیه الا خلیلاق همزه مک ولامک کسری بل بلوت برابر اولوب دوز اولم
بعضی بلوت یغوره صاح اولم معنایسته در بدی واخلیق اولد رسمی به برابر اولم دخی دیرلر بقال
اخلاق الرسم اذا استوی بالارض الخلق خاتک فقی و نونک کسری ایله بوغی مصدر در خنقه یخنقه
قولندن باب اول وزن و صاحب صراح باب ثانی اشارت آتشدر سهودر الخنق علی وزن التکریم بمعناه بقال
خنقه الخناق خاتک فقی و نونک تشدد بدله بوغی کسنه الخناق خاتک کسری به بوغز بوغاجق اب
رسن خفه معنایسته الاختناق همزه مک و تانک کسری به بوغلق الاختناق همزه مک و خاتک کسری به
کذلك بوغلق یقال انخنقت الشاة بنفسها الخنقه میمک ضمی و نونک کسری به کندی و غلن قیون
الخنق میمک ضمی و نونک فقی وتشدد بدله بوغزده بوغی بقال بلغ منه الخنق واخذت بخنقه الخناق خاتک
ضمی ایله كذلك بوغزده بوغاجق بقال اخذ بخنقه الخنقه میمک کسری و نونک فقیله بیون قصیدی
دبد کمری نسبه که نسا طافه سی بوینلر ینه اصارلر زینت ایچون کدن بند معنایسته الخناق نونک کسری به
طاز بول که طاعلر ده اولور و اهل بن صواقه دخی دیرلر الخنق میمک ضمی و تانک و نونک فقیله طاز بر مضیق

خنق

معنایسته الخلق خاتک فقی و وواوک سکونیه خلقه کر که قیو خلقه سی اولسون کرک غیری اولسون الخلق
فقیته مصدر در مغازه خوقا و بر خوقا دبد کمری قوللرندن علی ماسیجی و خوق کیچیکه ده دیرلر جرب
معنایسته الخوقا خاتک فقی و وواوک سکونیه والفک مدبله واسعه معنایسته بقال مغازه خوقا و خوقا کیچیک
اولان نایقه دخی دیرلر الا خوق همزه مک و وواوک فقیله شول دوه در که کیچیک اولان خوقا مک کمری در الخاق باق
قاف اولک کسری و تانینک کسری اوزن بناسیله فرجک اسمی در و سغی اولد و غندن او توری اسم مزبور ایله نسبه
اولنشدرو اسم مزبور کسری اوزن بناسی خاز باز کله سنک بناسی کی در و خاز باز خاوزاء معنایسته سنک در
ذباب معنایسته فصل الدال الدبق دالک کسری و بانک سکونیه غراء کی بریا پیشق نسبه در که انکله قوش اولرلر
و غراء غین معنایسته کسری و راء مهمله ایله شول طونقال در که بالقدن ولور الدبق فقی و بانک ضمی و مدبله
والفک دخی مدبله بحاست انسان عذن معنایسته دابق بانک کسری ایله بر شهر ک اسمی در و اغلب بودر که مذکر
و منصرف اولن برابر اولند بر نهر ک اسمی در حلب قرینه و کاه اولور مؤنث قیلنوب لا یصرف قیلنور الدحیق
دالک فقی و حاتک کسری و مدبله شول راق بر در که شلکدن و خبردن بی اوله الدحق دالک فقی و حاتک سکونیه
بر نسبه فی اعتباردن ساقط قیلوب تیرامق بقال دحقه الناس ای لا یالی به و یقال دحقه ارحم اذ امت بالماء
ولم نقبله و یقال قبح الله امد حقت به ای ولدته لا دحق همزه مک کسری به کذلک اعتباردن دوشروب تیرامق
یقال دحقه الله و الحق و احقاق رحمتدن دورا تکرر الدحق دالک فقی و حاتک ضمی و مدبله شول نایقه در که
طوغر دقدن صکره رحمی حقه الاند حاق همزه مک و دالک کسری به نایقه نایقه نایقه حقیقی بقال اند حقت رحم
النایقه اذا اندلقت و اندلاق بر نسبه خلاف معتاد طشره حقیق در الدرقه فقیته شول قلقدندر که
صاق دریدن اولوب خشبی عصی اولیه حقه معنایسته حاء مهمله مک فقیله الدرق فقیته جمعی ذکر اولنان
قالقاندلر معنایسته الدریاق دالک کسری و ورنک سکونیه تریاقه لغت در و تریاق معروفدر الدردق علی وزن
جعفر طفال یقال ولدان در دق و کاه او اور دوه مک خرد له ینه دخی در دق دیرلر و اسمی کتاب الفرقه ابتدی در دق
هر نسبه مک خرد ه سنه اطلاق اولنور الدرداق دالک فقی و دالک کسری به جمعی در اسمی روایتی اوزن
و در دق شراب اولی سنه دخی دیرلر و شو به ظن اولنور که بوفارسی معرب اوله المدر نفق میمک ضمی و دالک
سکونیه و فانک کسری به سیر ده سرعت بدن کسنه الادرنفاق همزه مک و تانک کسری به سیر ده سرعت یتیمک
یقال در نفق مرعلائی مض راستد اوار معلل راوعین مهملته به رشد اوزن اولم الدیسق علی وزن جعفر
سربلک بیاضی و بلدن می و کاه طلوا اولن حوضه دخی دیسق دیرلر و دیسق سینی دبد کمری بیوک طبقه دخی دیرلر
ابو عبید ابتدی دیسق معربدر لسان فارسیده اکا طشخوان دیرلر سفره لکنی معنایسته که سینی دیک و لور الدمشق
علی وزن جعفر شول نایقه در که غایت سریع اوله بقال نایقه دمشق اذا كانت سريعة جد الدمشق دالک کسری
و میمک فقیله حضجروزی اوزن بمعناه بقال دقه دمشق و حضجریوک مشکه دیرلر قریه غطیه معنایسته و دمشق
قصیده شامک دخی علی در المدعوق میمک فقی و عینک ضمی و مدبله حکمتشیر بول یقال دعق الطریق علی البناء
المجهول فهو مدعوق اذا کثر علیه الوطء الدعق دالک فقی و عینک سکونیه بریه باصوبتاً ثیر ایتیمک بقال دعقته
الدواب اذا اترت فیه یعنی طریقه تیراتسه و یقال دعقت الابل الحوض دعقا اذا خبطته حتی ثلثته من جوابه
یعنی حوضی چکنیوب طرافنده کد کور و رخنهلر قلسلر و دعق اور که مک دخی دیرلر تغیر معنایسته بقال دعقه
دعقا و لا یقال ادعقه اما شول ادعاق لفظی که لبیدک شعرند و واقع اولنشدرا اول کسری همزه ایله دکلدر فقیله در
دعقک جمعی در مصدری اسم توهم ایدوب افعال وزنی اوزن جمع ایتیمک طریقه الدعشوق دالک و شینک ضمی
ایله عصفور وزنی اوزن طکوزلن بوجکی کی ربو جک در الدعق دالک و فانک فقی و غین معنایسته سکونیه دیرلر

دبق

دحق

درق

دردق

درفق

دسق

دشق

دعق

دعشق

دعق

ذلق

کند نایه شبیه در الذلق فحقته اضطراب حرکت اتمک معنایه بقال ذلق بذلق من الباب الرابع وذلوق کسکین
 اولغه دخی دیرل بقال ذلق السنان اذ ذرب و ذرب ذال معجه وراه مهمله ابله حدت معنایه در الاذلاق
 همزه مک کسریله اضطرابه صلیق بقال اذ لفته انا واذلاق کلر یواسنه صود وکلک معنایه در تقول اذ لقت
 الضب اذ اضیت فی حجره الماء یخرج حجر جیمک ضمی وحاء مهمله مک سکونیه یواسنه در الذلق ذالک فحق
 ولا مک سکونیه بکره ده محورد وندکی رومحور میمک کسری وحاء مهمله ابله بکره ده اولن اوقه دیرلر که بکره انوک
 اوزرینه دور ایدر وذلوق هر نسنه مک طرفنه و نهائنه دخی دیرلر وذلوق ذالک کسکین ولسنه دخی دیرلر بقال ذلق
 الانسان ذلقا من الباب الخامس وذلوق کسکین اولن دبله دخی دیرلر بقال لسان ذلق طلق الذلوق ذالک ولا مک فحقله
 کذلک طرف معنایه در وذلوق دبل اوجنه دخی دیرلر طرف لسان معنایه در الذلق ذالک فحق ولا مک کسریله
 کسکین اولن نسنه وذلوق کذلک سوزی کسکین و فصح اولن کسنه یه دیرلر بقال خطیب ذلق الذلقه ذالک فحق
 ولا مک کسری ابله موئی الا ذلق همزه مک ولا مک فحقله کذلک کسکین اولن نسنه الذلق ذالک فحق ولا مک کسری
 و مدبله کسکین اولن دبل وذلوق کذلک کسکین اولن دبل صاحبنه دیرلر بقال خطیب ذلق الذلقه ذالک فحق
 ولا مک کسری و مدبله موئی الذلق ذالک ضمی ولا مک سکونیه بمعناه الذلق ذالک ضمی ولا مک فحقله
 بمعناه ایضا بقال ذلق طلق وذلوق طلیق وذلوق طلق فقیههما لرب لغات الحروف الذلق ذالک ضمی ولا مک
 سکونیه شول حروف در که دبل اوجیه طود قدن صادر اولور الا ذلق همزه مک ولا مک فحقله ذلق واحدی در
 حروف مز بون دن بزحرف معنایه و ذکر اولن حروف الی در الذلق ذالک فحق وواوک سکونی ولا مک
 فحق ویا نک تشدید بله ذکر اولن حروفک اوجی در که انلر ادر لام در نوندر و اوجی دخی شفویه در که انلر ادر
 و میم در ووا ودر و ذکر اولن حروف ذلق دبدیلر ز را نکلمه حدت و ظرافت دبلک طرفیله طود قدن ناشی
 اولور و هذم و فک منشائی و مخرجی خود بونلر در اکباء اسم مز بورله نسیمه اولندیلر المذلق میمک ضمی ولا مک
 فحق و تشدید بله هر اوجی کسکین اولن نسنه یطلاق اولنور الذوق ذالک فحق وواوک سکونیه طابق الذوق ذالک
 وواوک فحقله بمعناه المذاق و المذاقه فحقته بمعناه ایضا بقال ذقت لشی اذ وقه ذوقا و ذوقا و مذاقا
 و ذوقا لحدلن نسنه یه دخی لطلاق اولنور یقال مذاقت ذاقای شیئا و خبر المذقه دخی دیرلر تقول ذقت ماعند
 فلان اذ خبرت بیتی انوک فتنه اولنی یلسک و یلیک برکاکن یلمکچون کریشن چککه دخی دیرلر تقول ذقت القوس
 اذ اجذبت وترها لتنظر ما شدتها الا ذاقه همزه مک کسریله طاد در من تقول اذ اقه الله و بال امره و وبال ثقلت
 معنایه در الذوق فحقته وواوک ضمی و تشدید بله ندر یحله طابق تقول نذوق شیئا اذ قته شیئا بعد
 شیئ المستذاق میمک ضمی و تانک فحقله مجرب و معلوم اولن نسنه الذواق ذالک فحق وواوک تشدید بله غناک
 اولن کسنه ملول معنایه فصل الراء الی بقی رانک کسری ویا نک سکونیه شول ایدر که انوک جاجا حلقه لری
 وادر انکه قوزی و او غلق با غلر الی ربه رانک کسری ویا نک سکونیه اول حلقه لری و فی الحدیث خلع ربه
 الاسلام من عنقه و خلع جقر مغه دیرلر الی بقی رانک کسری ویا نک فحقله جمعی ذکر اولن حلقه ل معنایه الی رانک
 همزه مک فحقله کذلک جمعی الی رانک کسری بله کذلک جمعی و فی الحدیث لکم العهد ما لم تأکلوا الیاق یعنی عهد کرده
 اولن نسنه ضایع اولمذقه الی بقی رانک فحق ویا نک سکونیه قوزینک و او غلک بونین ذکر اولن حلقه لیه
 چور مک تقول ربت الحدی ربه و اریقه من الباب الاول والثانی اذ جعلت راسه فی الریقه الارتباق همزه مک
 ویا نک کسریله قوزینک بونینی ذکر اولن حلقه لیه یچمک بقال ربتی القبی فی حبالی یعنی اهو بنم دایمه دوشدی
 الی ربه رانک فحق ویا نک کسری و مدبله شول قوزی در که ذکر اولن حلقه لیه با غلشد و التریق علی وزن التکریم
 قوزی بونینی با غلشد حلقه حاضر لقی منه قولهم رمدت الضان فربق بقی هی الی رانک یعنی قیونک سودی

رتق

رحق

رزق

رزق

رشق

رفق

کلمه باشلدی قوز یواسی قریمدر قوز مجون اغ حاضره و کیمه رنق رنق دیرلر نوله ورتیق انتظار معنایه در
 کجی سود ویا مک بشلد قه عقبه قوز یواسی سیدن رنق دیرلر ام الی بقی رانک ضمی ویا نک فحقله صیفه
 تصغیر اوزن افت دایمه معنایه رنق رانک فحق ویا نک سکونیه رنسنه مک شقن بشور مک فتنک
 مقابلی در تقول رنقت الفتق ارتقه من الباب الاول الارتباق همزه مک ویا نک کسریله رجراحت بشوب او کلک
 یقال رنقت الفتق فارتق اذ التام منه قوله تعالی کثارتقا ففتقناهما الرنق فحقته عورتک فرجی باشک
 اولمق رجشپنه که جماعه قابل اولیه الارتقاء رانک فحق ویا نک سکونیه ذکر اولن صفت اوزن اولن عورت
 الرتاق رانک کسری ابله ابکی یزدر که بری برینه دیکوب ارقیه الورلر بقال الجاریه فی الرتاق الرحیق
 رانک فحق وحاء مهمله مک کسری و مدبله حرك صافسی الرزق رانک کسری ویا نک سکونیه شول نسنه در که
 انکه انتفاع اولنور الارزاق همزه مک فحقله جمعی و رزق بخشیش ویمکه دخی دیرلر رزقه الله قولندن مصدر در
 وکاه اولور یغمون دخی رزق دیرلر ته کباری تعالی بیور و شدر و ما نزل الله من السماء من رزق فاحیاء الارض
 بعد موتها فی السماء رزقکم و ما توعدون و بولغته اولن اتساع قبیلندن الرزق فی القلیب دیرلر حالا که مراد
 خبر مای قوی صوبیه صور مقدر سنی نخل معنایه قلیب قافله قیوم معنایه در الرزقه رانک فحق ویا نک
 سکونیه ببناء مره در برکه بخشیش ویمک معنایه الرزقات فحقته جمعی و رزقت عسکرا یجون تعیین اولن
 رزقه دخی دیرلر الارتاق همزه مک ویا نک کسریله عسکرو طیفه سن الحق بقال اترق الحند اذ اخذوا رزاقهم
 وباری تعالی نک تجعلون رزقکم انکم نکون دبدوکی قولی شکر رزقکم معنایه در تقدیر مضافله واسئل القریه
 کبی در اهل القریه معنایه المرزوق میمک فحق ویا نک ضمی و مدبله یختلو اولن کسنه الرزقیه رانک کسری
 ویا نک تشدید بله اذ کان بزی الرزاق رانک فحق ویا نک سکونی ابله رستاقک تعربینه لغت در روستادن
 تعرب اولن تشدید یه معنایه الرزق جعفر و زنی اوزر بنه خر ما انجلر نندن بر صره و خلا یقندن بر صف در
 یو دخی معرب بدر اصلی لسان فارسی اوزن رسته در صف معنایه الرستاق رانک ضمی ویا نک سکونیه
 قرطاسه ملحق قدر قافک ضمی ابله الرستاق و الرزاق دخی دیرلر ته کمرو ربتدی قریه معنایه الرستاق رانک فحق
 ویا نک کسری و مدبله جمعی کوبلر معنایه الرشق رانک فحق ویا نک سکونیه لحن قریه معنایه الرشق
 بالمل رشقه رشقا من الباب الاول اذ امریته ونبیل نونک فحق ویا نک سکونیه اوق معنایه الرشق
 رانک کسری ویا نک سکونیه برکونه اتقندر فحق قوم بر جانندن اوق سر بسلر مینار شقادیرلر الارشاق همزه مک
 کسریله اهو بونون اوزنق بقال ارشقت الطیبه اذ امدت عنقه الرشق رانک فحق ویا نک کسری و مدبله
 قاصی خوب اولن کسنه بقال رجل رشیق اذ کان حسن القدر لطیفه الرشاقه رانک فحقله برکسنه نک قاصی خوب
 اولمق بقال رشق رشاقه من الباب الخامس الرشاق رانک فحق ویا نک کسری ویا نک سکونیه سودان قبیله سندن
 بر جماعتد رانک کسری ویا نک سکونیه ملائجه طویق که عنفک ضدی در یقال رفق رفق من الباب الاول
 الارفاق همزه مک کسریله بمعناه علی روایه الی ز بدیقال رفقت ووارفته الترفق فحقته ویا نک ضمی ویا نک سکونیه
 بمعناه ایضا بقال رفقت ووارفاق نفع ویمکه دخی دیرلر تقول ارفقته اذ نفعته الرفقه رانک ضمی ویا نک سکونیه
 شول جماعتد در که سفرده انلر یولد اش اولور سن الرفقه رانک کسریله بمعناه الرفاق رانک کسریله جمعی
 یولد اش اولن جماعتلر معنایه المرافقه میمک ضمی ویا نک فحقله یولد اش اولمق الترافق تانک فحق ویا نک ضمی
 ابله بمعناه بقال رافقته ورافقنا فی السفر الرفیق رانک فحق ویا نک کسری ویا نک سکونیه یولد اش رفیق معنایه
 الرفقاء رانک ضمی ویا نک فحقله جمعی ویا نک یولد اشلر برندن ابر لسه رفقه اسمی زایل اولور رفیق اسمی زایل اولن
 ورفیق واحد وجمه اطلاق اولنور وصدیق کبی قال الله تعالی وحسن اولیک رفیقا ورفیق حاتم و سالم اولن

کسینه بده دیروز آخر قش ضدی در که آخر قش معجه و راه مهله ابله نادان و ناهموار اولن کسینه در الرق رانک
 فخی و فانک سکونیه دوه نك قولن بر طریقه بغلقدر سرعت ایتمسون دیو تقول رفقت الناقه ارقه ارقه ارقه
 من الباب الاول اذا شدت عضدها تخيل عن ان تسرع ای لتقطع عن السرعة وذلك اذا خيف ان تنزع الى
 وطمعها الرقاق رانک کسر به ذکر اولن طریق اوزن دوه قولنه بغلقدر ابله المرفق میك کسری و فانک فخیله
 بلک باز و یوصل اولن دوه یی ردیر سک معنسانه المرفق میك فخی و فانک کسر به بمعناه و کذلک مرفق وجهین اوزن
 برنسنه ده استعمال ابدوب لتفام ابدوب کسینه یه دخی اطلاق اولن و رشول کسینه که بی لکم من امر کم مرفقا
 قرات ایتدی میك کسر به لای مقطع کی قادی و رشول کسینه که مرفقا قرات ایتدی میك فخی و فانک کسر به
 انی اسم قادی مسجد کی و مرفقا دخی جائز در میك و فانک فخیله مطلع ابله مطلع کی لکن بوجه اوزن قرات
 واقع اولن مبدل المرافق میك فخی و فانک کسر به اوک صوبین دو کجک و سوزی و یاجق بری و بونله
 بکر دخی و اربسه المرفقه میك کسری و فانک فخیله یوز یا صد و غی معنسانه میك کسری و خا معجه نك
 فخیله المرفق فخیله و فانک ضمی ابله یوز یا صد و غی اوزن یا تخی یقال ترفق اذا اخذ مرفقه المرفق میك ضمی
 و فانک کسر به دیر سک یاصد نك کسینه یقال بات فلان مرفقا ای متکثای مرفق بدیه المرفق فخیله دوه نك
 دیر سک یانلر ندن طشره بورلش کی اولن و رفق شول صوبیه و رشول مرعایه دیر لکه وصولی اسان اوله یقال
 ماعرفق و مرفق ای سمل المطلب الارفق همز نك و فانک فخیله دیر سک طشره بورلش اولن دوه الرفقاء
 رانک فخی و فانک سکونیه و الفک مدله مؤثر ارفقه فانک کسر به بر شهر ک اسمی در الرق رانک کسری و قافک
 تشدید به ملکدن بر نودر که اول عبودیت طریقه یقیله اولن ملک در ورق یوفقه نسنه به دخی دیر لر رقیق
 معنسانه بوجه تندن ملائم اولن ره ورق دیر لر اسمی روا بی اوزن الرق رانک فخی ابله شول یوفقه در بدر که انده
 بازی یاز لر و منه قوله تعالی فی رق منشور ورق کذلک قبلو بغانک یوکنه دیر لر الرق فخیله جمی الرقه
 رانک فخی ابله شول بر در که دره فریده اولن سیل زمانند اوزرینه صوبیا یسلر چکلد کد نصکره کن ایجون
 خوب اولن ورقه کذلک لام تعریفه بر شهر کادی در الرقاق رانک فخیله شول دوزر در که اوزری ملائم
 و الی رکر الرق فخیله ذکر اولن بر معنسانه در بعض شرده وارد اولن دخی اوزن که قافک مقصوری در
 و رفق ضعفه دخی دیر لر و قلت معنسانه ده کلور فرار و ابی اوزن یقال فی ماله رقی ای قله الرقاق رانک ضمی ابله
 یوفقه نك خبز رقیق معنسانه ثعلب ایتدی عندی غلام یخیز الغلیظ و الرقیق دیر لر و اگر عجز الجر دق
 دیر لر سه مقابله سنده و الرقاق دیر لر ز راجردق و رفاق اسلمر در رقیق و غلیظ صفتلر اولن دخی کی جردق کرده
 دبد کبری نك در الرقیق رانک فخی و قافک کسری و مدله یوفقه اولن نسنه غلیظک و تخینک ضد بدر و رقیق
 ملوک دخی دیر لر واحد و جمعه اطلاق اولن و الرقه رانک کسر به یوفقه اولن یقال رقیق الشی رقه من الباب
 الثاني الارقاق همز نك کسر به یوفقه نك و ارقاق بر کسینه یی ملوک ابدنکه دخی دیر لر یقال ارق ملوک اذا
 استرق الترقيق علی وزن التکریم بمعناه یقال رقه و رقه و ترقيق الکلام سوزی خوب یا تمکه دخی دیر لر فی المثل عن
 صوب و رفق و صوب و صا د فخیله وقت صبحه ابله شراب دیر لر یعنی تحسین کلام شرب صوبه بناء در المراق
 میك فخی ابله قارنده ملائم اولن بر لر مرق بطن دیر لر الترقيق فخیله و قافک ضمی و تشدید به قلب برنسنه یی رقت
 و شفقت ایتک تقول ترقفت له اذا رقی قلبک له الاسترقاق همز نك و تانک کسر به یوفقه اولن استغلاظک
 مقابلی در یقال استرق الشی و استرقاق بر کسینه یی ملوک ابدنکه دیر لر یقال استرق ملوک اذا رقه وهو
 نقبض اعتقه الترقيق علی وزن الترزل بلندن می یقال ترقق الشی اذا المالع الرقاق رانک فخیله بحر الرده اولن

رقق

میرک

میرک بلندن می سی یعنی کیدوب کله سی و هر نسنه که نك بلندن می سی اوله اگر قراق دیر لر الرقه علی وزن
 الرزله صوبی کتورب کیدرمک تحریک معنسانه یقال ررق قتلما فتر قرق ای جاء و ذهب و کوز قباغندلا
 اطرافند کوز یاشن دور ایتدیمکه دخی دیر لر تقول ررق قتلما مع لادرتی الحلاق و حلاق جاء مهله نك
 کسر به کوز قباغند سورمه دکن بر بدر الرق رانک فخی و میك سکونیه برنسنه یی نظر نك تقول ررقته ارقمه
 و مقامن الباب الاول الترقيق علی وزن التکریم برنسنه یی متصل نظرا تمک ترقيق کی دروزنا و معنی الرق فخیله
 بقیه روحه دیر لر و ررق بر سوزی قیون دخی دیر لر معرب و فارسی رمه در المرافقه میم اولک ضمی میم ثانیک
 فخیله ررق کوسر مک یقال هذه الخلة ترامق بعرق لا تحیا و لا تموت المراق میم اولک ضمی و ثانیک کسر به
 شول کسینه دوه قلبند محبتدن جزوی نسنه قالمش اوله الرقه فخیله و المراق رانک کسر به قوت یومی
 بلغه معنسانه بام واحد نك ضمی ابله و غین معجه ابله المراق همز نك فخی و رانک سکونیه ضعیف اولن ایب
 یقال جبل ارماق اذا کان ضعیفا الارمقاق همز نك کسری و میك کسر به و مدله اب ضعیف اولن یقال
 ارماق الجبل ارمقاق الارمقاق همز نك و میك کسر به کذلک برنسنه ضعیف اولن یقال ارمق الامر ماقا
 اذا ضعف المرق میم اولک ضمی و میم ثانیک فخی و قافک تشدید به الحاق اولن معیشت یقال عیش مرقم اذا کان
 و تانک فخی و میك کسر به شول معیشت در که سدر مرق اوله یقال عیش مرق ای یسک الرق
 الترقيق فخیله و میك ضمی و تشدید به صوبی از اجمک یقال ترمق الرجل الماء اذا حساه و حسوا صله شوزیا
 ایچمکه دیر لر المراق همز نك کسر به بر خصوصی استحکام اوزن انما مکه دیر لر تقول ارمقت الامر اذا لم تبرمه الرق
 و نك فخی و نونک سکونیه یولانق اولن صوب یقال ماعرفق اذا کان کدر الرق فخیله صوب یولانق اولن یقال رنق
 الماء من الباب الرابع الارناق همز نك کسری و الترقيق علی وزن التکریم صوبی یولاندر مرق تقول ارنقته انا و رنقه
 ترقيقا و ترقيق قوش هواده قنادین تحریک ابدوب بریده طور مرقه دیر لر یقال رنق الطائر اذا خفق بجناحیه
 فی الهواء و ثبت ولم یطروک و زه او یخو کلکه ده دیر لر یقال رنق النوم اذا خالط عینیه و ترقيق برضعفه دخی دیر لر که
 بصرده اولن و بندن اولن ضعفه و برنسنه ده اولن ضعفه ده اطلاق اولن و یقال رنق القوم فی امر کذا اذا غلطوا
 الرأی و لغیت فلان امر نقه عینای منکسر الطرف من جوع او غیره و ترقيق نظری دایم قلمغه دخی دیر لر یقال رمدت
 المعزى فرنق رنق یعنی کجی سود کتورمکه یا شلدی طوغر ماسنه منتظر اولن راکجی سود اظهار ایتد کد نصکره
 قیون کی عقبجه طوغر مازو بونی که اولن و میله و دالده دخی استعمال ایدر لر و ترقيق قوم بر مکانده اقامت ابدوب
 اندن بقمغه دخی دیر لر الرق رانک فخی و نونک کسر به مکدر اولن عیش الترقيق نك ضمی و رانک سکونیه
 و نونک ضمی و مدله شول با یلق در که خر قلرده و صواقند بندن واقع اولن و رنق رانک و نونک فخی و و اوک
 مایندن سکونیه برنسنه نك حسن یقال رنق السیف لمانه و حسنه و رنق فحا قوشلق و قننک حسننه
 و طراوتنه دخی دیر لر و سایر لر ده دخی حال بو بیلدر الرق رانک فخی و و اوک سکونیه بر نوزه دیر لر سرو
 معنسانه الارواق همز نك فخیله جمی بونوز لر معنسانه و ورق کچه نك بر مقدار دخی دیر لر طایفه من اللیل
 معنسانه و روق او اوکنده اولن سقفه دخی دیر لر و اروان خیمه لر معنسانه کلور یقال ضرب فلان روقه بوضع
 کذا اذا نزل به و ضرب خیمته و فی الحدیث حین ضرب الشیطان روقه و مد اطمانه و محبت مقامنده التي فلان علیک
 ارواقه و شر اشره دیر لر جب شد بدله محبت ایتدی دیک محلند و شر اشرف نفس معنسانه در نفسک حرصی
 و محبتی ابله دیک لور و وعداوت محلند دخی استعمال اولن و یقال التي ارواقه اذا اعدوا اشتد عدوه ابو عبید
 روانی اوزن و کاه اولن بر مقامده اقامت ایتدی دیک محلند التي ارواقه دیر لر اذا اقام بالمکان و اطمان به کایقال

ومق

رنق

روق

التي عصاه وارواق يغور معنسانه كاور يقال الفت السحابة لرواقها اي مطرها وويلها وويل باء موحده ابله
قطره سى اوى اولن يغور الاروقه همزه مكسره فتي وواوك كسر بله جمع قلتي يقال ثلثة اروقه اروق رانك ضمي
ومدبله جمع كثرتي وروق رانك فتيه يكتاك اولنه دخي ديرل يقال فعله في روق شباه اي في اوله ويقال اكل
فلان روقه اذا طال عمره حتى تحت اسنان الريق رانك فتي ويا نك كسري وتشديد بله هر نسبه نك افضلنه ديرل
فيعل وزني اوزن در ادغام ابله ريق اولشدر اروق رانك كسر بله شول پرده كه سقندن اشغه چكلور المروق
ميك ضمي وواوك فتي وتشديد بله شول ودر كه اند پرده چكله شول الترويق على وزن التكريم پرده چكله وكيجه
قرا كواولغه دخي ديرل يقال روق الليل اذا مد رواق ظلمته والقي اروقته وترويق صافي قلغه دخي ديرل يقال
روقتة اناترويقا لرووق على وزن الكافور سوزك انكله شراب سوزرل وكاه اولور باطيه ديد كاري ديويوك كاسه يه
دخي راووق ديرل روق رانك فتي وواوك سكويه عجه كتورمك زياده حسن سبيله يقال راقني الشئ روقني
اي اعجني اروقه رانك ضمي ومدبله حسن دار اولن نسبه لمرنه قولهم غلمان روقه وجوار روقه اذا كانوا احسانا لرايق
بانك كسر بله روقك مفردى فان ابله فرهه وصاحب ابله حجه كبي اروق رانك ضمي ومدبله كذلك رايك جمعى بازل
ابله زل كي بازل اضبطن يارن دوه يه ديرل روق فتيه يوقرو اوكد يشلري اشغه اوكد يشلرندن اوزون
اولق وروق شراب صافي اولغه دخي ديرل يقال راق الشراب يروق روقا اذا صفا الاروق همزه نك وواوك فتيه
شول كسبه در كه بوقرو اوكد يشلري استعدن اوزون اوله الاراقه همزه نك كسري بله صوبي وغير نسبه نك دوكل الرهق
فختينه بر نسبه نك يوريك يقال رهقه رهق من الباب الرابع اذا غشيه منه قوله تعالى ولا يرهق وجوههم قتر ولا ذله
وررهق فختينه كذلك محرمة نك اولغه ده ديرل يقال رجل فيه رهق اي غشيان لفسحارم من شراب لمر ونحوه
وغشيان غين معجه نك كسر بله برفعي ايشلكه قريب اولق در وررهق ظلمه دخي ديرل منه قوله تعالى فلا يخاف
بخطا ولا رهقاى ظما وسفه وطغيان معنسانه ده كاور ابو عبيدرواني اوزن كا في قوله تعالى فزادهم رهقاى
سفها وطغيانا ووررهق بر كسبه نك طلب ايدر كن قريب اولغه دخي ديرل كرك اخذ ايسون كرك ايسون يقال طلبت
فلا تخي رهقه رهقاى حتى دنوت منه فربا اخذه وربالم ياخذوه وكوج زمانى قريب اولغه دخي ديرل يقال
رهق شخص فلان اذا دنا وشخص شين وخاء معجه نك بله رشره رشره كرك ديرل الارهاق همزه نك كسري بله
كذلك بر نسبه نك وورمك وفي الحديث اذا صلى احدكم الى شئ فليمرهقه اي فليغشه فلا بعد منه ويقال ارهقه
طغيانا اذا غشاه اياه وتحميل معنسانه ده كاور يقال ارهقي فلان انما حتى رهقه اي حلتى انما حتى حلت له ابو زبه
ابتدى ارهاق بكليف معنسانه دخي كاور يقال رهقه عسر اذا كلفه اياه ويقال لا رهقني لا رهقك الله اي لا تعسرني
لا عسر الله المرهق ميمك ضمي ورانك سكويه وهانك فتيه شول كسبه در كه اولدرمك ايجون اردنن
يريشله المراهق ميمك ضمي وهانك كسر بله شول اوغلاندر كه بلوغه قريب اوله يقال راهق الغلام فهو مراهق
اذا قارب الاحتلام الارهاق همزه نك كسر بله غازی تاخير اتمك وقت اخر داخل اولغه قريب اولجيدك المرهق
ميمك ضمي وهانك فتي وتشديد بله شول كسبه در كه اند بر رمز لقظن اولنه وفي الحديث له صلى على امرأة ترهق اي
تتم وتو بن بشر وتا بن رمز لغله ياد اولغه ديرل ووررهق شول كسبه يديرل كه اينده سى ورونه سى ومهما في
چوق اوله ارهاق رانك كسري وضمي وهانك سكويه عدد دد بر مقدان ديرل يقال القوم رهاق مائه اي زهاء مائه
ومقدار مائه ابو زيد دن روايت اولد وغي اوزن رهاق مائه اي معجه نك ضمي ابله مقدار معنسانه ال رهاق رانك فتي ويا نك
سكوي وهانك ضيله زعفران معنسانه ال ريق رانك كسري ومدبله اغز ياري رصاب معنسانه ال بقه كذلك
رانك كسري ومدبله واحد اوزن يارندن بر مقدار معنسانه الارياق همزه نك فتيه جمعى وريق ايج قرن ديك

دهق

ريق

مجلده

مجلده دخي استعمال اولنور منه قولهم اتيته على ريق نفسي اعلم اطعم شيئا لريق رانك فتي ويا نك كسري
وتشديد بله ايج قرن اولن كسبه فيعل وزني اوزن الرايق يانك كسري بله معناه يقال اتيته ريقا واتيته رايقا
اي على ريق لم اطعم شيئا على رواية يعقوب وزريق هر نسبه نك افضلنه واولنه دخي ديرل من ريق الشباب
وريق المطر لا ولم ياوزايق شول صوبي ديرل كه صباح ايج قرن ايجله صودن غيره اطلاق اولن رانك فتي
ويا نك سكويه ايج قرن اولن كسبه ريقك مخفي در وريق شراب بلدن معنه دخي ديرل يقال راق الشراب يريق
ريقا اذا لمع فوق الارض التريق فختينه ويا نك ضمي وتشديد بله كذلك شراب بلدن من الرهق فختينه جان
ويرمك كساي روي اوزن يقال هو ريق بنفسه ريقاى ينجود بها عند الموت فضل الراء التريق رانك فتي
وباء موحده نك سكويه قل يولق يقال ريق شعره ريقه ريقان الباب الاول والثاني اذا نتفه الا ريق همزه نك
وزانك كسر بله كيرمك دخول معنسانه وبوا رقب كله سنك مقلوبى در الرنق رانك ويا نك فتيه وما يندنه
توزنك سكويه ياسمين يا غي روغن ياسمين معنسانه ال ريق رانك كسري وباء موحده نك فتي ابله ريوه فارسي
مرب در وكاه اولور همزه ابله دخي استعمال اولنور و بعض كسبه باي دخي زكي مكسور قلد بلر پس اني كاه زبهره
وضيله ملحق قلد بلر زبهره ديرل وضيل بلايه ديرل افت معنسانه المراهق ميمك ضمي وزانك ويا نك
فتي همزه نك ما يندنه سكوي ابله ريوه لشمس لقيه المراهق ميمك ضمي ويا نك فتي وتشديد بله كذلك ريوه لشمس
الجه معنسانه در اصلنه مزابق در عامه تغيير و محريف ايدوب مزابق ديرل البرقه على وزن الدحرجة
بر نسبه نك صار و يوبيا ماق يقال زريق الثوب اذا صغرت الزرقان زانك ورانك كسري بله اي قر معنسانه
وزرقان زرقان اسمي در كه اول بدر الفزاري وغيلد رايو يوسف ابتدى مزبون زرقان ديد كاري دوليندى
صار واولد غيچوندر اسمي خصمين در ديدى الزحاليق رانك فتي ولا ملك كسري ومدبله طابقي يرل ربي تيم
لغى اوزن در زحاليق معنسانه لرحلوقه زانك ولا ملك ضمي ابله واحد طابقي بر معنسانه لرحلوقه در حجه
كي طابند روق معنسانه يقال زحلوقه فختينه ولا ملك ضيله طابماق الزنديق شوبدن بر طابقه در
كه شوي مشرك اولوب نكري ابي در دبنلر در الزنادقة زانك فتي وذللك كسر بله جمعى زنديق معنسانه واخر نه
اولان ها باء مخذوقه دن عوض در زراصلى زناديقدر الزنديق فختينه وذللك ضمي ابله زنديق اولق يقال
زندق الرجل الزندقة زانك وذللك فتيه زنديق معنسانه اسم در الزرق فختينه كوك اولق الاروق همزه نك
وزانك فتيه كوك اولن نسبه يقال رجل ازرق العين وازرق شول ناملى در كه زياده صفا ووزن اوله وازرق
صافي صوبي دخي ديرل الزرقاء زانك فتي ورانك سكويه والفك مدبله مؤنث يقال امرأة زرقاء العين كوك كوزلى عورت
معنسانه ويقال زرق عينك من الباب الرابع الارفاق همزه نك ورانك كسر بله كوك اولق يقال ازرق عينه
ازرقا لريق زانك وفاقك ضيله وميمك زياده سيله كوك كزياده اولن نسبه وزرق عورت دخي اطلاق اولنور
الزرق زانك ضمي ورانك سكويه كوند رل اسنه معنسانه وكوند رل زرق اطلاق اولد وغي لونه مناسب
اولد وغي ايجون در ووزرق بلاد تيمده دننام موضع اولان قوم يغنلر نه دخي ديرل الزرق زانك فتي ورانك
سكويه قوش تجاستن القا ايمك يقال زرق الطائر زرق ويزرق من اليا بالاول والثاني اذا ذرق فهو بالذال
والزاي المعجتي لغة ونظر قلو ركن كوزك ياضى طاهر اولغه دخي ديرل يقال زرق عينه يحوي اذا انقلبت
وظهر بياضها وزرق مزراق ديد كاري كوند رايه لغه دخي ديرل ووزرق باقه بالان كير وسو ركه ديرل يقال
زرق الناقة الرجل اذا خرت الى وراها الارراق همزه نك وزانك كسر بله بالان كير وسو ركه المراهق ميمك
كسري وزانك سكويه قصه اولن كوند در روق قصير معنسانه الزرقان زانك ونونك ضمي ورانك ما يندنه

ريق

زريق

زحلوق

زندق

زرق

سكونيه ابي ميل دو كه قيو او زرينه يا يوب او زرينه بكرة اسمي ايجون ار قري اغاج قورل و اكر اول ميلل بنادن
 اوليوب ايجون اولور سه دعامتان ديرل وار قري اولان اغاجه عجله ديرل وقوعه اول عجله به اصلور الزورق
 على وزن حيدر بر نوع خرده كي الزرق زانك ضمي و تشديد به بر جنس طوغندر كه انوكله صيد
 اولنور قرايتدي اق اولن طوغندر يازي ايض معناسنه الزراريق زانك فتي و زانك كسري و مد به جعي
 طوغانلر معناسنه الازرقه همزه نك فتي و زانك كسري به خوار جدن بر طابغه در كه نافع بن ازرقه منسوبدر
 كه نافع ابن حنيفه جماعتنددر الزرمانقه زانك ضمي و نونك كسري به صوفدن بر جنس جبهه در وفي الحديث
 ان موسى عليه السلام لما اتى فرعون اتاه وعليه زرمانقه يعنى جبهه صوف ابو عبيد ايتدي بن بوفى عبرانيه
 ظن ايدرم و تفسير حديث شريفده در بعضيلر ايتدي بوفارسى معريدر بونك اصلي اشتر بانه در دوه جعي
 متاعى معناسنه الزرق زانك فتي و عينك سكونيله چاغرمق يقال زعقت بز عقالر الزرق فتيتهله مصدر در
 حالت سرورده فرغ او وزن اولوب صيحه قلب معناسنه يقال زعق زعق من الباب الرابع الزعق زانك فتي و عينك
 كسري ايله شول كسند در كه سرورنده فرغ او وزن اولوب حيقره الازعاق همزه نك كسري به چاغرمق الازعاق
 همزه نك و زانك كسري به چاغرمق يقال از عقه الطوف حتى زعق و از عق الزعوق ميمك فتي و عينك ضمي و مد به
 قورخو دلب چاغردل كسند يقال از عقه فهو مزعوق على غير القياس كذا قال الاممى و قال الاموى يقال زعقته
 فهو مزعوق و مزعوق طوز اولون طعامه دخی ديرل يقال طعام مزعوق اذا كثر ملحه الزعاق زانك ضمي
 و عينك تخفيفيله طوزلى صوب يقال ماء زعاق اى ملح الزعوق زانك و فاك ضمي و عينك سكونيله بد خواولن
 كسند سى الخلق معناسنه الزعاق جعي و انشد ابو مهيدي اني اذا ما حلق الزعاق واضطربت من تحتها
 العناق الزرق زانك كسري و فاك تشديد به نلوم سقام معناسنه الازعاق همزه نك فتي ايله جعي قلنى الزعاق
 زانك كسري به جمع كسرتى الزقان زانك ضمي و فاك تشديد به ايله كذلك جعي ذياب ايله ذوبان كسري
 ذيابك جمع قوردر معناسنه و زقان زعاقك دخی جعي كلور على ما سبجي حوار ايله حوران كسري حاء مهمله ايله
 ولد ناقه معناسنه الترقيق على وزن التكريم دري باشي جانبدن صوب چقرمق خلقت معنادنه مخالف
 الزعاق زانك ضمي ايله صوق سكه معناسنه نكير و تائيشي جائزدر اخفش ايتدي اهل حجاز طريقي و صراطى
 و سبيل و سوق و زعاق و كلاي كد كاف فتي و لامك تشديد به سوق بصره دن عبارندر مؤث قلورل و بنو
 تخيم بونلري جمله مذكر قيلورل الازقه همزه نك فتي و زانك كسري به جعي صوقا قلم معناسنه حوار ايله احون
 كسريته كم الان مرو ايتدي الزرق زانك فتيتهله قوش يا وريسنه اغر بانه غدا ايدرمك يقال زقه بزه من الباب الاول
 اذا طعم فرحه بفيه الزرقه على وزن الزلزله طفلى او بنقى ترقيص الطفل معناسنه الزرق فتيتهله طابعق ير
 دحض معناسنه و بواصلندن زلفت رجله دن مصدر در يقال زلفت زلق زلقا من الباب الرابع و زلق و زوره
 دخی ديرل كه انده بر سنه اوليه منه قوله تعالى فتصيح صعيدا زلقاى ارضاملساء لبس بهلش و زلق كذلك
 طوارك هجرند دخی ديرل الزلق زانك فتي و لامك سكونيله تراش ايمك يقال زلق را سه بزلقه زلقا من الباب الثاني
 اذا حلقه و ترجمه مختارده باب اوله اشارت اينشدر سهودر الازلاق همزه نك كسري به طابندر مق يقال از لفته
 انا و ازلاق باقه ولدن اسقاطايمكه دخی ديرل يقال از لفته الناقه اذا اسقطت و ازلاق باش تراش ايمكه دخی
 ديرل الترقيق على وزن التكريم كذلك باش تراش ايمك يقال از لفته و زلقه تزيقا الملق ميمك و لامك فتيتهله
 طابعق ير الزلقه زانك فتي و لامك تشديد به بمعناها المزالق ميمك كسري به و زانك سكونيله شول نسنه در
 كه انوكله قيو بكدور و احوار مفتاحسز ملاح كسري و زنا و معنى و مزالق شول ليدرل كه ولدن چوق اسقاط ايله
 الزلق زانك فتي و لامك كسري و مد به انسي قرتندن دوشن ولد الزلق زانك فتي و لامك كسري به شول كسند در

زرق

زق

زغق

زفق

زق

زلق

كه جماع ايجون اول انزال ايله الزملق زانك ضمي و ميمك فتي و لامك كسري به هديد و زى او وزن بمعناه الزمالق زانك
 ضمي و لامك كسري به بمعناه ايضا الزملق زانك ضمي و ميمك فتي و تشديد به بمعناه كذلك يقال رجل زمالق
 و زملق اذا كان ينزل قبل ان يجمع الزلق زانك ضمي و لامك فتي و تشديد به و يانك سكونيله بر جنس شفتا لودن
 كه نو فتيتهله و كالسان فارسيد شيفته نك ديرل الزناق زانك كسري به بر يا غدر كه او يانك شكه التندن بغلرل
 كه تركينه اكا كفسر ديرل و زانك مكسور اولسي صاحب مهديك تصير يحنه و نسخ يحاحك ضيطنه بناء در اما
 قامر حنه زامموم و لمغه اشارت و انشدر اينكيد لغت اولق احتمالي و اردو زناق نساطا بغه سنك زينتندن
 بيون قصدي ديد كلرى نسنه دخی ديرل الزرق زانك فتي و نونك سكونيله اناك كفسرن بغلق يقال زنقت
 الفرس الزرق فتيتهله كفسر بغلق ير الزرقه زانك فتي و نونك سكونيله طار اولن صوق سكه ضيقه معناسنه
 المزنوق ميمك فتي و نونك ضيميله عامر بن الطفيلك اناك اسمي در الزروق على وزن الكاف و زره نك اسمي در اهل
 مد بنه لغتي او وزن و زيه جميع يالدر زده استعمال اولنوز زرار بويه التون ايله دمور او زرينه وضع ايدرل
 اناك او وزن قو بيجق زيه كسيدوب التون دمور او زرينه قالسون ديو للزوق ميمك ضمي و واو ك فتي
 و تشديد به ذكر اولنان معنادن ما خود در هر مزين اولن نسنه يمزوق ديرل اكر جه اندك زروق يعنى زيه بوعسد
 التزويق على وزن التكريم زينت ايمك يقال زوقت الكاب و الكلام اذا خسنه و قومته الزريق زانك كسري
 و مد به كوكل يقاسندن بيونى احاطه ابدن يوزيق بن بسطام قبيله شيبانندن بر كسند نك اسمي در التزيق
 فتيتهله و يانك ضمي و تشديد به ترين معناسنه در يقال تربق المرأة و تربق بالقاف و بالغين المعججه اذا زينت
 و اكملت الزروق فتيتهله ككك اناك جوق اولق يقال زهق المي زهق من الباب الثالث اذا اكنتر فهو زهق و بو
 يعقوب رايي دروز اهق شول طوان ديرل كه سمين اولوب ايلوكلو ايله و زهوق روح جققه دخی ديرل يقال
 زهقت نفسه زهق زهوقا اذا خرجت وفي الحديث ان العرق في الخلق واللثة و اقروا الانفس حتى ترهق يعنى دوه في
 ابي بردنج ابدوب رويي حقيقه توقف اناك و قال الله تعالى و ترهق انفسهم وهم كافرون و زهوق مفسحل
 لولمغه دخی ديرل قال الله تعالى و زهق الباطل اى اضمحل و زهوق جماعتدن ايلر و كككه دخی ديرل يقال زهقت
 الرحلة ترهق زهوقا اذا سبقت و تقدمت امام لليل و زهوق اوق هدفه تجاوز قلعه دخی ديرل و ابو عبيد
 مصنفه ايتدي بو ذكر اولنلرك فعلندن زهق بوقدر هانك كسري به بلكه زهق در هانك فتيتهله اكر جه بعض
 كسند زهق كسري به لغت در زهق ده فتيتهله ديشدر ديدى الزهاق هانك كسري به شول اناك در كه كككه جمع
 اولوب محكم اوله و زهاق ايلر و كيدن كسند معناسنه ده كلور و عسكر ده ضنوب ايلر و فتنه دخی ديرل الزهق
 زانك ضمي و هانك فتي و تشديد به جمع ايلر و فتنلر معناسنه الازهاق همزه نك كسري به اوق نشانندن تجاوز
 اندر مكه دخی ديرل يقال از هق السهم صاحبه و ازهاق كاسه في طولدر معنه دخی ديرل تقول از هقت الابه اذا
 ملائمة و ازهاق طوارا كرى بويته كسند و مكه دخی ديرل يقال از هقت الدله السرج اذا قدمته و القته على عنقها
 و كاه اولوز رايله دخی استعمال اولن و ازهاق اولدر مكه دخی ديرل قتل معناسنه المزهق ميمك ضمي و هانك
 كسري به سرعت ايتدي يقال رايت فلانا مزهقا اذا كان مغذا و اغذا غين و ذال معجتهله سرعتايمكه ديرل
 و مزهق اولدر محبه دخی ديرل ديرل قائل معناسنه المزهق هانك فتي ايله مقتول معناسنه الازهاق همزه نك
 فتي و هانك كسري بومديه سرعت ايله سير اناك يقال فرس ذات ازهاق اذا كانت ذات جري سريغ الزهق زانك
 فتي و هانك كسري به چايك اولن كسند يقال فلان زهق اى زرق الزهوق فتيتهله اطلق اولن و ذوز اولن ير الزهوق
 زانك فتي و هانك ضمي و مد به ذبي درين قوني يير بعيد القعر معناسنه و طاغره ز ياده ايشراولن بول الازهاق

زملق

زلق

زاق

زوق

زهق

همزه نك و زانك كسر يله طوار اور مقدن مجرمق يا خود چار كن مجرمق يقال از هفت الدابة اذا طفرت من
 الضرب والنفار الزهلق زانك ولامك خمي ايله سيمز اولن كسنة ولام ز ياده اولمشدر الزهلق زانك فخي ولامك
 كسر يله شول بيان حماري در ككه ز ياده سم لكدن ارقه لري دور اوله اصمفي ووايي اوزن الزهقه علي وزن
 الزلزله شدله كولاك فحك شديد معناسته فضل السين السبق سبلك فخي ويا نك سكوييله يقال سباقته
 فسبقتة سباقتي انوكله يار شدم وسبقت ايتدم باب مغالبتن ولور الاسباق همزه نك و تانك كسر يله يار شول
 مكر ذمك يقال سبقتنا في العدو و سبقتنا و اوق اشبهده يار شدمه دخی درلر شتم باري تعالينك ذهبناسبق
 ديدوكي قولنده مراد تنفصل در ديمشدر بعضيلر اتصال اوق اشبهده درلر السباقه بانك كسر يله انلر و كجلك
 يقال له سباقه في هذا الامر اسبق الناس اليه يعني سايرلر دن مقدم اينش اوله السبق فخبته شول معتبر
 تسنه در كه يار ش اهل اولنلر اني ماينلر نه وضع ايدرلر اوكدل معناسته سباق البازي سبلك كسر يله طوغنك ايك
 يا غنده اولن باغ كرك قابشدن كرك غيري تسنه دن اولسون الستوق سبلك خمي و تانك خمي وتشديد يله ومد يله
 وسبلك فخي يله دخی لغت در و الباقي على حاله رمز انچه زيف و نمبرج معناسته و هر ككه بوا سلوب وزن اوله اول
 مفتوح الاول در الاول در ككه نادر در ككه انلر كبري سبوح و بری قدوس و بری ذروح و بری دخی ستوق در لکن
 ذروح دن ماعداسي مفتوح و مضوم اولور و ذروح مضوم اولور مفتوح اولماز و ذروح برقرمزي بوجكدر
 كد نقطه لري واردر سبومدن در المسباق ميك فخي و تانك كسر يله شول كور كاردر كه يكری اوزون در
 المسبقة ميك فخي وسبلك سكويي و تانك فخبته واحدي ذكر اولنلر كورك معناسته و ابو عبید ايتدی بونك
 اصلي لسان فارسيه مشتبه در تعريب وانمشدر السبق سبلك فخي و تانك سكوييله برنسته في يو مشلق يقال حقت
 الشئ و سحق اسكي يره دخی ديرلر و سحق سكرمه دن اشغه و يور يدين بوقر و اولن بليه دخی ديرلر الانسحاق
 همزه نك وسبلك كسر يله يو مشبهه در يقال سحقته فانسحق السحق سبلك خمي و تانك سكوييله اراق اولمق
 معناسته در و سحق دخی جائز در ضمتهله عسرله عسر كي يقال سحق الشئ من الباب الخامس و سحق اوزون اولن
 بحر ماغاچلر نه دخی ديرلر سحقك جمع در على ماسبيحي السحق سبلك فخي و تانك كسر يله ومد يله اراق اولن
 تسنه بعيد معناسته الانسحاق همزه نك كسر يله اراق ايمك يقال اسحقه الله اي ابعده و زاسكرك معناسته ده
 كلوز يقال اسحق الثوب اذا الخلق و بلي و بو يعقوب راي در و اسحاق دوه اياغي اشتمه دخی ديرلر يقال سحق
 خف البعير اذا لم يزل يمشي و مرأت راء مهمله يله دونهك ايخ ملايم اولمغه درلر اشتمه دن و اسحاق مهمله نك سودي كيدوب مهمله سي
 چكلوب قازنه يا شتمه دخی ديرلر و اسحاق اسماء جالندندر اكر بونوله اسم عجمي مراد اولور سه معرفه ده لا ينصرف
 اوله و اصلندن تغيير اولنوب كلام عربيه غير معروف واقع اولد و غندن اونوري و اكر اسحقه السفر دن اولوب
 مصدر دن منقول مراد اولور سه ابعث السفر معناسته بوجينه منصرف اولور زير اكلام اصلندن تغيير اولنماشر
 اولور و سحق سبلك فخي و تانك خمي ومد يله اوزون اولن خر ماغاچي نخل طوبل معناسته و سحق مركب
 اوزنه دخی ديرلر اركك اولسون ديشي اولسون يقال انا سحق و حمار سحق اذا كان طوبلا و سحق على
 وزن خيد را وزن معناسته در سحق سبلك و تانك خمي و ميك سكوييله ايله كذلك اوزون خر ماغاچي
 در مهم زايده در سحق سبلك كسر يله و ميك سكوييله باش ككيناك اوزنه بري بوقه دري در و اول دريه
 اينش باش يا يغنه سحق ديد كاري بوندن ما خود در سماحيق الهما سبلك فخي و تانك كسر يله ومد يله
 كوك يوزنه اولان بوقه بلونلر معناسته در و ياغي اوزنه اولان انچه در يله دخی سماحيق ديرلر جوهر ي
 ايدر بن ظن ايدرم كه اشبو ميلر ز ياده اوله صاحب قاموس حروف اصولين اعتبار اينشدر السحق على

زهلق

زهق

سبق

ستق

سحق

سحق

سودق

وزن جوهر و طالع مهمله جازك سوار معناسته بود ذكر اولن صاحب قاموسك تصدير بحنه بنه در اكر جه نصح
 محي محاحده و سائر لغاته ذال معناه يله واقع اولمشدر و سودق كذلك بلبانه دخی درلر كه طوغن جنسندن در
 السوديق سبلك و تانك فخي و تونك كسر يله ومد يله كذلك بلبان صقر معناسته و تانك اولور صقر جقره دخی
 اطلاق اولن و السيد نوق سبلك و تانك فخي و تونك خمي ومد يله كذلك بلبان معناسته السودانق سبلك خمي
 ومد يله و تونك كسر يله معناه ايضا السبق فخبته ساير كچه سي ديد كاري كچه كه رسالنده اود يقر لسان
 فارسي اوزن سده لفظندن معر بدر سين مهمله يله السبق فخبته لوغر لماق يقال سرق منه مالا يسرق سرقا
 من الباب الثاني و ككه اولور سرقه مالا دخی درلر سرق منه مالا معناسته وفي المثل سرق السارق فانسحق
 يعني اصل مال صاحبي كندن بوغر لميوب صبر ايتدی سارق صبر ايتدی و سرق كذلك اوغر بلق معناسته اسم در
 و سرق حر بدن اولن قاشلر دخی ديرلر على ماسبيحي السرقه كذلك سبلك فخي و تانك كسر يله اسم در اوغر بلق
 معناسته السريق على وزن التكرم اوغر لغه نسبت ايمك يقال سرقه ذانسبه الي السرقه و قرئ انك سرق
 الاستراق همزه نك و تانك كسر يله برنسته في كيزلوا ايمكه درلر يقال استرق السمع اي سرق مستغنيا موجود اولن
 نصح محاحده بو يله واقع اولمشدر لکن ظاهر بوايدي كه اي سمع مستغنيا دينليدي المسارقه ميك خمي و تانك
 فخبته برنسته في اوغر اين بقمغه ديرلر يقال هو يسارق النظر اليه اذا التبتل غفلته لي نظر اليه و اهتبال فرصت
 دوشر مكه ديرلر السرق فخبته حر بدن اولن قاشلر و ابو عبید ايتدی سرق اق حر بدن اولن و ديرلر و سرق
 اوغر لغه دخی ديرلر على ما مر انفا السرقه فخبته واحدي و بونك اصلي لسان فارسيه سره در جينه معناسته
 تعريب اولنوب سرق دينشدر شتم كره حمل معناسته تعريب اولنوب ريق دينشدر و بيله قفتان معناسته تعريب
 اولنوب بلق دينشدر راسبق همزه نك كسر يله و تانك و تانك فخبته وسين و تانك سكوييله قال اولن طلسر سرق
 سبلك خمي و تانك فخي وتشديد يله مسرقان ميك و تانك فخي ايله مزبورلر برر موضعك اسمي در و بعض سخدر تانك
 خمي ايله دخی رهايت اولمشدر سراقه ضم سبلك صحابه دن بر كسنة نك اسمي در كه اول سراقه بن جعشم در جيمك
 وشك خمي ايله السراق سبلك خمي و تانك كسر يله سر اپرده السراقات وزن مزبور اوزن جمع و او ككه بدن
 اوله اكسراق ديرلر السراق ميك خمي و سبلك و تانك فخبته سر اپردلر اولن او يقال بت مسردق السرق جعفر
 وزني اوزن سر كن ديد كاري اوت السقق سبلك فخي و تانك سكوييله قيوي و و تانك الاسفاق همزه نك كسر يله
 كذلك قيوي اوزنك لا نسفاق همزه نك وسبلك كسر يله قيوا و تانك يقال سفتق الباب و اسفقتة اذ اردت
 فانسقق السفتق سبلك فخي و تانك كسر يله ومد يله صق طوقش اولن ز صفيق معناسته و صفيق في حيا اولوب
 يوزي يرك اولن كسنة يدي ديرلر يقال رجل صفيق الوجه اي و ج السفاقه سبلك فخبته بر صق طوقش و يوز يرك
 اولوب في حيا اولمق يقال سقق سفاقه من الباب الخامس السفاق سين اولك فخي و تانك كسر يله قلجك
 يوزنه اولن يولر طرايق السيف معناسته فارسي معر بدن و ابو عبید ايتدی سفاق فاجك يوزنه اولن
 جوهر بدر فرند سيف معناسته السلق فخبته دوز رقاغ صقصف معناسته السلقان سبلك خمي و تانك
 سكويي ايله جمعي خلق ايله خلقان كي اسكي زم معناسته السلق على وزن جيدر كذلك دوز زم معناسته ميك ز ياده صيد
 السلق سبلك فخي و تانك كسر يله جمعي دوز زم معناسته السلق سبلك فخي و تانك سكوييله بر كسنة في ارقعي
 اوزن برقي رقاغ معنه فسلفته ذالقيته على ظهره و سلق جاعرمق معناسته ده كلور صلفه لغت در صادمه
 ايله و قافله و سلق دل ايله بر كسنة يذال ككه دخی ديرلر شله قول باللسان معناسته ه الله تعالى سلقوم بالسنة
 حداد و ابو عبید ايتدی بالفوايكم بالكلام معناسته در و سلق طفر جي يا غنه دخی ديرلر يقال سلقن الزادة

سرق

سردق

سرمق

سفق

سلق

سملق

بقال شرف اذ انضات واشراق كونهك ضيا منه داخل اولغه دخی دیرل بقال اشراق ازل اذ دخل فی شروق الشمس واشراق روز توراتی اولغه دخی دیرل بقال شرق جهة اذ انضاء وتلا لا حسنه الشرق مثبته فقی ورائك كسر به شولات دركه اوزر نه اصلا باغی اولیه التشریق علی ورت التكریمات قورقن تقدید اللهم معناسنه ايام تشریق ايام تشریق دید کلامی بوندن مأخوذ درو ايام تشریق اوج کون دركه انظر قربان بیر امینه کول کوندن صبره کان کونلر در زراقر بان تلمی اول کونله کونله قوشور لوب قورید لور بعصیلر ایتدی ايام تشریق دید بلر حجاجك اشراق کیم کمانغیر قوللرندن اوتروو ثیر نه مثلثك فقی ویا موحدك کسری ومدیله مکة مشرقه ده بطاغك سنی درواغات سرعت ایتك معناسنه درو بر یعقوب روابی اوزن درو این الاعرابی ایتدی قربان کنش مشرق وایجه ذبح اولند غیون ايام تشریق دید بلر و تشریق مشرق جانبته کتمکه دخی دیرل بقال مشرق بین مشرق ومغرب المشرق میك فقی ورائك فقی وتشدید به مصلی معناسنه درو مشرق مسجد خیفه دخی دیرل شریق شبنك فقی ورائك کسری ومدیله بر جلاک اسمی در الشفق فختنه کنش ضیا سنك بقیه سی وجرقی در ابتداء لیلدن یلسونازی وقتنه قربان وایجه وعلیل ایتدی شفق غروب شمسن واقع اولان حمرت در عشاء اخیره وقتنه دك وفر ایتدی بعض عرب دن ایشتمدم که علیه ثوب کاه الشفق دیرل ایتدی قرمزی کین کسینه حقه وشفوق بر سننه نك بر مزه دخی دیرل وشفوق شفقت دخی دیرل الشفق فختنه له اسمدر مرحت معناسندن المشفق میك فقی ورائك فقی وتشدید به کذلک بر مزه دخی دیرل بقال عطاء مشفق ای مقلل الاشفاق همزه نك کسر به شفقت ایتك تقول شفقت منه علیه واشفاق حذر ایتك معناسنه ده کاور تقول شفقت منه حالا که ذکر اولان معنایه دلالت ایدن اشفاق ثلاثی مرحت معناسندن غیر به دلالت ایتک مثلا شفقت دیرل حذر معناسنه این در بد ایتدی شفقت وشفقت دیرل بر معنایه واهل لغت بوکانکار ایدوب شفقت کله سن جائز کور مدیلر المشفق میك فقی وشفقت سکونی ورائك کسر به شفقت ایدبجی کسینه الشفق شبنك فقی ورائك کسری ومدیله بعناه الشق شبنك فقی و قافك تشدید به یارق معناسنه الشقوق فختنه جمعی یارق معناسنه وشق اصلنه مصدر ایدی تقول بیده ویرجه شقوق ولا تقل اشتقاق وشق صبح معناسنه ده کاور یارق معناسنه ده کاور بقال شفقت الشی فاشق وبقال شق فلان العصا اذا فارق الجماعة یعنی یور کلامدر که جماعتنه مفارقت ایدن کسینه حقه استعمال اولور وشق دوه نك اضبعی چقمغه دخی دیرل بقال شق ناب البعیر اذا طلع وهوالغه فی شقاء وشق مشقتلو معناسنه ده کاور بقال شق علی الشی شق شقامن الباب الاول وشق میت رجانبه بقوب قالمغه دخی دیرل بقال شق بصیر لیت اذ انظر الی شق لا یرد الیه طرفه ولا تقل شق المیت بصیره الانشاق همزه نك وشبنك کسر به یارلق فانشقاق العصا بخصوص بر اکنه اولغه دخی دیرل بقال انشقت العصا اذ تفرق الامر الشقاق شبنك فقی بر مرصد که طولک بلکنه عارض اولور وگاه اولور انجکته دخی سرایت ایدر یعقوب روابی اوزن الشق والشقة ایکسینه دخی شبنك کسر به بر کسینه نك نصبی بقال اغذت شق الشاة وشقة الشاة وشق طاغك بر جانبته دخی دیرل و فی حدیث ام زرع وحدثی فی اهل غنیمه بشق وابوعبید ایتدی شق بر موضعك اسمی درو شق یارید دخی دیرل بقال هواخو شق نفسی وشق مشقت معناسنه ده کاور و منه قوله تعالی لم تکنوا بالغیه الا بشق الانفس وگاه اولور مفتوح قلنور ابو عبیده روابی اوزن وشقه شول پانید دخی دیرل که تخته دن یاخود انجکتن قور غضاك اولن کسینه ایچون احتیطات منه شقه دیرل یعنی زیاده هده کلوب نندن بریان قوب هوا یا اوچدی دیرل وشقه اراق

شفق

شفق

سفره دخی دیرل بقال شقه شاقه اذا كانت ذات مشقه الشقه شبنك فقی ابله بریان قماش وصاحب صراح شقه فی وکی بتون اولن قفانله تقسیرا تشدید جوه رینك وصاحب قاموسك تصیر عنه مخالف در نظر اولنه وشقه سفر بعید دخی دیرل بقال شقه شاقه الشقیق شبنك فقی وقافك کسری ومدیله بریانك ایشی ومقابلی مثلا بر سننه ایک بولسنه هر بر نصبی اخرک شقیق اولور بوسیدن فلان شقیق فلان دیرل قورند ایشی معناسنه الشقیقه شبنك فقی وقافك کسری ومدیله ایک قومدن اولن دپه نك اراسنه اولن اولی والشقایق شبنك فقی ویا نك کسری ابله جمعی وشقایق النعمان کلجك چچکی دیکله معروف اولان چچکدر که اکالاله کوهی دخی دیرل واحدی وجمعی برابر در نعمانه اضافت اولند وغنك سینی بودر که نعمان نام کسینه بری قوریمشدی ذکر اولن چچکی تکثیر ایچون بناء علی ذلک شقایق النعمان دید بلر وشقیقه شول اغری در که باشك و یوزك نصفین اخذ ایدر وشقیقه نعمان بن المذرک جده سنك دخی اسمی در الاشق همزه نك وشبنك فقیله اوزون اولان بقال فرس اشق ای طوبل الشقاء شبنك فقی والفق مدیله موثی اوزون اولان بوند معناسنه المشاقه میك فقی وقافك تشدید به مخالف وعد اوت ایتك الشقاق شبنك کسر به بعناها الاشتقاق همزه نك ورائك کسر به بر سننه نك یار یسن الموق واشتقاق کالنه وخصوصه طوغر یسن رک ایدوب صانع جانی وصول جانبی اخذ ایتکه ده دیرل ویر حرفك بر حرفدن اشتقاقی حرف اولی حرف ناییدن اخذ ایتك در الاشقق فختنه له وقافك فقی وتشدید به یارلق بقال شفقت الحطب فنشقق الشقسقه علی وزن الزرارة اركك اوتك بقال شقسق الفعل شقسقه اذ اهدر والعصفور شقسق فی صوت یعنی شقسقه سرجه صوننه دخی استعمال اولور الشقسقه شبنك کسر به شول سننه در که دوه کوکره دکی زمانده فی قرمزی چکر کی اغرنن چقرو قن خطیبه ذوشقسقه دیسلر فی کوکره ین دوه به تشبیه اولور الشقراق شبنك فقی وقافك کسری ورائك تشدید به وشبنك کسری دخی لغت در شول قوشددر که اکلیون بورن دیرل بنکری اولور کاسکینه معناسنه وعرب طایفه سی اکاخیل دخی دیرل واتی شوم عدا بدرل الشقراق شبنك ورائك کسر به بعناه لغه فیه علی مثال سر طراط و سر طراط سین مهمله ایله بالوده یه دیرل الشقق شبنك ومیلرک فقیله اوزون طوبل معناسنه ابو الشقق وزن مذکور اوزن شعرا دن اولان مروان بن محمد کنبی در الشقق فختنه له زکاتك نصابنه ایک فرضك ماینبه دیرل وشفق باش اوزون اولغه دخی دیرل الشناق شبنك کسر به ایک فرضك ماینبندن صدقه الموق فی الحدیث لاشناق ای لایو خدم الشق حی تم وشفق دبت مرئیه سندن ادنی اولن لوش جنایته دخی دیرل یعنی دینه تحمل ایدن عاقله دینی سوق ایتد کله نك یا نجه یارشی دخی اولسه اکاشقق دیرل کویا که اول دبت عظمك متفرع ائندن اولور لاشناق همزه نك فقی ابله جمعی جراحت ارشلی معناسنه وشفق قره اغزن بغلد قلمی ایه دخی دیرل لاشناق همزه نك کسر به قره اغزن بغلق تقول اشنقت القره اذ اشد دتها بالاشناق واشناق دوه یی اوزر نه اولن کسینه یه یولار به توسکور مکة ده دیرل بقال اشنق بعیره اذ کفه بر مامه وهور اکبه واشناق دوه کندی باشن یوقار وقالدر مغه ده دیرل بقال اشق البعیر بنفسه یتعدی ولا یتعدی الشنق شبنك فقی ونونك کسری ومدیله اوغل قلنن کسینه مبنی معناسنه الشنق شبنك فقی ونونك سکونیه دوه یی اوزر نه اولان یولار به توسکور مکة تقول مشنقت البعیر اشنقه مشنقا من الباب الاول اذ کففته بر مامه وانت را کبه الشناق شبنك فقیله اوزون کسینه للشنق میك فقی ونونك فقی وتشدید به یاره لشمات کسائی روابی اوزن بقال لحم مشنق ای مقطع وواشتقاق دندن مأخوذ در نه کم الان مروا ایتدی ولسوی ایتدی مشنق شول خیر پان لینه دیرل که زیت یاغیله ایشلر الشوق شبنك فقی

شقوق

شقوق

شقوق

شقوق

شقوق

وواو کسکو نیله برنسنه به نفسی چکنک بقال شاقی الشی شوقی الشایق یانک کسر به نفسی کتدویه
 حکمی نسبه للشوق میله فقی و شبنک ضمی ابله برنسنه به چکنک کسنه الاشفاق همزه نکه و یانک کسر به نفس
 برنسنه به چکنکوب ارزو قلی بقال اشتاقه واشتاق الیه الشوب علی وزن التکریم برنسنه به منشوق قلی
 الشوق فحقته به وواو ضمی و تشدید به برنسنه به ارز و مند اولق تقول شوقنی فنشوقت اذا هم شوقک
 المشتاق میله ضمی و شبنک سکونیه برنسنه به ارز و مند اولق و کاه اولور ضرورت شعرا یحزون الفن همزه به
 قلب ایدوب مفتوح قلور الشیق شبنک کسری و مد به طاع جبل معنسانه بن الاعرابی روائی وزن بعضیلر
 ابتد شیق طاعک زیاده صرب بریدر الشیاق شبنک کسر به برنسنه به اب بغلق بقال شقت الطنب الی
 الوند مثل نطه پس شیاق بیاطکی اولور وزنا و معنی و طنب طاء مهمله ابله چادر ایمنه دیرلر صاحب قاموس
 اشتیاق بومعنادن ما خود در دیشدر و بعض نسخه ده شوق شیق وزن تقدیم اولش بعضنه تا خیر اولشدر
 غالباً شیفت یاسی اصلیمی در یا خود و او دخی منقلب اولمه در تردد اولمغین در الشوق خمتنه لمر نفع اولق
 بقال شوق شوق من الباب الثالث اذ الرفع الشاهق هانک کسری به یوکسک اولن طاع جبل مرتفع معنسانه
 و شاهق کاه اولور غضب سدید دخی اطلاق اولنور بقال فلان ذوشاهق اذا کان یشتد غضبه الشیق شبنک
 فقی هانک کسری و مد به حمارک صوتک ابتداسی و زفیر صوتک آخر بدرو شوق خار جاغر مغر به شلق
 معنسانه ده کلور بقال شوق شوق من الباب الثالث و بشوق شوق من الباب الثاني بعضیلر ابتد شوق نفسی
 ایچر و دایمک و زفیر اخراج اتمک در الشوقه شبنک فقی و هانک سکونیه چاغر من صیحه معنسانه بقال شوق
 فلان شوقه فأت الشهاق تانک فقی و شبنک سکونیه شدله چاغر من شوق معنسانه بقال شهاق تشهاق
 فضل الصاد الصدق صادق کسری و دالک سکونیه خبر کرجک اولوب واقعه مطابق اولق بقال صدق فی الحدیث
 و بقال ایضا صدقه الحدیث یعنی اکا خبری کرجک سوبلدی و فی المثل صدقنی سن بکره یعنی کرجک خبر و ردی
 بکرک سنن خبر و یرن و بکر باء موحده نکه فقی و کافک سکونیه تازه اولان دوه به دیرلر یعنی وقتا که ذکر
 اولن دوه فرار ایتدی صاحبی تسکین ایچون همدع دیدی و همدع برکله درکله دوه لک خرده لری فرار
 ایتدکه تسکین اولنور و بقال صدقوهم القتال یعنی انله قتال خبرن کرجک سوبلدی لک التصادق تانک فقی
 و دالک ضمی ابله بری برن خبر ده یا خود محبتک تصدیق ایتک بقال نصاد قافی الحدیث و فی الموده المصدق میله
 ضمی و دالک کسری و تشدید به شول کسنه درک سنی خبر که تصدیق ایدوب کرجکسن دیه و مصدق قیون
 زکاتن جمع ابدنه دخی دیرلر المصدق میله ضمی و دالک کسری و تشدید به صدقه و یرن کسنه و متصدق صدقه ان
 کسنه به دیرلر بقال مررت برخل یسأل المصدق ولا یقال تصدق و العامة تقول و قوله تعالی ان المصدقین
 و المصدقات یشد بد الصاد اصله المتصدقین فقلبت التاء صاد او ادغت فی مثلها الصداقه صادق فقیله
 دوستلق المصادقه میله ضمی ابله دوستلحق المصدق صادق فقی و دالک کسری و مد به دوست اولن کسنه
 الصدیقه مؤنثی الاصدقاء همزه نکه فقی و دالک کسری و الفک مد به جمع و کاه اولور واحد و جمعه و مؤنثه
 صدیق اطلاق اولنور بقال هن صدیق کا وقع فی الاشعار باعین اعدا و هن صدیق المصدق صادق ضمی و دالک
 فقی و یانک کسری و تشدید به تصدیق در اخلص اصدا قامعناسته بقال فلان صدیقی ای اخلص اصدا فانی
 پس تصدیق مدح ایچوندر المصدق صادق کسری و دالک کسری و تشدید به فسیق وزن اوزن دایما تصدیق
 اوزن اولان کسنه و قولن فعلی ابله تصدیق ابدن کسنه المصدق صادق فقی و دالک سکونیه برک اولن کوندر رخ
 صلب معنسانه بعضیلر ابتد طوغری ککو در معنسانه در و ملا فائده و نظرنه لسقامت اوزره

شیق

شوق

صدق

اولفه دخی دیرلر بقال رجل صدق اللقاء وصدق النظر المصدق صادق ضمی و دالک سکونیه جمی بقال قوم صدق
 مثل فرس ورد و افراس ورد و جون و جون و ورد اشقر اولن ایدیرلر و جون اولن المصدق میله کسری
 و صادق سکونی ابله برنسنه به تصدیق ابدن شی بقال هن امصدق هنذا الی ما یصدق و المصدق میله فقی
 و صادق سکونیه جمله سی درست اولن ار و سکر تسمی درست اولن ات بقال نه لذ و مصداق ای صادق الحمله
 و صادق الحری کانه و صدق فیما بعدک من ذالک الصدقه فحقته شول نسبه در که انی فقرایه تصدیق ایدر من
 المصدق صادق فقیله و المصدق صادق کسری به عورتک مهری الصدقه صادق فقی و دالک ضمی ابله کذلک
 مهر معنسانه در منه قوله تعالی و اتوا النساء صدقاتهن نحله و نحله نونک کسری به برنسنه به دعواسرو ترا عسر
 احسان ایتک الصدقه صادق ضمی و دالک سکونی ابله بمعناها الا صدق همزه نکه کسری به عورتک نکاحه مهر
 تعیین ایتک تقول اصدقت المرأة اذا سمیت لها صدق المصدق صادق ضمی و نونک سکونیه شول معروف
 طرف در که ایچمه متاع قورلر صادق در یعقوب روائی وزن اگر چه سبنه دخی لغت در دیشلر المصدق صادق
 فقی و دالک کسری و مد به جمی صند و قلم معنسانه الصاعقه عینک کسری به شول اشد در که کوکدن دوشر
 رعد شد بد زمانه بقال صاعقه السماء من الباب الثالث اذ اللفظ علیهم الصاعقه و صاعقه حین عذاب
 ظاهر اولان صوته دخی دیرلر صیحه العذاب معنسانه الصاعقه صادق فقی و عینک سکونیه برکسنه نکه عقلی کملک
 التصعاق تانک فقی و صادق سکونیه بمعناها بقال صعق الرجل صعقه و نصعاق من الباب الرابع اذا غشی علیه
 و موت معنسانه ده کلور قال الله تعالی فصعق من فی السموات و من فی الارض ای مات الا صعاق همزه نکه کسری به
 برکسنه نکه عقلی کیدر مک بقال صعقه غیره الصعق برک اواز بقال حمار صعق الصوبتای شد بد الصوت و الصعق
 برکسنه نکه اسمی در بنو صغوق صادق فقی و عینک سکونی و فانک ضمی و مد به یامه تابع بر جماعتک اسمی در
 و دو اسم ایچی در عجمه دن و تر یفدن و تری لای صغر فدر و فعلول و زنی اوزن کلام عربی برکله کما مشدر صغوق دن
 غیری و اما آخر نوب فیک النوک عاسن مخوم قیلورلر یا خود را سن مشدد قیلورلر نون حذف ایتد کدن صکره
 وخر نوبک حرف اولن مفتوح قلن عوام ناسدر الصعاقه صادق فقی و فانک کسری به اسمی روائی اوزن بر قوم دو
 که بی سرمایه تجارت ایچون بازارن حاضر اولوب نجار برنسنه اشتر ایتدکه انلر بازار ده به داخل اولور الصعقی
 صادق و فانک فقی و آخر نکه یانک تشدید به صاعقه طایفه سبنک واحدی که الان مرو ایتدی بعضیلر ایتدی
 واحدی صغوق قدر و جمعی صعاقه و صعاقه قدر الصعق صادق فقی و فانک سکونی ابله شول ضرب در که انک
 اوازی یشد لور و تصفیق علی وزن التکریم بمعناه یقال صغقه الرج من الباب الثاني و صغقه و تصغیقو الی بری رنه
 اور مغله اواز حاصل قلغه دخی دیرلر و تصغیق شرابی رقابدن بر قافه تجدید ایتکه دخی دیرلر و تصغیق دوه بی
 بر مرعادن اخره صالغه ده دیرلر و صغوق مقدس ایچون الی الله المعنه دخی دیرلر تقول صغقت لیا البیع و البیعه صغقا
 اذا ضربت بیدک علی یده و صغوق رده و منعه دخی دیرلر بقال صغقه تصغوق و صغوق صادق فقی و فانک سکونیه
 و صادق ضمی دخی لغت در ناحیه معنسانه پس صغوق الجبل ناحیه جبله دیرلر و صغوق کوزی قیامه
 دخی دیرلر بقال صغق عینه لادرها و غصها و تقول صغقت الباب ایلرد دته و صغوق عود دیکله معروف
 سازک قلارن در برتکه دخی دیرلر و وزر کاز اشعازی بری رنه اوروب تحریک ایتکه ده دیرلر الاصطفاق
 همزه نکه و طانک کسری به متحرک اولق بقال صغقت العود اذا حرکت اوتان فاصطفق و بقال الرج
 تصفق الاصجار فتصطفق ای تضطرب الصغقه صادق فقی و فانک سکونیه الاله المغله اولان عقد بقال رجعت
 صغقتک للشر و صغقه راحه و صغقه حاسره التصفاق تانک فقی و فانک ضمی ابله حالت بیعه قول و قرار

ضعق

صعق

صغق

کذلك جمع الطريق طانك فتي ورائك كسري ومد به زاده اوزون اولن خرمالغاجي وطر بهقه شولنسته دركه
يوكدن ياخود قيلدن طوقرلر راسين بنى اولوب اوزون اولك مقدار تچه اولور روكوشه دن روكوشه يه وارنجه
رالق اولان يرله وضع ايدر لور وطر بهقه قومك يرار نه وكر بهار نه دخی ديرلر بقال هذارجل طريقه قوممه وهولاء
طر بهقه قومهم الطرائق طانك فتي ورائك كسري بله جمعي بشر يقار معناسنه يقال هولاء طرائق قومهم للرجال
الاشراق حكاه يعقوب عن الفراء ومنه قوله تعالى كذا طرايق قد دلاي كذا فترقا مختلفه اهوا وانا وطر بهق بر كسنة ناك
مذهبنه دخی ديرلر بقال مازال فلان على طريقه واحده اى حالة واحده لطرقة طانك فتي ورائك كسري بله بر كره
معناسنه بقال اختصبت المرأة طرقة او طرقتين اى مرة او مرتين بقال ايضا انا في فلان في اليوم طرقتين اى
مرتين وطرقة بر كسنة ناك ايشنه دخی ديرلر بالدين حقه معناسنه بقال هذه الذبل لطرقة رجل واحد اى صنعة
رجل واحد ونبيل نونك فتي وباه موحد نك كسري بله عرب طائفة سنى استعمال اندكى او قرا طرائق طانك فتي
ورائك كسري بله شول ايركلش بقمور صوي دركه ايجنه طوار بول ابدوب نجاستن القابله المطروق ميمك فتي
ورائك ضمي ومد بهل معناه ومنه قول ابراهيم النخعي الوضوء بالطريق احب الى من التيم وطريق كذلك اركك اولن
كسنة ناك منيسى ماء الفحل معناسنه وطريق طوار صويه نجاستن القابله دخی ديرلر بقال طرقت لابل الماء اذ ابالت
فيه وبعث وطريق طاش صالفة قال اجمعه دخی ديرلر كه كاهنك كدن برنوه دره وطريق نجاد اولن كسنة يوكى
عصا بله اوزوب يوم مشفق ونجاد دوشك ويصدق اصلاح ابدن كسنة يه ديرلر المطرقة ميمك كسري وطانك
سكوى ورائك فتي له يوك يوم مشد جق الت ومطرقة دمورجى چكوجنه دخی ديرلر الطرائق طانك ضمي ورائك
تشديد بله رجالدن كاهن اولن كسنة ل الطوارق رانك كسري بله نسادن كاهنه اولنلر الطرائق طانك ضمي ورائك فتي له
شول يوللر ياخود خطلر دركه يابده اولور اساربع القوس معناسنه الطرقة طانك ضمي ورائك كسري بله واحده
وطرقة اسلو بوعادته دخی ديرلر بقال مازال ذلك طرقتك اى دايك الطرائق طانك كسري ورائك كسري بله قوت
معناسنه منه قولهم ما بطريقى قوة وطرقتك اصل شخم دريس شخمه دلالت ايدن طرقة قوتدن كناية اولندى
زيرا اكثر قوت شخمدن اولور الطرقتك فتي بله صراوردى اولان نشنه ل عرق وصف وزردق وحباله صايد كى كه
ذات كف اوله يعنى خلقه لى اوله ودومايزى كى كه صراوردى اوله عرق عين ورائك فتي له وقافله خرمال
انجملر نك وطيور قسمنك صغى دروزردق راء مهله وزاء معجه ابله كذلك خرمال انجملر نك وانسانك صغى در
وبونقر ردن فهم اولنور كه صاحب صراحتك بو محله طرقتك بالقرىك رسته وعرق سزى وصوص وجزان ديدكى
تشوشدن خالى دكلدر الطرقة فتي بله واحده ذكر اولنن سنه لردن برصف معناسنه بقال جاء الابل على
طرقة واحدة وعلى خف واحد اى على ارواح وطريق كذلك قر نك بوكند يسنه ديرلر الاطراق همزه نك فتي له
جمعي قر بوكند بلر معناسنه وبوقر بوشلوب يوم مشد قه اولور وطرقة صراكلندوى بزه دخی ديرلر منافع
ما معناسنه وقر ايتدى طريق دوه نك ديزلنه اولان ضعفه ديرلر وطريق قوش بلكنك برى رى اوزر نه
اولسنه دخی ديرلر الاطراق همزه نك كسري ورائك فتي له شول دوه دركه ديزلنه ضعفى
بقال اطرق جناح الطائر اذا التفت الاطرق همزه نك ورائك فتي له شول دوه دركه ديزلنه ضعفى
اوله الطرقة طانك فتي ورائك كسري والفك مد بهل موئى المطروق ميمك فتي ورائك ضمي ومد بهل شول
كسنة دركه سوليك اولوب ضعيف اوله يقال رجل مطروق اذا كان فيه رخاوة وضعف الطرقة
طانك ورائك كسري وتشديد بله ذكر اولان معنادن مصدر در سوليك اولوب ضعيف اولن معناسنه

يقال

يقال ان تحت طرقتك لعند لوه اى ان في لينة واقباده احيانا بعض العسر پس عنداوه عيذك كسري
ونونك كسري بله عناد دن اولور المطراق ميمك كسري وطانك كسري بله برنسنه نظيرى المطريق ميمك فتي ورائك
كسري ومد بهل جمعي يقال جاءت لابل مطريق اذا جاءت تلعب بعضها بعضا الطروق فتي بله كسري بله كسري بله
اتانا فلان طرقة اذا جاء لبل وبقا لطرقتك فتي ورائك كسري بله كسري بله كسري بله كسري بله كسري بله
دخی ديرلر بقال طرقتك فتي ورائك كسري بله كسري بله كسري بله كسري بله كسري بله كسري بله كسري بله
يقال نافذة طرقة الفحل الذى بلغت ان يضرب بها الفحل الطرقة رانك ضمي وطانك فتي له شول دوه دركه ديزلنه
كسنة دركه اخشام اهله اير شكم ايجون على الدوام يورى الطرائق رانك كسري بله كسري بله كسري بله كسري بله
يلدوزه دخی ديرلر كه سحر وقتند طوغر كه اكاكوب الصبح ديرلر الطرقة رانك كسري بله كسري بله كسري بله
جماعى فخذ وعشيرة معناسنه الاطراق همزه نك كسري بله سكوت ابدوب تكلم ايتامك يقال طرقت لرجل اذا
سكت فلم يتكلم واطراق يه بقمعه دخی ديرلر وفى المثل طرقت لرجل ان النعام فى القرى ونعام دوه قوشلر نه
ديرلر وكرطوى ديكه معروف اولان قوشدر يعنى دوه قوشى عظمتيله صيد اولنشد در سن دخی حالكى اندن
قياس قيل وبومثل كندن كوروب متكبولنلر حقند ايراد اولنور واطراق بر كسنة دن ديشى طوان استصوف
ديوب اركك ديك بقال طرقتك فتي ورائك كسري بله كسري بله كسري بله كسري بله كسري بله كسري بله كسري بله
الطرق لابل اذا ذهب بعضها فى اربعض واطراق برنسنه يه درى وسبكى كچور مكه دخی ديرلر بقال طرقت بالجلد
والعصب يعنى قلفاته درى وعصب كيدر لى المطرق ميمك ورائك فتي له شول قلفاندر كه درى وسبكى كچور مكه
اوله المطرق ميمك ضمي ورائك كسري بله خلقه به بقمع عادى اولن كسنة اطرقاه همزه نك فتي ورائك كسري بله صيغه
تثنية امر حاضر اوزن بر شهر ك اسمى در الاستطراق همزه نك ورائك كسري بله دول ايجون اركك طلب ايتامك يقال
استطرقته خلا لطلبته منه ليضرب فى بابك التطارقات ناك فتي ورائك ضمي ابله برى رى اردنجه كك بقال طرقت
الابل اذا ذهب بعضها فى اربعض المطرقة ميمك ضمي ورائك فتي له شول در بدن اولان قلفاندر كه برى رى
اوزنه تطبيق اولنوب كسلس اوله وبرى رى اوزن كسلس نعلينلر دخی ديرلر الطرائق طانك كسري بله شول
اعليندر كه تطبيق اولنوب دكلمش اوله وطراق برى رى اوزنه اولن بلكه دخی ديرلر بقال رش طراق اذا كان
بعضه فوق بعض المطرقة ميمك ضمي ورائك فتي له شول قفتلر رى رى رنه كيمك بقال لرجل بين الثوبين اذا
ظاهرينهما لى لبس احدهما على الاخر ومطارقة ايكى نعلين رى رى رنه تطبيق ايتامك دخی ديرلر بقال طراق بين
النعلين اذا خصف احدهما فوق الاخر وخصف اخره معجه ابله برى رنه راست ابدوب ديكلمش در التطريق على
وزن تكميم بوغر نلق ديكلمه معروف قوشك يومر دماسى قريب اولن اصمى روايتى اوزن يقال طرقت القطاة اذا
حان خروج بيضها وبوتقر ردن صاحب صراحتك نظرى بوق كفايدز سنك خوار بيضه راد بوى مخالف
اولدوغى ظاهر اولور زرا كفايدن يومر دماسى اسان اولماق ونساط ليه سنك دخی استعمال اولنور بقال
طرقت لنافقة بولد هاذا نشب ولم يسهل خروجه وكذلك طرقت المرأة وتشوب صليغه ديرلر وطريق بر كسنة نك
حقنه انكار ايتكند نصكره اقرار ايتك دخی ديرلر بقال طرقت فلان بختى اذا كان قد حجه ثم اقر به بعد ذلك وطريق
دوهى اوله دن وغيرى سنه دن منع ايتك دخی ديرلر وطريق بول ايتك دخی ديرلر تقول طرقت لابل اذا جعلت له
لمر بقال الطسق طانك فتي وسين مهله نك كسري بله خرمالغاجى فارسى معرب در عمر رضى الله عنه عثمان بن حنيفه
بكى لسلا مة كلش كسنة حقنه نامه يازوب ايتدى ارفع الجزية عن رؤوسهم اخذ الطسق من اراضيها

لحق

طلق
طلق
طلق

الطلق فقهية له برنسته في اشكاله بسلامق يقال طلق يفعل كذا يطلق طلقا من الباب الرابع الطقطة
على وزن الرزلة طوارك طرقي اولي دقدقه كي وزنا ومعنى وكه خبططق در كواكه بولفظه طوارك يورماسي
اوان ين خبات قبولر وولفظه مازي دن نقل اولشدر مر نورك كتابدن غيري رده واقع اولماشدر الطلق
طائك فقي ولا مك سكونييه كول يوزلي وولق خنار وولق معناسنه وطلق دوه صوارم ايچون اولن سيره دخی
ذيرلته كم كلوزان شاء الله تعالى يقال طلق طلقا وطلق ليدن الى اچوق معناسنه ده كلور يقال رجل طلق
اليدن اي سم وامرأة طلقه اليدن وطلق اللسان فضج اللسان معناسنه ده كلور يقال رجال طلق اللسان
وذلق اللسان الطلق طائك فقي ولا مك كسري ومدبله بمعناه يقال رجل طلق اللسان وذلق اللسان الطلق
فتمتبله بمعناه يقال رجل طلق اللسان وذلق اللسان الطلق طائك فقي ولا مك فتمتبله بمعناه كذلك وطلق باعدن
الطلاق اولنان دوه يدخی ذيرلته كم كفصيلي كلوزان شاء الله تعالى يقال رجل طلق ذلق فقيه اربع لغات وطلق
فتح طاووسكون لامه شول كجه نيوشول كوندزه ديرلته كه ائله صوغوق اوليه وسائر ودياندن دخی پري اوله يقال
يوم طلق وليله طلق ذالم يكن فيها قرولا شي يوذی وطلق كذلك بردوانك اسمي دركه انوكله طلاق اولنسه اود
يانغبين منع ابدز وطلق كذلك اوغلان نوريسنه دخی ديرلر يقال طلق المرأة تطلق طلقا على مالم بسم فاعله
الطلق طائك فقي ولا مك كسري ومدبله كول يوزل اولن كسنة خنده رومعناسنه وطلق شول اسيره ديرلر كه
بندن اطلاق اولنه الطلاق طائك فقيه كول يوزل اولنك يقال طلق طلاقه من الباب الخامس الطلق فتمتبله
اسم در اوغلان نوريسي معناسنه وجمع ولا دت كي وطلق در بدن اشلنور برنوع بوقاغي در وطلق اتك بركره
بسكرتمه سنه ديرلر يقال عدا الفرس طلقا وطلقين اي شوطاوشوطين وطلق كذلك دوه صوارم ايچون اولن
سيرة ديرلر قن اول سيري كي كجه لك سيراواسه كه اول كجه ده اولن سيره طلق ديرلر چوبان اولن كسنة دوه ي
الطلاق ايكنين كاه كيدوب كاه اولاد غيچون پس ذكر اولنان دوه لره ليله ثابته دن اول طوق ذيرلر وليله ثابته ده
قوارب ذيرلر الطلوق فتمتبله ذكر اولنان سيرك مصدري يقال اطلق القوم طلقا من الباب الاول الاطلاق
همزه نك كسري به قومك دوه سني ضالمه اولغه ديرلر يقال اطلق القوم اذا طلقت اليهم واسيري صاليورمكه
دخی ديرلر تقول طلقت الاسير اذا خليته واطلاق ناقة في باغندن بوشندر معغه دخی ديرلر تقول طلقت الناقة
عن عقاها فطلقت هي من الباب الاول ايضا واطلاق خير انكيجون ال اچغه دخی ديرلر الطلق طائك ولا مك فقي ابله
شول دوه دركه باعدن اطلاق اولنه يقال بعير طلق وناقة طلق اي غير مقيد الاطلاق همزه نك فقيه جمعي
باعدن اطلاق اولنشد دوه رمعناسنه وطلق فضج اللسان اولنه دخی ديرلر ته كم مروايتدي وطلق قيدونند سز
خيس ايتمكه دخی ديرلر يقال حبس فلان في السجن طلقا اي بغير قيد وطلق ات ياغلك سكي اولمغه دخی ديرلر يقال
فرس طلق احدي القوائم اذا كانت احدي قوائها لا تحجل فيها الطلق طائك كسري ولا مك سكونييه حلال
معناسنه ذر يقال هولك طلقا وخارج معناسنه ده كلور يقال انت طلق من هذا الامر اي خارج منه
الانطلاق همزه نك وطائك كسري به كمنك ذهاب معناسنه تقول انطلق م على مالم بسم فاعله كيقال نقطع م
المطيلق ميمك فقي وطائك فقي ويا نك سكونييه منطلقك تصغيري در المطيلق ميمك فقي وطائك فقي ولا مك
كسري ومدبله كذلك منطلقك تصغيري در نوندن عوض يا ويرلك تقديري اوزن النطيلق
نوبك فقي وطائك فقي ويا نك سكونييه ولا مك كسري ومدبله انطلقك تصغيري در زير احرف اولك فقي
لازم كلين همزه وصلدن غناكده نطق باق قلوب الف دور دخی واقع اولمغه عوض واجب
اولشدر نته كم دهنبرده عوض ويرلشدر زير احرف لين دور دخی واقع اولمغه بدل لازم اولوب ضرورت
شعر اولمغه ياخورد كندودن شكره يا واقع اولمغه ساقط اولمغه كم انفيه جعنده ساقط اولوب ثاف

ديشدر در پس بونك اوزر بنه اقبمي دخی قياس اولنسون الاستطلاق همزه نك وتانك كسري به اسهال اولق
التطيلق تانك فقي وطائك فقي ولا مك كسري ومدبله تصغيري التطيلق بناء مجهول دن ابلان صوقن كسنة نك
وجعي ساكن اولق يقال طلق التسليم على مالم بسم فاعله اذا رجعت اليه نفسه وسكن وجهه بعد العدا وعداد
عين مهنه نك كسري به ابلان صوقن كسنة نك وجعي مشد اولق وتطيلق زوج زوجته سن بوشمغه ده ديرلر
يقال طلق الرجل امرأته تطليقا الطلاق طائك فقي ابله بوش اولق يقال طلقت تطلق طلاقا من الباب الاول الطلاق
لامك كسري به بوش اولان عورت وطالق بوش اولوب صالمه اولن ناقه به وقيونه ده ديرلر يقال ناقة طالق ونجعة
طالق اي مرسله ترعي حيث شاءت وطالق شول دوه يدخی ديرلر كه راغي اني كندني فجيچون الى قريوب صوب
سورميه الطالقة كذلك لامك كسري به بمعناه يقال امرأة طالق وطالقة واخفش ابتدئ طلقت ذيرلر لامك
فقي ابله المطلاق ميمك كسري وطائك سكونييه جوق طلاق ويرجي كسنة يقال رجل مطلق اي كثير الطلاق
للنساء الطالقة طائك فقي ولا مك فتمتبله بمعناه يقال رجل طلقه على مثال همزة التطلق فتمتبله ولا مك فقي
واشد بدبله هو طوغريسنه كيدوب برجانبه ميل ايتامك يقال تطلق الضبي اي مرلا بولي على شي الاطلاق
همزه نك كسري وطائك كسري وتشدد ببله نفس منشرح اولوب اخلق يقال ماتطلق نفسي لهذا الامر اي
لانشرح التطيلق طائك فقي ولا مك كسري ومدبله اطلاقك تصغيري طائك تشدد ببله طاي تايب
قلب بيمكه طاء اولي مترك اولدوغندن وزي ته كم اضطرابك تصغيري بديرلر ضاد مترك اولدوغندن
اوزي طاي تايب قلب ايمكه الطوق طائك فقي وواوك سكونييه شول نسنه دركه بويه طقرر كرك دموردن
اولسون وكر كغيري نسنه دن اولسون الاطواق همزه نك فقيه جمعي وطوق طاقته ووسعته دخی ديرلر التطويق
على وزن التكرم طوق كيدر مك تقول طوقته اذا البسته الطوق وركسنة بيرنسنة في تكليف ايمكه دخی ديرلر
يقال طوقتك الشئ اي كلفتكه وتطويق طاقت وقدرت ورمكه دخی ديرلر يقال طوقني الله اءحقك اي قواني
ورخصت ورمكه دخی ديرلر يقال طوقت له نفسه اذا رخصت وسهلت فهو لغة في طوقت التطوق فتمتبله وواوك
فقي وتشدد ببله طوق كيمك يقال طوقته فتطوق اي البسته الطوق فلبس المطوقه ميمك فقي وواوك فقي و
تشدد ببله شولكو كرجندر كه بوشند بديك نكته تخالف نكندن طوق اوله الاطاق همزه نك كسري به طاقت
كنور مك تقول اطقت الشئ الطاقه الطاق على وزن الحال كرقنطره معناسنه الطاقات على وزن الحالات جمعي كرلر
معناسنه الطيقان على وزن الخوان كذلك جمعي فارسي معربدر وطاق دسته معناسنه ده كلور يقال طاق نعل
وطاق ريحان وطاق رجس ثوب دخی ديرلر وبعضيلر طاق ارقه يدقاري طيلسانه دخی ديرلر ديش الطايق
يانك كسري به طاغدن طشرة چقن ري وقيونك طشرة چقان رينه وكنك ايكي ان سنده طشرة چقان
رينه دخی ديرلر وابلمله اكر اجماردن واکر اجماردن اولن بناتك سيور بلوب طشرة چقان رينه طايق ديرلر
فصل العين العين فتمتبله برنسنة يطيبي يا شقاق يقال عبق الطيب عبقا من الباب الرابع اذا رزق به العباقية
عينك فقيه ثابته وزني اوزن بمعناه يقال عبق عباقيه ايضا وعباقيه داهيه يدخی ديرلر افت معناسنه وعباقيه
كذلك شول يان اترينه ديرلر كه يوزده باقي فالور يقال بشين عباقيه اذا بقي اثر جراحه في خروجه الاعينقاء
همزه نك ويا نك كسري به بلا اولق يقال اعنق الرجل اذا صار داهية العنقاء فتمتبله ونونك سكونييه شول
عقاب دركه كسكين طر نقرلي اوله يقال عقاب عبقناة اي ذات الخالب حداد وعبقناة عبقناة اي ذات الخالب
جنب ببله جند كي در العبقه فتمتبله ياغ بولا شفي دركه ياغ نلومنده باقي فالور يقال مافي الصبي عبقه اي شفي من السمين
العتق عيمك كسري وتانك سكونييه كرم ولطف يقال مالبين العتق في وجهه يعني عجب ظاهر كرم انوك وجهه

طوق

عيق

عتق

واعتق حسن وجماله دخی در لر وعتق حریته دخی در لر العتاق عینک فقیله والعنافة كذلك عینک فقیله حریت
 معنایه در بقول عتق العبد یعن عتقا وعتاقا وعتاقه من الباب الثاني ومولى العتاقه عتق سبيله اولان
 ولا يتدر وعتق در ی قالن ایکن یوفقه اولغه دخی در لر یقال عتق فلان بعد استعلاج یعن اذ اوقت بشرته بعد
 الغلظ وفر البتدی عتق صلاح ماله دخی در لر یقال اعتقت المال فعتق ای اصلحته فصلح ابو عبیدروانی اوزن که
 مصنفه واقع اولمشد روات ابلر وکچوب قور تلغه دخی در لر یقال عتقت فرس فلان یعن عتقا اذ اسبقت
 فحیت وعتاقت اسکمه دخی در لر یقال عتق الشئ عتاقه اذ اقدم وصار عتقا عتق یعن دخی بومعنایدر باب
 اولدن وبرکسینه قدیدن رعایت بین اوزرینه اولغه دخی در لر یقال عتقت علیه بین یعن من الباب الاول
 وعتقت ایضاً من الباب الخامس اذ اقدمت ووجبت کانه حفظها فلم یحث العتق عینک فقی وآنک کسر به
 ومد به از اولنان کسینه یقال هو عتق وفلان مولى عتق یعن از اولان رجالدن در العتقاء عینک ضمی
 وآنک فقی والفک مد به جمی بقال هم موال عتقا وعتق لسی یعد دخی در لر حثی جل عتق دبد بلر اسک اولان
 کسینه یو عتق رنسنه نک رچینه وعتقانه دخی در لر وعتق چایک اذ دخی در لر فرس رابع معنایه العتاق عینک
 کسر به جمی چایک لثلم معنایه وعتاق رچی قوشلره دخی در لر وارحیبات عتاق دوه نک ایوسنه در لر نجایب
 معنایه وارحیبات همزه نک وخاء مهمله نک فقی وآنک تشدید به برقیله یمنسوب اولندر دو بیت عتق
 کعبه یدر لر شرفها الله تعالی وعتق ابو بکر صدیق لقبی در رخی الله عنه حسن وجمال صاحبی اولدو غیچون
 بعضی ایتدی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم انت عتق من الفار دبد وکچون عتق دینشد راسمی عبدالله بن
 عثمان در العتقیه عینک فقی وآنک کسری ومد به از اولان جاریه یقال هی مولاة عتیقه یعن از اولان
 نسادن در العتاق عینک فقی وآنک کسر به جمی بقال هن نساء عتاق وذلک اذ اعتقن وعتقه اسک کره دخی
 در لر یقال قنطرة عتیقه بالهاء وقنطرة جدید بلاها لان العتیقه بمعنی الفاعل والجذب بمعنی المفعول لیفرق بین
 ماله الفعل و بین مالفعل واقع علیه الا عتاق همزه نک کسر به از اولان عتقته انا وعتاق مالی اصلاح
 آیمکه دخی در لر بقول اعتقت المال اذ اصلحته واعتاق رنسنه یی عجله اوزن خلاص قلغه دخی در لر یقال عتقها
 صاحبها اذ اعجلها وانجها الملتاق میله کسری وعینک سکونیه طواری سور وب خلاص قلن کسینه بقال
 فلان عتاق الوسیقة اذ امر دطر بدۀ انجها وسبق بها ولا تقل معنای الوسیقة بالنون العتاق تانک کسر به
 از اولان کسینه بقال هو عتاق واسکی شرابه دخی در لر وبعضی ایتدی شول خمر در که مهرین کسینه اچامشر
 اوله وعتاق اسک اولوب قدیم اولنه دخی در لر یقال هو عتاق ای قدیم العتاقه تانک کسر به شول یای در که
 اسکوب قور مش اوله عانکه معنایه العتق خمتینله اسک اولن نسنه لر بقال دنایر عتق وعتاق تازه قیزه دخی
 در لر اگر اهلنک اونه کالن بولوب زوجنک اونه کوند رلما مش اولور سه وعتاق شول قوشلر باور یسنه در لر که
 ناهضه دن یوقر اوله وناهضه ضاد معجه ایله شول قوشلر باور یسی در که قنادنک بلی چو غلوب او چغه بلننه
 او چما یبقال اخذت فرخ قطة عاتقا وذلک اذ اطار فاستقل وعتاق او موزده در ایرینه دخی در لر نذ کیری
 وآننئی جازدر بقال رجل امیل العاتق ای موضع الرءاء منه معوج التعتیق علی وزن التکریم اسک قلن بقال
 عتقته اذ اعتق الملتاق میله ضمی وآنک فقیله شول خمر در که بر زمان حفظ اولنوب اسکدنش اوله العتق
 عینک فقی وذلک سکونیه خمر ما عتاقی که اوزرنه میوه اوله وعتق خور مابد اغن کسمکه دخی در لر بقول عتقت
 الخلة اذ اقطعت سعة ها وعتق قیونک یو کنه رنکی غالف اولن یو که علامت اصماق یقال عتق شاة یعن عتقا
 من الباب الاول اذ اربطت فی صوفه محالف لونه وعتق برکسینه یی سوکوب حقنیه راسم یلکه دخی در لر بقول

عتق

عن قتال رجل اذ ارميته بالقبح ووسمته به وعتق اذ خرد دبد کیری اوتک یشی ظاهر اولغه ده در لر یقال عتق
 الاذ خرا لاعتاق همزه نک کسر به بمعناه یقال عتق الاذ خرا اذ اظهرت ثمره العتق عینک فقی وذلک سکونیه قیونیه
 اصل علامت العتق عینک کسری وذلک سکونیه خور ما صالقمی خوشه خور ما معنایه التعذیق علی
 وزن التکریم خور مابد اغنی کسمک عتق معنایه تشدید تکریم بمعناه یخوندر العرق رنسنه دن صروب چقان
 نسنه وعرق در لثلم معنایه ده کور یقال عرق الرجل من الباب الرابع وعرق دول معنایه ده کور منه قولم
 ما اکثر عرق بله ای نتاجها وعرق صرام معنایه ده کور کرک انلر صراسی اولسون کرک طیر وصراسی اولسون
 وبلاله هر صف اولن نسنه یی عرق در لر وعرق خور مابد اغندن اورولن نسنه یی دخی در لر زنبیل اولر دن اول کاه
 اولور زنبیله دخی در لر و بومقامه ترجمه مختار صاحبنک عرق خور مابد اغندن اورولمش کی دبد وکی سهو
 اولدو غی ظاهر اولور کویا که سفینه یی فایله سفینه توهم ایتشد وعرق للال در لر شول نسنه یی که حجت بناء
 ویر بلور وعرق قریه در لر شدت معنایه اسمعی ایتدی عرق القریه شدندن عبارت اولندو غنه واقفا ولما دم
 وغیر بلر ایتدی عرق رجالت صفی در قریه نک صفی ککدر وجمی بودر که قریه بی اکثر جواری وار اذل خدام
 کورزی ککش انکن لازم کلوب اهل عرض اولنلر فی کتور دکه قریه نک ثقلندن ور ذالت حجابندن در لکن تجشمت
 لک عرق القریه در لر وعرق ابرمیدان یکی میدان سکر تکه دخی در لر یقال جری الفرس مرقاو عرقین ای طلقا
 وطلقین العرقه عینک ضمی وآنک فقیله همزه کی چوق در لثلم کسینه العرق عینک فقی وآنک کسر به شول
 یوغورندر که دوه نک یاتسه اصد قلر نه یوغور دکر ظریفه دوه جسمنک اراسنه حایل اولما عین دوه نک عرق
 یوغورده تا شیر بدوب رایحه سن وطمین تغییر ایدر العرقه فقیله خیمه نک اطرافنه دیکان قولن و دیور
 قورلر نک اراسنه ارقری قود قلری اغچدر وعرقه عرق واکدی دخی کور اولر دن ویا خود قوشلردن بر صره
 معنایه العرقات فقیله جمعدر قولنلر معنایه العروق خمتینله بر صاری اوت در که انکله رنسنه یی در لر وعرق
 انج کوکر یینه دخی در لر وعرق کتمک معنایه دخی کور بقول عرق عرو قامن الباب الثاني اذ اذ هبت العرق عینک
 کسری وآنک سکونیه ذکر اولنان جمعک واکدی انج کوکی معنایه وفی الحديث من احياء ضامیه فقی له ولس
 لعرق ظالم حق وعرق ظالم اولدر که رنسنه اخرک لحياتید وکی ره یا انج دیکر ویا خود کین کر یی کندی الغیچون
 وعرق طمره واره دخی در لر یقال فی الشراب عرق من الماء لیسر بالکثیر ذات عرق عینک کذلک کسری وآنک سکونیه
 بریده برک ایدر العرق عینک فقی وآنک سکونیه کک اوزرنه اولانلی جمله لک العرق میله وآنک فقیله بمعناه
 وآنل عرق العظم اعرقه عرقه عرقه قاز معرقانم الباب الاول اذ اکت ما علیه من اللحم وعرق کذلک شول ککه در لر که اوتک
 لی جمله النش اوله لمرق عینک ضمی ابله جمی اقی النش کککر معنایه بن السکت ایتدی جمعه فعال ووزن اوزن همین
 یقاج کله کلشدر که لمرک بری توأم در که توأم جمی در تانک فقی وواوک سکونیه ابلکیزاشی معنایه ویری دخی
 رباب در که رننک جمی در وری رانک ضمی والفک قصر به شول قیوندر که یکی طوغور مش اوله ویری دخی
 ظوار در که طیرک جمی در طاء معجه ایلدایه معنایه ویری دخی عرا قدر که الان مرو ایتدی ویری دخی خالدر
 راه مهمله وخاء معجه ایله قیون قوز یسنک دیشیسی معنایه ویری دخی فرارد در که فریرک جمی در قابله وراش
 مهملتین ابله بقرو حشی ولدی معنایه بن السکت ایتدی کلام عر بدو جمعلر نظیری یوقدر المعروق میله
 فقی وعینک سکونی وواوک ضمی ومد به شول کسینه در که کککری اوزرنه لی از اوله المعرق میله ضمی وآنک فقیله
 بمعناه یقال رجل معروق العظام ومعروق ای قلیل اللحم التعرق فقیله وآنک ضمی وتشدید به ککه اولان اقی
 جمیلک بقال تعرق العظم مثل عرقه علی مامر انفا العرق عینک کسر به بلا مدعرو فقی جامع اراضنک اسمی در
 وعرق شول قریه در لر که دیمه ابلکی قات صفتیان قویب دیکر لراکر بر قات قورلر سه اکا طباب در لر طاء مهمله نک

عرق

اذا حلت واعقاق لحي انك معناسة ده كور بقال عقه الله اي امره مثل اقعه واعقاق الحيك دندن زوا بد شاغل
 بهقه دیر بقال اعقت الغلة والكرمة العقوق عينك فتي وقافك خبي ابله حامله اولان ات ومعق دهنز الالفت
 وديده پس بونوادر دندروفي المثل طلب الابلق العقوق يعني محال طلب ايتدي زبالق ارکه دیرل وارکله خود
 حامله اولم العقوق خمتينه جمعي وسوله رسل کي ونوي العقوق شول چکر دکرکه ملائم اولمغين لي دوه يي علف
 قلوورل وعقوق حامله اولان چون طر نفلو طوان دخی دیرل العقاق عينك کسر بله جمعي قلص ابله قلاص وسلب ابله
 سلاب کي وقلاص تازه ناقه ل دیک اولور قلوصلک جمعي در قافک فخیله پس قلاص جمعي اولور وسلب
 خمتينه ولدین دشورن ناقه ل در وجوهري باب ياده سلاب سلبک مفر دیرل ديشدر کتاب ابله کتب کي
 وسلبک جمعي سلاب اولدوغنه تعرض ايتامشدر العقاق عينك فخیله حامله اولان طوارک حلی بقال اظهرت
 الاقان عفاق وایان ديشی مرکبه دیرل العقوق فخیله بمعناه العقوق علی وزن العر سقسفان دیرل قوش عکه
 معناسة لعه عقه علی وزن الزلزله سقسفان وکک عقه غرن قاسط دن رجاعتدر العقان عينك کسر بله خرما
 اغاجنک وباغ چيوغنک دندن چقان شاغل در شو بله که لي کسمسه ل اشجارک اصولن افساد ابدل العلق
 فخیله قوي قان دم غلظه معناسة وعلق علقنک جمعي دخی کور سلوک کرمعناسة وعلق القرية قربة قرب دن
 صزن صي ياخورد بلاداهيه معناسة که عرق القرية ده لغتدر بقال جشمت الیک علق القرية وذو علق بر
 طاعنک اسمي درو علق کذلک شول نسنه درکه اکافيو بکره سن اصبرل وجهه بکره التته دخی دیرل بقال عرفی علقک
 اي اداة بکرک وعلق کذلک هوایه دیرل محبت معناسة بقال نظره من ذي علق و بقال علقها وعلق حبها بقلبه
 اي هويا ورايشه طولاشيخه دخی دیرل بقال علق يقفل کذا مثل طفق يعني بر نسنه في ايشاکه باشلدی بعضلر
 ايتدي علق يقفل کذا الحبه واعتاده معناسة در ورتسکه بر نسنه يي بغلغنه دخی دیرل منه قولم في المثل خلقت
 معالقتها وصر الجندب و بومثلك اصلي بودر که بر کسنه برقيو يواروب ايمن اول قيونک اپينه بغلاد قدن صکره
 ذکر اولنان قيونک صاحبنه واروب حق جوارد عواسن ابد بجک قيوصاحبي باعثن سوا لبتدکک بتم ايهم
 خالاسنو ک ايپکه بغلور دیرل قيوصاحبي امتناع ابدوب اکاول موضع دن کوجه سن امر ايتدکک ايتدي
 خلقت معالقتها وصر الجندب يعني قيونک التي بغلندی وهولک حرارتی غالب اولوب چکر که اوندی پس
 بوموضع دن ار حال بکامال درو عورت حامله اولم معناسة ده کور واهو طوزاغه طولق معناسة ده کور
 بقال علق الطي في الحباله وطوارک اغزن سلوک ياشيخ معناسة ده کور بقال علق الدابة اذا شربت الماء فعلقت
 بها العلقه وعلق تعلق معناسة ده کور بقال علق بعلقا اذا تعلق بوعلق اشجار دن شول نسنه دیرل که اني
 طوارقوت ابدنوب انکله کچنور وعلق اسباب طولشوب چکن نسنه دخی دیرل بقال اصاب ثوبی علق وهوما
 علقه فحذبه العلق خمتينه قان او يوشمق وعورت حامله اولمغه دخی دیرل بقال علق المرأة علوق اذا حبلت
 العلقه عينك خبي ولا مک سکونيله شول نسنه درکه انسان معاشنه انوکله قناعت ابدل العلقه فخیله
 علقک واحدی بران او يوشمق قان معناسة وعلقه سلوک دخی دیرل که صوده اولور انسان وحيوان ياشور
 ياشيد قل قان صور العقوق عينك کسری ولا مک سکونيله هر نسنه ک نفيسه دیرل بقال علق مضنه يعني
 شول نفيسه کک کاجل اولور و غلام فاسد دخی علق دیرل کاري بوندن مأخوذ در الا علاق همزه نک فخیله
 جمعي العلقه عينك کسر بله شول کچو ک فقتاندر ککه طغاله ايتد بکرل العلق عينك فتي ولا مک خبي
 ومديله شول نسنه درکه انسان ياشور وعلق اوله دخی دیرل موت معناسة وعلق شول ناقه يده دیرل که
 ولدندن نير يا قلد قدن کارام اولوب هر ياز يقين کسه لي استشمام ابدوب کسودن وريميه وعلق مطلقا

علق

لین معناسة دخی کور بقال مابا لفاقه علق ای شئی من اللبن وعلق دوه اولاد وخی نسنه دخی دیرل تقول
 رعين العلق حتى لا يطعن الاحرام من اللبن ولصعب بعضيلر علق ولد معناسة در نبات معناسة دکدر
 دیرل العلق عينك فتي ولا مک سکونيله اوت اولامق بقال علق لا بل العضاة تعلق علقا من الباب الاول اذا
 نسجتها وتاولتها بافواها وفي الحديث ارواح الشهداء في حواصل طير خضر تعلق من ورق الجنة العليقة عينك
 فتي ولا مک کسری ومديله شول دوه درکه اني صاحبي رقومله ازق کتور مک انجون قوشوب بر قاج انچه و يروي
 تا کم انکله ازق الوب اکاميل ابدل بقال علق مع فلان عايقة وارسلت معه عليقة العلق ميمک کسری
 وعينك سکونيله اصلن نسنه کک ات اولسون وکرک ياش اوزم اولسون و ذومعلق شول کسنه يدي دیرل که
 شديد الخصومه اوله المعلقة کذلک ميمک کسری وعينك سکونيله شول نسنه درکه انکله بر نسنه سرر المعالق
 ميمک فتي ولا مک کسر بله علاب صغار در يعني سوز قد قری طرفک کچر کاري در المعلق ميمک کسری ولا مک
 فخیله واحدی و بوقرير دن فهم اولنور که صاحب صر احک معالق سوسماران خرده و معلق يکي دیرل که سهور در
 شکر جوهر نیک استهاد ايتدو کي بت موبدا اولور وان لفي بالا کفر ما حنا اذا ارعشت ابدکم بالمعاليق زيرا
 بوبتد معالق يباله حمل اولنق اقر بدر کرلره حمل اولنقن ته کم ذوق سليمي اولنه خفي دکدر خصوصاً
 جوهری باب ياده علاب يباله معناسة کلسنی تصر يچ ايتشدر سوسمارل معناسة کلسنی تصر يچ ايتامشدر
 المعالق ميمک خبي ولا مک کسر بله شول ناقه درکه ولدنک غير ييا قلوب را يچه سندن غير اولدوغنی بلوب سود
 وريميه ته کم علقک تفسينه مروايتدي العليق عينك فتي ولا مک کسری ومديله طوان ووربلان اربه
 شعيرد لب معناسة و بومقامه صاحب صر احک عليق سيمت ابله تفسيری تخالف اولدوغنی ظاهر اولور زيرا
 جوهری عليق قضيله تفسير ايتشدر قضيم خود اربه در يوجه دکدر المعلق ميمک فتي ولا مک خيله اصلن
 نسنه کک ات اولسون کرک اوزم اولسون المعلقة عينك کسر بله ياي اصماغچون ياي باغلد قری وقا يچي
 اصماغچون قايچيه بغلاد قری نسنه در المعلقة عينك فخیله خصوصت علاقهي و محبت علاقهي سي دو
 وعلاقه کذلک شول نسنه درکه معيشته انکله کتفا اولنور منه قولم مابها من علاق اي شئی من مرتع ومرتع ميمک
 و تانک فخیله مرغی معناسة در ومنه مابقال مازک الخالب بالناقه علاق اذ الم بدع في ضرعها شيئا العلاقية علی وزن
 الخامية شول کسنه در که ياشد وخی نسنه دن ريلميه العليق عينك خبي ولا مک فتي وتشد بديله و يانک سکونيله
 کلج دیرل کري اوندر که اغاجه طولاشوب اغاجی قور بدر بيراني وکوي اولماز که کالسان فارسيد سر دند دیرل
 العليق عينك خبي ولا مک فتي وتشد بديله والفق قصر بله کذلک ذکر اولنان صر مشق معناسة لغتدر قبيطله
 قبيطی کي پشيمنه حلوا معناسة العلق علی وزن حيدر سان دمبي که اندن غول ابله تعبير اولنور وحر يص
 اولن ديشی کلبه دخی دیرل موقو روق معناسة دخی کور منه قولم هذا حديث طوبيل العلق اي طوبيل الذنب
 الا علاق همزه نک کسر بله بر نسنه يي بر نسنه اصمق بقال علو اطفان في الشئ اي انشبهافيه و علاق برره سلوک
 ياشدر مغه دخی دیرل وفي الحديث للدود احبال من الا علاق ولدود لامک فتي ودال مهله نک خبي ابله افزه
 دوکلن وادروا علاق بر نسنه يي قايوب کوتور مک دخی دیرل بقال اعلق المرأة ولدها من العذرة اذا رفعتها
 بيد ها يعني عورت اوغلان افشانکدن قالد رسه بودر اولنان صاحب صر اخ تفسيره بناء در لکن عبارت
 جوهری بودر الا علاق ايضا الدغر بقال اعلق المرأة ولدها من العذرة اذا رفعتها يايها و غرد ال مهله و غين
 معجه ابله ديلچک ز حمتنه علاج ايتمک و عذن عين مهله نک خبي ابله ديلچک ز حمتنه دیرل پس علاق ديلچک
 قالد روق اولور اوغلان افشانکادن قالد روق معناسی خطا اولور ومنشأ خطا هم عينه اولان عذن يي فغ
 عين ابله اولان عذن دن غيبر ايتامک اولور که فتح عينه نجاسته دیرل و علاق بر نسنه يي باغ طاقه دخی دیرل

تقول اعلقت القوس اذا جعلت لها علاقة واعلاق صيادك صيداً بمسنة دخی دیرل یقال اعلقت فادرك ای علق
 الصید فی حیالک واعلاق برکسنة یبلا کتور مکة دخی دیرل منه قولم اعلقت وافلقت ای حیث بعلق فلق
 العلق عینک نمی ولامک فقی ابله عروزی اوزن بلا معناسنه در لا ینصرف در استعمالی فلق کله سی ابله در وزن
 مز بور اوزن مجموعی بلا وافت دیک ولور داهیه معناسنه بعضی ایتدی علق جمع کثیر معناسنه در التعلیق
 علی وزن التکریم اسمی یقال اعلقت الشی تعلیقاً وتعلیق محبت علاقه سنه دخی استعمال ولور یقال علق الرجل
 المرأة علی البناء للجهول الاعتلاق همزة ناک وتانک کسر بله محبت ابله تعلق اعتلقه اذ الحبه للعلاقة میم نمی
 ولامک فقی تشدد ببله زحی مفقود اولان عورت یعنی زوجتک حیاتی بمانی نا معلوم اولان وقال تعالی فتذروها
 کالعلاقة التعلق فحتمله ولامک نمی وتشدد ببله برنسنه یه اصلق یقال تعلقه وتعلق بمعنی وتعلق تعلیق
 معناسنه دخی کاور تقول تعلقته یعنی علقته ومنه قول عبید الله بن زیاد لابی الاسود الدلی لوتعلقته معاذة یعنی
 کنت ونفسک تعوی بذاصک اولزمی ایدی کوز دکه ملک ایچون التعلق میم نمی ولامک کسری وتشدد ببله شول
 کسنة در کاهنی معبسته لکجه قولم لیس التعلق کالمستأثقی لیس من یبلغ بالشی السیرکن یتأثقی کل مایشاء
 یعنی زله معبست بدن هر مراد ایتد وکنه واصل ولن کی دکل در العلق عینک فقی ولامک سکونی والفک قصر بله
 برنوع اولندر و صاحب مذهب برنوع دیکندر دیش و سبویه ایتدی یو واحد و جمعه اطلاق ولور و بونک لقی
 تانث ایچوندر منون ولماز و سبویه دن غیر سی ایتدی لقی الخاق ایچوندر العلاقة عینک فقی ولامک سکونیله
 واحدی ذکر اولنان اولندر بری معناسنه پس منصرف اولوب منون ولور العالق لامک کسریله شول دوه در که
 علق دبد کاری اونی اولیه و عالق کذلک اکادیر لکه عضاه دبد کاری دیکنی اغاجی اولیه و بیکه عالق دبد کاری
 عضاه اغاجک پیراغی اولنار کن اصلش کی بوین اوزاند و چیوندر عضاهک طوی وار تقاضی اولد و غنه بناء
 العنق عینک فقی و میم سکونیله والعنق عینک نمی و میم سکونیله قیونک در بیکلی قعر بیتر معناسنه وایکی
 طاعنک راسنه اولان طریق واسعه دخی دیرل و مطلقاً در دخی دیرل و علق و علق کذلک ضم و فتحه اسسز ححر الکر
 اطر افنه دیرل التعمیق علی وزن التکریم درین فلق الاعاق همزة ناک کسر بله بمعناه فتعمیق البصر واعماقها جعلها
 عميقة وتعمیق نظر برنسنه ده دقت اوزن اولغه دیرل یقال عمق النظر فی الامور تعمیقاً التعمیق فحتمله و میم
 نمی وتشدد ببله سوزی درین سو بلك یقال تعمق فی الکلام اذ انقطع العاقبة عینک فقی ابله قوری درین اولق
 یقال عمق الرکی عماقه من الباب الخامس وکی رامهله ویا مشدده ابله درین اولیمان قیویه دیرل العنق عینک
 نمی و میم فحتمله مکة یولنده شرفها الله تعالی بر منزلک اسمی در وعامه کعاق دیرل فحتمله العنق عینک
 کسری و میم سکونی والفک قصر بله حجازده و تها مده برجنس اغاجک اسمی در العام میم کسریله شول
 دوه ناک اسمی در که ذکر اولنان اغاجی اولندر اعاق همزة ناک نمی و میم کسری ابله بر موضعک اسمی در العالین
 عینک فقی ولامک کسری و مدله والعلاقة عینک فقی ولامک کسریله بر قومدر علق اولاندن علق عینک
 کسری و میم سکونی ولامک کسری و مدله اولاد نوحدن صلوات الله علی ینا وعلیه برکسنة ناک اسمی در که
 اول علق بن لاود بن ارم بن سام بن نوح علیه السلام در و علقه جماعت متفرقة در که بلاد مختلفیه بر اکنده
 اولشدر در العنق عینک نمی ونونک سکونیله یون کردن معناسنه العنق فحتمله بمعناه نذکیری و تانثی جازدر
 لا عناق همزة ناک فحتمله جمعی و عنق ما بالر معناسنه دخی کلور منه قولم هم عنق الیک ای ما بلون الیک
 ومنتظر وک لا عنق همزة ناک ونونک فحتمله بو بنی اوزون اولان کسنة العنقاء عینک فقی ونونک سکونیله والفک
 مدله موئی طویله العنق معناسنه العنق فحتمله دوا یک برجنس سیردر که اول سر عتله اولان سیردر
 الاعناق همزة ناک کسریله ات سرعت اوزن اولق یقال عنق الفرس اذ السرعة و تانک بو بنی اوزون اولوب خوب

علق

عنق

اولسنه دخی دیرل یقال عنق الفرس اذ اصاب عنقه حید اوفی القاموس اعنق الزرع اذ طالع وطلع سنبله وکلبک
 یوننه قلاده با غلغه دخی دیرل یقال عنقت الکلب اذ جعلت فی عنقه القلادة واعناق اسراع معناسنه کلدوکی
 مبادرده مصر حدر و بو مقامه صاحب صراح اعناق کردن بند کردن ابله تفسیر ایتدی وکی نسخ معنه صحاحه
 مخالفه زرا نسخ صحاحه فرس مرفوع در اگر ذکر اولنان معنی مراد اولیدی منصوب اولور دی نعم اعنقت الکلب
 دبد کنده ذکر اولنان معنی مراد در پس مز بورک تفسیر بنده اولان اطلاق صحیح دکلدر العناق میم کسری و عینک
 سکونیله بو بنی کوز اولان ات حید العنق معناسنه العناق عینک کسر بله ایکی کسنة بری برینک بو بنه صرمشوق
 المعانقه میم نمی ونونک فحتمله بمعناه العنق عینک فقی ونونک سکونیله برکسنة ناک بو بن قوجا فلق یقال عنقه
 اذ جعل بده علی عنقه وضمه الی نفسه التعانق تانک فقی ونونک ضمیمه برکسنة ناک بو بنه صار لقی الاعتناق
 همزة ناک وتانک کسر بله بمعناه یقال تعانقا واعتنقا العنق عینک فقی ونونک کسری و مدله بو بنه صرمشان
 کسنة یقال هو عنقه العناق عینک فحتمله یکی یا ورسنک دشیمی الاعنق همزة ناک فقی ونونک نمی ابله جمعی
 دیشی اوغلا قلم معناسنه العنق فحتمله کذلک جمعی و عناق قره قولق دبد کاری جانور دخی دیرل که سباعدن در
 سیاه کوش معناسنه و عناق افنه دخی دیرل داهیه معناسنه یقال لقی منه اذنی عناق ای دهیه و امر استبداد
 و عناقی نو مید اولغه دخی دیرل العنقاء عینک فقی ونونک سکونی والفک مدله افنه معناسنه یقال حلقه
 عنقاء مغرب و طارت بالعنقاء و تحلیق قوش اوچر کن یو کسلکه دیرل و مغرب غین معنک سکونی وراه معنک ناک
 کسر بله اطراف بلادده حیر اولیمان معناسنه در وهاتا نیت ابله استعمال اولندی امرأة عاشق قیبلندن
 اولد و چیون و عنقناک اصلی معروف الاسم مجهول الجسم بر قوشدر و عنقا عرب طایفه سندن برکسنة ناک
 اقمی در که اسمی تعلیه بن عمرو در المعنقه میم کسری و عینک سکونی ونونک فحتمله بو بن باخی قلاده معناسنه
 العنق عینک فقی و وواوک سکونیله برنسنه یی منع ایدوب یقومق وقلبه دخول ابله حلقه دخی استعمال
 اولندر ما عاقت المرأة عند زوجها ولاقت دیرل قلبه کیرمدی معناسنه الاعتیاق همزة ناک وتانک کسر بله
 بمعناه یقال عاقه عن کذا یعوقه عوقاً واعتاقه اذ احبسه وصرفه عنه العوائق مانع اولان نسنه لر و عوائق الدهر
 زمانده واقع اولان حوادنه دیرل التعوق فحتمله و وواوک نمی وتشدد ببله عوق اولق التعویق علی وزن التکریم
 عوق ابله العوق عینک نمی و وواوک فحتمله یولد شلرین عوق ایدیمی کسنة العوقه عینک نمی و وواوک فحتمله علی وزن
 همزة بمعناه العیوق عینک فقی و یانک نمی وتشدد ببله برقر می شعله لی بلند در صناع جانبده اولان که کشان
 یانک ترینک اردنجه کیدوب یرادن ایلر و کچر و بونک اصلی یقولدر وقتاکد اولیا جمع اولوب اول ساکن اولد یسه
 لغام اولنوب مشد اولدی یعوق یانک فقی و عینک نمی و مدله برینک اسمی در که نوح علیه السلام قومی کا
 طیلر دی العوق علی وزن حیدر اوزون طویل معناسنه بوندند کیوتانث بر ایلر اولور و خلیل ایتدی عوق
 بر طاعنک اسمی در که زمان اولدن دوه لک اعلاسی کانست ولور و کاه اولور لون عوقه سیاه رنگ مراد اولور
 یا خود سیاهه ما بل اولان مراد اولور جوهری پیدرینی سلم عربلر دن برنما العوق دبدم ایتدی الطویل من الرید
 و بر بدر اهمله ناک نمی ابله دوه قوشلری معناسنه العیقه عینک فقی و یانک سکونیله بحرک ساحلی وجانی
 ابو عبید مصنف نام کتابنده ذکر ایتدی اوزن فصل الغین العیوق فحتمله اخشام وقتنده شرب ابله العیوق
 عینک فقی و یانک سکونیله اخشام شربین اچیرمک تقول منه غبت للرجل اغیقه غبقا من الباب الاول فاعنق
 الاغتیاق همزة ناک وتانک کسر بله اخشام شربین اچیرمک الفقد فحتمله چوق صوماء کثیر معناسنه یقال ما غدت
 اذ کان کثیرا و اضما یقال غدت عن الماء من الباب الرابع اذ اغزت الغیدق علی وزن حیدر و تازاه اولان عورت

عوق

عوق

عیق

عقد

لغيد اق غينك فتي ورياك سكونيله بمعناه يقال شاب غيدق وغيدي اق اذا كان ناعما وغيدي اق رجل كريمه دخی دیرل
 وکیرک ولد دخی دیرل حجه سوسه بمعناه سوسه بوز بد ابتد کیریا وروسنک ولنه حسل دیرل حواسین مهملتنه
 بعد غیداق دیرل بعد مطبخ دیرل بعد صب دیرل وادوز بد مطبخ دن صکره خضر می ذکر ابتد اگرچه خلط
 اجر ذکر استمد الغیادیق غینک فتي ودالك کسری ومدله بلانر حیات معناسنه الفرق فختنه غرق اولمق
 يقال غرق في الماء غرقا من الباب الرابع الفرق غينك فتي ورتك کسری به غرق اولان کسنه الغارق كذلك رانک
 کسری به غرق اولان کسنه الاغراق همز مک کسری به غرق آیمک يقال اغرقه غيره واغراق يائي کرکی چکمه
 دخی دیرل يقال اغرق النار في القوس اذا استوفى في مدھا التفریق علی وزن التکریم كذلك غرق آیمک يقال غرقه
 غيره وتفریق قتل آیمکه دخی دیرل وبونک اصلی بودرکه قابله اولان عورنلر قتلک یلنه طوغن اوغلانی سلا
 صوبنه بوغرل دی وسلا شول دریدرکه اوغلانه به طوغر برطه که اوغلانک یوزندن النسه اوغلانی
 بوغر اولدر پس کثرت استعماله هرقله تفریق دیرلر المغرق میمک نمی ورتک فتي وتشديد به صوبه غرق
 اولن کسنه ومغرق کوش به تریین اولننه دخی دیرل يقال لجام مغرق بالقضه ای علی الفریق غینک فتي ورتک
 کسری ومدله صوبه غرق اولان کسنه الاستغراق همز مک وتانک کسری به برنسنه فی احاطه ابلک استيعاب
 معناسنه الاغراق همز مک وتانک کسری به ات سرویه کیروب بعد جمله سنه سبقت آیمکه دخی دیرل يقال
 اغترق الفرس الخيل اذا خالطها ثم سبقها واغترق النفس حالت صوبنه نفسی زیاده چکمه الفرقه غینک نمی
 ورتک سکونيله رایجیم سود یاغیری سنه الفرق غینک نمی ورتک فتيه جمی ابو عیدک مصنفه ذکر ابتد
 اوزن الفریق غینک نمی ونونک فتي وراوانک سکونيله صوقوشلرندن بوئی اوزون اولان قوش الفریق غینک
 کسری ورتک سکونی ونونک فتيه والغریق كذلك غینک کسری ورتک سکونی ونونک فتيه حول رجلدرکه
 طول عنقله صفتلنه الغریق غینک ونونک نمی ورتک سکونيله تازه ورتانک بکت شاب ناعم معناسنه
 الغرائق غینک نمی ونونک کسری به بمعناه الغرائق غینک فتي ونونک کسری به جمی تازه ورتیکنلر معناسنه
 الغرائق غینک فتي ونونک کسری ومدله كذلك جمی الغرائق كذلك غینک فتي ونونک کسری به جمی الغسق
 غینک وسینک فتيه کچمک ابتد اقر کولفی اولظله لیل معناسنه الغسق غینک فتيه کچمک ابتد اقر کولفی يقال
 غسق الليل يغسق من الباب الثاني اذا ظلم وغسق كوز قرا کواولمغه دخی دیرل يقال غسقت صینه اذا ظلمت الغاسق
 سینک کسری به کچمک دیرل شفق غایب اولدوغی حینه وباری تعالی نک ومن شر غاسق اذا قرب دبدوکی اذا
 دخل معناسنه در حسن روانی اوزن بعضیلر غاسقندن مراد قدر دبدی الغسقان فختنه یانک جراحی
 افق يقال غسق الحرج غسقنا اذا سال منه ماء اصفر لا غسق همز مک کسری به مؤذن ذلنی اخشام وقتنک
 اخره تاخیر آیمک يقال اغسق المؤذن اذا خر المغرب الى غسق الليل الغسق غینک فتي وسینک تشدد به
 بارد اولوب بدر ایجه اولان شراب تخفیف وتشديد جائز در وادو عمرو حیم وغسق قوائن غساق تخفیفه
 قرأت ابتد وکساق تشدد به قرأت ابتد التفیق فختنه وفانک نمی وتشديد به شرابی کونک
 جمیع ساعتنه ایچمک يقال ظل يتفق الشراب اذا شرب يومه اجمع وبوئی الاعرابی روانی در الغسق فختنه
 دومه هر ساعت صوبیکلک المفق میمک فتي وفانک کسری به مرجع کی دروزناومنی المفق میمک نمی
 ونونک سکونی وفانک فتيه کیرود وچک رمنصرف معناسنه واسمی ابتد متفق منقطع معناسنه در
 یعنی یول ککلدوکی وصور صایدوغی رد را اغلاق همز مک کسری به قیوی باغلق نقول اغلقت
 لیل وکما اولور اغلاق تکثیر ایچون کلور يقال اغلقت الابواب کبقال غلقت الابواب بالتشديد

غرق

لغسق

لغفق

غلق

الغلق

الغلق فختنه السهمر معنای مذکور فن قیوی باغلق معناسنه و بعضیلر غلق غلقت الباب غلقدن ما خود در دبدی
 لغت ردیه مقررکه اوزن وغلق کلید وسایر قیوی باغلق سنه دخی دیرل وغلق مرتن رهنه مسحق اولمغه
 دخی دیرل يقال غلق الزهن غلقاذا استحقه المرتن وذلك اذا لم يغتکک في الوقت المشروط وفي الحديث
 لا يغلق الزهن وغلق ذوهنک ارقه سی جزاحتدن بری اولمغه دخی دیرل يقال غلق ظهر البعير لکثرة الدبر
 غلقا لا يبرأ التغلیق علی وزن التکریم جوق قیوی بغلق يقال غلقت الابواب بالتشديد للتکثیر الغلق فختنه
 یکتمش قیوی يقال باب غلق ای مغلق پس بومفعول معناسنه اولن فعل اولور مثل قارورة فتح وجذع قطل وجذع
 اغاجک برننه دیرل وقطل قافله وطاء مهمله ابله مقطوع معناسنه در المغلاق میمک کسری وغینک
 سکونيله قیوی بغلق الت المغلوق میمک ولا مک خیمله بمعناه المغلق میمک فتي ولا مک کسری به قار
 اوقلری سهام مبسر معناسنه المغلق میمک کسری ولا مک فتيه واحدی منهم مبسر معناسنه الاستغلاق
 همز مک وتانک کسری به برنسنه بغلق اولمق يقال استغلق عليه الكلام اذا رجع عليه وارتاج رتجدندن
 اغلاق معناسنه الغلق غینک فتي ولا مک کسری به مشکل اولان سوز يقال کلام غلق اذا كان مشکلا
 غلاق غینک فتي ولا مک تشدد به بنی نیمدن بر جلاک اسمی در المغلوق میمک فتي ولا مک نمی ومدله
 دباغت اولنشر دری که غلقه دبد کیری اغاجله دباغت اولنه الغلقه غینک فتي ولا مک سکونيله براغاجک
 اسمی درکه اهل طائف انکه دزی دباغت ایدرلر الغلق غینک وفانک فختنه شول یاشل سنه درکه
 صواوز ربنه عارض اولور بوصوم معناسنه و بعضیلر ابتد شول اوندرکه صوده بتر یاضی بیراقلری
 اولور وغلق اسان وجهله اولن معیشته دخی دیرل يقال عیش غلغی و ملائم یایه دخی دیرل يقال قوس
 غلغی ای رخوة و بعضیلر ابتد ذکر اولن کله زده لام زایه در الغیق فختنه به رطوبت غالب
 اولمق يقال غقت الارض اذا صارت ذات ندی وندی نونه ودال مهمله ابله رطوبه دیرل الغیقه غینک فتي
 ومیمک کسری به رطب اولان سنه يقال ارض غقه ولیل غقه لثقه ولثقه ناء مثلثه ابله وقافله یاش اولن
 سنه معناسنه در غق شول اوتدخی دیرلر که انک زیاده رطوبتندن زایه سی فاسد اولا غاق قافک کسری
 لوزن بناسیله قرقه اوزن حکا بتر پس لفظ حاق مراد اولوب معرفه اولور یقن انی نکره قلنسک متون
 قیلور سک التقیق علی وزن التکریم رکسنه را بند ثابت اولماق يقال غیق الرجل فی رأیه تفتیقاذا اختلط
 فلم یثبت علی شیء وبو ابوعبید روائی در فصل الفاء الفیق مک فتي وتانک سکونيله یارمق شق معناسنه نقول
 فتقت الشی فتقاسم الباب الاول اذا شقته وفتق مشکک ایچنه برنسنه ادخال آیمک ابله رامن رایجه جقرمغه
 دخی دیرل وفتق جماعتک بینه عصا منشق اولمغه یعنی ماینلر نه محار مواقع اولمغه دخی دیرلر که شق عصا
 صلح یوزلادن کثابت در وفتق برعلت درکه قارنک یوفقه برزنه واقع اولور دیرلر اولن ادمه واقع اولدوغی کی
 التفتیق علی وزن التکریم كذلك یارمق يقال فتقته تفتیقاذا شقته التفتق فختنه وتانک نمی وتشديد به
 یارمق لا فتق همز مک وفانک کسری به یارمق يقال فتقته فتفتق وافتق الفیق فختنه عورنک فرجی بئشک
 اولماق فتقناک صیدری در وفتق صحبه دخی دیرلر وفتق اوجوزلق بلنه دخی دیرلر نقول منه فتق من الباب
 الرابع الفتق فانک فتي وتانک سکونيله والفک مدله شول عورندرکه فرجی بئشک اولیه رنقناک
 مقابلی در که رنقناشول عورندرکه فرجی بئشک اولمغین جماعه قابل اولیه الافاق همز مک
 کسری به قومک اوزرندن بلوت کیمک يقال افتق القوم اذا افتق عنهم الغیم واین السکیت ابتد افتق
 قرن الشمس دیرلر یقن کون بلوت ازلینه کلوب اندن برلعه ظاهر اولسه وافتق بلوت یاغور
 یاغین به وارمغه دخی دیرلر نقول افتقنا اذا صادفتم فتقا وهو الموضع الذي لم یطر وقد مطرنا حوله

غلغق

غیق

غوق

غیق

فتق

غلق

الفتق ختمه شول عورند که چوق سوزنی اوله بقال امرأه فتق اذا كانت متفتقة بالكلام الفتق فانك فتق وتانك کسری ومدله شول کسنه در که دبی کسکین اوله بقال رجل فتق اللسان علی فعل ای حدید اللسان وفتیق شول دوه دخی دیر که زیاده سز لکندن در یسی بر یار یله واسمی ایتدی صبح فتیق شول صبح در که مشرق اوله یعنی ضیالی اوله الفتق علی وزن حیدر دور کر بحار معنایه الفرق فانک فتق ورنانک سکونیه ابکی نسنه ان سن ارمق الفرقان فانک ضمی ورنانک سکونیه بمعناه نقول فرقت بین الشیئین افرق فرما وفرقا من الباب الاول وقوله تعالی وقراناً فرقناه من خفف قال بیناه من فرق یفرق ومن شد قال انزلناه مفرقا فی ایام وبقال فرق له الطريق یعنی قن بول ارسله الفروق ختمه ناه فی اوغلان بوروسی طومق بقال فرقت وناقه تفرق فروقا من الباب الاول اذا اخذها الخاض فندت وکذا لان یعنی دیشی مرکبه دخی حال بوبله در وناقه تفرق اوغلان بوروسی طومق دیرل الفارق رانک کسری به ذکر اولن ان ناه الفوارق فانک فتق ورنانک کسری به جمعی کاه اولور بر بلوندن ایرلن بلودی ذکر اولن دوه تسمیه ابدوب فارق دیرل الفرق فانک ضمی ورنانک فتق وتشدد بده کذلک فارقک جمعی ذکر اولن ناهل معنایه التفریق علی وزن التکریم والتفرقه تانک فتق ورنانک کسری به کذلک ارمق بقال فرقه تفرقا وتفرقه الانفراق همزه نك وفافک کسری به ایرلق الافتراق همزه نك وتانک کسری به بمعناه التفرق فختبئه ورنانک ضمی وتشدد بده کذلک ایرلق بقال فرقت الشیء تفرقا تفرق واقترق وتفرق التفاریق تانک فتق ورنانک کسری ومدهله برنسنه ایرلو اولمق بقال اخذت حتی منه بالتفاریق الفرق فختبئه ورنانک سکونی دخی لغت در برکیله در که مدینه منوره ده معروف در واول اویج صاعد در که اون الی رطل اولور جوهری فختبئه استعمالی قلیل اولسنه اشارت ایشدر وصاحب قاموس فختبئه افصح در دیش در الفرقان فانک ضمی ورنانک سکونیه جمعی و بوجع لغتیک ابکسنه ده جمعی اولور بطنه بطنان وجماله جلان کمی وفرق حقه باطلک بینین فرقه سبب اولنه ده دیرل و بوجه بدن قران علیه فرقان دیرل وکذلک بومعنادن باری تعالی ولقد اتینا موسی وهرون الفرقان بیوردی وفرق خوفه دخی دیرل نقول فرق من الباب الرابع وتقول فرقت منک ولا نقول فرقتک وفرق ابکی اولک دیشلری برندن راغ اولغه ده دیرل و دوه نك بقلری بری برندن راغ اولغه وانک بر او بلوغی اولور او بلوغی اوزر بنه حواله اولغه ده دیرل و خروسلک تاج ابرق اولغه ده دیرل و فرق الن اچق اولغه ده دیرل و صقل طاعنق اولغه ده دیرل و فرق رانک اوق متفرق اولغه ده دیرل بر حیثیه که بری بری نه متصل کی کورنیه الافتراق همزه نك فخیله فرقک جمعی وفرق طاک بری اخر مغه ده دیرل فلق صبح معنایه بقال هواین من فرق الصبح ای من فلقه فهو لغة فیه الفرق فانک فتق ورنانک سکونیه کذلک فرقان معنایه در خسر ابله خسران کی الفرقه فانک ضمی ورنانک سکونیه اسم در فارقه دن المفارقة میمک ضمی ورنانک فخیله ایرلق الفراق فانک کسری به بمعناه بقال فارقه مفارقة وقران الفاروق علی وزن الکافور راسم در که بونکله امیر المؤمنین عر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه تسمیه اولشدر المفرق میمک فتق ورنانک کسری به باشک اورتی و سطر اس معنایه و بوشل موضع در که باشد اولان قیلار انه بری برندن ایرلور المفرق میمک کسری ورنانک فخیله کذلک باشک اورتی سید و طریقتک دخی مفرق و مفرق دخی شول یدر که انه بول ایربله وعر بلرک مفرقه مفارق دبدکاری باشک مفرقندن هر رجز فی مفرق اعتبارا بیکله در الفروقه فانک فتق ورنانک ضمی ومدله قورق عورت و قورق ان دخی دیرل بقال امرأه فروقه ورجل فروقه و بونک جمعی کلروفی المثل رب محله تهب ر بشا و رب فروقه بدعی لیثا یعنی چوق محله تاخیری مو رث اولور و چوق خایف وارد که ای ارسلان صانورل الفرقه فانک فتق ورنانک سکونیه شول یدر که اوتی پراکنده اولامنه قولیم هذه ارض فرقه و فی نبتها فرق اذا کان

فرق

متفرقا الفرق فانک کسری ورنانک سکونیه بان فلق معنایه قن برنسنه دن برنسنه منفلق اولسه اکافرق دیرل منه قوله تعالی فکان کل فرق کالطود العظیم وطود اولی طاعنه دیرل و ذات فرقین بمره ابله کوفه از سنه برالحق طاعنه الفرقه کذلک فانک کسری ورنانک سکونیه ناسدن برجات الافتراق همزه نك فخیله فرقه نك جمعی الافتراق همزه نك فتق ورنانک کسری ومدله افراقک جمعی ومنه افاریق العرب الواقعة فی الحدیث الفرق فانک فتق ورنانک کسری ومدله شول طاعنه در که فرقه دن اکثر اوله الافتراق همزه نك کسری به خسته ابلوکه یوز طومق بر اعرابی بر اعرابه ایتدی مامار افراق المورود فقال الرخصاء یعنی خسته افاقت بولسنک علامتی نه در دبدک عرق در دبدی و رخصاء مهله نك ضمی وحاء مهله نك فتق وضاد معجه ابله عرق معنایه در المفرق میمک ضمی وفانک سکونی ورنانک کسری به شول ناه در که انوک یاوری اندن مونله ایرلش اوله الفرقه فانک فتق ورنانک کسری ومدهله شول خرمادر که سودله بشورلر لخصه اولن خاتونه بدر مکچون و قیون سور یسنک فرقه سی اولدر که بر ابکی قیون سور بدن کجه وقتنه ایرودوشه مفرق النعم میمک ضمی ورنانک کسری وتشدد بده طربان دبدکاری جانور در زیر اچن طربان دوه سور سی اچنه بالنه دوه سور سی طاعنه انوک بدر اچنه سندن و طربان طاء معجه نك فتق وراء مهله نك کسری به بر جانور در که بزه بالسنه اول یزاسکی وانوک اچنه قیحه سی اندن زایل اولماز وصاحب کشف طربانی پووسق دبدکاری جانور له نفسیر ایشدر الفرقان فانک ضمی ونونک کسری به شول کسنه در که ارسلان کلیمور دبو قورخو خبرن و ره و بوبه رانک لفظنک معنی در که پروانک لسان فرسه بکچی دیک در وکاه لولور عسکرک اوکجه کیدن دلیله فرائق دیرل الافتراق همزه نك ورنانک کسری و بانک تشدد بده بر قاج بان واسع شهر لر در اندلس جایتنه الفرزدق فختبئه و دال مهله نك دخی فخیله خیر بان سی الفرزدقه وزن مزبور اوزن واحدی بر خیر بان سی معنایه واصلی لسان فارسی ده بر ازده در و فرزدقه فرزدق دبدکاری بر بنه اورلش بو غرلش معنایه بوندن مأخوذ در و فرزدق اسمی هام در الفراق فانک فتق ورنانک کسری به جمعی بر اسم قن بش حرفلو اولسه وجمله سی حروف اصول اولسه جمعی ایتلوا واسک حرف اخیر حذف ایدرسن تصغیره دخی حال بوبله در و قیاس قاف حذف اولنوب فرازدق دبدکاری لکن دالک غمرجی تا غمرجی اولوب و تا حرف زوا بندن اولوب حذفه اولی و اخری اولندخی جهتن دال حذف اولدی لکن فرزدق تصغیرنه دال حذفه تعیین اولنوب الفرزدق و الفرزق جائز اولدی و بوتردن صاحب مذهبک الواحدة فرزدقه والجمع فرازدق دبدکی غالف اولدی غی ظاهر اولور و اگر در سک جمعنه و تصغیرنه یا عوض و یروب فرازق و فرزق دیرسن واکرام ایشدر فی اولوب بری زابد اولسه ذکر اولن حرف زابدک حذفی اولی اولور مدح حله مخفل کی که تصغیرنه دحیرج مخفل دیرسن و جمعنه دحارج و مخافل دیرسن و مخفل جمیک و حانک و فانک فخیله غلیظ الشفه معنایه در الفسوق ختمه طشره جقمق خدای تعالینک امرندن طشره جقمق معنایه دم کلور الفسق فانک کسری و سبنک سکونیه بمعناه بقال فسق الرجل یفسق و یفسق فسقا و فسقا من الباب الاول والثانی اذا غرو یقال فسق عن امر به ای خرج وهذا کقولهم اتخم عن الطعام ای عن ما کله اتخم یعنی خدای تعالینک امرندن جقمق امره اطاعتدن جقمق معنایه درسته طعامدن تخمه اولمق طعامک بکندن تخمه اولمق معنایه در و خرماتک رطبی قشرندن جقمق معنایه ده کلور بقال فسقت الرطبة اذا خرجت من قشرها و بواخفش روایتی در الفاسق سبنک کسری به فاجر معنایه یعنی طریق صلاحدن میل و خروج ایدن کسنه اخفش ایتدی ابن الاعرابی ایتدی کلام جاهلیته و اشعار جاهلیته فاسق لفظی واقع اولماشدر و ابن

فرزق

فسق

الامر اينك بوكلامي غريدر زير فاسق لفظي كه عربى خالص اوله مزبور لك كلامه واقع اولماق بعيد در
 ديدى الفسوق فانك كسرى وسينك كسرى وتشديد به دا يا فسق اوزن اولن كسنة الفوسقة فانك
 ضمي وواوك فتي وسينك كسرى به حجان ديدكلى جانور فان معنائه فسق فانك ضمي وسينك فضيله
 ركبه در كه حرف نديله استعمال اولنوب يا فسق ديرل يا بها الفاسق معنائه ته كم يا خبيث ديرل يا بها الخبيث
 معنائه و بومعرفه در بودليله ككه معرف باللامه صفتلنوب يا فسق اخبيث ديرل و جوهر ينك
 بو استدلالنه نامل واردر زير احرف نداد اخل اولد قد نصكره نكره دخی معرفه اولور ته كم يا رجل لفظينه
 تفصيل اولنشد رقتا مل فساق فانك فتي وفاق كسراوزن بناسيله يا فاسقه محله استعمال اولنور
 مونته خطاب ايجون يقال يا فساق مثل قطام الفسق فختينه وشين معجه ايله سرور ونشاط معنائه
 وابوعمر وايتدي فسق رنسنه نفس متحرك اولوب حريص اولق در يقال فسق من الباب الرابع المفاضة
 ميمك ضمي وسينك فضيله اكسرن لك مباغته ومفاجاه معنائه الففقه على وزن الزالة كلب خوف
 اندكى زمانه اورمك الففقه فانك فضيله وفاقك تخفيفيله دا يا بانه سويلجى احق معنائه يقال رجل
 ففقه اذا كان احق هذرة وهذره ذال معجه ايله همزه وزنى اوزن دا يا يهوده كوى اولن كسنة الففقه
 فانك فتي وفاقك سكونيله بمعناه الففقه على الوزن المزبور ايضا بمعناه كذلك الاتفاق همزه
 وفاقك كسرى به يارلوبيه يقال انفق الشئ انفاقا اذا انفرج الفلق فانك فتي ولا مك سكونيله يارمق شق
 معنائه يقال فلقت الشئ فلقا من الباب الثاني اذا شققته وفلق اغز كوشه سنه دخی ديرل يقال كنى
 من فلق فيه التفليق على وزن التكريم كذلك يارمق معنائه الاتفاق همزه فانك كسرى به يارلوبيه
 التفلق فختينه ولا مك ضمي وتشديد به كذلك يارلوبيه معنائه يقال فلقت فانفلق ونفلق الفلوق
 فختينه شقوق معنائه يقال فى رجله فلولق اى شقوق ويقال ايضا مررت بحجرة فلها فلولق اى شقوق
 وحره قره طاشلويده ديرل الفلق فختينه صبح معنائه يقال فلق الصبح فلقه اى خالقه واما بارى
 تعالينك قل لعود رب الفلق ديدكى قولى بعضيلر ايتدى فلق صبح معنائه در بعضيلر ايتدى فلق
 مجموع خلق معنائه در وفلق شول الحق يره دخی ديرل ككه ابكى ديهنك اراسنه اوله الفلقان فانك ضمي
 ولا مك سكونيله جمى خلق ايله خلقان كى اسكيلر معنائه وفلق تومر ق ديدكلى نسنه يره دخی ديرل كه
 فمسون ديوزندنجى محبوبك يا غنه اورر مقطرة السجان معنائه وفلق شقه دخی ديرل الفلق لا مك
 كسرى به ياريجى ويرديجى معنائه در وفلق الحق يره دخی ديرل بقولون كان ذلك بغالق كذا وكذا
 ير بدون المكان المتحد بين الربوبين الفلق فانك ضمي ايله بان لنش اولق الفلق فانك كسرى به بمعناه
 يقال صار البيض فلا وفلا فاذا صار افلا فالفلق فانك كسرى ولا مك سكونيله افت وامر عجيب اولن نسنه
 الافلاق همزه فانك كسرى به امر عجيب كتورمك وافلاق بلا وفلق كتورمكه دخی ديرل يقال اعلفت
 وافلقت اى جئت بعلق فلق على ماسمعى الاتفاق همزه فانك كسرى به بمعناه يقال افلق
 الرجل وافلقت اذا اتى بامر عجيب ويقال مربة لى فى عدوه اى يا بى بالامر العجيب من شدته المفلق ميمك
 ضمي ولا مك كسرى به امر عجيب كتورن كسنة يقال شاعر مفلق اذا جاء به الفلق وفلق اغ بوداغنه دخی
 ديرل كه ابكى ياروب ابكى يار ايله كه هر يار سنه فلق ديرل الفلقه فانك كسرى ولا مك سكونيله برنسنه
 يار سى وچناق ايجنده اولن نسنه نك يار سنه دخی ديرل يقال اعطى فلقه لبقنه اى نصفها وصاحب صراحك
 بومقامه فلقه فلقه در ديدكى مخالف اولد غي صاحب قاموسك وغيرك ضبطندن طاهر اولور كه نلر كسره

فسق

فقق

فلق

اشارت

اشارت اينشدر الفلق فانك ضمي ولا مك فضيله رلفظدر كه داهيه مقامه استعمال اولنور منه قولهم جاء بعلق
 فلق اى بداهيه علق دخی عين مهمله نك خميله در و يونلرك ابكيسه فتي اوزن بنا ايله استعمال اولنور الفلقه
 فانك فتي ولا مك كسرى و متدله افة داهيه معنائه والعرب تقول ما للفلقه الفلق فانك فتي ولا مك كسرى
 و متدله دوه نك بونى و كنده اولن بصى رده واقع اولن چقور رى در كه مجراى حلقوم قتنه در الفلق فانك
 ضمي ولا مك فتي وتشديد به و يانك سكونيله برجنس شفتالو در چكر دكندن يارلوبيه رلور المفلق ميمك ضمي
 ولا مك فتي وتشديد به قوربدان شفتالو وصاحب صراحك چكر دكى چقمشه ديرل ديدكى جوهر نك
 تفسيرندن خارج در الفلق على وزن حيدر عسكر معنائه در الفلق فانك فتي ولا مك كسرى به جمى عساكر
 معنائه التفلق فختينه ونونك ضمي وتشديد به ناز ونعيمه پرورد اولق يقال نفلق الرجل اذا سمع التفنيق على
 وزن التكريم ناز ونعيمه بسلك يقال فنقه غيره تفنيقا المفاضة ميمك ضمي ونونك فضيله بمعناه يقال فانقه اذا نعه
 المفاضة ميمك ضمي ونونك كسرى به سبب نيم اولن معبشت يقال عبث مفاضة التفلق فختينه شول ناقه در كه جوان
 اولوب سيمز اوله يقال ناقه فتي اى فتيه سيمه ناز ونعيمه اولن عورته دخی ديرل يقال امرأة فتي اى منعه الفتيق
 فانك فتي ونونك كسرى و متدله شولرككه ديرل كه مكرم اوله وابوز بد ايتدى فتيق صفت دكل در بلكه فلق
 مكرمه دلالت ابدن اسلمدن براسم در الفلق فختينه جمى در ابو زبد كتاب ابل ده ذكر ايتدى اوزن الاتفاق
 همزه نك فضيله جمى در اين در پيدرواين اوزن التفنيق فختينه و يانك سكونيله وهانك ضمي كلامه كثر
 و وسعت اوزن اولمغه ديرل فرارواين اوزن يقال فلان يتفنيق فى كلامه اذا توسع فيه ونطع وشطع طاوعين
 مهملتينه كلامه تعمق اوزن اولمغه ديرل وفر ايتدى بونك اصلى فتيق دن در امتلا معنائه كوى اكه كلاته اغزن
 طولدر طعامه كاسه طولد غي كى المنهق ميمك ضمي ونونك سكونيله وهانك كسرى به واسع معنائه در
 ابو عمرو ورواين اوزن الفلق فانك فتي وهانك سكونيله والفلق فختينه مصدر لر در زاده طولق معنائه يقال
 فلق الاناء يفلق فحقا و فقا اذا امتلا حتى تصيب وفلق بيونك فهقه ديدكلى كمكه اورمغه دخی ديرل تقول
 فهق الرجل اذا صبت فهقه الافهاق همزه نك كسرى به طولدر مرق يقال افهقت السقاء اذا ملأته الفاهقه
 هانك كسرى به شول دورتك در كه عقبه فان رواين اوله الفهقه فانك فتي وهانك سكونيله شول كك كه بيون
 بشدى رده اولور كه ارقه ككلى نك نهاين در فوق فانك فتي وواوك سكونيله برنسنه نك اوسنى كه تحتك متعالي در
 و بعض نمنه ده فوقك تفسيرى فتيق اوزن تقديم اولنشدركوى اكه فوق ديلننه ذكر اولن كلاتك بعضينه ياءى
 الاصل اولق احتمالى واردر اكنائنا خير اولنشدركواه اولور مافوق مادون معنائه ده كاور ابو عبيد ايتدى بارى
 تعالينك ان الله لا يستحي ان يضرب مثلا مبعوضه فافوقها يدكى قولنه مافوقها مادون معنائه در نته كم فلان
 كسنة صغير در ديسلر وفوق ذلك دير من يعنى دينلندن دخی اصغر در معنائه وفر ايتدى فافوقها اعظم منها
 معنائه در وبعضه دن اعظم اولن عنكبوت در وفوق شرفه علو معنائه ده كاور يقال فاق الرجل يحارب يفوقهم
 اى علاهم بالشرف وفوق اوقك كزن فافقه دخی ديرل الاتفاق همزه فانك كسرى به وقل كرى فافق تقول فقت
 السهم فافق اذا كسرت فانكسرت التفريق على وزن التكريم اوقه كرايمك تقول فوقته اذا جعلت له فوقا وتفريق
 ناقه نك ولد نك صاغى بننده اولن سرودى مرار ايجور مكه دخی ديرل تقول ففوق الفصيل اذا سقته اللبن فواتا
 فواتا التفوق فختينه وواوك ضمي وتشديد به ذكر اولن اوزن دوه ياور سى سود ايجمك يقال تفوق الفصيل اذا
 شرب اللبن كذلك ومنه حديث ابي موسى ان اذ اكره هو ومعاذ قرأه القرآن فقال ابو موسى اما انافوقه تفوق اللقوح
 اى لاقرأ جزءا برة ولكن اقرأه شيئا بعد شيئا في اثناء الليل والنهار ولقوح سود لوده يديرل الفواق فانك ضمي ايله

فقق

فقق

فوق

کوکسده پل پیدا اولمق يقال فاق الرجل فواتا اذا انخضت الریح من صدره وفواق اجقرغه دخی دیرلر حالت زعمه عارض اولور وفواق ابکی صاعنک مابینه دخی دیرلر وفتح فادخی لغت در زیر طواری واولا صاغرلر بعد ولدن صالیورلر سوندن قویورلر سن دیو بعد جزوی ساعت کچمه دن نه صاغرلر يقال ما قام عنده الا فواتای ساعة قليلة وفي الحديث العبادۃ قدر فواق ناقة وفواق افاقته وراحتہ دخی دیرلر فوله تعالی مالها من فواق ای من نظرة وراحة وفاقه الفوق ضمتنله برکسننک روحی چقمق اوزن اولمق يقال فلان يفوق نفسه قوة فاذا كانت نفسه على الخرج مثل يريق بنفسه کدر یق دخی جان ویرمک معناسنه در الفوق فانک ضمی ومدبله اوقده کرش قوی یاچق مرکز معناسنه الافواق همز نك فتحيله جمع اوق کرلری معناسنه وافواق فیهلک جمع دخی کلور حلیتین بینه اولن سودلر معناسنه ته کم کلور عن قرب انشاء الله تعالی الفوق فانک ضمی وواوک فتحی ابله کذلک جمع الافوق همز نك وواوک فتحيله شول و قدر که کزی فافش اوله اصمعی ایتدی رجح فلان بافوق ناصل دیرلر یعنی کزی فافش غرنسز اوق کتور دی یعنی تمام مرادن له کتور مدی الافاقه اوقلک کرین کریشه قومون تقول فقط لسه ادا وضعت فوقه فی التورلاری به و تقول اوفقته ایضا ولا تقول اوفقته وهومن النوادر وفاقه ناقه نك ابکی صاعن بینه م سنده سود جمع اولمغه دخی دیرلر يقال فاقت الناقة نفیق ناقة اذا جمعت الفیقه فی ضرعها و فیه نك تفصیری در عقب ذکر اولنو رانشا الله تعالی الفیقه فانک کسری ومدبله شول سودک اسیدر که ابکی صاعنک ن یرنله حاصل اولور یعنی طوار برکه صاغلوب بعد ولدی صالیورلر اوب نکرار صاغلد قلده حاصل اولور الفیق فانک کسری ومدبله جمع بین الخلیتین جمع اولن سودلر معناسنه الافواق دخی کلور و ته کم مرو و ایتدی فیهلک جمع اولمق اوزن شبرله استبارکی الافاویق همز نك فتحی وواوک کسری ومدبله افواقلک جمع در ذکر اولن سودلر معناسنه وفاقویق شول بلونده جمع اولن صویه دیرلر که ساعة بعد ساعة یغرمقیق میمک ضمی وفانک کسری ومدبله شول ناقه در که انوک م سنده ابکی صاعن بینه جمع اولن سود اوله الفیقه کذلک میمک ضمی وفانک کسری ومدبله بمعناه و بوابو عمرو و ابی در المفاویق میمک فتحی وواوک کسری ومدبله جمع ذکر اولن باقلر معناسنه الفاقه علی وزن الحاله فقر و احتیاج در الافتیاق همز نك وفانک کسری بله فقیر اولمق افتقار معناسنه يقال افتاق الرجل اذا افتقر ولا يقال فاق الا فایق یانک کسری بله باشک بوبنه اولشد دخی برهنه قدر که فایق اوزن اولسه بیون اوزن اولور الاستفاقه همز نك وفانک کسری بله مرض دن یری فایق و مستلکدن ایلق يقال استفاق من مرضه ومن سكره الافاقه همز نك کسری بله بمعناه فصل الفاق انقرق قافلک فتحی ورائنک کسری بله دوزر مکان مستوی معناسنه يقال قاع قرق القربق قافلک ضمی ورائنک سکونی وبانک فتحيله بر موضعک اسمی در و ابوعبید ایتدی قربق بصره نك اسمی در ونضربن شمیل ایتدی قربق فارسی معرب در کلبه دن تعرب اولنشد در حجره معناسنه که دکان دیکل اولور القلق فتحتهنله حرکت اتمک اضطراب معناسنه القلق قافلک فتحی ولامک کسری بله حرکت قلن نسنه مضطرب معناسنه يقال بات فلان قلقل الا قلاق همز نك کسری بله مضطرب قلق يقال قلقله غیره القوق قافلک ضمی ومدبله زیاده اوزن اولن کسنه القاق علی وزن الحال بمعناه يقال رجل قوق وفاق ای فاحش الطول القیقاء قافلک کسری ومدبله و همز نك فتحيله ومدبله رک رارض غلیظه معناسنه همزه سی یادن تبدیل اولنه در و یاء اولی و اودن تبدیل اولنه در القواق قاف اولک فتحی وقف ثابتنک کسری بله جمع و قیقاء فعلاء وزنی اوزن در سرواج لفظنه ملحق در که سرواج ملازم ره دیرلر وزن زاء دخی بوبله درز را کلام عربده قلقل یوقدر الامصدرده وز زاء کذلک رک ره

فیق

قلق

قوق

دیرلر زاین معتمنه القیاق قافلک اوله فتحی و ثابته کسری ومدبله کذلک قیقاء نك جمع در لفظی اوزن و بعض سنده قیقاء نك جمع قیق دخی واقع اولشد قافلک کسری وبانک فتحيله قیقه نك جمع اولمق توهیمیه فصل للام اللبق لامک فتحی وبانک کسری بله استاد اولوب برسنه یی رفق و ملائحته طون کسنه اللبق لامک فتحی وبانک کسری ومدبله بمعناه يقال رجل لبق ولبیق اذا كان حاذقا رفيقا بامعله اللباقه لامک فتحيله برسنه ده استاد اولمق حذاقت معناسنه يقال لبق لباقة من الباب الرابع ولباقت لباقت معناسنه کلور يقال لبق بالشوب الاق الملبق میمک ضمی وبانک فتحی و تشدید بله جروش ایچنده زیاده زم اولن ثرید بقل زیده ملقبه اللق فتحتهنله یاش اولمق يقال لثق الشی من الباب الرابع الالتحاق همز نك وفانک کسری بله یاش اولمق الالتحاق همز نك کسری ولامک سکونیله یاش اتمک يقال التثق الشی والثقه غیره اللق لامک فتحی وفانک کسری بله یاش اولن نسنه يقال طائر لثق ای مبتل الحاق لامک فتحيله او اتمق وبتشمک يقال لحقه ولحق من الباب الرابع اذا درک الاحاق همز نك کسری بله بتشدرمک يقال الحقه م غیره والحق بتشمک معناسنه کلور يقال الحقه یعنی لحقه الملحق میمک ضمی و حانک کسری بله لاحق معناسنه در ته کم دعاء قنونه واقع اولشد روحانک فتحی دخی صواب در و ملحق اوغل بدلن کسنه یی دخی دیرلر دخی معناسنه اللحق ضمتنله ارقنل يقال لحق لحوقا من الباب الرابع ايضا الالتحاق همز نك وفانک کسری بله رکسنه یی او غلغه دعوت اتمک يقال استلحقه اذا دعاه التلاحق نك فتحی و حانک ضمی ابله طوار بری برنه اولشمق يقال تلاحقت المطايا اذا لحق بعضهم بعضا اللحق فتحتهنله شیه ثابندر که اوله اولشمق اوله ولحق شول خرمایه دیرلر که اولک عقبجه ارشمق اوله لاحق حانک کسری بله معاویه بن سفیانک اتمک اسمی در فرس مخصوص معناسنه اللحقوق لامک وقافلک ضمی وخاء معجه نك سکونیله رده اولن یارق التحاقیق لامک فتحی وقافلک کسری ومدبله جمع یارقلر معناسنه وفي الحديث ان رجلا كان واقفامع النبي صلى الله عليه وسلم فوقعته بناقته فی احاقیق جرذان اسمی ایتدی استبحر حدث شربقه واقع اولن احاقیق دکلر لحاقیق در رده اولن یارقلر معناسنه ووقص قافله وصادمهمله ابله باشی اوزن دوشربق بوینی شکسته قلق در و جرذان حیک کسری وراء مهمله نك سکونی ابله و ذال معجه ابله فانلر معناسنه در اللزوق ضمتنله یا بشمق الالتزاق همز نك وفانک کذلک کسری بله یا بشمق يقال لزق به لزوقا من الباب الرابع والتزق به اذا لصق به الا لزاق همز نك کسری بله یا بشدرمق اللزق لامک کسری و زانک سکونیله قرب و جنب معناسنه استعمال ونور يقال فلان لرقی و بلزقی ای یجنی اللزق لامک فتحی و زانک کسری ومدبله قرب معناسنه در يقال فلان لرقی ای یجنی اللزوق علی وزن الکافور رد وادر که یانیه یا بشدرلر تا یواولمغه یا بشور طورر الملزق میمک ضمی ولامک فتحی و زانک فتحی و تشدید بله محکم اولن نسنه اللسوق ضمتنله یا بشمق اللصوق کذلک ضمتنله یا بشمق معناسنه در يقال لسق به ولصق به من الباب الرابع الالتساق والالتصاق ابکسنه دخی همز نك وفانک کسری بله کذلک یا بشمق معناسنه يقال التسق به والتصق به الالتصاق والالتصاق همز نك کسری بله یا بشدرمق يقال السقه به غیره والصقه به غیره اللسق واللصق لامک کسری و ما بعد نك سکونیله قرب و جنب معناسنه استعمال اولنور يقال فلان لسق ولصق و بلصق و یجنی اللصیق واللصیق لامک فتحی و ما بعد نك کسری ومدبله قرب معناسنه در يقال فلان لسیق ولصیق ای یجنی اللسق واللصق فتحتهنله ایکسنه دخی ای یکن بکره یا بشمق در عطش سبی ابله يقال لسق البعیر ولصق من الرابع اذا لصق رثته یجنیه من العطش المصلوق میمک ضمی ولامک سکونی وصادک فتحيله اوغل قلن کسنه دخی معناسنه الللق لامک فتحی و عینک سکونیله

لبق

للق

لحق

لحق

لرق

لسق

لصق

للق

و بمقامه صاحب صراح ناطقه فی میان ابله تفسیرا بشدر مناسب د کدر النقیق نونک فتحی وعینک
 کسری مدبله چو یان اولن کسینه ک قیونه حیقمرسی النفاق نونک ضمی ابله بمعناه النفاق فحتمله بمعناه کذلک
 بقال نقی الراعی بغنه ینعی نعیقا ونعاقا ونعاقا من الباب الثانی اذا صاح بها وزجرها واین السکت ایتدی
 قرغه اوزنه دخی دیرل بقال نقی الغراب الناعقان عینک کسری به کواکب جوزادن اپکی کواکب اسمی در النقیق
 نونک فتحی وغین معجمک کسری ومدبله قرغه چاغرمق بقال نقی الغراب ینعی نعیقا من الباب الثانی اذا صاح
 ونقیق شول ناطقه دیرل ککه ایا نا چاغره وصوتی فصاحت اوزن اولیه یعنی صافی اوزله چاغرمیه النفاق
 فحتمله اولن بقال نفقت الدابة تنفق نفوقا اذا مات النفاق نونک فتحیله رواج معنایه بقال نفق البیع نفاقا
 اذا راج النفاق نونک کسری به منافقت فعلی ونفاق نفقه نونک جمع دخی کاور دراهم معنایه بقال نفقت
 نفاق القوم من الباب الرابع اذا فنت النفق فحتمله ازق دوکتک بقال نفق الزاد ینفق نفقا من الباب الرابع ایضا
 اد انفذ ونفاد فایله ودال مهمله ابله دوکتک معنایه درونفق را التند اولن او دیرل که انوک اخر جانیه چقر یول
 اوله وفی المثل ضل در بص نفقه ودر یصل دال مهمله نونک ضمی وراه مهمله نونک فتحی ویا نونک سکونیه فان یورسی
 اکا شویه اولن نسبه النفق نونک فتحی وفانک کسری به شولات در که سکرته سن نیز قطع ابلیه بقال فرس نفق
 الجری اذا کان سریع انقطاع الجری الانفاق همزه نونک کسری به قومک بازاری رواج اوزن اولن بقال نفق القوم اذا
 نفقت سوقهم وانفاق افتقار معنایه کاور بقال انفق الرجل اذا افتقر وذهب ماله ومنه قوله تعالی اذا
 لامسکم خشية الانفاق والنفاق نفقه ویرمه دخی دیرل تقول انفقت الدراهم اذ جعلته نفقة المنفاق میمک
 کسری ونونک سکونیه کثیر النفعه اولن کسینه النافقاء فانک کسری والفک مدبله عرب طواشانی دبد کسری
 فانه نونک یواسنک بری در که فی کتم ابدوب غیر یواسن اظهار ابدوب برحیثیله که انوک سققن بوفقه قلوب بر
 یوزنه قریب ابدوبس انوک اوزنه قاصعانا یواسندن کلنسه باشی ابله نفاقانک سققن دلوب طشره چقر
 لنواقی نونک فتحی وفانک کسری به جمع ذکر اولن یوالر معنایه النفعه نونک ضمی وفانک فحتمله همزه ووزنی اوزن
 کذلک نافقا معنایه در التنفیق علی وزن التکریم ذکر اولن فان نافقاسنه کرمک المنافقة میمک ضمی وفانک
 فحتمله بمعناه یقال نفق الیربوع تنفیقا وفاق کذلک اذا اخذ فی نفاقه ومنه اشتقاق المنافق فی الدین یعنی
 منافقه منافق دیکری دینه حیل و خدعه اوزره اولد غنه بناء در النقیق نونک فتحی ویا نونک سکونیه کواکب ایشنک
 انی در سراو یک موضع متسی معنایه وعامه نونک مکسور قیلوب نیف دیرل الاشتاق همزه نونک و تونک کسری به
 چقمق خروج معنایه المنتفق میمک ضمی وفانک کسری به جالدن کسینه نونک اسمی در و مالک بن المنتفق بسطام بن
 قیس قتل ابدن کسینه در النقیق نونک فتحی قافلک کسری ومدبله قور بغه وعقرب وناوق مثالونک اواز ویر مستیزر
 بقال نقی الضفدع والعقرب والدجاجة ینقی نقیقا اذا صوت وکاه اولور بسی اوزنه دخی دیرل صوت هر
 معنایه النفاقه نونک فتحی وفانک تشدد مدبله دیشی قور بغه ضفدعه معنایه النفاقه علی وزن الالزاة
 قور بغه اواز ویرمک قن باب مضاعفه نقل اولنسه وناوق اواز ویرمکه دخی دیرل بقال الدجاجة تنقیق للبیض
 ودوه قوسنده دخی استعمال اولنور النقیق نونک کسری ومایند فافک سکونیه دوه قوسنک ابرکی
 النفاقون اولنک فتحی ویا نونک کسری به جمع ابرک دوه قوشلری معنایه النقیق نونک فتحی ویا نونک سکونیه کتابت
 معنایه یقال لنقیق الکتاب بنقه من الباب الاول اذا کتبه التنفیق علی وزن التکریم کتابته تر بین ایتک بقال نفقه
 ثقیقا اذ ینته بالکتابه الترق نونک ورنک ضمی ویا نونک سکونیه کواکب یصدق وساده ضعیفه معنایه الترقه
 علی اوزن المر یور بمعناه الترقه نونک ورنک کسری به ذکر اولن معناده لغت در یعقوب روابی اوزن وکاه اولور

نقیق

نقیق

نقیق

نقیق

نقیق

نقیق

دوه پالانی اوزن اور تدکری الاجه نهالیه دخی غرقه دیرل ابو عبیدر واین اوزن الناقه علی وزن الحاله دیشی
 دوه ویا اصله مفتوح العین در فعله ووزنی اوزن النوق نونک ضمی ومدبله جمع وناقه نونک جمع نوق کلسی
 مفتوح العین اولنسنه دلیل در بدنه ابله بدن وخشبه ابله حشب کبی زرافعل ووزنی اوزن اولوب ساکن
 العین اولنک جمع فعل ووزنی اوزن کلز فحتمله الاونق همزه نونک فتحی ونونک ضمی وواوک مایند سکونیه
 وواوز رنیمه بی ثقیل کوروب قلب مکان اتمکله جمع قلنی بعض طابیندن یعقوب روابی ایتدی
 اوزن اندن صکره وای یای قلب ابدوب الا ینق دبدبلر همزه نونک فتحی ونونک ضمی ابله نا قله معنایه
 الا ینق همزه نونک فتحی ونونک کسری به جمع جمع برنجه بلوک ناطقه معنایه النفاق نونک کسری به کذلک ناطقه
 جمع نونک ابله غارکی بو قدر وارکه وای قلب اولنشد رما قبل مکسور اولد غندن اوتری ویناق نیقک دخی
 جمع کار طاعک یوکسک یری معنایه علی ماسیح المنوق میمک ضمی وواوک فتحی وتشدد مدبله شول ناطقه در
 که قولنکس زبون اولمش اوله بقال بعیر منوق ای مدلل مروض وناقه منوقه النواق نونک فتحی وواوک
 تشدد مدبله جالدن شول کسینه در که تدبیر امون واصلح مصالحة قادر اوله الاستیفاق همزه نونک و تانک
 کسری به ناطقه اولنق فی المثل استونق الجمل ای صار ناطقه بومثل شول کسینه حقتله ضرب اولنور که بر خیر تقر یرند
 طخدر بر صفت توصیفند ایتک خلط کلام ابدوب اخر نسبه به انتقال ابدوب بومثلک اصلی بودر که طرفه بن
 العبد بعض ملوکک مجلسند ایتک مسبب بن علس رده و وصفند بر شعر انشاد ابدوب کن کلامن بر ناطقه نونک
 وصفند تحویل اندکی حینه طرفه قد استونق الجمل دبدی یعنی ابرکک دوه ناطقه به محول اولدی دیدی
 النقیق نونک کسری ومدبله طاعک ایتک یوکسک یری النوق فحتمله وواوک ضمی وتشدد مدبله زینت ایتک
 کر سوزده واکر غیر نسبه به بقال تنوق فی الامرا اذا تنق وبعضهم لا یقول تنوق النیقه نونک کسری ابله
 سم در زینت اولنق معنایه وفی المثل خرقاء زینقه و بومثل شول کسینه حقتله ضرب اولنور که بر
 سنه بی بلزایکن انده حذاقت دعواسن قلوب ییلور کچنه الانیاق همزه نونک و تانک کسری به بر نسبه بی
 سچوب اختیار ایتک پس ابو عبید ایتدی انیاق لتقا کبی دروزنا ومعنی وکسانی ایتدی انیاق نیقه دن
 ما خود در خوب مستحسن اولنق معنایه النفاق نونک ضمی ابله مرکب اوزو یرمک النقیق نونک فتحی وهانک
 کسری ومدبله بمعناه بقال نهق نهق و نهق ونها فاونیه قامن الباب الثالث والثانی الناهقان هانک کسری به
 ایتکی بومری کک در که بتون طر نقلی حیوانک یوزنه کوز یاشی اقدغی رده اولور لنواحق هانک کسری به
 ذکر اولنن ککله مطلق اولنور یعقوب روابی اوزن و ابو عبید ایتدی ناهق حلق حاردن اوازی خروج
 ایتدی ردر واند دخی ناهق ذکر اولنن موضع در نواحق اواز خروج ایتدی مواضع در فصل الوالو بوق
 فحتمله هلاک اولن بقال وبق ینق و بوقامن الباب الثانی اذا هلاک الموبق میمک فتحی ویا نونک کسری به هلاک
 اولنق و محل هلاک دخی دیرل مفعول ووزنی اوزن موعد کبی که موعد دخی مفعول در وعد یعدن ومنه قوله تعالی
 وجهلنا یمنهم موبقا لوبق فحتمله کذلک هلاک اولنق معنایه لغت در بقال وبق ینق وبقامن الباب الرابع
 و بوند لغت آله دخی واردر که اول وبق ینق وبقادر فحتمله باب سادسدن بو ذکر اولنن جوهر ینک
 تعبیر ندن وصاحب صراحک تقر یرندن فهم اولنن در اما صاحب قاموس لغات مز بوننک اوچند دخی
 مصدر بوق و موبق کلور دیشدر الا بیاق همزه نونک کسری ومدبله هلاک قاق بقال او بقیه غیره اذ اهلک
 النقة نونک کسری ابله عده ووزنی اوزن اعتماد قاق تقول وثقت بفلان اثق نقه من الباب السادس اذا
 اثقت المثنای میمک کسری ومدبله عهد معنایه وای یایه منقلب اولنشد رما قبل مکسور اولد غندن اوتری

نوق

نیق

نوق

نوق

نوق

المواثيق ميثاق فتي وثانك كسرى ومديله جمعي اصل اوزر نه الميثاق ميثاق كذلك فتي وثانك كسرى ميثاق الميثاق
 كذلك ميثاق فتي وثانك كسرى ومديله ميثاق جمعي در بعد الاعلال ظاهر لفظ اوزن المواثيق ميثاق فتي وثانك
 كسرى ايله كذلك عهد در ميثاق معنائه المواثيق ميثاق فتي وثانك فتيله معناه معنائه در ومنه قوله
 تعالى وميثاقه الذي واتقكم به الايثاق همز مك كسرى ومديله ميثاق فتي وثانك فتي وكسرى ميثاق
 معنائه يقال اوثقه في الوثاق اذا شدة وقال تعالى فشدوا الوثاق والوثيق واوك فتي وثانك كسرى ومديله
 محكم اولن نسنه الوثاق واوك كسرى جمعي محكم اولن نسنه لمعنائه ووثاق بند معنائه دخی لغت در تهكم
 مرور ايتدي الوثاق واوك فتي وثانك تخفيفه بر نسنه محكم اولن يقال وثق وثاقه من الباب لخاص اذا
 صار وثيقا الوثيق واوك فتي وثانك كسرى ومديله محكم اولن يقال اخذ بالوثيقة في امره اي بالثقة وتمسك
 وثيقه ديد كسرى دخی بو معناده ما خود در التوثيق فتيته ووثاق فتي وثانك فتي وتشد مديله امرى استحکام اوزن
 تدارك ايتك التوثيق على وزن التكریم محكم قلى وثوق بر كسسته يه ثقه در ديك يقال وثقت فلانا اذا قلت
 له انه ثقه المواثيق ميثاق فتي وثانك فتي وتشد مديله محكم قلن نسنه المواثيق كذلك ميثاق فتي وثانك فتي
 وتشد مديله اعضاسى محكم اولن ناهه يقال ناقة موثقة اخلاقى محكمته الاستيثاق بر كسسته دن وثيقه وتمسك
 الملق تقول استوثقت منه اذا اخذت منه الوثيقة الودق واوك فتي ودالك سكونيله يعمور ويغمر رطبه مق
 معنائه دخی كلور يقال ودق المطر بدق ودق قامن الباب الثانى اذا قطر وقر بب اولن معنائه دخی كلور تقول
 ودقت اليه اذا دنوت منه وفى المثل ودق العير الى الماء اي دنا وعير عينك فتي و يانك سكونيله حمان ديرلر وحشى
 لولسون اهلى اولسون ويومثل شول كسسته امجون ضرب اولنور كسسته يه خضوع ونذل كوسسته ز ياده
 حر صندن اوزرى وودق بر نسنه يه انس طو ثقه دخی ديرلر تقول ودقت به وودقا اذا ستا نستبه وودق بتون
 لم نقلى حيوان اركك استمكه دخی ديرلر يقال ودقت تدق ودقا لا يداق همز مك كسرى ومديله والاستيداق
 همز مك وثانك كسرى ايله بونلرك ايكسسه ايركك استمك معنائه در تقول ودقت الا تان واستودقت اذا رادت
 الفعل المودق ميثاق فتي ودالك كسرى اسم مكان در موضع قرب معنائه ذات ودقبن واوك فتي ودالك سكونى
 ايله صيغة تنبيه اوزن افت داهيه معنائه كوي اكه افت ابكى جانبى كلسدر الودوق واوك فتي ودالك فتي
 ومديله اركك استين ديشى حيوان يقال تان ودوق وفرس ودوق الودوق بمعناه يقال تان ودوق وفرس ودوق
 ايضا الوداق واوك كسرى بله ذكر اولنان حيوان ايرككه حريض اولن يقال بها وداق اي حرص للفعل الودقة واوك
 فتي ودالك كسرى ومديله غابت اسى هو اشدت حر معنائه الوداق دالك كسرى ايله دمور حديد معنائه
 الودق واوك فتي و رانك كسرى بله سكه اورلش اجه در هم مضروب معنائه الرقة رانك كسرى بله بمعناه والهاء
 عرض عن الواو فى الحديث فى الرقة ربع العشر الرقبن رانك كسرى بله جمعي سكه اورلش اجه لمعنائه اوه ايله
 اربن كى وان اتس معنائه در منه قولهم ان الرقبن تقطى افن الافين اجه احق اولنلرك حماقتن ستر ايدر وافن
 همز مك وثانك فتيله ضعف رايديرلر وحالت رفعتله واوله كتور وب هذه الرقون ديرسن وورقه اوج لغت
 واردر فرارواينى اوزن كه برى ووزق در واوك فتي و رانك كسرى بله تهكم مرواندى وبرى دخی ورق در واوك
 فتي و رانك سكونيله وبرى دخی ورق در واوك كسرى و رانك سكونيله كبده وكبد وكبد كى كلة وكلة كى
 ز راعرب طابفه سندن بعضى رانك كسرى واوه نقل ايدر تخفيفدن صكره و بعضى حالى اوزن ترك ايدر الوراق
 واوك فتي و رانك تشديد بله شول كسسته در كه كاغدى اصلاح ابدوب يازى ياز ووراق اجه سى جوق اولن
 كسسته يه دخی در كثير الدهرم معنائه الوراق فتيته اغچ پير انى وكتاب كاغدى الوراق همز مك فتيته

ودق

ورق

جمعي پير اقلر معنائه الورقة فتيته واحدى بر يبرق معنائه وورق مدور اولن قانه دخی ديرلر رطبه ايله
 بعد بصيره ديرلر كه دوه طباقى مقدارى ايله بعد جديده ديرلر كه اندن ز ياده ايله بعد اساهه ديرلر كسرى همزه
 ايله استدارت مرتبه سندن چقوب اوزن ش اولور سه كه جمعي اساقى دره ابوسفيا يتدى ورق قومك تازه
 جون اولنلر نه دخی ديرلر وورق ماله دخی ديرلر كه در هم اولسون كرك غيرى اولسون الورقة واوك فتي و رانك
 كسرى بله جوق پير قلى اغچ كثر الا وراق معنائه الورقة واوك فتي و رانك كسرى ومديله بمعناها الوراق واوك
 فتي و رانك تخفيفيله ريزونك نبا تاله يشر مى در ورقدن مأخوذ كدر الوراق واوك فتي و رانك سكونيله
 اغچ پير اغچ ديرمك تقول ورق الشجرة ارقها ورقا من الباب الثانى اذا اخذت ورقها الا يراق همز مك كسرى
 ومديله اغچ پير اغچ خروج ايتك يقال اوراق الشجر اذا خرج ورقه واسمى ايتدى ورق الشجر دخی ديرلر لكن الف
 ايله اوراق الشجر كسرى در وراق بر كسسته مالى جوق اولن دخی ديرلر يقال اوراق الرجل اذا كثر ماله وصياد
 اولن دخی ديرلر يقال اوراق الصايد اذا لم يصب وغازى غيبت بولماغه دخی ديرلر يقال اوراق الغازى
 اذا لم يغم وطالب مراده واصل اولن دخی ديرلر يقال اوراق الطالب اذا لم ينل التوريق على وزن التكریم كذلك
 اغچ پير اقلنق الوراقه رانك كسرى بله شول ياشل اغچ در كه پير اغچ جوق اولوب خوب اوله الورقة واوك فتي
 و رانك سكونيله يابده اولن كيز لوعيدركه اول ياي اغچ دخی اولن بودق رى در كه كيز لاوله الوراق همز مك
 و رانك فتيته شول دوه در كه انوك لوننه سواده مابل اولن يماضى اوله كه بولوننه اولن دوه مك اتى لطف اولوب
 لذنلر اولور اكر چه قولنسى وسيرى جهنى مقبول اولماز بو ذكرا اولنان اسمى رواينى در بوسبیدن كوله لورق
 ديد بلر لوى ذكر اولن وجهه اوزن اولماغين ابوز بد ايتدى اوراق شول دوه در كه لوى ياشلغه ما بل اوله
 واورق شول ييله دخی ديرلر كه انده يغمور اوليه الورقة واوك فتي و رانك سكونيله جمعي ذكر اولن بلر معنائه
 الوراق واوك فتي و رانك سكونى والفك مديله كوكچين وقورت ذيب معنائه همز بورله دخی وورقه ديد كسرى
 ذكر اولن اونه بناء در يعنى كول رنكه الاريق همز مك فتي و رانك فتي و يانك سكونيله اوركك تصغيرى در
 اصلنه وورق ابدى واوى همزه يه نبديل اولنشدن وقتك واوى همزه يه قلب اولنوب اقت اولدغى كى
 وعبر بلرك جاء بالريق على اريق ديد كسرى ام ريق براء مهمله مك فتي و يانك فتيته بيان ادمسى ديد كسرى
 نسنه در عر بلرك ز غنى اوزن شول كسسته مك قولندن مأخوذ در كه بن غولى ذكر اولن لوى رده مك اوزر نه
 نمش كوردم ديدى وورقه واوك فتي و رانك سكونى والفك مديله رجالدن بر كسسته مك اسمى در الوراق واوك
 فتي و رانك كسرى ومديله جمعي الوراق واوك و رانك فتي والفك قصر بله كذلك جمعي محارى ومحارى كى
 الوراق واوك فتي و رانك سكونى و يانك تشديد بله ورقا يه منسوب اولن كسسته همزه تائينى واوه قلب
 ايتكاه مورق ميثاق و رانك فتيته روم بكارندن بر كسسته مك اسمى در شاذ در موحديكى ز يراقياس كسرى ابدى
 اوسق واوك فتي و سبهنك سكونيله مصدر در بر نسنه يي جمع ابدوب يوكلكك معنائه يقال وسقت الشئ
 اذا جمعه وجملته ومنه قوله تعالى واللبلب ما وسق زرا كچه فتنكه طاعلرى وطاشلرى واغچلرى وجرلرى وجمله
 ريزون احاطه ايتسه انى جمع ابدوب يوكلكش كى اولور ووسق بر نسنه يي سورب الوب كمنكه دخی ديرلر ووسق
 لش كيله يه دخی ديرلر سئون صاعا معنائه واخليل ايتدى وسق دوه يوكى در وورقه تارومر كى يوكى در ووسق
 كوزباش كتور مكه دخی ديرلر منه قولم لا افعله ما وسقت عيني الماءى حملته ووسق ناهه مك يا غير يهنك رجمى
 ركك صوبنى كوتروب حامله اولن دخی ديرلر يقال وسقت الناقة وغيره اتسق وسقا اذا حملت واغلقت
 رجه على الماء الواسق سبهنك كسرى بله حامله اولن ناهه الواسق واوك كسرى بله جمعي نائم ايله نيام صاحب بله صاحب

وسق

ذلك هانك فحقه مفعله واما بهر يق كنه سنك تقدري سكون هابله انوكه تكلم يمكن دكلد زيراها واما
 بكسبيد ساكنل دراما هانك سكوني ظاهر درونك سكوني راسا كندن بدل اولدغه بناء در شه كم بهفعل
 كنه سنك مرور ايتدي ومهر اق كنه سنك دخی تقدیرنده حال بودر المهر ورق میك نمی وهانك سكوني
 وراه اولك فحق وناهنك كسری ابله شدله دوكان يغبور بقال مطر مهر ورق ای صیب الاهراق همزه نك
 كسری وهانك سكونيله خوق كولك بقال اهراق الرجل في الضحك اذا اكثر منه المهر اق میك كسری وهانك
 سكونيله كثرة الضحك اولن عورت الهراق هانك فحق وزانك كسری به ز ياده كوك كورلك رعد شدد
 معنائه الهفقه على وزن الرزلة سير شدد حقه كي در وناومعني بقال هفحق الرجل مثل حقيق
 الحاثين المهملتين الهمق هانك فحق وميك كسری به شول اوت در كه ملائم اوله الهمق فحقنيله والفك قصير به
 كبر جانيه وكبر جانيه يوريك بقال مشي الهمق اذا مشي على جانب مرة وعلى جانب مرة الهمق هانك فحق ويانك
 سكونيله دوه قوشنك اركي الهمق على وزن حيدر كذلک دوه قوشنك اركي ميم زانيد در فصل الباء اليرقان
 فحقنيله شول افت در كه كينه يرشور وشول مرصدر كه خلقه عارض اولور ارقان كي در وناومعني الماروق
 ميك فحق وركنك نمی ومديله ذكر اولن مرضه مبتلا اولن المير وق ميك فحق ويانك سكوني وركنك نمی
 ومديله بمعناه اليارق زانك فحقيله اينلوا اولن قول ياغي در دسنيدي عريض معنائه كرك برك اولسون
 كرك غيري اولسون فارسيدن تعريب اولنشد راصلي يان در اليق فحقنيله زياده اق اولن نسنه شدد
 البياض معنائه وبوكسائي روايتي در ويعقوب ايتدي ايض يقي ديرل قاف اولك كسری به البلق فحقنيله
 هر نسنه نك ايضنه ديرل اليقه فحقنيله اق يكي عنز يضام معنائه البلق يانك وميك فحق وماينده لامك
 سكونيله قفتان قبا معنائه فارسي معرب در باب انكاف من كتاب ترجمته الصحاح الجوهرى فصل الاف
 الاراك همزه نك فحق وركنك تخفيفيله راجد رخص جنسندن يعنى شور رده بتوب مر الطعم اولن انجلردن
 الاراكه وزن مذكور وزن واحدی ذكر اولن انجلردن برى معنائه الاروك فحقنيله ذكر اولن
 انجلري اولن اق بقال اركت الابل تارك اركو كمن الباب الاول والثاني اذا رعت الاراك دوه بر رده طوروب
 اندن زانل اولماغه دخی ديرل ابن السكيت روايتي وزن وقير بيل ايتدي اركت الابل شول وقت ديرل كه دوه
 شوراوت اوله ده مقیم اوله واروك بر كسبه بر مقامه مقیم اولغه ده ديرل يقال ارك الرجل بالمكان اذا قام به
 ويانك ورمى ساكن اولوب شيشي ايكه دخی ديرل يقال ارك المرح اركو اذا سكن ورمه وتائل الاركة
 همزه نك مدى وركنك كسری به ذكر اولن اوتى اولين دوه الاركة همزه نك فحق وركنك كسری
 ومديله يانك صحیح اولن اتي كه جراحتي زانل اولدقدن صكره ظاهر اولوب اوزن درى تبه دن غيري
 نسنه قالماش اوله واروكه شول تخته دخی ديرل كه كنه مخصوص اولن او اعينده يا خود كلنجون
 قبه شكندنه ضرب اولن جادرايچنده اوله وكرانك تحت اولمازايسه كا حمله ديرل اركه ديرل
 وبوكلامدن حمله ده سررك عدى شرط اولق لازم كلرخنى كه جوهر نك حمله تفسيرنده بيت
 يزى بالثياب والاسره ديدكى كلاميله بمقامه اركه تفسيرنده ذكر ايتدى كلامك بيننده تناقض
 لازم اوله بلكه حمله نك اعم اولسى لازم اولور فتنه بالارى انه اذا قيل كل ذى روح فيه نطق فهو انسان
 واذ لم يكن فيه نطق فهو حيوان لا يلزم اعتبار عدم النطق في مفهوم الحيوان مطلقا قيل في حواشي التكمشاف
 من ان الاركة لا يقال الا للسرير الذى يكون في الكلة او شئ يكون كالکله والكلة الشئ الرقيق يخاط كالبيت
 الاريك همزه نك فحق ابله مساجد وزنى اوزن اركه جمعى مختلر معنائه الاريك همزه نك فحق وركنك كسری

هراق

هقق

هفق

هيق

اوق

يرق

يقق

يلق

يلق

ارك

ومديله

ومديله بر دره نك اسمي در ارك فحقنيله بر مكالك اسمي در الارك فحقنيله دوه اراك اغاجن اولن مغين يوركي
 اغريق بقال اركت الابل تارك اركا اذا اشتكت بطونهم عن اكل الاراك الراكه همزه نك فحق وركنك كسری به بلامد
 ذكر اولن اغاجي اولنايوب خسته اولن دوه الاراك همزه نك فحق واخرنك الفك قصير به جمعى ذكر اولن
 وجه اوزن خسته اولن دوه مل معنائه طلحه ابله طلحي ورمشه ابله رمانى كى وطلحه صرفين مهملتنيله
 طلمد كسرى ديكنى اغاجي اولين دوه ورمشه راء مهمله وناهنك ابله رمت ديد كارى شو راوتى اولين
 دوه الاسكتان همزه نك كسرى وسبك سكونيله فرجك ايكى جاني كنار كس معنائه الماسوكه ميك
 فحق وهمز نك سكوني وسبك نمی ومديله شول عورت در كه عورت ستجيسى انى مستلكن خطا بدوب
 سنت يندن غيري موضعي قطع ابله الافك همزه نك كسرى وفانك سكونيله كذب ايمك الافيكه همزه نك
 فحق وفانك كسرى ومديله بمعناه الافاك همزه اولينك فحق وثانيه نك كسری به جمعى بلان سور ليعنائه
 الاله همزه نك فحق وفانك تشديد يله ز ياده بلاغى كذاب معنائه الافك همزه نك فحق وفانك سكونيله
 بر نسنه يي دوندرمك و بر نسنه دن منع ايمك ومنه قوله تعالى قالوا اجئنا للتأفكنا عن آلهمنا الا تفكنا
 همزه نك وفانك كسری به شهر منقلب اولق بقال ايتفكت البلاء باهلها اى انقلبت المونفكات همزه نك نمی
 وفانك كسرى ابله شول قوملر در كه خداى تعالى انى لوط قومى اوزن قلب ايتدي ومونفكات شوللاره دخی
 ويراك اترك اسدى رانحة لاف اوله وچن مختلف بلار جوق اسسه عرب طائفة سى زكت الاض ديرل يعنى
 رپاك اولدى ديرل المافوك ميك فحق وهمز نك سكوني وفانك نمی ومديله عقلى وفكرى ضعيف اولن
 كسبه مافون كي در وناومعني وقوله تعالى يوفك عنه من افك قال مجاهد يوفن عنه من افن وما فوك
 اسمى ره ابي اوزن شول رجل در كه خيره يرشيه بقال رجل مافوك الم يصب خيرا المافوكه ميك فحق وفانك
 نمی ومديله شول ردر كه اكيغو ريرشيو بانات اوليه الاكه همزه نك فحق وكافك تشديد به هوانك
 زياده سى اولمى اجه كي در وناومعني بوقدرو اركه كه شول شدت حر در كه اندل يل اسميه واجه شول
 شدت حر در كه اندل اسوب حرارت بالكلنه الايتكك همزه نك وفانك كسرى ابله كون اسى اولق بقال ايتك
 يومنا اذا اشتد حره فهو افتعال من الاكه الاك همزه نك فحق وكافك تشديد به اسى اولن كون الاكيك
 همزه نك فحق وكافك كسرى ومديله كذلک اسى اولن كون بقال يوم اك ويوم اكيك واكه شدايد دن يادن اولن
 شنه دخی ديرل الالوك همزه نك فحق ولامك نمی ومديله رسالت معنائه المالك ميك فحق وهمز نك سكوني
 ولامك نمی ايه كذلک رسالت معنائه المالكه وزن مزبور اوزن بمعناه الانك همزه نك مدى ونونك نمی ابله
 قورش اسرب معنائه وفي الحديث من استمع الى قنية صب في اذنه الانك يعنى سازنده ديكلىك قول اغنه
 قورش اقدلور وافعل وزنى جمعه مخصوص وزن درهم بر مفرد بو وزن كلامشدر الانك واشد قوت
 معنائه الالك همزه نك فحق ويانك سكونيله شول انجلر در كه جوق اولوب برى برنه صارلش اوله الالكه
 وزن مزبور اوزن واحدی بر مقدار بيشه معنائه پس شول كسبه كك قرآن عظيم اصحاب الالكه
 قرأت ايتدى ايكه ميشه معنائه اولور غيضة كي معنائه وشول كسبه كه ليكه قرأت ايتدى برقرير
 مراد اولور وبعضيلر ايتدى ايكه وليكه برقرير نك اسمي در مكه ابله بكه كي فصل الباء البتاك بانك فحق وفانك
 سكونيله كسبك قطع معنائه بقال بتكه يبتكه وببتكه من الباب الاول والثاني اذا قطعه وببتك كذلک
 بر نسنه يي قبض ابدوب چكك معنائه ده كلور الابتاك همزه نك ويانك كسری به چككك ايتكه بانك
 كسرى وفانك سكونيله اول قبض اولنوب چكلن نسنه دن بر قطعه البتاك بانك كسرى وفانك فحقنيله جمعى

اسك

افك

اكك

الك

انك

ابك

برك

قطعدر معناسنه و بشكه او اخر ليله اوان طاعت معناسنه ده كاور و البانك تاك كسري به كسكين اولن قلم
 بقال سيف بانك اي صارم التبتيك على وزن التكريم طوارك قولان كسك يقال بتك اذان الانعام اذا قطعها
 شد دللكثرة البركه فتمتله دوه چوكك بقال برك البعير بترك برو كامن الباب الاول وثبوت واقامت
 معناسنه ده كاور يقال برك الشئ اذا ثبت واقامه بروك چوكش دوهل معناسنه ده كاور على ماسيحي الابرار
 همزه مك كسري به دوه يي چو كرمك يقال ابرك البعير فبرك و بوقليل در كثير الاستعمال اولن اخته
 فاستناخ در البرك ميك ورتك فحقيله دوه چوكك ير يقال فلان ليس له ميرك حمل البرك بانك فحق ورتك
 سكونيله شول دوهل در كد چوق اولوب چوكش اولر جمع يرك كاور ورك كدلك كوكسه دير صدر معناسنه
 البركه بانك كسري ورتك سكونيله كدلك كوكس معناسنه در توك دخولي قتنه ياي مكسو رايدور ورك
 رده ورك چوككه دخي ديرل بقال ما احسن بركه هذه النافه بناء نوع اولور ركه ايله جلسه كبر ورك حوضه
 دخي ديرل البرك بانك كسري ورتك فحقيله جمع بعضيل ايندي حوضه بركه ديدكاري انده صواتات
 ايتد كندن اوترى در الابرار همزه مك ورتك كسري به كوكسي يرك قومك بقال ابرك الرجل اذا لم يرك و ابرك
 بر كسني يي بصوب كوكس التمه المغه دخي ديرل نقول ابركته اذا صرعه وجعلته تحت برك و ابرك
 سكرتمه ده سرعت ايتكه ده ديرل يقال ابرك اذا سرعت في العدو وجد البراكه بك فحق و اخر نه الفلك مديله
 حالت حربيه ثابت قدم اولوب جد وجهه ايتكه ده ديرل و بونك اصلي بروك در ثبات معناسنه ياك
 بانك فحق وكافك كسراوزن بناسيله ثابت اول معناسنه در بقال برك ابرك اي ابرك البركه فحقينه
 نماوز ياده معناسنه در التبريك على وزن التكرم بركته دعا التبرك فحقينه ورتك ضمي و تشديد به
 برنسته ايله ميمنت طلب ايتكه ديرل نقول تبركته اذا ثبت به البريك بانك فحق ورتك كسري و مديله
 طعامه اطلاق اولنور يقال طعام يريك كانه مبارك المباركه ميك ضمي ايله بركت و يرمك بقال بارك الله لك
 وبارك الله فيك و عليك و باركك وقال الله تعالى بورك من في النار المباركة تنك فحق ورتك ضمي ايله بمعناها
 بقال ببارك الله اي بارك مثل قائل ونقائل الان فاعل به عدى ونفاعل لا يتعدى البركه بانك ضمي ورتك
 سكونيله شول اق قوشدر كه معبشني مادن در البرك بانك ضمي ورتك فحقيله جمع ذكر اولن قوشلر معناسنه
 البراكيه بانك ضمي وكافك كسري و بانك تخفيفيله كيلدن برنوعدر البرنكان على وزن الزعفران ارقه يي الن
 كاملر دن برنوع در البروك بانك فحق ورتك ضمي و مديله شول عورت در كه بالغ اولمش او غلي وار ايك تروج ايليه
 رك بانك كسري ايله ورتك سكونيله ناجيه ينده بوضعك اسمي در تبرك تانك كسري ورتك سكونيله كدلك
 بوضعك اسمي در البشكي بانك فحق و شبنك سكوني والفك قصير به يور عيسى خفيف اولوب سبك روح
 اولن ناقه البشك بانك فحق و شبنك سكونيله سرعت ايتك بقال بشكت الناقه تبشك بشك كامن الباب الاول
 و بشك بيزي سيرك دكه دخي ديرل نقول بشكت الثوب اذا خطته خياطه متباعدة و شك كذب ايتكه دخي
 ديرل بقال هو يشك الكذب اي يخلفه يعني يالاني دور بدر البشك بانك فحق و شبنك تشديد به كذاب
 معناسنه در البكه بانك فحق وكافك تشديد به مزاجه قلى وبكه بطن مكدنك دخي اسمي در داخل مكه
 معناسنه بكه ديدلر انده خلايق از دحام وزن اولد غيچون بعضلر ايتدي بكه ديدلر جباره مك بوينلري
 انده دق اولند غيچون يعني اكا يرمز قصد ايدنلر منهزم ومنكسر اولد غيچون التباك تانك فحقيله برفاج
 كسني برننه مزاجه قلى بقال تباك القوم اذا ازدحموا البك بانك فحق وكافك كدلك تشديد به
 بر كسنيك بويننه برنسته ايله اورمق نقول بك عنقه اذا دقها البك همزه مك و بانك فحقيله بوضعك

بشك

بكك

اسمي در

بعكك

بلعك

بنك

بندك

بوك

ترك

نكك

مي در بعلبك باه اولك ولا ملك و باه بانك فحقيله وكافك تشديد به برنهر ك اسمي در و باه اصله
 ابي افطدر كه تركيبا ولوب كلمه واحده قانشدر و بونك اعرا في حضر موت ده ذكر اولن تشدر باب راده البعل بانك
 فحق و اخر نه يانك تشديد به به مكه منسوب اولن كسنيه البكي بانك فحق و اخر نه يانك تشديد به كدلك
 بعلبك منسوب اولن كسنيه جزا يلك هر برنه نسيبت جايز دشته ك عبد شمس ده ذكر اولن تشدر البعكوكه بانك فحق
 وكافك ضمي و مديله خلقك محبي اولن بر جمع ناس معناسنه البعلك على وزن جعفر شول ناقه در كه يشلو اولوب
 سوليك اوله و بعلبك بلعقه لغت دخي اولور بر جنس خور ما معناسنه البنك بانك ضمي ورتك سكونيله اصل
 معناسنه معريدر كه لسان فارسيان بناسيله و كوكه ديرل يقال هو لاه من بنك الارض و بنك بر معروف طيبك
 دخي اسمي در عري الاصل در اين در بدر و ابني وزن التبتك فحقينه ورتك ضمي و تشديد به بر رده مقيم اولن
 تباكه يي همزه ايله اقامت معناسنه بقال تبكوا في موضع كذا اذا قاموا اليه بانك فحق و دلك كسري به كوكك
 خشكي كه كوككك قولتوغنه ديك كاري بان جقلدر ابو غبيدر و ابني اوزن البوك بانك فحق و ورك سكونيله
 اركك مركب ديشي مركبه اشق يقال بك الحمار الا تان ببوكها بوكا اذا راع عليها و بوك كاه اولور شئ محمله دخي
 استعمال اولنور يقال لقيته اول بوك اي اول شئ و بوك سمر مك معناسنه ده كاور بقال ياك الناقه نبوك
 بوكا دامنك و بوك بريره اغ صوقوب ارغله دخي ديرل صويي زاده كاسون ديوز غرو نبوك تانك فحق و بانك
 ضمي و مديله غزوات رسولدن بر معرف غزايك اسمي در واندن اوترى كاغزاي نبوك ديدلر كرسول كرم صلى الله
 عليه وسلم وقتكده احماد بن رجاءني كورددي كه برغناك يركه اوق صوقوب غريك ايدلر لردى صوقو قسود ديوز پس
 انور رسول كرم صلى الله عليه وسلم ابتداي مازاتم بتوكونها بوكا لسبو كلام شتر بقه بناء اول غزايه غزايه نبوك ديدلر
 كه نبوك بوكدن تفعل صيغه سي اولور و بوك يردن صوقو قمرغه ديرل على ما مرانفا البانك بانك كسري به شول
 ناقه در كه تازه اولوب خوب و له البوايك بانك فحق و بانك كسري به جمع تانه ناقه معناسنه ومن كلامهم انهم
 بوايكايه يي مهران ايچون دوه سنك رارلن ذبح ايدلر فصل التاء الترك تانك فحق ورتك سكونيله برنسته دن
 فراغت ايتك نقول تركت الشئ تركا اذا خليت المتاركة ميك ضمي ورتك فحقيله برنسته يي حالي اوزن ترك ايدلر شكم
 بقال تاركته البيع يعني انوكله مبادله مالي ترك ايدلر شدم ترك تانك فحق وكافك كسري اوزن بناسي ايله اسم فعل در
 امر معناسنه كه ترك ديلم اولور الاتراك همزه مك كسري ورتك كسري و تشديد به باب افتعالدن ترك ايتك
 بقال قال فيه فارتك اي مارتك شيئا من لقول التركه تانك فحق ورتك كسري به ميراث ميت التريكة تانك فحق
 ورتك كسري و مديله نسا طافه سندن شول عورت در كه في كسنيه تروج ايتيه و تريكه شول دوه قوشني
 بر طافه سندن ديرلر كه دوه قوشني اتي ترك ايتش اوله و تريكه شول و نلاغه ديرلر كه قوم في اولن ايتش اوله
 التركه تانك فحق ورتك سكونيله د موردن اولن طوغله كه حين محاربه ده باشه كبرل الترك تانك فحق ورتك
 سكونيله جمع طوغله معناسنه الترك تانك ضمي ورتك سكونيله ناسدن بر طافه نك اسيدر التكه تانك
 كسري وكافك تشديد به اوچقورازار بند معناسنه التكه تانك كسري وكافك فحقيله جمع اوچقورلر
 معناسنه التاك كافك تشديد به به برلفطدر كه فاك لفظنه تبعيله ذكر اولنور بقال فلان احمق فاك
 تاك و فاك احمق اولوب سوليك اولن كسنيه ديرلر و بعضلر مستقلا استعمال ايدوب احمق تاك ديرلر التكوك
 فحقيله احمق اولن يقال ما كنت تاكيا ولقد تكنت من الباب الثاني وبقال ايت الان تخمق وتك يعني
 حقدن خالي اولدك التك تانك فحق وكافك تشديد به نبيدك كيني ايرشمك بقال نكه النبذ اذا بلغ
 منه التكتكة على وزن الزلزله برنسته يي بايال ايدوب شكسته قلى نقول تكنتك الشئ اذا وطئته حتى شذخته

اسمي در

وعنه كذا في كسبه بري به الج وعناد ايد شمس حر به الدعك دالك فتي وعنه كسبه كسري به ج
وعناد صاحبي اولي كسبه الدعكة دالك فتي وعنه كسبه كسري به دوه سوريسندن بربلوك در دعهه معناسنه
لغت در الدك دالك فتي وكافك تشديد به دوك دق معناسنه نقول دكك الشئ اداك دكان الباب الاول
اذ اضربه وكسبه حتى سويته بالارض منه قوله تعالى فدكتا دكة واحدة واخفش ايتدي دك ريك كندى دن
عبارت در الدكوك فتمت به جتي در قال الله تعالى جعله دكا واحتمال درك دكان صدر اوله زرا وقتاكه جعله
دك بيسه كوي اكه دكه ديش اولوز وقتاكه عقبه دكا ديك دسه دك دكا مثابه سنه اولوز يا خود
دكان مراد اذ اذ دكك در مضاف عزوف درو بعضيل مديله قرات ايدم جعله دكا ديدى اى جعله ارضا
دكا نقول يزنه زرا جيل مذكر در دكا كاصفت او اما زارض نقدرندن لا بد دره دك قيوى طير امله اوز ككه دى
ديرل يقال دكك الركية اذ اذ فتمت بالتراب المدكوك ميمك فتي وكافك ضمي ومديله شول كسبه درك اى جى
شكست ايتش اوله يقال دكك الرجل على البناء للجهول فهو مدكوك التذكرك على وزن التزلزل طاغلك كجر ديه ل
اولمق يقال دكك الجبال اذ اصارت دكاوات الدكاوات دالك فتي وكافك تشديد به شول خرده ديه ل درك
يا لخدن اوله واور كجى اولين دوه لره دى ديرل الدكا دالك فتي وكافك تشديد به والفك مديله واحدى
كجر ديه معناسنه وشول باقه معناسنه كه اور كجى اوليه الدك دالك ضمي ايله جى دكاوات جى اولد غي كى
جره نك جمر ايله جمر اوات جى اولد غي كى ودك الحق طاغله دى ديرل ودك ره باقن او اوب ارقه سى يصى وان
انله دى ديرل لدككة دالك كسرى وكافك فتمت به جى جمر ايله جمره كى الدك فتمت به واحدى ذكر اولن صفت
اوزن اولن ات معناسنه المدك ميمك كسرى ودالك فتي ايله قوى او اوب ره برك بصن كسبه نقول رجل مدك
اذ اكان قوى يا شدد الوط للارض المدك ميمك ودالك فتمت به شول جار به درك ايشه قوى اوله الدكك دالك
فتي وكافك سكويه شول قومدر ككه ره متصل او اوب رفعله مرفع اوليه وفى الحديث انه سأل جريز
بن عبد الله عن منزله فقال سهل ودكك وسلم وراك الدكك دال اولك فتي هانينك كسرى ايله جى الدكك ديك
دال اولك ككك فتي وناينك كسرى ومديله ككك جى الدكك دالك فتي ايله دكان اند او توزر
الدكان دالك ضمي ايله معناسنه الدكك دالك فتي ولا مكم سكويه اومق مالىدن معناسنه نقول دكك الشئ
بيدى اذ لكه دكان الباب الاول الدكوك فتمت به كون زواله وارمق يقال دكك الشمس دلو كا اذ زال وقال
تعالى قم الصلوة لدكك الشمس الى غسق الليل وبعضيل ايتدي دلو كشمس غروب شمس معناسنه در المدككة
ميمك ضمي ولا مكم فتمت به بركسبه نك حقن اكلندروب ويرمك يقال دالك الرجل غريه اى ما طله وحسندن
سؤال اولنوب ايدك الرجل امراته بديل ايتدي م اذا كان ملصقا بعنى بالمهر والافاح افلاسه ديرل الدكوك
دالك فتي ولا مكم ضمي ومديله شول سنه درك بدنه سوررل كرك طيب اولسون كرك غير سنه اولسون
الدليك دالك فتي ولا مكم كسرى ومديله شول طير اقدر كه اى بل صاورر ودليك شول طعامه ديرل كه قماغله
خرمادن ايدرل ريد كى جوهرى ايدر بن ظن ايدر م ككه اول لسان فلاسيده جنكك خست
دبد كارى طعامدر كه اكا اوماج وبغيموز ديرل التذكك فتمت به ولا مكم ضمي وتشدد بديله بركسبه
كندى جسدن اومق يقال ندكك الرجل اذ اذ لك جسدن عند الاغتسال المدكوك ميمك فتي ولا مكم
ضمي ومديله الما جى بوكسك اولماين ات يقال فرس مدكوك الحجة اذ الما بكى لجبته اشراف وحجبه نك بركنه
قرب بده اولن سيورى ككدر كه اكا الما جى ديرل الدكك على وزن جعفر شول ناقه درك فرموده اوله وسوليك

دكك

دكك

دكك

اوله الدكوك دالك فتي وميمك ضمي ومديله شول بركه درك دوه رينه سرعت اوزن اوله وهر حر كى سريع اولنه
دموك ديرل يقال دى دمولك اى سر يعة الطحن ودموك برانك ايتدي در الدك دالك فتي وميمك سكويه طوشن
سكويه سيمك ايتدي كنه باشت مقدورى اوله الدكوك فتمت به رينه دوز وصيرنجو اوله يقال دكك الشئ
بشكك دموككك الباب الاول اذ اصار ايتش الدككة ميمك كسرى به افت داهيه معناسنه يقال اصابتم
ه امكة من دوككك الدهر اى داهيته المدكك ميمك كسرى وناينك فتمت به شول ايجدر كه ايكيميلر
انوكه ايك كيميلر ايجر المدكك ميمك اولك كسرى وناينك فتي ومديله بركه رقرورى يعنى طاشلر بركه رقرورى
الدككك فتمت به وميمك ناينك فتمت به شيديد معناسنه در يقال رضى دمكك اى شيديد الطحن
المدكك ميمك ضمي ودالك ولا مكم فتمت به صيرنجو ميمك وراولن بركه يقال نصل مدكك اذ اكان ايتش مدورا
الدككة على وزن الدكك ميمك ميمك ووزن الدكك على وزن الدكك ميمك ميمك ووزن الدكك ميمك ميمك
الشئ فتمت به المدكك ميمك ميمك ولا مكم فتمت به مدورا وناينك فتمت به حافر مدكك فهو مثل مدكك
وميمك ووزن الدكك ميمك ميمك ولا مكم فتمت به ميمك ميمك سكويه دكرى طاشلر حمر مدور معناسنه الدكوك
دالك فتي وواوك سكويه رينه دى دوكوب ميمك ميمك معناسنه المدكك ميمك فتمت به معناسنه يقال
دكك الطيب بدوكه دوكا وميداك افا صقه وميداك ككك شول طاشه ديرل كه اوز رينه طيب دوكرل
ودوك خلق برى رينه فارشوب سيران ووزن ايتكه دى ديرل يقال ايت القوم بدوكون دوكا ايتا قوا فى اختلاطه
ودوران المدكوك ميمك كسرى ومديله شول طاشدوكه انوكه طيب دوكرل الدوكه دالك فتي وواوك
سكويه خصر ووسر الدوكه دالك ضمي ومديله معناسنه يقال وقعا فى دوكه ودوكه اى خصومة وشر
الدواك تانك فتي وواوك ضمي ايله برج كسبه خر به برى رينه مضايقه ويرمك يقال نداوك القوم اذ تضايقوا
فى حرب اوشر الدهك دالك فتي وهالك سكويه رينه دى فادوب او ككك ابن الاعرابى رواين اوزن يقال
دهك الشئ يد هلك دكان الباب الثالث اذ اطحنه وكسره الدهوك دالك فتي وهالك ضمي ومديله او كيد جى
الت الدهك فتمت به جى او كيد جى التلمع معناسنه الدكك دالك كسرى ومديله خروس كسره معروف در
الدككة دالك كسرى ويانك فتمت به جى خروس معناسنه الديوك فتمت به ككك جى والله اعلم فصل
الامار بك رانك فتي وبلك سكويه رينه دى قارشدرمق نقول ريكك الشئ اربكه وبكا اذ اخلطه وركك
رمدى اصلاح ايتكه دى ديرل الارنايك همز نك وتانك كسرى به فار شق نقول ريكك فار تيك اذ اخلطه
وارنايك ايشه طولشوب خلاص بولماغه ده ديرل نقول ارنك الرجل فى الامر اذ انشب فيه ولم يكد
بخلص منه اربكه رانك فتي وبلك كسرى ومديله شول خرمادر كه راغله وكشكك خلط اولنوب جسدن
رفيق قلنور وجسد دى خرمايه وياغله وكشكك اولورلكن زياده خلطه وركيب اولماز ودي نام كسبه
ايتدي ريكه اوله كشكدن اولور اوز رينه ربه خلط اولنش ياغ دو كككك وفى المثل غرثان فار بكو الموبو
مثلك اصلى بودر كه راعراى پمان دن اهلى قاتنه ككك اكرولدى دنيا كككك بشارت خبرى وورد كككك ايتدي
ما الصنع م اكه ام اشرب يعنى ولد مسافرى اكله مى يا خود شر به مى رعبت ايد لم ديدك زوجه سى ايتدي
غرثان فار بكو المعنى لاج الحقيق لى ريكه ايله طويرك ديدى وقتاكه اعرابنك فارنى طوبدى كيف الاطلا واه
دبدى يعنى صبى ايله له سنك حالى ندر ديدى الزنكان فتمت به دوه بورقلا ركن ادمن برى رينه قرب
ادمق يس رنكان دوه دن غير به استعمال اولماز الرنك رانك فتي وتانك سكويه معناسنه يقال رنك رنك

دمكك

دوك

دهك

ديك

ربك

رتك

یکسینه بی شکله صلیق یقال شککتی فیه فلان الشکوک شیک فخی وکافک فخی ومدبله شول ناقه در کانونک
 سز لکنده وار قلغنه توی چوق اولد غیچون شبهه اولنوب اور یکنه یا پشور مجریه یچون الشکه شینک کسر بله
 سلاح وشول اغ خرده لری که بالته نک صافی کردی ره قورلر او نمسون دیو الشاک کافک تشدید بله صلاحی
 مرب اولن کسنه یقال رجل شاک السلاح وشاک فی السلاح والشاک السلاح الشکاک شینک فخی وکافک
 تشدید بله جمعی سلاحی مرب اولنلر معناسنه یقال قوم شکاک فی الحدید الشیکه شینک فخی وکافک کسری
 ومدبله خلا یقندن بفرقه در الشکایک شینک فخی ویا نک کسری بله جمعی فرق معناسنه الشوک شینک فخی
 وواوک سکونیه دیکن خار معناسنه واسمعی ابتد شاکتی الشوک تشوکی دیرلر چن دیکن داخل اولسه
 وکسانی ایتدی سکتلر جل اشوکه دیرلر شینک فخی ابله باب اولدن چن جسندنه دیکن داخل قلغنه وشیک
 یشاک شوک دخی دیرلر بنا مجهول اوزن وشوک برکسنه نک شوکی ظاهر اولغه ده دیرلر یقال شاک الرجل یشاک
 شوکا اذا ظهرت شوکته وحده وقیزک مسمی مرتفع اولغه دخی دیرلر یقال شاک ندی الجاریه یشاک اذا نهیا
 للنهود ووده نک اضبسی ظهور ایتکه دخی دیرلر یقال شاک لیا البعیر اذا طلعت لیا البعیر شاک علی وزن التکریم
 کذلک دوه نک اضبسی ظهور ایتکه یقال شوک لیا البعیر تشوکیا وقیزک مسمی ظهور ایتکه دخی دیرلر یقال شوک
 تدیهاتشو بکاوتشو یک باش تراش اولد قدن صکره قبلی بیکه دخی دیرلر یقال شوک الراس بعد الخلق اذا
 نبت شعره وتشوکیا ورینک توی بیکه ده دیرلر یقال شوک الفرخ اذا نبت وتشوکیا دیوارک اوزرینه
 دیکندن میحاق ایتکه دخی دیرلر یقال شوک الحیاط اذا جعلت علیه الشوک الشوک کذلک شینک فخی
 وواوک سکونیه واحدی وشوک شدد منعه وقدرته دخی دیرلر وسلاح کسکینلکنه ده دیرلر وشوک
 العقب عقر یک ایتکه سنه دیرلر وشوک الخانک شول دیکن درک جلاخ انوکله زک ارشن وارچن اصلاح ایدر
 الشایک یانک کسر بله دیکنلی اولن اغ الشاکه علی وزن الحاله دیکن چوق اغ ان السکت روائی وزن یقال هده
 شجرة شاکه اذا کانت کثیره الشوک وشاکه کذلک دیکن دوشیکه دیرلر الشیکه شینک کسری ومدبله بمعناه
 تقول شکت فانا اشاک شاکه وشیکه من الباب الرابع اذا وقعت فی الشوک وکسانی ایتدی شکت لرجل اشوک
 دیرلر چن جسندنه دیکن بتر سملر الشایک یانک کسر بله سلاح طغنه کسنه الشاک کافک کسر بله بمعناه مقاب
 منه یقال هو شایک السلاح وشاک الشویکیه شینک فخی وواوک فخی ویا ثانیته نک شدید یله شول
 دوه لدرکه فخی دیشن بارمش ابله منه قولم ابل شویکیته الشوکا شینک فخی وواوک سکونیه والفک مدبله
 شول برده دیرلر که بکی اولد غیچون یا پشور فیه الخ خوشونی ظاهر اوله الاشوک همزه نک کسری ابله خرما
 اغاجنک دیکن چوق اولم یقال اشوک الخله اذا کثر شوکها المشوکه میمک فخی وواوک کسری یله شول انجدرکه
 دیکن چوق اوله یقال شجرة مشوکة ای کثیره الشوک ومشوکه شول ره دخی دیرلر دیکن چوق اوله یعنی انه سها
 وقتاده هر اس دبد کبری دیکنلرک انواع اوله فصل الصادک صاک فختنه برکسنه رلد که انده مرز یا بجه پید
 اولم کرک ذفر را بجه سی اولسون ککری غیری اولسون یقال صیک الرجل بصاک صاک کمن الباب الرابع
 اذا عرق فهاجت منه رخ مننه من ذفر او غیر ذلک الصعلوک صادک ولا مک فخی وینک سکونیه فقیر اولن
 کسنه الصعلوک صادک فخی ولا مک کسری ومدبله جمعی وصعلوک العرب عرب طافه سنک قوردرلی
 که عربک اوغر بلری دیکل اولور عروۃ الصعلوک عروۃ بن الوردک اسمی در باعث نسیمه بودر که فقرای رده
 اغلنه جمع ایدوب مال غنیمته انلری رزقلندر ردی التصعلک فختنه ولا مک فخی ابله فقر معناسنه در
 وتصعلک دوه توین دوککه دخی دیرلر یقال تصعلک الابل اذا طرحت اوارها الصک صادک فخی وکافک

شوک

صاک

صعلک

صکک

تشدید بله

تشدید بله اورمق یقال صککه اذا ضرب به ومنه قوله تعالی فصکت وجهها وصل قبوی اور تنکه دخی دیرلر تقول
 صککت الباب اذا طبقت صک کتابه دخی دیرلر فارسی معرب در الاصل همزه نک فخی وصادک فخی ابله جمعی
 الصکک صادک کسر بله والصکوک فختنه کذلک جمعی کتابلر معناسنه الاصل همزه نک وصادک فخیله شول
 کسنه در که یورکن دیرلر برینه طوقنه ووده قوشنه دخی اصلک دیرلر ایقلری اوزن ولوب دیرلر برینه
 قریب اولوب کاهی یورکن برینه طوقند غیچون المصک میمک کسری وصادک فخی وکافک تشدید بله
 قوی وشید اولن طوار یقال جل مصک وچار مصک ای قوی شید المصک میمک کسری ابله وصادک فخیله
 مؤنثی المصک صادک فخی ابله وبله اسپسنگ زیاده شددی یقال لقینته صککه می بعضلر ایتدی عینک فخی
 ویا نک تشدید بله برکسنه نک اسمی در رجالدن بعضلر ایتدی امانک تصغیری در ترخیم طریقه الصمکوک
 فختنه وکافک فخی ومدبله والصمیک کذلک فختنه وکافک کسری ومدبله رجالدن شول کسنه در که
 غلیظ اولوب مودی اوله وبلشک اوان سوده دخی دیرلر یقال لب صمکوک وصمیک ای لرج ونسخ صراحد
 صمکوک وصمیک واقع اولمشدر سهو کاتب در زراکاف مکر در الصمیکک صادک ویملرک فخیله قوی اولن
 نسنه الا صمیکک همزه نک ویمک کسری بله سودز زیاده قوی اولم یقال اصمکک اللب بالهمزه اذا ختر جدا خنی
 صار کالجین واصمیکک غضبه کله دخی دیرلر یقال اصمکک الرجل اذ غضب وبابوز بد روائی در الصمکوک
 صادک فخی وواوک سکونیه بوک کله سی ابله استعمال اولد قده اولشی معناسی مراد اولور یقال لقینته اول
 صوک و بوک ای اول شی الصیکک صادک فخی ویا نک سکونیه طیب بدنه یا شقی یقال صاکه الطیب
 بصیکک صیککاذا الصق فصل الضاد الضیرک صادک کسری ویا نک سکونیه فرموده اولن نسنه یقال رجل
 ضیرک وجمل ضیرک ای ضم الضیرک صادک فخی ویا نک کسری بله جمعی الضحکک صادک فخی ویا نک
 سکونیه والضحکک صادک کسر بله ویا نک سکونیه والضحکک صادک فخی ویا نک کسری بله والضحکک صادک
 ویا نک کسری بله دورت لغت در کولمک معناسنه یقال ضحک بضحک ضحکا وضحکا وضحکا وضحکا وضحکا
 ضادک فخی ویا نک سکونیه شول ابتدا چقن خرما شیدر که بارمش اوله ویمون چاغر مغه دخی دیرلر یقال ضحک
 القرد اذ اصوت الضحکک ضادک فخی ویا نک سکونیه بناء مره در کره کلک معناسنه یقال ضحک به ومنه معنی
 التضاحک نانک فخی ویا نک ضحیکه کولشک الاستغضاک الفک ویا نک کسری بله بمعناه یقال تضاحک الرجل
 واستغضاک الاضحاک همزه نک کسری بله کو لدرمک یقال اضحکک الله الضحکک ضادک فخی ویا نک فخیله همزه
 وزنی اوزن کولسی چوق اولن کسنه الضحکک ضادک فخی ویا نک سکونیه شول کسنه در که خلق ای کولنج
 ایدنه لراضحک همزه نک ویا نک ضادک سکونیه کولمکه باعث اولن نسنه الضحاک میمک کسری
 وضادک سکونیه کثیره الضحک اولن عورت یقال امرأة مضحاک ای کثیره الضحک الضاحک حنک کسر بله شول
 بلوت در که عارض دبد کبری بلوت کی فقه ارقری اوله لکن ضاحک ابله مسمی اولن بلودک برق اولور هر بار که
 برق بلدریه قد ضحک السحاب دیرلر الضاحکک حانک کسر بله شول دیشلر در که اضی دیشله سوری دیشلر
 ان سنه اولور بونلر دورت دشر در که دور دخی ضولحک دیرلر الضحوکک ضادک فخی ویا نک فخی ومدبله
 شول طریقه در که واسع اوله الضیرک ضادک فخی ویا نک کسری ومدبله کور اولن کسنه اعی معناسنه ودر ویش
 وفقی اوله دخی دیرلر ویندن فعل تصریف اولنار یعنی ضیرک که دینر ضیرک معناسنه الضیرک ضادک فخی ویا نک
 کسر بله جمعی اعمار وفقیلر معناسنه الضیرک ضادک فخی ویا نک فخی والفک مدبله کذلک جمعی ذکر اولن معناسنه
 الضحکک علی وزن الزلزله بزوم یورمک در که انده سرعت وارد الضحکک علی وزن الخال قصیر القامه اوان

صکک

صکک

صوک

ضیرک

ضحک

ضیرک

صکک

کسسه الضمک صا که علی وزن المزبور مؤنثی بقال رجل ضمک صا و امر ضمک صا که الا ضمیک صا که همزه مک و میم کسری
 و همزه ثانیه مک سکونیه راوت بتور مک بقال ضمک صا که الا ضمک صا که الا ضمک صا که الا ضمک صا که الا ضمک صا که
 اوت صوتیه قانیه ضمیر اولمغه دیرل بقال ضمک صا که الا ضمک صا که الا ضمک صا که الا ضمک صا که الا ضمک صا که
 طار اق ضیق معناسنه الضمک صا که الا ضمک صا که الا ضمک صا که الا ضمک صا که الا ضمک صا که الا ضمک صا که
 ضاد مک صمیه زکام دبد کسری علت معروفه در المضنوک میم فخی و نون مک صمیه و مدیه زکام اولن کسسه بقال
 رجل مضنوک ای مزکوم فصل العین العکة فختبئه یسته دبد کسری طامک ایچنه اولن داندن برسی
 حیکه کی دروزنا و معنی یقال ما ذقت عکة و لا لیکه و لا لیکه و لا لیکه فختبئه ثر بد پان سی دیو عککه یاغ
 پان سنه ده اطلاق اولنور عبقه کی وزنا و معنی یقال ما فی النخی عکة ای شی من السمن وخی نون مک کسری ابله
 و حامه ابله یاغ تلوی در و منه قولهم ما بالیه عکة یاغ پان سی بی قدر اولسنه مبنی کلام در العتک عینک فخی
 و تانک سکونیه و العتوک فختبئه بد نبرسنه یا شقی بقال عتک به الطیب اذ الرق به و یقال عتک البول علی
 فخذ الناقه اذ ایس العائکة تانک کسری به شول ای یای در که اسکوب قرد مش اوله و عانکه اسماء نساندن
 قال النبی صلی الله علیه و سلم یوم حنین انا ابن العوانک من ساهم یعنی عوانک اسمی ابله مسمی اولن جد اندن در
 ولادتم که انلر طقوز عدد کسسه در ری عانکه بتت هلال در که هاشمک جدنک انسی در وری دخی عانکه بتت
 مره بن هلال در که هاشمک له سی در وری دخی عانکه بتت الا و قص در و هب بن عبد منافک انسی در که و هب
 رسولک انه سبک با ناسی در بونلر نی ساجدن غیر بدن در عتیک عینک فخی و تانک کسری و مدیه عربدن بر
 جماعتک اسمی در العتک فختبئه و اخر نه یای مشده ابله ذکر اولن ان جماعته منسوب اولن کسسه العرک عینک
 فخی و رانک سکونیه او مق ذلك معناسنه نقول عرک الشی امر که مرکا من الباب الاول اذا دلکته و عرک دوه
 دیر سکینه یان او مغه دخی دیرل بقال عرک البعیر جنبه بر فقه و عرک حالت حربیه قومیه مزاحمه ایتکه ده دیرل نقول
 عرک القوم فی الحرب عرکا و عرک دوه مک مبرک کن بلما کچوز اور کچنه یا شغه دخی دیرل نقول عرک السنم اذا
 لمسته نظرا به طرق ام لا و طرق طامه مهله و راه مهله ابله کذلک سمرک معناسنه در المعارکه میم صمیه
 و رانک فخیله او غر شقی قتال معناسنه المعرک میم صمیه و رانک فخیله او غر شقی ری موضع حرب معناسنه
 المعرک میم و رانک فخیله و المعرک علی الوزن المزبور و المعرک میم فخی و رانک صمیه ابله بونلر جمله موضع حرب
 معناسنه در الا عرک همزه مک و تانک کسری به موضع حربیه مزاحمه فلی بقال عرک ای از دجوا فی المعرک
 و عرک صولوز رینه اولن مزاحمه دیرل بقال اورد ابله العرک اذا اورد هاجیم الماء و نصب نصب المصارای
 اورد هاجرا کتم ادخل علیه الف واللام کالوا امرت بهم الجماء الغفیر الحمد لله فی نصب ولم یغیر الف واللام
 المصار عن حاله العربکه عینک فخی و رانک کسری و مدیه بقیه معناسنه بقال هی عربکه السنم لبقته
 و عربکه طبیعت معناسنه ده کوز بقال فلان لکن العربکه اذا کان سلسا یعنی مطیع و متقاد اولسه و متکبر لک
 زانل اولمق محله دخی استعمال اولنور بقال لانت عربکته اذا انکسرت نخوة و نخوت کبر و عظمتیه دیرل
 العرک عینک فخی و رانک صمیه و مدیه شول ناعه در که سمری در یاد کلی در دیو اور کچنه یا شوب صقه ل مشکوک
 کی دروزنا و معنی المعرک میم فخی و رانک صمیه و مدیه شول صودر که اوزر از دجوا اولنه بقال ماه معرک
 ای مزدم علیه المعرک میم فخی و رانک صمیه و مدیه شول ره دیرل که طوار اوزر نه مزاحمه قلوب بانا تی
 ضایع قاش اولر العرک فختبئه عورت حیض کوزمک یقال عرک المرأة تعرک عرکا من الباب الاول اذا
 حاضت العرک فختبئه شول کسسه در که بالی اولر العرک فختبئه و اخر نه یا مشده ابله واحدی

ضمک

صک

عتک

عرک

حرب ابله

حرب ابله عربی کی و کیمیلره دخی عرک دبد کسری بالی اولد قلرندن اوتری در عرک کیمیلرک حقیقتیه اسمی
 اولد غیچون دکلر و عرک صوتیه دخی دیرل العرک عینک فخی و رانک کسری به کذلک صوت معناسنه و عرک زیاده
 کورش طون کسسه یده دیرل العرک کون عینک فخی و رانک کسری به جمی زیاده کورش طونلر معناسنه یقال قوم
 عرکون ای شد صراع العرک عینک فخی و رانک سکونیه بر که محله استعمال اولنور مره معناسنه بقال لقیه عرک
 النسکین ای مره العرکات فختبئه جمی مرات معناسنه العرک که عینک و رانک فخیله فرموده اوان عورت العرک
 مل وزن المزبور محکم فرموده اولوب قوی اولان دوه لاعفک همزه مک و فانک فخیله احق معناسنه در العفک
 فختبئه حماقت العک عینک فخی و کافک تشدد بدیه بر کسسه فی حاجتدن ایقومق نقول عککته اذا جسته
 عن حاجته و بر کسسه نک حقن اکندر و ب و بر که ده دیرل نقول عککته اذا ما طلقه بحقه و عکک بر سوزک
 تکرار خبر و بر لمن طلب ایتکه دخی دیرل نقول عککته الحدیث اککه عکا من الباب الاول اذا استعدت الحدیث
 دخی کن علیک مرتین و عک زیاده سی اولن کونه دخی دیرل یقال عک یومنا عکک من الباب الاول ایضا و عک
 شولر جله دیرل که برک اولوب قوتلوا اوله و عک فخیله اور مغه دخی دیرل یقال عکک بالوسط اذا ضربه و عک
 بعدک برادری اد بدر که جوهری زمانند یچنه ایش و عک زارک ایکی او جن صالیو رب و رت سن کند و یه ضم
 یتکه دخی دیرلر منه قولهم اتر فلان ازرة عکک وک و ازرة عکی دخی دیرل الف مقصون ابله و وک دفع معناسنه در
 کارارک صالیو بر لمسندن عبارت اولور و عکک اسمیه ملازم اولمغه دخی دیرل یقال عککته الحمی اذا الزمته واجته
 لمکوک میم فخی و کافک صمیه و مدیه محبوسه اولن دوه معناسنه در العکة عینک صمیه ابله یاغ قود قلمری قاب
 الیه السمن معناسنه ابن السکیت ایتدی شکوه مثلا و تلوم که اند یاغ اوله عککه دیرلر و شکوه شین معجمه ابله سود
 لمن او غلق در سی در که اکسود قورلر و عکک العشار بر دیرلر و تکرر که ناعه حامله اولد قده اول لونه کیر العکک
 عینک صمیه و کافک فخیله جمی العکک عینک کسری به کذلک جمی کوچیک یاغ تولوملری معناسنه و عکک سبک
 ریده یا لکنسنه ده دیرلر و عکک کذلک شول قوم در که کوش اسبسنه قیز مش اوله و عکک اسبک زیاده
 یا لکنسنه دخی دیرلر العکک عینک فخیله کونک زیاده سی اولمسی عکک کذلک عینک فخیله بر شهرک اسمی در که
 سرحدلر دن در و فی الحدیث طوبی لمن رأى عکک فرائدیه هذه ارض عکک دیرلر که مضاف قیلور لر و کاه
 صغه قیلور لر ارض حان معناسنه العکی عینک فخی و الفک قصر به کذلک ازارک ایکی او جن صالیو رب
 ما عدا سن کند و یه ضم ایتکه در العیک عینک فخی و کافک کسری و مدیه اسبک یا لکنسناسی و اسی اولان کونه
 دخی دیرل بقال یوم عیکک ای شد بد الحمر الملعک مک کسری و عینک فخیله شولات در که بر مقدار حرکت قیلر
 بعد ضر به محتاج اوله العکوک فختبئه و واک فخی و تشدد بدیه سیمز و قصیر اولن کسسه که اند نوع صلابت
 دخی اوله پس بوفعلع وزنی اوزن اولور تکرر عینله باب مضاعفدن اولماز و عکوک اری و یرک اولن ره دخی
 دیرلر العکک عینک کسری و لام مک سکونیه ساقز که چیرلر العکک عینک فخی و لام مک سکونیه ساقز چیمک
 بقال عکک من الباب الاول و عککات لجامن چیمکه دخی دیرلر العکک عینک فخی و لام مک کسری به بلاشک اولن نسبه
 یقال شی عکک ای لرج العولک عینک و لام مک فخیله رجمه بر طبرک اسمی در العوالک عینک فخی و لام مک کسری به
 جمی الاعلنکک همزه مک و لام مک کسری به صاج سیاه اولوبن اولمق یقال اعلنکک الشعر اذا احلنکک
 واجتمع العنوک فختبئه و العنک عینک فخی و نون مک سکونیه صوت قوی اولمق العانکک نونک کسری به شول
 قوم یعنی در که منعقد و محکم اولمغه دوه انوک اوزر نه بوریمکه قادر اولیه الا دیری اوزر نه سور عکک و عکک
 قرمزیه دخی دیرلر بقال دم عکک ای احمر الا عکک همزه مک و تانک کسری به دوه دیری اوزر نه سور و زک

عفک

عکک

عکک

عکک

فتك

فكك

فرك

فرسك

فكك

يوريك الفتك عينك كسري ونونك سكوبيله كجذك ثلث اخيري وابو عمرو ايتدي اتانا بعد عنك من الليل
 ديرل بعد طابفة من الليل معناسنه وعنك قيوية دخی ديرل باب معناسنه اهل جن لغی اوزن المغنك ميمك كسري
 وعينك فحقيله كليلد غلق معناسنه فصل الفاتك تانك كسري به جری اولان كسنه الفتك فانك ضمی و تانك
 تشدد بد به جمی جر بلر معناسنه الفتك فانك فحقی و تانك سكوبيله بر كسنه علی الغفله خصمی اوزن كلك انی
 بند ابدوب قتل ايمك ايجون و بوند اوج لغت واردر بری فتك درسته كم مرور ايتدی و بری دخی الفتك در
 ضم فاسكون تابه و بری دخی الفتك در كسرفا وسكون تابه و دو و دو و دكي و زعم و زعم و زعم كبی يقال
 فتك به بفتك و بفتك من الباب الاول والثاني وفي الحديث قيد الايمان الفتك لا يفتك مؤمن يعني ايمان فساد
 فتك مانع در فكد فحقينه بر قريه اسمی در خيبر ده ابو فديك فتك ضمی و دالك فحقيله تصغير و زنی اوزن
 بر رجاء اسمی در الفرك فانك فحقی و رانك سكوبيله بر نسنه في اومق تقول فركت الثوب والسنبيل بيدى افرك
 فر كامن الباب الاول الافرك همزه نك كسري ايله تركدنك باشی كالن بولوب اكلاه صاح اولمق تقول افرك السنبيل
 اذا صار فربكا وهو حين يصلح ان يفر فكيف وكل وبالجملة بنته يعني اوت اول ظاهر رانك كن نجم ديرسن بعد فرخ
 وقصب ديرسن بعد اعصف ديرسن بعد سبل ديرسن بعد سبل ديرسن بعد احب والب ديرسن بعد اسنى
 ديرسن بعد افرك بعد احصد ديرسن الفرك فانك كسري و رانك سكوبيله بغض ايمك معناسنه در تقول منه
 فركت المرقة جهاتفر كد فر كامن الباب الرابع اذا بغضته الفرك فانك فحقی و رانك ضمی و مد به زوجنه بغض
 ابدن عورت الفرك رانك كسري به معناه تقول فركت المرأة فهي فروك وفارك وفر كزوج زوجنه سنه بغض
 ايمكه دخی ديرل بولكه زوجنه غير به استعالي مسموع اولمشدر المفرك ميمك ضمی و رانك فحقی و تشدد بد به
 شول اردركه نساطا بقة سى اك بغض اوزن اوله و امرأ القيس كه افصح شعرادن در مفرك ايدى الانفرك
 همزه نك وفانك فحقيله اومو زد و شك اولمق الفرك فحقينه قولق ديبندن صالح اولوب دوشك اولمق الفرك
 فانك فحقی و رانك سكوبى والفك مد به دوشك اولمق قولق الفرك فانك فحقی و رانك كسري به معناه يقال اذن
 فركا و فركه و بوعقوب رواينى در الفرك سلك فانك وسبك كسري و رانك سكوبيله براوع شقة الودركه جكر دكندن
 ايرلر الفك فانك فحقی و كافك تشدد بد به بر نسنه في قور رتمق و هر ايكى نسنه كه برى برنا و رلش اوله برى بندن
 ايرمغه فك ديرل و فك چكه يه دخی ديرل يقال مقتل الرجل بين فكيه وفك صينك اغزنه دواد و ككه دخی
 ديرل تقول فككت الصبي اذا جعلت للدواء في فيه وفك پير اولدى چكه سى دوشدى ديك محلنه دخی استعمال
 اولنور يقال للشخ الكبير قد فك وفرج يعنى اسفغه چكه سى دوشوب يوقر و چكه سندن ايرلدى و بوحالت
 پيرك غابنه ايرشد كه اولور والفكوك ضمتينه به معناه يقال فك يفتك فكوك وفكوك وفك رهنى خلاص ايمكه دخی
 ديرل يقال فك الرهن اذا خلصه وفك رقبه قول ازاد ايمكه ده ديرل يقال فك الرقبه اذا اعتقها الانفكك
 همزه نك وفانك كسري به قول اذا اولمق انفكك بر عضو ايرلوب دوشمكه دخی ديرل يقال سقط فلان فانك
 قدمه واصبعه اذا انفرجت و زالت لافتكك همزه نك و تانك كسري به كذللك رهنى خلاص ايمك يقال فك الرهن
 وافتكك يعنى التفكيك على وزن التكرم ايكى نسنه في برى بندن ابرمق فك معناسنه على مامر للفكك فانك
 فحقيله شول نسنه در انوكه رهنى خلاص قيلورل الفكك فانك كسري به معناه لغة فيه حكاه الكسائى
 ما انفك زابل اولدى معناسنه در يقال ما انفك فلان قائماى مازال قائما الفكك فحقينه قدم ايرلوب
 دوشك و اصمى ايتدى فكك وفك ايكسى ردر زيراهين فكه بشفكه فكك ديرل بر فكك فك ادغامه ضرورت
 شعر ايجون واقع اولمشدر دبدى وفكك ضعفدن واسترخادن اوتى بر كسنه نك منكبى مفصلندن ايرلر

فكك

فكك

اولمغه دخی ديرل تقول ما كنت فكك وقد فككت فتك فككك من الباب الرابع الفكك فانك فحقى ايله حماقت
 واسترخادر يقال ما كنت فاكولا وقد فككت فتك فككك من الباب الرابع ايضا وفكك شول بلدرل در كد ايره شكلنه
 ايرلر فكك خلقندن در اصمى ايتدى ايرل بلدرلر صبيان قصعة المساكين ديونسيه ايرلر دايره شكلنه
 اولد و عيجون الفكك كافك تشدد بد به احق معناسنه در يقال فلان فكك و تانك تاء مثنا فاكه تبايع در
 مستقل معناسى يوقدر التفكك فحقينه وكافك ضمی و تشدد بد به صالح اولمق يقال فلان يتكك اذا لم يكن به
 فاسك من تخمى الافك همزه نك وفانك فحقيله شول كسنه در كد منكبى مفصلندن ايرلش اوله ضعفه واسترخاير
 ناه الفكك فانك فحقى و لامك سكوبيله اغر شق كه ايمك اكرد كارى ايكه اولور فكه ديد كارى استدارت اوزن
 ايرلر و عيجون وصاحب صراح وصاحب ترجمه المختار فلكه في خرق ايله تفسير ايتمشدر در كتب معتبره يه
 غاف اولدى دخی دكلدر وفلكه بر قطعه يه يا خود بر قطعه قومه ديرلر كه مده را اولوب اطرافنده اولنلر دن
 بر تفع اوله الفكك كذللك فانك فحقى و لامك سكوبيله جمی اغر شق معناسنه التفكيك على وزن التكرم قيرك به سى
 اغر شق يقال فكك ندى الجارية تفكيكا التفكك فحقينه و لامك ضمی و تشدد بد به معناه و تفكيك جوابان
 قيلن اغر شق مثالن بر نسنه قلوب بعد دوه يا و ريسنك ديل اوزن بر غلقد راسن امسون ديوب الفكك
 فانك ضمی و لامك سكوبيله كى سفينه معناسنه واحد معناسنه و جمع معناسنه كلور و مذكروم و مؤث اولوز
 بارى عابنه في الفكك المشخون قولن مذكر كلشدر و الفكك تجرى قولن مؤث كلشدر و محملدر كه مؤث
 كاكى صورنده جمع اولوب مذكر كلكى واحد اولد و غنه به اوله و بارى تعابنه حتى اذا كنتم في الفكك و جريز بهم
 قولن جمع كلشدر جوهرى ايرلر كوكى واحد اولد قن ضمير كه ارجاع اولمغه مذكر قنلور و سفينه يه ارجاع
 اولمغه مؤث قنلور و سبويه ايتدى جمع اولن فكك واحد اولن فكك جمع تكسيري در و بوجنب كى و طفل
 كى واحد و جمعه اطلاق اولن اسملر دن دكل در زرافعل ضم فاسكون عينه و فعل فحقينه شى واحد ده
 مشتر كدر عرب ايله عرب و عجم ايله عجم و رهب ايله رهب و فحقينه اولن فعلاك خود فعل و زنى اوزن جمع اولمسى
 جازدر اسدله اسد كى بس فعلاك فعل اوزن جمع اولمسى محال اولماز الفكك فحقينه كوكدر فكك نجوم
 معناسنه الافلاك همزه نك فحقيله جمی كوكر معناسنه الفكك فانك ضمی و لامك سكوبيله كذللك فككك جمی
 اولماسى جازدر اسدله اسد و خشبيله خشب كى الفيلكون فانك و لامك فحقى و يانك سكوبيله فيلسوف و زنى
 اوزن شول اوت در كه اندن حصير اورلر و مجدله اورلادن دخی دوشلر بردى معناسنه الفتوك ضمتينه
 عناد ايمك كسانى و ابو عبيد رواينى اوزن يقال فكك في هذا الامر يفتك من الباب الاول فنوك اذا الخ فيه
 و ريدده اقامت ايمكه دخی ديرل اموى رواينى اوزن يقال فكك بالمكان فنوك اذا اقام به و فنوك متصل طعمى
 ييوب اندن بر نسنه ترك ايمكه دخی ديرل يقال فكك في الطعام يفتك فنوك كامن الباب الاول اذا سمر على كله ولم
 يعف منه شيئا و عياق كسري عينه طعمى كرى به كور مكه ديرلر و بوند بر لغت دخی واردر كه اول فكك في الطعام
 فنوك در باب رابع دن الفكك فحقينه شول جانور در سى در كه لدن كورك ايرلر صاحب قاموس فكك
 كورك جنسك اشرفى و اعدلى در ديش و صاحب صراح سكار كوركى در ديش برى برته غالف اولور
 نامل اولنه ابو عبيد ايتدى بر اعرابه فلان كسنه ايق طوننه فكك كوركى قبلشدر دبدلر ايتدى التقي الثريان
 يعنى فكك قيرلر ايله دبرى قيرلر جمع اولدى ديش و التقي الثريان كلامنى طابفة عرب يعفور قمر زمينه اولن
 غناك طيراعه و اصل اولد قده استعمال ايرلر پس كلام اغرابيده استعمالى بوجه تشبيه اولور الفنيك فانك
 فحقى و زونك كسري و مد به چكه اوجلى و طودق التند اولن قيللر چون سيدر و بعضلر انى الافنيك در دبدى

همه رنگ کسری و فانت سکونیه و تونک کسری و مد به و کسائی فنیک اصل افنیک اولسنه انکار ایتدی
 وفی الحث اذ اتوضأت فلا تنس الفنیکن یعنی جانبی العنقه من عن جین و شمال و هما المغفله و عنقه عین
 مهمله نك وفانت فقیله استقه طودق التند اولن بریلوک قیل درکه انوک ابکی جانبی قیلدن حالی اولغین غسله
 محل غفلت اولور فعمل انکاف انکری کافک خمی و رانک سکونی و یانک تشدد بد به طور نا که طیور قسندن در
 انکراکی اولند کافک فقی و اخر نه یانک تشدد بد به جمعی طور نا معناسنه انکاف کافک فقی و عین مهمله نك
 سکونیه بکمه ماد که سفر لره کورر فصل اللام اللبک لا مک فقی و بانک سکونیه قرشدر مق خلط معناسنه
 بقال لبکت الامر البکک لبکا من الباب الاول و یقال لبکت السویق بالعسل اذا خلطه اللبک لا مک فقی و بانک
 کسر به قارشق اولن نسنه یقال امر لبک ای مختلط الالبک همزه نك و تانک کسر به قارشق اختلاط
 معناسنه اللبیکه لا مک فقی و بانک کسری و مد به بری برنه قارشق قوین بقال لبکوا بین الشاء ای خلطوا
 بینهم پس بونیکله کی در کلابی روا بنده اللبک فقیته نك ثر بد پان سی بقال ماذقت عند عکک ولا لبکک و عکک
 عین مهمله نك و باء و حده نك فقیله سویق ایچنده اولن حبه در الحک لا مک فقی و حانک سکونیه برشیک
 برشیه کرشمه سی و یا شمه سی الملا حکه میلم خمی و حانک فقی ایله بعناه یقال لولح قارظ ره اذ ادخل بعضها
 فی بعض المتلا حک میلم خمی و حانک کسر به بری برنه کیش نسنه یقال شی متلا حک ای متداخل المتلا حکه
 میلم خمی و حانک کسر به شول ناهه در که خلقی استحکام اوزن اوله الحکه لا مک خمی و حانک فقیله کر تن کله دن
 مقلوب اوله و ابن السکیت ایتدی لحکه حشرات ارضدن بر جانور در که کر تن کله ی شبیه در کوک رنکودر برق
 اور یعنی ایشلر قوری اوزن د کادر کر تن کله قوری کی و ایتدی خرده و کیز او لور اللک لا مک فقی و کافک
 تشدد بد به اور متی صک کی یقال لکه من الباب الاول اذ اضربه و لک کذلک شول قرمزی نسنه در که انوکله کی
 و کچنک غیر نك در یسن بو یار لر اللک لا مک خمی ایله شول سیاه نسنه در که بحجیلر انوکله یچاغک صابنه
 زملیسن یا یشد در لاتکک همزه نك و تانک کسر به خلا یق اذ خام ایتک تقول لتک القوم اذ اوردوا اللکک
 لا مک فقی و کافک کسری و مد به اتی صق و طولی اولن کسند خیس و لدیم معناسنه که انله انش دیک اولور
 اللکک لا مک کسر به جمعی صق اتی کسند معناسنه اللکک لا مک اولک خمی و لام تانک کسر به فرموده
 یقال جل لکالک ای خیم اللکک لا مک فقیله طعامدن شی قلیل یقال ماذقت لما کما یقال ماذقت لما جا ابو
 یوسف ایتدی ما لک عندنا بلک دیرل ما لک عندنا بلک معناسنه التلک فقیته نك و میلم خمی و تشدد بد به
 ناط کی در لفظا و معنی و ناط بر نسنه اکل ایدن دبلیله طوداغی بلاغه دیرل و لک دوه چکه سن او یکا بویکا
 و وندر مکه دخی دیرل یقال لک البعیر اذ الوی حیه اللوک لا مک فقی و و اوک سکونیه بر نسنه ی اغزده و وندر مک
 و حینک ایچون تقول لک الشی فی فی الوکه اذ اعلکتک وات لجان محربک ایتکه دخی دیرل یقال لاک الفرس اللجام
 و لوک خلقک عرضه د که دخی دیرل یقال فلان بلوک اعراض الناس ای یقع فیها لکن همزه نك فقی و لامک
 کسری و کافک سکونیه بر لفظ در که شعر ابونی رسالت محله استعمال ایدر لر اسلی معناسنه پس لکنی لوکدن
 ما خود د کادر لوکدن ما خود که الوک رسالت معناسنه در الوکه خود همزه اصلی در و اگر لکنی لوکدن و لیدی
 قیاس بوابدی که لاکه بلیکه لاکه دینلیدی پس بو معنایوزندن لوکدن ما خود در لفظ یوزندن د کادر وزیر
 الوکه همزه فاء الفعل در مک که توهم مقلوب در دینه یعنی الوکه همزه لامدن تا خیر و لوب لوک اولوب بعد
 باب افعاله نقل اولنوب لکنی و لشد در دینه جوهر نك کلامندن فهم اولنن بودر که افعاله همزه نك قلب مکان
 و لکنی لاک جوهری یاننده ثابت اولمغه بنه اوله پس صاحب قاموس لکنی لاک یاننده ذکر اولنن کرک ایدی

کک

لبک

لک

لکک

لک

لوک

لوک

لک یاننده ذکر اولنن جوهر نك توهمنه راجع اولور دینک و حیه اولماز حالاکه لکنی صورتا صیغه ا جوقدر
 کبناء لوکده ذکر اولنن فصل المیم المتک میلم خمی و تانک سکونیه شول نسنه در که فی سنجی اولن عورت
 ساطا بقیه سننه سنت یزده الیقور و متکک اصل معناسی زماورد در روز ماورد تور فنه اولن میوه دیرل بعضلر
 ایتدی متکک ترخ معناسنه در اخفش و وائی اوزن و قری قوله تعالی و اعتدت لهن متکا المتکا میلم فقی و تانک
 سکونیه و الفک مد به شول عورت در که سننلما مش اوله الحک میلم فقی و هانک سکونیه عناد در حاج معناسنه
 بقال حک میلم من الباب الثالث الحک میلم فقی و حانک کسر به شول کسند در که معاند اوله المما حک میم اولک
 خمی و حانک کسر به بعناه المما حکه میم اولک خمی و حانک فقیله معاند معناسنه در التما حک تانک فقی و حانک
 نیکله کذلک عناد ایدر شمت بقال تما حک الحما اذ اتعاند الا مساک همزه نك کسر به حفظ ایتک التمسک فقیته نك
 و سبک خمی و تشدد بد به بعناه الا سبکک و الا سبکک همزه نك و تانک کسر به بعناه کذلک بقال مسکت فی
 الدی و مسکت بوا و مسکت بوا و مسکت بوا کله یعنی اعتصمت یعنی جمله سنی حفظ اندم معناسنه در و امساک مجل
 معناسنه ده کور بقال فیه امساک ای مجل التمسک علی وزن التکریم کذلک بر نسنه ی حفظ ایتک بقال مسکت ب
 نسبکا و قری و لا تمسکوا بعصم الکوافر و عصمن مراد عقد نکاح و انوک متفر علی و کوافر کافر نك جمعی در و مقصود
 من منی این شرک اوزن اولن نکا حدن نعی در و امساک ساکت و لغه دخی دیرل بقول مسکت من الکلام اذ اسکت
 التما سکت تانک فقی و سبک خمی ایله قدرت معناسنه بقال التما سکت ان قال ذلک ای ما تالک المسبک میلم فقی و سبک
 کسری و مد به بحیل معناسنه المسک فقیته نك کذلک بحیل معناسنه المساک میلم فقیله و المساکه کذلک میلم
 فقیله مجل معناسنه در بقال فیه مساک و مساکه ای مجل و مساک کذلک شول بر در که صوبی طور المسکه میلم
 خمی و سبک سکونیه بقیه معناسنه بقال فیه مسکه من خیر ای بقیه و مسکه کذلک شول قوبه دیرل که بری برک
 و لغتین ایچمی طاشله اور لما مش اوله المسک میلم کسر به طیبه عرف در فارسی معرب در و عرب طایفه سی مسکه
 مشرور دیرل المسک میم اولک خمی و سبک فقی و تشدد بد به مسکه رایحه نیش اولن بقال ثوب مسک ای مصبوغ
 المسک میلم فقی و سبک سکونیه در ی جلد معناسنه و منه قولهم اتانی مسکک انیم افعل کذا و کذا یعنی سنجیدن
 و لام المسک فقیته نك شول بلز کر در که ذکر یغه سی ککندن و قیل ککندن و لور المسکه فقیته نك واحدی ذکر اولنن
 بلز کر بری معناسنه المسکه میلم خمی و سبک فقیله همزه و زنی اوزن مجل معناسنه بعضلر ایتدی مسکه شول
 کسند در که اولشد خمی نسنه لندن خلاص اولمیه المسک میلم خمی و سبک فقیله جمعی بحیلر معناسنه المسک میلم فقی
 و عینک سکونیه بر کسند نك حقن اکندر و ب و برک بقال معک بدینه میلم مطلبه و معک بر نسندی و لغه دخی دیرل
 بقال معکتا لادیم اذ اذ لکتک المعک میلم فقی و عینک کسر به حقی اکندر و ب و برمین کسند مطول معناسنه لک
 میلم خمی و عینک کسر به عاقل معناسنه در التلک فقیته نك و عینک خمی و تشدد بد به طوار اغنی بقال تمکت
 الدابه اذ افرغت التلک علی وزن التکریم طواری اغنی بقال معکتک انما عیکا المعکوا میلم فقی و عینک سکونی و
 کافک خمی و الفک مد به مشر معناسنه بقال وقع فی معکوا کاه فی شر المک میلم فقی و کافک تشدد بد به معک معناسنه
 بقول مککت الشی اذ امصصته لکان میلم فقی و کافک تشدد بد به شول خیس کسند در که قبونی کندی ماه صاغیه
 ناکسود صاغلد و غن ایشد و ب کسند کلیمه مصان و ملجان معناسنه التلک فقیته نك و کاف اولک خمی و تشدد بد به
 ککندن ابلک جقر مق تقول تمکتک العظم اذ اخرجت عنه و تمکتک بر نسندی جمله لغه دخی دیرل و فی الحدیث لا تمکتکوا علی
 فرما تمک ای لا تسقمصوا یعنی غرمانک جمیع ماملکی الماک الماکه میلم خمی و کافک تخفیفیه یلک معناسنه لا تمکتک
 همزه نك و تانک کسر به دو و یا و رسی ان سبک سودن جمله آمل بقال امک الفصیل مافی ضرع امه اذ اشرب کاه مکه
 بله حرام شرفه الله تعالی و مکه دینمیه و لکنی جمیع کاهی از الله کیچون در المکوک میلم فقی و کافک خمی و تشدد بد
 و مد به شوروزنی اوزن بر او لک در که اوج کبلیچه در و بر کبلیچه من و بر منک بدی نعی در و بر من ابکی رطل در و بر رطل اور

متک

حک

مسک

معک

سکک

النار اي بالغوا في غسلها وتطيقها في الوضوء وكذلك يقال في الحث على القتال نهكوا وجوه القوم يعني اجهدوهم
اي بالغوا اجهدوهم النهك نونك فتي وهنك كسري ومد به بهادر اولن كسسته يقال رجل نهيك اي شجاع لانه نهيك
عند واهي بالغ فيه ونهيك رثي ارسلته دخي ديرلر وكسبي قسجه ده ديرلر يقال اسد نهيك وسيف نهيك اي قاطع
النهاركه نونك فتيه بهادر ليق يقال نهك نهك نهك نهك من الباب الخامس اذ اصار شجاعا الاتهك همزه نك وتانك
كسري به بر كسسته نك جر متن نقص ايتك در حلال اولين نسسه به النابك يانك كسري به جماع ابد فتي كسسته النيك
نونك فتي و يانك سكويه به جماع ايتك النيك نونك فتي و يانك تشد بد به مبالغه به جماع ابد فتي تشد بد نكثير
ايچوندر وفي المثل من نيك العيينك نيا كايغي عيره وط ابدن مبالغه به جماع ابد فتي عيره فتي عيره مبالغه به
جماع ديرلر كرك اهلي اولسون كرك وحشي اولسون فصل الوالودك ففتنه ات ياخي درالوديك والوديكه واوك
فتي ودالك كسري ومد به سزاو لن نسسه به قال ديك وديك ود جاحه وديك اي ميين الاودك الفلك وديك فتيه
سزاو لن كسسته وكاه اولور ناس معناسي اراده اولور يقال مادي اي اودك هو اي الناس هو الودكاه واوك فتي
ودالك سكوي والفك مد به بر قومي رك ادي در الورك واوك فتي و رانك كسري به اولوغل اسوي مافوق
الفخذ معناسه وورك لفظي مونث در وكاه اولور تخفيف اولنوب ورك ديرلر رانك سكويه فخذله فخذكي
وكاه اولور ثني ورك فنزل ديرلر ياغي بكوب ائدن اندي معناسه الور وك خمتنه يان اوزر نه ياتق يقال ورك
يرك وروكاذا اضطلع كاه وضع وركه على الارض التورك ففتنه و رانك فتي وتشد بد به ورك اوزر نه
اورمق والتورك على النبي وضع الورك في الصلوة على الرجل النبي واما ابراهيم حديثي كه صلونه تورك كره در
يور لمشدر مقصود الليتي ياخود اليثيك بريني راوزر نه وضع اتمكدر و بوقيلندن در شول حديث كه نهي
ان يسجد الرجل متوركا يور لمشدر ويقال تورك على الدابة اذا ثني رجه ووضعه احدي وركيه في السرج التورك
على وزن التكرم بمعناه وتورك عورت او غلائي وركي اوزن كوترمه دخي ديرلر يقال تورك تورك المرأة الصبي اذا
جملته على وركها وتورك طافي اشمنه دخي ديرتقول وركت الجبل توريكا اذا جاوزته وتورك عدول اتمكه دخي
ديرلر يقال ورك اذا عدل وتورك بر كسسته ركناي بر كسسته به نسبت اتمكه دخي ديرلر تقول ورك فلان ذنبه
على غيره اي قرفه به وقرف قافله وراه مهمله به بر كسسته به تهم اتمكه ديرلر المورك ميمك فتي و رانك فتي ابله
في كناه اولان كسسته به لورك في هذا الامر اي ليس له فيه ذنب الورك واوك فتي و رانك سكوي ابله بر نسسه في
ويردك مقابله سنه الموق تقول وركته وركاذا جعلته خيال وركك وبو ابو عبيد روايتدر كه مصنفنده اراد
اتمشدر نعل موركه ميمك فتي و رانك كسري وواوك ماسينده سكوي ابله نعل خفدر ابو عبيد روايتي اوزن
نعل مورك على الوزن المزبور بمعناه ابو عبيد ايتدي مورك وموركه بالانندن شول محله ديرلر كه ركب اولان كسسته نك
اياغنه كلال كلكه اياغن بالانك اوك فاشنك خارجنه قوراستراحت ايچون الورك واوك كسري ابله شول
نسسه در كه بالانك اوك فاشنه كيدر لوب ابي قات قلنور ترين ايچون الورك واوك فتي و رانك فتي ابله جمعي ذكر
اولنان زينتر معناسه الورك واوك فتي وشبنك سكوي ابله سرعت معناسه به قال وشك ذاخر و جايوشك
وشا كامن الباب الخامس اذ اسرع الوشكان واوك فتي وشبنك سكوي ابله والوشكان واوك فتي وشبنك سكوي ابله
كذلك سرعت معناسه در تقول عجبت من وشك هذا امر ووشكاه اي من سرعت و بويعقوب روايتي در
وشكان واوك فتي وشبنك سكوي واخر نه نونك فتي اوزن بناسيله كذلك سرعت ايتدي معناسه اسماء افعالندر
يقال وشكان ذاخر و جاي عجلان وشك البين واوك فتي وشبنك سكوي ابله سرعت فراق معناسه در الوشيك
واوك فتي وشبنك كسري ومد ي ابله ينز على القور معناسه به قال خرج وشيكاي سريعا وامراه وشيك

نيك

ودك

ورك

وشك

الايشاك همزه نك كسري ومد ي ابله سيري سرعت اوزن قلن يقال وشك فلان يوشك ايشا كاي اسرع السيري
ومنه قولهم يوشك ان يكون كذا او العامة تقول يوشك بفتح الشين وهي لغة رديه الوشك واوك كسري به بمعناه
يقال واشك يواشك وشاكا مثل اوشك المواشك ميمك فتي وشبنك كسري به مسارع معناسه در بودكر
اولنان ابو يوسف روايتي در واحد بن يحي ثعلب ايتدي كلمه مزبور باب افعالدرن كلور باب مفاعله دن كلر الوشك
واوك فتي وعينك سكويه اسمك بقال وعكته الحمي من الباب الثاني اذ امشقه ومفت غين معجه وناه مثله
ابله ضعيف قلن الموعوك ميمك فتي وعينك خميله حمدن ضعيفا ولن كسسته لابعاك همزه نك كسري ومد به طيراغه
اور سلك بقال او عت للكلاب الصيد اذ امر غته في التراب وتمرغ راء مهمله وغين معجه ابله طيراغه يوالمقدر
وابعاك حوض قتنه دوه مزاجه اتمكه دخي ديرلر يقال او عت الابل عند الحوض اذ اذ حمت فركب بعضه بعضا
الورك واوك فتي وعينك سكويه اسم در از دحام وغلبه معناسه ووعكه طوار وور ركن وسكر در ركن محكم
دوشمكه دخي ديرلر ووعكه مبارزك او غراشي رنه دخي ديرلر بي ربه طو تشد قلري حينده الوكوا واوك فتي
وكافك سكويه قور خق كسسته بد دل معناسه فصل الهاء الهك هالك فتي وتانك سكويه برده يرمق
برحيثه كه ماوراسنده اولن كونه به قال هتكه من الباب الثاني و بوعيله صاحب ترجمه نك برده في اردندن يرمق
دبدكي غلط اولدغي ظاهر اولور الانهك همزه نك وتانك كسري به برده يرمق يقال هتكه فتهك التهيك
على وزن التكرم برده في يرمق يقال هتك لا ستار شد للكثره الهك هالك فتي وتانك سكويه اسم در برده
يرنسي معناسه الهناكه هانك فتي ودالك كسري به هند طا بهسي كاف را بد در هند نسبتا ونمشدر در
على خلاف القياس الانهك همزه نك وهانك كسري به عورت طو غر ركن چانسي ايرلق يقال نهك صلا المرأة
انهكا كاذ النرج عند الولادة الهك هانك فتي وكافك تشد بد به نبيذ كسسته به كيف ويرمك يقال هك فلانا
النبيذ اذ بلغ منه نكه ونكه تمام كيفه ديرلر وهك قبولو بر لغه دخي ديرلر تهور بير معناسه وقيلله اورمغه دخي
ديرلر يقال هكه بالسيف اذ اضربه به الهلاك هانك فتي وهك قبولو بر لغه دخي ديرلر تهور بير معناسه وقيلله اورمغه دخي
ميمك فتي ولا مكم خميله والتهلكه تانك فتي ولا مكم خميله بونلر جمله سي ومعنايدر وزيدي ايتدي تهملكه مصدر لرك
تولوندر قياس اوزن جاري اولنلر دن كلر الهالك هانك فتي ولا مكم سكويه اسم در هلاك معناسه لاهلاك
همزه نك كسري به هلاك قبلن يقال هلكه غير الاستهلاك همزه نك وتانك كسري به بمعناه يقال استهلكه غيره
المهلكه ميمك ولا مكم فتيه والمهلكه ميمك فتي ولا مكم خميله بر معناه معناسه الهالك هانك فتي ولا مكم سكويه
هلاك قلن تم لغتي اوزن ابو عبيد روايتدر تقول هلكه بهلكه هلكا من الباب الثاني يعني اهلكه كيقال ليل غاض اي
مفض وغاضى مظلم معناسه در الهالك لامك كسري به هلاك اولن نسسه لاهلكي هانك فتي ولا مكم سكوي والفك
فصر به جمعي هانك معناسه الهالك هانك فتي ولا مكم تشد بد به كذاك جمعي الهالك هانك فتي ولا مكم كسري به
هانك جمعي در على خلاف القياس تهم فوارسه ذكر اولمشدر وقد جاء في المثل فلان هالك في الهالك
الهالك خمتنه بر لفظدر كه على كل حال موضعده استعمال اولنور كافي قولهم افعل ذلك اما هلك هالك وهالك
لفظك استعمال منع صريه واردا اولمشدر التهلك تانك فتي ولا مكم خميله دوشمك معناسه كلور بقال
تهالك الرجل على الفراش اذ اسقط الاهلاك همزه نك وتانك كسري به بر كسسته اضطر ايندن كندى نفسن
مهلكه به صالمن بقال اهتلك القطاة خوف البازي اي رمت نفسها في المهالك وقطاة بوغر تلقى
دبد كلري قوشدر الهلوك هانك فتي ولا مكم فتي ومد به شول هورتدر كه نفسن رجال اوزن
بر لغه غابت حر صندن وهلوك رجه صفت واقم اولماز الهالك ففتنه شول نسسه در كه

وعلك

وكك

هتك

هكك

هكك

هالك

همك

هوك

ابل

اشعه دوشر الهلكه كذلك فحقته هلاك معنائه در و منه قولهم هي الهلكه الهلكاء وهو تو كيد لها كما يقال هم
 هاج وهم خرد سنده دیر الاله الكي لامك كسرى و يانك تشدد بدله در مورجى حداد معنائه هالك بن عمرو بن
 اسد بن حزمه نسبت اولمه در كه مزبور حداد ابدى بوسيدن بنواسه قيون دیر كه قين در مورجى ديكدر توك
 خمتينه باطل معنائه در لا ينصرفن تخيب كى يقال وقع في وادى نهالك ونهالك ابله تخيبك معنارى باطل ديكدر
 الانهالك همزه نك وهالك كسرى به رخصه جدولج اتكدر التهمك فحقته نهك وميمك خيمه معناه بقال انهك لرجل
 في الامر ونهك فيه اي جدولج التهورك فحقته نهك وواو كى و تشدد بدله تخير معنائه در وفي الحديث انه يكون
 انهم كانهوك اليهود والنصارى بن هون ايتدى حسندن سوال ابدى متهوكون ندر ديدم ايتدى مخيرون معنائه
 در التهورك تانك فحقته وهالك سكونيله نهور معنائه برنسنه دشمك راندن بواو ايتيموب قايمق ابله والله اعلم
 بالصواب باب اللام من كتاب ترجمه الصحاح الجوهرى فصل الالف الابل كسرى تنه بر كله در كه كندى لغظندن
 واحدى بوقدر پس ابل بر سوري دوه ديك ولور ويوموث در زراشول اسماء جمع كه كندى لغظندن واحدى
 اوليه قن بنى دم ايچون اولسه اكا تانث لازم اولور و قن ان تصغير ايتلا اولسك هاء تانث اذ خال ابدوب ليله
 وغنيه در سن پس اليله همزه نك خمي و يانك فحقته و يانك سكونيله بر يلو جلد وه ديك اولور الابل همزه نك كسرى
 لا يانك سكونيله كذلك دوه سور يمي ديك ولور كسرى تنه اولن بيلدن مخفقا ولور الابل همزه نك فحقته ومديه
 جمع دوه سور بلى معنائه الابلان صيغه تننيه اوزن ابي سوري دوه غمناكه دى حال ديه در يعنى قيون
 سور يسنندن ابي قطعه ديك ولور الما بلة ميمك و يانك فحقته دوه سى جوق اولن رالاي همزه نك كسرى و يانك
 فحقته و يانك تشدد بدله ابله منسوب اولن نسنه يان مفتوح قلور رتوالى كسراندن حذراندن كرنان و ترى و ابل
 صاحب بلة دى دیر الابل همزه نك خمي و يانك فحقته و تشدد بدله قبر و زنى اوزن شول دوه در كه صالمه
 اوله وقبر فافله و باء موحده ابله بر جنس قوشك ابد رالمو بلة ميمك خمي و يانك فحقته و تشدد بدله شول دوه در كه
 مهمله اولموب دول ايچون وكند و نفسچون اليقوش اوله و صاحب صراح بوايكنس فرق ايتيموب ابل ابل مثل قبر
 اى مهمله وكذلك مو بلة ديشدر الا و ابل همزه نك فحقته و يانك كسرى به دوه جوق اولد قد استعمال اولور بقال
 ابل و ابل الابل همزه نك فحقته و باء تانك كسرى ومديه بيلو كى فرق معنائه بقال جات تانك اباييل اى فحقته
 و اباييل قوش فرقه لى معنائه ده كلور اخفش و ايتى اوزن بقال طير اباييل واخفش ايتدى معنائه نكثير مراد
 اولد قله بوجه اوزن كلور و بوشول جمع قيلند ندر كه انوك واحدى بوقدر الا بول همزه نك كسرى و يانك فحقته
 و تشدد بدله و واو كى سكونيله لاييلك واحدى در عند البعض الايل همزه نك كسرى و يانك كسرى و تشدد بدى
 ومديه لاييلك واحدى در عند البعض الاخر واخفش ايتدى طافه بى بدن بر فرد بولدم كه اباييلك واحدى بلور
 اوله الا بول فحقته دوه وغيرى صيوان رطب ابله صودن اكتفا اتكدر بقال بلة الابل والوحش تابل اولان الباب
 الاول والثاني اى اجترأت بالرطب عن الماء و بول ر عورتك جماعندن با ايتكه دى دیر بقال ابل ر جل عن امراته اذ
 امتنع من غشيانها الابل همزه نك مدى و يانك كسرى ابله رطب ابله صودن اكتفا ابدن دوه الابل همزه نك
 خمي و يانك تشدد بدله جمع كافر له كفار كى التابل فحقته و يانك خمي و تشدد بدله ارعورتك جماعندن با ايتكه
 وفي الحديث لقد تابل ادم على ابنه المقتول كذا وكذا عما لا يصيب حواء الاله همزه نك فحقته ابله دوه مصلحتين
 ندر اولك حاذق و املق بقال ابل ر جل باله من الباب الرابع مثل شكس شكاسة و نه تماهة اذا كان حاذقا بمصلحة
 الابل و شكاست بن حوى و املق و تماهة تاي مثاله بدر احمه و املق الابل همزه نك فحقته و يانك كسرى به مصلحت
 املق حاذق اولن كسنه الابل همزه نك مدى و يانك كسرى به معناه بقال ابل فهو ابل و ابل الابل همزه نك مدى
 و يانك فحقته اسم تفضيلدر ذكر اولن معناه بقال فلان من ابل الناس اى اشدهم نافعاف رعيه الابل واعلموا بها

و يانك

و تانق برنسنه في خوب اشكدر التامل على وزن التكرم بر كسنه دوه ابدنوب دوه مدي كندى نفسچون صلق
 بقال ابل ر جل اذ اتخذا بلاء واقناها الما بولة ميمك فحقته و يانك خمي ومديه شول دوه در كه اختيار اولنوب اليقونا هم
 اوله بقال بلة الابل على البناء للمجهول اذ اقتنيت لايتال همزه نك و تانك كسرى به دوه اوزن نه اوتورمق و دوه نك
 مصلحن كورمك بقال فلان لايتال اى لايتت على الابل اذ اركبها وكذلك اذ الم بقم عليها فيما يصلحها و بذكر
 اولن ابو عبيدرو ايتى در الاله فحقته نهك كثر اكلدن ثقلت حاصل قيلول تخمه اولمق وفي الحديث كل مال اديت
 زكوته فقد ذهبت بلة واصله و بلة من الويال فابدل بالواو الالف كقولهم احد واصله و احد الاله همزه نك
 كسرى و يانك تشدد بدله بزانغ اودون وفي المثل ضغت على باله وضغت ضاد و غين معجته بلة و باء مثله ابله
 بر طوتم اوت كه قور يمي و ياشى قارشق اوله و مقصود بلا اوزن بلا اولد غن اشعار اولور و اساله ديك فحقته دكلدر
 زرا اسم فعاله و زنى اوزن اولسه هاء تانثله تضعيف حر فلنك برى يايه قلب و نماز صنان و دنامه كى بلكه يايه
 قلب و املق هاسر اولد خى و قند اولور دينار و قيراط كله لرى كى و صنان ايلك باشنه و دنامه قصه اولن نسنه يه
 دیر الاله همزه نك كسرى و يانك تخفيفيله ذكر اولن معنائه در بعضيلر قتنه الاله خمتينه و لامك
 تشدد بدله بر يان خرما قطعه من جملة الثمر معنائه و ابله كذلك بر شهر در بصره يانك الابل الفك فحقته و يانك
 كسرى ومديه راهبلك باشى ايل الابلين على وزن المذكر و فيهما راهبلك ريس و ساسى نصارى
 طافه سنك حضرت عيسايه ايل الابلين ديد كارى بو معنادن اورى در الانلان فحقته نهك بوزن كن ادم خرد
 اتق غضبناك اولن كسنه يور يمي كى بقال ابل ر جل يانك الانلان من الباب الثاني الاثل همزه نك فحقته و باء مثله نك
 سكونيله الغون اغاجندن بر نو مكر اولاق الغون در ديشدر در الاثله همزه نك فحقته و يانك سكونيله واحدى
 الاثلات فحقته نهك جمع الغون انجليرى معنائه و بو معنادن بر كسنه نك اصلنه دى اثله اطلاق اولنور بقال
 فلان نخت اثلتنا اذا قال في حسيه قيهما التامل برنسنه ي اصلى و محكم قلن الموثل ميمك خمي و يانك فحقته
 و تشدد بدله اصلى و محكم اولن نسنه الاثل همزه نك فحقته و يانك كسرى ومديه معناه بقال مجد موثل و اثل
 و مال موثل التامل فحقته نهك و يانك خمي و تشدد بدله برنسنه ي اصل مال اتخذا ايتكه وفي الحديث في ومي اليتيم
 له باكل من ماله غير متاثل مالا و تامل كاه اولور قيو قازمغه دى دیر بيقولون تاملت بيراى حفرها الاثال
 همزه نك فحقته اولور مجد معنائه اثال همزه نك خمي ابله بر طافه علمى در بوسيدن ر جالدى بعضنه اثال
 ديد بىر الاجل فحقته نهك برنسنه نك مدى الاجل همزه نك فحقته و يانك كسرى ومديه اوترى معنائه بقال فعلت ذلك
 من اجلك بفتح الهمزة وكسرها ومن اجلك اى من جراك يعنى سندن و ترى الاجل همزه نك كسرى و يانك سكونيله
 اوترى معنائه لغت اولد غندن غيرى بقرو حشيدن بر قطعه در و اجل بيون غرسى معنائه ده كلور بقال اجل
 ر جل من الباب الرابع اذا نام على عنقه فاشتكاها الا جال جمع بقرو حشى قطعه لى معنائه التامل فحقته نهك و يانك
 خيمه بهام قطعه قطعه املق بقال تاملت البهايم اى صارت اجالا و تامل ر روه صو جمع اولمغه دى دیر بقال
 تامل الماء التامل على وزن التكرم بيون غرسى تاملت و منه بقال اجل فاجلوفى داووفى منه بقال
 طمينة اذا عالجته من الطنا و مرضته اذا عالجته من المرض طمنا طامه مهمله نك فحقته طلاق زياده صومر لغتد بركه
 يايه شمقدر و تامل حيل مدت و برمكه دى دیر الاستيحال همزه نك و تانك كسرى ابله مدت طلب ايتكه بقال استاجلته
 فاجلنى الى مدة الاجل همزه نك كسرى و يانك فحقته و تشدد بدله ابل معنائه لغتد ريام مثاله و ابل بىان كسنك
 ار كنه دیر و بعضيلر ايتدى اجل بىان صغرنه دیر كه لسان فارسى اكا كوزن دیر كافك خيمه ابو عمرو بن العلا
 ايتدى بعض اعراب ياء مشدده ي جيم قبلور ر هر نه دكلو طر فدن غير بلة دى اولور سه الاجل الفك مدى و يانك

كسرى به

اتل

اا

اجل

سغار همچون در یعنی نلر قلیل در رأس واحد انلری اشباعه کفایت ایدر التاکیل علی وزن التکریم برنسنه فی اکل
اندک دیو دعوی قلیل الایکال همزه مک کسری ومدبله بمعناه نقول اکتی مالم اکل بالتشدید واکتتی مالم اکل ایضا
ایلدای ادعیتیه علی وایکال برکسنه فی برکسنه یه قادر قلعه دخی درلر نقول اکتک فلا اذا امکنته منه ومنه
قول التبعان لا اکتک ولا اوکتک غیری اول اکلدن ثانی ایکالدن در یعنی نه بن ضرر یشد دررم ونه غیره ضرر
یشد درمکه قدرت وررم وایکال بین الناس خلق ایچنده نمیه ابله سعابت ایتک یعنی قو یجیلو ایتک وایکال که
افعال باندن اوله بدرمک معناسنه ولور نقول اکتک ایتکال اذا طعمته ومفاعله باندن ولسه یله یلک معناسنه ولور
نقول اکتک مو اکتک اذا اکتک معه پس افعلت ابله فاعلت صورت واحده ده اولور وواکتک دیک جایز دکادر واوله
وایکال اتشه وودون یا ندر معه دخی درلر نقول اکت النار الخطب اذا طعمها ایاه وایکال اغاج یاغیری نسنه حاصل
فریمکه ده درلر نقول اکل الخلل والزرع وکل شی اذا طعم الا کال همزه مک مدبله قوملر ولور بدرکه قومدن ربع
وربعه شبیه اولن نسنه فی الورل الماکل میمکه کافک فخیله قرخ کسب معناسنه لما کله میمک وکافک کذلک
فخیله شول موضع درکه اندن اکل اولنور لما کله میمک فخی وکافک فخیله بمعناه لافه فیها نقول اتخذت فلانا
ما کله وما کله لیکله میمک کسری ومدبله شول خفیف نسنه درکه قوم انوک ایچنده اتیا خود عصیده
پشور ولر تاوه کی مثالا اکلوه همزه مک فخی وکافک فخی ومدبله شول قیوندر که میمک ایچون یا ربلوب سمر داور
وزکات جمع ایدن کسنه یه اتی اخذ ایتک کریمه اولور الا کیله همزه مک فخی وکافک کسری ومدبله یمن قیونه
درلر بقال هی اکیله السبع وبوکاهاء تا نث داخل اولدوغنک وجهی اسمیت غلبه اتسی در زیر افعلیل یعنی
مفعولیه نذکیر و تا نث برار اولق کرکدر الا کیل همزه مک فخی وکافک کسری ومدبله شول کسنه یه درلر که
سنو کله یله اکل ایدر وکیل اکل معناسنه دخی کلور الا کال همزه مک فخیله ناقه مک قرتمه ولدی تو بلنکن زجت
چکمک بقال اکت الناقه اکال من الباب الرابع اذا الشعر ولد هانی بطنها فکها ذلک و تا نث یعنی ولدک شعری
ناقه مک رجن متا ذی قلسه واکل طعام معناسنه دخی کلور بقال ماذقا کالای طعما الا کله همزه مک فخی
وکافک کسری بله قرتمه ولدی تو بلنن زجت چکن ناقه الا کال همزه مک فخیله ناقه مک ذکر لن زجنی بقال بها
اکال واکل کجیمک معناسنه ده کلور حکم کی اسمی روایتی اوزن الاکل فختینله دیش زیاده پیر لکدن اشتمق بقال
اکت اسنانه من الکبر اذا احتکت فذهبت وفی اسنانه اکل ای انها مو نکه الا یتکال همزه مک کسری بله دیش اشتمق
التا کل فختینله وکافک فخی وتشدد بدبله بمعناه وایتکال غضبیدن یاغنه دخی درلر بقال فلان یا نکل من الغضب
ای یحترق ویترج و تا کل قلی زیاده قتلعلی اولوب کسکن اولمعه ده درلر بقال تا کل السیف اذا توج من الحدة
التا کیل علی وزن التکریم طوار کندی قولایه اولق منه قولهم ظل مالی بوکل ویشرب علی البناء للجهول
ای بدی کیف یشاء و تا کیل طواری خلفه بدرمکه دخی درلر بقال فلان اکل مالی وشر به ای اطعمه الناس الا ل
همزه مک فخی ولامک تشدد بدبله حربه دور تک بقال الیه و له من الباب الاول اذا طعمه بالحربه وبقال ماله
ال ولا غل علی البناء للجهول یعنی انکچون شدا ایدن برنسنه یو قدر نه جرح اولماق ونه خود قید بند اولنق
وال لون صافی وراق اولمعه دخی درلر بقال ال لونه یول الا اذا صفا و برق وسرعت ایتک معناسنه ده کلور
بقال ال یعنی اسرع وال ایتک معناسنه ده کلور انی کی بقال ال یئل الا وال شول حربه درلر دکادر که دموری
یصی و له الا لاه همزه مک فخیله واحدی دموری ایلو حربه معناسنه الا لاه همزه مک کسری ولامک تخفیفله
کذلک الیه نک جمعی ذکر اولنن حربه معناسنه الا لاه همزه مک فخیله عرفانه بر طاعت اسمی در المثل میمک کسری
وهمزه نک فخی ولامک تشدد بدبله سریع معناسنه در بقال فرس میئل ای سریع صحاح نسخه لند همزه

صورت یاده واقع اولمشدر اگر چه قیاس صورت الفه اولمقدر الایل همزه مک فخی ولامک کسری بله ومدبله
ایکدی انین معنا سنه بقال ال الیل ای انین والیل ایکدی یتمکه دخی درلر بقال ال الیل والیل صوا وانه دخی
درلر خیر الماء معناسنه الا ل فختینله ایکدی ایتک انین ایتک معناسنه وال مشک صوی متغیر اولمعه دخی
درلر بقال ال السقام من الباب الرابع اذا تغيرت راحته وهذا احد ما جاء باظهار التضعیف وال دیش فاسد
اولمعه ده درلر بقال اللت اسنانه اذا فسدت لال همزه مک کسری بله خدای تعالینک اسمی درو ال عهد وقرابته
دخی درلر التایل علی وزن التکریم برنسنه مک اوجن کسکن ایتک نقول اللت الشی تا لیل اذا اجدت طرفه الا مل
فختینله راجع معناسنه بقال مل خیره یا مله املا من الباب الاول التامیل علی وزن التکریم بمعناه الامله همزه مک
کسری و میمک سکونیه بر نوع رجا ایتک منه قولهم ما طول ملتة ای مله پس او جلسه کی ورکه کی اولور نه نوع
اولمعه التامل فختینله و میمک ضمی وتشدد بدبله برنسنه مک اصلن بلکمچون نظر قلق الامیل همزه مک فخی و میمک
کسری ومدبله شول قومدن اولن دبه درلر بر میل مقداری اوله بر موضعک دخی اسیدر التا ویل علی
وزن التکریم برنسنه فی ما الیه یعنی او لعیله نفسیر ایتک نقول اولته تا ویلا التا ول فختینله وواوک ضمی
وتشدد بدبله بمعناه بقال تا ولته اذا فسر ته بایو ول الیه الا لاه همزه مک مدبله برکسنه مک اهلی وعیالی وال اتباعه
دخی درلر وال شخصه ده درلر وال اول نهاده و اخر نهاده شول نسنه یه دخی درلر که هر شیمک شخصن مرافع
اولور کی کوستره و بوسراب دکدر ز راسراب صحر ال ده صوبی کورنن نسنه در وال التک دخی جمعی کلور
علی مایچی الاله همزه مک مدبله برنسنه فی اسلمکه وسیله او ن نسنه ادات معناسنه الا لات همزه مک ولامک
مدیله جمعی وال التک والالتک دخی واحدی کلور که الات شول انجلره درلر که خیمه انوک اوزنه فور بلور وال
جنازه یه دخی درلر کسر جمیه تابوت معناسنه بولری جوهری معانی مختلفه شکله ارا دایمشد اگر چه
چاله سن وسیله معناسنه ادخاله قابلیت واردر وال حالت معناسنه ده کلور بقال هو الیه سوء والتک جمعی ال
کلور ننه کم روز ایتدی الایاله همزه مک کسری بله حکومت و سیاست معناسنه الا لاه همزه مک فخی وواوک
سکونیه و الایال همزه مک کسری بله بولرک ایتکی دخی خوب حکم ایتک معناسنه در بقال ال لامیر رعیته
یولها اولوا وایا لای ساسها واحسن سیاستها وفی کلام بعضهم قد لنا وایل علینا علی البناء للجهول و مالی
اصلاح ایتک معناسنه ده کلور بقال ال ماله اذا اصلحه وساسه واول رجوع معناسنه ده کلور بقال طمخت
الشراب فال الی قدر کذا وکذا وعسل وقطران مثالو قوی اولمعه ده درلر بقال القطران والعسل اذا خثر
الایال همزه مک وتانک کسری بله اصلاح و سیاست معناسنه کلور الا بل همزه مک مدی ویا نک کسری بله
قوی اولان سود لبن خا ر معناسنه الا بل همزه مک ضمی ویا نک فخی وتشدد بدبله جمعی قوی سنولر معناسنه
قارح ابله قرح کی وحایل ابله حول کی وقارح قافله وحاء مهمله ابله بشر یا شنده اولن اندر وحایل حاء مهمله ابله
کیه اولین ناقه وایل بیان یکسینک ارکنه دخی درلر و بیان صغریه دخی درلر عند البغض که کالتان فارسیان
کوزن درلر الایل همزه مک کسری ویا نک فخی وتشدد بدبله کذلک بیان یکسی و بیان صغری معناسنه در الا اول
وال فصلنده ذکر اولنور ان شاء الله تعالی ال اهل همزه مک فخی وهانک سکونیه برکسنه نک عاندنی واوده
ساکن اولنده اهل دار درلر و مستحق معناسنه ده کلور بقال فلان اهل لکد اولنقل مستأهل والعامه نقوله
وکسانی ایتدی اهلت مار جلی درلر انستیه معناسنه وعر بلرک مرحبا وهلا دیکری ایت سعه وایت هلا
فاستأنس ولا تستوحش معناسنه در الاله همزه مک فخی وهانک سکونیه بمعناه الالهات همزه مک فخی
وهانک سکونیه جمعی الالهات همزه مک فخی ولامک کسری بله کذلک جمعی اخرینه علی خلاف القیاس یا زیاده

امل

اول

اهل

ال

والتشديد ثم ليل جعنه ز ياده اولنوب ليل دفسدر لاهال الفك مد بله اهالك جعي در بعض اشعاره وارد
اولدغي اوزن فرخ ايله افر اخ وزندله از ناد كي و فرخ خاه معجه ايله يا وري معناسنه وزند جقمق معناسنه در كه
لسان فارسيه آتش زنه ديرل اهل همزه نك مدي وهالك كسر بله اهلندن خالي اولين مكان بقال منزل
اهل ايله اهل الا هاله همزه نك كسر بله جزو شري باغي و دك معناسنه المستاهل ميمك ضمي وهالك كسر بله
شول كسسه در كه جزو شري باغن الور يا خود جزو شري باغن رالاهول ضمتنه تروج ايتك تقول اهل فلان يا اهل
اهولا من الباب الاول والثاني اذا تروج التاهل فحتمنه وهالك ضمي وتشديد بله بعناه و كسائي ايتدي
الابهال همزه نك كسري ومد بله اولندر مك تقول اهالك الله تعالى في الجنة ايهالا اي اد خللكها وزوجك فيها
التاهيل على وزن التكريم ركسسه يي برنسسه يه اهل قلق بقال اهالك الله الخيرا هيل ايله همزه نك فتي و ياك
سكونيله بر موضعك اسمي در ايل همزه نك كسري ومد بله اسماء الله دن بر اسم در عبراني يا خود سربني در و صر بلرك
جبريل وميكائيل ديد كلري عبد الله و تيم الله ديد كلري كي در و تيم الله تاء مثالك فتي و ياك سكونيله عبد الله
معنا سنه در والله اعلم فصل الباء الباءه بانك ودال مهمله نك فتي و ياك همزه نك سكونيله شول اتر كه
قولتله اركه مسمي ان سنه در الباء ايل بانك فتي و همزه نك مدي ودالك كسر بله جعي ذكر اولنان اتر معناسنه
بابل باه ثابتنك كسري ايله عراقه بر موضعك اسمي در كه اسكاسر و خمر نسبت اولنور اخفش ايتدي بابل
لا ينصرف فترتا ثبندن اوتر و بونك وجعي بودر كه هر اسم مونث كه اوج حرفدن ز ياده اوله اول معرفه
اولدقه لا ينصرف اولور البتل بانك فتي و ياك سكونيله كسوب ايرمق تقول بتلت الشئ ايتله بتلا من الباب الثاني
اذا ابتته من غيره البتله بانك فتي و ياك سكونيله كذلك كسوب ايرمق منه قولهم طلقته ابتهه بته البتول بانك فتي
و ياك ضمي ومد بله نسا طايغه سندن شول بكر در كه رجالدن منقطعه اوله به ضمير ايتدي بتول نسا
طايغه سندن شول كسسه در كه دنيادن منقطعه اولوب خدای تعالی به متوجه اوله و بتول شول خر مافداته
ويرل خر ما غاجتك كو كندن بتوب بشقه كوك بغليوبانه سندن مستغني اوله البتله بانك فتي و ياك كسري
ومد بله كذلك ذكر اولن خر مافداته ديرل و ياك هر عضو دخي ديرل كه ايله اوله اتندن كي ايرلش اوليه البتائل
بانك فتي و ياك كسر بله جعي للبتل ميمك ضمي و باه موحد نك سكوفي و ياك كسر بله شول خر ما غاجيدر كه
ذكر اولنان فدان انوك كو كندن حاصل اولور بونه واحد و جمع برار اولور المبتله ميمك ضمي و ياك فتي
وتشديد بله شول عور تدر كه خلق تمام يرلوي رنده اولوب اعضاسنك انلري يري اوز رنه كلش اوليه
و بونكله رجل صفقنر البتل فحتمنه و تاء ثابتنك ضمي وتشديد بله دنيادن منقطع اولوب جانب حقه متوجه
اولمق التبتيل على وزن التكريم بعناه ومنه قوله تعالى وتبتل اليه بتتيلا الابتال همزه نك و ياك كسر بله منقطع
اولمق المبتل ميمك ضمي و ياك كسر بله منقطع معناسنه بقال ابتل فهو مبتل اي انقطع فهو منقطع بس مبتل
منبت كي در و زنا ومعنى مجيله بانك فتي و جيمك كسري ومد بله جندن رجاعت در ايجلي فحتمنه واخر نه نك
تشديد بله مجيله جماعته منسوب اولن كسسه بعضلر ايتدي مجيله جماعتي معددن در ز راجر رين عبد الله
ايجلي اقرع بن حابس قاجوب وارد قله كه طايغه عربك حكيم ايتدي اقرع نك يصرع اخوك تصرم واقرع
ايسه معددن ايتدي بس جر كه اقرعك نك اوله اولدغي معددن اولور و تصرعك اعرابي رفعله و ايت اولن تشدد
حالا كه حتى جزم در فعله لولمسي تقدير يايه بناء در ته كم من يفعل الحسنات الله يشكرها قولن فامقدر در قاله
يشكرها تقدير يايه فانك ما بعدى كلام مبتد اولور و سيبويه ايتدي جر يك بو كلامي تقديم خبره
مبني در كوي كه تقدير كلام انك تصرم اني يصرم لغو كدر و اما من يفعل الحسنات كلامه فانك مقدر اولمسي

ايل

بائل

بيل

بتل

بجل

متفق عليه در بحله بانك فتي و جيمك سكونيله بنى سليمان رجاعتك اسمي در ايجلي بانك فتي و جيمك سكوفي
واخر نه ياك تشديد بله ذكر اولن جماعته منسوب اولندر الابل همزه نك و جيمك فحتمنه شول طمر ك
اسمي در كه اول اتره و دوهده انسانه اولن اكل طمرى مثابه سنه در و اكل الله فان الدقلرى طمر در الباجل
جيمك كسر بله فخم و لمي عوق اولن كسسه يعه و ب رواتي اوزن و ناقه ده و حمله يعنى اركه دوهده و ديشي دوهده
استعمال اولنوز ايجال بانك فتي و جيمك تخفيفيله فرموده معناسنه ايجل بانك فتي و جيمك كسري ومد بله
بعناه بقال شيخ بجال و بجيل اي جسم و ابو عمر و ايتدي بجال اولو كسسه يه در لر سيد معناسنه الابل همزه نك
كسري و ياك سكونيله كفايت ايتك بقال ايجله الشئ اذا كفاه التخييل على وزن التكريم تعظيم معنا سنه در بجل
فحتمنه واخر نه لامك سكونيله حسب معنا سنه در اخفش ايتدي بجلك اخرى ساكندر ابد ايجلك ديرل
ته كم قطك ديرل بوقدر و اركه بجلى ديزل قطنى ديد كلري كي بلكه بجلى و بجلى ديرل اولن جيمك فتي و ياك
سكونيله بجدل بانك و دالك فتي و حاء مهمله نك سكونيله رجالدن كسسه نك اسمي در البطله بانك و طاء معجه نك
فتي و حاء مهمله نك سكونيله در حجه وزنى اوزن فان و ربوع مچره مسمي كي مچر موقول بجطل الرجل بجطله
اذا فخر قفران اليربوع وقفران قافله وزاي معجه ايله مچر موق معناسنه الجمل بانك ضمي و خانك سكونيله و الجمل
بانك فتي و خانك سكونيله و الجمل فحتمنه بونلر كتور يسي بر معنايه در كه اول بر كسسه يه نافع اولن نسنه يي امساك
ايتمه در الباخل خانك كسر بله و الجمل بانك فتي و خانك كسر بله بجمله متصف اولن كسسه بقال جمل الرجل
يكذا من الباب الرابع فهو يا خيل و بجمل الابل همزه نك كسر بله بر كسسه يي بجمل بولمق تقول بجملته اذا وجدته
بجلا التجيل على وزن التكريم بر كسسه يي بجمله نسبت ايتك تقول بجملته اذا نسبته الى الجمل المجمله ميمك و خانك
فحتمنه جمل بجمل و مبتد بجمل اولن نسنه بقال الولد بجمله بجمله يعنى ولد بجمل و خوفك منشأ در الجمل بانك فتي
و خانك تشديد بله ز ياده بجمل اولن كسسه البديل بانك فتي و دالك كسري ومد بله برنسسه نك قائم مقامى البديل
فحتمنه بر سبتك عوضى و خلقى اولن نسنه البديل بانك كسري و دالك سكونيله بعناه لغة فيه مثل شيه وشيه
ومثل ومثل ونكل ونكل وغيره ونكل شول رجاله ديرل كه عدوى منعده قيد ويند مثابه سنه اوله و ابو عبيد
ايتدي فعل وفعل وزنى اوزر كلام عربيه بودرت كلمه دن غيرى سماع ايتدم و بدل فحتمنه براغر بدر كه اللز
و ابقره عارض اولور و بدل ذكر اولن مرضه مبتلا اولمغه دخي ديرل بقال بدل بدل لامن الباب الرابع لابدال
همزه نك كسر بله برنسسه يي بدل قلغه ديرل بقول ابدال الشئ بغيره التبديل على وزن التكريم كذلك برنسسه يي
بدل قلغه ديرل بقال بده الله من الخوف ايتنا و تبدل برنسسه يي تغييره دخي ديرل برنسسه يي بدل قلغسزن الاستبدال
همزه نك و ياك كسر بله والتبدل فحتمنه و دالك ضمي وتشديد بله برنسسه يي برنسسه يي بدل الموق بقال
استبدال الشئ بغيره و تبدله اذا اخذه مكانه المبادله ميمك ضمي و دالك فتي ايله برنسسه يي برنسسه يي
دكشمك التبدال بانك فتي و دالك ضميمه كذلك دكشمك الابدال همزه نك فحتمنه صلحادن بر قوم در كه دينا
انلردن خالى اولماز نحن انلردن رى وفات اتسه خدای تعالی مكانه برن بدل قيلور البديل بانك فتي و دالك
كسري ومد بله ابدالك واحدى در اين در بدر و ايتي اوزن البذل بانك فتي و ذال معجه نك سكونيله احسان
طريقيله برنسسه يي ميمك تقول بذلت الشئ ابدله بذلا اذا اعطيته و جددت به يعنى جومر ذلك طريقيله و بر سبتك
البذله بانك كسري و دالك سكونيله و المبدله ميمك كسري و ياك سكوفي و دالك فحتمنه بونلر ايكسسه شول
لباسدو كه ايش اسلند كره كيلور المبدال ميمك فتي و دالك كسر بله جعي ايش امچون كيلن لباسلر معناسنه بقال
جاء فلان في مباله اي في ثياب بذله الابدال همزه نك و ياك كسر بله برنسسه يي قولن كرك ثوب اولسون

بجدل

بجطل

بجل

بذل

بذل

کری غیر اولسون التبدل فختنه وذلک ضمی وتشدید یله برسنه نك صقما سن ترك ايتك البرايل بانك ضمی
 و بانك کسری به خروسک و طوی دیگله مغروف اولن قوشک بوینده استدرت اوزن بئن توی البرا الة علی وزن
 الدحرجة خروس بوسینه اولن توی طاعنق عجنک ایتدی حینه نقول برال الیک برال الة اذ انقش برأ به
 البرطیل بانك و طانك کسری و رانك سکونیه اوزون طاش حجر طویل معنا سنه البراطیل بانك فخی و طانك
 کسری و مد به جمی اوزون طاشلر معنا سنه البرطیل بانك و طانك ضمیمه برجنس نقيه در قلنسوه مخصوصه
 معنا سنه و گاه اولور لامک تشدید به دخی استعمال اولنور البرغیل بانك و غین معجه نك کسری به شول
 مشهور کدر یغله برینده اوله یعنی اولی وصولی بر ابله یاس برل مایینده اوله لبارله قادیسیه کی مثلا و بونلر بر
 شهر کاسمی در البرول خمتینه دوه اضیسن یارمق یقال یزل البعیر یزل بزولا من الباب الاول اذ افطر نابه یعنی
 اضیسی یارلسه البازل زانك کسری به اضیسن یارن دوه مذکره و مونته اطلاق اولنور و یوطقوزنی یله
 اولور و گاه اولور سکرنی یله دخی اولور البازل خمتینه جمی اضیسن یارمش دوه لر معنا سنه البرل بانك ضمی
 و زانك فخی وتشدید به کذلک جمی البوازل بانك فخی و زانك کسری به کذلک جمی و بازل دوه نك شول اضی دیشنه
 دخی دیر که اول هنوز ظهور ایتش اوله و بومقامه صاحب صراح بازل دندن کود که براید دیشدر سهودر
 زربازل دوه دیشنه مخصوصه درته ک صاحب قاموس بازل وقت بزوله ظهور ایدن دیشدر دیشدره بزولی
 دوه اضیسن یارمقه نفسیر ایتشدر البرل بانك فخی و زانك سکونیه شرانی سوزوب صافی قلی البازله زانك
 کسری به شول باش یار یغیدر که قلی اقه یقال شجة بازله اذ اسالدهما التبرل فختنه و زانك ضمی وتشدید به یارمق
 یقال تبرل اذ اتشقی الانزال همزه نك کسری به کذلک یارمق یقال انزل الطلع اذا انشق و طلع شول بشه
 دیر که ابتدا اخر ما اغاجنه ظهور ایدر البازله زانك کسری به شمی معنا سنه استعمال اولنور یقال مابقیتم
 بازله کما یقال مابقیتم لهم ناعیه و لا راعیه ای واحده و ناعیه دن مراد قیوندر و راعیه دن مراد دوه دن
 و یعقوب ایتدی ماعنه بازله دیرل لیسر عنده شمی من مال معنا سنه و لا ترک الله عنده بازله ولم یعظم بازله دیرل
 لم یعظم شیئا معنا سنه البرل بانك فخی و زانك سکونیه شدت معنا سنه یقال هذا امر ذویل ای ذوشده المیزل
 میك کسری و و بانك سکونی و زانك فخی ابله شول سوز کدر که انو که شرانی سوزب صافی قلورل البرلا بانك فخی
 و زانك سکونی و الفک مد به خوب اولن رایه دیرل یقال فلان نهاض یزل اذا کان من بقوم بالا مور العظام
 البسل بانك فخی و سبنك سکونیه حرام معنا سنه در الابسال همزه نك کسری به حرام قلی حرم معنا سنه و ابسال
 برکسنه فی مهلکه یه تسلیم ایتکه ده دیرل نقول ابسلت فلانا اذا اسلمته لله لکه البسل میك ضمی و سبنك فخیله
 مهلکه یه تسلیم اولنش کسنه و منه قوله تعالی ان تبسل نفی جا کسبت قال ابو عبیده ای تسلیم البسله بانك ضمی
 و سبنك سکونیه افسون ایدجی کسنه یه و رلن اجرت البساله بانك فخیله شجاعت معنا سنه الباسل سبنك
 کسری به شجیع اولن کسنه یقال تبسل فهو باسل من الباب الخامس ای بطل البسل بانك و سبنك ضمیمه جمی بجا درلر
 معنا سنه بازل ابله بزل کی المباسله میك ضمی و سبنك فخیله حربله اید شمه مصاوله معنا سنه البسیل بانك
 فخی و سبنك کسری به قبیح الوجه اولن کسنه و بسیل نبیذ کبقیه سی در که نبیذ کظرفنده ار توب کچه دن صباحه
 قاس اوله المستبسل میك ضمی و سبنك کسری به شول کسنه در که نفسی موتیا خود در به مقرر قله الاستبسال
 همزه نك و تانك کسری به برکسنه یا اولدر ماک و یا خود اولمکیچون نفسی مهلکه به القا ایتک یقال استبسل فلان
 اذا لم تقبل و هو ان یطرح نفسه فی الحرب و یرید ان یقتل او یقتل لاحاله البسملة علی وزن الدحرجة بسم الله
 دیک یقال بسم الله اذا قال بسم الله و یقال اکثرت من البسملة ای من قول بسم الله البصل فختنه صوغن که

برل

برطل

برغل

برل

بسل

بسمل

بصل

معروفدر البصله کذلک فختنه و احدی الباطل طانك کسری به حقک مقابلی در الابطیل همزه نك فخی و طانك
 کسری و مد به باطلک جمی در علی خلاف القیاس کویا که ابطیلی جمع ایتشدر در البطل بانك ضمی و طانك سکونیه
 باطل اولمق البطل خمتینه و البطلان بانك ضمی و طانك سکونیه کذلک باطل اولمق یقال بطل الشی یطل بطلا
 و بطولا و بطلا من الباب الاول و بطل هدر معنا سنه در دیرل یقال ذهب دمه بطلا ای هدر لا بطل همزه نك
 کسری به باطل قلی یقال بطله غیره البطل فختنه بهادر اولن کسنه شجاع معنا سنه البطله فختنه موتی بهادر
 اولن عورت معنا سنه البطله فختنه بهادر لاق البطله بانك فخیله کذلک بهادر لاق یقال بطل الرجل یطل بطوله
 و بطله من الباب الخامس اذ اصار شجاعا و بطله بشمی اولن کسنه او ان فالله دخی دیرل یقال بطل الاجیر بطله من
 الباب الاول ای تطل فیها البطل بانك فخی و طانك تشدید به ایشدن مان قال ایشمی لبعل بانك فخی و عینك
 سکونیه زوج البعول خمتینه جمی ازواج معنا سنه و بعل زوجیه دخی اطلاق اولنور البعله بانك فخی و عینك سکونیه
 زوجیه پس عورت بعل به بعله اطلاق اولنور زوج و زوجیه اطلاق و اندخی کی و بعل زوج اولمغه دخی دیرل یقال بعل
 الرجل من الباب الثالث اذ اصار بعل و بعل صاحب معنا سنه ده کاور یقال من بعل هذه الناقة ای من صاحبها
 و بعل شول خرم ما اغاجنه دخی دیرل که کوکی ردن صواجه لاق صور مقسزن و ابو عمر و ایتدی بعل و عدی ایکمی
 رد که اول ماء سمایله صور لندز و اسمی ایتدی غدی ماء سمایله صوارلن به بعل کندی کوکندن صوارلن درانی کسنه
 صور مقسزن و ماء سمایله صوارلن مقسزن فی الحدیث ما شرب بعل ففیة العشر و بعل بر صمک اسمی در که الیاس نیشک
 صلوات الله علیه قومنک ایدی و بعل شول مرافع رده دیرل که اکصور و سیل چقیقه بعلک بر شهر ک اسمی در
 و بونك حر کاندن قول سام ابرصد اولن قول کی در که اندن دیرلر سمک اسم اولی عرب اید و یاسم ثانیه مضایق
 قیلور سک و اگر دیرلر سمک اسم اولی فتح اوزن مینی قلوب اسم ثانی عرب قلسن لا ینصرف امر اید دیشدر باب
 صادق او ایتلن البعل بانك کسری به ار عورتیه او بنقدرد فی الحدیث ایا کل و شرب و بعل الحامله میك ضمی
 و عینك فخیله عورت یار به او بنق یقال المرأة تباعل زوجها ی بعله البعل فختنه مقیر اولن یقال بعل الرجل
 من الباب الرابع اذ ادهش البعله بانك فخی و عینك کسری به مقیره اولن عورت البعل بانك فخی و غین معجنک
 سکونیه قاتر لستر معنا سنه البغال بانك کسری به جمی قاتر لر معنا سنه البغولاه میك فخی و بانك سکونی و عینك
 ضمی و الفک مد به اسم جمع در قاتر لر معنا سنه البغال بانك فخی و غینك تشدید به قاتر صاحب التبعیل علی وزن
 التکریم دوه نك برجنس یور عیسی در که اول عنقله هاجه بنیند در و عنق اوزان و زانی یور عیسی در و هاجه
 یور غلغه دیرل البقل بانك فخی و قافک سکونیه تازه لوت البقله بانك کذلک فخی و قافک سکونیه و احدی
 و بقله بریم اوتنه دخی دیرل خر فیه معنا سنه که اکبقله الخنقاد دخی دیرل البقله میك و قافک فخیله اونی چوق
 اولن یور بعضلر ایتدی هر سنه که رده بتوب رانکه یاسل اوله اکبقل دیرل البقول خمتینه سباده رواویش
 او غلاتک سقلی بلور ماک یقال بقل وجهه العلام یبقل بقولا من الباب الاول و لا تقبل بقل بالتشدید و ابن السکیت
 ایتدی بقل ناب البعید دیرل رجن دوه نك ضمی دیشی بلور سه الا بقال همزه نك کسری به سنور اولن او نلر دن رمت
 دید کمری اوت یشر ماک یقال بقل ارمث اظنه رخصره ورقه و ابقال یوزنه اوت بثلک نقول بقل لا راض اذا
 خرج بقله کمال الشاعر و لا راض بقل بقالها جوهری ایتدی شاعر ابقلت دیمدی بر ارضک فقی غیر حقیقی در
 مزبور ک بوکلامند فهم اولنور که کث غیر حقیقه ضمیمه مسند اوله مطابقت واجب اولمیه حالاکه و اجیدر
 پس ای راضی منبت ابله یا کاشیه سنه ابله یا و یل یتکدر الباقل قافک کسری به شول رمت در که یشرمش اوله
 بقال انقل فیه باقل و لا بقال مقل کما قالو اوریس فهو واریس ولم یقولو امورس و هو من التواد و اریس رمت

بطل

بعل

بقل

بقل

دبد گری اوت سر رمق الابتقال همزه نك و تانك كسر به اولق نقول ابتقل الحارای رعی البقل التبقل فحقته
 وقافك ضمی وتشديد به بمعناه نقول تبقل الحارای رعی البقل الباقلاء قافك كسر به اكر لامی مشدد قلو رسك
 الفی قصه ابد رسن واكر لامی مخفف قلو رسك الفی مد ابد رسن الباقلاء الف مد وده ابله باقلاء نك واحدی در
 لام مخفف به باقل قافك كسر به عربی ركنه نك اسمی در كه نكلمن عجز له معرو فدر وفي المثل اعی من باقل ومثلك
 اصلى بودر كه مز بوراون برانجه به راهو صتون الدقه نجه به الدك دیوسو ال ابد كری حینه جواب ورمكه
 عاجز اولمغین اللری نك بر مقلن اچوب دبلن چقر مش تاكه اون برانجه به اشارت ابله بو حالت اهو مز بورك الندن
 خلاص بولوب قاجمش اكناه ذكر اولنن مثل ضرب اولنن البكیة بانك فحق وكافك كسری ومد به شول
 یا غدر كه كشكه خلط اولنور البكالة بانك فحقه ذكر اولنن معنایه در واوز بد ایتدی بكیله و بكاله شول ون در كه
 پسته ابله خلط اولنوب صوبه یا خود یا غله یا خود ویتله ترقلنور و یعقوب ایتدی بكیله پسته ابله خرما
 دیرلر كه بر كاسه اچنده سودله ترقلنور و كلائی ایتدی بكیله شول وكشك كشك در كه انی صوبه خلط ابدوب حمیركی
 یوغره سن و بكیله قیون ری برینه قرشوب يكسان اولمغه دخی دیرلر بقال ظلت الغنم بكیله واحدة وعینة
 واحدة اذا اختلط بعضها ببعض وعینة عین مهمله وناه مثله ابله شول قیون سور سیدر كه ابكی سورینك
 بری برینه قارشمندن حاصل اوله طعام مز بون تشبیه اولور البكل بانك فحق وكافك سكونیله بكیله قلی نقول
 بكت البكیة ابكها بكلام من الباب الاول اذا اتخذتها وبكل پسته یی اونه خلط ایتكه دخی دیرلر نقول بكت السویق
 اذا خلطته وبكل مطلقا قارشد رمغه دخی دیرلر نقول بكل فلان علیه احدیته اذا خلطه التبكل فحقته وكافك
 ضمی وتشديد به كذلك خلط ایتك معنایه نقول تبكل الرجل فی الكلام اذا خلط وتبكل ركسنة نك وزنه
 شتم وضربه غلبه قلمغه دخی دیرلر بقال تبكل القوم فلانا اذا غلبوه بالشم والضر وبكل غنیمت معنایه سنه ده
 كلور بكیل بانك فحق وكافك كسری ومد به همدانك بر جاعتك اسمی در البلة بانك فحق ولا مك تشدد به
 غناك اولن نسبه بقال ریح به ای فیها بلل وبله خیر معنایه سنه ده كلور بقال جاء فلان فلم یات ساهله ولا به
 بن السكیت ایتدی هله هانك فحقه فرح دن واستهلال دندرو به بالدن وخیر دندرو یعنی سروری وخیری موجب
 نسبه كتور مدی وبله كاه اولورشی معنایه سنه ده كلور منه قولهم ما صاب هله ولا به ای شیأ البلة بانك ضمیله
 تازه اونك یا شلغی در البلة بانك كسر به مطلقا یا شلغی رنداوت معنایه البل بانك كسر به مباح معنایه در
 منه قول العباس بن عبد المطلب فی زمزم لا احلها لغتسل وهی لشارب حل وبل اسمی ایتدی بن طن ایدرم كه بل
 كله سنك ذكری اتباعا اوله حنی معتر بن سلیمان بل لقه حمیده مباح معنایه در دبدی وابو عبید ایتدی بل شفا
 معنایه در من قولهم بل الرجل من مرضه وابل اذا برا واما الدین ولیدك واما وان الخطاب جی فلا ولكن ذاك اذا كان
 الناسی بذی بلی وذی بلی دبدی قولند ابو عبید ایتدی ذی ببله مراد تفرق ناسدرو وخلقك بلا امام طوایف
 مختلفه اولوب بعضی بعضندن بعید اولمسی در دبدی وابو عبید ایتدی كذلك هر نسبه كه سنندن بعید اولوب
 انك موضعن بلسك هو بذی بلی دیرسن وابو عبید ایتدی بوندو لغت دخی واردر كه اول ذی بلیان در بانك
 كسری ولا مك كسری وتشددی وبانك تخفیفی ابله فعلیان وزنی اوزن صلیان كی وصلیان واونك اسمی در
 بلالین حمام بانك كسری ومانك فحق وميك تخفیفیه رسولك صلى الله وسلم مؤذنی در حبشه طابغه
 سنندنو بلال صومعنا سنه ده كلور بقال مافی سقا بك بلال ای ماء وهر نسبه كه انوكه بوغز راوور كرك صو
 اولسون كرك سود اولسون اكابلال دیرلر ومنه قولهم انصروا لرحم بلالهای صلواها بصلتها واندو هابغی رجمی
 صله قلمغه ترقله الباله لامك تشدد به خیر معنایه بقال لا تبالك عندی باله ای لا یصیبك منی ندی ولا خیر

بكل

بلل

بلال

بلال بانك فحق ولا مك كسراوزن معنایه قطام كی كذلك خیر معنایه در نقول لا تبالك عندی بلال البلة بانك
 ضمی ولا مك تشدد به والبلة بانك ضمی ابله والبول ضمیته ومبدله والبلة ضمیته بلالمد والبلة بانك
 ضمی ولا مك فحقه بونلر كجمله سی عیب واساءت معنایه كاور نقول طوبت فلانا علی بلیته وبلالته وبلوله
 وبلالته وبلالته اذا احتلته علی مافیله من الاساءة والعیب وداریته وفیه بقیه من الود وبلله ضمیته قریبك
 غنا كلكنه دخی دیرلر نقول طوبت السقاء علی بلیته اذا طوبته وهوندی یعنی قریبه یی قو جقلمد حالا كه غناك ایدی
 البلیل بانك فحق ولا مك كسری ومد به والبلة بانك فحق ولا مك كسری ومد به كذلك بونلر كیكسین
 شول بونلر كه انك غناك اوله وجنوب بلی سار باردن زیاده در غناك كلك جهندن البلیله علی وزن الزلزلة
 والبلیل بانك فحق ولا مك سكونیله بونلر كیكسین غصه ووسوسه صدر معنایه دو البلیل بالرك ضمی
 ولا مك مایندن سكونیله حسن صوته معروفاون قوشدرو بلبل رجالدن خفیف كسینه ده دیرلر
 التبلیل علی وزن التزلزل دبللری برینه قارشمغه دیرلر بقال تبلیلت اللسن اذا اختلطت ووده اولنخ بانك
 اولمغه دخی دیرلر بقال تبلیلت الابل الكلاء اذا تبعته فلم تدغ منه شیأ البلی بانك فحقه مرضدن محب بولمق
 بقال بل من مرضه بل بلال من الباب الثاني اذا صح وبل باش ایتكه دخی دیرلر بقال به یله من الباب الاول اذا نده
 وبل صله رحمه دخی دیرلر بقال بل رحمه اذا وصلها وفي الحديث بلوا ارحامكم ولوی السلام ای نده وها بالصلة
 وبل نصیب ایتكه دخی دیرلر منه قولهم بلك الله بان ای رزقه یعنی خیر دعا حالته نوبله دیرلر وبل برنسنه
 ظفر بولمغه دخی دیرلر نقول بلیتله من الباب الرابع اذا ظفرت به وصار فی يدك بقال لیمن بلیت بك بدی لا تقارقی
 اوتو دی حتی الابلال همزه نك كسر به والا استبلال همزه نك و تانك كسر به مرضدن افاقت بولمق بقال بل
 من مرضه واستبل اذا برا منه وابلال بر كسینه بر خصوصه باش چكمكه وغالب اولمغه دخی دیرلر اسمی روایتند
 بقال ابل الرجل یل ابلا اذا امتنع وغلب التبلیل علی وزن التبلیل باش ایتك بقال بلیله شدد للنیا لقه
 الاستلال همزه نك و تانك كسر به باش اولمق بقال بلیله فابتل الابل همزه نك و بانك فحقه زیاده اند اچمچی
 اولوب ظلم كار اولن كسینه ابو عبید ایتدی ابل رجل فاجره دیرلر وكسانی ایتدی ابل شول كسینه در كه
 انوك یزلفی در كه لوانیه البلاء بانك فحق والفك مد به مؤثری رزمی درك اولنن عورت معنایه وبله
 زیاده هموار اولن طاشه دیرلر بقال صفاة بلاء ای ملساء بل بانك فحق ولا مك سكونیله مخففا حرف
 عطف در كه كلمه ثانیه یی كله اوله عطف ابدوب ثانی اولك حكمنه اولور اراید و یو ثانیون اولدن اضربه
 دلالت قلو كقولك ما جاءنی زید بل عمرو ومارأیت زیدا بل عمرو واما فی اخوتك بل ابوك یس بونكك عطف
 اولنور كرك نفیدن صكره كرك ایتادن صكره وكاه اولور بل كله سن موضع ربیه وضع ابدور لرحرفی
 حرف اخر موضعنه وضع ایتك مشهور اولد غیچون اتساعا شه كم بل مهمه قطعت بعد مهمه دیرلر رب مهمه
 محله ومهمه میملر ك فحقه اوزاق بریه دیمكدر واما باری تعالی نك ص والقران ذی الذکر بل الذین كفروا فی عزة
 وشقاق دبدی قولند اخفش ایتدی بعضلر بو مقامه بل كله سن ان معنایه حمل ایتدی و یوان معنایه
 اولد وعندن اوتری قسم لك اوزنه جاری اولدی واخفش ایتدی طابغه عرب كاه اولور كله بلی
 یكلامی قطع ابدوب كلام اخره استیناف اچون استعمال ابدو مثلا بر كسینه اشعار غریبش شعر انشاد
 ایتسه بل ماهاج احزان وشجواقه شهاد رسته كم بل وبلده ما الانس من اهلها دیرلر كاه بل ذكر اولنن
 شعر رده نظم شعر دن دكلدر وشعردن اولمغه وزن محمل دخی دكلدر بلكه كلام ما قبلندن منقطع
 اولد غته علامت اچون كشدرو واخفش ایتدی كله بلك نقصانی نه مقوله خرقدر معلوم دكلدر وهل كله سنه

وقد كلفه سنه دخی حال بو بده ورا كز بونك نقصان و او قلوبو سكب و هلو و قد و دیرسن و اگر یا قلسك
 الی و هلی و قدی دیرسن و علمادن بعضی بونك نقصان حرف اخیری جنسندن قیلوب اصلنه مدغم در
 دیشلر یعنی اصلی هل بل قد در دیشد و جوهر نك بود كزیتدی كلات مز بونك اسم كلسی ثابت اولور سه
 موجه در لکن بل كلسه سنك و هل كلسه سنك اسم كلسی ظاهر دكلور و هر حرفك خود بناسی ثلاثیه ارجاع
 اولفاسنی التزام التزام مالا بلزم اولمسنه خفایو قدر البول بانك فخی و واو كسكونیه سدك كه احد سیلیندن
 خروج ایدر ابوال همزه نك فخیله جمی سدك معنا سنه بقال بال بول البیلة بانك كسری و مدله اسد
 بركونه بول ایتك معنا سنه جلسه وركبه کی البوال بانك ضمی و واو ك تخفیفیه كثر تبول عارض اولم
 یعنی تیز افشان ایتك المبوله میك فخی و بانك سكونی و واو ك فخیله محل تبول و باعث تبول اولن سنه دخی
 دیرل بقال الشراب مبوله المبوله میك كسری و واو ك فخیله تبول اولن كلسه اب ریز معنا سنه الاباله همزه نك
 كسریله افشان ایتدیر مك كایقال لنیلن اخیل فی عرصانكم بولان بانك فخی و واو كسكونیه علی قبیله سنندن
 بر جماعتك اسمی در البال علی وزن الخال كو كل قلب معنا سنه نقول ما یخطر فلانا بیالی و نفسك معاشی خوب
 اولمق معنا سنه ده كلور بقال فلان رخى البال ای رخى العیش و حال معنا سنه ده كلور بقال ما بالك و بال
 مبالا ت اولنوب قایلن فسنه دخی دیرل بقال لبس هذا من یالی ای ما بالیه و بال در بابا قلدنن بریوك
 بالغه دخی دیرل حوت عظیم معنا سنه و بواصلنه عربی دكلور الباله علی وزن الحاله طیب قود قلی طرفه
 دیرل فارسی معریدر كه فارسی یله در و باله قایلن معنا سنه ده كلور بقال لا بالیه باله ته كم باب معتل
 اللامه كلوران شاه الله تعالى البهل بانك فخی و هانك سكونی ابله از سنه یسیر معنا سنه اموی ایتدی بهل
 از صویه دیرل و بهل لعنته دخی دیرل بقال علیه بهله الله ای لعنه الله و بهل بر كسنه فی استندوكی اوزن
 قومغه دخی دیرل نقول بهلته اذا خلیته و لادته باهله قیس عیلانن بر قبیله نك اسمی در و بواصلنه
 همدانن بر صورتك ادبدر كه معن بن سعد بن قیس عیلانك عورتی در پس انوك ولدی باهله به نسبت
 اولنوب اول قبیله به باهله دبدیلر و عربلر ك باهله بن اعصر دبدیلر قبیله دن خی مراد اولمق تا و بیلله در
 ته كم تمیزت مردیرل قبیله مراد اولمق تا و بیلله جمیع زمانه حال بو بده در كرك قبیله دن عبارت اولن
 اسم اصلنه رجل اسمی اولسون كرك عورت اسمی اولسون باهل هانك كسریله شول ناقه در كه صراری اولیه
 و صرار ناقه نك سه سنه باغلد قلی باغدر عرب طایفه سنندن عورت از به ایتدی ایتك باهلا غیر ذات
 صرار و صرار را هممه ابله نفسیری الان مرو ایتدی و بعضی نسخه ده صدر واقع اولمشدر دال ایله و صدار شول
 كوچك كوكله دیرل كه بدن اوز رینه کیلور و شول ناقه نك كو كسنه اورد قلی داغه دخی دیرل و الاول
 هو الاصح و باهل شول ناقه یه ده دیرل كه انوك عراقی اولیه و عران عین هممه نك كسریله شول لاجاه دیرل كه
 سر كش دومنك بورنه كچور رل و شول ناقه یه ده دیرل كه انوك صدارى اولیه و صدار صادك كسریله ده
 كو كسنه اورد قلی طاغدر البهل بانك ضمی و هانك فخی و تشدد بدله جمی الابال همزه نك كسریله ناقه یی
 ذكر اولنان علامتله علامتسز ترك ایتك و ابهال بر كسنه فی استدی اوزن قومغه دخی دیرل نقول ابهله اذا
 تركته و اراده المبهله میك ضمی و هانك فخیله فی علامت اولان ناقه المباهل میك فخی و هانك كسریله جمی
 لا استبهال همزه نك و تانك كسریله فی علامت قلوب فی ضبط ایتك و منه قیل فی فی شیبان استبهلتها السواحل
 الانهم كانوا زلین بشط البحر لا یصل الیهیم السلطان یفعلون ماشا و المباهله میك ضمی و هانك فخیله لعنت
 اید شملك ملاعنه معنا سنه الابتهال همزه نك و تانك كسریله فخرم ایتدیر و دعای خالص قلب معنا سنه ده كلور

بول

بهل

منه قوله تعالى ثم ينزل الى مخلص في الدعاء البهل بانك و لامك ضمی و ما یبده هانك سكونیله رجالدن ریده
 كویلی اولان كسنه فحاك معنا سنه الابهل همزه نك و هانك فخی و ما یبده بانك سكونیله سر و اغاجنك فخی
 حمل عز معنا سنه البهل علی وزن جعفر باطل معنا سنه در احر ایتدی هو الضلال بن بهل دیرل لا ینصرف
 اولمق اوزن باطل معنا سنه بهل کی در تاء مثلثه ابله وزنا و معنی البهمل بانك و صاد هممه نك ضمی و هانك
 ما یبده سكونیله مجسم اولان سنه یقال حمار بهمل ای غلیظ البهمله علی وزن المزبور شول عورندركه
 قصیره القامه اوله بهله بانك و دالك فخی و ما یبده بانك سكونیله تمیدن بر جاك اسیدر و بهله بر عورتك دخی
 اسیدر كه عاصم ابن بهله كه ابی الجودك اوغلی در مز بونیه اضافته شهرت بولمشدر فصل التاء التبل
 تانك فخی و بانك سكونیله عداوت یقال اصیب ببل ای عداوة التبول ضمتنله جمی عداوتلر معنا سنه
 الاتبال همزه نك كسریله عداوت ایتك بقال تبلة تبلا من الباب الاول و ابله انبالا اذا ضاع و نسخ
 جوهر یه ابله تبلا وقع اولمشدر ظاهر ابله انبالا در و بقال ایضا تبلمهم الدهر و تبلمهم اذا افناهم و تبلم
 و اتبال محبت بر كسنه فی خسته قلمغه دخی دیرل بقال بلة الحب و ابله اذا اسقمه و افسد التابل بانك كسریله
 و التابل بانك فخیله طعامه لذت و یسون دیو خلط اولان محسنات التوابل تانك فخی و بانك كسریله
 جمی جو ملكه قونان حواچ طعام معنا سنه التوبلة علی وزن الدخر حة و ملكه طعامك حواچن
 قومق نقول توبلت القدر و بواو عبیدك مصنفنه اولان و ابینه بناء در تباله تاء اولینك فخیله یبده
 و شهر ك اسمی در كه وسعتله و اوجوز لغله معروف در وفی المثل اهون من تباله علی الحجاج و مثلك اصلى بودر كه
 عبد الملك حجاجی تباله یه و الی قلد قده نباله یی كوردوكی حینه حجاج حقیر عداوتن ایدی التقل
 تانك فخی و فانك سكونیله توكر مك كه بزقه شبیه در زرا توكرمه نك انواعی وارد ابتداسی بزق بعد تقل
 بعد نفس بعد نفخ در بقال تقل یتقل من الباب الاول والثانی ومنه تقل الرأقی یعنی افسون اوقیه نك
 اوفور مسی التقل تانك فخی و فانك كسریله فخر می متغیر اولان كسنه بقال رجل تقل ای غیر متطبیع
 یعنی رایحه طویه صاحبی اولمسه المتفال میك كسری و تانك سكونیله بدرایحه اولن عورت الاتفال
 همزه نك كسریله رایحه فی متغیر قلمق بقال انقله غیره التقل تانك فخی و فانك ضمی و ما یبده تاء ثانیه نك
 سكونیله دلکی یوریسی ولد ثعلب معنا سنه التقل تانك و فانك ضمی و ما یبده تاء اخیره نك سكونیله بعناه
 لعه فیه و التاء فیهما زائدة التل تانك فخی و لامك تشدد بدله دبه پشته معنا سنه التلال تانك كسریله
 جمی و تل بر ققه دخی دیرل بقال تله للجمین اذا صرعه كاتقول كبه لوجهه كه یوزی لوزن بر قدی دیک
 اولور التلال لامك تشدد بدله و التلاله تانك فخیله و التلال كذلك تانك فخیله بونلر جمله سی تبعیت
 طریقته ذكر اولنان لفظلر در مستقل معناری یوقدر بقال رجل ضال تال و جاءنا بالضلالة و التلاله
 و هو الضلال بن التلال المتل میك كسری و تانك فخیله شد بد معنا سنه در بقال رخ مثل یل به یعنی انوك
 كم اور لور سه دوشلور للتاله میك ضمی و لامك تشدد بدله یوندا یجون ایقر طلب ایتك منه قولم ذهب
 تبال ای یطلب لفرسه خلا پس بواب مفاعله دندر التلیل تانك فخی و لامك كسری و مدله یون كدرن
 معنا سنه التلاله علی وزن الزلزله شول مشربه در كه طلع فابندن اشلر لوطلع خرمانك ابتدا چقن عشنه دیرل
 و تلتله ار غلغه دخی دیرل بقال تلتله اذا زعزع و اقلقه التلال تال اولك فخی و ثانیك كسریله شد بد کی در
 وزنا و معنی التله تانك فخی و لامك تشدد بدله حالت معنا سنه بقال هو بته سوء انما هو كقولهم بیته
 سوء ای بحاله سوء الاتمهلال همزه نك و میك كسریله ابله اوزه من ابوز بد روایتی اوزن بقال التهل

بهصل

بهمل

نبل

نقل

نلل

الشيء أهلاً لا أظالم وبعضهم ابتدئ أهلاً اعتدال معنائه در و انما ورد في راء مهمله ابله بومعنايدر
يعني طالع واشتد معنائه در التولية تانك ضمي وواوك فحقيله والدولة كذلك دالك ضمي وواوك
فحقيله همزه وزني اوزن افت وبلاداهيه معنائه التولات تانك ضمي وواوك فحقيله جمعي دواهي معنائه
يقال جاءنا بتولاته ودولاته اي بد واهيه واخليل ابتدئ توله تانك ضمي وواوك فحقيله وتوله تانك كسري
وواوك فحقيله برنسنه در كه سحره شبيهه در واهيه ابتدئ توله تانك كسري به شول افسوندر كه
انوكله زوجك زوجيه محبي زياده اولور وتولات كاه اولور لطف واحساندن عبارت اولور ابن الاعرابي
روايي اوزن يقال ان فلانا لدوتولات اذ كان ذا لطف وتات حتى كاه بسحر صاحبه يعني احسانه جذب
قلوب ايدر سحر له اندك كاري كبي فصل الشاء التولول تانك ولا مك ضمي وما بينه همزه نك سكويه
سكل كه يدنه دانه دانه ظاهر اولور قاني وجراحي اولماز ارخ معنائه فتح راء عجمي ابله التاليل تانك
فحقيله همزه نك مدي ولا مك كسري ومديله جمعي سكلر معنائه التينل تانك وتانك فحقيله وما بينه
تانك سكويه شول بيان كچي در كه ياشلواوله وتينل بر طاعك دخي علمي در التلله تانك ضمي وحيك
سكويه قارن واسع ويوك اولق عظيم البطن معنائه الانجل همزه نك وحيك فحقيله قارني يوك اولان
كسنيه التلله تانك فحقيله وحيك سكوي والفق مديله موثي قارني يوك عورت معنائه سنه وحقيله
واسع اولان طغر حق التجل ميمك ضمي وحيك فحقيله وتشد بد به فرموده و عظيم اولن سنه الانجلين
همزه نك وحيك ولا مك فحقيله كلام مؤلم معنائه كواك كلام كلين دن مركب اولد و غنه بناء
صيفه تنبيه اوزن استعمال او تشدد منه قولهم طعن فلان فلانا الانجلين اي رماه بدايه
من الكلام الثرملة تانك وميمك فحقيله طعاني سوء ادب اوزن يك طعاني ركن سقلى اوزن دكوب
الرن بولشدر مق الثرملة تانك وميمك فحقيله دلكنك دشيسي اني الثعالب معنائه ورجالدين ركسنه نك
امي در التل تانك ضمي وعينك سكويه شول كچيرك ميمك شى در كه سكل كي ميه باشري اراسنه
اولور ناقده اولور وقيونده اولور يقال في التعجب ما بين ثعل هذه الشاة الثعل فحقيله جمعي ذكر
اولنان ميه باشري معنائه الثعل فحقيله ديشه زياده لك اولوب ومنبتنه اختلاف اولنمين بعضي
بعض اوزن بلك الانجل همزه نك وعينك فحقيله شول كسنه در كه ديشري ذكر اولنان وجه اوزن اوله
التلله تانك فحقيله وعينك سكوي والفق مديله موثي ديشري قبيح اولن عورت معنائه الانجل همزه نك
كسري به مخالفت ايمك يقال ثعل القوم علينا اذ اخالفوا تعالاه تانك ضمي وعينك تخفيفيله دلبي ديد كاري
جانور معرفه لا ينصرف در علم جنس اولقه المتلله ميمك وعينك فحقيله دلبي جوق اولان رارض
كثيره الثعالب معنائه سنه كمعقرة ديرل راض كثيره العقارب معنائه ثعل تانك ضمي وعينك فحقيله
طلي قبيله سندن رجاعتك ايدر كه باباسي ثعل بن عمرو در الثفل تانك ضمي وفلك سكويه برنسنه نك
چو كنديسي در دي معنائه المتافل ميمك ضمي وفلك كسري به برنسنه نك چو كنديسن اكل ابدن كسنه
منه قولهم تركت بني فلان مثافلين اي يا كاون الثفل يعني انلري حيويات اكل ايدر كن ترك اندم يعني بدوي
طافه سنك اول وقتن حالي تلو اولور كه سوده مالك اوليوب حيواته كنه ل الثفال تانك فحقيله بطلي
الحركة اولن دوه يقال جمل ثقال اذا كان بطيا الثفال تانك كسري به شول دري در كه دوشيوب اوزنه ال دكر مني
چكرل اوزن ذكر اولنان دري اوزنه دوكلسون ديوكاه اولورد كرمك الت طاشنه دخي ثفال ديرل الثفل
تانك كسري وقافك سكويه يوك الا ثفال همزه نك فحقيله جمعي حمله اجمال كي اولور ووزناومني وثفل برنسنه نك

تال

ثفل

مجل

تومل

ثعل

ثفل

ثفل

وزنه مقدار دخي ديرل منه قولهم اعطيه ثقله اي وزنه وقوله تعالى واخرجت الارض اثقالها قالو الجساد بني ادم
الثقل تانك كسري وقافك فحقيله خفتك مقابل افرلق معنائه يقال ثقل الشيء ثقلان من الباب انطامس مثل
صغر صغر الثقل تانك فحقيله وقافك كسري ومديله افر اولان سنه يقال ثقل فهو ثقل الثقل فحقيله مسافر ك
متاعي وشمي يعني خزمتمكاري الثقلان فحقيله انس وجن طافه سي الثقله فحقيله بدنه اولان افرلق فتور
معنائه ثقل وجدث ثقله في جسد اي ثقل وفتور او بوكسافي ربي در الثقله تانك فحقيله وقافك كسري به
قومك اجمال واهالي يقال احتمل القوم بشقلتهم اي بامتعتهم كاه الثقل تانك فحقيله وقافك سكويه برنسنه برنسنه
اخر كلك يقال ثقل الشيء في اوزن مثقله ثقلان من الباب الاول وطرفه دخي ديرل ثقل ثقلت الشاة اذ اوزنها
وكذلك قيوني فالدر مغه دخي ديرل سز لکن وار قلان تانك ايحون ثقل ثقلت الشاة ايضار زنها واذالك اذا
رفعتها لتنظر ماتقلها من خفتها الثقل تانك فحقيله وقافك تخفيفيله صغر لي ولان عورت يقال امرأة ثقال
ذا كانت ذات ما اكهم وكفل وما اكهم مساجد وزني اوزن وكفل فحقيله صغري معنائه در التثقل
علي وزن التكريم تخفيفك صغري در برنسنه في افرلق معنائه الاثقال همزه نك كسري به يوك بر كسنه
اخر كلك يقال ثقله الحمل وركسنه افرلقه دخي ديرل يقال ثقلت المرأة اذا ثقلت حملها في بطنها واخفش ابتدئ
ثقلت ذات ثقل اولدي ديكنر نتهم افرلقه ديرل صرنا ذوي ثقل معنائه المثل ميمك ضمي وقافك كسري به
جلدن افرلقن عورت يقال ثقلت فهي مثقل المثل ميمك كسري وتانك سكويه التون وزني اولن سنه
المثاقيل ميمك فحقيله وقافك كسري ومديله جمعي مثقال معنائه ومثقال برنسنه ميزنه دخي ديرل كنديسي
مثلندن وموونت معنائه ده كور منه قولهم التي عليه مثاقيله اي موثيه وياوونصر رواي در الثقل قافك
كسري به تمام وزن اوزن اولان التون اصمي رواي اوزن يقال ديار ثقل اذا كان لا ينقص الثقال تانك فحقيله
وقافك كسري به كذلك تام الوزن اولان التونلر للشكل تانك ضمي وكافك سكويه عورت اوغلان ياوي قاني
الشكل فحقيله بعناه يقال ثقلته امه ثقلان من الباب الرابع الثاقل كافك كسري به اوغلان ياوي قاني عورت
الشكل تانك فحقيله وكافك سكويه والفق قهر به بعناه الشكل تانك فحقيله وكافك ضمي ومديله كذلك
اوغلان ياوي قاني عورت المثل ميمك وكافك فحقيله اوغلان ياوي قاني ير يقال الحرب للوالدات مثكله كما
يقال الولد مثكله ومجنبة يعني ولد خوفه ومجنبة باعث اولور ورعه يعني كيوندن دخي للوالدات مثكله ديرل
الا نكال همزه نك كسري به ولدي ياوي قلدر مق ثقل انك الله امه يعني خدای تعالی في والد سنه ياوي
قلدر سن الا نكال همزه نك كسري به شول صلقم چوبي در كه اوزنه خورماقوزني اوله الا نكال همزه نك
وكافك ضمي ابله بعناه پس انك الله انكول عكاليه عكولن لغت در الا نكال همزه نك فحقيله وكافك كسري به
انكولك جمعي ابو عمرو شعر نك ابتدئ قد ابصر ت سعدي بها ككتابي طوبه الاقناء والا نكال
صلقم چوپلري معنائه التله تانك فحقيله ولا مك تشدد به قيون سوريسي وكچي سوريسه ثله ديرل
بلكه حيله ديرل راء مهمله ابله وياه مثنا لاله التل تانك كسري ولا مك فحقيله جمعي بدن ابله بدر كي وبدن كوچك
الومه ديرل وحقن قيونله كچي قرشوب سوريسي اولسر اول زمانده مجموعنه ثله ديرل و ثله يوكه دخي ديرل صوفي
معنائه يقال كساء جيد التله يعني كليمك يوكي خوب اولسه ويقال حبل ثله يعني ايب يوكدن اولسه ودوه
توبندن وقيلدن اولان ابيه ثله ديرل واما بونلر اوچي بره جمع اولسه عند فلان ثله كثره ديرل و ثله
قيودن چقرن طراغه دخي ديرل الا نكال همزه نك كسري به برنسنه نك قيوني سوريسي جوق اولق يقال

ثفل

ثفل

اجعلك الراجا اسرعت واجعل بل طير في صاور مغه دخی در لر بقال اجعلت الراجا اب اذا ذهبت وطيرة
 اجعل ممك ضمی وفانك كسر به سرعت ابدي في بل لافاله فانك كسر به كذلك سرعت ابدي في بل بقال
 بجعل وجافاله الاجفال همز نك وجيمك كسر به قوم يردن كو چوب صيرايه كسر به در لر بقال اجعل القوم اذا
 انقلوا كلهم فمضوا لبل جيمك فتي ولا ملك تشدد به كي بلكتي بادبان كشي معنائه لاول فتمتله جيمك لاله
 جيمك فتمتله دوه نجاسي بقال ان بني فلان وقودهم لاله وقودهم الواله وواله واوك فتي وهمز نك سكوتيه
 مطلقا طوار نجاسي خشكي معنائه الاجلال همز نك وفانك كسر به دوه نجاستي ديوشور مك بقال هم
 محتلون لاله اي بلقطنون البعر ولقط يردن فالدر مق معنائه در لبل جيمك ضمی ولا ملك تشدد به طوار جلي
 پوشش ستور معنائه الاجلال جيمك كسر به جيمك لاله همز نك فتي وجيمك كسري ابله جلالك جيمك جولي
 معنائه وكاه اولور جل كل معنائه ده استعمال اولتور وديكي فارسي مغرب اولمق اوزن شته كم بعض اشعار ده
 واقع اولمشدر وجل ينسنه نك معنائه دخی در لر لبل جيمك ضمی ولا ملك فتي والفك قصر به امر عظيم معنائه
 لبل جيمك ضمی ولا ملك فتمتله جيمك كسري ابله كبري امور معنائه لاله جيمك فتمتله خور ما قود قري طرف
 وعاء قمر معنائه لبل جيمك كسر به كنك حصا حاله اولن تشنه در لر وجل جليل معنائه ده كور بقال
 ماله ذوق ولا جل اي دقيق ولا جليل لاله جيمك كسر به ياشلوا اولان دوه جليلك جيمك در صبي ابله صبيه كي
 وجله ياشلوا اولن ادمره دخی در لر بقال مشيخة جله ومشيخة ميمك ويانك فتمتله شيمك جيمك دريشلو پير لر
 معنائه لاله جيمك و جيمك فتمتله شول صيفه در كه لئه حكمت سوزاري ياز بلوا وله وابو عبيد ايتدي هر كتاب
 رب طافه سي قتنه مجله در للال جيمك فتمتله عظيم معنائه در فقولهم جلال الله فتي عظمة الله وجلال
 اجل معنائه ده كور منزه قولهم فعلته من جلالك اي من اجلك لاله جيمك فتي ولا ملك تشدد به شول
 انكدر كه بوش ككروب نجاست قر شدن وفي الحديث اني عن ابن الهلاله اي بقرة تتبع الجعاسات وبوجلدن
 ما خود در دوه نجاستن ديوشور مك معنائه على ماسيحي و جلالت ياشلوا ولمغه دخی در لر بقال جل الرجل
 اذ ليس وبقال جلت الناقة اذا سئمت وبابو النصر رواي در وكاه اولور معنائه صغري دخی افاده ايدر كافي لمل
 جلت الهاجن عن الولد اي صغرت وهاجن كوچك اولن حيوان در كه طوغر مغه وولد كتور مكه صالح اوليه
 پس جلت اصل معنائه نظر شرت عن الولد معنائه اولور للال جيمك ضمی ولا ملك تخفيفيه عظيم معنائه در
 لاله جيمك كذلك ضمی ولا ملك تخفيفيه ناقة عظيمه در للال فتمتله امر عظيم در وجل قولاي نسنه به دخی
 در لر پس بواضدادن اولور وجل اجل معنائه دخی كور بقال فعلت ذلك من جلالك اي من اجلك للال
 جيمك فتي ولا ملك كسري ومده امر عظيم و جليل تمام دبد كاري ضعيف اوته دخی در لر كه انكاه اولر يك بار قلرن
 سد ايدر لر الجليله جيمك فتي ولا ملك كسري ومده واحد ذكرا اولنان اوته كسري معنائه للال بل
 جيمك فتي ويانك كسر به جيمك ذكرا اولنان اولر معنائه الجليل جيمك ضمی وماينده لامك سكوتيه دف
 بولي ساز قسمندن در للال جيمك اولك فتي وجيمك نانينك كسر به جيمك دف بولري معنائه الجليله
 على زن الزله دف بولر ينك اوزو رمسي وجمله وعدا وازنه دخی در لر وجمله مطلقا نسنه في اليه غريك
 انسنه دخی در لر تقول حجت الشئ اذا حركته بيدك الجليل ميمك ضمی وجيمك نانينك كسر به شول بلوندر كه
 انك وعدا وازي اوله التجاجل على وزن التزلزل ره كير وب كنك بقال تجاجل في الارض اذا ساخ فيها ودخل
 وسوخ سين مهمله وخاه معجه ابله ره كير مك غرق زمين معنائه وتجاجل بقلوب بوز لماغه دخی در لر بقال

جفل

اجنلت

اجعلوا مجلا من الباب الثالث و بصفتن بر صفته دوندركه دخی در لر كقولته تعالى جعله نبيا اي صيره ونسيه
 قلغه دخی در لر كقولته تعالى وجعلو الملائكة الذين هم عباد الرحمن انما انا اناي موهوم وجعل كوچك خرمه اعاجلر يته
 دخی در لر الجعله جيمك فتي وعينك سكوتيه واحد كويك خرمه اعاجلر ندر بر معنائه اجعل جيمك ضمی
 وعينك سكوتيه ركسنديه رايش مقابله سنه تعيين اولنان عوض الجعله جيمك كسر به كذلك رايش
 مقابله سنه و ريان عوض الجعله جيمك فتي وعينك كسري ومده به بعناها ايضا الجعل جيمك ضمی وعينك
 فتمتله نجاست يوالين سياه بوجك سر كين كردان معنائه الجلال جيمك كسري وعينك سكوتيه جيمك مزبور
 بوجك معنائه وبومقامه صاحب صراح بومعنادن غيري وجانور سياه بلي ديمشدر جعلك تفسيره
 ذكر اولنان معنائه قاموسه وسار لغائه استازت بولنادي و ظاهر بودر كه جوهر ينك جعل الماء بالنكسر جعل
 اي كثر فيه الجلال دبد وكي سر كين كردان معنائه كثر فيه دليل اولور سر كين كردان معنائه غيري معنائه
 دليل اولمق الجعل فتمتله صوبيه ذكر اولنان بوجك جوق او شيمك بقال جعل الماء جعلاي كثر فيه الجلال الجعل
 جيمك كسر به شول زبان سيمدركه نوكله چوماك اشدن ايندر لور الجعل فتمتله جيمك كسري ابله كتب كي
 الاجلال همز نك كسر به جيمك كسري ملكي ذكر اولن زله تشدن ايندر مك نقول اجعلت القدر اذ التها بالجلال اجعل
 ركسنديه على مقابله سنه عوض ويرمكه ده در لر واجعل ديشي كلب وسائر ريجي جانور رركك طلب ايمكه
 دخی در لر بقال اجعلت لكابه اذ ارادت السفاد وسفاد سين مهمله ابله وفا به جاع معنائه در الجعل ميمك
 ضمی وجيمك سكوتيه وعينك كسر به اركك طلب ابدن ديشي كلب بقال اجعلت لكابه فتي جعل الاسبعال
 همز نك وفانك كسر به كذلك ديشي كلب اركك طلب ايمك بقال اسبعال لكابه اذ ارادت السفاد الاجتعال
 همز نك وفانك كسر به قلن جعل معنائه بقال اجتعل وجعل يعني الجفل جيمك فتي وفانك سكوتيه شول
 مولودركه صوبيه دو كويك حالي قالمش اوله الاجفال همز نك وجيمك كسري به بلوت ذكر اولنان صفت اوزن اولمق
 الجفال جيمك فتمتله جوق بوك صوف كثير معنائه منه ما قالت الضاء اولدوخالا واجز جفالا واحلب كسبا ثقالا
 ولم ترمثي ملا ولا وخال رلك كسر به وخاه معجه ابله قوز بلر معنائه در وجفال دفعة صوف كثير ويرمكه
 اشارت در وكثرت معنائه دال اولد غنك اصلي بودر كه قيون تاقر قلنجه قبلي دوكلز پس قرقلد قله جله
 قرقلور وكث ثقال بيوك قد حلد ديكدر يعني بولامي قيون لسان حاله اهلنه بيان ايلر كندی نفسني تعريف
 ايچون وجفال كذلك شول نسنه در كه اني سيل سورر الجفال جيمك فتمتله شول كو پكدر كه كفجه ابله في
 بوممكن الورر وجفال اسدن بر جماعته دخی در لر الجفل جيمك ضمی وفانك سكوتيه بياغي جزه معنائه پس
 بواسم مفعول اولور غزفه اغتر اقدن اسم مفعول اولد وغي ككي كه غزفه كفجه ابله بر نسنه في چالوب المقي
 معنائه در الجعل فتمتله والفك قصر به والا جعلي همز نك وفانك فتمتله والفك قصر به خاصه معناسن
 افاده ايچون ذكر اولنور لفظلر در بقال دعونكم الجعلي والاجعلي اذا دخی في الخاصة لافي العامة وعضيلر ايتدي
 اجعلي وار قلن هر نسنه نك جماعته در لر الاجفاله همز نك وفانك فتمتله جماعت معنائه در فرار وائي اوزن
 بقال جله القوم اجفاله وار فله اي جماعه وبقال جاءوا اجفلتم واز فلتهم اي جماعتهم الجفل فتمتله
 سرعت ايتك بقال جفل جفل من الباب الثاني اذا اسرع الجافل فانك كسر به مضطرب اولان كسنديه
 منزج معنائه لاجفيل همز نك كسري وجيمك سكوتيه وفانك كسري ومده به قور خق جبان معنائه
 بقال ظلم اجفيل اذا كان بهرب من كل شئ وظلم ظماء معجه ابله دوه قور شنگ ارككي در الاجفال همز نك
 كسر به قيمه سرعت ايتك بقال اجفل القوم اذا هربوا مسرعين واجفال بل سرعت ايتكه دخی در لر بقال

جلال

امتلا القفيل على وزن التكرير تصريعي وروى تصريحا كادير كقير في مفاغيعه بواج كون صاعية له منه سنده
 سوت جمع اولسون ديون على النبي عليه السلام من التصريه والقفيل الحفلة ميمك فني وفانك فني وتشد بدله
 ذكر اولسن قيرون القفيل فحقينه وفانك فني وتشد بدله كذلك اجلوب مجلا اولنق وصاحب ترجمه بونه دخی
 طاقا تشدیر ذکر اولسنارده غلط اندکی کی الحفل ميمك فني وفانك کسر به جمع اولحق را الحفل ميمك فني وفانك
 فحقينه كذلك جمع اولحق را الحفل فنانك کسر به شول همه در کسودله طولي اوله بقال صرع حافل ای مبتلى لبنا
 وصو به طولي اولن دخی در بر بقال واد حافل وشعبه حافل اذا کثر سيلم ما وشعبه شينك کسر به طاعده
 اولن بوله در بر الحفلة حانك فني ايله بر نسنه في پاک ابد رکن دو کزن نسنه حشاله کبی وزنا ومعنی بقال هومن
 حفالتم ای من لاخبر فيه منهم وبواسمعي روايتی در واسمعي ايتدی حفالهم هر نسنه نك ذلته وونه در بر الحفلة
 حانك فني وفانك سکونيله بر نسنه ده جد ومبالغه تيمك بقال هو رجل ذو حفله اذا كان مبالغا فيما اخذ فيه
 وحفله کوتری معنا سنده ده کور بقال جاوا الحفلتم ای باجمعهم وحفله بر نسنه ده اولن جد ومبالغه دخی در بر
 بقال اخذ للامر محفله اذا جدد فيه الحفل حانك فني وتافك سکونيله شول اکين در کچه پير قمری طاعله هنوز
 ساقی قائمندن الاحفال همزه نك کسری ايله بمعناه يقال احفل الزرع وحفل كذلك پاک روم در بر الحفلة حانك
 فني وتافك كذلك سکونيله واحدی بر قطعه پاک بر معنا سنده وفي المثل لا تبث العقلة الا الحفلة واسمعي ايتدی
 حفله بروجع در کچه بطنه اولو روايو عبيد ايتدی بروجع در کچه اونی طراغي ايله قارشق تيه دن حاصل اولور بقال
 محفلت الابل حفله من الباب الرابع مثل رحم رحمة الاحفال همزه نك فحقيله جمعی ذکر اولسن مرضله معنا سنده
 وقاموسه حفله نك بوجه اوزن جمعی کلسنه تعرض اتمشدر زرافعله وزنه غالب فعال در الحفيله حانك
 فني وفانك کسری ومد به تازه اوت يکدن بفر سندن حاصل اولان صودر حقیل حانك فني وتافك کسری
 ومد به بر موضعك اسمی در الحفلة ميمك فني وفانك فحقيله سنده ده اولان دانی حالاد را بار اولان دانی
 بيع اتمشدر که بوندن نهی اولمشدر الحوقله حانك وفانك فحقيله والحیقال حانك کسری ومد به بر کسنه زیاده
 پیر اولد غندن جماعه قادر اولمشدر وحقوله سوليك اولان ذکره دخی در بر جوهری ايتدی متاخر نیدن بعضی
 حوقله بی قابله زعم ابدوب يوك اولان ذکر باشی در حفلدن مأخوذ در ديشدر لکن بومسموع دکلدر دبدی
 وهم جوهری ايتدی بن ابوالغوث دن سول ايدوب حوقله ندر دبدیم ايتدی حوقله زیاده پیر اولن کسنه نك
 ذکرى در الحفل حانك فني وكافك سکونيله اوزی ايشدلين نسنه ترجمه کبی مثلا الحفلة حانك فني وكافك
 سکونيله کلام قار مشق اولوب فهم اولنماق بقال في لسانه حفلة ای عجمه لا بين الكلام الاحكال همزه نك کسر به
 خبر مشکل اولنق فر اولن اوزن بقال الحفل على الخبر اذا اشتكل الحفل حانك وكافك فني وما بينه نونك سکونيله قصير القامة اولوب دخی
 اولن بقال احتكل الخبر اذا اشتكل الحفل حانك وكافك فني وما بينه نونك سکونيله قصير القامة اولوب دخی
 الطبع اولن کسنه الحفل حانك فني ولا ميمك تشد بدله دو کوم چوز ميمك تقول حالات العقد احلها حلا من الباب
 الاول اذا فحقها وحل قورغه دخی در بر زول معنا سنده الحلول فحقينه كذلك قورغق وحلول قربان شول موضعه اير شمکه
 دخی در بر که انده انوک ذبی حلال اوور بقال حل الهدي محل حلولا اذ بلغ الموضع الذي محل فيه غره وحل العذاب
 محل در باب ثانی دن وجب معنا سنده محل در باب اولدن نیزل معنا سنده وبابکی معنی اوزن قرأت اولندی باری
 تعالينك فيصل عليكم غضي دبدی قولي واما الوصل قري بامن دارهم دبدی هين شمکه قرأت اولمشدر نیزل
 معنا سنده وحلول دين حال اولغه دخی در بر تقول حل الدين محل حلولا من الباب الثاني محل ميمك وحانك فحقيله
 بمعناه ايضا يقال حل بالمكان خلا وحلولا وحلولا ازل زولا وحل زولا اولن مکنه دخی در بر وحالات القوم

حفل

حفل

حل

وحالات بهم دخی در بر معنای واحد اوزره وحل شیر لقن باغنه دخی در بر الحل حانك کسر به حلال که حرامك
 مقابلی در بقال هو حل بل وبل رزق حلاله در بر وحل احرامدن چقغه دخی در بر بقال حل من الاحرام
 ای حال وبقال انت حل وانت حرم وحل مکه مشرقه ده حرمندن طشره اولان ربه دخی در بر وحلا در بر یبندن
 مستحقاقل ديمك محلنه بقال اسلشن يا حالف واذا كر حلالا حانك کسر به قونب اوزن قوم که کثرت اوزن
 اولر بقال قوم حله ای زول وفيهم کثرة وحله حج قربانی محلنه اير شمکه دخی در بر بقال حل الهدي وحله محل
 معنا سنده دخی کاور بقال هو في حله صدق ای محله صدق الحلال حانك کسر به كذلك قونب اوزن قوم بقال
 حل حلال وحلال دوه بالانك مناعنه دخی در بر الحله ميمك وحانك فحقيله قومك منزلي الحلال ميمك کسری
 وحانك سکونيله شول مکن در کچه کافوم زول ايمه دن خالی اولميه را الحفل ميمك فني وحانك کسر به شول
 موضعدر که انده قربان بوغز لنور منه قوله تعالى حتى يبلغ الهدي محله وحل الدين دينك مدنی نهايت بولدخی
 من الحلال حانك فني ولا ميمك فحقيله بن پرداری در الحله حانك فني ولا ميمك فحقيله زار له در دادر حله ديمه
 بیکی ویا ولبجه الحلیل حانك فني ولا ميمك کسری ومد به زوج الحلیله علی الوزن المذكور ووجه وحلیل وحلیله
 در بر اوده حلولا دنلره يقال هذا حلیله وهذه حلیله لمن يحال في دار واحدة الاحلیل همزه نك کسری وحانك
 سکونی لام اولك کسری ومد به سدک یولی مخرج بول معنا سنده ومه دن سوت چقدخی ربه دخی در بر مخرج
 بن معنا سنده الحلال حانك فحقيله حرامك مقابلی در تقول حل لك الشئ محل حلا وحلالا من الباب الثاني
 وحلال محرم احرامدن چقغه دخی در بر بقال حل المحرم محل حلالا من الباب المذكور وعورت عدندن
 چقغه دخی در بر وکاه اولور حل ديمك محلنه فعل ماضی اولنق اوزن حل در بر حانك کسر به بونه ایکی احتمال
 ار در یابودر که حل اصلنه صیغه مجهول اولوب لامك کسری ماقبلنه نقل اولن اوله یاخود کسر صریح اولميه
 تمام طر بقیله اوله قیل روم اولندخی کی وبواسلوب اوزن استعمال بدنلرک سائر کله ربه دخی لغتلی بوموال
 وزن در شدوردکی الاحلال همزه نك کسر به قوندن مرق ازال کی واحلال حلال قلغه دخی در بر تقول حالات له
 الشئ اذا جعلت له حلالا واحلال عورتي اینه حلال قلغه دخی در بر بقال احالات المرأة لزوجهما واجلال محرم
 احرامندن چقغه دخی در بر حل معنا سنده لغت در واحلال حرمندن حله چقغه دخی در بر یاخود عهده اولان
 میناقدن چقغه در بر واجلال شهور حله داخل اولغه دخی در بر لحرار اشهر خر مه داخل اولغه دبه کسری
 کی واحلال قیونك همه سنه سوت نازل اولغه دخی در بر طوغر مقصرون واحلال کندی نفسنه عقوبتی واجب
 قلغه دخی در بر يقال احل نفسه اذا استوجب العقوبة الحلتان ميمك فني وحانك کسر به چوملك ودر کمن
 معنا سنده در ابو يوسف روايتی اوزن الحلات ميمك فني وحانك کسر به جمع در چوملك ودر کمن وقوغه وحق
 وبالته معنا سنده یعنی هر کسنه که انوک قتبته بوالتلر جمع اوله هر قند حلولا وزول ايسه روالولور والایز قومه
 قریب ربه تزل ايمك لازم اولور تا که انردن ذکر اولن ادواتك بعضن استعان ایدلر الحلل فی السبق ميمك
 فني ولا ميمك کسری وتشد بدله ایکی اوکدل قون کسنه نك ان سنه کیرن کسنه یه در بر رخصيته که اگر
 کچر سه اوکدل اله اگر کچا و سه غرامت چکيه الحلل فی النکاح ووزن مزبور اوزن شول کسنه در که اوج طلاق
 بوس اولان عورته تزویج ولنه زوج اوله حلال اولسون دیو الحلل ميمك فني ولا ميمك فني وتشد بدله شول
 مکن در که انده خلا بقت حلولا چوق واقع اوله الاحلال همزه نك وتانك کسر به بر محله نازل اولنق يقال احل
 ازال الحفل فحقينه ولا ميمك فني وتشد بدله یبندن استثنای قلغه در بر بقال تحلل في عيمه اذا استثنى
 الاستحلال همزه نك وتانك کسر به بر نسنه بی حلال عدايمك بقال المستحل الشئ اذا عدا حلالا الحاحله علی وزن

از آنکه بر قوی بر نند بر من تقول حلت القوم اذا ازجعتهم عن موضعهم وحمله ناقة في سور وبجر اتمكه دخی
 در بر تقول حلت بالنافة اذا قلت لها حل بالنسكين كحل ناقة في سور مده استعمال ونور وناقه في سور مده
 حل دخی در بر حاله وصله تنوبه الحامل على وزن التزلزل بر كسسه مكثدن زائل اولغه در بر بقال تحامل
 من مكانه اذا زال الخلق حالك فمي ولا مك تشد يد به له قرتدن الن او غلق نته كم باب فونه كلور انشاء الله تعالى
 التحليل على وزن التكریم خلال قلمق الغله ناك فمي وحالك كسری ولا مك تشد يد به له معناه بقال حالته تحليل
 وتحله كاتقول غربه قمر بر او غرة وعبر برك تحله القسم دبد كری بین الوردی مقداری ديك اولور يقولون
 فعلته تحله القسم ای لم افعله الا بقدر ما حلت به یعنی ولم بالغ وفي الحديث لا يوت للؤمن ثلثة اولاد فتمسه النار
 الاتحله القسم ای قدر ما يبر الله تعالى قسمه فيه لقوله تعالى وان منكم الا وارادها كان على يك حتما مقضيا یعنی خدی
 تعالى هر کسی اتش جهنم وارد قلمس مقرر قلشدر اتش جهنم اولاد اولان مؤمنك ورودی ومقارنق بودگار
 اولور بوندن زياده اولماز وبوندن صكره هر مبالغه اولماين نسبه به تحليل دبد بيل بقال ضربته تحليل
 الحلال فحقينه دوه نك اكر يحه رنه ضعف او لمقدر واکر ضعف ديز رنه اولسه اكا طرق در بر فحقينه الاحل
 همزه نك وحالك فحقينه متولد دوه در كه انوك قچل رنه ملايت واسترخا وله وبوهر حيوانه مذموم در الاقور رنه
 مذموم دكادر الحلال حاء اولك فمي وحاء ثابته كسر به شول اولی در كه صاحب وقار اوله سیدر كین
 معنائه الحلال حاء اولك فمي وحاء ثابته كسر به جمع صاحب وقار اولن اوليلر معنائه الحل حالك فمي
 وميمك سكوني له كور مك تقول حلت الشی على ظهري احله حلامن الباب الثاني ومنه قوله تعالى حلت حملا عيفا
 وحل اسم معنائه دخی كلور فارنه اولن ولد واعج باشند اولن ميوه معنائه الحل حالك كسری وميمك
 سكوني له ارقه وباش اله كورلن نسبه بود كر اولن ابن السكيت وروابي اوزن در الحامل ميمك كسر به يوكلی عورت
 الحامله كذا لك ميمك كسر به بمعناها بقال امرأة حامل وحامله اذا كانت حبل شول كسسه كه حامل ديشدر
 بوصفت نساطا بفه سنه مخصوص صفت اولوب ناء ثابته احتياج اولدغه بناء ديشدر وشول كسسه كه حامله
 ديشدر حلت اوز رنه بقالوب حلت فمي حامله ديشدر قجن عورت ارقه سی اوزن باشی اوزن بر نسبه كور سه
 اول وقت حامله در بر حامل ديز لرز راهاء ثابث فرقه احتياج اولان رده لازم اولور بود كر اولن اهل كوفه
 قولی در واما اهل بصره بود كر اولن اصل مقرر دد در لرز راطافه عرب رجل ام وامرأة ام در بر زوجسر
 معنائه ورجل عانس وامرأة عانس در بر اشتراك واركن وامرأة مصيبة وكلمه بحرية در بر اولاد طو غرن
 عورت واولاد طو غرن كلب معنائه اشتراك يوق ايكن بس اهل بصره ايتدی صواب بود كه اهل حامل
 وطالق وخايض ويوفرك اشباهي اوصاف مذكره در كه بونلر له انات صفتا شدر رته كربعه اورته بوبلي رجل
 معنائه وراويه مبالغه ابله روايت قايحي رجل معنائه وشجاة جوق نكاح ايديحي رجل معنائه اوصاف
 مؤنثه كوك بونلر له ذكر وصفتا شدر واین در بديتدی جل شعره ده ابي لغت وارد رری حالك فمي وری حالك
 كسری در ورجل قومك ما يبينده افساد اتمكه ده در بر تقول حلت على بني فلان اذا ارشيت بينهم وارث افساد
 اتمكه در بر بس مصادر كبری صاحبي بومعناك تفسيرينه وديت دادن دبدی صواب اولدغی ظاهر در كويكه
 تفسير برورده واقع اولان ارشيت جناب معنائه توهم ايشدر ورجل بر كسسه كندی نفسنه زجت
 ويرمكه دخی در بر بقال حمل على نفسه في السير اذا جهدها فيه وحمل ناز كور نمكه دخی در بر تقول حلت اداله
 الحمله فحقينه حالك فمي كور بچيلر معنائه بقال حمله العرش وحمله القرآن حالك فمي وميمك سكوني له
 حمله اتمك بقال حمل عليه في الحرب حمله الاحمال همزه نك وتانك كسر به كذا لك ناز كور نمك تقول حلت

حمل

اداله واحمال كور نمك معنائه ده كلور احمال كور بقال احملوا يعني از حملوا الحمل فحقينه قوزی برق معنائه
 ورق اسان فارخی اوز رنه بره معنائه در حملان حالك فمي وميمك سكوني له جمع قوز بيلر معنائه وحمل كوكله
 اولن بر حرك اولغه دخی در بر الاحمال همزه نك كسر به يوكلی كوكله معاوت اتمكه در بر تقول حلت اذ اعنته
 هل الحمل واحمال ناقة يوكلی اولما دن سوت كسور نمكه دخی در بر بقال حلت النافة اذا رل لينها من غير حمل
 وعورنه دخی استعمال اولنور الحمل ميم اولك فمي وميمك كسر به ذكر اولنان وجه اوزن سود كتورن ناقة
 الاستعمال همزه نك وتانك كسر به بر نسبه نك كور مده سن طلب اتمك تقول استعملته اذا سالت ان يحملك
 القبول على وزن التكریم بر نسبه ي كور ميمك تكليف حلك بقال حلتها الرسالة اذا كلفتها حملها الحمله حلك
 فحقينه كقبيل اولمق تقول حلت حمله اذا كلفك وبر قومدن چكان ديه يا خود غرامته دخی در بر التحمل فحقينه
 وميمك فمي وتشديد به بر نسبه ي كور نمك تقول حمل الحمله اذا حملها وتحمل كور نمك معنائه ده كلور
 تقول تحملا واذار تحملا الحامل ناك فمي وميمك فمي اتمك بقال تحامل عليه اذ امال وتحامل برن حتمی
 اوز رنه المعنه دخی در بر تقول تحاملت على نفسي اذا كلفك الشی في مشقة التحامل ميم اولك فمي وميمك
 فحقينه اسم مكان اولور مصدر دخی اولور تقول في المكان هذا تحاملنا وتقول في المصدر ما في فلان تحامل اي
 تحامل الحمل ميم اولك فمي وثابته كسر به طبعق بر بقال ما على فلان حمل اي معتمد وحمل يوكلو طوان دخی
 در بر ومنه محامل الحاج الحمل ميم اولك كسری وثابته فحقينه مرجل وزن قايحي علاقه السيف معنائه
 وبوشول قايشدر كك قايح طاقن كسسه اني بوفنه طاقور ورجل توجدن اولن جو ملكه در بر الحمله حالك
 كسر به قايح علاقه سيف معنائه حمل كی الحمايل حالك فمي وثابته كسر به جمع قايح باغری معنائه
 بود كر اولن خليل قولی در وامي ايتدی حمال سيفك كندی لفظندن واحدی بوقدن رالنوك واحدی
 حمل در وجماله طلعيه الاسديتك اسمك اسمی در الحمول حالك فمي وميمك فمي ومد به شول دوه در كه اوز رنه يوكل
 رورلر وكذا لك بطواركه قبيله اكايوك اورر كرك حمار كرك غیری اكاجوله در بر كرك اوز رنه يوكل اولسون كرك اولسون
 وصيغه فعول كه يعني مفعول وله اكاهاء ثابث داخل اولور الحموله ختمينه يوكلر احمال معنائه الحمول ختمينه
 بلاه شول دوه در كه انوك اوز رنه مفعول اوله كرك اول محفلر ايجندن سالا اولسون كرك اولسون بوز بدر واین
 وزن الاحمال همزه نك فحقينه بوزر بوعدن بر جماعتك ادي در كه انلر ثعلبه وعمرو وحارث در الحميل حالك فمي
 وميمك كسری ومد به شول كسسه در كه كندی ولايندن صغيرا كور لمش اوله ولايت اسلامه طوغيه وحمل
 سيل كور دخی سيلند به وحمل فحقينه واغول بدن كسسه به دخی در بر حومل حالك وميمك فحقينه بر موضعك
 اسمی در الحول حالك فمي وواوك سكوني له حيله وقوت معنائه وحول بيله دخی در بر سنه معنائه وحول بيل
 كرك معنائه ده كلور بقال حال عليه الحول من الباب الاول اذ امر وبقال حال الدار و حال الغلام اذا اني
 عليه حول وحول ياي اولي حالتدن دونب معوج اولغه دخی در بر ولوفی متغير اولوب قرر معنه دخی در بر بقال
 حال لونه اذا تغير واسود وحول برمكندن برمكنه انتقال اتمكه دخی در بر بقال حال الى مكان اخر محول حولا
 اذا تحول وتحرك معنائه ده كلور بقال حال الشخص اذا تحرك وكذا كل مقول عن حاله وحول چون معنائه ده
 كلور بقال قعد واحوله وحوله وحوله وحوله ولا نقل حواليه بكسر اللام الحولي حالك فمي وواهك سكوني
 وياك تشد بيله تون طر نقلی حيوانك ولدی اول سنه ده الحولية وزن مزبور اوزن مؤنثي الحوليات حالك
 فمي وواهك سكوني وثابته تشد بيله جمع الحول ختمينه بر كسسه بحر وبوطواركه ارقسسه نك بقال حال
 في متن فرسه حولا ولا اولوسورك وحول عهددن دونه دخی در بر بقال حال عن العهد حولا ولاي انفلت

حول

ورئسته مایه خا بیل اولغه دخی دیرل بقال حال الشی بین وینه محول جو ولا اذا انجر الحبال حالك كسر بله ناقة به
 وکک اشوب خامله قالمغه دیرل وخر ما اغاجنه ارکک خرمادن نسته اصوب پیش ورمکه دخی دیرل بقال
 حالت الناقه حبالا اذا ضربها الفحل فلم تحبل وكذلك النخل وحبال شول دوه در که ذکر اولن وجهه اوزن اوله
 بقال می ابل حبال پس حبال حایک جمی اولور یا نیکه نیام کی الخایل بانک کسر بله بوکلی قالمین دوه و حایک شول
 ناقة یا ورسته دیرل که دیشی اوله زینا ناقة طوغر دخی کی ولدی مذکر لک و مؤنث لک موصوف اولغه صالح اولور
 مذکر اولور رسته مقب مؤنث اولور رسته حایک بل دیرل بقال نقت الناقه حایک بلا حصنه ولا تفعل ذلك ما اوزمت
 ام حایک وار زام راه مهمله و زاه معجه ابله ناقة ولدی اوزن خنین ایدوب چاغرمق درو حبال برنسته نکت مقالی
 بقال قعد حباله و بحباله ای بازانه واصله الوال حول حالك صمی و مدله حایک جمی در بوکلی قالمین ناکه
 معناسنه و فحی حامل حوله اضافته استعمال اولتسه کلحک بل دخی حامله قالمین دوه دیرل بقال حایک حول
 اذ لم يحبل السنة المقبلة ايضا الحول حالك صمی و مدی ولام اولک فحقه کذلک بودخی حول کی در کلحک
 بل بوکلی قالمین معناسنه حالت اضافته تقول حایک حول لک ته کباب طاده عایط عوط و عوط نفسینه
 مرور ایشده ره عایط کذلک بوکلی قالمین در الحوله حایک صمی و مدله ایت داهیه معناسنه الحول حایک صمی
 وواوک فحی و تخفیفیه و قاموسه وواوک سکونه دخی اشارت و نیش در حوله نکت جمی در بقال هو حوله من حول
 الدهرای داهیه من الد واهی الحولا حایک صمی وواوک فحی و الفک مدله و لک باشد شول دری در که ولد
 طوغر دخی حینه بله طوغر که انوک بولری و قمر می و یا شل الچه لری و اورد رابوز بد ایدی حولا شول صوب
 دیرل که ولد کباشی ابله بله جقر طوغر دخی حینه و بوند بر لغت دخی و ارد در که اول حایک کسری وواوک فحی و الفک
 مدله در تحلیل ایدی کلام عربیه فعلا یوقدر فاک کسری و عینک فحی و الفه مد وده ابله الاحواله و عینه و سیراه
 که غنیه لغت در غنیه و سیراه بر جنس رد در که اندک مخطوط و ارد در الحاله لک تخفیفیه کیفیت انسان الحالات جمی
 الاحواله همزه نکت فحقه کذلک جمی الحال علی وزن البال حالت کذلک جمی و حال قره با لغه دخی دیرل و فی الحديث
 ان جبرئیل قال اخذت من حال البحر خشوت فیه یعنی فرعونک اغز بنی در بانک قره با لغه طولدردم و حال شول
 عرمه جکه دخی دیرل که او غا جملر یوریکه نسلد قه انوک اوزر نه قویب یوریدر لرحال شول ثور دوه دیرل که
 افسان فی ارقه سی اوزن کو رور و حال نکت ارقه سنک اورتیه یعنی کلت لکنه دخی دیرل الخول فحقه نکت وواوک صمی
 و تشدید بله یوریدن بره انتقال ایتک و تحول برکسنه ارقه بله زکو تر مکه دخی دیرل بقال تحول رجل اذا حمل
 الفکاره علی ظهره و کان لرقه ده کو تر لن زده دیرل و تحول خيله ایتکه دخی دیرل بقال تحول الرجل اذا احتال من الحيلة
 الحول حایک کسری وواوک فحقه اسم در انتقال معناسنه منه قوله تعالى خالدين فيها لا یفنون عنها حولا
 الاحاله همزه نکت کسری بله محال معناسنه سو بلک یقال احال الرجل اذا اتى بالحال و تکلم به و احاله بخره یوبات
 ارقه سنه نکت دخی دیرل بقال حال فی متن فرسه مثل حال اذا وثب و رکب و احاله برکسنه نکت دوه سی ارکله جمع
 لولوب حامله قالمغه دخی دیرل بقال حال الرجل اذا حالت ابله فلم تحبل و احاله برکسنه فی اوزمغه توجه نکت دخی
 دیرل بقال حال علیه بالسوط بصره اذا قبل فی المثل تجنب روضه و احال بعد و یعنی وسعت معاشی ترک ایدوب
 تعب و مضایقه فی اختیار ایدی و احاله بل دوه نکت دخی دیرل بقال حال علیه الحول ای حال الاحال الدلر و احول
 لذا فی علیها حول و کذلک الطعام و غیره و احاله برکسنه بر مکانه بر بل اوزمق بقال احال بالمكان و احول اذا
 اقام حولا و بوکسائی روایتی در و احاله قرغه دن صود و مکه دخی دیرل بقال حال الماء من الد لو اصابه و قلبها
 الحیل میک صمی و حایک کسری و مدله و الحیل میک صمی وواوک کسری بله اوزر نه بر بل کچن کسنه و احاله دین حواله
 فحقه دخی دیرل بقال حال علیه بدینه الحوله حایک فحقه اسم در برکسنه دخی یوز ایتک معناسنه الحاوله

میک صمی وواوک فحقه برنسته فی طلب ایتک تقول حاولت الشی اذا اردت ان تجزى حالك فحی وواوک کسری
 و مدله اسم در طلب معناسنه الخول بل علی وزن الکرم دوند رملک و دوه نکت معناسنه ده کار و بقال حول فحقول
 و حول یضا بنفسه بقال حول الطل ای محول فهو یعدی و لا یتعدی الحاله میک فحقه صمله معناسنه بقال المر یجیر
 الاحاله و محاله خلو معناسنه ده کله رسته قولهم لا محاله ای لا بد بقال لوت ات لا محاله الحوله حایک صمی وواوک
 فحقه جوق حیله قاجی کسنه الاحول همزه نکت وواوک فحقه حیله سی جوق اولان کسنه بقال هو احول
 نکت ای اکثر حیله و احول شاشی معناسنه ده کار و ما حوله فعل نجب در حیله معناسندن الخول فحقه نکت
 شاشی اولن بقال حولت عینه من الباب الرابع الاحوال همزه نکت وواوک کسری بله شاشی اولن بقال حولت
 عینه احولا لا الاحوال کوزی شاشی قلم تقول حولتها الاحوال حایک صمی وواوک فحی و تشدید بله تصرفات
 مرده بصیرت اوزن اولان کسنه بقال حول رجل حول ای بصیر بقول الامور الحولی وزن مزبور اوزن اخر نه
 یاشده ده ابله معناه بقال حول قلب الاحوال همزه نکت و نکت کسری بله حیله قلم و احتیال حواله فی
 قول قلعه دخی دیرل بقال احتال علیه الدین عن الحواله و بمعنای صاحب مصادره الاحوال حواله پذیرفتن
 دیدکی مویدا و ما غین صاحب ترجمه مختارک المختال حیله ایدی و حواله ایچی دیدکی مخالف اولدی ظاهر
 وار و با حمله جمل مدین اولور و محال حواله قبول ایدن طالب دین اولور و محال علیه مدینون دخی اولور
 محال بنقصر دین اولور پس محاله محال راهنه مرهن کی اولور هم جوهر نکت احتال علیه بالدین دیدکی
 لک ظاهری بزم ذکر ایتد کزه مخالف کور و نور اما علیه کله سی مدینون ثانیه نظر او نجه کلام تمام اولور و لا یستحاله
 همزه نکت و نکت کسری بله برنسته نکت شخمه نظر ایتک حرکت نکت بل کچون و استحاله برنسته محال اولغه دخی
 دیرل بقال استحال لکلام لما حاله یعنی کلام کلام محال ولدی محال برنسته نکت ایتدی حینه المستحاله دوز و املین
 رارض و معوجه معناسنه و حدیث مجاهد ده واقع اولان راض مستحاله دخی بو معنایه در کویا که استوانه او حاجه
 دوشد و یابک دخی حال بو بله در الحيله حایک فحی و یابک سکونه جوق کی معرای کثیر معناسنه الحيله
 حایک کسری و مدله اسم در احتیال دن حیله قلم معناسنه و یواصلندن وای در الحیل حایک فحی و یابک
 سکونه قوت معناسنه بقال لا حیل و لا قوة و هو لغه فی لا حول لا حیل همزه نکت و یابک فحقه و یابک حیله
 صاحب اولن کسنه بقال هو احیل منک و احول اذا کان اکثر حیله ما حیله همزه نکت و یابک فحقه فعل نجب در
 فیله دن ما حوله معناسنه الحاله میک فحقه و الحال میک صمی ابله حیله معناسنه در ابوز بد روایتی اوزن که مر بور
 ایدی ماله حیله و لا محاله و لا احتیال و لا محال دیرل بمعنایه فصل الحاله الحیل حایک فحی و یابک سکونه فساد
 معناسنه در الحیل فحقه جمی بقال لانی بنی فلان دما و حیل یعنی قصاص نفس و ارد و ال وایق کسرتک و ارد
 و حیل فساد و بر مک معناسنه ده کار و بقال حیل حیله حیل من الباب الثاني اذا فسد الحیل فحقه حیل
 معناسنه بقال یحیل ای شی من اهل الارض الخیل علی وزن التکریم فاسد قلم الاحوال همزه نکت و نکت کسری بله
 کذلک فاسد قلم بقال حیل و احتیال اذا فسد عقله و عضوه یعنی من اکضر ریشدر سه الخیل میک صمی و یابک فحی
 و تشدید بله جن طومش کسنه بقال رجل حیل کانه قطعت اطرافه و حیل بر شاعر که دخی اسمی در بی معددن
 الخیل خلک فحی و یابک کسری بله شول زماندر که خلک مال ضایع قلوب مضایعه و برمش اوله بقال دهر خیل ای
 ملتو علی اهله و التوابوز لغه دیرل الخیل میک صمی و یابک کسری و تشدید بله دهر کاسمی در الحیل حایک فحی
 و یابک تخفیفیه زجت و مشقت بقال فلان خیل علی اهله ای عناء و خیل فساد معناسنه ده کار و اما متول
 خیل که حدیث شر بقه واقع اولمشد که یور لمشد من قفلمو منیا لیس فیه وقفه الله فی ردغه الحبال حیچی
 بالخارج منه که بو حدیث شر بقه خبالدن مر اهل ناردن اقن صاری صودر دیشدر دره قفاقر و دیکدر رستو کک

معنایسته و در غیبه فتنه صولی با حق و حق می بالخرج منه قولند مراد حق حق عبد اولیوب عهد سندن
 خفته نه یک اولیوب و خیمال که اولیوب و فرزند اسمی دخی اولیوب الاخیال همزه نیک کسر بله بطواری سودی ایچون
 یا خود غز ایچون عاریت ویر نیک بقول اخبلته ناهه آذ اعر تلیتفع باله اناها و بارها و فرسایغر و علیه پس
 خیال کفای کی اولیوب و ناهه معنی الختل خانک فخی تانک سکونیه الدن من الخالیه میمک فخی و تانک فخیله کذلک
 له مق بقال ختله من الباب الثاني و خالیه اذا خادعه الخال تاء اولک فخی و تانک فخی ابله الدن من الخالیه معنایسته
 الختله خانک فخی و تاء مثلثه نیک سکونیه کوبک ابله فاسق مایه در الختله فختنه بله معنایسته فیهما الخجل فختنه
 او تده غمدن مقبر و مد هوش اولیوب بقال خجل خجل من الباب الرابع و خجل غنیلغه صفتایوب رمز لای تمکده دخی
 دیرلوفی الختله اذا شبه معنی خجلت ای شرتن و بطر تن و اشرو بطر حرن و کون اولغه دیرل الاخیال همزه نیک
 کسر بله خجل قلیق بقال الخجله غیره الخجل خانک فخی و خیمک کسر بله او تده کسسه بقال رجل خجل و به خجله ای
 حیاء و خجل اونی جوق به دیرل رحیله که اونی ری برینه صار لمش اوله و فی حدیث فی هر ره ان رجلا صلیت له
 ایق فانی علی واد خجل معنی معشب فوجر ایقه فیه وایق یانک تقدیمه ناهه نیک جمعی در معنی کذلک اولیوب
 معنایسته دو میمک فخی و غین معجمه نیک کسری و نونک تشدید بله الخجل فختنه بله و طویق فرموده اولیوب
 الخجله خانک فخیله معنایسته الخجله خانک فخی و ذالک سکونی و الفک مد بله شول عورت در کدیلمکی و طویق فرموده
 اوله بقال امرأه خجله اذا كانت بینة الخجل الخجل خانک و لامک کسری و ذالک مایه نیک سکونی و میمک زیاده سیه
 کذلک سکونی و طویق فرموده اولیوب عورت الخجل خانک فخی و ذالک سکونیه فرموده اولان نسبه بقال الخجله الخجل
 ای خیم الخجل لان خانک کسری و ذالک معجمه نیک سکونیه عون و نصرتی رک ایتمک بقال خجله خجل لان من الباب الاول
 اذا ترک عونه و نصرتی اسمی ایتمی بسندن راسه خجل دیرل و خجل وحشی اولیوب حیوان ولدی
 اوزر نه اولغه دخی دیرل بقال خجلت الوحشیة اذا قامت علی ولدها و بقال هو مقلوب لانها فی المتر و کدیلمی
 بعضیلر ایتمی خجلت ذکر اولن کلامه معنای اصلی اوزن در لکن کلام مقلوب در و راترک نصرت و لب
 جابندن درام جابندن دکل در الخجل تانک فخی و ذالک فخی ابله جعناه بقال تحاذات الوحشیة و تحاذل ایق
 ضعیف اولیوب معنایسته دخی کلور بقال تحاذلت رجلاه اذا ضعفتا و تحاذل بری برندن نصرتی رک ایتمک دخی
 دیرل بقال تحاذلوا اذا خجل بعضهم بعضا الخجل علی وزن التکریم رک نصرتی رک ایتمک بقال خجل عنه
 اصحابه بخجله اذا جعلهم علی خجل لانه الخجله خانک فخی و ذالک فخی ابله همزه وزنی اوزن دایما رک نصرت اوزن
 اولن کسسه بقال رجل خجله ای خجل لا زال الخجل خانک و عین مهمله نیک کسر بله و مایه نیک ذال
 معجمه نیک سکونیه ایق اولان عورت امرأه حقی معنایسته الخجل علی وزن حفر جوبات قسمندن معروف اولیوب
 دنه در الخجله وزن مزبور اوزن و اعدی و خردله ای وفق طوغر معنه دخی دیرل بقول خجلت الخجله اذا قطعت
 صغار الیل و الیل لغت در الخجل خانک و میمک کسری و مایه نیک راء مهمله نیک سکونیه ایق واز عورت خجل
 کی در و ناهه معنی الخجل همزه نیک و خانک کسر بله کسملک انقطاع معنایسته بقال الخجل الشی اذا انقطع الاختزال
 همزه نیک و تانک کسر بله برنسنه دن برهان کسوب ایق انقطاع معنایسته بقال اختزله عن القوم مثل اختزعه
 و ناهه معنی الخجل خانک فخی و واک سکونی و الفک قمر بله و الخجل وزن مذکور اوزن و جسر بور یکدر که اند
 طغلق و بریشانلق اوله خجری کی در و ناهه معنی الخجله علی وزن الدحر جهه اخسوق بور نیک بقال خجل علی فی
 مشبته اذا عرج الخجل خانک فخی و تانک سکونیه ایق فر ایتمی کلام عر بله فعلال یوقدر مفتوح الف
 مضاعف و لنردن غیره الارکله که اول خجله در بقال ناهه بها خجله اذا کان بها طلع و ثعلب قهقار که من

زیاده

خجل

خجل

خجل

خجل

خجل

خجل

خجل

خجل

خجل

زیاده قلدی کیر و دو نیک معنایسته و سائر ناسا کا خالفت قیلوب قهقار که سی دکلدر لسان عربی جاری
 اولن بلکه قهقار در دیدیلر و ابوالک دخی قسطالی زیاده قلدی که قسطال عیان دیرل اما مضاعفه فعلال و زنی
 جوقدر زلال قلقال کی و قلقال تحریک معنایسته سندر الخجل عییل خانک فخی و تانک فخی و تانک کسری و مد بله
 باطل نسبه در جرمی روایی اوزن الخجله وزن مزبور اوزن شول نسبه دز که اتو که قومی کولدر لر بقال
 هات بعض خجله نیک الخجله میمک فخی و خانک سکونی و سبیک فخی و مد بله رذیل اولوب دخی اولن کسسه
 ابله و حایله لغت در الخجل میمک فخی و تشدید بله کذلک رذیل اولن کسسه الخجل خانک فخی و سبیک
 فخی و تشدید بله رذیل اولوب منفعتی بهمن کسسه الخجل خانک فخی و سبیک تشدید بله کذلک رذیل وضعیف
 اولان کسسه بقال رجال خجل و خجل ای ضعیف الخجل خانک فخی و شین معجمه نیک سکونیه مقل دیرل کی
 دارونک قور یسی که اکر خرمای هندی دهه دیرل بعضیلر ایتمی خجل ذکر اولن دارونک جکر دخی در الخجل
 فختنه بله معنایسته الخجله خانک فخی و سبیک سکونیه و اعدی برندن مقل معنایسته و سبیک فخی دخی جازدر و خجل
 یز کرک و خالال کرک باشلر نه دخی دیرل و بعضیلر ایتمی خجل هر نسبه نیک رمز نه دیرل الخجل فختنه بله و سبیک
 فخی و تشدید بله رمز اولیوب بقال الخجل الشی الخجلیل ز خجلیل وزن کسکین اولان نسبه مایه معنایسته
 بقال رجل خجلیل اذا کان ماضیا الخجل خانک فخی و صادک سکونیه شول نسبه در که اوق انشمه ده ای و کدل
 قورل بقال اخر فلان خصله و اصاب خصله اذا غلب یعنی اوق انشمه غلب اولوب او کدلن السه و خصل اوق
 انشمه دخی دیرل و خصل اوق انشمه دخی دیرل بقول خصلت القوم خصله من الباب الثاني اذا ضلعت الخصل
 خانک کسر بله کذلک اوق ایق بقال خصلت خصله الاضلاع الخصل تانک فخی و صادک فخی ابله اوق انشمه او کدل
 قوم بقال خصل القوم اذا تراهنوا فی الرمی الخصله خانک فخی و صادک سکونیه خوی الخصله خانک فخی
 و صادک سکونیه بطویم صاج الخصل خانک فخی و صادک فخیله الخجل اطرافندن اولان بود قلمی که اشاغه
 صار قش اولان الخصله خانک فخی و صادک کسری و مد بله هرات در که مضوده اولوب یرندن یرلماش اوله کرک
 و بلقده اولان ات اولسون کرک باز و ده اولن ات اولسون الخصل میمک کسری و صادک فخیله کسکین قلی سیف
 فاطم معنایسته مقصل کی در و ناهه معنی قاف بله و صاد مهمله ابله الاخیال همزه نیک کسر بله برنسنه دخی
 باش ایتمک بقول اخصلت الشی اذا بلته الخصل خانک فخی و صادک کسر بله یاش اولان نسبه بقال شی خصل
 ای رطب و خصل تازه او تده دخی دیرل الخصله خانک فخی و صادک کسری و مد بله چایرلو و چمنلو اولن به دیرل
 لاخیال همزه نیک و صادک کسر بله برنسنه یاش اولیوب بقال اخصل الشی اخصلا اذا ابتل الاخیال
 همزه نیک کسری و صادک کسری و مد بله کذلک یاش اولیوب بقال اخصول الشی اذا ابتل الاخیال همزه نیک
 کسری و صادک کسری و مد بله اغاجک بود قلمی و پیر قلمی جوق اولیوب بقال اخصالت الشجرة اخصلا
 اذا کثر اغصانها و اوراقها الخصل خانک و طاء مهمله نیک فخیله قولی و وشک اولیوب منستر خیه معنایسته و خطل
 کلام فاسده دخی دیرل که مشوش و مضطرب اوله و ذکر اولن وجهه اوزن کلمات ایتمک دخی دیرل بقال خطل فی کلامه
 خطا من الباب الرابع الاخطال همزه نیک کسر بله جعناه بقال خطل فی کلامه اذا خجل الخجل خانک فخی و طانک
 سکونی و الفک مد بله قولانی و وشک اولن حیوان الخطل خانک فخی و طانک سکونیه جمعی قولانی و وشک حیوانلر
 معنایسته ککر قیون و لسون ککر کلب اولسون بقال ثله خطل اذا کانت مسترخیه الاذان و ثله نای
 مثلثه نیک فخی و لامک تشدید بله سوری کله معنایسته و اخطل ناهه کسسه به نومعناذن اخطل دیو
 نیمه اولندی الخطل خانک فخی و طانک کسر بله شول کوندر در که تحریک اولندی قهرکت قیلور بقال
 رخ خطل ای مضطرب و خطل سربع الاحسان اولن جو مرده دخی دیرل بقال رجل جواد خطل اذا کان

خجل

خجل

خجل

خجل

خجل

خجل

خطل

خغل

خلل

سريع الاصلاء الخليل خانك وطانك فتي و يانك ما بينه سكوتيه پس سنور معنائه الخظول خانك
 و طانك فتي و ما بينه فتي و يانك سكوتيه اوزون اولن ذكر و اوزون اوان بو ينوزه دخی در الخطوله كذاك خانك
 و طانك فتي و يانك خنطاطيك واحدی الخنطاطيل خانك فتي و طانك كسری و مدیه صغر سوری لری قطعان
 البقر معنائه و دوه سور بلرنه دخی در الخطوله خانك و عین مهمله نك فتي و يانك ما بينه سكوتيه سكوت
 كوكاك در كه انوك بكری بوقدر بقال قميص خيعل ای لاكي له و كله لاكي له دن نون نشيه دوشمدر اضافت
 اجلي همچون زلاله در و بومالورده حرف زانده اعتبار اولنار نه لا عبيد لك ديرل لا عبيدك محله
 لكن نونك جذفي جائز دككدر الا لام ايله ساير حروف جان ايله حذف اولنار سايری معنای اضافی فاده
 ايمد كچون الخيعل على وزن الدحرجه بكسر كوكاك كيدر ملك الخيعل على وزن التدرج بكسر كوكاك كيدك
 بقال خيعلته فخيعل اذ البسته الخيعل فلسبه الخل خانك فتي و لامك تشديد به سر كه مطعومات قبيلندن در
 بقال ما فلان بخل ولا خراي لا خير فيه ولا شر كذا مال ابو عبيد و خل قوم اولن يوله دخی در لری طريق في الرمل
 معنائه نذكر و تاني جائز در بقال حيه خل كايقال افقي صريجه و صريجه صاد مهمله ايله قوم كسكينه ديرل
 و خل رجل غيغه دخی در لری كه مختل الجسم اوله و خل كهنه اولن ثوب دخی در لری و خل ات از اولغه دخی
 ديرل قلت خم معنائه كسائي روايی اوزن الخلول خمتينله بمعناه بقال خل حيه بخل خلا و خلولا
 من الباب الاول اذا قل ونحف و خل دعایي تخصيص ايمكه دخی در لری بقال عم فلان في دعائه و خل
 ای خص و خل دوه يا و ريسنك دبلن يارمغه دخی در لری نه سن امه سن ديونقول خلات لسان الفصيل
 اخله اذا شقت ليلا يرتضع ولا يقدر على المضي و خل برده في خلا لاله اصلاح ايمكه دخی در لری و فقير اولغه
 دخی در لری بقال خل الرجل اذا افتقر و ذهب ماله الخله خانك فتي ايله خوي حصلت معنائه و خل حاجته
 و فقره دخی در لری و خل ابن مخاضه و بنت مخاضه دخی در لری اصمعي روايی اوزن كه ابن مخاضه رياسته اولن
 دوه يا و ريسی در بقال اتاهم بقرض كانه فرسن خله و فرسن فاك و سين مهمله نك كسر يله دوه يا و ريسه
 در لری و خل كدكه دخی در لری رخنه معنائه يقال للميت اللهم اسدد خلتك ای الخلية التي ترك و ثله ثاء
 مثليه نك فتي ايله كدكه معنائه در و خل اكشي شرابه دخی در لری خرامه معنائه الخله خانك فتي ايله شور
 اولن رده بتمت ايت بقال الخله خير الابل و الجمي فاكتهاه بقال حيه و خل دويسته دخی در لری خليل معنائه كه
 انه مذكر له مؤنث و ابر و اوزن زراخله اصلنه مصدر ايدى الخلوله خمتينله كذاك مصدر و دوستلق معنائه
 بقال خليل بين الخله و الخلوله الخلال خانك كسر يله جمعي دوستلر معنائه قله ايله قلال كي الخلي خانك فتي
 و يانك تشديد يله شول دوه در كه شور اولين اوتي اوليه بقال بعير خلي و ابل خليه الخله ميمك و خلك
 فخيله شور اولين اوتي خوق اولن در بقال ارض محله اذا كانت كثيرة الخله ليس بها حمض الخله خانك كسر يله
 شول غلافه ديرل كه التونه يا غيري نسبه ايله منقش اولن قلع قنلرن انوك ايمكه قورل حفظ اتسون دي و خل
 كذاك شول قاي شلر در كه يايك باشن انوكه حفظ ايدرل و خل كذاك شول طعامه ديرل كه ديش را سنده قلو ر
 و خل دويسته دخی در لری صديق معنائه الخلل فخيته ايله كي نسبه بيننده اولن ارالعه در لری الخلال خانك كسر يله
 جمعي الرقير معنائه جبل ايله جبال كي و قري بها قوله تعالى فترى الودق يخرج من خلاه و خاله كه بوترله مراد
 شول بلونده اولن الرقير در كه نندن يغمور و خروج ايدر و خلل برنسنده اولن فساد دخی در لری و خلل شول اغاج
 يان سنه دخی در لری كه انوكه ديش را بديرل و خلل شول اغاج يان رنه دخی در لری كه انوكه يان لشم بيزاو بلقنوب
 اصلاح قلند و الا خله همزه نك فتي و خانك كسر يله جمعي خلا لرم معنائه وفي الحديث اذا خلل بايع و خلل دوستلر

دخی در لری مصداق معنائه الخلال خانك فخيله خرماتور يغنه دخی در لری كه ابتدائيه پورنه قريب اوله
 الخليل خانك فتي و لامك كسری و مدیه دوست صديق معنائه الخليله مؤنثي و خليل شول فقير دخی
 ديرل كه مختل الحال اوله الخلاله خانك فتي ايله و الخلل خانك فتي و لامك فخيله و الخلل خانك كسری و لامك فخيله
 شول نسبه در كه ديش را سندن جقر خلا لاله ديش را بديرل كن بقال فلان يا كل خلا لته و خلاله
 ای ما يخرج من اسنائه اذ الخلل و بو ريمثل در كه طا بغه عرب بيننده استعمال اولنور و الخلاله خانك فتي
 ايله كذاك و الخلاله خانك فخيله و الخلاله خانك كسر يله دوستلق صداقت و مودت معنائه الخلول ميمك
 فتي و لامك فتي و مدیه شول دوه يا و ريسی در كه نه سن امه سن ديونديلن يار دقلر همچون راق اوله وفي الحديث
 ان مصداق قاتاه ففصيل فخلول ای ميزول و فخلول ميزول معنائه اولد غفك و جعي مانقدم در يني هزاله شق
 لسان سبب اولق در الاختلال همزه نك كسر يله فقير فلق بقال اخل به على البناء للجهول ذل ذهاب ماله و افتقر
 و اختلال محتاج قلغه دخی در لری بقال مال خلك الى هذا ای ما حوجك و اختلال دوه يي شور اولينوب لديد اولن
 اوله اولنمغه دخی در لری نقول لخلت الابل اذ رعيته في الخله و اختلال خرمالغاجي ديش را مزينور مكه دخی
 ديرل بقال لخلت الخله اذا ساءت الحمل و بو ابو عبيد روايی در جوهری ايدر بن طن ايدر مكه بوخلال دن
 ما خود در و خلل خرماتور غنه در لری شم الخ الخلل و اطب الخلل ديرل خرمالغاجي قورق ايتدی و رطب ايتدی
 معنائه و اختلال ركسنه يوردن ترك ايمكه دخی ديرل بقال لخل الرجل جريره اذ ترك موضعه الخليل دعایي
 تخصيص ايمكه دخی در لری بقال عم فلان في دعائه و خلل اذا خص و تحليل سر كه طونغه دخی در لری و سقلى
 خلا لغه دخی در لری يعنى يرمقلى سقلى الرقيرنه اذ خال ايمكه دخی در لری الاختلال همزه نك و يانك كسر يله
 محتاج اولق بقال اختل الى الشئ اذا احتاج اليه ومنه قول ابن مسعود عليكم بالعلم فان احدكم لا يدري مني مختل اليه
 ای مني محتاج الناس اليه باعنه و اختلال ارق اولغه دخی ديرل بقال اختل جسمه اذ اهرل و اختلال اوقله
 صانمغه دخی در لری بقال اختله بسهم اذا انتظمه الخلل فخيته و لام اولك فتي ايله بعد الاكل خلال ايله ديشی
 ارق و برنسنه تمام اولغه دخی ديرل بقال تحلل الشئ اذا نفد و تحلل يغمور مخصوص بريره يا غوب غوم اوزن
 بغمامغه دخی در لری بقال تحلل المطر اذا خص ولم يكن عاما و تحلل برجامتك ان سنه كبر مكه دخی در لری نقول
 تحلل القوم اذا دخلت بين خلاهم و خلاهم و تحلل خلا لغه دخی در لری نقول تحلل اذا فعلت التحليل الخلل
 خانك فخيله شول زينت در كه نساطا بغه سي اتي اقرنه طقررل الخلا خيل خاه اولك فتي و يانك كسری
 و مدیه جمعي الخلل على وزن العرعر ذكر اولن معناده لغت در را خود مذكور دن مقصور در الحمل خانك فتي و ميمك
 سكوتيه محق كه ترك كنارنده اولور و خل خاليه و نهاليه دخی در لری طونغه معنائه اخليه خانك فتي و ميمك
 كسری و مدیه شول انجلر در كه بر رده مجمع اولوب بر يرينه اولشم اوله و خيله شول قومه ديرل كه اشجار
 بتون اصمعي روايی اوزن الخمال خانك فتي و ميمك تخفيفيله اخسق اولق عرج معنائه و ابو عبيد ايتدی
 جمال دوه يا و ريسی اولن شول اخسقلق در كه اكابض طمر كساكله دوا قلو رل الخامل ميمك كسر يله شول
 ساقط كسنه در كه انوك شرفله استهاري اوليه الخمول خمتينله ذكر اولن صفت اوزن اولق يقال حمل جمولا
 من الباب الاول الاخمال همزه نك كسر يله بر كسنه يي شرفله استهاردن ساقط فلق نقول لخلته
 اذ الخامل يانك كسر يله برنسنه يي حفظ ايدن كسنه و خايل برمالی كركي كي كوزدوب رعایت ايدنه
 دخی در لری بقال هو خايل مال ای حسن القيام عليه الخول خانك فتي و واوك سكوتيه حفظ ايمك يقال
 فلان يخول على اهله ای يرعى عليهم و خول برمالی كركي كي رعایت ايمكه دخی در لری نقول خلت لال الخوله

حمل

خول

اذا احسنت اليه فام عليه الحال علي وزن الحال ينسب اليه كمن كسبه يقال هو خال
مال الجولي خانك فتي وواو كسكوني واخرته يانك تشدد بدله بعناه يقال هو خولي مالي حسن اقيام عليه
وخال لياقت معنائه ده كاور يقال تحولت في بني فلان خالامن الخيراى اخلت وتوسمت وتوسم ينسب اليه في استله
بلمكه دخی دیر وخال نه قند استغه دخی دیر طای معنائه وخال سجاغه دخی دیر لو معنائه وردد بدکاری
تماشك برتونه دخی دیر الحاله علی زن الحاله ناقه قند اشنه دیر وخاله خا بلك دخی جمی كاور متكبر معنائه
بايعه باعه كبی علی ماسچی الخولة خانك ضمی و همز نه ضمی ومدله طای و ملق يقال هو خال بين الخولة وبنی
وبین فلان الخولة الاسخالة همز نه و تانك كسر به بر كسبه فی طای ایدك لاسخوال همز نه و تانك كذلک
كسر به بعناه يقال اسخول خالاه غیر خالك واسخول حالاه غیر خالك ای اتخذه واسخوال استخبال معنائه ده
كاور واسخبال باء وحده ابله بر كسبه دن مال طلب ابلك در نه فعله منتفع اولوب اصان كبر و صاحب نه دایمك وزن
الخويل علی وزن التكریم بر كسبه بر نسبه بر تخمیلك یتك تقول خوله الله الشی اذا ملكه ایاه الخول ففتنه و وواو ك
ضمی وتشدد بدله صافتی تعهد معنائه وفي الحديث كان النبي صلى الله عليه وسلم بخولنا بالموعظة مخافة السأأمة
وسأأمت ملامت معنائه در واصمی بوحدیث شربی بخوننا دیو روایت قیلو ردی نوله كذلک بتعهدنا
معنائه وتحول اصلا ده دخی دیر منه ما قالوا تحولت الی الارض اذا تعهدنا وتحول علامت اكلغه دخی دیر
تقول تحولت فی بني فلان خالامن الخیرای اخلت وتوسمت وتفسیر توسم الازم وروایتی الخول ففتنه خذ تکرار
خشم معنائه واحدی خا بل در مال وزن طورز كسبه معنائه ته كم مرور ایتدی و خول كاه اولور خادم
واحد دخی طلاق ایلور كرك عبد اولسون كرك امه اولسون وفر ایتدی خول خا بلك جمی و خا بل چو بان در
راعی معنائه خولة خانك فتي وواو كسكونيه بنی كلب قبيله سندن بر عورتك اسمی در كه طر فنه م شاعرانی
اسعار نه مدح ایتشدر الخولان خانك فتي وواو كسكونيه بنندن بر قبيله نك اسمی در اخول الخول همز نه
وواو ك فتنه واخر نه فتنه اوزن بناسيله ابی اسم در كه بر اسم حكمنه قانشدر متفرق معنائه يقال
قطار البشر اخول اخول ای متفرقا واول شول شر در كه قز مش در موردن طاغلو ر حكيه اور دقلی حینه
وبقال ذهب القوم اخول اخول اذا نفر قواشی الخيال خانك فتنه و الخیاله كذلک خانك فتنه بر كسبه نك شخصی در
كه واقعه عالمته بر كسبه لا یج و لور طیف معنائه وخیال شول عاجه دخی دیر كه اكاسیه بزر صرر طیور قسمی
و بهام قسمی انسان صانوب وركسون دیو وخیال بر رك اسمی در كه بنی تعلیمه منسوب در الخیل خانك فتي و يانك
سكونيه اللور قز سان معنائه منه قوله تعالى واجلب عليهم بخيلك ورجلك ای بغرسانك ورجالك ورجالك
زانك فتي و جيمك تشدد بدله راجاك جمی در یار معنائه وخیل كذلک تکر معنائه ده كاور الخول فتنه
جمی منه قوله تعالى الخيل والبغال والحمير لتركبوها وخیل ظن وخیال ایتك معنائه ده كاور تقول خلت الشی
خیلا اذا طغنت الخیاله خانك فتي و يانك تشدد بدله اللور اصحاب خیول معنائه الحال حالوزن وزن بك
كه ایتك تشدد اولور الخیلان خانك كسری ومدله جمی بكر معنائه وخال نه قند اشنه دخی دیر طای
معنائه الا خوال همز نه فتنه جمی طایسر معنائه وخال طای معنائه اولماسن جوهری خول ده دخی
اشارت ایتشدر یس كله مز بوره نك اووی وای او ماسی محمل اولدغنی اشعار اولور لکن جمی اخوال كاور دبدی
اووی اولق جانب تا میدادر وخال كبره دخی دیر تقول هو ذو خال ای ذو كبر وخال بر طاغك اسمی در نه
قرشوسنه و دینه دال مهله وناه مثلثه ابله بر موضعك اسمی در وخال بر خمس قفتاندر كه جاهله مخصوص در
وخال بلوده دخی دیر غیم معنائه وخال بلوت یغمور یغدر مق لیاقتنه اولغه دخی دیر بقال ما حسن خاله ای
بخله لطر وخال خیره استعداد معنائه ده كاور يقال اخلت فيه خالامن الخیر و تحوات فيه خالای رات

خیل

دال

به خيلة وخیلت لیاقت معنائه در الاخیل همزه نك و يانك فتنه چوق بگیری اولان كسبه يقال رجل اخيل
اذا كان كثير الخيلان الخيل ميمك فتي و يانك كسری ومدله كذلک بگیری اولان كسبه الخیول ميمك فتي و يانك ضمی
ومدله بعناه مكمل ابله میكول كبی الخول ميمك فتي و خلك ضمی ومدله كذلک بگیری اولان كسبه معقول كبی بمقامه
جوهر نك ظاهرا عبادتدن فهم اولن بودر كه اخیل واخواتی كثیر الخیلان معنائه اوله و لکن ظاهر بودر كه
اخیل واخواتی مطلقا صاحب خال معنائه اوله ته كم صاحب مذهب اشارت ایتشدر و هم خيلك وخیلوك
كثیر الخیلان معنائه دلالی بعید اولدغنی خفی دكل در و اخیل بیون بورن دبدکاری قوشه دخی دیر كه بك
نك بگیری اولور بعضیله ماری در دیش در ته كم او ابل كتابه مرو رایتشدر و ذكر اولن قوشی عرب
طایفه سی مبارك عدا ایتز و نكره ای حالته منصرف قیلر لر قن بونكله بر كسبه فی نسبه قلوب لا ینصرف قاش
اولسر و بعضیله معرفه كبی و نكره كبی حالته دخی لا ینصرف قلدیلر اصلنه صفت اولغین تخمیلدن مشتق
اولق اعتبار به الخیل خانك ضمی و یا اولك فتي و يانك سكونيه خالك تصغیری خیل وخیول دینلر قتنه
وخیول دینلر قتنه تصغیری الخویل كاور خانك ضمی وواو ك فتي و يانك سكونيه الخیلا خانك ضمی و يانك فتي
والفك مدله یو كلكم كبر معنائه الخیله ميمك فتي و خانك كسری ومدله كذلک كبر معنائه يقال هو ذو
خیله ای ذو كبر الاختیال همز نه و تانك كسر به كبر صاحبی اولق يقال اختال فهو مختال الخا بل يانك كسر به
متكبر اولن كسبه يقال خال فهو خا بل ای مختال لا خا بل همز نه ضمی و يانك كسر به كذلک متكبر اولن كسبه
ابا تروادر كبی و ابا تر قطع رحما بدن كسبه در وادار دخی ذكر اولن ان معنائه در الاخاله همز نه كسر به بلوت
یغور علامتن كوستر مك لاخیال همزه نك كسری و خانك سكونيه بعناه المخایله ميمك ضمی و يانك فتنه
بعناه كذلک يقال اخلت السحاب واخلت وخابلت اذا كانت ترجی المطر واخلاله واخلال صحابی ذكر اولن حالت
وزن كور مكه دخی دیر تقول اخلت السحابة واخلتها اذا رايتها خيلة للمطر واخلالها شتبه معنائه ده كاور يقال
خال الشی اذا شتبه و يقال هذا امر لا یخیل ای لا یشتبه واخلال دوه یاویر یسنگ یاتنه خیال قومغه دخی دیر لر
تا كه قورت كور و خوف اید تقول اخیلت اذا وضعت قرب ولدها خیلا لا یفرع منه الذئب خيال قلی انسان
شكانه بر نسبه قلمغه دیر علی مامر انفا وخیاله خیمك ایشله دكنه كور اسلك مبارات معنائه الخیل ميمك فتي
و خانك كسری ومدله كذلک بلوت یغمور یغدر مه لیاقتنه اولق يقال ما احسن خیلته ای خلافتها
للمطر وخیله ظن ایتك معنائه ده كاور تقول خلت الشی خيلة اذا طغنت الخیل ميمك ضمی و خلك كسری
ومدله خیره لا یق اولن كسبه يقال فلان یخیل للخیرای خلیق له الخیل ففتنه و يانك ضمی وتشدد بدله كوك
بلونلنوب یغور حاضر لقمق يقال تخيلت السماء اذا غيمت ونهيات المطر وخیل بر كسبه ده خیر كلیوبنی اختیار
ایتمكه دخی دیر لر يقال تخيلت علی الرجل اذا خترت وتفرست فيه الخیر وخیل بر كسبه ده بر نسبه مشنبه اولغه دخی
دیر لر يقال تخيل له انه كذا وخیل بر نسبه فی فكر ایتكه دخی دیر لر تقول تخيلته فخیل لی كا يقال تصوره فتصور
وبینه فتنه و تحقیقه فحقق الخا بل تانك فتي و يانك ضمی ابله كذلک بر نسبه مشنبه اولق يقال تخايل له انه
كذا اذا تشبه الخیله ميمك ضمی و يانك كسری وتشدد بدله و الخیله ميمك ضمی و يانك كسر به شول
ردر كه انوك اونی كان بولوب چچككش اوله يقال وجدت ارضا مخيلة و مخایله اذا بلغ بنتها المدی
وخرج زهرها الخیله خانك كسری ومدله ظن ایتك الخیلوله خانك فتي و يانك سكونی ولامك
ضمی ابله كذلک ظن ایتك تقول خلت خيلة وخیلوله لظننه وفي المثل من سمع یخیل یس خلت
باب ظننت دن در مبدل وخر اوزن داخل اولور اكر لشبو افعاله لید الاولور سه بونلر له عمل اولنوب مفعولین
مفعول اولور و اكر بونلر مفعولین بینه توسیط اولنسه یاخود مفعولیندن ناخیر اولنسه اعماله الغایندن

معنایه دخی کور بقال اللهم ادنی علی فلان وانصر فی علیه و بقال دالت ایام ای داری المداوله میمک فمی
 وواوک فقیله دورایتد رمتک تقول الله بداول الایام بین الناس التداول فقیتهله وواوک فقیله برنسنه
 الدن الله اولشدرمق تقول ند اولته الایدی ای اخذته هذه مرة وهذه مرة دو الیک ذالک ولا ملک فقی و یانک
 سکونیه برلفظ درکند اول بعد تداول معنایه دور و برنسنه سکدی دیک مجله ده استعمال اول نور بقال دال
 الثوب بدول اذ ابلی و بقال جعل و ده بدول ای بلی الاند یال همزه نکه و ذالک کسری به قارن و مشق بقال اندال
 بطنه اذ استرخی و اند یال قوم بر مکاندن بر مکانه انتقال آیمکه دخی دیرل بقال اندال القوم اذ تحولوا من مکمل
 الی مکان الدول ذالک فمی و مدله خفیفه قبیله سنه برکسنه نکه اسمی درک دوتی انمره نسبت اول نور الدیبل
 ذالک کسری و مدله عبد القیس قبیله سنه برکسنه نکه اسمی درک اهل عمان انوک جماعتدن در و عمان
 میمک تخفیفه بر شهرک اسمی در و اما د بیل همزه مکسور ابله کناندن بر قبیله نکه اسمی درک بوندن اقدم ذکر
 او انشدر که ابوالا سود الد بلی انمره نسبت اولو ر حال نسبتده همزه مفتوح قلنور توالی کسرا تندن احترام
 اولنماغین بوجه ابن السکیت روابی در الدوبل ذالک فقی وواوک کسری و مدله بشول اوت درک انوک اوزینه
 بر بیل کجش اوله پس دو بیل فعیل یعنی مفعول اولو ر الدوله ذالک فمی وواوک فقیله همزه و زنی اوزن
 افت داهیه معنایه پس بوترله ده لغت اولو ر بقال جاء بدولای بد واهیه فصل الذال الذال لان فقیتهله
 لهسه یوریک مشی خفیف معنایه بقال ذالت الناقه تذال ذلا و ذلا تا من الباب الثالث ذوال ذالک فمی ابله
 قور د ک اسمی در معرفه ولا ینصرف در بقال خش ذواله بالحباله یعنی قور دی طوز اغله قورخت الذال الیل
 ذالک و همزه نکه فقی ولامک کسری و مدله ذالک فمی در قور ت یورعی معنایه و بوجعک لامله
 کلمی نادور در زرقایاس بوابدی که ذالک فمی دینلیدی نون ابله الذباله ذالک فمی ابله فقیله معنایه الذبال ذالک
 فمی ابله جمعی فیتله ل معنایه الذبل ذالک فقی و یانک سکونیه اوت صولوب یور شقی الذبول خمتنه بمعناه
 بقال ذبل البقل بذبل ذبلا و ذبولا من الباب الاول اذ اوزی و ذبل دخی دیرل باب خامسدن و ات ارقعه دخی
 دیرل بقال ذبل الفرس اذ اخر و ذبل در یانغه سنک ارقه سنه اوان ککه دخی دیرل که فیل ککنه شبیه در اندن
 بلزکرا شلرل الا ذبال همزه نکه کسری به تازه اوتی حرارت هوا مثلا صولدرمق بقال اذبله لخر بذبل یانک
 فقی و ذالک سکونی و یانک فمی ابله بطاغک علی در الذحل ذالک فقی و یانک سکونیه حقه و عداوت بقال
 طلب بذحل ای بثن الذحل خمتنه جمعی الذل ذالک فمی ولامک کسری و مدله خور و حقیر اوان کسنه
 ابله و المذله میمک و ذالک فقی ابله بمعناه الذلیل ذالک فقی ولامک کسری و مدله خور و حقیر اوان کسنه
 الا ذلا همزه نکه فقی و ذالک کسری و الفک مدله ذلیک جمعی الا ذله همزه نکه فقی و ذالک کسری به کذلک ذلیک
 جمعی الذل ذالک کسری ولامک تشدید به رام و ملائم اولق کسری و بدخوا و ملائم مقابلی در منه قولهم
 بعض الذل بالکسر ابقی للاهل و المال الذلول ذالک فقی ولامک فمی و مدله رام اوان طوار بقال دله ذلول
 ای بیته الذل الذل خمتنه ذلول جمعی غیر المذله عینک فقی و یانک سکونیه قازق معنایه در باشنه
 اور د قری ایچون غیر المذله دیرل و غیر عین مهمله نکه فقیله اصله حار معنایه در الذال ذال اولک فقی
 و ذال ثابته کسری به کولک انکندن ره قریب اولن رل الذل ذالک فمی ولامک اولک سکونیه ذال ذالک
 واحدی ققم ابله ققام کی و ققم قصبه دبد کسری سنه درک ایچنه کلاب قورل الذل ذال اولک ولامک
 فقی و ذال ثابته کسری به کذلک کولک انکندن ره قریب رل ذال ذل ذل مقصور در الا ذلال همزه نکه کسری به
 ذلیل قلی الذلیل علی زن التکریم بمعناه الاستدلال همزه نکه و یانک کسری به بمعناه کذلک تقول ذله و ذله و ذله

ذال

ذبل

ذحل

ذلی

واری تعالینک و ذلت قطوفها تذلیلاد بدکی قولی سویت عنایدها و دلیت معنایه در یقی سلقلری
 هموار اصلوب اسان قلندی و اذلال برکسنه نکه اسمی ذلیل اولغه دخی دیرل بقال ذل لرجل اذ اصار اخیله اذلا
 التذل فقیتهله ولامک فمی و تشدید به خشوع و مسکنت آیمکه بقال ذل اذ اخضع الا ذلال همزه نکه فقیله
 وجه و حال معنایه در بقال جاهه علی اذلاله ای علی وجهه و یقال دعه علی اذلاله ای علی حاله و بقال امور الله
 جاریه علی اذلاله ای علی مجاریها و طر قها الذمیل ذالک فقی و میمک کسری و مدله دو و معیندن بر نوعد را بر
 عید ایتدی فقی سیر عنق مرتبه سندن فی الجمله تجاوز ایتسه اکا ترید دیرل و اندن صکره ذمیل دیرل و فقی
 ذمیلدن فی الجمله تجاوز ایتسه رسم دیرل بقال ذمل بذمل ذمیل من الباب الاول اسمی ایتدی و لا بذمل بعیر
 یوم و لیله الامهری و مهری بر جنس دوه درک همزه قبیله سنه منسوب در الذهل ذالک فقی و یانک سکونیه
 برنسنه دن غفلت اولنقی تقول ذهلت عن الشی اذ هل ذهل من الباب الثالث اذ انسیته و غفلت عنه و بوندن
 لغت دخی وار درک اول ذهلت ذهولا در باب رابعدن ذهل ذالک فمی و یانک سکونیه بکر قبیله سندن بر
 جماعتک باباسی ادی در و ذهل ایکی در یری ذهل بن شیمان و یری ذهل بن عکابه در و ذهل کجه نکه بر مقدار
 دخی دیرل حیاتی روابی اوزن بقال جاء بعد ذهل من اللیل ای بعد هده الذبل ذالک فقی و یانک سکونیه اوت
 دامن معنایه الا ذیل همزه نکه فقیله جمعی اتکلم معنایه الذبول خمتنه کذلک جمعی و ذبل الیخ و زکارک
 بر یوزنه اسنی در و ذیل صالوب اتکی ره سوریک یوریکه دخی دیرل یقال ذالت المرأة تذبل اذ اجرت
 ذیلها علی الارض و تجرت و اذ یال خلقک و اخرنه دخی دیرل منه قولهم جاء اذ یال من الناس ای و اخر منهم قلیل
 المذیل میمک فمی و یانک فقی و تشدید به اوزن انکلی اولن لباس بقال ملاء مذبل ای طویل الذبل و ملاء میمک
 فمی و الفک مدله چار شبه دیرل الا ذله همزه نکه کسری ابله بشماغی عورت یوزندن صالو یرمک بقال ذالت
 المرأة قناعها اذ ارسلته و اذاله اهاته دخی دیرل زیاده قولنقی معنایه و فی الحدیث نهی عن اذاله الخیل و هو
 امتها فی العمل و الخیل علیه و امتها ضعیف آیمکه دیرل المذاله میمک فمی ابله خدمت یوزلن جاریه و فی
 المثل اخیل من مذاله یعنی شول قرا و اشدن نکبری زیاده درک اذ خدمت یوزلر و اول صالنامسن اکسک
 یوزلر اذ ایل یانک کسری به قوری اوزن اولن ات بقال فرس ذابل ای طویل الذنب الذال کذلک کسری به و یانک
 الذیل ذالک فقی و یانک تشدید به کذلک قوری اوزن اولن ات بقال فرس ذیل ای طویل الذنب بودکر
 اولنلرات کندی مقدار نجه اولوب قوری اوزن اولسه در اما کرات قصه بویلی اولماغین قوری
 اوزن اولسه ذیل الذنب دیرل ذنبک ذکر به و ذابل ایکی اوزن اولن زرعه دخی دیرل الذبل الذابل خور
 و حقیر اولق بقال ذبل ذابل ای هوان و خزی فصل الاله الال رانک فقی و همزه نکه سکونیه دوه قوشی
 یا و رسی الاله کذلک رانک فقی و همزه نکه سکونیه مؤننی الال علی وزن الجبال جمعی دوه قوشی یا و رلری
 معنایه و ربال بر قاج بلند زله دخی دیرل کواکب مخصوصه معنایه الال بلان رانک کسری و همزه نکه سکونیه
 کذلک جمعی ذات الیال همزه نکه کسری به و روضه نکه اسمی در الاسترال همزه نکه و یانک کسری به دوه قوشی
 یا و رسی یومک بقال استرال الال بلان اذ اکبرت و استرال اوت اوزامغه دخی دیرل که دوه قوشی یا و رسی سنک
 بویفته تشبیها و اور بقال استرال النبات اذ اطال المر ایل میمک فمی و یانک کسری به سریع معنایه بقال
 مر فلان مر ابل اذ اسرع ال بل رانک فقی و یانک سکونیه شول اغچلر درک صغوق اورد قدن صکره هواملا فمی
 اولوب اذ کوئی کوزیا منه دوه کله یشروب بر قلیله بول خمتنه جمعی ذکر اولن اغچلر معنایه و قوم جو غلغه
 دخی دیرل بقال ذبل القوم یرملون اذ کثروا الیله فقیتهله اولیغک ایخ یوزی باطن الفیض معنایه بانک

ذمل

ذهل

ذبل

ذال

جمعی قائلی منه قولهم فی القذف یا بن ملکی ارجل الکبان کویا که ملقای ارجل محل تستر اولغین زبانی اشعار
 اولور ورجال عیری اولن خالیله دخی دیرلر و حیره کوفه یانده بر شهر ک اسمیدر که لند خالی ایشلنور ورجل
 دونه ک ارقه سنه یالان اورمغه یا خود یوک اورمغه دخی دیرلر تقول رحت البعیر ارجله رحتا من الباب الثالث
 افاشدت علی ظهره الرجل واذلیه تحمل مقامه دخی استعمال اولنور تقول رحت له نفسی اذا صیرت علی اذاه ویر
 دخی معنای اوله راجع اولور نفسی استعان بالکنایه طریقه اسخدا اولن بعیره تشبیه ایتکه ارجله رانک
 کسری وچانک سکونیه کویچک بقال دنت رحتنای ارجل حال همز منک و تانک کسری به معناها
 الترحل فختبئله وچانک ضمی وتشدد به به معناها کذلک تقول رحت فلان وارحتل ورحل الرحیل رانک
 فختی وچانک کسری و مدله اسم در کوج معناسنه و رخیل سیره قوی اولن دوه یه دخی دیرلر بقال جمل رخیل
 اذاکان قویا علی السیر الاسترحال همز منک و تانک کسری به ده یه بالان اورلمسن یا خود یوک اورلمسن طلب
 ایتک بقال استرحله اذاسا له ان رحت له ارجله رانک ضمی وچانک سکونیه توجیه اولن جانب بقال انتم رحتی
 ای الذین ارحتل الیهم ورحله سیره قوی اولمغه دخی دیرلر بقال انها ذات رحله المرط المرحل میمک ضمی وچانک
 فختی وتشدد به شول خزدن طوقش از اردر که اوجنده لاجه لری اوله و مرط برجنس قاشه دیرلر الارحال
 همز منک کسری به دوه ارقلد قدن صکره سمر کوجه قادر اولمق بقال ارجل الابل اذا سمعت بعد هزال
 فاطاقت ارجله وارحال کویچکه معاونت ایتکه دخی دیرلر تقول ارجل فلانا اذا عاوتنه علی رحلته وارحال کوجه
 براردوه ویرمکه دخی دیرلر تقول ارجلته اذا اعطیته راحله وارحال کوجه براردوه یه دیرلر ته کم کلور انشاء الله
 الترحیل علی وزن التکریم رکسنه فی برره کوندن رحتل تقول رحتله اذا اظعننه من مکان وارسلته واطعان
 طای معجه ابله سیر ایتدرمکه دیرلر المرحل میمک ضمی و رانک سکونی وچانک کسری به شول کسنه در که انوک
 جوق کوجه براردوه لری اوله بقال رحتل مرحل اذاکان له رحتل کثیره کایقال معرب اذاکان له خیل عراب
 وخیل عراب عینک کسری به عربی الکره دیرلر الرحیله رانک فختی وچانک کسری و مدله شول ناقه در که
 سیره قوی اوله ارجل حال حانک کسری به کوجه رای ناقه ارجل رانک فختی وچانک ضمی و مدله معناها و بعضا
 ایتدی راحله نمکه رای ن دوه در کرک ایرک کرک دیشی الارحل همز منک وچانک فختیه شول ات در که
 ارقه سیاق اوله ایض الظهر معناسنه و شول قیون در که ارقه سی سیاه اوله سود الظهر معناسنه الارحله رانک
 فختی وچانک سکونی والفک مدله شول قیون در که ارقه سیاق اولوب سائر جسدی سیاه اوله یا خود ارقه سی
 سیاه اولوب سائر جسدی اق اوله امات جنسه هین ارقه سیاق اولوب سائر جسدی سیاه اولن در بودر
 اولن ابوالفوت ره اینی در ارجله رانک کسری ابله شول ایدر که فی صافی در بدن ایدر انوک افاجی یو قدر
 و ابو مقوله اگری اتی زیاده سکر تدکر نده استعمال ایدر ارجل رانک فختی وچانک کسری به جمعی ذکر اولن اکرلر
 معناسنه و فی المثل استقدمت رحتک یعنی اکرک اتدن مقدم اولدی و بوکلایم رکسنه صاحبته شرا ایشلمکه
 استبحال ایتکه سو بلر ارجله میمک وچانک فختیه بر قونق بر المرحل میمک فختی وچانک کسری به جمعی بر قاج قونق
 معناسنه بقال بیتی وین کذا امر حله و امر حلتان ارجل رانک فختی وچانک کسری به شول قیون قوز سیدر
 که دیشی اوله واکر اکرک اولسه اکاحل دیر ارجل رانک کسری به جمعی ذکر اولن قوز بلر معناسنه ارجل رانک
 فختی وچانک سکونیه دون وخصمسن اولن کسنه ارجله رانک فختیه و ارجله وخصمسن و دخی اولمق بقال
 رذل فلان رذل رذاله و رزوله من الباب الخامس ارجل رانک ضمی وچانک فختیه ابله کذلک دخی اولن کسنه
 ارجل وخصمسن جمعی مدله معناسنه ارجل همز منک فختی ابله کذلک جمعی ارجل رانک ضمی وچانک فختی والفک

مدله

رجل

رجل

مدله کذلک جمعی و یو یعقوب روابی اوزن دروردال هر نسنه کرمز نه دخی اطلاق اولنور ارجل همز منک
 کسری ابله رکسنه فی دخی وخصمسن قلق ارجل رانک فختی وچانک سکونیه کذلک خصمسن قلق
 المردول میمک فختی وچانک ضمی و مدله خصمسن اولن کسنه بقال رذله فهو مردول من الباب الاول ارجل رانک
 فختی وچانک سکونیه صالی ویرلر صاج بقال شعر رسل ای مسترسل و رسل یوریمسی ملائم اولن دوه یه
 دخی دیرلر بقال بعیر رسل ای سهل السیر ارجله رانک فختی وچانک سکونیه مؤنث بقال ناقه رسله ارجل
 رانک کسری وچانک سکونیه برنسنه سهولت اوزن اولمق منه قولهم افعل کذا وکذا علی رساک اتد فیه
 وانا اذ تانک تشدد به به برایشی رفقه ایشلمکدیر کایقال افعله علی هینتک و فی الحديث الامن اعطی فی نجدتها
 ورسله یعنی شدت و راحاله یعنی صدقه مالن طواری سمر اولوب اخراج ایتد کده صاحبته اداسی شدید
 ایتکن اداقل ورواق اولوب اداسی اسان ایتکن اداقل ورواق اولوب اداسی اسان ایتکن اداقل ورواق اولوب اداسی اسان ایتکن
 قوم طواری جهندن سود صاحبی اولمق وارسال برکسنه فی ایتک ایتک طریقه برره کوندن رحتل المرحل میمک
 ضمی وچانک فختیه کوندن کسنه ارجل رانک فختی وچانک سکونیه به معناه بقال ارجل فلانا فهو رسل
 ورسول ارجل وخصمسن جمعی وباری تعالینک انار رسول رب العالمین دبدی قوی فعل وفعیلته تذکیر
 و تائب وافر ادو جمع بر ارجل غنه بناء در عدوکی وصدیق کوی ورسول رسالت معناسنه ده کلور بقال ارجل
 رسول ای رساله ارجل فختیه دوه سور یسندن و قیون سور یسندن بر قطعه الارسال همز منک فختیه
 بلوک بلوک دیک اولور بقال جهات الخیل ارجل ایتک قطیع المراسله میمک ضمی وچانک فختیه خبر لشمک
 المراسل میمک ضمی وچانک کسری به خبر کوندن کسنه ارجل رانک فختی وچانک کسری و مدله به معناه بقال
 راسله مراسله فهو مراسل ورسیل و مراسل شول عورته دخی دیرلر که زهی وفات ایتش اوله یا خود زهی
 کند ویه طلاق ویرمسنن ظن ایدوب اخر کسنه ایچوز اوزن ترین ایدوب اکا خبر کوندن ویرکسنه ک
 رسلی شول کسنه در که انوکله اوق اشمده یاغیری خصمسنه خبر لشمش وشریک اولمش اوله المراسلات
 میمک ضمی وچانک فختیه روز کارلر ریح معناسنه منه قوله تعالی والمرسلات لایه و بعضی مرسلان دن
 مراد ملائکه در دیشلر و المراسل میمک کسری و رانک سکونیه شول اوقدر که قصه اوله سهم قصیر معناسنه
 و مرسال شول ناقه یه دخی دیرلر که یوریمسی ملائم و هموار اوله المراسیل میمک فختی وچانک کسری
 و مدله جمعی بقال ابل مراسیل ارجل رانک کسری به دوه ایتلری قوام بعیر معناسنه الاسترسال
 همز منک و تانک کسری به قیل کندن صالی وروب قیون رحت اولمق بقال استرسل الشعر اذا صار سبطا
 و سبط سین مهله ناک فختی وچانک کسری به قیون رحت اولمق صاج واسترسل برنسنه یه دوشنوب
 انس تحصیل ایتک بقال استرسل الیه اذا انبسط واستانس الترسل فختیه وچانک ضمی وتشدد به رفق و تانی
 قلی بقال رسل فی قرابه اذا اتا دفیها و اتا ادر فک اوزن اولمغه دیرلر الرطل رانک فختی وچانک سکونیه رجالدن
 صالق اولن کسنه و رطل یارم بطنه دخی دیرلر که بر بطن ایتی یوز التمش درهم در و مهذب بطن ایتی یوز التمش
 بدی درهم و سبع درهم در دیش و مشهور اولن اول ذکر اولن در و وقایه شرحنده بر بطن یوز سکسان
 مثقال در دیش یو تقدیرجه عوامک بر مثقال بر یقی درهم در دبدی راست کلز والا بر بطن ایتی یوز التمش
 درهم اولمق لازم اولور و قاموسه رطل اون ایتی و قیه در و وقیه فرق درهم در و بطن رطلان در دیش یو
 تقدیرجه رطل دورت یوز سکسان درهم و بطن طقوز یوز التمش درهم اولوب جوق مخالف اولور
 مکرکه الفاظ مشترکه و اصطلاحات مختلفه اوله الترطیل علی وزن التکریم قلی یاغلیوب ملائم ایتک الرعله
 رانک فختی وچانک سکونیه ات سور یسندن بر یلوک و رعله قیونک قولاغی جمله کسریوب بر مقدارن کسریوب

رسل

رطل

رجل

رمعل

رول

رهیل

زبل

زجل

اوررل بقال ازمل سریره اذازمل شریط او غیره فجعله ظهره وشریطه خرمایه پراغندن بوکان ایله دیرلرته
 الان مرواریدی وارمال قومک زادی توکنکه دخی دیرلر بقال ازمل القوم اذانقد زادهم الترمیل علی وزن
 التکریم قانیه بولشد رمق الار بقال همزه مک و تانک کسر به بولشتم الترمیل فحینه و میمک خمی وتشدید به بمعنام
 بقال رمله بالدم فترمیل وارمل اذ تلطخ الار معلال همزه مک و میمک کسری وعین مهمله مک سکونیه صینک
 اغزندن سلیماراق و کوزدن یاش بری ریدنجه اقمغه دخی دیرلر بقال ازمل الصبی ار معلال اذامال لعاب و بقال
 رمل الدمع اذ اقتابع قطر اته عینله وغینله لغت دروار معلال بریک یاخی اقمغه دخی دیرلر بقال ازمل الشواء اذ
 سال دسمه وار معلال قانی اوزله چاغمغه دیرلر بقال ازمل الرجل اذاشهوار المزمع میمک خمی وعینک کسر به
 رشد و سداد اوزن اولنه دخی دیرلر منه قولهم ادرنق مر معلای امض راشد الترویل علی وزن التکریم التکی
 یاغله زیاده اومق بقال رولت الخبزه بالسم ترو بلا اذ اذ لکتهایم دلکاشدیدا وترویل الفرس ات افشان
 انمکیون ذکرن صار قنق در بقال رول الفرس اذ ادلی ایسول وترویل اغزیاری اقمغه دخی دیرلر بقال الفرس
 رول فی خلایه ترو بلا و خلایه میمک کسر به اولنق قود قلی ریدر الوال رانک خمی ابله فعال وزنی اوزن لعاب
 کی دروزناومعنی که اغزیاری دیک اولور بقال فلان یسیر رواله الراوول علی وزن الکافور کذلک اغزیاری
 لعاب معناسنه و عرب طایفه سی فاعول وزن همزه ابله استعمال اتمز و بر قوم شوبله زعم ایتدیلر که راوول
 انسانده و فرسده زیاده اولن دیشه اطلاق اولنه لکن اسمی بو معنایه انکار ایدوب ابن السکیت ایتدی راوول
 و مرغ میمک فحینه و لعاب و بصلق لامک و یانک خمی ابله بونلرک جمله سی بمعنایه درالهل فحینه برکسنک اتی
 سولیک اولوب یورکن حرکت اتمک بقال رهل لجه من الباب الرابع الرهل رانک فخی وهنک کسر به صفت
 مزبون اوزن اولن ات بقال فرس رهل الصدر الترهل علی وزن التکریم ات صاحبی مضطرب و مسترخ قلق
 بقال رهل اللحم ترهیل الیه علی وزن الدحرجه برجنس یوریک الترهل علی وزن التدرج جعناها
 بقال جاء فلان بترهل فصل الزی الزبل رانک کسری و یانک سکونیه خشکی شرچین معناسنه المزمه میمک
 و یانک فحینه خشکی اولن رالزبل رانک فخی و یانک سکونیه خشکی دوک نقولن بلات الارض من الباب
 الاول اذ اسمها للزراعة وسمید سین مهمله ابله ره خشکی صاحبته دیرلر الزابل یانک کسر به و الزابل یانک فحینه
 قصه اولن نسنه قصیر معناسنه الزیل رانک فخی و یانک کسری و مدله زبیل دبد کلری الت که انوکله خشکی
 یاغیری نسنه تاشلر الزیل رانک کسری و یانک کسری وتشدید به بمعناه هر بار کد زامکسور قلنسبه یانک
 تشدید لازم اولور زرا کلام عربی فعلیل یوقدر فانک فحینه بو ذکر اولن جوهر نیک ادا سنه بناء درسته
 اتمشدر فاذا کسره شدد ته فقلت زیل اوزنیل لانیس فی الکلام فعلیل بالفتح لکن تعلیل مذکورک سوقفه
 ملائم اولن فاذا شدد به کسره دیکدر ته کم خفی دکل در زرع فعلیل وزنی تشدید کد کدن صکره حاصل اولور
 پس کسری بحجاب ایدن تشدید اولور عکسی اولماز زباله رانک خمی و یانک تخفیفیه بر موضعک اسمی دروشی معناسنه
 دخی کلور بقال مافی لانا زباله ای شی الزبال رانک کسر به شول نسنه در که فی قارنجه اغز به کو ترو بودخی شی
 معناسنه کلور بقال مار زباله ای شی و بو معنای اولدن ما خود دروزن ناقص قانی معناسنه درالزله
 رانک خمی و جیمک سکونیه ناسدن برطایفه الزجل رانک خمی و جیمک فحینه جمعی طوایف معناسنه الزجل رانک
 فخی و جیمک سکونیه اتق بقال زجل به زجل من الباب الاول اذ ارمی به بقال لعن الله امار جلتیه و زجل مکان
 ییلن کوکر جی اراقدن صالیور مکده دخی دیرلر المزمع میمک کسری و جیمک فحینه قصه کوند که اکام راق دیرلر
 الزجل جیمک کسر به شول انجدر که تو لم بغل قلی اییک اوجنده اولور الزواجل رانک فخی و جیمک کسر به
 جمعی الزجل جیمک فخی ابله دوه قوشنک ارکنک منیسی درگاه مهموز قلند و روکاه قلنا زجل فحینه اوازدر

زحل

حلل

زمل

زعل

زغل

زفل

زکل

زلل

صوت معناسنه الزجل رانک فخی و جیمک کسری به صوت صاحبی اولن نسنه بقال صاحب زجل ای ذورعد
 الزجیل رانک و جیمک فخی و یانک کسری و مدله معزوف اولن نسنه که ادویه قسندن دروزن جیمک خرمه دخی دیرلر
 الزجیل رانک و جیمک کسری و ما پند همزه مک سکونیه ضعیف البدن اولن زجل فرار و ابی اوزن بعضیلر
 ضعیف البدن معناسنه اولن زجیل در دبدی نوله و ابو عبید ایتدی محفوظ اولن فرار و ابی ایتدی درالزحل
 رانک و حاء مهمله مک فمهله به برکسنه مکندن اریق بقال زحل عن مکانه زحولا من الباب الثالث التزحل
 فحینه و حانک خمی وتشدید به بر مکندن اراغ اولن بقال ترحل اذ انخی و تباعد الزحل رانک فخی و حانک
 سکونیه لراغ اولن کسنه الزحلل رانک ولا مک کسر به بمعناه بقال زحل فهو زحل وزحلل المرحل میمک و حانک
 فحینه لراغ اولن حاق مکان و کاه اولور مصدر معناسنه دخی استعمال و لنوب ان لی عندک لرحلا دیرلر منتدحا
 معناسنه زحل رانک خمی و حانک فحینه خنس اسمیه مسمی اولن بلد زلدن بری در عمر کی لا ینصرف در الزحل
 فحینه سرور و نشاط الزحل رانک فخی وعینک کسر به مسرور اولن کسنه بقال زحل زعل من الباب الرابع
 فهو زحل وزحل لاجلغندن فریاد ایدنه دخی دیرلر بقال کب زحل ای متصور جوعا و تصور ضاد معجه ابله
 صیاح کلبه دیرلر الازعال همزه مک کسر به مسرور قلق بقال زعله غیره و ازعلته الامر و امرع همزه مک فخی
 و رانک خمی وعین مهمله ابله مریمک جمعی دروسعت و رغا اولن رل معناسنه الزعل علی وزن جعفر
 کسنه مک اسمی دروزن عجل احمق اولن عورتی دخی دیرلر بقال هیلته الزعل ای تکلته امه الحقاء و زعل کذلک
 شول صی در که نیک غداسی هضم اولمغن قلی بیوب بونی فحینه الزغله رانک خمی وعینک سکونیه بولدن
 و غیردن اتلن نسنه الازغال همزه مک کسر به ناه بولن اتق تقول ازغلت الناقه بیواهای رمت به رمیا و قطعته
 زغله زغله و ازغال دورنک ابله قان اقمغه دخی دیرلر بقال ازغلت الطعنه بالدم مثل اوزغت و زناومعنی و ازغال
 قوش یاور سنه اغز به غدا و بر مکده دخی دیرلر بقال ازغل الطائر فرخه اذ ازقه و ازغال بر مقدار نسنه دوکده
 دخی دیرلر بقال ازغل لی زغله من سقائک ای صلی شیئا من لبن الزغلول رانک ولا مک خمی وعینک سکونیه
 رحالدن خفیف اولن کسنه و زغلول طغله دخی دیرلر الازفله همزه مک ولا مک فحینه جماعت بقال جاوا
 باز فلهم ای جماعتهم الازفله همزه مک و فانک کسری ولا مک تشدید به خفت معناسنه درسیبویه و ابی
 اوزن بقال اخذته ازفله ای خفة الازفلی همزه مک و فانک فخی و الفک قصر به اجفلی کی دروزناومعنی یعنی
 جماعت خاصه معناسنه در الزهکل فحینه غصنفروزی اوزن قصیر القامه اولن کسنه الزلیل رانک فخی
 ولا مک کسری و مدله یا یا الحق یا کلام ده طایمق لغزیدن معناسنه بقال زلت یا فلان زل زلیلا اذ ازل فی طین
 او منطلق الزل فحینه کذلک طایمق در فرار و ابی اوزن تقول زلت زلا من الباب الرابع الزله رانک فحینه اسم در
 طایمق معناسنه الزلیل رانک کسری ولا مک کسری وتشدید به و مدی و الفک قصر به کذلک اسم در معنای
 مذکورده الاستزال همزه مک و تانک کسر به طایمق ندرمق بقال استزله غیره الزل رانک خمی ولا مک تشدید به
 صیرغجی اولی ر بقال زحلو فة زل ای زلق وزه لوفه زای معجه مک خمی و حاء مهمله مک سکونیه شول یوقش در
 که او غلقلر اندن اشغه صیر بلورلر الزل فحینه کذلک صیر یحق اولن رالزول فحینه و زنه کسک اولنق
 بقال زلک دراهم ترل زاولا اذ انقصت فی الوزن الزال لامک تشدید به ناقص اولن درهم بقال درهم زال
 الزل زلک فخی و لام اولک سکونیه بری در یغز الزلال رانک کسری ولا مک سکونیه کذلک بری در یغز
 التزلزل فحینه و زاء ایتنک خمی ابله بر یغز بقال زلزل الله الارض زلزله و زلزل الاقتر لوت هی الزلال رانک
 فخی ابله اسم در بر یغز معناسنه الزلال زلزل فخی و یانک کسر به شد اید معناسنه الزلزل زای اولک ولا مک

فخی وزای تانینک کسری به آت پت و متاع بیت معناسنه المزه میمک فخی وزانک کسری ابله طابحق رموضع
 زل معناسنه الارل فختینله صغریسنک اتی از اولن کسینه ابو عمر وروانی اوزن الزلا زانک فخی ولامک
 تشدید و الفک مدبله مؤنی صغریسنک اتی از اولن عورت زسحا معناسنه و سمع ازل سکر دخی از اولن
 قورت کسه قورده یالی قورددن متولد اولورته کم یالی قورده ضعیف عر جادیرلر و فی المثل هو اسمع من الذی یب
 الازل وسمع سبک کسری و میمک سکونیه جنسیندن مرکب اولان قورت در الزلال زانک فخی ولامک
 تخفیفیه شول صودر که طلتا واوله الازل همز نیک کسری به نعت و یرمک تقول ازلت الیه نعمة اذا
 اسد یتها و فی الحدیث من ازلت الیه نعمة فلیشکرها و اولال برکسته یه حقن و یرمکه دخی دیرلر بقال ازلت الیه
 من حقه شیئی اعطیت الزلیه زانک کسری ولامک کسری و تشدید و یرمک تشدید به شول بساط در که
 زلی دیکنکه معروف در الزلالی زانک فخی ولامک کسری ابله جمعی زلیلمر معناسنه الازل همزه نیک و میمک
 فخیله و از صوت معناسنه تقول سمعت له از ملا اذ سمعت صوت به و کاه اولور اولنده و وزن ایچون اولن همزه فی اسقاط
 ایدر لته کم و یل اده دیرلر و از مل هر نسنه نیک کسینه دخی دیرلر بقال اخذت الشی بازمه و کثیر معناسنه ده
 کاور بقال عیالات از ملة ای کثیره الاز موله همزه نیک و میمک فخی ابله اواز و یرن نسنه کر کیمان کچسی اولسون
 کرک غیر اولسون الاز موله همزه نیک کسری و میمک فخی ابله فردوس و وزن بمعناها الاز موله کم ذلك
 همزه نیک کسری و میمک فخیله بمعناها ایضا تقول هواز موله و از موله و بعض نسخه ده و بقال هواز موله واقع
 اولمشدر بناء علی ذلك صاحب صراح اختلاف توهم ایدوب و قیل هواز موله و از موله دیشدر حالاکه
 جوهر نیک مرادی تصویر در بیان خلاف دکلر الازل همزه نیک و میمک کسری به و زانک مایند سکونیه
 یچی دبد کسری الت که کفشکرلر انو کله تختیان کسرلر الزمل زانک فخی و میمک فخی و تشدید به قورخو
 کسینه جبان معناسنه الزمال زانک فخی و میمک تشدید به بمعناه الزمیل زانک فخی و میمک فخی و تشدید
 و یانک سکونیه بمعناه کذلک الزمیه زانک کذلک فخی و میمک فخی و تشدید و یانک سکونیه ضعیفه اولن
 عورت معناسنه الزامیه میمک کسری به شول دوه در که صاحبی سفرده انو کله اسند ایدوب اوزنه متاعن
 و طعامن بو کلد الزامیه میم اولک فخی و تانینک فخیله ابله کسینه دوه اوزنه بری زنه دنک اولن التزمیل علی وزن
 التکریم برنسنه بی ثوبه دورمک بقال زملة فی ثوبه اذ الفه التزمیل فختینله و میمک فخی و تشدید به برکسینه
 لیا سینه بورغک بقال تمل بنیابه اذ اندرونه ربور فکه دیرلر الاز مال همزه نیک و دالک کسری به برنسنه بی کو ترمک
 بقال از ملة اذ الخله الزمیل زانک فخی و میمک کسری و مدبله طوار اوز رنده برکسینه نیک اردنه بن کسینه رد به
 معناسنه الزول زانک فخی و واک سکونیه عجب معناسنه الازوال همزه نیک فخیله جمعی و زمل طر یف اولن
 رجل خفیفه دخی دیرلر ابن السکیت ایتدی زول شول کسینه در که انو کظر افتندن نجب اولنه الزوله زانک فخی
 و واک سکونیه مؤنی طر افتندن نجب اولن عورت عضلر ایتدی عاقله و ذکیه اولن عورت در الزوال زانک فخی
 و واک تشدید به شول کسینه در که یورکن جوق حرکت اید و قطع اند بهی مسافه از اوله الزا بله یانک کسری به
 هر نسنه که محقر اوله الاز دیال همزه نیک و دالک کسری به زایل قلم از اله معناسنه تقول اردت از دیالهای از التها
 المزاو له میمک فخی و واک فخیله برنسنه به دور شوب معالجه ایتک التزاول فختینله و واک فخی ابله علاج اید میمک
 بقال تراولو اذ اتعالجوا الزوال زانک فخیله برنسنه مکاشدن یلمق بقال زال الشی من مکانه زول زوالا و بقال زال الله
 زواله و زال الله و الیه یعنی و بو کلامی بدد عاقله استعمال ایدرلر الازاله همزه نیک کسری به برنسنه بی مکاشدن
 بر من التزول علی وزن التکریم بمعناها لا تریا ل همزه نیک و زانک کسری به زایل اولن بقال از اله غیره و زوله فزال

زل

زول

و یقال

وزوله فزال و یقال مازال فلان یفعل کذا و حکى ابو الخطاب ماز یل یفعل کذا و قد فسر فی کاد الزهلول زانک
 ولامک فخی و هانک مایند سکونیه صیر یچی اولن یروزه لول بر طاعک دخی اسمی در الزل زانک فخی و یانک
 سکونیه برنسنه بی مکاشدن یرمق بقال زلت الشی من مکانه از بله زیلا و هو لغه فی از لته و ز بل تیز و تفریق
 ایتکه دخی دیرلر بقال زلت الشی از بله ز بلا اذ امیزته و فرقه و بقال زل ضانک من معراک و معزی کجه دیرلر ضان
 قیونه دبد کسری بی الزو یل زانک فخی و واک کسری و مدبله قلب بقال زبل زوبله اذ زیل قلبه من الفرع التزبیل
 علی وزن التکریم طاعنق تقریق معناسنه التزبل فختینله و یانک فخی و تشدید به طاعنق بقال فرقه فتفرق
 ومنه قوله تعالی فز یلنا بهم و یو فعلت در عینک تشدید به ز را مصدر نه زلیلا دیرلر و کر فیعلت اولیدی
 مصدر نه زبله دیرلر دی المزا بله میمک فخی و یانک فخیله ایشق مفارقت معناسنه الزیال زانک کسری به بمعناه
 بقال زابله مزا بله وز یا لا اذ افارقه التزابل تانک فخی و یانک فخی ابله ابله نسنه بری برینه خالفه لقی یما من معناسنه
 الزبل فختینله برکسینه نیک اول بقری بری رندن اید و اولن فخی کی فانک و جاء معنایک فخیله فصل السین السؤل
 سبک فخی و همزه نیک سکونیه شول نسنه در که انسان اتی سو ال ایدر و قری قوله تعالی اوتت سوک یا موسی
 بالهمز و یغیر الهمز السؤل سبک فخی و همزه نیک فخی و تخفیفیه برنسنه بی صور مق المسئله میمک و همزه نیک
 فخی و سبک سکونیه بمعناه بقال سألته الشی و سألته عن الشی سو الا و مسئله من الباب الثالث و یاری تعالینک
 سأل سأل سأل و عذاب واقع دبدکی قوی عن عذاب معناسنه در اخفش ایتدی خر جنان سأل عن فلان و یفلان
 دیرلر کاه اولور سأل کله سنک همزه سی تخفیف و لنوب سالیس دیرلر و یونقدیر جهامری سل کلور حرف
 زانی مستقبیلند محقر اولد غیچون و نقدیر اولوزن اسئال کلور السؤل سبک فخی و همزه نیک فخیله همزه
 وزنی اوزن کثیر السؤل اولن کسینه الاسئال همزه نیک کسری و سبک سکونیه برکسینه نیک حاجتن بتورمک
 نقول اسألته سألته و مسئلته اذ قضیت حاجته السبل فختینله یغفور مطر معناسنه و سبل اکن باشنه دخی
 دیرلر سبل معناسنه و سبل کوزده بر مرصه دخی دیرلر که اول قرمزی طمر لاه اور مجک اتی کی بریده در الاسئال
 همزه نیک کسری و سبک سکونیه اکن باش بغلق بقال اسبل الزرع اذ اخرج سنبله و اسبال یغور یا خود کون
 باش بری بری اردنجه ایتکه دخی دیرلر یقال اسبل المطر و الن مع اذ اطل و یوز بدایتدی اسبلت السماء دیرلر
 و نونن اسم سبل کلور که سبل بلود لاه را اسند اولن یغور در یلوندن چقوب ره واصل و المادن و اسبال ازاری
 صالیور مکه دخی دیرلر بقال اسبل زان ای ارخاه و سبل عر بد بر معتبارتک اسمی در که اول فخی تم کسینه نیک اتی اولن
 اوجک نه سی در و اوج لند ابی الکک ایتدی صکره بنی هلالین عامرک اولدی السبل سبک فخی و یانک کسری
 و مدبله یول طریق معناسنه مذکر و مؤنث اولور قال الله تعالی هذه سبیل فانت و قال تعالی وان یروا سبیل الرشد
 لا یخذوه سبیل فذکر و سبیل سببه و وصلته دخی دیرلر منه قوله تعالی بالیتی اتخذت مع الرسول سبیلای سبیا
 و وصله التسمیل علی وزن التکریم برنسنه بی فی سبیل الله قلوب وقف ایتک بقال سبل ضعیفه اذ اجعلها
 فی سبیل الله السابله تانک کسری به شول ابناء سبیل در که طرق مختلفه دن اوله الاسبال همزه نیک فخی ابله قوغنک
 اطراف شفاء الدلو معناسنه السبل میمک فخی و سبک سکونی و یانک کسری ابله قار و قلمر بنک التخی اوق در که
 اکام صغیر دخی دیرلر میمک فخی و فانک فخیله السبله فختینله بیق کدر جالک یوقری طود اغنیه بتر شارب معناسنه
 السبال سبک کسری به جمعی یبقلر معناسنه السبله سبک و یانک فخی و مایند نونک سکونیه اکن باشی
 و سنبله کو کدر بر جک دخی اسمی در السبال سبک فخی و یانک کسری به جمعی اکن باشلری معناسنه السبله
 علی وزن الد حرجه اکن باش بغلق بقال سبل الزرع اذ اخرج سنبله السبل سبک فخی و یانک کسری
 و مدبله جنته بر بکارک انبی در قال الله تعالی عینا فیها اسمی سبیل الخفش ایتدی سبیل معرفه در و

زهل

زبل

سأل

سبل

صرفی بمنوع در لکن است که به نیک اخیری اولوب قرینه اولن منون اولن سیه الف زیاده قیلنوب بونی دخی
 منون قلد بلر قوار بر قوار بر قولند منون اولد غی کی السجیل سبنک کسری و بانک فقی و جاء مهمله نیک
 سکونیه هیجف وزنی اوزن ککر جنسندن و دوه جنسندن و مشک جنسندن فرموده اولن نسبه السجیل
 سبنک کسری و بانک فقی و جاء مهمله نیک سکونیه موئی رجله کی در وزناو معنی را و جاء مهمله نیک السجیل
 سبنک کسری و بانک و لام اولک فقیه کذلک ذکر اولن اشیا دن فرموده اولن درین السجیل و بانک اوزن
 النبیله علی وزن الدخرجه سبحان الله دیک بقال سجیل الرجل اذا قال سبحان الله الاستغلال همزه نیک
 و بانک کسری ایله بر صوبله یاش اولن بقال استغلال الثوب استغلال اذا ابتل و بواز بغل کی دروزنا
 و معنی و نسخ صحاح و صراحه از بغل کله سی زای معجه و باء موحده ایله واقع اولمشدر ذکر اولن اوزن لکن
 از بغل ابتل معنایه کلسی بلکه از بغل کله سنک کلام عربی و قوی غیر طاهر در پس صواب بود که تصحیف
 ناسخه حمل اولنوب اصلی اومعل در دینله راه مهمله و عین غیر معجه ایله و مهمله السجیل سبنک و بانک و لامک
 فقیه باطل معنایه در ابوزید و ابی اوزن بقال هو الضلال بن السجیل یعنی بو مجموع ترکیب باطل دیندن
 عبارندر و سبیل بهوده حرکت ایمکه دخی در لر اصمعی روایی اوزن بقال جاء الرجل غشی سبیللا اذا جاء
 و ذهب فی غیر شیء و قال امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه انی لا کره ان اری احداکم سبیللا فی عمل الدنیا
 و لاف فی عمل الاخره و تهی کلم معنایه ده استعمال اولنور کسائی روایی اوزن بقال جاء فلان سبیللا ای پس
 معه شیء السجیل سبنک فقی و جیمک سکونیه لفظ مذکر در شول قوغه معنایه که اند از و جوق صوابه
 پوش اولد غی حاله اکاسجیل و ذنوب دیز لر و سجیل دو کلم معنایه ده کلور بقال مجلت الماء فانسجیل اذ لصیبه
 فانسجیل السجیل سبنک کسری به جمعی ذکر اولن قوغه لر معنایه السجیل سبنک فقی و جیمک کسری و مدله
 بیوک قوغه در د او کبر معنایه لا سجال همزه نیک کسری به حوضی طولدر مقول السجیل الحوض اذا ملأته
 السجیل سبنک فقی و جیمک کسری و مدله اوزن اولن معضوع طویل معنایه السجیل سبنک فقی و جیمک
 سکونیه و الفک مدله اوزن معه اولن ناقه السجیل سبنک و جیمک کسری و لامک تشدید به قاضی دفتری
 التمجیل علی وزن التکریم حاکم برسته فی سجله قید ایتمک السجیل سبنک کسری و جیمک کسری و تشدید به
 شول طاهر در کباری تعالینک حجاره من سجیل دبدکی قولند واقع اولمشدر و اول شول بلحق در که جهنم تشدید
 یخته اولوب اوزنه قومک اسمی یاز بلوروز یاباری تعالی بو قولند بیور مشدر لترسل علیهم حجاره من طین
 الیه المساجله میمک فقی و جیمک فقیه فخر اید شک یعنی خصمه اولون چکیمک در خصمک یشلدر ایتمک
 مثلن ایشلکه کرک ات سور مکده کرک صو حکیمکه کرک غیری نسبه ده و بانک اصلی سجیل دن ما خود در بیوک
 قوغه معنایه السجیل سبنک کسری به معنایه ها منه قو لهم الحرب سجال یعنی هر یک شانی ظفر چکیمکه ریغنی که
 بو غالب اولوب و کاه اول غالب اولمقدر التساجل تانک فقی و جیمک فقی ایله بر قاج کسنه بری بر نه فخر اید شک
 بقال تساجلو اذا تفاخر و السجیل میمک فقی و جیمک فقیه مبذول و مباح اوان نسبه که کسندن منع اولیمه
 و سجیل مطلق معنایه دخی کلور ته کم باری تعالینک هل جاء الاحسان الا الاحسان دبدکی قولند محمد بن
 الحنفیه رضی الله عنه یاتندی هی مسجله للبر والفاجر یعنی بو نظم شریف مطلق در صالح دن و طالح دن را
 اصمعی ذکر اولن مسجله قولنک تفسیرنده ای مرسله لم یشرط فیها ردون فاجر دیشدر الا سجال همزه نیک کسری به
 کلامی ارسال ایتمک ریغنی مطلق سوبلک در بقال السجیل لکلام اذا سلته السجیل سبنک و جیمک فقی و مایند
 نونک سکونیه ایینه مرآه معنایه بو لفظ رومی دن معرب در السجیل سبنک فقی و جاء مهمله نیک سکونیه دن برندن
 شول ای زدر که بنه دن اولور السجیل سبنک فقی ذکر اولن لر معنایه السجیل سبنک فقی سبیلله کذلک جمعی سبیلله سبیلله
 سجال در اهند نقد اولنه دخی در لر و سجیل بو ککه دخی در لر نقول سجال سجال و سجیل بر نسبه فی دو ککه دخی در لر

سجیل

سبیل

سجیل

سجیل

سجیل معنایه نقول سجات الشی اذا سجنه و سجیل آقیمک یوزن دوز ایمکه دخی در لر یقال سجات
 الدراهم فانسجیل اذا ملأ ست و سجیل آقیم فی علی التمجیل صایفه دخی در لر نقول سجاته ما ته درهم اذا
 سجات له تقدها و سجیل آقیم فی برره قویب تحر یک ایمکه دخی در لر مجلا اولسون دیو و سجیل قیمی ایله
 اورمغه دخی در لر نقول سجاته مائة سوط اذا ضرب و سجیل اصل معنایه بر نسبه نیک قاین چقرمغه
 در لر قشر معنایه و سجیل بلر یوزن صوغه دخی در لر یقال سجات الیاح الارض اذا کشطت ادمتها
 و سجیل بر نسبه فی دو ککه دخی در لر صب معنایه نقول بات السماء سجیل لیلتهای تصب السجول سبنک
 و حانک فقی ایله بر موضعک اسمی در یخنده السجولیه سبنک فقی و حانک فقی و بانک تشدید به ذکر اولن
 موضعه منسوب اولن نسبه و کفن رسول الله صلی الله علیه و سلم فی ثلثه اثواب سجولیه کر سف و کر سف
 کافک فقیه بنیه در لر السجولیه سبنک فقی و حانک فقیه شول کوچک طوشن در که یاور بلق مرنبه سندن
 تجاوز ایدوب آه سندن هنوز ایش اوله السجیل میمک کسری و حانک فقیه که دبدکاری الت کده مورده
 استعمال اولنور مبرد معنایه و سجیل فصیح اوان لسانه دخی در لر یقال ركب الخطیب معنایه اذ مضی فی خطبته
 و سجیل حار و خشیه ده در لر السجیل کذلک میمک کسری و حانک فقیه صیغه تنبیه اوزن اویان کینک اغر ایچنده
 لر قری طورن دمورک ایکی باشنه کچمش ایکی حلقه در السجیل سبنک فقی و حانک کسری و مدله شول بزدر که
 انوک ایلیکی بر قات اوله بونی بو نصر عسی اوان اسمعیدن روایت قاشدر و مبرم میمک فقی ایله شول زده در لر که ایلیکی
 ایکی بو ککش اوله و مقام میمک کسری به شول بزدر که اریشی وارچی ایکشر قات اوله و بوکه مبرم و سجیل دیز لر و سجیل
 شول ایینه دخی در لر که بر که بو ککش اوله در زی ایلیکن بو که کی کی و مبرم شول ایینه در لر که ایکی بو ککش ایی بره
 کتوروب بو کوب بر اب ایله لر و سجیل مرکبک سینه سنده دو رابدن اوازه دخی در لر یقال سجال الحمار و سجیل
 من الباب الثاني الانسجال همزه نیک و سبنک کسری به سوز ده جر یان ایتمک نقول انسجال الخطیب بالکلام اذا جرى
 به السجال سبنک فقی ایله حمارک سینه سنده دو رابدن اواز السجاله سبنک کذلک فقی ایله التونون و کوم تشدیق
 دو ککن نسبه براده کی که براده بر نسبه فی اکار کن اکدن دوشنده در لر السجال حانک کسری به در یکناری در
 ساطی البحر معنایه ابن در بدایتی ساحل مقلوب در زر حقیقتیه معنایه معنایه در بحرانی سجال
 اند کیچون یعنی صوبد غیچون للسجاله میمک فقی و حانک فقیه خلق ساحل بحر حقیقه در لر یقال ساحل
 القوم اذا اخذوا علی السجال الاسجل همزه نیک و حانک کسری به رجس اعاجک اسمی در السجیل علی وزن
 جعفر واسع اولن دن وادی فراخ معنایه و فرموده اولن کره و قری به دخی در لر پس بو فعل وزنی اوزن
 اولور و سجیل بر معنی دن نیک دخی اسمی در السجاله سبنک فقی و جاء معجه نیک سکونیه قیونک و کچینک
 اولادنه در لر طوغد غی حینه کرک ارکک اولسون کرک دیشی اولسون سجال اطلاق اولنور السجیل سبنک
 فقی و حانک سکونیه جمعی ذکر اولن قوز بلر معنایه السجال سبنک کسری به کذلک جمعی و سجال معنی
 بر موضعه دخی در لر السجیل سبنک فقی و حانک فقی و تشدید به رجالدن ضعیف اولن کسنه لر
 در لر سجندر واحدی بو قدر و سجیل چکر دی رک اولاین خرمایه دخی در لر اهل مدینه لغی اوزن
 التمجیل علی وزن التکریم خرمایه ذکر اولن اوزن خرمایه دخی در لر و سجیل بر کسنه فی
 تعین و تصحیف ایمکه دخی در لر نقول سجات الرجل اذا عبته وضعفته و بوهر یل لغی در
 السجوله میمک فقی و حانک فقی و مدله شول بلدر لر که کور که کورنه و اسمی ووصفی
 معلوم اولیه السجل سبنک فقی و دالک سکونیه لباسی اشعه صالیو یرمک بقال سجد ثوبه یسجدله

سجیل

سجیل

سدل

سر بل

سرول

سطل

سفل

سفل

من الباب الاول الارواح المنسدل ميمك ضمي ودالك كسر به اشغه صالحو رن صا ح يقال شعر منسدل
 السدل فحقته له حقه اوزرته اورنن نسته كد اوجلري اشغه صار قد لئس اوله السدل سبنك فحق ودالك
 كسري ومديله بمعناه السدل فحقته جعي وسدل جوهر ديه بلر دخی دیرل سدل جعی اولن اوزن
 كسر سینه علی ماسیحی السدل سبنك فحق ویاك كسر به والا سدل همزه نك فحقه كذاك جعی حقه
 اورنلری معنائه السدل سبنك كسری ودالك سكويه ایلکه دیرلش جوهر السدل سبنك ودالك كسری
 ولا مك تشددی والفك قصر به شول اودر كه ایچنده اوج اوده سی وارد لسان فارسیدن تعریب اولمشدر
 اصلی سه ده در اوج یور کلی دلك اولور ایچنده حجره اولد غیچون کیس ایله جاری کی گدیانی مرور ایچمشدر
 قال فی القاموس السدل طار الیهند لا یحترق بالنار و یو کاسمندر قوشی دخی دیرلر كاشه کیروبیا تیراتر مشدر
 السدل علی وزن جعفر بقوش که پیش اکل ایدر و پیش بانك كسری ومدیوشین معجه ایله دیار هندده
 برجنس اوت در كه سم مقوله سندن در و یو جا حظرو ابی در السربال سبنك كسری ورتك سكويه كوكلك
 فیمص معنائه السربال علی وزن الدجره كوكلك كیدرمك التسربل علی وزن التدرج كوكلك كیمك نقول
 سربلته فتمسربل السربال سبنك فحق وواوك كسری ومديله كوكلك ایشی تمان معنائه نذ کیری ویا نیی
 جائز در السربال سبنك كذاك فحق وواوك كسری ومديله جعی كوكلك ایشری معنائه سینیو یایندی
 سراویل اسم مفرد در ایچمی در تعریب اولمشدر صورتا حالت تعریفه ونکیرده لا ینصرف اولنله شبیه در
 لکن اول قیلدن دکل در پس بو منصرف در واکر یونکله رخصی نسیمه اولنسه لا ینصرف اولور وکذاك علم
 اولدخی حاله تصغیر اولنسه بنه لا ینصرف اولور زیامو نث زاید علی الثلاث اولور عناق کی و محو یوندن
 بعض کسینه سراویل حالت نیکیرده دخی لا ینصرف در ددی سر واک و سر والتك جعی اولن اعتبار به
 واستعمال اهل لسان منصرف اولن اوزن در اگر چه لا ینصرف اولمی قیاسه اوفقد السروله علی وزن
 الدجره كوكلك ایشی کیدرمك التسرول علی وزن التدرج كوكلك ایشی كیمك نقول سرولته الذ البسته السراویل
 فتمسرول المسروله ميمك ضمي وسبنك وواوك فحقه یا غنده توپلری اولن کوکر جین بقال حمامه مسروله اذا کان
 فز جلهاریش و فرس ابلق مسرول دیرلر ستول ته که یا غنك بیاضی قوللر نه واولقلر نه تجاوز قله السطل سبنك
 فحق وطلنك سکونه ستل دبد کلری بقرالی که اوزرندن قولی اولور وکاه نعيم ابدوب مطلقا طاس رنه
 استعمال ایدر کر که باقر دن اولسون کر که ایچدن اولسون السیطل سبنك وطلنك فحق ویاك سکونه بمعناه
 السعال سبنك ضمي وعینك تخفیفه اوکسر ك مرضی بقال سعل سعل سعال من الباب الاول المسعل ميمك
 وعینك فحقه بو غرده اولن اوکسر كری السعلاة سبنك كسری وعین موهله نك سکونه غول طائفه سبنك
 ایچمی که ایلردن دیو ایله و بیان ادمیسی ایله تعبیر اولنور السعلاء سبنك كسری وعینك سکونی والفك مدی
 وقصری ایله بمعناه السعالی سبنك فحق ولا مك كسری ومدی ایله جعی خبیث اولن غولر معنائه الاستسعال
 همزه نك وتانك كسر به عورت بد زبان اولوب یوز سز اولن بقال استسعلت المرأة اذا صارت سعلاء
 صحابه بذیه یعنی غول مثالنه اولسه و صخبه صاد مهمله و خاء معجه ایله چاغر عی و نذیه ذال معجه و یا
 مشدده ایله فحق كوی معنائه در السفل سبنك فحق و فحق معجه نك كسر به اعضا سنی مضطرب
 اولوب خلقي وغداسی بد اولن کسینه السفل فحقته نك ذکر اولن صفت اوزن اولن بقال صی سفل اذا کان بین
 السفل السفل ميمك ضمي ویاك فحق وعینك كسری ولا مك تشدد به شول ناچه در كه اوزن اوله ميمك فحق
 دخی ميمك اول کی زاید در السفل سبنك ویاك فحقه طعمی از شس چر و شله یا خود یا غله اصلاح ایچمکدر
 و یا شتی یا غله طور حجه یا غلدر السفل سبنك كسری و فحق سکونه والسفل فحقته نك والسفل سبنك

فحقه

سفرجل

سل

فحقه والسفالة سبنك ضمي ایله حمله بر معنائه در كه بر نسته نك اشغه سنی دیمك رسته العلوعینك كسر به
 والعلو فحقته والعلو عینك فحقه والعلو عینك فحقه بر نسته نك یوقروسی در وسفاله ميمك فحق
 مقابله دخی دیرلر بقال قدمت بسفاله الیمج وعلوها وعلوها بل اسدی یوسفاله انوك مقابلی در السفاله
 فانك كسری ایلخ اولن نسته که عالینك مقابلی در السفاله سبنك فحقه نك و خست بقال سفل سفاله
 من الباب الخامس السفاله فانك كسر به بر نسته نك اشغه سنی و بر معنائه دخی کلور السفاله سبنك فحق
 ویاك كسر به دومه نك ایلری قوائی البعیر معنائه وسفاله خلا یقندن ساقط اولن کسینه ل بقال هو
 من السفاله ولا بقال هو سفاله لانها جمع وعوام ناس رجل سفاله من قوم سفل دیرلر واین السبکیت ایدمی
 بعض عرب تخفیف ایدوب من سفاله الناس دیرلر فانك كسره سن سینه نقل ایچمک التسفیل علی وزن
 التکریم بر نسته نك اشغه فحق تصوب کی در وزن و معنی التسفل فحقته ویاك ضمي وتشدد به بر نسته
 اشغه اولن تصوب كبی در وزن و معنی و بوم مقامك صاحب صراح تسفیل اوزدادن و تسفیل اوزن کر دنله
 تفسیر ایدوب غلط ایچمشدر غالباً تسفیل تفسیر نك واقع اولن تصوبی که جوهری ایدر ایدمشدر تاء مثاله
 توهم ایچمشدر الاسافل همزه نك فحق ویاك كسر به دومه نك ایلخ فحق صغار الابل معنائه السفرجل سبنك
 ویاك و جیمك فحقه ایه دبد کلری معروف میوه السفار ج سبنك فحق ویاك كسر به سفر جلك
 جعی ایهلر معنائه السبل سبنك فحق ولا مك تشدد به بر نسته نك چکوب جقمق نقول سالت الشی
 اسله سلامن الباب الاول الاستلال همزه نك ویاك كسر به قلیح صیرمق نقول سالت السیف واستالته یعنی
 السله سبنك فحق ایله كذاك قلیح صیرمق بقال تباهاهم عند السله ای عند استلال السیوف وسله و غر لغه
 دخی دیرلر سرقه معنائه بقال لکی فی بنی فلان سله وسله زیاده سكرتكه دخی دیرلر بقال فرس شدد السله
 وبقال خرجت سلتی علی الخیل وسله ایلک قود قلری سپده دخی دیرلر السال دن ده صواقند بسنده طار
 اولن ر السلان سبنك ضمي ایله جعی طار اولن صواقند بلری معنائه حایرله حوران کی و حایر صو جع
 اولدخی ره دیرلر المسله ميمك كسری وسبنك فحق ایله چو الدوزاره عظیمه معنائه المسال سبنك فحقه جعی
 چو الدوزار معنائه سلول سبنك فحق ولا مك ضمي ومديله هو ازندن بر قبیله نك ادی در كه مره بن
 صمصمه او غلری در كه جد اعلای هوزن در سلول والهلر بنك اسمی در كه ذکر اولن قبیله مزبون نیست
 اولمشدر شاعر سلولی دخی اول قبیله دن اولد غیچون اکانسیت اولمشدر السلیل سبنك فحق ولا مك
 كسری ومديله ولد معنائه السلیل ووز مزبور اوزن مونی وامعی ایدمی ناچه ولدن وضع ایدمی
 حاله مذکر لکی ومؤنث لکی بلنزدن اول سلیل درلر و سلیل شول بول دن دیرلر که انده سلم اغلی و سمر
 اغلی بتر بقال سلیل من سمر کا بقال غال من سلم و غال لامك تشدد به شول چقور رددر که انده اچملر
 بتر و سلیل بر کولته قیله دخی دیرلر که قبلی حلاج اتدقن صکره اوزون اوزون دورب ادم قولنك انچه
 بیبری مقداری قانی ابدوب بر ره بغلیوب شیاء فشیاء کیروب اشلر السلال سبنك ضمي ایله سل
 مرضی در كه معروفدر المسلول ميمك فحق ولا مك ضمي ایله سل مرضنه مبتلا اولن کسینه بقال اسله الله
 فهو مسلول و بو شواذ قیلندن در السلاله سبنك ضمي ولا مك تخفیفه بر نسته دن صیر لوب جحق نسته
 ونطقه یسلاله الانسان دبد کلری بومعاندن ما خود در الاسلال همزه نك كسر به او غر لقی نك بقال اسل
 یسل اسلالا اذا سرق واسلال رشوته دخی دیرلر فی الحديث لا اغلال ولا اسلال واغلال خیالنه دیرلر
 واسلال سرقیه دیرلر و یچمکدر که اسلال رشوته وسرقیه شامل اوله جمیعاً الاسلال همزه نك وسبنك كسر به

برسنه دن صيرلوب قورنلق بقال انقل من بينهم اذا خرج وفي المثل رمتي بداء بها وانسلت يعني زحمت
 بكاحواله قلوب كندی خلاص بولدی و تسالت دخی بومعنا بدر التسلسل علی وزن التزلزل مقصلا الحق يقال
 تسلسل الماء فی الخوض اذا جرى و بعضیلا ایتدی تسلسلک معناسی صوجریان اندکجه یاخوذ و زکار
 طوقند قجه زنجیر کی اولمقدر السلسله علی وزن الرزلة ذو کک قال سلسلته ان فی الخوض ای صبیته فيه
 السلسل سینلرک فقی ولامک سکونیه شول صودرک بوغزه دخولی انسان اوله زیاده لیدی اولوب صافی
 اولد غیچون التسلسال سینلرک فقی ولامک سکونیه بمعناه السلسل سین اولک فقی و ثانیلرک کسر به
 بمعناه کذلک التسلسل میمک فقی و سینلرک فقیله متصل اولن نسنه بقال شی متسلسل ای متصل
 بعضه ببعض السلسله سینلرک کسری ولامک سکونیه دمور زنجیرک معنای اتصال الذن ماخوذ در
 و سلسله البرق شول شمشک درک بلوت ان سندن اوزن کورنور السلسل سین اولک فقی و سین
 ثانیلرک کسر به شول قومدرک بری به منعقد اولوب بری برندن ایرلیه برک برهم کرفته معناسنه السهل
 فقیته اسکی بیز بقال ثوب اسمال کلاک الوارح افصادو برمه اعشار یعنی جمع مفردة صفت واقع اولور اجزا
 اعتبار به یعنی بیزک هر جز نه هجرانی وارد کوندرک هر جز نه صنفلی وچو ملکک هر جز نه شکسته لکی
 اولد غی کی السهل فقیته از اولن صوکه خوضک دینده قاله یاخوذ کاشه نک دینده قاله تمیل معناسنه
 ثاء مثله ابله السهل فقیته جمعی الممول فقیته کذلک جمعی کاسه دینده باقی قالن صولر معناسنه
 اسمعی زوایی اوزن الاسمال همزه نک فقیله کذلک جمعی ابو غرور وائی اوزن السهل سینلرک فقی و میمک سکونیه
 خوضه یاخوذ کاشه ده باقی قالن صودرک به کی فقیته نه ته کم مرور ایتدی ابو سمال سینلرک فقی و میمک تشدد به
 بنی اسد دن برکسندک کنیتی در السهل سینلرک فقی و میمک سکونیه قمر مشد مورله کوزن جقرمق بقال سمک
 عینه سمک اذا فقیته بحدیة محماة اعرابی ایتدی بزم جد من برکسندک کوزن جقرمق غیچون بیزه بنی سمال دیرلر
 بونقریدن شول به فهم اولنورک سمک مطلقا کوزن جقرمق اطلاق اولنه و عمل برجماعتک ماینن اصلاح ایتکه دخی
 دیرلر نقول سمک بین القوم سملا اذا الصلحت بینهم و عمل حوضی ارتفعه دخی دیرلر نقول سمک الخوض اذا فقیته
 من الخماة والطین و حاء مهمله ابله قره بالحقه دیرلر الاسمال همزه نک کسر به کذلک اصلاح ایتک نقول ایضا
 ایتک بین القوم اذا الصلحت و اسمال براسکمه دخی دیرلر بقال اسمال الثوب اذا خلق السامل میمک کسر به اصلاح
 معاشنه سعی ایدن کسسه الممول فقیته براسکمه نقول سمک الثوب سمولا اذا خلق السومل سینلرک و میمک
 فقیله کوچک فجحان الاسمال همزه نک و میمک کسر به ارفلق بقال اسمال اسمیلا لا اذا اضمر و ضمضه معجندک
 ضمیه ارفلق در سمول فقیته و واک سکونی و همزه نک فقیله بلامد رحال دن سمول بن عادیاء اسمی در
 هموز در فغول و زنی اوزن السهل سینلرک فقی و هانک سکونیه طاعک مقابلی درک دوزیدیک اولور بقال رض
 سهله السهل سینلرک فقی و هانک سکونی و انک تشدد بدیه سهله منسوب اولن نسنه علی غیر القیاس زیر القیاس
 سین مفتوح اولمغدی و سهل الخلق خلق لطیف اولن کسسه الاسمال همزه نک کسری و سینلرک سکونیه دوزیره
 داخل اولمق بقال سهل القوم اذا صار والی السهل السهل سینلرک کسری و هانک سکونیه شول قومدرک فقی خرده
 اولیه رمل غیر دفاق معناسنه السهل سینلرک فقی و هانک کسر به شول ر مقدرک قومی فقی خرده اولیه بقال نور
 سهل ای ذ و سهله السهولة فقیته عز و تنک مقابلی درک عز و ن بر صرب و لغه دیرلر بقال سهل الموضع من الباب
 الخامس الاسمال همزه نک کسر به ذ و طبعی بزم ایتک نقول سهل الدواء طبیعته التسبیل علی وزن التکریم اسان قلمق
 بزمیر معناسنه التساهل تانک فقی و هانک فقی ابله برسنه فی اسان کوزمک تساه معناسنه الاستسهال

سهل

سهل

همزه نک و تانک کسر به برسنه فی سهل عد ایتک بقال استسهل الشی اذا عمل سهلا سهیل سینلرک فقی و هانک
 فقی و یانک سکونیه بریلرک اسمی درک معروف در التسویل علی وزن التکریم برسنه فی زین ایتک بقال
 سولت له نفسه امرای زینته السول فقیته کوبک لتنه فارندن اولن یوشق برک سولیک و لمسی الاسول
 همزه نک و واک فقیله ذکر اولن بری سولیک اولن کسسه السولا سینلرک فقی و واک سکونی و الفک
 مدیه موئی السول سینلرک فقی و مدی ابله جمعی ذکر اولن صفتله موصوف اولن کسسه لم معناسنه
 السیل سینلرک فقی و یانک سکونیه شول صودرک جریانی طغیان اوزن اوله و سیل صوبک و غیر نسنه نک
 اقسه دخی دیرلر جریان معناسنه السیلان فقیته کذلک صوبک و غیر نسنه نک اقسی يقال
 سال الماء و غیره سیلا و سیلان الاساله همزه نک کسر به ایتقی التسبیل علی وزن التکریم کذلک فقی
 يقال اساله غیره و سیه ایضا المسیل میمک فقی و سینلرک کسری و مدیه صواقند سی اولان بره وضع
 سیلان معناسنه المسائل میمک فقی و یانک کسر به جمعی مواضع سیلان معناسنه و المسل فقیته و الاساله
 همزه نک فقی و سینلرک کسر به و المسلان میمک فقی و سینلرک سکونیه علی خلاف القیاس مسیلاک
 جملری دوزن رامسیل مفعول وزنی اوزن درو مفعول ذکر اولن وجه اوزن جمع اولماز لکن مسیله فقیله
 تشبیه ایتدیلر نه کم رغیف و رغف و ارغفه و رغفان دبدیلر المسل فقیته کذلک صواقند غی بر
 السائل یانک کسر به شولات النده اولن بیاضدرک ایتلوا لوب النه و قصبه انفه یا بله بقال سالت الغرة
 اذا استطالت و عرضت فان دقت فقی الشراخ یعنی النده اولن بیاض که بورنه ابرایجه اولور مه اکاشراخ
 دیرلر ایتلوا اولد قه سائله دیند کری کی التسابل تانک فقی و یانک ضمیه عسکر هر جاندن اقب کلکه دیرلر
 السیلان سینلرک کسری و مدیه قلیچ و اگر مجاعک صایه کین بری در ابو عبید ایتدی بوئی اگر چه بو وجه اوزن
 یشتدم لکن اهل عدلن ایشادام المسالان میمک فقی و یانک ضمیه ابله ابله ابله ابله ابله ابله ابله ابله ابله
 واحدی و مسالان ادمک ابله جانبته دخی دیرلر السیال سینلرک فقیله برجنس ایتدرک انوک دیکنی وارد
 عضاه قیلندن در و عضاه شول شجر عظیمه دیرلر که انوک دیکنلری اوله فصل الشیل الشیل سینلرک کسری ابله
 رسلان یاور یسی الاشیل همزه نک فقی و یانک ضمیه ابله جمعی ارسلان یاور بلری معناسنه المشیل میمک فقی
 و یانک کسر به شول دیشی ارسلان درک یاور یسی کند به ابله اوله ابو زید و ابی اوزن و مشیل شول ناقه ییدخی
 دیرلر که ولدی قوی اولوب کند به ابله یوریه الاشیل همزه نک کسری به عورت ارندن صکره اولاد نک موئنه
 صبر ایدوب تروج ایتامک کسائی روایی اوزن بقال اشیل المرأة بعد بعلمها اذا صبرت علی اولادها فلم تزوج
 و اشیل میل ایدوب اکلکه دخی دیرلر بقال اشیل علیه اذا عطف السبول فقیته برده نشو و غابولمق بقال
 شیلته فی بنی فلان من الباب الاول اذا نشأت فیهم و بقال شیل العلام احسن شبول اذا نشأ الشیل شیل
 فقی و ثاء مثله نک سکونیه بر مقاری قالن اولن کسسه بقال رجل شیل الاصابع اذا کان غلیظا و هو ابد ال من شیل
 علی ما یحیی فی باب النون نشاء الله تعالی شرا حیل شیل فقی و حانک کسری و مدیه بر جاک اسمی در لا یصرف در
 سیمویه قنده کرک حالت تعریفه کرک حالت تکمیده زیرامتهای جموع صیغه سی اوزن در و اخفش
 قنده حالت تکمیده منصرف در و اگر تصغیر ایتسک منصرف اولور مز بورین قنده ز اللفظ مز بورلفظ
 عربیدر سر او یل یونک خلا فقیه ککه حالت تصغیرده سر او یل منصرف اولر لفظ عجمی اولد غیچون و کاه
 اولور شرا حیل رحیم ایدوب شرا حی دخی دیرلر تانک غیره نکم بعض اشعارده واقع اولمشدر الشعلة شیل
 فقی و عینک سکونیه اتش یا لکی لیب معناسنه و شعله قویرقه اولن بیاضه دخی دیرلر ته کم کاور انشاء الله

سول

سیل

شیل

شیل

شرح

شیل

تعالی الشعل شبنك فمى وعینك فقیله جمی بالکرمعناسته الشعلیه شبنك فمى وعینك کسرى ومدبله
شول فقیله درکه اوخته اتشی امله الشعل فمى وعینك فقیله جمی وعینك فقیله شول
نسنه درکه انوک اوزرنه اتشی یقرل المشاعل مینك فمى وعینك کسرى بله جمی مشعلله لمعناسته المشعل مینك
کسرى وعینك فقیله شول نسنه درکه انی اهل بادیه در بلردن ذکوب نطخ کبی قیلوب بعده دورت کوسه سن
هورت اغاچه بغلیوب حوض کبی قلقدن صکره ایچنده دبلد کسرى سنه لری اصلدرلر عرب طائفه سنی اهل
بادیه اولوب کویلمی امله غیچون بو بله قیلورلر الشاعل عینك کسرى بله ذواشعل معناسته لابن وتامر کبی
وبونك فقیله کلمز الاشعل همز نك کسرى بله اتشی بالکلدرمق بقال اشعل النار فی الخطباء اضر مهرا واشعل
غارت عسکری پراکنده اولمغه دخی دیرلر بقال اشعلت العان اذا تفرقت واشعل دوهی قطر انه زیاده طلائیمکه
دخی دیرلر بقال اشعل ابله بالقطران ای طلاهابه واكثر واشعل قربه نك وتولمك صوبی متفرقا لغه دخی دیرلر
بقال اشعلت القربه والمراده اذ اسال ما وها متفرقا واشعل دورتکله اولن یانك قافی متفرق لغه دخی دیرلر
بقال اشعلت الطعنه اذا خرج دمه متفرقا المشعله مینك فمى وعینك کسرى بله طاعن عسکر بقال کتیبه
مشعلله اذا انشئت وطاعن چکر کدی دخی دیرلر بقال جراد مشعل اذا انتشر وجرى فی کل وجهه وبقال جاوا
کالجراد المشعل المشعل مینك فمى وعینك فقیله شول در قلمن نسنه منه قولهم جاء فلان کالجراد المشعل النار
لاشعل مال همز نك وتانك کسرى بله بالکلنق بقال اشعلت النار اذا اضطربت واشعلت صا ح اغرمغه
دخی دیرلر بقال اشعلت رأسه شیبیا الشعل فقیله قورقه بیاض اولمقدن اصمى ایتدی قن بیاض
ویرقه اولسه هر قنق لونده اولورسد اولسون اکلشعله دیرلر الاشعل همز نك وعینك فقیله شول انه
دیرلر که قورغنده بیاضی اوله الشعل شبنك فمى وعینك سکونی والفق مدبله مونئی الاشعل همز نك
وعینك کسرى بله قورقه اق اولمق بقال اشعل اشعلالا اذ کان فی ذنبه بیاض وقن قورق جمله اق
اولسه یاخود قورغنك اوجی جمله اق اولسه اکاصبع دیرلر شعل شبنك فمى وعینك سکونیله برجلک
اصمى در الشعلیل شبنك فمى ولام اولك کسرى ومدبله متفرقلر معناسته در بقال ذهب القوم
شعلیل شعاری کبی قن طاعن کسرى الشعل دورت لغت در فقیله وفتقیله وض اول
وسکون ثانی ابله وفتح اول وسکون ثانیله وبونلرک جمله سنك معناسی برنسنه بی ایشلکه مقید اولمکه
فراغك مقابیلدر وشغل ایشك کندیوسنه دخی دیرلر الاشغال همز نك فقیله جمی ایشلر معناسته
وشغل شبنك فمى وعینك سکونیله مشغول قلیق معناسته دخی کور بقال شغل فلان من الباب الثالث
فانما شغل ولا نقل اشعلته لانها لغه ردیه وقاموسه دخی شعله کنعه دیشدر پس صاحب صراحت شغل
منه دخی شغل لازم دبدکی صاحب ترجمه نك شغل فلان اشغل برنسنه یدمك اولمق دبدکی مخالف اولور
الشغل غینك کسرى بله مشغول اولن کسنه وشاغل کاه اولورنا کید ایچون استعمال اولنور بقال شغل شاغل مثل
لیل لا یل کاه اولور بناء مجهول اوزن استعمال اولنوب شغل عنك بکد اوکد ادرلر سندن فارغ اولدم معناسته
الاشغال همز نك وتانك کسرى بله برنسنه یدمشغول اولمق ما شغل همز نك وعینك فقیله فعل نجب درنه عجب
مشغول اولدی معناسته شاذ در زرا بناء مجهولدن فعل نجب کلر الشکل شبنك فمى وكافك سکونیله مثل
معناسته در وشکل لك یاخود قورقك یاغنه اب بغلقه دخی دیرلر که اول ایه شكال دیرلر وشکل دوهنك کوکس
یاغنه قاسق یاغنه ان سنه اب بغلقه دخی دیرلر نقول شکتل الفرس بالشكال من الباب الاول وشکتل عن البیه
اذا شردت شكاله وشکل کتابه اعراب قومغه دخی دیرلر نقول شکتل الکتاب اذ اقیده بالاعراب الاشكال همز نك

شغل

شکل

فمى وشبنك سکونیله جمی مثالر معناسته الشکل فمى وعینك کذلک جمی الاشکل همز نك وكافك فقیله مشاب
اولان نسنه بقال هذ الشکل بکذا ای اسبه واشکل بوکری اق اولن قیونده دخی دیرلر الاشکلاء شبنك فمى والفق
مدبله مونئی وسکلا حاجته دخی دیرلر وشکلا شول کوزه دخی دیرلر که انوک بیاضنه قورمزلق اوله واشکل شول
کسنه درکه انوک کوزی ذکر اولن وجهه اوزن اوله واشکل شول قانه دیرلر که بیاضه مابل اوله بقال دم اشکل اذ کان
فیه بیاض وجره شنه کابن در بد ایتدی قانه اشکل شول وقت دیرلر که اکایاض قاریشق اوله واشکل طاعنه بن سدر
اغاجنه دخی دیرلر الشکل شبنك کسرى وكافك سکونیله ناز بقال امرأة ذات شکل الاشکله همز نك وكافك
فقیله حاجت معناسته بقال لناعمال اشکله ای حاجه الشکله شبنك فمى وكافك سکونیله حمرت وزنی اوزن
کوزك بیاضنه قورمزلق اولمق شعله کبی سوادند یعنی کوزقرا سندن کوکلاک اولسه اکاشهلت دیرلر الاشکله کافك
کسرى بله بوکر خاصره معناسته وشاکله طریقه وجهته دخی دیرلر منه قوله تعالی کل یعمل علی شکالته الشکل
کافك کسرى بله قولاه عذار بینه اولن بیاض الشکل شبنك کسرى بله دوهنك دیزی باغی عقالمعناسته الشکل
فمى وعینك شول ایه دخی دیرلر که دوهنك کوکس یاغنه قاسق یاغنه ان سنه باغلرلر تاکه قاسق یاغی
دوهنك ذکرن انجیمه واکاز وار دخی دیرلر وشکال نك اوج یاغنه اولن بیاضه دخی دیرلر که یاغی مطلق اولوب
کندی رنکنده اوله بوکه شكال دبد کسرى عقاله تشبیهادر یاخود اوج یاغی کندی رنکنده اولوب یاغنه
بیاض اولمغه دیرلر یا بو عید ایتدی شكال بقعه اولور الله اولمق المشکل مینك فمى وكافك فمى ومدبله اوج
یاغی اق اولوب یاخود بر یاغی اق اولن ات و بومکروه در وجه شربقه نبی اکرم صلی الله علیه وسلم شکلی
ات قعینه کر یه کور مشدر الاشكال همز نك کسرى بله برنسنه مشکل اولمق یعنی غیره ملتبس اولمق بقال شکل
الامر اذا التمس واشکال خرم اغاجنك میوه سنی خوب اولوب ایشلکه دخی دیرلر و اشکال کتاب اعرابلیوب
نقید ایشلکه دخی دیرلر کویا که اندن اشکال ازاله اولور جوهری ایتدی بونی برکتبندن نقل ایتدم سماع واقع
اولمق سرن و بوندن مقصود محاحک کال محتن اشعار اولور التشکل فقیله وكافك فمى وتشدد بدبله اوزم
الاجه اولمق بقال تشکل العنب اذا بنم بهضه وبنع یا مثناة وعین مهمله ابله میوه اولمغه دیرلر المشاکله مینك فمى
وكافك فقیله موافقت معناسته در التشکل تانك فمى وكافك فمى ابله بعناها الشکل فقیله قوربونك بوکری
اق اولمق وکوزده قورمزلق اولمق وشکل عرب طائفه سندن برجماعتك اسمی در الشل شبنك فمى ولامك
تشدد بدبله دوهی سور مک نقول شالت الابل اشلهاشلامن الباب الاول اذا طردنها و مر فلان یشلم بالسيف
ای یکسأهم و یطردهم وکساء همز ابله برنسنه نك اردنجه کنکه دیرلر وشل رزی در زی اولان کسنه ایشلکه دخی دیرلر
نقول شالت الثوب اذا خطته خیاطه خقیقه الشل فقیله اسم در سور مک معناسندن وشل شول رزه
ایرشن لکه یید دخی دیرلر که بومغه کیمیه بقال ما هذا الشل فی ثوبك وشل کذلک الچولق اولمغه ده دیرلر بقال شلت
بد تشل من الباب الرابع وبقال فی الدعاء لاتسلل ولا نکلل من الکلال وهو العجز وبقال شلت یا رجل من الباب
المذکور ای حمرت اشل وقن برکسنه ایواوق اتسه یاخود ایوکندر او بنسه لاشلا ولاغی دیرلر ولاشل عسکر
دیرلر که مقصود اون برمی در لاشل همز نك وشبنك فقیله الی چولق اولن کسنه الشلا شبنك فمى ولامك
تشدد بدبله والفق دخی مدبله مونئی الشلشله علی وزن الزلزله صوبی طمئنت نقول شلشلت الماء اذا قطرت به فهو
مشلشل وبقال الصبی یشلشل بنوله الشلشل شبنك فمى ولامك سکونیله طمله والشلشال کذلک
شبن اولك فمى ولامك سکونیله بعناها بقال ماء ذو شلشل وشلشال ای ذو قطرات الشلال شبنك
کسرى ابله متفرق اولن قوم وشلال دوه سور یجیلری معناسته ده ککلور بقال جاوا شلالا
اذا جاوا نظر دون الابل المشلشل مینك وشبن اولك فمى وتانك کسرى بله ات بور مشوب متشخ اولمق

شلل

فصاحب صراح شلیل لاغر شدن گوشت دیشدر مناسب دکل و تنه کم سائر کتب معتبره نظر قیامه
 خفی دکلر الشلیل شینلرک نمی لاملک سکونیه خفیف اولن کسنه الشلیل شینلرک فخی ولاملک کسری
 ومدبله شول نسنه درکه درعک التمه کیرلر کرک بدن اولسون کرک غیر بدن اولسون و یو ابوعبید روایی در
 و ابوعبید ایتدی کاه اولور درع علیانک تحتنه کید کری درع قصیره دخی شلیل دیرلر الاشله همزه نکل
 فخی و شینلرک کسری به جمعی ذکر اولن ثیاب صفار معناسنه و شلیل شول پلاسه دخی رر که دو هنک
 صغریسنه اوررلر و شلیل درنک اورته سنه عظیم صواقن ره دخی دیرلر الاشله شینلرک نمی ولاملک
 تشدید به نته و بعید نسنه به دخی دیرلر الشمول خمتینه برنسنه بی احاطه ایتک بقال شمول الامر بشملهم
 من الباب الرابع اذا هم و بقال شملهم بشملهم من الباب الاول لغة فيه ولم يع فيها لاصحی و شمول ره زکار دونوب
 شمالدن اسمکه دخی دیرلر بقال شملت الیچ شمل شولا اذا تحولت شمالا الشامل میم کسری به جمعی
 احاطه قلن نسنه الشمل شینلرک فخی و میم سکونیه طاعلن نسنه و جمعی اوان نسنه به دخی اطلاق اولنور
 بقال جمع الله شمله ای ماتشلت من امره و فرق الله شمله ای ما لجمع من امره و جوهری بونی اضداد دن دن
 دیدی زیراجا نکه شمل مطلقا امر معناسنه اولوب معنیان مذکوران قرینه دن فهم اولنه و شمل قیونک هم سن
 کیسه به قومغه دخی دیرلر بقول شملت الشاة اسمها شمالا من الباب الاول الشمل فختینه دوه بولکی قالمق
 بقال شملت قتنا قنا حامن خل فلان شمل شمالا اذا القحت و شمل شمل معناسنه دخی کلور میم سکونیه
 معنای مز بورده لغت درو ابوعمر و جرمی ذکر اولن لغته انکار ابودوب همین بوریتنه وقع اولمشدر دبدی
 و شمل بغمور دن شمل فلیله دخی دیرلر بقال اصابتا شمل من مطر و اخطا ناصوبه و وایله ای اصابتا منه شی
 قلیل وراثت شمل من الناس والابل ای قلیلا و بقال ماعلی الخله الاشمله الشمالیل شینلرک فخی ولاملک کسری
 ومدبله کذلک شی قلیل معناسنه در بقال ماعلی الخله الاشمالیل ای الاقلیل من حملها و شمالیل کذلک ایچ
 باشنه طاعلش طورن بود قله دخی دیرلر متفرق اولن قومغه دخی دیرلر بقال ذهب القوم شمالیل اذا تفرقوا
 و شمالیل یارابوب یان لنن زده دخی دیرلر بقال ثوب شمالیل مثل شماطیط الشمله شینلرک فخی و میم سکونیه
 برکلم درکه انوکله بور بنورلر احرام دبد کری نسنه مثالنه ابن السکیت ایتدی بقول اشتریت شمله
 شملی الشمل ممل اولک کسری و ثابتنک فخیله شول غچه دبد کری قلع درکه ای صاحبی طافند قله لباسیه
 ستر ایلر الشمله ممل اولک کسری و ثابتنک فخیله شول کلیدر که کچه وقتنه قلیفه دبد کری اورننک التمه
 اورننورلر الشمال شینلرک فخیله شول روز کاردرکه قطب جانندن اسر و بوند بش لغت واردری ذکر
 اولن و بری شمل میم سکونیه و بری شمل میم فخیله و بری شمال میم سکونی و همزه نکل فخیله و بری
 شامل میم و همزه نکل قلب مکانیه حرف شین جمیعسنه مفتوح اولق اوزن و کاه اولور لایم شدد دخی
 قیلورلر الشمالات شینلرک فخیله جمعی شمال بلاری معناسنه الشمالیل شینلرک فخی و یانک کسری به کذلک
 جمعی شمال بلاری معناسنه علی خلاف القیاس کویاکه بوشماله کله سنک جمعی در جماله ابله جمابل کی
 و شمالیل شمالک دخی جمعی کلور کسری شینله علی خلاف القیاس قال الله تعالی عن الیین و الشمالیل و شمالیل خلق
 معناسنه اولن شمالک دخی کاور جمعی علی ماسیحی الشمول ممل اولک فخی و ثابتنک نمی ابله شول کولدر که ای شمالی
 اورننورلر رودت حاصل کلور بقال غدر مشمول اذا غر بته ریح الشمال حتی پیردوسیدن خبره مشموله دیرلر
 جن بازده الطعم اولسه و مشموله شول اووه دخی دیرلر که اکشمال بلی طوقنور الشمول شینلرک فخی و میم نمی
 ومدبله خبر معناسنه در الشمال شینلرک کسری به صول الکه صاغ الک مقابلی در الاشمل شینلرک فخی و میم نمی

شمل

ابله جمعی عناقله اعنق و ذراعله اذرع کیری بر اشماله و ثدروا کر مذکر اولیدی جمعی افعله وزنی اوزن اولور دخی
 تنه کم وجهی علم صرفه یان اولمشدر و عناق غینک فخیله اوغلق در و مکسور الفاء و ضموم الفاء و مفتوح الفاء
 اولنک بویابه حکمی بر ابرو لماغین عناقی اراد ایتدی و شمال خلقه دخی دیرلر طیر شمال شول قوشه دیرلر که انوکله
 تشام اولنور و شمال کذلک کسری به برنسنه درکه قیونک هم سن انوکله ایچنه قورلر و شول زیان سنه دخی دیرلر که
 خر ماسلقملر انوکله ایچنه قورلر اوزلوب دوشمسون دیوالشمله شینلرک و میم کسری ولاملک تشدید به
 شول ناقه درکه خفیف اوله الشلال شینلرک کسری و میم سکونیه بنعناها الشلیل شینلرک ولاملک کسری
 و مابنده میم سکونیه بنعناها ایضا الشمله علی وزن الد حرجه سرعت ایتک بقال شمل شمل شمله اذا سرعت
 الشلال شینلرک کسری و میم سکونیه کذلک سرعت ایتک و شمال صول الد دخی دیرلر ابوعمر و ایتدی شلال
 به شمال برادر و شمال خفیف اولن ناقه به دخی دیرلر الاشمال همزه نکل کسری به شمال بلنه داخل اولق بقال
 اسمل القوم اذا دخلوا فی ریح الشمال و اگر انلر شمال بلی طوقندی دیک معناسن دیاسلر شملوا فهم شمولون
 دیرلر بناء مجرول اوزن و اشمال ارکله سور سنک نصفنه جماع ایتکه دخی دیرلر الشیننه و ارچمه که تمام جماع
 ایتسه اقام دیرلر قاف ابله بقال اسمل الفعل شوله اشمالا اذا القم النصف منها الی الثلثین فاذا القتها کلها قبل القها
 و شول شینلرک فخیله ناقه لر معناسنه در و شمال خر ما اغانک خر ماسن سلکوب از نسنه قوه و غه دخی دیرلر بقال
 اسمل فلان خرافه اذا لفظ ماعلیه یان الرطب الاقلیلا و خراف خاء معجه نکل فخیله یمنی اوان خر ما اغاجیدر
 الاسمال همزه نکل و تانک کسری به برکسنه لباسیه بورغک بقال اسمل بثوبه اذا تلففت و اشمال الصماخا اخر امله
 و یان زله دخی جمعه او رنک در الشمدل علی وزن السفرجل بدال غیر معجه سر بع اولن دوه و دوه نکل غیر نه
 دخی استعمال اولنور و ابوزیاد کلابی ایتدی شمدل شول ناقه در اندامی خوب اوله الاشلال همزه نکل
 و میم کسری به قوم برنسنه و طلب ایتسه ده استعمال ابدوب متفرق اولق بقال اسمل القوم فی الطلب اسمعلا لا
 اذا بادروا فیه و تفرقوا الشمله علی وزن الد حرجه یهودطافه سنک و قاسی بقال شمله الیهود تفرقوا عنهم الشمل
 میم اولک نمی و عینک کسری ولاملک تشدید به شول ناقه در که سر بع اوله بقال اسمل الناقه فخی مشمله
 و خلیل ایتدی اسملعال ابل دیرلر جن سیر ایدرک فرخ و نشاط اوزن طاعلسه لر و اشمللال غار نکل
 سرعت ایتکه دخی دیرلر بقال اسمل العارة فی العدو و الشول شینلرک فخی و واک سکونیه برنسنه بی قالد رمق
 بقال شلت بالحرة اشول به اشول اذا رفعتها و لا تقل شلت بکسر الشین و برنسنه مرتفع اولغه دخی دیرلر بقال
 شال المیزان اذا ارتفعت احدی کفیه و ناقه قورغن قالد رمغه دخی دیرلر بقال شالت الناقه بذنبها تشول
 و ناقه نکل قورغن قالد رمغه دخی دیرلر بقال شال ذنبها اذا ارتفع و شول قربه دینه قان از صوبه دخی دیرلر لا سوال
 همزه نکل فخیله جمعی قربه دینه قان صولر معناسنه و شول رجل خفیفه دخی دیرلر خفی کرک عله اولسون
 کرک خند متدل اولسون و مقل کذلک شول ناقه لر دیرلر که سودی از اولوب هم سنی قالمش اوله و طوغر دقدن
 ضکره بدی سکر ای کش اوله الشمله و اخدی پس شول شال به نکل جمعی اولمشی علی غیر القیاس اولور الاشاله
 همزه نکل کسری به قالد رمق بقال شلت الحرة فان شالت و اشاله ناقه قورغن قالد رمغه دخی دیرلر بقول اشالت
 الناقه ذنبها اذا رفعتها الاشمال همزه نکل و تانک کسری به کذلک ناقه قورغن قالد رمق بقال اشالت الناقه
 ذنبها اذا رفعتها الشبول علی وزن التکریم ناقه لر شول اولق و شولک تفسیری لان مرور ایتدی بقول شول
 الابل اذا صارت شولا الشابل یانک کسری به هاسر شول ناقه در که ارکله جمعی اولما غیچون قورغن قالدن
 و اصل سودی اولیه الشول شینلرک فخی و واک تشدید به جمعی قورغن قالد رمق ناقه لر معناسنه راکه

شمدل

شمل

شول

وكم كى الشولة شبنك فتي وواوك سكونيله شول عقرب قوي رنى در كه يو قاروقا قمش اوله وشوله شول ابي
 شوقى بلد زه دى در كه قراونك لوزنه نازل اولور انلر همه العقرب ديرل حانك فتي وميك تحفيقه زهر
 عقرب معناسنه وشوله برجاريه نك دى اسمى در وى المثل انت شوله الناحية ابن السكيت ابتدى ذكر اولن
 جاريه عدوان قبيله سنك ابدى راء ابدى معنى الحق ابدى مواليسنه نصحت ابتد كجانه لرى وباله قور دى حماقته
 بناء پس بومثل خلقه يهوده نصحت ابدنلر ضرب اولنور اولدى الشولة شبنك فتي وواوك تشد بديله شول
 عقرب در كه قور غن قالدر يچى اوله النشاول نك فتي وواوك فتي وواوك قوم اوغر شقه برنه صوغن تناول فى القتال
 معناسنه يقال تشاول القوم اذا تناول بعضهم بعضا فى القتال بالرمح المشاوله نك فتي وواوك فتيه قوم
 كذللك اوغر شده برى برنه كوندلر صوغن المشول ميمك فتي وشبنك سكوفى وواوك فتيه شول كوچك اورا قدر
 كه انوكله اوت بجر لر نجل صغير معناسنه الشوال شبنك فتي وواوك تشد بديله حج ابلر بنك اولى در الشولات
 شبنك فتي وواوك تشد بديله حجى الشوا وبل شبنك فتي وواوك كسرى ومديله كذللك حجى الشوله شبنك فتي
 وهانك سكونيله كوزك قراسى كوكه مابل اولمقدر الشلاء شبنك فتي وهانك سكوفى والفك مديله شول
 كوز در كه ذكر اولن صفت اوزن اوله وشهلا حاجته دى در لر الشهل فتيه كوز ذكر اولن صفت اوزن اولمق
 الاشهل هيم نك وهانك فتيه شول كسنة در كه كوز نك قراسى كوكه مابل اوله الشله شبنك فتي وهانك
 سكونيله شول اورتى اشلى عورت در كه عاقله اوله ويوعورت مخصوص اسم در يونكله ارفصه تانز شهل شبنك فتي
 وهانك كذللك سكونيله رجالدن بر كسنة نك اسمى در كه اول شهل بن شيبان در كه فذر ديكه ملقبدر المشاهله
 ميمك فتي وهانك فتيه سو كشمك وبرى برنه جواب دوندرك مشائمه معناسنه وصاحب صراح بو مقامه
 مشاهله شكر كفتى باهم وجواب كردانيدن ديمشدر شين محبة ايله مناسب اولمق فتي خفي دكل در فصل الصاد
 الفصل فتيه نك اواز بو غلفى عودت معناسنه يقال محل الرجل محل محلا من باب الرابع اذا صار ارجى العمل
 صادق فتي وحانك كسرى به اوازى بو غلن كسنة يقال رجل محل الصوت لا محل هيم نك وهانك فتيه معناه
 الصندل صادق ودالك فتي وماينده نونك سكونيله باشى بيوك دوه وصندل شول اغاجه دى در لر كه راجحه سى
 نخوب اولمقله معروفدر الصندل لافى صادق ودالك فتي وماينده نونك سكوفى واخر نك تشد بديله چرچى
 بيلور معناسنه ويووصيد لافى نون اول بدلنه يابه صيد نانى ده لغتدر در الصعل صادق فتي وعين ميمله نك
 سكونيله باشى كوچك اولن كسنة وباشى كوچك اولن دوه قوشنه دى در لر يقال رجل صعل وامرأة صعله
 وصعله شول خر ما عاجنه در لر كه اكرى اولوب بود قلر بنك دبيلرى جيلق اوله وصعل توفى كشم ميمكه دى در لر
 يقال حمار صعل اى ذاهب الور الصعل فتيه نك ارجه اولمق المصقل صادق كسرى وفانك سكونيله
 برجنس اوت در الصقل صادق فتي وفانك سكوفى ايله بوسكر خاضره معناسنه الصقله صادق فتي وقافك
 سكونيله كذللك بوسكر معناسنه وهر بار كه اناك بوسكرى اوزون اولوب يانلرى قصه اولسه عيب عد اولنور يقال
 فرس صقل اذا كان بين الصقل طويل الصقلين الصقل صادق فتي وقافك سكونيله والصقل صادق كسرى به
 قلجى اچوب جلا ويرمك يقال صقل السيف وسقله ايضا صقلا وصقلا من الباب الاول اذا جلاه الصاقل
 قافك كسرى به قلجى اچوب جلا ويرن كسنة الصقله فتيه نك ارجه اچوبى كسنة لكانيله كسنة كى
 الصقل على وزن حيدر شول كسنة در كه قلج اچوب صغنى اوله الصياقله صادق فتي وقافك كسرى به قلج اچوبى
 صغنى اولن كسنة معناسنه الصقل صادق فتي وقافك كسرى ومديله اچان قلج الصقله ميمك كسرى
 وقافك فتيه شول نك در كه انوكله قلج اچولر وقلج مثالى نك اچولر مصقله ميمك وقافك فتيه رجالدن

شول

محل

صقل

صعل

صقل

صلل

بر كسنة نك اذى در الصقل صادق كسرى به اناى سلوب نياز ايمك يقال الفرس فى صفاله اناى صواته وصنعت
 الصقل صادق كسرى وقافك فتي وعينك سكونيله سجل وزنى اوزن قورى خرمادر كه تازه صاغش سوده
 قونور اوز عبيده راء اناى اوزن الصقله صادق فتي ولا ملك تشد بديله قورى رارض يابسه معناسنه وصله دريه
 دى در لر جلد معناسنه يقال خف جلد الصقله وصله شول يغمون ديرل كسرى برى اردنجه پان يان يفر
 الصلال صادق كسرى به حجى ذكر اولن يغمور لر معناسنه وصلال ساتا ته دى در لر عشب معناسنه كه منظر
 اسميله نغمه اولنش اولور الصل صادق فتي ولا ملك تشد بديله اذيكه درى ديكك يقال صالت الخلف اذا
 جعلت له الصقله الصل صادق كسرى به شول بلان در كه كافسون كارا نيز يقال انما الصل صفا اذا كانت منكرا مثل
 الا فى صفا قيله ديرل وچن بر كسنة ز ياده ز يرك اولسه انما الصل اضلال ديرل يفتى خيانتن رحيه در ديرل
 يعنى اول كسنة لغت در و كار اولم خيه يتشبيهه اولم اغله وصل برجنس اناى ته دى در لر الصليان صادق كسرى به
 ولا ملك كسرى وتشد بديله فعليان وزنى اوزن برجنس اوت در الصليانه وزن مز بور اوزن واحدى ذكر اولن
 اولن بر پان معناسنه وچن بر كسنة اند اچمكه سرعت ابدوب تردد ايمسه جذها جذ العير الصليانه ديرل يعنى
 فلان كسنة يعنى كسدى بيان ميمكى تازه اوى كسدى كى وبونك اصلى بودر كه ميمك كاه اولور صليان ديد كبرى
 اوتى اولم كن كو كندن كسرى بين ايدنك يمينه ميل ورغنى كاتسبيه اولم تشد الصل صادق كسرى ولا ملك
 ماينده سكونيله اوكيك ديد كارى قوش فاخته معناسنه وصلصل انك كسنة دى در لر الصلصاد صادق كسرى
 فتي وماينده لامك سكونيله ظرفه وحوض دنده باقى قلن صوالصل صادق فتي ولا ملك سكونيله
 شول صاق بالقدركه قومله خلط اولنور وذكراونن بالغه صلصال ديدلر قور دقه تصلصل اقد كچون
 يعنى اوزر يد كچون فتن طبع اولسه كافار ديرل الصلصاد على وزن الزلله شول لجام اوازي در كه اوازيك
 لجامى ديو شرد كده ظاهر اولور تصلصل على وزن التزلزل قبيله خلقنك بره كلك كركنه اوازي يقال تصلصل
 الى اذا صوت الصلول فتمتبه اناى رايحه بقله ميمى كرك كرك اولسون كرك يشش اناى لسون يقال صل اللهم يصل
 صلولا من الباب الثانى اذا اتن مطبوخا كان اناى الاصل معناه يقال صل اللهم اذا اتن تصلصل على وزن التكريم اناى
 كذللك رايحه بخلق يقال صالت اللجام شدد دللكرة ولجام لامك كسرى به جمه در لوم معناسنه الصليل صادق فتي
 ولا ملك كسرى ومديله اواز ويرمك يقال صل المسمار وغيره يصل صليلا من الباب الثانى ايضا اذا صوت وصليل
 طوارك صوسر لقدن اچروسى اواز ويرمكه دى در لر يقال جاءت الخيل تصل عطسا وذلك اذا سمعت لاجوا فها
 صليلا اناى صوت الصلال صادق فتي ولا ملك تشد بديله قور بد قله اواز ويرن بالحق الصلال ميمك كسرى
 وصادك سكونيله كذللك اواز ويرن بخلق يقال طين صلال ومصلال اناى يصوت كايصوت الحرف الجدد وفى بعض
 النسخ كايصوت المسمار الصاله لامك تشد بديله افت داهيه معناسنه يقال صلتهم الصاله تصلهم من الباب الاول
 اذا صابتهم الداهيه الصول فتمتبه نك اولمق يقال عمل الشئ صمولا من الباب الاول وسمول اناى قور يفته
 دى در لر يقال صمل النجر اناى مجرد رايخشن يعنى صوبه قايصوب خشونت بقلسه الصامل ميمك كسرى به
 يانس معناسنه در الصمل فتمتبه ولا ملك تشد بديله اعضاسى قورى اوان كسنة شديدا خلق معناسنه
 الا صملا هيم نك وميمك كسرى به برنسنه برك اولمق يقال اصملا الشئ اصملا اذا اشتد واوت كثر اوزن
 شوب برى برنصر مشغه دى در لر يقال اصملا النبات اذا التف الصميلة ميم اولك فتي وصادك سكوفى وهيم نك
 دى كسرى ولا ملك تشد بديله افت داهيه معناسنه الصول صادق فتي وواوك سكونيله اوزن وجمه فلق
 معناسنه كور الصول صادق فتي وواوك سكونيله معناه يقال صال عليه اناى الاستطال وصال عليه وثب

محل

صول

الاضالة همزة نك كسر بله معناه يقال اضلته الارض واضلته اذ صار فيها الضلال مثل اغلته المراة و اغلته
 يعني عورتا وغلته حامله ايكن رمز سود امزردى معناسته ياي اصل اوزن و اعلال اوزن استعمال اند كبرى
 كى و بومقامه نسخ جوهر بله ضالى كله سنك واوى ولسنه سرخه اشارت اولمشدر اكن اضلته تعبير بدن
 وساير كتب لغات دن فهم اولتن بودر كه ياي اوله ز راكر واوى وليدى اضولت دينوردى والله اعلم فصل الطاء
 الطبل طانك فتحى و بانك سكويه شول معروف نسته در كه انى جلر عامه بحر يفادوب طول دير و طبل دراهم
 اوزر نه اچه صابند قارى تحته كه طبله دراهم ديكت اولور و طبل اچه نك غير نده دى استعمال اولور كرك انك
 قسمته كرك ميوه قسمته اولسون و طبل خلق معناسته ده كاور يقال مالوزى اى الطبل هواى اى الناس هو
 الطوبى باله طانك ضمى و مند بله ديشى قوين الطوبى باله وزن مزبور اوزن جمعى ديشى قوينر معناسته لركه قوينر
 طوبى باله دير طبله طانك ضمى و حانك سكويه اى ابله بوز ماينده برينك در الاطبل همزه نك و حانك فحله
 ذكر اولتن لونه ملون اولن كسته بقال رماط الحبل و شرب اطبل اى الم يكن صافيا و بقال فرس اخضر اطبل الذى
 يعلو خضرته قليل صفرة يعنى انك كوكل كنه نوع صفرت قار شه طبل همزه نك و حانك فحله مكنه مشرفه ده
 و طانك على در كه نور بن عبد منات كاست و اضافت اولنوب ثورا طبل دير ز ثورا اول طانغه زول انمشدر
 الطحال طانك كسرى و حانك تخفيف له طلاق ديد كبرى نمسه كه اعضاى داخله دن در يقال الفرس لا طحال
 له پس بومثل در انك سرعت و جر يانده نته البعير لا مرارة له دير در دونه جراتى اولد غنه بناء لطحل طانك
 فتحى و حانك سكويه طانغه اور مق بقال طحله اذ الصبت طحاله المطحول ميمك فتحى و حانك ضمى ابله طلانغه
 اولن كسته الطحل ففتحيله بر كسته نك طلانغى اغريق بقال طحل طحل طحلا من الباب الرابع اذ الشكى طحاله و صو
 فاسد اولغه دى دير بقال طحل الماء اذ افسد و تغيرت رايحه و طهل دى دير رايحه ابله ذكر اولتن معناه الطربال
 طانك كسرى و و رانك سكويه ديوارك يوقرى اولن قطع سى يوقرى اولن كى مثلا و شول عظيم قيايه دى
 دير كه طانغن طشره جقمش ابله الطرايل طانك فتحى و بانك كسرى و مند بله صوامع معناسته بقال طرايل
 الشام اى صوامعها الطربال على وزن الدخرجه يوقر و قلدر مق بقال طربل بوله اذ امه الى فوق كد چوكدر مك
 معناسته اولور الطربال طانك و حانك فتحى و مايندن رانك سكويه فحان معناسته در و فحان كى معربدن
 وكاه اولور طربال جهان دى دير رايحه الطربال حيدر و زنى اوزن جوق ديكت اولور بقال ماء طربل و نعم طربل اى
 كثيره نعم مطلقا درت بقلو حيو و نه دير رايحه معناسته و طربل غمان دى دير رايحه معناسته الطربل طانك فتحى
 و سبنك سكويه سربك بريده حر كد بوب مضطرب اى لمسى الطربل طانك كسرى و بانك سكويه اندن
 طوعن ولد و هر و حشينك دى ولد نك طفل طلاق اولور الاطفال همزه نك فحله جمعى و طفل كاه اولور جمع
 معناسته دى كور جنب كى كواحد و جمعه اطلاق اولور قال الله تعالى و الطفل الذين لم يظهروا على عورات
 النساء الاطفال همزه نك كسر بله عورت طفل كور مك بقال اطفال المراة الم طفل ميمك ضمى و بانك كسرى بله
 شول اهور در كه كند بله طفلى بيله اوله حالا كاه اول طفل انمشدن دى غمى قرب العهد اوله و اقه ده دى حال
 بوله در الاطفال ميمك فتحى و بانك كسرى بله جمعى المطافيل ميمك فتحى و بانك كسرى و مند بله كدلك جمعى تازه يا و رلى اهور
 معناسته الاطفال طانك فتحى و بانك سكويه تازه و تراولمق بقال خار به طفله اى ناعمة و يقال بنان طفل و بن
 بر مق و جلر نه دير جمع در لکن شول جمع كد انوك نفر دى جمعندن هاء و حذله فرق اولنه انك واحد اطلاق جابر
 اولوب مذكر اولمى و راولو و التطفيل على وزن التكريم كوش غروبه ميل ايمك بقال هذا وقت تطفيل الشمس
 اى مياها الغروب و تطفيل كچمك قراكو اولغه بوز و نمسه دى دير بقال طفل الليل اذ اقبل ظلامه و تطفيل
 دوهى ا هسته يور تكمه دى دير اولادى اريزدن ارشسون ديوتقول طفلت الابل تطفيل اذ ارفعت بها
 فى السير حتى تلحقها اطفالها اى اولادها الطفل ففتحيله ايكندى وقتند نصكر ميه دير كوش غروبه يمشد غيرون

طبل

طحل

طربل

طربال

طسل

طقل

يقال ايتنه طفلا و طفل كذللك يغمون دى دير لطفيل طانك فتحى و بانك كسرى و مند بله طانك على در
 لطفلى طانك ضمى و بانك فتحى و بانك سكوى و بانك تشدد بله شول كسته در كه ضيافته بلا دعوة داخل
 و لهو يعقوب ابتدى طفيل طيل نام رجه منسوب معناسته در كه مزبور اهل كوفه دن عبد الله بن غطفان
 اولادند در عادى دعوت و انما بن ضيا فتلره وار مق ابدى و اكا طفيل الاعراس و طفيل العرايس دير دى و اعراس
 عرسك جمعى در خم عينه و عرايس عروسك جمعى در فتح عينه و مقصود ضيا فتلره نسبت و اها فتلر و مزبور
 ابدردى و ددش كوفه ركه مصهرجه فلاخى على شى يعنى شوبله بستر م كه كوفه شهرى نظر مده كركه يا باص
 حوض كى اوله و انده جمعندن بر نسته فوت انيم و عربطاطيه سى طفيل معناسته و ارش لفظ استعمال ابدردى
 كه دى دعوت ضيا فته كچى ديكت اولور التطفيل ففتحيله و فانك ضمى و تشدد بله دى دعوت ضيا فته كاك بقال
 تطفل اذ ادخل و لجه لم يدع اليها الطل طانك فتحى و حانك ضمى ضعيف اولن بغير و الاطلاق طانك كسرى بله جمعى ذكر اولتن
 بغير و ر معناسته و طل بغير و رى اصلغه دى دير بقال طلح الارض على البناء للجهول و طلها لندى و ندى
 نونك فتحى و الف ك فصر باهم معناسته در و طل قانى هدر قلعه دى دير بقال طل الله دمه اى اهدى و لا بقال
 طل دمه على البناء للمعلوم و ابو عبيد و اكسافى بقول لا شوقا لى ابو عبيد فيه ثلث لغات طل دمه و طل دمه و طل
 دمه المطلول ميمك فتحى و لامك ميمى و مند بله اصلن ر الطلة طانك فتحى و لامك تشدد بله ركه دمه نك عورق بقال
 هذه طله فلان اى امرائه و طله طتلو اولن شراب دى دير بقال طله اى لذبه الطلل ففتحيله شول نسته در كه
 ار دار دن باقى قالوا الاطلاق همزه نك فتحى ابله جمعى الطلول ففتحيله كذللك جمعى اثار دار معناسته و طلل السفينه
 كى بلكنه دى دير جلال السفينه معناسته و طلل شخص معناسته ده كاور الطلاله طانك فحله كذللك شخص
 معناسته در بقال حى الله طلال و طلانك اى شخصك الطل طانك ضمى و لامك تشدد بله سود بقال ميا بالناقه
 طل اى ما بها لبن الطلاله طلاله اولك ضمى و بانك كسرى بله شول رضدركه انوك دواسى اوليه و افته دى دير
 و ايه معناسته المطلول ميمك فتحى و لامك ضمى و مند بله قانى هدر اولن كسته بقال طل دمه على البناء للجهول فهو
 مطلول الاطلاق همزه نك كسر بله قانى هدر قلى طل الله دمه اى اهدى و الاطلاق ر نسته نك اوزر مشرف اولغه دى
 دير بقال طل عليه اشراف المثل ميمك ضمى و طانك كسرى بله ايتا و ايتا و ايتا نسته بقال هذا امر مطل اى ليس يستقر
 بومقامه جوهرى و قاموس نسخه لى اختلاف اوزن در بعضه نابه و فافله واقع اولمشدر استقرار دن و بعضه
 فافله ليس يستقر واقع اولمشدر اسفاردن لکن طلالك ساير اشتقاقى معنائى اوله مناسب اولدغى خفى دكل در التطلال
 تانك فتحى و لامك ضمى ابله بر نسته يه بعيد اولد غيرون بو بن اوزدوب بعمق بقال تطلال اى مد عنقه ينظر الى الشئ
 بر مد عنقه اطله لطفلك فتحى و ميمك سكويه و فحله دى لغت در قره باق كد حوضك ديند قالور بقال صار الماء طمله
 كيا بقال دكله و دكله سوق باطلغه دير طين رقيق معناسته الاطمال همزه نك كسرى و طانك كسرى و تشدد بله
 موضعه اولن صوبى جهه الوب قره باق قومق اطل مافى الحوض فلم يترك فيه قطرة و هو افتعل منه اطل طانك
 كسرى و ميمك سكويه اوغرى لى معناسته لطفله ميم اولك كسرى و ميم بانك فحله شول الت در كه انوكله
 اتك خيمر ايووب توسيع ابد رل الطبل طانك فتحى و ميمك سكويه و افر سرباندر مك بقال طملت الناقه طملانى
 سربا سيرا فسيحا و نعم جوهر بله بواسلوب اوزن و قوعى سار متعدي كد كنه بنا در الطول طانك ضمى و مند بله
 ر نسته نك اوزن بى كه انهنك مقابلى در طال الشى اذ امتد و بقال طلت اصدا طولت ضم الواو لانك تقول لويل فنفقات
 النسيمة الى الطاء و سقطت الواو لاجتماع الساكنين ولا يجوز ان تقول منه طلته لان فعلت لا يتعدي فان اردت ان
 تعديه قلت طولته او اطلته و اما قولك طاولانى فلان فطلته فانما تعنى بذلك كنت اطول منه من الطول و الطول
 جميعا يعنى باب سعاله دن اولد و غنه بناء طلته كشد ركن طول متعدي معناسته كرك طول دن اولسون طانك

طلل

طبل

طول

ضمی ابله ووزنلق معنایسته که طول ونا ولسون طانک فقیله منت معنایسته الطول طانک کسری وواوک فقیله
 هر معنایسته الطیل طانک کسری ویا ناک فقیله کذلک عمر معنایسته یقال طال طولک و طیلک ای عرک و بعضی
 غیبتک معنایسته در بدی ای مد غیبتک الطیل طانک کسری و مد به و الطول طانک ضمی و مد به و الطول طانک
 ضمی وواوک فقی ابله و الطول طانک فقیله بونلرک جمعی بر معنایه در بن لسیکت وواوک فقیله کور تقول
 و طولک و طولک و طولک اما طول افعی ایدن عبارت وند قد هین طانک کسری وواوک فقیله کور تقول
 ارخ للفرس من طوله یعنی مرعاده فرسک این اوزن الطول طانک فقی وواوک کسری و مد به کذلک ونا غیجون
 اولن ابله معنایسته در التطویل علی وزن التکریم اناک مرعاده طوله سن اوزنغه دیرل بقال طول فرسک ای
 ارخ طوله فی المرحی و تطویل برنسنه یهملت ویر مک بقال طول له تطویل اذ المله الطول طانک ضمی وواوک
 تخفیه فله اوزن طویل معنایسته بقال طویل و طول الطول طانک ضمی وواوک تشدید به افر اطله اوزن اولن
 نسنه الطول طانک کسر به اوزن اولن نسنه ل طوله ک جمی الطول طانک فقیله طول معنایسته در بقال لا اکل
 طوال الد هر و طول الد هر معنی الطیل طانک کسر به کذلک طوله ک جمی در بقال قلا نس طیل و طول الاطول
 همزه ناک وواوک فقیله اوزن اولن نسنه و الطول و ست طود ای اوزن اولن دویه دخی دیرل الاطول همزه ناک فقی
 وواوک کسر به جمی اوزن اولن نسنه ل معنایسته الطولی طانک ضمی و مدی و الفک قصر به اطلو مؤنی الطول
 طانک ضمی وواوک فقیله طویلنک جمی کبری ابله کبری الطویل طانک فقی وواوک کسری و مد به عرو و مدی و مدی و مدی
 اسمی در کله مولد در الطایل یانک کسر به فایده معنایسته در بقال لم یحل منه بطایل یعنی اندن بر فایده استفاده
 ایتدی و دو کلام استعمال و نماز الا صورت تفید الطائل یانک کسر به عدوت معنایسته در بقال بنهم
 طائله ای عداوة و قرة و تارة ناک کسر به کینه دیرل الطول طانک فقی وواوک سکونیه منت ایتک بقال طال
 علیه ای امتن التطول فقیله وواوک ضمی و تشدید به بمعناه بقال تطول علیه اذ امتن علیه المطاوله میمک ضمی
 وواوک فقیله برنسنه ی اوزن اولن کلندر مک تقول طاولته فی الامراذ اما طوله الاطاله همزه ناک کسر به اوزن فقی
 الاطوال همزه ناک کسری و طانک سکونیه بمعناها بقال طالت الشی و اطولت یعنی معنی اعلا له و اعلا السز استعمال
 اولن و اطاله عورت ووزن وغلن طوغر معنی دخی دیرل بقال طالت المرأة ذوات واد اطوالا و فی الدب
 ان القصیرة قد تطیل الاستطاله همزه ناک و تانک کسر به متکبر لک و سرکشک ایتک التطاول تانک فقی وواوک
 ضمی ابله بمعناه بقال استطال علیه اذ اطاول و استطاله خصما قتل ایتد کنند زیاده قتل ایتکه دخی دیرل بقال
 استطالوا علیه اذ اقلو لمتهم اکثر ما کانوا اقلوا واکه استطال طال معنایسته استعمال اولن و تطاول تطال
 معنایسته استعمال اولن و که تطال برکسنه برنسنه دن اراغ اولما غین بوینی اوزن و دو بقیعه دیرل الطول
 طانک ضمی وواوک فقی و تشدید به رجس قومک اسمی در بعضی صوق و شمرندن بوزن نکلو ایقری اوزن
 قوی و غنی سیاه قوشک اسمی در دیش الطیل طانک فقی ویا ناک کسری و تشدید به شول روز کار در که روز کار اسر کن
 انوک قر شوسندن اسه از قری اسمیه الطیل طانک ولامک کسری و هانک سکونیه بلوت و بلوت اثری دیک
 اووز بقال ماعلی السماء طهلیه ای شی من غیم پس یو فقلته ورنی اوزن اولن وواوک همزه سی زاید اولور کر فته
 همزه سی کی و غرق همزه سی کی و کرفیه جردنک و ست تانیه و غرق الت تانیه دیرل الطیل طانک و میمک فقی
 و هانک سکونیه ایدلشی قیج وان جسم قیج الملقه معنایسته الطوله علی وزن المرد و فقی بدلقا اولن عورت
 معنایسته فصل الطاء الطل طانک کسری ولامک تشدید به کونکه سایه معنایسته الطلال طانک کسر به جمی
 کونکه ل معنایسته و ظلال کذلک شول بلوده و بلوت امثالنه دیرل که سایه به صاله و ظل اللیل کجه قرا کوسنه
 دخی دیرل بقال انا فی ظل اللیل و کجه قرا کوسنه ظل دیک استعان اولور زرا کونکه کونشک شول ضیا سیدر

طال
 ظالک
 طهل

که انده شعاع اولیه پس قن ضوا ولسه اکظا ت دیرل کونکه دیرل و عر بلرک ترک الفی ظله دبد کاری قولاری
 مثلن زیاده اورک کسنه حقیقن زیر اهور برنسنه دن اور کسه ابد الا باد کا عودت ابله الطیل طانک
 کسر به اوله و فقیله ولامک کسری و مد به تانیه دایما کونکه لواولن نسنه و مکان ظلیل دخی بو معنایسته
 و ظل برکسنه کسنه دخی اطلاق اولنور بقال فلان یعش فی ظل فلان ای فی کنفه الطله طانک ضمی ابله ضفه
 اندامنه اولن رد و قری فی ظل علی الارا بک متکون و ظله شول بلوده دخی دیرل که ابتدای که ابله ابو وین
 ایتدی و عذاب یوم الطله قولنده مراد شول کوندر که بلوتی اولوب بلودک التند سبوم یی اولا المطله میمک کسری
 و طانک فقیله قیلدن اولان سبوک اوبت کبیر من الشعر معنایسته المظلل میمک ضمی ولامک فقی و تشدید به شول
 تحت در که اوزرینه کونکه لک وضع اولنه ظل دن مأخوذ و فی المثل لکن علی الا ثلاث لعل لا یظال یو کلامی
 بهوس نام کسنه سو بلشدی قتل لکن برادراری حقیقن شول دمه که ظلالو لم جزو کم دیشلردی الا ظل
 فقیله دوه ناک ای غی التندر الاظلال همزه ناک کسر به ساید ارا و لم بقال ظل یومنا اذ اکن داخل و بقال طانک
 الشجرة و غیرها و قریب و لم معنایسته کور بقال طانک فلان اذ انا منک کنه التي علیک ظله و بو معنایسته
 اظاک امر و اظاک شهر دبد بلر معنای قرب مراد اولن اوزن الاستطال همزه ناک و تانک کسر به برنسنه ابله
 قوی تانقی بقال استظل بالشجرة اذ استدری بها واستدری ذال معجه وراه مهمله ابله برنسنه ابله قوی تانقی دز
 الطول غیبتنه برنسنه ی کجه اسلمیوب کوندر اشلک تقول طالت اعمال کذا اطلوا من الباب الرابع اذا علمته
 بالنهار دون اللیل و منه قوله تعالی فطائم تفکھون و طائم کله منده که احد لامین اخذف و تشدید شاذ اولان
 تخفیلر دندر ته کم مس کله سن یصح ده ذکر اولن تشدید فضل العین العین عینک فقی ویا ناک سکونیه فرموده
 معنایسته بقال رجل عمل الذراعین ای یجما و فرس عمل الشوی ای غلیظ القوائیم و عمل یو کجه دخی دیرل
 بقال عمل الحبل عبلا اذ اقلته و عمل ارج بر ارج سلیمکه دخی دیرل بقال عمل الشجرة اعجلها عبلا اذا احتت
 بر قها وحت جاء مهمله ابله بیراق و شور مک در و عمل اوقه قرن کور مک دخی دیرل بقال عبث السهم اذا
 عدلت فیه معمله و معمله نامیه دیرل علی مایسمی و العباله عینک فقی ویا ناک تخفیلر فرموده اولن بقال عمل
 عباله من الباب خامس الغبلة عینک فقی ویا ناک سکونیه فرموده اولن عورت بقال امرأه علیه ای تاعه الخلق
 لعلات عینک فقی ویا ناک سکونیه جنی العبال عینک کسر به کذلک جمی یحمانه یحکم کی علیه عینک فقی ویا ناک
 سکونیه بر بخار یه ناک اسمیدرو امیه الصبر انک دخی اسمیدر که انلر قریشدن بر جماعت و العبال فقیته جماعت
 مر دون ناک اسمیدر اعلی عینک فقی و اخر ناک تشدید به ذکر اولن جماعته منسوب اولن کسنه عالت نسبتند
 و احد زدن ووزن لک و الله منک اسمی علیه در العبل عینک ویا ناک فقیله یحق و هر قیور لک اولن بیراغه دخی
 عمل دیرل اوطی بیراغی وائل بیراغی و طرفا بیراغی و بونلر شیه اولن اعجلر که بیراغی کی الاعبال همزه ناک کسری ابله
 بیراق زیاده قیور و اولوب قز لوب کال بولسی بقال اعل الارطی اذ اغلط هد فی القیظ و اجرو و صلح ان بدیع نه
 و هدب فقیله ابلو اولن اراغ بیراغی دز و بیراغی کی مثلا و قیظ فقیله یا زاسپسنه دیرل و اعیان بیراق
 انجدن دوشمکه دخی دیرل بقال اعلت الشجرة اذ اسقط و قها و فی الدب فی شجرة سر تحتها سبعون نیما فقی لا تفرق
 ولا تبیل ولا تجرد یعنی لای قرحمیز و بیراغی دو کز و چکر که اولن که لا تفرق سر فته دندر اراغ فقی معنایسته ولا تجرد
 جراد دن در چکر که معنایسته الاعبال همزه ناک ویا ناک فقیله اراغ طاسلر در حلاله بیض معنایسته العباله عینک فقی
 ویا ناک سکونیه و الفک مد به اراغ اولان قیامه همزه بیضا معنایسته الاعبال عینک کسر به جمی بطا ابله بطاح کی و بطا
 صواقندیمی اولان اوقی طاشلی رمد دیرل العباله میمک کسری ویا ناک فقیله ابلو ووزن اولن اعلی العبال عینک فقی

هبل

وعدل شأنك اذا كان غلاما يعدل علما وشاة تعدل شاة وحق خلاف حجستند ن قمتن دلسك عيني
مفتوح قلورسن وكاه اولور بعض عرب مكسور قلورل كريا ك غلط ايدرل الاعدال همزه نك فحقيله عدلك
جمعي در عينك كسر به فر اوائی اوزن العدیل عينك فحقى ودالك كسرى ومد به شول كسنة در كه وزنك
وقدر ده سكار ابرار والاعدالة ميمك ضمی ودالك فحقيله بر خصوصك تردد ايتمك بقال فلان يعادل امره وبقسمه
لى بيميل بين امرين ايهماني ومعادله ايكي نستهك ماينن برار قلغه دخي ديرل بقال عادلت بين الشبهين اذا
سويت بينهما العدال عينك كسر به ايكي كسنة برى رى ابله تراغ ايد شوب برى فلان نستهك ده بقيه فالمشدر
ديوب اخرى فالمشدر ديك در الانعدال يولدن صيغه دخي ديرل بقال انعدل عن الطريق التعديل على وزن
لتكريم برنسته في طوغر لثقي وتعديل شاهدل عادل در ديك معنا سنه ده كاور الاعدال همزه نك وتانك
كسر به طوغر لثقي بقال عدلته فاعتدل اى قومته فاستقام المعدل ميمك ضمی ودالك فحقى وتشد بد به طوغر لثقي
اصلاح اولمش كوندر العادل دالك كسر به صفت عداله موصوف اولان وشول كافر معنا سنه ده كاور كه
رنبه شريك قوشمش وله منه قول تلك المرأة الحجاج لك لقاسط عادل فان مراد هابه اكان العدولية فحقينه
وواوك سكوفى وياك تشد بد به شول كيدر كه بحر نده عدولى نام قريه يه منسوب در فحقينه
والفك قصر به العدولى فحقينه وواوك سكوفى وياك تشد بد به كيجى ملاح معنا سنه العدمل عينك
وميمك ضمی ودالك سكوفيه قديم معنا سنه در العدمول عينك ضمی ودالك سكوفى وميمك ضمی ومد به
كذلك قديم معنا سنه در العدول عينك ودالك فحقى وماينند نريك سكوفيه باشي بيوك اولان دوه نذكيرى
وتانك نبي برادر وابو عمرو ايتدى عدل اوزون معنا سنه در العدلة عينك ودالك فحقيله موئى ابو عمرو
رواى اوزن وعدله بلبل اوتمكه دخي ديرل بقال البلبل يعدل اى يصوت العندليب عينك ودالك فحقى
ولامك كسرى ومد به هزار ديد كرى قوشندر وجوه ريك يومقانه كلامى بلبل عندليبك غيرى
اولماسن موهم اولور زير البلبل يعدل ديد كدن صكره العندليب طائر بقال له الهزار ديمشدر لكن
بلبل عندليبك غيرى دكلدر ظاهر بودر كه مرادى نفتن در العدل عينك فحقى وذال مجحه نك سكوفيه
رسواى وملامت ايتمك بقول عدلته من الباب الاول العدل فحقينه اسم در ملامت معنا سندن الاعدال
همز نك وتانك كسر به كشى كندن لوم ايتمك بقال عدلنا فلانا فاعتدل اى لام نفسه واعتب العدلة عينك
ضمي ودالك فحقيله همزه وزنى اوزن شول كسنة در كه خلقى جوق لوم ابلية محكه وهزه كى العادل ذالك
كسر به شول طمر در كه استخاضه قانى اندن جريان ايدر وبن عباس رضى الله عنه استخاضه قاتدن سوال
اولند قل ايتدى ذاك العادل يغذ ولتستغفر بثوب ولتصل ويغذ ويسيل معنا سنه در واستغفار ك اصل
معناسى كلب قور وغن ايقلى ان سنه المقدور وعادل ملامت ايديجى معنا سنه ده كاور لكن جوهرى
تعرض ايتدى بر موجب قاعده معلوم لولد غيچون وبونك امشالى جوق مروا تمشدر المعذلات ميمك ضمی
وذالك كسر به زياده اسى اولان كونلر بقال ايام معذلات اى شديبات الحرام المعدل ميمك ضمی وذالك
فحقى وتشد بد به شول كسنة در كه زياده سخي اولوب سخاده افراط واسراف اوزن اولدو غنه بناء لوم
اولنور تشد بد نكثير ليجوندر العرجله على وزن الدحرجة شول كسنة در كه بيان يوررل وانلره عرجله
ديمرل تار فاج كسنة بره جمع اولوب بيان يور بمجهه واخليل ايتدى عرجلات سور سندن بريلو كدر كه لغت تيمده اكا
عرجله ديرل العرزال عينك كسرى ورايك سكوفيه شول موضعدر كه بانجولان اغاج باشنند كندى ليجون
بيد البز سباع قور حجستند وعرزال شول قورى اتيديرل كه صياد ازبه سنه جمع ايدر لعطل على وزن
حجفر فرموده اولان نسته العراقيل عينك فحقى وقافك كسرى ومد به افتلردواي معنا سنه وعراقيل

الأمور

[illegible]

هذه هي

عندل

مذلی

فرجیل

مزل

عطل

مرقل

وسبک فحی و تشدید به جمعی العواصل عینک فحی و سبک کسر به کذلک جمعی بلجمی قورالر معنا سنه
العسال عینک فحی و سبک تشدید به شول کوردر که در تریجی در العسل عینک فحی و سبک کسر به
شول کسنه در که الی تیز اولوب اورمی محکم اول العسل عینک فحی و سبک فحی و نوبک سکونیه سزیه
اولن ناقه پس عسله نون زابد اولور العسله علی وزن الدحرجه عسقول دبدکی منتر بدوی رده
موج اورمق العسا قیل عینک فحی و قافک کسری و مدله بر جنس منتر در العسقول عینک و قافک
ضمی ابله واحدی ذکر اولن منتر لک بیری معنا سنه که اول بیاض اولوب بیوک اولن منتر در که
اکا شحمة الارض دیرلر عسقلان عینک و قافک فحیله بر شهرک اسمی در که اکا عروس شام دخی دیرلر
العسل فحیله شول بغرسق که معده دن صکره طعام اکا وارر الاعصال همزه نک فحیله جمعی ذکر اولن
بغر سقلر معنا سنه و عسل قویرق ار تمکنک بورولمی در بر حینیه که التند قلسر اولن ری
کوره و عسل عسله نک دخی جمعی در و عسله شول انحد که دوه ای اکل اندک اسهال اولور و عسل
دیشک زیاده اگر بلکه دخی دیرلر الاعصل همزه نک و صادک فحیله زیاده اگری اولن دیش بقا
ناب اعصل ای بین الاعصل معوج شد بد او اعصل مجاخی اکری اولنه دخی دیرلر بقا رجل اعصل ای
معوج الساق العسله عینک فحی و صادک کسر به اگری اولن اع بقا شجرة عسله عوج الاعصل عینک
ضمی و صادک سکونیه اعصل جمعی اگری انجلر معنا سنه بقا سهام عسل عوج المعصل میمک ضمی
و صادک کسری و تشدید به شول او قدر که اتلدقه چاوب یابانه کیدر العصل عینک و صادک ضمی
و مایینه نونک سکونیه یا بان صوغنی بصل بری معنا سنه و صادک فحی دخی لغتدر العصل
و صادک ضمی و نونک سکونیه و الفک مدله و صادک فحی دخی لغت اولغه ذکر اولن معنایه در
العناصل عینک فحی و صادک کسر به جمعی بیان صوغنری معنا سنه و بو اولدر که اطبا اکا اسقال دیرلر
بوتدن سر که اتخا ایدر که یرو او کسور که نافع اولور اسرافین رواتی اوزن و عسل بر ری دخی
اسیدرو قن بر کسنه نک یولی از سه اخذ فی طریق العنصلین دیرلر و طریق عسل یامه دن بصریه
کدر بر یولک اسیدر العسله عینک ضمی و صادک معجه نک سکونیه افت داهیه معنا سنه العسل عینک
ضمی و صادک فحی ابله جمعی افتر معنا سنه بقا انه لعسله من العسل ای داهیه من الدواهی و عسل
بر نوع فانیه دخی دیرلر جرد معنا سنه العسلان عینک کسری و صادک سکونیه جمعی جردان کسری
اولور و نوا معنی العسل فحیله بالدرده اولن بالی اتری العسله فحیله واحدی و هر بالی که بدند
بر میکرده وقع اولور اکا عضله دیرلر بقا عضل الرجل من الباب الرابع اذا کان کثیر العسل العسل
عینک فحی و صادک کسر به عضله سی بقا ای جوق اولن کسنه عضل فحیله بر قیلله نک اسمی در
اولر عضل بن الهون بن خزیه در العصال عینک ضمی و صادک تحفینی ابله امر مشکلی بقا داء عضل
وامر فضال ای شیدد ای الاطباء الاعصال همزه نک کسر به عاجز قلب بقا اعصابی فلان ای اعصابی
امر و اعصاب الامر مشکلی اولغه دخی دیرلر بقا اعصاب الامر اذا اشتد و استغلق الامر المعصل میمک ضمی
عینک سکونیه و صادک کسر به مشکلی اولن اسنه بقا امر معصل ای لایتهدی لوجه المعصلات میمک ضمی
و صادک کسر به جمعی شیدد معنا سنه العصل عینک فحی و صادک سکونیه ابله کسنه اقر یا سندن طول
الولی خاتونی ان وار مدن متع اتمک بقا عضل الرجل لیه و عسل و عسل من الباب الاول والثانی اذا منعها
من التزویج التعطیل علی وزن التکریم بر کسنه بی بر خصوصه تصنیق اتمک تقول عضلت تعصیلا

عسقل

عصل

عصل

اذا ضیقت علیه فی امره وحلت بینه و بین ما یرید و تعصیل قیون طوغرمه اضطراب حکمکه دخی دیرلر بقا عضلت
الشاة تعصیلا اذا نشب الولد فلم یسهل فخرجه و عورنه دخی استعمال اولنور و تعصیل بر خلقه طولغه دخی
دیرلر بقا عضلت الارض باهلها اذا عصمت ای امتلات المعصلة میمک و صادک کسری و تشدید به شول
قیوند که طوغرمی صرب اوله بقا شاة معصلة و معصل ایضابلا هاء المعاضیل میمک فحی و صادک کسری
و مدله جمعی طوغرمی صرب قیونلر معنا سنه بقا غنم معاضیل المعصلة میمک ضمی و همزدنک کسری و لامک
تشدید به بود اقلری جوق اغاج من قولهم اعضأت الشجرة اذا کثرت اغصانها و التفت الدطل فحیله شخص
معنا سنه در یعنی امر معنا سنه در طلل کی که طلل اتراردن مشخص اولن اسنه دیرلر بقا ما حسن عطله اذا
استحسن شطاطه و تمامه و شطاط طول و اعتدال قامتیه دیرلر و عطل خر ماسلقمنک چونی و عطل عورتک بونی
قلاده دن خالی اولغه دخی دیرلر بقا عطلت المرأة اذا احتلی جید هامن القلا بد و کاه اولور رنسنه دن خالی اولغه
دخی عطل دیرلر اگر چه اصل وضع ارایشدن خالی اولق در بقا عطل الرجل من المال والادب العطل فحیله بونی
ارایشدن خالی اولن عورت العاطل طانک کسر به بمعناه المعطال میمک کسری و عینک سکونیه بمعناه کذلک
و عطل مالدن واد بدن خالی اولن کسنه دخی دیرلر بقا هو عطل مثل عسر و عطل کر ششز یاه دخی دیرلر بقا
قوس عطل اذا لم یکن علیها و تر الاعطال همزه نک فحیله شول دوه لدر که بوینلرند اپیلری ولیه و اعطال
سلاحسز اولن کسنه لره دخی دیرلر العطله عینک فحی و طانک کسر به خوب اولن ناقه العطلات عینک فحی
و طانک کذلک کسر به جمعی خوب ناقه لره معنا سنه بقا ناقه عطله و نون عطلات ای حسان التعطل فحیله
و طانک ضمی و تشدید به بر کسنه غلدن خالی اولق بقا تعطل الرجل اذا بقی لا عمل له العطله عینک ضمی و طانک
سکونیه اسم در متعطل اولق معنا سنه التعطیل علی وزن التکریم رنسنه بی خالی قلب تفریع معنا سنه و فی الحدیث
عن عایشه رضی الله عنها فی امرأة توفیت فقالت عطلوها ای ازعوا حلیها المعطله میمک ضمی و طانک فحی
و تشدید به اهلندن خالی اولن قوی و معطله چو باندن خالی اولن دوه یه دخی دیرلر بقا ابل معطله ای
لارای لها المعطل میمک ضمی و طانک فحی و تشدید به ارض موات که اکوب بحلیه عطله عینک فحی و طانک
تحفیه بی تمی ایچون اولن طاعلردن بر طاعک اسمی در العطل عینک و طانک فحی و یانک مایینه سکونیه بونی
اوزن اولن عورت ناقه لک و انلرک دخی بونی اوزنه اطلاق اولنور العطل عینک و یانک ضمی و طانک مایینه
سکونیه نشاطا بقیه سندن شول کسنه در که خوب اولوب اعضاسی کال اوزن اولو العطایل عینک فحی و یانک
کسری و مدله جمعی ذکر اولن ان عفت اوزن اولن عورنلر معنا سنه العطایل عینک فحی و یانک کسر به کذلک جمعی
المعاطله میمک ضمی و طای معجه نک فحیله کلاب جماع ایدر کن بری رینه چاتشوب فلقن العطال عینک کسر به بمعناه
التعاطل تانک فحی و طانک ضمی ابله بمعناه کذلک بقا عاظلت الکلاب معاطله و عطا لا و تعاطلت اذا لم یعضها
بعضای الفساد و کذلک لیر لروکل مایتشب و صاحب صراح بو مقامه معاطله فی ارکک انلر دیشک زدن و شوب
کتمکله نفسی ایدر و ب جوهر نک و کلی مایتشب دبد کندن ذهول ایشدر و عطل قوافیه تضمینه دیرلر و تضمین
بودر که موخر اولن قافیه نک فحی مقدم اولن قافیه بر مربوط و متعلق اول بقا فلان لایعاطل بین القوافی
العاطل طانک کسر به حالت جماعه بر رسته بقلن چکر که العطلی عینک فحی و طانک سکونیه و الفک قصر به
موتی سگری کی بقا جراد عاظم و عطلی یوم العطالی عینک ضمی و الفک قصر به جباری کی عرب طایفه سنه
مخصوص بر کونک اشیدر یوم عطالی اسمیه نسیمه اولندی زیر اخلا یق انه غایت مزاحمه دن بری اوزنه بر
و بعضه لرتدی اکیسی اوچی رطوان بند کیچون نسیمه اولندی التعطل فحیله و طانک ضمی و تشدید به قوم بر ربه
جمی اولق بقا تعطل القوم علی فلان اذا اجتمعوا علیه العفل عینک فحی و طانک سکونیه قیونک ابل ایای ارسندن

عطل

عطل

عطل

عقل

عقل

رفاقت و سبب لکن بتکلیف یا بشلان برادر العقله ففتنه و العقل کذلک ففتنه بر سبب در که بعضی نسا
 بلایه سنک فرجند و نایقه نیک دخی فرجند اولور بعضی کسینه نیک غایه سنه اولن شیش کی که اکاد در بر
 العقله عینک ففتنه و نایقه سکونی و الفک مدله ذکر اولن صفت وزن اولن عورت العقله شلیل علی وزن الزنجیر
 شول رجل در که اهل جفا اولوب ثقیل اولو و عقله شلیل شول قاری عورت دخی در که انی سلیک اولو مسترخیه
 الهم معنایه و جرمی ایندی عقله شلیل غلیظ اولن کلیمه دخی در بر العقل عینک ففتنه و قافک سکونیه انسانه قائم
 بر سنه در که انسانی ناشایسته سنه در حجرا بدوب نهی ایلر و عقل مصدر دخی کلور بر سنه در ادراک ایتک
 معنایه العقل میمک ففتنه و عینک سکونی و قافک ضمی ابله کذلک مصدر در بقال عقل بعقل عقلا و معقولا
 من الباب الثاني و سببویه معقولک مصدر اولسنه انکار ایدوب مصدر معنایه سنه کلن معقولی تاویل ایدوب
 ایندی بر سنه بعقل اولند قد کویا که انکیچون بر سنه حبس اولنور و سببویه ایندی بونیکه معقل وزنی وزن
 اولن مصدر در دخی استغنا حاصل اولور یعنی زنده حاصل اولن صورت بر اعتبار له محبوس اولدوغی کی
 بر اعتبار له دخی محل حبس اولور و عقل بر سنه فی قبض ایتکه دخی در بر منه ماقبل بکره ان یشتی الصدقه
 عینک عقله الساعی معقل دوا بر کسینه انحر و سن امساک ایتکه دخی در بر بقال عقل الدوا بطنه اذ المسکه و عقل
 عورت صاحب طره مغه دخی در بر بقال عقل المرأة شعرها اذ امشطت و اما عر بلک ما عقله عنک شتاد بدوی
 و عینک الشک معنایه سنه بوی که در که سببویه بونی باب الابداء بضم فیه مانی علی الابداء دبدی رده ذکر
 ایتشد که حاصل معنایه علم شیا ما تقول فدع عنک الشیء دیک اولور و بونیکه استدلال اولنور کلام عربیه
 اختصار ایچون اختصار اولدوغنه نته کم بر لک خذ عنک و سرعتک دبد کارنده واقع اولشد و بکر مازنی
 ایندی بن ابوزید و اصعبیه و ابو مالک و اخفشه جمیعاً بوجرفک اصلن سوال اندم بونیکه حقیقتن بلز زیدو
 جواب و در بر و اخفش ایندی بن خلق اولن بونی سوال ایدوب دبدی لکن بوجله جوهری سهوا ایتشد و
 عقله دکلر ما عقله در عین معجه ابله و فایله دیشلر اما سببویه نیک با الابداء دبدی کند مراد ابتدای مقطع
 ایسه جوهر نیک دبدی و اقریب اولور عقل علم معنایه اولوب و اخل مبتدا و الخبر و اولغه و عقل دبتیه دخی
 در بر اصعبی ایندی دبتیه عقل دبدی کلر نیک و جوی بود که دبت ویرلن دوه ولی مقتولک او و کینه بغلنور اند نصکره
 بونیکه نیک استعمالی شایع اولوب هر دیت ویرلن نسیه عقل دبدی لک در اهرم کرک دنایر اولسون و عقل قرمزی
 بجه و اور سنه دخی در بر و عقل مقتولک دبتن ویمکه دخی در بر بقول عقل القتل اذ اعطیت دبتیه و عقل دیت
 ایچون قودی ترک ایتکه دخی در بر بقول عقل له دم فلان اذ اترکت القود للذیه و عقل رکسنه دن بدل اولوب کا
 لازم اولن دبتی اذ ایتکه دخی در بر پس بود ذکر اولن ابله عقلته و عقلته عنه و عقلته له پینده اولن فرق ظاهر
 اولور و فی الحدیث لا یعقل لعاقله عند ولا عبد ابو حنیفه ایندی بوجده نیک معنایه عبد حر اوزرینه جنایت ایتکدر
 و این لیلی ایندی حر عبد اوزرینه جنایت ایتکدر اصعبی ابن ابی لیلانک قولن صواب کور و بابتدی اگر مراد ابو
 حنیفه دبدی و اولیدی عبارت حدیث لا یعقل العاقله عن عبد اولور دی لا یعقل عبد اولما زدی و اصعبی ایندی
 بن ابی یوسف قاضی ابله مجلس رشید ده مکالمه ایتدم عقلته ابله عقلته عنه معنایه فرق ایندی حتی اگانی نفهم
 ایتدم دبدی و عقل دوه نیک دیزن کی قات ایدوب ذراعن اورتیردن بغلغه دخی در بر بقول عقل البعیر اقله عقلا
 من الباب الثاني العقل عینک کسری و قافک تخفیفیه شول ایدوب در که انیکه دوه نیک دیزن بغلر و عقلا بر بله لازم
 اولن صدقه دبدی بقال علی بنی فلان عقلان ای صدقه سنتین العقل فتنه جمی دیز بغلری معنایه العقل
 قافک کسری اهل عقل اولن کسینه و عاقل بیان کچسی نه دخی در بر بوجه طاعه چقد غیچون علی ماسیحی ان ش

الله تعالی و عاقل بر معین طاعت دخی اسمی در العقل عینک ففتنه و قافک ضمی و مدله عاقل اولن کسینه و شوا
 دوا در که ادمک انحر و سن امساک ایدوب اسهال دن منع ایدر العقله عینک ضمی و قافک سکونیه باغ بند
 معنایه بقال فلان عقله یعقل بها الناس اذ اصارع یعنی کورش طوند قد اول بندله خلقه بند کچر و عقل
 سرده اولن بند دخی در بر بقال عقله من المعصر و قد علمت له النشرة و نشره نونک ضمی و سنک سکونیه
 افسونه در بر العقل میمک ففتنه و قافک کسریه ملجأ پناه معنایه و کاه اولور معقل ابله بعضی رجل نسیمه اولنور
 و معقل بن یسار صحابه دن بر کسینه در مضرب اولن مزینه قبیله سندن که اکابر ده در نهر نسبت اولنور
 و ربط معقلی نسبت اولنور و اما معقل بن سنان که صحابه دن در اول اشجع قبیله سندن در العقله میمک ففتنه و قافک
 ضمی ابله ده نام موضع بر در در و مزبور ره معقله دبدی بر صوی امساک اند کیچون دوا بطنی امساک اند کی
 و معقله دبتیه دخی در بر بقال لنا عند فلان خدم من معقله ای بقیه من دیه کانت علیه و معقله غرامت طریقیه
 اد اولن ماله دخی در بر بقال صار دم فلان معقله علی قومه اذ اصار و ایدونه ای صار غرمایو دونه من اموالهم
 المعقل میمک ففتنه و قافک کسریه جمی ذکر اولن مال الرمعنا سنه و منه قبل الناس علی معاقلهم الاولی ای علی
 ما کانوا یعاقلون فی الجاهلیه یعاقلون فی الاسلام العقل عینک ضمی و قافک تشدیدیه شول اخمص قدر که
 لوارک ایا قله عارض اولور و ذوق عقل عینک ضمی و قافک تشدیدیه بر اوتک اسمی در العاقل علی وزن لکافور
 اکر ای اولن نهر و دبدی و قومه طلاق اولنور و عاقل عینک ففتنه و قافک کسری و مدله جمی و عاقل لامور مشک
 و ملتبس اشله دخی در بر عقل عینک ضمی و قافک فقیله صیغه تصغیر اوزر بر قبیله نیک اسمی در عقل عینک ففتنه
 و قافک کسری و مدله بر لک اسمی در العقله عینک ففتنه و قافک کسری و مدله بر قبیله نیک ایوسی کریمه الحی
 معنایه و دونک دخی بوسنه در بر کریمه الابل معنایه و هر سنه نیک اگر منه عقله در بر و ایچو عقله البحر
 در بر العقل فتنه عقلک جمی و عقول بیان کچسی بونیکه طاعه چقوب صر بلنغه دخی در بر بقال عقل الوعل
 یعقل عقولا من الباب الثاني اذا امتنع فی الجبل العالی و کولکه اوبله وقتند قرار بولغه دخی در بر عقله الطل اذا قام
 قائم الطهیره العاقله قافک کسریه بر کسینه نیک عصبیه سی در که قتل خطا ابله دبت لازم اولد قد دبتی جکر و اهل
 عراق ایندی عاقله اهل دیواندر و عاقله ماشطه دخی در بر عورت لک صاحب طری بوب باشن بغلغ غیچون المعاقله
 میمک ضمی و قافک فقیله دبتیه بر اراولق منه قولهم المرأة تعال فی الرجل الی ثلث دبتیه ای تولزین فاذا بلغ ثلث الذیه
 صارت ذیه المرأة علی النصف من ذیه الرجل یعنی ذیه مادون نفسده اولسه عورتک دیتک ثلثه و ارجه ابله
 عورتک فرق اولما و ثلثه وار دقه عورتچون لازم اولن دبت ارجچون لازم اولنک نصفی اولور و معاقله عقله غلبه
 اید شمه دخی در بر بقال عاقله ففعلته عقله بالضم ای غلبته بالعقل الی عقل همز نیک و قافک فقیله شول
 دوه در که ابقری طشره و روق اولوب بری رندن راق اوله العقل عینک ففتنه و قافک سکونیه و الفک مدله موئی
 بقال بعیر عقل و نایقه عقلاء ای ذیه العقل العقل فتنه دوه ذکر اولن صفت اوزر اولن و ابن السکیت ایندی
 عقل ابقلر بر مرتبه ده طشره سنه بوق اولقدر که یوروکن سیکر لری بر نه طوقنه و بومد موم در الاعقال
 همزه نیک کسریه کولکه قصه لوب قومک بقینه کلک بقال عقل بهم الطل اذ لیا و قلص عند انصاف النهار
 و قلوص دیوشر لوب قصله در بر التعقل علی وزن التکریم دوه نیک دیزلن بغلغ بقول عقل الابل اذ امتدت
 عقلاه شد دلکثرة الاعتقال همزه نیک و نیک کسریه قیونک ابقلر اول بقلر ان سنه یاخود اچکدر که
 ان سنه المقدر صا غیچون تقول اعتقلت الشاة اذ اوضع رجلا بین یخدیك اوسا قیک لغلها و اعتقال
 کوندر اچکله اوزنکی ان سنه المقدر بقال اعتقل رجحه اذ اوضعه بین ساقه و و کله و اعتقال بر کسینه
 حبس اولنغه دخی در بر بقال اعتقل الرجل علی البناء للمجهول اذ حبس و اعتقال کلامه قادر اولما مغه

دخی در بر بقال اعتقل لسته اذ الم بقدر علی الکلام واعتقال ایاغی بری برنه طو اشد و مغله ز بون ایتکه دخی در بر
 بقال صار عه فاعتقله الشقریة و شقریة شین مجله نك فحمله بعد مه معناسنه در كه كورش طو ستر بری برنه طو اشد و مغله ز بون ایتکه دخی در بر
 الاعتقل فحمله و قافك ضمی و تشدد بدله بر نسنه دخی نكف ابله بلك بقال تعقل اذ الكلف العقل كما بقال تعقل
 و نكف العقل تا نك فحی و قافك ضمی ابله بر نسنه كند و یی عاقل و دانا كو ستر مك حالا كه عاقل اولیه العنقل
 فحمله و قافك تا نك دخی فحمله شول قوم یغی در كه قوم لری بری برنه یثوب اندا اخل ایتش اوله العنقل عینك
 فحی و قافك تا نك كسر بله جمی قوم یغی لری معناسنه و كاه اولور كار یغی سغه دخی عنقل در بر العنقل عینك ضمی
 و یانك دخی ضمی و مدله شول سول طر در كه طود قد مرض صو كنه جقر او حق معناسنه العنقل و وزن مز بور
 اوزن ذكر اولان معنای در العنقل عینك فحی و كافك سكونیة متاعی بری اوزن در كم تقول عكك المتاع اعكك
 من الباب الاول اذ انضدت بعضه علی بعض و عكك حبس ایتك معناسنه دخی كلور بقال عكك اذ احسبه
 المعكك مینك و كافك فحمله حبس ابله جكر بقال عكك و هم معكك سوه یعنی بره مز ره حبس اولندی و عكك بره
 دوشتر مك معناسنه دخی كلور بقال عكك اذ اصغر عكك و عكك بر خصوصه جد و سبی ایتكه دخی در بر و عكك
 سوز مك دخی در بر بقال عكك اذ اساقه و ابو عمر و ایتدی عكك دونه دزن بغله در بر نقول عكك البقر اعكك
 عكك اذ اعقلت بر حله و عكك فكر بله هر نسنه دخی تخمین ایتكه ده در بر نقول عكك بر ایا اذ احس و عكك اولك
 معناسنه ده كلور بقال عكك فلان اذ امات و فر ایتدی عكك خبر مشوش و مشكل اولغه دخی در بر بقال عكك
 علی خبر اذ المشكل الاعككال همز مك و تانك كسر بله خبر مشكل اولم بقال اعتكك علی الخبر مثل حكل و اعتكك
 واعتكك الی صغری بر بله طو قو شغه دخی در بر بقال اعتكك الثوران اذ اتا لحا العكك عینك كسر بله شول ابله
 در كه انوكه دونه نك دزن بغلر عقال كی در و زنا و معنی العكك فحمله جرا عكك دردی یعنی چونك سبی بر ره جم
 اولم بقال عكك المسرحة من الباب الرابع اذ اجمع فیه الدردی مثل عكك عینك ضمی و كافك سكونیة
 برقیه نك و بر شمر ك اسمی در العوكل علی وزن خندر شول عور و ندر كه احق اوله و عوكل یوك قوم یغنه دخی در بر
 بود كلور و ار كه عنقلن اذی در العوكله وزن مز بور اوزن كذا لك یوك قوم یغنه در بر العل عینك فحی و لامك
 تشدد بدله ارق اولان كنه و عل شول باشلور كسینه به دخی در بر كه جسمی صغیر اولاد ذكر اولان كنه تشبیه اولور
 نبی العلات عینك فحی و لامك تشدد بدله بر نسنه مك متعدد نسادن اولان اولاد نه در بر سمیتك لك لان الذي
 یتر و جهه علی اولی قد كات قبلها ناهل ثم علی من هذه موجود اولان جوهری و قاموس نضطر لانه ذكر اولان وجه
 اوزن واقع اولم تشدد لك قد كان قبلها ناهل اولم ظاهر كورند كه صراح نضطر لانه ذكر اولان وجه اوزن بولندی
 و ناهل اول مرتبه ده صور الحین دوه دره عال ایتكی مرتبه ده ایجن در یعنی زوج زمه اوله بله بر كه تمتع ایتشكن
 زوجة ثانیة ابله دخی ایتش اولور العلل فحمله ایتكی مرتبه ایتك بقال علل بعد نهل بقال علل یغله و یغله من الباب
 الاول والثانی اذ اسقام السقیة الثانیة و عل نفسه یعدی و لا یعدی لاعلال همز مك كسر بله قومك طواری ایتكی
 مرتبه صو ایتك بقال علل القوم شربت بلهم العلل واعلال دوه یی صویق فمز دن اول و دونه مك دخی در بر بقال
 اعالت الابل اذ الصدر ثها قبل ربها و احباب شتق قدن بعض ذكر اولان كنه غین مجله ابله در ددی عطش معناسی
 ملاحظه اولم ابله لك مسوم اولن غین مهله ابله در واعلال مرض ارسدر مك دخی در بر بقال لاعلال الیهای لا
 صانك بعله العل عینك فحی و لامك تشدد بدله بری بری رده اوزن اوزم بقال عل الضارب المضروب بالعاله لانك
 تشدد بدله ایتكی مرتبه ده صوارن و فی المثل عرض علی سوم عاله یعنی بر صو مبالغة ایتدی بر ایتكی مرتبه ده
 صوارن طو ان صو چندان عرض انا ایتد عرض ایتدی كی الغلة عینك كسر بله مرض و شول عدت كه صاحبی
 روجه ایتدی و كی چندان یقور كی طو كاهول مرض اكاشغل فی اولور كه شغل اولن مانع اولور العلات عینك كسر بله

عقل

هكل

هال

جمی و حلات حالات سنسنة فی كل حال العلیل عینك فحی و لامك كسری
 و مدله مرض معناسنه الاعتلال همزه نك و تانك كسر بله مرض اولم بقال اعتل اذ امرض واعتلال
 بر كسنة فی بر نسنه دن الیقومغه دخی در بر بقال اعتل علیه بعله واعتله اذ اعتاقه عن امر واعتاق عوق دند
 واعتلال بر كسنة نك ایشلور و كی ایشی اوزرینه دعوی ایتكه دخی در بر بقال اعتله اذ ایتجی علیه التعلیل علی وزن
 التكریم بر كه صور قدن صكره صور مق و میوه یی بر كه دیوشتر مككن صكره دیوشتر مك و بر نسنه ابله
 بر كسنة فی ایتق بقال علله بالشی اذ الهام بذلك كی یعلل الصبی بشی من الطعام یغیر به عن اللبن التعلل تا نك فحی
 و عینك كسری و لامك تشدد بدله اود جوق نسنه بقال فلان یعلل نفسه بتعلل التعلل فحمله و لامك ضمی
 و تشدد بدله او حق بقال تعلل اذ انللی و تجزا المعلول مینك فحی و لامك ضمی و مدله علتش اولن نسنه بقال
 عل الشی علی البناء للمجهول فهو معلول للمعلل مینك ضمی و عینك فحی و لامك كسری و تشدد بدله بر عیوز دن و كونه
 اسیدر معلل دبد بقر فی الجملة تخفیف بر دایتمكك خلقی اوند غیچون و صاحب صراح بو مقام حر فین اولینك
 فحمله و تانك كسری نك اشارت ایتشدر و جعی ظاهر دكلدر خصوص صاحب قاموس عدت و زینه فحی ایتشدر
 العلاله عینك ضمی ابله شول نسنه در كه انوكه اكلنوب اوزن رسن و علا له شول سوده دخی در بر كه مده باقی
 قالمش اولو ابی صاغین بننه اولن صاغنه دخی در بر و انك سكرته سندن باقی قلاته دخی در بر و هر نسنه نك
 بقیه سنه علا له در بر التعالل تا نك فحی و لامك ضمی ابله ناقه یی كری كی سور مكه در بر نقول تعاللت الناقه اذ
 استخرجت ما عند هامن السیر العلیة عینك و لامك كسری و لامك و یانك تشدد بدله یار دخی غرقه معناسنه
 العلال عینك فحی و لامك تانك كسر بله جمی و یوكه باب معتكك دخی ذكر اولم تشدد عل عینك فحی و لامك
 تشدد بدی و فتح اوزن بناسی ابله و عل فحمله و لامك ایتك تشدد بدی و فتح اوزن بناسی ابله بونلر ك ایتكی
 بر معنای در كه اول معنای ترجی در ته كم كلور انشاء الله تعالی بقال عكك تفعل و علی افعل و علی افعل و كاه اولور علی
 و علانی دخی در بر بعضلر ایتدی لعل كله سنك اصلی علی ابدی لام تو كید ایچون زیاده اولم تشدد و بونك معناسی
 بر مراد اولن نسنه فی اومق یا خود قور قلو اولن نسنه فی اومق در و بوننه نوع طمع و نوع خوف و ارد و بونان و ن
 ولت و كان و لكن كی جرد و بونلر فعل علی كی علی ایدر فعله مشابه اولد قار ایچون پس ایتلر نصب بدوب
 خبر لرن رفع ایدر لرفع افعال اولان كان واخواتی ایتلر لرفع ایدوب خبر لرن نصب اند كری كی و بعضلر
 لعل كله سنك مابعدن مجرد و قلوب لعل زید قائم و عل زید قائم دبد بقر و بواسطه ایتدی عقیل
 قیله سندن استماع ایتشدر العلل عینلر كضمی و لامك اولك سكونیة كو كس نهائیه قارن اوزر نه دل مثالنه
 اولان كك ر هابه معناسنه و علل طو بغار دبد كری قوشك اركنه دخی در بر و علل رحاك التنه دخی در بر
 ذكر معناسنه الیعالیل یانك فحی و لامك كسری و مدله شول بونلر در كه بری بری اوزر نه اوله و یعالیل
 صو اوزر نه اولان قیر جقلره دخی در بر العمل فحمله ایش ایتك بقال عل علامن الباب الرابع الاعمال همزه نك
 كسر بله ایشلور الاستعمال همزه نك و تانك كسر بله یعناه بقال اعله غیره واستعمله یعنی واستعمال ایشر طلب
 ایتكه دخی در بر بقال استعماله اذ اطلب الیه العمل الاعمال همزه نك و تانك كسر بله ایشلر مضطرب اولم بقال اعتل
 فلان اذ اضطرب فی العمل عل فحمله بر رحاك اسمی در العمل عینك فحی و مینك كسر بله ایشلر معتاد اولان كسنة
 العمل عینك فحی و مینك ضمی و مدله یعناه الیعمله یانك و مینك فحی و مینك سكونیة ایشلور اولن ناقه كه
 اندای خوب و عله معتدل اوله المعمل مینك و تانك كسری و تانك كسری و عینك مابیند سكونیة ایشلور اولان بول
 بقال طریق معمل ای حب مسلول العامل مینك كسر بله كوندن در مینك فیانی عاملة كذا لك مینك كسر بله
 چندن بر حاك عكك اسمی در كه انلر سبب او غلار بدو لغا صاحب مضمر مز بور قاسط او غلاری در دیشلور العمل

علل

عل

فختنه و میله نمی و تشدد به برایش ایچون زحمت حکمک بقال تعبل فلان لکذا اذا تعنی و صاحب صراح
 بمقامه تعبل کاری گرفت از خود دیشدر مناسب دکلر ته کم قاموسه و مصادن نظر قیلنه خفی اولم التعبل
 علی وزن التکریم رکسنه فی رایش اوزرینه ولی قلم بقول علت فلان علی البصره اذا جعلته عاملا علیها العیال نه عینله
 ضمی و میله تخفیفه عام ایچون تعیین اولنان وظیفه العیشل فختنه و یانک سکونی و یانک فختله قور غن
 سورین حیوان و خلیل ایتدی عیشل شول بطی کسنه در که لکن سور یرک یور شول ایشدن فارغ اولمش کسنه
 کی که لکن به صور قغه احتیاجی اولیه و عیشل ارسلا نه دخی دیرلر العیشله وزن مزبور اوزن فرموده اولان ناقه در
 ابوز بدر وایتی اوزن که کتاب بله ذکر ایتشد و العنبدل علی وزن جعفر اوزن اولن کسنه در ابو عمرو وایتی اوزن
 و ابوز بدر ایتدی باشی بیوک اولاندر قندل کی العنبدل عینک فخی و دالک کسر به عینلیم جمعی در بلبلار
 معناسنه آخری حذف اولمشدر ز راه اسم که دورت حرفدن مجاوز قیلر باعیه رد اولند قدن صکره جمع
 و تصغیر اولنور اگر حرف رابع مد و حرف لین اولور سه باعیه رد اولنمادین بنا اولنور العوله عینک فخی
 و واک سکونیه اغلر کن اوزی قالد مرغه اغلق العول وزن مزبور اوزن معناه العویل عینک فخی و واک کسری
 و مد به معناه کذلک و عول رکسنه عیالنه نفقه و رمکه دخی دیرلر العیاله عینک کسر به کذلک نفقه و رمک
 بقال عال عیاله یعولهم عولا و عیاله ای قاتهم و نفق علیهم و نقول علت شهره اذا کفیته معاشه و عول میل
 معناسنه ده کلور بقال عال المیزن العابل یانک کسر به مایل معناسنه در منه قوله تعالی ادنی لاتعولوا قال مجاهد
 لا تمیلوا ولا تجوروا بقال عال فی الحکم ای جار و مال و عول غلبه معناسنه ده کلور بقال عالی الشی یعولنی ای غلبنی
 او ثقل علی و عول بر سنه بیوب مشتدا و لقه دخی دیرلر بقال عال الامر اذا اشتد و تقام و بقال عیل ص ی ای
 غلب و قولهم عیل ما هو عا به ای غلب ما هو غالبه یعنی غلبه دن خالی اولسون پس بو مثل ضرب اولنور کلماته
 نجب اولن کسنه حقیقه د عا طریقی اوزن و عول فراض عولنه دخی دیرلر بقال عال الفریضه اذا ارتفعت
 و هو ان یزد سها ما فیدخل النقصان علی اهل الفریض ابو عینه ایتدی بن شوبله ظن اینه رم که بومیلدن
 ما خود اوله و وجهی بودر که فریضه فتن عول اولسه اهل فریضه اوزن میل ایدوب حصه لرین نقص ایدر
 و عال فید الفریض دخی دیرلر متغدی و لازم کلور الا عال همر منک کسر به کذلک فراضی عول ایتک بقول عال
 الفریض و عول و یب معناسنه ده کلور کد و یب و یل دیک اولور بقال عولک و عول زید و عول زید ای و یلک
 و یلک زید و قد ذکر فی نفسیه و یب الاعوال همر منک کسر به کذلک رفع صولنه اغلق و فی الحدیث المعول علیه
 یعذب یعنی اوزرینه رفع صولنه اغلن مینه عذاب اولنور و اعوال یای اوزن و رمکه دخی دیرلر بقال اعول القوس
 اذا صوتت و اعوال حر یص املقه دخی دیرلر بقال عول الرجل اذا حرص التعویل علی وزن التکریم ناز ایتک اوزن
 وایتی اوزن بقول عولت علیه ای دللت علیه دالت و حلت علیه و داله ناز ایتکه دیرلر یعنی اکاناز یو کنی تمیل ایدم
 و بقال عول علی باشیت یعنی بکاهر نه دز منک تمیل ابله و تعویل عاله بنا قلمغه دخی دیرلر و عالک تفسیری کلور
 انشاء الله تعالی المعول منک ضمی و واک فخی و تشدد به به اعتماد اولحق بقال ماله فی القوم من معول المعول عینک
 کسری و واک فختله اسمر اعتماد معناسنه العاله لاملک تخفیفه قیو اوزن اولان سیامان مثالنه شول
 بر در که انور که یغور دن احتراز اولنور عواله عینک ضمی و واک تخفیفه بر جماعتدین عید الله بن عظیم الله بن
 المعول منک کسر به شول عظیم کولنک در که انور که قیاد لر المعاول منک فخی و واک کسر به جمعی کولنکلر
 معناسنه و معاول بر قیلنه انک اسمی دخی کلور العیال علی وزن حیدر سرع اولن ناقه در ابو حاتم ایتدی و یاسم
 ناقه به مخصوص صدر جمیل عیال دیرلر العیاله علی وزن اوزن اوزن و واک اولور عیال دخی دیرلر لاملک تشدد به

عیشل

عنبدل

عول

میل

ضرورت شعر ایچون العیال عینک و هانک فخی و لاملک تشدد به به یغک اولوب بریده قرار ایتن عورت بقال
 امرأه عیال و عیاله و عیال فانی دخی دیرلر بقال عیال ای مشد به العاهل هانک کسر به لاملک اعظم خلیف
 معناسنه ابو عید ایتدی اری اولن عورت دخی عاهل دیرلر العیال عینک فخی و یانک سکونیه اب زیاده اصل
 اول و غنه بناء اول جانبه بو جانبه میل ایدرک یوریک بقال عال الفریض عیلا اذا نکحاقی مشیت و قایل
 و رجل صالنی صالنی یور سه انده دخی استعمال اولنور و عیال از مشی نه جانبه طلب ایتک کر کدر فی بلکه دخی
 دیرلر العیال فختنه به معناه تقرل علت الضاله اعلیه عیلا و عیلا نواجر ایتدی عیال رکسنه فی عاجز قلمغه دخی
 دیرلر بقال عالی الشی یعین عیلا اذا العجزک المعیل منک فخی و عینک کسر به مصدر در کذلک عاجز قلم معناسنه
 التعیل علی وزن التکریم رکسنه ائی ریه صالیون یملک عیال عینک فخی و یانک سکونیه قیس عیالک اسمی در که
 اول الناس بن مضر بن زاردر و کلام عرب مزبور دن غیر عیال انبه مسمی کسنه یوقدر پس عیال مزبورک
 ایتک اسمی در بعضی ایتدی عیال مضرک لقی در زارمز بوره قیس بن عیال دیرلر العیال عینک فخی و یانک
 سکونیه ضیاع دن مذکر اولنه دیرلر کد یای قور دیک اری در العیاله عینک فخی و یانک سکونیه فقر العاله علی وزن
 الحاله کذلک فقر معناسنه در العیال عینک کذلک فقر اولحق بقال عال یعیل عیله و عیلا اذا افتقر قال الله
 تعالی و ان خفتم عیله العابل یانک کسر به فقر اولن کسنه و از مشی نه جانبه طلب ایتک کر کدر فی بلن کسنه
 العیله عینک فخی و یانک سکونیه جمعی بقال قوم عیله ای فقراء العیال عینک فخی و الفک قصر به فقر معناسنه در
 بقال ترک اولاده تیامی عیال ای فقراء العیال عینک کسر به شول کسنه لر که انلری بسلیموب نفقه لرین و رور
 العیال عینک فخی و یانک کسری و تشدد به به واحدی العیال عینک فخی و یانک کسر به جمعی جیدله حیاطد کی
 الا عال همر منک کسر به رکسنه کثیر العیال اولحق بقال عال الرجل اذا کثر عیاله و اخفش ایتدی اعال صار ذاعیال
 معناسنه در و عال حر یص املقه دخی دیرلر بقال عال الرجل اذا حرص المعیل منک ضمی و عینک کسری
 و مد به کثیر العیال اولان رجل المعیله وزن مذکور اوزن کثیره العیال اولان عورت فضل الغین الا غزل همر منک
 فخی و غین و عینه سکونی و واهمه لک فختله و سعتله اولان دیرلر بقال عیش اغزل ای و اسرع و غزل سستسر
 اولان کسنه ده دیرلر بقال غلام اغزل ای اقل الفریضه عینک ضمی و واک سکونیه شول در بدر که فی سبت
 ایتک محلد صیدن کسر لر بو مقامه صاحب صراح غره فی ختنکی غلام ایله تعبیر ایدوب معنای مصدر به
 نفسیر ایتشد مناسب کد در زار جوهری غره فی قلمغه به نفسیر ایتشد و قلمغه ذکر اولنان در بدر و معنای
 مصدری ایتاده بدن قلف در فختنه لفرل عینک فخی و واک کسر به رد لشی استر خا اوزن بقی صالقلق
 اوزن اولن کسنه لفرل عینک کسری و یانک فختله و غرن وزن مزبور اوزن حوضه و سکونیه باقی فلان
 صوبدر که ایچنده ایت بالغ و سایر بو جکر قالو و قارون نک دینه قان چونک دخی دیرلر بودر اولنان ابو عمرو
 وایتی در و اصغی ایتدی غریل شول یوفقه قوری بالقدرد که یوزن سیل صوبی اکنوب چکد کدن صکره
 حاصل اولور و ابوز بد کتاب مطرده ایتدی غریل سیلدن قان بالقدرد کرک رطب اولسون کرک یاس اولسون
 الفریال عینک کسری و واک سکونیه قالمورد بد کری الت که انور که طیارق و طیارغه شینه اولن کسنه لر الز الفریله
 علموزن الد حر جه اوزن اله مکه و سارن سنه المکه اطلاق اولنور بقول غریل الد قیق و غیر موخر به کسنه دخی
 دیرلر بقال غریله اذا قطع المعریل منک ضمی و یانک فختله مقبول و لوب منتفی اولن کسنه الفریله علی وزن
 الد حر جه ایضا یزد ییدن اولوب فسد اولحق بقال غریل الد قیق البیضه اذا مذررت الفریل عینک و میله ضمی
 و ایتد رانک سکونیه ذکر قضیب معناسنه الفریال عینک فختله شول اهور یا وریسی در که حرکت ایدوب کر مکه

عیال

غزل

غریل
غریل
غریل
غریل

بشمار اوله الغزل غینک کسری وزانک سکونیه جمی اهو یاور بلری معنا سنه الغزلان غینک کسری وزانک
 سکونیه کذلک جمی غله ابله غلمان کی غلامک جمعده الاغزال همزه مک کسری بله اهو یاوری طوغرمق بقال
 عزلت الطیبه واغزال ابلک دوندر مکده دخی دیرلر بقال اغزلت المرأة اذا ادارت المغزل المغازله میمک ضمی وزانک
 فخیله نساطا بقیه سی ابله برکسنه مک عاشقانه مصاحبت وملا طقت قلبه سی نقول غارلتها وغازلتی الغزل
 فخیله انهدر ذکر اولنان مصاحبت معنا سنه وغزل اهورا این کلب اهو بی طلبا یتد فتور بولغه دخی دیرلر
 ر حیثیه که ارکن ارشوب یا شقی محله اهورنک اوارندن خوف ابدوب طلبدن فارغ اوله وغزل مصدر دخی
 کلور ذکر اولنان مصاحبت صاحی اولمق معنا سنه بقال غزل غزلا من الباب الرابع الغزل غینک فخی وزانک کسری بله
 ذکر اولنان مصاحبت صاحی اولان کسنه الاغزل همزه مک وزانک فخیله بمعناه بقال فی المثل اهو اغزل من امری
 لقیس الغزل فخیله وزانک ضمی وتشدد بله ذکر اولنان مصاحبت وملا طغه فی تکلفه اله کتور مک الغزال
 تانک فخی وزانک ضمی ابله نساطا بقیه سی عاشقانه مصاحبت قلبه سی بقال تغازلوا الغزاة غینک فخیله کنج
 قوشلوق اول الضمی معنا سنه بقال جانا فلان فی غزاة الضمی وبعضلر ایتدی غزاه کنشک ذاتندن عبارندر
 الغزل غینک فخی وزانک سکونیه انیلک اگر مک الاغزال همزه مک تانک کسری بله کذلک اگر مک بقال غزات
 المرأة القطن تغزله غزلا من الباب الثاني واغزلته بمعنی وغزل اگر کش ایلکه دخی دیرلر مغزول معنا سنه المغزل
 میمک ضمی وکسری وزانک فخیله ابلک که اگر جاک ات در و فر ایتدی اصل میم مضموم اولمقدرا غزل دن مأخوذ
 اولوب واغزل ادر و قتل معنا سنه اولدو وغیچون الغسل غینک فخی وسینک سکونیه بومق نقول غسلت الشی
 غسلا من الباب الثاني الغسل غینک ضمی وسینک سکونیه اسم در یوغق معنا سندن وسینک ضمی دخی لغتدر
 الغسل غینک کسری وسینک سکونیه شول نسبه در که انکه کله یاش یورلر کرک خطمی اولسون کرک غیری اولسون
 الغسلین غینک کسری وسینک سکونیه ولا مک کسری ومد بله جهنم اهلنک تلرندن قن صاری صوو غیری کویاک
 اهل جهنمک انلری انوکله یو نور غایت کثرتندن پس کله مذکور ده یا ونون زیاده اولتشدر عفرین کی که عفرین
 بر شهرک اسمی در الغسله غینک کسری وسینک سکونیه باشه سور بلن طیبه دیرلر که مر سین ابله وغیری ابله ترکیب
 اولنور بقال فسله مطرا وهی اس یطری باقاره الطیب واس همزه مک مد بله مر سن اغاجی در و اقاویه طیبه
 قائلن اجزادر وغسله ده غینک فخی جائز دکلدر الاغتسال همزه مک وتانک کسری بله یوغق بقال اغتسلت بالماء
 الغسل غینک فخی وسینک ضمی ابله شول صودر که انوکله اغتسال اولنور المغسل میمک ضمی وسینک فخیله
 بمعناه قال الله تعالی هذا مغسل بارد ومغسل کذلک محل اغتساله دخی دیرلر الغسل میمک وسینک فخی وسینک
 کسری دخی لغت در میتلر غسل اولند دخی المغاسل میمک فخی وسینک کسری بله جمی ذکر اولنان یرلر معنا سنه الغسالة
 غینک ضمی وسینک فخیله شول صودر که انوکله بر نسبه یوتش اول الغسل غینک فخی وسینک کسری ومد بله
 یوغش اولان نسبه وخطله بر رهنه غسل الملا بکه دیرلر احد غزاسنه شهید اولد قده لی ملکدر یو غیچون
 المغسل میمک فخی وسینک ضمی ومد بله بمعناه بقال ملحفة غسبل وریقا قالوا فسیله یدهب بها مذهب النعوت
 نحو النطحة یعنی قلبه اسمیتله تا داخل اولان صفات مجراسته جاری اولتشدر اگر چه فعیل بمعنی مقوله نند کیر
 وتابث بر اولمق کرک در و ملحفة میمک کسری بله جار شوب معنا سنه در الغسله علی وزن الهیزة شول اربک در که
 جوق جماع ابله وجامله قلبه بقال فحل غسله الاغصیلال الفک وضاد کسری بله اغاجلک بود قلی جوق اولمق
 اغصیلال معنا سنه الغیطل علی وزن حیدر شول اغجلر در که زیاده کثرتندن بر یرینه صار لمن اه الغیطة
 وزن مز یوزن واحدی ذکر اولنان اغجلر دن بری معنا سنه وغیطله شول اهو یه وشول ایشکه دیرلر که

غسل

غسل

غسل

سودلو اول الغیاطل غینک فخی وطانک کسری بله جمی سودلو اهورل معنا سنه وغیطله خلقک حالت کثرتله اولاد
 صو شیه وغوغا وغلبه سنه دخی دیرلر وغیطله کجهنک زیاده قراک و اولسنه ده دیرلر الغیطة غینک فخی
 وفانک سکونیه بر نسبه دن غافل اولمق الغفول ضمتنه بمعناه بقال غفل عن الشی بغفله غفله وغفولا من الباب
 الاول لاغفال همزه مک کسری بله غافل قلب بقال اغفله همزه غیره واغفال بر نسبه لی که طور رکن ترک ایشکه دخی
 دیرلر نقول اغفلت الشی اذا ترکته علی ذکر منک واغفال طوان داغ اور میوب علامت قلبغه دخی دیرلر نقول
 اغفلتها اذا لم تسبها التفافل تانک فخی وفانک ضمی ابله غفلت اظهار ایشک غافل دکلک التفافل فخیله وفانک
 ضمی وتشدد بله بمعناه نقول تغافل عنه وتغفلته اذا اهتبلت غفلته واهتبال خیله ایشکه دیرلر لاغفال
 همزه مک فخیله خالی وخراب اولن یرلر ارض موات معنا سنه الغفل غینک ضمی وفانک سکونیه شول پردر که
 انوک علامتی و اثر عاری اولیه بقال ارض غفل لا علم بها ولا اثر عارة کسافی ایتدی غفل شول یو دیرلر که اکیغور
 یغیبه وغفل شول طوان دخی دیرلر که انوک علامتی اولیه وغفل امور تجر به ایتین کسنیه ده دیرلر الغفلة میمک
 وفانک فخیله دوداغ التندة مجمع بتن قیلرک ابلکی جانبی وحدث شریفه واقع اولن مغفله بودر و صاحب قاموس
 مغفله ذکر اولن قیلر در دیشدر عنقه معنا سنه کنج غین غسله محل غفلت اولغه مناسب اولن ذکر اولنان
 قیلرک ابلکی جانبی در شه کم جوهری اختیار ایشدر الغلة غینک فخی ولامک تشدد بله بر نسبه مک غصولی
 الغلات غینک فخیله جمی غصولر معنا سنه الغلل فخیله شول صودر که اغجلر اولور الاغلال فتح همزه
 ابله جمی واغلال غلک جمی دخی کلور بیونه اولن دهور معنا سنه و یوغر و ایتدی غلل شول صودر که انوک جریانی
 اولوب یر یوزنه کاه باقوب کاه ظاهر اوله وغلل شول سوز کیه دخی دیرلر که انوکله بر نسبه سوزلر مصفاة
 معنا سنه میمک کسری بله الغلغله علی وزن الزلزلة سرعت سیره دیرلر المغلل میمک ضمی وغینلرک فخیله بر شهر دن
 بر شهره ایلدن رسالت الغلال لامک تشدد بله شول جوهر پردر که اندا اغجلر بتر وسلم وطلح دبد کیری اغجلر
 کثریا اولمقوله یرلر ده بتر بقال غلال من سلم کبقال عیض من سدر وقصیه من غضانسج جوهر بله بوبله واقع
 اولتشدر و یو کلامدن فهم اولن بودر که عیض اغاج بتدی بدن عبارت اوله لکن جوهری باب صادده عیض
 شعر کثیر ملتف والمنبت معیض دیشدر وقصیه فتح قاف وکسر صادده سدر بتدی یو دیرلر وغال کذلک
 رواتک اسمی در الغلال غینک ضمی ولامک تشدد بله جمی ذکر اولنان اولنر معنا سنه الغلال غینک فخی ولامک
 کذلک تشدد بله زیاده صوسر اولن دوه بقال بعیر غلاب اذا کن سدر بد العطش ظمان معنا سنه المغلل میمک
 ضمی وتانک فخیله بمعناه الغلول غینک فخی ولامک ضمی ومد بله شول طعاندر که خیمدن جوفه داخل اولور
 بقال نم غلول الشیخ هذا یعنی به عنایه یرلر طعامی در یو الغلاله غینک کسری ولامک تخفیفه شول کوملکدر که
 لصد اولور قفتان التندة وزن التندة کیرلر الغل غینک کسری بله بر نسبه ایتین اولن بر نسبه غش معنا سنه وقلیندن
 اولن کینه دخی دیرلر بقال غل صدن یغل غلاب من الباب الثاني اذا کن ذاغش وضعن وحقه الغل غینک ضمی ولامک
 تشدد بله بیونه اولور دقلری دهور جمی اغلال کلور شه کم مرور لندی بقال فی رقیته غل من جدید ومنه قیل المرأة
 السیة الخلق غل غل وقل قافک فخی میمک کسری بله بتلی معنا سنه ده که قله کله معنا سنه در و یونک اصلی بودر که
 غل اصلندن در بدن اولور دی واول درینک قیلرکی اولماغینت او شردی الغل غینک فخیله اله و بیونه دهور
 اورمق بقال غلثیبه لی عنقه وبقال غل علی البناء للمجهول فهو مغلول لغلیل غینک فخی ولامک کسری
 ومد بله کین معنا سنه در غل کی وغلیل شول صودر که دیرلر که یوغه ابله قار شدر لوب ناقیه و یورلر وغل داخل
 قانغه دخی دیرلر بقال غله فانغل ای ادخله فدخل قال بعض العرب منها ما یغل یعنی قوی قیونه صالد قیلرند

غفل

تو چک بعضی قورن قورن قدر مقرر از حال ابد رود و در خول معنا سنده کور بقال غل اذ ادخل فهو
 بتدی ولا یتدی و بقال غل فلان المفاور اذ ادخلها و توسطها الغلول خیمته خیانت ایتک تقول غل من المغنم
 غلولا و انجار یبندن صواقعه دخی درل بقال غل الماء بین الاشجار اذ اجرى فیها یغل من الباب الاول فی جمیع
 ذلك التغلل علی وزن التغلول اغاجه صو یوریک بقال تغلل الماء فی الشجر اذ اتخلها و ابن السکیت
 ایتدی مغنم خیانت غل غلول دن غیر اشد بکدی و ایتدی باری تعالینک قرآن عظیمه ما کان لنبی
 یلیند ان یغل و یغل قرأت اولندی اولده بناء معلوم ثانی بناء مجهول اوزن پس یغل کلمه سنک معنا سی
 یخون دیک اولور و یغل کلمه سنک معناسی دخی ابکی وجهه محملد اول وجهلک بری نینک غننی مالندن
 التی جائز اوله قدر اوری دخی نبی خیانت نسبت اولتی رواله و لمقدر و ابو عبید ایتدی غلول غنیمته اولن
 خیانته محصور بدر زلی مطلق خیانت و حقد معنا سنه بلز زدی و بونی مبین اولور و کلمه معنای
 خیانت مطلقه قصد اولنسه اغل یغل درل واکر محقد معناسی یعنی کین معناسی قصد اولنسه
 غل یغل درل باب ثانیین اما غلول دن اولدقه غل یغل درل باب اولدن و بقال غل البعیر ایضا اذ لم یقض ربه
 یعنی تمام صویه فلسفه الاغلال همزه ناک کسر به خیانت ایتک نته کم مرور ایتدی بقال اغل الرجل اذ احان
 و فی الحديث لا اغلال ولا اسلال ای لا خیانه ولا سرقة و قیل لا رشوة و شرحی الله عنه ایتدی لم یس علی المستعبر
 غیر لغل ضمان یعنی عار به ان کسبه خیانت و غیر ایتک چکه ضمان لازم اولماز و نینک صلی الله علیه و سلم ثلث
 لا یغل علیهن قلب مومن دبدی قولنده شول کسبه که یغل روایت قلدی یانک فقیله ای حقد معنا سنه حمل
 ایتدی و اغلال رغله و رمکه دخی درل بقال اغلت الضیاع اذ اصارت ذات غله و اغلال غله ایتکه دخی درل
 بقال اغل القوم اذ ابغلت غلتهم و اغلال بر کسبه عیالنه غله کتور مکه دخی درل بقال فلان یغل علی عیاله ای یا نهم
 بالغله و اغلال قصاب دری صو رکن در به ات قومغه دخی درل بقال اغل الحارز فی الاله اب اذا سلخ فترك
 شیاً من اللحم ملتز قابا لاهاب و اغلال دن غال دبد کری لوی بتور مکه دخی درل بقال اغل الولدی اذ ابغث الغلان
 و غلان غالک جمیع در نته کم الان مرور ایتدی و اغلال بر نسنه به دقت نظر له بقمغه دخی درل بقال اغل الرجل
 بصره اذ اشد النظر الاستقلال همزه ناک و تانک کسر به غله تکلیف ایتک بقال استقلال عبده اذ کلفه ان یغل
 علیه و استقلال مستغلاتک غله سن المغه دخی درل التغلل فقیته و لام اولک ضمی و تشدید به غلیه اذ حال
 ایتک ابو نصر ایتدی اصمعی دن سوال ابد بقالت من الغالیة جائز اولور می دیدم ایتدی اگر حیه که یاخود
 شاربه غالیه اذ حال ایتکی دبلر سیک جائز اولور دبدی التغلیل علی وزن التکریم بمعناه یقال غالت بها الحینی
 شدد للکثرة الغمل غینک و میک سکونیه دری دروب بر رده فتن ایتک ناکه یو مشیوب تورین یولسی اسان اوله
 و احکمر بر صاعداول در بدن غفلت اولنسه فاسد اولور و خر ماده دخی حال یوبله در جن خر ما اولسون
 دیویره کومسلر و غل بر موضعک دخی اسمیدر الغمیل غینک فقی و میک کسری و مد به ذکر اولن دری بقال هو
 غیل و غین المعمول میم اولک فقی و تانک ضمی و مد به شول کسبه در که اوزنه برلر و کسیر اوزرلر ترلسون
 دیو کذلک نباته دخی معمول درل جن بعضی بعضی اورتوب مجمع اولسه الغلول غینک ضمی و میک سکونی
 و لامک ضمی و مد به شول دن در که اغاجلری اوله و افراوی بتوب بری رنه صار لمش اوله و کذلک هر کس و مجمع
 اولن سنه در کک اغ قسیمی کک بلوت قسیمی کک طلت قسیمی اولسون حی اوک بو جاعنه غلول درل الغول غینک
 فقی و واک سکونیه بر نسنه بی کسرن المی الاغتيال همزه ناک و تانک کسر به بمعناه بقال غاله الشی و اغتاله اذ
 لخذ من حیث لم یدر موجود اولن نسج جوهر به یوبله واقع اولشدر اکن صواب یا خیر له یاخود شی ابله
 انکفادر و شی فاعل اولوب خد اولماسی مشهور مناسب دکلر و غول چوق طیراغه دخی درل تراب کثیر معناسنه

غل

غول

وغول بر موضعک اسمی دخی کلور و غول مغازه بعبه به دخی درلر کند و ده سیر ابد فی اکثر یا ضایع قلد و غیون
 وغول باش اگر سنه دخی درل قال الله تعالی لا فیها غول ولا هم عنها یز فون ای لیس فیها غایله الصداغ
 ولا یسکرون لانه قال فی موضع اخر لا یصدعون عنها و ابو عبیده ایتدی غول عقلی ضایع قلیق در الغول غینک
 ضمی و مد به بیان ادبسی که اندن جنله دخی تعبیر اولور الاغوال همزه ناک فقیله جمی الغیلان غینک کسری
 و مد به کذلک جمی بیان ادملری معنا سنه و بالجهله هر تسنه که انسانی هلاک ابد و ب ضایع قله اکاغول درل
 بقال غالت غول اذ اوقع فی مهلکه و بقال الغضب غول الخلم لانه یقتاله و بده به الاغول همزه ناک و واک فقیله
 زیاده مهلک اولن نسنه بقال لیه غول اغول من الغضب الاغتيال همزه ناک و تانک کسر به بر نسنه بی ستر
 ابد و بعلور تمامیکه دخی درل بقال هذه ارض تفتال المشی ای لا یستبین فیها المشی من بعد ها و سعتها و نسنه
 زایل قبعه دخی درلر کاقیل فی وصف صقر لا یقتاله الشیخ ای لا یدهب بقوته الشیخ و اغتيال حیلله ابله قتل
 ایتکه دخی درل بقال اغتاله اذ اقتله غیله واصله من الواو التغول فقیته و واک ضمی و تشدید به متلون
 و متغیر اولق بقال تغول المرأة اذ التوت للمغاوله میمک ضمی و واک فقیله د کشمک مبادله معناسنه المغول میمک
 کسری و واک فقیله شول بجه قلی در که اکثر ابکی روز لو اولور و انوک قتی قسیمی کبی یاخود عصا کبی نسنه اولور
 بادئ نظره قلی اولدخی بلنر و مغول کذلک بر جلاک اسمی در الغولان غینک فقی و واک سکونیه شور اولن
 اولن در بر اوک اسمی در الغیل غینک کسری و مد به میشه وارسلان یا ندوخی ره دخی غیل درلر جنس کبی در
 خاء معجه ابله و زنا و معنی و بکه هادخل اولماز الغیول خیمته جمی میشه بر معناسنه و اصمعی ایتدی غیل شول
 انجلر در که کثرندن بری بر ننه صار لمشدر التغیل فقیته و یانک ضمی و تشدید به اچملر چو غلوب بری بر ننه
 صار لقی ذکر اولن معنادن ماخود در بقال تغیل الشجر الغیله غینک فقی و یانک سکونیه سمز اولن عورت
 الاغتيال همزه ناک و تانک کسر به سمز اولوب فرموده اولق بقال اغتال الغلام اذ اغلط و سمی الغیله غینک کسری
 و مد به بر کسبه بی حیلله ابله بر ره ابلد و ب کسرن انده قتل ایلک اغتيال کبی ته کم و او بده مرور ایتدی و مناسب
 اولن یو معنایه کن غیله دخی و او بده ذکر اولتی ایتدی یقال قتل غیله و هو ان یخدعه قید به الی موضع فاذا
 صار الیه قتل و غیله عورت او غلی امر ردی حالت جماع اولتی یاخود حامله قالد قد نصکره امر مرک و فی الحديث
 لقد همت ان انهی عن الغیله الغیل غینک فقی و یانک سکونیه ذکر اولن فاسد سودک اسمی در قالت ام تابط شرا
 ولا رضعته غیلا الا غاله همزه ناک کسر به عورت ذکر اولن فاسد سودی او غاله امر مرک و اغاله او غلان امر کن
 اناسنه جماع ایتکه دخی درل بقال اغال فلان ولده اذ اغشی امه و بی ترضعه الغیل میمک ضمی و غینک کسری
 و مد به شول عورند که ذکر اولن سودی امرن بقال می مغیل الغیل غینک فقی و یانک سکونیه بریو زنده اقرن
 صو و فی الحديث ماسقی بالغیل فقیه العشر و ماسقی بالدلو فقیه نصف العشر و غیل کذلک شول میلکه
 درلر که طوی اولون سمز اوله ساعد متلی معناسنه الغا به یانک کسر به شر معناسنه در المغاله میمک
 فقیله بمعناها الغوا یل غینک فقی و یانک کسر به افتد دوا می معناسنه کسائی روای اوزن ام غیلان
 غینک فقی و یانک سکونیه سمز دیکله معروف اغاجک میوه سیدر غیلان غینک فقی و یانک سکونیه
 ذوال مهنک اسمی در که شاعر معروف و بابا سنک اسمی عقبه در فضل الغاء الفال فاک فقی و همزه ناک سکونیه
 فال اچق که معروف در ابن السکیت ایتدی فال بر جل مر یض ابکن اخردن یا سالم خطابن ایشمه در یاخود
 بر نسنه طلب ابد رکن یا واجد خطابن ایشمه در که خیره نقال ایتک اولور و فی الحديث له کان یحب الفال و یکره
 الطیة الا قول همزه ناک فقی و واک ضمیله فاک جمی التغال فقیته و همزه ناک ضمی و تشدید به بر نسنه به فال

غیل

اجق بقال ثقات بكذا الافتثال همز مك وتانك كسر به كذلك قال اجمق معنا سنه در الفتال فانك كسرى
 وهزمه مك مد به بر او يندر كه او غلظت او يندر سنه في طراقة كيز ليوب اول طراقي بولشور ل واول سنه
 قنقسنك حصه سنه جقار سه اكبر سنه تعيين ايدر الفتيله فانك فتي وتانك كسرى ومد به فتي كد جقار قد
 يناد باله معنائه المقتل ميمك فتي وتانك فتي وتشديد به بولكش فتي يقال ذبال مقتل شدد للكثره الفتيل
 فانك فتي وتانك كسرى ومد به خرم ما جكر دكنك شقنه اياك كى اولن سنه و بعضل ايتدى فتي اياك يرمق
 ان سنه جمع اولن كيره دخی در ل الفتل فانك فتي وتانك سكويه بولكش فتول فتلت الجبل وغيره من الباب الثاني
 وبقال مازال فلان بقتل من فلان في الذروة والغارب اى يدور من وراء خديعته وذروه اورج وغارب اورج اياه
 برون يربد ريعي حيله وخذعه اياه لى مغلوب ايدى كساعى در وقتل صرف ايتكه دخی در ل بقال فتله عن
 وجهه فانقتل اى صرفه فانصرف بس بولكش فتل لفت دن مقول بدر الفتل فقتنه دوه مك دير سكرى
 بانلرندن راغ اولق الاقتل همزه مك وتانك فتيه شول دير سكرى ذكر اولن صفت اوزن اولور بقال مرفق اقل
 بين الفتل الفتل فانك فتي وتانك سكويه جق بقال قوم فتل الايتدى الفجل فانك فتي وحيك سكوى وحيه
 ترب كه سبزه ات قهند ندر الفجله فانك كذلك فتي وحيك سكويه واحد الفجله فانك وحيك فتي ومايند
 نونك سكويه بياولن كسره زور عسى كى يوريك الفجل فانك فتي وحاء مهمله مك سكويه ار كك ديشى مك
 مقابلى در الفتول فتيه جق الفحال فانك كسر به كذلك جق الفساله فانك كذلك كسر به جق جماله كى وعرب
 لما بفسه سى سهيل نام بلد زه خل دير دوه مك لو كنه تشبيه ايدوب ساير بلد زدن اراق طور دغيجون ودوه مك
 ار كى دخی ناقه سور سيله جماع ايتد كدن صكره انلر دن اراق رده طور وعلقمه نام شاعره دخی خل دير لرام جندى
 زوج لند كيجون امرى القيس ام جندى طلاق وورد كك مزبون علقمه فى امرى القيس دن شعده ترجع ايتد كيجون
 وكك ذلك خل ديشيله ار كك صالو ر مكه دخی در ل فتول فتل ابل اذ ارسلت فيها خلا وغل خرم ار ككك
 بيلر غندن قلن حصيره دخی در ل و فى الحديث انه عليه الصلوة والسلام دخل على رجل من الانصار وفي ناحية
 البيت خل من تلك الفتول قام بناحية منه فرمت ثم صلى عليه ورش صومحماغه در ل الفجله فانك كسرى
 وحاتك سكويه مصدر در ار ككك معنائه الاخال همزه مك كسر به بركسنيه عار يه ار كك دوه ويرمك
 ديشى دوه ل رنه جماع ايدوب دول حاصل اولسون ديونقول انحلت اذ اعطيتة فلا يضرب فى ايله الفجل
 فانك فتي وحاتك كسرى ومد به دول ايجون اولان دوه مك نقه به اسمده ماهر اوانى بقال خل فجل الفحال
 فانك فتي وحاتك تشديد به شول خرم افد انلرى در كك ار كك اوله يعنى اوزى ميوه ورميوب دبش
 خرم مانك ميوه ورمه سى انك مقارنى ايله اوله الفحال فانك فتي وحاء ناپينك كسرى ومد به جق واركك
 معنائه خل وفتول استعمال اولنور وخال خرم ما جندن غيرى رده استعمال اولنار الاستعمال همزه مك
 وتانك كسر به رامر عظيم اولق بقال استعمال الامر اى نفاذ اعظم الفعل فقتنه وحاتك فتي وتشديد به ار كك
 او بكنك بقال نفل اذ تشبه بالنفل الفجله فانك فتي وحاتك سكويه بوز سز اولن عورت سليطه معنائه
 الفرع فانك وعينك فتي ايله يالى قورت ياور عسى ولد الضبع معنائه وفى المثل اغزل من فرعل واغزل غزلدن
 ومراوده دن در يا بودر كه مزبورك مطارقي غزاله تشبيه اولق بطريقه اوله يا خود اعلم من جدار قيلندن
 اوله الفصل فانك فتي وسينك سكويه ر جال دن دنى ونا كس اولن كسنيه المفصول ميمك فتي وسينك فتي ايله
 بمعناه الفساله فانك فتيه ناكس اولق الفسولة فتيه بمعناهها بقال فصل فساله وفسولة من الباب الخامس
 فهو فصل الفساله فانك فتي وسينك فتي والفك مد به جق دنى طبعه معنائه الافسال همزه مك

قتل

جل

خل

فرعل

فصل

فتي

فتي ايله كذلك جق الفسال فانك كسر به كذلك جق الفسول فتيه كذلك جق الفساله فانك وسينك فتيه
 دمورى اكر كن دو كن خردوات بقال فساله الحد يد سحائه المفصلة ميمك فتي وسينك كسرى
 وتشديد به شول عورت در كه زه جى كندوبله جمع اولغه شوقه كاسه بر عذر اظهار ايدوب مانعه اوله
 الفسيه فانك وسينك كسرى ومد به اوفق خرما عجلر نه دير ل الفسيل على وزن المزدور بمعناه الفسلان
 فانك فتي وسينك سكويه جق خرده خرما عجلرى معنائه الفسكل فانك وكافك كسرى وسينك
 سكويه شول ات در كه او كندله قونن اترك الك صو كند كلكه انلر كى اولى مجلى در ميمك فتي ولا مك كسرى
 وتشديد به اندن صكره صلى در وزن مزبور اوزن اندن صكره مسلى در وزن مزبور اوزن كذلك اندن
 صكره تالى در لامك كسر به اندن صكره عاطف در طانك كسر به اندن صكره مرتاح در ميمك فتيه
 اندن صكره مؤمل در ميم اولك فتي وناپينك فتي وتشديد به اندن صكره اخطى در حانك فتي وناپينك
 تشديد به اندن صكره اظيم در لامك فتي وطانك كسرى ومد به اندن صكره سكيت در سينك فتي
 وكافك فتي وناپينك سكويه كك اكا فسكل وقشور دخی در ل العشل فانك فتي وسينك كسرى ايله
 قور خق اولن رجل ضعيف الافسال همزه مك فتيه جق قور خق كسره ل معنائه الفشل فقتنه
 قور خق بقال فشل فشلا من الباب الرابع اذ اجبن الفشل فانك فتي وسينك سكويه محفه التلر ندى
 برالتك اسمى در التفشل فقتنه وسينك فتي وتشديد به صواتق بقال تفشل الماء اذا سال الفشله
 فانك وسينك فتي ومايند يانك سكوى ايله ذكر راشي خشفه معنائه الفصل فانك فتي وصايدك
 سكويه موسم كك اجزاء سنه ده اعتبار اولنور بقال فصل الربيع وفصل الشتاء الفصول فتيه
 جق موسم معنائه فصل كيمكه دخی در ل بقال فصلت الشئ فانفصل اى قطعته فانقطع وحقق
 معنائه دخی كاور بقال فصل من الناحية اذ اخرج الفصل فانك كسر به اوغلى نه دن كيمك فتول
 فصلت الرضيع عن امه فصلا من الباب الثاني اذ اظمتة وفصل فصلاك جق دخی كاور دوه ياور يلرى
 معنائه الاختصال همزه مك وتانك كسر به بمعناه المفاصلة ميمك فتي وصادك فتيه شر كندن ايرلق
 بقال فاصلت شربكى المفصل ميمك فتي وصادك كسر به اعضاده اولن كى رى المفاصل ميمك فتي
 وصادك كسر به جق اكر لرى معنائه ومفصل طاع انكده قوم نهايت بولدى رده اقن ارمائه
 دخی در ل المفصل ميمك كسرى وصادك فتيه ديل لسان معنائه الفاصله شعرك عروض صغرى
 وعروض كبرى سنه اولن جزرى در صغرى اوج معرك اولن حرف در كه در دخی ساكن اولور ضربت كى وكبرى
 دورب معرك در كه بشجى ساكن اوله ضربنا كى وشول فاصله كه حديث شريفه واقع اولشدر من انفق
 نفقه فاصله قلله من الاجر كذا مراد شول نفقه در كه صدقه ويرمك كفر به ايمانى بينن فصل ايله الفصل
 فانك فتي وصادك كسرى ومد به شول حولىدر كه سور بلد دن وقلعه ديوار دن ازاوله وفصيل دوه
 ياور يستنه دخی در ل كه اناسندن ايرلش اوله الفصلان فانك فتي وصادك سكويه جق ذكر اولن دوه
 ياور يلرى معنائه جق فصل دخی كاور ته كم مرور ايتدى الفصيله فانك فتي وصادك كسرى ومد به
 يك معنه مك قريب اولن جماعى بقال جاوا يفصيلهم اى باجمعهم للفصل ميمك فتي وصادك فتي وتشديد به
 شول ليجود نيز جى در كه هرايكى ليجونك ينى بونجوله فصل اولش اوله بقال عقد مفصل اذ اجعل بين
 الخوئين خريزة التفصيل على وزن التكرير و ياده تفصيل ايتكه دخی در ل وقصايب قيونى الك الشيان لغه
 دخی در ل التفصيل حيدر وزنى اوزن حاكم معنائه درو بعضل ايتدى فصيل حقه باطلاك اوزن فرق ايتكس

فسكل

فشل

فصيل

الفضل فانك فتي وضاد معجه نك سكونيله برنسنه زياده اولمق الفضيله فانك فتي وضادك كسرى ومدله
معناه يس فضل وفضيله نقص ونقصه كى اولور الافضل همزه نك كسرى به احسان معنا سنه در بقال
افضل عليه اذا احسن وافضل برنسنه زياده ايشلكه دخی در بقال افضل منه الشئ الاستفضل
همزه نك وتا نك كسرى به برنسنه في كذا زياده ايشلكه بقال استفضلت منه الشئ الفضل ميمك كسرى به
زياده احسان ايدى كسره الفضله كذا كذا ميمك كسرى به موني بقال رجل مفضل وامرأة مفضالة على
قومها اذا كانت ذات فضل سمحه التفضل فتعبدله وضادك فتي وتشدد به كذا كذا احسان ايتك
يقال تفضل عليه وتفضل عورت اولنك برقات كسى كيمكه دخی در بقال تفضلت المرأة في بيتها اذا كانت
في ثوب واحد كليل وخجوه وخجول بكسر كوكلكه در بقال المفضل ميمك كسرى وضادك فتيه ذكر اولنك
كسى الفضل فتمتبه جنب وزنى اوزن ذكر اولنك عورت ولدى اطلاق اولنور الفضله فانك كسرى
وضادك سكونيله ذكر اولنك كسى في برنوهيله كيمكه بقال انه حسن الفضله مثل الجلسة والركبة كذا
روى عن ابى زيد المفضل ميمك فتي وضادك كسرى وتشدد به شول كسره در كه اقرانى اوزن زياده لك
دعواقه ومنه قوله تعالى يردان تفضل عليكم التفضيل على وزن التكرم بر كسره نك غير بلردن زياده
اولسنه حكما ايتك ياخود غير بلردن اى زياده فلق بقال فضيلته على غيره تفضيلا اذا حكمت له بذلك
او صيرته كذلك المفاضلة ميمك فتي وضادك فتيه فضيلت جتكيمكه بقال فاضلته وفضيلته اذا غلبته
بالفضل يعنى باب مغالبه دن بوجه اوزن استعمال اولنور الفضله فانك فتي وضادك سكونيله برنسنه دن
باقى قالن سنه الفضله فانك فتيه كذا كذا باقى قالن سنه بقال فضل منه شئ بفضل من الباب الاول
ويوننه بر لغت دخی واردر كه اول فضل يفضل در حذر يحذر كى باب رابع دن ابن السكيت روايتى اوزن
ور لغت دخی واردر كه بوابكى لغت دن مركبدر كه اول فضل يفضل در ماضيه كسرى عين ومضارع ضم عينه
وبوشادر بونك نظيرى وقدر سبويه ايتدى فضل بزم الحجاز قتنه هين ابكى لغت اوزن كلور وسبويه
ايتدى نعم نعم ومت موت وكدت تكاد دخی بوبله در نسخ جوهرى بوجه اوزن در لكن ومت مات اولسه
اوپى دخی باب رابع دن كسره اشارت اولور دى باب اولدن كاد كارى كى الفضل فانك كسرى وطانك فتي
وحالك سكونيله انسان خلق او ايزدن اول اولن زمان جرمى ايتدى ابو عبيد دن فضلك معناسن سوال ايتدم
ايتدى اعراب قتنه فضل شول زمان سابق دن عبارندر كه انده طاشلر تازه وزم ايدى فضل على وزن
جعفر بر جاك اسمى در الفعل فانك فتي وعينك سكونيله مصدر در فعل يفعل دن ايشلكه معنا سنه وقرأ
لعضهم واوحينا اليه فعل الخبرات الفعل فانك كسرى به اسم در ايش معنا سنه الفعال فانك كسرى به جمى
الحله قباح وبئرله بئاركى وقبح بلكسر اوقه در بقال الفعال فانك فتي ايله كرم معنا سنه وفعال مصدر دخی
كلور ذهبها كى الفعل فانك فتي وعينك سكونيله رايش ايشلكه معنا سنه بقال كانت منه فعلة حسنة
او قبيحة الافتعال همزه نك وتا نك كسرى به برنسنه في يدا اقلق مثلا يلقى بيد اقلق ملحنه افتعل عليه كذا باوزن
در بقال اختلق معنا سنه الانفعال برنسنه فعل قبول ايتك تقول فعلت الشئ فانفعل كقولك كسرتة فانكسر
الا فكل همزه نك وكافك فتيه در ترمك وبوندن فعل بنا اولناز بقال اخذه افكل اذا ارتعد من برد او خوف
وبو حالت تكبره منصرف اولوروا كى بونكله بر رجل نسجه اولسنه لا ينصرف اولور وزن فعل دن وتقرىقن
او ترى الفعل فانك فتي ولا مك تشدد به فليجك بوزنه اولن كذا الفلول فتمتبه جمى قلى بوزنه اولن كذا كى
معناسنه وقلول منهرم اولن عسكروه دخی در بقال الفل فتمتبه شول قليجدر كه بوزنه كد كارى اوله المفلل ميمك فتي

فعل

فعل

فعل

ولام اولك فتي وتشدد به كدلس ناملى بقال فتي مفلل اذا اصاب الحجارة فكسرتة ونفى نونك فتي وضاد
معجه نك كسرى ويانك تشدد به اوق فتي ناملى التفلل فتعبدله ولا م اولك فتي وتشدد به اراغك يوزى
كذلك بقال نفالت مضارب اى تكسرت الفل فانك فتي ولا مك تشدد به صنف عسك بقال جاء فل القوم
اى منهر موهم يستوى فيه الواحد والجمع بقال رجل فل وقوم فل الفلال فانك كسرى به فلك جمى كلور قلول
كاد وكى كى صنف عسك معناسنه ته كم مرور ايتدى فل عسكرى سمغه دخی در بقال فالت الجيش من الباب
الاول اذا همزته الانفلال همزه نك وفانك كسرى به صنف بقال فله فانفل اذا كسره فانكسر بقال من فل ذل
ومن امر فل يعنى قليل اولن ذليل اولور امر اولن قوى اولوب ديلدن كسرى ايدر الفل فانك كسرى به شول
بردر كه اكايعمور يعسوب اندى باتات قسمندن سنه بنيه الافلال همزه نك كسرى به ذكر اولنك ره داخل اولمق
بقال افلالنا اى صرافى فل من الارض وافلال بر كسره ضايغ اولوب كيمكه دخی در بقال افل الرجل اذا ذهب
ماله الفليل فانك فتي ولا مك كسرى ومدله شول صاچدر كه برره جمع اوله الفليله فانك فتي ولا مك كذا كذا
كسرى ومدله معناه فليل دوه اضبسنه دخی در بقال فليجك بوزنه اولن كذا كذا فليجك بوزنه اولن كذا كذا
بهر كه معروفدر المفلل ميمك فتي وفارك فتيه شول شراب در كه فلفل كى دلى بقه التفلل على وزن التزلزل
مه باشلرى قارمق بقال نففلل قادمنا الضرع اذا اسودت حلماتها وقادمتان دوه مه سنك ابكى ايلر دوه
طوران باشلر يته در بقال حلماتان مقدمتان معناسنه يافل فانك فتي ولا مك ضم اوزن بناسيله وتحفيفيله يافلن
معناسنه در بعض حروفى حذف اولن تشدد بوترخيم دكلدر واكر ترخيم اوليدى يافلا در بقال حرقان
الخيرانك زخيمى طريقه حذف جا يراوليدو غيچون شرطى بولند غنه بناء كه اول كلمه نك دور تحرف اوزنه
زائد اولسى در وكاه اولور فل ند اذن غير به دخی استعمال اولنور ضرورت شعر دن او ترى فهل جعفر ورف
وزن بر كاه در كه باطل ملحنه استعمال اولنور تهمل كى بقال هو ضلال ابن فهل لخرى منصوب وبلا تون در
لا ينصرف اولد غنه بناء الفيل فانك كسرى ومدله معروف جانور در الافيال همزه نك فتيه جمى الفيول
فتمتبه كذا كذا جمى الفيلة فانك كسرى ويانك فتيه كذا كذا جمى ابن السكيت ايتدى اقيهله ديك جا بزر
دكار وسبويه ايتدى فيلك اصلى قبل اولن جا بزر فانك فتيه مكسور قلندى يادن او ترى ته كم ايضيله يضر
ده ذكر اولن تشدد راخفش ايتدى سبويه كولى مفرد ده ممشى اولماز بلكه جمعه مخصوصه وفيل الراى ضعيف
الراى معناسنه ده كلور الفيل فانك فتي ويانك تشدد يديله فيل صاحى اولن كسره الفال على وزن الحال ضعيف
الراى اولن كسره بقال رجل فال الراى اى ضعيف الراى خطى الفراسه القبوله فتمتبه راى ضعيف اولمق بقال
فال الراى فيل فيل من الابال فى التفيض على وزن التكرم راى ضعيفه نسبة قلىق بقال فيل راىه تفيض اذا ضعف
الفيل فانك فتي ويانك كسرى وتشدد به ضعيف الراى اولن كسره بقال رجل فيل الراى اى ضعيف الراى
الفيل يانك كسرى به شول ات در كه يان بشى اوزنه اولور و بعضلر فابل اولقده بر طمر كاسمى در ديدى
وكاه الور فابلدن فال ايله تعبير اولنور حرقان قلب مكان ايتكله ته كم هارده قلب مكان ايدوب هارن در بقال وهار
بقايعى قوم بقتنه در بقال الفل فانك فتي ومدله بقله كه حبوبات قسمندن در و بعضلر خود در ديدى فصل القاف
فيل فانك فتي ويانك سكونيله ايلر كه كير ونك مقابلى در القبل فانك فتي ويانك سكونيله او كه لاره ك مقابلى در
وقبل نشانك او سنه دخی در بقال الوقع السهم بقبل الهدف ويدره و بقال قد قمصه من قبل ومن در بقال
فتمتبه دخی لغت در من مقدمه ومن موخره معناسنه وقبل طاع ديينه دخی در بقال انزل بقبل هذا الجبل
اننى بسفحه وسفح سين وخاه مملتينه طاع ديينه در بقال وموسمك اولنه دخی در بقال كان ذلك فى قبل
الشهاده وفى قبل الصيف اى فى اوله وقبل جهت معناسنه ده كلور بقال اذن اقبل قبل اى اقصد قصد كواوجه

فعل

فعل

قبل

وزینه حکم آید بقال اقبال علیه اذا تحکم المقارلة میمک نمی و اوک فقیله برکسینه ابله و مخصوصه قول
 ابد میمک بقال قاولغه فی امری القاول تانک فقی و اوک نمی ابله برکسینه ابله سو بلشوب مصباحیت میمک بقال
 تقاولنا فی تفاوضنا و عرب طاب بفسه سی تقول کله سن استغفامه تطن کله سی بحر اسنه بحر ابد رر عملد یعنی تطن
 کی تقول ابله مقول یعنی منصوب قاور و ر و بنو سلیم فقیله سی قلته کله سنک تصرفان استغفامک غیر نه دخی طن
 بحر اسنه بحر ابد رر و ب مفعولینه تعدیه لیتد رر رر پس انکر لغی اوزن قولدر صکره فتح هنره ابله ان کلکسنگ
 استعمالی جار اولور التقلیل فقیته ابله و هانک نمی و تشدید ابله برکسینه فقیر الحال شکسته اولوب حالی تناو اولتی
 کسائی روایی اوزن و لا احتیاج اولن شکسته دخی تقلیل دیرلر المتقلیل میمک نمی و هانک کسری و تشدید ابله یا بس
 الخلد اولوب سی الحال اولن کسینه متقلیل کی دور زنا و معنی القول قافک فقی و هانک سکونیه کفران نعمت اولتی
 یقال قهل قهل قهل من الباب الثالث اذا لثی شاء قبیها الا قهال هنره نک کسری ابله برکسینه مهمی اولمین نسینه
 جد و سعی ایتکه نفس مکر و ملوث قلن یقال قهل الرجل اذا تکلف ما لا یغنیه و دس نفسه الا قهال هنره نک
 و قافک کسر بله ضعیف و ساقط اولتی یقال قهل اذا ضعف و سقط القایله یانک کسر بله او بله و قی یقال انا
 عند القایله و کاه اولور قیلوله معنایه اولور القیلولة قافک فقی و یانک سکونی و لامک نمی و مدله او بله و قیله
 او یقی القیلل میمک فقی و یانک کسری و مدله معنایه ایضا تقول قال یقیل قیلوله و قیل و مقیلا و هو شاذ یعنی مصدق
 باب آیدن کسر عندله کس شاذ در القیل قافک فقی و یانک سکونیه قافک فقی قیلوله آیدن کسینه معنایه صاحب
 اصحب کی القایل یانک کسر بله واحدی بر قیلوله آیدن کسینه معنایه و قیل قیلوله آیدن معنایه ده کاور
 و قیل نصف نهاده اولان شرب دخی دیرلر یقال هو شرب للقیل اذا کان مهیا قافک فقی الحصر یحتاج الی شرب
 نصف النهار و مهیا قافک کسر بله صو سر عطفان معنایه و صر بوکر معنایه در التقلیل علی وزن التکریم
 نصف نهاده ایچور مک التقلیل فقیته ابله و یانک نمی و تشدید ابله نصف نهاده ایچمک بقال قیلته فقیله ای
 معنیته نصف النهار فشریب قیل قافک فقی و یانک سکونیه عاد قیلله سندن رر جاک اسمی در قیلله قافک فقی
 و یانک سکونیه اوسک و حزر جاک و الده سی اسمی در القیل قافک فقی و یانک نمی و تشدید ابله کدک جعی
 ما کلا قائلته یعنی قیلوله نومنده نه عجب تا خیر اوزن اولدی و ما قیلله دینر نه کز قیله دیرلر لاله
 الا قاله هنره نک کسری بله بازاری بوز مق در بقال قیلته البیع اقاله و کاه اولور قلته البیع دخی دیرلر قافک کسر بله
 و بولفت قیلله در الاستقاله هنره نک و یانک کسر بله اقاله طلب ایتک تقول استقلته البیع قافک فقی ایاه التقلیل
 فقیته ابله و یانک نمی و تشدید ابله برکسینه باباسنه بکر مک بقال قیل فلان ایاه الاشبهه قیل قافک کسری
 و یانک تخفیفیه ابله ده بر وجه طاعنک اسمی در فصل الکاف انکوال فقیته ابله و هنره نک سکونیه و لام اولک دخی
 فقیله قصیر اولن نسینه الا کو یلاله برکسینه قصیر اولتی بقال کوهل الرجل فهو مکویل الکبل قافک فقی و یانک
 سکونیه فرموده بقاغی و کبل ذکر اولنان بو قاعیه اور مه دخی دیرلر التکیل علی وزن التکریم معنایه تقول کبل
 الاسیر و کبلته اذا قید و کبل قوغه کنارند بوکن در دخی دیرلر کندن ابدال و لنه در نونی لاهه نبدیل تمکله
 و کبل تا غیر و جیس ایتکه دخی دیرلر بقال کبلتک دینک المکبول میمک فقی و یانک نمی و مدله بو قاعیه کسینه
 لمکبل میمک نمی و یانک فقی و تشدید ابله معنایه الکبل فقیته ابله قصه اولان کورک بقال قیل و کبل ای قصیر المکبله میمک
 نمی و یانک فقیله جیس و تا غیر ایتک و مکبله عوارک صائیل اوک اشتراسن تا غیر ایدوب صائیل و د صکره
 شفعه دعواسن ایتک در که بوکر به در و حدیث عثمانک رضی الله عنه اذا حدث الدو و فلا یحس احد عن حقه
 سور لمشدر کو یا که عثمانک را یکنه شفعه جار یومش در انکته کافک فقی و یانک سکونیه سمقدن و غیر بدن جمع
 اولش یانک المکبل میمک کسری و یانک فقیله نسینه در که انکته و نیش صاع صغر المکبل میمک نمی

قهل

قیل

کمال

کیل

کفل

و یانک فقی و تشدید ابله قصیر اولن

اولن نسینه الکفیه کافک فقی و یانک کسری و مدله طی لغتند شول خر ما غاچی در که کال ایشیه التکفل فقیته ابله
 و تاء تانک نمی و تشدید ابله برکسینه یور یکدر التکفل کافک فقی و یانک سکونیه قصه اولن نسینه قصیر
 معنایه نون زاید و التکفل کافک فقی و یانک تخفیفیه بر مزید لکه در لوز سوز عبش معنایه ابن در به اندی
 الفی علی کتاله دیرلر نقله معنایه الکونل بالثاء المثلثه علی وزن حیدر کینک فقی و یانک سکونیه فقیه معنایه
 الکونل علی الوزن المزبور و تشدید اللام لغه فیه کحل کافک فقی و یانک سکونیه ابله قتلن یکنه معنایه
 و یومر فدر یوک الف لام داخل و لماز بناء علی ذالک کاه منصرف اولور و کاه اولور و کحل قتلن ایشمه ده دیرلر
 یقال یحللهم للسنون ای صابنهم و امری ایتدی کحل کو که دخی دیرلر اسمان معنایه و یقال صرحت کحل اذا لم یکن
 فی الساعه کحل بر معروف صغر کدخی اسمی در وزن امثالهم بآت عرا و یکحل اذا قتل القاتل بمقتوله و رویت اولن و کاه
 عرا ابله کحل یکی صغیر ایش برسی برن قتل ایش و اولن دخی قتل ایتد کاه بآت عرا بر کحل دیشلر و یو
 قصاص اولنغه دیرلر و کحل کو زه سورمه چکمه ده دیرلر بقال کحل عینی التکفل فقیته ابله و یانک نمی
 و تشدید ابله کذلک سورمه نک لا کحال هنره نک و یانک کسری بله معنایه بقال کحل و اکحلت یعنی الکحل کافک
 فقی و یانک سکونیه سورمه کاه کوزه چکرل و کحل مال کثیره دخی دیرلر ابو عبیدر و ابی اوزن بقال لفلان کحل ای مال
 کثیر الا کحل هنره نک و یانک فقیله ابله بر طمر در که اندن قان لورلر و عرق الا کحل دیک جار د کادر و کحل شول
 کسینه در که کوزی قیما غند سورمه بر لری خدای سیاه اوله سورمه چکمه کسرن الکحیل کافک فقی و یانک کسری
 و مدله سورمه چکن کوز بقال عین کحیل لکحله کافک فقی و یانک سکونی و الفک مدله سورمه چکن عورت
 بقال امرأه کحله الکحل میمک کسری و یانک فقیله میل که انو کله سورمه چکرل المکمال میمک کسری و کافک
 سکونیه معنایه المکحلان وزن مزبور اوزن ایتک قولند ایتک ککدر المکحله میمک و یانک فقیله سورمه ده کاه ایچنه
 سورمه قورلر و یوم میله کن اسم التکریم بر بدر التکفل فقیته ابله و یانک نمی ابله سورمه دان ایتک الکحیل
 کافک فقی و یانک سکونیه صیغه تصغیر اوزن دوهیه کحیک ایچون سورلن نقطه ایچمی روایی اوزن
 و ایچمی ایتدی دوهیه کحیک ایچون سورلن نقطه در قطر ان یاغر ایچون و کنه از الیه سیچون و بونلرک امثال ایچون در
 دندی لکر بله علی وزن الدرجه ایتک مست اولتی بقال جاء عیسی مکر بلا ای کاه عیسی فی طین و کسر بله بغدادی
 قلیور بلغه دخی دیرلر تقول کربلت لخطه اذ اهدت هامل غر بلتها لکر بال کافک کسری و یانک سکونی ابله حلاج توفقی
 هنر ف معنایه و صاحب صراح بو مقامه مندر ف جواب بان ابله تفسیر ایتد و یاب فاده کان حلاجه تفسیر
 ایتد و کربل کافک فقی و یانک سکونی و یانک فقی و الفک مدله بر زدر که امیر المؤمنین حسین بن علی
 رضی الله عنه مازشر یق ایتد در الکسل فقیته ابله ایتد در بقال کسل بالامر من الباب الرابع الکسلان کافک
 فقی و یانک سکونیه ایتد اولن کسینه الکسالی کافک فقی و یانک فقی و الفک قصیر بله جعی بقال قوم کسالی و اگر استرسک
 لای مکسور قیلور سن نه کم حار بله مرو را تشدید الکسالی میمک کسری و کافک سکونیه شول عورت در که
 او تور دخی ردن ایلله بقال امرأه مکسال اذ الم نبرح عن مجلسها و هو مدح لاهم مثل نوم الضعی یعنی نوم ضعی
 قیام لیلله دلات ایتد کیچون مدحی مشعر اولدغی کی الکسالی هنره نک کسری بله برکسینه اهلی ابله جماع ایدوب ازال
 ایتد بقال کسل رر جل فی الجماع اذا خالط اهله و لم یزل و بود و نک ایتد دخی استعمال اولن و الکفل کافک
 کسری و یانک سکونی ابله ضعف معنایه در ضاد کسر بله قال الله تعالی یونکم کفلین من رحمتی و بعضی ایتدی
 کفل نصیب معنایه در ذوالکفل انبیا دن بر نبینک اسمی در صلوات الله علیهم و بو کفالتدن ما خود در و کفل ات
 رقه سنه ثابت اولمین کسینه دخی دیرلر و کفل اکتفال اولنان یره دخی دیرلر و اکتفال دوهیه بن
 کسینه احرامن دوه نک اور کینه طولشدر و ب اوزرینه نمکدر و منه حدیث ابرهیم لا تشربوا من ثلثه
 اللآء و لامن عروقه کفل الشیطان یعنی کوزه نک کندن و قولیندن ایچمک کاه اول شیطانک مکان در الکفل

کحل

کحل

کربل

کسل

کفل

کافک فقی و فافک کسری و مدله برنسنه فی عهد سنه الی کسنه ضامن معنایه بقال کفک فافک و کفکات عنه
 بالمال لغریه من الباب الاول کفک کافک فقی و فافک سکونیه اورجی اولشدر موق تقول کفک کفلا اذا واصلت الصوم
 و کفک کفیل و لغه دخی در کفک قول خمتیله بمعناه تقول کفک الممال فکفک هو کفلا و کفلا الا کفلا همز مک
 کسری ابله برکضیه فی کفیل قلو تقول کفک الممال ای خمتیله ایاه فکفک هو بو بمقامه صاحب ترجمه اکفالی
 او ذکله تفسیرا تشدیر مناسب دکلر التکفیل علی وزن التکریم کذلک کفیل قلو التکفیل ففکفک و فافک فقی
 و تشدید بله کذلک کفیل اولی معنایه بقال تکفیل بدینه کفلا اذا کفک بنفسه الکاف فافک کسری بله شول
 کسنه در که برانسانی بستیله عهد سنه الی و منه قوله تعالی کفلاها کر یا و اخفش و کفلاها دخی قراءت اولشدر دبدی
 فافک کسری بله معنای مذکور اوزن الکفک ففکفک صاغری معنایه در که طوارک صاغری اولسون کرک غیرک
 لا تکفلا همز مک و فافک کسری بله برنسنه فی رده الموق تقول اکفکفک بکذا اولیته فکفک اکفکفک فافک و فافک فقی
 و فافک سکونی و لام کسری و مدله سکونی سفل لیه عظیمه معنایه اکفک کافک فقی و لام تشدید بله عباله
 و فافک در کلاله تعالی و هو کل علی مولا انکول خمتیله جمی و کل بینه دخی در کلاله و لینه ده در کلاله
 کافک ففکفک و لام تشدید بله بمعنای ما خود در یعنی فی ولد معنایه ما خود در بقال کل الرجل بکل الاله من
 الباب الثاني و غرب طایفه سی لم رش کلاله درانی خارجین تصرف ایتدی بلکه قریله و استحقاقه تصرف ایتدی
 معنایه و ابن الاعرابی ایتدی کلاله اراقدن اولی عم او غاری در و براغری دن حکایت و انش در که لی کثیری ریتی
 کلاله مترخ نسیم دیش و بعضیلر ایتدی کلاله نکاله النسب دن ما خود در طرفه معنایه کویا که ولد و والد
 قرابتی ای جانین اخذ ایتدی یعنی انکر برندن اولدی پس کلاله مصدر له نسیمه اولشدر و عرب طایفه سی
 هو ان غم الکلاله و ابن عم کلاله در کفک فقی و لا تشدید بله معنایه کلاله و کلاله و کلاله و کلاله
 فافک در کلاله کافک فقی و لا تشدید بله معنایه کلاله و کلاله و کلاله و کلاله و کلاله و کلاله و کلاله و کلاله
 الثاني اذا العیت و بعیده دخی حال بو بله در و قاجله و بله و نظره دخی استعمال اولشدر بقال کل السیف والرج
 والطرف یعنی قلی حدتدن بری اولدی کذلک روز کار و نظره دخی بری اولدی کلاله البصره کافک فقی و لام تشدید
 والفک مدله بر موضع اسمیدر و خلا بقدرن بر طایفه بونی کلاله فعله و زنی وزن اعتبار ایدوب لا تصرف
 فافک در بو بر موضع در که روز کار سائر رده ایتدی ای کلاله کلاله کلاله کلاله کلاله کلاله کلاله کلاله
 برون و لان پرده در که ای اوکی قلوب انوکله متکدن صفر کل کافک فقی و لام تشدید بله بر که در که لفظی مفرد
 و معنای جمیع در بو جهتدن کل حضور و کل حضور و کلاله کلاله کلاله کلاله کلاله کلاله کلاله کلاله
 کلاله لری معرفه در کلام عرب معرفه باللام کلامشدر و بو نلر معرفه اعتبار اولشدر جاز در بر معنای اضافی
 تشدید در که مضاف اولسون کرک اولسون کرک الا کلیل همزه مک کسری و کافک سکونی و لام تشدید و مدله
 عضیه مثالته در که فی جواهر له ترین ایدوب یا شه بفرلر و مطلق تاجه کلیل در کلاله کلیل منازل فردن بر منزلک
 اسمی در که اول دورت بلند در صر اواردی در لشدرو کلیل شول بلوده دخی در که کویا که اوزنه رنه پرده
 چکشت و واکلیل الملاله و فافک اسمی در که نبات قسندندر انکلال علی وزن عر کرک سینه معنایه انکلال
 کافک فقی و لام تشدید بله بمعنایه و ضرورت شعده کاه اولور اخرده اولی لای مشد قلو راکل کلاله کلاله
 ابله فافک و زنی اوزن قصیر القامه اولوب غلیظ و تشدید اولن کسنه الکلال کلاله کلاله کلاله کلاله کلاله
 کسری بله بمعنایه الکلال همزه مک کسری بله برکسنه دوه سن بورمق بقال اکل الرجل بعیره ای اعیاه و الکلال
 برکسنه مک دوه سی بورلغه دخی در کلاله اکل الرجل اذا کل بعیره المکل میمک فافک کسری
 و لام تشدید بله شول کسنه در که اقر یا صاحبی اولوب انکر نفقه سی اوزرینه لازم اوله بقال

کلال

اصبت مکلا ای ذاق ابات و هم علی عیال المکل میمک فقی و تشدید بله شول بلوت در که بر فافک فقی
 اوله و بعضی ایتدی اطرافند بلوت بان لری اوله کویا که انکر اوله مککل اوله التکلیل علی وزن التکریم ناچ کیدرمک
 بقال کلاله اذ البسه الا کلیل و کاه اولور تکلیل خوف ایتیمک معنایه ده کاور بقال حمل فاکل ای فاکتب
 و ما جنب المکاله میمک فقی و لام اولک فقی و تشدید بله شول باجه در که چیکر له من اوله بقال روضه مکله
 اذ احقته النور المکل میمک فقی و لام اولک کسری و تشدید بله برایشی ایاوشلین کسنه بقال حمل فاکل یعنی جمله
 ایتدی و جمله سنه توقف و فی ایتدی پس بوندن اقدم تکلیل ذکر اولن خوف معنایه اضداد قیلندن
 اولور الانکلال همزه مک و کافک کسری بله تبسم معنایه در بقال نکل الرجل انکلالا اذ تبسم و عرب طایفه سی
 کسری و اقتر و انکل در لری و بونارک جمیع سنه دیش کور بچک قدر کولی می مر دایدنور و انکلال الغیم بالبرق بلودک
 برق بلدن مغله اقدن سیاهی بچلمسیند الکمال کافک فقی و میمک تخفیفیه تمام معنایه در بو نلر فعلیه اوج
 لغت و اردر کل در لری میمک فقی و کسری بله و کسری لغات مزبون مک ادناسی و اخسی در التکامل و فافک فقی
 و میمک فقی ابله برنسنه کالی بولن الا کال همزه مک کسری بله برنسنه کالی بولنر مق بقال اکلته ااکامل میمک
 کسری بله کال ابله متعصف اولان کسنه الکله کافک و میمک ففکفک جمی بقال رجل کامل و قوم کامل و قوم کلمه
 مثل خافد و خفد و خافد و لد معنایه در انکمل ففکفک کونوری معنایه در بقال اعطه هذا المال کلا
 فافک کامل میمک کسری بله برانک اسمی در التکلیل علی وزن التکریم برنسنه کالی بولنر مق کال معنایه لاستکمال
 همزه مک و فافک کسری بله برنسنه تمام طلب ایتیمک بقال استکمله اذ استتمه انکملول کافک و لام تشدید
 و میمک سکونیه بر معنایه در و خلیل ایتدی کلول برانک اسمی در که اکالسان فارسیه بر غست در لری
 و بر غست خیرک دبد کوری لوت در که طیبیلر قننه قناری دیکله معروف در انکمل کافک فقی و هانک سکونیه
 رجالدن شول کسنه در که اتوز یا شندن مجاوزا بلیوب جاجاقر سیمکه یا شلمش اوله الکله کافک فقی و هانک
 سکونیه مونی بقال رجل کهل و امرأه کله الکاهل هانک کسری بله کهلنله متعصف اولان کسنه و فی الحدیث
 هل فی اهله من کاهل قال ابو عبید و بقال من کاهل ای من اسن و صار کهلای یعنی حدیث مزبورده ایکی وجه
 احتمال و اردر و کاهل حار که دخی در لری و جارک حاهمه بله ایکی کور کورک اورتیری در قال النبی صلی الله علیه
 وسلم تخیم کاهل مضرو علیها الحمل یعنی تخیم قبیلله سی مضرک شول کاهلی کی در که اوزرند محلی و اردر کاهل کذلک
 هانک کسری بله بنی اسدن در قبیلله ناک یا بنی ایدر که اول کاهل بن اسدن خزیه در که امری القیسک یا باسن انکر قیل
 ایتشدر الا کتهال همزه مک و فافک کسری بله برکسنه اوزن کجوب کهلوت صفی اوزن اولی بقال اکتول الرجل اذا
 صار کهل و اکتهل اوت اوزنوب حیچکامکه دخی در لری بقال کتهال النبات اذا تم طوله و ظهر نون کهل کافک و هانک
 کسری و مایینه نونک سکونیه بر موضعک یا خود صویک اسمیدر الکنهیل ففکفک و هانک فقی یا خود
 فقی ابله برجنس اغاج در الکولان ففکفک برانک اسمی در که کاردی در لری التکول ففکفک و واک فقی و تشدید بله
 جمیع اولی معنایه بقال نکول القوم علی فلان اذ تجعوا علیه الکیل کافک فقی و فافک سکونیه برنسنه فی
 اوله چاکل معنایه و کیل مصدر دخی کولر اوله کسنه المکال میمک فقی ابله کذلک اوله کلیل میمک فقی
 و کافک کسری و مدله بمعنایه کذلک تقول کلت الطعام کیلا و مکالا و مکیلا لکن مکیلا کلمی شاد در بر باب زیندن
 مصدر میمک فتح عینله کولر بقال مافی رک مکال و کاه اولور مکیل دخی در لری محیس کی اخفش و ابی اوزن و کیل الطعام
 دخی در لری کافک کسری و مدله بینه مجبول و لوزن و اگر دبلر سنک کفی مضوم قلوب یا بی مکسور قلو رسک و بعضیلر کول
 الطعام و بوع و اصطود الصید و استوق ماله در لری و استیاق منسوب الوب کلمکه در لری بولکه لده یا واه و غشدر در لری
 راه مکنه حرف مضوم صکره و اقم اولان و کیل جقمقندن اود جقمقه دخی در لری بقال کال الزند بکلی اذ لم یخرج نار

کل

کهل

کنهل

کهل

کول

کیل

لذل میله فنی وذل میله کسر به کندی قاتیه اولی نسنه بی بدل ابدن کسنه کرک مال ولسون کرک سر
 ولسون وذل نسنه ضعیف ابدن مین کسنه یوده دیرل المذل میله فنی وذل کسنه یوده افشای سرده مضطرب
 ومنتظر اولوق بقول من لغا بسری مذل مذل من الباب الاول اذا قلقت ومنتجرت حتی افشیته وكذلك المذل
 فحقته به بمعناه تقول مذات بسری من الباب الرابع وركسته نك سوزنده اضطراب چكنكه دخی دیرل تقول مذات
 من كلامه اذا قلقت وایق او بضمه دخی دیرل تقول مذات من باب المذل اذا قلقت وذل فحقته به بمعناه
 همزه نك وذل كسر به صلی اولوب سست اولقه دیرل المذل میله فنی وذل كسر یومد به شول خسته در
 كه قراری قالمیه زیاده ضعیف اولغبان المرحل میله اولك ضعی وجمك فحقته به ضعیف جنسندن برکونه الابه سل
 اولن ویدر دیشل المرحل میله فنی وجمك كسر به جمی سیمو یا یتدی مراجك می نفس كله دندر ومرارل
 نیاب وشی وشی وشی وشی بكونه الاجسی اولن زره دیرل المرحله علی وزن الدخرجه بالحقه یا غیری نسنه به صواب
 بقال مرطاه الطین و غیره ان الطخه المسل فحقته به صواب قدیمی مسیل الماء معنائه المصل میله فنی وصادك
 سکونیه كشد دبد كری نسنه كه طعمه قتر و مصل الاقط كشی ایشكه دخی دیرل وانی ایشك خرمچو پندن
 ایشكش ظرفه قوبوب صوبی سوزمكه اولور و مصل یان دن جزوی نسنه افقه دخی دیرل بقال مصل بطرخ
 اذا سال منه شی یسیر وخی الا صمی مصلت استه اذا طرت واست دیره دیرل المصاله میله فنی وصادك
 تخفیفیه اولوطر فدن اق صومصاله كذلک كویدن صومیزلر الماصل صادك كسر به شی قلیل معنائه دیرل
 بقال اعطاء عطاء ماصلا ای قلیلا وانه لعلب من الناقه لبنا ماصلا لا مصل همزه نك كسر به مالی ناعل ره صرف
 ایشك بقال امصل ماله اذا افسده وصرقه فیما لا خیر فیه وامصال عورت او غلات مضغه ایکن دوشتر مکه دخی
 دیرل بقال امصلت المرأة اذا الفت ولدها وهو مضغه وامصال چوبان قیونی جمله صاغوب نسنه ایقوبغه دیرل
 المصل میله اولك ضعی وانی نك سکونی وصادك كسر به شول قیون دركه سودی علیه به صاغلدخی کی زابل اوله
 سائر صودرله جم اولقه سزن المصل میله اولك كسری وانی نك سکونیه بمعناه بقال شاة مصل و مصل اذا
 زال به ناقبل ان یحقن المصل میله فنی وطلک سکونیه دوکوب دموری اوزن بقال مطلت الحدیقه اطلمها مطلا
 من الباب الاول اذا ضربتها ومدتها لتطول ومنه المصل بالدين یعنی مدیون دینی اوزادوب ورمكه مصل
 دبد كری بومعنادن ما خوددر الماطله میله اولك ضعی وطلک فحقته به كذلک دینی اكنندروب ویرمك بقال
 مطله واطله بحقه واطله المكافحه یعنی ماطله خصمین حاضر اولدقه اولور وری غائب اولسه ماطله
 دیرل الماطل میله اولك فنی وطلک ضعی ومدله هر اوزن نسنه یطلاق ولسون المصل میله فنی وعینه سکونیه
 برنسنه بی قایق تقول معلت الشی معل عن الباب الثالث اذا اختلستهم وعل سیرده سیرت ایشكه دخی دیرل
 وركسنه بی ایودرمكه دخی دیرل بقال معلنی عن حاجی ای اعجانی الامعال همزه نك كسر به بمعناه بقال معلنی
 عن حاجی كذلک وعل لحواری نكه دخی دیرل تقول معلت الحمار و غیره اذا استلأت خصمیه واستلال برنسنه بی
 صیروب چقرمغه دیرل وعل برخصم صده عجله قلوب فی فساد ویرمكه دخی دیرل بقال معلت كرك ای عجلت به
 و فحقته وافسدت و طواری بری رندن كسك معنائه ده كلور بقال لا تعلموا ركابكم ای لا تقطعوا بعضهم من بعض
 وركاب رلك كسر به سیر ایچون بنان اقله دیرل جمود مفردی راحله در المصل میله فنی وعینه كمدی
 وخیله انشراح و اخصی معنائه المصل میله وغب معجمك فحقته طوار اولر كن اوله طیرنی به یكن قاری
 اغرمق در المقله میله فنی وعینه سکونیه ذكر اولن ان اغری بقال به مقله شد بده و مقله صاحبی
 اولن طوان كوی التند او حرق و فحقته ملاح اولور و مقله شول قیون و شول چكه دیرل كسر به

مرعلی

مروطل

مصل

مطل

معل

مقل

ایک کره قوز بلر الامغال همزه نك كسر به قومك طواری ذكر اولن ان مرضه مبتلا اواسه بقال امقل القوم اذا
 مقلت بلهم و امقل قیون ذكر اولن ان حالت اوزن اولوق بقال امقلت غم فلان اذا كانت ناك حاله ای بی بلده
 ای کره قوز بلسه و امغال برکسنه بی سلطان غم ایشك بقال امقل فی فلان عند السلطان ای وشی فی المغال میله
 كسر به جمی ذكر اولن ان قیونلر معنائه بقال غم مغل امقل میله اولك ضعی وانی نك سکونی وعینه كسر به
 ابو عمر وروای اوزن شول عورت دركه او غلاتی ممدن كسك حامله قاله وهر بیل طوغره المقل میله فنی
 وعینه سکونیه برکسنه برکسنه یطول شوب دل اوزن بقال امقل فلان عند فلان بقال مغل من الباب الثالث اذا
 وقع فیه المغاله میله فحقته به صفت مزبون اوزن اولوق بقال ان صاحب مغاله المقل میله فنی وانی نك سکونیه
 دوم دیکله معرفه حاجك یشی دركه ادو بیقیمیلندن درو بعضله دوم خرما ی هندی غایجی در دیشلر المقله
 میله فنی وانی نك سکونیه شول وزده ولان یا غدر كه كوزك اقیله قره سن جم ایدرو اما ابن مسعود رضی الله عنه
 حدیثه واقع اولی مقاهه موضع سجده دن مسح حصا ایشك فحقته به صفت مزبور لیس درمره و تركها خیر من ما ی تاقه
 لمقله ای من ما ی تاقه فحقته به صفت مزبور لیس درمره و تركها خیر من ما ی تاقه
 فنی وانی نك سکونیه نظر ایشكدر ابو عبیدره ای اوزن بقال یا مقلته عینی منذ الیوم ومقلته نظرت الیه بحقه
 عینی معنائه در ابو عمر وروای اوزن ومقل طالدرمق معنائه ده كلور و فی الحدیث اذا وقع الذباب فی الطعام
 فامد له فان فی احد جناحیه سماوی الاخر شفاء وانی یقدم السم و یوشخ الشفاء المقله میله فنی وانی نك سکونیه
 شول وفق طاشدر كه صو اولشدر ما اولدقه اول طاشی برکاسیه قوبوب صوبی اول طاشی اورنچك
 مقداری قور تا كد صواستین جماعتك بعضنه زیاده و بعضنه ناقص ویرلیه و بونی بریده صوا اولدوخی
 رده ایدرل المقل ناك فنی وانی نك ضعی وانی نك كسری بری رن صوبیه باطرمق بقال للرجلین هاتین اقلان اذا
 اعاطا فی الماء المکول فحقته به صوبی اوزن اولوب وسطنه قلیلا قلیلا جم اولوق بقال مكلت البئر من الباب
 الاول اذا قل ما وها واجتمع فی وسطها المکله میله فنی وكافك سکونی و میله فحقته به صوبی اولط
 اسمی دركه قیونك دینه از جمع اولشدر ایشكی چكك زمانه دك بقال اعطى مکله ركنك ای جمه ركنك وجهه
 جمه فنی و میله تشدد بدله جم اولنك جمه سی وركیه واهمهله وتشدد بد یانله یقین اولان قوی معنائه در
 المکول میله فنی وكافك ضعی ومدله صوبی اوزن جم اولان قوی الملک فحقته به جمی کتابه کتب کی كذا
 فی القاموس الملل فحقته به برنسنه قلبه ثقیل کلکین قساوت چكك المله میله فنی ولا مكل تشدد بدله كذلک
 قساوت چكك الملاله میله فحقته به بمعناه ایضا تقول مالت الشی اماله من الباب الرابع ومالت منه ایضا مالا
 و ماله و ماله اذا سمته الاستلال همزه نك وانی نك كسر به كذلک قساوت حاصل قلیق تقول استمالتها اذا سمته ایضا
 المل میله فنی ولا مكل تشدد بدله قساوت اولن كسنه ومل ثوبی ابتدا فحقته دخی دیرل بقال مالت الثوب مل
 من الباب الاول اذا حطته الحیاطه الاولى قبل الكف وكف دبكشك كنارن برکكه دیرل ته كوكلك دبككه ده
 مشاهد درومل ایشك یا خودلق بشورمك ایچون كوله كومه دخی دیرل بقال مالت الخیره ملا ومل سرعته
 چوب كشمكه دخی دیرل بقال مل فلان مل اذا مر اسر بعالمول میله فنی ولا مكل ضعی ومدله بمعناه ذومله میله
 فحقته به بمعناه ایضا بقال رجل مل وملول وذومله الملوله میله فنی ولا مكل ضعی ومدله مؤتی بقال امرأة ملول
 الامتلال همزه نك كسر به قساوت ویرمك بقال ماله وامل علیه اذا ساهو بقال ادل فامل یعنی ناز لعلقه قساوت
 ویدی واملال کتابت میله معنائه ده كلور املا كکی بقال امالت علیه لکاب الامتلال همزه نك وانی نك
 كسر به كذلک ایشك كوله كومه بقول امتلتها اذا عملتها فی المله الملل میله فنی ولا مكل كسری و میله

مقل

ملل

و مصداق ده دخی و بل اراد او تمام شد و بیل یغور شد و وزن یغوره دخی دیرل بقال و بات السماء بیل
من الباب الثاني الويل واوك فتي و يانك كسرى و مدله ثقیل و و غیم اولان نسنه و و بیل قالن عصایه دخی
و دیرل و و بیل شدید معناسنه ده کاور منه قوله تعالى اخذ او بيلاني شديدا وضرب و بيل و عذاب و بيل
اي شدید باله ففتنه دیشی قیون ارککه زیاده بیل ایتک بقال بالشاة و بیل شدیده ای شهوة للفعل
لاستقبال دیشی قیون ارککه طلب ایتک بقال استر بیل الغم و استیبال بری و غیم بولق معناسنه ده کاور
بقول استوبلت البذا اذا استوجبه وذلك اذالم يوافقك في بدنك وان هكنت محبة للموبل ميمك فتي
و يانك كسرى بل قالن عصا و رباغ اودنه دخی دیرل الوابل يانك كسرى بل شول یغور در کز زیاده قولی
اوله مطر شدید معناسنه الوابل يانك كسرى بل اوموز طار فی باز و نهابت بولدو غی بر معناسنه و بال
واوك فتيه بئ اسنه منسوب برصوبك استمير الوثل واوك و ثاة مثله نك فتيه ليفدن اولان اب الوثل
واوك فتي و يانك كسرى و مدله ليف معناسنه و و بیل بر جلك دخی استمير و اثل يانك كسرى بل كذا لك
بر جلك استمير الوجل فتيه قور غی خوف معناسنه الموجل ميمك و حيمك فتيه بعمناه بقول منه
وجل و جلا و موجلا من الباب الرابع الموجل ميمك فتي و حيمك كسرى بل موضع خوف ته كم وعد تفسيرينه
مرور ایتشد که معتل الفانك كه مضارع غنه و او كثر اولالك اسم مكاني كسرى عتله كاور هر نه بادن اولور غه
اولسون و و و جل كله سنه مستقلبته دور لغت وار در بری بوجل در يانك و حيمك فتيه و بری دخی یا جل در
كذلك حيمك فتيه و بری دخی بجل در يانك و حيمك فتيه و بری دخی بجل در يانك كسرى و حيمك فتيه
و كبر و حال بویه در باب مثالدن و و جل كل سنه مشابه اولان نه نحن فعل لازم اولسه شول كسنة كه
باجل دیدی اول كسنة و اوى الفه قلب ایلدی ماقبلی مفتوح اولد غندن اوتری و شول كسنة كه بجل دیدی
اول بئ اسنه لغته تابع اولدی كه انظر انا بجل و غن بجل وانت بجل دیرل جمله سنه صرف مضارعی كسرى ایتك
و بئ اسنه تعلم كله سنه یا بئ مكسور ایتزل یا اوزر نه كسره فی ثقیل كور دكارندن اوتوری و بجل كله سنه یا بئ
مكسور قلبه لری احدى الباء نه اخر له قوت كلد و كندن اوری در و بئ اسدن شول كسنة كه بجل دیدی
يانك فتيه اول كسنة نه بولفته ذاهب اولدی یعنی یا بئ مفتوح قلدی یعلم لفظنه مفتوح قلد قاری کی
ایجل همزه نك كسرى و حيمك فتي و اخر نك جزم اوزن بناسیله امر حاضر در و او یا بئ قلب اولشد ماقبلی
مكسور اولد و غندن اوتری و بقول لی منه لا و جل الوجه واوك فتي و حيمك كسرى بل خوف نك اولان عورت
و جل موقی در و جل دیمك جایز دكدر الوجل واوك و حانك فتيه صولی بالحقدر طین رقیق معناسنه
الموجل ميمك و حانك فتيه مصدر در بالحق اولق معناسنه و كسره اسم مكاندر و اسمدرا لا محال همزه نك
كسرى و مدله بالحق ایتك بقال او حله غیره المواحه ميمك فتي و حانك فتيه بالحق ایتك بقال و حله
فوقه ای غلبه فیه یعنی باب مغالبه دن كلكه ثلاثین دخی متعدی كاور الودیه واوك فتي و ذال معناه نك
كسرى و مدله اینه مرأة معناسنه هذلی و وانی اوزن كه موزم لغز ده ذكرا و لنان معناه در دیشدر
و ابو عبید ایتدی و ذله كوش بان سی معناسنه در الودا بیل واوك فتي و يانك كسرى بل جمعی كوش بان لری
یا خود اینه ل معناسنه الودا و او كسرى بل قضبانك لاعلی طریق القسمة كسد و کی اندر التوذل فتيه
و ذالك فتي و تشدید یله ذكر اولنان وجه اوزن كسرك بقال تو ذلومنه اذا قطعوا الورل واوك و و اینه نك
فتيه رجاء و در كر مثاله الورلان واوك كسرى و و لثك سكويه جمعی الاورال همزه نك فتيه كذا لك
جمعی للوسيلة واوك فتي و سبنك كسرى و مدله شول نسنه در كه انوكه غیره تقرب حاصل قیل و الوسیل واوك

وثل

وجل

وجل

وثل

وثل

وثل

فتي

فتي و سبنك كسرى و مدله جمعی الوسا بیل واوك فتي و يانك كسرى بل كذا لك جمعی التوسیل علی وزن التكریم
وسيله فليق التوسيل فتيه و سبنك فتي و تشدید یله بمعناه بقال و سل فلان الی ربه وسيله و توسل الیه
و وسيله اذا تقرب الیه بعمل و توسل سرقه معناسنه ده كاور بقال اخذ فلان ایل توسلا ای سرقه الواسل
سبنك كسرى بل عداى تعالى به راغب اولان نسنه بقال كل ذی دین الی الله و اسل ای راجع موسیل ميمك فتي
و واوك فتي و سبنك كسرى بل طی قیله سنه منسوب برصوبك استمير الوسل و واوك و شین معناه نك فتيه
از صوماء قلیل معناسنه الا و شال همزه نك فتيه جمعی از صول معناسنه و او شال بری بر نه تابع اولان قوم ده دخی
دیرل بقال جاء القوم او شالا ای یجمع بعضهم بعضا فی المثل و هل بالامل او شال الوشال فتيه صوطا ملق بقال
و شال الماء و شالانا من الباب الثاني اذا قطر الواسل شبنك كسرى بل صوبی طاملین طام بقال جبل و اسل ای یقطر منه
الماء و اسل الخط شول كسنة یه دیرل كه كصیب اوله ناقص الخط معناسنه الوشول فتيه نك فتيه غناسی قلت
اوزن اولوب ضعیف اولغه دیرل الوشول واوك فتي و سبنك فتي و مدله شول ناغه در كه سودی جوق اوله بقال
ناقه و شول ای كثرة اللبن بود كر اولنان جوهری ككلا میدر لکن و شولك كثر لینه دلالتی و شاك اصل
معناسنه مخالف در كه اول غلت معناسنه در مكر كه اضداد دن اوله ته كم قاموسه اشارت اولشد بر الوصل
و واوك فتي و صادك سكويه اولاشدر من الصلة صادك كسرى بل بمعناه تقول وصلت الشئ و صلا و صلة
و وصل اولاشقلاق معناسنه ده كاور هر ایه اق معناسنه كلد کی و وصل ثوبك یا خود خلك بری بر نه
اولان معناسنه یعنی مرمت اولسنه دخی دیرل الوصلة واوك فتي و صادك سكويه اسمدرا اولاشق معناسندن الوصل
واوك فتي و صادك فتي ایه جمعی الوصول فتيه نك فتيه تقول وصل الیه و صولا من الباب الثاني اذا بلغ و وصول
اتصال نسب معناسنه ده كاور یعنی نسب ده عواى جاهلیت ایتك دخی دیرل كه اول نك بالالفانك جدید كر بدر قال
الله تعالى الا الذين يصلون الى قوم ای يتصلون الا يصل همزه نك كسرى و مدله ایتشد و ميمك بقال اوصله
غیره الوصلة واوك فتي و صادك كسرى و مدله شول یكى در كه بدی قارن ایتك طغور و هر طوغر دخی دیشی
او غلا قار اوله و اكر سكر جمعی مرتبه ده اركك طوغور رسه اول طوغر و غن الهلر مجون ذیچ ایدر لر و اكر اركك
بله دیشی فی معاطو غر رسه و وصلت اخاهاد یوب اركك دیشی خاطر مجون ذیچ ایتزل و لك سودن نساطا بفسی
بیموب جله رجاله صرف ایتك كلسیه اولان دومه بحر اسنه اجر ایدر لر و وسيله عمارته و مزارع و مزارع ایه ملو
و لن بیره دخی دیرل و ارض باسعه یه دخی دیرل و شولین قاشنه دخی دیرل كیول یول الاجهسی اول الوصلة صادك
كسرى بله رصاچی رصاچه الاولان كسنة المستوصلة صله ميمك فتي و صادك كسرى بله صاچه صااح اولادن كسنة
وفی الحدیث لعن الله تعالى الوصلة والمستوصلة التوصل فتيه و صادك فتي و تشدید یله بر سنه یه حیل
طریقیه و لطف وسیله و اصل اولق بقال توصل الیه ای تلطف فی الوصول الیه التوصل نك فتي و صادك
فتي ایله اولیشق كه تصارمك ضدی در و تصارم تقاطع معناسنه در التوصل علی وزن التكریم بر سنه فی
جوق اولشد بر من بقال و صله توصیلا اذا اكثر من الوصول المواصلة ميمك فتي و صادك فتيه اولاشدر من الوصول
واوك كسرى بله بمعناه تقول و صله مواصلة و مواصلة فی الصوم و غیره الموصل ميمك فتي و صادك
كسرى بله دومه نك قور و غیله او یلو غنك اره بری و موصل شول اینه دخی دیرل كه بر سنه یه اولاشدر
اوله و موصل بر شهرك دخی اسمی در الموصلان ميمك فتي و صادك كسرى بله ایكى شهر دن عمارتدركه نك بری موصل
وری جزیره در واصل صادك كسرى بله بر جلك اسمی در الا واصل همزه نك فتي و صادك كسرى بله جمعی
اصلی و واصل ایدی و او اول همزه یه قلب اولندی اجتماع و اوینی كریه كور مكن الوصل واوك فتي

وثل

وصل

وثل

وعینک کسر به بیان کجاستنک ایرکی الوعل فختنه جمی الی وعل همزه نك فختنه کذلک جمی فی الحدیث
 طهر القوت الوعل ای بقلب الضعفاء من الناس اقویاء هم و نوحوت نونه و جاء مهملة ابلة ادانی معنایه در
 الی وعل همزه نك فختنه بر معروف طاعنک استی در الوعل واو ک فختی وعینک سکونیه ایکی ضلع
 معنایه بقال هم علیه وعل واحدی ضلع واحدة واهمی ابتدی وعل مانجا معنایه در وعل خلو
 معنایه ده ککلو ر خلیل روایی اوزن یقال مالی عن ذلك وعل ووی ای مالی منه بد وفر ابتدی
 مالی عنه وعل در غین معجه ابلة مالی عنه بطا معنایه یعنی اندن قاجوب التجالید جک پیر یوقدر
 الوعل واو ک و غین معجه نك خمیه بر کسینه اغا جران سنه کیروب کیر نك بقال وغل الرجل یغل وغولا من الباب
 الدانی اذا دخل فی الثبر وتواری فیهِ الوغل واو ک فختی وعینک سکونیه بر جا هتک اوزرینه دعوت اولنادین
 داخل اولوب انلرک شرابن بله ایچمک الواعل غینک کسر بله ذکر اولنان صفته متصف اولان کسینه شرابه
 وغل طعامه وارش مثله سنه در یعنی وارش دخی اول کسینه به دیرلر که بر قورک اوزرینه دعوت اولنادن
 داخل اولوب طعاملرین بله بیه وابو عمرو ابتدی وغل شول شرابه دخی دیرلر که اتی وغل اولان کسینه
 ایچر وغل دخی الطبع اولان کسینه به ده دیرلر وفر ابتدی وغل بد معنایه ده ککلو بقال مالی عن هذا الامر
 وغل ای بد علی مامری وغل الوغل واو ک فختی وعینک کسر بله غداسی بر امر اولان کسینه الی بقال همزه نك
 کسری ومدبله سر عتله سیر ایدب بر کسینه سیر نه دقت ایچمک التوغل فختنه وعینک خمی وتشدد بیدله سیر
 ایدوب اوزاغه کتک بقال تو غلی فی الارض اذ اسار فیها فاعاد الوقل واو ک فختی وقافک سکونیه مقل اغاچی در
 ومقل هند خر ماسنه دیرلر التوغل فختنه وقافک خمی وتشدد بیدله طاعه چقیق بقال تو قلت الجبل اذ علوته
 الوقل واو ک فختی وقافک کسر بله طاعه چقیق کیچی بقال وغل وقل وقافک خمی دخی لغندر مثل ندس وحذر
 وندس کیرلی وحذر قور خلی معنایه در الوقل فختنه بیان کجاستنک طاعه چقیق التوغل فختنه وقافک
 خمی وتشدد بیدله بقال وقل من الباب الثاني اذا توغل فی الجبل ای نصبه الا وقل همزه نك وقافک فختنه
 طاعه چقیق کسینه فی المثل وقل من غفر وغفر غین معجه نك خمی وفانک سکونیه بیان کجاستنک یاوری در
الوغل واو ک فختی وقافک کسر بله طاعه چقیق خوب اولان ات بقال فرس وقل اذا حسن الدخول بین الجبال
 الوکل فختنه شول کسینه در که کند و امر نه عاجز اولغین مصباحتن غیره اصمر لیه الوکله واو ک خمی وقافک
 فختنه همزه وزنی اوزن معناه التکله نك خمی وقافک فختنه معناه کذلک بقال فلان وکله تکله ای عاجز بکل امره
 الی غیره وبتکلی علیه المواکله میمک خمی وقافک فختنه طواریر لمر سیر ایچمک بقال واکت الدایه اذ اساءت السیر
 الواکل کافک کسر بله شول ات در که یورجه ده امرن صاحبته اصمر لیوب ضربه محتاج اوله الوکال واو ک فختی
 وکسر بله طواریر قالب اولوب سور مکه محتاج اولق بقال دایه فیها وکال شدید الوکیل واو ک فختی وقافک کسری
 ومدبله شول کسینه در که اکا بر کسینه ایشن اصمر لیش اوله التوکیل علی وزن التکریم بر کسینه فی وکیل قیلوق بقال
 وکته بامر کذا تو کتلا الوکاله واو ک فختی کسر بله اسم در معنای مزبور دن التوکل فختنه وقافک خمی وتشدد بیدله
 اظهار عجز ایدوب غیره اعتمد ایچمک التکلان نك خمی وقافک سکونیه اسم در معنای مزبور دن التکلان همزه نك
 کسری وفانک کسری وتشدد بیدله بر کسینه به اعتمد ایچمک تقول اکتلت علی فلان فی امری اذا اعتمدته ویدونک اصلی
 اونکت ابتدی وایا به قلب اولندی ماقبلی مکسور اولد وغندن وری بعد یا نایه قلبا ولنو بیتا افتعاله ادغام
 اولندی پس مثالن بر نجه سیر نو ادغام اوزن بنا اولندی اگر چه علیت مزبور انلر ده موجوده دکسه ده اصلیه
 ولما سین توهم ایچمک هیه بر حاله ذکر اولان ادغامک طهاری جایز اولاد وخیون یعنی نکل وکلان کلمه لرنه

وعل

وغل

وقل

وکل

واو یا تبدیل اولتی اتکل تاسن اصل توهم ایچمکله و و نوحوت دخی وایا به تبدیل اولتی انجم تاسن اصل
 توهم لرنه کله در و نوحوت ده دخی انجم تاسن اصل توهم ایچمکله و التکله نك خمی وقافک فختی وایا به سکونیه
 نکل نك تصغیری در عاجز معنایه خمیه ککلی و حرف تا تصغیر ده و او تبدیل اولنادی هر نه دککلو
 تصغیر وجمع هر کلمه اصله ارجحی لازم ایسه ده زیر ابو حروفه بدلیت لازم اولمشدر تا حرف اصلی اولق
 توهمنه بیا نشه کم الان مرور ابتدی الوکل واو ک فختی وقافک سکونیه اصمر لوق الوکل فختنه بقال
 وکله الی نفسه وکلا وکولا وهذا الامر موکول الی الدایک المواکله میمک خمی وقافک فختنه ایکی کسینه بر رینه
 ایشن اصمر لیوب اعتمد ایچمک تقول واکت فلان مواکله اذ اکتلت علیه واتکل هو علیک الولوله علی وزن
 الزلزله رفع صوتله اغلق اللولال علی وزن الزلزله بقال ولولت المرأة ولولة وولوا اذا اعولت واعوال
 عین مهملة ابلة شدة صوتله اولان یکادر الوهله واو ک فختی وهتک سکونیه جزع معنایه در نقول لقیته اول
 وهله ای اول کل شی کویا که معنای معنای اصلیه نظر اول فر یاده ایشدم دیک اولور الوهل
 فختنه بی صبر اولق جزع معنایه بقال وهل یوهل وهلا من الباب الرابع وسهو وغلط ایچمکله دخی دیرلر
 ابوزید روایی اوزن نقول وهل فی الشی وعن الشی یوهل وهلا اذا غلط فیهِ وسها الوهل واو ک فختی وهتک
 کسر بله صبر سیز اولان کسینه جزع معنایه الوهل واو ک فختی وهتک سکونیه بر نسنده ده هم ایچمک نقول
 وهتک الیه اهل من الباب الثاني اذا ذهب وهتک الیه وانت ترید غیره مثل وهتک ویل واو ک فختی وایا به
 سکونیه کله وچ ککلی در بوقدر واکه وبل کله عذاب در خشم وغضب مقامنه استعمال اولنور وویچ
 کله رحمت در ترجم مقامنه استعمال اولنور بقال وبله ووبلک ووبلی وجات نندبه ده وبله دخی دیرلر
 وکاه اولور اوزرینه کله تاد اخل قیلوب وبله دیرلر ونقول وبل لرنه ووبلا لرنه بالنصب علی اخبار الفعل
 والرفع علی الابتداء و بود ککرو اولنان مضاف اولد فجه در واکر مضاف اولسه نصبدن غیره جایز اولر
 زیر امر فوع اولسه اتو کیچون خبر مبسر اولان وعطاین یسار ابتدی وبل جهنم بر دن نك اسمی در که اگر
 طاعلر راغلسه اریوب محو ایددی زیاده حرارتندن فصل الهاء الهبل فختنه مصدر درانه ولدن یاوی
 قلی وبی ولد اولق معنایه تقرل هبلته امه من الباب الرابع اذا نکلته الاهبال همزه نك کسر بله نه ولدن
 یاوی قلدر مق ائثال معنایه الهبول هتک فختی وایا به خمی ومدبله ولدن یاوی قیلن عورت تکوله
 معنایه الهبل میمک فختی وایا به کسر بله رحمت غایبی اقصای رحم معنایه بعضیلر مهبل طریق
 ولد در دبدی و طریق ولد فر جله رحمت لرن سیدر الهبال هتک فختی وایا به تخفیفیه اسماء بنت خارجتک
 ناقه سنک اسمی در الهبل هتک کسر یوبانک فختی ولامک تشدد بیدله هجف کبی اگر انشاندن واکر
 دووه دن تقیل و مسن اولان کسینه التهبیل علی وزن التکریم بر کسینه فی زیاده سزلکدن ات باصتی بقال
 الهبله اللحم اذ اکثر علیه و رکب بعضه علی بعض الاهبال همزه نك کسر بله معناه الهبل میمک خمی وایا به فختی
 وتشدد بیدله زیاده اتلی اولان کسینه الاهتبال همزه نك وایا به کسر بله بر نسنه بی غنیت بولق
 وحیده بقال اهتبلت غفله ای احتلت واغتمت الهبال هتک فختی وایا به تشدد بیدله شول صیاد در که
 صیدی حیله ابلة الکتورر الهبل هتک فختی وایا به کسر بله شول قورت در که اهل حبله اوله یقال ذب هبل ای محتل
 الهبل هتک خمی وایا به فختی لرنه ریتک سمی در که زمان جاهلیتد کعبه مشرفه ده لیدی الهبله هتک وایا به فختی
 وما یبینه نونک سکونیه یاللی قوردک اقسیرق یور عیسی التهتال نك فختی وهتک سکونیه رعد سز وریق سز
 دایا یاغن یغورر تهتال ککلی در وزنا و معنی وتهتال ذکر اولنان یغوررک یغمنه دخی دیرلر الهتل

ول

وهل

ویل

هبل

هفیل

هتل

تهالت دموعه ای سالت الاستهلال همزه نك وتاك كسر به كذاك فرح حیثین یوزده طراوت کورنگ
 واستهلال کورنگ یغمو رنقد رنقه شامق و بعضی ابتدای استهلال یغمو رنك دوشدنی حیند اوازی ظاهر اولتی در
 واستهلال اوغلن طراوت غنی کی اغلغه دخی دیر واستهلال ای کورنگه ده دیر بقال استهل علی البناء المعجول
 وای کورنگه ده دیر بقال استهل هوذا بین الانهلال همزه نك وهانك كسر به و كلك بقال انهالت السماء اذا
 انصبت یعنی کورنگ یغمو رن یغمو رن دخی ایچون انهلال کورنگه اسناد اولندی وانهلال یغمو رنشد نه یغمو رن دخی
دیر بقال انهالت المطر انهلال اذا سال بشده التهلیل علی وزن التکریم لاله الاله دیک بقال هلال الرجل اذا قال
 لاله الاله و تهلیل برنسنه دن قور خوب کیر و چکلمکه دیر بقال حمل فاهلل ای فاحین الهیاله علی وزن
 الدرجه کذاک لاله الاله دیک بقال قدا کثرت من الهیاله ای من قول لاله الاله الهل فحقیقه قور خنق
 خوف معناسنه بقال هلال فلان هلال ای فرقا و هلال یغمو رن اولندی دیر الاستهلال همزه نك كسر به حج
 ایند کسنه لیمک دیمه ده اوزن فالدر مق بقال اهل المعمر اذا رفع صوته بالتلیه واهلال ای کورنگه دخی
دیر بقال اهل الهلال علی البناء المعجول وایقال اهل وبقال اهلناغز لیل کذا وایقال اهلناغز فیل کایقال
 ادخلناه فدخل وهو قیاسه الهل هلال هلال سکونیه زهر سم معناسنه معرب در و هلال بوقفه
 طوقن زده دخی دیر بقال ثوب هلال ای سفیف النسخ ونازک اولن شعره دخی دیر بقال شعر هلال رقیق
 مهلل میمک ضمی وهاء ثانیه نك كسر به امر والقیسک لقی در شعری ابتد اول نازک اند کیون و بعضی ابتدای
 بعض اشعار نده هلال دید کیچون در الهیاله علی وزن الزلزله زری بوقفه طوقن بقال هلال النساج الثوب
 اذا رقی نجه وخفقه و قریب اولتی معناسنه ده استعمال اولنور بقال هلال کد کد ادر که
 الهلال هلال اولاضی و ثانی کسر به شول صودر که جوق اولوب صافی اوله هلیان هانك كسری ولامک
 کسری و تشدید به بلور سز اولوب کتک مقامند استعمال اولنور بقال ذهب بذی هلیان اذ ذهب بحیث
 لا بدری هلال هانك فحی ایله بلفظ در که انو که اتی زجر ایدر ل هال علی وزن الحال کذاک زجر فرس ایچون
 استعمال اولنور لفظ در اقرنی معناسنه در هلال هانك فحی ولامک سکونیه حرف استفهام در قنچ اتی اسم
 قلسک لامی مشدر قیلور سن خلیل ابتد ابوالدقبشه هل لك فی ثریده ده بد که ابتدی اشد الهول یعنی
 لامی مشدر قلدی حرف اصول اسم تکمیل اولنسون دیوبن السکیت ابتدی قنچ سکا هل لك فی کذا
 دیسر لی فیه دیر سن یا خود ان لی فیه ویا خود مالی فیه دیر سن وان لی فیه هلال دیر سن زری اهل لك فی کذا
 قولند تقدیر هل لك فیه حاجه در پس حاجت حذف اولن مشدر قرینه مقامله معلوم اولد و غنه بناء
 چونکه سائل سوالنده حذف ابتدی مجیب دخی جوابنده حذف لبر و هل کاه اولور قد معناسنه استعمال
 اولنور مند قوله تعالی هل ای علی الانسان معناه فداقی قاله ابو عبیده و کاه اولو زهل مامعناسنه اولور بقال
 هل هی الا تطلیق و لهذا ادخلت لاهله حانك فحی ولامک تشدید به شئ معناسنه در بقال مالصاب عنده هله
 وبله ای شیأ ته کمبله ده تفسیر اولن مشدر هلال هانك فحی ولامک تشدید به کله تحضیض و استعمال در بقال
 بی هل الثرید و معناه هم الی الثرید و هل کله سنك لامی مفتوح اولدی اجتماع ساکنین دن اوتری و بومقامه
 نفع صحاحه یا مفتوح اولدی اجتماع ساکنین دن اوتری دغشدر اجتماع ساکنین دن اوتری مفتوح
 اولن هل کله سنك لامی در که الثرید ک لامیله جمع المشدر چی کله سنك یاسی دکلد و هل کله سنك
 سکونی دخی ثقلت ترکیبی تخفیفدن اوتری هلالك لخرندن لا حذف اولند قدن صکره اولور ته کم هم
 کله سنك شعرنی ذکر ایشدر و چی کله سی مبنی اولدی هل کله سی ایله مرکب اولوب اسم واحد اولد و غندن

وتری حسه عشر کی فعل امره اسم قلیوب واحد و جمع و موث بر اقلندی و قنچ بونك اوزر و وقف انسک
 اولاد یسن ایشدر حرکت آخری دن بون کورنگه حساسه قولند هانك و کی کزیر الف مخرج هادن در و فی
 الحدیث اذ کرا الصلوات فی هل بعد و معناه هل ک بعد و ادع عمر ای نه من اهل هذه الصفة و يجوز فی هلال التنوین
 بحمل نکره و اما فی هلال تنوین فاما فی الوقف و اما فی الادراج ففی لغة ردیه و کاه اولور چی کله سن
 هل کله سن ذکر ایدر ل من ذلک قولهم فی الاذان چی علی الصلوة و چی علی الفلاح که بصلوة و فلاح دعوت
 اولور و سیدیه ای الخطای دن نقل ایدوب یتدی عرب طایفه سندن بعضی چی هل الصلوة دیر صلوت ک
 جری ایله هل کله سی ایله فعلی صلوت لندر مغله علی کله سی ایله صلوت لندر دقلری کی کله سنک معناسی ایتوا
 الصلوة و قریبوا من الصلوة و هلال الی الصلوة دیک اولور الحیلة علی وزن الدرجه مؤذن چی علی الصلوة
 دیدی دیک دن بقال صعل المؤمن کایقال خولق و تعیشم که حولی لا حول و لا قوة الا بالله دیدی دیکدر و تعیشم
 باه موحد ایله عبید شمس قبیله سندن اولدی دیکدر و کاه اولور حیثین کله سنه کاف الحاق اولنوب حیثین دیر
 ته کم رویدک دیر و بونکف مجرد خطاب ایچون در اعرابدن محلی بوقدر زری اسم دکلد و ابو عبیده ابتدای
 ایدوبه ایله الاغز لی برجل و رجله لسان فارسی ایله زده دید کن ایشدر که سندن سوال ایدوب نه در دیدی بن
 ایتدم عجل در لبر میده ایتدی یخون چی هانك دیر دیدی یعنی هم و نعال دیر دیدی و بعضی اشعار ده که
 هیاهو و حیظه واقع اولشدر همزه نك ولامک ضمی ایله اسمیتیم ادر معنای فعل مراد دکلد اهل هانك
 فحی و میمک سکونیه کوز یا شئ طایثوب ایچون انهلال فحقیقه معناه بقول هلت هینه نهیل هیل و هیلانا
 من الباب الاول والثانی اذا فاضت الانهلال همزه نك وهانك كسر به معناه بقال انهالت عینه الهل فحقیقه شول
 دوه سورسی در که جوابی اولیه نفش کی در لکن نفش فحقیقه و متین معجه ایله دوه نك کجه ایله جوابی
 اولما مقدر و هیل کجه ده و کوندن ده جوابی اولما مقدر و فی المثل اختلط المری بالهل و مری میمک فحی و عینک
 کسر به جوابی اولن دوه نه دیر الهال میمک کسر به کذاک جوابی اولن دوه ر الهال هانك ضمی و میمک
 تشدید به جدر ذکر اولن دوه ر معناسنه الیوال هانك فحی و میمک کسر به کذاک معناه بقال اهل هیل
 وهاله وهال وهوال وهیل بالکلیه ترک ایتکه دخی دیر بقال ترکها هلال ای سدی اذ الرسلها تری لیلاد
 نهال ایلار و هیل شول صویه دخی دیر که هیچ انوک مانعی اولیه مایه بلا مانع معناسنه الهال همزه نك کسر به
 بر کسننک برنسنه ایله نفسنک ماینن محلیه قلوب ترک ایتمکدر الممل میمک و ثانی نك فحی ایله ترک اولن
 کلامکه مستعمل اولن کلامک مقابلی در الهول هانك فحی وواوک سکونیه قور خنق بقال هاله الشئ بهوله هولاد
 افرعه المهل میمک فحی هانك کسری و مدیده خوف اولن بر بقال مکان مهیل ای بخلاف فیه المهل میمک فحیله
 و معناه بقال مکان مهال الاهتیا همزه نك و نك کسر به قور خنق بقال هلته فاهتال ای افرعه ففرع التهویل
 علی وزن التکریم قور خنق تفریع معناسنه و تهویل عورت بزنگه دخی دیر بقال هوات لرا قاز اتریت
 حلیها و تهویل بر کسنه یی ند ایله قور خنق دخی دیر زری زمان جاهلیتده بر کسنه یهاند و رملو اولسر ایش
 وزن ایلدر ل ایش و اول تشک عدم تکراری انوک خبری یوغیکن ایشه طوز راغوب اتی قور خندر ل ایش بقال
 هول القوم علی الرجل الهوله هانك ضمی و مدیده ذکر اولن ایش اسمی در الهال و بونک فحی وواوک کسری و مدیده
 شول نسنه در که سکا خوف و ریه و تهویل کذاک الوان مختلفیه دیر قمری دن و صار بدن و یا شلدن
 تهویل فحقیقه وواوک ضمی و تشدید به ناقه یی قورت صورتیه کیر و ب قور خنق بقول تهولت الناقه تهولا اذا
 نبت لهاته کم دیش تفسیر نده مرور مشدر الهاله علی وزن الحاله ای اغلی کایک اطرافنده احبانا کورن دیره در
 اول هانك فحی وواوک سکونی ولامک ضمی و مدیده یی اولن کسنه در خفیف معناسنه و بعضی معناه ده

همل

هول

قلوب لا تصرف قلب كسنة ارنى اول غيبه لك انك انك اسمي قلدي يا خود بر شهر ك اسمي قلدي الاروم الفلك
 فتح ورائك خني ومد به اغا جك و بونزك كوكي اصل شجر واصل القرن معنائه الارم همزك فتح ورائك
 كسري ومد به اقد معنائه الارم همزك فتح ورائك كسري به معناه يقال مبالذ ارارم ومبالها رم اي مبالها
 امد روايه من ابي زيد الارم همزك فتح ورائك سكويه بر نسبه في ايصم من يقال ارم على الشئ يا روم من الباب
 الثاني وصاحب صراح باب سادسه اشارت انتمشدر سهو در واكل ايتك معنائه ده كلور يقال ارمه اذا اكله
 ومنه قولهم ارمه السنة باموالناي اكلت كل شئ وابني محكم بوككه دخی در لر نقول ارمه الحبل ارمه اذا اقلته
 قتلا شد به الارم همزك مدی ورائك كسري به شول قتلقي بلی در كه هر نسبه في اصلندن قطع ابله
 حسنه متا صله معنائه الارم همزك خني ورائك فتح وتشديد به افي ديشلري كويا كه ارمك جي در الفلك
 مدی ورائك كسري ابله يقال فلان يحرق عليك الارم اذا اتعيط فلك اضراسه بعضها بعض وحرق حاوره
 مهملتنه ديشلري بري رنه سورمكه ديرلر وبعضلارم حجان يه ديرلر ديدى حصى معنائه الما رومه ميمك
 فتح و همزك سكوي ورائك خني ومد به شول جاو يد در كه اعضاسي قوی اولوب يرلو رنده اوله يقال جاريه
 ما رومه اذا كانت حسنة الارم مجدولة الخلق الازمة همزك فتح و زای معجنه سكويه لقط و غلا يقال
 اصابتهم سنة اؤمتهم ازما من الباب الثاني استا صلتهم واستبصال بر نسبه في كوكندن كسمكه ديرلر و يقال ازم
 طلينا الدهر يا ازم ازما اذا اشتد وقل خيره وازم بر كسنة يه مقارن اولوب يرلماغه دخی در لر يقال ازم الرجل
 بصاحبه اذا زمر روايه عن ابي زيد وازم ايصم مغه دخی در لر يقال ازمه اذا عضه و امساك ايتكه ده ديرلر يقال ازم
 عن الشئ اذا امسك عنه وازم برهيز ايتكه ده ديرلر وفي الحديث ان عمر سأل الخارث بن كلاب ما لدواء فقال ازم
 يعني الحمية وجميعه حاء مهمله لك كسري به ر هيزامعناسته در و حارث عرب طابغه سنك طيبی ابدی وازم ابي
 محكم بوككه دخی در لر يقال ازم الخيط اذا اقلته بالار و الزای لغة وازم بر نوح صاحب بوككه دخی در لر ازم
 همزك مدی ورائك كسري به شول كسنة در كه طه دقلرن بري رينه نم ابله يعني برهيز اوزن اوله التازم فختنه
 ورائك خني وتشديد به اوده طول مدله قامت ايتك يقال تازم القوم دارهم اذا اطالوا الاقامة بها الما ازم ميمك
 فتح ورائك كسري ابله طار يرما زل كي در و زناومعني و ما ازم هر ابي طاعك ان سنه اولن طار يوله دخی در لر
 وموضع حر بده ديرلر و بوسيدن مشعر ابله عرفه بيفته اولن موضعه ما ازمين ديد بلر و اصمقي ايتدی ما ازم
 عرفه ابله مزدلفه بيفته بر طار يك اسمي در وفي الحديث بين الما زمين و باب فاده جوهری عرفه عرفه
 ديد كاري كلام مولد در عرفي محض دكادر ديشدر لسامه همزك خني وسيفك تخفيفيله او سلاتك اسمي در
 عرفه در تقول هذا اسامه عاد يا وعادي جري معنائه در و اسامه بر جالك دخی اسمي در و اما اسم كله سي معتل
 اللام مجتهد كلور انشا الله تعالى زير اولنده اولن همزه زائده در الاضم فختنه غضب معنائه در الاضمات
 فختنه له جمعي و اضم غضبه كلك معنائه در استعمال و لنور يقال اضم عليه يا اضم اضم من الباب الرابع اضم همزك
 كسري وضادك فختنه بر طاعك اسمي در الاطم فختنه له اجم كي طانك خني وسكوي جاو زدر اهل مدنيه لك
 حصار لري معنائه الاطم همزك مدی جمعي و اطم الاضبط جنده بر حصار ك اسمي در كافي اضبط بن قريع بنا
 ايتشدر اهل صنعاني غارت ايتدی حينه الاطمه فختنه له اطمك واحدي الاطم همزك خني و طانك
 تخفيفيله بر مرصد كه اول بحر و ده اولن فضلاتك حبس و انسييدر الايطام همزك و طانك كسري به ذكر اولن
 مرضه مبتلا و لوق يقال او اطم على الرجل على البناء للمجهول الما طوم ميمك فتح و طلك خني ومد به ذكر اولن
 مرضه مبتلا و لوق يقال بغير ما طوم و يقال اطم على البناء للمجهول وذلك اذا لم يبل من داء يكون به الاطمه

الم
الم
الم

همزه نك فتح و طانك كسري ومد به اشر بالكلندر حتى ر موقد النار معنائه الاطوم همزك فتح و طانك
 خني ومد به در يا قبلو نفس ساحفات حجر معنائه التاظم فختنه و طانك خني وتشديد به غضب شديد
 اولوق يقال فلان يتاظم على فلان اي يتاظم و تا اجم اشر غضب بالكلنغه ديرلر و اصمقي ايتدی باطم سيل قالقوب
 موج در يا كي يو كسلوب بعد بان لغه ديرلر ديدى يقال تاظم السيل اذا ارتفعت في وجهه كالا مواج ثم تكسر
 بعضه اعلی بعض الاكمة فختنه له كيرك ديه پشته معنائه الاكيات فختنه له كذلك جي الاكم كذلك فختنه له
 جي الاكام همزك كسري ابله اكل جي جبلله جبال كي الاكم فختنه له اكاملك جي كتابه كتب كي الاكام همزك
 مد به فختنه له اولن اكل جي عنقه اعناق كي نته كم ثمره كله سنك جعنه ذكر اولشدر الما كمة ميمك فتح وكافك
 كسري به عورتك اوجه سي كه صغر بسنك يو قروسي در الما اكم على وزن المساجد جمعي اوجه لر معنائه الاام
 فختنه له اغري و جمع معنائه يقال الما لم الما من الباب الرابع وعر يرك للت بطنك ديد كاري تاء خطابه و فتح
 نوله رشدت اهر ك ديد كاري كي در كه الم بطنك و رشدمر ك معنائه در التالم فختنه له ولا ملك خني وتشديد به
 و جمع حاصل قلغه ديرلر الابلاد همزك كسري ومد به اغري حتى اجماع معنائه الايم همزك فتح ولا ملك كسري
 ومد به اغري جي موجه معنائه سميج كي مسمع معنائه الام همزك خني وميمك تشديد به اصل معنائه
 لوم القرى مكه مشرفه لك اسمي در و ام والد يد دخی در لر و يقال لام لك وهو ذم و رجا يوضع موضع للدح الامات
 همزك خني وميمك تشديد به جمعي الامهات همزك خني وميمك فتح وتشديد به كذلك جي امك اصلي
 مه اولد وغنه بناء و بعضلر ايتدی امهات انسانه مخصوص در ولات حيواناته مخصوصه و ام شول علمه دخی
 ديرلر كه عسكر اكاتب اولور الاي بيراني معنائه و ام التنايف بعيد اولن بريه يطلاق اولنور و ام مئوي منزلكه
 ولن صاحبيه ديرلر و ام البيض دوه قوشنه ديرلر و ام القوم رئيس قومه ديرلر و ام العجوم كه كشانه ديرلر و ام الدماغ
 شول دري يه ديرلر كه دماغی اول جمع ابدرو اكالم الراس دخی در لر و ياري تعالينك هن ام الكتاب ديد كنده امهات
 يورلدی حكايت اولد وغنه بناء نته كم بر كسنة لبس لي معين ديسه نحن معينك ديرلر و كرو يو به در ياري
 عالينك واجعلنا للمتقين اماما قولي كه كاه اولو و يوم مقوليه علمای علم بدیع مشاكله ديرلر الامومه همزك خني وميمك
 خني ومد به ان اولوق يقال ما كنت انا ولقد اتمت مومه من الباب الاول بوذكر اوتان صاحب مصادرك وصاحب
 مختارك لختياري در اما صاحب ماموس ماضيد كسري عينه تصبرج ايتشدر الاميه همزك خني وميمك فتح
 ورائك سكويه تصغيري اميه وزن مز بور اوزن بر عوزك اسمي در امت همزك خني وميمك تشديد ورائك
 كسراوزن بناسيله اي معنائه در يقال يامت لا تفعل ييا ليت فعل علامت يا بني ياي اضافتدن بدل قلوب حالت
 وقفه هابله و قفايدر سن الامه همزك خني وميمك تشديد به جماعت معنائه در اخفش ايتدی بو بر
 لفظ در كه صور نام فرد و معنى جمع در و حيوتدن هر جنسنة امت ديرلر وفي الحديث لولا ان الكلاب امه من الام لا مرت
 بقتلها و امت طامته دخی در كافي ل حسان الوجوه طوال الام و امه دينه اولن طر بفته دخی در لر يقال فلان
 لامة له اي لا دين له ولا تحله له و تحله مذهب و ملت معنائه در و ياري تعالينك كنتم خير امه قولنده اخفش ايتدی
 امتدن مراد اهل امتدر كنتم خير اهل دين معنائه و امه حين معنائه ده كلور قال الله تعالى واذكر بعدامة
 وقال الله تعالى ولئن اخرا عنهم العذاب الى امه معدودة الامه همزه نك كسري به نعمت معنائه در و امه كذلك
 امه معنائه لغتدر ضم همزه ابله طر بقت و دين معنائه و بله و اوك فتح ولا ملك خني وميمك كسري و اخرنده
 ضمير له بر لفظدر كه و بل لامه معنائه در بعض حروف حذف و انشدر كلامده كثر استعمالی اولد وغنه بناء
 خندم و بديع اشعار ده كه عندم واقع اولشدر عينك و دالك كسري وميمك تشديد به اصلي عندی ازم بدو
 و لغتاك لك الي ساقط اولدی عنددنيا حذف اولدی اتمام ساكنيندن اوتري لام همزك فتح وميمك

تشد بدله قصد ایتک بقالامه من الباب الاول اذا قصده التام على وزن التكریم بمعناه التام فختبئه ومیک
 نمی و تشدد بدله بمعناه ایتک بعور قیام اتحاد ایتکه ده دیرل تقول تا امت اذا اتخذت اما وام باشی ام دماغه
 وارنجیه یارمغه دخی دیرل بقالامه اذا سجد الامه بالمد یعنی ام دماغه دیک یارسه وام دماغه جمع ابدن یوفقه
 دری در لامیم همزه نیک فخی ومیک کسری ومد بدله شول کسند در کام دماغه ضرر کلکین هذیان سوبلیه
 لما موم می اولک فخی و ثانیته فخی ومد بدله بمعناه وام شول طاشه دیرل که انوکله باش یاریلور الامام همزه نیک
 فخی و یانک کسری به جمع ذکر اولن طاشلر معناسنه و موم شول دوه ییدرل که اور کجک داخل یجلوب فاسد
 اولش ایله الامام همزه نیک کسری به غارده خلقه مقتدی اولن الا تمام همزه نیک و تانک کسری به اقتدا ایتک
 بقال ایتک اذا اقتدی به الامام همزه نیک کسری به شول العجدر که بنا اولن کسند بنای انوک اوزرینه ترتیب ونسویه
 قیلور بنا یجون استعمال اولنان ایتک کبی خشبه البنا معناسنه و امام یرک بر جانیته دخی دیرل و یولک
 هر جانیته ده دیرل ناحیه الارض و ناحیه الطريق معناسنه قال الله تعالی و انهم المامام مبین و امام کتاب
 معناسنه ده کاور قال الله تعالی و کل شیء احصیناه فی امام مبین و امام شول کسند به دخی دیرل که اکاقتدا
 یدرل الایه همزه نیک فخی و یانک کسری ایله امام کجی اصلند ایتک ابدی همزه نیکه ایله ایله ایله و الله ایله کبی
 و بعد الادغام همزه مکسور و ما قبل مفتوح و المفعول یای قلب اولندی اجتماع همزه نیک لازم کلسون دیو و یو
 اخفش روایی در و قری بقوله تعالی فقاتلوا الیه الکفر الایه همزه اولینک فخی و ثانیته نیک کسری به کذلک
 امام کجی در اجتماع همزه نیک کریمه کور منکر قنده الایه همزه نیک فخی و واک فخی ومیک تشدد بدله
 تصغیر در همزه مفتوح و ما قبل مضوم و المفعول یای قلب اولندی الایه همزه نیک فخی و یای اولک فخی ایله
 کذلک تصغیر بدر مازی قولی اوزن و اووه قلب ایتکسز امام همزه نیک فخیله طرف در اوک معناسنه تقول
 کنت امامه ای قد امه امامه همزه نیک فخی ومیک تخفیفیه بعور تک اسمی در الام فختبئه قریله بعید ک مابینی
 و قریب معناسنه ده کلوروشی بسیره دخی دیرل بقال ماسالت الایما و لولو طلت ظلما و بقال اخذت ذلک من
 ام ای من قرب و ام مقابل معناسنه ده کلور تقول داری ام دازه ای مقابلتها الموم می اولک فخی و ثانیته نیک
 تشدد بدله مقارب معناسنه در که آمدن ما خود در قریب معناسنه بقال هذا امر موم علی وزن مضار ای
 مقارب ام همزه نیک فخی ومیک سکونیه معنای استفهامه حرف عطف در و امک ابکی محلی و ارد بری الف
 استفهامه معادل ذکر اولته در که ابکستند ای معناسی حاصل اولور تقول از بدی الدارام عمرو و المعنی ایتها
 فیها و بر محلی دخی ناقبلندن منقطعه ذکر اولته در کک خبر طریقیله اولسون کرک استفهام طریقیله
 اولسون خبر ده ایدرسن انها لابل ام شاء یاف و بوی اول وقت دیرسن فجن بر جسمه نظر قیلوب فی دوه توهم
 ایدرسن بعد طنکه قیون اولسی غالب اولغین اولکی کلامدن دونوبام شاه دیه سن پس ام بمقوله محله
 اضراب ایچون اولوب بل معناسنه اولور لکن بل کله سندن صکره واقع اولان یقینی اولوبام کله سندن صکره
 اولن ظنی اولور و استفهامه هل زید منطلق ام عمرو فانی دیرسن پس زیدک انطلاقتدن سوال ایتکه دن
 اضراب ایدوب عمروک انطلاقتدن سوال ایدرسن پس ام کله سی ایله ظن و استفهام و اضراب حاصل اولور
 و باری تعالی نیک لاریب فیه من رب العالمین ام یقولون افتریه دبدکی قولی اصلند استفهام دکامروام
 یقولون شک بناء دکامرو بلکه کفره نیک صنعلرن تقیم ایچون در که مابعد نیک بل هو الحق من ربک یورلش در
 کک و یا که دبدکری قول باطله تنبیه اولور شه کک کسند به الخیر ایتک ام الشر دیک انوک الخیر احب
 دیکچن ییلور ککن بوی سوال ایدرسن انوک فعلن یقیندن اوتری پس استفهام انکار ایچون اولوب تو یخ

وسر زینش زاد اولور و جهر شک اصلند استفهام دکامرو دبدکندن مراد حالا حقیقت استفهام مراد کادر
 دیک اولور و کاه اولور که ام هل کله سی اوزن داخل اولور تقول ام هل عندک عمرو و کله ام همزه استفهام اوزن
 داخل اولور و لکن لا تقول عندک زید ام عندک عمرو لان اصل ما وضع للاستفهام حرفان احدیهما الالف فلا تقع
 الا فی اول الکلام و الثانی فلا تقع الا فی وسط الکلام و هل انما یقیم مقام الالف فی الاستفهام فقط فلذلک لم یقع
 فی کل موقع الاصل یعنی افاده استفهامه و اقتضای صدرده اصل یرنه طور مدی ولم کاه اولور زاید واقع
 اولور شه اما کان دیرل ماکن معناسنه التام و علی وزن التکریم برنسنه فی همز قلوب یو ک فلی بقال اووه
 الکلام و یا اذا سجد الامه و موم شول طاشه الموم می اولک فخی و تشدد بدله عظیم الخلق و عظیم الرأس معناسنه در
 الامام همزه نیک فخی و واک تخفیفیه صورلک حراری الایا همزه نیک فخی و اخرنک الفک قصر به جفی اولین
 کسند لکر کرک خالدن اولسون کرک نسادن اولسون و یونک اصلی ایام ابدی قلب مکان قلوب ایامی دینلدی
 ز الایم همزه نیک فخی و یانک کسری و تشدد بدله واحدی در جفی اولین اریا خود عورت معناسنه بقال
 رجل ام سوا مکان تروج من قبل اولم یزوج امرأه ام ایضا بکر اکت او بیبا الایه همزه نیک فخی و یانک سکونی ایله
 جففسز اولنک الایم همزه نیک فخی و یانک سکونیه بمعناها الایم فختبئه بمعناه یقال ام المرأة من زوجها ایتک
 الایه و ایما و یوما و فی الحدیث لانه کان یتعوذ من الایه التام فختبئه و یانک فخی و تشدد بدله جففسز اولنک بقال تا تم
 الرجل زمانا اذا مک لا یزوج و قولهم ماله ام ولا عام ای هلکت امرأه و ماشیته حی بیوم و یعم فعیان الی اللین و ایما
 الی النساء یعنی سوده و زوجه یحتاج اولدی پس ما کله استفهام اولوبام و عام کله لری فعل ماضیلر در
 المایه میمک فخی و همزه نیک سکونی و یانک کذلک فقیله اسم مکان در معنای مزبور دن بقال الحرب مایه ای
 یقتل الرجال فتدع النساء بلا ازواج التام علی وزن التکریم برکسند فی جففسز قلن بقال الیه الله تا بیبا الایه
 همزه نیک کسری به اجان مزی اوزن برکسند فی جففسز قلن المتها فانا الیها علی مثال اعنتها فانا اعینها و اعانها
 سوده محتاج قلغه دیرل الایم همزه نیک فخی و یانک سکونیه ایلان حیه معناسنه ابن السکیت ابدی یونک اصلی
 لم ابدی یانک تشدد بدله بعد تخفیف اولندی لیمن و هیمن تخفیف اولند و فخی کبی ایوم فختبئه جعی
 ایلانر معناسنه الایم همزه نیک کسری به تون خان معناسنه الایم فختبئه جعی تو تملر معناسنه و ایام تو تن قلغه
 دخی دیرل بقال الم الرجل ایما اذا خن علی العن لخرج من الخلیه فیا خذ ما فیها من العسل و خلیه خاه معجمه نیک
 فخی و یانک تشدد بدله قوا بیت العن معناسنه فصل الباء العیاجام یانک فخی و یانک کسری به افتر دواهی
 معناسنه البزم یانک فخی و ذال معجمه نیک سکونیه به طوقن ایلک جوق اولغین یرک قالن اولسی بقال ثوب
 ذوبدم ای کثیر الغزل و سوز اولغه دخی دیرل بقال رجل ذوبدم ای سین و بقال ذوزای و حزم و قال الاموی
 ذوبقم و قال الکسانی ذوا حمال لما حمل و قال الخلیل هو العاقل عند الغضب یعنی بزم بو معناره کلور دبدلر
 البرم فختبئه برنسنه دن اوصنوب ملول اولنک بقال برم من الباب الرابع اذا ستم ورم کذلک شول کسند در
 کجکلندن مبرسه داخل اولیه الایرام همزه نیک فقیله جعی قمار او یمن کسند ل معناسنه فی المثل ایما
 قرونا یعنی مزبور زیاده امسک اوزن ایتک خرمای ابکشر می رو ورم دیکتلوا غیشته دخی دیرل
 البرمه کذلک فختبئه واحدی ذکر اولنن یشک برداسی معناسنه و هر دیکلو اغاجک یشتی صارو
 اوور الاعرفه دبدکری اغاجک یشتی اق اولور و سلم اغاجک یشتی و ایحه جهنندن سار ییشلردن طیب در
 التبرم فختبئه و یانک فخی و تشدد بدله بمعناه بقال بزمه الایرام همزه نیک کسری ایله ملول قلن بقال
 امه اذا له و اخره و ارام ابی محکم بو ککه دخی دیرل تقول ایتک الشی اذا حکمته المبرم میمک فخی و یانک

اوم
ایم

مجرم
بزم
م

وایانک کسری ابله مفاعل وزنی اوزن شولات در که بر کره سکر تد کدن صکره تکرار سکرده
 المتام مملک کسری و تانک سکونی و همزه نیک فخیله شول بزدر که اریشی وارجی ایکشرفات اوله المتام
 علی وزن المفاعله ذکر اولن طریق اوزن بزطوق نقول تاء متاءه اذا انجسته علی خیطین خیطین الاتام
 عورتک اردن و اوکن بیر ایتمک افضا معنائه نقول اتا مها اذا افضاها الاتحمی همزه نیک وحاء مهمله نیک
 فخی و اخر نه یانک تشدید به بر دبد کری قاشک بر نوحی الخیم تانک فخی وحاء معجمه نیک سکونیه هر قرینه نیک
 یا خود هر ارضک منتها سی بقال فلان علی تخم من الارض ای علی منتهاها الخوم خمتنه جمعی فلسله فلوس
 کی و فرایندی تخوم صنوره در لر حدود معنائه تخمک جمعی اولن اوزن ته کم مرور ایتدی و ته کم بعض
 شاعرک شعر نه واقع اولدی و ابن السکیت ایتدی واقع اولن تخوم در تانک فخی و خالک ضمی و مد به که
 جمعی تخم کلور خمتنه صوره صبر کی ابو عمرو دن استماع اولند غی اوزن الخمه تانک ضمی و خالک فخی ابله
 امتلا اولن معنائه اصلی و حده در واوله ته کم فصل و او ده بیان اولنور انشاء الله تعالی نرم تانک کسری
 و رانک سکونی و یانک فخی ابله بر موضعک اسمی در التلام تانک فخی ولامک تحفیفیه شا کردل اصل نه
 تلا میز ایدی اخر نه ذال ساقط اولشدر التام تانک فخیله بر نسبه اخر اولن بقال تم الشی تمام من الباب الثانی
 الاتام همزه نیک کسری ابله بر نسبه فی تمام ایتمک نقول انه غیره التیم علی وزن التکریم بغناه الاستقام همزه نیک
 و تانک کسری به جعناه ایضا بقال تمه و استمه یعنی و اتام حامله اولن عورت مد تن تمام ایتمک دخی در لر
 المتم مملک ضمی و تانک کسری به مد تن تمام بدن حامله عورت یقال تم الحبلی فخی تم اذا تم ایام حملها و ولدت
 التام التام تانک کسری به ولد تمام وقتنه طوق یقال ولدت تمام و تمام بالقح و الکسر و ولد المولود التام
 و تمام و تمام ای بدر اولغه دخی در لر بقال قر تمام و تمام اذا تم لیه البدر لیل التام تانک کسری به در فخی جائز
 دکلدر اطول لیلای که بلد برواقع اولور شب بلدا معنائه التیم تانک فخی و ضمی و کسری به اوج لغت در
 تمام معنائه بقال ای قائلها الاتامی مضی علی قوله ولم یرجع عنه یعنی سوزن تمام اتیمه واز کجندی التیم
 تانک فخی و مملک کسری و مد به بر تشدید معنائه التیمه وزن مزبور اوزن شول نسخه در که فی کور لر
 و فی الحدیث من علق تیمه فلا تم الله بعضلر ایتدی حدیث شریفه منعی اولن تعویذ بنوحی در خرزه
 معنائه و اما شول نسخه لکه اند قرآن عظیم و اسماء الله یازله فی کور تمدن منع یوقدر نیم وزن مزبور اوزن
 بر قیل به نیک باباسنک اسمی در که اول نیم بر مر در که جد اعلاری مضر در نیم مملک ضمی و تانک کسری
 و تشدید به بی ربوعدن بر شاعرک اسمی در که اول نیم بر مر در که جد اعلاری مضر در نیم مملک ضمی و تانک کسری
 کلامندن حرف تا کلامدن رد دابدن کسره التیمه علی وزن الزلله تکلمه ذکر اولن صفت اوزن اولن
 التام تانک فخی و مملک تشدید به تمام اولن بقال تمام ای جاء واکهم و تم المستم مملک ضمی و تاء تانک
 کسری به شول کسره در که صوف و دوه یوکی طلب قلا طوقی طور دخی نسبه فی تمام ای یکچون التیمه تانک ضمی ابله
 هیه اولن یوکی یان سی التیم تانک فخی و نونک ضمی و تشدید به شول ای نحد که نیک بر جنس اوفوق عشی اولور که
 چکر دکندن اولور لی اهل بادیه اکل یلر التیمه تانک فخی و نونک ضمی و تشدید به کذلک ذکر اولن اغاجک
 واحدی التیمه تانک ضمی و مد به شول نسبه در که کومشدن ایشلر لایهودانه سی کی تهامه تانک کسری به
 بر شهرک اسمی در التیم تانک کسری و اخر نه یانک تشدید به ذکر اولن شهره منسوب اولن نسبه
 تهام تانک فخیله کذلک نهامیه منسوب اولن نسبه فخنکه تانی مفتوح قیله سن یایی مشدده
 کور مر سن ته کم بیان و شام در لر بوقدر وار که نهامه الفاصلی در و بیان و شام کله نهامه یایی نسبتدن

عجم

تخم

ریم

تلم

تسم

نیم

توم

تقم

عوض در التیم تانک فخی و هانک تخفیف فی ابله جمعی یقال قوم نهامون کما قالوا یانوزن سیبویه ایتدی طایفه
 عربدن بعضی تهامی و یانی در لر تانک فخی و یانک تشدید فی ابله التیمه تانک فخی و هانک سکونیه تهامه ده
 لغت در التیم فختنه مصدر در تهامیه کلمه معنائه الاتهام همزه نیک کسری و تانک سکونیه تهامه شهر نه
 کتمک نقول اتهم الرجل اذ صار لی تهامه المتهم مملک کسری و تانک سکونیه شول کسره در که تهامه شهر نه
 انوک کلمی جوق اوله التیمه تانک ضمی و هانک سکونیه بر کسره یه سوء ظن ایتمک اصلی و هیه در فصل و او ده
 کاور انشاء الله تعالی نیم الله تانک فخی و یانک سکونیه بکر قیله سندن بر جماعتک اسمی در که انلره لهازم در لر
 بابا لر نیم الله بن ثعلبه در و غره نیم الله بن واسطک دخی اسمی در و بعضی نسخه ده لفظة الله بنه اللات واقع
 اولشدر اصم اول ذکر اولن در نیم الله کلمه سنک معنائه عبد الله دیکل لو لور نیمه لیل دیکل نندن ما خود در
 عبده و ذلله معنائه التیم مملک ضمی و یانک فخی و تشدید به محبتدن ذلیل اولن کسره التیم تانک فخی و یانک
 سکونیه ذلیل قلی بقال تاهمه فلانه نیم قریشدن بر جماعت در که ابو بکر صدیق رضی الله عنه انلردن در و اول
 نیم بر مره در جد اعلاری نصر در و نیم بر غالب دخی قریشدن بر کسره نیک اسمی در و نیم بر قیس و نیم بر شهبان بکر
 قیله سندن بر کسره نیک اسمی در و نیم بر ضیه و نیم اللات کذلک ضیه قیله سندن بر کسره نیک اسمی در و نیم
 اللات کذلک خروج قیله سندن بر کسره نیک اسمی در که انصار دن در که اول نیم اللات بن ثعلبه در که اسمی مجاردن
 و بنو نیم بن ثعلبه طی قیله سندن در التیمه تانک کسری و مد به شول قیون در که فی صاحبی منزل نه صغر
 و نلاغه کوندر مزوفی الحدیث التیمه لا هله الا تام همزه نیک کسری و یانک کسری و تشدید به بر کسره اوند
 صاغخچون صقل دخی قیونی بو غزلق بقال اتام الرجل بتم من افتعل التیمه تانک فخی و یانک سکونی و الفک
 مدی ابله بر یه فلات معنائه نیمه وزن مزبور اوزن بر موضعک اسمی در فصل التیم تانک فخی و تانک سکونیه
 سختیانک دیکشن رمز ایتمک بقال ثبت الحارزة خرزها اذا افسدت ته الاتجام همزه نیک کسری به یغور متصل
 یغور بقال التیم الطر اذا کثر و دام و یقال اثجت الثماء تم اثجت و انجم بلوب اولنق در التیم فختنه اولک
 دیشی دو شمش نقول منه ثم الرجل من الباب الرابع الا ثم همزه نیک و رانک فخیله شول کسره در که لوک دیشی
 دو شمش اوله الا ثم همزه نیک کسری به اولک دیشی دو شمش بقال ارمه الله ای جعله ارم الشرم تانک و تانک ضمی
 و رانک سکونیه کاسه ده باقی قالی نسبه کرک طعام اولسون کرک سا رانک قتی اولسون التیم تانک فخی و عین
 مهله نیک سکونیه بر نسبه فی قور مق نقول ثعت الشی اذا زعته التیم فختنه و عینک ضمی و تشدید به بر
 بر کسره یه خوب کور نیک نقول تغمی ارض فلان ای اعجمتی و بوی ابو زید نابد لنه نوله روایت قلدی التیم
 تانک فخی و غین معجمه نیک تخفیفیه بر اوت در که طاغله ده بتر قور بد قلا غار و االسان فارسیه در منه سیبیه
 در لر که بوشن دبد کری اوت در و کاه اولور پیر اولوب سقل اغرمی لکاتشیه ایدر لر التیمه وزن مزبور اوزن
 واحدی التیم تانک فخی و عینک کسری به شول کلب در که صیدیمکه معتاد اوله و بومقامه صاحب صراح نیم
 سیک کر نه دیشدر سیک شکاری دیکل عله التیم فختنه یول اور تسی وسط الطریق معنائه و تیکم بریده
 اقامت ایتمک معنائه دخی کلور بقال تیکم بالکان من الباب الرابع الا اقام بونکم یوله کیمه دن خالی و لماغه دخی در لر
 نقول تکتل للطریق اذا رمته التیمه تانک ضمی و لامک سکونیه دیواره یا خود غیری نسبه ده اولن و کذلک التیم
 تانک فخی و لامک سکونیه بر نسبه فی کدک ایتمک بقال تلمته التیمه کما من الباب الثانی و نیم کدک دخی
 دیر بقال فی السیف تلم و فی الاناء تلم اذا التکسر من شفته شی الانتلام همزه نیک و تانک کسری به بر نسبه
 کدک التیم فختنه و لامک ضمی و تشدید به بغناه نقول تلمت الشی قانلم و نیم التیم فختنه

نیم

تیم

تجم

ریم

تیم

تیم

تیم

تیم

تیم

بنزدان درویری دخی طینه در وجرم قطعه دخی دیرل وجرم قبونک یوکن قرغه ده دیرل نقول جرمت صوف
الشاة اذ اجر زنه وجرم للغه دخی دیرل نقول جرمت منه اذ الخذت منه مثل حلت وزناومعنی وجرم کسب
معنایسته ده کاور یقال جرم مجرم من ابواب الثاني اذا کسب وحمل معنایسته ده کاور قال الله تعالی لا یجر منکم شیئان
قوم ای لا یحلبنکم وبقال لا یکسبنکم وشیئان بغضه دیرل الاجترام هز نه نک وناک کسریله کذلک کسبک یقال
جرم الضل واجرته اذ اصرمه یعنی خرما کسسه الجازم وناک کسریله خرما کسبی کسسه وبنو جارم عربین
یرقوم کسبی در الجرم حیث ضمی وناک فحینه جارم کسبی خرما کسبی معنایسته الاجرام حیث ضمی وناک
کذلک تشدیدیه کذلک جمع الاجرام حیث کسری وفتحی وناک تخفیفیه خرما کسبی یقال هباز من الجرام وجرم
وجرم کسریله جریم کسبی دخی کور کریمه کرام کبی یقال جله جرم ای عظام الاجرام وجرم کسری وشدید
لامله یا شلود وده دیرل الجرم حیث کسری وناک سکونیه جسد معنایسته در و لون معنایسته ده کاور وجرم
صوته دخی دیرل ابن السکیت وروانی و غیر یلروانی اوزن و ابو حاتم ایتدی عامه فلان صافی الجرم دیکه حر یصلر در
صافی الصوت و صافی الخلق معنایسته لکن بوخطارد بدی الجرمة حیث کسری وناک سکونیه خرما کسبی طایفه
الجرمة حیث ضمی وناک تخفیفیه خرما کسبی لورکن انجمن دوشن خرما الجرم حیث ضمی وناک کسری وشدید
انجمن کسبی خرما وجرم جکرده معنایسته ده کاور ابو عمر وروانی اوزن الجرام حیث ضمی وناک تخفیفیه کذلک
جکرده معنایسته در مزبورک وروانی اوزن و مزبور ایتدی بونلر یعنی جریمه جرم قوری خرما دخی اطلاق
اولورلر نته کم ابن السکیت باب فعیل وفعاله ذکر ایشدو شمع ایله شجاع کبی یجیل معنایسته کفیم ایله
کهام کبی مسن معنایسته و عقیق ایله عقام کبی ولد کتور مز معنایسته و یجیل ایله یجیل کبی
جسم معنایسته و صحیح الادیم ایله صحاح الادیم کبی فی جرات معنایسته الجرم حیث ضمی وناک فحینه وشدیدیه تمام
اولن بل الجرمة وزن مزبور اوزن موثنی یقال حول مجرم و سنه مجرمة ای تامة الجریم فحینه وناک ضمی
و تشدیدیه بل کسبک نقول مجرمت السنون ای انقضت وجرم اللیل اذ اذهب وجرم رکسینه نک اوزنه ایشلر کبی
کناهی اسناد ایتکه دخی دیرل یقال تجرم علی فلان ایادی ذنبالم افعله لاجرم فحینه وناک فتح اوزن بناسی
ایله فر ایتدی یور کله در که اصلنه لابد ولاحاله معنایسته در وقتا که بو معناده استعمال کثیر اولد یسه معنای
قسمه تحول ایتدی وحقا منزه سنه نازل اولدی بو اجلدن جوانیه لام داخل اولدی ته کم جواب قسمه لام داخل
اولور الجرثومه حیث وناک ضمی ایله اصل معنایسته وجرثومه الثقل قریمه یواسی الجریم فحینه وناک ضمی ایله
جمع اولق الاجر ثام هز نه نک وناک کسریله بمعناه یقال جریمه الشی واجرتم اذا جمع الجریمه جم اولک فحینه وناک
کسریله عمیدن رقوم در که جزیره ده ساکن اولورلر یقال الجریمه نبط الشام ونبط فحینه وناک رقوم کسریله دیرل
الجریم علی وزن التدرج وحشی بتاغنده دیوشر لوب ساکن اولق یقال تجرم الوحشی فی وجان اذا قبض و سکن
الجریمه علی وزن الدرجه رکسینه صول الن طعابر اوزنه قوم قدر کسینه اکل ایتسون دیو جریمه کبی دروزنا
ومعنی وجرمده سوزی چوغلغه دخی دیرل یقال جردم اذ اکثر فی الکلام الجریمه حیث کسری وناک سکونیه
یرعلت در که غلیظ غدال دن حاصل اولوب سر سام اولری کبی اولری اولور رسام کبی در وزناومعنی الجریمه
علی وزن الدرجه رکسینه خسته لکدن افاقیت بولق یقال جریمه الرجل اذا ندمل بعد المرض والهزال فهو
مثل جریمه وزناومعنی ویرسنه یحدث نظره نظر ایتکه دخی دیرل بریمه کبی یقال جریمه الرجل اذا احد النظر
الجریمه حیث وضاد مجیمه نک خیمه بلز یاده چوق پیر کسینه اکول معنایسته الجریمه حیث ضمی وضاد
کسریله بمعناه جریمه حیث وناک خیمه بلز یمن ولا یبندن برقبیله نک ایتدی در که انلر اسماعیل نبینک
صلوات الله علیه اصهارندن در یعنی اهل بیتندن در الجریمه حیث ضمی وناک کسریله فرموده

ولان دوه قرار وای اوزن بقال جل جراه و ناقة جراهه الخزم خیمک فقی وزای مجده نکه سکونیه کیمک قطع
معنایسته و نهایه جرم الحرف دید کلمی بودند در که جرم اعراب سکون کی در بناده نقول جرم الحرف
فانجزم و جرم قریبی طول در معنی دخی در لر نقول جرم القریة اذ املا تها و جرم خرمای نقدی و تخمین ایتمکه
دخی در لر جرم کی راه مهله ابله نقول جرم القمل و جرمته اذ اخر صته و حررت و عرب طایفه سی رزم متعارف
اولی خطره جرم در لر حیر طایفه سنک خطندن مقطع و ما خود اولد غیون و قلم الخزم شول قله در لر که
انوک اوجی محرف قطع اولنماش اوله و جرم شول نسبیه دخی در لر که ناهیه فرجه اذ خال ابدوب و اخر دوه
اور نسبیه بقال تا که فی کندی ولدی در صته الخزمه خیمک فقی و نایک سکونیه بر کره ییمک کله واحد
معنایسته الخزم علی وزن التکریم قریبی طول در مق و تخرم عاجز اولغه دخی در لر نقول جرم القوم ای عجزوا
الخزمه خیمک کسری و نایک سکونیه دوه سور یسندن بر قطعه یه در لر و قیون سور یسندن بر قریه در لر
الجسم خیمک کسری و سینگ سکونیه جسد الجسمان خیمک فقی و سینگ سکونیه جسد معنایسته جتان کی در
وزا و معنی و امعی ایندی جسم و جسمان جسد معنایسته در و جتان شخص معنایسته در و مز بور ایندی جسمان
جسم انسانک جمعی دخی کلور ذی بابه دو بان کی فورنلر معنایسته بقال له الجسمان ای الجسم کثیره الجسم خیمک
فقی و سینگ کسری و مد بابه فرموده اولن کسبه بقال جسم الشئ من الباب الخامس اذ اعظم الجسم خیمک فقی
و سینگ تخفیفیه بمعناه بقال جسم فهو جسم و جسم الجسم خیمک کسری به جسم جمعی الجسم فقتنله
و سینگ فقی و تشد بابه بر کسبه اختیار ایتمک بقال تجسمت فلان من بین القوم ای اخترته کویا که انوک جسم
قصدا ایتمش اولور سن ته کم تا بیته در سن انوک علامتن و شخصن قصد ایتمد دیک محندن و تجسم بری طلب
ابدوب توجه ایتمکه دخی در لر نقول تجسمت الارض اذ اخذت بحرها تریدها و تجسم الجسم اولغه دخی در لر
و رنسنه نکه اعظمه مباشر ایتمکه دخی در لر ابن السکیت روا بی اوزن نقول تجسمت الامر اذ اکت احصیه
و جسمه ای معظمه و تجسم یوکسک قومه و یوکسک طاعه جقمغه دخی در لر مز بور و ابی اوزن نقول تجسمت
الزل و الجبل اذ اکت اعظمه الجسم همزه نکه و سینگ فقی ابله فرموده اولن نسبه جاسم سینگ کسری به
شام شریفه بر قریه نکه اسمی در الجسم فقتنله رنسنه فی زحمتله محصیل ایتمک الجسم فقتنله و سینگ
فقی و تشد بابه بمعناه نقول جسمت الامر جسمان من الباب الرابع و مجسمته اذ اکتلفته علی مشقه الجسم علی وزن
التکریم رنسنه فی کوجه محصیل ایتمد مک الجسمان همزه نکه کسری به بمعناه نقول جسمته الامر مجسمیا
و اجسمته اذ اکتلفته ایاه الجسم خیمک فقی و سینگ فقیله دوه نکه کو کسی صدر بعیر معنایسته جسم وزن
مز بور اوزن انصار دن بر جماعتک اسمی در که انلرک یا یاسی جسم بن خرج و جسم بنی ثقیفه دخی بر جاک
اسمی در که اول جسم بن ثقیف در و جسم تغلب قبیله سندن بر قومک دخی اسمی در که انلر لا تم در لر و جسم
هوازن دن دخی بر جاک اسمی در که اول جسم بن معاوی بن بکر بن هوازن در الجسم خیمک و عین مهله نکه فقی ابله
طمع بقال جم یجمع جمعاً من الباب الرابع و جمع اته زیاده اشتها اوزن اولوب فی زیاده اکل ایتمکه دخی
در لر بقال جم اذا قرم الی اللحم وهو فی ذلک اکول و جمع دوه شوراوت و دیکن بولیوب عظامه
و جسم کلابه میل ایتمسه دخی در لر و جمع طعامه اشتها و لماغه دخی در لر بقال جم الرجل اذ لم یسته
الطعام الجسم خیمک فقی و عینک سکونی و الفک مد بابه یا شلو اولن ناقة و مذ کرنه اجم دیزلر
الجسم خیمک و سینگ فقی ابله قصیر القامه اولوب زیاده غلیظا و ان کسبه و فر ایندی سینگ
فقی اقصم در الجسم خیمک فقی و لا ملک سکونیه کیمک قطع معنایسته نقول جلمت الشئ جلماً من الباب
الثانی اذ اقطعت و جلم کیمک اوزن اولن فی صویوب المغه دخی در لر بقال جلمت الخزور جلماً جلماً
اذا اخذت ما علی عظامها من اللحم الجلمه خیمک فقی و لا ملک سکونیه کسری به بمعناه نقول اخذت

الشيء الخلية اذا اخذته اجمع الخلية فختبئته كقوتى انك طوار كوده سنده واردر تقول هذه خلية
 الخرزوراي خما اجمع وختبئه قيونك كوده سنده دخی دیر ایچی چقوب انقاری کسید کدن صکره الخ
 كذلك فختبئه بچی که انوكه قيون انی قطع اولور الخلتن فختبئه ابکی بچی که برقند اوله الخلام خیمک
 کسر بله او غلظت خدها معنائه الا اجسام همزه نك والامك کسر بله جمع اولق يقال اجمع القوم
 اجساما اذا اجمعوا وبعثت ایتدی اجسام بیوکلمک استکبان معنائه الخله خیمک وهانک ضمی
 وما یبذل لأمک سکونیه دن نك کناری وفی حدیث ابی سقیان کدت تا ذل فی حدیث تا ذل تجارة الخلمتین
 ابو عبید ایتدی اشبو حدیث شریفه خله خیمتیه مراد دن نك ابکی جانی دن امانه وفی اولی خله خیمتیه
 وهانک فختبئه مر بور ایتدی بن بونی فختبئه بو حدیثدن غیر ی رده ایتدی وکن فی اصل کلامتد ریدی
 الخله خیمک وهانک ککذلک ضمی ابله بر جاک اسمی در الخیم خیمک فخی ومیمک تشدد ببله کثیر معنائه
 قال الله تعالی و یحبون المال عبا جاو یقال جم المال وغیره من الباب الاول والثانی اذا اکثرو جمع قیوده جمع اولن
 صویه دده دیرلر وجم کتله نك اوزنه باش یغمعه دخی دیرلر نقول جمعت المکیال اذا ملأ نه فوق الطفاف وجم
 ات د بکنکه دخی دیرلر یقال جم الفرس جامن الباب الاول والثانی اذا ذهب اعیاهه وکذا اذا ترک الضراب جم
 جیمک فخی ومیمک تشدد ببله سلفه کچن یاد شاهلر دن بر نك اسمی در الخله خیمک فخی ومیمک تشدد ببله
 شول مکان در که انده قیونک صوی جمع اولور اجسام جیمک کسری ابله جمی صو جمع اولاجق بر معنائه الخیوم
 جیمک فخی ومیمک خیمه شول قیودر که صوی جوق اوله وجوم ککذلک شول ات در که بر که سکر نمکدن
 صکره تکرار سکرده الخیوم فختبئه قیوده صو جوق غلق یقال جم الماء جم جوما اذا کثر فی البئر واجتمعت بعد
 ما استقر مافیها وجوم بر کسینه نك کسری قریب اولغه دخی دیرلر یقال جم قدوم فلان جوما اذا نادوا حان الخیه
 جیمک ضمی ابله جماعت عطیه و جیمک فخی دخی لغت در وجه ضم جیمه باش قبلی که قولقدن اشغه ایترو بو و فره دن
 کثر در و فره قولاغه دك ایتدی وبله آموزه دکن در و بو مقامه صاحب صراحت جمه انبوعی موی سرو قانی ان
 دبدکی تفسیر مطابق دکل در الخمانی جیمک ضمی ومیمک و بانک تشدد ببله شول کسینه در که باشند ایترو صراحی
 اوزنه اوله طویل الخیه معنائه ونون علی خلاف القیاس زیاده اولشدر و اگر جمه ابله بر کسینه نیمه اولنوب
 اکسبت اولنسه جمی دیرلر اجسام جیمک ضمی و کسری ومیمک تخفیه ببله شول نسنه در که کیه طولد قد نصکره
 اوزنه یقتور کیه باشی معنائه وجام جیمک کسری ببله بر نسنه نك صویه طویل سینه دیرلر و جیمک ضمی ابله اوله
 طویل سینه دیرلر یقال عندی حمام القدح ماء بالکسرو حمام المکوک دقیقا بالضم ولا یقال الحمام الا فی الدقیق
 واسما به یقال عطی حمام المکوک اذا حط ما یحمله را سه فاعطاه الخیم فختبئه بمعناه الاجام همزه نك کسر بله
 کیه به باش یغمعه دیرلر نقول اجمت المکیال اذا بلغ الکیل جماته الخمان جیمک فخی ومیمک تشدد ببله باشلی اولن
 کیه اجسام جیمک فخی ومیمک تخفیه ببله ات د بکنلوب راحت اولق یقال جم الفرس جاما اذا ذهب اعیاهه
 وکذا اذا ترک الضراب الاجام همزه نك کسر بله بمعناه یقال جم الفرس علی البناء للبحول اذا ترک ان رکب
 و یقال اجم لنفسک یوما و یومین واجام بر نسنه حاضر اولغه دخی دیرلر یقال اجم الامرا اذا نا وحضر
 و یقال اجم القراق اذا خال الاجم فختبئه شول بنادر که ککره سی اولیه بقه ال بنیان اجم ای لاشرف له
 اجما جیمک فخی ومیمک تشدد ببله مو فی و جمه شول عورت ته دخی دیرلر که دیر سکی
 سوری اولیه یقال امرأة جمه المرافق واجم شول رجه دخی دیرلر که اوغراشه انوک کندی
 اولیه اجما الفخر جیمک فخی ومیمک تشدد ببله والفک مدبله جماعت ناسه دیرلر ته کم بابوده
 مرور ایتشدر و جمه شول قیونه دیرلر که بو بیزی اولیه یقال شاه جانا ای لافرن لها الاجسام همزه نك

جلم

جلم

جلم

وتانک کسری ابله ات و اگر قوی بر مقدار د بکنک یقال استجم الفرس واله را اجم و یقال انی لاستجم قلی بشی من
 لله ولا قوی به علی الحق الخیمة علی وزن الزلزله کلامی استکان سوبلمک التجمیم علی وزن التزلزل بمعناه یقال
 ججم الرجل و تجمیم اذالم بین کلامه الخیمة جیمک ضمی ومیم اولک سکونیه قفا ککی که دماغی مثل
 ولور و جیمه ایتدن قدحه دخی دیرلر و جیمه شول قیوه دیرلر که شور رده تانلر اوله دیر
 الجاجم جم اولک فخی و تاننک کسر بله بر موضعک اسمی در ابو عبید ایتدی موضع مر بون دیر الجاجم
 دبد بلر انده اجم قد حلر ایشلند کندن اوتری جاجم العرب وزن مر بور اوزن شول قیوله در که بر کسینه نسبت
 و نسنه انله نسبت اولور جمع بطونی جم ایتدی کار ی جهندن کلب بن و ره قیله سی کبی که یخن کبی دیناسه
 طوندن شی اخره نسبتدن استغنا کا ورا الخیم جیمک فخی ومیمک کسری ومدبله شول ات در که بر مقدار اوزنلر
 وله وهنوز کال بولیه الخیم جیمک فخی وهانک سکونیه دورک اوان یوز یقال رجل جهم الوجهی کاح الوجه و جهم
 بر کسینه نك یوزنی دورک قلغه دخی دیرلر اجم فختبئه وهانک ضمی وتشدد ببله کذلک یوزی دورک ایتک
 نقول جهمت الرجل و تجمیمه اذا کحت فی وجهه الخیوم فختبئه یوز دورک اولق یقال جهم جهومة من الباب
 الخامس اذا صار باسر الوجه الخیوم جیمک فخی وهانک ضمی ومدبله عاجز اوان کسینه یقال رجل جهوم ای عاجز
 لا یقدر علی شی الخیمة جیمک ضمی وهانک سکونی ابله و اخر لیک ایتدی فرار و لینی اوزن الجهم جیمک فخی وهانک
 تخفیه ابله شول بلوت در که انوک یغوری اولیه ججم علی وزن حیدر بر موضعک اسمی در الجهمض علی وزن
 جعفر باشی بیوک اولوب یوزی دکر می اولن کسینه و جهمض ارسلانه دخی دیرلر الجهمض فختبئه وهانک سکونی
 وضاد معجده نك ضمی ابله متکبر اولق تعظم له تعطرس کبی دروز ناومعنی جهم جیمک وهانک فخی ونونک فخی
 وتشدد ببله شول ایتک امیر دن در که خدای تعالی اخرنله انوکله قوللر نه عذاب ایتدی و اول خامسیه الخانی
 و نیشدر حرف نالی مشدد قلماعله ولا ینصرف در تعریف و تاننک دن اوتری و بعضلر جهمض فارسی معر بدو
 دبدی جهنام کسر ببله ونونک تشدد ببله در بن اولن قوی بر بعید القعر معنائه یونس روایتی لوزن
 و جهنام عمر بن قطنک لقی درو بعضلر جهنام اعشاک تابعه سنک اسمی در دبدی و تابعه شول جته دیرلر که
 بر کسینه نك اردنجه یوز هر قنده کیدر سه ببله کیدر فصل الحاء الخیم حانک فخی و تانک سکونیه بر نسنه فی حکم
 فاق و جهم حکمه دخی دیرلر قضاه معنائه الخیوم فختبئه جمی و جهم بر نسنه فی واجب قلغه دخی دیرلر نقول حمت
 علیه الشی اذا الوجبت الحاتم تانک کسری ببله قاضی اولن کسینه و حاتم قره قرغه دخی دیرلر و مز بون حاتم دبد بلر
 طایفه عرب جمی اوزن فر اقله حکم ایتدی کچون تطیر احاتم الطائی تانک کسر بله شول کسینه در که شهاده انوکله
 مثل ضرب اولنور و اول حاتم بن عبد الله بن سعد بن الحشر ج در و بواص منصرف در و بعض اشعار ده که
 لا ینصرف شکله بلا تنوین واقع اولشدر ضرورت بهاء در اجتماع ساکنیندن اوتری تنوینه ککسره
 و بر مک محله تنوینی حذف ایتشدر در الحتامه حانک ضمی و تانک تخفیه ابله خولن طعام اوزنند دو ککن
 خردوات در الخیم فختبئه و تاننک ضمی وتشدد ببله اکل اولنن نسنه نك دو ککند یمنی دو ککنک
 هاشاشه الطعام معنائه یقال هو ذو جهم الخیم میمک ضمی و تاننک فخی وتشدد ببله طعامدن
 دو ککن نسنه وهو غرض الخیم و غرض تازه معنائه در الخیم حانک فخی و تاننک مثله نك سکونیه
 و بر مک اعطاء معنائه یقال حتم له حتما من الباب الثاني اذا اعطاه و جهم بر نسنه فی اوغه دخی دیرلر دکل
 معنائه نقول حتم الشی اذا دلکته الخیمه حانک فخی و تانک سکونیه قرمز اولن دبه اکمه جمر
 معنائه و دوسیدن ساطا بقه منک بعضته حتمه دبد بلر الحترمه حانک و تانک کسری و تانک مایه

ججم

جهضم

حتم

حتم

حترم

حجم

حدم

حدم

حدم

حرم

سكونه شول مندور نسبه در كه بوقر و طود اغلك اورت سنه در حقن بر بان اوز ونجه اولسه صاحبه انظر در
 حجم حلك فحق و حجمك سكونيله بر نسبه يك يوم رسي حنه سي حيد معناسنه و اكثر نسبه و عبارت جوهری
 حجم الشی حیره واقع اولمشدر زای معجه ايله لكن صواب دال مهله ايله در بقال ليس لرفقه حجم ای نتو حجم
 حجمك شبهه حكه سنه دخی دیرلر بقال حجمك من الباب الاول و حجم اوغلن له من امكه دخی دیرلر بقال
 ما حجم الصبی ندی امه ای مامصبه و حجم دونهك اغزنه ایصر مسون دیو حجم وضع ایتمكه دخی دیرلر كه بود دونهك
 هیجان حینه قلنور نقول حجمه اذ اجعلت علی قحجام و حجم منع ایتمكه دخی دیرلر بقال حجمه عن الشی حجمه
 من الباب الاول اذ كففته عنه الاحجام همزهك كسریله ممنوع اولمق بقال حجمه حجم ای كففته فكف و هر
 من النوادر مثل كبته فاكب الحجم ميمك فحق و حجمك ضمی و مدله حجات اولن كسینه و حجمك شول دونهك دخی
 دیرلر كه اغزنه ایصر مسون دیو حجم وضع ایدلر و فی الحدیث كالحمل الحجم الحجامه حاك فقیله اسم در حجات
 فعلن ایتمك معناسنه الحجم ميمك كسری و حجمك فقیله حجات الا حق شبهه الحجامه وزن مزبور اوزن كذلک
 حجات شبهه سی الاحجام همزهك و تانك كسریله حجات الملق بقال اجتمعت من الدم الحجام حاك كسریله
 شول نسبه در كه دونهك اغزنه وضع ایدلر ایصر مسون دیو الحجام حاك فحق و حجمك تشدید به حجات فعلن
 ایدلر كسینه و عر یلك اقرع من حجام ساباط دبدی و مثلدركه یطال اولنر حقه ضرب اولنور ز ریاسا باط
 نام موضعك حجامی غایت كسادندن مرور ایدن عسكری و رسیه حجات ایدر رش دوش اولدق حقه حقه
 قولیه پس بناء علی ذلك مثل مزبوری ضرب ایتمشدر در الحوجه حاك و حجمك فحق و اوگ مابینه سكونيله
 قمری كل او عیدروانی اوزن الحوجه وزن مزبور اوزن جمعی قمری كل معناسنه الاحتاد همزهك و تانك
 كسریله اودیا لكلفق بقال احتدمت النار اذ التهمت و بقال احتدم صدر فلان غیظا و احتدام قان زیاده قمری
 اولغه دخی دیرلر بر نسبه ده كه قر اولغه ما یل اوله بقال احتدم الدم اشتدت حرته حقی سواد الاحتدم ميمك ضمی
 و دالك كسریله زیاده آسی اولن كون بقال يوم محتدم اذ كان شديدا الخ الحدمه فقیله انشیا لك كسینهك
 اوزنی الحدمه حاك ضمی و دالك فقیله شول چوملك در كه قانسی سریع اوله صلودك مقابلی در الحدم حاك
 فحق و ذال معجهك سكونيله كسینهك قطع معناسنه نقول حذمت الشی اذ اقطعت و حذم حقه بوركه دخی دیرلر
 و هر نسبه كه سرعت له اوله احكام حدم دیرلر بقال حذم فی قراءته من الباب الثاني و قال عمر رضی الله عنه اذ ذلت
 فخرسل و اذا ذلت فاحذم الحذم حاك فحق و دالك كسری و مدله كسین قلع بقال سيف حذم الحدمه
 حاك ضمی و دالك فقیله قصیره القامه اولن عورت حذیه حاك فحق و دالك كسری و مدله رجالدن بر كسینهك
 اسمی در كه اول حذیه بن بر بوع بن غیظ بن مره در حذام حاك فحق و ميمك كسری اوزن بناسی ايله بر عورتك اسمی در
 فطام كی حذی علی ورن جعفر بر حاك اسمی در و تمیز بن حذم الضبی تابعیندن در الحذیه علی ورن الد حرجه
 سر هت ایتمك بقال من یحذم اذ امر كانه يتد حرج و ند حرج یوالتمق معناسنه در الحرم حاك ضمی و تانك
 سكونيله احرام ایتمك عایشه رضی الله عنها ایدنی كفت لطیبه حله و حرمه ای عند احرام النبی
 صلی الله علیه وسلم الحرمه حاك ضمی و تانك سكونيله بر نسبه مباشرت حرام اولمق و جوهر بنك یوم مقامه
 حرمی مالا محل انتها كه قولیه تفسیر ایسمی مسامحه یمنی در بقال حرم الشی حرمه من الباب الخامس الحرم حاك
 ضمی و تانك كسینهك معناسنه بقال حرم الصلوة علی الخایض حرام و حرمه بر كسینهك اهل و عیالنه دخی
 دیرلر الحرم حاك ضمی و تانك فقیله جمعی اهل یتلر معناسنه الحرمه ميمك فحق و تانك فحق و ضمیله كذلک مباشرتی
 جلال اولن نسبه الحرام حاك فحق و تانك تخفیفیه احرام كین كسینه بقال رجل حرام ای حرم الحرم ضمیله جمعی
 قد الله قدركي و قدال باشك اردنه دیرلر قفامعناسنه و حرم شهر و بینهك دور تیه دخی دیرلر كه اول ذوالقعد

وذو الحجه و حرم و رجب در كه انلك حقهك ثلثه سر دو واحد فر داد بنشد و سر دسین مهله ايله طوقنق و بری
 بر ناولتمق معناسنه در و عرب طایفه سی ذكر اولن ایلر ده قتالی حلال كور مزیدی لا ایكی حجات كه انلك ختم
 جماعیه طی جماعی در ز و انلك ذكر اولن ایلر ده قتالی حلال كور مزیدی پس شول كسینه لركه مزبور ایلر ده
 قتالی تا خیر ایدلر دی حرمنا علیكم القتال فی هذه الشهور الا دماء المحلین دیرلر دی یعنی عرب طایفه یمنی شول
 مزبور ده قتالی حلال كور نلك قتالی حلال كورلر دی خاصة الحرام حاك فقیله حلالك ضدی در الحرم
 حاك كسری و تانك سكونيله معناه و قری بقوله تعالى و حرم علی قریة اهلكتناها و كسانی ایدنی بونك معناسی
 واجب دیمكدر الحرمه حاك كسری و تانك كذلک سكونيله جماعه حریض اولمق غات معناسنه و فی الحدیث
 الذین تدر كهم الساعة تبعث علیهم الحرمه و یسلبون الحیا یعنی حرص جماعت ایلر مسلط اولوب حیاری
 زایل اولور و حرمه كذلک حرم و ملعه دخی دیرلر الحرم حاك كسری و تانك سكونی و اخرت یانك تشدید به
 حرمه منسوب اولن كسینه الحرمیه وزن مزبور اوزن مؤنثی و حرمیه حرمه منسوب اولن او قله دخی دیرلر
 حرم الله فقیله مكه مشرفه الحرام فقیله صیغه تشدید وزن مكه مشرفه و مدله یمنون و حرم فقیله كاه
 اولور حرامه طلاق اولنور بونك نظیری من ایلر زمان در الحرمه فقیله یقینده اولن شهوت جماعت تهك قافده
 اولن شوت جماعته ضبعه دیرلر ضاد معجه و یا و حقه و عین مهله ايله و اینك اولنه حناه دیرلر حاهمه ايله
 و نونله الاستحرام همزهك و تانك كسریله قیون و قیونك غیری چتال طریقی اولنر جماعته حریض اولمق
 بقال استقرت النساء و كل انی من ذوات الطلف خاصة اذ استتھت الفعل واموی ایدنی استقرت لكلیه و الذینیه
 دخی دیرلر حن ار ككله جماعت طلب ایسه الحرمی حاك فحق و تانك سكونی و الفك قصر به شول مؤنثی و كه
 مذكر طلب ایلر الحرام حاك كسری ايله جمعی الحری حاك فحق و الفك قصر به كذلک جمعی عیالی ایلر عیال كی
 كویاكه مذكری كملو اولسه حرامان كوردی حرام البیل ميمك فحق و تانك كسریله كچه ايله قور خلو اولن بولر كه
 قور حق اولن كسینه یا كا كلكل حرام اولور الحرامات ميمك فحق و تانك ضمی ايله حرم مت ایجاب ایدن نسبه الحرمی
 روانی اوزن بقال ان لی حرمات فلا یتكها و هتك حرمی نقض ایتمكه دیرلر الحرمه ميمك فحق و تانك ضمی ايله كذلک
 واحدی حرم مت ایجاب ایدن نسبه معناسنه الحرم ميمك ضمی و تانك فحق و تشدید به شول ای در كه شهر و سنهك
 ایدلر ایدلر و حرم شول در یه دیرلر كه هنوز داغت و انما مشی له و شول فقیله دیرلر كه هنوز ملائمه اولیه و شول
 اقیه دیرلر كه هنوز باش اوكر غامش اوله ابو زید و ابی اوزن العزم علی وزن التكریم حرام فحق كه تحلیك ضد بیدر
 الحرم حاك فحق و تانك كسری و مدله بر نسبهك اطرائی بقال حرم البیرو غیرها ای ماحولها من مرافقه
 و حقوقها و حرم محرمك ثوبه دخی دیرلر و طایفه عرب طواف ایدلر كن عریا طواف ایدلر ثوبلر بن جقروب
 اوكر نقرولر من و حرم اسم رجل دخی اولور تهك بعض اشعارده وارد اولمشدر الحرمه حاك فحق و تانك
 كسری و مدله هر طبع اولن نسبه در كه فوت اوله و حرمه بر نسبه حرام اولغه دخی دیرلر بقال حرمه الشی حرمه
 حرمه الحرم حاك فحق و تانك كسریله بر نسبه كسینه به حرام اولمق الحرامان حاك كسری و تانك سكونيله معناه
 بقال حرمه الشی حرمه حرامان الباب الثاني مثل سرقه سر قاف و حرامانا الاحرام كسینه دن بر نسبه یمنی منع ایتمك
 بقال حرمه اذ امنعه یا ما حرام حرمته اخل اولغه دخی دیرلر كه هتك اولتمقه قابل اولیه بقال حرمه الحرام اذا
 دخل فی حرمه لا یتك و احرام شهر حرامه اخل اولغه دخی دیرلر بقال حرمه الرجل اذا دخل فی الشهر الحرام
 و احرام حج ایچون و عمره ایچون احرام كیمكه دخی دیرلر و بوه احرام دیرلر هر حلال اولن نسبه بونك حرام
 اولد غیچون قتل صید حرام اولد غیچی و نساحرام اولد غیچی الحرم ميمك فحق و تانك ضمی و مدله معبثی

مشکل اولن کسینه نه کم باری تعالینک للسا بل والمحرور بدی قولند ابن عباس ایندی محروم محارفات اولن
 کسینه درو محارفات وجه معاشی کد و مشقتله اولن کسینه در الحیرمه حانک ورنک فقیله صغر بقره معناسنه
 الحیرم علی وزن حیدر جمی صغر معناسنه الا حرجام همزه نك ورنک کسر به از دحام ویرمک بقال امر جم
 القوم لاذ دحامو امر جم میمک نمی و جمیک کسر به جو قلق نسنه عدد کثیر معناسنه الحرجه علی وزن
 الدعرجه دوه لری کیر و تو سکروب ری اوزن جم ایتمک تقول حرجم لابل فاحر فحشاد ارد دنها فاند بعضها
 علی بعض الحزم خانک فقی وزای معجه نك سکونیه بر نسنه بی بغلق تقول حزم الشی احزم حزم من الباب الثاني
 اذ اشد دته و حزم حزنن مرتفع اولن بره دخی درل و حزن یوکسک و برک اوان ردر و حزم بر کسینه کدی
 احوالن ضبط وندارک ایتمک دخی درل الحزمه حانک فقیله بر کسینه احوالن وشد اوزن اولن بقال حزم الرجل
 حزمه من الباب الخامس الحزم ورنک کسر به رشد اوزن اولن کسینه الحزم حانک فقی ورنک کسر به بمعناه
 الاحترام همزه نك ورنک کسر به بر کسینه بلنه قوشق بغلق الحزم فقیله ورنک نمی و قشد بد به بمعناه
 بقال احترام و حزم معنی ای نلب و ذلك اذ اشد وسطه بمجل الحزمه حانک نمی ورنک سکونیه بر باغ اودن
 یا خود غیر نسنه و حزمه براتک دخی اسمی در الحزام حانک کسر به قولان که اتک بلنه بغلر لرو منه قولهم جاوز
 الحزام الطیبین و طبی معنی در ندی معناسنه و تقول حزم الدایه اذ اشدت فی وسطه الحزام و حزام اوغلان بغر دغه
 دخی درل که بشکله انوکله اللرن بغلر الحزم میمک فقی ورنک کسر به قولان بغلق ریح الحزام معناسنه الحزم
 فقیله کو کسینه اولن طو تغلق غصص کی دروزنا و معنی بقال منه حزم محزم حزم من الباب الرابع و حزم
 انک یا نلری قبا و لوق که هضمک ضدی در وهضم انک یا نلری بری بریه منضم اولن معنی بالی قر نلی اولن درک
 ات اهل و لنلر قننه اول مثالو عیب عد اولن و لخر یختان حانک فقی ورنک کسر ی و مد به ایکی کسینه در باهله
 قبیله سندن که انلر حزمه و زمینه در وگاه اولوزن بختان درل الحیزوم حانک فقی ورنک سکونی ورنک نمی
 و مد به کو کس او رتسی قولن ارسد کی رلریم حانک فقی ورنک کسر ی ابله بمعناه بقال شدت لهد الامر
 حزمی حیزوم حانک کذلک فقی ورنک سکونی ورنک نمی و مد به ملا یکه جنسک اتک اسمی در و قاموسه
 حزمی لک اتک اسمی در و دیش الحسم حانک فقی ورنک سکونی ورنک کسینه قطع معناسنه و حسم طبری داغلیوب
 فانی کسینه دخی درل و فی الحدیث انه اتی بسارق فقال قطعوه ثم احسوه ای احسوه بالنار لیتقطع الدم
 و فی حدیث اخر علیکم بالصوم فانه محمیه للعرق و مذبهه اللا شروا شرون اولوب حزن اولغه درل الاحسام
 هنزه نك و هانک کسر به کسینه انقطاع معناسنه المحسوم میمک فقی ورنک نمی و مد به قد اسمی رمز اولن
 صبی المحسوم محمیه متتابع اولن کونلر ته کم باری تعالینک و ثامیه ایام حسوما قولند متتابعه معناسنه
 دیشلرد و بعضی ایندی حسم و شوم معناسنه در بقال للیالی المحسوم لانها محسم الخیر عن اهلها الحسام حانک
 نمی و سبنک تحقیقه کسین قلی سیف طمع معناسنه و حسمه السیف قلیک کسین اولن بر حسم فقیله
 بر موضعی اسمی در حسمی حانک کسر ی و سبنک سکونی و الفک قصیر به بادیده برک اسمیدر که اند یوکسک
 و اطراف هموار طاغلو واردر که انلر کوزی خالی دکلد و فی حدیث انی هریره بحر حکم الروم منها کفر اکفر الی
 سبنک من الارض قیل و ما ذلک السبنک قال حسمی جذام و کفر کافک فقی و فانک سکونیه قر به معناسنه در
 و سبنک سین مهمله نك و یانک نمی ابله طوار طریخی در که بومقام برک بردن عبارت در مجاز اوجدام برقیله نك
 اسمیدر که کوز اولن طاغلو ده ساکن اولوزلر الحسمه حانک کسر ی و سبنک معجه نك سکونیه او تاق و غضبه کلک
 و اسمی ایندی حشمت همین غضبه کلک در او تاق معناسنه دکلد و فصحا ی عربدن بعضی ان ذلک لما

حزم

حزم

حسم

حشم

حشم

حشم بی خلاق درلردی ای بغضهم و اوزن بدایتی حشمت الرجل و احشمته درلر بر معنایه کد بونلرک معناسی
 مقابلکله اوتوزن کسینه بی ازا ایدوب غضبه کتور مکدر و این لایعرب ایندی حشمته بن انی خجل قلددم دیک در
 و احشمته غضبه کتور دم دیک در دبدی الاحشام همزه نك ورنک کسر به بر کسینه دن حیا ایتمک و انوک
 غضبندن خوف ایتمک تقول احشمته و احشمت منه یعنی الحشیم حانک فقی و سبنک کسر ی و مد به شول
 کسینه در که اندن او تلو و قور خلر الحشیم میمک نمی و سبنک فقی ابله بمعناه حشم فقیله بر کسینه نك خدمه
 و تو ایغه درلر که اندن او تری غضبه کلور اوله و نصرا ایندی حشمت الدواب درلر صلیت معناسنه یعنی قن طوان
 صغر یوب راسه حشمت الدواب درلر و بعضی شعله صلیت بد لنه صلیت واقع اولمشدر حنی صاحب
 صراخ حشمت کله سن صلیت ابله تقصیرا تمشدر لکن اصح اولکی دروزن و قاموسه حشم الدایه فی ول اربع اصابت
 منه شیاف حشمت و صلیت دیشدر الحصم حانک فقی و صانک سکونی ابله بلانک خروج رخ معناسنه بقال
 حصم بها اذا حین الاخصام همزه نك و حانک کسر به شول المجدر که منکسر اوله بقال الحصم العوداذا انکسر
 الحصم حانک ورنک کسر ی و صانک مهمله نك مایند سکونیه نك اولوب بحیل اولن کسینه الحصم میمک
 نمی ورنک فقیله بمعناه بقال رجل حصم و حصم ای بحیل و حصم اوزمک بتداسنه دخی درلر غور معناسنه
 الحصرمه علی وزن الد حرجه یایک کریشن برک ایتمک تقول حصم قوسه اذ اشدت تویرها الحصرمه علی وزن
 الد حرجه ایضا بر کسینه کلامنه لکن ایدوب اعراب مخالف قلیق ابو عبید روا بی اوزن یقال حصرم الرجل
 حصرمه اذ لکن و مخالف الاعراب فی کلامه الحصرم حانک ورنک کسر به عطاسی جو و اولن کسینه و هر کثیر اولن
 نسنه حصرم درلر جوهری ایدوب یو حقیقه در صواب حصرم در خاء معجه ابله الحطم حانک فقی و طانک سکونیه
 فاتیق بقال حطمته حطه من الباب الثاني ادا کسره الاحطام همزه نك و حانک کسر به فاتیق انکسار معناسنه
 الحطم فقیله و طانک نمی و تشدد به بمعناه الحطیم علی وزن التکریم فاتیق نکسیر معناسنه الحطیه حانک فقی
 و طانک سکونیه قتلن بی بقال اصابتهم حطه ای سنه و جذب و حطه السبل سیالک دفعه کلکی طحیه
 السبل کی دروزن و معنی الحطم حانک فقی و طانک کسر به کندی نفسندن فانی نسنه متکسر فی نفسه معناسنه
 بقال للفرس اذ انهدم اطول عمره حطم الحطم فقیله طوار یا شلی و لوق بقال حطمت الدایه من الباب الرابع اذا
 است الحطم حانک فقی و طانک سکونیه نسلو اولما غلر بون و لوق الحطه حانک نمی و طانک فقیله اسماء نار دندر
 زرنار کدد و یه القا و لنن نسنه بی کسر ایدوب ضایع ایدوب و حطبه کثیر الاکل اولن کسینه یه درلر بقال رجل
 حطه اذا کان کثیر الاکل و حطم و حطبه حیوانه شفقن اولن کسینه یه درلر شو به که حیوانی زجر ایدوب بری
 فاقله منکسر قله و فی المثل شر الرعاء الحطه و رعانک کسر به لرعینک جمی در جوان معناسنه و حطبه الی دن
 یوزنه ورنجه اولن دوه سور یسی و بونلر حطه دبد بلر هرینه لوغر لرا یسه منکسر قلد قلرندن او تری الحطیم
 حانک فقی و طانک کسر ی و مد به بر دیوار در کعبه نك شرفها الله مغرب جاتیند واقع اولمشدر یوکسک دیوار
 دکلد و قال ابن عباس رضی الله عنه الحطیم الحدری یعنی جدار معهود در که کعبه مشرفه نك دیواری دینند در الحطام
 حانک نمی و طانک تحقیقه بر یاس نسنه دن منکسر اولن نسنه بعضلر قوری او ت غرده سی دیشدر کیامرزه
 خشک معناسنه الحقم حانک فقی و قافک سکونیه طیر جفسدن برنوع در بعضلر کوکر جین در دیشلر حجام
 معناسنه الحکم حانک نمی و کافک سکونیه مصدر در حکم بنهم بحکم قولندن بای اول اوزن قن فاضلیق اوزن
 فصل عصمت ابله بقال حکم لاه اذ اتفق بالحکم و حکم علیه اذ انضرو بر و حکم علم و حکمته دخی درلر الحکم
 حانک فقی و کافک کسر ی و مد به عالم و صاحب حکمت معناسنه و حکیم لوموری حکم قلنه دخی درلر بقال

حصم

حصم

حصم

حطم

حقم

حکم

حکم من الباب الخامس اذا صار حكما الا احكام همزة نك كسر بله برسنه في محكم فاقوا احكام بله طوارك اكنه
 كجور مكنه دخی در بر تقول احکمت الدابة اذا جعلت حكمة اللجام في حنكها واحكام سقيهي منع ان يملكه دخی در بر
 فقال احکمت السفينة اذا اخذت على يد الاستحكام همزة نك وتانك كسر بله برسنه محكم اولمق تقول احکمت
 الامر فاستحكم اي صار محكما الحكم فحتمله حاكم معناسنه وفي المثل في بيته يوتى الحكم ويوتى لئان در اعطا
 معناسنه وحكم كذلك يندون بر قبيله نك باباسي ادبدر الحكمة فحتمله قيونك اكي ذوق الشاة معناسنه
 وحكمة اللجام اويان كينك حكمة في حاطه قلن ري الحكم حانك فقي وكافك سكوبيله بله طوارك اكنه كجور مكنه
 حكمت الدابة حكما من الباب الاول اذا جعلت الحكمه في فيها وعرب طافه سي حكمه في صمدن وسعدن
 بدر بر مز بورك مرادى شجاعت ولوب زنت اولمق غيچون وحكم سقيهي اولن كسنه في منع ان يملكه دخی در بر تقول
 حكمت السفينة اذا اخذت على يد التحكيم على وزن التكرم ركسنه في ذيلك كسنه دن منع ان يملكه تقول حكمت
 الرجل تحكما اذا منعه بما راو وتحكم ركسنه في كدى مالكة حكم قلغه دخی در بر تقول حكمت في مالى اذا جعلت
 ليه الحكم فيه فاحكم عليك في ذلك الاحتكام همزة نك وتانك كسر بله حكم اتمك وحاكمه طور شقي الغام نانك
 فقي وكافك ضمي ايله كذلك حاكمه طور شقي يقال احتكموا الى الحاكم ومحاكموا يعني الحاكمة ميمك ضمي وكافك فحمله
 حاكم او كنه خصومت ابد شيمك محكم البامة ميمك ضمي وكافك فقي وتشدد بله بر رجلدر كهاني خالد بن وليد
 مسبله كونه قتل ايتدى المحكمه ميمك ضمي وكافك كسري وتشدد بله غوارجك اسمي درونله محكمه ديد كاري
 حكيمك مرنه انكار ايدوب لاحكم الله ديد كاري قوللرندن اوزرى دورو حكيمندن مراد ظاهر بودر كه ابو موسي
 الاشعري وعمر وابن عبي القاضى در المحكم ميمك ضمي وكافك فقي وتشدد بله شول بير مجرب در كه حكمته نسبت
 اولن ورته كم بعض شعره واقع اولمشدر واما شول كسنه رك حديث شريفه ان الجنة للمحكمين بيور لمشدر
 انلر احباب اخذودن شول قوم در كه كفى قبول ايتكمه قتل بننده تخيير اولنلر قلنده اسلام اوزن ثابت
 اولوب قتل اولنفي اختيار ايلر الخلم حانك ضمي ولا ملك سكوبيله دوش در كه او بخويوارن كسنه كورر تقول منه
 حلم الرجل من الباب الاول وتقول حلت بكذا وحلمه ايضا الاحتلام همزة نك وتانك كسر بله كذلك دوش
 كور مكنه تقول احتلم الرجل اذا راي في منامه شيئا الخلم حانك كسري ولا ملك سكوبيله يواشلق اناه معناسنه
 تقول منه حلم الرجل اذا صار حليا الخلم فحتمله ولا ملك ضمي وتشدد بله كوييله حليمك ايتكمه يقال حلم
 اذا تكلف الخلم وتحلم او غلن يا خود كسر سمر و ب اتي در يسنه طولغه دخی در بر يقال تحلم الصبي والضب اذا سمن
 واكثر الخلم تانك فقي ولا ملك ضمي ايله حلم اطهار ايتكمه حد ائنه حليمك مرادى دكائن يقال تحلم اذا راي
 من نفسه ذلك الخلم ولبس الخلم فحتمله دري دباغت اولنور كن كوه يوب دنلوب فاسد اولمق الخلمه
 فحتمله ميه باشي راس ندى معناسنه الخلمتان كذلك فحتمله لبي ميه باشي وحلمه نباتات دن براونك دخی
 سميدروا سمع ايتدى ذكر اولنن اوتة حلمه وبنه در بر وحلمه بيوك كنه يه در بر كه عل ديد كاري كه دن ايلر واولور
 بيوك كنه الخلم فحتمله جمعي بيوك كنه معناسنه وحلمه كذلك شول فورنلر كه قيونك ظاهره اولن در يسنه
 وباطنه اولن در يسنه دوشرا سمع روايتي اوزن وبن دري دباغت اولنسه اول محل رقيق اولور تقول منه تعين
 الجلد وحلم الادعي وتعين در به يوفقه بر اولمق در كه بوعيب عد اولنور الخلم حانك فقي ولا ملك كسري
 ومد بله سمر اولن دوه يقال بعير حليم اذا كان سمين حليمات حانك ضمي ولا ملك فقي ويانك سكوبيله بر موضعك
 اسمي در كه اول بطن فلجه اولن ديه در حلم ميمك ضمي ولا ملك كسري وتشدد بله برنهر ك اسميد رك عين
 هجر دن واردا اولور وحلم كذلك بر جلك اسميدر التحميم على وزن التكرم برسنه في يواشلق تقول حلت الرجل
 اذا جعلته حليا الخلام حانك ضمي ولا ملك تشدد بله شول او غلن در كه انسي قرنندن هنوز النش اوله واسمي

حلم

ايتدى

ايتدى خلام وخلاي ميه ونونله قبولك كو حكمة ديرلر صغار فتم معناسنه الخالوم على وزن الكافور شول
 سوزدر كه زياده قوي اولد غندن تازه يبركي او اور خالا كه يبر مرسته سنه وارمشد الخلقوم حانك و فافك
 دخی ايله بوعير حلي معناسنه الخلقمة على وزن الدجر جه بوعير كنهك تقول خلقمه اذا قطع خلقومه الخلم حانك
 فقي وميمك تشدد بله قافردق كه قورق اريد كدن صكره باقي فالور اخمة حانك كذلك فحمله واحدى وحم
 اري باغه دخی ديرلر وحم قورق ري حكمة دخی ديرلر تقول حمت الالية اذا هاو حه شول فاينر يكان دخی ديرلر كه
 حستنه انوكله شفا طلب ايدرلر وفي الحديث العالم كاخمة وحم قصد معناسنه ده كاور تقول حمت حمتك اي
 قصدت قصدك وحم نجيل معناسنه ده كاور فراروايتي اوزن تقول حمت ارجاله اذا جعلته وحم صويي استغنه دخی
 ديرلر تقول حمت الماء اذا سخنته وكله من الباب الاول وتقدير معناسنه ده كاور يقال حم على البناء للجهول يعني
 قدر واتس قرر معنه دخی ديرلر تقول حمت الجمرة تخم من الباب الرابع اذا صارت حمة وحمة كور مره ديرلر وصواسي
 اولمغه دخی ديرلر يقال حم الماء صار حار وحم على البناء للجهول ومجوم اولدى معناسنه ده كاور تقول حم
 الرجل اذا صار عموما وحم هم معناسنه ده كاور يقال ماله سم ولا حم غيرك اي ماله هم غيرك وكاه اولور ميمك
 وحانك ضمي ايله دخی استعمال اولنور وحم حانك فقي وضمي ايله بد معناسنه ده كاور يقال مالى منه حم اي بد
 الاحمام همزة نك كسر بله تقدير معناسنه يقال اخم الشي على البناء للجهول اذا قدر برسنه هم اولمغه دخی
 ديرلر يقال اخم امر اذا اهيته واحمام قرب اولمغه دخی ديرلر تقول اخم خرو حنا اذا نواصبي ايتدى قرب معناسنه
 اولن اجدر حيله وحالبه اولن تقدير معناسنه دز وكسائي ايتدى اخم وحم حيله وحالبه حان وقته معناسنه
 كاور واحمام محوم قلغه دخی ديرلر يقال اخم الله فهو محوم وهو من السواد واحمام را استملوا اولمغه دخی ديرلر يقال
 اخمت الارض اذا صارت ذات حمي وحم حمي صوبله يومغه دخی ديرلر تقول اخمت فلانا اذا غسلته بالخميم واحمام
 صواسي معنه دخی ديرلر يقال اخموا من الماء اي اخموا واحمام برسنه في سياه ايتكمه دخی ديرلر يقال اخم الله اي
 جعله اخم المحموم ميم اولك فقي وتانك ضمي ايله استغنه طوقن كسنه ومجوم مقد راوتن نسنه يه ده ديرلر حم
 النبي وحم فهو محوم اي مقدر الخميم حانك فقي وميمك كسري ومد بله اسي صوبل حيمه وزن مز بور اوزن بمعناه
 وحم شول بغمون دخی ديرلر كشدت حرد يغار وحم دن دخی ديرلر عرق معناسنه وحم شول يقين خصمكه
 دخی ديرلر كه انوك امرنه اهتمام اوزن اولور سن وحم كشن اسبسنه دخی ديرلر وحميه مالك قيمتلوسنه دخی ديرلر
 الحمايم حانك فحمله جمعي كريم المال معناسنه يقال اخذ المصديق حامي الابل اي كرايها الخميم ميمك كسري وحانك
 فحمله كوچك كوك كه انوكله صواسيدرلر الاستحمام همزة نك وتانك كسر بله اسي صوبله يوغن تقول استغمت بر
 اذا اغسلت به يعني استحمام اصلنده اسي صوبله يوغن قدر بعد مطلقا غسالة استعمال اولنلر هر نجه صوبله
 اولور سه اولسون واستحمام درلكه دخی ديرلر يقال استقم اذا عرق الخميم على وزن التكرم عورت طلاق نصكره
 متعه ورمكه دخی ديرلر يقال حم امراته اذا متعها بشي بعد الطلاق وحميم قوش ياو ريسنك يلكي چقيغه
 يشليب قرر معنه دخی ديرلر وباشك تراشي كلوب قرر معنه دخی ديرلر يقال حم راسه اذا اسود بعد الخلق وحميم
 ركسنلر يوزن كورم له قرر معنه دخی ديرلر تقول حمت الرجل اذا سخت وجهه بالفحم الخميم حانك كسري
 وميم اولك سكوبيله زياده سياه اولن نسنه لاحم همزة نك وحانك فحمله زياده سياه اولن نسنه يقال رجل
 اخم اي بين الخم ويقال كيت اخم اي بين الخمة يعني شول طوري ات كه اللري وابقلري بويالبي وقورغي سياه
 اوله واسمي ايتدى طوري ات كي در لودر ري كيت مدي وري كيت اخم وانلر ايجنده در سني زياده بر ك اولوب
 لمرغني زياده بر ك اولن كيت اخم در ديدى الخم حانك ضمي وميمك تشدد بله جمعي سياه اولن نسنه وحم حنك

حلقم

حم

حسم

دخی جمی کلوزانسانک دری معناسنه ته کم عن قرب کلوز انشاء الله تعالی الخ حانک خنی ومیمک فخیله کول
 وکومرو هر نسنه که آتشدن اولور اکاجم دیرل الحمة وزن مزبور اوزن واحدی آتشله اولن نسنه لکری معناسنه
 الحمة علی وزن الزلزله ات بی طلب آتدکه اواز جعفر می التمیم علی وزن التزلزل بمعناها بقال حجم الفرس ویمیم
 اذ تصوت عند طلب العلف یصوم یانک فخی ومیمک خنی ومدیده نعان بن منذرک انک اسمی درو محبوم توننه دخی
 دیرل الحمة حانک فخی والقلع مدیده انسانک دری الاحتمام هوزنک و یانک کسر به اهتمام معناسنه تقول احتممت
 اذ اهتممت المحامة میمک خنی ابله اولو تشدید بدیده ثانیاً مطالبه اتمک اموی زوایی اوزن تقول حاتمته اذ طالبت
 الحام حانک کسری ابله موتی تقدیر اتمک قال فی القاموس الحام ککاب قضاء الموت وقدن و یومقاده
 صاحب ترجمه انک حامی موت ابله تفسیری الخ الف اولدخی ظاهر اولور الحمة حانک خنی ابله قره سواد معناسنه
 و حمة الحریوک لسی معظم الحری معناسنه و حمة الفراق فراقدن تقدیر اولن نسنه اسمی ابتدی عجبت بنا و بکم حمة
 الفراق دیرل تقدیر فراق معناسنه و اما حمة العقب حانک خنی ومیمک تخفیفیه سم عقب معناسنه ها حرف
 علتدن عوض در باب معتله کلوز انشاء الله تعالی الحام حانک فخی ومیمک تخفیفیه مطلقاً یوننده طوقی اولن
 قوش کرک اوکیک اولسون کرک قری اولسون کرک بوغرلق اولسون اسفرود معناسنه کرک بیان کوکر جینی
 اولسون بونلره بکرونه که و اراسه و جام مذکره و موته اطلاق اولنور و داخل اولن ها و حدت ایچون در
 تائیت ایچون دکل در و کاه اولور و احدی جام دیرلر و عامه قتنه مشهور اولن بودر که جام هین دواجنه
 مخصوص ابله و دواجن اولر ده بسلنوب ما نوس اولنه دیرلر و بعض اشعار ده الحام حانک فخی ومیمک خنی
 فخی ومیمک کسری به مم اخیره حذف اولنوب الضیایه قلب و لغله و بعض ایتدی الضم و ده فی حذف ایتد کری
 کی الف حذف اولنور و نمان جمع اولوب تضعیف لازم اولماغین مم اخیریه قلب ایتد بیلر تطینت کله سنه
 نون یایه قلب اولندخی کی الحامات حانک فخی ومیمک تخفیفیه جمی الحام حانک فخی و یانک کسر به کذلک
 جمی و اما یام یانک فخی ومیمک تخفیفیه محرقو شلرندن برینک اسمی در اسمی روای اوزن و کسائی ایتدی جام
 بری اولنه و یام بیوته ماثوف اولنه دیرلر ددی الحام حانک خنی ومیمک تخفیفیه دوه اسمیه سی حامی ابل
 معناسنه الحمة میمک خنی و حانک فخیله اسمیه اولور بر بقال ارض حمة ای ذات جمی و حانک کسری دخی لغت در
 میمک و حانک فخی لغت اولدوغی کی الحامة میمک تشدید بدیده خاصه معناسنه در بقال کیف الحامة و العامة
 و حامة اقربا بدخی دیرلر بقال هؤلاء حامة الرجل ای اقرباؤه و بر نسنه انک اعلاسنه و غنانه دخی دیرلر بقال بل حامة
 اذا كانت خیار الالحم همزه نك و حانک مدیده قرآن اولن معهود سورة لدر قال بن مسعود الالحم دیباج القرآن
 و قر ایتدی بن مسعود ک بوکلامی ال فلان وال فلان دبد کری کی در کویا که حم سور لرن کوری جم کله سنه
 نسبت قلشدن الحوام حانک فخی ومیمک کسری و مدیده حم لفظنک جمی اولمی عامه کلامندن در عربی الاصل
 و کلدرو ابو عبیده ایتدی حوام قرآن عظیمه بر قاج سور در علی خلاف القیاس لولی بودر که ذوات حم دیکله جم
 اولنه حانک فخی ومیمک تشدید بدیده بر حانک اسمی در الحنم حانک و تانک فخی و تونک مایبند سکونیه یا شل
 دخی حمة خضره معناسنه الحنم حانک فخی و تانک کسری ابله قره بلونلر در زیر اسوده عرب طایفه سی حضرت
 اطلاق ایدرلر الحنم حانک و ذال معجه نك کسر به جماعت معناسنه درو بعض ایتدی طایفه معناسنه در
 الحوم حانک فخی و واک سکونیه بر نسنه انک اطرافنه طوشن الحوم فختینله بمعناه بقال خام الطار و غیره حول
 الشی محوم حوما و حوما اذا دار الحوم حانک فخی و واک سکونیه دوه سور یسندن یوک قطع الحومة حانک
 فخی و واک سکونیه کذلک بر نسنه نك معظمی حومة القتال قتالک عظمی و بنه بوبله در صوب و قومه و ضری

حنتم

حندم

حوم

نسنة به اضافت اولنسه یعنی حومة الماء و حومة الرمل دیسلر بنه حال بوبله در الحومان حانک فخی و واک سکونیه
 بر موضعک اسمی در حومان حومانک دخی جمی کلوز الحوما به حانک فخی و واک سکونیه سکونیه سکون
 بر در که برک اولوب منقاد اوله یعنی صرب اولیه کذا فی بعض نسخ الصحاح حام علی وزن الحال نوحک صلوات الله
 علیه او غلرندن بری در که سیاه طایفه سنک باباسی در بقال غلام حامی و جد حامی فصل الحاء الختم حانک
 فخی و تانک سکونیه بر نسنه فی مهر لک و بر نسنه فی اخر اتمک دخی دیرلر تقول خنت الشی و بقال خنم الله له
 بخبر و خنت القرآن ای بلغت اخره و جار الله خنی تفسیر بنه بلا واسطه استعمال اولند قد اخره ایر شمکله و علی
 کله میله استعمال اولند قد مهر او مغله تفسیراً یتمشدر المختوم میمک فخی و تانک خنی و مدیده مهر او را ش و تمام
 اولش نسنه المختوم میمک خنی و تانک فخی و تشدید بدیده مبالغه ابله خنم اولن نسنه لا ختمام هوزنک و تانک کسر به
 بر نسنه فی اخر اتمک که افتتاحک مقابلی در تقول اختتمت الشی فهو نقیض افتخته الختم تانک فخی و کسر به بوزنک
 کزفت ایچون بر مغه طقرر الختم حانک فخی و یانک سکونیه بمعناه الختام علی وزن سابط بمعناه کذلک الخوام
 حانک فخی و تانک کسری و مدیده جمی یوزکر معناسنه الختم فختینله و تانک خنی و تشدید بدیده بوزنک طاقنق
 تقول تختمت البسته الخاتمة تاء اولک کسر به بر نسنه نك اخری الختم تانک کسر به بمعناها بقال محمد صلی الله علیه
 وسلم خاتم الانبیاء علیهم السلام الختام حانک کسر به شول یا یقدر که بر نسنه فی انکله مهر لار و ختمام اخر
 معناسنه دخی کلوز قال الله تعالی ختامه مسک ای اخره لان اخر ما یجد و نرا حمة المسک الختم فختینله مهر لار یا یلق
 بقال علیها ختم ای علیها طینة مخنومة مثل نفص یعنی منفوض و قبض یعنی مقبوض و قبض نونله و فایله
 انجندن دوکان نسنه بیراق اولسون و میوه اولسون الختم حانک و تاء مثلثه نك فخیله یوزن بسی اولن بقال
 ختم المعول من الباب الرابع اذا صار مفرطحاً یعنی کلنک اوجی چون کلوب یسی اولسه الختمه میمک خنی و تانک فخی
 و تشدید بدیده یسی اولن نعل بقال نعل نمک ای عریضه حنم حانک و تانک فخی و یانک مایبند سکونیه بر حانک
 سمی در الختم حانک خنی و رانک کسر به شول کسنه در که بر نسنه دن بر مزال طوته متطیر معناسنه و ختارم
 بر حانک دخی اسمی در و عرو بن الختم العلی معروف در ختم علی وزن جعفر بر قبیلنک باباسی در که اول یندن
 ختم بن انار در بعض ایتدی معددن در حنه صکره وار مشدر لندمه حانک کسری و دالک سکونیه
 بر کسنه یه قوللر اتمک بقال خدمه یخدمه خدمه من الباب الاول الخادم دالک کسر به خدمتکار کرک غلام
 اولسون کرک جاریه اولسون الخدم فختینله جمی خدمتکارلر معناسنه الاخدام همزه نك کسر به بر کسنه یه
 خدمتکار و بر مل بقال اخدمه اذا اعطاه خادماً لندمه فختینله دوه میلکنه اولن قلیشدن که اکادوم یا غنه
 دکل کری جارخی بقال ر و یوسیدن خلخاله دخی خدمه دیرلر زرا که کاه اولور خلخالی قلیشدن ایدوب بوزرینه
 التون و کومش تر بین ایدرلر الخدم حانک کسر به جمی قلیشدن اولن خلخاللر معناسنه و کاه اولور قومک
 خلخاله سنه دخی خدمه دیرلر فی الحديث فض خدمتکم ای فرق جمکم الخدم میمک خنی و دالک فخی و تشدید بدیده
 بقدر اولن خلخال بری الخدمه وزن مزبور اوزن بمعناه الخدم علی وزن التکریم تانک یا غنه اولن یاض که انجکلر
 وار میوب بلکری اوزره مستدر اوله طررق اوزرنه دایره کی اولن قیلاردن یوقری واکر ایتد اولور و سدا کا
 ارجل دیرلر الخدم میمک خنی و دالک فخی و تشدید بدیده ذکر اولن صفت اوزن اولن ات الخدم بمعناه بقال
 فرس خدم و خدم و خدم شول کسنه بدخی دیرلر که انوک خدمی و حتمی جوق اوله بقال هؤلاء قوم خدمون
 اذا کثر لهم الخدم و الخدم الخدم میمک فخی و دالک خنی و مدیده شول کسنه در که انوک طایفه جندن تا به سی
 اوله و تا به شول جند دیرلر که بر کسنه یه بلایع اولوب هر قنده کیدر سه انوکله یله کیده الخدم شول قیون در که

ختم

ختم

ختم

ختم

خدم

دخی در بر بقال تمام الفعل الناقه اذا جعلها التاء ثم تاء فتي والفك مدي وهمز نك خمي لاه من اجه قلق بقال تداء منه
 الامور اذا ارام عليه وترجم الداء ماء دالك فتي والفك مد به ذكر بحر معناسته بقال والنيل كالداء مستشعر من ذوته
 لون الداء مد لك فتي وهمز نك سكويه بر نسته في انك دفع معناسته تقول اذا مت الحيا ط اذا دفعته مثل
 دعة الداء مد لك فتي وخاء مهملة نك سكويه بر نسته في بحكم ابي ورمك دفع شد بد معناسته دخان دالك فتي
 وحانك سكويه بر نسته اسمي در دخم دالك خمي وحانك فتي ويانك سكويه بر نسته كذا لك اسم رجل در معنای دفعه
 ما خود در الدخمان دالك وسينك خمي وما يند خاء مهملة نك سكويه بر نسته دحسانك قلی در قره یاغز اولوب خمز اولوب
 كسته معناسته دحشم علی وزن جعفر بر جاك اسمي در الدرم دالك كسري ووانك فتيه طوشان یا خود غیر جانور
 ادم بری بر قرب ادمق الدرم ان فتيه به معناه بقال در مت الارنب وغير هاندرم در ما ودر مانا من الباب الثاني
 وابوز بدیدی در مت اندبه دیر از ادب دیبا یعنی تا نبیله یور سه دارم رانك كسري بهر كسته نك فتي در كه اول دارم
 بن حنطه در جد علاسی نیم در وانك اسمي بحر در دارم دیولقب قلسلردی زیانوك با یاسنه دبت خصوصه
 معاوضه جاسیله رقوم كلكه ذكر اولن او غلظه خطاب ابدوب ایشدی یا بحر ایفی بخریطه و كان فيها مال فجاءه يحملها
 وهو بدرم تحتها من ثقلها وخر بطه دری كسیه در لر یعنی ذكر اولن کیسه زیاده اغرا اولوب التمه ادم من متقارب
 الدخیمون دارم دیشلردی الدرم فتيه نك طوی فی ات اور تمكدر بر مر ته ده كه طوی نك خمی بلور مزاوله بقال در موز
 الباب الرابع الدرم هزم نك ووانك فتيه نك صفتله متصف اولن طوی بقال كعب دارم وادرم شول كسته
 دخی در كه دیشلردی شمش كیش اوله وادرم شول ز ره دیر كه ملا ثم اولوب حلقه ار منظم اوله وادرم شول ت
 یا غلبه اولن سكره دیر كه انوك ابره سی عظیمه واه واره ات اغلبه سكره مثاله نسته در موجود اولن نسج محاحه
 بولفت وادركن قاموسه وصر احمه و سار كتب لغته ترك اولن شدر الدرم ماء دالك فتي ووانك سكوي والفك
 مد به شول عورت در كه طوی بی ذكر اولن صفت اوزن اوله محاحدن وقاموسه فم اولن بودركن قیاس بوابه كه
 درم طوی بی انی اولن اردن عبات اوله یا خود در ماء دخی مذكري بی انی طوی یقن عبات اولنیدی ووجوهر نك
 والمراة در ماء دبد بكن والمراة در ماء معناسته حمل اتمك بعید در ودر ماء شور اولن اولن در راونك اسمي در
 ودر ما طوشانه دخی در لر ارنب معناسته الدرم دالك خمي ووانك سكويه بر نسته جمی بقال مر افقه دارم الدرم فتيه نك
 كسته نك دیشلردی استوب نك بقال در مت سنان لر جل من الباب الرابع اذا كانت بنو الادرم هزم نك ورك
 فتيه بر قبيله نك اسمي در الادرام هزم نك كسري بهر ده قولن دیشلردی رغواب غیر دیشلردی نك بقال در مت لابل
 للاجتماع اذا ذهب روضهها وطلع غیرها الدرم دالك كسري ووانك ما یند سكويه بر نسته شول ناهه در كه دیشلردی
 اوله مسنه معناسته الدرم ماء دالك فتي ووانك تشدد بهر شول عورت در كه قصیره القامه اوله درم دالك فتي
 ورك كسري بهر بی شهباندر رركه اسمي در كه انوك حقه اودی درم دیشلردی قتل اولنوب لتقامی التیاد غیچون
 بعضاخر بهر ناندید اولد غیچون دیشلردی وادی هلك معناسته در الدرخین دالك خمي وركه فتي ومبك
 كسري ومد بهر سرحیل وزنی اوزن آفت داهیه معناسته وشر جیل رجالدن بر كسته نك اسمي در
 الدرم دالك كسري وهانك فتيه فارسی معرب در وهانك كسري دخی لغت در الدرهام دالك
 كسري ووانك سكويه بر نسته درم معناسته كذا لك لغت در الدرام دالك فتي وهانك كسري بهر ده وركه خمي
 الدرهام دالك فتي وهانك كسري ومد بهر درهامك جمی الادرهام هزم نك وركه كسري وركه دالك
 وهانك سكويه بر نسته دیشلردی ولفدن دوشك بقال درم ادرهاما ان سقط من الكبر المدرم ميم اولك
 خمي وركه سكويه بر نسته وهانك كسري ومبك تشدد بهر شول پیر در كه زیاده دیشلردی بقال شیخ مدرم
 ای مسن الدسم فتيه نك یاغ جزو بش معناسته تقول منه دسم الشی من الباب الرابع التیسم علی وزن
 التكریر ونسته نك اوزنه یاغ دو ككك الدسم دالك فتي وسينك سكويه بر نسته یغور ری ایصلدوب

دخم

دخیم

دخشم

درم

درم

درخم

درم

دسم

مبالغه ابله یغماق دسم قولاه نسته قو غی یا خود جراحته نسته قو غی معناسته ده كور بقول دسمه ادمه
 دسمان الباب الاول دسمان ما خود در نسته كور انشا الله تعالی الدسمه دالك خمي وسينك سكويه بر نسته رجالدن دخی
 وخسین اولن كسته الدسم دالك خمي وسينك سكويه بر نسته كیر لاولن یزول بقال یاب دسم ای وسینه الدسم دالك
 كسري ابله شول نسته در كه قولاه غی یا خود جراحته انوكه سد ایدر لر ودر سام سدا ده دخی دیر لر كه سدا د شبسه
 وشبسه ی شبیه ولن نسته نك اغز بهر بغلدر قلی نسته در الدیسم دالك وسينك فتي ويانك سكويه بر نسته قور دیاور سی
 ولد ذیب معناسته جوهری ایدر ابو الغوثه سؤل ابدوب دسم قور دله دیشی كلب دن اولن ولد در دیر لر واقعی در
 ودرم ایدی دسم ای یاور سی در غیري دكدر ودر سمی صراح نسخله نك بجه خر كوش ابله تفسیر یا شمدر
 ظاهر بودر سهونا مخدر بجه خرس دن نحیف اولن شدر ودر سمی بناتندن راونك دخی اسمي در كه كاتاج خروس
 وسلطان بورکی در لر بستان افروز معناسته الدسمه دالك وسينك فتي ويانك سكويه بر نسته كیر نك یاده خرده اوله
 مورچه معناسته الدسمه نك فتيه نك بولق بقال دسم الارمن الباب الثاني مثل طسم وزنا ومعنی الدغم دالك فتي
 وعین مهملة نك سكويه بر نسته وركه نك تقول دعت الشی دغان الباب الثالث اذا جعلته عامه ودم قویه وسر ككه
 دخی در لر بقال لادغم بقلان اذالم بكن قوة ولاسن الدعامه دالك كسري بهر او كدیر کی عماد الیبت معناسته
 واولوب دخی دعامه دیر لر سید معناسته الدعامتان دالك كسري بهر ابله بی میلدر كه قیونك ابله جاننده ایدر لر
 بكره لغا جن ارقری نلرك اوزنه قومق ایچون كرك انجیدن ولسون كرك بنادن ولسون لادعام هزم نك كسري
 وركه نك كسري وتشدد بهر دعامه ی طینق تقول دعت اذا انكیت علیها ووباب افتعالدن در دخی دالك خمي
 وعینك سكوي ويانك تشدد بهر بر قبيله در كه دباری دخی بن جد بهر در كه جد اعلاسی معدر الدغم دالك فتي
 وغین معجمه نك سكويه بر نسته فی اسی احاطه اتمك تقول دغم الحرم الباب الثالث ودغم ايضا من الباب الرابع اذا
 غشیم ودغم دالك فتي وعینك سكويه بر نسته بورق فاقعه دخی در لر رجیته نك ككوری ریزه ریزه اولوب ایچر وته
 وهو من الباب الثالث ايضا لادغام هزم نك كسري بهر معناه نقول ايضا دغم الحرا لادغم هزم نك وعینك فتيه
 شولات در كه یوزی وطود قلی جانی سیاهه ما یل اولوب بد نك لونه معیار اوله واولدر كه جم طایفه سی اكا
 دیزج ودر دخی دیر لر دال مهمله وزای معجمه ابله ككن دیزه لوبته غیرت یعنی بوزه ما بالی اولندر دیشلردی دغم
 دالك فتي وعینك سكوي والفك مد بهر مونی بقال الشاة دغم وفي المثل الذی باد غمز را قورت كرك فان ایچسون
 كرك ایچسون انوك اغز نك طراف سیاه در وكه اولور قورت اغز نك طراف سیاه اولمغین فان ایچمكه تهمت اولنور
 صالاكه انوك قار فاج در قان ایچمك قانده قالدی و بومثل شول كسته حقه ضرب اولنور كه بر مرتبه واصل
 اولن قسزن كار شك ایدر لر و بومثل صاحب قاموس وصاحب صراح كتور مشلدر الدغان دالك خمي وعینك
 سكويه بر نسته رجالدن سیاه اولن كسته لادغام هزم نك كسري بهر تاویان ورمق نقول دعت الفرس اللجام اذا خلته
 فی فیه وادغام بر خرفی رخر فایچنده درج اتمكه دخی در لر لادغام هزم نك كسري وركه نك كسري وتشدد بهر
 باب افتعالدن ذكر اولن معناه در نقول دعت الحرف وادعت الدغم دالك فتي ووافك سكويه بر نسته دیشلردی
 فاقه بقال دقه فاه مدل دمی علی القلب اذ كسر اسنانه لادغام هزم نك ولا مك فتيه رجالدن وجمار جنسنن سیاه
 اولن نسته لادغام هزم نك ولا مك كسري وركه نك سكويه بر نسته سیاه اولن نقول دلام لر حل وجمار اذ لجام ابود لادغام
 دالك خمي ولا مك تحفیف ابله بر كسته نك كنی در الدیلم علی وزن جیدر خلا بقدن بطایفه نك اسمي در ودر بلم افته
 دخی در لر داهیه معناسته وصبه قیله سنه دخی بعض اشعار ده دیم دیشلردی قره یاغز اولوغنه بقاء وبعضلر
 ایدی دیم اعناء معناسته سنه در وبعضلر دیم خلا بقدن لعلی التعین رجاعت معناسته در دیدی ودر بلم قرجه
 جاعلنه دخی در لر كه تخیه قور ان لر ده ودره یا قلدن اولور ودر بلم توراج دبد كری قوشك ارككه دخی در لر الدغم

دخم

دخیم

دخشم

درم

درم

درخم

درم

دسم

دلغم
دلغم
دلغم

دلك وفاقك كسرى، لاملت ما بينك سكينة شول ناقة در كهز باده يا شلو اولد و غندن ديشلر شمش كشر اولد
 اخرت اولن ميم زانده در ته كم باب القافه ذكر اولمشدر المدلهمة ميمك شمي ولامك فقي وهانك كسرى و ميمك
 تشدد بدله قرا اولن كچه بقال ليله مدلهمة اذا كانت مظهلة دلهم على وزن جعفر بر جالك اسمى در الدمام دالك
 كسرى بدله رود وادركه او غلجك الننه و كوزك طشره سنه سورلوز وهر نسنه كه طلا اولنورا كادمام ديرلر الدم
 دالك فقي ميمك تشدد بدله بر نسنه ايله بر شمي سورمك طلا فليق معناسنه نقول دمت الشى ادمه من الباب الاول
 اذا طليته باى صبح كان ودم عرب طوشانى يواسن بومغه دخی ديرلر بقال دم اليربوع حجره اذا كبسه المدموم ميم
 اولك فقي و تانينك شمي و مدله قمرى اولن نسنه لجر معناسنه و مد موم شهم و لجه طاولن طوان دخی ديرلر كرك
 دوه اولسون كرك ضيرى ولسون بقال دم بالشهم اى وقر المدمومه وزن موز بوروزن شول چوملك كه لجال ايله
 ميمت اولمش اولد ميم دالك فقي ميمك كسرى و مدله بعناها بقال قدر مدمومه و دم ميم اى مظهره بالطحال و دم ميم
 قبيح معناسنه ده كاور نقول دمت افلان دم من الباب الاول وندم من الباب الثانى صرت دميال دمه دالك شمي
 و ميمك تشدد بدله رايون در طابغه عرب بيننده معروف در ودمه طر بقتنه دخی ديرلر ودمه عرب طاشانى
 يواسنه دخی ديرلر الدمه دالك شمي و ميم اولك فقي ايله حمه وزن اولن ذكر اولن بواو حمة كوزم و كوله دخی
 ديرلر الدمه دالك كسرى بدله دوه و ميمك بعنه معناسنه الدمام ميمك تشدد بدلى و الفك مدله عرب طوشانى يواسن
 رينك اسمى در راهطه كى الدوام دالك فقي و ميمك تشدد بدله جعي ذكر اولن بواو معناسنه الدمام دالك اولك
 فقي و تانينك كسرى بدله شول ديه چكك در كه اوزر بنه بقمسى اسان اوله الدمه على وزن الرزلة بر نسنه با جبال
 ايدب يره ياشدر مق بقال دمت الشى اذا الرزقه بالارض و ططحت و ططحت با جبال ايدوب ريزه ايتكه
 ديرلر ودمه هلاك ايتكه دخی ديرلر بقال دمد الله عليهم اى اهلهم الديومة دالك فقي و يانك سكينة شول
 ريه در كه انوك صوبى بو قدر المدم ميم اولك شمي و تانينك فقي و تشدد بدله شول ديبى يقين قوين در كه ايجى ياشدر
 اوله الدنامه دالك كسرى و تونك تشدد بدله قصبه اولن نسنه الدغه كذلك دالك كسرى و تونك تشدد بدله
 بعناها مثل الدنابة والدنية و زنا و معنى الدوم دالك فقي و واولك سكينة دأيم اولق و دوم مقل اغاجنه دخی ديرلر كه
 اكخر ماى هندى ديرلر و دوم ظل دأيم دخی ديرلر الدوام دالك و واولك فقيه كذلك دأيم اولق الديومة دالك فقي
 و يانك سكوفى و ميمك شمي و مدله بعناها كذلك بقال دام الشى بدوم من الباب الاول و دمام من الباب الرابع
 دوما و دوما و دوما و دوما ساكن اولغه دخی ديرلر و فى الحدب نعيان ببال فى الماء الدأيم اى الساكن الادامة
 همز منك كسرى بدله دأيم فليق بقال ادامة غيره وادامة چوملك قبه من صوبه يا غيرى نسنه ايله ساكن
 قلغه دخی ديرلر نقول ادمت القدر اذا سكنت غلبانها بشى من الماء النديم على وزن التكرم دأيم اولن
 بقال دومت الشمس فى كبد السماء يعنى كانها لا تمضى و تدوم خرى يحن كسنة نك باشن چكر ندر مكه دخی ديرلر بقال
 دومت الخمر شار بها اذا سكر فدار وندوم چوملك قبه من ساكن قلغه دخی ديرلر نقول دومت الشى اذا بالته و زعفرانى
 سكنت غلبانها بشى من الماء وندوم بر نسنه ياش ايتكه دخی ديرلر نقول دومت الشى اذا بالته و زعفرانى
 ر قلغه دخی ديرلر و فر ايتدى تدوم دبل اغزده كز در مكدراغز يارى قوريسون و بو وندوم الطير قوشك
 هواده دورايدب ايلندر مسى در يوكسالك ايجون و فصحاءن بعضى شعر نك تدومى ريوزنه دورايدوب
 ايلندر مق معناسنه دخی استعمال تشدد و لكن اسمى كك انكار ايدوب ذوى فى الارض و دوم فى السماء ديرلر
 دخی در و بعضى تدوم فى الارض صواب ككوب تدوم دوامه دن مشتق دالك شمي و واولك تشدد بدله
 ديشدر الدوامه دالك شمي و واولك تشدد بدله شول اغر شق كى نسنه دوكه او غلجك الننه ايله

دغم

دوم

توب ريوزنه دوندوزلر و بعضى دخی اصمى جانندن جواب و روب دوامه يد و امه ديد كرى دومت القدر دن
 مشتق دخی قدر ك صوبه غلبانى تسكين و لنسه پس دوامه نك سرعت دورانى اولد غندن ساكن كى كور غلجك
 دوامه ديشدر در ريوزنه دوراند كيون دكل در ديشلر در وندوم كلك يا خور غيرى نسنه نك حكر نكده ارغه
 كسنة دخی ديرلر الدوم دالك شمي و واولك تحفيق ايله باش چكر نك دوار كى در و زنا و معنى بقال اخذ و دوام
 اى دوار الراس التدوم تانك فقي ايلندوم معناسنه در كه الان مروايتدى دومه لجنل دالك شمي و ميمك
 و دالك فقي و تونك سكينة بر حصارك اسمى در و دالك مضموم اولمى اصحاب لفت قتنه در و لهل حديث
 دالى مفتوح قلو ر المدام ميمك شمي ايله شراب خمر معناسنه المدامه كذلك ميمك شمي ايله شراب معناسنه در
 المدم ميمك شمي و دالك كسرى و مدله بورى قانين كسنة راعف معناسنه الاستدامة همز منك و تونك كسرى بدله
 بر نسنه دأيم فليق بقال استدمت الامر اذا تانينك به الدوامه ميمك شمي و واولك فقيه بر نسنه مشغول اولق
 مادام بر كله در كه متعارف در ماء مصدر يه ايله فعل ماضى دن مركب در و بونك استعمالى دأيم ناظر فيت اوزن در
 تانك كم مصداك ظرفيت اوزن استعمال اولنور نقول لا اجلس مادمت قانينك دأيم قيامك كيا نقول و ردتا
 مقدم الحاج اى وقت قدوم الحاج الدوم دال اولك شمي و واولك فقي و دال تانينك كسرى بدله هدى وزن اوزن قانين
 اى بر نسنه در كه سمره اغاجندن اقروا كاحذ الدخی ديرلر حاه ميمك فقي و ذال ميمك ايله و قن اول ظهور ايتكه
 حاضمت السمره ديرلر و هدى قوين سوده ديرلر و شب كورلك معناسنه ده كلور الدم فقي تانينك كسرى
 اير شمك بقال دهم الامر و قد دهمتم الخيل من الباب الرابع و دهم دخی لفت در باب ثالث دن ابو عبيد
 رواتى اوزن الدم دالك فقي و هانك سكينة عدد كثير معناسنه الدوم مضمونك جعي اعداد كثير معناسنه
 الدمه دالك شمي و هانك سكينة قرالى سواد معناسنه الادهم همز منك و هانك فقيه شول نسنه در كه
 قير نكلو اولوب سوادى يا ضنه غالب اوله بقال فرس ادم و بعبادهم و ناقة دهما اذا استندت و رفته حتى ذهب
 البياض الذى فيه فان زاد على ذلك حتى استند السواد فهو جون بفتح الجيم و ادم بقاينه دخی ديرلر و صاحب
 مذهب ادمى باى بند چو بنه تفسير ايتش در تومر قمعناسنه الادهم همز منك و هانك كسرى بدله قريه مايل
 اولق بقال داهم الفرس ادهما اذا اصار ادهم الادهم همز منك كسرى و هانك كسرى و مدله بعناها بقال
 ادهم الفرس اذا السواد المدهامة ميم اولك شمي و تانينك تشدد بدله شول ايتكه در كه نيا تانينك زياده يا شل
 اولد غندن سواده مايل اوله قال الله تعالى مدها متان اى سود او ان من شدة الخضرة ن الرى و رى صوبه
 طويغه ديرلر و عرب طابغه سى هر اخضر اولن نسنه پسود ديرلر و قرى عراق سواد عراق ديرلر خضرى كنير
 اولد غيظون الدهما دالك فقي و هانك سكوفى و الفك مدله چوملك قدر معناسنه الوطاة الدهما شول ايزدر كه
 اسكى اوله الوطاة الحمراء شول ايزدر كه اى اوله و دهما در كسنة سيماسنه و هيتنه دخی ديرلر والشاة الدهما
 شول قيوته دخی ديرلر كه قرمزى خالص ايله و دهما الناس خلقك جماعته دخی ديرلر الدهما دالك شمي و هانك فقي
 و يانك سكينة افت در دهمانك تصفيرى و لوق اوزن داهيه معناسنه و افته دهيادب كرى مظلم اولد غنه بناء در
 الدهم دالك شمي و هانك فقيه صيغه تميم اوزن كذلك افت در داهيه معناسنه ام الهم وزن موز اوزن كذلك
 افت معناسنه در داهيه اسمك نك در و افته دهم ديد كرى صلبى بودر كه دهم غروى الزيان الدهل نام كسنة نك
 ناقة سلك اسمى ابدى موز و فر نك شلرى قتل اولنور بشلرى ذكر اولن ناقة يرك كك نك نك انقل من جل الدهم
 و اشيا من الدهل ديد بلك الدمه على وزن الدخر حة و زير بقال رضى دهمه اذا كانت سهله الدهم على وزن جعفر
 شول كسنة در كه خوي ملايم اوله الدهم على وزن الدخر حة ر نسنه كسرى كك انقحام معناسنه الدهم على وزن
 جعفر بيرفانى اوله كسنة الدمه دالك كسرى و مدله شول غمور در كه اندر و روى و ليمكه انوك اقل ثلث النهار

ياخود ثلث ليل در و الشريته

دغم

دغم

دغم

مقد یوفد الدیم ذالک کسری و یانک فقیله جمعی ذکر اولن یغورلر معناسته و فی الحدیث کان علمه دیمه التدریم
 علی وزن التکریم کوه مطری دایم یغورمق یقال دیمت السماء لیدیا الذیومه ذالک فقی و یانک سکونی و میمک
 ضمی و مدبله شول بره در که دایمه البعد در الدیم ذالک فقی و میمک کسری و مدبله جمعی ذکر اولن بره در
 معناسته المدیجه میمک فقی و ذالک کسری و مدبله شول بره در که انوک یغوری دایم یغه یزیدی روایتی و وزن
 فصل الذال الذال ذالک فقی و همزه ناک سکونیله عیب همزه ابله و همزه سزاستعمالی جا یزید یقال ذال ذال ذال
 من الباب الثالث اذا عابه و حقره مثل ذاب المذوم و میمک فقی و همزه ناک ضمی و مدبله تعیب اولن کسینه الا ذال ذال
 همزه ناک کسری و ذالک سکونیله برنسنه یه اکره ایتمک فرار وایتی اوزن ناقه یی رام اوزنه رام ایتمک یقال ارا منا لنافه
 الذم ذالک فقی و میمک تشدید بله یرمک که او ککک مقابلی در یقال ذمه من الباب الاول قال ابن السکیت یقال
 افعل کذا و کذا و خلاک ذم قال و لا نقل و خلاک ذنب و المعنی و خلا منک ذم ای لا تذر الذم ذم ذالک فقی و میمک
 کسری و مدبله مذموم اولن کسینه و ماء ذمیم مکروه اولن صویه دخی دیرلر و ذمیم یورندن اقن سو مکده دخی
 دیرلر مخاطب معناسته و شول بول که نکه ناک ذکرندن اقر اکادخی ذمیم دیرلر و قیونک هم سندن اقن سوده دخی
 دیرلر و ذمیم شول خرد میاض نسنه دخی دیرلر که بورنوزنده اولن دیچکرده قرجه یومرده سی کی چقر
 یقال ذم افقه و ذن ایضا الذمیه ذالک فقی و میمک کسری و مدبله صوی از اولن قوی یقال یی ذمیه ای
 قلیله الماء الذم ذالک کسری بله جمعی صوی از اولن قوی یلر معناسته و ذم ذم حرمته دخی دیرلر الذمه ذالک
 کسری و میمک تشدید بله عقد یقال هم اهل الذمه ای اهل للعقد و ابو عید ایتدی ذمه امان معناسته دو
 یو حدیث شر بقیه که یورلشدر و یسی بدمتهم اذناهم الا ذم همزه ناک کسری و ذالک سکونیله امان و یرمک
 یقال اذمه اذ احان و اذ مام برنسنه یی مذموم بولغه دخی دیرلر یقال اذمه اذ اوجده مذموم و اوتقول ایت موضع
 کذا فاذا یتمه اذ اوجده مذموم و اذ مام برنسنه یی نکاسل ایتمک دخی دیرلر یقال اذم اذ اذهاون و اذ مام ذم و اوجده
 یش ایشمک یقال اذم الرجل اذ اذی جابذم علیه و طوار یورلغه دخی دیرلر یقال اذم یبعیه و اذمت ركب القوم
 اذ اذعت و تاخرت عن جماعة الابل و لم یلحق بها و رکب رکب کسری بله یوک کوزن دوه لره دیرلر المذمه میمک فقی
 و ذالک فقی و کسری ابله برکسنه یی رقت ایتمک و انوک ترک حرمتندن عار ایتمک یقال اذ هب مذمتهم بشی ای اعظم
 شیا فان لهم ذمما ای حرمة و فی الحدیث ما یذهب عنی مذمه الرضاع فقال غرة عبد اوامه و مذمه رضاعه
 مقصود ذم امرضعه در حرمت برضعه معناسته و یغی و شی الله عنه بوحیدت شریفک تفسیرینه ایتدی طایفه
 عرب و غلنی همده کسیدکه اجرندن زیاده دایم برنسنه و یرمکی مستحب کورلر دی کویا که دایم یی نورلک کرکدر
 تا که حق ارضاعی تمام ادا یسر اوله دبو سوال و یسدر و مذمه یخلد استعمال اولنسه ذال مفتوح قلنور غیری
 یزید کلدن یقال العمل مذمه ای یما یذم علیه و هو خلاف المحمده الاستذام همزه ناک و تانک کسری بله ذم اولن
 یش ایشمک یقال استذم الرجل الى الناس اذ اذی جابذم علیه التذیم فقیته و میمک ضمی و تشدید بله برنسنه دن
 استنکاف ایتمک یقال لولم ترک الکذب تا تخالف کته ندما یعنی اکر کذبدن کنه اولد غیچون احتساب ایتسم اندن
 استکر اما یتکین استباب یدرم المذم میم اولک ضمی و تاننک فقی و تشدید بله زیاده مذموم اولن کسینه یقال
 یذم الذم ای مذموم جدا المذم میمک ضمی و ذالک کسری بله شول کسینه در که انوک حرکی و جنبشی یوقدر یقال رجل
 مذم لا حراک یومذم غیبلو معناسته در کور یقال شی مذم ای میمک ذالک فقی و یانک سکونیله عیب لذار
 علی وزن الحال بمعناه یقول منه ذمه اذ یجده ذم اذ ما و ذمه و ذمه کله یعنی و فی المثل لا تعدم الحسنة
 لا یعنی خوب اولن عیبر اولن و عن الاخفش فهو مذم علی النقص و مذموم علی الثام و مذم و اذ هزبت
 یذم موم من المضاعف فصل الراه الیمان رانک کسری و همزه ناک سکونیله ناقه و لدنه محبت

ذام

ذم

ذم

ایندوب اوزرینه حنین ایتمک یقال زیت الناقه و لدهار یما اذ احبت و خنت علیه و یمان یان او کلفه دخی
 درلر یقال ریم الخرح ریمانا حسن من الباب الرابع اذا التام الرام رانک فقی و همزه ناک سکونیله ناقه و لدی
 و شول در که ایچن ظرلدر و بولدش کلنه قویوب ناقه ناک او کسینه قورلر ای ولدی صنوب سودی
 حکما سون دیوار و ورم رانک فقی و همزه ناک ضمی و مدبله شول ناقه در که ولدنه یاخود ذکر اولن در یه
 محبت اوزن اوله و ورم شول قیونده یلر که یاتندن یکن کسینه ناک کسینه سبسن دلیله بلایه الایه بمعناه
 الارام همزه ناک کسری و رانک سکونیله افعال و زنی اوزن ناقه یی رام اوزنه رام ایتمک یقال ارا منا لنافه
 ای عطفتها علی الارام و ارام برکسنه یه بیمار ایدوب او کسینه دخی دیرلر یقول ارامته انا اذ اوتیه حتی یرا
 او یلنتم الارام همزه اولی ناک فقی و تانیه ناک مدی ابله شول اق اهورلدر که انوک ییاضی خالص در الریم
 رانک کسری و همزه ناک سکونیله واحدی ذکر اولن اهورلدر بری معناسته و اسمی ایتدی یوشول اهورلدر که قومده
 ساکن اولور اکثریالر و همزه رانک ضمی و همزه ناک سکونیله یلیم دبد کسری نسنه که انوکله برنسنه یا بشدورلر و اکا
 طونقال دخی دیرلر سریشم معناسته الریمه رانک فقی و تانک کسری و مدبله شول ابله در که انی برماغه بغلرلر
 بر حاجتی اونما سون دبو الریمه فقیته بله بمعناها الریمه رانک فقی و یانک کسری بله ریمه ناک جمعی برماغه بغلن
 ایلکله معنا سینه و ریمه کدکله رجس اغاچک سمی در الریمه فقیته جمعی ذکر اولن اعجلر معناسته و ورم شول
 اغاچ بد لغنه دخی دیرلر که عرب طایفه سی سفره کیدر اولد قده انی بری برینه بغلرلر اگر سفر دن عودت اید که انی
 بغلنش بولور سه اهل بیخی خیانت ایتامش در دیواعتقاد ایدر الریمه رانک فقی و تانک سکونیله برنسنه یی فاقن
 تقول ریمت الشی ریمان الباب الثانی اذ کسرت و یقال ریمه انفه بالشاء و الشاء جمعا و ریمه مرموم معناسته در کور که
 فاقش دیمک اولور و ریمه سوز سوز بلکه دخی دیرلر یقول ماریم فلان بیکه ای مائکله بهالثر رانک فقی و تاء مثلثه ناک
 سکونیله بورنی فادوب فقیته تقول ریمت انفه اذ کسرت حنی ادمیه و ریمه بورنه مسک یاخود طیب سور مکده دخی
 دیرلر یقال ریمت المرأه انفها بالیطب اذ اطلت و لطحته و بونک اصلی بورن فاقندن مأخوذ در کویا که بورنه سورلن
 بورن فاقنه تشبیه اولور الریمه فقیته اذ یوقری طود اذی اق اولق الاریم همزه ناک و تانک فقیله صفت مزبور
 اوزن اولن ات الاریم همزه ناک و تانک کسری بله اذ یوقری طود لغنه اق اولق یقال اریم الفرس اریم اذ صار اریم
 الریمه رانک ضمی و تانک سکونیله اذ یوقری طود لغنه اولن اقلق المرموم میمک فقی و تانک ضمی و مدبله شول دوه
 ایخی در که طاشه طوقنغین یان لنش اوله یقال خف مرموم مثل ملثوم اذ اصابته حجرة فدی الریم رانک فقی
 و حیمک سکونیله قتل معناسته در و بونک اصلی طاشه لغنه و ریمی یاخوارة معناسته یقال ریمت اریمه ریمان الباب
 الاول و ریم برنسنه یی نکه له سول مکده دخی دیرلر قال الله تعالی رجبا لعیب ای من غیر و قوف علی حقیقه امره المرجم
 میمک ضمی و حیمک فقی و تشدید بله شول حدیثه دیرلر که حقیقی معلوم اولیه الریمه رانک فقی و حیمک کسری
 و مدبله ریم اولن کسینه المرجوم میمک فقی و حیمک ضمی و مدبله بمعناه الریمه رانک ضمی و حیمک سکونیله یاخی
 طاشندن کچرک اولن طاشلدر کویا که انلغه قابل اولد غیچون ریمه دیشلدر در و کاه اولور که انی قبر اوزرله جمعی ایدرلر
 قبری مستم یعنی اور کجلی قلمغیچون و رجما الی قورناینبینه دخی دیرلر و جار الضبع معناسته الریم رانک ضمی
 و حیمک فقی ابله جمعی الریم رانک کسری بله کدکله جمعی ذکر اولن طاشلدر معناسته و قال عبد الله بن
 مغفل فی وصیته لا رجوا قبری یعنی قیرم اوزن ریم قلمک یعنی قبرمک اوزرن مستم قلمک دوز قلمک
 تا که بلور سز اولسون ته کم فحاک و صیئنه ار مسوا قبری و مسادیشدر و ریم مینی دفن
 ایدوب قبرن بلور سز ایتمک دیرلر و عد ثون بوحیدت شریفه لا رجوا قبری زوایت قلورلر تانک

ریم

ریم

ریم

وذلك فتي وقافك سكوني والفك مدبله شول لفظ ذكره انوكه ذكر اولنان معنى تا كيد اولنور بقال وقع
 في الرقم الرقامه اوقع فيما لا يقوم به معنى طاقت كتور بدكي بلايه واقع اولسه الارقم همز نك وقافك فتيه شول
 ايلان دركه انوكه اتي قره سي اولوب لاجه اوله لارقم همز نك فتي وقافك كسريه شول جماعت دركه اول تغلب
 قبيله سندن دروا نلره چشم دخی درلر الرقم رانك فتي وقافك كسري ومدبله يازلش نسنه كتاب معناسنه
 وقوله تعالى اصحاب الكهف والرقيم بقال هولوح فيه اسماء وهم وقصصهم يعني رقيم شول لوح دركه اصحاب كهفك
 انده استملري وحتكايه لري وارد زوعكرمه ابن عباس دن روايت ايدوب ايتدي موزور ايتشدر كه بن يلزم كه رقيم نه در
 كتاب ميند ربا خود بناميدر ديشدر الرقم رانك فتي وكافك سكوني به برنسنه في جمع ايدوب بري اوزر نه
 بزقندر بقال ركم الشئ ركه من الباب الاول اذاجعه والقي بعضه على بعض الارنكام همز نك وتانك كسري به جمع
 اولمق التراكم تنك فتي وكافك ضمي ايله بعناه بقال انكم الشئ وتراكم اذا اجتمع الركة رانك ضمي وكافك سكوني به
 بر ربه جمع اولن بايق الركام رانك ضمي وكافك تخفيفي ايله شول قوم دركه بر ربه جمع اوله رمل متراكم معناسنه
 ويلوده ويلوده شبيه اولته دخی اطلاق اولنور مرنكم الطريق ميمك ضمي وكافك فتيه يولك اورته سي جاده
 الطريق معناسنه الرم رانك فتي وميمك تشدد بدبله برنسنه في اصلاح ايتكم المرمه فتيه يولك وميم اخيرك
 تشدد بدبله اصلاح ايتكم تقول رمت الشئ ارمه رماومرمة من الباب الاول والثاني اذا اصلحته وبركسنه نك
 حالي اصلاح ايتكمه دخی درلر بقال قدرم شانه اذا اصلحها ورم يك معناسنه ده كلور اكل كي بقال رمه اذا
 اكله وفي الحديث البقر رم من كل شجر اى تا كل وفي حديث عروة بن الزبير كنا اهل ثمة ورمه حتى استوى على
 عمه ابو عبيد ليتدى اهل حديث اولنلر شئ ورمي شمل روايت قلشدر لكن وجه ثمة ورمه در فقهله ديدى كه
 ثم اصلاح ايتكمه ورم اكل ايتكمه درلر ورم فتيه يولك معناسنه در معنى حتى بيوب جسدى كالن بولدى ومرت
 طوارظو داغنه دخی در على ماسيجي انشا الله تعالى الاستمرام همز نك وتانك كسري به مرت زماني قريب
 اولمق بقال استمر الحائط اذا احال له ان رم وذلك اذا بعد عهده بالتطين يعني ديوارك بايقلمنسي قريب اولسه
 المرمه ميمك كسري ورانك فتي ايله صغر طوداغي شفة البقره معناسنه وهر چتال طر نقلي اولنلر كه طوداغنه
 اطلاق اولنور زير انلر طود قلري ايله اكل ايدلر ورمه ميمك فتيه دخی ذكر اولن معناسنه لغت دولار رقام
 همز نك وتانك كسري به قيون ريوزندن برنسنه اكل ايتكم الرم رانك فتي وميمك تشدد بدبله برنسنه مرت
 ايتكم تقول رمت الشئ ارمه رماو ولوبد معناسنه دخی كلور بقال مالي منه حم ورم اى خلوبد وبولنر كه اولي
 مضوم اولمق دخی جايزدوشى معناسنه دخی كلور بقال ماله حم ولازم اى لپس له شئ وابن السكيت ايتدي
 ماله حم ولازم وما ياكل غا ولازم رماو رماو مراد او مرت اولنق نسنه در المرمه رانك ضمي وميمك كذلك تشدد بدبله
 چورك ايت يان سنى الرم رانك ضمي وميم اولك فتي ايله جمعي چورك ايت يان لري معناسنه الرمام رانك كسري به
 كذلك جمعي ورم نام چورك ككلمه دخی درلر على ماسيجي انشا الله تعالى وذوالرمه نام شاعره ذوالرمه ديد كرى
 بعض شعره رمه لفظ ذكره ككلمه اوتري در ورمه جمله معناسنه دخی كلور بقال دفع اليه الشئ رومه اى
 بحملته واصلا ان رجلا دفع الى رجل بعيرا بحمل في غنقه فقيل ذلك لكل من دفع شيئا بحملته المرمه رانك كسري
 وميمك كذلك تشدد بدبله چورك مش ككلمه عظام باليه معناسنه الرم رانك كسري وميم اولك فتيه جمعي چورك ككلمه
 معناسنه الرم رانك كسري وميمك تشدد بدبله ككلمه چورك بقال رقام الرم من الباب الثاني اذ ايلي الرم رانك
 فتي وميمك كسري ومدبله چورك نسنه وباري تعالى من عي العظام وهي رميم يوردي زير افعيل وفعول كاه
 او اوتار انك تذكري وتا نيشي وجمعي رماو رماو رسول وعذو وصيدى كي الرم رانك كسري وميمك تشدد بدبله مال

رکم

وغم

چوق اولمق بقال جاء بالظم والرم اذا جاء بالمال الكثير وطم طاه مهمله ايله شئ كثير در ورم ككلمه ايتدي اولي ايلكه
 دخی درلر الارمام همز نك كسري به ككلمه ايلك ككلمه بقال ارم العظم اذا جرى فيه الرم وبقال للشاة المهنزولة
 ما يرم منها مضرب اى اذا كسر عظم من عظامها لم يصب فيه رخ واربام سكوتيه دخی درلر بقال ارم القوم اذا استكروا
 للرم ميمك ضمي ورتك كسري به شول ناكه دركه في الجملة ايلكي اوله اوزر بد روايتي اوزن بقال ناكه مرم اى بهاشي
 من اتي ونقي نونك كسري وقافك سكوني به ايلك معناسنه لرماو رانك فتي وميمك تشدد بدبله والفك مدبله
 شول قيوند زكه ايلكي اوله بقال نكجه رماو بيضاء الترمم على وزن التزاول نكلم ايتكچون اغزدر تنك بقال ترمم
 اذا حركناه للكلام الرمام رانك فتي وميمك سكوني به برنوع انجدر ورمع فصلينه اولن اوتنه دخی درلر ارما
 همز نك فتي ايله رماو ميمك اسمي در رمرم يانك وراك فتي وميمك سكوني به طاعك على دروكاه اولور
 اكايلم دخی درلر الرم فتيه يولك اوزر ورمك صوت معناسنه بقال رنم من الباب الرابع الترم فتيه يولك ونونك ضمي
 وتشدد بدبله بركسنه اوزر نى خفزه سنده دوندر مكله بقرمق بقال ترم اذارجع صوته الترمم على وزن التكرم
 بعناه وترنم قوش ذكر اولن وجه اوزن اوتكمه دخی درلر بقال ترم الطاء رفي هديره وياي كرشى اوزنه دخی درلر
 جكلوب صاليو رلدكي زمانده الترمم تانك ونونك فتي وميمك ضمي ومدبله كذلك اوزى خفزه ده دوندر مكله
 اخراج ايتكم واوتان ياده او ايتشدر ملكونه زياده اولند دخی كي الروم رانك فتي وواو كسكوني به طلب ايتكم
 بقول رمت الشئ ارمه رماو اذا طلبته وروم المرمه كد سيمويه ذكر ايتشدر ككلمه اول شول كرلور كرى دركه
 اوج تخفيفيله حاصل اولور و بواشامدن اكثر در زير حركت اسلوبينه در استماع اولنور هر نه دكلو مختلسه
 ايسه ده يعنى خفي ايسه ده بين بين اولن همز نك كرى كي هباري تعالى شهر رمضان ديدكي قولى كي اخفا ايله
 قرأت ايدن كسنه قننه كه بوقننه رجه رانك كرى كى مختلسه اولور وراه اولي ساكن قلنق جايزد كل وزن را
 رادن اول هاساكن در پس ساكنين حالت وصله جمع اولمق لازم اولور انلردن اول حرف لين اولمق سرن
 و بوقننه كلام عربيه واقع اولماشدر وكر و بونجايين در انان نزلنا الذكرك قولى وامن لا يهدى قولى و بونجايين
 قولى و بونلره بكرر هر نه كم وار ايسه وقرانك شهر رمضان قولنده و بونك لمانلده ادغام اولنشدر ديد كرى
 معتبر دكل در زير ايتن فيه دن غفلته راجع اولور و شول كسنه كه اختلاس حركت جايز اولن رده ساكنين
 بنن جمع ايتدي اول خطايتدي قراءت حمزه كي ياري تعالينك فاسطاعوا ديدكي قولنده زير اسين استفعالك
 و بونجايين الوجوه تحريكى جايزد كل در التروم على وزن التكرم بركسنه في برنسنه يه طالب قلنق ابن اعرابي روايتي
 اوزن بقول رومت فلانا و رومت بفلان اذاجعلته يطلب الشئ المرام ميمك فتي ايله مطلب رامة على وزن الحاله
 رماو ميمك اسمي در بريده ده وفي المثل تساني را متين شلجاو ذكر اولن موضع اشعاره اكثر صيغه تشبيه اوزن
 ايراد اولنور و شلجى شلم معناسنه رماو ميمك كسري و يانك تشدد بدبله رماو ميمك منسوب اولن نسنه و موجود
 اولن جوهرى نسنه رنده بونست على غير القياس در ديشدر لكن بونك على غير القياس اولد غنك وجعي
 طاهر دكل در زير ايله نك نسبتند عانى وعانيه ديد كرى شايع در وكذلك رام هر زمان شهر ك نسبتند رامي
 ديدلر واكر دلسك همزى در سنى الرام على وزن الحال بر جفس انجدر ورومان رانك ضمي ومدبله بر رمالك اسمي در
 اوزم كذلك رانك ضمي ومدبله بر رماو نكجه دركه انلر روم بن عيصوين اسحاق اولادى در بقال رومى وروم مثل زنجي
 وزنج پس واحد له جمع ييننه فرق باه مشدده ايله درننه كم ترمه ترمه ييننه فرق هابله در الرهيه رانك كسري
 وهانك سكوني به شول ضعيف يعمور دركه متصل بقر الرم رانك كسري وهانك فتيه جمعي ضعيف يعمور
 معناسنه الرمام رانك كذلك كسري به جمعي واوزر بد ايتدي رهيه شول ديه ديد كرى على الدوام يعنى

رغم

روم

رهم

مزمه و مزم غدا سی را مزم اولن کسنه یه ده دیر سی اتد معنا سنه التزم علی وزن التکریم اوقی ذکر اولن
 صفت اوزن قلیق بقال ما احسن ما زلم سهم الزم فختبئه بلکسر اوق قدح معنا سنه الزم زانک خمی و لامک
 فختبئه بمعناه الازلام همز نك فخی ابله جی ذکر اولن اوقله معنا سنه و ازلام شول اوقله ده دیر که اهل
 بااهلیت انی رنسنه بولشمکه استعمال ایدر لدی وزلم کذلک رجس جانور جکه دخی دیر که فور رفسر در
 اولر ده ساکن اولور واکوره دخی دیر که جی وبار کور و صحاح نفعه لک اکثر نه الزم الوبار واقع اولمشدر
 سالای الزم واحد الوبار کد رتا مل اولنه و ازلام کذلک جی کلور ذکر اولن جانور معنا سنه و بواو عرو
 و ایتی دروزلم کذلک شول نسنه در که چقال طرقلو حیولک طرقلک اودنه اولور الزم فختبئه شول
 نسنه در که کچنک بوینده کویه کبی اصلش اولور ایکی اولور سه زلتان دیر واکر قولاغنده اصلی اولور سه زغه
دیر نونله الازلم همز نك و لامک فختبئه ذکر اولن صفتی اولن کی الزم زانک فخی و لامک سکونی و الفک
 مدله موئی بقال ما عنز ازل و ازغ و ما عنزه زلما و زغ الازلم الجذع همز نك و لامک فخی و جیمک و ذالک فختبئه
 و هر معنا سنه در الزم زانک فخی و لامک سکونیه طولد و مق قول زلت لحوض اذاملا نه وزلم بخشیمی از
 ویر مکه دخی دیر قول زلت عطاء اذ اقلته الازلام همز نك و لامک کسری و همز نك سکونیه رنسنه در
 هر عتله یوز دوند مکه دیر بقال ازلام القوم از لیا ما اذ اولور اسر لعا و ابو زید ایتی از لیا ما ارجحال معنا سنه در
 از لیا ما رنسنه دیکلمکه دخی دیر بقال ازلام الشی اذا نصب و نهار مرتفع اولغه یعنی کوشش یو کسکه دخی
دیر بقال ازلام النهار اذا ارتفع سخاو الزم زانک کسری به شول اب در که دوه نك بورن دلوب کچور دکری
 بخر حلقه یا خود اغاج حلقه به بغلر و انک اوجنه یولار صاین بغلر و کاه اولور یولار صاینه دخی زمام دیر
 و زمام النعل شول قایشه دیر که نعلین نسمه سی کابغلر و رسته کرب نعلین نند مشهور در الزم زانک فخی و میمک
 تشد بدله یولار لوق قول زمت النعل و زمت البعیر اذ انحطته و عظم خاه معجه و طاء مهمله ابله یولار لوق
 معنا سنه در وزم سیده ابلر و یوریکه دخی دیر بقال زم فلان اذ تقدم فی السیر و زم متکبر لک قلغه دخی دیر
 بقال زم بانغه اذ تکبر و زم قالد و مق معنا سنه ده کلور الازلام همز نك و ذالک کسری به کذلک قالد و مق بقال
 زم الذئب حمله و ازدها و حمله قوزیه دیر الزم میمک تشد بدله متکبر اولن کسنه الزم زانک خمی و میمک اولک
 فخی و تشد بدله جی تکبر قلن کسنه معنا سنه بقال رجل زام و قوم زم ای شیخ ناو فهم من الکبر و شیخ شاخل
 جی در یوزن یوقری طوئیلر معنا سنه و زام قالد و مق معنا سنه دخی کلور بقال احد الذئب حمله فذهب بها زاما
 رانه ای و لغا الزم زمه علی وزن الزلله کوه کور و کور معنا سنه اوزی معنا سنه اوز بدروایتی اوزن و زمره مجوس
 طایفه سنک طعام رکن مویشی سنه دخی دیر زمر علی وزن عر مکه مشرفه ده اولن معروف قیونک
 اسمی دروزم و عیطل کذلک برنا قنک ابلری درنه کباب لامه ذکر اولمشدر الزم زمه زانک کسری به جماعت
 معنا سنه الزم زمر زانک کسری به دوه سور سی شیبانی روایتی اوزن الزم زای اولک کسری و ناپنک کسری
 و مدله بمعناه الزم زانک و میمک فختبئه قرب معنا سنه تقول داری من دان زم ای قریب وزم مقابل معنا سنه ده
 کلور قال امر لی لا والذی و جی زم بینه ما کان کذا و کذا ای تجاهه و تلقاه و المراد بالیت الکعبه شرفه الله
 تعالی و زم صلاح و سداد معنا سنه ده کلور بقال امر بی فلان زم ای قصد کما بقال امر زمر زانک خمی ابله
موضوع اسمی در الزغه زانک فخی و نونک سکونیه و الزغه زانک خمی و نونک سکونیه و الزغه زانک و نونک فختبئه
 و الزغه زانک خمی و نونک فختبئه یونلر جله قد و هبیت معنا سنه در بقال هو العبد زغه و زغه و زغه ای
 لده قد العبد و کسان ایتی حقا معنا سنه در و زغه فختبئه رنسنه در که دوه نك قولاغندک رنسنه در

کسوب

کسوب اصلشله ترک ایدر لرو بونی دوه نك اصلارنده ایدر لرو الزم زانک فخی و نونک کسری ابله شول دوه در که
 ذکر اولن صفت اوزن اوله الازم همز نك و نونک فختبئه بمعناه الزم میمک خمی و نونک فخی و تشد بدله بمعناه
 کذلک وزم شول کسنه یه دخی دیر که رقومه ملحق اولوب محتاج الیه کسنه اولمیه زانک کی علی ماسعی انشا الله
 تعالی و مزم صغار ابله دخی دیر و بعضی ایتی مزم قل اولنلرک اسمی در الزغه زانک فخی و نونک کسری ابله
 زانک موئی الزغه زانک فخی و نونک سکونی و الفک مدله از نك موئی الزغه میمک خمی و نونک فخی و تشد بدله
 زانک موئی بقال ناقه زغه و زغاه و مزمه الزم فختبئه لغت در زلم معنا سنه و زلم شول نسنه لره دیر که چقال
 طرقلو حیوانک طرفی اردنه اولور و اما شول زغ که حدیث شریفه واقع اولوب الضایفه الزغه یوزلمشدر
 مراد قیونک ایوسی دیک در زرا قیونله زغ اولماز کجیده اولور الزم زانک فخی و نونک کسری و مدله شول
 کسنه در که رقومه ملحق اوله و انلردن اولمیه و اکا احتیاج اولمیه ده اولر زغه مثاله اوله و باری تعالی نك عقل
 عد ذالک زیم دبدکی قولند عکره رضی الله عنه ایتی زیم شول لیدر که لوی ابله معروف اوله شاف زغه سی
 ابله معروف اولد و غی کی ازم همز نك و نونک فختبئه بی ربوعدن رجاعتک اسمی در الزم زانک خمی و هانک
 سکونیه یاغ شخم معنا سنه زهمان زانک خمی و هانک سکونیه برکلبک اسمی در الزمه زانک خمی و هانک کذلک
 سکونیه بدر اجه اولن بل ریح منتهه معنا سنه الزم فختبئه مصدر در زهمتدن بدر اجه بخلق معنا سنه تقول
 رهمت بدی من الباب الرابع ای دسمت الزمه زانک فخی و هانک کسری ابله بغلر اولن الدسمه معنا سنه الزم
 زانک فخی و هانک کذلک کسری به سز اولن نسنه سیمین معنا سنه المزاهمه میمک خمی و هانک فختبئه یقین اولوق
 لرب معنا سنه بقال زهم الحسین ای دناها الزهم علی وزن جعفر برانک اسمی در و نسر محاحده و فارسه
 قال لفارس زهم و واقع اولمشدر تا مل اولنه و زهم طوغنه دخی دیر صفر معنا سنه و بعضی ایتی
 زهم طوغن یاوریسنه دیر و یونکله رجالدن بعضنه دخی نسمیه اولمشدر الزهمان زانک و ذالک فخی
 و هانک سکونیه ایکی قرند اسنک اسمی در ککه انلربق عین قبیله سندن در رینکادی زهم و رینکادی
 نك در که جدا علاری بغیض در و ابو عبیده ایتی انلرک رینکادی زهم و رینکادی کرحم در الزم زانک
 کسری و زانک فختبئه شول متفرقات در که رموضعه جمع اولمغین ظاهر اولمیه بقال لم زیم لیس بمجتمع یکان
 غیر زیم وزن مز بور اوزن برانک اسمی در که لا تصیرف دو تا نیت و علمیدن و تری فصل السین السام
 فختبئه ملات السامه کذلک فختبئه بمعناه السام سبنک فخی و همز نك فخی و مدله بمعناه السامه
 سبنک فخی و همز نك فخی و مدله بمعناه کذلک تقول شمت من الشی اسام سا ماوسا مه و سا ماوسا مه
 من الباب الرابع اذ املته السو و سبنک فخی و همز نك خمی و مدله ملول اولن کسنه السهم سبنک و هانک
 خمی و مایبند تانک سکونیه صغری سی یوک اولن کسنه اسنه معنا سنه میم زانک اولن اوزن المعجم فختبئه
 قق سیلان معنا سنه المعجم سبنک کسری ابله بمعناه بقال معجم لدمع معجم و معجم من الباب الاول اذا سال
 لانجم همزه نك و سبنک کسری به کذلک اتق المعجم سبنک فخی و جیمک سکونیه اتق بقال صحت العین
 دمعها اذا سالت المعجم سبنک فخی و جیمک خمی و مدله اقدی جی بقال عین معجم المعجمه میمک فخی و جیمک
 خمی و مدله شول رد که اکایغموور یا غش اوله بقال ارض معجمه ای مطوره الانجم همز نك کسری به یغموور
 متصل یغموور الحجاز کی دووز ناو معنی بقال اجبت السماء اذ صبت و صاحب قاموس الحجازی یغموور مق معنا سنه
 ابرادیدوب اجبت السماء اذ صبت ماء هادیشدر اگرچه الحجازی معنای لازم ابله نقصی ایدوب جوهریه
 موافقت ایشدر الا معجم همزه نك و جیمک فختبئه شول دوه در که جاهر منه المعجمه سبنک خمی و حاه مهمله نك

زهم

زهم

زهم

سام

سهم

سهم

سهم

و سبک فتنی و لامک و بانی که تحفیه بر مقلده اولی ککر در عظام الاصابع معنایه السلامی سبک فتنی و الفک
 قصر به و اخذی و ابو عبید ایندی سلامی اصله شول کک در که دوه یا غنله اولور و دوه یا دوه ار قلده زمان
 الکضکره باقی مانا ابلک ذکر اولنان ککله و کوزده اولور دیشلر و حق ابلک که بونلر دن دخی زایل اوله تمام زایل
 اولش اولور و بونک واحدی و جی برادر و کاه اولور و جمنه سلامیات دیرلر ته که مرور ایندی السلیم سبک فتنی
 و لامک کسری و مند به ابلان صورتش کسینه کونا که سلامت رجاسی ابله نفا لاسلیم دیشلر در و سلیم حج
 معنایه ده کور بقال قلب سلیم ای سالم ذی تسلیم تانک و لامک فقیله بر لفظ در که محل عینه استعمال اولور
 ابن السکیت و رانی و وزن نقول لابی تسلیم ما کان کذا و کذا و ثنیه قلوب لابی تسلیم دخی دیر سن و جمع ایدوب
 لابی تسلیم دیر سن و موثی ایچون لابی تسلیم و جی ایچون لابی تسلیم دیر سن و ابن السکیت ایندی بونک
 تا و بی لا و الله الذی بسلامک ما کان کذا و کذا معنایه اولقدر و بعضیلر ایندی لا و سلامک ما کان کذا
 و کذا نقیرنده در نه که اذهب بیدی سلم یافنی و اذهب بیدی تسلیم دیرلر اذهب بسلامک معنایه و اخفش
 ایندی ذی لفظی تسلیم کله سنه مضافر و بونادر در زرافعه اسماء زماندن غیره سنه مضافر اولمار
 کفو لهم هلا یوم یفعل ای یفعل فیه السلامه سبک فتنی و لامک تحفیه افندن ری اولوق نقول سلم
 فلان من الافات سلامه من الباب الرابع التسلیم علی وزن التکریم افندن بری قلن نقول سلم الله منها و تسلیم
 بر کسینه بر سنه و بر مکه دخی دیرلر و تسلیم حکمه رضای بندل ایدوب قبول تامله قبول ایچمه دخی دیرلر
 و تسلیم سلام و بر مکه ده دیرلر التسلیم فقیله و لامک فتنی و تشدید به تسلیم اولنن سنه فی الحق نقول
 سلمت الیه الشی فتنه ای اخذده الاسلام همزه نیک کسری به سلف و بر مک نقول سلم الرجل فی الطعام اذا
 اسلف فیه و تقویض معنایه ده کور بقال اسلام امره لله ای سلم و اطاعت و انقیاده داخل اولغه دخی دیرلر
 بقال سلم الرجل اذا دخل فی السلم وهو الاسلام و دین اسلامه داخل اولغه دخی دیرلر و اسلام خور و حقیر
 قلعه ده دیرلر بقال سلمه اذا اخذله و اسلام بلان صوقوب سلیم و لدیج اولوق معنایه ده کور بقال سلم
 علی البناء للمجهول التسلیم تانک فتنی و لامک فتنی ابله بر حجه کسینه صلح اید شمل تصالح معنایه المسالمة میم فتنی
 و لامک فقیله ابله کسینه بری به صلح اید شمل تصالح معنایه الاستلام همزه نیک و تانک کسری به حجر اسودی
 و یارت ایتک یا او بیکله یا خود تعظیم و جهمیله ال دکور مکله و بوه همزه ابله استعمال اولمار زیر اسلا مدن
 ما خود در حجر معنایه ده که استنوق الحبل در لاقه معنایه ده و بون و بعضیلر مز بوری همزه ابله
 دخی استعمال تشدید نسج محاحده بوز سمه واقع اولمشدر و لکن مز بوزک مهموز اولمش نه طریقه اولوق محاحده
 و سایر کتب بیان اولمشدر ظاهر بود که مهموز قبللر استلام الحجر دیشدر لا مدن ما خود اولما غله موافقت
 و انقیاد معنایه ده الاسلام همزه نیک و تانک کسری به بیون و بر مک انقیاد معنایه ده لاسلیم همزه نیک فتنی و سبک
 فتنی و لامک کسری به طمر در که صریحه بر غله یا نیک فتنی بر غله یا نیک فتنی در السلام سبک کسری به بر صوبک اسمی در
 السلام سبک و تانک کسری به افت داهیه معنایه ده و غول که اندن دیو یا یا فی ابله تعیم اولور و قتلای بی سنه
 سبک معنایه ده السلیم علی وزن جعفر اوز و نطوبل معنایه ده السلام سبک فتنی و جیک کسری به شول و قلدر که
 اوز و نطوبل و له سهام طوبل النصال معنایه ده و سلیم اوز و نطوبل دخی دیرلر السلام سبک فتنی و جیک کسری به
 کذا الک اوز و نطوبل بقال جمال سلیم و سلام و سلامک جی ضم سبک سلام کور فتح سبک سلام سبک
 و هانک کسری و لامک سکونه بر و جیک اسمی در المسلم میم اولک فتنی و هانک کسری و جیم تانک تشدید به لونی
 متغیر اولن سنه ابو عبید روائی اوز و نطوبل بقال سلم لونه سلم ما السلام سبک فتنی و جیم تشدید به لونی
 معنایه ده و منه سم الحیاط ایچمه یور دیسی معنایه ده و سوز و یور و قولن دکنه دخی دیرلر و سوز و یور دخی

سالم
سالم
سلم
سلم

دخی دیرلر سبک فتنی و جیم جازدر و سیم معنایه ده کور بقال ماله سم و لاح ای هم و کاه اولور و کسینه و هموم
 ایدور و سوز و یور مکه دخی دیرلر بقال سیم ای سقااه السم و سم الطعام ای جعل فیه السم و سم قصد معنایه ده
 کور بقال سم سم ای قصدت قصدک و اصلاح ایتک معنایه ده کور بقال سم سم ای صلیف
 و سم شیشنه اغزن طوطعه دخی دیرلر بقال سم سم ای سمع القار و غوها اذ اسد دت و سم نعت خاص اولما غه دخی
 دیرلر بقال سم سم ای خصیت و سم بر سنه نیک غوره نظر ایچمه دخی دیرلر بقال فلان بسم ذلک الامر
 من الباب الاول ای یسیره و نظر ما غور السام میم تشدید به خاصه معنایه ده و سوز و یور دخی دیرلر
 هموم الانسان فتنه انسانک اغزی و بوزنی و قولای دکر ای سم الانسان سبک کسری و میم تحفیه
 و معناه هموم و سم سم دخی جی کور و زهر معنایه ده سم سبک فتنی و میم تشدید به واحدی فتح سبک
 دخی و واحدی اولدوغی کیم و سم سبک فتنه قات و بونجی دبد کیری اق بونجی که در یادن چقار و هر دی یادن
 بقیه سم دیرلر السام میم اولک فتنی و تانک تشدید به دکر و مسام الجسد بدنه اولان منفذ معنایه ده
 الیمان سبک فتنه ایتک بوزنی ایچمه ایتک طمر در سام ارض میم تشدید به و همزه نیک و تانک فقیله بیوک
 کتر کله اهل المسیم میم و سبک فتنی ابله خاصه و اقر ما معنایه ده و خاصه و اقر یا اولیانه اهل النجاه دیرلر
 السوم سبک فتنی و میم فتنی و مد به معروف اولان اسمی بلدر که بریده امر موث استعمال اولور و اسمای
 سبک فتنی و تانک کسری به سمومک جی ذکر اولنان بقر معنایه ده و ابو عبید ایندی هموم کوندر ده اسمی
 بلدر و کاه اولور کیمه ده اسنه دخی دیرلر و حرور کیمه ده اسندر و کاه اولور کوندر ده اسنه دخی دیرلر السوم
 هموم فتنی و سبک سکونی و میم اخیرک فتنی و مد به ذکر اولنان بل اسدی کون بقال له یوم مسوم و سم یومنا
 هذ السام سبک فتنی و میم تحفیه بر حنس قوشه دیرلر و جاپک اولان ناقه دخی دیرلر السامه و وزن مز بوز
 وزن واحدی ذکر اولنان قوشلر کبری معنایه ده بوز و بوزت ایلدوی اوزن السوم علی وزن العر لکی تعلیم
 معنایه ده و سم ککذک بر رک ادبدر السام سبک فتنی و میم سکونیه جاپک اولان ادر بقال رجل
 السام ای خفیف سرع السمان سبک فتنی و ما یضد میم اولک سکونی ابله معناه السهم سبک کسری ابله
 شیر و غن یا غنک دانسی صوصام معنایه ده السهمه وزن مز بوز و زره قوشلر حجه ده حمر معنایه ده السام
 سین اولک فتنی و تانک کسری به جی السام سبک فتنی و نونک تحفیه اور کک ده دوه نیک ارقه سنه اولان
 هر رفع بر در الاسمه همزه نیک فتنی و نونک کسری به جی اور کک معنایه ده و سنم الارض بیک اور سنی و سلم
 الارض معنایه ده همزه نیک فتنی و نونک فتنی ابله بر معروف دیه نیک ادبدر طخفه نام موضع قرین السهم
 سبک فتنی و نونک کسری به اور کک میوک اولان دوه بقال بعیر سم اذا کان عظیم السنام و بر بوزنک اتان صوب
 و دخی دیرلر بقال ماء سم علی وجه الارض و مرتفع معنایه ده کور بقال سم ای مرتفع و هو الذی خرجت
 ستمه السمه فتنه او تانک او جند سبک اولان سنه دیرلر الاسنام همزه نیک کسری به مرتفع اولوق
 قال اسم الدخان اذا ارتفع السهم تانک و سبک فقیله و نونک فتنی و تشدید به یوکسک اولوق معنایه ده
 بقال سنه اذا علاه تسیم علی وزن التکریم جفتن بر ارمک ادبدر قال الله تعالی و بر اجه من تسیم و مز بوزن تسیم
 دد بقر جنت چار داقری و قصر لری اوز و نطوبل اقد و غندن اوز و نطوبل القبر قبرک اوز و نطوبل سنام مثالند یوکسک
 ایدوب دوز ایتامک السومه سبک فتنی و مد به شول علامتدر که قیون قلوور و حریه قلنان علامتدر دخی دیرلر
 بقال منه صوم و فی الحدیث نسومونان الملا یکه قد نسومت النسوم علی وزن التکریم بر کسینه ماله اوز و نطوبل
 حاکم قلن نقول نسومت فلان فی مالک و یو ابو عبید روائی در و تسوم بر کسینه فی بدلیک سنه

سوم

شتم وصوغوق اولوق معناسنه ده كاؤر يقال شيم الماء من الباب الرابع اذ اورد الشيم شينك فقي و يانك كسر به
 صوغوق اولان صوغوق و ابو عمرو ايتدي شيم شول كسسه در كه قاري اج ايكن صوغوغه او غريه لشيم شينك كسر به
 شول انجدر كه او غلا غل اغزه ارقري قورل اناسن امسون ديو وشيمان ايكي ايتدر كه بجه به بغليوب اني نسا
 طافقه سني بجه اند كه اكسه سنه بغلازلر وشيمان عرب طافقه سندن بر قبيله نك ايتدر الشيم شينك و يانك
 شيم و ماينده يانك سكونيله بر دانه در كه نحوه مشيه در و شيرم رجالدن قصير و نجيل اولان كسسه و شيرم
 بر رجالدخي اسيند ز شيرمان شينك و يانك شينك في موضعك امي در الشيم شينك فقي و يانك سكونيله سوكل
 سنب معناسنه الشيم شينك فقي و يانك كسري و يانك اسندر سوكل معناسندن النشام تاء اولك فقي
 و تاء يانك شينك فقي و يانك سنب معناسنه المشامه ميمك فقي و يانك فقيله ايكي كسسه و يانك
 سوكل مسنات معناسنه الشيم شينك فقي و يانك كسري و يانك شولر جلدركه قبيح الوجه و كره المنظر اوله
 و شيم ارسلان دخي ديرلر يقال اولان شيم انجدر و شيمان ميمك فقي و يانك تشديد به يوز وجه معناسنه الشيم
 شينك فقي ايله كره اولوق يقال شيم شامه من الباب الخامس اذ اكره الشيم شينك فقي و يانك سكونيله
 حاصل اولان ياغ كه انج ياغنه دخي متناولدر الشيم وزن مز بور اوزن واحد ذكرا اولان ياغ بر يان سني معناسنه
 و شيم الارض اق مئرو شيمه الاذن قولقه كره به اصد قلري يوشق و شيم ياغ بدر مكه دخي ديرلر يقال
 شيم فلان احباب اذ اطعمهم الشيم الشامه خاتك كسر به ياغ بدرن كسسه الشيم ميمك فقي و شينك سكونيله
 و يانك كسر به اوند ياغي چوق اولان كسسه يقال رجل مشيم اذ اكان كثير الشيم في بيته الشيم شينك فقي و يانك
 كسري و يانك شيم سمين معناسنه الشيم شينك فقي ايله ستر اولوق يقال شيم شامه من الباب الخامس الشيم
 شينك فقي و يانك تشديد به ياغ صحن كسسه الشيم شينك فقي و يانك كسري و يانك ياغ جي سون كسسه
 يقال شيم من الباب الرابع اذ اكان مشتبه به الاشامه همزه نك كسر به سودر انجده سي متغير اولوق الشيم فقيله
 طعام فاسد اولوق يقال شيم الطعام من الباب الرابع الشيم شينك فقي و يانك كسسه فاسد اولوق يقال شيم الطعام
 من الباب الثالث الشيم على وزن التكرم طعامي فاسد فليق يقال شيم اذ افسد شيم على وزن جعفر برار كك
 ذومك اسمي در كه نعان بر مندر ك ايتدي الشيم شينك فقي و يانك سكونيله و يانك تشديد به يانك اولان
 خويه متسوب اولان دومر الشيم شينك و يانك فقي و يانك سكونيله اغز يانك كسسه سي بيوك اولان
 كسسه واسم الشيم معناسنه ميم زانده در الشيم مان شينك فقي و يانك سكوني و يانك فقيله قور دخي
 معناسنه الشيم شينك فقي و يانك فقي و يانك سكونيله در يان سني خراج مخر معناسنه
 شينك فقي و يانك كسري و يانك معناسنه الشيم شينك فقي و يانك سكونيله در يانك سني خراج مخر معناسنه
 و شيرم بويك اولان اوتدخي ديرلر يقال شيم شيرم اي كسر يوكل اعلاه ولا يحتاج الى وسطه واصوله و شيرم
 يارمي معناسنه دخي كاور يقال شيم اذ اشقه الان شيرم همزه نك و شينك كسر به يارمي يقال شيرم الجلد
 فاشيرم الشيرم رانك كسر به شول او قدر كه نشان كوشه سني يار و شيرم مالدن زنسنه عطا فقه ده ديرلر يقال
 شيرم لمين ماله اذ اظلم قليلا الشيرم على وزن التكرم صيد يارم لوب قاجق و شيرم يارم فقه دخي ديرلر تشقيق
 معناسنه وفي حديث ابن عمر ان شيرم فاقه فوجد بها شيرم الظفر فدها و طيار طانك كسر به شولر در كه
 ناقه نك ولد شيرم غولر تانك اكره انجده سي ولد اخري ياد و قيه الشيرم فقيله و يانك فقي
 و تشديد به يانك يقال شيرم الشيرم اذ اترق و تشقق الشيرم شينك فقي و يانك سكونيله بر طافك

شيم

شيم

شيم

شيم

شيم

شيم

شيم

علي در الاشرم هدر نك و يانك فقيله بور نك اوجي كسلن كسسه بوسيدن اهرديه اشرم ديدلر المشرم ميمك
 فقي و يانك فقي و يانك معناسنه يقال رجل اشرم و مشيرم الانف الشيرم فقيله بورن اوجي كسلن الشيرم
 شينك و يانك كسري و يانك سكونيله خلق دن بر جماعت و بر سنه دن بر قطعه الشيرم شينك فقي و يانك
 كسر به جعي يانك معناسنه يقال ثوب شيرم اي طمع الشيم على وزن حيدر اوزن و محكم اولان سنه و يانك
 مكرملو اولوب محكم اولننه دخي ديرلر الشيم وزن مز بور اوزن موثي الشيم شينك و يانك فقي و يانك
 وسطه سكوني و اخرده تشديد به فرموده اولان بكت فتاي جسم معناسنه و يانك فقي و يانك فقي و يانك
 معناسنه الشيم و يانك ميمك فقي ايله اوزن طويل معناسنه الشيم على وزن القناديل اوزن و خوب
 اولان سنه ل طولان حسان معناسنه الشيم شينك فقي و يانك سكونيله عوض جرم معناسنه اما لجن عطا
 ابتداء اولسه يعني بلا عوض اولسه اكانت كسر به يانك شينك فقي و يانك سكونيله و اخرده ال ايله تقول منه شيم
 اذ اجر به وفي الحديث ان صلى الله عليه وسلم اجتمع ثم قال اشكموه اي اعطوه اجره الشيم شينك فقي و يانك كسري
 و يانك سكونيله قولملي عراي قدر معناسنه و شيم ايله اوزن اوزن اوزن دخي ديرلر كره اوزن
 يانك جعي ايله اولور الشيم وزن مز بور اوزن كذللك ذكر اولن اوزن اوزن دخي ديرلر الشيم شينك فقي
 و يانك كسر به جعي ذكر اولن دمورلي معناسنه و يانك الشيم شول كسسه در كه شيد النقص اولوب
 باوامتناع اوزن اوله و ذو شيم شول كسسه ديرلر كره كسسه اطاعت ايله يقال فلان ذو شيم اذ اكان
 لا ينقاد الشيم شينك فقي و يانك سكونيله رشوت و يانك شينك فقي و يانك سكونيله و يانك شينك فقي و يانك
 كانه شدت فقه الشيم و شيم اصمعه دخي ديرلر الشيم شينك فقي و يانك سكونيله و يانك شينك فقي و يانك
 يقال شيم شيم و شيم اذ افضه و يانك فقي و يانك سكونيله و يانك شينك فقي و يانك سكونيله و يانك
 اسمي در شيم شينك فقي و يانك فقي و يانك سكونيله و يانك شينك فقي و يانك سكونيله و يانك
 ايتدي شيم بيت مقدسك شهر نيك اسمي در لغة عبراني اوزن لا ينصرف در معناسنه و وزن فعلن اوترو
 الشيم على وزن جعفر شيم ديد كسري نك در كه اكل اولن و و راعراي تسان لني رامين شامه اذ اكان
 اولشدر و رامين ريد در ردين عبارندر الشيم شينك فقي و يانك سكونيله و يانك شينك فقي و يانك سكونيله و يانك
 كاور يقال شيم اوجي عدلوا الشيم شينك فقي و يانك سكونيله و يانك شينك فقي و يانك سكونيله و يانك
 من الباب الرابع و ابو عبيد ايتدي باب اولدن دخي لغت در و شيم مرتفع معناسنه دخي كاور يقال شيم اوجي
 مرتفع و قتب دوه بالانته ديرلر الشيم شينك فقي و يانك سكونيله و يانك شينك فقي و يانك سكونيله و يانك
 سوكل در محل شيم استعمال اولن و وزن ذال معناسنه يانك سكونيله و يانك شينك فقي و يانك سكونيله و يانك
 انتمه الطيب فشمه و اشام بر جاتيه ميل اتمك معناسنه ده كاؤر اوزن و يانك شينك فقي و يانك سكونيله و يانك
 عن و جوههم مينا و اشام ال صوغوغه دخي ديرلر تقول للوالي اشيم يانك و هو احسن مني ناولي على زوليه الخليل
 و والي بيع ايجون ال طور تشين كسسه در و اشام طرف خرفه شيم يا خود كسر و شيم ايتدر و اشام و يانك
 ز راروم اختلاس حركت اولفين حركت خفيه اولوب ايتدر ملكه قابل اولور و اشام مجرد طودا غله و كسره
 اشارت اولفين ايتدر ملكه قابل اولماز ين اشام اولن خرفه مكره ديتدر معناسنه اولن و يانك شينك فقي و يانك
 ساكنه مشام ديتدر و يانك مثالي شاعر كقولي در مي نام لا يورق الكري ليل ولا اسمع اجراس المطي صبيو ايتدي
 عرب طافقه سي فقه شيم در بر سنه اشام ايتدر و اشام شينك فقي و يانك سكونيله و يانك شينك فقي و يانك
 مز بور ناموزن اولوردي ز يار قتي الكري لفظنك تقطين متفاعل اولور و متفاعل خود بحر كامله اولور

شيم

شيم

شيم

شيم

شيم

شيم

شيم

شيم

بلوت الصرم صادق کسری ورنه فقی ابله جمع دوه سور بلری معنایه الاصرمان همزه نك ورنه فقیله
 قورد ابله قرعه ذب و غراب معنایه ابن السکبت استدی ز بوره اصرم مان دبدل خلا بقدن منقطع لول قلدن
 اوزی الصرماء صادق فقی ورنه سکونی و الفک مدبله شول بریدر که اند صوا و لیه الصرم صادق کسری ابله
 خرم کسری الصرم صادق فقیله بمعناه و بوتفسیردن صاحب صراحت صرام بالفتح و الکسر زهاده درخت
 بریدر دبدوکی غلط اولد و فی ظاهر اولور ز راجوه ری باب داله اجد الفل جان له ان مجد و هذان من الجداد
 و الجداد مثل الصرم و الصرم و القطاق و القطاق حیثدر و قطاق اوزیم کسینه دیرلر جداد خرم کسینه
 دبدل کسری کسبی پس لازم اولور که صرام دخی خرم کسبی اوله الصرم صادق فقی ابله شول سوددن قلان
 نسنه در که تغیردن باقی قلوب عند الاحتیاج صاعلو و تغیر غین معجه ابله و زاه معجه نك تقدیمه کون اشری
 صاعغه دیرلر طوارضعیف اولد و غیون و اصغی استدی صرام اسماء خربدن و اسماء داهیه دن در یعنی افت
 و بلا استلیدن در الصرم میث کسری ورنه فقی ابله ایک اشلیان کسینه نك اگری دمور یکه نك ابله ایک تراش
 ابلر مجمل المغازی معنایه و بمقامه صاحب صراحت مصرمی داس خشاوه ابله تفسیر استدر صحیح دکلدر
 و صحیح اولد و فقه خوه نك المصرم مجمل المغازی دبدوکی دلالت ابدلر ز رانغازی مغز لیک جمع دز و مغزلی
 ایک استلین کسینه در و خشاوه خود لسان فارسیه طاشسر اولان اکین ریشه دیرلر پس معنای مراد ابله
 بینلر نه بون بعد اولور الصرم نك کسری به کسبی قلی و صرام بهادر اولان کسینه دخی دیرلر بقال رجل صرام
 ای جلد شجاع الصرم صادق فقیله شجاعت کبی در و زان و معنی بقال صرم صرانه الصرم قرکو کجه لیل منظم
 معنایه و صرم صرحه دخی دیرلر پس تضاددن اولور و صرم کسلان نسنه دخی دیرلر مقطوع معنایه قال الله
 تعالی فاجت کالصرم ای اخترق و اسوادت الصرم صادق فقی ورنه کسری و مدبله غزیت معنایه
 یعنی رنسنه مراد لیدوب توجه ایتک معنایه در و صریحه بریموک قومدن ایرلان پانیه دخی دیرلر بقال افقی
 صریحه و صریحه بریموک نسنه دخی دیرلر بقال صریحه من غضا و من سلم و غضا و سلم ایکن جنس انجدر بریده
 و صریحه شولیه دخی دیرلر که الکی محلی اوله المصیرم علی وزن حیدر برکون یکجه ده برکه یک بقال فلان یا کل
 المصیرم ایما ککل فی اللیل و النهار مره و صاحب صراحت بمقامه صریحه تفسیرنه بروی افتادن مجوردن
 دبدوکی مخالف اولور ز راجوه ری صریحه وجهه ابله تفسیر استدر و وجهه برکون یکجه ده برکه اکل انکدر
 الصرم صادق فقی و کافک سکونیه اورمق و میث تقول صکته ادا ضربته و دفعته الصکته صادق فقی
 و کافک سکونیه حکم ابی و رنمک صدمه شدید معنایه الصواک صادق فقی و کافک کسری به شد ابددر
 معنایه بقال صکته صواک الدهر و بقال الفرس یصمک اذا مض علی طامه و مدرا سه یعنی اوزنی صروب جاشن
 اوزنسه الاصل همزه نك و لامک فقیله قول قلمری دبدن کسلن کسینه بقال رجل اصل اذا کان مصلم الاذین
 فانه مستاصل الاذین خلقه الصلایه صادق کسری ابله ناسدن ز جماعت الصلایات صادق کسری به کذلک
 جمعی جماعت معنایه الصلایه صادق و لامک فقی و یانک سکونیه افتد ادهیه معنایه و قلیحه دخی صیلم دیرلر
 الاصل همزه نك و طانک کسری ابله اصلندن کسک استیصال معنایه الاصل همزه نك و لامک
 کسری ابله ایاق اوزن طورمق بقال اصل همزه نك و لامک فقی و یانک سکونیه افتد ادهیه معنایه و قلیحه دخی صیلم دیرلر
 میث تشدید به ایاق اوزن طورمق کسینه ثابت معنایه الصلایه صادق و لامک و لامک و لامک فقی و خاه
 معجه نك سکونیه برک اولان دوه ایل شد به معنایه و اخر نه اولن می ز ابد در الصلدم صادق و داله
 کسری ابله برک اولان نك بقال فرس صلدم ای صلب شد به الصلدمه وزن مز بور اوزن مو فی الصلدم

صکم
صلم
صاخم
صاخم
صلدم

صادک فقی و داله کسری به برک اولان باش بقال راس صلدم ای صلب الصلدم صادق فقی و داله
 کسری ابله جمع برک اولن باشلر معنایه الصلایه علی وزن الدخر حقه اضی دیشلری بری برینه طوفیق
 و بعضلر صلدم نك اخر نه اولان می ز ابد در دبدی الصم صادق کسری به شیشه اغزن برک ایتد کسری نسنه
 الصم صادق فقی و میث تشدید به شیشه اغزن برک ایتد کسری به شیشه اغزن برک ایتد کسری نسنه
 و صم عصابه اورمغه دخی دیرلر بقال صم بالعصای صریحه و اوطاسمه اورمغه دخی دیرلر بقال صم بحجر اذا صریحه
 و صم هلاک اولمق معنایه ده کاور بقال صم صده ای هلاک بولام بد دعا حلقه ذکر اولور ز راکسینه
 هلاک اولد و اوزی جعفر اولور و اوزنک صداسی اشد ملک قندقالدی و غیر نك صمت حضاه بدم دبدل کسری
 قان زیاده چوق اقه دن کسایت در یعنی قان شول قدر اقد بکه ره طاش بر غلیظه اوزی اشد لردی ره
 دوشیموب قان اوزرینه دوشد و کسندن و بومعنائی دبدلی امر القیس صمی ابنه الجبل دبدوکی قولنه
 و بعضلر ابنه الجبلدن مراد صادر دبدی الامام همزه نك کسری به شیشه نك اغزن باغلق بقال اصمت
 لقاروره ای جعلت لها اماما و امام شیشه قیافته دیرلر ته کم الان مروا بیدی الصم فقیله صاغر اولمق الاصم
 فقیله صاغر اولن کسینه و اصم برک و صق طامشه دخی دیرلر و زمان جاهلیتد و جب ابنه شهر الله الاصم دیرلر
 ابدی ضلیل ایتدی رجب ابنه ام دبدل کسری شهر حرم دن ولوب اند اوزه قتال و هنکامه جنک وجدال و لیدوب
 و زمزمه صیاح و قعقه سلاح اشد ملد و کسینه نك در دبدی صمام صادق فقی و میث تخفیفی و اخر نك کسری
 و زن بناسیله قطام کبی افت در داهیه معنایه بقال صمی صمام ای ز بدی و بقال صمی ابنه الجبل و ابنه الجبل بلایه
 و ز جته دیرلر بعضلر قننه و حصانه دخی طلاق اولور نته کم الان مروا بیدی صمام صمام برکله در که اسم رسم دیک
 حلقه ذکر اولور تصامو فی السکوت معنایه الصماء صادق فقی و میث تشدید و الفک مدبله افت داهیه
 معنایه و صماء شدید معنایه ده کاور بقال فتنه صماء ای شیده و اشتمال الصماء جسدی ثوب ابله اعرابه
 و رندوکی کبی اورنک در و اعراب احرامی صاع جانبندن صول جانبینه اتوب صول الیه اوزن معاستر ایتد
 بعد لای اوردندن الوب صاع و صاع امورنی ستر ایدر و ابو عبد الله ایتدی اشتمال صماء فقها دبدوکی اوزن بریزی
 اورننه در بر حیثیت ابله که اکننه اندن اوتق ثوب اولیه پس نك رجاننی قالدروب منکب لخری اوزن وضع ایدر
 شوبله که اندن فرجی ظاهر اوله یعنی تمام ستر ایدر میه و قنن که اشتل فلان السماء دیرلر کویا که اشتل فلان السماء التي
 تعرف بهذا الاسم دیک معناس دبدلر ز رابو اشتال دن برنوعدر یعنی ز اورنندن برنوعدر الصم صادق کسری
 و میث تشدید به ارسلان استلیدن در و داهیه دخی صم دیرلر افت و بلا معنایه الصمه صادق کسری ابله
 بهادر اولان ز راجل شجاع معنایه و صمه ارکک بلان دخی دیرلر الصم صادق کسری و میث فقیله جمع و دبدل
 الصم بومعنادن نسیمه اولنشد الصمتان صادق کسری و میث تشدید به ابدور بد ابله عمندن عباد و نند
 الصم صادق فقی و میث کسری و مدبله رنسنه نك خالصی بقال هو فی صمیم قومه و صمیم رنسنه نك استدر دخی
 دیرلر صمیم الحر و صمیم البرد لاشده و صمیم شول رجله دخی دیرلر ککه غلیظ اوله و بعضلر ایتدی صمیم جزئی
 ولوب کسکین اولنه دیرلر الصمان صادق فقی و میث تشدید به برک رارض غلیظه معنایه و صمان و صمان
 صمان جانبندن برک دخی اسمی در الصم صادق فقی و میث سکونیه شول کسکین قلیحه دخی رنسنه
 اورد قله یوزی دوهیه الصمصام صادق فقی و میث سکونیه بمعناه و صمصام عمرو بن معدی کربک قلیحه
 ادخی اسمی در الصم علی وزن التکریم سیرده یاغیری نسنه ده مضی لوزن اولغه دیرلر بقال صم فی السیر و غیره ادا
 مضی و صمیم رنسنه فی اضی دشیده اصروب صالی و برککه دخی دیرلر بقال صم ای عض و بقیه صم ای عض

صلقم
صم

وتميم قبح كذا يشوب كذا في كسبه ذيل يقال مع السيف اذ مضى في العظم وقطعه وحين كثر يسه راسه
كلوب قطع ايلسه لول وقت طبق السيف دبر الاضام هزمه كسر به يكسبه صاغر ايلك يقال اشمه الله فقم
واشم صاغر اوله ذخي ذيل يقال اشم عن السؤال واصم يكسبه في صاغر يولعه ذخي ذيل تقول اشمه اذا
ويحذف اسم التضم تانك فقي وميك تشد بدله صاغر دكل يكن صاغر لظهار اتمك بقالة تضام اذ اري من نفسه
انه اسم وليس به الصم فحذفه به كذا كافر لظير بعضيل صم شمس معرق در وشم وشم معنائه در دبدی
جوهر ينك عبارتي بودر لکن لغات فارسيه ده شمس شمس طيان كافر در ديشلر خي بو بيله اسنهاد اه نشدر
بت پرستی گرفته ايم همه اين جهان چون بنسبت و ما شمس متركه لفظ مشترك اولد وقي ثابت اوله الصم صاغر
كسري وهلك سكويه خيره وشرده خالص اولان نسبه صم كی جوهری بدر هانم قنده زانده در وصم
بد خوي اولان دوه ديرلر وصم شول كسبه يه ذخي ذيل كمر ايتد وكي نسبه دن اخر جابه ميل اشم الصوم
صاغر فقي وواو سكويه اشم اولق خليل روايي اوزن وطعامدن مساكه ذخي صوم ديرلر الصيام صاغر
كسري به معناه يقال صام الرجل يصوم صوما وصيام الصوم صاغر ذخي وواو فقي وتشد بدله صاغر جعي
الصم صاغر كسري ويانك فقي وتشد بدله كذا جعي يقال قوم صوم وصم وصوم كون اورت اوله ذخي ديرلر
يقال صام النهار صوما اقام ما في الطهيرة وصوم بل ساكن اوله ذخي ديرلر كودج معنائه وصوم اتبع عيكه
ذخي ديرلر يقال صام للفرس صوما اي قام على غير اختلاف وصوم سكوت معنائه ذخي كلوز منه قوله تعالى اي
خربت للرحمن صوما قال ابن عباس صوما وصوم دوه قوش نجسه وكافر كاسا صم ورجس اغاچه ذخي ديرلر
شند بل لغتي اوزن الصوم صاغر فقي وواو سكويه صاغم معنائه الصام صم فقي ايله اتطور خي بر موقف
فرس معنائه الصامه كذا كذا صم فقيه به معناه الصا صا صا كسري به شول بكرة در كد وغيه يقال البكرات
سره الصا صا يعني التي لا تدور وقيل التي لا تصوم الصا صا كذا كسري به طعامدن وكلامدن وسيردن
نفس منع ابدن كسبه ابو عبيد روايي اوزن فصل الضاد الضام صا صا ذخي ورنك كسري به شول ارسلان در
كشد بل خلق در بعض اصنامي قوبدر الضم على وزن حيدر اسد معنائه در ضم كی دروزنا ومعني وديشدر
كسبه ذخي غين معينه دن بدبل اولشدر واحباب اشتقاقدن بعض كسبه صم در دبدی باء موخه ايله
ضمندن مشتق اولق اوزن قبض معنائه اخرنه اولان ميم زانده اوله الصم فقيه اكر باك عوج
معنائه وضم بوزن جانيه اكر اولق وامور كسري اكر اوله ذخي ديرلر التضام تانك فقي وجمك ذخي ايله
اختلاف يقال تضام الامر بينهم اذ اختلف الاضم همك وجمك فقيه بوزن اكر اولان كسبه المتضام
ميك ذخي وجمك كسري ايله اغزي اكر اولان ضبعة اضم صا صا ذخي وبانك فقيه صيغه تصغير اوزن
واضم همك وجمك فقيه غريب طا بغه سندن رقومك اسمي در الضم صا صا فقي وخنك سكويه
هر نسبه كسره موده سني الضمة وزن مزبور اوزن موثني الضمات صا صا فقي وخنك سكويه جعي
فرموده نسهل معنائه خاصا ككن اولد وقي صفت اولد وغيه بناء در رانجريك عين اسم اولد وقي
وقته اولور جففات وثرات ككي الضام صا صا كسري به كذا كذا جعي يقال قوم مضام الضامة
صا صا فقيه فرموده اولق معنائه الضم صا صا وخنك فقيه به معناه تقول ضم مضامه وضام من الباب
اخماس مثل عوجا الضام صا صا فقيه كذا كذا ضم دن صفت در فرموده اولجعي معنائه الاضم
همك وخنك فقيه زانده فرموده اولان نسبه يقال هذا الضم منه وكاه اولور اخرن شرده مشدد
قيلول حالت وقتده زانده غريب عن بعض فقي ما قبل معرك اولان حرف لوزن وقف ايلسه في مشدد

ضم

ضم

ضم

ضم

ضم

قلوز ولون غذا محمد وعامر وجعفر الاخرمه هزمه ذخي وخنك فقيه ايله شول نسبه در كد عورت في صغر نسبه
بغار صغر لوكور كميون عظامه المارة معنائه الضام صا صا كسري ايله اشمك شعله نسبي در حلقا ايله يا كا
شبهه نسبه ايله وحلفا حاهم ايله شول اوتد ديرلر كاه كاه صمير اوزرلر وضام ذخي شول خرد اودوندر
كه انوكه اشم طونشدرلر الضمه فحذفه خرمابودا ذخي در كاه اوچند اشم اولور يا خود ياوشن دد كسري
اوتدركه اوچنده اشم اوله ونا فح خرمه كاه اولور احد معنائه دن كناه اولور يقال ما بها نا فح خرمه اي احد
الضم فحذفه جعي وضرم حرارت غالب اوله ذخي ديرلر يقال ضرم الرجل اذا اشتد حراره ويركسبه ذخي
الجلي محكم اوله ذخي ديرلر يقال ضرم الرجل اذا اشتد جوعه وشم يا لكافحه ذخي ديرلر يقال ضرم النار
اذا التهمت والكل من الباب ارجع الضم صا صا فقي ورنك كسري وميدله ياخش حريق معنائه الضم فحذفه
ورنك ذخي وتشد بدله اشم يا لكافحه الاضطرار همك وخنك وطانك كسري ايله كذا اشم يا لكافحه وتضرم تضربه
كاه ذخي ديرلر يقال تضرم عليه اذ تضرب الاضطرار همك كسري ايله اشم يا لكافحه من التضرم على وزن التكرم
بمعناه يقال تضرمها انا وضرمها شدد للمبالغة لضرم صا صا فقي ورنك كسري ايله شولات در كد زانده ريك
سكروه يقال فرس ضرم اذا كان شدد القدر وضرم اجم اولان كسبه يه ده درلر جاي معنائه وضرم طوشيل
ديكاه معروف اولان قوشك ياور وسنه ذخي درلر فرخ العقاب معنائه الضرمه على وزن الدخرجه زانده
ايضرم من وايضرم من اوزن مضرا واتي الضرم صا صا كسري به زانده ايضرم جعي اولان ايلان يقال افعي
ضرم اي شدد العنص وبن السكتيتي ضرم شول ناقيه ذخي ديرلر كسري به زانده ايضرم جعي اولان ايلان يقال افعي
ضرم كی اولور زانده ومعني بلكه اندن مقلوب اولور نه كم ورايتد وبن الكسيت ايتد ضرم غر بلر جل ضرم
دبد كسري قولرندن ما خود در ضاد ورنك كسري واخرنه زانده تشد بدی ايله جيل معنائه اخرنه اولان
هم زانده اولق اوزن وبعضيل ايتد ضم زانده قويه يه درلر وضرم شول ناقيه يه درلر كسبه اولان وكن ايله
في الجاه يكتلكن اتر ياتي فالح اوله الضرمه صا صا كسري ورنك سكويه ارسلان اسد معنائه الضرمه
على وزن الدخرجه بهادر لري رينه ارسلان كی حمله قلماق يقال ضرم الابطال بعضا بعضا في الحرب اذا فعل
فعله الضم صا صا فقي وغيك سكوي ايله ايضرم من تقول ضمته اذ اضمضته الضامة صا صا ذخي ايله شول
نسبه در كاه اي ايضرم بر اشم اوله سن لدر دبر واتي اوزن الضم على وزن حيدر ايضرم جعي معنائه در يا
زانده در ابو عبيد روايي اوزن وضرم ارسلان ذخي ديرلر الضم صا صا فقي وميك تشد بدی يه رنسه يه رنسه يه
قوشمق الاضام همك وخنك كسري ايله رنسه يه رنسه يه قوشمق تقول ضمت الشئ الى الشئ فاضم اليه
لضامة ميم اولك ذخي ونايتك تشد بدی ايله ايكي نسبه يه رنسه يه منضم اولق التضام تانك فقي وميك تشد بدی
زواج كسبه يه رنسه منضم اولماق يقال تضام القوم اذ انضم بعضهم الى بعض الاضطام همك وخنك كسري ايله
رنسه يه قيلمق اشتمال معنائه يقال اضطمت عليه الضلوع اذا اشتملت الاضامة همك كسري وخنك
سكويه يراج اوراقي بر ره جمع اتمك اضمنا معنائه كاه عامه بحر يفايدوب صيره ديرلر الاضم همك ذخي
وميك كسري وميدله جعي صيره معنائه يقال خاء فلان باضامة من كتب واضماته جماعته ذخي ديرلر وانه
سباق الاضم ديرلر جماعتلری كجي معنائه الضام صا صا كسري به شول نسبه در كاه رنسه يه رنسه يه هم
اولور الضام صا صا اولك ذخي ونايتك كسري ايله شول ارسلان در كاه رنسه يه رنسه يه ايتد الضم على
وزن العر معناه وضم خنك اولان كسبه يه ذخي ديرلر يقال جل ضمض اي غضبان ضمض على الوزن
المر بوزن خلك اسمي در الضم صا صا فقي ورنك سكويه طلم اتمك معنائه در يقال ضامه بضمه الاستضام

ضم

ضم

ضم

ضم

ضم

ضم

همز منك و تانك كسر به بمعناه يقال استضمامه اذا ظلمه المضيم ميد فتي وضمة كسرى ومد به طام اولئان كسنة
 المستضام ميك ضمي و تانك فتيه بمعناه يقال رجل مضيم ومستضام اي مظلوم و يقال ضمت اي ظلمت على البناء
 للمجهول فيه ثلاث لغات ضم الرجل وضم الرجل وضم الرجل كل اقلناه في بيع الضيم ضادك كسرى ومد به
 طاعك رجائي ناحية لجلل بمعناه فصل الطاء الطحمة طانك فتي وحاء مهملة نك سكويه دفعه تان لان بيوك
 سيل و طحمة تانك كسنة نك دفعه قرا كوا و طحمة و طحمة جماعت معنائه دخی كلور يقال انتنا طحمة من الناس اي
 جماعه الطحمة طانك ضمي و طحمة فتي ايه همز ووزن زياده جك ايدن كسنة يقال رجل طحمة اي شديد
 العراك الطحمة طانك فتي و طانك سكويه له رجس اوت بدر الطحمة على وزن الدرجه طول و موقية الطحمة
 السقاء و طحمة بمعنى اذا ملا و طحمة مكر بش طحمة دخی درل تقول طحمت القوس اذا وترتها الطحمة طانك ضمي
 و طحمة بمعناه سكويه بورن ووزن اولان قر لدر الاطعم همز منك و طانك فتي ايه شول طوار در كه ذكر اولئان
 صفت اوزن اوله يقال كشر الطخم و فرس الطخم بود ذكر اولئان ادغمه لغت در كه ادغم دخی بورن اوزن سياه اولنه درل
 الطخم طانك كسرى و و تانك سكويه له قيق زيده معنائه و طخم كذلک يعقوب الفتح ده باله درل غسل معنائه الطخم
 طانك فتي و تانك كسرى و مد به باله قالين بولوت صحاب كثيف معنائه الطخم طانك ضمي و و تانك تحفيقي ايه ديشلر
 اوزن اولان باشلاق الاطرام همز نك كسرى به ديشلر باشلاق و لوق يقال طرمت اسنائه الطرامه تانك كسرى ايه
 انجيدن اولن اوقارسي معرب دوالا طرخام همز نك و تانك كسرى به بورن يوقار و الدروب نكبر ايمك يقال
 طرخم طرخما اذا ضمي بانفه و تعظم المطرخم ميك ضمي و طانك كسرى ايه و اخرنك سيمك تشديد يدي ايه شول نيكت
 در كه خوب و لوب خلقت اعضاسي تام اول الطرخمة على وزن الدرجه بر كسنة كوزي و كنه باق يقال طرخم
 الرجل اذ الطرخ مثل طرخم الاطرام همز نك و تانك كسرى به معتدل بكت قوي يق يقال طرخم الرجل طرخما
 ايلطرخم ميك ضمي و هانك كسرى و ميك تشديد به معتدل اولان بكت طخم طانك فتي و سيمك سكويه له عadden
 برقيه نك سمي در كه منقرض اولشدر در الطسوم ضمت به يول بورن بلوب محواما يقال طخم طخم الطرخم مثل
 طخم على القلب فهو من الباب الاول والثاني الطواسيم طانك فتي و سيمك كسرى و مد به طخم سون لري در كه قرائ
 فطيمه واوردر على خلاف القياس جمع اولشدر و طواسين دخی بوبله در على ما قيل و بالطواسيم التي قد تلت و
 بالحواسيم التي قد سبعت و صواب ذوات ارايد و ب مفرده مضاف ايمك كنه جمع و انقدر مثلاً ذوات طخم و ذوات
 حم ديكدر الطعام طانك فتي ايه هر اكل اولئان نسته و كاه اولور طعام بغداديه تخصيص اولنور بمعنائه وفي
 حديث ابي سعيد كذا نخرج صدقه الفطر على عهد رسول الله صلى الله عليه وسلم صاعا من طعام او صاعا من شعير
 الطم طانك فتي و عيذك سكويه له شول نسته در كه ذوقه معلوم اولور يعني طانغله بلنور يقال طعمه مر او حلو
 و طعم اشتها اولئان لذته دخی درل يقال ليس له طعم و ما فلان بذي طم اذا كان غثا و غارقا و لبي لذت اولنه درل
 الطم طانك ضمي و عيذك سكويه له طعام در و مصدر دخی كلور طانق معنائه يقال طعم بطعم طعمانم الباب الرابع
 و طعم اكل معنائه ده كلور يقال فلان قل طعمه اي اكله الطاعم عيذك كسرى ايه طعم اكل ابد يجي يا خود
 طاد يجي مثل غم غم فهو غام تنكم باري تعالى فاذا طعمتم فانشر و ايوور مشدر فاذا اكلتم معنائه و كذلك من لم
 بطعمه من يور مشدر من لم يذقه معنائه الطعمه طانك ضمي و عيذك سكويه له اكل و لوق محلي ما كله معنائه
 يقال جعلت هذه الضيعة طعمه لفلان و طعمه جهة كسبه دخی درل يقال فلان عفيف الطعمه و حيث الطعمه
 اذا كان رد بي انكسب الطعمه طانك كسرى و عيذك سكويه له بر نوعه اكل ايمك تقول فلان حسن الطعمه و الشربة
 الاستطعام همز نك و تانك كسرى به طعم طلب ايمك يقال استطعنه اذا سأل ان يطعمه وفي الحديث اذا

طخم
طخم
طخم
طخم
طخم
طخم
طخم
طخم

استطعتم

استطعتمك الامام فاطمويه يعني صلوة ايحي الامام خضر او دقت فتح طلب ايتسه من لقي فتح ايدك الاطعام
 همز نك كسرى به طعم يدرك تقول اطعمته طعام و طعام خرم افاحي عشتي اير شمهك دخی درل يقال طعمت
 الفخلة اذا ادرك ثمرها الاطعام همز نك و طانك كسرى و تشديد به خرم افاحي و في لذت بخلق يقال طعمت
 البسرة اذا صار لها طعم و اخذت الطعم ينس بر طعمدن افتعال اولور اطلب كي طلبدن و لطر دكي طرددن الطعم
 طانك فتي و عيذك ضمي و مد به نك راي طوار كه ناريق و نك سيمز اول الطعم طانك فتي و عيذك كسرى
 و مد ي ايه بمعناه يقال جز و رطعم و طعم اذا كانت بين الغثة و السنبه و خور و حيك فتي و زامجه نك ضمي
 و مد يله بوعر لنش دوه المستطعم ميك ضمي و عيذك فتي ايه اناك طود قري جحافل فرس معنائه اضمي ايتدي
 يستحب في الفرس ان يدق مستطعمه يعني اناك طود قري يوفقه اولنق مستحب اولور و نسخ صحاحه اذ يدق الله
 و راياله واقع اولشدر ولكن راياله انسبدر المطعم ميك كسرى و عيذك فتيه زياده يعني اولان كسنة شديد الاكل
 معنائه المطعم ميك ضمي و طانك سكويه له و عيذك فتيه بختلو اولان كسنة مزروق معنائه المطعمه ميك
 ضمي طانك سكويه له و عيذك كسرى به باي قوس معنائه و يايه مطعمه ديد حكرى صاحبه صيد اطعام
 يدي كيهو ندر اين الاعرابي روايي اوزن للطعام ميك كسرى و طانك سكويه له اطعمي و ضيا فتي جوق اولان كسنة
 التطم فتيه و عيذك ضمي و تشديد به ينسني طيق و منه قولهم تطعم تطعم يعني طعامدن و لا طادوب
 جاشنيسين كور تا كك اشتها بولر رسه يده من المطعمتان ميك ضمي و طانك سكويه له و عيذك كسرى
 قوشك ايا قله ليلر و طورن بر مقري الطغام طانك فتي و عيذك فتيه شول كسندر در كه دخی
 اولوب بوغزي طوق لغنه خد مت ايه واحد و جمع نونه بر اردو طعام كذلک قوشلر كالجانه درل الطغام
 وزن مزبور اوزن طعامك واحد ادي قوشلر كري معنائه مذكره و مؤنثه اطلاق اولنور نعامه ايه نعام
 كي دوه قوشني معنائه يعقوب روايي اوزن و بولفطن فعل نكلم اولئان و بوندن بنسنة مشتق اولد و في
 معلوم دكادر الطم طانك ضمي و لامك سكويه له شول انكدر كه خلق اكامله درل اكرجه حقيقتك مبه اناك
 كود كاري بقوردر و انكك كند و به طله درل و خبزه درل و مليل درل و في الحديث له صلى الله عليه وسلم
 برجل معالج طله لا يحاقي السيف و قد عرق فقال لا يصيبه من جهنم ابد الاطخام همز نك و لامك كسرى به بورن
 بوقلر و طوب نكبر ايدن كسنة اطرخام كي دروزنا و معنى يقال طاخم الرجل اذا ضمي بانفه و نكبر و اطخام كيهو فتي
 قرا كوا و لغنه دخی درل يقال طاخم الليل اذا صنعك اطخام طانك كسرى و لامك سكويه له بر موضك اسمي در
 الطاخام وزن مزبور اوزن فيل ماده كه ديشلر قيل ديك اولور الطاخوم طانك ضمي و لامك سكويه له طادي
 و لوني متغير اولان صوماه اجن معنائه الطم طانك فتي و ميك تشديد به سيل باغري نسته جو غلوب عليه فاق
 يقال جاء السيل فطم الركبة من الباب الاول اي دفنها و سوبها و ركه فتي و يانك تشديد به صوفي ياق اولان
 قوي و طم قبلي قرقاغه دخی درل يقال طم شعره اذا جزه الطامة ميك تشديد به جوق و غالب اولان نسته يقال
 فوق كل طامة طامة و بوسيدن قيامته دخی طامة درل الطوم ضمت به صابحي و الدروب باش اوزن درل بره جمع
 ايمك يقال طم شعرا طموما اذ لعقه الطوم ميك فتي و طلك سكويه له و ميك تانك ضمه باش اوزن درل كتور كتوب
 بره جمع اولئان صاج يقال شعرا طموما اطام همز نك كسرى ايه قبل قرقينك زلفي قرب اولنق يقال طم شعره
 اذا حان له ان يطم اي يحز الاستطام همز نك و تانك كسرى ايه بمعناه التطميم على وزن التكرم قوش بو داغه
 قوشنق يقال طميم الطائر طمما اذا وقع على غصن الطميم طانك فتي و ميك كسرى و مد به اهسته سكر نك يقال
 هر طم طمما من الباب الثاني اي بعد و عد و اسهلا الطم طانك كسرى ايه و ما يبتده ميك سكويه له شول

طخم
طخم
طخم
طخم
طخم
طخم
طخم
طخم

کسته در که استقامت طوطی و توتلی اولوب سورن تمام استکان سوبایه الطام طامی طارک ضمی و میم سکونی و یانه
 دشمن بدیهه معناه الطم طامک کسری و میم کشید بدی ایله دریا بحر معناسنه و بوسیدن مال کثیره دخی اطلاق
 اولوب بقال جاء الطم والزم ای بالمال اکثر و زور و زورک کسری ایله طبرق معناسنه در المطم میم ضمی و هانک ضمی
 و تشدید یله هر نسته دن نام اولوب غایق الجمال اولان مطم مد و اولان یوزه دخی دیرل و منه المذهب فی وصف
 الذی صلی الله علیه وسلم لم یکن بالمطم ولا بالملکم ای لم یکن المذ و الوجه و لا بالموج و لکنه مسنون الوجه
 و موجن نکفاری بومری اولان یوز و مسنون شول کسته در که یوز نه و بوز نه فی الجملة طول اول بقال
 و جل مسنون اذ کان فی انقه و وجهه طول الطم فقیته و هانک ضمی و تشدید یله بر نسته فی کریمه کورمک
 تقول ططه الطعام اذ اکر هته الطم طامک ضمی و هانک سکونیه لفظ در که محل استکره ده سوریلور بقال مالدی
 فی الطم هو طهمان طامک ضمی و هانک سکونیه بر جاک اسمی در الطم طامک ضمی و یانک سکونیه بر کسته خیر
 اوزن خلق ایتمک بقال طامه الله علی الخیر بطیمه ای جمله مثل طله فصل الطاء الطام طامک ضمی و هانک سکونیه
 سوز و کجی و اواز طاء معجه ایله اولان طاب کبی در لفظا و معنا الطم طامک ضمی و لا مک سکونیه بر کسته یغدی
 اتمک و بونک اصلی بر نسته فی محله وضع المیوب غیر یه وضع ایتمک کبر قال الله تعالی و لم یظم منه شیئا و بقال من
 اشبه اباه فاطم و فی المثل من استرعى الذئب فقد ظلم یعنی قورددن قیون کویمک طلب عین ظلمد و دکر اولان
 جوهری و روانی در و قاموسه مصدر و تحقیق طامک فقیته در دیشدر الطامه طامک ضمی و لا مک تحقیق ایله
 شول نسته در که طامدین طاب و لنور الطامیه طامک ضمی و لا مک کسری و مد یله معناه و طامیه بوغرت اولمادن ایملان
 سوده دخی بر لفظا و معناه میم اولک ضمی و لا مک کسری ایله معناه ایضا التظم فقیته بر کسته یه ظم ایتمک بقال تظمی
 فلا فی ظنی مالی و ظم بر کسته نک ظمیدن شکایت ایتمک دخی دیرل بقال تظم علی البناء المجهول اذ اشتهی ظمیه
 النظام تانک ضمی و لا مک ضمی ایله ظم یو غینکن طهار ظم ایتمک بقال تظام القوم التظلم علی وزن التکریم بر کسته یی
 ظم فقیته تانک تقول ظلمت فلا تظلمنا اذ انسیبته لی الظلم الا ظلام هانک و طامک کسری ایله ظلمه محمل تانک
 یقال الظلم اذ احمّل الظلم الا ظلام هانک و طامک کسری ایله ظلمه بیون صوغ و ووافعال در تاسی طایه
 قابله و تشدید یوزنه اوج لغت و ارد وری ذکر اولان وری طایی طامه ایتمک ادغام ایدوب طلام دیکدر
 که اکثر لغات بود وری دخی حرف اصلی حرف زاید ده ادغام انکی کریمه کورمکین طایی طامه معجه یه قلب ایدوب
 طایی طایه ادغام اتمک در و اما اضطیع کلمه سنده لغت یکی درری ذکر اولان وری اضجع در نتمک مرور ایدوب
 الطم طامک کسری و لا مک دخی کسری و تشدید یله ایله طمی جوق اولان کسته کثیر الظم معناسنه
 ایلمه طامک ضمی و لا مک سکونیه فر کولی که نورک مقابلی در الطم فقیته ذکر اولان معناه و لغت در الظم
 طامک ضمی و لا مک فقیته جی فر کولی معناسنه الطامات ضمت یله کذلک جی الا ظلام هانک کسری ایله
 فر کولی اولق بقال الظم اللیل ما ظلمه هانک و لا مک فقیته فعل نجب در ماضی واهی کنی علی خلاف القیاس
 الا ظلام طامک ضمی و لا مک فقیته ایله اول اللیل معناسنه و ظلام مصدر دخی کا و ذهاب نور معناسنه بقال ظم
 من الباب الرابع جی اظم الظماء طامک ضمی و لا مک سکونی و الفک بدیهه طامک معناه و کاه اولور صفت معناسنه دخی
 کا و ب لیه ظلمه دیرل مظلمه معناسنه لظلمه فقیته بر لفظ در که هر نسته دن اول معناسنه استعمال اولور بقال
 لقیته اذ فی ظم ای اول کل شی و اموی ایدوب بونک معناسنی اول ظم القریب در که هر یقین اولان نسته نک
 یه یلغدن اول دیکدر ظم فقیته شخص معناسنه اولق اوزن و خلیل ایدوب معناسنی اول ذی ظمه دیکدر نه
 هر زاده یه یلغدن بصری سنده دن اول دیکدر و بونک فعل مشتق اولما الظلم طامک ضمی و لا مک

طم

ظم

طیم

طام

ظلم

فقیته شول اوج کیه در که در کیه لرمک عقبنه اولور و در کیه لری شول اوج کیه در که ایام یض کیه لرمک
 معینه اولور و ایام یض کیه لری اوزن و خجی اوزن و خجی اوزن بشی کیه در و قیاس سکون لامله کاک ایدی
 لرمک لرمک جی در حره ایله حرکی المظلوم میم فقی و لا مک ضمی و مد یله شول سود در که یوغرت اولدین ایله
 الظلم طامک ضمی و لا مک کسری و مد یله معناه و ظالم ارکک دوه قوشنه دخی دیرل الظلم طامک ضمی و لا مک
 سکونیه تلومک سودی یوغرت اولدین ایله حرک المظلوم میم فقی و لا مک ضمی و مد یله شول سود در که یوغرت اولدین ایله
 دوه یی بلا مرض یوغرت یله دخی دیرل تقول ظلمت البعیر اذ اخرته من غیره و دن تانک صوری اول یوشد و کی ره
 ارمکه دخی دیرل بقال ظلم الوادی اذ ابلغ الما منه موضعالم یکن بلغه قبل ذلک و ظلم دیشک صفاسنه و جره نه
 دخی دیرل و حیثیت یله زاده اوق ولد غندن سواده مایل اوله فقیه جوهری کی المظلوم ضمت یله جی دیشک اولان
 و هر لرمک معناسنه المظلومه میم فقی و لا مک ضمی و مد یله شول قاز بلان در که مقدما قاز لش اول افضل العین
 العیام عینه فقیه عاجز اولوب تخیل اولان کسته و صاحب صراح عیانی معنای مصدری ایله تفسیر بدوب
 و ام در مانده کی دیشدر العینه فقیته یسوغازی و قی در خلیل ایدوب عینه کیه نک قر اوسنه دخی دیرل ظلام
 اللیل معناسنه و عینه شول سوده دخی دیرل کانی طوارمه صاغن عقبنه کتور بقال حلینا عینه العین عینه
 فقی و تانک سکونیه کیه فر کولی و عیم کلمه دخی دیرل بقال عیم قراه ای ابطاه العتوم عینه فقی و تانک ضمیله
 و مد یله شول اقه در که سود و رمیه الا فر کولی اولد قن صکره العائم تانک کسری ایله کیم کلان کسته بقال جا و نا
 لایف عائم ای بطی تمس و بقال قری عائم ای بطی کذلک التعمیم علی وزن التکریم کذلک اتمک بقال عیم قراه نعمتیا
 اذ ابطاه و بقال ماعتم ان فعل کذا ای مالبث و ما ابطاه و یقال ضرر فاعتم و حمل علیه فاعتم ای فلاحتمس فی
 ضرر و عامه ضرر فاعتم دیرل تحقیق یله و یا ایله و تعتم بر نسته دن امتناع اتمک دخی دیرل و تعتم یسور وقتند
 باغود کیه قر کوسنه سیر اتمک دخی دیرل بقال عتسانه ای سر نانی ذلک الوقت و تعتم فدان کیم بتمک دخی دیرل
 بقال غرست لودی فاعتم منهاش ای مالبث و وودی دال مهمه ایله خر ماقه سنده دیرل الاعتام هر مک کسری ایله کیه
 قر اوسنه دخی اولق و تانک تقول اعتمامن العینه کاتقول اصبعنا من الصبح العیم عینه فقی و تانک سکونیه مان و توتی
 اغای العیم عینه فقی و تانک سکونیه کاتقول کک اکر صر لوق و فانی ککی اکر صرمق بقال عیم الظلم الکسور
 اذ ابحر علی غیر استواء و عتمه لایتمدی و لا یتمدی و عتم عورت مزاده یی یعنی طفر جی سیر کد بتمک دخی دیرل بقال
 عتم المزاده اذ اخرتها غیر عتمک الاعتام هانک و تانک کسری ایله دیکشی زامرد یکمک و فی المثل ان لا کن
 معناه عتم یعنی اکر استادد کلمه قادر اولد و غم قدر ایشلم و اعتشام استقامته دخی دیرل بقال عتم و عتم
 های استغن العتمه عینه و تانک فقیه شید اولان ناغه ابو عمرو و ابی اوزن العتم عینه و تانک کذلک فقیه
 عتمه نک مد کسری شد بد اولان ارکک دوه معناسنه و عتم لوسلانه دخی دیرل ابو عمرو و ابی اوزن عتم
 و بدیلر یه برک بصد و غندن وری العیشوم عینه فقی و تانک سکونی و تانک ضمی ایله اولو عظیم معناسنه و عیشوم
 دیشی فیه دیرل غنوی و ابی اوزن و ابی قورده دخی عیشوم دیرل ابو عیم و ابی اوزن العیشام عینه فقی و تانک
 سکونی ایله براغاج اسمی در عثمان عیم ضمی و تانک سکونیه امیر المؤمنین عثمان اسمی در و طوی دیکش ایله
 معروف قوتشک یاور و سنده دخی دیرل فرخ الحباری معناسنه العیم عینه فقی و تانک سکونیه قور و قی اصل
 الذنب معناسنه عجب کی که کعصم دخی دیرل و عجم دومک خرد سنده دخی دیرل نبات مخاض و نبات لیون
 کی جذع مرینه سنده و ازجه بونک مذکره و موت برار اولور العجم ضمت یله جی اصل ذنب و صغار ایل معناسنه و عجم

هیم

هیم

هیم

هیم

هلم

علم

عم

قلت لیل معنایه و علجوم یرک اولان دوه یه دخی دیرلر عینک فقی و جیک کسری و مدیده جمی
 کلائی ایتدی علاجم دوه تک یرک ورعنا اولنلر نه دیرلر علقم علی وزن جعفر راجی اغاجک اسمی در
 و بعضیلر ایتدی ابو جهل قاوینه و هر اچی نسنه یه علقم دیرلر ذیدی علقمه عینک و قافک فقی و مایینه
 لامک سکونیه بر شاعرک اسمی در که اول علقمه بن عبده در که اکا خل دیرلر و بر علقمه دخی وارد در که اکا خضی
 دیرلر و بونلرک ایکسی دخی ربیعہ الخوج قبیلہ سندن در و اما علقمه بن علائه اول بنی جعفر قبیلہ سندن در
 اعلجوم عینک و کافک ضمی ایله یرک اولان دوه علجوم کی دروزنا و معنی مذکر و مؤنثی بوند برادر العلامک عینک
 فقی و کافک کسری ایله بیوک دوه لر ابل عظام معنایه العم عینک فقی و میمک تشدید یله باقرنداشی اخ الاب
 معنایه الامام همز مک فقیله جمی باقرنداشلری معنایه العمومۃ عینک می و میمک ضمی و مدیده کذلک
 جمی بعاله بعوله کی و عمومه عم اولغه دخی دیرلر بقال ما کنت عما و قد عمت عمومه و بنی وین فلان عمومه
 کا بقال ابوه و خوله و نقول هما بنائعم و لا تقول هما بنائخال و تقول هما بنائخاله و لا تقول هما بنائعمه لا بقال
 لم یجوز ان تزوج اخت زید عمر و اواخت عمر و زید لو یكون اخت زید عمه للولد الحاصل من زید و اخت عمر و عمه
 للولد الحاصل من عمر و اخت زید و وضع ان بقال هما بنائعمه لا نناقول الکلام فی منع الجواز عند اخوة المضاف
 الیه لا مطلقا فله یجوز ان یكون الشخصان ابی عم و العمان اخوان و لا یجوز ان یكونا ابی خال و الخالان اخوان
 للزوم تزوج الشخص اخته فتأمل یا بن عم عینک فقی و میمک کسری و تشدید یله اصلی یا بن عمی در یاء متکلم
 اکتفاء بالهجرة حذف اولنشد رعم عینک فقی و میمک فقی و تشدید یله اصله عیادی نه شی دن معنایه
 تنک یاری تعالی نک عم یثساء لون ابدی قولنه واقع اولنشد پس کله استغناء من تخفیف الف حذف
 اولنشد للعم میم اولک ضمی و عینک فقیله کثیر الامام و کریم الامام اولان کسنه بقال رجل مع و رجل مخول
 اذ کان کثیر الامام و کریم و کاه عینی و وای مکسور دخی قلمورر الاستعمام همز مک و تانک کسری یله بر کسنه یی
 عم ابدی کتول استعیمته عما اذا اخذته عما یومض جوهر یه واقع اولاندر لکن طاهر بودر که استعیمته اذا اخذته
عید بنیه فندر التعم فقیله و میم اولک ضمی و تشدید یله بر کسنه یی با عم دیو جا غرمق و بو ابو زید روایی در
 العیامه عینک کسری یله دلیند که باشه صررر العیام عینک فقی و تانک کسری یله جمی دولیندر معنایه التعم
 علی وزن التکریم کسنه یی دلیند کیدرمک تقول عیمته اذا البسته العیامه و تعم بر کسنه اولو لغه دخی دیرلر
 بقال عم الرجل علی البناء للجهول اذا سواد لان العیام نیحان العرب کاقیل فی العمی توج و تعم سود کویکنکه
 دخی دیرلر بقال عم اللبن اذا زغی کان رغوت شیهت بالعیامه و بومقامه صاحب ص احک تعم روغن بر سر
 اوز دن شیر دبدکی سهو اولد و غی طاهر اولور زر رار غوة کف در روغن دکلدر العمه عینک کسری و میمک
 تشدید یله بر کویه دلیند اور تانک بقال فلان حسن العمه ای حسن الاعتمام همز مک و تانک کسری یله
 دولیند صار فقی التعم فقیله و میمک ضمی و تشدید یله بعناه بقال اعتم بالعیامه و تعم به جمی و اعتمام اوت و زوب
 کالن یو لغه دخی دیرلر بقال اعتم التبت اذا کتهل وجوان اولان کسنه یی چکوب اوزامغه دخی دیرلر بقال اعتم الشاب
 اذ طال العم عینک فقی و میمک کسری و مدی یله تمام اولان نسنه بقال شی عم ای نام العم فقیله جمی تمام اولان
 نسنه لر معنایه سر رله سر و ر غیله رغف کی و عم بر کسنه نک قدی و اعضاسی تمام اولغه دخی دیرلر بقال استوی
 فلان علی عمه یزده بن تمام جسمه و شباه حاله و فی حدیث عروۃ ابن الزبیر من ذکر حیمه بن الحلاح و قولہ خوله فیه
 کناهل عمه و رنه حی استوی علی عمه و قد یشد المیم للزواج یعنی عمه کله سنک میم اذ عام اولنور و مشد قلمور
 متاحت یحون ثم ورم مرت و اصلاح معنایه در یعنی مزبوری بیودوب حاصل قلندق و عم میم یی دبدکاری

اونک

اونک دخی قور بنسند دیرلر و عم معنایه کور که خالص دیک اولور بقال هومن عیم ای من صمیم
 العمیه عینک فقی و میمک کسری و مدیده اوزون خر ما اغای العم عینک ضمی و میمک تشدید یله جمی اوزون
 خر ما اغای معنایه بقال خیل عم اذ کان طولا و عمیه شول عورته دیرلر که قدی تمام و خلقی کامل اوله
 بقال امرأه عمیه تامه القوام و الخلق العم فقیله تمام اولان جسم بقال جسم عم ای تام العامه میمک تشدید یله
 خاصه نک مقابلی العموم فقیله شامل اولق بقال عم الشی نعم عموم من الباب الاول اذا عمل الجماعة و بقال
 عیم بالعطیه العمیه عینک ضمی و میمک کسری یله و تانک تشدید یله عبیه کی و یو کاک کبر معنایه العامه
 عین اولک فقی و عین تانک کسری یله متفرق اولان جماعتلر معنایه میمک ضمی و تانک فقیله بر رجلاک اسمی در
 المعیم میم اولک ضمی و تانک فقی و تشدید یله شول ات در که قولقلری و النک لنداسی سائر بنسند نظراق
 اول المعیمه وزن مزبور اوزون شول قیون در که انک دیه سنه بیاضی اولا العموی فقیله و اخرند یانک
 تشدید یله عمه منسوب اولان کسنه کویا که عیاه نسبت اولنشد رو بو خلیل روایی در الغم فقیله برا غاچدر
 که بود قلری ملایم اولغین جاریه لر که بر قلری اک تشبیه اولنور و بعضیلر عم بر قور جفرک اسمی در دیدی
 جوهری بدر شاعرک مخضب رخص کان بنانه عم علی اعصانه لم یعقد دبدکی قولی اشجار قسندن اولد و غنه
شاهد در دبدی الغم میمک ضمی و تانک فقی و تشدید یله بویالی اولن نسنه بقال بنان هم ای مخضوب
 العموم عینک فقی و وواوک سکونیه صوده یوزمک سیاحت معنایه بقال العموم لایسنی و دوه سیر نه وکی
 سینه دخی عوم دیرلر العمومه عینک ضمی و مدیده بر قور جعفر در که صوده یوزر یوزک قاشی کی مدور
 و صیر محق اولور العموم عینک ضمی و وواوک فقی ایله جمی ذکر اولنان قور جعفر لر معنایه العام علی وزن الخال
 یل سنه معنایه العموم عینک ضمی و وواوک فقی و تشدید یله جمی بقال سنون عوم و هو توکید الاول
 کانقول شغل مشاغل و عوم کویا که عائیک جمی در لکن عائیم مستقلا ذکر اولنازی رابو اسم دکلدر بلکه
 هینن تاکید ایچون در و عام بر ره جم اولنان این بغینلری معنایه دخی کور عامه نک جمی اولق اوزون علی و سیم
 ان شاء الله تعالی العای میمک کسری و یانک تشدید یله یله متن معنایه دو بقال نیت عائی ای یاسن انا علیه عام
 عائیک کسری ایله بر صمک اسمی در که عرب طایفه سی اک طیر لر دی المعاومه میمک ضمی و وواوک فقیله حرم
 اغای زینل بخش و روب و بریل و برمک و معاومه اجیر اولان کسنه یله اشک معنایه ده کور و سیمک مشاهر مایله
 سلم که دیرلر و بعضیلر ایتدی معنی اولن معاومه بریلک اکیض ایکی یله او حیمه ییچ ایتکدر ذات العموم عینک
 ضمی و وواوک فقی و یانک سکونیه بالرده دیک محله استعمال اولنور منه قولیم لقیته ذات العوم و ذلک
 اذ لقیته بین الاعوام کا بقال لقیته ذات الزمین و ذات مرة العوام عینک فقی و وواوک تشدید یله
 بر رجلاک اسمی در و عوام کذلک شول ایتدر که صوده یوزو کی سکرده یعنی سکر می هم اولو لا التعم
 علی وزن التکریم یحیلان اکنی قیضه قیضه ایدوب قوماق و چنکه بر ره جم اواسه اکا العامه دیرلر
 علی وزن الخاله جم اولنان حصا قیضه لر معنایه و عامه کذلک طوفه دخی دیرلر و طوف طانک فقی
 و واک سکونیه شول طلمور در که اولو صولده او فور بری رنه بغلیوب اوز رنه بزلر و کاه اولور اوز رنه
 یرک دخی یو کلد و لو کام اولور و مقوله ای اجدن دخی ایدر که قلمورن اولنه کلک و اجدن اولنه صال
 دیرلر و یوقی بدن صاحب صراح عامه شول نسنه دو که صوده یوزن کسنه ای ککو کسنه با غلیوب
 انکله یوزن کچر دبدکی کلامی غالب اولد و غی طاهر اولور و عامه دولیند یسنه دخی دیرلر کور عامه معنایه
 العیم عینک و هالک فقی و یانک سکونیه شول نا قیه دیرلر که سر بر اوله و عیم یرک اولنه دخی دیرلر تشدید
 معنایه العیمان عینک و هالک فقی و یانک مایینه سکونیه شول کسنه در که کجه ایله یوز رنه بیوب یول

عم

اورنده او بویه عیون علی وزن جعفری موضعک اسمی در الغیم غینک فقی و بانک سکونیه سوده اشتها اولق
 شهوره اللین معناسنه یقال عام الرجل یعم و یعام عیة من الباب الثانی والرابع العیان غینک فقی و بانک سکونیه
 سوده اشتها سی اولان کسینه العی غینک فقی و بانک سکونی و الفک قمر به موئی سوده اشتها سی اولی عورت
 معناسنه و عیان مالک اعلاسی کیدن کسینه یقال رجل عیان اذ اذ هبت لیه ومات امرأته الاعامه هیزه نک
 کسیر به سوده محتاج ایتک یقال اعامه الله اذ اترکه بغير لیم و ابن السکیت ایتدی قن برکسینه نک سوده اشتها سی
 اولسه استغنی فلان اللین دیرل قن اشتها سی افر اطله اولسه عام الی اللین دیرل قن دخی بویه دراته اشتها
 معناسنه و دخی بویه در عورت حامله اولوب برسنه ارزو ایتک معناسنه العی غینک کسری و مدیه
 مالک اعلاسی الاعتیام هیزه نک و تانک کسری به مالک اعلاسی الحق یقال اعتام الرجل اذ اخذ العیة فصل العین
 الغیم غینک فقی و تانک سکونیه برسنه زیاده اسی اولغه دیرل ردایره ده که نفسی هلاک ایتک مر تبه سنه وان
 و اسی زیاده اولماز الاجوز برجنه اولان شعری بلدی طلوع ایتدی و کینه الغیم غینک فقی و تانک سکونیه عجب
 معناسنه در الاغم هیزه نک و تانک فقیله اصلا فصاحتله سو بلین کسینه الغیم غینک فقی و تانک سکونیه جمی
 فی فصاحت اولان کسینه معناسنه الغیم غینک فقی و تانک سکونی و تانک تشدد به بحمه به منسوب
 اولان کسینه الاغم هیزه نک و تانک فقیله شول قیلدر که بیاضی سولدر غالب اوله الغیم غینک فقی و تانک
 سکونیه کول رکنده اولوب بوز اولق ورقه کی دروز ناومعنی الغیم غینک فقی و تانک سکونیه برکسینه بدفعه
 مال نفیس و یرمک نقول غمت له عتمان الباب الثانی اذ اذ فعت الیه بدفعه من المال جیده الغیم غینک فقی
 و تانک کسری و مدیه شول طعامدر که تیب و لنوب یجنه چکر که قورل الغیم غینک فقی و ذال معجمه نک سکونیه
 برکسینه به بدفعه مال نفیس و یرمک غم کی دروز ناومعنی نقول غذمت له من المال غذا من الباب الثانی مثل
 غمت و غذم جفا یله و شدله اکل ایتکه دخی دیرل یقال غذمه من الباب الرابع الغیم غینک و ذال لک فقیله
 جزاف معناسنه یقال بکتالون کیل غذا من مایعنی جزاف الغیم غینک و ذال لک فقی و تشدد به جوق اکل ایتک
 یقال هو یغذم کل شیء اذا کان کثیرا لاکل لا غذا من هیزه نک و تانک کسری به دوه یا و رسی نه سینک سودن هیزه
 ایتک یقال اغذم القصیل مافی ضرع لیه اذ اشرب جمیع مافی الغذا غینک فقی و بان سوده الغیم غینک فقی
 برجنس اوت در الغیم غینک فقی و ذال لک کسری و مدیه شول در که غذم دبد کسری اوقی بتور الغیم غینک
 علی وزن الد حرحه برسنه فی جزاف صقو نقول غذمت الشیء و غذمت له اذ ابعته جزاف الغیم غینک فقی و و تانک
 کسری به کیف ما اتفق اولی کیل یقال کیل غذارم ای جزاف و ابو عیبه ایتدی غذارم جوق صویه دیرل ماه کثیر
 معناسنه غذارم کی الغرام غینک فقی و راه مهله نک تخفیفیه دایم اولن سنه به دیرل و و ذایه دخی دیرل قال الله
 تعالی ان عذ لیا کان غراما قال ابو عیبه ای هلا کول مالهم و غرام حرحه دخی دیرل ولوع معناسنه الا غرام هیزه نک
 کسری به حرحه یقال غرام بالشیء ای اولوبه و غرام برکسینه فی مدیون ایتکه و اودتکه دخی دیرل التفریم
 علی وزن التکریم بمعناه المهرم میلک فقی و و تانک فقیله برسنه به مبتلا اولن کسینه منه قولهم رجل مهرم بالحب حب
 النساء و ابو عیبه روایتی در مهرم مدیونه دخی دیرل غرمدن یعنی دیندن ماخوذ و الغرم غینک فقی و و تانک
 کسری و مدیه شول کسینه در که انوک اوزنده دین و اردد یقال خذ من غرم السوء ما سخر و کاه اولور غرم
 دین صاحبته دخی دیرل الغرامه غینک فقی و و تانک تخفیفیه اداسی لازم اولن سنه الغرم غینک فقی و و تانک
 المهرم میلک و و تانک فقیله بمعناها کذلک یقال غرم الرجل الدیه من الباب الرابع غرامه کذا فی مقدمه
 حار الله غیر هاع ان المفهوم من تفسیر لخری کونهما السمین علی مالا یحیی قاله قال الغرامه ما یلزم اداوه و کذلک

غ

غ

غ

غ

غ

غ

المهرم و الغرم الغیم فقیله غسن کی در طبات معناسنه و نصر ایتدی غسم ظلمت قار شوق در الغیم غینک فقی
 کینه قن کولق یقال غسم اللین من الباب الثانی اذ اظلم الغسم غینک فقی و و تانک سکونیه طم الغیم غینک
 فقی و و تانک فقی و مدیه طالم معناسنه یقال غسم غینک فقی و و تانک سکونی و الفک قمر به موئی سوده اشتها سی اولی عورت
 المعتم میلک کسری و و تانک فقیله بهادر فصاح الغسم غینک فقی و و تانک سکونی و الفک قمر به موئی سوده اشتها سی اولی عورت
 بوزی طوغر یسنه کیدر و توجه ایتدی جانبدن د و غزیده شعیب اوان و غندن اوری القطم غینک کسری
 و طامه مهله نک فقی و و تانک تشدد به صوی زیاده بوق اولن دریا یقال بحر عظم مثل هجف و هجف ثقیل
 و جفا کار اولنه دیرل و و تانک جمع کثیره دخی دیرل یقال جمع عظم و عظم خلقی خوب اولن کسینه به ده دیرل یقال رجل
 عظم ای واسع خلق الغلام غینک فقی و و تانک تخفیفیه شول و غلاندن کسینه به ده دیرل یقال رجل
 و تانک کسری و تشدد به غلام کسینه غینک کسری و و تانک سکونیه غلام کسینه غینک غلامان غینک
 کسری و و تانک سکونیه کذلک جمی خدمته راین و غلاندن معناسنه و غلامه ایله اغلانه دن استغنا قلدر یعنی
 کلام عزید اغلانه کذلک احتیاج قالدی الا غلیمه هیزه نک فقی و و تانک سکونیه و و تانک کسری
 ایله غلانه تصغیر در مکبره مخالف در کویا که اغله کله سن تصغیر ایتشدر در اگر جه استعمال لکنه اغله یوقدر
 نته کم صیبه دیرل صیبه کله سن تصغیر و صیبه صیبه جمی در غلیبه غینک فقی و و تانک سکونیه
 سکونیه کذلک غله لغظنک تصغیر در اصل قیاسه بناء بعضی قوی اوزن الغلومه فقیله غلام اولق الغلومه
 فقیله و و تانک تشدد به کذلک غلام اولق الغلامه غینک فقی و و تانک تخفیفیه غلام کسینه غینک
 فقی و و تانک سکونیه جماع اشتها سی شوق ضراب معناسنه یقال غم البعیر غله من الباب الرابع الا غلام هیزه نک
 و تانک کسری ایله کذلک جماعته حریص اولق یقال غلم البعیر اذ اهاج و هیجان رسته مشند و متزاید اولغه
 دیرل الغیم غینک و و تانک فقی و و تانک ماینده سکونیه شول جاریه در که جماعه اشتها اوزن در مغتلبه معناسنه
 و غیم ارنک اولن قیلو بغایه دخی دیرل و غیم ر موضعک دخی اسمی در الغیم غینک کسری و و تانک کسری
 و تشدد به جماعه زیاده اشتها سی اولن کسینه شدید الغله معناسنه الغلصنه علی وزن الد حرحه راس
 حلقوم در که اول بوغزده اولان یومری یدرو غلصنه ذکر اولنان ری کسینه دخی دیرل یقال غلصمه اذ قطع
 غلصمه الغیم غینک فقی و و تانک تشدد به غصه الغوم فقیله جمی غصه ل معناسنه و غم غصه و یرمکه دخی
 دیرل یقال غمه فاغم و غم مرکب اغزین غمامه ایله بغلغه دخی دیرل یقال غمت الحمار و غیره اذ القمت له و مضربه
 الغمامه و القام اغز بغلغه دیرل و غمامه عن قریب کلور انشاء الله تعالی و غم کون زیاده اسی اولغه دخی دیرل یقال غم
 یومنا الفح اذا کان یاخذ بالنفس من حدة الحرف فهو یوم غم و لیله غم ای غامه وصف بالمصدر کقول ما غور
 و غم خبر مبهم اولغه دخی دیرل یقال غم علیه لخر علی مال بسم فاعله ای استجم الا غمام هیزه نک کسری به کذلک
 کون غایت لسی اولق یقال غم یومنا اذ اشتد حره و خلیل ایتدی یوم غم و لیله غم دیرل قن مظلم اولسر و غم کون
 بولونی اولغه دخی دیرل یقال غم الهلال علی الناس علی البناء لجهول اذ استره عنهم غیم او غیره الغمی غینک فقی
 و الفک قمری ایله شول کجه که اچقلق اولیه ابو عیبه روایتی اوزن الغیم غینک فقی و و تانک سکونی و الفک قمری و لیله
 غمه اذ اکا علی السماء غمی علی وزن رمی الغمی غینک فقی و و تانک سکونی و الفک قمری ایله بمعناه یقال لیله غمی و لیله
 ابن السکیت روایتی اوزن و فتح دخی جائز در الغماء غینک فقی و و تانک سکونی و الفک قمری ایله بمعناه یقال لیله غمی و لیله
 الغمامه غینک کسری ایله شول سنه در که انکه طوارک اغزین بغلار ل الغمام غینک فقی و و تانک کسری ایله
 غمامه نک جمی طوار اغزین بغلیان سنه ل الا غمام هیزه نک و و تانک کسری به غصه لغمه دیرل التضمیم
 علی وزن التکریم برسنه فی و و تانک الاغمام هیزه نک و و تانک کسری ایله اوزنک نقول غمته فانغم اذ اغطیته

غ

غ

غ

غ

غ

غ

دیر در فارسی دالهله ابله تا پاک معنایه قائم بآنک کسریه و بر می کسسه القیم قافک فقی و خانک سکونیه زیاده
 بر اول کسسه بقال شیخ قیم ای هم مثل قیل وزنا و معنی القیم خمتیله بر کسسه زایشه بلا فکر کند و کتور و ب
 اتقی بقال قیم فی الامر قیوم من الباب الثالث رعی بنفسه فیه من غیر رویه القیمه قافک فقی و خانک سکونیه
 مهلهک معنایه و قیمه قتل و معنایه دخی کاور بقال اصابت الاعراب القیمه اذ الصابم قیل قد خلوا بلاد الیاف
 و ریف اولو و صولی ریه دیر القیم قافک فقی و خانک فقیله ضرب اولوب مهلهک اولی ریر و منه بقال قیم
 الطریق لمصابغه و منه بقال الخصومه قیم ای انها قیم بصاحبها علی مالایه ابره الاقام همزه نیک کسریه کذلک
 قتلغه داخل اولو بقال لغم اهل البادیه علی مالهم رسم فاعله اذ الجذبوا قد خلوا الیاف و ریف قیمه قسری
 الان مرور ابتد و القام ای مثلاً بر ریه اذ خال اینه که دخی دیر بقال القیم فرسه النهر قیم واقیم النهر ایضا اذ
 دخله فی الحدیث لغم یا ابن سیف الله التقییم علی وزن التکریم ات بر کسسه فی یوزی و وزن اتقی بقال قیم الفرس
 فارسه تقییم علی وجهه اذ ارماه نسج صحاحه بوبله واقع اولشدر اکن مناسب اولی اذ ارماه علی وجهه در نه که
 قاموسه او بله واقع اولشدر و تقییم بلا ملاحظه نفسی بر ریه اذ خال اینه که دخی دیر الاقام همزه نیک و نیک
 کسریه غل مضایقه داخل اولو قیمه مرور ابتد و بر کسسه فی حقیر کور مکه دخی دیر بقال قیمه عینی اذ
 از درت و از داری معجه و دال مهله ابله خور کور مکه دیر و کاه اولور استبحر حقیر کور مکه نفس امره مخالف اولور
 مثلاً بر دومی حقه یا خور دجغ اعتقاد ایدوب اول سنه نظره حقیر کور رسن حالاً که اول ابن بوندر القیم میله
 کسری و خانک فقیله شول دوه در که بر بله هم الی یاش و هم بدی یاش دیشن را غوب ر بله ایکی در لویاسته
 دخول کور ستر راضی ایدی دوه بیو حرات ایکی پشلود دوه دن حاصل اولغین اولور القیم و خمتیله سفر در
 کلک المقدم میله و دالک فقیله بمعناه بقال قدم من سفره قد و ما و مقدمه کاه اولور مصدر ظرف غلغه
 استعمال اولوب و ردت مقدم الحاج دیر و وقت مقدم الحاج معنایه المقدم قافک فقی و دالک سکونیه مقدم
 اولو معنایه بقال قدم مقدم قدما من الباب الاول اذ اتقدم قال الله تعالی یقدم قومهم بوم القیمه فاوردهم
 النار القیم قافک کسری و دالک فقیله بر کسسه قدی اولو بقال قدم الشی بالضم قدما فهو قدی و قدم
 حد و نیک مقابلی در التقدیم تانک فقی و دالک فقی ابله بمعناه الاقدام همزه نیک کسریه بر کسسه نیک حصولیه
 تمام مقید اولو بقال اقدم علی الامر اقدام و اقدام شجاعته دخی دیر و اقدام بر کسسه فی مقدم قیلغه دخی دیر بقال
 اقدمه یعنی قدمه اقدم همزه نیک فقی و دالک کسری و میله سکون و وزن بناسیله بر لفظ در که انوکله ات سور اور
 گویا که کاف اقدمه اولور و فی حدیث المغازی اقدم حیزوم بکسر همزه و الصوب الفتح التقدیم علی وزن التکریم
 بر کسسه فی مقدم قیل بقال قدمه اذ اجعله مقدما و تقدیم معنایه ده کاور بقال قدم بین بدیهه اذ اتقدم
 قال الله تعالی لا تقدمو این بدی الله و رسوله القیم قافک کسری و دالک سکونیه قدم معنایه ایچون اسندر
 اسمائز مانند قلنددر القیم خمتیله تقدیم معنایه در بقال معنی قدما اذ اتقدم ولم ییش یعنی ایلر و یکدوب
 اول جانبه بوجانبه الکسه القیم فختیله ایق رجل معنایه بعضی ایاغک الی درو بعضی ایلر و سی در دیشلر
 الاقدام همزه نیک فقیله جمی ایلر معنایه و بونه اعتبار اند کیر جاز در رسته کیری قدیمی اراق دمی کلامی دالات
 ایلر پس نسج جوهر به القیم واحد الاقدام واقع اولوب واحد الاقدام اولدی کانیاء در اگر چه صاحب
 تاموس واحد الاقدام کر کرد دیو جوهری تحطیه ایشدر و قدم سابق اولی اثره دخی دیر بقال لفلان
 قدم صدق ای آره حسنه و اخفش ایدی قدم تقدیم معنایه در کویا که اول کسسه خیر تقدیم ایشدر
 القیمه قافک فقی و دالک سکونیه کذلک سبقت معنایه در المقدمه قافک فقی و دالک سکونیه و یانک

تشدید به تقدم معنایه در بقال معنی فلان القدمیه ای تقدم القدم قافک فقی و دالک کسریه ایلر و اولی
 نسبه بقال رجل قدم ای متقدم المقدم میله کسری و قافک سکونیه عد و وزن اقدای چوق اولی کسسه
 المقدمه وزن مرور وزن بمعناه المقدم میله فقی و دالک کسری و مد به ایلر و اولی اعضا دن عبارت در بقال
 ضرب فرب مقادیه اذ وقع علی وجهه الاستقدام همزه نیک و تانک کسریه تقدم معنایه در بقال استقدم
 و تقدم یعنی کما بقال استجاب و اجاب فی المثل استقدمت رجالتک یعنی سر جک ای سبق ماکن غیرک الحق یعنی
 اولی اتدن صکره اگر نداری که اولو فقی و کدر المقدم میله فقی و دالک فقیله اقدام معنایه در بقال هو جری
 المقدم ای جری عند الاقدام مقدم العین میله فقی و قافک سکونیه و دالک کسریه کوزک بورن جانبیه او ان
 کوشه سی تهمه موخر کوزک زلف جانبیه اولی کوشه سی در المقدمه میله فقی و قافک سکونیه و دالک
 کسریه بر جنب طر موق بقال مشطتها المقدمه غالباً طراخی اردندن او که چکدکله اولی طر مقدر القوام قافک
 فقی و دالک کسریه قوشک قنادند او نیکه و ارنجه مقدم اولی بیکر در القاده دالک کسریه و احدی
 القادی قافک فقی و الفک اخر نه قصر به کذلک و احدی مقدم اولی قناد بیکر بیک بری معنایه القادیم دالک
 کسریه انسانک باشی بقال قادم الانسان والمراد رائسه القوام قافک فقی و دالک کسریه جفی و واحد نیک
 استعمال اذ در القیدوم قافک فقی و یانک سکونیه و دالک فقی و مد به طاعک بورنی و هر نسبه نیک صدره
 قیدوم دیر المقدم میله فقی و دالک فقی و تشدید به بر کسسه نیک ایلر و سی که موخرک مقابله در بقال ضرب
 مقدم و وجهه المقدمه میله فقی و دالک کسری و تشدید به عسکرک ایلر و یکدن بلوی التقدیمیه قافک و دالک
 فقی و یانک تشدید به ایلر و اولی بقال مضی القوم التقدیمیه اذ اتقدموا قال سیمو بالناء و ابدیه تقدم
 یانک فقی و دالک فقی ابله بر جاک اسمی در که اول یقدم بن عزه بن اسدین ریع بن زارد و قدام قافک فقی و دالک
 تشدید به ایلر و معنایه در که و رانک مقابلی در القیدیمه قافک فقی و دالک فقی و تانک کسریه
 قدامک تصغیری در و ریه کی و رانک تصغیر نه بونلرک ایکیسی دخی شاذ در زار یا عینک تصغیر نه تالا حق
 اولر القادمتان دالک کسریه ناهنک ایکی ایلر و اولی معنی با شلری در که کویک بجانبه قریب در القادمان
 کذلک دالک کسریه بمعناه و قادمتان بالان قائلنه دخی دیر و بونه الی لغت و اذر بری مقدم و مقدمه در
 میله فقی و دال مخففه نیک کسریه و بری دخی مقدم و مقدمه در میله فقی و دالک فقی ابله و قاده
 و قاده در ولخره الرطله بولغتلر بعینها جار بدر القیدوم قافک فقی و دالک فقی و مد به کسریه دور کسری
 الترنندن در این السکیت ایدی و لا تقل قدوم بالتشدید القیم خمتیله جمی کسریه معنایه القادیم قافک
 فقی و یانک کسریه کذلک قدمک جمی قیل ابله قلا یص کی و قلص یضوان اولی ناهنک دیر و قدوم بر موضعک
 دخی اسمی در که شام سز یقه فریدر القیم قافک کسری و دالک معجه نیک فقی و میله تشدید به هیف کی برک
 اولی نسبه شدید معنایه و هیف قیل اولی کسسه دیر و قدوم سریع معنایه دخی کلور الانقذار همزه نیک
 و قافک کسریه سرعت ایلر تقول انقدم یعنی اسرع و بقال قدمت له من المال مثل قمت یعنی مال نفیس و بر در
 معنایه در القیم قافک فقی و دالک فقیله کثیر العطا اولی کسسه بقال رجل قدم مثل قتم القیم قافک کسری
 و دالک فقی و میله تشدید به کذلک کثیر العطا اولی نسبه ختم کی در و زنا و معنی بقال رجل قدم اذ کان سیدا
 یطی الکثیر من المال و یأخذ الکثیر المقرم میله فقی و رانک فقی ابله شول دوه در که معزز و مکرم اولوب و وزن نه یوک
 اولر یوب قوللغیه بلکه مجرد دول ایچون حفظ لولنه الاقرام همزه نیک کسریه دوه دول ایچون حفظ اولو فقی و یوک
 افر متهمه و مقرر القیم قافک فقی و یانک سکونیه کذلک دول ایچون حفظ اولوب قوللغیه دوه و بوسیدین

خلقك اولوسى اولوب معزز و مكرم اولن كسنه به قمرم ديديلر ذكر اولنن دوه يه تشبيهها و اما حديث شريفه كه كالمعير الاقرب واقع اولمشدر اول لغت مجوله در و قمرم صبي يا خود او غلن ابتدا كنده ضعف اوزن اكل ايتك در القروم ضمتنه كندلك صبي اكل ضعيف ايتك ابتدا كنده بقال قمرم الصبي و البهم قمرم و قوما اذا كل الاكلا ضعيف اول ما يا كل القترم نانك و قافك فقي و رانك خمي و تشديد به بمعناه القرمه قافك خمي و رانك سكويه به دوه بك بورندن بر يان دري كسوب اير مقدر علامت ايجون تقول قمرم البعير من الباب الثاني القرامه قافك خمي ايله بمعناها و قرامه نوره يا بشوب قانل اتمكه دخی دیرلر و قرامه حسنه اولن عینه ده دیرلر بقال مافی حسب فلان قرامه ای عیب القروم میك فقی و رانك خمي و مدیده ذکر اولن علامته موصوف اولن دوه القرم فختینه انه اشتها زیاده اولمق تقول قمرم مت الی اللهم من الباب الرابع الاشتیه القرام قافك کسر به شول پرده در که نه لاجله و نقشملر اولور القرم میك کسری و رانك فقی به بمعناه القرمه میك کسری و رانك ککذلك فقیله بمعناه و بقال للبيت کانهاد او رزم قمرم قمرم الاستقام همزه نك و رانك کسر به دوه جول ايجون اولمغه رمق بقال استقرم بکر فلان قبل ناه ای صار قمرم و بکر بکته سدوه دیرلر و رانك کسر همزه ايله وقت بمعناه در القرد مانی قافك و دالك خمي و الف اخير ك قصر به شول دوا در که اکا کراویا دیرلر لسان رومیدن تعریب اولمشدر القرد مانی قافك و دالك کذلك خمي و يانك تشديد به شول بنه لو قفتاندر که انی حالت هر بنه کیرلر فارسی معرب که لسان رومیده یا خود لسان بنطیه کبر دیرلر کافك فقی و رانك سکويه القردجه قافك کسری و دالك فقی و رانك و هانك سکويه طاعلق فرار و ایتي اوزن بقال ذهبوا شعایل بقردجه ای نفر قوا و شعایل شین معجه و عین مهله ايله متفرق بمعناه در القرد شوم قافك خمي و شبنك خمي و مدیده بیوک کنه قمراد عظیم بمعناه القرد طم قافك و طانك کسری و رانك سکويه به عصفر تخمی حب العصفر بمعناه القرد طم قافك و طانك خمي و رانك سکويه بمعناه القرد قمرم میك خمي و قافك فقیله شول صبی در که انی سرد و رذغندن او تری بو جای و لسان فارسیه اکاشیر زده دیرلر القرد علی و زن اند حرجه صبنك غدا سن رامن ویرمك تقول قمرم قمرم الصبی اذا ساءت غداه القرم فختینه رذالت و دناءت و قمرم خلقك الحقرنه و اذ انله دخی دیرلر مذکر و مؤنثه و واحد و جمعه اطلاق اولنور و اصلنده مصدر اولد و غندن او تری و قمرم مالک رامن دخی دیرلر القرمه فختینه كذلك الحق اولن قیون بقال شاة قمرم القرام قافك کسری ايله الحق و دخی طبع اولن کسنه لثام کی درو زنا و معنی القرم و قافك و رانك خمي و ما بنده رانك سکويه به بشقیلر اوزنده سختیان کسد کاری مد و رختنه یا خود مد و رانك لوح الاسکاف بمعناه که کاه اولور دوه کو کسنه دوه طبع انی کی اولن نسنه کا تشبیه اولنور و بو قافله اولن بذر و اینی در اما قافله اولمق اصوب در القسم قافك فقی و شبنك سکويه به بولمك تقول قسمت قسمین الباب الثاني و قسم تقدر بمعناه ده کا و رانك بعقوب هو یقسم امره قسمای یقندن و یظفر فیه الانقسام همزه نك و قافك کسر به بولمك بقال قسمت الشیء فانقسم المقسم میك فقی و شبنك کسر به محل قسمت اولن نسنه مقسم میك کسری و شبنك فقیله بر رانك استی در القسم قافك کسری و شبنك سکويه به خیردن حصه و نصیب اولن نسنه مثل طخت طختا و لطن الدقیق یعنی قسم فتح قافله مصدر و کسر قافله اسم اولمق طین کی در مصدر یتد و اسمیتده الاقسام اند ايجمك تقول اجمت اذا حلفت و بونك صلی قسامت دن درو قسامت بر محله مقتول بولند قده محله خلقنه یعنی تقسم اینه در بو ذکر اولن ظاهر حاله بناء در اما عبارت جوهرشك مؤداسی بونك خلاقی در زر ایشدر واصله من القسامه و هو الايمان تقسم علی الاولیاء فی الدم مکر که تقسم تخلف بمعناه در یا خود اولیا اهل محله دن عبارت در دینله ایکسی دخی بعید اولدغی خفی دکلدر و رزم ذکر

قردم

قردم

قرشم

قرطم

قرقم

قردم

قرزم

قسم

ابتدا

ابتدا کزی در و غز و هاجنه کلاهی من بد اولور القسم فختینه یعنی بمعناه در المقسم میك خمي و شبنك فقیله ذکر اولن ان معنایه در مصدر در خرج کبی و مقسم موضع قسمه دخی دیرلر القسمه قافك فقی و شبنك کسر به بوروجه بمعناه و این الاخر ای ابتدا قسمه کاک ايله بورنلر ان بر بدربان لانت و الوجلتن بمعناه شبنك کسری و فقی جائز در القسام قافك فقی و شبنك تخفیفله کوزلك حسن بمعناه القسم قافك فقی و شبنك کسری و مدیده کوزل اولن یوز المقسم میك خمي و شبنك فقی و تشدید به بمعناه بقال فلان قسم الوجه و مقسم الوجه و مقسم مطلقا بحسن بمعناه ده کلور بقال شمی مقسم ای حسن و قیل فی ارقدمی ابراهیم علیه السلام و رب هذا القسم القسمه قافك فقی و شبنك کسری و مدیده کذلك اند در خلف بمعناه بعضلر کوزل یوز لو عورت بمعناه در فیدی المقاسمه میك خمي و شبنك فقیله اند ايجمك بقال قاسمه اذا اخلف له و بولمك بمعناه دخی کلور القاسم نانك فقی و شبنك خمي ايله کذلك بولمك الاقسام همزه نك و رانك کسر به کذلك بولمك بقال قاسمه المال و تقاسمه و اقتسامه بنهم یعنی القسمه قافك کسری و شبنك سکويه استمر بولمك بمعناه نك و قسمت اگر چه مؤنثه و لکن باری تعالی نانك فارز قوهم منه ددی قونله مذکر خبری ارجاع اولنسی و اذا حضر القسمه قولند نصبره میراث معناسی یا خود مال معناسی مراد اولند غنه بناء در بو ذکر اولن جوهری توجیعی در و تاتاه مصدر اولمغین ان ايله مصدر فعل بمعناه در یعنی ان یقسم بمعناه در یا خود مراد معنای قنسامدر دیمك دخی وجه دن خارج دکل در القسم فختینه و شبنك خمي و تشدید به اوزوب طاعلق و طاعلق بقال تقسمهم الدهر فتقسمو الی فرقهم ففترقوا الا سقسام همزه نك و رانك کسر به اوقر قفله بولمك طلب ایتك بقال استقسم ای طلب القسم بالازلام و بالام الفک فقیله اوقلر در سهام قسمت بمعناه القسامی قافك فقی و شبنك تخفیفله شول کسنه در که نیز لری ابتدا و در سیدله دن تا که شکی انوک لوزر زمرقرا و اوب قاله القسم قافك فقی و شبنك سکويه به اكل بمعناه و قسم اورند بلکه دخی دیرلر تقول قسمت الطعام قسما اذا نقت الی ننه و قسم خرما یباعن طوقا فقیون یار معنه دخی دیرلر تقول قسما لحوص قسما اذا شققت له شقه ای لخبه المقسم میك فقی و قافك سکونی و شبنك فقیله محل اكل بقال ما اصابت الابل منه مقسمای لم یصب ما رعاة القسم قافك کسری و شبنك سکويه به جسم بمعناه بقال لری صییکم محتلا قد ذهب قسبه ای حبه و شبنك القسم فختینه شول اق یقدا ای در که ارسزدن اولن اولن و اول خینه لید اولد و غنه بناء للقشام قافك خمي و شبنك تخفیف ايله خرما اما جنه افت ایشوب میوه سی قورق اولن دزن اول دوکلك و قشام سفره اوزرنده طعمدن باقی قلوب منتفعته رمان نسنه لره دخی دیرلر القشامه قافك خمیه کذلك سفره باقی قان فی منتفعته نسنه لرخشام قافك خمي و شبنك تخفیفله بر رانك استی در القشع قافك و عینك فقی و شبنك سکويه به یا شلوا اولن کسنه رجالدن و کر کسه دخی دیرلر یا شلوا اولد قده ام قشع منیه در موت بمعناه و افت بمعناه دخی کلور القشعان قافك و عینك خمي و شبنك سکويه به ثعلبان و عقربان کی کر کن جنسندن ارکک اولوب بیوک اولند و ثعلبان نانك و لایمك خمي ايله اوکک نلکی در و عقربان کذلك عینك و رانك خمیه ارکک عقرب در القسم قافك فقی و صادك سکويه به نسنه فی قادیوب ارمق در الانقسام همزه نك و قافك کسر به قانوب ارمق القسم فختینه و صادك خمي و تشدید به کذلك قانوب ارمق تقول قسمت الشیء من الباب الثاني فانقسم و تقسم الاقسام همزه نك و صادك فقیله دیشی فانی کسنه بقال رجل قسم الثیبه اذا کان منکسر هامن النصف القسما قافك فقی و صادك سکونی و الفک مدیده مؤنث و بقال جائزکم القسامه بذهب الی ثابث السنه یعنی قسمك تا ثبی سنه نك مؤنث اولننه بناء در و شیه اوکک دیشه دیرلر و اینی در بد ابتدا فی قسما طشره بو یوزی فانی نکی در سنه کعبه ایل یوزی

قسم

قسم

قسم

قسم

قسم

اندر که ایچ بو بنوزی ایچ روده ملایم اولن بو بنوزی در القمه قافک کسری وصادک سکونیه شول یان در که فانی
 نسنه دن ایرلور و فی الحدیث استغنوا ولوعن قصبه السواک القصبه قافک فنی وصادک سکونیه نزدیکان ایچی
 رقات الدرجه معناسنه قصبه کی الا قسم الفک وصادک فنی ایله زمان نسنه بقال رجل اقسام ای سربح الانکسار
 لقسم قافک فنی وصادک فنیله قفم وزنی اوزن شول نسنه در که هر نیه طوقنسه یان لیه القصبه قافک فنی
 وصادک کسری و مدله شول قومدر که دیکنلوا فجلر بنور القصبه قافک فنی وصادک کسری و مدله جمعی القصبه
 قافک فنی وصادک معجیه ک سکونیه دیش اطرافیه یکدر بقال قضیت الدایه شعیر هامن الباب الرابع تقصیه قضا
 وعر بلرک سبلع الخضم بالقضم دین کری الشبهه قد تبلغ بالاکل باطراف الفم معناسنه دور یعنی مقصود بعید
 تانی و محمله ایر شلور القضا قافک فنیله ماکولات قسمین اولن نسنه تقول ماذقت قضا ما ای شیاً
 المقضم میث وصادک فنیله موضع قضم اصمعی ایتدی یان ای طرفه شول روات ایتدی که بر اعرلی مکة مشرفه
 کلد که ان هذه بلاد مقضم و لیست ببلاد مخضم دیش و خضم اغزک جمله سی ایله یکدر رتبه کم قضم اطراف
 اسنان ایله یکدر در و مقصود مکة مشرفه من خیره از اولدوغن یا اهل مکة اهل ریاخت اولدوغن اشعار در
 القضم فتنیه شول ای در بلر در که اوزر بنه یازی یازارلر و قضم فتنیه در دیرلر نکسر معناسنه القضم قافک
 فنی وصادک کسری و مدله واحدی ذکر اولنان در بلرک بری معناسنه و قضیه ات اریه سنه در دیرلر شعیر
 الدایه معناسنه الا قضا همزه نیک کسر بله طواره اریه ویرمک تقول قضیتها اذا علفتها القضم قافک فنی
 وصادک کسر بله شول قلیجه درلر که اسکی اولماغن چالم برندن فافلری اوله القطم قافک فنی و طانک سکونیه
 بر نسنه بی ایصمق و طاق القطم فتنیه مجامعت اشتها سی وات یکد از روسی در بقال قلم الفعل من الباب
 الرابع اذا احتاج ولاده الضراب وقطم الصقر الى اللحم اذا اشتها القطامی قافک فنی و اخرند یانک تشدد بله
 تغلب قبیله سندن بر شاعرک لقبی در اسمی عمر بن شیم دور و قطامی طوغنه در دیرلر صقر معناسنه قافک فنی
 و فنی جازدر المقطم میث فنی و طانک فنی و تشدد بله مصرده بر طاغک علی در قطام قافک فنی و میث کسر اوزن
 بناسیله اهل حجاز فتنه بر عورتک اسمی در و اما اهل نجدانی لا ینصرف بحراسنه لجر ایدرلر تنه کم باب شبنه
 و قاش تفسیرنه ذکر اولشدر الا قضا همزه نیک کسر بله بر کسنیه بر مرص ایر شوب فی الحال قتل ایتمک بقال
 اقم الرجل علی البناء المجهول اذا اصابه داء فقتله و بلان صوقوب قتل ایتمک در دیرلر بقال اقمته الحیه القم
 فتنیه له بورنده اولن اگر بلک در بقال فی نهغه قم ای میل القلم قافک فنی و لامک سکونیه طرئ کسمک تقول
 قلت ظفیری التقایم علی وزن التکریم کذلک طرئ کسمک تقول قلت ظفاری شدد لکثرة القلام قافک فنی و لامک
 تخفیفیه لطرئ کسلور کن دوشن یان لری معلوم الظفر میث فنی و لامک فنی و مدله و طانک فنی خفیفه ضعیف
 و بیجان معناسنه در و کلیل الظفر فنی دیرلر القلم فتنیه شول نسنه در که انوکله یازی یازارلر و قلم قار او قنه
 فنی دیرلر و قلم شول مجاغه در دیرلر که انوکله قیون یا خود یچی اتی قطع اولنور الا قضا همزه نیک کسری و لامک
 کسری و مدله شول و لات که اقالیم سبعة دن بری اوله الا قضا همزه نیک فنی و لامک کسری و مدله اقلیمک جمعی
 القلام قافک فنی و لامک تشدد بله قافلی دین کری اوت در که شور اولن برلر در المقلم میث کسری و لامک
 فتنیه دوه ذکرک غلافی در القلم میث کسری و لامک فتنیه قلدان مقام الریح میث فنی و لامک کسری ایله
 کوندرک بو غلری که قامشدن اولن کوندرده طاهر در ابو قلوب قافک و لامک فنی و میث فنی و مدله روم
 قامشدرندن بر جنس قوماشدرک نظر اولند قافه در اولدور لوریکه کور نور که انکسندر روزی دیرلر القلم قافک
 کسری و لامک سکونی و حانک فنی و میث تشدد بله مسن اولان کسنه تنه کم باب حاده ذکر اولشدر میث
 زاندا اولدوغن القلم قافک و لامک و ذال معجیه نیک فنی ایله شول قیودر که صوبی جوقی اوله القاهزم وزن

قسم

قسم

قسم

قسم

قسم

قسم

قسم

قسم

من بود اوزن شول بحر در کصوبی جوقی اوله و قله دم خفیف اولنه در دیرلر کرجه ترتیب حروف مجالیدمک
 قله دم مدینه بحر فتنیه ایدرلر یان ایدرلر اصل اولمقین قلیدم تقدیم اولمشدر القمه قافک کسری
 و میث تشدد بله بوی قامت معناسنه بقال فی علیقه فتنیه و فلان حسن القه والقامه والقومه معناه
 و قله یانک یوقر و سنه در دیرلر و هر نسنه نیک یوقر و سنه اطلاق اولنور القمه قافک فنی ایله والقامه کذلک
 قافک فنی ایله جماعت ناس معناسنه در المقمه میث کسری و قافک فنیله صفرک و هر جتان طرئلی حیوانک
 طود قلمی و میث فنی در لغت در القم قافک فنی و میث تشدد بله طوار اوت اولنور الا قضا همزه نیک و تانک
 کسر بله معناه بقال قش الشاة من الارض واقتت اذا کلت و یومقنه دن ما خود در طوار طرئلی معناسنه نته کم
 الان هر و ایتدی واققام سفره اوزرند اولی جمله یکده در طوار اولنور الا قضا همزه نیک بقال اقم الرجل
 ما علی الخوان و قله اذا کله کله و قلم اوسیدور مکه در دیرلر تقول قمت البیت اذا کسنته المقم میث اولک کسری و قافک
 فنیله اکول اولن کسنه بقال رجل مقم المقمه میث اولک کذلک کسر بله سیور که مکسنه معناسنه القمامه قافک فنی
 و میث تخفیفیه ایله سیورندی کاسه معناسنه القمام قافک فنی و میث تخفیفیه جمعی سیورندی بلر معناسنه
 القضم قافک فنی و میث کسری و مدله قوری اوت بیس البقل معناسنه الا قضا همزه نیک کسر بله ارکک دوه جمله
 ناقه له مجامعت میث بقال اقم الفعل الابل اذا ضربها کلهای حی قف یعنی جمله سی ضرب ایله طویسه التقم فتنیه
 و قافک فنی و تشدد بله ارکک طوار دینشک اوزر نه جقق بقال شد الفرس علی الحجر فتقمها ای نسنه یعنی اقر
 قسراق اوزر نه جقدی و تقم سیورندی ارمقه در دیرلر بقال تقم اذا تتبع القمام فی الکناسات نسج مجامعت واقع
 اولن بودر لکن اذا تتبع القمام کفایت ایدر دی غلبا فی الکناسات قیدن قام لفظ مشترک اولوب قامله جماعت
 معناسنه مراد اولدوغن تصریح ایچون کتیر مشدر القمه علی وزن الزرله بر نسنه بی جمع ایدوب قبض ایتمک بقال
 تقم الله غضبه ای جمعه و قبضه القمه قافک فنی و میث اولک سکونیه شول الت در که ایچنه کلاب و اکا شبنه
 نسنه ل قورل اصمعی ایتدی بولفظ روی در الققم فافلرک فنی و میث اولک سکونیه قفه نیک جمعی در و کاه اولور
 خبر دن عبارت اولور بقال علی هذا دار القمم ای ای هذا صامعنی اخبرو بومثل رخصه صندن خبر دار اولن کسنه
 ایچون ضرب اولنور و بونک کی در عر بلرک علی یندی دار الخدب دین کری قوللری کویا که خبر کاسه یه تشبیه
 اولنور خلاقی بری رنه اولشدر فنی جهندن القمام قاف اولک فنی و تانک کسر بله کذلک جمعی القمام قاف اولک
 فنی و تانک کسر بله هر خصوص صندن خبر دار اولن اولی معناسنه بقال سید قافم لکثرة خبره القمام قافک فنی
 و میث سکونیه بحر معناسنه در و ققام عظیم ایشه در دیرلر بقال وقع فی ققام من الامر و ققام مطلقا اولوید فنی
 در ایدر سید معناسنه و عد کثیره در دیرلر و ققام کوجک کله در دیرلر و رجنس رنه در دیرلر که قیلرک دیلر نه
 عکم یا تشو و ایدر ققامه در و بومقامه جوهری ققامی صفار لقر دن ایله تفسیر ایتمکین صاحب صراح و رجه
 مختار صاحبی قردانی قردک جمعی ظن اندک یحیون وفق میونلر تفسیر ایدوب غلط ایتشدر در حال که قردان قردک جمعی
 دکانر قردک جمعی در که معناسنه القمه قافک فنی ایله ز بتک و سائر یا غلرک رایحه سی رامنور القمه قافک
 فنی و نونک کسر بله رامنور رایحه ایله متصفا اولن نسنه بقال بدی من الزیت قفه و قمر بتک رایحه سی از مغه و حوز
 فاسد اولمغه در دیرلر بقال قفم سقاؤه قفما من الباب الرابع اذا لقه و قفه ناء مثاله متغیر و فاسد اولمغه در لور قفم الجوز
 فهو قفم ای فاسد الا قضا همزه نیک فنی و نونک کسری و مدله اصول معناسنه در الا قضا همزه نیک و نونک فنی ایله
 واحدی اصل واحد معناسنه جوهری ایدر بن ظن ایدرم که بولفظ روی اوله القوم قافک فنی و واک سکونیه
 و رجاله مخصوص در نسیایه متناول دکل در کدی لفظندن واحدی یوقدر و کاه اولور نسیایه داخل اولور تعازی را

قسم

قسم

هر يك منكم قومي رجال يا لكره كل در بلكره حال ونسلك مجموعي در الاقوام همزه نك فتي ايله جمعي الاقوام همزه نك
 فتي وواوك كسر بله جمعك جمعي در وقوم لفظي مذكر ومؤنث اولور ز را شول اسماء جمع كه انوك واحدتي اوليه بني
 ادم ايچون اولور سه نكيري ونا ثني جا تر در رهط ونفر وقوم كي مثلاً قال الله تعالى وكذب قومك قد روقال
 وكذبت قوم نوح فانث واكرمر بورلري تصغير ايتسك اكاها داخل قلوب قوم ورهيط ونفرديرسن وعلامت
 تاني هين فعله الحاق ابدرسن واكر اسم جمع بني ادمك غير ايچون ولور سه اول وقت تصغير نه هاد لخل قلو رسن
 ابل ر غم كي ز رانا ثنت بو مقوله له لازم در واما جمع نكسبرده جمال ومساجد كي مثلاً نك كرا اعتبار اولند قده جمع
 مراد اولور ونا ثنت اعتبار اولند قده جماعت مراد اولور القيام قافك كسر بله طور مق يقال قام الرجل قياما وقيام
 ايتسك وزنه قائم اولن كسنيه دخی در بل بقال فلان قيام اهل بيته اي الذي يقيم شأنهم ومنه قوله تعالى ولا تولى
 السفهاء اموالكم التي جعل الله لكم قياما القومة قافك فتي وواوك سكونييه بناء مره در بر كه طور مق معناسنه ويرسنه
 مباشرت ايتسكه دخی در بل بقال قام بامر كذا وصو وطوكفه دخی در بل بقال قام الماء اذا جمد وطوارز بونلغندن طور مقه
 دخی در بل بقال قامت الدابة اذا وقفت من الكلال وبازار كساد اوزن اولغه دخی در بل بقال قامت السوق اذا كسدت
 كانها وقفت وفر البتدي قامت السوق نفعت معناسنه در يعني رواج بولدي معناسنه در المقاومة ميمك ضمي
 وواوك فتي ايله كورش طور نشمه ده وغير بله باش طور شفق بقال قاومه في المعارعة وغيرها القوام تانك فتي
 وواوك ضمي ايله كذللك حر به طور شفق بقال تقاوموا في الحرب اي قام بعضهم لبعض الاقامة همزه نك كسر بله
 رده طور مق بقال قام بالمكان اقامه والهاء عوض عن عين الفعل لان اصله اقواما واقامه بر كسنيه يرنندن قالدر مقه
 دخی در بل بقال اقامه من موضعه واقامه بر نسنه في داي قلفه دخی در بل بقال اقامه الشيء اذا دامه من قوله تعالى بقبون
 الاصلوة المقامه ميمك ضمي ايله قامت معناسنه در المقامه ميمك فتي ايله مجلس معناسنه وجماعت ناس معناسنه در
 المقام ميمك فتيه والمقام ميمك ضمي ايله كاه اولور بونلرك هر بری مصدر معناسنه اولور وكاه اولور وضع معناسنه
 اولور ز را قام بقوم دن ولور سه ميم مفتوح اولور وكرا قام بقيم دن ولور سه مضموم اولور ز را بنات ربعيه مشابه
 اولور د حرج ود حرجتا وهذا حرجا كي وباري تعالى نك لا مقام لكم ديدكي قولي كذا لا مقام لكم دخی قررات
 ونشدر ضم ايله لا اقامه لكم معناسنه در وباري تعالى نك وحسنت مستقر لو مقام ابدكي قولي موضع معناسنه در
 القيمة قافك كسري ومد بله بر نسنه نك دكري القيم قافك كسري ويانك فتيه جمعي قيمتله معناسنه وبونك اصلي
 واودرن بر نسنه نك قيمي انوك مقامنه قائم اولور وقيم قامتك دخی جمعي كلور بركه معناسنه تارة ايله بركي علي
 سعي انشاء الله تعالى انسانك بوني معناسنه اولن قامتك دخی جمعي كلور كوي ياكه قيم اصلنه قيام ابدكي تغيير اولندي
 حرف علتدن وري رجهه ايله رجاب بونك خلا فجهه كه بوندر رجب ديد بلر حرف علت اولد ايچون ورجبه حرفين
 مهملتنك فتيه ساحه دار معناسنه در التقويم على وزن التكرم بر نسنه في قيمته طور متق تقول قومت السلعة
 وتقويم طور غر لغه دخی در بل القويم قافك فتي وواوك كسري ومد بله طوغري اولن نسنه تقول قومت الشيء فهو
 قويم اي مستقيم الاستقامة بعناه عند اهل مكة تقول استقيمت السلعة واستقامه اعتداله دخی در بل بقال استقام
 له الامر وقوله تعالى فاستقموا اليه اي في التوجه اليه دون الالهة ما قومه همزه نك وواوك فتيه فعل نجب در نه
 عجب طوغري معناسنه وشاد در ز را مريد فيه دن فعل نجب كلر القيمة قافك ويانك كسري وتشدد بله طوغري
 معناسنه منه قوله تعالى وذلك دين القيمة تانيث صيغه سى اوزن كلسى مله حنيفيه اعتبار بله در القوام قافك
 فتي وواوك تحقيقيه عدل معناسنه قال الله تعالى وكان بين ذلك قواما وقوام الرجل قامتته وحسن طولانه
 در بل وقوام بر خصوصك اوزنه قائم اولن كسنيه دخی در بل بقال فلان قوام اهل بيته اي الذي يقيم شأنهم وقوام

الامر بر نسنه نك اصلنه وما يقوم باول نسنه سنده دخی در بل وكاه اولور قاف مفتوح دخی قلو ر را القامة على وزن
 الحالة بركه در قيودن صوچك كنه لازم اولان الات واسبايله وقامت انسانك بيونه دخی در بل القاي يانك كسر بله
 قايك قبضه سي القايه كذللك يانك كسر بله بعناه بقال قائم السيف وقايته اذا اريد قبضه وقايته طوار اياضه
 دخی در بل القواي قافك فتي ويانك كسر بله جمعي المقوم ميمك كسر وقافك سكوني وواوك فتيه شول بجدركه اكين
 اكن كسنيه هفت سور ركن اكايا بشور القوام قافك ضمي ايله بر مرصدر كه طوان عارض اولور ولبن السكيت ايتدي
 ما فعل قوام كال يعثرى هذه الدابة ديرلر فتيه طوار اياغ اوزن طور سه وكتمكه قادر اولسه وكسائي ايتدي قوام
 شول مرصدر كه قيونك ابقار نه عارض اولوب اياغ اوزن طور رياتر القيم قافك فتي ويانك ضمي وتشدد بله
 اسماء الله دن بر اسم در القيام قافك فتي ويانك تشدد بله قيوم معناسنه لغت در عمر رضى الله عنه لى القيام قراءة
 ايتشدر يوم القيمة قيامت كوني كه معروف در الاقوام همزه نك كسر بله طعامه اشتها ولحق بقال قوم الرجل اذا لم
 يشتهه مثل اقبي واقهام بر كسنيه في كرية كورمكه دخی در بل تقول اقيم الرجل عنك اذا كرهك واقهام كوك بوزندن
 بلوت كتمكه دخی در بل بقال اقيمت السماء اذا انقشع الغيم عنها ففضل الكاف الكتم كافك فتي وتانك سكونييه بر نسنه في
 كير ملك بنهان ايتسك معناسنه الكتمان كافك كسري وتانك سكونييه بعناه الاكتم همزه نك كسري وكافك سكونييه
 كذللك كير ملك بقال كتمت الشيء كتما وكتمانا واكتمته ايضا وكتمت انفسن مضايقه ايله المعنه دخی در بل بقال كتم الغرس
 الر بواذا مضاق منخره عن نفسه وريوراه ممله نك فتيه نفسه ديرلر المكتم ميمك ضمي وتاء تانك كسر بله وعد سر
 بلوت بقال كتمت كتمت لار عفيه الكاتم تانك كسر بله كير لونسنه بقال سر كاتم اي مكتموم المكتم ميمك ضمي وتانك فتي
 وتشدد بله ذكر اوله ان معنائه در تشدد بله مبالغه ايچون در الاستكتم همزه نك وتانك كسري ايله بر نسنه نك
 كير له سن طلب ايتسك تقول استكتمته سري اي سالتنه ان بكتمه المكتمه ميمك ضمي وتانك فتيه بر نسنه في بر كسنيه دن
 كير ملك بقال كاتمى سره الكتمه كافك ضمي وتانك فتي ايله همزه ووزن سري صقلبي كسنيه الكتموم كافك فتي
 وتانك ضمي ومد بله شول ياي در كه انوك اغا جنك شقي وضري اوليه وصاحب صراح كتمى كل دوفارنا كره ايله
 تفسير ايدوب غلط ايتشدر مسوفا كرش طورن كره در بلر وغلط اولد وغنه جوهر نك استشهاد ايچون اراد
 اندكي شعر دلالت ابد رز را شعر مر بوز يايك مدح ايچون وارد اولشدر كرش ري اولمق جيت مدح اولد دخی
 ظاهر دي وعبارت قاموس دخی غلط مز بوري تا بيد ايدركه قوس كتوم لاصدع في نبعها ديتشدر وسبع ياي
 اغا جنه ديرلر وكتوم شول ناقه دخی ديرلر كه اوزنه بنلد كده چاغرميه وصاحب مذهب كتوم اللد قده لوزي
 چقمين ياي در ديتش الكتم كافك فتي وتانك كسري وممد بله شول ناقه در كه كذللك اوزنه بنلد كده چاغرميه وكتم
 شول قر به نك ديكسنيه دخی ديرلر كه لندن صوصز ميه بقال خرز كتم وسقاء كتم لا يخرج منه الماء الكتم فتيه
 شول اوت در كه لى راسغه قار شدروب بويه ابد نورلر كتمان كافك ضمي وتانك سكونييه بر طافك علمي در كتمه
 كافك ضمي وتانك تحقيقي ايله بر ردن بر قبيله نك ادي در الاكتم همزه نك كسر بله وتاء مثله ايله قر به في طولدر مق
 بقال كتم قر به لاداملا ها الاكتم همزه نك وتانك فتيه قرى سوك اولن كسنيه واسع البطن معناسنه وبعضلر
 ايتدي كتم قرى طوق اولن كسنيه در شعبان معناسنه الكتم كافك فتي وتانك سكونييه بر كسنيه في بر كسنيه دن منع
 ايتسك قال كتم عن الامر اذا صر فنه عنه اكن همزه نك وتانك فتيه بر خلك اسمي در الكتم كافك فتي ودلك سكونييه
 اغر لوجي ايه صبر مق خر جنسي ري رين يصبر دخی كي بقال كدمه بكدمه وبكدمه من الباب الاول والثاني وكدم
 ردمور ايله نشان ايتسكه دخی ديرلر الكدمه كافك فتي ودلك سكونييه نشان بقال ما بالبعير كدمه لذللك يكن فيه اثره
 ولاوسم وارء ضم همزه ايله بان اوكلد قده صكره قالن علامته در بلر ووسم داغده درلر المكدم ميمك ضمي ودلك فتي

قدم

كتم

كتم

كدم

و تشدید به ایصرش بعضی معنایه الکرامه کافک ضمی و دالک تخفیفیه کلدن باقی قالن سنه الکرم فحتمینه
 لومک یعنی بدنام اولمک مقابله و بلوت بمور کتورمکه دخی درلر بقال کرم السحاب اذ جاء بالغيث الکرم کافک
 فخی و رانک کسری و مدله نیک نام اولن کسنه بقال کرم من الباب الخامس فهو کرم و کرم اهل عقوا و ان کسنه به
 دخی درلر صفوح معنایه الکرام کافک کسری به کریم جمی الکرماء کافک ضمی و رانک فخی و الفک مدله کذلک جمی
 بقال قوم کرام و کرماء الکرام کافک فخی و رانک کسری به جمع مؤنث بقال نسوة کرام و کرم صفت معنایه دخی استعمال
 اولنور یوقد رجه مذکروم و مؤنث و مفردی و جمی برار اولور بقال رجل کرم و امرأة کرم و نسوة کرم الکرام کافک ضمی
 و رانک تخفیفیه کرم معنایه الکرام کافک ضمی و رانک تشدید به مبالغه ابله کرم اولن کسنه بقال رجل کرام اذا
 افرط فی الکرم المکارمة مبالغه ضمی و رانک فخی کرم ظهار اید شمل بقال کارمه فکر متهمه کرمه من باب المبالغة الکرام
 همزه نلک کسری به بر کسنه به حرمتا یمک تقول کرم الکره اکره واصله اکره مثل ادرجه فاستقلوا اجتماع
 الهمزین فخذوا الثانية ثم تعولوا فی حروف المضارعة الهمزة وکذلک یعلمون الارام حذفوا الواو من بعد استقلا
 و اقوعها بین یا و کسرة ثم اسقطوا مع الالف والتاء والنون یعنی عربک اطراد الباب بعض سنه فی شملک
 عاد نلری در علت موجه یو غمکن و کاه اولور ضرورت شعر دن و تری اصلنه رد اولنوب همزه مخذوفه فی بات
 ایدر لور اکر اکر اولاد کرام صاحب اولمغه دخی درلر بقال اکر اکر الرجل اذ اتی باولاد کرام ما کرمه فعل نجب در اکر آمدن
 و شاذ در زرار با عیدن فعل نجب کلز بقال ما کرمه لی بکانه عجب اکر اکر ابتد معنایه المکرمة مبالغه ضمی و رانک
 فخی و تخفیفیه اکر اکر معنایه مصدر در سه کم اخفش اشدی بعضلر ومن یمن الله فانه من مکرم قرات بتدی رانک
 فخیله اکر اکر معنایه مدخل و مخرج کی اذ خال و اخراج معنایه الکرم کافک فخی و رانک سکونیه اوزم جموخی
 نلک معنایه و کرم قلا ده دخی درلر بقال رایت فی عفتها کرم ما حسن من لواء الکرمه کافک فخی و رانک
 کونیه شول در کرمی ککدر که جوز مثاله اولق نهایت بولد دخی رده دوز المکرمة مبالغه ضمی و رانک ضمی ابله صفت
 حمید در المکارم مبالغه فخی و رانک کسری به جمی اوصاف حمید معنایه و مکرمة کاه اولور محل صفت دخی استعمال
 اولنور بقال ارض مکرمة للنبات اذ كانت جید لهما المکرمة مبالغه فخی و رانک ضمی ابله مکرمة کی در و رننه و معتاده
 لسانی بتدی مذکوره تفعل کلدی الابی کله که انلر کری مکرمة وری معوندر الا کرمه همزه نلک و رانک ضمی ابله
 کرم مدنا عجب و کی در عیدن مایه الا کرام معنایه متهمه کم اعجب و مایه التجب معنایه در المکرمان مبالغه و رانک فخیله
 کرمه موصوف اولن کسنه ملا مان لومله موصوف معنایه اولد و فی کی بقال للرجل یا مکرمان التکرمة فحتمینه
 و رانک ضمی و تشدید به نکلله کرم اولق بقال نکرمة لتعتاد الخیل الاستکرام همزه نلک و رانک کسری به رلیو سنه
 حادث قلوق بقال استکرام اذا استحدثت علقا کرمه و علق عین مهمله نلک کسری به هر سنه نلک اوسنه در لزوفی لملل
 استکرمت فار بط یعنی اوسنه حاصل قلذک حفظ ابله الکرام بالضم و التشدید کرم من الکرم جوهر نلک و کلامی
 نکرادن هالی دکلدر زرار اول مجتهد مر و رانک کافک فخی و رانک تشدید به جمی التکریم تانک فخی و رانک
 کسری و مدله بر کسنه به حرمتا یمک اکر اکر معنایه الکرامه کافک فخی و رانک تخفیفیه ابله احمد حرمت معنایه
 بقالتم و حبا و کرامه و کرامه نلک قیو قیاغنه یا خود کرم قیاغنه درلر اکثر سنه جوهر به با و افر اولمشدر جمیل قیو
 معنایه و بعضنه حای مهمله ابله واقع اولمشدر کرم معنایه و کرمه نلک معنایه ده کلور بقال نلک الیه الکرامه
 و هو مثل النزل بضم النون جوهری بتدی یادیه ده کرامی نلک معنایه سوال اقدم بقال نلک الکرم کافک ضمی
 و رانک سکونیه کذلک حرمت معنایه در کرامه کرمی السکیت روابی اوزن بقالتم و حبا و کرامه الکرمه کافک
 ضمی و رانک کذلک سکونیه معنایه حال و حبا و کرمه و حکمی عن رانک فی رانک نلک الکرم الکرم

کرم

کرم

علی

علی وزن جعفر بالته تبر معنایه مثل الکرزن و رنا و معنی الکرزم کافک کسری و رانک سکونی و رانک کسری
 و مدله بمعناه الکرزین علی الوزن الموزن بمعناه الکرزم بالدال المهمله علی وزن جعفر مثل رجله دیر که قصیر القامه
 ولوب فرموده اوله الکرمة علی وزن الد حرجه قصیر اولن کسنه نلک سکرتمی و کرمه کسائی روابی اوزن
 مرمکک بر جانی اوزن سکرتمی دیر بقال کرم الحمار و کرم اذ اعد اعلی جنب واحد نسخ جوهر به بوبه واقع
 اولمشدر لکن مقتضی ترتیب حروف مجابودر که کرم کرم اوزن مقدم اوله الکرم کافک ضمی و رانک سکونی و مایه نلک
 سکونی ابله عنان الکر که وزن مز بور اوزن واحدی زعفر اندن بر قطعه معنایه و ذوا کرم کرم کرمی دخی بوندن
 ما خود در الکرم کافک فخی و رانک سکونیه بر سنه یی یکچون اولد دیشلر به فادوب ایچنه اولنی جقرمق در بقال
 کرم شیئا بقدیم فیه اذ کسره واستخرج ما فیه لیا کله بقال العیر بکرم من الخدجة و غیره معنایه در و حرجه
 فحتمینه لقرقه و کله دیر لریک اولد فی حتمینه الکرم فحتمینه طود دخی قالن اولوب قصه اولمقدر الا کرم
 همزه نلک و رانک فخیله صفت مز به نه اولن ات بقال فرسی اکر اکر اذ کان بین الکرم و کرم کذلک بورن قصه
 اولمقدر الی بقلمری قصه اولمقدر الکرماء کافک فخی و رانک سکونی و الفک مدله کرمک و مؤنث بقال انما کرم
 وید کرماء الکرم کافک فخی و رانک ضمی و مدله شول ناقه در که زیاده بیلکندن اغرنه دیشی فایله الکرم کافک فخی
 و سین مهمله نلک سکونیه بر یا بس سنه فی رشی دن الیه پاک اتمکه دیر الی کسوم کافک فخی و رانک سکونی و سینک
 ضمی و مدله شول قوری ایدر که کثرت اوزن اوله الا کلم همزه نلک فخی و سینک کسری به شول ایدر که در که بره جمع اولوب
 کثرت و مز احمه سندن بری رنه بکله قریب اوله بقال خیل کاسم ای کثیر بکادیر کب بعضها بعضا یو یکسوم الخیشی و نلک
 فخی و کافک سکونی و سینک ضمی و مدله فیل صاحب اولن کسنه در که کعبه فی شرفها الله بقعه عزم ایدوب هلاک
 اولمشدر الا کسم همزه نلک و شین معجه نلک فخیله ایدر اشد نقصان اوزن اولن کسنه و کاه اولور حسینک نقصان
 اولن کسنه دخی اکشم دیر لریک اقلیل له جانب و اف و اخر اکشم ای ابو حروانه امه الکشم کافک فخی و سینک سکونیه
 بورنی دبندن قطع اتمکدر الکظم کافک فخی و طانک سکونیه غصبی هم اتمک بقال کظم غیظه کظم من الباب الثاني
 اذ اجترعته و غیظ کیز لو غصبه دیر لکظم کافک فخی و طانک کسری و مدله غصبی هم ایدن کسنه و کظم قیو
 بقایق سنه نه دخی درلر بتددر معنایه المکطوم مبالغه فخی و طانک ضمی و مدله هم اولن غصب بقال رجل
 کظم و غیظ مکطوم لکطوم فحتمینه ایسم اولق سکوت معنایه و دوه کوش کتوز مدن فارغ اولمغه دخی درلر
 و کاطمک جمی دخی کلور کوشن امساک ایدر دوه معنایه تقول اری الابل کطوما لا یجتر بقال کظم البعیر کطوما
 من الباب الثاني ایضا اذ امسک عن الحرة و حیمک کسری به کوشه دیر لیشخو معنایه کظم طانک کسری به ساکت
 اولن کسنه و کوشن امساک ایدن دوه الکظم کافک ضمی و طانک فخی و تشدید به ساکت اولن کسنه لری بقال قوم کظم ای
 ساکتون الکظم فحتمینه نفس حقیق و زخرج نفس معنایه تقول اخذت بکظمه ای بخرج نفسه لا کظام همزه نلک
 فخیله جمی بخارج نفس معنایه کظمه طانک کسری به موضع کسری در الکظامه کافک کسری به شول قوی در که انوک
 باشد بر قوی دخی ولوب بری رنه بر التندن کار زخرج فی الحدیث اذ ایت مکة قد یجت کظام یعنی قویلر قازلسه ذکر
 اولن وجه اوزن و کظامه کذلک شول حلقه به دیر که ترز و قولند رلز و ایلری اندن جمع اولوب بغلنور و کظامه
 شول سکره دیر که اوق بلیکی باشلر نده اوقک نجه رنه صرزل و کظامه کذلک شول صمیمه دیر که کرش باشنه بقال لری
 رانه قویلری کیشی کسمسون دیونتم حر رذن اولن کیشلر ده متعارفند و صاحب صراحت بومقامه کظامه
 و دوالی که برکن بندند دبدکی مناسب دکلدر زریای قبضه سنه بغلن قایشه دخی متناول اولور الکعام کافک
 کسری به شول نسنه در که دوه کیردی زمانده اغرنه بغلر لری قول کعبه العیر من الباب الثالث اذ اشد دتیه فی هیاجه
 لکعوم مبالغه فخی و سینک ضمی و مدله اغری فائتم دوه الکرم کافک فخی و سینک سکونیه دوه اغرنه غلوق و قاب

کرم

کرم

کرم

کسم

کسم

کسم

کلم

کلم

کم

اخرن اور تکه دخی درل تقول کجوت الوعاء اشد دت راسه وکم قور خودن بغلقوب قانع دخی درل بقال کعه
 الخوق فلا يرجع وکم او عکده دخی درل المكافئة ميمک ضمی و عینک فحيلة کذلک او عک بقال کعها وکامها اذا التقم
 فاهاق التقبيل يعنى او رکن اغرن اغرنه السه الکلام کافک فحی ولا مک تخفيفه اسم جنس ذر قلیله وکثیره متناول
 اولور الکلم کافک فحی ولا مک کسر بله اوج کله دن قله اطلاق اولنار زرا کم کله نک جمعی در بقا بله بنوی وبق
 سندر اغناجک پیشنه دیرل وکلم جمع اولسنه دلیل بودر که سبب یکتا بنه هذاباب علم مالک من العربیه دیشدر
 مالکلام دیمشدر زرا کم ابله اوج سنه دلسدر نلر کیری اسم یرى فعل یرى حرف در یس جمعیه قطعی دلالت بدن
 نسنه یی ابراد یمشدر واحد وجماعته احتمال اولنی کتور مشدر الکلمه کافک فحی ولا مک کسر بله کلم واحدی در
 ویم قبه له سی کله در دیر کافک کسری ولا مک سکونیه کبد وکبد کبدکی وورق وورق وورق کبی وکله قصیده دخی
 دیرل اولندن اخرنه وارجه الکلم کافک فحی ولا مک کسری و مدبله شول کسه در که سول کسه سول بشور التکلم
 علی وزن التکریم رکسنه سوز سو بک الکلام کافک کسری ولا مک تشدید بله بمعناه بقال کته تکلیما وکلاما
 مثل کذبتکذبا وکذبا التکلم فحینه ولا مک ضمی وتشدید بله سول بک تقول نکلت کله وکلمه المکالمه ميمک
 ضمی ولا مک فحیه جوا بلشقی تقول کلمه اذا جابته التکالم تانک فحی ولا مک ضمی ابله کذلک جوا بلشقی تقول
 لکلم بعد التهاجر يعنى ارشد قد نصبره خبر لشدک وبقال کلام متضار مین فاصحاب کلمان ولا تقبل بتکلمان يعنى یرى
 برندن منقطع لبدی جوا بلشقی بلر المتکلم ميمک ضمی ولا مک فحی وتشدید بله محل کلام بقال ما جدم تکلمای موضع
 کلام لکلمای فحینه ولا مک تشدید بله فصیح الکلام اولن کسنه منطبق معنایه کسر ميمک الکلم کافک فحی ولا مک
 سکونیه یان جرات معنایه الکوم فحینه جمعی یان لم معنایه الکلام کافک کسری بله کذلک جمعی یان لم
 معنایه ده کلو وخرج کبی وداغ اور مغه دخی درل تقول کلمه کما وقرأ بعضهم دابة من الارض نکلمهم ای بحرهم
 ونعمهم التکلم علی وزن التکریم جوق یان لمق تخرج کبی تشدید یی کثیرا یجوند رکله الله کافک فحی ولا مک کسری بله
 صرغ غیسیه اطلاق اولن نور صلوات الله علیه وکله الله اطلاق اولندن دخی دینه نافع اولد یجوند رکلام حقه نفع
 حاصل اولد وخی کبی شه کیم سبقت الله واستلله دیرل وعضلر ابتد کله الله دبد کیری بلا اب اولوب بحر د کلام عد ابله
 حاصل اولد وغمه ناء در انکثوم کافک و تانک ضمی ولا مک سکونیه یوزی ایل اولن کسنه کثیر لم الخدين والوجه
 معنایه مکاشه ميمک ضمی وکافک و تانک فحیه یوزانی اولوب دورک اولماقی در بقال امرأة مکلمه اذا كانت ذات
 وجنتين من غیران تلزمها جهوم الوجه ام کلثوم کافک و تانک ضمی ولا مک سکونیه زسولک صلی الله علیه وسلم
 کزجه لوند زو بک کنبی در رضى الله عنه الکلم کافک ضمی ویمک تشدید بله کولک یکی استین معنایه الکام همز نک
 فحی ابله جمعی بکلم معنایه الکمنه کافک کسری ویمک فحیه کذلک جمعی حب ابله حبیه کبی وحب کوب معنایه در
 الکمنه کافک ضمی ویمک تشدید بله شول نقیه در که مدورد دخی اورندی ایچون که درل الکم کافک کسری ویمک
 تشدید بله ییکی ظهور بدن یمشک وچچک اوزر نده اولن قانی الکام کافک کسری بله جمعی چچک قایلری معنایه
 وکام دوه ایصر موزید یو اغرنه بغلق قری نسنه دخی درل الا که همز نک فحی وکافک کسری ویمک تشدید بله
 کذلک کل جمعی الکام همز نک فحیه کذلک جمعی الکام کذلک جمعی بونلر جمعی چچک قایلری معنایه در الکوم
 ميم اولک فحی و تانک ضمی و مدبله شول انجد رکله انوک فحی ظهور ایتش اوله بقال کت الخله علی البناء المجهول
 وکم الفصیل دخی درل بناء مجهول اوزر فحی دوه یا وریسی طوع علق قوت بولخه اوزر نلله ویمک همز مسوند
 دیواغری بغلقش دوه دخی درل الکام همز نک کسری بله ایچ مینوه مین اظهار ایتش التکلم علی وزن التکریم بمعناه
 بقال کت الخله وکنت اذا خرجت کما مها وکام کولک بیک ایتش دخی درل تقول کت الفصیل اذا جعلت له کین
 الکم کافک فحی ویمک تشدید بله نسنه یی ستر ایتش تقول کت الشی اذا غطيته وکوب اغرن بغلقه دخی درل

بقال کت الجب اذا شد دت راسه وحب جاء مهمله نک ضمی ابله کوبه درل الکم کافک فحی ویمک سکونیه اعضاده
 صق اولن کسنه مجمع الخلق معنایه کم کافک فحی ویمک سکون اوزر بناسیله اسم ناقص ميم در یونک استعمال یجوند
 ابلکی محل واردر یرى استفهام وری خبر فحی استفهام ایتش کم رجلا عندک دیو مابعدن تیز بت اوزر منصوب
 ایدرسن وچن خبر ایتش کم در هم انفق د یوب مابعدن کذلک تیز بت اوزر مخفوض قیلر سن معنای نکثیر افاده
 ایتش کلمته کم معنای تقلیل افاده ایتش کم رب ایلد دخی مخفوض قیلر سن یس کم رب کله سنک نقیضی اولور افاده ده واکرم
 کله سن اسم تام قیلور سنک اخرن مشدد قیلوب منحرف ایدرسن تقول کثرت من الکم وهو الکیمه الکوم کافک فحی
 وواوک سکونیه بقرق قرق اوزر یجور مق یقال کام الفرس ایتش کم ماکما اذ اعلیها الکوم کافک ضمی و مدبله بمقدار
 مایر فحی جمع ایدوب باشن وکسک ایتش کم یواسع المعال صبره من الطعام کبی در التکویم علی وزن التکریم یغن یغن ایتش
 تقول کومت التراب اذا جعلته کومه کومه الکوماء کافک فحی وواوک سکونی والغک مدبله شول ناقه در که اور کبی
 یوک اوله عظیمه السنام معنایه الکوم کافک ضمی و مدبله دوه سور یسندن برقطه الکیمه کافک کسری و مدی
 ویمک کسری والغک مدبله سیمه اوزر کبی شول معروف جوه در که بعض معدنیاتی ذهبه قلب ایتش ده استعمال اولنور
 وسمیاسیمایوشان معنایه در الکام کافک فحی و هانک تخفیفه کسیر اولن قیلر بقال سیف کهام ای کلیل وعاجز
 اولن دبله دخی درل بقال لسان کهام ای جوی وقلب اولن اید دخی درل بقال فرس کهام ای بطی وکهام عملدن فالش ییزه
 دخی درل بقال رجل کهام ای مسن لا غناه عنده وغناغین معجه نک فحیه منفعت معنایه در وبقال قوم کهام
 ایضا الکیم کافک فحی و هانک کسری و مدبله کذلک مسن اولوب عمل مانده اولن ییلا کاهام همز نک کسری بله
 بصر ضعیف اولق بقال کم بصره اذا کل ورق فصل اللام الیم لا مک فحی و همز نک کسری و مدبله دخی
 الاصل اولوب بحیل النفس اولن کسنه اللیام لا مک کسری بله جمعی لیشلر معنایه اللو لا مک ضمی و همز نک سکونیه
 صفت مز یون اوزر اولق الملا ميمک و همز نک فحی ولا مک مابین سکونیه بمعناه اللامة لا مک فحی
 و همز نک مدبله بمعناه ایضا بقال لو مارا رجل لو ما و ملا مة ولا مة الملا مان ميمک و همز نک فحی ولا مک سکونیه
 لومله متصف اولن کسنه مکرمان کله سنک نقیضی در الملا امر ميمک کسری ولا مک سکونی و همز نک مدبله لیم
 اولنلرک عذره قیام کوسنر سنه الملا مروزن مز یوزر همز نک قصیر بله بمعناه وایوز بد ایتدی ملا م
 لیملری معد و رطوق کسنه در الا همز نک کسری ولا مک سکونی و همز نک اخر نک مدبله لیم اولن کسنه ل
 فعلن ایتش ابوز بد روایتی اوزر بقال لا مارا لرجل الا اما اذا صنع ما بد عوه الناس علیه لیسما اللو مة لا مک ضمی
 و همز نک فحیه حقیقی قوللند دخی جفت الی وهر نسنه کاول خوب و معتبر اولد وغمه بناء عاریه ویرلیه متاع
 یسندن وغیری نسنه دن اللامة لا مک فحی و همز نک سکونیه زره که حالت حر بله کیرک اللام کذلک لا مک فحی
 و همز نک سکونیه جمعی زره لرم معنایه اللو لا مک ضمی و همز نک فحیه مفرد صیغه سی اوزر نغری کذلک
 جمعی علی خلاف القیاس کوبا کله لوم مة کله سنک جمعی در و نغرنونک ضمی و غین معجه نک فحی وراه مهمله ابله سراجیه
 مثالند یجوس قوشدر ولا ماروقه ایورک وضع ایتش دخی درل نقول لا مت السهم لا مارولا فر شول اوقه دیرلر که
 انوک اوزر نده لو ام بلیک اوله ولو ام بلیکنک نفسی کور ان شاء الله تعالی ولا ماریه یی بغلیوب وکلفه دخی درلر
 تقول لا مت لمرح والصدع اذا شد ثقالتا مرو لا مجمع معنایه دخی کلو وبقال شی لا مری مجمع ملتیم الاستلام
 همز نک و تانک کسری بله زره کیم بقال استلام مال اذ البس اللامة الملا ميمک ضمی و همز نک فحی وتشدید بله
 زن کین کسنه لا م لا مک فحی و همز نک سکونیه بر جاک اسمی در اللو لا مک ضمی و همز نک فحی وتخفیفه شول
 قنات بلیک در که قوش قنادن دیو شرد کله بک الله کیر مینوب اوزر نده قلو ووا وچیلر قشده مقبول اولن دخی یو در
 نلر صق اولوب حکم اولور الله کیرن خانی کبی اولماز الملا ميمک ضمی والغک مدبله جمعی ایدوب صلاح کذلک تقول

کوم

کلم

لیم

۲

لا امتعين القوم ملامة اذا صاحبت وجمعت واذا انفق الشيطان فقد التام ومنه قولهم هذا طعام لا يلاخي ولا يقل
 لا يلا ومنى فاما هذا من اللوم الملة لامت ضمي وميك تخفيفي ابله بنسبه نك مثلي ومناسي يقال ليتزوج الرجل من
 النساء لمتهاى شكله ومناسيه ومله نك اخر نك اولن هاوسطنن حذف اولن همزة عوضه والتم لا مك كسرى
 وهمزة نك سكويه صاحبه وخلق بنسبه اولن اتفاقه ديرل يقال تبين ليتم اذا ظهر علامة الوفاق وقد بلين همزة
 كابلين في الليام جمع ليتم لامت لا مك فتي وتاك سكويه بر كسنة نك كسنة دور نك لت كى دروزنا ومعنى وذكر اولن
 جوهر نك عبارتندن فهم اولن در كن جوهرى باب تاده لت كله سن ذكر اولن معناه ياز مز ين مناسب اولن
 بودر كه لت تا مشدده ابله لقب دن تحيف وانشد ردينه تاه مشاندن صكره باه موحده ابله لامت لا مك فتي وتاك
 مثلثه نك سكويه دوه ايا غيله طاشي فائق قول لمت البعير الحمار بنحفه بلثها من الباب الثالث اذا كسر هاو لمت او بكمه
 دخی ديرل قبله معنائه تقول لمت غاهام من الباب الرابع اذا قبلتها و كاه اولور فقله دخی كلور باب ثايندن الماتم ميكم
 كسرى ولا مك سكوى وتاك فتيه طاش فادجي يقال خف مام يصبك الحان وطاش دوه نك اياغن مجروح
 ايمكه دخی ديرل يقال لمت الحمار خف البعير اذا اصابت واد مته واد مادل مونه ابله قنقه ديرل للثوم ميكم فتي
 وتاك ضمي ومندله مجروح اولن ايق يقال خف ملثوم مثل مرثوم اللاتم ناك كسرى ابله ايعيله طاش فادن دوه اللاتم
 لا مك ضمي وتاك سكويه جمعي ذكر اولن دوه ل معناه سنة اللاتم لا مك كسرى به نقابدن اغز اوزنه كن
 نسبه ته كم لغام نقابدن بوزن اوزنه كن نسبه در اللاتم لا مك فتي وتاك سكوى ابله اغزه بشمق اور مق نقول لمت
 اباراة قائم لغام الثاني الباب الثالث لامت همزة نك وتاك كسرى به معناه التاتم فتيه نك ضمي وتشديد به معناه
 ايعضا نقول لمت وثامت اذا شدت اللاتم ولنام بشمقه دخی ديرل ته كم الان مرور ايتدى التمه لا مك كسرى وتاك
 سكويه بر دورلو بشمق اور مق يقال هي حسنة التمه اللاتم لا مك كسرى ابله اورن لكام معنائه وطام كذلك حيفض
 كورن عورت بغلند دخی نسبه التلجم فتيه نك وحيك ضمي وتشديد به لنام بغلق وفي الحديث تلجمي اى شدى
 بلما يعنى حبض يندن بغلق وبواسه نك كسرى به معناه واستفشار اردان كن ايكى اياغن سندن لوب
 قوشا غنه صوفقدور عز بلرك جله فلان وقد لفظ لنام ديد كلرى شول كسنة حقه در كه مصلحتندن زجت
 ومشقته بورغن وصوفقدور عودت لمت ته كم جاء وقد قرض رباطه ديرل يعنى جميع قيودنى قطع ايمكه كدى
 دامن خلاص بولن اهو كى ملجم ميكم ضمي وحيك فتي ونحفي ابله بر جاك اسمى در اللاتم لا مك فتي وتاك
 سكويه لمت كوش معنائه التمه لا مك فتي وتاك سكويه كذلك واحد ايتدى معناه سنة اللاتم لا مك
 كسرى ابله جمع اللاتم لا مك ضمي وتاك سكويه كذلك جمع اللاتم فتيه نك كسرى ابله كسرى صيوب بكمه
 دخی ديرل نقول لمت العظم الحمة من الباب الاول اعرفته التمه لا مك ضمي وتاك سكويه قرابت معنائه در ومله
 برك از فته دخی ديرل لا مك ضمي وفتي جاز در لمة البارى شولات در كه طوعنه صيد ايتدى وكن نسبه دن ويرل
 بونك دخی لا مك ضمي وفتي جاز در الماتحه ميكم وحيك فتي ولا مك سكويه بر فته نك عظيم محارب اولن
 الاستلحام همزة نك وتاك كسرى به صدو بر كسنة في اوزنه به المق يقال استلجم الرجل على البناء للجهول اذا
 احتوشه العدو في القتال واحتواش حاه بهمله وشين معناه ابله اورته الملق المتلاحة ميكم ضمي وتاك كسرى به شول
 باش يار ينى در كه تا مير ابله وسماقه از نيمه وسماق سبك كسرى به معناه بهله باش ككيناك اوزنه اولن
 يوفقه درى الماتم ميكم ضمي وتاك فتيه بر جتس زه ديرل وماغم كذلك شول كسنة به درل كه
 اكما صيداقى بدرله نقول لمت القوم الحمة من الباب الثالث اذا اطعمتهم اللحم ولا تقبل اللحم والامعى
 يقوله اللاتم حانك كسرى به شول كسنة در كه ات بدري عجي اوله ولا حم صا حينه دخی ديرل
 لاين وتامر كى اللاتم لا مك فتي وتاك تشديد بهله شول كسنة در كه ات صتر باع اللحم معنائه
 الاحار همزة نك كسرى به طور ووب يور به ده ضرر محتاج اولن يقال لمت الدابة اذا وقفت

لتم

لتم

لجم

لجم

فلم يبرح فاحتاج الى الضرب والحام بر نسبه دخی ديرل نقول لمتك عرض فلان اذا مكنتك منه مشته
 ولجته سبي يعنى اكافجم قولاً بلدم والحام زه ارجاع لفته دخی ديرل وفي المثل لجم ما اسدبت ومعناى مثل ارشى
 جوزدكك نسبه نك ارجاع دخی ات ديك اولور دخی احسانى عام قل والحام بر كسنة نك اوندات جوق ولفته دخی
 ديرل يقال لمت الرجل اذا كثر في بته اللحم والحام اكنتك دانه ضي ولفته دخی ديرل يقال لمت الزرع اذا صار فيه حب والحام
 حري مشته لفته دخی ديرل الاحام همزة نك وتاك كسرى به حرب مشته اولن نقول لمت الحرب فالتعت والاحام
 يان بكمه دخی ديرل يقال لمت لرح للبرم لا مك فتي وخاء معناه نك سكويه يندن بر قبيله در كه ملوك عرب
 زمان جاهليتة انلردن اولور دى كه انلر ل عمر وبن عدى بن نصر النجدي در اللاتم لا مك ضمي وتاك سكويه دريا
 بالقرندن بر جتس بالقدر كه اكوسج دخی ديرل اللاتم لا مك فتي ودالك سكويه اسمى رواتى اوزن شول
 طاش در كه اوازوره وشول بره دوشن نسبه نك لوازى در كه شدت اوزن اوليه وفي الحديث والله لا اكسون
 مثل الضبيج سمع اللدم حتى تخرج فتصايد يعنى ته كم يالى قوردر عادتيد اواز ايشدوب طشره جفته
 موزا غه دوشمك وبومعان اور مغه لدم دبيلر يقال لمت الدم لدمان الباب الثاني ولدم عورت كندى
 ايله يوزنه اور مغه دخی ديرل يقال لمت المرأة وجهها اذا ضربته وكول ايجنه بشن اتمى كولى كسون ديو
 اور مغه دخی ديرل يقال لمت خبز الملة اذا ضربته ولدم ييزى مرمت ايمكه ديرل نقول لمت الثوب لدم
 اذا رفته اللاتم دالك كسرى به اور عي اللاتم فتيه نك جمعي اور بجيلر معنائه خاد مله خدم كى
 اللاتم همزة نك وتاك كسرى به اضطراب والتدام النساء عور نلرى صافى صغر كن اللاتم كوكسنة
 اور مغه دخی ديرل اللاتم لا مك فتي ودالك كسرى ومندله اسكى زئوب خلق معنائه ولدم مرمت اولن
 زه دخی ديرل يقال ثوب لدم اى مرقع مصلح الملام ميكم ضمي ودالك فتي وتشديد به كذلك مرمت اولن
 بز اللاتم على وزن التكرم يري مرمت ايمك يقال لمت الثوب لدم اذا رفته اللاتم لا مك كسرى به شول
 نسبه در كه انوكه خف وخف غيرى مرمت اولن نور رفاع كى در جوهر نك مثل الرفاع دب كندن فهم
 اولن بودر كه لدام دخی رفاع كى جمع اوله لكن صاحب مذهب لدامى معنائه مغر دله تفسير ايتشدر وخوهر نك خبير
 مغر دار جاع ابدوب اللاتم مثل الرفاع لدم به لطف دب دخی بونى ايتد ايدرو بونن اغر بصاحب صراحت
 لدامى معنائه مبدري ابله تفسير ايدوب در وه كردن جامه وموزه دب دكى درو بوجله نك توفيقى اولور كه لدام
 اصلته مصدر در واحد وجهه اطلاق اولنور دينه التلدم فتيه نك وذاك ضمي وتشديد به اسكيوب مرمت
 اور لفته محتاج اولن يقال تلدم الثوب اذا اخلق واسترقع ولدم يري اياوب مرمت ايمكه دخی ديرل يقال تلدم
 الرجل ثوب اى رفته يندى ولا يندى مثل ردم اللاتم همزة نك كسرى به جمعي دائم اولن يقال لمت عليه لى اذا
 دامت ام تلمم ميكم كسرى به ولا مك سكوى ودالك فتيه حانك كسرى الملام ميكم كسرى ولا مك سكوى ودالك
 فتيه شول رجل احمق در كه كثير اللحم اولوب ثقب اوله ولدم شول طاشدر كه انوكه بكمه در كه اكر صاخ
 دخی ديرل الملام ميكم كسرى به ولا مك سكويه معناه اللاتم فتيه نك قرابت اولن مرمتلر و مرمتلر ديد كلر بكمه
 وجهي بودر كه مرمت قرابت اصلاح ابدوب اولشدر زو عر بلرك اللاتم لدم دب كلى اند ايجد كرتن ايجد ايجد
 ومعنا مرمتلر مرمتكم ويتباينكم لافرق بيننا ديك اولور اللاتم لا مك فتي ودال معناه سكويه بر زده ثابت
 اولوب طور مق اوزن بديرواى اوزن نقول لمت المكان لدمان الباب كرمته وعجه كتر ملام معنائه
 كلور يقال لدمه الشئ اذا العجه كافي شعر الهذلى اللاتم همزة نك كسرى به لازم قلن نقول
 لدمت فلانا فلان الدما والذام حريص قلن معنائه ده كلور يقال لدم به على البناء للجهول

لجم

لدم

لدم

ماضیه اولی اوزن نقول لم یفعل ذلك یعنی ذلك الفعل اندن زمان ماضیه صادر اولمادی و بحروف
 جازمه دند و حروف جازمه لم و لما و ان شرطیه و لا نهیه و لام امر غایب و سبب و یلندی کلمه لم فعل معناسن نفی
 ایچون در زمان ماضیه ایشلدی معناسنه و ان سیفعل معناسن نفی ایچون در زمان مستقبله اصلا ایشلر معناسنه
 و لا یفعل فیما یا فی معناسن نفی ایچون در زمان مستقبله ایشلر معناسنه و ما یفعل الان معناسن نفی ایچون در زمان
 حاله ایشلر معناسنه و لما قد یفعل معناسن نفی ایچون در زمان ماضیه البته ایشلدی معناسنه بر کسینه قد مات
 فلان دیسه گاه اولور انوک جوانیه لما اولمیت دیر و لما انک اصلی لم در اوزرنه ماداخل اولمشد و کاه اولور لما لم
 محله استعمال و لنور نقول انیتک و لما اصل الیک ای و لم اصل الیک و کاه اولور لما انک معناسی لم معناسندن متغیر
 اولوب واقع اولو ایچون اولو ایچون سبب و جواب واقع اولور نقول ضررته لما ذهاب و لما لم یذهب و فعل لما دن صکره
 مرقوع اولوب علدن منقطع اولوق جازد در مدخول لما حذف و لما غله نقول قاربت المكان و لما ترید و لما ادخله علی تقدیر
 و لما کن ترید و لما کن ادخله و لم دن صکره انقطاع جازد کل در لم لا مک کسری و میمک فحی اوزن بناسی ایلر بر حرف در
 که انکله بر نسخته استقهام اولور و قال الجوهری و لم بالکسر حرف یستفهم بنقول لم ذهبت و لک ان ندخل علیه مائمه
 تحذف منه الالف کذا فی اکثر نسخ الجوهری و لا یحقی غلطه و فی بعض النسخ و اصل لم لا مجرد دخل علیه ما وحذف
 منه الالف و هو الصواب و لک فی توجیه النسخه الاولی ان الضمیر فی علیه راجع الی حرف المكسور المنفهم من قوله
 بالکسر ای و لک ان تعتبر دخول ماعلی حرف الجر و تعتبر حذف الالف بعده کما قال الله تعالی عفا الله عنک لم اذنت لهم
 ولم اوزنه هاه و قضاد خال ایدوب له دیکه جازد در اللوم لا مک فحی و و اوک سکونیه و اللومه لا مک فحی و و اوک
 سکونیه کذلک فحی عدل معناسنه نقول لامه علی کذا و ما و لومه الملووم میمک فحی و لا مک ضمی و مدله قناتش کسینه
 التلوم علی و وزن التکریم کذلک قناتش بقال لومه شدد للمبالغه اللوم لا مک ضمی و و اوک فحی و تشدید به لا یلک
 جمعی در رکعه رکع کی اللایه همز مک کسری به ملامت معناسنه در اللومی لا مک ضمی و مدی و الفک قصر به جعناه
 اللوام لا مک فحی و یانک کسری به لا یله مک جمعی الملام میمک فحی و و اوک کسری به ملامت مک جمعی اللامه علی وزن طاله شول
 نسخته در که انوک اوزنه لوم اولور لا لامه همز مک کسری به لوم اولور فحی ایشلر ایشلر بقال لام الرجل اذ انی بما یلام
 علیه و ابو عمرو و لیتدی المتحرک در رکعه معناسنه الملم میمک ضمی و لا مک کسری و مدله صفت مزبون ایلر متصف
 اولن کسینه بقال لام فلان غیر ملیم یعنی کناه ایشلر قنادی و فی المثل رب لا یم ملیم یعنی تعیب ایدن کسینه نکش و غی
 عیبلودر الاستلام همز مک و تانک کسری به ملامته لایق اولوب رسو ایلر طلب انک بقال استلام الرجل الی
 الناس ای استلم الملاومه میمک ضمی و و اوک فحیه ای کسینه بری بن قناتش التلاوم تانک فحی و و اوک
 ضمی ایلر بر جعه کسینه بری بن قناتش بقال تلام و ما اذ لام بعضهم بعضا اللومه لا مک ضمی و مدله شول کسینه در که
 خلق فی قمر اللامه لا مک ضمی و همز مک فحیه شول کسینه در که خلق اول قمره زارة ایلر هراه کبی التلوم
 فحیه تانک و و اوک ضمی و مدی ایلر بر نسخته ده کثوب منتظر اولوق لام الانسان علی وزن الحال انسانک شخصی
 احو قمره و زکندر اللام حروف زایدن در ابکی نوع اوزن در بری متحرک و بری ساکندر اما متحرک اولن لا ملر
 اوج در بری لام امر و بری لام تا کید و بری لام اضافت در اما لام رقیم زید کی که یونکله غایبه امر ایدر و کاه اولور
 یونکله مخاطبه دخی امر ایدر و قرئی و یونکله فلتفر جواب التاء و کاه اولور شعره لام امری حذف ایدوب بطریق
 الاختیار عمل باقی قلوب و لم حاضر لامه دخی حال یونکله در و اما لام تا کید بش نوع اوزن در بری لام امر ایدر و کاه اولور
 لرید افضل من عمرو و بری دخی ان مشدده و مخففه مک خبرنه داخل اولور کقوله تعالی ان ربک لیا المرصاد
 و یحکمه تعالی فان کانت لکبیره و بری دخی اولور لوانک جوانیه داخل اولن لام در کقوله تعالی لولا انکم لکنتم

لوم

مؤمنین و قوله تعالی او تریدوا العذبه الذین کفروا و بری دخی نون کید لا حق اولش مضارعه داخل اولن لا مدر کقوله
 تعالی ایحکمن و لیکون من الصالحین و بری دخی جواب قسم اولن لا مدر و تا کید لا ملر نک جمعی جواب قسم اولن
 صالح اولور کقوله تعالی وان منکم من لیبسطن پس لام اولی تا کید ایچون و نهیه جواب قسم ایچون در بری اقسام
 بر جله در که جله آخری ایلر صلاه نوره که اول مقسم علیه در نایه اول ایلر مؤکد اولسون دیو و و ابکی جله نک مایتن
 بر جعه حرف ایلر بط ایدر لکه اول حرفه نحو یون جواب قسم ایلر نسیمه ایدر لکه اول حرفه کیری ان مکسون
 مشدده در و بری قسم ایلر جوابی سننه داخل اولن لا مدر که یونکله ایچون بر معنایه در کقوله و الله ان زید اخیبر
 منک و الله ان زید خیر منک و الله لیقومن زید فحی لام قسمی فعل مضارعه داخل قلیدل اخرنه یانن مشدده
 و یانن مخففه اذ خال ایدر معنای استقبالی تا کید ایدوب معنای حالن اخرج انک یون و بری دخی مکسون اولن
 ان در که مخففه اوله و یونکله ایچون بر معنایه در کقوله و الله ما فعلت و الله ان فعلت و الله ما ان فعلت بمعناها
 و بری دخی لا در کقوله لا افعل و حلف مخلوفه متصل اولماز الا بحروف خمسینک بر به و کاه اولور یونکله لفظدن
 حذف و لنوب کلامه مقدر اولور اما لام اضافت سکرتنوع اوزن در بری لام مک در کقوله المال لرید و بری دخی
 لام اختصاص در کقوله اخی لرید و بری دخی لام استفاه در کقوله یا لواء که تقدیر کلام یا قوم للماء اذ عومک در لای
 یوم مقوله لرید مفتوح قلور مستغاث با ایلر مستغاث به یینن فرق ایچون یا لرجال لیوم الاربعاء کبی و اکبر
 مستغاث با اوزن لام آخری ایلر عطف ایتسک معطوف اولن لای مکسور ایدر من التباس مندفع اولد غیچون و بری
 دخی لام نهیه در که مفتوح در کقوله یا اللهب و المعنی یا عیسا حاضر فهد اولنک و بری دخی لام علتدر کی معناسنه در
 کقوله تعالی لتکونوا شهداء علی الناس و ضررته لیتا دبی ای کی یتادب و لاجل التادب و بری دخی لام عاقبت در که
 کقوله فانه و تفتده و الوالدات سخاها یعنی و الله لری قوز برلن موت ایچون بسلر یعنی بسلمک عاقبتی موت در و بری دخی
 لام جمحد در ماکن و لم یکن دن صکره و بوهین نفیدن صکره واقع اولور کما قال الله تعالی و ما کان الله لبعذبهم
 و انت فیه ای لان یعذبهم و بری دخی لام تاریخ در کقوله کتبت اثلاث خلون ای بعد ثلاث و اما ساکن اولن لا ملر ابکی
 نوع اوزن در بری لام تعریف در الرجل کی و لام تعریف ساکن اولد غیچون اوزنه همزه وصل داخل اولدی انوکله
 ابتدا صحیح اولسون دیو فحی لام ماقبلنه متصل اولسه همزه ساقط اولور و بری دخی لام امر در فحی لام امر ابتدا
 اولنسه مکسور اولور و و اوک اوزنه حرف عطفدن بر حرف اذ خال و لنسخته کسری و تسکین جاز اولور کقوله
 تعالی و لکم اهل الانجیل اللهم لا مک فحی و هانک سکونیه یونکله تلاع معناسنه بقال اللهم من الباب الرابع اذ التلعه
 اللهم و لا مک و میمک ضمی ایلر شول ناقه در که سودی جوق اوله و لوم زیاده سخی اولن دخی در لری و یونکله تدر دخی
 لوم در لری اللهم لا مک فحی و میمک کسری و مدله جمعی جومر در معناسنه اللهم لا مک ضمی و هانک مخففی ایلر
 جوق عسکر کویا که نلر هرینه راست کاور را یسه یودر اللهم لا مک ضمی و هانک فحی و یونکله سکونیه فحی دلهیه
 معناسنه ام اللهم وزن مزبور اوزن معناه اللهم لا مک کسری و هانک فحی و میمک تشدید به مخففوزنی اوزن شول
 ات در که زیاده یونکله اوله کویا که اولیری یودر و مخفف ثقیل اولن کسینه یودر و لوم یونکله و ضرر موده اولن کسینه یودر
 دیر و لوم کثیر العطا اولن کسینه یودر و مخفف کی در و زنا و معنی لام هانک ضمی و میمک فحی اوزن بناسی و تشدید به
 اصلنک اللهم ایدی یا الله معناسنه اخرنه اولن می مشدده حذف اولن حرف ندادن عوضدر ملهم میمک
 و هانک فحیه بر موضعک اسمی در که انخر ما انجلیری جوقدر یوم ملهم وزن مزبور اوزن بنی تم ایلر خنیفه
 ار اسنه واقع بر حرک اسمی در اللهم همزه مک کسری به بر نسخته یی قلبه القا یتک و قلبه القا اولن نسخته یی دخی
 دیر بقال اللهم الله الاستلهم همزه مک و تانک کسری به اللهم طلب ایتک نقول استلمت الله الصبر التهام همزه مک و تانک
 کسری به دوهنا و بری دخی اولن سودی جله مک تقول التهم للفضیل مافی الضرع اذ استوفاه اللهم علی وزن جعفر

لهم

شول واسع بوله در که چنانکه اوله بقال طریق لعجم ای واسع مذلل ولعجم بیه کاسه یه دخی دیرل قدح عظیم
 معنایه التلحیم علی وزن التدرج برنسنه یه خریص اولق وجوه ری بدو بخمد زک بونه هم زابد اولوب اصلی
 لهج اوله حرص معنایه اللهم علی وزن الدحرجه کسک قطع معنایه بقال لهزمه ای قطعه اللهم لاهم فقی
 وذلک کسر به وضر بلر لاهزم معنایه ابو عمرو وروانی وزن اللهم علی وزن جعفر کسکین کوندن بقری اللهم
 علی وزن الدحرجه کسک یه قیر سیمک بقال لهزم الشیب خدی اذ اخطهما اللهم متان لاهم وذلک کسر به شول
 ابی سیوری کک در که قولق التند چکه نهایت بولدی رده اولور وبعضل قولق دینله اولن بکی یومری ات در
 دندی اللهم لاهم وذلک کسر به واحدی ذکر اولن کک لری معنایه اللهم لاهم لاهم فقی وذلک کسر به جمعی
 ولهازم تم الله بن تعلیمه بن عکابه سلله سنه دخی دیرل که انلری عمل خلفا سندن در فصل الموم میک خبی و مدله
 شمع معنایه در و موم رسام علته دخی دیرل ورسام بر مر ضر که غدا ای غلیظدن حاصل اولوب رسام اناری
 کبی اناری اولور الموم میم اولک فقی و تائینک خبی و مدله ذکر اولن علته مبتلا اولن کسکه بقال میم لرجل فم
 موم مامه اله وزنی اوزن رسام در که ابن مامه الا یادینک لقی اندن ما خود در و موم حرف هجادی بر حرف ک
 سبی در موم میم وذلک فقی و هانک مایند سکونیه کله استفهام در نه در حالک و نه در شانک معنایه و صاحب
 صراح اخر نک سکونته تصبیص ایتمشدر فصل النون النامة نونک فقی و همزه نک سکونیه اواز صوت
 معنایه بقال اسکت الله نامة ای نغمة و صوته و بعضا نامة دخی دیرل یار میم تشدید یله یس بونقد رجه
 مضاعف دن اولور التیم نونک فقی و همزه نک کسری و مدله شول اوز در که اندک ضعف وار دین کبی بقال نام
 ینیم من الباب الثاني ونیم یای اوز ویر مکه دخی دیرل بقال نامة القوس نیما وارسلا کورد سنه دخی دیرل بقال
 سمعتنم الاسد الجوم شمتینله ظهور معنایه بقال نجم الشی نجم بالضم نجوم اذ لظهر وطلع بقال نجم السن والقرن
 والذیت ونجم الخارجی شول کسکه در که اولوق کوستره اصله اولوق یوغن و بقال نجمت ناجحه بوضع
 کذا ی نبت ونبوغ غین معناه ظهور معنایه در النجم میم و حیک فقیله معدن معنایه در بقال فلان
 معجم الباطل والظلاله ای معدن النجم میم کسری و حیک فقیله شول رقری دمور در که رز و نونک دبی اندک در عود
 میزان معنایه النجم نونک فقی و حیک سکونیه تعیین اولنن وقت ونجم ساقی اولین اوت دخی دیرل یعنی بالدری
 اولیوب یه دوشتن اونه دیرل فقی تککی کبی مثلاً قال الله تعالی والنجم والشجر يسجدان ونجم یالدره دخی دیرل
 کوب معنایه والنجم لام تعریفله ثریا یلدری در که اولکر دیکله معروف در والنجم ذکر اولنن یالدرک علی در
 زید کبی و عمر و کبی قن طلع النجم دیسار ثریا دیرل و قن الف لامی اخراج ایسار نکره اولور ونجم اصل معنایه ده
 کلور بقال لیس لهذ الحديث نجم ای اصل النجم میم خبی و حیک کسری و تشدید بوله شول کسکه در که تعیین وقت
 ایلیه و منجمه منجم دبد کری بوجهتدن در النجم علی وزن التکریم تعیین وقت تیمک اوقات معینه ده ای مال
 تیمک تقول نعمت المال اذ اذ به نجوم الاحجام همزه نک کسر به کوب بوزی اچلمق بقال نعمت السماء ثم انجمت ایاما
 و انجم ثاه مثله ایله علی الاستمرار بغمغه دیرل و انجم صفوق و بغمور من دفع اولقه دخی دیرل بقال النجم البرد و انجم
 الحار اذ اقلع النجم نونک فقی و حانک کسری و مدله نفع ایتمک بقال نجم الرجل نجم من الباب الثاني اذ انجم
 النجم نونک فقی و حانک تشدید بوله نفع ایدن کسکه و نجام کذلک اوردک شکلده اولان قرمزی قوش که انا
 انقد دیرل ولسان فارسیه سرخ او می دیرل و نجام کذلک رانک اسمی در که اول سلیک بن السلیک السعدینک ایتدر
 اسمی کتاب الفرسه روایت ایتدی اوزن النجمه نونک خبی و حانک تخفیفله اغزیاری اب حن معنایه سنه
 و صاحب صراح اب یبنی ایله تفسیرا تمشدر اندم فقیله یشیمان اولق و فی الحديث التند توبه الندامه نونک
 فقیله بمعناه بقال ندیم علی ما فعل ندما و ندما من الباب الرابع التند فقیله وذلک خبی و تشدید بوله

لهزم

لهزم

موم

نام

نجم

نجم

معناه بقال تدم الاندام همزه نک کسر به یشیمان فلیق بقال اندمه الله فندم التدمان نونک فقی وذلک سکونیه
 یشیمان وان کسکه نادم معنایه وندمان هم قدحه دخی دیرل بقال ناد منی فلان علی الشرب فموند مانی المندمه
 میمک وذلک فقیله یشیمان اولق بقال الیمن حنث او مندمه المندمه میم خبی وذلک فقیله و کسکه ایلهم
 قدحک ایتمک التندم نونک فقی وذلک کسری و مدله هم قدح وان کسکه بقال ناد منی علی الشرب فموند منی التندم
 نونک کسر به ندیمک جمعی التندم نونک فقی و الفک قصیر به ندمانک جمعی هم قدح معنایه التندم نونک فقی
 وذلک سکونیه ندمانک موتی التندی کذلک نونک فقی و اخر نه الفک قصیر به جمعی بقال امرأه ندما نه ونسوة
 ندی و بعضل ایتدی منادیه مدانه دن مقلوب در شرب اوزن مداوم اولق معنایه زهر کسکه ندی ایلهم
 شرب اذمان ایدرو کلام عربی قلب حوق واقع اولور قسی کی که قور و سدن مقلوب در و جذب ایلهم جید کی و مالمطیبه
 ایلهم مالمطیبه کبی و خبز اللحم ایلهم خبز اللحم کبی و واحد ایلهم واحد کبی و خزن معنایه ت بدراجه بقلعه دیرل التسمیم
 نونک فقی و سیمک کسری و مدله خوب و ملائم اولن روز کار و نسیم روز کار ملائم اسمیکه دخی دیرل التسمیم فقیله
 کذلک روز کار ملائم اسمیک بقال التسمیم نسیما و نسما من الباب الثاني التسمیم فقیله روز کار ملائم بشلای
 فانلر دن اول منه الحديث بعثت فی نسیم الساعة ای حین اثبتت واقبلت اولها و ساعتدن مراد قیامت کوفی در و نسیم
 کذلک نسیم کله سنک جمعی در النعمه فقیله نفس در و نفسی الما صولق در و فی الحديث تنکبو القیامه فیکون
 النسیم یعنی توزدن اجتناب ایدک که نسیم مرغی توزدن حاصل اولور و نسیم انسانه دخی دیرل التسمیم فقیله و سیمک
 خبی و تشدید بوله نفس الما نفس معنایه و نسیم برنسنه نک رز و بقلعه دخی دیرل و فی الحديث الما نسیم روح الحیاة ای
 وجد و نسیم بعض نسیمه در حیوة دخی واقع اولش بل معنایه روح فقی رانله نسیم معنایه و لدی کبی الخاسیه
 میمک خبی و سیمک فقیله قولق شامه معنایه بقال اسماء اشامه اللیس میم فقی و سیمک کسری به دوه طبعی
 خف بعیر معنایه و کسان ایتدی نسیم فعلدن مشتق بقال نسیم نسیم سیماد و یا غن ره بسمی معنایه
 و اسمی ایتدی نسیم دوه قوشی یا غنله دخی استعمال اولور دوه یا غنله اولدی کبی و نسیم و حیت معنایه دخی
 کلور بقال من این منعمک ای من این وجهک التسمیم علی وزن التکریم ات متغیر اولوب رانله بقلعه بشلوق
 و نسیم رانله بقلعه دخی دیرل بقال نسیم القوم فی الامران اذ وافیه ولا یكون الا فی الشر ومنه قولهم
 نسیم الناس فی عمار رضی الله عنه النشمه نونک فقی و سیمک کسر به رانله بقلعه بشلوق بشلوق
 و نحوه نسیمه النشمه فقیله شول عاجلک جمعی در که اندن یای اسلر و نسیم کذلک نسیم کسری به شول صغرد در که
 و نسیمه ده اق و سیاه نقطه ای اولق بقال نسیم من الیاب الایع النشم نونک فقی و سیمک کسر به شول صغرد در که
 اق و سیاه نقطه لری اوله منشم میم فقی و سیمک کسر به مکه مشرفه ده برهان عورتک اسمی در که نچن
 سزاعه و جرهم قبیله سی قتال تیمک دیلسه لرونک طیبیلر لردی و قن که مزبور تیمک طیبین استعمال
 ایسار ماینلر نه قتال جوق اولور دی کابناء اشام من عطر منشم کلای مثل اولمشدی و بعضل عطر منشم حب
 یلسان در دبدی النظم نونک فقی مظانک سکونیه اخوی ایلکه در مک تقول ظلمت اللؤلؤ اذ اجتمعت فی السیاح
 النظم علی وزن التکریم بمعناه و نظم شعره دخی نظم لولودینما خود در تقول ظلمت الشعر نظاما و نظمته تشبها و نظم
 بجز در سنه دخی دیرل بقال نظم من لولوه و هو فی الاصل مصدر و نظم جکر که سور سنه دخی دیرل بقال جاهنا نظم
 من مراد و هو الکثیر و جوزان و جوزان بلدره دخی نظم دیرل النظام نونک کسر به شول بیلک در که اکا خود دیرل النظام
 همزه نک وذلک کسر به در لک تساق معنا سنه و در مک معنایه ده کلور بقال طعنه فانظمه ای اختله و اختلال
 خاه معناه ایلهم برنسنه فی صغیر دیرل النظام نونک کسر به کلر که هار سنه ایکی بوکر که جابلر نه ایکی اوزن اعدر

نشم

نشم

نظم

الانظام همز نك كسرى ونونك سكويه تاو غك فارند يومر ده اولق يقال انظمت للدجاجة اذا صار في بطنها
 بعض النعمة نونك كسرى وعينك سكويه ال بد معنائه وصنعه يشه معنائه ومنه وانعام اولن نسنه
 بحشيش معنائه النعمي نونك خمي وعينك سكوي والفق كصير به كذا لك نعمت معنا سنه وحقن نوني مفتوح
 فليسك التي مدوده قبل سن النعماء نونك فتي وعينك سكوي والفق مدبله بمعناها النعمي نونك فتي وعينك
 كسرى ومدبله بمعناها ونعمت مال معنا سنه دخی كلور يقال فلان واسع النعمة ای ولسع المال نعمت نونك
 كسرى وعينك سكويه خوب اولدی معنا سنه در منه قولم ان فعلت ذاك فيها ونعمت يربدون
 ونعمت الحصلة ونعمت اخر نه اولن تا هالت وقفه ثابت در نعم وبش فعل ماضيلدر لكن افعال تصرفي كي
 تصرف اولنمازلزير ابونلر ماضيلدر حال معنائه استعمال اولمشلدر پس نعم مدح ايجون وبش ذم ايجون در
 وپونلر ده دورت لغت واردر بری نعم در نونك فتي وعينك كسرى به وری دخی نعم در نونك وعينك كسرى به كسره في
 كسره ي تابع قلغه وری دخی نعم در نونك كسرى وعينك سكويه وری دخی نعم در نونك فتي وعينك سكويه تقول
 نعم الرجل زيد ونعم المرأة هند وان شئت تقول نعمت المرأة هند پس رجل فاعل وزيد مرفوع در ابی جهندن
 بری مبتدا اولوب خبری مقدم اولق اوزن وری دخی مبتدا ای محذوف خبری اولق اوزن كويا كه نعم الرجل
 دينك كذا مخاطب من هو يمكن تقديره هو زيد بنور هو لفظ حذف ايتمك اوزن ته كم عرب طایفه سنك
 عاد تندن در مبتدا حذف في اخود خبر حذف في حقن نعم رجلا ديسك نعم كله سن معرف باللام اولن در حلی مضمر
 فلوب لي رجلا قولی ايله تفسير ابدوسن زير انهم وبش كله سنك فاعلي بالالف لامله معرف اولان كله در يا اخود
 الف لامله معرف اولنه مضایف اولن كله در لكن الف لام دن مراد تعريف جنس در تعريف عهدی دكل در
 ويا اخود مز بورلك فاعلي شول خبر مبهم در كه ان نكره منصوبه تفسير ابدونم كله سنك تحتك مستتر اولن
 خبر مبهم اولد قلغه پس حقیقتك فاعل نعم رجلا زید در رجلا اولور وبالجملة نعم وبش كله لرك فاعل نكره اولق
 كرك يا صورة ويا اخود معنی فاعل مز بور خبر اولد غندن اوتري زير انهم الرجل زید حقیقتك زید رجل جيد
 مثابه سنك در و بو مقامه عبارت محاحه نوع اغلاق اولوب نسج محاح تصريف نساخه اختلاف اوزن
 اولد غير من صاحب مختار الصحاح وصاحب صراح حله متوجه اولمشلدر ونعم وبش كله لرك علم وعلمك
 خبری معرفه كه ان نوع ايهام اوليه ولی ايتروانلره خبر متصل اولماز مثلاً نعم زید ديزلر والز بدون نعموا ديزلر
 بما نونك كسرى وعينك وميم اولك سكويه ساكنين بين جمع ليمك اوزن كك قوله تعالى فنعما يعظكم واكر
 ديارك نوني ده مفتوح قبل سن عيني مكسور قلد قلد صكره وتقول غسلت غسلا نكتني بامع نعم من
 صلتك ای نعم ما غسلك النعم نونك خمي وعينك سكويه وسعت ورفاهيت كه بوشك مقابلی در بقال يوم نعم
 ويوم بوش لا نعم همز نك فتي وعينك خمي ايله خمي ابو س بوشك خمي اولدغی كي النعمه شميتك به نسنه تر
 وملايم اولق يقال نعم الشيء نعمه من الباب الخامس ونعم دخی كلور باب رابع در حذر وكی وپونلر لغت
 نالسه دخی واردر كه مز بورلر دن مركب در كه اول نعم نعم در ماضيه عينك كسرى مضارع خمي ايله ولغت رابعه
 دخی واردر كه اول نعم نعم در عينك كسرى به ايكسنه دخی وپولت شاده در النعم فعتكك وعينك خمي
 وتشد بدبله ناز ونعمه بيومك النعمه نونك فتي وعينك سكويه بمعناه التثنية على وزن التكریم بر كسنه في ناز
 ونعمه فلي للناعمه ميم خمي وعينك فتيه بمعناه بقال نعمه وناعه فتنم وناعه ناز ونعمه ووش بولن عورته
 دخی درلر ونعم بررك هو اسم موافق اولغه دخی درلر يقال ائت ارض فلان فتنمتي اذا وافقته المنعمه ميمك
 خمي وعينك فتي وتشد بدبله كذا ناز ونعمه ووش بولن عورته المنعم ميمك كسرى ونونك سكويه زياده

انعام ابدی كسنه مفضل معنائه الانعام همز نك كسرى ايله نعمت ورمك نقول نعم الله عليك ای جعلك
 ذائعه وانعم الله صباحك ای جعله ذائعه ورفاهية وانعام نك ديكه دخی درلر يقال انعم لهما ای قال له ثم وزاده
 قلغه دخی درلر يقال فعل كذا وانعم ای زاد وكوزی ابدین قلغه دخی درلر يقال انعم الله بك عينا ای اقر الله عينك
 بن تحبه النعمة نونك خمي وعينك سكويه كذا لك كوزی ابدین قلغه دخی درلر يقال انعم الله بك عينا نعمه من الباب
 الرابع مثل غلم غلة وتره زهه وغلله مجامعتا جر بص اولغه وتره المدنیری اولغه درلر وبقال نعمك عينا یعنی
 خدا كوزك ابدین ايسون وبقال نعمة عين ونعم عين یعنی افعل ذالك كرامة لك وانعام العينك الانعام همز نك
 فتيه اولنقلد بورین طولر النعم فعتكك ولحدی اولنقلد بورین طولر كسرى معنائه وپو اسمك اطلاق
 اكثر يادوه قسمته در وقر ايتدی نعم مذكر در موث استعمال اولنماز يقولون هذا نعم وارد النعمان نونك خمي
 وعينك سكويه خمي حمل ايله حملان كي قوز بلر معنائه وانعام كاه مذكر و كاه موث اولور قال الله تعالى في موضع
 ثانی بطونه وفي موضع ثانی بطونه ابو ذكرا ولتن جوهری كلامی درلك انعام نعمك خمي اولدغی بقدر حقه على كل حال
 موث اولوب خبر مذكر ارجاع اولن صورته تا ويل لازم اولور الانعام همز نك فتي وعينك كسرى ومدبله
 رجله سنك خمي در وپونلر تكثير مراد اولور يا اخود انواع مختلفه مراد اولور نعم فعتكك به نسنه وعبه ايتكم
 وركسنه في تصديق ايتكم واستفهامه جواب ورمك معنائه در و كاه اولور نعم بلي مفهومك مناقض اولور
 نعم تصديق ايجون و بلي نكذب ايجون اولغه مثلاً بر كسنه بنم سنك فتنك امانم واردر ديسه نعم در رسك
 تصديق و بلي در رسك نكذب اولور نعم نونك فتي وعينك كسرى به نعمك لغت در كسانی روايتی اوزن النعمان نونك
 فتي وعينك تخفيفك ده قوشی شتر مرغ معنائه النعمه وزن مزبور اوزن واحدي نك كير و تا بقی جار در
 نام ايله جماعه وجرادله مراده كي يقال حالت نعمتهم اذا رجعوا من منهلهم وتفرقوا منهل صواد در صوايحه
 بر معنائه ونعمه براتك دخی اسمی در ونعم عين ونعمه عين قره عين معنائه ده كلور يقال نعم عين
 ونعمه عين في جواب شخص یعنی افعل ذالك كرامة لك وانعاما لعينك وصاحب مذهب بونی بر سر وجسم
 معنائه تفسير ايتشد مراده مخالف اولدغی ظاهر در زير اعلی الراي والعين مفهومی ايله انعاما لعينك
 مفهومك فرق ظاهر در ونعمه شول اغاچه درلر كه قيونك ابي جانبك اولن ميلار اوزن ارغری قورلر بن النعمه
 نونك فتي ايله براتك اسمی در قرس معین معنائه وقرامصنك اذ لو كتابك ايتدی ابن النعمه ايقه بر طبرك
 اسمی درلر دن بوجه اوزن اسماع اولمشلدر دبدی و ابو عبيد ايتدی بن النعمه شدت حرك اسمی در
 وپو مجرد بر تعبير در لاهل و اوغلق معنایی مراد دكلدر ته كم داه طي كلامك مرض مقصود دكلدر و جا و
 على بكره ايهم كلامك حقیقت بكره مقصود دكلدر ونعمه اياغ التنه دخی درلر ونعم ونعمه بر رده علامت
 طر بعيون دكلن نشانه دخی درلر نعم نونك فتي وعينك كذا لك تخفيفك به موضعك اسمی در بقال فلان من اهل
 رك ونعم بونلر بن اطر ائندن ابي موضعك اسمی در النعمان نونك فتي ويا نك كسرى به متارل قردن بر منزلك
 اسمی در كه اول سكر بلد در معوج اولن سر راند امنه شبيه در دوردي طشره متوجه و دوردي ايجر و متوجه در
 نعمه نونك فتي وعينك تخفيفك به بوش نام كسنك لقي در النعمي نونك خمي وعينك سكوي والفق كصير به
 قره العين معنائه در بقال في مقابله الرضی عين یعنی افعل ذالك كرامة وانعاما لعينك النعمي نونك خمي والفق
 كصير به جنوب بلي دور و بوجع بالرك لطبي اولد غير بن ضامی دبدلر ونعمه دخی درلر قصاراك معنائه شبيه
 نهايت امر بودردك اولور نعمان بن المنذر نك خمي وعينك سكويه قرب طایفه سنك ملكی در كه اكاشعاق
 نسبت والنور الى صيانت ابدی قور وپو بعيون و ابو عبيد ايتدی عرب طایفه سي ملوك حيريه نعمان درلر

زیر انعمانی مندر لنگر آخری ابدی و حیره حاء مهمله نك كسر به كوفه قرینه بر شهر اسمی درو كند لك نعمانی
 طایفه بولند بر دنگ اسمی درو كند بر جاننی عرفات طافنه جقروا كنعان الاراك دخی درلر عم صینك كسری و سكون
 اوزن بناسی ابله كله دعا و تحیت در منه قولم عم صباعا كویا كه نعم نیم دن ما خود در باب سادس دن كله كل
 اكل با كل دن ما خود اولدخی كی استخفافا همزه سن حذف ایتمكله التعمیه تانك فقی و عینك كسری و مد به
 را غا جك اسمی در التعمیم علی وزن التكریر بموضعك اسمی در مكه مشرفه طیرا غنه لیم همزك خمی و نونك
 فقی و نونك سكونیله كذا لك بموضعك اسمی در نعم نونك خمی و عینك سكونیله بر عورتك اسمی در النعم نونك فقی
 و غین معجه نك سكونیله كلام خفی تقول منه نعم نیم من الباب الثاني و نعم من الباب الثالث نعم و نعم نكلم
 معنایسنه دخی كلوز بقال سكت فلان فاقم بحرف النعم نونك فقی و غینك سكونیله صوت معنایسنه بقال فلان حسن
 النعمه اذ كان حسن الصوت في القراءة النعم نونك فقی و قافك سكونیله بر كسینه عتاب ایتمك بقال نعمت
 علی الرجل انعم نعمان الباب الثاني اذا عتبت علیه و يقال ما نعمت منه الا الاحسان ای مان بت منه العتاب غیر
 الاحسان و كسانی ایتدی نعمت دخی كسر قافله لغت در ورنسینه فی كریه كورمكه دخی درلر نقول نعمت
 الامر ايضا بالفتح و نعمته بالكسر اذا كرهته الانتقام همزك كسر به عتاب ایتمك بقال انعم الله منده ای
 ما قبله النعمه نونك فقی و قافك كسر به اسم در عتاب معنایسنه النعمت نونك فقی و قافك كسر به جمعی النعم
 نونك فقی و قافك كسر به كذا لك جمعی كلات و كلم كلكی كی و اگر دبلر سلك قافی ساكن قلوب حركتی
 نونه نقل ایتمكله نعمه در سن النعمه نونك كسری و قافك سكونیله معنایسنه علی ما مر انما النعم نونك كسری
 و قافك فقیله جمعی عتابك معنایسنه نصبتك جمعی نعم كلكی كی النعمه نونك فقی و قافك كسری و مد به نفس
 معنایسنه بقال فلان ممنون النعم ای مبارك النفس و بونقیبه دن ابدال اولمه در ته كم مرور ایتدی نام قافك
 كسر به عامرك لغی در انم نونك فقی و عینك تشدید به قر عینك ایتمك بقال غ الحذیث بنه و بنه فامان الباب الاول
 والثاني اذا فقه وقت قافله و تا معنایسنه غا زلق ایتمكه درلر و غ غازه دخی درلر التمام نونك فقی و عینك تشدید به
 كذا لك غا ز معنایسنه در و تمام كذا لك راوت در كره سخی خوب در لسان فارسیله اكا سبسنبر درلر غالبادیار
 عربیه عوامك غم غم دبد كری اوت در كره یا حین حسنندن در النعمه نونك فقی و عینك كسری و مد به اسم در
 قو غیصلق معنایسنه و نفس و حركت معنایسنه ده كار منه قولم اسكن الله نامته ای ما تم علیه من حركته و كاه
 اولور همزه ابله استعمال اولوب یتمین مشتق اعتبار اولور صوت معنایسنه النعمه علی وزن الزلزله برنسنه فی
 ترین ایدوب یا الذلق بقال غم الشئ نعمة ای رقصه و زخرفه المنعم الاجه اولان یز بقال ثوب منعم ای موشی
 النعمه نونك كسری و عینك ما یسنه سكونیله شول باض در كه تاز اولان لك طرا غنه اولور انمی نونك كسری
 و عینك و بانك تشدید به لسان روم اوزن منقور فلیم معنایسنه و نونك خمی دخی لغت در النعمه وزن منقور
 اوزن واحدی و ابو عینك ایتدی غی شول درهم در كه اند قورشون یا خود بخاس و اردر و می كاه اولور احد
 معنایسنه دخی كلوز بقال ما بهاغی ای ما بها احد النعم نونك فقی و واو سكونیله او یحو و ایتمك بقال نام نیام نو ما
 من الباب الرابع و باز كساد اوزن و لغه دخی درلر بقول نامت السوق و زاسكیمكه ده درلر بقال نام للثوب اذا
 اخلق النائم بانك كسر به او یحویه و اوزن كسینه و نا نیم محل نومه دخی اطلاق اولور بقال لیل نا نیم ای نیام فیه
 كقولم يوم حاضف و هم ناصب و هو فاعل یعنی مفعول فیه النیام نونك كسر به جمعی النائم یا نك كذا لك كسر به
 موثقی النعم نونك خمی و واو فقی و تشدید به نا نیم كله سنك جمعی اصل بوزن النعم نونك خمی و بانك فقی
 و تشدید به كذا لك نا نیمك جمعی لغت اوزنه جوهر نك بونقر رندن فیم اولنن بود كه نوم و نیم موثقه مخصوص

نعم

نعم

نعم

نوم

اوله لكن مخصوص دكدر ته كم قايك جمعك قوم و فیم و صا يلك جمعك صوم و صم دیول و ته كم قاموسه دخی
 نا يلك جمعك نوم دبد كریه اشارت اولمشدر غت نونك كسری و عینك سكونیله نفس متكم در و بونك اصلی
 نوم ابدی و واو ك كسر به وقتا كه و اوتسكین اولندی اجتماع ساكنندن اوتری حذف اولنوب كسره سی
 ما قبله و رلدی و بونك حقی مضموم اولندی و او محذوفیه دلالت انك یحو نقات كله سنه كاف مضموم قلندی
 كی لکن فت ده مكسور قلندی مضموم ابله مكسور بنین فرق ایچون یعنی قلته مثلاً ابله فت مثلاً نونك اصلاری
 مغیر اولدنن اشعار ایچون و محاح نسخه لیسك اكثر نه للفرق بین المضموم و المفتوح واقع اولمشدر و جمعی ظاهر دكدر
 و مضمومه مفتوح حدن مقصود مستقبلار اولمشدیدی خفی دكدر و اگر عبارت للفرق بین المفتوح و المكسور
 اولسه اظهر اولور دی و اما كات كله سنه كاف مكسور اولسی یا ساقطیه دلالت انك یحو ندر و امامز هب
 كسانی اوزن قیاس مسند در زیر كسانی قال كله سنك اصلی قول در دیروك خمیه و كال كله سنك اصلی كیل در
 دیروك كسریله پس جوهر نك بو كلامندن لازم كلوز كه كسانی غت دیه ضم نونك فقی و عینك سكونیله
 اوزن بناسیله امر حاضر در نومدن و نونك فقی مستقبله مفتوح اولد و غنه بناء در زیر الفیه قلب اولنان و او
 اجتماع ساكنین دن اوتری ساقط اولمشدر یا نومان نونك فقی و واو سكونیله یا یحوق او یوین كسینه دیمكدور
 كثیر النعم معنایسنه در جل نومان دیز ز ندایه مخصوص اولد غیچون الا تا مه همزك كسر به او یحوق التتویم علی وزن
 لتكریم معنایسنه بقال لغته و نومته اذا جعلته یا النوام نونك خمی و واو ك تخفیفیه ابو معده یسملی بقال اخذه نوام اذا
 جعل النعم یعتریه التناوم تانك فقی و واو ك خمیه او یومه شكل كوسترمك او یومز ایكنی بقال تناوم ای اوری من
 نفسه له نا نیم و لیس المناومه تمك خمی و واو ك فقیله بر كسینه ابله او یخوده یا رشمق بقول ناومه فناومه
 یومه و غت الرجل بضم النون اذا غلبته بالنوم الاستقامة همزه نك و تانك كسر به بر كسینه ابله ارام بولقی بقال
 مستقام الیه اذا سكن الیه و اطمان النومة نونك خمی و همزك سكونیله شول كسینه در كه اعتبار صایلیه النومة
 و نك خمی و واو ك فقیله كثیر النوم اولان كسینه النیمه نونك كسری و مد به بر جنس او یومق بقال انه حسن النیمه
 المناومه تمك فقیله قطیفه دبد كری اوزون یحاقلو كایدركی اوتورلر و منامه دكه دخی درلر و یوم مقام
 صاحب صراح منامه جای خواب و یستر دیمشدر و صاحب مذهب كیم كه شب بیدوشند دیمشدر جوهر نك
 قطیفه ابله نفسینه و ارادند و كی شعره قول ثانی اوفقد النعمه نونك فقی و هانك سكونیله برنسنه یه كمال هبت
 و لقی المنهوم تمك فقی و هانك خمی و مد به حر یس اولان كسینه بقال نهم بكذا فهو منهوم ای مولج یوفی الحدیث
 منهومان لا یسبعان منهوم بالمال و منهوم بالعلم النهم نونك فقی و هانك كسری و مد به شدله نفس للقرح حیر
 معنایسنه حاء مهمله ابله بقال نهم نهم نهیمان الباب الثاني اذ از حرو هولقة فی غم نهم علی ما مر و نهم ارسلان
 و ازنه و فیل و ازنه دخی درلر نیم كی النهم فقیله طعمه زیاده اشتها اولقی بقال نهم نهم نهیمان الباب الرابع
 النهم نونك فقی و هانك سكونیله دوه یی زیاده یور یسون دیو حیقروب سورمك نقول نهیمت الا بل انهمانها
 من الباب الثالث اذ از جرتها و حجت بها التجد فی سیرها و نهم اوفق طاشله و طاشه سینه اولان نسنه ابله انعمه دخی
 درلر زردوه یی سورن كسینه اكثر بالاول مقوله نسنه لمدن خالی اولماز و نهم فیل جاغرمه دخی درلر بقال نهم
 الفیل نهم نهیمان النهم تمك كسری و نونك سكونیله شول دوه در كه سورمكه مطیع اوله النهمی نونك فقی و هانك
 تخفیفیه و بانك تشدید به دمو رچی حداد معنایسنه النهم نونك خمی و هانك تخفیفیه بر جنس قوشدر و یعضلر
 یقوشدر دیشلر در النیم نونك كسری و مد به شول یوللر در كه قوم بل اسمدن حاصل اولور و نیم كه نه اولان كوركه
 دخی درلر یوستین كهن معنایسنه و نیم كه بعضی اشعار ده واقع اولمشدر و را غا جك اسملر بدر فصل الواو

نعم

وام

وتم

وجم

وجم

ونجم

المواصلة ميمك مني وهزمه منك فحقيله موافقت معنائه دالوا وام واوك كسري وهزمه منك فحقيله موافقت معنائه دالوا
 واءمه مواصلة ووا اما اذ افعلى كايقل وفي المثل لولا الوالوا ام لالهك الانام يعني خلايقك محبتك وعشرته بري بريله
 موافقتي لولسه هلاك واقع لولوردي وبقال لولا الوالوا ام لالهك الانام يعني دن اولنك كرامه ثقيلك مباهاة
 اتسمى اولسه هلاك اولوردي يعني انك افعال حسنه اخلاقندن صادر اوله دكلدر اهل كرم اولنلره
 تشبيهه اولوردي وواوك فحقيله ونا مثلثه نك سكوتيله برنسنه في دوكك وفائق دق وكسر معنائه وونم سكرتكه دخی
 درلر بقال وونم من الباب الثاني اذا عد الميمك كسري ومديله بر كصمن ادك بقال خض منيم اي شديده الوط
 كانه بم الارض اي بدقه الوثية واوك فحقيله ونا نك كسري ومديله اولنك ابله بقدي اي كره بره جمع اولنك اوله بقال تم
 لهاي اجمع لها يعني ذكر اولنك اولنك وبقدي اي جماعتن جمع ابله وونم قيايه دخی درلر سخره معنائه منه قوايم
 لاوالدي اخرج النار من الوثية اي من الصخرة الوثية واوك فحقيله ونا نك كسري ومديله اي صق اولان كسنه مكنتن
 الميم معنائه الوثية واوك فحقيله ونا نك تخفيفيله ات صق اولوب بجمع اولنك وبقال وونم وثامة من الباب الخامس
 الوجوم خمتينله غصه دن ساكت اولنك بقال وجم من الامروجوم من الباب الثاني اذا اشتد حزنه حتى امسك
 عن الكلام الواجم جيمك كسري به صفة مذكون اوزن اولان كسنه بقال مالي اوك واجماعتن نكن سني غصه دن
 ساكت كوررم وبقال لم اجم عنه اي لم اسكت عنه فزعالي خوقا الوجيم واوك فحقيله ونا نك كسري ومديله زياده
 اسي اولان كون بقال يوم وجم اي شديده الحروب وجماء مهله ابله دخی لغتدر الوجية واوك فحقيله ونا نك كسري ومديله
 عار اولنا جق صفت مسبه معنائه ووجبه بركون ريجه ده بر كره يكه دخی درلر وجبه كيدر روزنا ومعناو صاحب
 صراح بومقامه وجم برروي در افتادن بخوردن ديشدر غلطدر بشك بونك مثلي صيرم تفسيرند دخی مرور
 لشمدر غرايت بونك در كره صاحب صراح وجبه في باب باده بركون ريجه ده بر كره يكه تفسيرند تشيكن وجوهري
 بومقامه الوجية مثل الوجية ديشدر بكن وجم برروي در افتادن بخوردن ابله تفسيرند تشيكن الوجية فحقيله شول
 غلامترو شول بنالدر ككه سحر الوده انوكه جهت وجانب بلنورال وجام هزمه نك فحقيله وواوك سكوتيله جم
 علامات طريق معنائه الوجيم واوك فحقيله ونا نك سكوتيله قصد معنائه دن نقول وحت وجمه اي قصدت
 قصبه الوجام واوك كسر به طوان برك اور كن سر كشك انك بقال وحت الدابة من الباب الرابع اذا اصعبت
 عند الحمل الوجام واوك فحقيله ونا نك تخفيفيله يوكل عورتك برنسنه يا شتهاسي كه اندن اش به ككه تعبير اولور
 الوجام واوك كسري به معناه ووجام يوكل عورتك استهاسندن غيري رده استعمال اولنك الوجيم فحقيله يوكل
 عورت برنسنه يا شتهاسي انك بقال وحت توجم وجامن الباب الرابع الوجي واوك فحقيله ونا نك سكوتيله والفك قصير به
 برنسنه يا شتهاسي اولان يوكل عورت بقال امراة وجم الوجام واوك فحقيله ونا نك سكوتيله والفك قصير به وجمي نك جمي بقال
 نسوة وجامي وفي المثل وجمي ولا حبل يعني اش بر حاله يوكل دكلدر التوجيم على وزن التكرم اش بر عورته
 دلد وكن بدرمك بقال وجمها تو جمها اي اطعمها ما تشتهي وبقال ايضا وجمها لاهاتو جمها اي ذبحها لاهاتي
 دلد وكن بوغازلدق الوخامة واوك فحقيله ونا نك تخفيفيله ثقلت معنائه سنه الوجومة خمتينله معنائه
 الوجيم واوك فحقيله ونا نك كسري به ثقل اولان نسنه الوجيم واوك فحقيله ونا نك سكوتيله معناه الوجيم واوك فحقيله
 ونا نك كسري ومديله معناه ايضا الوجام واوك كسري به وخيمك جمي الا وجام هزمه نك فحقيله كذلك جمي ونقول
 من باب المغالبة واجني فوخته يعني انوكه ثقلت كمشوب كا غالب اولدم ثقلته وونم وونم وباسي جوق
 اولان بره دخی درلر بقال شي وونم وونم لي وني الوجية واوك فحقيله ونا نك كسري به هواسي مزاجه موافق اولين شهر
 الوجية واوك فحقيله ونا نك كسري ومديله معناه بقال بلدة ووخية وونم اذا لم توافق ساكنها الاستخام هزمه نك

ونك كسري به برنسنه في اخر بولق واغر عد انك وهضم اولنك اعد انك التوج فحقيله ونا نك كسري ومديله
 بمعناه بقال استوجت البلدة واستوجت الطعام وتوجته اذا استوبلته واستببال وبل دن باء توجك ابله ثقل
 بولغه درلر النخمة نك مني ونا نك فحقيله امتلاء اولنك اصلي ووجه ابدی نك باب لامه وككة ونا نك تفسيرند
 مورتشدر وعامه خاني تسكين ابدوب نخمة درلر نك بعض شعر ايجنده دخی كشدن الضمات وزن مزبور اوزن
 جمي النخم كذلك وزن مزبور اوزن جمي بقال وجم الرجل من الباب الرابع انجم الانخام هزمه نك كسري ومديله
 كسري وتشد بدله امتلاء اولنك بقال انخمت من الطعام وعن الطعام الانخام هزمه نك كسري ومديله افعال
 وزني اوزن نخمة قلن بقال انخمة الطعام وبواصلته او خمة ابدی النخمة ميمك ونا نك فحقيله ونا نك سكوتيله نخمة
 ابدی طعام بقال هذا طعام نخمة وبواصلته موجه ابدی نر راطا بقه عرب كثره استعماله بناء تاي حروف
 اصله دن توهم التشلدر الودم فحقيله شول قايشلدر كره قوغه نك كوشلر به اغا جنك او اسنه بغلرلر
 الودمة وزن مزبور اوزن واحدی ووزم ذكر اولنك قايش قرلغه دخی درلر بقال ووزم الدلوت ووزم وذا نك
 انقطع ووزمها ووزم كذلك سكيلر مثالته ناقه نك رجنه شول لره درلر كاني ولدن منع ابلر التوذي على وزن
 التكرم ناقه نك رجنه ذكر اولنك لري ونا نك ايجون علاج انك بقال ووزمها توذيا ووزم كلب بوينه قايش طقمغه
 دخی درلر زياده قرلغه دخی درلر بقال ووزم على الحسين توذيا اي زدت عليها الودام واوك كسري به شكينة
 وبغر سقلر الودمة فحقيله واحدی نر ابله ناري وفي حديث علي رضي الله عنه لئن وليت بني امية لانقضهم
 نقض القصاب القرب الودمة اصمعي ايتدي شعبه دن بوحدت مثر يفل معنائه سن سوال اندوكه ايتدي
 بوحدت نقل اولنك اوزن دكلدر بلكه نقض القصاب الودام التربة درو تربه نك كسري به اعضاء حيواندن
 شول نسنه در كره دوشوب طيراعه بوشش اوله پس قصاب اي باك انك ايجون سلكه الا بدم هزمه نك كسري
 ومديله بر كسنه كندويه جي واجب قلن بقال اوزم اجم اذا الوجية على نفسه الودية واوك فحقيله ونا نك كسري
 ومديله بيت الله الحرامه كوندربلن هديه در الودام واوك فحقيله ونا نك كسري به جمي نذر اولنك مالا معنائه الودم
 فحقيله شش الا ورام هزمه نك فحقيله جم ششلمر معنائه سنه بقال ورم جلد ورم من الباب السادس وهو شاذ
 وبقال ورم انفه اذا غضب التورم فحقيله ونا نك مني وتشد بدله ششلمر بقال تورم جلد اذا ورم التورم على
 وزن التكرم ششلمر ميمك بقال ورمته تورم ونا نك معنائه ده كلور بقال ورم فلان يافه تورم اذا ششلمر يافه وجم
 الا يرام هزمه نك كسري به ومديله ناقه نك سي ششلمر بقال اورمت الناقه اذا ورم ضرعها الودمة واوك فحقيله
 وزه معجمه نك سكوتيله بركون ريجه ده بر كره يكه ووجه كي وصاحب صراح بومقامه دخی برروي افتادن ابله
 تفسيرند تشيكن ووزم ووزم واوك فحقيله ونا نك كسري ومديله شول اندر كره قور بدرلر ابو سعيد ايتدي كلابي دن
 استماع ايتدي مكه وزيه اولدر كره كرقسمي بشروب قور بدرلر بعده وكوب اكل بدرلر وجر كره دن اولان ووزم نك
 دخی حالي بودر دخی ووزم لي صق اولان كسنه دخی درلر بقال رجل ووزم اذا كان مكنتن الميم ووزم بره
 ديوشور بلن تازه اوتد دخی درلر ابو سعيد روايتي اوزن وبعضلر ايتدي ووزم يكي ظهور ايتدي حرم ايجي كره
 اوك خرمادن اشلمر ايجون شق اولنور بعد خرم ايجيله بغلنور الودية واوك فحقيله ونا نك كسري ومديله
 واحدی المتورم ميمك مني ونا نك كسري وتشد بدله ايجون بره بر كصمن كسنه بقال رجل متورم اي شديده الوط
 الودم واوك فحقيله ونا نك سكوتيله نشان وداع السمة سبلك كسري به معناه نقول وونم وونم وسمه اذا اثر فيه
 بجمه وكي والهاء عوض من الواو الودم واوك فحقيله ونا نك كسري به شول نسنه در كره نساطا بقه سي اي
 راستن كي استعمال ايتدي ولسان فارسيده اكرك نيل درلر وسبق ساكن قلغه دخی استعمال ايتدي وواوك

ووزم

وزم

وزم

وزم

خبره وسمه ديك صحيح كان والتوسم فحتمله وسببك خبي وتشد بدله وسمه ياقني نقول في الامر منه توسم
 الوسمي واوك فتي وسببك سكوني واخرناه ياك تشدد بدله شول يغمر در كه اول بهار ده يفر كوي كيري نباتات به
 بويار الموسومه ميمك فتي وسببك خبي ومد به اول بهار ده نباتاتي ظهور ابدن ز يقال ارض موسومه التوسم
 فحتمله وسببك خبي وتشد بدله بهار ده بتن اوقى طلب اتمك يقال توسم الرجل اذا طلب كلاء الوسمي الموسوم
 ميمك فتي وسببك كسر به شول وقته دير كه انه حجاج جمع اولور موسوم ديد كرى علامت جمعيت اولدوغنه
 بناء در التوسم على وزن التكرم خلق ذكر اولنان وقته حاضر اولق يقال وسم الناس توسما اذا شهد الموسوم
 كايقال في العيد عيد والمبسم ميمك كسرى ومد به وسببك فحتمله داغ اور حقد مور وويانك صلى واوبدي الملباس
 ميمك فتي وسببك كسر به جمع المواسم ميمك فتي وسببك كسر به كذا لك جعي يعني ديلرسك جمعك مياهم دير سن
 لفظي اوزر نه وديلسك مواسم دير سن اصلي اوزر نه ومبسم جماله دخی ديرل يقال امرأة ذات ميسم اذا كان عليها
 رطلال الوسمي واوك فتي وسببك كسرى ومد به كوزل يوزلو وكوزل سيمان اولان كسنة خوب روي وخوب
 قياقت معناسنه الوسام ولوك كسر به جعي يقال قوم وسام ووسام جمع موث دخی كالور يقال امرأة وسمة ونسوة
 وسام طريقه ابله ظراف وصبيحه ابله صباح كى الرسامة واوك فتي وسببك تخفيفه كوزل يوزلو اولق الوسام واوك
 فتي وسببك كذا لك تخفيفه بمعناها يقال وسم الرجل وسامة ووسام من الباب خامس مثل جل جمالا الموسوم
 ميمك فتي وسببك خبي ومد به علامته اولان كسنة يقال فلان موسوم بالخير التوسم فحتمله وسببك خبي
 وتشد بدله بر كسنة نك علامته فرستله بلك نقول توسم فيه اخيراى نقرست الموسوم ميمك خبي وسببك فحتمله
 باب مغالبه دن حسنة غلبه ابدنك يقال واسم فلان فوسمته اذا غلبته بالحسن الاتسام همزه نك كسرى
 وتانك كسرى وتشد بدله بر كسنة في بلسونلر ديو علامت قولنق يقال اسم الرجل اذا جعل لنفسه سمه يعرف
 بها اصل التاء ولوالوشم واوك فتي وسببك سكوني به بدنن برضوه اكنه با نور وباورز يته جويت وضع اتمك
 علامتا ولسون ديو يقال وشم به وشما اذا غر زها بارة ثم ذر عليها النور وهو النبل يعني نور جويت معناسنه در
 وحاصل اولان علامته دخی وسم ديرل الوشم واوك كسر به جعي ذكر اولنان علامته معناسنه ووشم برشرك
 اسيدركه لك خر ماسى وخر در وانه ريحه ومضر دن نجه قبيله ساكن در وجماعه يه قريندر اكاوشم اليامه ديرل
 الاستيشام همزه نك كسرى وتانك كسرى ومد به ذكر اولنان علامتي طلب اتمك وفي الحديث لعن الله الواسمه
 والمستوشمة الوشمه واوك فتي وسببك سكوني به كله معناسنه در يقال ما عصبته وشمة اى كله ووشمه يهون
 دخی ديرل يقال ما صابنا العام وشمة اى قطرة مطر الوشمه واوك فتي وسببك كسرى ومد به شر اولان سوز
 وعداوة يقال بينهم ماوشمة الايشام همزه نك كسرى ومد به ريزونك اوقى ظاهر اولق يقال او شمت الارض
 اذا ظهر نباتها وايشام برق في الجله بلدر مغه دخی ديرل يقال او شم البرق اذا لمع لمعانا خفيفا ولبوز يديتدي ايشام
 برقك ابدن لبلدن مسيدرو ايشام برنسته يه نظر قلعه دخی ديرل يقال او شمت الشى اذا نظرت فيه الوسم واوك فتي
 وصادك سكوني به يارلق صدم معناسنه بر حيثته كدان لري بليه يقال بهذه الفتاة وسم ووصم برنسته في
 سرته صار مغه دخی ديرل يقال وسمت الشى من الباب الثاني اذا شدت بسرعة ووصم عيه وعان دخی ديرل يقال
 ما في فلان وسمه التوسم على وزن التكرم جسده انكسار وفترت وكسل عارض اولقه ديرل وتوصم جعي ريزون
 اتمكه ده ديرل الوسم فحتمله وضاد معجه ابله برنسته در كه ات جنسي طباق اولسون ديور دن صقوب لك
 اوزر نه قورلر كرك اغاج قمندن اولسون كرك بور يا قمندن اولسون الوسم واوك فتي وضادك سكوني به ذكر
 اولنان تسنه نك اوزر نه ات قوم نقول وسمت اللحم اتمه وخيمان الباب الثاني اذا وضعت على الوسم الايضام

وشم

وسم

وضم

همزه نك كسرى ومد به ات مجون وضع اولنا جوي ريزيد اقلق نقول او شمته اذا جعلت له وسمان در يديتدي او شمت
 اللحم او شمت له ديرل الوشمه واوك فتي وضادك سكوني به ريزي برنه قريسا اولان جماعت منه قولهم الحى وشمه واحدة
 اى جماعه متقاربة وابن الاعراب يندى وشمه ووشمه جماعتن بر بولكدر كه انه ابيك يوز يا خود او جيون كسنة اوله
 الوشمه واوك فتي وضادك كسرى ومد به اولد بهار ده حقل اولنر وشمه كيدر روزنا ومعنى وراه ايتدي وشمه مامد
 اولنان طعمادر ووشمه شول قليل اولان جماعتنر كه بر قومك اوزر نه زول ابدن يقال وشم بنو فلان على بنى فلان
 اذا جلاوا عليهم الاستيضام همزه نك وتانك كسرى به بر كسنة يه ظلم اتمك نقول استوشمت الرجل اذا ظلمته واستضمته
 التوسم فحتمله وضادك خبي وتشد بدله عورت جماع اتمك يقال توسم الرجل المرأة اذا وقع عليها الوغم واوك فتي
 وغين معجه نك سكوني به يقين حاصل اولمان بر خبرى سولك نقول وغم بالخبر اغم وغامن الباب الثاني اذا خبرت
 من غير ان تسبقه لغته كيدر غين معجه به وغم كينه دخی ديرل الوغم فحتمله كين اتمك يقال وغم عليه من الباب
 الرابع اذا حقد التوسم فحتمله وضادك خبي وتشد بدله حشمه كلك يقال توغم اذا اغتاط الاوغام همزه نك فحتمله
 جعي كينلر معناسنه الوغم واوك فتي وقافك سكوني به ردا اتمك اصمى روايتي اوزن يقال وقته من الباب الثاني اذا رده واوبو
 جسي ايتدي وقم قهر اتمكه ديرل ووقم لوياني عنقه چكمكه دخی ديرل ووقم بر كسنة في حاجتندن عنقه دوندركه
 دخی ديرل يقال وقتب الرجل عن حاجته اذ رده اتمكه الر دووم بر كسنة نك عرض كسر ابدن بوب ذليل اتمكه دخی ديرل
 قال ووقم الله العدو اذا له ووقم بر كسنة اوقى اتمكه دخی ديرل يقال وقت الارض اذا وطيت واكل نباتها وكاه اولور
 كت دخی ديرل كافله وكذلك الماركوم يعني ماركوم دخی موقوف كيدر شد بد الحزن معناسنه اولقه على ماسمى
 ارقوم ميمك فتي وقافك خبي ومد به غصبه سي زيا ده اولان كسنة شد بد الحزن معناسنه التوقم فحتمله وقافك خبي
 وتشد بدله اوى قتل اتمك نقول توقم الصيد اذا قتلته وتوقم بر كسنة نك كلامن حفظ اتمكه دخی ديرل يقال فلان
 توقم كلامي اى يحفظ كلامي ويحفظ معناسنه در ووقم قافك كسر به مدينه منون حضارلر ندر
 حضارلك اسيد وحره ووقم حاهمه نك فتي وورلك تشدد بدله على طريق الاضافة مزبور حضارلك اطر اقد
 ره طاشلوا اولن رذر الماركوم ميمك فتي وكافك خبي ومد به غمزون اولان كسنة موقوف كى يقال وكاه الامر اذا
 غمز الوغم واوك فتي وكافك سكوني به غصه لوقى وطوارى چكنيوب اوقى يكه دخی ديرل يقال وكى الارض
 على البناء للجهول اذا وطيت واكل نباتها الوشمه واوك فتي ولاملك كسرى ومد به تروج جمعيتن اولان طعمادر
 لا يلام همزه نك كسرى ومد به ذكر اولنان طعمامى ايجاد اتمك نقول اولت اذا جعلت طعام الوشمه وفي الحديث اولم
 ولوشة الوشم واوك فتي ونونك كسرى ومد به سنك نجاسنى يقال ونم الذباب لسلحه وشمك فتي
 وحاه مهمله ابله طيور نجاسيدر يقال وغم الذباب ينم ونيمان الباب الثاني الوهم واوك فتي وهانك سكوني به
 مسابه سوا اتمك الوهم فحتمله بمعناه نقول وهمت في الحساب اوهم وهما من الباب الرابع اذا غلطت فيه وسهوت
 ووهم هانك سكوني به برنسته يه يكلسن كلفه دخی ديرل نقول وهمت في الشى اهم وهما من الباب الثاني اذا ذهب
 وهك اليه وانت تريد غيره ووهم هانك سكوني به فرموده دوه يديتدي ديرلر كه قولنق اوله الوشمه وزن مزبور اوزن
 موزنى ووهم بول بوله دخی ديرل طريق واسع معناسنه ووهم غلو معناسنه دخی استعمال اولنور يقال ووهم من كذا
 اى لا بد منه الوهم فحتمله وهانك خبي وتشد بدله ظن اتمك نقول توهمت اذا ظننت الايهام همزه نك كسرى
 ومد به بر كسنة نك وهنه برنسته القاء اتمك نقول اوهمت غيرى ايهاما التوهم على وزن التكرم بمعناه وايهام
 برنسته نك كلسن ترك اتمكه ده ديرل يقال اوهمت الشى اذا تركته كله وايهام حسابدن بر مقد او نسته ترك اتمكه
 دخی ديرل يقال اوهم في الحساب ما يه اى اسقط اوهم من صلاة ركعة الايهام همزه نك كسرى وتلك كسرى

وغم

وغم

وكم

ولم

وغم

وغم

و تشدید بد به برگشته ده بر وزن تسنة توهم انك تقول تهمت فلان بكذا التهمة تانك ضمی و هانك فقیله لیس در توهم
 اولن ان را بر مصفت معنایسته تانك صلی و اوایدی شتم و كل ده ذكر اولن شد در الانهام همزه نك كسری و تانك سكونیله
 برگشته فی نه متلو اعتبار ایتك ابو زید و اتی وزن بقال تهمت انما مثل ادوات و اوله و اد و ادخنی دال مهمله باه
 برگشته فی مضم اعتبار انهم در وانهم برگشته نه متلو اولغه دخی دیرل بقال انهم لرجل اذا صار ت به الی سه و ریه و انك
 كسری به بر وزن سنه كان و لغه دیرل فصل الهاء انك هانك فقی و تانك سكونیله او ك دیشلری دیندن فائق بقال ضرب
 فقیته فاه من الباب الثاني اذا التي مقدم اسماء الالههم همزه نك و تانك فقیله شول كسنة در كه او ك دیشلری صفت اوله
 بقال رجل انهم ای بین الهم و انهم سنان بن سنی بن سنانك لقبی در زرا كلاب كوتنه مز بورك او ك دیشلری كسری
 اولن شدی التهم فقیته و تانك ضمی و تشدید به او ك دیشلری فائق بقال تهمت اسماء ای كسرت التهمة هانك
 ضمی و تانك تحقیقه به بر سنه دن فاقوب دوشن سنه انك هانك فقی و تانك مثله نك سكونیله برگشته مالنك
 ملاسنی برگشته بدفعه و رمك بقال هم له من ماله كاتقول فتم حكاه ابن الاعرابك الهم هانك و تانك فقی و تانك
 ما پندك سكونیله حیدر و زنی وزن طوشعل باور سید رفح عقاب معنا سنه بوسیدن رجالدن بعضی كسنة به
 هیم دیونیمیه اولندی و هیم قمری قوم یغنه دخی دیرل الهجوم فقیته به بر سنه نك و وزینه كسری حله فقی
 بقال همت علی الشی بفته الهم هجوم من الباب الاول و همت غیری تعدی و لا تعدی و هجوم قیش موسمی داخل اولغه
 دخی دیرل بقال هم الشقاء اذا دخل و كوز الحیرو بفته دخی دیرل بقال همت عینه ای غارت و دونهك مع سنه اولان
 سودك جمله سن صغفه دخی دیرل بقال همت مافی ضرم الناقة اذا حلت كل مافیه الهم هانك فقی و حیمك سكونیله
 خراب انك تقول همت البیت بماذا اهدمته و هم یوك قد حده دخی دیرل كاسه برك معنایسته الهجوم هانك فقی و حیمك
 ضمی و مد به شول بلدركه او غراد و غی اولری بقوب خراب ایلر و تمام دبد كاری ضعیف و تلی قلع ایدر الانهام
 همزه نك و هانك كسری به كوزیاشی دو كك بقال انهجت عینه اذا دعت الهمجه هانك فقی و حیمك سكونیله
 شول دوه سور سیدركه اقلی فرق عدد اوله الی مابلح و هینه صیغه تصغیر وزن یوز عدد در فقط و هیه الشقاء
 شده شتاید دیرل و هیه المصیف شده خزه دیرل بو ذكر اولن ان ابو عبیدر و اتی وزن در الهمجه هانك فقی و حیمك
 كسری و مد به شول سود در كه بكي مشكه قونوب ترش اولمان اچلور و ابو یوسف لیدی ابو مهدی كلاژی
 ایستدم كه دیر ایدی هیمیه شول سوده دیرل كه هنوز او نبوب تمام قوی اولیه لكن قوی اولغه بشلیه الهمجه
 هانك فقی و تانك سكونی و حیمك خميلة یوك انجور و ایدر برك معنایسته و هیمیه وزن مز بورا وزن برعوزك
 اسمیدركه عنبر بن عمرو بن عیمك قولیدر الهدم هانك فقی و دالك سكونیله یقیمق و هدم هدر معنایسته كار
 علی ماسی انشاء الله تعالی الانهدام همزه نك و هانك كسری به بقیقی الهدم فقیته و دالك ضمی و تشدید به
 بعناه تقول هدمت الشی هدم ما من الباب الثاني فانهدم و تهدم لغضب لفرطه اولغه دخی دیرل بقال تهدم علیه
 من الغضب اذا اشتد غضبه التهديم علی وزن التكریم كذالك یبقی قال هدموا یوتهم شد دللكثرة الهدم هانك كسری
 و دالك سكونیله اسكی زكه چوریش اوله ثوب بالی معنایسته الانهدام همزه نك فقیله جمی چوریش برلر معنایسته
 الهدم فقیته شول طاشلردركه قیونك بر جاننده بقلوب اینه دوشر و هدم هدر معنایسته ده كار بقال
 دما و هم بنهم هدم ای هدر و هدم دخی دیرل دالك سكونیله یعنی انك قانلری اچون دیت لازم دكلدر الهدم
 هانك فقی و دالك سكونیله یغمورك دفعه كلسی الهدم هانك فقی و دالك كسری به شولنا فقه در كه ار ككه اشتها
 حكیم اوله فرالندی هدم شول نا فقه در كه شدت اشتها سندن چوكه بقال هدمت من الباب الرابع المنهدم میك
 ضمی و هانك و دالك فقیله شول سنه در كمقدار انچه اصلاح اولنه و بومعیدر اصلی لسان فارسی وزن

هم

هم

هم

هدم

انهدام در مهندس کی که اصلی انداز در الهزم هانك فقی و ذال معجه نك سكونیله كسمك قطع معنایسته و سر عتله اكل
 انكه دخی دیرل الهدم هانك خميلة و ذال معجه نك تحقیقه كسی قلی المهدم میك كسری و ذال معجه نك فقیله زیاده
 كه یعنی قلی مجدم كییدر و زنا و معنی الهدم هانك فقی و تانك سكونیله بهادر شجاع معنایسته الهزم هانك و تانك
 فقی و ما پندك ذال معجه نك سكونیله در حجه و زنی وزن قراءت سر عتله بقال هدم و رده ای هده یعنی و رده
 سر عتله او قدی و كلامه دخی حال بویه در الهزم هانك فقی و تانك سكونیله شور اولان و تندر بر جنس او تندر
 الهزمه وزن مز بورا وزن ذكر اولن انك و تانك واحدی و بقال هو اذل من همزه الهزم و تانك كسری به مز بورا و تانك
 دوه الهزم هانك فقی و تانك كسری به جمی ابن همزه هانك فقی و تانك سكونیله بر شاعر ك اسمیدر الهزم فقیته
 یاش زیاده اولوب بیاولق بقال هم الرجل من الباب الرابع الهزم همزه نك كسری به بیر انك بقال همزه لله الهزم
 هانك فقی و تانك كسری به بیر اولان كسنة و هم نفس و عقل معنایسته ده كور بقال انك لا تدری علام یزاً همرك
 و لا تدری هم یرام همرك یعنی نفسك و عقلك نه شیشه حریص اولد و غن یزاً همزه ابله و ناه مجهول وزن در
 و علام و هم علی ما و ما معنایسته ماء استفهامك الی حذف اولن شد در الهزمی هانك فقی و تانك سكونی و الفك
 قمر به جمی بقال رجل هم و قوم همی هم هانك فقی و تانك كسری به برگشته نك اسمیدركه اول هم
 سنانكركه اول بی مره دن در زهر ناه شاعر ك مصاحبی در و اما هم من قطبه كه بی قران دن در اول شول كسنة در كه
 ما نر ابله علقبه كالتعاه انشدر در الهزم هانك ضمی و تانك سكونیله عقل خرد معنایسته بقال ماله هم زمان
 التهام تانك فقی و تانك خميلة برگشته بیرك اظهار انك بیرك اكل الهزم مان فقیته مضرده بر تانك لیمیه در
 و قاموسه هم مان ایكی سنانك اسمیدركه انلری ادر یس نبی علیه السلام بنا انشدر طو فاندن علوی حفظ انك
 اچون دیشدر یس بو تقریر دن هم مانك مفرد اولسی و تشیه اولسی جایز اولق فهم اولور كه انك انك انك
 اعراب بالحر و ف ابله استعمال و انك بو كبناء در تشیه ده اعراب بالحر كه لغه اولد و غنه بناء دكلدر ستم بعضی علما دن
 بویه نقل اولن شد و معرف باللام اولسی و ضاعلم اولسان اشعار ایدر الهزمه میك و تانك فقیله یز اولق بقال
 رك المشاء مهرمه و عشاء عینك فقیله كچه طعامیدر الهزمه هانك و تانك مثله نك فقیله و تانك سكونیله ارسلان
 سد معنایسته و بو جهندن رجالدن بعضیه هر چه نسیمه اولندی الهزم هانك كسری و تشیه فقی و میك
 تشدید به یومشاق اولان طاش حجر رخو معنایسته و ابو زید ایدی هر شم قازلقه قابل اولان ملازم طاعیدر
 ایر شمه وزن مز بورا وزن سودی چوق دوه فراء و اتی وزن الهزمه هانك فقی و زاء معجه نك سكونیله كو كسرت فیه
 بولدی رده اولان چقور چه در و الماده چقور اولان ردرال ابله صقلد و غی حین ده و هم الضریع ضریع دیکتنك
 بان سی قطعه الضریع معنایسته و ضرر یح شول دكندر كه به یا بلور ساق اولماز كدی طر فی کی دكشلی اولور الهزم
 فقیته و تانك ضمی و تشدید به فائق تكسر معنایسته بقال تهزم السقاء اذ ايس و تكسر و تهزم كوك كوزك دخی
 دیرل بقال تهزم الزعد تهزم الهزم هانك فقی و تانك سكونیله عسكری صمق الهزمه هانك فقی و تانك كسری
 و مد به بعناه الانهدام همزه نك و هانك كسری به عسكری صمق بقال تهزم الهزمه هانك و تانك كسری به ات
 فانهم موا و همزه دبی یقین اولان قیو یذخی دیرلر كسیه معنایسته الاهزم همزه نك و تانك كسری به ات
 سكرته سنك وازی و اهزم قیون بو غار لغه دخی دیرلر بقال اهزمم الشاة اذا حتمها الهزم هانك فقی و تانك
 كسری و مد به كوك كوزك صوت رعد معنایسته بقال هم الزعد الصوت الهزم هانك فقی و تانك كسری به
 شول یغمور در كه متصل یغوب الرق و رمیه بقال غیث هم ای متبعق لا یستمسك و متبعق عن مهمله ابله یغور
 رعد الهزم اولق الهزم هانك فقی و تشیه نك سكونیله بر ايس نسیمه فی فائق بقال غشم التری و منه سبی هانك

هدم

هم

هم

هم

هم

من عند متاف یعنی قومنه بد فاند و همچون هاشم دین پلادی غرور الهیسم هانک فقی و شبنک کسری و مدله
 شول و ندر که قور یوب بان له و شول جورک اغا خدر که او دخی نی است و کی دیو شون و هشیب ضعیف البدن
 اولان کسینه سده دیر بقال رجل هشیم اذا کان ضعیفا البدن هشیه الکرم هانک فقی و شبنک کسری و مدله
 سخی اولان کسینه منه قولهم ما فلان الا هشیه الکرم ای کان جواد اسهل المأخذ التهم فقیته و شبنک سخی
 و تشدد بدله شفقت هانک بقال تهم علیه فلان اذا تعطف لاهتسام همز منک و نیک کسری بله سده اولان سودی
 جمله صاعق بقال اهتشم مافی صرع النافه اذا احتلبه الهضم هانک فقی و صادق سکونیه فاتی کسری معناه سینه
 الهضم علی وزن حیدر اسلان اسد معناه سینه و هضم رجالدن قوی اولان کسینه دخی دیر الهضم هانک فقی
 وضاد معجمک سکونیه فاتی کسری معناه سینه لاهتصام همز منک و نیک کسری بله معناه بقال هضمه حقه و اهتضمه
 اذا طله و کسری علیه حقه و هضم ترک دخی دیر بقول هضمت لك من حق طافه اذا ترکتوه هضم برنوع بخون دخی
 دیر التهم فقیته و شبنک وضاد کسری و تشدد بدله ظلم انک تقول تهمضه اذا ظلمه و تهمض طلمه طاعت ابدوب زیولن
 کوستر مک دخی دیر بقول تهمضت ههنا اذا نقدت لهم و ناقصرت الهضم هانک فقی و صادق کسری و مدله بطولم
 معناه سینه الهضم همز منک فقی و صادق فقیله معناه و هضم خرماتک شول اخلادق حیکمه دخی دیر که هنوز فانی
 ایچنده اوله و برنوب هضم دیر بری ایچنده کرد و کندن و تری و هضم شول عبور دخی دیر که بوکر لری خوب اوله
 الطیفه الکثین معناه سینه الهضم همز منک فقی و صادق فقی و تشدد بدله شول بوکر در که تازه و تراود و غندن و تری
 شکله نیک یعنی بعضینه منضم اوله بقال کشم هضم الهضمه هانک فقی و صادق کسری و مدله بقوم برخصه صلا
 ظلم ایتمک الا هضم همز منک کسری بله دوه نیک قولن دشلی و دوشوب غیری دشلی ظهور ایتمک دیر اوز بدروایی
 لوزن بقال هضمت الابل للاجذاع وللاسداس جمعا اذا هبت واضعها و طلع غیرها و اجذاع جمله و ذال معجه ابل
 دوه بشی باشنه کیر مک دیر و قیون دخی حال بوبله در الهاضوم علی وزن الکافور جولرش دبد کیری نسینه در که
 طعای هضم ابل الا هضم همز منک و هانک کسری بله طعام هضم اولق بقال هذا طعام سیرع الا هضم و بطی
 الا هضم الهضم هانک کسری و صادق سکونیه الحق رارض مطیبه معناه سینه الا هضم همز منک فقیله جمی
 الحق بر معناه سینه الهضم هضمه کذلک جمی و منه قولهم فی الخدر من الامر الخوف اللیل و اهضم الودی یعنی
 کجه دن و دن قوتستدن خدر قل جائز که عدودن یا خود جانور دن ضرر بنشه الهضم فقیته طوارک یا نلری
 بری برینه قریب اولق انضمام الجنین معناه سینه و بواته عیب عد اولنور و بودکر اولنابن السکت روایتی در
 دیشلر که اهضم اولان ات یعنی قارنی اولن ات اصلا اوز اغه سکر کتر اصمعی ایندی او کدل مید اتم اهضم اولان
 ات چک احتیالی یوقدر بر انک سکر تمسی قارنی ابله و بونی ابله در دبدی الهضم هانک فقی و صادق سکونی
 و الفک مدله اهضم مونی قارنی از اولان دیشی ات معناه سینه و اهضم کذلک قارنس اولان رجله دخی اطلاق
 اولنور و بوی رجله جهت سبب حد و الهضم هانک فقی و قافک کسری بله شول کسینه در که زیاده اج اوله تشدد بدله
 معناه سینه الهضم فقیته زیاده اج اولق بقال هضم ههنا من الباب الرابع الهضم هانک کسری و قافک فقی و همز
 تشدد بدله کثیر لاکل اولان کسینه و همز در یاه دخی دیر الهضم علی وزن حیدر شول ارکک دوه قوشیدر که اوزون
 اوله و بعضیلر بوهیقندر بریم زیاده در دیشلر و همز ارکک دوه قوشیده دیر و صاحب صراح بومقامه هضم
 شتر مرغ دراز و الم زیاده دیشدر قصوری غفی دکلدر بر ریم زیاده اولمسی اصلی هضم اولد و غی تقدیر جدر
 مطلق دکلدر و همز در یامو جنک اوزن حکایتک دخی استعمال اولنور و لقمه یونک صوتی حکایتک دخی
 استعمال اولنور التهم فقیته و قافک فقی و تشدد بدله اری لقمه یونق بقال فلان تهم الطعام اذا ابتلعه لقمه

هضم

هضم

لهضم

عظاما التهم فقیته و قافک فقی و تشدد بدله قوی یقلق بقال تهمکت البیتر اذا نهضت و تهمکت زیاده غضبه
 کله دخی دیر بقال تهمک علیه اذا اشتد غضبه و تهمکت فقی یه دخی دیر بقال تهمکت اذا تفتت التهمکت علی
 وزن التهمکت فقی قاله و یقال هکت غیری فقی یا اذا غلبت یعنی اوزمیه کتور سکت التهمکت همز منک فقی و قافک کسری
 و تشدد بدله متکبر معناه سینه همز منک فقی و لامک فقی و همز تشدد بدله و فقی اوزن بناسیه کل دیکدر تعال
 معناه سینه خلیل ایندی و نیک اصلی لم ابدی لم الله شتمه قولدن ما خود اولو بن جمعه معناه سینه کویا که معنی لم نفسك
 الینادیکدر اقرب معناه سینه و هاشمیه یجوند و الفی حذف و تشدد کثرت استعمالدن و تری و هاشمیه لم ایکی کله
 واحد قلنوب واحدی و بنیه سی و جمی و تانی بر قلندی اهل حجاز لغی اوزن قال الله تعالی و القابلین
 لاخوانهم هم الینا و اهل نجدانی منصرف قلوب تنبیه سینه همز و جمعده هلو او مو تشدد هلی دیر لکن افصح
 اهل حجاز لغتیدر و کاه اولور لاه صله لندر و ب همز لک و همز لکما دیر لکن همز لک دیر و هیت لک همز لک
 معناه سینه دره فقی بونک اوز رینه نون ثقیله داخل قلنسک هانی یا رجل دیر سن و موت ایچون هلی دیر سن
 همز کسری بله و تنبیه سینه همز دیر سن کرک تنبیه مذکر اولسون کرک موت اولسون و جمع مذکر نده هلی
 یا رجال دیر سن همز کسری بله و جمع مو تشدد هاشمیان یا نسوده یر سن و فقی حکاهم الی کذا و کذا دیرسلر الام اهلم
 دیر سن الفی و هانی مفتوح ثقیله کویا که الی مال دیوب هانی حالی اوزن ترک اخس اولور سن و فقی همز کذا و کذا
 دیرسلر لا اهله دیر سن لا اعطیکه معناه سینه و جوهر نیک بوکلا مبدن فقی اولنور که همز کسری قریب اولق معناه سینه
 استعمال و لند و فقی کبی اعطاه معناه سینه استعمال اولنه پس مناسب اولان بوابدی که معنای اعطای دخی اول
 کلامنه اشارت اولندی مکرر که لا اعطیکه کله سیه مقصود لا اعطی المصول در لا اقرک معناه سینه دینه الیهلمان
 هانک و لاند فقیله و یانک مابینده سکونیه برکله در که مال کثیر دیکر علته استعمال اولنور بقال جاءنا بالهلی
 و الیهلمان اذا جاءنا بالمال الکثیر و لا ملک فقی دخی جائز در هیلانک الهلقامه هانک کسری و لامک سکونیه فرموده
 و اوزون اولان کسینه هلقام هانک کسری و لامک سکونیه بر جک امیدر الههم هانک فقیله و همز تشدد بدله
 ضمه الهوم هضمه فقیته جمی خصم معناه سینه و همز اربک معناه سینه دخی کلور بقول هقی المریض ای اذا بی
 و همز رضنه بی ملک معناه سینه دخی کلور بقول هفت بالشی هم هامن الباب الاول اذا اردت الا هضم همز منک
 کسری بله ضمه واضطراب و رمت بقول هنی الامر اذا اقلقت و حزنک و بقال هک ما هک لهم همز منک فقی و هانک
 کسری بله زیاده احتیاج اولنابن نسینه الهضم همز منک و هانک کسری بله اربک بقال انهم التهم والبر اذا ابا و رز
 فقیته کو کدن یغان طلویه دیر الهضم همز منک و یانک کسری بله غصه فقی انضمام معناه سینه بقال اهتم له یا مرمه
 الهاموم علی وزن الکافور شول دوه اوز یکدر که اربک اوله سننام مذاب معناه سینه و صاحب صراح هاموم شتر
 کداخته کوهان دیشدر مناسب دکلدر الهمة هانک کسری و همز تشدد بدله رضنه یه قصد و توجه یقال
 فلان یعید الهمة الههم هانک کسری و همز فقیله جمی همتلر معناه سینه الهمة هانک فقیله جمیها و همز هانک
 کسری بله زیاده پیر اولن غوره دخی دیر الهمة همز منک و یانک کسری بله غصه فقی انضمام معناه سینه بقال اهتم له یا مرمه
ناسیه معناه سینه لاهمه لی و لاهم ای لاهم بذاک و لا افعله پس همام قطام کبی اولور اخر نیک بناسینه
 الهضم هانک فقی و همز کسری و مدله اهسته یو ریک دیر کیدر و زنا و معنی تقول همت اهم همی
 من الباب الثاني الههم هانک کسری و همز تشدد بدله زیاده دیر اولان کسینه شخ فانی معناه سینه
 لاهم هانک سینه و همز تخفیهله عالی همت و لان یل ملک عظیم الههم معناه سینه الهوم هانک فقیله و همز
 همز و مدله شول قوی در که صوتی جوق اوله همام هانک فقی و همز سکونی و همز نایه نیک کسر اوزن بناسیه

هم

هضم

هم

اسماء افعال من ولقي اعتبار به وورد ذكر ابتداء كسر نسخ محمده واقعه اولان ضبطه بناء در اگر چه كتب موجوده ده
 كسر اوزن بناسنه تصريح بولما مشد الزهامة ميمك تشديد به حشرات اوزدن خوف اولتد دن رسي الهوام
 هانك فتي وميمك تشديد به جمع خوف اولان حشرات معناسنه وكاه اولور كه چار يايه دخی طلاق اولنوب
 نعم الزهامة هانك فتي وميمك تشديد به جمع خوف اولان حشرات معناسنه وكاه اولور كه چار يايه دخی طلاق اولنوب
 الهيمه على وزن الزلزله كو كسند صوفى ترديد ايشه در ان السكيت ر واني اوزن الهيمه هاء اولك كسرى وميمك
 سكوتى وهاء ثابته كسرى وميد به سبته سبته صوتن مترد قلان حمار التهميم على وزن التكريم عورت اوغلان
 او بيق ايجون انجه اواز به نغمه قلن يقال هيمت المرأة في رأس الصبي وذلك انو مته بصوت رقهله التهميم
 فحقينهله وميم اولك صمى وتشديد به ركسبه في ارامق تقول ذهبت الهيمه اى طلبه الهيمه هانك ونونك فتي
 وما بينك يانك سكوتيه خفي لولان اواز الهيمه هانك كسرى ونونك فتي وتشديد به هلهه ووزن لوزن شول
 بو عقتد كه نساء طايغه سى انوكه ز جاله افسون ايدر لالتهميم على وزن التكريم ركسبه او نحويه وار ماغله
 باشن تحريك يانك يقال هوم الرجل اذا هز رأسه من الغصن وهزاه معجمه ليله تحريكه دير لالتهميم فحقينهله وواوك
 صمى وتشديد به نونك او يوركن باشن تحريك يانك يقال تهومنا ونسخ جوهر به هوم الرجل اذا هز رأسه من
 الزمانس دينك نضكوه وقد هومنا واقع اولشد زباب تفعليلن لكن ظاهر اولان نهومنا اولمقد رباب تفعليلن تاكه
 تكرار لازم كلمه الهامة على وزن الحاله باشك ديه سى الهام على وزن الحاله جمع وهام يقوش معناسنه اولان هامة هانك
 دخی جمع كلور على ناسبي وهامة القوم قومك رسته دخی دير لرو هامة كچه قوشنه دخی دير لرو يقوش معناسنه
 وعرب طايغه سى شوبله نغم ايدر لاله كم مقتولك قاتلندن مقام النسه انك روى يقوش شكله قتل ايدوب
 قبرى وزر نه استقوى اسقوى ديور يعنى بى ضوا زوب عطش ساكن قبلك ديور ضد او يروز شول وقتكه انتقام الله
 طيران ايدن الهيم هانك فتي ونيانك سكوتيه به ركسبه عشقن ياغرى رسته دن سر كردان اولوب كلك الهيمان فحقينهله
 نغناه يقال هام على وجهه بهيم هيا وهيانا اذا ذهب من العشق او غيره المستهام ميمك صمى وتانك فحقيله سر كردان
 اولان قلب يقال قلب مستهام اى هائم الهيام هانك صمى ونيانك تحفقيه ز ياد صوسر اولق اشيد العطش معناسنه
 يقال هاموا هياما وهيام جنونا كسى ر حالته كه عشقن حاصل اولور وهيام دوه به عارض اولور بر مرصدر
 كه مر عاده كز ويزر اولان الهيام هانك فتي ونيانك سكوتيه والفك مد به شول ناهه در كه ذكر اولنان مرضه مبتلا
 اوله الهيام هانك فتي ونيانك تحفقيه شول قومد كه ياد دملام اولد عندن الدن اقوب كز بري يوزن طوطد غيچون
 الهيم فحقينهله جمع قذال به قذال كى كه قذال باشك اردنه دير لرقفا معناسنه الهيمان هانك فتي ونيانك سكوتيه
 صوسر دوه الهيام هانك كسرى به جمع الهيمى هانك فتي ونيانك سكوتيه والفك قصر به موتى عطشان وعطاش
 وعطشى كى واسمى ايدى ركسبه حالت محتله صوسر اولسه هيمان دير لرو كسرى وفك قصر به موتى عطشان وعطاش
 دير لرو الهيمه ميمك فتي ونيانك صمى وميد به مرضدن صوسر سايين كسبه تنكم الان مرور ايدى الهيم هانك
 كسرى وميد به صوسر سايين كسبه نطق قوم هيم اى عطاش قال الله تعالى فشار بون شرب الهيم اى كالا بل
 العطاش يعنى صوسر سايين دوه كى وبعينهله هيدن مقصودر ملدردى يعنى قوم اجد وكى كسى ايجر
 وياو اخفش ووايلدن التهميم فحقينهله ونيانك صمى وتشديد به رجنس خوب يوزن كسبه مشيه خسته معناسنه
 هيمه هانك صمى ونيانك فتي والفك مد به غير اوزن بى جاشدن ر قومك اسيدر والفك قصر به
 دخی چار ز فضل الياه التهميم يانك فتي وتانك كسرى وميد به او كسرو هر نسته كه بالكر اولوب طيرى بوق بوليه
 اكايم خورل حال ذره نيمه الايتام همزه نك فحقيله جمع او كسرو معناسنه الياه يانك فتي واختره الفك قصر به

هم

وم

هيم

يتم

كذلك جمع التهميم يانك صمى ونيانك سكوتيه يانك فتي وتانك كذلك سكوتيه معناه يقال يانك صمى
 يمان يمان الباب الرابع ويحتمل بى ادمه بابا اولمق جهه ندر ووسا رجيوانانده انا اولمق جهه ندر الموم ميمك
 صمى وميد وتانك كسرى به اولادى ايتام اولان عورت يقال التهميم فحقينهله بوط اوزن اولمق يقال فى سيره نيم اى
 على وزن التكريم يانك فتي يقال يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي
 ابطاء الياسمين صمى وميمك كسرى به وسبته فتي دخی جا زردو بومر بدر و بعض عرب شممت الياسمين
 وهذا ياسمين ديوب مجراى جمعه اجراء ايدر تنكم نصيبين ده ذكر اولمشدر الياسمين صمى وميمك كسرى به ياسمين
 معناسنه كمشدر بعض اشعار ده يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي
 التهميم على وزن التكريم قصه اناك يقال يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي
 يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي
 التهميم يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي
 التهميم يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي
 طهارت شرعيه قلغه دخی دير لرو تقول يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي
 ما خودر قصه اناك معناسنه وياو السكيت ايدى بارى تعالينك فحقينهله ونيانك فحقينهله ونيانك فحقينهله
 لصعيد طيب معناسنه دوز راغر بارك يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي
 معجم ايدوب اللرى معجم انكه مخصوص ونيانك فحقينهله ونيانك فحقينهله ونيانك فحقينهله ونيانك فحقينهله
 اصغر وياو اوزن الهامة واحدى بيان كوكر جينلر نيك رسي معناسنه وكسنى ايدى يانك فتي يانك فتي يانك فتي
 كوكر حينه دير لرو يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي يانك فتي
 الهامة ونيانك فحقينهله ونيانك فحقينهله ونيانك فحقينهله ونيانك فحقينهله ونيانك فحقينهله ونيانك فحقينهله
 اكثر اوقاته اضافت اولنوب جو الهامة ديد كرندن وري الهيام يانك فتي واختره تشديد به يانك فتي
 اولان نسته الهيم يانك فتي وميمك تشديد به دريا بحر معناسنه الهيم ميم اولك فتي وتانك فحقيله دريا به الخش
 كسبه يقال فى الرجل فهو ميموم اذ طرح فى البحر التهميم فحقينهله نباتات قسمندن ردو لولوندر التهميم فحقينهله واحدى
 ذكر اولنان اوتك برى معناسنه اليوم يانك فتي وواوك سكوتيه كوكر معروفدر الايام همز نك فتي ونيانك
 تشديد به جمع كوكر معناسنه ونيانك فحقينهله ونيانك فحقينهله ونيانك فحقينهله ونيانك فحقينهله ونيانك فحقينهله
 اسس على التقوى من اول يوم ديدى قول شريف من اول الايام معناسنه در تنكم كل رجل ديد وكن كل الرجال
 هيلر سن ديدى الهيام ميمك صمى وواوك فحقيله كونه اشك تقول عاملته مياومه كما تقول مشاهرة الايام
 همز نك وواوك فحقيله رلفظدر كه شدة مقامه استعمال اولور يوم ايو مديرتكم ليله ليلادير و كاه اولور
 اليوم الهيم دير لرو تنكم بعض اشعار ده واقع اولمشدر بومقلودر اصلى اليوم الايام همزه حذف اولمشدر
 خيبدن حذف اولند وغي كى وواو تاخير اولنوب ميم نقدى لولمشدر بعد وواو طرفه واقع اولد غيچون يايه قلب
 اولمشدر تنكم دلو جمعند دل ديشلدر يام وخار ف يندن كى قبيله نك اسيدرو يام بن نوح عليه السلام طوفانده
 لرق اولمشدر الايمان همز نك وهانك فحقيله سيل اذ جعل اولن دوه در كه ليل ياديه فحقينهله بونلر دن استعاذه اولنوب
 كد بونلر اعمال واكم لردو يعنى كوز سوزد لسز اولن باغيلدر وواو اهل معمار فحقينهله الهيمان سيل وخر يق در يعنى ياغندر
 وياو عبيد ايدى بونلر مايم ديدلر دفعنه بحال وليموب نطق اهل اولد قلندن اوتري تاكه اياك ايله ويتلولى ايله
 نكلم اولنوب خلاص اولنه بوسيدن بولى بلور سوز اولان اولد بلره وحراره بهاء ديدلر الهيم كذلك همزه نك
 هانك فحقيله رجالدن عماغرا اولان كسبه اصم معناسنه ونيانك فحقيله بن الهيم ملوك غشك اخر بونلر ليل الصلوات

يسم

يلم

يسم

نم

يوم

یابد و غی به دخی دیر المیزان میست کسری و همزه نیک سکونیه کذلک وحشی بتاغی لما ازین میست فقی و همزه نیک
 فقی و مدی و زانک دخی کسری و مدی به جفی و وحشی بتاغی معنایسته الارنه همزه نیک ضمی و زانک سکونیه کرتن کله
 بتاغی و لان عاج بود غی قننک اوز زند کرتن کله قان اولسه الار بون همزه نیک ضمیمه عصفور و وزن تا کید
 بنج ایچون سلفدن ویر بان بر قاج لجه و بولغند ویر بون به عر باند و عامه بولک و بون دیر و بون مقامه صاحب
 صرخ از بان لغه فی عربان یعنی کون دیشد رس و اولد و غی خفی دکدن الاسن همزه نیک مدی و سبک کسری به
 طبعی و لونی متغیر و لان صواحن کید روزنا و معنی الاسن فحشینه صو ذکر اولن صفت و وزن اولوق بقال اسن
 الماء یا سن اسونا من الباب الاول و یا سن من الباب الثاني الاسن فحشینه بمعناه بقال اسن الماء یا سن اسونا من الباب
 الرابع واسون رکسته قویه کید کله قیونک رامز رایحه سی اکاتا شیر لید و ب لایعقل یا خود یا شی جکر فکده دخی دیر
 بقال اسن الرجل اذا عد على المیزان فاصابته رج منقنه من رج البیر او غیر ذلک فغشی علیه و دارا سه التاسین فحشینه
 و سبک ضمی و تشدید به صوم متغیر اولوق بقال تا سن الماء اذا تغير و تا سن رج و خصوصه تعلل اید و ب کلمه
 دخی دیر و بوز و بوزی اوزره بقال تا سن علی تا سنفا اذا اعتل و ابطا و ابو عمرو و ایتدی تا سن الرجل ایه دیر و بوز
 انوک لخللاق طوقسه الاسن فحشینه خلق کی دوزنا و معنی الاسن همزه نیک مدی به جفی اخلاق معنایسته بقال
 هو علی اسنان من ایه ای علی شمایل من ایه و اسن کذلک اسنانک و اجدی در و اسنان قولانک و ایه کالتر نه دیر
 طاقات الذئب و طاقات الجبل معنایسته ابو عمرو و وای اوزره و اسن کذلک بقیه شجعه دیر بقال سمعنا قاته علی
 اسن ای علی تخم قیدی یعنی اسکی باغ اوزره باغ بغدی و وجوهی بومقامه تا سن کله سی اعتل معنایسته کلدکن
 تکرار ذکر ایتشد و نظر اولنه لافون میست فقی و فانک ضمی و مدی به شول کسینه در که عقلی و فکری ضعیف و لور
 و لوزن الماء فون جورک قوز دیر و لافن فحشینه رکسته نیک فکری ضعیف اولوق بقال افن الرجل من الباب الرابع
 و بقال ايضا افن علی البناء المجبول فهو ما فون و افن اقفانک سودی از اولنه دخی دیر و لافن افنبت الناقه اذا
 قل لبنها الا فنه همزه نیک فقی و فیک کسری به سودی از اولن ناقه الافین همزه نیک فقی و فیک کسری و مدی به فکری
 ضعیف اولن کسینه و فی المثل ان الرقین یطی افن الافین و رقین قافله خطک و سار نسنه نیک اعرابه و محسناته
 دیر یعنی زینت ضعیفی و عیبی ستر ایدر افن همزه نیک فقی و فانک سکونیه عقلی فاسد قلوق بقال افنه لله یا فنه
 افنا فون و افن و افن اکسلیکه دخی دیر نقص معنایسته و افن دوه یا وریسی انه سنک به سنده اولن سودی جمله
 ایچیکه دخی دیر و افن سودی صاغن کسینه جمله صاغنه دخی دیر و افن سودی یلا تعین و قننک معنایسته دخی دیر
 تخمینک مقابل دیر المیزان میست کسری و فیک ضمی و فیک کسری و تشدید به اسلیجی نسنه به دیر و متقص معنایسته
 الا فان همزه نیک کسری و فیک تشدید به و قننک معنایسته ابو عمرو و وای اوزره بقال جاءنا علی فان ذلک
 ای حین ذلک الا فنه همزه نیک ضمی و فیک سکونیه شول اودر که طاشدن تا اولنه الا فن فحشینه جمی
 ذکر اولن اول معنایسته رکبه ایدر رکبی دیر معنایسته الامانه همزه نیک فقی و میست تخفیف ایدر امین و لوق
 الامان همزه نیک فقیه کذلک امین اولوق الامن همزه نیک مدی و میست کسری به امین کسینه بقال امنیت من الباب الرابع
 فان امن الا ان همزه نیک کسری و مدی به رکسته فی امن و امان اوزن قلوق تقول امنیت غیر من الامن و الامان و امان
 تشدید دخی دیر و لور من میم اولک ضمی و فیک کسری به تصدیق ایدر متصف اولن کسینه و مو من امین قلیعه
 دخی دیر و واری تعالی همزه نیک مدی و کسری قو لری انوک ظلم ایتسندن امین اولد غنه بقاء در و امن اصله و امن ایدر
 همزه نیک ایدر همزه نیک امین اولدی علی ماسی منی الاصل فی هذا الباب المیزان میست ضمی و هذک فقی و یا نیک

اوبن

اسن

افن

لقن

لامن

سکونی و میست کسری به کذلک امین قلیجی معنایسته در و بونک اصلی ما امن ابدی همزه نیکه قلب و لغاه
 الامین اولدی نلیین اولند قدن صکره همزه اولی هایه قلبا و لنوب مهن دینلدی الامن همزه نیک فقی و میست
 سکونیه امین اولوق که خوفک مقابلی در و امن رکسته به نسنه فی ایتاغنه دخی دیر و بقال امنه علی کذا من الباب
 الرابع و قری قوله تعالی لا تا مناعی یوسف بین الادغام و الاطهار و قال لا خفت و الادغام احسن الامنه
 فحشینه کذلک امین اولوق و منه قوله تعالی امنه نغاصا و نغاص نونک ضمی ایدر او یخویه دیر و امنه کذلک شول
 کسینه به دیر که هر کسه اعتماد قیل الامنه همزه نیک ضمی و میست فقیه کذلک هر کسه اعتماد قلن کسینه الا یتقال
 همزه نیک و تانک کسری به کذلک رکسته به نسنه فی ایتاغنی بقول ایتاغنه علی کذا و تقول و امن فلان علی ما یسم
 فاعله اگر کله مز بون به ابتداء قلسک همزه نیکه فی و او قیلر سن زی را رکسته که اولنه ایکی همزه جمع اوله و نانی
 ساکن اوله همزه نیکه فی و او قیلر سن زی را رکسته که اولنه ایکی همزه جمع اوله و نانی
 اولور سه حوا ایتاغنه و الفه قلب ایدر سن ما قبل مفتوح اولور سه حوا من الاستیذان همزه نیک و تانک کسری به
 رکسته نیک امانه داخل اولوق بقال استامن الیه اذا دخل فی امانه الامین همزه نیک فقی و میست کسری و مدی به امن
 اوزن اولجی قال الله تعالی و هذا البلد الامین قال لا خفت و بید الامن یعنی اخفش امین حافظ معنایسته در دیدی
 یعنی کند و به داخل اولنی حفظ ایدر ضایع ایترا من امانی ضایع ایتدی کی تته کاصل دخی بود و و بعضیلر امین
 ما مون معنایسته در یعنی حواد ثدن و غوا یلیدن محفوظ معنایسته در دیدی امان همزه نیک ضمی و میست
 تشدید به امین معنایسته الامون همزه نیک فقی و میست ضمی و مدی به شول ناقه در که اعضاسی رد لشدن استقام
 اوزن اولوب ضعیف و لاسندن ضایحی امن اوزن اوله امین همزه نیک مدی و قصر یله رلفط در که دعاء استعمال
 اولنور و میی مشدد قلن خطا در و بعضیلر ایتدی امینک معنایسته کذلک فلیکن دیه در و بونک آخری فتح اوزن
 امنی دوا این و کیف کی اجتماع ساکنین و تری التامین علی وزن التکریم امین دیک و بقال امن فلان تا تمینای
 قال امین الا ان همزه نیک فقی و نونک کسری و مدی به ایتکلم بقال ان الرجل من الوجه بمن ایتنا من الباب الثاني الا ان
 همزه نیک ضمی و نونک تخفیف ایدر جعناه التان تا نیک فقی و همزه نیک سکونیه بمعناه ایتنا الا ان همزه نیک مدی و نونک
 تشدید به قیون معنایسته در قیون و اوزن ایتکلمه تشبیه بقال ماله حله و لانه ای ناقه و لاشاة ان همزه نیک فقی
 و نونک تشدید به فعل ماضی در کان معنایسته بقال ما فعله مان فی السماء نجم ای ما کان فی السماء نجم و هو لغه فی فض
 و بقال ايضا مان فی الفراط قطرة و لا فعله مان السماء و ان همزه نیک کسری و فقیه
 و نونک کذلک تشدید به شول حرف لیدن در که اسمی نصب ایدر و ب خبری رفع ایدر و ب مکتوبه اولنی ایدر خبر
 تا کید و لنور و مفتوحه اولنه مابعدی تا و بیل مصدره اولور یعنی هر ندک و افاده ما کیدا بجه مشترک ایتسه و ان
 مکتوبنک امتیازی خبر نه حرف تا کید داخل و لغاه و مفتوحه نیک امتیازی مابعدی تا و بیل مصدره اولنه و لغاه در
 و کاه بونلر تخفیف اولنور و قننک تخفیف اولنسه لیدلر سک علی ایتدر رسن دیرلر سک علی ایتدر رسن و کاه اولور
 ان اوزنه کاف تشبیه به کاه اولور تخفیف اولنور و تخفیف اولنور و تخفیف اولنور و تخفیف اولنور و تخفیف اولنور
 لغت فصیحه اوزن و ان تخفیفه ناصبه قننک حذف اولنسه دیرلر سک علی ایتدر رسن دیرلر سک علی ایتدر رسن و کاه اولور
 مرفوع قیلر سن قال الله تعالی قل افعیر لعلی مرفوعی ایدر الجاهلون و جوهر شک جو مقامه عبارت استخدا
 احتیاجدن خالی ایدر غی خفی دکدن تا مل اولنمون و اگر چه مسئله مز بورنک حقی و ان قد نکون مع الفعل المستقل
 قولندن تا خبر اولوق ایدر لکن اعمال و ایهال مناسبتی ایدر تقدیم اولنشد و وانی و معنایه دو و کانی و کانی و کانی
 دخی بوبله در و را بو حروفک استعمالی جوق اولوب تضعیفی ثقیل کورد کر ایچون یاه قر یا و لان حرف حذف
 ایتسندر و وعلی و لعلی ده دخی حذف اولنشد و ز الام نونش یا و لغن نه حرف تضعیف حکم طوطش

افن

اولد خي كي قوتل كوت و لا تلت كي لكن ضمير منفصل اسم مظهر منزله سنده اولد عجبوت كاتا حسن اولوب
 ضمير متصله مغاير اولدى لاون همزه نك فتي و واو ك سكونيه رهايت و حير و سكون روفق و زن اولوق قوتل
 منه انت اوون و انما من الباب الخامس و اون هكبه نك روزه دى در بقول خرج دواوين و هما كالعبد ليلن الا
 همزه و وليك فتي و يائنه نك كسر به اهل حضور و اهل سكون و ان كسبه بقا رعل اراي رافيه و ادع و وادع
 عين مهله ايله ساكن معنائه در و اون هسته يور كه دى در و يوهون دن ايدال و ششدر ان همزه نك
 و نونك سكونيه امر حاضر در و نك كه تف و رهمه معنائه بقول ان على نفسك اى رفق في السير و اندع الا و ان
 همزه نك فتي و يائنه نك كسر به جمع در حضور و ان كسبه رهايت بقا رعل يائنه نك كسر به اهل و ان رهايت
 الا يائنه همزه نك مدي و يائنه نك كسر به كذا لك جمع در و ادع ان معنائه بقا رعل اراي رافيه و ادع و وادع
 و رافيه القاون على وزن التكرم مركب زياده يوب ايجد كندن و ارسك كي خاني قهروب هكبه نك اولوق و وادع
 ما خود در هكبه معنائه بقا رعل و ان اماراد اكل و سرب فامبلا بطشه و انما نك حاضر به قصار مثل الا و ان
 همزه نك فتي و واو ك تخفيفيه و وقت حين معنائه الا و همزه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 معنائه نك ماله از منه كي و اونه مرار معنائه دى كاور بقا رعل فلا يصنع ذلك الامر و به نك مرار و اونه
 مرار الا و ان همزه نك كسر به نك صغه از ج معنائه همزه نك و اونه نك فتي و يائنه نك كسر به جمع احيان
 كسر به و مديله كذا لك يوك صغه و منه ايوان كسر به الا و ان همزه نك فتي و مديله اوانك جمع احيان
 كي الا يوانات همزه نك كسر به و مديله ايوانك جمع الا و ان همزه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 يوك صغه معنائه ديوان ايله و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 الا هان همزه نك كسر به خراسانك جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 اعيان معنائه ابو زيد ايشدى بوندن فعل بنا و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 كلور حيه كي و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 اولوق و زن و وودر كولون ابو زيد و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 سوال ايجون در قن اين زينديسك ز بدك مكانك سوال و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 سوال ايجون در و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 ذكر اولوق معنائه سليم قبيله سنك فتي در و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 و همزه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 اولمشدر و ووكه الف لام تعريقدن و تري داخل اولمشدر و ووكه الف لام تعريقدن و تري داخل اولمشدر و ووكه الف لام تعريقدن و تري داخل
 مشارك بر سنه بوقدر تا كه الف لامه تعيين و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 قلى وزن باع معنائه الان كذا قال الجوهرى وفيه تا مل لا يحنى فانه يعنى ان لا يكون التعيين من اللام كافي اليوم و ان
 لا يكون الان موضوعا لطرف من الزمان مطلقا همزه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 حاضر لافى الان المطلق و يثبت استقلاله فى الوضع فصل البناء البشيه يائنه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 ارض لينه معنائه البشيه يائنه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 تشديد بلفظ بغدادى هر كه تمام شريفه بر و همزه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 و عسلا غرلى و اسنعمل غيرى و بواش شول يابله در و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 و مقصود مشاكك قتلقرى كيد و بوسع و عا و زن و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 رده بتر اكايشه در راجليه نك مقابل در پس ابو الفوت بشيه فى معنائه اولوق و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان

اولد خي

اولد خي كي قوتل كوت و لا تلت كي لكن ضمير منفصل اسم مظهر منزله سنده اولد عجبوت كاتا حسن اولوب
 ضمير متصله مغاير اولدى لاون همزه نك فتي و واو ك سكونيه رهايت و حير و سكون روفق و زن اولوق قوتل
 منه انت اوون و انما من الباب الخامس و اون هكبه نك روزه دى در بقول خرج دواوين و هما كالعبد ليلن الا
 همزه و وليك فتي و يائنه نك كسر به اهل حضور و اهل سكون و ان كسبه بقا رعل اراي رافيه و ادع و وادع
 عين مهله ايله ساكن معنائه در و اون هسته يور كه دى در و يوهون دن ايدال و ششدر ان همزه نك
 و نونك سكونيه امر حاضر در و نك كه تف و رهمه معنائه بقول ان على نفسك اى رفق في السير و اندع الا و ان
 همزه نك فتي و يائنه نك كسر به جمع در حضور و ان كسبه رهايت بقا رعل يائنه نك كسر به اهل و ان رهايت
 الا يائنه همزه نك مدي و يائنه نك كسر به كذا لك جمع در و ادع ان معنائه بقا رعل اراي رافيه و ادع و وادع
 و رافيه القاون على وزن التكرم مركب زياده يوب ايجد كندن و ارسك كي خاني قهروب هكبه نك اولوق و وادع
 ما خود در هكبه معنائه بقا رعل و ان اماراد اكل و سرب فامبلا بطشه و انما نك حاضر به قصار مثل الا و ان
 همزه نك فتي و واو ك تخفيفيه و وقت حين معنائه الا و همزه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 معنائه نك ماله از منه كي و اونه مرار معنائه دى كاور بقا رعل فلا يصنع ذلك الامر و به نك مرار و اونه
 مرار الا و ان همزه نك كسر به نك صغه از ج معنائه همزه نك و اونه نك فتي و يائنه نك كسر به جمع احيان
 كسر به و مديله كذا لك يوك صغه و منه ايوان كسر به الا و ان همزه نك فتي و مديله اوانك جمع احيان
 كي الا يوانات همزه نك كسر به و مديله ايوانك جمع الا و ان همزه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 يوك صغه معنائه ديوان ايله و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 الا هان همزه نك كسر به خراسانك جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 اعيان معنائه ابو زيد ايشدى بوندن فعل بنا و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 كلور حيه كي و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 اولوق و زن و وودر كولون ابو زيد و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 سوال ايجون در قن اين زينديسك ز بدك مكانك سوال و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 سوال ايجون در و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 ذكر اولوق معنائه سليم قبيله سنك فتي در و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 و همزه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 اولمشدر و ووكه الف لام تعريقدن و تري داخل اولمشدر و ووكه الف لام تعريقدن و تري داخل اولمشدر و ووكه الف لام تعريقدن و تري داخل
 مشارك بر سنه بوقدر تا كه الف لامه تعيين و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 قلى وزن باع معنائه الان كذا قال الجوهرى وفيه تا مل لا يحنى فانه يعنى ان لا يكون التعيين من اللام كافي اليوم و ان
 لا يكون الان موضوعا لطرف من الزمان مطلقا همزه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 حاضر لافى الان المطلق و يثبت استقلاله فى الوضع فصل البناء البشيه يائنه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 ارض لينه معنائه البشيه يائنه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 تشديد بلفظ بغدادى هر كه تمام شريفه بر و همزه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 و عسلا غرلى و اسنعمل غيرى و بواش شول يابله در و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 و مقصود مشاكك قتلقرى كيد و بوسع و عا و زن و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان
 رده بتر اكايشه در راجليه نك مقابل در پس ابو الفوت بشيه فى معنائه اولوق و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان و اونه نك فتي و واو ك كسر به جمع احيان

اولد

خى

اولد

خى

اولد

خى

اولد

خى

اولد

خى

بر قولك دوه سي سكر كونه بر صوابي كه دخی دیرل بقال انن ال جل اذ اوردت ابله ثنا وهو طم من اطما بها وطم
صوم صامغه دیرل عطش معنائه واما معنائه بها ورمكه دخی دیرل بقال انن ال جل متاعه واثنت له ثنائین بانك
فخی و نونك كسری و مد به سكرسان معنائه وعر بلرك هوا حق من صاحب ضان ثنائین دبد كاری قوللر شك
اصلی بود كره بر امرانی كسری نام یاد شاهه بر مسرت خبرن ویرد كده دبله شدن ند بلر سن دبد كی حینه سكرسان
قیون مراد دند و كچه وین مثل ضرب اولوب اجن من صاحب ضان ثنائین دیرل انن فختنه صائلن اسبابك
بهاسنی الثمین انك فخی و شك كسری و مد به سكر جزدن بر جزغن معنائه وین بهاسنی عالی اولنه دخی دیرل
بقال شئ ثمین اذ ارفع عنه الثمن ميم اولك ضمی و ثنائینك فخی و تشدد بد به سكر نسنه دركه اكاسر كوشه قلنس
اوله الخنة میك كسری و ثنائینك سكونیله توره كه ایچنه اسباب وازق قورلر الخنة انك ضمی و نونك تشدد بد به انك
بالكنه چقاك مثاله اولن قیال دركه بلكه مفاشی كی نسنه انك اوزرنه اولوب به بنشكه قریس اولور انن انك
ضمی و نونك فخیله جمی ذكر اولنان قیال معنائه و نه كو بلكه قاسق مایینه دخی دیرل انن انك كسری و نونك
تشدد بد به سكر قوری اوئلر كه بری اوزرنه جمع اوله كثر شدن والله اعلم فصل الجین جیمك ضمی و بانك
سكونیله پنیركه ما كولات قسندن در الجینه جیمك ضمی و بانك سكونیله كذلک واحدی رفقار سكر معنائه
و جین قورق معنائه ده كاور و دوا بكنند جیمك و بانك ضمی ابله دخی كاور و بعضلر جین و جینه دخی دیرل
بختنه و نونك تشدد بد به بی معنائه دخی الجین جیمك فخی و بانك تخفیفی ابله قورحق اولن كسنه بقال جین ال جل
من الباب الاول فهو جین الجین جیمك فخی و بانك كسری و مد به بختنه بقال جین من الباب الثامن فهو جین
و جین زلفك اوزرنه اولان ره دخی دیرل طلوك معنائه الجینان ثنائیه سی انك ایكی جانینه ایكی طلوك
معنائه و جینان موثنه دخی اطلاق اولور بقال امرات جینان كمالو حصان ووزان وحصان مستور اولن عورت
وزان لعل و قار اولن عورت در الاجیان همز مك كسری به ركسنه فی قورحق بولق بقول الجینته اذا وجدته
جینان الجین علی وزن التكریم ركسنه فی قورحق بقوله نصبت قلمقدر تقول جینته جینان اذا نسبت الی الجین
الجینه میك و بانك فخیله قورحق بقال الولد جینه مجله لان محب البقاء والمال لاجله الجینان جیمك فخی
و بانك تشدد بد به جیمك الجینان ووزن مز بور اوزن ذكر اولنان معنائه در الجین فختنه و بانك ضمی و تشدد بد به
ركسنه غلیظ اولق بقال جین ال جل اذ غلظ الجین جیمك فخی و حاه به انك كسری ابله غداسی زامز اولن اوغلن
و جین جیموین اوغلان بطی الشبایب معنائه الجین فختنه اوغلنك غداسی زامز اولق بقال جین جین جینان
من الباب الرابع اذا ساء غداه الا جنان همزه مك كسری به اوغلنك غداسی زامز قان بقول الجینته اذا ساء غداه
الجین میك ضمی و حاه فخیله سكر و ندر كه بوسر اولوب صومز اوله جیمك فخی و بانك سكونی و حاهك
ضمی و مد به بطی دیمكه معروف اولن شهر كنهری در جیمك فخی و بانك سكونیله شام شر بهه بر نهرك
اسمی در دوجین فختنه بن ده جیمك اولور ندر بر نك اسمی در الجین فختنه بن نسنه به معتاد اولوب نده مهارت
تخصیل انك بقال جین جین جیمك فخی و بانك جیمك فخی و بانك جیمك فخی و بانك جیمك فخی و بانك جیمك فخی
دیرل بقال جین الثوب جیمك فخی و بانك جیمك فخی و بانك جیمك فخی و بانك جیمك فخی و بانك جیمك فخی و بانك جیمك فخی
اولور و جاون بلان باور نسنه دخی دیرل و لایحه معنائه و حارن سكرن بوله دخی دیرل طریق دلاس معنائه
و جین فختنه به برك برارض غلیظه معنائه ابو عمر وروانی اوزن و بعضلر ابتدی جین جردن مبدل در الجین
جیمك ضمی و بانك سكونیله جیمك فخی و بانك جیمك فخی و بانك جیمك فخی و بانك جیمك فخی و بانك جیمك فخی و بانك جیمك فخی
جیمك كسری و نونك تخفیفیله و نونك بونك او كنده بوغر لحن برندن كو كسنه و انچه اولن ره دیرل و صاحب
رجه مختار بالكرس والتشدد دیمشدر قاموسه اولنه و غیره بحال قدر الجین فختنه جمی و بولفظلر ائده دخی

جین

جین

جین

جین

استعمال اولور جران العود جیمك كسری و عینك فخیله غیر قبیله سندن مستور دنام بر شاعر ك لقی دركه دوه
در سندن فخی ابتدی عورنلر دو كك ایچون وعودن یاده یا شان اولن دوه یدرل الجریان جیمك كسری
و بانك سكونیله قمری بویه جریال معنائه لغتدر جیمك فخی و بانك سكونی و بانك ضمی و مد به بر
قیونك اسمی دمشق قبولرندن باب مخصوص معنائه الجوشن علی وزن حیدر كو كس جیمك معنائه و جوشن
زن معنائه دخی كاور و جوشن بر جیمك دخی اسمی در جوشن اللیل و سطلیله دخی دیرل و صدر لیله ده دیرل بقال
ضمی جوشن من اللیل ای صدر منه بطعش جیمك و بانك كسری و مایینه عینك سكونیله ضلیان دبد كاری
وت كه نباتات یه دندر جوشن وزن مز بور اوزن فرزدك قرقند انك اسمی در و بومقلمه صاحب صراح
جیمك ذكر اولنان معنائه جیمك ابله نصح انشدر ثاء مثلثه فی عین مهنه اوزن تقدیم ایتمكه لكن نسخ صحاحه
و قاموسه مخالف در لحن جیمك فخی و فانك سكونیله كوز قیامی و جفن قیینه دخی دیرل و جفن بر موضعك
دخی اسمی در و جفن باغ جیمك فخی دیرل قضبان لكرم معنائه الجفنه وزن مز بور اوزن واخذی بر دانه باغ
بفی معنائه و جفنه كاسیه دخی دیرل الجفان جیمك كسری به جیمك الجفان فختنه كذلک جمی زیر افعله و نونك
بمنه حرف ثانی تحریك اولور جین اسم اولسته مكر كه حرف مذكور و او یا خود یا اوله بودم ساكن اولور جفنه
جیمك فخی و فانك سكونیله جیمك فخی و جفنه جیمك ضمی و فانك فخی و بانك سكونیله ركسنه نك
اسمی در و بر ك عند جفنه الجبر البقیق دبد كاری قوللر نك جفنه بر صراحی كسنه نك اسمی در ان السكیت
و بانك اوزن پس بر ك بوقولن و افع اولن جفنه در جهینه دكل در و ابو عبید كتاب امثال ایتدی بو اصمى
اولیدراما ابن هشام انكلی ایتدی و جهینه در و بونك حكایه سی بودرك حصین بن عمرو بن معاویه بن عمرو بن كلابی
سیره جقدی حالا كه كند و ابله جهینه قبیله سندن ركسنه و ارادی كه اخنس دیرل دی پس مز بور حصینه
حصن موت اید و حصین كلابی قتل اید و بمان الدقه خمر بنت معاویه اغلیوب ایدردی تسابل عن حصین
كلرك و عند جهینه خبر البقیق ابو عبید ایتدی انكلی بومقوله نسنه ره اصمیدون اعلم در دبدی الجمانه
جیمك ضمی و میك تخفیفیله سكر و ندر كه كو مشدن انچه مثالنه ایشلر الجمان جیمك ضمی و میك كذلک
تخفیفیله جمی در ذكر اولنان دانلر معنائه الجنون فختنه كیمه قراكو اولق بقال جین علیه اللیل جین جنونا من
من الباب الاول وبقال ایضا جینه اللیل و جنون دیوانه اولغه دخی دیرل بقال جین ال جل جنونا علی البناء للجهول
و جنون اغاخ اوزامغه و اوت اوزایوب بری رینه صار اولوب جیمك كنه دخی دیرل بقال جیمك فخی و جین التبت علی
البناء للجهول جنونا اذا طال والتف وخر ج زهره و جنون سنك اوزی جوق اولغه دخی دیرل بقال جین التباب
اذا كثر صوتة علی البناء للجهول ایضا الا جنان همزه مك كسری به جیمك فخی و بانك سكونیله دیوانه قلغه
دخی دیرل بقال جینه الله فهو جنون ولا تقل جین الا جنان او غلی له سی رجند صقلی بقال اجنت المرأة و لدا
قال فی القاموس جین فی الرحم جین جنا و اجنت الحامل و منه یعلم ان ما قال صاحب الصراح فی تفسیره بالفارسی
كودك انداختن یكون غیر مناسب ما جینه فختنه و نونك تشدد بد به فعل نجب ذریه محب جنون اولدی
معنائه شد و ذقیلندن در بونك اوزرنه قیاس جازد كدك زریاضه و بده ماضیه و مسلوله ماضیه جاز
دكدر و مسلول صیرلوب جفن نسنه دیرل الجین جیمك كسری و نونك تشدد بد به انك مقابلی در الجین جیمك
كسری و نونك تشدد بد به واحدی و ماضیه و میك بعضلر ابتدی جیمك فخی و بانك سكونیله جیمك فخی و بانك سكونیله جیمك فخی
اندرن احترزا اولند و جیمك فخی و بانك سكونیله جیمك فخی و بانك سكونیله جیمك فخی و بانك سكونیله جیمك فخی و بانك سكونیله جیمك فخی
فی جن شبایب ای فی اول شبایب و تازة لك معنائه دخی كاور بقول فعل ذلك الامر جین ذلك و محمد ثناء الجین جیمك
فخی و نونك تشدد بد به اورنك الا جنان همزه مك كسری به جیمك فخی و بانك سكونیله جیمك فخی و بانك سكونیله جیمك فخی و بانك سكونیله جیمك فخی و بانك سكونیله جیمك فخی

جفن

جفن

جین

جین

زک که دخی در بر تقول جنت الی فی صدری دکته واکنان نونله کیزلک معناسنه در لجنین جیمک فقی
 و نونک کسری و مدله قارنله اولان اوغلان الاجنه همز منک فقی و جیمک کسری به جفی قارنله اولان اوغلان
 معناسنه و جنین قمره قون مینه دخی در بر لجنه جیمک فقی و نونک تشدد بدله شول سلاح در که انوکله بدی
 ستر ایدر بر بوتعیر دن ظاهر اولن بودر که جنه قلقلاندن اعم اوله حالاکه بعض مختصر انده جنه قلقلاندن دیشدر
 و جنه مطلقا پرده دخی در بر لجنین جیمک فقی و نونک فقیله جی برده ل معناسنه الاستحسان همز منک و تانک
 کسری به پرده قولنق بقال استجی جنه ای استر بستره لجنین جیمک کسری و جیمک فقیله قلقلان سیر معناسنه
 لجنان جیمک فقیله جی لجنه جیمک فقی ایله بستان لجنان جیمک کسری به جی بمثلر معناسنه لجنات جیمک فقیله
 کذلک معنای مز بودن جمدن و عرب طایفه سی غرما فاجلرینه جنت در بر لجنان جیمک فقی ایله قلب دل
 معناسنه و جنان اورنیه دخی در بر بقال ماعلی جنان الاماری یعنی کوردک دن غیری انکده لباس یوقدر
 و جنان اللیل کجه منک قرر مسنه دخی در بر و جنان الناس خلقتن بر جماعته دخی در بر لجنه جیمک کسری به جن
 معناسنه در منه قوله تعالی من لجنه واده اس و جنه دیوانه اولغه دخی در بر جنون معناسنه و جنه اسم دخی
 کلور دیوانه لک معناسنه اسم و مصدر صورت واحد لوزن کشدن منه قوله تعالی ام به جنه لجنین فقیله
 قمر مزار معناسنه لجنین جیمک و نونک فقیله دیوانه اولق جنون معناسنه و اوی حذف اولمشدر لجنان
 نونک تشدد بدله جملر کباباسی بولجن معناسنه لجنان جیمک کسری و نون و لک تشدد بدله جی حایط ایله
 حیطان کی و جان کذلک ایلاته دخی در بر لجنین فقیله دیوانه لک اطهارا تمک دیوانه دکل ایکن لجنان تانک
 فقی و نون اولک فقی ایله بمعناه لجنان تانک فقی و نونک تشدد بدله بمعناه ایضا بقال تجان و تجان اذاری من نفسه
 انه مجنون لجنه جیمک و جیمک فقیله شول بر در که انوک جی و قودر ارض ذات جن معناسنه و جنه جنونه دخی
 در بر و جنه کذلک بر موضعک اسمی در که مکة مشرفه دن بر قاج میل اراق در وین عباس ابتدی جنه و ذوالجهد
 و عکاظ شول بازار در که زمان جاهلیته موجود لیدی لجنه جیمک کسری و جیمک فقیله شول مککدر که انوک
 کیزلر نور لاجتنان همز منک و تانک کسری به کیزلک ستر معناسنه اجنک همز منک فقی و جیمک کسری و نونک
 تشدد بدی و کافک فقی اوزن بناسیه سندن اوزود جیمک معناسنه در منه قولهم اجنک کذا ای من اجل انک کذا
 فخذ قول اللام و الالف اختصارا و نقلوا کمره اللام الی الیم لجنان جیمک اولک فقی و تانک کسری به کوسه اولن ککل
 نظام الصند معناسنه لجنین جیمک کسری و مایینه نونک سکونیه واحدی ذکر اولنان ککل کسری معناسنه
 لجنه وزن مز بودن اوزن ذکر اولنان معنای و کاه اولور جنین و ججه دیرر جیمک فقیله لجنون جیمک فقی
 و نون تانک فقی و مدله شول دولا ب در که صوچکر لجنین جیمک فقی و نون تانک کسری و مدله بمعناها
 دیونلر موث در لجنون جیمک فقی و و اوک سکونیه اق اولن نسنه ایض معناسنه و جون سیاه اولن نسنه دخی
 در بر پس اصداد دن اولور لجنون جیمک فقی و مدله جی ریاض اولن یاخود سیاه اولن نسنه ل صتم لیل صم کی
 و صتم صاد مهله و تاء مثاله فلیط اولن نسنه دیرر و جون نندن و دوه دن زیاده سیاه اولنه دخی در بر و جون
 برانک دخی اسمی در لجنونه جیمک فقی و و اوک سکونیه کونشک جری عین الشمس معناسنه و مز بودنیه جونه
 دبد کری عند الغروب سیاه بتد غیچون دور جونه شول کوبه دخی در بر کز فله طلا اولنشر اوله لجنونه جیمک
 فقی و مدله مصدر در جون معناسندن که زیاده سیاه اولان ات معناسنه در غیسه ایله ورده کی و غیسه غین
 محجه و سین مهله ایله بوزر نکلو اولغه دیرر و ورده ال رنکه مابل اولغه دیرر و جونه کذلک عطار طبله سته دخی
 در بر و کاه اولور همزه ایله دخی استعمال اولنور لجنون جیمک فقی و و اوک فقیله جی عطار طبله لری معناسنه
 و عی یلک لافله حتی تبض جونه القار دبد کری جیمک فقیله استعمال اولنر کله سواد اولور و جیمک فقیله

سته معمال اولنر کز فله طلا اولنشر کوب مراد اوور و بقال الشمس جونه تبض جونه یعنی کونش عند الغروب زیاده
 قرر مشدر لجنون جیمک فقی و مدله و تانک تشدد بدله بوغر نلق دبد کری و و شک بر نونجی اسفر و د معناسنه که
 قارنلری و قنادلری سیاه اوله و جونی کدری دبد کری نوعدن جنه ده اعظم اولور شول به که جونی ایکن کدری
 مقدر نجه اولور ججه جیمک فقی و تانک فقیله رقیبه لک اسمی در و فی المثل و عند ججه لجنین البقی و این الاعرابی
 و عند ججه روات قشدر جیمک فقی و تانک فقیله و اسمی دخی این اعرابی کی در روات مز بودن ده جوهر منک
 بر مقامه اولن کلامی جفن تفسیر لک اولن کلامه مخالف در روات اسمی ججه و این الکلی ججه روات
 ابتدی دیشدر پس جوهری کلامه سهوا یکی جهندن اولور بری بودر که اسمی جیمک رواتی اولن ججه د
 ججه دکلر ایکن جی بودر که ججه روات قلل این الکلی در این الکلی دکلر مک که این الکلی و این الاعرابی
 فحق واحد اولد و فی یاخود رواتی متعدد اولد و فی ثابت اوله فصل الحاء لاجن همز منک و تانک فقیله شول
 کسنه در که انده سلسقامر فقی اوله لجنین فقیله ذکر اولنان مرضه مبتلا اولق بقال جنین الرجل لجنین جنمان
 الی ابالک ابع لجنین حانک کسری و تانک سکونیه بر نسنه در که چیان مثاله بدنه ظاهر اولور لجنه حانک کسری
 و تانک کذلک سکونیه بمعناه ام جین حانک فقی و تانک فقی و تانک سکونیه بر جنین خانور در و اول کر تن کاه در
 دیش لرتنه مذهب الاسماء اشارت اولمشدر و و معرفه در این عرس و اسامه و این وی و سام ارض و این قمره
 کی ایکن بونک تعریفی تعریف جنس در یعنی علم ماهیت در و کاه اولور ام جینک اولنه لام تعریف داخل قلوب
 ام الجین دیرر و لکن بعد الحذف نکره اولماز و اما این محاض و این بون بونلر نکره در دلام تعریف ایله معرفه اولور
 و این عرس کلجک و اسامه ارسلان و این وی و جقال و سام ارض کر تن کاه و این قمره هافک کسری به بر جنین
 خرده یلان معناسنه در لجنین حانک فقی و تانک سکونیه مثل معناسنه و حانک کسری دخی لقتدر بقال هما حناتان
 و حناتان ای سینان و ذلک اذ اتساویا فی الری موجود اولن نسخ محاحه فی الری واقع اولمشدر میله لکن حتی مطلقا
 مثله تفسیر ایتد کدن صکره اذ اتساویا فی الری دیککه نوع بعد اولد غنه خفایو قدر مک که فی الری مثلا
 تقدیر نه در دینه الحان تاء اولک فقی و تانک فقی و تانک سکونیه ایله بر اولق بقال الحان تاء اولک فقی و تانک سکونیه
 مخالف اولیه انلر حناتان دیرر لجنین حانک فقی و تانک سکونیه و الفک قصه به بر ارمق حانک بقال و فعت النیل
 حتی ای متساویه لجنین حانک فقی و تانک سکونیه ای ریک اولق بقال حانک لجنین حانک فقی و تانک سکونیه
 شول کوند که اولی و اخری می اولمقد زار اوله بقال یوم حانک اذ استوی اوله و اخره فی الری الحانک جیمک فقی
 و تاء تانک کسری به شول هموز نسنه در که بعضی بعضه مخالف اولیه لاجتنان همز منک و تانک کسری به بر اولور
 بقال حانک اذ استوی حوتان حانک و تانک فقیله بر شرک اسمی در لجنین فقیله کسری اولق لجنون جیمک
 معناسنه لاجن همز منک و جیمک فقیله اگری اولن نسنه بقال صفر لجنین الحانک ای معوجها و صفر طوغانه
 و مخالف طر نقدر نه دیرر لجنین جیمک کسری و حانک سکونیه و جیمک فقیله شول مجد که اوسی اگری اوله چوکان کی
 لجنین حانک فقی و جیمک سکونیه بر نسنه فی اگری اغا جله جیمک لاجتنان همز منک و تانک کسری به بمعناه بقول جنت
 الشی و اجنیه اذ اجنیه به لجنین الی نفسک و اجن نام دبد کری اولک فقی ججه دخی دیرر بقال لجنین الغام
 اذ اخر جت ججه و هی غوصه و غوصه خاء مجیمک فقیله بر اقد و لاجتنان همز منک و تانک کسری به بر نسنه فی
 بری جیمک و منه قوله قیس بن عاصم فی وصیته علیکم بالمال و احبها یعنی لا زمر مالی کنه فی نفسک جیمک لجنه
 حانک فقی و جیمک سکونیه ایکن باشنه اولان اگری دمور و ججه نام دبد کری اولک فقی ججه دخی دیرر علی
 مامر لجنون حانک فقی و جیمک فقی و مدله مکة مشرفه قمره بر طانک اسمی در که مزار سنان در و جون بعید
 معناسنه دخی کلور بقال غز و ججون ای بعید و سرنا عقبه ججون و فی الطوبیة البعیدة یعنی اوزاق اولن بوقس

جمل

جنین

جنین

جنین

حمن

حمن

حمن

ابو الحسین حاکم ضعی وصادق فقی ویا ناک سکونیه تعلیم کنی در عرب طایفه سی اولاد نه حصنه و حصین
 ابله نسیمه قی لورل عاد نلری در الحمن حاکم کسری وصاد معینه سکونیه قولتنگ الی در بوکره وارنجه مابین
 الابطوالکخ معنانه وحصن الی قوردک ایته دخی درلر وچار الضبع معنانه الحمن حاکم کسری
 وصادک کذلک سکونیه برنسنه ناک ایکی جانی الاحضان همزه ناک فقیله برنسنه ناک جوانی وناجسی الحمن میمک
 ضعی وناک وصادک فقیله کذلک قولتوغله اوکر مابین حصن معنانه الحمن فقیله قورستل شول یومرده سی در
 که قنادی ایته الوب حفظ ابار کند و نسنه نیم ایتمکه وحصن مجد ولابنک نایبند رطایف دخی علی در
 عرب طایفه سی ایچ من رای حصینا درلر یعنی حصن نام طایفی کورن ولایت مجده داخل اولور وحصن قیل
 کورننه دخی درلر عاج معنانه ابن السکیت روای اوزن الحمن حاکم فقی وصادک سکونیه قوش یومرده سن
 قنادی ایته الحق بقال حمن الطائر یضیه من الباب الاول اذ ائمه الی نفسه وحصن برکسنه فی رنسنه دن
 اربوب انده سن مستقل اولغه دخی درلر علی ماسیجی وحصن منع ایتمکه دخی درلر تقول حصنه من حاجته
 احصنه اذ احصته عنها الحصانه حاکم کسریله عورت وغان صقلی بقال حصن المرأة ولد هامن الباب الاول
 ایضا اقامت فی تربته الخاصه صادق کسریله اوغلن بسلین عورت الحصانه حاکم فقی وصادک تحفیقه
 برکسنه فی رنسنه دن اربوب انده سن مستقل اولغه دخی درلر تقول حصنه من کذا احصنا وحصانه من الباب الاول اذ
 فحیته عنه واستبدت بدونه الاحضان همزه ناک وناک کسریله منع ایتمک تقول احصنه من کذا اذ ائمه
 و احصنا برنسنه فی قولتغه اولغه دخی درلر تقول احصنت الشی اذا جعلته فی حصنک الحمن حاکم فقی وصادک
 ضعی ومدله شول قیوندر که برمه سی اهل برندن اوزون اوله الحصان حاکم کسریله صفت مز یون اوزن اولی بقال
 شاة حصون اذ اکتب بینه الحصان الاحضان همزه ناک کسریله برکسنه فی خور کورمک تقول احصنت جازجل اذ اکتبت
 الحنفه حاکم فقی وناک سکونیه ایکی اوج طلوسی اولن سنه ملا الکفین معنانه وندنا نحن خفته من حفات
 الله یعنی عن تعالیک ملکته ورنجنه نسبت امر سی وشی حقیر ذو حفته شی قلیل معنانه دخی استمال اولور
 تقول حفت لفلان حفته ای عطیه قلیل الحمن حاکم فقی وناک سکونیه برنسنه فی ایکی الکله کد و نسنه
 چمک تقول حفت الشی من الباب الثانی اذ ابرفته بکل ییدی و لا یكون الا من الشی الیابس کالدقیق وجموه
 الاحضان همزه ناک وناک کسریله برنسنه فی کدی نفسک یحون الحق اوزن بدروانی اوزن تقول احصنت الشی
 لنفسی اذ ائمه و احصنا برنسنه فی اصلندن قورمغه دخی درلر تقول احصنت الشی احصنا اذ اقلعته من الاصل
 ویر اوبید روای در الحنفه حاکم ضعی وناک سکونیه قازلش حقور حفره معنانه الحمن حاکم ضعی وناک
 فقیله جمی حقور معنانه الحمن حاکم فقی وناک تشدد بدله دوه قوشی یاوریسی و محملد رکه بونک اصل
 اشتقاقی مضاعفندن ایته کباب فاده ذکر اولمشدر وگاه اولور که صفر اولن دوه رده دخی حفا درلر الحنفه حاکم فقی
 وناک تشدد بدله واحدی مذکره و موثقه طلاق اولور الحمن حاکم فقی وناک سکونیه سودی نلومده جمیع ابدوب
 نازه سن استکسی اوزرینه دیک وحقن قانی دوکدن منع ایتمکه دخی درلر تقول حقنه بدما اذ ائمه ای نسنه
 وحقن افشانی منع ایتمکه دخی درلر وکسانی حقنه الیول درلر احصنت دیرلر ددی و طقین خنک فقی وناک کسری
 ومدله ذکر اولن وجه اوزن جم اولن سود و فی المثل فی الحنفه العذرة یعنی ذکر اولن سود و غیره و غیر الطعام
 ما عصر معنانه حقنه سب در الحمن میمک کسری وناک فقی ایله ذکر اولن نلوم الحنفه حاکم کسریله شول کسنه در
 که زیاده ای وایکن اشکان ایله الحافنه حاکم کسری ایله بیون طبری ایله کورچک کی ارا سندن اولن حقور
 بردن الحنفه حاکم فقی ایله بیونک ایکی حلیفه اولن ایکی حقور ودر که کورچک ککنک اوسندن در و فی المثل
 الحمن حاکم فقی وناک و ذواقن ذاقنه ناک جمی دوه ذاقنه بو ذرق نه ایته درلر طرف حلقوم معنانه
 وند قول عایشه رضی الله عنہا نو فی رسول الله صلی الله علیه وسلم بین بنی و بنی حاکم فقی وناک

حمن

حمن

حمن

حمن

ویری شهری الحیم الساکنه بعد الشین المعجیه وهو مابین الحین یعنی ایکی چکنه ان بریدر و مهر فتح سین
 و سکون حاکم جکره وخر کوکسک نه ایته دیرلر و بوجله دن مقصود رسول اکرم صلی الله علیه وسلم قوجا غده
 وفات ایتدی دیکر ره بعضلر ایتدی حاقنه قازن اشغه سنه دیرلر اسفل بطن معنانه الحنفه حاکم ضعی وناک
 سکونیه شولادویه در که مریمک جانب اسفلدن جو فنده جم اولور و صاحب رجه تختار حقه فی طغر جغه
 تفسیر ایتمد رادی جوهریه مخالف در الاحضان همزه ناک وناک کسریله حقه ایتمک بقال احصن
 ال رجل الحقان میمک کسری وناک سکونیه شول کسنه در که بولن حبس ایتمکین بول ایتدی کجوق ایله الحلان
 حاکم ضعی وناک تشدد بدله شول اوغلا قدر که هنوز ناسی قرندن النش اوله و بوفعال وزنی اوزن درلر
 حلام دن مبدل در که ابکسده بر معنانه در واکر بونی حلال دن قیلر سک فعلان و زنی اوزن بود فده امر
 بالعکس اولوب حلامه اولن میم نوندن مبدل اولور و اممی ایتدی حلام و حلال میله و نونله قیونک خرده ل بر
 صفار الغم معنانه ابن السکیت ایتدی حلام حج شریفه قر بانه رانی قیونله دیرلر و حلال قر بانه رانی اوغلا غه
 دخی درلر دیدی و بعضلر ایتدی کمرک خرده سنه حلال و عرب طای وناک خرده سنه حفره درلر دیدی کرچه
 جوهری باب راده جفره نه سندن مستثنی اولان اوغلا غه دیرلر دیشدر و ابو عبید ایتدی حلاله بر تفسیر دخی
 واردر و اول تفسیر بودر که زمان جاهلیته و اوغلاق طوغسه قولاغ کسوب ایدر لدی اللهم ان عاشر فقی
 وان مات فکدی یعنی اگر صاع قالور سه انتفاع ایچون صقلن طوار دن ولسون واکر اولور سه بوغر ایشدر دن
 اولسون پس صاع قالد قد بدلد کری اوزن منتفع اولور لدی واکر اولسه بوغر ایشدر دیرلر ایدر لدی
 الحان و ن فقیله و زای معینه ناک ضعی ومدله مر عارده اولور بر بوجک در که ای معنیه و قور ذابت حلال دخی
 جر اجتماع فدر الحلقنه علی وزن الد حرجه خرمناک ایکی ثانی رطب اولی بقال حلقن السرا ذابلع الارطاب
 ثلثه الحلقن میمک ضعی وناک کسریله شول خرماد که ذکر اولن ان صفت اوزن اوله حمنه حاکم فقی وناک
 سکونیه بر عورت ک اسمی در الحنفه حاکم فقی وناک سکونیه ایله کنه که طوان یا بشور و اممی ایتدی کنه ناک و ننه که
 زیاده خرده اوله تقامه دیرلر قافک فقیله بعده حمنه بعده قرا دقافک خیمه بعده حله فقیله بعده عل عین
 مهمله ناک فقیله بعده طلع درلر طامهله ناک فقیله الحومانه حاکم فقی وناک سکونیه شول برک بر در که صرب اولیه
 للنین حاکم فقی و نون اولک کسری ومدله برنسنه ی شوق و نسنه ای اروز و ایدنسی بقال حن الیه حن حنیام
 الباب الثانی و حنیام ناکه ناک اوزنه دخی دیرلر ولدن ار و ایدنکی حینه الحان نونک تشدد بدله ار و فقی کسنه
 الحان حاکم فقی و نونک تحفیقه رجت معنانه در بقال منه حن علیه حن حنا و منه قوله تعالی و حنا من لدنا
 و عکره استوائت کریمه ناک تفسیر ند ابن عباس دن رضی الله عنهما وایت قلوب ایتدی ابن عباس بن بلرم حنا ناک
 معنانه ندر دیشدر و عرب طایفه سی حنا ناک یارب و حنا ناک یارب درلر افراد ایله و نینه ایله یارب رجتک طلب
 ایدرم معنانه الحان حاکم فقی و نونک تشدد بدله رجت صاحی اولن کسنه و حنا ناک اشکان اولن بوله دخی درلر
 طریق واضح معنانه اوق الحان کذلک همزه ناک و ناک وناک فقی و نونک تشدد بدله بر موضعک اسیدر الحنفه
 کذلک حاکم فقی و نونک تشدد بدله شول ای در که کریشی صالبور لد کلا اوزر به بقال قوس حنه حن عند الاماض
 وایض صادق معینه ایله کریشی چکوب صالبور مکدر الحن فقیله و نونک و ناک ضعی و تشدد بدله رجت معنانه
 الحافنه حاکم فقی و نونک تحفیقه ایله بر جوانک اسیدر رومی معنانه الحنفه حاکم فقی و نونک تشدد بدله برکسنه ناک
 روجه سی امره ال رجل معنانه و حنه البعیر دوه اوار ای الحافنه نونک تشدد بدله اوزر بر می دوه منه
 قولهم ماله حافه و لانه ای ناقه و لانه و لانه انین ایدن قیونله دیرلر المسح میمک ضعی وناک کسریله اوز
 ویرن دوه بعیر حان معنانه حن حاکم فقی و نونک تشدد بدله منع ایتمک بقال حن عنی حن حنا من الباب
 الاول اذ ائمه و بقال ایضا ما حنی میام شرک ای ما تصرفه عنی یعنی شرک بندن منع ایلر الحنون حاکم فقی و نونک

ضمی و مدبله شول بلد که دوه صورتی یکی انوک صوتی وار در حنین حانک ضمی ونونک فقی و یانک سکونیه بر
موضعک اسمیکرند کبروتا بئی جا زردی منی انوکله بلد یا خود موضع مراد اولور سه مذکر اولوب منصرف اولور
واکر بلده یا خود بقعه مراد اولور سه مؤنث اولوب لا بتصرف اولور و حنین بر جالک دخی اسمی درو عر بلرک رجع
بجفی حنین دبد کلر بیک اصلی بن السکیت روابی اوزن بود که حنین بر شد بد کسسه ابدی عبد المطلب مجلسنه
کلوب بن السکیت هاشم بن عبد منافک و غلبه دیود عوی قلده ایا غنده قر می ادکی اولمغین عبد المطلب زدا بدوب
ایندی یوری بن سنده شمایل هاشمی مشاهد قلم دبدی یعنی ایا غنده اولن قر می ادکار بنه اشارت قلدی
اولک فقی اولاد کار بله رجوع ابتدا کدر رجع حنین بنحیفه دبد بلر و ابن السکیتک غیر ایندی حنین حیره شهر ندر
بشده فقیهک اسمیکرند که زاعرا بیلهر رجعت ادک بازار ایندی اعرابی فی المایحی بشمعی اکلین بکن ادک برین اعرابک
یولی اوزنه اصوب برن دخی مزبورک یولی اوزنه برقدی اعرابی اصلی طورن دکی کور بجک حنینک ادک که عجب
مشابهی وار در واکر ابشی دخی المله کیر سه دور صاقون الوردم دیویدر کن ادک اولر برن دخی یولی اوزنه بولد قن
طوارن اول اراده بعلیوب بازار بنیتیه حنین عودت اندی حنین ایسه پسوده کیزلش ایش اعرابک طوارن
الوب روانه اولدی اعرابی کلوب طوارن و حنین بولما بحق قوم و قبیله سنده ذکر اوانان ادکار له رجوع ابتدا کدر رجع
بجفی حنین دیشلر لحن حانک کسری ونونک تشدد بدبله طایفه جندن بر جماعتک اسمیکرند و بعضی ایندی حن
جنله انس بنینه بر جنس مخلوق در الحنون میمک فقی ونونک ضمی و مدبله شول رجل در که انوک جنونی وار در جنون
معناسنه حن حانک ضمی ونونک تشدد بدبله بر جالک اسمی در الحین حانک کسری و مدبله وقت معناسنه در
حیند و زنی مزبور اوزن اولن حین کله سی در که ادکله سی ایله ترکیب اولمشدر حین ادکان کذا معناسنه حین
نانک فقی و حانک کسری و مدبله کذا لک حین معناسنه در اولند تاز یاده اولمشدر و حین مدت معناسنه دخی
کلور منه قوله تعالی هل اتی علی الانسان حین من الدهر الحین حانک فقی و یانک سکونیه قرب اولمق بقال حان
له ان یفعل کذا بحین حینایان و بقال حان حینه ای قرب و قته و حین هلاک معناسنه ده کلور بقال حان
الرجل اذ اهلاک الاحیه همزه نیک کسری به هلاک ایمک بقال احیه الله ای اهلکه الحیاه میمک ضمی و یانک فقی ایله
وقلتک یعنی رنسنه فی وقت حسیله ایمک مساوعه کی ساعت حسیله ایمک معناسنه الاحیان همزه نیک
کسری به رده بر مدت او تور مق تقول احیت بالمكان اذا اقت به حینا الغمین علی وزن التکریم ناقه فی برون
بر کچه ده صا میچون وقت تعیین ایمک تقول حینت الناقه اذا جعلت لها فی کل یوم ولبله وقتا یحلبها فیه الحینه
حانک فقی و یانک سکونیه بر کره معناسنه الحینه حانک کسری و مدبله بعناه تقول فلان یا کل الحینه والحینه ای المده
الواحدة فی الیوم واللیله الاحیان همزه نیک فقیهک حینک جعی تقول فلان یفعل احیاناً و فی الاحیان تعیین فقیهک
و یانک ضمی و تشدد بدبله رنسنه نیک و قته منتظر اولمق بقال حین الوارش اذا انتظر وقت الاکل لیدخل و وارش
شین معناه بده شول کسسه در کده دعوت اولمادن بر قومک طعامنه حاضر اوله الحانات علی وزن الحالات شول
موضعک در که اندک حصر الحانیه نونک کسری و یانک تشدد بدبله شول همزه نیک حانیه منسوب بدرو حانه شول
معروف دکاندر که اندک حصر اولنور الحانوت علی وزن الکافور دکانکه معروف و قدرند کیری و تا بئی جا زرد و حانوتک
اصلی جانور ایندی رفقه کبی وقتا که وار تسکین اولندی هاه تا ثبت تابه قلب اولندی الحوانات فقیهک و نونک
کسری و مدبله حانوتک جعی در و او یایه قلب اولندی حذف اولندی بر زرد و بر حرف اوزن زیاد اولن کله نیک
جماعه و تصغیر ده رباعیه ردو لسانی حرف رابع حروف مد و حروف لیدن اولدی و قته اولور فصل الحاء الحین
حانک فقی و یانک سکونیه بیزی باغری نسنه فی قصه قلم اعجوب بو کور و سکیمک الحیان حانک کسری و یانک
بجفی حیناه تقول حینت الثوب و غیره اخینه خبنا و خبنا من الباب الثانی اذ اعطفته و خطته لیقصر و حین
طیایم فخلق ملاحظه سیله کیر لکه دخی در لثقل حینت الطعام اذ اغیبتهم و استعدده لشدته الحینه حانک ضمی

حنین

ویانک

ویانک سکونیه شول نسنه در که انی یا نیکه کو تر رسن و فی الحدیث و لا یخذه حینه و لا لد و حینات و ذو حینات یعنی
ان یانک صقله زرا اول کاه صالح اولور کاه فاسد اولور لجمعه حانک ضمی و یانک فقی و یانک کسری به غلیظ
و شد بد اولن نسنه قد عماله کی در و زنا و معنی الحین فقیهک بر کسسه نیک و وجه سی جانندن اولن اقراسی زوجه نیک
یایاسی و قنرند اشی کی مثلاً الاختان همزه نیک فقیهک حانک جعی ذکر اولن کسسه لر معناسنه و بوطایفه عرب
قننه در اما عامه حین قنرند زوجه نیک کویا کی معناسنه الحین حانک فقی و نیک سکونیه و غلافی سنت ایتمک
تقول حینت الصبی حینان من الباب الاول لختان حانک کسری به اسمن رمنت معناسنه لختانه حانک کذا کسری به
بعناه بقال الحین حینان اذ استقضیت فی قطعه و اطوار حروق مقله ایله حد دن زیاده قلم و حینان منته موضع
قطعه دخی در و رمنه قول الفقهاء اذ التقی الحینان و بعضی نسنه کاه اولور حینت اعجون اولن دعوت دخی حینان دیرل
دیشدر لیدن حانک کسری و دال مهمله نیک سکونیه دوست صدیق معناسنه الحین حانک فقی و دالک کسری
و مدبله بعناه و حین الحاریه دخی بوندن ما خود در که عورتک معشوق دیکل اولور و قال الله تعالی و لا تمیزات
اخذن الحینه حانک ضمی و دالک فقیهک همزه نیک و زنی اوزن جوق دوست طویعی کسسه الحانیه میمک ضمی و دالک
فقیهک دوست طویعی تقول خادک الرجل حانک فقی و نیک سکونیه مالی کیز ملک الاختران همزه نیک و یانک
کسری به بعناه تقول حینت المال و اخترتک اذ اکتته و سری صقله دخی در لثقل حینت السرا و اخترتک الحین
میمک و نیک فقیهک مال صقلی بحق بر اخترازه حانک کسری به خرنه الحین حانک فقی و یانک کسری به جعی الحین
فقیهک له ات بر مر لجه بقل بقال حین الحین من الباب الرابع مثل حین مقلوب منه لخشونه حینتله ارباک که ملا یتمک
مقالی در بقال حین الشی من الباب الخامس الحین حانک فقی و شینک کسری به اری اولن نسنه الاخشبشان
همزه نیک کسری و شینک کسری و مدبله رنسنه غایت اری اولمق بقال اخشوشن الشی اذا شدت خشوشته فهو
للمبالغة کقولک عشت الارض و اعشوشفت و احشبشان بر کسسه اری لباس کبی عادت ابد کذا دخی در لثقل
بقال اخشوشن الرجل اذا تعود لبس الحین الحین همزه نیک و شینک فقیهک اری حین معناسنه الحین حانک ضمی
و شینک سکونیه جعی و حین سلاخی جوق کسسه لر معناسنه ده کلور بقال معشر حین و شینک شعره معربکی
دخی جا زرد لاختش همزه نیک ضمی و حانک فقی و شینک کسری به اخشوشن تصغیری و فی الحدیث اخشوشن فی ذات
الله تعالی الحین حانک فقی و شینک سکونی و الفک مدبله اعشوشک مؤنثی سلاخی جوق کسسه بقال کتبه حیناه ای
کثیره السلاح الحین حانک ضمی و شینک فقی ایله ایشتمک که ملا یتمک مقابلیدر الحین علی وزن التکریم بر کسینه
خشمه کتورب سینه سین حرارت غصبه بر قلم تقول حینت صدن تخشینا اذ الوغرت و ایغار غین معناه و رای
همزه نیک ایه حینه کتور مکدر و وجه مزبور اوزن الحینه حانک ضمی و شینک سکونیه ارباک خشوت معناسنه
الحین حانک ضمی و ضادک فقیهک نسا طایفه سیله مصاحبت و مر لودت قلمق مغار له معناسنه الحین علی وزن
التکریم اورا لثقله سوز سوز ملک الحیان حانک فقی و میمک تشدد بدبله ضعیف اولن کوندن رخ ضعیف معناسنه
الحیان و وزن مزبور اوزن مؤنثی بقال قناه حیان و حان حلقک بر ایزد دخی در لثقله معناسنه الحینه حانک ضمی
نونک تشدد بدبله ککر دن سوز ملک غنه کبی در و زنا و معنی الا حین فقیهک و نونک ضمی و تشدد بدبله ککر دن سوز ملک
کسسه الحین حانک ضمی و نونک تشدد بدبله جعی ککر دن سوز ملک کسسه لر معناسنه الحینه میمک کسری و حانک فقیهک
اوزن انف معناسنه الحینه میمک و حانک فقیهک بر ما کله معناسنه بقال فلان حینه فلان ای ما کله و حینه القوم
قومک حینی معناسنه در لحن حانک فقی و نونک تشدد بدبله خر ما طرفندن خر ما فی ازن جفر مق تقول حینت
الحله اذ استخرجت منها شیاً بعد شی و حله حینک ضمی و لا ملک تشدد بدبله خر ما قود قلی طرفه دیر لحن حانک
فقی و نونک کسری و مدبله بورندن کولک و بورندن اغلق حینک فی الانف و بکاء فی الانف معناسنه بقال حین حین

حینین

حنین

حنین

حنین

حنین

حنین

حنین

حنین

من الباب الثاني الحینه علی وزن

کجسته و دفون شول ناقه بدخی دیر که غادی دوه سور یسنگ اور تسنه اولوق اوله التدافن تانک فخی و فیک خیمه
 بری بوندن سرن صقلی بقال لونا کاشتم مائد افتم یعنی اگر بعضی کز امور غایبه سی بعضی کز کشف اولسته کتم سره
 مجال اولردی الدافنه فانک کسر به زیاده یشلو اولدوغندن دیشی اشغ ضغر بقال بقرة دافنه الجدم و جدم
 خیمک کسر به و ذال معجمنک سکوف ابله برنسنه ناک اصلنه دیرل و دیش دیملر نه دخی جدم دبد کری بوندن در
 المدفان میمک کسری و دالک سکونیه شول مشک در که چوریش اوله سقا بلی معناسنه الدفنی فختینله و اخرینه
 بانک تشد بد بله برنوخ یزد که اوزن خطری وارد الدنکه دالک خمی و کافک سکونیه شول لون در که سیاهه مابلدر
 الدکن فختینله یزد کز اولنان لون اوزن اولوق بقال دکن الثوب بدکن دکامن الباب الرابع الدکن همزه ناک و کافک
 فختینله دکر اولنان لون ابله ملون ولن سنه الدکن دالک خمی و کافک تشد بد بله معروف در الدکن دالک فخی
 و کافک نانینک کسری و مدبله جمی دکاملر معناسنه خواب کی فارسی معریدر الدمن دالک کسری و میمک سکونیه
 قیون قیغی بر شاة معناسنه و دمن برنسنه ناک اوزر بنه قیم اولن کسنه بدخی دیرل بقال فلان دمن مال کا بقال زاء
 مال الدمنه دالک کسری و میمک سکونیه کین خقد معناسنه الدمن دالک کسری و میمک فختینله جمی و خلقدن
 باقی قالن اثر لره دخی دیرل الدمن علی وزن التکریم اراحدات یملک نقول دمن القوم الداره دمن الشاه الماء و قیون
 صاوده اثر قلیق نجاستن القا یتکله در المتدمن میمک خمی و میمک نانینک کسری و تشد بد بله دکر اولنان اثر لره متاثر
 اولن کسنه بقال الماء متدمن اذا سقطت فیه ابعار الابل و الغنم الدمن فختینله بر کسنه یکن یعلق بقال دمنت علی
 فلان من الباب الرابع اذا ضغنت الدمن دالک فخی و میمک سکونیه ره ترس ضا حقی نقول دمنت الارض مثل
 دمنتها الادمان همزه ناک کسری و دالک سکونیه برنسنه مد اومت ایتک بقال فلان بدمن کذا الی بدیه المدمن بر
 سنه مد اومت ایدن کسنه بقال رجل مدمن خمرای مداوم شر بها الدمان دالک فخی و میمک تخفیفله خرماتک
 چور یق قرمه سی دمن دالک فخی و میمک خمی و مدبله بر موضعک سمنی در الادن فختینله و نرنک تشد بد بله شول
 الدکر که اللری قصه اولادن الحق اولن اوه دخی دیرل بقال بیت ادن ای متطامن الدن فختینله انک اللری قصه اولون
 اضمی ایتدی دورت ابقلو اولن حیوانک عیوب قیغه سندن در اللری قصه اولوب کو کسی بره یقین اولوق الدن
 دالک فخی و نونک تشد بد بله کوب خم معناسنه الدنان دالک کسری ابله جمی کوبلر معناسنه الدننه علی وزن
 الزلزله بر کسنه ناک اوزن تشد وید و کن فهم اتمک و فی الحدیث هولاندندن الدندن دالک کسری
 و نونک ایتدی سکونیه شول و ندر که قور یوب قرمش اولاسکی اولدوغندن اوتری دمن دالک خمی و مدبله
 ابلق فختینله فوق کله سنک تقیضی در که غایت مر به دن بری دیک اولور بر طرف اولنا و دون قریب معناسین
 القاده یچون دخی استعمال اولور بقال هدا دمن ذاک ای اقرب منه الدون وزن مز بور اوزن احمد حقیر و یسر
 معناسنه و بوندن فعل مشتق اولور و بعضی اشتقاق جائز کورب دان بدون دونا و ادین اذانه دندی
 دونک دالک خمی و مدی و نونک فتح اوزن بناسی و اخرنه کاف خطاب ابله برنسنه یه اغر ایتک غلنده استعمال
 اولور نه کم تم حجاجه اقبنا صالحا بد کنه یعنی حجاج صاحب نام کسنه فی صلب ایتد و کنه دمن انیمکه اجازت
 انیمک حجاج اجازت و یوب دونک موه دندی الدیوان دالک کسری و مدبله اسامی سنکری زمغیون
 جمی اولنان اوزن دفت معناسنه و دیوانک اصلی دوان ایدی احدى الوالین یا یه قلب اولنوب دیوان اولدی
 و یا و اوزن قلب اولند غنم لیل دیوانک جمی دواوین کلشی در واکر یا اصلی اولیدی دیاوین کلوردی
 الدواوین دالک فخی و و اوانینک کسری و مدبله دیوانک جمی نه که الان مر و ایتدی دفتلر معناسنه
 التدوین علی وزن التکریم دفتلری بره جمی ایتک نقول دوت الدواوین و یوبقر بدن صاحب مهتک
 الدیوان جائی شمس دیران دمن ککی مخالف اولدوغنی ظاهر اولور الدمن دالک خمی و هانک سکونیه یاغ

دن

دمن

دن

دین

روغن معناسنه الدهان دالک کسر به جمی یاغله معناسنه و دهان قرمز معنیانه دخی دیرل و منه قوله تهالک
 فکانت وردة کالدهان ای صارت حمراء کالادیمین قولهم فرس وود والانی وردة و دهان کذلک ضعیف یغمر و له
 دخی دیرل که واحدی دهندرد الک خمی و هانک سکونیه و یوز بد ایتدی بغمون دمن الارض دیرل فخی و فی الجمله
 غناک اتسه یقال دهنه اولی و هی مد هونه و ولی و اوک فخی و یانک تشد بد بله بغمون دیرل دمن دالک خمی و هانک
 سکونیه یندن بر قیله ناک ادی در که غار الدمن نام کسنه اسکناسبت و لنور الدمن دالک فخی و هانک سکونیه
 برنسنه فی یعلق بقول دهنته بالدهان دهنه دهنانم الباب الاول و دمن عصایله اوزر معنه دخی دیرل نقول دهنته
 بالعصا اذا ضربته بها التدهن فختینله و هانک خمی و تشد بد بله یاغلیق نقول دهنه فتنه هو الادمان همزه ناک
 کسری و دالک کسری و تشد بد بله افتعال در یاغ سور غلک معناسنه بقال دهن اذا علی بالدمن المدمن میمک
 خمی و هانک فخی و تشد بد بله اوزر نه اثر نعمت اولن کسنه بقال قوم مد هونای علیهم انا نار النعم المدمن میمک
 و هانک خمی ابله لا غیر یعنی کسر مم و فتح هابله دکل یاغود فتح میله دکل یاغ حفظ ابد جک شیشه و خم میله کالی
 اسم التکریم بری بودر الدمن میمک فخی و دالک کسر به یاغ سپسته لری معناسنه و مدمن طاعله شول چقور و در که
 اید یغمر و صوی جمی اولور منه حدیث الرهری نشف الدمن و یسن الجعثن و جعثن حیمک و ناه مثله ناک کسر به
 بر جنس اوتک کوکی در المدانه میمک خمی و هانک فختینله قبله و لیسن سنه فی طهار اید و یوز کولک الادمان
 همزه ناک کسر به جعنا قال الله تعالی و دوالو لدمن فیدهنون و بعضی ایتدی مدانه ستر معناسنه و وادهان
 برنسنه ده غش و حیل قلیق معناسنه در الدمن دالک فخی و هانک کسری و مدبله شول ناقه دکر منودی زاوله
 قلیل الدمن معناسنه بقال ناقه دهن ای قلیله الدن الدانه دالک فخی و هانک تخفیفله ناقه ناک سودی زاولوق
 بقال دهنه الناقه دهانه من الباب الخامس و یوز بد و ایتی در الدنه دالک فخی و هانک سکونیه و الفک مدبله بنت
 مسجل دیکله معروف عورتک اسمی در که حجاج نام ساعک زوجه سید و عجاج مزبون حقنه عین بولماغله حقنه
 بعض اشعار دغشدر حجاج ده ذکر اولن دندر الدهان دالک کسری و هانک سکونیه کوی مد یا هسین اوان کسنه
 ده خاندن معریدر اگر اخرنه اولن نون حرف اصلی اعتبار اولنسنه که ند هقن الرجل دیرل و له دهقنه موضع کذا
 دیرل فی منصرف فلرسن زربو بقدر وجه فعال وزنی و وزن اولور و اگر دهقن مشتق قلنسه لا یصرف قبلرسن
 زربو دفعه فعالن وزنی اوزن اولوب الف نون مز بتان اولور و دهقن فاقدر کسر معناسنه الدهدن دالک کسر
 خمی و هانک سکونیه و نونک تشد بد بله باطل معناسنه دو و کاه اولور و دهر دیرل رابله و فی المثل دهر دین
 و سید القین که کذاب حقنه ضرب و لنور و یونک اصلی باب راده در تقسینده مر و ایتشد که جعد القین برعم
 دمر جسدی در که قزاده ایشلر کن ایشی کساد اوزن ولد قده بد و دیرش یعنی کویه الوداع دیرش بنه کتر ایشلر
 مز بورک بوکلامی تعرب و لنوب کذب مثل قلنس الدین دالک فخی و یانک سکونیه بورج الدیون فختینله جمی نقول
 دنت الرجل اذا قرضه الدین میمک فخی و دالک کسر به و مدبله بورجلی و لن کسنه المدیون میمک فخی و دالک سکونیه
 و یانک خمی ابله جعنا و دین استقراض معناسنه دخی کلور بقال دان فلان بدین دینا الاستقراض و صار
 علیه دین فهو دین و مدیون کیر الدین معناسنه ده کلور بقال رجل مدیون اذا کثر ما علیه من الدین المدیان
 میمک کسری و دالک سکونیه دینه جوق کیرن کسنه استقراضی عادت یا یتکله الادانه همزه ناک کسر به برنسنه فی
 بورج و یوب بر کسنه ناک اوزر نه دخی قلیق بقال دان فلان ادانه اذا باع الی اجل فصار له علیهم دین نقول منه ادنی
 حشرة در اهر تشد بد النون الادیان همزه ناک کسری و دالک کسری و تشد بدی و یانک تخفیفله بورجه الموی
 استقراض معناسنه و افتعال من الدین فی الحدیث لدن معرضا و معرض شول کسنه دو که خلقه اعراض ایدوب
 کن اولن بدن دین الور التدان تانک فخی و یانک خمی ابله بر قاج کسنه بری و نه بورجه اسباب صتی یقال

دهقن

دهقن

دهقن

قد ائتمروا بالدين الاستدلاله همزه نك وتانك كسر به دين ايمكي طلباتك استقراض معنائه للدينه
 ميمك خمي ويانك فحقيله ركسنيه بيور به ركسنيه صاوب نون بورجه ركسنيه المني تقول دابنت فلانا اذا علمته
 فاعطيت دينها واخذت ديني تقول دابن فلانا وند ابناك تقول تانك وتقالنا الدينه دالك فحق ويانك سكويه
 بورجه ويرمك تقول بعته دينه اي بتاخير الدين دالك كسري ومديله عادت وشان ودين جزاي ومكافاة
 دني ديرل يقال دانه دينه اذا جازاه و يقال كاذن دين اي كاذب تجازي اي تجازي بفعلك ومحاسب
 ما علمت وباري تعالينك ايتا ليدنيون ديني قولي مجزون ومحاسبون معنائه درودين ذليل قلغه دني
 ديرل و ذليل اولغه ده ديرل متعدي ولازم كلور يقال دانه اذا ذله واستعبده و يقال دانه فدان وفي الحديث
 الكيس من دن نفسه وعمل لما بعد الموت ودين جمع معنائه دني كلور يقال قوم دين اي دابنون محاسبون ودين
 مالك اولمق معنائه ده كلور تقول دته اذا ملكته وشهره مدينه ديد كلر بنبعاث بودر ودين طاعته دني
 ديرل يقال دان له اي اطاعه ودين معروف بوندن ما خود در الا ديان همزه نك فحقيله جي المدين ميمك فحق ودالك
 كسري ومديله قول عبد معنائه المدينه ميمك فحق ودالك كذلك كسري ومديله جاريه امه معنائه كويك
 انلري خدمت ذليل قلشدر ومدينه شهر معنائه ده كلور شتم لا زير ورايتي الدين دالك فحق ويانك تشدد به
 باري تعالينك صفتلرندن در محاسبه معنائه ما خود در الدينه دالك كسري به امور ديني رعابت اوزن اولمق
 الدين فحقيله ويانك خمي وتشدد به به معناه الدين دالك فحق ويانك كسري وتشدد به به اهل ديان اولن كسنيه
 للتدين ميمك خمي ويانك كسري وتشدد به به معناه الدين علي وزن التكرير ركسنيه دينه ميمق تقول ديت ال رحل
 لدينه اذا وكلته الى دينه يعني دينه اعتمادا نيك فصل الال الذونون دالك ونونك خمي وهمزه نك مابينه سكويه
 برجنس اوت در نباتات قسمندن للذا اين دالك فحق وهمزه نك مدي ونونك كسري ومديله جي ذكر اولن اولن
 معنائه التذات تانك فحق ونونك خمي ايله ندر ج وزني اوزن ذكر اولن اوق دوشومك يقال خرج الناس
 يتذا نون اي ياخذون الذانين الاذعان همزه نك كسري به خصوص ايمك وركسنيه به مذلت اظهار ايمك يقال
 اذ عن له اذا خضع وذل الذق فحقيله اكك كه ابي كه نك قلو شد وحق وركسنيه به مثقل استعان بذقنه
 يو بر مثل در كه بونكله بر رجل ضعيف كند ومثل الورجل ضعيفه استعانت ايمه سنه نوب اولنور وبونك اصلي شول
 دوه در كه اوزينه حمل ثقيل اولد قدي رندن قيامه قادر اولوب ككبين ره طيامه قيام ايمكي اومار و ذقن قوعه نك
 كناري ديكشه اكري كلك معنائه ده كلور تقول ذقنت الدوا اذا خرزتها فاجاءت شفتها ايله الذقن ذالك
 فحق وفاقك سكويه اككه اورمق تقول ذقنته من الباب الاول اذا ضربت ذقنه الذاقه فافك كسر به بوغرك
 نه ايتنه اولن بونكسك ردرو في الحديث لا لحن حراقك بذواقك وفاقه بيون دينه اولن جقور ردروا بر
 زبد ذواق اسفل بطن در ديشدر وصاحب صحاح كلام مزبوري فصل حاده حقن تفسير نه مثلدردو
 كتور مشدر و بومقامه حديث اولسنه اشارت ايشدر فحقيله بالتوفيق الذقون ذالك فحق وفاقك خمي ومديله
 شول ناقه در كه اكنن بور ركن صالقي طوبه يقال ناقه ذقون اي ترخي ذقنها في السير وذقون شول قوعه به
 ديرل كناري اكري دكشين اوله تقول دلوزقون الدين ذالك فحق ونونك كسري ومديله بورندن اقي سومك
 الدين ذالك خمي ايله معناه ودين سومك ثغه دني ديرل يقال ذن بدن دينانم الباب الثاني اذا سال الدين فحقيله
 صفت مذكور اوزن اولمق تقول ذننت يا رجل نون ذننم الباب الرابع الاذن فحقيله ونونك تشدد به بورندن
 سومكي اقي كسنيه الذاء ذالك فحق ونونك تشدد به و الفل مديله شول عورندر ككه بورندن
 سومكي اقه و ذنا شول عورته دني ديرل ككه حيشي منقطع اوليه الذان ذالك خمي ونونك تخفيف ايله
 مئول سنه در ككه بهلاك اولمق سنه ذن باقي قالوب اوله ندر بجه هلاكه بور طومش اوله يقال فلانا

ذان

ذعن

ذقن

ذن

ليدن اذا كان ضعيفا الكاهن ما لمرضا الذان ميمك خمي ونونك تشدد به ركسنيه ارامق ركسنيه اندن
 سوال ايمك ايمون يقال فلان يذان فلانا على حاجه يطلبها منه الذان ذالك كسري ومابينه نونك
 سكويه كوكلك اكنك ره قرب اولن جاني ذل كني دروزنا ومعني الذان ذالك فحق ويانك كسري به جي
 كوكلك اكنك ره قرب اولن جانلري كه ذل كني دروزنا ومعني الذان على وزن الحال عيب ابن السكيت
 ايتي ابو عري اشتمم كه الدام والذم والذان والذاب بونلر كجه سنك معنائه برور ديدني يعني جله سي
 عيب معنائه در دريادي الذهن ذالك كسري وهانك سكويه فحق فطنت وحفظ معنائه الذهن فحقيله
 بمعناه و ذهن قوته دني ديرل فصل الراه الرتن رانك فحق وتانك سكويه حميره شيم قارشدر مق المرتنه ميمك خمي
 وتانك فحق وتشدد به به شيم ايله غلط اولمش اكنك نان ووعنين معنائه الران رانك كسري وناه مثله نك
 تخفيفه بري ري ارد بجه طيلين بغور قطره ري كه مابينه كهي سكويه فصل ايليه الرتنين علي وزن التكرير
 ذكر اولن وجه اوزن بغور بقدر مق يقال ارض مرتنه رتينا الارفعان همزه نك وناه مثله نك كسري به ركسنيه
 صالقي اولمق استرخا معنائه الرجون فحقيله برده اقامت ايمك يقال رجن بالمكان رجن وجونا من الباب الاول
 اذا قام بورجون طوار بر رده كندن حبس ايدوب مرعايم وارمغه دني ديرل يقال رجنتم في بنفهار جونا وهي
 شاة راجن الراجن جيمك كسري به ركسنيه اللفظ بغلين حيوان داجن كني دروزنا ومعني وفر ايتي رجن الابل
 ديرل باب اولدن ورجنت دني ديرل باب رابعدن ورجنتها اذا دني ديرل متعدي ولازم كلور دوه في مرعايه
 صليوب علفه بملك ايمون حبس ايمك معنائه الرجنه جيمك كسري به ذكر اولن صفت اوزن اولن دوه
 الارجان همزه نك كسري به كذلك ذكر اولن وجه اوزن دوه في حبس ايمك الرجن رانك فحق وجيمك سكويه
 ركسنيه طوارن مرعايه صليوب اوده حبس ايدوب علفن نقصان اوزن ورمكين ارقلقق الارجان همزه نك
 وتانك كسري به ركسنيه قارشوب مشكل اولمق يقال ارجن على القوم امرهم اذا اختلط وارجحان قيم حاصل
 اوليوب فاسد اولغه دني ديرل يقال ارجن الربد اذا طج ولم يصف وفسد الارحجان همزه نك وجيمك كسري به
 ركسنيه اكلوب ميل ايمك وفي المثل اذا ارجن شاصيه فارفع يد اي قن ركسنيه دوشوب ابقلر بوقر ووالدرسه
 يعني مذلت كوستروب تواضع قلسه اندن لك بلك و بومقامه جوهرى شاصيا كله سن وافعا رجليه ايله
 تفسير ايشدر حالا كباب الفه شصا تفسير نه شصوي شخص بصير له تفسير ايدوب عقبيه مثل مزبوري
 اراد ايشدر من بوطرزه مناسب اولن شاصيا كله سي مثل مزبوره شاصيا بصير ايله تفسير اوله در يعني
 ركسنيه بي زبون ومخير كورسك اندن لك بلك معنائه مكره جوهر بنك معنائه مزبوري اختياري شاصيا
 كله سنه تفيد رمضا فانه انكاب لازم كلسون ديواوله يا خود مثل مزبور وفاقه مخصوص اولد و غنه
 بناء اوله وارحجان محر ككه دني ديرل يقال ارجن الشئ اذا اهتز واخليل ايتي ارحجان ركسنيه دفعه
 دوشمكه ديرل المرجن ميمك خمي و حاله كسري ونونك تشدد به به ثقل اولن سنه يقال جش مزجن ورجي
 مزجنه اي ثقيه الردن رانك خمي ودل مهله نك سكويه كوكلك بكنك ديني ايل كم معنائه يقال قيص واسع
 الرادن الاردان همزه نك فحقيله جي اصول كم معنائه الاردان همزه نك كسري ايله كوكلك بكنك ديني قيق
 الردين علي وزن التكرير بمعناه يقال اردت القيص وردنته تردنا اذا جعلت له ردنا واردان ايمه دائم اولغه
 دني ديرل يقال اردت الحمى مثل اودمت المرجن ميمك خمي ودالك كسري به قر اكو اولن سنه مظلم معنائه
 اردن فحقيله دوي بورشوب بر ره كلك شيم معنائه فر اولي اوزن يقال ردن جله ردف وانا من الباب
 الرابع اذا قبض وتشم وردن خرديكلي ملائم قاشه دني ديرل وعضيلر وذن خرطوقد قلري ايلكدر

ذون

ذهن

رتن

رثن

رثن

رجن

رجن

رذن

دیدی و بوسیدن که ایاک اگر دگری ای که مردن دیر لر مغزل معناسنه و بعضی لر دین ولد طوغد قن یوزنه
 بیل طوغن در پدر دیدی بقول العرب هذامدرع الرذن و مدرع میم کسر به دراعه در ترک معناسنه
 الرذن رانک فخی و دالک سکونیه اسبابی بری اوز و بنه بقی تقول ردت المتاع و دنا اذا نضدت و ردت
 سلاح بری اوز و بنه و شمدن حاصل اولن اوز و دخی دیر لر اردن همزه نك و دالک خمی و نونك تشدید به
 ایز غمی نغاس معناسنه و بوندن فعل مشتق اولد و غی ایشد لامشدر و اردن برنهر ک اسمی در و بر شهر ک
 دخی اسمی در ولایت شامک نهانند و اردن قرمز خردن برنوعه دخی دیر لر دینه رانک خمی دالک فخی
 و یانک سکونیه سمری نام کسسه نك زوجة سنک اسمی در الرذن رانک خمی و دالک فخی و یاه اولک سکونی
 و یانک تشدید به شول کوندر در که ذکر اولن عورت ته منسوب در که مز بوز و جیه خط هجر نام موضع
 کوندر اصلاح ایدر دی و فی کلام بعضهم و خطیه رذن و رماح لدن و خطیه رذن صق اولن کوندر اغای قنای
 صلیه معناسنه و لدن نم لامله ملای معناسنه در الرذن دالک کسر به زعفران کاد و یه قسندندر الراد فی
 دالک کسری و یانک تشدید به شول نسنه در که انوک لو تنک جر ننه صفرت قارشه بقال بعبیر رادی الرادینه
 وزن مز بور اوزن مو فی بقال ناقه رادینه اذا خالطت حمرته صفره کالورس و ورس زعفرانه شبیه بر بویه در
 لر اردن همزه نك و دالک فخیله قرمز اولن خردن برنوعه در و خرن جنس قاشه دیر لر الرذن رانک فخی و زانک
 سکونیه شول یوکسک یدر که انوک بعض چقوری اولما غین صوی حفظ ایدر الرذن رانک کسر به جمعی الرذن
 شمدن کدک جمی فرخله فراخ و فروخ کبی و فرخ قابله قوش یاوری در و ابو عبید ایتدی وزن صو ایرکن
 لر در مناقع الماء معناسنه الرزنه رانک کسری و زانک سکونیه واحدی الرزنه رانک فخی ابله و قار معناسنه بقال
 رزن رزنه من الباب الخامس الرزن رانک فخی و زانک کسری و مدله اهل و قار اولن کسسه و قور معناسنه
 و رزن اغر معناسنه دخی کلور بقال شی رزن ای ثقیل الرزان رانک فخیله اهل و قار اولن عورت بقال رجل
 رزن و امرأة رزان اذا کلت رزینة فی مجلسها الرزن رانک فخی و زانک سکونیه برنسنه نك اغر لغن بلما کچون
 قالدر من بقول رزینة شی الرزنه رانک فخی و زانک سکونیه لکنظر ما نقله من خفته الارزن همزه نك و زانک
 فخیله شول رنک عیدر که اندن عصار ایدر لر الرزنه رانک و زانک فخی و ما یبند و اوک سکونیه بخره کوه معناسنه
 مغرب در الرسن فختینله ایل جیل معناسنه الرسن رانک فخی و سینک سکونیه ایل بقال بقول رسنت
 الفرس من الباب الاول المرسون میم فخی و سینک خمی و مدله ایل یغلن ات بقال فرس مرسون الارسان
 همزه نك کسر به ایل یغلن بقول ارسنه ایتدده بالرسن المرسن میم فخی و سینک کسر به ایتد بورنده
 ایل بطور دخی و یونک استعمالی شایع اولوب انسان بورنده دخی طلاق اولندی بقال فعلت ذاک علی
 رنم مرسنه الراشن شبنک کسر به غول کسسه در که ضیافته دعوت اولندن کله و بوک طغیلی دخی دیر لر و شول
 کسسه کله طعامک و قتن کوز و ذوب خلق طعام یکن اوزر لر کله و اکا و ارش دیر لر الرشن رانک فخی و شبنک
 سکونیه برکسسه ذکر اولن وجه اوزن ضیافته حاضر اولن و کاب باشن قابله صوغه دخی دیر لر الرشن شمدنله
 بمعناه بقال رشن الرجل اذا قطل و دخل بفرادن و رشن الکلب فی الاناء رشن رشنا و رشنا من الباب الاول
 اذا دخل رأسه فیة الرشن علی وزن جیدر بخره کوه معناسنه الرشن رانک فخی و صاد همزه نك سکونیه
 برنسنه کاله ارشد مرک ثقل رصنت الشی ارضنه رصنا من الباب الاول اذا کلتهم و رصن سوککه دخی دیر لر
 بقول رصنته بلسان رصنا اذا شمته الارصان همزه نك کسر به برنسنه حکم خلق تقول ارضنت اذا حکمت
 الرصین رانک فخی و صاد کسری و مدله حکم و ثابت اولن نسنه و رصین برکسسه نك حاجتی بتوزمکه ساعی

وزن

رسن

رشن

رصن

اولن کسسه یه ده دیر لر بقال فلان رصین بحاجتک ای حق بها و حقی جاء مهمله ایله و قابله نهات مر تبه ده سخی
 ایدنه دیر لر و رصین الحوق ایجر و سنده و حقی اولانه ده دیر لر الرصانه رانک فخیله برنسنه ثابت و حکم اولن بقال
 رصن رصانه من الباب الخامس الرصین رانک فخی و صاد کسری و مدله ات دیر لر اولن سیکرک اطرافی
 الرصین علی وزن التکریم رنسنه یه علمه غالب اولن بقال رصنت الشی مع رفه اذا غلبته الرطانه رانک فخیله
 و الرطانه رانک کسر به لسان اعجمی ابله تکلم ایتک تقول رطنت له رطاله المرطانه میم خمی و طانک فخیله
 بمعناه تقول رطنته اذا کلتهم بها و فر ایتدی فخن دوه بری برنه یولد اش اولوب صاحبی انر له ابله اولسه اکارطانه
 دیر لر الرطون رانک فخی و طانک خمی و مدله کدک ذکر اولن دوه الرطان فختینله و طانک خمی ابله قور
 بری رطانه لسان اعجمی ابله سر بلشک یقال رطن القور فیا اینهم الغن فختینله صالقی اولن استرخا معناسنه
 الرغونه شمدنله بمعناه بقال رغن رغنونه و رغن من الباب الخامس الارغن همزه نك و عینک فخیله صالقی اولان
 رجل الرغن رانک فخی و عینک سکونی و الفک مدله مو فی صالقی اولن عورت معناسنه بقال رجل ازغن و امرأة
 رغن ای پنا الرغونه و ارغن عسکره دخی دیر لر و بور غندن ما خود در انف جبل معناسنه علی ماسیحی تشبیه ایل
 و مصره شهرینه رغن ایدر کدی دخی تشبیه ایل و بور دیر لر و بور غندن و بعضی لر ایتدی عسکره ارغن دیر کدی
 غایت کثر تمدن مضطرب اولد و غندن او تور بدر مار غنه همزه نك و عینک فخی و اخرنه خمیر منصو به فعل
 نجب در معنای مز بور دیر لر رغن رانک فخی و عینک سکونیه کونش برکسسه یی صالقی قاق بقال رغننه الشمس
 اذا لمت دماغه فاسترخی و رغن طاعن ایلر و سنده اولن بورننه دخی دیر لر الرغن شمدنله جمی الرغن رانک کسر به
 کدک جمی طاعن بور نلری معناسنه المرعون میم فخی و عینک خمی و مدله کون اسپستن صالقی اولن کسسه
 بقال رجل مرعون ای مسترخ ذور عین رانک خمی و عینک فخیله ملوک حیدر در ملک اسمی در و رغن رغن صارک
 اسمی در ملک مز بور رنک ضبطنه ایدی و ذور عین حارث بن عمرو بن حیرین سبانک ولدی در و بورنله ال
 ذور عین دیر لر الرغن رانک فخی و غین معجه نك سکونیه برنسنه یی دیکلمه قولن طوتق و رغن برنسنه یه میل
 ایتکه دخی دیر لر بقال رغن الی الصلح و رغن من الباب الثالث اذا کان الیه الارغان همزه نك کسر به بمعناه و ارغان
 برکسسه یه برخصو صیجون طبع ویرمه دخی دیر لر الرغن رانک کسری و فانک فخی و نونک تشدید به قور یی اوزون
 اولن نسنه طویل الذنب معناسنه بقال فرس رغن و یونک اصلی رفل در لام مشدد ابله لام نونه عوبل اولمشد
 الارغینان همزه نك و فانک کسر به برکسسه قاجوب صکره ساکن اولن بقال ارغان الرجل اوفیتنا اعلی وزن طمان
 اذا فرغ سکن و غضب ساکن اولغه دخی دیر لر بقال ارغان غضبی الرفهیه رانک خمی و فانک فخی و هانک سکونی
 و نونک کسری و یونک فخی و تخفیفه معبشت و سعت اوزره اولن بقال هو فی رفهیه من العیش ای سعة
 و رغانیه و رفهیه خماسیه ملحق در اخرنه الف زعاده فخیله و الفک بایه منقلب اولماسی ما قبلنک کسرنندن
 اوری در الرقون رانک فخی و قافک خمی و مدله حنا که نسا طابفه سی اللرنه بقال الران رانک کسری ابله بمعناه
 الترغن فختینله و قافک خمی و تشدید به حنا یغن بقال رقت المرأة اذا اختضبت الارغان بمعناه بقال لرقن الرجل
 لحبة الترغن علی وزن التکریم معصام و رغن حساب دفتره بری تسوید ایتد در کاه اند حساب واقع
 و المرسون دیو ریاضی قوش شمدنله دفترده اولان اسمی بری رسید ایتک کبی مثلا الرکن شمدنله برنسنه یه میل
 لیمک بقال رکن الیه رکن من الباب الاول اذا مال الیه و سکن قال الله تعالی ولا تکنوا الی الذین ظلموا و ابوز بندر کن
 الیه و اخی و ابوت قلیدی باب رابعدن و بو ایلکی روایت اوزن مسد روکون کلور و طما ابو عمرو و رکن رکن روایت
 قلندوغی باب ثالث اوزن مسد ملاک اولان ایلکی لغتک تد اخلندن حاصل اولد و لغت مستقله دکلدر الرکن

رطن

رغن

رغن

رغن

رغن

رغن

وانك ضمی وكافك سكوتی ابله برنسنه نك قوی اولان طرفی بقال هو یا وی الی ركن شید ای عزومنه ومنعه
 فختنه خیل وحشم معناسنه در الزکین رانك فخی وكافك کسری ومدبله عالی طرفی اولن طاع بقال جیل
 رکن ای له ارکان عالیه المکن میك ضمی وكافك فخی وقشد بدبله شول مد در که زیاده سوك اوله کویا که انوک
 رکنلری وارد بقال ناقه مرکنه الصرع المکن میك کسری وكافك فخیله شول لکن در که انوک ایچنده کیاسی
 یورلر و یواسمی روایی در الزکین رانك فخی وكافك کسری ومدبله اهل قار اولان کسنه بقال رکنلر رکن ای وقور
 الزکانه رانك فخی وكافك تخفیفی ابله وقار معناسنه بقال رکن رکانه من الباب الحامس رکنه رانك ضمی وكافك
 تخفیفیه بر رچاك اسمی در اهل مکده دن و یواول کسنه در که زوجه سنه البته ابله طلاق و رد و کنده رسول
 اکرم صلی الله علیه وسلم طلاق ثلاثه بنت ایتمو کنه اکایین و یرمشدر الی مان رانك ضمی و میك تشدد بدبله
 انار که میوه قعمندن در المانه رانك ضمی و میك تشدد بدبله کذاک واحدی بر دانه انار معناسنه و سیوی یایندی
 خلیله سول ایدوب و مانله بر کسنه نسیمه اولنسه حاله منوال وزن اولور دبدم لیدی معرفه اولد قده لای نصرف
 اولور ز بر برنسنه نك اصلی معلوم اولیه اکثره حمل اولنور و اکثر الف ونون زیاده اولن در دبدی واخفش لیدی
 و مانك نونی اصلیه در قرص و حمض کبی و فعال و زنی اکثر در فعالن و زندن و قرص قافله و صاد مهمله ابله
 بابو نمج دبد کرای اق چچک در که اورنسی صار اولور و اکالسان ترکیده پابینه دیرلر و حمض حاه مهمله و صاد
 معجه ابله قوزی قوله غی دبد کرای اولن در که طعمی معشوش و چچکی قرمز در در مانه رانك فخی و میك تشدد بدبله
 طی قبیله سنه منسوب بر طاغک علیدر ارمینیه همز نك و میك ونون کسری و یا شانه نك تخفیفیه روم
 جانینه بر قصبه نك اسمی در و یا لخریک تشدد بدن دخی صاحب قاموس جائز کور و مشدر الارمنی همز نك
 و میك فخی ابله ذکر اولن قصبه منسوب اولان کسنه الزنه رانك فخی ونونك تشدد بدبله اواز الزین رانك فخی
 ونون اولك کسری ومدبله اواز و یرمك تصویت معناسنه الاران همز نك کسری ابله بمعناه بقال رنت المرأة
 ترنر بنیامن الباب الثاني و انت اذا صاحت و ابوزید طاب ثنك كلامه شجرة و ه مغنه و طیان مرته واقع اولمشدر
 و شجر استینك فخیله اغاجی چوق در در واران یای اواز و یرمكه دخی دیرلر یقال رنت القوس اذا صوت المرته
 میك ضمی و رانك کسری ونونك تشدد بدبله اواز و یرجی یای المران میك کسری و رانك سکونیه بمعناها
 الترین علی وزن التکریم یایک اوزن چقرمق تقول رنت القوس ترینا الرین فختنه برنسنه در که یاز کونلر نده
 صوده اوزن الاروان همز نك و واولك فخیله اواز صوت معناسنه الاروانه وزن مز بور اوزن شد بد اولن
 کجه بقال ليله آروانه ای شبدیده صعبه الرهن رانك فخی و هانك سکونیه طوت که معر وفدر الرهان رانك
 کسری بله جمی رهنلر معناسنه حباله کبی ایلمر معناسنه الرهن خمتنه جمی کذلک ابو عمر بن العلاء روایی
 اوزن واخفش لیدی رهنك جمی رهن کلام قبح دور یرافعل فعل اوزن جم اولنماز الاقلیلا شاذاته کم سقف
 وسقف دیشدر در واخفش لیدی رهن خمتنه محملدر که رهانك جمی اوله که اول رهنك جمی در فراشه
 فرش کبی و رهن برنسنه رهن قومغه دخی دیرلر الارهان همز نك کسری بله بمعناه تقول رهنك الشی عند فلان
 ارهنه و رهنه الشی من الباب الثالث و ارهنه الشی و اصمعی ارهنه الشی استعمال جائز کور میوب رهنه ککر
 دیشدر و رهن برنسنه دائم و ثابت لولغه دخی دیرلر بقال رهن الشی اذا دام و ثبت و ارهان برنسنه بی بهالی
 قافله دخی دیرلر تقول ارهنك الشی اذا غالت فیها و ابوزید روایی در و ابن السکیت لیدی ارهان برنسنه بی
 سلف و یرمكه دیرلر تقول ارهنك یعنی اسلفت و ارهان برنسنه بی او کدل قومغه دخی دیرلر تقول ارهنك
 ولدی ارهانای اخطرنهم خطر یعنی ولدی او کدل قومم و ولد مفرد و جمعه صالح اولور و ارهان برنسنه بی دائم

رهن

زن

رهن

قافله دخی دیرلر تقول ارهنك الشی اذا غالت فیها و ابوزید روایی در و ابن السکیت لیدی ارهان برنسنه بی
 مابت معناسنه دخی کلور و ارهان ارق اولن انسانه و ارق اولن دومیه دخی دیرلر و ارهان دائم اولن نسبه یه ده
 دیرلر بقال طعام رهن ای دخی المرتهن میك ضمی و هانك کسری بله رهن ای کسنه المرهن میك فخی و هانك ضمی
 ومدبله رهن و ران نسبه الرهن رانك فخی و هانك کسری ومدبله بمعناه الرهنه وزن مز بور اوزن موثقی
 المرهنه میك ضمی و هانك فخی ابله برنسنه ده و جاشوب او کدل قوماق تقول رهنك فلا نا علی کذا امرهنه
 اذا خاطر الی رهن علی وزن جعفر مکه مشرفه ده بر جنس کوچک قوشدر سرجه مثالنده الرهاند و انك
 فخی و دالك کسری بله جمی و رهن قیه قوشی دبد و کرای باشی قریله قوشه بکر بر قوشه دخی دیرلر الارهنك
 زنی دخی قوشه و رهنه قوشندن جته ده دخی بیو جکدر الرین رانك فخی و یانك سکونیه کیر و یاس اولن
 الریون خمتنه بمعناه بقال ران علی قلبه ذنبه رینا و ریونا من الباب الثاني ای غلب ابو عبید لیدی یاری
 تعالی نك کلابل ران علی قلوبهم ما کونوا یکسبون قولنده ران غلب معناسنه در و حسن لیدی هو الذنب
 علی الذنب حی رسواد القلب یعنی کناه قات قات اولغه قلب قر و مقدر و ابو عبید لیدی کل ما علیک فقد
 رانک و ران علیک و رانک فی حدیث عمر رضی الله عنه انه خطب فقال الا ان لا سیفح اسیفح جهینه قد رضی
 من دینه و امانته بان یقال سبق الحاج فادان معر ضاف صج قدرین به یعنی جهینه قبیله سندن لسیفح نام
 کسنه حجاجدن سبقت ایتمکله خلقدن استنات واستقرض ایتمکله دینن و امانتن تبدیل لبدوب و رطه
 هلاکده و شمشدر ابوزید لیدی رین بالجل دیرلر قنن چقمغه قادر اولد و غی ره دوشه و بقال ران الغناش
 فی العین و رنت لخر علیه اذا غلبت و نعلاس ضم نوله او بخوبه دیرلر و قناتی اعرابی لیدی رین بدیرلر قنن عاجز
 اولوب منقطع اولسه و رانت نفسه رین رینا دیرلر قنن کوکلی بولنوب غشیان اوزن اولسه الارانه همز نك
 کسری بله قومك طواری هلاک اولن بقال ران القوم اذا هلك ماشیتهم المرینون میك ضمی و رانك کسری
 ومدبله طواری هلاک اولن قوم فصل الزای الرین رانك کسری و همز نك سکونی و اخرنده یانك تشدد بدبله
 قصیر القامه اولن کلب بقال کلب زبی و لافعل صیغی الزون رانك ضمی و همز نك مدبله ترکا و اسنده اولن سیاه
 دانه لکه لندی لای اولور الزین رانك فخی و یانك سکونیه دفع ایتمک و زین دوه ابقلرنه اولن برکیرلر له اورمغه
 دخی دیرلر یقال زینت الناقه اذا ضربت بثغفات رجلها عند الحلب والزین بالثغفات والرکض بالرجل و لبط
 بالید یعنی زین هذه الاعضا ابله ضربید استعمال اولنور خاصه الزبون رانك فخی و یانك ضمی ومدبله شول
 ناقه در که کند و بی صغان کسنه بی او و و و ابوی و رور و حرب زبون شول او غراشه دیرلر که خلقی توسکرو ب دفع
 ایلر و احق و نادان معناسنه اولن زبون کلام مولد در اهل یادیه کلامندن دکلدر الزبانه رانك فخی و یانك
 تخفیفی ابله محاسب و اکامعین اولن کسنه ل عرب طایفه سی مز بور له زبانه دیرلر بوسیدن بعض ملائکه یه
 زبانه دیرلر اهل ناریان دفع ایتمک لرنن اوتری اخفش لیدی بعضیلر زبانه نك واحدی زبانی در
 دبدی زانك فخی و الفک قصیر بله و بعضیلر واحدی زبانی در دبدی و بعضیلر زبانه دبدی زانك ونونك
 کسری و یانك ماییننه سکونی و یانك فخی و تخفیفیه عفریه کبی و عفریه مهیب اولن دیوه درلر و ابو عبید
 لیدی عرب طایفه سی زبانه نك مفردی نه در لیلر و بونی مفردی معلوم اولن جمعلر دن قلدیلر ابایل
 کیر و عباد کبی و عباد پدنا سدن جماعات متفرقه یه دیرلر الزبون رانك فخی و یانك ضمی و تشدد بدبله اولونن کیر
 معناسنه بقال رجل فیه زبونه ای کیر و زبونه منعه دخی دیرلر بقال رجل ذوزبونه ای مانع جانب طهره یعنی
 اردندن کانی مانع و الزبانیان زانك ضمی و یانك تخفیفیه عفریه کبی و بونی یقال زبانه المقرب لقرباها
 و زبانیان لای اراقلد زده دیرلر که عفر بر جینک بونیوز لری مثله سنه در که قرانله نازل اولور زبانیان زانك

رهن

رهن

زان

زین

و کافک کسر به باشک بیون اوز زنده قرار ایتدوی ردز السکنات سبک فقی و کافک کذلک کسر به جی
 و سکنات مساکن معناسنه دخی کلور و فی الحدیث استقر و اعلی سکناتکم فقد انقطعت الهجرة ای علی مواضعکم
 و فی مساکنکم و سکنات استقامت معناسنه دخی دیرل بقال الناس علی سکناتهم ای علی استقامت و بفرار و ابی
 اوزن در السکنین سبک کسری و کافک کسری و تشدید به بجی کارد معناسنه ند کیری و تانیجی جای زدر
 اما تذکره غالی در السکنون سبک فقی و کافک فقی و مدله یندن بر قبیله نک اسمی در سبکینه سبک فقی و کافک
 فقی و یانک سکونیه حسین بن علینک رضی الله عنهما قریبک اسیدر و الطرة السکینیه منسوبه الیه باطوره الله
 اولان صاچه و الله سبک مثاله بقدر قری چتره دیرل السکن سبک فقی و میله سکونیه صغری و کاه اولور
 کچی یا غنه دخی اطلاق اولور السکنان سبک فقی و میله سکونیه جی عبد الله عبدان کچی و طهر الله طهران کچی و طهر
 ارقه معناسنه در و سمن طعامه یاغ قاتغه دخی دیرل تقول سمنت لهم الطعام اسمنه سمنان من الباب الاول اذ التته
 باليمن السمان سبک فقی و میله تشدید به اگر یاغ صابجی معناسنه اولور سه منصرف اولور و کسر سمن
 قیلور سه زهر ناک معناسنه معرفه اولد قده لا ینصرف اولور التسمین علی وزن التکریم یاغی زاد قیلور تقول سمنت
 القوم تسمینا اذ اوز دهم السمن و تسمین اهل طایف و اهل بن لغی اوزن صوغغه دیرل تکریم یاغی یاغی یاغی یاغی
 کتور دکر نده طماحه سمن یاغی بردها معناسنه و سمن سمر تکه دخی دیرل و فی المثل سمن کلنک یا کلنک السمن
 سبک فقی و میله کسری و مدله سمر اولان کسینه که ارغک مقابلی در السمن سبک کسری و میله فقیله سمر مک
 بقال سمن سمنان من الباب الرابع و صاحب مختارک فقیله اشارت ایتدوی صاحب قاموسک سبک فقی و میله غالی اولور که
 اول زم ذکر ایتدوی اوزن در التسمین فقیله و میله تشدید به بمعناه السمن سبک فقی و میله سکونیه
 شول دو ادر که انکله نسا طایفه سمن سمر درز الاسمان همر نک کسری به سمر تسمینه یمالک اولی تقول سمن الرجل
 اذا اعطاه شیئا سمننا الاستحسان همر نک و تانک کسری به بر سینه سمر عدا یتک بقال استسینه اذا عدا سمننا
 و استسینان یاغ طلب یتکه دخی دیرل بقال جاو استسمنون ای بطلبون ان یوهب لهم السمن السمان سبک فقی
 و میله تحفینی و الفک قصیر به رجس قوشک اسمی دره لا تقل سمانی تشدید به الم الحماة و وزن سمر نور اوزن
 واحدی ذکر اولن قوشک کسری معناسنه السمانیات سبک فقی و تانک فقیله جی ذکر اولان قوشک معناسنه
 السمنیه سبک فقی و میله فقیله و تانک کسری و یا تانک تشدید به به طمان کافر رذن بر فرقه که نیا معناه یا یل اولوب
 خبر ایل علم حاصل اولسینه انکار ایدنلر در السمن فقیله طریق معناسنه در و وجه معناسنه دخی کلور بقال امض
 علی سبتک ای وجهک و بقال تخ عن سمن الخیل ای عن وجهه و بقال جاء من الخیل سمن لا یرد وجهه ای دوسن السمن
 سبک فقی و تانک تشدید به بمعناه الفطن سبک فقی و تانک فقی ایل بمعناه ایضا فقیه ثلک لغات و سمن سمنک
 دخی جی کلور السمان سبک فقی و یا تانک تشدید به طریقت واحد معناسنه کلور بقال جاءت الریح سمانی
 اذا جاءت علی طریقه واحدة لا یختلف و صفت سمر دخی دیرل و سنت مدینه متون خر مال زدن بر نوعه دخی
 دیرل و سینه یوزن صوره و هیاتنه دخی دیرل السمن سبک فقی و تانک تشدید به بر سینه یکرکی کچی کور و ب
 کوزنک بقال سمن الرجل ایل الله الحزن زعیتها و القیام علیها حتی کانه صقلها یعنی کویا کانی مهره یوب سمن
 واحد اوزن قاشدر و سمن طیرانی راوزن به سهولتیه و ککه ده دیرل بر وجهه کچی بره یلوب سمنه کی اوله
 و سمن زوی شکیدر مک دخی دیرل بقال سمن علیه الدرع سمنها سمنه اذ اصبحا علیته و وضو فی یوزنه دقیقه
 دو ککه دخی دیرل تقول سمنت الماء علی وجهی اذ ارسلتها الرمالا من غیر تقر بقی فاذ فرقت فی الصب قلت
 بالیمن المجه و سمن ناقه دخی متور مک دخی دیرل تقول سمنت الناقة اذ اسرتها سمر استبداد و سمن
 قصور معناسنه دخی کلور تقول سمنت سمنه من الباب الاول اذ صورته و سمن بجی بلکه دخی دیرل

سمن

سمن

نعل سمنت السکن اذ الخدمه الممنوعه سبک کسری و سبک فقی ایل بلکی طاشکی که انکله بجی دیرل لم یمنون میله فقی
 و تانک فقی و مدله بدراجه اولوب متعبر اولن نسبه منه قوله تعالی الجاه المسنون و جاء جاء مهمله ایل قره یا غنه
 دیرل و مسنون مصور معناسنه دخی کلور و مسنون هموار اولوب صغری جی اولن نسبه دخی دیرل و مسنون الوجه
 شول کسینه دیرل کچی و یوزن و یوزن فی الجمله اوزن و نلق اولوب یوزن فقی مدور اولیه الاستحسان همر نک و تانک
 کسری ایلک تشدید به کلوب و یوزن بقال استن الفرس اذ قص و قصر قافله و صاده مهمله ایلک ایلک اللز معاند و یوزن
 معاقومله او یغه دیرل فی المثل استن الفرس اذ قص و قصر قافله و صاده مهمله ایلک ایلک اللز معاند و یوزن
 اولوب ضعیف اولنه دیرل و استن ان معاند استن ایلک دخی دیرل بقال استن الرجل اذا استنک الخسانه سبک
 فقی و تانک تشدید به لو کاه دوه دیشی دوه فی قوم فی چور و ب جفتا سبک ایچون السنان سبک کسری ایل
 بمعناه نقول الفعل یسان الناقة مسانه و سنانا اذ اطردها حتی توضعها لیسفدها و سنانا بلکی طاشنه دخی دیرل
 و سنان کوندره مورنه دخی دیرل الاسنه همر نک فقی و سبک کسری و تانک تشدید به جی کوندره دیرل
 معناسنه و اسنه استنک جی دخی کلور استنک جی اولن اوزن دیش معناسنه قنک جی اقلان و اقلانک جی
 اقله کلدوی کی و فی الحدیث داسافرتم فی النصب فاعطوا الرکب استنها و رکب سمننه دوه ل معناسنه در یعنی شای
 سقره طواری مرعاند منع ایتک السنان سبک فقی و تانک کسری و مدله طاشن فارند دخی و کاه دو کان
 استنه دو السنون سبک فقی و تانک فقی و مدله شول نسبه در که فی مسواک کی استعمال ایدنلر السمن سبک
 کسری و تانک تشدید به دیش دند ان معناسنه الاسنان همر نک فقیله جی دیشلر معناسنه الحنینه سبک
 فقی و تانک فقی و یا تانک سکونیه سبک تصغیری در دیشلر معناسنه و تانک کله سی سمن موت سمانی و لیدو غنه
 بناء در و هر بلر که لا یتک من الحسل دیرل کچی لا یتک بد معناسنه در و حاصل جاء مهمله نک کسری ایل کچی و او سینه
 دیرل که هنوز زنده دن جقمش اوله و حسلک اصلا دیشی دوشمد و کیچون یوبله دیرل و و سمن القلم قلم یوزن زنه
 دیرل بقال لعل من قلمک و سمنها و حرف قطعک و اینها یعنی قلی اوزن کسوب ایل کچی و قطع ایتدوی کاه حرف قطع
 ایدوب صاع جانبیه مایل قطع ایل و سمن عمر معناسنه دخی کلور السنان سبک فقی و تانک تشدید به یشلر
 اولان دوه ل اقلانک مقابلی در و اقلانک کله سبک جی در فایله و یا مشدده ایل بکت اولن دوه ل معناسنه
 السنه سبک کسری و تانک تشدید به صر مسانک بر دخی و سینه شول ضبان دیرل و دخی دیرل
 کاه ایل کاه جقت سورل و یوب مقامک صاحب صراح سینه فی مهر دوم زدن ایل نفسیر لیدوب و هر
 ایراد ایتدوی و کز معنای ترک ایتدوی و حالا ککه جوهری السنه السکه و هی الحیده التي تطا بها الارض
 دیرل و کندن غیره یوزن ایراد ایتدوی معنایه سبک کسری و تانک فقیله تعرض یولنا مشدر الاسنان همر نک کسری و کسینه
 بیرا اولوب غری زیاده اولی بقال سمن الرجل اذا کبر و اسنان ناقه نک سکر یاغ دیشی نسبه دخی دیرل بقال سمن
 سدی من الناقه اذ انت و ذلک فی السنه الشامنه و اسنان ذکر اولن دیشی تورو مک دخی دیرل بقال سمن الله تعالی
 ای لیتها السنان سمن و لک فقی و یا تانک کسری به فوی بر خنک ایل لقری طورن و قلک باشلری و ارقه ده
 اولن مهره نک کسری باشلری به دخی دیرل السنس سبک کسری و تانک سکونیه و سمنه و سمنه و سمنه و سمنه
 سبک فقی و تانک کسری و مدله شول قوم یعنی جر که یو کسک اولوب طو لانی یغلی اوله السنان سبک فقی و یا تانک
 کسری ایل جی السمن سبک کسری و تانک فقی و سمنه دخی معنای موضوع لیه ذال اولین هر فلر دن در
 و کاه اولور حرف و یازده دن و لغتین بعض کله اوزن و یزه اولور و کاه اولور معنای استقباله دلاله
 قیلور فعل مستاجر و مان مستقباله عالمن قیلور تقول سبک و خلیل ایتدی سمن لک کله سمنه

سمن

سمن

معناست در اگر شیط بدکاری قولی نهی قبل از هلاک اولی معناست در لا یضرب اولی و زور را بر تو نهی
 فعلان وزنی اوزن اولی و الا شعیان همزه نك وعینك كسری ابله باشك صاچی اور بر من و تو نهی
 اولی بقال اشعان شعره اشعیانا المشعان ميمك ضمی و شكنك سكونی و نونك تشدیدیه شول كسته در كم
 صاچی اور بر من و تو نهی اولی اشعت معناست الشفن شكنك ضمی و نونك سكونی عاقل و دانا اولی كسته
 الشفون شكنك یكسینه به كوز قور غیلہ نظر ايمك نقول شفته اشفته شفتا من الباب الاول والثانی
 اذا نظرت اليه و اخر عينك الشاخن فانك كسری به كوز قور غیلہ نظر قبلان كسته الشفون شكنك ضمی و نونك
 ضمی و مدیه معناه و غیلہ معناه سنه دخی كوز غیور كی و این السكيت ايتدی شفتت اليه و شفتت نونك تا خیری
 و تقبیلہ بر معنایه در كه اولی كسینه به اعراض نظر به نظر ايمك در و ابو عید ايتدی انسان بر صغیه كوز
 قالدروب غیب نظر به و كراهت نظر به نظر قلدور الشفن شكنك ضمی و نونك سكونی به رلقظ در كه قلیله
 تبعیتله استعمال اولی و ابو عید روای اوزن بقال قلیل شفن مثل و تخ و عری یعنی شی و تخ و هر بد كاری كی و عری
 و تخه تابع قفله و شفن عطای از قفله دخی دیر بقال شفتت العطیه شفتتها من الباب الاول اذا قلتها الاشقان
 همزه نك كسری به كذاك عطای از قفله بقال اشفتها الشفونه شكنك یكسینه به رسته قلیل اولی بقال قلت عطیته
 و شفتت من الباب الاول و شفتت من الباب الخامس الشفن شكنك ضمی و نونك تشدیدیه صوصا حقی بقال
 شن الماء علی الشراب اذا فرقه علیه الاشنان همزه نك كسری و مدیه صوبك طمئانی طر ان الماء معناست الشنان
 هلیهم من كل وجه الشنان شكنك ضمی و نونك كسری و مدیه صوبك طمئانی طر ان الماء معناست الشنان
 شكنك ضمی و نونك تحفیفی ابله متفرق اولی صومعناست الشنا به شكنك ضمی و نونك كذاك تحفیفی ابله قر بدی یا خرد
 البجدن طمئانی صوالشن شكنك ضمی و نونك تشدیدیه شول قر به كه كه نه اولی صوبك طمئانی الشنه و زن مز نور
 اوزن ذكر اولی و انان معنایه در كو یا كه شنه كه نه اولی قر به نك كسینه در بر بوجوهی كلامی در كن مقتضای قلیس
 بولدی كه تا و خدت ایچون اولی الشنان شكنك كسری به جمی كه نه قر به ر معناست و فی المثل لا یقعق فی بالاشنان
 یغی قر به اوزی به یاده سلاح اوزی به یكه الشنان شكنك ضمی و نونك تحفیفیله بغض و عداوت شنان
 معناست لغتله همزه نك مدیه التشن فتحنله و نونك ضمی و تشدیدیه قر به اسككك الشنان تانك ضمی و نونك
 تشدیدیه به معناه بقال تشفتت القرية و ثبات اذا خلقت و تشن انسانك در بی بر اولدی خیر مانده قور حقی شنج
 معناست و ابو عری و ايتدی تشان الخلد دیرلر قن دری قور روب دیو شرسه اسمك كسری من شن شكنك ضمی و نونك
 تشدیدیه به بر قیلہ نك باشی ادیدر عبد القسیدن كه اول شن بن اقصی بن عبد القسید كه جد علاری زار در و اوز
 شنی نام كسته انلر دندرو فی المثل و افق شن طبعه و طبعه فتحنله بر قیلہ نك سنی در و مثلك اصلی بودر كه شن قیلہ سی
 ثبات تشدیدیه و لغین كسینه اكماقاوم اولدی طبعه قیلہ سی انلر مقاومت ابوب انتقام الدقلر نه و افق شن
 طبعه دبد بلر الشبول شكنك ضمی و نونك ضمی و مدیه شول دو در كه بارق و شهود سزا اوله و شنون اج معناست دخی
 كوز جابج كی الشلشنه شكنك كسری و ما پنده نونك سكونی به خلق طبعیت معناست الاستشنان همزه نك
 و تانك كسری به لخلق جلیل روای اوزن بقال السنش الرجل اذا هزل الشین شكنك ضمی و نونك سكونی به رینك
 تانك كسری به رسته فی قیج ايمك معناست در بقال الشنا به شكنك من الباب الثاني اذا جعله فیعا الشان ميمك ضمی و نونك
 كسری به معنایه و مقایح معناست الشین شكنك كسری و مدیه به رحر فكم سید و حروف محمدان فصل الصاد الصین
 صانك ضمی و نونك كسری به معناه بقال صینت عبالدیبه او ما كان من معروف یصین صینان الباب
 الثاني اذا كففت و صین قمار و نین كسینه التاكعبتی اصلاح ابوب اندك قد صین دیرلر و اجل ولا تصین

شمن

شمن

شمن

شمن

شین

صین

دیرلر كعیننی الله دورا شد روت القافل اصلاح ايمك ديك محلك الصابون علی و نك الكافور مغر دخی در حنی عامه
 السنه ده ائدن تعبیر صابونله در دیرلر الصن صانك ضمی و نونك سكونی به روقومك ما بین اصلاح التملك
 نقول صحت بین القوم اذا اصاحت و اوزن معناست دخی كوز نقول صحتك صحتك اذا صر شصربات و صحن الذال
 او ك اوزنه سنه دخی دیرلر وسط الدار معناست و صحن بیوك كاسه دخی دیرلر و صحن ذكر اولی كسینه ابله بر سنه
 و بر مكه دخی دیرلر نقول صحتك اذا عطیته شیا فیله و صحن دخی شول كسینه مثلك اولی سنه دخی دیرلر كه سارنه
 اولنلر انوك ايكسینی بری به اور مغله جلر لرسع معنا سنه و جوهر یك تعبیر یك فهم اولنلر بودر كه صحن ذكر
 اولنلر نسلر كه به اطلاق اولنه و صاحب فاموسك تعبیر یك فهم اولنلر بودر كه مجموعه اطلاق اولنه مناسبت
 اولنلر اولی در سنه كم جوهر نك ارا ايتدی و شعر دلالت ابدر طر اولنه به روج كی اولی دخی محلكه بقال هئا
 زو خان و هباز و ح الصحن صانك ضمی و نونك سكونی به شول ناقه در كه دخی اوله بقال ناقه صحن ای رموج
 و ابو عری و ايتدی در الصحنه صانك كسری و حلك سكونی و الفك مندی و صبر به شول فاقدر كه بالقدر ابدرلر
 الصحنه صانك كذاك كسری و نونك سكونی و احدی ذكر اولنلر فاقدرلر بان معناست الصحنه صانك كسری و نونك
 و دالك ضمی و ما بینه یانك سكونی و اخر نه اولان یانك تشدیدیه جری كه جرت الش صتر یكوز معناست
 صید لا شنه لغتله و صید نانی كذاك شول جانون دیرلر كهیر القنده كندی ایچون یو ایدر اولی و ای كلیوب
 نایدیدر ایدر و اكسیدن دخی دیرلر و صیدن ملكه دخی دیرلر یاد شاه معناست الصحنه صانك كسری و نونك
 مهمله نك سكونی و و او ك ضمی و نونك تشدیدیه دو قوشك ار كی ظلم معناست الصحنه صانك كسری و نونك
 جابه صانك در بسی الاصفان همزه نك ضمی و نونك صانك ضمی و نونك سكونی به سفره مثلكه بر در بدر كه
 انوكله صوچكر ل و قر ايتدی اول مطهره شكندن رسته در كه كه انوكله ایدر است الزورل و ابو عری و ايتدی
 صحن شول در بدر كه چو بان اولنلر كسندر كازفن و قماغن و سار احتیاجی اولدی و غی سنه فی وضع ایدر
 التصافن تانك ضمی و نونك ضمیله صوبی بوشك بقال تصافن القوم الماء اقتسبوه بالخصص و ذلك لما يكون
 بالمقله و مقله ميمك ضمی و نونك سكونی به شول طاشه دیرلر كه صوفای ایچنه قو یو بهر كسینه صوبی اول طاشی
 اوزندو كی مقداری و ررلر تا كه بعضنه زیاد و بعضنه ناقص و رلیه الصافن فانك كسری به شول ت در كه اوج
 ایاخی اوزن طور و به ایاغك دخی طراغی و جن بصه و صافن شول كسینه یید دخی دیرلر كه ایاقارن و ایزنه و فی الحدیث
 اذا صلینا خلفه فر فرح را سه من الر كوع قنا خلفه صفونا و اذا سجد تبعناه ای قنا صافین اعدا مایعنی انقلر مزی
 صاف ایدر و بتبع ایدر دك و صافن ایچك اولی طمره دخی دیرلر عرق الساق معناست الصحنه صانك ضمی و نونك
 ضمی و مدیه ات ذكر اولنلر وجه اوزن طور مق نقول صفن الفرس یصفن صفونا من الباب الثاني و مصادر ده الصحن
 لسم ترشیدن اسب زمین رادیشدر یعنی طر نغیلہ بیری قازمق در صفن صانك كسری و نونك كسری
 و تشدیدیه به روضه سمیدر كه حضرت علی و معاوی رضی الله عنهما وقعه لری انده اولمشد بالصن صانك كسری
 و نونك تشدیدیه به و بر دد كاری جانور ك بولی در كه زیاد و بدراجه در و بر پسی دن كوچك قور قسز بر جانور در
 و یشلر و صین بد عجز كوزلر ندن بر كونك سمیدر و صین سله اندا منده رسته در كه ایچنه تانك قورلر الصنان
 صانك ضمی و نونك تحفیفی ابله قولتی را مزر ایچه بقلی در الا صنان همزه نك كسری به ر كسینه نك قولتی بر مزر ایچه بقلی
 بقال صین الرجل اذا صار له صنان و صنان ر كسینه بورق و قار و الدروب تكبر قفله دخی دیرلر بقال صین الرجل اذا
 شمن نانه نك او دودن ما خود در عر بلر ك اصنت الناقه دیکری فی ناقه حائله و اوبلر ككدن استغنا قلیله
 المصن ميمك ضمی و صانك كسری و نونك تشدیدیه به غصبله و اولی كسینه اصم روای اوزن بقال فلان صین
 غصبا ای متلی غصبا المصون صانك ضمی و و او ك سكونی به رسته فی صفن الصیابه صانك كسری به معناه نقول

صحن

صحن

صحن

صحن

صحن

صفت الشيء صوتا وصيانه من الباب الاول وصور لتوحي اي اوزن طوروب راياغن طرفي اوجيله بصمغه دخی
 دیرل بقال صان الفرس اذا قام على طرف حافره من حقی او وحي حتى حاهمه له ابله طروق اشتمق درو وحي حمله طروق
 مرض عارض اولق درو وصورات بوريمكه دخی دیرل وبعضل ابتدی یوزرکن کوه ملكه دیرل المصون ميمك فقي
 وصادك فقي ومدله صقلته نسته ولا تقل صان المصون ميمك فقي وواو ك فقي ومدله بمعناه بقال ثوب مصون
 على النقص ودر ب مصون على التمام يعني اعلال وعدم اعلال جائز درسته كدوف تفسيره مرور بشير الصوان
 صادك كسر بله لباس حفظ ابد حلك موضع كرك صندوق ولسون كرك غيري نسته اولسون الصوان صادك فقي
 وواو ك تحفيقي ابله بمعناه الصيان صادك كسر بله بمعناه كذا نقول جعلت الثوب في صوانه وصوره وصوره الصوان
 صادك فقي وواو ك تشدد بدله بر خنس رك طاشه دیرل الصوانه ووزن مز بور اوزن واحدی ذكر اولن طاشل كیری
 بمعنائه الصين صادك كسر ی ومدله بر شهر ك اسميد الصوانی صادك فقي وواو ك تحفيقي واخره بانك
 تشدد بدله صبه منسوب اولن قابل الاواني المنسوبة الى الصين معنائه فصل الصاد الصان صادك مدي
 وبانك كسر بله ماعزك مقابلی در یعنی قیون معنائه در كه كجيك خلافی در الضار صادك فقي وهنزه مك سكويه
 ضا ينك جمعی ماعزك جمعی معزك كدي كی وراكبك جمعی ركب وسافر ك جمعی سافر كدي كی الضان فقيته كذا
 جمعی حارسه حرس كی وحارس حافظ معنائه در الضمين صادك فقي وهنزه مك كسر ی ومدله ضا ينك
 جمعی در غاز ابله غزی كی غيبتك فقي وبانك تشدد بدله الضا ينك كسر بله مؤنث الضوان صادك فقي وبانك
 كسر بله جمعی الاضآن هنزه مك كسر ی وصادك سكويه بر كسبه مك قیونی جوق اولق بقال اصان الرجل اذا كرك
 صانه الضمين صادك كسر ی وبانك سكويه قولته بورك ماينی بقال اول الجنب لا بطم الضمين ثم الحضم
 یعنی انساك يانك ابتدای قولته در وانوك مابعدی كه بورك نهايت بولده فی رد حضم درو بولرك مابني
 ضمين در وضع محاكك اكثره وقاموس نفعه لذه اول الحبل واقع اولشدر اول الجنب بدلته لكن ظاهر
 اولن اول الجنب درو بعض نسخ محاكك اول مرابط الحبل واقع اولشدر بوجه معنای مصدري مراد اولش
 ظاهر اولن اول الضمان هنزه مك كسر بله رسته فی قولته لوق الاضطبان هنزه مك وطانك كسر بله بمعناه نقول
 ضمنه واضطبنته اذا جعلته في ضمنك الضمنه صادك كسر ی وبانك سكويه بر كسبه مك عبال الضمنه
 صادك فقي وبانك كسر بله بمعناها بقال هذه ضمنه الرجل وضمنته ای عباله الضمين صادك فقي وبانك
 كسر بله طارر مكان ضيق معنائه المضبون ميمك فقي وبانك فقي ومدله كورم اولن كسبه زمن معنائه
 جوهری ابتدی بركزه زمنك مین یا بنيد بل اتمشدر یعنی اصل اشتقاقه نظر مثلا اضبنته دیرل ازمنته
 معنائه پس زمندن مز مون كلك لازم دكدر و مراد ضمنك مین یا بنيد بل اولشدر در زمينك مین دكدر ز راغن
 دخی زمن كی در وناومعنی الضمن صادك وحيك فضيله معروف طاغك علي درو بعض اشعاره كه حابله واقع
 اولشدر رخصه در ضمنان صادك فقي وحيك سكويه بطاغك كذا علي در مكه مشرفه ناحيه سنه الضمين
 علي وزن حيدر شول كسبه در كه بااسمك زوجه سنه خيانت بللكله بااسمه مزاجه قله وبعضل ابتدی ضمين
 شول كسبه در كه قيودن صوچكر كن ساكر مزاجه قله ضمين وزن مز بور اوزن ريتك اسمی در ضم معنائه الضمن
 صادك كسر ی وغيث معجمك سكويه كن حقد معنائه الضمنه صادك فقي وغيثك كسر ی ومدله بمعناه
 وضعف ميل معنائه ده كلور بقال ضغني الى فلان ای مېلى اليه الضمن فقيته كين اتمك بقال وضعف عليه
 ضغنا من الباب الرابع وضعف ميل معنائه ده كلور بقال ضغن فلان الى الدنيا من الباب المزبور
 اذا ركن اليه ومال التضامن تانك فقي وغيثك فقي ابله كين اوزن مصير اولق الاضطغان هنزه مك
 وطانك كسر بله بمعناه يقال تضامن القوم واضطغوا اذا اضطوا على الاحقاد واضطغان ونسته في

ضان

ضمين

ضجن

ضزن

ضغن

هولته الهه دخی دیرل بقال اضطغنت الشيء اذا اخذت تحت خضنك الضامن شول انه دیرل كه اور لمعه بور ومكه
 مقدورن صرف اتمه بقال فر من ضامن اذا كان لا يعطى ما عنده من الخرى الا بالضرب ذات ضغن صادك
 كسر ی وغيثك سكويه شول ناقه در سكوه وطنه مكنه وحامله اوليان مكنه يوك يوكته ده صعوبت
 سكوستر سه البادات شعب وضغن دیرل وشعب فقي شين وسكون غيظه تهييج شره دیرل الضمنه
 صادك فقي وغيثك كسر بله كزى اولن كوندرا اعاجي بقال قباة ضغن أي عوجاه الضغن صادك فقي وغانك
 سكويه دوه او ك اياغيله رى اور من بقال ضغن البعير حمله من الباب الثاني اذا اضطربا وضغن دوه عا ستن
 لتهه دخی دیرل بقال ضغن بيا يطه اذا رمى به وار سككك دوه في ناقه اور رسته اغرا اتمكه دخی دیرل بقال
 ضغن على ناقته اذا حمله عليها وضغن بر قومك اوزر نه حكاوب مجلسار نه اوتور مته دخی دیرل بقول
 طغنت الى القوم اضغن ضغنا اذا اتهم مجلس اليهم وضغن اياغكه بر سكسبه مك اردنه اور مته دخی
 دیرل بقول ضغن الرجل اذا ضربت بك على عجزه وضغن بر كسبه مك يره لور مته دخی دیرل بقول ضغنك
 بالانسان الارض اذا ضربت به الاضطغان هنزه مك وطانك كسر بله بر كسبه مك كندی اياغيله او كيه سن اور مته
 دیرل بقول اضطغن هو اذا ضرب بقدمه مؤخر نفسه الضغن صادك كسر ی وغانك فقي ونونك تشدد بدله
 فر موده واحق اولن رجله دیرل الضيق صادك وغانك فضيله وبانك مايند سكويه قولته بله كان كسبه اخره
 نون زانده در شه كم باب فاده مرور اتمشدر الضمان صادك فقي وميمك تحفيقيه كفيلى اولق بقول ضمنه الشيء ضمانا اذا
 كفله بر ضمان اسم دخی كلور بدن علته اولق معنائه الضامن ميمك كسر بله كفيلى اولن كسبه الضمين
 صادك فقي وميمك كسر ی ومدله بمعناه الضمين على وزن الكرم بر كسبه مك رسته ي كفيلى اتمك نقول ضمنته
 الشيء فقيته عني مثل غرمته وتغرم دخی كفيلى اتمكه دیرل ونستين رسته ي بطرفه قومغه دخی دیرل الضمن ميم
 اولك فقي وغانك فقي وتشدد بدله شغره صفت واقع اولسه شول شعره دیرل كه اكبر بيت نصين اولنه واكر بيته
 صفت واقع اولسه شول بيته دیرل كه معنای تمام اوليه الا مابعدنه كان بيته النصين تانك فقي وميمك فقي
 وتشدد بدله رسته ي رسته ي مشمل اولق نقول فهمت ما ضمنه كتابك ای ما اشتمل عليه وكان في ضمنه الضمن
 صادك كسر ی وميمك سكويه رسته ي داخلي نقول انفذت ضمن كتابي ای في طيه الضمنه صادك فقي وميمك
 سكويه مرض معنائه كقولك كانت ضمنه فلان اربعة اشهر ای مرضه الضمن صادك فقي وميمك كسر بله شول
 كسبه در كه انوك جسدك بر علای اوله مرض جهندن یا كسر جهندن یا غيری خصوص صندن وكورم معنائه دخی
 كلور وفي الحديث من اكتب ضمناعته الله ضمنای من كتب نفسه في ديوان الرمي یعنی كندوي زمندر فترينه
 يازدروب تلبس ايليان معاقب اولور الضمن فقيته اسم در ذكر اولن معنادن یعنی بدن علته اولق معنائه سندن
 وخن مصدر دخی كلور كورم اولق معنائه بقال خن الرجل ضمنان الباب الرابع الضمانه صادك فقي وميمك تحفيقيه
 كورم اولق زمانت كی در وناومعنی الضمن صادك فقي وميمك سكويى والفك قصير بله ضمنك جمعی زمنك جمعی
 اولد دخی كی الضمانه ميمك كسر بله شول خرمالغاي در كه شهر لده يا خود كو بلر ده بنش اوله وفي الحديث انه صلى الله
 عليه وسلم كتب طارنه بن قطن ومن بدومه الخندل من كلان لنا الضاحيه من البعل ولكم الضامنه من الخنل وضاحيه
 شول خرمالغاي در كه يانده به و بعل شول خرمالغاي در كه صول لميه ودومه الخندل ذلك فقي ابله بر حصارك
 اسمی در وكب رقيه لك اسمی در الضامين ميم اولك فقي وغانك كسر ی ومدله بايانك صليته اولن ذريتكم وحي
 عن سبع الضامين والملاقح وملاقح ميمك فضيله انه رسته ي اولن ولدك در الضمن صادك كسر ی ونونك
 تشدد بدله بحيل اولق الضمانه صادك فقي ونونك تحفيقيه بمعناه نقول ضمنت بالشيء اضن به ضنا وضنا نه

ضغن

ضمن

ضغن

من الباب الرابع اذا جئت بـ وفرا ايتدي ضننته اضني دخی لغت در باب رايتدين الضنين ضا دك فتي ونونك كسرى ومد به بحيل معناه الضن ضا دك كسرى ونونك تشدد بدله بر كسنة به مختص اولن نسبه يقال فلان ضني من بين اخواني اي مختص لي من بينهم وفي الحديث ان الله ضامن خلقه عبيهم في عافية ويمتص في عافية يعني خدای تعالينك بعض مخلوقه رختي ورافتي مختص اولور حياتيه وماتيه الضنية ميمك فتي وضادك كسرى ايله محل محل اولن نسبه للضنة فقتبته بمعناها يقال هذا على مضنة ومضنة اي نفس ما يضرب به وعلق عين مهملة نك كسرى ولا ملك سكونية به بر نسبه نك خوينه ديرل ضنه ضادك كسرى ونونك تشدد بدله بر قنية نك اسمي در المضنون ميمك فتي ونونك ضني ومد به غالبه كه طيب فسمندن در الضيرون ضادك وواوك فتي وماينده ياتك سكونية ار كك پسي منور مذكر معناه الضيرون ضادك فتي وواوك كسرى ايله جمي جمع وواو اعلال اولنادي واحندن اعلال اواند عيجون وواحدند دخی اذ غام طريقيه اعلال اولنادي زير ايو راسم موضوعه كك بونك وجمي اوزن فعل جاری واملشدن تا كه موجب اعلال اوله وحيوه ده دخی حال بوبله در كه حيوه اسم رجل در پس بونلر هين وميت وسيد وجيد كله ليه عالف اولدي الضيين ضادك ضني وياه اولك فتي واثانك سكونية ضيونك تصغير بدو سبويه روايتي اوزن وضيون ار كك پسي به ديرل تنكم الان مرو رايتدي پس سبويه تصغير مز بوزي اعلال ايتدي اسيد اعلال اولند دخی كي اسودك تصغيرند اكر چه جمعند اسود ديرل وشول كسنة كه مز بوزك تصغيرند اسيد ديددي ضيونك دخی تصغيرند ضيون ديمك مختلدر والله اعلم فصل اطباء الطين فقتبته بر نسبه في ادراك ايتك فطنت معناه سنه يقال طين له يطين طينا من الباب الرابع الطباية طانك فتي وبانك تحفيقيه بمعناه الطباية طانك فتي ونونك كسرى وبانك تحفيقيه بمعناه ايضا الطبونه ختمته بمعناه كذلك يقال طين له يطين طباية وطبونه من الباب الثاني الطين طانك فتي وبانك كسرى به ماقبل وحاذاق اولن كسنة الطانك بانك كسرى به بمعناه الطين طانك فتي وبانك سكونية اتشي سو بناسون ديوكومك تقول طينت النار اذا دفنتها ليللا نطقا وطين مجهول الحال مقامند دخی استعمال اولنور يقال ما ادري اي الطين هو اي الناس هو الطابون على وزن الكافور اتش ككونلن را المطاينة ميمك ضني وبانك فتيه جقوري كوميك تقول طابن هذه الحفيرة وطامننا المطيين ميمك ضني وهمز نك كسرى ونونك تشدد بدله ساكن اولن نسبه مطيين كي در وزن ومعنى الاطمينان همزه نك وبانك كسرى به ساكن اولن الاطمينان كي يقال اطبان مثل اطمان الطينة طانك ضني وبانك سكونية براو بوندركه كالسان فارسيد سدن وتوركيد طقور جون اويوني ديرل كه اوج مربع خطي ري ري ايچنه يا زمغله اويزلر الطين طانك ضني وبانك فتيه جمي ذكر اولنن اويونلر فعنا سنه صبره ايله صبر كي وصبره چته ديرل كه چوبقدن اوررل الطيخن على وزن جيدر تاوه كه اوزرنده بر نسبه بشوررل الطاجن جيمك كسرى وفتيه بمعناه وبونلر كك بكي دخی مغرب در زير اصل كلام صر به طابا به جيم كله واحده جمع اولماز الطين طانك فتي وحاء مهملة نك سكونية اون اوكنك تقول طخت الرجي طخن وطحنت البر من الباب الثالث وابلان ذكر ميلنوب كوخ اولمغه دخی ديرل يقال طخت الافعي اذا رحت واستدلوت الطخان ميمك كسرى به ذكر اولنن ايلان الطين طانك كسرى وحنك سكونية اون دقيق معناه الطاحونة على وزن القارورة ذكر من رجي معناه الطواحن طانك فتي وحنك كسرى به اضني ديشلري كه انو كله ما كولات اوكد لور الطحاية طانك فتي وحنك تشدد بدله جوق اولن دو ابل كثير معناه الطحن طانك فتي وحنك ضني ومد به بمعناها وطحن عسكرة دخی ديرل اوغر اذ دخی نسبه كي اوكتد كلر نندن اوتري الطحن طانك ضني وحنك فتيه بر جانور در الطخان طانك فتي وحنك تشدد بدله ذكر مني اكر طحاني طحنن قيلر سكت منصرف

فيلسوف

قيل من واكر طردن وطحان قيل سكر دوزير معنا سكر لا يصرف قيل من الطين طانك فقي وعينك سكر نيله
دورنك بقال طعنه بالرح من الباب الثالث وطين حيوان رياشند داخل اولغه دخی دیرل بقال طعن فی السن بطین
طعن من الباب الاول وطين ركنه یسوزانغه دخی دیرل الطعنان طانك وعینك فقي ابله كذلك سوزانق بقال طعن فی
بالقول بطین طعنا و طعننا من الباب الاول یضا و فر ابو معنار ك جميعه سنه مضار عن فقي جائز كور وب باب اللدن
كل السن روا كور مشدر المطعان ميمك كسری وطانك سكر نيله عد وسنه طعنی جوق ابدی می كسسه المطاعین ميمك فقي
وعینك كسری ومدله جمی طعنی جوق ابدی می كسسه ل معنا سنه الطعان تانك فقي وعینك ضمی ابله دورنك
الاطعان همزه نك كسری وطانك كسری وتشد بدله بمعناه بقال طعانو فی الحرب و طعنوا علی وزن افتعلوا الطعان
طانك فقي وعینك تشد بدله زیاده طعن ابدی می كسسه وفی الحدیث لا یكون الموت من طعنا یعنی مؤمن اولن خلا بقلك
عمر من صقنور طعن ایتم الطاعون علی وزن الكافور وب امرضدن وملك الموت من الویاء معنا سنه الطواعین طانك
فقي وعینك كسری ومدله جمی الاطمینان همزه نك ميمك كسری ابله ساكن اولق الطمانینه طانك ضمی ونونك كسری
ومدله بمعناه بقال اطمأن الرجل اطمینانا وطمأنینه اذا ساكن المطمین ميم اولك ضمی وهمزه نك كسری بله برنسنه
صغوب نونك ساكن اولق بقال هو مطمئن الى كذا المطان الیه ميم اولك ضمی وهمزه نك فقیله صغنان نسنه
واطمینان دخی بو معنایه در میله بانك مبادله سی ابله الطمینان طانك ضمی وميمك فقي وهمزه نك كسری بله مطمئن
كلمه سنك تصغیری در اولندن مبی واخرته نونك بیرن حذف اتمكله ونسج محاحه همزه شكل الفی یازلشدر
اكرجه رسم خطی ابله یازلسی محاب ابدی الطمینینه طانك ضمی وميمك فقي ونونك كسری بله طمانینتك تصغیری در
نونك بیرن حذف اتمكله صكره دن زیاده اولند غنه بناء الطمانه علی وزن الدجرجه اوقیه ی مثلا دورنك
الطمانه وزن مزبور وزن ذكر اولن معنایه در علی القلب و طمانه سكون معنا سنه دخی كلور نقول طمانیت منه اذا
سكنت الطین طانك فقي ونون اولك كسری ومدله سنك اوزی صوت الذباب معنا سنه وطست اوزی وقار اوزان
دخی دیرل بقال البطة تطن اذا صوتت وطست لكن كی ایچند اسباب یورل وطن مات معنا سنه ده كلور مصنف
اد لو كتابه ذكر اولند دخی وزن الاطنان همزه نك كسری بله طستك اوزین حفر من بقول طننت الطست فطنت و طنان
قطع معنا سنه ده كلور بقال ضر بناطن ساقه ی قطعها یس طنانله حقیقه صوت مراد اولور الطن طانك ضمی ونونك
تشد بدله قامش دمدی حزمه القصب معنا سنه الطنة طانك ضمی ونونك تشد بدله واحدی بر دمده
قامش معنا سنه الطین طانك كسری ومدله باطن معروف در الطینه وزن مزبور وزن واحدی بریان
باطن معنا سنه و طینه خلقت و جبلته دخی دیرل بقال فلان من الطینه الاوله ای علی الخلقه القدمه اكبر
نسخه واقع اولن بودر وبعض نسخه من الطینه الاولى واقع اولشدر مشهور موافق اولن بودر هرنه
دكلو توفیق بحال دخی ولور سه نسخه اولی اسمیه ونسخه ثانیه صفتیه مبنی در دیو الطین طانك فقي ورنك
سكونیله برنسنه ی ميمك یقال طان فلان كتابه اذا حتمه الطین وخلق اتمك معنا سنه ده كلور ابن السكیت روا ی
اوزن بقال طان الله علی الخیر وطامه ای جبله علیه التطین علی وزن التكریم برنسنه ی بالخلق بقال طینت
السطح وبعضیلر مزبور ك صیغه تفعیلدن كلسه انكار ابدوب طفت السطح در دیمشدر در الطین ميمك فقي
وطانك كسری ومدله بالخلق نسنه الطان بالجنی جوق اولن نسنه بقال یوم طان و مكان طان وارض طانه ای
كثیره الطین فلسطین فانك كسری ولا ملك فقي وطانك كسری ومدله بر شهر ك اسمی در شام شریف
قرنده فصل الطاء الطعن طانك فقي وعین موله نك سكونیله میر اتمك بقال طعن طعنا من الباب الثالث
اذا سار الطعن فقتنله بمعناه یقال طعن طعنا من الباب الثالث ایضا وقری بهما قوله تعالی یوم طعنكم

طغی

وینده عارض اولور و مرضی که فی قاصد خالی اولار و کاه اولور و اعا جک دینده چو کوبه متعقل اول لغا جله
 فاشنور عینه عینک نمی و رانک نمی و رانک سکونیه برقیله نلک اسمی در که انردن بر جاعت مرتد اولغین زسول
 اکرم صلی الله علیه وسلم مرتد اولنلری قتل ایتدی العین عینک نمی و رانک کسری و مدله ارجلان یتاغی ماوی
 الاسد معنا سنه العربیه عینک نمی و رانک کسری و مدله بمعناه بقال لبث عربیه و لیت غایه و غایه غین معجه
 ابله بو که درلر میشه معنا سنه و عینک اصل معناسی جماعت شهر در و بعضی ایتدی عربین ته دخی درلر
 معنا سنه و عربین جماعت دخی درلر عربیه عینک نمی و رانک فقیله و رانک سکونیه عینک دخی درلر جماعت
 اسمی در العربیه عینک کسری و رانک سکونیه شول کور می در که انوکله کسسه کورش طوفغه قادر اولمیه
 و بو مقامه صاحب صراح عربیه افتاده از بی طاقتی دیشدر غلط در و عربیه طبع اغا جبه دخی درلر که انوکله در
 دباغت اولنور بعضی اول سماق اغا جیدر دیشدر عزان عینک کسری و رانک سکونیه جناب نام موضع وادی
 القری قرینه بر طاعک علی در تافید و ارجه و فید مکه مشرقه یولنده بر منزلک اسمی در و غران بر معروف
 قرینه در که عربیه دباغت اولنور و عربیه سماق اغا جیدر دیشدر تنک الان مروایتی العربیه عینک نمی و رانک
 سکونیه عربین دیکله معروف اونک کوی در و عربین بر اوتدر که انوکله دباغت اولنور علی ماسیحی انشاء الله تعالی
 العربون عینک و رانک نمی و رانک مایند سکونیه شول نسبه در که عامه اکردون درلر سفته و پیش زد
 معنا سنه العربون عینک و رانک نمی و مدله بمعناه العربان عینک نمی و رانک سکونیه بمعناه ایضا
 بو ذکر اولنان صحاحک نسخ معجه سنک و ابنته موافق و قاموسک ضبط و تصیر محته مطابق اولندر پس
 صاحب صراح عربون و عربان بالضم قیما عربان بفحتمین دیدکی لفظا و زنا مخالف اولد و غندن غیری
 لغات مزبونه زبون و کوله ایله تفسیری خطا اولد و غنده اشتباه یوقدر العربیه علی وزن الدخر جبه بر
 کسسه یه پیشین و به کثرت عربیه ذالطبه ذلک العربی علی وزن جعفر رات در که انوکله دباغت اولنور خلیل
 ایتدی یونک عینی و راسی مفتوح و تاسی مضوم در و رانک اصلی عربین در قرنفل وزنی اوزن نوئی حذف
 اولنوب عربین قالمشدر و بعضی عربی و زنی اوزن در دیشدر رته کم مروایتی و عربی بر جنس دیکندر العربین
 میک نمی و عینک و رانک فقیله شول دری در که ذکر اولن اوت ابله دباغت اولنمشدر عربینات عینک نمی و رانک
 فقی و یاه تختابینک سکونی و تاء قوتابینک کسری به بر موضعک اسمی در و یونک اخر نه اولن توین مسالونک
 نوئی مثابه سنه اولوب منصرف اولد و غنک نفسی عرافت تفسیر نه ذکر اولنمشدر العربون عینک و جیمک
 لمبی ایله و مایند رانک سکونیه صلکم اصلی در که خر ما اغا جند طور دخی رده اکوره فجن خر ما صلکم
 قطع اولنسه اغا ج با شند قورر قالور العربیه علی وزن الدخر جبه بر کسسه فی ذکر اولن عربونه اورمق العراض
 عینک نمی و هانک کسری به فرموده دوه عرا هم کی در و زنا و معنی العین فقیله طوار بدکی علف هضم اولوب
 میز اولمق بقال عسنت الابل عسنا من الباب الرابع اذا جمع فيه الکلا و سمیت العین عینک نمی و سبیلک کسری به
 از علفه اکتفا بدین طوار بقال دابه عسنا ای سکور و سکور شین معجه ابله قانع اولن حیوان العین فقیله
 سکیدن اولن سبیلک شخم قدیم معنا سنه اسن کی در و زنا و معنی الاعسان همزه نلک فقی و عینک سکونیه انا
 و صلاک معنا سنه العین فقیله و سبیلک نمی و تشدید به بکر مک بقال عسنا فلان اناه اذ ارجع الیه فی الشبه
 و تعسنت رسته نلک ارن و مکان طلب ایتکه دخی درلر تقول تعسنت الشی اذا طلبت اوه و میکابه الاعسان
 همزه نلک و رانک کسری به بر کسسه کنیدی رانک شول بقال عسنا و عسنا اذا قال رایه العسنا عینک نمی
 و سبیلک تحقیقه بواله دباغت دخی اصل الصعفه معنا سنه ابو عسانه وزن مزبور اوزن بر کسسه نلک کنیدی در

عربین

عربین

عربین

عربین

عربین

عربین

العشورن عینک و سبیلک و رانک فقیله برک اولوب فرموده اولن نسبه العشورن و وزن مزبور اوزن موئی
 العطن عینک فقی و طلک سکونیه دریه طوز و طوار ترمی صا جقدر یا جود علی دبد کای و نلک پیراغن
 صا جقدر توئی یولنوب ملایم اولسون دیوتا که بعد دباغت اولنه نقول عطنت الخلد اعطنه من الباب الثاني
 اذا اخذت علی و هویت و فیرا و ما حافا لقیته الاهاب فیه و نمته لیتفسر صوفه و یسترخی و عم غین معجه ابله
 اورنک ستر معنا سنه العطن فقیله دوی دباغت اناسنه بدر ارجه بعلی نقول عطن الاهاب عطنان من الباب
 الرابع اذا لث و سقط فی العطن و عطن صوبه یقین خلد دوه یتاغی وان را اعطان همزه نلک فقیله جمعی و بقال فلان
 واسع العطن و البلد اذا کان رجب الذراع یعنی قوی و قوجاخی واسع اولوب قدرت و قوت صا جی اولسه العطن
 عینک فقی و طانک کسری به ذکر اولن حالت اوزن اولن دری لا اعطان همزه نلک و عینک کسری به بمعناه بقال اعطن
 الاهاب المعاطن میک فقی و طانک کسری به صوبه یقین موضع دوه یتاغی رلر مبارک الابل عند الماء معنا سنه
 یعنی دوه فی صور معجون کتور دو کوری و در نا که در قعه صوبی یجد کدن صکره اعتراحت بدون نکر ارضوایحوب
 مرعاسنه عودت ابله للعطن میک فقی و طانک کسری به واحدی و ابن السکیت شدی هذا عطن الغنم و معطنها
 دخی درلر قیون یتاغی رجن صوبه یقین اولسه العطن فقیله دوه صوبه فاند قدن صکره چو کک بقال
 عطنت الابل یعطن من الباب الاول و یعطن من الباب الثاني عطونا اذ و یسترکت و بقال ضربت الابل یعطن
 اذ اوت العاطنه طانک کسری به ذکر اولنان حالت اوزن اولن دوه العواطن عینک فقی و طانک کسری به جمعی ذکر
 اولن دوه مرعاسنه الاعطان همزه نلک کسری به دوه فی عطنته چو کرمک نقول اعطنتها انا و اعطان قومک
 دوه سی عطنته یعنی معنا سنه دخی کاور بقال اعطن القوم اذا عطنت ابلهم و اعطان دوه فی صوایحوب
 سوا و ب عطنته ابلد و ب صوا یحسب منتظر و لغه دخی درلر بقال اعطن الرجل بعینه و ذلك اذ لم یشر به فربه
 الی العطن منتظر بالعقونه فقیله جورک العفن فقیله بمعناه بقال عفن الحبل عفنا و عقونه من الباب الرابع
 اذا ابل من الماء العفن عینک فقی و فاک کسری به چورین نسبه العکنه عینک نمی و کافک سکونیه سز کدن قارن
 اولن بوکلم العکن عینک نمی و کافک فقیله جمعی ذکر اولن بوکلمر معنا سنه الاعکان همزه نلک فقی ابله کذلک
 جمعی العکن فقیله و کافک نمی و تشدید به قارن بوکلمر اولمق بقال تعکن البطن اذا صار ذا عکن العکنان
 فقیله کثیر معنا سنه در بقال نم عکنان ای کثیره و نم کودن طوان درلر و کاه اولور تسکین اولوب عکنان دخی
 درلر العکنه عینک فقی و ونوک کسری و رانک تحقیقه استکان اولمق کسری مقابلی در العلون فقیله کذلک
 لشکاره اولمق بقال علن الامر یعن علونا من الباب الاول العطن فقیله بمعناه بقال علن الامر یعن علنا من الباب
 الرابع و یو ابن السکیت و ابی در الاعلان همزه نلک کسری به اشکان قلی نقول اعلنته اذا ظهرت العلان عینک
 کسری به بر نسبه فی اشکان قاصم المعالنه مملک نمی و لامک فقیله بمعناه العلنه عینک نمی و لامک فقیله سرتی
 اشکان قلی عا دخی اولن کسسه علوان الکتاب عینک نمی و لامک سکونیه کتابک لبتد اسمی عنوان الکتاب معنا سنه
 العلونه علی وزن الدخر جبه کتبلک اولنه عنوان یازمق نقول علوت الکتاب اذا عتوت العاجن علی وزن جعفر
 شول ناکه در که فی صوبه او له مکثرة اللحم معنا سنه و بعضی ایتدی عاجنک نوئی زابله در و عاجن شول عورته
 درلر که ایشلد و کی ایشد میلالت ایتیه امره حاجنه معنا سنه العین عینک فقی و میک سکونیه برده مقیم اولمق
 بقال عن المكان من الباب الثاني اذا قام به عن عینک نمی و میک تحقیقه بر شهرک اسمی در عینه عن عینک فقی
 و میک تشدید به بر شهرک اسمی در شام شریقه الاعان همزه نلک کسری به عن شهرته نلک العفن فقیله
 بر نسبه عارض اولمق و از قری کلک بقال عنی کذا یعن من الباب الاول و یعن من الباب الثاني عننا اذا عرض

عشورن

عطن

عفن

هکن

علن

عاجن

عن

عن

واعتراض وبقال لا اقله ما من في المعاني ما من في المعاني كسري وعينك في ونونك تشديد بل فضول
 اولن كسنة بقال رجل من اي صريض من طلبة دخی درل العنینه عینک کسری ونون اولک کسری و تشدید بل
 و مد بله اسم و عین اولن معنایه و عین شول عورت دخی درل که ارد بله العین عینک کسری ونون کسری
 و مد بله شول اذ که عورت بله پس بوقیل در مفعول معنایه جریج کی که جریج بشقه جریج شاکر ده درل
 العنینه علی وزن الفکریم قاضی رکسنة عینک عینک کنه حکم اتمک بقال عن الرجل عن امراته اذا حکم القاضی
 علیه بذلك وتعين زوج زوجته سفدن صر له منع اولن دخی درل وتعين او بانه جلیس اتمک دخی درل وتعين
 کتابه عنوان یاز مع دخی درل نقول عنت الكتاب وبعینه ایضا بابل ال احدی التونات العنة عینک خمی ونونک
 تشدید بله اسم در عینک کنه حکم اولن معنایه و عنة اتحدن اولن دوه اغلته دخی درل خطیبه الابل معنایه
 و عنة اکسرن معنایه دخی کلور نقول وایتد عن عنة ای الساعه من غیر ان طلبته و عنة نامعلوم اولن نسبه
 دخی درل نقول عنت بعنة ما قری ما ای تعرضت لشی لا افرقه العنان عینک کسری بله او بان جلیس ککات
 و عنتدن در ال اعنه همز ناک فقی وعینک کسری ونونک تشدید بله جی و عنان معارضیه دخی درل و عنانا الملت
 از قده اولن ابکی طر و طرف العنان جست و چایک اولن کسنة دخی درل بقال انه طرف العنان اذا کان خفیفاً
 و شریک العنان شول شریکته درل که ابکی کسنة بر مخصوص ماله مشترک اولوب جمیع ماللر ناک مشترک اولیهل
 کویا که انلر بر نسبه راست کلوب صاتون الدقلر بحون انه شریک اولش اولورل پس عن دن ما خود اولور
 لرقری کلک معنایه شهم مرور لیدی عنانا ک عینک خمی ونونلر تحقیقیه غایت معنایه در بقال عنانا
 ان فعل کذا علی وزن قصار اک ای جهدک وغایتک کانه من المعانیه من عن یمن اذا عترض العن عینک فقی ونونک
 تشدید بله ای جلیس بله منع اتمک نقول عنت الفرس اذا حنسته بعنانه و عن و کتابی براخر کتابله مقابله اتمک
 دخی درل نقول عنت الکتاب لکن اذا عر ضته له و صر فته الیه الاعنان همز ناک کسری بله او بانه جلیس اتمک
 در کین دیکمک معنایه نقول اعنت الحجام اذا جعلت له عنانا واعنان کتابی اخر کتابله مقابله اتمک دخی درل
 نقول اعنت الکتاب لکن اذا عر ضته له و صر فته الیه عنوان الکتاب عینک خمی ونونک سکونیه کتابک اولی لغت
 فصیح بود و اگر چه نون اول بد لته لامه دخی استعمال اولن و رتبه کم مرور لیدی و کاه اولور عینی مک و رایدوب
 عنوان دیر و کاه اولور و او بد لته یا کتور در العنان عینک کسری و خمی ونون اولک سکونیه بعناه العنونه
 علی وزن الدحرجه کتابک عنوان یاز مق نقول عنوت الکتاب عنونه الاعنان همز ناک و تانک کسری بله
 رکسنة ناک اقری او کنه کلک اعتراض معنایه العنون عینک فقی ونونک خمی و مد بله سیده ایلر و یورین
 طوار عین عنة عین اولک فقی و تانک خمی ابله علی طریق الاضافه بلفظ در که خاصه محلله استعمال اولنور
 منه قولهم اعطیته عین عنة ای خاصه من بین اصحابه العنان عینک فقی ونونک تحقیقیه بلوت صحاب معنایه
 العنان وزن مزبور وزن واحدی العانه نونک تشدید بله کذلک واحدی بود ذکر اولن صاحب صراح اخذ
 بنا و ذکر لکن عانه عینک واحدی اولمی نوع بعد دن خالی دکلر پس عبارت جوهر بله والعانه ایضا قری
 اول کلامه مر یوط اولن انسب در معنی العنان الصحاب والعانه ایضا الصحاب معنایه اولن اوزن الاعنان
 همز ناک فقیه کویوزی و کویوزی لمرافی کویا که عینک جی در فقیه بله و عامیه عنان السماء درل عینک کسری بله
 العنینه علی وزن الزلزله بجی تم لقی اوزن همز می عین قلی اوزن یعنی ان دیک محلله عن دیک اوزن عینک
 فقی ونونک سکونیه تجاوز معنایه در نقول زمت السهم عن القوس اذا تجاوز عنها و اطعمته من جرم اذا تجاوز
 عن حاله الطوع بالطعام و کاه اولور کله عن لفظ عن موقعه واقع اولور بود و راکه عن کاه اولور و اسم اولوب

اولوب اوزر حرف جر داخل اولن من اولن نقول حیث من عن یمنه ای من ناحیه یمنه و منی اولن حرفه مشاب
 اولد و عنتدن اوزر دخی درل کاه اولور عن بعد موقعه واقع اولور کاه اولور علی موقعه واقع اولور العوان عینک
 فقیه بر نسبه ناک اوزر بشلوبی العون عینک خمی و مد بله جی اوزر بشلول معنایه و فی المثل العوان لا تعلم
 الخمره یعنی اوزر بشلول عورت بلک اوزر ناک و کرد لمر و عورت عوان شول و غراسته دیرل کاه ناک تکر از مقابله
 واقع اوله کویا که مره اولی بکر اولور و عوان شول صغره دخی درل که فقی بشلوبه فقی تازه اوله و عوان عانه ناک
 دخی جی کلور بیان جملری معنایه العون علی وزن التکریم رکسنة اوزر یا شنه داخل اولن نقول عونت المرأة
 تعون العون عینک فقی و واک سکونیه کذلک اوزر یا شنه داخل اولن بقال عانت المرأة تعون عونا و عون
 بر نسبه یاردم اولن دخی درل و یاردم اتمک معنایه اسم دخی کلور بقال ما عنتک معونه ولا عون لا عون
 همز ناک فقیه جی یاردملر معنایه المعونه عینک فقی وعینک خمی و مد بله اسم در یاردم اتمک معنایه
 المعانیه عینک فقیه ایضا بقال ما عنتک معونه ولا معانیه العون عینک فقی وعینک خمی و مد بله معونک جی در
 فر اتمک زرا مکر کلام عربیه ایله مطر دهن دکلر رتبه مکر نفسینه مرور اتمکدر المعاون عینک فقی
 و واک کسری بله معونک جی در نقول ما اخلاقی فلان من معاونه المعاون عینک کسری وعینک سکونیه خلقه
 معاونی جوی اولن کسنة نقول رجل معوان ای کثیر المعونه للناس الاستعانه همز ناک و تانک کسری بله یاردم
 طلب اتمک الاعانه همز ناک کسری بله یاردم اتمک المعاونه عینک خمی و واک فقیه کذلک یاردم اتمک نقول
 استعنت بفلان فاعاننی و عاوننی و فی الدعاء رب اعنی ولا تعن علی واستعانه تاسق قبلن تراش اتمک دخی درل
 سلق العانه معنایه بقال استعان فلان اذا خلق عانته للمعاونه ناک فقی و واک خمی ابله خلق بری بر یاردم
 اتمک الاعوان همز ناک و تانک کسری بله کذلک خلق بری بر یاردم اتمک بقال تعاون القوم و اهتموا اذا
 اعان بعضهم بعضا و اهتموا و اولن و او اعلال اولن ذی را اهتموا تعاونوا معنایه در و تعاونوا و اعلال
 و اهتموا و اکر اهتموا تعاون معنایه اولن و اعلال اولن ذی المتعاونه عینک خمی و واک کسری بله شول
 عورند که یا شنه کیمش اوله حالاکه شهم و لم اوزن اوله العانیه علی وزن الحاله بیان حمار زدن و سوری و عانیه
 تاسق قبلن دخی درل عانه و وزن مزبور اوزن فرات صوری اوزر ناک بر قریه ناک اسمی در که کاسر نسبت اولنور
 المعانیه یا ناک تشدید بله عانیه به منسوب اولن خبر مثلاً عانات علی وزن الحالات کذلک عانیه دیکله معروفه اولن
 قریه ناک اسمی عرفه ابله عرفات کبی و عاناتک منصرف اولن عرفت و اذ عانته اولن کلام کبی در المعانیه
 شول عر ما بد لقی در که خرما کو نکته قریب برده و بواهل حجاز لغی در و اهل نجد ذکر اولن بود قله خوافی درل
 و صاحب صراح عان شاخ درخت خرما که نزدیک تبه باشد دیشدر مناسب دکلر رتبه اتمک اغاجک
 اوزر کنه درل مقصود قلبی در زرا جوهری هی السعفات اللواتی تلین القلبیه دیشدر و قلبه قافک کسری
 و لامک فقیه خرما کو بکنه درل لوزد که دیرل العوان عینک فقی و هانک کسری بله جی ذکر اولن بود قله
 معنایه و یوسبدن در که جوارح انسانه عوان درل و عوان ناک رجند اولن طر لره دخی درل
 و عوان کیف ما اتفق اولن کلامه دخی درل بقال رمی فلان الکلام علی عوانه اذ الم یال اصاب او اخطا العون
 فتمتبله خرما اغاجک ذکر اولن وجه اوزن بود قری قوری بقال عهنت عوان الفل تعین من الباب الاول اذا
 يستوعبون بکر معنایه دخی کلور عهنت جی اولن اوزن المعین عینک کسری و هانک سکونیه بکر و ف
 معنایه ابو عید و ایتی اوزن العنه وزن مزبور اوزن واحدی بر یان بکر معنایه عمن المال شول کسنة
 درل که مالی خوب کوزوب کوزمه العان هانک کسری بله قدیمی اولن مال در بقال اعطاء من عان ماله و اهنه

ن
عونت

هین

بر حقیقت که سیاهه ما یل اوله بقال اعد و دن التبت اذا اخضر حتى يضرب الى السواد من شبه ربه القدی غینک
 منی و دالت تحقیقی ورنه تشدد بدله ناره اولن بکتاک بقال الشاب القدی للفض منه و غش غین وضار
 مجتنبه ناره و تراولن سنه القدن فحینه صلیق و سست اولق فداته غینک منی و دالت تحقیقی ابله ر بوم قبیل
 سندن رجاعت الغری غینک کسری و یانک فقی وراه موله نك ما یمنه سکونیه در هم وزنی اوزن شولیا بقدر
 که فی ریزینه سبل کتوزر کرک رطب اولسون کرک یاس اولسون و غریل دخی بومعنایه در نوله لام یمنه
 تبدل واقع اولسدر الغسن غینک منی و سبنک سکونیه و احدی بر یلوک صاحب کسه ده اولن صاحب اولسون
 کرک الله اولن اولسون الغسنه غینک منی و سبنک سکونیه و احدی بر یلوک صاحب کسه ده اولن صاحب اولسون
 غینک منی و سبنک سکونیه و احدی الغسان غینک فقی و یانک سکونیه بکتاک روتی و حدی اگر فیعال
 وزنی اوزن اولور سه بو ابدن اولور و اگر فعلان وزنی اوزن اولور سه باب سندن اولور علی مامر غسان غینک
 فقی و سبنک تشدد بدله بر صویک اخی در که اوزرینه از قبیل سندن بر قوم زول ایتشدر در بناه علی ذلک اول
 صوب سست اولشدر در و بنو جفته انزردن در و بنو جفته ملوک طایفه منی در و بعضیلر ایتدی غسانز قبیلک
 اخی در الغسن غینک منی و صاد موله نك سکونیه اخی بود اخی الاغسان همزه نك فقیله جی بود اقلر معنا سنه
 الغسنون خمتینه کذلک جی الغسنه غینک کسری و صاد ک فقی ابله کذلک جی قرطه قرطه کبی کوبه معنا سنه
 الغسن غینک فقی و صاد ک سکونیه کملک قطع معنا سنه تقول غسنه اذا قطعته ابو الغسن غینک منی
 و صاد ک سکونیه جی نام کسنه کتبی در الغسن غینک فقی و صاد موله نك سکونیه جیس ایتک تقول غسنه
 الزجل اذا حبسته و بقال ما غسنک عنای ما عاقلک عنا الاغسان همزه نك کسری به کوز یوز نك یغوری دایم
 اولق بقال اغسنت السماء اذا دام مطرها و غسن در نك و در عک بو کرانه دخی در ل الغسن فحینه کذلک
 بو کر ری در الغسنون خمتینه جی بو کرلر معنا سنه و غسن العین کوز ک ظاهر ده اولن دری در الغسن غینک علی وزن
 التکریم بر سنه فی دیو شروبو بر شدر مق بقال غسنه فتنه و غسن رجاعه دخی در ل و رجاع ناقه فی
 یو کلی اگر کن علاق ظهور ایتکه در ل المغاسنه مملک منی و صاد ک فقیله خطر ایدر کن کوز قباغ دیو شرمک
 الغسنه غینک فقی و صاد ک سکونیه بر سنه فی قبیلن سنه بقال للمجدور اذا لبس الحدری جلد اصبح جلد
 غسنه واحده و کاه اولور یا بله دخی در ل نون بدله و جی جی منی و دالت فقی و یانک تشدد بدله جی جی
 و بد کری معروف مر صدر الغسن غینک فقی و مملک سکونیه توی بو لسون دیو ری به کومک تقول غمت
 لک انغم من الباب الاول ل انغمه لیفسح عنه صوفه الغسن غینک فقی و مملک کسری و مدله به کوملن دری
 جیل کبی لامه نون یمنه مبادله و لما غله و یمن ملاج اولوب ل اولسون دیو به کوملن خرمایه دخی در ل
 الفته غینک منی و نونک تشدد بدله کزیدن اولن صوته در ل الاغن همزه نك و غینک فقی ابله شول کسنه در که
 کزیدن سو بله بقال طیر اغن و اغن اونی جوق اولن دن یه دخی در ل بقال واد اغن اذا کان کثیر العشب و اونی
 جوق اولن دن یه اغن دبد کز نك و جی بود کز دن نك اونی جوق اونی و اونی سبنک فانی اولور و سبنک اوزی غنه دن
 خالی دکلدر اغناء غینک فقی و نونک تشدد بدی و الفک مدله علی جوق اولوب اونی و لور اولن قریه بیدر ل الغن
 مملک منی و غینک کسری ابله شول دن در که انوک اونی جوق اولما الاغنان همزه نك کسری به قریه بیلو لغه دخی در ل
 بقال اغن السماء اذا امتلا و اغن الوادی دخی در ل الغن غینک فقی و یانک سکونیه بلوت ابو معنا سنه و صومامق
 و لوت معنا سنه تقول غمت اغن من الباب الثاني و بقال غات الابل مثل غامت پس غین غیم مکی اولور
 بلوت معنا سنه و صومامق معنا سنه و اور نك معنا سنه ده کاور بقال غین علی الزجل کذا ای ضلی علیه و منه

غرن

غسن

غسن

غسن

غسن

غسن

غسن

الحدیث لعلک علی علی الاغابه همزه نك کسری به کذلک سبنر معنا سنه بقال اغن الغن السماء اذا البسها و غین جروف
 مقطعه دن ری در و کول بو لوتی معنا سنه ده کاور بقال غانت نفسه تغین اذا غشت الغینه غینک کسری و مدله
 شول نسبه در که جیفه دن اقر الاغن همزه نك و یانک فقیله باشل اولن نسبه اخضر معنا سنه الغیناء غینک فقی
 و یانک سکونی و الفک مدله بود اقلری صوق و یه اخی جوق اولن اخی بقال جیره غیناء اذا کانت خضرا کثیره الاوراق
 ملتفه الاغسان الغن غینک کسری و مدله جی ذکر اولن اخیلر معنا سنه الغینه غینک فقی و یانک سکونیه
 اخیلر و اور مان معنا سنه یس عرب لک الغینه الشجره دید کری الغیضه الخضراء دید کری کبی در و غیضه
 غین و صاد مخته کذلک اور مان معنا سنه در و ابو العیشل ایتدی غینه شول اخیلر در که صوبی اولیه
 و یمن صوبی اولیه اکغیضه در ل غینه دیزلر دیزی فصل الغاء الفتنه فالتک کسری و یانک سکونیه صنایق
 از مایش معنا سنه تقول فتنه الذهب اذا دخلت النار لتنظر ما جودته قال الله تعالی ان الذين فتنوا المؤمنين
 و المؤمنات المفتون مملک فقی و تانک منی و مدله به تجربه ایحون تشه حکین التون و مفتون فتنه
 معنا سنه ده کاور یس بومعنا در لولور مفعول صیغه سی اوزن مفعول و جلود کبی قال الله تعالی ایاکم
 المفتون بعضیلر ایتدی یا یکم قولنیه کله یا یله در و کبی بالله ده زاید اولدی کبی ایتک متدا مفتون
 خبری در مفتون مفعول اولق اوزن و مازی ایتدی مفتون متدا ماقبل خبری در الصاق ایحون اولوب
 مفتون مضمر اولق اوزن کقولم یمن مرورک و علی ایم تزولک و لما اخر لان الاول فی معنی الطرفه الفتنه
 تانک فقی و تانک تشدد بدله قیو جی صایح معنا سنه و فتنان شیطان معنا سنه دخی کاور و فی الحدیث المرین
 ابو المؤمن سعهو الماء و الشجر و تعاوان علی الفتنه تانک فقی و منی ابله فقیله اولن روا یه نظر فتنان مفرد اولور
 و منله اولنه طر جمع اولور یعنی شیطانیه مخالفتی ری بر نه یاردم ایدر ل الفتنه تانک فقی و تانک سکونیه یقیق
 ابرق معنا سنه خلیل رواتی اوزن قال الله تعالی یوم هم علی النار یفتنون و عامه نسج جوهر به یومهم متصل
 از تشدد ظاهر بود که منفصل کر کدر و فتن عورتاری کند و به عاشق قلعه دخی در ل بقال فتنه المرأة اذا اولته
 لافتنان همزه نك کسری به معناه و اسمی افتانک عاشق قلعه معنا سنه کلسنه انکار ایتدی و افتان اضلال معنا سنه
 دخی کاور علی ماسجی و فتن اقترا بر شدر مکده دخی در ل بقال فتن فهو مفتون علی النماء للسهول ام اصاتیه فتنه
 فذهب ماله و عقه و صنایق معنا سنه دخی کاور المفتون خمتینه کذلک صنایق معنا سنه قال الله تعالی و فتناکم
 فتونا و فتون افتنان معنا سنه ده کاور یعدی و لا یعدی الفتن تانک کسری به افته او غری کسنه بقال قلب فتنی ای
 مفتنی و فانی طری حقن زدر بحیه دخی در ل مضل معنا سنه فر ایتدی اهل حجاز ماسع علیه بفلسن در ل و اهل نجد
 یفتنن در ل افتنت دن خداید و ابضالت معنا سنه الغتن تانک فقی و یانک کسری و مدله باخش اولن نسبه بقال
 ورق فتن ای قضیه خرقه و فتن قره طاشلی و کن ره دخی در ل طاشلی یشتش کبی اولد غندن و توی بوم مقامه
 صاحب صراح فتن یصا جرمه یعنی سبوی دیدی غلط اولدی طاهر اولور کو باکرم فی جاء موله به جرم
 صافشدر به عصو صا جرمه نك کن حار نه محرقه دیدی قرینه و ججه در ل افتنن همزه نك و تانک کسری به
 رکسنه یه افتا بر شتمک قال فتنن ل جلد اصاتیه فتنه التفیق علی وزن التکریم رکسنه زدر و ب ملا و غری
 قول فتنه فتنن الفتن مملک منی و یانک فقی و تشدد بدله زدر و ب ملا و غری رکسنه مفتون معنا سنه لافتنان
 کسری به شول جری در که بالان وزنه و بر ل غشادر حل معنا سنه و بوم مقامه صاحب صراح فتنان الکسر غلاف
 زدر و سته کدری کشند دیدی غلط اولدی طاهر اولور کو باکرم فی جاء موله به کبی کذلک جمله نوم ایتشدر
 فتنن علی وزن جدر سزاب دیدی کری اوت کطیلر فتنه معروف در الفتن فحینه کسر مر ای معنا سنه الفتن

فتن

فتن

فتن

مناك اول كسنة القرية قافك فقي ورنك سكوفى والفك قمر به
 قره الجبل وقره النيل وقره الرحم لاحدى شعبته القرين على وزن التكريم اسيرلى ايهه درمك تقول قرون
 الاسارى فى الحال شد دللكثره قال الله تعالى مقرين فى الاضداد القران قافك كسر به جمله عمره مك ماينى جمع
 ايمك تقول قرن بين الحج والعمرة قرانا وقران شول ايهه دى درل كه ابي دوهى اند جمع ابد رل وقران مصاحب
 اولمغه دى درل تقول قارننه قران اذا صاحبته وقران الكواكب دى بوندن درو قران ابي خرملك اكلمه ماينى
 جمع ايمكه دى درل وقران شول او قلره دى درل كه ركنه مك ايشى اوله وقران اوق اشعهه ابي اوقى رى ربه
 قرب ايمكه دى درل بقال للقوم اذا تناصلوا ذكر والقران اى والواين سمين سمين يعنى هراي اوقك اراسن
 اولشدرك الاقران همزه مك كسر به كوندرك لوجن قالد رمق او كنده اولن كسنة يد كسون ديو و اقران چيان
 دسما كيون باش و ركه دى درل بقال اقرن الدمل اذا حان ان يتفقا و اقران طمره قان جوق اولمغه دى
 درل الاستقران همزه مك وتاك كسر به بمعناه بقال اقرن الدم فى العرق واستقرن اذا كثر و اقران
 برنسنه طاق كثور مكه دى درل بقال اقرن له وقوى عليه قال الله تعالى وما كنا له مقرنين اى مطيقين
 المقرن ميك فقي ورنك كسر به شول كسنة به دى درل كه اكا كنى وتار له سى وقوى وصغرى غلبه
 قله وانوك معنى و طهرى اوليه يا خود دوه سن صولوزى كنى اى سوروب تدارك ايدر كسنة سى اوليه
 ابن السكيت رواي اوزن القرين قافك فقي ورنك كسرى ومد به مصاحب القرينان وزن مزبور
 لوزن ابو بكر له طلحه دى عبارت درز راطحه مك ربرى عثمان بن عبيد الله مزبور رى رباغه جمع ايتشدى
 اكناه قرينين دبيلر وقرين نفسه دى درل على ما سيمى القرينه قافك فقي ورنك كسرى ومد به
 ركنه مك زوجه سى منه قولم اذا حاز بته قرينه قهرها بى زوجه سى اكسر كسلت اتسه اول نو ككه مقاومت
 طاقت كثوروب اى مغلوبه ايد نور القرين قافك فقي ورنك كسرى ايهه جى وقران شول اولمغه دى
 درل كه رى ربه قى شول اوله وقرينه نفس معنائه ده كلور القرون قافك فقي ورنك كسرى ومد به كذاك
 نفس معنائه در القرونه قافك فقي ورنك كسرى ومد به كذاك نفس معنائه بقال اسمعت قرونه
 وقرينه وقرينه وقرينه اى ذلت نفسه وتابعته على الامر وقرين شول ناقيه به دى درل كه صاغله دى زمانه
 ابي عليم رقه و حبله سو د صاغد قلى قايه درل وقرين شول طوان دى درل كه تيز درليه وقرين شول
 طوان دى درل كه لرد ابقارن او ك ابقارى بصدى ربه وضع ايهه وقرين شول ناقيه به دى درل كه ابي درل
 بكوندى جنبه رى ربه قى ربه ايهه اصمى رواي اوزن وقرين شول ناقيه به دى درل كه اوك ابي ايلرومه
 اولن مملرى كزوده اولن مملر ربه قى ربه اوله وقرين شول كسنة به دى درل كه خرماير كنى ابي خرماي
 رى ربه وقرينه فى المثل ارماق وناورم شول كسنة دركه زاده بخلدن قار او يوننه داخل اوليه يعنى
 بومر قبه ممل ايهه خرماي ايكسرى مك مناسب دكل قارون على وزن الكافور رر جاك اسمى دركه ضاده
 اوككه مثل ضرب اولنور و بولا بنصرى در جمعه دن وقرينه دى اوزى القارون على الوزن المزبور و
 ديد كلى دى درل ودركه اكلسان تركيه اكيد رر القرينه قافك فقي ورنك سكوفى ونونك فقي ايهه شول
 اوت دركه مملر اى بوزر جنبه قوق يراغه بكر قوق نهايت بولد دى درل كه بوزر و بوزن اوزن كلام
 هريده اسم كلامشدر لا زقوة وعزوة وشد و كشد و رقوم ديون ديند اولن كسرى ورنك كسنة
 درل وقرينه قوه اخرنه اولن اغاجه درل وعينه به باشه متفرق اولن قباله در كسرى ورنك كسنة
 اوله وشدوه بمعناه درل طم الشدى معنائه القرينى قافك فقي ورنك سكوفى ونونك فقي ايهه شول

شول

شول قره دركه ذكر اولن اوله دباغت اولنه المقرنى ميك فقي و قافك فقي ورنك سكوفى والفك قمر به
 بمعناه بقال سقاء قرنوى ومقرنى اذا كان مدبوعا بالقرنوة الاقسينان همزه مك وسينك كسر به ركنه سى
 اولوب عاجز اولن بقال اقسان الرجل اقسينا اذا كبر وعصى القسانينه قافك فقي وسينك فقي ونونك كسرى
 و يانك تخفيف به رنسنه رك اولن بقال اقسان العود وغيره اذا اشتد وكبهه قراكو اولمغه دى درل بقال اقسان
 الليل اذا اشتد ظلامه القطن خميننه بر رده مقم اولن بقال قطن بالمكان من الباب الاول اذا قام به وتوطنه
 القاطن طانك كسرى به مقم اولن كسنة القطن قافك فقي وطانك تشديد به جى القاطنة طانك كسرى به
 كذاك جى القطن قافك فقي وطانك كسرى ومد به كذاك جى غاز ايهه غزى وغازب ايهه غريب كى وغازب
 اراقه اولن دوه رده درل كه اخشام يتاغنه كليمه بوذكر اولن جوهر بنك وصاحب قاموسك روايى درل كنى
 قاطنة طانك جى اولن على تا ملدور رر محمدر ك مفرد مونت اولوب جماعته صفت واقع اوله قافله كى
 مثلا وقطن خد مه واتباعه دى درل القطينه قافك فقي وطانك كسرى ومد به اوده ساكنى اولن خد متكارل
 ومتعلق بقال جاء القوم بقطينهم القطن قافك كسرى وطانك تخفيف به مخفه اغاى القطن فقيته ايهه
 وركه ان سى ووركه راء همزه مك كسرى به اولن باشنه درل وقطن الطائر قومك قور رى ردى درل قطن وزن
 مزبور اوزن بنى اسد منسوب بطاغك اسمى در القطنه قافك كسرى وطانك سكوفى طوارك شكبه سى ايهه
 اولن شيردان كه اكلسان فارسى هزازتو وعامة عرب رمانه درل رانك فقي ايهه القطنه قافك فقي وطانك
 كسرى به بمعناه مثل المعدن والمعدن لكن كسر طاحسن در قطنه قافك فقي وطانك سكوفى طوارك اسمى دركه
 اول ثابت قطنه العتيكى در واسماء معارف دفع التباس ايجون القبله اضافت والنور قطن مفرد بن اولسدر تنك
 قس قفه وزيد بطه وسعيد كز درل القطن قافك فقي وطانك سكوفى به ككه معروف در القطنه قافك
 فقي وطانك سكوفى به كذاك واحد رى ربه بمعنائه وطانك فقي دى جائز در عسر له عصر كنى القطينه
 قافك كسرى وطانك سكوفى و يانك تشديد به جى بات خميندن اولنه اطلاق اولنور مرجك وبوكرله كى
 القطنى قافك فقي وطانك تخفيف ايهه و يانك تشديد به جى اليقطين يانك فقي وقافك سكوفى وطانك كسرى
 ومد به نبا تادن شول نسنه دركه اوك ساق اوليه قباق تككى كسى مثلا اليقطينه يانك فقي وقافك سكوفى
 وطانك كذاك كسرى ومد به واحد يى القطنون يانك فقي وقافك سكوفى وطانك فقي ومد به اهل مصر لقي
 اوزن خزنه بمعنائه القيطون قافك فقي و يانك سكوفى وطانك فقي ومد به اهل شام لقي اوزن كذاك
 خزنه بمعنائه القطين على وزن التكريم باغ جيوغتك يشروب بىراقتسى بقال قطر الكرم قطينا اذا بدت
 زمعته وزمعته ومعينه مملر ايهه بىراقتسى بقال قطر الكرم قطينا اذا بدت
 بى اسدن رر جماعتك اسمى در القيعون قافك فقي و يانك سكوفى وعينك فقي و يانك سكوفى
 اسمى در القيينه قافك فقي و يانك كسرى ومد به شول قيوندر كه اكسه سندن بوغزله ل القطن قافك
 فقي و يانك سكوفى به اكسه دن بوغزلى بقول فقيتها قفنا من الباب الثانى اذا تحتها من قفاها وبو منى
 عنه در وقفينه قيونك باشن كسوب كوده سندن ارمغه دى درل كنى ارمغه تخمينك حد بشند ناك القفينه
 لا باش بها واقع اولشدر قيونك باشن كسوب ارمق خصوصه و بعضيلر لندى قفينه نك اخرنه اولن نون
 ز ايهه درل رايونك اصلى قفيه در ياه مشدده ايهه وكاه اولور قفا ديك علفنه قفن درل نون مشدده ايهه
 وكاه اولور قفا درل شدادوزنى اوزن وقرى عروضى الله عنه اى استعمال الرجل العاجر لاستعين بقوته
 لم الكون على قفاله يعنى على قفاها اى على تنبع امره والنون ز ايهه و ابو عبده لندى بو ميزامعناسه اولن قفانك

قطن

قطن

قطن

کفن

کن

کفن

کون

مهر و فیه سازد که لسان ترکیه و منتهی در هر کس که کافک و وزن کس به و میباید زلف سکونیه بالتعاس
 معنایه الکرین کن کافک کسری و وزن کس کسری و منتهی به معنایه پس بونکر کوزم و کوزم کنی اولوز و زونا و منتهی و منتهی
 فر اولوز در الکفن کافک فقی و فانک سکونیه یوزک از مک غزل صوف معنایه یقال کفن بکفن من الباب الاول
 الکفنه کافک فقی و فانک سکونیه را غاجک اسمی در الکفن فقیته معنایه معروف در الکفن علی وزن التکریم
میت کفن صوف من تقول کفنت الحیت تکفیه الکون منتهی به کفنت بکفن کفی کونا من الباب الاول اذ اختفی
 الکین کافک فقی و میلت کسری و منتهی به یصوکه خبر به بعد در ذکر اولوزان معنایه منتهی به الکون کافک
 فقی و میلت فقی و منتهی به شول ناقه در که یوکی اولوز غن کرلیه یعنی یوکی اولوز ناقه کرلی قوی یعنی فالعربیه
 الکنی من اولک فقی و فانک فقیله کرلو اولوز نسنه یقال حزن مکین فی القلب ای مختلف الکون کافک فقی
 و میلت فقی و تشدید به معروف اولوز تخم در که لسان ترکیه کافک کسری و وزن کس تشدید به
 رده ستره معنایه الاکنان هم منک فقیله جی قال الله تعالی وجعلکم من الجبال اکنان الاکنه همزه مک فقی
 و کافک کسری ایله رده ل معنایه قال الله تعالی وجعلنا علی قلوبهم اکنه الاکنان کافک کسری به اکنه مک واحدی
 رده معنایه الکن کافک فقی و نونک تشدید به رده نسنه ی صاقنوب کیزلک تقول کنت الشی من الباب الاول
 اذ استمرت و صنفه من الشمس الاکنان همزه مک کسری به رده نسنه ی نفسنه کیزلک تقول کنته فی نفسی اذ السریره
 و ابو زید لیدی کن و اکنان بمعنایه در کرک رده کیزلک معنایه اولسون کرک نفسنه کیزلک معنایه
 اولسون تقول کنت العلم و اکنته فهو مکون و مکین و کنت الحاریه و اکنته فقی مکونه و مکینه الکنه کافک
همی ایله قیو اولوز رده بنا اولوز سما بیان الکلمات کافک فقی ایله کذلک جی قیو اولوز رده اولوز سما بیان معنایه
 بنو کنه کافک فقی و نونک تشدید به عرب طایفه سندن رقوم مک اسمی در الکنه کافک فقی ایله رکنه مک او غلنک
 عورتی زوجه الابن معنایه الکنان کافک فقی و نونک کسری ایله جی کویا که کینه مک جی در قال الزرقانی بعض
 کنانی الی القبعه الطلعه و قبعه همزه وزنی او وزن یاشن ایچر و چکمی جوق اولوز کسنه و طلعه وزن مز بورا وزن
 یاشن طشره جقر می جوق اولوز کسنه الکنانه کافک فقی و نون اولوز تخفیف ایله اوق قود قاری طر فکنانه
 وزن مز بورا وزن رقیبه مک یاشی ادی در که اول کنانه بن خزیه در که جد اعلاری مضر در و بنو کنانه کذلک
 تعلیق بن و اهل دن رجاعت در که انلر بنوعکب در که انلره قریش تغلب در لرا الاکنان همزه مک و فانک کسری به
 کرلک استتار معنایه الاستکنان همزه مک و فانک کسری به معنایه یقال کفن الرحلی و استکن اذا استتر المستکنه
 میلت فقی و کافک کسری به کن حقد معنایه الکانون علی وزن الکافور اتش بقا حق بالکانونه علی وزن المزور
 بمعنایه و رجالدن ثقیل اولوز کسنه یه دخی کانون در لرا کانون الاول علی الوزن المزور و کانون الثاني علی
 الوزن المزور ایضا قلب شتاده ایکی ایله اسمی در ووم لغی وزن الکانون کافک فقی و اولوز سکونیه اولوز و کون کفیل
 اولوز معنایه دخی کلور علی ماسمی و کون حالت معنایه دخی کلور الاکان همزه مک فقیله جی در کان کافک
 فقی و منتهی به و نونک فقی و نونک بناسیله فعل ماضی دو اکری مجرد زماندن عبارت قیلر سک خبره محتاج
 اولوز تقول کان و بنو عالمز را مجرد زمانه دلالت له کلام تمام اولوز و اگرانی بر حدتک و قوعندن عبارت کلور سک
 خبر دن مستغنی اولوز تقول کان الامر و اناعرفه قد کان ای منخلق و که اولوز کان تا کید ایچون
 یا به اولوز کقولک کان زید منطلقا و معناه زید منطلق قال الله تعالی و کان الله غفور رحیم و تقول
 کنتک و کنت ایاک یا کقولک کنتک زید او کنتک زید ایاک نضع المنفصل موضع المتصل فی الکتابه
 من الاسم و الجبر لانها منفصلان فی الاصل لانها مبتدأ و خبر الکیونه کافک فقی و نونک سکونی

ونونک

ونونک فقی و منتهی به کذلک اولوز معنایه تقول کان کونا و کبونه مشهوره بالحید و دة و الطیر و دة
 من ذوات الیاء و لم یجی من الواو علی هذا الا حرف کبونه و هیعویه و دیومیه و قید و دة و حید و دة حاء
 مهمله ایله دوة مک معنایه و طیر و او حق معنایه و هیعویه استغراغ ایملک معنایه و دیومیه دایم
 اولوز معنایه و قید و دة بدمک معنایه در و کبونه اصلنه کبونه ایدی یا نک تشدید به پس یالک
 برن حذف استبدال بر تنک هین و مبت کله لند حذف اولندی و اکر اصله کبونه اولوز تخفیف و اولنن
 اولسه کونونه دینک لازم اولور دی و اما حید و دة اصلنه فعلوله ایدی عینک فقیله تسکین اولوز
 حید و دة دینلدی لم یلک یلک فقی و کافک فقی ایله اصله یلک یلک و قنم لم داخل اولوزی اخرن مجزوم
 ایملکه ساکنین جمع اولوز غیصون و او حذف اولندی و استعمالی کثیرا و لما عین نون دخی حذف اولندی
 تخفیف ایس جی نون محریک اولنسه اثبات اولنوب لم یکن الرجل در لرو و یونس حرکت ایله دخی حذف
 جایز کوردی یعنی لم یکن الحاجات دیک جایز دیدی لا یكون محل استثناء استعمال اولوز تقول
 جاونی لا یكون زید اعلی معنی لا یكون الا فی زید التکوین علی وزن التکریم رده نسنه ی احداث ایملک التكون
 فقیته و و اوک فقی و تشدید به رده نسنه حادث اولوز الکیانه کافک کسری به کفیل اولوز تقول کنت
 علی فلان کون کونا لکفالت به الاکیان همزه مک و نونک کسری به کذلک کفیل اولوز تقول کنت به کتبت به کتبت اسمع
 الکیان کافک کسری و یانک تخفیف ایله عجم طایفه سنده منسوب بر کتابک اسمی در الاستکانه همزه مک و یانک
 کسری به خضوع و خشوع ایملک المکانه میلت فقی ایله مرتبه و منزله معنایه در و مکانه مکان معنایه
 دخی کلور قال الله تعالی و انشاء مسخضهم علی مکاتهم المکان میلت فقیله موضع معنایه در التکن فقیته
 و کافک فقی و تشدید به بر رده مکان طوطق و قنم مکان لفظنک استعمالی کثرت او وزن اولوز یسه می
 حروف اصلیه دن توهم اولنوب تکی دینلر تنک مسکیندن تسکین دینلر فقیر اولوز معنایه الکفی
 کافک فقی و نونک سکونی و اخرنک تشدید به بیر اولوز کسنه کویا که کنت فی شبای کذا قولنه
 منسوب در الکاهن هانک کسری به غاییدن خبر و یی کسنه که معروف در الکاهن کافک فقی و هانک
 تشدید به جی غاییدن خبر و تر یجیلر معنایه الکنه فقیته کذلک جی الکنه کافک کسری به غاییدن
 خبر و بر مکه تقلید ایملک تقول کون یکن کانه من الباب الاول مثل کتب بکتب کتله اذ انکفی الکنه کافک
 فقیله کاهن اولوز یعنی غاییدن خبر و یملک تقول کون کانه من الباب الخامس الکاهن هانک کسری به
 ایکی قیلله مک اسمی در الکن کافک فقی و یانک سکونیه رات یان سیدر که نسیاطا یفه سنک فرجنتک
 داخلنه اولوز بر مثالنه الکیون منتهی به جی ذکر اولنن ات یان لری معنایه الکنه کافک کسری و منتهی به
 بر حالت یقال بات فلان بکنه سوبای بحاله سوء کاین کافک و همزه مک فقی و نونک کسری و تشدید به
 و نونک سکون او وزن بناسیله کم معنایه در خبر ده و استفهام که یچه یچه دیک اولوز و یونه ایکی لغت
 وارد ری ذکر اولنن ویری دخی کاین در کاعن و زنی او زنی بن کعب زنی حبیشه ایدی کاین تعد سورة الاحزاب
 یعنی سورن احزابی یچه برعد ایدرسن و خبر اولوز قده کاین من رجل قد را بت دیر من و مقصودک معنایه دکنین
 اناده اولوز یس نکره فی کاین دن صکره من کله سی ایله بحر و ایدرسن و کاین دن صکره من اد حال ایملک کاینک
 سابعدن منصوب ایینه دن اکثر و ایدرسن در فصل اللام الین فقیته اسم جفس در سوب معنایه الالمان همزه مک
 فقی ایله جی سوبلر معنایه و لکن کذلک یصدق موافق اولمه دن حاصل اولوز میوزاغر رده نسنه دخی در لرا یقال لین
 الرجل من الباب الرابع و لکن قیونک سودی جوق اولوز معنایه دهم کلور یقال لیت الشاة لیتاذا غرت البینه

کفن

کفن

کفن

لامك فتي ويا لك كسر به سودی چوق اولن طوار بقال ناقه لبنة ای غزرة اللبون لامك فتي
ويا لك فتي ومد به سونلی اولن طوار كرك قیون كرك صفر كرك سودی چوق اولسون كرك از
اولسون اللب ل لامك فتي ويا لك سكوبله جمی سونلی طوار ل معنائه اللب لامك كسری ويا لك
سكوبله كذاك جمی یونس روائی اوزن بقال ل لبن غمك ولبن غمك ای ذوات الدر منها وچن سودی چوق
معنائه مراد لبند سول لبون دیر لبنة دیر ل تكم مرور ایلدی وكسانی ایتدی مسجوع اولن ل لبن غمك دیر لامك
فتي ويا لك كسری به ای كرسل غمك ورسل رلك كسری وسبك سكوبله بر نسفك یرانه دیر ل ابن اللبون
لامك فتي ويا لك فتي ومد به شول دوه یاورسی درك ایکی یاشن تمام ایدوب اوچجی یاشنه كیرمش اوله
ابنت اللبون وزن مز بور اوزن موثقی ووزن بور ابن لبون دیر كاری نهسی غیری ولد طوغروب سوت
كتورد وكنندن اوتری در ولبون نكره در الف لامه معرفه قلوب ابن اللبون وابنت اللبون دیر ل اللب لامك
فتي ويا لك سكوبله سوت ایچر مك تقول لبنة لبنة من الباب الاول والبنه من الباب الثاني اذا سقته اللب
ولبن تصایله اورمغه دخی دیر ل بقال لبنة بالعصا بلبنه لبنا من الباب الثاني اذا ضربه بها لبنة ثلث لبنا
ای ضربات واینه بصخره دخی دیر ل چن طاشله اورسه اللابن بانك كسری به سوت ایچر جمی كسینه تقول لبنة
فانا لابن اذا سقته و تقول نح نلبن جیرانای نسقیم اللب ولابن سوت صاحبی اولن كسینه دهه دیر ل بقال
رجل لابن ای ذولن كقولك تامر ای ذوغر الالبان همزه نك كسری به قومك سودی چوق اولمق بقال لبن القوم
اذا كثر عندهم اللب واللبان ناقه نك سودی كلكه دخی دیر ل بقال البنت الناقه اذا نزل لبنتها فی ضرعها الملبن ممك
فتي ويا لك كسری به شول ناقه در كه مهنه سودی كلش اوله بقال البنت الناقه فعي ملبن اللب ل لامك فتي
ويا لك كسری ومد به سودله بسلنن ات الملبن ممك فتي ويا لك فتي ومد به كذاك سودله بسلنن
ات بقال فرض لبین وملبن ای رقی باللبین مثل علیف من العلف وملبن شول كسینه دخی دیر ل كه ای
سود اوروب سقیه ایچن اوله بقال قوم ملبنون اذ ظهر منهم سفه یصیهم من البان الابل ما یصیب احباب
البیضاء للبنه ممك ويا لك فتي به شول اوتد كه ای اوتلا مغه قیونك سودی چوق اولور الاستلنان همزه نك
وتاك كسری به سود طلب ایچك بقال جاء فلان یستلن ای یطلب لبنة العیاله ای اضیفانه لبنة لامك
فتي ويا لك كسری به كریچ كه نوكله یا یو بیار ل اللب لامك فتي ويا لك كسری به جمی كله ایله كری لبنة
لامك كسری ويا لك سكوبله كذاك كریچ معنائه لغت در ابن السكیت روائی اوزن اللب لامك
كسری ويا لك سكوبله كذاك جمی رولت مز بور اوزن لبنة ایله لید کی كجه معنائه ولبنه كوكاك
خستكنه دخی دیر ل تكم لغت جار الله ده اسارت اولمشدر و ترجمه مختار صاحبی لبنة كوكاك بقاسی در
دیشدر سهر در التلبین علی وزن التكریم كریچ كسمك بقال لبن الزجل نلیتنا اذا التخذ الملبن ممك كسری
ولامك سكوبی ويا لك فتي كریچ قالی وملبن سوت قابنه دخی دیر ل حلت معنائه التلبین ففتبته ويا لك
فتي وتشدد به بر رده اكافك فحك معنائه الملبن ممك فتي ويا لك فتي وتشدد به فلا فیدد كاری كسینه
و فلا فاك و تا فو فاك ففتبه بعض تخذ ده لغت نلسا بور اوزن قرانه در دیش كه یستل دیمك اولور
جوهری یدر بن ظن ایدرم كه بومولنا وله اللبان لامك كسری به امك رضاعه کی دروز تاومعنی بقال هو اخوه بلبان
له ابن السكیت ایتدی هو اخو ملبن امه دیر ویر اللب ایچلن سوده دیر ل اللبان لامك فتي ويا لك فتي به كوكاك
مینه بد طوردخی رد اللبان لامك فتي ويا لك فتي به كوكاك دید كاری سینه كه خونه ندر كندر معنائه ولبانه
صاحبه دخی دیر ل لبان لامك فتي به طاعك علی ذواللبی لامك فتي ويا لك سكوبی ولفك قمر به امك در كه نوك فتل

کمی اندر سودی اولور و کاه اولور نو که بخوراید یغور بلین یانک و یانک فقیله بطاغک اسمی در التلجن فقتینه
 او حیل غمی و تشدید بله برسته نلمشک اولق ازخ معنا سنه و تلجن برکسنه ناک باشی بنوب تمام یانک اولمغه
 دخی در لر و تلجن انجدرن دو ککن بیدار قری جمع ایدوب دو کوب چکر دکله قرشدروب دوویه بدرومک در بقال
 تلجن القوم اذا اخذوا الورق و دقه و خلطوا بالنوی للابل التلجن علی وزن التکریم خطمی دیکله معروف
 بسنه ناک صوفی قوی اولمبون دیود و کک تقول لنت الخطمی ونحوه تلجینا اذا نسرته لهن تلجن لاملک فقی
 و حیل کسری و مدبله انجک بیراغی دشسون دیو صر صدقه دوشن بیدار در الیون لاملک فقی و حیل غمی و
 من بله سیده ثقیل اولی دوه الیون فقتینه سیده ثقیل اولق بقال لنت الناقه تلجن لورنامن الباب الاول اذا کانت
 فقیله فی السیر تلجن لاملک غمی و حیل غمی یا یانک سکون لکومش فضه معنا سنه سینه نصغیر وزن وارد اولمشدر
 ریاکی و کیت کی تلجن لاملک فقی و حیل غمی یا یانک سکون لکومش خطا قلی و تلجن حسن صونه اواره قلعغه دخی در لر
 بقال تلجن فی قرءات من الباب الثالث اطرب فیها و غر دوتغر بد نغمه قلعغه در لر الیون فقتینه جمی الاخان همزه ناک
 فقی ابله کذلک جمی و فی الحدیث اقروا القرآن باحون العرب لاخل همزه ناک و حانک فقی ابله حسن صونه قرأتا بدن
 کسنه بقال هو تلجن الناس اذا کان احسنهم قرءة و غناء و تلجن برسته بی بت ایدوب اکامیل ایتک و تلجن کلامه خطا
 ایتک دخی در لر بقال تلجن فی کلامه اذا خطا و تلجن برکسنه یه سوز سو یلکدر که اولخی فهم اید و غیر بلر فهم ایتیه
 تقول لنت الیه من الباب الثالث ایضا تلجن اذا قلت له قولا بفهمه عنک و محنی علی غیره و تلجن هوعی دی رسن
 باب رابعین تلجن اول سوزی سندن فهم ایتیه و تلجن قوای کلامه دخی در لر قال الله تعالی و لتعرفنهم فی تلجن القول
 ای فی فحوامه معنا تلجن لاملک فقی و حانک تشدید بله اعرابه خطا قلی کسنه النحاه وزن مزبور
 اوزن مبالغه ابله خطا قلی کسنه التلجن علی وزن التکریم خطایه نسبت ایتک خطه معنا سنه تلجن لاملک
 و حانک فقی ابله فهم و اذر الیک بقال تلجن لخل من الباب الرابع و فی الحدیث لعل احدکم تلجن محجته ای فطن لها
 الاخان همزه ناک کسر بله برکوز سوزی اکتمق تقول الخنته انایاه الملا حنه مملک غمی و حانک فقیله کذلک اکتمق
 تقول لا خنت الناس فاطنتهم تلجن لاملک و غناء معجه ناک فقیله رامز راجحه بقلی بقال تلجن السقاء من الباب
 الرابع اذا انتن الخناء لاملک فقی و حانک سکونی و الفاء مدبله بدرا حیه اولی هورت و منه قولهم امتنا و بعضلر ایدی
 لخل شول هورت در که ستنی اولیه تلجن همزه ناک و حانک فقیله ستنی اولین رجل اللدن لاملک فقی و دلالک
 سکونیه ملایم اولی کوند ر بقال ریح لذن اللدن لاملک غمی و دلالک سکونیه جمی یقال رماح لذن اللدن فقتینه و
 دلالک غمی و تشدید بله یوده اکتمک تمک معنا سنه بقال لذن علیه اذ انکاک علیه و تلکو اکتمک دخی در لر لذن
 لاملک فقی و دلالک غمی و نونک سکون اوزن یاسیله شول رددر که اول غایت و نهایت در و بو ظرف غیر ممکن در
 عند مثاب سنه در و بود که حروف جان دن همین من داخل اولور قال الله تعالی من لدنا و مضایف دخی کلور
 مابعدن جراتمک و یونده اوج لغت وارد در ری لذن علی مامر و ری لدی در لاملک فقی و الفک قصر بله و ری دخی
 لذن لاملک فقی و دلالک غمی ایل و کاه اولور لذن کله سن عامل قور لر و لکن عملی غذوه کله سن منصوب قلعغه
 مخصوص در لذن لاملک فقی وزن ک سکونیه شدت و مضایقه اللزن لاملک فقی وزن ک کسر بله مضایقه اوزن اولوب
 قنک و لن سنه یقال عیش لذن یخیق اللزن فقتینه خلق قیو لوز زنده سو چکمک یخون جمی اولق بر حیشیت یله که
 مزاجه اولوب صغشیمه لهر خصوصه اولن مزاجه یه اطلاق اولنور اللسان لاملک کسر بله شول عضو در که
 نکلم انوکله اولور و کاه اولور لسان کلمه دن عبارت اولوزو بر اعتبار له موث اولور شول کسنه که ای
 مذکر قلدی جعده قلته السنه دبدی حمار له امره کی و شول کسنه که موث قلدی ثلث السن دبدی

فلان على هذا الامر اذا صليت ومرت ملايم اوله دخی در لمرن مېک غمی ورنانک فخی و تشدد بدله يو زى برک
 ولن کسبه يقال انه لمرن الوجه اى صلب الوجه المرن مېک فخی ورنانک کسرى ابله حال معناسنه يقال ما زال ذلك مرنى
 اى حالى و يقال للقوم هم على مرن واخذوا استوت اخلاقهم المرن مېک فخی ورنانک سکونيله کورک پوشتين
 معناسنه مرن دوه ناک اياغى التى بغلفه دخی در لمرن بقال مرن بعيره مرنه مرنان الباب الاول اذا هن اسفل قوايه
 من حنى و جفاد و مرنک اياغى طشر غفقه در لمرن لمرن الذراع همزه ناک فخی و مېک سکونيله قوله بر سکيرک اسمى در مرن
 مېک فخی ورنانک تخفيفه بر موضعک اسمى در و مرنه بر ناکه ناک دخی اسمى در که اول ابن مقبلک ناکه سى در المرن على
 وزن التکریم بر نسنه فى ملايم فلى ثلثين معناسنه المارن رانک کسرى بله بورنک ملايم اولن رى که قصبه انقدن
 فضله اولن در و کوندرک ملايم اولننه دخی مارن در لمرن المارن ميم اولک غمی ورنانک کسرى بله شول ناکه در که اکالرک
 جوق وار و غندن حامله قالمه عاجز کى در و زنا و معنى يقال مارت الناقه اذا ضربت فلم تلحق المرن مېک غمی
 ورنانک تشدد بدله کوندرلر در و رماح معناسنه المرنه وزن مرن بورا وزن واحد مرنان کذلک مېک غمی ورنانک
 تشدد بدله بر رى که ادى در که بصره جانبته مکة مشرفه دن ابى قونق در که عيم مرن مرنه مرنه در المرنه مېک
 غمی و زنا معناه سکونيله اق بلوت در سجابه بيقضا معناسنه ابو زید و ابى اوزن و مرنه بغمون دخی در لمرن
 مېک غمی ورنانک سکونيله جمع بلوتلر معناسنه حبال المرن حانک فخی و مېک غمی ورنانک سکونيله طلوعه کورکدن
 يفر بر معناسنه للارن رانک کسرى بله قرعجه يومر ده سى بيض التل معناسنه مازن کذلک رانک کسرى بله بر
 قبيله ناک باياسى ابدن محمدن و بنى صعصعه و بنى شيبانله دخی در کسبه ناک اسمى در ابن مرنه مېک غمی ورنانک
 سکونيله هلال ماه نو معناسنه المزون غمته لمان دیکله معروف شهرک اسمى در مرنه مېک غمی ورنانک فخی
 ورنانک سکونيله مضردن بر قبيله ناک باياسى اسمى در که اول مرنه بنى ادبن طابخين الياس بن مضردن لمرن مېک غمی
 ورنانک فخی ورنانک تشدد بدله ذکر اولنان قبيله يه منسوب اولن کسبه للشن مېک فخی و شېنک سکونيله قىچى ابله
 اور مقدر بر نوع يقال مشنه مشنان الباب الاول و مشن قجله اوروب در يسن ضمير مرنه دخی در لمرن رقال مشنه
 بالسيف اذا ضرب فقتل الجلد و مشن جزوى نسنه ال و مرنه دخی در لمرن تقول المشن منه مامشن لك اى ما وجدت
 الا مشنان همزه ناک و ناک کسرى ابله بر نسنه فى کسوب اللق و بر نسنه فى قايق اختلاس معناسنه يقال المشن
 الشى اذا اقتطعته و اختلسته و امشنان بر نسنه فى ضمير مرنه دخی در لمرن يقال المشن السيف اذا استلته المشنه مېک
 فخی و شېنک سکونيله بدن اولن صيرق که بر خشن نسنه يه سورقه دن حاصل اولور کرک قايق چقسون کورک
 چقما سون و ابن السکيت کلايدن و ايت قلوب ايمش مرن فى غرارة فاصابت مشنه در لمرن اصابتى ارمين الجراحة
 معناسنه و غراره عامه ناک غرار دبد کلى قيلدن اولن جوالدر التمشين على وزن التکریم ناکه سون کرا هتله
 و مرنک يقال مشنت الناقه تشبها اذا رت کارهه المشان مېک غمی و شېنک تخفيفه بر جنس بحر ماوفى المثل
 يعله ال و مشان تا کل رطب المشان ولا تقل الرطب المشان بالتوصيف بل بالاضافة و ورشان فقتله طيور
 اجتسندن مرنه در لمرن يعنى مرنه بهانه ميه خرمائى تناول ايدن رشن المعن مېک فخی و عینک سکونيله شى حقير
 و يسمو معن کذلک طابغه عربدن بر شى کسبه ناک اسمى در که اول مرنه مرنه در که جد لاسى عمرو شيبانيدن
 منه قولهم حلت عن مرن و الاخرج يعنى مرنه خبر سون بلر سون معندن سوبله کاذک خبرى لطف و کرمى و ديدن
 خرج مرن دى دکلدر المعن مېک کسرى و عینک فخی و نونک تشديد بدله فضولى اولن کسبه يقال رجل معن فى
 حاجته اى فضولى مرن المعنه مېک فخی و عینک سکونيله شى حقير معناسنه در يقال ماله سعه و لا منعق سعه ناک
 اصلى و رته سندن کسلس قربه در که شى خمر دن عبارندر الماعون على وزن الکافور بر اسم در که منافع بئى

مزن

مشن

فخی

جامع و يعنى اوه ماسه لال و لنان الات و اصحابه رنل جو مالک کى و البته کى و بونله شيبه نه و ارنسنه و سوبه
 دخی ماعون ديور و ماعون اطاعه و انقياده دخی در لمرن مانه کى الاغش عن احرابى فسيحه قال لوقد رانا صنعت
 بنا فقلت شيئا تعطينك للمعون اى انقادك و تطيعك و باوى ابله ناک و ماعون الماعون ديدوى قولنه ابو جيبه
 رنلنى ماعون و مان جاهليتک هر منفعت و عطيه اطلاق اولور دى و زمان جلا من ماعون طاعته و ناکه در لمرن
 مرنى و ناسدن بعض کسبه ايتدى ماعون اصلند معرفت ابدى تا حذف و لنوب اندن عوض الف و رلشدن
 الامعان همزه ناک کسرى ابله سيرده اوزغه کملک يقال المعن الفرس اذا تبعه فى عدوه و امعان بر کسبه ناک فخی
 التوب ککبه دخی در لمرن بقال المعن فلان يعنى اذا ذهب و امعان بر صوبه طوبى دخی در لمرن بقال المعن فلان اذا
 روت المعن مېک فخی و عینک کسرى و مدبله جارى اولن صوبه يقال مانه معين اى جارى و مضطرب ايتدى معين
 مضطرب و عنت المانه دى صوبى جقر دم معناسنه المعون ميم اولک فخی و عینک غمی و مدبله شول مرنى در که ناکه صوب
 انحر اوله يقال کلا ماعون جرى فيه الله المعنان مېک غمی و عینک سکونيله دن ده صوابه دخی رالمعان مېک فخی
 و عینک تخفيفه لياق رى و قونق رى معان کذلک مېک فضيله شام شر يفر بر اسمى در التکریم على وزن التکریم
 قادر فلى الامکان همزه ناک کسرى بله بعناه يقال مكنه الله من الشى و مكنه مرنه و امكان کرا قارننه مرنه سن جمع
 ايتکه دخی در لمرن بقال مكنه الضميه اذا جعت بضمتها فى بطنها الاستمکان همزه ناک و ناک کسرى بله بر نسنه يه قادر
 اولق التمكن فحتمله و كافک غمی و تشدد بدله بعناه يقال استمكن الرجل من الشى و تمكن منه اذا قدر عليه و لمكان
 نسنه مكن اوله دخی در لمرن بقال فلان لا يمكنه النهوض اى لا يقدر عليه و نهوض من سمته قيام معناسنه دو ما مكنه
 همزه ناک و كافک و نونک فحتمله فعل نهجدر نهج قدرت بولدى معناسنه منه قولهم ما مكنه عند الامير
 و بوشادر و باعندن فعل نهج کلد و کيچون المكن مېک فخی و كافک سکونيله کرى يومر ده سى بيض الضب
 معناسنه و مكن الضب عرب طابغه ناک بر جنس طعامى در که عجم طابغه سى لندن حظ المكنه مېک فخی
 و كافک کسرى بله يوالتيان معناسنه المكن وزن مرن بورا وزن جى يوالر معناسنه المكنات کذلک وزن مرن بورا وزن
 جى و فى الحديث اقر الطير على مكناتها و مكناتها بضم الكاف ايا و عرب طابغه سندن بورا ياد انكلايى و غيرى ايتدى
 بر مكناتى قورش يواسى معناسنه جزز بلکه قورش يواسى معناسنه و کات در و مكنات کرا يواسى معناسنه دو
 ديدى و ابو هيبه ايتدى مكناتى و کات معناسنه استعمال جايز در قورش يواسى کرا يواسنه تشبيهه تشبهه تشبهه
 الحشى در لمرن حاله مشافره و طود اغنه در لمرن و طغوار ارسلان طرنا قارننه اطلاق اولور و حاله ارسلان طرنا قارننه
 محالب در لمرن ابو عبيد ايتدى محلبدر که مراد على مكنته ايتک اوله يعنى طيورى متول دواضع اوزن مقرر قبيلک که
 حق تعالى نلر ملى قعين ايتشدن پس انلرى اندن منع ايتک زير انلر لا يضر ولا ينفع قعندن دواول مكناتين
 اخر مكنه تجاوز ايتلر و مكنات استقامت احوال معناسنه دخی کلور يقال الناس على مكناتهم اى على استقامتهم
 فى الاحوال المكنون مېک فخی و كافک غمی و مدبله شول کرا در که قارننه مرنه سن جمع ايتشدن و المكن ميم اولک غمی
 و كافک کسرى بله بعناه يقال مكنه الضميه ففى مكنون و قال ابو زيد مكنه الضميه ففى مكن على ما هو القيلس و جکر که ده
 دخی استعمال اولور و يقال مكنه الجراد ففى مكنون المكنات مېک فخی و كافک سکونيله بر جنس اولک اسمى در و مرنه در
 مكناتى ميم مضمومه بابتد كنور مشدر پس محاحك تصير مكنه مخافه لور المكن ميم اولک غمی و كافک کسرى
 و تشدد بدله اهل نحو قننه عرب معناسنه در و رهم کى و اسم قنن مرنه اولد و غندن غيرى منصرف دخی
 اولسه کلامتى مكنى در لمرن بد کى و عرو کى و غيرى مكنى ميم معناسنه و كيف و اين کى و اهل نحو قنن طرف
 مكنى در ديسلر مرنلر کاه طرف اولور و کاه اسم اولور و کاه در کقولک جلست خلفک فتصيب و مجلس

مكن

خلفك فترقع في كل موضع يسبح ان يكون ظرف غير ممكن شول ظرف ذوكه ظرفيته هالخال اولان يرد
مرفوع السبعه اولا وانه كقولك لقمته صباحا او موعده صباحا فتنصب فيه ما ولا يجوز الرفع اذا اردت صباح يوم
البريه وعرفنا طابقه سبتك بوجه اوزن استعمالك علت موجهه سي هين فالحذر غيري نفسه دكلد زو يو
ذكر اولني خالت اخی برجه اسمك موجوده ذوكه انل صباح وذو صباح ومساو عشييه وعشاو عشي وضحو وضحو وضحو
وبكره وعنه وذات مرقه وذات يوم وليل ونهار وبعيدت بين اسلمري درو بوجالت كه نصب متعين اولني حالتين
يوم بعينه مراد اولد قد در اما بونلر چن نكره اولسه را خود اوزر زانه الف لام داخل اولسه اول وقت رفعه نيله
وجزه نكلم اولد و سبوه بيه بيه يدي بود كراولن معنای بر بونس خبره ومشد رانله ميمك في ايله قوت بقال هو
ضعيف المنة المي ميمك في وتوذك تشدد بيله ضعيف قلق تقول منه السير من الباب الاول اذا ضعيفه واعياه
ويوزم معنائه دكلد كقول منت الناقه اذا خسر نوا وحس حروف مهمله بيله يوزم معنائه درو من طين
داني دير لاي وطل هر رطل يوزا وتوز در همدار المناسك في واخره الفك قصر بيله بعناه الامان همزه نك
فقيهه منك چي در بطملم معنائه الامان همزه نك في والفك مد بيله منانك چي در كذا لك بطملم معنائه
ومن قدرت علوانه دخی دير لاي اول كوكن بير اقل اوزر بيه يان لذ بنسبه در تركبين معنائه وفي اللد
الكاهه من المان وكاهه فقهينه منتر ديد كراي وت در كه شور ير ديه بر غايبان ميمك في ونونك سكون اوزن
بناسي ايله برامدركه هر خطا اصاح اولن كسبه ياطلاق اولنور وواسم مبهم غير ممكن در بغي عرب دكلد زو لفظا
مفرد ومعني جمعه دخی اطلاق اولنور كقولته تعالى ومن الشبه طين من يفصرون له ومن ايجون دورت موضع وارد
كه برى استغهام در نحو من عندك و برى خبر در نحو رات من عندك و برى دخی جزا در نحو من بكر مني اكرمه
و برى دخی نكره اولوب موصوف اولمقدر نحو مرت بن محسن اي يانسان محسن وكاه اولور كه منله عللر و كيتلر
ونكره لرحكابت اولنور اهل حجاز لغته مثلا رايت ز بدا ديسه لرم ز بدا ديسر ونون رايث رجا ديسلر منا
دیرسن نكره اولد وغندن اوتري وچن حاي رجا ديسلر منو دیرسن وچن مررت رجا ديسلر مني دیرسن وچن
بجاي رجا لان ديسلر منان دیرسن وچن مررت رجا لان ديسلر منين دیرسن نونك ايكسند دخی تسكينه
وجعه دخی حال بيله در يعني نونلري ساكن قبلور سن وچن حاي رجا لان ديسلر منون دیرسن ومنين دیرسن
نصبه وجرده ومن ايله بود كراولنندن غير مبني حكابت اولماز يعني رايت رجا لان ديسلر من رجا لان
مرفوع قما غله غيري وجه جايز دكلد كذا لك من اوزر حرف عطف داخل قلسك مابعد مرفوع قبلور سن غيري
وجه جايز دكلد مثلا فن ز بد ومن ز بد دیرسن واكر من اوزن وقف تيوب وصل اتصك اخرنه ز بادا اولنان
حرفلري حذف ايدرسن مثلا من يا هدا دیرسن اكر چه بعض اشعاره حالت وصله ز باده دخی كشد مثلا
منون اتم ديشدر و مؤننه منه ومنان ومنات دیرسن بونلر كجميع مبني تسكينه وارد اولمشدر و اكر موثي وقف
التيوب وصل اتصك منه يا هدا دیرسن تنوينه ومنات دیرسن وچن رايت رجا لان ديسلر من و ايا دیرسن
اولدن ز باده ي حذف ايمكاه يعني كله مندن مفردده وثنيه ده وجعه اولن زياده لري حذف ايمكاه وصل
ابتد وككن اوتري وچن مررت رجا لان ديسلر اي ومني دیرسن وقف اند وككن اوتري يس بونك اوزر بيه
قياس ايله واهل حجاز دن غير مبني بود كراولنان حكابتلر دن بيرن جائز كور ميوب من كله سبتك مابعد كذا لك
معرفه ي مرفوع قبلر كرك علم اولسون كرك كيت اولسون كرك غيري اولسون وجوهري ايدر عامه ناس
في زمانها اهل حجاز لغتي اوزن درو وچن من كله سن اسم ممكن قلسك نوني مشد قبلور سن حرفين اوزر بيه
اولد وغندن اوتري من ميمك كسري ونونك سكوني ايله حرف جر ذابت ايجون كقولك خرجت من بغداد

من
من
من

الى الكوفة وكاه اولور من كله سي بعض ايجون اولور كقولك هذا الدرهم من الدراهم وكاه اولور بيان وتفسير
ايجون اولور كقولك لله درك من رجل بس كله من بوقوله اسم مكي في مفسر اولوب في ترجمه اولور وباري
تعالى سبيل من السماء من جبال فيها من برد وديوي قولنه كه اوج من واقع اولمشدر اولي لنداء غائب ايجون در
كاه كسبي بعض ايجون در او خجبي تفسير بيان ايجون در وكاه اولور من تا كيد لغو ايجون اولور كقولك ما جاني
من احد ووجه من رجل كه بونلر كاه من ايله تا كيد اولمشدر وباري تعالى بك فاجنبوا الرجز من الاوثان ديدوكي
فاجنبوا الرجز الذي هو الاوثان تقديره در ووثوب من خرد ديدوكي دخی بيله در جوهر نك سوق
كلامندن فهم اولنان بودركه بونلر ده اولن من دخی زابده اوله ولكن مشهور مخالف در واخفش ابتد ياري
تعالى نك وتري الملا بكه عافين من حول العرش ديدوكي قولنه من تا كيد ايجون دخال اولمشدر رايت ز بدا
نفسه ديدك كقولكك نفسه تا كيد ايجون اولدو دخی كي ديدوكي وكاه اولور عرب طابقه سي مارا يته من سنه ديرل
منذ سنه معنائه وباري تعالى لك الحمد اسس على التقوى من اول يوم ديدوكي قولي دخی بيله در وكاه اولور من
على معنائه اولور كقولته تعالى ونظرنا من القوم اي على القوم وعز برك حالت فمده من ربي ما فعلت ديدوكي
قولنه من حرف جر در باء قسم موضعه وضع اولمشدر ز راء حرف جانك بعض بعض مقامه قائم اولور چن
معناه التماس اولسه وكاه اولور كاه من دن نوني حذف ايدر الف لامه مقارن اولدقه اجتماع سكتيندن
اوتري مثلا ملكك ديرل من الكذب ديك مخلد نته بعض اشعاره واقع اولمشدر المون ميمك في وواوك
سكوني بيله ركسبه كز حتم وموئش چكك تقول مانه مونه مونا اذا احتمل مؤننه وقام بكفائه للمون ميم اولك
في ويايه كسمي ومد بيله مؤنني چكك كسبه ابن السكيت رواي اوزن الميهه ميمك في وهانك سكونيه خدمت
معنائه در و اوزر بيه وكساي ميمك كسر بيله روايت قلدر قلدره اسمي انكار ابتد يقال مهن القوم فمهن مهنه
من الباب الثالث اذا خدمهم ومهنه ناهي في صودن ديدك صغفه دخی ديرل تقول مهت الابل مهنه اذا حلتها
عند الصدر و صدر فقهينه دوه صودن عودت ايمكه ديرل الماهن هانك كسر بيله خدمت ابدن كسبه الامتهان
همزه نك وتانك كسر بيله رسته في مبتدل قلق تقول امتهنت الشئ اذا ابتد لته وامتهان رسته في ضعيف قلعه دخی
ديرل تقول امتهنته اذا ضعفته المهن ميمك في وهانك كسري ومد بيله خورا ولن كسبه يقال رجا لان ميمك اي حقير
المن ميمك في ويايك سكونيه لان كذب معنائه الميون خمتيله چي بالانلر معنائه يقال اكثر الطون ميون
يقال مان من مينان كذا كذا لانك كسر بيله كاذب معنائه در الميون ميمك في ويايك حمي ومد بيله كذا كذا
معنائه يقال مان فهو ما من وميون الممان ميمك حمي ويايك كسر بيله كذا كذا ولي سنه يقال ود فلان ممان
فصل النون النش نونك في وتانك سكونيه رز و رايحه كره به معنائه لانان همزه نك كسر بيله بعناه يقال
نن الشئ من النان الخامس والنن يعني المتنن ميمك حمي وتانك كسر بيله بدر ايمكه اولن سنه المتنن ميمك وتانك
كسر بيله بعناه ميمك حمي تانك كسره تابع قلعاين متنن اولمشدر ز رايحه قلعه ميمك حمي وتانك كسر بيله ايمكه
غير بدن كذا لك النون على وزن التكريم رسته في بدر ايمكه قلن يقال ننه غير ننه اذا جعله مقبلا لنان ميمك في
وتانك كسري ومد بيله مقتك چي بدر ايمكه اولن سنه معنائه يقال قوم مثالي ماله ننه همزه نك وتانك
ونونك فقهينه قل ننج در نه عجب بدر ايمكه اولد معنائه حني نونك في وهانك سكوني ونونك ايمكه حني اوزن
بناسي ايله بير معنائه انا كاه سنك چي در من غير لفظها واخرى ميمكه ايله حريك اولندي لفظها سكتيندن اوتري
واخرى سكتيندن اوتري ميمكه اولوب واولوب علامت جمع اولوب حني جمعتك كتاب واللو وچون در النون
اولك حني واولوب بالحق حوت معنائه الانون همزه نك فقهينه چي بالقلع معنائه النون نونك كسري

مون

مهن

مين

نتن

نون

ومدله كذاك جه ووزن فاجله كسكن رندخي دير ار شفرة السيف معنائه ونوز عرب طافه سندن بعضه
 قلچيك دخی اسمی در ذوالنون نونك كذاك خمی ومدله بونس بزمنك عليه السلام لقي درومنی حتی وزنی اوزنه
 بونس بینه با یاسی ادی دره نون حروف المعجم دن بر حرف در بی معنایه دلالت اینن حروف بخاندن درو بو
 حروف زیاده دن دخی اولور وگاه اولور تا کید ایچون فعل مستقیلا اخرنه دخی الحاق اولور لام قیدن صکره
 كقولك والله لاضر یزید اوامرك ونهيك اخرنه دخی داخل اولور تقول اخرین یزید اولاضرین عمر وواستفهامد صکره
 دخی داخل اولور تقول هل تضربن زید اوشرطدن صکره دخی داخل اولور تقول ماتضربن زید اضربن یحیی ان اوزنه
 ما زیاده قلسك فعل شرط اوزنه دخی نون تا کید زیاده قیلور سن قال الله تعالى ما انتقمهم فی الحرب فشردهم من
 خلفهم وثنیه سندن لیتضربان زید یا رجلان یرسن وجمعه یا رجل اضربن زید ادرسن بانك خمی ايله یا امرأة
 اضربن زید ادرسن بانك كسری ايله ویا نسوة اضربن زید ادرسن بانك اصلی اضربن ایدی اوج نونله
 پس نونلر كیمن الغله فصل ابتد كد نصكره ثنیه تشبیهانوفی مكسور قلیدلر وگاه اولور نون تا کید خفیفه دخی
 اولور مشدده اولدوخی كی لكن خفیفه ساكن مقارن اولسه ساقط اولور ووانك اوزنه وقف اتسك ما قبلی
 مقتوج اولدقه الفه قلب اولور وگاه اولور حالت وصله حذف اولور و خفیفه هر مشدده داخل اولدوخی
 یوم داخل اولور الا بکی موضعه داخل اولماز كه اول بکی موضعك بری ثنیه در نحو یا رجلان اضربان زید اویری
 جمع مؤنث در نحو یا نسوة لضر بان زیدان را بوا بکی موضعه مشدده دن غیر یسی صالح اولمز نون ثنیه به
 ملتبس اولمسون دیووقف حالت و بوموضعله یونس خفیفه نك دخولن جایز كور مشددر لكن قول اول
 اجدود در التورین علی وزن التكریم اسمی منون فاق قول نون الاسم تنو بنوا ونون بن اسمك اخرنه مخصوص اولن نون
 صاكه دخی درلر كه تلفظده ظاهر اولور كتابته اولر فصل الوالونین واوك فخی وتانك كسری ومدله یور كك بر
 طمر در كه منقطع اولدقه صاحبی هلاك اولور الوتن واوك فخی وتانك سكونیله یورك طمر نه اور مق قول وثقه
 من الباب الثاني اذا صبت ونینه الواتی تانك كسری به مكانه ثابت ودا ئم اولن نسنه الوتون خمتنه دا ئم اولق التمه
 تانك كسری به عناء بقال و تن الماء وغيره وتونا ونه من الباب الثاني ایضا ای دام ولم یقطع الواتی تانك كسری به
 مشول كوزلی صور كه زابل اولیه معین دا ئم معنائه الموائنه میك خمی وتانك فخی ايله بر نسنه ملازمت ایدوب
 اندن از اریق الوتن واوك و ثاء مثله نك فضیله صنم بت معنائه الوتن واوك خمی وتانك سكونیله جمی لیلر
 معنائه الا و ثاء همزه نك فخی ايله كذاك جمی اسدله اساد كی اسدك جمعه الاسینان همزه نك وتانك كسری به
 بر نسنه یو خلتق بقال استون الرجل من المال اذا استكثر منه و بواستو یكی اولور ثاء مثله ايله و جمیله واستو
 كی اولور كذاك ثاء مثله و راء مهمزه ايله كه بونلر دخی بر نسنه یو غلندی دیمكدر الواتی تانك كسری به ثابت
 و دا ئم اولن نسنه و اتی كی در لفظا معنی الوجین واوك فخی و جمك كسری ومدله یورك اولن یدر كه فی الجمه یوكسك
 اوله و صرب اولیه الوجنه واوك فخی و جمك سكونی والفك مدله مشول ناقه در كه رك اوله ذكر اولنان یه تشبیه
 اولمشدر صلا ت خمتند یو بعضلر ایدی و جنا مشول ناقه در كه و جنینی عظیم اوله الوجنه واوك فخی و جمك
 سكونیله یوزده اولن یومری در یكاق معنائه و یونله دوزت لغت واردر یو و جنه در ذكر اولن اوزن و بری
 دخی و جنه در واوك كسری به و بری دخی و جنه در واوك خمیله و بری ده اجنه در همزه نك خمیله و جمك جمله سندن
 سكونیله الوجن میك خمی و جمك فخی وتشد مدله یكافری یومری اولن كنسه عظیم الوجنات معنائه الوجن واوك
 فخی و جمك سكونیله دوك كذاك دق معنائه بقال وجن القصار الثوب مجنه و جناس الباب الثاني اذا ذاق المجنه میك
 كسری ومدی و جمك فضیله مشول التدر كه انوكله یزید و ذكر لملو اجن میك فخی و جمك كسری به جمی ذكر اولن التدر

ون

ون

وجن

معنائه التورین علی وزن التكریم كذاك دق معنائه و بقال ما در ی ای من و جن الجلد هو ای الناس هو
 یعنی یو بركلام در كه تخفیر بملنه استعمال اولور تورین جلد اعمال حقیره دن و لما غله الوجین واوك فخی و جمك
 كسری ومدله دن نك كناری مشط الوادی معنائه الودن واوك فخی و ذلك سكونیله بر نسنه یو یاش اینك
 الودان واوك فخی و ذلك تخفیف ايله معناه تقول و دنت الشی و دنا وودانا من الباب الثاني اذا بقلت وودن كویا كی
 اولن كسینه احوالن كركی كی تدر لك ایتكه دخی درلر بقال اخذوا فی و دانه ای فی حسن القیام علی الفروس وودن
 تعورت ضعیفا وغلن طغور مغه دخی درلر الا بدان همزه نك كسری ومدله كذاك عورت ضعیفا وغلن
 طغور مقی بقال و دنت المرأة وودت اولدت ولد اضا و اوضا یو ضا مدیحه ايله ضعیفه درلر المودون میك فخی
 و ه لك خمی ومدله اصلش نسنه منقوع معنائه الودین واوك فخی و ذلك كسری ومدله معناه و بر قوم نك
 الحسن نام عورت بر طاش كدور و بیزه بونی نعلین كسیر یدید كرند دنو مدی یعنی سینه بیلدكین كسین دیدی
 طاشی خود اصالح قابل دكل و مودون نه دن ضعیف طوغن اوغلن المودن میك خمی ومدی و ذلك فقیله
 كذاك ضعیف طوغن اوغلن الاندان همزه نك كسری وتانك دخی كسری وتشد مدله اصلش واصلش
 معنائه كلور بقال اندن اذ البتل واندنه ایضا اذ ايله فهو یعدی و یلزم المیزان میك كسری ومدله تراز و كه
 معروف در اصلی موزان ایدی واوك ما قبلی مكسور اولدو و یحیی یاه منقلب اولدی و میزان النهار كون استوا یه
 و لرمغه دخی درلر بقال قام میزان النهار اذا اتصف الوزن واوك فخی و زانك سكونیله طار یق الزنه زانك كسری
 و نونك تخفیف ايله معناه تقول و زنت الشی و زنا و زنه من الباب الثاني ووزن بر كسینه یه بر نسنه طار یق دخی درلر
 تقول و زنت فلانا ووزنت لفلان قال الله تعالى واذا كالوهم اوزنوهم یخسر ون ووزن بر نسنه بر نسنه یه بر
 كلكه دخی درلر بقال هذا یزن درهما ووزن بر بلدك دخی اسمی در كه حضار دیکله معروف بلدزله طوغر
 وعر بلرك الحضار والوزن یخلفان دید كر نك و جمی بودر كه ذكر اولنان بلدزله سهیل بلدزندن مقیم
 طوغر غابین كورن كسینه سهیل طن ایدوب سهیل در دیو بین ایلر ووزن ناحیه معنائه دخی كلور منه
 حویم هو وزن الجبل ای ناحیه منه ووزنه مقابل معنائه دخی كلور بقال هو زنه الجبل ای حذاء و سهیل
 ایدی بونلر یعنی وزن الجبل ووزنه الجبل ظرفیت اوزن منصوب یلر در الوان زانك كسریله بر اولن درهم
 بقال هذا درهم وازن ای لاز یاده فیه ولا نقصان الموازنه میك خمی ووزنك فقیله بر نسنه یه ووزنه
 بر اریق الوزن واوك كسری به معناه تقول وازنت بین الشیین موازنه ووزن او بر نسنه بر نسنه یه بر اولمغه یا خود
 انك مقابله سندن اولمغه دخی درلر بقال هذا یوزن هذا اذ یكن علی زنه او كان محاذیه الا تزان همزه نك كسری
 و تانك كسری وتشد مدله بر نسنه یو طار قوب الملق بقال وزن المعطى وازنه الاخذك بقال تقد المعطى
 و انتقد الاخذ یعنی الخی و یو بر انتخاب ایدوب و یو والی اصحاب ایدوب الدی پس اتران باب افتعالدن در
 و او یا یه قلب اولتوب ادغام اولمشدر الوزین واوك فخی ووزنك كسری ومدله شول حنظل در كه او كو خشر
 اوله یعنی اوزن اولمش اوله و حنظل قرغه دوك كی دید كری نسنه در كه لطباقتند معروف در ووزن اهل وقار
 اولن كسینه دخی درلر ووزن معنائه موزن میك ووزنك فقیله بر موضعك اسمی در سنا در موحده و موهب
 كی در الوسن فقیتهله لیز غنی فاس معنائه السنه سبنك كسری به كذاك ایز غنای بقال و سن
 الرجل من الباب الرابع وعر بلرك اوسن بارجل لیلك دید كری قوللر نه همزه وصل وسین مفتوح در
 و تقول ماله هم ولا وین الا ذك یعنی هنی واستراحه مقصود اولن نسنه همزه ووزن یاده ووزن اولمغه
 دخی درلر بقال و سن الرجل من الباب الرابع ایضا لغتی علیه من نثن البیر منله اسن الوسن واوك

ودن

وزن

وسن

فحق وسببك سكونك انما غش كسنته يقال وسن الرجل فهو وسنان الاستبذان همزة كسرى وتلك كسرى
ومدله كذلك انما غش يقال وسن الرجل واستوسن بمعنى الانسان ركسنته في قولك را حصة سي او رفق يقال
وسنته البئر الموصلة بمكة فحق وسببك كسرى بل شول في قوله در كذا عه سي كسرى كسنته في اوزن يقال ركية موسنة
وركية في ذلك فحق ويا نك تشدد بدله دني يقان اولن في قوله وسن فحقته له وسببك فحق وسببك كسرى
وزنه او بوركن كلك يقال توسنها اذا اتاها وهي نائمة وبوندن مقصود انك ديشيه او بوركن كلك في ذلك
ولور الميسان ميك كسرى ومدله اهل قار اولن كسنته يقال امرأه ميسان كان بها سته من رانته اي كويا كه
زاده وقارندن ونحوه وار مشدر ميسان ميك فحق ويا نك سكونيه بر موضعك اسمي در الوضين واوك فحق وضاد
معجمك كسرى ومدله محفة اوزن جكد كسرى قولن كد قتب ايجون اولن بظان مثابه سنده ورجل ايجون اولن
تصند بر مثابه سنده واكر ايجون اولن حرام مثابه سنده در ووضين قابشدن اوراش يصي قولان زكه زياده
استحكام ايجون رفاخ قائدن ابدلر الوض ضمتله جمعي ذكر اولن قولان لمعنا سنده وابوعينه ابتد وضين
ديرلر موصون محملنه شدم قليل ديرلر مقبول محملنه الوض واوك فحق وضادك سكونيه ذكر اولن قولاني اورمك
تقول وضنت التسع اضنه وضادك استجته ونسح نونك كسرى بل قولانه ديرلر الموضونه ميك فحق وضادك فحق
ومدي ابله شولون در كه حلقه ل سكه زياده برى بر نه كرسه سندن طوف قمش كي اولور و موضونه جواهر ابله
لمر قمشه دخی ديرلر منه قوله تعالى على سر موضونه وجاهد بوابت كرسه نك تفسير نك اي مرمولة بالذهب والخور
دشندر ومرمولة اوراش معنا سنده در الوض فحقته له انسانك اولدوغي رورو به نام شاعر شعرته وطني
تحقيق ابدوب وسطن ساكن فشددر الاوطان همزة نك فحقته له جمعي وطنك معنا سنده واوطان القم قيون
يتاخي اولن يرلر الاطان همزة نك كسرى ومدله برى وطن طو رفق التوطن على وزن التكرم بمعناه الاستيطان
همزة نك وتلك كسرى ومدله بمعناه ايضا تقول اوطنت الارض ووطنها وتوطنها واستوطنها اذا اتخذها
وطنا الاطان همزة نك كسرى وتلك كسرى وتشدد بدله بمعناه ايضا بواب افتعالدن در قلب واذا غامله
اططان ولمشدر وتوطن النفس نفس بر نسبه به باقشدر بمقدار لبطان ميك كسرى ومدله بر نسبه نك غاني
وميطان شول بره دخی يرلر كد الاربي قوله سمعه اورادن تعين ابدلر اول ميدلك اوليدروميشاه وميداه ميك
كسرى ومدله ميدان خرنه ديرلر الموطن ميك فحق ويا نك كسرى بل جنك يرلر قال الله تعالى اهدكم الله في
مواطن كثيرة المواطن ميك فحق ويا نك كسرى بل واحد في جنك يرلر معنا سنده الوغنه واوك فحق وعينك سكونيه
رك رارض صلبه معنا سنده النوع فحقته له وعينك فحق وتشدد بدله دوه زياده مرمك يقال نوعت النافه اذا
سمت غايه السمن الوكن واوك فحق وكافك سكونيه قوش يواسي كرك طاعنه اولسون كرك ديواره اولسون
عش معنا سنده وعش عين مهنه نك فحق وشينك تشدد بدله شول يوادرك قوش ابي جوب ديوشر مكله بير
الموكن ميك فحق وكافك كسرى بل بمعناه واصمي ليدري وكن شول قوش يواسي درك جوب ديوشر مكمزون اوله
ووك رايه شول قوش يواسي درك جوب ديوشر مكله وله وكن قوش يواسي قنادي التمه لفته دخی ديرلر يقال
وكن الطائر يهيه يكنه وكنانم الباب الثاني اذا حصبه او كنه واوك فحق وكافك سكونيه قوش ابي جوب
بره قندله ولور سده اولسون لانه همزة نك فحق وكافك سكونيه بمعناه الوكات واوك فحق وكافك سكونيه جمعي
قوش ابدور قاري معنا سنده الوكات واوك وكافك فحق ابله كدلك فحق معنى من بورده لغندر الوكات واوك فحق
وكافك فحقه كدلك فحق من بورده لغندر الوكات واوك فحق وكافك فحقه كدلك فحق معنى من بورده لغندر الوكات
موراشندر الوهن واوك فحق وهانك سكونيه ضعيف اولن معنا سنده در وضعف اي كنه دخی ديرلر يقال وهن

وضن

وطن

وعن

وكن

وهن

الانسان ووهنه غير يتعدى ولا يتعدى ووهن جوق دوه يدخی ديرلر ابل كشيغ معنا سنده ووهن كنه نك نصفه
دخی ديرلر الوهن ميك فحق واوك سكونيه كدلك نصف ليله ديرلر واصمي ابتد كنه نك كسرى كنه ديرلر الوهن
فحقته له كدلك ضعيفت اولن يقال وهن وهنا اذا ضعف الايهان همزة نك كسرى ومدله ضعيف فحق وياهان
كنه نك نصفه يا خرد واخرنه داخل اولغه دخی ديرلر تقول او هنا اي صرنا في ذلك الساعة التوهين على وزن
التكرم بمعناه تقول ووهنته ووهنته توهنا الواهنة هانك كسرى بل قصه يكو قصير معنا سنده كداسفل الاضلاع
ديك اولور الوهانة واوك فحق وهانك سكونيه شول غورندر كه انده ضعف وفتر اوله فصل الهاء التهان
تلك فحق وهانك سكونيه ديه ديد كاري يغور دن رنوع در وديه شول يغور در كه اقل يائلمث نهار يائلمث ليل
اوله واكثر حد اولمه ونظر ابتد تهن شول يغور در كه بر ساعت يغره بمقدار كندن صكره يه يغره وياهان
يغور طمغه دخی ديرلر الهتن هانك فحق وتلك سكونيه كدلك يغور طمغه من الهتون فحقته له بمعناه الهاتن تلك
كسرى بل طمحين نسبه يقال سحاب هاتن الهتن هانك فحق وتلك فحق وتشدد بدله جمعي يقال سحاب هتن مثل
را كع ورك الهتون هانك فحق وتلك فحق ومعناه بمعناه يقال سحاب هتون الهتن فحقته له جمعي عودله علكي
الهجان هانك كسرى بل شول دوه در كه اق اوله وبوندن كد كير وناث وجع وافر ادير اولور يقال بعير هجان وناقة
هجان الهجان هانك فحق وتلك كسرى ابله هجانك جمعي بعض روايت اوزن وهجان شول بره دخی ديرلر كه طير افي
خوب اولوب ياتادن عالي له يقال ارض هجان مرت اي طيبه الترب خالية عن النبات ومرت بمقامه جوهري
منعته لانه اختلاف اوزن در بعضه مرت ناه مثناه مخفقه ابله واقع اولشدر و بعضه ناه موحه مشدده
ابله واقع اولشدر بمعنا ناس معنا سنده وهجان كرسه اولر عورته دخی ديرلر يقال امرأه هجان اي كرسه واصمي
اميرالو مئين عليك رغي الله عنه هذا جنائي وهجان فيه وكل جان يده الي فيه ديدكي قولنده هجان خيار
معنا سنده در ديدكي وجانجني الترددن ما خود در ميوه ديرمك معنا سنده ويزدي ابتد هجان ايلو كي ظاهر
اولن نسبه در ستم هجين هجني يتلوفي ظاهر وان درو هجت انه جانبندن اوورقن باباسي جنس اولوب انسي
ناجنس اولسه ولد هجين اولور الهاجن حيمك كسرى بل شول فيزدر كه قبل البلوغ زوج اولنه وكذلك دومك
وساير هاجن خرد سنده دخی هاجن ديرلر وفي المثل جلت الهاجن عن الولد اي صغرت وجلت الهاجن من الرقدور قد
راءه هانك كسرى وفانك سكونيه بيوك قدح در يعني دونك خرد سده سي سود ابله بيوك قدح طولد و مزوان
لاعراني ابتد جلت العلبه عن الهاجن ديرلر كبرت معنا سنده وعلبه دوه در بسندن ولن سود قابنه ديرلر وبن
لاعراني ابتد هاجن شول بنت لبون در كفي وقت يوكي اولوب في وقت طوغره حاله اول كاصالح اوليه التهجين
على وزن التكرم بر نسبه في هجين فحق يعني بد اصل فلق وني كور فلق يقال هجته اذا جعله هجينا وهجين بر نسبه في
فحق كور مكه دخی ديرلر الهجان همزة نك وتلك كسرى بل فيزدر صغيره ليكن وطي اتمك تقول اهجتت الحاربه اذا
وطئت وهي صغيرة المهجته ميك فحق وحيمك كسرى بل شول تازه خرمالغاجي در كه ليدنش ويرمش اوله الهدون
هجتته ساكن اولق يقال هدن يهدن هيد ونامن الباب الاول اذا سكن وهندن دخی ديرلر ساكن قلدي معنا سنده
متعدى وغير متعدى كوز الهادنه ميك فحق ودالك فحقه مصالحه فلق يقال هادنه اذ صالحه الهدنه هانك فحق
ودالك سكونيه سمدسكون معنا سندن ومصالحه معنا سندن ومنه قولهم هدنه على دخن اي سكون على غل
وهغن تو سدر دغان معنا سنده التهادن بانك فحق ودالك فحقه احوال منتظم اولوب ايش در وسبت اولق يقال تهادنت
الامور اذا استقامت الهدان هانك كسرى بل الحق ونقيل معنا سنده الهدون هانك فحق ودالك فحق ومعناه فحق الحق
ونقيل اولنر معنا سنده التهدين على وزن التكرم عورت ولدن كلامي ابله ساكن فلق اي اولين ديدك كور تهدين

هتن

هجن

هدن

شد

نك

دخی

بجور و افع اولور هدى كى متلاعد و يك جعنه و بواخه شى قولى دروايكى قول بود كه سنين فصيل و زنى اوزن
 اوله وسين مكسور اولدى مابعدى مكسور اولد و غندن او ترى اوله و كاه اولور كه جمع فصيل و زنى اوزن كلور
 كليب ايله عبيد كى كلك و عدك جعنه بود و اولور كه بوقولك صاحبى شينك اخر نك اولن نوى سنه دن مخدوف
 اولن و اولدى بدل و مابعد اولن يادن بدل قيلور و اما باري تعالى نك ثمانه سنين قولنك اخفش ايتدى
 سنين ثلثدن و مابعد دن بدلور و تقدير كلام ابشوا ثمانه من السنين ديكدر و هم مزبور ايتدى اگر سنون
 مابعدى نفس اولور سه مجرور اولور و اگر ثلثه نفس اولور سه منصوب اولور و بدي لكن ثلثه نفس مابعد
 مقيد اولن اعتبار ايله اولور و مطلق اولن مالاخى فصل الشين الشبه شينك كسرى و بانك سكويه بكرمك
 مشابهت معناسنه الشبه فحتميله عناه لغت فيه و شبه شيه معناسنه ده كلور بقال هذا شبهه اى شبيهه
 و بقال بينهما شبهه بالاضربك المشابه ميمك فحقى و بانك كسرى ايله جى على خلاف القياس كاقالوا الحسن فى جمع الحسن
 نقيض القبح و هذا كبرى فى جمع الذكر لاله الزجل و شبه فحتميله ياخود شينك كسرى و بانك سكويه بقدرن برنوع
 معناسنه ده كلور كه اكارمخ ديرل بقال كوز شبهه و شبه الشبهه شينك خى و بانك سكويه التباس المشبهات ميمك
 خى و بانك كسرى به مشكل اولن نسنه ل المشابهات ميمك كذا كى خى و بانك كسرى به برى ربه شيه نسنه ل مماثلات
 معناسنه الشبهه فحتميله و بانك خى و تشدد بدي بكرمك بقال تشبهه فلان بكذا التشبيه على وزن التكريم
 برنسنه فى اخر نسنه بكرمك تشبيل معناسنه الاسماء همز مك كسرى به برنسنه به بكرمك المشابهه ميمك خى
 و بانك فحتميله كذا بكرمك بقال اشبهت فلا ناوشابهته الاشياء همز مك و تانك كسرى به برنسنه ملتبس اولن
 بقال اشبهت على الشئ الشبهان فحتميله و قاموسه فحتميله اوله سنه دى استارت ايتشدر و موجود اولن
 محاج نمعه ل نه شينك فحقى و بانك خى ايله ضبط اولمشدر خى بعضينه قال ابو عبيد الشبهان بضم الباء واقع
 اولمشدر على كل الوجوه شيهان ديكولو انجلردن راجعدر و بعضيلر ايتدى شيهان غام ديد كلرى اوندركه
 و يا حين فهمندن در الشاء شينك فحقى و دالك سكويه مقبور اولن بقال شء الزجل شء اذا دهش الشء
 شينك خى و دالك سكويه اسم در حيرت معناسنه الشء فحتميله كذا اسم در حيرت معناسنه بجل ايله بجل
 كى و ابو زيد ايتدى شء الزجل ديد كلرى شغل معناسنه در غيرى ديد كلرد بدي المشدوه ميمك فحقى و دالك خى
 و مديله مقبور اولن كسنه بقال شء الزجل فهو مشدوه الشء شينك فحقى و دالك كسرى به حرمى غالب اولن كسنه
 الشء فحتميله حرمى غالب اولن بقال شء الزجل شء شء هامن الباب الرابع الشفه فحتميله طوداق و بونك اصلى
 شفه ايدى ز رانصغبرى الشفهي و جى شفاء كلور هايله و كسر شينك و شفه كاه اولور سوا لدن عبارت اولور
 بقال فلان خفيف الشفه اى قليل السوال للناس و شفه ذكر جميله دى ديرل بقال فى الناس شفه اى شاء حسن
 و فث الشفه كله يه دى ديرل بقال ما كلفه بنت شفه اى كله الشى شينك فحقى و فثك تخفيفى و بانك تشدد بديله
 شفه يه منسوب اولن نسنه اگر شفه فى ظاهرى اوزن نسبت قلو رسك دى و بدي و غدى كى اوتيه منسوب
 معناسنه الشفه فحتميله و بانك كذا تشدد بديله شفه يه منسوب اولن نسنه اگر شفه فى اصلى اوزنه نسبت
 قيلور رسك و بر جماعت شوبله ظن ايتد بديله شفه دن ناقص اولن حرف و او اوله ز راجعنه شفو ات ديرل و زجل
 اشقى ديرل فحقى طود قلى رى ربه قاوشسه اروق كى كد اروق يوقرى اوك ديشى اوزون اولنه ديرل پس اروقك
 ارادى اوك ديشى اوزون اولنك شفه سى اكثر يا منضم اولد و غنه بناء اولور اروق ذكر اولنان معناه اولد و غنه
 بناء اولور نسنه كاه توه اولندى و جوه رى ايدر جماعت مز بونك كلامك محتشمه دليل بوقدو الشفاهى شينك
 خى و بانك تشدد بديله شول كسنه در كه طود قلى بوبوك اوله الشفه شينك فحقى و فثك سكويه شفه ديرل

شبهه

شده

شده

شفه

بقال

بقال شفهي عن هذا من الباب الثالث اى شفهي و غير بديله شى شفه طليك المربع و الماء ديد كلرى شغل علك
 معناسنه در يعنى واقع اولن و تلاق و صوهدين زه و فالب زانك فضيله و ز ياده بوقدو شفه ايله بر كسنه نك
 قتنه اولن حاجتى جمله المعنه دى ديرل تقول شفهي فلان اذ الخ عليك فى المشاله حنى انقد ما عندك المشفوه ميمك
 فحقى و فثك خى و مديله شول كسنه در كه خلقك اندن طلى بوق و واقع اوله ر حثينه كذا نك قاتنه اولن حاجت
 دو كنه مشدود و مضفوف و مكثور عليه كى كد بولردى ذكر اولنان معناه در و مشفوه شول صوبيدى ديرل كه
 اوزر نك خلق كسرت اوزن اوله المشافهه ميمك خى و فثك فحتميله بر كسنه ايله اغز اغزه و وروب سوبلشك
 الحروف الشفهي فحتميله و بانك تشدد بديله با و فامم و دولا نقل شفهي ل المشافهه ميمك خى و كافك فحقى ايله
 بكرمك مشابهت معناسنه الشكاه شينك كسرى به عناه بقال شكاه مشابهه و شكاه اذ اشباهه و تابه
 و فى المثل شكاه ابا فلان يعنى يا ابا فلان مدي بكرى ايله قيل تهكم مثل اخر ده دون ذائق الجار ديرل مثلك اصلى
 او در كه بر كسنه مر كنى بازان چقد دقه حين بعد مشترى رغب المحون بونك ايله نيه شكاه صيد و لنشدر ز ياده
 بوبو كد ز ياد كد مشترى بدون ذائق الجار ديشى يعنى بوميا لغه سر دى بازا اولون ديشى الاشكاه همزه نك
 كسرى به برنسنه مشكل اولن ابو عمرو بن العلاء و ايتى اوزن بقال لشكه الامر اذا المشكل الشوه شينك فحقى و واولك
 سكوى ايله برنسنه قبح اولن بقال ساهت الوجوه تشوه شوه اذا قبح التشويه على وزن التكريم قبح قبح
 بقال شوه الله و تشويه كوز دكور مكه دى ديرل بن السكيت روايتى اوزن بقال لا تشوه على اى لا نقل ما احسنك
 فحتميله يعنى و تشويه تغيير وضع ايشكه دى ديرل بقال شوه له اذا شكر و يقول و تكرر ايله و تقول عين معجه
 ايلبر حاله ز حاله دوغكه ديرل المشوه ميمك خى و واولك فحقى و تشدد بديله قبح قبح نسنه الشوهاء شينك فحقى
 و واولك شكويه ايك محود اولن صفتلرندن در كه اول طود قلى و كزى واسع اولن در و اركه اولن اته اشوه
 ديزلر ل اشوه همزه نك و واولك فحقى ايله تيز كوزى دكى كسنه بقال رجل اشوه اذا كان سريع الاصابه العين الشاينه
 يانك كسرى به تيز نظر اولن كسنه بقال رجل ثاير البصر اى حديد البصر الشاة على وزن الذات قيون كى سغند
 معناسنه بونك مذ كرومونت برادر و بقال فلان كثر الشاة و البعير و هو فى معنى الجمع لان الالف واللام للجنس
 و شاتك اصلى شاهه در ز الشويه تصغيرى كلور الاشياء جى كلور شينك كسرى و لخر نك هايله عده ده
 ثلاث شياه در سن عشره يه و ارجه فحقى عشر دن مجاوز اتسه تابه در سن و قيون جوق اولسه هده شاة كثيرة
 در سن الشاء على وزن الحال و لخر نك الفك مديله كذا شاتك جى در اصله شاة ايدى ها همزه يه قلب
 اولنوب شاة اولدى الشوى شينك فحقى و بانك تشدد بديله شاة جى كلبه كلب و عبيدله عبيدى كى و شاة
 و حشى اولن صغره دى ديرل الشوه فحتميله و واولك خى و تشدد بديله ذكر اولن صغرى اولا مق نقول تشوهت
 شاة اذا اصططنها المشاهه ميمك فحتميله قيون جوق اولن ر ابو عبيد روايتى اوزن بقال ارض مشاهه اى ذات
 شاة كاه بقال ارض مابله اذا كانت كثيرة الابل الشاوى اخر نك يانك تشدد بديله شاة كله سنه منسوب اولن نسنه
 و اكر بونك بر كسنه نسيمه اولنسه شاءى در سن و اكر ديلرسك شاولى در سن تهكم عطاوى در سن الشاهى
 كذا كذا اخر نك يانك تشدد بديله شاة منسوب اولن نسنه فصل الصاد صه صادق فحقى و فثك سكويه
 بر اسم در كه انوكه فعل نسيمه اولمشدر و كاه اول اسكت در امر حاضر صيفه سى لوزن پس بر كسنه فى اسكات ايمك
 دلسك صه در سن و فحقى و فثك يميموب ركله يه اولشدر رسك صه در سن تنوينه و مبردايتدى فحقى صه يارجل
 ديسك تنوينه مرادك تعريغه تكير ما بين قرق اولور ز رايون تنكير قادم ايدر فصل العين المعنوم ميمك فحقى
 و تانك خى و مديله على ناقص اولن كسنه بقال عته فهو معتوه لعتقه فحتميله و تاء ثابته خى و تشدد بديله

شكه

شوه

صه

صه

كم عقل اولي تجن معناسته العنه عنيك فني ويا نك سكوتيه معنوه اولي ابو عبيد بوني فعلي كين مصدر ل
 ار استند ذكر ايشدر العنايه عنيك فني يا خود فني ويا نك تشدد بدله احق معناسته در ابو العنايه كذا لك
 عنيك فني ويا نك تخفيفي ايله ركسنيك كيني فزو و قاموسن لقبدر كنيك دكلا و دجني لكن اب ايله مصدر
 اولي فني خيبتدن كنيك دينسه اولور هر نه دكلا و دلا لي خيبتدن لقبدينور سه دني العجمي عنيك فنيك
 فني ويا نك تشدد بدله كبر وعظمت صاحبي اولي كسنيك العجميه عنيك فني ويا نك تشدد بدله كبر
 وعظمت العجميه عنيك فني ويا نك تشدد بدلي وتخفيفيله كذا لك كبر وعظمت معناسته فرا
 روايي اورن بقال فيه عجميه وعجمانيه اي كبر وعظمت و بعضيلار ايتدي عجميه جهل و حماقة ديرلر
 العبد علي وزن خيندر و العبداه عنيك فني ويا نك سكوتيله بونلر بد خور اولن نسنه در كرك دوه اولسون كرك
 غيري اولسون وعينه بد خولمه دني ديرلر العبد هيه عنيك و دلا لي فني ويا نك تشدد بدله كذا لك بد خولمه
 ديرلر بقال قلان عيه وعينه هيه قهو عيه وعينه العزه عنيك كسري وزي معجميك سكوتي والفك
 قصر بيه شول كسنيك در كه لعب ولور دن منشوق و محبوب لي كند و دن اراق ايليه العزه عنيك كسري وزي
 سكوتي والفك مد بيه بمعناها الفري عنيك كسري وزي سكوتي والفك قصر بيه و نكر اولدقه سكوتيله
 العزاي عنيك فني ويا نك كسري و مد بيه جي سعلاله سعال كيني غول معناسته العزهون عنيك كسري وزي
 سكوتي ويا نك فني و مد بيه كذا لك جي العزه عنيك كسري وزي ويا نك سكوتي وزي ويا نك فني ايله كبر
 معناسته بقال رجل فيه عزه اي كبر العضاء عنيك كسري بيه شول بيوك انچدر كه انك دكي اوله ويا اي
 فو صر بري خالص در وري غير خالص در و خالص غرق و ليج و سلم و سدر و سيال و سمر و نبوت و قتاد عظم
 و كنهيل و غرب و عوج و در و غير خالص شوحط و نبع و شريان و سرا و نشم و عجرم و تالب و بومد كورله عضاء
 القياس ديرلر كه ياي انجليري ديك اولور اكثريايي بونلر دن ايشلد و كره نه بيه و ديكلو اغاجك خرد له
 صف ديرلر كه باب ضاده ذكر اولن شدر و شول دكلو اولن نسنيك كه عض و عضاء اوليه اول باتان دن شكاي
 و حلاوي و حاذو كب و سنج ديكله معروف اولن نسنه لدر و بونلر هر بريك تفصيلي مجلد مرور ايتمين
 اكنفالوندي و عضاء كه اولور قولدن دني عبارت اولور منه قولم فلان بنجب غير عضاءه اذا نقل شعر غيره
 يعني غيرك شعرن كندويه نسبت قلسه العضاءه عنيك كسري بيه واحدي ديكلو انجلير دن بري معناسته
 العضاءه عنيك كسري و ضاده سكوتيله كذا لك واحدي العضاءه عنيك كسري و ضاده فني و تخفيفيله كذا لك
 واحدي هاء اصليله حذف ايمك ايله شفه ده حذف اولن دني كي و بونك نقص اولن حرفي هاذر ته كي
 ذكر اولندي زير بونك جعنه هاء و حذوفه رد اولن نور و تصغيرند عضيته ديرلر و نسبتند بعير عضيته ديرلر عضاء
 اولن دني و بعير عضيته و ايل عضاءه دني ديرلر و بعضيلر نقص اولن حرف و او در ديد بونك جعنه
 فصولت ديد كره نه بيه و نسبتند بعير عضيته و ايل عضيته ديد كره نه بيه عنيك فضيله على غير القياس العضاء
 ففتينله دوه ديكلو اغاجي اولي نقول عضيته الابل تضبه عضيته من الباب الرابع اذا رعت العضاء العضاء
 ضاده كسري بيه ذكر اولن اغاجي اولن دوه العضاءه عنيك فني و ضاده كسري بيه بمعناه بقال بعير عضاءه و عضاءه
 و ناقة عضاءه ايضا و عضاءه ساحره دني ديرلر على ماسجي و عضاءه و عضاءه شول ايلانه دني ديرلر كه اورد فني
 ساعت قتل ايليه الا عضاءه همزه نك كسري ايله قومك دوه سي عضاء اولن بقال اعضه القوم اذا رعت ايلهم
 العضاء و عضاء بهتان ايمكه دني ديرلر نقول اعضه اي جيت باليهتان المعضيه ميمك فني و ضاده كسري بيه
 ديكلو انجليري جوق اولن بقال ارض معضيه اذا كالت كثيرة العضاء العضيته عنيك فني و ضاده كسري

و مد بيه

عنه

صا

هزه

عضه

و مد بيه بهتان اولي معناه صبه ثم ول بالعضيه بكسر اللام و هي استنابة العنه عنيك فني و ضاده كسري بيه
 ز كسنيك بهتان ايمك نقول عضه عضاءه ارمه باليهتان و كسنيك ايتدي العضاءه عنيك كسري و ضاده كسري بيه
 كسري بهتان معناه سنه در العضاءه عنيك كسري و ضاده فني و مد بيه جي كذا بيه معناسته عضاءه عنيك كسري
 كي فاصدن اولن فرقه ل معناسته قال الله تعالى الذي جعل القرآن عضيته و بعضيلار ايتدي بونك نقصان اولور
 عضيته دن ما خود در فرقه معناسته ز ر انشركين اقوال قران عظيم جعنه فني و ايتدي بونك نقصان اولور
 سطر طيلر كه كند ز و كه سجد و و كه كهات در و كه شعر در ديد بيه و بعضيلار ايتدي بونك نقصان اولور و اضلي
 عضيته در زير عضيته و عضيته لقت قرينه سحر معناسته در و موز بوزلر ساحره عضاءه ديرلر الله ففتينله معني
 اولي يقال عله عله من الباب الرابع اذ ادش العله عنيك فني و لا ميمك كسري بيه بمعناه اولي كسنيك العله عنيك
 فني و لا ميمك سكوتيله زياد ماخ اولن كسنيك العله عنيك فني و لا ميمك سكوتي والفك قصر بيه مؤني يقال رجل
 عله و امرأه عله مثل غر نان و غري اذا كان شديدا لوجع بقال عله عله من الباب الرابع ايضا و عله شول ايله
 و زير كه خام كور و دوكه تشاطه كله و عله ان رك دوه قوشنه دني ديرلر العله لا ميمك كسري بيه دوه قوشني العله
 عنيك فني و لا ميمك سكوتي والفك مد بيه اي زدر كه ان سنه دوه يوك اتوب قيمته شكنند زرهك التنه كبرلر
 و علهك صلي حديث دره بر نسنيك تحصيلند سعي و اقدام در العله ففتينله تردد و حيردو يقال عله عله
 من الباب الرابع العله عنيك فني و ميمك كسري بيه بمعناه متردد اولن كسنيك العله عنيك كسري بيه بمعناه العله عنيك
 فني و ميمك فني و تشدد بدله عامهك جي العله عنيك فني و ميمك سكوتي والفك مد بيه شول بونك نقصان اولور
 و صلا ميمك اوليه العله عنيك فني و ميمك فني و تشدد بدلي والفك قصر بيه نابد بيه و لوب كنيك يقال ذهبت ايله
 العبي اذ لم يدر اين ذهبت العبي عنيك فني و ميمك فني و تشدد بدلي ويا نك سكوتي والفك قصر بيه بمعناها
 العاهه على وزن الحاله افت معناسته بقال عبد الزرع على البناء للمجهول مثل ايف المعينه ميمك فني ويا نك فني
 و مد بيه افت بونلر ارض معينه الا عاهه همزه نك كسري بيه قومك طوارنه افت ابر شمع بقال عامه
 القوم اذا اصابت ماشيتهم العاهه و اموي ايتدي اعوه القوم دني ديرلر التوبيه على وزن التكريم كجنيك اخرنه
 قوشني تعير بس معناسته و تعويه بيمكانه محبتس اولمغه دني ديرلر يقال عوه في مكان كذا اذا احتبس فصيل القاء
 القان ويا نك كسري بيه بر نسنه ده حاذق اولن كسنيك بقال فره فره من الباب الخامس القان ويا نك كسري بيه حاذق
 معناسته و بونلر در حاض صكي در ناد لقه زير اقبلس و در كه باب خامس دن فريه و جيمض كله صغر فهو
 صغير و ملح فهو ملح كي و بار كير ايجون و قاتر و حار ايجون فان ديرلر بونلر بونلر معناسته القرويه خيبتيله يور بيمك
 القراهه فني ويا نك تخفيفي ايله بمعناها القراهيه على وزن الكراهيه بمعناها ايضا القراهيه فني ويا نك
 سكوتيله فار هك جي صاحب ايله محبة كي القراهه فني ويا نك سكوتيله كذا لك جي يازل ايله زل كي جوق اولن
 دوه معناسته و حابل ايله حول كي حامله اولن طوار معناسته و اب ايجون فان ديرلر رايح و جواد ديرلر و اصمي
 عدي بن بدي ايه فان ديد كيجون بعض اشعارند تخطه ابد و ب ت احوالن بيز ايش ديد بونلر كنيك
 بوكلامي كند يات فتنه ماهر اولدوغن اشعار اولور و الا فيحه لازم اولن و جوه استعمالا لي بلك درات احوالن
 كرك بلسون كرك بلسون الا فرام همزه نك كسري ايله فني يور بونلر اولاد طوغرمق بقال افرهت الناقة اذا كالت
 تنج الفره و فره ضم فاهله فار هك جي دوكامر المفره ميمك فني ويا نك كسري بيه ذكر اولن ناقة المفره و وزن يور
 اوزن بمعناها الفره ففتينله كور اولي يقال فره من الباب الرابع اذ اطر و اشرو منه قوله تعالى و فخرتون لخال بيوتا
 فرهين شول كسنيك كذا اولن اوزن قرأت ايتدي معنای مژ بوري ديد بونلر و شول كسنيك كذا فرهين قوت ايت

عضه

عنه

هزه

فره

لكن انما في الجمله تازه سوت حلا وحق باقى فالتى اوله القومى فافك خمي ومبدله اق وزدن برنوع زدر وبومقانه
 صاحب صراح قوهي نوع از كياه سفيد ميشد رطلد رو كياه كتاندين تحفيق واولق نوع احتمالي بعدن خالي دكلور
 ذرا ثياب مطلق در كياه مخصوص دكلور و بوندن ماعد اجوهري قوهي قهقهه دبلندن ايراد ميشد و حالا كه قوه
 ذليلندن ايراد اولق كرك ايدى بوشبهه لاج اولد قدن ضكره قاموسه مر اجعت اولند قده ذكر اولن منوال اوزن
 بولندى فصيل الكاف الكاف فخي وه الك سكويه طر ملق الكد وه فختبندله جعنا بهقال كده بكن من الباب الثالث
 فخر لقه في كد ح بكن بهقال اصله شي فكن وجهه وبه كد وكد وه بهقال كد حه الحز اذا سكوه و ارفيه اراشد بيا
 وكده كد حه لغت اولسندن كد حك جميع دلالت ايتدى و ك معناله كد دخي دلالت ايتك لازم كرنه على ذلك
 كد كسب وسعي معناسنه كده جوهر به قاموسه تعرض اولن امشدرا كره ترجمه مختار صلي لازم كرون
 ظن ايدوب كده كسب وسعي ايله تفسير ايشد الكراهه كاهك فخي و رانك تحفيقه بيه رنسنه في قبح كورمك
 الكراهيه كاهك فخي و رانك تحفيقه بيه جعنا بهقال كره هت الشئ الكراهه و كراهيه من الباب الرابع الكراهيه كاهك
 فخي و رانك كسري ومبدله قبح كورن نسنه المكره ميمك فخي و رانك خمي ومبدله جعنا بهقال كره هت الشئ و رانك
 كسري ومبدله حربه اولن شدت در ذوال كراهيه وزن مزبور اوزن شول قلعدر كه وارن نسنه في شذله قطع ايله
 الكره كاهك خمي و رانك سكويه مشقت معناسنه در ابو عبيد روايتي اوزن بهقال قمت على كره اي على مشقه الكره
 كاهك فخي و رانك سكويه رنسنه في كراهه ايتك و بود دخي ابو عبيد روايتي لوزن در بهقال فلان قامني على كره اذا
 اكرهك عليه و كسالي دن ابو عبيد روايت قلوب ايتدى مزبور كره هت كره هت ينفق فرق ايميو با حدها اخر دم
 لغت در ديد ايدى و كره باشي ركه اولن دوهيه دخي در ر جل شذله الراس معناسنه الاكره هت كره كسري به
 بر كسنه جبر اوزنسنه في ايشانك نقول كره هت على كذا اذا حمله عليه كره ها التكره على وزن التكره رنسنه في
 بر كسنه ي سودر مكنقول كره هت اليه الشئ نكر بهافهونقيض جيبته اليه الاستكره هت كره و رانك كسري به رنسنه في
 كره كورمك نقول استكره هت الشئ الا كره هت كره و ميمك فخي شول كسنه در كره انه سندن اعني طوغه و كاه اولور
 استعاره عارض اولن عاده دخي استعمال و لنور الكه فختبندله ذكر اولن وجه اوزن اعني اولق بهقال كده كره
 من الباب الرابع الكاهه ميمك كسري به شول كسنه در كده باشي الوب كيد و قائم كند كن بليه التكه فختبندله و ميمك
 خمي و تشد بيه ذكر اولن طر يق اوزن كاهك بهقال خرج تكه في الارض اذا ركب راسه ولا بدري اين توجه الكه
 كاهك خمي و فونك سكويه رنسنه نك نهايتي نقول كره هت كره كنه المعرفه و رنسنه نك و قته دخي كنه در ر و بوندن فعل
 مشتق اولن جهر برك لا بكنه الوصف ديد كره لا يملح كنه معناسنه عري خالص دكلور كلام مولد در الكه كنه
 على وزن الزلزله اسلان اواز و رانك بهقال ككه الاسد في زره كنه كايه صوته و في راسلنك سبنه سندن متردد
 اولن لوانى در الكه كاهه كاهك فخي و هلك سكويه رنسنه دن هيت الن كسنه الكه كاهك فخي و هلك تشد بيه
 بر كسنه نفس شذله اخراج ايتك بهقال كده السكران اذا استنكهته فكه في وجهك يعني مرخوشك غزى رايحه سى
 بانك مضمود اولد قله نفمن محكم اخراج ايسه والله اعلم فصل اللام اللهه على وزن القفل شول واسع محم ادر كه
 انده سرب كورن خالي اوليه اللهه لام اولك فخي و ثابتنك كسري به جميع اللهه على وزن العر شول مزدر كه رامز
 طوقن اولدوى التسمي معناسنه و كلامه و شعره دخي حال بوبله در اللهه على وزن الزلزله جلاه بزي و امز
 بطوقن بهقال اللهه التساج الثوب اذا هله مقلوب منه اللهه لامك فخي و يانك سكويه رنسنه بهاله اورنك تستر
 معناسنه و سبويه لفظه اللهه اصلي لاه اولاسن جايز كوردى اوزن الفلام داخل اولوب العباس و الحسن كى مجراى
 هله جارى اولغله بوقدر واره بوسا راعلامه مخالف و لمشد و اصله صفت اولغله و غير برك اللهه ديد كره

كن

كره

كه

كنه

كه

ليه

قولري هت كره قطعي ايله حرف يا اوزنه وقف نيت ايتك كنه در هذا الاسمه تعظيم قصد ايتد كرندين اوتري
 و اما عر برك لاهم واللهم ديد كره قولرندن ميم حرف ندادن بدل در و كاه اولور ضرورت شعره بر رده
 جمع اولور لاري را شعر اوزنسنه في وقت ضرورت اصله رداين ككشدر لاهوت على وزن الكافور اكر ككه
 مزبورنك كلام عربيه اولد و خي ثابت اولور سه اشتقاق لاه دن اولوبوزن فعلوت اولور غيوت و رحت
 كى و مقلوب اولماز طاغوت مقلوب اولد و خي كى كه طاغوت طغي دن مقلوب در يا تقدم اولنما غله اللات
 على وزن الذات طايف نامر ولايتد بر صمك ادى در كه اكا ثقيف قبيله سى طبر لردى و بعض عرب بونك
 اخرن تا اوزنه وقف ايدى و بعضى ها اوزنه وقف ايدى و بعضى عرى استماع ايتدم كه افر ايم
 اللات والعزى دير ايدى يعنى عدم وقف حالته تاني ايراد ايدى و بعضى على اللات دير ايدى حالت
 وقفه دخي و بعضى على اللات فاعلم دير دى يعنى موضع رفعه مكسور ايدى امين كله سندن مكسور
 ايتد كره كى و بواندن احسن اولور زير الف لام بوندن ساقط اولماز هرند كاه و ايد اولمشلا سبه دخي
 و اخفش ايتدى اكثر بودر كه اللات والعزى ده وقف اولسنه ها اوزنه وقف اولنن رابواصلندن ها ايدى
 حالت وصلن تا اولمشدر و بركان من الامر كيت و كيت كى اولور كسرايدن كسنه لغى اوزن
 بر قدر واز كه هيات جماعتدن عبارت اولق جايز اولور و اللات عبارت اولق جايز اولماز راتا جماعت ايجون
 اولق جايز اولماز الا الف ايله والى دخي تا كى زايد اعتبار ايدى رانك كله بر حرف اوزن باقى قلى لازم اولور
 فصل الميم التمه فختبندله و دالك خمي تشد بيه اوكلك قدح معناسنه ماده او كسى مادح معناسنه
 الله ميمك خمي و دالك فخي و تشد بيه جمى المره فختبندله كوز فاسد اولق كك كك كك كك كك كك كك
 اولنما غله المره ميمك فخي و رانك سكوى والفك مبدله فاسد اولن كوز و مرها كوزى فاسد اولن عورته دخي
 درر الامر الفك و رانك فصيله كوزى فاسد اولن رجل المره ميمك خمي و رانك فصيله شول يياضدر كه اكا
 غيرى رنك فارسيه ابو عبيد روايتي اوزن و سبور ميمك حكاين كوزه مره ديد كره بومعنادن ما خود در
 ديدى الفه فختبندله شول يياضدر كه كوه مايل در المقهاه ميمك فخي و قافك سكوى والفك مبدله ذكر
 اولن لوانى اولن عورت و ابو عمرو ايتدى مقهاه شول عورته درر كه انوك يياغى قبح اولوب كرج يياغى كى اولا
 الامقه هت كره و قافك فصيله ذكر اولن اوزن اولن نسنه بهقال سرب امقه و بعضيلر ايتدى مقه دخي مره كى در
 وزنا و معنى الميه ميمك فصيله حسن و طراوت و بونك هاسى حالت وصلن تا اولماز و شول وقت اولور كه مهاله
 فرمى رنكلور شعر مراد اولور بوقدر رجه معتل اللام اولوب اخرندن اولن تا و حدت ايجون اولور الميه فختبندله
 سهل و ستر اولن نسنه فرا و ايتى اوزن بهقال فى المثل كل شئ مهمه ما خلا النساء و ذكر هن يعنى ادم اولن هر نسنه
 تحمل ايدى اخر منه متعلق كلمه تحمل ايدى مزبور بعضيلر مهاله دخي درر يعنى هر نسنه حسن در الا حرم ذكرى و مثل دم
 نسا استنما طر يقيله منصوب در و مهاله اولن تضعيف اظهار ايتد بيلر فعل ايله فعل بنى فرقدن اوتري المهمه
 ميمك فخي و هلك ما يند سكويه اراق اولن بيه مغازه بعيد معناسنه الماهه ميم اولك فخي و ثابتنك كسري به جمى
 ذكر اولن ريلر معناسنه ميمك فخي و هلك سكوى اوزن بناسيله راسم درر كه انوك فعل تسميه اولمشدر معناسى
 اكف در زامه لفظى زجر ايجون ذروا و وقف ايتوب وصل ايتد كك حاله منون قيلوب مهاله در سن المهمه
 على وزن الزلزله زجر ايتك نقول مهنه باذان حرت لاه على وزن الحال صواب معناسنه اخرندن اولن هت هت هت
 مبدل در اصلي موه در فختبندله زجر ايجون قلتند الامواه درر هت هت هت فصيله و جمع كثر تبه الميه دير ميمك
 كسري به مثل بيل و حال و بوندن زابل اولن هادر زير تصغير نه الميه دير سن ميمك خمي و واه فصيله بود ذكر اولن

مده

مره

مقه

موه

موه

جوهري قهری در کفن غنی د کادر که اگر هلاک زایل اولسندن مراد ماقاط اولمق ایسه اول کلامه مخافا ولور زیا
 اول کلامنه هاهمه به تبدیل اولمشدر دیشدر و اگر مراد صور تا زایل اولوب حرف اخره تبدیل اولمق ایسه مانک
 قهری مویه کلسی دلیل اولک خمنده درج اولنوب ملک اصلی مویه در زراحی امواه و تصغیری مویه در دیک
 کر که ابدی الماده علی وزن الخاله مؤنثی جوهر نیک عبارتی بوجه اوزن واقع اولمشدر و اگر الماده واحدی در
 دیسه اسلوب سابقه اوفق اولوردی و بقال رجل ماء ای کثیر الماء بقال رجل مال یعنی کثیر المال ماء القلب
 احق معنایسته استعمال اولنور بقال رجل ماء القلب ای بلیل لا یقبل قلبه الانتقاش بالامور الذهنیه ماء السماء من
 ملوکندن بر ملک اسمی در واکامه سجاد کبری قومنه قتلش ایشد که انلرک موونتن چکد کندن و تری ابدی
 کویا که ماء سمایه خلف اولوردی و ماء سجاد فی عورونک لقی در که حسن دار اولد و غیچون ماء سماه دیشدر دی
 اول مندر بن امری القیسک والد سی در و انک اولادنه بنو ماء السماء دیر که انلر ملک عراق در الموه مملک فقی
 وواوک سکونیه قیونک صوبی ظاهر اولوب جوق اولمق معنایسته و کذاک کی به صو کیر مکده دخی دیر الموه
 مملک خمی و همزه نیک خمی و مدله بمعناه بقال ماهت الزکیه قوه من الباب الاول و تیه من الباب الثاني و تاه من
 الباب الرابع اذ اظهر ما وها و کثرو کذلک السفینه اذا دخل فیها الماء جوهر نیک بو تفر برندن اجوف و او یباب
 ناییدن کلک فیم اولنور تیه اول کتابده دخی بونک مثلی مرور ایشدر و کتاب مصادره دخی ذکر اولن معنایه
 اشارت ایشدر لکن باب انیده المیه کالموه دیوب باقی اولماسن اشعار ایشدر و صوابچور مکده دخی دیر
 تقول مهت الرجل یکسر المیه من الباب الرابع و مهته بضمها من الباب الاول اذ اسقیته الماء الماهه علی وزن الخاله
 صوبی جوق معنایسته المیهه مملک فقی و بونک کسری و تشدید به بمعناه بقال بیتر ماهه و میهه اذا کانت کثیر الماء
 الاماهه همزه نیک کسر به قوی قازن کسینه صویه و اصل اولمق بقال اماء الخاف اذا ابط الماء و اماهه بر صولی
 اولمغه دخی دیر بقال اماءت الارض اذ اظهر فیها النور و نون ابله و زای مجیه ابله رک صولی اولمق در و اماهه
 صوار مغه دخی دیر تقول امهت الرجل و الصکین اذ اسقیتهما و اماهه دواته صو قومه دیر مرکب غلطن
 از الة قلمغیچون تقول امهت الدواة اذ اصیبت فیها الماء و اماهه ارکده دیشنک رحنه منبسن القایتمکه دخی دیر
 بقال اماء الفعل اذا اتی ماء فی رحم الاثنی الثویه علی وزن التکریم بر نسبه فی التون صوبی یا خود کومش صوبی به
 طلاقغه دخی دیر تقول موهت الشی اذ اطلیته بقضه اذهب و تحت ذلك محاسن اوحد بد و تویه نلیسه دخی
 دیر معنای مذکور دن ما خود در الماویه و اوک کسری و بونک تشدید به عورت مراة معنای سنه کویا که مرآه
 ماهر جه منسوب در ماوی و اوک کسری و بونک تشدید به بر عورت اسمی در مویه مملک خمی و اوک فقی
 و بونک تشدید به تصغیری ماه علی وزن الحال بموضع اسمی در تذکیری و تانی جاز در المادی همزه نیک کسری
 و بونک تشدید به صوبی منسوب اولن نسبه الماوی و اوک کسری و بونک تشدید به کذلک صوبی منسوب اولن
 نسبه یعنی در سیک همزه ابله و دیر سیک و اوله استعمال ایدرسن صلاوی دین کسینه قوی اوزن فصل التون النیه
 فحینهله مشهور اولن نسبه النیه نونک فقی و بونک کسری به بمعناه و بعضیلر ایتدی به فحینهله شول از مش
 نسبه در که علی الفقه بولنه و تیه کذلک فحینهله اوتد و قتلک نسبه دخی تذکر اتمکه دخی دیر اوزن و ایتی اوزن
 بقول نهت الامر تیه نیه من الباب الرابع اذ انشبهتم انتبهت له النباهه نونک فقی و بونک تحفیفی ابله شرف
 و استهوار بقال نیه الرجل نباهه من الباب الخامس اذ اشرف واشتهر النیهه نونک فقی و بونک کسری و مدله شرف
 و استهاری اولن کسینه النباهه نیک کسر به بمعناه و نابه عافک خلا فی اولنور التنبیه علی وزن التکریم بر کسینه فی
 نحدن قالد و بونک استهوار و بونک و تیه بر کسینه بر نسبه یواقف اتمکه دخی دیر التنبیه فحینهله و بونک خمی

و تشدید به

و تشدید به بر نسبه یواقف اولمق تقول نهته علی الشی فتنبیه علیه المنبهه مملک و بونک فحینهله و مایبند نونک
 سکونیه محل استهوار اولن نسبه بقال اشیه و بونک فقی فالحا منبهه یعنی کثبت شایع اولمغه شرف زیاده او اول انباه
 همزه نیک و بونک کسری به او بخودن و بونک بقال انتبه من نومه اذ استبقظ الانباه همزه نیک کسری به او بخودن و بونک
 تقول انتبهه فانه و انباه بر کسینه حاجت او فحینهله دخی دیر ل تقول انتبه حاجت فلان اذ انشبهها المنبهه مملک خمی
 و نونک سکونی و بونک فحینهله او نیدان حاجت نیهان نونک فقی و بونک سکونیه طریقه سندن رجاعتک باباسی
 ادی در که اول نیهان بن عمرو در النیهه نونک فقی و بونک سکونیه زجره و منه دیر الانباه همزه نیک و بونک کسری به
 بمعناه التجهه فحینهله و بونک خمی و تشدید به بمعناه کذلک تقول نهت الرجل و انتبهه و نهته اذ اردت الناجه
 جیک کسری به شول کسینه در که بر شهره کاد که اول شهری کر بکون النیهه نونک فقی و بونک سکونیه زجره و منه
 اتمک تقول نهت البعیر من الباب الثالث اذ اخرجته عن الخوض و غیره و نه دوه فی الخیمه ستور مکده دخی دیر و زمان
 جاهلیتیه بر کسینه زوجه سنه طلاق و بر ملوا و لسه اذهبی فلانک سر بک دردی و سرب سین و راه مملکتیه
 کودان ماله دیر یعنی دوه لکی منع ایتهم هر قنده کیدرسه کسسون النیهه نونک فقی و بونک سکونیه مال جوق
 اولمق کرک اول مال صامت اولسون کرک ماشیه اولسون النیهه نونک خمی و بونک سکونیه بمعناه النزهه
 نونک خمی و بونک سکونیه اراغ اولمق النزهه نونک فقی و بونک کسری به اراغ اولن نسبه بقال مکان تره ای بعید النزهه
 فحینهله مصدر در اراغ اولمق معنایسته بقال نهت الاض من الباب الرابع اذ ابعثت النزهه فحینهله و بونک خمی
 و تشدید به بر نسبه دن اراغ اولمق بقال خرجنا نزهه فی الریاض ای تبعاعد عن السوء بالدخول فیها و این
 السکیت ایتدی خلقت برکله فی غیر محلنه وضع اینه لری قبیلندندر انلرک خرجنا نزهه دبد کبری که بونی باغ
 سیر نه جقد قلرند دیر حالا کد نزهه اولی و صولی و ان رازدن اراغ دوشمکه دیر لردیدی لکن مقصود قوم غم
 و الم دن اراغ اولمغه نظر الوار نهته که الان فی قولنا تبعاعد عن السوء بالدخول فیها مروت و ابندی و منه بقال فلان نزهه
 عن الاقدار یعنی نجاستدن بهیز ایدر التزیه علی وزن التکریم بر کسینه نفسی بر نسبه دن اراغ اتمک بقال فلان
 نزهه نفسه عن الاقدار ای پیاعد هاعنها النزهه نونک فقی و بونک تحفیفی ابله بر نسبه دن اراغ اولمق نزهه القلا
 نونک خمی و بونک سکونیه محرانک اوتسر صوسر اولن جانبی النزهه نونک فقی و بونک سکونیه طواری اولی و صولی
 برلر دن اراغ اتمک بقال سقت ابلی ثم رتهها ترها ای باعدتها عن الماء النزهه نونک فقی و بونک کسری و مدله لوم
 ایجاب بدن نسبه لردن اراغ اولن کسینه بقال فلان نزهه کریم اذا کان بعید امن اللوم و بقال نزهه لخلق یعنی کریم
 لخلق و نزهه خلا یقندن بعید اولن مکان دخی دیر بقال مکان نزهه ای خلا بعید عن الناس لیس فیها احد النفه
 فحینهله عاجز اولمق بقال نفهت نفسه من الباب الرابع اذ اعیت و کلت النافه فانک کسر به عاجز اولن طوار کرک
 دوه اولسون کرک غیری اولسون النفه نونک خمی و فانک فقی و تشدید به جی الانباه همزه نیک کسری به
 عاجز قلمق التنبیه علی وزن التکریم بمعناه بقال نفه فلان ابله و نفهها اذا کله او اعياها المنفه مملک خمی و فانک
 فقی و تشدید به عاجز قلن طوار المنفه و وزن مز بور اوزن مؤنثی بقال جمل منفه و نفاقه منفه المنفوه
 مملک فقی و فانک خمی و مدله قور خق اولوب ضعیف القلب اولن کسینه جیلن معنایسته النفه فحینهله خسته
 مرضندن هنوز افاق بولمق بقال نفه فلان من مرضه نفه من الباب الرابع النفه فحینهله بمعناه بقال نفه نفهها
 من الباب الثالث مثل کلج کلوج حاء مهمله ابله اکشی بور لولمغه دیر النافه قافک کسری به شول
 کسینه در که خسته لکن افاق بوله و هنوز علتنک عقبنده اوله النفه نونک خمی و قافک فقی و تشدید به
 جمی وجه مز بور اوزن افاق بولن کسینه ل معنایسته الانباه همزه نیک کسری به خسته به افاق
 و برمک بقال انقه الله تعالی و انباه بر نسبه یقولن طوقغه دخی دیر بقال انقه لی سمعک ای ارضیه و اراعا
 و عین مهمله ابله اصفا معنایسته در النفه فحینهله بونک فقی اتمک معنایسته بقال نفه الکلام نفهها من الباب الرابع
 النفه نونک فقی و قافک سکونیه بمعناه بقال نفه من الباب الثالث و بقال فلان لایفقه و لایفقه ای لایفهم

نفه

نفه

دخی در بر بقال تا دی الیه لظیر اذ انتهی الادی همزه مک فتحی و دالک کسری و یانک تشدید بدیه بر سنه ی لازم اولی
 الت و اسباب بقول الخدث کذلک ادیه ای اهبت و اهبت همزه و یاء موحد ایله راغه در بر وادی حاضر اولغه
 دخی در بر بقال مخ علی الادی الصلوة ای یهوی وادی واسع معنای دخی کور طیبانی روایی اوزن بقال ثوب الادی
 اذ اکان و اسع الیدی یاء اولک فتحی و یانک تشدید بدیه کذلک واسع معنای الادی همزه مک فتحی و دالک کسری
 و یانک تشدید بدیه از قلیل معنای اسمی روایی اوزن بقال غم ادیه علی فعیله ای قلیله الادی همزه مک فتحی
 و دالک سکونیه الدمق الادی وزن مزبور اوزن بعنایه بقول ادوت له و ادبت له اذ اختلته و ختل خاء معجه و تاء
 مثانیله الدمقه در بر وادی سوت قوی و لغه دخی در بر بقال دی اللب یا دی اذ الاخر لیر و یعی غلیظ اولسه
 یوغرت و لما غیچون و بعضی نسخده همزه و تشدید یاه دخی تعرض اولشدر الادی فعیله و یانک
 سکونیه بدین معنای در طیبانی روایت اوزن بقال قطع الله ادیه یعنی بدیه التادیه علی وزن التریه بر سنه ی
 اوده مک بقال ادیه تادیه اذ اقضاه الادی همزه مک فتحی و الفک مدیه اسم در اوده مک معنای الادی
 همزه مک فتحی و مدی و آخر الفک قصر بله زیاده اذ اقبیحی کسینه یقال هو الادی للامانه منک الادی همزه مک
 کسری ایله مظهره دبد کسری صوق و یاجق طرف که عامه تحریف ابدوب مطره در بر الادی همزه مک فتحی و آخر الفک
 الفک قصر بله مطایا و زنی اوزن جمی ذکر اولش طرف لمر معنای و قیاس بوند ادائی دیک ایله رساله در سابل
 دبد کسری کی لکن بوند اجتناب ابدوب مطایاده و خطایاده اولن اعلالی اختیار ایتدیلر یعنی فعائی فعالی قلدیلر
 یایی و او و دندر مکله اصلند و او اولدغن اشعار ایچون بس ادوی کله سنه و اقع اولن و او اوده اولن الف
 زاید دن بدل و لور اخرند اولن الف و او دن بدل و لور بس و او ای ادوی لفظند لازم قلدیلر مطایاده یایی لازم
 قلد قری کی جوهر یکن بوتقر رندن ظاهر ان بودر که ادوی لفظند حروف بینند قلب مکان اولیه لکن
 اول کلامند فعائی و یانک تشدید دید کنند بنادر بدن قلب مکان و لمقدر الادی همزه مک فتحی و الفک
 قصر بله بر کسینه مکر و یسیر ایصال ایتک الادی همزه مک فتحی و ذالک تخفیفه بعنایه الادی همزه مک فتحی
 و ذالک کسری و یانک تشدید بدیه بعنایه کذلک بقال اذ یو ذیه ذی و اذیه و ذیه و جوهر یکن بوتقر رندن ظاهر
 اولن بودر که اذ لک فعلی باب افعالین اولوب مصادر ی ثلاثی مصدر لری اسلوند اوله حتی قاموسه و لا تقل
 ابداء دیشدر لکن صاحب مصادر بو معنادن غفلت ابدوب الابداء از رذن کسی رادیشدر التادی فعیله
 و ذالک کسری و تشدید بدیه اذیه مبتلا اولق بقول تاذبت به الادی همزه مک فتحی و مدی و ذالک کسری و یانک
 تشدید بدیه در یاده اولن موج الا وادی همزه مک فتحی و یانک تشدید بدیه جمی امواج معنای الادی همزه مک فتحی
 و ذالک کسری و مدی ایله شول دوه در که بر رده طور میوه بر رده طور مامسی خلقی اولوب لوجع اولیه بقال بعیر
 اذ علی فعل و ناهیه اذ اکان لایقر فی مکان من غیر وجع و لکن خلقه علی روابه ابی عید الاری همزه مک فتحی
 و رلک سکونیه بلوندن یغور رلک دو کسلی انصباب مطر معنای واری باله دخی در بر واری بقال یاه سنه ده
 در بر بقال ارب العمله تازی اری اذ اعملت العسل و لری چوملک ایچنده اولن طعامک دینی پانوب یاه سنه
 دخی در بر شیوط معنای واری طواریری رنه الفک بغلیوب بر اخوردن علف میوب بر رده منضم اولغه دخی در بر
 بقول الدایه تازی الی الدایه اذ انضمت الیها و الفک معنای و اجد الادی همزه مک کسری و مدیه طواری
 بر رده منضم قلن بقول اریته انا لاری همزه مک و رلک فعیله سینه کین طوونق بقال اری صدن اذ اوغر
 ووغر غین معجه و زاء مهمله ایله کین طوونق در التاری فعیله و رلک کسری و تشدید بدیه بر مکانه
 اقامت ایتک بقول تازی بال مکان اذ اقمته و ابوز بدایتدی تازی تحری معنای کله و رلک الاری همزه مک فتحی
 و مدی و اخرند یانک تشدید بدیه اذ انک غلفن قوی یا حق را برز بدایتدی بو عوامک غیر موضعنه وضع ایتدی

لذا

لرا

کله در در زاری محسوس و ابان محکام اسمی در وگاه اولور اخورده طوار بخلد قری لیه دخی در بر واری
 لصلند فاعول وزنی اوزن در الادی فعیله و رلک کسری و یانک تشدید بدیه جمی و یانک تخفیف دخی چا زدر
 التاریه علی وزن التریه طواری بر رده همزه مک فتحی و یانک تشدید بدیه جمی و یانک تخفیف دخی چا زدر
 در بر بقول ارب التاریه ای ذکیتها و یقال ارب الادی همزه مک کسری و رلک تخفیف ایله ایش بری موضع
 التار معنای اصل ای اری ایدی همزه مک کسری و رلک سکونیه هایان عوض قلشدر الاروی همزه مک کسری
 و رلک خمی و مدیه جمی مواضع التار معنای عزون کی در عزون عین مهمله و زاء معجه ایله جماعتلر معنای در
 ذی ارون همزه مک فتحی و رلک سکونیه بر قیونک اسمی در چاه مخصوص معنای الادی همزه مک کسری و الفک
 مدیه حوضه صود و کین بر مصب الماء معنای و ابوز بدایتدی از شول قبادر که حوضک صوری بو خلد قن
 حوضک دینه قورلر صود و کین بری صیانتدن اوتری و از حوضک او وزن قی اولن کسینه دخی در بر وهر
 لسنه مک اوزن قی اولن اذیرلر بقال هو ازا هذا الامر اواز مال ای قی علیه و از مقابیل معنای دخی کور بقال
 هو باز لیه ای محذایه الموازیه همزه مک فتحی و مدیه مقابیل اولق محاذیه کی در وزن و معنی بقال اذیه اذ
 حاذیه و لا تقل و ازیه التاریه علی وزن التریه حوضه ذکر اولن طاشی وضع ایتک لثوزی علی وزن التکریم بعنایه
 یقال از بیت الخوض تازی و توز بهما و توز بهما مثله کلام ای تفسیرند شیخ رضیدن نقل طریقه لمر و رایشدر
 و توز بهما اصلند مهموز اولوب بو باید ذکر استطراد اولسی دخی محذایه الادی همزه مک کسری و مدیه کذلک
 حوضه ذکر اولن طاشی وضع ایتک بقول تازی ازا اذ جعلت لاه ازا الادی همزه مک فتحی و رلک کسری و یانک فتحی
 و تخفیفه شول ناهیه در که ازاء حوضدن غیر بدن ایچیه تنه کمره شول ناهیه در که حوضک اشغه سنندن غیر
 بدن ایچیه الادی همزه مک فتحی و رلک سکونیه بر شوق تقبض معنای الادی همزه مک فتحی و رلک کسری
 و یانک تشدید بدیه بعنایه و یواسمی و یانک الادی همزه مک کسری و مدیه بر کسینه نک ایشنه بر ایشلک
 ابوز بدایتدی اوزن بقول زیت علی صنیع فلان ایزا اذ اضعفت علیه یعنی انوک ایلی اوزن بر اولقدر دخی زیاده
 قلشک التامیه علی وزن التریه بر کسینه صبره ارشاد ایتک بقول سینه تاسیه اذ اعزیته تعزیته الموازیه همزه مک
 خمی ایله بر کسینه بر خصوصه یولد ایشر ایدنوب کد و کبر قلمی یقال سینه بانی موازیه اذ جعلته اسوتک فیه
 و واسیه موازیه لیه ضعیفه فیه یعنی همزه بدله و اوله استعمال لغت ضعیفه در الاسوه همزه مک کسری و یانک
 سکونیه شول کسینه در که سکار فیک و عکسار اوله الاسوه همزه مک خمی و سینه سکونیه بعنایه فیه و اسوه
 مقتدا اولن کسینه دخی در بر بقال فلان اسوه و اسوه ای قدوة و قدوه قافک کسری بله پیشوالن کسینه در
 الاسی همزه مک فتحی و الفک قصر بله اسونک و اسوه مک جمی عکسارلر معنای بعد ایام غدا صبر ایتکه دخی اسی
 دبدیلر و اسی بر سنه یه عزون اولغه دخی در بر بقول اسی علی مصیبتیه یا ساسامن الباب الادی اذ احزن و بقال اسیت
 لفلان اذ احزن له و اسار سنه یه دو اقلوب علاج ایتکه دخی در بر و اسی حزن دخی در بر الادی همزه مک فتحی و الفک
 مدیه مرضک کد و سنه در بر الاساء همزه مک کسری و الفک مدیه سینه جمی در طیبیلر معنای و عار عینک جمی
 اولد دخی کی الاسو همزه مک فتحی و سینه خمی و واولک تشدید بدیه شول دوا در که انوکله یان رده بیمار ایدرلر فاعول وزنی
 اوزن در الاسو همزه مک فتحی و سینه سکونیه یانیه بیمار ایتک و اسوایی کسینه ان سن اصلاح ایتکه دخی در بر بقول
 اسوت لرح اسوه اسو اذ اذ اوته و بقول اسوت یهمن اذ اصابت لما سویمک فتحی و سینه خمی و واولک تشدید بدیه
 بیمار اولن یان الاسی همزه مک فتحی و سینه کسری و یانک تشدید بدیه بعنایه فعیل یعنی المفعول و یقال هذا امر لا یوسی
 کله و کلم کافک فعیله جراحت معنای در الاسیه همزه مک مدی و سینه کسری ایله سینی اولن عورت اهل یاده

لرا

اسا

من يور به اسبه دير كناه يان به يمار ايتد كيجون واسيه دير كه دخی درل ستون معناسنه اولسي همزه نك فتي
 وسيله ك كسري به جتي الاساء همزه نك ضمي وسينك تخفيقي ايله اسينك جعي طيبيلر معناسنه راي ايله رماه كني
 الا يسماء همزه نك كسري ومد به ركسنيه وفيق اولوب اكاقتد ايتك بقال يئسا باذا اقتدي به وبقال لا نا كس
 بن ليس لك باسوة يعني اقتد اقله شول كسنيه كه سكا مقتد اولر الناسي فختينله وسينك كسري وتشد به به
 ركسنيه سبيله واقع اولان بلايه صير ايتك بقال تاسي باذا اقترى وتاسي رماح كسنيه بري يينه عكسار اولغه
 دخی درل الاساء همزه نك فتي وشين مجحه دن صكره الفك منديله خرده اولان خرما انجلري صغار الخ
 معناسنه الاساء همزه نك كذا كذا فتي والفك مد به واحدی ذكر اولنان خرماتك بر دانه سي معناسنه الاساء
 همزه نك ضمي وشينك فتي ويانك تشد به به اسانك تصغيري وبود لالت ايدر كه اسانك همزه سي يادن منقلب
 اوله واكر همزه اصليه اولسه تصغيرينده اشي ديرلدي همزه ايله واشي يامه ده بدن نك اسمي در كه اند خرما انجلري
 واردر لا يئسا همزه اولينك وتانك كسري به كك فاند قدن صكره اوكلقي بقال يئشي العظم اذ ابرا من كسر كان به
 جوهر يدير ابو سعيد مصنف لو كتابه بكابو به تعام ليتدي وابن السكيت ليتدي بواصبي قولي در و ابو عمرو فرا
 انشي العظم روايت قلدي نونله الاصيه همزه نك مدی وصاد كسري به بر طعامدر كه خرمادن ايدر لر حسا
 ديد كاري معروف طعام كبر در الاضاه همزه نك فتي مضاد مجحه دن صكره الفك قصري ايله كول كه جمع مادر
 غدیر معناسنه الاضاه همزه نك فتي والفك قصري ايله جعي قنائله قنابي كونكلر يعني كاري زلر معناسنه الاضاه همزه نك
 كسري والفك مد به كذا كذا جعي اكه ايله ام واكم كي خرده اولن ديه لر معناسنه الاول همزه نك فتي ولا مك سكويه
 بر خصم صله تصغير ايتك بقول لا يا لواء اقصير يقال فلان لا يا لوك نصحي يعني نصيحتن در يبع ايتزو الو قادر اولغه
 دخی درل بقال لا يا لوه الو اذا استطاعه الا الي همزه نك فتي ومدی ولا مك كسري به نقصير بدن كسنيه الا اليه
 همزه نك مدی وتانك تخفيقي ايله موني الا الي همزه نك فتي ولا مك كسري ومد به جعي نقصير بدن مجيلر معناسنه
 وفي المثل الا خطية فلا اليه يعني اكر سنوك رغب و رعيتك نقصير اولنور سه من همتك نقصير ايله ته كم فصل
 حاده خطا تفسيرينده كاور انشا الله تعالى وكسائي بعض عربدن اقبل بضره لا يا ل كلامن روايت قلوب ايتدي
 مقصود لا يا لود يكدر وواحد ف اولنشد رلا ادر كه سنده يا حذف اولن دخی كي التائيه على وزن التريه تصغير ايتك
 ورنسند ده كلك يقال الى بولت تائيه اذا قصر وابطا الايتلاء همزه نك وتانك كسري به قادر اولنق منه قولهم لا دريت
 ولا ايتليت يعني نفهم اندك ونه خود فهم ايتك قادر اولد كزير ايتلا افتعال وزني در ما البوت قولندن كه ما استطعت
 معناسنه درو بعضيلر لا دريت ولا ايتليت دخی درل كلامك اخرن اولنه مناسب قما عيجون تباع طر بيقيله كذا
 في بعض النسخ وبعضلر لا دريت ولا ايتليت دخی درل ته كم فصل تاده ثلاث تفسيرينده كاور انشاء الله تعالى لكن اند
 اقلا تلودن در تبعيت معناسنه ديشدر بوتقدي رجه دريت در ايت دن اولموب غيري معنايه حمل اولنق لازم
 اولور ته كم خفي دكلدروا كزيرت ذال المعججه ايله اولور سه مزار عكدن ومواسيكدن خير كورمه ديك اولور الا لاء
 الفك اولننه واخرن مدی ايله نعمتلر الا لاء همزه نك فتي والفك قصير به واحدی نعمت معناسنه وكاه اولور همزه
 مكسور وقلنوب ايله يازلور معي ايله امعاكي بفر سقلر معناسنه الا لاء همزه نك كسري ومد به واخرن الفك مد به
 اند ايجك التائي فختينله ولا مك كسري وتشد به به معناه الايتلاء همزه نك وتانك كسري به معناه كذا كذا بقال
 الى بولت اذ اختلف وتالي وائتلي مثله وائتلا تصغيره دخی درل بقال ايتلي في هذا الامر اذا قصر الا اليه همزه نك
 فتي ولا مك كسري ويانك تشد به به فعليله وزفاوزن جين معناسنه الا لاء همزه نك فتي واخرن الفك قصير به
 جعي جينلر معناسنه الاول همزه نك فتي ولا مك سكوي ايله كذا كذا جين معناسنه الاول همزه نك ضمي ولا مك

اسا

اصا

اضا

الا

سكونيله

سكونيله معناه الاول همزه نك كسري ولا مك سكويه معناه كذا كذا الاول همزه نك فتي ولا مك ضمي
 وواوك تشد به به عودا عايجي ديكاه معروف عايجدر كه اوكله بخور ايدر الاول همزه نك فتي وواوك تشد به به معناه
 الفك فيها واهي ايتدي بوفارسي معرب در المثلثه ميمك كسري وهمزه نك سكويه شول كه نه بزبان سي در كه
 نسا طافه سي ايتدي او زرن صاغي صاغوب اغلدي وقتد طور الما الى ميمك فتي وهمزه نك فتي ومدی
 ولا مك كسري ايله جعي ذكر اولنن يان لر معناسنه الا لاء همزه نك فتي واخرن الفك مد به شول انجدر كه
 كورنشي خوب اوله وطعي ايتي در الا اليه همزه نك فتي ولا مك سكويه قيون قورغي ولا ثقل اليه تكسر الهمزة
 والا اليه بلا همزة واليه ات طراغك موخر دخی درل واليه شول ته دخی درل كباش بر معك دپند در ته كم
 ضره شول ته ديرل كه صرجه بر ماغك دپند ذكر اولنان ايتك مقابله سنده در الا لئان همزه نك فتي ولا مك سكويه
 ثنيه سي وثنيه سنده على خلاف القياس تا الحاق اولنن الا لاء همزه نك فتي ولا مك تشد به به والفك مد به شول
 كسنيه در كه قوروق صتر الا الي همزه نك فتي ومدی واخرن الفك قصير به افعل وزفاوزن قوروق سيوك اولن قيون
 الا لئان همزه نك فتي ولا مك سكوي والفك مد به مؤنثي والي صغري سي بيوك رجه درل بقال رخل الى اي عظيم
 الا اليه وموئنه عجزاء در سن تقول امرأة عجزاء ولا ثقل الياء وبعضهم بقوله الا الي همزه نك ضمي ولا مك سكويه
 جعي الا لئان همزه نك ولا مك فضيله كذا كذا قورغي سيوك قيون بقال كاش اليان الا لئان كذا كذا فختينله جعي
 بقال كاش اليان الا لئان فختينله قراوش كه حره نك مقابله در الا لئان همزه نك كسري واخرن الفك مد به جعي
 قراوشلر معناسنه واما مصدر دخی كاور يسي جاعر مقي معناسنه بقال امت السنورتا موا ماء الام همزه نك مد به
 كذا كذا جعي الاموان همزه نك كسري وميمك سكويه كذا كذا جعي اخوان كذا كذا كي واهه كله سنك اصلي
 امرة در زير امه نك جعي ام كلشدروم افعل وزني اوزن در ايتنق كني نافه نك جمعنه وفعله فتح فواسكون عينله
 افعل وزني اوزن جعي اولنن الاموة فختينله وواوك تشد به به جار يه اولنق تقول ما كنت امة ولقد امرت
 امرة الا مية همزه نك ضمي وميمك فتي ويانك تشد به به تصغيري وامييه كذا كذا قريشدن رقبيله نك
 ايتي در الاموي همزه نك ضمي وميمك فتي ويانك تشد به به ذكر اولنن قبيله منسوب اولن نسنو كاه اولور
 همزه ي مفتوح دخی قلوب را الامي همزه نك ضمي وميمك فتي ويانك تشد به به كاه اولور ذكر اولنن قبيله ي
 منسوب اولن نسنه يا اطلاق اولنور دورت يانك بيش جمع ايتك اوزن واميي اصله بر حلك اسيدر كه ذكر اولنن
 قبيله نك بابا اسيدرو اميه ايتي در يري اكبر وري اصغر در بونلر عبد الشمس بن عبد منافك او غلر بدر لا ستماء
 همزه نك وتانك كسري به جار يه ايتك بقال استام لمة غير ايتك بتسكين الهمزة اي اتخذ غير هالتا فختينله
 وميمك كسري وتشد به به كذا كذا جار يه طوئفق تقولت ايت امة اذا اتخذتها ما همزه نك كسري وميمك فتي
 وشد يدي والفك قصير به حرف عطفر او مثابه سنده در جمع احكامنده الا بر حكننده كاه اولر حكم بودر كه كله اوده
 برنشه يه يقينه ايتد اقلنور وشتك اكا بعد عارض اولور ااماده ايتدي امر دن كلامه شكله شروع اولنور ببناء
 على ذلك امانك مكرر كلسي لازم اولور تقول جاعني اما زيد واما عمرو وكاه اولور اما حرف شرطله ما وانه دن
 مركب اولور بوجينه ذكر اركمسي لازم اولنن تقول اما تائي اكر مك قال الله تعالى فاما ترين من البشر احدا اما
 همزه نك فتي وميمك تشد به به والفك قصير به ركه در كه افتتاح كلام ايجون موضوعدر وبونك جواينه
 فاذن لا بد رتقول اما عبد الله فقائم وبونك جواينه ايله احتياج اولد وعتك وجهي بودر كه بونك مفهوم سنده
 تاويل جوايلدر كوي اكه مهمابكن من شي فعبد الله قائم ديش اولور سن ايله همزه نك فتي ويانك سكويه كسري
 همزه ايله اولان لئان معناسنه در احد ميني ياي تبديل ايتك كاه اولور همزه ي مكسور قلوب ايتد درل

اما

جارية در سن وای امرأة جاءتك وای امرأة جاءك در سن فعالك تانتي وند كير به یعنی ای کله سنه تا کله وکی
 جنید و جهین جایز در وایه امرأة جاءتك در سن یعنی ای کله سی تا به اولد قه فعالك نذ کیری جایز د کلد و مررت
 بجاریه ای جاریه و جهنتك بجلاء ای ملاء وایه ملاء در سن و بونلر ك جمله سی جایز در قال الله تعالی و ماتدوی
 نفس بای ارض توت و ملاء ملحقه به دیر لر جار شب معناسنه و کاه اولور کله ای ابله تعجب اولنور و مغنی اللبیده
 معنای تعجب کتور لما مشدز غالباً معنای نعتی مندرج اعتبار اولند غنه بنه در کقولك ز بدر جل ای رجل و فرا
 ابتد ای کله سنه مابعدی عامل اولور ما قبلی و لماز کقولك تعالی لعل ای الحزین احصی لما البشوا فرغ و قال الله
 تعالی سیم علم الذین ظلموا ای منقلب یقلبون فتعصبه بابعده و کسافی ابتدی لاضرین بهم فی الدار جایز در و ضربت
 لهم فی الدار جایز د کلد پس کسافی فعل واقع ابله فعل منتظری فرق ای تشدد و قن معرف باللام اولن کله به حرف
 نند ادا اخل قلسك انو کله حرف نیا بیننه ابه الفظن داخل قلو رسن تقول یا بها الرجل و یا ایها المرأة پس ای
 اسم مبهم مفرد معرفه در که ضم او ز رنه مبنی در وها حرف تشبیه در که کله ای مضایف اولد غنی اسندن عوضدر
 و الرجل مرفوع در ز را ای کله سنك صفتیدر و کاه اولور ای ابله نکره لر حکایت اولنور و کرک غافل اولسون
 کرک غیر غافل اولسون وای کله سی ابله استفهام اولند قه نکره دن استفهام اولنسه فی ذکر اولنان نکره منك امرای
 کی معرب قلو رسن مثلاً قن سکا مری رجل دیسه لر ای یافنی دیوب حالت وصله معرب قلوب حالت
 وقفه اغرائه لشارت قیلور سن و اسکر رایت رجلا دیسه لر ای یافنی دیوب حالت وصله معرب و منون
 قیلور سن و حالت وقفه الف اوزن وقف ابدر سن و قن مررت برجل دیسه لر ای یافنی در سن و بالجملة
 رفع و نصب و جرده مخاطبك کلام من حکایت قیلور سن کرک حالت وصله کرک حالت وقفه و تشبیه و جمعه
 کله مننه ذکر اولنان کی قلو رسن مثلاً قن جاهی رجلا دیسه لر ایون در سن نونك سکونیه و این در سن
 نصب و جرده وایه در سن مونثه واکر وصل ابدر سلا به یافنی وایات دیوب منون قلو رسن واکر بونك کی
 استفهام معرفه دن صکره واقع اولور سه ای کله سن مرفوع قلو رسن علی کل حال حکایه ماقبلنه تابع قبلر سن
 و کاه اولور ای کله سنك لوزرینه حرف کاف ادخال اولنور نکثیر عدد نه نقل اولنور که خبریه معناسنه و نوبی
 نون شکله یاز بلور و بونیه ای لغت وارد وری کاین در کاعن و زنی اوزن وری دخی کاین در کعین و زنی
 اوزن تقول کاین رجلا لغت نصب مابعد کاین علی التیور تقول ایضا کاین من رجل لغت و کاین دن صکره من
 ادخال انك نصیدن اکثر و احسن در و استفهام ایچون دخی استعمال اولنوب بکاین تبیع هذا الثوب دیرلر بکم تبیع
 معناسنه یا همزه نك فقی و الفك قصر به حروف ندادن در که انو کله قریب و بعیدند اولنور تقول یا زید اقبل
 ای همزه نك فقی و یانك سکونیه کی و زنی اوزن بر حرف در که انکله قریبند اولنور بعید اولنور تقول ای زید
 اقبل وای کذلک بر حرف در که تفسیردن مقدم ذکر اولنور تقول ای کذا یعنی برید کذا نك ای همزه نك کسر به
 و مد به بر کله در که قسمیدن مقدم ذکر اولنور بی معناسنه تقول ای وری وای والله فصل الباء الباء و یانك فقی
 و همزه نك سکونیه اولونق کبر معناسنه و غیر معناسنه بقال باوت علی القوم ابائی یا و البشاء یانك فقی و الفك
 مد به دوز رارض سهله معناسنه بعضی بر معین یك اسمیدر بی سلم و لا یلتدن بدی بجاه یانك فقی و الفك
 مد به بر قبیلنك اسمیدر و الجاویات یانك فقی و واک کسری و یانك تشدد به ذکر اولن قبیله به منسوب و ان
 ناقول الضویانك فقی و خاه معجه نك سکونیه ستول تازم خر ماد در که بر مر اوله رطبت ردی معناسنه الضوة و زنی
 مزبور اوزن واحدی ذکر اولنان خر مانك بری معناسنه البد و خمینله و واک تشدد به به بر سنه ظاهر اولن
 ققول هذا الامر یبدو بد و لمن الباب الاول مثل قعد قعدوا الذلظهر الابد لا همزه نك کسری و الفك مد به الظهار

یاو
بشا
جیا
بشا

معناسنه در قیل ابده اذا الطیر به ام اسو زی جددن مجاوز سو یلیوب ظلم انکله دخی دیرلر تقول ابده
 فی منطقك ای حرت مثل اعدت البدوان فختنله کلامه جددن مجاوز و ایدوب ظلم انکله معنای بی نور دن
 ما خود در قال السلطان ذو عدوان و ذو بدوان المادی دالک کسری و مد به ظاهر معناسنه و قری قوله تعالی
 و اذ لنا بادی الای فی ظاهر الای و تحول کسینه کبر فی همزه ابله قرات اندی بدی تذن مشتق الیوب اولر ای
 معناسنه قلدی البدو یانك فقی و دالک سکونیه قوم بحر الیه حقیق تقول بدی القوم بدو امثل قیل و ملاء اذا
 بحر حوالی بادیتهم و بدو بحر یادی دخی دیرلر بادی معناسنه البدوی فختنله بحر ای منسوب و ان سنه و بوم مقامه
 نسخ مجاهد و النسیه الیهم واقع اولشدر و النسیه الیه مخندن و فی الحدیث من بداحقای من زل البادیه
 فیه جفاء الاعراب البداء یانك فقی و الفك مد به بر کسینه بر خصوصه بر را یی بد اولنق بقال بدی فقی و
 الامر بداء اذ انشأ له فیه فی البدوات فختنله جعی وای مختلفه معناسنه تقول هو ذو بد و ات البداء و یانك
 فقی و کسر به بحر اده اقامت ایتمك که حضارتك مقابله در حضرده اقامت معناسنه و ثعلب ابتدی بد و اتی فقی
 ابله ابو ز بددن غیر کسینه دن استماع اقدم البدای یانك فقیله ذکر اولنان اقامته منسوب و ان سنه المبد
 میك فقی و یانك سکونی و الفك قصر به غضره مقابله در و غضر محل قرب اولن بر در المباداة میك نمی ابله
 بر سنه فی اسکان فقی بقال بادی فلان بالعداء اذا جاهر بها التبادی یانك فقی و دالک کسری و مد به بر قاج
 کسینه بری بر نه عدوات اظهار ایتمك تقول تباد و بالعداء اذا جاهر وایا و تبادی اهل بادیه به مشابه اولغه
 دخی دیرلر بقال تبادی الرجل اذ تشده باهل البادیه التبدی فختنله و دالک کسری و تشدد به بحر اده اقامت
 ایتمك بقال تبدی الرجل اذ اقام بالبادیه البدی یانك فقی و یانك تشدد به بر دن نك اسمیدر و نام وادی معناسنه
 بادی بد دالک اوله کسری و نایده کسری و نوبه بر سنه نك ابتداسی مخندن استعمال اولنور بادی بدی
 کذلک دالک اوله کسری و یانك اخرده کسری و تشدد بدی و نوبه بیه کذلک بر سنه نك ابتداسی تقول فعل
 ذلک بادی بد و بادی بدی ای و لا و بونک اصلی همزه ابدی کثرت استعمال ابله همزه تخفیف اولندی و کاه اولور
 بادی بدی لغت و ذاهیه معناسنه دخی استعمال اولنور پس بادی بدی ای کله در که بر حکینه قلمشدر
 معدی کرب و قال قلای کی که اول بر جاک اسمی و ثانی بر موضعك اسمیدر و اهل حجاز بدینا دیرلر باب رائعدن بد انا
 معناسنه البذاء یانك فقی و الفك مد به کلام فحش سو بلك الابذاء همزه نك کسری به معناه تقول بدوت علی القوم
 و ایدیت علی القوم اذ انکلت علیهم بالفحش البدی یانك فقی و یانك تشدد به فحشیات سو بلین کسینه بقال
 فلان بدی لللسان البذیه یانك فقی و یانك کذلک تشدد به به و فی بقال المرأه بذیه البذاء یانك فقی و الفك مد به
 فحش کوی اولنق بقال بد و الرجل یبدو بذاه من الباب الخامس اذ صار بدی اللسان واصله بذاء فخذف الهاء لان
 مصادر المصنوم فانه بالهاء مثل خطب خطابه و صلب صلابه و قد یخذف مثل حمل جمال بد و یانك فقی و ذالک
 سکونیه را نك اسمیدر کذا بر سر اجه منسوب بدر البری یانك فقی و الفك قصر به طیراق تراب معناسنه البریه یانك
 فقی و یانك تشدد به خلق معناسنه و بونک اصلی همزه در البرایا یانك فقی و اخر نك الفك قصر به جعی البریات
 یانك فقی و یانك تشدد به کذلک جعی و فرائدی کر بر یه بری دن قلسك تراب معناسنه اصلی غیر مهموز
 اولو البر و یانك فقی و و انك سکونیه یرتق خلق معناسنه تقول براه الله یروه بر و اس بو ذکر اولن معنادن
 ما خود اولور المباراة میك خمیه بر کسینه نك اسلد و کی اسلیوب انو کله معارضه ایتمك بقال فلان بیاری
 الریح معناه و زوز کار مضایفه متصف اولور یغمور یغمور غیون التباری بر کسینه ابله بر خصوصه معارضه
 اید شملک الانبراء همزه نك و بلك کسری به لغتال دن اعتراض انك تقول انبری له اذا اعترض له التبری فختنله
 و رانك کسری و تشدد به بر سنه به تعرض انك تقول تبریت لمعروفه تبریا اذا تعرضت له البریه

بذ

را

بانك لشي ورائك تحفة بيه بونقه كذا غلبى يوزن دو كورو برايه دوه به دخی درلر خن لى و بقی بتون اولوب
 منبر اوزن باقى اولسه پس برآيه حقیقتده شمع و حلتك اسمی اولور البراء بانك خیمه كذاك بونقه معناسنه دخی
 المبراهه بانك كسر به و بانك سكونیله اكه دبد كاری التدركه قیومی و دموری انكله برنسته اكه البری بانك خفی
 و زانك سكونیله بونق زانك معناسنه تقولر بیت القلم بریاوری طواری زبون ابدوب ار قلعه دخی درلر تقول
 ریت البعیر اذ خسره و اذهبت بلسه و خسره حواسین مهلبتبه عاجز قاق البره بانك خفی و زانك تحفة بیه
 شول بقر حلقه دركه دومك بورنی اوزنه سنه طفر ل و اسمی ایتدی شول حلقه دركه بورشك بر جانشنه طفر ل
 و اسمی ایتدی كاه اولور به فی قیلدن دخی ایدرلر قبلی بو كوب دوه منك بورنه كچورمك كاه كاخرا مه دخی
 دیرلر خاوازی معجته و ابو علی ایتدی به نك اصلی روه در زراجمی البری كلور بانك خفی و الفك قصر به
 خریه ابله قری كی نسخ جوهر به واقع اولن بودر لكی تمثیل عروه ابله عری كی دینه لولی و انصب اولور دی
 و عروه برنسته نك قلیمه درلر و هر حلقه به به درلر كرك بلانك حلقه سی كرك كوپه حلقه سی كرك خلیال
 حلقه سی اولسون البراهه همزه نك كسری و بانك سكونی و الفك مدبه دوه نك بورنه ذكر اولن حلقه فی
 یكورمك تقول خششت الناقه و عرته و خرمته و زمتها و خطمتها و ابریها و جانه نك ایچندن هین ابریت
 كاه سن همزه ابله ذكر ایدسن و زم زای معجه ابله دوه به یولار اولور مقدره خطم خاه معجه و طاه مهبله ابله كذاك
 یولار اولور مقدر و ماعداسی دوه بورنه برنسته كچورمك ریس بو مقامده زمتها و خطمتها ذكر اولوب
 ماعداسی اكه نك اولسه انصب اولور دی المبراهه بانك خفی و بانك سكونیله شول ناقه دركه بورنه ذكر اولن حلقه
 كچمشدر البر و بانك خفی و زای معجه نك سكونیله بر كسنه به تطاول قلی یعنی ظم اتمك بقال بزاعلیه یبوز و زوا
 و زو برنسته نك براندیرلر یقال اخذت منه زوكذا ای عدله و نحوه البازی زانك كسری و مدبه طوغن كه
 انكله اولور البر و بانك خفی و زانك تحفة بیه جی طوغنلر معناسنه البر و ان فحینه به بحر مق و ثبه معناسنه
 بزوان بانك خفی و زانك سكونیله بر رجلك اسیدر البر و بانك خفی و زانك تحفة بیه و الفك مدبه بر كسنه نك
 كوكسی طشره جقوب ار قه سی ایچرو كیرمك الازی همزه نك خفی و الفك قصر به ذكر اولن صفت اوزن اولن
 كسنه البر و بانك خفی و زانك سكونی و الفك مدبه مونق ذكر اولن صفت اوزن اولن عورت معناسنه الازاء
 همزه نك كسری و بانك سكونی و الفك مدبه بر كسنه صغریسن یوقر و قالدر مق بقال بزای ال رجل یزى ازا اذ ارفع
 عجزه و ایزله قهر و غلبه اتمكه دخی درلر بقال بزای فلان بفلان اذ غلبه و قهره المیزی میك خفی و بانك سكونیله قوی
 و غالب اولن كسنه بقال هو مبرز بهذا الامر ای قوی علیه ضابطه التمازی بانك خفی و زانك كسری و مدبه
 كذاك صغریسن یوقر و قالدر مق بقال تمازی ال رجل الباطیه طانك كسر به بر جنس كاسه دركه اكانا جود دخی
 درلر شراب قود قلی بیونك كاسه معناسنه البطو بانك خفی و طانك سكونیله بر كسنه نك بدنده اتی صق
 و یجمع اولق بقال بطالجه ببطو من الباب الاول اذ اكثر لجه البطایانك فحینه و الفك قصر به مكنتز و یجمع اولن ات
 بقال لجه خطاطا صله فعل البع و بانك خفی و عینك سكونیله جرم و جناب معناسنه البقی بانك خفی و غین
 معجه نك سكونیله ظم و تعدی معناسنه و بی سر ككك اتمكه دخی درلر بقال بی ال رجل علی ال رجل اذ استطال و بی
 یغور شدتله یغمقه دخی درلر بقال بقت السماء اذ اشتد مطرها و ابو عبیدروانی در و بی یان ازوب ششمكه
 دخی درلر بقال بی الخرح اذ اورم و تری الی فساد و بی دن سیاله طولغه دخی درلر بقال بی الواه ای اذا
 لم و هر نسته ده خندن تجا و زایلوب اقراط اوزن اولغه بی درلر و بی یان چركی تمام جقمه دن اوكلغه
 دخی درلر بقال بری جرحه علی بی و هو ان یبر اوفیه شی من ثقل و ثقل نونك و غین معجه نك فحینه فساد

یرا

جلا

بطا

نجا

بقا

درلر یوی یغورن دخی درلر تقول دفتنا بی السماء خلعنا ای معظم مطرها و بی انك شطار سهو ستر و و دخی
 درلر لا یقال فرس باغ علی زوایه ظلیل و بی برنسته طلب اتمكه دخی درلر تقول بقیته نك فی ای طلبته لك
 و تقول ایضا بقیته نك فی ای جعلت طاله الیه البقیه بانك كسری و غیمك سكونیله حاجت البقیه بانك خفی
 و غیمك سكونیله معناه الیه فیها پس بقیه حلقه كی طلب ایتد و كك حاشد و بقیه هم به ابله نفس حاجد و
 اتمكی زوای اوزن یعنی بقیه كسر به ابله برنوع حالت طلب ایتد كندر مثلاً عبده ملك اولق جالی كی و بقیه خم
 بانك مطلوب اولن صفت دركه اول جید در البقاء بانك خفی و الفك مدبه طلب اتمك البقاء بانك كذاك خیمه
 بمعناه بقال بی ضالته و كذاك كل طلبه و طلبه كسر لانه مطلوب معناسنه دركه مبروك معناسنه اولق دخی
 كی البقاء بانك كسری و الفك مدبه و اتمك بقال بقت المرق اقبناه اقلنست البقیه بانك خفی و بانك تشدید به
 ایتد عورت بقال بقت المرقه فی البقیه بانك خفی و الفك قصر به جی قال الله تعالی و ما كان فیها من یغیا
 خفی مثل قولهم ملحقه جید دخی و یایه اخفش یعنی مقبل عینی مفعول اولمغین قد كسر و یایه و یایه و یایه
 یقراوش اولنله دخی بی درلر و انك دخی جی یغیا كورو و یولفظه انكره شتم مقطوب اولما و ارجه لقت ابو كك
 لخمیه اولنله قورلر به یایه ایتد دخی بقال فامش علی روه و هم البقیه ابله و یایه ایتد دخی درلر كك عسكردن
 لول كیدر المعناه میك خفی و بانك سكونیله طلب ایتد جی بقال بقیته مال من بقیته كذاك تقول لقی الامرن
 ما تاته و المقصود الیه انی و لای الیه همزه نك و بانك كسری به مطلوب اولق معناسنه افعال عطا و صلا و قدر
 بقال بقیته فانی كذا بقال كسر به فانه كسر و منه قولهم یبغی لك ان تفعل كذا لا یقال به نك و بانك
 كسر به برنسته طلب اتمك التبی و تحفته و غیمك كسری و تشدید به بمعناه تقول بقیته التبی بانك خفی
 و غیمك كسری و مدبه غلق سر ككك ایتد و بی زوی اوزن زیاد لك طلب اتمك بقال بباغوا الذایع بعضهم
 علی بعض البقاء بانك خفی و الفك مدبه برنسته نك مان و جودی عید اولق بقال بی الشی یبق یقطن الباب الرابع
 و علی قییمه سی بقا و بقت درلر بی و بقیته محله و بونك امثال لندن اولان مقول الامره دخی حوال بو به در
 و مدت مدبه ابله معمر اولغه دخی درلر بقال بی الرجل زمانا طویل اذ اعاش الباقیه قافك كسری به منزله
 مضد رده در بقا معناسنه قال الله تعالی و هل ترى لهم من باقیه ای بقاء البقاء همزه نك كسری به بر كسنه صغریسن
 اتمك تقول ابقیت علی فلان اذا ارعیت علیه و رخته یعنی اكامل و مرحت فلتك و بقال لا یبقی الله علیك ان
 ابقیت علی نسخ جوهر به عبارت بو وجه اوزن در غالباً بومكلم زیاده حریص اولد و بی نسته دخی منع اولوب
 نهجت اولن دخی محله سو بشارت كلا من البقیه بانك خفی و قافك سكونیله و الفك قصر به اسد و مرحت
 و شفقت معناسنه البقوی بانك خفی و قافك سكونیله و الفك قصر به بمعناه البقیه بانك خفی و قافك سكونیله
 برنسته یمنتظر اولق تقول بقیته اذ نظرت و رقبته و فی الحدیث یقینا رسول الله ای انتظرنا ما البقیه علی وزن
 التریبه برنسته بی باقی قلی الابقاء همزه نك كسر به بمعناه التبی فحینه و قافك كسری و تشدید به
 بمعناه كذاك تقول بقیته بقیه و بقیته و بقیته الاستبقاء همزه نك و بانك كسری و بانك سكونیله برنسته نك
 بر مقارین یقورن تقول استبقیه من الشی اذا تركت بعضه و استبقا برنسته نك شرم و حیا اتمكه دخی
 درلر بقال استبقاه اذا سقیاه البقاء بانك خفی و الفك مدی و قصر به لقی مذهبك شول صوت جراد
 اولور كه حالت بكاده واقع اولور و یجن قصر البسك كوز یا شی دو كلسی مراد اولور و تقول بکیت الرجل
 و بکیت علیه یعنی التبیكه علی وزن التریبه كذاك اعلی تقول بکیت الرجل و بکیته اذ التبیكه علیه بو
 اسمی و یبیتد و ابوز بد دخی انوك مثلان روايت قلی الالبقاء همزه نك كسری و الفك مدبه بر كسنه اظنقی

بقا

بلا

تقول بكنيته لداصنفت ما يمينه المعاكاة ميمك خيمه اغله ده مباحته ايمك تقول بكنيته فيكنيته اي كنت ابكي منه
يعني كاده اكاغال كادم الاستيكا هيز منك وتاك كسري به كذلك اقلقي ايكام معنائه تقول استيكنيته وانكيته
يعني التباكي تانك فقي وكافك كسري ومديله كوجله اقلقي يقال تباكي اذا تكلف البكاء التباكي تانك فقي و يانك
تشديد به اغله سني جوق اولن كسفه فعيل وزني اوزن البكي خيمته و يانك تشديد به با كينك جعيدر
فمولى وزني اوزن مثل جالس وجلوس وراقده ورقوده و اياه قلب اولنوب اذغام اولنشدربولو يانك
كسري ولا مك سكونيله مفردة ضعيف اولن طوار البلي يانك كسري ولا مك سكونيله معناه يقال ناقه
بلوسفرو بلي سفر للتي قد ابلاها السفر الابلاء هيز منك فقي والفك مديله جعي البلوة كذلك يانك كسري
ولا مك سكونيله شدت ومشقت البلية يانك كذلك كسري ولا مك سكونيله معناه البليو يانك فقي ولا مك
سكونيله والفك قصر به بمعناها ايضا البلاء يانك فقي والفك مديله بمعناها كذلك وبلا تجر به دخی
ديرل كرك خيره كرك سترده يقال بلاء الله بلاء حسنا وبلا زاسككه دخی ديرل على ماسي البلاء يانك فقي
والفك قصر به ذكر اولنلرك جعي وبلا اصلنك فعائل وزني اوزن ابدی فعالي وزنه ابلد لشدرتكم
اداه ابله ادوى كله لرك ذكر اولنشدربولو بليته يانك فقي ولا مك كسري و يانك تشديد به شول ناقه در كه زمان
بجاهليتة صاحبك قهرى ياتك بغليوب بين وصوين ويرمرل دي تاو لجه و يا خود بر جوق قازوب
انوك ايجنه قورل دي تاو لجه وشو به زعم ابدل دي كه قيامت كوفي بليه سى اولين كسفه عشره پياده كله
الابلاء هيز منك كسري به ذكر اولن ناقه بي بليه قلن التبليه على وزن الترية معناه تقول بليت الناقه و بليت اذا
بليت على الوجه المذكور وبلا تجر به دخی ديرل كرك خيره كرك سترده يقال ابلاء الله ابلاء حسنا و ابلازى
اصككه دخی ديرل يقال بليت الثوب و يقال للمجد ابل و يخلف الله يعنى بكي لباس كينه خيره اسكيت حق تعالى
ثم البذل ميسر قلسون ديرل وبلا احسان ايمكه دخی ديرل تقول بليتة معروف و ابلار كسفه في اندا ايجككه متسلي
قلقه دخی ديرل تقول بليت فلا تاينا اذا طيبت بها نفسمه المليات ميمك فقي ولا مك كسري وتشديد به نسا
طايقه سندن شول كسفه لرك ميمك قهرى اوزنه اولان راحله سنك اطرف احاطه ابدوب نوجه
وزاوى قلو رل بلي يانك فقي و يانك تشديد به فعيل وزني اوزن قضاعة دن بر قبيله نك اسيدربولو
فقتينله و يانك تشديد به ذكر اولن قبيله ميسوب اولن كسفه البليو يانك فقي ولا مك سكونيله رنسته
صنامن تجر به معنائه تقول بليوته بلوا اذا جرت به واختبرته ابلاء هيز منك وتانك كسري به كذلك
صنامن يقال ابتلاء اذا اختبره التباكي تانك فقي ولا مك كسري ومديله كذلك صنامن اختبار معنائه
المبالاة ميمك خيمه رنسته في قارمق منه قولهم لا باليه اي لا اكثر له وحقن لم ابل ديسلر هيز منك فقي
ويانك فقي ولا مك سكونيله اخرندن الف نسيامنسيا حذف اولنور ماقبلي ساكن قلنا فله لادر كى اولور
كثرت استعماله بناء اخرندن الف حذف اولن ده و بوحذف مصدر نه دخی ابدوب ما باليه باله دخی ديرل كه
اصلنك باليه ابدى عافاه عافيه كى پس كله باله اجوف قبيلندن دكلدر طاعة وطاقة و جله كى و جله
جمله جواب معنائه در و عرب طايقه سندن بهض كسفه لامك كسري به لم ابلاء ديوب الف حذف اتندن
غيرى تصرف اتمزل علبط كله سنك الف حذف اولن دخی و علبط فرموده معنائه در البلي يانك كسري
والفك قصر به زاسككه يقال بلي الثوب بلي من الباب الرابع و اسكر ماقبلي مفتوح قلو رسك الفى عبوده
قبيلور سن على مامر بلا يانك فقي و هيز منك كسري اوزن نسياسيله قطام وزني اوزن بلا و محنت معنائه يقال
زلت بلا على الكفار اخرنك بعض عربندن و ابلي اوزن بلي يانك فقي والفك قصر به تحقيق ايجوندر سكا الف

اولن

اولن كلامى ايجاب تخلفه ز رابلي كسفه سنك مفادى ترك فقي در و بلي حرف قدر لا كله سنك فقي اولن غندن اوزى
وسپهويو يومعناى تصرف ايجون ليس بلي ونعم اسمين ديشدر البلي يانك فقي ونونك سكونيله بيانندن
بى و يايق معنائه البناء يانك كسري والفك مديله كذلك يايق يقال بلي فلان ييتا و ييتا كسفه اهلينك
اوز رينه داخل اولغه دخی ديرل تقول بنا على اهل بناء من الباب الثاني فيهما اذار فها العامة تقول بى باهله
وهو خطه و بونك اصلي بودر كه اهلنه داخل اولن كسفه دخول كسفه سنده بر قبه ضرب ابدز جنك كى مثلا
اكيناه هراهلنه داخل اولن كسفه ياي ديرل التنية على وزن الترية كذلك بنا فليق تقول بى فلان
قصوراشد دللكثرة الايتاء هيز منك وتانك كسري به كذلك بنا فليق تقول ايتى دارا و بى معنى البنيان يانك فقي
ونونك سكونيله ديوار حائط معنائه البانية مشول ياي ديرل كه كرشى كندويه قريه اوله يقال قوس بانية
اذابت على و ترهاى لصقت به حتى يكاد ينقطع يعنى ياي كرسه غالب اولد غندن كرشك اوزانوب يايه قريه
اولسغه باعث اولسه بر حيثته كه قلمق مرتبه سنده اوله البنية يانك فقي ونونك كسري و يانك تشديد به
فقيهله وزني اوزن كعبه مشرفنك اسيدربولو لا ورب هذه البنية ما كان كذا و كذا البني يانك فقي والفك
قصر به جعي يانك سنده معنائه البني يانك كسري والفك قصر به بمعناها البنية يانك فقي ونونك سكونيله
بنانك واحدى ضم يانك البنية يانك كسري ونونك سكونيله بنانك واحدى كسري يانك كسري با بلة اولن بنيه
ابله بى جز يه ايله جزى كى اولور جيمك كسري به خراج معنائه و يوم مقامه صاحب صراح بناي و بنيه
بالضم والكسر افر بنش ايله تفسير اسيدربولو سهور و رتكم سهور اولدخى محاحك مدلولندن و قاموسك منطوقندن
فهم المنيور و بنيه كسري به وسكون نونله يان داش معنائه دخی كلور يقال فلان حجج البنية اي الفطرة
البنية ميمك كسري و يانك سكونيله نطع كه اول سختيانندن اولن مقدر و بعضيلر مبناء هيكه در ديدى
خرجين معنائه الابناء هيز منك كسري و بلك سكونيله بر كسفه ياي و يايي قلمق يقال ايت فلان
اذا جعلته بين يتا و في المثل المعزى تبهى ولا بى يعنى كى وك خراب اولسغه باعث اولور مبنائه باعث اولان
ز راعرب طايقه سنك بناسى طراف واخيه درو طراف مشبندن و خبايوكندن اولن اولدر رس اترك
اولر اقبيلن اولماز و بكي ذكر اولن اولرك اوزر بنه جقوب يانلر اكيناه خرابنه باعث اولور مبنائه اولان
دديدلر الابن هيز منك كسري و يانك سكونيله اوغل اصلي بنودر بوندن ز ايل اولان و اودر شه كابدن و اخندن
ز ايل اولن و اوابدى و بونك حذف اولن حرفي اخ كى و او اولسغه قريه مومنى بنت كلسيدر اخلك
اختك كدوكى كى ز رابومقوله تار مومنه داخل اولماز الا انك مذكرى لا بد محذوف الواو اولور و يومعنايه
اخوان و هنواب دلالت ابدرواوى رد ابدنلر نظروانك وزني فعل در فقتينله ز رابونك جعي ابنا كلور رجل
بيله اجمال كى و بونك وزني فعل وفعل وزني اوزن دكلدر فاك كسري و خيمه جزعه قفل كى هرنه دكلو
بونلرك دخی جعي افعال وزني اوزن كلور سه ده ز رانك و اوله نونله جعنده بنون ديرسن يانك فقيهله و ابلك
اصلي فعل وزني اوزن دخی دكلدر فتح فاعول سكون عينه ز رانك جعي افعال كلور كبله اكلى ياي خود فقول
كلور فلسله فلوس كى و فربعض عربندن هذان ليناوات الشعب روايت قلشدر كه مقصود كلب قبيله سندن
بر جماعتدر پس بودخى محذوف الواو اولد غينه دليلدر و هذان بين النبوة ديد كلى دخی محذوف اولان و او
اولسغه دليل اولور البلي يانك فقي و يانك تشديد به تصغيرى در فربايتى و يايي ياي
مشده منك كسري و فقيهله لغتلدر دى ايت و ياي كى الابناء هيز منك فقي و يانك فقي و يانك سكونيله ايتانك
اصغير بدر و اكر دليلرسن اينون دخی ديرسن مكبر يانك لغتلدر مفاير كى يانك بونك واحدى ابن در الف قطعله

کيدر مکه معناسی در و انقطاع واری او تلقدن سور و پ او نلفه مانع اولق معناسنه ده کلور تقول اجفیت
 الماشیه اذ الله تعالی لم یکن لها کمال الجفاهه میم و جیمک سکویه ذکرا و لئان طوارکه اولنه دن منع
 اولمشدر الجفاهه میم فقی و فکک فقی و و او ک تشدید به جفا و لن کسنه و لا تقل جفیت و بعض اشعار ده بجی
 واقع اولد غنک و جی بودر کک فقی دن اخذ اولتاغین اسم مفعول بنای مفعول طرزی اوزن مبنی قلمق
 طر به یله در بطقوة جیمک کسری و فکک سکوی ابله جفا معناسنه در بقال فلان طاهر الجفوة ای طاهر الجفاه
 المجاہات میم فقی ابله اراغ ایتک الجافی تانک فقی و فکک کسری و مد به اراغ اولق بقال جافاه عنه و جافی و بقال
 تجافی جنبه عن الفرائض اذ لیس الا سجعاه همزه نیک و تانک کسری به برنسنه فی رمز عدا بدوب جافی اعتبار ایتک
 بقال استخفاف الفرائض اذ لیس جافیا الخلی جیمک فقی و تانک تشدید به اشکان اولن نسنه که خفینک مقابلی در
 الجلیه وزن مزبور اوزن متیقن اولان خبر الجالیه لامک کسری به شول طافه در که و طنلرندن اراق
 دو و شملر در و جالیه کاه او اوزن جزیه اهل ذمت معناسنه استعمال اولنور بقال استعمال فلان علی الجالیته
 ای علی جزیه اهل الذمه الجاله علی وزن الحاله کذلک جالیه معناسنه در بقی و طنلرندن اراق دو و ش کسنه ل
 معناسنه در و بر تقریر دن فهم اولنور که صاحب ترجمه نیک جلیه و جاله خبر صادق دیدکی سهو در الجالا جیمک فقی
 والفک مد به شهر دن و وطن دن چقق و وطن دن جعفر مغه دخی دیرلر تقول جلوا عن اوطانهم و جلوتهم بتعدی
 ولا یبتعدی و جلا باشک او کنده قلاری اولمغه دخی دیرلر الاجلاء همزه نیک کسری والفک مد به کذلک و طنلرندن
 دور و دوشمک و دور قلمق معناسنه دخی کلور تقول جلوا عن البلد و اجلیتهم لاکلا هابا بالالف و اجلا برنسنه نیک
 اوزرندن خلق طافله دخی دیرلر بقال جلوا عن القلیل اذ انفرجوا لافیر یعنی جلوا عن القلیل دیرلر الجلا جیمک
 کسری والفک مد به برنسنه فی اشکان قلمق تقول جلوت ای اوضحت و کشف و جلا کوزی روشن قلمغه دخی
 دیرلر تقول جلوت بصری بالکحل و قسوت کیدر مکه دخی دیرلر تقول جلوت همی عتی ای اذ هیته و قلمق اجغه دخی
 دیرلر تقول جلوت السیف جلاه اذ اصقلنه و جلا کله قبلور کن نظرا تمکه دخی دیرلر الخلوه جیمک کسری
 و لامک سکویه کذلک جلوه قبلور کن کله نظرا تمک الاجلاء همزه نیک و تانک کسری ابله کذلک کله جلوه
 ایدر کن نظر قلمق تقول جلوت العروس جلاه و جلوه و اجلیتها اذ نظرت الیهما جلوه و جلا جلوه حاله کله کله
 زوجی کله برنسنه و بر مکه دخی دیرلر بقال جلاها و جها و صیغای اعطاها و وصیف صادمه ابله خادم
 معناسنه در کرک قول اولسون کرک قراوش اولسون و جلوه اول اعطا و لنان نسنه دخی دیرلر بقال ما جلوتها
 فیقال کذا و کذا و جلا موجب اعظم اولان اسمایه و القاب دخی دیرلر بقال ما جلاه فلان ای بای شی مخاطب
 من الاسماء و الالقاب فیعظم به و اجلا دولندی صار لو لکن الی اوزن قالد مغه دخی دیرلر تقول اجلیت العیامه
 عن رأسی اذ از فتمت مع طبعها عن جبینک و جلا سورمه معناسنه دخی کلور الاجلی همزه نیک فقی والفک قصر به
 شول کسنه در که باشک و کنده قلاری اولیه بقال رجل اجلی اذ کان بین الخلاء المجالی میم فقی و لامک کسری
 و مد به باشک او کری که قل بنمکه صالح اولان رلری در معادیم الرأس معناسنه الجلی میم کسری والفک
 قصر به واحدی فرار و ابی اوزن و بونک اشتقاقی جلا دن در و جلا ابتداء صله دیرلر و صلح باشک
 نصفه دیک قلاری اولمغه دیرلر الجله فتنبله و تخفیفه کذلک باشک مقدم قلاری اولمق در الجلا جیمک
 فقی و لامک سکوی والفک مد به کرک یوزی اچلق اولمغه دیرلر بقال السماء جلوه ای صحیحه پس جلوه
 جه و ابی در و زنا و معنی خلی جیمک فقی و لامک فقی و تشدید به بر جماعتک استیدر جلا جیمک فقی والفک قصر به
 بر نیک اسمی در که فعل ماضی ابله نسیمه اولمشدر و عیسی ابن مریم دخی فقی قتل و ضرب مثلی ابله نسیمه اولمشه

جلا

لا یصرف اولوز التجلیه علی وزن التریبه نظری دور ای تدور بدقتله بقمق طوغن صیده بقمق فقی کسری
 بقال جلی بصره تجلیه اذاری به کما یبظر البصر الی البصر و تجلیه برنسنه فی اشکان قلمغه دخی دیرلر
 بقال جلی الشی اذا کشفه و تجلیه تعبیر معناسنه ده کلور بقال هو تجلی عن نفسه ای یعبر عن غیره
 الاجلاء همزه نیک و جیمک کسری به برنسنه اچلق بقال اعلی عنه الهم اذا انکشف اعلی فتنبله و لامک کسری
 و تشدید به برنسنه منکشف اولق بقال تجلی الشی اذا انکشف المجالات میم فقی ابله برنسنه فی برکسنه به
 اشکان قلمق اسمی روایی اوزن تقول جالیته بالامرو جالیته اذ اجاهرت به المجالی تانک فقی و لامک کسری و مد به
 بر قاج کسنه نیک بری برن حال منکشف اولق بقال تجلیت ای انکشف حال واحد من الصاحبه جلوی جیمک فقی
 و لامک سکوی والفک قصر به خفاف بن ندیمک ایتک اسمی در الجاه جیمک فقی و میم تشدید به والفک مد به
 برنسنه نیک شخصی الجاهه وزن مزبور اوزن کذلک برنسنه نیک شخصی الجی جیمک فقی و نونک سکوی ابله میوه
 دیوشمک الاجتبا همزه نیک و تانک کسری به کذلک میوه دیوشمک تقول جنبه الثمره اجینها جنبه من الباب
 الثانی و اجنتیها الجنا جیمک فقیله دیوشمک میوه بقال انا اجنیه طیبه ککل ما یجنتی الجی جیمک فقی و یانک
 تشدید به تازه دیوشمک میوه بقال تمجینی حین یجنی الجنایه جیمک کسری به صرح ایتک بقال جلی علیه
 جنبه الجنی فتنبله و نونک کسری و مد به برکسنه به افتر الونوب برنسنه اسناد اولق الاجناء همزه نیک فقی
 والفک مد به جنبه ایدن کسنه لرو فی المثل اجنا و هابا و هابا یعنی هذه الداری هدم ایدنلر ناقلنلر در و یو
 عبید روایی در جوهری ایدر بن طن ایدر که هذا المثلک اصلی جنانها بانها و لازرا فاعل افعال و زنی اوزن جی
 اولنار و اما اشهاد و احباب شهدک و جیمک جی در شاهدک و صاحبک جی دکلدر مکرکه اجنا ابله ایتا و اردن
 اولان را امثالده جاری اولان نسنه لآخر موضع جاری اولمازا الاجناء همزه نیک کسری به میوه دیوشمک اسمی
 زمانی قرب اولق بقال اجنی الشجر اذ ادرك ثمره و اجنارک نباتاتی جوق اولمغه دخی دیرلر بقال اجنت الارض
 اذ اکثر جناها هو الکلاء و الکماء و نحو ذلک و کلا جیل و زنی اوزن اوتیه و کاه منتره دیرلر الجوه جیمک فقی و و او ک
 تشدید به قریه به دیکلر به و جوه بر قطعه به دخی دیرلر که غلیظ اولا و جوه برک رده اولان دلیکه دخی دیرلر نقره
 معناسنه و جوه حوه معناسنه ده کلور و جوه حاهمه ابله قریه به مایل اولوب دمور یاسی مثالنده اولان لونه
 دیرلر الجویه علی وزن التریبه قریه به به او رمق تقول جوب السقاء تجویه اذا رقت الجواه جیمک کسری
 والفک مد به واسع اولن دره و جوا صمان نام موضعک اسمی در و صمان رمل عاج نام رده بر موضع در شه کم صاحب
 ناموس باب میم صم تفسیر نده اشارت ایتشدر اگر چه نسخ محاکک بعضنده نون بدلنه الف مد و ده ابله واقع
 اولمشدر لکن صواب نون ابله اولمقدرو جوا و جوا ملک قود قلری طرفه دخی دیرلر که جا اوه قدرده لغتدر الجباء
 جیمک کسری والفک مد به کذلک جوماک وضع ایتدکری طرفه لغتدر راجر روایی اوزن الجو جیمک فقی
 و و او ک تشدید به کرک اراسی مابین السماء و الارض معناسنه اگر چه بعض اشعارده وادی واسع معناسنه ده
 کلشدر و جوبر شهرک دخی اسمیدر که اول دایمه زرقاد بدکری شهر دن الجوی جیمک فقی والفک قصر به یاغق
 حرقت معناسنه و شدت عشقین یا شدت حزن دن و جده کلک معناسنه ده کلور تقول جوی الرجل من الباب
 الرابع و جوی برکسنه به برک هواسی موافق کلمکه دخی دیرلر تقول جوبت نفمی اذ الم توافقت البلد الاجتواء
 همزه نیک و تانک کسری به کذلک شهرک هواسی موافق دو و شیمکین اذ اقامتی کریه کورمک تقول اجتوبت البلد
 اذ کرهت المقام فیه و ان کنت فی نعمه الجوی جیمک فقی و و او ک کسری و مد به و جده کلک کسنه بقال جوی
 فهو جوی مثل دو فی التوزن و المعنی و دو سبیدن متغیر اولوب بدر اجه اولان صویه دخی جوی دیرلر اجنی کسری

جنا

جوا

جیا

جها

جها

جها

حتا

حتا

لكن جوى تغير راجحه شد اولان در بعض نسخه ده اجن مدله جيه واقع اولمشدر كسر جيله لكن اصح
اول ذكر اولن دور راجحه ده تغير راجحه معتبر دكدر على ماسي انشاء الله تعالى ليهي جيك كسرى والفك
قصر به او خراب اولن تقول جهي البيت من الباب الرابع اذ خرب الجاهي هانك كسرى ومدله خراب اولان او
المجهي ميمك فني وهانك كسرى ومدله شول دورم اوى در كه اوزرنه كچه سنى اوليه بقال
هصاء ججه لالم يكن عليه ستر الجهورى جيك فني والفك قصر به اجن اولان نسنه بقال است جهوى اى مكشوفه
واست همز نهك كسرى ايله اوترق ريد روعر بلر كلسان بهائى اوزن وضع ايتد كلى كنانند در
بو كه بكي به خطاب ابد وبيا عز جاه القرديش و انتش يا ويلي ذنب الوى واست جهوى بونى ابو عبيد كتاب
الغنى ذكر ايتشد روقر فافك فني و رانك تشد بد به صفوق معناسنه در بغي قور و غنى مرفوع و دبرى مكشوف
اولنر شدت سر ماده زه مصيبت ديشدر لاجه همز نهك فني والفك قصر به سقنى اولين او بقال بيت جهوى
اى لاسقف به الجهورى جيك فني والفك مدله كوك يوزى در كه اچقلق اوله يقال السماء جهوى اى مصيبت لاجه
همز نهك كسرى والفك مدله كوك يوزى اچقلق اولن بقال اجهت السماء اذ انقشع مند الغيم و اچقلقه داخل
اولغه دى ديرل بقال اجهينا السماء اى اجهت لنا السماء كلاهما بالالف الا ان الف فى الاول للصيرورة وفى الثانى
للدخول لاجه جيك كسرى والفك مدله جوملك وضع اولنضق طرف در كه اكاجا اوه دى ديرل الجيه جيك كسرى
و رانك تحققي وتشد بد به شول صور در كه برده جمع اولمشدر و بواسلنه موز دكدر جى جيك فني و يانك
تشد بد به اصفهان شهر نهك اسميدو مرعب در فصل الحاء الاحتماء همز نهك و تانك كسرى به ركسنه در زن
دكوب اوترور كن دولبنده ابقرن وارقه سين جمع ايتك تقول اجتبي الرجل اذا جمع ظهره وساقيه بعمامته
وقد يجتبي يديه بغير دولبنده رينه كاه اولور اجتباى اليه دى ابد الجبوة هانك فني و يانك سكويه اسميدو ذكر
اولنان معنادن الجبوة هانك كسرى و يانك سكويه بمعناها يقال حل حوته وجبوتها لى هانك كسرى والفك
قصرى ايله جى ذكر اولنان وجه اوزن او تور مقلر معناسنه يعقوب رواينى اوزن حابى الشراسيف شبنك فني
وسنهك كسرى ومدله يانلرى بو كسلث اولان طوارو غيرى يقال انه طابى الشراسيف اى مشرف الخندين
وحابى قرب اولنه دى ديرل هر نه اولور سه اولسون لى هانك فني و اخر نه يانك تشد بد به شول بلوندر كه
طاف كى ارقى اولور بو كسلث اولوب كوكى قبلن درن اول الجباه هانك فني والفك قصر به كذلك ذكر اولنان
بلوده ديرل الجبوه هانك فني و يانك سكويه او غلان يور ييكه بشلد قد اوترق رى اوزن سور غك بقال حباب الصبي
على استه حيوان من الباب الاول اذ ان حف وجبو برنسنه جى حبات ايدوب منع ايتكه دى ديرل بقال فلان محبو
ما حوله اى محبيه ويمنعه الغيبة على وزن التريية كذلك حبات ايتك بقال جى ما حوله تحببة والجبو فتمتبه
وواو تشد بد به قرب اولغه ديرل بقال حوت الخمسين اذ ان ثوت لها وقوم بو كسلمه دى ديرل بقال
حباب الرمل اذا اشرف و اوق ايتد اير اوزرنه صيرلوب نشانه اندن صكره واصل اولغه دى ديرل بقال حباب السهم
اذ ان على الارض ثم اصاب الهدف الحيوة خلك فني و يانك سكويه برنسنه و يانك بقال حباب حبة اى اعطاه
الحباب هانك كسرى به عطا معناسنه در الحبابه ميمك فني ايله عطا فلق بقال حابته فى البيع محابة لى هانك فني
و يانك تشد بد به فعل وزنى اوزن سويق مقل معناسنه ومقل خرماى هندى ديكه معروف اولان ميوه در
المتو هانك فني و تانك سكويه كليمك صحا غين بو كك تقول حوت هذب الكساء حوت اذا كففته ملز قبه يعنى
صحافى كليمه اولشغن بو كسلث الحوت هانك فني و تانك سكويه سكويه ايله طبراق صا حن الحشى كذلك هانك فني
و تانك سكويه بمعناه الحشاء تانك فني والفك مدله بمعناه تقول حشاقى وجهه التراب محش حشاقى من الباب الاول
فى محش حشاقى من الباب الثانى و تحشاء وحش برنسنه و يانك معناسنه ده كلور تقول حشوت لاه اعطيته حشاقى

يسيرا

جها

يسيرا الحشوا هانك فني و تانك سكويه والفك مدله طبراقى جوقى ريقال رض حشوا اذ كانت كثيرة التراب الحشوا
هانك فني والفك قصر به همان اوفافى دفاق التبن معناسنه وخرما قشر ليه دى ديرل الجو فتمتبه وواو
تشد بد به ريكانه اقامت ايتك تقول حشوت بالمكان اذ ائت به الفنى فتمتبه و جيك كسرى وتشد بد به كذلك
بر مقامه مقيم اولن تقول تحجيت به ايضا و جى برنسنه يقصد ايتكه دى ديرل تقول تحجيت الشى اذا تعبدت و تحجى
حرى من اولغه دى ديرل تقول تحجيت به و جى برره مقدم وارغه دى ديرل تقول تحجيت هذا المكان اى سيقتم
اليه و لزمته قبلكم الجوه هانك فني و جيك سكويه برنسنه بجل ايتك تقول حشوت بالشى اذا ضننت به بى بجل
ابلسك وكاه اولور بو سبدن رجه دى حجوم نسيمه اولنور و جوبل كى سورمكه دى ديرل بقال حجت الرمح
السفينة اذ اساقفها و جوبل ايتك معناسنه ده كلور بقال لى الجوب خيرا لى الحش و جوا فلق معناسنه دى
كلور بقال حجاب الرجل القوم كذا وكذا لى جراهم وطنهم كذلك الحجاب هانك فني و جيك تحققي فني شول قبر جقلر
در كه صور يوزنه يغمور قطر وسندن حاصل اولور لى هانك فني والفك قصر به جى ذكر اولنان قبر جقلر
معناسنه و ججنا حيه معناسنه دى كا و لا احجاء همز نهك فني والفك مدله جى ناحيه معناسنه و جى برنسنه
حرى من اولغه دى ديرل فرارواينى اوزن تقول حجيت بالشى من الباب الرابع اذ اولعت به و لزمته يهز ولا يهزى
الاجحيه همز نهك و حاء معناسنه فني و يانك تشد بد به لاغ و لطيفه و لغرسو لشمكه ديرل بقال بنهم اجحيه
الغابى تانك فني و جيك كسرى ومدله لاغ و لطيفه سو بلشمك بقال بنهم اجحيه يحتاجون بها الحاجات ميمك
ضمى ايله لاغ و لطيفه ابد شمسك بس باب مغالبه دن حاجيته فحوته در سن جن ركسنه ايله لاغ و لطيفه قلوب
اكاعلمه ايتك لاجها هانك فني و جيك فني و يانك تشد بد به اسمد راجحيه كى لاغ و لطيفه معناسنه بقال
حجياك ما كان كذا وكذا يعنى واقع اولان لعبت ومغالطه نك اضلى بودر ديد بلر و ابو عبيد ايتدى حجابا بلر
اخر حافى بدى و لك كذا وكذا ابد كلى قوللرى كى در وجهه الاغ ابدن كسنيه دى ديرل بقال انا حجابا فى
هذا الامر اى من محاجيك لى هانك كسرى و جيك فني والفك قصر به عقل معناسنه در لى هانك فني
و يانك تشد بد به فعل وزنى اوزن خليف معناسنه در لى هانك و جيك كسرى ومدله كذلك خليف
معناسنه لى هانك و جيك فني ايله ذكر اولنان معناسنه على مامر بقال هو حجبى بذك و جى اى خليف الا انك
اذ افقت الجيم لم تش ولم توث ولم يجمع كافله فى قن و قن دى لايق معناسنه در الحجاب ميمك فني و هانك
سكويه لايق معناسنه تقولا نه حجاب ان تفعل كذا اى مقصده وانها الحجاب وانهم الحجاب ما حجاب همز نهك فني
و هانك سكويه فعل نجب نجب لايق اولدى معناسنه اجه همز نهك فني و جيك كسرى كذلك فعل
نجب نه عجب لايق اولدى معناسنه الحد و هانك فني و دالك سكويه دوه دى تقى ايله سورمكدر ته كم عرب
طافه سنك عاديتدر الحد و هانك فني و دالك مدله بمعناه بقال حدوت الابل حد و او حد و الحد و هانك
فني والفك مدله شمال بلى و مز بون حد و ادينك كنه باعث ذكر اولنان روز كار كدوه مثالنه بلود او كنه قاتوب
سور مسيد و مذكرا جيون احدى ديلنر لى دالك كسرى ومدله شول حمار در كه ديشى مركى او كنه قاتوب
سور القدى فتمتبه و دالك كسرى وتشد بد به ركسنه ايله جيك ايدوب غالبيت اوزن چكشمكدر
تقول حديت فلانا اذ اباريته فى فعل و نازعته القيلة حد ياك هانك فني و دالك فني و يانك تشد بد به برلفظدر
سنكاه باشه بش طور سلم ديك مجلند استعمال اولنور بقال انا حد ياك اى ابرزلى و حدك الحادى عشر دالك
كسرى ومدله اوزن برنجى معناسنه حادى اصلند واحد ابدى بس فاعل الفعلى كه ولودر تاخير اولنوب طرفه
واقع اولوب ما قبل ميسور اولدى و جى ايجون ياي قلب اولندى و عين الفعلى دى تقدم اولنوب وزن فاعل ايك
هالف اولدى الحد و هانك فني و ذال معناسنه سكويه برنلى برنله رايق تقول حدوت النعل بالنعل حد

حدا

ورقيق الحواشي خوب اولان معيشته ديرل يقال عيش رقيق الحواشي اذا كان رغد اورغد فتهنئه واسخ اولان
 معيشته وحاشيه شول خرده دومل در كه اعجل نك بيوك دوه اوليه وخلا بقدن دخی شول خرده اولان
 كسسه در كه اعجل نك بيوك كسسه اوليه الحاشيتان شينك كسري ايله ابن محاضله ابن لبون در كه ابن محاض
 بر شردوه وابن لبون ابي بشردوه در يقال ارسل بنو فلان رابدا لانه تعي الى ارض قد شبت حاشيتاها ورايد
 واولال مهملته بركومك ايلرو اولاق طلبنه كيدن كسسه سي در الحشيه حانك فتي ويا نك تشدد بيله شول
 دوتكدر كه اعجي طولشدر برس صاحب مهذبك حشيه في نهالي ايله تفسير تسي مناسب دكادر الحشيا حانك
 فتي والفق قصير بيله جمعي ذكر اولنان دوشكر معناسنه الحشيه ميمك كسري والفق قصير بيله شول نسنه در كه
 لسا طافه سي اني ارد بيلر صغر لو كورنك اعجون خطامه معناسنه ضم عينه الحاشي ميمك فتي وشينك كسري
 وميد بيله جمعي ذكر اولنان باغلر معناسنه واسمي ايتدي محاشي غليظ اولان لباسله درلر الحشاه ميمك كسري
 وحانك سكويه محاشينك واحدي ذكر اولنان لباس معناسنه الحشا حانك فتي وشينك كسري وميد بيله ذكر اولنان
 لفسى تيز نيز المي يقال حش حش من الباب الرابع الحش حانك فتي وشينك كسري وميد بيله ذكر اولنان
 ضفت اولان كسسه الحشيان حانك فتي وشينك سكويه بمعناه الحشيه ميمك فتي وحانك سكوي ويا نك
 تشدد بيله صولن كسسه ل يقال ارب حشيه الكلاب يعني شول يوكرك طوستان در كه او دجه صولجي كبلري
 واردر الحش حانك فتي ويا نك اخر نه قصير بيله فعل ماضي در كه مقام تنزيهه استعمال اولنور يقال حشالك
 لوزن حاشي حانك فتي ويا نك اخر نه قصير بيله فعل ماضي در كه مقام تنزيهه استعمال اولنور يقال حشالك
 وحاشاك بوايكسينك معناسي ردر وحاشاله دخی ديرل معاذ الله معناسنه وابت كرمه ده حاش لله دخی قرأه
 اولشدر كتاب كرمه اولان رسمه تبعيله والا صلي حاشي در جوهر بنك بوكلامى حزانن خالي دكدر زيرا
 استعمال عربيه حاشانك اخرندن انك حذف في جاز اولحق كتابه تبعيله بلا الف قرأه اولنور ديك نه شئ مقيد
 اولور حالاه الفك حذف في جاز اولحق من قريب كاور انشاء الله تعالى وحاشي ركه در كه انوكه استعنا اولنور وكاه
 اولور حرف دخی اولور فعل اولد وخی زمانه مابعدن منصوب قيلولب ضربهم حاشي زيدا در سين وحرف
 اولد وخی زمانه مابعدن مجرور قيلولر سين ومينويه ايتدي حاشي حرف غيري دكدر زير فعل اولسه صله
 اولسي جاز اولوردي خلا كله شي صله اولد وخی كي وقتا كه جاء في القوم ما حاشي زيدا امتنع اولديسه معلوم
 اولدي كه وفعل دكدر ديدى وميرد بيلر ما حاشي من اجدد بيلر كرى قولار بيله استدلال ايدوب حاشا
 كاه اولور فعل اولور ديدى زير تصرف فعلينه دلالت ايلر وحاشي لريد ديد بيلر دخی استدلال ايدوب اگر
 فعل اوليندي انك حرفك تعلقي جاز اولماز ايدى زير حرفك حرفه تعلقي جاز دكدر ديدى وحاشانك
 اخرندن الف حذف اولند غيله دخی استدلال ايدوب انك حرف اولسه نقص جاز اولمزدى زير حذف
 ونقص اتماده وفعال اولور حرف اولماز ديدى الحضا حانك فتي وصادك تحفيق ايله خرده اولان طاش
 الحصى حانك فتي والفق قصير بيله جمعي وحصى عدد دخی ديرل منه قولم نحن اكثر منهم حصى اى عدد
 الحصىات فتهنئه ككذلك جمعي بقرة ايله بقرات كي وحصاة المسك شول برك اولان مسك يار سي در كه نافه
 مسك اعينه بولنور وحصاة عقله دخی ديرل يقال فلان ذوحصاة ذوعقل ولب الحصىات ميمك فتي وحانك
 سكويه خرده طاشلري جوق اولان ريقال ارض حصاة اى ذلت حصى الاحصاء همز نك كسري ايله ريسنه في
 هابيق يقال الحصىات الشئ اذا عدته الحصى حانك فتي وصادك سكويه منع معناسنه در تقول حصونى فتي
 فتي منعته الحصى حانك فتي وصادك سكويه اتشي او عروب الكلدن من يقال حصونى للاراد اسعزه
 الحصىات ميمك كسري والفق مديله مفعال وزنى اوزن اتش او عروب الكلدن نسنه ووشول الحصىات انوكه اتش

حصا

حصا

حظا

عجربك اولنور مشيدا ولسون ديونن همزه ايله استعمال اولنسه محضه ديرل مفعال وزنى اوزن الخطوة حانك
 شئى طاء معجمه سكويه بركسسه نك ايتنه قدر واعتبار بولمدر الخطوة حانك كسري وطانك كذل سكويه بيله
 بمعناه الخطوة حانك كسري وطانك محففيه بيله بمعناها ايضا يقال خطيت المرأة عند زوجها خطوة وخطوة وخطوة
 من الباب الرابع ويقال خطي فلان عند الامير اذا كان ذا قدر ومنزله عند الخطية حانك فتي وطانك كسري
 ويا نك تشدد بيله قدر واعتبار بولان كسسه الخطايا حانك فتي والفق قصير بيله جمعي قدر بولان كسسه ل معناسنه
 بقول هي خطي واحدي خطايي وفي المثل الا خطيه فلا اليه يني اگر سكار عايتنه قصور قيلولر ايسه سن همتنه
 قصور قلله خيالدر كه هيت سيبيله بعض مقصود كه واصل اولاسين وبومثلك اصلي شول عورت حقنه واقع
 اولشدر كرمي قيته تصلف قلوب قدر واعتبار دعواسين قلردى الخطي حانك فتي وطانك كسري
 وتشدد بيله شولر جلدركه قدر ومنزله صاحبي ولا يقال رجل خطي اذا كان ذا خطوة ومنزله الاحطاء
 همزه نك ويا نك كسري ايله قدر واعتبار بولن يقال احتطى عند الامير اذا صار ذا خطوة الاحطاء همزه نك
 كسري والفق مديله بركسسه في بركسسه نك اوزر بيه تفضيل ايمك تقول خطيته علي فلان اذا فضله عليه
 الخطوة حانك فتي وطانك سكويه بركسره لو قدر كه اوزر في رستين مقدار بدر الخطيه حانك فتي وطانك فتي
 ويا نك تشدد بيله ذكر اولنان اوقه ديرل فتي ترمي اولسه وفي المثل احدى خطيات لقمان ولقمان مراد لقمان
 بن عادر وخطياندن مراد انوك لند وخی او قلدر ووبومثل شول كسسه حقنه ضرب اولنور ككه شرله
 معروف اولوب حيانا ايتن ايلك صادر اوله الخطوات فتهنئه جمعي ذكر اولنان وقلر معناسنه الخطاء حانك كسري
 والفق مديله كذل جمعي الخطات حانك فتي ونونك سكويه بركسسه ي كلام مكروه ايشدر ملك ابن السكيت
 روايتي اوزن مزبور ايتدي حطى بلغندر عنطى بديد كرى قولر نك ميل ممله وطاء معجمه ايله كلام مكروه
 ايشدردي معناسنه الحفوة حانك كسري وفانك سكويه بالي اياق يوريك الحفيه حانك كسري وفانك
 سكويه بمعناها الحفاه حانك كسري ايله بمعناها كذل الحفاء حانك كسري والفق مديله بمعناها كذل
 الحافي فانك كسري وميد بيله بالي اياق يورين كسسه يقال حفي يحي من الباب الرابع اذا مشي بلا خف ولا نعل الحفا
 حانك فتي والفق قصير بيله بالين يورين اياق اشنق يقال حفي من كثره المشي من الباب الرابع ايضا اذا وقت
 قدمه او حافره الحفي حانك فتي وفانك كسري وميد بيله ياغي اشنق كسسه الاحفاء همزه نك كسري بيله بركسسه نك
 ياغي اشنق ريق الحفاوه حانك فتي وفانك تحففيه بركسسه دن برنسنه طلبنه مبالغه قيلولر ايرام ايمك
 وفي المثل مازيه لا حفاوه وما ربه ميمك فتي ويا نك شئى ايله ياخود فتي ايله حاجته ديرل يعني مقصود عرض
 احتياج در ايرام دكدر وحفاوه مبالغه ايله اگر امه دخی ديرل الحفي فتهنئه وفانك كسري وميد بيله كذل مبالغه
 ايله اگر ام ايمك تقول حفيت به من الباب الرابع وتحفيت به اذا بالغت في اكرامه والطافه الاحفاء همزه نك كسري
 وحانك سكويه ايك ياغي طشر عبق يقال احفي الفرس اذا شجع حافره وانسحاج حاه ميمله دن صكره جميله
 صوباق در وحقار كسسه نك طواري ذكر اولنان وجه اوزن اولمغه دخی ديرل يقال احفي الرجل اذا حفيت دلبته واحفا
 شو بلسه نك ومنارعه نك نهايتن بولمغه دخی ديرل يقال احفي شارب به اذا استقصي في اخذه والرق جزء والراق
 الصاق معناسنه وخر قطع معناسنه در وفي الحديث انه امر ان يحني الشوارب ونعني التي يعني ييق قير قيلولر سقل
 صاليور لسنه امر اولندي الحفي حانك فتي وفانك كسري ويا نك تشدد بيله شول عالمدر كه برنسنه كتهيله يعني
 حقيقته بلسه اولو حفي برنسنه في طلبه زياده ايرام اوزن اولنه دخی ديرل الحفو حانك فتي وفانك سكويه منع
 ايمك اممي روايتي اوزن تقول حقوت الرجل من كل خير احفوه حقوا من الباب الاول اذا منعت من كل خير الحفي
 حانك فتي وفانك سكويه برنسنه في سقارش ايدوب امر لمد مبالغه ايمك تقول حفيت ايله بالوصية

حفا

حقا

حكا

حلا

اذا قلت حكا ابو عبيد الحافاة ميمك ضمي ابله ركسته ابله سويلشوب چكتمك ابو زبد روايتي اوزن تقول
 حافيت الرجل اذ امارته ونازعه في الكلام الحقوة حانك فتي وقافك سكوبله روجع دركه قارنه عارض
 اولور تقول حق الرجل على البناء للمفعول المحقوب ميمك فتي وحانك سكوبى واولك تشد بيله ذكر اولنان مرضه
 مبتلا اولان كسته الحقو حانك فتي وقافك سكوبله اوقك بك جانبته اولان ابجه ىى وحقوازان دخی دیرلر
 الاحق همزه مك فتي وقافك كسرى ومد بيله جمع قلى يقال ثلاث احق واصلى احقو در قافك ضمی ابله فعل وزنى
 اوزن لكن كلام عمر به اخرى واو اولوب ما قبل مضوم اولور اسم بولناد غنه بناء قافك ضمه سى كسره يتبدل
 اولنوب واو ياه قلب اولندى پس قاض وغاز اعلاى كى اعلا اولندى الحق حانك ضمی وقافك كسرى
 ويك تشد بيله حقك جمع كسرى اصلته فعل وزنى اوزن ابدى خمتنه پس واو نك طرفه واقع
 اولدو عيجون ياه قلب اولنوب واو اول دخی ادغام ايحون ياه قلب اولنوب ادغام اولنوب وحقو بكره
 وازار بعليق يه دخی دیرلر مشدد از معناسته الحكاية حانك كسرى به ركلامى نقل ايدوب خبر ورمك تقول
 حكت عنه الكلام حكاية من الباب الثانى وحكوت دخی لفت درو ركسته مك اشى كى ايشكه دخی دیرلر
 الحكاك ميمك ضمی ابله ركسته بى كرمك تقول حكت فعله وحاكيت اذ افعلت مثل فعله وركسته به بكرمكه
 دخی دیرلر يقال فلان يحكى الشمس حسناو يحاكها معنى الاحكام همزه مك كسرى والفك مد بيله دو كى رك
 ايمك تقول احكت القعدة فهو لغة فى احكاها اذا قوبتها وشددتها الخلو حانك ضمی ولا مك سكوبله طتلوكه
 اجينك مقابلى دروكاه اولور فابله معناسته ده كلور منه قولهم لم يحل منها بابل اى لم يستفد منها كثير
 فابده وبو نفيدن غيرى رده استعمال اولناز الخلاوة حانك فتي ولا مك تخفيفه بركسته طتلوا ولى يقال
 حلا محلو خلاوة وحلاوت بركسته به شيرين كور غكه دخی دیرلر يقال حلى فلان بعينى وفى عيني
 وبصدرى وفى صدرى يحلى خلاوة من الباب الرابع اذا عجبك ومن الباب الاول ايضا يقال حلا فلان بعينى
 وفى عيني محلو خلاوة واصبع ايتدى حلى باب رابعين كوزه شيرين كور غكه استعمال اولنور وپاب اوله اغزه
 شيرين كله ده استعمال اولنور ديدى وحليت المرأة قباب رابعين عورت حلى صاحبي اولدى معناسته ده
 كلور الحليه حانك فتي ويك تشد بيله زينت صاحبي اولان عورت الحليه لا مك كسرى به بمعناها الاول
 حانك فتي ولا مك كسرى ومد بيله زينت صاحبي اولان عورت معناسته يقال امرأة حالیه ونساء حوال
 الاحليله همزه مك كسرى ولا م اولك كسرى ومد بيله كذلك بركسته لذب اولق معناسته وبعض اشعاره
 متعددى دخی كلشدر وافي عال باينه متعددى كلشدر ذكر اولنندن ماعد او اعرويت الفرسدن ماعد او اعروا
 اتى صوب عريان ايمك در لا حلا همزه مك كسرى به بركسته فى طتلو قلى تقول احليت الشى اذا جعلته
 حلو او يقال ما امر وما احلى اذ لم يقل شيا معنى اى وطتلون سنه سويلسه واحلا بركسته فى طتلو بولقه دخی
 دیرلر الحلا ميمك ضمی ابله ركسته ابله لاف وطيفه ايد شيمك تقول حاليت اذ طابيت الخلو حانك ضمی ولا مك
 سكوبى والفك قصر بيله لذلوا اولان سنه احلاتك موثى ومرانك مقابلى دركه مر امرك موثى دراجى معناسته
 يقال خذ الخلو واعطه المرى يعنى ابو سن من ال بتلوسن اكاو رديك محله بيله دیرلر وبعورت قزلى
 حقتنه صغرا همراها ديشدر الغالى تانك فتي ولا مك كسرى ومد بيله حلاوت وعجب اظهار ايمك يقال تحات
 المرأة اذا ظهرت حلاوة وعجبا الخلو حانك فتي ولا مك سكوبله اجيره او جرتنه فضله سنه ورمك الخلو ان
 حانك ضمی ولا مك سكوبله بمعناه تقول حلوت فلانا على كذا ما لافانا الخلو حلو لو حلو اذ او هبت له شيا على
 كل شى يفعله لك غير الاجرة واجرت معناسته دخی كاور وفى الحديث نهى عن حلوان الكاهن يعنى اجرت رمالدن
 نهى اولنشدن وحلوان بركسته حين تزوجك قز بنك مهرن كندى نفسچون لغه دخی دیرلر كه عرب طافه سى

حقتنه بومد مومد وقاله امرأة لا ياخذ الخلو ان من بناتنا وحلوان بركسته دخی اسمى دركه انى ايجادى بن عمران
 بناتنا بركسته وحلوان عورت نه بنت قلعه دخی دیرلر تقول حلوتها من الباب الرابع اذا جعلت لها حليا الخلى حانك
 فتي ولا مك سكوبله نسا طافه سنك زينت وركبى وحلى عورت نه بنت قلعه دخی دیرلر تقول حليت المرأة
 احليها حليا من الباب الثانى اذا جعلت لها حليا الخلى حانك ضمی ولا مك كسرى ويك تشد بيله جمى زينت
 معناسته ندى ابله ندى كى وواصلته تقول وزنى اوزن ابدى وكاه اولور حالى مكسور قيلولر ما بعد نه
 اولن يانك مناسبى ابله ضمی كى وقرى من خليم عجل جسد ابا الفم والكسر الحليه حانك كسرى ولا مك سكوبله
 قلى بنى اولن سنه الخلى حانك كسرى والفك قصر بيله جمى حليه ابله كى وكاه اولور لام مضوم قنور وحليه
 بركسته نك صفتنه دخی دیرلر حليه حانك فتي ولا مك سكوبله ناهيه جند برك اسمى دركه اسلافى جوق ولام غله
 معروف در الخلى حانك فتي ولا مك كسرى ويك تشد بيله كفعيل وزنى اوزن در نصى ديد كرى اولك
 قرو سى در بيمى السى معناسته الاخليه همزه مك فتي ولا مك كسرى ويك تخفيف ابله جمى ذكر اولنن او تکر
 معناسته الخليه على وزن التريه بركسته فى زينت صاحبي قلى تقول حليت المرأة محليه اذا جعلتها ذات حلى
 وتحليه بركسته فى اوصاف جميله ابله وصف ايمكه دخی دیرلر تقول حليت الرجل اذا وصفت حليته وركسته فى
 صاحبك كوز به شيرين كوسر مكه دخی دیرلر تقول حليت الشى فى عين صاحبه ووطعائى شيرين قلعه
 دخی دیرلر تقول حليت الطعام اذا جعلته حلو وكاه اولور حلات السويق دخی دیرلر غيرى مهور مهور قلى
 طر بيله الا سقلا همزه مك وتانك كسرى به بركسته فى شيرين عدا ايمك يقال اسقلا اذ اعده حلو اكا يقال استجاد
 اذ اعده جيد القلى فتحته بيله ولا مك كسرى وتشد بيله بركسته فى بركسته فى بركسته فى بركسته فى بركسته فى
 الخلو حانك فتي ولا مك سكوبى والفك قصر دخی جا زدر الخلو حانك ضمی والفك قصر بيله رديكولو
 اوت در و حلاوى باشك كسه جانبته اولن برك اور ته سنه دخی دیرلر الخلاوة حانك ضمی ولا مك تخفيفه
 كذلك باشك كسه جانبته اولن برك اور ته سى الخلاوة حانك فتي والفك مد بيله بمعناها حلى مفتوح
 قاسك النى مباد رسن وحقن مضوم قلسك قصر ايدرسن تقول وقع فلان على خلاوة القفاى على وسط
 القفا وكذلك على خلاوى القفا وحلاواه القفا الحياه حانك كسرى ايله دفع ايمك تقول حيتته حياه من الباب
 الثانى اذا دقت عنه الحى حانك كسرى والفك قصر بيله فعل وزنى اوزن ممنوع اولن سنه كه اك قريت ولفه
 رخصت اوليه قورى معناسته وفى الحديث لاجى الله ورسوله الاجام همزه مك كسرى والفك مد بيله رى قورى
 قلى واجاد موزى قز در مغه دخی دیرلر تقول ايمت الحديد فى النار ولا تقل حيتته الحى مع اولك ضمی والفك
 قصر بيله قز مشد دور الحوات حانك كسرى وميمك فتي حانك تشيه سى قورى معناسته كسالى روايتى اوزن
 رمز بور ايتدى حانك تشيه سنه قياس حيان در لكن مسوم اولن جوان در ديدى حلى الدبر حانك فتي وميمك
 كسرى ويك تشد بيله ودالك فتي ويك سكوبله محاهد عام بن بابت لا نصار برك اسمى در حى فصيل معنى
 مفعول ورمز بور حى الدبر ديد كرى غزاده انى ارى كفاردن صاقله عيجون در زراد برارى جامعته دیرلر نك
 باب راده مرورا تشدر حاة المرأة حانك فتي وميمك تخفيف ابله عورتك زوجك ناهيه سى درو بونكه ذكر اولنن
 لغتنن غيرى لغت يوقدر بخلاف سا واخواتها وحاة بالدرد اولن بالق اتنه دخی دیرلر عضله الساق معناسته
 واصبعى ايتدى اتك بجا غنه لى حاة وارد در وانلر شول المرد كه اتك بجا غنه مسكر مثالنه اوقرى كور نور بى
 ايجردن وورى طشره دن الحوات فتحته جمى ذكر اولنن اقلر معناسته اطمى حانك فتي والفك قصر بيله
 شول كسنه در كورج جلتندن خشم اوله لبر ورج واخ زوج كى كه ربه قين ايو رينه ماين دیرلر الاجام همزه مك
 فصيل جمى زوجك خصلرى معناسته وبونكه دور لغت واوهر برى حى مثل قنى وورى جو مثل ابو وبرى

حكا

معه نك سكويه بر كسنيه حكم و غلبه قلمی تقول خزا محزوه خزا و اذا اساسه وقهره انزى خانك كسرى
وزانك سكويه بر كسنيه خور و ذليل اولق يقال عزى محزى خزا من الباب الرابع اذ قل وهان بن السكيت يتدى
وقع في بليه و لمزاه الله دیر الخازاة ميمك خمی ايله بر كسنيه زاع اید و با هانت اید شیمكه دور شیمك تقول خازانی
فلان خزته خزیه یعنی باب مغالبه دن بوجه اوزن استعمال اولنور و كاه اولور خازانی فلان و كرهت ایل
خزیه دخی در سن الخزایه خانك فقی و زانك تخفیف ايله اونمق تقول خزا محزى خزایه من الباب الرابع ایل
انصق انزى ان خانك فقی و زانك سكويه او نخی كسنيه انزایه خانك فقی و انزیه الفك قصر بله جمی الخزایه
خانك فقی و زانك سكوى والفك مد بله موثی تقول رجل خزان و قوم خزایا و امراة خزایا خانك فقی
و الفك مد بله شاتاندن بر اوتك انخی در اگر چه صاحب قاموس بونك انخی جاء مهملة ايله در دیشدر انظما
خانك فقی و الفك قصر بله عدد دن فرد معنا سنه بقال نصا اور كا ای فردا اوز و الخشیه خانك فقی و شین
معه نك سكويه خوف ایتك تقول حشی الرجل یحشی خشیه من الباب الرابع اذا خاف و كاه اولور
حشیت علت معنا سنه ده كلور ته كم بعض اشعار ده واقع اولمشدر و كره كورمك معنا سنه ده كلور كقوله
تعالی خشینا ان به قهها طغیانا و كره اقال لا خفش معنا كرهنا الخشیان خانك فقی و شینك سكويه خوف
اید جمی كسنيه الخشیاء خانك فقی و شینك سكوى والفك مد بله موثی خوف اید جمی عورت معنا سنه الخشاة
ميك خمی ايله خوف ایتیه ده زاع اید شیمك تقول خاشانی فلان خشیه خشیه مضارع عند شینك كسرى بله یعنی
فقی اكاف و قد غالب و لسك باب مغالبه دن بویه در سن ابو صیدر و انی اوزن الخشیه علی وزن التریه قور ختمق
تقول شاه خشیه اذ حروفه بقال حش ذواله بالحبالة و ذواله ذال معجنه خشیه قورت ذبب معنا سنه یعنی قور دی
دور ایل قور خشت الخشی خانك فقی و شینك كسرى و یانك تشدید بله فعلیل وزنی اوزن قوری یا بس معنا سنه
اجمعی و انی اوزن حشی کی در خاه مهملة ايله وزنا و معنی الخشو خانك فقی و شینك سكويه رزم خرما و خوشو خرما
اغای رزم خرما و ریمكه دخی در بقال حش الخلة تحش و اذا حشفت الخشیه خانك فقی و صاد مهملة نك سكويه
خام که اعضای تا اسلدن در الخشی خانك فقی و الفك قصر بله جمی خایل معنا سنه الخشیه خانك كسرى و صادك
سكويه بمعناها ابو عینده ایتدی بن معجم اولن خصیه در ضم خایله كسره معجم دكلدر دیدی و خصیه در
معجم اولن صیغه ثنیه اوزن حصی ایشد لمشدر صیغه افراد اوزن دبدی و ابو عمرو ایتدی خصیتان شول
ایکی دری در كه یومر ده ل انوك ایچنه اولور و اموی ایتدی خصیه یومر ده در و حصی جمی و خصیان ثنیه سی در
اكا الخلق انز سن نته كم الیه ثنیه اولند قد الیاء در سن تاكتور مكسرن بونلر نادول در دبدی الخصیاء خانك كسرى
و الفك مد بله خصیبی اخرج ایتك تقول حصیت الفحل حصاء من الباب الثاني اذا سالت خصیه الخشی خانك فقی
و یانك تشدید بله خای سی جقرن كسنيه الخصیان خانك كسرى و صادك سكويه جمی خای سی جقرن كسنيه
مغنا سنه الخصیه خانك كسرى و صادك سكويه كذاك جمی الخشیه ميمك فقی و خانك سكويه خایم دن كسلن بر
موضع قطع معنا سنه الخطوة خانك فقی و طاء مهملة نك سكويه ادم كه ایك ابا غلن سی در حالت مشیه الخطوات
ختمینه جمی الخطوات خانك فقی و طانك سكويه كذاك جمی الخطوات خانك فقی و طانك فقیله كذاك
جمی الخطی خانك فقی و الفك قصر بله جمی كثری ادم ملر معنا سنه الخطوة خانك فقی و طانك سكويه ایلناه مره ادم
ادمق معنا سنه الخطوات فقیله جمی الخطاء خانك كسرى و الفك مد بلكللك جمی ركه ايله ركا کی و ركه شول
صوقایی در كه سختیاندن دكر ل الخشیه علی وزن التریه دفع ایتك منه قولهم فی الدعاء للانسان خطی
عنه بالسوء ای دفع عنه السوء و بقال خطی عنك ای امیط و اماطه از الیه در ل الخطو خانك فقی و طانك
سكويه ادم ادمق الاختطاء همزه نك و تانك كسرى و الفك مد بله بمعناه تقول خطوت من الباب الاول
و اخطیت الاختطاء همزه نك كسرى بله بر كسنيه ادم ادمق تقول لخطیت غیرى اذا جملته علی ان خطو الخطی

خسا

خشا

خصا

خطا

فصله و طانك كسرى و تشدید بله كذاك تجاوز معنا سنه تقول خطیته اذا تجاوزته و بقال خطیت رباب الناس
و خطیت الی كذا یعنی خطی بر سنه دن كیمكه و بر سنه دن واصل اولغه متناول در و لا تقل خطیات بالهمزة الخطو
خانك و طاء معجنه نك خمی و واو تشدید بله بر كسنيه بدشقی صق اولوب جمی اولق تقول خطایه خطو
من الباب الاول اذا كتز و لا تقل خطی من الباب الرابع خطایه خانك و یانك فقی و الفك قصر بله ایك كله در كه
بجمع الهم معنا سنه استعمال اولنور بقال خطایه خطایه ای مكثر بجمع الخطوات فقیله شول كسنيه در كانی صق
اولوب بری و ی اوزنه بغلس ايله الخشیان خانك و طانك كسرى و ما یبند نونك سكويه خشیات اهل اولن كسنيه
بقال رجل خشیان اذا كان فاحشا الخشیه خانك فقی و نونك سكويه فقیله و زنی اوزن بر كسنيه كلات كریهه
ایشندر نك بقال منطی اذا اذید و ما معناه المکره و تشدید بله و دالین مهملته تشهیرا كیمكه در ل الخفی خانك فقی
و فاك سكوى ایلر بر سنه فی كیز ملك و اشكان قلعه دخی در ل اضداد دن در اصمعی رواتی اوزن تقول خفیت الشی
اخفیة اذا كتمته و خفیته یضاد الطهرته و ابو عینده دخی اصمعی كی روات قاشدر بقال خفی المطر الفا و اذا اخرجه من
اتفاقن یعنی مطر فان بی بواسندن جقر سنه الاخفاء همزه نك كسرى و الفك مد بله بر سنه فی كیز ملك تقول خفیت
الشی اذا سترته و كتمته و منه قوله تعالی ان الساعة آتیة اكاد اخفیها و بعضلر اخفیها دخی قرا تایتدی همزه نك خفیه
اما صورت فقهه اخفیها الظهر ها معنا سنه اولد فی ظاهر در و اما صورت خیمه اخفیها الظهار معنا سنه اولماسی
همزه نك یچون اولوب زاله خفا مراد اولما غله ولور كه خفا كس خایله عظام معنا سنه در علی ما صمعی بر و اشكیته
كی اولور ازلت عنه ما یسكوه معنا سنه یعنی بضمور اولد فی نسنه فی زاله قلدیم معنا سنه الخاف خانك كسرى
و مد بله حنه در ل اصمعی و انی اوزن و ان منادر ایتدی الخافیه خانك كسرى و یانك تخفیفیه شول جن در كه بدند
كیز لنور الخفیة خانك فقی و یانك تشدید بله جن طوق ازی بقال خفیة ای لم و من خفیة رسلان یعنی اولن بره
دخی در ل منه قولهم اسود خفیة قولهم اسود غایه و غایه دخی رسلان تا غنه در ل و خفیة كذاك دبی یا قنی اولن
قیویه در ل و كیه معنا سنه و ان السكیت ایتدی خفیة شول قیودر كه بر كه قاز لیوب بعد رك اولنوب طیر امله
لر لاغین نكر ایچنه اولن طیر افر اخرج اولنه و ابو عینده ایتدی بو مقوله قیویه خفیة دبد كاری ظهار اولند خفندن
او تری در ل الخفی خانك فقی و یانك تشدید بله كیز لونسنه خافی معنا سنه الخفیان خانك و فاك كسرى بله ثنیه سی
و خفیان اوزن لیه دخی در ل قال بعض العرب اذا حسن من المرأة خفیها حسن سایر رها یعنی اوزی ملائم اولسه كه بولاب
و صبا اهل اولسنه دلالت ایدر و زنی برینه قرب اولوب ازی رده تمام قرا یسنه كه بوصفر سی و یانلری طلو اولمنه
دلالت ایدر الخفایا خانك فقی و الفك قصر بله جمی الخفاء خانك فقی و الفك مد بله بر كسنيه ر و علامت كیز ل اولمنه
در ل بقال خفی علیه الاثر خفی خفا و بوسیدن عرب لك برح الخفاء در ل جن بر سنه و اخع اولسه الخواف
خانك فقی و فاك كسرى و مد بله قوش قنادنه اولن یلكلرك او نخی بلكندن مادونه خوافی در ل اصمعی رواتی
اوزن و خوافی خرما اغا جنك شول بود قله نه دخی در ل كه خرما لك كویكنه قرب رده بته و اول بود قله
اهل نجاز لفی اوزن عواهن در ل الاستغفاء همزه نك و تانك كسرى بله كز لیمك تقول استغفیت منك اذا
قواربت و لا تقل اختفیت الخفو خانك فقی و واو سكويه برق بلودك اطرافنه ارقری ضعف اوزن بلدن مق
الخفی خانك فقی و فاك سكويه بمعناه تقول خفا البرق یخفو خفوا من الباب الاول و خفی خفیا من الباب
الثانی اذا لمع لمعا ضعیفا معترضا فی نوحی القیم و كبر بلوت اطرافنه ارقری اولوب بلدن مسه بلكه فی الجملة
بلدن یوب ساكن اولسه اكا و میضی در ل و اكر بلودی یارب صاغه وصوله میل ایتكسرن وسط جمیله طوغری
اوزنسه اكا عقیقه در ل الاختفاء همزه نك و تانك كسرى بله بر سنه فی جقرمق تقول اختفیت الشی اذا استخفی حنه
المتخفی ميمك خمی و فاك كسرى و مد بله كفن صومعی باش معنا سنه و مز بون محقی دبد یلر كفتی اصخر اخرج

خطا

حق

خلا

ایند کدن اوتیری اتفاق خلت کسری و الفک مبدل شول کجند که انی قریب اوزن و اوزن تر از الاغینه هیز منک فقی
 و فاک کسری و یانک تخفیفی ابله جمی ذکر اولن کلیمر معنا سنه الخلو خمتینله و و اوک تشدید بهله برسنه خالی اولن
 تقول خلا الشی مخلوخلو و خلوت به سخرت به معنا سنه دانی کلوز سخره دن استنهر معنا سنه و برکسنه ابله
 خلوت اولن معنا سنه ده کلوز قال الله تعالی و اذا خلوا الى شياطينهم و بعضلر ایتدی بونه الی مع معنا سنه و ک
 قال الله تعالی من انصاری الی الله و منی معنا سنه دخی کلوز کقولہ تعالی وان من امه الا خلا فیها نذیرای منی
 و ارسل و خلی فی بدی غنی اولدی معنا سنه دخی کلوز بقال عبد و خلی فی بدی ای انه مع عبودیتہ غنی قال یعقوب
 و لا تغل و خلی فی بدی من باب التفعیل خلا خانک فقی و الفک مبدل بری اولن بقول انا منک خلا ای راه حق بونی
 مصدر قلستک تنبیه و جمع قلز سن و قین فعیل و زنی اوزن اسم قیلوب خلی دینک تنبیه و جمع و موت قیلز سن
 بقول انا خلی منک دیر سن بری منک معنا سنه و خلا منزل معنا سنه دخی کلوز و فی المثل خلا و ک افقی لیا ناک ای
 منزله اذ خلوت فیہ الزم لیا ناک و خلا محل طهارت دخی دیرلر متوضا معنا سنه و خلا شول مکانه دخی دیرلر که
 اند برسنه اولمه خلا خانک فقی و الفک قصر به تاز او ت حشیش رطب معنا سنه خلا ذکر اولن اوزن و وزن
 و احدی الخلیه خانک فقی و یانک تشدید بهله شول ناقه در که ایانک باغی جوز لوب ضالیور به و نسا طایفه سنه
 ات حلیه دبد کاری طلاق دن کنایت در معنای مذکور دن اخذ اولن اوزن و حلیه شول ناقه به دخی دیرلر که اخر
 ناقه ابله ولد واحد اوزن یا قلش اوله و حیثیتله که انی ایکسی دخی امزن و قین بری امر سنه اهل بیت اولنر اول برسن
 ضا غمغیون حالی بولر و حلیه بیروک کیه دخی دیرلر سفینه عظیمه معنا سنه و حلیه ازی قوا ته دخی دیرلر بیت الخلی
 معنا سنه خلا خانک فقی و الفک قصر بهله شول کله در که انوکله استنفا و لنوره مابعدی نی که منصوب ایدر و کاه مجرور
 ایدر و تقول جانی خلا زبد اکلہ خلا فی فعل قلوب تحتنه فاعل مستتر قلما قلہ کویاکه خلا من جانی من زبد ایدر
 اولور سن اما قین خلا زبد دینک جرله بعض نحو بین انی حرف جر اعتبار ایلر حاشا منزل سنه و بعضی مصدر
 اعتبار ایدر و ب مابعد مضاف در ا ماما خلا ناک مابعد ند نصب دن غیری جائز اولماز جانی ماحلاز بد ایدر سن
 بوضو رت خلا کله مای صله اولوب فاعلی تحتنه مستتر اولور و مابعد ریا اولماقین تا و بل مصدر رده اولوب جانی
 خلوز بد معنا سنه اولور یعنی جانی و فی وقت خلوه من زبد و عر بلرک افعیل ذلك و خلا کدم دبد کاری قولر ناک
 بخلو سقوط معنا سنه در یعنی سن انی ایشلین غم کجه که مدن بری سن خلا و خانک فقی و لا مک تخفیفی ابله اصبع
 قبیلہ سندن بر جماعتک با سنک ادی در که اول خلا و من سبع بن بکر بن اشجع در که اینس اسیر لی قتل اند که انیری
 منه دیش ایش ته کباب حیدر ذکر اولنشد رخلی خانک فقی و یانک تشدید بهله شول کسنه در که انوک غصه سی
 اولیه و بوشینک مقابلی در شین معجه ابله و جم ابله غناک معنا سنه خالی لامک کسری و مبدل به شول رجل در که
 انوک زوجہ سی اولیه اصمعی روایتی اوزن و خالی اوت یجن کسنه به دخی دیرلر الخالون لامک ضمی و مبدل به جمی اوت
 بچیلر معنا سنه القرون الخالیه خمتینله و لامک کسری به کچن قرنلر طوائف ماضیه معنا سنه الخلی خانک فقی
 و لامک سکونیه تاز او ت بچمک الاختلا همزه ناک و تانک کسری به بمعناه الاختلا همزه ناک و خانک کسری به بچمک
 تقول خلیت خلا و اختلیه فاخلی اذا جرزه و قطعتہ فانقطع وطوان اوت بچمکه دخی دیرلر تقول خلیت دانی اخلیها
 اذا جرزت لها الاخلا و اختلا قلی کسمکه دخی دیرلر بقال السیف تحتلی ای قطع الختلون بمک و لامک ضمی ابله اوت یجن
 کسنه لری خلی بمک کسری و خانک سکونی و الفک قصر بهله شول الت در که انوکله اوت مجرر الحلا همزه ناک کسری و خانک
 سکونیه شول طرف در که انوک ایجنه بچلش اوت وضع ایدرلر الاخلا همزه ناک کسری و الفک مبدل به را و نلی اولن
 بقال اخلت الارض اذا کثر خلاها و الاخلا برسنه یجن شها قالمه دخی دیرلر بقال الاخلا الشی و الاخلا کجی و الاخلا

خدا

شول

د

ل

د

د

دجا

بر مکاتی خالی بولمغه دخی دیرلر تقول اخلیت المکان اذا صادفته خالیاً و اخلا برکسنه خالی اولمغه دخی دیرلر تقول
 اخلیت اذا خلوت و اخلا غیر کسنه فی خالی قلمه دخی دیرلر تقول اخلیت غیر یبتعدی و لا یبتعدی و اخلا طعامی
 فارغ اولمغه دخی دیرلر الاخلا بمک ضمی و الفک قصر بهله ترک ایدر شول خلیت الرجل اذا تار کتله الخلی فختنه
 و لامک کسری و تشدید بهله برسنه دن فارغ اولن تقول اخلیت اذا فترغت الخلیه علی وزن التریسه و رکنه فی خالی قلمه
 و صالیور مکه دیرلر تقول خلیت عنه و خلیت سبیلہ الخلی بمک ضمی و لامک فقی و تشدید بهله صالیور لمش نسنه
 الخلی بمک ضمی و لامک کسری و تشدید بهله قید دن خلاص قایچی کسنه لخی خانک فقی و الفک قصر بهله برسنه
 صوبلک کلام فحش معنا سنه الخلی خانک فقی و نونک کسری و مبدل به فحش قعمتن اولن کلام الخلیه خلتک فقی و یانک
 تخفیفی ابله موثقی بقال کلام خن و کله حنیه الاخلا همزه ناک کسری به کلام فحش صوبلک بقال خنی علیه من الباب
 الرابع و انی علیه فی منطقه اذا فحش و انما فاک برکسنه غدر ایدر و ب هلاک ایتکه دخی دیرلر بقال اخی علیه
 الدهرای انی علیه و اهله و اخا افساد معنا سنه ده کلوز تقول اخیبت علیه اذا افسدت الخلی خانک فقی و یانک
 تشدید بهله بلدز بنق تقول خوت البصوم تحوی خیام من الباب الثانی اذا سقطت و لم تطرفی نوره ها و نوبه نونک فقی
 و و اوک سکونیه بلدز منزل لندن سقوط ایتکه دیرلر و امطار یغمر یغمر بقدر مقدار الاخاء همزه ناک کسری و الفک
 مبدل به بمعناه بقال خوت البصوم اذا سقطت کذلک اخوا خانک فقی و الفک مبدل به خالی اولن تقول خوت الدار خواء
 اذا خلعت و او یقلوب خراب و لمغه دخی دیرلر منه قوله تعالی فتاک یوتهم خاویه ای حالیه و بقال ساقطه کمال فقی
 خاویه علی عروشها ای ساقطه علی سقوطها الخوی فختنه و الفک قصر بهله عورتک و لاد ت و قننه خالی خالی اولن
 بقال خوت المرأة من الباب الثانی و حویت خوی من الباب الرابع اذا خلا جوفها عند الولادة الخویه خانک فقی و یانک
 تشدید بهله برجنس طعام در الخویه علی وزن التریسه ذکر اولن طعام ایشلک تقول حویت لها خویه اذا غلت لها خویه
 یا کلهها و تحویده و جو کدی رده قارن بدن راغ ایتکه دخی دیرلر بقال خوی البعیر تحویه اذا جانی بطنه عن الارض
 فی روکه و کذلک الرجل فی جهوده و تحویه بلدز طو لغمه میل ایتکه دخی دیرلر بقال خوت البصوم اذا لالت للغبی الخوی
 خانک فقی و یانک تشدید بهله فعیل و زنی اوزن شول یدر که دوز اوله الخوا خانک فقی و و اوک تخفیفیه و از صوت
 معنا سنه فصل الدال الدالی دالک فقی و همزه ناک سکونیه د و منک بدشدن شول یدر که بالان اخلی توک اوزن رینه
 واقع اولماقین انی مجروح ایدر و بسیدن در که غرابی دایه دبد بلر اکل ایتکه یجن د و منک بدشدن اول غله قریه یجن
 الدیات فختنه جمی ذکر اولن موضعلر معنا سنه الدی دالک فقی و همزه ناک کسری و یانک تشدید بهله دایک جمی
 ضا ناک جمی ضمین و معرک جمی معیز اولد و غنی کبی و دای حبله و صدعه قلمه دخی دیرلر اوزن و روایتی اوزن تقول حایت
 للشی ادنی لها یا من الباب الثالث اذا خلت له اوت له و دای و ت له کبی که بونلر ذکر اولمان معناده لغتدر بقال الدی
 بدأ ی الغزال لیا خذه ای یخته مثل یا دوالد بادالک فقی و الفک قصر بهله شول خرده چکر که در که هنوز او چاهلر
 اوله الدیاه و وزن مزبور اوزن و احدی المدیه بمک فقی و یانک کسری و یانک تشدید بهله مقوله و زنی و وزن شول
 یدر که انوک نیاتان چکر که بیش اوله الادبیه همزه ناک کسری و الفک مبدل به رمت دبد کاری اوتک پیرانی چقمقه
 بشلیوب خرده چکر که به شینه و لمق که بودم اکل اولمغه صالح اولور المدیه بمک ضمی و دالک سکونی و یانک کسری به
 شول یدر که خرده چکر که سی جوق اوله المدیه بمک فقی و دالک سکونیه بمعناه بقال ارض مدیه و مبدل به اذا
 کنت کثیره الدیاه الدیاه دالک ضمی و یانک تشدید بهله و الفک مبدل به قبقرع معنا سنه الدیاه و وزن مزبور اوزن
 و احدی برقوق معنا سنه دباد الدیاه فقی ایلر لفظ مرکب در که محل کثره استعمال اولنوز این اعراف روایتی
 اوزن بقال جاهلان بدادیا لدا جاء کالذی بالی اکثره یعنی غایت کثره چکر که مثاند در الدی دالک ضمی
 و الفک قصر بهله قرا کو ملت معنا سنه الدجی خمتینله و و اوک تشدید بهله قرا کو و لمق بقال دجالیل بدجی

در جوار و احبتي ابتداي و جلاله ديد گاري البس كل شي معنا سنه در طلعتن دكدر شتم دعي الاسلام
 ديد گاري قوی والبس كل شي معنا سنه در ديدی والباس اورنگه ديول الداجية جيت كسريه قراكو اولمعي
 سنه بقال ليله داجية اذا كانت مظلمة الا جاء همزه نك كسري والفك مد به قراكو اولمعي التدرجي فختنله و جيت
 كسري وتشديد به كند لك قراكو اولمعي بقال ادجي الليل وندي الداجي دالك فتي و جيت كسري ومد به كسريه نك
 زياده قراكو اولمعي طلمات الليل معنا سنه كويا كه بود بجك جعي در الدجی دالك فتي والفك قصير به دجيه نك
 جعي در الدجيه دالك فتي و جيت سكوتيه صيادك اوي كه حين صيده اند ساكن اولور و طلمته دخی درلر المدا جاعه
 جيت فتي ايله مد اوت ايتك تقول داجية اذا دارت يمين كويا كه عداوتی نندن ستر ايتك و ابو عمر و ايتدي مداجاه
 بظلاله صاليور مك پندله اول منعه درلر يعني بين بين اول منعه درلر الدجود لك فتي و جيت سكوتيه نك سكوتيه
 بر سنه في دوشمك تقول دجوت الشئ دحو اذا بسطته قال الله تعالى والارض بعد ذلك دحاها اي بسطها و اوتق
 المنياسنه دخی كور بقال دجی المطر الحصى عن وجه الارض وتقول للاعب الجوز ابعدي المدي و ادجه ايمه و عدي
 مسافه يدرلر و بقال القوس مر بد جود حواذ ارمي يدیر ميلا يرفع ستمكه عن الارض كثر اوسنتك ت طر نغمه
 درلر دجيه دالك كسري و جيت سكوتيه دجيه بن خليفه الكلبي م كسنة نك اسمي در كه جبريل عليه السلام نازل
 اولين قدمه انوك صور رسته نازل اولور دى كه اول خلقك اجل و احسني ايتدي دجيه دالك فتي و جيت سكوتيه و دجوه
 وزن مزوز وزن بوايكسي معاوين بكر بن هوانك و غلري در المدي ميمك فتي و دالك سكوتيه والفك قصير به دوه
 قوشك يورده وضع ايتدي رالادجی همزه نك فتي و دالك سكوتيه و يانك تشديد به دوه قوشك ياوري
 بقر دخی در ريس بوايقول وزني اولور د جودن دوه قوشى يا غيله يوا ايتدي پرى دوزلد كچون كه مزبور
 غيري طر يقله بوايايخ الدد افختنله والفك قصير به لهوه و لعبه درلر بقال هذا دامل عصى وهذا دامل دم
 و ددن مثل حزن ته كم باب نوبه ذكر اولندي الدرى دالك فتي و رانك سكوتيه بر سنه في نك الدر به
 دالك كسري و رانك سكوتيه ايله بمعناه الدريه دالك فتي و رانك سكوتيه بمعناه كند لك الدر به دالك كسري به
 بمعناه كند لك تقول در ته و در ته و در ته و در ته اذا علمت به لادن همزه نك فتي و رانك كسري
 ايله فتل در بلزم معنا سنه اخرندن يا حذف اولمشدر تخفيفا كثر استعمالين اوتري ته كم لم ايل ولم يك
 درلر بالين ياي اسقاط اندك صكره ماقبل ساكن فاما غله و يكن دن فنى حذف بمكمله الاداء همزه نك
 كسري والفك مد به بلدر مك تقول ادر ته اذا علمته و قري قوله تعالى ولا ادراكم بفالوجه فيه ترك الهمزة يعني
 انخري مهموز اولماق اوزن ادرادن اولما غله نقرت معنا سنه المدارة ميمك فتي والفين ايله ملايحت ابدوب
 اظهار عداوت اتمامك مداجاه معنا سنه و كاه اولور الفثاني بد لئه همزه دخی كتور رلر الدريه دالك فتي و يانك
 تشديد به شول طوار در كه صيادك يورده ابدوب صيد يقين و ارد قده بر سنه ترو بوموز دكل در و ابو زبد
 ايتدي مهموز در ز ر ابو دره دن در دفع معنا سنه و دريه صيد جاسنه دفع اولور يورده قابا غيچون المدي ميمك
 كسري و دالك سكوتيه والفك قصير به بونوز قرن معنا سنه المدارة ميمك كند لك كسري و دالك سكوتيه بمعناه و كاه
 اولور و مدارة ماضطه التلرندن جوالدر مائلند بر سنه يه دخی اطلاق اولور كه انوكله نساطه يغه سنك صايجي
 اصلاح اولور و عمر برك جاب المدي ديد كاري غليظ القرن معنا سنه غراك ياشي از اولمشندن عبارت در زرا
 هراك بونوزي اول ظهور ايتدي غلظت اوزن ظهور ابدوب بعد ابعلاور التدرى فختنله و رانك كسري وتشديد به
 صورت صايجن جوز و بصالير ميمك بقال التدرى المزة اذا سرحت شعرها و حيله فله دخی درلر بقال ندره اذا اختله
 و ختل حيله و خدعه فله درلر الاداء همزه نك كسري و دالك كسري وتشديد به بر سنه يه صالتيق يعني تعلق ايتك
 منه قولهم اني فلان در و امكا كنتم اعتمدوه بالغزو والغارة و صله و خدعه قلعه دخی درلر بقال ادراه اذا اختله تفعل

دحا
ددا
درا

واقتل فيه يعني وقدر الاول الدر حايه دالك كسري و رانك سكوتيه فعلاية وزني اوزن شول رجلا درلر كه
 فرموده اولوب قصير القامة اوله دسي دالك فتي وسينك تشديد و الفك قصير به فعل ماضى در كيزلد
 معنا سنه منه قوله تعالى وقد غاب من دسيها اي اخفاها لجملة وهو في الاصل دسيها فابدل من احدى السينين ياء
 الدعوة دالك فتي وعينك سكوتيه طعام جمعني المداعة ميمك فتي و دالك سكوتيه بمعناه بقال كنافي دعوة فلان
 ومدعاة فلان و بواصلند مصدر در طعام اوق معنا سنه و دعوة بناء مره دخی كاور ركزه دها ايتك معنا سنه
 الدعوة دالك كسري وعينك سكوتيه نسبه اولن ادعايه مخصوصدر الدجی دالك فتي وعينك كسري و يانك
 تشديد به نسب دعوى قايي بقال فلان دخی اي بين الدعوى في النسب كلام عربك كثرى بودر الا عدى الرب
 قبيله سنك لغتند كه انلر نسبه دالى مفتوح و طعامه مكسور قيلور و دخی كذ لك شول كسنة در كه نر كسنة
 اوغل ابد نور قال الله تعالى و ما جعل ادعياءكم اباكم الا دعاهم همزه نك كسري و دالك كسري وتشديد به دعوى قايي
 تقول ادعت علي فلان كذا الدعوى دالك فتي والفك قصير به اسم در معنای مذكور دن و ادعايه به اعتراف درلر
 واعترافه مباشرت ابدن كسنة اشاي حربه بن فلان بن فلانم ديكدر التدرى ناك فتي وعينك كسري و مد به
 بنايقلوب عربا و لمق تقول تداعت الحيطان الخراب اذا تهادمت و تداعي لغز سو باشمكه دخی درلر علي ماسيجي
 الادعيه همزه نك فتي و دالك سكوتيه و يانك تشديد به بلجه ديكلمه معروف نسبه كم كثر صيدان شأ ليا ليدري
 بر سنه سوال ابد لغز معنا سنه احببه كسي دروزنا و معنى المداعة ميمك فتي و دالك تخفيفا بلقر سو باشمكه حاجاه
 معنا سنه بقال ينهم ادعيه يتدعون بها يعني ما ينلر نك لغز و خاطه و اردر لدعاءه دالك فتي والفك مد به بر سنه نك
 وقوع طلب ايتك تقول دعوت الله له و عايه يعني لامله خير عاده و علي ايله بد دعاده استعمال اولنور و كسنة في
 جاعر من معنا سنه ده كور تقول دعوت فلانا اذا حجت به دعا اسماء شريفة يه و كات ما ثون يه دخی درلر الادعية
 همزه نك فتي و دالك سكوتيه وعينك كسري و يانك تخفيفا جعي و دعا كله سنك فصي دعا و ابدى زياد عوت دن
 ما خود در و االفدن صكره واقع اولغين همزه قاب لندى و مؤنث مخاطبه ايچون انت تدعين دير من و بوند
 بر لغت دخی وادر كه اول انت تدعون در عينك فتي و و او ك كسري و مد به و بوند لغت الشاه وادر كه اول تدعين در
 عينه ضمه اتمام اولما غله و جمع مؤنثه انت تدعون دير سنه بوند جمع مؤنثه جمع مذكر برار اولور ادعيه اللين
 عينك كسري و لامك و يانك فتيه شول سود در كه معده اليقورلر مابعدنك اولن سودى دعوت ايسون درلر
 وفي الحديث دع داعي للين دواي الدهر دالك فتي وعينك كسري و دالك فتي و هانك سكوتيه ز ما نك حوادى
 الدعوى دالك فتي وعينك سكوتيه و اخرنك يانك تشديد به احد معنا سنه استعمال اولنور منه قولهم ما بالدار
 دعوى اي احد كسافي ايتدي بود عوت دن ما خذ درو معنى ليم فيهما من تدعونك درو بوسياق فتي دن غيري ردم
 استعمال اولنور ديدى الاندعاء همزه نك و دالك كسري به دعوت حاجات معنا سنه در اخفش روايى اوزن مزبور ايتدي
 بعض عربى اشتد كم در ابدى لودعونا لاندعينا يعني دعوت ايسلر اجابت ابدرك كبا بقال لوبعثونا لابعثونا و
 مزبور دن ابو بكر بن سراج روايت قلشدر الدعوة دالك فتي و غين معجه نك سكوتيه مزعوى خلق ردى معنا سنه
 الدعية دالك فتي و كذ لك عينك سكوتيه بمعناه الدغوات فختنله و الدغيات كذ لك فختنله جعي اخلاق رديه
 معنا سنه بقال فلان ذود غوات و ذود غيات اذا كان ذا اخلاق سيئة دغه دالك فتي وعينك تخفيفا عجل
 قيمه سندن دعوتك لقي در كه حاققه معروفه در بقال احمق دغى و بوند فصي دعوى دغى در هافر فتمتد
 عوض در الدفود لك فتي و فاند سكوتيه مجروح كسنة يه علاج ايتك تقول دفوت الخرج ادقوه دقوا الدجيزت عليه
 الدغيات ميمك فتي ايله و معناه الاداء همزه نك كسري به بمعناه كذ لك علي روايه ابي عبيد و في الحديث نعليه الصلوة
 والسلام اقباسي فقال قوم منهم اذ هبوا فادقوه و يد اللغاسن البر قد هبوا فقتلوه فوداه رسول الله صلى الله عليه

درا
دحا
ددا
درا
دحا
ددا
درا

الدياوى دالك خمى ونونك سكوفى واخرتك يانك تشدد بدله دنيله منسوب اولن نسنه الدينوى دالك خمى
ونونك سكوفى ويانك فتحى ويانك اخير منك تشدد بدله كذلك دنيا به منسوب اولن نسنه الدينوى دالك خمى
ونونك سكوفى ويانك كسرى ويانك تشدد بدله بمعناه المدانة ميمك خمى ايله قريب اولن نقول دانك
من الامر ين اذا قارنت بينهما الدناوة دالك فتحى ايله كذلك قريب اولن نقول بينهما دناوة اى قرابة وتقول ما زود
منا الاقربا ودناوة الدين دالك فتحى ويانك تشدد بدله قريب اولن نسنه يقال لقبته ادى دنى اى اول شئ واما
شول دنى كه دون معنا سنه در اول مهموز در التدينه على التريه بر نسنه نك ادناسن ارامق يقال انه ليدنى
فى الامور تدينه اى تتبع خميسها وصغيرها وندينه قريه تاولا يتمكه دنى ديرلر وفى الحديث اذا اكتم فدنوا اى
كلوا اياكم الكرم بوحديث شريف لقمك ادناسيله قناعته اشارت اولن خيال دنى اردر معناى اول وزن
المدنى ميمك خمى ونونك كسرى وتشدد بدله شول ر جلد ككه ضعيف اوله التدى ففتحته ونونك كسرى
وتشدد بدله بر نسنه تدري بجهل قريب اولن التدى تانك فتحى ونونك كسرى ومبدله بر قاج نسنه برى رنه قريب اولن
يقال تدانوا اذا دان بعضهم من بعض الاذيان همز منك ونونك فتحه ابيك دن نك اسمى در الدنادالك فتحى والفك
فهمز به باديه ده برى ك اسمى در الدنى دالك كسرى ونونك سكوفى شول كسنة در كه انوك قراى بلا واسطة اوله
الديادالك كسرى ونونك سكوفى بمعناه ودالك خمى دنى لغت در قجن دالى مضموم قللك لا ينصرف قيلرسن
واكر مكسور قللك دبلرسن مكسور قللسن وقيلرسن وقيلرسن قللسن قللسن دنى ودنيا ودنيا وقيلرسن
معرفه به مضاف قللك دنى كله سنه خفض جايزا وماز تقول هو ابن عمه دنيا ودنيه اى الحارز لانيانكه استعمال
اولنه كلس در پس معرفه به نعت اولماز وح الامك فتحى وچانك تشدد بدله ملاصق معنا سنه در الدوا دالك فتحى
والفك مبدله در مان ايجون دوا اولن نسنه الادويه همز منك فتحى وواوك كسرى ويانك تخفيفى ايله جمى دوا
معنا سنه الدوا دالك كسرى بمعناه لغه فيه وبعضلر ايتدى دوا كسر داله مصدر در داوته مداوة ودوا
قولندن ودوا شول نسنه يدنى ديرلر كه انوكاته علاج اولنور اى راق اتمك خصوصند وباريه دنى علاج
اولنور جار بهى سمرتك جهتنه وبنلره علاج اولن نسنه دوا ديد كلرنه باعث بودر كه مز بورلره سود
ايجورمك ايله ونافع نسنه بدرمك ايله علاج ايدرلر الداء الفمدوده ايله در مرض معنا سنه الدوا همز منك
فتحى ودالك سكوفى والفك مبدله جمى مرضلر معنا سنه الدوى دالك فتحى وواوك كسرى ومبدله مرضلر ايجورسى
فاسد اولن كسنة يقال رجل دوا اذا كان فاسد الجوف الدويه دالك فتحى وواوك كسرى ويانك تخفيفى ايله مونتى يقال
امرأة دويه اذا كانت فاسدة الجوف ودويه شول ره ديرلر كبد هو اولوب امراض مختلفه فى مورت اوله اصمى رولى
اوزن يقال رضى دويه اى ذات دوا واداءك جمى در الدوى دالك وواوك فتحى والفك قصر به بمعناه نقول رجل دوى
يستوى فيه المذكور والموت والجمع لانه مصدر فى الاصل ودوى احمق معنا سنه ده كلور يقال رجل دوى اى احمق
ودوى زياده ضعيف اولن خسته يه ده ديرلر نقول نركت فلانا دوى مالى به حياه ودوى مرض اولغه دنى
ديرلر نقول دوى من الباب الرابع اذا مرض وكين بلغه دنى ديرلر نقول دوى صدى اذا ضغن ودوا وانك جمى دنى
كلور دوى بد معنا سنه كه كاتب الترتيب در نوا ايله نوا كى الدوى دالك خمى وواوك كسرى ويانك تشدد بدله
جمعك جمى در صفا ناله صفا وصفي كى الدويات ففتحته كذلك جمى الادوا همز منك كسرى به مرض قلن يقال دوا
ضيرة اذا مرضه المداوة ميمك خمى ايله علاج ايشك تقول هو يدوى ويبدوى اى مرض وبعالج ويقال دووى
الشئ اى عولج ولا بدغ فرقا بين فوعل وفعل التداوى تانك فتحى وواوك كسرى ومبدله علاج ايدنك يقال
هو يبدوى بالشئ اى يعالج به الدوا به دالك خمى وواوك فتحى ومبدله شول يوفقه قينى در كه سودده وشور باده

حاصل اولو التدریج علی وزن التدریج برنسنه نیک یوزی قیقاتی بقال دوی اللبن تدویه اذار کتبه الدویه
وتدویه ارکک حیوان کو ترک اوارک فشد یسی بقال دوی الفحل تدویه وذلك انه استعمله بده دویاوندویه
کلمک دوران اوزن سکر کسنه دخی دیرل بقال دوی الکابی الارض کابقال دوم الطاری فی السماء اذار فی طیاره
واوتقاعه ویشمل درک تدویج رده اولن دورانه استعمال ولمانز دویه کوکله اولن دورانه استعمال ولمانز دخی کی
ویشمل ایندی بونلر ایکسی دخی مطلقا جولان معنا سنه استعمال اولنوز بودلیل ابله که دامنه الصبریان
لندویج مشتق در حاله که دامنه ک حرکتی رده درود دامنه الک خمی وواوک تشدد بدله شول نسنه در که
اوغا جملر لنی رده دوتدر کارنه برابکی ساعت دورالادواء همزه نیک کسری وداک کسری وتشدد بدله شود
افوزنه کان یوقه قینی بیک شتم اولاد عرب دن بری والد نسنه خاطبه سی یاسنه الدوی یاالم دیدکده والد سی
الحام معلق بعمود البیت دیدی و بولامدن مقصودی ذکر اولن نسنه فی نیمه دن عازاندکندن ساکش اول
مورنله دیکدر یا نلرند شجابه اوجی کسنه اولد غیصون الدوی دالک فخی ویا نیک تشدد بدله برنسنه نیک اوازی که
اندن فشدی ابله تعبیر اولنوز بقال دوی الریح لطیفها وعضیف الریح عامه مذهب ابله و فابلر روز کار اوازی در
وگذاک دوی الفل و الطاری یعنی اری قناد نیک اوازه وقوش قناد نیک اوازه دخی دیرل لندوی نیمک خمی وواوک
کسری وتشدد بدله شول بلوت در که قوی اوازی رعدی وله الدواة ذالک فخی وواوک تخفیفی لبله یاز می
التلرندن دوات که عامه تحریر فابد وید وید دیرل جمعی دوی کلور علی نامر الدو ذالک فخی وواوک تشدد بدله
بریه مفازه معنا سنه الدوی ذالک فخی وواوک فخی وتشدد بدی ویا نیک دخی تشدد بدله کذاک بریه معنا سنه
ویوشی کندی نفسنه نسبت قیلمدن در قعسر و قعسری ودهر دوار و دوارنی وقعسر فرموده و محکم
معنا سنه در دوی اخدم معنا سنه دخی کاور بقال ما بهادی ای احد من یسکن الدو کا قالوا ما بهادی و طور ی
ای احد وودو کذاک راخی عربدن برکادی در الدوا ویه وواوک کسری ویا نیک تشدد بدله ذکر اولن ان یه منسوب
اولن نسنه واولای هرند کلو ساکنه ایسنه الفه قلب اینک طریقیه و بونک اوزرته قیاس اولن ان الداهیه هانک
کسر بله امر عظیم معنا سنه در الدواهی ذالک فخی وهانک کسری ومد بله جمی و دوهی الدهر شول عظیم افت در که
علقه ایر شور ودا هیه رانی و تدبیر صاحبی اولن کسنه یه دخی دیرل بقال رجل داهیه نذا کان بین الدی و سیمی
تفسیر الدی الدیه ذالک فخی وهانک سکونی والفک مد بله شول لفظ در که داهیه نیک تایدی ایچون ذکر
اولنوز الدهواء ذالک فخی وهانک سکونی والفک مد بله بمعناها بقال ذاهیه ذهیا و داهیه دهواء الدی ذالک
فخی وهانک سکونیه جودت رانی وحسن تدبیر صاحبی اولن الدهواء ذالک فخی والفک مد بله بمعناه و بونک
همزه سی ادن منقلب در وادون منقلب دکلدر الدیهوان ذالک فخی وهانک سکونی ابله تنبیه سی و مزبورک
تنبیه سی بوجه اوزن کلدکی همزه سی یادن منقلب اولد غنه دلالت ایدر بود ذکر اولن جوهری کلای در و فیه
مالا یخنی دخی اصاب معنا سنه دخی کلور بقال مادهاک ای ما اصلک ولله اعلم فصل الدال الذی ذالک فخی
وهیمز نیک سکونیه دوهی سور مک بقال ذاهیا نذا اهانن الباب الثالث وید و هامن الباب الاول اذ لطردها
وساقیا وذا و تازموت صولوب ضایع اولغه دخی دیرل برمرده اولن معنا سنه بقال ذای البقل بذای ذای
من الباب الثانی اذ ذیل ذیان ذالک خمی ویا نیک سکونیه برقیه لسنک باباسنی ادی در که ذیان بر بغیض در جند
اعلا ری قیس عیلان در ذیان ذالک کسری ویا نیک سکونیه ذکر اولن معنا سنه لغت در الذر ذالک فخی ابله هر
نسنه در که انوکله رده اولنوز بقال نافی ظل فلان و فی ذراه ای فی کفه وستره الذری ذالک خمی والفک قصر بله
برنسنه نیک یوقر لای اعالی معنا سنه الذروه ذالک کسری وورانک سکونیه واحدی برنسنه نیک یوقر و سی
معنا سنه الذروه ذالک خمی وورانک سکونیه بمعناه لغیه فیها و ذروه دوه اور کجک یوقر و نسنه دخی دیرل اعلا

سنة الفري ذاك فتي والفك قصير به روزگار وچوردغي نسنه نك اسمي درود وكن كوز باغتك
 دخی اسمي در الذروة ذاك فتي ورنك سكوتله كذا لك كلامك بر جابنه دیرل ساجان بن صرد امیرالمومنین علی کرم
 الله وجهه به ابتد بلفی عن امیرالمومنین ذروة من قول تشدیرلی خیه بالوعید فسرت الیه جواد یعنی وعید دن
 برار منعكس اولدی اگر چه تمام نقل اولمادی وتشدیر شین وذل معجته به وعید دیرل خوی باب راه تشدیرلی
 بالشیم والایعاد واقع اولمشد ووزر وسرعتله بککه دخی دیرل بقال مر فلان بذرو ذرو والی امر اسر عاود وشمکه دخی
 دیرل بقال ذر الشی اذا سقط ووزر ونسنه فی اوچر مغه وکیده وککه دخی دیرل بقول ذر وته انا اذا طرته واذعته
 ووزر وبل ونسنه فی صاور مغه دخی دیرل الذری ذالك فتي ورنك سكوتله بمعناه بقال ذر تر الیج التراب وغيره
 نذروه ونذریه ذرو واوزر یا اذ سقطه التذریه علی وزن التریه تحر من صاور مغه منه قولهم ذری الناس الخبطه
 ونذریه معدن طهر اغتد التون وکومش ار مغه دخی دیرل ونذریه قیونی قرقر کن ارقه سنه بر مقدر ارقوی
 الیقوم مغه دخی دیرل علامت ایچون وبو خاصه قیونک وودوده اولور ونذریه برکسنه حسین مدح ایتمکه دخی
 دیرل بقال فلان بذری حسبه اذا مدحه ووزر رفع من شأنه المذری ميمك كسری وذل لك سكوتی والفك قصير به
 یابه دیرل کری التکه انو کله خر منه بقا ایضا ووزر الذاریات رنك كسری به شول شد بدوز کار له دیرل کم
 هر نه طوقسه صاورن الا ذر هه نك كسری والفك مدله ونسنه فی ره القا تمك کین اکمک زمانته دانه
 القا تمك کین بقول مثله الذریت الشی اذا القیته كالقائك الحب للزرع ونسنه فی دور تب دو ستور مکه دخی دیرل
 بقول طعنه فا ذراه عن ظهر داجه اذا القاه واذر اكون یا شین دو ککه دخی دیرل بقول اذرت العین دمعها اذا صبته
 الاستذراء هه نك ورنك كسری به دبش ارکک طلب ایتمك بقول استذرت المعزی اذا اشتهد الفحل مثل
 استذرت بالذال والراء المهملتین واستذرت بالشجر اذا استطلت بها وصرقت فی دفها ودف استجباله دیرل
 مخونف معنایه واستذرت ونسنه به صغفه دخی دیرل الذرة ذالك فتي ورنك تخفي ایله طاری دیرل کری معروف
 داندر حیوانات قهمندن وبونک اصلی ذرو یا خود ذری دراوا اخرندن حذف اولتن حرف دن ووزر در
 التذری فحینه به ورنك كسری وتشدیر به دو نك اورکی اوزر نه جقوق بقول تذریت السنم اذا علوته وفرعته
 وفرع عین مهمله ایله جقمغه دیرل ونذری برقیله نك سرفض زوج ایتمکه دخی دیرل بقول نذریت فی فلان
 وتسمیتهم اذا تزوجت فی الذروة منهم والناصیه ووزر وناصیه بر قومك ولوسنه دیرل المذروان ميمك كسری
 وذل لك سكوتی ورنك فحینه الیتمك اطرافی یعنی اوترق رینك اطرافی نسخ صحاحه الیتین تایلده واقع اولمشد
 حالاکه حضما تقسیرنه البان تاسر استعمال ونور علی خلاف القیاس دیمشدر ووزر ونك واحدی یوقدر زرا
 بونك واحدی مبرری کلسه ابو عبید زعم ایتمک اوزر تنیه سنه مذریان دیرل دی زرا اخرنه الف مقصون
 اولوب دورت حرفی اولن علی کل حال ایله شیه اولنور مقلی ایله مقلیان کی ومقلی تاویه دیرل که اتش الترنندن در
 ووزر ونك یایک کرش دکن برری در کرک یوقری باشنه اولسون کرک اشغه باشنه اولسون وبونك واحدی
 یوقدر منه قولهم جاء فلان یفرض مذرویه اذا جاء با غیا تهده ونقض فایله وضاد معجه ایله ونسنه فی تحریک ایتمکه
 دیرل الذکاء ذالك فتي والفك مدله قلبك کسکینلکه دیرل تیز فهم اولی معنایه سنه بقال ذکی بذکی ذکاء من الباب
 الرابع وذاکایشه دخی دیرل سن معنایه یقال بلغت الدابة الذکاء ای السن ذکاء ذالك فتي والفك مدله کونشك
 اسمی در معرفه در لا یصرف در کالف لام داخل اولماز بقول هه ذکاء طالع ابن ذکاء ذالك فتي والفك
 مدله صبح معنایه در زرا صبح کونشك ضیا سنند درود ذکاش معنایه سنه در علی مرافقا التذکیه علی وزن
 التریه بوغز لحن ذیم معنایه وتذکیه اتشی بالکلید مغه دخی دیرل وتذکیه یشلو اولمغه دخی دیرل بقال زکی الرجل
 اذا سن المذاکی ميمك فتي وكافك كسری ومدله انلره دیرل که دیشلری تمام بتد کدن صکره بلیکی بل یکش اوله

المذی ميمك فتي وكافك كسری وتشدیر به واحدی وفی المثل جری المذکیات غلاه وغلا غین معجه نك كسری به
 غلوه نك فتي او فاقری معنایه الذکی ذالك فتي والفك قصير به اتش شعله نك بقال ذکت التلارند کوز ذکاذا
 اشتعلت الا ذکاء هه نك كسری والفك مدله اتشی بالکلید مغه دخی دیرل ذکاء اذا اشتعلت بها ووزر نسنه به
 کوز جیلر کوندر مکه دخی دیرل بقول ذکیت علیه العیون ذال رسلت علیه الطلایح ذکوان ذالك فتي وكافك سكوتله
 ساجان بن رقیله نك امیدر الذکیه ذالك فتي وكافك سكوتله شول نسنه در که انو کله اتش طوشد ووزر الا ذلیله
 هه نك كسری ولا مكدخی كسری ومدله ونسنه به کیز لو کنگ بقال اذ لولی اذ لیله اذ اطلق فی اس عفاه الذمما
 ذالك فتي والفك مدله بوغر لنن نسنه نك بقیه حیاتی بقال الضب طول شی ذمما وبقال ذمی المذبح ذمی ذمما
 من الباب الثاني اذ تحرک ونسنه نك راجحه سی الم ووزر مکه دخی دیرل بقال ذمتی ریح کدی ای ذتی وذمی ارتفع
 معنایه کون تقول خذ من فلان ما ذمی لك ای ارتفع الذمیان فحینه به سرت ایتمك بقال ذمی بذمی من الباب
 الثاني ایضا ذال اسرع الاستد ما هه نك ورنك كسری والفك مدله برکسنه نك باطنه اولن نسنه فی تبع ایدوب
 اخذ ایتمك بقول استذمت ما عند فلان اذا اتمعتنه واخذته الذوی ذالك فتي ووزر كسری ورنك تشدیر به
 تازموت صولق ابن السکیت روایی اوزر بقال ذوی البقل بذوی ذویانن الباب الثاني اذا ذبل وابن السکیت
 ایتمک ذوی البقل بذیر باب رابعدن ولو عبید ایتمک یونس ایتمک باب رابعدن دخی لغت در الا ذ واهه نك
 كسری والفك مدله صولدر مرق بقال اذواه الحراذ الذیله ذالف لینه بیانیه تقسیر اولنور انشاء الله تعالی فصل الرابع
 الرقیه رنك فتي وهه نك سكوتله کوز له کورمك ووزر مفعوله تعدیه قلو ووزر علم معنایه دخی کاور ووزر ووزر
 مفعوله تعدیه ایلمر بقال رأی زبداء عالم الرای رنك فتي وهه نك سكوتله بمعناها الراء ورنك فتي والفك مدله
 راجحه وزنی اوزر بمعناه کذلک ووزر ای ندیر معنایه دخی کاور الا راء هه نك فتي ورنك سكوتی واخرنه الفك
 مدله جمع تدیرل معنایه الاراء هه نك فتي ومدله واخرنه الفك مدله جمع قلب مکان اولمغه ووزر ای فقه
 علمه قیاس ایدوب تأمل قلغه دخی دیرل بقال رأی فی الفقهر یاوعرب طایفه سی رانك مستقبلنه هه نك
 تخفیف ایدوب کثیر استعمال اولد غیچون وکاه اولور ضرورت حینه به هه نك دخی استعمال ایدوب وکاه اولور
 ماضیته دخی بلا هه نك استعمال ایدوب وکذلک ارا بت وارانك کله لند ارا بت وارانك دخی دیرل بلا هه نك وارانك
 اصل اوزر نه اخراج ایتمک اراء دیرسن وفرع اوزر نه اخراج ایتمک دیرسن وایوزر بذایتمک بعین مال رنك دیرل اعل
 وکن کافی انظر الیک معنایه یعنی بن سنی کوررم کی ایشله ووزر برکسنه نك جکر نه اوزر مغه دخی دیرل بقول رأیت
 اذ الصبیر نه ووزر نه جکره دیرل علی ماسیحی ووزر دیرسن مفرد مؤنث مخاطبه ده وجمع مؤنث مخاطبه ده دخی
 حال بوبله در زرایانی اولن کله ده مفرد مؤنث مخاطبه وجمع مؤنث مخاطبه رار اولور بقول للمرأة انت ترین
 وجماعة انت ترین بوقدر واره مفرد ده اولن نون علامت رفع وجمعه اولن نون علامت جمع در واکرونون وقایه
 دلعل قلمر سلك انت ترینی دیرسن واکر در سلك ادغام ایدوب ترینی دیرسن نونك تشدیر به ته تم تضر بی
 وتضر بی دیرسن الری ورنك فتي وهه نك كسری ورنك تشدیر به فعل ووزر اوزر کذلک جمع تدیرل
 معنایه ضا نه ضین کی ووزر جن فعلی معنایه دخی کلور بقال برنی من لیل ای مس الر ورنك فتي وهه نك
 سکوتله علامت حماقت منه قولهم علی وجهه ر اوة الحق اذ عرفت الحق فیه قبل ان تخبره الاراء هه نك كسری
 والفك مدله کوسر مكدخل اریته الشی فرأه واصله ارایته الاراء هه نك كسری والفك مدله رانی ایتمك بقول
 ارای من باب الافتعال الاراء هه نك كسری ومدله مبه سی یوک اولی قیون الراء ورنك كسری والفك مدله
 ميمك فتي ورنك سكوتی وهه نك كسری ومدله مبه سی یوک اولی قیون الراء ورنك كسری والفك مدله

ذلا

ذما

ذوا

ذرا

فقی ابله بونلر چله سی و معنایه در و رایه و ابله معنا سنه ده کلورننه کم قراباری تعالینک اخدمه اخذ قر ابیه
 قولتی و ابله تعسیرا تشد رننه کم الار باه همزه نك كسر به برنسنه ده و بر دكندن زناده المعه دیرلر بقول
 ارییت اذا احدثت کثر عما اعطيت الربو خمتینله و واک تشد بد به بیومک ال ربا و نك فقی و الفک مد یله
 بمعناه بقول ربوت فی بی فلان ربوا و ریت ربا اذا نشأت فیه و وایمته دخی دیرلر این در بد و ابی اوزن
 بقول فلان علی فلان ربا ای طول و طول طانک فقیله منته و فضله دیرلر التریه علی وزن التهیته بسلك التری
 فقیته و یانک کسری و تشد بد به کذلک بسلك بقول ریته تریه و تریته اذا غد و نه و یو بسلك و یومک
 قابل اولن رده اولور و لدکی و نباتات کبی المری میك فقی و یانک فقی و تشد بد به یله ایشلنن سنه ده دیرلر
 بقال و نجیل مری و مریای معمول بالرب و رب رانک فقی و یانک تشد بد به قوی اولن سنه ده دیرلر
 غسل و غسله شیه اولن سنه ده کبی ال بارانک کسری و الفک فقیله یله یله اولن فضله دیرلر الیوان فقیته
 فقیه سی الیوان کذلک فقیته یله تیه سی الیبه و انک فقی و یانک سکون یله و یا معنایه لغت در
 و فی الحدیث فی صلح اهل بجران لبس علیهم و یبه و لادم قال الفراه انما هوریه تخفقه سماعا من العرب یعنی
 انهم لکموا بالیاء و کان القیاس ربوة بالواو و کذلک الحیه من الاحتباء یعنی ربوة نك باسی ماکن اولد قن
 قیاس و اوله کلکدر یا نه دو نکه موجب اولد و غیرن و حیه حاه مهمله ابله او تر کن دیرلر دیکوب یا غله
 ارقه سن برنسنه ابله بغلق در و معنای حدیث بودر کطایفه من یون دن طلب اولن دم و سائر حقوق
 اسقاط اولندی الار و وس لموال که فی اذا اتملری واجب در الیبه همزه نك فقی و یانک کسری ابله و یانک
 تشد بد به اولن دخی اصل فقیله معنایه و یونک اصلی ربوة در و او اوزنه تشد بد ی ثقیل کورد کله یون یا نه
 قلب ایتد بلر الار بیتان همزه نك فقی و یانک کسری و یانک تشد بد به تقیه سیدر و اریبه اهل بیته دخی دیرلر
 بقال جماعه فلان فی اریبه قومه ای فی اهل بیته من بی الاعام و نحوهم و لا یكون الیبه من غیرهم الیوان همزه نك
 کسری و یانک سکونی و یانک کسر بلر جنس اق القدر لقیه قور عفره بکر که بصرد و اولور الیبه و انک فقی و یانک
 سکون یله حشرات ارضدن رنودر الی رانک فقی و الفک قصر یله جمعی الرتوة رانک فقی و یانک سکون یله ادم
 خطوه معنا سنه بقول رتوت ارتو اذا خطوت و فی حدیث معاذ انه تقدم العلماء يوم القيمة برتوة ای بخطوة
 و یقال بدرجه الرتوة رانک فقی و یانک سکونی ابله برنسنه فی کوشک و ضعیف ایتک یقال رتاه برتوة اذا اوخاه
 و اوخاه و برنسنه فی محکم قلعه دخی دیرلر پس بواضداد دندر یقال رتاه و فی الحدیث ان الخیرة رتوة فو ادم المریض
 ای تشد و تقویه و اموی ایتدی رتو قیودن قو غه بی اهسته چکمه که دیرلر بقول رتوت الدلوار تور و اذا مدها
 مدار قیقا و غیر بلر ایتدی رتو باشله ایما تمکه دیرلر بقال رتاه رتوت و الیبه رانک فقی و یانک سکون یله
 دیزده و سائر مفاصله اولن و جع در الیوان فقیته جمعی ذکر اولن و جعلر معنایه الیبه میك فقی و یانک
 کسری و یانک تخفیه یله میك محاسن عداید و با غلق کذلک محاسن مبی شعره نظم ایتکه دخی دیرلر الی
 رانک فقی و یانک سکون یله مرحمت ایتک بقول لری له اذ لرق ابن السکیت ایتدی ساه عر بدن بری و ناس و بی یا ساه
 دیوب همزه یله استعمال ایتدی بو حکایه فی بشد و فر ایتدی عرب طایفه سن فصاحتلری کام اولور و هموز
 اولینی هموز قلعه سوق ایتدی و ناس تالیله و لیا تباخ و حلات السویق محلیه دیرلر حالاکه محلیه خلوتدن در
 و امره رتاه و رایه دیرلر جن زیاد و نوحه قلیجی اوله شول کسنه که بونلری هموز قلیز اصلی لوزنه
 انحر ایتش اولور و سقاء و سقایه کله سنه و بونلر شیه اولند دخی حال یو یله در و ابو عمر و لیتدی
 الیابه رانک کسریله برکسنه دن حدیث نقل ایتکه دیرلر بقول رتوت حدیث یون و رایه اذ ذکره عنه

معنایه در و رایه و ابله معنا سنه ده کلورننه کم قراباری تعالینک اخدمه اخذ قر ابیه
 قولتی و ابله تعسیرا تشد رننه کم الار باه همزه نك كسر به برنسنه ده و بر دكندن زناده المعه دیرلر بقول
 ارییت اذا احدثت کثر عما اعطيت الربو خمتینله و واک تشد بد به بیومک ال ربا و نك فقی و الفک مد یله
 بمعناه بقول ربوت فی بی فلان ربوا و ریت ربا اذا نشأت فیه و وایمته دخی دیرلر این در بد و ابی اوزن
 بقول فلان علی فلان ربا ای طول و طول طانک فقیله منته و فضله دیرلر التریه علی وزن التهیته بسلك التری
 فقیته و یانک کسری و تشد بد به کذلک بسلك بقول ریته تریه و تریته اذا غد و نه و یو بسلك و یومک
 قابل اولن رده اولور و لدکی و نباتات کبی المری میك فقی و یانک فقی و تشد بد به یله ایشلنن سنه ده دیرلر
 بقال و نجیل مری و مریای معمول بالرب و رب رانک فقی و یانک تشد بد به قوی اولن سنه ده دیرلر
 غسل و غسله شیه اولن سنه ده کبی ال بارانک کسری و الفک فقیله یله یله اولن فضله دیرلر الیوان فقیته
 فقیه سی الیوان کذلک فقیته یله تیه سی الیبه و انک فقی و یانک سکون یله و یا معنایه لغت در
 و فی الحدیث فی صلح اهل بجران لبس علیهم و یبه و لادم قال الفراه انما هوریه تخفقه سماعا من العرب یعنی
 انهم لکموا بالیاء و کان القیاس ربوة بالواو و کذلک الحیه من الاحتباء یعنی ربوة نك باسی ماکن اولد قن
 قیاس و اوله کلکدر یا نه دو نکه موجب اولد و غیرن و حیه حاه مهمله ابله او تر کن دیرلر دیکوب یا غله
 ارقه سن برنسنه ابله بغلق در و معنای حدیث بودر کطایفه من یون دن طلب اولن دم و سائر حقوق
 اسقاط اولندی الار و وس لموال که فی اذا اتملری واجب در الیبه همزه نك فقی و یانک کسری ابله و یانک
 تشد بد به اولن دخی اصل فقیله معنایه و یونک اصلی ربوة در و او اوزنه تشد بد ی ثقیل کورد کله یون یا نه
 قلب ایتد بلر الار بیتان همزه نك فقی و یانک کسری و یانک تشد بد به تقیه سیدر و اریبه اهل بیته دخی دیرلر
 بقال جماعه فلان فی اریبه قومه ای فی اهل بیته من بی الاعام و نحوهم و لا یكون الیبه من غیرهم الیوان همزه نك
 کسری و یانک سکونی و یانک کسر بلر جنس اق القدر لقیه قور عفره بکر که بصرد و اولور الیبه و انک فقی و یانک
 سکون یله حشرات ارضدن رنودر الی رانک فقی و الفک قصر یله جمعی الرتوة رانک فقی و یانک سکون یله ادم
 خطوه معنا سنه بقول رتوت ارتو اذا خطوت و فی حدیث معاذ انه تقدم العلماء يوم القيمة برتوة ای بخطوة
 و یقال بدرجه الرتوة رانک فقی و یانک سکونی ابله برنسنه فی کوشک و ضعیف ایتک یقال رتاه برتوة اذا اوخاه
 و اوخاه و برنسنه فی محکم قلعه دخی دیرلر پس بواضداد دندر یقال رتاه و فی الحدیث ان الخیرة رتوة فو ادم المریض
 ای تشد و تقویه و اموی ایتدی رتو قیودن قو غه بی اهسته چکمه که دیرلر بقول رتوت الدلوار تور و اذا مدها
 مدار قیقا و غیر بلر ایتدی رتو باشله ایما تمکه دیرلر بقال رتاه رتوت و الیبه رانک فقی و یانک سکون یله
 دیزده و سائر مفاصله اولن و جع در الیوان فقیته جمعی ذکر اولن و جعلر معنایه الیبه میك فقی و یانک
 کسری و یانک تخفیه یله میك محاسن عداید و با غلق کذلک محاسن مبی شعره نظم ایتکه دخی دیرلر الی
 رانک فقی و یانک سکون یله مرحمت ایتک بقول لری له اذ لرق ابن السکیت ایتدی ساه عر بدن بری و ناس و بی یا ساه
 دیوب همزه یله استعمال ایتدی بو حکایه فی بشد و فر ایتدی عرب طایفه سن فصاحتلری کام اولور و هموز
 اولینی هموز قلعه سوق ایتدی و ناس تالیله و لیا تباخ و حلات السویق محلیه دیرلر حالاکه محلیه خلوتدن در
 و امره رتاه و رایه دیرلر جن زیاد و نوحه قلیجی اوله شول کسنه که بونلری هموز قلیز اصلی لوزنه
 انحر ایتش اولور و سقاء و سقایه کله سنه و بونلر شیه اولند دخی حال یو یله در و ابو عمر و لیتدی
 الیابه رانک کسریله برکسنه دن حدیث نقل ایتکه دیرلر بقول رتوت حدیث یون و رایه اذ ذکره عنه

و يقال فلان رعى على ابيه اي رعى غنمه و رعى اولفغه دخی در بر بقال رعى العير انكلا بنفسه رعىا و عير حمان دیرل
ورعى بلد رة نظر قلعه دخی در بر بقال رعى العير انكلا بنفسه رعىا و عير حمان دیرل
او ت معنسانه واسم مكان و مصدر معنسانه ده كلور و في المثل رعى ولا كالسعدان يعني رعى جوق ولكن سعدان
كبي رعى بوقدر و سعدان حنينك فحقيله رجس اوت در الرعي عينك كسري و مدله چوبان و يرو لابتة والي اولي
كسنة يدخی در بر الرعاة و لك ضمي و عينك تخفيفه به جمع جوبانلر معنسانه فاضى ابله قضاة كبي الرعيان رانك ضمي
و عينك سكوبيله كذا لك جمع شاپ ابله شبان كبي الرعاة رانك كسري و الفلك مدله كذا لك جمع جايح ابله جياح
كبي و راعي عبيد بن خصميك لقي در كه معروف شاعر در الترعية تانك فحق و رانك سكوبى و يانك تشدد بدله شول
كسنة در كه دوه في خوب رعى ابله الترعاية تانك كسري و رانك سكوبيله كذا لك دوه في خوب كودوب
كوزن كسنة الرعاوى رانك فحق و الفلك قصر به شول دوه در كه قومك اطرافند و بيوت قومك اطرافند
اولر كه ايلرى قولند قلر يحون اراق مرطايه كوند رملز الرعاوى رانك ضمي و الفلك قصر به كذا لك بمعناها المرعاة
ميك ضمي ابله بر سنة نك اخرى نيه بجر اولور ديونظر فاق تقول راعيت الامر اذا نظرت الام يصير اى الى ما يصير
فخذف الالف كما خذف من ع ينسأ لون و مراعاة مطلقا ملاحظة انك دخی در بر و حقوق رعايت انك دوه
دیرل و يقال انصار راعي الحمر يعني خرسا بر خر له اوليوب انلر كحقنه مانع اولماز و مراعاة بر كسنة نك كلامه
قولك طوقه دخی در بر على ماسيحي الاسترعاء همزه نك و تانك كسري و الفلك مدله بر كسنة دن چوبانلق
خدمتن طلب ايتك في المثل من استرعى الذئب فقد ظلم الرعية رانك فحق و عينك تشدد بدله عامه خلايق
يقال ليس المرعى كالرعي الرعاة رانك فحق و عينك سكوبيله بعض اموردن منع ايتك الرعاة رانك كسري و عينك
سكوبيله بمعناها الرعى رانك فحق و الفلك قصر به بمعناها كذا لك و رعى اسم دخی كلور على ماسيحي الارعوا
همزه نك و عينك كسري و الفلك مدله بمعناها كذا لك يقال فلان حسن الرعاة و الرعاة و الرعى و الارعوا
و يقال الرعى عن القبيح اذا كف و يرنك تفدى رى افعول و زنى افعول در پس ادغام جاز كورلدى يا الفقه قلب
اولنوب ساكن اولد و غندن او ترى الرعيانك ضمي و عينك سكوبيله و الفلك قصر به و رعى رانك فحقيله
اسمدر منع مذكور معنسانه ببقيا ابله بقوى كبي مرجحة معنسانه الارعاء همزه نك كسري و الفلك مدله بر كسنة نيه
مرجحة ايتك تقول راعيت عليه اى ترجمته و ارعاء كسنة نك كلامه قولك طوقه دخی در بر بقال رعى العير انكلا بنفسه رعىا
لذ الصغيت اليه و منه قوله تعالى و راعنا الخفش ايتدى بو اصله فاعلنا ايتدى مراعاتدن ارعاء معك معنسانه
اختر ندى ياساقط اولدى امر اولد غندن او ترى و اخفش ايتدى راعنا دخی قرأت اولدى توبيله قول سابق
مز بورده عامل قائم و وزن كانه قال لا تقولوا جمعا ولا تقولوا جمعا و لا تقولوا بقرى و رجوع غندن اولور حقاقت معنسانه
الرعاية رانك كسري به والي ولا يتي ضبط ايتك تقول رعى الامير رعيته رعاية و رعيته نك صرمتن صقلغه دخی در بر
تقول رعى حرمته الارعاء همزه نك كسري و الفلك مدله نباتات بتور ملك بقال رعى الله الماشية اذا ائبت لها
ما رعاة الرعاة نك ضمي و غين نك تخفيف و الفلك مدله دوه قحمتك او ازور مى بقال رعى البعير رعى
رعا و اذا جمع في المثل كفى رعا بها مناديا يعنى سضى اولن كسنة نك دوسى اوازى ضيافته دعوتنه كفايت قلور
الترعية على وزن الترية سود قيق بخلق بقال رعى اللبن ترعية اذا زبالم رعى ميمك ضمي و غينك كسري و تشدد بدله
شول كلامدر كه معناسى اشكان اوليه بقال كلام مرغ اذا لم يفصح عن معناه و ترعية دوه قيقلى سود و رعى مكه دخی در بر
يقال است ابلهم رعى و تشق اى لمانشاه و رعاة و نشافه سودك صاغلور كن يوزنه كن كوپكه دیرل الرعاة
رانك ضمي و غينك سكوبيله سود يوزنه كن نسته يعقوب و ايتى و وزن و بونك اوج لغت وارد روى ذكر اولتن در
الرعاة رانك فحق و غينك سكوبيله بمعناها و بولت ثابته در الرعاة رانك كسري و غينك سكوبيله بمعناها

كذلك

رعا

كذلك و بولت باله در و كسر لحيانك و اكا تابع اولنلر و رايى در الرعى رانك ضمي و الفلك قصر به جمع قيقلى
معنسانه الرعاية رانك ضمي ابله و يا ابله كذا لك قيق معنسانه الرعاة رانك ضمي و و ابله كذا لك قيق معنسانه
و ابو المهدى و او ده ضم و ياده كسر و ايت قلدى الارعاء همزه نك و تانك كسري به سود يوزنه كن كوپكى ايتك
تقول ارتفعت اذا شربت الرعاة و في المثل يسر حسوا في ارتفاع و بومثل شول كسنة حقنه ضرب اولنور كه
بر سنة في اظهار ايتدوب غيرى نسته مراد ايتدوب حسو حواسين مهله ابله ايتك معنسانه در سعي دن رضى الله
عنه و وجه سنانك و الله سن يقبل ايتدوب كسنة سو ال اولنلر يسر حسوا في ارتفاع و قد حرمت عليه امر ايتدوب
الرعاة رانك فحق و غينك ضمي و و اوت تشدد بدله شول ناقة دیرلر كه رعاى يعنى صوت جوق اوله پس رغو فقول
وزنى اوزن اولور بقال ناقة رعاى كثيرة الرعاة الارعاء همزه نك كسري و الفلك مدله دوه في جاعر ميق تقول
او غيتنا اذا حملته على الرعاة و رعاى ناقة و رمتك دخی در بر بقال ايتك فاقى لا رعى يعنى قيقون و ردى و نه خود
ناقه شه كم الحشى و ما اجل دیرل و احشى خرده دوه و رمتك واجلال ايتى دوه و رمتك دیرل الترعى تانك فحق
و غينك كسري به مدله جاعر شق بقال ترعاى اذا رعاى واحد هنا و واحد هنا و في الحديث انهم والله ترعاى عليه فقتلوه
الرعاية غينك كسري و يانك تخفيفه ناقة دیرلر ته كم نايغه قيقونه دیرلر منه قولهم ماله نايغه و لا رعاية اذا لم
يكن له شاة و لا ناقة الرعاة رانك فحق و فانك سكوبيله بيزى يا غير نسته في اصلاح ايتك تقول رفوت الثوب رفوة
رفوا بهمز و لا بهمز و رفور كسنة نك خوفن تسكين ايتك دخی در بر بقال رفوت الرجل اذا سكنته من الرعب و رفور
بر كسنة في غضب حاله ساكن قائمه دخی در بر بقال رفوت الرجل اذا سكنته عند الغضب المرافاة ميمك حمله
اتفاق معنسانه در الرعاة رانك كسري و الفلك مدله بر كسنة ابله امتزاج و اختلاط ايتك منه قولهم للتزوج بالقاء
و البين الترفية على وزن الترية متزوج اولن كسنة به بالقاء و البين ديك و تقول رفيته ترفية اذا قلت له بالقاء
و البين ابن السكيت ايتدى بونك معناسى بالسكون و الطمانينة ديك در الرعى رانك فحق و فاك سكوبيله جقق
صعود معنسانه الرقى رانك ضمي و فاك كسري و يانك تشدد بدله بمعناه نقول رفيت رفيا و رفيا اذا صعدت
الارتفاع همزه نك و تانك كسري و الفلك مدله بمعناه كذا لك و عر بلك ارق على طلعتك ديد كرى كلامك معناسى
نفسك حمل ايتدى به جوق غيلندن ز ياده اولن به اقدام ايتك ديك اولور الرقية رانك ضمي و فاك سكوبيله
فسون الرقى رانك ضمي و فاك فحق و الفلك قصر به جمع افسونلر معنسانه المرافاة ميمك فحق و رانك سكوبيله
زردبان شول كسنة كه لى الله تشبيهه ايتدى ميمك مكسور ايتدى و شول كسنة كه اى موضع عمل اعتبار ايتدى ميمى
مفتوح قلدى و يو يعقوب و ايتى در الترفية على وزن الترية كلامى نكلم ايتدوب رفعت صوت ايتك يقال رقى عليه
الكلام ترفية اذا رفع الرقى فحقيله و فاك كسري و مدله درجه جقق نقول رقى في العلم اذا رقى فيه درجه
درجه الرعاة رانك فحق و فاك سكوبيله بر قطعه قوم كه ذكرى اوله الاسترعاء همزه نك و تانك كسري به افسون
طلب ايتك تقول استرقيته فرقاى رقية الرقى فاك كسري و مدله افسون ايتدى كسنة بقال رقيته فهو راق رقيه رانك
ضمي و فاك فحق و يانك تشدد بدله يعقوبلر سيمدر الرقية وزن مزبور و وزن جمع و عبد الله بن قيس الرقيات و رعاك
اسمدر و مزبور رقية اضافة و التسمية الفاق رقيه نام رجاج عورت الدغنه بناء در و و اسمى روى در و غير ايتدى
جدلر نك اسمى رقيه اولد غنه بناء در و بعضلر ايتدى رقيه نام رجاج عورة تعلق ايتدوب اشعار و ايتلى ذكر
ايتدوب كسنة بناء انلر اضافة و التسمية ريدى الرقى رانك ضمي و فاك فحق و يانك تشدد بدله بموضعك اسمى در
الرقيه رانك فحق و يانك تشدد بدله قوى به معنسانه الرقى رانك فحق و يانك تشدد بدله جمع الرقيات رانك فحق
و يانك و الفلك قصر به كذا لك جمع قوبلر معنسانه الرعاة رانك فحق و فاك سكوبيله شول صوف ايتدوب
اكثر يا نختيلندن دیرلر الرعاة رانك كسري و الفلك مدله جمع الرقيات و نختيله كذا لك جمع و في المثل صارت القوس

رعا

زكا

زنا

زوا

خروس او وند وكن ثقیل عد ابد رل ایس الزکوة زك فتي وكافك فتي ومبدله مالدن اخراج اولن حصه
معينه كدمعروف در التزكية على وزن الترية ماله تركية اذ ادى عنه زكاته وتركه
بركسنة نك نفس مدح اتمكه دخی دیرل بقال زکی نفسه تركية اذ امدحها وباك اتمك معناسنه دخی كاور منه
قوله تعالى وتركهم بها فالواظهم بها وتركه زكات المغة دخی دیرل بقال زكاه اذ اخذ زكوة التزكي فحتبته
وكافك كسری وتشدد بدله صدقه ویرمك بقال تركي اذ تصدق الزكي زانك فتي والفك قصر به جفت شفح
معناسنه بقال خسار زك الزكاه زانك فتي والفك مدله نباتات یومك بقال زك الزرع زكوزكاه اذ انا ولباقت
معناسنه ده كاور تقول لا یركوفلان ای لا یلیق به وزك قوت زهنه دخی دیرل بقال غلام زکی ای زك الا زكاه
همزه نك كسری والفك مدله نباتات یومك بقال زك الزرع وازكاه الله تعالى الزكوزانك وكافك خمی وواوك
تشدد بدله زکی اولمق تقول زكازكوا وواخفش روابی در واموی ابتدی زك الزحل یركوزكوا دیرل قن تنم اوزن
اولسه الزناء زانك كسری والفك مدی ابله وقصری دخی جائز در نساطا بغه سبله فعل قبح اتمك وقصر اهل
حجاز لغتی در قال الله تعالى لا تقربوا الزنا ومد اهل نجد لغتی در بقال زنی زنی الزنوی فحتبته ویا نك تشدد بدله زنا
منسوب اولن كسنة قصر ابدن كسنة لغتی اوزن الزناوی زانك كسری ویا نك تشدد بدله كذلك زنایه منسوب
اولن كسنة مد ابدنم لغتی اوزن التزنية على وزن الترية بر كسنة فی زنایه نسبت ابدوب یازی دیک بقال زناه
تزنية اذ قال له یازی الزناء زانك فتي ونونك تشدد بدله والفك مدله دیشی میون جدونه ماده معناسنه الزنية
زانك كسری ونونك سكونیه بر نوع زنا اتمك والزنية زانك فتي ونونك كذلك سكونیه بر كره زنا اتمك وعبر بركه
الزنية وزنية دبدك كری هول شده وور شده دبدك كریك فقیضی در كه حرام زاده دیک اولور الزناة میك خمی ابله
زنا اتمك الزناء زانك كسری والفك مدوده ابله بعناها بقال المرأة ترانی مزناة وزنا ای بناغی ومباغات غین معجه ابله
فعل شنیع اتمكه دیرل الزاویه وواوك كسری به بوجق كوشه معناسنه الزوا یازانك فتي والفك قصر به جمعی
كوشه معناسنه الزوی زانك فتي وواوك سكونیه جمع وقبض اتمك وفي الحديث زوبت لی الارض فازبت مشبارها
ومغار بها الا زوا همزه نك وزانك كسری والفك مدله بر وجه اولوب دیوشر لك تقول اروت الجملدة فی النار
اذ اجتمعت وتقبضت الزی زانك كسری ویا نك تشدد بدله لباس وهیئت معناسنه التزوية على وزن الترية
بر كسنة قاسن جائق بقال زوی الرجل ما بین عینیه الزی زانك فتي ویا نك تشدد بدله بر كسنة وارشدن مالز
قاجور من قول زوی فلان المال عن وارشدن من الباب الشا زوزانك فتي وواوك تشدد بدله عراقه بطاغك اذ بدد
الزوزانك فتي وواوك تشدد بدله قدر تقدیر معناسنه بقال قضی علینا وقد روج وزی وحامهم ابله تقدیر
معناسنه دروز والمنية مومتمرب اولن امون دخی دیرل الزی زای اولك خمی وواوك فتي ویا نك تشدد بدله
شول یومك جو ملكه دیرل كذا نك ایچنه بدوه كوده سی صغه الزایه زانك خمی ویا نك كذلك تشدد بدله بعناها
لغة فیها مثل علیط وعلابط وعلبط عین ههله ابله فرموده معناسنه در الزای الفك مدی وقصر به حروف
هجاءن ری در لکن قصر له اولدقه ككاتب اولن الا یابله ككاتب اولن ویرس جوهر نك الزای حرف
یمد وبقصر ولا یكتب الا بالياء دبدوی شقینك هرینه قید اولور اكرجه صاحب قاموس یابله
اولسن شق ثالث توهم ابدوب جوهری به اعتراض ایشدوز را جوهرینك ولا یتلفظ دیموب ولا
یكتب دبد ككندن تبادر ابدن بودر كه لازم اولن مجرد ككاتبی اوله كرك تلفظ اولنسون كرك
اولنسون زی زانك فتي ویا نك كسری وتشدد بدله امر حاضر در زابله قراءت قیل معناسنه تقول هی زانی
فر بها قال زید بن ثابت فی قوله تعالى کیف نشرها هی زای فر بها ای اقراها بالزای الزوا زانك فتي
وواوك سكونیه لرقه سن طوغر لدوب سر عتله ككك ادمن اوفق اتمكه تقول زوی الرجل زوی زواة

زها

سای

سیا

اذا نصب ظهره واسرع مع تقارب الخطوات ووابو عبیدن روابی دروزن سورمكه دخی دیرل
تقول زوزت با اطرده الزهوزانك فتي وهانك سكونیه شول خرما قورغیدر كدر نككتمس اوله بقال اذ ظهرت
الحمرة والصفرة فی الخمل قد ظهر فيه الزهر الزهوزانك خمی وهانك سكونیه ذكر اولن معنایه در اهل حجاز لغتی
اوزن بقال زها الخمل زهاوز هو برسنه فی خفیف عدا اتمكه دخی دیرل بقال زها اذ اسخفه ونهاون به وزهو
دوه صولند قدن صكره بر كچه یاد دخی زیاد میور ككه دخی دیرل ابو عبیدن روابی اوزن بقال زها لابل زها اذ
سارت بعد الور دلیله تاكثر وزهونهاد دخی دیرل بتعدی ولا بتعدی وزهوكذبه وباطله دخی دیرل وزهو بل
اغابی فخریك اتمكه دخی دیرل بقال زها الرج الشجر زها اذ هزته وزهو بل اتمكه دخی دیرل علی ماسیحی
الا زها همزه نك كسری والفك مدله بعناها لغة فیها علی روابی زینك ولم یعرفها الا صبی وزهو برسنه نك
غایشی خوب اولغه دخی دیرل منظر حسن معناسنه بقال زنی الشی بعینك علی البناء للجهول اذا نجب من
حسنه وزهو قور نك مسمی صرقه دخی دیرل طوغر مسمی قریب اولدقه تقول زها الشاة ترهوزها اذ
اصرعت وانا اولادها وزهوكبره ومخرجه دخی دیرل بقال زنی الرجل المزهو میك فتي وهانك خمی وواوك تشدد بدله
متكبر معناسنه بقال زنی الرجل علی البناء للجهول فهو زهاوی تكبر وطا بغه عرب بعض كلمه لری صیغه مفعول
اوزن استعمال ابدنم زهركاه زكوا فاعلی معناسنه اولور سه دخی مثل قولهم زنی الرجل وعنی بالامر ونجبت الشاة
والناقة واستباهها لتزله لامك كسری وتانك خمی وهانك فتح اوزن بناسبله امر حاضر در بناء مجهول دن سن متكبر
اول معناسنه وهر مجهول اولنك امر حاضر بو به اولور تحصیل فعل طاب اولن كسنة مخاطبك غیری
اولك غندن اوتری تنه كم امر غایب اولنك الامله كقولهم لیقم زید وبونده رلغت دخی واردر كه ابن در بدو رواب
انشدركه اول زها یزهوزها ودر تكبر معناسنه ومنه واهم مالزها ولبس هذانم زنی علی البناء للجهول لان
مالم یسم فاعله لا یجب منه وجوهری ابدنم سایدن راعیله زنی الرجل كلامك معناسنه ضوال اولدقه
ابتدی اعجب بنفسه دیکدر بر كسنة افتخار ابدنم كزها دیرل دیوسوال اولدقه ابتدی اما نحن فلا نتكلم
واسمعی ابتدی زها السراب الشی زها دیرل قن سراب محرا ده برسنه نك شخص من مرتفع كوستر سه و یوزاب
ثالثین در فقط الزهو خمتبته وواوك تشدد بدله بل اتمك تقول زها الرج زها اذ هابت الازدهاء
همزه نك وذاك كسری به برسنه فی خفیف كورمك بقال زدهاء اذ اسخفه ونهاون به الزاهیه هانك كسری به
شول دوه در كه حمی اولنیه وحض رجس اوتدر كه شور رده بتر الزها زانك خمی والفك مدله مقدار
معناسنه در منه قولهم زها مائة ای قدر مائه فصل السین السا وسینك فتي وههمزه نك سكونیه نك اتمك
وابو عبیدن ساء ووطنه دیرل وخیل ابتدی ساء ویرسنه به همت زیاده اولوب انجذاب وشوق قوی اولغه
دیرل تقول انك لذو ساء وعبید ای لبعید الهم وساء دیرل ریمز اولدی معناسنه كه ساء ككسنة قلبی در بقال
سأوته یعنی سوءته السی سینك فتي ویا نك سكونیه اسما اتمك السباء سینك كسری به بعناها تقول سینت
الهد وسبیا وسبایا السرته وسبی نساطا بغه سی رجالك كوكن المغة دخی دیرل بقال المرأة تسبی قلب الرجل
وسباجری برشردن برشهره الوی كككه دخی دیرل تقول سینت لمر سباء لا غیر اذ اجلتها من بلد الی بلد وحقن
خمری ایچمك ایچون صتون السار سبأت دیرل همزه ابله وسبی وكسنة فی ولا بتندن دور قلغه دخی دیرل
تقول سباء الله یسبیه سیبا ای غربه وابعده كاتقول لعنه الله ابدی سیبا همزه نك فتي ویا نك سكونی ودالك
كسری ومدی وسینك فقیله رلفظدر كه ككبتندن مركب در معدی ككرب كی متفرقین معناسنه در
ككرب یومك زنی زها ماله واقع اولد غندن اوتری كرك مضایق اولسون كرك اولسون و حال

اولی خود نکره اولی غیر شرط منع صرف بولن از یاد سیاهمه نیک فقی و دالک کسری
 و مدله کذلک کلیندن مرکب درمز دور کی در حکمه و معناده و سیاهیندن برقیله نیک اسید و ابی نفس
 معنایسنه در فقولهم ذهبوا بیدی سیاه یعنی ذهبوا متفرقین کتفرق بیدی سیاه سیاه بانه کسری والفک مدله
 شول دری در که ولد طو غر کن ولد ابله بله جقر و سیایطوارک دولنه دخی درلرتاج معنایسنه پس فقی قیونک
 نسلی جوق اولسه اکسینادیرل بقال شوقلان روح علیهم سیاه من مالهم فی الحدیث تسعة عشر الرزق
 فی التجارة وعشر فی السیاه السوا فی سینه فقی و بانه کسری و مدله جمعی الاسانی همزه نیک فقی و بانه کسری
 و مدله اقی قانلر بقال اسلی الدماء طرا بقها الاسیاء همزه نیک کسری و بانه همزه نیک فقیله مفردی
 ابوعبیدروابی وزن الستاسینه فقی و تاء مثاندن صکره الفک قصر بله بیک زیشی که ارقیله مقابلی درو بوسدی
 معنایسنه لغت در ابوزید دن روایت و لنده دخی وزن که مز دور ابندی ستاه الثوب وسده الثوب بر معنایه در الاستاء
 همزه نیک کسری والفک مدله بیک زیشی چون مک نقول اسیت الثوب مثل اسیته الاستیاء همزه نیک
 کسری و تانک کسری و مدله ناقه زیاده ارکک طلبا یمکن سست اندام اولق بقال استات الناقه استیاء اذا
 استرخت من الضبعة وضبعة ضاد معجمه و باء موحده و عین مهمله ایله ناقه زیاده فیل طلب الیمک السجیه سینه
 فقی و بانه تشدید بله خلق و طبیعت معنایسنه السجیه و واک تشدید بله بر نسبه ساکن اولوب دائم اولق
 بقال سجا سجو سجو اذا سکن و دام قال الله تعالی واللیل اذا سجد ای دام و سکن ومنه البحر الساجی و طرف ساج
 ای عین ساکنه التهجیه علی وزن التریه بر نسبه نیک اوز رنه بر نسبه اوز تقول سحیت المیت اذ لمدت علیه
 ثوب السحایسنه فقی و جاء مهمله دن صکره الفک قصر بله یان سه دیکله معروف اولان قوش شب بره معنایسنه
 و بوضهر بن شکیل روایتی در السحاة وزن مز بواوزن واحدی و سحاة هر نسبه نیک قیوغنه ده درلر قشر معنایسنه سح
 جمعی درو سحاة و اورته سته دخی درلر ساحه دار معنایسنه السحاه سینه کسری والفک مدله کتابک اوز رنه اولان
 باغی بنده نامه معنایسنه قال صاحب المذهب فی فصل السین المکسورة السحاه بنده نامه السحاه و زن مز و اوزن
 واحدی و بومقامه صاحب صراح سعانی مهر نامه ایله تفسیرا تشدید مناسب دکلدر و سحارد بکتلی اوت دخی
 درلر که بال رسی فی و لنده قد بالک طعمی خوب و لور و سحار بر یان بلوده دخی درلر بقال ما فی السماء سحاه من السحاب
 الاسحیه همزه نیک فقی و حانک کسری بله جمعی کتاب باغلی معنایسنه مثلا السحوی سینه فقی و حانک سکونی
 ایله کاغدی قاز فقی سینه فقی و حانک سکونی بله معنایسنه نقول سحوت القراطس و سحیته اسحاه اذ اقشرت
 و سحوت یوزندن چایه ایله بالحق صبر معه دخی درلر نقول سحوت الطین عن وجه الارض و سحیته اذ افرقت
 و جرف خیمه و راء مهمله ایله بالحق چیا بله حکمه درلر و بقال اناسحان الباب الثالث و اسحوت من الباب الاول
 و اسحی من الباب الثاني فقیه ثلاث لغات و سحوت کتابی بقلغه دخی درلر نقول سحوت الکتاب و سحیته اذ
 سددته بالسحاه و سحاه الان مر و ابندی الاسحاه همزه نیک کسری والفک مدله بر کسینه نیک بانه کتاب باغلی
 بوق اولق بقال اسحی الی جل اذا کثرت عنده الاسحیه الاسحوان همزه نیک و حانک خیمه ایله شول کسینه در
 که کثیر الا کل اوله الساحیه حانک کسری ایله شول یغمر در که و قوی شدید اولما غله بر یوزن صوبه السحاه سینه
 کسری و سینه سکونیله شول الت در که انوکله بالحق چکر لجر فیه اسلوی بنده در بوقدر و ارکه سحاه دمر در
 اولان چایه بیدرلر الساجی حانک کسری و مدله شول کار در که سحاد بیکری اونی اولنر بقال صب ساح از رخی
 السحاه السحاه سینه فقی و جاء معجمه ایله جومر دالک السحاه سینه فقی والفک مدله معناه نقول سحاح
 من الباب الاول و سخی بمعنی من الباب الرابع معناه و نقول سحاح لجل بمعنی سحاه من الباب الخامس اذ اصار

ستا

سجا

سحا

سحا

سحاه نفس بر نسبه دن مستغنی اولوب انی ترک ایتمکه دخی درلر بقال سحیت نفسه عن الشی اذا ترکته السحوت
 سینه فقی و حانک سکونیله کولی ارا یوب اتشک کوزن اظهارا بیک بقال سحوت النار اسحوتها سحوت من
 الباب الاول و ذلک اذا اوقدت فاجتمع الحمر و الی ماد فقر حقه و بوند بر لغت دخی و اردر ابوعمر و روابی اوزن که
 اول سحیت النار اسحاه اسحاه مثل لبث البت لبثا و اتشه را بیکه دخی درلر نقول اسح نارک ای اجعل لها مکانا
 تو قد علیه السحایسنه فقی والفک قصر بله بر ضرر که دوه یا خود دوه یا ور بسنه اغریو کتور مدن
 حاصل اولور در سینه اوموزی ان سنده بر مید اولما غله السحایسنه فقی والفک قصر بله دوه ذکر اولان مرضه
 مبتلا اولق بقال سخی البعیر سخی سخی من الباب الرابع السخی سینه فقی و حانک کسری و مدله شول دومدر که
 ذکر اولان مرضه مبتلا اوله بقال سخی فهو سخی مثل عم من عی اذا فقد البصر التسخی فحقیته و حانک کسری
 و تشدید بله کوجیله سحایمک بقال فلان سخی علی اسحاه ای تکلف السحاه السحاه سینه فقی و بانه
 تشدید بله شول رد که طبرانی ملائم اوله بر سحایم منسوب اولور بقال ارض سحویه اذا کانت لینه التراب
 السحوی سینه فقی و بانه تشدید بله شول مکانه درلر که ملائم اوله بقال مکان سحوی السحواه سینه فقی
 و حانک سکونی والفک مدله دوز و واسع اولن بر اسحوی سینه فقی والفک قصر بله جمعی السحوی سینه فقی
 و اوک کسری و مدله کذلک جمعی واسع اولن بر معنایسنه سحاری و سحاری کبی سحار انک جمعده السد و سینه
 فقی و دالک سکونیله بر نسبه ای اوز تقول سدت الناقه تمد و اذ اذرع فی المشی و اتسع خطوها یعنی یور رکن
 اذ من واسع اذ سه بقال الحسن سدور جلیها و اتو بد بها و اتو ناقه یور رکن الی کیر و دندر مک درالن ردن
 فالدر فقیه و سد و قصد معنایسنه دخی کور بقال فلان یسد و سد و کذا ای یخو خوه و سد و بر کسینه سیرده
 باشن الوب کتکه دخی درلر السوادی سینه فقی و دالک کسری و مدله شول ناقه در که ادمری یور رکن
 واسع اوله بقال ثوق سواد السدی سینه فقی و دالک کسری و بانه فقی و تحفیقه شول خر ناقه و رخی در که
 تراوله و سدی غی زیاده اولن بره دخی درلر السداه سینه فقی ایله یعناها بقال بسره سدی و سده السدی
 سینه فقی والفک قصر بله شول غم در که کجه و قنده نیا و اتواقع الور که بوحیات زرع در دیشلدر و سدی
 رکن غی زیاده اولما غله دخی درلر بقال سدت الارض اذا کثرت اها من السماء کان اومن الارض و سدی بیک اوشنه
 دخی درلر که حمله مک مقابلی در و سدی خر ماصلقی مستغنی اولما غله دخی درلر بقال سدی البسر اذا استرخت
 بفار بقه و نقاریق بلوگر دیکدر السدی ان فحقیته ثنیه سدی الاسدی همزه نیک فقی و دالک کسری بله جمعی
 از شلر معنایسنه الاسداه همزه نیک کسری والفک مدله بیک زیشی چون مک نقول سدت الثوب و استیته
 و اسد اخر ما غاجه کور و غی تراولوب مستغنی اولما غله دخی درلر و اسد بر نسبه فی طلب ابدر کن بولما غله دخی
 درلر نقول طلبت امرافه سده اذا اصبت و ان لم تصبه قلت غمسته و اسد اهما له دخی درلر نقول سدت الابل
 اذا اهملت السدی سینه فقی والفک قصر بله اهما و لن نسبه بقال ابل سدی ای مهمله و بعضلر فقی سینه
 دخی جا زکو مشلدر و السدی فحقیته و دالک کسری و تشدید بله بر نسبه یچمق بقال تسده اذ اعلام
 السادی : الک کسری و مدله التخی اولن نسبه سادس معنایسنه سادس سینه یای قلب الیکه سادی اولشدر
 نته کم کسری تفسیرنه مر و ابشدر السرو سینه فقی و رکن سکونیله معروف اعجدر السرو سینه فقی
 و رکن کذلک سکونیله واحدی بر سرو معنایسنه و سرو طاغک صرب بر به صواقند یسی مابیند اولن بر
 ووی کوه معنایسنه و جیم و لابنده بر محله نیک دخی اسمی در و سرو مرو تله اولن سحایه دخی درلر بقال سرو
 سرو من الباب الاول و سدی بری من الباب الرابع سرو ایضا السراوه سینه فقی و رکن تحفیقه جومر دالک

سد

سرا

بقال سرور او من الباب الخامس وسرور كسنة اكنندن لباسن برافه دخی دیرلر نقول سروت الثوب غنی سروا
 اذ القمته عنك وسریت دخی یا ابله بوند لغتدرووزن حقر مغه دخی دیرلر نقول سروت غنی درعی بالوالا غیری
 السری سینک فقی ویا نك تشدید بله سخی اولان كسنة السراة سینك فقی ورنك تخفیفه جمی استغیا
 معنائه وکلام عر به فعلیل فعله وزنی اوزن جمع اولیق عز زدر بولكه دن غیرى استماع اولماشد رالسروات
 فقیته بله سرانك جمی در جمع اولیق اوزن وسراة رنسنه نك ظاهر نوو وسطنه دخی دیرلر بونك دخی جمی سروت
 کارووقی الحدیث لیس للنساء سروات لطر بق ای طهر الطریق ووسطه وكنهن عیشین فی الجوانب وسراة النهار
 وسط نهار معنائه ده کلوروسری کوچك رماغه دخی دیرلر نهر صغیر معنائه الاسریه همزه نك فقی ورنك
 کسر بله جمی کوچك ار مقلر معنائه السریان سینك ضمی ورنك سکونیه کذلک جمی اجر به ابله جریان کبی
 وبوند اسری یا اوزن جمع استماع اولنادی واجر به جر بهك جمی در ردیم معنائه التسری فقیته بله ورنك کسری
 وتشدید بله کول جومر دلوق اتمك بقال تسری اذ اتكلف السروو تسری اوده لوق جاریه طوتغه دخی دیرلر بقال
 تسری الحاریه وبوسریت دن مشتق دروسریت اوده لوق جاریه به دیرلر سره یاخورد جماعه منسوب اولوق
 معنائه ته کباب راده مرور اتمشدر وبعقوب لندی تسری سروردن دراصلنه تسری ایدی پس رالکری
 یا به قلب اولوب تسری اولدی تقضضه قلب اولوب تقضی اولدغی کبی السری سینك فقی ویا نك تشدید بله بر
 قطعه عسکر السرایا سینك فقی والفك قصر بله جمی بقال خیر السرایا اربع مائة رجل الانسراء همزه نك
 وسینك کسری والفك مد بله غصه كتمك نقول انسری عنه الهم اذ انكشف التسریه علی وزن التریه غصه بی
 ازاله قلبی بقال سرى عنه الهم علی البناء للجهول اذ انكشف السروة سینك کسری ورنك سکونیه کوچك
 اولان اوق سهم صغیر معنائه السراة سینك کسری والفك مدی ابله جمی سهام صغیره معنائه وسر وه کذلک
 چکر کیده دخی دیرلر ابتد اظهر ایدوب قورت شکله اولدغی حاله و بواصلنه مهموز زدر السریه سینك کسری
 ورنك سکونیه بمعناها کذلک لفة فیها المسروة ميمك فقی ورنك ضمی وواو تشدید بله چکر که لواولن ربقال
 ارض مسروة اذ كانت ذات سروة وسر وه چکر کیده دیرلر ته کم الان مرور ایدی السراة سینك فقی والفك مد بله
 شول انجدر که اندن یای ایشلر ل الاستر له همزه نك ورنك کسری والفك مد بله اختیار اتمك نقول استریت
 الابل والغنم والناس اذ اخترنهم ورنسنه نك مختارن المغه دخی دیرلر بقال الموت استری بی فلان ای اختار سرانهم
 وسرات مختار معنائه در الساریه رانك کسر بله دیرك ستون معنائه الساری رانك کسری ومد بله شول
 بلوت در که کجه ابله کلور السری سینك ضمی والفك قصر بله کجه وقتنه سیرا بتمك المسری ميمك فقی وسینك
 سکونی والفك قصر بله بمعناه نقول سریت سرى ومسرى اذ اسرت لیلا وسرى هد اوزنی اوزن مصدق قلیل در
 زویر اوبلیه جمعدن در حقی بعض عرب سرانی وهدای مونت استعمال اتمشدر در که انلر بی اسد قبیله سی در
 سرانی سریه کله سینك جمی وهدای هدیه کله سینك جمی قورهم اتمکله الاسراء همزه نك کسری والفك مد بله
 بمعناه کذلک نقول اسریت اسراء همزه ابله استعمال اهل حجاز غنی درو قرآن عظیم همزه ابله همزه سز واقع
 اولماشد السریه سینك فقی ورنك سکونیه کجه ابله بر کمره سیر اتمك نقول سرینا سریه واحدة
 السریه سینك ضمی ورنك سکونیه اسم در معنای مذکور دن السروی سینك ضمی ورنك سکونی
 والفك قصر بله کذلک اسم در معنای مذکور دن واسر اسیر ایتدر مكم معنائه دخی کلور بقال اسراء
 واسری بکابقال اغذ انظام واخذ باخطام وخطام یولار معنائه در وباری تعالینك سبحان الذی اسری
 بعینه لیلادیدی قولنه لیل کله سینك کلسی تا کید اچون در کقولهم سرت مس نهار اوالبارحة لیل و بارحه

دون کجه دیرلر اسرا ایل همزه نك کسری والفك مدی و همزه نك کسری ومد بله براسد رک ایل لفظه
 مضاف در وابل اسم معنائه در عزانی ویاخورد سریان لغی اوزن همزه ابله همزه سز لغت در اخفش
 روانی اوزن واخفش ایدی کاه اولور اسرا این دخی دیرلر ته کم جبرین واسماعین دیرلر السطو سینك فقی ورنك
 سکونیه رنسنه بی قولله طوب قهر اتمك بقال سطا السطوة سینك فقی ورنك سکونیه بر کره قهر اتمك
 السطوات فقیته بله جمی بقال الفحل بسطو علی طروقه وطر وقت طانك فقیته ارککک دیشینسنه دیرلر
 وسطو جویان الن ناقة نك فرجه اد خال ایدوب ارککک دوه نك منبسن اراج اتمک دیرلر ز رارکک ناچه یچوق
 الشمس اولسه حامله قالمز تارحه لولان فضلات حقیقه بقال سطا الراخی علی الناقه اذ ادخل به فی رحله
 اخرج ما فیه من الوثرو و ثناء مثلثة ابله فی فایده الن منی در وسطوات من اراق ادمغه دخی دیرلر بقال سطا الفرس
 اذ البعد الخطو وسطو صو جوق املغه دخی دیرلر بقال سطا الماء اذ اکثر الساطی طانك کسری ومد بله شول
 دوه در که غلبه شهوتدن بردوه سور بستدن اخردوه سور یسنه کیده واسمی ایدی ساطی ات قسندن
 شول ته دیرلر ککه ادمی ری زنه اراق اوله وساطی ات سور یسنه شول ته دیرلر کسرا رله غلبه قله وبعضلر
 ایدی شول اندر که سکر در ککن قورغن قالدن السعی سینك فقی وعینك سکونیه سکرتمك بقال سسی ال رجل
 سسی سیمان الباب الثالث اذ اعد او کذلک ایشلمکه وکسب اتمک دخی دیرلر الساعی عینك کسری ومد بله شول
 کسند در که رخصه والی اوله و بواکثر یازکات جم ابدن کسنة به اطلاق اولنور عامل صدقة معنائه بقال سسی
 علیها اذ اقل علیها السعاة سینك ضمی وعینك تخفیفه جمی عامل المعنائه المساعی ميمك فقی وعینك کسری
 ورنک بله شول افعال و اوضاع در که کرمدن وجودن ناشی اولور السعوی سینك کسری وعینك سکونیه کجه دن
 ر ساعیت السعوی سینك کسری والفك مد بله بمعناه بقال مضی من اللیل سعوا و سعوا المساعاة ميمك ضمی ابله
 معینه بحث ایشلمك نقول ساعانی فلان سعیته اسعیه اذ اعلبته فیه یعنی باب مغالبه دن بولده دیرسن ومساعات
 رنسنه خاصه جاریه به زنا اتمک دخی دیرلر بقال فی الامة ساعاها و فی الحره والامة زنی الرجل و غیر فلا یكون
 المساعاة الا فی الاماء و فی الحدیث اما ساعین فی الجاهلیة وانی عمر رضی الله عنه برجل ساعی امة السعایه سینك
 کسر بله بر کسنة بر کسنة فی اهل حکمه غمرا اتمك بقال سسی الی الی الی اذ اوشی موسعات مکاتب عتق رقبة سجون
 کسب اتمک دخی دیرلر بقال سسی المكاتب فی عتق رقبة سعایه الاستسعاء همزه نك ورنك کسری بله عید دن ایدی
 قبی اچون سعایت طلب اتمك نقول استسعیف العبد فی قیمته السعی سینك فقی ورنك سکونیه بل طیر اخی صاور مق
 نقول سفت الراج العرب تسفیه سفیا اذ اذ ته السعی سینك فقی ورنك تشدید بله صاور لن طیر اقی وبلوده
 دخی سسی دیرلر السفاسینك فقی والفك قصر بله اتمك الی اولوق و بواخیر قرة مقبول دکلر روسنی بهی
 دیرلر کسری اوتك دکنه دخی دیرلر الاسی همزه نك فقی والفك قصر بله الی اولوق ات در اجمعی روانی اوزن واسنی
 شول قاره دخی دیرلر کسری اوله اتمی ایدی اندن غیر یسنه اسنی دیرلر الی اولوق حیوانلر ده السفواء سینك
 فقی والفك مد بله شول دخی قاره دیرلر که حست وچاپك اوله السفواء بمعناه وواو تشدید بله بورجه ده وایچه ده
 هرعت اتمك الاسفاء همزه نك کسری والفك مد بله اتمك فقی خشونت اوزن اولوق بقال سسی الزرع اذ
 حشن اطراف سینك السفاسینك فقی والفك قصر بله طیر اقی السفاء وزن مز بور اوزن واحدی بر یان طیر اقی
 معنائه صفیان سینك ضمی وکسری و فقیته ورنك سکونیه بر خطاک اسمی در سفوان فقیته بر موضعك
 اسمی در بصره فر بنده المسافات ميمك ضمی ابله بر کسنة به سفیه دیکل السفاسینك کسر بله بمعناه بقال سافاه
 مسافاه وسفاه اذ اسافهم السفاسینك کسری وفاقدن صکره الفك مد بله سوداچون و صواچون اولان

سطا

سعا

سفا

سقا

وروم ووطب مخصوص سودا و ناله و دیر و خی یاغ نالونه و قریب صولونه و دیر خاصه الاسقیه همزه ناله
 فقی و قافک کسری به جمی الاسقیات همزه ناله فقی و قافک کسری به جمی کذلک و بونلر جمع قلنی در الاساقی
 همزه ناله فقی و قافک کسری و مدله جم کثر فی واسقیه سقیه دخی جمی کلور صوارله معنائه علی ماسی
 واسقیه ایری یغورلی اولان بلورله دخی دیرلر النسقیه علی وزن ناله برکسینه به سقا الله سقیادیک
 و نسقیه جوق صوا یجر مکده دخی دیرلر تقول سقیته الماء شد دلا کثرة الاسقاء همزه ناله کسری ابله جعناها تقول
 سقیته فلانا واسقیته اذ قلت له سقیاسقا یغور صو یله صوارمه دخی دیرلر بقال اسقاء الله الغیت واسقا
 طواری ویری صوارمه دیرلر و سقی انسان صوارمه دیرلر بقال سقیته لشفته واسقیته لما شفته وارضه
 السقی سبنک کسری و قافک سکونیه اسم در معنای مز بوردن السقی سبنک فقی و قافک سکونیه صولومق
 کرک یغورله اولسون کرک غیر به بقال سقاء الغیت من الباب الثاني و سقی استسقاء روضه مبتلا اوافه دخی
 دیرلر کاول بطنه صرو صو جمع اولمقدر بقال سقی بطنه سقا من الباب الثاني ایضا و سقی قریب صوق و مغه دخی
 دیرلر تقول استسقی من البئر و سقیته فی القرية السقیاسبنک خمی و قافک سکونی و الفک قصر یله اسم در معنای
 مز بوردن السقی سبنک فقی و یانک تشدید یله فعلیل و زنی و وزن شول بلوت در کد قطر ماری عظیم و و فقی شید
 اوله و سقی بردی دید کلری قشقه دخی دیرلر کس صا قشقه ندر النسقیه وزن مز بورا وزن واحدی بر صا
 معنائه و سقی غیر ما غا جنه دخی دیرلر السقاء سبنک فقی و قافک تشدید یله شول عورت در کد صوا و لشدر
 السقایه سبنک فقی و قافک تشدید یله جعناها بقال امرأة سقاء و سقایه و فی المثل اسق رقاش انها سقایه
 و زقاش بر عورتک اسمی در یعنی رقاش سقا ولد سقیون سقیه مسقوق در و بومثل شول کسینه حقیقه ضرر
 اولنور که محسن اولما غن احسانه لابق و له المسقوی بمک و قافک فقی و یانک تشدید یله شول کین در کد اقر صول
 صوارله و یغورله صوارله عذی دیرلر عین مهله ناله فقی و ذال مجیه ناله سکونیه و مسقوی فایله استعمال اولنور
 یغورله و یغورله المسقاء بمک فقی و سبنک سکونیه ارق کنارنه اولان شول کد کدر که اندن صولنور شول کسینه که
 یوننه می مکسور قلدی کون یا که فی السقاء اعتبار ایتدی مسقاء الدبک کی و مسقاء الدبک کسری به خروس صو
 ایچدی قابه دیرلر الاسسقاء همزه ناله و قافک کسری به مرض مشهور مبتلا اولنور که اول بطنه صرو صو جمع اولنور
 بقال مذکور استسقی استسقاء اذ اجمع فیها ماء اصفر السقی سبنک کسری و قافک سکونیه اسم در مرض مذکور
 مبتلا اولنور معنائه و سقی شربدن اولان نصیه دخی دیرلر یقال کم سقی لرضک المسقاء بمک خمی ابله
 برکسینه و به باغه و باغچه یه نیار ایتسکیون قول ایتک نیار ایتدی یاغدن حاصل اولان مسقودن حصه معینه
 وزن التسانی ناله فقی و قافک کسری و مدله خلق بری برینه یجور ملک بقال تساقی القوم سقی کل واحد صاحب
 جم الاماء الذی یسقیان فیها و جم جمیله طلو معنائه در الاستقاء همزه ناله و تانک کسری و الفک مدله قیودن
 صو یحکک و بر قریبه سو قو مغه دخی دیرلر تقول استسقیته من البئر و استسقیته فی القرية السقایه سبنک کسری به
 مصلوق که اندن اینده و رونه صوا یجور و یجملر در قرآن عظیمه اولان سقایه دن مراد شول قدح در که مالک انو که
 ایچدی السلو خمتیه و واک تشدید یله برنسته دن فارغ و تسلی اولنور السلی سبنک خمی و لامک کسری و یانک
 تشدید یله جعناها السلوی سبنک خمی و لامک سکونی و الفک قصر یله بر جنس قو شک ایچدی در که اکابله دیرلر
 و لخصش لشدی سلوانک و لحدی استماع اولمادی بکر که و لحدی کذلک سلوی و له ته کم دقلی که سبنک و لحدی
 و جمی دقلی در و دقلی بر لای اونه دیرلر و سلوی به دخی دیرلر غسل معنائه السلوة سبنک فقی و لامک سکونیه
 معاشه حضور و رفاهیت وزن اولنور بقال هو فی سلوة من العیش ای فی رغد و رغد غن معیه ابله و سعت معاشه

سلا

دیرلر

دیرلر و بواوز بدروابی در و سلوة سلوان معنائه دخی کلور و سلوانک تفسیری عن قریب کلور انشاء الله تعالی
 السلا سبنک فقی و الفک قصر یله شول یوفقه دخی در که انه قارنده و لبا نولک ایچدن اولور و کسری طوغد فی
 ساعت انی و لندک یوزندن المازلر ایه فی الحال و لدی قتل ایلر و اگر اول ناهدنک قارنده منقطع اولسه و لدله به
 چقرسه و لد و انه سالم اولور و اگر چقرسه و لد و انه سی هلاک او اور فی المثل وقع القوم فی سلا جمل ای فی امر صعب
 و بونک و جمی بودر که جملر کد دوه به دیرلر و ارکک دوه و اوغلن یتاغی اولماز پس بواوز من الابلق العقوق و من
 بیض الانوق دبد کلری کی در و ابلق ارکک آیه دیرلر و عقوق حامله اولن حیوانه دیرلر ارکک حامله اولمده غنه بنام
 اعز من الابلق العقوق دیرلر و بیض الانوق کرکس یومر ده سنه دیرلر که زیاده صرب یله ده یومر دلر و یقال ایضا
 انقطع السلا فی البطن اذ اذهب الحیلة یعنی فقی برنسته ناله چان سنی قلمسه بویه دیرلر نه کم بلع السکین العظم
 دخی دیرلر السلیاه سبنک فقی و لامک سکونی و الفک مدله شول ناله در که قارنده اولن اوغلان یتاغی منقطع
 اوله بقال ناله سلیاه اذ انقطع سلاها و قرتنه اوغلان یتاغی حقرن قیونه دخی سلیادیرلر التسلیه علی وزن
 التریه قیونک قارندن اوغلان یتاغی چقرمق تقول سلیت الشاة اسلیها تسلیه اذ اذعت سلاها فقی
 سلیاه و تسلیه برکسینه ناله غصه سن ازاله قلمه دخی دیرلر بقال سلا فی فلان من همی تسلیه اذ اذکشفه عنه
 الاسلاء همزه ناله کسری و الفک مدله کذلک غصه یی ازاله قاق الاسلاء همزه ناله کسری و الفک مدله
 برکسینه ناله غصه سی زایل اولن التسلی فحقته و لامک کسری و تشدید یله جعناها بقال اسلی عنه الهم و تسلی
 اذ انکشف السلوانه سبنک خمی و لامک سکونیه شول یو یجق در که انوک اوزنه یغور صو یی دو کوب یا یجملر
 عاشق اولن کسینه عشقندن بری اولور السلون سبنک خمی و لامک سکونیه ذکر اولن صویک اسمی و سقی
 سلوان فرغت ایتک معنائه کنایت دخی اولور قال الا صبی تقول الرجل لصاحبه سقیتی منک سلوة
 و سلوان ای طبیعت نفسی عنک و بعضه ایتدی سلوان شول دوادر که انی حزن اولن کسینه یا یجدر که حزنندن
 خلاص یولور و اطبا کامفرح دیرلر السماء سبنک فقی و الفک مدله کولک اسمان معنائه تذکیری و تانقی
 جا یز در الاسیه همزه ناله فقی و بمک کسری به جمی اسمانلر معنائه و اسمیه یغور معنائه اولن سبنک دخی جمی
 کلور السموات سبنک فقی و بمک فقی و مدله کذلک جمی و سبار کسینه ناله اوزنه عالی اولوب کولکه صالان نسنه
 دخی دیرلر هر نه اولور سه اولسون بو سبیدن سقیته سمار دیرلر و سبار یغورن دخی دیرلر مطر معنائه بقال ما زلنا
 نطاما السماء حتی اتیانکم السمانی سبنک فقی و همزه ناله کسری و مدله فعلا یل و زنی اوزن جمی سحاب ابله سحاب
 کی ته که بعض اشعار ده واردا و لشدر و سما طهر فر سنه دخی دیرلر السمانی سبنک خمی و بمک کسری و یانک تشدید یله
 فقول و زنی اوزن جمی یغورلر معنائه السمانی خمتیه و واک تشدید یله یو کسلاک ارتعاج معنائه تقول
 منه سموت و سمیت مثل علوت و علیت و سلوت و سلیت و یو ثعلب و یو در و سمنور نسنه زیاده طاهر اولمده دخی
 دیرلر تقول سمانی شخص اذ ارتفع حتی استسقیته و سمنور نسنه فی بصر تمام احاطه ایتکه دخی دیرلر تقول سمانی
 اذ علا و سمنور و جقیقه دخی دیرلر بقال القوم سمنوا اذ اخرجوا للصید المساماة بمک خمی ابله معارضة معنائه
 بقال فلان لایسای و قد علا من ساماة التسانی تانک فقی و بمک کسری و مدله جنک ایدوب معارضة اید شمل
 بقال تساموا الذیابار و السوامی سبنک فقی و بمک کسری و مدله باش یو و وطون راکلر السامی بمک کسری
 و مدله مرتفع اولن نسنه بقال زدت من سامی لمر فیه اذ قصرت الیه نفسه و ازت نخوة و نخوت نوله و خاء معیه
 ابله کبره دیرلر یعنی کبرن ازاله قلوب یو کسلاک نظر اینه من منع ایتسک السماء سبنک فقی ابله ارکک دیشی
 اوزنه جماله قلدی و یقال سمانی الفعل سما و اذ اسطاع علی شوله و شول شین معیه ناله ناله معنائه و سمانی

سما

هرستند که شخصه دخی در لر و سماوة البيت اوک سقنه دخی در لر و سماوة ناحیه و اسماء به دن بر رک دخی
دی در التسمیه علی وزن التریه بر سنه به اد و بر مک تقول سمیت فلان از بد و سمیت به بد یعنی اسماء همزه مک
کسری و الفک مدیه کذلک اد و بر مک تقول اسمیت التسمی فتنه و میک کسری و تشدید به براد ابله اد لقی
یقال سمیته فتنی السمی سینک فتنی و یانک تشدید به اد لقی تقول هو سبی فلان اذا وافق اسمیه اسمیه کاتقول هو
کنیه اذا وافق کنیه کنیه قال الله تعالی هل تعلم له سمیای نظیر استحق مثل اسمیه و بعضی سبی مسامی معناسنه در
دندی که معارض دیک و لور الاسماء همزه مک کسری و الفک مدیه سماوة دیکله معروف اولی به کذلک الاسماء
همزه مک و یانک کسری به او و چمنی بقال اسموا اذا خرجوا للصيد السماء سینک ضمی و میک تخفیفی ابله او جیلر
صیادل معناسنه الاسم همزه مک کسری و سینک سکونیه سموت دن مشتق در زر اسم تعظیم و رفعتی مؤدی در
و یونک تقدیری افح در بوندن حذف اولفن و او در ز راجعی اسماء کلاور السمی سینک ضمی و میک فتنی و یانک
تشدید به تصغیری و اسمک اصلن تقدیرا تمده اختلاف یتمشدر بعضی اصل فعل در دبدیلر فانک کسری
و عینک سکونیه و بعضی فعل در دبدیلر و اسماء بوا یکسنه دخی جمع اولور جذعه اجذاع و قفاله اقبال کی
و بومقوله ناک صیغه سی بمنز الامعاء و بوندن دورت لغت وار در بری اسم در کسر همزه و سکون سینله و بری
دخی اسم در همزه و سکون سینله و بری دخی سم در همزه سینله و بری دخی سم در کسر سینله و بوندن الف
وصل در و کاه و لور شاعر الفظ قطع ایدر ضرورت یحیون السمی سینک و میک فتنی و اخرندن یانک تشدید به اسمیه
منسوب اولن نسبه الاسمیه همزه مک کسری و یانک کذلک تشدید به کذلک اسمیه منسوب اولن نسبه دخی
اوزر رک اولوب اصلن مر اجعت و انما قد الاسامی همزه مک فتنی و میک کسری و مدیه اسماء کذلک جمع الاسماء
همزه مک فتنی و میک سکونیه کذلک اسماء کذلک جمع الاسامی همزه مک فتنی و میک کسری و مدیه اسماء کذلک جمع الاسماء
فتنی و الفک قصر یله تلدر مدن حاصل اولن ضیا و سنا کذلک بناتندن راوت در که انوکله دوا اولنور و کاه او اور
انوک بعضی مک مشرفه به نصبت ایدوب سنا مکی دیرل السنا سینک فتنی و الفک مدیه بوکسکاک رفعت
معناسنه السی سینک فتنی و یونک کسری و یانک تشدید به بوکسکاک اولن نسبه رفیع معناسنه الاسماء
همزه مک کسری و الفک مدیه قال الذریق بقال اسناه اذ ارفعه السنیه علی وزن التریه بر سنه به ی اجوب اسان
ایتمک بقال سناه اذ افح و سهله المساناة میک ضمی ابله بر کسنه ابله حسن زند کانه ایچون مدارات ایدوب
رضامی اوزن اولق التسمی فتنه و یونک کسری و تشدید به یله متغیر اولق فرل و ابی اوزن تقول تسمی اذا تغیر
و ابو عروا سدی لم یسن لم یغیر معناسنه در و قوله تعالی سما مسنون دبدی قولندن ما خود در که مسنون
متغیر معناسنه در احدی التوناتیا به قلب اولن شد در تقضض لفظنه تقضی دید کاری کی المسناه میک ضمی
و یونک تشدید به صوبندی عزم معناسنه السانیه تونک کسری ابله شول ناقه در که انوکله قیودن صو چکرل
السولی سینک فتنی و یونک کسری و مدیه جمی ذکر اولن ناقه ل معناسنه و فی المثل سیر السولی سفر لایقطع
السولی سینک فتنی و یونک سکونیه ناقه بری صوار مق تقول سنت الناقه تسنو اذ اسقت الارض و یلوت بری
صوار مقه دخی دیرل بقال سنت السحابه الارض اذ اسقت و خلق کند و یحیون صو چکمکه دخی دیرل بقال القوم
یسنون لانهم اذ اسقوا السیوة میک فتنی و یونک ضمی و واک تشدید به شول در که صوار لشر اوله السنیه میک
فتنی و یانک تشدید به معناسنه ابله و او متغیر و کابلت فی قتیبه لایمان القنوه السانیه سینک کسری به بر سنه ناک
کور سبی معناسنه تقول حد الشی یسناه و صیاته اذ اخذت کله السنه سینک فتنی و یونک تخفیفیه یل معناسنه
چین یونک تخفیفیه و اوقلسک ما یحی فی دن اولور الاسماء همزه مک کسری و الفک مدیه بر زده بر بل اقامت ایتمک

سوا

تقول اسنی القوم یسنون اسناه اذ البذوا فی موضع سنه الاستات همزه مک کسری و سینک سکونیه قتلوق یله
دخل اولق و اوی تابه قلب ایتد بار اقامت معناسنه ملینس اولماسون دیوتهم بوندن اقدم ذکر اولن دی
بار فی ایتدی بوشادر بوکله قیاس اولنر السواء سینک فتنی و الفک مدیه عدالت قال الله تعالی فایذ الیهیم
علی سوا و سوا بر سننک اورت سنه دخی دیرل قال الله تعالی فی سوا الحیم و سوا غیر معناسنه دخی کلور
السوی سینک کسری و الفک قصر یله کذلک غیر معناسنه کلور و اخفش ایتدی سوا لقی غیر معناسنه اولسه
اخو عدل معناسنه اولسه اند اوج لغت وار در کسری مضموم یا خود مکسور ایسک الی قضا ایدرسن
ایکسنه دخی و اگر مفتوح قللسک الی مذا بدر سن تقول مکان سوی و سوی و سوا ای عدل و وسط فیا بین
الغیر یقین و تقول هررت برجل سواک و سواک ای غیرک و تقول هیا فی هذا الامر سوا و ان شیت قات
سوا و ان هم سوا لجمع الاسماء همزه مک فتنی و الفک مدیه سوا کله سینک جمی تقول هم اسوا و سوی قصد
معناسنه در کلور و تقول قصدت سوی فلان اذ اقصدت قصده و سوا اعتدال معناسنه دخی کلور استوان اسم
اولق اوزن تقول سوا علی قمت و قعدت السوا سیه سین اولک فتنی و یانک کسری به کذلک جمی بقال هم سوا سیه
مثل ثانیة ای اشباهه علی غیر قیاس اخفش ایتدی بونک وزنی عافله در بوندن ذاهبا و لان و حنی حرف در یعنی
سوا کله سینک الی حذف اولوب همزه سی الفه قلبه و لشد در بر اسوا فعال وزنی اوزن دره سیه خنالد در کدغه
وزنی اوزن یا خود فله وزنی اوزن اوله بوقدر و ار کدغه وزنی اوزن اولق اقصید در زرا اکثر یا الفالولن لام
الفعل در و سیه کله سنه و او یاه قلب اولندی ز را صلی سویه در الاسواء همزه مک کسری و الفک مدیه
و نسبه فی ترک ایدوب اندن غفلت اوزنه اولق فرار و ابی اوزن تقول اسوبت الشی اذا ترکته و اغفلت
و هوهری ایتدی بوا بوعیدر و ابی در لکن بن ظن ایدرم که بوکله مهموز اوله دبدی لیل السواء سینک فتنی
و الفک مدیه ایلک و ان و حنی کجه سی در المساواة میک ضمی ابله بر لک فرار و ابی اوزن مز بور ایتدی هذا الشی
لایساوی کذا دیرل لایسوی کذا دیرل و هذا لایساوی به دخی دیرل لا یعاده معناسنه و مساواة تسویه معناسنه
دخی کلور تقول ساوت بینهما اذ سوبت النسویه علی وزن التریه بر سنه به یوزنک و نسویه خوش حال
قاله دخی دیرل بقال لوتسوی بهم الارض ای تصتوی بهم الاستواء همزه مک و یانک کسری به دوز اولق بقال
سوبت الشی فاستوی واستوا اکبر لک کیدوب طوغری اولغه دخی دیرل بقال استوی من اعو جالج
و استواء الارقه سنه قرارا تمکه دخی دیرل بقال استوی علی ظهور دانه ای استقر واستوا سیمیه ضد ایتمکه دخی
دیرل بقال استوی الی السماء ای قصد واستواء بر لایته غالب اولوب اکاوالی اولغه دخی دیرل بقال استوی اذا
استوی و ظهور واستوا بر کسنه یکتلی نهایت بولغه دخی دیرل بقال استوی الی جل اذ التسمی شباهه واستوا
اعتداله دخی دیرل بقال استوی الشی اذا اعتدل واستواء خوش حال اولغه دخی دیرل کسانا و ابی اوزن بقال
کیف اصبحتم فبقوا و مسوون صاخون ای اولادنا و مواشینا مستویه صالحه السویه سینک فتنی و یانک
نشد بدیهه بر لک بقال هماغه علی سویه من هذا الامر ای علی سوا و تقول قسیت الشی بینهما بالسویه یعنی برابر
قسمت ایدم و سوبت شول کلیم در که ایچنه اولنق طولدر لر بصدق مثاله السوا سینک فتنی و الفک قصر یله جمی
و سوبه دوه ارقه سنه وضع ایتد کاری نسبه دخی دیرل لکن بو حلقه کی در دوه اور کجک اطرافن احاطه ایدر
و بوکله حویه دخی دیرل خاء مهمله ابله سوی خلق سینک فتنی و یانک تشدید به اخلاق مطرد اولن کسنه بقال رجل
سوی خلق ای مستوا السوا ی تانک فتنی و واک کسری و مدیه برابر اولق و خوش حال اولغه دخی دیرل و فی الحدیث
اذ اسوا و اهلکوا السوا سینک ضمی ابله شول خنی بلدر در بنات نغشی کیری دن که خلق انوکله بصر لر انما نزل ایدر

وفي المثل اربها السهوا وربي القمر السهوه سببك فتي وهانك سكونيله صفة مثالته برسنه دركه لواو كنده
 ايند ر اصبغ ر واني اوزن وابوعبيد ايندي اهل يملك بجه سندن ايشندم كه سهوه انرا اصطلاحه شول
 كبر كاهوه دير كه ايلق رده اوله وسقي مرتفع اولوب شول خرينه مثالته اوله كه انده متاع حفظ ايند رر وسهوه
 شول ناهه يدي ديري كد يورسي ملايم اوله وسهوه ملايحه وسكونه ديري درر السهوه سببك كسري والفك مدله
 جعي دوايله دلاكي المساهاة ميك فتي ايله معاشرته برسنه نك نوايتن تفتيش اينكي ترك اينك السهوه سببك
 فتي وهانك سكوني والفك مدله كجه دن رساعت وكجه نك اولته ديري درر السهوه سببك فتي وهانك سكونيله
 غفلت ايمك يقال سهافن الشئ و برسنه نك غور نر شمامك محله ديري استعمال اولنور يقال عليه من المال
 مالا يسعي ولا يفي اي لا يبلغ غايته وسهوه عورت حالت خيضة حامله قاله ديري درر يقال حملت المرأة سهوا
 اذا حبلت على حمض السافي هانك كسري ومدله غفلت ايدجي كسنة السهوان سببك فتي وهانك سكونيله
 بعينه وفي المثل ان الموصين بوسهوان وبومثلك معناسي سن وصيته محتاج دكلسن وصيته محتاج اولنر غافل
 اولنر درر ديكدر و نسخ حده مثل مزبور سهو و سهوانك تفسير يندن مقدم ايراد اولنر ديري دكدر كه
تاخيري انصب در السية سببك كسري و يانك فتي و تحفي ايله يا ياشنه اولن اكري بر كه كرش انوك اوزر نه
طو و ر كوشه كان معناسه اخر نه اوان هاو اودن عوض در السيات سببك كسري و يانك تحفي ايله جعي ياي
قول قلمي معناسه السيو سببك كسري و يانك وسطنه فتي و اخر نه تشديد ياي قول اغنه منسوب اولان
نسنه وابوعبيد ايندي ر و ب سية القوسى همزه ايله استعمال ايندي لكن سا بر ضرب همزه ايله استعمال ايند رر السى
سببك كسري و يانك تشديد ياي تنعم و رفاهيت معناسه كاو ر يقال هو في سى راسه و في سوا ر اسه اذا كان في
النعمة وابوعبيد ايندي كاه اولور سى راسى ياش قلنك عدد نجه اولان خير له تفسير ايند رر وسى راضى عر بدن
بري كد ديري اسمي درو بيان معناسه ديري كاوروسى مثل معناسه ديري كاور السيان سببك كسري و يانك
تشديد ياي ابي نسنه كدري رنه شبيهه اوله مثلان معناسه لاسياس سببك كسري و يانك فتي و تشديد ياي
شول كده در كه انوكه استئنا اولنور و بواصلنه سى كده سى در كه اكاهام اولنر ديري و شول اسم كه لاسيام دن صكره
واقع اولور انه ابي وجه جا ردر ديلر سلك لى مرفوع قيلر سن ما كده سن الذى معناسه قلو باسم مزبوري
مبتد اى محذوفه نك خبرى قلنا غله تقول جاءنى القوم لاسيا اخوك اى لاسيا الذى هو اخوك عبارت صحاح نو
ر ميه واقع اولنر لكن الذى ايله مانك جعنه كلام اولد فتي دكدر و اكر ديلر سلك مجرور قيلور سن ماني را به
اعتبار ايندوب مابعد نه كلن اسمي سى كده سنه مضاف اليه فاعله زراسى مثل معناسه درر تقول اضربن القوم
لاسيا اخيك اى ولا مثل ضربة اخيك و بومقامه جوهرى كلامه نوع نكر اولد غنه بناء على اولندي و اخفش
ايندي عر يلر كان فلان كرم لاسيان البته قاعد ايد كاري قولنه مازا به در مضمر حذف اولنوب مالتن عوض
و ريلدر كو ياكه تقدير كلام ولا مثله ان البته قاعد در والله اعلم بالصواب فصل الشين الشين فتي وهانك سكونيله
سكونيله برسنه نك غايي امد معناسه وشا و صر عتله كتمك معناسه ده كاور يقال غدا شا و اى طلقا وشا و
سبق معناسه ديري كاور ايند رر واني اوزن يقال شا و القوم شا و اذا سبقتم وشو ديري درر قلب اوزر نه
تقول شااه على وزن رماه مثل شاه على وزن باعه اذا سبقه وشا و شول قيودن جهر لن بايغه ديري درر كه
زبيل ايله جهر لور و زبيله ديري شا و درر يقال اخرج شا و الاوشا و ين وشا و بايلى خقر مغه ديري درر تقول
شاوت من البير اذا تفت منها التراب المشاة ميك كسري و سببك سكونيله مسقا و زنى اوزن زبيل كه انوكه

قيون ايلق جهر رر و مسقا قافله خرو سلك صوايحد و كى قافه درر المشا ميك فتي وهانك كسري
 و مدله جعي زبيلر معناسه التشا ميك فتي وهانك كسري و مدله ارا قشمن يقال تشاى ماينهما اذا باعد
 و تشاى تفرقه ديري درر يقال تشاى القوم اذا تفرقوا المشاة ميك فتي وهانك كسري و مدله حقيقت ايمك يقال
 شاه على وزن فاعله اذا سبقه الاشياء همزه نك و يانك كسري به ايشتمك استماع معناسه ابو عبيد ر واني اوزن
 و مفضل ايندي سبقت ايمك معناسه در الشاة شينك فتي و يانك تحفيقه حيات وزنى اوزن هر نسنه نك
 اوجنه اولان سيوري رى الشباشينك كدك فتي و يانك تحفيقه جعي الشبوات و فتنه نك كدك جعي خور بلر
 معناسه وشوات عقيب ايكه رنه ديري درر الشبوة شينك فتي و يانك سكونيله عقيب ايكه سى و بولاسر
 استعمال اولنر قد لا يصر ف استعمال اولور نه ك بعض اشعار ده كلسن الاشياء همزه نك كسري والفك مدله
 ر كسنة نك ذكى او على طوعن يقال شبالر جل اذا ولد له ولد ذكى واشياء او على بابا سنة شينه اولق يقال اشى فلانا
 وله اذا الشبهوه واشبار كسنة يعزان و اكرام ايندوب رفعت و ريك تقول اشيت الر جل اذا رفعت و اكرامه
 و اشبار تقاعه ديري درر تقول اشيت الشجرة اذا رفعت الشاة شينك كسري والفك مدله قيش كه بازك
 يقابل در و ميرد ايندي شتاشوة كده سنك جعي اولور الاشياء همزه نك فتي و يانك كسري به جعي الشوى فتنه نك
 و يانك تشديد ياي شتايه منسوب اولن نسنه الشوى شينك فتي و يانك سكوني و يانك تشديد ياي كدك
 شتايه منسوب اولن نسنه خرفي ايله خرفي كى خرفه نسنه و قشر كوشه يغن يغن و ديري شوى ديد كاري
 برندن ما خود در الشوى شينك فتي و يانك سكونيله بر رده قيشن التشى فتنه نك كسري و تشديد ياي
 معناه تقول شتوت بوضع كذا و تشيت اذا قت بالشتا الاشياء همزه نك كسري والفك مدله خلق قيشه
 داخل اولق تقول اشى القوم اذا دخلوا فى الشتاء المشاة ميك فتي ايله ر كسنة يي قيش كوتده ايشامكيون اجرة
 طو و ق كسنى ر واني اوزن تقول عاملته مشاة كاتقول مشاهرة الشى شينك فتي و يانك تشديد ياي على وزن
 فعيل قيش كوشه يغن يغن و ر الشوى شينك فتي و يانك سكوني كوفى كفات فلق يقال هذا الشى شيتنى اى
 يكفينى فى الشتاء الشوى شينك فتي و يانك سكوني ايله غم و غصه يقال شجاء بشجوه شجوا اذا حزنا لاشجاء همزه نك
 كسري والفك مدله ر كسنة نك بو غر نه برسنه طور موق يقال شجاء بشجيه اشجاء اذا غصه الشجى شينك فتي
 والفك قصر به غصه جكمك و بو غر نه برسنه طور و ب غلق معناسه ديري كاور يقال شجى بشجى شجامن
 الباب الرابع و شجاشول نسنه يه ديري درر كه بو غر نه طور و ر كرك كك اولسون كرك غيرى نسنه اولسون الشجى
 شينك فتي و يانك كسري و مدله خرين اولن كسنة يقال رجل شج الشجيه شينك فتي و يانك كسري به موشى يقال
 امرأة شجيه على وزن فعلة يقال ذيل الشجى من الخلى و خلى غم و غصه دن برى اولن كسنة يه درر ميرد ايندي ياء خلى
 مشدده در و ياء شجى مخففة در و اكر شجى كده سن فعيل وزنى اوزن قيلر سلك يامشد داوور مخفف اولماز تقول
 شجاء المزن فهو مشجو و شجى الشجوا شينك فتي و يانك سكوني والفك مدله يولى صرب اولن صر ابقا الفارة
 شجوا اذا كانت صعبة المسالك الشجوى شينك فتي و يانك كسري به شول ر جلد ركه ابقلى اوزن وله
 شجوى كى دره زنا و معنى الشجوى فتنه نك و يانك تشديد ياي يانك تحفيقه اولان شجى كسنة منسوب نسنه در رس
 شجوى لفظنه جعي مفتوح قلدر بر رده مفتوح اولد و شجى كى بس بالفه منقلب اولوب بعد اووه منقلب اولدي
 و غر نوله برقيله نك اسمي در الشوى شينك فتي و جاء مهملة نك سكوني ايله غزى اى حق تقول شجاءه بشجوه شجوا اذا
 فتح و شجوا غزى اى معناسه ده كاور يقال شجاءه بشجوه اذا انفتح بعدى و لا يندى الشجرة شينك فتي و يانك
 كدك سكونيله انك اذى سيرك اولق تقول فرس بعيد النجوة لى بعيد الخطوة الشواي شينك فتي و يانك كسري

شبا

شبا

شبا

شبا

شفا

شفا

شكا

على سائر الاشياء ويوشول ديشر دركه سار ديشله تلك تسمى مخالف اوله الاشي همز مك فقي والفك قصر بله
 شول كسبه دركه ديشي وجهه بر دوزن نمش اوله الشفاه شبنك فقي والفك مدبله موتقي يقال رجل اشي
 وامرأة شفواه الشهو شبنك معي وعيتك سكونيله جعي وطوشجل ديكله معروف اولان قوشه دخي شفواه
 ديرل يوقري منقاري اشعه منقارندن اوزون اولدوغندن اوتوري الشفا شبنك فقي والفك قصر بله شي
 قليله ديرل السيكيترو اي اوزن يقال للرجل عند موت والقبر عند مخافه والشمس عند غروبها ماني منه الاشفا
 اي قليل ومخاف ايك اخر كجهل ينه ديرل وشفا هر نسنه ك طرفه دخي ديرل قال الله تعالى وكنتم على شفا
 صفره من النار الشفوان فقتنبه نشدني خفش ابتدي وقناك ك شفاده اماله جار اولد بسه واوي اولد غنه
 علم حاصل اولدى زير اماله يادن اولو والشفاه شبنك كسرى والفك مدبله خسته محبوب لتي تقول
 شفا الله من مرضه شفاه من الباب الثاني الاشفا همز مك كسرى والفك مدبله برنسنه ك اوز ربنه
 محو الاولوب اك قرب اولق يقال اشي على الشي اذا اشرف عليه واسخى المريض على الموت الاشيشفا
 همز مك وتانك كسرى بله شفاط لب اتيك ورنسنه بله معالجه اتيك دخي ديرل تقول استشفيت بكذا الاشفا
 همز مك كسرى والفك مدبله بركسبه شفاه بره ك نسفه يرمك تقول اشفيتك الشي اي اعطيتك تستشفي
بر واشفاه بركسبه برنسنه في شفاه دخي ديرل يقال اشفا الله عسلا اذا اجعله له شفاه وبواب وعبيد رواني در
النشفي فقتنبه وتانك كسرى وتشديد بله برنسنه دون خلاص بولق تقول تشفيت من غيطي اذا اربت منه
وغيطي كينه ديرل الاشي همز مك كسرى وشبنك سكوني والفك قصر بله زك يشقيج لر التند ندين السكيت
ابتدي اشي قرب وقربيه شبيه اولن نسنه لي دكر كن استعمال اولن زدر ومخفف عرب نعلين دكر كن
استعمال اولن زدر ددى الشفاه شبنك فقي والفك مدبله بدجت اولق ك سعادتك مقابلتي در الشقاوة
شبنك فقي بله معناه وشقاوت شبنك كسرى بله شفاه معنائه لغت درو قراء قناه شفاه ونبا الكسرى
وشقاوت اوله استعمال اولنوب غطاء وعباة كي واوهمز به قلب اولندي زير اشقاوت اول احوال لده تايله
استعمال اولنوب تادن منقك اولما عين حرف اعراب اولما دي غطاء وعباة بونك خلافة ك بونار ده حرف
صلته تاد اخل اولردن اول همزه به قلب اولنشد ونهايت دخي شفاه كي در يقال شي الرجل من الباب الرابع
واوي ايه قلب اولندي ماقبلي مكسور اولد غندن اوتري ويشقي لفظ لده الفه قلب اولندي ماقبلي مفتوح
اولد غندن اوتوري ومضار عنده شقيان ديرل بالفه قلب اولنار ماضيك تننه سنه قلب اولنار دخي ايچون
الشقوة شبنك كسرى وتافك سكونيله بدجت اولق وشبنك فقي دخي لغت در الاشفا همز مك كسرى ومدبله
بركسبه في بدجت اتيك تقول اشفا الله فهو شقي بين الشقوة لشاقاة ميمك ضيمه زجت چكوب برنسنه به
دور شك وتقول من باب المبالغة شاقاي فلان فشقوته استقوه اي غليته يعني انوك له زجت چكيدن
مباحثه ابدوب غلبه ابتتم الشكو شبنك فقي وكافك سكونيله بركسبه مك سكا ايدوك برمز ايشدن
بحر و يرمك الشكا به شبنك كسرى بله معناه الشكبه شبنك فقي ويانك تشديد بله معناه كذلك الشكا شبنك
فقي وكافك تحقيق بله معناه كذلك تقول شكوت فلانا اشكوه شكوا وشكابه وشكبه وشكا اذا اخبرت عنه
بسوه فعله بك المشكوب ميك فقي وكافك معي وواوك تشديد بله شكايت اولن كسبه المشكي ميك فقي وكافك
كسرى بله ويانك تشديد بله كذلك شكايت اولن كسبه الشكوي شبنك فقي وكافك سكوني والفك قصر بله اسم در
شكايت معنائه الاشكا همزه مك كسرى والفك مدبله بركسبه به برمز ايش ابدوب شكايت باعت اولق
تقول شكيت فلانا اذ افعلت به فعلا لوجه الى لدي شكوك واشكا بركسبه دن شكايتي زابل قلعه دخي ديرل

شكايت

شكايت ايدوكي نسنه في دفع ايتكله بص اصد اددن اولور الاشتكا همزه مك وتانك كسرى بله كذلك بركسبه دن
 شكايت ايتك تقول اشتكيتك مثل شكوة واشتكا بركسبه بر دضوندن شكايت ايتك دخي ديرل تقول اشتكا
 عضو من اعضايه النشكي فقتنبه وكافك كسرى وتشديد بله بمعناه وتشكي امر او غلق دريسندن نلوم
 ايتك دخي ديرل فرار وايتي اوزن يقال تشكي اذا اتخذ شكوه وشكوه مك تفسيره عن قرب كور ان شاء الله
 تعالى المشكا ميمك كسرى وشبنك سكونيله شول بخره در كفا فذد كادر ايچنه جراح يعمق ايچون ايدرل
 الشاي كافك كسرى ومدبله شول كسبه يديرل كسلا حن طاقند قد شوكت وحدت صاحبي اوله واخفش ايتدي
 بوشا بكدن مغلوب در وشانك ذي شوك اولنه ديرل ديكن معنائه الشكي شبنك فقي ويانك تشديد بله
 شكايت قلبي وشكايت اولننه دخي ديرل وشكي اغريسي اولن كسبه يه دخي ديرل قال الطرماع وسمي
 شكي ولساني عارم وسمي من العمة وشكي من الشكوة الشكوة شبنك فقي وكافك سكونيله امر او غلق
 در يسي كه لي سوت نلوي ايدرل وتجن الى ايلق او غلق در يسن نلوم ايشارا كا وطب ديرل طام
 مهمله ايله الشكي شبنك ممي وكافك تشديد ي والفك قصر بله بوني صاحب قاموس رحمة الله عليه
 لجام عسيرة تفسيره بيشدر كچه جوهرى جنس سلاحة متعلق نسنه در ديشدر الشلو شبنك كسرى ولا مك
 سكونيله اعضايه لجدن بر عضود وفي الحديث ايتي بشلوها الاين الاشلاء همزه مك فقي والفك مدبله جعي
 واشلاء الانسان انسانك بعد الموت جور يوب طاغلن عضوري واشلاء برقو مك بقية سنه دخي ديرل يقال
فلان اشلاء في بنى فلان اي بقايا فيهم الاشلاء همزه مك كسرى والفك مدبله كلي دعوت ايتك ابوز بدر وايتي
اوزن وتغلب ابتدي خلقتك اشليت الكلب على الصبيد ديد كلى خطادر وابن السكيت ابتدي اوسدت الكلب
بالصبيد اوسدت ديرل تجن صيد وزر بنه اغري اليسلر اشليت ديزلر زرا اشلاء حيواني دعوت ايتك استعمال اولنور
يقال اشليت الشاة والناقة اذا ادعوتها باسما لها تجلبها قال الراعي وان ركت منها عجاسا جله بمحنية اشلي
العفاس ويروعا وقال الاخر اشليت عزري ومصحت قعي ثم تهيات اشرب قائب وقول زياد الاعم ايتنا بالعمرو
فاشلي كلام عليها فكد تابين بيتيه نوكل الاستشلاء همزه مك وتانك كسرى بله برنسنه في خلاص اتيك الاشتلاء
كذلك همزه مك وتانك كسرى بله معناه يقال اششلاء واشتلاء اذا استغذوه وهو كسبه في كبر مكندن خلاص
ايچون دعوت ايتك اششليته وامشليته درسن قال القطامي يدح رجلا قتلت كلبا وبكر واشتليت
بناقد اردت بان بجميع الوادي الشليه شبنك فقي ويانك تشديد بله مالدن باقى فلان نسنه ابوز بدر رواني
اوزن يقال ذهبت ماشبه فلان وبقيت له شليه الشلا يا شبنك فقي والفك قصر بله جعي بقايا مال
معنائه وبومالدين غيري نسنه ده استعمال اولنار الشي شبنك فقي ويانك تشديد بله اتي ريان اتيك يقال
شوبت اللم شيئا من الباب الثاني الشواء شبنك كسرى والفك مدبله ريان اسم معناي مذكور دن الشواء
شبنك فقي والفك كذلك مدبله واحدى ريان ريان معنائه الاشواء همزه مك وتانك كسرى ريان
اتيك تقول لشوبت اذا اتخذت شواء الانشواء همزه مك وشبنك كسرى والفك مدبله ريان اولق تقول
انشوي اللم ولا تقل اشتوي الشواوي واوك كسرى ومدبله قيون صاحبي اولن كسبه الاشواء همزه مك كسرى
والفك مدبله خلقه ريان بدر مك تقول اشربت القوم اذا اطعمتهم الشواء واشواء اكل اولن طعام من بقية
القوم دخي ديرل تقول بعثي فلان فاشوي من عشائه اي ابقي منه بقية وعشائه ميك فقيه اخشام وقتي بني
طعامه ديرل واشوا اولم ري اولماين ره اورمعه دخي ديرل يقال رماه فاشوا اذا لم ينصب المقتل الاشوي شبنك فقي
والفك قصر بله باش در يسي جلد الراس معنائه الشواء شبنك فقي والفك قصر بله واحدى وشوي مقتل

مثلا

اولین عهد و عهدی در دل بدان و در جلان و راس کی بود که اولن جوهری شعله رینک طاهر نین فهم اولن در
 اکن را سدن مراد جلد راس با عظم راس اولن ککرکز راس علی الاطلاق مقتل اولماق وجه اولماق
 طاهر در و شوی الفرس اتک الرینه و ابقارینه درلر باشنه دیزلر ز رالی مدح ایتد کارنده عمل الشوی درلر عین
 مریله و باه موجه ابله الری و بقدری فرموده دیک محله حالاکه باش فرموده اولن آتد جهت مدح دکلدر
 و شوی مالک رمری دخی درلر و شوی رنسنه نک قولانه و جزو یسنه دخی درلر الشوی به شینک فقی و بانک
 تشدیدله هلاک اولان قومک بقیه سنه درلر الشویا شینک فقی و الفک قصرله جمعی بقایا معناسنه
 الشویه شینک خمی و واولک تخفیفله یوک نسنه نک برقطعه سنه درلر قیون سور یسنن قالن قطعه کی مثلا
 بقال ما بقامن الشاء الا شوائیه و شوائیه الخیر کذلک انک یغنندن راتک درلر الشیان شینک فقی و بانک تشدیدله
 ابکی قرداش قانی دبد کری دار و دم الاخوین معناسنه و شیان بعد النظر اولان کسنیه دخی درلر دور بین
 معناسنه الشو شاة شینک فقی و واولک سکونیه موماة و زنی اوزن شول ناقه ذکرک سریع اوله و مومات هخرایه
 درلر الشی شینک فقی و باه اخیر نک تشدیدله رلفظدر که عی کله سنه اتباعا ذکر اولنور بقال عی شیی و عی
 عاجز معناسنه در و بعضیلر شوی دخی درلر و فعل یغنندن دخی بطریق التبعية ذکر اولنور بقال مانعنا
 و اشیمه و امواته دخی درلر الشی شینک کسری و بانک تشدیدله کذلک عی لفظنه تبعیتله ذکر اولنور نسنه در
 و عی نطقن عاجز اولنه درلر بقال جاء بالی و الشی الشهوة شینک فقی و هانک سکونیه کوکل ارزواتک استنها
 معناسنه بقال شهیت الشی شهوة من الباب الرابع اذا شتهیت الشی شینک فقی و بانک تشدیدله کوکل ارزو
 ایتد و کی نسینه بقال طعام شعی ای مشتقی الشهوان شینک فقی و هانک سکونیه رنسنیه اشتها سی اولان کسنه
 بقال رجلی شهوان للشی الشعی و هتینله و هانک کسری و تشدیدله رنسنیه ارزواتک تقول تشهیت علی
 فلان کذلک یعنی فلان نسینه لوزینه لوز و ایتدم و فی القاموس تشهات اذا احبه التشهية علی وزن التریه بر
 نسینه به اشتها کتور ملک بقال هذاشی شعی الطعام ای عمل علی اشتها الشاعی هانک کسری و مدله نظری
 کسین اولن کسنیه بقال رجلی شاعی البصر ای شایة البصر مقلوب منه والله اعلم فصل الصاد الصبی صادق
 فقی و هیزه نک کسری و بانک تشدیدله فعیل وزن اوزن قوش یاور یسنک و اکشیه اولنک اوزی بقال
 صای یعنی صبا علی مثال صبی یعنی صغیرا اذا صاح و کذلک الخنزیر و الفیل و الفار و الیربوع و یربوع عین
 مهله ایله عرب طباوشانی دبد کری جانور در و فی المثل جاء صای و صمت اذا جاء بالمال الكثير ای بالناسط
 و الصامت عیاطقن مرادوه و صغر و قیون در و صامتدن مراد التون و آنچه در و بقال ایضا جاء صا
 و صمت و هو مقلوب من صای و قرالتی العقر ب صی و تصای و تصی دخی درلر و فی المثل تلدغ العقر
 و تصی و الوالی الحال علی رواية الامعی یعنی عقر مودی در حالت صغرند دخی الصبی صادق فقی و بانک
 کسری و بانک تشدیدله اوغلن غلام معناسنه الصبی صادق کسری و بانک سکونیه جمعی الصبیان صادق
 کسری و بانک کذلک سکونیه جمعی و بونک اصلی و او در و صبیبه دبد صبیبه ابله اکتفا اولماغین ته کم اغله
 دبد بلر غلام ابله استغنا تمکین الصبیبه صادق فقی و بانک تشدیدله صبیبه کله سنک تصغیری
 قیاس اوزن لکن بعض اشعار دما صبیبه واقع اولمشدر قال الشاعر ارحم اصیبینی الذین کانهم حجلی تدرج
 فی الشربة وقع کک و لکه شاعرک شعرند واقع اصیبیه صبیبه کله سنک تصغیر بذر او غلغلر معناسنه

ش

صا

صبا

الصبا

الصبا صادق کسری و الفک قصرله اوغلنق الصبا صادق فقی و الفک مدله بمعناه اذا کسرت قصرت
 و اذا فقت مددت الصبیبه صادق فقی و بانک تشدیدله تازه اولن عورت الصبا صادق فقی و الفک قصرله
 مطیه ابله مطایا کبی الصبیان صادق فقی و بانک تشدیدله فعیلان و زنی اوزن چکه نک ابکی جانیندر
 جانی اللجین معناسنه قال ابو صدقه الجلی یصف فرساعار من اللحم صابا اللجین مولل الاذن اسبل اللجین
 الصبی صادق کسری و الفک قصرله میل و شوق معناسنه النصابی تانک فقی و بانک کسری و مدله
 هوایه میل ابلک الصبوة صادق فقی و بانک سکونیه کذلک جهله و هوایه میل ابلک الصبیو شمتینله و واولک
 تشدیدله بمعناها بقال صبا یصبو صبوة و صبوا اذا مال الی الجهل و الفتوة یعنی هوایه میل اتسه الا صباهمه نک
 کسری و الفک مدله هوایه و جهله مایل قلق یقال اصبیته الجاریه و اصبا عورت صبی صاحبی لولمغه دخی درلر
 کرک صبی مذکر کرک موث اولسون بقال اصبت المرأة اذا کان لها صبی ذکر اکان اوانی الصباء صادق فقی و الفک
 مدله او غلغلر ابله او بنق یقال صبا من الباب الرابع مثل سمع سمعا اذا لعب مع الصبیان الصبا صادق
 فقی و الفک قصرله متول روز کاردر که کجه ابله کوندز یا راولدقه کون طوغد و خی ردن اسروانک مقابلی دبوردر
 الصبیو شمتینله و واولک تشدیدله صبا بی اسمک تقول صبت تصبوصبو او عرب طابغه سی شوبله زعم ابدر که
 دبور دیکله معروف روز کار بلودی قوروب هوایه قالدر دقد نصکره سور تمام یوکسلد کده صبا کاستقبال
 ابدوب بعض بعضه خم ابدر یحییته ککه بکیان اولور و جنوب بی بلودک کیر و قلندرین سوروب
 اکامد قیلور و شمال بی بلودی یا رلیوب طاغیر الصابیبه بانک کسری به نکیاد دبد کری روز کاردر که صبا یله
 شمال بی ارا سندن اسر المصابیبه میک خمی ایله قلیچی قمنه ترس ادخال ایتک تقول صابت السیف اذا دخلته
 فی غم مقلوب ای معکوسا و کوندری و اوقی غلافنه ترس قومغه دخی درلر تقول صابت الریح و صاحب
 صراح بومعنادن ذهل ابدوب صابت السیف و الریح اذا هیئت للضرب و الطعن دیشدر جوهری ایراد
 ایتد و ککه مخالف المعاة میمک کسری و صادق سکونی ابله کسه انا معناسنه اصبی ایتدی بن بلزم ککه
 مععاة قسنه دن اولور قال العشی بکأس و ابریق کان شرابه اذا صب فی الصحاة خالط بقما الصحو صادق
 فقی و هانک سکونیه مست اولن کسنه ایلن یقال یقال محما من سکره محوا من الباب الاول و محو و ک
 یوزندن بلوت کمنکه دخی درلر ذهاب غیم معناسنه الصابی حانک کسری و مدله مستلکدن ایلن
 کسنه و صاحبی شول کونه دخی درلر که اند بلوت اولیه الاحاء همزه نک کسری و الفک مدله کوک یوزی اچلق
 یقال احیت السماء اذا انقشع عنها الغیم و احیا اچلق زمانه داخل اولمغه دخی درلر بقال احیانا اذا احیت لنا السماء
 المعیبه میمک خمی و حانک کسری به بلوندن اچلن کوک یوزی و کسان ایتدی کوک یوزی بلوندن اچلن قدیمی
 محو درلر معیبه دیزلر الصبی صادق فقی و الفک قصرله با یقوش دیکله معروف اولن قوشک ابرکی و عدیس
 ایتدی صبی شول قوشدر که کجه و قتنه او توب برردن بریره قلوب او بر و خلق ای جنب دیکله معروف
 اولن قوش زعم ابدر لراوبله دکلدر زراجنب صبی دن اصغر دبدی و صبی شول نسنه در که اواز
 منعکس اولمغه طاغله و طاغله صبیبه اولن برده سنوک صونکه شبیه صونله جواب و یور یقال سم صده
 و ام لله صده ای اهلکه لان لرجل اذا مات لم یسمع الصبی منه شیئا فیهیبه و صبی شول کسنه دخی
 درلر که دوه احوالن بلوب انک مصالحن ندرک قله یقال انه لصدی ابله و صبی صوسز لقه دخی درلر
 عطر معناسنه یقال صبی صبی من الباب الرابع الاصداء همزه نک کسری و الفک مدله صد اچلق

صبا

صدا

يقال اصدى الجبل التصديده على وزن التريه تركسته اي الن برينه اورمق المصاداة ميمك ضمي ايله برنسته في
وزنك مساره معنائه ومدارات معنائه ده كلور ومصادات معارضيه دخی ديرلر التصدي فحتميله
ودالك كسريله وتشديد بيله برنسته به تعرض قلغه دیرلر اول شول نسته دركه اكاد قتلہ نظر قلہ سن الصدى
صادك فحی ودالك كسري ومديله صور اولن كسنة الصادي دالك كسري ومديله بعناه الصديان
صادك فحی ودالك سكونيله بعناه كذلك الصديا صادك فحی والفك قصر بيله موثني يقال رجل صد وصاد
وصديان وامرأة صديا الصودي صادك فحی ودالك كسري بيله ومديله اوزون ان خر ما تجلري غجيل طوال
معنائه وكاه اولور صور سز يتن خر ما تجلري نه دخی صودي ديرلر الصري صادك فحی والفك قصر بيله
شول صور دركه مدت مديله ايله برده قراراتش اوله الصري صادك كسري والفك قصر بيله بعناه
ولون عمر وابتدي صري شول صور دركه انوك برده جوق الكنه سي ايله تغير كلش اوله يقال صري الماء من
الباب الرابع الصراة صادك فحی ورائك تخفيفه شول نطفه در كه ترك نكاحه لرك ارقه سنه جوق قرار
ابنك اوله يقال نطفه هذه صراة اي محتبسة الصري صادك فحی ورائك سكونيله صوي برده حبس
ابنك يقال صري الماء في ظهري زمانا اذا احتبسه قال الرازي في شعره رب غلام قد صري في فقرة ماء الشباب
عنقوان سبنته وصري بولي قطع ابنك دخی ديرلر تقول صري بوله صري يا من الباب الثاني اذا قطعه قال
ذوالمة وودعن مشتاقا لصين فواده هو اهن لم يصبره الله قاله وصري دفع معنائه ده كلور يقال صري الله
نسته شره اذا دفع واليقوم معنائه ده كلور تقول صري بيله اذا منعت صري برنسته صي صوقور كن يا
قيودن صوي كركن قطع ابنك دخی ديرلر تقول صري بيله اذا منعت صري بيله اذا منعت صري بيله اذا منعت
دخی كلور تقول صري بيله اذا فصلت ويقال اختصمنا الى الحاكم فصري ما بيننا اي قطع ما بيننا وفصل
وركنسته نك الله محبوس قالمغه دخی ديرلر يقال صري فلان في بد فلان اذ بق في بده رهنه محبوسا التصرية
على وزن التريه قيو نك سودن بر ق كون صغفه مق معنائه سودي جمع اولسون ديو المصبرات ميمك ضمي
ورائك تشديد بيله شول قيو نك كك ذكر اولن وجه اوزن اوله الصراة صادك فحی ايله عراق نهر ينك اسمي در
ري صراة عظمي وري صراة صغر ادر الصراة صادك فحی ورائك تخفيفي والفك مديله فرقه دوكلكي در صرد دخی
حينه الصراة صادك فحی ورائك تخفيفه واحدی ذكر اولن دوكلكر كري معنائه الصاري رانك كسري
ومديله كيمي ملاح معنائه الصراة صادك ضمي ورائك تشديد والفك مديله جمعي كيجيل معنائه قاري ايله
قراو كافرله كفازكي واماصري كك كذلك ملاح معنائه در باب راده ذكر او تشدد الصغوة صادك فحی وعينك
سكونيله كيجي كسريه مثاله بر قو شجور در المصغوة صادك فحی وعينك سكونيله جمعي ذكر اولن قوشلر معنائه
الضياء صادك كسري وانك مديله كذلك جمعي المصغوة صادك فحی وعينك سكونيله ميمك ضمي ايله ميمك تقول
صغايصغوي يصغي من الباب الاول والثاني اذا حال الصغاء صادك فحی والفك قصر بيله كذلك ميمك
الصغي صادك ضمي وعينك كسري وانك تشديد بيله كذلك ميمك معنائه تقول صغي صغايصغيا
من الباب الرابع ويلدك غرو ميمك ائسته دخی ديرلر يقال صغت الجوم اذا مالت للغروب المصغو صادك
فحی وكسري وعينك سكونيله كذلك ميمك معنائه الصغاء صادك فحی والفك مديله كذلك
ميمك معنائه يقال صغوه ميمك وصغوه ميمك وسغاه ميمك اي ميمك الصاغية عينك كسري بيله
شول جماعت در كه بر كسنة نك قائده حاجتلي اولمغي لكاميل ابدوب انوك قائده جم اولورلر

صرا

صفا

صفا

اولورلر منه قولهم اكر هو فلان في صاغية اي في الذين يجلون اليه وياتون ويطلبون ما عنده الاصغاء همزة نك
كسري والفك مديله بر كسنة ياكلوب قواق طوحي تقول اصغيت الى فلان اذا ملت بمعك نحو واصغار نسته في
ميمك ايدر ميمك دخی ديرلر تقول اصغيت الانا اذا ملت وكاه اولور اصغاء انا ايله نقصان حق مراد اولور يقال فلان
مصغى ثاوه اذا نقص حقه واصغانا قه نك بالان جائنه باش كسنة دخی ديرلر يقال اصغت الناقة اذا مالت راشها
الى الرحل كانه استنع شيئا حين يشد عليها الرحل الاصغاء صادك فحی وفاد نك كره الفك مديله برنسته نك صافي
اولمسي كك كدرك مقابلي در يقال صفا الشراب يصغف صفا من الباب الاول التصغيفه على وزن التريه برنسته في
صافي قلن قول صغيفته انا تصغيفته المصغوة صادك فحی وفانك سكونيله برنسته نك خالصي يقال محد صغوة الله
من خلقه ومصطفاه ويونن صادك ضمي وكسري دخی لفت در يقال له صغوة مالي وصغوة مالي وصغوة مالي
وتجن هاي حذف اتسه له صغومالي ديرلر فحله غيري جايزد كلدر المصغوة صادك فحی وفانك سكونيله برنسته نك
صافيسن الحق تقول صغوت القدر اذا اخذت صفونها وبرنسته نك خالصه دخی ديرلر على ما مر انفا الصغاة
صادك فحی ايله يوزي دوز اولن طاش حفره ملساء معنائه وفي المثل ما تدي صفات ومعاني مثل انوك قيه سي
غناك اولماز ديجدر يعني اند سخا تري بوقدر الصفا صادك فحی والفك قصر بيله جمعي الاصغاء همزة نك فحی والفك
مديله كذلك جمعي الصغي صادك ضمي ويتك تشديد بيله فعول وزني اوزن كذلك جمعي ذكر اولن طاشلر
معنائه وصفامكه در موضعك اسيد در صفا حريند برنك دخی اسمي در الصغوة صادك فحی وفانك سكوني
والفك مديله طاشلر حجان معنائه المصغوان صادك فحی وفانك سكونيله كذلك حجان معنائه الصغوان
صادك فحی وفانك سكونيله واحدی ابو صبيد رواي اوزن يوم صفوان وزن مز بور اوزن ككش صافي ولقني يعني
اجقلق اولوب صغوق زياد اولن المصغاة ميمك كسري وصادك سكونيله سوزك كه انوكه برنسته سوزلر
راووق معنائه الصغي صادك فحی وانك تشديد بيله سودي جوق اولن ناقة الصغايا صادك فحی والفك قصر بيله
جمعي سودي جوق ناقة معنائه يقال ما كانت الناقة والشاة صفيا ولقد صفت تصغو وضعي قلبي محبتك صافي
قلبي معنائه دخی كلور مصافي معنائه وصفامال غنبتدن ويس اولن كسنة قبل القمية اختيار ليتدي نسته
دخی ديرلر وصفايا ذكر اولن ماللر معنائه دخی كلور المصغية صادك فحی وانك تشديد بيله كذلك مال غنبتدن
اختيار اولن نسته الاصغاء همزة نك كسري والفك مديله برنسته في خالص قلن تقول صغيفته الود اذا اخلصته
واصغار كسنة في برنسته ايله اختيار ليمكه دخی ديرلر تقول صغيفته بالشي اذا اتره واصغار برنسته دخی خالي ولغه
دخی ديرلر يقال صغي الرجل من المال والادب اذا خلا واصغف خالي قلغه دخی ديرلر يقال صغي الامير دار فلان اذا خلاها
واصغافا وق يومر دسي كلكه دخی ديرلر يقال اصغت الدجاجة اذا تقطع بيضها وفي صفات شعر نر ابدوب
شعر ديز اولمغه دخی ديرلر يقال اصفا الشاعر اذا تقطع شعره المصفاة ميمك ضمي ايله بعناه في خلاص الود التصافي
تايك فحی وفانك كسري ومديله بر قاج كسنة ري برينه خلوصي محبت اوزن اولن يقال تصافينا اي تحالفتنا
الاصطفا همزة نك وطانك كسري بيله برنسته في اختيار ايمك الاستصفا همزة نك وتايك كسري بيله بر كسنة نك
مالن جمه الحق يقال استصني ماله اذا اخذه كله المصولة صادك فحی ولا نك فحی ومديله دعا ومثوة حق
وعالي دن رحمت معنائه دخی كلور وصلوة اركان معلومه وافعال مخصوصه معنائه دخی كلور نسن
بوشول اسم در كه موضع مبدن وضع اولنر يقال صليت صلوة ولا يقال صليت تصلية التصلية على
وزن التريه رسول الله عليه وسلم صلوات ككتورمك تقول صليت على النبي صلى الله عليه
وسلم وتصلية اتشله عصاي ملائم قلوب طوغر لثقه دخی ديرلر وتصلية اتشه بر قفه دخی ديرلر احراق اخون

صفا

صفا

وقرى قوله تعالى و صلى سمعوا بالشهد شول كسنة كتحفيله قرات ابتد صلى دن قلدى انشه بنق معناسنه
 على ماسمى المصلى ميمك شمي ولا ملك كسرى وتشدد بدله قوشى انلرندن بلر وكان انك اردنجه كان اته ديرلر يقال
 صلى الفرس اذا جاء مصليا ومن بون مصلى ديد بلر باشى سابق اولن انك صلوا بنده اولد غيچون وصلون قور غل
 ابكى جانينده اولن اولن انلر بنه ديرلر على ماسمى الصلاة صادك فتحى والفك مدله بمعناها وصلاة غروغير بنك
 كه انوك اوز بنده مشك ومشكه شبيه نسنه اوزلر الصلاة صادك فتحى والفك مدله بمعناها وصلاة غروغير بنك
 اوغلى دركه قلمينك بر بدرو قلعين غرومز بورك اوغلر بنك لقبى در صلى صادك فتحى ولا ملك سكوتيله اتى بر يان
 انك تقول صليت الخ وغيره اصله صليا من الباب الثاني مثل رमितه رما اذا شويته وفي الحديث انه اتى بشاة
 مصلية اى مشوية وصلى رگسنه فى اتش اولدوغى مكانه داخل انك دخی ديرلر تقول صليت الرجل نار اذا دخلته
 للنار وجعلته بصلاها وصلها قورق ياتنه ديرلر كه مقصود قرب در وصل رخصه وصلى رگسنه يدم قورمغه دخی
 ديرلر هلاك اولسون ديوتقول صليت لفلان اذا علمت له فى امر تبهان تحمل بفيه وتوقعه فى هلكة المصلى ميمك
 فتحى ولا ملك كسرى ومدله شول دوراق ايلرى دركه انوكه قوش دورلر وفي الحديث ان للشيطان غوا ومصلى
 وحق ما له وخاه معجبه ايله شول نسنه دركه انوكه او غنا قطر قوش طورلر الصلاة ميمك كسرى وصادك سكوتيله
 واحدی ذكر اولن دورا قلك رى معناسنه الصلاة همزه نك كسرى والفك مدله انك ايجنه بر تقى تقول
 اصلية اذا القيت فى النار القاء تبهن الا حراق واصلا يوندك قورق اطرافنده اولان اولن انلرى سوليك اولمغه دخی
 ديرلر طوغر مسمى قريسا اولد قده يقال صلت الفرس اذا استرخى صلواها وذلك اذا قرب نتاجها المصلى صادك شمي ولا ملك
 كسرى ويانك تشدد بدله انشه ياق منه قولهم صلى فلان النار صليا من الباب الرابع اذا احترق وصلى بر نسنه نك لمن
 يككه دخی ديرلر يقال صلى بالامر اذا قاسى هره وشدة الاصطلاح همزه نك وطانك كسرى يله انشه اسمنق التمسلى
 فقتبنله ولا ملك كسرى وتشدد بدله بمعناه تقول اصطليت بالنار وتصلبت بها واصطلا بالنار بر نسنه يطاق
 كدورمك معناسنه دخی استعمال اولنور يقال فلان لا يصلى بنان اذا كان نجما عال يطاق الصلاة صادك فتحى والفك
 مدله قور غل صاغ طر فندك وصولنده اولان ابلوق اتر بدلر الصلوان فقتبنله نثنيه سيدر الصلاة صادك
 كسرى والفك مدله شول تشدد كه انك اكله اصنورلر ويرانه دخی صلا ديرلر تشله اولد غندن اوزى الصلاة صادك
 فتحى والفك قصر به كدلك اتش بالكسر يد وبالفق يقصر الصلوات فقتبنله كايى يهودبارى تعالينك ويبيع
 و صلوات ديدوى قولنده صلوات دن مراد مواضع عبادات دواين عباس رواين اوزن الصبيان فقتبنله دوتك
 ومجرى موقصيان چايك وبهادر معناسنه دكه كور يقال رمل ميمان اى شعاع الاصماء همزه نك كسرى والفك مدله
 سيدى اوزوب كوزى او كنه قتل انك وفي الحديث كل ما سميت ودع ما خفيت ولذا رفسنه نك اولد وكن كورمك در
 واصمات قرا ايموب كن كورمك دخی ديرلر يقال صلى الفرس على الحامه اذا غص عليه ومضى الصبر صادك فتحى وميمك
 سكوتيله صيد كوز او كنه اولك يقال صمى الصيد بسمى من الباب الثاني اذا مات وانت راه الاصماء همزه نك وصادك
 كسرى به دوكلمك يقال صمى عليه اذا نصب الصيد صادك كسرى ونونك سكوتيله شول خر ماقد انلر بنك برينه
 ديرلر ككه رقاى بر كوكين بقتش اوله الصلوان صادك كسرى ونونك سكوتيله نثنيه سى الصنوان
 وزن مز بورا وزن جى نون اخيه نك اعراب بالحركة ايله مغرب اولم سى وزن وفي الحديث عم الرجل صنوايه
 وصنوان شول ابكى قورمغه دخی ديرلر ككه رى رينه قريسا اولوب صويى ركوزدن كله الصنى صادك شمي ونونك
 فتحى ويانك تشدد بدله شول كچيرك يكار دركه صير شى اولوب كسنة نندن صولنا يوب كا اعتبار آيميه بر صنى
 صنوك تصغيرى اولوب الصناية صادك كسرى ايله بر نسنه نك كورسى محلنده استعمال اولنور يقال اخذت الشى

صبا

صبا

بصباينة اذا اخذته كله الصوى صادك شمي والفك قصر به طاشندن اولان علامت دركه يولرده ويوللره
 شبيه اولن نسنه لده وضع اولنور الصوة صادك شمي وولوك تشدد بدله واحدی وفي الحديث ان للاسلام صوى
 ومنار اكنار الطريق الاصول همزه نك فتحى والفك مدله مقبره ل معنای سابقدن ما خود درواصمى صوى هم صاد
 وقصر الفكه رك برك اولوب مرتفع اولن محلنده ديرلر لكن ارتفاعى رحيثته كه طامع مرتبه سنه واصل اولميه وصوه
 روزگار مختلف اولاجق ره دخی ديرلر مختلف الراج معناسنه الصوى صادك شمي ويانك تشدد بدله قورمغه
 يدموست معناسنه يقال صوت الخلة تصوى صويا من الباب الثاني اذا يست الصاوى او ككسرى ومدله قورى
 اولن نسنه التصوى على وزن التريه اركى دول ايجون بسلك تقول صوت لا بلى فلا اذا اخترت وعد بس كافي
 ابتد تصوى ارككك اوزر بنه يوك اورمبوب انى بنديا تمكدر مجامعت مرند شوقلى وقولمى اولسون ديوت
 واصمى ابتد تصويه قورمك سودن قورمق در سمرسون ديوت يقال صوبها فصوبت الصهوه صادك فتحى
 وهانك سكوتيله انكليك كدات ارقه سنه نك كن طوردغى ردر وهر طاغث ز ياده مرتفع رند دخی صهوه ديرلر
 وابو عروايتدى صهوه صواكلندى ره ديرلر الصهاء صادك كسرى والفك مدله جى مناقع الماء معناسنه الصهى
 صادك فتحى وهانك سكوتيله يان يشرق يقال صها لرح يصهى صهيا من الباب الثالث اذا ندى واخليل ابتد
 صمى المرح ديرلر باب رابعدن صهوه شول برجه دخی ديرلر كه ديه اوزر بنه ياش اوله فصل الضاد الضبو صادك
 فتحى ويانك سكوتيله بر نسنه فى اتش تغيير انك يقال ضبته النار تضبوه ضبو اذا غيرة وشوة المضابة ميمك شمي
 وصادك سكوتيله كول ايجنه پشن انك خبر الله معناسنه الضاى بانك كسرى ومدله كول رما د معناسنه الاضبا
 همزه نك كسرى والفك مدله بر نسنه نك اوزر بنه حواله اولمق اكاظفر بولمق ايجون الضحوة صادك فتحى وحنانك
 سكوتيله كوندنك اولن دخی ديرلر كه طلوع شمك عقبضه اولور الضحى صادك شمي والفك قصر به مخوند نصكره
 اولن زماندر كه اول كدشك تمام ضياوردى وقت درو بونك نك كبرى وتا بنى جا بزدر شول كسنة كه موث قلدى
 كويا كه خوة كله سنك جمع اولسن اعتبار ابتد وشول كسنة كه مذكر قلدى مز بورى فعل وزن اوزر اسم
 اعتبار ابتد صرد وغركى وصر دصادوراء مهملتنله كرسه ديد كرى قوشدر ونفرونله وغين معجبه ايله سرجه
 شبيه بر قوش جفزدروغى طرف غير ممكن در سحر كى تقول لفته ضحى وضحى اذا اردت به ضحى يومك لم تنوته
 الضحاه صادك فتحى والفك مدله شمس تمام مرتفع اولدغى زمانه ديرلر مذكر در وضحاه كونه جقمغه دخی ديرلر
 تقول ضحيت الشمس ضحاه من الباب الرابع اذا برت وتقول ضحيت ايضا بالقح والمستقبل الضحى فى اللغتين جميعا وفى
 الحديث ان بن عمر رأى رجلا محرما قد استظل فقال اضح لمن احرمت حديث مز بورى محد ثمر بوجه اوزن روايت
 قلمشدر همزه نك فتحى وحنانك كسرى به امر در اخيت صيغه سندن لكن اصمى ابتد بواضح لمن احرمت له در
 همزه نك كسرى وحنانك فتحى ايله ضحيت فانا الضحى صيغه سندن ما خود اولمغه ز راكه بن عمر مز بون كونه جقمغه
 امر ايمشدر و بوندن در بارى تعالينك نك لا تطأ فيها ولا تضى قولى وضحا قوشلق وقتند اكل اولن طعامه
 دخی ديرلر غدا كى غين معجبه نك فتحيله ومز بون ضحاه بدبلر ضحا وقتند اكل اولد وغيچون لاضحاه همزه نك
 كسرى والفك مدله شمس تمام مرتفع اولدغى زمانه داخل اولمق تقول منه ائت يا لكان حتى اخيت كا
 تقول من الضباخ اصيحت ومنه قول عمر رضى الله عنه يا عباد الله اضحوا بصلاة الضحى اى لا تصلوها الى ارتفاع
 الضحا واضحا بر نسنه يى كوندن اسلكه دخی ديرلر تقول اضحى فلان يفعل كذا كما تقول ظل يفعل
 كذا كه ظل دخی كوندن اسلدى ديمكدر الضحى فقتبنله وحنانك كسرى وتشدد بدله ذكر اولن
 طامعى اكل انك قال هم يتضحون اى يتفقدون الضحاه ضحك فتحى وحنانك سكوتى والفك مدله ابدنلن اولوب

صا

صبا

صبا

صبا

بلو تسر اولن كچه يقال ليلاه ضحيه اي مضيه لاعم فيها الاضحيه همزه نك وحانك كسري به بمعناها يقال ليلاه
 اضحيه وضحيه اضحيه موني دني كورواضحي قريه طولي اولن اندني ديرلر وضحيه عمر وبن عامر بن ربيعك اتك
 اسمي در عامر الضحيان ضادك فتي وحانك سكويه غرقيله سندن ركسنة نك اسمي دروزم بون ضحيان ديد كاري
 وقت ضحاده قومك يبنده اوتورب قضايه مشغول ولدغنه بناء در الضاحيه حانك كسري به هرفسنة نك اچق
 اولن جاني يقال هم بنزلون الضواحي يعني اچق رله نزول ابدلر وضاحيه اشكان معناسنه دني كور يقال فعل
 ذلك الامر ضاحيه اي علانية الضاحي حانك كسري ومدبله اچق اولن يقال مكان ضاح اي بازو القله
 الضحيه ضادك فتي وحانك سكويه كوشه قرش اولن قله وفي الحديث ان الضاحيه من البعل ولكم الضمانه
 من الفعل و بعل عين مهملة ابله سحراده بتن خرما اغاجيد وضمانه اولر اسندن بتن خرما اغاجيد تنه كم
 باب نونك مرور ايشدر الضواحي ضادك فتي وحانك كسري ومدبله كوكر سموات معناسنه الضحو ضادك
 فتي وحانك سكويه اشكان اولن قال الاصمعي وبسحب من الفرس ان يضي اي يظهر عجان وعجان كسري عين مهملة
 ابله ذكر ابله درك ماينق درو قال ابو زيد ضحي الطريق يضحو ضحو اذا بدالك وظهر الضحي ضادك فتي والفك
 قصير به تملك عرق كورمك معناسنه تقول ضحي من الباب الرابع اذا عرفت التضحية على وزن الترمية
 ركسنة قيون قوشلق وقتند اولنق يقال ضحي فلان غمه اذ اعهاها الضحي ونضحيه قربان بيراي كوشند قيون
 بوغز بلغه دني ديرلر يقال ضحي بشاة ونضحيه برسنه به رفق وملايت اتمكه دني ديرلر تقول ضحييت عن الشيء اذا
 رفقت الاضحية همزه نك ضحي وضادك سكوي ويانك تشد بدبله شول قيوندر كقران بيراي كوني بوغز لنه اصمعي
 اتدي بوند دورت لغت ار در ري ذكر اولن وري الاضحية همزه نك كسري ماينك تشد بدبله كبونلر كجي للاضحي
 كور همزه نك فتي وحانك كسري ومدبله وري دني الضحية در ضادك فتي ويانك تشد بدبله فعيله وزني وزن
 بمعناها كذلك الضحايا ضادك فتي والفك قصير به جعي ضحيلر معناسنه وري دني الاضحية در همزه نك فتي
 وضادك سكويه بمعناها كذلك الاضحي همزه نك فتي والفك قصير به اضحيانك جعي ارطاله ارطلي كي كاري
 ارطالك جعي در واطلي برجنس اعجدركه قومك بتر يوم الاضحي همزه نك فتي والفك قصير به قربان بيراي كوني
 ذكر اولن معنادن ماخوذ در وفر ابتداي اضحيانك نذيري وتاني جاني در نذير ابدن كسنة يوم معناسن اعتبار
 ايشدر ضحرو بد ضادك فتي وحانك كسري وتشد بدبله وروبد الفظنك تركيبي ابله كور و بد مهل ورمكه ديرلر ايومك
 معناسنه امر حاضر در تقول ضحرو بد اي لايجل الضري ضادك فتي ووانك كسري ويانك تشد بدبله شول
 طمر دركه فاني طور ميه يقال عرق ضري لا يكد ينقطع دمه الضرو خمتينله وواوك تشد بدبله فاني ظاهر اولن
 يقال ضري اضرو ابد امه الدم للضاري وانك كسري ومدبله فاني ظاهر اولن نسنة يقال ضري فهو ضار وضاري
 اوه اوكرن كلبه دني ديرلر يقال كلب ضار وكلية ضارية الضرو وضادك كسري ووانك سكويه شول اعجدن افن
 صمغ دركه اكا ككام ديرلر ولايت يبندن كاور وضرو اوكرن كلب ياور يسنة دني ديرلر الضروة ضادك كسري
 وواوك سكويه موني الاضري همزه نك فتي وضادك سكوي ووانك كسري ومدبله جعي الضراء ضادك
 كسري والفك مدبله كذلك جعي ذيب واذوب وذاب كي الضراء ضادك فتي ابله كلب اوكرنك يقال ضري الكلب
 بالصيد ضرو اذ اعود وانسان برسنه يمعناد اولغه دني ديرلر منه قول عمر بن مكرم الله عنه اياكم وهذه الحجاز فان لها
 ضرو اذ اعود الخمر و مجاز زاي معجه نك تقدسيه لجمع درسته كم باب راده ذكر اولن شدر الاضراء همزه نك كسري
 والفك مدبله كلي اوكرنك يقال اضراء صاحبه اذ اعوده وافر اغر ابدوب قندر مغه دني ديرلر يقال اضراء به
 اذا اغراه الضريه على وزن الترمية بمعناه الاضري همزه نك كسري ووانك كسري ومدبله ركسنة نك قارفي

طعامدن شيشو و تخمه اولن يقال اضرو ري الرجل اضرو راء اذا انتفخ بطنه من الطعام وانفخ و بولطر رادن
 شيف در نظام معجه ياخود طلمهله ابله ته كم از هر بدن وصاحب قلموسدن وغير بدن روايت اولن شدر پس
 بوني جوهری فصل ضاده كور مسي غلط اولو ريكرك لغت مشترك اولد فني ثابته الضراء ضادك فتي وزانك
 تخفيق والفك مدبله شول اعجلدر كه زيا ده صق اولد غندن بري برضار لش اولد يقال تواري الصيد مني
 في ضراء اذ امشي مستحقيا فيما يورى من الشجر و ركسنة خمتينله حيله اينسه هوز بدبله الضراء و بيشي له الخمر
 ديرلر يعني اكلضحية ضرر قصيد ابدن روجر خاء معجه نك وميك فضيله كذلك كز لويور يكدرك الاستضر اهمزه نك
 ووانك كسري والفك مدبله ركسنة حيله و خد عايدوب اكسزن او زرينه كلك تقول استضر بت للصيد
 اذا خلتله من حيث لا يعلم ضربه ضادك فتي ويانك تشد بدبله مكه مشرفه ابله بصره ماينندن برقرينك اسمي در
 كه اندنق كلاب ساكن اولور بصره دن مكه به اق بد الضبعة فختينله برجنس اعجك اسمي در و بونك اصلي
 ضعود اخرندن اولن هاوا و عوض در ز راجعي الضعوات ونسبي ضعودي كور و بعضيلر ايتدي ها اولندن حذف
 اولنان واودن عوض در نته كم باب وضع ده ذكر اولن شدر الضغو ضادك فتي وغين معجه نك سكويه تليكي
 ياخود پس يا نلر مشيه نسنة نك جاعر مسي يقال ضفا الثعلب والسنور يصفو ضغوا اذا صاح وكذلك صوت
 كل دليل مقهور الضغو ضادك فتي وفلك سكويه اوزون وواسع اولن سبوغ معناسنه يقال ضفاشي
 يصفو الضافي فلك كسري ومدبله تام وواسع اولن نسنة يقال ثوب ضاف اي سابغ وضافي الرأس ياشنك قبل
 چوق اولن كسنة به دني ديرلر يقال رجل ضافي الرأس اي كشر شعر الرأس الضفوة ضادك فتي وفلك سكويه
 جهت معاشه وسعت اولن يقال فلان في ضفوة من عبشه الضفو خمتينله وواوك تشد بدبله مال چوق
 اولن يقال ضفا المال اذا اكثر الضماء ضادك فتي والفك مدبله عورتك ولدي چوق اولن يقال ضنت المرأة ضناء اذا
 كثر ولد هالهمز ولاهمز على روايت ابني عمر والضمو ضادك فتي ونونك سكويه ولد معناسنه الضمو ضادك كسري
 ونونك سكويه بمعناه بلا همز فيهما الضني ضادك فتي والفك قصير به خسته اولن مرض معناسنه يقال منه
 ضني ضني شديدا من الباب الرابع وضني مريض اولن كسنيه دني ديرلر الضني ضادك فتي ونونك كسري
 ومدبله كذلك مريض معناسنه يقال رجل ضني وضن مثل حري وحرو حري حاء مهملة نك فضيله لايق
 معناسنه در تقول تركته ضني وضني فاذا قلت ضني استوي فيه المذكور والمؤنث والجمع لانه مصدر في الاصل واذا
 كسرت النون ثبتت وجعت كقلناه في حر الاضناء همزه نك كسري والفك مدبله ركسنة في مرضي ثقبيل اتمك
 يقال اضناء المرض اذا انقله لمخاضة ميك ضني ابله ركسنة نك خمتينله جكمك معاناة كي دروزنا ومعني الضروة ضادك
 فتي وواوك تشد بدبله اوز و غوغا و غلبه سي يقال ضوضو بلا همزة و يقال ضوضيت ايضا
 ضادك فتي وواونك سكويه خلقك اولزي و غوغا و غلبه سي يقال ضوضو بلا همزة و يقال ضوضيت ايضا
 ابدلوا من الواو اء الضوي ضادك خمتينله و يانك تشد بدبله برقومه اختلاط ابدوب لئله قوشلق تقول
 ضوبت اليهم اضوي ضوي امن الباب الثاني اذا اوبت اليهم وانضمت الاضواء همزه نك كسري والفك مدبله بر
 نسنة في صيق ابدوب محكم قلامق واضوا عورت ضعيف اوغلن طغور مغه دني ديرلر وفي الحديث اغتر بوا
 ولا تضمو وايغني تروحي اجنيان دن قلك اقربادن قلك زير اعرط طايغسي شوبله زعم ابدلر دي كه تروج
 اقربادن لواءه ظهور كان ولد ضعيف اوله هرنند كوكركم الطبع اولو رايسته قومك اصلي اوزن الضواة
 ضادك فتي وواوك تخفيفه له اوركه بدنك زكي ظاهر اولور فندق مقدار دنن قاون مقدارنه وارنجيه يور ساعه
 معناسنه الضوي ضادك فتي والفك قصير ارق اولن يقال ضوي يضوي ضوي من الباب الرابع الضواي واوك

ضحا

ضفا

ضفا

ضفا

ضوا

ضرا

ضها

طبا

طبا

طبا

طبا

طدا

طرا

كسرى و نانك تشد بدله فاعول وزن نحيف اولوب قليل الجسم اولن كسنة بقال غلام ضاوي اذا كان
 نحيفا الضاوية نانك كذا تشد بدله موثي يقال فنة ضاوية جماعت نحيفة معنائه وامرأة ضاوية الضمياء
 ضادك فني الفك مدي ابلة رجس ديكلو واغاجك اسمي دروضهيا شول عورت دخی درلر که حیض کورمیه
 وابو عمر وامرأة ضمیهات وضمیهات دخی دلت یلدی تا ابلة وها ابلة و بوالفک مقصون اولسنة دلالت ابلة المضاهاة
 میله فنی ابله مشکات همزه ابلة و همزه سزاسته عال اولنور یقال ضاهیت وقرئی بضاهون قول الذین کفروا
 بضم الهاء الضمیه ضادک فنی و هانک کسری و نانک تشد بدله فعل وزنی او وزن شیهه معنائه بقال هذا
 ضمی هذا ای نظیره فصل الطاء الطاء طانک فنی و همزه مک مدله علی وزن الطاعة قره بالحق حجة معنائه
 جوهری ابدر ابو سعید دن مصنف نام کتابه بوجه اوزن قرآت بتدم وطاعة دخی قره بالحقه درلر الطوی طانک
 ضمی و مدله و همزه نک کسری و نانک تشد بدله علی وزن الطوی احد معنائه استعمال اولنور بقال
 ما بالدار طوی ای احد وطوی دخی ذکر لولن معنایه در الطبی طانک ضمی و نانک سکونیه طرنفی بتون اولن
 حیوانانک و ریحی جانور لک همزه درلر ته کم دوه نک و طرنفی جتال اولن حیواناتک همسته ضرع درلر و فی
 مثل جاوز الحرام الطبیین یعنی قولن ابکی همیه واصل اولدی و بوندن مقصود بیان شد احوال در و کاه
 اولور دوه قمنک دخی همسته اطلاق اولور الطبی طانک کسری و نانک سکونیه بمعناه الاطباء همزه نک فنی
 والفک مدله جمی الطبی طانک فنی و نانک سکونیه بر کسنة یی رنسدن منع ایتمک تقول طبیته عن کذا اذا
 صر فته عنه و دعوت ایتمک معنائه دخی کاور یقال طباه یطیبه اذا دعاه الطبو طانک فنی و نانک سکونیه بمعناه
 الاطباء همزه نک کسری و طانک کسری و تشد بدله بمعناه ایضا بقال طباه علی وزن افتعله و طبار کسنة یه
 راست کلوب قتل ایتمک دخی درلر بقال اطمی بنو فلان فلانا اذا خالوه فقتلوه الطبی طانک فنی و نانک کسری
 و نانک تشد بدله شول همیه درلر که محیب اوله صغن کسنة یه اجابت ابوب سوت و ریحی اوله الطوی طانک
 ضمی و نانک کسری و نانک تشد بدله احد معنائه بقال ما بالدار طوی علی وزن طوی ای احد الطوی طانک
 فنی و حانک سکونیه دوشمک تقول لحوته مثل دحوته اذا بسطته و یوزند کتمک دخی درلر بقال طحا الرجل
 اذا ذهب فی الارض و بقال ما دری این طحا و بقال طحاب قلبه اذا ذهب فی کل شی یعنی قلبی برده قرار
 ایتمسه الطحا طانک فنی و الفک قصر بلة دوز رارض منبسطه معنائه الطاحی حانک کسری و مدله اوزن
 نسنة متمد معنائه بقال ضریر به طحامتیه یعنی التی مدلبدرک اوردی المدومة الطواحی میله فنی و و اوک
 فنی و تشد بدله شول کرکسلر درک قتل اولنلرک طرافن دور ابدرلر الطحی طانک فنی و حانک سکونیه یان
 اوزرینه یاتقی ابو عمر و روابی اوزن تقول طحیت اذا اضطجعت الطحاء طانک فنی و خاء معجه دن صکر الفک
 مدله یوز کسنان بلوت صحاب مرتفع معنائه و طحا قلبک ملالتنه دخی درلر بقال وجدت علی قابی طحاء
 و هو شبه الکرب الطحیه طانک ضمی و هانک سکونیه بلوت یان سی بقال مافی السماء طحیه ای شی من صحاب
 و بو طحور و کبی در معناده الطحیا طانک فنی و حانک سکونی و الفک مدله قرکه و کچه لیله مظالم معنائه
 و طحیاء فم اولنلر کلک یه دخی درلر بقال نکلم بکلمه طحیاء ای لا تفهم الطاحی حانک کسری و مدله زیاده قرکو
 محله استعمال اولنور بقال نطام طاح الطادیة دالک کسری و نانک تخفیفیه ثابت و قدیم اولن نسنة
 بقال عادة طادیة ای ثابتة قدیمه و بضلیلر ابتدی بو واطدة کله سنک قلبی در الطری طانک فنی و نانک
 تشد بدله تازه اولن نسنة بقال شی طری ای غص بین الطراوة الطراوة طانک فنیله تازه لک الطراوة الفک
 مدله بمعناه الطراوة الفک قصر بلة بمعناها علی راویه قطرب بقال طرو الخ من الباب الخامس و طری من الباب

طفا

طفا

الرابع طراوة و طراة و طراة الا طراة همزه نک کسری و الفک مدله بر کسنة یی مدح ایتمک تقول طراة اذا مدحه
 و طراة بالی قوامه کتور مک دخی درلر تقول طربت العسل اذا عقدت المطراة میله ضمی و نانک تشد بدله تریه
 اولنلر نسنة بقال غسلة مطراة ای مر بابة الا فایه و غسلة غینک کسری و حینک سکونیه باش یا خودال یونجی
 نسنة و افایه همزه نک فنی ابله و فایه شول خوب را غلونسنا درک طیبه خلط ابدرلر ریحی سی زیاده
 اولسون دیو العود المطری غینک ضمی و مدله و میله ضمی و نانک فنی و تشد بدله شول ایتمک دخی تریه
 لولنلر انوکله بخور اولنور ننه کم اکا عود مطیر دخی درلر الا طریه همزه نک و نانک کسری و نانک تخفیفیه
 همیه و وزن اوزن طعامدن یزودر بعضی ابندی نجاجاشی در لاخسه معنائه و همیه قوکت دبد کبری
 نسنة درک باشد صاج ایچنده اولور الطغیان طانک ضمی و غینک سکونیه بر نسنة حدندن نجاجاشی نجاجاشی بقال
 طغیا طغانن الباب الثالث و یطغون من الباب الاول اذا جاوز الحد و بقال طغی یطغی من الباب الرابع مثله و طغیان
 دیوانک موج اور مسه دخی درلر بقال طغیا البحر اذا هاجت مواجه و قان غلبه ایتمک دخی درلر بقال طغیا الدم اذا
 لیبع و تبیع غین معجه ابله قان غلبه ایتمک معنائه در و سبیل زیاده کله دخی درلر بقال طغیا السبیل اذا جاء
 بما کثیر الطاغی غینک کسری و مدله عصیانده حدندن نجاجاشی زایدن کسنة الاطغاء همزه نک کسری و الفک
 مدله از درمق بقال اطغاء المال اذا جعله طاغیا الطغیة طانک فنی و غینک کذا سکونیه طانک زیاده مرتفع
 اولن ری الطغوة طانک فنی و غینک کذا سکونیه بمعناه و هر مکان کمر تفع اوله اکطغوة درلر اوزن بدو ابی
 اوزن و طغیه بر نسنة نک سر بند سنفه و ارنه دخی درلر الطغیا طانک ضمی و غینک سکونی و الفک قصر بلة
 بقر و حشبنک خرده سی اممی روابی اوزن و طانک فنی دخی لغت در ثعلب روابی اوزن الطغوان طانک ضمی
 و غینک سکونیه حدندن نجاجاشی طغیان معنائه الطغوی طانک فنی و الفک قصر بلة بمعناه الطاغیة
 غینک کسری و نانک تخفیفیه روم یادشاهی ملک الوم معنائه و طاغیه بلد و نه دخی درلر صاعقه معنائه
 و صیحه عذاب دخی درلر قال الله تعالی فاما تود فاهلکوا یا طاغیة ای بصیحه العذاب الطاغوت علی وزن الکافور
 غیندن خبر و یرن کاهن معنائه و شیطانه دخی درلر و هر ضلالت زینسنة طاغوت درلر کاه واحد اولور قال الله
 تعالی یریدون ان یحاکوا الی الطاغوت و قد امر وان یکفر و ابوکاه جمع اولور قال الله تعالی اولیا و هم الطاغوت
 یخرجونهم و طاغوت هرند کولاهوت و وزن ایسه طغی دن مقلوب بدو ولاهوت غیر مقلوب بدو زینر اوله دن
 ماخوذ در و غبوت و رهوت منزله سینه در و غبوت میل معنائه و رهوت خوف معنائه در الطواغیت
 طانک فنی و غینک کسری و مدله جمی ریس ضلالت اولنلر معنائه الطغی طانک ضمی و نانک سکونیه
 کسری نای هندی دبد کبری دارونک بیراغی که طیبیلر قتنه مقل دیکه معروف قدر الطغیة طانک کذا سکونیه و نانک
 سکونیه واحدی ذکر اولنلر بیراغی می معنائه ذ الطغیة طانک ضمی و نانک سکونیه بر رجس بلا ندر که
 ارقه سینه اولن ابکی خط طغیة شیهه در یضی ذکر اولنلر مقل بیراغیة مشابه در و حدیث شریقه ذکر اولنلر
 ابقر دن مراد قوی رقسر بلا ندر و کاه اولور ذکر اولنلر ابلة طغیه درلر ذات طغیه معنائه الطغی طانک ضمی
 و الفک قصر بلة جمی ذکر اولنلر ابلا ندر معنائه الطغوة طانک ضمی و نانک تخفیفیه کوشک و لیک اغلته درلر
 و یوم مقامه صاحب صرح طغافه فی قرص افتابله تفسیر ایتمک غلط در و راجوهری الطغافه داره الشمس
 دیشدر و دان اغله درلر قرصه دیرلر و طغافه بهار فصلک بر مقداره دخی درلر بقال اصبتنا طغافه من الربیع
 ای شیا منه و طغافه قیس حیلان قینله سندن رجاعتک دخی امی در الطغوی طانک فنی و نانک سکونیه بر
 نسنة صریک یوزنه مقرب باقمن الطغوی خمتینه و و اوک تشد بدله بمعناه بقال طغیا الشی قوی الماء طغوا

و طغوا اذاعلا ولم يسيب و سوب سين مهله ابله صوبه بعه ديرل و طغوا هو و يوزن زياده جايك لك اوزن
 سكرتكمه دخی ديرل بقال مر الطي بطفوا اذ اخف على الارض و اشتد عدوه الطلا طانك فتي و الفلك قصري ابله جتال
 طر نقلي اولان حيولك اولدي الاطلا همزه نك فتي و الفلك مبدله جعي ذكر اولن و لدلر معناسنه و طلا شخصه
 دخی ديرل بقال انجيل الطلاء و طلا كذلك قطران سور لمش دو يده ديرل بن السكيت و اوزن و طلي ديش
 كبر اولغه ديرل بقول طلي فوه بطل طلي من الباب الرابع الطلي طانك فتي و يانك تشد بديله اولاد غمك خرده سي
 و مزبون طلي بديله اياغي برجه كون تازغه ايله بفلند غيچون زير طلو جيس معناسنه در على ماسي و طلي بفلنيس
 معناسنه ده كلور بقول طليت فهو طلي و طلي ديشده اولن كبره دخی ديرل الطليان طانك كسري و لامك
 سكونيله جعي بقال بانسانه طلي و طليان مثل صبي و صبيان اي قلع و قلع قافله و جاء مهله ابله ديش كبر بدر الطليان
 طانك ضمي و لامك سكونيله جعي ذكر اولن اولاد معناسنه و غيغله و غقان كي و رغيف كرده ديد كلري اتمكدر
 الطلو طانك فتي و لامك سكونيله قوزينك اياغن بغليوب جيس اتمك بقول طليت الطلا و طلو اذ اربطه
 و جله و حبسته و مطلقا جيس اتمك دخی ديرل بقول طليت الشئ اذا حبسته الطلي ميمك فتي و لامك كسري
 و يانك تشد بديله بغليوب جيس اولن نسنه الطلي طانك ضمي و الفلك قصر بله ييولر اضاغ معناسنه الطليه
 طانك ضمي و لامك سكونيله و احدي بر ميون عنق و احد معناسنه و ابو عمرو له فرا ابتداي مز بورك و احدي
 طلاء در الا طلاء همزه نك كسري و الفلك مبدله ييولر اكلك بقال الطلي الرجل اذا مالئت عنقه الموت اولغيره
 الطلاء طانك ضمي و لامك فتيه حسن و قبول معناسنه بقال ماعليه طلاء و الطلاء طانك فتيه جعناها
 الطلاء طانك كسري و الفلك مبدله شول حمره ديرل كد ثلثاني كيدوب ثلثي قالجح طبع اولنه و عجم طابغه سي
 مزبون مي بخته ديرل و كاه اولور و حرك كند سنده دخی طلاء ديرل حرك اسمني خوب اليمدن اتوري في نفس
 الامر طلاء اولد غيچون دكل شه كم قورده حسن تعبير ايجون ابا جعد ديرل اهل كرم معناسنه و طلاء قطرانه
 دخی ديرل و هر نسنه كد و ايجون سورلور قسمي اوله اكا طلاء ديرل و طلاء شول تازقه اولن ايله دخی ديرل انكله
 قوزينك اياغن بغلر الطلي طانك فتي و لامك سكونيله بر نسنه يد و اسور مك بقول طليت بالدهن و غيره
 طليان من الباب الثاني التعللي فتيه و لامك كسري و تشد بديله و اسور مك الاطلا كسري نسنه و طانك تشد بدي
 و الفلك مبدله افعال ياندين كذلك و اسور مك معناسنه بقول طليت و اطلليت التظليه على وزن التريية
 و كسني في مريض ايمك بقول طليت فلانا تظليه اذا مرضته الطلاء طانك فتي و لامك تشد بدي و الفلك
 مبدله مكافو زني او زن فان خون معناسنه و مكافو شك اسمي در المطلا ميمك كسري و طانك سكوني و الفلك
 مبدله دروز ملام اولن و كد كنلو ايجلر بتون المطالي ميمك فتي و لامك كسري و مبدله شول يرل و كو حشي
 جانور رل تده يا و يرلن بجلر كرك اهو كرك اكاشيه اولنلر الطيو ضمتينه و و او ك تشد بديله صوطا شوب مرتفع
 اولن بقال طيا الماء يطمو طيو اذ ارتفع و ملا النهر الطي طانك ضمي و يانك تشد بديله جعناها بقال طي الماء
 يطمي طيما اذ ارتفع كذلك و طمو عو و تار و يعضو رفته قيام كوستر مكه دخی ديرل بقال طمت المرأة و زوجها
 اذا ارتفعت بر الطي طانك فتي و ميمك سكونيله سر عتله كرك بقال طي يطي مثل طم طم اذا مر مسرعا الطنا
 طانك فتي و الفلك قصر بله طلاء فلك زياده صوسر لقند بوكره يا يشمسي بقال طي البعير يطي طنا من الباب الرابع
 الطي طانك فتي و نونك كسري و مبدله زياده صوسر اولن دوه بقال بعير طي التظنيه على وزن التريية دوه
 ذكر اولن مرضي ازاله ايجون علاج ايمك بقول طيتمه تظنيه اذا عالجته من الطنا الاطناء همزه نك كسري و الفلك
 مبدله ديرل قالمق محلند استعمال و لنور بقال هذه صية لا تظني اي بعش صاحبها تقتل من ساعتها و بونك اصلي

طوا

همزه در نته كباب همزه ده ذكر اولن شير الطي طانك فتي و يانك تشد بديله بر نسنه في دور مك بقول طوي ت الشئ
 طيما من الباب الثاني على اجلغه قصدا اتمك دخی ديرل بقال طوي يطوي طيا اذ اتعد للجوع و بر كسندن دوستلني
 كسوب اراض اتمك دخی ديرل بقال فلان طوي عني كسعه اذ اعرض بوده الطية طانك كسري و يانك تشد بديله
 بر دورلي دور مك بجلسه و ركه كسي بناء نوع او زن الطوي طانك فتي و الفلك قصر بله ايج اولن بقال طوي
 يطوي طوي من الباب الرابع اذا جاع الطاء و او ك كسري و مبدله ايج اولن كسني الطيان طانك فتي و يانك
 تشد بديله جعناها بقال طوي فهو طاو و طيان الطوي طانك فتي و و او ك كسري و مبدله قاري ارق اولن كسني
 ضامر البطن معناسنه بقال رجل طوي البطن اوضامره التطوي فتيه و و او ك كسري و تشد بديله ديو شرمك
 بقال بطوت الحية اذا تحوت و تحوي حاهمه ايله ابله ابلان ديو شرمك ديرل الطية طانك كسري و يانك تشد بديله
 نيت معناسنه و خليل ابتداي طيه منزل معناسنه و مقصد معناسنه كلور بقول مضى لطيته اي لنيته التي اتروها و
 بقال بدت عنا طيته و هو المنزل الذي انتواه و بقال طيه بعيدة اي شامعة و شامع شين معجمه دن صكره سين
 مهله ايله كذلك بعيد معناسنه در طوي طانك كسري و ياخود ضمي و الفلك قصر بله شام شر بقدر بموضعك
 اسمي در شول كسني كد بوني منصرف قلدي پروا يانك ياخود بر مكانك اسمي قلوب نكره اعتبار ابتداي و شول
 كسني كد لا ينصرف قلدي بر شورك ياخود بر بقعه نك يعني بني مشنل بر ريك علي قلدي و طوي ضم طيا بله طوي
 كي در كسر طابله و طوي مكر و مضاعف اولن نسنه ديرل و مفسرين باري تعالينك المقدس طوي ديدكي
 قولن طوي مرئين ايله تفسير تمشل در قدس مرئين معناسنه حسن ابتداي المقدس طوي نيت فيه البركه
 و التقديس مرئين معناسنه در ذو طوي طانك ضمي و الفلك قصر بله مكه مشرفه ده بر موضعك اسمي در
 الطويه طانك فتي و يانك تشد بديله ضمير قلب معناسنه الطوي طانك فتي و يانك تشد بديله شول قيودر كه
 ايجي يا ياش اولسر مطويه معناسنه الطايه على وزن الحاله طام اوزري سطح معناسنه و طايه خر ماسره جك
 بره دخی ديرل و بو مقام صاحب صراح طايه كله سني توده خر ماله تفسير ايمشدر مناسب دكلير زير اوده
 نخر ماخر ما يغنه ديرل الاطواء همزه نك فتي و الفلك مبدله ناقه نك بدت اولن بوكلر كه ستر لگندن بيد اولور
 طرايق النخم معناسنه الطو طانك فتي و هانك سكونيله ات بشور مك طبع لم معناسنه و بر نسنه في اسلكه
 دخی ديرل وفي الحديث فاطهوي اذاى قاعلي ان لم احكم ذلك الطهي طانك فتي و هانك سكونيله جعناها بقال طهاه
 يطهو و من الباب الاول و يطهاه من الباب الثالث طهو او طهيو و طهو كتمك دخی ديرل بقال طها الرجل اذا ذهب في
 الارض مثل طحا و يقال ايضا طهت الابل اذا ذهب في الارض الطاهي هانك كسري و مبدله اسني طباخ معناسنه
 الطهاه طانك فتي و الفلك مبدله طخاده لغت در خاء معجمه ايله سحاب مرتفع معناسنه بقال ماعلي السماء طهاه
 اي قزعة و قزح قافك و زاي معجمه نك فتيه بلوت پاره سنده ديرل طهيه طانك ضمي و هانك فتي و يانك
 تشد بديله يمدن بر جماعتك اسمي در كانه لانه نسبت او تمشل در كه انلر مالك بن حنظله نك و غلري ابو سود
 و عوف و حبيش در الطهوي طانك فتي و هانك سكوني و يانك تشد بديله ذكر اولن جماعته منسوب اولن نسنه
 و بعضيلر هاي مفتوح قلدير قياس اوزر بنه فصل الطاء الطي طانك فتي و يانك سكونيله اهو كه
 معروف در الاطي همزه نك فتي و يانك كسري و مبدله جعي قلني بقال ثلث اظب و بواصلند افعول و زني اوزره
 ابي عيبتك ضمه سن كسره ييبدل ابتداي لصيانه ليا و طي طيه نك دخی جعي كلور او و جلي معناسنه على ما
 سني الطيا طانك كسري و الفلك مبدله جعي كثر في الطي طانك ضمي و يانك كسري و يانك تشد بديله فاعول و زني
 اوزن كذلك جعي كثر في تد بله تد كي مع معناسنه الطيات فتيه نك كذلك جعي و طي كذلك طانك فتي و يانك

طها

طيا

طها

طنا

سکونیه بر درمک اسمی در الطبیه طنائک فقی و بانک سکونیه عورتک فرجی واسمی ابتدی هر بنون طر نقلو
 حیوانک فرجته طنبیه دیرل و فر ابتدی دیشی کابک فرجته مخصوص در لاطبی بانک کسری و طنائک فقی و بان
 نانک سکونیه بر کله در محل شمانه ده بدد عطر و قیلله استعمال اولنوب لاطبی دیرل جعل الله ما اصابه لازماله
 معناسنه غالباً بوللام اصلي عرب قتلند طنبی تندرستک ابله معروف اولد غنه بناء در الطبیه طنائک فقی و بانک
 تحفیغی ابله او قک اوجی طرف السوم معناسنه و بونک اصلي طنبی ابدی ها و اودن عوض قلندی الطبیات طنائک
 فقی و بانک تحفیغیه جمعی او قک اوجلی معناسنه الطنبون فتمتله کذلک جمعی و اوله نون ابله جمع اولنقی اوزره
 طنبیان طنائک فقی و بانک سکونیه بر کسینه اسمی در بوساحب صراح تفسیری اوزن در و لکن جوهر نیک ظاهر
 کلامندن فهم اولن یودر کطبیان ابله شخص معین مراد اولیه زرباقال فلان بن طنبیان دیشدر کلام عرب
 بومقوله کلمات مقام استحقاقه استعمال اولنور مجبور النسب معناسنه الطنبیه طنائک فقی و بانک سکونی
 والفک مدبله صوماش اولن کسینه بقال شغه طنبیه بنه الطماء اذاکان فیها سمره وز بولیعنی سیاهه مایل
 اولوب سولیک اولسه ولته طنبیه در لرجن قانی از اولسه قلیل الدم معناسنه واته نامثله ابله دیش انلرینه
 دیرل و عین طنبیه دیرل رجن کوز قانی یوفقه اولسه رفیق الجفن معناسنه و ساق طنبیه دیرل رجن انجک ابعه
 اولسه قلیل اللحم معناسنه الاظمی همزه نیک فقی والفک قصر بله صومس اولن کسینه و اظمی قونی کولکمه دخی
 دیرل بقال ظل اظمی اذاکان اسود و قره مایه بل اولن کوندن دخی دیرل بقال ریح اظمی اذاکان سمر المظمی میله فقی
 و طنائک سکونی و اخرته یانک تشدید بله مری و زنی اوزن شول اینه دیرل کینغو رصوبه صور بله تنه کم
 مسقوی اقر صوبه صور انه دیرل بودر اولنر نصیح عبارت قاموسه موافق اولندر و صاحب صراح مظمی
 بالهمز منسوب و قیل مظمی علی مفعول والا اول اصوب دیشدر فتامل تقنی فتمتله و بونک فقی و تشدید بله
 فعل ماضی در باب تفعلدن اصلند طنبی ابدی ظن دن پس نولر کیری یایه قلب اولنشد تفضض کله سندن
 تقنی اولدخی کی الطبیان طنائک فقی و یانک تشدید بله میان یاسینی پس بوفعلان وزنی اوزن اولور فصل
 العین العباءة عینک فقی والفک مدبله رجنس کیاسی در که معروفدر العبايه کذلک عینک فقیه و الفدن
 صکره یابله بمعناها العبايات عینک فقی والفک مدبله جمعی عباير معناسنه التعبیه علی وزن التریه عسکری
 یولو رنه احضار ایتک التعبیه وزن مزبور اوزن بادن صکره همزه ابله بمعناها التعبی علی وزن التکریم بقال
 جمیت ایتک تعبیه و تعبیه و تعبیه اذاهیماته فی مواضعه و اوزن بابتدی عبیاته دیرل همزه ابله العتو فتمتله و وواوک
 تشدید بله حددن تجاوز ایتک العنی عینک فقی و یانک کسری و یانک تشدید بله بمعناه العنی عینک و یانک کسری
 و یانک تشدید بله بمعناه تقول عتوب یا فلان تعتو و عتوا و عتیا و عنی اصلند عتوا بادی حد فتمتله کسریه
 تبدیل ابدوب بعد کسری کسریه تابع قلوب عنی دیرل بدلی تا کیدن اوتری و عنی جمع دخی کلو رحددن
 تجاوز ایدنلر معناسنه و بودخی اصلند عتوا بادی اعلال مزبور ابله اعلال اولندی محمد بن السری ایتدی بوبابه
 فقول و رجن جمعی اولسه انوک حق و اونی یایه قلب در و رجن مصدر اولسه حتی صحیح در زرباجع طائفه عرب
 قتلند واحد دن ثقل در التعنی فتمتله و تانک کسری و تشدید بله کذلک حددن تجاوز معناسنه
 نقول تعیت مثل عتوت ولا ثقل عتیت و عنی عینک فقی و تانک کسری و عنی کسری نبله پیر قانی اولوب
 یولکله حددن تجاوز ایتک معناسنه دخی کلو یقال عنی الشیخ یعنوا و عتیا و عتیا و تولی عتایک فقی و یانک
 تشدید بله هذیل تعیف لغنی در حنی معناسنه و قرآن عظیمه عنی حین قرأت اولنشد العتو عینک فقی و تان
 مثله نیک سکونیه فساد اوزن اولنق بقال عتافی الارض یعنوا اذ افسد العنی عینک فقی والفک قصر بله بمعناه

طنا

طنا

طنا

طنا

طنا

عتا

یقال

یقال عنی یعنی من الباب الرابع قال الله تعالى ولا تعتوا فی الارض مفسدین و عتوا کثرت شغره دخی دیرل العتوا عینک
 فقی و یانک سکونی والفک مدبله یالی قورد دیرل کیری جانور ضعیف معناسنه و مزبور عتوا دیرل قیلری
 جوق اولد غیور الاعنی همزه نیک فقی والفک قصر بله یالی قورد کیری و قیلری جوق کسینه دخی ایتی دیرل
 و اوجی ثقیله دخی ایتی دیرل و قاری او ب اوجی اولنه دخی عتوا دیرل العتیا عینک کسری و یانک سکونی ابله ازلک
 اولن یالی قورد ضعیفان کی دره زنا و معنی الجو عینک فقی و جیمک سکونیه عورت او غلنه سوت اجمیر مک
 بقال عت الام ولد هانجوه عتوا اذ اسقته اللبن الجی عینک فقی و جیمک کسری و یانک تشدید بله شول
 ولد در که والد سی و فاتی آیمکین صاحبی غیری کسینه یه مرزده العیة عینک فقی و جیمک کسری و یانک
 تشدید بله کذلک موتی ذکر اولن طریقه امر زدن قیر معناسنه العیة عینک فقی و جیمک سکونیه مدینه
 منوره ده خرمانک اعلا سندن برنوع و انوک اغاجنه لینه دیرل المعاجاة عینک فقی ابله ولده انصنک سودندن
 غیری سودا اجمیر مک یا خودانی سوددن کسوب طعام بدر مک تقول عاجیت الصبی اذا ارضعته بلان غیره
 او معنته اللبن و غدینه بالطعام الجوع عینک فقی و جیمک سکونیه غصه و بر مک بقال ایتی فلان ما عجا ای ماساه
 و یقال لقاء الله ما عجا و ما عطا ای ماساه و عطا عین مهمله و طاء معجه ابله فعلدر رمزلق بشدر مک
 معناسنه الجی عینک فقی والفک قصر بله شول قوری در بلر در کطیح اولوب اکل اولنور العجا عینک فقی
 و جیمک تحفیغیه شول ایتی سکیر در که تانک النک اجمیر یوزنه اولور که نلر دن اشغه شول طرنق کی اولن کجکلر
 اولور که انلر سعادات دیرل بعضی ایتدی هر سکیر که انک طیر نغنه او شور اک عجا یه دیرل العجاوة عینک فقی
 و جیمک تحفیغیه بمعناها لفة فیها علی رواية الامعی که مزبور ایدر عجا یه و عجاوه بر یان ات در که دومک
 دیرندن ایاخته اینن سکیر متصل اولور العد و عینک فقی و دالک فقی و وواوک تشدید بله دشی که دوستک
 مقابلی در الاعده همزه نیک فقی والفک مدبله جمعی دشمنلر معناسنه و عد و کله سی بروصف در که اسمیه شبیه در
 بقال عد و بین العداوة العدوة عینک فقی و دالک فقی و وواوک تشدید بله موتی بن السکیت ایتدی فقول رجن
 فاعل معناسنه اولسه انوک موتی هاسر اولور رجنل صبور و امرأة صبور کی و شول کله که ذکر اولن قاعده یه
 مخالف کیشدر اول عدوة کله سی در زربا هده عدوة الله دیرل و قر ایتدی کله مذکور یه ها داخل قلدر بلر
 صد بقیه کله سینه تشدید یاشی کاه اولور ضدی اوزن بنا اولنور العدا عینک کسری والفک قصر بله عد و نیک
 جمعی اعدا معناسنه و غیره با معناسنه ده کلو رو بور جمعدر که نظری یوقدر این السکیت ایتدی فعل و زنی اوزن
 کله کلدی نعوت قسمند الاحرف واحد که اول عد الفظی در بقال هولاء قوم عد ای غریبا و قوم عد ای اعدا
 العدا عینک فقی والفک قصر بله بمعناها لفة فیها علی رواية بن السکیت بقال قوم عد اعد ای اعدا مثل سوی
 و سوی و ثعلب ایتدی قوم اعدا و عدی دیرسن عینک کسری بله و اگر هاله خال ایدر سک عده دیرسن فله العادی
 دالک کسری و مدبله دشمن عد و معناسنه التعادی تانک فقی و دالک کسری و مدبله دشمنک ایتک بقال تعادی
 القوم من العدا و فاسد اولنق معناسنه ده کلو ر بقال تعادی ما بینهم ای فسدو تباعد معناسنه ده کلو ر بقال
 تعادی ای تباعد و تعادی قوم کی بر نه مرضی سرایت ایتکه یا خودی بری رید عجه اولسنه دخی دیرل بقال تعادی
 القوم اذ اصاب هذا مثل داه هذا و اوجت بعضهم فی ارض العدا عینک کسری والفک مدبله بر سر مک مدله ایتی
 صیدی بری بری ایدر عجه شکار ایتک و عداد و نیک دخی جمعی کلو ر جواب وادی معناسنه برمه ابله رام کی ابله وره
 رهام کی و برمه جو نلکه وره نه یغمون دیرل العدا عینک فقی والفک مدبله برسنه یه تابع اولان سنه طولاً
 و عرضاً فناء داردن تابع اولنر کی متلا و عدا طلک حددن تجاوز ایتکه دخی دیرل العدا و عینک فقی و دالک سکونیه

عجا

عدا

كذلك ظلمه حد دن تجاوز اتمك العدو وختينه وواو ك تشديد به بعناه كذا لك بقال عد عليه عدوا وعدوا
 وعداء ومنه قوله تعالى فبسم الله عدوا غير علم وقرأ الحسن عدوا مثل جلوس وعد وصنك فقي ودالك
 سكونيه ات سكرت كه دخی دیرل عد اعینك فقی والفك قمر به واخرنك بناسی ایلر فعلدركه انوكه استننا اولنور
 كركه ماله استعمال اولنسون كركه ماسیز تقول جاءنی القوم ماعد از بد او جاوئی عدا ز بد اعداك ما بعدن عدا
 ايله منصوب قلوب فاعلن مختنه مضمر قلم سن و تجاوز معناسنه ده كلور بقال عدا بعدوه اذا جاوزه وبقال
 ماعد اقلان ان اصنع كذا المعدی ميمك فقی وعینك سكونی ودالك فقی والفك قمر به تجاوز و محل تجاوز
 معناسنه دخی كلور بقال مالی عن فلان معد ای لا تجاوز الی غیره التعديہ علی وزن التریه كچورمك التعدي
 فختينه ودالك كسری وتشديد به كچك تجاوز معناسنه بقال عديته فتعدی ای تجاوز و تعدیه كوز یا بندر به
 دخی دیرل بقال عد غازی ای اصرف بصرك عنه وتعدی ظلم صریح اتمك معناسنه دخی كلور بقال تعدی علیه اذا
 ظلم ظلماصر بحال العدوان عینك خمی ودالك سكونیه ظلم صریح الاعتداء همزه نك وتانك كسری به بعناه بقال عدا
 علیه وتعدی علیه واعتدی العواذی عینك فقی ودالك كسری ومد به عواذی بقال عواذی الدهر عواذیه المدوة
 عینك خمی ودالك سكونیه دره نك بجانی العدو عینك كسری ودالك سكونیه بعناه الفقه فیها قال الله تعالى
 وهم بالعدوة القصوى العدیات عینك خمی یا خود كسری بودالك فقیله جمعی جوانب وادی معناسنه و ابو عمرو
 ابتدی عدوه وعدوه خمله وكسره مكان مرتفعه دیرل العدوی عینك فقی ودالك سكونی والفك قمر به والی
 اولان كسینه فی طلبی اتمك خصمك دن انتقام الما عیون وعدوی معاونت معناسنه دخی كلور وعدوی سرات بدین
 مرصك سراتنه دخی دیرل كركه كچیلش مرضی اولسون كركه غیری اولسون وفی الحديث لا عدوی ای لا بعدی شی شیا
 الاعداء همزه نك كسری والفك مد به سرات بتدرمك بقال اعدا فلان فلان من خلقه او من عذبه او جرب واعدا
 معاونت قلمغه دخی دیرل تقول استعذبت علی فلان الامیر فاعدا لی ای استعنت به علیه فاعانی واعدا لی سكرندر مكه
 دخی دیرل بقال اعدبت فرسی اذا استخضرتة واستخضار حاء مهمله ايله انی سكرندر مكه دخی دیرل واحد ا كلامه
 تجاوز ایدوب جورا یمكه دخی دیرل بقال اعدبت فی منطقك اذا جرت المعدی علیه ميمك فقی ودالك كسری ویا نك
 تشديد به اوزرینه طاله لسان ولنوب جور اولنان كسینه و اویاه و غشدر استنقا لا الاستعداد همزه نك وتانك
 كسری به معاونت طلبی اتمك العدوا عینك خمی ودالك فقی والفك مد به علی وزن الفاء شول مكندر كركه
 لوزرینه و وزن بقال جئت علی مركب ذی عدوا ای ایمن بطین بود ذكر اولنن اسمی و ابو زید رواهی
 دروغلو غین معجه ايله اول شباهه دیرل وعدوا الشغل كذلك موانع شغل دیرل وعدوا كذلك اوار اقلقنه دخی دیرل
 بعد دار معناسنه المتعادی ميمك خمی ودالك كسری ومد به شول مكندر كركه دوز اولیوب متفاوت اوله وبقال
 ارض متعاده ای ذات حجره وطاقیق و حجره حشرات هو الرنه وطاقیق رده اولان یار قله دیرل العدوان فختينه
 و زیاده سكر دخی كسینه بقال انه لعدوان ای شدید العدو وبقال ذب عدوان بعدو علی الناس یعنی خلا بوزن
 جمله قیلرو منه قولهم السلطان ذو عدوان وذو بدوان یعنی اتی سرقتة ودلی حكومتة جر بدر عدوان عینك
 فقی ودالك سكونیه بر قبيله نك اسمی در كد انوك باباسی عدوان بن عمرو بن قیس عیلاندر العادیة دالك كسری
 ویا نك تخفیفیه شول دوه در كد كنلوا غاج اولیوب حمض دبد كری اوقی اویله العواذی عینك فقی ودالك
 كسری ومد به جمعی ذكر اولنن دوه لمعناسنه العاذا دالك كسری به جمعی وعادیات سكر دخی اتمك دخی دیرل وعادیة
 ظلمه وشده دخی دیرل العدوی عینك فقی ودالك كسری ویا نك تشديد به شول كسینه در كد بیاده اولوب سكر درل
 و بوجاهه كلمه نك جمعی در غاز ایلر غزی كی وعدوی قمرش قبيله سندن عری خطایك قوی در كد اول مدی

بن كعب بن لوی در كد جد اعلای نضر در واتر نسبتك مدی دیرل ومدی بن متافذی الرمه حیکله معروف
 شاعر ك قوی دور وعدی بنی خنضه ده وعدی خزان ده بر كسینه نك اسمی در بنو العدوی و فختينه ویا نك
 تشديد به خنطه قبيله سندن بر قومك اسمی در العدوی و فختينه ویا نك تشديد به بهار ای یكد كد
 صكره بنی نما ناندن در كد كوچك خجلر اول خنینه بیر اقلنوب اتی دوه اولنر بقال اصابت الابل عدوی عادیة
 دالك كسری والفك مد به بر كسینه نك اسمی در وكاه اولو رانی قمر ایدر لنته كم بعض اشعار ده واقع اولاشد
 العدوی عینك كسری و ذال معجه نك سكونیه شول كین در كد لی یعمور صر یفیل عینی نیمضه صور میده
 وعدی كد لك رموضك اسمی در العدا عینك فقی و ذالك تخفیفیه طیرانی خوب اولنر العدوی و فختينه
 جمعی اراضی طیبه الترب معناسنه العدیه عینك فقی و ذالك كسری ویا نك تخفیفیه ایلر طیرانی خوب اولنر
 بقال ارض عذیه مثل خربة وخربة و خرباه موحده ایلر خرب معناسنه در العراء عینك فقی والفك قمر به او اوی
 و او اوی به سی فهای دار و ساحة دار معناسنه العراء عینك فقی والفك كد لك قمر به بعناه و هراة كد لك زیاده
 صغوغه درل شدت برد معناسنه العراء عینك فقی والفك مد به بی بر فضا معناسنه قال الله تعالى لنجدی العراء وهو
 مذموم صری عینك فقی ویا نك سكونی والفك قمر به بر دیه نك اسمی در العروة عینك خمی ویا نك سكونیه
 كو كللك ایلکی كد اكاد وكه كچور و رل و رقی قولینه دخی دیرل كه معروف در و غروه شول الفقه دخی دیرل كه برده
 بر قرار اولوب زایل اولمیه وكاه اولور پای دار اولن جماعی ذكر اولنن اشجان تشبیه ایلر و عروه اوسلانه دخی
 دیرل و بوسیدن در كد رجالدن بعضه عروه نسیه اولنور العرو عینك كسری ویا نك سكونیه خالی اولنر بقال
 انا عرو منه ای خلو العرو عینك فقی ویا نك سكونی ايله بر سنه فی احاطه ایدوب ستر اتمك تقول عرونی
 هذا الامر لا اعتبره همزه نك وتانك كسری به بعناه تقول عرونی هذا الامر واعترونی اذا غشيت وغرو بر كسینه نك
 احسانن طلب ایدوب اونه قوغغه دخی دیرل تقول عرونی الرجل اذا الممت به و ایتنه طالبوا هو معروف و معتبرا
 ذكر اولنن وجه لوزن كایوب قوغغه دخی دیرل بقال فلان تعرفوه الاضیاف وتعتریه ای تغشاء العربیة عینك فقی
 ویا نك كسری ویا نك تشديد به شول خرمالغا جیدر كد انوك صاحبی لی رحتاج اولان كسینه ایلر میوه سن
 السیون دیو عاریه و بره پس بوفعیله یعنی مغفولة اولور و بوكه هاء تأنیث داخل اولدی افر ایلر كز اولنوب
 عدا اسمادن اولد غیچون طلیحه و اکیلکی و نطیحه بو بنوزله اوو طوب اولن حیوانه و اکیلجه جانور ل بیدو کی
 حیوانه دیرل و اگر عربی نخله ایلر ذكرا یسك های ترك ایدوب نخله عربی دیرسن العرا عینك فقی والفك
 قمر به جمعی وفی الحديث انه رخص فی العرا یا بعد نهیه عن الزانية لانه رجا تا ذی بد خوله علیه فیه حاج الی ان
 بشریه بمانه بن فرخص له ذلك و مزاینه باه موحده دن صكره نوله انج باشند اولان خرمالی بیع اتمكه دیرل
 و عربیه شول به دیرل كه صغوق اولنر بارده معناسنه بقال ان عشتینا هذه لعربة وبقال اهالك فقد لمر بیت ای
 قات الشمس و ردت العربیة یعنی اهلی صاقرن وراكون طولنوبه هو ایدود ته یوز طوتدی العرو عینك
 خمی ورتك فقی والفك مد به غلواء و زنی و زره اسمك نك یرونی كه ابتداد ترتدو کی حینه اولو وبقال منه عربی الرجل
 علی ما لم یسم فاعله فهو معروف و غلواء غین معجه ايله اول شباهه دیرل العربی عینك خمی ویا نك سكونیه حیلوق و لمق
 بقال عربی من ثیابه یعربی عرمانی الباب الرابع لغاری رانك كسری ومد به حیلوق اولان كسینه العربی عینك خمی
 ویا نك سكونیه بعناه العریانه وزن مزبور و اوزر موثقی بقال رجل عاز و عریان وامرأة عریانة ویا شول
 صفت كه فیلان و زنی و زره اوله ضم فایله انوك موثقی هایلر اولور الاعراء همزه نك كسری والفك مد به بر كسینه فی
 حیلوق اتمك وعر بر كسینه دوستندن یوز جو رواب اهنال اتمكه دخی دیرل بقال اعراء صیده اذ تصاد منه

عدا

عرا

عرب طائفة سي وادي وياي همزه به قلب ايدرجن الغدن صكره واقع اولسنه زير همزه مركي تحمله واودن
 ويادن اقوى دروهم واوو بالوزن بنه وقف ايتمكي ثقبيل كور را رداكي مثلاكه اعلى رداي در حقن بونله ياي
 تاتيت الحاق ايلسهلر بعضيلر مهموز قلوب عطاء وروءة ديرلر واحد نظر او بعضيلر عطا وروءة ديه ديركه
 تشبيه سنده عطاوان ورد ايان ديرلر الاستعطاء همزه نك وتانك كسر به عطا طلب اتمك التعطى فتحتهله وطانك
 كسرى وتشديد به كذاك عطا طلب اتمك يقال استعطى وتعطى اذا سال العطاء المعطاء يملك كسرى وعينك
 سكوى والفك مدله عطاسى جوق اولن كسنة وبوند نك كير وتا نيت برابر اولور زير امفعال صيغة سنده
 مذكروم من فرق اولنر المعاطى ميمك فتحى ويانك تشديد به جيمى عطاسى جوق كسنة نر معناسنه المعاطى
 ميمك فتحى وطانك كسرى ومدله كذاك جيمى يقال قوم معاطى ومعاط قال الاخفش هذا مثل قولهم مغام
 ومفاح امانى وامان وامانى مقاصد معناسنه نر العطية عينك فتحى ويانك تشديد به اعطاولن نسنه ماعطاء
 همزه نك فتحى وعينك سكوى نك فعل نجب دره عجب ويرجى معناسنه بوشاد در زير افعال نجب افعال دن
 وساير زمردن كذاك الارب فتح كذاك عربدن سماع اولن تشدر بقولن ماعطاء للمال وما اوله للمعروف وما الكرمه
 لى العطوى عينك فتحى وطانك سكوى والفك قسمر به شول ياي در كه مطيع اولوب ملاي اوله يقال قوس عطوى
 اى موى آتية سوله العطو عينك فتحى وطانك سكوى ايله رنسنه نر ال اوزدوب المى بقول عطوت الشئ اذا انناولته
 باليد المعاطاة ميمك ضمى ايله رنسنه نر الدن اله ويرمك ومعاطاة خدمت ايمكه دخی ديرلر على ماسيحي العاطى
 طانك كسرى ومدله ايجى اخذ معناسنه وفي المثل عا ط بعير انواط وانواط طو نجح يرلر دى اخذ او نجح نسنه
 يو غيكن اخذ مباشرت ايدنر التعطية على وزن التربة خدمت ايمك تقول هو يعطينى ويعاطنى اذا كان يخدمك
 التعاطى نك فتحى وطانك كسرى ومدله رنسنه نر ال اوزدوب المى يقال تعاطاه اذا نناوله وتعاطى رنسنه ي شروع
 ايدوب اكاشقول ولغه دخی ديرلر يقال فلان يعطالى كذا اى يخوض فيه وتعاطى باب مغالبه دن دخی كاود
 يقال تعاطينا فعطوة اى غلبته في المعاطاة وتعاطى اياك بر مقبرى اوزر بنه قلوب اللرن قالد رمغه دخی ديرلر
 وقيل في قوله تعالى فتعاطى فقر اى قام على طرف اصابع رجليه ثم رفع يديه فضر بها المعطى ميمك ضمى وعينك
 سكوى وطانك كسرى ومدله ويرجى وتجن رنسنه نك سكار نسنه اعط ايمك طلب ايتشك هل انت معطيه
 ديرسن يانك فتحى وتشديد به مدله معطى كله سن ياي متكله اضافت ايتشك وجماعته خطاب اولند قد دخی هل انم
 معطيه ديرسن زير انون اضافت به ساقط اولوب واو بالجنه ادغام اولند قد نصكره ياي متكلم مفتوح قلنشدن
 اقبلى ساكن اولند غندن او توري وتشبيه بجون هل انما معطياه ديرسن ياي مائنه فحيله وساير دن دخی بونك
 اوزر بنه قياس ايله العطى عينك ضمى وطانك فتحى ويانك تشديد به عطاء نك تصغير بد و اخر نك لامى حذف ايدوب
 عطى ديرسن و بوله در هر اسم كه انك تصغير حالته اوج ياجع اوله على يدى كى كه لام الفعلى حذف اولنر حقن فعل
 اوزر بنه بناو نيسه ميمكى حيا ميمكى تحيه دن العطاء عينك فتحى و طاء معجه دن صكره الفك مدله برجنس
 كرن كله در كه وزغه ديد كرى كرن كله دن بيو جكدنر العطاء عينك فحيله واحدى ذكر اولن كرن
 كله دن رى معناسنه العطايه كذاك عينك فحيله ويا ايله بعناها عطاء فتحتهله واخر نك ضمير منصوب
 متصله فعل ماضى در ساءه معناسنه يقال لى فلان ما عطاءه و ما عطاءه اذالتى شدة وعجود دخی بر مزقلى
 وع وعصه ويرمك معناسنه در و يقال لقاء الله ما عطاءه اى ماساءه العطاء عينك فتحى والفك مدله
 طيراق تراب معناسنه قال صفوان بن محرز الخاد خلعت بينى فاكلت رغيفا وشربت عليه ماء فعلى الدنيا
 العطاء واو عبيد ايتدى عفاء بقلبه وهلاك اولغه ديرلر و بو عربلر عليهم الدبار ديد كرى كى در بد دعا
 حملنن و دبار كيرودونك ورجوع ايمك معناسنه نر العفاء عينك كسرى والفك مدله جوق اولن
 دوه قوشى بلكى وجوق اولن دوه تو بنه دخی ديرلر يقال ناقة ذات عفاء العفو عينك فتحى وفانك سكوى ايله شول

عينك ضمى وصادك كسرى ويانك تشديد به جيمى عصار معناسنه العصى كسر تينله ويانك تشديد به كذاك
 جيمى وبونك اصلى فعول وزنى اوزن در عين مكسور قلندى ما بعد تايغ فاعله الاعصى همزه نك فتحى وصادك
 كسرى ومدله كذاك جيمى عصار معناسنه نر ايله اوزن كسى وكاه اولور القاي عصاره اقامت معناسن
 ديرلر منه قولهم القى عصاره اذا قام وترك الاسفار ويوعرب طائفة سي ما بينه مثل در وكاه اولور شوق عصاره
 تفرق معناسى مراد اولور كذاك يقال في الجوارح قد شقوا عصار المسكين اى احماهم وايتلافهم وانشقاق عصاره
 مخالفت مراد اولور يقال انشقت العصاى وقع الخلاف وعرب بلرك لا رفع عصاره من اهلك ديجلر به معنى
 تا ذيب مراد اولور وعصاره فرسك دخی على در ولى المثل ركب العصاره قسمر بومثله عصاره مراد جذية الارشك
 فرسى در وركب صيغه ماضى اوزن در و قسمر جذية الارشك مصباحى اولن كسنة نك اسمى در كه اول قصير بن
 سهد اللحمى در وعرب بلرك انه لضعيف العصاره كير به مراد جوان رعينه رفق وملايت اوزن در ديمكدر
 وكاه اولور عصى ذكر اولنر عينك وصادك كسرى ويانك تشديد به وقوش قنادن اولن ككلر مراد اولنر
 العصى عينك فتحى وصادك سكوى نك عصاره اوزمق بقول عصبوته بالعصاره اضر بنه بها وعصوى يان نر بغلفه
 دخی ديرلر العصى عينك فتحى والفك قسمر به مصدر در مطلقا اوزمق معناسنه يقال عصى بالسيف يعصى
 من الباب الرابع اضر به الا اعتصاه همزه نك وتانك كسرى والفك مدله عصاره طينق يقال فلان يعتصى
 على عصارى بئوكا عليها و فلان يعتصى بالسيف اى يحمله عصار العصى عينك فتحى وصادك سكوى نك عامى اولن
 العصبان عينك كسرى وصادك سكوى نك بعناها المعصية ميمك فتحى وصادك كسرى به بعناها كذاك يقال عصاره
 يعصيه عصبان وعصبانا ومعصية العاصى صادك كسرى ومدله عصبان ايدى كسنة العصى عينك فتحى
 وصادك كسرى ويانك تشديد به بعناها وعاصى شول طمره دخی ديرلر كذاك طور ميه و بود دخی عاصى مذكور
 كى يان نر المعاصاة ميمك ضمى ايله عاصى اولن الاستعصاه همزه نك وتانك كسرى والفك مدله بعناها يقال
 عاصاه مثل عصاره واستعصى عليه الاستعصاه همزه نك وتانك كسرى به كركه اوزمق يقال اعتصبت النواة
 اذا شدت الاعصاه همزه نك كسرى والفك مدله باع جيوغى شاخلى ويرمك يقال اعصا الكرم اذا اخرج عيده
 وعيدان عودك جيمى شاخلى معناسنه عصبه عينك ضمى وصادك فتحى ويانك تشديد به سلم قبيله سندن
 بر جماعتك اسمى در العصبوت عينك وصادك ضمى ونونك ما بينه سكوى نك صاچلر بلوكى العناصى عينك
 فتحى وصادك كسرى ومدله جيمى وعنامى بلوك بلوك بئن اولنر دخی ديرلر كذاك اوزن اوله يقال فى رضى فلان
 عناص من النبت وهو القليل المتفرق واز اولن ماله دخی ديرلر يقال ما بين من مال فلان الاعناص اى شئ يسير
 العضو عينك ضمى وصادك معجه نك سكوى نك عضلك واحد كير وفدر العضو عينك كسرى وصادك سكوى نك
 بعناها لغه فيه التعصبية على وزن التربة قسمر بونك يقال عضيت الشاة تعصبية اذا جز بتها ومطاطا
 تقربق معناسنه دخی كلور يقال عضيت الشئ تعصبية اذا فرقه وفي الحديث لا تعصبية فى ميراث الا فيما حمل القسم بى
 ما لا يحمل القسم كطبة من الجوهر ونحوها فلا يفرق وان طلب بعضهم القسم لان فيه ضرر عليهم او على بعضهم ولكنه
 يباع ثم يقسم بينهم العضو عينك كسرى وصادك تخفيفه يان وبلوك العضون عينك كسرى وصادك ضمى
 ومدله جيمى يان وبلوك معناسنه قال الله تعالى الذين جعلوا القرآن عضين كيعضيلر بونك واحد عضه در نقصانى
 واودو ويعضيلر نقصانى هادر ديمشدر نك باب هادر ذكر اولن تشدر و ايمى ايتدى فى الدار فرق من الناس وعزون
 من الناس وعضون واصناف ديرلر جملة سي بر معنايه در الا عطاء همزه نك كسرى والفك مدله ويرمك
 واعطاء دونه نك مطيع اولسنه دخی ديرلر يقال اعطى البعير اذا انقاد ولم يستصعب العطاء عينك فتحى
 والفك مدله اسم در بحشش معناسنه وبونك اصلى عطاودر واوله زير ابو صطوت دن ما خود در

عطا

عفا

عصا

عطا

يرد كذا كذا بصبه من واستعماله او تمش اوله وعقو شور بانك جرو بيشه قوتار نسله دخی دیرل بقول عقوت
له من المرق اذا فرقت له اوله واثرت به وعقو جومك دینه شور بانك ادناسن الميقومعه دخی دیرل بقول عقوت القدر
اذ تركت ذلك في اسفلم او عقو برنسنه في يقوب از اله ابتككه دخی دیرل وبقلوب زابل اولمغه دخی دیرل بقال عفت
الرجح المنزل اذ ادر سنه وعفا المنزل يعقوا ادر سن يتعدى ولا يتعدى وعقو كنهه مقابله سنه عقاب بنوب ترك
ابتككه دخی دیرل بقول عقوت عن ذنبه اذ تركته ولم تعاقبه وعقو برنسنه في جو غلغه دخی دیرل بقال عقوت انا
وفي الحديث امرن بنجي الشوارب وذهبي الى شوارب شاربك جعي دريق معناسنه وعقو برنسنه نك احسان رجا
ايوب انه ككه دخی دیرل بقول عقوت اذا تيته تطلب معروفه بقال عقاب عفايغو وفلان تعفوه الاضياف وعقو عينك
فقي وكسري وغمي ايله مركب ياور يسي معناسنه دخی كك ر العفاه عينك فقي وفانك كسر يله كذللك مركب ياور يسي
والب السكوت عفا در دبدی عينك كسري ايله العفوة عينك فقي وفانك كسري يله موثي ديشي مركب ياور يسي
معناسنه وعقو مال ك نفقه دن زياده اولننه دخی دیرل بقال اعطيته عفو المال اي بغير مسئله ونسخ قاموسه
اعطيته عفو المال بغير مسئله واقع اولمشد حرف تفسير من وتفسير كك دخی وجعي ظاهر دور رانفقه دن فضله
اولان مال يعني اذ غلق اعوجاج احتياج اولنن مال عاد تطلب اولنن العفوة عينك كسري وفانك كسري يله برنسنه نك
صافيسي وخالصي بقال ذهبت عفو هذا النبت اي لينه وغيره واككت عفو الطعام والشراب اي عيان الاعفاء
هله نك كسري والفك مدله برنسنه في ترك ابتكك بقول اعفي من الخروج معك اي دعني منه واعفا عافيت ويرمكه
دخی دیرل على ماسي و اعفا برنسنه في جوق ابتكك معناسنه دخی كك بقول عقوت انا واعفيتها اذ اكثر الاستعفاء
هله نك وفانك كسر يله طلب ترك بقال استعفاء من الخروج اذ اسأله الاعفاء اي الترك المعافاة ميثك غمي ايله
عافيت ويرمكه بقال عفا الله واعفا العافية فانك كسري وبانك تخفيفه براسمدر كه موضع مصدق وضع
اولنور خذاي تعالى بنه دن مضراولن سنه في دفع ابتكك معناسنه بقال عفا الله عافية وعافيه طاب رزق اولان
كسنيه له دخی دیرل كك انسان كك حيوان كك طيور قمي اولنن وعافيه صورته كك طاب بقه يدخی دیرل
وارد الماء معناسنه العفوة عينك كسر يله شور بانك اول قوتار بلن جرو بيشه دیرل كك اكرام اولنن كسنيه
وررل وبعضيل ايتدي عفا وعينك كسر يله شور بانك اولنه واعلا سنه وعفا وعينك خيله اخره دیرل كك اكرام
چوملك عار به اندقه چوملك صاحبنه چوملكه بله وررل العافي فانك كسري ومده چوملكه ذكر اولنن
لعافي ترك ابدن كسنيه وعافي چي اوزون اولن كسنيه طويل الشعر معناسنه عافي احسان طلب ابدن دخی
دیرل العفاه عينك غمي وفانك تخفيف ايله جعي طلاب احسان معناسنه العافية فانك كسر يله كذللك احسان رجا
ايدن طابقه العفي عينك غمي وفانك كسري وبانك تشدد بله كذللك جعي يقال هو كثير العفاه وكثير العافية
وكثير العفي التعفي فحتمله وفانك كسري وتشدد بله بقلن يقال تعفت الدار اذ درست التعففة على وزن
الترية يعق يقال عفتها الرشيد دلل بالعفة وتعفبه فساد دن صكره اصلاحه دخی دیرل بقال عفي على ماكان
منه اذ اصلي بعد الفساد العفي عينك غمي وفانك كسري وبانك تشدد بله عافيتك جعي در يقجي وبقلجي
معناسنه العفو عينك فقي وفانك غمي وواو تشدد بله عفو جوق اولن كسنيه العفو عينك وفانك غمي
وواو تشدد بله صويه برنسنه فار شويوب صافي اولن بقال عفا الله اذالم يطاه شي يكدن وقيل واوت
جوق اولمغه دخی دیرل بقال عفا الشعر والنبت وغيرهما اذ اكثر ومنه قوله تعالى خني عفو اي كثر وا
العفا عينك فقي وفانك نصكره الفك قصر يله او ك اور ته سي واطراق ساحه الدار ونواحي الدار معناسنه
العفو عينك فقي وفانك كسري يله معناه بقال مايطور بعفو اجد اي مايقرب العفي عينك كسري وفانك كسري يله
بقول نجاست در كه صبي طعام اكل اتزدن اول احداث ابدن بقال احرم من كلب على عقي صبي تهكم
امر قوزي نجاسته وامر قولن نجاسته رديج دیرل رايه هله ايله وجميله على مامر العفي عينك فقي وفانك

سكونيله صبي ذكر اولنن نجاسته اجد انك بقال عفي العفي عفا اذا احداث اولك مايجت و بعد ذلك
مادام صغير العفان عينك كسري وفانك كسري يله خالص اولن التون بعفيل ايتدي شول التوندر كه كسري
ذاتندن به وطاشدن حاصل اوليه العفو عينك فقي وفانك كسري يله برنسنه في منع ابدن البقومين بقال
عفا يعفوه اذ عفاه على القلب منه بتبدل الحروف عن مكانها الا عفا هله نك وبانك كسر يله محبوس ولبن
احتماس معناسنه پس عفا عفتياك مقلوب في واور واعفياق وازن كسنيه صافيه وصوله فار مغه دخی دیرل
فجن قيونك دندن صوجقه بحال اولسه الاعفاء هله نك كسر يله برنسنه زياده ابي اولن بقال عفي الشي
اذ استندت مراره واعتقار برنسنه في اغردن رقه دخی دیرل زياده ابي اولن عفي في المثل لاكن حلوا فسترط
ولامر افترقي واسترطاسين وطاء مهملينه رقه دخی دیرل رقه دخی دیرل رقه دخی دیرل رقه دخی دیرل رقه دخی دیرل
اتق بقال عفي بسهمه اذ رمايه في الهواء عفي لعه في عقه نك باب فافه ذكر اولمشد روقوش هوايه يو ككه دخی
دیرل بقال عفي الطائر اذ ارتفع في طيره العكوة عينك غمي وكافك كسري يله طوارك قور عتك قلدن عاري
اولن يري عفي قورق يتدركي رالعكي عينك غمي والفك قصر يله جعي قورق يتدركي رالعكي عينك
فقي وكافك كسري يله طوارك قورق بغلق بقول عكوت ذنب الدابة عكوا اذ اعقد به وعكوا فقه سمر مكه دخی
دیرل بقال عكت الناقة اذ استوت وغلطت وصورت صاحب صاليو ريمكه دخی دیرل بقال عكت المرأة شعرها
اذ لم رساله العكي عينك فقي وكافك كسري وبانك تشدد بله قيون سودارندن شول سوت در كه بعضي بعض
اوزن صاعقه غلظه اوله المعكاه ميثك كسري وعينك كسري والفك مدله غلاط وسمان معناسنه العكوة
عينك فقي وكافك كسري والفك مدله شول قيوندر كه اردى ق اولوب سائر جسدي سياه اوله التعكبه على وزن
الترية ميل يميل يميل بقال عكي فلان على قومه اذ اعطف مثل عك على قومه العلو ختمينه وواو تشدد بله مكان
جهنندن يو كك اولن بقال عكي في المكان يعلو علوا وعلو غلبه قلغه دخی دیرل بقول علوت الرجل اذ اغلبته
وقبيله اور مغه دخی دیرل بقول علوته بالسيف اذ امر به وتمكبر اولمغه دخی دیرل بقال علا في الارض اذ اكبر وعلو
برنسنه نك بو قور وسنه دخی دیرل بقال علو الدار يعني علوها على ماسي وعلو برنسنه مطلع اولوب نوك امر ند
مستقل اولن بقول علوت بالامر اذ اطاعت واستغلت العلاء عينك فقي والفك مدله شرفه يو كك اولن بقال
على على علا من الباب الرابع وبعضيل علا بعل دخی دیرل ايكسنه دخی فقه العليه عينك كسري ولا مك كسري يله
على كك سنك جعي شريف ورفيع معناسنه صبي ايله صبيبه كني العلو عينك كسري ولا مك كسري يله برنسنه نك
يو قوروسي كه سفلك مقابلي در بقال علو الدار العل عينك فقي ولا مك كسر يله كذللك بو قور ومعناسنه يقال اتيته
من عل الدار بكسر اللام اي من عال واتيته من عل دخی دیرل لا مك غمي ايله وكاه اولور من علا دخی دیرل الفله
اما بعض اشعاره كه من علو واقع اولمشد واوله اول طلاق قافيه اخوند رسائر كلامه جاز اولور برنسنه دكلدر
واقيته من عال دخی دیرل المعال ميثك خيله كذللك بو قور ومعناسنه در بقال اتيته من معال علو عينك فقي ولا مك
سكوني وواو ك غمي وكسر يله وفقيه كذللك بو قور ومعناسنه در شتم بعض اشعاره اتيته من علو ومن علو
ومن علو وابتداه وابتداه حركات ثلاثه ايله عال لا مك كسر اوزر رينه بناسي ايله امر خا مر در اراق اول
معناسنه بقال عال عني وعال بو كك معناسنه دخی كك بقال عال على يعني اجل اصل هله نك فقي وعينك كسري
ولا مك كذللك كسر اوزر رينه بناسي ايله امر حاضر در اراق اول معناسنه بقال عل عن واصل عن الوساد فقي نغ
وساده يصدغه دیرل العلوة عينك غمي ولا مك تخفيف ايله برنسنه نك يو قوروسي كه سفلك مقابلي در بقال
كن علوة الرع وسفالتها يعني صيدك يو قور وجانبند يا استغه جانبند اول با كور و كان قوشوا وعلو صيد راحه كي
الميه دیرل العلوة عينك فقي ولا مك كسري والفك مدله يو كك اولن مكان العل عينك غمي والفك
قصر يله رفعت وشرف للعلاء عينك فقي والفك مدله بمعناه العلوة ميثك فقي وعينك كسري يله كذللك رفعت

و شرف معنایه العالي ميمك فتي ولا ملك كسرى ومدله جني شرفك معنایه العلاه عينك فتي ايله شول
 طاشدر كه اوزرینه كشك سرور قورسون ديو وكشك كش ديد كاري طغامدر كه معروفدر وعلاء اوزرینه
 دخی درلر سندان معنایه وفاقه دخی علاه درلر اوك اولمه اوزرینه شبيه اولد غچون بقال ناقه علاه الخلق
 العلین عينك فتي ولا ملك سكويه كذللك برلك اولن نسبه بقال رجل علین مثل عطشان و بقال امره علین
 ايضا يستوي فيه المذكور للوث العاليه لا ملك كسرى به ولايت مجدك مافوقه درلر ارض تهاميه و ماوراء مكه
 واربعه كه اول حجاز و حجازه متعلق اولن برلر در العالی يانك تشدد به عاليه به منسوب اولن نسبه العلوی
 عينك فتي ولا ملك سكوي و يانك تشدد به كذللك عاليه به منسوب اولن نسبه و بو نسبت على غير القياسدر
 العلبة عينك ولا ملك كسرى ولا ملك و يانك تشدد به چار طاق غرقه معنایه العلاه عينك فتي ولا ملك يانك
 كسرى ومدله جني چار طاق معنایه بس عليه فعيله وزني اوزن اولور مرقه كي و مرقه ميمك فتي وراه
 مومله نك كسرى و تشدد يدي ايله و قاف ايله سمر مكه بشلینات معنایه در بس عليه نك اصلي عليه لیدی
 وار يانك ديل اولنوب ادغام اولندی ز را عليه كله سنه اولن يايه نسبت اولسه و او بنديل اولمزدی دلوك
 نسبتله دلوی دیوب بنديل ايلد كاري كي ز را و اوك ماقبلي ساكن اولسه محكم حكمنه اولوب اعلال و نماز
 و بونك اصلي خود علوت دن اولدی طاهر درو عينك فتي كسرى بنديل اولمشدر مابعد به نعت ايجون
 و بعضيلر ايتدی بوفعيله وزني اوزن مضاعفدر كسرى فتي و تشدد به عينه ز را كلام عربده فعيله وزني اوزن
 كله بوقدره فتي و عينك تشدد به العاليه لا ملك كسرى و يانك تحفيقي ايله شول كوندر در كه دموري ثلثه
 واربعه كيرمش اوله العلي ميمك فتي ولا ملك كسرى و تشدد به شول كسره در كه سون صاغدي طوارك
 صاغندن كاه و على شعرادن استعرا نام كسره نك ائلك دخی اسمی در علوی عينك فتي ولا ملك سكوي والفك
 قصر به سليلك نام كسره نك ائلك اسمی در بعلي يانك فتي و عينك فتي و ياي يانك سكوي والفك قصر به اسم
 تصغير وزني اوزن بر كسره نك ائلك اسمی در و بولا نصرف در منون استعمال و نماز العلي ميمك فتي ولا ملك فتي
 و تشدد به والفك قصر به قار او قار بنك بدجسي ابو عبيدك اسمعبدن ايتدی و بو اوزن الاستعلاء
 همزه نك و يانك كسرى بيو كسك اولم عال اولق معنایه بقال استعلی النهار و استعلاء بر نسبه نك اوزرینه
 چاقوب عالی ايله دخی درلر بقال استعلی الدابه اذا علاها الاستعلاء همزه نك و يانك كسرى والفك مدله بعناه
 بقال اعتلى الدابه التعلی فتي و تشدد به نك كسرى و تشدد به نك كسرى و تشدد به نك كسرى و تشدد به نك كسرى
 صورت نفاسندن خلاص بولم معنایه دخی كاور بقال تغلت المرأة من نفاسها اذا سالت وتعلی مرضدن خلاص
 بولم دخی درلر العلي عينك فتي و يانك تشدد به رفيع اولن كسره الاعلاء همزه نك كسرى والفك مدله
 بر كسره رفيع بقال اعلاء الله اذا رفعه المعلاء ميمك فتي ايله بعناه بقال اعلاء اي رفعه التعلیه على وزن
 التربه بر نسبه في الدروب برينه قومق تقول عليت الجبل تعلية اذا رفعته الى موضعه من البكرة والشاء ورشاء
 و يانك كسرى فتي و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى
 موضعی بيان اولم احتمالی دخی و ادر اگر چه من البكرة كفابت ايتدی التعلی يانك فتي ولا ملك كسرى ومدله
 بولمك ارتقا معنایه بس بونك امر حاضر نك تعال يار جل در سن لامك فتي و تشدد به و تشدد به و تشدد به
 و تشدد به و تشدد به و تشدد به و تشدد به و تشدد به و تشدد به و تشدد به و تشدد به و تشدد به و تشدد به
 جازد كدر و بوندن بعي مشتق فلق دخی جازد كدر اما جوا بنده قد تعاليت در سن والي ايشي تعالی در سن
 عليه عينك ولا ملك فتي و يانك سكوي و كافك فتح اوزن بناسيله خذ معنایه در كثر استعماله هم
 منزله سنه اسماء افعالدن اولمشدر اگر چه اصلي ارتفاع در علي عينك فتي والفك قصر به اوج وجهه اوزن كاور

ميرد ايتدی على لفظي اسم وفعل وحرف ما يفتنه مشترك در بود كدر كاسم حرف قسمندن يافعل قسمندن
 ما خود اوله لكن حرف ايله اسم واقع اولد فتي كلامدري برندن ميمز اولماز مابعد نك كل اسم مجرور اولد فتي جهندن
 مثلا على زيد ثوب ديسك حرفه واسمه محمل اولور و على زيد ثوب ديسك كله على فعل اولقه متعين اولور علا
 يعلوندن و سيمو ياتیدی على لفظك التي واودن منقلب درلكن ضمير متصل اولسه يايه متقلب اولور تقول عليك
 و بعض حرب لي حال اوزن ترك ايتدی ضمير ده دخی الفله استعمال ايتدی و بعضيلر ايتدی ضمير ده الفله استعمال
 باجرت بن كعب لغتي در و على حروف جان دندرو اسم اولد قد اوزر نك حرف جر داخل اولور بقال غدت من علي
 اي من فوقه و حرف جر داخل اولد قد اسم اولسي متعين اولور حرف جر حرف جر اوزر نك داخل اولد غچون
 و على كاه في معنایه اولور كقولهم كان كذا على عهد فلان اي في عهد و كاه اولور في دخی على موضعنه وضع اولور
 و عامه حروف جان نك حال يوبله در و كاه اولور على من كله سنك موضعنه وضع اولور كقوله تعالى اذا اكثروا
 على الناس يستوفون اي من الناس و كاه اولور على با معنایه دخی كلور و كاه اولور عليك الزم معنایه دخی
 كلور تقول عليك زيد او عليك زيد معناه الزم زيد العلوان عينك فتي والفك سكويه كتابك اولي عنوان
 معنایه لفت در العلونه على وزن الد حرجه كتابه عنوان يانم تقول غلوت الكتاب و غلوته العلاه عينك
 كسرى به دونه يوكي تمام اولد قدن صكره اوزر نك اولن سر بار ديو يا خود يوك اوزر نك اصلن نسبه در
 الفلاوي عينك فتي والفك قصر به جني سر بارلر معنایه اد و ائله ادوي كي التلر معنایه و علاه كذللك
 انسللك باشنه درلر بونق اوزر نك اولد فتي بقال ضرب علا و تاي بر اسه العمي عينك فتي والفك قصر به كوزك
 كورمسي زابل اولم ذهاب البصر معنایه بقال فتي من الباب الرابع و بر نسبه ملتبس اولقه دخی درلر بقال فتي
 عليه الامر اذا التمس منه قوله تعالى فعميت عليهم الانباء يومئذ الا عي همزه نك و يانك فتي والفك قصر به بصری
 زابل اولن كسره العمي عينك فتي و يانك سكويه جني بي بصرلر معنایه بقال قوم عي الاعاء همزه نك كسرى
 والفك مدله بصری زابل فلق بقال اعاء الله تعالى التعمي يانك فتي و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى
 كوزك كلكن بقال تعمي الى جل اذا اري من نفسه ذلك العمي عينك فتي و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى
 كور فتم اولان كسره بقال رجل عي القلب اي جاهل العمية عينك فتي و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى
 امرأة عمية عن الصواب و عية القلب على فعلة العمون عينك فتي و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى
 عينك فتي و يانك كسرى و يانك تشدد به بلرلك بقال فيهم عيتهم اي جهلهم الاعوى همزه نك و يانك فتي و يانك
 تشدد به اعلاء منسوب اولن العموي فتي و تشدد به يانك تشدد به على لفظنه منسوب اولن نسبه ته كم
 مجرور درلر شجي لفظنه نسبتله و شجي غصه لود يكدرا الاعيان همزه نك و يانك فتي و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى
 دويه درلر العمي عينك فتي و يانك سكويه موج كفتي و خار و خسي كنان اتق بقال عي الموج عي عيا
 من الباب الثاني اذا رمى القذى والربد التعمية على وزن الترية معنایه ببي كيز ليوب مبهم فلق المعنى ميم اولك
 فتي و يانك فتي و تشدد به معنایه كيز لولوب تامله محتاج اولن بيت كه معروف در و قرئ فعميت عليهم
 الانباء بالتشديد العمي عينك فتي و يانك تشدد به والفك قصر به ربي وزني اوزن مونه قريب اولان كسره
 تقول تركناهم عي اذا اشرقوا على الموت و ربي راه مهله و باه مو حله ايله جاذي الاول يانك اسمی در العباء عينك
 فتي والفك مدله بلوت معنایه و ابو زيد ايتدی عباء شول ترون كي نسبه در كه طاعلر باشنه اولور كه
 ائدن طمان ايله تعبير اولور عبايه عينك فتي و يانك تحفيقه طاعلر اسمی در هذيل طاعلر نك المعاني
 ميم اولك فتي و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى و يانك كسرى

ما

همزه نك فتي والقك مدله كذا ذكر اولن رار در صكه عني صادق فتي وكافك تشدد بدله وعينك ضمي وميك
 فتي و ناك تشدد بدله اويله اسبستك ادي در و عني اعمالك تصغيري در ترجم طريقه و بعضي رار ايتدي عني
 عاقله طافه سندن رگستنه كاسي در كه اويله وقتند شربت مرارند بر قو عني غارت بدوب انلري جمله هلاك
 ايتد كچون ذكر اولن وقت اكانست اولدي الاعناء همزه نك و ناك كسر به بر نسته في اختيار ايتك تقول
 اعيتت الشئ اذا خترته وبواعيتك قلبي در و اعيتام عينه دن در خير لوانل مال معنائه ما اعاء فعل
 نجب در نه عجب از مش معنائه پس عر نك ما اعاء دبد كاري ما عني قلبه معنائه در نر اكثر يا ضلالت قلبه
 تسبنا ونور و عني بصرد ما اعاء ديز رار زياده نحملي لولينه عجب اولن ان العنوم سبيله و واوك تشدد بدله
 دليل اولن يقال عني يعنومن الباب الاول اذا خضع وذل منه قوله تعالى وصنت الوجوه وبركسته بر قومك
 ما بيننده اسير اولوب اقامت ايتك معنائه ده كاور يقال عني اقيم فلان اسير اي اقام فيهم على اسارة واحتمس
 وركسته خواتم زول ايتكه دخی درل يقال عني موري زلت وعنوي راوت بتورمكه دخی درل ان السكيت
 رواي اوزن يقال عني الارض بالنبات تنوع عنوان الباب الاول وتعي من الباب الثاني على رواية الكسائي
 اظهر نمتها و يقال لم تن بلا دناشي ولم تمن اذ لم تنبت شيئا العنوعينك فتي ونونك سكويه بر نسته في اظهار
 ايتك تقول عني الشئ اذا خرجته واظهرته الاعناء همزه نك كسري والقك مدله دليل قلن يقال اعناء اذ اذله
 واعناء او بتورمكه دخی درل يقال ما اعنت الارض شيئا ما لبنت التعنية على وزن التريية حبس ايتك يقال
 عناه غيره تعينه اذ احبسه وتعينه دوه سدك سورمكه دخی درل كجكي كتسون ديوتقول عني البعير تعينه
 اذ اطلبته بالعنية وسهي تفسيرها وتعينه زجت جكدورمكه دخی درل يقال عني تعينه العاني نونك كسري
 ومدله اسير اولن كسنة العناء عينك ضمي ونونك تخفيفه عني يقال قوم عناء العواني فحيتله ونونك كسري
 ومدله جمع مؤنثي يقال نسوة عوان العنايه عينك كسري ايله ديك تقول عني بالقول كذا اذا اردت وعنايه
 زجت جكدكه دخی درل تقول عني مجاحتك اعني بها عنايه وعنايه بر نسته فهم اولغه دخی درل وفي الحديث
 من حسن اسلام المرء ترك ما لا يعنيه اي ما لا يهمل المعنى ميمك فتي وعينك سكوفي والقك قسره بله رلظك
 مدلولي كه معروف در المعناه وزن مزبور اوزن بعناه المعنى ميمك فتي ونونك كسري و يانك تشدد بدله بعناه
 كذاك تقول عرف ذلك في معنى كلامه وفي معناه وفي معنى كلامه ومعنى نونك كسري و يانك تشدد بدله زجت
 جكدش كسنة به دخی درل يقال انا مجاحتك معنى على مفعول العنيه عينك فتي ونونك كسري و يانك تشدد بدله
 فعيله و زني اوزن دوه سدي در كه كشد عقد اولوب انوكه كجيك اولنه علاج اولنور ابو عمرو و رواي اوزن
 وفي المثل العنيه تشني الحرب العناء عينك فتي والقك مدله زجت جكدك يقال عني عني عناه من الباب الرابع
 اذ اتب ونصب التعني فحيتله ونونك كسري وتشدد بدله زجت جكدرك و عني زجت جكدكه دخی درل تقول
 عنيته وتعنيته فتي لفتن لامك كسري و ناك ضمي ونونك فحيتله صيغه مجهولن امر در زجت جك
 معنائه تقول لفتن لفتن مجاجي العاني نونك كسري ومدله اقيهي فان يقال دم عان اي سا بل الاعناء
 همزه نك فتي والقك مدله جواب و نولي معنائه العنوعينك كسري ونونك سكويه واحد جاب
 واحد معنائه وعني رجات معنائه دخی كاور العنايعينك كسري والقك قسره بله جواب معنائه اولن
 اعنائك واحد اي ان الاعرائي رواي اوزن واعنائك بل مختلفه دن اولن خلقه دخی درل يقال جانا اعناء
 من الناس العنونه على وزن الزلله كتابه عنوان يازمق تقول عني نون الكتاب وعلو ته العنوان عينك ضمي
 ونونك سكوفي ايله اسم در سرنامه معنائه علوان كسي در و زنا و معنى المعنى ميمك ضمي ونونك فتي
 وتشدد بدله شول ركه دوه در كه رمز اولوب ديشبسته خير ايتد كچون كوكريوب عني طلب

ايتدك اتي دوه اغلله حبس ايدرلر و بعضي رار ايتدي معني اصله معني ايتدي عنت دن اغل معنائه المعافاة
 ميمك ضمي ايله بر نسته نك زجت جكدك التعني فحيتله ونونك كسري وتشدد بدله بمعناها يقال عناه وتعناه
 وتعني هو ومعناه بر مال اوزر طور و باني كور و ب كوزك معنائه ده كاور يقال هم يعانون مالهم اي
 يقومون عليه العواء عينك ضمي و واوك تخفيفي والقك مدله كلب جاجر مق يا خود قورت و يا خود جقال
 جاجر مق يقال عوي الكلب والذئب و ابن اوي يعوي عواء اذا صاح المعافاة ميمك ضمي ايله كاي جاجر و ب او نك يقال
 هو يعاوي الكلاب اي يصاها الي عينك فتي و يانك تشدد بدله قبلي و اي بوكك تقول عويت الشعر والحبل
 عيان من الباب الثاني اذ الوشع و ناك فتي ر جانه ايكه دخی درل الاعناء همزه نك وعينك كسر به
 ناكه نك باشي اكلك تقول عويت رأس الناقة اذا جتته فانعوي و ناكه نك رني اوزر نه بولر دمورن ايكه دخی
 درل يقال الناقه نعوي برتها في سيرها اذا الوشع خطا مها و رده ذكر اولن دمورن و خطام بولر درل التعويه على
 وزن التريية كذاك ايتك ايتك تقول عويته تعويه و تعوي بر كسنة في غيت ايتدي نكذيب ايتكه دخی درل
 تقول عويته عن الرجل اذا كذبت عنه وردت على مقتا بالاستعواء همزه نك و ناك كسر به بر كسنة دن ايت
 بوكي طلب ايتك تقول استعويته اذا اطلبت منه الى واستعوا بر جماعي رفته دفعنه معاوته طلب ايتكه
 دخی درل العواء عينك فتي و واوك تشدد بدله شول كلب در كه جوق اوري و له و عوا انسانك
 استغه سنده دخی درل در معنائه وكاه اولور الفن قصر ايدرلر و عواء منازل فردن بر منزله اسمي در مدي قصري
 جازر و اول بش بلذ در كه نلره ورك الاسد درل العواء عينك فتي و واوك تشدد بدله اوزر و عوا و غلبه درل
 ضوه كبي در دن او معني يقال سمعت عوة القوم وضوئهم اي اصولهم و جليتهم و بوايون يد و اصمعي رواي در المعية
 ميمك ضمي وعينك فتي و يانك فتي وتشدد بدله معاويه نك تصغيري در و يو اهل بصره قولي در رار اسم كه اندا
 اوج با جمع اوله و انوك اولي باه تصغير اوله انلر كري حذف اولنور و اگر ذكر اولن كبي اولمسه انلر دن ري حذف
 اولنار نه كم ميه نك تصغير نه ميه درل و اما اهل كوفه يار دن برن حذف ايتيوب معاويه نك تصغير نه ميه
 درل شول كسنة نك قولي اوزن كه اسيد در اسودك تصغير نه و معاويه در شول كسنة نك قولي اوزن كه اسيد و در
 الي عينك كسري و يانك تشدد بدله كلامه بر نسته في اذ ايتك كسنة نك مقابل درل يقال عني في منطقه من الباب
 الثاني و عني ايضا من الباب الرابع و عني بر نسته في ايشله ده بصيرت اوزن اولمغه دخی درل يقال عني يامره و عني كذاك
 اذ الم يهتد لوجهه الادغام اكثر عوا عينك فتي و يانك ضمي و تخفيفه فعل ماضي عني كسنة جمع مذكري در
 يا تخفيف اولن شدر رته كم حيوا كسنة ذكر اولن شدر و عوا دخی درل يانك تشدد بدله عني عني فتي و ياي اولك
 كسري و ناندك تشدد بدله فعيل و زني اوزر اهل يان و ملين كسنة الي عينك فتي و يانك تشدد بدله فعل و زني
 اوزن بعناه الاعياء همزه نك فتي والقك قسره بله زياده عاجز اولن كسنة وفي المثل اعيا من باقل و باقل شول
 كسنة اسمي در كه بكون اهو صتون الدقه ثمن خبر و رمكدن عاجز اولمقين و مقلر بله اشارت ايدر كن لهوي
 فجر مشدر و اعيا اسد قبيله سندن رجاتك بابا سلك ادي در كه اول اعيا بن طريف بن عمرو در كه جد اعلا لري
 اسد در الاعياء همزه نك فتي و واوك كسري و اخر نده يانك تشدد بدله جماعت مزبون به منسوب اولن نسته
 الاعياء همزه نك فتي والقك مدله ايله عيمك جمع در نكلمدن يا خود بر نسته في ايشلدن عاجز اولنر معنائه
 الاعياء عيمك جمع سبويه ايتدي زه بوني بونس خبر و ردي و ايتدي عرب طافه سندن بعض ايشدك كه
 اعيا و عية در ايتدي ذلك دغامله الاعياء همزه نك كسري والقك مدله بر نسته في ايشلدن بصيرت اوزن اولمقين
 تقول عيت امرئ اذ الم يهتد لوجهه واعيا هو يعني بكامل اولدي اول خصوص واعيا بر كسنة بولوب
 عاجز اولمغه دخی درل يقال عني في المشي و بورقن ايتوب عاجز اولمغه دخی درل يقال اعيا الله واعيا بر كسنة

عوا

برائش صعب كلكه دخی در بر التعمی فختنه و بانك كسرى و تشد بد به معناه التعمی بانك فخی و باد اولك كسرى
 و مد به معناه كلكه بانك يقال اعني عليه الامر و تعني و تعيان العباد عینك فخی و بانك تخفیف و الفلك مد به شول
 مرصد ركه علاجه قابل اوليه يقال داء عیاء ای صعب لا یهدی له العیاء عینك فخی و بانك تخفیف و الفلك قصر به
 و مصطلح بصیرت اوزن و لما مق يقال جعل عیاء اذ ای بالامر و المنطق فصل
 الغین الغیبة غینك فخی و بانك سكونی ابله شول یغمر دركه جوق اولیه و غشه دبد كاری یغمر درن زیاده ابله
 و ابو عبید یثدی غمیه ز به کی بر جنس صیریه در الاغیاء همزه نك كسرى و الفلك مد به كوك ذكر اولن یغمری
 یغمر مق يقال اغبت الغیاء المغیبة میك فخی و غینك سكونی و بانك كسری به كوك ذكر اولن یغمری یغمر
 يقال اغبت السماء فخی مغیبة و كاه اولور ذكر اولن یغمر و یغمره نك بر كسره سكرته سكرته سكرته
 تشبیه اولنور العیاء و غینك فخی ابله قلت عقلن بر سنه فی فهم انما لك بقول غیبت عن الشی و غیبتة ایضا
 اغی غیاءه اذ لم تقطن له و يقال غی علی الشی كذا لك اذ لم یعرفه لغی غینك فخی و بانك كسری و بانك تشد بد به
 فعلیل و زنی اوزن احمی اولوب عقلی از اولن كسینه و بو اویدن در تنك شقی كله سن تفسیریه مرور ایتدی التعلی
 بانك فخی و بانك كسری و مد به غفلت اطهار اسمك الغشاء غینك ضمی و الفلك مد به شول قاش دركه فی سبل كوبر
 الغشاء غینك ضمی و بانك تشد بد به و الفلك مد به معناه الاغشاء همزه نك فخی و الفلك مد به جمعی الغشوغینك فخی
 و بانك سكونی سبل مرعانی و زوب ری و شافق يقال غشا السبل المرتع یغشوغشوا اذ اجمع بعضه الى بعض و اذهب
 خلا و به الاغشاء همزه نك كسری و غینك سكونی و الفلك مد به معناه يقال غشا السبل المرتع الغش غینك فخی
 و بانك سكونی به كوك و نك خبث نفس معنائه الغشایان فختنه كذا لك كوك و نك يقال غشت نفسه غشیا
 و غشیا الغد غینك فخی و ذلك تخفیفه یارن معنائه اصلی غد و ایدی اخرندن و او خذف اولندی بلا عوض
 الغدی غینك فخی و اخر نك تشد بد به یارنه منسوب اولن نسنه الغدوی فختنه و واك كسری و بانك
 تشد بد به كذا لك یارنه نسبت اولن نسنه دبلر سك و اوی كتور و سن دبلر سك كتور من الغدوة غینك ضمی
 و ذلك سكونی به صباح غازی ابله كون طوغشك ما یبندن اولن وقت يقال انبته غدوة بس بوضیر منصرف در
 ز بر امر کی معرفه در بوقدر و ار كه بوظروف ممكنه دندر و غینك فخی دخی جاز در تقول سیر علی فرسك غدوة
 و غدوة و غدوة و غدوة بس بونلر دن منون اولن نكره و اولن معرفه در الغدی غینك ضمی و الفلك قصر به
 جمعی الغداة غینك فخی و ذلك تخفیفه بمعناها يقال انك غداة غد الغدوات فختنه جمعی قطائله قطوات كبی
 و قطاة بر جنس قوشك فخی در الغدایا غینك فخی و الفلك قصر به غداة كجمی در لكن بوجهه كلسی از و اجادر
 اصل اوزن دكدر تنك انی لایك بالغدایا و العشایا بد كاری قوللر نده واقع اولشدر عشایا كله سنه مناسبتدن
 اوتری تنك هذنی الطعام و مرانی در ر حاله اصل امرانی در الغد و خمتنه و واك تشد بد به صباح معنائه دركه
 و واك مقابلی در بقال غدایغد و غد و اوی تعالینك بالغد و الاصال دیدكی قولى بالغدوات معنائه در
 بس مصدر لغد و قندن تعبیر و لنشدر تنك ایتك طلوع الشمس درلر الغداء غینك فخی و الفلك مد به صباح بنن
 طعامك اسمی در كه بو عشایك مقابلی در و فجن سكا دن قنغد دیسلر ما بی من تغد و لا تغش در سن مالی غداء
 و لا عشاء دیز سن ز راغد او عشی طعامك اسمیدر بعینه و فجن سكا دن فكل دیسلر ما بی كل در سن همزه نك
 فختنه بالغداة میك فخی ابله صباح خلق بقال غداة یعنی غدا علیه الغدایه دالك كسری به شول بلوت دركه صباح
 و قنغه مظاهر اولور لا غداء همزه نك و نك كسری به صباح خلق و معنائه الغدایان غینك فخی و ذلك سكونی به
 شول كسینه دركه صباح طعامن بیه المتغدی میك ضمی و ذلك كسری و تشد بد به كذا لك صباح طعامن
 بین الغدایا غینك فخی و ذلك سكونی و الفلك قصر به مونی صباح طعامن بین عورت معنائه التغدییه
 علی وزن التریبة صباح طعامن بدرمك تقول غدیته فتغدی التغدی غینك فخی و ذلك كسری

غیا

غشا

غدا

و بانك تشد بد به هنوز طوغش قوزی سخته معنائه الغداء غینك كسری و الفلك مد به غدیك جمعی ذكر
 اولن قوز بلر معنائه فصبیله فصال كبی و منه قول غرا احمسب علیهم بالغداء الغدی غینك فخی و ذلك كسری
 و بانك تشد بد به مالك خرد سی قوزی كبی و اكاشیه اولن نسنه لکی الغدوی فختنه و واك كسری و بانك
 تشد بد به معناه و بعضیلر ایتدی غدوی بر سنه فی معنه معینه ده حاصل اولاجق نتاجه بیع ایتكدر الغداء
 غینك كسری و الفلك مد به شول نسنه در كه انو كله غد لنورلر كرك ما كولات قسمندن اولسون كرك مشروبات
 قسمندن اولسون الغد و غینك فخی و ذلك سكونی به بر كسینه یغدا و رمك الاغذاء همزه نك و بانك كسری به
 غد النقی يقال غدت الصبی باللبن فاغذ الی بر یته و لا يقال غذیه بالیاء الغد و خمتنه و واك تشد بد به صو
 اقغه و طهر دن فان اقغه دخی درلر بقال غدا الماء والعرق یغد و غدا و ای یسبل دما التغذیه علی وزن التریبة
 كذا لك طهر دن فان اقق و تغذیه و و افشان ایدر كن افشان كسمكه دخی درلر بقال غدی البعیر سیوله تغذیه اذ
 قطعه و تغذیه بملكه دخی درلر تریبه معنائه الغدوان فختنه شول ات دركه سریع اولوب منشوق اوله الغراء
 غینك كسری و الفلك مد به طوقال دبد كاری نسنه كه انوكه بر سنه یاشدر و لر فجن غینی مفتوح قلنسك
 النقی قصر ایدن و سن و غرا لکی نسنه نك ان سن اولشدر مغه دخی درلر بقال غارایت بین الشیشین غراء اذ اولایت
 و كاه اولور غرافا علت و زندن مصدر دخی كلور خربص اولق معنائه ابو عبید و وانی اوزن بس بوفرت مدف
 ما غود اولور الغر و غینك فخی و بانك سكونی به بر سنه فی طوقال یاشدر من تقول غروت ابله اذ الصقته
 بالغراء المغر و میك فخی و بانك فخی و واك تشد بد به طوقال یاشدر نسنه لغربه میك فخی و بانك كسری به و بانك
 تشد بد به معناه بقال فوس مغر و مغریه علی روایه ابن السكیت و فی المثل للعرب ادر كنی ولو باحد المغروین ای
 باحد السهین و ثعلب ایتدی مثل من یورك معنائه ادر كنی بسم او برح دیکدر الغرایان غینك فخی و بانك كسری
 و بانك تشد بد به ایكی اوزن بانك اسمی دور بعضیلر ایتدی اول بنال ملك نام و عقیل نام كسینه نك قیرلری دركه
 مزبور لر جذیه الارش نام كسینه نك مقبر جیلری ایدی و ذكر اولن بنالره غرا بین دبد بلر زرافعمان بن منذر
 مقاتله كوشك قتل ایتدی كسنلر ك قانیله طشیلر ری و یاشدر دی الاغراء همزه نك كسری و الفلك مد به
 كلی بر نسنه یقندر مق يقال اغرب الكلب بالصید و اغرب بینهم الغراء غینك فخی و بانك تخفیفه اسمدر
 قندر مق معنائه نندن الغراء غینك فخی و الفلك مد به بر نسنه یخر یص اولق معنائه نندن اسم در بقال غری
 من الباب الرابع اذ اولم به و ركسفه غضبندن منادی اولغه دخی درلر بقال غری فلان اذ انما دی فی غضبه و بو
 اصلندن و اوی در المغارات میك ضمی ابله ایكی نسنه نك ان سن اولشدر مق ابو عبید و وانی اوزن تقول غارایت
 بین الشیشین غراء الغری غینك فخی و بانك كسری و بانك تشد بد به خوب اولن نسنه حسن معنائه يقال
 رجل غری الغر و غینك فخی و بانك سكونی به عجب معنائه در تقول غروت اذ اعجبت بقال لا غروای لیس یغیب
 الغر و غینك فخی و زاء معجبه نك سكونی به دو شمله او غرا شقی يقال غروت لغد و غرو و قسیدر اسمك معنائه
 دخی كلور بقال عرفت ما یغزی من هذا الكلام ای ما یراد الغراء غینك فخی و بانك تخفیفه ابله اسم در معنای
 مزبور دن الغزوی غینك فخی و بانك سكونی ابله غزوه منسوب اولن كسینه الغازی نك كسری و مد به
 غرا ایدن كسینه الغراء غینك ضمی و بانك تخفیفه ابله جمعی غاز بلر معنائه قاضی ابله قضایه كبی الغزوی غینك ضمی
 و بانك تشد بد به و الفلك قصر به كذا لك جمعی سابق ابله سبق كبی الغزی غینك فخی و بانك كسری و بانك
 تشد بد به كذا لك جمعی حاج ابله حجاج كبی و قاطن ابله قاطن كبی و قاطن ابله كسینه یه درلر الغراء غینك ضمی
 و بانك تشد بد به و الفلك مد به كذا لك جمعی فاسق ابله فاسق كبی الاغراء همزه نك كسری و الفلك مد به بر كسینه

غرا

غرا

وغناء فانه ورمك معنائه دخی كلونفع كى الاعناء همزة نك كسرى والفك مدله كفات فاق واغناغنى
 فاعنه دخی دیرل بقال اغناه الله اى جعله غنيا المغنى ميمك فحق وغينك سكوفى والفك قصر بله كفات معنائه
المغناه ميمك فحق وغينك كذلك سكوفى بله معناه المغنى ميمك فحق وغينك كذلك سكوفى والفك قصر بله معناه
المغناه كذلك ميمك فحق وغينك سكوفى بله معناه تقول اغنيت عنك معنى فلان ومعناه فلان ومعنى فلان
 ومعناه فلان اى اجزأت عنك مجزأه وبقال مايقى عنك هذا اى مايجزى عنك ومايقى عنك ومعنى ميمك فحق
 والفك قصر بله شول مكانه دخی دیرل كه اهلى انه موجود اوله المغنى ميمك فحق ونونك كسرى ومدله جنى
 ذكر اولن دیرل معنائه الغناء نونك كسرى بله شول عورت دركه وبعيله قناعت بليله وكاه اولور حسن وجماليله
 استغناقلنه دخی غنيه دیرل الاغنيه همزة نك كسرى وغينك سكوفى ويا نك تشدد بله اوازه قلى صوت ورمك
 معنائه الاغنى همزة نك فحق ونونك كسرى ومدله جنى صوت لرم معنائه التغنى فحق ونونك كسرى
 وتشدد بله اوازه قلى التغنى على وزن التريه معناه يقال تغنى وتغنى معنى وتغنى غنى اولغه دخی دیرل بقال تغنى
 الرجل اذا استغنى الغناء غينك كسرى والفك مدله اوازه قلوب تره انك الفنى غينك كسرى والفك قصر بله
 باى اولن يسار معنائه تقول منه غنى منه من الباب الرابع الفنى غينك فحق ويا نك تشدد بله باى اولن كسنة
 بقال غنى فهو غنى وغنى غطغان قبيله سندن رجاعتك اسمى در التغنى تانك فحق ونونك كسرى ومدله قوم برى
 بوندن مستغنى اولن بقال تغناوا اذا استغنى بعضهم عن بعض الفنى غينك فحق ويا نك تشدد بله ارمق ضلالت
 معنائه ونوميد لكه دخی دیرل خبيت معنائه الفوايه غينك فحق معناه يقال غوى يغوى غيا وغوايه
 من الباب الثالث الفواي واوك كسرى ومدله ارق اولن كسنة الفوى غينك فحق وواوك كسرى ومدله معناه
 يقال غوى فهو غاوغاوغا الفوايه غينك كسرى وغينك سكوفى والفك مدله ارمق اضلال معنائه يقال
 اغواه غيره الفوى غينك فحق وواوك كسرى ويا نك تشدد بله فعليل وزنى اوزن ازمش كسنة راه معنائه
 يقال اغواه غيره فهو غوى قال لا سمى لا يقال غيره يعنى غولك باب افعالنده بوندن غيرى صفت كثر الفواي تانك
 فحق وواوك كسرى ومدله برره جمع اولوب شر اوزن برى رنه معين اولن كه بوغوايت وغنى دن مشتق در بقال
 تغاواوا على عثمان رضى الله عنه فقتلوه الفوى غينك وواوك فحق والفك قصر بله دوه يا ورسى يا خود قورى
 سوده طوبى يوب اولك يقال غوى الفصيل والمخلة يغوى غوى اذالم يرومن لباهمه ولا يروى من اللبن حتى
 يثوب هزالا وليا لامك كسرى ايله اغزد بد كرى سود دركه لند اول كلور بوا بن السكيت رواينى اوزن در
 وغيره ايتدى غوى دوه يا ورسى سودى الحوب تحمه اولمغين ايجرومى فاسد اولن در الفوايه غينك فحق وواوك
 سكوفى والفك مدله شول چكر كه دركه او تحمه بشليه وبوسيدن خلايق كثيره كه مختلط اوله غوغا وغاغه
 وهد بلرو اسمى ايتدى شول چكر كه قنادى ثوب هنوز اوجوب استقلال بولمش اوله غوغا دیرل كه كاه اولور
 خلايق كاتشبيه اولنور و ابو عبيد ايتدى غوغا برنسنه دركه سنكه شبيه اولور لكن ايعرب ابد الهمز وبقول
 ضعيف در شول كسنة كه بوى منصرف قلدى ققام منزله سنه قلوب همزه سى واودن مبدل در ديدى
 وشول كسنة لا ينصرف قلدى اى عوراه منزله سنه قلوب الفى تانك ايجون اعتبار ايتدى غاوغا على وزن
 الحاله برطاغك علمى در الاغويه همز نك فحق وواوك كسرى ويا نك تشدد بله افت داهيه معنائه يقال وقع
 الناس فى اغريه اى فى داهيه الفواي ميمك فحق وواوك فحق وتشدد بله واهدى ذكر اولن چقرور دركه ارسلان صيدى
 ايجون فارلن چقرور كى اولور المغوايه ميمك فحق وواوك فحق وتشدد بله واهدى ذكر اولن چقرور كى برى معنائه
 يقال من حفر مغواه وقع فيها الغيايه غينك فحق ويا نك تحقيق ايله كوتش شعاعك ضيا سى در نفس شعاع دكل در

هوا

فيا

وغيابه

وغيابه فيونك دبينه دخی دیرل همز نك معنائه غيايه كى دروزنا ومعنى واو عمرو ايتدى غيايه هر نسنه دركه
 انسانك باشى اوزن كولكه صال بلوت كى ووزن كى وطلت كى وبونله شبيه نكه وارايسه وفى الحديث جنى البقرة
 وال عمران يوم القيامة كانهما عماتان او غيايتان الغيايه ميمك فحق ويا نك كولكه قلى اسمى رواينى اوزن بقال غيايا القوم
 فوق راس فلان بالسيف كانهم اطلوه به الغيايه على وزن الحاله برنسنه نك فحق الغيايه على وزن الحاله جنى نوايتلر
 معنائه ساعة ايله ساع كى وغيابه علم معنائه دخی كلور رابت كى التغية تانك فحق وغينك كسرى ويا نك
 تشدد بله علم نصب ايمك الاغيايه همز نك كسرى والفك مدله معناه تقول غيت غيايه واغيت اذا نصبته
الغية غينك كسرى بله از غنلق معنائه در بقال فلان لغية وهو نقبض قولك لر سدة ولر سدة لام جان ايله
 رشده حاصل اولن ولد دیرل فصل الفاء الفاء ميمك فحق وهمزة نك سكوفى بله ركسنة نك باشن شق ايمك ابو زيد
 رواينى اوزن بقال ما وت راس الرجل فاقوا من الباب الثالث فقايت الرجل فاقوا من الباب الثالث كور اذا فلقته بالسيف
 وفاقوا كى طاعك اراسى ما بين الجبلين معنائه الانفا همزة نك وفانك كسرى بله بارلن انشقاق معنائه يقال
انفاى القدح اذا انشق الفية فانك كسرى وهمزة نك فحق بله طافه معنائه درهايان عوض اولن اوزن
الفير فانك كسرى وهمز نك كسرى ومدله جنى جماعتك معنائه الفنى فانك فحق والفك قصر بله بكيت شاب
 معنائه الفقايت فانك فحق ويا نك تخفيفه موفى شابه اولن عورت معنائه وفنى معنى معنائه دخی كلور بقال
 فنى بين الفتوة الفتيان فانك كسرى وتانك سكوفى ايله جنى بكتلر معنائه الفنية فانك كسرى وتانك سكوفى
 ايله كذلك جنى الفتو مخبئله وواوك تشدد بله كذلك جنى الفنى فانك كسرى وتانك كسرى ويا نك تشدد بله
 صعى كى كذلك جنى سيمويه ايتدى واوى جمع ومصدر ده يايقلب ايتدلر على خلاف القياس الفقاء
 فانك فحق والفك مدله بكت اولن بقال فنى يعنى فتاه من الباب الرابع الفنى فانك فحق ويا نك تشدد بله بكت اولن
 كسنة بقال فلان فى السن بين الفقاء وقد ولد له فى فتاه سنه اولاد وفنى يا شلوا اولن طولن دخی دیرل الافتاء
 همز نك فحق والفك مدله جنى يتم ايله ايتام كى التغنى فحق ونونك كسرى وتشدد بله بكتلر بكتلر
 قصد ايمك بقال لفلانة بنت تفتت اى تشبهت بالفتيات وهى اصغرهن التغنية على وزن التريه بر كسنة
بكتلر حذنه داخل اعتبار ايمك تقول فتيت الحاربه تغتية اذا خدرت وسرت ومنعت اللعب مع العبيات
الفتيان فانك فحق وتانك كسرى ويا نك تشدد بله كجه ايله كوتش بقال لافعله ما لختلف الفتيان يعنى الليل
 والنهار كما يقال ما لختلف لاجدان واجد يدان الاستغناء همز نك وتانك كسرى ايله فتوى طلب ايمك
الافتاء همز نك كسرى والفك مدله فتوى ورمك تقول استفتيت الفقهاء فى مسئلة فافتلى الفقهاء
 فانك فحق وتانك سكوفى والفك قصر بله اسمدر معنائه مزبور دن الفوى فانك فحق وتانك سكوفى والفك
 قصر بله معناه الفقهاء تاه اولك فحق وتاه انا نك كسرى ومدله فتوا طلبنه ورمق تقول تغاواوا الى الفقهاء
 اذا رتفعوا اليه فى الفقهاء الفجوة فانك فحق وجمك سكوفى ايله اراق وابكى نسنه نك ماينسنه ولسع اولن نسنه
 وفجوة الدار واوك اورته سنه دخی دیرل الفجاء تانك فحق وجمك كسرى ومدله برنسنه ولسع اولن بقال
فجاء الشى صارت له فجوة الفجاء فانك فحق والفك قصر بله دوه الفجاء ميمك فحق ويا نك تشدد بله ولسع اولن بقال
 باى كرشى ياك بفرندن اراغ اولغه دخی دیرل بقال فجيت هى فجيا فجما من الباب الرابع الفجاء فانك فحق
 وجمك سكوفى والفك مدله شول باى دركه كرشى بفرندن اراق اوله وفجوا ياك كرشى بفرندن اراق ايمك
 دخی دیرل تقول فجوتها فجوا لافقت وترها عن كبد ها الفجوى فانك فحق وجمك سكوفى والفك قصر بله
 كلامك معنائه يقال عرفنى ذلك فجوى كلامه مدلول مقصور التغنية على وز التريه برنسنه يه قصد

فجا

فعا

فعا

فلا

ابله شول در دگر که انوک بلا نری جو قدر قال ارض مفعلة ای ذات قاع المفعلة مبعی و فاعله فعی و عینک
 تشدید به شول داغ در که افعی شکلی اوزن در التفعی فختبندله و عینک کسری و تشدید به بر کسند به خوله
 افعی کی اولی یقال تفعی الی اجل اذا صار کالافعی فی الشر الفعول فاعله فعی و عین معجده نک سکونیه خناجکی نور
 الحنا معنائه الفاعیه عینک کسری به معناه الافعاه همز نک کسری و الفک مد به نباتک چچی ظهور ایتمک
 یقال افعی النبات اذا خرجت فاعیه الفعاه فاعله فعی و الفک قصر به شول خر ما قورخی در که متغیر اولی فاعله
 اولی یقال منه افعی الفعلة الفعوه فاعله فعی و فاعله سکونیه اوق کری فوقه السهم معنائه الفعی فاعله فعی
 و الفک قصر به جمی اوق کزری معنائه الفعلة فاعله فعی و لا مک تخفیف به بیمانه معنائه الفعلا و وزن من بور
 اوزن معنائه الفعی کسری تبه له و یلک تشدید به فلا نک جمی عصا به عسی کی الافلا همز نک کسری و الفک مد به
 بر تبه د تل اولی یقال افعی القوم اذا صاروا الی الفعلا الفعول فاعله فعی و لا مک فعی و واک تشدید به ات قوای
 مهر معنائه و من بور فلو د به بار افتلا اولد غندن اوزی یقی له سنک بیمانه سنک قطع اولد غندن اوزی
 الفعوه فاعله فعی و لا مک فعی و واک تشدید به موئی تنک عدوه دیرر الافلا همز نک فعی و الفک مد به جمی
 عدوله اعدا کی الفعلا وی فاعله فعی و اخر نه الفک قصر به کذلک جمی خطای کی و یونک اصلی فاعله ایدی شکم
 باب همزه مرورا تشدید الفعول فاعله فعی و لا مک سکونیه بیمانه اوزی بد لیدی فانی مغتوج قلسک و اوی
 مشد قلسن و یجن مکسور قلسر سک لای ساکن قلوب فلو د یسن جروکی و جروکب یاور یسنه دیرر
 الفعول فاعله فعی و لا مک سکونیه مد دن کیمک الافلا همز نک کسری و الفک مد به بیمانه فاعله فعی و خطیه
 اذا فطمت و فاعله فاعله معنائه ده کلور تقول فلو ته اذار یینه و فلو فاعله اور معه دخی دیرر تقول فلو ته
 بالسيف اذا صرته للفی مبعی فاعله سکونی و لا مک کسری و مد به شول ات در که بیمانه فاعله اولی المفعلة
 مبعی فعی و فاعله سکونی و لا مک کذلک کسری ابله معنائه کذلک یقال فرس مقل و مفعلة ای ذات فلو یقی
 فاعله صاحب ات افتلا همز نک و تانک کسری به کذلک مد دن کیمک و یلک معنائه الفعی فاعله فعی و لا مک
 سکونیه بر کسند به فاعله اوزی تقول فلیته اذا ضربت بر اسه و فاعله یاشی بیمانه دخی دیرر تقول فلیت
 من راسه من القمل و قل به دیرر کله معنائه و فاعله فاعله بیمانه تا مل ایدوب استخراج ایتمک دخی دیرر تقول
 فلیت الشعر اذا ندره و اخبر جت معنائه و غیر به علی روابه ابن السکیت الاستفلا همز نک و تانک کسری به
 یاشی بیمانه فاعله سکونی راسه اذا استقی الی ان یقی التفاضل فاعله فعی و لا مک کسری و مد به ایکی کسند
 بری برک یاشی بیمانه فاعله فعی و الفک مد به بیمانه فاعله فعی و الفک مد به بیمانه فاعله فعی و الفک مد به
 همز نک کسری و الفک مد به بیمانه فاعله فعی و فاعله التفاضل قوم بری بری بیمانه فاعله فعی و الفک مد به
 فی الحرب الفعاه فاعله کسری و الفک مد به اوزک جوانیدن اولن میدان الا فیه همز نک فعی و تونک کسری به
 جمی ذکر اولن میدان معنائه الافعاه همز نک فعی و الفک مد به مجهول و مبتدل اولن کسند به یقال هو
 من افعاه الناس اذ لم یعلم من هو الفعاه فاعله فعی و تونک سکونی و الفک مد به بود قری جوی اولن اغاج یقال
 شجرة فتوا ای ذات افغان و هو علی غیر قیاس لان قیاسه فناء بتشدید النون و هو روابه ای عمرو الفعول فاعله
 فعی و الفک قصر به اب اوزی د بد کزری بیمانه معنائه الفعاه و وزن من بور اوزن واحدی بیمانه
 ایدی فغیر اغاج اسمی در که انوک میوه سی قمری در که اندن ساطا یقه سی قلاده ایدرز و فناء صغره دخی
 دیرر بق معنائه الفعول فختبندله جمی الافعی همز نک فعی و تونک کسری و مد به رجس اوت در که تازه بیمانه
 فانی دیرر و قور بد فاعله جمی و حماط حاطه مبعی فاعله فعی و تونک کسری اوت در که بیمانه
 همز نک فعی و تونک کسری و یانک تخفیف به ثانیه و وزن اوزن واحدی ذکر اولن بیمانه معنائه

و بعضی

فنا

فوا

فوا

فوا

فوا

و بعضی در دگر که انوک بلا نری جو قدر قال ارض مفعلة ای ذات قاع المفعلة مبعی و فاعله فعی و عینک
 تشدید به شول داغ در که افعی شکلی اوزن در التفعی فختبندله و عینک کسری و تشدید به بر کسند به خوله
 افعی کی اولی یقال تفعی الی اجل اذا صار کالافعی فی الشر الفعول فاعله فعی و عین معجده نک سکونیه خناجکی نور
 الحنا معنائه الفاعیه عینک کسری به معناه الافعاه همز نک کسری و الفک مد به نباتک چچی ظهور ایتمک
 یقال افعی النبات اذا خرجت فاعیه الفعاه فاعله فعی و الفک قصر به شول خر ما قورخی در که متغیر اولی فاعله
 اولی یقال منه افعی الفعلة الفعوه فاعله فعی و فاعله سکونیه اوق کری فوقه السهم معنائه الفعی فاعله فعی
 و الفک قصر به جمی اوق کزری معنائه الفعلة فاعله فعی و لا مک تخفیف به بیمانه معنائه الفعلا و وزن من بور
 اوزن معنائه الفعی کسری تبه له و یلک تشدید به فلا نک جمی عصا به عسی کی الافلا همز نک کسری و الفک مد به
 بر تبه د تل اولی یقال افعی القوم اذا صاروا الی الفعلا الفعول فاعله فعی و لا مک فعی و واک تشدید به ات قوای
 مهر معنائه و من بور فلو د به بار افتلا اولد غندن اوزی یقی له سنک بیمانه سنک قطع اولد غندن اوزی
 الفعوه فاعله فعی و لا مک فعی و واک تشدید به موئی تنک عدوه دیرر الافلا همز نک فعی و الفک مد به جمی
 عدوله اعدا کی الفعلا وی فاعله فعی و اخر نه الفک قصر به کذلک جمی خطای کی و یونک اصلی فاعله ایدی شکم
 باب همزه مرورا تشدید الفعول فاعله فعی و لا مک سکونیه بیمانه اوزی بد لیدی فانی مغتوج قلسک و اوی
 مشد قلسن و یجن مکسور قلسر سک لای ساکن قلوب فلو د یسن جروکی و جروکب یاور یسنه دیرر
 الفعول فاعله فعی و لا مک سکونیه مد دن کیمک الافلا همز نک کسری و الفک مد به بیمانه فاعله فعی و خطیه
 اذا فطمت و فاعله فاعله معنائه ده کلور تقول فلو ته اذار یینه و فلو فاعله اور معه دخی دیرر تقول فلو ته
 بالسيف اذا صرته للفی مبعی فاعله سکونی و لا مک کسری و مد به شول ات در که بیمانه فاعله اولی المفعلة
 مبعی فعی و فاعله سکونی و لا مک کذلک کسری ابله معنائه کذلک یقال فرس مقل و مفعلة ای ذات فلو یقی
 فاعله صاحب ات افتلا همز نک و تانک کسری به کذلک مد دن کیمک و یلک معنائه الفعی فاعله فعی و لا مک
 سکونیه بر کسند به فاعله اوزی تقول فلیته اذا ضربت بر اسه و فاعله یاشی بیمانه دخی دیرر تقول فلیت
 من راسه من القمل و قل به دیرر کله معنائه و فاعله فاعله بیمانه تا مل ایدوب استخراج ایتمک دخی دیرر تقول
 فلیت الشعر اذا ندره و اخبر جت معنائه و غیر به علی روابه ابن السکیت الاستفلا همز نک و تانک کسری به
 یاشی بیمانه فاعله سکونی راسه اذا استقی الی ان یقی التفاضل فاعله فعی و لا مک کسری و مد به ایکی کسند
 بری برک یاشی بیمانه فاعله فعی و الفک مد به بیمانه فاعله فعی و الفک مد به بیمانه فاعله فعی و الفک مد به
 همز نک کسری و الفک مد به بیمانه فاعله فعی و فاعله التفاضل قوم بری بری بیمانه فاعله فعی و الفک مد به
 فی الحرب الفعاه فاعله کسری و الفک مد به اوزک جوانیدن اولن میدان الا فیه همز نک فعی و تونک کسری به
 جمی ذکر اولن میدان معنائه الافعاه همز نک فعی و الفک مد به مجهول و مبتدل اولن کسند به یقال هو
 من افعاه الناس اذ لم یعلم من هو الفعاه فاعله فعی و تونک سکونی و الفک مد به بود قری جوی اولن اغاج یقال
 شجرة فتوا ای ذات افغان و هو علی غیر قیاس لان قیاسه فناء بتشدید النون و هو روابه ای عمرو الفعول فاعله
 فعی و الفک قصر به اب اوزی د بد کزری بیمانه معنائه الفعاه و وزن من بور اوزن واحدی بیمانه
 ایدی فغیر اغاج اسمی در که انوک میوه سی قمری در که اندن ساطا یقه سی قلاده ایدرز و فناء صغره دخی
 دیرر بق معنائه الفعول فختبندله جمی الافعی همز نک فعی و تونک کسری و مد به رجس اوت در که تازه بیمانه
 فانی دیرر و قور بد فاعله جمی و حماط حاطه مبعی فاعله فعی و تونک کسری اوت در که بیمانه
 همز نک فعی و تونک کسری و یانک تخفیف به ثانیه و وزن اوزن واحدی ذکر اولن بیمانه معنائه

مستول بر در که انی کون دو که دن خالی تولیه و معانی هیز و هیز به استعمال جایز در المقنونه میست
 وقافه سکونی و نونک ضمی ابله بمعناه القی قافه کسری و الفک قصر به غنی اولی ابو عبید و ابی اوزن یقال فی
 الرجل یقی قنات من الباب الرابع مثل غنی یعنی غنای قنای رضایه دخی در اول الاقواء هیزه نیک کسری و قافه سکونی
 و الفک مدله غنی قلن یقال لقناه الله ای اعطاه ما یقتی من القینه والنسب و قینه نیک تقسیری الان مروا بتدی
 و نشب نونک و شبک فحیه ماله در اول و اقنار غنی قلفه دخی در اول یقال اقناه اذا رضاه ابوزید یا تدی عرب
 لما یفه سبک کلامدن در بوکه من اعطی مائه من المرفع اعطی القنا من اعطی مائه من الضمان فقد اعطی القنا
 من اعطی مائه من الابل فقد اعطی المانی در اول و معنی معنایه و منی میست و الفک قصر به منیه نیک جمعی در
 مقصود در معنایه و اقنار کسینه انس طو و تاج و کاج کسینه و رمکه دخی در اول یقال اقناه الله و اقناه ای اعطاه
 ما یسکن الیه القنوا قافه کسری و نونک سکونی به ماضی مدنی معنایه القنوا قافه کسری و نونک سکونی به
 جمعی خرم ماضی قلمری معنایه الاقواء هیزه نیک فحی و الفک مدله کذلک جمعی و اقنا قنلک دخی جمعی کلور
 کذلک خرم ماضی قلمری معنایه علی ماضی القنا قافه فحی و الفک قصر به کذلک خرم ماضی قلمری و قناتک دخی
 جمعی کلور کوندر در معنایه القناه قافه فحی و نونک تخفیف ابله کوندر در معنایه القنات فحینه جمعی
 کوندر در معنایه القی قافه ضمی و نونک کسری و بانک تشدید به فقول و زنی اوزن کذلک جمعی القناه قافه
 کسری و الفک مدله کذلک جمعی جلاله جلاله کبی و شول قناه که کونک کار ز معنایه در انوک جمعیه دخی حال ذکر
 اولن وجه اوزن در قناه لظهر قافه فحی و نونک تخفیف به ارقه ککری فقار ظهر معنایه القناه قافه فحی ابله
 جزا معنایه در بقال لا قنوا قنوا نیک ای لا جز نیک جزاء المقاتات میست ابله موافقت معنایه بقال
 ما یقاتنی هذا الشی ای ما یوافقی و مقاتاة فارشدر معنی دخی در اول بقال قانت الشی اذا خلطته و برنسنه نیک
 برنسنه به فارشدر سنه دخی در اول و مقاتاة برنسنه برکسنه به دائم اولمغه دخی در اول بقال قانه ظل بارد القانی
 فونک کسری و مدله زیاده قمری اولن نیک بقال احرقت ای شد بد الحمره القی قافه فحی و الفک قصر به بورن
 اولن اخذ بداب طوغن بورنلو اولمق معنایه الاقواء هیزه نیک فحی و الفک قصر به بورن ذکر اولن وجه اوزن
 اولن کسنه بقال رجل اقی الاقواء القنوا قافه فحی و نونک سکونی و الفک مدله مونی طوغن بورنلی اولن عورت
 معنایه و بوات جنسنه عیب عد اولن نور القیان قافه ضمی و نونک سکونی ابله برنسنه به مداومت و ملازمت
 اوزن اولمق بقال قنبت الحیاء من الباب الرابع قنبا ای لزمته القوة قافه ضمی و واک تشدید به ضعف مقابلی در
 بقال قوی الضعیف قوه من الباب الرابع التقوی فحینه و واک کسری و تشدید به بمعناه و بقال قویه قویه
 ای غلبه فی القوة و یغور یغماغه دخی در اول بقال قوی المطر ایضا اذا احتبس و قوی کله سنه ادغام اولمادی جمعی
 کله سنه ادغام اولن دخی کبی و اوله یا قوی ده جنس واحد دن اولماد غیچون حالا که ابله کسری دخی مخرب در و اما لیا
 کله سنه ادغام اولن دخی کلویت لیا در اول حالا که اصلی لیا در احد هما ساکن اولدغه بناء در و او یا به قلب اولماده و قوه
 ابله قاته دخی در اول القوی قافه ضمی و الفک قصر به جمعی ابله قاتلری معنایه و قوی مجموع بدنه اولن خلقه
 دخی در اول بقال تشدید القوی ای شد بد اسر الخلق الاقواء هیزه نیک کسری و الفک مدله اونی و صونی اولین به
 قوغنی بقال اقوی الرجل اذا ازل بالقر و قفر قافه فحی و فاک سکونی به اوتسز و صوسز به در اول و اقوا ارق
 تو کیمکه دخی در اول بقال اقوی الرجل اذا فنی زاده و منه قوله تعالی و متاعا للبعوث و اقواء برکسنه نیک
 طواری قوی اولمغه دخی در اول بقال اقوی الرجل اذا مکانت دایته قویه بقال فلان قوی مقو فالقوی
 فی نفسه و المقوی فی دایته و اقوی شعده حرف ر و نیک حرف کتی مختلف اولوب بعضی مرفوع و بعضی

قوا

منصوب بعضی مجرور اولمغه دخی در اول و ابو عبید ایتدی اقوا عرض بتدن بر حرف ناقص اولمقدرو و بوطاق
 حمل معنایه اولن قوندن ما خود در کویا که عرض بتک قاتلر نندیری نقص اولمشدرو و بوجر کمالک عرضنده
 اولن قطع کبی در و اقوا شاعر ذکر اولن حرف ناقص قلفه دخی در اول بقال اقوی الشاعر اقواء و اقوا برنسنه فی قوی
 قلفه دخی در اول بقال قویه تقویه و لقویه یعنی و اقواء او خالی اولمغه دخی در اول بقال قوت الدار و اقوت
 اذا خلعت و اقواء قوم اوتسز و صوسز به کیمکه دخی در اول بقال اقوی القوم اذا صار و ایا القواء القی قافه کسری
 و بانک تشدید به اوتسز و صوسز اولن بر قفر معنایه القوی قافه فحی و الفک قصر به بمعناه القواء قافه
 فحی و الفک مدله بمعناه ایضا و قواء مثل منزله در اول کانه انیس اولمیه بقال منزل قواء ای لا ینسبه و بقال
 بات فلان القواء و بات القفر اذا بات جابعا علی غیر طعم قو قافه فحی و واک تشدید به فید نام و نیاز
 نام موضع ینندن بر رک اسمی در القویه قافه فحی و الفک قصر به علی وزن الکراهه شول رک اسمی در که ابله یغور
 یغش در رک مابیندن اولوب اکیغور یغماش اوله القوی قافه فحی و بانک تشدید به قوتلو اولن نسنه
 التقویه علی وزن التریه برنسنه فی قوی قلن بقال قویه انا تقویه الاقواء هیزه نیک و بانک کسری و الفک
 مدله برنسنه نیک حالت لشتراده بهاسی نهایتن بولجه او ترشقی بقال اشتری الشراک شیام اقنوه ای ترادوه
 حتی بلغ غایه ثمنه القو قافه فحی و واک سکونی به جافرو ب شماتت اتمک القیقاء قاف اولک کسری
 و مدی و الفک مدله بمعناها نقول قو قیت فهو مثل وضعت وزنا و معنی و یقال الدجاجة تقوی قو قاة
 و قیقاء مثل فعلل فعللة و فعلا لا ای تصیح و قو قیت کله سنه و او یا به قلب ایتدی زیا بر اوصلندن
 قو قوت در صعصعت کبی خربت معنایه که بونه فالام مکرر کلشدر القیقاء قافه کسری و مدله
 غلیظ اولن رو و بویاب قافه ذکر اولمشدر قو ق کله سنک تفسیرندن الاقواء هیزه نیک کسری و الفک
 مدله برکسنه طعا مدن اوصایوب فی لذت بولد غیچون کر به کورمک بقال اقی الرجل عن الطعام
 اذا اجتواء و قل طعمه واجتواء جمیل برنسنه فی کر به کورمک در پس اقی اقیم کبی اولور و زنا و معنی القهوه
 قافه فحی و هانک سکونی به شراب خمر معنایه و خمر قهوه دبد بطعام اشتها سنن اقی ایتد کندن او تری یعنی
 ازاله ایتد کندن صکره القاهی هانک کسری و مدله ترخاطر اولوب جست اولن کسنه و الله اعلم فصل الکاف
 لکبو کافه فحی و بانک سکونی به یوز اوزن به دوشمک بقال ککا لوجه کبو اذا سقط و کبوات برلمکه دخی
 در اول ابو عمرو و اتی اوزن بقال کبا الفرس اذا احذنته فلم تعرف و حذ حاء مهمله و ذال معجه ابله فی بر اکی مبدال
 صکرندر مکه در اول و ابو الفوت ایتدی کبوات صولدن بلور تمکه دخی در اول و کبو چقمقدن اتش چقمقه دخی
 در اول بقال کبا الزناد المخرج نان و زند زاء معجه ابله و نونله جقمقه در اول و کبو برنسنه فی سپور مکه دخی در اول بقول
 کبوت الشی اذا کسخته و کسح سین و حاء مهملتین ابله سپور مکه در اول و کبو برنسنه دن برنسنه فی دو ککه دخی
 در اول بقول کبوت الکوز و غیره اذا صبت ما فیہ الکابی بانک کسری و مدله یوزی اوزن دوشن کسنه الکبا کافه
 کسری و الفک قصر به سو برندی کنا سه معنایه الاکباء هیزه نیک فحی و الفک مدله جمعی سو برندی
 معنایه مع ابله لبعاء کبی و معی میست کسر به بفرسقه در اول انکبه کافه کسری و بانک تخفیف به کذلک سو برندی
 معنایه الکبوت کافه کسری و بانک ضمی و مدله جمعی سو برندی معنایه الکباء کافه کسری و الفک مدله
 حوب را حه اولن عوددن بنوعدر التکیه علی وزن التریه برنسنه فی بخور لمق معنای مذکور دن ما خود در بقال
 کما ثوب اذا تجره التکی فحینه و بانک کسری و تشدید به بخور لبق الاکباء هیزه نیک و نونک کسری به کذلک بخور لبق
 بخور لکی و اکتی اذا بخر الکبوة ککافه فحی و بانک سکونی به بر کر برنسنه دن تو قضا بوب طور مق و اتش کول

کتاب

کتاب

کتاب

کتاب

کتاب

التنهد اولغه دخی دیرل بقال خبت النار اذا سكن لجهها وکبت اذا غطاها الرما د والحر محته وهبت اذا طفت ولم
سبق منهاشي البتة کلي الرما د بانك کسری ومد به شول کسند در که غایت سخا و کثرت ضیافتندن کول یقی جوق
اولما غین اورلوب بقال خلان کلي الرما د اذا کان عظیم الرما د شهار الا کتبتاه همنه نك کسری و تانك کسری ومدی
والفک دخی مد به و کسند کندی نفسن مبالغه ابله مدح ابلک قولیه عامل اولمقرن و اکتبنا کلاما ترد دابد و رک
سوی بلکه : خدی دیرل تنفع کی بقال کتونی اذا تنفع کتوه کافک فقی و تانك سکونیه جمره و زفا و زنی بر شاعر کافک
اسمی در الکدیة کافک فقی و دالک سکونیه شول در که زیاده برک اوله بقال ضبک دیه برک برل معنا سنه الکدی کافک
فقی و الفک قصر به جمی الا کداه همنه نك کسری و الفک مد به قیو فاقن کسند زیاده برک یره کلکین قاز می
مکن اولما می بقال کدی الحافر اذا بلغ الکدیة فلا یکنه ان محفر و کدیة نك تفسیری لان مرور ابدی و مطلقا برک یره
کلکه دخی دیرل بقال حفر کدی اذا بلغ الی الصلیب النکد و خمتبته و و اوک تشدد بد به براتی کیم تور مک ابو زید
رولنی اوزن بقال کدت الارض نکد و کد و الکادیة دالک کسری و یلک تخفیفیه شول در که اونی کیم به الکدی
کافک فقی و الفک قصر به بر مرصد رک کاب نکنه عارض اولوب قبی و سعالی موجب اولور و اکایی کوز نیکان سنه
فاغ اور مغله علاج ایدر لر و کدی قاز مقدر بر مقلر چونک لکه دخی دیرل بقال کدت اصابعه من الباب الرابع اذا کلت
من الحفر و کدی دوه یا ورپی سودا محبب بحر و سی فاسد اولغه دخی دیرل بقال کدی لفصیل کد اذا شرب اللبن ففسد
نحو فیه الا کداه همنه نك کسری و الفک مد به بر کسند بی بر نسنه دن منع ایتک تقول کدت الرجل عن الشی اذا
ردده عنه و انکد ارنسنه نك غیر ی زاولمغه دخی دیرل بقال کدی الرجل اذا قل خیره و منه قوله تعالی و اعطى قلیلا
و کدی ای قطع القلیل کد کافک فقی و الفک قصر به بر لفظ در که شی دن کنایت اولور تقول فعلت کد او کد او کاه
اولور عدد دن کنایت اولور یس بو تقد رجه مابعدی تمیزیت اوزن منصوب ایدر تقول له عندی کذا
درهما کا تقول له عندی عشرون درهما الکری کافک فقی و الفک قصر به او یخویه وارمق تقول کری الرجل یکر یکر
من الباب الرابع الکری کافک فقی و و تانك کسری و مد به او یخویه وارن کسند الکریه کافک فقی و و تانك کسری و یا نك
تخفیفیه فعله و زنی ازن موئی یقال رجل کروا مرأة کره الکریان کافک فقی و و تانك سکونیه او یخویه وارن کسند
بقال اصم فلان کران القداة ای ناعسا یعنی صم و قننه تا می بولندی الا کراه همنه نك کسری و الفک مد به کچه
تا خیر ایتک تقول کریت العشاء اذا خرت و اگر اسوزی و زانمغه دخی دیرل تقول کریتا لحدیث الیله ای لطلناه و اگر
زیاده ظلمه و اگر انقص قلغه دخی دیرل اضداد دن در الکری کافک فقی و و تانك سکونیه خرق قاز می تقول کریت النهر
کر یا اذا صفر الکرو کافک فقی و و تانك سکونیه قیونک ایجن یا حق تقول کروت لیر اذا طویتها و کروت الیله بری و ور مغه
دخی دیرل استقامت ازن یعنی النی ایج زه اکسرن و کرو عورت نازله یوریکه دخی دیرل بقال کریتا لمرأة فقی مشیتها نکرو
کرو الکرو و کافک فقی و و تانك سکونی و الفک مد به شول عورت در که انجیکاری انچه اوله دقیقه الماقین معنا سنه
الکره کافک کسری و الفک مد به اهان معنا سنه زره بو کایت کله سنه کسندی در دلیل بود در که رجل مکار دیرل
و مفاعل و زنی خود فاعلت دن غیر ی رله اولور و بو او ی در زرا کما عاظ الکری کروت دیرل الکری کافک فقی و و تانك
کسری و تانك تشدد بد به فعلیل و زنی اوزن کر لیورن کسند مکاری معنا سنه و کرایه الن کسند دخی دیرل مکاری
معنا سنه الکرو و کافک کسری و و تانك سکونیه کر معنا سنه در المکاری میم فقی و و تانك کسری و مد به کر لیورن
کسند المکارون میم فقی و و تانك فقی و مد به جمی کر لیورن کسند معنا سنه یا ساقط اولدی اجتماع ساکنیندن
او بری تقول هو لاه المکارین و ذهبت الی المکارین و لا تقل المکارین بال تشدد بد و فقی مکاری کله سنه کسندی
نفسه مضاف قلک هذ المکاری دیر سن به مفتوحه مشدده ایله و جمه دخی حال بود در هو لاه مکاری
در رسن نون جمع اضافته ساقط اولوب او یا به قلب اولوب و یا به متکلم مفتوح قلنوب دغام و انشد و هذ ان
مکار نای دیر سن بانک فقیله تشبه سنه و قاضی و رای کله زنده و بونلک امثالند دخی حال بود در الا کراه

همنه نك کسری و الفک مد به کرایه و بر مک تقول اگر بت الدوا لکره نك فقی و کافک سکونی ابله کرایه و برل نسنه
المکری میم فقی و کافک سکونی و الفک قصر به مذکری بقال هذ دار مکرة و بیت مکری الا کراه همنه نك
و تانك کسری و الفک مد به کرایه الحق الاستکراه همنه نك و تانك کسری به معناه تقول اکثرت الدار و استکرت بها
الکریه کافک فقی و و تانك کسری و یا نك تشدد بد به بر انجدر که قومدن جعله دیکله معروف اوت اوزنه بر و لا بت
بجدده الکرة کافک فقی و و تانك تخفیفیه طوب که جو کانه اور لر و بونک اصلی کرو در ها غرض در الکری کافک
فقی و و تانك کسری و مد به جمی لکری کافک کسری و مد به کذلک جمی لکرات کافک فقی و و تانك
تخفیفیه ابله کذلک جمی لکری کافک فقی و و تانك سکونیه طویل او یقی تقول کروت بالکره اگر و بها کروت اذا
لعبت بها المکری میم فقی و و تانك کسری و یا نك تشدد بد به شول دوه در که یوریمی ملا می و حر کبی بطی
اوله کراه کافک کسری و الفک مد به بر موضعک اسمی انکروان فختبته بر جنس قوشک اسمی در کاه اول اعج دلی
دیکله معروف اولن قوش در دیشلر چو پنه معناه سنه و بعضل طوی دیکله معروف اولن قوش در دیشلر
مشهور اولن دخی بودر الکری کافک فقی و الفک قصر به کروانک مذکری یعنی طوی قوشک مذکری و فقی
صید اولنسه اطرق کری اطرق کری ان النعامة فی القری دیرل و بونی مثل طریقیه نکبری ترک ایت دیکل محلدن
دخی ذکر ایدر لر و لطرق یره بق دیک در و نعامة دوه قوشی در یعنی قراده دوه قوشلری صید اولنشدن
سندن عظیم و جسم ایکن الکروان کافک کسری و و تانك سکونیه کروانک جمی در علی خلاف القیاس و ورشان
ورشانک جمی اولدخی کبی و ورشان قری دیکله معروف اولن قوش در و بوز و ایدر حذ فیه اولن جمع در
کریا که کرای جمی ایتشدر در اخله اخوان کبی الکراوین کافک فقی و و اوک کسری و مد به کذلک کروانک
جمی ورشانک جمعه و راشین دخی دند کاری کبی الکسوة کافک کسری و و سبنک سکونیه کیاسی لباس
معنا سنه الکسوة کافک فقی و و سبنک سکونیه بمعناه لفت فیها الکسی کافک فقی و الفک قصر به کسوة کسری
جمی لباسلر معنا سنه و کسوة کسری کافله لباس کیدر مکده دخی دیرل الا کلساء همنه نك و تانك کسری به لباس
کیم بقال کسوته ثوبا کتسی الکساء کافک کسری و الفک مد به کلم و کلم قمیذن اور نیکل نسنه الا کسیه
همنه نك فقی و و سبنک کسری و یا نك تخفیفیه جمی کلیمر معنا سنه و کسما نك اصلی کساو در زرا بر
کسوت دن ماخوذ در و او الفدن صکره واقع اولما غن همنه نك قلب اولنشی در التکسی فختبته و سبنک
کسری و تشدد بد به کلم اور نیکل تقول تکسبت بالکساء اذا البسته الکاسی سبنک کسری و مد به
کاه اولور لباس کیش معنا سنه کلور ماء دافق و عیشه راضیه کبی زرا کسی العریان دیرل صیغه مجهول اوزن
کسی العریان دیرل الکشیة کافک فقی و و سبنک سکونیه ککر قرنته اولن باغ خصبة الضب معنا سنه الکشی کافک
فقی و الفک قصر به جمی ذکر اولن یا غلر معنا سنه الکطو خمتبته و و اوک تشدد بد به بدنه ات جو غلوب صق
اولمق بقال کطالجه بکطوا اذا کثروا کتنز و یقال خطالجه و کطوا بظا کله بمعنی الکفایة کافک کسری و و تانك
تخفیفیه بر نسنه و فایتمک تقول کفامو و ته کفایة من الباب الثاني و یقال کفاک الشی بکفیک لا کتفاء همنه نك
و تانك کسری و الفک مد به بر نسنه ابله قناعت ایتک الاستکفاء همنه نك و تانك کسری و الفک مد به بر کسند
دن بر نسنه ابله قناعت طلب ایتک تقول اکتفیت به و استکفیته الشی فکفانیه الکفایات میم خجیه
بر نسنه به عوض و و تانك تقول کافیته الکفایة میم فقی و کافک سکونیه کنایت معنا سنه در نقول رجوت
مکفالت ای کفایتک لکافی فانک کسری و مد به کفایت قلیعی نسنه الکفی کافک فقی و یا نك تشدد بد به بمعناه
یقال رجل کاف و کفی مثل سالم و سالم و کافی کاه اولور تشبه و جمع محلدن مفرد استعمال اولور تقول هذ

کتاب

کتاب

کتاب

کتاب

رجل كافيك من رجل ورجلان كافيك من رجلين ورجال الكفي كافيك فتي وفانك سكونيله كفايت
 ايد جي نسته حسب معنا سنه بقال هو كفيك اي حسبك الكفيه كافك فتي وفانك سكونيله قوت وقدرت
 الكفي كافك فتي والفك قصر به جي قوتلر معنا سنه الكليه كافك فتي ولا ملك سكونيله بورك كه اعضاي
 باطنه دن در الكوة كافك فتي ولا ملك سكونيله بمعنا هالغه فيها ابن السكيت ايندي كوره صبح دكلر كافك كسر به
 الكليات كافك فتي ولا ملك كذل سكونيله جي وراي اولن كهلر قن الف وتايله جمع اولنسلر انلر عين الفعلي
 مضموم قانلر الكلي كافك فتي والفك قصر به كذل جي بورك كر معنا سنه وكي كليه السهابك دخی جي كاور
 بلوذك اشغه لري معنا سنه وكيه مشول دكری سختيان پان سنه دخی درلر كه مراد منك قولی التند مراده منك بسنه
 دكرلر مراده ازق قويا جق دريه درلر وكيه يايك قبضه سي ايله بفری مابینده اولن انچه به دخی درلر وكيه اوق
 هرتك صاغندن يا خود صولندن بر جاننده دخی درلر الكليتان كافك فتي ولا ملك سكوني ايله تنبيه سي ابي
 بورك ويای قبضه سنك ابي انچه ري وواق غرتك ابي جاني صاغندن وصولندن وكيه السحابه بلوذك
 اشغه سي وكي بونك دخی جي كاور بقال انبج كلاه على مامر الكلي كافك فتي ولا ملك سكونيله بركسنتك
 بورك كنه اورمق تقول كليت اذ اصبت كليت الاكتلاه بركسنتك بورك كنه اورمق تقول كليت فاكتلي حرك الكلي جانك
 فتي وميك سكوني وكافك فتي والفك قصر به ارق اولن طوارلر كقرمز بلغي كه ار قلقدن كنات اولور بقال جاء
 فلان بغمه حرك الكلي كلافك كسري ولا ملك تخفيفه لفظه لفظه لفظه لفظه لفظه استعمال اولنور كلي لفظي
 جمعك تا كيدنه استعمال اولنور كلي ويا اسم مفرد غير مشي در قن اسم ظاهر بونك عقبه كاسر فعه ونصبه
 وجرده حالت واحده اوزن اولوب الفله كاور تقول رأيت كلالر جلين ومررت بكلالر جلين وجاني كلالر جلين
 وقن ضميره مضاف اولسه الف يايه قلب اولنور جرونصب موضعنه تقول رأيت كليهما ومررت بكليهما
 تقول عليهما وحالت رفعنه خالي اوزن باق قالور وفرالتي كلافظي تشبيه در كل لفظندن ما خود در لاي
 تخفيف ايدوب اوزنه الف زياده اتمكله وكتاده دخی حال بومنون اوزن در و بونلر اضافتسز تكلم اولماز
 و بونلر مفردی ايله تكلم اولماز و اگر تكلم اولنسه كل وكت دینوردی وفرانك بوقولی اهل بصره قننه ضعيف در
 زير اوت تشبيه اولسه حالت نصبنه وحالت جرنده اسم ظاهره مضاف اولد قه يايه منقلب اولوردی وهم كلا
 لفظنك معناسی كل لفظنه مخالف در زير كل لفظی احاطه افراديچون كلافظي شی مخصوص ايجون در پس
 ظاهر اولدی كه بومعنی كي اسم مفرد در لكن تشبيه دلالت ايلسون ايجون وضع اولنشد رته كم نحن لفظی اسم
 مفرد در اثننه وما فوق اثننه دلالت ايجون وضع اولنشد وواكر بركسنة سوال ايدوب چونكه كلافظ
 مفرد در پس ضميره مضاف اولد قه ايجون التي يايه منقلب اولوردی بركسنة جواب اولور كه كلافظا كه دايحه
 الاضافه اولديسه على كله سنه ولدی كله سنه شبيه اولوب حالت نصبه وحالت جرنده ضميره داخل
 اولد قه حاله التي يايه منقلب اولدی زير على كله سي يا عمل نصبه يا خود محل جرنده واقع اولور محل رفع ده
 واقع اولماز پس كلا حالت رفعنه اصلی اوزن باق قالوب حالت نصب وجرده على كله سنه تشبيه اولندی واما
 كلتا كله سي كه تا ثبت ايجون در سيمويه ايدر بونك التي تا ثبت ايجون وتامی لام الفعللن بدلر كه اول واور
 زير كه اصلی كاور وواي يايه قلب اولندی تا ثبت ايجون اولوب بومقامه تا ثبتك تا كيد احتياجي اولد غندن
 اوتری زير كه اولور كلتانك التي يايه قلب اولنوب علامت تا ثبت صالح اولماز واور جري ايندي كلتاده
 تاما حقه در و اخر نه اولن الف لام الفعل در ووزنی فعل در جوهری ايدر اكر حال ابو عمرو ديدكي كي اولیدی
 بونك نسبتنه كلتوي دینوردی وقتا كه مزبور ك نسبتنه كوي ديوب تاني اسقاط ايند بركسنة دلالت ايندي كه

كلا

اخت كله سنه اولن تاجر اسنه جاری در كه اخت كله سنه نسبت اولنسه اخوی درلر الكي كافك فتي وميك
 سكونيله شهادتی كيز لك بقال كافلان شهادته بكميها دانكها الاكتناء همز منك وكافك كسر به كيز لك تقول كني اذا
 استغنى التكمي فتنيله وميك كسري وتشدد بيله اورنك تقول كني فلان اذا بطل وتكمي ستر واحاطه معنا سنه
 دخی كاور بقال تكمت الفتنة الناس اذ غشبتهم الكمي كافك فتي وبنك تشدد بيله بهادر اولن كسنة كه ساز وسلاح
 ايله مرتب اوله ووزن بون كي ديد كسري سلاحه وجهيه وتوغله ايله اوزن ستر ايند كنه بناء در الكماه كافك فتي
 وميك تخفيف ايله جي سلاحه مرتب كسنة ل معنا سنه كور يا كه كامي كله سن جمع ايتشارد وقاضی ايله قضاه كي
 الكيماء كافك كسري وميك كسري والفك مد بيله سيماموزنی اوزن بر صنعت در كه انو كله باقری التون بديلر
 و بوعري محض در كن جوهری سيميكي سومد معنی معتل العين ده ايراد ايتشدر وكيه قياس مناسب اولن بوابدی
 كه معتل لامه ايراد ايله وصاحب تاموس دخی بو خصوصه جوهری آرنه ذاهب اولشدر وواكر سومد ذكر
 اولنسي اند علامت وسيمامعناسی اولد وغنه بناء ايسه كيميائي كومه ذكر ايتدي كفايت ايدردی تا كه مناسبت فوت
 اوليه انكنايه كافك كسري بركسنة في تكلم ايدوب غيري نسته ديك تقول كني بكذا عن كذا وكنت لكلي نونك
 كسري ومد بيله كنات تكلم ايدوب كسنة الكانون نونك فتي ومد بيله جي كناتله سو بليجیلر معنا سنه بقال رجل
 كان وقوم كانوا الكنية كافك فتي ونونك سكونيله شول اسم در كه ايله يا خود امله مصدر اوله الكنية كافك كسري
 ونونك سكونيله بمعنا هالغه فيها الكني كافك فتي والفك قصر به جي ذكر لولن اسلم معنا سنه وكي ار ويا شول
 مثله در كه واقعه ايجون موكل اولن ملك لني ضرب ايدوب انو كله امور ظاهره دن كنات اولنور الاكتناء همز منك
 وتانك كسري والفك مد بيله كنيتله كنيتانك بقال فلان اكني بكذا التكنيه على وزن التريه بركسنة في كنيتله
 كنيتانك تقول فلان بكني باي عبد الله ولا تقل بكني بعبد الله وبقال كنيتله ابا زيد وباني زيد تكنيه الكني كافك
 فتي وبنك تشدد بيله بركسنة ايله كنيتله مشترك اولن كسنة الكي كافك فتي وبنك تشدد بيله دوكون دايح
 معنا سنه وكي دوكون لورمق معنا سنه دخی كاور بقال اخر الداء الكي ولا بقال اخر الداء الكي وكي كسكين نظره
 نظرا تيكه دخی درلر بقال كوا بعينه اذ احد اليه النظر وكي عقرب اصغر مغه دخی درلر تقول كوتاه العقرب اذا
 لدغته الاكتواء همز منك وتانك كسري والفك مد بيله دوكوني اولق تقول كوتاه كوتاه كوتاه هو المكاواة ميك فتي ايله
 بركسنة ايله سو كشمك تقول كاويت الرجل اذا شامته مثل كاوحته المكاواة ميك كسري وكافك سكونيله دوكون
 اورحق التوقي المثل العير يضرب والمكاواة في النار يعني حمار يالنور خيري يوق كه داغلاخي اتشدر در الكوة كافك
 فتي وواو تشدد بيله شول دو لاد لي در كه او ك ديوانه ايدرلر ايجند چراق يقما ايجون يا غيري نسته ايجون
 الكواه كافك كسري والفك مد بيله جي الكوي كافك كسري والفك قصر به كذل جي بدن ايله بدر كي و بدن
 اوغلق در يسي كه انو كله كسسه ايدر نورلر الكوة كافك فتي وواو تشدد بيله بمعنا هالغه فيها بونك دخی جي كوي در
 ضم كافي ايله كي كافك فتي وبنك تخفيفه بركله در كه لم فعلت كذا كله سنك جواني در پس عاقبت ايجون اولوب
 لام كي فعل مستقبل منصوب قبلر تقول فعلت ذلك كي يكون كذا كيت كافك فتي وبنك سكوني وتانك فتي
 اوزن بناسی ايله شوبله شوبله ديك محله مكر استعمال اولنور بقال كان من الامر كيت وكيت ان شئت كسرت
 الياء وان شئت ففتح و بونك اصلی هادر تا الولمي حالت وصله اولور كيه وكيه كافك فتي وبنك سكوني وهانك
 فتيه بمعنا هالغه فيها على رواية ابي عبيد كيه كافك فتي وبنك سكوني واخر نه هانك وقف اوزن سكونيله
 بمعنا ها بقال له في الوقف لكماه كافك فتي وهانك تخفيفه بركسنة مضرة كيه همز منك فتي والفك قصر به
 رطاغك اسمي در فصل اللام الاي لامك فتي وهمز منك سكونيله بركسنة دم حمت جكوب اكلمك بقال فعل

كنا

كوا

كها

لا

عبارت در معنی و معرفه در صله سز تمام اولماز و بونك اصلي لذي حر اوزن الف لام داخل و لمشد و رجعتيه كه
 لفكاي جايزد كادر و بونده دور لغت و ارد در برى ذكر اولن و برى دخی اللذ الفك ولا ملك فقی و تشددى و ذالك
 كسر اوزن بناسى ايله ذكر اولن ان معنایه و برى دخی اللذ ذكر اولن وزن اوزن و ذالك سكونيله و برى دخی اللذ ذكر
 اولن وزن و بونك خمى و تشدد بيله و بونك ثنيه سنه اوج لغت و ارد در برى اللذان همزه مك فقی و لا ملك
 فقی و تشددى و بونك كسر بيله كدر جالدين ابكى كسند دن عبارت در برى دخی اللذان وزن مزبور اوزن و بونك
 حذفيله ذكر اولن معنایه و برى دخی اللذان وزن مزبور اوزن و اخرند بونك كسرى و تشدد بيله كذا لك ذكر
 اولن معنایه و بونك جمعند ابكى لغت و ارد الذين همزه مك فقی و لا ملك فقی و تشددى و ذالك كسرى و بونك
 فقیله جماعت ذكر و دن عبارت در حالت رفعت و نصبند و جرند الذين دیرل و برى دخی اللذ وزن مزبور اوزن
 اخرند بونك حذفيله و عرب طایفه سندن بعضى كسند دخی اللذ دیرل حالت رفعت و بعضيل شوبله
 زعم ابدل كه الذى اصلند ذالوله زما اذار ايت دیرل ما الذى رايت معنایه جوهرى ابدل بوقول بعدد زرا كلة
 تلا ثينك اصلي حرف واحد اولن جايزد كادر عبارت جوهرى ده واقع اولن بودر لك ذالكه سى حرف واحد
 اعتبار اولن الف فقه دن متولد اولد غنه بناء در پس لذي ثلاثى اولد و غنه كلام اولور زرا ياد دخی كسر دن
 متولد در مكر كه اصلي ثابت اوله اللذ الفك فقی و لا ملك فقی و تشددى و بونك تشددى و الفك قصر بيله الذى
 كلة سنك تصغيرى فقی ذكر اولن تصغيرى ثنيه يا جود جمع ايسل اخرند اولن الف حذف ابدل للذيان و اللذيان
 و رسن اللطاة لا ملك فقی و طانك تحفيله الن جنبه معنایه سنه دایرة اللطاة شول دایره در كه طوارك النك و رته
 رند اولور و لطاة ثقل معنایه دخی كادر بقال التى بلطاته اى بقله للملطي ميمك كسرى و لا ملك سكونى و الفك
 قصر بيله باش يار غندن سمحاق ديد كرى جراحت در و سمحاق شول يار قدر كه كند و بيله كك ماينند بر يوفه
 درى قالمش اوله اللطاة ميمك كسرى و الفك مد بيله بمعناها على لغة اهل الحجاز اللطاة ميمك كذا لك كسرى ايله بمعناها
 ايضا و ابو عبيد ايتدى شول حديث شريف كى ان الملطي بد مهابور لمشد رنك معنایى بودر كه باش يار غنى
 واقع اولد دخی ساعت قصاصيون او خيسى النور بعد حادث اولن زياده و نقصانه اعتبار اولنماز ابو عبيد
 ايتدى بوزاب حديث قولى در اهل عراق قولى دكدر اللطاة لا ملك فقی و الفك قصر بيله ايش نار معنایه لطا
 لا ملك فقی و الفك كذا لك قصر بيله اسماء ناردن راسم در معرفه در لا ينصرف در اللطاة همزه نك و تانك كسر بيله
 ايش بالكانقى التهاب نار معنایه التلطي فقتينله و طانك كسرى و تشدد بيله ايش قدر بحله يالكافى تلطب نار
 معنایه اللعولامك فقی و عينك سكونيله اهل شهوت اولوب حريص اولن كسند للى لا ملك فقی و الفك قصر بيله
 بمعناه بقال لعل لعل و لعل كدر كه طانوب دوشن كسند دغای خيرند استعمال اولور بقال لعلك عالیا
 لذالزبد الدعالة بان شتغش و لتعاش عين مهمله و مشين معجه ايله دوشن كسند طوزمق در اللعوة لا ملك فقی و عينك
 سكونيله مؤننى بقال كلبه لعوة اى حريصة و لغوه عربدن بر قومك اسمى در و لغوة الجوع زياده اجلغه دخی
 دیرل و قر ايتدى لغوه شول سياحه دیرل كه به باشنك طرافند اولور و ذلوه حير ولاينند ملكدن يا خود
 ملك اعلانك مادونى اولن كسند دن عبارت در اللغى عينك كسرى و مد بيله رنسنه بى بلاين كسند بقال ما
 به الاغى قرواى ما بها من باحس عساو قروا فاك فقی و راء مهمله نك سكونيله بيوك چاغنه دیرل كاسه برزك
 معنایه و عس دخی عين وسين مهملته ذكر اولن كاسه و بوبو كلا ملك معنایى ما بها احد ديك اولور اللعاع
 لا ملك فقیله اول ظهور ابدن لوت در التلطي فقتينله و عينك كسرى و تشددى و مد بيله ذكر اولن اوفى
 و رنك ابن الاعراب رولى اوزن بقال خرجنا تلطي اى ناخذ اللعاع و بونك اصلي تلغع ابدى اوج عينك تو البسن

فقا

لطا

لعا

لعا

لعا

لعا

كربه كوروب بونك بيله تبدل ايلالاعاع همزه نك كسرى ايله رذكر اولن اوفى بونك بقال العتب الارض
 اذا اخرجت اللعاع التلطي فقتينله و عينك كسرى و تشدد بيله بال قوامه كلك بقال تلعي العسل اذا تعقد
 اللعولامك فقی و عينك معنایه سكونيله رباطل نسند صادر اولن بقال لغوت باليون و لغوكاب اوزنه دخی اطلاق
 اولنور اللغى لا ملك فقی و الفك قصر بيله بمعناه بقال لغاب لغوا من الباب الاول و لنى بلنى لنى من الباب الرابع و لنى
 صوته دخی دیرل و غاكى و لنى رنسنه حريص اولغه دخی دیرل بقال لنى به لنى من الباب الرابع ايضا اذ الهج
 و لنى حمله رنسنه حريص اولغه دیرل و لنى شراى جوق ايمكه دخی دیرل بقال لنى بالشرب اذا اكثر منه و لغوشول
 عينه دخی دیرل كه قلب انوك اوزنه برقرار اولمه كقولك فى ثناء الكلام بلى والله ولا والله و لغوشول كسر ك دوم
 يا و رنسنه دخی دیرل كه عدد دن و لنيوب ديتد و ديت مثالند حسابه فائمه الالقاء همزه نك كسرى و الفك مد بيله
 رنسنه بى بطل قلن بقول الفيت التى اذ ابطلته و كان ابن عباس باغى طلاق المكره معنى مكره اوان كسند بك طلاقى
 باطلد در ابدى و الفاعل ددن رنسنه بى اسقاط ايمكه دخی دیرل بقال الفاء من العدد اذا الفاء منه اللاغيد
 عينك كسر بيله لغوا و ان كلات معنایه در قال الله تعالى لا تسمع فيها لاغية اى كلة ذات لغو و هو مثل بامر و لاين
 اصحاب الثمر و اللين اللغة لا ملك خمى و عينك تحفيله شول لفظ در كه انوكه هر قوم كندى مراد بدن بعض
 ايدر اصلي لنى يا خود لغو در ها و او دن عوض در اللغى لا ملك خمى و الفك قصر بيله جمى لغت معنایه رة بيله برى
 كى و بره دوه بور نلغه دیرل كه اولد دوه بورته كچورد كرى حلقه در اللغات لا ملك خمى ايله كذا لك جمى
 و بره طایفه سنك بعضى جمعت لغاتهم دخی دیرل تانك فقیله تاء جمى ها اوزن و وقف اولن تاء تشد ايمكه
 اللغوى لا ملك خمى و عينك فقی و بونك تشدد بيله لغته منسوب اولن كسند و لا ملك فقیله لغوى ديك جايز
 و كدر اللقاء لا ملك فقی و فادن صكره الفك مد بيله رنسنه در كه حقير و يسير و خيس اوله بقال رضى فلان
 من الوفاء باللقاء يعنى اول كسند حق و افيسنندن شى فقيهه راضى اولدى التلغية على وزن التريه رنسنه كسند حقين
 ز ايمك تقول لفاء حقه اى بحسه و بحس باء موحدة و خاء معجه ايله نقص معنایه در الالقاء همزه نك كسرى
 و الفك مد بيله رنسنه بى بولن بقول الفيت التى اذا وجدت التلاقي تانك فقی و فاك كسرى و مد بيله
 رنسنه بى ندارك ايمك تقول تلافيته اذا نداركته اللقاء لا ملك كسرى و الفك فادن صكره مد بيله بولشقى
 اللغى لا ملك خمى و الفك قصر بيله بمعناه اللغى لا ملك خمى و فاك كسرى و بونك تشدد بيله بمعناه اللقيان
 لا ملك خمى و فاك سكونى ايله بمعناه كذا لك اللقيان وزن مزبور اوزن بمعناه كذا لك اللقية لا ملك فقی
 و فاك سكونيله بمعناه كذا لك اللقاء لا ملك كسرى و الفك مد بيله بمعناه كذا لك يقية لقاء من الباب
 الرابع و لنى و لقيان و لقيانه واحدة و لقيه واحدة و لقاء واحدة و لا ثقل لقاء بكسر اللام و قصر الالف
 بها مودة و ليست من كلام العرب الالقاء همزه نك كسرى و الفك مد بيله رنسنه بى رفق بقول القيتيه
 اذ اطرخته و تقول القه من يدك و الق من يدك و رنسنه به محبت دوشر مكه دخی دیرل بقول القيت ايله
 المودة و بالمودة اللقية همزه نك خمى و فاك كسرى و بونك تشدد بيله لغز كه عوام اكا بلحه دیرل بقال
 القيت عليه القية اى احببه و احببه حاء مهمله و حمله لغز معنایه در الالقاء همزه نك و تانك كسرى و الفك
 مد بيله بولشقى التلاقي تانك فقی و فاك كسرى و مد بيله كذا لك بولشقى يقال التلاقي و تلاقوا و تلاقوا الالقاء همزه نك
 و تانك كسر بيله ارقه اوزن اتق يقال استلنى على قفاه التلطي فقتينله و فاك كسرى و تشدد بيله رنسنه بى
 قر شولن بقال نلقاه اذا استقبله و لنى برى غرندن خير المعه دخی دیرل منه قوله تعالى اذ تلقونهم بالسكينة
 ياخذ بعض عن بعض التلقاء تانك كسرى و لا ملك سكونى و الفك مد بيله مصدر در لقا معنایه و لقا

مقابل معنائه طرف دخی کلور بقال جلس تلقاه ای حذاءه اللقاء لامك فقي والفك مدبله شول نسته درك
 حقیر اولد خیرین رغش اوله الاقاء همز نك فقي والفك مدبله جمعی رغش نسته ل معنائه اللقوة لامك
 فقي وفاقك سكوتیه مرصدركه انسللك بوزنه عارض اولوب اغزی اكور ولقوة طوشقل دبدكاری قوشك
 دیشسته و تیز حامله اولن ناقه یه دخی دیرل و فی المثل لقوة صادقت قیسا وقیسا فاقك فقي وبانك كسری
 ومدبله شول ارکاک درك دیشسته تیز حامله قیلله اللقوة لامك كسری بله كذلك ذكر اولن قوشه دیرل و مر
 قوشه لقوه دبدكاری اغزی نك ای جانبی و امخ اولد و غندن اوتری در الملقوم مملك فقي و لامك سكوتی و وواوك
 تشدد بله مرض مزبون مبتلا اولن كسره بقال لی فلان علی البناء المجهول فهو ملقو للكي لامك فقي والفك قصر بله
 بر نسته یه حر یص اولن بقال فلان لی نك اذا الالح و بر كسره یه ملازمت ایتمكه دخی دیرل بقال لکیت بفلان
 ای لازمته اللی لامك فقي والفك قصر بله طودق سياهه ما بل اولن كعرب طایفه سی قشده مستحب در الالی
 همز نك فقي و لامك سكوتی والفك قصر بله طودق دخی ذكر اولن لون اوزن اولن كسره اللیاء لامك فقي و مملك
 سكوتی والفك مدبله شول عور ندر ك طودق دخی ذكر اولن وجه اوزن اوله بقال رجل المی و جاریه لمیاء والمی شول
 كوكبه دخی دیرل ككشیاف اولوب سیاه اوله بقال ظل المی و شجرة المی الطلال الاقاء همز نك و تانك كسری بله بلدر مق
 بقال التی لونه اذ النع و كاه اولور همزه ابله دخی استعمال اولور الله لامك فقي و مملك تخفیف ابله بر كسره نك
 باشد اشی و مثلی ها اخرین حذف اولن حرف علتدن عوض در و فی الحدیث لیتزوج الرجل لمتد ولتمه
 بر كسره نك مصاحبه نك دخی دیرل اوچدن اونه وارنجه الی لامك فقي و بانك تشدد بله ای نو كك تقول اویت
 الحبل اذ اقلته ولی بر كسره باشن دوندر مكه دخی دیرل الالواء همزه نك كسری والفك مدبله بمعناه بقال لوی
 رأسه والوی رأسه اذ المال و اعرض و یاری تعالینك وان تلور والو تعرضوا قولندك و اونه در ابن عباس ایتدی
 مراد قاضی در كك احد خصمین ایچون اولرندن اعراض ایدر و وواو واحد ابله و ضم لامه دخی قراءت ایتمشدر در
 وایت دن مشتق اولن اوزن مجاهد ایتدی معنی لن تلوا الشهاده فتنه یوها و تعرضوا عنها فتنه كوهاد یكدر و و
 والواقه قور غن صالمغه دخی دیرل بقال لوت الناقه ذننها والوت بذننها اذا حركت همزه ابله اولد قد ابله
 استعمال اولور ولی بر كسره فی غیر بلر اوزنه اختیار ایتمك معنائه دخی کلور بقال لوتیه علیه اذ عطفت والوا
 قوم تو كندی و ده داخل اولغه دخی دیرل بقال لوی القوم اذ اصار و الی لوی الرمل و سیمی تفسیر لوی الرمل
 انشاء الله و بقال لودم فازل اولور كسره نك حقن الوب كتمكه دخی دیرل بقال لوی فلان یحی اذ اذهب و مطلقا
 الوب كتمكه دخی دیرل بقال لوت بعنقاء مغرب ای ذهبت و مغرب مملك فقي و ورا نك كسری بله در الواب كسره
 کیما سیمین محریك ابدوب اشارت ایتمكه دخی دیرل بقال لوی بشو اذ الملع و اشار اللویان لامك كسری و وواوك فقي
 و بانك تخفیف ابله تنبیه سی قوم نهایت بولدغی برل معنائه الالویه همزه نك فقي و وواوك كسری و بانك تخفیف ابله
 محی و الویه شول خرد و بر قلم دخی دیرل كك سجاددن و الای بیراغندن اشغه در والوا اوت صولمغه دخی دیرل
 بقال لوی البقل اذ اقبل اللیان لامك فقي و بانك تشدد بله دینی كلندر مملك بقال لواه بدینه لی اذ اظله التلویه
 علی وزن التریمة بونی بور مق قهر و غلبه معنائه بقال لوی عناق الرجال فی الخصومة تشدد للكثره و المبالغة
 قال الله تعالی لو لو و سهم الالواء همزه نك و تانك كسری بله بورلق التلوی فقتنله و وواوك كسری و تشدد بله
 بمعناه بقال التلوی الشی و تلوی یعنی والتواغیر ایچون طعام صقلغه دخی دیرل بقال التوت المرأة تلویه و سیمی
 تفسیر الالویه انشاء الله تعالی لوی الرمل لامك كسری والفك قصر بله قوم تو كندی بر منقطع الرمل معنائه
 الالوی همزه نك فقي والفك قصر بله شول قورق درك ذاتندن اكری اوله كی قورغی كی مثلا والوی اجتناب

وحدراوزن اولوب دایما منفرد اولن كسره یه دخی دیرل اللواء لامك كسری والفك مدبله استعاق كاهامره
 مخصوص در الوی لامك فقي والفك قصر بله بر مرصدركه اندن كوكب بور مغله تعبیر اولور تقول لوی من الباب
 الرابع اذ امر من الالوی لامك فقي و وواوك كسری و بانك تشدد بله فعل وزناوزن صولن اوت اللویه لامك فقي
 و وواوك كسری و بانك تشدد بله فیرا ایچون صقلن طعام اللان لامك فقي و مدی و همزه نك فقي و مدی
 و تونك فقیله الذي كله سنك جمعی اللان لامك فقي و تشدد ی و همزه نك كسری و مدبله كذلك الذي كله سنك
 جمعی حالت نصبه و حالت جرده اللان لامك فقي و تشدد ی و همزه نك فقي و مدبله نونسر اللان لامك فقي
 و تشدد ی و بانك اثباتی ایله علی كل حال كذلك جمعی و بوند رجال و نسابر اولور و تصغیر اولماز ز بر تصغیر
 مز بور دن اللیات ابله نساطا یغه سچون و اللذیون ابله رجال طایفه سچون غنا كلشدر اللان لامك تشدد بله
 یلایه و لامد و لا همزه كذلك الذي كله سنك مولى و منهم من یهمز اللهه لامك فقي و هلك تخفیف ابله
 كوكبك دیل ككسقف فك نهائنده اولور اللی لامك فقي والفك قصر بله جمعی ذكر اولن دبلر معنائه اللوات
 فقتنله كذلك جمعی اللیات فقتنله كذلك جمعی قطیات كی كقطانك جمعی در یوزنك دبدكاری قوش معنائه
 اللهه لامك كسری والفك مدبله كذلك لهانك جمعی اضایله اشی كی و اشی كوله دیرل غدر معنائه اللهه لامك
 فقي و هانك سكوتیه شول نسته در كك من چكن كسره الیه درك من اغزیه القابدر و لوه و خشبشه دخی دیرل
 كرك انچه اولسون كرك غیری اولسون اللی لامك فقي والفك قصر بله جمعی بقال انه لمطعمه للی اذ اكل جوادا
 یعطى الشی اكثر اللی لامك فقي و بانك تشدد بله بر نسته دن متسلی اولوب انوك ذكر نك ایتمك اللیان
 لامك فقي و هانك سكوتیه كذلك متسلی اولن تقول لهیت عن الشی الی الی و الی اذ اسلوت عنه و تركت ذكره
 واضربت عنه الالواء همزه نك كسری والفك مدبله بر كسره فی مشغول قلق بقال الهاء اذ اشغله التلویه علی وزن
 الترصیه بر كسره فی اوتق یعنی متسلی قلق بقال لهاء یه تلویه اذ اعلله اللهو لامك فقي و هانك سكوتیه بر نسته ابله
 اوینامق تقول لهوت بالشی الی الی اذ العبت به و كاه اولور لهو جماعدن كتابت اولور و كاه اولور عورندن كتابت
 اولور كاه قال الله تعالی لو اردنا ان نخذلهم لاخذنا قالوا ای امرأه وقیل ولدا التلوی فقتنله و هانك كسری
 و تشدد بله كذلك لوی نامق تقول تلویت به اذ العبت التلوی تانك فقي و هانك كسری و مدبله بر قاج كسره بری
 بر بله او تعلق بقال تلهو ای الی بعضهم ببعض الاله همزه نك كسری و لامك سكوتی و هانك فقي اوزن بناسی ابله
 اخرین یساقط اولمافله امر در ترك ایت معنائه تقول لله عن الشی ای ترك و فی الحدیث فی البطل بعد الوضوء الاله
 عنه یعنی اتروضوی انضای وضو اوزن زنده ترك ایله و كان ابن الزیر اذ اصبح صوت الرعد لعی عن حدیثه یعنی كلامه
 اعراض ایدر دی و اصحی ایتدی الاله عنه و الاله منه بر مغله در اللهو لامك فقي و هانك فقي و وواوك تشدد ی بله فعل
 و زنی اوزن ترك ایدر یحی كسره بقال فلان لهو عن الخیر الالهیه همزه نك فقي و لامك سكوتی و هانك كسری
 و بانك تشدد ی ایله لهو دن مشتق اولمافله افعوله و زنی اوزن شول نسته در كك ای و یحق ایدر نورل بقال بینهم
 الهیه كی یقال بینهم الحیة و الحیة لغزه دیرل یعنی ان زنده لغز و لدر كك بری زن انوكه امتحان ایدر اللهه لامك
 فقي و الفك مدبله مقدار معنائه یقال هم لهاء مانه مثل قولك زهه مانه ای قدرها اللیاء لامك كسری والفك
 مدبله بخوده سچیه بر نسته در كك اكل اولور زیاده اقدرا كك حجاز و لا یلند اولور ابو عیدر و ایتی اوزن و فی الحدیث
 دخل علی معاویه و هو یأكل لیاء معشی ای مقشر اوچن بر عورت بیاضله و صف اولنسه كانه الیاء دیرل الیاء لامك
 كسری والفك قصر بله شول لدر كك صودن ازان در فقی الی الما و مملك فقي و همزه نك سكوتیه دری و اصح
 اولسون و یحیكك المای وزن مزبور اوزن ذكر اولن معنائه در یقال ما توت الخلف ما و لوما یه ما اذ امدته

لها

لها

حتى يفسح وما يفسد لولغته دخی دیرل بقال ما یفهم ما یامن الباب الثالث اذا فسد التانی فقتبناه وھزنتك
 کسری وتشدد بدله دری حکککله واسع اولق بقال تانی الجلد تانی تانی اذا اتسع وتانی فاسد اولغته دخی
 دیرل بقال تانی یفهم اذا فسد التانی مہمک کسری وھزنتك فضیلة یوزک مراتب عددن دراصلی ما ی درمی
 وزنی اوزن هایان عوض اولشدر المئون مہمک کسری وھزنتك ضمی ومدبله جمی وبعضیلر ھزنتك مہمک دخی
 مضموم قبلوب مئون دبد بلر لات مہمک ضمی وھزنتك فقی ومدبله کذلک جمی مات کبی ابن السکیت روایتی
 اوزن و بعض عرب مائة درهم دیرل مہمک شمام ضم ابدوب اظهار اتمامکله وسبب یبایدی تانی تانی دیرل و بونک
 حتی ثلاث مئین یاخود ثلاث مات دیک ابدی شہ کثلاثہ الاف دیرل زرا ثلاثہ کثلاثہ مئین عشرہ واربعة
 جمع در ثلاثہ رجال وعشرہ رجال دیرل لکن تانی تانی کلمہ سن احد عشرہ و ثلاث عشرہ تشبیه ابدوب مئین
 مفرد کتور دیرل و شول کمنہ کہ مئون دیوب نونی مرفوع ومنون قلشدر انوک تقدیرنہ ابدی قول واردری فعلین
 وزنی اوزن اولق غسلین کبی و بوا غفش قولی در شاذ در وری دخی فعلیل وزنی اوزن اولق در حرف اول مکسور
 قانشدر ما بیدی مکسور اولد غیصون و بونک اصلی مٹی در عسی ابلہ عسی کبی پس یا نونہ تبدیل اولغته مئون
 اولشدر الاما ھزنتك کسری ومہمک سکونی والفک مدبله برسنہ یوز عدد اولق بقال اما ی القوم اذ اصاروا
 مائة واما برسنہ یوز عدد قلغہ دخی دیرل بقول اما یفهم انا تہ کم اوزن بدلتدی مات غم فلان دیرل قن یوز
 عددہ ابرشہ واما یفہمک دیرل قن یوز عددہ ابرشدر سک المول مہمک ضمی والفک مدبله پنی چاغرمق بقال
 مات السنور واما اذ اصاحت مثل مات تا مواما المتو مہمک فقی و بونک سکونی برسنہ یوز چکک بقول متونہ
 الشی اذ مدد تہ التانی فقتبناه وتاء تانی تانی وتشدد بدله یانی اوزانوب کرککک چکک بقال تانی فی ترع القوس اذا
 مد الصلب المح مہمک فقی و حانک سکونی یوز مق المحی مہمک فقی و حانک سکونی ببعناہ بقال محالوجہ محوہ محو
 من الباب الاول وبعیہ من الباب الثاني وبعیہ من الباب الثالث ومحور موضعک دخی اسمی در المسحوق مہمک فقی
 وواوک تشدد بدله یوز نش سنہ المسمی مہمک فقی و بونک تشدد بدله ببعناہ وواو یایہ قلب اولندی ما قبلی مکسور
 اولد غندن اوتری ویاہ اولی یاء تانیہ دہ ادغام اولندی بو ذکر اولن جوہر نیک اداسی در غالباً مراد مسحوق
 کلمہ سنہ حانک ضمی لاجل الیاء کسریہ تبدیل اولندی وواساکی لین طبعیتدن اوتری حابل اولد و غیچون دیکدن
 الاعیاء ھزنتك کسری ومہمک کسری وتشدد بدله یوز لقی بقال المحی من باب انفعیل منہ الامضاء ھزنتك و تانک
 لغتہ فیہ ضعیفہ محوہ مہمک فقی و حانک سکونیہ شمال بلی بلودی محولند کچون محوہ دیشدر معرفہ در
 کسر بلہ ببعناہ لا یصرف در اکالف لام داخل اولمز و یغور و یوزنہ عوام یفہمہ دخی دیرل بقال ترکب الارض
 حوہ واحدة اذا طبقها المطر المحمہ مہمک اولک کسری و تانی تانی سکونیہ شول بریان سی در کہ انوک کلمہ مہمک واکستنیہ
 اولن سنہ پاک اولن و التانی فقتبناه وعلک کسری وتشدد بدله برسنہ دن اجتناب ابدوب یزی اولق الاعیاء
 ھزنتك کسری ومہمک کسری وتشدد بدله ببعناہ تقول تحیت من الشی و التحیت منہ اذا تبرأت منہ و تحرجت
 و تحرج حاء مہمک ابلہ تحیت معناسنہ در المدی مہمک فقی والفک قصر بلہ غایت برسنہ تانک تانی معناسنہ بقال
 قطعہ ارض قدر مدی البصر و قدر مدی البصر علی روایہ یعقوب المدی مہمک فقی و بونک کسری و بونک تشدد بدله
 فعلیل وزنی اوزن شول حوہ در کہ انوک طرافتہ طاش د کلمش اولہ الامدیہ ھزنتك فقی و بونک کسری و بونک
 تحقیقہ جمی ذکر اولن حوہ مہمک معناسنہ المدیہ مہمک ضمی و بونک سکونیہ یوزک جمی سکین عظم معناسنہ
 وکاه اولوز مہمک مکسور ابدول المدیات مہمک ضمی و بونک سکونیہ جمی و المدی مہمک ضمی والفک قصر بلہ جمی

متا

مجا

معا

مدا

مذا

مدا

مرا

مذا

بنکم کلیہ کلمہ سنہ ذکر اولشدر وکلیہ بوکرکہ دیرل کردہ معناسنہ المدی مہمک ضمی و بونک سکونیہ شام
 متر بفع منسوب بر کلیہ نیک اسمی در و بومدک غیری در المدی مہمک فقی و بونک سکونیہ شول
 صودرکہ رجالدن ملاعبہ و تقبیل اثنا سنہ صادر اولوز کہ بوندہ لازم اولن وضو در الامضاء ھزنتك
 کسری والفک مدبله ببعناہ واما تانی مرعیہ صالغہ دخی دیرل بقول امذبت فرسی اذا رسلتها فی المرحی
 وکاه اولوز مذبتہ دخی دیرل ابو عبیدر و ابی اوزن تقول مذی منہ الرجل وامذی وبقال کل ذکر یزدی وکل انشی
 تقذی وقذی رحمن کلن اق صوید دیرل المضاء مہمک کسری والفک مدبله مذی کتور شمک المضاء مہمک اولک
 ضمی ابلہ ببعناہ و فی الحدیث الغیرہ من الاجان والمضاء من النفاق ابو عبیدر ایتدی مضاء برکسنہ کند و یب متعلق
 رجال ونسانی بری برنہ مختلف طو قوب بری برندن مذی کتور مکدر دبدی واموی ایتدی مٹی و مذی وودی
 یوز جمہ سنہ یال مشدد در المادی ذالک کسری و بونک تشدد بدله یالیہ دیرل عسل ایض معناسنہ المادیہ
 ذالک کسری و بونک تشدد بدله شول زن در کہ ملائم اولوب خشونت اوزن اولیہ و بوجہ تندن نجرہ دخی
 مادیہ دیرل بوغزدن سہولت اوزن ایتدو کندن اوتری المرو مہمک فقی و بونک سکونی ابلہ شول اق و براق
 طشدر دزکہ لی چقاغہ استعمال ابدوب اندن تش جقرول المرو ووزن مز بور اوزن واحدی ذکر اولن چقمقارک
 بری معناسنہ و مکہ مشرفہ دہ اولن مرو یہ م وہ دید ککری بوسبیدن در و مرو یاخیندن برنوعہ دخی
 اطلاق اولنور للمری مہمک فقی و بونک سکونیہ ناقہ کلمہ سن صفا مقدو سودی چقسون دیوب تقول مریت
 الناقہ مر یامن الباب الثاني اذا مسحت ضرعها لتدر و مری اتی قمی ابلہ یاغیری سنہ ابلہ سوروب خادر
 اولد وخی دکلو سرعت ایتدر مکدر تقول مریت الفرس اذا سخرت ماعنہ من الجری بسوط اوغیرہ و مری
 ات اللرن او بنار کبی تحریرک آیمکہ دخی دیرل بقال مری الفرس بیدہ اذا حرکها علی الارض کالعبث و مری
 بل بلودی بغدر مفعہ دخی دیرل بقال الیجتری العباب ای تستدن و برکسنہ کحق انکار آیمکہ دخی دیرل
 بقال مرہ حقہ اذا جحد وقری قوله تعالی افر و نه علی ما یری لامراء ھزنتك کسری والفک مدبله ناقہ کلمہ
 سودی کلک بقال امرت الناقہ اذا در لبنا المری مہمک فقی و بونک کسری و بونک تشدد بدله فعلیل وزنی اوزن
 شول ناقہ در کہ سودی چوقدر کسائی روائی اوزن و بعضیلر ایتدی مری شول ناقہ در کہ مہمک صفاغہ
 سودی کلور ابو زید ایتدی بومہوز دکلدر المراء مہمک فقی والفک قصر بلہ جمی للمریہ مہمک کسری و بونک
 سکونیہ اسم در لغتہ قمی ابلہ یاغیری سنہ ابلہ سرعت ایتدر مک معناسنہ وکاه اولوز مہمک مضموم دخی ایدرل
 و مریہ شک معناسنہ دخی کلور و بوندہ دخی کاه اولوز مہمک مضموم قلرل وقری یما قوله تعالی فلاتک فی مریہ
 منہ ثعلب ایتدی تم وکسر لغتدر و اما مریہ الناقہ یعنی ناقہ کلمہ برنوعہ سوت و مریہ بوندہ کسردن غیری
 جائز دکلدر ضم غلط در و بوحصری صاحب صراح جری فرسہ متعلق اولن مریہ دہ توہم ابدوب مریت
 الفرس اذا سخرت من الفرس ماعنہ من الجری بسوط اوغیرہ مریہ بالکسر لاغیر اسم فیہ دیشدر یسن
 بو غلط اولوزن رامعنا ی مز بور دہ اولن مریہ دہ تم وکسر جائز در مککہ کلامی ظاہرندن صرف اولنوب
 تا و بول اولنہ الامراء ھزنتك کسری و بونک کسری و بونک تشدد بدله بل بلودہ بغور یغدر حق بقال الیجتری العباب ای تستدن
 المراء مہمک کسری والفک مدبله مجادلہ قلن تقول مارت الرجل امار یہ مراء اذا جادلته و امقر برسنہ دہ شک
 آیمکہ دخی دیرل التاری تانک فقی و بونک کسری و بونک تشدد بدله کذلک شک آیمک مرو مہمک فقی و بونک سکونیہ
 بر شہرک اسمی در المروری مہمک فقی و بونک سکونی وواوک فقی و بونک تشدد بدله مرو یہ منسوب اولن سنہ
 ران بادہ لولغہ علی غیر القیاس کشدر الثوب المرو مہمک فقی و بونک سکونی و بونک تشدد بدله ذکر اولن

جعی ذکر اولن قوسلر معنایه المکاء میبک فنی و کافک تخفیفی والفک مدله صفاق صغیر معنایه و صقلق
 چالغده دخی دیرلر انکو میبک فنی و کافک سکونی ابله سکذک صقلق چالغی بقال مکایکو مکو اومکا
 اذاصفر قال الله تعالی و ما کان صلوتهم عند البیت الامکاء و تصدیقه و تصدیقه صنادهم ابله ال چالغی در
 تصدیق معنایه و بو مقام صاحب صراح میبک فنی و کافک تخفیفی ابله تصدیق ایتشدر غلط در زیر انکو لیدن
 چاغرمق معنایه در شفی لیدن ککر کدر تا کد صقلق و رمک معنایه اوله و مکو و خشی اولن جانور
 ابنه دخی دیرلر الامکاء همزه نکه فنی والفک مدله جعی ذکر اولن ایتلر معنایه المکاء میبک فنی
 والفک مدله بالفک خروج الی من الدبر معنایه ابو عبیده روایتی اوزن بقال مکت استه تمکو مکاء المکاء
 میبک فنی والفک قصر بله نکی و طوشن و انله شبیه اولن جانور لری در النکی فحشینه و کافک کسری
 و تشدید بله ایت کوزن در نه سور و یق قانع بقال غمی لغرس اذا حک عینه بر کتبه و کاه اولن ریمکی
 لغرس معنایه ده کوزن شکر شاعر ک شعرنه کالمکی بدم القتل واقع اولمشدر کلمتو غمی و انهم
 معنایه و مکال علمدن بر کوبت ناسور لقی بلغه دخی دیرلر بقال مکت ید من العمل من الباب الرابع اذا اجملت
 من العمل و محل جملة ال ایشدیر ککه دیرلر یعقوب ابتدی بن بونی کلابیدن اجتماع ایتدم میبک کلیل میبک کسری
 و مدی و همزه نکه دخی کسری و مدله اسم در کمر کب در میبک الفظی ابله ایل افظندن و ایل جبرانی یا خود سیرانی
 لغی اوزن الله دیکدر بن عبد الله اینه شید اولور شکر مرور ایشدر میبک کسری و مدی و همزه نکه
 کسری بله جمعاه لغه فیه علی روایة ابن السکیت میبک کسری و مدله بمعناه اخفش ایتدی همزه ابله
 و همزه سر لغت در قال الشاعر فی شعره و یوم بدی لقیمنا کنا مدی در رفع النصر میبک کسری و مدله علی وزن
 التریمة و کسینه یی رنسنه ابله متاعلندن من بقال ملاک الله حبیبک ای متعک و اعاشک معطو بلا قال الشاعر
 فی شعره قد کنت ارجوان املاک حقیقه فخال قضاء الله ذون رجائنا التملی فحشینه و لامک کسری و تشدید بله
 برنسنه ابله جمع اولن بقول تلک عمی ای استمعت منه و بقال لمن لبس الحدید انلیت جند او تلک
 حبیبایی جند بی اسکد و حبیبک کمدت مدله ده معبشت قبل الملاوة میبک فنی و لامک تخفیفیه
 زمان طویل و میبک غمی و کسری دخی لغت در بقول ایت عند ملاوة من الدهر و ملاوة و ملاوة ای حیثا
 ویرله و بقول ملاوة ملیته ای قمع و تعین زمانی در الملاوة میبک فنی و لامک سکونی ابله بمعناها و میبک
 غمی و کسری دخی لغت در فرا و اوینی اوزن الی میبک فنی و یانک تشدید بله ز مانند بر مقدار که طولیده
 متصف اوله بقال اقام ملیا من الدهر قال الله تعالی و اخرجنی ملیا ای طویلا و مضی علی من النهار ای ساعه
 طویل الملامک فنی والفک قصر بله بحر اوملا کجه ابله کوندن معنایه اولن ملونک واحدی دخی
 کلور علی ماسیحی عقیب ذلک الملوان فحشینه صغه تنبیه اوزن کجه ابله کوندن لیل و نهار معنایه
 بقال لا فاعلمه الخلف الملوان لا مله همزه نکه کسری والفک مدله مدی اوزن غمی بقول تلک فیه
 ای اطلت و اطلی الله ای امهله و طول له و املا طوارک ایتلر اوزن غمی دیرلر بقول تلک فیه اطلت للبعیر اذا و سعت
 له فی قید و املحروف کتابی جع ایتکه دخی دیرلر بقول ایتل کتاب الی و املته الثانی جید تان جاء بهما
 القرآن المکاء فنی والفک قصر بله بطن که انوکله و زنا و انور که اول بور سکسان متقال در المنون فحشینه
 تنبیه سنی الامناء همزه نکه فنی والفک مدله جعی و مناسن در افصح در و مناسن دخی دیرلر بقال مثاله المنانی

ای قدر

ای قدر و مناسن مقابل معنایه ده کلور بقال داری مناد ارفلان ای مقابله و فی حدیث مجاهدان الحرم حرم
 مناه من السموات السبع و الارضین السبع ای قصره و حذو یعنی حرم شریف ذکر اولن انله مقابل روکام
 اولور مناسن از لدن رخم اولن ضرورت شعر ایچون ته کم شعر لید ده واقع اولمشدر و لکن بو ضرورت قبیله دی
 المنی میبک فنی و یانک تشدید بله ازلک ما و جل معنایه و یونک استعالی تشدید بله در اگر چه مذی و و ذی
 کله لره استعمال تخفیفیه در و مذی و و ذی ملاعبه و یونک کان صور در و یونک رجل ازل منی قلدی معنایه
 دیرلر منی الرجل دیرلر من الباب الرابع الامناء همزه نکه کسری والفک مدله کذلک ازل منی معنایه در و قوله تعالی
 من منی فی قری بالثناء علی النطفة و بالیاء علی المنی و امناسنایه کلکه دخی دیرلر ابن الاعرابی روایتی اوزن بقال امنی
 القوم اذ اتوا منی و منی مکده بر موضعک اسمی در علی ماسیحی الامناء همزه نکه و یانک کسری بله معنی خروجن
 طلب ایتلر بقال امنی الرجل اذ استدی خروجه المنی المینه میبک فنی و یونک کسری و یانک تشدید بله اولم موت
 معنایه و مزبون منیه دیرلر مقدار اولد هیون المیا یا میبک فنی والفک قصر بله جعی مونلر معنایه المینه
 میبک غمی و یونک سکونیه مقصود منی معنایه المنی میبک غمی والفک قصر بله جعی مقصودلر معنایه و منیه
 الناقه شول کونلره دیرلر که ناقه حامله و المشیدر قالما مشیدر اول کونلره ییلنور که اول ازلک ناقه یه وارد و غی
 کوندن صکره یکن اوزن ش کجه در بقال هی فی منیه یعنی ناقه ذکر اولن یا مندر الامناء همزه نکه و یانک کسری بله
 ازلک جماعت ایتلر طلب ایتلر بقول امتنی للفعل علی الجناء لجهول و امتناعی نام موضعه کلکه دخی دیرلر علی
 ماسیحی عقیب ذلک بقال امنی القوم اذ اتوا منی علی روایة یونس منی میبک کسری و یونک فنی و یونک تشدید بله
 مشرفه ده بر موضعک اسمی در مذکر و منصرف در الامینه همزه نکه غمی و یونک کسری و یانک تشدید بله
 مقصود الامانی همزه نکه فنی و یونک کسری و یانک تشدید بله جعی مقصودلر معنایه النی فحشینه و یونک
 کسری و تشدید بله برنسنه ای و یونک التنبیه علی وزن التریمة او مندر منی بقول تلک غمی و منیت غیری تنبیه و غمی
 لوقی معنایه دخی کلور بقول تلک غمی اذ اقر الله تعالی و منهم امیون لا یعلمون الکتاب الامانی و بقال اهدا
 منی رویته امشی غمیته ای قرأته و غمی کذب ایتکه دخی دیرلر بقال فلان غمی الاحادیث ای یفتعلها و یومین دن
 مقبول در و منی کذب برلر المنو میبک فنی و یونک سکونیه صنامق المنی میبک فنی و یونک سکونیه کذلک صنامق
 بقول منو و منیه اذ التنبیه و ابتلا تجر بهیه درلر الماخوة میبک کسری بله جزا معنایه بقال لامینک منا و نکل ای
 لا جزینک جزاء المانات میبک غمی ابله برنسنه ای کلندر مک ماطله معنایه و مانات انتظان دخی دیرلر و ابو یزید
 ایتدی مانات مکافات معنایه دخی کلور بقول مانتیک بلا همز یعنی کافا نکل مناه میبک فحشینه و یونک و غمزه
 قبیله هیچون برتک اسمی در صم مخصوص معنایه که مکده مشرفه ابله مدینه منون مابینند واقع اولمشدی
 و اخر نه و لان هانا بیت ایچوندن و یونک و زنه ابله دخی و قضا و غمی ایتلر در المنوی فحشینه و یانک تشدید بله منابه
 منسوب اولان کسینه و عید منات بن ادین طاعنه و زید بن مناه بن عیم بن مرر کسینه نکل دیرلر مد و قصر جازدر
 یعنی عید مناه و عید مناه جازدر الموماة میبک فنی و و اوک سکونیه بریه مفاز معنایه الموالی میبک فنی
 و یانک کسری و مدله جعی مفاز معنایه و ابن السراج ایتدی موماتک اصلی موموه در فعالة و زنی اوزن یونس
 بو مضاعف در و او مفرک و ما قبل مفتوح اولد غندن اوزی الفه قاب اولنوب موماة اولمشدر دیدی المیا
 میبک فنی والفک قصر بله بیان صغری بقرو غمی معنایه الماهه میبک فنی ابله واحدی ذکر اولن صغر لک بری
 معنایه و مهابة بالون دخی دیرلر که صرجه جنسندندر المهورات فحشینه جعی ذکر اولن صغر لک معنایه و مهوات
 بالور معنایه اولنک دخی جعی کار و المیات فحشینه کذلک جعی بلور معنایه الماهه میبک فنی والفک قصر بله صغر
 مادامق و زاق اولن قیل مهت و مهاف بیاضه الماهه میبک غمی ابله کذلک صوبی در که ناقه در و یونک فنی

موماه

الا بنی سلیمان ولان ابی برادر دن بعد بنی سلیم قبیله سندن سوال ایند و کمد واوله استعمالی
 معلوم دکلدر دید بلر و ابو عبیده ابتد غی بنو و بنی ابکسید جائز در دبدی و حنا ناک رنگی زیاده اولغه دخی
 دیرل بقال غی الحضاب ای ازداد سواد او رخ زیاده اولغه دخی دیرل بقال غی السعمر من الباب الثاني اذا ارتفع
 وغلا النامية ميمك كسريه خلق وفي الحديث لا تمثلو انما مية الله يعني خدای تعالی نك خلا بقی مثله قلما كعني
 الن يا غن يا خود بورن قولان قطع ايتك وخلقها نامية دندلی اوز باده اوزن اولد غي حون النبی و النونونك
 فتي و ميمك سكونية له بر كلامی بر كسنة به نسبت ايتك تقول غيت اليه الحديث فانا لغوه من الباب الاول وانميه من الباب
 الثاني و بر كسنة في حسيه نسبت ايتك دخی دیرل تقول هو بنو الی الحسب و بنی و بنی بر نسنة بر رفع ايتك دخی دیرل
 و تقول رفعت الشئ علی الشئ اذا رفعتة عليه و حديث اسناد ايتك دخی دیرل تقول غيت الحديث الی غيره غيا اذا
 اسندتة و رفعتة و بر كسنة في باب اسنة نسبت ايتك دخی دیرل تقول غيت الی اجل الی ابيه غيا اذا نسبته اليه و اصمعي
 ابتد غيت الحديث غيا دیرل ميمك تخفيفه فتي خبری علی وجه الاصلاح ايرشدو سمر که بونك اصلي رفع معناسنة
 اولور و غيت الحديث ثنية دیرل فتي ثنية و افساد اوزن ايرشدو سمر التنية علی وزن التريمة اثشي بالكدر مغه
 دیرل اود نون زیاده قلغه تقول غيت النار ثنية اذا القيت عليها خطبا و ذكيتها به و ثنية بر خبری علی وجه
 الافساد بنشدو مک دخی دیرل علی مامر انفا الاغاه همز نك كسری و الفك مديله زیاده قلغ بقال اغاه الله اغاه
 و اغاه مجروح اولن صيدك كوزدن غائب و لوب هلاك اولسنة دخی دیرل تقول رميت الصيد فلانته اذا غاب عنك
 ثم مات وفي الحديث كله الصميت و دم ما غيت و اصماء صاد ممله ابله كوزا و كند هلاك اولغه دیرل النامي ميمك
 كسری و مديله خلاصی بولجی كسنة ناجی معناسنة النية نونك كسری و يانك تشديد بيله بر نسنة بر عزم ايتك
 النواة نونك فتي و واولك تخفيفه كذلک عزم ايتك تقول نوب نيته و نواة اذا عزمته و نواة اخر ما جردی معناسنة
 دخی كلور و نوبت حاجت معناسنة دخی كلور بقال في بني فلان نية ای حاجه و نوبت توجه اولن بجانبه دخی دیرل
 النوى نونك فتي و الفك قصر بيله كذلک توجه اولن بجانب اراق و لسون يقين و لسون و بوموت در اما خر ما
 جردی معناسنة اولن نونك فتي اولن نونك تذکیری و تاني جاي زدر زير جمع صبيغی دکلدر اسم جنس در الانواء
 همز نك فتي و نونك سكونی و الفك مديله كذلک جمعی خر ما جردی معناسنة الانواء همز نك و نونك كسری بيله
 بمعناه تقول ان نوبت و نواة حاجته دخی دیرل بقال نواه بنو اثمه اذ اروه بحاجته و قضاهاله و نارا اولغه دخی دیرل تقول
 نواك الله ای محبك في سفرك و حفظك و انتواء رقوم بر موضع اقامت ايتك دخی دیرل بقال انتوى القوم منزلا
 بر موضع كذا و استقرت نواهم ای اقامو التوبة علی وزن التريمة بر كسنة يه متين تقوى يض ايتك تقول لغو بته
 توبه اذ و كلمته الی نية النوى نونك فتي و واولك كسری و يانك تشديد بيله شول مصاحبك كسری كذا نونك فتي سنك
 نيمك موافق اوله النواة نونك فتي و واولك تخفيفه بش در همز دیرل نته كم پكری خر همز نونك فتي و شين
 معجمه نك تشديد بيله المناواة ميمك ضميلة عدلوتيا ايتك بقال نواه اذا اعد له و بونك اصلي همزه در زير بون و دن در
 قيام معناسنة النوى نونك فتي و واولك سكونية له اتقوي كی تقول اكلت التمر و نوبت النوى و نوى بر كسنة نك
 حاجت بتور و ب كير و د و ندر مك دخی دیرل بقال نواه بنو انه لخر اروه بحاجته الانواء همز نك كسری و الفك مديله
 كذلک اتق تقول نوبت النواة اذا لميت بها و بون كيسان و وایی در النواة نونك كسری بيله دوم سمر مك الی نونك فتي
 و يانك تشديد بيله بمعناه تقول نوبت النافه نوى توبه و نيا اذا سمعت النافه و واولك كسری ايله سمر
 نافه النوى و واولك كسری و مديله مذكوری بقال نافه ناوله و جمل نا و النواة نونك كسری ايله جمعی
 اجايه جياح كی سمر اولان دوهل معناسنة النوى يه فحتنله و يانك تشديد بيله شول دوهل

که چکر دک اسکل ایدراتی نو نك فتي و يانك تشديد يله پنج اياضي شهم معناسنه و بونك اهتلي نوي در
نيان نو نك فتي و يانك تشديد يله ر موضوعك اسمي در النعي نو نك فتي و هانك سكونيله امر ك خلافي در و بقال
طلب الحاجة حتى نهي عنها من الباب الرابع يعني لندن فراغت ايتدي كرك حاجته ظفر بولسون كرك بولسون ونهي
كوله دخي دير لر غدير معناسنه علي ماسيحي ونهي كافي معناسنه ده كلور علي ماسيحي الانتهاء همزه نك و تانك
كسر يله بر نسنه دن نهي قبول ابدوب امتناع ايتك التناهي تانك فتي و هانك كسري ومد يله بعناه و تاهي كوله
صو طور مغه دخي دير لر بقال تاهي الماء اذا وقف في الغدير وسكن و تاهي تنهيه نك دخي جمعي كلور دن نك صو چقن
ير لر معناسنه علي ماسيحي و تاهي واتها خبرا ير شمك معناسنه دخي كلور بقال انهيئت اليه لطيفاتني و تاهي اي
بلع تقول نهيه عن كذا فانتهى عنه و تاهي اي كف و تاهي بر نجه كسسه بر يرفي نهي ايتك دير لر بقال تاهي و اجن المنكر
اذ انهي بعضهم بعضا التنهيه علي وزن الترييه كذا نهي ايتك بقال نهيه عنه شدد للبالغه و تنهيه الوادي دن نك
اطرافند صوا يرش ير لر النهر نو نك فتي و هانك خمي و او ك تشديد يله فعول ووزي اوزن نهي ابد يجي امورك
مقابلي در بقال نه لا مور بالمعروف و نهو عن المنكر الناهيه هانك كسر يله نهي معناسنه در بقال فلان ماله ناهيه
اي نهي النهيه نو نك خمي و هانك سكونيله عقل خرد معناسنه و عقله نهيه دير لر قيح نسنه دن نهي ايتد كيچون
ونهي نه ايت معناسنه دخي كلور النعي نو نك خمي والفك قصير يله جمعي عقول معناسنه النعي نو نك كسري و هانك
سكونيله كول غدير معناسنه اهل نحد لغتي اوزن و غير بلر نهي دير لر نو نك فضيله علي مامر النهاء نو نك خمي والفك
مد يله صوبك يوقر و قالق ماسي ارتفاع ماء معناسنه و نهيه شيشه رة دخي دير لر ابن الاعرابي رولابي اوزن قو اير
معناسنه و نهيه ايت معناسنه دخي كلور و نو نك كسري دخي لغت در بقال هم نهيه ماسي و نهيه ماسي ايت قدر ماسي
زهاه كه زهاه دخي مقدار معناسنه اولد و نهي مرور ايتكشدر الانتهاء همزه نك كسري والفك مد يله ارشد رملك
ابلاغ معناسنه تقول نهيت اليه لطيفاتني علي مامر الناهيه نو نك كسر يله غايت معناسنه بقال بلع نهيه نهيه الناهي
هانك كسري ومد يله نهي ابد يجي كسسه بقال هذا رجل ناهيك من رجل و تاهي من رجل يعني اوك دولتي و غناسي
ضيري كسسه يير اجعتدن مانع اولور و نو نك كسري و تاني و تنهيه ماسي و جمعي جازدر اسم فاعل اولد غندن او تري
تقول هذه امرأة ناهيتك من امرأة ما تجن نهيك من رجل ديسك حسبك من رجل ديد كسري ماسي تنهيه و جمعي
ايتر سن مصدر اولد غندن او تري و معرفه اولد قد هذا عبد الله ناهيك من رجل دير سن حاليت اوزن
منهموب قلعه النهيه نو نك فتي و هانك كسري و يانك تشديد يله فعيله وزي اوزن شول بوغر ليحق دود ورك
سوز اولد بقال جزور ضمة فصل الواو الواي واوك فتي و همزه نك سكونيله وعد معناسنه در تقول منه و ايت و ايا
سوز ايتدي خليل دن بناء محمول ووجهه كلور و ايت كلسنه دوسو ال ايتدم ايتدي وني كلور ين ايتدم شول
كسسه كه همزه يي واودن بدل قلوب او يديرانك و جمعي ندر ديدم ايتدي زيرا اول كلسه ده و اوان جمع اولماز مازني
بوني ايتد و بيايتدي خليلك بوسوزي خطاد زيرا واوك همزه يه قلب و التسي و اوان جمع اولد شيچون دكلدر
بلكه و او اولك شمه سيند او تري در نته كم وعد كلسه سنه اعد و جوم كلسه سنه اجوة دير لر ديدني الواي
فقتيند و الفك قصير يله شول حمار مديني در كه فرموده اوله بعد اته و غيره دخي اطلاق اولنور تشبيها الويت
واوك فتي و همزه نك كسري و يانك تشديد يله بيوك چو اللرجوالتي ضمة معناسنه و كاه اولور چو ملكه دخي
صفت قلوب قدر و نيه دير لر ضمة معناسنه و ناقه يدي صفت قلوب ناقه و نيه دير لر ضمة البطن معناسنه
الرجي واوك فتي والفك قصير يله ايتك اياحي طاشر قيوب و جمع حاصل قلب يقال وحي الغرس وحي من الباب الرابع
الواجب و جمعا في حافره الواحي واوك فتي و حيك كسري ومد يله ذكر اولنان و جمعه مبتلا اولان ان الواحي

بهر و این علایندی بوم فعل و زنی وزن در بود لیل ابله که حالت تنگینه منصرف اولور حال که فعلی
 لا تصرف اولور علی کل حال و زنی بود لیل ابله که مفعول اکثر در فعلی دن زیر انفعول هر افعلت دن بنا اولور
 و کسبی بوفعلی در در ایدی و یوناب سینه موس تفسیرند هر و اینشدر بود کراولن جوهری زبانی در و اگر
 موسی اسم رجل اولسی اسم التا اولسنک عقیده ایراد اولنوب ذکر اولناب اختلافات مطلقا لفظ موسی ده
 اولسه و موث اولسندن علم رجل اولن اسننه اولسنه یعنی موسی لفظی موث در علم رجل اولسه ده
 انسب اولور دی موسی میله نمی و مدی و سینه کسری و واک فنی و واک کسری و اخر نه یانک تشدید به موسی به منسوب
 اولن کسینه الموسی میله نمی و مدی و سینه کسری و واک تشدید به کذلک موسی به منسوب اولن کسینه
 الفک و اوه قلبی و حذقی جائز در ته کم باب سینه عیبی تفسیرند عیسایک تشدید در ذکر اولسندن
 الما و اساه میله نمی ابله بر کسینه موافقت ایدوب اکایار اولقی بقال و اساه و هو لقه ضعیفه فی اساه یعنی علی یواسی
 یعنی واوله کلسی مطار عده همزه و اوه قلب اولسنه بنا در الاستیفاء همزه نک کسری و واک کسری و مدی به
 بر کسینه دن موافقت طلب ابله تقول است و سینه اذ اقلت له وانی الشیه شبیه کسری و واک فنی و تحقیقه
 هر لون در که اناک و غیره سینه نک سیک لونه قاز شمس اوله اخر نه اولن ها اولن اولن و او دن عوض در الشیات
 شبیه کسری یانک تحقیقه یعنی ذکر اولناب لونر معناسنه و شبیه بزی الاجه ابله معناسنه دخی کلور تقول
 و شیت الثوب و شیا و شبیه علی ماسیحی الاشیه همزه نک و یانک فنی و شبیه مایبندن سکونیه الاجه اولوب
 ذکر اولناب وجه اوزن اولن طوار بقال ثوراشیه کایقال فرس ابلق و بیس اذ رعانه نسخ صحاحه اشیه افعول
 وزنی اوزن ضبط اولشدر ته کم کایقال فرس ابلق کلامی دخی دلالت ایدر لکن اشیه اخر نه اولن ها محل
 کلام در زیر اقیاس اوشی دیکدی جهته اوجه و عدده اعدده دیکدی و اذ راه ذال معجه و راه همزه ابله شول
 ار که کجی در که لونی سیاه اولوب قولا قار نه اقل نقطه لری اوله و باری تعالی نک لاشیه فیهاد بدی قولی لبس فیها
 لون مخالف ساز لونها معناسنه در الوشی و واک فنی و شبیه سکونیه بزی الاجه ابله تقول و شیت الثوب
 اشیه و شیا و شبیه من الباب الثاني ووشی نقشلو و الاجه اولن بزه دخی دیرل نقشی هر نه نک اولور سه اولسون
 الوشاء و واک کسری به جمعی ووشی بلان سو بلکه دخی دیرل بقال ووشی کلامه ای کذب ووشی قوم چو غلغه دخی
 دیرل بقال ووشی بنو فلان و شیا اذ اکثر و او ولادت معناسنه دخی کلور بقال ما وشت هذه الماشیه عندی بشی
 ای ما ولدت الواشیه شبیه کسری به شول طوار در که اولادی جوق اوله و بوهر ولادت صاحبند استعمال اولنور
 هر نه حیوان اولور سه اولسون الواشی شبیه کسری و مدی به ولدی جوق اولن کسینه بقال رجل واشی
 التوشیه علی وزن التریه بزی کذلک الاجه ابله تقول و شبیه توشیه متعدد للکثرة الموشی میله نمی و شبیه
 کسری و یانک تشدید به الاجه و لشی الموشی میله نمی و شبیه فنی و تشدید به یو الفک قصر به بمعناه الموشی
 فقیته ابله و اخر نه یانک تشدید به الاجه لغه منسوب اولن نسنه اولنه و او اعاده اولنوب شین مفتوحه ازل
 اولنور سبب یوقولی اوزن و اخفش ابتدی قیاس شینی ساکن قلندر سه شبیه کسری و اخر نه هانک سکونیه
 امر در اخر نه هاء و قفاد خال اولشدر زیر عرب طایفه سی حرف واحد له نکلم ابله لا اقل ابکی حرف کر کدر
 تا که بر به ابتد ابدوب و بر به وقف ابله و بر حرف ابتد ای و وقفه مفعول دکلدر زیر البتد لحرث و وقف سکون
 اقضه ایدر و حرکت و سکون خود متضادان در ماده واحده جمع اولما زل و قجن هاء و قفه اولن امری
 بر نسنه یو اولشدر نک ها ساقط اولور اندن استغنا کلد کچون الوشایه و واک کسری به غار لوق ابله بقال ووشی
 به الی السلطان و شایه ای حقی الاستیفاء همزه نک کسری و واک کسری و مدی به استوار اولن کسینه زیاده
 یورسون دیو او کچ سیمله اور مقدر بقال فلان یتموشی فرسه بقبه ای نطلب ماعنه لیر به الایشاه همزه نک

وشا

کسری

وصا

وفا

وفا

وفا

کسری و مدی به ای چو کانه و یا خود کلا به سر عت ایتسون دیو قندر می در و کلاب کافک نمی و لامک تعدد به
 شول دیو در که بقی کسری مثاله در انکله انکله تعلیم ایدر لایضا همزه نک کسری و مدی به و الفک دخی مدی ابله
 بر نسنه ابله بر کسینه و وصیت ابله تقول اوصیت له بشی و تقول اوصیه ایضا و ایتضا بر کسینه ی و می ابدنکه
 دخی دیرل تقول اوصیت ابله اذ جعلته وصیه و وصیه الوصایه و واک فنی و کسری به اسم در و صلیق معناسندن التوضیه
 علی وزن التریه کذلک وصیت ابله تقول و وصیه توصیه الوصایه و واک فنی و کسری به اسمی در و صلیق اسمی اولد و فنی
 کسری توصیه بر نسنه ی بر نسنه ی اولشدر مغه دخی دیرل تقول و وصیت الشی بکذا اذ اوصیته للتوامی تانک فنی
 و صیاد کسری و مدی به قوم بری نه وصیت ابله بقال توامی القوم اذ اوصی بعضهم بعضا و توامی نباتات
 بری بری نه اولشدر دخی دیرل بقال توامی التمثیل اذ التمثیل الوامی صیاد کسری و مدی به بری بری نه اولشدر اوت
 بقال نبات و امی ای متصل الاستیفاء همزه نک کسری و واک کسری و مدی به کذلک وصیت ابله و فی الحدیث
 است و هو اب الفیاء خیرا فانهم عندکم عوان یعنی ناطا بغه سینه خیره وصیت قیلک که انلر سزک ز حجتکی حکمچلدر
 یس عوان عانیه نک جمعی در الواصیه صیاد کسری و یانک تحقیقه نباتاتی بری بری نه متصل اولن یو بقال
 و صیت الارض اذ التمثیل نباتها الوعاء و واک کسری و الفک مدی به بر نسنه نک فانی طرف معناسنه الا و صیه همزه نک
 فنی و عینک کسری و یانک تحقیقه جمعی قابل معناسنه الا و صیه همزه نک کسری و مدی و الفک دخی مدی به
 بر نسنه ی فانی قریق تقول اوصیت الزاد و المتاع اذ جعلته فی الوعاء و ابعاء بر نسنه ی فانی کیز لکه دخی دیرل
 قال الله تعالی و الله اعلم بما یوعون ای یضمرون فی قلوبهم من التکذیب الوعی و واک فنی و عینک سکونیه بر نسنه ی
 حفظ ایتله قال و عاه اذ احفظه و وعی تاسک و انتظام معناسنه دخی دیرل بقال لا وعی عن ذلك الامر ای لا تاسک
 دونه و وعی خطو معناسنه دخی کلور بقال مالی عنه وعی ای بد الواعیه عینک کسری به شول قولدر کسینه
 ایتسن و کن ضبط ابله بقال اذن و اعیه ای حافظه و واعیه جاعری کسینه ی دخی دیرل صاخره معناسنه الوعی
 و واک فنی و الفک قصر به غوغا و غلبه جلیبه و اصوات معناسنه الوعی و واک فنی و غین معجه دن صکره الفک
 قصر به کذلک لوز و غوغا و غلبه وعی کی در و زنا و معنی یوسیدن حریره وعی دیشدر در ابله غوغا و غلبه
 اولد غیجون الا وعی همزه نک فنی و عینک کسری و مدی به مزاجه صلا جوق رل مفاجر الدیار معناسنه که
 دیار به موحده ابله دوغ حسایله اولن یرله دیرل و صاحب صراح بومقاده اولی لفظی تفسیرده به بری نه که در
 کشتزار افتد دیشدر و وعی ظاهر دکلدر زیر امر بوزک یو کلانندن فهم اولناب بودر که اوانی جلوی
 قدر ندن عبارت اوله حاله که بومعنا یه تفسیر جوهری موافق و نه خود نقل کتب لغت مساعد در
 الوفاء و واک فنی و الفک مدی به غدرک مقابلی در الایفاء همزه نک کسری و مدی به و الفک مدی به بمعناه بقال و فی
 یعه و اوفی یعنی و ایتضا بر نسنه نک اوزرینه جقیغه دخی دیرل بقال اوفی علی الشی اذ اشرف و ایتضا بر نسنه نک حقن
 تمام یو مکه دخی دیرل بقال و فاه حقه اذ اعطاء و ایتضا اوفی و واک فنی و فاه کسری و یانک تشدید به فعل
 و زنی اوزن بر نسنه قام اولق و جوق غلق معناسنه دخی دیرل بقال و فی الشی و فیا اذ اتم و کثر الوافی فانک کسری
 و مدی به بر نسنه و فاه دخی نسنه الوفی و واک فنی و فاه کسری و یانک تشدید به بمعناه المیفاء میله کسری
 و مدی و الفک مدی به شول بیان جائزه دیرل که عادی یو کسک یو جقیق اوله التوفیه علی وزن التریه بر نسنه نک
 غام حقن و بر مکه دیرل بقال و فاه اذ اعطاء و ایتضا اوفی و فاه کسری و واک فنی و فاه کسری و مدی به
 بر نسنه ی قبض ایتله التوفی فقیته ابله و فاه کسری و تشدید به بمعناه بقال استوفی حقه و توفاه اذ قبض و توفی
 قبض رخه دخی دیرل بقال توفاه الله ای قبض روحه الوفاء و واک فنی ابله اولک ثبوت معناسنه الموافات میله

وما

وگا

فلا بد لكم كانه كان يوكي فله كوايه اغزن نكلمدن يغردى وبوعر طرك او ك حلقك ديد كزندن ما خود در
است معناسنه الا سنيكاه هيزه نك كسرى وتانك كسرى ومديله ناقه سيمروب يا غله طولق يقال استوكت الناقه
اذ المتلات شعما الولي واوك فتي ولا ملك سكونيله يقين اولق قرب معناسنه يقال تباعدنا بعد ولي ويقال كل ما
بليك اي ما يقاربك يعني خوان اوزن هيزه جانب سكا قرب ايسه اندن اكل ايله يقال منه ولي بليه من اليباب
السادس وهوشاد وولي بهارده ايتديغن يغمورك عقبيغه يفته دخی درلر علی ماسیچی وولی ذکر اولنان
یغمورله ریغناك اولغه دخی درلر تقول ولیت الارض ولیا الا یلا هیزه نك كسرى ومدي والفلك مديله قرب فتي
تقول اوليته الشی قوله وابل احسان ایتكه دخی درلر تقول اوليته المعروف ومعرف احسانه درلر الولایه
واوك كسریله رنسنه نك صاحی اولق يقال ولی الولی البلد ولی الرجل البیع ولایه فیهما وبقال فلان ولی وولی
علیه كابل قال ماسر وسین علیه یعنی كاه محكوم علیه اولوروكاه حاكم اولد وغیچون ولايته الحق در عایا حال بلور
وولایه كسرو اوله غلبه معناسنه دخی كور سلطان كی ابن السكيت روائی اوزن ولايه وولایه فتح وواو كسرو اوله
نصرت معناسنه وولایه تجمیع اولن كسنه ره دخی درلر يقال هم علی ولايه ای فی نهرة وضمیوه ایتدی ولايه
قوله مصدر كسره اسمر اماره ونقابه كی زراولایه اسمی در والی ولوب اوزن به طور دغلك نسنه نك پس فتن
مصدر دبلسلر وای مفتوح قلر دبدی ما اوله هیزه نك فتي وواوك سكونيله فعل نجب در نه عجب احسان
ایدی معی معناسنه تقول ما اوله المعروف ویشاد در زرامز بد فیه دن فعل نجب كز التولية علی وزن التریه
بر كسنه بی رایشه والی قلیق يقال ولاه الامیر كل كذا یعنی امیر فلان غله ای عامل قلدی وولایه مع الشی یعنی فلان
نسنه نك یعنی اكافویض ایتدی وتولیه یوز دوندروب قیچغه دخی درلر يقال ولی هارباذا الدیر المولی میك ضمی
ولا ملك كسری وتشددید به رنسنه یی یوز طوطوی كسنه قال الله تعالی ولكل وجهه هو مولی ای یستقبلها
یوجهه التولی ففتنه ولا ملك كسری وتشددید به رعلی عهد سنه الحق يقال تولى العمل ای نقله ونولی رنسنه دن
اعراض ایتكه دخی درلر يقال تولى عنه اذ العرض وتولی بر كسنه بی دوست ایتكه دخی درلر يقال تولى الولی
واوك فتي ولا ملك كسری ویانك تشددید به شول یغمور در كوسمی دبد كاری یغمور دن صكره یغرو ولی دبد یلر
وسمی ولی ایتد كندن وتری ووسمی شول یغمور درلر كه اول بهارده یغرو كوايه كی ری بیتانله بور وولی دخی درلر
سكون لا ملة تنه كم مرور ایتدی فهو یحی علی فعل وفعل الا ولایه هیزه نك فتي وواوك سكونی ولا ملك كسری به
یغی ذكر اولن یغمورلر معناسنه وولی دوست معناسنه دخی كور كه عدونك مقابلی در وولی كوايه وقایم الا
وبالجملة قرابت صهریسی اولان كسنه ره دخی درلر وهر كسنه یی دخی درلر كی خصیصه وجهت ولائی اوله المولی
میك فتي وواوك سكونی والفلك قصر به ازاد اید میك كسنه وازاد او ایشه دخی درلر معتق ايله معتق كی وغم
او غلنه دخی درلر و یار دم اید جیه وقو كشیه دخی درلر لاوای میك فتي وواوك سكونی وواو اخیرك كسری
ویانك تشددید به مولایه منسوب اولان كسنه الوای ففتنه وواو ایتد كسری ویانك تشددید به ولیم
منسوب اولن نسنه ره درلر وولی بهارده یغن یغمور درلر تنه ك الان مرور ایتدی علوی دبد كاری كی علی به
منسوب اولان كسنه ره وقتا كه دورت یانك اجتماع كیه كز دبلر یای اولی بی خذف ایدوب ثانی واوه قلب
ایتد یلر الولایه واوك فتي والفلك مديله قرابت معناسنه در بقال یبنه ما ولاه اذ كان اتصال قرابة وولا ولاه معتقه
دخی درلر ولی لیدت نهی عن بیع الولایه وعن هبته وولاه احبابه واتباعه دخی درلر يقال هم ولاه فلان الموالاة
میك ضمی وواوك فتيه دوستلق كه دوشمنك مقابلی در الولایه واوك كسری والفلك مديله یقاج نسنه ری
برین ولی ایتك اتباع معناسنه بقال افعول هذه الاشیاء علی الولایه ای متتابعة وری ریشه ام لشدر مقه دخی درلر

فلا

ولا

فلا بد لكم كانه كان يوكي فله كوايه اغزن نكلمدن يغردى وبوعر طرك او ك حلقك ديد كزندن ما خود در
است معناسنه الا سنيكاه هيزه نك كسرى وتانك كسرى ومديله ناقه سيمروب يا غله طولق يقال استوكت الناقه
اذ المتلات شعما الولي واوك فتي ولا ملك سكونيله يقين اولق قرب معناسنه يقال تباعدنا بعد ولي ويقال كل ما
بليك اي ما يقاربك يعني خوان اوزن هيزه جانب سكا قرب ايسه اندن اكل ايله يقال منه ولي بليه من اليباب
السادس وهوشاد وولي بهارده ايتديغن يغمورك عقبيغه يفته دخی درلر علی ماسیچی وولی ذکر اولنان
یغمورله ریغناك اولغه دخی درلر تقول ولیت الارض ولیا الا یلا هیزه نك كسرى ومدي والفلك مديله قرب فتي
تقول اوليته الشی قوله وابل احسان ایتكه دخی درلر تقول اوليته المعروف ومعرف احسانه درلر الولایه
واوك كسریله رنسنه نك صاحی اولق يقال ولی الولی البلد ولی الرجل البیع ولایه فیهما وبقال فلان ولی وولی
علیه كابل قال ماسر وسین علیه یعنی كاه محكوم علیه اولوروكاه حاكم اولد وغیچون ولايته الحق در عایا حال بلور
وولایه كسرو اوله غلبه معناسنه دخی كور سلطان كی ابن السكيت روائی اوزن ولايه وولایه فتح وواو كسرو اوله
نصرت معناسنه وولایه تجمیع اولن كسنه ره دخی درلر يقال هم علی ولايه ای فی نهرة وضمیوه ایتدی ولايه
قوله مصدر كسره اسمر اماره ونقابه كی زراولایه اسمی در والی ولوب اوزن به طور دغلك نسنه نك پس فتن
مصدر دبلسلر وای مفتوح قلر دبدی ما اوله هیزه نك فتي وواوك سكونيله فعل نجب در نه عجب احسان
ایدی معی معناسنه تقول ما اوله المعروف ویشاد در زرامز بد فیه دن فعل نجب كز التولية علی وزن التریه
بر كسنه بی رایشه والی قلیق يقال ولاه الامیر كل كذا یعنی امیر فلان غله ای عامل قلدی وولایه مع الشی یعنی فلان
نسنه نك یعنی اكافویض ایتدی وتولیه یوز دوندروب قیچغه دخی درلر يقال ولی هارباذا الدیر المولی میك ضمی
ولا ملك كسری وتشددید به رنسنه یی یوز طوطوی كسنه قال الله تعالی ولكل وجهه هو مولی ای یستقبلها
یوجهه التولی ففتنه ولا ملك كسری وتشددید به رعلی عهد سنه الحق يقال تولى العمل ای نقله ونولی رنسنه دن
اعراض ایتكه دخی درلر يقال تولى عنه اذ العرض وتولی بر كسنه بی دوست ایتكه دخی درلر يقال تولى الولی
واوك فتي ولا ملك كسری ویانك تشددید به شول یغمور در كوسمی دبد كاری یغمور دن صكره یغرو ولی دبد یلر
وسمی ولی ایتد كندن وتری ووسمی شول یغمور درلر كه اول بهارده یغرو كوايه كی ری بیتانله بور وولی دخی درلر
سكون لا ملة تنه كم مرور ایتدی فهو یحی علی فعل وفعل الا ولایه هیزه نك فتي وواوك سكونی ولا ملك كسری به
یغی ذكر اولن یغمورلر معناسنه وولی دوست معناسنه دخی كور كه عدونك مقابلی در وولی كوايه وقایم الا
وبالجملة قرابت صهریسی اولان كسنه ره دخی درلر وهر كسنه یی دخی درلر كی خصیصه وجهت ولائی اوله المولی
میك فتي وواوك سكونی والفلك قصر به ازاد اید میك كسنه وازاد او ایشه دخی درلر معتق ايله معتق كی وغم
او غلنه دخی درلر و یار دم اید جیه وقو كشیه دخی درلر لاوای میك فتي وواوك سكونی وواو اخیرك كسری
ویانك تشددید به مولایه منسوب اولان كسنه الوای ففتنه وواو ایتد كسری ویانك تشددید به ولیم
منسوب اولن نسنه ره درلر وولی بهارده یغن یغمور درلر تنه ك الان مرور ایتدی علوی دبد كاری كی علی به
منسوب اولان كسنه ره وقتا كه دورت یانك اجتماع كیه كز دبلر یای اولی بی خذف ایدوب ثانی واوه قلب
ایتد یلر الولایه واوك فتي والفلك مديله قرابت معناسنه در بقال یبنه ما ولاه اذ كان اتصال قرابة وولا ولاه معتقه
دخی درلر ولی لیدت نهی عن بیع الولایه وعن هبته وولاه احبابه واتباعه دخی درلر يقال هم ولاه فلان الموالاة
میك ضمی وواوك فتيه دوستلق كه دوشمنك مقابلی در الولایه واوك كسری والفلك مديله یقاج نسنه ری
برین ولی ایتك اتباع معناسنه بقال افعول هذه الاشیاء علی الولایه ای متتابعة وری ریشه ام لشدر مقه دخی درلر

يقال والى منتهى ما تاتي التواني فانك فتي ولا ملك كسري ومدبلة ابكي نسبه ري برى اردنجه اولي يقال تولى
عليه شهران اى تبايع الاصيلاء هزمك كسري وتانك كسري ومدبلة برنسنة كفايته ايشمك يقال استولى
على الامراة بالغاية الاولى واوك فتي ولا ملك كسري وتانك تشدبدبلة شول بلاس دركه بالانك التنه وضع
اولنور برده معنائه ونعضلر ايتدى وليه برده التند اولان بلاس در الوالايا واوك فتي والفك قصير بلة
جمي ذكر اولنان بلاس معنائه ومنه قولهم كالبلال ياروسها في اولايا وبلايا بانك فتيه شول ناقله دركه
مناحي هلاك اولد قه قيرى وزن معكوس بفكر لى ذكر اولن بلاس لك باشى وزن اور تر تا اولوب كدنج
اوليك هزمك فتي واوك سكوفى والفك قصير بلة رلفظدر كه بونكله تهنيد ووعيد قصيد اولنور واسمى
ابتدى مزبورك معنائه قاربه ما يهلكه در يعنى كا داهيه مهلكه تزل ايتدى ثعلب ايتدى بويابه يعنى اوليك
تفسيره اسمى ذكر ايتدى كدن احسن وجهه ووقدر ديتدى واولي اليق معنائه دى كاور يقال فلان اولي بكذا
اى اخرى يا واحد الاول هزمك فتي ولا ملك كسري ومدبلة جمى اولي اولان كسنة ل معنائه الاولون
هزمك ولا ملك فتي واوك سكوفى ونونك فتي ابله كد لك جمى نته كاعلى كلمه سنك جعنه اعلى واعلون ديزل
الوليا واوك فتي ولا ملك سكوفى والفك قصير بلة موئى الوليان واوك فتي ولا ملك سكوفى وبانك فتيه تنبيه سى
الولى واوك فتي والفك قصير بلة جمى الوليات واوك فتي ولا ملك سكوفى وبانك فتيه كد لك جمى نته كم اكبرك
مونته كبرى وكبرى وكبرى وكبرى ديزل الوى واوك فتي والفك قصير بلة ضعف وفور وعجز الوى واوك فتي
ونونك سكوفى بلة معناه يقال ونبت فى الامراتى وناو ونامن الباب الثانى اذا ضعفت وكاه اولور فلان لايى بفعل كذا
ديزل لا يزال معنائه الوى نونك كسري ومدبلة ضعيف اولن كسنة الوانية نونك كسري وبانك تخفيفه موئى
يقال ناقه وانية الابناء هزمك كسري ومدبلة زجت ويرمك وضعيف قاق يقال اوتها تاي اتعتها واضعفتها
الزنية واوك فتي ونونك سكوفى بلة نكاسل معنائه در يقال فعل ذلك بلا ونية اى بلا توان الوانة واوك فتي والفك
قصير بلة شول عورت در كدانوك كسلى وقنورى اوله الاناة وزن مزبور وزن كد لك فتورى اولن عورت در
واوهزمه بقلب ونشدر التواني تانك فتي ونونك كسري ومدبلة محصيل مراده تقصير بانك يقال تواني فى حاجته
اذا قصير المنياء بانك كسري ومدى والفك مدبلة فعال وزن مزبور در ياده كنان كى يتابع راسك معنائه
وفى دن ما خوذ در فتور مسكون معنائه الوى واوك فتي وهانك سكوفى بلة رلق يقال وهى السقاء وهى وهيا اذا
تخرق وانشق يقال قد وهيت فارقه وهى رفته دى ديزل يقال فى السقاء وهى اى شق منه قولهم غادر وهية
لا ترفع اى فتقا لا يقدر على رفته وهى رلغه بوز طوقته دى ديزل تقول وهيت السقاء وهى وهوان بهما التخرق
وهى قرء تانك واكاسية اولن خسته تانك ابي جوزلكه دى ديزل يقال وهيت غزالى السماء بما نها وخرالى غين معناه
فتى ابله وزه معناه وكسر لامة غزالى تانك جمى در قرينه تانك اشغه اتر ديزل وفى المثل خل سيل من وهى سقاوه ومن
هريق بالفلاة ماوه وبومثل شول كسنة خسته ضرب اولنور كه دولى دونوب طالعى نحو ست وزن اوله
وهريق صب وفلات بى معنائه در وهى ديزل ضعيف اولوب بلفغه بوز طوقته دى ديزل يقال وهى الحايظ
اذا ضعفت وهى بالسقوط الوهية واواوك فتي وهانك فتي وبانك تشدبدبلة وهيك تصغيرى دركه خرق قليل
ديك اولنوز الايه هزمك كسري ومدى والفك مدبلة برنسنة فى ضعيف ومجروح ايتك يقال صربه فاوى
يدى اى اصباها كسر لامة شيد ذلك وهيت السقاء اذا جعلته متبها للخرق وى واوك فتي وبانك سكوفى بلة
محب در يقال ويك ووى لعبد الله وكاه اولور كاه وى كنان مخففة ومثدده وزن داخل اولور تقول ويكان
ووى كان خليل ايتدى كاه وى معنائه در كواك اولوى ديوب بعد كان ابله ليشد اقبل سن فصل الهاء الهاء

ونا

وها

وى

هانك

هانك فتي والفك مدبلة شول متفرق نسبه دركه تور مثالند شعاع شمسه او ايجند كوزور كه عامه اكرن ديزل
وهاء كد لك طير ايك خرد سنده درلر دقاق التراب معنائه الهوى هانك فتي وبانك سكوفى بلة طير ايك خرد سى
هوىه قالعق تقول هيا بهو هجو اذ الرفع الالهاء هزمك كسري وهانك سكوفى والفك مدبلة توزى طاعق
الهوىه هانك فتي وبانك سكوفى بلة توز غيرت معنائه هانك التراب بانك كسري ومدبلة شول دركه طير ايك
توز مثالند خرد اوله وهانك قيرطير اعنه دى ديزل الهاء هانك فتي والفك مدبلة بلاد غطفان برى كاسميد
يوم الهاء وزن مزبور وزن شول كونا اسمى دركه قيس بن زهير العنسى حذيفة بن بدر الفرارى اول كونه
موضع مزبور ده قتل ايتشدر جفر الهاء جيك فتي وفانك سكوفى بلة بعد هباء وزن مزبور وزن شول صومج
اوله حق دركه موضع مزبور قيس حذيفة قتل ايتشدر الهى هانك فتي وبانك كسري وبانك تشدبدبلة شول
قيردر كه كيرك اوله جارية صغيرة معنائه الهية هانك فتي وبانك كسري وبانك تشدبدبلة بلة معناه هانك
هانك فتي وبانك كسري ومدبلة برصوت دركه انك لاي رجايد رلر توسى وبتاعدى معنائه هات تانك
كسري وزن بناسيله امر در بر معنائه اعطى هانك كسري ومدبلة موئى المهايات ميمك فتي ابله مفاعله در
وزمك معنائه نونك تقول ما هانك اى ما انا عظيمك الهاء هانك كسري والفك مدبلة ذم ايتك معنائه كه
مدحك مقابلى در الفجوه هانك فتي وجيك سكوفى بلة معناه وصاحب قاموس هوشعر له اولن ذم در ديشدر لكن
عبارة جوهر بلة خلاف المدح تميزدن تادرايدن اطلاق التهاء تانك فتي وهانك سكوفى والفك مدبلة
معناه كد لك تقول هجوة هجوا وهجاء وهجوعورت ارنك صحبتين ذم ايتك دى ديزل يقال هجوا المرأة
زوجها اى ندم وهجوعرف هجاء نلفظ ايتك دى ديزل وهجاء هانك كسري بلة بومعنايه در تقول هجوت
الحروف هجوا وهجاء اذا نهجت الهجوة ميمك فتي وهانك سكوفى بلة واوك دى تشدبدبلة هجوا اولنان كسنة تقول
هجوة فهو هجوا ولا تقل هجوة هزمك فتي وجيك فتي وهانك سكوفى بلة واوك تشدبدبلة شول نسبه دركه
انوكه هجوا وقع اولور يقال بنهم الهجوة والهجة نهجون بها قال الجوهرى بنهم الهجوة والهجة ومهاجاة
بهاجون بها كذا فى اكثر النسخ ولا يخفى ان الهجوة اسم لا يقع الهجوة بخلاف المهاجاة فاما مصدر المهاجاة ميمك
فيمى ابله هجوايد شيمك تقول هاجيته مهاجاة وجوهرى الهجوة والهجة ومهاجاة سلك واحد كتور مشدر
لكن ظاهر بودر كه فرقى وارد رسته كم عبارة قاموسه ظاهر اولور التهجوة على وزن الترية حروف هجاء نلفظ
وتعداد ايتك التهجى فختبلة وجيك كسري وتشدبدبلة معناه تقول هجيت الحروف تهجوة وتهجيت تهجوا
الهدى هانك فتي والفك قصير بلة طوغرى يوله كيمك وطوغرى يوله دلاله ايشمك كى كى تانك ياندر يقال
هداه الله للدين هدى وبارى تعالى لك ولم يهداهم ذبديكى قولنك ابو عمرو بن العلاء ايتدى ولم يهداهم معنائه در
وتقول هدىته البيت والطريق هداية اذا فرقه وهذه لغة اهل الحجاز وغيرهم يقولون هدىته الى الطريق والى
الدار حكاهم الا خفش وقرآن عظيم ده اوج وجه اوزن وارد اولمشدر برى بودر كه بنفسه تعديا ايتشدر كقوله
تعالى هدا الصراط المستقيم وبرى دى لامة تعديا ايتشدر كقوله تعالى الحمد لله الذى هدانا لهذا الذى كنا لنهتدي لاهل
تعديا ايتشدر كقوله تعالى واهدنا الى صراطك الذى لا غش فيه مضمر اولور الا هداية هزمك تانك
عاجيون ايتشدر كى كى ايتشدر كى كى ايتشدر كى كى ايتشدر كى كى ايتشدر كى كى ايتشدر كى كى ايتشدر كى كى
كسرى والفك مدبلة طوغرى يوله كيمك هدى معنائه وبارى تعالى ان الله لا يهدي من يشاء قولى
فرا ايتدى لا يهدي لا يهدي معنائه در الهداء هانك كسرى والفك مدبلة وجه يى زوجنك اونه

هنا

هجا

هدا

میک خمی وندی و دالک کسری و مبدی احسان اید می گسته المودی الیه میک خمی و مبدی و الفک قصر به
 احسان اولن کسینه المباداه میک خمی ابله اید عوض و رمنک تقول یادیت فلانا جازیت به اید و مباداه
 مطلقا اید و رمنک دخی برر تقول اعطیته مباداه ای من بدی الی یله ظهر بدظانک فخی و هلت سکونه به رزکب
 اضافی در که نکر ما و تفصلا معنایه استعمال اولن و راضی روایتی اوزن تقول اعطیته مالا عن ظهر بدی فخی
 تفصلا لای مع ولا عن فرض و لا مکافاة الیدی یانک فخی و دالک کسری و اخر نه یانک تشد یله یانک منسوب اولن
 نسبه بد مالک معنایه اولد و غی تقدیرجه الیدی و فختنه له و اخر نه یانک تشد یله بمعناه الیدی یانک فخی
 و یانک تشد یله شول عورت در که ایش اشکنه ماهر لوله صنایع معنایه صادق فخی و نوزک تحقیق یله مالیدی
 همزه نک فخی و یانک سکونی و الفک قصر به فعل نجه در عجب ایشکن معنایه تقول مالیدی فلان الیدی یام
 اولک فخی و یانک تشد یله کذلک ایشکن لریقال رجل بدی ویدی و اسع اولن یه دخی در اولادی همزه نک
 فخی و اخر نه یانک تشد یله کذلک و اسع اولن بریقال ثوب بدی وادی ای و اسع بد الثوب یانک فخی و دالک
 تحقیق یله ییری چار اید ثوب بوروند کن صکره فضله کلری یقال ثوب قصر الیدی ذوالیدی یاه اولک خمی
 و یانک تشد یله رکسینه نک اسمی در الی قصه و لغین ذوالیدی در کلر کاذ و الثوبه دخی دید یار قولری قصه
 اولوب به باشنه شبیه اولد و غیچون ذوالیدی صیغه ثقیفه اوزن محله دن در جالک اسمی درم جون ذوالیدی
 دید یار ای الیه ایشلد و کون و مزبور شول کسینه در کرسول اگر مه صلی الله علیه و سلم اقصر الصلوات نسته
 دیشدر یعنی غار قصر می و لندی یا خود سهومی ابتدای رسول الله دیشدر و الله اعلم بالصواب باب الف لیله من
 کتاب ترجمه الصحاح الجوهری باب الف لیله مستقل اراد اولندی و الف بابی نوع اوزن در بری لینه و بری مفرکه در
 لینه اولنه الف و مفرکه اولنه همزه دیر و همزه اول کتابه ذکر اولشدر و الف دخی ابکی نوع در بری و اوله یادن منقلب
 اولن و بر دخی منقلب اولن در منقلب اولن کدخی خالاکری نه بابت بولدی پس بواب منقلب اولینا بریا یچون
 وضع اولشدر همزه نک فخی و الفک قصر به جروق هجاءن در اگر لقی اسم قیلور سکند اید رسن و بوموئث دو
 اسم قلمادجه پس قن ایه کله سی تصغیر اولنه ایبه دینلور ذکر اولن تصغیری الف خطه صغیره و خفیفه
 اولد و غی حینه ایدر لری و یونک شباهی اولن جروق دخی حالی بود و الف حروف مددن و حروف لشدن و حروف
 زیاده دزد و حروف زیاده اوند که مجموعی الیوم نسته جرقری جمع یار و کاه اولور الف افعاله خمیر ثنن اولور
 فعلا و یقلان کنی و اسماده علامت انین اولوب دلیل رفع او و روجن لف مفرک اولنه همزه اولور و همزه اولد قدن
 صکره کاه او و کلامه استفهام ایچون زیاده قیلور و روجن ابکی همزه جمع اولسه ماینن الف ایله فصل اید رسن
 مثلا انت ام سالم دیر سن و کاه بونکله ند اولنوب اید اقبل دیر سن بوقدر واردر که بونکله ند اقرید اولور
 بعید ده اولما ز رلیوهر به منحصر در همزه دخی ابکی نوع در بری همزه وصل و بری همزه قطع در سن هر همزه
 که حالت وصله بابت اوله اکاه همزه قطع دیرل و هر همزه کذبات اولیه همزه وصل دیرل و همزه وصل همزه محله
 واقع اولور سه زاید اولور و همزه قطع کاه اولور اصلیه اولور اخذ کله سنک و امر کله سنک همزه لری کی اذا
 همزه نک کسری و الفک قصر به راسم در که زمان مستقبله دالات ایدرو بواسطه استعمال اولنماز الاجلیه اضافته
 تقول جینکذا امر لیسر و اذ قد مر فلان و مظهر در و کله مجازاة در و راجزاة شرط اوج نسبه واقع اولور بری
 فعل کقولک ان تاتی انک و ابکی فادر کقولک ان تاتی فانما بحسن الیک و اوج غی اذ در کقولک تعالی و ان تصبهم
 سیه بمقادمت ایدیم اذ هم یقنطون و یوزکر اولن جوهری کلامی در و بونکله اولن مسامحه خفی دکلدر زراعی کل
 حال جزاء شرط فعل تاتی در نه بابت کاه فایله و کاه اذ ایلر بط قصید اولنور و کاه اولماز و کاه اولور اذ بری ایچون اولور
 که سن برایشه ایکن اولشی واقع اولور یعنی مفاجاة ایچون اولور کقولک خرجت فافان یفان معناه خرجت فافان

اذا

زید فی الوقت بقیام اما اذ همزه نک کسری و دالک سکونی ایلر زمان ماضی ایچون در کاه اولور اذ کی مفاجاة ایچون
 اولور و بونی ولی ایمن الا و قوی واجب اولن فعل کقولک بینا اذ کذا فجاء زید و کاه اولور اذ ایلر اذ کلامه زاید
 اولور لری کقولک تعالی و اذ و احدنا موسی و کقول الشاعر خنی اذ اسلکهم فی قنایده ای خنی اسلکهم زید و یار اخر
 قصیده در جواب مذکور دکلدر و یخلد رکه مقدر اوله علم سامعه بناء وقتا بده قافل خمی ابله بر عقبه نک اسمی در
 الی همزه نک کسری و الفک قصر به حروف جان دن در و بوغایتک منتها سی ایچون اولور تقول خرجت
 من الکوفه الی مکة کک مکیه دخول بولنسون کک بلاد دخول مجرد و وصول بولنسون ز رانها بابت اول حد و اخر
 حد متناول در ممنوع اولن غایتک حدندن تجاوزا بده در و کاه اولور الی عند معنایه استعمال اولنور شکم
 بعض اشعار ده وارد اولشدر و کاه اولور مع معنایه دخی کور کقولهم الذود الی الذود ابل و ذود ذال معناه نک
 فخی و واک سکونه اوجدن اونه وارجه اولن دوهید برل قال الله تعالی و لاتا کوا اموالهم الی اموالکم و قال من
 انصاری الی الله و قال و اذ اخلوا الی شیطانهم ای مع شیطانهم سیبویه ایتدی الی کله سنک و علی کله سنک
 الفلری و اولور دن منقلب در ز رابونلرک الفلر نه لاله جائز دکلدر و اگر بونلر لری نسیه اولنه تشنه سنک
 الوان و علوان دهنور و قن بونلر شمیر متصل اولسه الی یاه قلب ایدوب الیک و علیک دیرل و بعض عرب
 حالی اوزن ترک ایدوب الاک و علاک دیرل و اما الا همزه لری فخی و لامک تحقیق و الفک قصر به حرف تنبیه در که
 انو کله کلام ابتد اولنور تقول الان زید اخرج کاتقول اعلم ان زید اخرج و اما او همزه نک و لامک خمی
 ابله بلامد بر جمد رکه کندی لغظندن واحدی یوقدر و واحدی ذود صاحب معنایه اوالات همزه نک خمی
 یله بلامد و اخر نک اعر ایلر جمع موئی در واحدی کذلک ذات در تقول جاء فی اولو الالباب و اولات لاجال عقل
 اصاحی اولن رجال و حامله اولن نسامه معنایه و اما اوله همزه نک خمی ابله بلامد و لامک تحقیق و الفک مدیه
 و اخر نه همزه نک کسری اوزنه بناسی ایلر بر جمع در که کندی لغظندن واحدی یوقدر لفظ اخردن واحدی
 ذادر مذکر ایچون و ذه در موئث ایچون و الفک قصری دخی جائز در و روجن الی قصر ایتسک یا ابله کتابت اید رسن
 و اگر مذکر اید رسن کسری اوزن بنایدر سن تنکم مرو ایتدی و اوله کله سنک مذکر موئث برار اولور ایلر همزه نک
 خمی و لامک فخی و یانک تشد یله و الفک مدی و قصر به اوله کله سنک تصغیری در و مینمک تصغیر نه حرف
 اول تغییر اولنما یوب حالی اوزن ترک اولنور کک مفتوح کک مضموم اولسون و یاه تصغیر ابکی اولور اگر کله
 مبهمة حرقیندن مرکب ایه و او خمی اولور اگر اوج حرقدن مرکب ایه هولا هلت فخی و مبدی و الفک دخی
 کذلک مدیه اوله معنایه در اولنه حرف تنبیه داخل اولشدر تقول هولا قومک بو زید ایتدی عربدن
 بعض کسینه هولا رهطک دیوب همزه بی منون و مکسور ایدرل اولک همزه اولانک خمی و ثانیه نک
 کسری به کذلک اوله معنایه در لغزه کاف خطاب لاحق اولشدر اوله همزه اولانک خمی و الفک قصر به
 به غناه کسان ایتدی شول کسینه اولک دیدی انوک قتنه و احدی ذلک در و شول کسینه اوله
 و بدی انک قتنه و احدی ذلک در و کاه اولور عقلا نک غیر نه دخی اولک استعمال اولنور قال الله
 تعالی ان المبع والبصر والفؤاد کل اولک کان عنه مسولا اولک همزه نک خمی و لام ثانیه نک
 کسری به اولک معنایه جمع در و اما اولی همزه نک خمی ایلر بلامد و الفک قصر به علا و زنی اوزن
 بو دخی بر جمع در که کندی لغظندن واحدی یوقدر و واحدی الذی در و اما غر بلرک ذهبت العرب
 الاولی دین سکری همزه نک فخی و لامک فخی و مبدی ایلر اولک مقلوبی در همزه نک خمی و واک
 فقیه زید اولی همزه نک خمی ایلر بلامد اولانک جمی در همزه نک خمی و مبدی و الفک قصر به اخری ایلر

الا

آخر کی اصلی اول اولی اوزن و اما الاهز منک کسری و لامک تشدید و الفک قصر به حرف استناد
 و یونک ابله بشر و جه اوزن استناد اولن و بری ایجابدن صکره و بری نفید نصکره و بری مستثنای مفرغ و بری
 مستثنای منقطع پس مستثنای منقطع ده استنادکن معناسنه اولور و ز را بونک مستثنی مستثنی منه
 جستنن دکدر و کاه اولور الا ابله برنسنه صفتلنور پس لای و ما بعدنی غیر کله سی موضعنه قائم قلوب
 الانک مابعدنه کن اسمی مابعدنه کن اسمی تابع قیلر من قول جانی القوم الا زید کفوله تعالی لو کان فیما
 الهه الا الله لفسد تاو الادیه اصل استناد معنای صفت عارض در و کاه اولور الا عطف معناسنه منزله و اوه
 نازل اولور و تنه کم شاعرک شعرند و اری لهادار الار مادا هاما واقع اولمشدر و رما داهاما معناسنه و هاما
 سکنش و اوتشش کوله دیرل ای همز منک فقی و نونک تشدید و الفک قصر به نیردن دیکدر من این
 معناسنه تقول فی لک هذا ای من این لک هذا و بوشول ظروفتن درکله مجازات اولنور تقول انا تانی
 انک یعنی من هر نه بجهتدن کلور سکنش دخی کلورم و کاه اولور ای کیف معناسنه اولور تقول فی لک ان فقی
 لظمن ای کیف لک ذالک و اما انا کله سی که مرکب در اول باب نونک ذکر اولمشدر ایا همز منک کسری و یونک
 تشدید و الفک قصر به بر اسم مبهم در که جمیع مضمرات متصله منصوبه ا کلا حق اولور تقول ایاک و ایا
 و ایا و ایلنا پس کاف و ها و یا و نون مقصودی بیان ایچون اولور که مخاطب غایبدن متمیزوله پس بونلر ایچون
 امراندن محل اولماز که بونلر ذالک کله سنک و اربنک کله سنک کاف کی اولور و انا و ات کله لک الی و نون کی اولور
 پس اصل اسم اولن ایا و ما بعدی علامت خطاب ایچون اولن حرف اولوب مجموعی کله واحد قلیش اولور
 ز را اسماء مبهم و سایر مکنیات مضاف اولماز معرفه اولد قلی ایچون و بعض نحوین ابتدی ایا ما بعدنی
 مضافدر غیر بیکر بوقولنک دلالتی ابله که اذ بلغ الرجل الستین فایه و لیا الشواب دیرل بانک کسری به ایا
 شوبه اضافت بیکله و این کسان ابتدی کاف و یا و نون اسملر در و ایا انلره عماد ایچون کلشدر ز را انلر بنفسه
 قائم مقام اولماز یضربک و یضرب و یضربنی کله رند اولن کاف و ها و یا کی حالت یا غیره که بونلر تقدیم
 اولند قدما ی کله سی ابله عماد لندرمکه محتاج اولوب جمله سی شی واحد کی قلینور و ایا عماد ایچون کلد و کتدن
 و تری در که ضربت ایا یی میخ اولدی ز را حالت اتصال ضر بنی دیر من زون عماده و ضربت ایا ک جمع اولدی
 ز را ضربت ایا ک شول محله میخ اولور که ضربتک دینک ممکن اولمیه لا که کافی فعله بالذات اولمشدر و
 ضربتک دینک ممکن در اما ضربتک ایا ک دینک میخ اولور و ز را و قحاکه کاف فعله متصل اولوب اعاده اولنق
 مراد اولد قدما ی کله سنه احتیاج اولور و اما شاعرک بعض شعرند که انا قتل ایتا واقع اولمشدر ضمیرک ایا کله سی
 ابله فصل اولما سنه باعث بودر که عرب طایفه سی فاعلک فعلن کدی نفسی اوزن ضمیر متصل ابله واقع قلازلر مثال
 ضربتتی دیرل بلکه ضربت نفسی دیرل نه کم ظلت نفسی دیرل پس لیا انا نفسنا بحر اسنه بحر اولمشدر و کاه
 اولور ایا ک محذره محله استعمال اولنور تقول ایا ک و الا سد پس ایا ک فعلدن بدل اولور کو یا ک اول یاض لفظی در
 و تقول ایا ک وان تفعل کذا و لا تفعل ایا ک تفعل بلا و ایهما ک هلاک کسری و یونک تشدید به ناک معناسنه در
 همزه های قلب اولمشدر اراق لفظنه هراق دبد کری کی و اراق د و کدی معناسنه در ایا همزه ناک فقی و یونک
 تحقیقی و الفکرک قصر به بر کله در که طواری جری ایمک محله یعنی سور ملک صد دنده استعمال اولنور و ایا
 همزه ک کسری و یونک تحقیقیه کونشک ضیاسی ضوه شمش معناسنه و کاه اولور همزه یی مفتوح دخی ایدر
 و انکسرها یی اخرندن اسقاط ایدر سکن الی مدوده قلوب همزه یی مفتوح ایدر سکن و بعضی ایدر
 ایا ک کونش اطرافنده اولن اغله دیرل ای اطرافنده اولنده هاله دبد کری کی بود کز اولنان جوهری کلامی در
 لکر ایا ایه دن اولن احتمالی و ادر علامت معناسنه پس ایا ناک الفک لینه باندن ذکر لونی مناسب

اولماز الباء الفک مدله حروف شفه دن بحر قدر که کسر اوزن بنا اولمشدر ساکن ابله استناد اولد و غندن
 اوتری و یونک عملی جری ایمک اولد غیچون دخولی ایهام مخصوص اولمشدر و یونک معناسی فعلی مقعول
 اولن کله یی ایهام ایتکدر تقول مررت بزید کانک المعقوت المرویه و هر فعل که متعدی اولمیه ایا با ابله و الف
 ابله و تشدید به متعدی قلمق بجایز در تقول طاربه و اطار و طیره جوهرینک بونکلا منک طاهرندن فهم اولن
 بودر که ذکر اولن امورک اجر اسی هر ماده ده مطرد اوله کن بعضیک سماعه توفیق خفی دکدر و کاه اولور
 کلامه باز اید واقع اولور کقولیم بحسبک قول السوء و قال الله تعالی و کنی برنک هادیا و نصیر و کاه اولور حرف
 با من ابله مقامنه وضع اولنور که سببیت معناسی اولور و کاه اولور با علی موضعنه وضع اولنور کفوله تعالی
 و منهم من ان تا منه بدیناری علی دینار علی یا موضعنه وضع اولند و غی کی تنه کم بعض اشعارده اذ ارضیت علی واقع
 اولمشدر اذ ارضیت بی معناسنه تا الفک قصر به بر اسم در که انوکله مونث اشارت اولنور ذالکله مذکر اشارت
 اولند غی کی تنه تفک کسری و هانک سکونله جعنا و بوده کنی اولور مفرده مونث ایچون کذلک تنه نونک کسری
 و تحقیقی ابله تنه سی اوله جمعی در تنه کم مره رابتدی تیا تنه فقی و یونک تشدید به مفرده مونث اولن یونک
 تصغیری در ز را تنه الی تیا قلب اولنوب دغام اولمشدر ها تا اخرنلر الفک قصر به ناکله سی در که اونه حرف
 تنیه الحاق اولمشدر تقول هاتا هند و هاتا و ها و لا هاتا تانک فقی و یونک تشدید و الفک قصر به صیغه
 تصغیر در که اوزنه حرف تنیه داخل اولمشدر تیک تانک کسری و مدی و اخرنلر کاف خطاب مفرده مونثدر
 که بر کسنه یه خطاب محله کافله اید اولنور و ناک تانک کسری و لامک سکونی ابله جعناها ناک الفک قصری
 و اخرنلر کاف خطاب به معناه کذلک تانک فقی و لامک سکونیه جعناها کذلک ناکله سی و ناک تانک نونک
 کسری و تحقیقی ابله تنه سی ناک نونک کسری و تشدید به کذلک تنه سی و ایلک همزه ناک ضمی ابله بلا
 قصر و لامک فقی و مدی به کذلک جمعی اوله همزه ناک ضمی و قصر به کذلک جمعی اوله ناک همزه ناک ضمی و لام
 نانیه ناک کسری به کذلک جمعی و بالجمله ناک کیده و یا نینده و افرادده و تنه ده و جمعه کاف خطاب اولن
 کسنه یه تابع در که کاف مقبلی مشار الیه اولن نسنه یه تابعدر کر بوقاعده یی ضبط ایدر سکن مسأئل مزبون ده
 بر نسنه ده خطا قلیر سن بنایه الله تعالی هانک ناک کسری و مدی به هذا کله سنک مفرده مونثی که اولنه
 های تنیه و اخرنلر کاف خطاب الحاق اولمشدر ها ناک الفکرک قصر به جعناها تقول هانک هند و ها ناک
 هند و ناک اوزنه ها تنیه داخل اولماز ز را ناک کله سنه اولن لامی هاء تنیه دن عوض قلیشدر ز ناک لامک
 کسری به ناک معناسنه لغت در و نا حروف ز یاده دن دخی اولور و لا مستقبلا ز یاده اولنور خطاب حالنه
 تقول انت تفعل و امر غایبه ز یاده اولنور تقول لتفم هند و کاه اولور تانی امر مخاطبه دخی داخل قلیلر
 کفوله تعالی فلتفرحوا و کقول الشاعر یتن فانی جرها و جارها که بواسطه لته دن ایدی لام حذف
 اولمشدر و نا مکسور اولسی انت تعلم دینلر لقی اوزن در و کاه اولور تینا مجهول دخی ز یاده اولنور فتقول من
 زعی لته ز یارجل و لتهن محاجی یعنی بونلر شول فعللر دن در که بنا مجهول اوزن استعمال اولنور اولی من تکبر قل
 و نانیسی محذره حاجت ایچون زحمت کوب ایهام قل دیک اولور و قری فیلک فلتفرحوا و اخفش ایدی
 امر مخاطبه لام داخل قلیق لغت ردیه در ز را هذه اللام افعل صیغه سنه قدرت اولدی رده اولور تقول لیقم
 زید لاک لا تقدر علی افعل فاذا خاطبت قلت قم لاک قد استغیت عنها و کاه اولور تا قسم ایچون اولور و قسم
 ایچون اولان تا او دن بدلد رسته کم تری کله سنه و رات و تحنه و تجاه کله رنده بدل اولمشدر و تری و زدن در
 واحد بعد واحد معناسنه استعمال اولنور و و ایا موعده دن بدلد بقال الله لقد کن کذا و بالقطه الله دن
 غیری اسم داخل اولماز و کاه اولور تا مستقبلاک اولنده و ماضیک لخرنلر مونث ایچون ز یاده اولنور تقول لی
 تفعل و فعلضو اگر تا سندن مؤخر اولسه هند ضربت کی ضمیر اولور و اگر مقدم اولسه ضربت هند علامت

اولور جوهر نك بولامي كلام قومه مخالف اولدوغى خفي دكلدرن راضرت تاسنى اگر چه شمير غائب در
 ديش كسنه واردر لکن گاه شمير وگاه علامت در ديماشدر در وگاه اولور تا شمير فاعل اولور تقول فعلت
 بسوي فيه المذكر والمؤنث و اگر مذکره خطاب ابدرسك تاين مفتوح قيلوب فعلت دیرسن و اگر مؤنثه
 خطاب ابدرسك مكسور قيلوب فعلت دیرسن وگاه اولور تاينا لفظي اوزن زياده اولنوب انت اولور پس تاسم
 مریوز لبه شي واحد كي اولور اضافت قصدا و تقسیرنو بو مقامه صاحب صراحك خطبي واردر ضررت تاسنى
 گاه شمير وگاه علامت اولدوغى بومسيلاه نيه قلدوغى جهندن نظر اولنه التاويه واولك كسرى ويانك تشد بديله
 شول قصيد در كه قافيه لى تا اوزرنه بنا اولنمش اوله الحاء جاه مهمله ايله والفك مديله حروف مجادن دره الفك
 قصري دخی جار زدر حاء الفك كندلك مديله مذ حج قبيله سندن بر جماعتك اسمي در وحاء الفك مدی وهيمه نك
 كسر اوزن بناسيله التقاء ساكنيندن اوتري ركله در كه نكده وده جز اولور وگاه الف مقصوبه ايله دخی استعمال
 اولور وحقن تكثير مراد ابدنسك منون قيلوب حاء وعاء دیرسن اوزن ايتدى حقن كى دعوت اولنسه خاصه
 حاجيت بها حياء و حياءه دیرلر سيمويه ايتدى بو كله ده الفيايه تبديل اولندى ماسنلر نه مشابهت اولدوغى چون
 زير حاجيت صوت مریوزدن بنا اولنمه فعل در تكم ركسنه كلامنه لاي حق نكلم قلسه لايت دیرسن لاي جوق
 قلفظ ايتدى معنا سيمويه ايتدى بو فاعلت با دن اولما و غنه دليل الحياء والعياء ديد كلى در فحاله تكم
 الحاجات والاهات دخی دیرلر سن هاهيت وحاجيت وعاعيت دعوت محر اسنه اجر اولندى تصويت همچون
 اولد وقلري جهندن يعنى باب فعله دن قلندى و اوعرو ايتدى حاج بضائك وحاء بضائك دیرلر ادعاه معنا سبه
 حاء حاء معجه ايله وهيمه نك كسر اوزن بناسي ايله عجله قل معنا سبه در لعل كي اوزيدرواى اوزن بود دخی شول صوت دن
 كم كسر اوزن بنا اولنمشدر بوند تثنيه و جمع وموئث بر اولور وبن سله ايتدى خواهك دیرلر خبت معنا سبه يعنى
 خائب و خاسر اول معنا سبه پس حاء بك ديسه ل باء جان ايله خائبك معنا سبه اولور غيبتدن و بولوز بد ذكر
 ايتدى وكي معنائك غيرى اولدوغى خفي دكلدر اذال معجه ايله والفك قصري بله شول اسملر در كه انوكله مذكره اشارت
 اولنور دى نك كسرى ومديله مؤنثه اشارت در نقول دى مة الله وكر دى اوزرنه وقف اتمك دلسك ذه دیرسك
 ذالك كسرى وهانك سكويه كد كز اولن هيا دن بد لمر تا نيت همچون دكل در زير ابو صله زياده اولنمه در نكتم
 هنيه كله سنه هنيهه دیرلر وهنيهه هنيك تصغيري در كه بوندن اقدم فصل هاده مرورا تشد ر هانك فخي
 و اخر نه الفك قصير بله مذكره اشارت همچون اولن ذالكه سى در كه اولنه هاء تثنيه زياده اولنمشدر تقول هذا زيد
 هذى هانك فخي و ذالك كسرى ومديله مؤنثه اشارت اولن ذى كله سى در كه اولنه هاء تثنيه داخل اولمشدر هذه
 هانك فخي و ذالك وهانك كسر بله هاء ساكنه يي محركه قلماعله كندلك هذى معنا سبه در ذى ذالك فخي ويانك
 تشد بديله ذانك تصغيري دیرلر ذانك الفن ياي قلب ابدرسن ماقبلنه ياي تصغير اولدوغندن اوتري بعد
 ادغام ابدوب اخر نه الف زياده قلوور سن مبهم ايله معرب اولنلر ك تصغيري رى برندن فرق اولنسون ديوزيان
 ذالك فخي ويانك تشد بدي ايله ونونك كسر بله تثنيه سى هاذيا ذالك فخي ويانك تشد بدي والفك قصير بله
 هانك تصغيري در و دى كله سى كه مفرد مؤنث در تصغير اولنماز تا كله سن تصغير اتمك اكتفاء ايتد وكرندن
 اوتري ذان ونونك كسر بله ذالكه سنك تثنيه سى در اجتماع ساكنين لازم اولدوغندن اوتري الفينك برى ساقط
 اولمشدر شول كسبه كذالفن اسقاط تشد وان هذين لساحران قرات ايتمشدر حرف اعر ايله وشول كسبه
 كه تثنيه الفن اسقاط ايتمشدر ان هذان لساحران قرات ايتمشدر ز ر اذالفن اعراب جارى اولماز بعضيلر
 ايتدى ان هذان لساحران قراتي باحارث بن كعب لغتي اوزن در اولاه هيمه اولنك فخي واخيره نك كسر

اوزن بناسي اظه ذانك جمع در من غير اظه ذاك كافك فخيله ذامعنا سبه در خطاب مراد اولد فخي محله ذاك
 دیرلر ذاك ذالك فخي ومدى ولا نك كسرى وكافك فخيله ذاك معنا سبه در لام زياده اولنمشدر وكافدن
 مقصود مشا واليهك بعدن اشعار ايمه در و ذكر اولن كافي همچون اعراب دن محل يوقدر هاذاك ذالك كافك
 فخيله مفرد مذكر ذكه اولنه هاء تثنيه داخل اولمشدر و ذالك اوزرنه هاء تثنيه داخل اولماز اولنك اوزرنه داخل
 اولدوغى كى تته كم ذاك اوزرنه داخل اولماز مفرد مؤنث اولن ذى اوزرنه دخی كاف داخل اولور وراكه كاف مریوزن
 مؤنث قسمته هين اوزرنه داخل اولور تقول تيك وناك ولا نقل ذيك فانه خطه ذينك ذالك فخي ويانك سكويه
 ونونك كسرى بله ذاك كله سنك تثنيه سى تقول رایت ذينك الرجلين وحاء ذانك الرجلان ذانك نونك كسرى
 وتشد بديله كذالك تثنيه سى تشديد اسمي تا كيدرنكثيرا همچون اولور زير الف حذف اولنما غله حرف واحد
 اوزن باقى قلوور تته كم ذاك اوزرنه لام زياده قلوورلر بومعنادن اوتري و بومثالو تصير بني اسماء مهمله ده قلوورلر
 نقصانى اولدوغندن اوتري تلك نونك كسرى وتخفيفيله تاك كله سنك تثنيه سيدر تاك نونك كسرى
 وتشد بديله كذالك تثنيه سى وجمي اولنك كلوور همزه اولنك فخي ويانك تشد بديله كسرى بله تته كم مریوز ايتدى وكافك
 حكى تا كله سنك تفسير نه مریوز ابدن كي در ذياك ذالك فخي ويانك تشد بديله ذاك كله سنك تصغيري در
 ذياك ذالك ولا نك فخي ويانك ماسنلر تشد بديله ذاك كله سنك تصغيري در ذياك ذالك فخي ويانك
 تشد بديله نيك كله سنك تصغيري در اما ذوك ذالك فخي ومديله صاحب معنا سبه در اول استعمال اولنماز
 الاضافه اكر انى نكره بصفت قلسك نكره يي مضاف قلوور سن و اكر معرفه بصفت قلوور سلك معرفه مضاف
 قلوور سن يعنى معرف باللامه مضاف قلوور سن ولى شمير مضاف قلق و علم مثالو يي مضاف قلق جائز
 دكلدر ذات على وزن الشاة مؤنث ذوات فختينله جمى تقول مررت برجل ذى مال وبامراة ذات مال وبرجلان
 ذوى مال بفتح الواو كمال الله تعالى واشهدوا ذوى عدل منكم وبرجال ذوى مال يكسر الواو وشوة ذوات مال
 وتقول يا ذوات الجام وجام حيله طلو كيله يديرلر وباشدن ابنن صاچه دخی دیرلر زلف وكيسو معنا سبه پس
 ذانك جمعنه تلي محل نصبه مكسور ابدرسن مسلمانده مكسور ايتد وكك كى زير ايدونك اصلي هاء تانث در
 دى مفردى اوزرنه وقف اولنسه ذاه دیرسن لکن حالت وصلده تا اولور و ذونك اصلي ذوى در عصى كى
 وعصى كى اولسنه عر بلر كه هانان ذواتا مال ديد كلى دلالت ابدر قال الله تعالى ذواتا فنان فى التثنيه
 جوهرى ابدرد وانا كله سنك الفى واودن قلب اولنمشدر مفردى اصلنه عصى كى ذوى اولوب تثنيه سنه
 صمون كى ذوان اولن لازم اولدوغندن اوتري واوين جمع اولسون ديوعين الفعلي حذف اولنشقين
 صكره ذوا ياقى قالمشدر تيوبيله بعد اضافتله تنوين ساقط اولوب ذوا اولمشدر تقول هذا ذومال كاتقول
 فوزيد وفازيد فردت قلت هذا قم وحقن ذوكله سيله ركسني نسيه قلسك هذا ذوى قد اقبل دیرسن
 حذف اولن حرفي رد ايمكاه زير بر اسم ابكى حرف اوزرنه اولوب انوك اخري حرف لين اولن جاز دكلدر
 تنوينه اخري حذف اولنقد حرف واحد اوزن قالمق لازم اولدوغى چون ذوى فختينله وواوا ايتنك
 كسرى ويانك تشد بديله صموى كى ذوى منسوب اولن نسته وذات كله سنه نسبت اولنقه دخی حال
 بو بله در زير انا حالت نسبتده حذف اولنور كوى اكه ذوى نسيه اولنوب واورد اولنمشدر واختره ذومال
 كله سن جمع ايتلور اولسك هو لاء ذوون دیرسن زير الاضافه ز ايل اولمشدر وگاه اولور ذوون ايله اقواء مراد
 اولور و ذوا قضاعه قبيله سندن اولن ملوك يمينه دیرلر كه انلر ذى زن و ذى جلدن و ذى ناسى و ذى فایس

ملوله وامره ملوله کی اگر چه جوهری باب لامه ملل تفسیرند ملوله لفظند مذکر و مؤنث بر او ولد غنه
 اشارت اینست در لکن قاموسه اشارت وارد آنجسی جنسه اولن مذکر و مؤنثی فرق ایچون در امره کی
 او پنجسی واحد جمع مایشن فرق ایچون در بقرة ابله بقری و ثمره ابله ترکی دور پنجسی مجرد تا ثبت لفظ ایچون در
 اگر چه حقیقت معناده تا ثبت یو غنسه قریه ابله غرقه کی بشجسی مبالغه ایچون در علامه و نسله کی و نساب
 نسب بلخی معنایند در و یوم مقام مدحه استعمال اولند و غی کی مقام ذمه دخی استعمال اولنور هلباجه
 و بقاءه کی پس مدح ایچون اولن یرده تا ثبت غایت و نهایت و داهی به یعنی افت ره زکار معنایند راجع اولور
 و ذم ایچون اولن یرده بهیمه تا ثبت راجع اولور بود ذکر اولن جوهری تقریر در لکن مقام ذمه دخی تا ثبت ذمت
 و خصاسته نهایت راجع در دینسه بعید اولردی و هلباجه هانک کسری و لامک سکونیه احتم معنایند در
 و بقاءه هانک فقی و فافک تشدید به کثیر الکلام اولوب زواید کوان کسند و التبعی بود در که وحدت ایچون
 اولد قریه مذکره و مؤنثه اطلاق بر اولور بطه و حیه کی بود ذکر اولن جوهری کلامی در لکن احسن بودی که
 التبعی مذکره و مؤنثه اطلاق اولن قدر دینلیدی تا که ملوله مثالویه دخی متناول اوله علی مامر انفا بدنجسی
 بود در که جمعه داخل اولور لکن او ح وجهه اوزن بری بود در که نسبت به دلالت ایچون اولور مهالبه کی مهلب نام
 کسند به منسوب اولن جماعت معنایند ابجسی عجم اولد و غنه دلالت ایچون اولور مواز جه و جوار یکی مواز جه
 میمک فقی و زامه معجمه کسری ابله و حیه جزمه مل معنایند در مواز جه در مواز جه در مواز جه در مواز جه
 جوار به جوری که جمعی اولد غی کی و کاه اولور معرب اولن جمعه هاد داخل اولماز کیاج دبد کوری کی کیه ل
 معنایند او پنجسی حرف محذوفدن عوض ایچون اولور مرز به و زنادقه و عبادله کی کمران بر مرز بانک
 جمعی در رجماعتک اولوسی معنایند زنادقه زندیقک جمعی در عبادله عبد اللهک جمعی در انلر عبد الله بن عباس
 و عبد الله بن عمرو عبد الله بن الزبیر در رضی الله تعالی عنهم و کاه اولور ها کله کله اولندن کیدن حرفدن عوض
 اولور عدة کی وصفه کی و کاه اولور وسط کله دن کیدن حرفدن عوض اولور رتبة الخوض کی حوضک
 صود و کان بری که بونک اصلی تاب الماء بونب ثوبان ما خود در صوج اولدی معنایند و اقامه کی که اصلند
 اقوام ابندی و کاه اولور آخر کله دن حذف اولن یادن عوض اولور مائة و ریه و ریه کی و ریه رانک کسری به جکر
 معنایند و ریه بانک غمی ابله و ده نلک بورنه کچورد کوری حلقه معنایند در هلا هانک فقی و لامک تحفیغی ابله
 والفک قصر به بر کله در که انکله اته زجر اولنور توسی و غی معنایند و کاه اولور هلا دیشی استسکین اولنقد
 استعمال اولنور راقرات کاقرب اولد غی زمانه هلا هانک فقی و لامک تشدیددی والفک قصر به بر کله در لابله
 هادن مرکب در پس تحضیض معنایند اولور نته کم اولانی والانی دخی ترکیب بدوب تحضیض معنایند قاشلردن
 و بونلر کفرین لاکله سی ابله حرف واحد منزله سنه قلوب فعله دخوله مخصوص قاشلردن بونلر دره معنای
 تحضیض ظهور ایتد کدن اتری هناهانک غمی والفک قصر به مکان اشارت در یوم مکان دیک معنایند
 هاهنا الفلک قصر به مکان قریه اشارت ایچون در هانک هانک غمی والفک قصری و کافک فحیه مکان
 بعیده اشارت ایچون در هانک هانک غمی و لامک کسری به کذلک مکان بعیده اشارت ایچون در لام زاید
 و کاف خطاب ایچون در و کاف خطاب بعیده دلالت وارد مذکره خطاب اولد قریه مفتوح مؤنثه خطاب اولد قریه
 مکسور و ابدر سن فر ابندی اجلاس هنافر پیاوئخ هنافر بر تباعد معنایند و هانک کذلک له و لعین معنایند
 کاه و هناهانک فقی و نونک تشدیددی والفک قصر به کذلک مکان قریه اشارت ایچون در هانک کی هانک
 هانک فقی و نونک تشدیددی و اخر نه کاف خطاب ابله مکان بعیده اشارت ایچون در هانک کی هانک فحیه بهقال

جمعا

جمعا من هناهنا ای من هناهنا و هناه هانک فحیه فلان معنایند در ندایه مقارن اولد و غی حاله
 بقال یا هناه زباده هاه فی اخره تصیرناه فی الوصل معناه یا فلان و یو ها هنوک و هنوات لفظند اولان و اولدن
 عوض در هیهانک فقی و یانک تحفیغی والفک قصری ابله حروف نداندند و اصلی ایدر هراق ابله اراق کی الیه
 الفک مدبله حروف معجمه دندر بقی حروف هجابند در که معنا ایچون موضوع دکلردی و حروف زیاده دن
 دخی اولور و حروف مد و حروف لیندن دخی اولور و کاه اولور ابله متکلم مجرور دن کنایت اولنور کرک مذکر
 و اسون کرک مؤنث اولسون نحو قولک ثوبی و غلامی دبلر سک یایی مفتوح قلور سن دبلر سک ساکن قلور سن
 و یایی خاصه ندانند حذف ایتمک دخی جائز در تقول یا قوم و یا عباد الکسر و اکر یایی متکلم الفدن صکره
 کاه و رسه مفتوح قلور سن غیر وجه جائز دکلردی نحو عصای و حای و اکر یایی جمعدن صکره کاه و رسه کاه و رسه
 بو به در غی فحیدن غیر سی جائز دکلردی کقوله تعالی و ما انتم بصیر خ و اصلی بصیر غین ایدی اضافته نون ساقط
 اولوب ساکنین جمع اولد قریه ثانی کدیا متکلم در اصلی ایزن مفتوح قلنوب ادغام اولندی و بعض قراءه الساکن
 اذ امرک حرک بالکسر قاعده سی اوزن یاه متکلمی مکسور قلنوب در لکن وجه دکلردی شلردن و کاه اولور یایی متکلم
 منصوب بدن کنایت قلور لکن فعلک اخرن صورت جردن صیانت ایچون نون و قایه دن لابد اولور کقولک
 ضربنی و کاه اولور بعض کله کله اخرن دخی نون و قایه داخل اولور لکن سماعی در قیاسی دکلردی و غی ولدنی
 و قطنی کی بود ذکر اولنان کله که اخری سکون اوزن وضع اولنما غین سکونی صیانت ایچون ایتشلردن و کاه اولور
 تا نیت ایچون علامت قلنور فعلی و انت فعلین کی الیاویه و اده کسری و نیت تشدید به شول قصیده در که
 قافیه سی یا اوزر بنه اوله والفک قصر به شول حرف در که انوکله قریب و بعید ندانلور تقول یا زید
 اقبل و کاه اولور یا تعجب ایچون اولور تقول یا لاه و اما باری تعالی نیک الا یا اسجد و الله دبد و کی قولند لامک
 تحفیغی ابله قراءت اولند و غی اوزن منادی محذوف در معنی الیاها و لاه اسجد و ادیکدر پس منادی حذف اولندی
 حرف ندانلور اکتفا و انما غین نته کم کاه اولور حرف ندانی حذف ایدر منادی ابله اکتفا ایتمک کقوله تعالی بوسف
 اعرض عن هذا امراد معلوم اولد غنه بناء و بعضیلر ایتدی کله یا بومقولر برارده تنبیه ایچوندر کوی که الا اسجد و
 بیورلشدن و وقتا کدیا تنبیه داخل اولد به اسجد و کله سنه اولان همزه ساقط اولدی همزه وصل اند غیچون
 و یا نیک الفی دخی ساقط اولدی اجتماع ساکنین لازم اولد غیچون یا نیک الفی ابله اسجد و نیک سپندن نته کم ساعرك
 الا یا اسلمی یا دارمی علی البلی و لازال منه لا مجرد عانک القطر دبد و کی قولند یا ایل تنبیه ایچون اولوب حروف مزبون
 ساقط اولشدن و الله اعلمکم الکتاب و رینما جود و له الفضائل و املا و الجود صلی الله علی النبی محمد ما الخضر رحان
 و اوزر قعود و قد وقع الفراغ من جمعه و الیفه فی واسطه شهر جمادی الاولی
 من شهر سنه سبع و تسعين و تسعمائة من الهجرة النبویة
 المصطفویة

فقد تم الجلد الثاني بعون الملك الوهاب من كتاب الفاضل محمد بن مصطفى الوائلي المترجم لبحاح الجوهري
 الامام العالم الفاضل الكامل المحقق ابی نصر اسمعيل بن حماد الجوهري علی یدی الضعفاء المأمورین بعمل
 الطبع بدار الطباعة المعمورة فی غرة رجب المرجب سنه احدى و اربعین و مائة و الف
 فی البلدة الطیبة قسطنطنیة صانها الله عن الافات
 و البلیه

فهرس معدل

دېماجه كابل حروف طباعتك منافع عدد ادله اشارت اولند و في اوزن فهرس اجمالي ترتيب اولنوب كتابك ابلنه
 وضع اولن خدرو كابلغات همان فهرس سدن عبارت بر صورت اولغه فهرس مفصل ترتيب سدن كف عتال عزمت اولنوب
 عون جناب حق ابله اتمام كتاب مبسر اولد قده مصنف مرحومك جامع سلطان محمد بك وضع ابلديكي نسخه ابله
 مقابله اولنوب عبارت اولماده اختلاف نسخ و مبادي فن اولق تقر بيله وقوع بولان سهو و خطا و زبده
 و نقصان عاجزانه و قوف و اطلاع مرتبه سي دفتر و صحايف و سطور بيله ضبط و صواب نه ايسد خجسته اشارت اولنوب
 تعديل و تسويه سهل الحصول اولق همچون استو معدل ترتيب اولن شد و الله الموفق للصواب و اليه المرجع و المآب

خطا	صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا	صواب
۳	۳۰	۳۲	۵۲	۳۲	۵۲	۳۲	۵۲
۴	۲۸	۳۳	۵۳	۳۳	۵۳	۳۳	۵۳
۴	۲۹	۳۴	۵۴	۳۴	۵۴	۳۴	۵۴
۴	۳۰	۳۵	۵۵	۳۵	۵۵	۳۵	۵۵
۴	۳۱	۳۶	۵۶	۳۶	۵۶	۳۶	۵۶
۴	۳۲	۳۷	۵۷	۳۷	۵۷	۳۷	۵۷
۴	۳۳	۳۸	۵۸	۳۸	۵۸	۳۸	۵۸
۴	۳۴	۳۹	۵۹	۳۹	۵۹	۳۹	۵۹
۴	۳۵	۴۰	۶۰	۴۰	۶۰	۴۰	۶۰
۴	۳۶	۴۱	۶۱	۴۱	۶۱	۴۱	۶۱
۴	۳۷	۴۲	۶۲	۴۲	۶۲	۴۲	۶۲
۴	۳۸	۴۳	۶۳	۴۳	۶۳	۴۳	۶۳
۴	۳۹	۴۴	۶۴	۴۴	۶۴	۴۴	۶۴
۴	۴۰	۴۵	۶۵	۴۵	۶۵	۴۵	۶۵
۴	۴۱	۴۶	۶۶	۴۶	۶۶	۴۶	۶۶
۴	۴۲	۴۷	۶۷	۴۷	۶۷	۴۷	۶۷
۴	۴۳	۴۸	۶۸	۴۸	۶۸	۴۸	۶۸
۴	۴۴	۴۹	۶۹	۴۹	۶۹	۴۹	۶۹
۴	۴۵	۵۰	۷۰	۵۰	۷۰	۵۰	۷۰
۴	۴۶	۵۱	۷۱	۵۱	۷۱	۵۱	۷۱
۴	۴۷	۵۲	۷۲	۵۲	۷۲	۵۲	۷۲
۴	۴۸	۵۳	۷۳	۵۳	۷۳	۵۳	۷۳
۴	۴۹	۵۴	۷۴	۵۴	۷۴	۵۴	۷۴
۴	۵۰	۵۵	۷۵	۵۵	۷۵	۵۵	۷۵
۴	۵۱	۵۶	۷۶	۵۶	۷۶	۵۶	۷۶
۴	۵۲	۵۷	۷۷	۵۷	۷۷	۵۷	۷۷
۴	۵۳	۵۸	۷۸	۵۸	۷۸	۵۸	۷۸
۴	۵۴	۵۹	۷۹	۵۹	۷۹	۵۹	۷۹
۴	۵۵	۶۰	۸۰	۶۰	۸۰	۶۰	۸۰
۴	۵۶	۶۱	۸۱	۶۱	۸۱	۶۱	۸۱
۴	۵۷	۶۲	۸۲	۶۲	۸۲	۶۲	۸۲
۴	۵۸	۶۳	۸۳	۶۳	۸۳	۶۳	۸۳
۴	۵۹	۶۴	۸۴	۶۴	۸۴	۶۴	۸۴
۴	۶۰	۶۵	۸۵	۶۵	۸۵	۶۵	۸۵
۴	۶۱	۶۶	۸۶	۶۶	۸۶	۶۶	۸۶
۴	۶۲	۶۷	۸۷	۶۷	۸۷	۶۷	۸۷
۴	۶۳	۶۸	۸۸	۶۸	۸۸	۶۸	۸۸
۴	۶۴	۶۹	۸۹	۶۹	۸۹	۶۹	۸۹
۴	۶۵	۷۰	۹۰	۷۰	۹۰	۷۰	۹۰

Fatih
5285

صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا
اديد	و حفت	۲۳	۲۱۳	اولال	۸	۲۷۵	اولال	۸	۲۷۵
اذالم يكن	مرضد	۷	۲۱۵	المجهول	۹	۲۸۲	المجهول	۹	۲۸۲
كاور	المفلوج	۲۷	۲۱۵	همز منك	۱۱	۲۸۲	همز منك	۱۱	۲۸۲
جعفر	نجاسته	۲۸	۲۱۷	يا خطبه	۱۹	۲۸۲	يا خطبه	۱۹	۲۸۲
ضميله	زوجي جام	۱۸	۲۱۸	المجهول	۲۳	۲۸۳	المجهول	۲۳	۲۸۳
غير القياس	وروزگار	۲۳	۲۲۰	جمعيد	۱۳	۲۸۹	جمعيد	۱۳	۲۸۹
فاقه منك	ديكك	۱۷	۲۲۱	تعالينك	۱۹	۲۸۹	تعالينك	۱۹	۲۸۹
همز منك	اولماز	۲۹	۲۲۷	الثالث	۱۷	۲۸۷	الثالث	۱۷	۲۸۷
من الباب	ومهاوين	۳۳	۲۲۸	ذهب	۲۳	۲۹۲	ذهب	۲۳	۲۹۲
السفر	قالماز	۱۵	۲۳۰	اوجنه	۲۳	۲۹۲	اوجنه	۲۳	۲۹۲
خدر ايتكه	ودوز	۲۲	۲۳۰	بادشاه	۲۹	۲۹۲	بادشاه	۲۹	۲۹۲
خور نشوق	مافض	۳۳	۲۳۱	المسي	۲۵	۲۹۳	المسي	۲۵	۲۹۳
شور	معناسي	۳۰	۲۳۲	ادسالة	۲۵	۲۹۹	ادسالة	۲۵	۲۹۹
المملوح	قريب	۳۳	۲۳۳	بركره	۳۱	۲۹۹	بركره	۳۱	۲۹۹
ما خودر	وتوردق	۲۴	۲۳۳	فايد	۳۳	۲۹۹	فايد	۳۳	۲۹۹
من فلان	المالدين	۳	۲۳۴	كار	۱	۲۹۷	كار	۱	۲۹۷
وجاح	يعني ره	۲	۲۳۸	زيبك	۱۱	۲۹۷	زيبك	۱۱	۲۹۷
يزدركه	غير يدن	۳	۲۳۸	الينك	۷	۲۹۹	الينك	۷	۲۹۹
نجاستدن	المنتج	۱۲	۲۳۸	اكوز	۲۷	۲۹۹	اكوز	۲۷	۲۹۹
شول	نجنج	۱	۲۳۹	وفانك	۹	۳۰۱	وفانك	۹	۳۰۱
تشديدله	كوكسند	۲۵	۲۴۴	اولغه	۲۱	۳۰۱	اولغه	۲۱	۳۰۱
انتضخ	ويخته	۴	۲۴۹	پاسي	۲۹	۳۰۱	پاسي	۲۹	۳۰۱
كوكاك	اذا خرجت	۲۲	۲۵۱	دوشوب	۲۱	۳۰۳	دوشوب	۲۱	۳۰۳
رجالدين	تشديدله	۳	۲۵۴	القعة	۲۲	۳۰۳	القعة	۲۲	۳۰۳
اسماده	دوستلق	۱۵	۲۵۹	زوالقعد	۲۴	۳۰۳	زوالقعد	۲۴	۳۰۳
يارقدو	اقوى	۲۳	۲۵۹	الينك	۲۳	۳۰۴	الينك	۲۳	۳۰۴
اولق	كورمكه	۸	۲۵۷	كبدر	۲۷	۳۰۹	كبدر	۲۷	۳۰۹
مع	اورده سي	۱۰	۲۶۲	جعفر	۲	۳۰۸	جعفر	۲	۳۰۸
للمجهول	فاقه دركه	۱۸	۲۶۲	بلدرمك	۲۹	۳۱۴	بلدرمك	۲۹	۳۱۴
انوكله	الباب الاول	۳۳	۲۶۵	اديد	۱۷	۳۱۵	اديد	۱۷	۳۱۵
يوركن	اكردر	۲۷	۲۷۱	كتورمك	۲۸	۳۱۹	كتورمك	۲۸	۳۱۹
مخوفدن	الدار	۲	۲۷۳	البلدة	۱۹	۳۱۸	البلدة	۱۹	۳۱۸
دوندر	بنی دویب	۱۰	۲۷۳						

صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا
مزبون ده	مزبودة	۲۵	۳۸۵	اولال	۱۸	۳۲۰	اولال	۱۸	۳۲۰
اوج	سكونيله	۹	۳۸۷	المجهول	۳۰	۳۲۰	المجهول	۳۰	۳۲۰
معروف	فقه	۱۳	۳۸۷	همز منك	۱۲	۳۲۱	همز منك	۱۲	۳۲۱
اوزر بنه	سكونيله	۲۷	۳۸۷	يا خطبه	۲۳	۳۲۳	يا خطبه	۲۳	۳۲۳
اورو	ضايه	۱۹	۳۸۹	المجهول	۲۳	۳۲۳	المجهول	۲۳	۳۲۳
من العصب	يا بحق	۳۲	۳۸۹	جمعيد	۱۵	۳۳۰	جمعيد	۱۵	۳۳۰
وزنك	فقيهه	۱	۳۹۱	تعالينك	۱۲	۳۳۰	تعالينك	۱۲	۳۳۰
الفعلي	ميشر	۱۵	۳۹۵	الثالث	۱۰	۳۳۲	الثالث	۱۰	۳۳۲
اتكله	وميشر	۲۴	۳۹۵	ذهب	۱۰	۳۳۳	ذهب	۱۰	۳۳۳
تسرا	اشددبه	۳۰	۳۹۵	اوجنه	۲	۳۳۵	اوجنه	۲	۳۳۵
لما راو	ماونته	۸	۳۹۷	بادشاه	۵	۳۳۵	بادشاه	۵	۳۳۵
بعضن	معناه	۳۰	۳۹۷	اولسي	۶	۳۳۵	اولسي	۶	۳۳۵
بتمدى	الميزر	۲۵	۴۰۰	ادسالة	۷	۳۳۵	ادسالة	۷	۳۳۵
واديرت	همز منك	۱۸	۴۰۸	بركره	۳۱	۳۳۹	بركره	۳۱	۳۳۹
وكيك	عارض	۷	۴۱۳	فايد	۳۳	۳۳۹	فايد	۳۳	۳۳۹
ارقه ده	القياس	۵	۴۱۵	كار	۱	۲۹۷	كار	۱	۲۹۷
مع اولك	اندصكره	۶	۴۱۹	زيبك	۱۱	۲۹۷	زيبك	۱۱	۲۹۷
ناخته چم	اوجيوز	۸	۴۲۳	الينك	۷	۲۹۹	الينك	۷	۲۹۹
الطيرة	اي محبات	۴	۴۲۳	اكوز	۲۷	۲۹۹	اكوز	۲۷	۲۹۹
كظراي	معروف	۲۸	۴۲۳	وفانك	۹	۳۰۱	وفانك	۹	۳۰۱
اشلن	راء مهمله	۳۲	۴۲۳	اولغه	۲۱	۳۰۱	اولغه	۲۱	۳۰۱
تشديدله	تازه لك	۲۱	۴۲۵	پاسي	۲۹	۳۰۱	پاسي	۲۹	۳۰۱
دخى دير	موبليوب	۳۳	۴۲۵	دوشوب	۲۱	۳۰۳	دوشوب	۲۱	۳۰۳
وجيله	المجهول	۴	۴۲۸	القعة	۲۲	۳۰۳	القعة	۲۲	۳۰۳
يشاق	مزبون	۱۵	۴۲۸	زوالقعد	۲۴	۳۰۳	زوالقعد	۲۴	۳۰۳
كخطكي	بوجوه	۲۹	۴۲۹	الينك	۲۳	۳۰۴	الينك	۲۳	۳۰۴
عليه الامر	ازاد	۲۷	۴۲۹	كبدر	۲۷	۳۰۹	كبدر	۲۷	۳۰۹
مهلاته	دهلدى	۲۷	۴۲۹	جعفر	۲	۳۰۸	جعفر	۲	۳۰۸
لوماغله	بقار حفر بقال خفرت	۲۲	۴۲۹	بلدرمك	۲۹	۳۱۴	بلدرمك	۲۹	۳۱۴
مالونها	فرس دير	۲۳	۴۳۵	اديد	۱۷	۳۱۵	اديد	۱۷	۳۱۵
اولق	استدوار	۵	۴۳۸	كتورمك	۲۸	۳۱۹	كتورمك	۲۸	۳۱۹
جمع لونغه	الباب	۲۷	۴۳۸	البلدة	۱۹	۳۱۸	البلدة	۱۹	۳۱۸

صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا
اولوب	الوب	نسمعتها	٤ ٥٥١	بن نعيم در	١٨ ٤٤٠	بن نعيم در	١٨ ٤٤٠	بن نعيم در	١٨ ٤٤٠
الاول	اول	زاهدي	١٠ ٥٥١	اولق	٤ ٤٤٠	المق	٤ ٤٤٠	المق	٤ ٤٤٠
پس فرط	پس فرط	فرموده	١٠ ٥٥٢	ومدله	٢٨ ٤٤٠	ومديه	٢٨ ٤٤٠	ومديه	٢٨ ٤٤٠
سر رينات	سر رينك	ووجلاه	١٩ ٥٥٥	استعمال	٣٠ ٤٤٩	استعما	٣٠ ٤٤٩	استعما	٣٠ ٤٤٩
للمجهول	للمجهول	البناء	٢٣ ٥٤٨	سوددركه	٤ ٤٥٥	سوددركه	٤ ٤٥٥	سوددركه	٤ ٤٥٥
للمجهول	للمجهول	الى وزينه	٨ ٥٤٩	عورته	٧ ٤٥٥	عورته	٧ ٤٥٥	عورته	٧ ٤٥٥
الواسطة	الواسطة	دبدكاي	١٢ ٥٧١	ميرد	٢٧ ٤٥٥	ميرد	٢٧ ٤٥٥	ميرد	٢٧ ٤٥٥
سجماك	سجماك	ادجانه	١٨ ٥٧١	ابليه	١٠ ٤٥٨	ابليه	١٠ ٤٥٨	ابليه	١٠ ٤٥٨
افنديسي	افنديسي	ادجانه	١٨ ٥٧١	تجاوز	٢٠ ٤٦٠	تجاوز	٢٠ ٤٦٠	تجاوز	٢٠ ٤٦٠
الك	الك	اجتورده	٢٣ ٥٧٢	برددركه	١٠ ٤٦٢	برددركه	١٠ ٤٦٢	برددركه	١٠ ٤٦٢
الانظ	الانظ	اوزن اوله	٤ ٥٧٥	داهيه	٤ ٤٦٢	داهيه	٤ ٤٦٢	داهيه	٤ ٤٦٢
		نولرك	٢٨ ٥٧٧	كولركي	٣ ٤٦٨	كولركي	٣ ٤٦٨	كولركي	٣ ٤٦٨
		ميوه	٣٠ ٥٨١	قرا	١٨ ٤٦٩	قرا	١٨ ٤٦٩	قرا	١٨ ٤٦٩
		ولرك	٢٨ ٥٨٤	بعظم	٢٨ ٤٦٩	بعظم	٢٨ ٤٦٩	بعظم	٢٨ ٤٦٩
		فهر	١٠ ٦٠٥	فلبتمر	٢٢ ٤٨١	فلبتمر	٢٢ ٤٨١	فلبتمر	٢٢ ٤٨١
		الغمر	١٠ ٦٠٦	دوده	١٥ ٤٧٢	دوده	١٥ ٤٧٢	دوده	١٥ ٤٧٢
		اوزن	١٤ ٦١٠	بتع	٢٣ ٤٧٣	بتع	٢٣ ٤٧٣	بتع	٢٣ ٤٧٣
		الماعين	٥ ٦١٤	المقرة	١٧ ٤٧٥	المقرة	١٧ ٤٧٥	المقرة	١٧ ٤٧٥
		مقداري	٧ ٦١٤	جقمغه	١٢ ٤٨٣	جقمغه	١٢ ٤٨٣	جقمغه	١٢ ٤٨٣
		طوغرمغه	٢١ ٦١٥	ايغار	٢٧ ٤٩٠	ايغار	٢٧ ٤٩٠	ايغار	٢٧ ٤٩٠
		بومقامه	٣١ ٦١٥	عظمندن	٢ ٤٩٢	عظمندن	٢ ٤٩٢	عظمندن	٢ ٤٩٢
		عارض	٢٢ ٦١٦	الدرعي	٢٧ ٤٩٢	الدرعي	٢٧ ٤٩٢	الدرعي	٢٧ ٤٩٢
		ابصرمق	١١ ٦١٩	ناشي	٣ ٤٩٥	ناشي	٣ ٤٩٥	ناشي	٣ ٤٩٥
		كهوموشنك	٣٢ ٦٢٢	للسيري	٢٣ ٤٩٦	للسيري	٢٣ ٤٩٦	للسيري	٢٣ ٤٩٦
		بالفضه	٣٢ ٦٢٢	علي مامر	٦ ٥٠٠	علي مامر	٦ ٥٠٠	علي مامر	٦ ٥٠٠
		ابليه	٨ ٦٣٠	معرفه در	١٣ ٥٠٢	معرفه در	١٣ ٥٠٢	معرفه در	١٣ ٥٠٢
		بالقفر	١٦ ٦٣٢	يقشدر	٣٠ ٥٢١	يقشدر	٣٠ ٥٢١	يقشدر	٣٠ ٥٢١
		اسرايل	١٤ ٦٣٤	بالقفر	١٢ ٥٢٧	بالقفر	١٢ ٥٢٧	بالقفر	١٢ ٥٢٧
		وثانينك	٢٩ ٦٣٢	الحلبسا	٣٢ ٥٢٧	الحلبسا	٣٢ ٥٢٧	الحلبسا	٣٢ ٥٢٧
		بودن	٣١ ٦٣٣	جميدر	١ ٥٣٠	جميدر	١ ٥٣٠	جميدر	١ ٥٣٠
		سورمكه	١٣ ٦٣٧	كبر	١١ ٥٣٦	كبر	١١ ٥٣٦	كبر	١١ ٥٣٦
		قوشوك	٣ ٦٣٩	كسرله	٢٩ ٥٣٧	كسرله	٢٩ ٥٣٧	كسرله	٢٩ ٥٣٧

صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا
عقو	عشو	٣ ٥	٣ ٥	عقو	عشو	٣ ٥	٣ ٥	عقو	عشو
برذعه	برزعه	٥ ٤	٥ ٤	برذعه	برزعه	٥ ٤	٥ ٤	برذعه	برزعه
جعلته	جلته	٣٢ ٤	٣٢ ٤	جعلته	جلته	٣٢ ٤	٣٢ ٤	جعلته	جلته
كي در	كيدر	٥ ٤	٥ ٤	كي در	كيدر	٥ ٤	٥ ٤	كي در	كيدر
مكتنز	مكتن	٢١ ٤	٢١ ٤	مكتنز	مكتن	٢١ ٤	٢١ ٤	مكتنز	مكتن
بدنك	بونك	٢ ٥	٢ ٥	بدنك	بونك	٢ ٥	٢ ٥	بدنك	بونك
لدقبس	لدقبس	١٣ ٥	١٣ ٥	لدقبس	لدقبس	١٣ ٥	١٣ ٥	لدقبس	لدقبس
اطلاق	اطلاق	١٥ ٥	١٥ ٥	اطلاق	اطلاق	١٥ ٥	١٥ ٥	اطلاق	اطلاق
لاييع	لاييع	١٩ ٥	١٩ ٥	لاييع	لاييع	١٩ ٥	١٩ ٥	لاييع	لاييع
لايشري	لايشري	٢٥ ٥	٢٥ ٥	لايشري	لايشري	٢٥ ٥	٢٥ ٥	لايشري	لايشري
البايعة	البايعة	٣ ٦	٣ ٦	البايعة	البايعة	٣ ٦	٣ ٦	البايعة	البايعة
بورغيسه	بورغيسه	٢٨ ٦	٢٨ ٦	بورغيسه	بورغيسه	٢٨ ٦	٢٨ ٦	بورغيسه	بورغيسه
اولور	اولور	٣٠ ٧	٣٠ ٧	اولور	اولور	٣٠ ٧	٣٠ ٧	اولور	اولور
جبعه	جبعه	٧ ١	٧ ١	جبعه	جبعه	٧ ١	٧ ١	جبعه	جبعه
ملاء	ملاء	٢٩ ١٩	٢٩ ١٩	ملاء	ملاء	٢٩ ١٩	٢٩ ١٩	ملاء	ملاء
باقى	باقى	٣ ١١	٣ ١١	باقى	باقى	٣ ١١	٣ ١١	باقى	باقى
دهنا	وهنا	٧ ١١	٧ ١١	دهنا	وهنا	٧ ١١	٧ ١١	دهنا	وهنا
اورنجى	اورنجى	٢٤ ١٦	٢٤ ١٦	اورنجى	اورنجى	٢٤ ١٦	٢٤ ١٦	اورنجى	اورنجى
الزيان	الزيان	٢ ١٣	٢ ١٣	الزيان	الزيان	٢ ١٣	٢ ١٣	الزيان	الزيان
حجره	حجره	٦ ١٣	٦ ١٣	حجره	حجره	٦ ١٣	٦ ١٣	حجره	حجره
اولنان	النان	٣٢ ١٥	٣٢ ١٥	اولنان	النان	٣٢ ١٥	٣٢ ١٥	اولنان	النان
دير	يرل	٥ ١٦	٥ ١٦	دير	يرل	٥ ١٦	٥ ١٦	دير	يرل
شمر	شمر	١٣ ١٦	١٣ ١٦	شمر	شمر	١٣ ١٦	١٣ ١٦	شمر	شمر
دالك	رلك	٢٢ ١٦	٢٢ ١٦	دالك	رلك	٢٢ ١٦	٢٢ ١٦	دالك	رلك
فقر	فقير	٢٩ ١٧	٢٩ ١٧	فقر	فقير	٢٩ ١٧	٢٩ ١٧	فقر	فقير
مدقع	موقع	٢٧ ١٧	٢٧ ١٧	مدقع	موقع	٢٧ ١٧	٢٧ ١٧	مدقع	موقع
دبقوع	دبقوعه	٣٣ ١٧	٣٣ ١٧	دبقوع	دبقوعه	٣٣ ١٧	٣٣ ١٧	دبقوع	دبقوعه
اولوب	الوب	٦ ١٧	٦ ١٧	اولوب	الوب	٦ ١٧	٦ ١٧	اولوب	الوب
امراة	امراء	١١ ١٧	١١ ١٧	امراة	امراء	١١ ١٧	١١ ١٧	امراة	امراء
وذرع	زذرع	٢٨ ١٨	٢٨ ١٨	وذرع	زذرع	٢٨ ١٨	٢٨ ١٨	وذرع	زذرع
بن زار	زار	٣ ٢١	٣ ٢١	بن زار	زار	٣ ٢١	٣ ٢١	بن زار	زار
امراة	مراء	٢٣ ٢١	٢٣ ٢١	امراة	مراء	٢٣ ٢١	٢٣ ٢١	امراة	مراء
غيظ	غشط	٢٩ ٢٢	٢٩ ٢٢	غيظ	غشط	٢٩ ٢٢	٢٩ ٢٢	غيظ	غشط

فهرست معدل الجداول الثاني

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب

خطا

صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا
اصميدن	اصميدر	قريش	قريش	وفي كلام	وفي كلام	اغسلت	اغسلت
سيفك	سفاك	الشد	الشد	واغسلت	واغسلت	بار	بار
مجادله	مجادله	يعدو	يعدو	باري	باري	ورعى	ورعى
بشعفين	بشعفين	بغى بورى	بغى بورى	استلومته	استلومته	الوضعة	الوضعة
صرىفا	صرىفا	قسي در	قسي در	والوضعة	والوضعة	كرجيلة	كرجيلة
وزن	وزن	جحوف	جحوف	كرجيلة	كرجيلة	وضعه	وضعه
بن ادد	بن ادد	وما كان	وما كان	يا بلو	يا بلو	يقال	يقال
اذارتك	اذارتك	دعيت	دعيت	ويقال	ويقال	وغرث	وغرث
ظلفه	ظلفه	الفعالك	الفعالك	على وزن	على وزن	بوريند	بوريند
من عرف	من عرف	عبيد	عبيد	بوريند	بوريند	وزن	وزن
شره	شره	اخلى	اخلى	وزن	وزن	ينبع	ينبع
احصف	احصف	الحمار	الحمار	ينبع	ينبع	يقال	يقال
العاطف	العاطف	درقه	درقه	يقال	يقال	تشديد له	تشديد له
عاطف	عاطف	اخذت واسقط	اخذت واسقط	يسمع	يسمع	باشه	باشه
همزه نك	همزه نك	بنات	بنات	فعل	فعل	الاسماع	الاسماع
استداروا	استداروا	كرجيلة	كرجيلة	صاعه	صاعه	خصب	خصب
بقله	بقله	خلق	خلق	خصب	خصب	خصب	خصب
نبات	نبات	تنقص	تنقص	افترغت	افترغت	ديباني	ديباني
او الشراب	او الشراب	اخيف	اخيف	زغفه	زغفه	غزرت	غزرت
المقترف	المقترف	عقاب	عقاب	نوتلك	نوتلك	حالت	حالت
مقترف	مقترف	كج	كج	حالت	حالت	الوزغ	الوزغ
اوزن	اوزن	بالته	بالته	الوزغ	الوزغ	الحضب	الحضب
حفرت	حفرت	زبد	زبد	اولدوغي	اولدوغي	ثيفه	ثيفه
اوليه	اوليه	زمان	زمان	ثيفه	ثيفه		
اذا السرع	اذا السرع	انقع	انقع				
لكثرة	لكثرة	ارزل	ارزل				
كسائي دن	كسائي دن	خصبت	خصبت				
بوس بوكر	بوس بوكر	انتقص	انتقص				
ديدكري	ديدكري	اشتركاو	اشتركاو				
ازل	ازل	وموت	وموت				
تازل	تازل	عندما از دلافا	عندما از دلافا				
متفه	متفه	سحفت	سحفت				
عديس	عديس	سحفت	سحفت				
نجيق	نجيق	الاسكوف	الاسكوف				

صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا	صواب	خطا
الباب	الباب	واقترق	واقترق	ملك	ملك	واملك	واملك
اوتورمق	اوتورمق	زير اسم	زير اسم	ورلك	ورلك	ما حرقه	ما حرقه
فقتينله	فقتينله	ياخبت	ياخبت	يا حرقه	يا حرقه	تضييق	تضييق
حيوانده	حيوانده	يا لفليقة	يا لفليقة	تضييق	تضييق	ارات	ارات
حرقه	حرقه	ففق	ففق	ارات	ارات	حلقا وعقرا حلقا	حلقا وعقرا حلقا
بالانك	بالانك	الافناق	الافناق	كسرى	كسرى	كسرى	كسرى
معروفدر	معروفدر	منه شيا	منه شيا	ديدكري	ديدكري	رنقه	رنقه
جلاح	جلاح	قووق	قووق	رنقه	رنقه	فعل	فعل
خواست	خواست	الفايق	الفايق	فعل	فعل	سراب	سراب
شامه	شامه	المصلق	المصلق	سراب	سراب	اغلاء	اغلاء
وركوجنه	وركوجنه	ومدله	ومدله	اغلاء	اغلاء	المشتدق	المشتدق
اورتقلق	اورتقلق	الباب	الباب	المشتدق	المشتدق	الاشفاق	الاشفاق
لاضحوكة	لاضحوكة	ما خوذلا	ما خوذلا	الاشفاق	الاشفاق	كسنة نك	كسنة نك
اولان	اولان	قرب اولان	قرب اولان	كسنة نك	كسنة نك	غضماك	غضماك
هتلك يده ي	هتلك يده ي	اوبقري	اوبقري	غضماك	غضماك	هدته	هدته
هايك فتي	هايك فتي	همور	همور	هدته	هدته	ابتداسى	ابتداسى
امتوكون	امتوكون	المهقاء	المهقاء	ابتداسى	ابتداسى	ذرى	ذرى
دوشمكدر	دوشمكدر	مهقاء	مهقاء	ذرى	ذرى	حد واحد	حد واحد
ذكر اولن	ذكر اولن	كتاب	كتاب	حد واحد	حد واحد	وطريق	وطريق
اى رعى	اى رعى	صغيره	صغيره	وطريق	وطريق	الطريقة	الطريقة
ويالك كسرى	ويالك كسرى	ينهق ونهاقا	ينهق ونهاقا	الطريقة	الطريقة	طروقا	طروقا
اولدقه	اولدقه	استونق	استونق	طروقا	طروقا	ارزنه	ارزنه
ايدكري	ايدكري	حربص	حربص	ارزنه	ارزنه	اطلق القوم	اطلق القوم
والبليلة	والبليلة	ابوسف	ابوسف	اطلق القوم	اطلق القوم	الطبي	الطبي
شى يسير	شى يسير	لطيف	لطيف	الطبي	الطبي	الاطاقت	الاطاقت
هانك سكونله	هانك سكونله	وقتلك	وقتلك	الاطاقت	الاطاقت	عله	عله
اذا هلكته	اذا هلكته	اقت	اقت	عله	عله	الوسيققة	الوسيققة
البنت	البنت	حذف	حذف	الوسيققة	الوسيققة	ما عليه	ما عليه
ارلك	ارلك	ترجمة	ترجمة	ما عليه	ما عليه	كالماتق	كالماتق
وجمل	وجمل	الالف	الالف	كالماتق	كالماتق	على نبينا	على نبينا
اولان	اولان	الارض	الارض	على نبينا	على نبينا	مطرنا حوله	مطرنا حوله
اذا اكثر	اذا اكثر	الماتكة	الماتكة	مطرنا حوله	مطرنا حوله		
اتمشدر	اتمشدر	قينه	قينه				
اي حلال	اي حلال	نبوكونها	نبوكونها				

